Universidad de Deusto
Biblioteca

0/100
43-1

Euripidis
Tragoediae
Tom.

Universidad de Deusto
Biblioteca

IHS
BIBLIOTECA DE LOYOLA.
Sala 1
Estante 41
Plúteo 3

a.2.1pl9n.8
32,3

5

XII

L2

Universidad de Deusto
Biblioteca

Ex Bibl. Loiolae

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΤΡΑΓΩ-
διῶν ὅσαι σώζονται.

EVRIPIDIS TRAGOE-
diæ quæ extant.

Cum Latina Gulielmi Canteri interpretatione.

ΣΧΟΛΙΑ ΤΩΝ ΓΑΝΥ ΔΟΚΙΜΩΝ
εἰς ἑπτὰ τραγῳδίας τοῦ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ, συλλεχθέντα ἐκ
διαφόρων παλαιῶν βίβλων, καὶ συναρμολογηθέντα
ὑπὸ ΑΡΣΕΝΙΟΥ ἀρχιεπισκόπου
ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ.

SCHOLIA DOCTORVM VIRORVM
in septem EVRIPIDIS tragœdias, ex antiquis
exemplaribus ab ARSENIO MONEM-
BASIÆ archiepiscopo collecta.

SOCIETATIS JESU BIBLIOTHECA COLLEGII LOYOLAEI

Ex Bibl.
Ios. Ren. Card.
Imperialis.

EXCVDEBAT PAVLVS STEPHANVS.
ANNO MDCII.

Universidad de Deusto
Biblioteca

VIRO CLARISSIMO

ANTONIO FAYO.

PAVLVS STEPHANVS.

INGRATI animi vitio laborarem, Vir clarissime, si quod opus tuis hortatibus exit, idem tibi non offerrem. Euripides est, μισογυνὴς ille, poeta tot sententiis refertus: Euripides ille, tragicorum poetarum princeps, & quem possunt iuuenésque senésque castis auribus legere, imò & ab hoc ipso castitatis & piæ vitæ exempla petere. Quare dolet hoc in Euripide, scholia Græca in priores tantùm septem tragœdias reperiri. (quanquam tamen & horum in alias tragœdias spem facit, in sua ad PAVLVM III. *pontificem dedicatoria, qui hæc collegit, non contemnendæ doctrinæ vir, Arsenius.) Vnde non ingratum forsitan erit, hanc iacturam aliqua parte resarcire, doctorúmque virorum Commentarios quotquot extant, ad illustrationem huius operis, & faciliorẽ cuiuis intellectum, simul vno libro comprehendere, cum iis quæ in Ly-*

Universidad de Deusto Biblioteca

cophrone promisimus. Scholia verò ista multis partibus à nobis emendatiora facta, & multis locis emaculata, necnon multa malè transposita, in suum & meliorem ordinem digesta, lectio ipsa fatebitur: nonnulla tamen minus tolerabilia superesse, quæ meliorum codicum inopia immutare fas non erat. Tu verò, vir clarissime, si ista sub censuram tuam mittere digneris, poteris etiam in iis qui sequentur commentariis, nos iuuare. quod vt facias, inter tuas lucubrationes & grauiores occupationes, etiam atque etiam oro. Interea verò hunc nostrum Euripidem, cui successorem dabimus Sophoclem, Deo iuuante, lætus habe, & in exiguo munere mentem respice: daremus enim maiora, si & se offerrent, Tam bene apud memores veteris stat gratia facti. *tu enim ex iis es qui me sibi deuinxerunt, &, vt poeta noster,* Quique sui memores alios fecêre merendo. *Vale vir clarissime, & nos ama.* Idibus Martiis M D C I I.

Tuus ex animo

PAVLVS STEPHANVS.

THOMÆ MAGISTRI, BREVIS ET IPSIVS POETÆ VITÆ, ET FABVLÆ ARGVMENTI explicatio.

EVRIPIDI poetæ patria Athenæ fuerunt: parentes Mnesarchus caupo, & Clito olerum venditrix. Natus verò in Salaminia insula Atticæ opposita, regnante Callione, circiter septuagesimam quintam Olympiadem, cùm Xerxis classem Athenienses superauerunt. Primùm quidem pancratia & cestuum certamina secutus est: quia pater oraculo admonitus erat, filium coronariorum certaminum victorem fore. quæ res & suum euentum sortita est. In his enim, cùm Athenis esset, victor abijt. Inde cùm ad dicendi studium accessisset, Anaxagoræ, Prodici, & aliorum quorundam fuit discipulus. Cùm verò solers esset, vt quisquam alius, & laborum patiẽs, ad Tragœdiam animum appulit, in qua etiam clarè excelluit. Multa enim huic arti intulit, quibus nemo ante illum vsus erat. Initiò enim fabulæ argumentum delineare, & auditorem ceu manu prehensum ad vlteriora deducere, Euripidis artificium est. Mirus autem in dictorum suorum perspicuitate & maiestate, & ipsum sensum argumentis ac rhythmo amabili variegando, & continuas sententias vnà cum argumẽtis rei idoneis inducendo. Scripsit quidem in vniuersum fabulas nonagintaduas, inter quas octo tantùm Satyricæ habentur. Adeptus verò est omnibus his victorias quindecim. Certamina primo subijt annos natus vigintiquinque. Ferunt ipsum & pictorem fuisse, eiúsque tabellas exhiberi Megaris. Repudiata verò quam primò vxorem duxerat, Chœrilam superinduxit, è qua filios suscepit tres, Mnesarchidem mercatorem, Mnesilochum Mimum, & cognominem sibi Euripidem, dicendi studio intentum. Seuerus porrò erat, & asper moribus, læticiæ osor, & tetricus. propter quæ & Aristophanes taxans eum, dicit, Difficilis conuentu mihi Euripides. Cæterùm

Universidad de Deusto
Biblioteca

quum proprium mimum Cephisophontem cum vxore deprehendisset, & eam vix ferret contumeliam, sæpe taxatus à Comicis, relictis Athenis, in Macedoniam se contulit, ad Archelaum regem: à quo honestè susceptus, honoribúsque auctus, ad summam dignitatem peruenit. Ibi verò cùm moraretur, & fortè fortuna per nemus aliquod cogitabundus incederet, à canibus Archelai dilaniatus est, Macedonum rege ad venationem exeunte, annum iam agens septuagesimum. Sepultus est quidem in Macedonia: sed & Athenis monumentum in eius memoriam extructum est, cui Thucydides historicus, vel Timotheus musicus hæc inscripsit:

Græcia tota quidem monumentum Euripidis, ossa
Terra tenet Macedûm, quæ fera fata dedit.
Cecropidum tellus patria est: sed carmine Musas
Mulcens, in multis laude decente nitet.

Narratur verò, ad nuncium mortis eius omnes quidem Athenienses luxisse: Sophoclem verò ipsum, pulla amictum tunica, mimos suos sine coronis in certamen tunc temporis celebratum introduxisse. Est & Philemon cum amore tanto prosecutus, vt hæc de ipso scribere non dubitauerit:

Quòd si re vera mortui, vt quidam volunt,
Sensus haberent funeri superstites,
Finire vitam mihi laqueo meam velim,
Vt pascerem oculos intuendo Euripidem.

Tantæ sanè dignitatis Euripidem esse existimauerunt.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΙΣ Εὐριπίδην.

ΙΩΝΟΣ.

ΧΑΙΡΕ μελαμπέπλοις Εὐριπίδη ἐν γυάλοισι
Πιερίας, τὸν ἀεὶ νυκτὸς ἔχων θάλαμον.
Ἰαθι δ' ὑπὸ χθονὸς ὤν, ὅτι σοι κλέος ἄφθιτον ἔσται,
Ἴσον Ὁμηρείαις ἀενάοις χάρισιν.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ.

Εἰ καὶ δακρυόεις Εὐριπίδη εἶλέ σε πότμος,
Καί σε λυκοῤῥαῖαι δεῖπνον ἔθεντο κύνες,
Τὸν σκηνῇ μελίγηρυν ἀηδόνα, κόσμον Ἀθηνῶν,
Τὸν σοφίῃ τραγικῷ μυθάμυθον χάριν.
Ἀλλ' ἔμολες πελλαῖον ὑπὸ ἠέριον, ὡς αἰ ὀλόῃτεις
Πιερίδων, ναίῃς ἀγχόθι Πιερίδων.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ.

Μνῆμα μὲν Ἑλλὰς ἅπασ' Εὐριπίδου. σῆμα δ' ἴσως
Γῆ Μακεδών. ἣ γὰρ δέξατο τέρμα βίου.
Πατρὶς δ' Ἑλλάδος Ἑλλάς. Ἀθῆναι. πλεῖστα δ' Μοῦσας
Τέρψας, οὐκ πολλῶν ἐν τὸν ἔπαινον ἔχει.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ.

Οὐ σὸν μνῆμα τόδ' ἐς' Εὐριπίδη, ἀλλὰ σὺ τῷδε,
Τῇσῇ γὰρ δόξῃ μνῆμα τόδ' ἀμπέχεται.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ.

Ἅπασ' Ἀχαὶς μνῆμα σὸν Εὐριπίδη.
Οὐκοῦν ἄφωνος, ἀλλὰ καὶ χαλκοῦς.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Εἰς τὸν αὐτόν.

Τῷ Εὐριπίδεω μήτ' ἔρχεο, μήτ' ἐπιβάλλου,
Δίσβατον αἰθεφόροις οἶμον, ἀοιδοθέτα.
Λείη γὰρ ἰδεῖν καὶ ἐπίῤῥοδος· εἰ δέ τις αὐτὴν
Εἰσβαίνοι, χαλεπὸν τεηχυτέρη σκόλοπος.

Εἰς τὸν αὐτόν.

Α Μακέτης σε κέκευθε Τάφου κόνις· ἀλλὰ πυρωθεὶς
Ζαὶ κεραυνείῳ πᾶσιν ἀπημφίασας.
Τεὶς γὰρ ἀπαςράψας Εὐριπίδη ἐκ Διὸς αἰθὴρ,
Ἡγήσετο τῷ θνητῷ σήματος ἱςορείῳ.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ Εἰς ⓜ αὐτόν.

Οὐ σε κιωνὶ γλῶς εἶλ' Εὐριπίδη, οὐδὲ γυναικὸς
Οἶςρος, τὸν σκοτίης Κύπριδος ἀλλότριον,
Αλλ' αἴδης καὶ γῆρας ὑπέκβαλε. τῇ σ' Ἀρεθούσῃ
Κρύψαν ἐπαυρείη τίμιος Ἀρχέλεω.
Σὸν δ' οὐ τοῦτον ἐγὼ τίθεμαι τάφον· ἀλλὰ τὰ Βάκχου
Εἴματα, καὶ σκηνὰς ἔμβαλε πειθομένας.

Εἰς τὸν αὐτόν.

Ἰςατο σ' Εὐρίπιδε φερώνυμος· ὡς δὲ δοκεύω,
Λάθρη τῶν κραδίῃ τραγικῆς ὠμίλεε μούσας,
Εργα σοφεσύνης διαβύθιος· ἐν γὰρ ἰδέσθαι
Οἷά τε πυθμένησιν ἐν Ἀτθίδι δῆρα δυνάσαιν.

Τίνας αὖ εἴποι λόγους Φιλήμων
δι' Εὐριπίδου.

Εἰ τῆς ἀληθείαισιν οἱ τεθνηκότες
Αἴσθησιν εἶχον ἄνδρες, ὥς φασιν τινές,
Απηγξάμην αὖ ὥστ' ἰδεῖν Εὐριπίδου.

GVLIEL-

GVLIELMI CANTERI IN EVRIPIDEM PROLEGOMENA.

QVONIAM duo quædam sunt à nobis in hoc poeta præstita, studiose lector, cuius vtrunque sit generis, quantíque momenti, breuiter explicandum arbitror. Primùm igitur mendis infinitis tum leuioribus tum grauioribus scatentē poetam sic emaculauimus, vt paucos in tota re literaria scriptores repertum iri, quibus tantundem remedij sit adhibitum, putem. Id porrò totum fere nostro deberi ingeniolo, multæque & attentæ Euripidis lectioni, non difficulter fatebor: veruntamen aliquantum nos adiuuerunt & quæ Henricus Stephanus nuper ex antiquis codicibus in huius poetæ partem posteriorem contulit, quæque ante annos aliquot Ioannes Brodæus, in eandem annotat. Secundo igitur loco, quod hactenus pro difficillimo ac propemodum desperato fuit habitum, præstitimus, vt carminum rationem in hoc scriptore densissimis tenebris inuolutam, clarissima luce donaremus. quæ res cùm per se præclara potest haberi: tum ad poetam rectè intelligendum & menda tollenda, mirum quantum conducit. Hoc porrò totum quoque nobis fere deberi, non iniuria quis dixerit. nam quæ in duas primas Euripidis tragœdias, & partem tertiæ sunt à grammaticis de metris conscripta, nec plena semper sunt, nec vera: rémque per se satis obscuram sæpe obscuriorem reddunt. quod idem etiam Sophocli vsuuenisse video, multóque magis AEschylo primo: ideóque in his etiam duobus veram carminum rationem olim, si videbitur, proponemus. Maximum verò cōtulit adiumentum Hephæstio grammaticus, qui tribus chartis, vt est in prouerbio, poematum species carminúmque genera recensuit. Eum quia nos fere secuti sumus, quid ab illo hac de re præscriptum fuerit, quomodóque nos ad poetam nostrum hæc applicuerimus, referemus. Hanc igitur tradidit poematum diuisionem Hephæstio. Poemata, inquit, alia sunt κατὰ στίχον, alia Systematica, alia Mista, alia Communia. Κατὰ στίχον dicuntur, quæ vno eodémque constant car-

¶¶ij

minis genere, vt Ilias, vt Odyssea: nec tantùm carminis, sed etiam coli, vel commatis. Vt enim versus dicitur, qui tres vel quatuor syzygias habet, ita colum duas tantùm habet, eásque non plenas comma. Systematica dicuntur, quæ vero carminum genere in vnum congesta constant. Est enim Systema duorum vel plurium carminis generum congeries, siue sint ea dissimilia, vt fere semper, siue etiam similia, vt sunt Ausonii disticha, quæ hactenus Catoni vulgus asscripsit. Mista dicuntur, quæ partim Κατὰ στίχον sunt, partim Systematica. huius generis tragœdiæ sunt, in quibus Iambi poesim Κατὰ στίχον efficiunt, reliqua Systematicam. Communia denique dicuntur, quæ & Κατὰ στίχον, & Systematica sunt. huius generis, quæ modò nominaui, sunt Catonis disticha. nam & eorum carminis genere sunt omnia, & bina cernuntur singula. Systematica porrò sex generum sunt. vel enim Κατὰ σχέσιν sunt, vel Ἀπολελυμένα, vel Μετεικὰ ἄτακτα, vel E similibus, vel Mysta systematica, vel Communia systematica. Κατὰ σχέσιν dicuntur, quæ inter se respondent. atque hæc rursum sex generum sunt. Vel enim Monostrophica sunt, vel Epodica, vel Κατὰ στροφικὴν ἀνομοιομερῆ, vel Antithetica, vel Mista κατὰ σχέσιν, vel Communia κατὰ σχέσιν. Monostrophica sunt, quę vna Stropha constant. qualia sunt Anacreontis & Alcæi carmina. Epodica sunt, quæ similibus Systematibus dissimile adiunctum habent. id si in fine ponatur, vocantur Epodica, generis nomine. si in principio, Proodica. si in medio, Mesodica. Et Epodica quidem sunt fere Pindarica omnia, ternario numero constantia. veruntamen nihil prohibet etiam quinario & septenario vti (nam quinarij exemplum est in Hecuba chorus, Σὺ μὲν ὦ πάλαις ἰλιάς. septenarii in AEschyli Agamẽnone chorus, Διὸς πλαγὰν ἔχουσ' εἰπεῖν) Proodica verò nondum vlla reperi, nec vera Mesodica. Κατὰ στροφικὴν ἀνομοιομερῆ sunt, quæ post variorum systematum congeriem siue Pericopam, aliam priori per totum respondentẽ subiunctam habent: sic vt in alterutra quidem congerie sint inter se systemata dissimilia, verùm vtraque similibus constent partibus. Talia sũt in Oreste Μυκηνίδες ὦ φίλαι. Ponitur enim prior congeries primę strophæ, primi systematis, secundæ strophæ, secundi systematis, tertiæ strophæ, tertii systematis, quod in Euripide tamen desideratur. Sequitur posterior congeries antistrophæ primæ, antisystematis primi, antistrophæ secundæ, antisystematis secundi, antistrophæ tertiæ, antisystematis tertii. veruntamen hic ordo nonnunquam confunditur. Ceterum huius generis in Euripide multa sunt, in Sophocle permulta, nulla in AEschylo. Antithetica sunt, quæ in vario carminis genere, primum vltimo, secundum penultimo, ac reliquum similiter inter se respon-

respondens habent. cuius generis est Ouum Simmiæ. Mista κατὰ σχέσιν sunt, quæ partim Epodica sunt, verbi gratia, partim Monostrophica. Communia Κατὰ σχέσιν sunt, quæ hoc quidem modo disposita, verbi gratia, sunt Epodica, illo verò Monostrophica. Nunc ad alteram speciem vt veniamus, Ἀπολελυμένα dicuntur, quæ certum carminis genus nullum habent. ea rursum vel Ἄστροφα sunt, vel Ἀνομοιόστροφα, vel Ἀτακτα. Ἄστροφα sunt, quæ tam paucos versus habent, vt Stropham complere non posse videantur. Ἀνομοιόστροφα sunt, quæ aliquibus interiectis interrumpuntur. ea si duo sunt, vocantur Ἐπεόστροφα, si plura, Ἀλλοιόστροφα. huius generis illa sunt in Hecuba, Ἄπις' ἄπιστα, κμνὰ κμνὰ δέρκομαι. in his enim Strophæ quinque inter se dissimiles, interiectis systematibus, cernuntur. quod quidem carminis genus solus de tragicis vsurpat Euripides. Ἀτακτα sunt, quæ vt secari posse videntur, ita nullum secandi dant ex se signum. Tertiam speciem constituunt Μετεικὰ ἄτακτα, quæ nullam habent inter se similitudinem. qualis fertur Homeri Margites fuisse, poema perlepidum. Tales in Euripide sunt chori duo, alter sub finem Iphigeniæ Tauricæ, Εὐπαῖς ὁ λαῖος γόνος. alter primus Herculis furentis. Malè enim his chorus in Oedipo Colon. Sophoclis, Ὀξὺς τὸ πάλαιον μέρος, & Chorus in Phœnissis Euripidis Τύριον οἶδμα λιποῦσ' ἔβαν' à grammaticis annumerantur, cùm vterque sit nobis epodicus. Quarto loco sunt E similibus dicta, quę pedũ quidẽ sunt eorundem, certum autem numerum nõ habent. quales Anapæsti sunt. ea quoque, vel Ἀπεμόρφα sunt, vel Κατὰ παρεισμοὺς ἀνίσους. Et illa quidem sunt, quæ ad finem vsque sunt inter se similia: hæc autem, quibus aliquid nonnunquam breuius interiicitur. Horum exemplũ illustre præbet Hecubæ initium, quo loco ad Chorum illa verba facit. Sequũtur Mista systematica, quæ partim Κατὰ σχέσιν sũt, verbi gratia, partim E similibus. Vltima recensentur Communia systematica, quæ hoc quidem modo disposita, verbi gratia, sunt E similibus, illo autem Κατὰ σχέσιν. Atque hæc fere sunt, quæ de poematum & carminum generibus Hephæstio tradidit, obscurè quidem ab illo præscripta, verùm à nobis exemplis illustrata. Iam vt hæc ad tragicos & Euripidem nostrum applicemus, multas partes in paucas cõtrahemus, & quæ superflua sunt, nec in vsum cadunt, resecabimus. Omnia igitur tragicorum systemata constant versibus vel Similibus, vel Dissimilibus, vel Similiter dissimilibus. Similes versus voco Iambos, & Anapæstos, quos E similibus appellat Hephæstio, sub quibus etiam trochaicos & hexametros licet comprehendere. Dissimiles versus constituunt vel Μονοστροφικὰ, vel Ἀνομοιόστροφα. Μονοστροφικὰ voco, quæ Hephæstio Μετεικὰ ἄτακτα dixit. ea si breuiora sunt, συστήματα nudè vocantur. Ano-

μοιόστροφα, eodem ab illo donantur nomine. Similiter dissimiles denique vel Ἀντιστροφικὰ constituunt, vel Ἐπῳδικὰ, vel Περικόμματα. Ἀντιστροφικὰ voco, cùm strophis antistrophæ respondent. Ἐπῳδικὰ sunt apud Hephæstionem eodem nomine. Περικόμματα voco, quæ ille Κατὰ τὸν εἰκοσιπλῶν ἀνομοιομερῆ dixit. His igitur septem generibus omnia comprehendi posse, quæ ad carminum rationem in tragicis explicandam pertinent, existimo. neque nos aliis vtemur in Euripide toto nominibus, verùm singulis versuum speciebus suum præfigemus indicem, ac vel Ἰάμβους, vel Ἀναπαίστους, vel Μονοστροφικὰ, vel Ἀνομοιόστροφα, vel Ἀντιστροφικὰ, vel Ἐπῳδικὰ, vel Περικόμματα vocabimus. Poteram huc etiam adiicere signa, quæ vocant grammatici, paragraphos, coronidas, ac similia. verùm hæc quoniam ad poetas intelligendos perperam faciunt, &, quæ nunc sunt à nobis præstita, satis hoc tempore fore putamus, curiosiùs illa perscrutari non ducimus operæprecium.

ΕΥΡΙΠΙ-

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΤΡΑΓΩΔΙΩΝ ὀνόματα.

ΕΚΑΒΗ.	HECVBA.
ΟΡΕΣΤΗΣ.	ORESTES.
ΦΟΙΝΙΣΣΑΙ.	PHOENISSAE.
ΜΗΔΕΙΑ.	MEDEA.
ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ.	HIPPOLYTVS.
ΑΛΚΗΣΤΙΣ.	ALCESTIS.
ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.	ANDROMACHE.
ΙΚΕΤΙΔΕΣ.	SVPPLICES.
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ.	IPHIGENIA IN AVLIDE.
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ.	IPHIGENIA IN TAVRIS.
ΡΗΣΟΣ.	RHESVS.
ΤΡΩΑΔΕΣ.	TROADES.
ΒΑΚΧΑΙ.	BACCHAE.
ΚΥΚΛΩΨ.	CYCLOPS.
ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ.	HERACLIDAE.
ΕΛΕΝΗ.	HELENA.
ΙΩΝ.	ION.
ΗΡΑΚΛΗΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ.	HERCVLES FVRENS.
ΗΛΕΚΤΡΑ.	ELECTRA.

Universidad de Deusto Biblioteca

ARGVMENTVM HVIVS FABVLÆ.

CAPTA Troia, Græci cùm inde soluissent, ad oppositam in Thracia Cherrhonesum appulerunt, cui Polymestor imperabat. Ibi honorarium Achilli tumulum excitauerunt, in Troia sepulto. Cæterùm commoratis aliquot ibi dies, quos rebus suis constituendis dabant, atque iam abituris Achillis imago super tumulo apparuit, & eorum discessum inhibuit, postulans vt sibi honoris causa darent filiam Priami Polyxenam, quæ ei antè à patre eius fuerat pacta, cuiúsque gratia erat à Paride & Deiphobo sagittis confixus, peracturo sponsalia Priamo. Itaque Græci beneficia eius memoria repetentes, honoremque hunc eius virtuti deferentes, Polyxenam ad sepulcrum Herois immolandam decreuerunt. Miserunt portò Vlyssem Laertæ filium ad matrem puellæ Hecubam, vt & puellam adduceret, & matri facunda (cuius erat rei artifex) oratione persuaderet, ne filiæ amissione se afflictaret. Vlysses vbi eò accessit, Polyxenam offendit eius conatui opitulantem, matrique persuadentem, magis ipsius ex re fore vt moriatur, quàm vitam se indignam toleret. Mactata filia, ancillam suam ad littus misit Hecuba, aquam, qua cadauer Polyxenæ ablueretur, allatum. Hæc Polydorum ibi iacentem reperit. Etenim Polymestor cognito Troiam esse captam, puerum hunc occiderat, atque in mare abiecerat, vt ipse aurum possideret, quod vnà cum puero Priamus pater eius clàm miserat superioribus temporibus, cùm iam imminere Ilio periculum sentiret. Erat autem ea vis auri, quæ ad restituendum Priami genus posset sufficere. Hunc Polydorum itaque in littore iacentem ancilla vt inuenit, peplo inuolutum ad Hecubam attulit. Quæ cùm cadauer Polyxenæ esse putaret, nondum reuelatum, simulatque Polydorum esse intellexit, magnum dolorem animo concepit: Polymestorem verò vt vlciscereturr, hoc astu est vsa. Communicata prius cum Agamemnone sententia, ancillam suam ad Polymestorem mittit, eum cum liberis eius ad se accersens, cum eo de re necessaria se communicaturam indicans. Hic inscius Polydori cadauer in littore repertũ, simulque aliis inductus fraudibus, præsto adfuit. Hecuba ideo vocatum dicere, vti thesauros, quos ipsa Ilij abscondisset, ei indicaret: hominem in tabernaculum suum introducere, nimirum ibi rem apertura, ac alias item datura, quas secum Troia attulisset, pecunias. Erat intus abdita mulierum ingens copia: harum auxilio Hecuba intro adducti oculos excludere, liberosque eius necare. Rei iudicio inde ad Agamemnonem delato, cùm de nece Polydori multa fingeret Polymestor, Hecuba coràm conuicit, eum auri causa, non eorum quæ prætendebat, puero manus attulisse: iudicauitque secundùm ipsam Agamemnon.

Scena fabulæ fingitur esse in Cherrhoneso Thracica, quæ est è regione Troiæ posita, Chorus constat captiuis Troianis mulieribus, quæ Hecubæ ferunt auxilium.

Η ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΟΥΤΩΣ ΕΧΕΙ.

ΜΕΤΑ τὴν Τροίας ἅλωσιν ἄραντες οἱ Ἕλληνες, καθορμίσθησαν ἐν τῇ ἀκτῇ τῆς Χερρονήσου τῆς Θρᾴκης, ἧς Πολυμήστωρ ἦρχεν. ὃ δὴ καὶ κενοτάφιον ἔχουσιν Ἀχιλλεῖ, ἐν Τροίᾳ τεθέντι. διαπείσαντες δὲ οἰκεῖ ἡμέρας δή τινας, ἐφ' ὧν τὰ αὐτῶν διαθήσονται, ἐπεὶ ἀναχθήσεσθαι ἔμελλον, φανὲν τὸ τοῦ Ἀχιλλέως εἴδωλον δηλοῖ τοῦ τάφου, ἐπέχειν τοὺς Ἀχαιοὺς τῆς ἀναχωρήσεως, αἰτοῦν γέρας αὐτῷ δοθῆναι τὴν παῖδα Πριάμου Πολυξένην, τὴν καὶ πρότερον κατεγγυηθεῖσαν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ πατρός. δι' ἣν καὶ ὑπὸ Πάριδος καὶ Δηιφόβου τοξευθεὶς ὤλετο, ὅτε παῖς ἐγγύας πρὸς θάτερον πληροῦν ἔμελλε Πρίαμος. Ἕλληνες οὖν ἐν οὖν ἔπαθον ὑπ' αὐτοῦ μεμνημένοι, καὶ τιμῶντες τὴν ἀρετὴν τοῦ ἀνδρός, ἐψηφίσαντο σφάξαι τὴν Πολυξένην δηλονότι τῷ τάφῳ τοῦ ἥρωος. ἔπεμψαν δὴ τὸν Λαέρτου Ὀδυσσέα πρὸς τὴν μητέρα αὐτῆς Ἑκάβην, ὡς ἂν τὴν τε παρθένον λάβοι, καὶ τῷ ποικίλῳ τῆς λόγου, πείσοι τὸν υἱὸν ἀνήρ, πίστιν Ἑκάβῃ, μὴ δυσχερῶς φέρειν δηλονότι τὴν τῆς παιδὸς ἀφαίρεσιν. ἐλθὼν οὖν Ὀδυσσεὺς, τὴν τε κόρην συναιρουμένην εὗρεν ἀντῷ τῆς ἀπουσίας, καὶ πείθουσαν τὴν μητέρα, ὡς πεφύκεσθαι μᾶλλον αὐτῇ πρεσβύτερον, ἢ τὸ ζῆν παρ' ἀξίαν. σφαγείσης δὴ τῆς παρθένου, Ἑκάβη θεράπαιναν αὐτῆς ἔπεμψε τοῦδε τὴν ἀκτὴν, ἐφ' ὧ ὕδωρ ἐκεῖθεν κομίσαι πρὸς λουτρὸν Πολυξένης. εὗρε δὲ Πολύδωρον ἐκεῖ κείμενον. ἀλοῦσαν δὲ ὡς ἔγνω τὴν Τροίαν Πολυμήστωρ, σφάξας αὐτὸν, ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς ἂν αὐτὸς ἔχοι τὸν χρυσὸν, ὃν πρὸς αὐτὸν μετὰ τοῦ παιδὸς Πολυδώρου πρόσθεν Πρίαμος ἔπεμψε λάθρα, ἐπειδὴ ἐώρα τὸ Ἴλιον πρὸς κίνδυνον ἤδη χωροῦν. οὗ δὲ ὁ χρυσὸς τοσοῦτος πολὺς ἄγαν, καὶ ἱκανὸς ὀρθῶσαι καὶ αὖθις τὸ γένος τοῦ Πριάμου. ὡς οὖν τόπον εὗρεν ἡ δούλη κείμενον ἐπ' ἀκτῆς, αἱμαλόμενον, καὶ τῷ πέπλῳ εἰλίξασα, κομίζει πρὸς τὴν Ἑκάβην, καὶ ἡ τὸν τῆς Πολυξένης νεκρὸν πρὶν ἐκκεκαλύφθαι τόπον, εἶναι νομίσασα, ἐπειδὴ ἔγνω Πολύδωρον, ἀθλίως τε ἔχει, καὶ ὅπως ὀμωεῖται Πολυμήστορα, μηχανᾶται τοιόνδε. κοινωσαμένη πρότερον τὴν τοῦ τοῦτο γνώμην Ἀγαμέμνονι, πέμπει τὴν αὐτῆς δούλην ὡς Πολυμήστορα, αὐτή τε τὰ τέκνα πρὸς ἑαυτὴν μετακαλεσάμενη τοῦ τινος αἰσχρᾶς πρὸς αὐτὸν κοινώσασθαι. τοῦτο μὲν οὖν ἀγνοοῦν, ὅτι Πολύδωρος εὕρηται τοῦδε τὴν ἀκτὴν, καὶ ἅμα καὶ πάντα ὑποκλαπεῖς μετὰ τῶν παίδων πρὸς αὐτὴν ἀφικνεῖται. Ἑκάβη καὶ πρὸς αὐτὸν τόπον χάειν ἐφηκεκλεκέναι, ἵνα χρυσοῦ θησαυροὺς κεκρυμμένους ὑπ' αὐτῆς ἐν Ἰλίῳ μεμίσθωται. εἰσάγει δὲ καὶ τῆς σκηνῆς ἔνδον εἰποῦσα, ὡς ἂν καὶ ἔπρ' ἄπα αὐτοῦ δώσοι χρήματα. μεθ' ὧν ἐξῆλθε τῆς Τροίας. ἐκέκρυπτο δὲ ἔστω πλεῖστος γυναικῶν ὄχλος σὺν αἷς τὸν εἰς ἐλθόντα Ἑκάβη, ὀφθαλμοῦ τε στερεῖ, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἀποσφάττει. διεκάσαντος δὲ αὐτοῖς τοῦ Ἀγαμέμνονος ὕστερον, καὶ τοῦ Πολυμήστορος πολλὰ πρὸς τῆς σφαγῆς Πολυδώρου διαπλασαμένου Ἑκάβη προσεγχρίεται, ἐλέγξασα αὐτὸν ὡς τοῦ χρυσοῦ χάειν, καὶ οὐχ ὧν προσέτεινε, τὰ παῖδα αἰεῖλε, σύμψηφον ἔχουσα καὶ Ἀγαμέμνονα.

Η μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν τῇ ἀκτῇ τῆς Θρᾴκης Χερρονήσου· ὁ δὲ χορὸς συνεστηκεν ἐκ γυναικῶν αἰχμαλωτίδων Τρῳάδων, συμμαχησασῶν τῇ Ἑκάβῃ.

Universidad de Deusto Biblioteca

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ εἴδωλον.
ΕΚΑΒΗ.
Χόρος ὁκ ΤΡΩΑΔΩΝ αἰχμαλωτίδων.
ΠΟΛΥΞΕΝΗ.
ΟΔΥΣΣΕΥΣ.
ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ.
ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ Εκάβης.
ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.
ΠΟΛΥΜΗΣΤΩΡ.
Προλογίζει δ ὁ Πολύδωρος.

PERSONÆ HVIVS FABVLAE SVNT HAE:

POLYDORI vmbra.
HECVBA.
Chorus TROADVM captiuarum.
POLYXENA.
VLYSSES.
TALTHYBIVS.
Ancilla HECVBAE.
AGAMEMNON.
POLYMESTOR.
Prologum autem agit Polydorus.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΕΚΑΒΗ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΗΚΩ, νεκρῶν κοὐθημῶνα καὶ σκότου πύλας
Λιπὼν, ἵν' ἅδης χωρὶς ὤκισται θεῶν,
Πολύδωρος, Εκάβης παῖς γεγὼς τῆς Κισσέως.
Πειάμου τε παῖδες, ὅς μ' ἐπεὶ φυγὼν πόλιν

VENIO defunctorum latebra & caliginis portis
Relictis, (vbi Pluto in sedibus collocatus est seorsim à dijs)
Polydorus, Hecubæ filius *filiæ* Cissei
Priamique patris: qui me, postquam Troianorum vrbem

ΣΧΟΛΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΤΑΤΑ ΕΙΣ ΕΠΤΑ ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ,

ὁκ διαφόρων βίβλων συλλεχθέντα.

Εἰς τὴν Εκάβην.

Η ἔκθεσις τοῦ δράματος ἄρχεται ὁκ μονοσροφικῆς τραγῳδίας. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τετράμετροι ἀκατάληκτοι, ὧν ἡ. ὧν ὁ πολυθυτάτος, φθείρει θεῶν ἅς τῆς πόλεως ἀπροσδόκητος ἀπωλείας. ὅθεν τοῦ τέλους κορωνίς. ἀφεὶς ὁ Πολύδωρος τὸ σῶμα ἑαυτοῦ, καὶ μόνη ψυχὴ ὤν, αἰωρεῖται ἐπάνω τῆς μνήματος αὐτοῦ, καὶ λέγει εἰς ἐπήκοον αὐτῆς. τὴν δὲ σφαγὴν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἐσομένην τῇ ἀδελφῇ αὐτοῦ Πολυξένῃ ὑφ' ἑλλήνων. ἐποίησε δὲ τοῦτο ὁ ποιητὴς ἐπίτηδες, ἵνα δῆλα παῖς ποιήσῃ τὰ κατὰ τὸν Πολύδωρον, ὃ καὶ ὁν ἀρχῇ πάντων τῶν αὐτοῦ δραμάτων ποιεῖν ἔωθεν.

Ηκω νεκρῶν κοὐθημῶνα καὶ σκότου πύλας λιπών. Ηκω) τὸ ἥκω, Αττικόν ἐστιν. οἱ γὰρ Αττικοὶ, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἥκω, ἥκω λέγουσιν. φέρει δὲ τοῦτο πρὸς τὸ παρεληλυθός, καθόσον τὸ εἶμι, πρὸς τὸ μέλλον. Σκότου) ἀντὶ καὶ τὸ σκότος ἀδετέρως, καὶ ὁ σκότος. καὶ τοῦ μὲν ἀδετέρου χρῶνται οἱ κοινοὶ, τοῦ δὲ ἀρσενικοῦ οἱ Αττικοί. Ἅδης) ἢ δεῖ τὸν ὀν ἅδου τόπον νοεῖσθαι. ἵν' ἡ τὸ ὤκισται ἀντὶ τοῦ κατοικί-

σθη. ὑπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ τοῦ Πλούτωνος, καὶ Περσεφόνης. ἢ ἀντὶ τοῦ ὁ Πλούτων. ἅδης γὰρ ὁ Πλούτων ὁ αὐτὸς λέγεται. τὸ δὲ ὤκισται, ἢ ἀντὶ τοῦ κατῳκίσθη. ἢ ἀντὶ τοῦ κατοικεῖται, ἀλληγορικῶς, ὅ-τῳ καθοικεῖται ἔστοις, εἰ τόπον τὸν ἅδην μόνον νοήσῃς.

Κίνδυνος ἔχει δοῦναι πεσεῖν ἑλληνικᾷ,
Δείσας, ὑπεξέπεμψε Τρωϊκῆς χθονὸς,
Πολυμήστορος πρὸς δῶμα Θρῃκίου ξένου,
Ος τὴν ἀρίστην Χερρονησίαν πλάκα
Σπείρει, φίλιππον λαὸν αἰγύνων δορί.
Πολλὰ δὲ σὺν ἐμοὶ χρυσὸν ἐκπέμπει λάθρᾳ,
Πατὴρ, ἵν' εἴποθ' Ιλίου τείχη πέσοι,
Τοῖς ζῶσιν εἴη παισὶ μὴ σπανίς βίου.
Νεώτατος δ' ἦν Πριαμιδῶν. ὁ καί με γῆς
Υπεξέπεμψεν. οὔτε γὰρ φέρειν ὅπλα,
Οὔτ' ἔγχος οἷός τ' ἦν, νέος βραχίονι.
Εως μὲν οὖν γῆς ὄρθ' ἐκεῖθ' ὁρίσματα,
Πύργοι τ' ἄθραυστοι Τρωϊκῆς ἦσαν χθονὸς,
Εκτωρ τ' ἀδελφὸς ἐμὸς ἠυτύχει δορὶ,
Καλῶς παρ' ἀνδρὶ Θρῃκὶ πατρῴῳ ξένῳ,

Periculum inuasit hasta ne caderet Græca: 5
Metuens, clam emisit ex Troiana terra
Polymestoris ad domum Thracij hospitis.
Qui præstantissimam Cherrhonesiam plagam
Seminat, equestrem populum regens hasta.
Multum verò mecum auri emittit occultè 10
Pater: vt si quando Ilii mœnia caderent,
Viuentibus filiis non esset penuria victus.
Minimus autem natu eram Priamidarum, quam etiam ob rem me
Clam emisit, neque enim ferre arma (ex terra
Neque hastam potis eram, puerili brachio. 15
Quandiu quidem igitur terræ recti stabant termini,
Turresque illæsæ Troianæ erant terræ,
Hectórque frater meus feliciter rem gerebat hasta:
Bene apud virum Thracem, patrium hospitem

Πλάξ) ἡ μόνον ἡ πετρώδης γῆ, ὥσπερ κἀνταῦθα. οὐ γὰρ οἷόν τε ἀεί σοι αὐτὸν προσιπεῖν, εἰ πετρώδης οὖ, ἀλλ' ἔστι τὸ πλάκα ἀντὶ τοῦ γῆν, δῆλον δὲ ὁν τῷ σπείρειν. Κίνδυνος) κινδυνεύω, ἀντὶ τοῦ ὀν δεινῷ εἰμι. καὶ κινδυνεύω ποιεῖν τόδε, ὅπερ οὐ θέλω δηλονότι, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἀνάγκης εἰς τοῦτο συνελκόμενος. καὶ κινδυνεύω πείσεσθαι τόδε, ἀφ' οὗ κίνδυνος ὅθεν τὸ δύο τούτων σημαινομένων. κίνδυνος γὰρ αὐτὸ τὸ δεινόν. καὶ κίνδυνος πρόσεστι τὰ τόδε, ὅπερ ὁν αὐτὸ δηλοῖ τὸ δεινόν, ἀλλὰ τὸ ὅθεν τὸ δεινὸν συνελαύνουσιν ἀνάγκαι.

Βίου.) βίος σημαίνει πέντε. τὸν τέχνῃ, ὡς τὸ ἐμπορικὸν βίον ἢ φιλόσοφον ζῆν. τὸ τοῦτον, ὡς τὸ χρηστοῦ βίου ὄζει. τὸν παρόντα ἑνὸς ἑκάστου χρόνον τῆς ζωῆς. τὴν πολιτείαν. καὶ τὰς πολὺ τοῦ ζῆν συνελούσας τοῦ φάσ. Οπλα) τὰ φυλακτήρια, ἅ

Universidad de Deusto Biblioteca

ἡλεξῆς, κεάνος. ἔγχος δὲ καὶ σπάθη, ἀμμωτὶ εἰκα. Θρηϊκίου) ὁ Θρᾷξ τῶ Θρᾴκος, καὶ ἀπὸ τούτου Θρηϊκιος, ᾗ πα εκ γραμμῆς, ἐκφωνουμένου πυῖ, ὃ τρεπομένου πῦᾱ εἰς ῡ. Ξένος) κυρίως ὁ φίλος, ὃν ὅτι τῆς πατρίδος ὡς ποιήσεται ἀπὸ ξένης ἐλθόντα. ἁπλῶς δὲ καὶ ὁ φίλος. Εως μὲν οὖν γῆς) δύπτερον τροσίμιον. Τὸ γῆς, μὴ νομίσης δεῖ πῶ τρεῖ πῶ Τροίαν γῆν, ὡς οἴονται ἄνες καικῶς, ἀλλὰ δι' αὐτῶ πῶ Τροίαν. ἵνα ἢ τὰ ὀείσματα, αἵτ' ἔ οἱ πύργοι. τρεῖς εἰσμὸς γὰρ τῆς ἐν τῇ πόλει γῆς, οἱ πύργοι. ὥστε τῆς γῆς ὀείσματα, καὶ τὸ πύργοι Τρωϊκῆς χθονός, τοῦτόν ὅτιν. ὅτι δὲ ὅτι τοῦτον, καὶ ἐχ' ὡς ἐκεῖνοι φασί, μόρτυρεῖ τὸ, ἐπεὶ ᾖ Τροία, ὁ ἐπόφρε τρεῖς τὰ δύο, δηλῶν ὡς τοῦτο τῆμα τὰ ὅτιν. Εκεῖτο ᾖ εἶπεν) ἐπειδὴ οἱ θεμέλιοι τῆς πεῖχῶν ἐν τῇ γῇ κεῖνται.

Τρφᾶσιν, ὥς τις πόρθος, ἠυξόμην πάλας.
Επεὶ ᾖ Τρεία θ', Εκτορός τ' ἀπώλετο
Ψυχὴ, πατρῴα θ' ἑστία κατεσκάφη,
Αὐτὸς ᾖ βωμῷ τρεὸς θεοῦ μήτρῳ πτνεῖ,
Σφαγεὶς Αχιλλέως παιδὸς ἐκ μιαιφόνου,
Κτείνει με χρυσοῦ τὸν παλαίπωρον χάριν
Ξένος πατρῴος, καὶ κλαυνὼν, ἐς οἶδμ' ἁλὸς
Μεθῆκ', ἵν' αὐτὸς χρυσὸν ἐν δόμοις ἔχῃ.
Κεῖμαι δ' ἐτ' ἀκτῆς, ἄλλοτ' ἐν πόντου σάλῳ,
Πολλοῖς διαύλοις κυμάτων φορούμενος,
Ακλαυστος, ἄταφος. νυνὶ δ' ὑπὲρ μητρὸς φίλης
Εκάβης αἴρω, σῶμ' ἐρημώσας ἐμόν,
Τριταῖον ἤδη φέγγος ἀιωρούμενος,

Alimentis, quasi quispiam furculus, crescebam miser.
Postquam verò Troia, Hectorisque periit
Anima, & paternus focus euersus est,
Ipse verò ad aram Deo ædificatam cadit
Mactatus Achillis à filio sanguinario:
Interficit me auri miserum gratia
Hospes paternus: & quum interfecisset, in procellas maris
Abiecit, vt ipse aurum in domo haberet.
Iaceo autem in littore, interdum in maris æstu
Multis circuitibus vndarum agitatus.
Indefletus, insepultus. nunc verò propter matrem charam
Hecubam profilio, corpore relicto meo,
Tertiam iam lucem versans in sublimi,

Τροφᾶσιν ἠυξόμην) αἵτ τῶ αὐξηθρεφόμην. Φατρῴα) ἢ τῶ πατρός. τὸ κτηνικὸν αἵτ μόνης τῆς κτηνικῆς, ἵν' ἢ καλῶς ἔχῃ τὸ ἐπαγόμενον, αὐτὴς δέ. Εστία) ἑστία λέγεται ἡ ὅλη κατοικία, ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν, ἀπὸ τῶ θύω τὸ φωτίζω, καὶ φλογίζω. ἢ ἀπὸ τῶ ἕζω τὸ κάθημαι. Τῷ θεοδμήτῳ) οὐχ' ὅτι θεόδμητος ἦν ὁ βωμὸς τῆς Αθηνᾶς, διὰ τῶτο θεοδμήτῳ λέγει, ἀλλὰ τῷ τῇ θεᾷ τῷ τῆς τρωῶν δοκοῦντι. ἢ τῷ θείως καὶ θαυμαστῶς κτισθέντι. Πίτνεῖ) αἵτ τῶ ἔπεσε, πυπτεῖν ἐφοῤῥύθη. Πολλοῖς διαύλοις κυμάτων) ὅσπερ ἑρμηνεία ὄτι, τρεὸς τὸ πόντου σάλῳ. οὐδὲν γὰρ ἄλλο ὅτιν ἢ τῆς θαλάσσης τὰ σαχῆ, ἀλλ' ἢ σωε-

χεῖς κυμάτων φοραί. Αχιλέως) δεῖ τὸ μέσον ἀφηρέθη τὸ ἐν λ. ὅμως καὶ σὺν τοῖς δύο χῇ. ἔστι σωιζήσης. Τριταῖον) τὰ τρία, ἢ τὰ πάρα, ἢ ἑξῆς ὀνόματα ἀριθμοῦ δηλωτικά. τὸ τρίτον ᾖ καὶ τέταρτον, καὶ ἑξῆς ὀνόματα τάξεως δηλωτικά. ἔστι γὰρ τρίτον μὲν τὸ ἔχον ὄπισθεν, τρεῖσιν καὶ δεύτερον. εἰσὶ δὲ ταῦτα τρεῖς ἢ, ἀπὸ τῆς ἡλικῶν τούτων, τριταῖος καὶ τεταρταῖος τρεῖς ἡμέρα, ὡς Αθηναῖος, Μυκηναῖος, ἢ τοιοῦτό τι. ἔστιν οὖν ἄλλο τρίτον, καὶ ἄλλο τριταῖον. ὥς γὰρ ἄλλο Αθῆναι, καὶ ἄλλο Αθηναῖος. ἐνταῦθα ᾖ τὸ τριταῖον, αἵτ τῶ τρίτον λέγεται. λαμβάνεται ᾖ τὸ τρίτον, τὸ τέταρτον, καὶ τὰ τῆς ἀκολουθίας ταύτης, καὶ ὅλῃ μορίων, ἃ ἁρμοδιώτερον λέγεται ἔχοντα ἐν σωθέσει τὸ μέσον, ᾗ τριτημόριον, τεταρτημόριον, καὶ ἑξῆς. ἔχουσι δὲ ἐρωτηματικά, τὸ πόσα, τὸ πόσον, τὸ ποσταῖον, καὶ τὸ ποσημόριον. καὶ τρεῖς μὲν τὸ πόσα ἁπαντᾶ τὸ τρία τυχόν, ἢ τέσσαρα. τρεῖς δὲ τὸ πόσον, τὸ τρίτον, ἢ τέταρτον ὅλῃ τάξεως. τρεῖς δὲ τὸ ποσταῖον, τὸ τριταῖον ἢ τεταρταῖον. ᾗ τρεῖς ᾖ τὸ ποσταῖον ἀπ' οὐρανοῦ πάρεστι, ἀπαντήσῃ τὸ τριταῖος τυχόν, ἢ τεταρταῖος. ἤγουν τρίτῳ ἡμέραν ἔχω ἀφ' οὗ πάρειμι, ἢ τεταρτῷ. τρεῖς δὲ τὸ ποσημόριον, τὸ δύοσον, τὸ τρίτον, τὸ τέταρτον ὅλῃ μορίων, ἢ τὸ δύοσον τὸ τριτημόριον, τὸ τεταρτημόριον. ζητεῖ δὲ τὸ μὲν πόσα, διωρισμένον ποσόν. τὸ δὲ πόσον, τάξιν. τὸ δὲ ποσταῖον, συμβαῖνον τὶ ἐν τάξει. τὸ ᾖ ποσημόριον, μέρος. ἐπεὶ δὲ τὸ ποσὸν διαιρεῖται, καὶ τὸ μὲν αὐτῶ ὅτι συνεχές, τὸ ᾖ διωρισμένον, δῆλον ἡ φύσις καὶ ὅλῃ τῶ συνεχοῦς ἕτερον ἐρωτηματικόν, τὸ πηλίκον. ὥστε τρεῖς μὲν τὸ πόσα ἁπαντᾶ διωρισμένον ποσόν, τρεῖς δὲ τὸ πηλίκον συνεχές.

Οσον περ ἐν γῇ τῇδε Χερρονησίᾳ
Μήτηρ ἐμὴ δύσηνος ἐκ Τρείας πάρα.
Παντες δ' Αχαιοὶ ναῦς ἔχοντες, ἡσυχοι
Θάσσουσ' ἐτ' ἀκτῆς τῆς δε Θρηϊκίας χθονός.
Ο Πηλέως γὰρ παῖς ὑπὲρ τύμβου φανεὶς
Κατέχ' Αχιλλεὺς πᾶν στράτευμ' Ελληνικὸν,
Πρὸς οἶκον εὐθύνοντας εἰναλίαν πλάτην.
Αἰτεῖ δ' ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν Πολυξένην
Τύμβῳ φίλον τρέσφαγμα καὶ γέρας λαβεῖν.
Καὶ πύξεται τῆδ', οὐδ' ἀδώρητος φίλων
Εσται τρὸς ἀνδρῶν. ἢ πεπρωμένη δ' ἄγει
Θανεῖν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν τῇδ' ἡμέρᾳ.

Quandiu in terra hac Cherrhonesia
Mater mea infelix ex Troia adest.
Omnes verò Achiui naues tenentes, quieti
Sedent in littore huius Thraciæ terræ.
Pelei nanque filius super tumulum apparens
Continuit Achilles totum exercitum Græcum
Domum versus dirigentes marinum remum.
Petit verò sororem meam Polyxenam
Tumulo charam victimam & honorarium accipere:
Et potietur hoc, neque indonatus amicis
Erit à viris. fatum verò impellit
Mori sororem meam hac die.

Εὐθύνοντας.) ἤγουν ἀποθυνόντας. τρεῖς τὸ σημαινόμενον δὲ, ἀποδίδοντας.

Δυοῖν δ' παῖδοιν δύο νεκρὼ κατόψεται 45
Μήτηρ ἐμοῦ τε, τῆς τε δυςήνου κόρης.
Φανήσομαι γὰρ ὡς τάφου τλήμων τύχω,
Δούλης ποδῶν πάροιθεν ἐν κλυδωνίῳ.
Τοῖς γὰρ κάτω θένουσας ἐξιτησάμην
Τύμβου κυρῆσαι, κεἰς χέρας μητρὸς πεσεῖν. 50
Τοὐμὸν μὲν οὖν, ὅσον περ ἤθελον τυχεῖν,
Ἔσται. γεραιᾶς δ' ἐκποδὼν χωρήσομαι
Ἑκάβη. πέρα γὰρ ἡδ' ὑπὸ σκηνῆς πόδα
Ἀγαμέμνονος, φάσμα δειμαίνουσ' ἐμόν·
Φεῦ ὦ μήτηρ, ἥτις ἐκ τυραννικῶν δόμων, 55
Δούλειον ἦμαρ εἶδες. ὡς θέσεις κακῶς,
Ὅσον περ οὔ ποτ' αὐλισηκόσας δέ σε
Φθείρει θεῶν τις τῆς πάροιθ' εὐπραξίας.

Duorum verò liberorum duo cadauera aspiciet 45
Mater, meúmque, & huius infelicis puellæ.
Apparebo enim, vt sepulturam infelix consequar
Ancillæ ante pedes in vndis.
Nam ab illis quibus est potestas apud inferos impetraui,
Vt tumulo potirer & in manus matris inciderem. 50
Meum igitur, quantum volebam consequi,
Erit. sed ab anu procul secedam
Hecuba. profert enim ipsa pedem sub tentorium
Agamemnonis, phantasma metuens meum.
Ah mater quæ ex regiis ædibus, 55
Seruilem diem vidisti, vt *tam* infeliciter agis
Quàm feliciter olim. at te, æquo libramine vsus,
Perdit deorum aliquis pro pristina felicitate.

Κλυδωνίῳ] κλυδώνιον, τὸ κῦμα τῆς θαλάσσης, ὁ θεὰ τῷ αἰγιαλῷ ἀδίας οὔσης ὅθεν κλύζεται. Τυχεῖν) τὸ τυχεῖν, ἀεὶ ῥηματικῇ συντάσσεται). οὐδαῦλα δὲ τὸ ὅσον, οὐ θεὸς τὸ τυχεῖν λέγεται, ἀλλὰ θεὸς τὸ θεσπισθὲν τὸ ἐμόν. Γεραῖα] τὸ γεραῖα οὐ θεὸς τὸ ἐκποδὼν ὄζον, ὡς οἴονται τινες, ἀπὸ τῶν ἐκποδὼν ῥηματικῇ συντάσσεται, ἀλλὰ θεὸς τὸ χωρήσομαι. ὡς γὰρ γὰ φαμὲν, ἀφαιρῶ σοι χρόμαθε, οὐ θεὸς τὸ χρόμαθε σωματοῦντες τὸ σοὶ, ὡς τινες τῶν ἀμαθῶν οἴονται, ἀλλὰ θεὸς τὸ ἀφαιρῶ, τὸ γὰρ ἀφαιρεσιν ποιῶ. οὕτω καὶ τὸ χωρήσομαι τῇ Ἑκάβῃ ἐκποδὼν, ἀντὶ τοῦ τὸν ὁρμὸν τῆς ὑποστάσεως ποιῶ. θρᾷ γὰρ ὑπὸ τὸν σκηνὸν τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἵν' αὐτὸν ἴδῃ τῇ Κασσάνδρᾳ ἐντύχῃ, ἣ ἐκμαντεύσεται αὐτῇ θεὶ τοῦδε τοῦ φαντάσματος. Φθείρειν) τὸ ἀφανίζειν, καὶ τὸ βλάπτειν. καθὸ λέγεται, ἐφθαρται τὰ δικαστήρια.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Ἐγὼ ὁ Πολύδωρος, ὁ γενναῖος υἱὸς τῆς Ἑκάβης τῆς θυγατρὸς τοῦ Κισσέως, παῖς τε τοῦ Πριάμου, ἦλθον ἄρτι, ἀφεὶς τὸν ὑπόκρυφον τόπον τῶν νεκρῶν, καὶ τοὺς πύλας τοῦ ἀφεγγοῦς τόπου, ὅπου ὁ ἅδης ὠκεανίδιος ὄζει, ὡς ἀπὸ μυεχθοῦς δηλονότι, αὐθὶς τῶν οὐρανίων θεῶν. ὅς τε ὁ Πρίαμος, ἐπὶ καταλαβεῖν τὴν Τροίαν φόβος καὶ ὑποψία καταβληθῆναι ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ πολέμου, φοβηθεὶς, ἔξω ἔπεμψεν ἐμὲ τῆς τρωϊκῆς γῆς, πρὸς τὸ οἴκημα τοῦ Πολυμήστορος τοῦ φίλου τοῦ θρακικοῦ. ὃς Πολυμήστωρ γεωργεῖ τὴν ἀείσην καὶ ἐπαγωγὸν πεδιάδα τοῦ Χερρονήσου, τὴν ἱππικὸν καὶ πολεμικὸν λαὸν διεξάγων δι' τοῦ δόρατος. πολὺ δὲ χρυσὸν ἐξέπεμψεν ὁ πατὴρ σὺν ἐμοὶ κρυφίως, ἵνα ἐάν ποτε καταβληθεῖν τὰ τείχη τῆς Τροίας, μὴ εἴη τῆς ζῶσι παῖσι στέρησις καὶ ἔνδεια τοῦ βίου, ἤγουν τῶν σωτηλοιούντων θεὸς τὴν ζωήν. νεωστὶ δ' ἰὼν τῶν παίδων τοῦ Πριάμου, διὸ καὶ κρυφίως ἔξω ἔπεμψεν ἐμὲ τῆς γῆς. οὔτε γὰρ δυνατὸς ἰὼν βαστάζειν ὅπλα, οὔτε ἔγχος, διὰ τὸ ἀπαλοῦ καὶ τρυφεροῦ βεβαίου. ἐν ὅσῳ οὖν χρόνῳ τὴν ὀρθίαν εἶχον θέσιν, τὰ ὀροθέσια τῆς γῆς, οἱ πύργοι τε τῆς τρωϊκῆς χθονὸς ἦσαν ἀκαταβλητοι, καὶ ὁ Ἕκτωρ ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς ἀτυχὴς ἐν τῷ πολέμῳ, καλῶς θεραπεύων τὸν Πολυμήστορα τὸν πατρικῷ φίλῳ, ἐν ἐφφαῖς καθά τις κλάδος νυξανόμενος ὁ Τάλας. ἐπεὶ δὲ ἡ Τροία ἀπώλετο, καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἕκτορος ἀπώλετο καὶ κοινοῦ, καὶ ἡ οἰκία ἡ πατρικὴ ἠφανίσθη, αὐτός τε ὁ πατὴρ ὁ Πρίαμος ἔπεσεν, ἤτοι ἐφονεύθη ἐν τῷ βωμῷ τῷ θεοκαταστυφάσῃ, σφαγεὶς ὑπὸ τοῦ παιδὸς τοῦ Ἀχιλλέως τοῦ ἄγαν φονικοῦ, τοῦ Νεοπτολέμου δηλονότι, ἔκτεινεν ἐμὲ τὸν ταλαίπωρον ὁ πατρικὸς φίλος, ἕνεκα τοῦ χρυσοῦ, καὶ κτανὼν ἔρριψεν εἰς τὸ κῦμα τῆς θαλάσσης, ὅπως ἔχῃ τὸ χρυσὸν ἐν τοῖς δόμοις. κεῖμαι δὲ ἐν τῷ αἰγιαλῷ ἄλλοτε ἐν τῷ κλυδωνίῳ, καὶ τῇ ταραχῇ τοῦ πόντου φερόμενος πολλοῖς δρόμοις κυμάτων ἄπαφος, ἤτοι ἐστερημένος ταφῆς. νῦν δ' ὁρμῷ, ἤ τοι φέρομαι ἐπάνω τῆς μητρὸς τῆς Ἑκάβης τοῦ θεοφιλοῦς, ἔρημον ἀφεὶς, τὸ ἐμὸν σῶμα μετεωριζόμενος τεῖ τῷ τῶν ἡμέραν ἤδη, ὅσον τὸν ἡμῶν δηλονότι ἐν τῇδε τῇ γῇ τῇ Χερρονήσῳ πάρεστιν ἡ ἐμὴ μήτηρ ἐκ τῆς Τροίας ἡ ἀθλία. πότερος δὲ οἱ Ἀχαιοὶ ἔχοντες τὰ οἰκοῦντες τὰς ναῦς, καθῆνται ἡσύχως ὅτι ταῖς ἀκταῖς τῆς χθονὸς τῆς θρακικῆς. ὁ γὰρ τοῦ Πηλέως ὁ Ἀχιλλεὺς, φανεὶς ἐπάνω τοῦ ἑαυτοῦ πάφου, ἐκραύγασε πάντας τοὺς Ἕλληνας, μνησθῆναι θεὸς τὸν οἶκον τὸν κόπον τὸν θαλάσσιον. ζητεῖ δὲ τὸν Πολυξένην σφάγιον ὅτι τοῦ τάφου, ἤτοι ἐπάνω τοῦ τάφου, φίλον καὶ θεοφιλὲς αὐτῷ δηλονότι. καὶ ὅτι τυχὲς γενήσεται τάδε, οὐ δὲ ἔστιν ἀγέραστος θρᾷ τὸν αἰσχῶν τῶν φίλων, ἤτοι τῶν Ἑλλήνων. ἡ μοῖρα δὲ σωτελοῦνς καὶ φέρει θανεῖν ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν καὶ τοῦτον τὸν ἡμέραν. θράσσεται δὲ ἡ μήτηρ δύο σώματα νεκρὰ, δύο παῖδων, ἐμοῦ καὶ τῆς κόρης τῆς δυςλίου. φανήσομαι δὲ τῷ αἰγιαλῷ ὁ ἄθλιος, ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τῆς δούλης, ἵνα τύχω ἐνταφιασμοῦ. τοῖς γὰρ ἐν τῷ ἅδῃ δυναμένοις Πλούτωνα καὶ Περσεφόνην ἐξιτησάμην καὶ ἐκέλευσε δοῦναι τυχεῖν τύμβου, ἤτοι ἐνταφιασμοῦ, καὶ πεσεῖν εἰς τὰς χεῖρας τῆς μητρός. τὸ ἐμὸν μὲν ὅσον ἤθελον τυχεῖν ἔσται, ὡς τε τυχεῖν τόπου δηλονότι. ἐκποχωρήσω δὲ μακρὰν τῆς γεραιᾶς Ἑκάβης. διὰ θρᾷ γὰρ καὶ κινεῖ αὐτὴν τὸν πόδα ἐκποκάτω τῆς σκηνῆς τοῦ Ἀγαμέμνονος, φοβουμένη τὸ ἐμὸν φάσμα, τουτέστι τὸ ὄναρ ὃ εἶδε θεὶ ἐμοῦ. φεῦ, ὦ μῆτερ, ἥτις ἐκ τῶν βασιλικῶν οἴκων εἶδες ἦμαρ δούλειον. ἤτοι δουλείαν, λίαν δυςτυχῆς, ὅσον τὸν ποτὲ δὐτυχὴς δηλονότι. αἰσθανόμενος δὲ τὴς τῶν θεῶν ἐπὸ τῆς θεόπρον δὐτυχίας, ἔφθαρε σέ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Εκ. Ἄγετ' ὦ παῖδες τὴν γραῦν θεὸ δόμων,
Ἄγετ' ὀρθοῦσαν τὴν ὁμόδουλον
Νεῦν, Τρῳάδες, ὑμῖν, θεόθεν δ' ἄναοσαν. 60

Hec. Ducite ô puellæ, anum ante domum,
Ducite erigentes conseruam
Nunc, Troianæ, vobis, antè verò reginam. 60

Ἄγετ' ὦ παῖδες τὴν γραῦν θεὸ δόμων] Τὰ παιῶν εἴδη καλεῖται συνήματα ἐξ ὁμοίων, καὶ θεοιεισμοὶ αὐτοί. σύνημα δὲ ὅζιν, ὡς Ἡφαίστων φησὶ, μέτρων συναγωγὴ ἤτοι δύο ἢ πλειόνων

νων, ἢ ὁμοίων, ἢ ἀιρομοίων· ἔστι δὲ τὸ μέτρον ἀιαπαιστικόν, λακωνικὸν καλούμενον. διὰ τὸ τὸν λάκωνα Αλκμᾶνα τῷ τρόπῳ τούτῳ χρήσασθαι. εἰσὶ δὲ τὰ μὲν τῶν κώλων δίμετρα ἀκατάληκτα, τὰ δὲ τῶν ὑποθέσεων καταληκτικὰ δίμετρα. ἤτοι ἐφημιμερῆ· ἢ μέτρον καλεῖται παροιμιακόν, διὰ τὸ πολλὰς παροιμίας οὕτω τῷ μέτρῳ γεγράφθαι. τὸ μὲν οὖν τι ἑκκαιδέκατον κῶλον, τὸ λ ὁ, ἢ τὸ τριακοστὸν ἕκτον, μονόμετρά ἐστιν ἀκατάληκτα, ὃ καὶ ἀιαπαιστικὴ ὀνομάζεται βάσις. τὰ δὲ πέντε κῶλα τὸ συστήματος, εἰσὶ λ η. ὧν τὸ πλευταῖον, πίμπτον δαίμονες ἱκετεύω ὅπως τῆς ὑποθέσεως τοῦ δράματος ὅτι τῇ πόλει, κορωνίς.

Λάβετε, φέρετε,
Πέμπετ', αἴρατέ μου δέμας,
Γεραιᾶς χειρὸς προσλαζύμεναι.
Κἀγὼ σκολιῷ σκίμπωνι χερὸς
Διερείσομαι, ἀσθενῶς βαρύπους
Ἡλυσιν ἄρθρων προπηδῶσα.
Ὦ στερπτὰ Διός, ὦ σκοτία νύξ,
Τί ποτ' αἴρομαι ἔννυχος οὕτω
Δείμασι φάσμασιν; ὦ πότνια χθὼν
Μελανοπτέρυγων μᾶτερ ὀνείρων,
Ἀποπέμπομαι ἔννυχον ὄψιν,
Ἃν τοῖς παιδὸς ἐμοῦ

Prehendite, geſtate,
Deducite, attollite meum corpus
Senilem manum apprehendentes.
Et ego curuo ſcipione manum
Annixa accelerabo tardigradum
Greſſum articulorum promouens.
O fulgur Iouis, ô tenebroſa nox,
Quid tandem excitor de nocte ſic
Terroribus, ſpectris? ô veneranda terra
Nigras alas habentium mater ſomniorum,
Abominor nocturnam viſionem,
Quam de filio meo

Λαζύμεναι.) ἔστι καὶ λάζυμι, καὶ λάζομαι, τὸ λαμβάνω. τὸ μὲν, ἀπὸ τοῦ λάζυμι. τὸ δὲ, ἀπὸ τοῦ λάζω. τὸ δὲ λάζω δύο σημαίνει, τὸ λαμβάνω, καὶ τὸ ὑβρίζω. καὶ τὸ μὲν λαμβάνω γίνεται ἀπὸ τοῦ ἕλω τὸ λαμβάνω, καὶ τοῦ ἄγω ἄξω, ὁ δηλοῖ τὸ φέρω, ὅθεν τοῦ διπλοῦ εἰς διπλοῦν, ἐλάζω καὶ λάζω. τὸ δὲ ὑβρίζω, ἐκ τοῦ λίαν ζέειν. ἀπὸ γοῦν τοῦ λάζομαι παθητικοῦ, τοῦ δηλοῦντος τὸ λαμβάνω, γίνεται τὸ λαζύσατο παρὰ τοῖς ποιηταῖς οἷον ὁ δᾶς λαζύσατο γαῖαν. καὶ δῆλον ὁπόθεν, ὅτι διαφορεῖται κατὰ τὴν συντάξιν. Βαρύπους) ὁ βαρὺς τοὺς πόδας. ἀντὶ τοῦ τὴν κίνησιν λέγει βαρύπουν, τὸν πόδα παθεῖς ἀπὸ τῆς πορείας. Ἡλυσιν) πορείαν. εἰώθασιν οἱ ποιηταὶ μεταφέραι τοὺς χρόνους. τὸ γὰρ ὁλοημβρίζω, οὐλομβρίαν λέγουσιν. οὕτω καὶ τὴν ἔλθυσιν, ἥλισιν. Ὦ στερπτὴ διός) ἀντὶ τοῦ ὦ ἡμέρα ἡ δίκην ἀστραπῆς λάμπουσα. ἢ ἐπειδὴ πρὸς τὴν τοιαύτην ὄψιν ἐδυσφόραινε, ποιεῖ τὸν λόγον πρὸς τὴν ἀστραπὴν τοῦ διός, ἵνα ἀπωτέρω αὐτῆς, καὶ ἀφανίσῃ. τὸ δὲ αἴρομαι, ἀντὶ τοῦ ἐπαίρομαι, καὶ μετωρίζομαι, καὶ ὡς τῷ ἀιάσαπος εἰμι. ἔννυχος δὲ εἶπε, πρὸς

τὸ αἴρομαι, δέον ἀνύχος εἰπεῖν. Μᾶτερ ὀνείρων] Μητέρα τῶν ὀνείρων εἶπε τὴν νύκτα, ἢ ὅτι ἐξ αἰφνιδίου τῆς σκιᾶς αὐτῆς ἡ νὺξ γίνεται, καθ' ἣν οἱ ἄνθρωποι καθεύδοντες τοὺς ὀνείρους βλέπουσιν. ἢ καθ' ἑτέρους, ὅτι ἐκ μὲν τῆς γῆς αἱ τροφαί, ἐκ δὲ τῆς τροφῆς οἱ ὕπνοι, ἐκ δὲ τῶν ὕπνων οἱ ὄνειροι. τῆς γῆς ἄρα οἱ ὄνειροι. μελανοπτέρυγες δὲ τοὺς ὀνείρους εἶπεν, ὅτι ἐν τῇ σκότει δίκοῦσιν ἐπτάσθαι, ἄστατοι γάρ εἰσι.

Τοῦ σωζομένου κατὰ Θρήκην,
Ἀμφὶ Πολυξένης τε φίλης
Θυγατρὸς, δι' ὀνείρων εἶδον.
Εἶδον γὰρ φοβερὰν ὄψιν,
Ἔμαθον, ἐδάην.
Ὦ χθόνιοι θεοὶ, σώσατε παῖδ' ἐμόν,
Ὃς μόνος, οἴκων ἄγκυρά τ' ἐμῶν,
Τῷ χιονώδει Θρήκῃ κατέχει,
Ξείνου πατρῴου φυλακᾷσιν.
Ἔσται νέον.
Ἥξει τι μέλος γοερὸν γεραῖς.
Οὔποτ' ἐμὰ φρὴν ὧδ' ἀλίαστος
Φείσει, παρβεῖ.
Ποῦ πότε θείαν Ἑλένου ψυχὰν,

Qui ſeruatur in Thracia,
De Polyxenáque chara
Filia, per in ſomnia vidi.
Vidi enim terribile viſum,
Didici, cognoui.
O terreni dii ſeruate filium meum,
Qui ſolus domus anchoráque meæ
Niualem Thraciam incolit
Hoſpitis paterni ſub tutela.
Erit aliquid nouum,
Veniet aliquod carmen lugubre luctuoſis.
Non vnquam mea mens ſic indeſinenter
Horruit, metuit.
Vbi tandem diuinam Heleni animam

Τοῦ σωζομένου) οὐκ εἶπε τοῦ ὄντος, ἀλλὰ τοῦ σωζομένου. ὃ γὰρ ἠβούλετο, τὸ σώζεσθαι τὸν παῖδα δηλονότι, πρὸς καὶ λέγει. Ὦ χθόνιοι) χθόνιοι, καὶ οἱ ὑπὸ χθόνιοι, ἤτοι οἱ ἐπάνω τῆς γῆς· τοιοῦτοι οἱ ἐγχώριοι, καὶ ἐπιπόποι. καὶ οἱ ὑποχθόνιοι, ἤτοι οἱ ὑποκάτω τῆς γῆς. Ὃς μόνος] ἢ πρὸς τὸ μόνος ἀναφορικόν, ἵν' ᾖ τὸ τ ε οὐκ ἄρθρον, οὕτως· ὃς μόνος ὑπάρχων ἐμοὶ ἀπὸ τῶν ἐμῶν παίδων, ἄγκυρα τῶν ἐμῶν οἴκων. ἐπειδὴ εἰκὸς ἦν αὐτὸν ἀιακλίσασθαι τῷ ἡμῶν ἀρχῷ, κατέχει τῷ χιονώδει Θράκῃ. ἢ τὸ ἄγκυρα πρὸς τὸν οἴκων, καὶ πρὸς τὸ ἐμῶν ἐκλιπεῖν, οὕτως, ὡς μόνος ἄγκυρα ὢν τῶν οἴκων, καὶ τῶν ἐμῶν, ἤτοι τὸ κατ' ἐμὲ πρᾶγμάτων κατέχει τῷ Θράκῃ, ἢ οἴκων ἄγκυρα, τουτέστι πλουτοῦσα ἄγκυρα, ἀπὸ μετα-

φοεᾶς τῶν ναυπλοιμήνων, οἱ πεὶ ἄλας ρίψαντες
ἀγκύρας, αὖ μηδὲν δὴ αὐτῶν αὐτοῦσιν, ὅπὶ τῇ
πεὶ βυτάῃ πεὶς ἐλπίδας ἔχοισιν. Ηξει δὲ νέον)
νέον, τὸ νεαρὸν καὶ τὸ χαλεπὸν, ὡς ὀνεῖδος.
Γοερὸν) τὸ γοερὸν, καὶ ὁ γόος, καὶ τὸ κωκύειν,
πεικὰ φωνᾶ εἰσι, καὶ ταῦτα εἰσὶ τῇ τε ὀνοίᾳ, καὶ
τῇ φεσφορᾷ. συγγενῆ δὲ εἰσὶ τὸ γ καὶ τὸ κ. μέσον
δὲ ὄτι τὸ γ τῷ κ καὶ χ. Οὔ πτ' ἐμᾷ φρὴν]
ὅποτε φησὶν ἡ ἐμὴ φρὴν οὔπος φείδεται. ἔπα ἐπάγη, ἁλίασος, εἴ γουν ἄφυκτος· ὅυτέ εἰσιν ὁ φόβος πᾶ
ἡ ἐμὴ φρὴν οὐ δεύσαται πόδα φυγεῖν. τὸ παρβεῖν
δὲ ἑαυτὸν τῷ φείδεσθαι. ἢ οὔποτε ὁ ἐμὸς λογισμὸς
παρβεῖ, ὡς ἔξω φόβων καὶ κακῶν εἶ). Ελένου
ψυχάν) Ελένου καὶ Κασσάνδρας ὀνειρῶν Απόλλωνος ὄντων, ἐλθόντες ὄφεις, καὶ τὰ αὐτῶν φείλεξαντες ὦτα, οὕτως ὀξυκόοις εἰργάσαντο, ὡς
μόνοις τοῖς τῶν θεῶν ἀκούειν βουλαὶς, καὶ μάντεις ἄκροις εἶ). εἶπε δὲ ψυχὴν Ελένης, ἐπειδὴ
τεθνηκὼς ἦν. Κασάνδραν δὲ, καὶ οὐ Κασάνδρας. ἐπειδὴ ζῶσα ἦν.

Η Κασσάνδρας ἐσίδω Τρῳάδες,
Ως μοι κρίνωσ' ὀνείρους;
Εἶδον γὰρ βαλιὰν ἔλαφον 90
Λύκου αἵμονι χαλᾷ σφαζομένᾳν,
Απ' ἐμῶν γονάτων σπασθεῖσαν αὐάγκᾳ
Οἰκ]ερῶς. καὶ τόδε δεῖμά μοι
Ηλυθ' ὑπὲρ ἄκρας τύμβου κορυφᾶς
Φάντασμ' Αχιλλῆος. 95
Ηιτεῖ δὲ γέρας, τῶν πολυμόχθων
Τινὰ Τρῳϊάδων.
Απ' ἐμᾶς οὖν ἀπ' ἐμᾶς τόδε παῖδες
Πέμψατε, δαίμονες, ἱκετεύω.

Aut Cassandræ aspiciam, ô Troades,
Vt mihi interpretentur somnia?
Vidi enim variam ceruam 90
Lupi cruento vngue mactatam,
Ex meis genibus auulsam per vim
Miserabiliter. Et hoc terricula mentum mihi
Venit super summum tumuli verticem
Spectrum Achillis. 95
Petebat verò munus, calamitosarum
Quandam Troadum.
A mea igitur, à mea hoc filia
Auertite dii, supplico.

Εσίδω] οὐκ εἶπεν, ὄψομαι ὁ ἐστικῶς, ἀλλ' ἐσίδω ὑποτακτικῶς. ἀεὶ γὰρ τὰ ἀπόρρηματικά, πυκνὰ τὰ ἀπορίαν ἐμφαίνοντα, ὑποτακτικοῖς σωπάσουσι. οἷον τίς γνώμαι, καὶ τί πράξωμαι. οὕτω δὴ χρὴ γράφειν. ἐν ταῦτα τὰ κῶλα, ἴδε ἡ δίμετρα, ὡς τὰ πολλά. ἐν γὰρ οἷς αἰαπαγεστικοῖς μονόμετρα μόνον διὰ μέσου εὕρηται, οὐ μὴν καὶ δίμετρα καταλήκτικα, ἀλλ' ἐν μόναις ταῖς ἀποθέσεσι. διὰ τοῦτο οὖν οὕτως ὀρθώθη παρ' ἡμῶν. εἰ δέ τις μέμφοιτο τὰς θέσεις, ἀλλ' ἴσως οὐκ ἂν ἔχοι τὶς ἄλλως ταυτὶ διορθώσασθαι. Καὶ τόδε δεῖμα] καὶ τόδε ὃ μέλλω εἰπεῖν, φόβημά ἐστιν, τὸ φάσμα τοῦ Αχιλλέως, τὸ φανὲν δηλονότι ὑπὲρ τῆς ἄκρας κορυφῆς τοῦ τύμβου, δεῖμα καὶ φόβος ἦλθεν ἐμοί.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Αγετ' ὦ παῖδες τοῦ γραῦν φεὸ δόμων] ὦ παῖδες, ὦ δοῦλαι, ἄγετε τοῦ γραῦν, ἐμὲ δηλονότι, φεὸ τῶν δόμων, ὅπει ἔξω τῶν οἴκων. ἄγετε ὦ Τρωάδες ὀρθοῦσαι, αἰτὶ τοῦ αἰορθοῦσαι καὶ αἰαβαστάζουσαι, τοῦ ὁμόδουλον ὑμῶν τινῶν, φεόθεν ἢ καὶ φεότερον αἴασαν. λάβετε, ὡς γραῦν δηλονότι. φέρετε, ὡς ἄψυχον θοῦπον ὑνά. πέμπετε, αἰτὶ τοῦ φεοπέμπετε, ὡς αἴασαν δηλονότι. αἴρετε, αἰτὶ τοῦ ἄρετε καὶ αἰακουφίζετε τὸ δέμας ἐμοῦ. φεσταλζύμβραι, ὅπει λαμβανόμβραι καὶ ἐχόμβραι τῆς γεραιᾶς χρὸς, ἐμοῦ δηλονότι. καὶ ἐγὼ ἐρεισθείσα καὶ σπειζομένη διὰ τῆς χρὸς σείμπωνι σκολιῷ, ὅπει ράβδῳ ὀπκαμπεῖ, καὶ βακτηρία ἐρεισθεῖσα, αὐτοῦσα, φεοπθεῖσα καὶ πιεοῦσα ἤλυσιν καὶ πορείαν τῶν ὀρθρων, καὶ τῶν ὀρμονικῶν, ὅπει τῶν ποδῶν, βεαδύτητι καὶ αἰφνίδιον. ὦ γεροπὰ καὶ ἀστραπὴ δίος, αἰτὶ τοῦ ὦ ἡμέρα, ὦ νὺξ σκοτία καὶ σκοτεινή. τί ποτε, αἰτὶ τοῦ διὰ ἄρα αἴρομαι καὶ μετεωρίζομαι ἔννυχος καὶ νυκτερινή, ἐν δείμασι καὶ ἐν φόβοις, ἐν φάσμασι, καὶ φαντάσμασι. ὦ χθὼν ποτνία καὶ σιβασμία, μῆτερ τῶν ὀνείρων τῶν μελανοπερόφων καὶ ἀφανῶν, ἀποπέμπομαι καὶ ἀποδιώκω τοῦ νυκτερινοῦ ὄψιν. λέγω δὲ τὸ ὄναρ, ὃν εἶδον διὰ τῶν ὀνείρων, φεὶ τὸ παιδὸς ἤγρευν, ἕνεκα τοῦ παιδὸς τοῦ φυλαποῦμου κατὰ τοῦ θρᾴκιου, καὶ φεὶ τῆς Πολυξένης τῆς φεσφιλοῦς θυγατρός. εἶδον γὰρ ὄψιν φοβεράν, ὅπει φόβου πεπληρωμένον. ἔμαθον, ἐδάκου, ἀκεβῶς ἔγνων. ὦ θεοὶ χθόνιοι, αἰτὶ τοῦ καταχθόνιοι ἢ ἐγχώριοι, σώσατε τὴν ἐμὸν παῖδα, ἤγουν τὸν Πολύδωρον, ὃς αἴγκυρά τι ὢν μόνος, ὅπει σπέρμα, καὶ φύλαξ τῶν ἐμῶν οἴκων, κατοικεῖ τοῦ δυρκίμερον Θρᾴκιον, ὃν ὀλιγορήσετε τοῦ φίλου τοῦ πατρῴου καὶ πατρικοῦ, ἤ ποι τοῦ Πολυμήστορος, ἔστι καὶ γλυκύστι) τὸ φιλάδελφον, ἡμῶν δηλονότι. ἤξει τὸ μέλλον γεγονός, καὶ θρῳῶδες τῇ γεραιᾷ, ἡμῶν δηλονότι. οὔποτε, αἰτὶ τοῦ οὐδέποτε. ἡ ἐμὴ γνῶμη ὅπως ὑπῆρξε, δηλονότι ἄφυκτος. φείσεται, παρβεῖ. πόδ' ἄρα θεάσομαι, ὦ τρῳάδες, τοῦ θείαν ψυχὴν τοῦ Ελένου φεοφρεστικῶς, αἰτὶ τοῦ τὸν Ελένον, ἢ τὸν Κασάνδρας, ἵνα δηλοῦσιν ἐμοὶ τοῦς ὀνείρους. εἶδον γὰρ ἔλαφον κατάστικτον, καὶ βαλίαν, σφαζομένην ἐν ὄνυχι λύκου, αἱματοῦσαν ἀπασπασθεῖσαν τῶν ἐμῶν γονάτων, ἀφαιρεθεῖσαν σὺν αἰάγκῃ καὶ βίᾳ οἰκτρῶς, καὶ ἐλεεινῶς. καὶ τόδε καὶ δεῖμα, λέγω τὸ φάσμα τοῦ Αχιλλέως, ὑπὲρ τῆς ἄκρας κορυφῆς τοῦ τύμβου, δεῖμα καὶ φόβος ἦλθεν ἐμοί.

Χο. Εκάβη, σπουδῇ φεὸς σ' ἐλιάσθω,
Τὰς δεσποσύνους σκηνὰς φεολιποῦσα
Ιν' ἐκληρώθην καὶ φεοτεταχθῶ
Δούλη, πόλεως ἀπελαυνομένα
Τῆς Ιλιάδος λόγχης αἰχμῇ,
Δορυθήρατος φεὸς Αχαιῶν,
Οὐδὲν παθέων ἀποκουφίζουσ',

Cho. Hecuba sedulò ad te fugi
Herilia tentoria deserens,
Vbi sorte data sum & ordinata
Serua, ex vrbe abacta
Iliade, hastæ acie,
Hasta capta ab Achiuis,
Nihil malis leuans,

Εκάβη σπουδῇ φεὸς σ' ἐλιάσθω) τὰ τοιαῦτα εἴδη τῶν χορῶν, καλεῖται συστήματα ἢ ὁμοίων ἢ φεοιμιῶν αἴσιος, ὡς εἴρηται. ἔστι δὲ καὶ τοῦτο τὸ μέτρον αἰαπαγεστικόν, λακωνικὸν καλούμενον. εἰσὶ δὲ τὰ μὲν τῶν κώλων, δίμετρα ἀκαταλήκτα. τὰ δὲ τῶν ἀποθέσεων καταληκτικά.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ἤπει ἐφημιμερῆ, ὁ μέζον καλεῖται παροιμιακόν, ὡς εἴρηται. τὸ μὴ τοι ἑκκαιδέκατον κῶλον τὸ κῆ, τὸ μῆ, τὸ νῆ, καὶ τὸ νῆ, μονόμετρά εἰσιν ἀκατάληκτα. τὰ δὲ πάντα κῶλα τοῦ συνήματος, ῆς, ὧν τὸ τελευταῖον δ εἰρῆς νασμῷ μελαναυχεῖ, ὅθεν τοῖς ὑποθέσεσι τοῦ δράματος. ὅθεν δὲ τοῦ πέλας κορωνίς. Ἐλιάδων τοῦ σφέτερον, ἦλθον. γίνεται ἢ ἀπὸ τοῦ ἁλῶ, τὸ πλαιῶ, καὶ ἐν κλίνω. ὅθεν ἁλίζω, καὶ κατὰ μετάθεσιν λιάζω. ὁ παθητικὸς τοῦ ἀόριστος, ἐλιάσθην.

Αλλ' ἀγγελίας βάρος ἀραμυία
Μέγα, σοί τε γυναῖ κήρυξ ἀγόων.
Εν γὰρ Αχαιῶν πλήρει ξυνόδῳ
Λέγεται δόξαι, σὺν παῖδ' Αχιλλεῖ
Σφάγιον θέσθαι. τύμβου δ' ὑπιβᾶς,
Οἶσθ' ὅτι χρυσέοις ἐφάνη σὺν ὅπλοις,
Τὰς ποντοπόρους δ' ἔσχε κελεύθους,
Λαίφη τοιτόνοις ἐπερεισαμένας,
Τάδε θρώσκων,
Ποῖ δὴ Δαναοὶ τὸν ἐμὸν τύμβον
Στέλλεσθε ἀγέρασον ἀφέντες;
Πολλῆς δ' ἔριδος συνέπεσε κλύδων·
Δόξα δ' ἐχώρει δίχ' ἀν' Ελλανων
Στρατὸν αἰχμητὴν, τοῖς μὲν διδόναι
Τύμβῳ σφάγιον· τοῖς δ' οὐχὶ δοκοῦν.
Ην ὃ τὸ μὲν σὸν ἀπόδοξον ἀγαθόν,

Sed nuntii onus portans
Grande, tibique mulier præco dolorum.
Nam in Achiuorum pleno concilio
Dicitur decretum esse, tuam filiam Achilli
Victimam fieri. Tumulum nanque quum ascendisset,
Scis quando aureis apparuit cum armis,
Pontigradas verò continuit rates
Vela rudentibus suffulta habentes,
Hæc clamans:
Quónam Græci meum tumulum
Proficiscimini inhonoratum relinquentes?
Magnæ verò contentionis orta est tempestas:
Sententia verò processit diuersa in Græcorum
Exercitu bellicoso. illis quidem vt daretur
Tumulo victima, illis verò non videbatur.
Erat verò quidem tuum studens bonum.

Σοφία) ναῦς ἀκαταστάθμητος, ὑπὸ ξύλων μόνων ἀπεείλησε συμπεφυῶν. νῶν δὲ πᾶν ναῦς λέγει τὴν ἐλλιῶν χρῆσιν· σχεδία ἢ κῆ πᾶς πλαγιάς, ἢ σὺν πάλῃ ἡνωμένῳ ναῦς. Πρόπους τοῦ πρόνους, τὸ ἡνίον δι' οὗ διεμοῦσι τὸν ἱστόν. τὸ δὲ ἐπερεισαμένας, αἱ τοῦ ἐπερεισάσας ἡνίοις τὰ λαίφη. τὸ λαίφη δὲ, καὶ τὸ ἐπερεισαμένας, καὶ ὅλον καὶ μέρος. οὐ γὰρ πᾶσα ναῦς ἐρείδεται τοῖς ὑποθέσεσι τοῦ δράματος. ὅθεν δὲ τοῦ πέλας κορωνίς. Ἐλιάδων τοῦ σφέτερον, ἦλθον. γίνεται ἢ ἀπὸ τοῦ ἁλῶ, τὸ πλαιῶ, καὶ ἐν κλίνω. ὅθεν ἁλίζω, καὶ κατὰ μετάθεσιν λιάζω. ὁ παθητικὸς τοῦ ἀόριστος ἀόριστος, ἐλιάσθην.

τοιτόνοις, ἀλλὰ μόνα τὰ λαίφη. δι' ὧν αὖτη φέρεται αἰέμου ὑπηπέοντος. Σπέλλεσθε] πορεύεσθε. τὸ στέλλω σημαίνει δή. στέλλω τὸ κοσμῶ, ἀφ' οὗ καὶ στολή. στέλλω τὸ πέμπω, ἀφ' οὗ καὶ ἀποστολή. στέλλω τὸ πλέω, ἀφ' οὗ καὶ στόλος, ὁ πολλῶν ἀπόπλοις νεῶν. στέλλω καὶ τὸ κρύπτω, ἀφ' οὗ καὶ τὸ θεστείλαιπης, αὐτὴ τὸ κῆ γῆν κρύψαντες, ἤγουν θάψαντες. Πολλῆς δὲ ἔριδος) πολλῆς φιλονεικίας συνέκρουσε τὰ σχεδία. Σπούδων] σπουδῶν ποιούμενος, ἤτοι ἐσπουδεν. σπεύδω ἐνεργῶ, ὅθεν σπεύδω ἔπρον.

Τῆς μαντιπόλου βάκχης ἀνέχων
Λέκτρ' Αγαμέμνων.
Τὼ Θησείδα δ' ὄζω Αθηνῶν
Διοσᾶν μύθων ῥήτορες ἦσαν.
Γνώμη δὲ μιᾷ συνεχωρείτην,
Τὸν Αχίλλειον τύμβον στεφανοῦν
Αἵματι χλωρῷ. τὰν δ' Κασσάνδρας
Λέκτρ' οὐκ ἐφάτην τῆς Αχιλλείας
Πρόσθεν θήσειν ποτὲ λόγχης.
Σπουδαὶ δ' λόγων καταστηνομένων
Ησαν ἴσαι πως, πρὶν ὁ ποικιλόφρων
Κόσμος, ἡδυλόγος, δημοχαριστής,

Fatidicæ bacchæ qui habet
Thalamum Agamemnon.
Thesidæ verò, rami Athenarum,
Duorum sermonum autores erant:
Sententia autem vna conueniebant,
Achilleum tumulum coronandum esse
Sanguine virenti. Cassandrę verò
Torum non dicebant Achilleę
Præponendum esse vnquam hastæ.
Studia verò sermonum controuersorum
Erant paria quodammodo, priusquam versutus
Rhetor, suauiloquus, gratiam populi captans,

Τῆς μαντιπόλου βάκχης] τῆς μαντικῆς Κασσάνδρας. Βάκχας δὲ αὐτὰς λέγει, ἐπειδὴ οἱ μαντευόμενοι ἔνθεοι ὑπὸ θεῶν γινόμενοι μαντεύονται. καθάπερ αἱ Βάκχαι τῷ Διονύσῳ πληρεῖσαι, οὕτω καὶ κάτω φέρονται ὥσπερ μαινόμεναι. Ανέχων) ὑμῶν καὶ τοῦ ποιούμενος. καὶ γὰρ οἱ ἀνέχοντες τι καὶ ἀσκυφίζοντες φροντίδος ὑπὸ αἰζιοῦντες ἔχουσιν. αἴρω τὸ αἰαδίδωμι. καὶ ἀναπέμπω. ὡς τὸ αἴρει ἡ γῆ βοτάνας, καὶ αἴρει ὁ ἥλιος αὐτὴ τὴν αἰθέριλε. καὶ αἴρεν ὅτι τοσοῦτος τὰς χεῖρας, αὐτὴ τὴν αἰαπίνειν. Τὼ θησείδα] οἱ τοῦ Θησέως παῖδες Ακάμας καὶ Δημοφῶν. οἱ ἢ Αθηναῖοι τὸ ἔθνος, ἐγράψαν ὅτι τὸ Ιλιον, οὐχ ἡγούμενοι ἑαυτῶν. διὸ καὶ Ομηρος λέγει τὸν Μενεσθέα μόνον ἡγεῖσθαι τῶν Αθηναίων. ἀλλ' ὅτι τὸν ἀπολύτρωσιν τῆς Αἴθρας τοῦτοις ἐγράψαν φασίν. ἑλληνικὸς δὲ λέγει δῆθεν τοῦτο αὐτοὺς ἀπελθεῖν ἐκεῖσε, ὅπως εἰ μὴ ἔλοιεν Ελληνες τὸν Τροίαν, λάφυρον αὐτὸν καὶ γέρας λάβωσιν. εἰ δὲ μὴ, κἂν λυτρώσασθαι δώροις. Διοσᾶν μύθων) ἤγουν διπλῶν, ὡς οὔτε αἰηλεῶς δεῖ τοὺς τὸν παῖδα δεῖσθαι. ἀφ-

καὶ γὰρ τὸ αἰχμάλωτον ἦ), οὔτ' αὐτὴν Ἀχιλλέως παιδεῖν αἴτησιν, μεγάλως τὸν στρατὸν ὠφελη-κότος. Γνώμῃ δὲ μιᾷ] δίχα θέσις, σκοπῷ. Συνεχωρείτω] συνέτρεχον, συνήρχοντο, συνέφερον. Στεφανοῦν) ὡς τιμῶν ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν νικώντων. καὶ ἐστεφανωμένων. Χλωρῷ) φεσσάτῳ, νεαρῷ. Τὰ δὲ Κασάνδρας λέκτρα] τὴν συγκαθεύδουσαν τὴν Κασάνδραν τῷ Ἀγαμέμνονι. ἀπὸ τοῦ ὀργάου τὸν ἐνεργοῦντα, οὐ δέον ἦ) ἔλεγον φεσημένην τῆς αἱρέσεως τοῦ Ἀχιλλέως. Κοπὶς) ῥήτωρ. Ποικιλόφρων] φρόνιμος. Δημαγωγικὸς) τῷ δήμῳ χαριζόμενος ἐν τῷ λέγειν.

Λαερτιάδης πείθει στρατιάν, 135
Μὴ τὸν ἄριστον Δαναῶν πάντων,
Δούλων σφαγίων οἰωνεκ' ἀποθεῖν,
Μὴ δέ τιν' εἰπεῖν ὧδε Περσεφόνῃ
Στάντα φθιμένων,
Ὡς ἀχάριστοι Δαναοὶ Δαναοῖς 140
Τοῖς οἴχομένοις ὑπὲρ Ἑλλήνων,
Τροίας πεδίων ἀπέβησαν.
Ἥξει δ' Ὀδυσεὺς ὅσον οὐκ ἤδη,
Πῶλον ἀφέλξων σῶν ἀπὸ μαζῶν,
Ἑκτὸς γεραιᾶς χειρὸς ὁρμήσων. 145
Ἀλλ' ἴθι ναοῦς, ἴθι φεὸς βωμοῦς.
ΙΖ' Ἀγαμέμνονος ἱκέτης γονάτων.
Κήρυσσε θεοὺς τοὺς τ' οὐρανίδας,
Τοὺς θ' ὑπὸ γᾶν. ἢ γάρσε λιταὶ
Διακωλύουσ' ὀρφανὰν εἶ) 150
Παιδὸς μελέας, ἣ δεῖ σ' ἐπιδεῖν

Laertiades persuadet exercitui; 135
Non optimum Græcorum omnium,
Seruiles propter victimas repellere:
Ne quis dicat apud Proserpinam
Stans ex mortuis,
Quod ingrati Danai erga Danaos 140
Mortuos pro Græcis
Troiæ ex campis discesserint.
Veniet verò Vlysses iamiam
Puellam abstracturus tuis à mammis,
Exque anili manu abducturus: 145
Sed vade ad templa, abi ad altaria
Accide Agamemnonis supplex ante genua:
Inuoca deos, & eos qui sunt in cælo,
Et eos qui sunt sub terra. Aut enim te preces
Prohibebunt orba ne sis 150
Filia misera, aut oportet te aspicere

Φόλον] τὸν παῖδα λέγει μεταφορικῶς. Ἀπὸ μαζῶν] εἰκότως φεὸς τὸ πάθος ἐπήγαγε τῷ ἀπὸ μα-

ζῶν. οἱ γὰρ πῶλοι γάλακτι τρέφονται. ἢ τὸ ἀπὸ μαζῶν, αἰνὶ τοῦ ἀπὸ τοῦ σοῦ στήθους. καὶ τῆς σῆς φεὸς αὐτὴν φύσεως. ἢ φυσικῆς φεοσπαθείας. μαστὸς καὶ μαζὸς διαφέρει. μαστὸς ὁ γυναικεῖος, ἀπὸ τοῦ μεστὸς εἶναι γάλακτος. μαζὸς δὲ ὁ τῶν ἀνδρῶν. ἀπὸ τοῦ μὴ ἐδίεσθαι. Ορφανὸν) αἰνὶ τὸ ὀρφανιῶ, ἁπλῶς. ὡς καὶ Αριστοφάνης, ὑμῶν ἐρῶν' ὡς ἀργὸς ἰῶ. οὐ χρὴ πίστιν ὀρφανὴ γεάφειν, ὡς ἔνιοι γράφουσιν. οὐ γὰρ ἁρμόζει τῷ μέτρῳ. Ἀλλ' ἴθι ναοῦς.] ἀλλὰ ἄπιθι εἰς τοὺς ναοὺς. ἐπὶ ναοφορᾶ, ἄπιθι φεὸς τοὺς βωμοὺς. διαφέρει δὲ ναὸς, βωμοῦ. ναὸς μὲν, ἔνθα τὰ εἴδωλα εἰσί. βωμὸς δὲ, ἔνθα αἱ θυσίαι γίνονται. Κήρυσσε.] ὀπίκαλοῦ. Προπετῆ) φεοκειμένην. Νασμῷ] ῥύμαῖ. Μελαναυγεῖ] μέλαιναν ὄψιν ἔχοντα.

Τύμβῳ φεοπετῆ φοινιασομέναν
Αἵματι παρθένον, ἐκ χρυσοφόρου
Δειρᾶς, νασμῷ μελαναυγεῖ.

Ad tumulum cadentem cruentatam
Sanguine virginem, ex aurifero
Collo, flumine nigricante.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Ἑκάβη ἀποδυρομένη φεὸς σ' ἑλιάδιω) ὦ Ἑκάβη σοῦ ἀποδυρομένη ὥρμησα φεὸς σὲ, καταλιποῦσα ταῖς δεσποινικαῖς σκιωραῖς, ὅπου δίχα κληρουχέδδιω καὶ ἐπάχθιω δούλη, ἀποδιωκομένη ἀπὸ τῆς πόλεως τῆς Ἰλιάδος τῇ ὀξύτητι τοῦ δόρατος, δοριάλωτος γενομένη τῶν Ἀχαιῶν. ἑλιάδιω δηλονότι κοινοῦ, οὐδὲν ἀπὸ τῶν παθῶν ἐλαφρυνόμενα καὶ ἐλαττούμενα, ἀλλὰ ὀλιγοφέρουσα μέγα βάρος μιαύματος, σοί τε ὦ γυναῖ, ἦλθον κῆρυξ καὶ ἄγγελος ἀχέων καὶ θλίψεων. ἐν γὰρ τῇ σωελεύσει τῶν Ἀχαιῶν τῇ πεπληρωμένῃ, πειράδεται καὶ φημίζεται κερωθῆναι, θέσθαι καὶ ποιῆσαι τὸν σὸν θυγατέρα θύμα τοῦ Ἀχιλλέως. γινώσκεις δὲ, ὅτι ὀλιβᾶς ὁ Ἀχιλλεὺς, δηλονότι τοῦ τύμβου τοῦ ἑαυτοῦ, ἐφάνη σὺν ὅπλοις χρυσοῖς, ἐπέχε δὲ ταῖς ναῦς τοῖς ἐν τῷ πόντῳ τὸν πορείαν ποιουμένας, ἐφρεσδύσας τὰ ἄρματα ἐν φοινίοις, τὰ δὲ βοῶν· ὦ Δαναοὶ ποῦ πορεύεσθε, ἀφέντες τὸν ἐμὸν τύμβον ἄπιμον; συνέβη δὲ, καὶ ἐπῆλθε τὰ εαχὺ πολλῆς φιλογενείας, δόξα δὲ καὶ γνώμη, καὶ ἐπόλιψις, ἐχώρει καὶ ἐκινεῖτο εἰς τὸν στρατὸν τὸν πολεμιστῶν. τοῖς μὲν δοκοῦσι ἰῶ δηλονότι, διδόναι σφάγιον τῷ τύμβῳ, τὸν θυγατέρα δηλονότι. τοῖς δὲ, οὐχί. οἱ δὲ, γεώτεροι συνδάνουσιν οὕτως, τοῖς μὲν δοκοῦσι αὐτῷ τοῦ δοκοῦντος, ἤ τοι ἀείστου ὄντος, διδόναι τῷ τύμβῳ σφάγιον, τὸν Πολυξένην δηλονότι. τοῖς δὲ, οὐχί. ἰῶ δὲ ὁ μὲν ἀπεύδων εἰς τὸ σὸν ἀγαθὸν, ὁ Ἀγαμέμνων, ἀπεμὲν τὸν κοίτον τῆς μαντικῆς Κασάνδρας. οἱ υἱοὶ τῆς Θησέως, Ἀκάμας καὶ Δημοφῶν, οἱ κλάδοι τῆς ἀθήνων, ἦσαν δημηγόροι λόγων δικῶν. συνέτρεχον δὲ βουλῇ μιᾷ, ὥσπερ στεφανοῦν τὸν τάφον τοῦ Ἀχιλλέως ἐν ἅμαπι φεσσάτῳ τε παρθενικῷ. τὸν δὲ κοίτον τῆς Κασάνδρας ἐκ ἔλεγον φεοθυμήσιν τῆς αἱρέσεως τοῦ Ἀχιλλέως. αἱ ἄμμαι δὲ τῶν καταγινομένων λόγων, ἤτοι τῶν ἀγωνιστικῶς λεγομένων καὶ ἐλεγικῶς, πῶς καὶ κατὰ πνα τρόπον ἦσαν ἴσαι, μέχρις οὗ κατέπαυσε τὸν σραπὰ ὁ Οδυσεὺς ὁ ποικίλα φρονῶν, ὁ κοπὶς καὶ ὁ λάλος, ἤτοι ὁ ῥήτωρ ὁ ἡδὺς κατὰ τοὺς λόγους, ὁ τῷ δήμῳ χαριζόμενος, λέγων δηλονότι, μὴ τὸν ἄριστον πάντων τῶν Ἀχαιῶν Ἀχιλλέα ἀποδιώκειν καὶ φεοβλέπειν χάριν σφαγίων δουλικῶν, μηδέ τινα τῶν ἀποθανόντων τοῦτα πλησίον τῆς Περσεφόνης εἰπεῖν, ὅτι οἱ Δαναοὶ ἀπῆλθον τὸ πόνου τὸ Τροίας, κακοὶ καὶ ἀχάριστοι φανέντες τοῖς Ἕλλησι τοῖς ἀποθανεῖσιν ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων. φοβηθήσεται ὁ σωτήμως ὁ Οδυσεὺς, ἀποσταστῶν τὸν πῶλον, ἤ τοι τὸν Πολυξένην ἀπὸ τοῦ σοῦ κόλπου, καὶ παρορμήσων καὶ φοβοκινήσων ἐκ τῆς γεραᾶς χεῖρός τῆς σῆς. ἀλλ' ἄπιθι φεὸς ναοὺς, ἴθι φεὸς βωμοὺς, κάθησο φοβοκλήτεια τοῦ Ἀγαμέμνονος δίχα τῶν γονάτων αὐτοῦ δηλονότι. ὀπίκαλοῦ τοὺς τοὺς

Universidad de Deusto
Biblioteca

ὦ πῶ ἐγὼ θεοὺς, ποίᾳ τι ὑποκάτω τῆς γῆς. ἢ γὰρ αἱ λιταὶ ἐμπεδίσουσιν ἔτεσιν ἑτερημέρῳ παιδὸς μελαίας, καὶ ἀθλίας. ἢ ὑπόκειται ἰδεῖν πλὴν παρθένον πεσκεμμένῳ τῇ τύμβῳ, βαπτομένῳ ἐκ τῆς χρυσοφόρου δρόσου ἐν ῥύμαπι μελαναυγεῖ, καὶ μέλαιναν ὄψιν ἔχοντι αἵματος.

Ἑκά. Οἰ ἐγὼ μελέα. τί ποτ' ἀπύσω; 155
Ποίαν ἀχώ; ποῖον ὀδυρμόν;
Δειλαία, δειλαίου γήρως,
Δουλείας ἅς ἀ τλατᾶς,
Τᾶς οὐ φερτᾶς. ὤ μοι μοι.
Τίς ἀμυνεῖ μοι; ποία γῆρυς; 160
Ποία ἢ πόλις;
Φρῶδος πέσοις, φρῶδοι παῖδες.
Ποίαν ἢ ταύταν ἢ κείναν,
Στείχω; ποῖ δ' ἥσω; ποῦ τις θεῶν
Η δαιμόνων ἐπαρωγός. 165

Hec. Heu me miseram, quidnam vociferabor? 515
Quam vocem, quem luctum?
Infelix, ob miseram senectutem,
Seruitutem hanc non tolerandam,
Non ferendam. Hei mihi mihi,
Quis defendit me? quæ gens?
Quæ verò vrbs? 160
Interiit senex, interierunt liberi.
Quà, an hâc an illâc
Ibo? vbi sedebo? vbi quis deorum
Aut dæmonum auxiliator? 165

Οἰ ἐγὼ μελέα] σύσημα κῆ πθεικοπὴν ὁμοιομερές. ἐξ ὁμοίων γὰρ σύγκειται αἰαπαγιστικῶν κώλων. ἔστι δὲ καὶ πῶπ κῆ πθειοεισμοὶς αἰσίοις. τὰ δὲ κῶλα πάντα αὐτῶ κ γ, ὧν πελευταῖος Σᾶς ψυχᾶς αἴω φάμαν. εἰσὶ δὲ τὰ μὲν ἡμιμετρα ἑκκαιδεκάλικτα, τὰ δὲ πλὴν ἀποθέσεων καταλικτικά, ὃ μέτρον ζ κῶλον, καὶ τὸ ῖ ζ μονόμετρά ἐστιν ἀκατάληκτα, ὃ ἐστὶ τετραϊκὸν φαλικόν. εἰθενταῦ γὰρ καὶ τὰ τριῶπα συσήματα ἐν μέσῳ πλὴν αἰαπαγιστικῶν ὅλη τᾶς ἀποθέσεσι πθεόγραφος, καὶ ὅλη πῶ τέλει ὠσαύτως. Οἰ ἐγὼ μελέα) φεῦ. μελέα εἰμὶ ἐγὼ δηλονότι, εἰ ἄρα βοήσω; ποίαν κραυγάσω, ποῖον θρῆνον; δηλαία εἰμὶ δηλονότι, ἕνεκα τῆ ἀθλίου γήρως, ἕνεκα τῆς δουλείας τῆς ὑ φορητῆς, ὤμοι μοι. εἰς βοηθήσει ἐμοί; ποῖον τέκνον, ποία πόλις; ἀφανὴς ὁ Πείαμος, ἀφανεῖς οἱ παῖδες. Ποίαν) ἢ ταύταν ἢ κείναν. ποῦ λέγῃ ἀπορεῖσα εἰ ποιήσῃ, καὶ εἴνα βοηθὸν πθὸς τὰ παρόντα ὀπκαλέσεται. οὕτω δὲ χρὴ γράφειν ταῦτα τὰ κῶλος, καὶ τὰ ἑξῆς, ὡς διωρθώθη παρ' ἡμῶν, ἵν' ἔχῃ πθὸς τὸ μέτρον ὀρθῶς. τὸ δ' ἔς' ἐπαρωγὸς, δυάται καὶ αἰεὶ τῆ ἔστιν εἶ), καὶ αἰεὶ τῆ ἔσται. ἢ γὰρ ἀπόστροφος, ὡς φασὶ, καὶ αἱ δύο εἰθεῖαι φωνηέντων, ὡς τὸ βέλομαι ἐγώ. καὶ αἰθ' ἑνός, ὅ τῆτ' ὄστιν. Ποίαν ἢ ταύταν] ποίαν ὁδὸν, δηλονότι πορευθῶ, ἢ ταύτην ἢ ἐκείνην. ποῖ δὲ ἥσω δ' ὁρμήσω, ποῦ τῆς ἀπὸ τῆ θεῶν, ἢ ἀπὸ τῆ δαιμόνων ἔσται βοηθός. ὦ Τρωάδες, αἱ ἀπαγγείλασαι κακὰ, ὦ Τρωάδες αἱ ἐνεγκοῦσαι κακὰ πήματα, ὠλέσατε καὶ ἐφθείρατε ἐμὲ δηλονότι, ὑ δαμῶς ἔστι μοι ἐν πῶ φῶ εἰ βίος θαυμαστός. ὦ πλῆμον πυῖ, ὁ δηλὸς γλυκὺ ἐμοὶ τῇ χρείᾳ πθὸς τὴν πλὴν αἰχμαλώτων σκηνήν. ὦ τέκνον, ὦ παῖ μηθὸς ἀθλιωτάτης, ἔξελθε

ἀπὸ πλὴ οἴκων, ἄκουε ὦ τέκνον πλὴ φωνὴν τῆς σῆς μητρὸς, ἵνα ἀκούσῃς οἵαν ἀγγελίαν ἀκούω πθὲὶ τῆς σῆς ψυχῆς ἕνεκα τῆς σῆς ζωῆς. Ποῖ) ὁρμήσω. ἵημι τὸ ὁρμῶ καὶ πορεύομαι, ὁ μέλλων ἥσω. καὶ ψιλῶται. ἵημι δὲ τὸ πέμπω, δασυνέται. Θεῶν ἢ δαιμόνων) θεοὺς, ὑψηλότερόν τι πάγμα ἡγοῦντο πλὴ δαιμόνων. ὃν γὰρ λόγον ἔχουσιν οἱ ἥρωες πθὸς τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους, ὑψηλότεροί τινες δοκοῦντες καὶ ὑπερέχοντες, τὸν αὐτὸν λόγον καὶ οἱ θεοὶ πθὸς τοὺς δαίμονας, ὑψηλότεροί τινες δοκοῦντες τούτων εἶ). λέγονται δὲ καταχρηστικῶς θεοὶ, καὶ οἱ δαίμονες.

Ω κάκ' ἐνεγκοῦσαι Τρωάδες,
Ω κάκ' ἐνεγκοῦσαι πήματα,
Απολέσατ', ὠλέσατ'. οὐκέτι μοι
Βίος ἀγαστὸς ἐν φάει. 170
Ω τλᾶμον ἄγησαί μοι
Ποῖ, ἄγησαι τᾶ γραίᾳ
Πρὸς τᾶνδ' αὐλάν. ὦ τέκνον, ὦ παῖ
Δυσανοτάτας ματέρος,
Εξελθ' ἔξελθ' οἴκων. ἄϊε ματέρος
Αὐδὰν ὦ τέκνον, ὡς ἴδῃς 175
Οἵαν οἵαν
Αἴω φάμαν πθὲὶ σᾶς ψυχᾶς.

Πο. Ιὼ μᾶτερ μᾶτερ, τί βοᾶς; τί νέον
Κηρύξασ', οἴκων μ' ὡς τ' ὄρνιν.

O mala quæ attuliſtis Troades,
O mala quæ attuliſtis nocumenta,
Extinxiſtis, perdidiſtis, non amplius mihi
Vita grata in luce.
O calamitoſe duc me 170
Pes, ſis dux anui
Ad hanc aulam, ô nata, ô filia
Afflictiſſimæ matris
Egredere, egredere domo, audi matris
Vocem, ô filia, vt agnoſcas 175
Qualem qualem
Audio famam de tua vita.

Pol. Ah mater mater, quid clamas? quid noui
Nuntians ex ædibus me quaſi auem

Τρωάδες) Τρῶς, ὁ κλίνεται Τρωός. καὶ Τρωαὶ μυαῖκες, αἱ καὶ Τρωάδες λέγονται, καὶ Τρωϊάδες πιπκῶς. Πεῖσᾶς ψυχᾶς) ψυχὴ λέξις ὁμώνυμος οὖσα, σημαίνει πλὴ ἐν πῶ ἀνθρώπῳ λογικὴν ψυχὴν, καὶ πλὴ ἐν τοῖς ζώοις τῆς ἀλόγοις, καὶ τοῖς φυτοῖς. ἐπὶ δὲ πλὴ ζωικὴν, ὡς ὁ ζῶσα Εὐριπίδης φησὶ, καὶ ἀλλαχοῦ. ἐπεὶ ὦ Τροία θ' Εκτόρός τ' ἀπόλοιτο ψυχή, ἤγουν ὑ ζωὴ, καὶ πλὴ φύσιν ὡς πθὸς Σοφοκλῆ, ὅς τις τῆς ἐμῆς ψυχῆς γεγὼς αὐτὴ τῆ τῆς ἐμῆς φύσεως. Ιὼ μᾶτερ μᾶτερ) σύσημα ἕπτον κῆ πθεικοπὴν ἀμοιβαῖον, ὁμοιομερές. ἐξ ὁμοίων γὰρ σύγκειται αἰαπαγιστικῶν κώλων. εἰσὶ δὲ πάντα τὰ κῶλα λ θ. ὧν πελευταῖον, Κρέοντων συμ-

Universidad de Deusto
Biblioteca

τυχὶ ὀκύρησιν. εἰσὶ δὲ τὰ μὲν δίμετρα ἀκατάλληκτα. τὰ δὲ τῶν ὑποθέσεων καταληκτικά. τὸ δὲ δ, καὶ τὸ τ̄α, τὸ ῑ σ, τὸ ῑ ς, τὸ κ̄ ζ, καὶ τὸ λ̄ γ μονόμετρα, καὶ πενθημιμερῆ. τὸ μὲν τοι ε ̄ θ χαϊκὸν ὅτι πενθημερές, καὶ τὸ λ̄ σ ὁμοίως ἑφθημιμερές. ὅτι τῆς ὑποθέσεσι τραγῳδίας. ὅτι δὲ πῶς τέλει, κορωνίς. τέλος γὰρ ἔχει τὰ ἀναπαιστικά.

Ἰὼ μᾶτερ) ὦ μᾶτερ, ὁμοῖ βοαῖς, ὁμοῖ νεωστὶ κηρύξασα καὶ βοήσασα ὀκνῶ ἐποίησας, ἤτοι συντόμως ἐξελθεῖν ἐμὲ τῶν οἴκων τῶνδε τῶν θαμβεῖ, καὶ τούτῃ τῇ ὀκνῶξει, ὡς καὶ κτὶ ὄρνιν.

Θάμβει τῶν δ' ἐξέπαξας; 180
Εκ. Ὠι μοι τέκνον.
Πο. Τί με δυσφημεῖς, φερίμά μοι κακά;
Εκ. Αἶ αἶ σᾶς ψυχᾶς.
Πο. Εξαύδα, μὴ κρύψῃς δαρόν.
Δειμαίνω δειμαίνω μᾶτερ, 185
Τί ποτ' ἀναστένεις;
Εκ. Ω τέκνον τέκνον μελέας ματρός.
Πο. Τί τόδ' ἀγγέλλεις;
Εκ. Σφάξαι σ' Αργείων κοινᾶ
Σωτίνει τεὸς τύμβον γνώμη 190
Πηλείδα γόνα.

Cum terrore hoc euolare fecisti? 180
Hec. Hei mihi filia.
Pol. Quid me appellas ominosa voce? procemia mihi mala?
Hec. Hei hei tuæ vitæ:
Pol. Eloquere, ne celes diu,
Metuo metuo mater, 185
Quid tandem ingemiscis?
Hec. O filia, filia miseræ matris.
Pol. Quid hoc dicis?
Hec. Mactare te Argiuorum communi
Vrget ad tumulum sententia
Pelidæ soboles. 190

Θάμβει) τῷ θαύματι, καὶ ὀκνῶξει, οἷς καταχθεῖσαν ὑπὸ σοῦ λόγου, πεπαθῆναι με ἐποίησας. Ἰώ μοι μοι τέκνον) ὁμοῖ δυσφημεῖς καὶ ἐλεεινολογεῖς ἐμὲ, λέγουσα δηλονότι ἐμοὶ κακὰ τεθοίμα. Αἶ αἶ) δυσφημῶ δηλονότι, τεθεὶ τῆς σῆς ψυχῆς, ἤτοι ἕνεκα τῆς σῆς ζωῆς. Εξαύδα) εὔξαγγελε καὶ φανερῶς λέγε, μὴ κρύψῃς ὀλίγον πολύ. Δειμαίνω) φοβοῦμαι ὦ μᾶτερ, ὁμοῖ ἄρα αἰαστεναίζεις. Ω τέκνον) ὦ τέκνον μελέας ἀθλίας. Τί τόδ' ἀγγέλεις) ὁμοῖ ἀγγέλλεις καὶ μηνύεις, ἤτοι λέγεις τόδε, τυπτεῖ ὅτι τόδε ἀγγέλλεις. Σφάξαι σ' Αργείων) ἡ γνώμη τῶν Πηλείδου, ἤγουν ὁ υἱὸς τοῦ Αχιλλέως ὁ Νεοπτόλεμος, κοινῇ γνώμῃ τῶν Αργείων, σωτίνει καὶ σπεύδει σφάξαι σε τεὸς τὸν τάφον τοῦ παθεῖν αὐτῷ δηλονότι. Αλλως. κοινὴ γνώμη τῶν Αργείων σωτίνει τεὸς τύμβον γνώμα, ἤ σπεύδει σφάξαι σε τεὸς τὸν τύμβον τοῦ Πηλείδου, ἤγουν τοῦ Αχιλλέως. τὸ γόνα, ἤ κλῆσις ὁμοῖ τοῦ Πολυξένου γονεῖον, ἤ δοκεῖ τεὸς τὸ Πηλείδα. κρεῖττον δὲ ὅτι τὸ τεῶν.

Πο. Οἴ μοι μᾶτερ, πῶς φθέγγῃ
Αμέγαρτα κακῶν;
Μαίυσόν μοι μαίυσόν μοι μᾶτερ.
Εκ. Αὐδᾶ παῖ δυσφήμου φάμας, 195
Αγγέλλουσ' Αργείων δόξαι
Ψήφῳ, τᾶς σᾶς τεῖ μοι ψυχᾶς.
Πο. Ω δεινὰ παθοῦσ', ὦ παντλᾶμον,
Ω δύσανου μᾶτερ βιοτᾶς,
Οἵαν οἵαν αὖ σοι λόβαν ἐχθίστην, 200
Αρρήβαν τ' ἀρσένων δαίμων.
Οὐκέτι σοι παῖς ἅδε. οὐκέτι δὴ
Γήρα δειλαίῳ δειλαία σὺν δυλοῦσω.
Σκύμνον γὰρ μ' ὡς τ' ἀνθρέπαν
Μόχον δειλαία δειλαίαν 205
Εσόψει χθεὸς ἁρπαστὰν
Σᾶς ὀπολαμόβομόν τ' ἀίδα
Γᾶς ὑποπεμπομένᾳ σκότον.

Pol. Hei mihi mater vt refers
Immensa mala?
Indica mihi, indica mihi mater.
Hec. Loquor filia infandam famam: 195
Nuntiant Argiuorum decretum esse
Calculo de tua mihi vita.
Pol. O grauia patiens, ô omnino infelix,
O miseræ mater vitæ:
Qualem qualem rursus tibi noxam infestissimam 200
Infandámque excitauit quispiam dæmon.
Non amplius tibi filia hæc, non amplius sanè
Senectuti miseræ misera simul seruiam.
Catulam enim me tanquam, aut montipastam
Vitulam misera miseram 205
Videbis manu abreptam
Tua, decollatámque Plutoni
Terræ missam sub tenebras:

Οἴμοι μᾶτερ) οἴμοι ὦ μᾶτερ, πῶς φθέγγῃ ἀμέγαρτα, καὶ ἀφθόνητα τῶν κακῶν, ἀφθόνητα ὁμοῖ τὸ εἶ) λίαν κακά. τοῖς γὰρ πιούσοις ἡδεῖς φθονεῖ. μήνυσόν μοι, αἴτε τοῦ εἰπεῖ ὦ μᾶτερ. Αὐδᾶ παῖ) λέγε παῖ φήμας δυσφήμους, ἤτοι τεράγματα κακλῶ φήμην καὶ ἀγγελίαν ἔχοντα ἀγγέλλουσιν ἐμοὶ, κυρωθῆναι τῇ ψήφῳ τῶν Αργείων ἕνεκα τῆς σῆς ζωῆς. Δόξαι ψήφῳ) ἤγουν ὀνομασάσαντες οἱ Αχαιοὶ κακὰ τεῖ σοῦ ἐψηφίσαντο. Ω δεινὰ παθοῦσα) ὦ παθοῦσα δεινὰ καὶ χαλεπὰ, ὦ παντλήμων καὶ παναθλία, ὦ μᾶτερ ἕνεκα τῆς δυστυχίου καὶ ἀθλίας βιοτῆς καὶ ζωῆς. Οἵαν οἵαν) θαυμαστικόν. λώβιον καὶ ὕβριν ἐχθίστιον καὶ λίαν μεμισημένον, ἀρρήτιον καὶ ἄρρητον, ἤτοι πολλὴν καὶ χάλιον, ἐπήγαγε σοι δαίμων τις. οὐδαμῶς ἔστι σοι ἡ παῖς ἥδε, ἤγουν

ἐγώ, ἡνίκ' δὴ σωδυλοῦσθαι ἡ ἀθλία τῆς γήρας τῆς σῆς δηλοῖ τόδε. Λώβαν) οἱ γεραφόντες λώβαν ἐθέσαν, ἀγνοοῦσι τὰ μέτρα. σὺ δὲ μαθὼν μὴ γεράφε τοῦτο. δίμετρον γὰρ ὀφείλει εἶναι τὸ κῶλον, ὡς καὶ τὰ λοιπά, διὸ καὶ ἐξεβλήθη παρ' ἐμοῦ. Σκύμνον γὰρ) σκύμνος τὸ τοῦ λέοντος ὄνομα, μόχθος τὸ τῶν βοῶν, νεβρὸς τὸ τῶν ἐλάφων, ἀρνεὸς τὸ τῶν προβάτων. ὡς σκύμνον γὰρ καὶ ὡς ἀνελεήτην μόχθον ἔφη με ὦ δύστηνε τὸν δύστηνα αἰφνιδίως ἀναρπασθεῖσαν τῆς σῆς χηρός, καὶ ὑπὸ σκότον τῆς γῆς τοῦ ἅδου πεμπομένην, ἀποστηριμένην τὸ λαμόν. Μόχθον) ἢ πρὸς τὸ δειλαίαν σιωπᾶτε, ἢ πρὸς τὸ σκύμνον. ἵν' ᾖ λεοντῶδες σκύμνον, διὰ τὸ νέον. σκύμνον δὲ, διὰ τὸ βασιλικόν. ἔστι γὰρ τὸ ἅιδα καὶ τῆς σκότῳ τῆς γῆς τὸ αὐτό.

Ἐνθὰ νεκρῶν μέτα
Ἀπέλαυνα κοίσομαι.
Καὶ σέ μοι μᾶτερ δύστανε
Κλαίω πανοδύρτοις θρηνοῖς.
Τὸν ἐμὸν γὰρ βίον, λώβαν, λύμαν
Τ' οὐ μεταβαλλόμαν· ἀλλὰ θανεῖν μοι
Ξυμτυχία κρείσσων ἐκύρησεν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Καὶ μὴν Ὀδυσεὺς ἔρχεται σπουδῇ ποδός,
Ἑκάβη, νέον τι πρὸς σε σημαίνων ἔπος.
Οδ. Γυναῖ, δοκῶ μὴν σ' εἰδέναι γνώμῃ σφατῆ,
Ψῆφόν τε τὴν κραυθεῖσαν. ἀλλ' ὅμως φράσω·

Vbi cum mortuis
Infelix iacebo.
Et te quidem mater misera
Deploro perquam lamentabilibus fletibus.
Meam autem vitam, probrum & cladem
Nihil deploro, sed mori mihi
Casus melior contigit.

CHORVS.

Cho. Et quidem Vlysses venit celeritate pedis,
Hecuba, nouum aliquod tibi significaturus verbum.
Vl. O mulier existimo quidem te scire sententiam exercitus,
Calculúmque qui obtinuit: attamen dicam.

Καὶ σέ μοι) καὶ σέ μοι ὦ μήτηρ ἄθλια, κλαίω ἐν θρήνοις παγκλαύστοις. τὸν ἐμὸν δὲ βίον καὶ τὴν ζωήν, ὕβριν καὶ βλάβην οὖσαν, οὐ θρηνῶ, ἀλλ' ἡ συντυχία, ἤγουν ἡ συναίτησις τοῦ θανεῖν, ἐκύρησε καὶ ἐπῆρξεν ἐμοὶ κρείσσων ταύτης τῆς ζωῆς. Ἀλλὰ θανεῖν μοι) ἤγουν τὸ τοῦ νῦν θανάτου σύμβαμμα προσημότερον ἐμοὶ συνέβη τῆς ζωῆς. καὶ εἰ μὴ τὸ ἐκύρησε δίχα τοῦ υ ψιλοῦ, καὶ ἡ γραφεὶς ὅτως ἐρεῖς. εἰ δὲ διὰ τοῦ η καὶ υ ψιλοῦ, ὅτως. ἀλλὰ ἡ συντυχία, καὶ ἡ ξύμβασις ἐκήρυξεν εἰπεῖν, ἐκήρυξεν εἶπεν καὶ αἰσχρονισμόν. οὕτω δὲ λέγων, ἢ μέγα τι κρείσσων γράψας πρὸς τὸ πρῶτον, ἢ μικρὸν πρὸς τὸ δεύτερον. Τὸν ἐμὸν δὲ) τὴν ἐμὴν δὲ ζωὴν, ἀπολλυμένην δηλοῖ, τὴν βλάβην καὶ τὴν φθορὰν τὴν ἐμὴν, οὐ μόνον οὐ μεταβαλλομένη κλαίω, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀποθανεῖν παρ' ἐμοὶ συναίτημα δεῖ κρεῖττον τῆς ζωῆς δηλοῖ. Καὶ μὴν Ὀδυσεὺς)

αἱ πρόσοδοι αὐτῆς πᾶσαι τρίχωρον εἰσὶν ἰαμβικῶν τετράμετρον ἀκαταλήκτων σκ η. ὧν τελευταῖος, ἄρχεται Τροίαν ἔλε τὴν ἀδαίμονα, ὅθεν τὸν τέλειμον τῆς ἀποθέσεως ἀναγράφος. ὅθεν τὸν τέλειον ἢ πάντων τὸ τρίχωρον κορωνὶς, ἐξιόντων τῶν ἰαμβικῶν. Καὶ μὴν) καὶ μὴν ὦ Ἑκάβη ἔρχεται ἡ Ὀδυσεὺς σὺν ἀπουδῇ ποδὸς σημαίνων, καὶ δηλώσων, ἤτοι λέξειν μέλλων πρὸς σὲ ἔπος τὶ νέον. Γυναῖ) νομίζω σε ὦ γυναῖ γινώσκειν τὴν ψῆφον, καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ στρατοῦ, τὴν κυρωθεῖσαν καὶ πεπεισθεῖσαν, ἀλλ' ὅμως λέξω. Τὴν κραθεῖσαν) κυρωθεῖσαν, κεφάσω μέλλων, κακίστα ἀναγκαίμενος, ἐκ φάσιν δ' ὕπερος ἀόριστος, κεφαθεὶς μετοχή. λέγεται δὲ κράσις ὅτι τῶν ὑγρῶν, οἷον οἴνου καὶ ὕδατος, καὶ τῶν ποιούντων. μίξις ἢ, ὅτι ξηρῶν, σίτου, κριθῆς, καὶ τῶν ὁμοίων.

Ἔδοξ' Ἀχαιοῖς παῖδα σὴν Πολυξένην,
Σφάξαι πρὸς ὀρθὸν χῶμ' Ἀχιλλείου τάφου.
Ἡμᾶς γὰρ πομποὺς καὶ κομιστῆρας κόρης
Τάσσουσιν εἶναι θυμάτων δ' ὁ πιστάτης,
Ἱερεύς τ' ἐπέστη τῇδε, παῖς Ἀχιλλέως.
Οἶσθ' οὖν ὃ δράσεις; μήτ' ἀποσπασθῇς βίᾳ,
Μήτ' εἰς χεῖρ' ἄμιλλαν ἐξέλθῃς ἐμοί.
Γίνωσκε δ' ἀλκὴν, καὶ παρουσίαν κακῶν
" Τῶν σῶν. Σοφὸν τοι κἂν κακοῖς, ἃ δεῖ φρονεῖν.
Εκ. Αἴ, αἴ, παρέστηκ' ὡς ἔοικ' ἀγὼν μέγας,
Πλήρης στεναγμῶν, οὐδὲ δακρύων κενός.
Κἀγὼ γὰρ οὐκ ἔθνησκον, οὗ μ' ἐχρῆν θανεῖν.
Οὐδ' ὤλεσέ με Ζεὺς, τρέφει δ', ὅπως ὁρᾷ

Visum est Græcis filiam tuam Polyxenam
Mactare ad excelsum aggerem Achillei sepulchri.
Nos verò comites & adductores puellæ
Ordinarunt esse: sacrificij verò præfectus
Sacerdósque statutus est huius filius Achillis.
Scis igitur quid facies? neque auellaris vi,
Neque ad manuum certamen congrediaris mecum:
Sed agnosce vires & præsentiam malorum
" Tuorum. Scitum est, etiam in malis sapere quę oportet.
Hec. Ah, ah, instat (vt videtur) certamen ingens,
Plenum gemituum, nec lacrymarum inane.
Et ego enim non mortua sum vbi me oportuerat mori,
Neque perdidit me Iupiter: nutrit verò vt videam

Ἔδοξ' Ἀχαιοῖς) ἀρεστὸν ἐφάνη τοῖς Ἕλλησι, σφάξαι τὴν σὴν παῖδα πρὸς τὸν ὑψηλὸν τάφον τοῦ Ἀχιλλέως. ἐμὲ δὲ πομπὸν καὶ ἀγωγὸν τῆς κόρης ἔταξαν ὑπαρχὸν. ἡγεμὼν δὲ καὶ σφαγεὺς τοῦ σφαγίου τοῦδε, ἐγράφε ὁ Νεοπτόλεμος ὁ παῖς τοῦ Ἀχιλλέως. Οἶσθ' οὖν ὃ δράσεις) οἱ Ἀθηναῖοι χρῶνται τοῖς πρεσβυτικοῖς αἰτὶ ὑποτακτικῶν ἀπαγορευτικῶν, καὶ αὐτοῖς τοῖς πρεσβυτικοῖς αἰεὶ ὁριστικῶν. τοῦ μὴ οὖν πρόσπου, τὸ Αριστοφάνους ἐν Θεσμοφοριαζούσαις παράδειγμα, μὴ ψεύσῃ τὸν Ζεὺ τῆς ὀλιγούσης ἡμέρας. τὸ δὲ ὕστερον ἢ Μένανδρος, οἷσθ' ὅπου ποιήσεις, αἰεὶ δ' ὅτι ποιήσεις. τὰ αὐτὰ τρόπον καὶ Εὐριπίδης, οἶσθ' ὃν ὁ δράσεις, αἰεὶ δ' δράσεις, ἐξήνεγκεν. γίνωσκε δὲ ὃν ὁ ποιήσεις, ὅρα ἵνα μὴ ἀφαιρεθῇς τὴν κόρην σία, μήτε ἔξω τοῦ πρέπεις εἰς ἀγῶνα καὶ ἔριν τῶν ἐμῶν χερῶν ἔλθῃς. γίνωσκε δὲ τὴν δύναμιν τὴν ἐμὴν, ἢ τὴν τῶν ἀρχόντων ἰσχὺν, καὶ τὴν ἐπί-

λθυσιν τῆς σῶν κακῶν σωφρόνη ὅτι καὶ ἐν τῇ δυστυχίᾳ φρονεῖν ἃ πρέπει. αἰ αἰ, παρέστηχ' φθῦφθῦ, ἀνέστηκε καὶ ἐπῆλθεν ὡς φαίνεται ἀγωνία μεγάλη. ἔμπλεως θελώων, καὶ ὀκ ἀμέτοχος, ἀλλὰ πεπληρωμένη δακρύων. καὶ γὰρ ἐγὼ ὀκ ἔθανον, ὅπου χρεία λῶ ἀποθανεῖν. ἤγαγον εἰς τὴν δαιμονίαν λῶ εἶχον πρόσω. οὐδὲ ἔφθιρέ με ἡ μοῖρα, ἀλλὰ σώζει με ὅπως βλέπω ἔπρα κακὰ μείζονα τῆς κακῶν ὧν εἶδον. Εἰδὲ ἔστι. εἰδὲ ἔξεστι τοῖς δεδουλωμένοις ἐρωτῆσαι τοὺς ἐλθεῖν, ἤγαγον τοὺς δεσπότας, μὴ λυπερὰ καὶ τὴν καρδίαν δάκνοντα. σὺ μὲν, ἤτοι πρὸς σὲ χρεὼν καὶ πρέπον ὄζιν εἰρῆσθαι, ἐπ' ἐμοῦ δηλονότι. ἡμᾶς δὲ τοὺς ῥωτῶντας ἀκῦσαι ταῦτα. ἢ οὕτως, σὺ μὲν κείνοις ἀποκείναδαι πρέπον ὄζι, ἡμᾶς δ' ἀκροᾶδαι τοὺς ῥωτῶντας ταῦτα.

Κακῶν κἀκ' ἄλλα μείζον' ἢ πάλαι' ἐγώ.
Εἰ δ' ἔστι τοῖς δούλοισι τοὺς ἐλθεῖν
Μὴ λυπερὰ, μηδὲ καρδίας δηκτήρια
Ἐξιστρῆσαι, σὺ μὲν εἰρῆσθαι χρεών,
Ἡμᾶς δ' ἀκοῦσαι τοὺς ἐρωτῶντας πάδε.
Οδ. Ἔξεσ', ἐρώτα, τῷ χρόνου γὰρ οὐ φθονῶ.
Εκ. Οἶσθ' ὅτ' ἦλθες Ἰλίου κατάσκοπος,
Δυσχλαινίᾳ τ' ἀμορφος, ὀμμάτων τ' ἄπο
Φόνου σταλαγμοὶ σῶν κατέσταζον γήρως;
Οδ. Οἶδ'. οὐ γὰρ ἄκρας καρδίας ἔψαυσε μου.
Εκ. Ἐγὼ γ' σ' Ἑλένη, καὶ μόνη κατεῖπέ μοι.
Οδ. Μνμνήμεθ' εἰς κίνδυνον ἐλθόντες μέγαν.
Εκ. Ἥψω γονάτων τῆς ἐμῆς ταπεινὸς ὤν;
Οδ. Ὥστ' ἀποθανεῖν γε σοῖς πέπλοισι χεῖρ ἐμή.

Malis mala alia maiora infelix ego.
Si verò licet seruis liberos
Non acerba neque cor mordentia
Percontari, te quidem interrogari oportebit,
Nos verò audire qui quærimus hæc.
vl. Licet, interroga: tempus enim non inuideo.
Hec. Scis quando venisti Ilii explorator
Lacero amictu, deformis: & ab oculis
Mortis guttæ tuam irrigabant barbam?
vl. Noui. non enim *hæc res* extremum pectoris attigit mei.
Hec. Agnouit verò te Helena, & soli nuntiauit mihi?
vl. Meminimus in periculum nos venisse magnum.
Hec. Attigisti verò genua mea humilis existens?
vl. Et *quidem* adeò vt immoreretur in tua veste manus mea.

Ἔξεσ' ἐρώτα) ὀκ δεδορδόμον ὄζιν, ῥώτα. τῆς βραδυτῆτος γὰρ ἕνεκα οὐ φθονῶ σοι. Οἶδ' ἡνίκα) γινώσκεις ὁπότε ἦλθες τῆς Τροίας κατάσκοπος, δυσμορία καὶ πρόσβολῇ ἀπελεστέων ἐνδυμάτων, καὶ λῦ ὄψιν ἔχων πλὴ τῆς ἡμαῦῶν, καὶ οἱ σταλαγμοὶ τῆς φόνου καπέβρεχον τὴν σῶ γήρω, ἤτοι τὴν σὴν πώγωνα. Φόνον σταλαγμοὶ) μὴ λάβῃ εἰς τὸ φόνου ἔξωθεν τὸ ἕνεκα, ἀλλ' ἔστιν ἡ γηρικὴ πρὸς τὸ σταλαγμοί. τὸ γὰρ δάκρυα πότε ὁ Οδυσεὺς ἐδάκρυε φωραθεὶς, φόνου δάκρυες

λῶ. ἔκλαιε γὰρ, ἐπὶ δὲ τὴν πρὸς ψυχῆς ἔτρεχεν. ὅθεν καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ, αἱμάτινα δάκρυα φαμὲν, ἤγουν φονικά. ἀπίθανον δὲ τὸ πλάσμα, καὶ οὐχ ἁρμόδιον. οὐ γὰρ ἂν ἐσίγησεν Ἑκάβη, πολέμιον θεασαμένη καὶ πεπθόνοντα τὰ κῦ τοῖς Τρῶας πράγματα. Οἶδα) γινώσκω. οὐ γὰρ ἔδη τὸν πόλης ἥψατο τῆς καρδίας μου τὸ πράγμα. Ἐγὼ) ἡ Ἑλένη δέ σε μόνη ἐγνώσισε, καὶ ἀνήγγειλέ μοι.

Εκ. Ἔσωσε δῆτά σ', ἐξέπεμψά τε χθονός;
Οδ. Ὡς τ' εἰσορᾶν φέγγος ἡλίου τόδε.
Εκ. Τί δῆτ' ἔλεξας, δοῦλος ὢν ἐμὸς τότε;
Οδ. Πολλῶν λόγων ἀρήμαθ', ὡς τε μὴ θανεῖν.
Εκ. Οὐκοῦν κακοῦμαι τοῖς δὲ τοῖς βουλεύμασιν,
Ὃς ἐξ ἐμοῦ μὲν ἔπαθες, οἷα φῆς παθεῖν,
Δρᾷς δ' οὐδὲν ἡμᾶς εὖ, κακῶς δ' ὅσον δυνῇ;
»Ἀχάριστον ὑμῖν σπέρμ', ὅσον δημηγόρεις
»Ζηλοῦτε ἡμᾶς, μηδὲ γινώσκοιθέ μοι,
»Οἱ τοὺς φίλους βλάπτοντες, οὐ φροντίζετε,
»Ἢν πῶσι πολλοῖς πρὸς χάριν λέγητέ τι.
Ἀπὸ τί δὴ σόφισμα τοῦθ' ἡγούμενοι,
Εἰς τοῦδε παῖδα ψῆφον ὤρισαν φόνου;
Πότερα τὸ χρεὼ σφ' ἐπήγαγ' ἀνθρωποκτονεῖν

Hec. Seruaui *te* igitur emisique ex terra?
vl. Adeo vt aspiciam lucem solis hanc.
Hec. Quid sanè dicebas seruus meus existens tum?
vl. Multorum sermonum inuenta, vt non morerer.
Hec. Annon ergo iniurius es hisce consiliis,
Qui ex me bene passus es, qualia dicis te passum esse:
Facis verò nihil nobis bene: sed malè quantum potes?
»Ingratum vestrum genus, quicunque populares
»Sectamini honores: vtinam non cognoscamini mihi:
»Qui nihil pensi habetis amicos lædere
»Si multitudini ad gratiam dicatis aliquid.
Verùm quidnam sophisma hoc prætexentes
Aduersus hanc puellam calculum tulerunt mortis?
Vtrum fatum ipsos induxit homines interficere

Ἔσωσα) ἐρρυσάμην σε, καὶ ἐξέπεμψά σε ἀπὸ τῆς πόλεως. Ὡς τ' εἰσορᾶν) ναί, ὥστε βλέπειν τόδε τὸ φῶς τοῦ ἡλίου. Τί δῆτ' ἔλεξας τὸ λοιπὸν ἔλεξας, δοῦλος ὑπάρχων ἐμός τότε; Πολλῶν) ἔλεξα δηλονότι πολλὰ ἐνδυμήματα καὶ μηχανὰς λόγων, ὡς τὸ μὴ ἀποθανεῖν. Οὐκοῦν) οὐκοῦν κακὸς φαίνῃ κῦ τὰ δεῦρο τὰ βουλεύματα, ὃς ἐξ ἐμοῦ ἔπαθες ὁποῖα λέγῃς παθεῖν. ποιεῖς δὲ οὐδὲν καλὸν εἰς ἡμᾶς, ἀλλὰ κακὸν ὅσον δυνῇ. ἄγνωμον ὑπάρχει τὸ γένος ὑ-

μῶν, ὅσοι μακαρίζετε τοὺς ἀπὸ τῆς δήμου συμβαινούσας τῖς ῥήτορσι πημαῖς, δι' ὧν ἀρέσκειν αὐτῷ σπεύδετε ἐκ τῶν τὰ συμφέροντα αὐτῷ αἱρεῖν. εἴθε μηδὲ ἐγιγώσκεσθε ὑπὸ ἐμοῦ οἱ βλάπτοντες τοὺς φίλοις οὐ φροντίζετε, καὶ οὐκ ὀλιγωρέφεσθε ἐὰν λέγητε τῷ δήμῳ τὰ πρὸς ἡδονὴν καὶ ἀποδοχὴν αὐτῶν. Ἀπὰρ τὰ σοφισάμενοι καὶ ἐφθορότες, ἔδοξεν ὑμῖν εἰκότως τιμωρεῖν τῆς ἐμῆς παιδὸς σφαγὴν βουλεύσασθαι. Ἀπὰρ τὰ δὴ σόφισμα, ἤτοι σοφὸν καὶ φρόνιμον ἡγούμενοι καὶ νομίζοντες πάντες οἱ Ἕλληνες, ὤρισαν ἤτοι ἐψηφίσαντο καὶ ἔπραξαν τὴν κρίσιν τῆς φόνου εἰς τὴν δὲ τὴν παῖδα. ἄρα τὸ πρέπον ἤγαγεν αὐτοὺς ὅπῃ τὸ ἀνθρώπους κλέπτειν πρὸς τὸν πάφον, ὅπου πρέπει μᾶλλον βοῦς θύειν. ἢ θέλων ὁ Ἀχιλλεὺς αὐτὰ ἀποκτεῖναι τὸν κτανόντα αὐτὸν δηλονότι, δικαίως ἐπάγει τὸν φόνον εἰς τὴν δὲ

Πρὸς τύμβον, ἔνθα βουθυτεῖν μᾶλλον πρέπει;
Η τοὺς κτανόντας αὐτὰ ἀποκτεῖναι θέλων,
Εἰς τὴν δ' Ἀχιλλεὺς ἐνδίκως τείνει φόνον;
Αλλ' οὐδὲν αὐτὸν ἥδε γ' εἴργασται κακόν.
Ελένην νιν αἰτεῖν χρὴ τάφῳ πρόσφαγμα· 265
Κείνη γὰρ ὤλεσέ νιν, εἰς Τροίαν τ' ἄγαν.
Εἶτ' αἰχμάλωτον χρὴ νιν ἔκκριτον θανεῖν,
Κάλλει θ' ὑπερφέρουσαν, οὐχ ἡμῖν τόδε.
Η Τυνδαρὶς γὰρ εἶδος ὑπερεπρεπέστη.
Αδικοῦσά θ' ἡμῖν οὐδὲν ἥττον ὑπέρθη. 270
Τῷ μὲν δικαίῳ, τόνδ' ἀμιλλᾶσθαι λόγον.
Αἰτῶ δ' αὐδωῦσαι δεῖσ' ἀπαγτύσης ἐμοῦ,

Ad tumulum, vbi mactare boues magis decet:
An eos qui interfecerunt, vicissim interficere volens,
Aduersus hanc Achilles iure intendit cædem?
Atqui nullum ipsi hæc fecit malum.
Helenam illum petere oportet sepulchro victimam: 265
Ill aenim perdidit ipsum ad Troiam ducens.
Si verò captiuam oportet aliquam selectam mori,
Pulchritudine excellentem, non nostrum hoc:
Helena enim forma *est* præstantissima,
Iniuriosáque non minus quàm nos esse comperta est. 270
Ex æquitate quidem, hoc sermone tecum contendo.
Quæ verò rependere oportet te repetente me,

Τείνει φόνον λέγει ὁ Ἀχιλλεὺς φόνον εἰς τὴν δὲ, αὐτὴ τῷ ἐπάγει. καὶ τείνει ὁ λόγος εἰς τὴν δὲ, αὐτὴ τῷ ἔφορεῖ. Αλλ' οὐδὲν) ἀλλ' οὐδὲν κακὸν πεποίηκεν αὐτὸν τὸν Ἀχιλλέα ἥδε ἡ Πολυξένη· ἢ Ελένην χρὴ αὐτὸν ζητεῖν σφάγιον τῷ τάφῳ. ἐκείνη γὰρ ὤλεσεν αὐτὸν τὸν Ἀχιλλέα, καὶ ἤγαγεν εἰς τὴν Τροίαν. εἰ δὲ πρέπει θανεῖν τινὰ ἐπιλεκτὸν, ὑπερφέρουσάν τε, ἤτοι τὸ πλέον ἔχουσαν τῷ αἰχμαλώτων κτῷ τὸ κάλλος, οὐχ ἡμῖν τόδε, τὸ ὑπερφέρειν τῷ κάλλει δηλονότι. ἡ θυγάτηρ τοῦ Τυνδάρεω Ελένη ὡραιοτάτη καὶ ἀνειδεστάτη ὄτι κτῷ τὸ εἶδος, καὶ ἐφωεράθη ἀδικοῦσα τὸν Ἀχιλλέα οὐδὲν ἔλαττον ἡμῶν. Τῷ μὲν δικαίῳ) ἤτοι τῇ δικαιολογίᾳ καὶ κατὰ τὸ δίκαιον τόνδε τὸν λόγον κατὰ ἀξῶνος λέγω. ἃ πνα ᾖ πρέπει αἰτοῦσαί σε, ἀπαγτύσης, ἤτοι χρέος ζητούσης ἐμοῦ, ἄκουσον, ἔψαυσας τῆς ἐμῆς χρὸς ὡς λέγεις, καὶ τῆς δὲ γραιᾶς παρείας προσπίπτων καὶ

προσκαλῶν, ὅπῃσης ἀπόμαί σου κάγὼ τῷ γονάτων καὶ τῆς παρειᾶς, καὶ ἀπαγτῶ ἢ τοσαρξασάν τοι παρ' ἐμοῦ πότε χαίειν, καὶ ἱκετεύω καὶ προσκαλῶ σε, μὴ ἀφελκύσῃς τὸ τέκνον βιαίως ἐκ τῶν χραῶν μου.

Ακουσον. ἥψω τῆς ἐμῆς, ὡς φῆς, χερός,
Καὶ τῆσδε γεραιᾶς προσπιτνῶν παρηίδος.
Ανθάπτομαί σου τῶνδε τῷ αὐτῶν ἐγὼ, 275
Χαίειν τ' ἀπαγτῶ τὴν τόθ', ἱκετεύω τέ σε,
Μή μου τὸ τέκνον ἐκ χερῶν ἀποσπάσῃς,
Μὴ ὄ κτάνητε, τῷ τεθνηκότων ἄλις.
Ταύτῃ γέγηθα, κἀπιλήθομαι κακῶν.
Η δ' αὖτ' πολλῶν ἐστί μοι προσφυχή. 280
Πόλις, τιθήνη, βάκτρον, ἡγεμὼν ὁδοῦ.
« Οὐ τοὺς κρατοῦντας χρὴ κρατεῖν ἃ μὴ χρεών.
« Οὐδ' δ' τυγχανοῦσας, εὖ δοκεῖν πράσσειν ἀεί.
« Κἀγὼ γὰρ ἦν ποτ', ἀλλὰ νῦν οὐκ εἰμὶ ἔτι.
« Τὸν πάντα δ' ὄλβον ἦμαρ ἓν μ' ἀφείλετο. 285

Audi. Tetigisti meam (quemadmodum dicis) manum,
Et hanc anilem, accidens, genam:
Vicissim attingo tua hæc eadem ego: 275
Beneficiumque reposco prius, & supplico tibi
Ne meam filiam ex manibus auferas,
Neque interficiatis. mortuorum satis est.
Hac gaudeo, & obliuiscor malorum:
Hæc pro multis est mihi consolatio, 280
Ciuitas, nutrix, baculus, dux viæ.
« Non oportet victores imperare quæ non decent:
« Neque eos qui felices sunt, putare se felices fore semper.
« Nam & ego eram olim, sed nunc non amplius sum.
« Vniuersam verò felicitatem dies vna mihi eripuit. 285

Μὴ δὲ κτάνῃτε) ἀρκουόντως ἔχει τὸ πρῶγμα, ἕνεκα τῷ τεθνηκότων, ὃν τῷ πολέμῳ δηλονότι. ἐπειδὴ ὁ μὲν Οδυσεὺς μόνος ἔμελλε λαβεῖν τὴν Πολυξένην ὃν τῆς Εκάβης. τὸ δὲ θανεῖν αὐτὴν κοινῇ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἔδοξε. διὰ τοῦτο τοὺς μὲν τὸν Οδυσσέα ἐνικῶς εἶπε τὸ μὴ ἀποκτάσῃς. τοὺς δὲ τοὺς ἄλλους, τὸ κτάνητε. Ταύτῃ γέγηθα) ὅτι τούτῃ χαίρω, καὶ ὅτι λαμβάνομαι τῷ κακῶν. ἤδ' αὖτ' πολλῶν πρῶγμάτων δηλονότι, ἔστι μοι τὸ φρόνημα καὶ παρηγορία, πόλις, τροφὸς, βακτηρία, ἡγεμὼν, καὶ ὁδηγὸς ὁδοῦ. Οὐ τοὺς κρατοῦντας) τοὺς δρῶντας οὐ πρέπει κρατεῖν τῷ πρῶγμάτων ἐκείνων, δηλονότι ἃ μὴ χρεὼν, ἤτοι οὐ πρέπει κρατεῖσθαι. οὐδὲ τοὺς δυτυχοῦντας δοκεῖν καὶ νομίζειν πράττειν ἀεὶ ὦ, ἤτοι δυτυχεῖν. ἄλλως, οὐ τοὺς κρατοῦντας καὶ ἄρχοντας αἰόμου καὶ κακῆς βουλῆς χρὴ ἔχεσθαι, ἀλλὰ πρὸς τὸ δίκαιον πίπτειν ἀεὶ τοὺς μὴ προσηκόντων ἀπεχομένους. οἱδὲ τοὺς δυτυχοῦντας ὑπολαμβάνειν ἀεὶ δυτυχεῖν. εἶπε δὲ ἄμφω διὰ τοὺς Ἕλληνας ὡς δυτυχεῖς ὄντας, καὶ ἄδικα πρὸς τῆς Πολυξένης βουλευσαμένους. Κἀγὼ γὰρ ἦν) καὶ ἐγὼ γὰρ ὑπῆρχον δυσάμμορον ποτὲ, ἀλλὰ νῦν οὐκ

ὑπάρχω. πάντα δέ μοι τὴν πλεῦσιν μία ἡμέρα ἀφείλετο. Οὐκ εἰμί ἔτι· ἡ γὰρ ἀτυχία οὐκ ἔστιν ἄλλη, ἢ εἶ. ἡ δὲ δυσχία οὐκ ἄλλος· οὐδέν, ἢ μὴ εἶ.

Ἀλλ', ὦ φίλον γήρυειον, αἰδέσθητί με·
Οἴκτιρον, ἐλθὼν δ' εἰς Ἀχαϊκὸν στρατὸν,
Παρηγόρησον, ὡς ἀποκτίνειν φθόνος
Γυναῖκας, αἳ τρῶτον οὐκ ἀκτείνατε,
Βωμοῦ ἀποστάσαντες, ἀλλ' ὠκτείρατε. 290
« Νόμος δ' ἐν ὑμῖν τοῖς τ' ἐλευθέροις ἴσος,
« Καὶ τοῖσι δούλοις αἵμα δεῖται πέρι.
Τὸ δ' ἀξίωμα κἂν κακῶς λέγῃ τὸ σόν,
« Πείσει. Λόγος γὰρ ἐκ δοκούντων ἰών,
« Κἀκ τοῦ δοκοῦντος αὐτὸς, οὐ ταὐτὸν θένει. 295

Χο. Οὐκ ἔστιν οὕτω στερρὸς ἀνθρώπου φύσις,
Ἥτις γόων σῶν καὶ μακρῶν ὀδυρμάτων
Κλύουσα θρηνώδεις, οὐκ ἂν ἐκβάλοι δάκρυ.

Sed ô charum mentum, reuerearis me:
Miserere. vadens verò ad Græcorum exercitum
Admone quàm interficere inuidiosum sit
Mulieres (quas primùm non interfecistis)
Ab altaribus auellentes: sed miserti estis. 290
« Lex enim inter vos & liberos æqua
« Et seruis de sanguine posita est.
Portò dignitas etiam si malè dicat tua
« Persuadebit. Sermo enim ab incelebribus profectus
« Et à celebribus idem, non idem valet. 295
Cho. Non est adeo rigida hominis natura
Quæ luctuum tuorum & longarum complorationum
Audiens fletus, non possit eiicere lacrymas.

Ἀλλ', ὦ φίλον γήρυειον) ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν. γέρυειον αἱ κῆρυκες, ἢ τὰς σαλπίγγας βίχας, γήρυις δὲ ἡ σάλπιγξ. ἀλλ' ὦ Ὀδυσσεῦ οἴκτιρον καὶ ἔλεησον. ἀπελθὼν δὲ εἰς τὸν στρατὸν τῶν Ἑλλήνων, παραίνεσον, καὶ οἱονεὶ ὅπερ μέμψις καὶ δυσφημία ἐστὶν, ἀποκτίνειν καὶ φονεύειν τὰς γυναῖκας, αἳ καταρχὰς οὐκ ἐφονεύσατε, ἀφελκύσαντες ἀπὸ τῶν βωμῶν, ἀλλ' ἠλεήσατε. Παρηγόρησον] παραίνεσον. ἔστιν ἀγορεύειν, ἀφ' οὗ ἀγορεύω, ῥῆμα. ἐξ οὗ εὐγένειν) τὸ, τὴν δημηγορῶ, καὶ παρηγορῶ, καὶ συνηγορῶ ἐκ τοιούτου. Φθόνος) καταχρηστικῶς αὐτὸ τὴν μέμψις. διαφέρει δὲ φθόνος μέμψεως. ὅπου μὲν φθόνος, εἰς τοὺς καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἀπὸ τῶν κακῶν. φθονοῦσι γὰρ τὰ καλὰ τοῖς κακοῖς. ἡ δὲ μέμψις ἀπὸ τῶν καλῶν εἰς τοὺς κακοὺς τε καὶ πονηροὺς. Βωμῶν ἀποστάσαντες) ἤγουν τόπον τοὺς τῶν βωμοῦς καταφυγόντας μὴ κτείνειν, νόμιμον ἡγούμεθα ὅλοι καὶ ἐλεύθεροι. Νόμος δ' ἐν ὑμῖν) νόμος δ' ἐν ὑμῖν τοῖς Ἕλλησι καὶ τοῖς φύσει, ὅμοιος τοῖς ἐλεύθεροις καὶ τοῖς δούλοις. ἡ δὲ σὴ ἀξία καὶ ἐὰν κακῶς λέγῃ, καταπείσει. λόγος γὰρ ὁ ἐξιὼν ἐκ τῶν ἀδοξούντων καὶ ἀτίμων, καὶ ἐκ τῶν δοκούντων, ἤτοι τῶν ἐνδόξων καὶ ἐντίμων, οὐ τὸν αὐτὸν ἔχει δυνάμιν. Νόμος) νόμος δὲ κεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς Ἕλλησι τοῦ φόνου ἴσος τοῖς ἐλευθέροις καὶ τοῖς δούλοις. ἤγουν ἐν ἴσῳ κακῷ πάντων τὸ δούλου φόνον, ὃν αὐτὸς δηλονότι τοῦτο πνεῦ φονευθήσεται, καὶ τὸν τοῦ ἐλευθέρου. Οὐκ ἔστιν οὕτω στερρὸς) οὐκ ἔστι φύσις ἀνθρώπου οὕτω στερρὰ καὶ σκληρὰ, ἥτις ἀκούουσα τοῖς θρήνοις τῶν σῶν γόων καὶ τῶν πολλῶν ὀδυρμάτων, οὐκ ἂν ἐκπέμψοι δάκρυον. Σπερρὸς) οἱ Ἀττικοὶ παῖς εἰς α καὶ εἰς ις λήγουσας εὐθείας, διὰ τὸ ος λέγουσιν. ὁ δὲ οὐράνιος, ἢ θεὸς, ἢ στερρός.

Ο δ. Ἑκάβη, διδάσκου, μηδὲ τῷ θυμουμένῳ
Τὸν εὖ λέγοντα δυσμενῆ ποιοῦ φρενί. 300
Ἐγὼ τὸ μὲν σὸν σῶμ', ὑφ' οὗπερ ἠυτύχουν,
Σώζειν ἕτοιμός εἰμι, κοὐκ ἄλλως λέγω.
Ἃ δ' εἶπον εἰς ἅπαντας, οὐκ ἀρνήσομαι.
Τροίας ἁλούσης, αὐδεῖ τῷ τρόπῳ στρατὸς
Σοῦ παῖδα δοῦναι σφάγιον ἐξαιτουμένῳ. 305
« Ἐν τῷδε γὰρ κάμνουσιν αἱ πολλαὶ πόλεις,
« Ὅταν τις ἐσθλὸς καὶ τρόθυμος ὢν ἀνὴρ,
« Μηδὲν φέρηται τῶν κακιόνων πλέον.
Ἡμῖν δ' Ἀχιλλεὺς ἄξιος τιμῆς, γυναῖ,
Θανὼν ὑπὲρ γῆς Ἑλλάδος κάλλιστ' ἀνήρ. 310
« Οὐκοῦν τόδ' ἀγρὸν εἰ βλέπον τις μὴ φίλῳ
« Χρώμεθ', ἐπεὶ δ' ὄλωλε, μὴ χρώμεθ' ἔτι.

vl. O Hecuba, disce, neque præ tua ira
Me bene dicentem, infensum fingas in animo. 300
Ego quidem tuum corpus, per quod felix fui,
Seruare paratus sum, & non aliter dico.
Quæ verò dixi apud omnes, non negabo:
Troia capta, viro primario exercitus
Tuam filiam dandam esse victimam postulanti. 305
« In hoc enim laborant multæ vrbes,
« Quando quis bonus & strenuus existens vir
« Nihil aufert ignauis amplius.
Nobis autem Achilles dignus honore, ô mulier,
Mortuus pro terra Græca honestissimè vir. 310
« Annon hoc turpe est si videnti quidem amico
« Vtimur: quum verò interiit, non vtimur amplius?

Ἑκάβη διδάσκου] ὦ Ἑκάβη διδάσκου, ἤτοι μαθέτε, μὴ ὑπὸ τῶν θυμουμένῳ μέρει τῆς ψυχῆς δηλονότι, ἤτοι ὑπὸ τοῦ θυμοῦ, τὸν εὖ λέγοντα, ἐμὲ δηλονότι, ποιοῦ δυσμενῆ καὶ ἐχθρὸν ἐν τῇ φρενὶ, καὶ ἐν τῷ λογισμῷ. Μὴ δὲ τῷ θυμουμένῳ) εἰς τρία μερίζοιμεν τῆς ψυχῆς, εἰς λογικὸν, θυμικὸν, καὶ ὀπιθυμητικὸν, ὅτι μὲν ὅτι τὸ λογικὸν καθαρὸν, διακρίνει καὶ λογίζεται τὰ πρεσπόντα, καὶ καλῶς ἔχοντα. σκοπίζεται δὲ ὑπὸ τοῦ θυμικοῦ καὶ ὀπιθυμητικοῦ, καὶ ὑπὸ ἄλλου τινὸς σωματήματος. κἀντεῦθεν οὐ συγχωρεῖται λογίζεσθαι τὰ δέοντα. Τῷ θυμουμένῳ) οἱ μὲν τῷ θυμουμένῳ, τῷ θυμικῷ φασὶ τῆς ψυχῆς μέρει. τρία δὲ μέρη τῆς ψυχῆς, λογικὸν, θυμικὸν, καὶ ὀπιθυμητικόν. καὶ τὸ μὲν θυμικὸν, ἔγκειται περὶ τὴν καρδίαν. τὸ δὲ ὀπιθυμητικὸν τῷ ἥ-

παρ. τὸ δὲ λογιστικὸν τοῦδε τὸ ἐγκέφαλον, ὃ καὶ λόγον αὐτοκεφάπερα ἔχει τοῦς ἐκείνα. ἐγὼ δ' ἐνθάδε, θυμοῦμαι λέγω, τῷ θυμῷ. ὥσπερ γὰρ φαμὲν βουλόμενον οὐ μόνον τὸν θέλοντα, ἀλλὰ καὶ τὸν βούλητον αὐτῷ, καὶ μεμνημένον, οὐ μόνον τὸν μνείαν ἔχοντα, ἀλλὰ καὶ τὸν μνήμῃ αὐτῷ, οὕτω καὶ θυμούμενον, οὐ μόνον τὸ θυμὸν κατεχόμενον, ἀλλὰ καὶ τὸν θυμὸν αὐτόν. Ἐγὼ τοίνυν) οἱ μὲν τῆς Ἑκάβης λόγοι τοῦδε σκιαὶ εἰσιν. οἱ δὲ τοῦ Ὀδυσσέως, ἀσκιοῦ. ἐγὼ τὸ μὲν σῶμα ὑφ' οὗπερ ἐθεράπευον, ἔτοιμος εἰμι καὶ τοῦτο μου ῥύεσθαι. ἃ δ' εἶπον ἐνώπιον πάντων ἐκ δρόνησιν λέγω, πορθηθείσης τῆς Τροίας, δεινὰ θύμα τῷ σῷ παῖδα τῷ Ἀχιλλέϊ, αἰτοῦντα αὐτῷ δηλονότι. Κοὐκ ἀρνήσομαι) τῷ ἀρνεῖσθαι, ἐναντίον τὸ ὁμολογεῖν. ὥστε τὸ οὐκ ἀρνεῖσθαι, ταὐτὸν τῷ ὁμολογεῖν. Τῷ τοιούτῳ) τὸ τοιοῦτον λαμβάνεται ἐνίοτε μὲν ὅτι τάξεως, ἐνίοτε δὲ ὅτι ἀριθμήσεως. ἐνταῦθα δὲ ὅτι τάξεως λέγεται. Ἐν τῷδε δὲ) δεῖ τοῦτο δὲ διεστραμμένοι αἱ πλείοις πόλεις, ὅταν τις ἀγαθὸς καὶ ἀνδρεῖος ἀνὴρ, ἀπολωνται θεῖον τέρον μηδὲν, τῷ φαύλων τε καὶ δειλῶν. ἐν ἡμῖν δὲ ὁ Ἀχιλλεὺς ἄξιος ὅτι ἡμῖν καὶ δέξῃς ὦ γυναῖ, θανὼν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐνδόξοτατα. ἐπεὶ ἄχρηστον καὶ ἀπρεπὲς ἔστιν, εἰ ζῶντι μὲν ἐκείνῳ ἐχρώμεθα φίλῳ. ἀφ' οὗ δ' ἐφθάρη, μηκέτι χρώμεθα φίλοις δηλονότι.

Εἶεν, τί δῆτ' ἐρεῖ τις, εἰ τις αὖ φανῇ
Στρατοῦ τ' ἄθροισις, πολεμίων τ' ἀγωνία;
Πότερα μαχούμεθ', ἢ φιλοψυχήσομεν.
Τὸν κατθανόντ' ὁρῶντες οὐ τιμώμενον;
« Καὶ μοι τὸ ἔμοιγε ζῶντι μὲν καθ' ἡμέραν,
« Κ' εἰ σμικρ' ἔχοιμι, πάντ' ἂν δρκεῖ τοῦτος ἔχοι.
« Τύμβον δ' βουλοίμην αὖ ἀξιούμενον
« Τὸν ἐμὸν ὁρᾶσθαι. δι' μακροῦ γὰρ ἡ χάρις.
Εἰ δ' οἰκτρὰ πάσχειν φῆς, πάλιν αὖ τάκουε μου.
Εἰσὶ παρ' ἡμῖν οὐδὲν ἧσσον ἄθλιαι
Γραῖαι γυναῖκες, ἠδὲ πρεσβῦται, σέθεν,

Agedum quidnam dicat quis, si iterum appareat
Exercitusque collectio hostiúmque certamen?
Vtrum certabimus, an consulemus vitæ,
Mortuum videntes non habitum in honore?
« Atqui mihi quidem viuenti in dies,
« Etsi pauca habeam, omnia sufficient:
« Sepulchrum autem optarim honoratum
« Meum conspici. In longum enim *tempus durat* hoc officium.
Si verò miseranda passam te dicis, hæc vicissim audi à me.
Sunt apud nos non minus infelices
Vetulæ mulieres & vetuli, quàm tu,

Εἶεν) ἔστω ταῦτα. Τί δῆτα ἐρεῖ τις) κτ' ἔνεστιν καὶ αἰνιττόμενα σιν, τί ἐρεῖ τις, ἐὰν πάλιν ῥήσεται σιώπημα τρατοῦ, καὶ αἰάξῃ τῷ πολεμίων, πότερον μαχεσόμεθα, ἢ φιλοζωήσομεν, καὶ δειλιάσομεν τὸν ἀποθανόντα, βλέποντες οὐ δίκαιόν ; εἰ μὲν καὶ ἐμοὶ ἐν ὅσῳ μὲν ζῶ, κτ' τὸν καιρὸν τῆς ζωῆς μου, πάντα ἱκανὰ καὶ δρκοῦντα μέλλουσιν εἶ), κἂν μικρὰ ταῦτα ὦσι. τὸν ἐμὸν δ' τάφον βουλοίμην αὖ ὁρᾶσθαι τιμώμενον. ὅτι πολὺ γὰρ ἡ χάρις, ἤγουν ἡ τιμὴ διὰ μακροῦ γίνεται, καὶ πολυχρονία τῆς δόξαδοχῆς αὐξανομένη. ὁ γὰρ ὁρῶν τὸν τῆς τιμῆς ἀξιούμενον, τοῦς τὸν ἐγκείμενον αἰάζῃ τὸν νοῦν, ἠγούμενος αὐτὸν μὴ δ' ἂν μετὰ θάνατον οὕτως τιμᾶσθαι, εἰ μὴ πολλοῦ τινὸς ἄξιος ἦν τοιοῦτον. Εἰ δ' οἰκτρὰ πάσχειν) εἰ δὲ λέγεις πάσχειν ἐλεεινά, ἀκούσατε εἴ μου τάδε ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν γραῖαι γυναῖκες, οὐχ ἧσσον ἐλεεινότεραι σοῦ, καὶ νύμφαι τεθραμμέναι τῷ νυμφίων, οὗς ἡ Τρωϊκὴ γῆ καλύπτει. ἀκούσατε τοῦτο τὰ ἡμεῖς δὲ εἰ κακῶς νόμοις τιθέμεθα δοξάζειν τὸν ἀνδρεῖον, μωρίαν χρεωστήσομεν. Πρεσβῦται) οὐχ' ὡς δοκοῦσι τινές, συγκριτικὸν ὂν πρεσβύτεραι, κτ' συγκριτὴν πρεσβύταις γέγονεν, ἐθέλοντες σιωπήσαι τὸ σέθεν. ἀλλὰ τὸ πρεσβύταις αἱ τῶ γέροντες ὅτι δεῖ μέσου, τὸ δ' σέθεν, τοῦς τὸ ὄπισθεν ἧσσον σιωπάσεται. ἵν' ὅπως ἔχῃ, εἰσὶ παρ' ἡμῖν γραῖαι γυναῖκες ἄθλιαι οὐχ ἧσσον σοῦ, καὶ γέροντες, καὶ τὸ ὀξῆς.

Νύμφαι τ' ἀείστων νυμφίων τητόμεναι,
Ὧν ἥδε κεύθει σώματ' Ἰδαία κόνις.
Τόλμα τάδ', ἡμεῖς δ' εἰ κακῶς νομίζομεν,
Τιμᾶν τὸν ἐσθλόν, ἀμαθίαν ὀφλήσομεν.
« Οἱ βάρβαροι δὴ μήτε τοῖς φίλοις φίλοις
« Ἠγεῖσθε, μήτε τοὺς καλῶς τεθνηκότας
« Θαυμάζετ'. ὡσαὐτὴ μὲν Ἑλλὰς δὴ τυχεῖ,
« Ὑμεῖς δ' ἔχητ' ὅμοια τοῖς βουλεύμασιν.
Κο. Αἴ αἴ, τὸ δοῦλον ὡς κακὸν πεφυκέναι,
Τολμᾷ τ' ἀ μὴ χρὴ, τῇ βίᾳ νικώμενον.

Sponsæque præstantissimis sponsis orbatæ,
Quorum iste occulit corpora Troianus puluis.
Perfer hæc. Nos verò si malè statuimus
Honorare fortem, inscitiæ rei erimus.
« Sed vos barbari neque amicos pro amicis
« Ducitis, neque honestè mortuos
« Admiramini. Itaque quidem Græcia feliciter agit,
« Vos autem perfertis consentanea vestris consiliis.
Cho. Ah ah, quàm mala semper est seruilis conditio:
Sustinet quæ non oportet per vim victa.

Νύμφαι) νύμφη ἡ ἄρτι εἰς γάμον ἐρχομένη· ἢ ἡ ἐν ποιήσει νεὸς λέγεται. νύμφαι καὶ τὰ τῶν πηγῶν ὕδατα, καὶ οἱ ἔφοροι τούτων δαίμονες παρ' Ἕλλησιν. ἐνταῦθα δὲ νύμφαι ἁπλῶς, αἱ ἄνδρας ἔχουσαι. Οἱ βάρβαροι δὲ] ἀποῤῥεῖ φησὶ ταῦτα. ἡμεῖς δὲ ἐὰν οἰόμεθα κακῶς δοξάζειν τοὺς ἀγαθοὺς, ἁμαθεῖς δέξομεν. ὑμεῖς δ' οἱ βάρβαροι, μή τε τοὺς φίλοις ἀπολαμβάνετε φίλοις, μήτε τοὺς ἐνδόξως καὶ καλῶς ἀποθανόντας θαυμάζετε. καὶ δεῖ τοῦτο ἡ μὲν Ἑλλὰς δυσδαιμονεῖ. ταῖς δὲ καλαῖς βουλαῖς, ἔργα καλὰ ἔπονται. ὑμεῖς δὲ δεῖκνυσθε κτ' τὰ βουλεύματα ὑμῶν. Αἴ αἴ τὸ δοῦλον] ὅμοιον τῷ τοῦδε Σοφοκλεῖ, κρείσσων γὰρ ἥδε μηκέτ' ὢν ἢ ζῶν τυφλός. ὥσπερ γὰρ ὀφείλων θεῖναι τὸ κρεῖττον ὀνόματος, ἵν' ἡ κρεῖττον μὴ εἶ) σὲ, ἢ ζῶ τυφλὸν, ὁ δὲ τίθησιν ὀνόματος. ὅπω καίτοῦθα, ὀφείλων τάξαι τὸ πάνυ κακὸν ὀνόματος τῶ πεφυκέναι. ὁ δ' τίθησιν ὀνόματος. καὶ φησὶ τὸ δοῦλον πάνυ κακὸν, εἶπα ἐπάγει πεφυκέναι. ἤγουν ὥστε εἰς ὑπαρξιν ἐλθεῖν, ἢ μὴ ζῶντες κακὸν κατὰ τὸν ἑαυτοῦ φύσιν. γράφεται καὶ πεφυκὲ ἀεὶ τὸ δοῦλον λίαν, πεφυκὲ κακὸν ἀεί. Ἄλλως. τὸ ἡμέσθαι τινὰ δοῦλον, λίαν κακὸν ὄντα. ἀποῤῥεῖ γὰρ ἃ μὴ πρέπει ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ἀπὸ τῆς αἰτίας νικώμενος.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Εκ. Ω πάτερ, οὐ μὴν μάτην λόγοι πρὸς αἰθέρα
φέρουσι, μάτην ῥιφέντες ἀμφὶ σοῦ φόνου. 335
Σὺ δ' εἰ μείζω δυνάμιν ἢ μήτηρ ἔχεις,
σπούδαζε, πᾶσας ὡς δ' ἀηδόν σῶμα
φθογγὰς ἱεῖσα, μὴ στερηθῆναι βίου.
Πρόσπιπτε δ' οἰκτρῶς τῶδ' Ὀδυσσέως γόνυ,
καὶ πεῖθ' (ἔχεις γὰρ πρόφασιν· ἔστι γὰρ τέκνα 340
καὶ τῶδε) τιμᾶν σὲ ὥστ' ἐποικτεῖραι τύχαν.
Πο. Ὁρῶ σ' Ὀδυσσεῦ δεξιὰν ὑφ' ἱμάτῳ
κρύπτοντα χεῖρα, καὶ πρόσωπον τοὐμπαλὶν
στρέφοντα, μή σου προσθίγω γενειάδος.
Θάρσει. πέφευγας τὸν ἐμὸν ἱκέσιον Δία· 345

Hec. O filia, mei quidem ſermones in aërem
Irriti ſunt fruſtrà proiecti de tua cæde: 335
Tù verò ſi maiorem potentiam quàm mater habes,
Annitere, omnigenos, velut luſciniæ os,
Sonos emittens, ne priueris vita.
Procide verò miſerabiliter huius Vlyſſis ad genu,
Et perſuade [habes verò occaſionem: ſunt enim liberi 340
Et huic) tuæ vt miſereatur fortunæ.
Pol. Video te ô Vlyſſes, dextram ſub veſte
Occultantem manum, & faciem retrorſum
Vertentem, ne tuum attingam mentum.
Bono animo eſto: effugiſti meum ſupplicem Iouem: 345

Ω πάτερ) οἱ ἐμοὶ μὲν λόγοι οἱ περὶ τῆς σῆς φόνου, φροῦδοι καὶ ἀφανεῖς εἰσὶ ῥιφθέντες πρὸς τὸν ἀέρα. σὺ δὲ εἰ ἔχεις δυνάμιν μείζονα τῆς καθ' ἡμᾶς παρὰ τὴν μητέρα, σπούδαζε ὡς σῶμα ἀηδόνος ἀφιεῖσα πάσας φθογγὰς, ὥστε μὴ στερηθῆναι τῆς ζωῆς. πίπτε δὲ ἐλεεινῶς πρὸς τὸ γόνυ τοῦδε τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ πεῖθε, ἤτοι πειρᾶν πείθειν. ἔχεις δὲ πρόφασιν καὶ ἀφορμήν. ἔστι γὰρ καὶ τῷδε τέκνα. ὥστε οἰκτεῖραι καὶ ἐλεῆσαι τὴν σὴν τύχην καὶ δυστυχίαν. Αμφὶ σοῦ φόνου) περὶ τοῦ σοῦ φόνου ὃν ἐπάχθης σύ, δηλονότι φονευθήσεσθαι. φόνος γάρ τινος λέγεται, ἢ ὃν αὐτὸς φονεύσῃς ἕτερον, ἢ ὃν αὐτὸς ὑφ' ἑτέρου φονεύεται. Τοῦ δ' Ὀδυσσέως γόνυ) οἱ παλαιοὶ ἱκετεύοντες ἐδράττοντο τῆς γενειάδος, καὶ τῆς χειρὸς καὶ τοῦ γόνυος. τῆς μὲν γενειάδος, ὡς καταφεύσαι, ἢ εἰπεῖν τι πρὸς ἄλλον ὑπὲρ τοῦ δεομένου, εἴγε δεινὸν τοῦτο ποιεῖν. τῆς δὲ χειρὸς, ὡς ἐνεχθῆναι. τοῦ δὲ γόνατος, ὡς βασιστοῦ. Ἔχεις γὰρ πρόφασιν) πρόφασις κυρίως ὁ προτεινόμενος ἢ προσώπου λόγος ὑπὲρ κατηγορίας τινὸς, ἀπὸ τύπου ἁπλῶς καὶ ἡ αἰτία. Ὁρῶ σ' Ὀδυσσεῦ) ὁρῶ ὅτι σώματος, θεωρῶ ὅτι ψυχῆς. δηλοῖ δὲ δύο, τό τε θεᾶσθαι ὁρῶ, & τὸ σκέπτομαι. ἐνταῦθα ἐφύλαξεν ὁ Εὐριπίδης τὸ ἠρωϊκὸν ἦθος. ὁ γὰρ ἀπειρωνεύτος, ἀλλὰ μετὰ παῤῥησίας τῷ Πολυξένῃ λέγειν εἰσῴκισεν. καὶ ὅρα ὅπως ὁ ποιητὴς εἰς τὸν κανόνα τῆς ἠθοποιίας τῷ μὲν παρελθυθότι χρόνῳ χρῆται, ἐν τῷ λέγειν, ἧς πατὴρ μὲν ἐμοὶ ἄναξ. τῷ δὲ ἐνεστῶτι, νῦν δ' ἐμὴ δούλη. τῷ δὲ μέλλοντι, ὅταν λέγῃ, ἔπειτ' ἴσως αὖ δεσποτῶν ἀμείβω φρένας τύχῃ μ' αὖ, καὶ τὰ λοιπά. Ὁρῶ σε Ὀδυσσεῦ κρύπτοντα τὴν δεξιὰν χεῖρα ὑπὸ κάτω τοῦ ἱματίου, καὶ τὸ πρόσωπον στρέφοντα εἰς τοὐπίσω, ἵνα μὴ ἅψωμαι τῆς γενειάδος σου. Θάρσει) ἤτοι ἄφοβος ἔσο, ἐκπέφευγας τὴν ἐμὴν ἱκεσίαν οἱ δεόμενοι, πρεπεῖν εἰώθασι Δία ἱκέσιον. οἱ δὲ

συνοικοῦντες, ἑφέστιον. οἱ δὲ φίλοι, φίλιον. οἱ δὲ ἐν ῥείῳ. οἱ δὲ ξένοι, ξένιον. οἱ δὲ ἐν ὅρκοις συμφωνίας ποιοῦντες, ὅρκιον. οἱ δὲ ἀδελφοὶ, ὁμόγνιον.

Ως ἕψομαί σοι, τοῦτ' ἀναγκαίου χάριν,
θανεῖν τε χρῄζουσ'· εἰ δὲ μὴ βουλήσομαι,
κακὴ φανοῦμαι, καὶ φιλόψυχος γυνή.
Τί γὰρ με δεῖ ζῆν, ἧ πατὴρ μὲν ἦν ἄναξ
φρυγῶν ἁπάντων· τοῦτό μοι πρῶτον βίου. 350
Εἶτ' ἐθρέφθην ἐλπίδων καλῶν ὕπο,
βασιλεῦσι νύμφη, ζῆλον οὐ σμικρὸν γάμου
ἔχουσ', ὅτῳ δῶμ' ἑστίαν τ' ἀφίξομαι·
δέσποινα δ' ἦν δύστηνος Ἰδαίαισιν ἐν
γυναιξὶ, παρθένοισί τ' ἀπόβλεπτος μέτα· 355
ἴση θεῆσι, πλὴν τὸ κατθανεῖν μόνον.
Νῦν δ' εἰμὶ δούλη· πρῶτα μὲν τοὔνομα
θανεῖν ἐρᾶν τίθησιν, οὐκ εἰωθὸς ὄν.

Quoniam ſequar te & neceſſitatis gratia,
Et mori volens. Si verò non velim,
Ignaua videbor & amans vitæ mulier.
Quid enim me oportet viuere, cui pater quidem erat rex
Phrygum omnium? (hoc mihi primum vitæ.) 350
Deinde nutrita ſum ſub ſpe optima,
Regibus ſponſa, æmulationem non paruam nuptiarum
Habens, ad cuius domum focúmque aduentura eſſem:
Domina verò infelix Troianas eram
Mulieres virginéſque inter conſpicua, 355
Similis deabus, præter mori ſolum.
Nunc verò ſum ſerua. Primum quidem hoc nomen
Mortem amare facit, non conſuetum exiſtens.

Ως ἕψομαί σοι] ὅτι ἀκολουθήσω σοι, καὶ χάριν τοῦ ἀπαραιτήτου, καὶ θέλουσα ἀποθανεῖν. εἰ δὲ μὴ θελήσω, φανοῦμαι γυνὴ δειλὴ καὶ φιλόζωος. κῇ τί γὰρ με πρέπει ζῆν, ἧ ἦν πατὴρ μὲν ἐμοὶ ἄναξ πάντων τῶν Φρυγῶν, καὶ Τρώων. τοῦτο πρῶτον καὶ ἐξαίρετον ἐμοὶ τοῦ βίου καὶ τῆς ζωῆς. ἔπειτα ἀνετράφην ὑπὸ καλῶν ἐλπίδων, βασιλεῦσι νύμφη ἐσομένη δηλονότι, ἔχουσα ζῆλον γάμου οὐ μικρόν, εἰς οὗ ἦνος ἑστίαν καὶ οἰκίαν πορευθησόμην. Δέσποινα δ' ἦ δύστηνος) ὑπῆρχον ἡ δύστηνος δέσποινα ἐν ταῖς Ἰδαίαις γυναιξὶν, ἐν παρθένοις τε πρόσφατοις, ἰσότιμος τοῖς θεοῖς, πλὴν κῇ τὸ θανεῖν μόνον. Πλὴν τὸ κατθανεῖν) μὴ λάβοις κατὰ ἔξω θεν εἰς τὸ, πλὴν τὸ καθθανεῖν. ἀλλ' ὥσπερ φαμὲν ἴσος ἔστιν ἕτερος τῷ ἑτέρῳ πλὴν σύνεσιν, καὶ ὁ λαμβάνοιμι ἔξωθεν τὸ κατά. καὶ πάλιν ἐρῶ σου ἔρωτα. οὕτω καὶ τοῦτο, εἰ καὶ τὸ πλὴν αἰτῇ τοῦ χωρεῖς, ποιεῖ πλὴν ἀστάφειαν, οὕτω ἴση ταῖς θεαῖς, πλὴν τὸ κατθανεῖν μόνον, αἰτῇ τοῦ χωρεῖς τοῦ κατθανεῖν ὑπῆρχον ἐκείναις ἴση. ἄλλοι δὲ μὴ λαμβάνοντες κῇ, γράφουσι τοῦτο πρὸς τὸ πλὴν ἀγνοοῦντες καὶ οὐ πλὴν σωστάξιν. καὶ μὴν ἑτέροις ὑπερολόγοις ἔστιν ἰδεῖν, τὸ πλὴν αἰτῇ τοῦ εἰ μὴ λέγοντας· ἴση ταῖς θεαῖς, εἰ μὴ τὸ κατθανεῖν μόνον ὑπῆρχεν αὐτῇ. Νῦν δ' εἰμὶ δούλη) νῦν δὲ ὑπάρχω δούλη. Πρῶτα μὲν) αἰτῇ τοῦ

Universidad de Deusto
Biblioteca

πρέσβυν. Τὸ ὄνομα) ἤτοι τὸ καλεῖσθαι δούλῃ, ἐν εἰωθὸς καὶ οὐ συνήθες ὂν, ποιεῖ ἐμὲ ὀλιγθυμεῖν θανεῖν. Εἰωθὸς) ἔθω, τὸ ἐξ ἔθους τὶ δρᾶν. ἀπέχθω. ὁ μέλλων ἔσω, ὁ πρακείμενος ἦκα, ὁ μέσος ἦθα, καὶ Ἀττικῶς εἴωθα. ἡ μετοχὴ εἰωθὼς τοῦ εἰωθότος, τὸ οὐδέτερον τὸ εἰωθός. ἔπειτα ἴσως αὖ τύχοιμι δεσπότου πινὸς ἢ ἀπινοῦς καὶ ταῖς φρένας. ὅς τις ὀκείνων λέγω, ἀγοράσῃ δ' ἀργυρίου ἐμὲ τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἕκτορος, καὶ ἑτέρων πολλῶν, πρεσθεὶς ἢ ἐν τοῖς δόμοις ἀνάγκῃ σιτοποιὸν, ἤτοι ἀρτοποιηθικὸν, ἀναγκάσῃ ἐμὲ ἄρουσαν ἡμέραν λυπηρὰν, καὶ σαρῶν τὸ δῶμα, καὶ ἐφεστάναι τῇς κερκίσιν, αὐτὸ τοῦ ὑφάσμασιν, ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν. τὰ ἐμὰ ἢ λέχη καὶ τὸν ἐμὸν κοίτον μανεῖ δοῦλος ὠνητὸς ποθὲν, τυραννῶν καὶ βασιλέων πρότερον ἄξια ὄντα. οὐ δῆτα, ἤτοι ἐν αὐτέξομαι ζῶν ἐν τοῖς, οὐ προσμένω τοῦτο τοῦ θανάτου. ἀφίημι τόδε τὸ φέγγος τῶν ὀμμάτων ἐλεύθερον, πρόσπολεῖσα τῷ θανάτῳ τὸ ἐμὸν σῶμα.

Ἐπὶ τ' ἴσως αὖ δεσποτῶν ὠμῶν φρένας
Τύχοιμι' αὖ, ὅς τις ἀργύρου μ' ὠνήσεται, 360
Τὴν Ἑκτορός τε κ' ἄτερον πολλῶν κάσιν.
Πρεσθεὶς δ' ἀνάγκῃ σιτοποιὸν ἐν δόμοις,
Σαίρειν τε δῶμα, κερκίσιν τ' ἐφεστάναι,
Λυπρὰν ἄγουσαν ἡμέραν μ' ἀναγκάσει.
Λέχη ἢ τἀμὰ δοῦλος ὠνητὸς ποθὲν 365
Χρανεῖ, τυράννων πρόσθεν ἠξιωμένα.
Οὐ δῆτ. ἀφίημ' ὀμμάτων ἐλεύθερον
Φέγγος τόδ', ἄδη πρόσπολεῖσ' ἐμὸν δέμας.
Ἀγ' οὖν μ' Ὀδυσσεῦ, καὶ διέργασαί μ' ἄγων.
Οὔτ' ἐλπίδος γὰρ, οὔτε τοῦ δόξης ὁρῶ 370
Θάρσος παρ' ἡμῖν, ὡς ποτ' εὖ πράξαί με χρή.
Μάτερ, σύ δ' ἡμῖν μηδὲν ἐμποδὼν γένῃ,

Deinde fortaſſis dominos ſæuo animo præditos
Poſſem nanciſci, quicunque argento me emet 360
Hectoris & aliorum multorum ſororem,
Adigens me verò ad panificium in ædibus,
Verreréque domum & radiis textoriis inſiſtere,
Triſtem agentem diem me coget.
Strata verò mea ſeruus emptitius aliquis 365
Contaminabit, regibus antea digna iudicata.
Non ita: relinquam ab oculis liberam
Lucem hanc, inferis offerens meum corpus.
Ducigitur me Vlyſſes, & necato me ducens.
Neque enim ſpei, neque alicuius opinionis video 370
Fiduciam apud nos, quòd vnquam feliciter agere me oportet.
Mater, tu verò nobis nihil impedimento ſis

Ἀγ' οὖν μ' Ὀδυσσεῦ) ἄγε ἐμὲ λοιπὸν Ὀδυσσεῦ. οὔτε γὰρ παρ' ἡμῖν ἐλπίδος ὁρῶ, οὔτε δόξης, ἢ ὑποληψέως τινὸς, ὅτι ἀπόκειται ποτὲ πράξαι καλῶς, καὶ ἀτυχῆσαι. Ὦ μῆτερ) σὺ δὲ μηδαμῶς γένῃ ἐμποδὼν ἐμοὶ, μηδὲ λέγουσα, μηδὲ δρῶσα. σὺ γὰρ ἐμοὶ βούλου θανεῖν ἐμὲ, πρὸς τὸ τυχεῖν

ἀγαθῶν παρ' ἀξίαν. ὅς τις γὰρ οὐ συνήθειαν ἔχει πεῖραν λαμβάνειν τῶν δυσχερῶν, φέρει μὲν πιθεὶς ἐν τῷ ζυγῷ τὸν αὐχένα, ἄλγει ἐν τῇ ἀνάγκῃ τῶν δυσχερῶν. ἄχθεται δὲ δηλονότι ὥσπερ βοῦς ἀγόμενος τὸν ζυγὸν ἐν θυμῷ. θανὼν δὲ εἴη αὖ μᾶλλον ἀτυχέστερος ἢ ζῶν. τὸ γὰρ μὴ καλῶς ζῆν, μεγάλη ὀδύνη.

Λέγουσα, μὴ ἢ δρῶσα. συμβούλου δέ μοι
Θανεῖν πρὶν ἀγαθῶν μή κατ' ἀξίαν τυχεῖν.
« Ὃς τις γὰρ οὐκ εἰώθει γεύεσθαι κακῶν, 375
« Φέρει μὲν, ἀλγεῖ δ' αὐχένα ἐνθεὶς ζυγῷ.
« Θανὼν δ' αὖ εἴη μᾶλλον δύστυχέστερος,
« Ἢ ζῶν. τὸ γὰρ ζῆν μὴ καλῶς, μέγας πόνος.
Χο. Δεινὸς χαρακτὴρ, καὶ πίστιν ἐν βροτοῖς,
« Ἐσθλὸν γενέσθαι. καὶ πρὸς μεῖζον ἔρχεται 380
« Τῆς εὐγενείας τοὔνομα τοῖς ἀξίοις.
Εκ. Καλῶς μὲν εἶπας θύγατερ· ἀλλὰ τῷ καλῷ
Λύπη πρέσεστιν. εἰ δὲ δεῖ τῷ Πηλέως
Χάριν γενέσθαι παιδὶ, καὶ λόγον φυγεῖν
Ὑμᾶς, Ὀδυσσεῦ, τόνδε μὲν μὴ κτείνετε· 385
Ἡμᾶς δ' ἄγοντες πρὸς τυραὶν Ἀχιλλέως,
Κεντεῖτε, μὴ φείσεσθ'. ἐγὼ τέκον Πάριν,
Ὃς παῖδα Θέτιδος ὤλεσεν τόξοις βαλών.

Dicendo neque faciendo: ſed aſſentiaris mihi
Mori, priuſquam turpia non pro dignitate conſequar.
« Quicunque enim non conſueuit guſtare mala, 375
« Fert quidem: dolet verò collum ſupponens iugo.
« Mortuus verò eſſe poſſit felicior
« Quàm viuens. Viuere enim non honeſtè, magna calamitas.
Cho. Mira nota & inſignis inter homines eſt
« A bonis natum eſſe: & in maius procedit 380
« Nobilitatis nomen apud eos qui digni ſunt.
Hec. Honeſtè quidem dixiſti filia: ſed huic honeſto
Mœror adeſt. Si verò oportet Pelei
Rem gratam fieri filio, & probrum effugere,
Vos, ô Vlyſſes, hanc quidem non interficite,
Sed nos ducentes ad buſtum Achillis 385
Confodite, ne parcatis: ego peperi Paridem,
Qui filium Thetidis, ſagittis feriens, interemit.

Δεινὸς χαρακτὴρ) ὀκπλαγὶς πρὸς τινὰ τῆς Πολυξένης λόγοις, ὡς μετὰ φρονήματος εἰρημένοις, θυναῖον, φησὶ, μεγάλως χαρακτηρίζει καὶ δηλοποιεῖ τὴν ἀθυμίαν ἡ δυθυμία. πρὸς γὰρ τὴν ἀθυμίαν αὐτὴ φύσιν, καὶ τοὺς λόγους ποιεῖται. καὶ δῆλος τοῖς ὅτι εἰδόσιν αὐτὸν γίνεται. ἄλλως. ὅς τις ἐστὶν ἀθυμὸς καὶ θυμοῖς λαμπρὸς, χαρακτηρίζει ἑαυτὸν καλοῖς λόγοις, καὶ ἤθεσι, καὶ δῆλος τοῖς οὐκ εἰδόσι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐνταῦθεν καθίσταται. καὶ τῆς ἀθυμίας ὄνομα

μέγιστον τοῦτο γίνεται, ὅταν οἱ δεδεξάμενοι τοῦτο, ἄξια τούτου δρῶσιν, ὁποῖόν τι καὶ νῦν γέγονεν. Κάτισημος) κυρίως ὀβελίσκον ἀργύριον, τὸ κεχαραγμένον. καὶ ἄσημον, τὸ μὴ κεχαραγμένον. Ἀδόκιμον, τὸ ἀδεκεχαραγμένον. ἀπὸ τούτων ἢ καὶ ὀβελίσκος, ὁ δεδήλως ἁπλῶς. καὶ ἄσημος, ὁ ἄδηλος καὶ ἀφανής. καὶ ἀδόκιμος, ὁ βεβλαμμένος τι μέλος. ἄλλως. Δεινὸς χαρακτὴρ) ὀβελιδόγος χαρακτὴρ, ἤτοι σφραγὶς, καὶ σημεῖον, καὶ ὀβελίσκος, ἤγουν δεδήλως ἐν βροτοῖς, τὸ χρυσέαν τινὰ δηλονότι ἀπὸ ἐθνῶν καὶ ἀργύρων. καὶ ὀβελὶ μεῖζον ἔρχεται, ἤτοι αὐξάνει, καὶ πλέον γίνεται τὸ ὄνομα τῆς ἀργυρείας τοῖς ἀξίοις, ἢ ὑπὸ τῶν φεραπόντων εὐάξια τῆς ἀργυρείας. Καλῶς μὲν εἶπας θυγατερ) τὸ καλῶς λέγειν, ἐνίοτε μὲν τὸ καλλιεπεῖν ῥήματα λέγειν δηλοῖ. ἐνίοτε δὲ τὸ ὀρθῶς καὶ ἀληθῶς λέγειν, ὡς ἐνταῦθα· ὦ θυγατερ καλῶς μὲν εἶπας, ἀλλὰ τῷ καλῷ ἔνεστι καὶ λύπη. εἰ δὲ πρέπει χρυσέαν τι μὲν τῷ Ἀχιλλεῖ, καὶ φυγεῖν ὑμᾶς ὦ Ὀδυσεῦ μέμψιν, τὴν Πολυξένην μὴ κλείνετε. ἐμὲ δὲ ἄγοντες φεὸς τὸν τάφον τοῦ Ἀχιλλέως, κτείνετε, καὶ σφάζετε, μὴ φείδεσθε ἐμοῦ δηλονότι. ἐγὼ γὰρ ἕπεκον τὸν Πάριν, ὃς ὤλεσε τὸν Ἀχιλλέα πρώτας, δεδεμένος. Πρὸς πυρὰν) πυρὰ τὸ πῦρ τὸ ὀβελὶ νεκρῷ ἀπόμενον, καὶ ὁ τόπος, ἐν ᾧ τὸ πῦρ ἅπεται.

Οδ. Οὐ σ', ὦ γεραιά, κατθανεῖν Ἀχιλλέως
Φάντασμ', Ἀχαιοῖς ἀλλὰ τοῦδ' ἠτήσατο. 390
Εκ. Ὑμεῖς δέ μ' ἀλλὰ θυγατρὶ συμφονεύσετε,
Καὶ δὶς τόσον πόμ' αἵματος χρυσήσετε
Γαίᾳ, νεκρῷ τε τῷδε τάδ' ἐξαιτουμένῳ.
Οδ. Ἀλις κόρης σῆς θάνατος, οὐ φεοσοισέος
Ἄλλος φεὸς ἄλλῳ· μηδὲ τόνδ' ὀφείλομεν. 395
Εκ. Πολλή τ' ἀνάγκη, θυγατρὶ σωθανεῖν ἐμέ.
Οδ. Πῶς; οὐ γὰρ οἶδα δεσπότας κεκτημένος.
Εκ. Ὁποῖα κιττὸς δρυὸς, ὅπως τῆς δ' ἔξομαι.
Οδ. Οὐ μὴν γε πείθῃ τοῖσι σοῦ σοφωτέροις;
Εκ. Ὡς τῆς δ' ἑκοῦσα παιδὸς οὐ μεθήσομαι. 400

Vl. Non te ô anus, ad moriendum, Achillis
Spectrum, à Græcis, sed hanc, petiuit. 390
Hec. Vos verò me cum filia simul interficite:
Et bis tantum poculum sanguinis fiet
Terræ, mortuóque hæc postulanti.
Vl. Satis puellæ tuę mori: non addenda
Alia ad aliam. vtinam nec hanc deberemus. 395
Hec. Ingens quidem necessitas est filiæ commori me.
Vl. Quomodo? non enim noui me dominos habere.
Hec. Vt hedera quercui, sic huic adhærebo.
Vl. An non obtemperabis te sapientioribus?
Hec. Hanc quidem volens filiam non dimittam. 400

Οὐ σ' ὦ γεραιά) οὐ σε ἀποθανεῖν ὦ γεραιὰ ἠτήσατο τὸ φάντασμα τοῦ Ἀχιλλέως. ἀλλὰ τοῦτον ἠτήσατο. Ὑμεῖς δ' ἀλλὰ) ἀλλὰ κἂν ὑμεῖς σὺν τῇ θυγατρί με ἀποκτείνατε, καὶ διπλῆ πόσις αἵματος τῇ τε γῇ χρήσετε, καὶ τῷ αἰτοῦντι Ἀχιλλεῖ. ἄλλως. οὐκ ἔστι τὰ ἀλλὰ αὐτῇ τοῦ κἂν, ὡς οἴοντό τινες. ἀλλὰ οὕτως ἔχει. εἰποῦσα γὰρ Ἑκάβη φεὸς Ὀδυσσέα, τὸ ἡμᾶς δ' ἄγοντες φεὸς τὸν τάφον τοῦ Ἀχιλλέως, κτείνετε, καὶ σφάζετε, μὴ φείδεσθε ἐμοῦ δηλονότι. ἐγὼ γὰρ ἔπεκον τὸν Πάριν, ὃς ὤλεσε τὸν Ἀχιλλέα πρώτας, δεδεμένος. Πρὸς πυρὰν) πυρὰ τὸ πῦρ τὸ ὀβελὶ νεκρῷ ἀπόμενον, καὶ ὁ τόπος, ἐν ᾧ τὸ πῦρ ἅπεται.

πυρὰν Ἀχιλλέως· κτείνετε, ἐπείπερ αὐτὸ ἤκουσαν, ὡς οὐκ αὐτοῦ, ἀλλὰ τοῦ θυγατέρα Ἀχιλλεῖ ἠτήσατο, φησί· ὑμεῖς δὲ ἐπεὶ οὐ βουλεσθε ἐμὲ μόνον ἀποκτεῖναι, ἀλλὰ σὺν τῇ θυγατρὶ φονεύσετε. Ἄλις σῆς) ἱκανῶς ἔχει ὁ θάνατος τῆς σῆς θυγατρός, οὐκ ἄξιον φεοσενεχθῆναι, καὶ ἕτερον σφαγάσαι, εἴθε μὴ δὲ τόνδε ὠφείλομεν ποιεῖσθαι. Πολλὴ γ' ἀνάγκη) ἀνάγκη δεῖ σωθανεῖν με ἢ θυγατρί. Πῶς) πῶς λέγεις σωθανεῖν. οὐ γὰρ οἶδα, ὅτι κέκτημαι δεσπότας σε, τοῦτο με πείσαι ἀναγκάσοντα. Ὁποῖα κιττὸς) ὥσπερ ὁ κιττὸς ἔχεται τοῦ δρυός, οὕτως ἕξομαι αὐτῆς. Οὐκ) οὐχ ἕξῃ οὐ πειθόμενος τοῦτο, τὸ ἕξεσθαι δηλονότι τῆς θυγατρός, ἢ τῷ πείθῃ τοῖς φρονιμωτέροις σου. Οὐ μεθήσομαι) γίνωσκε ὅτι οὐκ ἀποστήσομαι τῆς παιδὸς, οὐδὲ ἀπολύσω αὐτὴν ἑκοῦσα τῆς.

Οδ. Ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μιν τήνδ' ἄπειμ' αὐτὸς λιπών.
Πο. Μῆτερ, πιθοῦ μοι. καὶ σὺ παῖ Λαερτίου
Χάλα τοκεῦσιν εἰκότως θυμουμένοις.
Σὺ δ' ὦ τάλαινα τοῖς κρατοῦσι μὴ μάχου.
Βούλει πεσεῖν φεὸς ἅδας, ἑλκῶσαί τε σὸν 405
Γέρον τε χρῶτα, φεὸς βίαν ὠθουμένη,
Ἀχρεῖον ἥσαί τ' ἐκ νέου βραχίονος
Σπασθεῖσ'; ἃ πείσῃ μὴ σύ γ'. οὐ γὰρ ἄξιον.
Ἀλλ' ὦ φίλη μοι μῆτερ, ἡδίστην χέρα
Δὸς, καὶ παρειὰν φεοσβαλεῖν παρηΐδι. 410
Ὡς οὔποτ' αὖθις, ἀλλὰ νῦν φανύσαιμι,
Ἀκτῖνα, κύκλον θ' ἡλίου φεοσόψομαι.
Τέλος δέχου δὴ τῆς ἐμῆς φεοσφθεγμάτων.
Ὦ μῆτερ, ὦ τεκοῦσ', ἄφειμι δὴ κάτω.

Vl. Sed neque ego ipsam hanc abibo hîc relinquens.
Pol. Mater ausculta mihi: & tu fili Laertis
Remissior sis parentibus iure commotis ad iram.
Tu verò ô misera cum victoribus ne pugna.
An vis cadere in terram, ac sauciare tuum 405
Senile corpus per vim protrusa?
Et dedecorari iuuenili brachio
Auulsa? quæ patiaris tu nequaquam. Non enim decet.
Sed ô chara mihi mater dulcissimam manum
Porrige, & genam iunge genæ: 410
Quoniam nunquam iterum, sed nunc postremum
Iubar orbémque solis aspiciam.
Finem accipe iam mearum compellationum.
O mater, ô quæ me peperisti, abeo ad inferos.

Ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ ἀπολείσομαι ἀπολιπὼν τήνδε. Μῆτερ πιθοῦ μοι) ὦ μήτηρ πείθηταί μοι, καὶ σὺ Ὀδυσσεῦ ἀνδίδου τοῖς χρήσιμοσιν ὀργιζομένοις πρεπόντως. σύτε ὦ ἀθλία τοῖς ἄρχουσι μὴ πολέμει. θέλεις ποιεῖν φεὸς τὸ ἔδαφος τραυματίσαι τὸν σὸν γεροντικὸν σῶμα, βιαίως ἀποπεμπομένη, καὶ ἀθυμαθεῖναι ὑπὸ νεανικοῦ βραχίονος ἀπαρεγθεῖσα, καὶ συρεῖσα, καὶ σύ γε πάθῃς τοῦτο. οὐ γὰρ ἄξιον παθεῖν. ἀλλ' ὦ φεοσφιλὴς μῆτερ, δός μοι τὴν γλυκυπάτην σου

χίεσα, καὶ τὼ παρειὰ προσερεῖσαι τῇ ἐμῇ παρειᾷ, οὐκ οὐ μεταζοῦσα, ἀλλὰ νῶτα τὸν λυπαῖον θιάσομαι τὸν κύκλον τοῦ ἡλίου. τέλος δὴ λαμβάνεις τοῦ ἐμοῦ προσαγορεύσεως καὶ λαλιῶν. ὦ μῆτερ, ὦ τεκοῦσα, ἀπέρχομαι εἰς τὸν ἅδου ἀνύμφευτος καὶ ἄμοιρος Υμεναίων, ὧν ἔπρεπεν ἐμὲ λαχεῖν διλονότι, ὦ θύγατερ, ἐγὼ δὲ δουλεύσω τῇ παρούσῃ ζωῇ.

Εκ. Ω θύγατερ, ἡμεῖς δ' ἐν φάει δουλεύσομεν. 415
Πο. Ανυμφ', ἀνυμέναι', ὧν μ' ἐχρῆν τυχεῖν.
Εκ. Οἰκτρὰ σὺ τέκνον, ἀθλία δ' ἐγὼ γυνή.
Πο. Εκεῖ δ' ἐν ἅδου κείσομαι χωρὶς σέθεν.
Εκ. Οἴμοι τί δράσω; ποῖ τελευτήσω βίου;
Πο. Δούλη θανοῦμαι, πατρὸς ὤν' ἐλευθέρου. 420
Εκ. Ημεῖς δ', πενταήκοντ' ἄμοιροι δὴ τέκνων.
Πο. Τί σοι πρὸς Εκτορ' ἢ γέροντ' εἰπω πόσιν;
Εκ. Αγγελλε, πασῶν ἀθλιωτάτην ἐμέ.
Πο. Ω στέρνα, μαστοί θ', οἱ μ' ἐθρέψαθ' ἡδέως.
Εκ. Ω τῆς ἀώρου θύγατερ ἀθλίας τύχης. 425
Πο. Χαῖρ' ὦ τεκοῦσα, χαῖρε Κασσάνδρα τ' ἐμή.
Εκ. Χαίρουσιν ἄλλοι, μητρὶ δ' οὐκ ἔστι χαρά.

Hec. O filia, nos verò in luce seruiemus. 415
Pol. Expers connubij, expers nuptiarum quibus me conueniebat potiri.
Hec. Miseranda tu filia: infelix verò ego mulier.
Pol. Illic verò apud inferos iacebo absque te.
Hec. Hei mihi quid faciam? vbi finiam vitam?
Pol. Serua moriar, patre cùm sim libero. 420
Hec. Nos verò quinquaginta orbæ sanè liberis.
Pol. Quid tibi ad Hectorem aut senem dicam maritum?
Hec. Nuntia omnium miserrimam me.
Pol. O pectora & mamillę quæ me nutriuistis suauiter.
Hec. O intempestiuam filiæ miseram fortunam. 425
Pol. Vale ô mater, vale Cassandráque mea.
Hec. Valent alii: matri verò non est valetudo.

Οἴμοι τί δράσω) οἴμοι τί ποιήσω, εἰς ποίαν τύχην καταντήσω, ποῖον τέλος ἔχω τοῦ βίου, ποῦ πληρώσω τὸν βίον. Δούλη θανοῦμαι) οὖσα παῖδες ἐλευθέρου, ἤτοι βασιλέως. ἐλεύθερος κατ' ψυχήν, καὶ ἐλεύθερος κατ' σῶμα, ὁ καλῶς ἀνατραφεὶς, ἤτοι ἀτυχὴς, καὶ ἐλευθερίως. ὁμοίως καὶ δοῦλος. καὶ ὁ δὴ μὴν τοῦ σώματος, ὁ ἐωνημένος ὅτι ὁ ψυχῆς, ὁ κόλαξ, ἀπελεύθερος, ὁ, ὁ δρυμωνήτης μὴν πρῶτον, εἶτα ἐλευθερωθείς. ὁ ὁ ἐλευθερώσας αὐτὸν πάτρων, καὶ κλίνεται πάτρωνος. Ημεῖς δὲ) ἡμεῖς δὲ ἄμοιροι καὶ ἑστερημένοι πενταήκοντα τέκνων. δεκαεννέα ἐγένοντο αὐτῷ. αὔξουσα δὲ τὸ πάθος ἤ λέγει, ἢ ὅτι συμπαραλαμβάνει καὶ πρὸς νόθοις τοῦ Πριάμου παῖδας τοῖς πρὸ ἑαυτῆς, διὰ τὸν διάθεσιν τοῦ αἰδρός. Τί σοι πρὸς Εκτορα) τί βούλει ἵνα εἴπω ἕνεκα σοῦ πρὸς τὸν Εκτορα, ἢ πρὸς τὸν γέροντα Πρίαμον τὸν σὸν ἄνδρα. μιμνῦε πασῶν γυναικῶν ἀθλιωτάτην. Ω στέρνα) προεκπεκομμένη τὸν μητέρα, τοῦτα φησὶν, ὦ τῆς πρὶν τοῦ πρεσβύτατος καιροῦ ἀθλίας τύχης. Χαῖρ' ὦ τεκοῦσα, χαῖρε Κασσάνδρα τ' ἐμοὶ) τὸ ἐμοὶ, οὐ πρὸς τὸ Κασσάνδρα

ὄζιν. εἰ γὰρ ἐν οὕτω, διὰ τὸ ἢ ὤφειλε γεγράφεσθαι. ἀλλὰ πρὸς τὸ χαῖρε. σιωπᾷ δὲ καὶ πρὸς ἀμφότερα, χαῖρε μοι ὦ τεκοῦσα. καὶ χαῖρε μοι ὦ Κασσάνδρα. Χαίρουσιν ἄλλοι) μητρὶ δὲ οὐκ ἔστι τὸ χαίρειν διλονότι. χαῖρε καὶ ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς Πολύδωρος, ὁ ὑπάρχων ἐν τοῖς ἱππικοῖς Θρᾴξιν.

Πο. Ο, τ' ἐν Φιλίπποις Θρᾳξὶ Πολύδωρος κάσις.
Εκ. Εἰ ζῇ γ'. ἀπιστῶ δ'. ὧδε πάντα δυστυχῶ.
Πο. Ζῇ, καὶ θανούσης ὄμμα συγκλείσει τὸ σόν. 430
Εκ. Τέθνηκ' ἔγωγε, πρὶν θανεῖν, κακῶν ὕπο.
Πο. Κομίζ' Οδυσσεῦ μ' ἀμφιθεὶς κάρα πέπλοις.
Ως πρὶν σφαγῶ αἰ γ' ἐκτέτηκα καρδίαν
Θρηνοῦσι μητρὸς, τὸν δ' ἔτ' ἐκτήκω γόοις.
Ω φῶς· προσφπεῖν γὰρ σὸν ὄνομ' ἔξεστί μοι. 435
Μέτεστι δ' οὐδὲν, πλὴν ὅσον χρόνον ξίφους
Βάλλω μεταξὺ, καὶ πυρᾶς Αχιλλέως.
Εκ. Οἰ ἐγὼ προλείπω. λύεται δέ μου μέλη.
Ω θύγατερ, ἅψαι μαστοῦ. ἔκτεινον χέρα.
Δός. μὴ λίπῃς μ' ἄπαιδ' ἀπολομένου φίλαι. 440
Ως τὸν Λάκαιναν σύγγονον Διοσκόρων
Ελένην ἴδοιμι. διὰ καλῶν γὰρ ὀμμάτων
Αἴσχιστα Τροίαν εἶλε τὸν εὐδαίμονα.

Pol. Et in equestribus Thracibus Polydore frater.
Hec. Si viuit modò, dubito verò: adeo per omnia infeliciter ago.
Pol. Viuit: & morientis oculum claudet tuum. 430
Hec. Mortua sum ego certè ante mortem præ miseriis.
Pol. Aufer me ô Vlysses circumponens caput vestibus.
Nam priusquam macter, contabefacta sum in corde
Luctibus matris, hanc insuper tabefacio fletibus.
O lux: alloqui enim tuum nomen licet mihi, 435
Sed nulla mihi copia tui est, nisi quantum temporis gladium
Incedo inter, & tumulum Achillis.
Hec. Heu mihi, deficio, soluuntur mihi membra.
O filia prehende matrem, extende manum,
Da, ne relinquas me orbam liberis: perij ô amicæ. 440
Vtinam Lacedæmoniam sororem Dioscurorum
Helenam videam. per pulchros enim oculos
Turpissimè Troiam euertit felicem.

Εἰ ζῇ γε) χαιρήσεται διλονότι. ἀπιστῶ δὲ, ὅτι οὕτω κατ' πάντα δυστυχῶ. Κόμιζ' Οδυσσεῦ) πρὶν κατακαλύψας τὸν κεφαλὴν ἱματίῳ, ὅτι πρὸς τὸ σφαγῶ αἰ ἐκτέτηκα τὸν καρδίαν. Κάρα) κορυφὴς μὴν ἡ κεφὰς λέγεται, τῆς κεφαλῆς. ἡ δὲ τραχηλία καὶ τὸ κράτα λέγει οὐδετέρως, ὡς τὸ κάρα. ἡ δὲ κάρα, τῶν νεωτέρων ἐστὶν. Εκτέτηκα) κυρίως τὸ τήκεσθαι ὅτι χρόνος λέγεται, καὶ κηροῦ, καὶ τῶν κατ' ὀλίγον ἀναλισκομένων. καὶ ἀπὸ τούτου ὅτι τῶν καταπιπτόντων ὑπὸ λύπης, καὶ διαρρεομένων. Ω φῶς] προσφπεῖν γὰρ τὸ σὸν ὄνομα ἔξεστί μοι, ἤγουν ὁ καιρὸς ἐνδίδωσί μοι

Universidad de Deusto
Biblioteca

προσφωνῆσαι καὶ καλέσαι τὸν ὄνομα. Μέπεσι δ' οὐδὲν μιπτοία ἢ ἔστι μοι σοῦ οὐδὲν πλέον, ἢ καὶ ὅσον χρόνον ἴσαμαι μιπαξὺ τῶ ξίφοις, καὶ τῶ πάφου τῶ Ἀχιλλέως. Οἱ ἐγὼ προλείπω]Φθῦ ἐγὼ ὀκλείπω. τὰ δ' μέλη μου λύεται, ὅτ' τῶ ἀποθανεῖν λείπω τὸν ζωλὸν, αἱ δ' ἁρμονίαι γόνται τῶν μελῶν μου. ὦ θυγατερ προσφαυτῆς σῆς μνεῦς, δὸς τὸν χεῖρα, μὴ μ' ἄπιστον καταλείψης. ἀπωλόμαν ὦ φίλαι γυναῖκες, ὅτι τὸν ὀν τῆς Λακεδαιμονίας Ελένην θεασάμην, τὸν ἀδελφὸν τῶ Κάστορος καὶ Πολυδεύκους. διὰ γὰ τῆς ὠραιότητος καὶ τῶ προσόντος αὐτῆς κάλλους αἰχίστως καθεῖλε καὶ κατέστρεψε τὸν πολιν ἀδάμονα Τροίαν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Αὔρα πονλιας αὔρα,
2 Ατε ποντοπόροις κομίζεις
3 Θοαὶ ἀκάτεις ἐπ' οἰδμαλίμνας· 445
4 Ποῖ με τὰν μελέαν πορεύσεις;
5 Τᾷ δουλόσυν ⊖ πρὸς οἶκον
6 Κτηθεῖσ' ἀφίξομαι;
7 Η Δωρίδος ὅρμον αἴας,
8 Η Φθιάδος, ἔνθα τὸν καλλίστων 450
9 Υδάτων πατέρα
10 Φασὶν Απιδανὸν
11 Πεδία λιπαίνειν;

STROPHE I.

Chorus.

Cho. 1 O aura, marina aura,
2 Quæ pontigradas portas
3 Celeres naues per fluctus paludis, 445
4 Quonam me miseram vehes?
5 Cui serua ad domum
6 Possessa veniam?
7 An Doricæ in littus terræ?
8 An Phtiadis, vbi pulcherrimarum 450
9 Aquarum patrem
10 Dicunt Apidanum
11 Campos pinguefacere?

Γοντιὰς αὔρα) αὖρα ἡ ἐξ ὑγροῦ ὀνφερομένη, διὰ τῶ υ. ἄβρα ἢ δούλη, διὰ τῶ β. τὸ αὖρα εἰ καὶ ὁ κανὼν βραχύνει, ἀλλ' ἔστι μακρὸν τῆτο δέχεται. ὡς καὶ τὸ φαίδρα ἐν ἑτέροις. καὶ Αειτοφάνης, αὖρα ἷς ἐξέπνευσε μυτικωτάτη, λέγων. ἅπις ἢ, γράφεται διὰ τὸ μέτρον ἅπε. τὰ πιαῦτα εἴδη τῶν χορῶν καλεῖται. κατάχρησις δὲ ἔστιν, ὡς Ηφαιστίων φησὶν, ὅσα δουλεύων ὁ ποιητὴς αἰτιοπροδόσι καὶ αἰακωκλήσι. εἰσὶ δὲ τὰ παρόντα δύο στροφαί. τῆς μὲν οὖν πρώτας στροφῆς τὰ κῶλα ι α, καὶ τῆς ἀντιστροφῆς πεντεκαίδεκα. τὸ α' ἀντισταστικὸν, δίμετρον καταληκτικὸν, ἤτοι ἐφημιμερὲς φερεκράτειον, ἐξ ὀλοπτέπτου α' καὶ βακχείου. τὸ β' ὅμοιον δίμετρον ὑπερκαταληκτὸν ἐξ ὀλοπτέπτου σ' διάμβου, καὶ συλλαβῆς ἀδιαφόρου. τὸ γ' ἰωνικὸν τετράμετρον βραχυκαταληκτὸν, ἐξ ἰωνικοῦ

ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος βραχυκῆς συζυγίας, ἤτοι διβραχέος. καὶ ἰωνικοῦ ἡμιτόνου, ὃν ῥυθμοποιεῖ τῆς στροφῆς κῶλον πάλιν ὀνομάζω β' ἔχει αὐτὸ ἰωνικῶ. τὸ δ' δίμετρον ὑπερκαταληκτὸν. καλεῖται ἢ περίοδος, διὰ τὸ συγκεῖσθαι ὁμοῦ βραχυκῆς καὶ ἰαμβικῆς συζυγίας. ἔστι δὲ τῶν ἀσυναρτήτων. τὸ ε' ἰωνικὸν δίμετρον ἀκαταληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος καὶ βραχυκῆς συζυγίας, ἤ τοι διβραχέος. τὸ ϛ' ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκαταληκτον. τὸ ζ' ἰωνικὸν ὅμοιον τῶ ε'. τὸ η', ὅμοιον δίμετρον καταληκτικὸν, ἐξ ἰωνικῶ ἀπὸ μείζονος, καὶ βραχυκῆς συζυγίας, ἤτοι ὀλοπτέπτου β', καὶ συλλαβῆς μιᾶς. τὸ θ' χορειαμβικὸν δίμετρον, καταληκτικὸν, ἤτοι ἐφημιμερὲς, ὃν χορειάμβου καὶ ἀναπαίστου, ἤτοι πυβραχέος διὰ τὸν ἀδιάφορον. τὸ ι' χορειαμβικὸν ὅμοιον, ἡμιόλιον, ὃν χορειάμβῳ, ἤτοι ὀλοπτέπτου β', καὶ βραχέος διὰ τὸν ἀδιάφορον. τὸ ια' βακχεῖκὸν, ἰδιφαλικὸν, ὅπερ τελεῖ τῆς στροφῆς, καὶ τῆς ἀντιστροφῆς τετράχραφος μόνη. Τοῦ Οδυσσέως λαβόντος τὸν Πολυξένην, καὶ ἀπερχομένου, αἰκαλαίεται αὐτὸν ὁ χορὸς διὰ τὸ ἄδηλον, καὶ τὸ μὴ εἰδέναι τί μέλλει παθεῖν αὐτη. ὁ δὲ χορὸς ἐστὶ δεῖ ὄν ὃν Τρωαδῶν γυναικῶν, καὶ φησὶ πρὸς τὴν θαλάσσης ἄνεμον. ἀπὸ ἐνικοῦ δὲ, δηλοῖ πάσας τὰς γυναῖκας ὁ ποιητής. φησὶ δὲ ὅτι ὁ χορός. Ω αὖρα αὖρα) ὦ πνοὴ θαλασσία, ἥτις τὰς ταχείας ναῦς, τὰς ἐν τῇ θαλάσσῃ τὸν πορείαν ποιουμένας, φέρεις ὅπῃ τὸ κῦμα τῆς θαλάσσης, ποῦ με τὸν ἀδιλίαν ἄξεις, ἤτοι πορθυθῶσαν ποιήσεις. Πορθύσεις) πορθύομαι ἐγὼ, καὶ πορθύω ἕτερον, ὡς ὀνόθα, καὶ παρὰ Πλάτωνι, ὦ δὴ πρεσβύτατε ἐνθένδε ὀκεῖσε πορθύσαι. Τὸ δουλοσυνος πρὸς τινος οἶκον δούλη κτηθεῖσα ἀφίξομαι, ἢ πορθύσεις με ἀπὸ κοινοῦ πρὸς τὸν ὅρμον τῆς Δωρίδος, ἢ εἰς τὸν ὅρμον τῆς Θεσσαλικῆς γῆς, ἤγουν εἰς τὰ φάρσαλα, οὐ πρὸς τὸ ἀφίξομαι τὸ ἢ Δωρίδος ὄζιν, ἀλλὰ πρὸς τὸ πορθύσεις. εἰ γὰ καὶ ὀνόθα τὸ ἀφίξομαι νοεῖται, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐλέγχεται, ὅταν λέγῃ τὸ ἰῶ νῆσον ἀλιήρει κώπα πεμπομένα.

Αντιστροφὴ α'.

1 Η νᾶσον, ἁλιήρει
2 Κώπα πεμπομένα τᾶλαιναν,
3 Οἰκτρὰν βιοτὰν ἔχουσαν οἴκοις,

Antistrophe I.

1 An in insulam maritimo
2 Remo transmissam infelicem,
3 Miserandam vitam habentem in domo:

Αλιήρει κώπῃ) ἢ πορθύσεις με τὸν πάλαιναν πεμπομένην ἁλιήρει κώπῃ, ἐλεεινὴν ζωὴν ἔχοσαν ἐν οἴκοις, εἰς ἢ νῆσον, ἔνθα καὶ ὁ πρωτόγονος φοῖνιξ ἱεροὶς αἰεβλάστησε κλάδοις χάριν τῆς Λητοῦς τῆς φίλης, εἰς ἣν ὠδῖνος τῆς δίας. Τυτίστιν εἰς ἢ Δῆλον. τὸ φοῖνιξ, καὶ ὁ κηρυξ, μακραὶ ἔχει φύσει ἢ λήγουσῃ, καὶ Δῆλον ἀπὸ τῆς ἠλικῆς μακραὶ ἔχουσης ἢ παραλήγουσῃ. Ενθα πρεσβύγονος) φασὶ ἢ Δία πρὸς συνουσίαν ἐλθεῖν τῇ Λητοῖ. μαθοῦσῃ δὲ ἢ Ηρα ὅτι, ζηλοτυπήσασῃ κελεῦσαι μὴ ἐν τῇ γῇ ἠλιόνησαι δωνηθῆναι τὸν Λητὸ. βιαζομένης δὲ αὐτῆς πρὸς τὸν ἔρωτα, συνέπαξεν ὁ Ζεὺς Ερμῆν λαβόντα ἀπάξαι εἰς Δῆλον. ἡ δὲ Δῆλος ἰῶ νῆσος, ὡς τινες φασὶν, ἀναδοθεῖσα ἀπὸ θαλάσσης. ὡς δέ τινες, κινουμένη πρότερον τόπο παθεῖσα, καὶ δήλη ἠλιομένη. εἰς ἰῶ Δῆλον ἡ Λητὼ ἀφικομένη, ἔτεκεν Απόλλωνα καὶ Αρτεμιν, δύο φυτὸν ὑπὸ Διὸς τότε ἀναφυέντων, φοίνικος καὶ δάφνης. ἐπεμᾶτο οὖν ἐν τῇ νήσῳ Απόλλων καὶ Αρτεμις, ὡς ὀκεῖ ἠλιηνθέντες. ἱερεῖς δὲ τοῖς πόρθοις φησὶν ὡς ἀναδοθέντας τότε Απόλλωνος καὶ Αρτέμιδος χάριν, πρωτόγονον δὲ εἶπεν αὐτὸν, ὡς πρότερον ἠλιηνθέντα τῆς Δάφνης, καὶ ἡ Δάφνη κλάδοις ἀνέφυσε, μελλούσης τεκεῖν τῆς Λήτης τὸν Απόλλωνα. Τᾶλαναν] ἔδοξε γὰ εἰ πρὸς τὸ ἀφίξομαι ἰῶ, ὅθεν εἰπεῖν πεμπομένη τᾶ-

Universidad de Deusto
Biblioteca

λαινα. πῶς δ' οὐκ πύπου φαίνεται, ὅπου πρὸς τὸ πορφύρας ὅτι τὸ ἡ Δωρίδος. τὸ δ', τῷ δουλόσωος πρὸς οἶκον κτισθεῖσ' ἀφίξομαι, διὰ μέσου. τὸ ἢ δ' τὸ πρὸς τὴν Δωρίδος, ἢ αἰτιατικὴ ἄρα, ἢ διαζευκτικόν.

4 Ἐνθα προφόγονός τε φοῖνιξ,
5 Δάφνα θ' ἱερὰς ἀνέσχε
6 Πτόρθοις Λατοῖ φίλα,
7 Ὠδῖνος ἄγαλμα δίας,
8 Σὺν Δηλιάσι τε κούραισιν,
9 Ἀρτέμιδός τε θεᾶς
10 Χρυσέαν ἄμπυκα,
11 Τόξά τ' εὐλογήσω;

Στροφὴ β'.

1 Ἢ Παλλάδος ἐν πόλει,
2 Τᾶς καλλιδίφρου Αθα-
3 ναίας, ἐν κροκέῳ πέπλῳ

4 Vbi primitiua palma
5 Laurusque sacros porrexit
6 Ramos Latonæ charæ
7 Partus decorationem diuini?
8 Cum Deliensibusque puellis
9 Dianæque deæ
10 Auream vittam
11 Arcusque celebrabo cantu?

Strophe II.

1 Aut Palladis in vrbe
2 Pulchrum currum habentis Miner-
3 uæ, in crocea veste,

Ενθα) ὅπου τὸν Ἀπίδανον τὸν ῥυνήπεσα τῶν καλλίστων ὑδάτων λέγοισιν ἀρδεύειν τὰ πεδία. ἢ πορθύσας με τὴν πάλαιαν πιμπρῶν θαλασσία κόπη ἐλεεινῶ ζωὴ ἐξουσαν ἐν τοῖς οἴκοις τῶν δεσποτῶν, εἰς τὴν νῆσον τὴν Δῆλον, ὅπου προφανὴς φοῖνιξ, καὶ δάφνη προφόγονος ἱεροὶ ἀνεβλάστησαν κλάδοις. χάριν τῆς Λητοῦς τῆς φίλης εἰς τιμὴν τῶν ὠδῖνος τῆς δίας ἢ τῆς ἀπὸ τοῦ Διός, ἢ τῆς θαυμαστῆς. Χρυσέαν ἄμπυκα) σὺν ταῖς ἀπὸ Δήλου νέαις τὸ χρυσοῦν κρήδεμνον καὶ τὰ τόξα ὑμνήσω τῆς Ἀρτέμιδος. Ἀμπυξ] κυρίως κόσμος τοῖς χρυσῷ καὶ λίθοις πεποικιλμένος, ὃν τιθεῖ τὰς κεφαλὰς αἱ γυναῖκες φοροῦσιν. ἀφ' οὗ καὶ μεταφορά, καὶ οἱ διάχρυσοι χαλινοί, ἄμπυκες λέγονται. Ἢ Παλλάδος) τῆς β' τῶν τῆς τροφῆς τὰ κῶλα δ'. καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς, τετράκωλα. τὸ α' ἰωνικὸν δίμετρον καταληκτικόν, ἐφημιμερές. ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ κρητικοῦ, ἤτοι ἀμφιμάκρου. τὸ β', ὅμοιον κζ' πάντα. τὸ γ' ἀσυναρτητικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, γλυκώνιον καλούμενον ἐξ ὁλοτρόχου δ' καὶ ἰαμβικῆς συζυγίας, ἤτοι διιάμβου. τὸ δ' δίμετρον ἀκατάληκτον, τετρασχήμονα καλούμενον, ἀσυναρτήτον, ἐκ χορείου καὶ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος. τὸ ε' ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ διασπονδείου. τὸ ς' χορειαμβικὸν, δίμετρον καταληκτικόν, ἐκ χορείου καὶ βακχείου. τὸ ζ' ὅμοιον ἐξ ὁλοτρόχου γ', ἢ διασπονδείου καὶ αἰαπαίστου. δυνάσται δ' ἐν] καὶ ἀσυναρτήτικόν. τὸ η' ἀσυναρτητικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ὁλοτρόχου. εἰ δ' βούλει σπονδείου, καὶ χορειάμβου. ἔχει δ' τὸ τῆς ἀντιστροφῆς κῶλον, τὸν τετρασύλλαβον. ὁλοτρόχου δὲ μόνου τὸ τέλειον τῆς τροφῆς κορωνὶς, δηλοῦσα τέλος ᾄδειν τοῦ χοροῦ ᾠδὰς καὶ τροφάς. Ἢ Παλλάδος ἐν πόλει) ἢ πορθύσας ἐμὲ ἐν τῇ Αθήναις, ὅπως ἐμβεβαμμένῳ ἀπὸ κρόκου ὑφάσματι τοῦ πόλεως τῆς τεθεικυῖα δίφρον ἐχούσης Αθήνας ἐζευγμένοις ποικίλοις διαφόρως ποικίλλουσα, καὶ καλλωπίζουσα ἐν ποικίλαις μεταξαῖς αἰθεραῖς.

4 Ζεύξομαι ἁρμαλιὰ πώλοις,
5 Εν δαιδαλαίαισι ποικίλ-
6 λουσ' αἰθεροβόροισι τωλίαις.
7 Ἢ Τιτάνων γένεαν,
8 Τὰν Ζεὺς ἀμφιπύρῳ κοιμίζει
9 Φλογμᾷ Κρονίδας;

Αντιστροφὴ β'.

1 Ὠ μοι τεκέων ἐμῶν.
2 Ὠ μοι πατέρων, χθονὸς
3 θ', ἃ κατωνᾷ κατερείπεται
4 Τυφομένα, δορίκτητος
5 Υπ' Αργείων. ἐγὼ δ' ἐν
6 Ξείνᾳ χθονὶ δὴ κέκλημαι
7 Δοῦλα, λιποῦσ' Ασίαν
8 Εὐρώπας θεράπναν,
9 Αλλάξασ' αἴδα θαλάμοις.

4 Iungam currui equos,
5 In artificiosis variegans
6 Croceo flore decoris tapetibus?
7 Aut Titanum ad sobolem,
8 Quam Iupiter candente abstulit
9 Flamma Saturnius?

Antistrophe II.

1 Heu mihi ob liberos meos.
2 Heu mihi ob parentes terram-
3 que *patriam* quæ fumo concidit
4 incensa, bello capta
5 A Græcis. Ego verò in
6 Peregina terra iam vocabor
7 Serua, relinquens Asiam
8 Europæ famulam,
9 Mutans cum inferis thalamos.

Ζεύξομαι ἁρμαὶ] ἔθος ἦν ἐν Αθήναις ὑφαίνειν τὰς παρθένους τῇ Αθηνᾷ πέπλον, ἑορτὴ τῆς θεοῦ πολεμικῆς οὔσης, καὶ ἃ κατ' γιγάντων κατεπράξατο μετὰ τοῦ Διός. ὑφαίνον δ' ἐν τοῖς παναθηναίοις. τὰ δ' παναθήναια, ἑορτὴ τῆς Αθηνᾶς, πάντων Αθηναίων συνιόντων ἐκεῖσε, καὶ τῶν ἄλλων Ελλήνων πολλὰς ἡμέρας πανηγυρίζόντων. ἀείδετο δ' ὁ πό-

Universidad de Deusto
Biblioteca

πλος ἦν Ἀθηναῖ· εἰκότως ἂν εἴπε τὸ ζεύξομαι πρὸς πόλοις. ζεύγνυμι γὰρ οἱ πόλοι, εἶπε πρὸς ἵππους τὸ ἡ Τιτάνων γενεά, ἡ ζεύξομαι ἔπεσι, φήλα ὑφαινω, καὶ γὰρ καὶ ταῦτα ὑφαινω ἔφη εἰπεῖν, ἀλλ' ἐπήρασε πλὴν τῶν πόλω. ὡς ἔφαμεν πρὸς πᾶς πόλοις. Ταὶ Ζεὺς] ἵππα γηρεαὶ τῶν Τιτάνων ἀναπεῖ, ἤγουν ἐπανάπωσεν ὁ υἱὸς τῶ Κρόνε κεραυνῷ καυσικῷ. Ω μοι τεκέων) φεῦ ἕνεκα τῶν ἐμῶν τέκνων, φεῦ ἕνεκα τῶ Πριάμου. πατέρα γὰρ τοῦτον τῶν τέκνων αὐτῆς καλεῖ. Χθονός τε] ἤγουν τῆς πατρίδος, ἡ καταβέβληται, καὶ ἀφανίζεται καμοῦσα, αἰχμάλωτος ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. Ἐγὼ δ' ἐν ξείνᾳ γῇ) κέκλημαι αἰεὶ ποτ κεκλήσομαι δούλη, κ᾽ αἰχμαλωτισμόν, ἢ αἰεὶ τὸ ὀκλήσθαι. ἀφ' οὗ γὰρ τῆς πατρίδος ἐξελήλαται πορθηθείσης, ἀπὸ τόπου τῶ χωροῦ εἰς δουλείαν ἐπάχθη. τὸ δ' ἐν ξείνῃ χθονί, ἢ οὗ ἔμελλεν ὡς ἔφαμεν ἀπελθεῖν νοητέον, ἢ διὰ τὴν Χερρόνησον, ἐν ᾗ πρὸς τὸ παρὸν διείσκεται, καταλιποῦσα τὴν Ἀσίαν, ἤγουν τὸν τόπον τῆς Τροίας, τὴν δούλην τῆς Ἑλλάδος. τὸ ὅλον αἰτῆ μέρος. Λιποῦσ' Ἀσίαν] ἐπειδὴ ἡ μὴ Τροία ἐν Ἀσίᾳ ἦν, οἱ δὲ τοῦτον πορθήσαντες Ἕλληνες ἐν Εὐρώπῃ, διὰ τοῦτο τὴν Ἀσίαν δούλην τῆς Εὐρώπης λελοιπέναι φησί. τὸ δὲ θαλάμοις, αἰτῆ τὸ ταῖς ἐμαῖς αὐταῖς, τουτέστι παλλακαῖς ἐγγόνειν. καὶ διὰ ποῦ γὰρ ὅτι τὸ ἀλλάξασα αἴδου θαλάμοις, αἰτῆ τὸ δοῦσα τὸ ἐμὸν λέχος τῷ σκυθοῦσαι, καὶ βουληθέντι φονεῦσαι με. Ἀλλάξασ' ἅιδᾳ, αἰτιοτρόφως λέγεται, αἰτῆ τὸ ἀλλαξαμένη αἴδαν τῶν θαλάμων, τουτέστι τῶν οἴκων αἴδαν κληρωσαμένη, ὅμοιον τῷ ὠνοῦμαι δραχμῆς, ἢ τοιούτου πνὸς τόδε, ἤγουν διὰ δραχμῆς ὠνοῦμαι τόδε. καὶ τὸ ὠνεῖσθαι γὰρ αἰτιατικῇ νοεῖται ὅτιν. ἐν τοῖς τοιούτοις γὰρ τὸ μὴ κ᾽ γενικῷ νοεῖσθαι φερόμενον, ἀεὶ ὅτι τὸ διδόμενον. τὸ δὲ κ᾽ αἰτιατικῷ, τὸ λαμβανόμενον.

I A M B O I.

Τρ. Ποῦ τὴν ἄναστον δή ποτ' ἔσταν Ἰλίου
Ἑκάβην αὖ ἐξεύρομι, Τρωάδες κόραι; 485
Χο. Αὕτη πέλας σε νῶτ' ἔχει σ' ὀπὶ χθονί,
Ταλθύβιε κεῖται, συγκεκλεισμένη πέπλοις.
Τρ. Ὦ Ζεῦ, τί λέξω; πότερα σ' ἀνθρώποις ὁρᾶν;
« Ἢ δόξαν ἄλλως τήνδε κεκτῆσθαι μάτην
« Ψευδῆ, δοκοῦντας δαιμόνων ἔθνος, 490
« Τύχην δὲ πάντα τὰν βροτοῖς ἐπισκοπεῖν;

Talthybius.

Tal. Vbi reginam olim existentem Ilij
Hecubam inueniam, ô Troianæ puellæ? 485
Cho. Illa prope te tergum habens in terra,
O Talthybie, iacet inuoluta vestibus.
Tal. O Iupiter quid dicam? vtrum te homines respicere?
« An opinionem temere hanc habere frustrà,
« Falsò existimantes esse deorum genus, 490
« Fortunam verò omnia mortalia gubernare?

Ποῦ τὴν ἄναστον) αἱ θεῖοδοι αὗται πᾶσαι ἴχνη εἰσὶν ἰαμβικῶν τετραμέτρων ἀκατάληκτον μὲν, ὧν ὁ τελευταῖος, ὅτῳ κατ' ἦμαρ τυγχάνει μηδὲν κακόν, ὀπὶ ταῖς ἀποθέσεσι θορύβαφος, ὀπὶ τῷ πέλει κορωνὶς ἐξιόντων τῶ ὑποκριτῶν. Ποῦ τὴν ἄναστον) ὦ Τρωϊκαὶ γυναῖκες, ποῦ αὖ εὕροιμι τὴν Ἑκάβην, τὴν ἤδη ὑπάρχουσαν βασίλειαν τῆς Τροίας. Αὕτη πέλας σου ὦ Ταλθύβιε ἐρριμμένη κ᾽ γῆς κεῖται, συγκεκαλυμμένη τοῖς ἱματίοις. Ὦ Ζεῦ τί λέξω) ὁρᾶν ὁ Ταλθύβιος τὴν Ἑκάβην ἀθλίως οὕτως διακειμένην, ἐκπληττόμενος λέγει πρὸς τὸν Δία·

πότερον ὦ Ζεῦ σὺ τοῖς ἀνθρώποις ἐφορᾷς, ἢ δοκοῦσι οἱ ἄνθρωποι τοῖς θεοῖς, ἔχοντες τὴν πρὸς τοῦτον δόξαν ψευδῆ. τὸ δὲ τῆς τύχης διοικεῖ τὰ ἀνθρώπεια, οὕτω τὸ ψευδῆ πρὸς τὸ δόξαν συντάκτεον. οὐ πρὸς δοκοῦντας, καθὼς οἴονται τινες ἀγνοήσαντες, καὶ αἰτῆ τῶ ψευδῶς τὸ ψευδῆ ἐκλαβόντες. τὸ ψευδῆ δὲ μεθεμμηνευτικὸν δεῖ τῶ μάτην, καὶ τῶ ἄλλως.

Οὐχ' ἥδ' ἄναστα τῶν πολυχρύσων Φρυγῶν;
Οὐχ' ἥδε Πριάμου τοῦ μεγ' ὀλβίου δάμαρ;
Καὶ νῦν πόλις μὲν πᾶσ' ἀνέσηκε δορί,
Αὕτη δ', δούλη, γραῦς, ἄπαις, ὀπὶ χθονὶ 495
Κεῖται, κόνει φύρουσα δύσηνον κάρα.
« Φεῦ, φεῦ. γέρων μὲν εἰμί, ὅμως δέ μοι θανεῖν,
« Εἴη, πρὶν αἰσχρᾷ πρεπεστεῖν τύχῃ τινί.
Ἀνίστασ' ὦ δύσηνε, καὶ μετάρσιον
Πλευρὰν ἔπαρε, καὶ τὸ πάλλευκον κάρα. 500
Εκ. Εα. Τίς δεῦρ' σῶμα τοὐμὸν οὐκ ἐᾷ
Κεῖσθαι; τί κινεῖς μ', ὅς τις εἶ, λυπουμένην;
Ταλ. Ταλθύβιος ἥκω, Δαναϊδῶν ὑπηρέτης,
Ἀγαμέμνονος πέμψαντος, ὦ γυναῖ, μέτα.
Εκ. Ὦ φίλτατ', ἆρα κἄμ' ὀπίσω φάσαι τάφῳ 505
Δοκεῖς Ἀχαιοῖς ἦλθες; ὡς φίλ' αὖ λέγοις·
Σπεύδωμεν, ἐγκονῶμεν· ἡγοῦ μοι γέρον.

An non hęc fuit regina abundantium auro Phrygum?
An non Priami eximiè beati vxor?
Et nunc vrbs quidem vniuersa euersa est hasta:
Ipsa verò serua, anus, orba liberis, in terra 95
Iacet, puluere fœdans calamitosum caput.
« Ah, ah. senex quidem sum, attamen mihi mori
« Contingat potius quàm in turpem incidam casum aliquem.
Surge, ô infelix, & sublime
Latus eleua, & prorsus canum caput. 500
Hec. Age. Quis hic corpus meum non sinit
Iacere? Quid moues me, quisquis es, afflictam?
Tal. Talthybius venio Danaidarum minister,
Agamemnone accersente te ô mulier.
Hec. O charissime, numnam & me insuper mactare ad tumulum
Iuxta decretum Græcorum venisti? quàm chara diceres.
Properemus: laboremus: duc me ô senex.

Οὐχ' ἥδ' ἄναστα) ἥδε οὐκ ἰῶ δέσποινα τῶν πολυσίτων Τρώων; ἥδε οὐκ ἰῶ γυνὴ Πριάμου τῶ λίαν πλουσίου; καὶ νῦν ἡ μὴ πόλις ἀνάστατος γέγονεν ὑπὸ τῶ πολέμου. αὕτη δὲ ἡ γραῦς Ἑκάβη δὲ δουλωμένη, καὶ παίδων ἐστερημένη κεῖται ἐν τῇ γῇ· μολυνοῦσα τὴν ἀθλίαν κεφαλὴν διὰ τῆς κόνεως. Φεῦ φεῦ, γέρων μὲν εἰμὶ] καὶ διὰ τοῦτο οὐ δέδοικα τὸ δυσυχεῖν, ὡς εἰ καὶ συμβήσεταί μοι δυσυχία ταχέως παρέλθοι, διὰ τὸ ὀλίγον ἔπ εἶ) τὸ λεῖπον τῆς ζωῆς, ὅμως ἡ δύσχρεια

Universidad de Deusto
Biblioteca

θανεῖν θεῶν τῆς δυσυμίας. ἢ τὸ γέρων μὲν εἰμί, διὰ τὸ τοῖς γέρουσι θελεπτοδαιδοτέρον εἶ) τὸ ζῆν. ἐπειδὴ ὁρῶσιν ὡς ἐγγὺς εἰσὶ τοῦ θανάτου. Ἀνίστασ' ὦ] ἐγέρθητι ὦ ἀθλία, καὶ μετέωρον τὴν πλοῦρον ἔγειρε, καὶ τὴν ἄγαν λυκλὼ κεφαλὴν. Εα) τὸ ἔα ἢ ἀλὶ τὸ ἄφες, ἢ ὅλῃ ὀκπλήξεως λάμβανε, τίς ἐστιν ἐστί, ὅς τις οὐκ ἀφίησι τὸ ἐμὸν σῶμα κεῖσθαι, τί με ἐχλεῖς καὶ τὰ ἔα ἢ εἰς ὅς τις ὑπάρχεις, λυπυμὴ λῶ; Ταλθυβιος ὁ τῆς Ἀχαιῶν κῆρυξ ἥκω, μεταπαλεσαμένου σε, ὦ γυναῖ, τὸ Ἀγαμέμνονος. ὦ φίλτατε, ἄρα καὶ ἐμὲ ἦλθες μεταπαλέσων, ὡς τὸ ὅλῃ σφάξαι τὸν τάφῳ κῆ τὸ δοκοῦν τοῖς Ἕλλησιν, λίαν θεοφιλὲς λέγεις. δεῦρο ἵνα σταύσωμεν, ἐγείρωμεν κόνιν, θεσηγεῦμοι τὸ θεοσδοτοῖεν γέρον. Εγκονάμεν) ἐγκονᾶ τὸ σταύδω, τουτέστι τὸ κόνιν ἐγείρω. οἱ γὰρ σπουδάζοντες κόνιν εἰώθασιν αἴρειν τοῖς ποσί. τὸ ᾖ σταύδωμεν, καὶ ἐγκονάμεν, καὶ τὸ ἡγεμόνι γέρον, ἔμφασιν ἔχει τῆς πολλῆς θεσθυμίας, ἵν' εἶχεν ἡ Εκάβη ἀποθανεῖν σωάμα τῇ θυγατρί.

Τθ. Σὴν παῖδα κατθανοῦσαν ὡς θάψῃς γυναῖ,
Ἥκω μεταστείχων σε. πέμπουσι δέ με
Διοσοί τ' Ατρεῖδαι, καὶ λεὼς Ἀχαϊκός. 510
Εκ. Οἴμοι, τί λέξεις; οὐκ ἄρ' ὡς θανουμένοις
Μετῆλθες ἡμᾶς, ἀλλὰ σημανῶν κακά;
Ὀλωλας ὦ παῖ μητρὸς ἀρπασθεῖσ' ἄπο.
Ἡμεῖς δ' ἄτεκνοι τοῦπίσ', ὦ τάλαιν' ἐγώ.
Πῶς καίνιν ὀξεθεράξατ; ἆρ' αἰδούμενοι. 515
Ἢ θεὸς τὸ δεινὸν ἦλθεθ', ὡς ἐχθραίνων γέρον,
Κτείνοντες; εἰπέ, καίπερ οὐ λέξων φίλα.
Τθ. Διωλᾶ με χρῄζεις δάκρυα κερδάναι γυναῖ,
Σῆς παιδὸς οἰκτῶν νεῶ τε δὲ λέγων κακά,
Τέγξω τόδ' ὄμμα, θεὸς τάφῳ θ', ὅτ' ὤλλυτο. 520
Παρῶν μὲν ὄχλος πᾶς Ἀχαϊκὸς στρατῶ

Tal. Tuam filiam mortuam vt ſepelias, ô mulier,
Venio vocans te. mittunt verò me
Gemini Atridæ, & populus Achaicus. 510
Hec. Heu mihi: quid dicis? non ergo quaſi morituros
Veniſti ad nos, ſed ſignificaturus mala?
Periſti ô filia à matre abrepta:
Nos verò orbæ liberis in poſterum. ô miſera ego.
Quomodo verò ipſam confeciſtis? num nam reuerentes? 515
An ad ſæuitiam proceſſiſtis, vt hoſtem, ô ſenex,
Interficientes? dic, quamuis non dicturus iucunda.
Tal. Duplices me poſtulas lacrymas conſequi, ô mulier,
Filiæ tuæ miſeratione: nunc quidem nuntians mala
Rigabo hunc oculum, & ad ſepulchrum quum periit. 520
Aderat quidem tota turba Achaici exercitus

Σὴν παῖδα τὴν σὴν θυγατέρα ἀποθανοῦσαν, ἵνα θάψῃς ὦ γυναῖ ἦλθον καταλέμβρος. πέμπουσι δέ με ὁ Ἀγαμέμνων καὶ ὁ Μενέλαος οἱ Ἀτρεῖδαι, καὶ ὁ στρατὸς τῶν Ἑλλήνων. Οἴμοι τί λέξεις) αἰτὶ τοῦ τί λέγεις. λοιπὸν οὐχ ὡς μέλλουσιν τεθνήξεσθαι ἀφίκου πρὸς ἐμέ, ἀλλὰ μιλυόπων κακά; τέθνηκας ὦ παῖ ἀπὸ τῆς μήτρος ἁρπασθεῖσα. ἐγὼ δ' ἄτεκνος, ὅσον τὸ κῆ σέ. Οὐκ ἄρα) ἐνταῦθα οὐκ ἐρωτηματικὸν τὸ ἄρα, ἀλλὰ συμπερασματικὸν, καὶ ἀποφανικὸν ὄντων. διὸ καὶ ὀξυόνεται. τὸ ἄρα τὸ μὲν ἀπορηματικὸν, ἤτοι κατ' ἐρώτησιν ὑθέμενον, θεραπᾶται, καὶ μακρὸν ὡς ὅλῃ πλεῖστον διείσκεται. τὸ ᾖ ἄρα τὸ συμπερασματικὸν, καὶ ἀποφανικὸν, ἀεὶ βαρύνεται, καὶ βραχύνεται. ἔρηται ᾖ ὡς ὅλῃ πλεῖστον, διὸ καὶ βραχὺ ἀπαιτῶν διείσκεται. Πῶς καίνιν) πῶς αὐτὴν ἐφονεύσατε. ἄρα δυλαβούμενοι, ἢ θεὸς τὸ ἀπὶ ἐς ἦλθετε, τουτέστι δεινῶς καὶ ἀπιστῶς ἐφονεύσατε, ὡς ἐχθραὶ φονεύοντες. Παρῶν μὲν ὄχλος) παρὸν τῶν τὸ πλῆθος τῶν Ἑλλήνων. τὸ δὲ πᾶς καὶ τὸ πλήρης κατ' ὀλίγιστον λέγεται, ἔμφασιν θεν τὸ τάφου τοῦ Ἀχιλλέως, θεὸς τὰς σφαγὰς τῆς σῆς θυγατρός.

Πλήρης πρὸ τύμβου σῆς κόρης ὑπὲρ σφαγάς.
Λαβὼν δ' Ἀχιλλέως παῖς Πολυξένην χερὸς,
Ἔστησ' ἐπ' ἄκρου χώματος, πέλας δ' ἐγώ.
Λεκτοί τ' Ἀχαιῶν ἔκκριτοι νεανίαι, 525
Σκίρτημα μόχθ σῆς καθέξοντες χερῶν,
Ἔσπευδον. πλῆρες δ' ἐν χερῶν λαβὼν δέπας
Πάγχρυσον, ἔρρει χειρὶ παῖς Ἀχιλλέως
Χοὰς θανόντι πατρί. σημαίνει δέ μοι

Frequens antè tumulum, tuæ filiæ ad mactationem.
Prehendens verò Achillis filius Polyxenam manu,
Statuit in ſummo tumulo: prope verò ego,
Lectique Achæorum præcipui iuuenes 525
Saltum vitulæ tuę cohibituri manibus
Sequebantur. plenum verò in manibus accipiens poculum
Totum aureum, fundebat manu filius Achillis
Libationes mortuo patri. Significat verò mihi

Πρὸ τύμβου) πῶς τοῦ Ἀχιλλέως ὂν Τροίας τάφος, ὁ Ταλθύβιος λέγει θεὸ τύμβου τοῦ Ἀχιλλέως ἱστᾶσαι τοῖς Ἕλλησι, ὄντας ἐν Χερρονήσῳ καὶ φκιδῷ, ὅπῃ ἡ κενοτάφιον ἐν Χερρονήσῳ ἐποίησαν, ἢ εἰς Τροίαν ἀπῆλθον, καὶ ἔθυσαν τῷ κόρῳ. Λαβὼν δ' Ἀχιλλέως) λαβὼν ᾖ ὁ τοῦ Ἀχιλλέως παῖς Νεοπτόλεμος τὴν Πολυξένην ἀπὸ τῆς χειρὸς, ἔστησεν ὅλῃ τοῦ ἀνωτάτου μέρους τοῦ τάφου. Πέλας δ' ἐγώ) πλησίον ἐμοῦ καὶ ἐγώ. ἐπειδὴ κῆρυξ ἦν ὁ Ταλθύβιος, διὰ τοῦτο πλησίον ἵστατο τοῦ Νεοπτολέμου, ἵνα ὅταν βουληθῇ εἰπεῖν ὁ Νεοπτόλεμος τοῖς Ἀχαιοῖς, δι' ἐκείνου εἴπῃ κῆρυκος ὄντος, καὶ δυναμένου λέγειν εἰς ἐπήκοον πάντων. αὐτὸς γὰρ ἐν ὁ σωπτὴν παντὶ τῷ στρατῷ κηρύξας, ὡς καὶ αὐτὸς θραπαῖον λέγει, ὑπὸ Νεοπτολέμου θεσταχθείς. Λεκτοί τ' Ἀχαιῶν] ἠκολούθουν ᾖ καὶ ὅλῃ ἐκλεκτοὶ ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐκλελεγμένοι νέοι, τὸ πένθημα τῆς σῆς παιδὸς καθέξοντες, καὶ κρατήσαντες διὰ τῶν χειρῶν. Ἔσπευδον] ἠκολούθουν. τὸ θέμα ἔσπευ ἄχρηστον, τὸ ἀκολουθῶ. ὁ βῆ ἀόριστος ἔσπευν, καθ' ὁμοίωσιν τοῦ ἔχω, ὁ βῆ ἀόριστος ἔσχον. ὁ μέσος ἐσπουδῶν, τὸ γ τῶν πληθυντικῶν ἔσπευν) Πλῆρες) ὁ δὲ τοῦ Ἀχιλλέως παῖς Νεοπτόλεμος λαβὼν διὰ τῆς χειρὸς ποτήριον πάγχρυσον, ἔρρει θυσίας τῷ θανόντι πατρὶ, θυσίας, οἶνον δηλονότι, μέλι, γάλα, καὶ ἄλθυρον. Ἔρρει] διὰ ποῦ τὸ θεὸ τοῦ θῦσαι τὴν Πολυξένην ἔρρει χεὰς, ἵνα αἱμαχθεῖσα ἵστατο τῆς χοῆς ἡ ψυχὴ πίνῃ τοῦ αἵματος. Χοὰς) χοὴ λέγεται ὅλῃ ὑγρῶν, μέλιτος, ἐλαίου, καὶ ἄλθυρου, καὶ τῶν ἑτέρων. θυσία ᾖ ὅλῃ σφαγῆς ζώων. Σημαίνει δ' ἐμοὶ] θεσταίνει. θραδηλοῖ μοι κηρύξαι σωπὴν παντὶ τῷ στρατῷ τῶν Ἑλλήνων. ὅλῃ δείκνυσι πῶς διὰ σημείων καὶ γραμμάτων, ὅτι

Universidad de Deusto
Biblioteca

ἔθος ὅτι τοῖς βασιλεῦσι διὰ θυμάτων πάθη λέγειν δηλοῦν, καὶ μίμησιν τῶν τοῦ θυμάτων καὶ βουλήματα τὸ πᾶν διοικονομοῦντος. ὡδε καλεῖν

Σιγὴν Ἀχαιῶν παντὶ κηρύξαι στρατῷ. 530
Κἀγὼ σταθεὶς, εἶπον ἐν μέσοις τάδε·
Σιγᾶτ' Ἀχαιοὶ, σῖγα πᾶς ἔστω λεώς.
Σίγα, σιώπα. νεῦε μου δ' ἔσησ' ὄχλον.
Ὁ δ' εἶπεν· ὦ παῖ Πηλέως, πατὴρ δ' ἐμός,
Δέξαι χοὰς μου τάσδε κηληθρίους, 535
Νεκρῶν ἀγωγοὺς. ἐλθὲ δ' ὡς πίῃς μέλαν
Κόρης ἀκραιφνὲς αἷμ', ὃ σοι δωρούμεθα
Στρατός τε, κἀγὼ πρόμμνης δ' ἡμῖν γένοῦ.
Λῦσαί τε πρύμνας, καὶ χαλινωτήρια
Νεῶν δὸς ἡμῖν, πρόμμνοις τ' ἀπ' Ἰλίου 540
Νόστου τυχόντας, πάντας εἰς πάτραν μολεῖν.

Silentium Græcorum vniuerso vt denuntiarem exercitui. 530
Et ego astans dixi in medio hæc:
Tacete vos Græci: tacitus vniuersus sit populus:
Sile, tace. tranquillam autem constitui turbam.
Ipse verò dixit: O fili Pelei, pater verò meus,
Accipe libationes hasce propitiabiles, 535
Mortuos elicientes: veni verò vt bibas nigrum
Puellæ illibatum sanguinem, quem tibi damus
Exercitúsque & ego: propitius verò nobis sis,
Soluéque puppes, & retinacula
Nauium: da nobis felicémque ab Ilio 540
Reditum nactis omnes in patriam venire.

Σιγᾶτ' Ἀχαιοὶ) σιωπήσατε. σῖγα πᾶς ἔστω λαός] μιμεῖται τὸ πολλάκις κηρύττειν τὰ αὐτὰ τοῖς κήρυκας. τὸ σίγα, εἰ μὴ ἔστι τετραχῶς, ὀξύνεται. εἰ δὲ ὀλίγον ῥῆμα, περισπᾶται. Πατὴρ δ' ἐμὸς) αἰτεῖ τὸν ἐμοῦ. Ἀττικὸν, παῖ κτητικὰς αἰτωνυμίας οὐ δέον ἔχειν κλιτικὰς, δεῖ δὲ τὸ μὴ πᾶς αὐτὰς εἶ) τῶν τοῦ τετραπόδων αἰγιαλικῶς. λαμβάνονται γοῦν αἱ δόξαι Ἀττικῶς, αἱ τοῦ κλιτικῶν. αἱ δὲ κτητικαὶ πᾶσαι, εἴτε ἀδιάφορα εἶεν, εἴτε γενικῆς, εἴτε ὑστεροῦσιν ἄλλης πτώσεως, ἤτοι ἐνικῆς, ἢ δυικῆς, ἢ πληθυντικῆς, εἰ μὲν τετραπόδων τετράστατα εἶεν, αἱ τῆς τετραπόδων γενικῆς τὸ τετράστατον λαμβάνονται. εἰ δὲ δευτέρου, αἱ τῆς τετραπόδων γενικῆς τὸ τετράστατον. εἰ δὲ γ', αἱ τῆς τετραπόδων γενικῆς τὸ τετράστατον τετράστατον. Δέξαι χοὰς μου) ἀντὶ δῶρα, χοὴ, θυσία, διαφέρουσι. ἀντὶ δὲ τοῦ ξηρὰν, σίτου καὶ κριθῆς. χοὴ δὲ τὸ ὑγρὸν, οἴνου, μέλιτος, καὶ γάλακτος. θυσία, δὲ τὸ ζῶον, τετράπουν, καὶ τοῦ ὁμοίων. ἄλλοι δὲ, ἀποιδὼ καὶ χολὴ θεῶν τὸν λέγουσιν, ὃ καὶ κρεῖττον. Δέξαι χοὰς) λάβε μου θεῶν τὰς θυσίας τὰς θελκτηρίους, τὰς ἡδυπτηρίους, τὰς τερπνούσας τὰς ψυχὰς τῶν νεκρῶν, ἢ τὰς κηλούσας τοὺς καταχθονίους δαίμονας. Νεκρῶν ἀγωγοὺς) αἰαφερούσας τὰς ψυχάς. ἄγω ῥῆμα, τὸ κομίζω, καὶ φέρω. ἀγωγὸς, ὁ φέρων, καὶ ὁ κομίζων, καὶ ὀλίγα ἀρσενικῶν καὶ ὀλίγα θηλυκῶν. ἀγώγιμον, τὸ φερόμενον, καὶ κομιζόμενον.

ἀγωγὰ

ἀγωγὴ δὲ, ἡ τὸ κομίζειν ἐνέργεια. Ἐλθὲ δ' ὡς πίῃς] ἐλθὲ δὲ ἵνα πίῃς τὸ καθαρὸν αἷμα τῆς παρθένου, ὅτῳ σοι χαριζόμεθα, καὶ ὁ στρατὸς καὶ ἐγὼ, καὶ λύσαι τὰς ναῦς, καὶ τὰ σίδηρα, καὶ τὰ χαλινία τῶν νεῶν. δὸς δὲ ἡμῖν εὐμενεῖς ἀπὸ τῆς Τροίας ἐπανοδοφῆς ἀγαθῆς ὀλιγοχρόνους ἡμᾶς, εἰς τὴν πατρίδα ἀπελθεῖν. Δὸς δὲ ἡμῖν εἰπὼν, ὥφελε τυχοῦσιν ἐπάξειν. ὁ δὲ, ὥσπερ ἐκ μετεμελείας ἀποδίδωσι τὸν λόγον κατ' αἰτιατικὴν τὸν ἀπαρέμφατον.

Τοσαῦτ' ἔλεξε. πᾶς δ' ἐπηύξατο στρατός.
Εἶτ' ἀμφίχρυσον φάσγανον κώπης λαβὼν,
Ἐξεῖλκε κολεοῦ. λοιπὸν δ' Ἀργείων στρατῷ
Νεανίαις ἔνδυσε, παρθένον λαβεῖν. 545
Ἡ δ' ὡς ἐφράσθη, τόνδ' ἐσήμηνεν λόγον·
Ὦ τὴν ἐμὴν πέρσαντες Ἀργεῖοι πόλιν,
Ἐκθυσκανθήσκω, μή τις ἅψηται χροὸς
Τἀμοῦ· παρέξω γὰρ δέρην ἀκαρδίως.
Ἐλευθέραν δὲ μ', ὡς ἐλευθέρα θανῶ, 550
« Πρὸς θεῶν μεθέντες, κτείνατ'. Ἐν νεκροῖσι γὰρ
« Δούλη κεκλῆσθαι, βασιλὶς οὖσ' αἰσχύνομαι.
Λαοὶ δ' ἐπερρόθησαν· Ἀγαμέμνων τ' ἄναξ

Tantum dixit. Omnis autem adprecatus est exercitus.
Mox auratum ensem capulo accipiens
Extraxit vagina: lectis autem Græcorum exercitus
Adolescentibus innuit virginem apprehendere. 545
Ipsa verò vt sensit, hunc significauit sermonem:
O meam qui excidistis Argiui vrbem,
Volens morior: ne quis attingat corpus
Meum: præbebo enim ceruicem forti pectore.
Liberam verò me, vt libera moriar, 550
« Per Deum, mittentes, interficite. Apud manes enim
« Seruam vocari, regina quum sim, pudet me.
Turba verò admurmurabant. & Agamemnon rex

Τοσαῦτ' ἔλεξε) τοσαῦτα εἶπε. ὅλος δὲ ὁ στρατὸς ἀλαλὴν ἐποιήσατο, ἤτοι ἐπ' ὀνείων ἤυξατο, ἤγουν μετὰ τὸ πληρῶσαι ὀνεῖνον τὴν ἀγχὼ ἢ ἤυξατο. Εἶτ' ἀμφίχρυσον) ἔπειτα τὴν κεκεχρυσωμένον ξίφος λαβὼν ἀπὸ τῆς λαβῆς, ἐξεῖλκε τῆς θήκης. Φάσγανον) τὸ ἐν σφαγῇ γαυνύμενον, ἢ τὸ γεγανωμένον, ἤγουν σίδηρον σκεῦος. κολεοῦ) ἢ, ἢ ξιφοθήκη, ἀπὸ τοῦ ἐν αὐτῇ τὰ οὐλοὰ, ἤγουν τὰ ὀλέθρια ξίφη κεῖσθαι. Λοιπὸν δ' Ἀργείων) καὶ τοῖς ὁπλέκτοις νεανίαις τὸ στρατοῦ τῶν Ἑλλήνων ἔνδυσε τὴν κόρην κρατῆσαι. Ἡ δ' ὡς ἐφράσθη) αὕτη δὲ ἐπεὶ ἐφράσατο καὶ ἐνόησε, πρὸ τὸν λόγον ἐδήλωσεν· ὦ Ἕλληνες οἱ πορθήσαντες τὴν ἐμὴν πόλιν, ἐθελουσίως θέλω τεθνήξεσθαι. ὅρα ἵνα μή τις ἅψηται καὶ τοσεγγίσῃ τοῦ ἐμοῦ σώματος. παρέξομαι γὰρ τὸν λαιμὸν ἀκαρδίως τε καὶ ἀψόφως. ἀπολελυμένη δέ με τοῦ θεῶν ἀφέντες, κτείνατε, ἵνα ἐλευθέρα θάνω, καὶ μὴ δούλη δηλονότι. Ἐλεύθερος) ὁ ἀπολελυμένος, καὶ μὴ ὑπὸ δουλείαν. αἰ ἐλεύθερος δὲ ὅτι φειδωλείας, ὡ ἐναντίον ὁ ἐλευθέριος. ἡ δὲ συνταξις οὕτω. τοῦ θεῶν μεθέντες, καὶ ἀφέντες ἐμὲ ἐλευθέραν, καὶ αἴ ἐπν, κτείνατε, ὅπως θάνω ὡς ἐλευθέρα, καὶ οὐ δούλη.

οὕτω μὴ ἐλευθέραν αὐτὴ τοῦ αἴνου ἐκλυπεῖν. τὸ δὲ ἐλευθέρα, αὐτὴ τοῦ δούλη. ὡς δηλοῖ καὶ τὸ τῆς καταστυφῆς. εἰ γὰρ ἀληθῶν ἔκλαιον τοιαῦτης ἀπέθνησκεν, δουλικῶς αὖ καὶ οὐκ ἐλευθέρως τεθνάναι ἔδοξεν. Εν νεκροῖς γὰρ) ἐν τοῖς νεκροῖς γὰρ καλεῖσθαι δεδουλωμένη δεσποινα οὖσα, ἐν τρέπεται. Λαοὶ δ' ἐπέρρησαν) ὁ δὲ λαὸς ἤχησεν, ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ ἤχου τῶν ῥοθίων, ὁ δὲ βασιλεὺς Αγαμέμνων ἔλεξε τοῖς νέοις ἀφεῖναι τὴν παρθένον. Επέρρησαν] εἰκότως καὶ ἁρμοδίως εἴρηται ὅτι πλῆθος, ἤχον ἀσήμως ἤχησαν. ἐκ μεταφορᾶς τῶν κυμάτων ἡ λέξις. τὸ γὰρ πλῆθος ὁμοῦ βοῆσαι ἄγνωστον τοῖς ἀκούουσιν, ὅπερ καὶ λέγει.

Εἶπε μεθεῖναι παρθένον νεανίαις.
Οἱ δ' ὡς τάχιστ' ἤκουσαν ὑστάτην ὄπα, 555
Μεθῆκαν, οὗπερ καὶ μέγιστον ἦν κράτος.
Κἀπεὶ τόδ' εἰσήκουσε δεσποτῶν ἔπος,
Λαβοῦσα πέπλους ἐξ ἄκρας ἐπωμίδος
Ἔρρηξε λαγόνος εἰς μέσον παρ' ὀμφαλόν,
Μαστούς τ' ἔδειξε, στέρνα θ' ὡς ἀγάλματα 560
Κάλλιστα· καὶ καθεῖσα τοῦς γοῦν γόνυ,
Ἔλεξε πάντων τλημονέστατον λόγον·
Ἰδοὺ, τόδ' εἰ μὴ στέρνον ὦ νεανία
Παίειν τοθυμῇ, παῖσον. εἰ δ' ὑπ' αὐχένα
Χρῄζεις, πάρεστι λαιμὸς οὐτεστὴς ὅδε. 565

Dicebat vt dimitterent virginem adolescentibus.
Illi verò vt celerrimè audiuerunt summam vocem, 555
Dimiserunt, cuius & summum erat imperium.
Et postquam audiuit dominorum dicta,
Apprehendens peplos ex summo humero,
Rupit ile circa medium iuxta vmbilicum,
Mamillásque ostendit, pectoráque quasi statuæ 560
Pulcherrima: & flectens ad terram genu,
Dixit omnium miserabilissimum sermonem:
Ecce, hoc si quidem pectus ô iuuenis,
Ferire cupis, ferito: si verò sub ceruice
Volueris, adest iugulus paratus hic. 565

Οἱ δ' ὡς τάχιστ' ἤκουσαν) οὗτοι δ' ἐπὶ τάχιστα ἤκουσαν τῆς ἐσχάτης φωνῆς τοῦ βασιλέως. τέλος γὰρ πάσης ὑποταγῆς ὁ βασιλεύς. (καὶ Πίνδαρος, τόδ' ἔργον κορυφοῦν τῶν βασιλεύσι) μεθῆκαν. ὤφελε δὲ εἰπεῖν οὕτως. οἱ δὲ ἐπεὶ ἤκουσαν τῆς ὑστέρας φωνῆς, ἤγουν τῆς βασιλικῆς, μεθ' ὧν οὐδενὶ λέγειν ἔξεστιν, οὗ ἕνεκα βασιλέως μέγιστον ἦν κράτος, μεθῆκαν. ὁ δὲ αἰπηρόφρων. ἐπεὶ τάχιστ' ἤκουσαν, μεθῆκαν. ἔστι δ' ὁ γραμματισμὸς μᾶλλον ῥήτορι σωφρονῆ ἢ ποιητῇ. Κἀπεὶ τόδ' εἰσήκουσε) ἐπεὶ δὲ, ἀφ' οὗ δὲ ἤκουσε τοῦτο τὸ λόγιον τῶν δεσποτῶν, λαβοῦσα τὰ ἱμάτια, ἔρρηξεν ἀπὸ τῆς ἄκρας ἐπωμίδος μέχρι οἷόν τ' ὡς τάχιστα ἤκουσαν ὑστέρας τῆς ὄπα τοῦ Αγαμέμνονος, ὑστέραν ἐπήγαγε τοῦς τῆς ὄπα, αἰπηρόφρων ὄνομα θεὶς. σωφρονῆ δὲ τὸ τάχιστα, τοῦς τὸ μεθῆκαν. ἄλλως. οὕτως ὤφειλεν εἰπεῖν. οἷόν τ' ἐπεὶ ἤκουσαν ὑστάτην ὄπα, οὐ γὰρ καὶ μέγιστον ἦν κράτος, τάχιστα μεθῆκαν. ὁ δὲ αἰπηρόφρων. ἐπεὶ τάχιστ' ἤκουσαν, μεθῆκαν. ἔστι δ' ὁ γραμματισμὸς μᾶλλον ῥήτορι σωφρονῆ ἢ ποιητῇ. Κἀπεὶ τόδ' εἰσήκουσε) ἐπεὶ δὲ, ἀφ' οὗ δὲ ἤκουσε τοῦτο τὸ λόγιον τῶν δεσποτῶν, λαβοῦσα τὰ ἱμάτια, ἔρρηξεν ἀπὸ τῆς ἄκρας ἐπωμίδος μέχρι

τοῦ μέσου τῆς λαγόνος, καὶ ἔδειξε τὰ στήθη καθάπερ ἀγάλματα κάλλιστα. καὶ καταβαλοῦσα τοῦς γλῶ τὸ γόνυ, εἶπε λόγον ἀθλιώτατον πάντων τῶν λόγων δηλονότι. Επωμίδος) ἐπωμὶς τὸ ὑφέχον τοῦ βραχίονος· καὶ εἶδος ἐνδύματος. ἐνταῦθα δὲ τὸ τοῦτο δοκεῖ λέγειν. Εἰς μέσον) τὸ εἰς αὐτὴ τοῦ ἕως, καὶ τοῦ Δημοσθένει, πύτω φιλανθρώπως ἐχρώμεν εἰς τὴν δὲ τὴν ἡμέραν, αὐτὴ τοῦ μέχρι τῆς δὲ τῆς ἡμέρας. λάμβανε δὴ πῶς τὸ εἰς, καὶ τοῦς τὸ λαγόνας. κ.τ.λ. συνεκδοχήν. Ἰδοὺ τόδε) ἰδοὺ ὦ νεανία, εἰ μὴ τόδε τὸ στέρνον παίειν τοθυμῇ, παῖσον. εἰ δ' ὑπ' αὐχένα θέλεις, πάρεστι λαιμὸς ἀνωρεπὴς ὅδε.

Ο δ' οὐ θέλων τε καὶ θέλων, οἴκτῳ κόρης,
Τέμνει σιδήρῳ πνεῦμα δι' ἀρρόας,
Κρουνοὶ δ' ἐχώρουν· ἡ δ', καὶ θνήσκουσ', ὅμως
Πολλὴν τοθοῦνοιαν εἶχεν εὐχήμως πεσεῖν,
Κρύπτειν θ' ἁ κρύπτειν ὄμματ' ἀρσένων χρεών. 570
Επεὶ δ' ἀφῆκε πνεῦμα θανασίμῳ σφαγῇ,
Οὐδεὶς τὸν αὐτὸν εἶχεν Αργείων πόνον,
Αλλ' οἱ μὲν αὐτῶν τὴν θανοῦσαν, ἐκ χερῶν

Ille verò & nolens & volens præ commiseratione puellæ,
Secat ferro spiritus meatus.
Fontes verò fluebant. Hæc verò etiam moriens, tamen
Magnam solicitudinem habuit decenter vt caderet.
Et occultaret quæ occultare oculos virorum conuenit. 570
Postquam verò emisit spiritum lethali ex mactatione,
Nemo eundem habebat Græcorum laborem:
Sed alii eorum mortuam, ex manibus

Ο δ' οὐ θέλων) τὸ ἑξῆς, οὐ θέλων οἴκτῳ καὶ συμπαθείᾳ τῆς κόρης, τέμνει τὸν λαιμόν. ἐκ τούτου γὰρ πνεῖ τε καὶ ἀναπνεῖ τὸ αἷμα. Διαρρόας) τοῦς ἀρτηρίας, καὶ φλέβας τοῦ τῆς ἀναπνοῆς. διαρρόαι πνεύματος αἱ φλέβες, ἐν αἷς τὸ αἷμα διέρχεται ἐκ τῆς ἀρτηριῶν. διαφέρει δὲ ἀρτηρία φλεβός. τῆς τοῦ μὲν ἀρτηρίαν ἔχειν πνεῦμα πολύ, καὶ ἀπό κάτω κεῖσθαι τῆς φλεβός, αἷμα δὲ ὀλίγον. τοῦ δὲ φλέβα, αἷμα μὲν πολύ, καὶ ἄνω κεῖσθαι τῆς ἀρτηρίας, πνεῦμα δὲ ὀλίγον. Κρουνοὶ) σταλαγμοὶ δὲ τὸ αἷμα τοῦ, καὶ ἐκχυσις τοῦ πνεύματος. ἢ δὲ καὶ τοῦ ἀποθνήσκουσα, τοῦ μὴ θέλειν εἶχεν, ὡς τι ἀφρεπῶς καὶ ἀχήμως πεσεῖν καὶ κρύπτειν, ἃ τοῦ τοῦ κρύπτειν τὰ ὄμματα τῶν ἀρρένων. Τὸ κρύπτω μετὰ αἰτιατικῆς λέγεται καὶ τοῦς τὸ τοῦ σῶμα, καὶ τοῦς τὸ τοῦ γμα, ὡς κρύπτω σε τὴν ἐμαυτοῦ βυβλίον. Κρύπτειν δ' ἃ κρύπτειν ἐκ ὀλίγου πειρασθέντες ἀμελεῖσθαι τὸ χρεῖον τοῦτο, ὥστε τὴν ἀπεχοντο τοῦ τ' ἀληθὲς εἰπεῖν ἐξευρεῖν, ὅσον αὖ εἰ μὴ δὲ τὴν ἀρχὴν ὑπεκχαρικότας φανῆναι κτ' γνώμην σφίσιν ἐπῆλθε. δυοῖν γὰρ οὐσῶν τῶν αἰτιατικῶν, καὶ τὸ ῥηθοῦ καθεστῶτος ἐντεῦθεν ἐν σκότῳ βουλόμενοι συντεταχέναι, ἀναλαγάς τι ἐχρήσαντο, καὶ τοθέσεσιν ἔξωθεν, εἰς ἃ χρεὼν τὰ ὄμματα τῶν ἀρσένων κρύπτεσθαι φάσκοντες. ἐγὼ δὴ οὔτ' ἐκείνοις μεμφόμενος, καὶ τὸ δοκοῦν εἰπὼν ἐμαυτῷ, οἶμαι αὖ πάντα, ὅσοις ὀρθότητος ἐν λόγοις μέλει, ἐκ τοῦ ἀθέως ἀκούσαντας, ἡμῖν τῶδ' οὕτως ἔχειν ψηφίσασθαι. λέγων γὰρ ὁ Ταλθύβιος τὰ τοῦ τῆς κόρης, εἶτα ἐπήνεγκεν· ἡ δὲ καὶ θνήσκουσα, ὅμως τοῦ νοῦ εἶπε ἀχήμως πεσεῖν, καὶ κρύπτειν ἐκεῖνα ἃ χρεὼν ὄν κρύπτειν τὰ ὄμματα τῶν ἀρσένων. ὥσπερ γὰρ ἀφαιρῶ σε τὴν χλαμύδα φαιδῆ, καὶ στρῶ σε τὸ ἀρχύριον, εἶτα καὶ ἀμφοτέρα αἰτιατικῇ, καὶ ὁ ἀφαιρούμενος, καὶ ὁ ἀφαιρεῖται, καὶ ὁ στρούμενος, καὶ ὁ στρεῖται, οὕτω καὶ κρύπτω σε τὸ δὲ λέγεται,

ἔχων τίς κτῆμα, καὶ μόνος βουλόμενος ἀπολαύειν, κρύπτει τοῦτο τοῖς ἄλλοις. καὶ ἡ Πολυξένη γυνὴ οὖσα, εἰ καὶ τὸν θεὸν τοῦ θανεῖν ἔδει, ἀλλ' οὖν θεόνοιαν εἶχεν ἀγαμόνως ποιεῖν, καὶ τὰ αἰδοῦς ἄξια κρύπτειν, ἃ πρέπον ὄντι κρύπτειν παῖς παρθένος αἰδοῦς ὄψις, καὶ μὴ δεικνύναι. μαρτυρεῖ δὲ τούτου ἄλλα τε πολλὰ, καὶ τὸ τοῦ Σοφοκλέους. οὐ γὰρ σε δεῖ κρύπτειν με ἔπ. καὶ ἄλλος· μήτι με κρύψης τοῦτο, ὅσῳ μέλλω παθεῖν. Ἐπεὶ δ' ἀφῆκε] ἐπεὶ δὴ ἐξέπνευσε τὸν ψυχὸν ὑπὸ θανατηφοῦς σφαγῆς, οὐδεὶς ὑπὸ τῶν Ἀργείων εἶχε τὸν ὁμοίαν ἐργασίαν. ἀλλ' οἱ μὲν αὐτῶν ὑμνοῦντες αὐτὸν διὰ τὸ ἀθαρσὲς καὶ θύψυχον, φύλλοις καὶ ἀνθεσιν ἔβαλλον.

Φύλλοις ἔβαλλον. οἱ δὲ πληροῦσι πυρὰν
Κορμοὺς φέροντες τοῦ κίνους. ὁ δ' οὐ φέρων, 575
Πρὸς τὸν φέροντος τοιάδ' ἤκουε κακά.
Ἔστηκας ὦ κάκιστε, τῇ νεανίδι
Οὐ πέπλον, οὐδὲ κόσμον ἐν χεροῖν ἔχων;
Οὐκ εἴ τι δώσων τῇ θείᾳ θ' καρδίᾳ,
Ψυχήν τ' ἀείσῃ; τοιάδ' ἀμφὶ σῆς λέγον 580
Παῖδος θανούσης. θ' τεκνοπάτωρ δέ σε
Πασῶν γυναικῶν, δυσυχεστάτην ὁρᾶ.

Frondibus petebant: alij verò implent pyram
Stipites adferentes pineos. qui verò nihil adferebat 575
Ab adferente talia audiebat conuitia:
Stas ô ignauissime, ad honorem huius puellæ
Neque peplum neque ornatum in manibus habens?
Non vadis aliquid daturus valde animosæ
Generosissimæque? Talia verò de tua dicebant 580
Filia mortua. felicissimam verò prole te
Omnium mulierum, infelicissimam video.

Φύλλοις ἔβαλλον) Εὐριπιδείνης φησὶ περὶ τῆς υλλοβολίας, ὡς πάλαι χωρὶς ἄθλων ἀγωνιζομένων αἰθρώπων, τὴν νικήσαντα καθάπερ ἔθαπτον εἰσφέροντες ἐρρίπτον τοῦ θεατῶν, ὅπως ἕκαστος ἀπόρει. διὸ δὴ συνήθες ἐγίνετο κύκλῳ περιπορθούμενον, ἐπαγείρειν καὶ λαμβάνειν τὸ διδόμενον. οἱ μὲν οὖν ἐμπορθούμενοι διάφορα δῶρα τῶν λοιπῶν, οἱ μὲν ἐγγὺς καθήμενοι, στεφάνοις ἐπεπίθεσαν. οἱ δὲ αἰωτέρω, πόθεν ὅπερ ἦν λοιπὸν, ἔβαλλον τοῖς ἄνθεσι, καὶ φύλλοις. καὶ νῦν μὲν ὅτι τοῖς ὁπφανῶς ἀγωνιζομένοις, περιβάλλουσι ζώνας, πέπλα, χιτωνίσκους, πεπάσσεις, κρηπίδας. διὸ συνήθες κύκλῳ περιστοῦντας ἀγείρειν τὰ διδόμενα. ἕως μὲν οὖν ἐναγώνισμα κατ' τὸν ὀλυμπίαν ἦν, δαψιλῆς ἐγίνετο ἡ τοῦ δωρεῶν δόσις. πολυπλασιαζομένοις δὲ πόποις, τοῦτο ἐμειοῦτο εἰς πολλὰ καταμειζόμενα. καὶ τέλος ἡ φυλλοβολία κατελέφθη. Τοῦτο οὖν περὶ τοῖς χρόνοις Εὐριπίδου. ὁ γὰρ ποτε ὁ ἀγερμὸς τῆς φυλλοβολίας ἀπεδείχθη. φυλλοβολεῖται ὑπὸ τῆς Πολυξένης, ὥσπερ ἐν ἀγῶνι νικήσασα. ἐφυλλοβολοῦτο γὰρ μετὰ τὸ νικῆσαι, καθὰ καὶ περιέρηται. Οἱ δὲ] τινὲς ὑπὲ πλήρουν τὸν τάφον, βαστάζοντες δάδας ἐκ πθύκης. ὁ δὲ μὴ φέρων, πρὸς τὸν φέροντος τοιάδε κατηγορίας ἤκουε. ἔστηκας ὁ κάκιστε, οὔτε πέπλον, οὔτε καλλωπισμόν τινα διὰ χειρὸς φέρων ὑπὲρ τῆς νεανίδος, καὶ χάριν τῆς νεανίδος; οὐ πρθύσῃ δώσων τι τῇ μεγαλοψύχῳ καὶ ἀκαρδίῳ θεωτῶς; καὶ κατὰ τὸν ψυχὴν ἀνδρείᾳ; τοιαῦτα ἔλεγον περὶ τῆς θυγατρός σου ἀποθανούσης, τὸν ἀγονωτάτην δὲ πασῶν γυναικῶν, ἀθλιωτάτην βλέπω. Οὐκ εἴ τι δώσων) οἱ μὲν λέγουσι τὸ εἰ, αἰτιατικὸν

πρθύσῃ. οἱ δὲ, αἰτιατικὸν ὑπαρκτικὸν. οὕτως, Οὐκ δώσῃς. περιφερόμενος ὁ Ἀτικὴ, βέλτιον δὲ τὸ εἰ καὶ οὐχ ὑπαρκτὸς δώσων τι, τουτέστιν οὐ θεωρῶν.

Χο. Δεινόν τι πῆμα Πριαμίδαις ἐπέζεσε,
Πόλει τε τῇ μῇ. θεῶν ἀναγκαῖον τόδε.
Εκ. Ὦ θύγατερ, οὐκ οἶδ' εἰς ὅ, τι βλέψω κακῶν 585
Πολλῶν παρόντων. τὸν δ' ἄψομαι τινός,
Τόδ' οὐκ ἐᾷ με. τὸν δ' καλεῖ δ' ἐκεῖθεν αὖ
Λύπη τις ἄλλη, δεύτερος κακῶν κακός.
Καὶ νῦν τὸ μὲν σὸν ὥστε μὴ στένειν παθεῖν,
Οὐκ αὖ δυναίμην ἐξαλείψασθαι φρενός. 590
Τὸ δ' αὖ λίαν παρεῖλες, ἀγγελθεῖσά μοι
« Γενναῖον. Οὐκοῦν δεινὸν, εἰ γῆ μὲν κακή,
« Τυχοῦσα καιροῦ θεόθεν, εὐσταχυν φέρει,
« Χρηστὰ δ' ἁμαρτοῦσ' ὧν χρεὼν αὐτὸν τυχεῖν,
« Κακὸν διδοῦσι καρπόν. αὐθ' ὁ πονηρὸς δ' ἀεὶ 595
« Ο μὲν πονηρὸς, οὐδὲν ἄλλο πλὴν κακός.
« Ο δ' ἐσθλὸς, ἐσθλός· οὐδὲ συμφορᾶς ὕπο
« Φύσιν διέφθειρ', ἀλλὰ χρηστὸς ἐς' ἀεί·
« Ἆρ' οἱ τεκόντες ἀμφὶ φέρουσιν, ἢ τροφαί;

Cho. Sæua quædam clades Priamidis accensa est,
Vrbique meæ. deorum necessitas *est* hæc.
Hec. O filia: non scio ad quod respiciam malorum 585
Multis præsentibus. quum enim attingo aliquod,
Aliud non sinit me: auocat verò inde rursus
Mœror quis alius successor malorum in malis.
Et nunc tuam quidem ne gemam cladem,
Haud queam delere ex mente. 590
Hoc verò rursus valde mitigasti nuntiata mihi
« Generosa. Non igitur mirum, si terra quidem mala,
« Nacta bonum cælum diuinitus bonam segetem fert:
« Bona verò, frustrata iis quæ conueniebat consequi,
« Malum profert fructum. Inter homines verò semper 595
« Malus nihil aliud quàm malus,
« Bonus autem bonus: neque præ calamitate
« Ingenium perdit, sed bonus est semper.
« Numnam parentes præstant, an educationes?

Δεινόν τι πῆμα) χαλεπὴ, τις αὕτη βλάβη τοῦ θεοῦ. ἤγουν ἧς αἴτιοι οἱ θεοὶ, ἀπαραίτητος. λέγει δὲ τὸν ἑαυτοῦ ἄλωσιν, ἐπῆλθε τοῖς Πριαμίδαις, καὶ τῇ πόλει τῇ ἐμῇ. τὸ δὲ ἐπέζεσεν, αἰτιατικὸν ἐπήρθη, καὶ ἠυξήθη, ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ ζέοντος ὕδατος ἐν τοῖς λέβησι, καὶ ἐπαιρομένου ἐν τῷ ζέειν. Ὦ θύγατερ οὐγινώσκω εἰς ὅπερ τοῦ κακῶν θεάσομαι πολλῶν ὑπαρχόντων. ἐὰν δὲ προσεγγίσω τινός, τὸ ἕτερόν με οὐκ ἀφίησιν. ἐφέλκεται δὲ ἀπὸ τοῦ ἑτέρου μέρους διάδοχος, κακῶν πρεσβύτερον δη

Universidad de Deusto
Biblioteca

λογοῦ κακοῖς ἑτέροις ἐπιγραμμένοις, καὶ γνῶ τὸ μὲν σὸν πάθος οὐκ ἂν δυναίμην ἐξαλείψαι ἀπὸ τῆς φρενὸς, ὥστε μὴ γένεσιν αὐτῷ δηλονοῦν. τὸ δὲ λίαν γένεσιν ἐμὲ, καὶ θρῴσκειν ἀφεῖλες ἀγγελθεῖσα μοι γυναῖα, καὶ μεγαλόψυχος. Οὐκοῦν δεινὸν οὐ θαυμαστὸν φησὶν, ὅταν κακὴ γὴ τυχοῦσα ἀκρασίας αἔρων, τάχιον φέρῃ καλόν. ἡ δὲ ἀγαθὴ τοὐπὶ ἀποτυχοῦσα, καρπὸν κακὸν φέρῃ. οὐ δὲ τοῖς ἀνθρώποις τοῦτο ὃν ἔστιν ἰδεῖν, ὅτι τὸ ὂν φύσεως οὐ μεθίσταται. ὁ γὰρ κακὸς ἀεὶ κακὸς ἔστι, καὶ ὁ ἀγαθὸς ἀεὶ ἀγαθὸς, κἂν ἀτυχήμασι πεσεῖσι. τοῦτο δὲ φησὶ, θαυμάζουσα τὴν Πολυξένην. Ἀρ' οἱ πικόντες] ὥσπερ ἀπορουσα ἡ Ἑκάβη τοῦτο φησὶν, ἆρα τὸ γηρᾶσθαι τινὰ ἀγαθῶν γονέων σωτηρίαν τοῦ τὲ ἔτι) τοῦ χρηστὸν, ἢ τὸ παῖδ' δοῦναι, καὶ ἀγρεγῆς οὐκ ἀγθηνοῖς λαχεῖν. ἐν δὲ τῷ λέγειν, ἔχει δή τι καὶ τὸ τραφῆναι καλῶς δίδαξιν ἐσθλοῦ, φαίνεται τὸ μὲν τῶν γονέων τροφὴν, τὸ δὲ τῆς παῖδ' δύσεως ἐν δευτέρῳ τίθεσθαι. Ἀρ' οἱ πικόντες] ἆρ' οἱ πικόντες διαφορὰν ἔχουσιν, ἢ τοι τὴν ἐναλλὰξ ποιοῦσιν, ἢ αἱ αἱ αὐτοφαί.

"Εχει γέ μὲν τοι καὶ τὸ θρεφθῆναι καλῶς, 600
« Δίδαξιν ἐσθλοῦ. τοῦτο δ' ὦ τις εὖ μάθοι,
« Οἶδε τόγ' αἰσχρὸν, κανόνι τῷ καλοῦ μαθών.
Καὶ ταῦτα μὲν δὴ νοῖς ἐτόξευσεν μάτην.
Σὺ δ' ἔλθε, καὶ σήμηνον Ἀργείοις τάδε.
Μὴ θιγγάνειν μου μηδέν', ἀλλ' εἴργὲν ὄχλον 605
« Τῆς παιδός. Εν γὰρ μυρίῳ στρατεύμασι
« Ἀκόλαστος ὄχλος, ναυτικὴ τ' ἀναρχία,
« Κρείσσων πυρός· κακὸς δ' ὁ μή τι δρῶν κακόν.
Σὺ δὴ' αὖ λαβοῦσα τεῦχος, ἀρχαῖα λάτρι,
Βάψασ', ἔνεγκε δεῦρο, ποντίας ἁλὸς 610
Ὡς παῖδα λουτροῖς τοῖς πανυστάτοις ἐμὲ,
Νύμφιον τ' ἄνυμφον, παρθένον τ' ἀπάρθενον,

« Habet equidem quodammodo & educatio honesta 600
« Doctrinam honestatis. Illud verò siquis bene didicerit,
« Nouit quoque turpe, ex regula honesti cognoscens.
Et hæc quidem mens eiaculata est frustrà.
Tu verò vade, & indica Argiuis hæc:
Ne attingat meam quisquam, sed arceant multitudinem 605
« A filia. In infinito enim exercitu
« Indomita turba, nauticáque licentia
« Violentior igne. malus verò *habetur* qui non aliquid facit mali.
Tu autem accipiens vrnam, antiqua ministra,
Intingens, adfer huc, marino salo 610
Vt filiam lauacris postremis meam,
Sponsam sine sponso, virginémque non virginem

Εχει γέ τι] αὐτὴ τὸ παρέχει καλόν τι καὶ τὸ ἀναστρεφῆναι καλῶς, δίδαξιν καὶ γνῶσιν ἀγαθοῦ. τὸ δὲ, ἤτοι τὸ καλῶς ἀναστρεφῆναι, ἢ τὸ ἐσθλὸν, καὶ μάθοι τις καλῶς, οἶδε τὸ ἀστρεπὲς, μαθὼν τὴν διδασκαλίαν τοῦ καλοῦ. καὶ ταῦτα μὲν ἐν νοῖς ἀπέρριψε μάτην. σὺ δὲ ὁ Ταλθύβιε ἄπελθε, καὶ εἰπὲ τοῖς Ἀργείοις τάδε, μὴ ἅπτεσθαι τῆς παιδός μου μηδένα, ἀλλὰ κωλύειν καὶ ἀποσοβεῖν τὸν

ὄχλον. ἐν γὰρ πολλῷ στρατεύματι, ὄχλος ἀκόλαστος καὶ ἀταξία, ἡ ναυτικὴ τε ἀναρχία καὶ καὶ ἀνυπαξία, κρείσσων καὶ ἰσχυροτέρα πυρός. Κακὸς δὲ ὁ μή τι δρῶν) κακὸς ὀνομάζεται τοῦτο τοῖς ναύταις, ὁ μὴ σπὼ αὐτῆς δρῶν τὶ κακὸν, ἢ ὡς οὐχ ἑπόμενος αὐτοῖς, καὶ τὰ αὐτῶν τοιαῦτα ἀρίστα. σὺ δὲ ὦ δούλη παλαιὰ, λαβοῦσα τὸ ἀγγεῖον βάψασα, ἄγειν γεμίσασα, κόμισον ὧδε, ὕδωρ δηλονότι, ἀπὸ τοῦ ὠκεανοῦ μέρους τῆς θαλάσσης. ἵνα τὴν ἐμὴν τὴν κακόνυμφον νύμφιον, καὶ κακοπάρθενον παρθένον λύσω ἐν λουτροῖς πανυστάτοις. Βάψασα) βάπτειν δεῖ τὸ χαλᾶν τὶ εἰς ὕδωρ, ἢ εἰς ἕτερόν τι ὑγρόν. ὅμοιον δὲ τοῦτο τὸ ἔφαγε τοῦ ἄρτου, καὶ ἔπιε τοῦ οἴνου. Παρθένον τ' ἀπάρθενον) οἱ τὸ ἀπάρθενον, αἰτὶ τοῦ κακοπάρθενον φασὶν. ἐμοὶ δὲ οὐχ ὅτω δωκεῖ, ἀλλ' εἰ ποῦσα νύμφην τ' ἄνυμφον, νύμφην μὲν ὡς μνηστευθεῖσ' ὦ Ἀχιλεῖ, ἄνυμφον δὲ ὡς τὴν μνηστείας μὴ τελεσθείσης. ἐπιγαγὲ πρὸς μὲ τὴν νύμφην. τὸ ἀπάρθενον. πρὸς δὲ τὸ ἄνυμφον, τὸ παρθένον.

Λούσω· προθῶμαί θ' ὡς μὲν ἀξίαν, πόθεν;
Οὐκ ἂν δυναίμην· ὡς δ' ἔχω. τί γὰρ πάθω;
Κόσμον τ' ἀγείρασ' αἰχμαλωτίδων πάρα, 615
Αἵ μοι πάρεδροι τῷδ' σ' ἔσω σκιωμάτων
Ναίουσιν, εἴ τις τοῖς νεωστὶ δεσπότης
Λαθοῦσ' ἔχει τι κλέμμα τῷδ' αὐτῆς δόμων.
Ω σχήματ' οἴκων, ὦ ποτ' εὐτυχεῖς δόμοι,
Ω πολεῖς ἔχων, κάλλισά τ' εὐτεκνώτατε 620
Πρίαμε, γεραιά τ' ἡδ' ἐγὼ μήτηρ τέκνων.
Ως εἰς τὸ μηδὲν ἤκομεν, φρονήματος
Τοῦ πρὶν στερέντες. εἶτα δὴ τ' ὀγκούμεθα,
Ο μὲν τις ἡμῶν, πλουσίοις ἐν δώμασιν,

Lauem: proponámque vt quidem digna est, vnde?
Non possum: *faciam* vt possum. quid enim agam?
Ornatum colligens à captiuis mulieribus 615
Quæ mihi assistentes hæc intro tentoria
Habitant: si quæpiam nouos dominos
Latens, habet quoddam furtum ex sua domo.
O species ædium, ô olim felix domus,
O plurima tenens pulcherrimáque, felicissime liberis 620
Priame, anúsque ego mater liberorum,
Quàm ad nihil deuenimus, superbia
Priori spoliati? Deindè tamen tumescimus:
Aliquis quidem nostrum diuitibus in domibus,

Προθῶμαι πρὸς τὸ μέσον θήσω, ὡς μὲν ἀξία ἐστὶ δηλονότι. πόθεν, οὐδαμῶς δυναίμην. τὸ πόθεν, καὶ τὸ οὐδαμῶς ταυτὸ σημαίνει, διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο, ὅτι τὸ μὲν πόθεν, ἐμφαίνει ἐρώτησιν τινά. τὸ δὲ οὐδαμῶς, πλείαν ἀποφασιν. ὡς δὲ ἔχω καὶ δυνάμαι ποιήσω. πόθεν ταῦτα λέγει, ἀποβλέπουσα πρὸς τὴν παρεδρεύουσαν αὐτῇ θεσσαλὴν αἰχμαλωτίδα, καὶ τὴν τῶν γυναικῶν ἀπειρίαν. σὺ δὲ ὁ ποιῶν τὶ, πάρεδρον τινὰ, κατ' αὐτὸ τὸ ποιεῖν, κόσμον ἀγείρας, καλλωπισμὸν ἀγείρασα πρὸς τὴν αἰχμαλω-

ὕδωρ, αἱ οἰκοῦσιν ἔνδον τῶνδε τῆς σκιωῶν, σύν-
οικοι ἐμοί. ἐαν τις λαθοῦσα τις νεωστὶ δεσπότις,
ἤγουν τοῖς Ἑλλῆνας, ἔχῃ τι κλέμμα ἀπὸ τῆς ἑαυ-
τῆς δόμων, κόσμον τῆς αἰχμαλωτίδων λέχη,
χρυσία ἱμάτια, καὶ ἄλλ' ἄττα, ἵνα δὴ μή τις αὐ-
τῇ ἐναντιωθῇ, ὡς αἰχμαλώτιδες, οὐδὲν οὐδ' ὁ-
τιοῦν κέκτηται φησὶν, εἴ τις ἔλαθε τοῖς ἑαυ-
τῆς δεσπόταις ἔχων τι τῆς οἰκείων, κλέψασα τῦτο
τοῖς δεσπόταις, καὶ μὴ ὑπὸ ὀκείνων ἀφαιρεθεῖσα. Ω χρῆματ' οἴκων) ὦ καλλωπισμοὶ τῆς οἴκων, ὦ δόμοι οἱ ποτὲ δυτυχεῖς, ὦ Πείαμε δυτεκνώτατε, ὁ ἔχων πλεῖστα, καὶ πολλὰ, καὶ κάλλιστα, ἡ γεραιά τε ἐγὼ αὐτὴ ἡ μήτηρ τῆς τέκνων, λίαν ἤλθομεν εἰς τὸ μηδὲν, στερηθέντες τῆς τοιούτου ἐπαρσεως, εἶτα δῦπα καὶ ἐπαιρόμεθα, ὁ μὲν τις ἐν δώμασι πλουσίοις, ὁ δὲ τῖμος κεκλημένος ἐν πολίταις. τὰ δὲ ὁ πλοῦτος καὶ τὸ τοιαῦτα, οὐδὲν εἰσὶ δηλονότι, μάτην αἱ φροναὶ τῆς λογισμῶν. καὶ ἡ μεγαλορρημοσύνη. ὀκεῖνος δὲ ὅστις ἀτυχέσαπος, ᾧ τινι καθ' ἡμέραν, ἤγουν κατὰ τὸν χρόνον, μηδὲν ὑπάρχει κακόν. Αλλως. ὦ χρῆματ' οἴκων. ἀποδοῦσα ἡ Εκάβη τοῦς τὴν τοιαύτην αὐτῆς τύχην, καὶ τὸν νῦν δουλείαν, φησὶ, τῆς πραγμάτων ὄντως ἐχόντων, καὶ ὅ μὲν τοιοῦτον ἀδάιμονος, νῦν δυσυχεῖς, ὅ δὲ πρὶν δυσυχεῖς, νῦν ἀδάιμονος. εἶτα ἐπαιρόμεθα, ὁ μὲν ἐν πλούτῳ, ὁ δὲ ἐν πολλῇ τιμῇ. ταῦτα δὲ πάντα, ὅ, τε πλοῦτος, καὶ ἡ δόξα, τάτ' ἄλλα τοιαῦτα, οὐδέν ἐστιν, ἄνω καὶ κάτω τῆς τύχης Εὐρίπου δίκην ἰούσης. τὸ δὲ εἶτα, ἢ κατ' ἐρώτησιν, ἢ ἀποφαντικὸν, καὶ συλλογιστικὸν, τὸ δὲ ἄλλως φρονοῦσιν, βουλεύματα, ἤτοι διανοήματα. τουτέστι ματαίως φρονοῦσι περὶ τούτων οἱ ἄνθρωποι. τὸ γὰρ φρονοῦσιν βουλεύματα, ἀντὶ τῦ φρονοῦσι, τοῦ φερφερστικῶς.

Ο δ' ἐν πολίταις τίμιος κεκλημένος. 625
« Τάδ' οὐδέν. Αλλως φρονοῦσιν βουλεύματα,
« Γλῶσσης τε κόμποι. Κεῖνος δ' ὀλβιώτατος
« Οτῳ κατ' ἦμαρ τυγχάνει μηδὲν κακόν.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Εμοὶ χρῆν συμφορὰν,
2 Εμοὶ χρῆν πημονὰν γενέσθαι. 630
3 Ιδαίαν ὅτε τοῦτον ὕλαν
4 Αλέξανδρος εἰλατίνων

Alius verò inter ciues pretiosus vocatus. 625
« Hæc nihil *sunt* quàm *mania* curarum consilia
« Linguæque iactantiæ. Ille verò felicissimus
« Cui de die in diem nihil accidit mali.

EPODICA.

Strophe.

Cho. 1 Mihi oportebat infelicitatem,
2 Mihi oportebat cladem accidere. 630
3 Idæam quando primùm syluam
4 Alexander abietinam

Εμοὶ χρῆν συμφορὰν] ἤτοι ἀπέκειτο γενέσθαι βλάβην, ἐξ ὀκείνου τῦ καιροῦ δηλονότι, ὅτε κατὰ τὸν ἀρχαῖον ἔκοψεν ὁ Αλέξανδρος ὕλην ὀπὸ ἐλάτης δένδρων, πλεῦσαν δὴ τὸ κῦμα τὸ θαλάσσιον δι' ἀπὸ λέκτρα τῆς Ελένης, τὸν ὡραιοπέτην ὁ λαμπρὸς βλέπει ἥλιος. πόνοι γὰρ καὶ εἰς ἀγκαὶ ὀδυκρατέστεροι τῶν πόνων κυκλῦσιν, ἡμᾶς δηλονότι. κοινὸν δὲ κακὸν ἀφανιστικὸν ἐξ ἰδίας μανίας ἐπῆλθε τῇ Τροϊκῇ γῇ. συμφοραί τε, ἀπ' ἄλλων συμφορῶν δηλονότι. ἐκρίθη δὲ, αἰδὶ τῦ διεκρίθη ἡ ἔρις. Αν) ἀπὸ τῦ δι' ὧν ἔριν ἐδίκασεν ἐν τῇ Ιδῃ παῖς Ῥέας θυγατέρας τῶν θεῶν ὁ βυκόλος Αλέξανδρος, ὅτε

δρος, ὅτε πολέμῳ καὶ φόνῳ καὶ βλάβῃ τῆς ἐμῆς οἰκουμένης. Εμοὶ χρῆν συμφορὰν) τὰ παῖδα εἴδη τῶν χρῶν, καλεῖται ἐπωδικά. ἐπωδικὰ δέ ὅστι ὡς Ηφαιστίων φησὶν, ἐν οἷς ὁμοίοις αἰόμοιόν τι ὀπφέρει. ἐπ' ἔλαττον μὲν πιὸ τῶν ἀριθμῦ, ἤτοι τροφῆς, αὐξιτροφῆς, καὶ ἐπωδοῦ, ὀκ αὐξήσοιτο τοιῦτον. ὅτι πλεῖον δὲ, οὐδὲν κωλύει ὀκπίνεσθαι. γίνεται δὲ ὥσπερ τειας ἐπωδικὴ, ὅτω καὶ πεντας, καὶ πεντὰς, καὶ ὅτι πλεῖον. ἔστι δὲ τὰ παρόντα τειας ἐπωδικὴ, καὶ εἰσὶ τῶν μὲν τροφῆς τὰ κῶλα δ', καὶ τὰ τῶν αὐξιτροφῆς τοσαῦτα. τὸ α' ἀντιστικὸν ἡμιόλιον ἐξ ὀπτείου α', καὶ ἰάμβυ. τὸ β' ὅμοιον ἀντιστικὸν δίμετρον ὑπὸ καταληκτὸν, ἐξ ὀπτείου α' διιάμβυ καὶ συλλαβῆς. τὸ γ' ὅμοιον ἐξ ὀπτρίου καὶ διιάμβυ καὶ συλλαβῆς. τὸ δ' δίμετρον ἀκαταλήκτον πολυσημάντον, Πειαστειον καλούμενον, ἐξ ἀντιστρόφου καὶ χειαμβυ. τὸ ε' τροχαϊκὸν, δι' τὸ ἐξῆς πενθημιμερὲς, ὀκ δύο χορείων, ἤτοι πειβραχέων καὶ συλλαβῆς. τὸ ς' τροχαϊκὸν, ἰωφαλικὸν, ἤτοι δίμετρον ὑπὸ κατάληκτον, ὀκ παίωνος τρίπου διιάμβυ καὶ συλλαβῆς. εἰ δὲ βούλει ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς ὀκ δύο ἀναπαίστων καὶ ἰάμβυ. εἰ δὲ βούλει ἀναπαιστικὸν δίμετρον βραχυκαταλήκτον. τὸ ζ' ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος δίμετρον ὑπὸ καταλήκτον, ὀκ παίωνος τείου διιάμβυ καὶ συλλαβῆς. εἰ δὲ βούλει, ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς ἐκ δύο ἀναπαίστων καὶ ἰάμβυ. εἰ δὲ βούλει, ἀναπαιστικὸν δίμετρον βραχυκαταλήκτον τὸ η', χοριαμβικὸν ἡμιόλιον. εἰ δὲ βούλει, δακτυλικὸν πενθημιμερὲς, ὅτι τῷ πέλει τροφῆς καὶ αὐξιτροφῆς παράλληλος.

5 Ετεμε θ', ἅλιον ὑπ'
6 Οἶδμα ναυσολήσων
7 Ελένας ὅτι λέκτρα, τὰν καλ- 635
8 λίστᾶν ὁ χρυσοφαὴς
9 Αλιος αὐγάζει.

Αντιστροφή.

1 Πόνοι γὰρ, καὶ πόνων
2 Ανάγκαι κρείσσονες κυκλοῦντα.
3 Κοινὸν δ' ἐξ ἰδίας αὐόιας 640
4 Κακὸν τᾶς Σιμουντίδι γᾶς
5 Ολέθριον ἔμολε,
6 Συμφορὰ τ' ἀπ' ἄλλων.
7 Εκρίθη δ' ἔρις, αὐ ἐν Ιδᾳ

5 Secabat, ſalum per
6 Tumidum nauigaturus
7 Helenæ ad thalamos, quam pul- 635
8 cherrimam auricomus
9 Sol radiis ſuis aſpicit.

Antiſtrophe.

1 Labores enim & laboribus
2 Neceſſitates validiores vndique circumdant.
3 Publicum ex priuata amentia 640
4 Malum Simoenticæ terræ
5 Exitiale venit,
6 Calamitásque ab aliis.
7 Iudicata eſt verò lis, quam Ida

Εκρίθη δ' ἔρις] ὁ Πηλέως καὶ Θέτιδος γάμῳ, τῶν θεῶν κεκλημένων θεῶν, Ηρας, Αθήνας, Αφροδίτης, σὺν ἄλλοις θεοῖς, ἐπὶ τῷ ἔριν οὐκ εἶχεν ὁ γάμος, δυσχεραίνασα, μῆλον καταστοχάζ-

Universidad de Deusto
Biblioteca

ζει χρυσοῦν, ἐν ᾧ τῇ καλῇ τὸ μῆλον ὀπτρεάψα-
σα, αἰνεσᾶσα ὅτι τοῦ τέρους, ῥίψει τοῦτο ᾠδὴ
ταῖς τρισὶ θεαῖς. αἱ δὲ αἱ αγοῦσαι τὸ μῆλον, ἤρι-
ζον πρὸς ἀλλήλας, ἑαυτῷ ἑκάστη καλλίω τῆς
ἄλλης λέγουσα. ἀπελθοῦσαι οὖν ᾠδὴ τῷ Διί,
ἠξίουν αὐτὸν τῇ μᾶλλον ὡραίᾳ διδόναι τὸ μῆ-
λον. ὁ δὲ τῷ κρίσιν ἀποφηνάμενος, τῷ μὲν δόξαι
τῷ χαίειν ταυτῷ πεποιῆσθαι, καὶ οὐκ εἰκότως. εἴτε
γὰρ ἐδεδώκει τῇ Ηρᾳ, ὡς γυναικὶ ἂν δεδωκέναι
ἐπηγείλατο. εἴτε τῇ Αθηνᾷ, ὡς παρθένῳ· εἴτε τῇ
Αφροδίτῃ, ἀδελφῷ ἂν ὑμῶν ἔδοξεν. ὅπερ ἂν δεδοικὼς,
καὶ τῆς αἰτίας ἔξω γενέσθαι βουλόμενος, καθίζει κριτὴν τῶν
θεῶν Αλέξανδρον τὸν
Πριάμου, βουκόλον ὄντα. τότε παρ' αὐτὸν αἱ
θεαὶ σὺν Ερμῇ Διὸς ὀπτῆρι πέμψαντος ἐκέλευον τῇ
κάλλει νικώσῃ τὸ μῆλον δωρήσασθαι, ἐπαγγελόμεναι καὶ μείζους δώσειν αὐτῷ δωρεὰς, εἰ μὲν πρὸς ἐκείνην, καὶ μὴ πρὸς ταύτην νεύσειν τῇ κρίσει. ἡ μὲν γὰρ Ηρα βασιλείαν, αὐτῷ μὴ στερηθεῖσα, ὑπέσχετο, ὡς ἔφορος τοῦ γένους. Αθηνᾶ δὲ, ἐν πολέμῳ κρατεῖν, & μηδενὶ τῶν αὐτοπάλων ἡττᾶσθαι. πολεμικὴ γὰρ ἡ θεός. Αφροδίτη τοῦ Ελένην παρεπείνει, ἣ δὲ ἐκείνης γενέσθαι τὸν ἄνδρα. καὶ νικᾷ, καὶ λαμβάνει τὸ μῆλον ἄθλον ὧν ἐπηγγείλατο. τὰ δὲ λοιπὰ, πεῖσαι τοῦ ἄνδρα ἀκολουθῆσαι αὐτῷ, εἰς πρὸς Λακεδαίμονα ἀφίκοιτο. ναῦς οὖν Φερέκλου κατασκευάσαντος αὐτῷ ὀπτᾶς, ἀνάγεται πρὸς τοῦ Σπάρτην. καὶ καταρκὼς ἐκεῖ, καὶ τοῦ Ελένην λαβὼν, ἀπῆλθε πάλιν εἰς Ιλιον.

8 Κρίνει τρισσὰς μακάρων 645
9 Παῖδας ἀνὴρ βουτᾶς.

Επῳδός.

1 Επὶ δορὶ καὶ φόνῳ, καὶ ἐμῷ
2 Μελάθρων λώβᾳ.
3 Στένει δὲ καὶ τις ἀμφὶ τὸν
4 Εὔρρουν Εὐρώτᾳν 650
5 Λάκαινα πολυδάκρυτος
6 Εν δόμοις κόρα·
7 Πολιόν τ' ὀπὶ κρᾶτα μήτηρ,

8 Iudicauit inter tres beatorum 645
9 Filias vir paſtor:

Epodus.

1 Ad bellum, ad necem, & mearum
2 Aedium exitium.
3 Gemit verò & aliqua circa
4 Pulchrè fluentem Eurotam 650
5 Lacæna lacrymis confecta
6 Domi puella:
7 Canúmque in caput mater,

Επὶ δορὶ καὶ φόνῳ) τοῦτο καλεῖται ἐπῳδὸς, διὰ τὸ ἐπᾴδεσθαι τῇ στροφῇ, καὶ τῇ ἀντιστροφῇ, ἤγουν μετὰ τοῦ στροφοῦ ἄδεσθαι. ἰστέον δὲ, ὅτι τοῦ μὲν στροφοῦ κινούμενοι πρὸς τὰ δεξιὰ οἱ χορευταὶ ἦδον, τοῦ δὲ ἀντιστροφοῦ πρὸς τὰ ἀριστερά. τοῦ δὲ ἐπῳδὸν ἱστάμενοι ἦδον. ἐδήλου δὲ ὡς φασὶν ἡ μὲν στροφὴ, τοῦ οὐρανοῦ ὁν τῶν ἑωῶν πρὸς τὰ δυτικὰ μέρη κίνησιν. ἡ δὲ ἀντιστροφὴ, τοῦ τῶν πλανητῶν, ὡς ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἕω γινομένου. ἡ δὲ ἐπῳδὸς τοῦ τῆς γῆς στάσιν, ἱστάμενον τῶν χορευτῶν ἀδομένων. ἔστι δὲ τῆς παρούσης ἐπῳδῆς τὰ κῶλα ια'. τὸ α' ἰωνικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ὁν παίωνος γ' ἀπὸ ἰωνικοῦ τροχαϊκῆς συζυγίας, ἤτοι διτροχαίου, καὶ ἰαμ-

βου. τὸ β' ἀναπαιστικὸν μονόμετρον. τὸ γ' ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ δ' δακτυλικὸν, ἢ ἀναπαιστικὸν πενθημιμερές. τὸ ε' παιωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ὁν παιώνων δ' δεύτερον δύο. τὸ ς' τροχαϊκὸν πενθημιμερές. τὸ ζ' ἰωνικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ὁν παίωνος γ' ἀπὸ τοῦ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος ἰαμβικῆς συζυγίας, ἤτοι διϊάμβου καὶ συλλαβῆς. τὸ η' ὀλιγοχρεαμβικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ὁν διϊάμβου χρεάμβου καὶ διϊάμβου διὰ τοῦ ἀδιάφορον. τὸ θ' τροχαϊκὸν ἰδυφαλικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ ι' ἰωνικὸν ἡμόλιον, εἰ δὲ βούλει παιωνικὸν, ὁν παίωνος β', καὶ δύο συλλαβῶν. τὸ ια' ὅμοιον δίμετρον καταληκτικὸν, ὁν παίωνος δ' καὶ βακχείου. εἰ δὲ βούλει τροχαϊκὸν ἰδυφαλικὸν, τὸ α' ποδὸς χορείου, ὀλίγον τοῦ τέλους κορωνίς, εἴπερ ᾠδῆς γράφος. ταῦτα γὰρ τὸ τέλος τῆς ἐπῳδοῦ σημεῖα. στένει δὲ καὶ τις) στενάζει δὲ ἐν τοῖς οἴκοις καὶ τις κόρη πάλαινα πολύδακρις εἰς τὸν Εὐρώτᾳν ποταμὸν τὸν πολύρροον, μήτηρ τε πόθεν χεῖρα ὀπὶ κρᾶτα λελυκασμένον, ἕνεκα τῶν θανόντων τέκνων, δρύπεται τε καὶ ξαίνεται τοῦ παρειὰ ποιοῦσα τὸν ὄνυχα αἱματωμένον διὰ τῶν παρειῶν.

8 Τέκνων θανόντων, τίθεται
9 Χέρα· δρύπεταί τε παρειὰν, 655
10 Δίαιμον ὄνυχα
11 Τιθεμένα παραγμοῖς.

ΙΑΜΒΟΙ.

Θερ. Γυναῖκες, Εκάβη ποῦ ποθ' ἡ παναθλία
Η παντὸς νικῶσ' ἄνδρα, καὶ θῆλυν γονὰν
Κακοῖσιν; οὐδεὶς στέφανον ἀφαιρήσεται. 660
Χο. Τί δ' ὦ τάλαινα, σῆς κακογλώσσου βοῆς,
Ως οὔποτ' δὲ δεῖ λυπρά σου κηρύγματα;
Θερ. Εκάβῃ φέρω τόδ' ἄλγος. Εν κακοῖσι δ'
« Οὐ ῥᾴδιον βροτοῖσιν εὐφημεῖν στόμα.

8 Liberis mortuis, ponit
9 Manum, laniátque genam, 655
10 Cruentum vnguem
11 Reddens lacerationibus.

Ancilla.

Anc. O mulieres, Hecuba vbinam eſt infeliciſſima,
Quæ omnes vincit viros & muliebrem progeniem
Calamitatibus? nemo coronam ei præripiet. 660
Cho. Quid verò, ô miſera tuo linguæ ominoſæ clamore?
Vt nunquam dormiunt triſtia tua præconia?
Anc. Hecubæ affero hunc dolorem. In malis verò
« Non facile hominibus læta dicere ore.

Τέκνων θανόντων) οὐ μόνον αἱ Τρωάδες θρηνοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τῶν Ελλήνων ὀλίγαι γυναῖκες, ἡ ἰδοὺ ἀποθανόντος τοῦ ἀνδρὸς, ἡ δὲ στερηθεῖσα τῶν τέκνων, δέον δὲ εἰπεῖν ἀμφὶ πᾶσαν τὴν Ελλάδα. ὁ δὲ ἀμφὶ τὸν θύρσον Εὐρώτᾳν εἰπεῖν, ἀπὸ μέρους τὸ παν. πόταμος δὲ ἐστὶ ὁν Λακεδαιμονίᾳ. Γυναῖκες, Εκάβη) μία τῶν δούλων Εκάβης ἔρχεται, φέρουσα τὸ σῶμα τοῦ Πολυδώρου. ἡ δὲ πεμφθεῖσα ὑπὸ τῆς Εκάβης ὀπὶ τὸ κομίσαι ὕδωρ εἰς τὰ λουτρὰ τῆς Πολυξένης. αὕτη οὖν ἡ δούλη ἀπελθοῦσα πρὸς θάλασσαν, εὑρίσκει τὸ σῶμα τοῦ Πολυδώρου. καὶ ἐλθοῦσα δείκ-

Universidad de Deusto Biblioteca

κυσιν αὐτὸ τῇ Ἑκάβῃ. λέγᾳ δ' ὅτι τὸν χορὸν ἀλλ' αἰχμαλωτίδων· ὦ γυναῖκες ποῦ ὄντ' ἐν ἡ ἀθλιωτάτη Ἑκάβη. ἡ νικῶσα ἐν ταῖς δυσυχίαις πάντα ἄνδρα καὶ θήλειαν ᾐρεῖται, οὐδεὶς τὸν τῆς δυσυχίας στέφανον αὐτ' αὐτῆς λήψεται. οὐδεὶς μᾶλλον αὐτῆς ἀπόσῃ στέφανον, νικήσας αὐτὴν ἐν κακοῖς. ἐπεὶ δ' εἶπεν ἄνω ὡς πάντα ἄνδρα καὶ γυναῖκα νικᾷ ἐν τοῖς κακοῖς, ἐπάγαγε πόθεν. ἔπονται δὲ τῇ νίκῃ στέφανοι. Τί δ' ὦ πάλαινα) τί ὅτι τὸ βούλημα τῆς σῆς κακοφήμου βοῆς ὡς θλίαν, ἢ ὅτι οὐδέποτέ σου ἠρεμεῖ τὰ λυπηρὰ μνήματα. Ἑκάβῃ) τῇ Ἑκάβῃ φέρω τοῦτο τὸ λύπην. ἐν ταῖς δυσυχίαις δ', οὐκ εὔκολον ἀνθρώποις εὐφημεῖν κατὰ τὸ σῶμα, ἢ τὸ εὔφημα λέγειν, καὶ ἀγαθά.

Χο. Καὶ μὴν περῶσα τυγχάνει δόμων ἄπο 665
Ἡδ' εἰς ἃ καιρὸν τοῖσι φαίνεται λόγοις.
Θερ. Ὦ παντάλαινα, κἄτι μᾶλλον ἢ λέγω,
Δέσποιν', ὄλωλας. οὐκέτ' εἰ βλέπουσα φῶς,
Ἄπαις, ἄνανδρος, ἄπολις, ἐξεφθαρμένη.
Εκ. Οὐ καινὸν εἶπας, εἰδότι δ' ὀνείδιζας. 670
Ἀπὰρ τί; νεκρὸν τόνδε μοι Πολυξένης
Ἥκεις κομίζουσ', ἧς ἀπηγγέλθη τάφος
Παντῶν Ἀχαιῶν ἀρτὶ χερὸς ἀπουδὶ ὑπὸ;
Θερ. Ἠδ' οὐδὲν οἶδεν, ἀλλά μοι Πολυξένην
Θρῆνεῖ νέων ἢ πημάτων οὐχ ἅπτεται. 675
Η κ. Οἴ ἐγὼ τάλαινα, μῶν τὸ βακχεῖον κάρα
Τῆς θεσπιῳδοῦ δεῦρο Κασσάνδρας φέρεις;
Θερ. Ζῶσαν λέλακας, τὸν θανόντα δ' οὐ γένεις
Τόνδ', ἀλλ' ἄθρησον σῶμα γυμνωθὲν νεκροῦ,

Cho. Atqui prodit ex ædibus 665
Hæc: opportunè tuis apparet verbis.
Anc. O prorsus infelix, & adhuc magis quàm dicam,
Domina peristi, & non amplius aspicis lucem,
Sine liberis, sine marito, eiecta vrbe, prorsus perdita.
Hec. Non nouum dixisti, scientibus verò probum dicis. 670
Sed quid? cadauer hoc mihi Polyxenæ
Venis adferens, cuius nuntiata est sepultura
Omnium Achæorum manu studiosè fieri?
Anc. Illa nihil nouit, sed mihi Polyxenam
Deplorat: noua verò mala non attingit. 875
Hec. Heu mihi miseræ, vtrum Bacchicum caput
Vatidicæ huc Casandræ fers?
Anc. Viuentem dixisti: mortuum verò non gemis
Hunc. Sed aspice corpus nudatum mortui,

Καὶ μὴν] παρῶσα τυγχάνει, αἰτὴ τῶ παρᾶ, ἐπὸ τῶν οἰκημάτων αὕτη. ἀνκαίρως δ' φαίνεται πῖς σοῖς λόγοις. Ὦ παντάλαινα) καὶ παναθλία, καὶ ἐπ μᾶλλον παναθλία δηλονότι, ἢ καὶ παρὸ λέγω ὦ δέσποινα, ὄλωλας, καὶ ἐφθάρης, καὶ ἐκεῖ ἐν ὀφθαλμὸς βλέπουσα φῶς, χωρὶς παιδὸς, χω-

ρὶς ἀνδρὸς· χωρὶς πόλεως, ἐξεφθαρμένη. τὸ ὅλωλας ἀντὶ τοῦ ἐξεφθαρμένη σημαινόμενον. τὸ δ' οὐκέτ' εἰ βλέπουσα φῶς, δηλονότι μέσου, οὕτως. ὄλωλας ἐξεφθαρμένη, ἄπαις, ἄνανδρος, ἄπολις. Οὐ καινὸν εἶπας] οὐ νέον εἶπας. εἰδότι δ' ὀνείδισας, ἤτοι εἰς ὀνειδισμὸν προσέφερες. δηλονότι δ' ἦλθες μοι φέρουσα τόνδε τὸν νεκρὸν τῆς Πολυξένης, ἧς ὁ ἐνταφιασμὸς ἐδηλώθη ὑμῖν, ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων σπουδάζεσθαι. Ἡδ' οὐδὲν οἶδε) ἥδε ἡ Ἑκάβη οὐδὲν γινώσκει, ἀλλὰ θρηνεῖ τὴν Πολυξένην μοι, νέων δ' πημάτων οὐκ ἀθάνεται. Οἴ ἐγὼ) φεῦ τάλαινα εἰμὶ ἐγώ. ἆρα φέρεις δεῦρο τὸ βακχυλικὸν κάρα τῆς μάντεως Κασσάνδρας. βακχεῖον κάρα τὴ Κασσάνδρας λέγᾳ τὸ μανικὸν, ὡς μανικῆς. οἱ γὰρ μάντεις θείᾳ μανίᾳ κατεχόμενοι μαντεύονται. φησὶ γὰρ Πλάτων ἐν Γοργίᾳ, ὡς ἡ μαντικὴ μανικὴ οὖσα τῷ σοφῷ, τῷ σοφῷ δέντος τὸ μαντικὴ γέγονεν. Ζῶσαν λέλακας) τὴν ζῶσαν εἶπας, τὸν θανόντα δ' τόνδε οὐ θρῆνεῖς, ἀλλ' ἄθρησον καὶ ἴδε σῶμα νεκροῦ γυμνωθέν, ἐπεὶ φανεῖται σοι ἔκπληξις, καὶ παρὰ προσδοκίαν. Βακχεῖον κάρα] τὸ ἐνθουσιαστικὸν, ἤγουν τὸ σῶμα, ἀπὸ τοῦ κρείττονος μέρους τὸ ὅλον, ὡς φασὶ καὶ ἱερὸν κεφαλὴν, τῆς μάντεως Κασσάνδρας φέρεις;

Εἴ σοι φανεῖται θαῦμα, καὶ παρ' ἐλπίδας. 680
Εκ. Οἴ μοι. βλέπω δὴ παῖδ' ἐμὸν τεθνηκότα,
Πολύδωρον, ὃν μοι Θρῆξ ἔσωσ' οἴκοις ἀνήρ,
Ἀπωλόμην δύστηνος, οὐκέτ' εἰμὶ δή.
Ὦ τέκνον, τέκνον, αἰ αἰ, καταρχομαι νόμων
Βακχείων, ὑπὸ ἀλάστορος ἀρίμαθὴς κακῶν. 685
Θερ. Ἔγνως γὰρ ἄτην παιδὸς, ὦ δύστανε, σύ;

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

Εκ. Ἀπὶς ἄπιστα, καινὰ καινὰ δέρκομαι.
Ἑτέρα δ' ἀφ' ἑτέρων
Κακὰ, κακῶν κυρεῖ.

Si tibi apparebit miraculum & præter spem. 680
Hec. Heu mihi, video quidem filium meum mortuum
Polydorum, quem mihi Thrax seruabat in domo vir.
Perii infelix, non amplius sum sanè.
O fili fili, hem, hem, incipio numeros
Bacchicos ex dæmone affligente, quæ recens cognoui mala. 685
Anc. Cognouisti enim cladem filii ô misera tu?

Hecuba.

Strophe I.

Hec. Incredibilia, incredibilia, noua, noua aspicio:
Alia àb aliis
Mala malis incidunt,

Οἴμοι βλέπω δ' τὸν ἐμὸν παῖδα Πολύδωρον τεθνηκότα, ὃν ἐφύλαττεν ἐμοὶ ἐν τοῖς οἴκοις ὁ Θρᾷξ Πολυμήστωρ. ἀπολώλειν ἡ δύστηνος, οὐκέτι δὴ εἰμί. ὦ τέκνον, αἰ αἰ, καταρχομαι μελῶν μανικῶν, ἀρίμαθὴς οὖσα δηλονότι κακῶν ἐξ ἐχθροῦ τινός. Καταρχομαι) θρῆνται τὸ ἄρχω, ἢ τῶν Πινδάρου αἰολικῆ, ἄρχε δ' οὐρανῶ πολυωφέλω Κρόνου θυγατερ δόκιμον ὕμνον. θρῆνται δ' καὶ ἔν τινι τῶν παλαιῶν οὕτως. Βακχείων] Βάκχαι ἱέρειαι ἦσαν τοῦ Διονύσου, καὶ

Universidad de Deusto
Biblioteca

καταχόμενα ὑπ' ἐκείνου ἐδόκουν μαίνεσθαι, αἴτιοι οὖσι τῶν κόμας, καὶ τὰ ἱμάτια διεῤῥήγνυμι, βοᾶσαι τὸν Διονύσου ἴακχε ἴακχε. ὁ ντεῦθεν δὲ ὁ βακχεύειν ὀνομασθεν. βακχεῖον δ' ὀνομάζεται νόμον λεγόμενον, καὶ εἰς χαίνεται αἱ βάκχαι, ὑμνοῦσαι τὸν θεόν. χάφεται δὲ καὶ βακχείων χόρων. Αρπαμαθὴς]αφπὼς, νεωστί. καὶ ἁρπὼς, αἰτὶ τοῦ ὁλοκλήρως. εἰλοῦθα οὖν ἀθλιαμαθὴς κακῶν, αἰτὶ τοῦ ἁρπὼς καὶ νεωστὶ ἔπεσα μαθοῦσα κακά. Εγωγε δὴ ἔγωγε δὴ ὦ δύσμορε τὼ βλάβην τοῦ παιδός σου. Απιστ' ἄπιστα) τὰ παιδία εἴδη καλεῖται αἰομοιόστροφα] αἰομοιόστροφα δέ εἰσιν, αἷς Ηφαιστίων φησὶν, ὅσα πάντως διαιρεῖται, ἢ κῆ τὼ τρόσωπον ἀμοιβαῖον, ἢ χορεῖ τρεῖς ἰσοκειτιὼ ἀπόκρισιν. καὶ διαιρεῖται εἰς δύο, ἢ εἰς πλείονα. εἰ μὴ οὖν εἰς δύο διαιρεῖται, καλεῖται ἑτερόστροφον. εἰ δὲ εἰς πλείω, ἀλλοιόστροφον. εἰσὶν οὖν τὰ παρόντα ἀλλοιόστροφα. τῆς δευτέρας δὲ στροφῆς ταύτης τὰ κῶλα ς̄. τὸ ᾱ τρίχορ ἴαμβος τρίμετρος ἀκατάληκτος. τὸ β̄ πυρρίχιον ἡμιόλιον, ὁν παίωνος πεντασυλλάβου καὶ ἰάμβου. διαιροῦνται δὲ αἱ μακραὶ τῶν τοιούτων ποδῶν εἰς δύο βραχείας. τὸ γ̄ ὅμοιον καθαρὸν, ὁν παίωνος δὲ καὶ ἰάμβου. τὸ δ̄ ὅμοιον δίμετρον καταληκτικὸν, ὁν παίωνος ᾱ, καὶ δακτύλου. τὸ ε̄ τροχαϊκὸν μονόμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ς̄ ὅμοιον τροχαϊκὸν ἐφθημιμερές. οὕτω διηρημένα χρὴ ταῦτα τὰ κῶλα, καὶ τὰ ἑξῆς, ὡς ἡμῖν διήρηται, ἵν' ἀχρεὼς καὶ ἄνος εἴη μέτρον ἔχωμεν γνῶναι. ὅτι τοῦ τέλειν τρόχαιος. Απιστ' ἄπιστα) πιστεύεσθαι δυνάμενα βλέπω, ἔπεσα δὲ κακὰ ὑπὸ ἑτέρων κακῶν κυρεῖ, αἰτὶ τοῦ ὀνυχαίνει ἡμῖν δηλονότι, οὐδέποτε καταλήψεται ἐμὲ ἡμέρα χωρὶς δακρύων, καὶ χωρὶς στεναγμῶν.

Ουδέποτ' ἀδάκρυτος, 690
Ασέναικτος
Αμέρα μ' ὑπιοχήσει.
Χο. Δεινὰ ὦ τάλαινα, δεινὰ πάσχομεν κακά.
Στροφὴ β'.
Εκ. Ω τέκνον τέκνον τάλαινας
Ματρὸς, τίνι μόρῳ θνήσκεις 695
Τίνι πότμῳ κεῖσαι;
Πρὸς τίνος αὐθεφόνων;

Neque vnquam absque luctu, 690
Absque gemitu,
Dies me tenebit.
Cho. Horrenda ô misera, horrenda patimur mala.
Strophe II.
Hec. O fili fili miseræ
Matris, quo fato moreris? 695
Quo infortunio iaces?
A quo hominum interfectus?

Ημέρα) πρὸς μὴ τὸ ἡμέρα τὸ ἀδάκρυτος καὶ ἀσέναικτος ὑποδοτέον. Ω τέκνον τάλαινας) δυτέρα αὕτη στροφὴ κῶλων ὀβδ'. τὸ ᾱ τρόχαϊκὸν τρίμετρον βραχυκαταλήκτον. τὸ β̄ καὶ γ̄ ἡμιόλιον, ὁν παίωνος δ̄ καὶ σπονδείου. τὸ δ̄ δακτυλικὸν πενθημιμερές. Ω τέκνον ἀθλίας μήτρος] τίνι μόρῳ θνήσκεις, τίνι τύχῃ κεῖσαι, πρὸς τίνος, ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. μόρῳ μὲ, ὦ θανάτῳ. πότμῳ δ', τῇ πρεσφάσει. ἵν' ἢ ποίῳ θανάτῳ, καὶ ποίᾳ πρεσφάσει. ἢ πίς ὁ αἰελῶν σε, εἰπὲ τέκνε.

Θερ. Οὐκ οἶδ' ἐπ' ἀκτῆς νιν κυρεῖ θαλασσίας.
Εκ. Εκβλητον, ἢ πέσημα φοινίου δορός;
Θερ. Εν ψαμάθῳ λάβρᾳ 700
Πόντου νιν ἐξίωσε πελάγιος κλύδων.
Στροφὴ γ'.
Εκ. Ωὶ μοι. αἰ αἰ,
Εμαθον ἐνύπνιον, ὀμμάτων τ' ἐμῶν
Οψιν (οὐ με παρέβα φάσμα
Μελανόπτερον) αὐ ἐσεῖδον 705
Αμφί σ' ὦ τέκνον, ὄντα
τ' ὄντα Διὸς ἐν φάει.
Χο. Τίς γὰρ νιν ἔκτανε, οἶσθ' ἐνειρόφρων, φράσαι;
Στροφὴ δ'.
Εκ. Εμὸς ξένος
Θρῃκίκος ἱππότας, 710
Ιν' ὁ γέρων πατὴρ
Εθετό νιν κρύψας.
Χο. Ωὶ μοι. τί λέξεις; χρυσὸν ὡς ἔχοι κτανών;

Anc. Non scio: in littore eum inueni marino.
Hec. Abiectum, aut interfectum cruenta hasta?
Anc. In arena plana 700
Maris ipsum eiecit marina procella.
Strophe III.
Hec. Heu mihi, ah ah.
Intelligo somnium oculorúmque meorum
Visionem (non me præteriit spectrum
Atris alis præditum) quam aspexi 705
De te ô fili non ampli-
us existente Iouis in luce.
Cho. Quisnam ipsum interfecit, potésne tu intelligens somnia, dicere?
Strophe IIII.
Hec. Meus hospes
Threicius eques, 710
Vbi senex pater
Deposuit illum occultans.
Cho. Heu mihi, quid narras? aurum vt haberet postquam interfecisset?

Οὐκ οἶδα] σύνθημα κῆ τρεκοπτὼ αἰομοιομερές, τίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων τριῶν, καὶ κῶλου. ὁ τρίπον κείμενον δακτυλικὸν ὀβδ πενθημιμερές, ὀβδὶ τοῦ τέλει τρόχαιος. Οὐκ οἶδα) οὐ γινώσκω. κυρεῖ δὲ, αἰτὶ τὸ εὕρον καὶ κατέλαβον αὐτὸν, ὀβδὶ τοῦ αἰγιαλοῦ, ὁκβεβλημένον ὑπὸ τῆς θαλάσσης, ἢ πέσημα ὑπὸ δορὸς φονικοῦ, ἤτοι ὑπὸ τίνος φονοθέντα ἐξίωσεν αὐτὸν ὁ πελάγιος κλύδων τοῦ πόντου, ἐν ψαμάθῳ λάβρᾳ, ἤτοι πλατείᾳ καὶ ὁμαλῇ. Ω μοι αἰ αἰ) ἢ τρίτη αὕτη, στροφὴ κῶλων ὀβδὶν ζ̄ τὸ ᾱ τροχαϊκὸν μονόμετρον. τὸ β̄ ὅμοιον ἐφθημιμερὲς, ὁν χορείων. τὸ γ̄.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ὅμοιον ἐφημιμερὲς καθαρόν. τὸ δ' θρᾳϊκὸν ἰδυφαλικόν. τὸ ε̄ παιωνικὸν δίμετρον, ὁκ παίωνος ᾱ, καὶ παλιμβακχείου. τὸ ϛ̄ αἰαπαιστικὸν ἐφημιμερὲς, τῦ β̄ ποδὸς δακτύλου. τὸ ζ̄ παιωνικὸν δίμετρον, ὁκ παίωνος ᾱ καὶ κρητικοῦ, ὅθεν τὸ τέλειον τῦ σφάγεφος. Ὦ μοι αἰ αἰ) ἔμαθον τὸν νυκτεῖον ὄψιν τῶν ἐμῶν ὀφθαλμῶν, οὐ παρέβη με τὸ φάσμα τὸ σκοτεινὸν, καὶ ἀχὼς ἀφιστάμενος, ὁ ἐθεασάμην ὦ τέκνον τῶν σῶν, ὡς δαμῶς ὄντα ὀν τῦ φωτὸς τῦ Διὸς, τὸς αὐτὸ ἐφόνευσεν. γνώσκεις ὦ ὀνείρων φροντοῦσα, καὶ διανοουμένη εἰπεῖν. Ενύπνιον) ἢ τὸς τὸ ὄψιν σωαπέον, ἵν' ᾖ τὸ ἐνύπνιον, καὶ κατὰ τοὺς ὕπνους φανεῖσιν μοι ὄψιν τῶν ἐμῶν ὀμμάτων, ἢ τὸς τὸ ἐνύπνιον ἱστοστικτέον, ἵν ᾖ τὸ ὄψιν τῶν ἐμῶν ὀμμάτων, ὥσπερ ἑρμηνεία τῦ ἐνυπνίου. κρεῖττον δέ ὅτι τὸ τὸ πρῶτον. τὸ αὖ δὲ τὸς ἢ ὄψιν ὅτι, τὸ ᾖ οὔ με παρέβα μελανόπτερον φάσμα διὰ μέσου. Εμὸς ἐμός] ἡ δ' αὔτη τροφὴ κώλων ὅτι σ̄. ὧν τὸ ᾱ παιωνικὸν ἡμιόλιον, ὁκ παίωνος σ̄ καὶ ἰάμβου διὰ τὴν ἀδιάφορον. τὸ β̄ ὅμοιον δίμετρον ἀκαταλήκτων, ὁκ παίωνος γ̄ καὶ κρητικοῦ. τὸ γ καὶ τὸ σ̄ ὅμοιον τῦ τροχαίου, ὅθεν τὸ τέλειον τῦ σφάγεφος. Εμὸς] φίλος ἔκτεινεν Θρᾷξ, ὅπου ὁ πατὴρ ὁ γέρων ἔκρυψεν αὐτὸν. Οἴ μοι τί λέγεις) ἔκτεινε δηλονότι, ἵνα κτανὼν ἔχῃ τὸν χρυσόν.

Εκ. Αρρητ', αὐωνόμαστα, θαυμάτων πέρα,
Οὐχ ὅσιά τ', οὐδ' αἰνεκτά. τῦ δίκα ξένων; 715
Στροφὴ ε'.
Ιὼ κατάρατ' ἀνδρῶν,
Ὡς διεμοιράσω
Χρόα σιδαρέῳ
Τεμὼν φασγάνῳ
Μέλεα τῦδε παι- 720
δὸς, οὐδ' ὠκτίσω.
Χο. Ω τλῆμον, ὡς σε πολυπονωτάτῳ βροτῶν
Δαίμων ἔθηκεν, ὅστις ἐστί σοι βαρύς.
Αλλ', εἰσπροῦδε τῦδε δεσπότου δέμας
Αγαμέμνονος τοῦθ' ἑνὸς στυγοῦμεν φίλας. 725

Hec. Infanda, deteſtanda: vltra omnem admirationem,
Non pia neque toleranda. vbi ius hoſpitum? 715
Strophe V.
Ah ſcelerate vir,
Quàm laniaſti
Corpus ferreo
Secans enſe
Membra huius pu-
eri, neque miſertus es. 720
Cho. O infelix quàm te laborioſiſſimam mortalium
Dæmon reddidit, quicunque eſt tibi infenſus.
Sed enim video huius domini corpus
Agamemnonis: exinde taceamus, ô amicæ. 725

Αρρητα) οὐ δυνάμενα ῥηθῆναι πεπραγμένα. Θαυμάτων πέρα] Ω μείζονα θαυμάτων, οὐχ ὅσια, οὐδὲ φορητά. Τοῦ δίκη ξένων] ποῦ ἐστὶν ἡ δικαιοσύνη τῶν φίλων. ἢ ποῦ ἐστὶν ἡ δίκη τῶν ξένων, ἤγουν ἡ πύπις ἐφόρεσα. καὶ ἀμφιρουμένη αὐτὴς ἀποκτείναντες,

κτείναντες, ὁ κρεῖττον ἐστὶν ἢ τὸ τρόπου νῦ. ὦ καταρῶν ἄξιε ἀνὴρ πάσας ἀνθρώποις Πολυμήστωρ, μετονουχὶ καὶ εἰς μέρη διεῖλες τὰ ἢ παιδὸς μέλη, ὃς ἢς ἐμέλησας τὸ σῶμα, κόψας φασγάνῳ σιδηρῷ. Αλλ' εἰσπροῦδε) τὸ ἀλλὰ τοὺς τοιούσδε σωαπέον. τὸ ᾖ εἰσπροῦδε τῦ δεσπότου δέμας Αγαμέμνονος, διὰ μέσου. τῦ φεριφρασικῶς δὲ, τὸ τῦ δεσπότου Αγαμέμνονος δέμας· αἰτῆ τῦ, τὸν δεσπότην Αγαμέμνονα. Τοιοῦδε) κ̄ τὸ ἀπὸ τῦδε.

ΙΑΜΒΟΙ.

Αγα. Εκάβη, τί μέλλεις παῖδα σὸν κρύπτειν τάφῳ,
Ελθοῦσ', ἐφ' οἷς περ Ταλθύβιος ἤγγειλέ μοι,
Μὴ θιγγάνειν σῆς μηδένα Αργείων κόρης;
Ημεῖς μὲν οὖν ἐάσομεν, οὐδὲ ψαύομεν.
Σὺ δ' σχολάζεις, ὥστε θαυμάζειν ἐμέ. 730
Ηκω δ' ἀποστελῶν σε. τἀκεῖθεν γὰρ εὖ
πεπραγμένα ἐστὶν (εἰ τι τῶν δ' ἐστὶ καλῶς)
Εα, τίν' ἄνδρα τόνδ' ὑπὸ σκηναῖς ὁρῶ
Θανόντα Τρῴων; οὐ γὰρ Αργείων, πέπλοι
Δέμας περιπτύσσοντες, ἀγγέλλουσί μοι. 735
Εκ. Δύστην' ἐμαυτὴν γὰρ λέγω, λέγω σέ σε
Εκάβη, τί δράσω; πότερα πεσοῦσα γόνυ
Αγαμέμνονος τῦδ', ἢ φέρω σιγῇ κακά;

Agamemnon.

Aga. Hecuba, quid cunctaris filiam tuam occultare ſepulcro,
Veniens, ſicut Talthybius nuntiauit mihi,
Ne attingeret tuam quiſquam Argiuorum puellam?
Nos vtique ſinimus, neque attingimus:
Tu verò otioſa es, vt mirer ego. 730
Venio verò accerſiturus te. quæ illic enim, bene
Acta ſunt (ſiquid tamen horum eſt bene.)
Hem, quem virum hunc in tentoriis video
Mortuum ex Troianis? non enim Græcorum, veſtes
Corpus inuoluentes, nuntiant mihi. 735
Hec. Infelix, meipſam enim dico dicens te
Hecuba. Quid faciam? vtrum procidam ad genua
Agamemnonis, aut feram tacitè mala?

Εκάβη τί μέλλεις) αἱ ἑξῆς αὐτῇ συστικαὶ περιόδοι τέτταρες εἰσὶν ἰαμβικῶν τετραμέτρων ἀκαταλήκτων ρς̄. ὧν πλεονάζοντος, κακόν τι πάσχειν. τὸν ὀχρηστὸν ἀτυχεῖν μετὰ τῶν ρν̄ ζ̄ κώλων τμῆμα τὸ φθῦ. ὅθεν τῆς ἀποδόσεως τῦ σφάγεφος. καὶ ὅθεν τῦ τέλειον κορωνίς. Μέλλειν) τὸ βραδύνειν. τὸ ἀποκεῖσθαι, καὶ τὸ φαίνεσθαι. Εφ' οἷς περ) κατά. Θιγγάνειν) ψαύειν. Εᾶμεν) εἰᾶν τὸ ἐάσωμεν. Σχολάζεις] βραδύνεις. Αποστελῶν σε) μέλλων σε ἀποστελεῖν. Τἀκεῖθεν) ἢ τὰ ἀπὸ τῦ στρατοῦ πρέποντα γεγένηται. πῦρ τε λέγεται ποιῆσαι, καὶ ξύλα σωάξαι, καὶ τ' ἄλλα τὰ τοῦ πολέμου παρὰ τὸ ὁπωσδήποτε ἐγκρίνει καλῶς. λοιπὸν οὖν ὅτι, σέ τε ἐλθεῖν, καὶ κρύψαι τὸν παῖδα

ὀν τῷ Ἅιδῃ. οὕτω τὰ ὀκεῖ δεν νοητέον. τὸ δὲ εἶπ τῇ σῇ ὅτι καλῶς, δῆλ τοῦτο λέγει. ἐπεὶ λυπηρὸς ἐδόκει τῇ Ἑκάβῃ ὁ τῆς θυγατρὸς θάνατος, οὕτως ἀθλίως αἰπρηθείσης, ἢ ὅπ καὶ τὸ πρὸς τὰ φίλω τὰ γεγενθυαζόμενα ὀπιπήδεια λυπῇ τοὺς ὁρῶντας, ἐκεῖνα ἔπιν ὃς ἰδὼν ταῦτα οὐ στενάξειε. Εἶπ τῇδε) τῇ πρεμχθέντων. Εα. ὅπι ὀκπλήξεως. πῆς ὅτιν ὕπος ὁ ἀποθανὼν αἰνὴρ τῇ Τρώων, ὃν εἰσορᾷ ὅπι τῇ σκιωᾶς; οὐ γὰρ πέπλοι τῇ Ἀργείων τὸ σῶμα αὐτῇ πρὸς καλύπθοντες, συμβάλλειν δεδόασί μοι. Δύσηνε) ταῦτα καθ' ἑαυτὴν λέγει ἡ Ἑκάβη πότερον πρὸς τὸ γόνυ προσελθοῦσα πόνου πέσω, ἢ ἱκετεύσω δῆλ σιγῶς τὰ κακά. Αλλως. ὦ δύσηνε Πολύδωρε, τί δράσω ἐγὼ ἡ Ἑκάβη. ἐγκύψασα δ' δῆλ λέγεται πρὸς τὸν νεκρὸν Πολύδωρον, καὶ πρὸς ἑαυτήν. ὅπ γὰρ ἀποσραφεῖσα ταῦτα λέγει, δῆλον ἐξ ὧν καὶ ὁ Ἀγαμέμνων λέγει πρὸς αὐτὴν. ἵ μοι πρόσωπον νῶτον ἐγκλίνασα σὸν ὀδύρῃ. τὸ δὲ δύσιλωε, ὁ Δίδυμος φησὶ πρὸς τὸν Πολύδωρον λέγειν τὴν Ἑκάβην· ὦ δύσηνε Πολύδωρε, ἐμαυτὴν γὰρ λέγω δύσηνον ἀποκαλοῦσα σε. τί δράσω, πότερα ἱκετεύσω Ἀγαμέμνονα, ἢ σιωπήσω; Αλλως. ὦ δύσηνε. τὸ δύσηνε οἱ μὲν δῆλ τὸν Πολύδωρον φασὶ τὴν Ἑκάβην οὕτω λέγειν· ὦ δύσηνε Πολύδωρε. λέγουσα γὰρ ἡ Ἑκάβη σε δύσηνον, ἐμαυτὴν λέγω, ἢ πρὸς ἑαυτὴν οὕτω, ὦ Ἑκάβη δύσηνε. λέγουσα γάρ σε δύσιλωον ἐμαυτὴν λέγω. οὐ γὰρ τὸ ὄνομα ἐπαγνεῖται ἢ ψέγεται. ὅπς αὐτὴς ὁ τὸ ὄνομα ἔχων ἐπαγνεῖ ἢ ψέγει. ἰσέον δ', ὅπ οἱ ὀκλαμβάνονπες τὸ δύσιλωον πρὸς τὸν Πολύδωρον, οἱ μὲν τὸ Ἑκάβῃ συμπάσχουσιν ὡς ἡμεῖς ἔφαμεν. οἱ δ' ἀνάγουσι πρὸς τὸ σὲ, τὸ δ' Ἑκάβῃ πρὸς τὸ κάπω συμπάθῃσι, λέγονπες τὴν Ἑκάβην πρὸς ἑαυτὴν κοινολογεῖσθ τὸ πότερον πρεσβεύσω. διὸ καὶ κρεῖπον ὅτι τὸ δύσηνε πρὸς τὴν Πολυδωρον, καὶ τὸ πρὸς ἑαυτὴν λέγεσθ.

Αγ. Τί μοι πρόσωπον νῶτον ἐγκλίνασα σὸν,
Οδύρῃ, τὸ παρεχθὲν σῇ· οὐ λέγεις; Τίς ἐσθ' ὅδε; 740
Εκ. Αλλ' εἰ με δούλεω, πολεμίαν θ' ἡγεμόνα,
Γονάτων ἀπώσαιτ', ἄλγος ἂν πρόσθ' εἴμεθα.
Αγ. Οὔτι πέφυκα μαντις, ὥς τε μὴ κλύων,
Εξιχνῆσαι σῶν ὁδὸν βουλευμάτων.
Εκ. Αρ' ὀκλογίζομαί γε πρὸς τὸ δυσμενὲς 745
Μᾶλλον φρένας τῇδε' ὄντος οὐχὶ δυσμενοῖς;

Αδ. Quid mihi in faciem tergum obuertens tuum
Ploras, quod actum est verò, non dicis? quis est hic? 740
Hec. Sed si me seruam hostémque ducens
A genibus repelleret, dolorem possemus addere.
Ad. Non sum vates, vt non audiens
Possim inuestigare tuorum viam consiliorum.
Hec. An interpretor quidem ad id quod inimicum est
Magis mentem, ipso existente neutiquam inimico? 745

Τί μοι πρόσωπον ἀπορήσας τῇ Ἑκάβης καθ' ἑαυτὴν, ἆρα πρὸς πίσω τῷ Ἀγαμέμνονι, καὶ βοηθεῖν πίσω, ἢ οἴσω τὰ κακὰ ἐν σιγῇ. ἰδὼν ὁ Ἀγαμέμνων ὅπως αὐτὴν ἀνδριάζουσ, φησὶ, τί ἐγκλίνασα καὶ γρέψασα τὸν σὸν νῶτον ἐμοὶ θρηνεῖς, & γρέψασα πρόσωπον πρὸς πρόσωπον λέγεις τὸ παρεχθέν; Τίς ὅςιν ὅπος ὁ νεκρός; τὸ δ' ἐμοὶ & ὦ πρόσωπον καθ' ὅλον καὶ μέρος εἴρηται. τὸ μὲ ἐμοὶ, ὅλον. τὸ δ' πρόσωπον, μέρος. μέρος γὰρ τῇ παντὸς σώματος τὸ πρόσωπον. Αρ' ἐκλογίζομαι) εἰπόσα αὖθεν ὡς πολεμίαν καὶ δούλεω ἡγούμενος αὐτὴν Ἀγαμέμνων, τὴν ταύτης ἀπώσαιτο δέησιν· νῦν φησὶν, ἆρα ὀκλογίζομαι, & ὑπολαμβάνω τὰς φρένας τῇδε πρὸς τὸ δυσμενὲς, καὶ τὸ ἐχθρὸν μᾶλλον ἢ τὸ φιλάνθρωπον, οὐκ ὄντος δυσμενοῖς καὶ ἐχθρῶν. ὀκ δὲ τῶν οὕτω διαπορεῖν, φαίνεται ἑαυτὴν μεμφομένη, ὡς οὐκ ἀληθῆ πρὸς ἐκείνου ὑπολαμβάνουσαν. ὀκεῖνον δὲ τῆς αἰτίας ἀπολύουσαν.

Αλλως. Αρ' ὀκλογίζομαι) ἐαν τίθωμεν εἰς τῶν δε, νοητέον ὅπως. ἆρα χαλεπὰς καὶ ἐχθρὰς λογίζομαι τὰς φρένας τῇ Ἀγαμέμνονος ὄν ὄντος αὐτῇ δυσμενῶς, ἵν' ἢ τὸ πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονος, ἢ εἰς τὸ μᾶλλον εἰκτέον. ἵν' ἢ ὅπως, ἆρα πρὸς τὸ δυσμενὲς μᾶλλον ῥέπω, ὑπου ὄντος οὐχὶ δυσμενοῖς τὰς φρένας.

Αγ. Εἴ τοι με βούλει τῶνδε μηδὲν εἰδέναι
Εἰς ταυτὸν ἥκεις, καὶ γὰρ οὐδ' ἐγὼ κλύειν.
Εκ. Οὐκ ἂν δυναίμην τῇδε τιμωρεῖν ἄτερ
Τέκνοισι τοῖς ἐμοῖσι. τί τρέφω τάδε; 750
« Τολμᾶν ἀνάγκη, κἂν τύχω, κἂν μὴ τύχω.
Αγάμεμνον, ἱκετεύω σε τῶνδε γουνάτων,
Καὶ σοῦ γενείου, δεξιᾶς τ' δ' δαίμονος.
Αγ. Τί χρῆμα μαστεύουσα; μῶν ἐλεύθερον
Λίαινα θέσθαι; ῥᾴδιον γὰρ ἐστί σοι. 755
Εκ. Οὐ δῆτα. τοὺς κακοὺς δὲ τιμωρουμένη,
Αἰῶνα τὸν σύμπαντα δουλεῦσαι θέλω.
Αγ. Καὶ δή τιν' ἡμᾶς εἰς ἐπαρκεῖαν καλεῖς;
Εκ. Οὐδέν τι τούτων, ὧν σὺ δοξάζεις ἀπαξ.
Ορᾷς νεκρὸν τόνδ', οὗ καταφάω δάκρυ; 760
Αγ. Ορῶ. τὸ μὲν τοι μέλλον οὐκ ἔχω μαθεῖν.
Εκ. Τοῦτόν ποτ' ἔτεκον, κἄφερον ζώνης ὑπο.
Αγ. Εστ ἢ τὶς σῶν οὗτος, ὦ τλῆμον, τέκνων;
Εκ. Οὐ τῶν θανόντων Πριαμιδῶν ὑπ' Ιλίῳ.

Aga. Si quidem me vis harum nihil scire rerum,
Ad idem venis. etenim nec ego audire volo.
Hec. Haud possum absque hoc me vlcisci
De liberis meis. quid voluo hæc? 750
« Audere necesse est, siue consequar, siue non consequar.
Agamemnon supplico tibi per hæc genua
Et tuam barbam dextrámque felicem.
Aga. Quam rem quærens? vtrum liberam
Vitam consequi? facile enim est tibi. 755
Hec. Non sanè. malos vlciscens
Vitam vniuersam seruire volo.
Aga. Et sanè quid nos in auxilium vocas?
Hec. Nihil horum quæ tu putas ô rex.
Vides cadauer hoc propter quod effundo lacrymas? 760
Aga. Video: sed futurum non possum scire.
Hec. Hunc olim peperi, & portaui sub cingulo.
Aga. Est verò quispiam tuorum hic ô misera liberorum?
Hec. Non ex illis qui mortui sunt ex filiis Priami sub Ilio.

Εἴπ με βούλει.) εἰ μηδὲν ὑπὸ τούτων βούλει εἰδέναι με, συμφωνεῖς ἐμοὶ. καὶ γὰρ οὐδ' ἐγὼ

Universidad de Deusto
Biblioteca

βούλομαι ἀκοῦσαι. Οὐκ ἄν.) οὐκ ἄν δυναίμην χωρὶς τῶνδε βοηθεῖν τοῖς ἐμοῖς τέκνοις. δι᾽ τί τρέφω δόπι νοῶ, καὶ διαλογίζομαι τάδε. ἀνάγκη τολμᾶν, αἰτὶ τῶ ὀλιγοχρεῖν εἰπεῖν, κἄν τύχω βοηθείας δηλονότι, κἄν μὴ τύχω, ὦ Αγάμεμνον, ἱκετεύω σε τοὺς τῶνδε τῶ γονάτων, καὶ τοὺς τῶ σοῦ γενείου, καὶ τοὺς τῆς δεξιᾶς χαρὸς δηλονότι, τῆς ἀτυχοῦς καὶ δυσδαίμονος. Τί χρῆμα) τὶ τοῦγμα ζητοῦσα ἱκετεύεις δηλονότι, ποιῆσαι τὸν τῆς ζωῆς σου χρόνον ἐλεύθερον; ῥάδιον ἔστι σοι τοῦτο δηλονότι. Οὐ δῆτα.] οὐδαμῶς βούλομαι δηλονότι ἐλθεροῦσθαι, τοὶς κακοὶς ἢ κολαζούσαι, τὸν ἅπαντά μου βίον θέλω δουλεῦσαι. καὶ δὴ εἰς τίνα ἐπάρκειαν καὶ βοήθειαν καλεῖς ἡμᾶς, ἤγουν ἐμέ; οὐδέν τοῦτων ὧν σὺ ὑποτοιεῖς αὔξει θέλω δηλονότι, ὁρᾶς τόνδε τὸν νεκρόν, καθ᾽ οὗ σταζω δάκρυον; Ορῶ.) τὸ μὲν τι μέλλον; ἤτοι ὁ μέλλεις τοῦ τοῦτο εἰπεῖν, οὐ δυνάμαι νοῆσαι. τὸν τὴν ἔτεκον ποτέ, καὶ ἔφερον ὑπὸ τῆς ζώνης. Τοῦτέστιν ἐν γαστρὶ εἶχον, καὶ ἔφερον ζωνῆς ὑπο. αἰτὶ τῶ ὑπὸ κάτω τῆς ζώνης ἐβάσταζον ποτὲ τὸν, καὶ ἔτεκον ὑπὸ τῆς ζώνης, ὅμοιον τοῦ ὁρῶ σ᾽ Οδυσεῦ δεξιὰν ὑφ᾽ εἵματος κρύπτοντα τοῦ χεῖρα, καὶ τῶ, περᾶ γὰρ ἤδη ὑπὸ σκιωτὸν πόδα. Εστ δὲ ὃς.] ἔστ δὲ ὦ τλῆμον οὗτος τὶς τῶν σῶν παίδων; Οὐ τῶν θανόντων, οὐκ ἔστιν ὑπὸ τῶν ἐμῶν τῶ Γελάμου τῶν θανόντων ἐν Ιλίῳ.

Αγ. Η γὰρ τιν᾽ ἄλλον ἔτεκες, ἢ κείνους, γυναῖ; 765
Εκ. Ανόνητά γ᾽ (ὡς ἔοικε) τὸν δή, ὃν εἰσορᾶς.
Αγ. Ποῦ δή ὢν ἐτύγχαν᾽ Ιλίκ᾽ ὤλλυτο πόλις;
Εκ. Πατήρ νιν ἐξέπεμψεν, ὀρρωδῶν θανεῖν.
Αγ. Ποῖ, τόν τοτ᾽ ὄντων χωρίσας τέκνων μόνον;
Εκ. Εἰς τοῦδε χώραν, οὗπερ δόρεῖ θανών. 770
Αγ. Ποῦ ἀνδρ᾽, ὃς ἄρχει τῆσδε Πολυμήστορα χθονός;
Εκ. Εν τοῦθ᾽ ἐπέμφθη πικρότατα χρυσοῦ φύλαξ.
Αγ. Θνήσκει ἢ τοῦ τῶ, καὶ τίνος πότερον τυχών;
Εκ. Τίνος γ᾽ ὑπ᾽ ἄλλου; Θρῄξ νιν ὤλεσε ξένος.
Αγ. Ω τλῆμον, ἤ που χρυσὸν ἠράσθη λαβεῖν; 775
Εκ. Τοιαῦτ᾽, ἐπειδὴ συμφορὰν ἔγνω φυγών.

Aga. Anne aliquem alium peperisti quàm illos, ô mulier? 765
Hec. Inutiliter quidem (vt apparet) hunc quem aspicis.
Aga. Vbi verò erat quando peribat vrbs?
Hec. Pater ipsum ablegauit metuens ne moreretur.
Aga. Quonam ab existentibus tunc separans liberis solum?
Hec. In hanc regionem, vbi inuentus est mortuus. 770
Aga. Ad virum qui rex est huius Polymestorem terræ?
Hec. Huc missus est acerbissimi auri custos.
Aga. Moritur verò à quo? & quod fatum consequutus?
Hec. Quonam ab alio? Thracius ipsum perdidit hospes.
Aga. O infelix, numnam argentum amauit accipere? 775
Hec. Talia *sunt*, postquam calamitatem cognouit Troianorum.

Η γὸ.) Αρα ἔτεκες καὶ ἄλλον τινα πῶς ἢ ἐκείνους; Ανώνητά γε.) ἀνωφελῶς, ὡς φαίνεται, ἔτεκον καὶ τόνδε ὃν ὁρᾶς. Ποῦ δὴ ὤν.) ποῦ ἦν ἰλίῳ, ἐκείνα ἐφθείρετο ἡ πόλις. Πατήρ νιν.) ὁ πατὴρ ἐξέπεμψε, φοβούμενος μὴ καὶ αὐτὸς ἀποθάνῃ, ὡς καὶ δηλονότι οἱ ἄλλοι, ἀλούσης τῆς Τροίας. Ποῖ τῶν τοτε.) πρὸς ἐξέπεμψε δηλονότι, χωρίσας μόνον τῶν τοτε ὄντων τέκνων, εἰς τοῦ δὴ τοῦ

χερρόνησον ὅπου θρέῃ θανών, τοῦ δὲ ἀνδρὸς τὸν Πολυμήστορα δηλονότι, ὃς ἄρχει τῆσδε τῆς χθονός; καὶ ἐνταῦθα ἐπέμφθη ὁ Πολύδωρος φύλαξ χρυσοῦ πικροτάτου. πικροτάτον λέγει τὸν χρυσὸν, ὡς ἄπον τοῦ Πολυδώρου τὸ φονευθῆναι χρυσόν. ἄπος γὸ γίγνονε πικρίας τὸ παιδὶ ὁ χρυσός. Θνήσκει δὲ.) αὐτὸ τὸ ἔθανε τοῦ δὲ ἥλιος, καὶ τίνος θανάτου τυχών. Τίνος.) ὑπὸ τίνος ἄλλου, ἔθανε δηλονότι. ὁ Θρᾷξ ὁ φίλος ὤλεσεν αὐτόν. Ω τλῆμον.) τοῦτο δύναται νοεῖσθαι, καὶ τοῦ τὸν Εκάβῃ δὲ τὸν φόνον τὸ παιδὸς, τοῦ τε τὸν Πολυμήστορα, ὡς χρυσοῦ ἕνεκα φονέα χρωόμενον. καὶ τοῦ τὸν Πολύδωρον, ὡς ἀδίκως φονευθέντα. Ω τλῆμον.) ὦ ὑπομονηκὴ ἐν τοῖς δεινοῖς. ἢ τὸν Πολυμήστορα τλήμονα καὶ ὑπομονηκὸν λέγει, δι᾽ τὸ κέρδος ἀσεβεῖν κοινωνήσαντα. Ηράσθη.) ὁ Πολυμήστωρ καὶ τοιαῦτα ἐποίησεν, ἀφ᾽ οὗ τοῦ συμβᾶσαν βλάβην ἔγνω τῶν Φρυγῶν, ἤτοι τῶν Τρώων. οἱ γὸ νεώτεροι τοῦ αὐτοῦ Τροίαν καὶ Φρυγίαν φασίν. Ποῦ ὦ θῆρες αὐτόν; ἢ τίς ἔφερε νεκρόν; ἢ δὲ ἢ θεράπαινα ἐθάπτεν ὀντυχοῦσα ὅπου τὸ αἰγιαλῶ.

Αγ. Εὗρες ὦ ποῦ νιν, ἢ τίς ἐθάπτεν νεκρόν;
Εκ. Ηδὴ ἐντυχοῦσα πολίας ἀκτῆς ἔπι.
Αγ. Τοῦτον μαστεύουσ᾽, ἢ πονοῦσ᾽ ἄλλον πόνον;
Εκ. Λουτρ᾽ ὤχετ᾽ οἴσουσ᾽ ἐξ ἁλὸς Πολυξένη. 780
Αγ. Κτανὼν νιν, ὡς ἔοικεν, ἐκβάλλει ξένος.
Εκ. Θαλασσόπλαγκτόν γ᾽ ὧδε δεσποινῶν χρόα.
Αγ. Ω σχετλία σύ, τῆς ἀμετρήτων τόνων.
Εκ. Ολωλα, κοὐδὲν λοιπὸν Αγάμεμνον κακῶν.
Αγ. Φεῦ; φεῦ; τίς οὕτω δυστυχὴς ἐφυ γυνή; 785
Εκ. Οὐκ ἔστιν, εἰ μὴ τοῦ τύχην αὐτοῦ λέγοις.
Αλλ᾽ ὧν περ οὕνεκ᾽ ἀμφὶ σὸν τίπτω γόνυ,

Aga. Vbi nam illum reperisti? aut quis attulit cadauer?
Hec. Hæc incidens in eum marino in littore.
Aga. Hunc quærens, an laborans alium laborem?
Hec. Aquam abierat allatura ex mari Polyxenæ. 780
Aga. Quum interfecisset, vt apparet, abiecit hospes.
Hec. Fluctuaturum in mari vtique sic dissecans corpu .
Aga. O misera tu propter immensas calamitates!
Hec. Perii: & nihil reliquum est, Agamemnon, malorum.
Aga. Ah ah, quæ ita infelix nata est mulier? 785
Hec. Non est, nisi infelicitatem ipsam diceres.
Sed propter quas causas circa tuum cado genu,

Τοῦτον ζητοῦσα.] ἢ ἐνεργοῦσα ἄλλου ἐνέργειαν. Εποροῦθη κομίσαι ὕδατα, λουτρὰ τῆς Πολυξένης. Κτανὼν αὐτὸν ὡς φαίνεται ἔρριψεν ὁ φίλος. θαλασσόπλαγκτον, ὑπὸ τῆς θαλάσσης φερόμενον, οὕτως διακόψας τὸ σῶμα ἔρριψεν. Ω σχετλία.) ὦ οἰκτρὰ σὺ τῶν αἰαιθμήτων ἕνεκα θλίψεων. Ολωλα.) ὄλωλα φησὶν ὑπὸ τῶν κακῶν, καὶ τῶν συμφορῶν, καὶ εἰς τὸ μηδὲν ἧκω. ἢ ἑλληνικῶς φησίν. ὄλωλα φησὶν Αγάμεμνον, καὶ οὐδὲν λοιπὸν τῶ κακῶν ἄκος θυρεῖν δύναμαι. ἢ οὐδὲν ὑπολείπεταί μοι κακὸν ὃ οὐ πέπονθα. φεῦ φεῦ. τίς ἄλλη γυνὴ σοῦ δυστυχεστέρα γέγονε; οὐκ ἔστιν ἑτέρα δυστυχεστέρα ἐμοῦ δηλονότι, εἰ μή που αὐτοῦ τοῦ δυστυχίαν λέγεις. ἀλλ᾽ ὧν χάριν τοῦ σπίπτω τοῖς σοῖς γόνασιν, ἄκουσον. καὶ εἰ μὴ δίκαιά σοι παθεῖν φαίνομαι, ἀγαπῶν αὐ. εἰ δὲ τὸ ἀναιδὲς, τοῦτέστιν αἰσχρὰ ἔπαθον, βοηθὸς ἐμοὶ γενοῦ ἕνεκα τοῦ αἰσχρὰ πάσχω

Universidad de Deusto
Biblioteca

ξένου. ὃς ὅτε τοὺς κάτω θεοὺς, ἤγουν τοὺς καταχθονίους, ὅτε τοὺς ἄνω, ὅτε τοὺς οὐρανίους δείσας, ἔργον αἰσχιστον ἐπετέλεσεν. τοὺς μὲν κάτω θεοὺς, ὅν ἄπαφον αὐτὸν ἔρριψεν· τοὺς δὲ ἄνω ὡς ἐφόρους ὅλας φιλίας, οὐκ ἔδεισεν. ἀλλ' ὁ ξειρχάσαπο τὸν φόνον τοῦ ἐμοῦ παιδὸς, τυχὼν ἐμοὶ κοινῆς τραπέζης, πυθέσι μετ' ἐμοῦ πολλάκις ἐστιαθεὶς, καὶ τὰ τρόπαια τοῦ ἐμοῦ φίλου τυ γήρανον. καὶ οὐκ αἰδεσθεὶς τοὺς κοινοὺς ἄλας, οὔτε τοὺ φιλίαν αὐτοῦ.

Ακουσον. εἰ μὲν ὅσιά σοι παθεῖν δοκῶ,
Στέργοιμ' ἄν· εἰ δὲ τοὔμπαλιν, σύ μοι γένοῦ
Τιμωρὸς ἀνδρὸς ἀνοσιωτάτου ξένου. 790
Ος οὔτε τοὺς γῆς νέρθεν, οὔτε τοὺς ἄνω
Δείσας, δέδρακεν ἔργον ἀνοσιώτατον,
Κοινῆς τραπέζης πολλάκις τυχὼν ἐμοὶ,
Ξενίας τῆς ἀριθμὸν πρῶτα τοῦ ἐμοῦ φίλου.
Τυχὼν δ' ὅσων δεῖ, καὶ λαβὼν τιμωρίαν, 795
Εκτεινε, τύμβου δ', εἰ κτανεῖν ἐβούλετο,
Οὐκ ἠξίωσεν, ἀλλ' ἀφῆκε πόντιον.
Ημεῖς μὲν οὖν δοῦλοι τε κἀσθενεῖς ἴσως,
« Αλλ' οἱ θεοὶ σθένουσι, κ' ὧν κείνων κρατοῦν
« Νόμος. Νόμῳ γὰρ τοὺς θεοὺς ἡγούμεθα. 800

Audi. si quidem iusta tibi pati videar,
Boni consulam: si verò contrarium, tu mihi sis
Vltor viri impientissimi hospitis: 790
Qui neque eos qui sub terra sunt, neque eos qui supra,
Veritus, perpetrauit facinus impientissimum:
Communi mensa sæpe potitus mecum,
Hospitalitatisque numero primus inter meos amicos:
Consecutus verò quæ conueniebat, & accipiens consilium 795
Interfecit: ac sepultura (quum occidere voluit)
Non dignatus est, sed abiecit in mare.
Nos quidem igitur seruæ & imbecilles forsan,
» Sed dij validi sunt, & illis dominans 800
» Lex: Lege enim deos censemus:

Εἰ μὲν ὅσια.] ὅσιον λέγεται τὸ δίκαιον. διαφέρει δὲ τοῦ ὁσίου τὸ δίκαιον ὥσπερ γένος ὂν, διαιρεῖται εἰς ὅσιον καὶ δίκαιον. καὶ τὸ μὲν πρὸς θεοὺς ἀνθρώπων γινόμενον, ὅσιον καλοῦμεν. τὸ δὲ πρὸς ἀνθρώπους, δίκαιον. ἐνταῦθα δὲ καταχρηστικῶς ἡ Εκάβη τὸ ὅσιον λέγει. Τυχὼν δ' ὅσων δεῖ, καὶ λαβὼν τιμωρίαν.) νοητέον ἢ ὅτι τυχὼν ἐξ ἡμῶν, ὅσων δεῖ τυγχάνει τοῖς φίλοις πρὸς φίλων. καὶ λαβὼν πρέπουσαν κηδεμονίαν, ἔκτεινε τὸν ἐμὸν υἱόν. ἢ ὅτι τυχὼν δ' ὅσων δεῖ τυγχάνειν τοὺς τοῦ βασιλέως παῖδας τρέφοντας ἐν οἴκοις, χρημάτων λέγω, καὶ λοιπῆς δαπάνης. καὶ τὸ μὲν α νοεῖται ὀκ τὸ κοινῆς τραπέζης τυχὼν ἐμοὶ, καὶ τὰ πρῶτα τοῦ ἐμοῦ φίλων ὤν. τὸ δὲ δεύτερον πρὸς τὸ ἔκτεινεν. Καὶ λαβὼν.) ὅτι τυχὼν ἐν ὁπόσων προέπει τυχεῖν φίλων, καὶ λαβὼν πρεμνδίαν, ὅ ὅτι τὰ χρήματα, καὶ πᾶσαν τὴν ὑπὲρ τοῦ παιδὸς πρόνοιαν. ἢ πρόνοιαν τῶν κατ' ἐμὲ πραγμάτων, ἐφόνευσε. τύμβου δ' ὀκ ἠξίωσεν, ἐπὶ φονεῦσαι ἤθελεν· ἀλλ' ἔρριψεν εἰς πλῶ θάλασσαν. ἡμεῖς μὲν οὖν δεδουλωμένοι, καὶ ἀδύνατοι εἰς ὀκδίκησιν ὑπάρχομεν. ἀλλ' οἱ θεοὶ ἰσχύουσι, καὶ ὁ νόμος ὀκείνων ὁ κρατῶν πάντων. νόμῳ γὰρ θεοὺς ἡγούμεθα, τὸ σέβειν θεοὺς νόμους. τὸ γὰρ φυλάττειν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ νενομοθετημένα, καὶ τὸ θεῖον νομίζομεν.

» Καὶ ζῶμεν ἄδικα καὶ δίκαι' ὡρισμένοι.
» Ος εἰς σ' ἀνέλθοιν, εἰ τὸ φθαρήσεται,
» Καὶ μὴ δίκην δώσουσιν οἵτινες ξένοις
» Κτείνουσιν, ἢ θεῶν ἱερὰ τολμᾶσι φέρειν,
» Οὐκ ἔστιν ἀδὲν τοῦ ἐν ἀνθρώποις ἴσον. 805
» Ταῦτ' οὖν ἐν αἰσχρᾷ θέμενος, αἰδέσθητί με.
» Οἴκτειρον ἡμᾶς, ὡς γραφεὺς τ' ἀποσταθεὶς,
Ιδού με, κἀναθρήσον οἷ' ἔχω κακά.
Τύραννος ἦν ποτ', ἀλλὰ νῦν δούλη σέθεν·
Εὐ παῖς ποτ' οὖσα, νῦν δ' γραῦς, ἄπαις θ' ἅμα, 810
Απολις, ἔρημος, ἀθλιωτάτη βροτῶν,
Οἴ μοι τάλαινα, ποῖ μ' ὑπεξάγεις πόδα;
Εοικα πράξειν ἀδέν. ὦ πάλαιν' ἐγώ.

» Et viuimus iniusta & iusta definientes.
» Quæ lex ad te progressa si corrumpetur,
» Et non pœnam dabunt qui hospites
» Interficiunt, aut deorum sacra audent capere,
» Non est quicquam inter homines æquabile. 805
» Hæc igitur inter turpia numerans, reuereare me,
Miserere nostri, ac quasi pictor seorsim stans,
Vide me, & aspice qualia habeo mala.
Regina eram olim, sed nunc serua tua:
Felix multa sobole olim, nunc verò anus orbáque liberis simul, 810
Exul, deserta, afflictissima hominum.
Heu mihi miseræ: quò à me subducis pedem?
Videor effectura esse nihil. ô misera ego.

Καὶ δίκαι' ὡρισμένοι.) κακοσυνθέτως εἶπεν. ἔδει γὰρ ὅπως εἴπῃν, καὶ τὰ δίκαια ὁριθέντες πρὸς τὸ θεῖ τηρεῖν ἐν τοῖς πράγμασιν ἀδίκως βιοῦμεν. Ος εἰ σ' ἀνέλθοιν.) ὁ θεῖος νόμος ἀναχθεὶς εἰς σὲ, εἰ οὐ κυρωθήσεται, καὶ μὴ ποινὴν δώσουσιν οἵ τοῖς φίλοις φονεύουσι, καὶ ἱεροσυλοῦσιν, οὐκ ἔστιν ὑπὸ τοῦ πολιτευομένων πραγμάτων ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐν ἰσότητι οὐδὲν, ἤγουν ἐν δικαιοσύνῃ. Ἀνελθοῖν.) θαυμαστῶς εἰρῆσθαι τὸ ἀνέλθοιν κεῖται. δεῖ γὰρ τὸ τῆς βασιλείας ὕψος, ταύτῃ τῇ λέξει ἐχρήσατο. τὸ γὰρ ἀνά, τοῦ ἄνω φορὰν δηλοῖ. Θεῶν ἱερὰ.) ἱερὰ θεῶν λέγει. ἢ τοὺς πρὸς τὴς φιλίας γενομένους ὅρκους, καὶ αὐτοῦ μετὰ ἀπονοίας θεῶν ἀρχομένων φιλίαν, καὶ τὸ πρὸς τοὺς ξένους πρὸς τοῦ θεῶν ἔχθεν δίκαιον. Ταῦτ' οὖν.) ἀντὶ τοῦ τοῦτο, ἤγουν τὸ ἀκυρῶσαι, καὶ μὴ πληρῶσι τὸν θεῖον νόμον, αἰσχρὸν καὶ ἄδικον ἡγησάμενος, οἰκτείρατέ με. Ως γραφεὺς τ' ἀποσταθεὶς. ὡς ζωγράφος ἀποτρωγῶν, κατασκεῖ τὰς εἰκόνας εἰ καλῶς γεγραφῆσαι, οὕτω καὶ σύ με ἄθρησον, οἵοις κακοῖς πρέπουσιν. τὸ δὲ ἰδού, βαρυπνεῖται, ῥῆμα ὄν. ὅτι ῥῆμα δὲ, ὀξύνεται. Αποσταθεὶς. ὁ πρὸς τὸν Αγαμέμνονα νοητέον, ἀλλὰ πρὸς τὸ γραφεύς. ὅτω, καὶ ἰδὸ με,

Universidad de Deusto
Biblioteca

καὶ αἰάδρηστον οἷα ἔχω κακά. ὥσπερ γὰρ φὼς
τὴν εἰκόνα βλέπει, σαθεὶς ἄπο, ἵνα μὴ πλησίον
ὤν, διαρρεθῇ τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ ἡ κατάληψιν
ἀκριβῶς ποιήσωμα. οἱ δὲ θεὸς τὸν Ἀγαμέμνονα
τὸ σαθεὶς λέγοντες, οὐ μόνον βλήθεις εἰσὶν, ἀλλὰ
καὶ τὸν Εὐριπίδου συμφοραλαμβάνουσι μετ'
αὐτῶν. πῶς γὰρ ἐκ ἡλίου πε, λέγω, σαθεὶς ἀπὸ
ὦ Ἀγαμέμνων ὡς φὼς γὰρ φὼς. Εὔπαις ποτ' ὄ-
σα] λάμβανε τὸ ἰῶ βασίλισσα ἀπὸ κοινοῦ. εὔ-
παις πτ' οὖσα, ἰῶ βασίλισσα. γνῶ δὲ γὰρ καὶ
ἄπαις. Ποῖ μ' ἐκτεξάγεις πόδα) πῦ μεταφέρεις
τὸν πόδα σου. τὸ ἐντελές, πῦ μοι ἐκτεξέρχῃ. ἐ-
δυχοτάτει γὰρ αὐτῇ ὑπηκουρεῖν Ἀγαμέμνων, εἰ-
τὸ φίλον εἶ) τὸν Πολυμήστορα. οὐ γὰρ συμμάχησε
τοῖς Τρωσὶ, χαριζόμενος τοῖς Ἕλλησι.

« Τί δῆτα θνητοὶ τἄλλα μὲν μαθήματα
« Μοχθοῦμεν ὡς χρὴ πάντα, καὶ μαστεύομεν, 815
« Πειθῶ δὲ τὴν τύραννον αὐθεφόποις μόνῳ,
« Οὐδὲν τι μᾶλλον ἐς τέλος πτουδάζομεν
« Μισθοὺς διδόντες μανθάνειν, ἵν' ἦ ποτε
« Πείθειν ἃ τις βούλοιτο τυγχάνειν θ' ἅμα;
Πῶς οὖν ἔτ' ἄν τις ἐλπίσῃ πράξειν καλῶς; 820
Οἱ μὲν τοσοῦτοι παῖδες, οὐκέτ' εἰσί μοι.
Αὐτὴ δ' ἐπ' αἰχμαλώτοις αἰχμάλωτος οἴχομαι.
Καπνὸν δὲ πόλεως τόνδ' ὑφορθρόσκοπον ὁρῶ.
Καὶ μὴν ἴσως μὲν τῷ λόγῳ κενὸν τόδε,
Κύπριν προβάλλειν. ἀλλ' ὅμως εἰρήσεται. 825
Πρὸς σῇσι πλευρᾷς παῖς ἐμὴ κοιμίζεται,
Ἡ φοιβὰς, ἣν καλοῦσι Κασσάνδραν φρύγες.
Ποῦ τὰς φίλας δῆτ' ἀμφιφάνας δείξεις, ἄναξ,

« Quid tandem mortales alias quidem artes
« Elaboramus vt oportet omnes, & inquirimus: 815
« Suadelam verò reginam solùm inter homines
« Non quidem præter cæteras ad finem studemus
« Mercedes dantes discere, vt liceat olim
« Persuadere quæ quis vellet consequi simul?
Quî igitur posthac quis sperare possit acturum se bene? 820
Illi quidem tot liberi non amplius sunt mihi:
Ipsa verò ad turpitudinem captiua proficiscor.
Fumum verò vrbis hunc eglomerantem in altum video.
Atqui fortasse quidem sermo inanis hic sit
Venerem prætendere: attamen dicetur. 825
Ad tuum latus filia mea cubat
Vates, quam vocant Casandram Phryges,
Vbi iucundas iam noctes ostendes, ô rex,

Τί δῆτα θνητοὶ) ῥητορικῆς ἔπαινος δεξιὰ ζη-
τοῦμεν ἃ οὐδέν ἐστι, πλὴν ἢ πειθὼ μόνῳ οὐκ ἀ-
σκοῦμεν, ἐὰν ἐξεστι, μισθοὺς διδόντες. Μο-
χθοῦμεν) μετὰ πόνου μανθάνομεν. Πειθὼ πλὴ-
τύραννον) πλὴν ὥσπερ βασιλὶς ὑπάρχουσαν
πάντας τοὺς τὸ δεινὸν ἑαυτῇ, λόγοις πικίλοις
καὶ πιθανοῖς. Οὐδὲν τι μᾶλλον) αἰτὶ τοῦ οὐδα-
μῶς. ὄνομα κατὰ ὑπόρρημα τος, ὡς τὸ πα χὺς ὑλ-
λεν, αἰτὶ

θεν, αἰτὶ τοῦ χέως. ὡς ὄνομα γὰρ δυνάμενα ἔ-
χειν ἐκποτεγνόμενον τὸ τί. Πειθὼ] πλὴν δὲ πειθὼ
μανθάνειν ἀκριβῶς οὐ πτουδάζομεν, ἧς ἔδει
μᾶλλον αἰτιοῦσθαι. ἵνα ἐκτὸς ἀρχὴ φησὶ, πίθειν
εἰς ἃ τις βούλοιτο. εἰπὼν δὲ τὸ ποτὲ, ὅκ ἀεὶ αὐτῇ
ἀπαθῆσι τὸν τῷ πίθειν δυνάμων. Τί οὖν ἔτ' ἄν
τις) εἰς τί ἂν ἐλπίσῃ δέ πε πράξειν καλῶς. Υ-
φορθρόσκοπα) ὑφορτίλλοντα. Καὶ μὴν ἴσως) σε-
μνόπαιον τὸ χῆμα φωνὰ πῶς ῥήτορσιν. ἴσως φη-
σὶ κενὸν ἐκ ἀρχὴ τὸ πλὴν ἀφροδίτην εἰς μεσοπίαν
πρεπτείνειν. ἀλλ' ὅμως λεχθήσεται, καὶ μὴν ἴσως
κενὸν καὶ ἄκαιρον τόδε, τὸ ἔμπροσθεν τῷ λόγου
πειθὼ φ σωσσόμενον τ' δυγαθὸς, ἀλλ' ὅμως εἰρή-
σεται, πρὸς τὴ σῇς πλευρᾶς εἰς ὕπνον πρέπεται
ἡ ἐμὴ μανθικὴ παῖς, ἵν' ἵνα ὀνομάζωσιν οἱ
Φρύγες Κασσάνδραν. πῦ δῆτα δείξεις ὦ ἄναξ,
ταὶς φιλοφιλεῖς νύκτας ἢ πῦ ἔξει ἡ ἐμὴ παῖς,
τὸ πόδ κτ' κοινοῦ, χάειν ἵνα, καὶ αἱταμοιβὴν,
ἕνεκα τοῦ ἐν τῇ ἀνῇ φιλτάτων ἀσπασμάτων

Η τοῦ ἐν δύνῃ φιλτάτων ἀσπασμάτων
Χάειν ἵν' ἔξει παῖς ἐμὴ; κείνης δ' ἐγώ. 830
« Εκ τοῦ σκότοις γὰρ, νυκτέρων τ' ἀσπασμάτων,
« Φίλτρων ὁμοῦ τε, τοῖς βροτοῖς πολλὴ χάρις.
Ακουε δὴ νυῦ. τὸν θανόντα τόνδ' ὁρᾷς;
Τοῦτον καλῶς δρῶν, ὅν τα κηδεστὴν σέθεν,
Δρᾶσις. ἑνός μοι μῦθος ἐνδεὴς ἔλι. 835
Εἴ μοι γένοιτο φθόγγος ἐν βραχίοσι,
Καὶ χερσὶ, καὶ κόμαισι, καὶ ποδὸν βάσει,
Η Δαιδάλου τέχναισιν, ἢ θεῶν τινος,
Ως πάνθ' ὁμαρτῇ σῶν ἔχοιτο γοιωάτων,

Aut in lecto charorum amplexuum
Gratiam quam habebit filia? pro illa verò ego? 830
« Ex tenebris enim nocturnísque amplexibus
« Illecebrísque simul, hominibus multa gratia.
Audi sanè nunc: mortuum hunc vides?
Huic bene faciens, affini tuo
Feceris. vnius me sermo deficit adhuc, 835
Vtinam mihi fieret vox in brachiis
Et manibus & coma & pedum ingressu,
Aut Dædali artibus, aut dei alicuius:
Vt omnia simul tuis adhærescerent genibus,

Δαιδάλου τέχναισι) πρὸς τοῦ Δαιδάλου ἔρ-
γον, ὅτι ἐκ εἶπε καὶ πρὸς φωνὴν, αὐτός τε Εὐ-
ριπίδης ἐν Εὐρυθεῖ λέγει, ὅτι ἔστιν ὦ γεραιὲ μὴ
δείσῃς τόδε, τὰ Δαιδάλεια πάντα κἀν ἔιδῃ δοκεῖ.

Universidad de Deusto
Biblioteca

βλέπει τ' ἀγκάλαιθ' ὅδ' αὐὴρ κεῖνος σοφός. καὶ
Κρέων ἐν Θρᾴτταις, πανὶ κακὸν δ' ὅ τι μαστεύων τινὰ ποτὲ χαλκοῦν ἢ ξύλινον καὶ χρύσεον τεῦξεν, οὐδαμῶς ξύλινος ὁ κεῖνος, ἀλλὰ χαλκοῦς ὢν ἀπέδρα. πόθεν Δαιδάλειος ἦν, ἢ τίς ἔκλεψεν αὐτόν. καὶ Πλάτων. ἆρ' οὖν τίς εἶ λέγε τοῦτο, τί σιγᾷς; ὦ ἐρεῖς; Ἑρμῆς ἔφη με Δαιδάλου φωνὴν ἔχων, ξύλινος βαδίζων αὐτομάτως ἐλήλυθα. Δαιδάλου τέχναισι) ἀγαλματοποιὸς ὁ Δαίδαλος, ποιῶν ἀγάλματα οὕτω κάλλιστα, ὡς ἱστορηθῆναι τοῦ τοιούτων τῆς ποιητῆς, ὅτι φωνὴν ἠφίεσαν, καὶ ἐκινοῦντο. ἔστι ὁ Δαίδαλος, καὶ πτερὰ ὅτε ἐβούλετο τοῦ ἐπτῆ. ἐπὶ καὶ τὸν υἱὸν Ἴκαρον, ὃν κηροῦ πτερὰ πλασάμενος, καὶ τοῦ ἐπιθεὶς αὐτῷ, ἐποίησεν ἀετὸν κομιδῇ ἀναίσθητον. διαλυθέντος δὲ τοῦ κηροῦ, πέπτωκεν εἰς τὸ νῦν καλούμενον ἀπ' αὐτοῦ Ἰκάριον πέλαγος. φασὶ δὲ ἀμυνόμενον τὸν Ἥλιον Δαίδαλον, ὡς πεποιηκότα, τὸν θυγατέρα αὐτοῦ Πασιφάνην, ἐρασθεῖσαν τοῦ ταύρου, μιγῆναι αὐτῷ. ἐπὶ ὅτε πεπόμενον εἶδε τὸν αὐτοῦ υἱὸν Ἴκαρον ὃν κηροῦ πτεροῖς χώμενον, σφοδρῶς ἐμπεσεῖν τοῖς πτεροῖς, καὶ διαλυθῆναι τοῦτο τοῦ δρασκευάσαι. καὶ τὸν ὃν τύπτοις κουφιζόμενον Ἴκαρον κατενεχθέντα πεπίχθαι.

Κλαίοντ' ἐπισκήπτοντα παντοίοις λόγοις. 840
Ὦ δέσποτ', ὦ μέγιστον Ἕλλησι φάος,
Πηλεῦ, πάραχε χεῖρα τῇ πρεσβύδι
Τιμωρόν, εἰ καὶ μηδὲν ὄντ' ἀλλ' ὅμως.
« Εὐθλοῦ γὰρ ἀνδρὸς τὴν δίκην θ' ὑπηρετεῖν,
« Καὶ τοῖς κακοῖς δρᾶν πανταχοῦ κακῶς ἀεί. 845
Χο. « Δεινόν γε θνητοῖς, ὡς ἅπαντα συμπίπτει.
« Καὶ τὰς ἀνάγκας οἱ νόμοι διώρισαν;
« Φίλοις ἐχθροὺς τοὺς πρὶν δυμενεῖς ποιούμενοι.

Plorantia, exprimentia omnis generis sermones. 840
O Domine, ô maximum Græcis lumen,
Obtempera: porrige manum huic anui
Vltricem, etsi nihil ea est: sed tamen.
« Boni enim viri est iustitiæ inseruire,
« Et malos punire vbique semper. 845
Cho. « Mirum sanè est mortalibus vt omnia accidunt
» Et necessitates leges definiunt,
« Amicos efficientes ex inimicissimis?
« Inimicósque eos, qui ante beneuoli erant, facientes.

Εἰ καὶ μηδὲν ὄντ' ὄντ') ἢ ἱκετεύουσά σε ὡς ἀγχμάλωτος, καὶ δούλη. ἀλλ' οὖν δι' αὐτὸ τὸ δίκαιον ἐμωρήσαν τὴν Πολυμήστορα. πυθοῦ γὰρ ὄντ' ἀνδρὸς ἀγαθοῦ, τὸ τοῖς κακοῖς ἐντόμως τιμωρεῖσθαι.

Δεινόν γε θνητοῖς) ἐπὶ τῷ Ἑκάβῃ ὁ χορὸς εἶδε δεδοικὼς τὸ Ἀγαμέμνονος, βοηθῶν αὐτῇ ἐχθροῦ ὄντος, ὡς τῷ πόλιν τοῦτος πορθήσαντος, λέγει δεινὸν πάθος· δεινόν ὄντ' ὄν τι συμπίπτει καὶ συμπίπτει πάντα τοῖς θνητοῖς. καὶ οὔτε ὁ φίλος ἀεὶ φίλος, οὔτε ὁ ἐχθρὸς, ἀεὶ ἐχθρός. ἀλλ' ὁ μὲν φίλος ἔστιν ὅτε ἐχθρὸς γίνεται, ὁ δὲ ἐχθρὸς φίλος. καὶ οἱ νόμοι κελεύοντες τὸν μὲν φίλον ἀεὶ φίλον ἡγεῖσθαι, τὸν δὲ ἐχθρὸν ἀεὶ ἐχθρὸν λέγοντες, κεχωρισμένως τοὺς ἀνάγκας τιθέντες διὰ τούτων τοὺς φίλους ἐχθροὺς, καὶ τὸ ἀνάπαλιν. εἰ ἐάν τις ἀνάγκη συμβῇ, ὡς ἅπερ καὶ νῦν, ὁ μὲν φίλος ἐχθρὸς, ὁ δὲ ἐχθρὸς φίλος καθίστατο. ὅπω τοῦτο νοεῖται. οἱ δὲ ἀλλάττοντες τοὺς λέξεις καὶ τοὺς ἀνάγκας αἰτοῦ τὸ ἀνάγκαν, καὶ τὸ νόμοι αἰτοῦ τὸ νόμοις, καὶ τ' ἄλλα ὁμοίως λέγοντες, ἀμαθεῖς.

Ἄλλως. δεινόν γε θνητοῖς, μεταλλακτέον τοῖς πλώσσοις. ἔστι δὲ καὶ αἱ ἀνάγκαι τοῖς νόμοις διώρισται. ὁ δὲ νοῦς, δεινὸν ὅτι πάντα συνέρχεται τὰ κακὰ κατὰ τῶν τοῖς ἀνθρώποις, καὶ αἱ ἀνάγκαι τὰ νενομισμένα τοῖς ἀνθρώποις μετήλλαξαν. ἐδέδοκτο δὲ πολέμου ἕνεκα τῇ Ἑκάβῃ τὸν Ἀγαμέμνονα. ἀλλ' ἡ ἀνάγκη τὸν νενομισμένον τῇ Ἑκάβῃ μετήλλαξεν. Ἄλλως. ἐναντίως εἶπεν. ἔδοξε δὲ, καὶ τοῖς νόμοις ἀνάγκαι διορίζουσιν, αὐτοῖς καὶ νόμων ὀξυκρατέστεραι, οὐ τὸ ἐναντιοδιόπτα ἐκούσια τιμωρούνται, οὐχὶ τὰ ἐξ ἀνάγκης δρώμενα. ὡς καὶ νῦν ὑμᾶς ἐξ ἀνάγκης φίλον ποιεῖσθαι τὸν πολέμιον. Ἄλλως. διώρισται, διετύπωσαν, ἀφορίζουσιν. οἱ αἱ ἀνάγκαι οὐκ ἀκολούθως τοῖς νόμοις τεφήνουσιν, ὅθεν αἱ ἀνάγκαι τῶν νόμων ὀξυκρατέστεραι εἰσὶν, οὐχ οἱ νόμοι τῶν ἀναγκῶν.

Αγ. Ἐγώ σε, καὶ σὸν παῖδα, καὶ τύχας σέθεν 850
Ἑκάβη δι' οἴκτου, χεῖρά θ' ἱκεσίαν ἔχω,
Καὶ βούλομαι θεῶν θ' οὕνεκ' ἀνόσιον ξένον,
Καὶ τῷ δικαίου, τῷδέ σοι δοῦναι δίκην.
Εἴ πως φανείην γ' ὡς τί σοι καλῶς ἔχῃ,
Στρατῷ τε μὴ δόξαιμι Κασσάνδρας χάριν, 855
Θρᾴκης ἄνακτι τόνδε βουλεῦσαι φόνον.
Εστι γὰρ ἡ τάραγμός ἐμπέπτωκέ μοι.
Τὸν ἄνδρα τοῦτον φίλον ἡγεῖται στρατὸς,
Τὸν κατθανόντα δ' ἐχθρόν. εἰ δέ σοι φίλος
Οδ' ἐστὶ, χωρεῖς τοῦτον, κοὐ κοινὸν στρατῷ. 860
Πρὸς ταῦτα φρόντιζ, ὡς θέλοντα μ' ἐχῃς
Σοὶ ξυμπονῆσαι, καὶ τάχιστ' ἐπεσαρκέσαι,
Βραδὺς δ', Ἀχαιοῖς εἰ δι' ἀβληθήσομαι.

Ag. Ego te & tuum filium & fortunas tuas, 850
O Hecuba, per misericordiam manúmque supplicem habeo,
Volóque & deorum gratia, impium hospitem,
Et iustitiæ, hanc tibi dare pœnam:
Si quo modo videar, vt tibi bene sit *effiare*,
Exercituíque non videar Casandræ gratia 855
Thraciæ regi hanc struere cædem.
Est enim quatenus metus incidit mihi.
Virum hunc, amicum ducit exercitus:
Mortuum verò, hostem. Si verò tibi charus
Hic est, priuatim est hoc, & non publicum exercitui. 860
Hæc expende, nam volentem quidem me habe
Tibi opem ferre, & promptum ad auxiliandum,
Tardum verò, à Græcis si criminabor.

Ἐγώ σε καὶ τὸν σὸν παῖδα καὶ τὰ δυστυχίαν καὶ σοὶ καλῶς ἡγεῖσθαι, καὶ τοῖς Ἕλλησι μὴ δόξω διὰ Κασάνδραν ἡμωρεῖσθαι τὸν Πολυμήστορα. Ἄλλως. βούλομαι ἕνεκα τῶν θεῶν καὶ ἕνεκα δικαίου, δοῦναί σοι τὴν αἰόσιον τόνδε τὴν δίκην. Μὴ δόξαιμι) δέον δόξαι εἰπεῖν, φθὸς τὸ σοι τ' ἐχ-

ὁ γὰρ τὲ σωφρόνισμος τοῦτο ἀπῄτει, δόξαμι εἶπε τοῦς τὸ φανείλω. ζητῶν δὲ πάντα χρὸ τούτῳ βύρήσεις τὴν σωφρόνιξιν. Εστι γὰρ ἡ τὰ εραγμός) τὸ τὶ ἐλλείπει. ἐὰν ἦ, ἔστι γὰρ τὶ φησὶ, καθὸ τὰ πεπράεραγμαι. πεῖσον τὸν τρόπον αὐδρα τὸν φίλον ἡγεῖται εράτος.

Αλλως. ἔμελλεν εἰπεῖν, ὅτι ἔστι φίλος τοῖς Ελλησιν. εἶτα μεταλογισάιδρος, φησὶν, ὅτι τὰ εραγμὸς ἐμπεπλωκέμοι. αὐτὸ τὸ πεπράεραγμαι, ὀνοήσας ὅτι φίλος ὀρθῶς τὰ εραπεύμαι ὁ Πολυμήστωρ.

Εκ. « Φεῦ, οὐκ ἔστ' θνητῶν ὅς τις ἐς' ἐλεύθερος.
« Η χρημάτων γὰρ δοῦλός ἐστιν, ἢ τύχης, 865
« Η πολῆθος αὐτὸν πόλεως, ἢ νόμων γραφαὶ
« Εἴργουσι χρῆσθαι μὴ κῆ γνώμῃ τρόπῳ.
Επεὶ δὲ παρβῆς, τὰ τ' ὄχλῳ πλέον νέμεις,
Εγώ σε θήσω τοῦδ' ἐλεύθερον φόβου.
Σιώπα μόνον γὰρ, εἰ τι βουλεύσω κακὸν 870
Τὰ τόνδ' ἀποκτείναντι· σωθεράσῃς δὲ μή.
Ην δ' ἐξ Αχαιῶν θόρυβος, ἢ πικουρία,
Πάσχοντος ἀνδρὸς Θρηκὸς οἷα πείσεται,

Hec. « Heu, non est mortalium qui sit liber,
« Aut pecuniarum enim seruus est, aut fortunæ, 865
« Aut multitudo eum vrbis, aut leges scriptæ
« Vrgent, ne vtatur pro arbitrio moribus.
Postquam verò metuis, multitudinique nimium tribuis,
Ego te faciam hoc liberum metu.
Sis conscius quidem, siquid struam mali 870
Aduersus eum hunc qui interfecit: adiuta verò nequaquam.
Si verò ex Achæis tumultus aut auxilium,
Patiente viro Thrace qualia patietur,

Φεῦ οὐκ ἔστ θνητῶν] τοῦτο φησὶν ἐπειδὴ οὐ ἐξουσία ὢν ὁ Αγαμέμνων, οὐ δυνάται αὐτῇ χάριν τοῦδρᾶν, ὑφορώμενος τοὺς Ελλῆνας. Φεῦ ὡς ἔστιν) καὶ ἔστιν ὅστις ἀπὸ τῆς θνητῆς ὄντ' ἐλεύθερος, αὐτὸ τὸ ὅς τις οὐκ ἔστ δοῦλος. ἢ γὰρ δοῦλος ὄντ χρημάτων κῆ κοινοῦ, ἤγουν φιλοχρήματος. ἢ δοῦλος κατὰ κοινοῦ, τύχης καὶ ἀτυχίας. ἢ τὸ πλῆθος, ἤγουν ὁ δῆμος τῆς πόλεως. ἢ αἱ γραφαὶ τῶν νόμων, ἤτοι αἱ νομικαὶ διατάξεις, κωλύουσιν αὐτὸν μὴ χρῆσθαι τοῖς νόμοις κῆ γνώμῃ, καὶ κῆ θέλῃσιν. Η τύχης) τύχη λέγεται κυρίως, ὅταν ἄλλο ἐνεργῆς, εἶτα ἄλλο συμβῇ. τύχαι παρ' Ελλησι καὶ αἱ παπειναὶ πράξεις τῶν ἀιθρώπων, καὶ ὑποστῆναι γνῶμαι. καὶ αἱ ὑψηλαὶ, καὶ ὀλιγοκρατοῦσαι. ἀπὸ τῆς τύχης γὰρ ἐνόμιζον ταῦτα γίνεσθαι τοῖς αὐθαιρέτοις, καὶ ἀπὸ βουλίας. τὰ κῆ κακοβουλίας. ἐνταῦθα κῆ τὸ δεύτερον σημαινόμενον λέγει), ἤγουν ἢ χρημῆ γὰρ ὄντ δοῦλος, ἢ τύχης ὄντ δοῦλος. ποτέρην ὑψηλοτέρας ἔνοὺς τάξεως, καὶ ὀλιγοκρατούσης. διαφέρει δὲ ἡ τύχη τοῦ αὐτόματου. ὅτι τὸ μὲν τύχῃ ἐστὶ) τὸ ὅταν εἴρηται, τὸ δὲ αὐτόματον ὅταν γένηται τὶ ἄλλο, ἄλλου μηδαμῶς ἐνεργοῦντος. δοῦλος δὲ τύχης ὄντ, ὁ αἰαλκαζόμενος δουλεύειν τῇ τῶν κρειττόνων ἀτυχίᾳ. Επεὶ δὲ παρβῆς] ἐπεὶ δὲ φοβῇ, καὶ τὸ ὄχλῳ πλέον νέμεις, αὐτὸ τὸ κεχαρισμένα τοῖς Ελλησιν, ἐγὼ ποιήσω σε ἀπολελυμένον τοῦδε τοῦ φόβου. σιωπήσασον ἐὰν βουλεύσω τι κακὸν τῷ ἀποκτείναντι τὸν Πολύδωρον δηλονότι. καὶ μὴ συμωφεράξῃς. ἐὰν δὲ πάσχοντος τοῦ Πολυμήστορος οἷα πείσεται καὶ ὑποστρωφῇ, φανῇ ὀκ τῶν Αχαιῶν θόρυβός τις, ἢ κακοήθεια, κώλυε, μὴ φανεὶς ὑφ' ὑμῶν δι' ἐμὲ εἴργῃ δηλονότι. τὰ δὲ ἄλλα, καὶ τὰ ἄλλα θαρρεῖ, ἐγὼ ποιήσω πάντα καλῶς.

φανῇ τις, εἴργε, μὴ δοκῶν ἐμὶ χάριν.
Τάδ' ἄλλα θαρσεῖ, πάντ' ἐγὼ θήσω καλῶς. 875
Αγ. Πῶς οὖν; τί δράσῃς; πότερα φάσγανον χερὶ
Λαβοῦσα γραῦς, φῶτα βάρβαρον κτενεῖς,
Η φαρμάκοισιν, ἢ πικουρία τίνι;
Τίς σοι ξυνέσται χείρ; πόθεν κτήσῃ φίλους;
Εκ. Στέγαις κεκεύθασ' αἵδε Τρῳάδων ὄχλον. 880
Αγ. Τὰς αἰχμαλώτους εἶπας, Ελλάνων ἄγραν;
Εκ. Σὺν τῇδε τὸν ἐμὸν φονέα τιμωρήσομαι.
Αγ. Καὶ πῶς γυναῖξιν ἀρσένων ἔσται κράτος;
Εκ. Δεινὸν τὸ πλῆθος, ξὺν δόλῳ τε δύσμαχον.
Αγ. Δεινὸν, τὸ μέν τοι θῆλυ μέμφομαι γένος. 885
Εκ. Τί δ', οὐ γυναῖκες εἶλον Αἰγύπτου τέκνα;
Καὶ Λῆμνον ἄρδην ἀρσένων ἐξῴκισαν;

Apparuerit quoddam, cohibe, non præ te ferens meam gratiam:
Quod ad alia verò, confide cuncta ego conficiam probè 875
Ag. Quomodo igitur? quid facies? vtrum gladium manu
Accipiens anus, virum barbarum interficies?
Aut venenis, aut ope quanam?
Quæ tibi aderit manus? vnde habebis amicos?
Hec. Tecta occultant hæc Troadum turbam. 880
Ag. Captiuas dicis Græcorum prædam?
Hec. Cum illis *hunc* meum homicidam vlciscar.
Ag. Et quomodo mulieribus in viros erit robur?
Hec. Est *quddam* potens multitudo, cum insidiisque insuperabile.
Ag. Sæuum quidem, sed sanè fœmineum reprehendo genus. 885
Hec. Quid verò? an non mulieres interfecerunt Aegypti filios?
Et Lemno funditus viros exterminarunt?

Χείρ.] πῆς σοι συνυπάρξει δυνάμις. Κεκεύθουσιν.) κρύπτουσι. Τιμωρήσομαι.] κολάσω. Εσται κράτος.] ὀλιγοκρατία. Δεινὸν.) χαλεπὸν τὸ πλῆθος, καὶ σὺν δόλῳ δυσκατάγωνιστον. Τί δ' οὐ γυναῖκες.) τὶ δὲ οὐ γυναῖκες αἱ εἷλον τὰ τέκνα τοῦ Αἰγύπτου, καὶ πῆς ἄρσενας ἐξῴκισαν τῆς Λήμνου, αἱ πέρσφορον. αὐτὶ τοῦ τοὺς ἄρσενας ἐξῴκισαν ἄρδην τῆς Λήμνου. Ιστέον. Αἴγυπτος καὶ Δαναὸς ἀδελφοὶ ἦσαν. Ιοῦς δὲ τῆς Ινάχου θυγατὸς ἀπόγονοι. τούτων ὁ μὲν Αἴγυπτος ἔχε παῖδας ἄρσενας πεντήκοντα, ὁ δὲ Δαναὸς καὶ αὐτὸς θυγατέρας ν̄. ὅτος τῶν ἀδελφῶν Αἰγύπτῳ. φθονῶν δὲ τῷ τῶν ἀρσένων κτῆσιν, καὶ φοβηθεὶς μήπως ὑπ' αὐτῶν τῆς βασιλείας ἐκβληθῇ, αἰδρωθέντων τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ἐδίωξεν αὐτοὺς εἰς Αἴγυπτον ἅμα τοῖς παισὶν αὐτῶν, ὅθεν καὶ ἀπ' αὐτοῦ Αἴγυπτος ὀκλήθη. χρόνου δὲ ἔλθοντος δεκαγινομένου, καὶ τῶν παίδων αἰδρωθέντων, θαρρῶν Αἴγυπτος τῇ πύτων δυνάμει, παρεκαλέσε εἰς τὸ Αργος. ὁ δὲ Δαναὸς φοβηθεὶς αὐτὸν, τρόπον τινὰ πειούμενος τῆς βασιλείας, κῆ τὸν Αἰγύπτου υἱῶν πειαύτῳ ἐσκέψατο ὁπῆ βουλεύω. συνέθετο γὰρ τῷ Αἰγύπτῳ συνάψαι τρὸς γάμον τοὺς ἑαυτοῦ θυγατέρας τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. ἐπίμως δὲ τῶν καταγγελλόμενος τῶν Αἰγύπτου, συνεβούλευσε τοῦς θυγατέρας ὁ Δαναὸς, ὡς τὰ αἱ ἐλεῖν νύκτωρ τοὺς ἑαυτῶν ἄνδρας, πρὸ τῆς μίξεως τῆς πρὸς αὐτοὺς, θάνατον ἐπαπειλήσας τοῦς μὴ τοῦτο

ποιούσας. αἱ μὲν οὖν ἄλλαι ἔχουσι τὸ τοῦ παιδὸς πρόσταγμα εἰς ἕλον τοὺς ἄνδρας, μία δὲ τούτων μόνη ἡ Υπερμνήστρα ἐφείσατο τοῦ Λυγκέως, ὑπὸ τῆς μίξεως δίκαιον ἔχειν ἐγκεῖσθαι πρὸς αὐτόν. οὗτος δὲ σωθεὶς, ἐξεδίκησε τοὺς ἀδελφοὺς. ἐφόνευσε γὰρ τοὺς δυσκτέρας τοῦ Δαναοῦ, ἅμα καὶ αὐτόν. καὶ τῆς τούτου βασιλείας ἐκράτησε τοῦ Αργους, ἅμα τῇ Υπερμνήστρα. καὶ γίνεται ἐκ τούτου Αβας. ἐξ Αβαντος Προῖτος καὶ Ακρίσιος. ἐξ Ακρισίου, Δαναὴ, ἐκ Δαναῆς, Περσεύς. ἐκ Περσέως, Αλκαῖος, Ηλεκτρύων, καὶ Σθένελος. ὧν ὁ μὲν Αλκαῖος ἔσχε τὸν Αμφιτρύωνα παῖδα, ὁ δὲ Ηλεκτρύων τοῦ Αλκμαίωνος, ἐξ Αλκμαίωνος καὶ Ηρακλῆς καὶ Ιφικλος. ἐξ οὗ Ιόλαος. φασὶ δὲ οἱ ποιηταὶ τοῦτον ἐν ᾅδου κολάζεσθαι, διὰ τὸν φόνον τῶν ἰδίων παίδων, ὑδροφορεῖν καταδικασθέντα ἐν πετρυπημένῳ πίθῳ. ὅθεν καὶ παροιμία ἐπὶ τῶν αἰωνίως πονούντων, εἰς πετρυπημένον πίθον ἀντλεῖν λέγεται. καὶ Λῆμνον ἄρδειν.) ἐν Λήμνῳ γυναῖκες ἐτέλουν ἑπτάσιον ἑορτὴν τῇ Αφροδίτῃ. ἐπεὶ οὖν ποτὲ καταφρονήσασαι τῆς θεοῦ, ἀπέλιπον τὸ ἔθος, ἡ Αφροδίτη ἐνέβαλεν αὐταῖς δυσωδίαν, ὡς μὴ δυνάσθαι τοὺς ἑαυτῶν ἄνδρας αὐταῖς πλησιάσαι. αἱ δὲ νομίσασαι ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν καταφρονεῖσθαι, τούτους πάντας ἀπέκτειναν. ὁ δὲ Δίδυμος οὕτω. Πελασγοὶ δεηθέντες ποτὲ τῶν Αθηναίων, πολλοὺς τῶν ἐξ Αθηνῶν ἁρπάσαντες, ἤγαγον εἰς Λῆμνον. ἐν οἷς καὶ γυναῖκας Αττικὰς, αἷς παλλακίσι χρησάμενοι ἔσχον παῖδας. οὓς αἱ μητέρες τῶν πατέρων τὴν γλῶτταν, καὶ τὰ ἤθη ἐδίδαξαν. οἱ δὲ συνήρχοντο τότε ἀλλήλοις. καὶ εἴ τις τύχοι ἀπ' αὐτῶν παῖς, ἐβοήθουν ἅπαντες. καὶ μετὰ ταῦτα αἱ Λήμνιαι γυναῖκες, τοὺς σὺν Θόαντι πάντας ἀπέκτειναν. διὰ ἀμφότερα οὖν ταῦτα ἡ παροιμία ἐδόθη, τὰ Λήμνια κακά.

Αλλ' ὡς γενέσθαι, τόνδ' ἐμοὶ μέθες λόγον.
Πέμψον δέ μοι τὴν δ' ἀσφαλῶς διὰ στρατοῦ
Γυναῖκα. καὶ σὺ Θρῃκὶ πλαθεῖσ' ξένῳ, 890
Λέξον· καλεῖ σ' αὐάσασα δή ποτ' Ιλίου,
Εκάβη, (σὸν οὐκ ἔλασσον ἢ κείνης χρέος,)
Καὶ παῖδας· ὡς δεῖ καὶ τέκν' εἰδέναι λόγους
Τοὺς ἐξ ἐκείνης, τὸν ἐξ τῆς νεοσφαγοῦς
Πολυξένης ὀπίσχες Αγαμέμνονος τάφον, 895
Ως τώδ' ἀδελφὼ πλησίον μιᾷ φλογὶ
Διοσῇ μεείμενω μητρὶ κρυφθῆτον χθονί.

Sed vt fieri *oportæat*, hanc mihi relinque rationem:
Mitte verò mihi hanc tutò per exercitum
Mulierem. Et tu, Thracio accedens hospiti, 890
Dic, Vocat te regina olim sanè Ilii
Hecuba, (tua verò non minus quàm ipsius causa)
Et liberos: quoniam oportet & liberos scire sermones
Hos ex illa. Recens verò interfectæ
Polyxenæ differ Agamemnon sepulturam, 895
Vt isti duo frater & soror, propè vna flamma
Duplici cura matris occultentur terra.

Αλλ' ὡς γενέσθαι.) ἀλλὰ πῶς χρὴ γενέσθαι τόνδε μὲν τὸν λόγον ἄφες. τὸν δὲ χάριν ἐμοῦ, πλὴν δὲ τὴν γυναῖκα διὰ τοῦ στρατοῦ ἀκινδύνως. καὶ σὺ ὦ γυναῖ πλησιάσασα τῷ φίλῳ τῷ Θρᾳκὶ, λέξον· καλεῖ σε ἡ Εκάβη ἡ ποτὲ αὔασα τὴν Τροίας, διὰ χρείαν σὸν μᾶλλον ἢ ἐκείνης. καὶ παῖδας καλεῖ δηλονότι, ὅτι δεῖ γινώσκειν καὶ τὰ τέκνα τοὺς ἀπ' ἐκείνης λόγους. τὸν δὲ τάφον, ἤτοι τὸ τάφιον τῆς νεοσφαγοῦς Πολυξένης καρτέρησον ὦ Αγάμεμνον. ἵνα οὗτοι οἱ ἀδελφοὶ, ἡ διπλῇ

φροντὶς ἐμοὶ, ὁ μιᾷ φλογὶ κρυφθῆτον, αὐτὶ τοῦ ἐν τῇ χθονὶ πλησίον ἀλλήλων δηλονότι. Κείνης χρέος.) μὴ λάβῃς ἔξωθεν τὸ δίχα. ἀλλ' ἔστιν αὐτὴ ἡ αἰχμαλωτὶς τὸ σὸν. οὕτω. καλεῖ σε ἡ Εκάβη χρέος καὶ χρείαν σοὶ οὐκ ἔλασσον ἢ ἐκείνη, ἤγουν εἰ ἀφίξῃ, σαυτῷ οὐκ ἔλασσον ἢ ἐκείνη ὑπάρξεις χρεία. ὥσπερ γὰρ φαμὲν, καλῶν τὸν δεῖνα ἑαυτῷ βοήθειαν οὐχ ἧττον ἢ ἐμοὶ, οὕτω καὶ τοῦτο. δέον δὲ εἰπεῖν σοι, σὸν εἶπε τοῦ χρέος.

Αγ. Εστω τάδ' οὕτω. καὶ γὰρ εἰ μὴ λῷ στρατῷ
Πλοῖς, σὸν αὖ εἶχον τοῦδε σοι δοῦναι χάριν.
Νῦν δ', οὐ γὰρ ἵησ' οὐρίας πνοὰς θεὸς, 900
Μένειν ἀνάγκη, πλοῦν ὁρῶντας ἥσυχον.
»Γένοιτο δ' οὖν πᾶσι γὰρ κοινὸν τόδε,
»Ιδίᾳ θ' ἑκάστῳ, καὶ πόλει, τὸν μὲν κακὸν,
»Κακόν τι πάσχειν· τὸν δὲ χρηστὸν, εὖ τυχεῖν.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Σὺ μὲν ὦ πατρὶς Ιλιὰς, 905
2 Τῶν ἀπορθήτων πόλις
3 Οὐκέτι λέξῃ, τοιόνδ' Ελ-
4 λάνων νέφος ἀμφίστε καλύπτει·
5 Δορὶ δὴ δορὶ πέρσαν,
6 Ἀπὸ σ' στεφάνων κέκαρται 910

Ag. Etunt hæc sic. etenim si esset exercitui
Nauigatio, non potuissem hanc tibi præstare gratiam.
Nunc verò (non enim mitit secundos flatus deus) 900
Manere necesse est, nauigationem expectantes tranquillam.
»Eueniat autem feliciter. Omnibus enim est commune hoc,
»Et peculiariter vnicuique, & vrbi, malum quidem
»Malum aliquid pati: bonum verò feliciter agere.

EPODICA.

Strophe I.

ch. 1 Tu quidem ô patria Iliaca
2 Ex vrbibus inexpugnabilibus 905
3 Non amplius dicetis. talis Græ-
4 corum nebula te circumfundit,
5 Hasta sanè hasta populans.
6 Corona verò tibi detonsa est 910

Εστω τάδε.] οὕτως ὡς λέγεις δηλονότι. καὶ γὰρ εἰ μὴ λῷ τῷ στρατῷ καιρὸς πλοῦς, οὐκ ἂν εἶχον σοι δοῦναι τὴν δωρεὰν ταύτην. νῦν δ'. οὐ γὰρ ἀφίησιν ὁ Ποσειδῶν πνοὰς ὀπτῆδείας, ἀνάγκη περισκαρτερεῖν περιδοκοῦντας πλοῦν ἥσυχον. εἴθε δὲ γένοιτο κατὰ τύχην τόπον περιχθῆναι, δηλονότι τὰ κῇ σὲ δὴ καὶ καλῶς, καὶ ἑνὶ ἑκάστῳ, καὶ πόλει καταθύμιον τόδε. λέγει τὸ, τὸν μὲν κακὸν πάθειν κακόν, τὸν δὲ χρηστὸν εὖ τυχεῖν. Καὶ γὰρ εἰ μὴ λῷ.] οὐ καλῶς φησὶ ταῦτα ὁ Αγαμέμνων. ἐθέλω γὰρ αὐτὸν ἅπαξ διδόντα τὴν χάριν, σωθῆναι, καὶ μὴ ἐλέγξαι τὴν ἑαυτοῦ γνώ-

Universidad de Deusto
Biblioteca

μίω, ἀλλ' οὐκ ἀναίσχυντα τοιαῦτα ὑπέκειτο βασιλεὺς ὤν. Γένοιτο.) εἴη δὴ τοιαῦτα τὴν τύχην καλῶς, ὅπερ καὶ πᾶσι κατὰ θυμὸν τοῦτο. ὁ γὰρ φόνον θράσας, κοινὸν τοῖς ἀνθρώποις ἀδίκημα ἐποίησε, λυμηνάμενος τοῦ κοινοῦ νόμου, καὶ ἀδικήσας τὸ τῆς φύσεως ὁμοιοθυές. Σὺ μὲν ὦ πατεὶς Ιλιάς.) τὰ τοιαῦτα εἴδη τῶν χορῶν καλεῖται ἐπωδικά. ἔστι δὲ τὰ παρόντα πεντάς ἐπωδική, ἤτοι στροφὴ καὶ ἀντιστροφή. καὶ πάλιν στροφὴ καὶ ἀντιστροφή, καὶ ἐπῳδός. εἰσὶν οὖν τῆς α̃ στροφῆς τὰ κῶλα ϛ̄, καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς ὁμοίως. τὸ πρῶτον ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος τέτου αἰτὴ ϛ̄ ἰωνικοῦ, καὶ δίμετρ. τὸ β̄ τροχαϊκὸν ἑφθημιμερές, ὃ καλεῖται ὀλοιπίδιον, ἢ λυκόθριον. τὸ γ̄ χορειαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ χορείου καὶ διποδείας. εἰ δὴ βούλει, δακτυλικὸν ἑφθημιμερές. τὸ δ̄ πρωτοδιμικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος χορείου, καὶ συλλαβῆς. τὸ ε̄ αἰολοπαιστικὸν πενθημιμερές. τὸν ϛ̄ ἰωνικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, καὶ παίωνος τέτου αὐτὴ ἰωνικοῦ, ἀπ' ἐλάττονος διϊάμβου καὶ συλλαβῆς. τὸ αὐτὸ δυνάται καὶ ἰαμβικὸν ἕξ) ἑφθημιμερὲς τῶν προτέρων ποδῶν αἰολοπαίγνων. τὸ ζ̄ ἰωνικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἤτοι ἑφθημιμερές, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ κρητικοῦ, ἤτοι ἀμφιμάκρου. τὸ η̄ αἰολοπαιστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, καθαρὸν, ἐξ ὀλοπτείου δ̄ διϊάμβου καὶ συλλαβῆς. τὸ θ̄ δίμετρον ὑπερκατάληκτον καθαρὸν, ἐξ αἰολοπαίστου διϊάμβου καὶ συλλαβῆς. ὅτι τῷ τέλει τῆς στροφῆς τὸ δράκαφος. Σὺ μὲν ὦ πατεὶς ἰλιάς.) ἡ μὲν θεραπαινὰ κῆ τὴν τοῦ πρόσωπον ἕξιν τῆς Εκάβης, ἀπέρχεται πρὸς τὸν Πολυμήστορα. ὁ δὲ χορὸς τῶν αἰχμαλωτίδων γυναικῶν λέγει τὰς συμφορὰς αὐτῶν, ἵνα μὴ ὀργὴ τὸ δρᾶμα μέχρις τέλους ἔλθῃ ὁ Πολυμήστωρ. λέγεται δὴ οὕτως. σὺ μὲν ὦ πατεὶς Τρωικὴ, οὐδαμῶς κληθήσῃ πόλις τῶν ἀπορθήτων, τοιόνδε νέφος καὶ πλῆθος τῶν Ελλήνων περικαλύπτει σε πορθεῖσαν οὐ δεῖ κῆ πολέμῳ. ἀπεκόπης δὴ τοῦ στεφάνου, καὶ τὸν καλλωπισμὸν τῶν πύργων. καταπεχρώσθης δὲ, ἤτοι μεμελαίωσαι ἐλεεινὸ πάθος κηλίδι καπνοῦ αἰθάλου καὶ καυστικοῦ. ὦ τάλαινα πατεὶς δηλονότι, οὐκέτι ἀνδραπόδιζω καὶ ἐμπαθεστάτη σοι. κῆ τὸ μεσονύκτιον ἐφθάρην, ὁπηνίκα ἐκ τῶν δείπνων, ἤτοι μετὰ τὰ δεῖπνα, κέκρυται ὅτι τοῖς ὀφθαλμοῖς ὕπνος γλυκύς. ἀπὸ τῶν ὕμνων δὲ καὶ ἀπὸ τῶν χαροποιῶν θυσιῶν καταπαύσας ἑαυτὴν, δηλονότι ἡ πόσις, ἔκειτο ἐν τοῖς θαλάμοις, οὐδαμῶς ὁρῶν τὸν ναυτικὸν ὅμιλον πορευόμενον εἰς τὴν Τροίαν. τὸ δόρυ δὲ ἔκειτο κῆ κοινοῦ, ὅτι τῷ παστάλῳ. τὸ δὲ ἀκόντιον εἰπὼν, ἀπὸ μέρους ἐδήλωσεν ὅλα τὰ ὅπλα. Στεφανίζω πύργων.] ἤγουν πυκνῶ δίκλω στεφάνων περιβάλλοντας πύργους. ἢ τὸ στεφάνων γε νίκλω τῶν πληθυντικῶν νοεῖ. οὕτω γὰρ οἱ Δωριεῖς τὰς ἡλικιώτας τῶν πληθυντικῶν ἐκφέρουσιν. ὁ γὰρ οὕτως ἐρῶν, ἀποκαρατῶν τῶν στεφάνων, τῶν πύργων λέγει.

7 Πύργων, κῆ δ' αἰθάλου
8 Καπνοῦ κηλίδ' οἰκτροτάτα κέχρωσαι
9 Τάλαιν', οὐκέτι σ' ἐμβατεύσω.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Μεσονύκτιος ὠλλύμαν,

7 Turrium: circum verò fuliginosi
8 Fumi macula miserrima denigrata es,
9 Misera non amplius in te incedam.

Antistrophe I.

1 Media nocte perii.

Αἰθάλω.) οὐ χρὴ κέφειν αἰθάλου καπνοῦ κηλίδι, ἤτοι καυστικῇ κηλίδι, ἀλλ' αἰθάλῳ κηλίδι, ἤτοι καυστικῇ κηλίδι, ἤγουν πυρεῖ, ἢ καπνῷ ἀπὸ μέρους. θειότον οὖν ἴσῳ τῷ καπνῷ. διὸ καὶ ἐξεβλήθη παρ' ἐμοῦ, ἵν' εἰκῆ ἢ τὸ κῶλον πρὸς τὸ τῆς ἀντιστροφῆς.

Κεῖτο.]

2 Ημος ἐκ δείπνων ὕπνος
3 Ηδὺς ἐπ' ὄσσοις κίδναται.
4 Μολπᾶν δ' ἄπο, καὶ χαροποιῶν
5 Θυσιῶν καταπαύσας
6 Πόσις, ἐν θαλάμοις ἔκειτο,
7 Ξυστὸν δ' ἐπὶ παστάλῳ,
8 Ναύταν οὐκέθ' ὁρῶν ὅμιλον
9 Τροίαν Ιλιάδ' ἐμβεβαῶτα.

Στροφὴ β'.

1 Εγὼ δὴ πλόκαμον ἀναδέτοις
2 Μίτραισιν ἐρρυθμιζόμαν,
3 Χρυσέων ἐνόπτρων

2 Quando à cœna somnus
3 Suauis in oculos spargitur:
4 A cantu verò & lætificis
5 Conuiuiis desinens
6 Maritus in thalamis iacebat,
7 Hastile verò in paxillo,
8 Nauticam non amplius videns multitudinem,
9 Per Troiam Iliacam incedentem.

Strophe II.

1 Ego verò comam religatis
2 Mitris componebam
3 Aureorum speculorum

Κεῖτο.) τὸ κεῖτο πρὸς τὸ ναύτην οὐκέτι ὁρῶν ὅμιλον σωματέον. Τὸ δὲ ξυστὸν δ' ὅτι παστάλῳ, διὰ μέσου) λάμβανε δὴ εἰς τὸ παστάλῳ ἢ ἔκειτο ἀπὸ κοινοῦ, ἢ ὑπῆρχεν. καὶ μὴ ὡς πάρα τινες τῶν ἀμαθῶν τὸ ἔθηκεν, αἰολικῶς τὸ ξυστὸν λογιζόμενοι. Εμβεβαῶτα) τὸ ἐμβαίνω, εἰ μὴ πρὸς δοκιμὴν σωματόσεται τὸ ἐν ἕχει τῶν δυνάμιν, εἰ δὴ πρὸς αἰολικῶς τὸ βαίνει. ὡς γὰρ καὶ ταῦτα τὸ ἐμβεβαῶτα Τροίαν Ιλιάδα. φησὶ δὲ Φιλόστρατος ἐν Ηρωικοῖς, ἐμβαὶς ἢ ναῦν, ἐμβεβῶτα χῆ χάφειν, οὐκ ἐμβεβαῶτα. οὐχ' οὕτω γὰρ ἔχει πρὸς τὸ μέτρον ὀρθῶς, ἀλλ' ἐκείνως. Εγὼ δὴ πλόκαμον] τῆς β̄ ταυτησὶ στροφῆς τὰ κῶλα ϊ. καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς, τοσαῦτα. τὸ α̃ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. ποῦ β̄ καὶ γ̄ ποδὸς χορείου. τὸ β̄ ὅμοιον καθαρόν. ὃ καλεῖται ἀκρεόντειον. τὸ γ̄ ὅμοιον πενθημιμερές. τὸ δ̄ ἰωνικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἢ ὀλοπωνικὸν ἐξ ὀλοπτείου γ̄ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος, καὶ συλλαβῆς. τὸ ε̄ ἀσυνάρτητον, ἐξ αἰολοπαιστικῆς βάσεως, καὶ ἰαμβικοῦ πενθημεροῦς. τὸ ϛ̄ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ τριῶν χορείων καὶ ἰάμβου διὰ τὸ ἀδιάφορον. τὸ ζ̄ ὅμοιον καθαρὸν ἰαμβικόν. τὸ η̄ αἰολοπαιστικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐξ ὀλοπτείου β̄ καὶ α̃, καὶ δύο συλλαβῶν ἀδιάφορον. τὸ θ̄ χορειαμβικὸν τρίμετρον καταληκτικὸν ἐκ β̄ χορείων, καὶ αἰολοπαίγνου. εἰ δὴ βούλει, αἰολοπαιγνικὸν δίμετρον. τὸ ῑ ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς καθαρόν. ὅτι τῷ τέλει τῆς ἀντιστροφῆς τὸ δράκαφος. Οἱ Ελληνες μὴ δυνάμενοι τὸν Τροίαν ἑλεῖν, ἵππον κατασκευάσαντες ξύλινον, αὐλὴν θέμενοι δοῦρον τῶν τῷ Ολυμπίῳ Διὶ τῷ τῶν Τροίαν φυλάττοντι. ἐμβαλόντες δὴ τοῦτο πολλοὺς τε ἄλλους τῶν ἡρώων, καὶ Μενέλαον, ἔστησαν πρὸ τῶν τειχῶν. αὐτὰ δὴ ὑπεχώρησαν εἰς τὰς ναῦς, καὶ αὐλῶ χθὲς ἐν θαλάσσῃ, δοκοῦντες οἴκαδε ἀναχωρεῖν. οἱ δὲ οὖν Τρῶες ὁλοχρήσαντες εἰς τὴν πόλιν τὸν Δούρειον

ἵππον ἀγαγεῖν, ἐπεὶ οὐχ οἷός τε ἦν ἔσω χωρεῖν διὰ τὸ μέγεθος, ἕνα τὸν πύργον ὡς φασὶ πνεῦν καταγεγκόντες, ὅπως ἔνδον τὸν ἵππον εἰσήγαγον. Βαθείας δὲ νυκτὸς χωρουμένης, καὶ τῶν Τρώων ἀμεριμνοῦν κειμένων, ὡς μηδενὸς τῶν Ἑλλήνων φαινομένου ἐν τῇ λιμένι, ἐξελθόντες ἐκ τοῦ ἵππου οἱ Ἕλληνες, ἔκτειναν καὶ πεδίσαντες τῆς Τροίας, ἐπιβαίνοντες ὅπῃ τὰ τείχη μετὰ πυρσῶν καὶ βοῆς, ἐκάλεσαν τοὺς Ἕλληνας. οἱ δὲ τινες ἐπανελθόντες παρεστήσαντο τὴν Τροίαν. Ἐγὼ δὲ πλόκαμον) ἐγὼ δὲ τὸν πλόκαμον ἐνυτρέπιζον καὶ τάξιν, καὶ ἐκόσμουν ἐν μίτραις καὶ αἰτανίοις αἰωδέσι, ἤτοι ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δεδεμένοις, λύουσα εἰς κυκλοτερεῖς αὐγὰς τῶν χρυσέων καπήρων, ἵνα πέσιμι εἰς τὸν κοίτον· εἰς δὲ τὸν πόλιν ἔμολεν ἦχος. κέλευσμα δὲ, ἤτοι βοὴ τῶν Ἑλλήνων, ὦ κατὰ τὰ ἄστη τῆς Τροίας τόδε. ὦ Ἕλληνες, ποτὲ δὴ ποτε πορθήσαιτε τὸν Τρωϊκὸν ἔδοχον, τουτέστι τὸν ἀκρόπολιν, ἀναχωρήσαθε εἰς τοὺς οἴκους. τοὺς οἴκους. τὸν θεσφιλῆ δὲ κοίτον λιποῦσα μονοχίτων, καθὰ κόρη Λακεδαιμονία καθίζουσα θεὸς τὸν σεμνὸν Ἄρτεμιν ἱκέτις οὐκ λοῦσα τὴν ἀθλία, τουτέστιν οὐκ ἠδωνήθη τὸν θάνατον. ἄγομαι δὲ ὅπῃ τὸ πέλαγος τὸ θαλάσσιον, ἰδοῦσα τὸν ἐμὸν ἄνδρα θανόντα, καὶ τὸν πόλιν ἀπὸ μακρόθεν ὁρῶσα, ἀφ' οὗ ὁ ὁπίσοφον ἡ ναῦς ἐσάλευσε πόδα. Ἀναδέτοις μίτραισι] μετὰ τὸ ἀνωχθῆναι ἐν ταῖς μίτραις, ἐκαλλωπιζόμην ὅπῃ τὸ καταδεῖν μετὰ τοῦ ἀνδρὸς, κατὰ τὸ γυναικεῖον ἔθος.

4 Λύουσ' ἀτέρμονας εἰς αὐγὰς,
5 Ἐπιδέμνιον ὡς πέσιμ' ἐς εὐνάν.
6 Ἀνὰ δὲ κέλευσος ἔμολε πόλιν·
7 Κέλευσμα δ' ὦ κατ' ἄστυ Τροίας
8 Τόδ', ὦ παῖδες Ἑλλάνων, ποτὲ δὴ 930
9 Ποτὲ τὰν Ἰλιάδος σκοπὰν
10 Πέρσαντες, ἥξετ' ἐς οἴκους;

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Λέχη δὲ φίλα μονόπεπλος
2 Λιποῦσα, Δωρὶς ὡς κόρα,
3 Σεμνὰν θεοσίζουσ' 935

4 Aspiciens rotundos splendores,
5 Astans ad lectum vt ruerem in torum.
6 Tumultus verò pertransiuit vrbem.
7 Vociferatio autem erat per vrbem Troiæ
8 Hæc, O filii Græcorum quando sanè, 930
9 Quando Iliacam speculam
10 Excidentes ibitis domum?

Antistrophe II.

1 Lectum verò charum simplici veste induta
2 Relinquens, Dorica vt puella,
3 Venerandam accedens 935

Ἀτέρμονας δὲ) περιφερεῖς] τοῦτον γὰρ οὐκ ἔστι τέρμα) τὰ γὰρ κυκλοτερῆ τέρματα οὐκ ἔχει. λέγει δὲ λύουσ' ἐς κυκλοτερεῖς αὐγάς. τουτέστι τὰς πέπλους μὴ ἐχούσας. τοῦτον γὰρ οὐκ ἔστι τέρμα, παρὰ τὸ εἰωθὸς δὲ ἔφη μεσονύκτιον ἀποτελεῖσθαι. Ἀνὰ δὲ κέλευσος] τὸ δὲ οὐκ ἔστι περιπόνον, ὡς οἴονται τινες. ἀλλ' εἰώθασιν οἱ Ἀττικοὶ ὀνόματα τοῖς ἀποδόσεσι καὶ ἐπιτιμήσεσι τοῦτο τιθέναι. ὁ ζητῶν παντελῶς θορύσεις. Γόοι) λείπει τὸ, εἰ μὴ νῦν. τὸ δὲ φησὶν ἔλεγον οἱ Ἕλληνες, τὸν κελευσμόν.

ἀλλήλοις. ποτὲ τὸν ἀκρόπολιν πορθήσαιτε τῆς Τροίας, χωρήσαθε εἰς τοὺς οἴκους. Δωρὶς ὡς κόρα) Δοῦρις ἐν τῷ β' τῶν ὥρων, γράφει οὕτως. ὡς ὑπὸ Αἰγίνης τῶν περιεστυόμενοι Ἀθηναῖοι, τραπέν κατ' αὐτῶν ἀποτέμνουσιν. οἱ δὲ ἅμα Σπαρτιάταις, ἅπαντας ἀπέκτειναν. εἷς δὲ ὑπέφευγεν ἄγγελος, ὃν κωλύσασι τῶν πεδιεώτων αἱ γυναῖκες, καὶ τοὺς κόρους τῶν ὤμων ἀφελόμεναι, ἐξετύφλωσαν, εἶπα ἀπέκτειναν. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, δεινὸν ἡγησάμενοι τὸ πεπραχθὲν, πελέλιον τῶν γυναικῶν τοὺς πρόνας, ἐπείτα εἰς ὁπλισμὸν αὐταῖς ἐχρήσαντο, καὶ οὐ θεὸς φυλακὴν τῶν ἀμπεχόνης. αὐτοί τε ἐνόμων, αἱ δὲ γυναῖκες ἐκείροντο. καὶ τοῖς μὲν ἀνδράσι πυθήρεις ἦσαν οἱ χιτῶνες, αἱ δὲ γυναῖκες ἐβρύαζον τοῖς δωρείαις στολαῖς. διὸ καὶ ἡμᾶς τοὺς ἀχίτωνας, δωριάζειν ἔφασαν. Ἄλλως. αἱ Λακεδαιμονίαι κόραι δίημεροῦσιν ἄζωστοι, καὶ ἀχίτωνες, ἱματίδιον ἔχουσαι πεπορπημένον ἐφ' ἑκατέρου τῶν ὤμων. καὶ Καλλίμαχος, ἔσκεν ὅτ' ἄζωστος, χἠτερόπορπος. ἔτι καὶ ἐν ταῖς ἀρχαίαις γραφαῖς, οὐκ ὀλίγα ὅτ' ἔσαλπαι, καὶ δωριάζειν τὸ γυμναῖ φαίνεσθαι τοὺς γυναῖκας. Ἀνακρέων, ἐκδῦσα χιτῶνα δωριάζειν. Μονόπεπλος] αἱ Λακεδαιμονίαι γυναῖκες ἐν τοῖς ἀγῶσι μονοχίτωνες ἦσαν, ἐπόρπας ἐφ' ἑκατέρου τῶν ὤμων ἔχουσαι. ὅθεν καὶ δωριάζειν τὸ γυμνοῦσθαι Ἀνακρέων φησί.

4 Οὐκ λοῦσ' Ἄρτεμιν ἀ τλάμων·
5 Ἄγομαι δὲ θανόντ' ἰδοῦσ' ἀνοίτιον
6 Τὸν ἐμὸν, ἅλιον ὅπῃ πέλαγος·
7 Πόλιν τ' ἀποσκοποῦσ', ἐπεὶ
8 Νόστιμον ναῦς ἐκίνησε πέδα, 940
9 Κἀμ' ἀπὸ γᾶς ὤρισεν Ἰλιάδος·
10 Τάλαν', ἀπεῖπον ἄλγει.

Ἐπῳδός.

1 Ταὶ τοῖν Διοσκούροιν Ἑλέναν κάσιν,
2 Ἰδαῖόν τε βούταν

4 Nihil effeci Dianam infelix:
5 Sed abducor mortuum videns maritum
6 Meum, marinum per pelagus,
7 Vrbémque procul aspectans, postquam
8 Reducem nauis mouit pedem 940
9 Et me à terræ exterminauit finibus Iliacæ:
10 Misera exanima concidi præ dolore.

Epodos.

1 Dioscurorum Helenam sororem,
2 Idæúmque pastorem

Ἄγομαι) ἄγομαι ὅπῃ τὸ πέλαγος, ἐωρακυῖα τὸν ἄνδρα μου ἀποθανόντα. ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ ἐπὶ νόστιμον, θεὸς τὸ ἄγομαι σωματέον τῇ ἐννοίᾳ. Καὶ μ' ἀπὸ γᾶς ὤρισεν Ἰλιάδος) τῆς ἐπῳδοῦ ταύτης τὰ κῶλα ιʹ. τὸ θεῶν ὀλιγωνικὸν τείμετρον, καταληκτικὸν, ἐξ ὁλοτείπου τείπου ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ δακτύλου. τὸ βʹ αἰολοασκλητικὸν ἡμιόλιον ἐξ ὁλοτείπου τείπου, ἢ δὲ καὶ ἀπονδείου. εἰ δὲ βούλει, τροχαϊκὸν ἰδιοφαλικόν. τὸ γʹ χορειαμβικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἀκ χορειάμβου καὶ ἀναπαίστου. τὸ δʹ ἰαμβικὸν πενθημιμερές. τὸ εʹ τροχαϊκὸν δίμετρον ὑπερκαταληκτικὸν, ἀκ ἀπονδείου καὶ τροχαίου. τὸ ϛʹ ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον τὸ ζʹ ὁλοχορειαμβικὸν δίμετρον, ὑπερκαταληκτικὸν, ἐξ ὁλοτείπου δὲ χορειάμβου καὶ συλλαβῆς. τὸ ηʹ ἰαμβικὸν

ἐφθημιμερές, τῷ β καὶ γ ποδὸς χορείου. τὸ δ' παιωνικὸν ἡμίολιον, ὃν παίωνος δι' καὶ δύο συλλαβῶν. τὸ δ' χοριαμβικὸν, τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ὃν χοριάμβου ὀλιγοστίχου α καὶ ἑξαίου, ὅθι πωτέει κορωνὶς καὶ ὑπόγραφος. Καὶ μ' ἀπὸ γῆς) καὶ ἐμὲ ἀπὸ τῆς γῆς ἐξώκισε τῆς Τρωϊκῆς, ἀπηγόρευσα ἡ ἀθλία ἐν λύπῃ, ἐν Ἑλένῃ, τῇ ἀδελφῇ τῶν Διοσκούρων Κάστορος & Πολυδεύκους, καὶ τοῦ Πάριδος καταρωμένη. ἐπεί με τῆς πατρῴας γῆς, καὶ τῆς οἴκων ἐξώκισεν, οὐ γάμος, ἀλλὰ παλαιπωρία δαίμονός τινος κακοποιοῦ, ἵνα τὰ Ἑλένῃ μή τε τὸ πέλαγος ἀπαγάγοι πάλιν, ἤγουν εἰς τοὐπίσω, μήτε ἀφίκοιτο εἰς τὸν πρῶτον οἶκον.

3 Αἰνόπαριν κατάρᾳ 945
4 Διδοῦσ', ἐπεί με
5 Γᾶς ἐκ πατρῴας ἀπώλεσεν.
6 Ἐξῴκισέ τ' οἴκων γάμους, οὐ γάμους,
7 Ἀλλ' ἀλλάστορός τις οἰζύς.
8 Αν μήτε πέλαγος ἅλιον 950
9 Ἀπαγάγοι πάλιν,
10 Μή τε πατρῷον ἵκοιτ' ἐς οἶκον.

ΙΑΜΒΟΙ.

Πολ. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν Πρίαμε, φιλτάτη γυνὴ σὺ
Ἑκάβη, δακρύω σ' εἰσορῶν, πόλιν τε σήν,
Τήν τ' ἠλίως θανοῦσαν ἔκγονον σέθεν. 955
« Φεῦ, οὐκ ἔστιν οὐδὲν πιστὸν, οὔτ' εὐδοξία,
« Οὔτ' αὖ καλῶς πράσσοντα, μὴ πράξειν κακῶς.

3 Exitiosum Parin execrationi 945
4 Dane: quoniam me
5 Terra ex patria perdidit:
6 Expulit ex ædibus nuptiæ, non nuptiæ,
7 Sed dæmonis affligentis quædam calamitas.
8 Quam *utinam* neque pelagus marinum 950
9 Reducat iterum,
10 Neque patriam veniat in domum.

Polydorus.

Pol. O charissime virorum Priame, charissimáque tu
Hecuba, illacrymor te intuens, vrbémque tuam, 955
Hancque modò mortuam gnatam tuam,
« Ah, non est quicquam tutum, neque gloria,
« Neque rursum eum qui felix, non futurum infelicem:

Διδοῦσα κατάρα) πρὸς τὸ ἀποσκοποῦσα ὅτιν μετοχὴ τὸ κατάρα διδοῦσα. τὸ δ' ἐπεὶ νόημον καὶ τὸ κατάρα ἀπεῖπον ἄλγη, δηλῶ μέσου. εἰ καὶ φασὶ τινὲς, τῆς ψυχῆς πρὸς τὸ ἀπεῖπον τοῦ μετοχὴ τούτου εἶ). Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν Πρίαμε) ἐλθὼν ὁ Πολυμήστωρ πρὸς τοῦ Ἑκάβης, πρὸς μὲν τὸν Πρίαμον ὡς ἀπόντα λέγει μόνον, ὦ φίλτατε Πρίαμε, δίχα τοῦ σύ. πρὸς δὲ τοῦ Ἑκάβης ὡς ζῶσαν, χαίρειν σύ, καὶ θρηνεῖ αὐτοῦ τὸν ὡς δούλου, καὶ τοῦ πόλιν αὐτῆς ὡς ἀλοῦσαν, καὶ τοῦ νεοσφαγῆ Πολυξένης, ἐπαγωμαστυρομένους λέγει, ὅτι ἔστιν οὐδὲν βέβαιον, οὔτε

εὐτυχία, οὔτε αὖ ἀτυχία, ἡ κατ' ἐκεῖνον εὐτυχία ἀεὶ πράττει, ἀλλὰ τῆς μεταβολῆς τῶν πραγμάτων αἰτίους ἡγεῖται τοὺς θεούς. φύρειν γὰρ καὶ ἐνοῦν αὐτὰ τοὺς θεὸς φησὶ, καὶ τὸν πλούσιον εἰς τὸ ὄπισθεν ἄγειν, πένητα καθιστῶντες. τὸν γὰρ ὄντα τὸ πάλιν. τὸν δὲ πένητα εἰς τὸ πρόσθεν φέρειν, ἤγουν πρὸς εὐπορίαν, καὶ πλοῦτον, ποιοῦντας τῶν πραγμάτων σύγχυσιν, ἵνα τυπτῶν ἐν ἀδήλῳ καθεστῶτων, μὴ προσέχωμεν αὐτοῖς, ὡς μεταβαλλομένοις. ἀλλὰ τοῖς θεοῖς σεβόμεθα, αἰτοῦμεν τὰ ἀγαθὰ, καὶ ἡμῖν συμφέροντα. Αἱ τρόχοδοι δὲ αὗται στίχων εἰσὶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ὀ, ὧν πεθυτάτος ξιὼ πατρὶν, οὐδὲ τὸν ἐμὸν ὤκισα γόνον, ὅθι τοῖς ἀποθέσεσι πρόσχαρφος, ὅθι δὲ τῷ τέλει κορωνίς.

« Φύρουσι δ' αὖθ' οἱ θεοὶ πάλιν τε καὶ πρόσω,
« Ταραγμὸν ἐντιθέντες, ὡς ἀγνωσίᾳ
Σέβωμεν αὐτούς. ἀλλὰ ταῦτα μὴν τί δεῖ 960
Θρῆνεῖν, προκόπτοντ' οὐδὲν εἰς πρόσθεν κακῶν;
Σύ δ' εἴτι μέμφῃ τῆς ἐμῆς ἀπουσίας,
Σχές. τυγχάνω γὰρ ἐν μέσοις Θρῄκης ὅροις
Ἀπὼν ὅτ' ἦλθες δεῦρ' ἐπεί γ' ἀφικόμην,
Ἤδη πόδ' ἔξω δωμάτων αἴροντί μοι. 965
Εἰς ταυτὸν ἥδε συμπίπτει δμῳὰς σέθεν,
Λέγουσα μύθους, ὧν κλύων ἀφικόμην.

« Sed miscent ea dei antrorsum & retrorsum
« Tumultum imponentes, *ut futuri* inscitia
Colamus illos. Sed hæc quidem quid attinet 960
Lugere conferentia nihil ad priora mala?
Tu verò si quid incuses meam absentiam,
Quiesce: eram enim in medijs Thraciæ finibus
Absens quando venisti huc. sed postquam adueni,
Iam pedem extra domum tollenti mihi 965
Ad idem hæc coincidit ancilla tua,
Dicens sermones quos audiens veni.

Τὸ δ', ἀλλὰ ταῦτα τί δεῖ θρηνεῖν) οὐχ' οἱονεί πνεῖ σωπακτέον. δυοχρεία γὰρ ὁ Πολυμήστωρ ἄνωθεν πρὸς τὸ ἀβέβαιον τῶν πραγμάτων, καὶ τοῦτον αἰτιασθεὶς τοῦ αἰτίαν τοῖς θεοῖς, νοῦν φησὶν, ἀλλὰ ταῦτα ἅπερ ἔφην τὸ θρηνεῖν δεῖ, οὐδαμῶς προχωροῦντα εἰς τὸ ἔμπροσθεν τῶν κακῶν. τοῦτ' ἔστιν οὐχ' ὑπαβαίνει τὰ κακὰ μεταβαλλόμενα, ἀλλ' ἀεὶ κακὰ τυγχάνοντα. τὸ δὲ μεταβαλέσθαι ἀεὶ ἀπὸ κακοῦ πρὸς τὸ καλὸν, ἔμπροσθεν τῶν κακοῦ φαμὲν γίνεσθαι. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν Πρίαμε, καὶ σὺ ὦ Ἑκάβη φιλτάτη δακρύω εἰσορῶν σε, τὴν σὴν πόλιν, καὶ τοῦ θυγατέρα σου τῆς θανοῦσαν πρὸ ὀλίγου. φεῦ, θαυμαστικόν. οὐκ ἔστιν οὐδὲν πιστὸν καὶ βέβαιον, οὔτε εὐδοξία καὶ ἀνημερία, ὅτε ἀτυχοῦντα ἵνα μὴ δυστυχήσῃ. φύρουσι δὲ τὰ πράγματα αὐτὰ οἱ θεοὶ, εἰς τοὐπίσω, καὶ ἔμπροσθεν ἀνιστάντες σύγχυσιν, ἵνα ἀγνοίᾳ τῶν μέλλοντος σέβωμεν αὐτούς. ἀλλὰ ταῦτα μὴν τὰ κακὰ, καὶ τί δεῖ θρηνεῖν ἐμὲ δηλονότι, οὐδαμῶς προκόπτοντα καὶ προερχόμενα εἰς τὸ ἔμπροσθεν τῶν κακῶν. ὅ ἐστιν, ὑπὸ καπτῶν ὄντα τὰ κακά. σὺ δὲ εἰ κατά τι μέμφῃ ἐμοὶ ἕνεκα τῆς ἀποδημίας, ὅπου χρὴ σωτῆρα δηλονότι, ἐτύγχανον μὴ ἀποδημῶν ἐν τῷ μέσῳ τῶν τῆς Θρᾴκης ὁρίων, ὅτε ἦλθες ὧδε. ἐπεὶ δὲ ἦλθον, αἴροντί μοι, καὶ κινοῦντί τὸν πόδα ἔξω τῆς δωμάτων, εἰς ταὐτὸν ἤκει ὁμῶς

Universidad de Deusto
Biblioteca

συμπιτνεῖ καὶ σωαυτᾷ ἡ δούλη σου αὕτη, ἀπαγγέλλουσα ἀγγελίας, ὧν ἀκούων ἀφικόμην.

Εκ: Αἰσχύνομαί σε προσβλέπειν ἐναντίον
Πολυμήστορ, ἐν τοιοῖσδε πειμένῃ κακοῖς.
Οτῳ γὰρ ὀφθῶ δύτυχοῦσ', αἰδὼς μ' ἔχει 970
Εν τῷδε πότμῳ τυγχάνουσ', ἵν' εἰμὶ νῦν,
Κοὐκ ἂν δυναίμην προσβλέπειν σ' ὀρθοῖς κόραις·
Αλλ' αὐτὸ μὴ διάνοιαν ἡγήσῃ σέθεν
Πολυμήστορ. ἄλλως δ', Αἴπόν τι καὶ νόμος,
« Γυναῖκας ἀνδρῶν μὴ βλέπειν ἐναντίον. 975
Πολ. Καὶ θαῦμα γ' οὐδέν. ἀλλά τις χρεία σ' ἐμοῦ;
Τί χρῆμ' ἐπέμψω τὸν ἐμὸν ἐκ δόμων πόδα;
Εκ. Ιδίον ἐμαυτῆς δή τι πρὸς σὲ βούλομαι,
Καὶ παῖδας εἰπεῖν σοί. ὀπάονας δέ μοι
Χωρὶς κέλευσον τῆσδ' ἀποστῶσαι δόμων. 980

Hec. Erubesco intueri te aduersum
Polymestor, in tantis constituta malis.
Cui enim conspecta sum feliciter agens, pudor me tenet 970
In hoc fato quum sim vbi sum nunc:
Neque queam aspicere te rectis pupulis.
Sed hoc ipsum non maleuolentiam *esse* duces erga te
Polymestor. Alias verò causa quædam & lex est
« Mulieribus, viros ne aspiciant ex aduerso. 975
Pol. Et mirum sanè nihil, sed quis vsus tibi mei?
Propter quod negotium euocasti meum ex ædibus pedem?
Hec. Priuatim meiipsius sanè quiddam ad te volo
Et liberos dicere tuos. ministros verò mihi
Separatim iube ab his abscedere domibus. 980

Αἰσχύνομαί σε προσβλέπειν) ὦ Πολυμήστορ, αἰσχύνομαι βλέπειν πρὸς σὲ κατ' πρόσωπον. κειμένη ἐν τοιαύταις δυσυχίαις. σὶ γὰρ ᾧ νῦν ὤφθω δύτυχοῦσα, αἰδοῦμαι ὀφθῆναι, δηλονότι ὑπαρχουσα ἐν τοιαύτῃ δυσυχία, ὅπου εἰμὶ νῦν. καὶ ἐκ αὐ δυναίμην βλέπειν πρὸς σε, ὀφθαλμοῖς ὀρθῶς ἀπενίζουσιν, ἀλλ' αὐτὸ μὴ νομίσῃς ἔχθραν σου ἀ Πολυμήστορ. ἄλλως τε καὶ νόμος αἴπόν τι, λέγει τὸ μὴ βλέπειν γυναῖκας κατ' πρόσωπον ἀνδρῶν. Αἰδὼς μ' ἔχει] ἀγνοοῦντες μικροῦ πάντες ὁτιοῦν τῷ σώματι, σύλοικον ἡγοῦνται, λέγοντες ὡς τυγχάνουσαν ἔδει εἰπεῖν πρὸς τὸ αἰδὼς μ' ἔχει. τὸ δ' οὕτω σωπάσεται. ἐν τῷδε γὰρ τῷ πότμῳ καὶ τῇ τύχῃ, ὅπου εἰμὶ νῦν τυγχάνουσα, αἰδὼς μ' ἔχει ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς, ᾧ νῦν ἐφαίνω δύτυχοῦσα, πρὸς τὸ αἰδὼς σωπακτέον οὕτως, αἰδὼς γὰρ ἔχει μ' ἐκείνου, ὅτῳ ὤφθω δύτυχοῦσα, τυγχάνουσα ἡ αἰδὼς ἐν τῷδε τῷ πότμῳ, ὅπου εἰμὶ, πυτέσθαι αἰδοῦμαι θεάσασθαί σε. ἡ δ' αἰδὼς οὐκ ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῆς δυσυχίας ὄστιν, ἐν ᾗ νῦν πρέσκειμαι. ἐ δὲ καὶ κρεῖττον ὄστι τοῦ προτέρου. Καὶ θαῦμα γ' οὐδέν) αἰσχύνεσθαί σε δηλονότι, ἀλλά τις χρεία ἐμοῦ στι· δθεν πρᾶγμα μετεπέμψω ἐκ τῶν δόμων τὸν

ἐμὸν πόδα, ἤγουν ἐμέ. Αλλὰ τίς χρεία σ' ἐμοῦ) ἔδει οὕτως εἰπεῖν, ἀλλὰ τίς χρεία σοι ἐμοῦ. νῦν δὲ Ομηρικῷ ζήλῳ, αὐτὸ τοῦ σοὶ σὸν εἴρηκεν, λαμβάνων τὸν εἰς πρόθεσιν ἔξωθεν, ὡς τὸ χρεὼ βουλῆς ἐμέ τε καὶ σέ. ἢ ἐπεὶ ἡ οἱ δίφθογγος κουφίζεται καὶ σωαλείφεται, ἔστω κάτθοῦθα σοί. Ιδίον ἐμαυτῆς) ἴδιον δή τι ἐμαυτῆς βούλομαι εἰπεῖν πρὸς σὲ, καὶ τοῖς σοῖς παῖδας. τοῖς δ' ἀκολούθοις κέλευσον χάειν ἐμοῦ, μακρὰν ἡγεῖσθαι τῆσδε τῆς δόμων. Κέλευσον τῆς δ' ἀποστῶσαι δόμων] ἀκολουθοῦντων τῷ Πολυμήστορι τῷ αὐτῷ ὑπηκόων, ἐλθόντι πρὸς τὸν Εκάβην, ἰδοῦσα αὐτὴ ὡς οὐ δυνησθείη τὸ κατ' αὐτῷ δρᾶμα τελέσαι τούτων παρόντων, φησὶ πρὸς τὸν Πολυμήστορα· κέλευσον ἀπελθεῖν τοῖς σοῖς δούλοις, ἵνα σοι λάθρα εἴπω ὁ βούλομαι. καὶ ὃς πειθεὶς, ὑποχωρεῖτε τοῖς αὐτῷ δούλοις φησὶν, οὐ γὰρ φοβοῦμαι μονωθεὶς ὑμῶν. πυτὶ γὰρ δηλοῖ, τὸ, ἐν ἀσφαλεῖ γὰρ ἤδη ἡ ἐρημία.

Πολ. Χωρεῖτ'. ἐν ἀσφαλεῖ γὰρ ἤδη ἐρημία.
Φίλη μὲν ἡμῖν εἶ σύ, πρόσφιλὲς δέ μοι τόδε
Στράτευμ' Αχαιῶν. ἀλλὰ σημαίνειν σε χρὴ,
« Τί χρὴ τὸν δ' πράσσοντα μὴ πράσσουσιν δ'
« Φίλοις ἐπαρκεῖν. ὡς ἑτοιμός εἰμ' ἐγώ. 985
Εκ. Πρῶτον μὲν εἰπὲ, παῖδα δ', ὃν ἐξ ἐμῆς χερὸς
Πολύδωρον, ἔκ τε πατρὸς, ἐν δόμοις ἔχεις,
Εἰ ζῇ. τὰ δ' ἄλλα δεύτερόν σ' ἐρήσομαι.
Πολ. Μάλιστα τοὐκείνου μὲν δύτυχεῖς μέρος.
Εκ. Ω φίλτατ', ὡς δ' κἀξίως σέθεν λέγεις. 990
Πολ. Τί δῆτα βούλει δεύτερον μαθεῖν ἐμοῦ;

Pol. Discedite. in tuto enim hæc solitudo.
Amica quidem nobis es tu, amicus verò mihi
Exercitus Achæorum. sed indicare te conuenit
« Quid oporteat felici fortuna vtentem non felici vtentibus.
« Amicis præstare. nam paratus sum ego. 985
Hec. Primùm quidem dic, filium quem ex mea manu
Polydorum, exque patris, in domibus habes,
An viuat: alia deinde te interrogabo.
Pol. Maximè: ex illa quidem felix es parte.
Hec. O charissime quàm bene & dignè te loqueris.
Pol. Quid itaque vis secundò scire ex me? 990

Χωρεῖτε) ὑποχωρεῖτε. ἐν ἀσφαλεῖ, αἰτὶ τοῦ ἐν οὐδενὶ φόβῳ ὄστιν ἤδη ἡ ἐρημία. πρόσφιλής μὲν εἶ σύ, πρόσφιλὲς δὲ ἐμοὶ καὶ τόδε τὸ στράτευμα τῶν Αχαιῶν. ἀλλὰ σημαίνειν σε χρὴ, ἤγουν ὄστιν δὶ ὃ εἰπεῖν σε τὶ τὸν πράσσοντα πρέπει βοηθεῖν τοῖς μὴ δύτυχοῦσι φίλοις, ὑπ' ἑτοιμος εἰμὶ ἐγώ. Πρῶτον μὲν εἰπὲ) δῆλα τὸν παῖδα τὸν Πολύδωρον, ὃν ἔχεις ἐν τοῖς δόμοις, ἐκ τῆς ἐμῆς χειρὸς λαβὼν δηλονότι, ἔκ τε τοῦ πατρὸς, εἰ ζῇ. τὰ δὲ ἄλλα ἐρωτήσω σε κατὰ δεύτερον λόγον. Μάλιστα ζῇ) κατὰ τὸ μέρος ἐκείνου, ἤγουν ὄστιν δὶ ἐκεῖνον, εὐδαιμονεῖς. Ω φίλτατε) ὡς λίαν καλῶς καὶ ἀ-

Universidad de Deusto
Biblioteca

ξίως σου λέγῃς χλιαίζουσα αὐτὸν, ταῦτα φησί. τί οὖν θέλεις οὐκ δεύτερον μαθεῖν ὃς ἐμοί;

Εκ. Εἰ τῆς τεκούσης τῆς ᾗ μέμνησαι τί μου;
Πολ. Καὶ δεῦρό γ' ὡς σὲ κρυφίως ἐζήτει μολεῖν.
Εκ. Χρυσὸς ᾗ σῶς, ὃν ἦλθεν ἐκ Τροίας ἔχων;
Πολ. Σῶς, ἐν δόμοις γε τοῖς ἐμοῖς φρουρούμενος. 995
Εκ. Σῶσον νυν αὐτὸν, μήδ' ἔρα τῶν πλησίον.
Πολ. Ηκιστ', ὀναίμην τῷ παρόντος ὠγυναι.
Εκ. Οἶσθ' οὖν ἃ λέξαι σοί τε καὶ παισὶ θέλω;
Πολ. Οὐκ οἶδα, πρὸς σὲ τοῦτο σημανεῖς λόγῳ.
Εκ. Εστω φιλητέος, ὡς σὺ νυν ἐμοὶ φίλη. 1000
Πολ. Τί χρῆμ', ὃ κἀμὲ καὶ τέκν' εἰδέναι χρεών;
Εκ. Χρυσοῦ παλαιαὶ Πριαμιδῶν κατώρυχες,
Πολ. Ταῦτ' ἔσθ' ἃ βούλει παιδὶ σημῆναι σέθεν;
Εκ. Μάλιστα, δεινὰ σοῦ γ' εἰ δὺ σεβὴς ἀνήρ.
Πολ. Τί δῆτα τέκνων τῶνδε δεῖ παρουσίας;

Hec. An parentis huius memor est aliquid mei?
Pol. Et huc quidem ad te occultè quærebat venire.
Hec. Aurum verò saluum *est* quod venit ex Troia habens?
Pol. Saluum in domibus quidem meis custoditum. 995
Hec. Serua nunc illud, nec concupisce quæ sunt propinquorum.
Pol. Minime: persuar præsentibus ô mulier.
Hec. Scis igitur quæ dicere tibi & liberis volo?
Pol. Non scio: tuo hoc significabis sermone.
Hec. Sit amatus *filius à te*, vt tu nunc mihi amaris. 1000
Pol. Quid rei *est* quod & me & liberos scire oportet?
Hec. Auri veteres filiorum Priami defossiones.
Pol. Hæc sunt quæ vis filio significare tuo?
Hec. Maximè, per te sanè. Es enim pius vir.
Pol. Quid porro horum liberorum opus est præsentia? 1005

Εἰ τῆς τεκούσης) τοῦτο θέλω μαθεῖν, εἰ ὁ υἱός μου μέμνηται κατά τι ἐμοῦ τῆς τεκούσης ὀκεῖνον. Καὶ, μέμνηται δηλονότι, καὶ ὧδε κρυφίως ἐζήτει ἐλθεῖν. Ο δὲ χρυσὸς αἰ ἐλλιπτὴς καὶ ἀκέραιος ὅστιν, ὃν ἦλθε φέρων ὀκ Τροίας; σῶος ὅστιν, ὀν τοῖς ἐμοῖς φυλασσόμενος οἴκοις. Σῶσον νυν αὐτὸν) φύλαττε δ' αὐτὸν τὸν πλοῦτον, καὶ μὴ ἐπιθύμει τῶν πραγμάτων τῶ πλησίον. Τὸ νυν ὀκ ὅστι χρονικὸν ἀλλὰ συμπαρασημαντικὸν, αὐτὶ τοῦ δὴ λαμβανόμενον, ὥσπερ καὶ τὸ νυν πρὸς πληρωματικόν. χρῶνται δὲ τῷ νυν μόνοι οἱ ποιηταὶ, τῷ δὲ νυν καὶ ποιηταὶ καὶ λογοποιοί. Ἴδη δὲ, ὅτι τὸ μὲν νυν τὸ χρονικὸν ἀεὶ μακρόν ὅστι, καὶ παρεκτείνεται. διὸ καὶ τὸ νυν ὀκ πύπτει γινόμενον, μακρόν ὅστι. τὸ δὲ νυν αὐτὶ τοῦ δὴ, ἀεὶ βραχύ, καὶ ὀξυνόμενον μόνον κείμενον. σωστέον δὲ ἐγκλίνεται, ὡς κάνταῦθα. διὸ καὶ τὸ πίνυν ὀκ πύπτει γινόμενον βραχύ ὅστι. Ηκιστα) ὀναίμην· οὐδαμῶς ἐρῶ τοῦ πλούτου τοῦ πλησίον, ἀπολαύσαιμι τοῦ ἰδίου ὠγυναι. Οἶδας οὖν ἃ εἰπεῖν σοί, καὶ τοῖς σοῖς τέκνοις θέλω; οὐκ οἶδα. τοῦτο δὲ δηλώσεις δι' ἐμοῦ σοῦ λόγου. Αγαπηθήτω ὁ παῖς μου ὑπὸ σοῦ, ὡς νυν σὺ

νυν σὺ ἀγαπᾶ ὑπ' ἐμοῦ. κᾷ μὴν τὸ φαινόμενον λέγῃς, ἀγαπᾶσθω ὁ Πολύδωρος ὑπὸ σοῦ, ὅτως, καθὰ σὺ νῦν φιλῇ ὑπ' ἐμοῦ. κᾷ ᾗ τὸ νοούμενον, ὡς σὺ φιλῇ δρῴως παρ' ἐμοῦ, ὅτως ἐφιλεῖτο καὶ ὁ Πολύδωρος παρὰ σοῦ. Τί χρῆμα) τί ὅστι τὸ πρᾶγμα, ὅπερ ὅστι πρέπον εἰδέναι σε ἐμέ, καὶ τέκνα. θησαυροὶ παλαιοὶ χρυσοῦ κεκρυμμένοι τῶν Πριαμιδῶν. τοῦτο ὅστι τὸ πρᾶγμα, θησαυροὶ κεκρυμμένοι τῶν Πριαμιδῶν. Ταῦτα ὅστιν ἅ τινά με θέλεις δηλῶσαι τῷ παιδί σου. Ναὶ δεῖ σοῦ θέλω μηνύσαι ταῦτα τῷ Πολυδώρῳ. ὑπὸ δρῶς γὰρ ἀσεβὴς ἄνθρωπος. Κατὰ τί οὖν χρεία ὑπὸ δρᾶν τὸν ἐλθόντα τῶν παίδων; Λιστπλές ὅστιν ἐαὶ σὺ ἀπεθάνης, τύπτοις γινώσκειν. καλῶς εἶπας ὅτως ᾖδε τῇ διανοίᾳ, καὶ σοφωτέρως ἐμοῦ. Γινώσκεις τοῦ ὅστι τῶν Τρωϊκῶν Αθηνᾶς ὁ ναός; ἐκεῖ ὅστιν ὁ χρυσός; Τί ᾗ σημεῖον τοῦ τόπου οἱ ὦ ὅστιν; Μέλαινα πέτρα ὑπάρχει ὑπορκειμένη τῶν γῶν. Εἰ οὖν ὅλῃ πύπτοις θέλεις τῶν τῶν ἐκεῖ πραγμάτων δηλοποιεῖν μοι; Φυλάξαι σε τὰ χρήματα, μὴ ὧν ἐξῆλθον τῶν πόλεως, θέλω. Ποῦ δῆτα εἰσὶ δηλονότι; ὀντὸς τῶν πέπλων ἔχῃς; ἢ κρύψασα ἀλλαχοῦ φυλάττεις; Εν τῷ πλήθει τῶν λαφύρων, ὀν ταῖς δὲ τῶν σκηναῖς σώζεται τὰ χρήματα. τὸ δὲ ταῖς δὲ, ἀναφορικὸν ὅστι τὸ δεικτικόν. ἢ μὴ ὧν Εκάβη δεικτικῶς εἶπε, ταύταις τῶν σκηναῖς. ὁ δὲ Πολυμήστωρ ἀναφορικῶς νοήσας, ἐρωτᾷ. ποῦ δὲ αὗται αἱ καταπηνώσας τῶν Αχαιῶν αἱ ναυπηγαί, εἰς τὸ ἄδε σκέπτον. τὸ δὲ λεῖπον ἰδίᾳ κατ' ἐρώτησιν ὀν ὑποστίγμῃ. ναύλοχοι δὲ, τὰ ναύσταθμα. ποῦ δὲ αὗται αἱ στῆγαι ἃς λέγῃς ἔχειν τὸν χρυσόν; ἐκεῖ τὰ ναύσταθμα τῶν Ελλήνων, τουτέστιν ὀν τῶν ναυσὶ λέγῃς εἶναι τὸν χρυσόν; ποῖος ὁ ἐπάγῃ ἢ Εκάβη, ὅτι τὰς ναῦς εἶπον στῆγας. ἰδίᾳ γὰρ καὶ χωρὶς εἰσὶ δηλονότι αἱ στῆγαι τῶν αἰχμαλωτίδων γυναικῶν, τὰ ἔνδον δὲ πιστὰ καὶ ἀσφαλῆ, καὶ ἐρημία, καὶ στέρησις δρόσεων, οὐδεὶς τῶν Αχαιῶν ἔνδον, ἀλλὰ ἡμεῖς μόναι· ἀλλὰ βάδιζε εἰς τοὺς οἴκους. τὰ γὰρ οἱ Αρχεῖοι ποθοῦσι λύσαι τὸν πόδα, αὐτὶ τοῦ πλοῦ πορείαν τῶν νεῶν, ὀκ τῆς Τροίας εἰς τὸν οἶκον, ἵνα πράξας πάντα ὧν χρεία ὅστιν εἰς πρᾶξιν ἐλθεῖν, δηλονότι, ἐπαναστρέψῃς σὺ τοῖς παισὶν, ὅπου κατῴκισας τὸν ἐμὸν υἱόν.

Εκ. Αμεινον, ἰὼ σὺ καταθάνῃς, τοὺς δὲ εἰδέναι.
Πολ. Καλῶς ἔλεξας τῇδε, καὶ σοφώτερον.
Εκ. Οἶσθ' οὖν Αθήνας Ιλιάς ἵνα στέγαι;
Πολ. Ενταῦθ' ὁ χρυσός ὅστι; σημεῖον ᾗ τί;
Εκ. Μέλαινα πέτρα, γῆς ὑπορτέλλουσ' ἄκρα. 1010
Πολ. Ετ' οὖν τί βούλει τῶν ἐκεῖ φράζειν ἐμοί;
Εκ. Σῶσαί σε χρήμαθ', οἷς συνεξῆλθον, θέλω.
Πολ. Ποῦ δῆτα; πέπλων ὀντὸς, ἢ κρύψασ' ἔχεις;
Εκ. Σκύλων ὀν ὄχλῳ ταῖς δε σώζεται στέγαις.
Πολ. Ποῦ δὲ αὐδὲ; Αχαιῶν ναύλοχοι τοιπυχαί; 1015
Εκ. Ἰδίᾳ γυναικῶν αἰχμαλωτίδων στέγαι.
Πολ. Ταῦδον ᾗ πιστὰ κἀρσένων ἐρημία;
Εκ. Οὐδεὶς Αχαιῶν ἔνδον, ἀλλ' ἡμεῖς μόναι.
Αλλ' ἕρπ' ἐς οἴκους, καὶ γὰρ Αργεῖοι νεῶν
Λῦσαι πεθοῦσιν οἴκασδ' ὀκ Τροίας πόδα.
Ως πάντα πράξας ὧν σε δεῖ, στείχῃς πάλιν 1020
Ξὺν παισὶν, οὗπερ τὸν ἐμὸν ᾤκισας γόνον.

Hec. Præstat, si tu morereris, vt isti sciant.
Pol. Pulchre dixisti sic & sapientius.
Hec. Nosti igitur Mineruæ Troianæ vbi tecta?

Pol. Ibine aurum est? signum verò quod?
Hec. Nigrum saxum terram eminens supra. 1010
Pol. Amplius igitur aliquid vis eorum quæ sunt ibi dicere mihi?
Hec. Seruare te pecunias cum quibus egressa sum volo.
Pol. Vbi sanè? intra vestes? aut occultans habes? idest occultasti.
Hec. Spoliorum in aceruo in hisce seruantur tectis.
Pol. Vbi verò? hæc Achæorum nautica septa. 1015
Hec. Separatim mulierum captiuarum tecta.
Pol. Ea verò quæ intus fida sunt & virorum solitaria?
Hec. Nullus Achæorum intus, sed nos solæ.
Sed perge in domum. Etenim Græci nauium
Soluere cupiunt domum versus ex Troia pedem, 1020
Vt omnia conficiens quæ te oportet, abeas rursus
Cum liberis eò vbi meum posuisti filium.

Γεράξας) πρὸς μὴ τὴν ὑποτύπωσιν τοῦ Πολυμήστορος, οἱονεὶ ποιήσας νοεῖται. πρὸς δὲ τὴν τῆς Ἑκάβης, οἱονεὶ τὰ παθόν. πρόσθω καὶ τὸ ποιῶ, καὶ τὸ πάσχω.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Οὔπω δέδωκας, ἀλλ' ἴσως δώσῃς δίκην,
Ἀλίμβρόν τις ὡς
Ἐς αὔτλον ἐμπεσὼν 1025
Λέχεσφι, σκπέσῃ
φίλας καρδίας,

MONOSTROPHICA.

Cho. Nondum dedisti, sed fortè dabis pœnas,
Importuosum quispiam quasi
In vorticem incidens
Obliquus, exciderit 1025
Charo corde,

Οὔπω δέδωκας) εἰσελθόντος εἴσω τοῦ Πολυμήστορος, σκπὸς ὁ χορὸς ἰσάμβοις τοῦτο φησίν· οὔπω δέδωκας. τὰ τοιαῦτα εἴδη τῶν χορῶν, καλεῖται μονοστροφικά. μονοστροφικὰ δέ εἰσιν, ὡς Ἡφαιστίων φησίν, ὁπόσα ὑπὸ μιᾶς στροφῆς καταμετρεῖται. εἰσὶ δὲ τῆς παρούσης στροφῆς τὰ κῶλα ιβ. τὸ α ἴαμβος τείμετρος ἀκατάληκτος. τὸ β παιωνικὸν ἡμιόλιον, ὀνόματι παίωνος δι' καὶ ἰάμβου. οὔπω δὲ χρὴ γράφειν τὰ κῶλα, ὡς ὑφ' ἡμῶν διηρέθη, ἵν' ἔχωσι γνῶναι τίνος εἰσὶ μέτρα. τὸ τείταν αἰπαστικὸν ἡμιόλιον, ὀνόματι ὁμοίως τείπου γ καὶ ἰάμβου. τὸ δι ὅμοιον τῷ β. τὸ ε ὅμοιον τῷ γ, ὀνόματι δυτέρου καὶ ἰάμβου. τὸ ς ὅμοιον καθαρὸν ἀναπαστικὸν ἡμιόλιον. τὸ ζ ὅμοιον τῷ β. τὸ η αἰπαστικὸν δίμετρον, ὑπερκατάληκτον, ὀνόματι αἰπαστοῦ ὀθνείου δι. τὸ θ συλλαβῆς, τὸ δ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τῶν α καὶ β ποδὸς χορείου. τὸ ι ἴαμβος δίμετρος. τὸ ια παιωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ὃν παιώνων δι δύο καὶ κρητικοῦ. τὸ ιβ ὅμοιον κτὶ πάντα, ὅθεν τὸ τέλειον τρόχαιος μόνη. Οὔπω δέδωκας δίκην, ἀλλ' ἴσως δώσῃς, λέχεις καὶ πλάγιος, καθὰ τὴς εἰς αὔτλον, ὅπερ πέλαγος μὴ ἔχον λιμένα, στερηθεὶς τῶν φιλοῖς ψυχῆς, ἀμαυρώσας καὶ ἀπωλέσας τὴν ζωήν. τὸ δὲ ὑπόγγυον, ὅπερ τὸ ἀσφαλισμένον τῇ δίκῃ, καὶ τοῖς θεοῖς οὐ συμπιτεῖ, καὶ οὐ καταπίπτει. ὀλέθριον ὀλέθριον κακόν, εἰς ὃ μέλλεις ἐμπεσεῖν δηλονότι. φύσει καὶ ἀπατήσει ἡ

ἐλπὶς τῆσδε τῆς ὁδοῦ. ἡ ἐλπὶς ἐπήγαγόν σε πρὸς τὸν ἅιδαν τὸν θανάσιμον, τὸν τοῖς πονεῦσι δεχόμενον. ἰώ, φεῦ, ὦ τάλας. ἐν χειρὶ δὲ ἀπολέμῳ καὶ γυναικείᾳ, καταλείψεις τὸν βίον. Οὔπω δέδωκας) καὶ πόθεν ἔνιοι φασὶ τὸν στίχον τοῦ Ἑκάβου λέγειν ἠρέμα καθ' ἑαυτοῦ. ἵνα μὴ ὑποψίαν αὐτῷ δῷ, ὧν μέλλει τυγχάνειν. Ἀλίμβρόν τις) πόθεν πρὸς τὸ ἄνω συνταχθέν τὸ ἀλίμβρόν τις, τῷ οὔπω δέδωκας, ἀλλ' ἴσως δώσῃς δίκην. ὑμωρηθήσει φησὶν, ὡς τις εἰς αὔτλον λέχριος καταπέσῃ, ἀπολέσας τὸν βίον τῆς φίλης καρδίας.

Ἀμέρσας βίοτον.
« Τὸ γὰρ ὑπέγγυον
« Δίκᾳ, καὶ θεοῖς, οὐ ξυμπιτνεῖ 1030
Ὀλέθριον ὀλέθριον κακόν.
Ψεύσει σ' ὁδοῦ τῆσδε ἐλπὶς, ἥ σ' ἐπήγαγον
Θανάσιμον πρὸς ἅιδαν. ἰὼ τάλας.
Ἀπολέμῳ δὴ χειρὶ λείψεις βίον.

Orbatus vita.
« Quod enim obnoxium est
« Iustitiæ, & diis, non concidet, 1030
Exitiale exitiale malum:
Fallet te viæ huius spes, quæ te induxit
Lethalem ad Plutonem. Heu misei!
Imbelli verò manu relinques vitam.

Ἀμέρσας) στερηθείς. μέρδω ἀνεστῶς πρὸς ποιητάς, τὸ πρὸς τοῖς κοινοῖς μαρμαίρω, καὶ μετὰ τοῦ στερητικοῦ α ἀμέρδω, ἄμερδον παραπαθικὸς, ἀμέρσω μέλλων, ἄμερσα ἀόριστος, ἀμέρσας μετοχή. γίνεται δὲ τὸ μέρδω ἀπὸ τοῦ μειέω, κατὰ συγκοπὴν τοῦ ι, καὶ ἐκβολὴ τοῦ σ τοῦ ὀν τοῦ ζ. τὸ λεῦκον γὰρ καὶ λαμπρὸν μειέζει καὶ διαιρεῖ τὸν ὄψιν εἰς τὰ ὁρατά. Ψεύσει σ' ὁδοῦ) ἡ ἐλπὶς ταύτης τῆς ὁδοῦ, ἥ τις ἐλπὶς ἤγαγέ σε ὅθεν ὀλέθριον κακόν, πρὸς τὸν ἅιδαν θανάσιμον ἀπατήσει σε. Τὸ γὰρ ὑπέγγυον] Δίδυμος ὅτως, τὸ ἀληθὲς, φησὶν, οὐκ πρὸς τῇ δίκῃ, οὐδὲ πρὸς τοῖς θεοῖς ἐμπεσὸν ἀφανίζεται. τοῦτο δὲ διὰ τὸν Πολυμήστορα, ὅτι μέλλει ὑμφοσθαῖα, πρὸς ὀρξάμενος ἀπὸ ἀπόπων. Ἄλλως. ὑπέγγυον, δίκαιον, ὅδε ὑποστικτέον. τὸ ἀσφαλισμένον φησὶ τῇ δίκῃ, καὶ πρὸς τοῖς θεοῖς οὐ διαπίπτει, ἤγουν ὁ ἀδικουρώσῃ ἡ δίκη, πάντα βέβαιον παρὰ τοῖς θεοῖς. ἤγουν ὅτι ὑμωροῦνται οἱ νόμοι ὡς ἄδικον, πόθεν καὶ θεοὶ ὑμωροῦνται. ἐπειδὴ οἱ νόμοι πρὸς θεῶν, καὶ τοῦτο βούλονται ὑμωρεῖν, καὶ δικαιοῦν, ἃ καὶ οἱ θεοί. δικαίως οὖν κολαζόμενος ὁ Πολυμήστωρ, καὶ τοῖς θεοῖς ἐχθροῖς ἔχει. Αὔτλον δὲ λέγει, τὸ πέλαγος. καὶ ἀλίμβρον, τὸ λιμένα μὴ ἔχον. Ἄλλως. Τὸ γὰρ ὑπέγγυον, πάντα διπλῶς νοητέον. τὸ γὰρ ὑπέγγυον καὶ φανερὸν τῇ δίκῃ καὶ τοῖς θεοῖς, ὀλέθριον κακὸν, ἤγουν ὅπερ ὁμολογουμένως οἱ θεοὶ κακὸν ἡγοῦνται, καὶ μισοῦσιν, οὐ συμπιτνεῖ καὶ συμπίπτει, ἤγουν οὐκ εἰς λήθην ἔρχεται, ἀλλὰ κολάζεται ὑπ' αὐτῆς. καὶ πάλιν. τὸ γὰρ ὑπέγγυον ὂν φανερὸν, καὶ ὁμολογούμενον ὀλέθριον κακὸν, οὐ συμπιτνεῖ καὶ συνέρχεται τῇ δίκῃ καὶ τοῖς θεοῖς, ἤγουν ὅτι ἀποδεκτὸν αὐτοῖς ὄντι. οἱ γὰρ ἀγαθοὶ καὶ δίκαιοι, πόθεν ἄδικον καὶ κακόν.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ΙΑΜΒΟΙ.

Πολ. Ωι μοι, τυφλοῦμαι φέγγος ὀμμάτων τάλας. 1035
Ημι. Ηκούσατ' ἀνδρὸς οἰμωγὴν φίλαι;
Πολ. Ωι μοι μάλ' αὖθις τέκνα, δυςήνου σφαγῆς.
Ημι. Φίλαι, πέπρακται καν' ἔσω δόμων κακά.
Πολ. Αλλ' οὔπ με φύγητε λαιψηρᾷ ποδί.
Βάλλων γὰρ οἴκων τῆνδ' ἀναρρήξω μυχοὺς. 1040
Ημι. Ιδοὺ βαρείας χειρὸς ὁρμᾶται βέλος.
Βούλεσθ' ὄπισθε στῶμεν, ὡς ἀκμὴ καλεῖ
Εκάβης παρεῖναι, Τρωάσιν τε συμμάχους;
Εκ. Αρκεῖ, φείδου μηδὲν, ἐκβάλλων πύλας.
Οὐ γὰρ ποτ' ὄμμα λαμπρὸν ἐνθήσεις κόραις. 1045
Οὐ παῖδας ὄψει ζῶντας, οὓς ἔκτεν' ἐγώ.
Ημι. Η γὰρ καθεῖλες Θρῆκα, καὶ κρατεῖς ξένου,
Δέσποινα, καὶ δέδρακας οἷάπερ λέγεις;

POLYDORVS.

Pol. Heu mihi, obcæcor lumen oculorum miser. 1035
Sem. Audistis viri ploratum ô amicæ?
Pol. Heu mihi iterum ac iterum ô filij, ob tristem mactationem.
Sem. Amicæ, acta sunt noua intra domum mala.
Pol. Sed non me effugeritis celeri pede.
Deiiciens enim ædium harum perrumpam angulos. 1040
Sem. Ecce graui manu vibratur iaculum.
Vultis irruamus? quoniam oportunitas vocat
Hecubæ adesse, Troianísque mulieribus auxiliatrices.
Hec. Frange, nulli parce eiiciens portas:
Neque enim vnquam visum lucidum restitues pupulis, 1045
Neque filios videbis viuentes quos interfeci ego.
Sem. Numnam cepisti Thracem, & potiris hospite,
O domina, & patrasti qualia dicis?

Ω μοι τυφλοῦμαι) ἔνδον τυφλούμενος βοᾷ, φεῦ μοι πηροῦμαι τὼ ὄψιν τὴν ὀφθαλμὴν ὁ ἄθλιος ἐγώ. Ηκούσατε τὸν τοῦ Πολυμήστορος κλαυθμὸν ὦ φίλαι; Ωμοι λίαν αὖθις, ὦ τέκνα ἕνεκα τῆς ἀθλίας σφαγῆς. Ω φίλαι, ἐνήργηται νέα κακὰ ἐντὸς τῶν δόμων. Αλλ' οὐδαμῶς ἀποφύγετε ταχεῖ ποδὶ, ἤγουν φθάσετε καὶ καταλήψομαι ὑμᾶς ταχεῖ ποδὶ, καὶ οὐ μὴ διαφύγητε. πλήττων γὰρ καταβαλῶ τὰ θυρία τῶν δόμων τούτων. Ιδοὺ βαρείας] βέλος πᾶν τὸ βαλλόμενον. καὶ τοῦτον δέ τινες τὸν τίχον, ἀπὸ τοῦ Πολυμήστορος φασὶ λέγεσθαι, ὡς βάλλοντος λίθοις ἐν τοῖς οἰκήμασιν, ἵνα παίῃ τοὺς αἰχμαλώτους. τὸ ὃ βούλεσθ' ἐπεὶ πέσωμεν τοῦ ἡμιχρείου, θέλετε ἵνα ἐπέλθωμεν, ἐπεὶ ὁ

καιρὸς καλεῖ, ὡς τι παρυπάρχειν τῇ Εκάβῃ, καὶ ταῖς Τρωϊκαῖς γυναιξὶ βοηθοῖς. Βαρείας] βαρέως ἐμπιπτούσης. ἐπειδὴ πίπτειν δὲ, τὸ μετὰ σφοδρᾶς ὁρμῆς εἰσέρχεσθαι. Αρκεῖ) πλῆττε, μηδαμῶς ἀκριβολογοῦ, καὶ ἐλέει, ἐρρίζων τὰς πύλας. οὐδέποτε γὰρ τὸ φαεινὸν φῶς ἐμποιήσῃς, καὶ ὀνήσῃς τοῖς ὀφθαλμοῖς. οὐδὲ τοὺς παῖδας θεάσῃ ζῶντας, οὓς ἐφόνευσ' ἐγώ. Η γὰρ καθεῖλες] ἆρα νενίκηκας τὸν Πολυμήστορα, καὶ κρατεῖς τοῦ φίλου ὦ δέσποινα, καὶ πεπράκας ὁποῖα λέγεις;

Εκ. Οψεινὶν αὐλίκ' ὄντα δωμάτων πάρος
Τυφλὸν, τυφλῷ στείχοντα σῷ φορῶ ποδί. 1050
Παῖδων τε δισσῶν σώματ', οὓς ἔκτειν' ἐγὼ
Σὺν τοῖς ἀρίστοις Τρωάσιν. δίκην δέ μοι
Δέδωκε. χωρεῖ δ', ὡς ὁρᾶς, ὁδὶ ἐκ δόμων.
Αλλ' ἐκποδὼν ἄπειμι, κἀποστήσομαι
Θυμῷ ῥέοντι θρῃκὶ δυσμαχωτάτῳ. 1055

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Πολ. Ωι μοι ἐγώ.
Πᾷ βῶ; πᾷ στῶ; πᾷ κέλσω;
Τετράποδος βάσιν θηρὸς ὀρεσέρου

Hec. Videbis eum statim existentem ante ædes
Cæcum, cæco euntem errabundo pede, 1050
Filiorúmque duorum corpora, quos interfeci ego
Cum optimis Troadibus. pœnam verò mihi
Dedit. procedit verò (vt vides) hic ex domo.
Sed eminus abeo & secedam
Ira fluente à Thrace, insuperabili. 1055

MONOSTROPHICA.

Pol. O mihi ego:
Quò vado? vbi sto? quò appellam?
Quadrupedis gradum feræ montanæ

Οψει] θεάσῃ αὐτὸν παχέως ὑπάρχοντα ἔμπροσθεν τῶν δωμάτων τυφλὸν, ἐν τυφλῷ καὶ παραφερομένῳ ποδὶ βαδίζοντα. θεάσῃ καὶ τῶν δύο παίδων τὰ σώματα, οὓς ἐφόνευσ' ἐγὼ σὺν ταῖς Τρωάσι γυναιξί. δέδωκε δέ μοι δικαίαν. ἡμᾶς δ' ὡς ὁρᾶς οὔπω ἐκ τῶν οἴκων. ἀλλὰ μακρὰν ἀπελθόντα, καὶ μακρὰν γένωμαι τοῦ δυσμαχωτάτου Θρηκὸς θυμοῦ παρεῤῥομένου. Τυφλῷ στείχοντα) τυφλῷ ποδὶ προβυόμενον, ἤγουν δι' ὀφθαλμῶν ὁδηγουμένου. ὥσπερ γὰρ οἱ μαινόμενοι ἔνθα καὶ ἔνθα φέρονται, οὕτω καὶ οἱ τυφλοί. διὰ τοῦτο

Universidad de Deusto
Biblioteca

ωδραφέρω ποδὶ φησίν, ἤγουν ωδραφερομένῳ, ὁ
οὐκ ὀρθῶς βαδίζοντι, ἀλλὰ πτυφλωμένῳ, διὰ
τὸ πτυφλοῦσθαι αὐτόν. Ὦμοι ἐγώ) σύστημα κα-
τὰ ωδικοπτὼ ἀμοιβαίων τίχων ἰαμβικῶν
τετρέτρων ἀκαταλήκτων κ̄α, ὅθεν τὴν πόλει
ωδράχαφος. Ὦμοι ἐγώ, πᾶβᾶ, ωᾶσᾶ) τὰ
ζῶντα εἴδη καλεῖται μονοχρόφικα, ὡς εἴρηται.
καλεῖται δὲ καὶ μιτρικὰ ἄλκατα, διότι μέτρῳ
μὴ γέγραπται. ὅτι δὲ ὁμοιότητα ἔχει ωδὸς ἄλ-
ληλα, οὔτε αἰσυκλῶσιν. εἰσὶ τὰ παρόντα καὶ
συστηματικὰ κ̄ ωδιοεισμοὶ αἴτιοι. τὰ κῶλα δὲ
πάντα λ̄γ. τὸ α̅ μονόμετρον χορειαμβικόν. τὸ β̅
ὅμοιον δίμετρον καταληκτικόν. εἰ δὲ βούλει, δα-
κτυλικὸν ἐφθημιμερὲς ἐκ σπονδείων. τὸ γ̅ αἰ-
λιαστικὸν τετράμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος
καὶ ἀναπάστου καὶ διιάμβου. τὸ δ̅ αἰλιαστι-
κὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, τῶν α̅ ποδὸς ἐξα-
συλλάβου. τὸ ε̅ δακτυλικὸν ἑξάμετρον κατα-
ληκτικὸν εἰς συλλαβὴν ἐκ σπονδείων. τὸ ϛ̅ ἀνα-
παιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ζ̅ ὅθεν χο-
ριαμβικὸν τετράμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ
παίωνος α̅, χορειάμβου, καὶ β̅ συλλαβῶν ἀ-
διαφόρων. καλεῖται δὲ καὶ ωεστωδικόν, τὸν
παίωνα ἔχον ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος. τὸ η̅
ὅμοιον ἐκ παίωνος τέτου α̅ καὶ ὅθεν τέτου ἐξ
ἀναπάστου καὶ ὅθεν τέτου καὶ ἰάμβου. εἰ
δὲ βούλει, αἰλιαστικὸν τετράμετρον, βραχυκατά-
ληκτον, ἐξ αἰλιαστοῦ καὶ ὅθεν τέτου γ̅ καὶ
ἰάμβου. τὸ θ̅ ὅμοιον ἐκ παίωνος τέτου α̅, καὶ
ὅθεν τέτου δ̅, καὶ ἰάμβου. εἰ δὲ βούλει ἔστω ἰω-
νικόν. ὁ γὰρ παίων οἰκεῖος μᾶλλον τοῖς ἰωνικοῖς. τὸ
ι̅ ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος μονόμετρον ὑπερκατάλη-
κτον, ἤτοι πενθημιμερές. εἰ δὲ θέλει, ἀναπαιστικὴ
βάσις, τὸ ια̅ χορειαμβικόν, ἡμίολιον, ἐκ χορειάμ-
βου καὶ ἰάμβου. τὸ ι̅β ὅμοιον δίμετρον καταλη-
κτικόν, ἐκ χορειάμβου καὶ ἀναπαίστου διὰ τὴν
ἀδιαφορον. τὸ ι̅γ ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος δίμετρον
ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος καὶ
χορειάμβου. τὸ ι̅δ χορειαμβικόν, ὅμοιον τῷ ια̅.
εἰ δὲ βούλῃ, καὶ δακτυλικὸν πενθημιμερὲς ἀρχε-
λόχιον. τὸ ι̅ε δακτυλικὸν τετράμετρον. τὸ ι̅ϛ
ωεστωδικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ
μείζονος καὶ χορειάμβου. τὸ ι̅ζ χορειαμβικὸν
μονόμετρον ὑπερκατάληκτον καθαρόν. εἰ δὲ βού-
λει, καὶ δακτυλικὸν δίμετρον, ἀκατάληκτον. τὸ
ι̅η πεντρικὸν ἡμίολιον, ἐκ παίωνος α̅ καὶ
σπονδείου. τὸ ι̅θ αἰλιαστικὸν, δίμετρον ἀκατά-
ληκτον, ἐξ ὅθεν τέτου δ̅ καὶ σπονδείου. εἰ δὲ
βούλει, ἑξαϊκὸν δίμετρον, ἀκαταλήκτον. τὸ κ̅
αἰπαστικὸν τετράμετρον καταληκτικὸν ἐξ ὅθεν
τέτου δ̅ δύο, καὶ αἰαπαίστων διὰ τὴν ἀδιάφορον. τὸ κ̅α̅ χορειαμβικὸν ἡμίολιον καθαρόν. τὸ
κ̅β δίμετρον αἰπαστικὸν καταληκτικόν, φερε-
κράτειον, ἐξ αἰλιαστῶν καὶ κρητικοῦ, ἤτοι ἀμ-
φιμάκρου. τὸ κ̅γ ἰαμβικὴ βάσις, ἤτοι μονό-
μετρον. τὸ κ̅δ αἰαπαιστικὸν δίμετρον ἀκατά-
ληκτον, τὸ κ̅ε ὅμοιον. τὸ κ̅ϛ ἰαμβικὸν ἐφθημιμε-
ρὲς, τῶν γ̅ ποδὸς χορείου. τὸ κ̅ζ ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάτ-
τονος καὶ κρητικοῦ. τὸ κ̅η δακτυλικὸν ἐφθημι-
μερὲς ἐκ σπονδείων. τὸ κ̅θ αἰπαστικὸν δίμε-
τρον ὑπερκατάληκτον ἐξ ὅθεν τέτου β̅ αἰπαστέ-
του, καὶ συλλαβῆς. τὸ λ̅ ἰαμβικὸν δίμετρον, ἀ-
κατάληκτον. τὸ λ̅α̅, ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος ἡ-
μίολιον. τὸ λ̅β ἰαμβικὸν δίμετρον, βραχυ-
καταλήκτον. τὸ λ̅γ, ὅμοιον ὅθεν τῆς ὑποθέσεως
ωδράχαφος, ὁμοίως καὶ ὅθεν τὴν πόλει. Ὦμοι ἐγώ, πῦ πορεύθω, ποῦ στῶ, ποῦ κέλσω, ἤτοι ωεσ-
πλάσω; κενεὸς δὲ τὸ ναῦς ωεσσορμίσω ἐνὶ
ὁρμῷ πόρῳ. ἐξοκείλαι δὲ, τὸ ὀκλαθθῆναι πρὸς
ναῦν ἔξω τῶν λιμένος. ἐπόκειται δὲ ὁ Γολυμή-
σωρ πεντραποδίζων. διὸ φησὶ πεντράποδος βάσιν
θηρὸς πθέμενος, ποίαν παρέλθω ὁδόν· ἄρα τῇ-
πίω, ἄρα ὀκείνῳ, ἄρα τῇδε. Ὦμοι ἐγώ) ἄ-
θλιος εἰμὶ ἐγὼ δηλονότι. πῦ ἔλθω, ποῦ σταθῶ,
ποῦ πλησάσω; κενεὸς δὲ τὸ ναῦς ωεσσορμίσω ἐνὶ
ὁρμῷ πόρῳ. ἐξοκείλαι δὲ, τὸ ὀκλαθθῆναι πρὸς
ναῦν ἔξω τῶν λιμένος. ἐπόκειται δὲ ὁ Γολυμή-
σωρ πεντραποδίζων. διὸ φησὶ πεντράποδος βάσιν
θηρὸς πθέμενος, ποίαν παρέλθω ὁδόν· ἄρα τῇ-
πίω, ἄρα ὀκείνῳ, ἄρα τῇδε. Ὦμοι ἐγώ) ἄ-
θλιος εἰμὶ ἐγὼ δηλονότι. πῦ ἔλθω, ποῦ σταθῶ,
ποῦ πλησάσω, κινούμενος ὅτι χεῖρα κατ' ἴχνος,
ἤτοι κ̅ τις πέδας βάσιν, καὶ πορείαν θη-
ρὸς ὀρεινοῦ, ὥσπερ τὰ θηρία ποσὶ χρῶν-
ται ωεὸς βάδισιν, οὕτω καὶ αὐτὸς χρῶμαι καὶ ποσὶ
χρήσομαι. δέον δὲ εἰπεῖν καὶ κατ' ἴχνος, ἀσυν-
δέτως εἶπε. ποίαν ὁδὸν, δηλονότι. ἐξαλλάξω,
καὶ ωεριπατήσω, ἢ τῇ τίω, ἢ τῇδε χρήζων, καὶ
θέλων καταλαβεῖν τὰς ἀνδροφόνους Ἰλιάδας,
αἳ διώλεσαν ἐμέ. Τάλαιναι τάλαιναι δυσα-
τήρες τῆς Φρυγῶν. ὦ κατάρατοι, εἰς ποῖον μέρος
τῆς βαθυπάτων πόπων, καὶ καταδύσεων διὰ φυ-
γῆς ἐλθοῦσαι δηλονότι, πῶς ἀπωλοῦσι, ἤτοι συγέλ-
λονται, καὶ κρύπτονται ἐμὲ, ἀντὶ τοῦ δι' ἐμέ. εἶδε
ὦ Ἥλιε θεαθοῦσας τὸ βλέφαρον τῆς ὀμμάτων
ἐμοῦ τὸ ἀμαυρόν. ἐλθεῖν ἐρῶ σας τυφλὸν
φέγγος, ἀντὶ τοῦ τοῖς τυφλοῖς τοῦτοις ὀφθαλμοῖς
φέγγος ὀφθεὶς αὐτῷ δηλονότι. Ἄλλως. τὸ ἀπαλ-
λάξας φέγγος, ἀντὶ τοῦ φῶς ἰδεῖν, νοεῖται τῷ

πτυφλωμένῳ ὀφθαλμῷ. εἰ καὶ ἀσαφῶς εἴρηται
διὰ τὴν τῶν λέγοντος δεινοπάθειαν, καὶ τὸ ἄγαν
πθορυβεῖσθαι, καὶ συγκεχύσθαι αὐτόν. πτυπτυχάειν
καὶ τὸ ἀπαλλάξας, ἀντὶ τοῦ μεταπτήσας νοοῦσιν ἔν-
νοι, ἰδόντες καὶ τὸ εἰς ωεσθῆσιν εἰς φέγγος. Ἄλ-
λως. φέγγος ἀπαλλάξας, πόρρω πέμψας τὸ σκότος.

Τιθέμενος ὅθι χεῖρα κατ' ἴχνος,
Ποίαν ἢ τοῦτον, ἢ τόνδ' ἐξαλλάξω;
Τὰς ἀνδροφόνους μάρψαι χρήζων
Ἰλιάδας, αἵ με διώλεσαν.
Τάλαιναι, τάλαιναι κόραι Φρυγῶν·
Ἰὼ ἰὼ κατάρατοι, ποῖ καί με φυγᾶ
Πτώσασι μυχῶν;
Εἴθέ μοι ὀμμάτων αἷμα τόεν βλέφαρον
Ἀκέσαιο ἀκέσαιο, τυφλὸν ἅλιε
Φέγγος ἀπαλλάξας,
Α, ἆ. σίγα, σίγα. κρυπτῶν βάσιν αἰσθάνομαι
Τᾶνδε γυναικῶν.
Πᾶ ποσὶ ἐπαίξας, σιρκῶν ἐσέων-
τ' ἐμπληθεῖσ', θοίναν ἀγρίων θηρῶν
Τιθέμενος, ὀρνύμενος λώβαν,
Λύμας ἀντίποινα ἐμᾶς; ἰὼ τάλας.

Figens super manus iuxta vestigia?
Qualem *uiam* aut hanc aut illam mutabo,
Homicidas præhendere cupiens
Iliadas, quæ me perdiderunt.
Sceleſtæ ſceleſtæ puellæ Phrygum,
Io, io ſceleratæ, vbi me fuga
Fugiunt in angulis?
Vtinam mihi oculorum cruentam palpebram
Medearis, medearis cæcum ô Sol
Lumen adimens.
At at, tace tace, occultum gradum ſentio
Harum mulierum.
Vbi pedem ſaltu ſiſtens carnibus oſſibus-
que implebo, cœnam ſylueſtrium ferarum
Parans, moliens damnum,
Exitij pro talione? Io miſer:

Κατ' ἴχνος) ἴχνος ὁ τύπος τῆς ποδὸς, καὶ
ἀπὸ τύπου τοῦ ποδός. ἀφ' οὗ πάλιν ἴχνος καὶ ἡ πο-
ρεία. ἐπεὶ διὰ τῆς ποδῶν καὶ ἡ πορεία γίνεται.
λέγεται τὸ ἴχνος κ̅ μεταφορικῶς ἀπὸ τῆς ποδῶν,
καὶ ἐπ' ἄλλων, ὡς ἴχνη χρῶν, καὶ ἴχνος ἀνθρώ-
που. καὶ ἴχνος παλαιᾶς αἰτίας, ὡς φησὶ Σοφοκλῆς.
καὶ ἴχνη ἀγαλμάτων, καὶ ἁπλῶς ὅθεν πάντων
τῶν ἀμυδρῶς καὶ ἐν τύπῳ φαινομένων. Πτώσασι)
εἰς ποῖον μέρος τῆς μυχῶν, ἤτοι τῆς καταδύ-
σεων διὰ φυγῆς ἐλθοῦσαι, πῶς ἀπωλοῦσι δι' ἐμὲ, ἤγουν

συςέλλοντες. Ἀκέσαιμο) ἀκέσαιμο, παύσαιμι ἄναρμοστον ἦν ὦ τι ῥυθμῷ τε ὦ μέτρῳ διὰ τὸ ἀνάρμοστον χαρμονίαν. διὸ τε ἐξεβλήθη παρ' ἐμοῦ τὸ ἔν. Εὕρηται δ' ἐν ἔνιοι τῶν παλαιῶν οὕτως, Ἡλιε φέγγος ἀπαλλάξας. διὰ τοῦτο φεύγει τὸν ἥλιον ποιεῖται τὸν λόγον· ὡς φωτὸς παρεκλικόν. μὴ φαίνοντος γὰρ Ἡλίου, ἅπαντα σκότος δοκεῖ. τῇ τῆδε δ' παρουσίᾳ, φῶς λαμβάνει. Κρυπταὶ βάσιν) κρυπταὶ πορείαι νοῦ πόνων τῆς μανίας, πῦ τὸν πόδα ὁρμήσας, σαρκῶν καὶ ὀστέων κορεσθῶ, ποιούμενος ἀνωχίαν τῶν ἀγείων θηρῶν, ἤγουν τῶν μυσαρῶν, ὡς θήρας ταύτας καταθοινούμενος, λαμβάνων καὶ ἀφαιρούμενος αὐτίκπνον τῆς ἐμῆς βλάβης καὶ τυφλώσεως.

Ποῖ, τᾶ φέρομαι, τέκν' ἔρημα λιπών. 1075
Βάκχας ἄδου Δαμοιρέσαις,
Σφακτὰν κυσί τε φονίαν·
Δᾶτ' ἀνήμερον, οὐρείαν τ' ἐκβολάν;
Πᾶ στῶ; τᾶ κάμψω; πᾶ βάς;
Ναῦς ὅπως πονθίοις πείσμασι 1080
Λινόκροκον φάρος στέλλων,
Ἐπὶ πένθ' ἑαυθεὶς
Τέκνων ἐμῶν φύλαξ,
Ὀλέθριον κοίταν.

Vbi, quò feror, liberos defertos relinquens 1075
Insanis mulieribus Plutonis ad discerpendum,
Mactatásque canibus cruentas
Dapes immanes montanámque abiectionem?
Vbi consistam? quò flectam? quò vadam?
Nauis quemadmodum marinis funibus
Ex linea tela velum mittens, 1080
Ad istud compulsus sum
Liberorum meorum custos
Exitiale cubile.

Ποῖ φέρομαι] ποῖ αὖ τῶν ποῦ, ὅτι μὴ ὅπου κινήσεως λαμβάνεται, διὰ τῆς οἱ διφθόγγου γράφεται. ὅτι δ' ὅπου στάσεως, διὰ τῶν η. καὶ δῆλον ἀπὸ τῶν πάσων. εὕρηται δ' καὶ ὅπου κινήσεως καὶ διὰ τῶν η, καὶ δῆλον ὅτι τῶν πᾶ βᾶ, καὶ τᾶ κέλευσε. Ποῖ φέρομαι) ποῦ ἄγομαι τὰ ἐμὰ τέκνα μεμονωμένα λιπὼν ταῖς Βάκχαις τῶν ἄδου, ὥς τε διαφασιάξαι, καὶ διαμοιρᾶσαι μελιδόν. καὶ τοῖς κυσὶ δᾶτα ἐσφαγμένα, φονίαν ἀνήμερον καὶ ἐκβολὴν ῥίψιν ὀρεινήν. ἐπενόει δὲ αὐτὰς ῥίψαι τοῖς κυσί, μετὰ τῶν σφάξαι τοῖς παῖδας κοτίλῳ φονικῷ καὶ ἐπάνθρωπον ἀνωχίαν, καὶ ἐνιαυτῷ ἀποβολήν. Ἄλλως. ποῖ φέρομαι τὰ ἐμὰ τέκνα μεμονωμένα λιπὼν ταῖς Βάκχαις τῶν ἄδου, ἤγουν ταῖς μαινομέναις ὅπου φόνοις, καὶ ἐπουργίᾳ τῶν ἄδου, ὥςπερ διαμοιρᾶσαι, καὶ τοῖς κυσὶ δᾶτα σφακτὰν, ἤτοι ἐσφαγμένην φονίαν ἀνήμερον, καὶ ἐκβολὴν ὀρείαν. ἐπεὶ δὴ τὸν ἡνίκα διεμείσαντο αὐτὰ, ἔμελλον ῥίψιν τοῖς κυσὶ βρώματα. διὰ τοῦτο πρότερον διαμοιρᾶσαι, εἶτα ἐπάγει τὸ σφακτὰν κυσί τε φονίαν, δεκτὴ τ' διαμερισμὸν οὐδὲν ἄλλο ἐσόμενον, ἢ τοῖς κυσὶ ῥίψιν καὶ δᾶτα. τὸ ἀνήμερον, καὶ τὸ ὀρείαν λέγει, διὰ τὸ ἐν ὄρει οἷα ἄγελα θηρία, οὕτω διαμερίζειν, ἃ αὐτοῖ ζώων θηράσουσιν. Πᾶ στῶ) ποῖ φησι πορεύσομαι, ποῦ δὲ κάμψω, ποῦ δὲ σήσομαι ὅλη τοῦτο ἑρμήσας τὴν τῶν παίδων μοι κοίτην. λέγει δὲ τὸ τόπον, ἔνθα ἐσφαγιάσθη τὰ Ἰοῦ τέκνα κατέκτα, ὀφείλων τοῦτο φυλάξαι πρὸς τὸ μὴ ὑπὸ τῶν Τρωιάδων ῥιφῆναι κυσὶν, ὡς ναῦς τὸ δρόμον στρέφων καὶ συςέλλων,

δηλαδὴ τῶν ὀφθαλμῶν στερηθείς. ὅπερ γὰρ ὅτι τῇ νηῒ τὸ ἱστίον, τοῦτο τῷ σώματι ὁ ὀφθαλμός. Λινόκροκον] κῷ ναῦς διὰ θαλασσίων θοινίων λινόκροκον φάρος ἐκπείνων, ὅτι τῷ δὲ τῷ ὀλέθριον κοίτην προθυθεὶς τῶν ἐμῶν τέκνων φύλαξ. ἢ σύνταξις πᾶ βῶ ἑαυθεὶς καὶ ὁρμηθεὶς φύλαξ τῶν ἐμῶν τέκνων, ὅτι τῷδε τῷ ὀλέθριον κοίτῳ στέλλων, καὶ κινῶν ἐμαυτὸν, ὥσπερ στέλλει ἡ ναῦς ἐν τοῖς πονθίοις πείσμασι, καὶ θοινοίοις τὸ λινόκροκον φάρος, ἤτοι λαῖφος. τὸ δὲ πᾶ βῶ,

ΙΑΜΒΟΙ.

Χορ. »Ὦ τλῆμον, ὡς σοι δύσφορ' εἴργασται κακά. 1085
»Δράσαντι δ' αἰσχρὰ, δεινὰ τἀπίτιμια
»Δαίμων δέδωκεν, ὅς τις ἐστί σοι βαρύς.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Πολ. Αἰαῖ αἰαῖ ὦ Θρῄκης

Cho. »O infelix, quàm tibi intolerabilia facta sunt mala. 1085
»Facienti verò turpia sæuas pœnas
»Deus dedit, quicunque est tibi infensus.

MONOSTROPHICV.

Pol. Ah, ah, Io Thraciæ

Ὦ τλῆμον, ὡς σοι) ὦ ἄθλιε, δυσβάστακτά σοι λίαν πέπρακται κακὰ καὶ σοὶ τοῦ πράξαντος δηλονότι αἰσχρὰ, χαλεπὰ τὰ ὀπίτιμα, ἤγουν τὰς τιμωρίας ἔδωκεν ὁ θεὸς, ὅςπερ ἐστί σοι ἐπαχθὴς καὶ κακοποιός. Αἰαῖ, ἰὼ Θρῄκης.] καὶ τὰ τοιαῦτα κῶλα ὁμοία ὀξὶ τοῖς ἰαμβείοις, μονοστροφικὰ, καὶ μετρικὰ ἅπαντα. εἰσὶ δὲ τὰ κῶλα τῆς ὅλης στροφῆς κβ. τὸ α ἰαμβικὸν μονόμετρον. τὸ β ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος μονόμετρον, τείμετρον, καταληκτικὸν, ἐξ ὀλιγοτείου α καὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, μονόμετρον, τείμετρον, καταληκτικὸν, ἐξ ὀλιγοτείου α ἰωνικῶ ἀπὸ μείζονος, καὶ ἀμφιβραχέος. τὸ γ προσωδικὸν δίμετρον βραχυκαταλήκτον, ἐξ ἰωνικῶ ἀπὸ μείζονος χοριαμβικῶ πενθασυλλάβου καὶ ἰάμβου, διὰ τὸ ἀδιάφορον. τὸ δ ἰαμβικὸν πενθημιμερὲς. τὸ ε ὅμοιον τῷ δ, ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τῷ γ ποδὸς ἀναπαίστου. τὸ ζ δακτυλικὸν δίμετρον. καθὸ γὰρ μονοποδίαν μετρεῖται τὰ δακτυλικὰ, ὡς φασὶν οἱ μετρικοί. τὸ η ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος ἡμόλιον. εἰ δὲ βούλει, παιωνικὸν· τὸ θ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκαταλήκτον, ὅμοιον τῷ ε, τῷ γ ποδὸς ἀναπαίστου. τὸ ι ἰαμβικὸν μονόμετρον. τὸ ια ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές. τὸ ιβ δίμετρον ἀκαταλήκτον. καλεῖται δ' ταῦτα, ὡς Ἡφαιστίων φησὶν, ἀνακρεόντεια καὶ ἀμφότερα. τὸ ιγ τρίοδος. δύο γάρ εἰσι βραχεῖοι, καὶ δύο ἴαμβοι. καὶ καλεῖται τοῦτο τὸ κῶλον πρίοδος. εὕρηται δὲ καὶ ἀντιδεδραμμένον. τὸ ιδ χοριαμβικὸν ἡμόλιον, ἐκ χοριάμβου καὶ ἀντισπαστείου. εἰ δὲ βούλει δακτυλικὸν ἑφθημιμερὲς, ὃ καλεῖται ἀλκμανικόν. τὸ ιε βραχυκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ιϛ ἀσυνάρτητον, ἐκ βραχυκῆς καὶ ἀναπαιστικῆς βάσεως. τὸ ιζ παιωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ παιώνων τετάρτων δύο. τὸ ιη βραχυκὸν ἑφθημιμερὲς, ὃ καλεῖται Εὐριπίδειον. ἢ λυκόφρον. τὸ ιθ δακτυλικὸν ἑφθημιμερὲς ἀλκμανικόν. τὸ κ ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς τῷ α ποδὸς ἀναπαίστου. τὸ κα παιωνικὸν τείμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ δύο παιώνων τετάρτων τῷ α πενθασυλλάβου, καὶ βραχέος. τὸ κβ χοριαμβικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἤτοι ἑφθημιμερὲς ἐκ χοριάμβου καὶ κρητικοῦ ὅλη

πᾶς ἀπὸ θέπτι τῶθ ἀγραφος, ὅθι τῷ τέλει κορωνίς. Ἰὼ Θρήκης.] ὦ γῆρος Θρακικὸν ὁπλοφόρον, ὁρμητικὸν εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ἀνθουσιαστικὸν, δεισιδαίμονα καὶ κραυγάζοντα ἐπὶ τῷ Ἄρεος. ἰὼ Ἀχαιοὶ, ἰὼ Ἀγαμέμνον, καὶ Μενέλαε, βοῶ φωνῶ, ἔλθετε, ἔλθετε ἕνεκα τῶν θεῶν, ἀκούει τις, ἢ οὐδεὶς κλύων βοηθεῖ, τί βραδύνετε; αἱ γυναῖκες ἔφθειράν με αἱ αἰχμαλώτιδες, χαλεπὰ ἐπάθομεν. οἴμοι ἕνεκεν τῆς ἐμῆς βλάβης. εἰς πῖον μέρος περδυθῶ, εἰς τὸν αἰθέρα ἀπαλλάμενος τὸν ὑψηλὸν αἴξω, εἰς τὸ ἐν ὕψει κείμενον οἴκημα, ἔνθα ὁ ἀείων ἢ ὁ σείριος ἀφίησιν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν λαμπηδόνας πυρὸς φλογέας. ἢ αἴξω ἐπὶ τὰς εἰς τὴν πορθμὸν τὴν μελανοχρῶτα τοῦ ἅδου. Ἀπορία. ἀπορεῖσι τινὲς πῶς ἐνταῦθα ὁ Πολυμήστωρ ἀείωνος καὶ σειρίου ἐμνήσθη, καὶ μηδένος ἄλλου τῶν ἄστρων. καὶ φασὶν, ὅτι ἀείωνος ὡς ἐμνήσθη ὡς κυνηγός, ἅτε καὶ αὐτὸς τοῖς πιούσοις χαίρων ὡς βασιλεύς. φασὶ γὰρ οἱ ποιηταὶ τὸν ἀεὶ τοῦ Ωρείωνος, ὡς κυνηγὸς ὤν, ὑπὸ σκορπίου δηχθεὶς ἀνῃρέθη, ὅτι Ἀρτέμιδος ἠράσθη. τὸν δὲ σειρίου ὡς καυστικοῦ. δίκαιος γὰρ ἦν καὶ αὐτὸς τῶν πάθει, καὶ δυσεραίνων ἀνθρώποις, καὶ ἀπολέσθαι ζητῶν.

Λογχοφόρον, ἔνοπλον,
Εὔιππον Ἀρεϊκάτοχον γένος. 1090
Ἰὼ Ἀχαιοὶ, ἰὼ Ἀτρεῖδαι.
Βοᾶ βοᾶ αὐτῶ, βοᾶ.
Ἴτε ἴτε, μόλετε θεοὺς θεῶν.
Κλύει τις, ἢ οὐδεὶς ἀρκέσει; τί μέλλετε;
Γυναῖκες ὤλεσά με, 1095
Γυναῖκες αἰχμαλώτιδες.
Δεινὰ δεινὰ πεπόνθαμεν.
Ὤ μοι ἐμᾶς λώβας.
Ποῖ τραπωμεν; ποῖ πορευθῶ;
Αἰθὴρ ἀμπάμενος οὐράνιον, 1100
Ὑψιπετὴς εἰς μέλαθρον,
Ὠρείων ἢ σείριος
Ἔνθα πυρὸς φλογέας

Hastifera, armata,
Equestris, Marti obnoxia gens. 1090
Io Achæi, io Atridæ.
Clamorem clamorem clamo, clamorem.
Ite ite, venite per deos.
Audit quis? an nemo opem feret? quid cunctamini?
Mulieres perdiderunt me 1095
Mulieres captiuæ.
Grauia grauia passi sumus.
O mihi ob meum exitium.
Quò vertar? quò ibo?
Aërem peruolans cælestem 1100
Altam in domum,
Orion aut Sirius
Vbi ignis flammeos

Ἀφίησιν ὄσσων αὐγάς;
Ἢ τὸν ἐς ἅιδα μελανοχρῶτα 1105
Πορθμὸν αἴξω τάλας;

ΙΑΜΒΟΙ.

Χορ. Σύγγνωθ', ὅταν τις κρείσσονα, ἢ φέρειν, κακὰ
»Πάθῃ, παλαίνης ἐξαπαλλάξαι ζωῆς.
Αγ. Κραυγῆς ἀκούσας ἦλθον. οὐ γὰρ ἥσυχος
Πέτρας ὀρείας παῖς λέλακ' ἀνὰ στρατὸν 1110
Ἀχὼ διδοῦσα θόρυβον. εἰ δὲ μὴ Φρυγῶν
Πύργους πεσόντας ἴσμεν Ἑλλάνων δορί,
Φόβον παρέσχεν οὐ μέσως ὅδε κτύπος.
Πολ. Ὦ φίλτατ' ἠθόμην γὰρ Ἀγαμέμνον σέθεν

Iacit ab oculis radios?
Aut ad Plutonis atrum 1105
Littus ruam miser?

CHORVS.

Cho. Ignoscendum, quando quis maiora quàm ferre *possit* mala
»Patitur, miseram quòd cupiat mutare vitam.
Ag. Clamore audito veni. non enim tranquilla
Rupis montanæ filia insonuit per exercitum 1110
Echo præbens tumultum. Si verò non Phrygum
Turres cecidisse sciuissemus Græcorum hasta,
Terrorem præbuisset non mediocriter hic sonus.
Pol. O charissime (sensi enim ô Agamemnon tua

Πορθμόν.) οἱ μὲν φασὶν ὡς πορθμὸς κυρίως, ἢ μέσον δύο γαιῶν θάλασσα. νῦν δὲ καταχρηστικῶς πορθμὸν τὸν τόπον καλεῖ. ἐγὼ δὲ φημὶ διὰ τὴν Ἀχρουσίαν λίμνην τὸν τόπον λέγεσθαι. καὶ μαρτυρεῖ τὸ προσηγόρευμον ὡς οὐδὲν ἄλλο δηλοῖ τὸ ἐς ἅιδα πορθμὸν, ἀλλ' ἢ πορθμὸν τὸν ἐς τόπον τὸν τόπον τοῦ ἅδου φέροντα. Σύγγνωθ' ὅταν.) αἱ ἑξῆς αὐτῇ τραγῳδοῖ εἰσὶν ἰαμβικῶν τετραμέτρων ἀκαταλήκτων ῥητῶν, ὧν τελευταῖος, ἔχοντ' ἴδοιμι τῶν σ' ἀφέλιμοι πόνων. μετὰ δὲ τὸν δεύτερον κῶλον ὅμοιον μονόμετρον βραχυκαταλήκτον· ὅθι τᾶς ἀποθέσεσι τῶν γράφεται, καὶ ὅθι τῷ τέλει κορωνίς. Σύγγνωθ' ὅταν) ὅταν τις φησὶ πάθῃ κακὰ μείζονα ἢ δύναται βαστάσαι, συγγνωστέον ἐστὶν αὐτῷ τὸ ἐξαπαλλάξαι ἑαυτὸν τῆς ζωῆς. ἄλλως συγγνωστὸν ἔδει εἰπεῖν. ἐκφέρει δὲ πληθυντικῶς, ἀπλῶς. καὶ τοῦτο ζητῶν βύρησις τραγῳδῶν πᾶσι καὶ ποιηταῖς καὶ λογοποιοῖς. ἡ δὲ σιωπαξις, ὅταν πάθῃ τις κακὰ κρείσσονα ἢ φέρειν καὶ ὑπομένειν αὐτὰ, συγγνωστά· καὶ συγγνώμης ἄξιον ἐστὶν, ἀπαλλάξαι ἑαυτὸν τῆς παλαίνης ζωῆς· πυτέστιν, ὁ κακοῖς σωῶν ἀφορήτοις, συγγνωστέος ἐστὶν ἀποθανών. τοῦτο δὲ εἶπεν ὁ χορὸς διὰ τὸν Πολυμήστορα, τυφλωθέντα τῶν τέκνων, καὶ τυφλωθέντα, καὶ ἀπολεσόμενον τὸ ζῆν, ἐξ ὧν αὐτὸς αὔθεν τοῦ χοροῦ ἐδήλωσεν εἰς αἰθέρα, ἢ εἰς ἅδου ὁρμῆσαι βουλόμενος. Κραυγῆς ἀκούσας.) τῆς φωνῆς ἀκούσας τραγῳδούμεν. οὐ γὰρ ἠρέμα ἤχησεν ἡ θυγάτηρ τῆς πέτρας ἠχὼ, ποιοῦσα παραχῶ. εἰ δὲ μὴ εἰδείμεν ὅτι ἐπορθήσαμεν τὴν Τροίαν, ἐφοβήθημεν αὐτοῦ μικρῶς, ἔφοβον νομίζοντες τῶν πολεμίων. Οὐ γὰρ ἥσυχος.) βοῆς ἐν ὄρει θορυβώδης, πληθύουσαι αἱ πέτραι αἰτηχοῦσι, διὸ καὶ θυγατέρα πέτρας καλεῖ τὴν ἠχώ. Ὦ φίλτατε) ὑποστροφὴ καὶ ἐπεμβολὴ τὸ ῥῆμα. ἀκούσας τῆς φωνῆς σου ὦ Ἀγάμεμνον αἰδεῖσθαι, βλέπεις ἅ πνα πεπονθαμεν;

Φωνῆς ἀκούσας. εἰσορᾶς ἃ πάσχομεν; 1115

Αγ. Εα Πολυμῆστορ ὦ δύστανε, τίς σ' ἀπώλεσε;
Τίς ὄμμ' ἔθηκε τυφλὸν, αἱμάξας χέρας,
Παῖδάς τε τίς σ' ἔκτανεν; ἦ μέγαν κόλον
Σοὶ καὶ τέκνοισιν εἶχεν, ὅς τις ἦν ἄρα.

Πολ. Ἑκάβη με σὺν γυναιξὶν αἰχμαλωτίσιν 1120
Ἀπώλεσ', οὐκ ἀπώλεσ'. ἀλλὰ μειζόνως.

Αγ. Τί φῆς; σὺ τοῦργον εἰργάσω τόσ', ὡς λέγῃς;
Σὺ τόλμαν Ἑκάβῃ τῷ σ' ἔτλης ἀμήχανον;

Πολ. Ὤ μοι, τί λέξεις, ἢ γὸ ἐγγύς ἐστί που;
Σήμηνον· εἰπὲ ποῦ 'σθ', ἵν' ἁρπάσας χερῶν 1125
Διασπάσωμαι, καὶ καθαιμάξω χρόα.

Αγ. Οὗτος, τί πάσχεις; Πολ. θεὸς θεῶν σε λίσσομαι,
Μέθες μ' ἐφεῖναι τῇδε μαργῶσαν χέρα.

Αγ. Ἰσχει· σκεβαλὼν δὲ καρδίας τὸ βάρβαρον,

Voce audita vides quæ patimur? 1115

Agm. Age, Polymestor ô infelix quis te perdidit?
Quis oculum fecit cæcum, cruentans pupulas,
Filiósque hos interfecit? certè magnam iram
Aduersum te & filios habuit, quicunque fuerit sanè.

Pol. Hecuba me cum mulieribus captiuis 1120
Perdidit. non perdidit: sed amplius.

Agm. Quid dicis? Tu hoc opus fecisti vt dicit?
Tu audaciam, ô Hecuba, hanc suscepisti immensam?

Pol. Hei mihi, quid dicis? Anne prope est alicubi?
Significa. dic vbi est? vt rapiens manibus 1125
Discerpam & cruentem corpus.

Agm. Heus quid pateris? Pol. Per Deum te precor
Sine me immittere huic furentem manum.

Agm. Contine te: eiiciens porro è corde barbariem,

Εα.) ὀκπληκτικὸν, ὦ δύστανε· ὑποκρίνεται ἀγνοεῖν, ἵνα κατὰ τὸ δίκαιον ὑπὲρ τῆς Ἑκάβης εἰπὼν μὴ γνωσθεὶς, ὅπερ προσωμίλησεν αὐτῇ, δόξῃ αὐτῇ χαρίζεσθαι. Ὦ δύστηνε.) ὦ ἄθλιε Πολυμήστορ, τίς ἔφθειρέ σε; τίς ἐποίησε τὸ ὄμμα τυφλὸν, τὰς κόρας τῶν ὀφθαλμῶν αἱματηρὰς πτίσας; καὶ τίς δὲ τοὺς παῖδας τοὺς ἔκτεινεν; ὅστις μέγαν θυμὸν ἐκέκτητο ὅστις τε καὶ τοὺς παῖδας, ὅς τις ἦν ἄρα ὑπῆρχεν. Ἑκάβῃ με) ἡ Ἑκάβη σὺν ταῖς αἰχμαλωτίσι γυναιξὶν ἔφθειρεν. οὐκ ἀπώλεσε μικρῶς, ἀλλὰ μεγάλως, καὶ μεῖζον ἀπωλείας. Τί φῆς.) τοῦ πρὸς τὸν Πολυμήστορα. κατ' ὑπόκρισιν τὸ ῥῆμα. εἶπε πρὸς τὴν Ἑκάβην ἀποστρέφεται, καὶ φησί. σὺ τόδε ὡς λέγεις τὸ ἔργον ἐποίησας, σὺ τὴν τόλμαν ὦ Ἑκάβη τῷ δὲ ἐτόλμησας τὴν ὑπερβολικὴν; Ὤμοι, φεῦ τὸ πρᾶγμα λέγῃς. ἆρα πλησίον ὑπέρ τοῦ ἡ Ἑκάβη, δήλωσον, καὶ λέξον ποῦ ἐστιν, ὅπως ἁρπάσας αὐτὴν διὰ τῶν χερῶν διασπάσω, καὶ αἱματώσω τὸ σῶμα αὐτῆς. Οὗτος τὸ πάθος.) ὦ οὗτος, τί ποιεῖς. Πρὸς θεῶν σε λίσσομαι.] ἕνεκεν τῶν θεῶν σε παρακαλῶ, ἄφες με ἐπαγαγεῖν αὐτῇ τὴν μαινομένην χεῖρα. Ἰσχε.] ἔπεχε σαυτὸν, ἐκβαλὼν τῆς καρδίας τὴν βαρβαρότητα. Τὸ βάρβαρον.) πολλάκις αὐτὸ

σοφίαν. τὸ αὐτοξούσιον, ἤγουν ἡ αὐτεξουσιότης, τὸ θεραπευόμενον, οὗ τὸ σοφὸν τοῦ δεινοῦ, αἰτὸ τοῦ ἡ βάρβαρον αἰτὸ τοῦ ἡ βαρβαρότης.

Λέγ', ὡς ἀκούσας σοῦ τε, τῆς δεῦτ' ἐν μέρει, 1130
Κείνω δικαίως αὖθ' ὅτου πάσχεις τάδε.

Πολ. Λέγοιμ' αὖ. Ἦν τις Πριαμιδῶν νεώτατος
Πολύδωρος, Ἑκάβης παῖς, ὃν ἐκ Τροίας ἐμοὶ
Πατὴρ δίδωσι Πρίαμος ἐν δόμοις τρέφειν,
Τροπαῖος ὢν δὴ Τρωϊκῆς ἁλώσεως. 1135
Τοῦτον κατέκτην· αὖθ' ὅτου δ' ἔκτανά νιν,
Ἀκουσον, ὡς σ', καὶ σοφῇ προμηθίᾳ.
Ἔδεισα μή σοι πολέμιος λειφθεὶς ὁ παῖς,
Τροίαν ἀθροίσῃ, καὶ ξυνοικίσῃ πάλιν.
Γνόντες δ' Ἀχαιοὶ ζῶντα Πριαμιδῶν τινα, 1140
Φρυγῶν ἐς αἶαν αὖθις ἄγοιεν στόλον,
Κἄπειτα Θρῄκης πεδία τρίβοιεν τάδε,
Λῃστοπωλοῦντες. κεἰ τοσοῦτ' εἴη κακὸν
Τρώων, ἐν ᾧπερ νῦν ἄναξ ἐκάμνομεν.

Dic, vt audiens & te & hanc per vices, 1130
Diiudicem iustè, pro quo pateris hæc.

Pol. Dicam sanè. Erat quispiam Priamidarum minimus
Polydorus Hecubæ filius, quem ex Troia mihi
Pater dat Priamus in domibus nutriendum,
Iam suspicans de Troiæ excidio. 1135
Hunc interfeci. quamobrem autem interfeci ipsum,
Audi, quàm bene & sapienti prouidentia.
Metui ne tibi hostis relictus hic puer
Troiam colligeret & habitaret olim:
Resciscentes verò Græci viuere Priamidarum aliquem, 1140
Phrygum ad terram rursus tollerent expeditionem,
Et deinde Thracios campos vastarent hos
Populantes: vicinis verò esset malum
Troianorum, propter quod nunc ô rex laborauimus:

Λεγ' ὡς ἀκούσας.] λέγε μοι, ἵνα ἀκούσας ἀμφοτέρων σοῦ καὶ τῆς Ἑκάβης, κρίνω δικαίως αὐτὴ τίνος ταῦτα μαθάνεις. Λέγοιμ' αὖ.) εἴποιμι αὖ σοὶ δηλονότι, ὑπῆρχε τις ἀπὸ τῶν υἱῶν τοῦ Πριάμου νέος, Πολύδωρος τοὔνομα, υἱὸς τῆς Ἑκάβης, ὃν ἔνα ὁ πατὴρ ὁ Πρίαμος ἔδωκέ μοι ἀπὸ τῆς Τροίας, ἀνατρέφειν ἐν τοῖς ἐμοῖς δόμοις, ὑποψίαν ἔχων τῆς Τρωϊκῆς κρατήσεως. τοῦτον τὸν Πολύδωρον ἐφόνευσα. αὐτὴ δὲ αἰτίας ἐφόνευσα αὐτὸν ἄκουσον. Γροκαπάσασις τὸ ῥῆμα. ἔδεισα ἵνα μὴ ὁ παῖς καταλειφθεὶς, σοὺς ἐχθρὸς, συνάξῃ τὴν Τροίαν, καὶ συνοικίσῃ ἐκ δευτέρου. οἱ δὲ Ἀχαιοὶ μαθόντες ἔνα ἀπὸ τῶν υἱῶν τοῦ Πριάμου ζῶντα, κινήσειαν πάλιν ναυτικὸν εἰς τὴν γῆν τῶν Τρώων, καὶ μετὰ ταῦτα ἀφανίζοιεν ταῦτα τὰ χωρία τῆς Θράκης, λείας ἀπελαύνοντες. τοῖς δὲ γείτοσιν ἡμῖν τῶν Τρώων ὑπάρξῃ κακὸν, ἐν ᾧ κακῷ δρᾶσίν ἐπάρχομεν. ἡ Ἑκάβη δὲ μαθοῦσα τὸν θάνατον τοῦ παιδὸς, τὸν δὲ δόλῳ ἠγαγμένον, ὡς λέγεται τοῖς θησαυροῖς τοῦ χρυσοῦ τῶν

ιῶν τοῦ Πριάμου, κεκρυμμένους ἐν τῇ Τροίᾳ. ἐμὲ δὲ μόνον σὺν τοῖς τέκνοις εἰς τοὺς οἴκους εἰσφέρει, ὅπως μὴ ἄλλος τις ἄνθρωπος γνοίη τάδε. κάθηται δὲ ἐν μέσῳ τῆς κλίνης, κλίνας τὸ γόνυ. πολλαὶ δὲ χεῖρες (ἤγουν γυναῖκες, ἀπὸ μέρους τὸ παῦ, ὡς τὸ πόλιν ὁ κεφαλίν, αἰτὶ τοῦ ἄνδρα) πολλαὶ δὲ κόραι Τρώων παρθένοι ἐκάθηντο, αἱ μὲν ἀπὸ τῆς ἀριστερᾶς, αἱ δὲ ἀπὸ τῆς δεξιᾶς, καθᾶ πιεσθεῖν εἰς φίλους, κρατοῦσαι τὸ ὕφασμα (ἀπὸ οὗ τοῦ ποιοῦντος τῆς κερκίδος, τὸ ποιούμενον ὠνόμασε) τῆς Μακεδονικῆς χειρὸς ἐπήνουν, ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου θεώμεναι τάδε τὰ ἱμάτια. ἄλλαι δὲ τὸ Θρακικὸν ἀκόντιον θεωροῦσαι. τοῦτο γὰρ εἶπε κάμακα, μεμονωμένον ἐποίησαν τοῦ διπλοῦ ἐνδύματος, τοῦ ἀκοντίου, καὶ τοῦ ὑφάσματος.

Ἐκάθη δὲ παῖδος γνοῦσα θανάσιμον μόρον, 1145
Δόλῳ με τοιῷδ' ἤγαγ', ὡς κεκρυμμένας
Θήκας φέρουσα Περαμιδῶν ὑπ' Ἰλίῳ
Χρυσοῦ, μόνον ᾗ σὺν τέκνοισί μ' εἰσάγῃ
Δόμοις, ἵν' ἄλλος μή τις εἰδείη τάδε.
Ἵζω ᾗ κλίνης ἐν μέσῳ κάμψας γόνυ. 1150
Πολλαὶ ᾗ χεῖρες, αἱ μὲν ἐπ' ἀριστερᾶς,
Αἱ δ' ἔνθεν, ὡς δὴ τῷδε φίλῳ Τρώων κόραι
Θάκους, ἔχουσαι κερκίδ' ἡδωνῆς χερός.
Ἤνουν θ' ὑπ' αὐγὰς τοιάδε λοῦσαι πέπλους.
Ἄλλαι δὲ κάμακα Θρηϊκίαν θεώμεναι, 1155

Hecuba verò filij quum cognouisset lethale fatum, 1145
Dolo me huiusmodi duxit, tanquam occulta
Receptacula dictura Priamidum sub Ilio
Auri. Solum verò cum liberis me inducit
In domos, vt alius nesciret hæc.
Sedeo verò culcitra in media curuans genu: 1150
Multæ verò manus, illæ quidem ad sinistram,
Illæ verò inde, vtpote apud amicum, Troianorum puellæ
Sedebant, tenentes telam Edonicæ manus,
Laudabant ad lucem hasce spectantes vestes.
Aliæ hastile Threicium spectantes, 1155

Θανάσιμον μόρον.] μόρος οὐ μόνον ὁ θάνατος, ἀλλὰ καὶ ἡ τύχη, ὡς ἔχει καὶ τῶδε. οὐ γὰρ ἔστι λέγειν θανάσιμον θάνατον. Θανάσιμον.) τὰ ὀλέθρια ἢ ἕτερόν τι δηλοῦσι τῶν ὀνομάτων ἐφ' ὧν λέγονται, ἢ τὸν αὐτὸν αὐτῶν ἔχουσι σημασίαν, πρὸς ἀποδιαστολὴν ἑτέρου σημαινομένου λέγεται. ἢ ἑτέραν αἰτίαν ἔχει καθ' ὃν λέγεται, ὡς ἐνταῦθα ὁ θανάσιμος ὀλεθρικῶς λεχθέν. οὔτε ἕτερόν τι σημαίνει ἢ ὁ θάνατος ἐσήμαινεν, οὐ τοῦτο σημαῖνον αὐτῷ πρὸς ἀποδιαστολὴν ἑτέρου σημαινομένου λέγεται. οὐ γὰρ ἔστι ποτὲ θάνατος μὴ θάνατον ἐμποιῶν, οὔτε ἄλλον τινὰ αἰτίαν ἔχει καθ' ὃν λέγεται. ὡς τε ἀρκοῦντος τοῦ θανάτου τοῦ λόγου, τὸ θανάσιμος περιττῶς κεῖται καὶ ποιητικὴν ἐξουσίαν. Πολλαὶ δὲ χεῖρες.) κόραι λέγω Τρώων, ἤγουν νέαι καὶ παρθένοι ἐκάθηντο. αἱ μὲν ἐξ ἀριστερῶν, αἱ δ' ἔνθεν, ἤγουν ἀπὸ τῆς δεξιᾶς. ὡς δὲ τῷδε φίλῳ, κρατοῦσαι τὸν κερκίδα, αἰτὶ τοῦ ὕφασμα τῆς Μακεδονικῆς χειρὸς, ἐπήνουν βλέπουσαι ὑπὸ τὰς αὐγάς, ἤγουν ὑπὸ τὸ φῶς, τίς δὲ τίς πέπλους. Τὸ δὲ χεῖρες καὶ τὸ κόραι ὁμοῦ παρελλήλου. Κερκὶς.) τὸ ὕφασμα ἐνταῦθα, ἀπὸ τοῦ ποιοῦντος τὸ ποιούμενον. κερκὶς γὰρ κυρίως ὁ ἄτρακτος ἐν ᾧ ὑφαίνουσιν.

Γύμνόν μ' ἔθηκαν διπτύχου στολίσματος.
Οσαι δὲ τοκάδες ἦσαν, ἐκπαγλούμεθα,
Τέκν' ἐν χεροῖν ἔπαλλον, ὡς πρόσω πατρὸς
Γένοιντο, Δαναοῖσιν ἀμείβουσαι χεροῖν.
Κἀτ' ἐκ γαλίνων, πῶς δοκεῖς, προσφθεγμάτων 1160
Εὐλαβοῦσαν φάσγανα ἐκ πέπλων ποθέν,
Κεντοῦσι παῖδας. αἱ δ' πολεμίων δίκῃ
Ξυναρπάσασαι, τὰς ἐμὰς εἶχον χέρας,
Καὶ κῶλα. παῖσι δ' ἐρεσσαι χρῄζων ἐμοῖς,
Εἰ μὴ πρόσωπον ἐξανιστάμην ἐμόν, 1165
Κόμης κατεῖχον· εἰ δ' κινοίην χέρας,
Πλήθει γυναικῶν οὐδὲν ἴσχυον τάλας.

Nudum me fecerunt duplici ornamento.
Quæ verò parentes erant, obstupefactæ
Liberos in manibus quatiebant, vtque procul à patre
Fierent, successionibus alternabant manus.
Et deinde ex tacitis (quid videtur?) colloquiis 1160
Statim corripientes enses ex vestibus alicunde,
Confodiunt pueros: aliæ verò hostium instar
Corripientes meas tenebant manus,
Et membra. Filiis verò opem ferre volens meis,
Si quidem faciem erigerem meam, 1165
Capillo retinebant: si verò mouerem manus,
Præ multitudine mulierum nihil efficiebam miser.

Διπτύχου.) δίπτυχον στόλισμα λέγει, ἢ τὸν ἀπὸ θεῶν καὶ τὸν πέπλον. ἢ τὸν ἀπὸ θεῶν μόνον, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν δίπτυον. Οσαι δὲ.) ὁπόσαι δὲ ἦσαν τοκάδες, ἤγουν μητέρες, τὰ ἐμὰ παιδία λαβοῦσαι, ὡς ἀεὶ δὴ ὄντα, ἐθαύμαζον ἄλλη τῇ ἄλλῃ αἰὰ μέρος ἀποδιδοῦσαι, ὅπως ἐμοῦ τοῦ παιδὸς πορρωτάτω γένοιντο, καὶ ἀγρέσθαι αὐτῆς. Κἀτ' ἐκ γαλίνων.) καὶ εἶπα ἐκ καλακτυλικῶν καὶ ἡσύχων προσφωνημάτων πῶς νομίζεις, κεντοῦσι τοὺς παῖδας λαβοῦσαι ξίφη ἐκ τῶν ἱματίων. καλῶς δὲ πρόσωπον ἀντὶ πτεριναν τοὺς παῖδας, ἵνα ὁρῶν ὁ πατὴρ αἰῶν. Αἱ δὲ πολέμων) αὐταὶ δὲ ξυλλαβόμεθα ὅπου, ἤτοι δίκῃ ἐχθρῶν, κατεῖχον τὰς ἐμὰς χεῖρας, καὶ τοὺς πόδας. τῆς παῖσι δὲ τῆς ἐμοῖς βοηθῆσαι θέλων ἐγὼ, εἰ μὴ τὸ πρόσωπον ἐξανιστῶν, ἀπὸ τῆς κόμης ἐκεῖναι, ἐκράτουν. εἰ δὲ ἐκίνουν τὰς χεῖρας, ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν γυναικῶν κωλυόμενος, οὐδὲν ἐπλείων ὁ ἄθλιος. τὸ ἔχαπον δὲ βλάβος, τοῦ βλάβους πλέον ὑπῆρχεν. ἐποίησαν χαλεπὸν, πρόνας λαβοῦσαι αἱ γυναῖκες, κεντοῦσι τὰς ἀθλίας κόρας τὰ ἐμῶν ὀφθαλμῶν, τὰ αἱματηρὰς ποιοῦσιν, εἶτα κἀν τοῖς οἴκοις φυγάδες γενόμεθα ἐπορεύθη. ἐκπηδήσας δ' ἐγὼ καθάπερ θὴρ, ἐδίωκον τὰς φονικὰς κύνας, ἐξετάζων καὶ ἐρευνῶν πάντα τὰ τεῖχον καθὰ κινηγὸς, κρούων, τύπτων. ταῦτα ἔπαθον σοῦ χάριν, ἀπολλύζων τὰ ἐχθρόν σου φονεύσας ὦ Ἀγάμεμνον ἵνα ᾖ μὴ εἰς πολὺ ἐκπαμφόνους ἐξαπλῶ τοὺς λόγους, ἐάν τις τῶν παλαιῶν ἐβλασφήμησε τὰς γυναῖκας, ἢ ἀρτίως ὅστις τὰς λέγει κακῶς, ἢ ἀπόκειται λέγειν, ἐγὼ τὰ πάντ' ἐγὼ σωφρόνως καὶ σωφρόνως συλλαβὼν, εἶπα. οὔτε γὰρ θάλασσα οὔτε γῆ αἰαστρέφει τοιόνδε γένος. ὁ δὲ δόλου σωτυχὼν τῷ γένει τῶν γυναικῶν, ὃ λέγω γινώσκει καλῶς. Πλήθει γυναικῶν.] ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν γυναικῶν κωλυόμενος δηλονότι οὐδὲν ἴσχυον, ὁ ἄθλιος.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Τὸ λοίσθιόν δὲ πῆμα, πήματος πλέον,
Ἐξειργάσαντο δεινά· ἐμοῦ γὰρ ὀμμάτων
Πόρπας λαβοῦσαι, τὰς παλαιπώρους κόρας 1170
Κεντοῦσιν, αἱμάσσουσιν· εἶτ' ἀνὰ στέγας
Φυγάδες ἔβησαν. ἐκ δὲ πηδήσας ἐγὼ
Θηρῶς, διώκω τὰς μιαιφόνους κυνάς,
Ἅπαντ' ἐρευνῶν τοῖχον, ὡς κυνηγέτης,
Βάλλων, ἀράσσων. τοιάδε σπεύδων χάριν 1175
Πέπονθα τῷ σῷ, πολέμιόν τε σὸν κτανών,
Ἀγάμεμνον. ὡς δὲ μὴ μακροὺς τείνω λόγους,
Εἴ τις γυναῖκας τοὺς πρὶν εἴρηκε κακῶς,
Ἢ νῦν λέγων ἔστί τις, ἢ μέλλει λέγειν,
Ἅπαντα τοῦτο συντεμὼν ἐγὼ φράσω· 1180
»Γένος γὰρ οὔτε πόντος, οὔτε γῆ τρέφει
»Τοιόνδ· ὁ δ' ἀεὶ ξυντυχὼν, ὀδύσατο.
Χορ. Μηδὲν θρασύου, μηδὲ τοῖς σαυτοῦ κακοῖς

Postremò deinde calamitatem plusquam calamitatem
Perpetrauerunt ferociter. meorum enim oculorum,
Fibulas quum corripuissent, infelices pupulas 1170
Fodiunt, cruentant: deinde per tectum
Fugaces abierunt. Exiliens verò ego,
Fera quasi, persequor cruentas canes,
Omnem scrutans parietem quasi venator,
Deiiciens, frangens. Talia dum studeo pro tua gratia 1175
Passus sum, hostem tuum interficiens,
O Agamemnon. vt verò non longos extendam sermones,
Si quis mulieribus ex prioribus dixit malè,
Aut nunc dicens est quis, aut futurus est dicere,
Omnia hæc in compendium ego dicam: 1180
»Genus enim neque pontus neque terra nutrit
»Tale: ille verò semper qui conuersatur, nouit.
Cho. Ne insolescas audacius, neque tuis malis

Τοιάδε σπεύδων.) Τοιάδε πέπονθα ὦ Ἀγάμεμνον, σπεύδων εἰς τὸν σὸν χάριν, καὶ πολέμιον σὸν κτανών. σπεύδω ἐγὼ, ὅπερ σπεύδω δὲ ἕτερον. Μηδὲν θρασύου.) μετριοφροσύνη ἀνῴδα τῷ χρόνῳ. τοῦ γὰρ εἰπεῖν πολλαὶ ἀφ' ὑμῶν εἰσὶ καλαὶ, καὶ μὴ σωφρονήσαι ταῖς καλαῖς ἑαυτὸν, ὅπερ δὲ τῶν κακῶν τὸ πεφύκαμεν, τὸ μέτριον ἀνῴδα ἔδοξεν. τὸ πολλαὶ ἱκανὸν ἴσω, καὶ μόνον πεπλεσμένον πεῖσαι τὸν λόγον. νῦν δὲ ἐπαίνῃ, καὶ τὸ αἰ μέν. καὶ πείσαι τὸν λόγον ὡς ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς, ἵνα οἰκειότερον ἀποδοθῇ πρὸς αὐτὸ, τὸ αἱ δέ. Μηδὲν θρασύου.) μηδαμῶς ἐπαίρου, μηδὲ τοῖς σαυτοῦ λόγοις σωφρονῶν καὶ συμμίξας, οὕτως ὅλον τὸ γένος μέμψῃ τοῦ γυναικῶν. πολλαὶ γὰρ ἀφ' ἡμῶν, αἱ μὲν ὑπάρχουσιν ἐπαινεταὶ, καὶ ζηλωταί. ἄλλαι δὲ ἐς τὸν κατάλογον τῶν κακῶν ὑπάρχουσι, ὅπῃ μεμαθοι, καὶ ὕβρεως ἄξιαι. Ἀγάμεμνον ἴσε ἔφερε ποτὲ τὸν γλῶσσαν, ἤγουν τοὺς λόγους τῶν ἀνθρώπων, ἰσχύειν καὶ δυνάσθαι πλέον τοῦ τρόπου. ἀλλ' εἴπερ

ἀγαθὰ ἔφυσεν ὁ ἄνθρωπος, ἀγαθὰ ἔφερε λέγειν. εἴπερ πάλιν ἔδρασε φαῦλα, ἔδει τοῖς λόγοις ὑπάρχειν ἀδυνεῖς, καὶ μὴ δυνάσθαι τὰ ἄδικα ἀλογοποιεῖν ποτέ. σοφοὶ μὲν οὖν ὑπάρχουσιν οἱ τάδε ἀκριβῶς μεμαθηκότες ῥήτορες οἱ δυνάμενοι τὸ δίκαιον σοφίσασθαι ἐν ῥητορικῇ. ἀλλ' ἃ δύνανται μέχρι τέλους ὑπάρχειν σοφοὶ, ὡς τῆς ἀληθείας ἐν ὑστέρῳ φαινομένης, ὡς Ἡσίοδος φησὶ, δίκη δ' ὑπὲρ ὕβριος ἔσται, ἧς τέλος ἐξελθοῦσα. κακῶς δ' διεφθάρησαν, ἐπὶ ὅπου ἀδεῖς ἐς τάδε ἐξέφυγε. Καί μοι τὸ μὲν σὸν, καὶ τὸ μὴ πρὸς σὲ, ἤτοι ὁ πρὸς σὲ λόγος, οὕτως μοι διάκειται ἐν πρεσβυτέροις. πρὸς τοῦτον δ' ἐλεύσομαι, καὶ διὰ λόγου ἀποκρινοῦμαι. πῶς λέγεις τοῖς Ἑλλησι διὰ τοῦ πόνου ἀπαλλάσσων καὶ ἐλευθεροῦν χάριν τῷ Ἀγαμέμνονος τὸν ἐμὸν υἱὸν πεφονευκέναι, ἀλλ' ὦ κακόβουλε, ἐν τῇ φρονήσει μὲν ἀδέποτε τὸ βάρβαρον γένος γένοιτ' ἂν φιλέλληνες τοῖς Ἕλλησιν. οὐδὲ δυνήσεται ἂν γένεσθαι. πάντα δὲ χάριν ἀπουδάζων γένεσθαί σοι, πρόθυμος ὑπάρχεις πρὸς τὸ βοηθῆσαι τοῦτοις ἀεὶ διὰ μαρβρύσσων, καὶ μέλλων συντιθέναι τὸ ἥλιον σωθεὶς ὧδε πᾶν μέμψῃ γένος.

« Πολλαὶ γὰρ ἡμῶν, αἱ μὲν εἰσ' ἐπίφθονοι. 1185
« Αἱ δ' εἰς ἀριθμὸν τῶν κακῶν πεφύκαμεν.

Εκ. « Ἀγάμεμνον, ἀνθρώποισιν οὐκ ἐχρῆν ποτὲ
« Τῶν πραγμάτων τὸν γλῶσσαν ἰσχύειν πλέον.
« Ἀλλ' εἴπερ χρηστ' ἔδρασε, χρηστ' ἔδει λέγειν·
« Εἴτ' αὖ πονηρὰ, τοὺς λόγους εἶναι σωφρονεῖ, 1190
« Καὶ μὴ δύνασθαι τἀδικ' οὖ λέγειν ποτέ.
« Σοφοὶ μὲν οὖν εἰσ' οἱ τάδ' ἠκριβωκότες,
« Ἀλλ' οὐ δύνανται μέχρι τέλους εἶναι σοφοὶ,
« Κακῶς δ' ἀπώλοντο, κοὐδεὶς ἐξήλυξέ πω,

Muliebre æstimans, sic omne reprehendas genus.
« Multæ enim ex nobis aliæ quidem sunt inuidendis virtutibus, 1185
« Aliæ verò ad numerum malarum natæ sumus.
Hec. « Agamemnon, Hominibus non conueniebat vnquam
« Quàm ipsas res linguam posse plus.
« Sed siue bona egit, bona oportebat dicere:
« Siue vicissim mala, sermones esse putidos, 1190
« Et non posse iniusta bene eloqui vnquam.
« Sapientes quidem igitur sunt qui hæc exactè nouerunt:
« At non possunt ad extremum vsque esse sapientes:
« Sed perierunt: nec quisquam euasit adhuc:

Universidad de Deusto
Biblioteca

Καὶ μοὶ τὸ μὲν σὸν, ὥσθ' ἐν φροιμίοις ἔχει. 1195
Πρὸς τόνδε σθ' εἶμι, καὶ λόγοις ἀμείψομαι.
Πῶς φῆς, Ἀχαιῶν πόνον ἀπαλλάσσων διπλοῦν,
Ἀγαμέμνονός θ' ἕκατι παῖσθ' ἐμὸν κτανεῖν;
Ἀλλ' ὦ κάκιστε, πρῶτον οὔ ποτ' αὖ φίλον
Τὸ βάρβαρον γένοιτ' αὖ Ἕλλησι γένος, 1200
Οὔτ' αὖ δύναιτο. Τίνα ἢ καὶ σπουδῶν χάριν
Πρόθυμος ἦθα; πότερα κηδεύσων τινὰ,
Ἢ συγγενὴς ὤν; ἢ τίν' αἰτίαν ἔχων;
Ἢ σῆς ἔμελλον γῆς τεμεῖν βλαστήματα
Πλεύσαντες αὖθις; Τίνα δοκεῖς πείσειν τάδε; 1205
Ὁ χρυσὸς, εἰ βούλοιο τἀληθῆ λέγειν,
Κτάνε τὸν ἐμὸν παῖδα, καὶ κέρδη τὰ σά.
Ἐπεὶ δίδαξον τοῦτο, πῶς ὅτ' εὐτύχει,
Τροία, πέριξ ἦ πύργος εἶχ' ἔτι πόλιν,
Ἔζη τε Πρίαμος, Ἕκτορός τ' ἴσθι δόρυ, 1210
Τί δ' οὐ τότ', εἴπερ τῇδ' ἐβουλήθης χάριν
Θέσθαι, τρέφων τὸν παῖδα, κἂν δόμοις ἔχων,
Κτείνας, ἢ ζῶντ' ἦλθες Ἀργείοις ἄγων;
Ἀλλ' οὐκ ἐμεῖς σοκεῖτ' ἔμοιγ' ἐν φάει,
Καπνῷ δ' ἐσήμαιν' ἄστυ πολεμίων ὕπο, 1215

Et mihi, quod ad te, sic in proœmiis habet. 1195
Ad hunc verò venio, & verbis respondebo.
Quomodo ais te Græcorum laborem leuans duplicem,
Agamemnonísque studio, filium meum interfecisse?
Sed ô pessime, primùm nunquam amicum
Barbarum fiet Græcis genus, 1200
Nec vnquam possit. Quam verò captans gratiam
Tam promptus eras? vtrum iuncturus affinitatem aliquam,
Aut cognatus existens? Aut quamnam causam habens?
Aut tuæ erant terræ excisuri germina
Classe reuersi. Cui putas persuasurum esse hæc? 1205
Aurum (si velis vera dicere)
Interfecit meum filium, & lucra tua.
Quandoquidem doce *me* hoc, quare, quum erat felix
Troia, & circumcirca turris habebat adhuc vrbem
Viuebátque Priamus, Hectorisque florebat hasta, 1210
Quare non tum (si quidem huic voluisti gratiam
Præstare) nutriens filium & in domo habens
Interfecisti? au viuentem venisti ad Græcos ducens:
Sed quando nos non amplius eramus in luce,
Fumóque significabatur vrbs sub hostibus. 1215

Ξένον κατέκτας ἑστίας ἐπὶ μολόντ' ἐφ' ἑστίαν;
Πρὸς τοῖς δὲ νεῦρα ἄκθυσον, ὡς φανῇ κακός.
Χρῆν σ', εἴπερ ἦθα τοῖς Ἀχαιοῖσι φίλος,
Τὸν χρυσὸν, ὃν φῂς οὐ σὸν, ἀλλὰ τῶδ' ἔχειν,
Δοῦναι φέροντα πενομένοις τε, καὶ χρόνον 1220
Πολλὴν πατρῴας γῆς ἀπεξενωμένοις.
Σὺ δ' οὐδὲ νῦν πω σῆς ἀπαλλάξαι χερὸς
Τολμᾷς, ἔχων ἢ καρτερεῖς ἔτ' ἐν δόμοις.
Καὶ μὴν τρέφων μὲν ὡς σε παῖδ' ἐχρῆν τρέφειν,
Σώσας τε τὸν ἐμὸν, εἶχες αὖ καλὸν κλέος. 1225
« Ἐν τοῖς κακοῖς γὰρ οἱ ἀγαθοὶ σαφέστατοι
« Φίλοι. Τὰ χρήσιμα δ' αὖθ' ἕκας ἔχει φίλους.
Εἰ δ' ἐσπάνιζες χρημάτων, ὃδ' εὐτύχει,
Θησαυρὸς αὖ σοι παῖς ὑπῆρχ' ἡμῶν μέγας.
Νῦν δ' οὔτ' ἐκεῖνον ἀνδρ' ἔχεις σαυτῷ φίλον, 1230
Χρυσοῦ τ' ὄνησις οἴχεται, παῖδές τε σοὶ,
Αὐτός τε πράσσεις ὧδε. σοὶ δ' ἐγὼ λέγω

Hospitem interfecisti, tuum accedentem ad focum?
Adhæc nunc audi vt appareas sceleratus.
Oportebat te, si quidem eras Græcis amicus,
Aurum quod dicis non tuum, sed huius habere,
Dare afferentem egentibúsque, & per tempus 1220
Multum à patria terra procul peregrinantibus.
Tu verò ne nunc quidem tuis dimittere manibus
Sustines; sed tenere perseueras adhuc in domo.
Atqui nutriens quidem vt te filium decebat nutrire,
Seruánsque meum, habuisses præclaram gloriam. 1225
« In aduersis enim boni sunt certissimi
« Amici: res secundæ verò quælibet habent amicos.
Si verò indiguisses pecuniis, hic verò floruisset,
Thesaurus tibi filius potuisset esse meus magnus.
Nunc verò neque illum virum habes tibi amicum, 1230
Auríque fructus perit, filiíque tui,
Ipséque agis isto modo. Tibi verò ego dico

Οὐ φῆς σὸν]σὸν εἶπεν ὁ Πολυμήστωρ πρὸς τὸ χρυσοῦ. ἐπελάθετο δ' ὁ ποιητὴς ἑαυτοῦ, & ἔστιν ἀκαταστοῦν τὰ τοῦτο. Σὺ δ' οὐδὲ νῦν)σὺ δ' οὐδὲ ἀρτίως πρόθυμος εἶ ἐκβαλεῖν τὸ χρυσὸν ἀπὸ σῆς χερὸς, ἀλλ' ἔτι κρατεῖς ἐν δόμοις. ἀλλ' ὄντως αἰαβέφων τὸ ἐμὸν παῖδα ὡς ἔδει σε αἰαβέφειν, εἴχες αὖ δόξαν καλήν. ἐν γὰρ τοῖς δυσυχίαις οἱ ἀγαθοὶ φίλοι σαφέστατοι ὑπάρχουσι. τὰ καλὰ δὲ πράγματα ἑαυτῷ ἔχει τοῖς φίλοις. εἰ δὲ ἔνδεια εἶχες χρημάτων, ὁ δὲ Πολύδωρος ἔζη, πλοῦτος αὖ σοι μέγας ὑπῆρχεν ὁ ἐμὸς παῖς. Νῦν δ' οὔτ' ἐκεῖνον)ἔρρει & θέσις. νοῦν δὲ ὅτι τὸν Πολύδωρον ἔχεις σὺν φίλον, & ἡ ὠφέλεια τοῦ χρυσοῦ ἔφθαρται, οὔτε σοὶ παῖδες διεφθάρησαν, & σὺ πράττεις ὧδε δυσυχῶς. σοὶ δ' ἐγὼ ἡ Ἑκάβη λέγω ὦ Ἀγάμεμνον, ἡ ὧδε βοηθήσας, φανῇ ἄδικος. ὅτε ἀσεβῆ τὸ ξένον καὶ φίλον, ὅτε πιστὸν, ὀχ' ὅσον καὶ δίκαιον δράσας σύ, ἤθελον ἀνεργετήσας οἷς ἦσαν ἔπρεπεν, ἡ σὺ ἀποιία

Universidad de Deusto Biblioteca

δηλονότι. αὐτὴν δέ σε φήσομεν χαρέκακον εἶναι. τὴν δεσπότας δὲ οὐ λοιδορεῖ, ὅτι διώρθωσας τοῦτο.

Ἀγαμέμνον, εἰ τοῦδ' ἀρκέσεις, κακὸς φανῇ.,
Οὔτ' εὐσεβῆ γὰρ, οὔτε πιστὸν οἷς ἐχρῆν,
Οὐχ ὅσιον, οὐ δίκαιον οὐ δεξάσ ξένον. 1235
Αὐτὴν ᾗ χαίρειν τοῖς κακοῖς σε φήσομεν,
Τοιοῦτον ὄντα, δεσπότας δ' οὐ λοιδορῶ.

Χο. « Φεῦ, φεῦ. βροτοῖσιν ὡς τὰ χρηστὰ παράγματα
« Χρηστῶν ἀφορμὰς ἐνδίδωσ' ἀεὶ λόγων

Αγ. « Ἀχθεινὰ μοί γε τἀλλότρια κρίνειν κακά, 1240
« Ὁμως δ' ἀνάγκη. καὶ γὰρ αἰσχύνη φέρει,
Πρᾶγμ' ἐς χέρας λαβόντ' ἀπώσασθαι τόδε.
Ἐμοὶ δ' εἴ γε εἴδῃς, οὔτ' ἐμὲ δοκεῖς χάριν,
Οὔτ' οὖν Ἀχαιῶν ἄνδρ' ἀποκτεῖναι ξένον,
Ἀλλ' ὡς ἔχῃς τὸν χρυσὸν ἐν δόμοισι σοῖς, 1245
Λέγῃς ᾗ σαυτῷ πρὸς φόρ', ἐν κακοῖσιν ὤν.
Τάχ' οὖν παρ' ὑμῖν ῥᾴδιον ξενοκτονεῖν,
Ἡμῖν δ' γ' αἰσχρὸν τοῖσιν Ἕλλησι τόδε.
Πῶς οὖν σε κείνας μὴ ἀδικεῖν, φύγω ψόγον;
« Οὐκ ἂν δυναίμην. ἀλλ' ἐπεὶ τὰ μὴ καλὰ 1250
« Πράσσειν ἐτόλμας, ἴθι καὶ τὰ μὴ φίλα.

Agamemnon, si huic opem tuleris, malus apparebis.
Neque pio enim, neque fideli, quibus decebat,
Neque sancto, neque iusto benefacies hospiti: 1235
Sed ipsum gaudere malis te dicemus
Talem existentem. Dominis verò non facio conuitium.

Cho. « Papæ, Hominibus quàm bona causa
« Bonorum occasiones præbet semper sermonum?

Ag. « Molestum quidem est mihi aliena iudicare mala: 1240
« Tamen necesse. Etenim dedecus affert,
Negotium in manus eum qui accepit, abiicere hoc.
Mihi verò (vt scias) neque meam videris ob gratiam,
Neque etiam Achæorum, virum interfecisse hospitem:
Sed vt haberes aurum in ædibus tuis. 1245
Loqueris verò tibi ipsi conferentia, in malis existens.
Forsan igitur apud vos facile est trucidare hospitem,
Nobis verò turpe hisce Græcis hoc. Quomodo ergo
Te iudicans non iniquè fecisse, effugiam vituperationem?
« Non certè possem. Sed postquam quæ honesta non sunt 1250
« Facere ausus es, sustine etiam quæ non grata sunt.

Εἰ τοῦδε) βοηθήσῃς, κακὸς φανῇ παρ' ἐμοί. Οὔτε γὰρ) τὸ εὐσεβῆ, οὔτε γὰρ ὅσιον, οὔτε δίκαιον εἰς ξένον δεξάς, τὸν δὲ οἷς ἐχρῆν ἀφῃρέθης μέσον. αὐτὴν δὲ ἀφραίνεσθαι τοῖς κακοῖς σε λέξομεν, τοιοῦτον κακὸν ὑπάρχοντα. ἐὰν δὲ εἴπω τὸν δάκνον ὑμᾶς, ἀλλ' οὐκ οὖν λοιδορῶ. Φεῦ φεῦ) θαυμαστικοῦ. τὰ ἀγαθὰ πράγματα λίαν ἐμπαρέχουσιν ἀεὶ τοῖς ἀνθρώποις ἀφορμὰς, εὐλογιῶν

θέσεις χρηστῶν λόγων. Ἀχθεινὰ μοί τὰ χθεινὸν καὶ βαρύ μοι ὄντι τὸ κρίνειν καὶ δικάζειν τὰ ξένα κακὰ, ἀλλ' ὅμως ἀνάγκη ὄντι κρίνειν. καὶ γὰρ ἀπιμίαν ἐπιφέρει λαβόντα ἐμὲ εἰς χέρας τοιοῦτον τινὰ ἀποθέσθαι ἀποδώσαι. ὅπως ᾗ γνῶς, ἐμοὶ φάνη οὔτε δι' ἐμὲ χάριν, οὔτε χάριν τῶν Ἑλλήνων φονεύσειν τὸν Πολύδωρον. ἀλλὰ δοκεῖς ὅπ' ἔκτεινας, ἵνα τὸν χρυσὸν κατέχῃς ἐν τοῖς σοῖς δόμοις. λέγῃς ᾗ ἑαυτῷ συμφέροντα, ὢν δυστυχίαις ἐν κακοῖς. ἴσως ᾗ παρ' ὑμῖν τοῖς βαρβάροις, εὔκολόν ἐστι τὸ κτείνειν ξένους· ἡμῖν δὲ τοῖς Ἕλλησι, τὸ ξενοκτονεῖν αἰσχρόν. πῶς οὖν ἐγὼ κρίνας σε μὴ ἀδικεῖν, ἐκφύγω τὸν μέμψιν· ἐκ αὐ δυναίμην τοῦτο ποιῆσαι. ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ μὴ καλὰ ποιεῖν ἐτόλμησας, ἀνάμενε καὶ τὰ μὴ φιλέμενα ἀπὸ σοῦ. φίλος λέγεται καὶ ὁ τῷ φιλοῦντος, καὶ ὁ τῷ φιλουμένου.

Πολ. Οἴμοι, γυναικὸς, ὡς ἔοικ', ἡττώμεθα,
Δούλης, ὑφέξω τοῖς κακίοσι δίκην.
Εκ. Οὐκοῦν δικαίως, εἴπερ εἰργάσω κακά.
Πολ. Οἴμοι τέκνων τῶνδ', ὀμμάτων τ' ἐμῶν, τάλας. 1255
Εκ. Ἀλγεῖς; τί δέ με τῶν παθῶν οὐκ ἀλγεῖν δοκεῖς;
Πολ. Χαίρεις ὑβρίζουσ' εἰς ἐμ', ὦ πανοῦργε σύ;
Εκ. Οὐ γὰρ με χαίρειν χρή, σε τιμωρουμένην;
Πολ. Ἀλλ' οὐ τάχ', ἰώκ' αὖ σε ποντία νῶτις.
Εκ. Μῶν ναυστελήσῃ γῆς ὅρους Ἑλλανίδος; 1260
Πολ. Κρύψῃ μὲν οὖν πεσοῦσαν ἐκ καρχησίων.
Εκ. Πρὸς τῶν βιαίων τυγχάνουσαν ἁλμάτων.
Πολ. Αὐτὴ πρὸς ἰσὸν ναὸς ἀμβήσῃ ποδί.
Εκ. Ὑποπτέροις νώτοισιν, ἢ ποίῳ τρόπῳ;
Πολ. Κύων γενήσῃ, πῦρ σ' ἔχουσα δέρματα. 1265
Εκ. Πῶς δ' οἶσθα μορφῆς τῆς ἐμῆς μετάστασιν;

Pol. Hei mihi, à muliere (vt videtur) victus,
Serua, dabo deterioribus pœnam.
Hec. An non iustè? si quidem perpetrasti mala.
Pol. Hei mihi propter liberos hósque oculos meos, misero. 1255
Hec. Doles? quid verò me propter filium non dolere putas?
Pol. Gaudes insultans mihi ô malitiosa tu?
Hec. Non enim me gaudere oportet te quæ vlta sum?
Pol. Sed non statim, quando te marina humiditas:
Hec. Vtrum naui ducet me terræ in fines Græcanicæ?
Pol. Occultabit quidem delapsam ex antennis. 1260
Hec. A quo violentos nactam saltus?
Pol. Ipsa ad malum *nauis* ascendes pede.
Hec. Alatis tergis aut quonam modo?
Pol. Canis fies, ignitos habens aspectus.
Hec. Quomodo verò nosti formæ meæ transmutationem? 1265

Οἴμοι ὑπὸ γυναικὸς ὡς ἔοικεν νικώμεθα, παρέξω τοῖς ἐλάττοσιν, ἤτοι τοῖς κακοῖς ὑμωείαν. Ἡττώμεθα) ἡττώμεθα δούλης γυναικὸς, ἢ Ἑκάβης νοητέον, ἢ τῆς Κασσάνδρας. καὶ τοῦτο μὴ τὸ παρόντος ὑδὲν δεῖ μηνύειν, ὡς φανερῶς. εἰ δὲ τῆς Κασσάνδρας ἐκφέρομεν, ὅτως συνεκτέον.

Universidad de Deusto
Biblioteca

οἶμαι ὡς ἔοικεν ἠστώμβρος δούλης γυναικὸς, δώτω δίκην. ἐκείνη γὰρ ὄστιν αἰτία τῦ συμμαχῆσαι μοὶ τῇ Ἑκάβῃ τὸν Ἀγαμέμνονα, ἐμοῦ δὲ καταψηφίσασθαι. ἀγνοήσαντες δέ πνες τὸ λεπτὸν τῆς ἐννοίας, ἐσυλοίκισαν τὸ ἠστώμβρος πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα, ἀλλ' οὐ πρὸς τὸν Πολυμήστορα λέγεσθαι, ἐκφέροντες οὕτω. ἠστώμβρος ὦ Ἀγάμεμνον δούλης γυναικὸς σὺ τῆς Κασάνδρας ὑφέξω ἐγὼ δίκην, ὅταν ἐφάπτης αὐ ἐν ἀμαθίας. κρεῖσσον ἢ πρὸς τὴν Ἑκάβην τὸ δούλης γυναικὸς λέγεσθαι. Οὐκοῦν) δικαίως ὑφέξεις δίκην, ἐπειδὴ κακὰ ἔπραξας. Οἴμοι) τῦ τέκνων ἕνεκα, καὶ τῦ ὀφθαλμῶν ὁ τάλας ἐγώ. Ἀλγεῖς;) λυπῆς; τὶ δὲ οὐ δοκεῖς ἀλγεῖν ἐμὲ τὸ πυθὸς μου ἕνεκεν; Χαίρεις) χαρὰν ἔχεις, ἀπμάζουσά με ὦ κακόζωε σύ. Οὐδὲ πρέπει με χαίρειν πμωρουσαν, καὶ κολάζουσαν σέ; ἀλλ' οὐ χαρήσεις, ἰώκα σε ἡ θάλασσα κρύψῃ, ἅ ἐκ δόμων τῦδε πέμψῃ εἰς πεῖ ὅρος τῆς Ἑλλάδος; Νωτὶς πεντία καλύψει, καὶ πεντήσι πεσοῦσαν ὀκ τῦ καταρῶν. Λέγουσιν ὅτι οἱ Ἕλλωες καταρώμβοι πάντοτε καὶ ὑβειζόμβοι ὑπὸ τῆς Ἑκάβης, θυμωθέντες ἔρριψαν τοῦτο, ἀιαβιβάσαντες ἀπὸ τῦ ἴσου τῆς νεώς, καὶ λιθοβολήσαντες ἐκείνω, ὕστερον πεῖ λίθοις ἀπὸ τούτης ἐκβαλόντες θῦρον σκύλλαν. Πρὸς τὸ βιαίων] τὸ πτῶτος νοεῖται. εἰπόντος γὰρ πῦ Πολυμήστορος πεστεῖσθαι αὐτὸ ὀκ τῦ ἱστῶν, ἀπορῦσα αὕτη φησὶ, τῦδε πάνος τυγχάνουσα ἁλμάτων, καὶ πτωμάτων βιαίων, καὶ ἀκουσίων κρύψει με. ἅλματα γὰρ βίαια τὰ ἀκούσια φαμὲν, ἅτε οὐχὶ ὁ ἁλόμβος δεῦ ἑκουσίως, ἀλλ' ὑπὸ πνος ἑτέρου ἀιαγκαζόμβος πεφάπει. Πρὸς τὸ βιαίων) πρὸς πνος ἀιαγκαστικῶν ὅπ τυγχάνουσαν πτωμάτων. Αὐτὴ ἀιαβήσομαι ὀν τῦ αἰωτάτω πυδίστυ, ἤγουν τὴν ἄκρα τῦ τροχαλιῦ. δεῦ νώτων ἐπερωμένων, ἢ ποίω τρόπῳ. Κύων γὰρ ἡμῶν, πυρώδεις ὀφθαλμοὶς ἔχουσα, ἤτοι πυριωμβόμοις. πῶς δὲ γνώσκεις τὸν ἐναλλαγὸν τῆς μορφῆς μου· ὁ ὀν πῖς Θρᾷξὶ μάντις ἔλεξε Διόνυσος τοῦτο. Θρηξὶ μάντις) ἢ ὀν τῇ Θράκῃ Διονύσου μαντεῖον ἦν, ἢ αὐτὴρ τὸς ὀν Θράκῃ Διονυσος καλούμβος.

Πολ. Ο Θρῃξὶ μάντις εἶπε Διόνυσος τάδε.
Εκ. Σοὶ δ' ὀκ ἔχρησεν οὐδὲν, ὧν ἔχῃς κακῶν;
Πολ. Οὐ γάρ ποτ' αὖ σύ μ' εἷλες ὧδε σὺν δόλῳ.
Εκ. Θανοῦσα δ' ἢ ζῶσ' ἐκπτόλεσ' ὀκπλήσω βίον; 1270
Πολ. Θανοῦσα. τύμβος δ' ὄνομα σὸν κεκλήσεται.

Pol. Apud Thraces vates dixit Dionysus hæc.
Hec. Tibi verò non vaticinatus est quicquam de malis quæ habes?
Pol. Non enim vnquam tu me cepisses sic cum insidiis.
Hec. Mortuáne an viua hîc implebo vitam?
Pol. Mortua. Tumulus verò nomine tuo vocabitur. 1270

Διόνυσος] οἱ μὲν περὶ τὸ Παγγαῖον ἔθνος τὸ μαντεῖον φασὶ τῦ Διονύσυ. οἱ δὲ περὶ τὸν Αἶμον. οὗ εἰσὶ καὶ Ορφέως ἐν σανίσιν αἰαγεγραφαί. περὶ ὧν φησὶν ἐν Αλκήστιδι, οὐδεὶς φαρμάθρης σανίσι πας ὀρφείας κατέγραψε γῆρις. ὅπ δὲ Διόνυσος μάντις, καὶ ἐν Βάκχαις φησὶ, μάντις δ' ὁ δαίμων ὅδε. τὸ τὸ Βακχεῖον καὶ μανιῶδες, μαντικὴν πολλὴν ἔχει. Σοὶ δ' οὐκ ἔχρησεν) σοὶ δὲ ὀκ ἐμάντευσεν οὐδὲν τῦ κακῶν ὧν ἔχῃς, Οὐ γὰρ ποτ' αὖ) ὀκ ἔχρησε δηλονότι. οὔπτε γὰρ αὖ σὺ εἷλες ἐμὲ ὧδε σὺν δόλῳ. Θανοῦσα δ' ἢ ζῶσ') θανοῦσα ἢ ὀκπλήσω τὸν ὀνθάδε βίον, ἤτοι τὸν ὀν τῇ μορφῇ τὸ κυνὸς, ἢ ζῶσα, τὸ ὀκπλήσω τὸν βίον, πρὸς τὸ ζῶσα μόνον λέγει. πρὸς δὲ τὸ θανοῦσα, τὸ μεταβληθήσομαι εἰς κύνα. ἐπειδὴ περ εἶπεν ὁ Πολυμήστωρ ἠμήσας αὐτὴ κύνα, διαπορεῖ, & ἐρωτᾷ αὐτὴ. τὶ λέγεις; θανοῦσα γενήσομαι κύων, ἢ ζῶσα μεταβληθήσομαι εἰς τὸν κυνὸς

μορφὴν; ὁ δὲ λύει ὕπνος, θανοῦσα. ἔφη δὲ Πυθαγόρας, καὶ μετ' ἐκεῖνον Πλάτων, ὡς αἱ τῦ ἀθλίως βεβιωκότων ψυχαὶ, ἀποθανόντων εἰς ἄλογα ζῶα εἰσέρχονται, καὶ λίθοις, καὶ ξύλα, καὶ φυτὰ, ἵνα ὀν τῇ πρὸς τοῦτο διαβίῳ δίκην ὑποτρεῦσι πρέπουσ ὧν ἥμαρτον, εἰς τὰ ἀρχαῖαν ἐπανέλθειν τάξιν. ὅθεν καὶ Πυθαγόρας ποτὲ ἀκούσας ὄνον ὀγκώμενον, ἔφη, ὡς φίλε μοῦ ψυχή ὄστιν αὐτὴ ἡ ὀν τῦ ὄνῳ, καὶ δεῦ ἀπὸ τὸ ἐπέγω με. Θανοῦσα) Τυτέστι μέχρι θανάτου κύων ἔσῃ. ἐπωνομασθήσεται δὲ τῦ τάφῳ τὸ σὸν ὄνομα, ἤγουν κύων. Ἐπωδὸν καὶ ἐπώνυμον τῆς ἐμῆς μορφῆς, ἢ τὶ ἄλλο ἐρεῖς. Εἰρήσεται & λεχθήσεται, δηλονότι σῆμα & μνημεῖον τῦ ἁλαίνης κυνὸς, τέκμαρ καὶ σημεῖον τοῖς ναύταις.

Εκ. Μορφῆς ἐπῳδὸν, ἢ τί τῆς ἐμῆς ἐρεῖς;
Πολ. Κυνὸς ταλαίνης σῆμα, ναυτίλοις τέκμαρ.
Εκ. Οὐδὲν μέλει μοι, σεῦ γέ μοι δόντος δίκην.
Πολ. Καὶ σὲ γ' ἀνάγκη παῖδα Κασάνδραν θανεῖν. 1275
Εκ. Απέπυσ'. αὐτῷ τῷ τέ σοι δίδωμ' ἔχειν.
Πολ. Κτενεῖ νιν ἡ τῦδ' ἄλοχος, οἰκουρὸς πικρά.
Εκ. Μήπω μανείη Τυνδαρὶς τοσόνδε πῶς.
Πολ. Καὶ τόν τε τῦπον, πέλεκυν ὀξήρεσ' αἴρω.
Αγ. Οὗτος, σὺ μαίνῃ, καὶ κακῶν ἐρᾷς τυχεῖν; 1280
Πολ. Κτεῖν', ὡς ὀν Αργεῖ φόνια λουτρᾶσ' ἀναμίξει.
Αγ. Οὐχ' ἕλξετ' αὐτὸν δμῶες ὀκποδὼν βίᾳ,
Πολ. Αλγεῖς ἀκούων; Α. ὀκ ἐφέξετε στόμα;
Πολ. Εγκλείετ'. εἴρηται γάρ. Α. οὐχ ὅσον τάχος
Νήσων ἐρήμων αὐτὸν ὀκβαλεῖτέ ποι, 1285
Επεί περ ἔτι καὶ λίαν θρασυστομεῖς;

Hec. Formæ consentiens, aut quid de me dicis?
Pol. Canis miseræ sepulchrum, nautis signum.
Hec. Nihil curæ est mihi quum tu mihi dederis pœnam.
Pol. Et tuam necesse est filiam Casandram mori. 1275
Hec. Abominor: ipsi hæc tibi tribuo habere.
Pol. Interficiet ipsam huius coniux domus custos acerba.
Hec. Ne vnquam insaniat vsqueadeo Tyndarei filia.
Pol. Ipsúmque hunc, securim tollens sursum.
Ag. Heus tu, insanis & mala appetis consequi? 1280
Pol. Interfice, quoniam Argis homicidalia lauacra te manent.
Agam. Non trahetis ipsum famuli ex conspectu per vim?
Pol. Doles audiens? Agam. Non cohibetis os?
Pol. Concludite, dictum est enim. Ag. Annon quàm celerrimè
Insularum desertarum ipsum abiicietis aliquò,
Quoniam sic & nimium licentia oris abutitur? 1285

Μορφῆς ἐπῳδὸν) ἐπώνυμον τῆς κυνικῆς μορφῆς, ἢ ἀλλό τι τῆς ἀνθρωπίνης ἰῶ ἔχω λέξεις. Κυνὸς ἀθλίας τῆς ναύταις πεκμήριον. Περὶ τὸ κυνὸς σήματος καὶ Λοκλητιάδης φησὶν, ὅπ κυνὸς καλεῦσι δυσμόρου σῆμα. Οὐδαμῶς μοι φροντὶς ὄστι, ἡμφορηθέντος σοῦ παρ' ἐμοῦ. Ανάγκη ὁ ὑπαρχει καὶ τὸν σὴν παῖδα Κασάνδραν ἀποθανεῖν. Απέπυσ'

αὐτῇ) καὶ φρονῶ τοῦ σοῦ μαλθακῆ. σὺ δ' εἶπ
ζῶντα θρέψαι, ἅπερ ἐμοὶ μαντεῖα. Κτενεῖ δὲ
αὐτὴ ἡ σωφρονοῦσα τῶδε τὸν Ἀγαμέμνονος, ἡ πικρὰ
Κλυταιμνήστρα. Πικρὰ οἰκουρὸν τὸν Κλυταιμνήστραν
φησὶν, ὡς μοιχευομένην τῷ Αἰγίσθῳ, ὃν ἔκτεινε
ὁ Ἀγαμέμνων, ὅτ' ἀπῆει εἰς Τροίαν, κηδεμόνα τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ἀποκτείνασαν τὸν ἴδιον
ἄνδρα Ἀγαμέμνονα ὕστερον, ὡς καὶ Πολυμήστωρ
μετ' ὀλίγον αὐτῷ Ἀγαμέμνονι λέγει, ὑπὸ πελέκεως αἱρεθήσεται. φοβουμένη δὲ αὐτὴ ἡ Κλυταιμνήστρα αὐτὸν, μὴ τοὺς Αἴγισθον αὐτῆς μοιχείαν καταμαθὼν, αὐτὸν μετ' Αἰγίσθου πιμωρήσηται, τοιόνδε βουλεύει. ἱμάτιον παρεσκευάσατο μὴ ἔχον δεξιὸν δεξιὸν μήτε κεφαλῆς, μήτε χεῖρας, ἐν ᾧ τοὺς δεδεμένα αὐτὸν λελυμένον ἀπέκτεινε. διὰ τοῦτο δὲ Πολυμήστωρ λέγει τοῦς αὐτὸν, κτεῖν' ὡς ἐν Ἀργεῖα λεβὰ σ' αἱαμόνει. Μήπω μὴν μανεὶς τοσόνδε ἡ θυγάτηρ τοῦ Τυνδαρέως) καὶ τὸν τοῦ Ἀγαμέμνονα κτενεῖ, ἐξάρασα πέλεκυν ἄνω. Οἱ νεώτεροι μὴ νοήσαντες τὸ Ὁμηρικὸν, δειπνήσας ὥς τις τὸν κατέκτανε δεῦρ' ὅπ' φάτνη, ὅπ αὐτ' ὢν ἔδη

Ἑκάβη, σὺ δ' ὦ τάλαινα, δίπτυχοις νεκροῖς
Πείχουσα θάπτε. δεσποτῶν δ' ὑμᾶς χρεὼν
Σκηνὰς πελάζειν Τρῳάδες· καὶ γὰρ πνοὰς
Πρὸς οἶκον ἤδη τάσδε πομπίμους ὁρῶ. 1290
Εὖ δ' ἐς πάτραν πλεύσειμεν. εὖ γὰρ ἐν δόμοις
Ἔχοντ' ἴδοιμεν, τοῦδ' ἀφειμένοι πόνων.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Ἴτε τοὺς λιμένας, σκηνάς τε φίλαι,
Τῶν δεσποσύνων πρεσσόμεθα
α Μόχθων. Πικρὰ γὰρ ἀνάγκη. 1295

Hecuba, tu verò misera geminos mortuos
Vadens sepelito. Dominorum verò vos oportet
Tentoria accedere Troades. Etenim flatus
Domum versus iam hosce secundos video. 1290
Bene verò *utinam* in patriam nauigemus. bene etiam quæ domi
Habere videamus, ab his liberati laboribus.

Chorus.

Cho. Ite ad portus, & tentoria ô amicæ,
Heriles experturæ
α Labores. Dura enim necessitas. 1295

Ἴτε τοὺς λιμένας) πορεύεσθε τοὺς τοῦ λιμένας, καὶ τοὺς τοῦ κατοικίας ὦ φίλαι, πεῖσαν τοῦ δεσποτικῶν ληξόμεθα πόνων. ἰσχυρὰ γάρ ἐστιν ἡ τῆς δουλείας ἀνάγκη. τοῦτο ὁ τοὺς ἑαυταῖς λέγουσιν αἱ ἀπὸ τοῦ χοροῦ.

Τέλος σχολίων τοῦ εἰς Ἑκάβην.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΟΡΕΣΤΟΥ.

ΟΡΕΣΤΗΣ τὸν φόνον τοῦ πατρὸς ἐκδικησάμενος, αἰτεῖται Αἴγισθον καὶ Κλυταιμνήστραν. μνηστευτῆσαι δὲ πλησίας, τοῦ γαμετῆ δίκλω ἔδωκεν, ἐμμανὴς γενόμενος. Τυνδάρεω δὲ τοῦ πατρὸς τῆς αἰνιγμάτης κατηγορήσαντος κατ' αὐτοῦ, ἐμέλλον κινεῖν Ἀργεῖοι ψῆφον ἐκφέρεσθαι τοῦ τοῦτο, τί δεῖ παθεῖν τὸν ἀσεβήσαντα. καὶ τυχὼν δὲ Μενέλαος ἐκ τῆς πλάνης ὑποστρέφας, νυκτὸς μὴν Ἑλένην εἰσαπέστειλε μεθ' ἡμέρᾳν δὲ αὐτὸς ἦλθε. καὶ τοῦ καλούμενος ὑπὸ Ὀρέστου βοηθῆσαι, αὐτοῦ ἀπελέγοντα Τυνδάρεων μᾶλλον ἠυλαβήθη. λεχθέντων δὲ λόγων ἐν πᾶς ὄχλος, ἐπὶ τὸν ἔχθη τὸ πλῆθος ἀποκτίνειν Ὀρέστην. συνὼν δὲ πύστις ὁ Πυλάδης ὁ φίλος αὐτοῦ, συνεβούλευσε τοῦ τὸν Μενελάου ἐμφρείαν λαβεῖν, Ἑλένην ἀποκτείναντας. αὐτὶ μὴν ὧν ὅπῃ πυστοῖς ἐλθόντες διεψεύσθη παν τῆς ἐλπίδος, θεᾶν τὴν Ἑλένην ἁρπασάντων. τὴν δὲ Ἑρμιόνην δείξας ὁ Ἀπόλλων, ἔδωκεν εἰς χεῖρας αὐτῆς. οἱ δὲ ζῶντὴν φονεύειν ἔμελλον. ὅπφανεὶς δὲ Μενέλαος, καὶ βλέπων ἑαυτὸν ἅμα γυναικὸς καὶ τέκνων ἐστερημένον ὑπὸ αὐτοῦ, ἐπεβάλετο τὰ βασίλεια πορθεῖν. οἱ δὲ φθάσαντες, ὑφάψαν ἠπείλουν. ὅπφανεὶς δὲ ὁ Ἀπόλλων, Ἑλένην μὴν ἔφη τὸν εἰς θεοὺς διαχωμίζειν, Ὀρέστην δὲ Ἑρμιόνην ἐπαξιοῦν λαβεῖν, Πυλάδην δὲ Ἡλέκτραν συνοικῆσαι καὶ θαρσέντα δὲ τοῦ φόνου, Ἀργοῖς ἀρχὴν.

ΑΛΛΩΣ.

Ὀρέστης διὰ τὴν τῆς μητὸς σφαγὴν, ἅμα καὶ ὑπὸ τοῦ Ἐριννύων δειματούμενος, καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀργείων κατακριθεὶς θανάτῳ, μέλλων φονεύειν Ἑλένην καὶ Ἑρμιόνην, αὐθ' ὧν Μενέλαος παρὼν ἐκ ἐβούλησεν, ἐκωλύθη ὑπὸ Ἀπόλλωνος. παρ' οὐδενὶ δὲ κεῖται ἡ μυθολογία.

ΑΛΛΩΣ.

Ἡ μὴν σκηνὴ τοῦ δράματος, ὑπόκειται ἐν Ἄργει. ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐκ γυναικῶν Ἀργείων, ἡλικιωτίδων. αἳ καὶ τοῦ δραγίνονται, ὑπὲρ τῆς τοῦ Ὀρέστου πιθανόμεναι συμφορᾶς. τὸ δὲ δρᾶμα κωμικωτέρον ἔχει τὴν καταστροφήν. ἡ δὲ διασκευὴ τοῦ δράματος, ἔστι πιαύτη τοῦς τὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος βασίλεια, ὑπόκειται Ὀρέστης κάμνων, καὶ κείμενος ὑπὸ μανίας ὅπῃ κλινιδίου, ᾧ τοῦ σκαθέζεται τοῦς τῆς ποτὲ Ἠλέκτρα. διαπορεῖται δὲ, εἰ δὴ ποτε οὐ τοῦς τῇ κεφαλῇ καθέζεται. οὕτω δὲ μᾶλλον ἐδόκει τὴν ἀδελφοῦ εἰ μελεῖν, οὕτω τοῦ καθεζομένη πλησιαίτερον. ἔοικεν οὖν διὰ τὸν χορὸν ὁ ποιητὴς διασκεύασαι. δηλέρθη γὰρ αὖ ὁ Ὀρέστης ἀρτι, καὶ μόλις καταδαρθεὶς, ἐγεὶ αὐτοῦ τοῦ κῆ τὸν χορὸν γυναικῶν παρεσταμένων. ἔστι δὲ ὑποτιθεῖσα τῶτο, ἐξ ὧν φησὶν Ἠλέκτρα τοῦ χορῷ, Σίγα, σίγα, λεπτὸν ἴχος ἀρβύλης. πιθανὸν δὲ εἶ) παῦτίν φασὶ τὴν τοῦ τοιαύτης διαθέσεως. τὸ δρᾶμα τοῦ ὅπῃ σκηνῆς ἀδοκιμούντων, χείριστον δὲ τῆς ἤθεσι. πλὴν γὰρ Πυλάδου, πάντες φαῦλοι ἤσαν.

Universidad de Deusto Biblioteca

ARGVMENTVM ORESTIS.

ORESTES necem patris vlturus, interfecit Ægisthum & Clytæmnestram. Ausus autem matrem occidere, statim pœnam dedit, insanus factus. Tyndaro autem patre interfectæ accusante eum, communem sententiam erant laturi Argiui de hoc quod oportteret pati impium. Fortè autem Menelaus rediens ex sua peregrinatione, noctu quidem Helenen misit, interdiu autem ipse venit: & aduocatus ab Oreste, vt iuuaret ipsum, accusantem Tyndarum magis est reueritus. Dictis autem orationibus in cœtu, motus est populus vt occideret Orestem. Pylades autem amicus eius cùm ei adesset, consuluit, vt ipsi primùm de Menelao sumerent pœnam, interficientes Helenam. Ipsi igitur propter hæc venientes frustrati sunt spe, cùm dij Helenem rapuissent. Hermionem autem ostendens Apollo, dedit eis in manum: illi autem hanc volebant occidere. Apparens autem Menelaus, & videns se simul coniuge & liberis ab istis priuatum, conatus est oppugnare regiam: illi autem præuenientes, minabantur se inflammaturos esse. Apollo autem apparens, Helenem dixit se transtulisse ad deos: Orestem autem iussit Hermionem ducere, & Pyladi Electram cohabitare: & purificatum à cæde, Argos tenere.

ALITER.

Orestes propter matris cædem simul & ab Erinnybus exagitatus, & ab Argiuis condemnatus nece, erat interfecturus Helenen & Hermionem: propterea quòd Menelaus præsens non iuuerat eum: prohibitus est autem ab Apolline. Nusquam ponitur mythologia.

ALITER.

Scena fabulæ posita in Argo. Chorus autē constat ex mulieribus Argiuis æqualibus, quæ accedunt, interrogantes de calamitate Orestis. Fabula habet exitum magis comicum. Apparatus fabulæ est talis. Iuxta aulam Agamemnonis fingitur Orestes laborans, & iacens præ insania in lectulo, cui assidet ad pedes Electra. Dubitatur verò, quare non ad caput assideat, sic magis videbatur curare fratrem, ita assidens propius. Videtur igitur propter chorum poeta ita finxisse. Excitatus enim fuisset Orestes, iam primum, & vix sopitus, si prope ipsum mulieres chori stetissent. Possumus hoc suspicari ex eo quod dicit Electra ad chorum, Tace tace, tenue vestigium soleæ. Probabilem esse aiunt prætextum huius dispositionis: fabula est ex celeberrimis in scena, sed pessima moribus. nam præter Pyladen, omnes erant improbi.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΟΡΕΣΤΗΣ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.	PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:
ΗΛΕΚΤΡΑ.	ELECTRA.
ΑΓΓΕΛΟΣ.	NVNCIVS.
ΟΡΕΣΤΗΣ.	ORESTES.
ΑΠΟΛΛΩΝ.	APOLLO.
ΕΛΕΝΗ.	HELENA.
ΧΟΡΟΣ.	CHORVS.
ΦΡΥΞ.	PHRYX.
ΤΥΝΔΑΡΕΩΣ.	TYNDARVS.
ΠΥΛΑΔΗΣ.	PYLADES.
ΕΡΜΙΟΝΗ.	HERMIONE.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ.	MENELAVS.
Προλογίζει δ' ἡ Ηλέκτρα, ὡς ἀδελφὴ Ορέστου, ἐλεεινολογοῦσα διὰ τὸν Ταύταλον.	Præfatur autē Electra, tanquā soror Orestis, deplorās propter Tantalum.

ΙΑΜΒΟΙ.

« ΟΥΚ ἔστιν οὐδὲν δεινὸν ὧδ' εἰπεῖν ἔπος,
« Οὐδὲ πάθος, οὐδὲ ξυμφορὰ θεήλατος,
« Ης οὐκ αἂν ἄραιτ' ἄχθος ἀνθρώπου φύσις.
Ο γὰρ μακάριος, κοὐκ ὀνειδίζω τύχας,

ELECTRA.

« NVLLA est oratio sic dicendo atrox.
« Neque calamitas, neque afflictio diuinitus veniens,
« Cuius pondus non sustineat genus humanum.
Nam ille beatus, non exprobro ei fortunam,

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΟΡΕΣΤΗΝ.

Οὐκ ἔστιν οὐδὲν δεινὸν) Η εἴωθεσις τοῦ δράματος, οὐκ μονοτροφικῆς δεῖ τραγῳδοῦ. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τετραμέτροι ἀκατάληκτοι ρλ η. ὧν πολυτάλας, πάνυ ὀξεγείρας συμφορὰ θρηνήσεται. δηλοῖ πᾶς ὑποθέσεσι τραχεῖαφος. δηλοῖ δὲ πᾶν τέλειον κωμῳδίας. Επειδὴ ἡ τοῦ πάθους αὐτῆς δυσυχία, ὑπερῆρεν ἁπάσας, διὰ τοῦτο αὐτὴν ἡ Ηλέκτρα γνωματεύομένη, ταῦτα φησὶ καθ' αὑτήν. δείξη δ', ὡς ἐξ ἀρχῆς τὸ θρῆνος αὐτῆς συμφορᾶς ἐστὶ κείμενον ἵνα δὲ μὴ καθ' ἕκαστον ἀπαριθμῆται τὰ συμβαίνοντα τοῖς ἀνθρώποις κακὰ, τραγῳδεῖ διὰ τοῦ θρηνικοῦ ὀνόματος τοῦ δεινοῦ, διαρουμένου εἰς πάθη καὶ συμφοράς. καὶ πάθη μὲν ὅτι, τὰ συμπίπτοντα τοῖς σώμασι νοσήματα. συμφοραὶ δὲ, αἱ ἐπιχύμεναι τοῖς ἀνθρώποις θλίψεις, καὶ τὸ, ὡσὶ εἰπεῖν ἔπος, διὰ τοῦτο ἔφη· διότι καθολι-

Universidad de Deusto Biblioteca

κῶς διελήνεγκεν, ἤγουν εἴρηκεν. ἐπεὶ δὲ πάθη καὶ συμφορὰν εἴρηκε, προτιμᾷ τὸ θηλυκὸν τοῦ οὐδετέρου, ἀποδιδοὺς τὸ ἧς πρὸς τὸ συμφορά. γίνωσκε δὲ, ὅτι ἐὰν εὑρεθῶσιν ὀνόματα ἀρσενικὸν καὶ θηλυκὸν, μάλιστα μὲν τὸ ἀρσενικὸν προτιμᾶται τοῦ θηλυκοῦ. συμβαίνει δὲ ἔστιν ὅτε καὶ τὸ ἀνάπαλιν. ὁ αὐτὸς δὲ λόγος ἐστὶ καὶ ἐπὶ τῶν θηλυκῶν καὶ οὐδετέρων, κειμένου ἀρσενικοῦ, καὶ θηλυκοῦ, καὶ οὐδετέρου ὀνόματος. ἀποδίδοται ἡ σύνταξις πρὸς τὸ οὐδέτερον, ὡς εἰς πρᾶγμα. Οὐκ ἔστιν οὐδὲν δεινὸν] τὸ δεινὸν ὄνομά ἐστι γενικὸν, καὶ διαιρεῖται εἰς πάθος, καὶ συμφοράν. καὶ πάθος μὲν, τὰ νοσήματα. συμφορὰ δὲ, αἱ δυστυχίαι, καὶ περιπέτειαι. Αλλως. Οὐκ ἔστιν οὐδὲν δεινὸν, ὅπερ οὐχ ὑφίσταται τῶν ἀνθρώπων ἡ φύσις. τοῦτο δέ φησι παρόσον ἔκτοπον καὶ ἀλλόκοτον ὑπέστη τιμωρίαν ὁ Τάνταλος, ἢ διὰ τὰς τῶν γονέων συμφορὰς, ἢ δι᾽ ἑαυτὴν, ὡς γε τλημόνως συνυποφέρει τῷ ἀδελφῷ τὴν τύχην, ἢ διὰ τὸν Ορέστην. Αλλως. Ὦ δ᾽ εἰπεῖν ἔπος, ὡς ἐν συντόμῳ εἰπεῖν, οὐκ ἔστι δεινὸν, οὔτε βάρος, οὔτε συμφορὰ, ἧς οὐκ ἂν τὸ βάρος ἡ τῶν βροτῶν φύσις ἀπενέγκαιτο, εἰς θηλυκὸν δὲ ἐξ οὐδετέρου τὸν λόγον ἀπέδωκεν. ἐπειδὴ προτιμᾶται τοῦ οὐδετέρου τὸ θηλυκόν. Οὐκ ἔστιν οὐδὲν δεινόν.) ὡς ἐπάρχεται δηλονότι εἰπεῖν ἔπος οὕτως, ἤτοι ὡς ἐν συντόμῳ εἰπεῖν οὐκ ἔστιν οὐδὲν χαλεπὸν, οὐδὲ πάθος καὶ κάκωσις, οὐδὲ συμφορὰ ἀπὸ θεῶν πεμφθεῖσα, ἧς οὐκ ἂν βαστάσει βάρος ἡ φύσις ἀνθρώπου. Οὐδὲ πάθος] πάθος ἐπὶ σώματος, τὸ τραῦμα, καὶ ἡ πληγὴ, ἣν ξίφει τις ἐπλήγη. ἢ τοιούτῳ τινί. ὃ ἀπὸ μὲν τοῦ ποιοῦντος λέγεται πρᾶγμα, καὶ πρᾶξις· ἀπὸ δὲ τοῦ πάσχοντος, πάθος. ὥσπερ τὸ λῆμμα ἀπὸ μὲν τοῦ λαμβάνοντος λέγεται λῆμμα, ἀπὸ δὲ τοῦ διδόντος δῶρον. ἀπὸ τούτου πάθος καὶ ἐπὶ ψυχῆς ἡ ἧττα, ἣν ἡττηθῇ τις ὑπὸ ἀδικίας, ἢ ἀκολασίας, ἢ τοιούτου τινὸς, λέγεται πάθος, καὶ αὐτὴ ἡ ἀκολασία, καὶ ἡ ἀδικία, καὶ ἡ δειλία, καὶ ὅσα τοιαῦτα προσβάλλει ἡμῖν. ὥσπερ λέγεται βέλος, καὶ τὸ πεμπόμενον, καὶ τὸ τραῦμα τὸ ἀπὸ τῆς βολῆς τοῦ βέλους. τούτων δὲ τῶν παθῶν τῶν προσβαλόντων, ἤγουν τῆς ἀδικίας, τῆς ἀκολασίας, καὶ τῶν τοιούτων, ἐπικρατεῖν ὁ λογισμὸς δύναται, οὐ καταλύων αὐτὰ, ἀλλ᾽ ὑπείκων αὐτοῖς. τὰ δὲ ἕτερα, ἤγουν αἱ πληγαὶ καὶ αἱ ἧτται αἱ ὑπὸ τούτων, ἀφαιρήσεται ἰατρευόμενα. ὡς μηδὲ οὐλὴν, καὶ ἴχνος τι αὐτῶν καταλείπεσθαι. ἐνταῦθα δὲ πάθη λέγει σώματος, τὴν πληγὴν καὶ κάκωσιν. Ο γὰρ μακάριος) Ο γὰρ μακάριος Τάνταλος, καὶ οὐκ ὀνειδίζω τὰς τύχας, γεννηθεὶς ὡς λέγουσιν ἀπὸ τοῦ Διὸς, φοβούμενος τὴν πέτραν τὴν ὑπερκειμένην τῆς κεφαλῆς, κρέμαται ἐν τῷ ἀέρι. καὶ δίδωσι ταύτην τὴν τιμωρίαν, ὡς μὲν λέγουσιν, ὅτι ἄνθρωπος ὢν, ἔχων ἀξίωμα κοινῆς τραπέζης ἴσον τοῖς θεοῖς, ἔσχε γλῶσσαν ἀκράτητον, νόσον αἰσχίστην, καὶ χαλεπωτάτην. οὗτος ὁ Τάνταλος ἐγέννησε Πέλοπα, καὶ ἀπὸ τοῦδε ἔφυ ὁ Ατρεὺς, ᾧ Ατρεῖ ἡ μοῖρα ἡ Κλωθὼ ξήνασα, καὶ κατασκευάσασα, ἤτοι παραχοῦσα τὰ στέμματα, καὶ τὴν βασιλείαν, ἐπέκλωσε, καὶ εἱμαρμένον ἐποίησε, θέσθαι καὶ ποιῆσαι ἔριν, πόλεμόν τε τῷ Θυέστῃ ὄντι συγγόνῳ καὶ ἀδελφῷ. Ο γὰρ μακάριος) μακάριον αὐτὸν καλῶ, καὶ οὐ δυστυχῆ, ἵνα μὴ ὀνειδίσω αὐτόν. Αλλως. Ο ποτὲ μακάριος. οὐ γὰρ ὀνειδίζουσα φησὶν, ἀλλὰ βουλομένη παραστῆσαι, ὅτι πάντα τὰ δεινὰ ὑφίστανται οἱ ἄνθρωποι. ὡς Ομηρος, τλητὸν γὰρ μοῖραι θυμὸν θέσαν ἀνθρώποισι. καλῶς δὲ τὸ ὡς λέγουσι προσέθηκεν. οὐ γὰρ πείθομαι τὸν Δία τοὺς ἰδίους παῖδας οὕτως αἰκίζεσθαι. Αλλως. τὸ ὡς λέγουσιν, οὐκ ἐνδοιάζουσα φησὶν, εἰ παῖς ἦν τοῦ Διὸς ὁ Τάνταλος, ἀλλ᾽ ὀνειδίζουσα τῷ δαίμονι. ὅτι τοὺς ἰδίους ἐκγόνους τοσοῦτον ἐν ταῖς δυστυχίαις παρορᾷ. Αλλως. Ο γὰρ μακάριος] ἐπαινεῖταί τις ἐφ᾽ οἷς ποιεῖ καλοῖς, καὶ ψέγεται ἐφ᾽ οἷς ποιεῖ κακοῖς. μακαρίζεται δὲ ἐφ᾽ οἷς ἔχει καλοῖς, ἢ ἀπολαύει. ἀφ᾽ οὗ μακάριος, ὁ μακαρισμοῦ ἄξιος, ἐφ᾽ οἷς ἔχει καλοῖς, ἢ ἀπολαύει. καὶ μακάριον τέλος, οὗ ὁ τυχὼν μακαρίζεται. καὶ μακάριον ἔργον, ἐφ᾽ ᾧ ὁ ἐργασάμενος μακαρίζεται. ἐνταῦθα δὲ τὸ μακάριος, κατ᾽ εὐφημισμὸν λέγεται. οὐ γὰρ καλῶν ἀπήλαυσεν ὁ Τάνταλος, ἵνα διὰ ταῦτα μακαρίζηται, ἀλλὰ κακώσεων μᾶλλον καὶ κολάσεων. τινὲς μέν φασιν, ὧν ἐστι καὶ Εὐριπίδης, ἐν ἀέρι τὸν Τάνταλον κρέμασθαι, κἀνταῦθα τὴν δίκην ὑπέχειν ὧν ἐξήμαρτεν, ἐξειπὼν τοῖς βροτοῖς τὰ τῶν θεῶν ἀπόρρητα. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ, ἀκόλαστον ἔσχε γλῶτταν, καὶ τῆς ἀμβροσίας μεταδιδούς. ἕτεροι δὲ λέγουσιν ἐν ἅδου τοῦτον κολάζεσθαι, ἱστάμενον μέσον ὕδατος ἄχρι πώγωνος, καὶ διψῶντα. ἡνίκα δὲ ἐπιχρήσῃ πιεῖν,

ἀθρόον τι, τὸ ὕδωρ ἀφίσταται, καὶ ὁ ἐν τῇ κεφαλῇ πέτρος κάτεισιν, ὡς δῆθεν πατάξων. οὐ μόνον δὲ οὗτος ἐν ἅδου κολάζεται, ἀλλὰ καὶ Σίσυφος, καὶ Τιτυὸς, καὶ Ιξίων, καὶ αἱ Δαναοῦ παῖδες.

Διὸς πεφυκὼς, ὡς λέγουσι, Τάνταλος,
Κορυφῆς ὑπερτέλλοντα δειμαίνων πέτρον
Αέρι ποτᾶται, καὶ τίνει ταύτην δίκην.
Ως μὲν λέγουσιν, ὅτι θεοῖς ἄνθρωπος ὢν,
Κοινῆς τραπέζης ἀξίωμ᾽ ἔχων ἴσον,
Ακόλαστον ἔσχε γλῶσσαν, αἰσχίστην νόσον.
Οὗτος φυτεύει Πέλοπα, τοῦ δ᾽ Ατρεὺς ἔφυ
Ωι στέμματα ξήνασ᾽, ἐπέκλωσεν θεὰ
Εριν, Θυέστῃ πόλεμον ὄντι συγγόνῳ
Θέσθαι. τί τ᾽ ἄρρητ᾽ ἀναμετρήσασθαί με δεῖ;

Ex Ioue natus, vt dicunt, Tantalus,
Timens ſaxum, quod ſupra caput eius imminet,
Pendens in aere, & luit hanc pœnam,
Sicut dicunt, quòd cùm eſſet homo cum diis
Habens æqualem dignitatem communis menſæ,
Habuit effrenem linguam, turpiſſimum morbum.
Iſte genuit Pelopem, ex hoc Atreus natus eſt:
Cui dans coronam, deſtinauit Dea
Diſcordiam, vt bellum aduerſus Thyeſten fratrem
Excitaret. quid opus eſt enumerare infanda?

Διὸς πεφυκώς.) Τμώλου καὶ Πλουτοῦς υἱὸς ὁ Τάνταλος. Ταντάλου δὲ καὶ Εὐρυανάσσης, Πέλοψ, Βροτέας, Νιόβη. Πέλοπος δὲ καὶ Ιπποδαμείας, Ατρεὺς, Θυέστης, Δίας, Κυνόσουρος, Κορινθιος, Ιππαλμος, Ιππασος, Κλέων, Αργεῖος, Αλκάθους, Αἴλιος, Πιτθεὺς, Τροίζην, Νικόππη, Λυσιδίκη, καὶ ἔκ τινος Αξιόχης νόθος Χρύσιππος. τούτῳ φθονήσαντες οἱ Πελοπίδαι, ὡς προκρινομένῳ παρὰ τῷ πατρὶ, ἀναπείθουσιν ἅμα τῇ μητρὶ τοὺς πρεσβυτάτους Ατρέα καὶ Θυέστην, ἀνελεῖν τὸν παῖδα. οἱ δὲ ἀποκτείναντες, εἰς φρέαρ ἐνέβαλον. ὁ δὲ Πέλοψ ὑπόπτους ἔχων τοὺς παῖδας, ἐκβάλλει τῆς πατρίδος ἐπαρασάμενος. τούτων ἄλλοι μὲν ἄλλῃ ᾤκησαν, Ατρεὺς δὲ καὶ Θυέστης ἐν τῇ Τριφυλίᾳ κατῴκησαν ἐν Μακίστῳ. καὶ Ατρεὺς μὲν Κλεόλαν τὴν Δίαντος ἀγαγόμενος, ἔσχε Πλεισθένη, τὸ σῶμα ἀσθενῆ. ὃς Ερίφυλην γήμας, ἔσχεν Αγαμέμνονα καὶ Μενέλαον, καὶ Αναξιβίαν. νέος δὲ τελευτῶν ὁ Πλεισθένης, καταλείπει τῷ πατρὶ τοὺς παῖδας. Θυέστης δὲ Λαοδάμειαν, Αγλαὸν, Κάλαιον. τῶν δὲ Ηρακλειδῶν κατασχόντων Πελοπόννησον, ἔχρησεν ὁ θεὸς αὐτοῖς μὲν ἀποστῆναι Λακεδαίμονος, τοὺς δὲ Πελοπίδας βασιλεῦσαι. Αέρι ποτᾶται) ἐπεὶ διὰ γλωσσαλγίας ἥμαρτεν ὁ Τάνταλος, σιωπῇ αὐτὸν ἐκόλασεν ὁ θεός. οὔτε γὰρ ἐν οὐρανῷ αὐτὸν τιμωρεῖται, ἵνα μὴ συνδιαλέγηται τοῖς θεοῖς, ἢ λαλούντων ἀκούῃ. οὔτε ἐπὶ γῆς, ὅπως μὴ ἐξείποι τοῖς ἀνθρώποις ἅ τινα εἶδεν ἐν τῷ οὐρανῷ, οὔτε καθ᾽ ἅδου, ἵνα μὴ καὶ ἄλλους ὁρῶν κολαζομένους ἁμαρτωλοὺς παραμυθοῖτο. ἀλλ᾽ ἐν ἀέρι μετεώρῳ, ὅπως μηδενὶ φθεγγόμενος, μᾶλλον ἀνιῷτο. Ακόλαστον] ἐπὶ ἀκολάστῳ τινὶ λόγῳ φασὶν αὐτὸν κολάζεσθαι. εἰ γὰρ μετέδωκε τῆς ἀμβροσίας κατὰ τὸν Πίνδαρον, τοῖς βροτοῖς, μᾶλλον ἂν φιλανθρωπίας παρὰ τῶν θεῶν ἐθαυμάζετο. Αἰσχίστην δὲ νόσον τὴν γλωσσαλγίαν φησὶν, ὅτι πορνεία μὲν καὶ γαστριμαργία, καὶ τὰ λοιπὰ πάθη, ἔχουσί τι καὶ τερπνόν. ἡ δὲ γλωσσαλγία, καὶ τούτου ἐστέρηται. καὶ ὅτι τὰ μὲν ἄλλα

Universidad de Deusto
Biblioteca

πάθη τὴν χρώμενον βλάπτει, αὕτη δ' ἡ τοῦ θείου ἐπλίζεται. Ὡς μὲν λέγουσιν) ὅτι ἄνθρωπος ὤν, ἔχων ἀξίωμα κοινῆς τραπέζης ἴσον τοῖς θεοῖς, ἔφη γλῶσσαν ἀκεράτητον. λέγω νόσον αἰσχίστω, καὶ χαλεπωτάτῳ. Κοινῆς τραπέζης ἀξιώμονος ὤφειλεν εἰπεῖν. ἐπὶ δὲ ἡ κοινὴ τράπεζα τῷ αὐτῷ ὑμῖν τοῖς καταλαμβάνουσιν αὐτῷ δίδωσι, διὰ τοῦτο ἔπεν ἀξίωμα ἔχων ἴσον. Οὕτος φυτεύει) ἐξ Εὐρυθέμιδος τῆς Ξάνθου, ἢ Κλυτίας τῆς Αμφιδάμαντος, ὡς ἱστορεῖ Φερεκύδης, ὁ Ταύταλος ἐγέννησε τὸν Πέλοπα. Ω σέμνα) τῆς ἀρχῆς τὸν σέφανον. Αἰσχύνης δὲ σέμνα τὰ ἔθεια φησὶν, ἀπὸ τοῦ σέφειν τὰς ἡλικίας. ἐξ ὧν γίγνονται οἱ σέφανοι τοῦ βασιλέων. ξυνάσα δὲ, ἀντὶ τοῦ τοξεύσασα, καὶ τοῦ φονεύσαι, ἢ ἀντὶ τοῦ ἐθεουργήσασα, κατασκευάσασα. ὁ δὲ νοῦς, ἡ τοῦ Ατρέως θεοποιησαμένη τῷ βασιλείᾳ θεὰ, πόλεμον καὶ ἔριν τοῦς τὸν ἀδελφὸν ἐπέκλωσε. γράφεται δὲ καὶ Ερις, ἵνα ᾖ, ἡ θεὰ Ερις τὸν πόλεμον ἐπέκλωσε Θυέστῃ καὶ Ατρεῖ. οὐ τοῦ λογον δὲ καὶ ἄλλον θεὸν ὑπεκλώθειν, ὡς καὶ παῖς μοίρας. Ομηρος γὰρ φησὶ, τοῦ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοὶ οἴκονδε νέεσθαι. τρεῖς δὲ εἰσὶ μοῖραι, Κλωθὼ, λάχεσις καὶ Ατροπος. τούτων ἡ μὲν Κλωθὼ, τὰ ἑνὶ ἑκάστῳ μέλλοντα συμβήσεσθαι, κλώθει καὶ καταστρωνύει. ἡ δὲ Λάχεσις, λαγχάνει καὶ κληροῖ καὶ ὑπηρετεῖ τοῦτα, καὶ ἐξ ὑπόσφραγίζει. ἡ δὲ Ατροπος, ἀτρεπτα καὶ ἀμετακίνητα, ὡς οὐκ ἂν ἄλλως γένοιτο ἢ πῆσιν. Τί τ' ἄρρητα) αἰνὶ τοῦ εἰς μέτρον θεῖναι ἐμὲ παρθένον οὖσαν τὰ ἄρρητα, ἤτοι τὰ μὴ πρέποντα λέγεσθαι ὡς αἰσχρά. Αναμετρήσασθαι) αἰαμέτρει τὸ χωρίον τοῦ Αειτοφάνει, ἀντὶ τοῦ διεμέτρει. αἰαμετρήσασθαι δὲ ἐνταῦθα, ἀντὶ τοῦ ἀναλαβεῖν τὸ διηγήσασθαι. Ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τὰ μετρηθέντα ἐξ ἀρχῶν ἀναλαμβανόντων, τὸ μετρούντων. καθὸ λέγεται καὶ τὸ ἀνακοινοσώμεθα τὸν λόγον τοῦ Πλάτωνι, ἀντὶ τοῦ ἐξ ἀρχῆς ἀναλαβόντες κοινωσώμεθα. τὸ ἑξῆς, ὦ παρθένοι μὲν τρεῖς ἔφυμεν ἐκ μιᾶς μητρὸς ἀσεσωπάτης, ἡ Χρυσόθεμις, καὶ Ιφιγένεια, καὶ ἐγὼ ἡ Ηλέκτρα, κ᾽ ἄρσην ὁ Ορέστης. Αναμεμῆσθαι) διὰ τὸ ἀναμεμῆσθαι τὸ πλῆθος τῶν κακῶν ἐσήμανεν. ἢ ὅν ὡς πολλὰ, ἢ ὡς ἄπορα παραπέμπει). ἢ ὡς παρθένος παραιτεῖται λέγειν, διὰ τὴν μοιχείαν Αἰγίσθου, ἢ τὸν ἄνομον Αἰγίσθου γάμον. Ἐστὶ γὰρ ὁ τῶν παῖς Πελοπίας τῆς θυγατρὸς, ἢ Σπρόπιδος, δι' ἧς ἐποίησεν αὐτὸν Θυέστης.

Εδαμασε δ' οὐῶν νιν τέκν' ἀποκτείνας Ατρεύς. 15
Ατρέως ᾗ (τὰς γὰρ ἐν μέσῳ σιγῶ τύχας)
Ο κλεινὸς, εἰ δὴ κλεινὸς, Αγαμέμνων ἔφυ,
Μενέλεώς τε Κρήσσης ματρὸς Αερόπης ἄπο.
Γαμεῖ δ' ὁ μὲν δὴ τῷ θεοῖς συγχωρουμένῳ,
Μενέλεως Ελένῃ. ἡ δὲ Κλυταιμνήστρας λέχος 20
Επίσημον εἰς Ελλήνων Αγαμέμνων ἄναξ.
Ὧν παρθένοι μὲν τρεῖς ἔφυμεν ἐκ μιᾶς,
Χρυσόθεμις, Ιφιγένειά τ', Ηλέκτρα τ' ἐγώ,

Cuius liberos interficiens Atreus, excepit eum conuiuio. 15
Atrei autem, (nam intermedias fortunas taceo)
Ille inclytus filius Agamemnon, siquidem erat inclytus,
Et Menelaus ex Aerope Cretensi matre.
Ducit autem inuisam diis
Helenem Menelaus. Iste autem Clytæmnestræ coniugium, 20
Clarum apud Græcos Agamemnon rex:
Cui ex vna ea tres puellæ natæ sumus,
Chrysothemis, Iphigenia, & ego Electra:

Αρσὴν τ' Ορέστης, ματρὸς αἰσχιστοτάτας,
Ἣ πόσιν ἀπείρῳ τοῦ βαλοῦσ' ὑφάσματι, 25
Εκτανεν. ὧν δὴ 'κεῖνα, παρθένον λέγειν
Οὐ καλόν· ἐῶ τοῦτ' ἀσαφὲς ἐν κοινῷ σκοπεῖν.
Φοίβου δ' ἀδικίαν μὲν τί δεῖ κατηγορεῖν;
Πείθει δ' Ορέστην, μητέρ', ἥ σφ' ἐγείνατο,
Κτεῖναι, θεὸς οὐχ' ἅπαντας δ' ἡλεῖαν φέρων. 30
Ὅμως δ' ἀπέκτανεν, οὐκ ἀπιθήσας θεῷ.
Κἀγὼ μετέσχον, οἷα δὴ γυνὴ, φόνου,
Πυλάδης θ', ὃς ἡμῖν συγκατείργασται τάδε.
Εντεῦθεν ἀγελᾷ σωτακεὶς νόσῳ, νοσεῖ
Τλήμων Ορέστης. ὁ δὲ πεσὼν ἐν δεμνίοις, 35
Κεῖται. τὸ ματρὸς δ' αἷμά νιν τεθηλατεῖ
Μανίαισιν. ὀνομάζειν γὰρ αἰδοῦμαι θεάς.

Et masculus Orestes ex matre sceleratissima,
Quæ maritum circumdans inextricabili vestimento 25
Interfecit: propter quæ, id virginem dicere
Non est honestum. omitto hoc obscurum communiter considerandũ.
Sed Phœbi iniustitiam quid opus est accusare?
Persuadet Oresti, matrem quæ eum genuit
Occidere, non apud omnes adferens laudem.
Tamen is eam occidit, non inobediens Deo: 30
Et ego eram particeps cædis, vt potest mulier:
Et Pylades nos in his adiuuit.
Inde tabescens sæuo morbo languet
Afflictus Orestes, cadens in lecto
Iacet, sanguis enim maternus exagitat eum 35
Furoribus: (vereor enim nominare deas.

Εδαμασε δ' οὐῶν νιν) ὁ ὡχόμην αὐτὸν τὸν Θυέστην ὁ Ατρεὺς, τὰ τέκνα αὐτοῦ δηλονότι ἀποκτείνας, ἀπὸ τοῦ Ατρέως δὲ, παῖς ὢν ἐν μέσῳ δυσυχίας σιγῶ, ἔφυ ὁ κλεινὸς Αγαμέμνων. κλεινὸς μὲν, ὡς ὑπὸ τῆς Ελλάδος εἰς Τροίαν στρατεύσας. εἰ δὴ κλεινὸς, ὡς ἀθλίως ἀποθανὼν, καὶ ὑπὸ τῆς γυναικὸς ὑποτεταγμένος μοιχείαν. Ο Μενέλεώς τε ἀπὸ μητρὸς Κρητικῆς τῆς Αερόπης. εἰς γυναῖκα δὲ ἔλαβεν ὁ μὲν Μενέλαος τὴν Ελένην, τὴν μισουμένην ὑπὸ τῶν θεῶν. ὁ δὲ Αγαμέμνων ὁ ἄναξ, τὸ λέχος τῆς Κλυταιμνήστρας, τοῦ θεραστικῶς, ἀντὶ τοῦ τὴν Κλυταιμνήστραν. τὸ ἐπίσημον καὶ διὰ δηλον, διὰ τὸν φόνον δηλονότι εἰς τοὺς Ελλήνας. ὧ Αγαμέμνονι παρθένοι μὲν τρεῖς ἐγενήθημεν ἐκ μιᾶς αἰσχιστοτάτης μητρὸς, Χρυσόθεμις, Ιφιγένεια, καὶ ἐγὼ ἡ Ηλέκτρα, ἄρσην τε Ορέστης. ἥτις Κλυταιμνήστρα τοῦ βαλοῦσα καὶ τοῦ κρύψασα τὸν ἄνδρα ἐν ἱματίῳ κυκλωτερεῖ μὴ ἔχοντι διέξοδον, ἔκτεινεν. ὧν δὲ χάριν ἔκτεινε δηλονότι, οὐ καλὸν ὅτι παρθένῳ λέγειν, τουτέστιν ἐμοὶ τῇ παρθένῳ. ἀφίημι τοῦτο ἀσαφὲς καὶ ἄρρητον, σκοπεῖσθαι ἐν τῷ δήμῳ. Φοίβου δὲ ἀδικίαν) ὃν ἤδη τοῦτο. φησὶ μὲν γὰρ, οὐ κατηγορήσειν τοῦ θεοῦ, ὅμως γε μὴν ὕστερον ὑπὸ τῆς πατήσας καταβοᾷ Απόλλωνος. καὶ δι' ὧν ἐδόκει μὴ κατ' αὐτοῦ λέγειν, διὰ τούτων ἐλέγχεται

Universidad de Deusto
Biblioteca

αὐτὴ κατηρρύσα. τὸ δ' ἀκόλουθον ἰών. ὁ δ' Ἀπόλλων, ὃν ἄδικος μὲν, ὅμως πείθει Ὀρέστην ἀποκτεῖναι τὴν μητέρα. θεὸς οὐχ ἅπαντας δὴ τὴν εὐκλειαν φέρειν εἴρηκεν, ἐπειδὴ οἱ μὲν ἐπήνεσαν αὐτὸν, οἱ δ' οὔ. Οἷα δὴ γυνὴ) ὡς ἀσθενὴς ἀδυάτου ἡ γυναικεία φύσις μεταλαβεῖν φόνου. ἡ γὰρ κεκοινώνηκε τοῦ φόνου ἡ Ἡλέκτρα, ὡς καὶ Ὀρέστης φησί. σὺ μὲν γὰρ ἐπένθησας, τὰ δ' ἔργα ἐμοί. ζητεῖται δὲ, τί δήποτε ἀπωτέρω παρθένον ἑαυτῷ εἰρηκυῖα, ὅπου φησὶν, ὧν δ' ἕκατι παρθένῳ λέγειν οὐ καλὸν, ἐνταῦθα γυνᾶικα ἑαυτὴν λέγει. λεκτέον δ', ὡς οἷα δὴ γυνὴ πρὸς τὸ φιλυκὸν φῦλος σκοπουμένη, ὡς οὐδὲν μὲν ἔπραξεν. ἀλλὰ δοῦπον, ὅσον αὐ γυνή πης φράσοιτο. Οἷα δὴ γυνὴ) ὡς γυνὴ συμβουλεύσασα, πρᾶγμα παρεμείνασα, ὑπομνήσασα τὸ παρὸν, οὐκ αὐτόχειρ γέγονε τῇ μητρὶ, ἀλλὰ λόγοις παρώρμησε κατ' αὐτῆς τὸν ἀδελφόν. ἴσως δὲ δεῖ τὸ οἷα δὴ γυνὴ, παρονειδίζει τῇ μητρί. οὐκ εἶπεν γὰρ αὐτόχειρ γέγονε τοῦ Ἀγαμέμνονος, οὐ κεῖ γυναῖκα. Πυλάδης θ' ὁς) Φώκης παῖδες, Κρίσσος καὶ Γαλαξίδης. πύτων ὁ Κρίσσος ἔκλισε δ' νῦν Κίρραν, τότε Κρίσσαν καλουμένην. ἐκ τοῦ αὐτοῦ δὲ Ἀντιφατείας τῆς Ναυβόλου, Σφόριος ἐγένετο. ἡ Ἀγυδάμεια καὶ Γυλάδης ὁ Κωνδραγόρας τῆς ἀδελφῆς Ἀγαμέμνονος. Ὀνομάζειν) ὀνομάζειν γὰρ αἰδοῦμαι θεὰς παῖ Ἐρινύς. οὐκ ὀνομάζουσι δ', ἀλλ' ἀφημιζόμενοι, θεὰς ἢ Εὐμενίδας καλοῦσιν. ὀνόματα δ' τῶν Ἐρινύων, Τισιφόνη, Μέγαιρα, καὶ Ἀλληκτώ. Ἀλλως. ὀνομάζειν γὰρ αἰδοῦμαι θεὰς Εὐμενίδας. πυτέσιν ὀλαδοῦμαι λέγειν, ὅν αἱ Εὐμενίδες, ἤγουν αἱ Ἐρινύες ποιοῦσιν αὐτὸν μαίνεσθαι, αἱ τοῦτον ἐξαμιλλῶνται καὶ ἐλαύνουσιν ἐν φόβῳ. ἔστι δ' τὸ σῆμα κεῖ τῶν θάλειψιν. ὁ γὰρ νυλαβεῖτο λέγων, εἴρηκεν. Ἀλλως. αἰδοῦμαι παῖ Εὐμενίδας λέγειν θεὰς, αἰεὶ τοῦ δυλαβοῦμαι λέγειν αὐτοῖς) τοῦ θείου φόβοις, ὡς κακῶν παρεκλικάς. Εἶτε δὲ τὸ ἐξαμιλλῶνται, ἐπειδὴ οἱ ἀγωνιζόμενοι θεὸς ἀλλήλους ἐν γυμνασίοις ἄνω καὶ κάτω τρέφονται τοῖς ἀγωνίσμασιν. Τροχηλατεῖ) καταπείγει. μετὰ τοῦ τροχοῦ καὶ δρόματων ἐλαύνει.

Εὐμενίδας, αἳ τόνδ' ἐξαμιλλῶνται φόβῳ.
Ἕκτον δ' δὴ τόδ' ἦμαρ, ἐξότου σφαγᾶς
Θανοῦσα μάτηρ, πυρὶ καθήγισεν δέμας· 40
Ὧν οὔτε σῖτα δι' ἀρὰ δέρης ἐδέξατο,
Οὐ λουτρὸν ἔδωκε χρωΐ. χλανιδίων δ' ἔζω
Κρυφθεὶς, ὅταν μὲν σαθμὰ κουφισθῇ νόσου,
Εμφρων δακρύει. ποτὲ δ' δεμνίων ἄπο
Πηδᾷ δρομαῖος, πῶλος ὡς ἀπὸ ζυγοῦ, 45
Εδοξε δ' Αργεῖ τῷδε, μήθ' ἡμᾶς στέγαις,

Eumenidas, quæ eum certatim perterrent)
Sextus hic dies, ex quo cæde
Moriens mater, purificata est corpus igne: 40
Intra quem neque cibum per collum accepit,
Neque lauacrum dedit corpori, sed intra vestem
Occultatus, quando corpus leuatum est morbo
Sana mente plorat: aliquando ex lecto
Saltat velox, sicut equus à iugo. 45
Decretum autem factum est Argis, neque nos tecto,

Ἐξότου σφαγᾶς) καὶ Ὅμηρος, ὅτι ὁ τὸν κτείνας, δαίμου πάφορ Ἀργείοισιν. αὐτῆμαρ δὲ οἱ ἦλθε. Καθηγίσεν] καθωσίωσεν, κέκαυται. ἀγνεία γὰρ ἐκάλεσε τὸν δεῖ πυρὸς φθορὰν ὃ σώματος. Καθήγισεν) κεκάθαρται· παῖπα γὰρ καθαίρει τὸ πῦρ. καὶ ἀγνὰ δοκεῖ εἶ) τὰ καμόμενα. τὰ δὲ ἄπεφα, μεμιασμένα. Ὧν οὔτε) ἀφ' ὧν, ἢ ἐξ ὧν οὐ ἡμέρων ἐκ ἔφαγον. ἐμφαίνει δὲ, ὡς θεσπιέχθη

ὡς θεσπιέχθη μὲν αὐτὸ πῶ τόμαι ἡ τροφή· ἀλλὰ καταπεῖν ἐκ ἐδυνήθη. Εδοξε δ' Αργεῖ] φανερὸν ὅτι ἐν Αργεῖ ὑποκειται ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος. Ὅμηρος δ' ἐν Μυκηνᾶις φησὶ τὰ βασίλεια Ἀγαμέμνονος. Στησίχορος δ' καὶ Σιμωνίδης, ἐν Λακεδαιμονίᾳ. τὸ δ' ἑξῆς, ἔδοξε δ' Αργεῖ τῷδε μήθ' ἡμᾶς στέγαις δέχεσθαι. θεὸς δ' τὸ πῦρ οὐδὲν αἰτιᾶται δῶκεν. ἔξω θεν οὖν ἀκουστέον τὸ ἐναύειν. καὶ ἔστι σῆμα Αἰτικὸν, μὴ πυρὶ ἐναύειν αἰτῇ τοῦ μήτε πυρὸς ἐναύειν. ἡ γὰρ τὸ δέχεσθαι θεὸς τὸ πῦρ ληπτέον.

Μὴ πυρὶ δέχεσθαι, μήτε θεσσφωνεῖν τινὰ
Ματροκτονοῦντας. κυρία δ' ἡδ' ἡμέρα,
Εν ᾗ δοίσῃ ψῆφον Αργείων πόλις,
Εἰ χρὴ θανεῖν νῶ λοῦσιμῳ πετρώματι, 50
Η φάσγανον θῆξαν τ' ἐτ' αὐχένος βαλεῖν.
Ελπίδα δ' δὴ τιν' ἔχομεν, ὥστε μὴ θανεῖν.
Ηκει γὰρ εἰς γῆν Μενέλεως Τροίας ἄπο,
Λιμένα δ' Ναυπλίειον ἐκπλήσας πλάτῃ,
Ἀκταῖσιν ὁρμεῖ, δαρὸν ἐκ Τροίας χρόνον 55
Αλαῖσι πλαγχθεὶς. τὼ δ' δὴ πολύστονον
Ελένην, φυλάξας νύκτα, μή τις εἰσιδὼν
Μεθ' ἡμέραν στείχουσαν, ὧν ὑπ' Ιλίῳ
Παῖδες τεθνᾶσιν, ἐς πετρῶν ἔλθῃ βολὰς,
Προὔπεμψεν εἰς δῶμ' ἡμέτερον. ἔστι δ' ἔσω 60

Neque igni recipere: & ne quis alloquatur
Matricidas. Hæc dies autem est dicta,
In qua ferent sententiam Argiui:
An oporteat nos mori lapidante saxo, 50
An acuto ense feriri collum.
Habemus autem quandam spem quòd non simus morituri.
Venit enim in patriam Menelaus ex Troia,
Implensque remo portum Nauplicum,
Applicat ad littus, longo tempore è Troia
Vagatus erratio nibus: & lugubrem 55
Helenam, obseruans noctem, (ne quis videns
Venientem interdiu, eorum quorum ad Ilion
Filij perierunt, veniat ad iactus lapidum)
Præmisit in nostram domum. est autem intus, 60

Η φάσγανον) κέκριται φησὶν ἡμᾶς πελθυτῆσαι. πόπερον δὲ ξίφει, ἢ λίθοις βληθέντας, σήμερον κρινοῦσι. Ναύπλιον] Ναύπλιος Αργεῖος ἀνὴρ, ναυπκῆς ἔμπειρος λιμένα κατασκευάσας, ἀφ' ἑαυτοῦ ἐκάλεσε Ναύπλιον. οὗ δὲ υἱὸς Ποσειδῶνος καὶ Αμυμώνης. ἢ ὅτι ἐν λεμῶνι διέτριβεν. ἐκ τοῦ τοῦ ὁμώνυμος αὐτῷ ὁ λιμών. Εκπλήσας πλάτῃ) ἤτοι τῷ ὁδὸν διαπεπερακὼς, ταῖς κώπαις τεσσαρμίζεται ταῖς ἀκταῖς. ὑπὸ δὲ τοῦ πλατοῦ τὰς ναῦς σημαίνει. Πλάτῃ δ', τὸ πλατὺ τῆς κώπης, ὃ μεθίεται εἰς τὸν θάλασσαν. Μήτις εἰσιδὼν) οὐκ ὀρθῶς νῦν ποιοῦσιν αὐτὸν τοῦ ὑποκειτῶν τεσσεισαρθυομένου. καὶ τὰ λάφυρα

Universidad de Deusto
Biblioteca

ωεσειαπορθόμθρα. ἀρρήτως γὰρ αὐτὴ νυκτὸς ἀπεστάλθαι φησί. τὰ δ' κ' τὸ δρᾶμα ἡμέρας ἐκπελεῖται.

Κλαίουσ' ἀδελφὴν συμφορᾶν τε δωμάτων.
Ἔχει δ' οὖν ἀλγέων ὠφελῆ ψυχήν.
Ἦν γὰρ κατ' οἴκους ἔλιπ', ὅτ' ἐς Τροίαν ἔπλει,
Παρθένον, ἐμῆ τε ματρὶ παρέδωκε τρέφειν
Μενέλαος ἀγαγὼν Ἑρμιόνην Σπάρτης ἄπο, 65
Ταύτῃ χαίρηθ', καὶ παυσάμενθ' κακῶν.
Βλέπω δ' πᾶσιν εἰσόδους, ποτ' ὄψομαι
Μενέλαον ἥκοντ'. ὡς τάχ' ἄλλ' ἐπ' ἀθενοῖς
Ῥώμης ὀχούμεθ', εἰ τι μὴ κείνου πάρα
« Σωθῶμεν, Ἄποικον χρῆμα, δυστυχῶν δόμος. 70
Ελε. Ὦ παῖ Κλυταιμνήστρας τε, καὶ Ἀγαμέμνονος,
Παρθένε μακρὸν δὴ μῆκος Ἡλέκτρα χρόνου,
Πῶς ὦ τάλαινα σύ τε, κἀκίγνητός τε σός,

Plorans ſororem, & calamitatem domus.
Habet tamen aliquod ſolatium dolorum:
Quam enim reliquit domi, quando ad Troiam nauigabat,
Virginem, matríque meæ alendam tradidit,
Eam Menelaus ducit Hermionen ex Sparta, 65
Hac lætatur, & obliuiſcitur malorum.
Conſiderabo autem totum acceſſum, an poſſim videre
Menelaum venientem: quia in reliquis exigua
Ope vehimur, niſi ab illo
« Seruemur. Miſera domus eſt res inops conſilij. 70
Hele. O filia Clytæmneſtræ & Agamemnonis,
Electra, virgo longo adulta tempore,
Quomodo ô miſera, tu, & frater tuus,

Συμφορᾶς τε δωμάτων) συμφορὰ οὐ μόνον ἡ δυστυχία, ἀλλὰ καὶ ἡ σωέλθυσις. ὡς ἔχει τὸ τῶ Σοφοκλέους, κἀπὶ συμφορᾶ χαίρηθ' ὡς, ἔρπει δάκρυον ὀμμᾶτ' ἄπο. Φοίβου δ' ἀδικίαν] τὸ δ' Ἀπόλλωνος κ' τὴ τρέπει κατηγορεῖν ἀδικίαν. πείθει δέ, αἰτῶ τὸ ἔπεισε τὸν Ὀρέστην κτεῖναι τὴν μητέρα, ἥτις ἐφόνευσεν αὐτὸν, τρόγμα δηλονότι τρεσπάξας. ὁ φέρον τρὸς ἅπαντας εὐκλέαν, καὶ καλὸν φήμην. ὅμως δ' ἀπέκλεινε πειθοῖς τοῦ θεοῦ. καὶ ἐγὼ μετέχον τὸ φόνου, καθὰ χωρὶς, δυτὶ σωεβούλθυσα. ὁ Πυλάδης δ', μετέχε δ' φόνου δηλονότι, ὃς σωέπραξεν ἡμῖν τάδε. Ἐντεῦθεν) ἥτοι ἐκ ἐκείνου σωβαίνει, καὶ συμμιγεῖς ὀλήμων Ὀρέστης. νόσῳ ἀγέλεια, ἥτοι μανία, νοσεῖ. Ο δὲ] αἰτὶ τὸ ὃς δὴ πεσὼν ἐν κοίτῃ κεῖται. ὁ φόνος γὰρ τῆς μητρὸς ἐλαύνει, καὶ πτοεῖ αὐτὸν μανίαισιν, ὑπὸ μανιῶν, τῶν Ἐρινύων δηλονότι. αἰδοῦμαι γὰρ ὀνομάζειν καὶ λέγειν θεὰς Εὐμενίδας, τὰς Ἐρινύας δηλονότι, αἳ βασανίσαι τόνδε διὰ φόβου, ἔκπυρ δ' ἡμαρ τόδε ὀξὺ δηλονότι, ἔξοπου σφαγῆς, καὶ διὰ σφαγῆς θανοῦσα ἡ μήτηρ ἐκαθάρθη τὸ δέμας διὰ τὸ πυρός. δι' ὧν ἡμερῶν ὅτε βοφλὴ ἐδέξατο διὰ τὸ λαιμοῦ, οὐ λουτρὰ ἔδωκε τῷ σώματι, ἥτοι οὐκ ἐνίψατο. Κρυφθεὶς δ' ἔστω τῷ ἱματίων, ὅταν μὴ κουφισθῇ τὸ σῶμα ἀπὸ τὴ νόσου, ἔμφρων θρόμβος δηλονότι, δακρύει. ποτὲ δ' ἀπὸ τῆς κοίτης πηδᾷ, καθὰ πῶλος ἀπὸ ζυγοῦ δρομαῖος, καὶ βαχύς. ἐκυρώθη δ' πῶς Αργείοις (τὸ τρεῖχον αἰτὶ τὸ τρεῖχρθμου) μήτε ἐν οἴκοις, μήτε ἐν θυσίαις,

δέχεσθ' ἡμᾶς ἵνα μὴ βοκτονήσωσι τας, μήτε τρεσαγορθύειν. Κυρία δὲ, ἥτοι ὠφελιμθρία, καὶ κεκυρωμθρία ἥδε ἡ ἡμέρα, ἐν ᾗ ἐξοίσει ἡ πόλις τῶ Αργείων τὴν ἐπίφασιν, εἰ τρέπει θανεῖν ἡμᾶς ἐν πετρώμασι λιθοβολησίμῳ. ἢ ξίφος ἀκονήσωσι τὰ ἵνα βαλεῖν ὅλῃ τῶ αὐχένος ἡμῶν δηλονότι. ἔχομθρ δὲ δὴ ἵνα ἐλπίδα, ὥς τε μὴ θανεῖν. ἥκει γὰρ ἀπὸ τῶ Τροίας ὁ Μενέλαος εἰς τὴ χθὼ τὴν ἑαυτῶ, δηλονότι εἰς τὴ πατρίδα. τὸ λιμθρα ὃ τὸν Ναύπλιον, τὸ ἀπὸ ἵνος Ναυπλίου ὅτω λεγόμθρον, δραγούσας κόπῃ ἐνελιμθρίσε τῷ αἰγιαλῷ ὅλῃ πολὺν χρόνον ὀκ τῶ Τροίας πλανηθεὶς. τὸ ὃ πολλῶν γεναμένων αἰτίαν Ελένην, τρεσέπεμψεν εἰς τὸν οἶκον τὸν ἡμέτερον, ὅλῃ τηρήσας νύκτα, ἵνα μὴ τις ἰδὼν προδοσθίλῃ κ' τὴν ἡμέραν ὧν οἱ παῖδες ἀπέθανον ἐν τῇ Τροίᾳ, λιθοβολήσῃ αὐτὴν ἔστι δὲ ἔστω κλαίουσα τὴν ἀδελφὴν, καὶ τὴν δυσυμίαν τῶν δωμάτων. ἔχει δὲ δὴ τινα ὠφελμυθίαν τῶν θλίψεων. ἐν γὰρ ὁ Μενέλαος ἀπὸ τῆς Σπάρτης ἀγαγὼν ἔλιπε κ' τοῖς οἴκοις, ὅτε ἔπλει εἰς τὴν Τροίαν, τῇ ἐμῇ τε μητρὶ παρέδωκεν αἰαρέφειν, τὴν παρθένον λέγω τὴν Ἑρμιόνην, ὅλῃ ταύτῃ χαίρει, καὶ ὅλῃ λήθεται τῶν δυστυχῶν. βλέπω δὲ πᾶσιν εἰσέλθυσιν, πότε ὄψομαι τὸν Μενέλαον ἥκοντα, ὅτε κ' τὰ ἄλλα ἐπ' ἀθενοῖς ῥώμης ὀχούμεθα καὶ φερόμεθα. ἐὰν μὴ σωθῶμθρ κατὰ τὴν παρ' ἐκείνου, ἄπορον χρῆμα ὑπάρχει δηλονότι ὁ δόμος ὁ δυστυχῶν. Ὦ παῖ Κλυταιμνήστρας) τὸ τρεσήκοντος ἤθους ἐξέπεσεν ὁ Εὐριπίδης. νῦν γὰρ τρεῖς τὸν ἀλλήλας βλέπουσι, καὶ αὐθῶς πάνυ, οὔτε ἀσπάζονται ἀλλήλας. ἅμα δὲ δυστυχεῖ τὴν Ηλέκτραν. καὶ λυπεῖ ὑπομιμνήσκουσα τὸ τῆς Κλυταιμνήστρας ὀνόματος, καὶ τρεσπάτουσα. ἀκολούθως δὲ καὶ τὸ δὲ δίδα πετμημθρόν. τὸ δὲ ἐξῆς μακρὸν δὴ μῆκος χρόνου παρθένε, ἥτοι πολλῶ χρόνῳ παρθενθυομθρη. τὸ τὸ ὃ καὶ ὑβείζουσα αὐτὴν φησὶν, ὡς αἰτίαν ἔχουσα, καὶ δίδα τὸ τε μὴ γαμουμθρη. παρεμφαίνει δὲ δίδα τὸ τύπου ὅτι ὁμοιείας νομίζει τέλος τὸν γάμον.

Τλήμων Ὀρέστης, μητρὸς ὁδε φονεὺς ἔφυ;
Προσφθέγμασι γὰρ οὐ μιαίνομαι σέθεν, 75
Εἰς Φοῖβον ἀναφέρουσα τὴν ἁμαρτίαν.
Καί τοι γένω γε τὸν Κλυταιμνήστρας μόρον,
Ἐμῆς ἀδελφῆς· ἐπεὶ τρὸς Ιλιον

Miſer iſte Oreſtes, eſt factus homicida matris?
(Non enim polluor tuo alloquio 75
In Phœbum transferens crimen.)
Lugeo Clytæmneſtræ fatum,
Meæ ſororis: quam poſtquam ad Ilion

Φονεὺς ἔφυ.) δέον ἔφυτε εἰπεῖν, ἐπειδὴ καὶ ἀμφότεροι τὸν φόνον εἰργάσαντο. ἡ μὲν βουλθυσαμθρη, ὁ δὲ τρᾶξας. ὁ δὲ εἰπὼν σύγε κασίγνητός τε σός, τρὸς τὸν Ὀρέστην ἀπέδωκε, ἵνα μὴ τῶ συμπαθῇ λαβεῖν ἀμφοτέρους δεικνύων βουλθυσαμένους τὸν φόνον. διὰ δὲ τῶ ἔφυ, μόνον τὸν Ὀρέστην εἰργασιθρόν. ἢ οὕτω δέον εἰπεῖν, πῶς ἔχει ὦ πάλαινα σύ τε, κασίγνητός τε σός· τλήμων Ὀρέστης. ὁ δὲ τὴν ὁρμὴν τῶ τρεσπάτου, ἤτοι τὸ ἔχει ἐάσας, ἐπειδὴ Ὀρέστης ἐφόνευσε τὴν μητέρα, τρὸς τῶν τὴν ἀπόδοσιν ἐποιήσατο. ἀγνοοῦντες δὲ πνες, τὸ ὅδε αἰτὶ τῶ ὅστις φασίν. ἔστι δὲ ὅδε διὰ μέσου δεικτικῶν. Εἰς Φοῖβον) καὶ τοῦτο πανούργως. ἁμαρτήσαν γὰρ τὸ θεῖον ἐμφαίνει ὁ ποιητὴς, ὡς καταψευσαμθρῶν αὐτῶ τῶ Απόλλωνος. Ην ἐπὶ τρὸς Ιλιον.) ἵνα ὁκ εἶδον ἀφ' οὗ εἰς τὴν Ιλιον ἔπλθυσα, διὰ μέσου γὰρ τὸ ὅπως ἔπλθυσα. εἶτα ὥσπερ αἰτίαν λέγουσα τῶ πλοῦ, θεομανεῖ πότμῳ φησὶ. αἰτὶ τῶ ὑπὸ εἱμαριθρῆς μανεῖσα, ἢ μοίρᾳ θεοῦ μανεῖσα. Αλλως. ἵνα ὁκ εἶδον ἀφ' οὗ τρὸς Ιλιον ἔπλθυσα. εἰ δὲ θέλεις γνῶναι ὅπως ἔπλθυσα, γίνωσκε ὅτι θεομανεῖ πότμῳ. κρύπτει δὲ τὴν μοιχείαν, καὶ ὑπὸ βίας δαίμονός τνος ἦχθαι εἰς Τροίαν φησὶν. Ὦ παῖ Κλυταιμνήστρας.) ὦ θύγατερ τῆ Κλυταιμνήστρας καὶ τῶ Αγαμέμνονος παρθένε ὅτι μακρὸν δὴ μῆκος χρόνου, πῶς σύ τε ὦ πάλαινα, ἔφις δηλονότι. κ' κοινοῦ ὁ σός τε κασίγνητος Ὀρέστης, οὕτως ἔφυ καὶ ἐγθύετο φονεὺς τῆς

μητὸς. τῆς προσφθόγματος γὰρ σου, ἤγουν τῇ
φωνῇ σε ὁμιλίᾳ οὐ μαίνομαι, ἀναλαβοῦσα τὸν
φόνον εἰς τὸν Ἀπόλλωνα. καὶ τὸν θρῆνον τὸν θάνατον τῆς Κλυταιμνήστρας τῆς ἐμῆς ἀδελφῆς,
ἣν ἀφ' οὗ ἔπλευσα πρὸς τὴν Ἰλιον, ὅπως δὲ καὶ
πῶς ἔπλευσα, ἀπὸ μιᾶς ὁδοῦ θείας, οὐκ εἶδον. στερηθεῖσα δὲ τῆς ἀδελφῆς, θρῆνῶ τὰς τύχας, καὶ
τὰς δυσυχίας. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἡ αὐτὴ Ἡλέκτρα παρ'
Ὁμήρῳ Λαοδίκη θρῆνται. ἡ κῆ τόπον διωνυμίας Ἠλέκτρα ἐκλήθη. διὰ τὸ κατ' ὄψιν ἠλεκτρῶδες καὶ χρυσοειδές· ἢ κῆ τὸ λόγον ἐνὰ σκώμματος, διὰ τὸ πολὺ χρόνον ἄλεκτον μεῖναι χάριν Κλυταιμνήστρας. ὃ δὴ καὶ Εὐριπίδης νῦν

Ἔπλευσ', ὅπως δ' ἔπλευσα θεομανεῖ πότμῳ,
Οὐκ εἶδον. ἀπολειφθεῖσα δ', αἰαῖ, τὰς τύχας. 80
ΗΛ. Ἑλένη, τί σοι λέγοιμ' ἄν, ἄγε παρεοῦσ' ὁρᾷς,
Ἐν συμφοραῖσι τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον;
Ἐγὼ μὲν ἄυπνος, πάρεδρος ἀθλίῳ νεκρῷ,
Νεκρὸς γὰρ οὗτος οὕνεκα σμικρᾶς πνοῆς,
Θάσσω. τὰ τούτου δ' οὐκ ὀνειδίζω κακά. 85
Σύ δ' εἶ μακαρία μακάριός θ' ὁ σὸς πόσις,
Ἥκετον ἐφ' ἡμᾶς ἀθλίως πεπραγότας.
Ελε. Πόσον χρόνον δὲ δεμνίοις πέπλωχ' ὅδε;

Ele. Nauigaui, [quocunque modo nauigaui irato fato)
Non vidi, ſed priuata ea, lugeo calamitatem. 80
Helena, quid tibi dicam, quæ præſens vides
In calamitatibus eſſe poſteritatem Agamemnonis?
Ego quidem inſomnis, aſſidens miſero mortuo:
(Eſt enim iſte mortuus, præter exiguum halitum)
Aſſideo, non exprobro illi mala. 85
Tu es beata, & tuus maritus beatus,
Veniſtis ad nos miſerrimos.
Hele. Quàm longo tempore iacet iſte in lecto?

Τί σοι λέγω) ἡ χρεία διηγήσασθαί σοι ἃ ἔλυσα ὁρᾶς; ἢ δὲ ὁρᾶς; ὃν συμφορᾶς τὴν Ἀγαμέμνονος γόνον. δῆλον δὲ ἔτι οὐ τὴν Ὀρέστην μόνον λέγει, ἀλλὰ καὶ ἑαυτὴν Ἀγαμέμνονος γόνον. τοῦτο δὲ δύο δὴ καὶ ἡ Ἑλένη ἐπύθετο λέγουσα, πῶς ὦ πάλαιστα σύ τε κασίγνητός τε σὸς. εἰκότως οὖν καὶ αὐτὴ ἐπάλλετο τὴν ἑαυτῆς ἄυπνον δυσδαιμονίαν, καὶ τὴν Ὀρέστου νόσον. τὴν ἀπώλειαν δὲ ἑνὸς ἐδήλωσεν ὀνόματος. ἐν Ὀρέστης γὰρ χρυσόμφαλος ὅτι ἡ τοῦ παιδὸς κατέφυγε φιλότητα. Ω Ἑλένη τί λέγοιμι ἄν σοι, ἄγε, ἥτις σὺ παροῦσα ὁρᾶς τὸν γόνον, ἥτις τῆς παῖδας τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐν συμφορᾶς. ἐγὼ μὲν ἄυπνος πάρεδρος θάσσω, αὐτὴ τοῦ θανάσιμοι ἀθλίῳ νεκρῷ. νεκρὸς γὰρ ἐστὶ χάριν μικρᾶς αἰαπνοῆς, τουτέστιν ἐγὼ ὅτι νεκροῦ, διὸ ὀμικρὰν ἔχει πνοὴν, τὰς πύπου ἢ δυσυχίας οὐκ ὀνειδίζω. σὺ ἢ εἶ μακαρία, μακάριός τε ὁ σὸς πόσις Μενέλαος. ἥκετε εἰς ἡμᾶς ἀθλίως δυσυχήσαντες. Πόσον χρόνον) ὅτι πόσον δὲ χρόνον

πέπλωκώς κεῖται, ὅδε ἐν τοῖς δεμνίοις. Ἀφ' οὗ καιροῦ διεφθάρη τὸν τῆς μητὸς φόνον.

ΗΛ. Ἐξ οὗπερ αἷμα γηγενὲς κατέκλυσεν.
ΕΛ. Ὦ μέλεος· ἡ τεκοῦσά θ', ὡς διώλετο. 90
ΗΛ. Οὕτως ἔχει τάδ', ὡς τ' ἀπείρηκ' ἐν κακοῖς.
ΕΛ. Πρὸς θεῶν, πιθοῦ μοι τοῦ παρθένε;
ΗΛ. Ὡς ἄχολός γε συγγένου παρεδρίᾳ.
ΕΛ. Βούλῃ τάφον μοι πρὸς κασιγνήτης μολεῖν;
ΗΛ. Ματρὸς κελεύεις τῆς ἐμῆς, τίν' χάριν; 95
ΕΛ. Κόμης ἀπαρχὰς, καὶ χοὰς φέρουσ' ἐμάς.
ΗΛ. Σοὶ δ' οὐχὶ θεμιτὸν πρὸς φίλον στεῖχον τάφον;

Ele. Ex quo conſumpſit maternum ſanguinem.
Hel. O miſer, & mater quæ periit. 90
Ele. Sic habet res, vt deſperauerim in malis.
Hel. Per deos ô virgo obtemperes mihi in aliqua re.
Ele. Atqui ſum occupata aſſidendo fratri.
Hel. Vis mihi accedere ad ſepulchrum ſororis?
Ele. Meæ matris dicis: quam ob cauſam?
Hel. Ferens primitias comæ meæ, & meas inferias. 95
Ele. An tibi non eſt fas ire ad cognatæ ſepulchrum?

Ἐξ οὗπερ αἷμα) οὐ πρὸς τὴν πεῦσιν ἀπεκρίνατο. ἡ μὲν γὰρ ἤρετο ὑπὸ ποίου χρόνου νοσεῖ. ἡ δ' εἶπεν, ἐξ οὗ ἡ μητέρα αἰεῖλε. ὅπερ δὴ πάλιν ὁμοίως ἄδηλόν ὅτι τῇ Ἑλένῃ. Αἷμα γενέθλιον) γηγένθλια, πᾶσα ἡ ἐν γηγενοῦς τινὸς πλυθῇ ἑορτή. ὥσπερ γαμήλια, ἡ ἐν γάμῳ. καὶ ἐγκαίνια, ἡ ἐν ἐγκαινισμῷ. κῆ ταῦτα λέγεται καὶ κρόνια, ἡ ἑορτὴ τοῦ Κρόνου. καὶ διάσια ἡ τοῦ Διός. καὶ Τιτάνια, ἡ τῶν Τιτάνων. καὶ ἄλλα. ἐνταῦθα δὴ γηγένθλιον αἷμα λέγει, αἰτὶ τοῦ μητρῴου, ὑπὸ τῆς γηγενοῦς μετάγον τὸν λόγον ὅθεν τὴν αἰτίαν τῆς γηγενοῦς, ἤτοι τὴν μητέρα. Ω μέλεος, ἄθλιος ἄνθρωπος, ὅτι τὴν μητέρα αἰεῖλε. κακείνη, ὅτι ὑπὸ παιδὸς αἰρεθῇ, μελέα τυγχάνει. τὸ δὲ ὡς αὐτὴ τοῦ πῶς, ἢ ὅπως. Πρὸς θεῶν) ἕνεκα τῶν θεῶν καταπειθεῖς αὐ ἐμοὶ κατά τι ὦ παρθένε; Ὡς ἄχολός γε λίαν ἄχολος εἰμὶ, χολῆς ἐστερημένη. ἀχολοῦμαι, ἤτοι θελγοῦμαι τῇ πρεσβείᾳ τοῦ ἀδελφοῦ. Πρεσβεία, ἡ πρεσβήμησις, καὶ ἡ πρεσβεία καθέδρα. πρεσβεία δὲ, ἡ δόξιμος καὶ δίωνυμος ἀχολία. Ἄλλως, τοῦτο σοι φησὶ πειθοῖμι, ὁ μὴ ἀπαχολήσῃ με τῆς πρεσβείας τοῦ ἀδελφοῦ, τουτέστιν εἰ μὴ τὸ κελεύσμενον πρὸς σοῦ χωρεῖ με τοῦ ἀδελφοῦ, οὐ πίσομαι, εἰ ἢ οὐ χωρεῖ, πείσομαι. ἢ ὅτι παντελῶς ἀπαρνεῖται τὴν ὑποστάσιν, πυτέστιν οὐ πείθομαί σοι. ὅτι ἄχολός εἰμι τῇ πρεσβείᾳ τοῦ ἀδελφοῦ. ἵν' ἢ τὸ ὡς, αὐτὴ δ' ὅτι. ἔνοι ἢ λείπειν φασὶ τὸ μὴ, ἵν' ἢ εἰρωνεία, ἵν' ἢ πείθομαί σοι ὅτι μὴ ἄχολος εἰμὶ τῇ δ' ἀδελφοῦ πρεσβείᾳ. ἄχολος γὰρ ἐῶν. πῶς σοι φησὶ πειθοῦ ἀχολουμένῃ τῇ νοσοκομίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ. ἵν' ἢ, ὡς χολῶν ἄγουσα. ἵν' ἢ ἐρωτηματικόν. Βούλει] βούλει ἀπελθεῖν πρὸς τὸν τάφον τῆς ἀδελφῆς μου; ἀπλούστερον αὐτῇ διαλέγεται, ὅθεν μᾶλλον δεῖται αὐτῆς. ἐνταῦθα ἢ φυλάττεται, καὶ μητρὸς εἰπεῖν σῆς, ἵνα μὴ δόξῃ ὀνειδίζειν αὐτῇ. δεῖ γὰρ ἢ κολακευτικὸν τὸ δέομενον. Τῆς ἐμῆς μητρὸς κελεύεις πίος χάριν. νῦν μητέρα αὐτὴν ἐκάλεσε, δεικνῦσι ὅτι οὐδὲ τὴν πρὸς τὴν λοιδωρίαν προσήκατο. καὶ τάχα διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς ἐχθρᾶς μητρὸς παραιτεῖται τὴν αἴτησιν. ἀλλ' ἡ μὲν κολακεύουσα συγγενικῷ ὀνόματι ἐχρήσατο. ἡ ἢ παραιτουμένη τὴν κολακείαν, εἶπε μητρὸς τῆς ἐμῆς. Κόμης ἀπαρχὰς] φέρουσα ἀπαρχὰς τῆς κόμης, καὶ χοὰς, καὶ θυσίας ἡμᾶς. Ἀπαρχὴ ἐλέγετο οὐ μόνον τὸ πρῶτον τῇ πάξει, ἀλλὰ καὶ τὸ πρῶτον τῇ ἡμῇ, ὅθεν καὶ ἀπαρχὰς καρπῶν προσῆγον εἰ πα-

Universidad de Deusto
Biblioteca

λαμοὶ, καὶ ὠνόμαζον, τὰ κρείσσονα ὀκλεγόμενοι. καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὰς θυσίας ἐπέλουν ὅσὶ τοῖς πθνεῶσιν οἱ παλαιοὶ, καὶ ἀπαρχὰς ὠκάλουν. Σοφὴ δ' οὐ θεμιτὸν] σοὶ δ' οὐχὶ θεμιτὸν, ἀπὸ τοῦ δύναται ἔρχεσθαι πρὸς τὸν φιλόμβρον τάφον, ἐκ ὧν καιρῷ παρρησιάζεται ἡ Ηλέκτρα, καίτοι πρὸ ὀλίγου φάσκουσα ἐλπίδα ἔχειν εἰς τὸν Μενέλαον. εἰ μὴ οὖν ἐν ἐρωτήσει ὁ λόγος, μετοιωπτρός ὄδιν. ἐὰν δ' ἑτέρως, ἀπικρὶς ὀναγῆ, καὶ μὴ ἀξίαν οὖσαν πρὸς πελάζειν τῷ τάφῳ τῶν Ελλήνων ἀποδείκνυσι, διὰ τὰ πεπραγμένα αὐτῆς τοῖς φίλοις.

Ελ. Δεῖξαι γὰρ Αργείοισι σῶμ' αἰσχύνομαι·
Ηλ. Οὐ γὰρ φρονεῖς δίκαια, τότε λιποῦσ' αἰδοῦς δόμους.
Ελ. Ορθῶς ἔλεξας, οὐ φίλως δέ μοι λέγεις. 100
Ηλ. Αἰδὼς δὴ τις ἐς Μυκηναίους ἔχει;
Ελ. Δέδοικα πατέρας τοὺς ὑπ' Ιλίῳ νεκρούς.
Ηλ. Δεινὸν γὰρ Αργεῖ τ' αἰσχρὸν καὶ σέμα σόμα.
Ελ. Σὺ νῦν χάριν μοι τὸν φόβον λύσασι δός.
Ηλ. Οὐκ ἂν δυναίμην ματρὸς εἰσβλέψαι τάφον. 105
Ελ. Αἰσχρόν γε μὴν τοι πρέσβυν φέρειν τάδε.
Ηλ. Τί δ' οὐχὶ θυγατρὸς Ερμιόνης πέμπεις δέμας;
Ελ. Εἰς ὄχλον ἕρπειν παρθένοισιν οὐ καλόν.

Hel. Erubesco ostendere corpus Argiuis.
Ele. Serò rectè sapis, cùm tunc inhonestè reliqueris domum.
Hel. Rectè dixisti, sed mihi non amanter. 100
Ele. Quis pudor habet te inter Mycenæos?
Hel. Metuo patres illorum qui mortui sunt ad Ilium.
Ele. Atrociter proclamaris passim per omnium ora Argis.
Hel. Tu nunc soluens metum, præstes mihi hoc officium.
Ele. Non possum intueri matris sepulchrum. 105
Hel. Turpe est ancillam ferre hæc.
Ele. Cur non mittis filiam Hermionem?
Hel. Non est honestum virginibus venire in publicum.

Δεῖξαι γὰρ) οὐ θεμιτὸν δηλονότι. αἰσχύνομαι γὰρ δεῖξαι τὶ σῶμα, αὐτὴ τῶ ἐμαυτοῦ τοῖς Αργείοις. Οὐ γὰρ] ὀψὲ τῶ χρόνου, αὐτὴ τὸ μόλις πανοῦ φρονεῖς θὶ ὅτε ἀφεῖσα τοὺς δόμους αἰσχρῶς. Ορθῶς ἔλεξας) ἀληθῶς εἶπας, οὐ λέγεις δὲ φιλικῶς ἐμοί. Αἰδὼς δέ] τὶς δὲ δὴ αἰδὼς ἔχει σε ἐς τοὺς Μυκηναίους; αὐτὴ δ', ἵνα αἰδὼ ἔχῃς εἰς τοὺς Μυκηναίους. Δέδοικα) τοὺς πατέρας τοὺς νεκρῶν τοὺς πεσόντων ὑπὸ τὴν Τροίαν. Δεινὸν γὰρ Αργεῖ) δεινὸν γὰρ αὐτὴ τὸ χαλεπῶς αἰσθοῦσα καὶ αἰσχρὸν τὴν τοῦ Αργείου, αὐτὴ τὸ τοῖς Αργείοις. δεῖξε σῶμα, ἤτοι δεῖξε τοὺς τραύματα ἅπαντων. τὸ αἰσθοῦ πρόσωπον δεῖ δυτέρου παθητικῶς δεῖξε πως, αὐτὸ τὸ καθοῦ. ὁ δὲ τοῖς, δεινῶς γὰρ δεῖ τὸ σῶμα τοῦ Αργείων αἰσθοῦ. Σὺ νῦν] σὺ δὴ λύσασα τὸν φόβον, δὸς ἐμοὶ χάριν. Οὐκ ἂν δυναίμην βλέψαι εἰς τὸν τάφον τῆς μητρός. Αἰσχρὸν γε μὴν τοι) ὅμως ἀπρεπὲς καὶ ἄχθος τοῦ δουλίδας φέρειν τάδε. Τί δ' οὐχὶ θυγατρὸς) διὰ τὶ πέμπεις τὸ δέμας τῆς Ερμιόνης, τρόπῳ ἀποφρατικῶς, αὐτὴ τὸ τοῦ Ερμιόνου. Εἰς ὄχλον ἕρπειν] οὐ καλόν ὅτι δηλονότι τοῖς παρθένοις, βαδίζειν εἰς τὸ πλῆθος. εἴπερ τὶς, τὸ οὖν τοῖς τελείαις τὸ καλὸν ἐστὶν οὖν εἰπεῖν ὅλα ὃν Σπάρτῃ εἰώθασι γυμνάζεσθαι αἱ γυναῖκες καὶ παρθένοι. ὥστε δέδοται μὴ παρθένοις εἰς ὄχλον ἕρπειν, οὐ μὴν καθόλου, ἀλλ' ὅτι ὠεσωμένοις τραύμασιν· ἢ καινοφορούσαις, ἢ γυμναζομέναις, οὐ μὴν ἀπλῶς τραυματευομέναις. Αλλως. τοῖς νεανίσιν, οὐ γὰρ τοῖς ἀγόμοις. ἄγαμος γὰρ ἡ Ηλέκτρα. παρθένος τὸ ὄδιν ἤτε ἀμιγὴς καὶ ἡ ἀπὸ ἡβῶσα. ἢ πάλιν κακόνοος, οὐ παρθένον δεῖ-

ξαι βούλεται τὴν Ηλέκτραν, ὅτι οὐκ ἐπίσθησα αὐτῆ.

Ηλ. Καὶ μὴν ὅσοι γ' αὐ τῆ πεθνηκυίᾳ τροφαί.
Ελ. Ορθῶς ἔλεξας, πείθομαί τοι κόρη, 110
Καὶ πέμψω καί γε θυγατέρα. οὐ γὰρ τοι λέγεις.
Ω τέκνον ἔξελθ' Ερμιόνη δόμων πάρος,
Καὶ λαβὲ χοὰς τάς δ' ἐν χεροῖν, κόμας τ' ἐμάς.
Ελθοῦσα δ' ἀμφὶ τὸν Κλυταιμνήστρας τάφον,
Μελίκρατ' ἄφες γάλακτος, οἴνωπόν τ' ἄχνην, 115
Καὶ στᾶσ' ἐπ' ἄκρου χώματος, λέγον τάδε·
Ελένη σ' ἀδελφὴ ταῖσδε δωρεῖται χοαῖς,
Φόβῳ τρόσελθεῖν μνῆμα σόν, ταρβοῦσά τε
Αργεῖον ὄχλον· οὐ μόλοι δ' ἀνωγέ νιν,
Εμοί τε, καὶ σοὶ, καὶ πόσει γνώμην ἔχειν, 120

Ele. Atqui soluueris gratiam pro nutricatione mortuæ.
Hel. Rectè dixisti, obtempero tibi puella, 110
Et mittam filiam: rectè enim sic dicis.
O filia Hermione exi ante ædes,
Et cape in manus has inferias, & meas comas:
Et veniens ad Clytæmnestræ sepulchrum,
Dimitte ibi mel cum lacte mixtum, & vini spumam, 115
Et stans in summo tumulo dicas ista:
Helena soror donat te his inferiis.
Cùm non ausit ad tuum monimentum accedere, metuens
Argiuam turbam. & iube ipsam propitiam
Mentem habere mihi, & tibi & marito, 120

Καὶ μὴν] αὐτὰ πεδοῖ τὰ αἰσθοῦσαι τῆ πεθνηκυῖα. Ορθῶς ἔλεξας) πείθομαί τὸ ὦ κόρη σοί. καὶ πέμψω τὴν θυγατέρα. οὐ γὰρ καὶ καλῶς λέγεις. ὦ τέκνον Ερμιόνη ἔξελθε ἔμπροσθεν τῶν δόμων. καὶ λάβε ἐν ταῖς χερσὶ τάς δὲ τὰς χοὰς, καὶ τὰς ἐμὰς κόμας. ἀπελθοῦσα δὲ εἰς τὸν τάφον τῆς Κλυταιμνήστρας, ἄφες τὰ μελίκρατα τὸ γάλακτος, ἤτοι τὰ ἀπὸ μέλιτος καὶ γάλακτος κεκραμένα, τὴν ἄχνην τὸ καὶ τὸν οἴνωπον, ἤτοι τὸν λεπόπατον τὸ δὲ οἶνον. καὶ στᾶσ' ὅτι τὸ ἄκρου χώματος, ἤτοι ὅτι τὸ ἄκρου τὸ τάφου, λέγον τάδε. ἡ ἀδελφὴ ἡ Ελένη δίδοσθαι σε ταῖσδε ταῖς χοαῖς, φόβῳ, ἀπὸ τὸ φόβου τὸ ἐπελθεῖν εἰς τὸν μνῆμα· φοβουμένη τὸν ὄχλον τῶν Αργείων. προσκαλεῖ δὲ αὐτὴν ἔχειν γνώμην εὐμενῆ, καὶ τραῖαν ἐμοί τε καὶ σοὶ, καὶ τῷ πόσει τῷ ἐμῷ. τοῖς τὰ θλίοις τοῖσδε, ἤγουν τῷ Ορέστῃ, καὶ τῇ Ηλέκτρᾳ. οἷς ἀπωλέσεν ὁ θεός, ἤτοι ὁ Απόλλων. ἃ δὲ κομοῦς ὀρμόδιος δηλονοῦν ἐνεργεῖν εἰς τὴν ἐμὴν ἀδελφὴν, δωρήματα τῶν νεκρῶν, ἅπερ τα ὑπογραφοῦ. ἄπιθι ὦ τέκνον μου, ἀπὸ τοῦδε, καὶ δοῦσα χοὰς τῷ τάφῳ, λίαν τάχιστα μέμνησο τῆς εἰς τοὐπίσω ὁδοῦ. Οἴνωπόν τ' ἄχνην) τὸν λεπόπατον οἶνον λέγει, οἱονεὶ κορυφὴν. ὅταν γὰρ ὅτι χέωσι ὁ οἶνος τῷ ὀκ μέλιτος καὶ γάλακτος κράσαι, ἱππολαίως κεῖται. Αλλως. ἐμφαίνει τὴν τὸ οἴνου δαψιλῆ ῥύσιν διὰ τῆς ἄχνης ἐσήμανε. τοῦτο δὲ ὅτι τῶν κυμάτων εἴρηται. ἀποβύει δὲ ἁλὸς ἄχνη. οἱ δὲ κυρίως τὴν οἰνόχοα βίχα φασί. λάχνη γὰρ ἡ θρὶξ, ἄχνη δὲ τὸ λεπτὸν μέρος ὁ καπνὸν τὶς οὐ δύναται οἱωνεὶ ἀέχνη τὶς οὖσα. Τοῖς δὲ δωρεῖται χοαῖς) δωρεῖται, τὸ παρέχω, ἀπὸ δο-

Universidad de Deusto
Biblioteca

ζικῆς εἰς αἰζιαπκλὼ ἔχῃ τὶὼ σωτηξιν. ὡς τὸ μαι, καὶ φιλοφρονᾶ. ἀπὸ αἰπαπκῆς εἰς δοπκλὼ,
δωροῦμαί σοι χρήματα. Δωροῦμαι ᾗ τὸ δεξιῦ- ὡς τὸ δωροῦμαι τὸν φίλον χάριν λογικᾶς.

Τοῖν τ' ἀθλίοιν τοῖνδ', οἷς ἀπώλεσε θεός.
Α δ' εἰς ἀδελφὸν καιρὸς σκοπεῖν ἐμὸν,
Απανθ' ὑπαρχοῦ νερτέρων δωρήματα.
Ιθ' ὦ τέκνον μοι σπεῦδε, καὶ χρὰς τάφῳ
Δοῦσ', ὡς τάχιστα τῆς πάλιν μέμνησ' ὁδοῦ. 125

Ηλ. Ω φύσις, ἐν ἀνθρώποισιν ὡς μέγ' εἶ κακὸν,
« Σωτήριόν τε τοῖς καλῶς κεκτημένοις.
Εἴδετε παρ' ἄκρας ὡς ἀπέθριξε τρίχας,

Et istis duobus miseris quos perdidit Deus:
Et quæ oportet me facere erga sororem mortuam,
Omnia promitte dona inferorum.
Abi ô filia, propera, & inferiis sepulcro
Datis, quàm celerrimè memineris reditus. 125

Ele. O natura, quàm magnum es malum inter homines,]
« Et salutaris iis qui sunt consecuti bonum.
Videte quomodo præcidit extremos pilos,

Τοῖν τ' ἀθλίοιν τοῖνδε) καὶ αὐτῶν μέμνηται, ἵνα μὴ δόξῃ παντελῶς λιθοκάρδιος εἶναι), ὅμως μετὰ δρᾶς. τὸ γὰρ οἷς ἀπώλεσε θεὸς, δοκεῖν συναχθομένη λέγει, παρουργῶς δὲ ἐμφαίνει, ὅτι καὶ θεοῖς ἀπηχθόμενοι εἰσίν. οὐ γὰρ ἀπολύει εἶπεν, ἀλλὰ ἀπώλεσεν. ὡς ἐγνωσμένης ἤδη τῆς παρὰ θεῶν διεμφείας. Α δ' εἰς ἀδελφὸν] ἃ δὲ νενόμισται τοῖς νεκροῖς ποιεῖν, ταῦτα κἀμὲ ὑπηρετεῖ εἰς τὴν ἀδελφὴν ποιεῖν. Αλλως. ἅπαντ' ὑπηρετεῖ τὰ νεκρῶν δωρήματα, ἃ δικαίως εἰς ἀδελφὸν σκοποῦν ἐμὲ ὑπηρετεῖ. Αλλως. ἃ δὲ δωρήματα τῶν κάτω, πυτίστι θεσσήκοντα τῆς κάτω, καιρὸς ὅτι δηλονότι δρόμος ἐνεργεῖν ἐμὲ εἰς τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν, ἅπαντα ὑπηρετεῖ. Ω φύσις ἐν ἀνθρώποισιν. ἰδοῦσα ἡ Ηλέκτρα τὴν Ελένην πεμπτῶν μὲν ἄκρας τὰς τρίχας, στέζουσαν δὲ τὸ θεόθεν κάλλος, ἀποπίνεται θεὸς τὴν φύσιν. καὶ λέγει ταύτην εἶναι) σωτήριόν τε τοῖς κεκτημένοις καλῶς αὐτὴν, καὶ βλαπτικὸν τοῖς μὴ ὄντως. καὶ ἡ Ελένη φυσικῶς οὖσα κακὴ, εἰ καὶ ἔδοξε πάσας τὴν ἀδελφὸν θρηνεῖν, καὶ δι' ἃ τὸ ἀποκεκοφέναι τὰς τρίχας. ἀλλὰ παρεύρηται τὴν πεποιηκέναι λέγει. ἐξ ὧν ἄκρας αὐτὰς ἔπεμψε τοῦτο πιστωσαμένη. εἰ γὰρ καὶ ἀλήθειαν ἐθρήνει, πάντα τὴν πλόκαμον ἔδει πεμεῖν. τὰ ταῦτα μὲν οὕτως. οἱ δὲ λέγοντες φύσιν τὸ κάλλος, ὅμοι δοκοῦσι λέγειν θύλοφρς. τὸ δ' ἔστιν ἡ πάλαι γυνὴ, ἡ κατὰ μορφὴν νοητὸν, ἡ αὐτὴ ὅτι τὰ ὄντα, ἥλις καὶ τοῦ θεᾶσθαι τὰς τρίχας ἀποκόψαι. καὶ οὐδὲ ὁλοσῶν ἠλάπωτα τὸ κάλλος αὐτῆς. ἡ τὰ κατὰ τὴν θεαίρεσιν, ὅτι αὐτὴ ὅτι τὰ ὄντα, ἥλις καὶ τοῦ θεᾶσθαι, ἤτοι ἡ σεσωφρόνισται. Ω φύσις καὶ κάλλος, λίαν εἶ μέγα κακὸν ἐν τοῖς ἀνθρώποις, καὶ σωτηρῶδες τοῖς καλῶς κεκτημένοις καὶ ἔχουσιν. εἰδέτε πῶς καὶ τὰς ἄκρας ἀπέκοψε τὰς τρίχας, στάζουσα καὶ φυλάττουσα τὸ κάλλος. ἔστι δὲ ἡ πάλαι γυνὴ, ἤτοι κακὴ, τυπέστιν οὐ μεταβλήθη. εἰδέ σε μισήσαν οἱ θεοὶ, ὅτι ἀπώλεσας ἐμὲ, καὶ πόνδε, ἤγουν τὴν Ορέστην, τὰ πᾶσαν τὴν Ελλάδα. φεῦ, πάλαινα ἐμὴ ἐγώ. αὖθις τοῦ χαίρειν ταῖς θεσφιλεῖς θρηνήτειαι τοῖς ἐμοῖς θρηνήμασιν, ἵνα μεταβαλεῖν τοῦ ὕμνου τόνδε ἱρεμοῦντα. τὸ ἐμὸν δὲ ὄμμα ἀκτακῆναι ποιήσουσι δι' δακρύων, ὅταν ὁρῶ τὴν ἀδελφὸν μαινόμενον. Εἴδετε παρ' ἄκρας) αὐτὰ δὲ ἴδοι τὶς ἄν, ὡς τὸ φαίνεσθαι ἀκόπτον ἐν ἔμφασι, τὰ τὸ ἔνθ' ὂν αὐ βρίζονται ἴδης. ἔνιοι δὲ φασὶ τὰς δμωσὶ ταῦτα λέγειν. οἱ δὲ θεὸς τὸ θεᾶσθαι, ὁ τὰ ἄμεινον. ἐφελκυστικὸς γὰρ ὅτιν ἀεὶ μᾶλλον τῶν θεατῶν ὁ ποιητὴς, ἡ φρονεῖν τῶν ἀκριβολογούντων. Ως ἀπέθριξεν) ὡς ἐν τῇ σμικρότητι τῆς αἱρέσεως, μηδὲν ἀπολείπειν τὸ ὑγιοῦς, μηδὲ τὸ κάλλος λυμαίνεσθαι.

Σώζουσα

Σώζουσα κάλλος, ὅστ' δ' ἡ πάλαι γυνή.
Θεοί σε μισήσαν, ὡς μ' ἀπόλεσας, 130
Καὶ τόνδε, πᾶσαν θ' Ελλάδ'. ὦ πάλαιν' ἐγώ.
Αἴδ' αὖ πάρεισι τοῖς ἐμοῖς θρηνήμασι
Φίλαι ξυνῳδοί. τάχα μεταῤῥήσουσ' ὕπνου
Τόνδ' ἡσυχάζοντ'. ὄμμα δ' ἐκτήξουσ' ἐμὸν
Δακρύοις, ἀδελφὸν ὅταν ὁρᾶν μεμηνότα. 135
Ω φίλτατα γυναῖκες, ἡσύχῳ ποδὶ
Χωρεῖτε τε, μὴ ψοφεῖτε, μή δ' ἔστω κτύπος.
Φιλία γὰρ ἡ σὴ, πᾶς μὴ μὴ μὴ, ἀλλ' ἐμοὶ
Τόνδ' ἐξεγεῖραι, συμφορὰ γενήσεται.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Σίγα, σίγα, λεπτὸν ἴχνος ἀρβύλης 146

Seruans formæ dignitatem, & est tamen vetula,
Dij te perdant, quàm perdidisti me, 130
Et tunc & totam Græciam. ô misera ego.
Iterum verò accedunt meis lamentis
Charæ sociæ. fortassis excitabunt ex somno
Istum quiescentem, & tabefacient meum oculum
Lacrymis, quando video insanientem fratrem. 135
O charissimæ mulieres tacito pede
Accedite, non strepite, neque sit fragor:
Tua enim beneuolentia est mihi quidem grata, sed mihi
Erit calamitas excitari istum.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Cho. 1 Tacitè, tacitè, subtile vestigium soleæ 140

Η πάλαι] ἤτοι πονηρὰ, ἤγουν τὰ αὐτὰ φρονοῦσ' ἃ καὶ πρότερον. τοῦτο γὰρ ἐστὶ) ἄμορφος. ὀθνεμελεῖται. ἐλέγχει δ' αὐτὴν, ὅτι οὐδὲ τοῖς ἁμαρτήμασι σεσωφρόνισται, ἀλλ' ἐν τοῖς ἤθεσι μεμένηκεν. ἤγουν ἡ κατὰ τὸν αὐτὸν μορφὴν, ἡ κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον. Πᾶσαν δ' Ελλάδα] τὸ κατὰ μέρος εἰποῦσα, ἐπιλύεται τὸ καθόλου. ὡς καὶ Ομηρος, ὃν κεν γνοίησι Πελάμος Πελαμοιό τε παῖδες Αλλοί τε Τρῶες. Αἴδ' αὖ πάρεισι) κατὰ τὸ σωπώμενον ἔρχονται αἱ γυναῖκες ἰδεῖν τὸν Ορέστην πῶς ἔχει, καὶ ἰδοῦσα αὐταὶ φησὶν, ὦ φίλταται γυναῖκες, δι' ἡσύχου ποδὸς καὶ πορείας ἔρχεσθε. καὶ μὴ κτυπεῖτε, μὴ δ' ἔστω κτύπος. ἡ σὴ μὴ γὰρ φιλία περιεῖα τὰ εὐμενής. ἀλλ' ἐν τῷ ἐξεγεῖραι τὸν, γενήσεται συμφορά. Σίγα σίγα) τὰ πεποιῶτα εἴδη καλεῖται ἀλλοιόστροφα. εἰσὶ δὲ καὶ κατὰ σχέσιν. τῆς παρούσης οὖν στροφῆς τὰ κῶλα ιγ. καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς, πεντεκαίδεκα. ἐφεξῆς γὰρ κεῖται ἰωνικὰ, καὶ οὐκ ἐκ διαστήματος. τὸ α' ἀσυναρτήτον ἐκ τροχαϊκοῦ ἰδιυφαλικοῦ, καὶ ἰαμβικῆς βάσεως, ἐχούσης τὸν α' πόδα ἀνάπαιστον. τὸ β' ἴαμβον τείμετρον ἀκατάληκτον. τὸ γ' καὶ δ' παιωνικὸν ἡμιόλιον ἐκ παίωνος α' καὶ ἰάμβου. τὸ ε' ἀντιπαστικὸν μονόμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐξ ὀθνείου α', καὶ παίωνος γ', καὶ συλλαβῆς. ἐν τῇ τῆς ἀντιστροφῆς κῶλῳ ἀντιπαστικὸν ἔχει, καὶ ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος. τὸ ε' διάμβον. τὸ ζ' ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, τείμετρον καταληκτικὸν,

ἐξ ἰωνικοῦ διιάμβου, καὶ μολοσσοῦ, ἢ κρητικοῦ. τὸ δέ γε τῆς αἰπηροφῆς κάλον πενθοσύλλαβον. τὸ ἢ ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος τείμητρον βραχυκατάληκτον, καὶ παίωνος δὴ καὶ ἰωνικοῦ, καὶ δύο συλλαβῶν ἀδιαφόρων. τὸ δ' ἰαμβικὸν ἐφθημιμερὲς καθαρόν. τὸ Γ ὅμοιον, δίμετρον ἀκατάληκτον ὀκ χορείων. τὸ ια ὅμοιον δίμετρον ἀκατάληκτον ἐξ ὁμοίων ποδῶν. τὸ ιβ ὅμοιον δίμετρον βραχυκατάληκτον ἐξ ὁμοίων ποδῶν. τὸ ιγ ἰωνικὸν τείμετρον καταληκτικὸν, ὀκ παίωνος δὴ διιάμβου καὶ κρητικοῦ, ἢ δακτύλου. ὅτι πᾶν τέλειον ἀμφοτέρων φθόγγαφος. Σίγα σίγα, ἠρέμα, καὶ μετὰ ἡσυχίας. φεσφόρως δ' πᾶν παίδι, καὶ ἡ τῶ ῥυθμοῦ ἀγφὴ δοχμάζουσα, λεπτὸν δ' ἴχνος δρβύλης, αἰπὴ τῶ κούφως καὶ ἐλαφρῶς ὠθεῖτε τὸν πόδα μετὰ τῆς δρβύλης. εἰ δὲ χάφεται λευκὸν ἴχνος, ἀπὸ μέρους τὸ ὅλον. ὡς τὸ ἀργυρόπεζα Θέτις. ἴχνος δ' λέγει τὸν πόδα, καὶ δρβυλὴ ὅτιν εἶδος ὑποδήματος γυναικείου κοίλου, καὶ βαθέος. Λευκὸν) εἰ μὴ λευκὸν, σιωπᾶτε πᾶν σίγα σίγα, καὶ λέγεται κατὰ αἰπήσιον οὕτω. μετὰ σιγῆς μετὰ σιγῆς ὠθεῖτε τὴν δρβυλίν τῶ λευκοῦ ἴχνος, ἤγουν τῶ λευκοῦ ποδός. εἰ δὲ λεπτὸν, εἰζεται μετὰ τὸ σίγα σίγα. καὶ ἔχει τὸ πᾶν οὕτω, μετὰ σιγῆς ἔρχεσθε δηλονότι, εἶπα λεπτὸν, ὠθεῖτε, αἰπὴ τῶ ἥσυχον τὸ ἴχνος, αἰπὴ τῶ τὴν βάσιν τῆς αρβύλης. ὅτι ὁ αρβυλὴ εἶδος γυναικείου ὑποδήματος. Αλλως. Μετὰ σιγῆς ὠθεῖτε τὸ λευκὸν ἴχνος τῆς δρβύλης. αἰπηρόφως, αἰπὴ τῶ τὴν αρβύλιν τῶ λευκοῦ ἴχνος, ἤτοι τῶ λευκοῦ ποδός. εἰ δ' λευκὸν χράφεται, σύναπτε οὕτως. μετὰ σιγῆς ἔρχεσθε δηλονότι, πθεῖτε τὸ ἴχνος τῆς αρβύλης ἐλαφρὸν, μὴ κτυπεῖτε, μὴ δ' ἔχω κτύπος.

2 Τιθεῖτε, μὴ κλυπεῖτε, μὴδ' ἔχω κτύπος.
Ηλ. 3 Απὸ φεσθατ' ὀκεῖ-
4 σ', ἀπὸ φεσμοι κοίτας.
Χο. 5 Ιδοὺ πείθομαι. Η. ἀᾶ, σύριγξ
6 Οπως ποᾶ 145
7 λεπτοῦ δόνακος, ὦ φίλα φώνει μοι.
Χο. 8 Ι δ' ἀτρεμαίαν ὡς ὑπόροφον
9 φέρω βοᾶν. Ηλε. ναὶ οὕτω
10 Κάλαγε κάλαγε. φεσθιθ' ἀτρέμας.
11 Ατρέμας ἰδὶ, λόγον ἀπόδος ἐφ' ὅ, τι 150
12 Χρὴ ἐμόλετέ ποτε.
13 Χρόνια γὰρ πεσὼν ὅδ', ὑπνάζεται.

2 Ponite, non ſtrepite, neque ſit fragor,
Ele. 3 Procul abite illuc,
4 Procul mihi à lecto.
Cho. 5 Ecce obtempero. Ele. Hei hei ſyringis
6 Velut ſonus 145
7 Tenuis ex arundine, ô chara ſones mihi.
Cho. 8 Ecce ſubmiſſam tanquam per calamum ſibilantem
9 Profero vocem. Ele. Rectè ita.
10 Appelle appelle. Adito tacitè,
11 Tacitè ito. Dicas propter quam 150
12 Cauſam veniſtis.
13 Diu enim iacens iſte dormit.

Τιθεῖτε) πτιπκῶς, αἰπὴ τῶ πῶμθφ. εἰσελήλυθε δ' ἦχος κ' ὑπόθεσιν, ἔτδοι. Απεφεσθατε) τὸ ἐλόβολω ὑπόροφον, τῶ μὴ διιαμθίλω ἐκτὸς τοῦ οἴκου ἀκούεσθαι. ἄλλοι δὲ τῶ ὑπὸ ὀρόφου καλάμου γινομθίνω. ὄροφον γὰρ λέγουσιν, λεπτὸν ζυνα κάλαμον παπυρώδη, ὦ χρῶνται εἰς ὀροφὰς οἱ ἄνθρωποι, πτοιούμθροι τῶ τὸ ὀκ τῶ ἄνωθεν τῆς Ηλέκτρας λόγου. εἰ πύσης γὰρ ὀκείνης φεὸς τὸν χορὸν, ὦ φίλη φώνει ὥσπερ πνοὴ καὶ ἀπήχησις σύριγγος λεπτοῦ δόνακος. Ἀποκρινόμθρος ὁ χορὸς φησὶ, θέσπιν ὅτι φέρω βοῶ ἥσυχον, ὑπόροφον, ζυτέστι γινομθίνω ὑπὸ ὀρόφου. καὶ Ομηρος, λαχήεντ' ὄροφον λειμωνόθεν ἀμήσαντες. ὀκ πύσιν τῶ ὀρόφου ποιοῦσιν οἱ πᾶσδες αὐλοὺς λεπτὸν ἠχοῦντας, καὶ μὴ διιαμθίλον ἐξακούεσθαι δι' ἀδένειαν. Υπόροφον) ὄροφος λεπτὸς κάλαμος εἰς ὀροφὰς ὀλίγιστος. ὑπόροφον οὖν, τῶ μὴ διικνουμθίνην ἔξω τῶ ὀρόφου, ὅ ὅτι βραχεῖαν. Ιδ' ἀτρεμαίαν) ἰδοὺ φέρω βοῶ ἀτρεμαίαν, καὶ ἀθόρυβον, καὶ λίαν ὑπόροφον, καὶ λεπτὸν, ἤγουν ἥσυχον. Ναὶ οὕτω) ναὶ οὕτω φώνει δηλονότι κάλαγε κάλαγε, ἤγουν ταπείνου τῶ σῶ φωνῶ, φεσπελθε ἡσύχως, ἡσύχως ἐλθέ. Ἀπόκρινα δ' δι' ὧν αἰτίαν ἦλθες καὶ χρείαν. χρόνια γὰρ αἰπὴ τῶ χρονίως, ἤτοι βραδέως ποιῶν, ὅδε ὁ Ορέστης ὑπνάζεται καὶ ἀναπαύεται. Κάλαγε) κάταγε τῆ ἐπαναλήψει μεμίμηται τῶ ἠρεμαίαν φεσιέσθιον φωνῶ. ἄπερ δὲ οὐκ ἐξακουομθίνης, δεύτερον πᾶς αὐτᾶς λέξεσι κέχρηται. Τὸ κάταγε) ἐναντίον ὅτι τῆ ἀναβάσεως τῆς βοῆς. σημαίνει δ' τὸ κάταγε, τὸ φεσελθε. ἀφ' οὗ καὶ καταφορὰ οἱ λιμθῆνες. χρόνια δ' ἀπὸ πολλοῦ χρόνου. τῶτο δὲ ἀναφορὰ ἔχει, φεὸς τὸ φεσθεσθαι ἀρέμας. ὁ δὲ νοῦς χρόνιος, ὅ ὅτι δι' χρόνου ὁποιμήθη.

ἡλιπρον πύπου πινὲς φασὶν ἀπόφεσθαι. καὶ τὸ παρὰ τῶ Ομήρῳ οὕτως ὀκδέχονται, πυκθὸν ἀποφεσγομθίς. τὸ δὲ ἰδοὺ πιθομαι, εἰκὼς ἐξῆς πρὸν εἰρηκέναι δ' χρῶ. διὸ ὁ Ἡλέκτρα φεσιδεὶς ἠλυμθίνη, φησὶν, ἃ ἀ. φυσικῶς δ' τῶ τὸ φεσῶ πν εἶπεν. ἐπεισὶ αὖθις ὑπὸ τῆ φύσεως φεσῶ πν φωνὴ εὖ οἶδα. ἀμέλει γοῦν ἐπεισὰν τῆ θεάσεται ὡς φθόδδξον, οὐδὲν ἕτερον αὐαβοᾶ, ἢ τὸ ἄ ἄ, τῆς φύσεως ἀγούσης φεὸς τῶτο. εἶτα φησὶ φεὸς τὸν χορὸν, πιεῖν πῖμπε φωνῶ, οἷος ὅτιν ἠχὸς σύριγξος καλάμων λεπτῶν ὀν τοῖς ἔλεσιν ἀποτελούμθρος. οὐ γὰρ τὸ ὄργανον σύριγγα φησί. τῶτο γὰρ πολύφωνον. Αποφεσθαι μακεὰν τῆς κοίτης πορθήθητε ὀκεῖσε. Ἀπόφεσθε, ἤτοι ἄγαν μακρὰν. Εμοὶ) χάριν ἐμοῦ. Α, ἀᾶ) φώνει μοι ὦ φίλη, κατὰ πνοὴ ἀπὸ λευκοῦ δόνακος. Σύριγξ ὅπως πνοὰ) ἀθορύβως φησὶ φώνει μοι, ὡς πνοὴ σύριγξεως δόνακος. οὐ γὰρ φησὶ σύριγξ τῶ αὐλοῦ. οὔτε τὸ καὶ Ενδυμίωνα ἐγείρει. δίγλωσσος ἐμφανικὸν τὸ μοι, ὡς τὸ Πάζοκλέ μοι δεῖλε. Δόνακος] δόναξ κάλαμος λεπτὸς ὀν τοῖς ἔλεσι φυόμθρος. ἔνιοι δὲ φασὶ τὸ λεγόμθρον ἰδιωτικῶς ῥαγάζιον, ὅ καλῶς λέγοντες. οὐ γὰρ ἀπὸ πύπου σύριγξ γίνεται. Ιδ' ἀτρεμαῖον) μικρὸν σύ φησὶ κιλθεῖς μοι φωνεῖν, ὡς ψιθυρίζει τῆ τῶ αὐέμου κινήσι κάλαμος. ἐγὼ δ' καὶ ἔλαθον αὐτῶ φέρω μοι βοὴν, ὡς ὑπὸ Ορόφου γινομθίνω. ὁ δὲ Οροφος κάλαμός ὅτιν ἀδενής τε καὶ παπυρώδης, οὗ μέμνηται καὶ Ομηρος, λαχήεντ' ὄροφον λειμωνόθεν ἀμήσαντες. ὀκ πύπων δ' γίνονται καὶ αἱ γλωσσίδες ἠδ' αὐλῶν. ὡς ἀδενής δ', ἀδενῆ ποιεῖται τῶ ἀπήχησιν, τῶ μὴ αἰδίσασθαι τῆ βοῆ τῶ πνεύματος. Ως ὑπόροφον φέρω βοᾶ] ἔνιοι φασὶν αὐτῶ εἶπω. πνὰ δ' συμφορὰν, ἔπ μὴ αἰατνεῖ βραχὺ δ' καὶ ὀλίγον αἰαστνεῖ. Ποίαν τύχαν)

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Α'.

Χο. 1 Πῶς ἔχει; λόγου μεθίδος ὦ φίλα.
Ηλ. 2 Τίνα τύχαν εἴπω; τίνα δ' συμφορὰν;
3 Ἐπ μὴ ἐμπνέει,

Antiſtrophe I.

Cho. 1 Quomodo habet? dicas ô chara.
Ele. 2 Quam fortunam dicam, aut quam calamitatem?
3 Adhuc quidem ſpirat,

Πῶς ἔχει) πῶς διάκειται ὁ Ορέστης, μετάδος ἡμῖν λόγου ὦ φίλη. Τίνα τύχω καὶ δυστυχίαν

ἴαμβος χρὴ ἐν τῇ) ἐπεὶ ὁ σίχος, ὡς καὶ ὁ τῆς τροφῆς διὸ ἅπτως ἐγράφη παρ' ἡμῖν, ποίαν τύχαν, ποίαν δὲ συμφορὰν, καὶ ἔστι τὸ ποῖ τὸ δεύτερον κοινὴ συλλαβὴ, διὸ καὶ τὸ παρ' ἡμῖν ὀξυνόμενον ὀξὺ τὴν κοινὴν συλλαβὴν ἐπιτίθη σημεῖον, ὡς καὶ ἐν τῇ ἄλλοις τοῖς τοιούτοις. τὸ φῆς, ὦ τάλας, ὁ Ορέστης διλογόπ.

4 Βραχὺ δὴ αὐαστένει.

Χο. 5 Τί φῆς; ὦ τάλας. Ηλέ. ὀλεῖς, εἰ βλέ-
6 φαρα κινήσεις
7 Ὕπνου γλυκυτάταν φερεμβίῳ χερσίν.

Χο. 8 Ω μέλεος, ἐχθίστων θεό- 160
9 θεν ἐργμάτων. ὦ τάλας φοῦ μόχθων.

Ηλ. 10 Α, ἄ. ἄδικος ἄδικα τότ' ἄρ' ἔλακεν
11 Ελακεν, ὀπόφονον ὅτ' ἐπὶ τρίποδι
12 Θέμιδος ἄρ' ἐδίκασε
13 Φόνον ὁ Λοξίας ἐμᾶς ματέρος. 165

4 Et aliquantulum gemit.
Cho. 5 Quid dicis? ô miser. Elec. Perdes eum si pal-
6 pebras mouebis
7 Habenti dulcissimas delicias somni.
Cho. 8 O miser, propter infanda quæ diuini- 160
9 tus acciderunt facta. ô miser.
Ele. 10 Heu heu iniustus iniusta tunc ergo dixit,
11 Quando dixit absurdam cædem in tripode
12 Themidis, & pronuntiauit
13 Apollo necem meæ matris. 165

Ω τάλας] οἰκτιρόμενος τὰς συμφορὰς ὁ χορὸς, καὶ σωαχθόμενος, γεγονότερον αὐτὸν ἐκραγε τὸ ὦ τάλας. διὸ φησὶν, ὀλεῖς εἰ βλέφαρα κινήσεις. δεῖ δὲ νοεῖν σεναγμόν τινα γεγενῆσθαι μετὰ τὸ ὦ τάλας, ὑπὸ τοῦ χοροῦ, ἵνα βύλοιτο ἢ τὸ ὦ φοῦ Ηλέκτρας εἰρημένον. σὺ γὰρ νιν ὦ τάλαινα θωύξασ' ἔβαλες ἐξ ὕπνου. Τί φῆς.) πρὸς τὴν Ηλέκτραν, ὦ τάλας, ἢ πρὸς τὸν Ορέστιν. Ο-λεῖς) ἀπολεῖς ἐμὲ, εἰ κινήσῃς τὰ βλέφαρα σὸ εἰνοῦ, φέροντος ἡδονὴν ὕπνου γλυκυτάτην. Ω ἄθλιος) ἕνεκα τῶν πραξέων τῶν θεοσυγκροτήτων. ὦ τάλας, φοῦ ἕνεκα τῶν μόχθων. Α ἄ] ἄδικος ὢν ὁ λοξίας, ἄδικα τότε εἶπεν, ὅτε ἐπὶ τοῦ τρίποδι τῆς Θέμιδος ἔκρινε τὸν φόνον τὸν μισητὸν, καὶ μὴ ἄξιον ὄντα γενέσθαι. Αλλος. Α ἄ ἄδικος. τότ' ἐστὶ τὸ ἀλλαχοῦ εἰρημένον. πρὸς τὰς τύχας γὰρ τὰς φρένας κεκτήμεθα. ἐπειδὴ γὰρ ἔδοξεν ἀτυχῶς τῷ Ορέστῃ πεπλωκέναι τῆς μητρὸς ὁ φόνος, ἄδικος ὁ λοξίας γενόμενος, ἢ τὸ ἄδικα ἐδίκασεν, ἐμφαίνει ὅτι δικαίως ἐμαντεύσατο τὸν φόνον τῆς μητρὸς. ἀδικεῖ γὰρ τὰ δρασθέντα μὴ ὀπτικουρῶν. τὸ γὰρ ἐξῆς οὕτως, ὁ ἄδικος λοξίας, ἄδικα τότε ἐδίκασεν, ὅτε ἐπὶ τρίποδος Θέμιδος τὸν φόνον ἔλακεν ἐμῆς μητρός. Ο Αριστοφάνης, ἔλακεν ὀκ τῶν γεμμάτων τραγικῇ λέξει χρησάμενος, ὅτε τὸν ὀπόφονον τῆς ἐμῆς μητρὸς ἐπὶ τρίποδι Θέμιδος ὁ λοξίας ἀπέλακεν, αἰτίᾳ ἀπεφύγετο. τὸ ὀπόφονον Απόλλωνι, οὐκ Ορέστῃ ὀνομαζοῦσα φησίν. ἔνιοι δὲ ὀπόφονον ἐδέξατο τὸν ἄτοπον φόνον. τῷ δὲ ὀπὸ τρὸς τὸ ἔλακεν, ἀπέλακεν, αἰτίᾳ ἀπεφύγετο. Α δικος) οἱ λαμβάνοντες εἰς τὸ ἄδικος ἔξωθεν τὸ ὑπαρχὴ, καὶ γίζοντες εὐτῶθαι, ἀμαθεῖς. τὸ δὲ οὕτως ἔχει. δεῖν γὰρ εἰπεῖν ἀδίκως ἔλακεν τότε ὁ λοξίας ἄδικα. ἄδικος εἶπε πρὸς τὸ λοξίας. ἀπατῶνται δὲ ὀκ τὸ ἄδικα, οὐκ εἰδότες ὅτι τὸ ἄδικος καὶ τὸ ἄδικα ταυτοδυναμοῦσιν, ὥς τι καὶ εἰ ἐν πύτων ἀπῆν, ἀρῶιος λῷ ὁ λόγος. ἄδικος ὢν ὁ λοξίας, ἄδικα ἄρα τότε εἶπεν, ὅτε ὀπὸ τρίποδι τῆς Θέμιδος ἐδίκασεν, ἤγουν ἔκρινε τὸν ὀπόφονον φόνον τῆς μητρός, ἢ ὀνομάζω τὸν μισητὸν, καὶ ἄξιον γενέσθαι. Τὸ δὲ ἔλακεν, οὐ θραχείμβρος ὀδὴν ὡς εἰρηται πρὸς, ἀλλ' ἀόριστος β, διὸ καὶ βραχὺ ἔχει τὸ α. λέλακα γὰρ ὀδὴν ὁ θραχείμβρος, ὡς καὶ Ησίοδος τὸ λέλακας. Επὶ τρίποδι Θέμιδος) οὕτω νοητέον, ἢ ὀν τῷ τρίποδι τῆς Θέμιδος, τουτέστι τῆς δικαιοσύνης, ὀν ᾧ καθημένη ἡ Πυθία, καὶ ὑπὸ τοῦ Απόλλωνος κατεχομένη, τὰ δίκαια πᾶσιν ἐθέσπιζεν. ἢ ὡς φασίνινες, ὅτι ὁ τρίπους θεότερον λῷ τῆς γῆς, εἶτα τῆς Θέμιδος. ἡ δὲ Θέμις θεὰ παρ' Ελλησιν, ἔφορος δικαιοσύνης, εἶτα τοῦ Απόλλωνος ἐγένετο θεὰ Θέμιδος λαβόντος. Λοξίας] λεξίας ὁ Απόλλων

καλεῖται, ὅτι λοξὰ καὶ διπλῶς νοούμενα ἐμαντεύετο. καὶ γὰρ τὰ Κροίσῳ, ὅτε στρατεύσειν κατ' Κύρου ἔμελλεν, ἐρωτήσαντι εἰ τοῦ ἐχθροῦ θρεύσῃ, εἶπε· Κροῖσος Αλυν διαβὰς, μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει· τοῦτο δὲ ἰδὼν παντάπασιν ἄγνωστον, εἴτε τὴν οἰκείαν, εἴτε τὴν Κύρου. ὅθεν ἀπατηθεὶς ὁ Κροῖσος, καὶ μεγάλην ἀρχὴν τὴν τοῦ αὐτοῦ ὑπολαβὼν, ἐλθὼν καταλέλυκε τὴν οἰκείαν, ὡς ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐαλωκέναι, καὶ εἰς πῦρ ἐμβεβλῆσθαι. ὃν εἰ μὴ Ζεὺς οἰκτείρας ἀφῆκεν ὕδωρ ὀπὶ τὴν φλόγα, τὰ χ' αὐ ὀπολώλει, ἔρρον πυρὸς ῥυόμενος. ἰδὼν δὲ ὁ Κροῖσος, Λυδῶν βασιλεύς.

Στροφὴ β'.

Χο. 1 Ορᾷς; ὀν πέπλοισι κινεῖ δέμας.
Ηλ. 2 Συ γάρ νιν ὦ τάλαινα,
3 Θωύξασ', ἔβαλες ἐξ ὕπνου.
Χο. 4 Εὕδειν μὴ σοῦ νιν ἔδοξα.
Ηλ. 5 Οὐκ ἀφ' ἡμῶν; ὀκ ἀπ' οἴκων
6 Πάλιν αὐτὰ ποδὶ σὸν εἰλίξεις
7 Μεθεμβία κατύπου;
Χο. 8 Υπνώσει. Η. λέγεις δή. 170

Strophe II.

Cho. 1 Vides? mouet corpus in veste.
Ele. 2 Tu eum ô misera
3 Vociferans excitasti è somno.
Cho. 4 Puto eum quidem dormire.
Ele. 5 Non à nobis discedis, non ab ædibus
6 Rursus tuum pedem volues,
7 Omittens strepitum?
Cho. 8 Dormit. Ele. Rectè dicis. 170

Ορᾷς; ὀν πέπλοισι κινεῖ δέμας) σύνημα κατ' θεικοπτικόν. ὁμοιομερὲς μὲν τῷ μετὰ τὴν θεὸς τὰς τροφάς. ὁμοιομερὲς δὲ τῷ μετὰ τὴν ὀξῆς κειμένην τροφὴν συνήμαν, ἢ ἡ ἀρχὴ, δρόει τὴς κακῶν. ἔστι δὲ κῶλον ὀκτὼ τὸ α αἰπαστικὸν τείμεθον βραχυκατάληκτον, ἐξ αὐτοπαστοῦ ὀπτείπου β καὶ ἰάμβου. τὸ β ἰαμβικὸν ἐφθημιμερές. τὸ γ αὐπαστικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, φερεκράτειον, ἐξ αὐτοπαστοῦ ὀπτείπου β καὶ ἰάμβου, τὸ γ ἰαμβικὸν ἐφθημιμερές. τὸ δ ἰαμβικὸν ὅμοιον τῷ β. τὸ ε τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ς ὀκ χορείων, ὅμοιον τῷ α. τὸ ζ παιωνικὸν δίμετρον ἀκαταλήκτον, ὀκ παίωνος ὃ καὶ κρητικοῦ. τὸ η τροχαϊκὸν ἰδιοφαλικόν. εἰ δὲ βούλει, αἰπαστικὸν ἡμιόλιον. ὀπὶ τὴν τέλει παρεάγραφος. Ορᾷς) κινεῖ τὸ δέμας ὀν τοῖς πέπλοις. Συ γάρ νιν] σὺ γὰρ ἀχρείως φωνήσασα ἐξέβαλες τοῦ ὕπνου αὐτόν. τὸ γὰρ ὦ τάλαινα, γεγονότερον εἶπεν ὁ χορός. νῦν δὲ φασὶν ὅτι φωνῇ θρηνώδεσι ἐχρήσατο ὁ χορὸς γραφιῶσα μὴ δυναμένη, ἰύγμῳ, ἰύγμοῦ τραχυτέρα, ὅπερ εἰώθασι ποιεῖν αἱ γυναῖκες ὀπὶ τοῖς ὑπερβάλλουσι κακοῖς.

ἃ δὲ μὴ δύναται γράφεσθαι, ταῦτα δι' ἑτέρων προσώπων δηλοῦται. οἷον πρὸς τὴν κομικὴν οἰκέτου γενάμενος, ἕτερος φησίν, ἀκούεις ὡς γενναῖος. Εὔδειν μὲν οὖν ἔδοξα, αἰσθόμενος δὲ δοκῶ. καθηυχαίζουσα δὲ πρὸς Ἡλέκτραν, φησὶν ὅτι καθεύδειν αὐτὸν νομίζω. διὸ διαφέρει τὸ ἰαμβικόν. λέγουν ὡς ἀμφίβολον εἰποῦσαν, ὅτι ἔπεισε, μὴ παρόντος φησὶν ὁ χορός, ἰαμβικόν ἐστι γὰρ τὰ δύο ἀπὸ μέσου ῥῆμα ποιοῦσι τὸ ἰαμβικόν. Εὖ λέγεις) ἀληθῶς καὶ καλῶς λέγεις. ταῦτα δὲ φησὶ, σκοπήσασα ἀπὸ τοῦ κοιμωμένου. Οὐκ ἀφ' ἡμῶν) οὐκ ἀφ' ἡμῶν ἀποστήσῃ δηλονότι, ὅτι ἀπὸ τῶν οἴκων πάλιν ἀναστρέψας τὸν σὸν πόδα, μεθημῶν καὶ ἀφεῖσα τὸν κλύπον.

Στροφὴ γ'.

Χο. 1 Πότνια πότνια νύξ,
2 Γωνοδότειρα τῶν 175
3 Πολυπόνων βροτῶν
4 Ἐρεβόθεν ἴθι·
5 Μόλε καταπέρω
6 Τὸν Ἀγαμεμνόνειον ἐπὶ δόμον.
7 Ὑπὸ γὰρ ἀλγέων, 180
8 Ὑπό τε συμφορᾶς,
9 Διοιχόμεθα, διοιχόμεθα.
Ηλ. 10 Κτύπον ἠράσατε. Χ. οὐχί.
Ηλ. 11 Σίγα, σίγα, φυλασσομένα σόμαι·
12 Ἀνακέλαδον ἄπο λέχεων, 185
13 Ἡσυχον ὕπνου χαρὰν παρέξεις, ὦ φίλα.

Strophe III.

Cho. 1 O veneranda veneranda nox,
2 Dans somnos 175
3 Laboriosis hominibus,
4 Veni ex erebo.
5 Veni veni alata
6 In domum Agamemnonis:
7 Nam propter dolores 180
8 Et calamitates
9 Perimus, perimus.
Ele. 10 Facitis strepitum. Cho. Non.
Ele. 11 Tacitè, tacitè cauens ab ore
12 Sonitum, à lecto discedens, 185
13 Exhibebis quietum gaudium somni, ô chara.

Πότνια πότνια νύξ) ἡ δευτέρα αὕτη στροφή, κῶλον ἔχει ιγ', τὰ α' θηλαϊκὸν πενθημιμερές ἐκ δύο χορείων, ἐὰν βούλει ἰαμβικόν. τὰ β' καὶ γ' παιωνικὰ ἡμιόλια, ἐκ παιώνων δ', καὶ ἰαμβεῖον. τὰ δ' ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον ἐκ χορείων. εἰ δὲ βούλει, ὅμοιον τοῖς α', καὶ τὰ ἐκ μακρᾶς διαλελυμένης ἐν πύτῳ. τὰ ε' ὅμοιον τοῖς β'. τὰ ς' παιωνικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον ἐκ παιώνων τεσσάρων δύο, τὰ α' πενθημιμερές, ἐκ δύο συλλαβῶν ἀδιαφόρων. τὰ ζ' καὶ τὰ η' ὅμοια. τὰ θ' παιωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παιώνος β' καὶ τροχαίου, τὰ ι' ἀναπαιστικὸν δί-

μετρον βραχυκατάληκτον ἐκ β' ἀναπαίστων καὶ ἰάμβου. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παιώνος γ' καὶ διιάμβου. τὰ ια' δακτυλικὸν ἑφθημιμερές. τὰ ιβ' θηλαϊκόν· ἡ ἰαμβικὸν τετρα χορείων, καὶ συλλαβῆς. τὰ ιγ' ἰωνικόν, ἀπὸ μείζονος, τρίμετρον ἀκατάληκτον, καὶ παιώνος α' ἀπὸ ἰωνικοῦ δ' θηλαίου, καὶ δακτύλου διὰ τῶν ἀδιαφόρων, ἢ ἰωνικοῦ. ὅτι τὸ τέλος τῶν θηλαίων. καὶ ἁπλῆς ἔστω καὶ ἐξωτενθυκῆα. ἡ μὲν οὖν ἀρχὴ δ' κῶλα, ἡ δὲ κ' τὸ τέλος, δηλοῦσα ἔχειν αἰτιατόδοσιν. Πότνια πότνια] ὦ νὺξ σεβασμία, ἡ τοῖς ὕπνοις παρεχομένη τοῖς πολυπόνοις ἀνθρώποις) δίδωσι δὲ τοῖς ὕπνοις ἡ γῆ ἐξαιρέτως, διὰ τὸ ὑγρὰν εἶναι τὴν ἀπόστασιν τοῦ Ἡλίου τοῦ ξηραίνοντος τὸν ἀέρα. ἐλθὲ ἀπὸ τῆς ἐρέβους, μόλε τὰ χεῖα ὅπου τὸν δόμον τοῦ Ἀγαμεμνόνειον. ὑπὸ γὰρ ὀδυνῶν καὶ συμφορᾶς φθειρόμεθα, ὁ κ' φύσιν ὕπνος ἐξ ὑγρότητος γίνεται. ὑγρὰ δὲ ἡ νύξ, ἀφιστάμενον τοῦ Ἡλίου, τοῦ ξηραίνοντος καὶ θερμαίνοντος τὸν ἀέρα. ὁ πάλιν Ὀρέστης ἐξηρεθισμένος ὑπὸ νόσου τε καὶ ἀσθενείας, ὑγρανθεὶς τῷ νυκτερινῷ δεύματι, μᾶλλον κοιμηθήσεται. ἄλλως τε καὶ τῷ ἀδιαθέτων ἐν σκότῳ, ἕπεται ὕπνος, ἡσυχία αἰσθήσεων καὶ κινήσεων. ἔδει δὲ ἐκ Χάους εἰπεῖν ὡς Ἡσίοδος. ἐκ Χάους ἔρεβός τε μέλαινά τε νὺξ ἐγένοντο. Ἄλλως. τοῦτο τὸ μέλος ὅτι πᾶς λεγόμενος νυκτὸς ἄδεται, καὶ ἔστιν ὀξύπαιον. ἀπίθανον δὲ Ἡλέκτραν ὀξεῖα φωνῇ κεχρῆσθαι· καὶ ταῦτα ὁπλισμένου τοῦ χοροῦ. ἀλλὰ κέχρηται μὴ τοῦ ὀξεῖ ἀναγκαίως. λεπτότερον δὲ ὡς ἔνι μάλι-

Αντιστροφὴ β'.

Χο. 1 Θρόει, τίς κακῶν τελευτὰ μένει;
Ηλ. 2 Θανεῖν. τί δ' ἄλλο γ' εἴπω;
3 Οὐδὲ γὰρ πόθον ἔχει βορᾶς.
Χο. 4 Πρόδηλος δὴ ὁ πότμος.

Antistrophe II.

Cho. 1 Dic quis erit finis malorum?
Ele. 2 Mors. quid enim aliud dicam?
3 Non enim habet desiderium cibi.
Cho. 4 Manifesta igitur est mors.

Θρόει τίς κακῶν) λέγε ποῖον τέλος αὐτὸν ἐκδέχεται, ἃ ἔστι διωάτη ῥαίστη, ἢ οὔ. εἰπὲ ποῖον ἔσται τὸ τέλος, ποῖον πέρας αὐτῶν μένει. Θρόει τίς κακῶν τὸ παρὸν σύστημα, ὅμοιόν ὅτι τοῦ τῆς τρεῖς εἰρημένης τραγῳδίας συστήματος, οὗ ἡ ἀρχὴ, ὁρᾶς ἐν πέπλοις. καὶ τοῦτο γὰρ κῶλον, ὅμοιόν ὅτι τοῦ ἡ· ὅτι τοῦ τέλους τραγῳδία. Οὐδὲ γὰρ πόθον ἔχει βορᾶς] ἴσχει πόθον χρὴ γράφειν, ἢ

τα. Ἐρεβόθεν] ἐρεβόθεν ἐλθεῖν τὴν νύκτα καλεῖ, τουτέστιν ἀπὸ χάους. καταρχομένου γὰρ τοῦ Ἡλίου εἰς τὸ ὑπὸ γῆν ἡμισφαίριον, σκότος ἐπάνω τῆς γῆς γίνεται, ὥσπερ ἐκ τοῦ κάτωθεν αἴτεναι δοκοῦσι, οὐχ ὡς ὂν ἐκ τῆς κάτω καὶ ἀνερχόμενον, ἀλλὰ τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ φωτὸς τοῦτο ὑφίσταται, ἐκ ἔχον αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ οἰκείαν ὑπόστασιν. ἐλθεῖν λέγει τὴν νύκτα, οὐχ ἵνα γένηται νύξ, τῶς γὰρ οἷόν τε ἡμέρας ὕσης; ἀλλ' ἐπειδὴ νυκτὶ ὑπνώττουσιν οἱ ἄνθρωποι, διὰ τοῦτο φησὶν, ἄλλως τε καὶ οἱ κοιμώμενοι ὥσπερ νύκτα ἔχουσι διὰ τὸ μὴ ὁρᾶν. Υποδότειρα) ἡ τοῖς ὕπνοις δωρουμένη τοῖς πολυπόνοις βροτοῖς. δίδωσι δὲ τοῖς ὕπνοις ἡ νὺξ ἐξαιρέτως, διὰ τὸ ὑγρὰ εἶναι τὴν ἀπόστασιν τοῦ Ἡλίου τοῦ ξηραίνοντος τὸν ἀέρα. Οὐχί, οὐδαμῶς χρὴ γράφειν οὕτω, ἢ οὐδαμῶς. δρμόζει γὰρ ἀμφότερα τῷ μέτρῳ. τὸ δὲ οὐχὶ, ἔλλιπές ὅτι. Φυλασσόμενα. ἡσυχῇ ἀφεῖσα μεγάλῳ βοῦ πλησίον τῆς αὐτῆς κοίτης, καὶ πόρρω γενομένη, οὐκ ἀφῆς αὐτὸν ὡς ἰαμβικόν ἐστι. Κτύπον ἠράσατε, αἰτεῖτε ἐποιήσατε. Σίγα, σίγα) μετὰ σιγῆς διαλέγομαι δηλονότι, φυλασσομένη, καὶ ἐκφθέγγουσα τὸν εἰς ὕψος τοῦ σώματος κέλαδον, παρέξεις ὦ φίλη ἡδονὴν ὕπνου ἥσυχον, εἰ τοῦτο ποιήσῃς. Ἄλλως. οὐ σιωπήσῃς φασὶν, ἀπὸ τοῦ σώματος φυλασσομένη τὸ αἰάκελαδεῖν, καὶ τῶν ἀπὸ τῆς κοίτης ὕπνου χάριν ἥσυχον αὐτῷ παρέξεις; ἢ τὸν κέλαδον ἄπωθεν τοῦ λέχους ποιουμένη; οὐ σιγήσῃς, καὶ μετὰ ἡσυχίας αὐτὸν ἐάσῃς κοιμηθῆναι;

190

190

πόθον ἔχει. οὕτω γὰρ ἔχει πρὸς τὸ τῆς προφήτου συνήμαπος κῶλον οἰκείως. καὶ τὸ ἄρα ἢ ἐνοῦθα, εἰ καὶ συμφρασμάτικόν ἐστιν, ἀλλ' οὖν αἰτιᾶται μα-

κροῦ λαμβάνεται τῶν ἀρχαίων τῆς ποιητῆς, ὡς καὶ τὸ ἀπρηματικὸν ὀνίσπι αἰτιᾶ βραχέος. διὰ τοῦτο μὴν πρεσβεύεται αἰτιᾶται προφῶς, ὀκεῖνο ἢ ἐξωνίσεται.

Ηλ. 5 Ἐξέθυσ' ὁ Φοῖβος ἡμᾶς
6 Μέλεον ἀποφόνον αἷμα δοὺς
7 Πατροφόνου ματέρος.
Χο. 8 Δίκαια μέν, καλῶς δ' οὔ.
Αντιστροφὴ γ'.
Ηλ. 1 Εκανες, ἔθανες ὦ 195
2 Τεκομένα με
3 Μᾶτερ, ἀπὸ δ' ὤλεσας
4 Πατέρα, τέκνα τε τάδε
5 Σέθεν ἀφ' αἵματος.
6 Ολόμεθα, ὀλόμεθ' ἰσονέκυες. 200
7 Σὺ γὰρ τ' ἐν νεκροῖς.
8 Τό, τ' ἐμὸν οἴχεται
9 Βίου τὸ πλέον μέρος ἐν
10 Στοναχῇσί τε καὶ γόοις,
11 Δάκρυσί τ' ἐννυχίοις. ἄγαμος, 205

Ele. 5 Perdidit nos Phœbus
6 Dans miserum sanguinem, mutuam necem
7 Patricidæ matris.
Cho. 8 Iustè quidem factum, sed non pulcrè.
Antistrophe III.
Ele. 1 Necasti, necata es ô 195
2 Quæ peperisti me
3 Mater, perdidisti verò
4 Patrem & liberos istos
5 A tuo sanguine secretos.
6 Periimus, periimus similes mortuis. 200
7 Tu enim es mortua.
8 Et abit mea
9 Pars vitæ maior in
10 Gemitibus & luctibus,
11 Et lacrymis nocturnis: cælebs, 205

Εξέθυσεν) ἀπώλεσεν ἡμᾶς ὁ Απόλλων ὁ πατροφόνου μητρὸς αἷμα δοὺς, ᾗ ἐνδοὺς ἡμῖν, καὶ θύσας τὸν τῆς μητρὸς φόνον ἐργάσαθαι. τὸ δὲ ἑξῆς μέλεον ἀποδοὺς αἷμα, φόνου πατροφόνου μητρός. Αλλως. ἢ ἐξ ἀρὰς τὸ πατροφόνου, τοῦτέστ δοὺς ἡμῖν τὸ αἷμα ἢ τὸν φόνον τῆς πατροφόνου μητρὸς, οἷον ἐγχειρήσας ἡμῖν, καὶ κελεύσας ἀπὸ τοῦ φόνου καὶ τοῦ αἵματος τῆς μητρὸς, πιμωρῆσαι τοῦ πατρὸς. δεύσαται ἢ καὶ ἀποδοὺς. ὠφέλεια μὲν γὰρ αὐτῇ αἱρεθῆναι, οὐ μὴν τοῦ παιδός. Δίκαια δίκαιον μὲν αὐτοῦ αἱρεθῆναι, αἰσχρὸν δὲ τὸν ἄνδρα· οὐ μὴν τοιοῦτον ὢν ἀνὴρ ἀλλὰ δεινὰ δεῦσαι τὸν φόνον. Δίκα ἀνεῦθα χρᾶται, μὴ δίκαια. ἔστω γὰρ ἔχει πρὸς τὸ μέτρον

τὸ μέτρον ὀρθῶς. Εκανες, ἔθανες. ἡ ἀντιστροφὴ αὕτη τῆς β΄ στροφῆς, ἧς ἡ ἀρχὴ πότνια πότνια νύξ. καὶ αὕτη κῶλων ὀλίγων ὁμοίων ἐκείνῃ, ἐξ ἰσομέτρων ιγ΄, ἐν μέρει τοι τῶν κ΄ κώλων πεντασυλλάβοις ἔχει τοὺς δύο πυρρίχους. ὅτι τῶν τέλει δύο διπλαῖ. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τῶν τελευταίου κώλου, ἡ δὲ κ΄ τὸ τέλος. ἀμφότεραι μὲν ἔξω τενδυκῆναι, δηλοῦσαι ὅτι τέλος ἔχει τὰ ἀποδιδόμενα, ἤτοι τὰ αὐτὰ ποδιδόμενα, ἐν τῷ β΄ κώλῳ. Εκανες] ἐφόνευσας. ὅθεν τὸ κανοῦν λέγεται, εἰς ὃ φέρεται ἡ

ἱερουργικὴ μάχαιρα. ἔθανες, φονεύσασα αἰνηρέθης. τοῦτέστιν ὁ κ΄ σοῦ πρεσβεύεις φόνος, ἄμυνα ἐνήνεπο, καὶ οὐκ ἀδικία. σὺ γὰρ πρότη ἐφόνευσας τὸν πατέρα, καὶ αἰνηρέθης. Απολ' ὤλεσας] ὁ δὲ αἰτιᾶ τοῦ γὰρ ἔθανες. ἀπώλεσας γὰρ τὸν πατέρα ζῶσα, καὶ θανοῦσα τὰ τέκνα διὰ τῶν αἱμάτων. Τέκνα τε τάδε] δεικτικῶς φησὶν ἑαυτὴν καὶ Ορέστιν. ἴσον νέκυες ὦ, αἰτιᾶ τοῦ διὰ τὸν σὸν φόνον ἡμεῖς ἀπολώλαμεν.

12 Επεὶ δ' ἄπεκνος, ἄτε βίοτον
13 Α μέλεος εἰς τὸν αἰὲν ἕλκω χρόνον.
ΙΑΜΒΟΙ.
Χο. Ορᾶ παρεῖσα παρθένε Ηλέκτρα πέλας,
Μὴ κατθανόν σε σύγγονος λέληθ' ὅδε.
Οὐ γὰρ μ' ἀρέσκει τῶν λίαν παρειμένῳ. 210
Ορε. ὦ φίλον ὕπνου θέλγητρον, ὀλίκουρον νόσου,
Ὡς ἡδύ μοι προσῆλθες ἐν δέονί γε.
« Ω πότνια λήθη τῶν κακῶν, ὡς εἶ σοφή,
« Καὶ τοῖσι δυστυχοῦσιν εὐκταία θεός.
Πόθεν ποτ' ἦλθον δεῦρο; πῶς δ' ἀφικόμην; 215
Αμνημονῶ γὰρ τῶν πρὶν ἀπολειφθεὶς φρενῶν.

12 Et sine liberis, vitam nempe
13 Misera in perpetuum traho.
Chorus.
Cho. Virgo Electra accedens prope, vide
Ne tuus frater mortuus fallat te:
Non enim placet mihi nimia eius remissio. 210
Ore. O dulce demulcens somne, remedium morbi,
Quàm suauis mihi aduenisti opportuno tempore.
« O veneranda obliuio malorum, quàm es sapiens,
« Et optanda dea calamitosis.
Quomodo veni huc? quomodo veni?
Sum enim oblitus priorum priuatus mente. 215

Απεκνος] τὸ ἄπεκνος πρεσβύτερον. ἡ γὰρ ἄγαμος, καὶ ἄπεκνος. αἱρετέον οὖν τὸν σωφρονέστερον. ἄπεκνος, ἐπειδὴ ἄγαμος. δεινὰ γὰρ τὸν γήμασιν ἔχει ἄπεκνον. Απ αἰτὶ τοῦ καθ', ὀφείλει νοεῖσθαι, ἵν' ἡ βραχὺ τὸ α΄. οὕτω γὰρ ἔχει πρὸς τὸ τῆς στροφῆς κῶλον ὀρθῶς. τὸ γὰρ αὐτὶ τοῦ ἥλιος ἐν ἔχει καλῶς. Εθανες) εἰποῦσα ἡ Ηλέκτρα πρὸς τὴν μητέρα τὸ ἐφόνευσας τὸν οἰκεῖον ἄνδρα, ἐφονεύθης ὑπὸ τῶν τέκνων πάλιν φησὶν, ὅμοιον μὲν τῇ πρεσβύτερα ἐννοίᾳ. ἔχει δὲ καὶ πλέον. τὸ γὰρ ἀπώλεσας πατέρα, καὶ πρόσθεν εἰρήκει. τὸ δὲ καὶ τὰ τέκνα θαλ' ἀπώλεσας, νῦν φησί. πῶς δὲ ἀπώλεσας καὶ τὰ τέκνα, ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ τοῦ φόνου σου. ὁ γὰρ σὸς παῖς Ορέστης ἀποκτείνας σε, δίκιον ἔδωκε μητροκτονίας μανεὶς, ἧς καὶ αὐτὴ μετέχειν φησὶν, ἐν τοναχαῖς καὶ γόοις διάγουσα.

αἰθ' ὧν ὁρᾷ τὸν ἀδελφὸν μεμιωμένα, καὶ μὴ κατ' ἴντα καθ' ἑαυτόν. Ἀπὸ βίοτον ἀ μέλεος) ἄπεπ μελέα εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον ἔλκω τὸν βίοτον, ἤγουν τὸν ζωλό. τουτέστιν ἀκούσιον ζωλὸν ἔχω. διὰ γὰρ τὸ ἕλκω, τὸ ἀκούσιον παρεισᾷ. ὥς φαμὲν, ἕλκουσιν οἱ βόες τὸν ἄμαξαν, καὶ τὸ ὀρόβιον. οὐ γὰρ ἑκουσίως γεωμὴ βοῦς τὰ σύρουσιν, ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης. τὸ δὲ φησὶν ἡ Ἠλέκτρα, τὸν θάνατον αἱρετώτερον ἡγουμαι τῆς ζωῆς. Ὀρε. παροῦσα) αἱ ἰξῆς αὗται ἀμοιβαῖαι ᾠδαὶ, τίχων εἰσὶν ἰαμβικῶν τετραμέτρων ἀκατάλληκτον ρκῆ. ὧν πλειστάκις κάμπτει βροτοῖσιν ἀπορία γίνεται. μετὰ μὲν τοι τὴν ξζ τίχον, καὶ τὸν ξη, κῶλα δύο μονόμετρα βραχυκατάληκτα. ὅτι πᾶς ἀποθέσεσι ᾠδάγραφος, ὅτι ὁ πᾶς τέλειος κωμῳδία. Ὀρε. παροῦσα) ὦ παρθένε Ἠλέκτρα, ᾠδαγρυοιδὴς πλησίον, σκόπει ἵνα μὴ ἀπθανὼν ὅδε ὁ ἀδελφός λανθάνῃ σέ. οὐ γὰρ ἀρέσκει ἐμοὶ τὴν λίαν παρειμένον, ἤτοι κατὰ τὴν λίαν παρειμένον, καὶ ἀκλελυμένον τὴν ἀκμὴν ἤτοι, τὴν πάνυ ἀκλελυμένον τὴν σῶν μανιῶν. νῦν δὲ τραγῳδεῖ, ἀλλ' ἐν τῇ μανίᾳ. Ὑπνου θελγήτορ) τὸ βαθύλαπον τοῦ ὕπνου, τὸ μάλιστα θέλγειν δυνάμενον τοὺς ἀσθενοῦντας. ὁ γὰρ ἐλαφρὸς, φαντασίας αἰαμέμικ). φυσικῶς δὲ τὸν ὕπνον οἶδεν ὀλίκουρον τῶν κακῶν. Ἐπίκουρον) τοῖς γὰρ νοσοῦσιν οὐδὲν ἄλλο, πλὴν ὕπνος ὀλίγος τῆς νόσου φάρμακον, ὦ φιλόφρων τὸ ὕπνου θελκτικὴ δυνάμις, βοηθεῖ τῆς νόσου. Ὦ πότνια λήθη) οἱ δυσυχοῦντες θύονται τῶν κακῶν εἰς σωφρόνισιν ἀπαλλάχθαι, καὶ εἰς λήθην ἐλθεῖν. διὰ τοῦτο Ὀρέστης ἐν τῷ καθεστηκότι γινόμενος, καὶ τῆς μανίας ἀπαλλαγεὶς ἐπ' ὀλίγον τῶν τῶν κακῶν λήθην ποτνίαν καλεῖ, καὶ ἀκταίαν τῆς δυσυχοῦσιν. Ποτνίαν εἶπε τὴν λήθην τῶν κακῶν, ἐπὶ πάντας ἡμῶν τοὺς θαμυθουμένοις. Ἄλλως. ἔοικε τὴν Λητὼ καλεῖν οὕτως. ὑπνοῦντες γὰρ νυκτὸς, πάντων ὅπλα λανθανόμεθα. τὸ δὲ ποτνία λέγει, ὅτι οἱ σεβόμενοι, θεοεπίπλεοι θεοῖς. ποτνιᾶσθαι δὲ ὅτι, τὸ θεοεπίπλειν καὶ θαρκαλεῖν μετὰ δακρύων. Τὸ δὲ ὡς εἰ σοφὴ, ἀπὸ τῆς λίαν σοφῶς ἐπεγνόης ὑπὸ τῆς φύσεως. τὸ δὲ τῶν κακῶν, οἰκείως θεοσέθηκεν, ἐπεὶ καὶ τῶν κακῶν ὄξιν ἡ λήθη. Ὦ φίλον ὕπνου θέλγητρον, ὦ θεοφιλὴς τοῦ ὕπνου θελκτικὴ δυνάμις, βοηθὸν κτῆς τῆς νόσου, λίαν θεοσῆλθες ἐμοὶ ἡδὺ, ὦ ἀφρανπκὸν, ἐν θεοσήκοντι καιρῷ. ὦ λήθη τῶν κακῶν σεβασμία. λίαν ὑπαρχὶς σοφὴ, καὶ τοῖς δυσυχοῦσι θεὸς, ἀξία ἀυχῆς. ἀπὸ ποίου τόπου, πόθεν ἦλθον ὧδε. πῶς δὲ καὶ κτῆνα ἔφθον ἀφικόμην. ὅπλα λανθάνομαι δὲ στερηθεὶς τῶν φρενῶν, τῶν ἐν τῇ μανίᾳ δηλονότι. Ἀπολειφθεὶς φρενῶν) ἀπολειφθεὶς ἐν τῇ μανίᾳ, οὐχὶ νοῦ ἀπολειφθεὶς τῶν φρενῶν, ἀμνημονῶ, ἀλλ' ἐν τῇ νόσῳ. τὸ γὰρ ὄργανον δι' ὧν ἀναφέρομεν τὰ θεαπόμενα, συνιστεῖ τὸν σώματι. ἀμνημονῶ δὲ πέπρακτά μοι ἐν τῇ νόσῳ, τῶν θεστέρων φρενῶν ἀπολειφθεὶς καὶ μανεὶς.

Ηλ. ὦ φίλτατ', ὡς μ' ἠύφρανας εἰς ὕπνον πεσών.
Βούλει θίγω σου, κἀνακουφίσω δέμας.
Ορε. Λαβοῦ λαβοῦ δῆτ'. ἐκ δ' ὀμορξὸν ἀθλίου
Στόματος ἀφεῴδη πέλανον, ὀμμάτων τ' ἐμῶν. 220
Ηλ. Ἰδοὺ τὸ δούλου ἡδύ. κοὐκ ἀναίνομαι
Ἀδελφ' ἀδελφῇ χειρὶ θεραπεύειν μέλη.
Ορε. Ὑπόβαλε πλευροῖς πλευρὰ, καὶ αὐχμώδη κόμᾳ.

Ele. O charissime, quàm exhilarasti me, cùm obdormiisses.
Vis vt contrectem te, & erigam corpus,
Ore. Attingas, attingas sanè, & absterge à misero
Ore & oculis meis spumam concretam. 220
Ele. Ecce suaue officium, & non recuso
Fraterna membra curare sororia manu.
Ore. Subiice lateribus latera, & squalidam comam

Ὦ φίλτατ' ὡς μ' ἤυφρανας] ὦ φίλτατε λίαν εὔφρανας ἐμὲ κοιμηθεὶς, βούλει ἵνα θίγω σου, καὶ ἵνα ἀναβαστάσω σου τὸ σῶμα; Βούλει θίγω σου. διόλου μὲν ἤρξατο θίγειν, θίγω ὀνεστῶτα εἶπε, καὶ οὐ θίξω. διόλου δὲ ἔμελλε κουφιεῖν, κουφίσω ὅλῃ μέλλοντος εἶπε. διὰ τοῦτο καὶ τὸ βούλει ποιῆς μόνῳ, θεὸς τὸ θίγω νοεῖται. τὸ δὲ ὅλον, θεὸς τὸ ἀνακουφίσω. ἢ καὶ τὸ θίγω ὑποβαστακτικὸν νοεῖ. Λαβοῦ λαβοῦ δῆτα) ἤτοι ἄψαι, ἀποπόγισον δὲ ὀκ τοῦ ἀθλίου σώματος, καὶ ὀκ τῶν ἐμῶν ὀμμάτων, τὸν πεπηγότα ῥύπον. Πέλανον) κυρίως πέλανος τὸ λεπτὸν πέμμα, ὦ χρῶνται θεὸς παὶ θυσίας. ἔνιοι δὲ φασὶ, καὶ πᾶν ἐξ ὑγροῦ πεπηγμένον, θεῷ τὸ παλαιόν. Πέλανον ἀνθῶν τὰ τὸν πεπηγότα ῥύπον ὑπὸ τοῦ φρεῦ. ἔνιοι θεῷ τὸν παπάλιν. ὁκ γὰρ τοῦτης ὡς ὅτι τὸ πλεῖστον γίνεται. ἢ θεῷ τὸ παλαιόν, ὅ ὅτι λευκάνει. Ὁμηρος,

ἄφελε θεοσώπου. λεπτὸν γὰρ λεύσω κόραις.

Ηλ. Ὦ βοστρύχων πινῶδες ἄθλιον κάρα,
Ὡς ἠρέμα σαι θεῷ μακρᾶς ἀλουσίας. 225
Ορε. Κλῖνον μ' ἐς εὐνὴν αὖθις. ὅταν μ' ἀνῇ νόσος
Μανίας, ἀπαρθρός εἰμι, κἀθενῶ μέλη.
Ηλ. Ἰδοὺ. φίλον τοι τῶν νοσούντων δέμνιον
« Ἀνιαρὸν ὂν τὸ κτῆμ', ἀναγκαῖον δ' ὅμως. 230
Ορε. Αὖθις μ' ἐς ὀρθὸν ἕστησον, ἀνακύκλει δέμας.
Χο. Δυσάρεστον οἱ νοσοῦντες, ἀπορίας ὕπο.
Ηλ. Ἢ καὶ πεῖρα δρόσοις πόδας θέλεις,
« Χρόνιον ἴχνος θεὶς; Μεταβολὴ πάντων γλυκύ.

Auferà facie: obscurè enim video oculis.
Ele. O miserum caput, sordidis cincinnis,
Quàm es horridum, quia diu non es lotum. 225
Ore. Iterum reclines me in lectum. quando me dimittit morbus
Insaniæ, sum debilis, & languent membra.
Ele. Ecce, lectulus est charus ægrotanti:
« Molesta possessio, sed tamen necessaria.
Ore. Iterum erigas me, & extendas corpus. 230
Cho. AEgroti sunt impatientes propter perturbationem.
Ele. Vis componere pedes in terra,
« Ponens vestigiũ ex longo interuallo. Vicissitudo omniũ rerũ grata est.

Ἄφελε θεοσώπου) ζωπεῖν ἀποδόκησον τὴν ἐμοῦ θεὸ τὸ φθειρῶν με κόνιν. ἀφεθεῖν γὰρ τὸ λεύσω τῇ κόραις, διὰ τὸ ὀπικεῖαι μοι τὰς ῥίζας. λεύσω, λεπτὰ γὰρ λεύσω νόσω. ἵν' ἦ, ἡ νόσος με ποιεῖ λεπτὸν λεύσειν. Πινῶδες ἄθλιον αἰτῶ τὴν αὐχμηρὸν καὶ ῥυπῶδες. πίνος γὰρ ὁ ῥύπος. πίνω δὲ οἱ αὐαλέος χρὼς ἐσκλήκει. κτῆ αἰαστροφὴν δὲ εἶπεν. οὐ γὰρ ἔτι τῶν βοστρύχων τὸ κάρα, ἀλλ' οἱ βόστρυχοι τῆς κεφαλῆς. ἢ ὅτι οὐδὲν ἄλλο ὀλλείπει τῇ κεφαλῇ, ἢ μόνοι οἱ βόστρυχοι. ἵν' ἦ, ὦ τῶν βοστρύχων ἄθλιον κάρα. ὡς καθίσασα δὲ ἔξωθεν, καὶ εἰς πλευρὰν δέξαμένη τὸν Ὀρέστην, ζωῦτα φησίν. Ὦ βοστρύχων. ὦ

σου, καὶ ἵνα ἀναβαστάσω σου τὸ σῶμα; Βούλει θίγω σου. διόλου μὲν ἤρξατο θίγειν, θίγω ὀνεστῶτα εἶπε, καὶ οὐ θίξω. διόλου δὲ ἔμελλε κουφιεῖν, κουφίσω ὅλῃ μέλλοντος εἶπε. διὰ τοῦτο καὶ τὸ βούλει ποιῆς μόνῳ, θεὸς τὸ θίγω νοεῖται. τὸ δὲ ὅλον, θεὸς τὸ ἀνακουφίσω. ἢ καὶ τὸ θίγω ὑποβαστακτικὸν νοεῖ. Λαβοῦ λαβοῦ δῆτα) ἤτοι ἄψαι, ἀποπόγισον δὲ ὀκ τοῦ ἀθλίου σώματος, καὶ ὀκ τῶν ἐμῶν ὀμμάτων, τὸν πεπηγότα ῥύπον. Πέλανον) κυρίως πέλανος τὸ λεπτὸν πέμμα, ὦ χρῶνται θεὸς παὶ θυσίας. ἔνιοι δὲ φασὶ, καὶ πᾶν ἐξ ὑγροῦ πεπηγμένον, θεῷ τὸ παλαιόν. Πέλανον ἀνθῶν τὰ τὸν πεπηγότα ῥύπον ὑπὸ τοῦ φρεῦ. ἔνιοι θεῷ τὸν παπάλιν. ὁκ γὰρ τοῦτης ὡς ὅτι τὸ πλεῖστον γίνεται. ἢ θεῷ τὸ παλαιόν, ὅ ὅτι λευκάνει. Ὁμηρος,

ἄφελε θεοσώπου. λεπτὸν γὰρ λεύσω κόραις.

Ηλ. Ὦ βοστρύχων πινῶδες ἄθλιον κάρα,
Ὡς ἠρέμα σαι θεῷ μακρᾶς ἀλουσίας. 225
Ορε. Κλῖνον μ' ἐς εὐνὴν αὖθις. ὅταν μ' ἀνῇ νόσος
Μανίας, ἀπαρθρός εἰμι, κἀθενῶ μέλη.
Ηλ. Ἰδοὺ. φίλον τοι τῶν νοσούντων δέμνιον
« Ἀνιαρὸν ὂν τὸ κτῆμ', ἀναγκαῖον δ' ὅμως. 230
Ορε. Αὖθις μ' ἐς ὀρθὸν ἕστησον, ἀνακύκλει δέμας.
Χο. Δυσάρεστον οἱ νοσοῦντες, ἀπορίας ὕπο.
Ηλ. Ἢ καὶ πεῖρα δρόσοις πόδας θέλεις,
« Χρόνιον ἴχνος θεὶς; Μεταβολὴ πάντων γλυκύ.

Auferà facie: obscurè enim video oculis.
Ele. O miserum caput, sordidis cincinnis,
Quàm es horridum, quia diu non es lotum. 225
Ore. Iterum reclines me in lectum. quando me dimittit morbus
Insaniæ, sum debilis, & languent membra.
Ele. Ecce, lectulus est charus ægrotanti:
« Molesta possessio, sed tamen necessaria.
Ore. Iterum erigas me, & extendas corpus. 230
Cho. AEgroti sunt impatientes propter perturbationem.
Ele. Vis componere pedes in terra,
« Ponens vestigiũ ex longo interuallo. Vicissitudo omniũ rerũ grata est.

Ἄφελε θεοσώπου) ζωπεῖν ἀποδόκησον τὴν ἐμοῦ θεὸ τὸ φθειρῶν με κόνιν. ἀφεθεῖν γὰρ τὸ λεύσω τῇ κόραις, διὰ τὸ ὀπικεῖαι μοι τὰς ῥίζας. λεύσω, λεπτὰ γὰρ λεύσω νόσω. ἵν' ἦ, ἡ νόσος με ποιεῖ λεπτὸν λεύσειν. Πινῶδες ἄθλιον αἰτῶ τὴν αὐχμηρὸν καὶ ῥυπῶδες. πίνος γὰρ ὁ ῥύπος. πίνω δὲ οἱ αὐαλέος χρὼς ἐσκλήκει. κτῆ αἰαστροφὴν δὲ εἶπεν. οὐ γὰρ ἔτι τῶν βοστρύχων τὸ κάρα, ἀλλ' οἱ βόστρυχοι τῆς κεφαλῆς. ἢ ὅτι οὐδὲν ἄλλο ὀλλείπει τῇ κεφαλῇ, ἢ μόνοι οἱ βόστρυχοι. ἵν' ἦ, ὦ τῶν βοστρύχων ἄθλιον κάρα. ὡς καθίσασα δὲ ἔξωθεν, καὶ εἰς πλευρὰν δέξαμένη τὸν Ὀρέστην, ζωῦτα φησίν. Ὦ βοστρύχων. ὦ

κάρα ἄθλιον πινώδες τ' βοσρύχων. αἰπηρόφως·
αἰπὴ δ' ὦ βόσρυχοι κάρας ἀθλίας πινώδους καὶ ῥυ-
πηρὰς. λίαν ἡγεμωμένοι ἐστὲ θεὸς τὸ βόσρυχοι,
διὰ τὴν μακρᾶς ῥίψιν. Κλίνον μ' ἐς ἄντην) θὲς ἐ-
με πάλιν εἰς τὴν ἄντην, ὅταν ἀφίῃ με ἡ νόσος τὴν
μανίας, ἄκμης καὶ ἀσθενὴς εἰμὶ καὶ τὸ δέμας. Ὁ Ἰαν
μὲ αὐτὴ ἡ νόσος ἢ ἡ διὰ τὴν μανίας νόσος) ἢ ὅπερ δε-
ξικῶς μανίας νόσος. Ὁ Ἰαν μ' αἰτῇ) θεὶ γὰρ τὴν κα-
ρῶν τὴν μανίας ἀποτίθεσιν οἱ μαινόμενοι ἐκλῃρομένων τὴν ὑδάτων, καὶ πνεύματος πληρουμένων. χαλω-
μένης δὲ τὴν μανίας, καὶ τὴν πνεύματος ὅπερ λείπουσης,
παύεται). ἐν ᾗ, ἐν αὐτῇ τῇ ἀφαιρούμενος Ορέστης λέ-
λυται Αναφορὸς] ἀδυνάμως, μὴ δυνάμενος κε-
χῆσθαι τῆς ἄρθροις. Κάθεν ὦ μέλη] ἤγουν οὐ
δυνάμενος χῆσθαι τῆς χερσὶ, καὶ τοῖς ποσὶ θεὸς
ὑποσυρίγων, καταβαλούσης τὴν νόσου. Ἰδοὺ φί-
λον π]ίδου κλίνω σε, θεοφιλές ὅτι τὸν νοσοῦντα
ἡ κοίτη, λυπεῖν ὂν τὸ κεῖσθαι. ὅμως δ' ἀνα-
γκαῖον. Λύθις] πάλιν ὑπῖον με εἰς ὀρθὸν, καὶ τρέ-
φε τὸ δέμας. Ανακύκλει αἰαλίνει, αὐόρθου, ἵζ ἐ-
γειρε. συμβαίνει γὰρ τὸν κείμενον κυκλοπρῆ πῶ-
ς ἀπαυστὶν ἔχειν. οἱ γὰρ νοσοῦντες, ἐκ δρέσκονται
πῶς παροῦσιν. ἀεὶ δ' θεὸς τὸ μέλλον ὁρῶσι, δυ-
σάρεστον θεῶμα οἱ νοσοῦντες ὑπὸ τῆς ἀπο-
ρίας. Η κὰπὶ γαίας) ἀεὶ θέλεις θεῖναι τοὺς
πόδας ἐπάνω τῆς γῆς, θεὶς ἴχος χρόνιον, ὅπε
βεβαιείαν βάσιν; ἡ μεταβολὴ πάντων, ἀφεαν-
τὸν θεῶμα ὑπαρχὴ δηλονότι. Μεταβολὴ
πάντων) σωυπακουστέον τὸ κενῶν. κινωμένο-
δηται δὲ ὁ στίχος. τὸ γὰρ ὑγιείας εἰς νόσον με-
ταβαλεῖν, οὐκ ἔστιν ἡδύ. φησὶ μὴν τὸ πῶς ὡς ὂν
μὴ κόπου γλυκύπαιον ἡ ἀπαυστίς. ὂν δ' πλη-
σίου πλωχὸν γθυέσθαι, μεταβολὴ μὴ, ἡδὺ δὲ
οὔ. ὡς τὸ οὐχὶ πάντων ἡ μεταβολὴ γλυκύ. Αλ-
λως. τὸ μεταβάλλεσθαι, εἴτε ἀπὸ χείρονος θεὸς
τὸ βέλτιον, εἴτε ἀπὸ τὸ βελτίονος θεὸς τὸ χεῖρον.
ἡδύ τοῦτο ὅτιν αὐτὸ τὸ μεταβαλλόμενον. οὐδὲ γὰρ
αὐ μεταβάλλεται, εἰ μὴ ἥδεται τῇ μεταβολῇ, ὡς τε
οἱ λέγοντες τὸν Εὐριπίδην οὐκ ὀρθῶς εἰρηκέναι
τοῦτο, ἐκ ὀρθῶς οἴονται.

Ορε. « Μάλιστα. δόξαν γὰρ τόδ' ὑγείας ἔχει. 235
« Κρεῖσσον δ' τὸ δοκεῖν, κἂν ἀληθείας ἀπῇ.
Ηλ. Ακουε δὴ νυῦ ὦ κασίγνητον κάρα,
Εως ἐῶσι σ' οἱ φρονεῖν Ερινύες.
Ορε. Λέξεις τί κομψόν; κεἰ μὲν οὖ, χάριν φέρεις·
Εἰ δ' εἰς βλάβην τίν', ἄλις ἔχω τὸ δυστυχεῖν. 240
Ηλ. Μενέλα θ' ἥκει σοῦ κασίγνητος πατρός.
Εν Ναυπλίῳ δ' σέλμαθ' ὥρμισται νεῶν.
Ορε. Πῶς εἶπας; ἥκει φῶς ἐμοῖς καὶ σοῖς κακοῖς;
Ανὴρ ὁμόγυνος, καὶ χάριτας ἔχων πατρός;
Ηλ. Ηκει. τὸ πρῶν τόδε λόγων ἐμοὶ δέχου, 245

Ore. « Maximè. hoc enim habet opinionem ſanitatis. 235
« Præſtat putare, etiamſi reuera non ita ſit.
Ele. Audi nunc ô frater,
Donec ſinunt te ſapere Erinnyes.
Ore. Quid dices nouì? ſi quidem bonum eſt, gratum erit.
Sin malum, ſatis antea habeo malorum. 240
Ele. Menelaus venit tui patris frater.
Tabulæ verò nauium ſtant in portu Nauplio.
Cho. Quid dicis, venit lumen meis & tuis malis,
Vir cognatus, & habens beneficia à patre? 245
Ele. Venit, (accipe hoc argumentum meæ orationis:)

Τὸ δ' ὑγιείας, τὸ αἰας λῦαι, ὑπῖται γὰρ ὀδυνῶν ψυχὴ τῇ τῆς ἐλπίδος ὑποληψῖ, συνδιαστάζε-

ται τὸ σῶμα. Σιμωνίδης, τὸ δοκεῖν καὶ τὰ μά-
λα λεῖα βίαται Μάλισα, ἤτοι αἰ. ἔχει γὰρ τόδε,
τὸ αὐτοδιαθῆναι δηλονότι, ὑπολαμβάνειν, ἢ τὸ ἐλπίδα
ὑγείας καλὸν δ' τὸ δοκεῖν, κἂν μακρὰν ἢ τῆς
ἀληθείας. Ακουε δὴ νυῦ ὦ ἀδελφὲ οἰόσω
αἰφιᾶ σε αἱ Ερινύες φρονεῖν καλῶς. Λέξεις
τὸ νέον) καὶ εἰ μὴ δὴ καὶ καλῶς, εὐχαριστίαν
ἕξεις. εἰ δ' εἰς βλάβην τινὰ φορῶν δηλονότι,
ἀρκεσθήσῃ ἔχω ἕνεκα τὸ δυστυχεῖν. Ο Μενέ-
λαος θ' γεγονεν) ὁ ἀδελφὸς τὸ σοῦ πατρὸς. ἐν
Ναυπλίῳ δ' λιμένι δηλονότι, καθωρμίσθησαν τὰ
σέλματα, ἤγουν αἱ καθέδραι θεωρικῶς,
αἰτὶ τὸ αἱ νῆες. Ὡρμίσαι, ἢ αἰτὶ τὸ ἐλλιμένισαι,
ἢ αἰτὶ τὸ ἐνελιμένισαι. ὅπερ εἰ εἴποις, αἰρεσιε-
λιὼ νοήσῃς τὰ σέλματα. Σοῦ κασίγνητος
πατρὸς] διὰ τοῦτο συναγωγεῖ τὸν ἀδελφόν,
ὑποτιμῶν ἡσκοῦσα τὸ πατρικοῦ ἀδελφοῦ, καὶ
ἐλπίδας ἀγαθὰς ὑποτίθεται διὰ τοῦ θείου.
θεοπαθέστερον δ' ποιεῖ τὸ δ' ἔθνμα, καὶ τὸ πόρ-
ρωθεν διαβάλλεσθαι τὸν Μενέλαον, καὶ δὸ ἐλ-
πιδοῖς βοηθῆσαι, οὐκ ἐβοήθησεν. Πῶς εἶπας) ἥκει φῶς, ἤτοι σωτηρία, ὅτι τοῖς ἐμοῖς
καὶ σοῖς δυσυχίαις αἰὴρ συγγενὴς, καὶ χάριτας
ἔχων, ἃς ὁ πατὴρ ἔχαρίσατο αὐτῷ; Ηκει) δέ-
χου τὸν πίστωσιν τοῦ ἐμῶν λόγων, ἐπιχώριος
Ελένῃ ὂν τοῦ Τρωϊκῶν τείχων. Ηκει τὸ
πιστὸν] αἰτὶ τοῦ πίστευε τοῖς ἐμοῖς λόγοις. πίστιν
δέχου τοῦτον βέβαιαν καὶ ἀσφαλῆ μαρτυρίαν
τοῦ καὶ τὸν Ελένῃ αὐτῷ συνεπιδημῆσαι. ὅπου
γὰρ Ελένη, πάντως που καὶ Μενέλαος.

Ελένῃ ἀγόμενος Τροϊκὴν ὂν τειχέων.
Ορε. Εἰ μὲν θ' ἐσώθη, μᾶλλον αὐ ζηλωτὸς ἦν·
« Εἰ δ' ἄλοχον ἄγεται, κακὸν ἔχων ἥκει μέγα.
Ηλ. Επίσημον ἔτεκε Τυνδάρεως εἰς τὸν φόνον
Γένος θυγατέρων, δυσκλεές τ' ἀν' Ελλάδα. 250
Ορε. Σὺ νυῦ διάφερε τοῦ κακοῦ. ἔξεστι γάρ.
Καὶ μὴ μόνον λέγ', ἀλλὰ καὶ φρόνει τάδε.
Ηλ. Οἴμοι κασίγνητ', ὄμμα σὸν ταράσσεται,
Ταχὺ δ' μετέθου λύσσαν, δεῦρο σωφρονῶν.
Ορε. Ω μᾶτερ, ἱκετεύω σε μὴ πίσει μοι
Ταῖς αἱματοπαίσι καὶ δρακοντόδεις κόραις. 255
Αὗται γὰρ, αὗται πλησίον θρόσκουσί μου.

Ducens Helenam ex Troiana vrbe.
Ore. Si ſolus eſſet ſeruatus, eſſet felicior.
« Si autem ducit vxorem, venit cum ingenti malo.
Ele. Tyndarus genuit inſigne ad vituperationem
Genus filiarum, & infame per Græciam.
Ore. Tu ergo eſto diſſimilis malarum mulierum: licet enim. 250
Et non dicas tantùm ſed & iſta ſenti.
Ele. Heu mihi ô frater, oculus tuus turbatur,
Citò mutatus es in rabiem, modò ſanus.
Ore. O mater, precor te, ne incutias mihi
Puellas cruentas, & quarum comæ habent ſpeciem ſerpentum. 255
Iſtæ enim, iſtæ ſaliunt prope me.

Ελένῃ ἀγόμενος) ἄγεται ἢ γυναῖκα, αἰτὶ τὸ λαμβάνει. ἐπάγεται δ' δοῦλον, ἢ ἔπρον τι, αἰτὶ τὸ μεθ' ἑαυτοῦ ἄγει. καὶ ἐπάγεται τόδε ὂν παθητικῇ σημασίᾳ, αἰτὶ τοῦ μεθ' ἕτερον, ἢ μεθ' ἕπερα ἄγεται. Εἰ μόνος ἐσώθη) μᾶλλον αὐ ἦν ζηλωτὸς, καὶ μακαριστός. εἰ δὲ ἐπάγεται τὸν σύζυγον, ἥκει ἔχων μέγα κακόν. Επίσημον) ὁ Τυνδάρεως ἔτεκε γένος θυγατέρων, δι'

Universidad de Deusto
Biblioteca

δηλον δοξάκουστον εἰς τὴν ψόγον. Ἐπίσημον) Σπησίχορος φησὶν, ὡς θύων τοῖς θεαῖς Τυνδάρεως, Ἀφροδίτης ἐπελάθετο. ἡ δὲ θεὸς ὀργισθεῖσα, διγάμους τε καὶ τριγάμους, καὶ λιψανδρους αὐτῶν τὰς θυγατέρας ἐποίησεν. ἔχει δὲ ἡ χρῆσις ὅ τινος· Οὕνεκα Τυνδάρεως ῥέζων ἅπασι θεοῖς, μιᾶς λάθετο ἠοῦς Κύπριδος. Κείνα δὲ Τιτανάρεω κούραις χολωσαμένη, διγάμοις τε καὶ τριγάμοις τίθησι, καὶ λίπε σώφρας. καὶ Ἡσίοδος, τίθησι δὲ φιλομειδὴς Ἀφροδίτη ἠιάθη φρεσὶ σώσουσα. κακὴν δὲ σφιν ἔβαλε φήμιν. καὶ Ὅμηρος, ὡς δὲ Κλυταιμνήστρα λιποῦσ' Ἀγαμέμνονα δῖον, Αἰγίσθῳ παρέλεκτο, καὶ εἵλετο χείρονα κοίτην, ὡς σὺ Ἑλένη ἤγουν λέχος Ξανθοῦ Μενελάου. Σὺ νῦν δὲ φέρε] τουτέστιν ἐπείσθη σκείνας ὡς φαύλας κακίζεις, σκόπει μὴ καὶ αὐτὴ φθειρόμενος τοῖς ἴσοις, ἀλλ' ἀπόχην τῶν κακῶν ἔχε. καὶ μὴ μόνον τὰ δρίσα λέγε, ἀλλὰ καὶ κατὰ νοῦν ἔχουσα φράζε. Οἴμοι κασίγνητε) ὤμοι ὦ ἀδελφὲ, τὰ φάσματα τὸ σὸν ὄμμα. παχέως μετιδλήθης εἰς λύσσαν καὶ μανίαν, δρῶσάς ἔχων τὰς φρένας. Ὄμμα σὸν τὰ φάσματα) φυσικῶς. καθόλου γὰρ τῆς ψυχῆς παθῶν εἰκόνες οἱ ὀφθαλμοί. αἰφνίδιοι γὰρ τῶν κυσταδῶν κοσμικῶν αἱ μεταδολαὶ γίνονται. Ὦ μῆτερ] ὦ μῆτερ ἱκετεύω σε, μὴ δόπφερέ μοι τὰς ὄφαμον, ὁρώσας ἀγείας κόρας, ἤτοι τὰς Ἐρινύας. αὗται γὰρ αὗται κινοῦνται, καὶ ὁρμῶσι πλησίον ἐμοῦ. αἱματωπαὶς δὲ τὰς Ἐριννὺς λέγει, ὡς τοῖς μαινομένοις ὄφαμον ποιούσας βλέπειν, καὶ τὰ φάσματα χώδες. τὰ συμδαίνοντα γὰρ τοῖς πάσχοσι, τοῖς φερεστῶσι θεοῖς τὸ πάθος αἰαπθέασιν οἱ ποιηταί. οἷον καὶ Ὅμηρος φησὶ, χωλαί τε ῥυσαί τε, φθαλδλῶπες τ' ὀφθαλμώ. ἐκ τῶν ἀποδαινόντων παθῶν εἰδωλοποιήσας αὐτάς. οὕτω καὶ τὸν πλοῦτον τυφλὸν λέγουσιν, ὅτι ἀκρίτως ποιεῖ πλουσίους. καὶ τὸν καμὸν ὁπισθοφάλακρον, ὅτι τὸ οἰχομένου λαδέσθαι ἀδυνάτον. δρακοντώδεις δὲ λέγει, ὡς ἐχούσας δράκοντας ἤτοι ὄφεως ὀδόντας. Αὗται γὰρ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς εἶπε τὰς Ἐρινύας διώκειν αὐτὸν, ἵνα τὴν δόξαν τῶν μεμιωόντων ἡμῖν φθάσῃ, ὡς εἴγε παρήγαγον αὐτὰς εἰς μέσον, ἐσωφρόνει ἂν ὁ Ὀρέστης. Ταῦτα δὲ οἱ νεώτεροι. Ὅμηρος γὰρ οὐδὲν τοιοῦτον εἶπε περὶ Ὀρέστου.

Ηλ. Μέν' ὦ ταλαίπωρ' ἀτρέμα σοῖς ἐν δεμνίοις.
Ὁρᾷς γὰρ οὐδὲν, ὧν δοκεῖς σέφ' εἰδέναι.
Ορε. Ὦ Φοῖβ', ἀποκτενοῦσί μ' αἱ κυνώπιδες 260
Γοργῶπες, ἐνέρων ἱέρειαι, δειναὶ θεαί.
Ηλ. Οὔ τοι μεθήσω, χεῖρα σὴν ἐμπλέξασ' ἐμήν,
Σχήσω σε πηδᾶν δυσλυχῆ πηδήματα.
Ορε. Μέθες, μί' οὖσα τῶν ἐμῶν Ἐριννύων
Μέσον μ' ὀχμάζεις, ὡς βάλῃς εἰς Τάρταρον. 265
Ηλ. Οἴ' ἐγὼ τάλαινα, πόν' ἀπικουρίαν λάβω,
Επεὶ τὸ θεῖον δυσμενὲς κεκτήμεθα;

Ele. Mane ô miser quietus in tuo lecto,
Nihil enim vides eorum quæ putas te videre.
Ore. O Phœbe, occident me habentes caninam speciem, 260
Toruum tuentes, inferorum sacrificulæ, atroces Deæ.
Ele. Non dimittam te, implicans verò meam manum,
Prohibebo te saltare infelices saltus.
Ore. Dimitte tu vna existens ex meis furiis,
Medium me tenes, vt abiicias in Tartarum. 265
Ele. O misera ego, vnde petam auxilium,
Postquam habemus deum inimicum?

Μέν' ὦ ταλαίπωρε) μένε ἀτρέμας, καὶ ἡσύχως ἔχε ἐν τοῖς δεμνίοις. οὐδὲν γὰρ ὁρᾷς ἀφ' ὧν δοκεῖς

σαφῶς εἰδέναι. Ὦ Φοῖβ' ἀποκτενοῦσι) ὦ Ἀπόλλων φονεύσουσί με αἱ ἄγειαι καὶ αἰαιδεῖς Γοργόπιδες, αἱ καταπληκτικαὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς, αἱ ἱέρειαι καὶ φονεύτειαι τῶν νεκρῶν, αἱ φοδεραὶ θεαί. Ἐνέρων ἱέρειαι) παρόσον ὑπηρετοῦσι αὐτοῖς. ἀποστέλλουσι γὰρ αὐτοῖς τὰς ψυχάς. Τὸ ἱέρειαι] ἱείαι χρὴ γράφειν ἰωνικῶς, ἵν' ἔχῃ πρὸς τὸ μέτρον ὀρθῶς. τὰ γὰρ διὰ τοῦ εια φεραροξύτονα, ἰωνικῶς οἱ ποιηταὶ φεραροξύτονα ποιοῦσι, διὰ τοῦ ια γράφουσι. τὸ αὐθάδεια, αὐδαδία λέγοντες, καὶ τὸ ἀσέδεια, ἀσεδία, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὃ καὶ ἐξετάζων θυρήσης. Μέθες μ' οὖσα) ἔασον, ἄφες, μία οὖσα τῶν ἐμῶν Ἐριννύων, ἐμανιῶν, μέσον με κατέχεις, ἵνα βάλῃς εἰς τὸν Τάρταρον. Μία οὖσα τῶν κατ' ἐμοῦ ἐριννύων, ἀπέστηθι. Ἐριννύων δὲ τῶν μανιῶν. ἵν' ἦ, ἄνες με τῆς μανίας ἀναχωρήσασα κακῶ. ὀχμάζεις δὲ, ἀντὶ τοῦ σωέχεις, καὶ ἐπαίρεις. ἴδιον δὲ τῶν μαινομένων, τὸ τοῖς κενεμνίοις ἀποστέγειν, καὶ δοκεῖν βλάπτεσθαι μᾶλλον παρ' αὐτοῦ. Οχμάζω, γίνεται ἀπὸ τοῦ ἔχω, ὄχω. ἔχμα, οὐ μόνον ἡ ὄχοχή, ἀλλὰ καὶ ἡ σωοχή. ἀπὸ δὲ τοῦ ἔχμα, γίνεται ἐχμάζειν, τὸ κωλύειν καὶ ἐπέχειν. καὶ ἐχμάσαι, τὸ καταφεῖν καὶ ἑλεῖν, ὅ φησι τοῦ Εὐριπίδου ἐνταῦθα διὰ τοῦ ὁ κεῖται, μέσον μ' ὀχμάζεις.

Ορε. Δὸς τόξα μοι κερουλκὰ δῶρα Λοξίου,
Οἷς μ' εἶπ' Ἀπόλλων ἐξαμυνεσθαι θεὰς,
Εἰ μ' ἐκφοβοῖεν μανιάσιν λυσσήμασι. 270
Ηλ. Βεβλήσεταί τις θεῶν βεστησία χερί;
Ορε. Εἰ μὴ, ξαμείψει χωρὶς ὀμμάτων ἐμῶν.
Οὐκ εἰσακούετ'; οὐχ ὁρᾶθ' ἑκηβόλων
Τόξων πτερωτὰς γλυφίδας ὁρμωμένας;
Α, ἀ. τί δῆτα μέλλετ'; ἀθακείζετ' αἰθέρα 275
Πτερῶν τὰ Φοίβου δι' αἰλιᾶσθε θέσφατα·
Εα, τί χρῆμ' ἀλύω, πνεῦμ' ἀνεὶς ἐκ πνεύμονων;

Ore. Da mihi arcum corneum, dona Apollinis,
Quibus me iussit Apollo depellere deas,
Si me perterrefacerent furore, rabie. 270
Ele. An sauciabitur aliqua dearum mortali manu?
Ore. Si non discedet ab oculis meis.
Non auditis? non videtis eminus ferientium
Arcuum alata tela evibrata?
Ah, ah. quid cunctamini euolare in ætherem
Alis, & accusare oracula Phœbi? 275
Eia quare deficio animo, emittens spiritum ex pulmone?

Δὸς τόξα) δὸς μοι τὰ τόξα τὰ ἐκ κεράτων σκυαζόμενα, τὰ δῶρα τοῦ Ἀπόλλωνος. δι' ὧν εἶπεν ὁ Ἀπόλλων ἠμφορήσασθαι ἐμὲ τὰς Ἐρινύας, εἰ εἰς φόδον ἄγοιεν ἐμὲ ἐν λυσσήμασι καὶ μανίαις ἐκ φθαλλήλυ. Σπησίχορος δὲ ἐπόμδρος, τόξα φησὶν αὐτὸν εἰληφέναι φθὰ Ἀπόλλωνος. ἔδει οὖν τὸν ὑποκριτὴν τόξα λαδόντα τοξεύειν. Δῶρα Λοξίου λέγει, ἢ ὑπὸ τῆς μανίας δοκῶν χαιρεδῶναι αὐτῷ τοῦτο φθὰ Ἀπόλλωνος. ἢ διόθι τοξικός ἐστιν ὁ θεὸς, καὶ τὰ παρ' αὐτοῦ τόξα, ὡσπερεὶ τόξα ἐκείνου. Μανιάσι) πάντες τὸ μανιάσι φεὸς τὸ λυσσήμασι συνάπτοντες, οὕτω φασὶ, μανιάσι λυσσήμασιν, ἀγνοοῦντες ὅτι τὸ μανιάσι θηλυκόν ἐστιν. τὸ δὲ λυσσήμασιν, οὐδέτερον. σὺ δὲ τύπτεις ἐάσας, κεχωρισμένως λέγει ἀσυνδέτως οὕτως. εἰ με ἐκφοδοῖεν μανιάσιν μανίαις, ἐν λυσσήμασι καὶ ἐν μανίαις, ἵν' ὦσιν ἀμφότερα τὸ αὐτό.

Ἀλλὼς. μανίασι λυσήμασι, τοῖς μανιώδεσι λύσεις. ῥῆμα δέ ἐστιν ἀποφορᾶς, τοῖς μανιάσι λυσήμασιν, ὡς τὸ φοίνικι λίνῳ, ἀρσενικὸν μετὰ τοῦ οὐδετέρου. ἀπὸ τοῦ τὴ μανίας τὸ μανιάσι. μανιώδεσι λυσήμασιν, ἢ μανίας, καὶ λυσήμασιν. Βεβλώσεται) βεβλήσεται τις ἀπὸ τῆς θεᾶς, διὰ χειρὸς ἀνθρωπίνης. Εἰ μὴ ἐξαμείψ]ει) τοξευθήσεται, εἰ μὴ ἀποκτείσεταί τις τῆς Ἐριννύος τὸ ἐμοῦ προσώπου, μακρὰν τῆς ἐμῆς ὀμμάτων, ἐκ ἀκούετε ὦ Ἐριννύες δηλονότι, ἀχ' ὁρᾶτε τὴ περωῶς γλυφίδας, λέγει τοῖς βέλη. ἐξερχομένας ἐκ τῆς μακρὰν βαλλόντων τόξων; Α ἀ) ὀπίρρημα ἐφεκτικόν. τί δῆτα μέλλετε καὶ βραδύνετε, σημαίνει ἔχει τὸ μέλλετε. τὸ δὲ ἑξῆς, εἰς τὰ ἄκρα τοῦ αἰθέρος πέπεσε, καὶ μέμφεται λόγια τοῦ Ἀπόλλωνος. ἀκρίζω δὲ, τὸ ἄκρον κόπτω. Θέσφατα κελεύσματα. καὶ γὰρ ἀνωθεν εἶπεν ὅταν ἀπαντᾷ τῷ Ἠλέκτρᾳ τὰ τόξα, ὡς Ἀπόλλων αὐτῷ ἐπέταξε μαχεσθαι Ἐριννύσι τοῖς τόξοις. Εἰ τί χρῆμ' ἀλύω] ὅτι ἐκπλήξεως τοῦ ἔργου. διὰ τί χρῆμα ἐν ἀμηχανίᾳ εἰμὶ, τοῦ θυμὸν ἀνάπτοντος ἐκ τοῦ θυμοῦ. τὸ ἀλύειν δὲ ποτὲ μὲν οἱ ποιηταὶ ἀπὸ τοῦ δάκνεσθαι καὶ ἀπορεῖν λαμβάνουσιν, ὡς ἐνταῦθα. καὶ πάλιν ποιητὴς, ἠδὴ ἀλύουσ' ἀπεβήσετο. ποτὲ δ' αὖ τὸ γανυσθαι καὶ χαίρειν, ὡς τὸ, ἢ ἀλύεις ὄλβιον ἐνίκησας ἀλήθειαν. Ἄλλως. τί τὸ θέαμα, καὶ τίς ἡ νόσος αὕτη, καθ' ἣν ἀπόρημαι, καὶ ἀδημονῶ, παρὰ τὴν ἄλλην. ἠδὴ ἀλύουσ' ἀπεβήσετο.

Ποῖ, ποῖ ποθ' ἡλάμεθα δεμνίων ἄπο;
Ἐκ κυμάτων γὰρ αὖθις, αὖ γαλήνᾳ ὁρῶ,
Ἠλ. Σύγγονε, τί κλαίεις κρᾶτα θεὶς ἔσω πέπλων; 280
Ορέ. Αἰσχύνομαί σοι μεταδιδοὺς πόνων ἐμῶν,
Ὄχλον τε παρέχων παρθένῳ νόσοις ἐμαῖς.
Μὴ τῆς ἐμῆς ἐκλύου σωτήρια κακῶν.
Σὺ μὲν γὰρ ἐπένευσας τάδ', ἔδρασαν δ' ἐγώ

Quò, quonam aberraui à lecto?
Ex fluctibus rursus tranquillitatem video.
Ele. Frater quid ploras caput ponens intra vestem? 280
Ore. Pudet me, quòd tibi communico meos labores,
Præbens molestiam tibi virgini meo morbo.
Ne contabescas propter mea mala.
Nam tu quidem approbasti hæc, sed ego feci

Ποῖ ποῖ.) τὸ ποῖ τοπικὸν, ποῦ ποῦ ἐπηδήσαμεν καὶ ἀκινήθη ἐν τῷ ὑπὸ τῆς κόπης. ἐκ κυμάτων γὰρ, ἤτοι ἐκ τῆς τοῦ κλύδωνος μανίας καὶ ταραχῆς, βλέπω πάλιν γαλήνα, καὶ ἥσυχα. Γαλήνη ὁρᾶται κωμῳδοῦνται ὁ τίχος διὰ ἡγέλοχον τὸν ὑποκριτήν. οὐ γὰρ φθάσειέ διελεῖν τὴν σωφαλοιφὴν, ὅθεν εἰφανῆς τὸ πνεῦμα τῆς ἀκροωμένοις τὴν γαλήνη δόξαν λέγει τὸ ζῶον, ἀλλ' οὐχὶ τὰ γαλήνα. πολλοὶ μὲν οὖν αὐτὸ διέταξαν τῆς κωμικῶν, Ἀριστοφάνης καὶ Σφαῖρος ἐν ἀνθρωποραίσῃ. καὶ τῆς μὲν ἄλλων οὐκ ἐμέλησέ μοι μελῶν. Εὐριπίδου δ' δρᾶμα διεξιώτατον διέκαμε Ορέστη, ἡγέλοχον τὸν κιθαρῳδὸν μεθωσάμενος τὰ πρόσωπα τῆς ἐπῶν λέγειν, καὶ ἐν ἄλλοις παίζων φησὶ, ποῖ ποῖ γαλήνα ὁρῶ, ποῖ ποῖ πρὸς θεῶν, γαλήνα γαλήνα. καὶ Σατυρικῶν ἐν Δαναΐδ, τί ἂν ἡδόμενος εἰς ὁπλὴν ἐνδύσομαι, φέρ' εἰ ἡδοίμην γαλῆν. ἀλλ' ἡγέλοχος μεμίμυσται ὁ τραγικὸς, ἀνακεφάλαιοι τὰ αὖ τοῦ εἰς ἐχθροὺς μέγα. ἐκ κυμάτων γὰρ αὖθις αὖ γαλήνα ὁρῶ. Σύγγονε τί κλαίεις]ὦ ἀδελφὲ διὰ τί κλαίεις, θεῖσα πλὴν κεφαλὴν ἔσω τῆς πέπλων. αἰδοῦμαί σε μεταδιδοὺς σοὶ τῆς ἐμῆς πόνων, ὄχλησιν παρέχων σοὶ τῇ παρθένῳ διὰ τῆς ἐμῆς νόσων, μὴ χάσῃς τῆς ἐμῶν κακῶν ἐν σαυτῷ φθείρου. σὺ μὲν γὰρ συνῴνεσας, καὶ συνεβούλευσας ὅτι τάδε. ἔργαζομαι δ' ὑπ' ἐμοῦ ὁ τῆς μητρὸς φόνος.

Ματρῶον

Σὺ μὲν] ἐγὼ μὲν εἰργασάμην, σὺ δὲ ἐπένευσας. θέλει δὲ εἰπεῖν, ὅτι οὐ μετέχεις τοῦ φόνου, ἐπεὶ οὐδὲ ἔπραξας, διὸ οὐδὲ ὀφείλεις ἀχθεσθαι.

Ματρῷον αἷμα. Λοξίᾳ ὃ μέμφομαι, 285
Ὃς πρὶν μ' ἐπάρας εἰς ἔργον αἰσχιστάτον,
Τοῖς μὲν λόγοις ἤυφρανε, τοῖς δ' ἔργοισιν οὔ.
Οἶμαι δ' πατέρα τὸν ἐμὸν, εἰ κατ' ὄμμα τε
Ἐξιστορῶν νιν, μητέρ' εἰ κτεῖναι με χρὴ,
Πολλὰς ἡδείου τοῦδ' ἂν ἐκτεῖναι λιτὰς, 290
Μήπω τεκούσης εἰς σφαγὰς ὦσαι ξίφος,
Εἰ μήτ' ἐκείνῳ ἀναλαβεῖν ἤμελλε φῶς,
Ἐγὼ δ' ὁ τλήμων τοιάδ' ἐκωλύσθην κακά.
Καὶ νῦν ἀνακάλυψ' ὦ κασίγνητον κάρα,
Ἐκ δακρύων τ' ἄπελθε, κεἰ μάλ' ἀθλίως 295
Ἐχομεν. ὅταν δ' πάμ' ἀθυμήσαντ' ἴδῃς,
Σύ μοι τὸ δεινὸν καὶ διαφθαρὲν φρενῶν
Ἰσχανε, ὡς δαμυθοῦθ' ὅταν σὺ τύχῃς,
Ἡμᾶς παρόντας χρή σε νουθετεῖν φίλα.
« Ἐπικουρίαι γὰρ αἵδε τοῖς φίλοις καλαί. 300

Maternam cædem: accuso autem Apollinem 285
Qui me incitans in opus impiissimum,
Verbis quidem me consolatus est, non autem re.
Puto autem si patrem meum coram
Ipsum interrogassem, an esset interficienda mater,
Extrusurum fuisse multas preces ad has genas, 290
Ne adigerem gladium in iugulum matris:
Siquidem neque ipse esset recepturus vitam,
Et ego miser futurus in tantis malis.
Nunc retege ô soror,
Et abi à lacrymis, quanquam admodum miserè 295
Sumus affecti. Et quando vides me deficere animo,
Tu malum meum & corruptum sensum
Coerce & consolare: quando tu ploras,
Nos præsentes oportet te admonere, ô chara.
« Ista mutua officia decent amicos. 300

Λοξίᾳ δὲ]τῷ Ἀπόλλωνι δὲ μέμφομαι, ὅς με διεγείρας, καὶ θαυμαστὴν ἐμὲ εἰς ἔργον αἰσχιστόν, διὰ μὲν τῶν λόγων εὔφρανε, διὰ δὲ τῶν ἔργων οὐδαμῶς. Λοξίᾳ δὲ] τῷ Λοξίᾳ μέμφομαι, ὅτι πείσας με κτανεῖν τὴν μητέρα, οὐ βοηθεῖ. τοῦτο δὲ σημαίνει τὸ ἐπάρας, αἰσθόμενος, καὶ πείσας εἰς ἔργον αἰσχιστόν. εἶπε γὰρ ὡς δεῖ ἐκδικῆσαι τὸν πατρῴου φόνον ἡμᾶς. Οἶμαι δὲ) οἶμαι δ' τὸν ἐμὸν πατέρα εἰ ἐξιστόρων καὶ ἐρωτῶν κατ' πρόσωπον, εἰ πρέπει κτεῖναι τὴν μητέρα, πολλὰς λιτὰς διὰ τῆς ὀκτάσεως τῶν χάρων ποιῆσαι αὐτὸν, τοῦδε τοῦ ἡδυείου δηλονότι ἀφαμένου, μήποτε ὦσαι ξίφος εἰς σφαγὴν τῆς τεκούσης. ἐπεὶ δὴ οὔτε ἐκεῖνος ἐμέλλεν ἀναβιῶναι, καὶ πάλιν ζῆσαι. ἐγὼ δ' ὁ τλήμων ἐμέλλον κατ' κοινοῦ, πολλὰ δὲ κακὰ ἐκπληρώσειν καὶ ὑποφθεῖν.

Καὶ νῦν) περιφρασικῶς ὦ ἀδελφὴ ἀνακάλυψε σεαυτὴν δηλονότι, ἤγουν ἀνακαλύψε, ἄπελθέ τι καὶ ἀπόκριδι ἐκ τοῦ δακρύων, ἤτοι μὴ δάκρυε. καὶ εἰ λίαν δυκείμεθα ἀθλίως. ὅταν γὰρ ἴδῃς τὰ μά, ἤτοι ἐμὲ λυποθυμούσας, τυπέσιν μανέντα, σὺ τὸ δεινὸν ἐμοῦ, & τὸ δυσφραίνον φρενῶν, ἤτοι τὴν δυσφορὰν ἔπεχε, καὶ κώλυε, περιμενοῦ τε ὅταν ὁ γένης σὺ, φρόνει παρόντας ἡμᾶς νουθετῶν σε τὰ περὶ φιλῆ, αἱ δὲ πικρίαι ὁ αὐτὰ καὶ εἰσὶ τοῖς φίλοις. Ἀνακάλυψε) τὴν ὄψιν δηλονότι τὸ σκέπας. τὸ γὰρ δεῖ τὸ μὴ λυπεῖν τὸν ἀδελφὸν τοῖς δακρύοις ἐποίει, ἑαυτὴν καλύψε. ἔκλαιε γὰρ κρᾶτα δεῖσ' ἔσω πέπλων. Ἀνακάλυψε) ἀπὸ τύπου καὶ ἀνακαλυπτήρια, τὰ διδόμενα δῶρα τοῖς νεονύμφοις, ὅταν πρῶτον ἀνακαλύπτωνται τοῖς ἀνδράσι, καὶ τοῖς συγγενέσι ὁρώμεθα. Ἰαχαίνε] λέπτυνε. περιφρόνει τὸ ἰχνοδιοκαίω περιέχον, ὅθεν καὶ ἰαχὰς. Ἰαχαίνε) αἴτη τὸ ἔπεχε, περιμένε, κούφιζε.

Ἀλλ' ὦ τάλαινα, βᾶσα δωμάτων ἔσω,
Ὑπνῳ τ' ἄυπνον βλέφαρον ἐνθαδεῖσα δός,
Σῖτόν τ' ὄρεξαι, λουτρά τ' ὀλίγ' χρὴ βάλε.
Εἰ γὰρ περιλείψεις μ', ἢ περισσὴ νόσον
Κτήσῃ λίν', οἰχόμεθα· σὲ γὰρ ἔχω μόνην 305
Ἐπίκουρον, ἄλλων, ὡς ὁρᾶς, ἔρημος ὤν.
Ηλ. Οὐκ ἔστι. σοί σοι κατθανεῖν αἱρήσομαι,
Καὶ ζῶ. ἔχει γὰρ ταὐτόν. ἢν σὺ κατθάνῃς,
Γυνὴ τί δρᾶσω; πῶς μόνη σωθήσομαι;
Ἀνάδελφος, ἀπάτωρ, ἄφιλος. εἰ δέ σοι δοκεῖ, 310
Δρᾶν χρὴ τάδ'. ἀλλὰ κλῖνον εἰς δίνην δέμας,
Καὶ μὴ τὸ παρθοῦ κἀκφοβοῦ σ' ἐν δεμνίοις,
Ἄγαν ἀποδέχου μηδὲ δι' ὅτι φρουτῶ λέχοις.
Κἂν μὴ νοσῇς γὰρ, ἀλλὰ δοξάζῃς νοσεῖν,
Κάμαι βροτοῖσιν ἀπορία τε γίνεται. 315

Sed ô misera vadens intra domum
Porrecta da somno iam diu insomnes palpebras,
Et sume cibum, & laua corpus:
Si enim deseres me, aut propter assiduitatem morbum
Tibi conciliabis, periimus: te enim solam habeo 305
Auxiliatricem, ab aliis, vt vides, desertus.
Ele. Non ita erit. tecum volo mori,
Et viuere: idem enim est. si tu moriaris,
Quid faciam mulier? quomodo sola seruabor?
Sine fratre, sine patre, sine amicis. Sed si tibi videtur, 310
Oportet ista facere. Sed reclina corpus in lectum,
Et non terrorem, & id quod te exterret ex lecto,
Facilè admittas, mane in lecto:
Etiamsi enim non ægrotes, sed videaris ægrotare,
Angor animi fit morbus hominibus. 315

Ἀλλ' ὦ τάλαινα) πρὸ δεῖπνε ἔσω τῶν δωμάτων, ὑπνα δεῖσα, δὸς ὕπνῳ τὸ ἄυπνον βλέφαρον. αἰωρόφως, αἰπὸ τὸ ὑπνα δεῖσα δὸς ὕπνον τῷ ἀύπνῳ βλεφάρῳ, καὶ τοφλῶ λάβε.

λουτρά τι βάλλε ὀλίγ τῷ σώματι, πυτέσιν νίψαι. εἰ γὰρ ἀφήσεις ἐμὲ, ἢ ἐν τῇ περισσεράσει καὶ τῇ περισμονῇ κτήσῃ νεὰ νόσον, ἐφθάρμεθα. σὲ γὰρ μόνην ἔχω βοηθόν. τῶν ἄλλων ὡς ὁρᾶς ὢν μεμονωμένος καὶ ἐστερημένος. Οὐκ ἔστι] οὐχ ὑπάρχει τοῦτο παρ' ἐμοὶ, ἤγουν ἴσα ἀποδέχομαι σὲ μόνον ἐᾶσαι ὀλοῦσθαι κεῖσθαι· αὐτὴ γὰρ τοφᾶς καὶ ὑπνῳ περισσεύει. Ἔχει γὰρ ταὐτὸν) ἤγουν ὁμοίως ἔχοισιν ἐμοὶ ἀμφότερα. ὁ γὰρ σὸς θάνατος, καὶ ἐμὸς ὄντι. καὶ ἡ σὴ ζωὴ, ἐμὴ ζωή. ἵκετα γὰρ μοι τὸ ζῆν ἥδιστον, τοῦ θανάτου. Μᾶλλον γὰρ καὶ νέκρωσις νομισθήσεται, δι' τὸ ἔρημον ἀπολειφθῆναι με βοηθείας. Δρᾶν χρὴ τάδε] κτ' σωνεκδοχῶ, καὶ πρὸς τὸ δοκεῖ καὶ πρὸς τὸ χρή. Ἄλλως. Τὸ ζῆν με, καὶ ἀποθανεῖν με, ταυτόν ὄντι, ἐὰν σὺ τελευτήσῃς. ἢ τὸ ἔχῃ, αἴτη τοῦ σήσῃ. ὁ γὰρ λόγος ἐὰν σὺ ἀποθάνῃς, ταυτόν μοι πάθος γενήσεται. ὅ ὄντι, κἀγὼ τεθνήξομαί σοι.

Παράφρασις.

Οὐκ ἔστι) οὐκ ἔστι δυνατὸν δηλονότι τοῦτο, σοὶ σοὶ θελήσω καὶ θανεῖν καὶ ζῶ. δυάκειται γὰρ ὁμοίως καὶ ζῶ με καὶ ἀποθανεῖν δηλονότι. ἐὰν γὰρ ἀποθάνῃς σὺ, γυνὴ οὖσα δηλονότι, τί δράσω. πῶς μόνη σιωπῶ; ἀνάδελφος, ἀπάτωρ, ἄφιλος. εἰ δὲ ἀρέσκει σοι, πρέπει δρᾶν τάδε, ἃ εἶπας δηλονότι, ἀλλὰ κλῖνον τὸ δέμας εἰς τὸν κοίτην, καὶ μὴ τὸ παρθοῦ καὶ ἐκφοβοῦ, ἤτοι τὸ φοβεῖσθαι πιοιῶ σὲ ἐκ τῶν δεμνίων καὶ τῆς κοίτης ἄγαν ἀποδέχου, ἤτοι πίστευε ἀληθῶς εἶ). μηδὲ δὲ ὀλίγ τὸ φρουτῶ λέχοις, ἤτοι ὀλίγ τῷ σοῦ φρόμαιος. κἂν μὴ νοσῇς γὰρ, ἀλλὰ ὑπολαμβάνῃς νοσεῖν, κάμαπος καὶ κακοπάθεια, ἀπορία τε, ἤτοι ἀπελπισμὸς τῆς ὑγείας σοι δηλονότι, ὡς καὶ τοῖς ἄλλοις βροτοῖς. ἔστι δὲ κακόχρηστον εἰς ὑπερβολίν. ἄλλως γὰρ ἤξαπ, καὶ ἄλλως ἀπέδωκαν. Ἄλλως. Ἀποδέχου. ποτέ τι μὴ ἔχε τὴν ὑποψίαν κτ' νοῦν ἀεὶ τῆς μανίας. τοῦτο γὰρ ὅτι τὸ ἄγαν ἀποδέχου. φοβοῦ δὲ ἐκ δεμνίων λέγει, ἀχ' ὅτι τὰ δέμνια ἐποίει αὐτὸν μαίνεσθαι· ἀλλ' ὅτι κείμενος ἐκεῖ, φόβον ἐξ Ἐρινύων ἔδεχετο, καταχόμενος τῇ μανίᾳ. Κἂν μὴ νοσῇς) Καλλίστρατος ἢ ἑκτὸς τοῦ σ' γραφῶ διδάσκει. κἂν μὴ νοσῇ γὰρ, ἀλλὰ δοξάζῃ νοσεῖν. ἵν' ἢ ὑπὸ τοῦ Ὀρέστου εἰς τὸ κοινὸν καταβεβηκὼς ὁ λόγος. Ἄλλως. Τοῦτο καθολικῶς ἔδει εἰρηκέναι οὕτω. κἂν μὴ νοσῇ τις, ἀλλὰ δοξάζῃ νοσεῖν, κάμαπος αὐτῷ καὶ ἀπορία γίνεται. νοῦ δὲ τὸ μὲν ἥμισυ τῷ γνωμικῷ πρὸς τὸν Ὀρέστην ἐπέφερε. τὸ δὲ ἥμισυ καθόλου εἶπεν. ἔστι δὲ τὸ κακόχρηστον, εἰ καὶ λυπῶν ὁ Καλλίστρατος τὴν ἑκτὸς τοῦ σ' διδάσκει γραφήν. καὶ μὴν καὶ ἑτέρως καινότης ἔστιν ἐνθάδε. ἡ γὰρ πρόσοδος ἐνικῶς ἐκφέρεται, ἡ δὲ ἀπόδοσις πληθυντικῶς. δηλοῦντος τοῦ ποιητοῦ, ὅτι εἰς πάντας τοὺς ἀνθρώπους γίνεται τοῦτο.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Αἴ, αἴ.
2 Δρομάδες ὦ πτεροφόροι,
3 Ποτνιάδες θεαί,

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Cho. 1 Hei, hei,
2 O celeres alatæ
3 Furiosæ deæ,

Αἴ, αἴ, τὰ πιαῦτα εἴδη τῶν χορῶν καλεῖται κτ' ὀρέσιν, ὡς εἴρηται. ἔστι δὲ τὸ ἆσμα μιᾶς στροφῆς. εἰσὶ δὲ τὰ κῶλα τῆς στροφῆς, ιε. καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς ὁστοῦτα. τὸ α ἰαμβικὸν μονόμετρον βραχυκαταλῆκτον, ἤτοι κῶλον τρίμμα. τὸ β παιωνικὸν δίμετρον ἀκαταλῆκτον, ἐκ παιώνων δ β. τὸ γ ὅμοιον ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος α καὶ ἰάμβου. τὸ δ αἰπαστικὸν δίμετρον ἀκαταλῆκτον, ἐξ αἰπαστίου παίωνος α καὶ κρητικοῦ δίμετρον τὸν ἀδιάφορον. τὸ ε καὶ τὸ ς μόνα τὰ ὅμοια. τὸ ζ χορειαμβικὸν δίμετρον καταλῆκτον, ὃν χοριάμβου ὀλιγοστίχου α καὶ κρητικοῦ δίμετρον τὸν ἀδιάφορον. τὸ τῆς ἀντιστροφῆς δὲ κῶλον πενθεμιμερὲς ἔχει τὴν ὀλιγοστίχου. τὸ ὄγδοον ἀσυνάρτητον, ὃν

Universidad de Deusto
Biblioteca

παιωνικῶν ἡμιολίων δύο συγκείμενον. ἕκαστον δὲ ὂν παίωνος ὅτι τετάρτου καὶ ἰάμβου. τὸ δ' καὶ ἓ κῶλ' πάντ' ὅμοια, τὸ ἰα αἰπαστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον ὀξ ὀλιβρίου α, παίωνος α, καὶ συλλαβῆς. εἰ δὲ βούλει, ἀκατάληκτον. τὸ ιβ χορειαμβικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ὂν χορειάμβου καὶ μολόσσου. τὸ δ' ιγ' τῆς ἀντιστροφῆς κῶλον, ὁλόκληρον ἔχον γ' αἰπὶ χορειάμβου. τὸ ιδ', ἀντιστροφικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, τῶν βακχείων ποδῶν χορείων. τὸ ιε παιωνικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, ὂν παιώνων τετάρτων δύο, τ' δευτέρου ὄντ' ὧν τὰ μὲν πάντα συλλάβου, ὂν δὲ τὰ τ' ἀντιστροφῆς κῶλα ὀξασυλλάβου καὶ κρητικῶ, δίχα τῶν ἀδιάφορον. τὸ ιϛ ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος τρίμετρον καταληκτικὸν, ὂν παίωνος α, αἰπὶ ἰωνικοῦ διιάμβου καὶ κρητικοῦ. ὁλὶ τὰ τέλει τῆς μὲν στροφῆς ὠδάγεφος, τῆς ἀντιστροφῆς κορωνίς. Αἴ αἴ) ὦ θεαὶ δρομικαὶ καὶ ταχεῖαι, καὶ σεβάσμιαι, αἵ πνεε ἐλάχετ' ἐν δάκρυσι καὶ ἐν γόοις χορὸν κακοβάκχευτον, ἤτοι λυπηρὸν, οὐκ ἔστι δηλονότι βακχεύσασθαι καὶ χαρῆναι. μέλαι-

4 Αβάκχευτον αἵ θίασον ἐλάχετ' ἐν
5 Δάκρυσι, καὶ γόοις, 320
6 Μελαγχρῶτες δίμνυίδες, αἵ τε
7 Τὸν πανὸν αἰθὲρ' ἀμπάλλεθ', αἵματος
8 Τινύμεναι δίκαν, πινύμεναι φόνον,
9 Καθικετεύομαι, καθικετεύομεν,
10 Τὸν Αγαμέμνονος γόνον ἐάσατ' ἐκ- 325
11 λαθέσθαι λύσας μανιάδος
12 Φοιταλέου. φεῦ μόχθων,

4 Quæ nactæ estis thyrsum dissimilem Bacchico
5 In lacrymis & luctibus, 320
6 Atræ Eumenides, &
7 Per latum aerem volantes, sanguinis
8 Vlciscentes pœnam, vlciscentes cædem,
9 Supplico, supplico,
10 Sinite filium Agamemnonis ob- 325
11 liuisci rabiem, insaniam
12 Furiosam. hei quales

Αβάκχευτον) ἤτοι κακοβάκχευτον, οὐ φέροντα Διονύσου, ἀλλ' ἐν θρίνοις καὶ γόοις ἐξεβαζόμενον, ἢ παρόσον ἄοινα καὶ νηφάλια τῶν θεῶν θύμνυίδες κατ' ἀφημισμόν. δικμυίδες τὸ εἰπ κῆ τὸν ὀρθὸν λόγον, καὶ ἀληθῆ, αἵ πνες κινεῖσθε αἰὰ τὸν ὀλὶ πολὺ πεταμένον αἔρα, λαμβάνουσαι δίκην. ὦ θεοὶ καλοί, ἐάσατε τὸν υἱὸν τοῦ Αγαμέμνονος, ὥστε λήθην λαβεῖν τῆς φρενοβλαβείας τῆς ὀρμητικῆς. φεῦ ἕνεκα τῆς κακοπαθείας, καὶ τῆς δυσυχίας. οἵων κακῶν ὁ πάλαι ἐπιθυμήσας ἔρρεις, καὶ φθείρει τὴν ἀπόφασιν τοῦ πείποδος, ἤτοι τὴν κακὴν μαντείαν, ἣν ὁ Φοῖβος εἶπε κῆ τὴν γῆν, ὅπου λέγονται εἶ) δηλονότι οἱ μεσόμφαλοι μυχοὶ τῆς γῆς, ἤτοι αἱ καταδύσεις καὶ οἰκήσεις. Πτροφόροι) πάντα χαὶ τὰ περιτρέχουσαι, καὶ θυμωρούμεναι τοῖς αἰθρώπεις. ἢ περιτρέχειν ποιοῦσαι τοὺς μεμιωόπας. Ποτνιάδες δὲ μαντοποιοί. Πότνιαι γὰρ χωρίον ὀλὶ Βοιωτίας, ἔνθα φαγοῦσαι βότανον αἱ Γλαύκου ἵπποι, καὶ μανεῖσαι, διεσπάσαν τὸν ἴδιον δεσπότην Γλαῦκον ἐν τῷ ὀλυμπιαφίω πεδίῳ. Πότνιαι γοῦν πόλις Βοιωτίας, ὅθεν ὁ Γλαῦκος ἐμμανὴς γέγονε, καὶ ἥλατο εἰς τὴν θάλασσαν.

τοῦς τὸν Μενέλαον ὁ Ορέστης φησὶν, ἔδοξ' ἰδεῖν τρεῖς νυκτὸς τοξοφορεῖς κόρας. Ταναὸν αἰθέρα) αἰὰ τὸν αἰθέρα πτέλεσθε πέρα τὴν οὖσαν. Ομηρος, ἡ ἱεροφοῖτις Ερινύς. Ταναὸν ὁ αἰθέρα, τὸν λεπτομερῆ. τὰ γὰρ πτερὰ τῶν στομάτων λεπτύνεται, τὸ δ' ἀμπάλλεσθε, ὡς αἰακινούσας αὐτὸν τὸν αἔρα ἐμφαντικῶς, τουτέστιν αἰαπάλλεσθε τῆς πτεροῖς. κῆ τὸν Ομηρικὸν Ποσιδῶνα, τὸν σείοντα τοῖς ποσὶ τὴν γῆν, καὶ τῇ πορείᾳ τὸ ὄρος. τὸ δὲ τινύμεναι δίκαν, αἰπὶ τὸ θυμοφόρον λαμβάνουσαι ὑπὲρ αἵματος καὶ φόνου. Εὐμενίδες) Ερινύες θεαὶ τρεῖς παρ' Ελλησιν, ἔφοροι καὶ θυμωρούμεναι τοὺς φονεῖς. καλοῦνται δὲ Αληκτὼ, Μέγαιρα καὶ Τισιφόνη. πῶς δ' ὀνόμασθαι λέγε. Τινύμεναι φόνον. οὐ γὰρ αἰπαποδιδοῦσι φόνον αὖπαι, ἀλλὰ μᾶλλον ἐκδικοῦσι τοὺς φόνους. λέγεται δ' αὖ ὀλιὸ ὧν ποιεῖσθαι, ἢ πιοῦσι τοὺς φονεῖς μαίνεσθαι, ὡδαπλήσιον πιοῦσιν, ὥσπερ αἰ εἰ ἐφόνευον. ἢ τὸ Τινύμεναι φόνον, αἰπὶ τὸ τιμωρούμεναι νοητέον τοὺς φονεῖς. πῶς γὰρ οὐ μόνον τὸ αἰαπαιδίδωμι, ἀλλὰ τὸ τιμῶ, καὶ τὸ τιμωρῶ. ἵν' ἡ τὸ μὲν αἷμα τῆς Τινύμεναι δίκαν, αἰπὶ τὸ ἀποδιδοῦσαι. τὸ δὲ Τινύμεναι φόνον, αἰπὶ τὸ ἐκδικοῦσαι τὸν φόνον, καὶ τιμωρούμεναι τοὺς φονεῖς. ἢ εἰ τὸ φόνον μεγαλογραφῆται, λάβοις αὖ ἀπὸ κοινοῦ τὸ δίκαν, καὶ τὸ Τινύμεναι ὡς καὶ τὸ τοξοῦν ἐρεῖς. Τινύμεναι δὲ τὸ μέτρον ἐν ᾗ ὀφείλεις γράφειν. οὕτω γὰρ ἔχει τοῦς τὸ κῶλον τῆς ἀντιστροφῆς οἰκείως.

13 Οἵων ὦ πάλαι ὀρεχθεὶς, ἔρρεις,
14 Τείποδος ἀπόφασιν, αὖ ὁ Φοῖβος
15 Ἔλαχεν, ἔλαχε, δεξάμενος αὐτὰ δάπεδον, 330
16 Ἵνα μεσόμφαλοι λέγονται μυχοὶ γᾶς.

Αντιστροφή.

1 Ἰὼ Ζεῦ,
2 Τίς ἔλεος; τίς ὁδὶ ἀγὼν
3 Φόνιος ἔρχεται,
4 Θοάζων σὺ τὸν μέλεον; ὦ δάκρυα
5 Δάκρυσι συμβάλλεις 335
6 Πορεύων τὶς εἰς δόμους ἀλαστόρων

13 Labores miser concupiscens, peris?
14 Oraculum ex tripode, quod Phœbus
15 Dixit, dixit, accipiens in solo, 330
16 Vbi dicitur esse vmbilicus terræ.

Antistrophe.

1 Hei Iupiter,
2 Quæ misericordia? quale hoc certamen
3 De cæde venit,
4 Impellens te miserum, cui lacrymas
5 Lacrymis addit 335
6 Aliquis malus genius, ducens in domum

Οἵων ὦ πάλαι) ὡς φεύς αὐτὸν ἀπέπεινε τὸν λόγον, οἵων φραγμάτων σὺ ὦ πάλαι ἐπιθύμησας. λέγει δὲ τὸ φόνου τῶ κῆ τῆς μητρὸς, οἷς κῆ διέφθαρται, ὅπῃ τὸ πείποδος δεξάμενος ἢ μαντείαν ἵν' ὁ Φοῖβος ἔλαχεν. Μεσόμφαλα) ἐμφαλὸς λέγεται ἢ Πυθὼ, φθρᾶ τὸ τοῦ ὀμφαὶ τοῦ ἀπὸ θεῦ χρηστηριαζόμθαι λέγει, ἢ φθρᾶ τὸ ἓ) ἐν μέσῳ τῆς οἰκουμθμῆς. λέγεται γὰρ τὸν Δία μαθεῖν βουλόμθμον τὸ τέλος τῆς γῆς, δύο ἀετοὺς ἰσοταχεῖς ἀφεῖναι, τὸν μὲν ἀπὸ δύσεως, τὸν δὲ ἀπὸ

Universidad de Deusto
Biblioteca

αἱ ἀπλῆς, καὶ ὀκεῖ αὐτοῖς σωαντῆσαι, ὅθεν ὄμφαλος ὀκλήθη. αἰακεῖται τε χρυσοῖς ἀετοῖς φασὶ τοῦ μυθευομένου ἀετοῦ ἀπομιμήματα. Ἰὼ Ζεῦ] Φεῦ ὦ Ζεῦ. τίς ὁ ἀγὼν ἔσται ὁ φονικὸς ἔρχεται παρακινεῖν σε τὸ ἄθλιον, ὦ ἐμοί, ἤγουν σοὶ δάκρυα δάκρυσι συμβάλλει, καὶ σωάπτει τὸς τοῦ ἐχθρῶν, κινῶν εἰς τοὺς δόμους τοῦ φόνων τῆς σῆς μητρός, καταλοφύρομαι, λίαν θρηνῶ σε δηλονότι. Τίς ἔλεος) εἰς τὸ τίς ἔλεος σιγμὼ δεδωκότες λείπουσι τὸν λόγον φησὶ μόνον τὸ θρηνήσεται. καὶ τὸ δήλος, αἰτὶ τοῦ οὐδείς. ἵν' ἦ οὕτως, τίς ἔλεος θρηνήσεται τὸν Ὀρέστη, αἰτὶ τοῦ οὐδεὶς ἐλεήσει σε Ὀρέστα. Ἄλλως. Τίς δρᾶ φησὶ τοῦτον ἐλεήσει. τὸς δὲ κίνδυνος ἔστι, καὶ ἡ μανιώδης νόσος ἐπέρχεται ὅθεν σε τὸν μέλεον, ταχεῖαν τε καὶ ὀξεχείρων. τουτέστιν δρᾶ δαίμων τὸς ὀτρύνει τοῦτο τὰς Ἐρινύας. ἢ καὶ ἄλλως, τίς ἐλεήσει αὐτὸν, ἔξωθεν ἀκούσομεν τὸ οὐδείς. δρᾶ; ἔστι γὰρ ἀντὶ ὁ κίνδυνος, ὁ ὁκ τοῦ Ἐρινύων ἔρχεται φόνιος, μεθ' ὁρμῆς φερόμενος ὀτρύνει σε τὸν μέλεον. τίς ἔλεος ὅτι τοῦτο τοῦ Ὀρέστη, ὦ δάκρυα δάκρυσι συμβάλλεται ὡς ἀλάστωρ, πορεύων εἰς δόμους, αὐτὸ τοῦ ἔλκων αὐτὸν τῆς μανίας, καὶ αἱμαβάκχευων κατὰ τὸν οἶκον, ὁσῶς ἀλάστωρ ἐγείρει τὸ αἷμα τῆς μητρός. Ἄλλως. Τίς ἔλεος ὅτι τοῦτο τοῦ Ὀρέστη, ὦ δάκρυα ὀτρύνει τὸς τοῦ ἀλαστόρων δαιμόνων, τὸ αἷμα τῆς μητρὸς πορεύεσθαι καὶ διατρέχειν αὐτὸν κατὰ τὸν οἶκον ποιοῦν. τινὲς δὲ ἤκουσαν τὸ ἀλαστόρων δόμων, αὐτὶ τοῦ εἰς ᾅδου, κατὰ τὸν οἶκον τοῦ ἀλαστόρων. καὶ τίς δὲ ἡ νόσος πορεύεσθαι αὐτὸν πεῖσα εἰς ᾅδου. ἢ ὃ θεόκριτος, οἷον μόλθων ὀτρυνόμενος ὦ τάλας διεφθαρται. δεξάμενος ἀπὸ τοῦ πείθοδος τοῦ μαντείαν, ὡς ὁ Ἀπόλλων εἶπε κατὰ τὸς Δελφοὺς ἔνθα γῆς ὀμφαλὸς λέγεται. τίς ἔλεος αὐτὸν ὦ Ζεῦ. πεῖσθαι γὰρ αὐτὸ ἀγὼν ὁ τοῦ Ἐρινύων ἐπέρχεται διὰ τὸν τῆς μητρὸς φόνον, μεθ' ὁρμῆς φερόμενος, μετέβαλε δ' ἀπὸ τοῦ θεοῦ αὐτὸ λόγου, εἰς τὸν θεὸς αὐτόν.

7 Ματέρ' αἷμα σᾶς, ὅ σ' αἱμαβακχεύει.
8 Καταλοφύρομαι, καταλοφύρομαι.
,, 9 Ὁ μέγας ὄλβ' οὐ μόνιμ' ἐν βροτοῖς. 340
,, 10 Ἀνὰ δ' λᾶφ' ὡς τις ἀκάτου θοᾶς
,, 11 Τινάξας δαίμων, κατέκλυσε,
,, 12 Δεινῶν πόνων, ὡς πόντου
,, 13 Λάβροις ὀλεθρίοισιν ἐν κύμασι.

7 Sanguinem matris tuæ, qui te exagitat.
8 Lamentor, lamentor.
» 9 Magna fortuna non est stabilis inter homines. 340
» 10 Et sicut velum nauiculæ celeris
» 11 Excutiens Deus, demergit,
» 12 Ingentium ærumnarum tanquam ponti
» 13 In fluctus vehementes exitiales.

Ὁ σ' αἱαβακχεύει) τὸς ὅδε ὁ κίνδυνος ἔρχεται φόνιος, παροξυνῶν σε τὸν μέλεον, ὃς δάκρυα δάκρυσι σωάπτει. ὡς λέγει τοῦ ἐχθρῶν πορεύων εἰς τὸν δόμον τὸ αἷμα, ἤγουν τὸν φόνον τῆς σῆς μητρός, ὁ σὲ αἱαβακχεύει. Ἄλλως. Ὁ σ' αἱαβακχεύει, ὅτοῦ τῆς μητρὸς αἱαβακχεύει σε, καὶ μαίνεσθαι ποιεῖ. ἢ ὅς τις ἀλαστόρων αἰακινεῖ τὸ αἷμα τῆς μητρός σου, μὴ ἐῶν αὐτὸ ἠρεμεῖν ἀπμόρητον. Ὦ δάκρυα δάκρυσι σωάγει, καὶ συμμίγει ἐπάλληλα δάκρυα. Ὅμηρος συμβάλλει τὸ ὄμβριμον ὕδωρ, ἤγουν σωάπτει. ἵν' ἦ μεταφορὰ ἀπὸ τοῦ συμβαλλόντων τοῖς ῥοιτίοις ἕτερα, καὶ ὀλιγωτέρα πεσόντων, ὅθ' ὅτι τοῖς δάκρυσι συνάπτει δάκρυα. Ἀριστοφάνης, ὥσπερ ῥοιτία συμβάλλοντες εἰς ταὶ ὀλκάδας. Ὦ δάκρυα) ὁ γράφε, αὐτὶ τοῦ ὅς τις. καὶ δόμον, μὴ δόμοις, λέγων οὕτως, ὅς καὶ ὅς τις ἀεὶ ὢν, δηλονότι ὁ φόνιος, συμβάλλει, καὶ σωάπτει τοῖς δάκρυσι δάκρυα. ἐπεὶ δὲ ὁκ ἐποίει τοῦτο ὁ ἀγὼν, ἀλλὰ τὸς τοῦ θεοῦ, ἐπήγαγε τὸς λέγων τοῦ ἀλαστόρων, καὶ τοῦ ἐχθρῶν, πορεύων τὸ

ὀλοφέρων εἰς τὸν δόμον τὸ αἷμα τῆς σῆς μητρός, ὅτοῦ σε ποιεῖ μαίνεσθαι. οἱ δὲ γράφοντες τὸ ὦ μέγα διὰ τὸ συμβάλλει, ἀγνοοῦσι τὰ μέτρα. Ἄλλως. Ὁ σ' αἱαβακχεύει] διχῶς σίζουσιν. ἀποδίδοται τοῦ θεὸς μὲν τῷ τοῦ τῷ σιγμῷ, τὸς ὑπὸς φόνιος ἔρχεται ἀγὼν, ὦ ἀγῶνι δάκρυα δάκρυσι συμβάλλει τὸς τοῦ ἀλαστόρων, πιῶν πορεύεσθαι τὸ αἷμα τῆς μητρὸς καὶ τοῖς οἴκοις, καὶ μὴ ἐῶν αὐτὸ ἠρεμεῖν ἀπμώρητον. ἢ ὅ, σε τὸ αἷμα αἱαβακχεύει, καὶ μαίνεσθαι ποιεῖ. τοῦ δὲ τῷ δευτέραν σιγμῷ, ὅπ ποσοῦτον ἔρχεται φόνιος ἀγὼν, δάκρυα δάκρυσι συμμίγει τὸς τοῦ ἀλαστόρων, ὅς σε αἱαβακχεύει πορεύων καὶ τοῦ ἐλκων ματέρος αἷμα σᾶς ὅλως αἰακινεῖ τὸ αἷμα τῆς μητρός σου καὶ ὐκ ἐῶν αὐτὸ ἠρεμεῖν ἀμμόρητον. Ὁ μέγας ὄλβος) οὐ μόνιμος καὶ διλωεκὴς ἐν τοῖς βροτοῖς αἰαπναξας ὁ δαίμων τὸς αὐτὸν δηλονότι, καθὰ λᾶφος ἐν ἄρμονι νηὸς ταχείας, κατέκλυσεν, ὅπερ βυθισθῆναι ἐπέπεισεν ὡς ἐν κύμασι πόντου ὀλεθρίοις, καὶ χαλεποῖς. τὸ δὲ δεινῶν πόνων διὰ μέσου, αἰτὶ τοῦ φεῦ, ἕνεκα τοῦ δεινῶν πόνων. Ἄλλως. ὁ μόνιμος ὁ μέγας ὄλβος. κατέκλυσε δ' αὐτὸν δαίμων τὸς, ὡσεὶ λᾶφος ἀκάτου θοᾶς πνάξας, κατέκλυσε τοῖς ὀλεθρίοις καὶ λάβροις κύμασι τοῦ πόντου. τὸ δ' δεινῶν πόνων, ἐν μέσῳ ἀναπεφώνηται. ἢ οὕτως. ὡς δὲ πόντου λάβροις ὀλεθρίοις ἐν κύμασι δαίμων τὸς ἀκάτου θοᾶς κατέκλυσεν, οὕτω καὶ τὸν μέγαν ὄλβον κατέκλυσε πνάξας ὑπὸ δεινῶν πόνων. Ἄλλως. Ἀναπνάξας δὲ τὸς δαίμων τὸν ὄλβον, κατέκλυσεν αὐτὸν καὶ καταπόντισεν ὡς ἀκάτου θοᾶς λᾶφος πόντου λάβροις καὶ ὀλεθρίοις κύμασιν. ὅσον δὲ δύναται πνεῦμα καὶ νηὸς ἐν θαλάσσῃ, τοσοῦτον καὶ καὶ τὸν βίον τοῦ ἀνθρώπων ἡ τύχη. ἢ οὕτως. κλυζεσθαι, παρεκβυασθεῖς θεὸς τὸν ὄλβον ἄπαντα ὄντα ὑπὸ τοῦ δεινῶν πόνων, τουτέστιν ἔργων. Ὅμηρος, αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου. ὡς γὰρ κλυζεται ἀεὶς ἐν θαλάσσῃ, οὕτω καὶ ἡ τοῦ ἀνθρώπων τύχη ὑπὸ ἀπείρων ἔργων. τὸ γὰρ τῆς τύχης ῥεῦμα μεταπίπτει ἀεί. Ἄλλως. Ἀναπνάξας δέ τις δαίμων, ἢ τὸς δαιμόνων αὐτὸν δηλονότι τὸν ὄλβον, ὥσπερ λᾶφος ἀκάτου θοῆς κατέκλυσεν, ὥσπερ ἐν κύμασι πόντου λάβροις ὀλεθρίοις. τὸ δ' δεινῶν πόνων, διὰ μέσου. φεῦ ἕνεκα τοῦ δεινῶν πόνων. Τὸ λάβροις) ὀλεθρίοις ἐν κύμασι θεὸς τὸ δεινῶν πόνων σωάπτε. καὶ μὴ λάμβανε ὑπὸ ἔξωθεν, μὴ δ' ὡς πόντου μετὰ τὸν ὡς ἔκφερε, ὡς τινες φασίν. οὕτω δ', ὁ μέγας ὄλβος, καὶ ἡ μεγάλη εὐδαιμονία, οὐ μόνιμος καὶ διλωεκὴς ὄντων ἐν τοῖς βροτοῖς. ἀναπνάξας δέ τις αὐτὸν δαίμων λᾶφος ἀκάτου καὶ νηὸς θοᾶς καὶ ταχείας, κατέκλυσε καὶ ἐφάνισεν ἐν κύμασι λάβροις, καὶ σφεδροῖς ὀλεθρίοις δεινῶν πόνων, καὶ δυσυχῶν, ὥσπερ πόντου κύμασι δηλονότι. ἰσέον δὲ, ὅτι ἐπειδὴ λᾶφος εἶπε, διὰ τοῦτο καὶ κατέκλυσεν εἶπε, καὶ κύμασι, δεικνὺς ὅτι ἡ τοῦ ὄλβου ἀναστροφὴ, ἀναστροφὴ λάφοις ἔοικε. καὶ αἱ τοῦ δεινῶν πόνων ἀπελθύσεις, κύμασι θαλάσσης ὀλεθρίοις. τὸ δὲ θεοκύτων γάμων λέγει, ἐπειδὴ καὶ ὁ Ταύταλος υἱὸς τοῦ Διός.

14 Τίνα γὰρ ἔτι πάρ' οἶκον ἄλλον
15 Ἕτερον, ἢ τὸν ὀστὸ θεοκτόνων γάμων
16 Τῶν ὀστὸ Ταντάλου, σέβεσθαί με χρή;
ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.
Καὶ μὴν βασιλεὺς ὅδε δὴ κτείχει

14 Quam enim hactenus familiam aliam
15 Diuersam, quàm hanc à diuinis nuptiis 345
16 Et à Tantalo ortam oportet me colere?

Aqui rex huc venit

Τίνα γὰρ ἔτι) ἄλλῳ φησὶν ὀδὶ τοῖς ἰδίοις κακοῖς, καὶ σωαπεφόρομαι πολὺ δυσμὸ. τίς γὰρ ἕτερος οἶκος σέβεσθαι παρ' ἡμῖν ἄξιος, ἢ οὕτως, ὃς ὁκ θεῶν ἔχει πολὺ καταβολὴν. ἀρχηγὸς γὰρ τοῦ γένους ὁ Ζεὺς, ὃς ἐφοίβησε Ταύταλον, ἵνα τοῦ θεῶν. Καὶ μὴν βασιλεὺς) τοῦ ὁκ ἔστιν ἐπωδὸς,

ὡς οὐ πᾶς ἴσας οἰκθείν, δι᾽ ὃ κεῖται μετὰ τοῦ σηροφοῦ καὶ οὐ σηροφοῦ, ἀλλὰ κεῖται σύνημα ὀλιγοφθεγματικόν, ὡς τεφθεγγόμενον τὸν Μενέλαον τεσσόντα. αἱ μὴν γὰρ ἐπῳδοὶ οὐκ εἰσὶ μονοειδοῦς μέτρου, ἀλλὰ διάφοροι. τὸ δὲ μονοειδοῦς κῶλον γὰρ ἔστιν οὐκ ἀναπαστικὸν ἢ, ὧν τὸ γ καὶ τὸ σ μονόμετρα, ἢ τοῦ ἀναπαστικὴ βάσις. τὰ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ δὲ ἢ καταληκτικόν, ἢ τοῦ ἐφημιμερές, ὃ καλεῖται παροίμιακόν. ὅθεν τῷ τέλει τεθέφραφος. καὶ μὴν βασιλεῖς) ἐν τοῖς τέλεσιν εἰώθασιν οἱ ἀπὸ τοῦ χοροῦ μεταλαμβάνειν. τὸ δὲ ὀξῆς, ὃ μὴν ὁ βασιλεὺς ὅδε δὴ σείχει Μενέλαος ἄναξ τῶν Ταντιαλιδῶν ὀξὺς αἵματος ὤν. πολλῇ δ᾽ εὐφροσύνῃ δῆλος ὁρᾶσθαι τῶν Ταντιαλιδῶν ὀξὺς αἵματος ὤν. ὁ δὲ διὰ τοῦ γένους ἐμφαίνει τὴν εὐγένειαν.

Μενέλα ἄναξ· πολλῇ δ᾽ εὐφροσύνῃ
Δῆλος ὁρᾶσθαι,
Τῶν Ταντιαλιδῶν ὀξὺς αἵματος ὤν.
Ὦ χιλιόναυν στρατὸν ὁρμίσας
Εἰς γῆν Ἀσίαν,
Χαῖρε. δ᾽ τυχίας δ᾽ αὐτὸς ὁμιλεῖς,
Θεόθεν τεύξας ἀπερήνυτον.

ΙΑΜΒΟΙ.

Με. Ὦ δῶμα, τῇ μὲν σ᾽ ἡδέως τεσσδέρκομαι,
Τροίαθεν ἐλθών. τῇ δ᾽ ἰδὼν καταστένω.
Κύκλῳ γὰρ εἰλημμένοις ἀθλίοις κακοῖς,
Οὐ πώποτ᾽ ἄλλῳ μᾶλλον εἶδον ἑστίαν.
Ἀγαμέμνονος μὲν γὰρ τύχας ἠπιστάμην,
Καὶ θάνατον, οἷῳ τεῦς δάμαρτος ὤλετο,
Μαλέᾳ τεσσίχων τεθέσαν. ὁκ ὄ κυμάτων
Ὁ ναυτίλοισι μαίνις, ὀξὴν γεῖλέ μοι

Menelaus dominus: ex multa dignitate corporis
Conspici potest,
Quòd sit ex familia Tantalidum.
O qui applicuisti exercitum mille nauium
In Asiam,
Salue. tu es felix,
Cùm diuinitus effeceris quæ optasti.

Menelaus.

Me. O domus, partim libenter te aspicio,
Veniens ex Troia, partim videns gemo.
Nam in orbem circumdatam miserandis malis
Nunquam vidi magis aliam domum.
Etenim Agamemnonis fortunam cognoui,
Et mortem qua ab vxore periit,
Ad Maleam admouens nauem. ex fluctibus verò
Nautarum vates dixit mihi

Ὦ χιλιόναυν] ἀπὸ τοῦ πολλοῦ αὐτὸν ἐγκωμιάζει, ἀφ᾽ ὧν ἐμεγαλύνετο. τῷ δὲ ἀπηρτημένῳ ἐχρήσατο ἀριθμῷ. τοσαῦτα γὰρ ἦσαν αἱ νῆες τῶν Ἑλλήνων, χίλια τεῦς τῶς ρνε. Χιλιόναυν) δι᾽ ὧν δοκεῖ

δοκεῖ αὐτὸν ἐπαινεῖν, διὰ τούτων λυπεῖ, αἰαμμενήσκουσα τῶν ἀπολωλότων ἐν Τροίᾳ. τὸ δὲ θεόθεν τεθέξας ἀντὶ τοῦ τυχοῦ τεσσέθηκεν, ἐπειδὴ τὸν πόλεμον καταστήσας ἔλαβε τὴν Ἑλένην. οὐ μὴ φησὶν ἀτυχῶς ἀπηλλάχθης. ὁ δὲ Ὀρέστης δυσυχεῖ. ἡ μετοχὴ φησὶ τὴν δυσυχίας τῶν Ταντιαλιδῶν. Ὦ δῶμα τὰ μὲν) αἱ ὀξεῖς αὗται τεθέσεις τεμέτρων ἀκαταλήκτων εἰσὶν, ὧν τελευταῖος κρείσσων χαλεπὸς ναυτίλοισιν εἰσορᾶν, ὅτι τοῖς ἀπολέσασι τεθέφραφος, ὅτι δὲ τῷ τέλει κορωνίς. Ὦ δῶμα) ὅτι τεφότης παρόδου σημειοῦται τὸ κακόνθες τῆς γυναικὸς Μενελάου. καὶ γὰρ οὐδὲ εἰς Σπάρτην ἀνῆλθε. ἀλλὰ τεθεπρος εἰς Ἄργος ὡς ἐξελάσων Ὀρέστην, ὡς καὶ ἐν τοῖς ὀξεῖς δῆλός ἐστι, καθότι τῶν πάλαι πολεμίων φεισόμενος. ἐν γὰρ τῇ ζ ῥαψῳδίᾳ κεκωμῳδεῖται τεθέ τῷ ποιητῇ, συγχωρεῖν ζῆν τὸν Ἀδρεστὸν δόσιν χρημάτων ἐπαγγελλόμενον.

Νηρέως τεοφήτης Γλαῦκος, ἀψευδὴς θεός,
Ὅς μοι τάδ᾽ εἶπεν ἐμφανὴς τεθεσεθείς·
Μενέλαε, κεῖται σὸς κασίγνητος θανὼν,
Λουτροῖσιν ἀλόχου τεθεὶ τεσὼν παυσάτοις.
Δακρύων τ᾽ ἔτλησεν ἐμέ τε, καὶ ναῦτας ἐμοὺς
Πολλῶν. ἐπεὶ δ᾽ Ναυτωλίας ψαύω χθονός,
Ἤδη δάμαρτος ἐνθάδ᾽ ὁρμωμένης,
Δοκῶν Ὀρέστου παῖδα τὸν Ἀγαμέμνονος,
Φίλαισι χερσὶ τεθεκαλεῖν, καὶ ματέρα,

Nerei propheta Glaucus, verax Deus,
Qui mihi hæc dixit astans clarè:
Menelae iacet tuus frater mortuus,
Incidens in vltima balnea vxoris:
Et impleuit me & nautas meos lacrymis
Multis. postquam autem attigi terram Naupliam,
Ibi iam huc tendente mea coniuge,
Cùm sperarem Orestem filium Agamemnonis,
Et matrem charis complecti brachiis,

Νηρέως τεοφήτης] οὗτος Αἰγυπτόθεν ἀλιεύς. ἑωρακὼς ὀ ἰχθὺς τεθὲ τοῦ ψάμμου βοτάνης ζευσάμενον, καὶ αἰαζήσαντα, φαγὼν καὶ αὐτὸς γέγονεν ἀθάνατος, ἀλλ᾽ οὐκ ἀγήρατος. ἐφ᾽ ᾧ καταπόνησεν ἑαυτόν. μαντεύεται δὲ ὡς παρ᾽ Ὁμήρῳ Γρωπεὺς, ὃ τεθὲ Γενδάρῳ Τεύτων τῆς Αργοναύτης. Μαλέας δὲ ἀκρωτήριον ὅθι τεθὲ Λακεδαιμονίαν, λιμένιον τεθὲ τεσὶ τοῦ ἰδιωτικῶς ὄνομα καθαμαίρουλον. Εμφανῶς καταστὰς) πυθέσθαι οὐκ ὀνῆς θαλάσσης ὢν, καὶ ἀφανῶς μοι τοῦτο εἶπεν, ἀλλ᾽ ἐμφανῶς, καὶ ἐνώπιον σοῦ, καὶ διηγησάμενος. Πεεμπσὼν) τεθεσὴ ἡ τεθέ. καὶ ἔστι ὁ νοῦς, τοῖς πανεσόπτοις λουτροῖς τῆς ἀλόχου πεσὼν, ὃ ὅθεν ὀπολωλώς. ἢ τεθεεπεσὼν αἰτὶ τοῦ σωτυχὼν τῆς λουτροῖς τῆς ἀλόχου. λουσαμένῳ γὰρ Αγαμέμνονι, τὴν χιτῶνα τεσεβύεγκεν. ὡς ὁ Εκάβη φησὶ, κτεῖν ὡς ὁ Δρυφόνια. Δοκῶν Ὀρέστην) ὕπτυλα πάντα τὰ ῥήματα Μενελάου, ἀφ᾽ ὧν ὁ ποιητὴς τὸ ἄστυ τῆς Λακεδαιμονίων γυνὴ κωμῳδεῖ, ὡς καὶ ὁ Ανδρομάχη, ὦ πᾶσιν ἀνθρώποισιν ἔχθιστε βροτοῖ· Σπάρτης ἔνεικοι δόλια βουλευτήρια. τεὸ γὰρ Διοκλέους, ἐφ᾽ ὃ τὸν Ὀρέστην ἐδίδαξε, Λακεδαιμονίων τεεσβυτεμόρων τεθὲ εἰρήνης, ἀπεκήσαντες Αθηναῖοι, οὐ τεεσήκαθλο, ὅτι δρῶντες Θεοπόμπου, ὃς ἦν τεφὸ Διοκλέους, ὡς ἱστορεῖ Φιλόχορος. Περιβαλεῖν) περιβάλλω χιτῶνα, αἰτὶ τοῦ τεθεπτύσσομαι. καὶ τεθεβάλλει ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις, αἰτὶ τοῦ ἐνδύει. καὶ τεθὲ Φιλοστράτῳ, τεθεβάλλων τοῖς τείχεσιν ἄνδρας ὠπλισμένους, αἰτὶ τοῦ κύκλῳ ἐθεῖς.

Ὡς δ' ἀτυχοῦντας, ἔκλυον ἁλικτύπων τινὸς
Τῆς Τινδαρείας θυγατρὸς αἰόσιον φόνον.
Καὶ νῦν ὅ τ' ἐστὶν, εἶπατ' ὦ νεανίδες, 375
Ἀγαμέμνονος παῖς, ὃς τὰ δεινὰ ἔτλη κακά.
Βρέφος γὰρ ἦν τότ' ἐν Κλυταιμνήστρας χερσὶν,
Ὅτ' ἐξέλιπον μέλαθρον, ἐς Τροίαν ἰών.
Ὥστ' οὐκ αὖ αὐτὸν γνωρίσαιμ' αὖ εἰσιδών.

Ορε. Οἶδ' εἰμὶ Ορέστης Μενέλεως, ὃν ἱστορεῖς, 380
Ἑκὼν ἐγώ σοι τἄμὰ σημανῶ κακά.
Τῶν σῶν γὰρ γονάτων προσπόλεια θιγγάνω,
Ἱκέτης ἀφύλλου σώματος ἐξάπτων λιτάς.
Σῶσόν μ'. ἀφίξαι δ' αὐτὸς εἰς καιρὸν κακῶν.

Με. Ω θεοὶ, τί λεύσσω; ἵνα δέδορκα νερτέρων; 385

Ορε. Εὖ γ' εἶπας, οὐ γὰρ ζῶ κακοῖς, φάος δ' ὁρῶ.

Tanquam florentes, audiui ex quodam piſcatore,
Cædem impiam filiæ Tyndari.
Et nunc ô iuuenculæ dicite vbi eſt 375
Agamemnonis filius, qui ſuſtinuit iſta magna mala?
Erat enim infans tunc in manibus Clytæmneſtræ.
Cùm reliqui domum, vadens ad Troiam:
Quare non noſſem eum intuens.

Ore. Ille ſum Menelae Oreſtes, de quo tu quæris, 380
Volens dicam tibi mea mala,
Attingens primùm tua genua.
Supplex accommodans preces oris, ſine ramis:
Serua me, adueniſti ipſe in ipſo articulo malorum.

Me. O dei, quid video, quem mortuorum video? 385

Ore. Rectè dixiſti: non enim viuo prę malis, quanquam video lucem.

Ὡς ἀτυχοῦντας) εἰώθασιν οἱ ἄνθρωποι τοὺς τῶν ἐχθρῶν ἀτυχίας ὑπολεῖς λογίζεσθαι, βουλόμενοι μέχρι θανάτου τιθὼ ἀτυχίαν αὐτῷ προσκόπτειν. καὶ ὁ Μενέλαος πόνων ἐφεδρεύων τῇ δ' Ορέστου ἀρχῇ, μόνον τὸ ζῆν αὐτὸν ἀτυχίαν ὁρίζεται. ἀλλὰ τὰ κατ' τὸν Αγαμέμνονα ὑπισχνεῖται, καὶ τὸν ἐκείνου θάνατον ἐδάκρυσα. ἐλπίζων δὲ προσπύσεσθαι τὸν Ορέστην καὶ τὴν μητέρα, ὡς σωζομένοις, παρ' ἐλπίδας ἥκουσα τὸν Κλυταιμνήστρας θάνατον. τὸ γὰρ ἀτυχοῦντας αὐτὸ τοῦτο καὶ ὑγιεῖς. Ανόσιον φόνον λέγει τὸν τῆς Κλυταιμνήστρας, ὑπὸ τοῦ τῆς ἰδίου Ορέστου ἐπραχθὲν. δεινὸν δὲ ἐπεῖν ἀσεβῆ φόνον, κακοήθως ἀόσιον καὶ ἀσεβῆ φόνον καλεῖ τὴν ἀμωρίαν Κλυταιμνήστρας. ἔδει γὰρ αὐτὸν οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ καὶ μυριάκις ἀπολωλέναι αὐτόχρα, ὅτι φονεύσας οἰκεῖος ἀνδρὸς ᾠχόμην, ἀλλ' ἐν ὑπ' ἄλλου, καὶ οὐχ ὑπὸ Ορέστου τοῦτο γεγένηται.

Παρεφεσις.

Ὦ σῶμα, τῇ μὲν τοῦτο τῇ μερίδι δηλονότι, ἡδέως βλέπω σε, ἐλθὼν ἀπὸ τῆς Τροίας. τῇ δ', ἥν τοῦτο τῇ ἑτέρᾳ μερίδι δηλονότι, ἰδὼν καταστένω. κύκλῳ γὰρ περιληφθῆναι ὑπὸ ἀθλίων κακῶν, ὅπῃ ποτὲ εἶδον δίκην οἰκεῖα μᾶλλον σε δηλονότι. τοῖς τύχαις γὰρ, ἤγουν τὰ συμβεβηκότα τῷ Αγαμέμνονι ἔμαθον ὁποίῳ θανάτῳ ὤλετο τῷδε τῇ γυναικὸς, πρεσβύτερον καὶ πλησιάζων τῷ Μαλέᾳ τῇ πρόρρῃ. ἐκ γὰρ τῆς κυβερνήσεως τῆς θαλάσσης, ὁ μάλιστα τοῖς ναυπήλοις, αὐτὸ τῆς ναυπήλου, ὁ πρεσβύτης τῆς Νηρέως, ὁ Γλαῦκος ὁ ἀψευδὴς θεὸς, ἐξ ἡγείλεν ἐμοὶ, ὅς μοι προσταθεὶς ἐμφανῶς εἶπε τάδε. ὦ

Μενέλαε, κεῖται θανὼν ὁ σὸς ἀδελφὸς, ἐμπεσὼν λυγροῖς παντοίοις τῆς δόλου, ἤγουν ἀ ἡ ἄλοχος ἔλυσεν αὐτὸν. ἐπλήρωσε δὲ δακρύων πολλῶν ἐμὲ, καὶ πᾶς ἐμοὶ γαῦπας. ἐπεὶ δὲ ἔφυσα τῆς Ναυπλίας χθονὸς, ἤδη δάμαρτος τῆς ἐμῆς δηλονότι ἐξορμιζομένης ἐνθάδε νομίζων τὴν Ορέστην τὴν παῖδα τοῦ Αγαμέμνονος, καὶ τὴν μητέρα πρεσβεύειν χρεὼ φίλαις, ὡς ἄλυχοῦσιν, ἥκουσα τινὸς δηλεῶς τὴν αὐτόσιον φόνον τῆς Τυνδαρεωθυγατρὸς, καὶ ταῦτ' εἶπατε ὦ Νεανίδες, ὅπῃ ὄδεν ὁ τοῦ Αγαμέμνονος παῖς Ορέστης, ὃς ὑπέμεινε τὰ δεινὰ κακά. βρέφος γὰρ πότε ἦν ἐν ταῖν χεροῖν τῆς Κλυταιμνήστρας, ὅτε καταλίμπανον τὴν οἰκίαν ἀπιὼν εἰς Τροίαν, ὥς τε οὐκέτ' αὖ γνωρίσαιμι αὐτὸν ἰδών. Οδ' εἰμὶ Ορέστης) ὦ Μενέλαε ὅδε, ἤγουν ἐγὼ εἰμὶ ὁ Ορέστης ὃν ἱστορεῖς, ἤτοι πρὸς ὃ ἐρωτᾷς, ἐγὼ ἑκὼν δηλώσω σοὶ τὰ ἐμὰ κακά. προσπόλεια δὲ, ἤτοι προσήκων, καὶ κατὰ πρόσπον λόγον, θιγγάνω τὰ ἅπτομαι τῶν σῶν γονάτων ἱκέτης, αἰτῶ τοῦ ἱκετικῶς, ἀπὸ σώματος ἀφύλλου καὶ ξηροῦ ἐξάπτων, καὶ ἀναπτεῖς λιτὰς, σῶσον με. προσαγάγετας δὲ αὐτὸς εἰς καιρὸν, ἤτοι εἰς αὐτὴν τὴν ἀκμὴν τῶν κακῶν. Αφύλλου σώματος) εἰώθασιν οἱ παλαιοὶ, ὅτε ἱκέτευον τοὺς ὑπερέχοντας, φέρειν ἐν χερσὶ στέφανον, ἐκ φύλλων ἢ δάφνης, ἢ ἐλαίας. ὁ δὲ νοῦς τοιοῦτος, πρὶν δηλήσασθαι τὰ ἐμὰ κακὰ, ἅπτομαι τῶν σῶν γονάτων, ἐξάπτων καὶ φέρων προσκλήσεις ἐξ ἀφύλλου σώματος νοητέον. ἰστέον μόνον δεῖ λόγων δεόμενος, καὶ τὸ πεσὼν κλάδον ὡς ἔθος. ἢ τὸ ἀφύλλου σώματος, αἰτῶ δὲ καταξήρου νοητέον. ὑπὸ τῆς νόσου. πρεσαρεθέντων γὰρ τῶν φύλλων ἐκ τῶν δένδρων, ξηρὰ τυγχάνει τὰ δένδρα. δεῖται δὲ ἐκ δάφνης ἢ ἐξ ἐλαίας προσέπεινον φύλλα, καὶ ἐκ ἐξ ἄλλης φυῶν, φαμὲν ὡς ἐπὶ τοῦπα τὰ φυτὰ ἀεὶ θαλῆ τυγχάνει, καὶ ἱερά. ἡ μὲν γὰρ Δάφνη τοῦ Απόλλωνι ὡς μαντικὴ καὶ ἀειθαλὴς, ἡ δὲ ἐλαία τῇ Αθηνᾷ, ὡς καθ' ἑξάστη προσφυῆ αὐτῇ ἐν Αθήναις, διὰ τὸ πολυλεοῦν τοῦ πυρὸς μόνοις, καὶ οὐκ ἄλλοις ὑπὸ φυτῆς. Πρωτόλεια δὲ κυρίως, αἱ προσφαῖ τῆς λείας ἀπαρχαὶ, αἱ αἰέφερον τοῖς θεοῖς, ὡς αἰτήσοις τῆς νίκης. δέον δὲ εἰπεῖν ἱκετικῶς, ἱκέτης εἶπε πρὸς τὸ δηγαίω, τὸ ἀχ ἢ προσόψις, ἢ πρὸς τὸν λόγον δὲ μέσον τὸ ἡμεῖ ὠσαι ὄδεν, ἀλλὰ πρὸς τὸ πίνα δέδορκα νερτέρων. Πρωτόλεια) κυρίως ἡ τῆς λείας ἀπαρχή. νῦν δὲ προσπόλεια φησὶ τὴν ἱκεσίας τὴν ἀπαρχήν. καθαχρηστικῶς δὲ προσπόλεια φησὶ, πάντα τὰ προσφυῆ. Αφύλλου σώματος) ὅπερ τὴν φυλλάδα ἱκετεύοντες προσέπεινον, ὡς παρ' Ομήρῳ ὁ Χρύσης Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Απόλλωνος· ἢ κέκληται φυλλὰς, ἐπὶ ἐκ φύλλε ἔπι ἡμίας, ἢ δάφνης, ἢ ὡς ἔνιοι τὸ ἐκ τούτων αἴθος, τῶν γονάτων ἐξάπτουσι τῶν ἱκετευόντων. ἐπὶ ἐν ἔθος ὄδε τοῖς ἱκετεύουσι φυλλάδα προσπείνειν· τούτῳ δὲ νῦν ἐν πάρεστι. διὰ τοῦτο φησὶ τὴν ἐκ σώματος, καὶ λόγον μόνον ἱκεσίαν πιεῖν. τὸ δὲ ἐξάπτων ἔφη, παρόσον οὐς ἱκέτευον, τοῦτοις παρεπίθεσαν τὰς ἱκετηρίας. Αχαῖος ἄζασι) νῦν ἐν ἡμεῖς ἱκέται θαλοῖς τε θεῶν γέρας πίθεμεν προσπιδὰν τῶν σῶν, λιτῆσαι τὴν ἀστεροπῆ Ζηνὸς θυσίας. ἔνιοι δὲ ἀφύλλου σώματος ἤκουσε καταξηραμένου διὰ τὴν νόσον, αἰτῶ τὸ αὐτὸ ἱκετηρίας. ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ δένδρων, ἃ ἔνια μὴ ἔχοντα φύλλα, ὡς ὁπτοποιοῦ ξηρὰ θυείσκεται. Ω θεοὶ τί λεύσσω) τί βλέπω, τίνα τοῦ νεκρῶν βλέπω; Εὖ γ' εἶπας) καλῶς ἔφης, ὅτι νεκρός εἰμι δηλονότι. οὐ γὰρ ζῶ ὑπὸ τοῦ κακῶν, ὁρῶ δὲ φῶς.

Με. Ὡς ἠγρίωσαι τὴν πλόκαμον αὐχμηρὸν τάλας.
Ορε. Οὐχ ἡ προσόψις μ', ἀλλὰ πράγ' αἰκίζεται.
Με. Δεινὸν δ' λεύσσεις ὀμμάτων ξηρῶν κόραις.
Ορε. Τὸ σῶμα φροῦδον, τοῦνομ' οὐ λέλοιπέ μοι.
Με. Ὦ προσφαλὲς μοι σὴ φανεῖσ' ἀμορφία. 390

Me. Quàm es horridus ſqualidam comam ô miſeri?
Ore. Non ſpecies, ſed facta me cruciant.
Me. Horribiliter vides ſiccis pupillis oculorum.
Ore. Corpus euanidum eſt, ſed nomen non reliquit me,
Me. O deformitas apparens mihi præter opinionem. 390

Ὡς ἠγρίωσαι) λίαν ἠγριωμένος εἶ ὦ τάλας καὶ τὴν πλόκαμον τὸν αὐχμηρὸν, καὶ καταξηρον. Οὐχ ἡ

πρέσβυς, οὐχ ἡ θεὸς μαστίζει ἐμέ, ἀλλὰ τὰ ἔργα. Δεινὸν δ' καὶ ἄγελον βλέπεις τὴν ξηραῖς καὶ ἀγείαις κόραις τὴν ὀμμάτων, τὸ σῶμα φροῦδον δὲ δηλονότι, αἷμα τὸ ἠφάνισται. τὸ δὲ ὄνομα, ὅτι τὸ καλεῖσθαι με μητροκτόνον, οὐ λέλοιπέ με, ἀπὸ τοῦ οὐκ ἀφῆκεν ἐμέ. Τὸ σῶμα φροῦδον] ἐπὶ ὁ Μενέλαος εἶπε πρὸς τὸν Ορέστη ὅτι δεινὸν λύσεις ὀμμάτων ξηραῖς κόραις· ἀποκρινόμενος ὁ Ορέστης φησὶ, τὸ λέγεις, ἅπαν μου τὸ σῶμα ἀπολώλει, καὶ σὺ πρὸς τὴν ὀμμάτων μόνον λόγον ποιεῖς; Ω φθόνε μοι) ὦ ἀμορφία σὴ, ἡ φανεῖσα ἐμοὶ φθονεῖς, καὶ παρ' ἐλπίδα. ὁ δὲ εἰμὶ φονεὺς τῆς ταλαιπώρου μητρός.

Ορε. Ο δ' εἰμὶ ματρὸς τῆς ταλαιπώρου φονεύς.
Με. Ηκουσα. φείδου δ' ὀλιγάκις λέγειν κακά.
Ορε. Φείδομεθ'. ὁ δαίμων δ' εἰς ἐμὲ πλουσίως κακῶν.
Με. Τί χρῆμα πάσχεις; τίς σ' ἀπόλλυσι νόσος; 395
Ορε. Η συνέσις, ὅτι συνοίδα δεινὰ εἰργασμένος.
Με. Πῶς φῄς; σοφόν τοι τὸ σαφὲς, οὐ τὸ μὴ σαφές.
Ορε. Λύπη μάλιστα δ' ἡ δι' αφθείρουσά με.

Ore. Hic ſum matris meæ miſeræ homicida.
Me. Audiui: parce dicere mala vel rarò.
Ore. Parco. dæmon autem eſt diues malus aduerſus me.
Me. Quid tibi accidit? quis morbus te perdit? 395
Ore. Conſcientia, quòd ſum mihi conſcius feciſſe atrocia.
Me. Quomodo inquis? quod enim ſapienter dicitur, clarũ eſt, non obſcurũ.
Ore. Triſtitia maximè conſumit me.

Ταλαιπώρου] ἢ ὅτι μεταγενεῖ ἀνελὼν αὐτὴν, ταλαίπωρον ἔφη, πρεσβύτερος αὐτῆς εἰς ἔλεον, διὰ τὸ καθομολογεῖν τὴν αἰσχίστην ἐαυτῷ πρᾶξιν. οὐ γὰρ πρὸς πρᾶξιν, καὶ μετὰ τῆς πρᾶξιν οἱ αὐτοὶ τυγχάνουσιν. ἢ ὑπομιμνήσκων αὐτὸν ὅτι ἔκδικος τοῦ πατρὸς ὑπάρχει, ταλαίπωρος φησὶ τὴν πόλιν, ὁ δηλοῖ τὸ πένθος. Αντίμαχος, πόρρω τοι ἀλόχοισι, καὶ οἷς τεκέεσσιν ἕκαστος. αὐτὸ τὸ πένθος λέγει. Ηκουσα) ἀκήκοα. φείδου δὲ λέγειν, αὐτὸ τὸ λέγειν τὰ κακὰ ὀλιγάκις. Φείδου δ' ὀλιγάκις) λείπει τὸ ὥστε, ἤκουσα ὥς τε φείδου λέγειν τὰ κακά. δῆλον ὅτι τὰ κακὰ πολλάκις λέγειν. ὀλιγάκις δὲ, αὐτὸ τὸ οὐδ' ὅλως. ὡς τὸ ἢ ὀλίγον οἱ παῖδα ἐοικότα γείνατο Τυδεύς. διὸ λέγειν ἀναγκάζεται ὁ Ορέστης, πλουσίως καὶ πολυπλόκως ἔχω τὰ κακά. Φείδου] ἤγουν ἡ φειδὼ μὴ ἄλλη τις ἔστω σοι, ἢ τὸ λέγειν τὰ κακὰ ὀλιγάκις. Φειδόμεθα] ἢ τύχῃ ὢν εἰς ἐμὲ πλούσιος, ἕνεκεν τῶν κακῶν. Τί χρῆμα) τί δὴ τὸ χρῆμα ὁ πάσχεις. τίς νόσος ἀπόλυσι σέ. Η συνέσις) αὐτὴ τοῦ ἡ συνείδησις. ὅτι συνοίδα ἐμαυτῷ δηλονότι πεπτωκὼς δεινὰ, ἐγκαλοῦσι πάντες. πῶς γὰρ φησὶν αὐτὰ πάντα τὴν συνέσιν, τὸ παῖν αἴτιον τῶν Ερινύων ἔχουσῶν. ἀγνοῦσι δ', ὅτι ὑπὸ δυοῖν φησὶν ἀπόλυσθαι, τοῦ μὴ τὸν καιρὸν τῆς ὑγείας, ὑπὸ τῆς συνειδήσεως, ἐν ᾗ τῇ λυσιτελοῦσι τῶν Ερινύων. ὁ καὶ ἐπάγει, μανίαι τε μητρὸς αἵματος, τῆς μητρὸς τὴν ὑφίσταμαι δικαιοσύνην, ταύτην δίδοις ὑπὸ τοῦ τῆς μητρὸς φόνου. Η σύνεσις) τοῦτο ἔμφασιν ἔχει, οὐ μόνον συνέσεις ἤκουσε Μενέλαος, καὶ οὐ τὸ δι' συνοίδα. τοῦτο γὰρ σαφέστερον δεῖ, τὸ δὲ συνέσεις μόνον ἔχει τὴν ἀσαφείαν. Πῶς φῄς) πῶς λέγεις σοφόν, ἤτοι συνετὸν, καὶ φρόνιμον τὸ σαφὲς, καὶ θύγωστον, οὐ τὸ μὴ σαφὲς, καὶ τὸ ἄγνωστον. Σοφόν τοι] διὰ τὸ μὴ πρὸς ἕτερος πεισθῆναι τὴν ἀπόκρισιν, τοῦτο ἕνεκα λέγει αὐτὸν ἀσαφῶς εἰρηκέναι. ἐπὶ αὐτὸς δὴ τὴν ἰδέαν ἐπύθετο τῆς νόσου. ὁ δὲ τὸ συνειδὸς ἔφη. τοῦτο δὲ οὐ τυχὸν νόσος. τοῦτο χαίρειν φησὶν ἀσαφῶς εἰρηκέναι. τίς οὖν ἡ ἀπὸ τῆς συνειδήσεως νόσος, ἡ λύπη, ἣς ἐξῆς λέγει, ὅτι συνοίδα δεινὰ εἰργασμένος. μετὰ δὲ τὴν μανίαν, ἡ ἔννοια τῶν

κακῶν αὐτὸν ἐδάμαζεν. Συνοίδα δεινὰ εἰργασμένος. Λύπη μάλιστα ὅδε ἡ διαφθείρουσά με, καὶ συνοίδα ἐμαυτῷ δεινὰ ρουσά με.

Με. Δεινὴ γὰρ ἡ θεὸς, ἀλλ' ὅμως ἰάσιμος.
Ορε. Μανίαι τε, ματρός τ' αἵματος ἡμωρίαι. 400
Με. Ηρξω δ' λύσης πότε; τίς ἡ μέρα τότ' ἦν;
Ορε. Εν ᾗ τάλαιναν μητέρ' ἐξώγκωσ' τάφῳ.
Με. Πότερα κατ' οἴκους, ἢ πρὸς πυρὰ σῶν πυρᾶς;
Ορε. Νυκτὸς, φυλάσσων ὀστέων αἴρεσιν.
Με. Παρῆν τις ἄλλος, ὃς σὺν ὤθει δέμας; 405
Ορε. Πυλάδης, ὁ συνδρᾶν αἷμα καὶ ματρὸς φόνον.
Με. Εκ φασμάτων δ' τάδε νοσεῖς ποίων ὕπο;
Ορε. Εδοξ' ἰδεῖν τρεῖς νυκτὶ πρὸς φερεῖς κόρας.
Με. Οἶδ' ἃς ἔλεξας, ὀνομάσαι δ' οὐ βούλομαι.
Ορε. Σεμναὶ γάρ. ἀπαίδευτα δ' ἀπὸ τρέπω λέγειν. 410
Με. Αὗται σε βακχεύουσι συγγενεῖ φόνῳ;

Me. Eſt ſæua dea, ſed tamen placabilis.
Ore. Etiam furores, qui vlciſcuntur matris cædem. 400
Me. Quando incepiſti furere? quæ dies tum erat?
Ore. Qua die miſeram matrem oneraui tumulo.
Me. An domi, an aſſidens ad rogum?
Ore. Noctu cuſtodiens collectionem oſſium.
Me. Aderat aliquis, qui confirmaret tuum corpus? 405
Ore. Pylades, qui ſimul fecit cædem matris.
Me. A quibus ſpectris ſic affectus es?
Ore. Viſus ſum tres puellas videre nocti ſimiles.
Me. Noui quas dixiſti: nuncupare autem nolo.
Ore. Atroces enim ſunt inſipidè ne dixeris, caue. 410
Me. Ipſæ te ob matris cædem exagitant?

Δεινὴ γὰρ] ἰσχυρὰ γὰρ καὶ χαλεπὴ ἡ θεὸς, ἤτοι ἡ λύσσα, ἀλλ' ὅμως ἰάσιμος, ἤτοι δυναταὶ θεραπευθῆναι. Μανίαι τε) δὲ αἱ μανίαι διαφθείρουσιν ἐμὲ δηλονότι, καὶ αἱ ἡμωρίαι, καὶ ἐκδικήσεις τῆς μητρός. Ηρξω) ἤρξω δ' ὅτε τῆς λύσσης, ἤτοι τῆς μανίας, τίς ἡμέρα ἦν τότε. Ηρξω δ' λύσης) καὶ τοῦτο πονηρῶς. θέλων γὰρ ἐξελέγξαι τὸν αἰσθητὸν ὡς θεομισῆ, φησὶν, ἤρξω δ' λύσης πότε. θέλει δὲ μαθεῖν, εἰ χρόνιον ὄντι τὸ νόσημα, καὶ δυσπάθον. ὁ δ' φησὶν, ἐν ᾗ ἡμέρα τὸ τῆς μητρὸς μνῆμα ἐξώγκωσα. Εξώγκωσ') κατεχώννυσι, ἐκάλυψεν. εἰκότως εἶπε τὸ ἐξώγκωσ'. οἱ γὰρ τῶν παλαιῶν τάφοι, συναγωγὴ χωμάτων ἦσαν εἰς ὕψος δηνεκοῦσα, βωμῶν ἐοικυῖα. ὅθεν καὶ μέχρι τοῦ νῦν τύμβον τοῦτο καταγομάζουσιν. Εν ᾗ τάλαιναν) ἐν ᾗ ἡμέρα δηλονότι ἐξώγκωσα τὴν τάλαιναν μητέρα τάφῳ] αἰνιγματικῶς, αἰνίττεται τὸν τάφον τῆς ταλαίνης μητρός. Πότερα κατ' οἴκους] ἄρα κατὰ τοὺς οἴκους ἤρξω τῆς λύσσης δηλονότι, ἢ τοῦ καθαρθῆναι τῇ πυρᾷ, ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἤρξω. τουτέστιν ἐν ποίᾳ ἡμέρᾳ ἤρξω, καὶ ἐν ποίῳ τόπῳ. κακοήθως δὲ καὶ τοῦτο. ὁ δὲ φιλαλήθως λέγει, κρύπτει τὴν νύκτα πέπτωκα πρὸς τὴν αἱρεσιν, καὶ τὴν αἱάλησιν τῶν ὀστέων, τουτέστιν ἵνα μὴ τις ἀφέλῃται ταῦτα. Παρῆν τις ἄλλος) ὃς αἰώρησε τὸ σὸν σῶμα σφαλλόμενον δηλονότι ὑπὸ τῆς μανίας; καὶ Πυλάδης, ὁ συν-

δρῶν ἐμοὶ δηλονότι τὸ αἷμα, καὶ τὸν φόνον τῆς μητρὸς, οὐκ ἀβλαβῆ λύει. ὑπὸ ποίων δ' φασὶ νοσεῖς τάδε; ἐνόμισα ἰδεῖν τρεῖς κόρας ὁμοίας νυκτί. Οἶδα ἃς ἔλεξας, οὐ βούλομαι δ' ὀνομάσαι, καὶ εἰπεῖν. ἀποτρέπου λέγειν ἀπαιδευτα, ἤγουν τὰ μέμφεσθαι αὐταῖς ἀφίστασο. σεμναὶ γὰρ καὶ σεβάσμιαι εἰσί. Ἀπαίδευτα) ἀπαίδευτος ὄζει ὁ ἐντεῦθεν γεγραφὼς ἀπαίδευτα, καὶ τὴν μέτρων πανταπασιν ἀμαθής. σὺ δ' εἰ βούλει μὴ ἀπαίδευτος εἶ), ἀπαίδευτον ἐνικῶς γεγραφε. οὕτω γὰρ ἔχει πρὸς τὸ μέτρον ὀρθῶς, τὸ δὲ ἧς οὕτως, ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν αἰαφορὰ τῆς συμφορᾶς, ὁ Φοῖβος, κελεύσας τὸν τῆς μητρὸς διαφθεῖραι φόνον. ὁ δὲ Μενέλαος, διακόψας τὸν λόγον φησὶ, μὴ εἴπῃς τὸν τῆς παιδὸς δηλονότι. ἐπελάμβανε γὰρ τοῦτο βούλεσθαι προπίνειν. Αλλως. ὁ μὲν οὖν Ορέστης διὰ τὸν Απόλλωνα εἶπεν, ὡς κελεύσαντα τὸν φόνον, τὸ ἔστιν ἡμῖν αἰαφορὰ τῆς συμφορᾶς. πυτίστιν εἰς Απόλλωνα αἰαφέρομεν τὴν αἰτίαν τῶν παρόντων. ὁ δὲ Μενέλαος οἰόμενος αὐτὸν λέγειν τὸν τοῦ πατρὸς θάνατον, ἐκκλείων αὐτὸν τῆς ἀπολογίας φησὶ· μὴ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς λέγε, ὡς δι' ἐκεῖνον τὴν μητέρα ἀποκτίνας εἰς τὰ παρόντα ἐμπέπωκας. Αλλως. Απαίδευτα) αὐτὴ τὰ ἀπαιδεύτως, φυλάττου ὀνομάζειν αὐταί. πῶς δὲ ἀπαιδεύτως, καλῶν αὐταὶ Ερινύας. Αλλως. Απαίδευτα κτ' αἰτίφερασιν, αἰτὴ τὰ ἀπαιδεύτως. ἢ οὕτως. ἀπαιδεύτως δ' ποιεῖς, ὀνομάζειν ταύτας Ερινύας προσαιτούμενος. Αὗται σ' ἐκβακχεύουσι) ἤτοι ἐκμαίνουσι καὶ παραπέπουσι σε τὴν συγγενεῖ φόνῳ, ἤτοι διὰ τὸν φόνον τῆς μητρός. κακοήθως δ' τὴν ὀνομαζόμενοι τῆς μανίας. κακόηθες δὲ, καὶ τὸ ἐπομιμνήσκειν αὐτὸν τὸ φόνου τῆς μητρός. ἤρκει γὰρ εἰπεῖν, αὗται σ' ἐκβακχεύουσιν. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ εἰπεῖν οὐ δεινὰ πάσχειν δεινὰ τοῖς εἰργασμένοις, γυμνὸν γίνεται τὸ κακόηθες Μενελάου. κατέκεινε γὰρ αὐτὸ χωρὶς κρίσεως.

Ορε. Οἴμοι διωγμοῦ, οἷς γ' ἐλαύνομαι τάλας.
Με. Οὐ δεινὰ πάσχειν, δεινὰ τοῖς εἰργασμένοις.
Ορε. Αλλ' ἔστιν ἡμῖν αἰαφορὰ τῆς ξυμφορᾶς.
Με. Μὴ θάνατον εἴπῃς. τοῦτο μὲν γὰρ οὐ σοφόν.
Ορε. Φοῖβος κελεύσας μητρὸς ἐκπρᾶξαι φόνον.
Με. Αμαθέστερος ὢν τοῦ καλοῦ καὶ τῆς δίκης;
Ορε. Δουλεύομεν θεοῖς, ὅ, τί ποτ' εἰσὶ θεοί.
Με. Κἄτ' οὐκ ἀμυνεῖ Λοξίας τοῖς σοῖς κακοῖς;

Ore. Hei persecutionem, qua miser exagitor.
Me. Non paterentur dira, qui fecerunt dira?
Ore. Sed est nobis translatio casus.
Me. Non dicas necem: hoc enim non est sapienter dictum.
Ore. In Phœbum iubentem perficere matris cædem.
Me. Stultior, quàm vt sciat honestum & ius?
Ore. Seruimus diis, quicquid sunt dii.
Me. An non iuuat Apollo te in his malis?

Οἴμοι) οἴμοι ἕνεκα τοῦ διωγμοῦ, ὑφ' ὧν ἐλαύνομαι ὁ τάλας. Οὐ δεινὰ) ἤτοι θαυμαστὰ, πάθεν χαλεπὰ, τοῖς πεποιηκόσι δεινά. Αλλ' ἔστιν ἡμῖν αἰαφορὰ, καὶ μεταθεσις τῆς ξυμφορᾶς ἐκ τοῦ συμβεβηκότος. Αλλ' ἔστιν ἡμῖν] ἐπεὶ εἶπεν ὁ Μενέλαος, οὐ δεινὰ πάθεν, δεινὰ τοῖς ἐργασμένοις, ἐκ κατέκρινεν αὐτὸν χωρὶς κρίσεως, ὁ Ορέστης φησὶν· ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν τὸ συμβαίνοντα πράγματος αἰαφορὰ, ἐξ δυνάμεθα τῆς συμβάσης τύχης τὴν αἰτίαν αἰαγαγεῖν εἰς τινα, ὥς τε μὴ εἶ) ἡμᾶς αἰτίους δεινῶν πρᾶξεων. εἶτα ὁ Μενέλαος. Μὴ θάνατον εἴπῃς] τοῦ παιδὸς. τοῦτο γὰρ οὐ σοφόν. εἰ γὰρ διὰ τὸν πατέρα αἱρεῖλες τὴν μητέρα, δεινὰ πέπρακας. σὺ γὰρ οὐκ ἄφελες θάνατον ἐπαγαγεῖν τῇ μητρὶ, ἀλλ' ἡ δημοσία κρίσις. εἶτα ὁ Ορέστης λέγει, ὅτι Απόλλων ἔκρινε, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δεινὰ διεπρᾶξάμην, εἴγε θεὸς ὁ κρίνας, καὶ κελεύσας, εἶτα Μενέλαος ἀμαθὴς ὤν, πόθεν τὸ δεινὸν ἔκρινεν. εἶτα Ορέστης, εἴτε ἀμαθεῖς, εἴτε σοφοὶ εἰσὶν οἱ θεοὶ, οὐκ οἶδα. Ἃ δὲ οἶδα, ὅτι δουλεύομεν καὶ πειθόμεθα αὐτοῖς ὁποῖοι ἂν εἰσίν. εἶτα ὁ Μενέλαος, εἰ αὐτός σοι οὐκ ἐλεύσεται, πῶς οὐκ ἐλεεῖ νοσοῦντα καὶ μαινόμενον. εἶτα Ορέστης, ἴσως ἐλεήσει. ἀεὶ γὰρ βραδύνει τὸ θεῖον. Μὴ θάνατον) ὅρα ἵνα μὴ εἴτης τὸν θάνατον τοῦ παιδὸς δηλονότι. τοῦτο γὰρ οὐ φρόνιμον. ὁ μὲν τὸν Απόλλωνα λοιδόρει αἴτιον τῆς μανίας. ὁ δὲ, ὥστε τὸν τοῦ παιδὸς λέγει θάνατον. οὐκκλείων οὖν αὐτὸν ἀπολογίας φησὶ, μὴ λέγε τὸν θάνατον τοῦ παιδὸς, μὴ γὰρ αὐτὸς ἁμαρτήσας εἰς τὸν πατέρα αἰάφερε τὴν ἁμαρτίαν. δῆλον δὲ τὸ αὐτὸν ἵνα ἁμαρτάνοντα, ἄλλοις προσαιτιᾶσθαι τὴν ἁμαρτίαν. Φοῖβος κελεύσας] ὁ Απόλλων κελεύσας οὐκ πρᾶξαι, αὐτὴ τοῦ διεπρᾶξαθαι τὸν φόνον τῆς μητρός. Αμαθέστερος ὢν) εἰ τοῦτο οὐκ ἐκέλευσε φησὶν, ἀμαθὴς ὄζειν. ἵνα οὐκ τοῦ ἀναπόου δηλώσῃ, ὅτι οὐκ ἐκέλευσεν ὁ θεός. οὐ γὰρ ἔστιν ὁ θεὸς ἀμαθής. Αλλως. Μετὰ συλλογισμοῦ τοῦτο ἔδειξεν. ὅτι οὐκ ἀμαθὴς

Ορε. Μέλλει. Τὸ θεῖον δ' ὄζει τοιοῦτον φύσει.
Με. Πόσον χρόνον ἢ μητρὸς οἴχονται νοσαί;
Ορε. Εκτον τόδ' ἦμαρ, ἔτι πυρὰ θερμὴ τάφου.
Με. Ως ταχὺ μετῆλθον σ' αἷμα ματέρος θεαί;

Ore. Cunctatur. dii autem sunt tales natura.
Me. Quàm diu est, quòd mater extincta est?
Ore. Sextus hic dies est, rogus adhuc calet sepulchri.
Me. Quàm citò à te Eumenides reposcunt sanguinem matris?

Μέλλει) καὶ πρὸς βοήθειαν, καὶ κόλασιν. πρὸς μὲν τὴν βοήθειαν, ἵνα δοκίμον λήψεται τῆς προαιρέσεως τοῦ τῆς βοηθείας αὐτὸ ἀπολαύσειν μελλόντων. πρὸς δὲ κόλασιν, ἵνα τοῦ χρόνου ἐπιτάξῃ αὐτοῖς πρὸς ἃ δεῖ. Πόσον) ὅτι πόσον δὲ χρόνον οἴχονται, καὶ ἐφθαρμέναι εἰσὶν αἱ νοσαί, ἤτοι αἱ ζωπυραὶ δυνάμεις, καὶ ἐνέργειαι τῆς μητρός. Πόσον χρόνον) ἐρωτῶν εἰπεῖν πόσῳ χρόνῳ, τὸ μητρὸς κακοήθως, καὶ δυσπρόσιτικῶς. καὶ διὰ τὸ εἰπεῖν ὡς ταχὺ μετῆλθον σε, ἐλέγχει αὐτὸν ὡς ἀθέως πρεσχόντα τὸν φόνον, ὅπου γε αἱ μὲν Ερινύες ἀθέως τῇ μητρὶ συμμάχησαν, ὁ δὲ Απόλλων αἰαβάλλεται τὴν συμμαχίαν. ἢ αἰθυποφορά ἐστι τοῦ ἐρημίου τοῦ Ορέστου, τὸ θεῖον ὄζει τοιοῦτον φύσει. Εκτον δ' ἦμαρ) ἤτοι ἐξ ἡμέραι εἰσὶν, ἐξ οὗ ἐφθάρη δηλονότι. ἔτι ἡ πυρὰ τοῦ τάφου θερμὴ, ἤτοι ὁ τόπος ὃν ὤκαιν τὸ σῶμα. Ως ταχὺ) λίαν ταχέως ἐπμωρήσαντό σε αἱ θεαὶ, διὰ τὸν φόνον τῆς μητρός. Μετῆλθον) τὸ μετῆλθον εἰ μὴ αἰτὶ τοῦ ἐπμωρήσαντο εἴπεις, ἀθεΐαν τὸ αἷμα νοήσῃς, οὕτω λίαν ταχὺ ἐπμωρήσαντό σε αἱ θεαὶ, τὸ αἷμα, καὶ ὁ φόνος τῆς μητρός. εἰ δ' αἰτὶ τοῦ ἀπωήσαν, αἰ πάπκλιν, οὕτω λίαν ἀπωήσαν σε αἱ θεαὶ τὸ αἷμα, καὶ τὸν φόνον τῆς μητρός.

ὁ θεὸς, δῆλον ὅτι οὐδὲ προσέταξε τοῦτο ποιεῖν. Αλλως. Θέλει οὖν τοῦτο δεῖξαι ὁ Μενέλαος τοῦ Ορέστου, ὅτι οὐχ ὁ Απόλλων προσέταξεν αὐτῷ τὸν τῆς μητρὸς φόνον, ἀλλ' οἴκοθεν ἐργασάμενος τοῦτον. ἐπεὶ δ' δυσχεῖ, προβάλλεται τὸν Απόλλωνα. ἐδήλωσε δὲ τοῦτο διὰ τὸ εἰπεῖν ἅμα θέτερος ὤν. πρὸς ὃ Ορέστης ἀπαντᾷ λέγων, ὥστε ἀνόμεθα τοῖς θεοῖς ὅτι τοῦ ὁρᾶ εἰσὶν, εἴτε ἀμαθεῖς, εἴτε μή. Δουλεύομεν) δουλεύομεν θεοῖς ἀνθρώπων ἐχόντων τὴν μορφὴν, ἢ ὁποίας ὦσι δυνάμεως ἢ κείσεως, δουλεύομεν αὐτοῖς. τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ἀμαθέστερος γ' ὤν. Κἄτ' οὐκ ἀμυνεῖ) καὶ εἶτα οὐ βοηθεῖ ὁ Απόλλων τοῖς σοῖς κακοῖς. πανούργως πᾶσα ἡ ἐρώτησις. ὁ μὲν γὰρ φησὶ, ὁ Απόλλων μοι οὐκ ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀνελεῖν τὴν μητέρα· ὁ δὲ αὐτεπάγγελτος, καὶ πῶς ὁ κελεύσας αὐτὸν ἀνελεῖν τὴν μητέρα, οὐκ ἐλεεῖ σε μαινόμενον; τοῦ δὲ εἰπόντος, ὅτι μελλητικόν ἐστι τὸ θεῖον, πάλιν ὁ Μενέλαος φησὶ, πῶς οὖν αἱ Ερινύες ταχέως μετῆλθον, οὐκ εἰσὶ καὶ αὗται θεαί; ἐλέγχει δὲ αὐτὸν ὡς καταψευδόμενον. Μέλλει βοηθῆσαι. ἢ μέλλει αὐτὸ τὸ βραδύνει. τὸ θεῖον γὰρ ὅτι φύσει τοιοῦτον, ἤγουν βραδὺ, τυπίστι μακρόθυμον.

Ορε. Μέλλει. Τὸ θεῖον δ' ὄζει τοιοῦτον φύσει.
Με. Πόσον χρόνον ἢ μητρὸς οἴχονται νοσαί;
Ορε. Εκτον τόδ' ἦμαρ, ἔτι πυρὰ θερμὴ τάφου.
Με. Ως ταχὺ μετῆλθον σ' αἷμα ματέρος θεαί;

Ore. Cunctatur. dii autem sunt tales natura.
Me. Quàm diu est, quòd mater extincta est?
Ore. Sextus hic dies est, rogus adhuc calet sepulchri.
Me. Quàm citò à te Eumenides reposcunt sanguinem matris?

Ορε. Οὐ σοφὸς, ἀληθὴς δ' εἰς φίλους ἔφις κακός.
Με. Πατρὸς ᾗ δὴ τί σ' ὠφελεῖ πημωρία; 425
Ορε. Οὔπω. Τὸ μέλλον δ' ἴσον ἀπραξίᾳ λέγω.
Με. Τὰ πρὸς πόλιν ᾗ πῶς ἔχεις, δρᾶσας τάδε;
Ορε. Μισούμεθ' οὕτως ὥστε μὴ προσεννέπειν.
Με. Οὐδ' ἥγνισαι σὺν αἵμα καθ' νόμους χρεῶν;
Ορε. Εκβάλλομαι γὰρ δωμάτων ὅποι μολὼν. 430
Με. Τίνες πολιῆται ἁξαμιλλῶνται σε γῆς;
Ορε. Οἴαξ, τὸ Τροίας μῖσος αἰαφέρων πατρί.

Ore. Non sapienter, vera dicens, malus es erga amicos.
Me. Quid tibi conducit vindicta patris? 425
Ore. Nondum. Id quod cunctatur, est simile inutili.
Me. Quomodo ciuitas est erga te affecta cùm hæc feceris?
Ore. Sic sum in odio, vt nemo me alloquatur.
Me. Non purificasti ab illo sanguine manus iuxta leges?
Ore. Eiicior ex omnibus domibus quò vado. 430
Me. Qui ciues certant te eiicere ex terra?
Ore. Oeax, imputans patri odium, quod concepit ad Troiam.

Οὐ σοφὸς ἔφις) ἀνὴ τῇ σοφιστῆς, ἤτοι ἀπατεών. ἀληθὴς δὲ καὶ φανερὸς κακὸς ἔφις κατὰ κοινοῦ εἰς τοὺς φίλους. Αλλως. Οὐ σοφὸς εἰ δρῶν δίκαιον μοι ὀνειδίζων τῆς μητρὸς τὸ αἷμα. Αληθὴς δὲ] ἀληθῆ γὰρ λέγω δρῶν τὸν φόνον τῆς μητρὸς ἐμιώσαθαι αὐτὸν ταῖς Ερινύαις. Αλλως. Ονειδίζοντες Μενελάου, Ορέστης φησὶ πρὸς αὐτόν· ἐπεὶ δρῶν δίκαιον ἡμᾶς ὀνειδίζεις, ὦ σοφὸς εἶ. ἀληθὴς δὲ κακὸς ἀληθὴς μὴν, ὡς οὐδὲν ὢν κατ' ἐμοῦ λεγάς, ψευδῶς λέγων. κακὸς δὲ, ὡς ἐναργῶς ὀνειδίζων. ἐχθρῶν γάρ σε χρωματίζοντα τοῖς λόγοις ὀνφέρειν πρὸς τὴν δυσμενίαν, ἀλλ' οὐ πρὸς λύπην. Πατρὸς] τῇ πατρὸς ᾗ ἡ πημωρία καὶ ἡ ἀδικία, κατ' ἡ ὠφελεῖ σε. ἐν ἐρωτήσει ὁ λόγος, ὠφελεῖ τί σε ἡ εἰς τὸν πατέρα τιμωρία ἐν δίκῃ; ἢ ὅπως, ὦ πρεσβῦ σοι ὁ πατὴρ, ὥς τε ἀποσοβῆσαι ταῖς Ερινύαις; Αλλως. Τῆς αἰαιρέσεως τῇ πατρὸς ὑμωρίαν σοῦ λαμβάνοντος, τὸ φονεῦσαι τὴν μητέρα, τίς δύναται σωσαί σε σοί, πρὸς τί μηδὲν πάθοις ὡς φονέα. Οὔπω) ἔτι ὠφέλησι δηλονότι. τὸ μέλλον δὲ λέγω ἴσον ἀπραξίᾳ, καὶ ἀπτυχία. Τὰ πρὸς πόλιν δὴ πῶς διάκειται δράσας τάδε) ἤγνωσι πῶς διάκεινται οἱ πολῖται πρὸς σε, τὸν τῆς μητρὸς ἐργασάμενον φόνον. Τὰ πρὸς πόλιν) ποτηρὰς πάλιν ἐρωτᾷ, ἵνα εἰ μὴ ἀμφῆς ἔχει τὴς πόλιτας, ἀφέξῃ τὸ ὀπτχλρίσεως. εἰ δὲ χθραίρονται, ὀπτθέιδμος κρατήσει. Οὔπω) μισούμεθα ὥστε μὴ προσαγορεύειν ἡμᾶς ἔνα. Οὐδ' ἥγισαι) οὐδὲ ἐκαθάρθης κατὰ τοὺς νόμους τὸν σὸν αἷμα, αἰτὶ τοῦ τὸ αἷμα καὶ τὸν φόνον τοῦ σῶν χειρῶν. νόμος γὰρ ἦν ἐπικαθαιρεῖσθαι τὸν ἐμφύλιον δράσαντα φόνον. ὁ δὲ νοῦς. οὐκ ἐκαθάρθης ἀπὸ τῆς ὑπὸ σοῦ πεπραγμένου φόνου, ἢ σὸν αἷμα αἰτὶ τῆς συγγενικοῦ. Εκκλείομαι) οὐδαμῶς ἥγισμαι. ἐκκλείομαι γὰρ τοῦ δωμάτων, ἤτοι ἔξω κλείομαι, οὐκ ἐῶμαι εἰσελθεῖν ὅπη μόλω, καὶ ἔλθω, ὅθὶ τὸ ἁγνισθῆναι δηλονότι. Εκκλείομαι) ἐκβάλλεται ὁ ἔνδον ὤν, ἐκκλείεται δὲ ὁ μὴ εἰσελθεῖν συγχωρούμενος. Τίνες πολῖται) τίνες πολῖται ἀμιλλῶνται, ἤτοι ἐκβαλεῖν σε τῆς γῆς ἀπυσάζουσιν. Οἴαξ) ὁ Οἴαξ αἰαφέρων καὶ αἰαλθεὶς τοῦ πατεὶ τοῦ ἐμοῦ δηλονότι, τὸ μῖσος τῆς Τροίας. τὸ ὅθὶ Τροία μῖσος τοῦ πατρὸς αἰαφέρων εἰς ἐμέ. Οἴαξ. Ναυπλίου καὶ Κλυμένης τῆς Ατρέως ἐγένοντο Οἴαξ καὶ Παλαμήδης. ὁ δὲ Παλαμήδης ἀπιὼν εἰς Τροίαν, πεμίσησε τὸν Ελληνικὸν στρατὸν. λιμοθόντων γὰρ ἐν Αὐλίδι, καὶ θεὶ τὴν δίανομὴν τοῦ σίτου δυσχεραινόντων τε καὶ ταπαζόντων, πρόπον μὴ τὰ φοινίκια

φοινίκια διδάξας ἤλθε αὐτοῖς, ἴσιν τε καὶ ἀεπίληπτον τὴν δίανομὴν ἐν τοῖς ἐπρεσμαπεύσατο. ἔπειτα καὶ θεὶ κύβοις ἔπρεψεν αὐτῶν ὀλιγοφείαν. καὶ μέτρα ἐξεῦρε, καὶ ψῆφον, ὥστε μέγα ὀφεῖν ὄνομα πρὸς τοῖς Ελλησι. Τοῦτο δὲ φθονήσαντες οἱ θεὶ τὸν Αγαμέμνονα, καὶ Οδυσσέα, καὶ Διομήδη, τοῖον δὲ τὸ σκαμωρεῖσι κατ' αὐτοῦ. λαβόντες γὰρ Φρύγα αἰχμάλωτον, χρυσίον κομίζοντα σαρπηδόνι, ἰωάγκασαν γράψαι φρυγίοις γράμμασι θεὶ πρεσβόσιας, ὡς πρὸς Πελάσγου πρὸς Παλαμήδεω. καὶ τοῦτον μὲν φονεύουσι. θεσσάντα δὲ Παλαμήδος πίθουσι χρήμασιν, ἅμα τῆς Τρωϊκοῖς χρήμασι καὶ τὸ γεωφὲν πινάκιον ὑπὸ τὴν κλίνην θέσθαι Παλαμήδος. αὐτὸς δὲ παρελθόντες, πρεσβόσιαν κατήγγελον τοῦ Ηρωος, καὶ φωραθεῖσαν τὴν σκιμὴν ἐκάλεσον. εὑρεθέντος δὲ τοῦ πινακίου, καὶ τοῦ χρημάτων ὑπὸ τὴν κλίνην, λίθοις φονεύεται ὁ Παλαμήδης. Ναύπλιος δὲ ἀκούσας, ἦλθεν εἰς Ιλιον, δικάσων τὸν φόνον τοῦ παιδός. τοῦ δὲ Ελλήνων καταλιθοβολούντων αὐτὸ, πρὸς τὸ κεχαρισμένον τοῖς βασιλεῦσι, ἀποπλεύσας εἰς τὴν πατρίδα, καὶ πυθόμενος ἀποπλεῖν τοὺς Ελληνας, ἤκων εἰς Εὔβοιαν. καὶ χειμῶνα φυλάξας, φρυκτωρίας ἦψε πρὸς τὰς ἀκτὰς τῆς Εὐβοίας. οἱ δὲ πίστεν νομίσαντες τὸν τόπον, πρυσορμίζονταί τι, καὶ ὑπὸ τῶν πέτρας ἀπόλλυνται πάντες οἱ, Παλαμήδους θάνατον, τοὶ μὲν πρὸς Γεραιστῷ, οἱ δὲ ὑπὸ Τενέδῳ, οἱ δὲ ἐν Κολωνοῖς τῆ Τρωάδος ὑποτίθενται. φασὶ δὲ αὐτὸν εὑρεῖν φρυκτωρίας, καὶ μέτρα, καὶ σταθμοὺς, καὶ πτήσεις, καὶ γράμματα, καὶ φυλακὰς, καὶ δίσκους, & ἀστραγάλους. Αλλως. Οἴαξ ἀδελφὸς ἦν Παλαμήδους, ὃς καὶ εἰς τὴν Τροίαν μετὰ τῆς Ελλήνων ἐστράτευσε, καὶ θαυμασθεὶς ὡς οὐδεὶς τῆς πώποτε ἡγεμόνων ἐν σοφίᾳ, φθονηθεὶς ὑπὸ Οδυσσέως & Διομήδους, καὶ Αγαμέμνονος, αἱρεθῆ λίθοις, αὐτὸ ὢν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Οἴαξ ἀμυνόμενος Αγαμέμνονα, τὸ τὸν ὅτι τὸ τῆς Τροίας μῖσος αἰαφέρων πατεί, σωαγωνίζεται τὸν κατὰ τοῦ Ορέστου θάνατον. διὸ καὶ Ορέστης ἐρωτηθεὶς ὑπὸ Μενελάου, τίς ὅστιν ὁ δίκων αὐτὸν, Οἴαξ φησὶν. ὅστε ὁ Παλαμήδης λέγεται θυρηκέναι ιζ γράμματα μήπω πότε ὄντα. ἀλλὰ φοινίκων γράμμασιν ἐχρῶντο οἱ ἄνθρωποι, ἄλλοι δὲ ἄλλοις. εὗρε δὲ καὶ πτήσεις, πρὸς τὴν ἁρμυθίαν τῆς Ελλήνων.

Με. Σιωπῆκα. Παλαμήδους σε λιμωρεῖ φόνου.
Ορε. Οὐκοῦν μετ' αὐτῶν μοι· ἀφ' τρισὶν δ' ἀπόλλυμαι.
Με. Τίς δ' ἄλλος; ἢ που τῆς ἀπ' Αἰγίσθου φίλων;
Ορε. Οὗτοί μ' ὑβρίζουσ', ὧν πόλις πανεῦ κλύει. 435
Με. Αγαμέμνονος δὲ δὴ σκῆπτρ' ἐᾷ σ' ἔχειν πόλις;
Ορε. Πῶς οἵ γε νῦν σὲ ζῆν οὐκ ἐῶσ' ἡμᾶς ἔτι;

Me. Intelligo. Vlciscitur te ob necem Palamedis.
Ore. Non tamen eram eius particeps: per tres pereo.
Me. Quis est alius? an aliquis ex Aegisthi amicis?
Ore. Isti me persequuntur, quos nunc audit ciuitas. 435
Me. Sinit te ciuitas habere sceptra Agamemnonis?
Ore. Quomodo, qui non sinunt me amplius viuere?

Σιωπῆκα) ἔγνων. ὁ φόνος σε κολάζει τὸν Παλαμήδους. Τιμωρεῖ) κολάζει, δι' ἐκεῖνον γάρ σοι μάχεται Οἴαξ. ὑμωρῶ δὲ οὐ μόνον τὸ βοηθῶ, δηλαδὴ καὶ τὸ κολάζω, ὥσπερ καὶ τὸ ὑμφορεῦμαι κατ' ἀμφοτέρας εὕροις τὰς χρήσεις. Οὐκ ἂν μετῶν μοι) οὐ μετουσία ἐν μοι τοῦ φόνου, διὰ τρισὶν δὲ πνεῦν ἀπόλλυμαι καὶ ἔφθαρμαι. Διὰ τρισὶν] πρὸς τὴν πολῖτ, δεύτερον τὸ Οἴακος. διὸ ἐπάγει, τίς δ' ἄλλος] τίς δὲ ἄλλος ἀπόλλυσι δηλονότι, ἄρα τὴς ἵνα πληρώσῃ τοὺς τρεῖς. τινὲς φασὶ τρεῖς, τοῦ Ερινύων. πρεσβεῖπε γὰρ ἔδοξε ἰδεῖν τρεῖς νυκτὸς πρεσφερεῖς κόρας. πτὸς δὲ φασὶ τῆς σωφρόσυνης, τὸ λύπης, καὶ τῆς μανίας. ἐν δὲ τοῖς Καλλιστράτου γέγραπται, δηλονότι τοῦ αὐτοῦ τινὰ διαβιβλίον ἐρίκε. εἰ μὴ διὰ τὸ τὸ Αγαμέμνονα καὶ Οδυσσέα, & Διομήδη, φάσαι μεταφρεῖν τὸ φόνο Παλαμήδους. Τίς δ' ἄλλος] τίς δὲ ἄλλος ἀπόλλυσι δηλονότι, ἄρα τὴς

ἀπὸ τῆς φίλων τῶν Ἀργείων, ὅτι ὑβρίζουσιν ἐμὲ ὧν ἀκούει γὰρ ἡ πόλις, οἱ ἀπὸ τῶν Ἀργείων δηλονότι. Ἀγαμέμνονος δὲ) τοῦ Ἀγαμέμνονος ὃν βασιλείαν ἀφῆκέ σε ἡ πόλις κατέχει φιλοτιμούμενος ὁ ὁ

Me. Τί δρῶντες, ὃ, τι καὶ σαφὲς εἰπεῖν
Ἔχεις ἐμοί; 440
Ore. Ψῆφος καθ' ἡμῶν οἴσεται τῆσδ' ἡμέρᾳ.
Me. Φεύγειν πόλιν τῆσδ'; ἢ θανεῖν, ἢ μὴ θανεῖν;
Ore. Θανεῖν ὑπ' ἀστῶν λιθοβόλῳ πετρώματι.
Me. Κἄτ' οὐχὶ φεύγεις γῆς ὑπερβαλὼν ὅρους;
Ore. Κύκλῳ γὰρ εἰλιστόμεθα παγχάλκοις ὅπλοις. 445
Me. Ἰδίᾳ τοὺς ἐχθρῶν, ἢ τοὺς Ἀργείας χθονός;
Ore. Παῖπον τοὺς ἀστῶν, ὡς θάνω, βραχὺς λόγος.
Me. Ὦ μέλεος, ἥκεις συμφορᾶς εἰς τοὔσχατον.
Ore. Εἴς σ' ἐλπὶς εἰ μὴ καταφυγὰς ἔχῃ κακῶν.
Ἀλλ' ἀθλίως τρέφουσιν δυστυχὴς μολών, 450
Μετάδος φίλοισι σοῖσι τῆς εὐτραξίας,
Καὶ μὴ μόνος τὸ χρηστὸν ἀπολαβὼν ἔχε,

Me. Quid facientes, quod clarè dicere
Mihi queas? 440
Ore. Calculus feretur contra nos hoc die.
Me. An vt concedas in exilium, vel interficiaris, vel non?
Ore. Vt interficiar à ciuibus lapidatione.
Me. At cur non fugis vltra terminos teriæ?
Ore. Circumdamur enim vndique æneis armis. 445
Me. Priuatim ab hostibus, an ab ciuitate Argiua?
Ore. Breuiter, ab omnibus ciuibus, vt interficiar.
Me. O miser venis in extremam calamitatem.
Ore. Mea spes habet refugium malorum in te.
Sed veniens fortunatus miseris, 450
Amicis imperti de tua felicitate:
Et non solus teneto, cùm acceperis beneficium,

Τί δρῶντες) εἰπέ μοι σαφῶς ὁ ἔχεις εἰπεῖν. τί δρῶντες ἐκ ἐῶσί σε ζῆν. οὐ γὰρ ἔστιν αἰτιῶδες τοῦ ὄπ, ἀλλ' αἰτιατικῶς τοῦ τί Ἀτικῶς, Ἀτικῶς ὁ λόγος, εἰπέ μοι σαφῶς ὅτι δρῶντες ἐκ ἐῶσί σε ζῆν. τὸ ὅτι γὰρ αἰτιατικὸν τοῦ τί, ὁ σίγος ὅτος, τί δρῶντες, ἢ τί καὶ σαφὲς εἰπεῖν ἔχεις. Ἄλλως. Τί δρῶντες ἐκ ἐῶσιν ὑμᾶς ζῆν, ὃ τι σαφὲς εἰπεῖν ἐμοὶ ἔχεις, εἰπὲ δηλονότι. Ψῆφος) ἤτοι κρίσις τὸ ἀπόφασις ἐξενεχθήσεται καθ' ἡμῶν κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν, φεύγειν τήνδε τὴν πόλιν, ἤτοι ἐξελαθῆναι, ἢ θανεῖν, ἢ μὴ θανεῖν, ἀλλ' ἑτέρως κα-

Μενέλαος τοῦ Ἀγαμέμνονος τὸ ἦθος. φροντίζω κ τοῦ εἰ τῆς βασιλείας. Γοῦς οἵ πνες) κατ' ἔνα τρόπον ἐάσουσιν ἔχειν τὰ σκῆπτρα, οἵ ἵνες ἐκεῖ ἐῶσιν ἡμᾶς ζῆν.

λαοῦ ἐν ἐῶσι σε ζῆν. Θανεῖν) ὑπὸ τῶν πολιτῶν τῶν πτώμασι λιθοβόλοις, καὶ λιθοβολισθῆναι. Εἶτα δὲ φεύγεις, ὑπεξελαὼν καὶ ἐκφυγὼν τῆς ὅρους τῆς γῆς; οὐ δύναμαι φυγεῖν δηλονότι. κύκλῳ γὰρ εἰλιστόμεθα παγχάλκοις ὅπλοις, αἱ τῶν αἰδρᾶσιν ὠπλισμένοις. Εἰλιστόμεθα) τουτέστι φυλασσόμεθα ὑπὸ αἰδρῶν ὡπλισμένων, ἵνα εἰ βουληθείμεν φυγεῖν, μὴ δυνώμεθα ἄδειαν. Ἰδίᾳ τοὺς ἐχθρῶν) κατ' ἰδίαν καὶ χωρὶς τῶν τῶν ἐχθρῶν, ἤγουν τῶν ἀπὸ τῆς Ἀργείας δυνάμεως, παρὰ πάντων τῶν πολιτῶν ἵνα θάνω βραχὺς καὶ

σύντομος λόγος. Ὦ ἄθλιος] ἦλθες τοῦ τέλους τὸ ἔσχατον τῆς συμφορᾶς, ἢ ἐμὴ ἐλπὶς εἰς σὲ ἔχει τῆς καταφυγὴν ἕνεκα τῶν κακῶν. ἀλλ' ἐλθὼν δυστυχὴς, μετάδος τοῖς σοῖς φίλοις, τουτέστιν ἡμῖν τοῖς δυστυχεῦσι, τῆς σῆς εὐτραξίας, καὶ μὴ ἀπολαβὼν ἔχε μόνος τὸ ἀγαθὸν, ἀλλ' ἐν τῷ μέρει αἰπλάζε, καὶ αἰπλαμβάνε τῶν πόνων, ἀκπόνων καὶ ἀποδιδοὺς ἃς παρῴας χάριτας, ἥτοι ἃς ὁ πατὴρ ἐποίησεν εἰς σὲ εἰς οἷς δεῖ τὸ πρέπῃ, τουτέστιν εἰς ἡμᾶς. ὄνομα γὰρ μόνον δηλονότι, ἔργον δὲ οὐ ἔχουσιν οἱ φίλοι, οἱ μὴ ὄντες φίλοι ἐν τῇ συμφορᾷ. Καὶ μὴν ὁ ἀπὸ τῆς Σπάρτης Τυνδάρεως μετὰ ἀπουδῆς δρχᾶται δεῦρο μελανείμων, ὢν ποδὶ γεροντικῷ, τῇ κόμην ἀφῃρημένος, ἐν κυρᾷ πενθίμῳ ἕνεκα τῆς θυγατρός.

Ἀλλ' αἰπλάζου καὶ πόνων ἐν τῷ μέρει,
Χάριτας πατρῴας ἀκπλίνων εἰς οἷς σε δεῖ.
« Ὄνομα γὰρ, ἔργον δ' οὐκ ἔχουσιν, οἱ φίλοι,
« Οἱ μὴ 'πὶ πᾶσι συμφορᾶς ὄντες φίλοι. 455
Χο. Καὶ μὴν γέρων δεῦρ' ἀμιλλᾶται ποδὶ
Ὁ Σπαρτιάτης Τυνδάρεως μελάμπεπλος,
Κουρᾷ τε θυγατρὸς πενθίμῳ κεκαρμένος.
Ορε. Ἀπωλόμην Μενέλαε, Τυνδάρεως ὅδε
Στείχει πρὸς ἡμᾶς, οὗ μάλις' αἰδὼς μ' ἔχει 460
Εἰς ὄμματ' ἐλθεῖν τοῖσιν ἐξειργασμένοις.
Καὶ γὰρ μ' ἔθρεψε μικρὸν ὄντα, πολλὰ δ'
Φιλήματ' ἐξέπλησε, τὸν Ἀγαμέμνονος
Παῖδ' ἀγκάλαισι προσφέρων, Λήδᾳ θ' ἅμα
Τιμῶν τε μ' οὐδὲν ἧσσον, ἢ Διοσκούρους, 465
Οἷς ὦ τάλαινα καρδία, ψυχή τ' ἐμή,

Sed suscipe & labores per vices,
Persoluens paternum beneficium illis quibus oportet.
« Nomen, non rem habent amici,
« Qui in calamitatibus sunt amici. 455
Cho. Atqui huc contendit senili pede
Spartiates Tyndareus in nigra veste,
Rasus lugubri modo propter filiam.
Ore. Perij Menelae, Tyndareus iste
Accedit ad nos cuius maximè vereor 460
In conspectum venire propter hæc facta.
Nam me aluit paruulum, & multa
Oscula impleuit, Agamemnonis
Filium vlnis gestans, & cum Leda
Honorans me non minus quàm Iouis filios, 465
Quibus ô infelix cor & anima mea,

Ο Σπαρτιάτης) Βάλου τοῦ Περιήρους παῖδες ἦσαν, Τυνδάρεως, Ἰκαρος, Ἀρνη, καὶ ἐκ Νικοστράτης Ἱππικόων, οὗτοι μετὰ θάνατον Βάλου, ἐστάσαν τοῦ τῆς ἀρχῆς. Ἰκαρος δὲ σὺν θήλυς μετὰ Ἱππικόωντος, ἐλαύνει τὸν Τυνδάρεων τῆς Σπάρτης. ὁ δὲ οἰκεῖ ἐν τοῖς ἐσχάτοις τῆς Αἰτωλίας, καὶ γαμεῖ Λήδαν τὴν Θεστοῦ τοῦ Αἰτωλοῦ· ἐξ ἧς ἔσχε Κάστορα καὶ Πολυδεύκη, καὶ Τιμαίδραν, καὶ

Κλυταιμνήστραν, καὶ Ἑλένην. ὕστερον δὲ Ἡρακλῆς ὑπὸ τοῦ φόνου τοῦ ἰωνοῦ, φονεύσας Ἱπποκόωντα ἅμα τοῖς παισὶ, καὶ καταγαγὼν τὸν Τυνδάρεων ἐπὶ φειδῆς καὶ πέλλης, ἐγχειρεῖ αὐτοῦ τοῦ ἀρχοῦ τῆς Σπάρτης. ἐγάμει γὰρ Ἡρακλῆς Δηιάνειραν τοῦ Λήδας ἀδελφοῦ. Ἀπωλόλει Μενέλαε) ὁ Τυνδάρεως ὅδε ἔρχε) πρὸς ἡμᾶς, οὗ ἐλθεῖν εἰς ὄψιν αἰδοῦμαι, διὰ τὰ ἡμαρτημένα ἐμοί· καὶ γὰρ αὐτὸν ἔθηκεν ἐμὲ μικρὸν ὄντα· πολλὰ δὲ φιλήματα ἐξεπλήρωσε, δυπτὸν ἔδωκε, προσφέρων καὶ βαστάζων ἐμέ. ἅμα τε τῇ Λήδᾳ πολλοὺς ἐμὲ οὐδὲν ἔλαττον τοῖς Διοσκόροις, τοῦ Κάστορι καὶ τοῦ Πολυδεύκει, οἷς, τοῦ Τυνδαρέω, καὶ τῇ Λήδᾳ ὦ πάλαιγα-ψυχὴ ἐμὴ, οὐ καλὰς αἰτιάσεις ἀπέδωκας. τίνα σκότον λάβω ἐν τοῦ προσώπου, ποῖον νέφος θῶμαι ἔμπροσθεν, φεύγων τὰς κόρας τοῦ ἐμμάτων τοῦ γέροντος; Φιλήματ' ἐξεπλήσω) αἰτῶ τοῦ πολλοὺς φιλημάτων ἐξεπλήρωσιν, ὡς τὸ δεῦρ' ἔντια καὶ μέλας αἷμα. Ἄλλως. αἰτῶ τοῦ τοῦ ὀλιγομίαν τοῦ φιλημάτων εἰς ἐμὲ ἐτίλεσεν τὸν Ἀγαμέμνονος παῖδα. ὡς πρὸς ἑτέρου δὲ φησιν, αἰτῶ τοῦ εἰπεῖν προσφέρων ἐμὲ, εἶπε τὸν Ἀγαμέμνονος, αἰτῶ τοῦ ἐμὲ παῖδα ὄντα. ἐμοῦ οὐχ ἧττον ἢ τοῖς Διοσκούροις, αἰτῶ τοῦ οὐκ ἔλαττον τοῦ Διοσκούρων. Τε μοῦ τε μὴ οὐδὲν ἅμα τῇ Λήδᾳ ἐμοῦ τε μὲ οὐδὲν ἔλαττον, ἢ τοῖς Διοσκούροις, τὸν Κάστορα καὶ τὸν Πολυδεύκιν. Ζεὺς κύκνος γενόμενος, καὶ συγγενόμενος Λήδᾳ τῇ Τυνδάρεω γυναικὶ, ἐπίπνευσεν αὐτοῖς δύο ὠὰ τεκεῖν, τὸ μὲν μονολέκυθον, τὸ δὲ διλέκυθον. καὶ ἐκ μὲν τοῦ ἕνα ἔχοντος λέκυθον, γενέσθαι φασὶ τοῦ Ἑλένην. ἐκ δὲ τοῦ δύο ἔχοντος, Κάστορα καὶ Πολυδεύκιν, οἳ παρ' ἡμέραν ἔζων. τὸ δ' ἄπον τῆς ἰδιαύτης ζωῆς ἐν τῷ τόπῳ. ὅσον μὲν γὰρ ἐν τοῦ διλεκύθου ὠὰ ἐν τῷ τῆς Τυνδάρεω σπορᾶς, Κάστωρ ἐγένετο, καὶ δεῦρ' τὸ ἐν θνητὸς, ἀπὸ θνητοῦ υἱὸς ἐν τοῦ Τυνδάρεω. ὅσον δὲ ἀπὸ τῆς τοῦ Διὸς σπορᾶς. Πολυδεύκης ἐγένετο. καὶ δεῦρ τὸ ἐν ἀθάνατος. μέλλοντος οὖν Κάστορος πεθνάναι, ἐδεήθη Πολυδεύκης Διὸς, ἵνα Κάστορα κοινωνὸν τοῦ αὐτοῦ λάβοι, ἀθανασίας, καὶ αὐτὸς συμμεταλάβοι τῆς ἐκείνου θνητότητος. διὰ ταῦτα οὖν παρ' ἡμέραν ἔζων ἀμφότεροι, οἷς καὶ ἀλληγορεῖται εἰς ἡμέραν καὶ νύκτα.

Ἀπέδωκ' ἀμοιβὰς οὐ καλὰς. τίνα σκότον
λάβω πρὸς σώματος; ποῖον δῆτ' προσθεν νέφος
θῶμαι γέροντος ὀμμάτων φεύγων κόρας; 470
Τυν. Ποῦ ποτ' θυγατρὸς τῆς ἐμῆς ἴδω πόσιν,
Μενέλαον; ἔστι γὰρ τοῦ Κλυταιμνήστρας τάφῳ
Χοὰς χορόμενος, ἔκλυον ὡς εἰς Ναυπλίαν
Ἥκει σὺν ἀλόχῳ πολυετὴς σεσωσμένος.
Ἄγετέ με· πρὸς γὰρ δεξιὰν αὐτοῦ θέλω 475

Reddidi non bonam gratiam: quam caliginem
Accipiam vultui? quam nebulam ante me
Ponam fugiens pupillas oculorum senis? 470
Tyn. Vbi, vbi videam maritum meæ filiæ
Menelaum? nam ad Clytæmnestræ sepulchrum
Inferias fundens audiui quòd in Naupliam
Venit cum vxore seruatus post multos annos.
Ducite me: nam volo ad dextram ipsius 475

Τίνα σκότον λάβω] ποίαν ἀϊδος κωνείω, ἢ ποῖον νέφος προσβάλωμαι, ἵνα μὴ ὁρῶμαι ὑπὸ τοῦ γέροντος. Ποῦ ποτ' ἴδω τὸν Μενέλαον] τὸν πάτρα τῆς ἐμῆς θυγατρός. ὅτι γὰρ τοῦ τάφου τῆς Κλυταιμνήστρας, ταῖς ὅσαι εἰς νεκροῖς τελουμένας θυσίας ποιοῦν, ἤκουσα ὅτι ἦλθεν εἰς τὴν Ναυπλίαν ἐν δηλονότι, διὰ πολλῶν ἐτῶν σεσωσμένος. Δεῦτε με) θέλω γὰρ εἰς πρὸς τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα, δη-

λονότι ἀσπάσασθαι, ἰδὼν φίλον βραδέως, ἐπὶ πολὺ χρόνον ἐλθόντα. Πρὸς γὰρ δεξιὰν) οὐκ ὀπίζει τὸν Ἑλένην, δυσαρεστῶν τοῖς πεπραγμένοις αὐτῇ. ἀδικοκομπῶς δὲ ἐποίησε τὸν Τυνδάρεων ἀπὸ τῆς πάτρης διὰ τὰς χεῖρας τῆς θυγατρὸς ἐλευθέραν, ἵνα δικαίως τοῦ Μενελάου καὶ τοῦ Ὀρέστου διαλεχθῇ.

Σταὶς, ἀσπάσασθαι χρόνιον εἰσιδὼν φίλον.
Με. Ὦ πρέσβυ χαῖρε, ζῶντος ὁμόλεκτρον κάρα.
Τυν. Ὦ χαῖρε καὶ σὺ Μενέλεως, κηδεμὼν ἐμόν.
« Εα. Τὸ μέλλον ὡς κακὸν τὸ μὴ εἰδέναι.
Ὁ μητροφόντης ὅδε πρὸ δωμάτων δρακὼν
Σπίλβει νοσώδεις ἀστραπὰς, σύγκλειν ἐμόν. 480
Μενέλαε, προσφθέγγῃ νιν, ἀδόσιον κάρα;
Με. Τί χρὴ; φίλου μοι πατρὸς ἐστὶν ἔγγονος.
Τυν. Κείνου γὰρ ὅδε πέφυκε, δοιοῦτος γεγώς;
Με. Πέφυκεν. εἰ δὲ δυστυχεῖ, πεπτώκασιν,
Τυν. Βεβαρβάρωται, χρόνιος ὢν ἐν βαρβάροις. 485
Με. Ἑλληνικὸν γε, τὸν ὁμόθεν πεμᾶν ἀεί.
Τυν. Καὶ τῶν νόμων γε μὴ κρείσσονα εἶναι θέλειν.

Stans salutare amicum videns ex longo interuallo.
Me. O senex salue, habens eandem coniugem cum Ioue.
Tyn. O salue & tu Menelae meus affinis.
« Heu, quàm malum est non scire futura.
Iste matricida draco ante ædes
Vibrat fulgura morbosa, inuisus mihi. 480
Menelae, alloqueris eum pollutum?
Me. Quid ni? est filius mei fratris.
Tyn. An cùm talis sit, ex illo natus est?
Me. Natus est: si autem est in calamitate, tamen curandus est. 485
Tyn. Factus es barbarus, diu degens inter barbaros.
Me. Imò hoc est Græcum, curare cognatum.
Tyn. Et illud est Græcum, non velle esse superiorem legibus.

Ὦ πρέσβυ] κάρα ὁμόπτερον τοῦ Διὸς, ἤτοι ὁ ἔχων ἅμα τοῦ Διὶ τὸν κοίτον, χαῖρε. Χαῖρε] καὶ σὺ Μενέλαε, ὅτι γαμβρὸν ἐμόν. Εα τὸ μέλλον] λίαν δεινὸν κακὸν, τὸ μὴ εἰδέναι τὸ μέλλον πρὸ ἑαυτοῦ. τοῦτο λέγει ὁ Τυνδάρεως. μὴ εἰδὼς γὰρ ὅτι μετὰ τὸν Μενελάου θύρασι τὸν Ὀρέστην, ἦλθεν. Εα τὸ μέλλον] ἔοικε φησὶ τοῦ ὄντος κακὸν εἶναι, τὸ μὴ εἰδέναι τὸ μέλλον. εἰ γὰρ ἤδειν παρόντα Ὀρέστην, ἤκιστα ἂν ἐλυπούμην. Ὁ μητροφόντης] ὁ τῆς μητρὸς φονεὺς, δράκων ὅδε ὁ ἐμοῦ μεμισημένος, σίλβει καὶ ἀποπέμπει ἐμπρεσθεν τῶν δωμάτων ἀστραπὰς νοσώδεις καὶ μαινώδεις. Σπίλβω] τὸ λαμπρὸν πέμπω. σίλβω δὲ τὸ ξίφος, μεταβατικῶς αἰτιατικῇ. Δρακὼν] εἶδος ἑρπετῶν ἑλκόντων. γένος μὲν γὰρ ὁ ὄφις, εἶδος δὲ δράκων, καὶ ἔχις, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ὄφεων. νῦν δὲ δράκων, αὐτὸ ἔχις. οὐ πάντες οὐκ ἐξ ἀέρος γεννῶνται, ἀλλὰ ζωοποιοῦνται. καὶ ἀκεφαλοι διαφθείρουσι τὰς τῶν μητέρων γαστέρας. ὡς φησὶ Νίκανδρος, γαστέρων αἰαβρωπεῖς ἀμήτορες ἐξεγλύφοντο. διὸ ἔχιν αὐτὸν ὡς μητροκτόνον φησίν. Ἄλλως. ἄχθος ἐστὶ ὁ δράκων, ὅτι ἡμᾶς ἔπρεσβεν. λέπει δὲ πῶς, ἵν' ἡ ὁ δράκων. Μενέλαε προσφθέγγῃ αὐτὸν, τοῦ

Universidad de Deusto
Biblioteca

αὐσόμαν κεφαλιώ. ἔθος γὰρ ἐμὴ μὴ δρᾶν λέγεσθαι τοῖς ἐναγίσι. ἐγὼ δὲ κἀκάθαρτον κάρα. εἶπε δὲ τοῦτο, ὅτι οὐκ ἐμὸς καθαρός. Τί γὰρ οὐ προσθήγεται μαχαίρας δηλονότι, φίλου μοι πατρὸς ἐπάρχει ὁ δέον εἰπεῖν ὅτι τοῦ ἀδελφοῦ μου υἱός ἐστι, φησὶ πρὸς πάντας μοι ἔκγονός ἐστιν. ἔκγονος γὰρ τοῦ Ατρέως Ορέστης. Φίλε μοι) ὅ ὅτι συγγενοῦς μοι υἱός. πάλιν δὲ τὸ κακόηθες τοῦ ἀνδρὸς δείκνυται, ὅτι τὸν ἀδελφὸν φίλον εἶπε. Κείνου γὰρ ἐξ ἐκείνου οὗτος ὑπάρχει ζῶντος μὲν γὰρ ὑπάρχει. εἰ δὲ δυσυχεῖ, ἄξιον ἡμᾶν αὐτόν. Βεβαρβάρωται) ἐβαρβαρώθης πολυετὴς ὑπάρχων ἐν τοῖς βαρβάροις. Αλλως. ἔθη καὶ νόμους βαρβαρικοὺς μεμάθηκας, πολὺ χρόνον ὢν ἐν βαρβάροις. καὶ τῆς πάλεως ἐπελάθου τοῦ Ελλήνων. τρὸς ὁ ἅπαντᾶ, Ελληνικὸν ἡ τὸν ὁμόθεν ἡμᾶν ἀεὶ, ἤτοι Ελληνικὸν ὑπάρχει, τὸν ἀπὸ τοῦ ἡμέτερου γένους ἡμᾶν δόλιν. τρὸς ὁ πάλιν ὁ Τυνδάρεως, Ελληνικόν τι δηλονότι, καὶ τὸ μὴ θέλειν εἶναι χαρόν τοῦ νόμου. ὅπερ δηλονότι ποιεῖς σὺ, πολὺ τῶν ὅν οἱ νόμοι ἀπόβλητον ἔχουσιν.

Με. Πᾶν τοῦ ἀνάγκης, δοῦλόν ἐς' ἐν τοῖς σοφοῖς.
Τυν. Κέκτησο νυῦ σὺ τοῦτ', ἐγὼ δ' οὐ κτήσομαι. 490
Με. Οργὴ γὰρ ἅμα σου, καὶ τὸ γῆρας, οὐ σοφόν.
Τυν. Πρὸς τόνδ' ἀγὼν ἡ σοφίας ἥκει πέρι.
Εἰ τὰ καλὰ πᾶσι φανερὰ, καὶ τὰ μὴ καλά.
Τούτου τις ἀνδρῶν γλίστ' ἀσυνετώτερος; 495
Ος τὶς τὸ μὴ δίκαιον οὐκ ἐσκέψατο,
Οὐδ' ἦλθεν ὅπῃ τὸν κοινὸν Ελλήνων νόμον,
Επεὶ γὰρ ἐξέπνευσεν Αγαμέμνων βίον,
Πληγεὶς θυγατρὸς τῆς ἐμῆς ὑπὲρ κάρα,
Αἴσχιστον ἔργον, οὐ γὰρ αἰνέσω ποτὲ, 500
Χρῆν αὐτὸν ὅπῃ θεῖναι μὴ αἷμα δίκῃ
Οσίαν, διώκοντ' ἐκβαλεῖν τε δωμάτων

Me. Omni necessitate seruiunt sapientes.
Tyn. Habeas tu hoc, ego non habebo. 490
Me. Simul sunt apud te ira & senectus, vtrunque non est sapiens.
Tyn. Quæ disputatio sapiens sit de isto?
Si recta sunt omnibus manifesta, etiam non recta.
Quis homo est isto stultior, 495
Qui non considerauit ius,
Neque venit in legem communem Græcorum?
Postquam enim Agamemnon expirauit vitam,
Percussus in capite à mea filia
Turpi facinore, (nunquam enim id laudabo) 500
Oportebat Orestem infligere pœnam profusi sanguinis
Iustam, accusando que eiicere ex ædibus

Πᾶν τοῦ ἀνάγκης] εἰπόντος τοῦ Μενελάου τρὸς τὸν Τυνδάρεω λόγον, τὸ βεβαρβάρωσαι χρόνιος ὢν ἐν βαρβάροις, ὡς ὅρα Ελληνικὸν ὄν τὸ ἡμᾶν ζῆν συγγενῆς, φησὶν ὁ Τυνδάρεως, καὶ ὁ λέγας Ελληνικόν ἐστι. ἀλλ' ἔστι καὶ τοῦτο Ελληνικὸν, τὸ μὴ εἶναι χαρὸν τοῦ νόμου. σὺ οὖν ὦ Μενέλαε παρανομεῖς φονεύσας τρὸς τὸν ἀνδρόγυνον. ἀπαγορεύουσι γὰρ οἱ νόμοι τὸν μιᾶ αὐτῇ συνοίκησιν τε καὶ συνουσίαν. τρὸς ὁ ἀπαιλᾶ ὁ Μενέλαος, ὅτι πᾶν τὸ ἐξ ἀνάγκης γινόμενον, δοῦλον ἐν τοῖς σοφοῖς δοκεῖ.

πουτέστιν, ὅτι πάντες καὶ παλαιοὶ καὶ νέοι ποιοῦσι, φιλόσοφοι, συγγεγραφεῖς, ῥήτορες, τρανῶς ἄνω τε κάτω τοῖς λόγοις δεδικρύθονται, ὡς ἄρα πάντες ἐξ ἀνάγκης εἰσὶ δοῦλοι, καὶ πάντων αὐτὴν κρατεῖ, καὶ οὐκ ἀνθρώπων μόνων, ἀλλὰ καὶ μέχρι θεῶν ἐξάγει τὸ κράτος. ἀνάγκα γὰρ οὐδὲ οἱ θεοὶ φασὶ μάχονται. ἔγωγ' οὖν εἰ καὶ τρεσβυτέρω εἶναι σοι δοκῶ μηδὲν πάνω σωφρὼν καὶ φθεγγόμενος, ἀλλ' ἐκ τῆς φύσεως ἀνάγκαζόμενος τοῦτο ποιῶ, ὡς τε τοῦ ποιαύτην ἀνάγκην, ὦ τρεσβύτα νόμῳ παρίζεται σας, μείζω τοῦτον θύρησις δυναμένῳ τοῦ νόμου. Οἱ δὲ λέγοντες τὸ δοῦλον αὐτὸ τοῦ δουλοποιόν, ἁμαθεῖς παμάλιστα. ἢ τρὸς τὸ ἐξ ἀνάγκης ὑπόστικτον, οὕτω πᾶν τὸ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχον ἐν τοῖς σοφοῖς δεῖ δοῦλον, τουτέστι πάντα τὰ ἐξ ἀνάγκης δουλεύειν οἱ σοφοὶ κρίνουσιν. Αλλως. ἡ συγγενικὴ φιλία καὶ ὀργὴ, ἢ ἕτερόν τι τοιοῦτον, ἐπὶ ἐξ ἀνάγκης φυσικῆς δεῖ, δοῦλη δεῖ. καὶ δεῖ τὸ ἐκ ἀμβλύνεται, ὑδὲ ἄλλως χλιαίνεται, ὅπ ἐλευθέρως, καὶ χωρὶς ἀνάγκης γίνεται. Αλλως. Πᾶν τ' οὖν ἀνάγκης, ἡ τῆς φύσεως ἀνάγκη, ὅ ὅτιν ἡ συγγένεια, πάντα δουλοῖ, κατά τε τὴν κρίσιν τοῦ νόμου, τὸ τοῦ σοφοῦ. δοῦλον ὂν αἰτῇ τὸ δουλοποιόν. οὐχ οἷόν τε γὰρ παραιτήσασθαι τὴν συγγένειαν. Αλλως. πᾶν τὸ ἐξ ἀνάγκης, δοῦλον δεῖ καὶ ὑπήκοον, ἤγουν πάντα τὰ κατ' ἀνάγκην πεῖθεται καὶ κατ' τοῦ σοφοῦ κρίσιν, πάντα τὰ ὑπ' ἀνάγκης δουλοῖ, τὸ ὑπηκόους πιεῖ τοῖς ἀνθρώποις. καθὸ ὅπῃ τοῦ Ορέστου εἶπεν. εἰ δὲ δυσυχεῖ πμμητέος. ἔπ γὰρ ὁ λόγος, ὅτι ἡμᾶν τὸν Ορέστην ἀναγκαῖον δεῖ τὴν συγγένειαν. τοῦτο δὲ ἐν ὑποκρίσει λέγει, ὑ ἀπουδῆ. ὁ δὲ Αριστοφάνης φησὶ, πᾶν τὸ ἐξ ἀνάγκης γινόμενον δοῦλοῖ, δεῖ τὰ πεινοῖ κατ' τοῦ σοφῶν κρίσιν. δεῖ ἀπαῖ καὶ οὕτως, πᾶν τὸ ἀναγκαῖον δοῦλον δεῖν. ἢ πεῖ πᾶν ὁ κατ' ἀνάγκην πεῖθεται. Οργὴ γὰρ ἅμα τρὸς τὸ δεῖ σε γέροντα, καὶ ὀργίλος εἶ. δεῖ τοῦτο φησὶ, παραιτῇ τὰ αὐτὰ τοῖς σοφοῖς φρονεῖν. ἐπεὶ συνελθοῦσα σε τὸ γῆρας ὀργὴ ἀπαιδεύτον σε ποιεῖ. καὶ Σοφοκλῆς, ὀργὴ γέροντος ὡς τε μαλθακὴ νοῦς, ἐν γαίᾳ δηλεῖ, ἐν πάχει δ' ἀμβλύνεται. Αλλως. ἡ ὀργὴ, καὶ τὸ γῆρας ἅμα γεγονότα οὐ σοφόν σε ποιεῖ. αὐτὸ γὰρ καθ' αὐτὸ τὸ γῆρας, μελαγχολικώτερόν ὅδε τῆς νεότητος. εἰ δὲ συμβῇ τοῦ γέροντος ὀργιδῆναι, διπλάσιον γίνεται τὸ κακόν. τὸ γῆρας ζῶ οὖν φησὶν, ἅμα τῇ ὀργῇ γεγονός, οὐ σκοπεῖ τὸ δέον. Πρὸς τόνδ' ἀγὼν) ἡ τρεῖ τὸν Ορέστην μηδὲ κτᾶν, οὐ δεῖται ἀγῶνος σοφίας. τρεσβῦς γὰρ ἡ κρίσις ὥστε μάτην ἡμᾶς οὐ σοφὸς ἀπεκάλεσας, οὐ σοφισμάτων τὸ τρεσβεῖται ἡ κρίσις. τουτέστιν, οὐ καλὸν ἡμᾶς τρεῖ σοφίας ἀγωνίζεσθαι. τρεῖ γὰρ μηδὲ κτᾶν ἐστὶν ὁ λόγος. Αλλως. ἐπειδὴ εἶπεν ὁ Μενέλαος, ὅ τὸ γῆρας οὐ σοφόν, φησὶν ὁ Τυνδάρεως ὅτι πᾶς χρεία δεῖ σοφίας, ὅπου γε τρεσφανὲς τοῦ Ορέστου τὸ πεπραγμένον. Οὐδ' ἦλθεν ὅπῃ τὸν καινὸν] ὡς ὅπῃ ὁ δοῦ, ἐκ ἐβάδιστε κατ' τὸ Ελληνικὸν νόμον. ὁ γὰρ νόμος ἐκ ὅπτρίπτει αὐτοχείρα ζῶνα γίνεσθαι. Κοινὸν νόμον) οὐκ ἦλθεν ὅπῃ τὸν κοινὸν νόμον τοῦ Ελλήνων. ἤγουν ἐφ' ᾧ πάντες οἱ Ελληνες ὁμογνωμονοῦσι. Επὶ γὰρ ἀφ' οὗ ἐξέπνευσε τοῦ ζῶν ὁ Αγαμέμνων, κάκιστον ἔργον παθὼν δηλονότι, οὐ γὰρ ἐπαινέσω ποτὲ, ἔπρεπεν αὐτὸν τὸν Ορέστην ὅπῃθεῖναι δικαίαν τιμωρίαν τοῦ αἵματος. τρέπουσαν δὲ καὶ ὁσίαν δικῶ φησὶ τὸ φυγαδεῦσαι μόνον. διώκοντα δὲ, ἀπὸ τοῦ καταγρουῦπα. καὶ ὅπως ἂν φησὶ. ὁ κακοῦ τὸ σῶφρον ἐπελέξατο διώκον, τὸ τοῦ τρέπουσαν ἡμῶν ἀνάγκην ἀπὸ τῆς ἐκβαλὼν τοῦ μητέρα, καὶ νόμῳ πειθαρχῶν ἐφαίνετο. Αλλως. εἰ φυγῇ μόνον ἐῶ ζημιώσας τοῦ μητέρα, οὕτως ἂν ἔδοξε σωφρόνως κεχρῆσθαι τῇ τιμωρίᾳ, τῇ κατ' τῆς συμφορᾶς τοῦ πατρὸς, ἢ τῆς μητρός.

Ματέρα, τὸ σαῦφρόν τ' ἔλαβεν αὐ τῆς συμφορᾶς,
Καὶ τὸν νόμου τ' αὖ εἶχετ', δίστεβής τ' αὖ ἐῶ.
Νῦν δ' εἰς τὸν αὐτὸν δαίμονα ἦλθε ματέρι.

Matrem: accepisset enim laudem modestiæ in calamitate,
Et legem seruasset, & esset pius.
Nunc venit in eandem infelicitatem sicut mater.

Τὸ σῶφρον τ' αὖ ἔλαβε] καὶ σωφρόνως καὶ ἐγκρατῶς, ἔμελλε τὰ τῆς συμφορᾶς ἡμωρεῖδ. ἢ σῶφρον εἶπε τὸ μέτριον. συμφορὰν δὲ τοῦ ἡμωρίαν, ἣν ἐλάμβανε ζημιώσας αὐτὴν. μετριωτέρα δὲ

αὐτὴ ἡ μωφεία τῶ θανάτου. Καὶ τῶ νόμου τ' αὖ) ὡς νόμοις πειθαρχῶν εἰς τὸν αὐτὸν ἁμαρτάνει. καὶ γὰρ ὁ παρανόμως ἐφόνευσε. πλέον δὲ τοῦτο κακόν. οὐ γὰρ ἔστιν ὅστις τὸν γυναῖκα φονεύσας ἄνδρα, & ὑὸν μητέρα. ὁ μὲν γὰρ φύσει ὄστιν υἱὸς, ὁ δὲ ἀνὴρ συζυγής. Νῦν δ' εἰς τ' αὐτὴν δ' εἰς τ' αὐτὴν τύχω ἦλθε τῆ τύχη τῆς μητρός. κακὸν γὰρ νομίζων δικαίως αὐτὸν, αὐτὸς χείρων ἐγένετο φονεύσας τ' μητέρα. ἐρωτήσω δὲ τοῦτον σε ὦ Μενέλαε. καθ' ὑπόθεσιν δὲ ὁ λόγος, καὶ ὡς ἂν παραδείγματα ταῦτα φησὶ, τὸν τυχόντα ἡδεῖς εἰς παράδειγμα.

Κακὸν γὰρ αὐτὸν ἐνδίκως ἡγούμενος, 505
Αὐτὸς κακίων ἐγένετο, ματέρα κτανών.
Ἐρήσομαι δὲ Μενέλεως τοῦνδέ σε.
Εἰ τόνδ' ἀποκτείνειεν ὁ μόλεκτρος γυνὴ,
Χ' ὧδε παῖς αὖ μητέρ' αὐταποκτενεῖ,
Κἀπειθ' ὁ κείνου γνόμενος φόνῳ φόνον 510
Λύσει, πέρας δὲ ποῖ κακῶν προβήσεται;
« Καλῶς ἔθεντο ταῦτα πατέρες οἱ πάλαι,
« Εἰς ὀμμάτων μὲν ὄψιν οὐκ εἴων περᾶν,
« Οὐδ' εἰς ἀπάντημ', ὅς τις αἷμ' ἔχων κυρεῖ·
« Φυγαῖσι δ' ὡσίουν, αὐταποκτεῖναι δὲ μή. 515
Αἰεὶ γὰρ εἷς ἔμελλεν ἕξειν φόνῳ,
Τὸ λοίσθιον μίασμα λαμβάνων χεροῖν.

Nam iure existimans illam esse malam, 505
Ipse factus est deterior, interficiens matrem.
Interrogabo te hoc Menelae:
Si interficeret aliquem tua coniunx,
Et illius filius rursus interficiat matrem,
Et natus ex interfectore illo, cædem cæde 510
Soluat, finis malorum quousque procedet?
« Rectè posuerunt maiores olim hæc,
« Non sinebant in conspectum venire,
« Neque in occursum, quisquis fortè reus esset sanguinis:
« Sed expiabant exilio, non vicissim occidere sinebant. 515
Semper enim vnus cædi foret obnoxius
Extremam contaminationem accipiens manibus.

Εἰ τόνδε] τοῦτον, ὡς εἰσμιδρὸν ἔλαβεν ἀντὶ ἀορίστου τοῦ πνά. εἰ τοῦτον φονεύσειεν ὁμόκοιτος γυνὴ, & ὁ πάντου παῖς πάλιν ἀνταποκτεῖ τὸν μητέρα. κἄπειτα ὁ ἐξ ἀκάτου γνωνηθεὶς, τὰ φόνον τ' φόνον λύσει καὶ ἐλευθερώσει, ποῦ τῶν κακῶν προχωρήσει τὸ τέλος. Μητέρα ἀνταποκτεῖ] τοῦτο δὲ τὸ λεχόμενον ἐπὶ τῶν ἐχθρῶν, ὅτι μετὰ τὸν συνουσίαν φονεύει τὸν ἄρρενα ἢ ἔχθρα. οἱ δὲ γνωνόμενοι, ὥσπερ ὁμωρούμενοι τὸν τοῦ παῖδος φόνον, δι' ἀτρὴ πάντες τὸν κοιλίαν τ' μητρὸς, καὶ φονεύσαντες αὐτὸν γνωνῶνται, ὡς φησὶ Νίκανδρος. ὅμοιον ὅτι καὶ τὸ κατὰ Ορέστου καὶ Κλυταιμνήστραν. Καλῶς ἔθεντο) καλῶς ἐνομοθέτησαν ταῦτα οἱ ἔκπαλαι νομοθέται, οὐ συνεχώρουν ἐλθεῖν εἰς ὄψιν καὶ θέαν, οὐδ' εἰς ἀπάντησιν τ' ἀποκτείναντα ἀνά. φυγαῖσι δ' ὡσίουν, ἀντὶ τοῦ ἀκαθαίρουν, ὁσίους καὶ καθαροὺς ἐποίουν. τὸ γὰρ μὴ ἀνταποκτείνειν, ὅσιον ἐνόμιζον. οἱ γὰρ φεύγοντες ἀποκτείνειν,

αἰῶ ἀποκτείνειν, ἀγνοοῦσι τὰ μέτρα. διὸ ἀποκτείνειν γράφων, οὕτω λέγει, ὡσίουν δὲ καὶ ἀκάθαρτον ἀκεῖνον ἐν φυγαῖς, ἵνα μὴ πάλιν ἀποκτείνειν δέ. τὸ μὴ, αὐτὴ τοῦ. Διὸ καὶ γὰρ ὁ ὕστερος ἀπέκτεινε ἀνέξεσθαι, ἤγουν ἔνοχος ἔσεσθαι τ' φονεύσειν. Τὸ λοίσθιον] τὸ ἔσχατον, τὸ ἀφ' ἑτέρου εἰς ἕτερον μεταβαῖνον. Ομηρος, λοίσθος αὐτὴρ ὤρετο. εἷς δὲ φησὶν ὁ θεὸς τῶν τελεῖ μέλλει εἶναι μεμιασμένος ὕστερος, ὁ μὴ κτείνας ἔχων μιν' ἑαυτὸν ἄλλον, ὃς εἰς ἕνα φονέα κτ' ἀναδοχήν. & ἴδοις ὅτι μίσος αἶπος, ἐν ᾧ φονεύσεσθαι μέλλει, ἐμὴ ἐς. ἑκάτερος μὲν ὅτι ὁ μὴ φονεύσας ὁσιόμενος, μεμιασμένος δὲ, ὁ θεὸς ὦ πέλει.

Εγὼ δὲ μισῶ τοὺς ἀνοσίους καὶ ἀδίκους γυναῖκας. μισῶ δὲ πρῶτον τὴν ἐμὴν θυγατέρα, ἣ τὸν ἑαυτῆς ἐφόνευσεν ἄνδρα. & τὴν Ελένην τὴν σὴν γυναῖκα, ὑδέποτ' ἐπαινέσω, οὐδὲ προσλαλήσαιμι. οὐδὲ σὲ ἐπαινῶ ἐλθοῦσα εἰς Τροίαν κακῆς γυναικὸς χάριν. βοηθήσω δ' ὅσον δυνάμει τῷ νόμῳ, τὴν θηριωδίαν καὶ μιαφονίαν ταύτην καταπαύων, ἣ γῆν τε καὶ πόλεις διόλου διαφθείρει. Οὐδέ σε ζηλῶ] ζηλῶ τὸ μακαρίζω. ἐνταῦθα δὲ αὐτὸ δὲ ἐπαινῶ. ἐπὶ γὰρ πλησιάζουσιν ἀλλήλοις τόπον τινὰ, τὸ ἐπαινεῖν καὶ τὸ μακαρίζειν, ἐκ ὀκνεῖ λαμβάνειν τὸ ἕτερον αὐτὴ τοῦ ἑτέρου. Αμυνῶ δ' ὅσον) ἐπειδὴ γὰρ νόμος ἦν μὴ δ' ἑτέρου φόνου τινὰ φονεῖς κολάζειν, ἀλλὰ φυγῇ, οὕτως δὲ παραβαὶς τ' νόμον ἀπέκτεινε τ' μητέρα τ' ἴδιον ἄνδρα φονεύσας, ἀμυνῶ καὶ βοηθήσω αὐτὸς τῷ παραβαίνοντι τὸν νόμον. ἐξ ὧν γὰρ θέλω τοῦτον ἐμωρηθῆναι, παύω τοὺς ἄλλους τ' ἴσους. ὁ γὰρ δὲ γράφειν ἀμυνῶ ὅτι ἀνεστῶτος. μακρὰ γὰρ ὅτιν ὅτι τ' ἀνεστῶτος τὸ διαφ' υνῶ ῥήματα. ἀλλ' ἀμυνῶ ὅτι μέλλοντος. ὅτω γὰρ ἁρμόζεται τῷ μέρῳ. ὁ γὰρ μέλλων τῆς τ' συζυγίας τ' βαρυτόνων, τὰ ἀμετάβολα φησὶ τηρεῖ μετὰ συστολῆς τῆς παραληγούσης, & τὸ ἐλαττωμένον ἔ πέρου. Επὶ πὶ ἔχεις ὦ πάλαιγα) ἀποστροφὴ τὸ ἠ-

Universidad de Deusto
Biblioteca

μα πρὸς τὸν Ορέστην. ἰδίως ἀπέστρεψε τὸν λόγον, καὶ δι' αἰνίγματος πρὸς αὐτὸν, ὁ πρὸς τὸ τύπου ἐγκαλῶν τὸν Μενέλαον. Επεὶ) εἰ δὲ μὴ τίνα ψυχὴν εἶχες ὦ τάλας ποτε, ὁ ποτὲ ἡ μήτηρ ἔξεβαλε τὸν μαστὸν προσκαλοῦσά σε, ἐγὼ μὴ οὐ θανάτου τὰ ἐκεῖ θρόνδνα κακὰ, δι' δακρύων δαμάζω τὸν γεροντικὸν ὀφθαλμὸν ἡ ἄθλιος.

Εν οὖν λόγοισι τοῖς ἐμοῖς ὁμορροδεῖ, 530
Μισῇ γε πρὸς θεῶν, καὶ τίνεις ματρὸς δίκας,
Μανίαις ἀλαίνων, καὶ φόβοις. τί μαρτύρων
Αλλων ἀκούειν δεῖ μ' ἄγ' εἰσορᾶν πάρα;
Ως οὖν αὖ εἰδῇς Μενέλεως, τοῖσι θεοῖς
Μὴ πράσσ' ἐναντί'. ὠφελεῖν τοῦτον θέλων. 535
Εα δ' ὑπ' ἀστῶν καταφονεύθηναι πέτροις,
Η μὴ 'πίβαινε Σπαρτιάτιδος χθονός.
Θυγάτηρ δ' ἐμὴ θανοῦσ', ἔπραξεν ἔνδικα.
Αλλ' οὐχὶ πρὸς τοῦδ' εἰκὸς ἦν αὐτὴν θανεῖν.
Εγὼ δ' τἄλλα μακάριος πέφυκ' ἀνὴρ, 540
Πλὴν εἰς θυγατέρας, τοῦτο δ' οὐκ εὐδαιμονῶ.

Vnum ergo confirmat meam ſententiam: 530
Inuiſus es diis, & matridas pœnam,
Errans furore & pœna. quid teſtes
Alios me audire opus eſt de rebus quas poſſumus videre?
Vt ergo ſcias Menelae, Deos
Contra ne facias, volens iuuare iſtum: 535
Et ſinas à ciuibus interfici ſaxis,
Aut non accede in Sparranam terram.
Mea filia mortua, perſoluit iuſta:
Sed non erat conueniens interfici eam ab iſto.
Ego in aliis rebus ſatis felix fui, 540
Præter filias: in hoc non ſum felix.

Εν οὖν λόγοισι] αἰτὶ τοῦ ἐν ἔχω πεποιθεῖναι κεφάλαιον τοῖς ἐμοῖς λόγοις. ὁμορροδεῖ, αἰτὶ τοῦ ἀκολουθεῖ καὶ συμφωνεῖ. θέλει δ' εἰπεῖν, ὅτι τοῖς ἐμοῖς λόγοις ὀκεῖνο ἔχω πεποιθεῖναι τὸ κεφάλαιον, τὸ ὑπὸ θεῶν μισεῖσθαι πλανώμενον τε μαινόμενον. Αλαίνων, πλανώμενος. Τί μαρτύρων) συντέτακται δεῖ με ζητῶν μάρτυρας τῶν μισεῖσθαί σε παρὰ τῶν θεῶν, ὡς αἰόσια δεδρακότα. βλέπω γὰρ σε μαινόμενον, ὅτῳ πρόσθεν τῶν θεῶν δῆπόν σοι, δείκνυσι πᾶσιν, ὡς εἰ μὴ κακὸν εἰργάσω, οὐκ ἂν εἰς τοιαύτην δυσχίαν ἐνέπεσες. Ως οὖν αὖ εἰδῇς) ἵνα δὴ μάθῃς ὦ Μενέλαε, μὴ θέλε πρόσθεν ἐναντία τοῖς θεοῖς, χρήζων ὠφελεῖν τὸν Ορέστην. ἀλλ' ἄφες αὐτὸν δίκας πεῖσθαι ὑπὸ τῶν πολιτῶν φονευθῆναι. ἢ εἰ μὴ ποιήσῃς τοῦτο, ὅτῳ σοι λέγω δηλονότι, μὴ δίερχου δι' τὴν Λακεδαιμονίων γῆς, Σπαρτιάδος) Σπάρτη ἡ πρεσβυτέρα πόλις τῶν Λακεδαιμονίας. ὁ ἀπὸ τούτης, Σπαρτιάτης. καὶ ὁ δὴ θηλυκοῦ, ἡ Σπαρτιάτις, καὶ κλίνεται τῆς Σπαρτιάτιδος. Σπάρτον δὲ τὸ ῥοδινίον. ὡς παρ Ομήρῳ, Σπάρτα λέλουται. καὶ ἡ ἀπάρτος δὴ θηλυκοῦ. ἀφ' οὗ τὸ, κόσμει Σπάρταν ἂν ἔλαχες. καὶ πλὴν λίθον ποτὶ τὰν Σπάρταν ἄγε. Θυγάτηρ δ' ἐμὴ) ἡ δὲ ἐμὴ θυγάτηρ ἀποθανοῦσα, ἔπραξε δικαίως. ἀλλ' οὐ πρὸς τοῦ πρέπον ἦν τὴν πλὴν Κλυταιμνήστραν ἀποθανεῖν. ἐγὼ δὲ τὰ ἄλλα μακάριος ὑπάρχω ἀνήρ, χωρὶς εἰς τὰς θυγατέρας. τοῦτο δὲ οὐκ εὐτυχῶ. Εφραξεν ἔνδικα) ἔπαθε μὲν δίκαια, καὶ δὴ ἀπέθανε, καὶ δικαίαν τιμωρίαν δέδωκε. καὶ δὴ ὑπὸ τούτου ἀπέθανεν, ἡ δίκην.

Χο. « Ζηλωτὸς, ὅς τις ἠυτύχησεν εἰς τέκνα,
« Καὶ μὴ 'πισήμοις συμφοραῖς σκετήσατο.
Ορε. Ω γέρον, ἐγώ τοι πρὸς σε δειμαίνω λέγειν,
Οπου σε μέλλω σλῶ τε λυπήσειν φρένα, 545
Εγὼ δ' ἀνόσιός εἰμι, ματέρα κτανὼν,
Οσιος δέ γ' ἕτερον ὄνομα, πιμωρῶν πατρί.
Απελθέτω δὴ τοῖς λόγοισιν σκοποῦν
Τὸ γῆρας ἡμῖν τὸ σὸν, ὅμ' σκωλήσει λόγου,
Καὶ καθ' ὁδὸν εἶμι. νυνὶ δ' ἢ σλῶ παρβὰ τέλχα. 550
Τί χρῆν με δρᾶσαι; δύο γὰρ ἀντίθες δυοῖν.
Πατὴρ μὲν ἐφύτευσέ με, σὴ δ' ἔτικτε παῖς,
Τὸ σπέρμ' ἀρουρα δεξαμένου σ' ἄλλου πάρα.
« Ανευ δ' πατρὸς τέκνον σὸν εἴη πότ' ἄν·
Ελογισάμην οὖν, τῷ μὲν ἔρχοις δεξιγέτῃ 555
Μᾶλλόν μ' ἀμεῖσθαι, τῆς τροφεύσης τροφάς.

Cho. « Ille eſt dignus laude, qui liberos adeptus eſt multos.
« Nec inſignes calamitates nactus eſt.
Ore. O ſenex, ego vereor dicere aduerſus te,
Vbi dolore afficiam te & animum tuum. 545
Ego quidem ſum pollutus, quatenus interfeci matrem:
Impollutus autem alio nomine, quòd vltus ſum patrem.
Abeat igitur longius ab iſto ſermone
Tua ſenectus, quæ interturbat me dicentem,
Et redeo in viam. nunc verò vereor tuam caniciem. 550
Quid oportebat me facere? oppone enim duo duobus.
Pater quidem me genuit, tua verò filia peperit,
Tanquam ager accipiens ſemen ab alio.
« Sine patre non poteſt gigni puer.
Cogitabam ergo generis autori
Magis me debere opitulari, quàm illi quæ exhibuit nutricationem. 555

Ζηλωτὸς ὅς τις) μακάριος ὁποῖος ἀτυχήσειν εἰς τέκνα, καὶ μὴ μεγάλας καὶ φανερὰς καὶ ὁμολογουμένας βλάβας ἔλαβε. Ω γέρον) ἐγὼ φοβοῦμαι λέγειν πρὸς σὲ ὅπου μέλλω σε καὶ τὴν φρένα καὶ διάνοιαν λυπήσειν. ἐγὼ μὲν φονεύσας τὴν μητέρα, ἀνόσιος ὑπάρχω. ἀμφοῖν δὲ τὸν πατέρα, ὅσιος εἰμὶ, καθ' ἕτερον ὄνομα τὸ ἀνοσίου. ἐπὶ ἐναντίον τὸ ἀνοσίου τὸ ὅσιον. ἀνόσιος μὲν εἰμὶ τὴν μητέρα κτανὼν· τιτύχηκα δὲ τὸ ὁσίου ὀνόματος κατ' ἕτερον μέρος, τὸν πατέρα ὀκδικήσας. Αλλως. ἐγὼ μὲν κτανὼν τὴν μητέρα, ἀνόσιος εἰμί. ἀμφοῖν δὲ τὸν πατέρα, πάλιν ὅσιος εἰμὶ, ἕτερον ὄνομα τοῦ ἀνοσίου. Απελθέτω δὴ τοῖς λόγοισι] αἰτὶ τοῦ σὺ ἀναχώρει, καὶ τὰ ἀληθείας ἐρῶ, καὶ δέον τι ἀπολογήσομαι. ἀπίτω μακρὰν τοῖς ἐμοῖς λόγοις τὸ σὸν γῆρας, ὅ με κωλύει τὸ λέγειν· καὶ πόθεν δὲ τὰξιν ἐλθοῦσομαι. νυνὶ δὲ φοβοῦμαι τὸ σὸν γῆρας. τί με ποιῆσαι ἔπρεπε. δύο γὰρ ἀντὰ πράγμασιν αἰτίαις δυσίν. ὁ μὲν πατὴρ ἔφυτεύσε με, ἡ δὲ θὴ παῖς ἐγέννησεν, ὡς δρῦς τὸ σπέρμα παρ' ἄλλου λαβοῦσα. τέκνον δὲ χωρὶς πατρὸς, οὐ ποτ' ἂν εἴη. Ανευ δὲ πατρὸς) λέγεται τὴ αὐτὴ εἰπόντος τοῦτο εἰρηκέναι· ἄνευ δὲ μητρὸς, ὡς καθαρμὸ

Εὐεκπίδη. Ἀνδυ ᾖ παῖδ᾽ πθεὶς τὸν πατέρα, καὶ τὴν μητέρα, καὶ αὐτοῖς, τῷ μὲν τὴν ἀπορᾶν, τῇ δ᾽ τὸν πόκον, δείκνυσι τὸν πατέρα μαίζονα μηδὲν, δίκῃ τὸ προσταίπον ἐξ τῆς εἰς φῶς αὐτῷ προσαγωγῆς. δέον δ᾽ τῆς ὑποσάσης τροφᾶς εἰπεῖν, γονᾶς εἶπεν.

Η σὴ δ᾽ θυγάτηρ, ματέρ᾽ αἰδοῦμαι λέγειν,
Ἰδίοισιν ὑμεναίοισι, κοὐχὶ σώφρονι,
« Εἰς ἀνδρὸς ἥκει λέκτρ᾽. ἐμαυτὸν, λῷ λέγω
« Κακῶς σκείνῳ, ἐξερῶ. λέξω δ᾽ ὅμως. 560
Αἴγισθος λῷ ὁ κρυπτὸς ἐν δόμοις πόσις·
Τοῦτον κατέκτην᾽, ὀπτὶ δ᾽ ἔθυσα ματέρα,
Ἀνόσια μὲν δρᾶν, ἀλλὰ λιμωρῶν πατρί.
Εφ᾽ οἷς δ᾽ ἀπειλεῖς ὡς πετρωθῶ αἱ με χρὴ,
Ἀκθυσον, ὡς ἅπασιν Ελλάδ᾽ ὠφελῶ. 565
Εἰ γὰρ γυναῖκες εἰς τόδ᾽ ἥξουσι θράσους,
Ἀνδρας φονεύειν, καὶ φυγὰς ποιούμεναι
Εἰς τέκνα, μαστοῖς τὸν ἔλεον θηρούμεναι,
Παρ᾽ οὐδὲν αὐταῖς λῷ ἂν ἐλλιῶσι πόσεις,
Επίκλημ᾽ ἐχθέσεις, ὅ, πτύχοι. δρᾶσας δ᾽ ἐγὼ 570

Sed filia tua, (vereor enim vocare matrem)
Proprio hymenæo & non modesto
« Venit in thalamum *alterius* viri: mihi, si dico
« Illi, malè dico, & tamen dicam. 560
AEgisthus erat abditus in domo maritus:
Hunc interfeci, & post *illum*, matrem mactaui:
Irreligiosa quidem faciens, sed vlciscens patrem.
Quod autem minaris me debere lapidari:
Audi, vt profuerim toti Græciæ. 565
Si enim mulieres veniant ad hanc audaciam,
Vt interficiant viros, facientes refugium
Ad liberos, venantes misericordiam vberibus:
Pro nihilo ducent interficere viros,
Habentes quidlibet quod obiiciant. ego postquam feci 570

Η σὴ δ᾽ θυγάτηρ) αἰδούνομαι δὲ μητέρα λέγειν ἐμοί. ἰδίοις γάμοις, ἤγουν λαθραίοις, καὶ ἀ γενομεμδροις ἦλθεν εἰς αἰδρὸς κοίτεν. Εμαυτὸν, λῷ λέγω) ἐὰν ὀκείνῳ φησὶ λέγω κακῶς, ἐμαυτὸν ἐρῶ κακῶς. λέξω δ᾽ ὅμως. }Εἰς αἰδρὸς ἥκει λέκτρα) τὸ αἰδρὸς διπλῶς νοηπέον, ἢ τῦ Αἰγίσθου, ἢ τῦ Αγαμέμνονος. καὶ ὁδὶ μὲν τῦ Αἰγίσθου, οὕτως. ἡ σὴ θυγάτηρ ὦ Τυνδάρεως, εἰς αἰδρὸς ἥκει λέκτρα ἐν λαθραίοις γάμοις, πυτέστι συνῴκῃ λαθραίως τῷ Αἰγίσθῳ μοιχευομένη. ὁδὶ δ᾽ τῦ Αγαμέμνονος, οὕτως. ἡ σὴ θυγάτηρ ἐν ἰδίοις Υμεναίοις, καὶ οὐχὶ σώφροσι, ζυτέστι λαθραίως μοιχευομένη Αἰγίσθῳ, εἰς λέκτρα τῦ Αγαμέμνονος ἦκεν, ὅτε ἐπανῆκεν ἐκ Τροίας. Επὶ δ᾽ ἐθυσα) ἀπρεπῶς τὸ ἔθυσα. πάχα δ᾽ δείξει, ὅτι ἀσεβῶς διέπραξε φονεύσας αὐτὸν. καὶ ἐφη τὸ ἔθυσα, τὸν Αἴγισθον μὲν ἔκτεινα, ὁδὶ πύτῳ δὲ καὶ τὸν ὑπέρ ἔθυσα. Εφ᾽ οἷς δ᾽ ἀπειλεῖς]τὸ ῥῆμα κατὰ αὐτὸ ἴσαν. Παρ᾽ οὐδὲν αὐταῖς λῷ] ἐν ἰδίᾳ προφάσει. Ἐπάρρεον λῷ

αὐταῖς φονεύειν τοὺς ἰδίους ἄνδρας. εἰ γὰρ ἔμελλεν αὐταῖς φησὶν εἰς ἔγκλημα μόνον πρεῖσθαι τῆς πιμωρείας. ἀκωλύτως οὖν ἐχώρουν κ᾽ τοὺς ἀνδρῶν. Επίκλημα) ἀφορμὴν, αἰτίαν, προβαλλόμενοι καὶ προφασιζόμενοι ὅπ τύχοι, καὶ ὅπ δίποτε. καὶ αὕτη δὲ προφασίζεται τὰ κ᾽ τὴν Ιφιγένειαν, ὃν δὲ τῦτο αἱρεῖται αὐτὸν, ὅπ ἐν Αὐλίδι ἐσφαγίασεν Ιφιγένειας.

Δεῖν᾽, ὡς σὺ κομπεῖς, τόνδ᾽ ἔπαυσα τὸν νόμον.
Μισῶν ᾖ ματέρ᾽, ἐνδίκως ἀπώλεσα,
Η τις μετ᾽ ὅπλων ἀνδρ᾽ ἀπόν τ᾽ ἐκ δωμάτων,
Πάσης ὑπὲρ γῆς Ελλάδος στρατηλάτην,
Προὐδωκε, κἀκ ἔσωσεν ἀκήρατον λέχος. 755
Επεὶ δ᾽ ἁμαρτοῦσ᾽ ἤθετ᾽, ἀχ᾽ αὑτῇ δίκην
Ἐπέθηκεν, ἀλλ᾽ ὡς μὴ δίκην δοίη πόσει,
Ἐζημίωσε πατέρα, κἀπέκτεινε᾽ ἐμόν.
Πρὸς θεῶν, ἐν᾽ καλῷ μὲν ἐμνήσθην θεῶν,
Φόνον δικάζων· εἰ δὴ τὰ ματέρος 580
Σιγῶν ἐπῄνουν, τί μ᾽ ἂν ἔδρασ᾽ ὁ κατθανών;
Οὐκ ἂν με μισῶν ἀνεχόρει᾽ Ερινύσιν;
Η ματρὶ μὲν πάρεισι σύμμαχοι θεαί,
Τῷ δ᾽ οὐ πάρεισι μᾶλλον ἠδικημένῳ;
Σύ τοι φυτεύσας θυγατέρ᾽ ὦ γέρον κακὴν, 585
Απώλεσάς με. Δι᾽ ὃ τὸ κείνης θράσος,
Πατρὸς στερηθεὶς, ἐνθυμοῦμαι ματροκτόνος.
Ορᾷς Οδυσσέως ἄλοχον; οὐ κατέκτανε

Illa atrocia, quæ tu dicis, compescui istam legem:
Et odio habens matrem, iustè perdidi,
Quæ virum absentem ex ædibus cum exercitu
Ducem pro tota Græcia
Prodidit, & non seruauit incontaminatum lectum: 575
At cùm sciret se peccasse, non sibi pœnam
Inflixit, sed vt non daret pœnam marito,
Mulctauit & interfecit meum patrem:
Per Deos, (facio mentionem Deorum incommodè
Dicens causam de cæde) si matris factum
Tacens laudarem, quid fecisset mihi pater mortuus? 580
Non odio habens me exagitasset Erinnybus?
An matri quidem adsunt auxiliatrices deæ,
Isti non adessent, maiori iniuria affecto?
Tu ô senex qui genuisti malam filiam,
Es mihi exitio: nam propter eius malitiam 585
Patre orbatus, factus sum matricida.
Vides Vlyssis coniugem? non interfecit eam

Κομπεῖς] μεγαλορρημονεῖς. Ακήρατον) ἄφθαρτον. Επεὶ δ᾽ ἁμαρτοῦσα) ἐπεὶ δὲ ἤθετο μοιχευθεῖσα, ἐκ ἑαυτῇ ἐπεμωρήσατο, δέον τῦτο ποιεῖν. ἀλλ᾽ ἵνα μὴ δίκας ἀπαιτηθῇ τῆς μοιχείας,

Universidad de Deusto Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

ωεστέρα ἐφόνευσε. Ἐξημίωσε) ἐξωμοδίως καὶ οἰκείως ἡ λέξις ἐνταῦθα κεῖται. εἰ γὰρ ἡ ζημία ζωῆς ὀλίγῳ μείωσις καὶ ἐκπλῆξις, εἰκότως ζημιοῦν ἐνταῦθα λέγεται, ὁ θανάτῳ τὴν ζωὴν αὐτῷ ἀφελόμενος.

Πρὸς θεῶν] ἄκουσον δηλονότι ἐν οὐ καλῷ μὲν κομψῷ ἐμνήσθη τῶν θεῶν ἕνεκα φόνου κρινόμενος. εἰ μετὰ σιωπῆς ἐπράξεν τὰ τῆς μητρὸς, τί αὖ με ἔδρασεν ὁ ἀποθανὼν πατὴρ ἐμός. οὐκ αὖ με μισῶν αἰεὶ πέρχεται δίκῃ τῶν Ἐρινύων; Ἡ τῇ μητρὶ παρυπάρχει σύμμαχοι αἱ Ἐρινύες, τῷ πατρὶ δὲ τῷ πλέον, ἡδικημένῳ οὐ παρυπάρχουσι. Σύ τοι φυτεύσας) Ὀμηρικὸν ἔθος, σοὶ πάντες μαχόμεθα. σὺ γὰρ τέκνα ἄφρονα κούρει. ὦ γέρον, σὺ γὰρ γυνῆσας θυγατέρα κακῷ τῷ Κλυταιμνήστραν, ἔφθειρας ἐμέ. δίκῃ γὰρ ἐκείνης θρασύτητα πάθος ἐγὼ τρυφῆς, μόθος ἐγρόμην φονός. βλέπεις τὴν Ὀδυσσέως γυναῖκα Πηνελόπην. ὁ κατέκτανε Τηλέμαχος ὁ υἱὸς αὐτῆς. ὁ γὰρ ἐπιγάμβρευεν αἰδοῖ αἴδρα, μένει δ' ἐν οἴκοις, ἀμίαντον καὶ σῶφρον τὸ ἀνασήμον. ὁρᾶς τὸν Ἀπόλλωνα ὃς τοῖς μεσομφάλοις καθέδρας οἴκων, τοῖς ἀνθρώποις σαφῆ μαντείαν δίδωσι. ᾧ τινι Ἀπόλλωνι πειθόμεθα καὶ πάντα ὅσα αὐ λέγει ἐκεῖνος, τούτῳ πειθόμενος ἐγὼ τὴν μητέρ' ἐφόνευσα. ἐκεῖνον τὸν Ἀπόλλωνα νομίσαι ἄδικον καὶ φονεύσαι, ὁ Ἀπόλλων ἔσφαλεν, οὐκ ἐγώ. τί δεῖ με τρέπειν; οὐ οὐκ ἔνδικος καὶ ἄξιος ὁ Ἀπόλλων λῦσαι μοι τὸ μίασμα εἰς ἐκεῖνον ἀναφέρουσι. πού τις λοιπὸν τράπεται αὖ, εἰ μὴ ὁ κελεύσας θεὸς ῥύσεται με ὥς τε μὴ ἀποθανεῖν. ἀλλ' ὅπερ μόνον καλῶς εἰργασμαι τοῦτο, μὴ λέγε λέγε δὴ ὡς οὐκ ἀτυχῶς ἡμῖν τοῖς δεδρακόσι. Οἷς δὲ τῶν ἀνθρώπων οἱ γάμοι συμπίπτουσιν, αἰεὶ τοῖς, ἀπαντῶσι καὶ λῷστος, ὁ βίος ἐστὶ μακάριος. οἷς δὲ μὴ δέδεκται καλῶς, καὶ κατὰ τὰ ἔνδον, καὶ τὰ ἐκτὸς ἀτυχεῖς ἐστὶ τὰ ἀρχαῖα.

Τηλέμαχος οὐ γὰρ ἐπεγείρει πόσει πόσιν,
Μένει δ' ἐν οἴκοις ὑγιὲς ἀνασήμον. 590
Ὁρᾶς δ' Ἀπόλλων' ὃς μεσομφάλου ἕδρας
Ναίων, βροτοῖσι σημὰ σαφέστατον νέμει;
Ὧ πειθόμεθ' ἅπαντ', ὅσ' αὖ κεῖνος λέγει,
Τούτῳ πιθόμενος, τὼ τεκοῦσαν ἔκτανον.
Ἐκεῖνον ἡγεῖσθ' αὐόσιον, καὶ κτείνετε. 595
Ἐκεῖνος ἥμαρτ', οὐκ ἐγώ. τί χρὴ ὦ με δρᾶν;
Ἢ οὐκ ἀξιόχρεως ἡ θεὸς αἰτιαφέρουσί μοι
Μίασμα λῦσαι; ποῖ τις οὖν ἔτ' αὖ φύγοι,
Εἰ μὴ ὁ κελεύσας ῥύσεταί με μὴ θανεῖν;
Ἀλλ' ὡς μὲν οὐκ ὀρθῶς, μὴ λέγ', εἰργάσατο τάδε, 600

Telemachus: non enim superinduxit marito maritum,
Sed manet domi impollutum cubile. 590
Vides Apollinem, qui sedem mediam
Inhabitans, tribuit hominibus certissima oracula,
Cui paremus in omnibus quæ iubet?
Huic parens interfeci matrem.
Ducite illum pollutum, & interficite: 595
Ille peccauit: non ego. quid oportebat me facere?
An non sufficit Deus, ad conferentem causam in eum
Culpa soluendum? quò tandem effugiat aliquis,
Si non autor liberat me ne interficiar.
Sed non dicas, quòd hæc non sint rectè facta, 600

Οἷς δὲ μὴ πίπτουσιν εὖ μὴ πίπτουσιν εὖ, αἱ δὲ τὰ ἀπαντῶσιν. εἴρηται δὲ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν κύβων. καὶ

Σοφοκλῆς, ἀεὶ γὰρ οὐ πίπτουσιν οἱ Διὸς κύβοι. Τούτῳ πιθόμενος) δηλοῖ τὸ ἐνταῦθα τὸ πιθόμενος. ὅλῳ δὲ ἔτι γὰρ τῷ τῆς πιστοῖς, δῆλον καὶ ἀπὸ τούτων,
Ἡ λίθος ἔν' ἀμέθυστος, ἐγὼ δὴ ὁ πότης Διόνυσος.
Ἢ πιθέτω νικῆσαι, ἢ μαθέτω μεθύειν.

Ἡμῖν δὲ τοῖς δράσασιν οὐκ εὐδαιμόνως.
« Γάμοι δὴ ὅσοις μὴ εὖ καθεστᾶσι βροτοῖς.
« Μακάριον αἰὼν οἷς δὲ μὴ πίπτουσιν εὖ,
« Τά τ' ἔνδον εἰσὶ, πάντα θύραζε δυστυχεῖς.
Χο. « Αἰεὶ γυναῖκες ἐμποδὼν πᾶς συμφορᾶς 605
« Ἐφυσαν ἀνδρῶν, πρὸς τὸ δυστυχέστερον.
Τυν. Ἐπεὶ θρασύνῃ, κοὐχ ὑποστέλλῃ λόγῳ,
Οὕτω δὴ ἀμείβῃ μ', ὥστε μ' ἀλγῆσαι φρένας,
Μᾶλλόν μ' ἀνάψεις ἢ πρὶν ἐξελθεῖν φόνον.
Καλὸν πάρεργον δὴ αὐτὸ θήσομαι πόνων, 610
Ὧν οὕνεκ' ἦλθον θυγατρὶ κοσμήσων τάφον.
Μολὼν γὰρ εἰς ἔκκλητον Ἀργείων ὄχλον,
Ἐκοῦσαν, οὐκ ἄκουσαν ὁπτεύσω πόλιν,

Sed nos id fecisse infeliciter.
« Coniugia quibus mortalium sunt felicia,
« Illis est beata vita: quibus autem non rectè cadunt,
« Ii sunt miseri intus & foris.
Cho. « Mulieres semper impedimento omnibus casibus 605
« Sunt viris ad infelicitatem.
Tyn. Postquam es ferocior, & non cedis orationi,
Et sic respondes mihi, vt mihi dolorem adferas:
Magis me incendis pergere ad tuam necem.
Faciam hoc pulchrum additamentum meorum laborum, 610
Quorum causa veni ornaturus sepulchrum filiæ.
Nam veniens ad euocatam multitudinem Argiuorum,
Commouebo vrbem volentem, non volentem,

Μακάριος αἰών.] πότις δηλονότι μακάριος ὁ αἰών, ἤτοι ὁ βίος. αὐτὴ τῶν οὖτοι ἀπολαύσει βίου, δι' ὃν μακαρίζονται. ὡς γὰρ μακάριον τέλος λέγεται, οὐ ὁ τυχὼν μακαρίζεται, ὅτῳ καὶ μακάριος βίος, ὃ ὁ ἀπολαύων μακαρίζει. τὸ γὰρ ἀπολαύειν ἀγαθῶν ἴδιον, εἰκότως αἱ μακαρίζοι τὸ δεῖ ἀπολαύειν. μακαρίζεται γὰρ τὸ ἐφ' οἷς αὖ ἔχει καλοῖς, ἤγουν ἐφ' οἷς ἀπολαύει. τὸ δὲ παρέργον ἀπολαύσιν, ἤγουν ἐκεῖνο ὃ ἀπολαύει τις, οὐκ ἔχει λόγον μακαρίζεται. ὡς τὸ, ὃ τοιοῦτόν τι λέγεται μακάριον, ὃ δι' ἑαυτὸ ὅτῳ λέγεται, ἀλλὰ δεῖ τὸ ἀπολαῦν αὐτῷ. Αἰεὶ γυναῖκες] ἀεὶ τὸ γυναικῶν γένος συμφορᾶς καὶ δυστυχίας ὑποκείμενον, ἐμπόδον γίνεται τῶν ἀνδρῶν, εἰς δυστυχίαν, τουτέστι τοῖς ἰδίοις ἄνδρας ταῖς σφετέραις αὐτῶν κακίαις, ἀτυχίας ἀφιστῶσαι, πρὸς δυστυχίαν ἐπάγουσιν· ὅ καὶ Κλυταιμνήστρα πεποίηκεν. Ἄλλως. ἀεὶ φησὶν αἱ γυναῖκες ταῖς ἰδίαις δυστυχίαις ἐμποδίζουσι τῶν ἀτυχίας τῶν ἀνδρῶν. Ἄλλως. ἀεὶ αἱ γυναῖκες ἐμποδίζουσι τῶν ἀγαθῶν σωτυχίας, καὶ πρὸς τὸ δυστυχεῖν ἄγουσι τοῖς ἄνδρας. Ἄλλως. συμφορὰς γὰρ τὰς σωτυχίας καλεῖ. πεφύκασι φησὶν αἱ γυναῖκες ἐμποδίζειν τοῖς ἀνδράσι, καὶ ἐν ταῖς πρὸς τὸ πάτις

συμπυλίας καὶ κοινωνίας ἄγαν αὖ πρὸς τὸ δυσυχέστερον. καὶ οὕτως. πρὸς κακὸν ἐμπιδίζειν αἱ γυναῖκες τοῖς παρ' ἑαυτῶν συμφοραῖς τοῖς αἰσχρᾶσιν ἢ τοῖς καλοῖς, καὶ πρὸς τὸ δυσυχέστερον αὖ πρὸς ἄγαν. Καλὸν πάρεργον) ποιήσομαι αὐτό, τὸ φονεῦσαι δηλονότι, καὶ οὐ πάρεργον τῶν πόνων ἡγοῦν ἔργον, ἔξω τοῦ σκοποῦ τῶν πόνων ὤνεκ' ἦλθον λέγω κοσμήσων τὴν πάρον τῆς συγγενοῦς. Καλὸν πάρεργον) αἰτῶ τὸ κατευδαίμον τῶν ἐμῶν πόνων καλὸν ἡγήσομαι πάρεργον) πόνον δὲ λέγει τῶν κτ' τὴν πάρον θεσῶν. ὡς ἢν πάρεργω δὲ, τὴν κτ' Ορέστου λόγον ποιεῖται. καὶ τὸ πάρεργον, ὡς ἔργον φησὶ θήσομαι Αλλως. ἔγω μὲν φησὶν ἦλθον τὰ πρὸς τὸν θυσίαν ὀκνοῦσαν τῇ θυγατρὶ. νῦν δὲ ὑπὸ σοῦ παροξυνθεὶς, δεῖ σπουδῆς καὶ πόθου θήσομαι τὸ ἔργον, τὸ σε φονεῦσαι. Ἐπαναχωρῶμεν εἰς τὸν ὄκλησιν ἤδη παροξυνῶ πάντας κατὰ σοῦ, καὶ μὴ βουλόμενος. πάρεργον δὲ εἶπεν, ἐπεὶ οὐ τοῦ λοῦ αὐτοῦ τὸ προκείμενον.

Σοὶ, σῇ τ' ἀδελφῇ λοῦσιμον δοῦναι δίκην.
Μᾶλλον δ' ἐκείνη σῦ θανεῖν ἐς' ἀξία, 615
Η τῇ τεκούσῃ σ' ἠγείρασ', εἰς οὖς ἀεὶ
Πέμπουσα μύθους ὀλοὰ τὸ δυσμενέστερον,
Ονείρατ' ἀγγέλλουσα τ' Αγαμέμνονος,
Καὶ τοῦθ', ὃ μισήσειαν Αἰγίσθου λέχος
Οἱ νέρτεροι θεοί καὶ δὲ ἐνθάδ' ἰὼν πυρὸν, 620
Εως ὑφῆψε δῶμ' ἀνηφαίστῳ πυρί.
Μενέλαε, σοὶ δ' τάδε λέγω, δεῦρο τε πρὸς.
Εἰ θυμὸν ἔχθος ἐναυθμῇ, κῆδός τ' ἐμὸν,
Μὴ τῆδε ἀμυνεῖν φόνον, ἐναντίον θεοῖς.
Εα δ' ὑπ' ἀστῶν καταφονευθῆν αἰ πέτρις 625

In te & tuam sororem, vt detis lapidatu pœnam.
Et illa magis est digna vt interficiatur quàm tu, 615
Quæ irritauit te aduersus matrem, semper in aurem
Mittens sermones hostiles,
Nuncians somnia de Agamemnone:
Et hoc, quòd oderint concubitum AEgisthi
Dii inferi: (id enim erat quod exacerbauit) 620
Donec incendit domum igne non Vulcanio.
Menelae tibi hoc dico, & præterea faciam etiam:
Si curas meam inimicitiam & affinitatem,
Non depellas isti necem contra deos:
Sed sine à ciuibus interfici saxis, 625

Σῇ τ' ἀδελφῇ) κατὰ σῦ καὶ τῆς ἀδελφῆς ὧς τε δοῦναι ὑμᾶς δίκλω δεῖ λίθων. μᾶλλον δὲ σῦ ἐκείνη, ἤγουν ἡ ἀδελφὴ σῦ ὅτιν ἀξία θανεῖν. Αἰεὶ πέμπουσα μύθους εἰς τὸ οὖς) ἤγουν ψεύδεις λόγους πέμπουσα ὀλὰ τὸ δυσμενέστερον, ἤγουν ἐχθροδέστερον βλέποντας δηλονότι. Καὶ τὸ ἢ ἐπὶ μοιχείαν λέγει) ἐπὶ κοινοῦ δὲ ἀπαγγέλλουσα, ἵν' ἢ καὶ τὸ Αἰγίσθου λέχος ἀπαγγέλλουσα. Ο μισήσειαν] ἐπεὶ πρὸς πιθανῶν εἶπε, διὰ τὸ εἶπεν, οἱ νέρτεροι θεοὶ μισήσαν. Καὶ δὲ ἐνθάδ' ἰὼν] ἢ δὲ ἐνθοῦδα τὸ ἔργου πικρὸν ἰὼ τὸ πρακτέον ὑπὸ τούτης, τουτέστι κατ' αὐτὸ δὲ τὸ μάλιστα πικρόπαν ἰὼ αὐτῇ συνεχῶς τὸ λέχος, καὶ τὸν μοιχείαν ὀνομάζουσα, καὶ κτὸ πόνων

καὶ κτὸ πόνων παροξυνοῦσα τὸν ἀδελφόν. ἢ ὅπως. καὶ δὲ κατ' αὐτὸ τὸ πικρὸν ἰὼ τὸ πρᾶγμα, ὅτι μοιχεία ἰὼ. ἢ τὸ ἐνθάδε, αὐτῇ κατὰ τὴν ἐν τῷ ζῆν βίον· ὅτι εὖτε σε ἔζωγρεν ὀνομάζουσα τὸ ἐκείνης λέχος, καὶ τὸν μοιχείαν Αἰγίσθου, ἵν' ἐν καὶ τοῖς χθονίοις μισεῖται θεοὶ, καὶ τοῖς τῆς καπνιζομένων ψυχαῖς. καὶ δὲ τοῖς ζῶσι πικρὸν ἡ μοιχεία. Εως ὑφῆψε) ἐπὶ μεταφορᾶ χρώμενος ἔπεν αἰῆψε δῶμα, οἷον ἀπώλεσεν, ἐπὶ ἰώσεγκεν ἀνηφαίστῳ πυρὶ, δηλονότι ἄνευ πυρὸς διέφθερε τὴν οἰκίαν. Ανηφαίστῳ) τῷ ὕλῃ μὴ ἔχοντι. πυρὶ εἰπὼν, ἐπάγει τῷ ἀνηφαίστῳ, ἵνα δηλονότι δηλώσῃ, ὅτι οὐ τοῦτο λέγει τὸ πῦρ, τὸ τὰ ξύλα καὶ τὴν ὕλην ἀναλίσκον, ἀλλ' ἕτερον ὑφῆ, ὁμοίως δὲ πυρὶ ἀλυσκὸν καὶ διαφθαρτικόν. Αλλως. Επὶ τὸ ὑφῆψεν εἶπεν αἰῆ τῶ ἀπώλεσεν, εἰκότως καὶ τὸ δίχα πυρὸς πρεσεθηκεν. Εναεθμῇ δὲ αἰῆ τῶ φρονεῖν· καὶ ὁ φρονεῖν δὲ ἔχεις δὲ εἰ φορᾶς τὸ παρ' ἐμοῦ μίσος, καὶ τὴν ἐμὴν συγγένειαν καὶ φιλίαν, ὅρα μὴ θελήσῃς ἀμυνεῖν καὶ βοηθεῖν τῷδε, εἰς φόνον ἐναντίον ὑπὸ τῶν θεῶν. ἔα δὲ καταφονευθῆναι ὑπὸ τῶν πολιτῶν, διὰ τῶν πετρῶν· εἰ δὲ μὴ, μὴ ἐπίβαινε τῆς Σπαρτιάδος γῆς.

Η μὴ ἐπίβαινε Σπαρτιάτιδος χθονός.
Τοσαῦτ' ἀκούσας ἴθι. μὴ δὲ δυσσεβεῖς
Ελῃ, πειρώσας δυσσεβεστέροις φίλοις.
Ημᾶς δ' ἀπ' οἴκων ἄγετε τῆδε, πρεσβύτολοι.
Ορε. Στεῖχ', ὡς ἀθορύβως οὐ πιὼν ἡμῖν λόγος 630
Πρὸς τόνδ' ἵκηται, γῆρας ἀποφυγὼν τὸ σόν.
Μενέλαε, ποῖ σὸν πόδ' ὀλὰ συμνοίᾳ κυκλεῖς,
Διπλοῖς μερίμνης διπλόχροις ἰὼν ὁδοῖς;
Με. Εασον, ἐν ἐμαυτῷ τι συννοούμενος,
Οἵᾳ τρέπωμαι τῆς τύχης ἀμηχανῶ. 635

Aut non venias amplius in Spartanam terram.
Hæc memineris te audiuisse: neque impios
Elige amicos, pellens pios.
Vos ministri ducite me ab ista domo.
Ore. Vade, vt sequens oratio sine interpellatore nobis 630
Ad hunc eat, senectam effugiens tuam.
Menelae quò moues pedem, in cogitatione
Ingrediens vias duplices duabus curis?
Me. Sine: mecum cogitans,
Ad quam fortunam vertar, dubito, 635

Η μὴ ἐπίβαινε] Λακεδαίμονος πρεσβῦτης ἦρξε Λέλεξ, ἀφ' οὗ καὶ Λέλεγες ὠνομάζοντο. ἔσχε δὲ παῖδας ἐκ Περιδίας, Μύλιν, Πολύκλωνα, Βωμολόχον, Θερσίτιν. τούτων ὁ Μύλης ἐκ Τηλεδίκης, ἵσχε Εὐρώπαν, καὶ Κηπεδίαν. Εὐρώπας δὲ ἁρπάσας μετὰ τὸν κατακλυσμὸν λιμναζόμενον ἐρασάμενος, καὶ πεταμὸν ποιήσας, Εὐρώπαν ὠνόμασεν. οὗτος ἐκ Κλύτης ἴσχε δυγατέρα Σπάρτην. ἣν ἀγαγόμενος Λακεδαίμων ὁ Τούτης ἄρξας, τοὺς ὑπὸ Λέλεγας Λακεδαιμονίους, τὸ δὲ ὄρος Ταύγετον, καὶ τὴν πόλιν ἣν ἔκτισε Σπάρτην ὠνόμασε. Μὴ τόδ' ἀμυνεῖν] μὴ λάβῃς εἰς τὸ ἀμύνειν ὄξωθεν θέλε, ὡς ἔνες. ἀλλ' ἔστι πρὸς τὸ σοὶ δ' ἐγὼ τάδε λέγω. Στεῖχ' ὡς ἀθορύβως) πορεύου ὅπως ὁ μέλλων, ὁ πρεσελθὼν μοι λόγος, τὸ σὸν γήρως ὑπεκόντος, ἀθορύβως πρὸς τὸν Μενέλαον ἥκοιτο. Στεῖχε] ἀπέρχου, ἵνα ὁ ἐπελθὼν ἡμῖν λόγος ἀφίκηται πρὸς τόνδε τὸν Με-

λαον δηλονότι, αὐτοχλήτους ἀποφυγὼν τὸν σὸν γῆρας, ἤτοι τῷ σῷ ὀργῷ καὶ ἀγανάκτησιν. Μενέλαε πῖ σὸν] ποῖ κυκλοῖς, ἤγουν σρέφῃς τὸν πόδα; ὅτι σωνοία ὢν δηλονότι, ἤγουν ὢν φρονῶν καὶ σκέψαι τῇ μετὰ σαυτῷ, διῶκε ὁδοὺς ἐρχόμενος διῶκε φροιτῶδος, τουτέστι διπλοῦν λογισμὸν φροιτῶδος ἔχων. Μενέλαε πῖ) ὡς τὰ ποῖ τὸ ἐδάφος σρεψάφοντος αὐτῷ, καὶ διῶκε κῶς ἔχοντος, καὶ ἀναλογιζόμενος εἰ δεῖ ταῦτα ποιεῖν, ὁ ὅσ ποιοῦσιν οἱ ἀμηχανοῦντες ὀν σρέγμασι. Ἀμηχανῶ] ποῦ τῆς τύχης τρέπωμαι, τουτέστιν ἀπορῶ, πνὶ μᾶλλον βοηθήσω, σοὶ ἢ Τυνδάρεω. ὁ μὲν γὰρ ὀν ἐᾷ με σοὶ σρεσθεῖναι δεινὰ ἐπαπειλούμενος. σὺ δ' ἀδελφιδοῦς ὢν ἐμοὶ, ἀναγκαίως δίκαιος εἶνς τῆς παρ' ἐμοῦ τυχεῖν βοηθείας. Ἄλλως. Ἀμηχανῶ εἰς ὁποίαν τύχῃ τρέπωμαι. τύχῃ οὖν ταῦτα σεσδεκωμῴμι λέγειν, τουτέστιν ἀμηχανῶ σοῦ τρέπωμαι, μεταδεδωμῴμι συμβουλεύσαι σεσλιμήσω. Ἄλλως. Ποῦ τῆς τύχης τρέπωμαι, πότερον σοὶ συνέλθω, ἢ Τυνδάρεω. τοῦτο γὰρ δηλῶσαι ἠβούλετο.

Ορε. Μὴ νυῦν σέραινε τῷ δόκησιν· ἀλλ' ἐμοὶ
Λόγοις ἀκούσας σεσόθε βουλεύου τότε.
Με. « Λέγ'. καλῶς γὰρ εἶπας. Ἔστι δ' οὖ σιγὴ λόγου
« Κρείσσων γλῴττ' ἀν. ἔστι δ' οὖ σιγῆς λόγος.
Ορε. « Λέγοιμ' ἂν ἤδη. Τὰ μακρὰ τῆς σμικρῶν λόγων
« Ἐπισεσθέν ὄντι, καὶ σοι φῆ μᾶλλον κλύειν.
Ἐμοὶ σὺ τῆς σῶν, Μενέλεως, μηδὲν δίδου.
Ἃ δ' ἔλαβες, ἀπόδος, πατρὸς ἐμοῦ λαβὼν πάρα.
Οὐ χρήματ' εἶπον, χρήματ', ἀλλ' ψυχῇ ἐμῇ
Σώσῃς, ἅπερ μοι φίλτατ' ὄντι τῆς ἐμῆς. 645

Ore. Ne nunc perficias cogitationem, ſed meam
Orationem audiens prius, tunc delibera.
Me. « Dic, rectè enim dixiſti. Eſt vbi ſilentium orationi
« Præſtat, eſt & vbi oratio ſilentio.
Ore. « Dicam ergo. Longa oratio breuiori 640
« Eſt potior, & magis plana auditu.
Mihi tu Menelae tuarum rerum nihil dederis:
Sed quæ accepiſti redde, cùm acceperis à meo patre.
Non loquor de pecunia, ſed re(ſi vitam meam
Seruabis) quæ eſt mihi inter meas chariſſima. 645

Μὴ νυῦν σέραινε) μὴ τὸ δοκοῦν σοι εἰς τέρας ἄγε, πρὶν ἀκούσῃς τοῖς ἐμοῖς λόγοις. ἐπεὶ γὰρ ὀνδοιασμῷ τῷ ἀμηχανῶν δῆλα τῷ τύχῳ ὅποι τρέπωμαι, παραινεῖ αὐτῷ μήπω τῇ δοκήσῃ τέρας ὅλῃ θεῖναι, πρὶν ἀκούσῃ τοῖς αὐτῷ λόγοις, καὶ ὅτω βουλεύσῃ. Ἔστι δ' σιγὴ) ὅτ' ἔστι καιρὸς ὅτε ἡ σιγὴ κρείσσων τῷ λόγου, καὶ ἔστιν ὅτου ὁ λόγος τῆς σιγῆς κρείσσων. τὰ μακρὰ ἀναπτύσσει τῇ Μενελάου βραχυλογίᾳ, τὴν μακρολογίαν σεσκρίνων. οἱ γὰρ Λάκωνες βραχυλόγοι. καὶ Ὅμηρος, πᾶσα μὲν ἀλλὰ μάλα λιγέως. ὁ δὲ νοῖς, ἡ μακρὰ διήγησις, ἢ τὸ δῆλα πλείονων σοιεῖσθαι τῷ ἀφήγησιν, σαφέστερον σοιήσῃ τὸ σρᾶγμα τῶν σωτόμων λόγων. ἀτάρ ἐν τῆς ἐμῆς μακρολογίας, ἐπεὶ σαφεστέρα ἐστί. τὸ δ' ὅτι σεσθεν, ἀντὶ τῷ σεσπμότερα ὄντι τὰ μακρὰ διηγήματα, τῷ σωτόμων λόγων. ἔνιοι δ' ἀθετοῦσι τοῦτον καὶ τὸν ἑξῆς στίχον. οὐκ ἔχουσι γὰρ τὸν Εὐριπίδου χαρακτῆρα. καὶ πεποίηται ὁ νοῦς δῆλον τὸν Μενέλαον. οἱ γὰρ Λάκωνες βραχύλογοι. Τὰ μακρὰ, τὰ μὲν γὰρ, καὶ λεπτὸν δῆλα σοιοῦσι τὸν ἰατρόν

θεσιν. τὰ δὴ ὡς οἷόν τε αὐτὸν εἰς ὀλίγον συνάγουσιν, καὶ δῆλα τοῦτο ἀσάφειαν ἔχουσιν. Ἄλλως. τὰ ὅτι πολὺ ὀκτεταμένα τῷ λόγῳ, σεσλιμώτερά ὅτι τῷ σμικρῷ, αὐτὴ τῷ τῷ βραχέων. ἤγουν τῷ ἐπ' ὀλίγον ὀκτεταμένων. Δεῖ ἔλαβες ἀπόδος) τοῦτο ῥηθέντος αἴρουσιν οἱ ὑποκριταὶ τὴν χεῖρα, ὡς τὸν Μενελάου ἀγωνιῶντος, μή ποτε λέγει ὅτι τῷ δρᾶκα πεδήκλω ἀργυρέου τῷ δρᾶ τὸ παῖδος πεπίστευται. ἀληθὲς δέ ἐστιν ὁ τοιαύτης ὑποψίας ἀνάπλαμβανόμενος Μενελάου. εἰ γὰρ μήτε τὸν λέγοντα ᾔδει, μήτε οὗ ὄντι χρεία, ἴσως ἂν εἶχε τὸ σεσθανὸν τὸ γινόμενον. ἐπεὶ δ' ὅτι σεσεῖν, σεσεῖν δὲ ἄσεσον τὸ γινόμενον. Οὐ χρήματ' εἶσεν) οὐ λέγω φησὶ χρήματα, χρυσὸν καὶ ἄργυρον, ἀλλὰ τῷ ὄντι χρήματα εἶσεν τῷ ἐμαυτῷ ψυχῷ, ἥ σε ὄντι μοι χρῆμα τιμιώτατον. ἢν ἐὰν σώσῃς, καλῶ ἀμοιβῷ μοι δίδως. Ἅτερ μοι) δέον εἰσεῖν ἥτερ σεὸς τῷ ψυχῷ, ἀτὰρ εἶσε σεὸς τὰ χρήματα. Ἀτίκον, αὐτὴ τῷ ὅτερ φίλτατον ὄντι τῷ ἐμῷ.

Ἀδικῶ; λαβεῖν χρὴ
Μ' αὐτὴ τῇδε τοῦ κακοῦ,
Ἀδικεῖν τι σῷ σοῦ. καὶ γὰρ Ἀγαμέμνων πατὴρ
Ἀδίκως ἀθροίσας Ἑλλάδ', ἦλθ' εἰς Ἴλιον,
Οὐκ ἐξαμαρτὼν αὐτὸς, ἀλλ' ἁμαρτίαν 650
Τῆς σῆς γυναικὸς. ἀδικίαν τ' ἰώμενος.
Ἓν μόνον τόδ' ἡμῖν ἀνθ' ἑνὸς δοῦναί σε χρή.
« Ἀπέδοτο δ', ὡς χρὴ τοῖς φίλοισι τοὺς φίλους,
Τὸ σῶμ' ἀληθῶς σοι, παρ' ἀσπίδ' ὀκπονῶν,
Ὅπως σὺ τὴν σὴν ἀπολάβῃς γυναῖκ' ἔρον. 655

Pecco: oportet me accipere
In tali malo
Non debitum auxilium à te. nam & Agamemnon pater
Iniuſtè congregans Græciam, venit ad Ilion:
Ipſe non peccans, ſed peccatum 650
Vxoris tuæ & iniuſtitiam ſanans,
Vnum hoc oportet te mihi dare pro vno.
« Et expoſuit, vt conuenit amicos amicis,
Corpus reuera tibi, in acie laborans,
Vt tuam tu reciperes coniugem. 655

Ἀδικῶ; λαβεῖν) εἰ καὶ ἄδικον ἐποίησα φονεύσας τὴν μητέρα, ἀλλ' σὺ ἐν ποιοῦτῳ μοι κακῷ ὄνῃ τῷδε σωθῶσι μοι ὀφείλεις, καὶ ὅσῃ δυνάμις ἐκεῖ ἐμοὶ ἀγωνίσασθαι. ἐν τούτῳ γὰρ μάλιστα δηχθήσῃ γνήσιος φίλος, ὅτι ὁμολογουμένοις κακοῖς μοι συνεκόμισας. εἰ γὰρ τὰ δίκαιά μου παντελῶς ἔρρωτο, τῆς παρ' ἑτέρων ὀλιγουρείας οὐκ ἐδεόμην. ἐν ἠδικῶ δ' αἰσχυνόμενον, ἀδικῶ, καὶ δεῖ ζῆν. εἶτα ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς, λαβεῖν χρή με αὐτὴ τὸ κακοῦ, ὃ αὐτὴ τῆς σωθεκούσης με δυσυμίας ἄδικόν τι αὐτῷ. καὶ γὰρ Ἀγαμέμνων ἀπὸ τῆς ἀδίκως, καὶ τὰ ἑξῆς. Τὸ δ' αὐτὴ τῇδε τῷ κακοῦ, αὐτὴ τῆς σωθεὶ τῷ παῖδος βοηθείας. καὶ οὐδὲ εἶσε καθ' ὑποθεσιν ἀδικῶ, κατὰ συλλογισμὸν φησιν. ἀλλὰ λέγει, ὅλῃ ἀδικῶ εἰς ἄδικον ὀλιγουρείαν σε σωθεβαλών. οὐκοῦν καὶ σὺ ἀδίκησον σωθεὶ ἐμοῦ, ὡς καὶ ὁ πατήρ μου δῆλα τὸ ἠδίκησε τοὺς βαρβάρους. δεῖ γὰρ με αὐτὴ τῆς ἀδικίας ἐκείνης, ἄδικόν τι λαβεῖν τῷδε σοῦ, ὅ ὄντι εἰ κρίνεις κακὸν εἶ) τὴν ἐμὴν ὀλιγουρείαν, δικαίως ἂν καὶ τὴν ὀλιγουρείαν τῷ ἐμοῦ πατρὸς κακὸν ὀνομάσῃς. ἀλλ' οὐκ ἠδίκησεν ὁ πατὴρ ἐν καιρῷ σοι βοηθήσας. οὐκοῦν οὐδὲ σὺ ἀδικήσῃς. Αὐτὴ τῇδε τῷ κακοῦ) ἤγουν ἕνεκα

ταύτης τῆς δυςυχίας βοήθησόν μοι κινδυνεύοντι. ἄδικον δ' εἶπεν, ἐπειδὴ οἱ τοῖς ἀδικοῦσι βοηθοῦντες, ἄδικόν τι ποιοῦσιν. Αδικίας τ' ἰώμενος] καὶ δὸ ἠδικήθης πρὸς Αλεξάνδρου. Απέδοτο δ' ὡς χρὴ] αὐτὴ τὴν ἔκδοτον τὸ σῶμα τοῖς πολεμίοις παρέχει, ὡς πρέπει τοῖς γνησίοις φίλοις, καὶ καταπρώθη ὅσον ἐφ' ἑαυτὴν δι' τὸν σὸν γυναῖκα, οἷα χρὴ τοῖς φίλοις τοῖς φίλοις ὀκπονεῖν. τοῦτο γὰρ ἀπὸ κοινοῦ λεκτέον. Αλλως. ἀπέδωκε τὸ σῶμα ἕνεκα σοῦ, ὀκπονῶν πρὸς τὸν πόλεμον ἀληθῶς, ὡς χρὴ τοῖς φίλοις ὀκπονεῖν δηλονότι ἕνεκα τῶν φίλων.

Απόπσον οὖν μοι τοῦτο, ὅτ' ὀκεῖ λαβὼν,
Μίαν πονήσας ἡμέραν ὑμῶν ὑπερ,
Σωτήρ σ' ὦς, μὴ δέκ' ὀκπλήσας ἔτη.
Αὐλὶς ἔλαβε σφαγὴ ἐμῆς ὁμοσπόρου,
Εὖ σ' ἔχειν τοῦθ' Ερμιόνην μὴ κτεῖνε σύ· 660
Δεῖ γάρ σ' ἐμοῦ θανόντος ὡς θανόντα νεῦ,
Πλέον φέρειν, κἀμὲ συγγνώμην ἔχειν.
Ψυχὴν δ' ἐμὴν δὸς τῷ ταλαιπώρῳ πατρὶ,
Κἀμῆς ἀδελφῆς, παρθένου μακρὸν χρόνον.
Θανὼν γὰρ οἶκον ὀρφανὸν λείψω πατρός. 665

Redde mihi hoc, cùm illud acceperis,
Laborans, vno die pro nobis
Stans, vt sis seruator, non implens decem annos.
Aulis quam accepit victimam meæ sororis,
Sino te hanc habere, sed Hermionem non occide. 660
Oportet te enim cùm sim ita calamitosus,
Plus habere, & me ignoscere:
Sed meam vitam da misero patri,
Et meæ sororis quæ fuit virgo longo tempore.
Nam mortuus relinquam orbam domum patris. 665

Απόπσον οὖν μοι) ὁ πᾶς λόγος, ἀπόδος μοι τὴν ἴσην χάριν ἧς ἔλαβες ἐν Ιλίῳ πρὸς τοῦ παθεῖν, καὶ μόνην ἡμέραν ὑπὲρ ἐμοῦ πόνησον, μὴ δὲ τὴν θυγατέρα φονεύσῃς. ἐπειδὴ δεῖσε ὥσπερ πλεονεκτῆς μου τῆς εὐδαιμονίας, πλεονεκτεῖν δὲ ἐν τῇ αἰμοιβῇ τῆς ἀεργασίας. Α δ' Αὐλὶς) ἡ σφαγὴν τῆς ἐμῆς ἀδελφῆς, ἣν ἔλαβεν ἡ Αὐλὶς, ἐν σ' ἔχειν ταύτην. Σφάγια) τὰ σφαζόμενα, δὲ ἡ σφαγή. ὡς ἐν τοῦτο, Αδ' Αὐλὶς. ἐν Αὐλίδι πόλει Βοιωτίας θηρεύων Αγαμέμνων, ἔβαλλε πέζοις ἔλαφον καὶ εἶαν πληγὴν. καυχησάμενος δὲ ὅλῃ τῇ θηρευτικῇ, καὶ εἰπὼν ὡς οὐδὲ αὐ αὐτὴ ἡ Αρτεμις οὕτως ἔβαλεν, ἐπιεσέθη τῆς θεοῦ ὀργιζομένης, καὶ καταχουσης τοῖς ἀνέμοις ὡς μὴ δύναμιν αὐτὴ εἰς Ιλιον σέλλειν. πέμψας δ' ἐν Αγαμέμνων εἰς Δελφοὺς, καὶ μαθὼν παρὰ τοῦ χρησμοῦ, ὡς εἰ θέλοι πόξιλεώσαιν Αρτεμιν, θυσάτω τὴν αὐθ' θυγατέρα Ιφιγένειαν, ἡ δὲ Ιφιγένειαν καλεῖν, πλαστὸν μύθος πρὸς τὴν γυναῖκα Κλυταιμνήστραν, ὡς Αχιλλεῖ ταύτην συνάψων. ἐπὶ δ' θυειν αὐτὴ ἤρχετο, δρπάσασα αὐτὴ ἡ θεὸς, καὶ αὐτὴν ἔλαφον εἰς θυσίαν δοῦσα, ἀπήγαγε ἡ παρθένον τῆς Υπερβορέοις πρὸς τὴν ἐκεῖσε αὐτὴ τεῶν διέβιβασεν αὐτὴ ἡθελήθη. ὁπότε δὲ θάσωσι τὰ αὐτὴν ἐκεῖσε ἱέρεια ἀπέκλειστον. ὕστερον δ' ὑπὸ Ορέστου κυκλοφόβου ἐπανῆκεν εἰς Αργος. Αλλως. Αὐλὶς πόλις Βοιωτίας, ἐνταῦθα ἐπορεύθη οἱ στρατευσάμενοι εἰς Ιλιον Ελληνες, ὑπὸ πνεόντος ἀέρος αἱέμα δὲ τὰς καυχήσας, Αγαμέμνονος τὸν θύσαντος τὴν ἔλαφον, δὲ εἰπόντος μόνῃ αὐ ἡ Αρτεμιν ὅτι οὐν

λῶν, νῦν δὲ τὴν Ιφιγένειας λέγει, ἣν ἔχεπσεν ὁ θεὸς ἀπλοίας ἐπεχούσης τοῖς Ελλησι Αρτέμιδι θύσειν. Αλλως. οὐκ αὐτῶ σε φησὶ τὴν σὴν θυγατέρα τὴν Ερμιόνην αὐτ' ἐμοῦ δοῦναι τοῦ σφαγὴν, ὥσπερ ὁ ἐμὸς πατὴρ τὴν Ιφιγένειαν, ἵνα σὺ τὴν γαμετὴν ἀπολάβῃς. ἀλλὰ σὺ μὴ ἔχε τὸ πλέον, καὶ κέρδαινε πρὸς τὸν δαίμονος. ἐπεὶ σοὶ μὴ ἀτυχίας, ἐμοὶ δὲ δυςυχίας κομῶ. ἐγὼ δὲ σοι χάριν ἔξω σώσαντί με μόνον, κἂν μὴ τὸν αὐτὸν ὕβριν σώζῃς ἡμᾶς αὐτ' ἐμοῦ δοὺς τὴν Ερμιόνην, ἢ σώσαι πέον τοῦτο τοῦ πρὸς τὸ ἀπόδοσόν μοι. καὶ ἔστιν ὁ λόγος οὗτος, ἀπόδος τὴν ἴσην χάριν ἧς ἔλαβες ἐν Ιλίῳ πρὸς τὸ παθεῖν, καὶ μίαν ἡμέραν μόνον ὑπὲρ ἐμοῦ πόνησον. προσήκει γὰρ σε ἐμοῦ δυςυχοῦντος πανοῦ μηχανᾶσθαί τι πρὸς τὸ ἐμὲ σῶσαι. ἐμὲ δὲ χάριν σοι ὁμολογεῖν, ἵνα τὸ μεταξὺ, κατ' ἐπένθεσιν γένηται, πυτέσι πλέον ἢ ἐγὼ δύνασαι. ὁ γὰρ ἀπροσέοσιν τοῦ μὴ προσέοντος πλέον δυνάται λογίσασθαι τὰ πρὸς σωτηρίαν.

« Ερεῖς, ἀδυνάτον αὐτὸ τοῦτο. Τοῖς φίλοις
« Εν τοῖς κακοῖς χρὴ τοῖς φίλοισιν ὠφελεῖν.
« Οταν δ' ὁ δαίμων δὲ διδῷ, τί χρὴ φίλων;
« Αρκεῖ γὰρ αὐτὸς ὁ θεὸς, ὠφελεῖν θέλων.
Φιλεῖν δάμαρτα πᾶσιν Ελλησι δοκεῖς. 670
Κοὐχ' ὑποτρέχων σε τοῦτο θωπείᾳ λέγω.
Ταύτης ἱκνοῦμαί σ'. ὦ μέλεος ἐμῶν κακῶν,
Εἰς οἷον ἥκω; τί δὴ τλαλαιπωρεῖν με δεῖ;
Υπὲρ γὰρ οἴκου παντὸς ἱκετεύω τάδε.

« Dices, impossibile est hoc ipsum. Amicos
« Oportet opem ferre amicis in aduersis.
« Quando autem res sunt secundæ, quid opus est amicis?
« Satis enim est ipse Deus volens iuuare.
Videris omnibus Græcis amare coniugem, 670
(Non dico autem simulatione insinuans me,)
Per hanc supplico tibi. O miser propter mea mala
Ad quæ venio? quid oportet me laborare?
Supplico enim nunc pro tota domo.

Ερεῖς ἀδυνάτον) λύσις δ' ἀπαπόρου, ἀλλ' ἔστοις φησὶν ὅτι ἀδυνάτον βοηθῆσαι, εἶτα ὄξωθεν πρὸς λεκτέον, καθὸ μέγα ὅτι καὶ ἀσύγγνωστον τὸ ἁμάρτημα, ὅπερ ἀπεπράξατο Ορέστης. ἀλλὰ κρ' ὅτι φησὶ, καθὸ ἀδυνάτον εἶ) δοκεῖ βοηθεῖν. ὁ γὰρ γνήσιος φίλος ἐν τοῖς μεγίστοις κακοῖς δείκνυται. Αλλως. ἀλλὰ λέγεις φησὶν, ὅτι ἀδύνατόν ὅτι τὸ βοηθῆσαι μοι, ἐγὼ δέ σοι αἰτεῖτιμι αὖ, ὡς μάλιστά μοι δεῖ ὅτι συμβάλλεθ ὀφείλεις, εἰδὼς ὅτι ἐν τοῖς ἀδυνάτοις δεῖ τοὺς φίλων. Αὐτὸ τοῦτο] λείπει ἡ κρ', ἵνα ᾖ κατ' αὐτὸ τοῦτο, ὅ ὅτι τὸ ἀδύνατον. Τί χρὴ φίλων] κρ' τί ὅτι χρεία τοῦ φίλων, αὐτὴ τὸ οὐδὲν ὅτι χρεία τοῦ φίλων. Φιλεῖν δάμαρτα) ἀγαπᾷν τὴν γυναῖκα ὑπὸ πάντων τῶν Ελλήνων νομίζῃ. καὶ οὐ λέγω τοῦτο ἀπατῶν σε τῇ κολακείᾳ, ἤγουν κολακεύων σε, ἡ κολακεία, ἀλλ' ἀληθεία λέγω. λείπει δὲ τὸ πρὸς ταύτης σε ὁρκῶ. τὸ δὲ ὦ μέλεος, ἡρέμα πρὸς ἑαυτὸν λέγει· ὦ ἄθλιος εἰς οἷ κακὸν δηλονότι ἥκω. Τούτης ἱκνοῦμαι) αὐτὴ δ' πρὸς ταύτης ὁρκῶ βοηθῆσαι μοι. ἢ δεομαί σε πρὸς ταύτης, ὅπως αὖ μοι βοηθήσας εἰς ἡμῶν αὐτὴ. τὸ δὲ εἰς ἧς, ἡρέμα καθ' ἑαυτὸν λέγει εἰκπίρων αὐτὸν ὅπ μέχρι ποτοῦ πρεσῶν ἦλθεν αὐτῷ τὴ τῆ δυςυχίας, ὡς δεῖ δ' μεμνῆσθαι τῆ Ελένης πρεσδοκᾶν βοηθείας τυχεῖν. αἰάξιον δὲ ἑαυτὸ ἡγεῖται, τὸ κ μόνον μεμνῆσθαι τοιαύτης γυναικὸς, μὴ ἵνα γε κ δοκεῖν σώζεσθαι δι' αὐτῆς. δυςυχὴς ἐν φησὶν ἐγὼ εἰς τοιοῦτο τοῦ κακῶν ἐκ-

Universidad de Deusto
Biblioteca

θών. δεῖ γὰρ γυναικὸς, ἣ πᾶσιν Ἕλλησι κακῆς, σωθῆσαι προσδοκῶ. Τί δ' ἐλαιπωρεῖν με δεῖ δι' ἀλλά τι φησὶ μωραίνω τὸ πρὸς ἐμαυτῆς σωθῆναι παραιτούμενος. αἰάγκη γὰρ δεῖ καὶ πρὸς θεῶν καταβαίνειν οἰκτρότητος, καὶ πάντα ἐπιστρέφειν, κἂν αἰσχύνωμοι φέρειν. ἐγὼ γὰρ ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ καὶ πᾶς ὁ οἶκος ὁ ἐμὸς κινδυνεύει. Εἰσὶ δὲ καὶ ἑτέρα ἐκ δόξης θ' ὁ σωσαίμεθ' οὗ τοῦτο ἱκνοῦμαι, πρὸς τὸ ὑπὲρ γὰρ οἶκος πάντες ἱκετεύω τάδε, εἴ τε ὡς θ' Μενέλαος ἀπεστραμμένος τὴν ἱκεσίαν, αὐτὸς δυσφορῶν λέγει, δι' ὀργὴν ἐγὼ, εἰς ἄπορον ἥκω κακῶν, κἀκ ἐχω δέημαι καταφυγὴν. ὁ πάλιν διαλαβὼν, ῥαψῳδεῖ ἑαυτ', κἀφησι, τὶ δεδοίκαμεν τὴν θανάτου; καρτερεῖν δεῖ κἀφέρειν ἀναγκαίως τὰ παρόντ' δαίμονος. τί δὲ φησι παραιτεῖσθαι τὴν αἰσχύνην πάσῃ μηχανῇ πρεπτέον τὴν σωτηρίαν. οὐχ ὑπὲρ μικρῶν γὰρ μοι ὁ κίνδυνος, ἀλλ' ὑπὲρ παντὸς τοῦ οἴκου ἐστιν. Ἄλλως. τί δ' ἐλαιπωρῶν κἀκμόγω ἐμὲ πρεῖ τὴν δέησιν. ἐγὼ γὰρ ὑπὲρ ἐμοῦ μόνον, κἀκ τὴν ἐμῆς ἀδελφῆς ποιοῦμαι τὴν δέησιν, ἀλλ' ὑπὲρ παντὸς τοῦ οἴκου κἀκ τοὺς θεοὺς ἱκετεύω. ἀποθανόντος γὰρ ἐμοῦ, ἢ ὀκ προσόντων πᾶσα ἡ δαιμονία οἰχήσεται, ὥστε τῆς ζημίας καὶ εἰς ἐσέπως πεισούσης, ἐπὶ τὸν αὐτὸν θεοὺς τυγχάνεις, οὐχ' ἧττον ἐμοῦ δεῖ σε ἀπαυδᾶν, ὅπως σωθείω, ἢ αὐτὴ ἡ καταστροφὴ πρὸς τὸ ἱκνοῦμαι δεῖ, κἀκ' ἄλλα δι' ἀμέσου.

Ω πατρὸς ὀμαιμε, θεῖε, τὸν κἀν χθονὸς
Θανόντ' ἀκούειν τάδε δόκει, ποτωμνύω
Ψυχὴν ὑπὲρ σοῦ, καὶ λέγειν ἃ γὼ λέγω.
Ταῦτ' εἰς τε δάκρυα, καὶ γόους, καὶ συμφορὰς
Εἴρηκα, κἀπώτηκα τὴν σωτηρίαν
Θηρῶν, ὃ πάντες, κἀκ ἐγὼ ζητᾶ μόνος.
Χο. Κἀγὼ σ' ἱκνοῦμαι καὶ γυνὴ περ ὄσ' ὅμως,
Τοῖς δεομένοις ὠφελεῖν. οἷός τε εἶ.
Με. Ὁρᾶς, ἐγὼ τοι σὸν καταιδοῦμαι κάρα,
Καὶ ξυμπονῆσαι σοῖς κακοῖσι βούλομαι,

O patrue patris frater, sub terra
Mortuum audire hæc putes, volantem
Animam super te, & dicere quæ ego dico.
Hæc inter lacrymas & luctum & calamitates
Dixi, & reposco salutem
Quærens: quod omnes quærunt, & non ego solus.
Cho. Et ego tibi supplico, quanquam mulier sim,
Vt iuues auxilio egentes: nam potes.
Me. Orestes, ego reuereor tuum caput,
Et volo te iuuare in malis istis,

Τὸν κἀν χθονὸς) δόκει ἀκούειν τάδε τὸν κατὰ χθονὸς θανόντα, ἤγουν νόμιζε ὅτι πάρεστιν ἐκεῖνος, καὶ ἀκούει τάδε, λέγω τὴν ψυχὴν ὁκοίνου ποτωνύω ἐπὶ σοῦ. συνυπακούεται δὲ ἐνταῦθα ἐπαρκικὸ ῥήματος μεταχή, ἢ καὶ ὀκφωνουμένη, κακοσύνθετον ποιεῖ τὸν λόγον καὶ ἄχρηστον. ὅτι δὲ λόγον ἔχει αὕτη συνυπακούεται, δῆλον οὕτως, κατὰ χθονὸς ὄντ' ὁ δεῖνα λέγεται, κἀν τὸν κἀν χθονὸς ὄντα δι' ἀνάγκης μετὰ τὴν μεταχῆς τὸ ἐπαρκικοῦ, οὕτως. ἐπειδὴ καὶ κἀν χθονὸς ὄντ' ὁ δεῖνα λέγεται, καὶ θανὼν, δύναται καὶ καταλλήλως ἔχειν τόπον, καὶ μετὰ τῆς μεταχῆς τὸ ἐπαρκικοῦ λέγεσθαι μεταχηματιζόμενον. ἐπεὶ δὲ συμβαίνει ἐνταῦθα καὶ ἑτέραν ἔξ) μεταχὴν κἀν τὴν αὐτὴν πῶδον, καὶ δι' ὅπερ κακόφωνον ἔξ) τὸν λόγον καὶ κακοσύνθετον, οὐδέποτε ὀκφωνεῖται ἡ τὸ ἐπαρκικοῦ ῥήματος μεταχὴ, ἀλλ' ἀεὶ συνυπακούεται κατὰ τὴν συνήθειαν

τῶν ἐπαρκικῶν. Ταῦτ' εἰς τὲ δάκρυα] αἰτῶ τὸ μετὰ δακρύων καὶ γόων αἰτῶ τὴν σωτηρίαν. Ἄλλως. κἀν ὅπόθεν ἐστὶ ταῦτα ἐπάγεται, ἤγουν ταῦτα εἴρηκα, εἴς τε τὰ δάκρυα ἡμῶν καὶ τοὺς γόους καὶ τὰς συμφορὰς, ἤγουν μετὰ δακρύων καὶ γόων εἶπον. ἢ οὕτως, ἅπερ ταῦτα εἰς δάκρυα ἐν γόοις καὶ συμφορὰς, ἤγουν ἵνα μὴ τύχω τούτων. πύθομαι δ' ἐν πεπρωμένῳ με ἐάσῃς. Κἀπήτηκα) ὡς χρέος ἤτησα. Θηρῶν) θηρεύων ζητῶ. Κἀγὼ σ' ἱκνοῦμαι, καὶ ἐγὼ σε παρακαλῶ καίπερ ὑπὸ ἀρχουσα γυνὴ, βοηθεῖν τοῖς δεομένοις, δυνατὸς γὰρ ὑπάρχεις ὠφελεῖν. τὸ δὲ ὠφελῶ κ, δοκῶ, καὶ αἰδεσθῆναι σωπᾶσεται. ὡς καὶ Αἴαντος, ὡς τοῖς θανεῖσι χρήματ' οὐδὲν ὠφελεῖ.

« Καὶ χρὴ γὰρ οὕτω τοὺς ὁμαιμόνων κακὰ 685
« Συνεκκομίζειν, δυνάμιν ἣν διδῷ θεὸς,
« Θνήσκοντα καὶ κτείνοντα τοὺς ἐναντίους.
« Τὸ δ' αὐτὸ δυνάσθαι, παρὰ θεῶν χρῄζω τυχεῖν.
Ἥκω γὰρ ἀνδρῶν συμμάχων κενὸν δόρυ
Ἔχων, πόνοισι μυρίοις ἀλώμενος, 690
Σμικρᾷ σὺν ἀλκῇ τοὺς λελειμμένων φίλων.
Μάχῃ μὲν οὖν οὐ οὐχ' ὑπερβαλοίμεθα
Πελασγὸν Ἄργος. εἰ δ' μαλθακοῖς λόγοις
Δυναίμεθ', ἐνταῦθ' ἐλπίδος παρεσκόμεθα.

« Et enim oportet me sic cognatorum mala 685
« Simul ferre, si Deus det vires,
« Etiamsi sit moriendum, & interficiendi aduersarii:
« Vt possim autem, id peto consequi à diis.
Venio enim hastam vacuam viris sociis
Habens, errans à multis laboribus, 690
Cum exiguis copiis reliquorum adhuc amicorum.
Pugnando autem non possumus superare
Pelasgum Argos: sed vt mollibus verbis
Possimus, eò spei venio.

Καὶ χρὴ γὰρ οὕτω) τῶν μερικῶς, ἢ καθόλου νοητέον, ὅτι φρόνει ἢ ἐμὲ, ἢ ταῦτα αὐδρα συνεκκομίζειν καὶ συνεκφέρειν ἐὰν ἰσχὺν δίδῷ ὁ θεός, τὰ τοὺς ὁμαιμόνων κακὰ, θνήσκοντα εἰ δεήσειεν ὑπὲρ ἐκείνων, κἀκτείνοντα τοὺς ἐναντίους. εἰκὸς γὰρ ἀλλήλων οἱ συγγενεῖς βοηθεῖν, τὴς αὐ ἄλλην ὄξωθεν ἐλπίσοι βοήθειαν; τὸ δ' θνήσκοντα κἀκτείνοντα τοὺς ἐναντίους, σαφήνεια ὅτι τὸ οὕτω θνήσκοντα, καὶ ὡς τεθνηξόμενον, καὶ ὡς κτενοῦντα τοὺς ἐναντίους, ἤγουν εἰ καὶ θάνατος πρόκειται, κἀν εἴνικεν τοὺς ἐναντίων. Συνεκκομίζειν) συμπονεῖν δεῖ τῆς συγγενέσι, κἂν κίνδυνος παρῇ, καὶ μάλιστα εἰ τὸ θεῖον παρέχῃ δυνάμει. τὸ δὲ ἑξῆς, ἀναγρεπτέον. ἔστι γὰρ κτείνοντα τοὺς ἐναντίους, καὶ θνήσκοντα. Τὸ δ' αὐ δυνάσθαι) τοιμᾶται τὸν Αἴας φησὶ, καὶ πρὸς δαίμονα τὸν εἶπεν ἐρυσαίμεθα νεκρόν. Ἥκω γὰρ ἀνδρῶν] οὐκ ἐπαγόμεθα συμμάχους, ἀλλ' ἔρημος τοὺς πόνων δυνάμεως ὤν, ὡς τοὺς συμμάχων ἀυτὴ κἀν τὴν πλείω ἀλωμένων, πλὴν ὀλίγον. ἢ οὕτως, ἦλθον ἔρημος συμμάχων, καὶ πρὸς τὴν πλείω ὑφέσηκα πολλῶν. Ἥκω γὰρ) ἦλθον ἔχων τὸ δόρυ κενὸν συμμάχων ἀνδρῶν, ἤγουν κενὸς ὑπὸ δόρυ πολεμικὸν ἀνδρῶν, κἀν πρὸς ἐλαιπωρήσας τὴν πλείν. τὸ δὲ ἐνταῦθα ἐλπίδος παρεσκόμεθα, ἀντὶ τοῦ παρεσκευάμεθα, καὶ ἐλπίς ἐστιν ἐλπίδος. σκόπει δὲ πῶς ὅτι δι' κολακείας πεῖσαι ὑπόκρισιν, ἀλλὰ τὸ τοῦτο ἐν ἀμφιβολίᾳ ἀφῆκε. Σμικρᾷ σὺν ὀλκῇ) σμικρᾷ

Universidad de Deusto
Biblioteca

δυνάμει ὥφελεν εἰπεῖν. ὁ δὲ λέγει σμικροῖς πόνοις, τῷ δέρχεσθαι νηδεῖς, αἰεὶ τῆς δυνάμεως. Μάχη μὴν ἐν μάχῃ μὴν οὐκ ἂν ἀφεικόμεθα τῶν Πελασγικῶν Ἄργους, ἤγουν οὐχ ὑποστησόμεθα λόγοις μαλθακοῖς.

« Σμικροῖσι μὴν τὴν δ' ὀλίγον μάχῃ, τοὶς πολλοὶς καταχρησίσεσθαι ἀδυνάτων, ὅθεν εἰς πόλεμον μὴν ἐλθεῖν παραινητέον αὐτοῖς. εἰ δὲ λόγοις ὑποελθεῖν δεῖ καὶ χρηστοῦσθαι αὐτοὶς σοφὰ λόγον, οὐδαῦδα δυνησόμεθα. οἱόπερ δὲ καὶ ἀμαθὲς, καὶ τὸ μόνον φροσδοκῶσι τοὶς ὀλίγοις τῶν πολλῶν φεύγειν. Ὅταν γὰρ νεῶ δῆμος] ὅταν γὰρ δῆμος εἰς ὀργὴν πιστὸν ἀκμάζῃ, ὅμοιον καταβέσεται αὐτὸ, ὥσπερ ζητῶν καταβέσεται πῦρ λάβρον καὶ σφοδρόν. Εἰ δ' ἡσύχως] εἰ δέ τις ἡσύχως καθ' αὑτὸ ἐνδιδοὶς ὑπαίσοιτο τῷ δήμῳ θυμουμένῳ, ἀλαβόμενος καὶ φοβόμενος τὸν καιρὸν, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πνευμάτων, ἴσως ἂν καταπαύσειε τὸν ὀργῆς δηλονότι. Ὅταν δ' αὖν] ὅταν δ' αὖ παύσῃ, ὅθεν τοὶς τύχοις ἂν ἀκόλουθα τῷ λαῷ, καὶ τὸν βουλεύει. Ἔνεστι δ' οἶκτος) ὁ δὲ αὖ τῷ τόρ. ἵν' ᾖ, ἔστι γὰρ τῷ δήμῳ ἐλεεῖν καὶ θυμοῦσθαι, καὶ ἅπας ὁ φίλος οἰκτός. εἰ δ' οὖν θυμουμένῳ τῷ δήμῳ ἥκεις, πιθανὸν τὸν ὀργῆς, καὶ λοιπὸν ὁλοπτήδευός ὄντ' εἰς τὸ συνδραμεῖν τοῖς ἱκέσαις. ὡς γὰρ ἐμπέφυκεν ἀεὶ τὸ μεγάλως ὀργίζεσθαι, οὕτω καὶ τὸ ἐλεεῖν. τοῦτέστιν ὁ γὰρ φεὸς τὸ ὀργίζεσθαι μόνον ἔχει, ἀλλὰ καὶ φεὸς τὸ ἐλεεῖν, καὶ τῷ δυναμένῳ τῶν αὐτὸ κατασβεννύειν, καὶ ὁλοπτηρεῖν, πότε μὲν μεγάλως θυμοῦται, πότε δ' αὖ ἥκει τὸν ὀργῆς. κτῆμα ὄντ' τῶν θυμωτάτων, τὸ εἰδέναι δηλονότι ἑκάστου καιρὸν, ἢ οὐδ' αὐτὸς ὁ δῆμος κτῆμα ὄντ' θυμωτάτων, τὸ εἰδέναι φεοσνεχῶσαι κατ' ὀνθρωπον αὐτῷ. ἢ ὁ καιρὸς μέγα κτῆμα τῷ κατασβεννύειν τὸν δῆμον, καὶ γινώσκοντα πότε μὲν θυμοῦται, πότε δ' ἐλεεῖ. Κατασβεννύειν) καὶ φυλακτικὸν ἦν, φεοσδεχόμενον τὸν καιρόν.

Πόλιν τε

Πόλιν τε πεῖσαι, τῷ λίαν χρῆσθαι καλῶς.
« Καὶ ναῦς γὰρ ἐνταθεῖσα φεὸς βίαν ποδὶ,
« Ἔβαψεν, ἔσῃ δ' αὖθις, εἰ χαλᾷ πόδα.
« Μισεῖ γὰρ ὁ θεὸς τὰς ἄγαν φεοθυμίας.
« Μισοῦσι δ' ἀεὶ, δεῖ δέ μ', οὐκ ἄλλως λέγω,
« Σώζειν σε σοφία, μὴ βίᾳ τῶν κρειττόνων.
Αλκῇ δ' σ' οὐκ ἂν, ἢ σὺ δοξάζεις ἴσως,
Σώσαιμ' ἄν. οὐ γὰρ ῥάδιον λόγχῃ μιᾷ
Στῆσαι τρόπαια τῶν κακῶν, ἃ σοι πάρα.
Οὐ γάρ ποτ' Ἄργοις χαῖραν εἰς τὸ μαλθακὸν
Φεοσηγόμεθα. νῦν δ' ἀναγκαίως ἔχει
Δούλοισιν εἶναι τοῖς σοφοῖσι, τῆς τύχης.

Et multitudini persuadere, vt rectè vtantur sua potentia.
« Nam & nauis intento vi clauo
« Mergitur: manet rursus, si relaxes clauum.
« Odit Deus nimium vehementes impetus,
« Et oderunt ciues. oportet me, (non frustrà dico)
« Seruare te sapienter, non vi, aduersum præstantiores.
« Pugnando te non, vt tu fortasse putas,
Seruarim. Non est facile vna hasta
Sistere trophæa de malis quæ tu habes.
Nunquam Argiuos molliter supplicando
Accessimus: nunc necesse est
Sapientibus esse, seruis fortunæ.

Τὸ λίαν χρῆσθαι καλῶς] αὐτὴ τῷ μετείως χρῆσθαι. τῷ καλῶς λίαν χρῆσθαι, ἵν' ᾖ τὸ καλῶς ἐπίσω, ἤγουν σφόδρα ἐνδείξασθαι τῷ φεὸς σὲ φεοάξεων. Καὶ ναῦς γὰρ) καὶ ναῦς γὰρ βιαίως τῷ ποδὸς ἐκπαθέντος ἐπέκυψεν, ὡς τε ὕδωρ ἐκδέξασθαι. πάλιν δ' ἀνορθωθῇ, ἐὰν χαλᾷ καὶ ἐνδιδῷ τὸν πόδα. πᾶν ἄγαν γὰρ φεοθυμίαι, αὐτὴ τῷ παῖ ὑπερβολικὰς ὁρμαὶ, καὶ ὑπὲρ τὸ δέον μισεῖ θεός. Πρὸς βίαν ποδὶ) εἰς κατασκευὴν φεὸς ἐκείνοις λόγοις ταῦτα ἐπάγει. ποδὶ δ', ἤγουν δεῖ φεὸς ποδός. λέγεται δ' ὅτι τὸ φοινίκιον, τὸ κάτωθεν ἱστίον. Ἔβαψεν) ἤγουν ἔφαλος γίγνοιτο. ἐλθὸν γὰρ πνεῦμα σφοδρὸν, καὶ φεὸς τῷ φεὸς ποδὸς πάσιν ἐμπεσὸν, αἰαπρέπει. Σώζειν) ῥύεσθαι. Σοφία] ὁλοπτηδεύσιμη, καὶ οὐ δυνατεία τῷ ὀπικραπτέρων. Οὐ γὰρ ῥάδιον] αὐτὴ τῷ οὐ ῥάδιον φεύγεσθαι τῷ σῶν κακῶν, καὶ ἀπαλεῖψαι παρόντα σοι συμφοραί. τὸ δὲ Ἄργοις χαῖρ καὶ Ἄργου, ἵν' ᾖ Ἄργου χαῖραν. Ἀριστοφάνης δὲ μετὰ τῷ σ, οὐ φεὸς ἡμῶν φησὶν, οὐδὲ τῆς ἡμετέρας ἀξίας ὑποδραμεῖν, καὶ δραπετεύσῃ τὸν τῷ Ἀργείων ὄχλον. ἀνάγκη δ' ἡμᾶς δουλεύσῃ τῇ κρείττονι τύχῃ. τῶν δὲ σοφῶν καὶ φρονίμων ἀνδρῶν ὄντ. τὸ δὲ ἑξῆς, νῦν δ' ἀναγκαίως ἔχει τοῖς σοφοῖς, δούλοις εἶναι τῆς τύχης. Λόγχῃ μιᾷ) οὐχ ὅτι μίαν λόγχιν εἶχεν, εἴρηκε τὸ λόγχῃ μιᾷ, ἀλλὰ δεικνύειν ὀντῦθεν, τὸ τῆς αὐτῷ δυνάμεως ὀλίγον. εἰκότως δὲ ἐπέφερε τὸ τρόπαιον φεὸς τὸ λόγχῃ. ὁκ γὰρ δοφάτων τὰ τρόπαια γίνεται. Οὐ γάρ ποτ' Ἄργοις) ἤγουν οὐδέποτε τοῖς Ἀργείοις ταπεινῶς ὑποπεπλώκαμεν, ἀλλὰ μεγαλοφρεπῶς καὶ γενναίως αὐτοῖς ἐχρώμεθα, φεοσάποντες μετεξουσίας, ὅσα αὐ ἐβουλόμεθα. Οὐ γὰρ ῥάδιον) εἰ γὰρ ἰῶν τῶν ῥάδιον, οὔποτε δεῖ τῶν Ἄργοις πιὼν γλῶ, ἤγουν δεῖ τὸ Ἄργος φεοσφέρομεν ἑαυτοὶς εἰς τὸ μαλθακόν. νῦν δ' ἀναγκαίως ἔχει τοῖς σοφοῖς, δούλοις εἶναι

Universidad de Deusto
Biblioteca

τῆς τύχης. Νῦν δ' ἀναγκάζω) εἰ γὰρ ὁ δῆμος νῦν ἀτυχεῖ, ἡμεῖς δ' ἀτυχεῖς ὡς εἰρήκαμεν, οὐ δεῖ πρὸς αὐτὸν ἰέναι, ἀλλὰ σοφίας, καὶ μεταχειρήσεως. Θροῦν γὰρ αἱρεῖ πρὸς τὰς τῆς τύχης μεταβολὰς τοῖς πράγμασι χρῆσθαι.

Ορε. Ω, πλὴν γυναικὸς οὕνεκα στρατηλατεῖν,
Τἄλλ' οὐδέν. ὦ κάκιστε, τιμωρεῖν φίλοις,
Φεύγεις; ἀποστραφεῖς με; τὰ δ' Αγαμέμνονος
Φροῦδ'; ἄφιλος ἦθ' ἄρ' ὦ πάτερ, πράσσων κακῶς.
Οἴμοι, προδέδομαι, κἀκέτ' εἰσὶν ἐλπίδες,
Οπῃ τραπόμενος, θάνατον Αργείων φύγω.
Οὕτως γὰρ ἰὼ μοι καταφυγὴ σωτηρίας.
Αλλ' εἰσιτέον γὰρ τόνδε φίλτατον βροτῶν
Πυλάδην, δρόμῳ στείχοντα Φωκέων ἄπο,
« Ηδεῖαν ὄψιν. Πιστὸς ἐν κακοῖς ἀνήρ,
« Κρείσσων γαλήνης ναυτίλοισιν εἰσιδεῖν.

Ore. O, præterquam quòd militasti vxoris causa,
In aliis nullius pretii, ignauissime in defendendis amicis,
Fugis? auersaris me? Agamemnonis beneficia
Sunt irrita? O pater, fuisti sine amicis in tuis calamitatibus.
Hei proditus sum, non sunt spes.
Quò conuersus effugiam supplicium Argiuorum?
Ite erat mihi refugium salutis.
Sed video hunc amicissimum hominem
Pyladem, venientem cursu ex Phocensibus,
« Iucundum spectaculum: fidus amicus in aduersis rebus.
« Iucundior est visu, quàm nautis tranquillitas.

Ω πλὴν γυναικός.] λείπει ἡ εἰς. τὸ δ' ἑξῆς ὦ εἰς τ' ἄλλα οὐδὲν πλὴν εἰς πόδα σπουδάζων, εἰς τὸ ἕνεκεν τῆς σῆς γυναικὸς στρατεύεσθαι. Αλλως. Τοῦτο οὕτω φασὶ τινές, ὦ Μενέλαε κάκιστε βοηθεῖν τοῖς φίλοις, χωρὶς τὸ στρατεύειν εἵνεκα γυναικός. εἰς τοῦτο δὲ κάλλιστος. πρὸς δ' ἄλλα τυγχάνεις οὐδέν, οἷς αὐτὸς ἐάσας ὡς ἀμαθεῖς, οὕτω λέγει· ὦ Μενέλαε, οὐδὲν πρὸς ἄλλα χωρὶς τὸ στρατεύειν εἵνεκα τῆς γυναικός, ὦ κάκιστε θιμωρεῖν δὲ βοηθεῖν τοῖς φίλοις, ἢ τὸ πλὴν αὐτῆς εἰμί. Αφιλος ἦθ' ἄρ.) μάτην ἄρα φησὶν ὦ πάτερ ἐπαλαιπώρεις ἐν τῷ πολέμῳ, ὑδεὶς σώφρονα φρονοῦντος, ἐπεὶ ὦν ἀτύχης. τὸ δὲ πρεσβύτων κακῶς, αὐτὸ τοῦ ἀδίκως, ὅστις τοῖς φίλοις, ἄρα οὐδ' ἀγωνίσασιν ἐπαείξω αἰσθάσει, οἱονεὶ κατ' αὐτὸ τὸ ἡμᾶς ἠδίκεις, ἡμᾶς μὴ ἐρήμους καταλιπὼν, αἰ ἀφέλησις ὁ δὲ ἀγωνίσασθαι χαριζόμενος. ἢ οὕτως, οὐχ ὑπὲρ φίλων ἀεὶ ἐπολέμεις τοῖς βαρβάροις, ἀλλ' ἡμαρτάνες κακοῖς χαριζόμενος. ἢ δυσυχῶν ἐστὸν ὦ πάτερ οὐδένα κέκτησαι φίλον. Αφιλος ἐπειδὴ νῦν δυσυχῶν ἐν ἔχεις τὸν βοηθήσοντα. ἢ γὰρ ἐμὴ δυσυχία εἰς σὲ ἀναφέρεται, ἄφιλος ἦθα τότε, ὅτι μετὰ τῆς ζώντων δίκης. εἰ γὰρ εἶχες τοὺς φίλους, νῦν ἂν ἐβοήθουν τοῖς ἐκ βοῦ γεγονόσι. τὸ δὲ πρεσβύτων κακῶς, ἢ ὅτι τὸ παρόντος καιροῦ ὡς ἔφαυλον ἰδεῖν, ἢ διότι ὑπὲρ Μενελάου τοῦτο ἐκινδύνευεν ἐν πολέμῳ ἄφιλος, ἢ γραῦς ἐστερημένος φίλων τῶν μελλόντων δίκην ὑποστήσεσθαι. Πιστὸς ἐν κακοῖς] πιστὸς ἀνὴρ, κρείσσων εἰς τὸ ὁρᾶν αὐτὸν τινα ἐν τοῖς δυσχίαις τῆς γαλήνης τῶν ναυτίλων. τοῖς ναυτίλοις, πρὸς τὸ γαλήνης ὅστιν, οὐ πρὸς τὸ κρείσσων. ὥσπερ δὲ φαμὲν, φίλος φίλου, καὶ φίλος φίλῳ, οὕτω καὶ γαλήνη ναυτίλων, καὶ γαλήνη ναυτίλοις.

Αλλως. Ο βέβαιος φίλος, κρείσσων ὀστῖς τῆς ὁρωμένης ἐν ζάλης τοῖς ναυτικοῖς γαλήνης.

Τροχαῖοι.

Πυ. Θᾶσσον ἤ μ' ἐχρῆν προβαίνων, ἱκόμην πρὸς ἄστυ,
Σύλλογον πόλεως ἀκούσας, τόνδ' ἰδὼν αὐτὸς σαφῶς
Επὶ σὲ, σύγγονόν τε τὴν σὴν, ὡς κτενοῦσι τὰς αὐλίκα.
Τί τόδε; πῶς ἔχεις; τί πράσσεις φίλτατ' ἡλίκων ἐμοὶ
« Καὶ φίλων, καὶ συγγενείας, πάντα γὰρ τάδ' εἶ σύ μοι.
Ορε. Οἰχόμεθ', ὡς ἐν βραχεῖ σοι τἀμὰ δηλώσω κακά.
Πυ. Συγκαταστάσοιμι αὖ ἡμᾶς. Κοινὰ γὰρ τὰ τῶν φίλων.
Ορε. Μενέλεως κάκιστος εἰς ἐμὲ, καὶ κασιγνήτην ἐμήν.
Πυ. « Εἰκότως, κακῆς γυναικὸς ἀνδρὰ γίνεσθαι κακόν.
Ορε. Ωσπερ οὖν ἐλθὼν, ἔμοιγε τοῦτον ἀπέδωκε μολών.
Πυ. Η γὰρ ἔστιν ὡς ἀληθῶς τὴν σ' ἀφιγμένος χθόνα;
Ορε. Χρόνιος. ἀλλ' ὅμως τάχιστα κακὸς ἐφωράθη φίλοις.
Πυ. Καὶ δάμαρτα τὴν κακίστην ναυστολῶν ἐλήλυθεν;

Pyl. Citius quàm me oportebat accedens veni ante vrbem
Audiens comitia vrbis, ipse clarè videns
Aduersus te & tuam sororem, tanquam statim sint interfecturi.
Quid hoc? quomodo habes? quid agis charissime meorum æqualium,
« Et amicorum & cognatorum? tu enim mihi es ista omnia.
Ore. Periimus, vt breuiter exponam tibi mea mala.
Pyl. Simul euerteris nos: communes sunt enim res amicorum.
Ore. Menelaus infidelis est mihi & meæ sorori.
Pyl. « Conuenienter se habet virum malæ mulieris fieri malum.
Ore. Perinde mihi gratiam retulit ac si non venisset.
Pyl. An verè venit in hanc terram?
Ore. Tardè, sed celerrimè deprehensus est infidus amicis.
Pyl. Et venit adducens naui pessimam coniugem?

Θᾶσσον) ἀφικόμην δι' τὸ ἄστεος θᾶσσον προβαίνων, ἤγουν ὀλιγιστεύων τὴν εἰς πόμπευθεν πορείαν, ἢ ἐχρῆν με προβαίνειν. δρομοδίως οὖν ἐνταῦθα τὸ τροχαϊκῷ ἐχρήσατο μέτρῳ, πρὸς σπουδὴν τοῦ ὑποκριτοῦ. εἰσὶ γὰρ οἱ ἐνταῦθεν στίχοι τροχαϊκοὶ πτερόμενοι καταληκτικοὶ οὖν, ὧν πλεονάζος, μυείων κρείσσων ὁμαίμων κεκτῆσθ' φίλον. ὅλη τῷ πόλει κορωνίς. Θᾶσσον) τὴν αἰτίαν τοῦ θᾶσσον ἱκόμην, ὅτι φέρων, αὐτίκα λέγει σύλλογον πόλεως ἀκούσας. τὸν δ' ἰδὼν αὐτίκα σαφῶς, λέγει ὅτι ἐρχόμενος διὰ τῆς πόλεως, ἤκουσα τοῦδε πνεῦν, ὡς ἐκκλησίαν Αργεῖοι ἐποίησαν ὅλῃ σὲ καὶ Ηλέκτραν, ἵνα κτείνωσιν. εἶδον δὲ καὶ αὐτὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πυκνὰ σείοντας, ὅθεν σπεύσας ἀφικόμην, ἵνα μάθω τὸ χρεὼν παθεῖν ὅδε, καὶ ὅζω δυνάμαι εἰσενέγκω σοι. Αλλως. Θᾶσσον ἤ ὡς ἐχρῆν με τοῦ βαδιζόμην διὰ τῆς πόλεως, τὸν ὅλῃ σὲ καὶ τὴν σὴν ἀδελφὴν σύλλογον τῆς πόλεως καὶ ἀκούσας, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδὼν, ὡς τὸ φήμης διαδραμούσης ἄχρι Φωκίδος. ὁ μὲν ὃν φησὶν ἤκουσα σύλλογον

Universidad de Deusto
Biblioteca

ὅπῃ σε γεγῶνᾶται, ἀλλὰ καὶ πάρεστιν ἐῶν. Τί πάδε δὴ πῶς δρᾶκεισι, τί ποιεῖς ὦ φίλπατε μοι φίλων καὶ ἡλίκων, καὶ τῆς συγγενείας. κῷ' πάντα γὰρ πάδε ὑπαρχές μοι. Ἀπολάλαιδ' ὡς ὀν βεαχῖ σοι λόγῳ τᾶς ἐμᾶς δυσυχίας δηλώσω. Συγκατασκάπτοις αὖ σὺ καταχωννύεις, σὺ καὶ ναιρεῖς, σὺ δὲ φθείρεις καὶ ἡμᾶς, τὸ κατασκάπτειν κυείας ὅπῃ πόλεως. ἐνταῦθα δ' καταχηστικῶς εἴρηται. Ὁ Μενέλαος κάκιστος ἐφαίη εἰς ἐμὲ, καὶ τὴν ἐμὴν ἀδελφήν. Ὥστε οὐκ ἐλθών.) ὅπως ἐμοὶ προσῶν ἐχθῆ, ὡς μὴ πρὸς γεγῶμφος. Χρόνιος δ' αὖ τὸ μετὰ χρόνον πολὺ, ὅμως κἂν βεαχὺ παρεγένετο, ἀλλὰ πάλιστα τοῖς φίλοις ἐφωράθη κακὸς, καὶ τὸν γαυᾶκα τὸν κακόδοξον πατάτιν, δρᾶ νεὼς ἦλθεν ἄγαν.

Ορε. Οὐκ ἐκεῖνος, ἀλλ' ἐκείνη κεῖνον ἐνθάδ' ἤγαγε.
Πυ. Ποῦ 'στιν ἡ πολέσασα Ἀχαιῶν ὤλεσε γυνὴ μία;
Ορε. Εν δόμοις ἐμοῖσιν, εἰ δὴ τοῖς δ' ἐμοῖς καλεῖν χρεών.
Πυ. Σὺ δ' οἵνας λόγους ἔλεξας σῷ κασιγνήτῳ πατρός; 745
Ορε. Μή μ' ἰδεῖν θανόνθ' ὑπ' ἀσφῶν, καὶ κασιγνήτου ἐμοῦ.
Πυ. Πρὸς θεῶν, τί πρὸς τάδ' εἶπε; τόδε γὰρ εἰδέναι θέλω.
Ορε. Εὐλαβεῖσθ', ὃ τοῖς φίλοισι δρῶσιν οἱ κακοὶ φίλοι.
Πυ. Σκῆψιν ἐς ποίαν προβαίνων; τοῦ τα πάντ' ἔχω μαθεῖν.
Ορε. Οὗτος ἦλθ' ὁ τᾶς ἀρίστας θυγατέρας ἀπείρας πατήρ. 750
Πυ. Τυνδάρεων λέγεις; ἴσως σοὶ θυγατέρας θυμούμενος.
Ορε. Αἰσθάνῃ. τὸ τόδε κῆδος μᾶλλον εἵλετ' ἢ πατρός.
Πυ. Κοὐκ ἐτόλμησε πόνων σῶν ἀντιλάζυσθαι παρών.
Ορε. Οὐ γὰρ αὐχμητὴς πέφυκεν, ἐν γυναιξὶ δ' ἄλκιμος.

Ore. Non ille, sed ipsa illum huc adduxit.
Pyl. Vbi est mulier, quæ vna perdidit plurimos filios Argiuorum?
Ore. In meis ædibus: si licet istas vocare meas.
Pyl. Quid dixisti tu tuo patruo? 745
Ore. Ne pateretur me & sororem interfici à ciuibus.
Pyl. Per deos, quid ad hæc dixit? cupio enim scire.
Ore. Se timere: id quod solent dicere infidi amici amicis.
Pyl. Ad qualem excusationem accedens? volo ista omnia scire.
Ore. Ille pater venit qui genuit optimas filias. 750
Pyl. Tyndarum dicis? fortasse tibi propter filiam iratus.
Ore. Intelligis. huius affinitatem magis elegit quàm patris.
Pyl. Non est ausus capere labores pro te præsens?
Ore. Non est bellator, sed inter mulieres strenuus.

Οὐκ ἐκεῖνος) δεῖμα βάλλει ὡς γυναικοκρατούμενον αὐτόν. καὶ ὡς ἐκ αὐ ἐλκυθῇ, εἰ μὴ πρὸς γέγονεν ἡ Ἑλένη. κωμῳδεῖται δὲ ὁ τίχος δρᾶ τὴν Τρωϊκήν. Ποῦ 'στιν ἡ) πῶς ἱστορικῶς συνυπάρχει τὸν λόγον. ὠφέλων γὰρ εἴπῃν ποῦ ὄστιν ἡ γυνή, ἡ πλείστους ὤλεσεν Ἀχαιῶν· ὁ δ' φησὶ, ποῦ ὄστιν ἡ τᾶς γυνὴ πλείστους Ἀχαιῶν ὤλεσεν. Εὐλαβεῖσθαι. ἐδελία, ὅπερ λέγουσιν οἱ κακοὶ φίλοι μὴ θέλοντες τοῖς φίλοις βοηθεῖν, λέγοντες ἀλαβούμεθα, ἤτοι δειλιῶμεν, καὶ φοβούμεθα. γνησίως γὰρ φίλου τὸ ὑπὲρ δυνάμιν τολμᾶν, ὅπερ ἀλαβεῖσθαι αὐτὸν ἔλεγεν. Σκῆψιν ἐς ποίαν) εἰς ποίαν πρόφασιν προχωρῶν, ποῖ τρόπῳ μαθεῖν, ποῖ τ' ἔχω. Αἰσθάνῃ) γνοῖς, τῷ τρόπῳ συγγένειαν προτέκεινε μᾶλλον.

ἢ τὸν τοῦ ἐμοῦ πατρὸς, καὶ οὐχ ὑπέμεινεν αὐτὸν ἀναβαίνεσθαι τῶν πόνων προσγεγῶμφος; οὐδαμῶς. οὐ γὰρ πολεμιστὴς ὑπαρχὶ, γεγναῖος δ' ἐν γυναιξίν.

Πυ. Εν κακοῖς ἄρ' εἰ μεγίστοις. καὶ σ' ἀναγκαῖον θανεῖν. 755
Ορε. Ψῆφον ἀφ' ἡμῶν πολίτας ὑπὲρ φόνου θέσθαι χρεών.
Πυ. Η κρινεῖ τί πρᾶγμα; λέξον. Δρᾶ φόβου γὰρ ἔρχομαι.
Ορε. Η θανεῖν, ἢ ζῶ. ὁ μῦθος δ' οὐ μακρὸς μακρῶν πέρι.
Πυ. Φεῦγε νυῶ, λιπὼν μέλαθρα σῶ κασιγνήτῃ σέθεν.
Ορε. Οὐχ ὁρᾶς; ὡς φρουρίοις φυλασσόμεθα πανταχοῦ. 760
Πυ. Εἶδον ἄστεος ἀγυιὰς τεύχεσι πεπραγμένας.
Ορε. Ὡς περεὶ πόλις πρὸς ἐχθρῶν, σῶμα πυργηρούμεθα.
Πυ. Καὶ μὲν νυῶ ἔρου τί πάχω. καὶ γὰρ αὐτὸς οἴχομαι.
Ορε. Πρὸς τίνος; ὅτ' αὖ πρόσεστι τοῖς ἐμοῖς κακοῖς κακόν.
Πυ. Στρέφιος ἤλασέ μ' ἀπ' οἴκων φυγάδα θυμωθεὶς πατήρ. 765
Ορε. Ἰδίον, ἢ κοινὸν πολίτας ὑπὲρ φέρων ἔγκλημά τι;
Πυ. Οὐ συνηρέμιω σοι
Φόνον ματρὸς, αὐόσιον λέχων.
Ορε. Ω τᾶλας, ἔοικε καὶ σὲ τὰμὰ λυπήσειν κακά.
Πυ. Οὐχὶ Μενέλεω τρόποισι χρώμεθ'; οἷς ἔον τᾶδε. 770
Ορε. Οὐ φοβῇ, μή σ' Αργος, ὡς περ κἀμὲ, ἀποκτεῖναι θέλῃ;

Pyl. Es in maximis malis, & necesse est te mori. 755
Ore. Opus est ciues ferre calculos de nostra cæde.
Pyl. Quam rem statuent? dic. sum enim in metu.
Ore. Vt aut moriamur, aut viuamus: nõ est longa oratio de rebus maximis.
Pyl. Fuge relinquens domum cum sorore tua.
Ore. Non vides? custodimur præsidiis vndique. 760
Pyl. Vidi vias vrbis septas armis.
Ore. Clausi tenemur corpore, sicut vrbs obsessa ab hostibus.
Pyl. Et me nunc interroga, quid facturus sim: nam ego quoque perii.
Ore. Cuius ope? hoc malum accesserit ad mala mea.
Pyl. Strophius pater expulit me iratus ex ædibus. 765
Ore. Obiiciens crimen priuatum aut publicum?
Pyl. Quòd patrarim tecum
Cædem matris, pollutum *me esse* dicens.
Ore. O miser: videris & tu affici meis malis.
Pyl. Non vtemur moribus Menelai: ferenda sunt hæc.
Ore. Non times, ne Argos velit & te, sicut me, interficere? 770

Εν κακοῖς) ἐν κινδύνοις, ὡς ἔοικεν, ὑπαρχεῖς μεγίστοις. καὶ ἀναγκαῖον ἔστι σοι ἀποθανεῖν. Ψῆφον] χρεία ὅτι δεῖ τοὺς πολίτας ψῆφον τοῦ ἡμῶν ὅτι τῷ φόνῳ, τουτέστι δρᾶ τὸν φόνον, ὃν εἰργασάμεθα. Η κρινεῖ) τί τὸ πρᾶγμα ἢ ψῆφος κρινεῖ. εἰπὲ, ὅτι δέδοικα. Η θανεῖν) κρινεῖ ἢ θανεῖν ἡμᾶς, ἢ ζῆν. ὁ λόγος δ' ὁ μακρὸς ὅτι τοῦ μακρῶν πραγμάτων. Φεῦγε νυῶ) τὸ νυῶ ἀργὸν, ἢ αὐτὴ δ' γοῦν, φεῦγε λοιπὸν σῶ τῇ ἀδελφῇ σου τοὺς οἴκους καταλιπών. Οὐχ ὁρᾶς) ὁ βλέπεις, παν-

παρόθεν φυλασσόμεθα φρουροῖς, εἶδον παῖ ῥύμας τῆς πόλεως δι' ὅπλων φυλαθομένας, αἰπὴ τὸ ὑπ' ἀνδρῶν ὠπλισμένων ὠχυρωμένας. Ὡσπερεὶ) καὶ τὰ πόλις κυκλοῦται τῷδε τῷ' ἐχθρῶν, κ̓ τὸ σῶμα κυκλόμεθα. Κἀμὲ] ἐρώτησον νῦν τὰ ἐμὲ τί παν θάνω. κ̓ γὰρ τὰ ἐγὼ αὐτὸς φθείρομαι. Παρὰ λίνος) τῦτο τὸ οἴχεθαί σε δυλονότι, τὰ συνπαρ-χὰ τοῖς ἐμοῖς κακὸν κακοῖς. Σοφίος ὁ ἐμὸς πατὴρ ἐξέφεσέ με τῷ' οἴκων δυμωθείς. Σοφίος Ἀναξίβιαν τ' Ἀγαμέμνονος ἀδελφὸν ἔγημεν, κ̓ ἧς ἔφυσε τὸν Πυλάδην, ὅθεν Ὀρέστης τὰ Πυλάδης ἀνεψιοί. Σοφίος ἤλασέ με) ὁ Σοφίος ὁ ἐμὸς πατὴρ ὀργισθεὶς, ἤλασέ με ἀπὸ τῆ οἴκων, φυγάδα ποιήσας, δυλονότι ἐξόριστον. λέγεται δ' αὐθυρόφως, αἰπὶ τῷ ἀπελάσας τῆ οἴκων, ἐξόριστον ἐποίησεν. Ἰδίον) ἤγουν τὰς αὐτὸν ἰδίως ἀποβλέπων ἔγκλημα, ἤγουν ἁμάρτημα ὀπφέρων σοι, ζυτεῖ καταγορῶν σε, ἢ κρίσιν τοῖς πολίταις. Ἄλλως. Πόθεν ἰδία κ̓ τῷ οἰκίαν ὄντ' σοι ἔγκαλῶν, ἢ ἀ δημόσιον τινὶ τρόπαιον ἴδιον ὀπφέρων σοι ἔγκλημα, ὅτι σοὶ τρεῖς ἀδικον φόνον, ὦ πάλας ἐφ, δεκοῦσιν αἱ ἐμαὶ δυσυχαὶ καὶ σε λυπήσει. Οὐ χρώμεθα τῖς Μενελάου ἥδιστ, ἄξιον φέρειν ταῦτα. Οὐ φοβῆ ἵνα μή σε οἱ Ἀργεῖοι, ὥσπερ καὶ ἐμὲ, ἀποκτῖναι θελήσουσιν.

Πυ. Οὐ τρεσπήκομεν κολάζειν τοῖς δε, Φωκέων ὑ γῆ.
Ορε. Δεινὸν οἱ πολλοί, κακέργεις ὅταν ἔχωσι τρεσβύτας.
Πυ. Ἀλλ' ὅταν χρήσοις λάβωσι χρηστὰ βουλεύουσ' ἀεί.
Ορε. Εἶεν. εἰς κοινόν τι λέγειν χρή; Π. ἵνα τῶν ἀναγκαίου πέρι; 775
Ορε. Εἰ λέγοιμ' ἀστοῖσιν ἐλθών. Π. ὡς ἔδρασας ἔνδικα;
Ορε. Πατρὶ πιωρῶν ἐμαυτῷ. Π. μὴ λάβωσί σ' ἄσμενοι.
Ορε. Ἀλλ' ὑποπτήξας, σιωπῇ κατθανῶ; Π. δειλὸν τόδε.
Ορε. Πῶς αὖ οὖν δρῶ; Π. ἔχεις τίν' τῶν μόνης, σωτηρίαν;
Ορε. Οὐκ ἔχω. Π. μονόνυ δ' ἐλπὶς ἔτι σωθῆναι κακῶν; 780
Ορε. Εἰ τύχοι, γένοιτ' ἄν. Π. τοῦτο οὖν πῦτο κρεῖσσον ἢ μένειν.

Pyl. Non pertineo, quod ad pœnam, ad istos, sed ad Phocenses.
Ore. Multitudo est atrox quando habet improbos præsides.
Pyl. Sed quando nancisciturbonos, habet bona consilia.
Ore. Esto, sed qd oportet dici de cõmuni causa? P. De qua re necessaria? 775
Ore. Si dicam causam veniens ad ciues. P. Quod iusta feceris?
Ore. Vlciscens necem patris. P. Vereor, vt te sint placidè accepturi.
Ore. An perculsus metu tacitè moriar? P. Hoc est timidi.
Ore. Quid ergo faciam? P. Habes aliquam salutem, si maneas?
Ore. Non habeo. P. Sed eunti est spes à malis seruari? 780
Ore. Si contingat, posset fieri. P. Ergo hoc melius est quàm manere.

Οὐ τρεσπήκομεν) οὐχ ἁρμόζοιμεν κολάζεσθαι ὑπὸ τούτων. ὑπὸ τῶν γῆς ἢ τῆ Φωκέων, χαλεπὸν τὸ πλῆθος, ὅταν πανόργεις ἄρχοντας ἔχῃ. Ναὶ δυλονότι, ἀλλ' ὅταν τρεσβύτας λάβῃ χρηστοὺς, ἀεὶ χρηστὰ βουλεύεται. Ἄλλως. οὐχ ὑποστασόμεθα πύποις εἰς τὸ θυμωρῆσαι ἡμᾶς οὐχ ὑποκείμεθα, ἀλλὰ τοῖς Φωκεῦσιν. ὁ ἢ τοῖς, δυνήσονται σε φονεῦσαι ὑπερβαίνοντες τὸν νόμον. δεινὸν γὰρ οἱ πολλοὶ ὡς καὶ τὰ ἑξῆς. Ἄλλως. Ἰδίως εἶπεν. τὸ γὰρ ὀπτήμα τῆς ἀδικοῦσιν, ἢ ἀδικουμένη πόλις εἰῶσιν ὀπτῆναι. Ἄλλως. Θαρσεῖν αὐτὸν φησιν, ὅτι οὐ τρεσπήκομεν εἰς τὸ κολάζεσθαι τῆς Ἀργείοις. Δεινὸν οἱ πολλοὶ) εἰς Κλεοφῶντα τοῦτα αἰνίττεται τρὸς ἐκεῖν δύο ἐμποδίσαντα τῆς σπονδῆς. Ἄλλως. Ἴσως αἰνίττεται τρὸς τὰς καθ' αὐτὸν δημαγωγίας· μήποτε δὲ εἰς Κλεοφῶντα. τρὸ ἐκεῖν γὰρ δύο τῆς διδασκαλίας τῆ Ὀρέστου, αὐτός ἐστιν ὁ κωλύσας σπονδὰς γενέσθαι Ἀθηναίοις τρὸς

Λακεδαιμονίους, ὡς Φιλόχορος ἱστορεῖ. ὁ ἢ νοῖς, δυνήσοιτό σε φησὶ φονεῦσαι ὑπερβαίνοντες τὸν νόμον. δεινὸν γὰρ οἱ πολλοὶ, καὶ τὰ ἑξῆς. Ἀλλ' ὅταν χρήσοις· ἀλλ' ὅταν φησὶ χρήσοις καὶ κολακευτικοὶς λάβωσι τοῖς δεσπόταις, χρηστοὶ γίνονται. Εἶεν] τοῦτο μὲν οὕτως. κοινῶς ἢ ὀφείλεται σκοπεῖν, καὶ λέγειν τὰ δίκαια. Ὡς ἔδρασας ἔνδικα] τῦτο φησὶ ἐρεῖς, ὅτι ἔνδικα ἔτραξας τῷ πατέρα ἀποκτείνας. Πατρὶ πιωρῶν) ἔνδικα γὰρ ἔτραξα φησὶ, τὸν ἐμαυτῷ πατέρα δικαδικῶν. Μὴ λάβωσι] ὅτε ἵνα μή σε ἡδέως λάβωσι. ὅτι θυμοῦσι γὰρ τῷ σοῦ φόνου, ὥς τι τῷ ἴδιον ἀφιγμένον ἐκείνῳ, καὶ λέγειν ὅτι χειροῦται, ὡς δικαίως τὸν φόνον εἴργασαι, τὰ χάος κ̓ σοῦ ὑπὸ φόνου θανάτου ἐξενέγκοιεν. τῦτο ἢ λέγει ὁ Πυλάδης τρὸς τὸν τῷ Ὀρέστου λόγον, τῷ πατρὶ πιωρῶν ἐμαυτῷ. εἰ γὰρ καὶ τρεσθίω αὐτὸς ὑπεπίθει αὐτῷ μὴ ἄλλο λέγειν τῆς πολίταις, ἢ ὡς ἔδρασεν ἔνδικα, ἀλλὰ νῦν ὥσπερ ὑπεστέλλετο, εἰδὼς τὰς πολίτας τρὸς τὸν Τυνδάρεων μᾶλλον νεύοντας, ἀλλ' ὑποστελεῖς σοῦ σιωπῇ ἀποθάνω. Χαλεπὸν τῦτο. Πῶς οὖν αὖ ποιήσωμι. Ἔχεις τινὰ ἐλπίδα σωτηρίας; Οὐκ ἔχω. Μονόνυ) ἐλπὶς δὲ φησὶν εἰς τὸν ἀκλησίαν, ἔνεστιν ἐλπὶς βύρεῖν ἀπαλλαγὴν τῷ δεινῶν. μαθὼν οὖν τῦτο, συναγεῖ καὶ αὐτὸς τρεσφρέσθαι τὸν Ὀρέστην εἰς τὸν ἀκλησίαν, διεγωκὼς ἅπαξ οὐκ οὖσαν αὐτῷ σωτηρίας ἀφορμὴν ἄλλωθεν. Εἰ τύχοι) αἰπὶ τῦ εἰ συμβαίη, ὅ ἀμφίβολον ὅτι τῦτο. Οὐκοῦν τῦτο) τὸ ἀπελθὼν λοιπὸν κρεῖττον ἢ μένειν, κ̓ δῆτ' ἀπῆθω;

Ορε. Ἀλλὰ δῆτ' ἔλθω; Π. θανὼν γοῦν ὧδε κάλλιον θανεῖν.
Ορε. Καὶ τὸ τρᾶγμ' ἔνδικόν μοι. Π. τὸ δοκεῖν, δύχρυ μόνον.
Ορε. Εὖ λέγεις, φεύγω τὸ δειλὸν τῆδε. Π. κρεῖττον, ἢ μένων.
Ορε. Καὶ τίς αὖ γέ μ' οἰκτίσειε; Π. μέγα γὰρ ἡ εὐγένειά σε. 785
Ορε. Θανάτου ἀχάλλων πατρῷον; Π. πάντα ταῦτ' ἐν ὄμμασιν.
Ορε. Ἰτέον ὡς ἀνάνδρον ἀκλεῶς τὸ κατθανεῖν. Π. αἰνῶ τάδε.
Ορε. Η λέγω μὲν οὖν ἀδελφῆ τῦτ' ἐμῇ; Π. μὴ τρὸς θεῶν.
Ορε. Δάκρυα γοῦν χέοιτ' ἄν. Π. τοῦ μόνου δεῖ οἰωνὸς μέγας.
Ορε. Δηλαδὴ σιγᾶν ἄμεινον. Π. τῷ χρόνῳ ἢ κερδανεῖς. 790
Ορε. Κεῖνο μοι μόνον τρεσθοῦντες. Π. τί τόδε; καινὸν αὖ λέγεις.

Ore. An igitur ibo? P. Etiamsi moriaris, honestius est sic mori.
Ore. Habeo iustam causam. P. Opta modò vt ita videatur illis.
Ore. Rectè dicis, effugiã sic opinionẽ timiditatis. P. Magis quàm manens.
Ore. Aliquis fortasse miserebitur mei. P. Magna res est nobilitas tua. 785
Ore. Dolens paternam mortem. P. Illa omnia plus valent in conspectu.
Ore. Eundum est. quia non est virile, mori non gloriosè. P. Laudo ista.
Ore. An dicam ista meæ sorori? Pyl. Non per Deos.
Ore. Fierent lacrymæ. Pyl. Magnum est hoc omen.
Ore. Ergo melius tacere. Pyl. Tempore lucrum facies. 790
Ore. Illud est mihi difficile. Pyl. Quid hoc? aliquid noui dicis.

Θαυὼν γοῦν ὧδε, καὶ ὑποθαίνης φησὶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀφόβως πεθνήξῃ, ὡς καὶ τρὸς τὸν θάνατον ἀφόβως ὁρμήσῃς, κ̓ μετὰ τῦ δικαίῳ παρρησιασάμενος. Καὶ τὸ τρᾶγμα ἔνδικόν μοι) ἀλλὰ καὶ τὸ τρᾶγμα μὲν φησὶ δικαίως ἔρρωται μοι, καὶ κατεσφάλισται. πάθος κόνον γὰρ αὐθέλον, ἄθεν καὶ ἐλεηθήσεσθαι τρεσδοκῶ. ἢ τῦτο ἀκάλυθόν ὄζιν εἰς τὸ ἀμὰ δῆτ' ἔλθω, ἔλθω φησὶ, κ̓ τὸ τρᾶγμα ἔνδικόν μοι. ἔτραξα γὰρ τὸν φόνον τὸν μητρῷον, δι' ὃν θάνατον ἀχάλλων τὸν πατρῷον. ἔξω ἢ τρεσυπακουστέον, τρεσπεδόκων τὰ ἐλέοις τύχεσθαι δι' ὃν θάνατον. Τὸ δοκεῖν δύχρυ μόνον) δύχρυ φησὶ πάντας ὅτω δεξάζειν, ὅτι δικαίον ὄζιν τὸ τρᾶγμα· ἐπὶ πολλοῖς ἐδόκει ἄδι-

καν εἶ) καὶ Σιμωνίδης τὸ δοκεῖν καὶ τὴν ἀλήθειαν διαίρεται. ὁ δὲ Ορέστης καλῶς λέγει, φεύγειν τὸ δεινὸν δεῖ τὸ ἐκεῖ πεφρασμένον, τουτέστι φεύγειν τὸ δεῖ) δηλοῖ, ὃ παρέχω δειλίας ὑπόνοιαν, ὡς μὴ ἕνδικα πεφεύξας, καὶ δεῖ τοῦτο τὸ κριτήριον ἀποφεύγειν. Φεύγειν τὸ δεινόν.] ἀπὸ τοῦ πολὺ ἐπιφέρειν τῆς δειλίας. τοῦτον τὸν ζῆτον, τὸ τῆδε ἀπὸ τοῦ οὕτως, εἰ ἐκεῖ ἀπελθών. ἢ τὸ τῆδε, ἀπὸ τοῦ ἐνταῦθα, ἤγουν φεύγειν τὸ ἐνταῦθα δεινόν, ἤγουν τὸ μένειν ἐνταῦθα. τοῦτο γὰρ δεινόν, τὸ ἑξῆς, καὶ πῆς ἄν γε μ' οἰκτίσαιτο θάνατον ἀγάλων πατρῴον, ἤγουν τοῦ ἐμοῦ πατρός. Μέγα γὰρ ἡ ἀνθρωπεία σε) ἤγουν δεῖ τὸ ἀνθρωπίνως ἐλεηθῆναι, ὅτι πάνυ σοι συμβάλλεται πρὸς τὸν ἔλεον ἡ ἀνθρωπεία. ὁ δὲ θάνατον ἀγάλων πατρῴον, ἐπεφέρετο φησὶ τὸν θάνατον τῆς μητρός, ἀγάλων δεῖ τὸν θάνατον τοῦ πατρός. τὸ δὲ ἑξῆς, καὶ πῆς ἄν με οἰκτίσῃ δεῖ τὸν περὶ πατρὸς ἀγάλων θάνατον. Παῦπα) παύπα ζῶπα πρεσφανῆ εἶσι. Ἰτέον) ἄξιον ἀπελθεῖν, ὅτι δεινὸν ὅτι τὸ ἀδόξως ἀποθανεῖν. Αἰνῶ πάδε) συναινῶ ζῶπα. Η λέγομεν) ἆρα βούλει ἵνα εἴπωμεν τῇ ἀδελφῇ μου ταῦτα. Μὴ πρὸς θεῶν] μὴ λέξωμεν πρὸς θεῶν. Δάκρυα χεῶ) τὸ χεῶ ἐνταῦθα ἐμφασιν τοῦ γὸ ἔχει, ὅταν καὶ ἐν ποιήσει καὶ λογογραφίᾳ θρήνοις. Οὐκ ὀῶ ἔσῃ) κὶ ὀῶ φησὶ παραγνῶτον εἰπεῖν τῇ ἀδελφῇ, ἐπὶ δακρύσι. καὶ τὸν χρόνον, ἐπειδὴ τὸ μὴ πρὸς τὸ ἀγῶνος δακρύσαι, πικμήριον ὡς ἔφαμεν χαλεπόν. Ἰῶ δ' ὕστερον τοῦτο ποιήσας, οὐδὲν ἡμῖν πόνου. Πρόσαντες] ἐμπόδιον, ἐναντίον. Τί πόδε ἢ ὅτι πόδε ὁ πάλιν λέγεις νέον.

Ορε. Μὴ θεαί μ' οἴστρῳ καταχωσιν. Πυ. ἀλλὰ κηδεύσω σ' ἐγώ.
Ορε. Δυσχερὲς. ψαύειν νοσοῦντος ἀνδρός. Π. οὐκ ἐμοί γέ σε.
Ορε. Εὐλαβοῦ λύσης μεταλαχεῖν τῆς ἐμῆς. Π. τόδ' οὐδ' ἴτω.
Ορε. Οὐκ ἄρ' ὀκνήσεις; Π. Οκνος γὰρ τοῖς φίλοις κακὸν μέγα. 795
Ορε. Ερπε νυν Οἴαξ ποδός μοι. Π. φίλα γ' ἔχων κηδεύματα.
Ορε. Καί με πρὸς τύμβον πρόσον πατρός. Π. ὡς τί δὴ τόδε;
Ορε. Ως νιν ἱκετεύσω, με σῴσαι. Π. τὸ δίκαιον ὧδ' ἔχει.
Ορε. Ματρὸς δ' μήτ' ἴδοιμι μῆμα. Πυ. πολεμία γὰρ ἦν.

Ore. Ne deæ me appræhendant œstro. P. Ego curabo te.
Ore. Difficile est tangere languentem virum. P. Non mihi te.
Ore. Caue fieri particeps mei furoris. P. Hoc valeat.
Ore. Non cunctaberis? P. Mora amici est magnum malum. 795
Ore. Vade ô gubernaculum mei pedis. P. Tenens curam dignam amico.
Ore. Ducas ad sepulchrum patris. P. Ad quid hoc?
Ore. Vt supplicem ipsi vt seruet me. P. Rectè facis.
Ore. Matris ne videam sepulchrum. P. Erat enim hostis.

Μὴ θεαί] δέδοικα μή πως με αὖθις αἱ θεαὶ τῇ μανίᾳ κατεχῶσι. Αλλ' ἐγὼ ὅπῃ μελήσομαί σε) Βαρὺ

Βαρὺ ἀπέδοξ ἀθενῆτος ἀνδρός, ἀλλ' ἐμοὶ οὐχ' ὑπάρχει δυσχερὲς τὸ ψαύειν σε. Φοβοῦμαι γὰρ μεταλαβεῖν τῆς ἐμῆς. Τὸ δ' ἓν ἴτω) τὸ μανιῶσαι με ἐλθέτω. Οὐ φοβῇ σύ) οὐδαμῶς φοβήσομαι. φόβος γὰρ τοῖς φίλοις ἐπαίρει μέγα κακόν. Ερπε νυν) βάδιζε νυν πεδάλιον τῆς πορείας μου. Φίλα ἔχων] βαδίζω, κυβερνήσεις, ὅλη μελέας καὶ κηδεύσεις ἐπὶ σοῦ ποιούμενος. Καί με πρὸς τὸν πάτρον ἄγε τοῦ πατρός. Ως τί δὴ τοῦτο] τί τοῦτο εἴρηκας, ἢ ἵνα τί σκεῖσε θέλεις ἀπελθεῖν. Ἵν' αὐτὸν θεραπεύσω σῶσαι με. Τὸ δραῖ οὖ-

Αλλ' ἕπου, ὡς μή σε πρόθεν ψῆφος Αργείων ἕλῃ, 800
Περιβαλὼν πλευρῆς ἐμοῖσι πλευρὰ νωχελῆ νόσῳ.
Ως ἐγὼ δὲ ἀστὸς σε, σμικρὰ φρονῶν ὄχλου,
« Οὐδὲν αἰσχυνθεὶς, ὀχήσω. Ποῦ γὰρ ἂν δείξω φίλος,
« Εἴ σε μὴ δεινᾶν ἕνεκα συμφορᾶς ἐπιρρέσω;
Ορε. « Τοῦτ' ἐκεῖνο, κἠμοὶ ἐπαίρεις, μὴ τὸ συγγενὲς μόνον 805
« Ωφαίνῃ, ὅστις τρόποισι συνζακῇ, θυραῖος ὤν,
« Μυρίων κρείσσων ὁμαίμων ἀνδρὶ κεκτῆσθαι φίλος.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Ο μέγας ὄλβος, ἄτ' ὀρεπὶ,
2 Μέγα φρονοῦσ' ἀν' Ελλάδα, καὶ
3 Παρὰ Σιμοωντίοις ὀχθοῖς, 815

Sed propera, ne te prius damnet calculus Argiuorum, 800
Iungens meis lateribus latus imbecillum morbo:
Quia ego te per vrbem, nihil curans populum,
« Non pudore deterritus, veham. Vbi ostendam me esse amicum,
« Si non iuuem te existentem in atroci calamitate?
Ore. « Hoc est habere amicos, non tantùm cognatos, 805
« Adeo vir quanquam alienus qui conglutinatus est moribus,
« Magis meretur haberi amicus, quàm multi cognati.

EPODICA.

Strophe.

Cho. 1 Magna potentia & virtus
2 Superbiens per Græciam &
3 Ad Simoentis riuos, 810

Τοῦτ' ἐκεῖνο] Ἰῶ ἄρα φησὶ καλῶς τοῦτο δεδογμένον καὶ ἀδόμενον, τὸ μὴ μόνον τοὺς συγγενεῖς φίλους νομίζειν, ἀλλὰ καὶ εἴ τις βέβαιος τὴν διάθεσιν. Οποῖος τρόπῳ καὶ διαθέσει συγκάμνει φιλόξενος ὤν, πολλῶν συγγενῶν ἀμείνων ἐστὶν ὁ τοιοῦτος. Μυρίων κρείσσων, μυρίων ἀδελφῶν κρείσσων ὁ φίλος ὁ τοῖν ἀνθρώπων, εἰς τὸ κεκτῆσθαι αὐτόν. ὅμοιον τῷ, ἡδὺς ὁ ποταμὸς πεῖν. Ο μέγας ὄλβος) τὰ πλαῦπα εἴδη τῶν χορῶν καλεῖται ἐπῳδικά, ὡς εἴρηται. ἔστι δὲ τὰ παρόντα πεῖας ἐπῳδικά, καὶ εἰσὶ τῆς στροφῆς τὰ κῶλα ἓ β, καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς ποσάπα. τὰ α

χορειαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ὃν δίτροχον πεντασύλλαβον, καὶ χορειαμβικὸν β. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν ἢ παιωνικὸν δίμετρον ὑπὸ καταληκτὸν ἐκ παιώνων δ. ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, καὶ ὀλοπείου δευτέρου. τὸ β καὶ τὸ γ ὅμοια κ᾽ παῦπα. τὸ δ᾽ δ. ἰωνικὸν, τετράμετρον ἀκατάληκτον ἐκ παιώνος δ. ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, & ὀλοπείου β. τὸ ε ὀλοχοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, καλούμενον ἀνακλίδιον, ἑκατέρωθεν ἔχον ἰαμβικὰς συζυγίας, μέσον δὲ τὸν χορειαμβον, καὶ ἔστι τοῦ πολυθρυλήματος. τὸ ς ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος τετράμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ παιώνος δ᾽ ἰωνικοῦ καὶ τροχαίου. ἔχει δὲ ὀλοῖδα τὸν ἰωνικὸν πεντασύλλαβον. τὸ ζ᾽ ἀναπαιστικὸν πεντημιμερές. ὀλοῖδα δὲ ἐξ δάκτυλον ἔχει τὸν ἀ ποδα. τὸ η᾽ ὅμοιον ἑξημιμερές. εἰ δὲ ὀν τοῖς κώλοις αἱ ἁρμοστοὶ οἱ πόδες κεῖνται, ὑ θαῦμα τ᾽ αὐτὸ γὰρ μέτρον εἰσὶν ἀμφότεροι, ὅ, τε δάκτυλος καὶ ὁ ἀνάπαιστος. τὸ θ᾽ πεντωβραχὺ δίμετρον καταληκτικὸν, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπ᾽ ἐλάσσονος, καὶ χορειαμβικὸ, δεῖ τὸν ἀδιάφορον, ὀλοῖδα δὲ πεντασύλλαβον ἔχει τ᾽ ἰωνικόν. τὸ ι᾽ ἰωνικὸν ἀπ᾽ ἐλάσσονος τετράμετρον, βραχυκατάληκτον ἐξ ὀλοπείου γ᾽, αἰπὶ ἰωνικοῦ & σπονδείου. τὸ ια᾽ ἰαμβικὰ ἑξημιμερές, τ᾽ β᾽ ποδὸς ἀναπαίστου. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος δίμετρον ἀκαταλήκτον, ὃν παιωνος β᾽, ὑ ὀλοπείου β᾽. τὸ ιβ᾽ ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. ὀλοῖδα τὸ τέλειν τῆς τροφῆς καὶ τῆς ἀντιστροφῆς, τοῦ ἀναπαίστου. Ὁ μέγας ὄλβος) τὸ ἑξῆς. ὁ μέγας ὄλβος καὶ ἡ ἀρετὴ τοῦ Ἀτρειδῶν ἡ μεγαλοφροσύνη ἁπασα καὶ ἐν Ἑλλάδι, καὶ ἐν Τροίᾳ, εἰς τὸ ἐναντίον τῆς δυσδαιμονίας αἰῶλθεν, ὅ ἐστιν εἰς δυσυχίαν ἀρχαίαν, τοῦ τοῖς Ἀτρείδαις συμπεσοῦσαν ὅτι τοῦ χρυσομάλου ἀρνὸς δυώδεκα & μεγαλοφρονοῦσι τοῖς Ἀτρείδαις. Ἄλλως. δεῖ τὸν

4 Πάλιν αὖῆλθ᾽ ὀξ δυτυχίας Ατρείδαις,
5 Πάλαι παλαιᾶς ὀστὸ συμφορᾶς δόμων,
6 Οπότε χρυσέας ἔρις ἀρνὸς

4 Retro versa est ex felicitate Atridis
5 Iam olim ab antiqua calamitate familiæ,
6 Quando lis de aureo vellere

Χρυσέας ἔρις ἀρνὸς) Πέλοπος Ἀτρεὺς καὶ Θυέστης ἠρίοι. Ἀρεὺς δὲ τὸν ἀμφιμήριον ἀδελφὸν Χρύσιππον ἀγαπώμενον ἀμέτρως ὑπὸ πατρὸς, αὐτὸ φθονήσας, εἰς φρέαρ ἐπιβιβάσας. ὁ μαθὼν Πέλοψ, ἐξώρισεν αὐτόν. ὕστερος δὲ μετὰ θάνατον Πέλοπος ἐπανῆλθε, καὶ ἑκάτερος αὐτῶν τῆς βασιλείας ἀπεπειρᾶτο. Ἀτρεὺς μὲν, ὡς πρεσβύτερος ὢν κ᾽ νόμοις. Θυέστης δὲ, τοῖς νόμοις ἐναντιούμενος. συνέθετο οὖν εἴ τις αὐτοῦ δείξῃ τὸ τέρας. κύκλος ἔσεσθαι τῆς ἀρχῆς. ὃν τοῖς ποιμνίοις δὲ τοῦ Ἀτρέως, δέρματι χρυσοῦ ἀρνίον. καὶ μέλλοντος Ἀτρέως δεῖξαι τὸ τέρας τοῖς δικαστᾶς, καὶ λαβεῖν τὴν ἀρχὴν, Αἐροπὴ γυνὴ τοῦ μοιχευομένη Θυέστῃ τοῦ ἀδελφοῦ, κλέψασα τοῦτο παρέδωκεν αὐτῷ. Θυέστης δὲ λαβὼν τοῦτο, καὶ δείξας τοῖς δικαστᾶς, τῆς ἀρχῆς ἐκρατήσατο. μὴν ἀναφέ-

μενος οὐκ Ἀτρεὺς, ἀλλὰ δυσχεραίνων, ὅπ᾽ ἀδικος ἐστέρηται τῆς ἀρχῆς, ὁμοῦ τε Αἐροπίῳ τῇ μοιχεύεται κατ᾽ ἄμφω, καὶ ὅτι ἐμοιχᾶτο Θυέστῃ καὶ ὅτι κέκλοφε τὸ ἀρνίον, καὶ δέδωκεν αὐτῷ, ῥίψας αὐτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς φησὶ Σοφοκλῆς. καὶ τοὺς τρεῖς υἱοὺς τοῦ Θυέστου, Αγλαόν, Ορχομενὸν, & Κάλεον ἀποκτείνας παρέθηκεν εἰς τράπεζαν τῷ πατρὶ, καὶ αὐτὸν ὕστερον ἀπέκτεινεν. δι᾽ ἃ ὁ Ηλιος μὴ τέρας τὸ χρυσόμαλον. μίαν ἡμέραν οὐκ δυσμὴν ὡς ἔω διφρεύει. σὺν αὐτῷ δὲ καὶ αἱ Πλειάδες τὴν ἐναντίαν ἐβάδισαν.

7 Ηλυθε Ταντιαλίδαις,
8 Οἰκτρότατα φοινάματα, καὶ 815
9 Σφάγια γυναικῶν τέκνων. ὅθεν
10 Φόνῳ φόνος ἀλλαμείβων,
11 Δι᾽ αἵματος οὐ παύεται
12 Διοτρεφῶν Ατρειδαις.

Αντιστροφή.

1 Τὸ καλὸν, οὐ καλὸν, τοκέων 820
2 Πυριγενὲς τέμνειν παλάμᾳ
3 Χρόα, μελαίνετον δὲ φόνῳ
4 Ξίφος εἰς αὐγὰς ἀελίου δεῖξαι.
„ 5 Τὸ δ᾽ αὖ κακουργεῖν, ἀσέβεια μεγάλη,
„ 6 Κακοφρόνων τ᾽ ἀνδρῶν φρένοια. 825

7 Venit Tantalidis
8 Miserrimæ epulæ, & 815
9 Neces nobilium liberorum. vnde
10 Cædes cæde mutata,
11 Per cædes non desinit
12 Inter duos Atridas.

Antistrophe.

1 Honestum: non est honestum: parentum 820
2 Secare sæua manu
3 Corpus, & istum cæde nigrum
4 Ensem ostendere in lumen Solis,
« 5 Iam scelus admittere, est magna impietas,
« 6 Et flagitiosorum hominum amentia, 825

Ηλυθε Ταντιαλίδαις) ἤγουν τοῖς ἀπογόνοις τοῦ Ταντάλου ἡ Ερις τοῦ χρυσοῦ ἀρνὸς, ἤγουν ὑπὲρ τοῦ χρυσοῦ ἀρνός. Ερις γὰρ πνὸς λέγεται, καὶ ἡν ἐείζει αὐτὸς τοῦς τινα, καὶ ἡν ἐείζῃ τὶς τοῦς αὐτὸ, & ἡν ἐείζωσιν ἑτεροι τοῦς αὐτ. Οὐ τοῦ λέπει) & θατέρῳ συμβαίνει, κατ᾽ ἀμφοτέρων ὀξ ἡνέγκιν. τὸ γὰρ δεινὸν ὁ Μενέλαος ἐπανελθὼν πεποίηκεν, εἰ μὴ τὰ ἐν Ιλίῳ δι᾽ αὐτὸν γινόμενα λέγει. & σύλληψις

σοῦ ὁ ξίφος. τὸ γὰρ ἑτέρῳ συμβαῖ, κατ' ἀμφοτέρων ἔπαξεν. Τὸ καλὸν] τὸ καλῶς δοκοῦν γεγενῆσθαι, οὐ καλῶς ἀπέβη τῷ Ορέστῃ. τὸ δὲ δεῖ τὸ ἀπιτεῖ χρεὼ δίκαιον τὸν χρόνον τῶν γονέων, καὶ μιαιφόνον αἰτιᾶν τὸ ξίφος εἰς τὰς τοῦ Ηλίου αὐγάς. Τόδ' αὐτὸ δὲ μετὰ λόγου καὶ πιθανότητος δυνατὸν ἦν καὶ φεύγειν κακόν, οὐχ' ἁπλῆ δεῖν ἀσέβεια. ἢν ἢ καθόλου ἔπι καὶ ἐπὶ Ατρέως καὶ Θυέστου, καὶ ἐπὶ Κλυταιμνήστρας, καὶ ἐπ' Αἰγίσθου, καὶ οὐ μόνον ἐπὶ τούτων, ἀλλὰ καὶ καθολικῆ δεῖ γνώμη. τὸ δὲ κακοφρονούντων ἀνδρῶν φθόνοια, δικαίου δεῖ. τῷ κακὰ διαλογιζομένων ἀνδρῶν, αἰτὶ τὸ ἀλογιστὸν δεῖν. ἢ τοιαύτη σύνταξις. οὐδὲ τοῦτο φησὶ καλόν, τὸ, τὸ ξίφος ἡμαγμένον δεῖξαι τοῖς τοῦ ἡλίου αὐγαῖς. εἰώθασι γὰρ οἱ αἰτιώντες τινὰ δικαίως ὡς οἴονται, τῷ ἡλίῳ τὸ ξίφος δεικνύναι, σύμβολον τοῦ δικαίως πεφονευκέναι. Μελαίτερον δ'] διὰ τὸ μέλαγχολιῶν ἔχει, τουτέστι μελάγχροον, ἢ μέλαν ὑπὸ τοῦ φόνου γεγενημένον. πολλὰ δὲ εἰσι τοιαῦτα σώματα. δι' κελαινεφὲς αἷμα. οὐ γὰρ ἔγκειται τὸ νέφος. ὅτω καὶ εἰδῶθα τὸ δεδεδεχὸν ἔγκειται. Αλλως. τὸ μὴ κακουργεῖν, ἀσεβῶν δεῖ, καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων. τὸ δ' τῆς συμφορᾶς τῆς κτῆσιν, ἐλεεινότερον. Αλλως. ἀλλὰ καὶ τὸ δεινὰ φεύγειν ἀσέβειά δεῖν. τοῦτο δ' φησὶν, ἐπειδὴ ἡ Κλυταιμνήστρα ἐφόνευσε τὸν Αγαμέμνονα. Σφαγὰς θηναίων πεῖων] τῶν ἀνθρώπων τέκνων τοῦ Θυέστου. Φόνος φόνον ἐξαμείβων) φόνος φόνον διαδεχόμενος. ἐξ ἐκείνου δ' φόνοι συνεχεῖς, καὶ ἀλλεπάλληλοι σφαγαὶ οὐ διαλείπουσι τὸν τῶν Ατρειδῶν οἶκον. Πυνθάνει] ἀπιστεῖ, καὶ θαυμάζει, καὶ ἀνημέρω. ὡς οὐ δὲ πυρὸς γεγενημένη, ἢ τῷ ξίφει. ἐπεὶ ὑπὸ πυρὸς φαλαμᾶται.

7 Θανάτου γὰρ ἀμφὶ φόβῳ
8 Τυνδαρὶς ἰάχησε πέλαινα.
9 Τέκνον, οὐ θελμᾶς ὅσια,
10 Κτείνων σὺν ματέρα, μὴ πατρῴαν
11 Τιμῶν χάριν, ἐξανάφῃ
12 Δύσκλειαν εἰς ἀεί.

Εποδός.

1 Τίς νόσος, ἢ τίνα δάκρυα,
2 Καὶ τίς ἔλεος μείζων κατὰ γᾶν
3 Η ματροκτόνον αἷμα χρεὶ θέσθαι;

7 Nam in metu mortis
8 Tyndaris misera clamauit:
9 O fili, non facis pia,
10 Occidens tuam matrem.
11 Vide, ne colens paternam gratiam, contrahas
12 Infamiam perpetuam.

Epodus.

1 Quis morbus, aut quæ lacrymæ,
2 Aut quæ misericordia est maior in terra,
3 Quàm fieri homicidam matris?

Αμφὶ φόβῳ] διὰ τὸν φόβον τοῦ θανάτου. Ιάχησε] ἐβόησεν. Εξάψῃ) ἐγχείρῃς κακῷ φήμῃ δόλῳ, Τίς νίσος, ἢ τίνα δάκρυα) τὸ ἐπῳδοῦ τοῦτο τὰ κῶλα δεῖ ιγ'. τὸ α' ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ὁ δὶς δακτύλων καὶ β' ἀναπαίστων, τὸ β' διαλελυμένον, καὶ γενικὸν τετρακῶλον σκελυσματικόν, ἤτοι πεντάβραχυ. τὸ β' ἀναπαιστικὴ βάσις, ἤτοι μονόμετρον. εἰ δὲ βούλει ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος μονόμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ γ' ἀσυναρτήτον ὁ δακτυλικοῦ δίμετρον, καὶ τροχαϊκοῦ ἰθυφαλικοῦ. εἰ δὲ βούλει, ἀναπαστικὸν τρίμετρον καταληκτικὸν, ἐξ δυσὶ τρίτου πτάρτου, διθύραμβου καὶ βακχείου. τὸ δ' τροχαϊκὸν ἰθυφαλικὸν, τοῦ γ' ποδὸς ἀναπαίστου. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος, ὁ τροχαϊκῆς συζυγίας, ἤτοι δυσὶ τρίτου β', καὶ ἀναπαίστου, ὅ ἐστι ἑφθημιμερές. τὸ ε' ὅμοιον ἰωνικὸν ἐξ δυσὶ τρίτου α', καὶ ἀναπαίστου. τὸ ς' παιωνικὸν δίμετρον, ὑπερκατάληκτον, ὁ παιώνων τεσσάρων δύο, ὁ συλλαβῆς. τὸ ζ' ἑφθημιμερές. τὸ η' ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον, τὸ α' ποδὸς ἀναπαίστου. εἰ δὲ βούλει ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος ἑφθημιμερές, ὁ παίωνος γ', αἰτὶ ἰωνικοῦ καὶ μολοσσοῦ. τὸ θ' χορειαμβικὸν δίμετρον, ἀκατάληκτον, διὰ πολλὰ διάφορον. τὸ ι' δυσχορειαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ δυσὶ τρίτου β' πυρριχίου καὶ χορειάμβου. τὸ ια', τετραπόδικον δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ὁ χορειάμβου ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ συλλαβῆς. τὸ ιβ', τροχαϊκὸν ἑφθημιμερές, τῶν πρώτων δύο ποδῶν χορείων. τὸ ιγ' ἀναπαιστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἀναπαίστου διθύραμβου καὶ συλλαβῆς. ὅτι τῷ πέλει κορωνὶς, καὶ παραγραφος. ταῦτα γὰρ δεῖ σημεῖα τὸ τέλος τοῦ ἐπῳδοῦ. Τίς ἔλεος] δεινὸν τίς δυσυχία εἰπεῖν, ἔλεος εἶπεν ἀπὸ τοῦ συμβαίνοντος. πῶς γὰρ δυσυχοῦσιν, ἔλεος τοῦτο τῶν ἀνθρώπων γίνεται. τὸ αὐτὸ δ' νοητέον, καὶ πρὸς τὸ πνα δάκρυα. βούλεται δ' ὁ ποιητὴν εἰπεῖν, ὅτι πάντων ὅσα τοῦτο ἀνθρώποις δεινὰ, τὸ ἀποκτεῖναι μητέρα δεύτερον. Μείζων κτ' γᾶ) οὐδεὶς δηλονότι. ἐπεὶ οὔτε ἰσόσος, οὔτε συμφορὰ, μείζων δεῖ τῆς μητροκτονίας.

4 Οἷον οἷον ἔργον τελέσας
5 Βεβάκχευται μανίαις,
6 Εὐμενίσι θήραμα φόνῳ,
7 Δεδορκὼς δινεύων βλεφάροις
8 Αγαμεμνόνειος πᾶς;
9 Ω μέλεος, ματρὸς ὅτε
10 Χρυσεοστολήτων φαρέων
11 Μαζὸν ἐκφαίνοντ' ἐσιδὼν,
12 Σφάγιον ἕθετο ματέρα,
13 Πατρῴων παθέων ἀμοιβαί.

4 Quali, quali re confecta
5 Insanus factus est furiis,
6 Furiis propter cædem venatio est
7 Velocibus circumferens oculos
8 Filius Agamemnonis,
9 O miser, quando matris
10 Ex auratis vestibus
11 Videns mammam exertam,
12 Interfecit matrem,
13 In vltionem paterni casus.

Οἷον ἔργον τελέσας] ὅτι ὁ δυσυχὴς Ορέστης καταπεπλάγμενος τὸ τῆς μανίας, ἄχθυμα γεγένηται τῶν Ερινύων, συλληφθεὶς ὑπ' αὐτῶν, διὰ τὸν τῆς μητρὸς φόνον. δινεύων δ' βλεφάροις, αἰτὶ τῶν παραδινούμενος τὸν ὀφθαλμοὺς (πιοῦσι γὰρ οἱ μαινόμενοι) καὶ πολλαχοῦ περιστρέφων αὐτοὺς, ὅ δεῖ πεπαγμένοις ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς. τὸ δ' ἑξῆς, θυμῶσι δρομάσι, δρομάσι δ' πᾶς ἀνε-

νηπίας. Τελέσας] διὰ τοῦ ξ ἀίδιος. Βεβακχευται) πεπαίσκεται. Δρομάσι) ταχείαις. Διηθύνη) τοῦ εἰς κοπυλίδος. Ω μέλεος) ὡς δρᾶ ἥδα πλὴν φύσιν ὠμός, ἰωὴ ἡ μὴν ὠδίνησα τοῦ τὶ νέ σοι τὸν μαστὸν ὑπὸ τῆς χρυσοῦφων ἱμάτων, γαλακτοτροφίας ὑπομνήσκω, καὶ τὸν ἔλεον διὰ τοῦ πόνου θηρωμένη. σὺ δὲ τοῦς τῶν ἀπιδῶν, οὐκ ἠλέησας πλὴν πεκοῦσαν. ἀλλὰ γέρονας τῆς μητρὸς αὐτόσπορος φονᾶς, τοῦ σὸ πατεὶ ὑπὸ ὧν πεποιθεν οὐκ δίκην δι' ἀσεβείας δίδοις. Χρυσοπλωήτων) ὀκ χρυσοῦ καὶ μεταξῆς κατασκευασθέντων ἱματίων. Υποτίλοντα) ὑποκύπτοντα, ὑποφαίνοντα ἀπιτόμενον. Αμοιβὴν) εἰς ὀμοδίκησιν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ηλ. Γυναῖκες, ἦ που τῆδ' ἀφώρμηται δόμων 845
Τλήμων Ορέστης, θεομανεῖ λύσσῃ δαμείς;
Χο. Ηκει· πρὸς δ' Αργεῖον οἴχεται λεών,
Ψυχῆς ἀγῶνα τὸν προκείμενον πέρι
Δώσων· ἐν ᾧ ζῆν ἢ θανεῖν ὑμᾶς χρεών.
Ηλ. Οἴμοι. τί χρῆμ' ἔδρασε; τίς δ' ἔπεισέ νιν; 850
Χο. Πυλάδης. ἔοικε δ' οὐ μακρᾶ τόδ' ἄγγελος
Λέξειν τἀκεῖθεν σῷ κασιγνήτου πέρι.
Αγ. Ω τλῆμον, ὦ δύστανε τῷ στρατηλάτου
Αγαμέμνονος παῖ, πότνι' Ηλέκτρα, λόγοις
Ακουσον, οἷς σοι δυστυχεῖς ἥκω φέρων. 855

Electra.

Ele. Mulieres, an aliquò abiit ab his ædibus 845
Miser Orestes, victus diuinitus immissa rabie?
Cho. Non, sed vadit ad populum Argiuum,
De vita propositum certamen
Obiturus, in quo oportet vos mori, aut viuere.
Ele. Hei mihi, quid fecit, quis persuasit eum? 850
Cho. Pylades. sed videtur iste nuncius citò
Dicturus, quid sit ibi factum de tuo fratre.
Nun. O misera, ô infelix ducis
Agamemnonis filia, veneranda Electra, sermones
Audi, quos infelices tibi ferens aduenio. 855

Γυναῖκες ἦ που] καὶ ἑξῆς αὗται οἱ τροχαῖοι, τέτταρες εἰσὶν ἰαμβικοὶ τριμέτρων ἀκατάληκτοι, ριγ. ὧν τελευταῖος, ὡς ἐν στεναγμοῖς καὶ λόγοις δραμουμένη, ὅθι τὰς ἀπυθέτους τῶν δράγματος, ὅθι ὁ τῶν τέλει κορωνίς. Γυναῖκες) ὦ γυναῖκες, ἄρα ἐξῆλθεν τῶν δόμων ὁ ἄθλιος Ορέστης τῇ ὀργῇ θεοῦ ἐρχομένη τύχῃ δαμασθείς. Ηκει) ὑδαμῶς μαινόμενος. σωφρονῶν δὲ ἐπῆλθε πρὸς τὸν Αργεῖον λαόν, δώσων ἀγῶνα τὸν προκείμενον περὶ τῆς ζωῆς. ἐν ᾧ ἀγῶνι ἀπόκειται ἢ ζῆν ἢ θανεῖν ὑμᾶς. φοῦ, τί πρᾶγμα πεπίηκε. τίς δὲ κατέπεισεν αὐτόν; ὁ Πυλάδης. φαίνεται δὲ ὁ δὲ ὁ ἄγγελος οὐ μακρὰν ὤν, εἰπεῖν τὰ ἀπὸ τῶν Αργείων περὶ τοῦ ἀδελφοῦ σοῦ, ὦ ἀθλία δύστανε τῶν Αγαμέμνονος σεβασμία Ηλέκτρα, ἄκουσον λόγοις δυστυχεῖς, οἷς σοι φέρων ἐλήλυθα. Πᾷ πότνια] πότνιαν αὐτὴν καλεῖ, ἢ διὰ τὸ εἶ) αὐτὴ παρθένον τοῦ τοῦ χρόνου, ἢ διὰ τὸ βασιλέως εἶ) θυγατέρα, καὶ βασιλέως ὑὸν τυχόντος. δύστηνον δὲ καὶ τλήμονα, τῶν παρουσῶν εἵνεκα συμφορῶν. Οἷς σοι δυστυχεῖς ἥκω φέρων] Ομοιος τῷ πῷ ὅδε, ἢ πλείστοις Αχαιῶν ὤλεσε μία γυνή. ὀφείλων γὰρ εἰπεῖν ἄκουσον λόγοις δυστυχεῖς, οἷς ἥκω φέρων σοι ὁ ὢν συνυπάρχει τῷ ὑποπτακτικῷ ἀρθρῷ τὸν λόγον, καὶ φησὶν, ἄκουσον λόγοις, δυστυχεῖς λόγοις ἥκω φέρων σοι.

Ηλ. Αἴ αἴ. διοιχόμεθα. δῆλος εἶ λόγῳ.
Κακῶν γὰρ ἥκεις, ὡς ἔοικεν, ἄγγελος.
Αγ. Ψήφῳ Πελασγῶν σὸν κασίγνητον θανεῖν,
Καί σ', ὦ τάλαιν', ἔδοξε τῆδ' ἐν ἡμέρᾳ.
Ηλ. Οἴμοι, προσῆλθεν ἐλπὶς, ἣν φοβουμένη 860
Πάλαι, τὸ μέλλον ἐξετηκόμην γόοις.
Αἆρ' τίς ἀγὼν, τίνες ἐν Αργείοις λόγοι
Καθεῖλον ἡμᾶς, κἀπεκύρησαν θανεῖν;
Λέγ' ὦ γεραιέ. πότερα λυσίμωρος χερὶ,
Η διὰ σιδήρου πνεῦμ' ἀπορρήξαί με δεῖ, 865
Κοινὰς ἀδελφῷ συμφορὰς κεκτημένη;
Αγ. Ετύγχανον μὲν ἀγορᾶθεν πυλῶν ἔσω
Βαίνων, πυθέσθαι δεόμενος τά τ' ἀμφὶ σοῦ,
Τά τ' ἀμφ' Ορέστου. σοῦ γὰρ ἀθύμοιαν πατὴρ
Αἰεί ποτ' εἶχον. καί μ' ἔφερβε σὸς δόμος, 870
« Πένητα μὲν, χρῆσθαι δ' ἐπιστάμενον φίλοις.

Ele. Hei, hei. perimus. significas hoc oratione.
Nam vt videtur, venis nuncius malorum.
Nun. Calculo Argiuorum, vt interficiatur tuus frater,
Et tu ô misera, statutum est hodie.
Ele. Hei mihi, venit spes, quam metuens 860
Olim, propter futura contabescebam luctu,
Sed quod certamen, quæ orationes inter Argiuos
Damnauerunt nos, & suffragium tulerunt de morte?
Dic ô senex, vtrum lapidante manu,
An per ferrum oportet me abrumpere spiritum, 865
Habentem calamitatem cum fratre communem?
Nun. Eram ex agro intra portas
Vadens, volens audire de te
Et de Oreste. Nam erga tuum patrem beneuolentiam
Semper habui, & me aluit tua familia,
« Pauperem quidem, sed constantem in amicitia. 870

Αἴ αἴ] ἀπολώλαμεν. Από τοῦ λόγου δῆλος εἶ κακάγγελος ὤν. Εκυρώθη τῇ ψήφῳ τῶν Αργείων τὸν σὸν ἀδελφὸν ἀποθανεῖν, καὶ σὲ ὦ τάλαινα κατ' τοῦδε τοῦ ἡμέραν. Οἴμοι) προσῆλθεν ἐλπὶς ἣν ὀκ μακροῦ φοβουμένη διὰ τὸ μέλλον ἐφοβούμην, καὶ διεφθειρόμην ὑπὸ τῶν γόων. τίς ὁ ἀγὼν, καὶ τίνες λόγοι ὀν τοῖς Αργείοις κατεδίκασαν ἡμᾶς ἀποθανεῖν, εἰπὲ ὦ πρεσβύτερε, πότερα διὰ λιθοβολούσης χεῖρος, ἢ διὰ ξίφους τοῦ ψυχὴν ἀποβαλεῖν ἀπόκειται μοι, κοινὰς συμφορὰς τῷ ἀδελφῷ κεκτημένη. Κοινὰς ἀδελφῷ] ἢ ἴσον θάνατον τῷ ἀδελφῷ θνήσκειν, ἢ τὸ αὐτὸ

δυσχίαν τοῦ ἀδελφοῦ ἔχουσαν, ἢ ἐκείνῳ μὲν πόνον ποιήσαιτο, ἐμοὶ δὲ συμβουλεύσαιμι. καὶ δὴ τοῦτο ἐπειδὴ ὁμοίως ἀμφότεροι δυσχοῦμεν, καὶ τὸν αὐτὸν ἐπιθέοιμεν ἂν θάνατον. Ἐπύγχανον μὲν βαίνων ἐξ ἀγροῦ οἴκοι τοῦ πυλῶν, χρήζων ἀκοῦσαι τὰ περὶ σοῦ καὶ τὰ περὶ Ορέστου. ἀεί ποτε δ' ἀνοίκως διακείμενος πρὸς τὸν πατέρα σου. καὶ μ' ἔτρεφεν ὁ σὸς οἶκος πένητα μὲν, ἀγαθὴ δὲ πρὸς τὸ χρῆσθαι τοῖς φίλοις. ἢ γὰρ ἀγαθὸν ὑπάρχοντα τοῖς φίλοις εἰς τὸ χρῆσθαι αὐτοῖς ἐμοί, ὅμοιον τοῦ ἡδὺς ὁ ποταμὸς πιεῖν.

Ορῶ δ' ὄχλον στείχοντα, καὶ θάσσοντ' ἄκραν,
οὗ φασι πρῶτον Δαναὸν Αἰγύπτου δίκας
Διδόντ', ἀθροῖσαι λαὸν εἰς κοινὰς ἕδρας.
Ἀστῶν ὁ δή τιν' ἡρόμην ἀθροισμ' ἰδών, 875
Τί καινὸν Αργος, μῶν τι πολεμίων πάρα
Αγγελμ' ἀνέπτερωσε Δαναϊδῶν πόλιν;
Ο δ' εἶπ', Ορέστην οὐχ ὁρᾶς πέλας
Στείχοντ', ἀγῶνα θανάσιμον δραμούμενον;
Ορῶ δ' ἄελπτον φάσμ', ὃ μή ποτ' ὤφελον, 880
Πυλάδην τε καὶ σὸν σύγγονον στείχοντ' ὁμοῦ.
Τὸν μὲν κατηφῆ, καὶ παρειμένον νόσῳ,

Video populum euntem, & insidentem tumulo,
Vbi dicunt primùm Danaum Aegypto pœnas
Dantem, congregasse populum in communes sedes.
Videns congregationem, interrogaui aliquem ex ciuibus 875
Quid nouum Argis, num quod ab hostibus
Nuncium excitauit vrbem Danaidum?
Ille dixit, Non vides illum Orestem prope
Euntem, qui curret letale certamen?
Video insperatam speciem, quam vtinam non vidissem, 880
Pyladen & tuum fratrem euntes simul:
Hunc tristem & languidum morbo,

Καὶ θάσσοντ' ἄκραν) τόπος οὕτω καλούμενος. λέγει δὲ τὸν πρῶνα, ὀνομαζόμενα φασὶ τοῖς Αργείοις ἐκκλησιάζειν. λέγουσι δὲ καὶ τὸν Δαναὸν ἐνταῦθα δεδωκέναι δίκας τοῦ Αἰγύπτου, ὑπὲρ ὧν εἰργάσατο φόνον αἱ θυγατέρες αὐτοῦ. Αλλως. Δαναὸς ἐβασίλευε Αργους βασιλεύς. οὗτος τοῦ θυγατέρας ἑαυτοῦ πεντήκοντα οὔσας, οὐκ ἐδίδουσιν εἰς γάμον τοῖς υἱοῖς Αἰγύπτου πεντήκοντα καὶ αὐτοῖς ὕσι. τοῦτο ἀπῆλθεν εἰς τὸ μαντεῖον, χρησόμενος εἰ ἄρα καλῶς ἔγημαν αἱ θυγατέρες. ὁ δὲ θεὸς ἔχρησεν αὐτῷ, οὐκ πάντων κινδυνεύσειν. ὁ δὲ ἔπεισε τοῦ θυγατέρας ἀνελεῖν τοῖς υἱοῖς Αἰγύπτου. μόνη δὲ Υπερμνήστρα ἐφείσατο τοῦ Λιγγέως, καὶ τοῦτο ἐβασίλευσεν Αργοις. Αλλως. Οπου φασὶ πρῶτον τὸν Δαναὸν μετὰ θάνατον τοῦ υἱοῦ Αἰγύπτου, δοῦναι δίκας. αὐτὸς γὰρ ὁ Αἴγυπτος ἦκεν εἰς Αργος ὑμωρήσων τοῦ φόνου. Δαναὸς δὲ μαθὼν, ἐξῆκεν εἰς ὅπλα τοῖς Αργείοις. ἀλλὰ Λυγκεὺς πείθει λόγοις λύσαι τὸν ἔχθραν. καὶ καθεστῶσι δικαστὰς αὐτοῖς, Αἰγυπτίων καὶ Αργείων τοῖς ἀρίστοις. ἐν δὲ τόπῳ ἔνθα ἡ δίκη συνήχθη πρὸς τὸν μεγίστου ἄκραν, ἔνθα καὶ Ιναχος ἁλίσας τὸν λαόν, συνεβούλευσεν οἰκεῖν τὸ πεδίον. ἐξ οὗ κεῖνον ἁλιάδας καλεῖται, ἢ νῦν ἡλιαία λεγομένη. Αλλως. Η πολὺ δόξα κατέχει μὲν ἐλθεῖν τὸν Αἴγυπτον εἰς Αργος.

Καθάπερ

Καθάπερ ἄλλοι τέ φασι, καὶ Εκαταῖος γράφων οὕτως. ὁ δὲ Αἴγυπτος, αὐτὸς μὲν οὐκ ἦλθεν εἰς Αργος. λέγεται δὲ ὡς ὢν Αργει πρῶον, ὅπου δικάζουσιν Αργεῖοι. ἱστορεῖ δὲ περὶ τοῦ χωρίου Δεινίας, γράφων οὕτως. πλησίον δὲ κυκλοῦσιν τὸν Μελάγκλειν, καὶ τὸν Κλεομήτραν, βάλλοντες λίθοις ἀπέκτειναν. καὶ τὸν πάγον οὗπερ δεικνύουσιν, ἔπι καὶ νῦν ἐπὶ ἄνω τοῦ καλουμένου πρόστου, χῶμα πεπλεῖν, οὗ συμβαίνει τοῖς Αργείοις δικάζειν. πάλαι δ' ἀπὸ τόπου καὶ ὁ Βελλεροφόντης μνημονεύει εἰπών, καὶ ξεστὸν ὄχλον Δαναϊδῶν ἐθρασμάτων. Ανεπτέρωκε) διήγειρε. Κατηφῆ] σκυθρωπόν. Καὶ παρειμένον] τραυλευμένον, καὶ ἔκλυτον ὑπὸ τῆς νόσου.

Τόν δ' ὥστ' ἀδελφὸν ἴσα φίλῳ λυπούμενον.
Νόσημα κηδεύοντα παιδαγωγίᾳ.
Επεὶ δ' πολίτης ἐλθὼν Αργείων ὄχλῳ, 885
Κήρυξ ἀναστὰς εἶπε· τίς χρήζει λέγειν,
Πότερον Ορέστην κατθανεῖν, ἢ μὴ χρεών,
Μητροκτονοῦντας; κἀπὶ τοῦδ' αὖ ἵστατο
Ταλθύβιος, ὃς σοῦ πατρὶ συνεπόρθει Φρύγας.
Ελεξε δ' ὑπὸ τοῖς δυναμένοισιν ὢν ἀεὶ 890
Διχόμυθα, πατέρα μὲν σὸν ἐκπαγλούμενος.
Σὸν δ' οὐκ ἐπαινῶν σύγγονον, καλοῖς κακοὺς
Λόγοις ἐλίσσων, ὅθ' καθιστάμη νόμοις
Εἰς τοὺς τεκόντας οὐ καλοὺς· τὸ δ' ὄμμ' ἀεὶ
Φαιδρωπὸν ἐδίδου τοῖσιν Αἰγίσθου φίλοις. 895
« Τὸ γὰρ γένος τοιόνδ' ἐπὶ τὸν δύτυχῆ

Illum tanquam fratrem dolentem æqualiter cum amico,
Ducendo curantem morbum.
Postquam concio Argiuorum facta est tota, 885
Præco surgens dixit, Quis vult dicere,
Vtrum oporteat Orestem mori, an non,
Matricidam? & postea surgit
Talthybius, qui oppugnauit Phryges cum tuo patre.
Dixit autem semper existens sub potentibus 890
Ambigua, reuerens tuum patrem,
Sed non laudans tuum fratrem, bonis mala
Dicta inuoluens, quòd faceret legem
Non bonam contra parentes: sed oculum semper
Hilarem dabat Aegisthi amicis. 895
« Nam hoc genus tale est. ad florentem partem

Τὸν δ' ὡς τ' ἀδελφὸν] τὸν δὲ Ορέστου ὀλίγου τοῦ φίλου λυπούμενον ἴσα ἀδελφοῦ. Κηδεύοντα] θεραπεύοντα, ὅθεν μελούμενον. Παιδαγωγίᾳ) χλαιναγωγίᾳ. Υπὸ τοῖς δυναμένοις] ὑπὸ τοῖς ἄρχουσιν. Διχόμυθα) αἰτίᾳ τοῦ διχόγνωμα, τοῖς κρατοῦσιν ἄλλοτε ἄλλα προσχαριζόμενος. τὸ δὲ διχόμυθα ἐξηγεῖται, διὰ τοῦ καλοῖς κακοὺς λόγοις ἐλίσσων. Καθιστάμη δὲ νόμοις) αἰτίᾳ τοῦ κυροῖ, λέγων ὅτι Ορέστης οὐ καλὸν νόμον εἰσῴκισεν εἰς τοὺς τεκόντας. Επὶ τὸν δύτυχῆ) καὶ ὁ ἄλλος κατὰ τοῦ κηρύκων λέγει, ὅτι ἀεί ποτε ἀπέρμα κηρύκων λάλον. Φαιδρωπὸν) χαρόπον ἔστρεφε.

« Πηδῶσ' ἀεὶ κήρυκες. ὁ δὲ δὴ αὐτοῖς φίλος,
« Ος αὖ δύνηται, πόλεως ἔν τ' ἀρχαῖσιν ᾖ.
Ἐπὶ τοῦδ' ἀγόρευε Διομήδης ἄναξ.
Οὔτος κτανεῖν μὲν οὔτέ σ', οὔτε σὺ γ' ἔοικον 900
Εἶα, φυγῇ ἢ ζημιοῦν τοὺς δυσσεβεῖν.
Ἐπερρόθησαν δ' οἱ μὲν, ὡς καλὰς λέγοι,
Οἱ δ' οὐκ ἐπῄνουν. καὶ μετὰ τοῦδ' αὖ τόδε
Ἀνὴρ ἀθυρόγλωσσος, ἰσχύων θράσει,
Ἀργεῖος, οὐκ Ἀργεῖος, ἰδιαγκασμένος, 905
Θορύβῳ τε πίσυνος, καὶ μαθεῖ παῤῥησίᾳ,
Πιθανὸς ἔτ' αὐτοῖς ἐπιβαλεῖν κακοῦ τινι.
« Ὅταν γὰρ ἡδὺς τοῖς λόγοις, φέρῃ κακῶς,
« Πείθῃ τὸ πλῆθος, τῇ πόλει κακὸν μέγα.
« Ὅσοι δ' σύνεσιν ξυνετὰ βουλεύουσ' ἀεὶ, 910
« Κἂν μὴ παραυτίκ', αὖθις εἰσὶ χρήσιμοι

« Semper saliunt præcones: ille est eis amicus,
« Quisquis est potens & in magistratibus vrbis.
Post hunc dicebat Diomedes rex,
Iste neque te neque fratrem interficere 900
Sinebat, sed punientes exilio rectè facere.
Alii assenserunt, quòd honestè diceret,
Alii non laudabant. Post hunc surgit
Vir quidam loquax, potens confidentia,
Argiuus non Argiuus, coactus 905
In tumultu, & stulta audacia:
Valens persuadendo coniicere eos in aliquod malum.
« (Nam quando facundus oratione, malè sentiens
« Persuadet vulgo, est magnum malum vrbi.
« Quicunque autem prudenter recta consulunt semper, 910
« Etiamsi non statim, tamen postea sunt vtiles

Πηδῶσι) μεταβαίνουσιν. Ἐν τ' ἀρχαῖσιν ᾖ) ὃς ὅσπερ ἐν ἀρχαῖς ᾖ πόλεως, ἤγουν ἀρχῶν πόλεως ἀρχὴ, ἤτοι αὐθεντία. ὃς ἀρχὴ τῆς πόλεως. Οὔτος κτανεῖν) οὗτος ὁ Διομήδης οὐκ εἶα κτανεῖν οὔτε σὲ, οὔτε τὸν σὸν ἀδελφόν. ἔλεγε δὲ ὑξοεία ζημιοῦν. οὐ γὰρ δυνάμει τὸ εἶα ἀπὸ κοινοῦ καὶ ἐνταῦθα λέγεται. Ἐπερρόθησαν) ἐθορύβησαν. Ἀθυρόγλωσσος) ἀκρατόσυμος. ὁ Κλεοφῶν, ἀνὴρ ἀθυρόγλωσσος. ἵστοπα φασὶν ὅτι Κλέων τοῦ δημαγωγοῦ λέγεται, σφαλλόμενοι. τοῦ γὰρ τῆς τοῦ Ὀρέστου διδασκαλίας πολλοῖς χρόνοις, Κλέων ἐπιλοίπα. πάλα οὖν τὴς Κλεοφῶντα πίνει. ἐπὶ καὶ ἔναγχος οὗτος, τοὺς τοὺς Λακεδαιμονίους συνῆκας οὐ τοσοῦτον, καὶ τὸ λεγόν ὃ Ἀργεῖος ὢν Ἀργεῖος ἰδιαγκασμένος εἰς τὸν βλέπει. θέλει δὲ εἰπεῖν Ἀθηναῖον ὢν Ἀθηναῖον ὄντα αὐτὸν, ἀλλὰ νόθον πολίτην, παρόντα Θεραξ ἰδὼν ὢν Δελφὸς ἐ Κλεοφῶν. Δεινοφάνης βοηθάχος, φιλοδημώτερος Κλεοφῶντος. ἐφ' οὗ δὴ χείλεσιν ἀμφιλάλοις δεινὸν ὁπτερέμεται Θρῄκια χελιδών, ὁπὶ βαρβαρον ἐζωμένη πέταλον. Θορύβῳ π.) πεταρρηκὼς, πίθειν δυνάμενος, εἰς τὸ πιεβαλεῖν κακοῦ τινὶ τοὺς ἀκούοντας. ὡς τι αὐτοὺς ποιῆσαι τι κακόν. Πιθανὸς) ὁ πιθανὸς. τὸ ἐπὶ τοῦ

ἐλοῦν. Τοῦ βαλεῖν αὐτοὺς) τὸν Ὀρέστιν καὶ τὸν Πυλάδιν. Κἂν μὴ παραυτίκα, λείπει τὸ ἀλλ' ἔ, κἂν μὴ παραυτίκα, ἀλλ' οὖν μετὰ ταῦτα εἰσὶ χρήσιμοι τῇ πόλει.

« Πόλει. θεᾶσθαι δ' ὧδε χρὴ τὸν τοιοῦτον
» Ἰδόν θ' ὁμοῖον γὰρ τὸ χρῆμα γίνεται
» Τοῖς λόγοις λέγοντι, καὶ πιθανῷ.
Ὃς εἶπ', Ὀρέστην καί σ' ἀποκτεῖναι πέτροις 915
Βάλλοντας. τοῦτο δ' ἔφυν Τυνδάρεως λόγοις
Τῷ σφῷ κατακτεῖναν τοιούτοις λέγειν.
Ἄλλος δ' ἀναστὰς, ἔλεγε τοῦδ' ἐναντία,
Μορφῇ μὲν οὐκ εὐπρεπὴς. ἀνδρεῖος δ' ἀνὴρ,
Ὀλιγάκις ἄστυ καὶ γοργὸς χρεαίνων κύκλον, 920
Αὐτουργὸς (οἵπερ καὶ μόνοι σώζουσι γῆν)
Ξυνετὸς ἢ, χωρεῖν ὁμόσε τοῖς λόγοις θέλων,
Ἀκέραιος, ἀνεπίληπτον ἠσκηκὼς βίον.
Ὃς γ' εἶπ', Ὀρέστην παῖδα τὸν Ἀγαμέμνονος
Στεφανοῦν, ὃς ἠθέλησε τιμωρεῖν πατρὶ, 925
Κακὴν γυναῖκα κἄθεον κατακτανών,

« Vrbi. Principem autem oportet sic considerare
« Videntem. Nam simile periculum est
« Dicenti orationem, & principi.)
Qui dixit Orestem & te occidi lapidibus debere 915
Coniectis: subornauit autem Tyndarus orationes
Tales dicere illum vos occidentem.
Alius surgens dicit isti contraria.
Non conspicuus specie, sed vir fortis,
Rarò polluens ciuitatem, & circulum fori, 920
Suas res agens (qui soli seruant terram)
Sed prudens, volens propè accedere ad rem.
Simplex, qui vixerat vitam non reprehendendam,
Is censuit Orestem filium Agamemnonis
Coronandum, qui voluit vlcisci patrem, 925
Interficiens malam mulierem & impiam,

Θεᾶσθαι δ' ὧδε) ὁ ἢ τὸ δῆμον τοιοῦτος, ὁ φείλει τοιούτοις ὁπτλέξασθαι δημηγόροις, τοῖς καὶ χρὴ πιθανὸν μέλλοντας. ὁμοίως γὰρ τὸ τοῦτο γίνεται) τοῦ τε δημηγόρου, καὶ τοῦ τῶν δῆμον τοιοῦτος. Δεῖ φησὶ τὸν ἀγαθὸν πολίτην, εἰς τὸ τῆς πόλεως συμφέρον ἀφορᾶν ἀεί. καθὼς γὰρ αὖ συμβουλεύσειαν, οὕτως εἰώθασιν ἀποβαίνειν τὰ πράγματα. Ἄλλως. Τὸν τοιοῦτον τῆς πόλεως, τοῦτ' ἔστι τὸν δημαγωγὸν, οὕτως ἀφορᾶν τοὺς τὰ λέγοντα δεῖ κρίνειν. ὁμοίως γὰρ φησὶν ἀποβαίνει τὸ πρᾶγμα, καὶ τοῦ λέγοντος, καὶ τοῦ ἀκούοντος. ὡς γὰρ ἐὰν ἢ ὁ συμβουλεύων κακὸς, ἀσύμφορον ὅτι τῇ πόλει, οὕτως καὶ ὅταν ἀκούων κακὸς ἀκόῃ πάλιν ἀσύμφορος. τοῖς λόγοις δὲ λέγοντι, τοῦτ' ἔστι τοῦ τοιοῦτου, καὶ τὰ τοιοῦτα φέροντα τῆς πόλεως, καὶ τιμωροῦν. Τὸ δ' ἔστιν)

ὑπεβάλλετ' αὐτῷ ὁ Τυνδάρεως πιθόμενος λόγοις
λέγειν, ὑμᾶς φονεύσειν, ἤγουν οὕτως ὑποβάλλων ὁ Τυνδάρεως πῶς καθ' ἡμᾶς πιθομένοις τὸν λόγον, ὑπὲ ἐπεινε καὶ εἰς ζωὴ ἰῶν, τοὺς ὑμᾶς λέγεν φονεύεσθαι. τὸ σφῶ, αἰτιατικὴ τοῦ τοὺς λέγεν πρὸς δύο φονεύσειν. τὸ δὲ καταπείσαιτο, ὅσον ὅτι πῶς λόγοις οἷς ἔλεγε. Οὐκ ἄνωπις) ἐκ ἀειδὴς, ἐκ ἄμορφος. Ανδρεῖος δ' αἰὴρ' ἡνναῖος, αἰδρεῖος τῇ ψυχῇ. αἰδρεία γὰρ ὅτι ἀψυχῆς, ῥώμη δὲ ὅτι σώματος. τὸ δ' ὀλιγάκις ἄευ κάγορᾶς χρείαν κύκλον, αὐτὴ τοῦ ὀκκλησίας οὐ πε-

ειερχόμενος, οὐδὲ πλησιάζων. αὐτουργὸς δέ ἐστιν, ὁ τὴν ἰδίαν ἔργα ζόμενος χθῶ. πάζουσι δὲ γῆν οἱ αὐτουργοῦντες. γνῆσιος γὰρ τὴν ἀγρεὶς ἐργάζονται, καὶ τὸ χωρεῖν ὁμόσε πῶς λόγοις θέλων, αὐτὴ τοῦ διχόμυθα λέγων ὡς ὁ θορύβη θείς. τὸ γὰρ ἐναντίον ὅτι τὰ διχόμυθα, συνδραμεῖν θέλων τοῖς λόγοις, καὶ τῶς ὑμετέραις βουλεύσεσι, πυτέσι σώζειν ὑμᾶς ἐπυδανῶς. Ακέραιος) ἁπλοῦς. Ανεπίληπτον ἠσυχικὸς βίον) ἀναμάρτητον, ἀδιάφθορον, ἀβλαβῆ, ἐκ ἄξιον τοῦ ὅτι πλήττεσθαι, ἀνεπίμπτον, ὃν ἐδεῖς διὰ τὸ σῶφρον ὕβρισεν.

Η κεῖν' ἀφῆρει, μήθ' ὁπλίζεσθαι χέρα,
Μήτε στρατεύειν ἐκλιπόντα δώματα,
Εἰ πάνδον οἰκουρήματ' οἱ λελειμμένοι
Φθείρουσιν, ἀνδρῶν εὐνίδας λαβόμενοι. 930
Καὶ πῆσιν χρηστῆς οὐ λέγειν ἐφαίνετο,
Κοὐδεὶς ἔτ' εἶπε. σὺς δ' ἐπῆλθε σύγγονος.
Ελεγε δ', ὦ γῆν Ινάχου κεκτημένοι,
Πάλαι Πελασγοί, Δαναΐδαι δεύτερον,
Υμῖν ἀμυνῶν οὐδὲν ἧσσον ἢ πατρί, 935
« Εκτεινα μητέρ'. Εἰ γὰρ ἀρσένων φόνος
« Εσται γυναιξὶν ὅσιος, οὐ φθανοῖτ' ἔτ' αὖ
« Θνήσκοντες. ἢ γυναιξὶ δεδοῦναι χρεών.
Τοὐναντίον δὲ δράσετ', ἢ δεῖσθαι χρεών.

Quæ effecisset, vt nemo vellet, neque armare manum,
Neque militare relicta domo,
Si domi relicti, coniuges
Corrumpunt, afficientes contumelia thalamos virorum. 930
Et videbatur bonis rectè dicere,
Neque vllus amplius dixit, sed accessit tuus frater,
Et dixit, O incolentes terram Inachi,
Olim Pelasgi, postea Danaidæ,
Vos vlciscens, non minus quàm patrem, 935
« Interfeci matrem. Nam si necare viros
« Erit fas mulieribus, amplius non effugietis
« Mortem, vel vxoribus necesse erit seruire.
Et contrarium facietis, quàm oportet facere.

Μήθ' ὁπλίζεσθαι χέρα] ἥπερ φησὶ ἡ Κλυταιμνήστρα, τὸ ὅσον ἐφ' ᾧ δέδρακε κατὰ τοῦ ἀνδρὸς αἱρεῖ, καὶ αἱ πράττει ἔθη καλὰ, καὶ ζηλωτά. λέγει δὲ τὸ ὁπλίζεσθαι, καὶ ἐπ' ἀλλοδαπῶν ἰέναι. τοῦ δ' αἰνηριδῶς αὐτὸ, προφέρεται αἱ γυναῖκες παὶ κατὰ τῶν ἀνδρῶν ὅπλεσθαί. πότε δὲ ἐκ αὐ ἐπλεμνοι τῶν ἀνδρῶν οὐδεὶς ἔξω τῶν οἴκων ὅτι πόλεμον ὁρμᾷ, ὑφορώμενος τοὺς εἰωθότας γωπεύειν.

Εἰ τ' ἄνδον οἰκουρήματα) οἱ ἐν τῇ πόλει καταλειφθέντες, οἱ μὴ ἐξελθόντες εἰς πόλεμον, τὰς οἰκουρούσας γυναῖκας διαφθείρειν βλάπτοντες ταῖς λεχωδημίας. Ελεξε δ' ὦ γῆν) Ιναχος αὐτόχθων θεὸς βασιλεὺς Αργεῖος, δεύτερος Πελασγὸς, εἶτος Δαναὸς ὁ Βήλου, μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἐν ὄρεσιν οἰκούντων τῶν Αργείων, θεὸς αὐτὸς σωώκησεν Ιναχος, καὶ κιμαζόμενον τὸ θεῖ ἢ Ιναχον πεδίον αὐτοῖς ὀκαθάρσεν, καὶ ὅτι γῆς τινος ποιοτάτου τὸν ποταμὸν ἀφ' ἑαυτοῦ Ιναχον ὀκάλεσεν, ἢ τὸ Αργος Ινάχου. Ινάχου δὲ ἢ Μελίας, Φορωνεὺς, ἢ Πυρὶς ἐγένετο. Φορωνεὺς δὲ ὁ Πειθοῦς, ἐγένετο Αἰγιαλεὺς, Απία. Ἀπὸ δὲ Εὐρώπης, Νιόβη. Νιόβης δὲ, Αργος. Αργου δὲ Κρίασος, Εκβασος, Πείρασος, Επίδαυρος, Τίρυνς. Κριάσου δὲ ἀπὸ Μελαινοῦς, ἐγένετο Φόρβας, ὁ Κλεόβοια. Φόρβαντος δὲ ἐκ τῆς Εὐβοίας, ἐγένετο Τριόπας. Τριόπα δὲ ἐκ Σαΐδος ἐγένοντο δίδυμοι υἱοὶ, Πελασγὸς ὁ Ιασος. νεώτερος δὲ Α-

Νυῦ μὲν γὰρ ἡ θεσδοῦσα λέκτρ' ἐμοῦ πατρὸς, 940
Τέθνηκεν. εἰ δὲ δὴ κατακτενεῖτέ με,
Ο νόμος λυθεῖται, κοὐ φθάνοι θνήσκων τις αὖ.
Ως τῆσδε πάλμης οὐ σταθεὶς γνήσεται.
Αλλ' ὧδε πείθ' ὅμιλον, οὐ δοκῶν λέγειν.
Νικᾷ δ' ἐκεῖνος ὁ κακὸς ἐν πλήθει λέγων, 945
Ος ἠγόρευε, σύγγονον σέ τε κτανεῖν.
Μόλις δ' ἔπεισε μὴ πετρουμένους θανεῖν
Τλήμων Ορέστης. αὐτόχειρι δὲ σφαγῇ
Υπέσχετο ἐν τῇδ' ἡμέρᾳ λείψειν βίον

Nunc enim quæ prodidit lectum mei patris, 940
Est interfecta: si autem occidetis me,
Lex dissoluetur, nec anteuertet mortem quisquam,
Quia huius audaciæ non fiet raritas.
Sed non persuasit turbæ, cùm quidem videretur rectè dicere.
Et vincit ille malus dicens in multitudine, 945
Qui dixit interficiendum esse te & fratrem.
Vix persuasit ne moriamini lapidati,
Miser Orestes: & sua manu facta nece
Promisit se relicturum vitam hac die

Ο νόμος λυθεῖται] ἐνδεδέσεται. ὑμῖν δὲ φονευθήσεσθε, οὐ φονεύσετε. καὶ ὑποταχθεῖτε, οὐχ ὑποτάξετε. Οὐ σταθεὶς γνήσεται] οὐ λήξει, οὐ δὲ παύσεται, οὐ δὲ παῦσαι ἕξει ὁ θάνατος ἡμῶν. ἀπλοῦται γὰρ, καὶ πλατυνεῖται ὁ νόμος καὶ τῶν ἀνδρῶν οὕτως. τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ λυθεῖται.

Παεσφέρασις.

Ἐπίτηχανον μὲν Ἄργοθεν πυλῶν ἔσω, ἐτύγχανον μὲν βαίνων, αὐτὸν δ' ἔβαινον. Ἄργοθεν, ἀπὸ τῶν Ἀργείων, ἔστι τῶν πυλῶν τῆς πόλεως δηλονότι, χρήζων μαθεῖν καὶ τὰ τοῦ σοῦ καὶ τὰ τοῦ τοῦ Ὀρέστου. εἶχον γὰρ πόθεν ἀφίκοιν τοῦ σοῦ πατεῖ, καὶ ἔτρεφέ με ὁ σὸς δόμος. πέντε δὲ, αἰαγκαῖον δὲ τῆς φίλας εἰς τὸ χεῖθαι ἐμοὶ δηλονότι. ὁρῶ δ' ὄχλον τείχοντα. ἤτοι πλῆθος λαοῦ βαδίζον. καὶ καθίζοιτο καὶ τὸ ἀκρωτήριον, ὅπου φασὶ κρίναι τὸν Δαναὸν δικάζοντα δίκας τοῦ Λίγυπτου ἀδελφοῦ τὸν λαὸν εἰς κοινὰς ἕδρας, ἤτοι εἰς συνέδριον. ἰδὼν δ' τὸν σωμαχοῦντα τὸν λαοῦ, κρώτησά τινα τῶν πολιτῶν, σίκαιόν καὶ νέον γίγνεται τοῦ Ἄργους δηλονότι ἄρα ἀγγελμάτι τοῦ τοῦ πολεμίου τὸ ἄθον, δεήσφρε τὴν πόλιν τῶν Δαναΐδων; ὁ δ' εἶπεν, οὐχ ὁρᾶς ὀκεῖνον τὸν Ὀρέστου πλησίον τῶν ἀθροίσματος ἑρχόμενον, μέλλοντα δραμεῖσθαι ἀγῶνα τὸν θανάσιμον, ἤτοι τὸν θάνατον ἐπάγοντα. ὁρῶ δ' φάσμα αἰέλπιστον, ὁ μὴ ποτε ὤφελον ἰδεῖν, λέγω τὸν Πυλάδου, καὶ τὸν σὸν σύγγονον, τείχοντ', ἤγουν τείχοντας καὶ βαδίζοντας ὁμῶ. τὸν μὲν, ἤγουν τὸν Ὀρέστου, κατοφῆ καὶ σκυθρωπὸν καὶ τοῦ δακρυλελυμένον ὑπὸ τῆς νόσου. τὸν δ' Πυλάδην ὅτι τοῦ φίλου λυπούμενον, ἴσα δὲ ἐκείνοις ἀδελφοῦ. κυβερνῶντα τὸ νόσημα παραγγελίαις καὶ χειραγωγίαις. ἐπεὶ δ' ἐθρύει ὁ ὄχλος τῶν Ἀργείων πλήρης, κῆρυξ αὐτοῦ εἶπε, Τίς θέλει λέγειν πόθεν αὐτὸν τὸν δρᾶν τρέπον δεῖν ἀποθανεῖν τὸν Ὀρέστου μηθεκτοτόσιν, ἢ μὴ χρεὼν δὲ τρέπειν δεῖ. καὶ ὅτι τοῦτο, ἤτοι μετὰ τὴν τοῦ πατεῖ ἀίσιμα, αὐτὸ τὸ αἴτιον ὁ Ταλθύβιος, ὃς σὺν τοῦ πατεῖ, ἤγουν σὺν τοῦ σοῦ πατεῖ, τοῖς Φρύξας. ἔλεξε δ' δι' χόμυθα, πυτέσι δι' πλῶν ἔγνοιαν ἔχοντα. ἤτοι δίγλωσσα καὶ ἀμφίρρεπῆ, ἂν ἀεὶ ὑπὸ τοῖς δυναιδρόοις, ὑπὸ κάτω τῶν δυναιδρόων, ἤτοι τοῖς κρατοῦσι χαιζόμενος. τὸν μὲν σὸν πατεῖα ὀκπαλούμενος καὶ θαυμάζων, τὸν σὸν δ' σύγγονον ὀκ ἐπαινῶν, λόγοις κακοῖς ἐλίσσων, αὐτὸ τ' σωείρων τὸ συμπλέκων καὶ λοῖς. ὅπ καθίσαιμι, αὐτὸ τ' καθίσιμον τὸ ἄθμον ἐς πεῖ τεκόντας νόμοις οὐ καλοῖς. τὸ δ' ὄμμα ἀεὶ ἐδίδου χαρωπὸν τοῖς φίλοις τ' Αἰγίσθου. τὸ δ' γένος τ' κηρύκων πεῖθον, ὅτι τ' ἄλυχ' πεδῶσι καὶ ὁρμῶσιν ἀεὶ οἱ κήρυκες. ὅπος δ' φίλος αὐτῆς τῆς κήρυξιν, ὃς αὐ ἰσχύν δ' ὑπάρχει ὀν ἀρχαῖς πόλεως, ἤτοι ἀρχὴν πόλεως ἔχει. μετὰ τῶν ἐν δημηγόρει ὁ Διομήδης ὁ αἴαξ, ὅπος κτανεῖν μ', ὁ δὲ τε, ὁ δ' τ' σύγγονόν σου εἶα δ' παρεχώρει. φυγὴ δ' εὐσεβεία ζημιοῦσι τοῖς Ἀργείοις ὑμᾶς δηλονότι, ἀσεβεῖν, ἤτοι καθαροῖς εἶ). ἐθορυβήθη δ' οἱ ἰδὼ λέγοντες, ὅτι καλῶς λέγει. οἱ δ' ὀκ ἐπήνουν τὸ ἐκείνου λεχθέντα δηλονότι. καὶ μετὰ τῶν αὐτὸν αὐτὸν ἀκραπτόμενος, ἰχύων θεᾶσι καὶ αἰαχωνία, Ἀργεῖος, ὀκ Ἀργεῖος, ἤτοι κατ' αἰάγκλων ὢν Ἀργεῖος, τίπωός τε καὶ θαρρῶν θορυβῶ καὶ βοεχεῖ, καὶ παρρησία αἱμαθεῖ καὶ ἀπαγδεύτω, πθανὸς καὶ ἀπίδειος θεθαλεῖν αὐτοῖς κακῶ πνεῖ. ὅταν καὶ ἡδὺς ὢν δηλονότι τοῖς λόγοις καὶ τοῖς λόγοις, φησὶ κακῶς, πεῖθει τὸ πλῆθος, κακὸν μέγα ἐστὶ τῆς πόλει. ὅστι μετὰ γνώσεως βουλεύουσιν, αὐτὸ τὸ συμβουλεύουσιν ἀεὶ χρεῖα καὶ ἀγαθὰ, κἂν μὴ παρωνῶσι, αὖθις ἤτοι ἐς τὸ μέλλον εἰσὶ χρήσιμοι τῇ πόλει. τρέπει δὲ τὸν θεατὴν ἰδόντα, δυπέστ' ἐγνωκότα ὧδε καὶ οὕτως, σκοπεῖν καὶ ἐρευνᾶν. ὅμοιον δὲ γίνεται τὸ θεᾶμα τοῦ λέγοντος τοῖς λόγοις, ἤτοι τοῦ δημηγοροῦντος, καὶ τοῦ πιθανοῦ αὐτοῖς. δυπέστ' τοῦ ἀρχοῦ. ὃς εἶπεν ἀποκτεῖναι τὸν Ὀρέστου καὶ σὲ, τοῖς Ἀργείοις δηλονότι, βάλλοντας πέτροις, ἤτοι λιθοβολοῦντας. ὑπὸ ἔπεινε δ' καὶ ὑπὸ ἔβαλεν ὁ Τυνδάρεως τοῦ καθαπτίνοντος, πυτέσι τοῦ συμβουλεύοντος φονεῦσθαι ὑμᾶς, λέγων λόγοις τοιοῖσδε. Ἄλλος δὲ αἰάσας ἔλεγε ἐναντία τοῦδε, κατὰ τὸν ὄψιν μὲν ὀκ ἀφδὴς, αὐτὸν δὲ ἡδὺς καὶ ἀδυνὴς τῇ ψυχῇ, ὀλιγάκις μολεῖν τὸν κύκλον τῆς ἀγορᾶς. αὐτοτρόφως, αὐτὸ τὸ ὀλιγάκις χρεμνόμενος καὶ μολεῖν ὑπὸ τὸ ἄστεος καὶ τὸ κύκλον τῆς ἀγορᾶς. αὐτουργὸς καὶ γεωργὸς, οἵαφ δ' μόνοι σώζεσι τὸν γῆν, αὐτὸ τὸ τοῖς αἰδοῖοις. σωφρὼν δὲ καὶ φρόνιμος, θέλων χωρεῖν ἐμοὶ τοῖς λόγοις, πυτέσι παρρησιάζεσθαι δι' τοῦ οἰκείων λόγων, τοῦ τοῖς τὰ ἄδικα λέγοντας, ἀκέραιος καὶ ἀεπίληπτος, ὁ δὲ πιθεύσας βίον ἄμεμπτον, ὃς εἶπε στεφανοῦν καὶ τιμᾶν τὸν τοῦδε Ἀγαμέμνονος. ὃς ἠθέλησε τιμωρεῖν καὶ βοηθεῖν τοῦ πατεῖ, κτανὼν γυναῖκα κακῶ δ' ἄθεον, ἤ ὀκεῖνα τὰ τρεῖγματα ἀπεφέρει τοῖς ἄνδρας, μὴ τε ὁπλίζεσθαι τινὰ κῦ τοῖς χέρας, πυτέσι, μὴ τε μετὰ ὅπλων κινεῖν τὸν χέρα, μὴ τε σφατύειν ἀφέντα τὰ δώματα, εἰ οἱ λελειμμένοι καὶ ὀκατολειφθέντες

τῶν ἀνδρῶν, φθείρουσι τὰ ἔνδον οἰκουρήματα, ἤτοι τοῦ ἔνδον οἰκουροῦς γυναῖκας, λωβῶνται καὶ ὑβείζοντες τὰς ὀυνάς. καὶ τοῖς γεροντοῖς ἐφαίνετο λέγειν καὶ καλῶς, καὶ οὐδεὶς εἶπεν εἰς τὸ ἑξῆς. ὅτι τούτῳ δ' ἦλθεν ὁ σὸς σύγγονος. ἔλεξε δ', ὦ οὗ δρᾶς οἱ κικτηνῶν τὸν γῆν τῶν Ἰτάκου πάλαι, ἤτοι αὖθις Πελασγοὶ, δεῦτρον δ' Δαναΐδαι, αὐτὸ τὸ ὕστερον, ὑμῖν ἀμύνων καὶ βοηθῶν οὐδὲν ἔλαττον ἢ τοῦ πατεῖ, ἔκτεινα τὸν μητέρα. εἰ γὰρ ὁ φόνος τῶν ἀρσένων ἔσται ὅσος, ἤτοι ὀνδεδεμένος τοῖς γυναῖξιν, οὐκ ἐπ' αὐ φθάνοι τε καὶ καταλαμβάνοιτο δυνάσκοντες; ἢ χρεὼν καὶ ἀναγκαῖον δουλεύειν τοῖς γυναῖξι. τὸ ὀναίνον δ' δράσετε, ἢ καὶ παρὸ χρεὼν καὶ τρέπον δράσω. νῦν μὲν γὰρ θεσδόσα, ἤτοι ἔκδοτα πτήσασα τὰ λέκτρα τοῦ ἐμοῦ πατρὸς τέθνηκεν. εἰ δὲ δὴ κτανεῖτε ἐμὲ, ὁ νόμος αἰεῖται, καὶ ἀπολέλυται. καὶ ὀκ αὐ φθάνοι τοῖς δυνάσκων, ὁ τῆς πόλεως τῶν γυναικῶν δηλονότι, οὐ γνῶσι ταῦτις καὶ ἔνδεια. ἀλλ' ὀκ ἔπιθε τὸν ὅμιλον, δοκῶν δ' καὶ καλῶς λέγειν. νικᾷ δ' ὀκεῖνος ὁ κακὸς λέγων ὀν τοῦ πλήθη. ὃς ἠγόρευε κτανεῖν τὸν σύγγονον τὸ σὸν. μόλις δ' ἔπεισεν ὁ τλήμων Ὀρέστης, μὴ κτανεῖν τοῖς θυμοῖς, ἤτοι λίθοις βαλοῦσι. ὑπέρεπ δ' ὀν σφαγῇ αὐτὸ χεῖρι, ἤτοι αὐτεργῷ, καὶ δι' τοῦ οἰκείων χειρῶν, λείψειν τὸν βίον σὺν σοὶ, ὀν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ. ἄγει δὲ αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀκκλήτων, ἐνθῦδε, ἤτοι ἀπὸ τῆς ὀκκλησίας, ὁ Πυλάδης δακρύων. συνακολουθοῦσι δὲ καὶ οἱ φίλοι κλαίοντες, οἰκτείροντες. ἔρχεται δ' σοι πικρὸν θεᾶμα, καὶ θεσσοῦς ἐλεεινή. ἀλλ' ἑτοίμαζε ξίφη, ἢ φοινίον ἀγχόνης ὅτι τοῦ τραχήλου, ὅπ ἀπόκειται λιπεῖν σε τὸ φῶς. ἡ ὄνησις δὲ, οὐδὲν ἐπωφέλησεν, αὐτὸ τὸ ὠφέλησεν. οὐδὲ ὁ Φοῖβος ὁ Πύθιος, ἤτοι ὁ Ἀπόλλων ὁ καθίζων τείπεδα, ἤτοι ὁ ὅτι τείποδος καθίζων· ἀλλὰ ἀπώλεσεν.

Σὺν σοί. πρόεισι δ' αὐτὸν ὀκκλήτων ἄπο 950
Πυλάδης δακρύων. σὺν δ' ὁμαρτοῦσι φίλοι
Κλαίοντες, οἰκτείροντες. ἔρχεται δέ σοι
Πικρὸν θέαμα, καὶ θεσσοῦς ἐλεεινή.
Ἀλλ' ἑτοίμαζε φάσγανον, ἢ βρόχον δέρῃ,
Ὡς δεῖ λιπεῖν σε φέγγος. ἡ ὄνησις δ' 955
Οὐδέν σ' ἐπωφέλησεν, οὐ δ' ὁ Πύθιος
Τείποδα καθίζων Φοῖβος, ἀλλ' ἀπώλεσεν.
Χο. Ὦ δυσάλαινα παρθέν', ὡς ξυνηρεφὲς
Πρόσωπον εἰς γῆν σὸν βαλοῦσ', ἄφθογγος εἶ,
Ὡς εἰς γεναγμοὺς καὶ γόους δεμουμένη. 960

Tecum ducit eum ex concione
Pylades lacrymans, & comitantur amici
Plorantes, miserentes venit tibi
Acerbum spectaculum & miser aspectus.
Sed præpara gladium, aut laqueum collo,
Quia oportet te relinquere lucem, & nobilitas
Nihil tibi profuit, neque Pythius
Phœbus sedens in tripode, sed perdidit.
Cho. O misera virgo, quam obductum
Vultum tuum in terram demittens, muta es,
Tanquam cursura in querelas & luctus.

Ὦ δυσάλαινα παρθέν', ὡς ξυνηρεφὲς) ὦ παρθένε παναθλία, λίαν ὑπάρχεις ἄθλιος, βεβοῦσα τὸ

ὀν πρέσωπον σκυθρωπὸν εἰς πλὴν γλῶ, ὡς μέλλουσα δραμεῖσθαι εἰς στεναγμοὺς καὶ γόους. Ξυνηρεφὲς) συχνὸν, καὶ ὥσπερ ἐστεγασμένον πῆς κακοῖς. ἐν οἰκίοις δ' οὐ φέρονται οἱ τρεῖς τίχοι οὔπω. πῶς γὰρ ἐκ ἔμελλε στενάζειν, οὕτω δυσυχῶς ἔχουσα;

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Ηλ. 1 Αἰ αἰ. καταίρχομαι στεναγμὸν ὦ Πελασγία,
2 Τιθεῖσα λευκὸν ὄνυχα δι' παρηίδων,
3 Αἱματηρὸν ἄταν.
4 Κτύπον τε κρατὸς, ὃν ἔλαχ' ἀ κτ̄ χθονὸς
5 Νερτέρων Περσέφασσα, καλλίπαις θεά. 965
6 Ιαχείτω δ' γᾶ Κυκλωπεία,
7 Σίδαρον ὀπὶ κρότα τιθεῖσα κουρίμον, τοῦ Ατρειδῶν
8 Πήματ' οἴκων.
9 Ελεῶν ἔλεῶν ὅδ' ἔρχεται
10 Τῶν θανουμένων ὕπερ, 970

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Ele. 1 Ah, ah, incho luctus ô Pelasgia,
2 Ponens album vnguem in genis,
3 Cruentam noxam,
4 Et fragorem capitis, quem nacta est sub terra
5 Inferorum Proserpina, formosa dea. 965
6 Vlulet terra Cyclopea,
7 Ferrum supra caput ponens tonsorium Atridarum
8 Propter mala domus.
9 Illa miseratio, miseratio venit
10 Pro morituris. 970

Καταίρχομαι στεναγμοῦ) τὰ τοιαῦτα εἴδη, καλεῖται κατὰ ῥέπν, ὡς ἔρηται. καὶ εἰσὶ τῆς παρούσης τροφῆς τὰ κῶλα ἰᾶ, καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς τοσαῦτα. τὸ ᾱ ἴαμβος τείμετρος ἀκατάληκτος καθαρός. τὸ β̄ ὅμοιον, ὁλοτελεμμιγμένον χορείοις. τὸ γ̄ τροχαϊκὸν ἰδυφαλικόν. τὸ δ̄ ὅμοιον τοῦ β̄. τὸ ε̄ ἀσυναρτητον, ἐκ β̄ τροχαϊκῶν πενθημιμερῶν. τὸ ϛ̄ ἴαμβος τείμετρος. τὸ ζ̄ ὅμοιον, ὁλοτελεμμιγμένον, καὶ ἕτερος τοιός. τὸ η̄ τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ θ̄ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τὸ ᾱ ποδὸς χορείου, τὸ β̄ ἀναπαίστου. τὸ ῑ, τροχαϊκὸν ἑφθημιμερές. ὁ καλεῖται Εὐριπίδειον, ἢ λυκόθεον. τὸ ιᾱ ἀσυναρτητον ἐκ ἰαμβικῆς βάσεως, καὶ τροχαϊκοῦ ἰδυφαλικοῦ. ὁλοτελεῖ τέλει ἀμφοτέρων τοῦ χαρακτῆρος. Καταίρχομαι) ὦ Πελασγία γῆ θηλυκόπ, ἀρχὴ τοιοῦμαι στεναγμοῦ, τιθεῖσα καὶ ποιοῦσα δι' τοῦ παρειῶν, ἤτοι δι' τὸ αὐτὸ ἀναρχόστειν, τὸν λευκὸν ὄνυχα αἱματηρόν. τιθεῖσα κτ̄ κοιτοῦ ἄτιμα καὶ βλάβιμα, κτύπον τε κρατὸς καὶ κεφαλῆς· ὃν κτύπον θηλυκόθι ἐκληρώσατο ἰσοῦ κάτω τῆς γῆς, ἡ Περσεφόνη, ἡ καλὴ παῖς, ἡ θεὰ τοῦ νεκρῶν. ἰαχείτω δ' ἡ Κυκλωπεία γῆ, ἤτοι τὸ Αργος. τιθεῖσα ὁλοτὶ τῇ κεφαλῇ σίδηρον, κουρᾶς τεμνικόν, δι' τὰ πήματα τοῦ οἴκου τοῦ Ατρειδῶν. ἐλεεινοτῆς ὅδε ἔρχεται ἰσοῦ τοῦ μελλόντων τεθνήξεσθαι παίδων, ὄντων τοῦ ποτὲ στρατηλατοῦ, ἤτοι τῶ Αγαμέμνονος,

μέμνονος, ἐφθαρται δ' πᾶσα ἡ γῆρα τῶ τέκνων τῶ Πέλοπος. καὶ ὁ οἶκος ὁ ὢν ποτὲ ζηλωτὸς, καὶ θαυμαστὸς, ὁλοτὶ μακαρίοις τραύμασι θηλονόπ, ἢ ἀνδράσιν, οἴχεται θηλονόθι, νέμεσις εἶλεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ θεῶν· καὶ ἡ ὀν τῆς πολίτας ἐχθρὰ καὶ δυσμενὴς ψῆφος, καὶ κρίσις ἡ φονική. Αἱματηρὸν ἄταν] αἰτὶ τῶ καταξέουσα ἑαυτοῦ παρειὰς τῆς ὄνυξι, ὅθεν ὁλοτὶ δι' αἵματος βλάβη. τὸ τιθεῖσα δ' κτ̄ κοιτοῦ καὶ ὁλοτὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ ὁλοτὶ τοῦ παρηίδων. Νερτέρων Περσέφασσα] Περσέφασσα καλεῖται ἡ κόρη. ἀπὸ δ' τούτης καὶ τῶ μητέρα βούλεται θηλοῦν. πῶς γὰρ ἡ παῖς καλλίπαις. ἡ γὰρ Περσέφασσα θυγάτηρ τούτης. ἔτι δ' τὸ καὶ καλλίπαις, καὶ καλὴ παῖς, αὐτὴ οὖσα ἡ κόρη. οὕτω βέλτιον. αὐτὴ γὰρ ἐκληρώθη τὸν θρῶον. τῆς γὰρ θρωοῦσιν ἐγγίνεται ἡ τὸν Ιαχὸν γωνήσασα ἡ καλὴ παῖς. Ισέον ὅτι τοῦ κόρης ἤγουν τοῦ Περσεφόνης θρεπτοθείσης ὑπὸ Πλούτωνος, ἡ μήτηρ αὐτῆς ἡ Δηώ, νῆστις τρεμέρχετο, ζητοῦσα αὐτῶν. καὶ δὴ τρεμερχομένη, καὶ ζητοῦσα αὐτὴ ὑπεδέχθη ἐν τοῖς οἴκοις τῶ Ιπποδόντος ὑπὸ τοῦ γυναικὸς αὐτοῦ Μεταγείρας. ἡ τῆς Μεταγείρας παρέθηκεν αὐτῇ τράπεζαν, τε ἐκέρασεν αὐτῇ οἶνον. ἡ δ' θεὸς ἐδέξατο, λέγουσα μὴ θεμιτὸν εἶ πεῖν αὐτῇ οἶνον, ὁλοτὶ τῇ θλίψει τοῦ θυγατρός. ἀλφίτων δὲ κυκεῶνα ἐκέλευσεν αὐτῇ καταστεῦσαι· ὃν δεξαμένη ἔπιεν. Ιάμβη δέ τις δούλη τῆς Μεταγείρας, ἀθυμοῦσαν τῶ θεὰ ὁρῶσα, γελοιώδεσι λόγοις καὶ σκώμμασι ἵνα ἔλεγε, τρὸς τὸ γελάσαι τῶ θεόν. ἤσαν δ' τὰ ῥήματα ἅπερ αὐτὴ τρεῖς πρὸν εἶπεν, Ιαμβικῷ μέτρῳ ῥυθμισθέντα. Ιάμβη δὲ θυγάτηρ Ηχοῦς τε τοῦ Πανὸς, Θρᾶττα τὸ γένος.

11 Στρατηλατῶν Ελλάδος ποτ' ὄντων. 970

Αντιστροφή.

1 Βέβακε δὴ βέβακεν, οἴχεται τέκνων
2 Πέρπτοσι γένος Πέλοπος. ὅ, τ' ὀπὶ μακαρίας
3 Ζηλωτὸς ὢν ποτ' οἶκος,

11 Qui aliquando fuerunt duces Græciæ.

Antistrophe.

1 Abiit enim, abiit, periit liberorum
2 Pelopis totum genus, & propter felicitatem
3 Quondam suspiciendam familiam,

Βέβακεν) πεπράχεται. Οἴχεται) παρῆλθε. Ζηλωτὸς ποτ' οἶκος.) καὶ ὁ οἶκος ὁ ὢν ποτὲ ζηλωτὸς ὁλοτὶ μακαρίοις, νέμεσις αὐτὸν εἶλε θεία, καὶ ἡ ὀν τοῖς πολίταις δυσμενὴς φονία ψῆφος. ἀφ' ἑτέρας

ἢ πλώτεως ἀρξάμενος, ὥστερ ὀν μεταμελείας
ἐφ' ἑτέραν πλοῦν ἀποδίδωσι τοῦ σώματος. συν-
ήθης ἦ οὖτος ὁ ῥαψῳδὸς καὶ τῷ πεζῷ λόγῳ.
ὡς τῷ Φιλοστράτῳ, φαρέτραν ἐξ ὧν χρυσόπαστοι καὶ χρυσαῖ, καὶ τὰ ἐν αὐτῇς βέλη. γυμνὴ
πύτων ἢ ἀχέλη πᾶσα. οὕτω χὴ γράφειν καὶ τὰ
παρόντα κῶλα, ἵν' εἴη τοῦς τὰ μέτρα ὁρᾶν. ἄ-

4 Φθόνος νιν εἷλε θεόθεν, ἅτε δεισμῆς
5 Φονία ψῆφος ἐν πολίταις. 975
„ 6 Ἰώ, ἰώ, ὦ ἀνδράκρυτ' ἐφάμερον ἔθνη
„ 7 Πολύπονα, λοῖσθ' ὡς παρ' ἐλπίδα
„ 8 Μοῖρα βαίνει.
„ 9 Ἑτέρα δ' ἑτέροις ἀμείβεται
„ 10 Πήματ' ἐν χρόνῳ μακρῷ, 980
„ 11 Βροτῶν δ' ὁ πᾶς ἀσάθμητος αἰών.

MONOSTROPHICA.

Μόλοιμι τὰν οὐρανοῦ μέσον χθονὸς
Τεταμένον ἀιωρήμασι

4 Inuidia nunc cepit diuinitus, & hostilis calculus
5 De morte inter ciues. 975
» 6 Heu, heu gentes miseræ hominum, plenæ lacrymarum,
» 7 Laboriosæ, videte quomodo præter opinionem
» 8 Fatum venit.
» 9 Alia verò post alia succedunt
» 10 Mala in longo tempore. 980
» 11 Tota autem vita hominum est instabilis.

MONOSTROPHICA.

Vtinam vadam ad medium cæli & terræ
Extensum pendendo

Φθόνος νιν εἷλε) ὀργὴ αὐτὸν κατέλαβε. καὶ ἡ
ἐλθεὰ φονικὴ καταδίκη τῆς πολιτῶν. Ἰὼ παιδάκρυτ' ἐφ' ἀμέρων) ὦ πολύπονα τῶν ἀνθρώπων
ἔθνη, καὶ ἐκ τῶν πάντων ἄξια θρηνεῖσθαι. Ἰὼ ἰὼ]
ὦ πλήθη τῶν ἀνθρώπων πολυσύνακτα, βλέπετε
πῶς ἡ τύχη ἔρχεται παρὰ δεσδοκίαν. ἔπειτα ὃ
πήματα ἑτέροις πήμασιν ἀμείβεται, καὶ κατὰ
διαδοχὴν ἔρχεται ἐν τῷ μακρᾷ χρόνῳ. πᾶσα ὃ ἡ
ζωὴ τῶν ἀνθρώπων ἀστάθμητος καὶ ἄπακτος.
Ἑτέρα δ' ἑτέροις] ἄλλα ἐπ' ἄλλοις καὶ διαδοχὴν
ἐπέρχεται κακὰ τοῖς ἀνθρώποις. Βροτῶν δ' ἀσάθμητος αἰών.) ὁ βίος ὃ τῶν ἀνθρώπων ἀβέβαιος, ἄστατος, ἄστατος. ἄλλοι γὰρ ἄλλας ἔχουσι τύχας. Μόλοιμι τὰν οὐρανοῦ] μετὰ τοῦ καὶ χέσιν
σκοφοῖν, ἐπίφανε πάθοιν ἀπολελυμένοι σκοφοῖν,
μονόστροφα καὶ συστηματικὰ καὶ θεοεισμοῖς
ἀνίσοις, καὶ μετεικὰ ἀπακτα. τὰ κῶλα πάντα λζ.
τὰ ἀ, τροχαῖος ἐξ ἰαμβικῆς καὶ τροχαϊκῆς βάσεως. τὸ β ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον καθαρόν. τὸ γ, τροχαϊκὸν ἐφθημιμερές Εὐριπίδειον. τὸ δ, ὀλοπωνικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ὃν παίωνος δ' ἰωνικοῦ, ἀπὸ μείζονος καὶ συνίζησιν καὶ ἰαμβοῦ. τὸ ε ἰωνικὸν δίμετρον, ὑπερκατάληκτον, ἐξ ὀλοπτείου α, παίωνος δ', ἀπὸ ἰωνικοῦ & συλλαβῆς. τὸ ζ ὅμοιον τῷ β. τὸ η ὅμοιον ὃν χορείων δι' ὅλου. τὸ θ ἰαμβικὴ βάσις. τὸ ι τροχαϊκὸν ἰδυφαλικόν. τὸ ια ἀσυναρτήτων ἐξ ἀναπαιστικῆς βάσεως, καὶ ἰαμβικοῦ διμέτρου βρα-

χυκαταλήκτου. εἰ δὲ βούλει, χοριαμβικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ὃν ἀποσδείου, δι' ἰαμβοῦ, καὶ ἀποσδείου αὖθις. τὸ ιβ ὅμοιον τῷ β. τὸ ιγ, ὅμοιον ἐφθημιμερές, τοῦ β ποδὸς χορείου. τὸ ιδ, ἰωνικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος διὶ ἰάμβου, καὶ δύο συλλαβῶν ἀδιάφορον. τὸ ιε ὅμοιον τῷ ιγ, καθαρὸν ἰαμβικόν. τὸ ιϛ ἀσυνάρτητον, ὃν δύο τροχαϊκῶν ἐφθημιμερῶν. εἰ δὲ βούλει, ἐξ ἰδυφαλικῶν καὶ ἰαμβικῆς βάσεως. τὸ ιζ τροχαϊκὸν πενθημιμερές. τὸ ιη ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ὃν παίωνος α' ἀπὸ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ τροχαϊκῆς συζυγίας. ἤτοι ὀλοπτείου β. εἰ δὲ βούλει, ἰαμβικὸν ἐφθημιμερές, τοῦ α ποδὸς δακτύλου. τὸ ιθ ὅμοιον τῷ β. τὸ κ ὅμοιον τῷ γ. τὸ κα ἴαμβος τρίμετρος. τὸ κβ ὅμοιον τῷ ε. τὸ κγ ὅμοιον κδ' παίπα ὦ η. τὸ κδ ὅμοιον ἀναπαιστικὸν πενθημιμερές. τὸ κε τροχαϊκὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ α ποδὸς χορείου, ὃ καλεῖται σπονδεῖον, ἔχον τὸ Πινδαρικὸν ἔθος, ἴαμβον δηλονότι τὸν τελευταῖον πόδα. τὸ κϛ ἰαμβικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, τοῦ α ποδὸς χορείου. τὸ κζ ὅμοιον καθαρόν, ἰαμβικόν. τὸ κη ὅμοιον τῷ κδ, δακτυλικὸν τετράμετρον. κθ' δ' μονοποδίαν μετρεῖται τὰ δακτυλικά, ὡς εἴρηται. τὸ λ ὅμοιον. τὸ λα ἀναπαιστικὴ βάσις. εἰ δὲ βούλει, δακτυλικὸν δίμετρον. τὸ λβ, ὅμοιον καταληκτικὸν, ἤτοι ἐφθημιμερές. τὸ λγ, ἀναπαιστικὴ βάσις. τὸ λα, εἰ καὶ ἀναπαιστικὴ βάσις ἐγράφη, ἀλλ' ὀκ ἔστι. ἔστι δὲ ἀναπαιστικὴ δίμετρος ἀκατάληκτος. ὡσαύτως καὶ τὸ λγ δακτυλικὸν τρίμετρον. τὸ λδ ὅμοιον, δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ α ποδὸς ἔχοντος σωίζησιν τῶν δύο βραχέων, εἰς βραχὺ, ἵνα ἀνάπαιστος γένηται. τὸ λε ὅμοιον καθαρόν. τὸ λϛ ὅμοιον τῷ γ Εὐριπίδειον. τὸ λζ, ὅμοιον κζ πάντα τῷ ιε, οἷς βούλει μέτρῳ. ὀλὶ τῆς ἀποθέσεως τῶν συσημιῶν τροχάφος, ὅτι ὃ τῷ τέλει κορωνίς. Μόλοιμι) ἀπέλθοιμι εἰς πέτραν τοῦ πεταμένου ἐν ἀιωρήμασι, ἤτοι τοῦ ἀιωρουμένου καὶ κρεμαμένου μέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς χθονὸς, λέγει τοῦ βῶλον τοῦ ἀλύσεσι χρυσείαις, ἤτοι ἀλύσεων χρυσῶν φερομένου ἐν συστροφῇς ὀκ τοῦ οὐρανοῦ, ὅπως δηλωπικῶς δηλήσωμαι τῷ γέροντι τῷ Ταντάλῳ, ὃς ἔπεκε τοῖς δρχήσοις τῶν δόμων ἐμοῦ, ἤτοι τὸν Πέλοπα καὶ τοῖς ἐξ αὐτοῦ. οἱ καπῖδον συμφορᾶς, ὅπ κζ τὸν ταχύτατον δρόμον τῶν ἵπ-

πων, τὸν τετρόμενον τῇ δίᾳ τῶν ἵππων κινήσει, ὁ Πέλοψ ἀπὸ τοῦ δίφρου ἐποίησε τὸν φόνον τοῦ Μυρτίλου. κζ' τὸ πέλαγος ῥίψας τὸν Μυρτίλον δηλονότι, πρὸς τοῖς αἰγιαλοῖς τῆς θαλασσίων σάλων τοῦ Γεραιστοῦ, τοῖς λευκοῖς δίᾳ τὸν λυγξ, ἀφ' ἧς αἰτίας ἦλθε τοῖς ἐμοῖς δόμοις δρᾶ, πολλῶν σταγμῶν αἵματα. ὁ πότε ἐγένετο ἐν τοῖς τοιμνίοις Ἀρέως τοῦ ἱππεύφου, τὸ τέρας τὸ ὀλέθριον τοῦ ὀφοῦ τῆς μαίας Ἑρμοῦ. λέγω τὸ λόχευμα, καὶ ὁ τόκος, τὸ χρυσόμαλλον ἀρνίον. ὅθεν καὶ ἀφ' ἧς αἰτίας ἡ Ἑλένη, καὶ τὸ τοιοῦτον ἅρμα τοῦ Ἡλίου μεταστήσαι, τρεσταρμόσασα αἰτὶ τοῦ μεταρμόσασα καὶ μεταλλάξασα τὴν ὁδὸν, ἤγουν τὴν πορείαν τοῦ οὐρανοῦ. τὴν τρεῖς ἑσπέραν, ἤγουν τὴν τρεῖς τὸ ἑσπέριον μέρος εἰς μονόπωλον ἡλίου, ἤτοι εἰς ἡμέραν ἑνὸς δρόμου ἵππων, τουτέστιν εἰς ἡμέραν μίαν. καὶ τὸν δρόμον τῆς ἑπταπόρου πλειάδος, ἤτοι τῆς ἑπτὰ πορείας ποιούσης. ἑπτὰ γὰρ ἀστέρες εἰσὶν ἡ πλειάς. καὶ ὁ εἷς ἀμυδρὸς μεταβάλλει αἰτὶ τοῦ μετέβαλεν ὁ Ζεὺς εἰς ὁδὸν ἄλλην, ἤγουν ὀκ δύσεως τρεῖς ἀναβολῶν. καὶ ἀπὸ τῶνδε, ἤτοι μετὰ ταῦτα, ἀμείβει αἰτὶ τοῦ δι' ἀδόχεις ἐποίησεν ὁ Ζεὺς δηλονότι θανάτοις θανάτων. καὶ τὰ ἐπώνυμα δεῖπνα τοῦ Θυέστου ἐπήγαγε δηλονότι. καὶ τὰ λέκτρα τῆς Λεόπης τῆς Κρήσσης τῆς δολίας ἐν δολίοις γάμοις. τὰ πανύστατα ὃ κακὰ δηλονότι, ἦλθεν εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τὸν ἐμὸν πατέρα σὺν πολυπόνοις αἰάγμασι τῶν δειλῶν. Μόλοιμι) τὸ ἑξῆς μόλοιμι τρεῖς τὴν πέτραν, καὶ τὴν βῶλον, τὴν τεταμένην ἐξ Ὀλύμπου χθονὸς μέσον οὐρανοῦ ἀλύσεσι χρυσαῖς. καὶ φερομένην δίναισι, καὶ αἰωρήμασιν. ὁ ὃ λόγος, ὅθε τρεῖς ἀγωνιῶν εἰς τὴν μεταξὺ γῆς καὶ οὐρανοῦ τεταμένην πέτραν, ἥτις αἰωρεῖται καὶ φέρεται μυείαις τρεφομένη χρυσαῖς ἀλύσεσιν ἐξ οὐρανοῦ. ἵνα τρεῖς τὸν Ταντάλου ἐλθοῦσα, ἀπωδυράμενα τὰ συμβαίνα. Ἀναξαγόρου μαθητὴς γενόμενος ὁ Εὐριπίδης, μύδρον λέγει τὸν Ἥλιον. οὕτω γὰρ δεξάζει. μύδρον ὃ καλοῦσι τὸν πεπυρακτωμένον σίδηρον. πέτρον ὃ καὶ βῶλον κζ' βωτὸ εἴρηκεν. ἀλλ' ἡ λοῦ ἱστορία λέγει, τὸν Ταντάλον αἰαιτιαμένας χεροὶ φέρειν τὸν οὐρανόν. νῦν ὃ ὁ Εὐριπίδης ἰδίως τὸν ἥλιον ἐπιρρῆσαι λέγει αὐτὸ δίπυρον ὄντα μύδρον. ὑφ' οὗ καὶ δειμαῖνθαι αὐτὸν ἀεὶ, Ἀναξαγόρα πεφοβήθη μύδρον αὐτὸν εἶναι λέγοντα. πνεῦ ὃ κυρίως ἀκύνοι βῶλον χρυσῆν ἐπωρεῖσθαι τῇ κεφαλῇ ἢ

Ταντάλου. ὑφισᾶ ᾧ ὁ Εὐριπίδης τὴν Ηλέκτραν ἀλχομένην, ὅπως τοῦ Ταντάλου ἀποδήρηται τὰ συμβαίνοντα τοῖς ἀπογόνοις αὐτοῦ. ὅμοιον τοῦτο τὸ ἐν Πειρίθῳ, σὲ τὸν αὐτόφυῆ τὸν ἐν αἰθερίῳ ῥόμβῳ πάντων φύσιν ἐμπλέξαντα. οὐδὲ γὰρ διαφέρει ὑπὸ τῆς φύσεως εἰπὼν πάντα διαπεπλέχθαι, καὶ ὑπὸ ἀλύσεως ἐξηρτῆσθαι τὸ λίθου. Αλλως. διαβούτων τοῦτο δηλοῦται, ὅτι ὁ Ταντάλος αὐτὸν ὄντα μεταξὺ γῆς καὶ οὐρανοῦ, ἀθάνατον ἔχων πάντων τὰ παραγγέλματα. εἰ δὲ ἄρα πνεῦ διαπρᾶσι, πῶς ἐξ ἀλύσεως ἐξηρτημένος ἐξίησιν ὁ ἥλιος, γινωσκέτωσαν ὅτι τὰ φυσικὰ τῆς μυθικοῖς καταμίγνυσιν ὁ Εὐριπίδης. Μόλοιμι) εἴθε ἀποφαγοίμην.

Πέτραν ἀλύσεσι χρυσέαισι, φερομένην
Δίναισι, βῶλον ἐξ Ολύμπου, 985
Ιν' ἐν θρηνώδεσιν αὐαδάσω,
Γέροντι πατρὶ Ταντάλῳ
Ος ἔτεκεν ἔτεκεν γενέτορας
Εμέθεν δόμων,
Οἳ κατεῖδον ἄτας 990
Τὸ πάλαιον μεγὰ δίωγμα πόλων,
Τεθρίππου βάμονι σόλῳ,
Πέλοψ ὁπότε πελάγεσι διεδίφρευσε,
Μυρτίλου φόνον δικὼν ἐς οἶδμα πόντου,
Λευκοκύμασι πρὸς Γεραιστίας 995
Πουλίων σάλων

Saxum catenis aureis, quod circumfertur
Volutationibus, gleba ex Olympo, 985
Vt in luctibus recitem
Seni patri Tantalo,
Qui peperit, peperit parentes
Meæ familiæ,
Qui viderunt mala. 990
Celerem cursum equarum
Quadriiugo curru,
Pelops quando ad mare gubernauit currum,
Myrtili cadauer abiiciens in gurgitem maris,
Iuxta albam Gerastiam 995
Marinorum fluctuum

Οἳ κατεῖδον ἄτας) οἱ πτεῤῥηνοὶ οἱ ἐμοὶ πρόπαπορες (λέγει δὲ Ατρέα, καὶ Θυέστου, καὶ Αγαμέμνονα) αὐτόπται καὶ θεαταὶ γεγόνασι πολλῶν κακῶν, ἐξ οὗ ὁ Πέλοψ κατ' αὐτὸν ἥλιον. ὅ ὅτι παχύπαν δρόμα ἔχων. τὰ Μυρτίλου ἐξεδίφρευσι, τουτέστιν ἀπὸ τοῦ δίφρου ἔρριψε εἰς τὴν θάλασσαν. τὴν δὲ ἱστορίαν ταύτην ἤδη προεθέμεθα, ὅτι Πέλοψ ὁ Ταντάλου σπουργήσαντος τὸν Μυρτίλον, καὶ τὴν τοῦδε θάλασσαν ἐλαύνων, ἀπωθήσαντο αὐτὸν κατ' ἐκεῖνον τὸν τόπον τῆς θαλάσσης, ἔνθα Γεραιστὸς ἐστιν ἀκρωτήριον τῆς Εὐβοίας. ὅθεν τὸ πέλαγος ἐκεῖνο τῆς Εὐβοίας τὴν ἐπωνυμίαν ἔλαβεν. Πέλοψ ὅτε] πρεσβύτερον τὸ λόγου τὸ ὁπότε, τουτέστι καὶ κατεῖδον οἱ ἐμοὶ πρόπαπορες ἄτας ἐν δόμοις, ἐξ οὗ Πέλοψ ἐξεδίφρευσεν εἰς θάλασσαν τὸν Μυρτίλον. ἔνθεν καὶ Μυρτῶον, ἀπὸ Μυρτίλου τὸ πρὸς Εὐβοίαν κάκληται. μνησιστρατος γὰρ Ερμοῦ τὸν τύπον πατέρα ἱστορεῖν τοῖς ποιμνίοις χρυσόμαλλον ἄρνα, ἢ πολλῶν αἰτία κακῶν αὐτῆς γέγονε. τὰ δὲ λοιπὰ τῆς ἱστορίας

ἐξῆς ἐπάγει. αἰεῖλε δὲ τὸν Μυρτίλον, πρεσβεύσας καὶ αὐτὸς ὁμοίως ἐπ' αὐτὸ πρεσβεύσας, ἵνα μὴ ἐξείποι ὅτι αὐτὸς ἐνίκησε, καὶ οὐ Πέλοψ. οἱ δὲ ὅτι μετὰ τὴν νίκην ὡς φίλον συλλαβόμενος τὸν Μυρτίλον, ἐξεδίφρευσε, ζηλοτυπήσας εἰς Ιπποδάμειαν. Διεδίφρευσε] αὐτὴ τὸ ἐξεδίφρευσεν.

Ηϊόσιν ἁρματεύσας
Οθεν δόμοισι τοῖς ἐμοῖς
Ηλθ' ἀρὰ πολύστονος,
Λίχουμα ποιμνίοισι Μαιάδος τόκου, 1000
Τὸ χρυσόμαλλον ἀρνὸς ὁπότε
Γένετο, τέρας ὀλοὸν ὀλοόν
Ατρέως ἱππόβοτα, ὅθεν ἔρις τὸ πέρσοτον
Ηελίου μετέβαλεν ἅρμα, πὰν πρὸς ἑσπέρου κέλευθον οὐρανοῦ πρεσπαρμόσας. 1005

In littore aurigans:
Vnde familiæ nostræ
Venit luctuosa execratio
Fœtus in grege, à filio Maiæ: 1000
Agnus aureo vellere, quando
Fuit prodigium sanè quàm perniciosum
Atrei equitis, vnde lis alatum
Currum solis mutauit, vt versus occasum viam cœli accommodaret, 1005

Αρμαπεύσας) ὅτι τὸ ἅρμαπες βαλών. ὅμοιον δὲ τοῦ διεδίφρευσε. ηϊόσιν δὲ λέγει τὴν ὀπτφάνειαν τῶν κύματος, ἢ τοῖς αἰγιαλοῖς. Οθεν δόμοισιν] ὅτε ἐγένετο ποιμνίοις τέρας ὀλοὸν Ατρέως ἱππόβοτα, λόχουμα ἀρνὸς χρυσομάλλου μαιάδος τόκου. ὅθεν, τουτέστι διὰ τὸ φονεύθεῖσαν τὸν Μυρτίλον, συμφορὰ κατέλαβε τοῖς οἴκοις, τὴν ἀρχὴν λαβοῦσα ἐξ οὗ ἐγένετο τέρας ἐν τοῖς ποιμνίοις τὸ ἱππόβοτον Ατρέως τὸ ὀλέθριον. λέγω δὲ τὸν ἄρνα τὸν χρυσόμαλλον, ἐν ὁ Μαιάδος τόκος Ερμῆς ἐπέβαλεν. Λόχουμα ποιμνίοισι] τὸ ἐξῆς, λόχουμα χρυσόμαλλον ἀρνὸς, πρεσφραστικῶς ὁ ἀρνός. Λόχουμα) ἀκολουθεῖν δοκεῖ τοῦ τὴν Αλκμαιωνίδα πεποιηκότι εἰς τὰ περὶ τὴν ἄρνα, ὡς καὶ Δικαιόπολις ὁ Κυκλοχάφος φησί. Φερεκύδης δὲ οὐ κατ' Ερμοῦ μίξιν φησὶ τὴν ἄρνα ἐπιβληθῆναι. ὁ δὲ τὴν Αλκμαιωνίδα γράψας, τὴν πεῖρα πρεσταγόρπα τὸ ποίμνιον τοῦ Ατρέως καὶ πάντα καλεῖ. Τὸ χρυσόμαλλον) Ερμοῦ φησὶ τὰ ποίμνια, καθὸ ὅτι δέδοται τὰ ποίμνια αὐτοῦ. Ερμοῦ δὲ καὶ μιᾶς τῶν Δαναοῦ θυγατέρων Φαεθούσης ἐγένετο Μυρτίλος. οἱ δὲ ἐκ Κλυμένης αὐτὸν καὶ Διός φασι γεγενῆσθαι. Αλλως. Οπότε τὸν ἄρνειον ἐπέβαλε τοῦτον Ερμῆς ὀρνιζόμενος Ατρεῖ, ἐπειδὴ ὁ πρεσβύτερος αὐτοῦ Πέλοψ τὸν Μυρτίλον ἰδὼν αὐτοῦ, εἰς τὸ ἐξ αὐτοῦ κληθὲν Μυρτῶον πέλαγος ἔρριψε, σπαραγανισάμενον αὐτοῦ, καὶ ποιήσαντα ἀπὸ κηροῦ πτερὰ τοῖς ὤμοις, ἢ πτερὰ τοῖς σφῆνας τῶν τοιχῶν. ὁ δὲ Ατρεὺς βουλόμενος δεῖξαι, ὅτι αὐτοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία, ἔφη δεῖξαι ὅτι χρυσόμαλλος ἀρνειὸς αὐτοῦ ἐπέχθη. πυθόμενος δὲ ἱστορεῖσθαι τὴν γυναῖκα Θυέστης, ἔκλεψε τὸν ἀρνειόν. μὴ δυνηθεὶς οὖν κατ' τὴν ἱστόρησιν δεῖξαι ὁ Ατρεύς, ἔμελλεν ἀφαιρεῖσθαι τὴν βασιλείαν ἐκείνου τὸ ἐπ' αὐτοῦ ἱστορηθὲν δεικνύντος. εἰ μὴ ὡς αὐ φιλόσοφος ἀπέδειξεν αὐτοὺς ἀσεβοῦντας, εἰ Θυέστου βασιλεύοντος. πεμμένον δὲ τῆς βασιλείας τὸν Ηλιον, καὶ τὰς Πλειά-

δας ὀκ δύσεως θύ εἰσκοντα. καὶ οὕτως ἐβασίλευσε, καὶ τὸν ἀδελφὸν σφόδρα ἐπωμώρησατο. ἔνιοι δὲ φασὶ, τὸν Δία τοῦς χάριν Ατρέως ποιῆσαι τὸν ἥλιον καὶ τὰς πλειάδας ἀναπαῖλαι ὀκ δύσεως, μεταστρέψαντα τὴν τάξιν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. Καὶ τοῦτο τοσεκπεθέμεθα οὕτως. Φιλοτεκνίας οὖσης αὐτοῦ τοῦ τῆς βασιλείας, παρελθὼν ὁ Ατρεὺς, ἐπηγγέλετο δεῖξαι τοῦς τὸ βεβαιοῦν αὐτῷ τὴν βασιλείαν, χρυσόμαλλον ἐν τοῖς ποιμνίοις αὐτῷ ἀρνα, ὃν ὁ Θυέστης λάβρα τοῦ τῆς Αεροπῆς αἰτήσας ἔλαβεν. ὅθεν Ατρεὺς ὡς ἀπατήσας τοὺς Ελλήνας, ἐξεβλήθη τῆς ἀρχῆς Θυέστης δ' ὁ κρατήσας. ἀλλ' ὕστερον πάλιν ὁ Ατρεὺς, φιλοτεκνίᾳ τῇ τοῦ παιδὸς, τοσελθὼν ἐπηγγέλετο δεῖξαι τὸν ἥλιον ὀκ δυσμῶν εἰς ἀνατολὰς τὴν πορείαν ποιούμενον, καὶ τὰς πλειάδα ὁμοίως εἰς ἀναπολὴν ὁρᾶσθαι. τοῦτο οὖν οὐ λέγει, ὅτι μετὰ τὸ φανῆναι τὸν ἀρνα ὁ Ζεὺς τῷ Ατρέως πεποίηκεν ὀπισθεν ἀναιρεῖν Ελλησι τὸν ἥλιον τὴν ἐναντίαν πορευόμενον, καὶ τὴν πλειάδα ὑπὲρ τοῦς δύσιν, ἀλλὰ τοῦς ἀναπολάς. Πιθανῶς δ' ὁ Εὐριπίδης τὸν μῦθον τοσοίησεν. ὁ γὰρ φυσικὸς λόγος τὸν ἥλιον ἀποδείκνυσι τὴν ἐναντίαν πορείαν ἰόντα τῷ οὐρανῷ. φησὶ γὰρ, ὅτι τοτέρον ὀκ Καρκίνου εἰς Διδύμους ἐποιεῖτο τὴν πορείαν. ὥς τε τὸν σωματοειδῆ ἥλιον ἀποστρέφεται τοῦς τὴν δύσιν τὸ τοτόπον. νῦν δὲ διὰ τὴν τῶν Ατρέως καὶ Θυέστου ἀδικίαν, ἀποστρέφεται τοῦς ἀναπολὴν φέρεσθαι, ἔχοντα φαινόμενον ἡμῖν τὸν νῶτον. διὸ τὴν τὴν μὴν δύσιν αὐτῷ γνέσθαι ἀναπολὴν, τὴν δ' ἀναπολὴν δύσιν. πιθανῶς δὲ τὸ κ' τὰς πλειάδας ἐλιπῆσαι. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ζῴδια, τοσὸ τὴν φαίνει τὴν κεφαλὴν κ' ἀναπολάς. ὁ δὲ ταῦρος τὸ σῆθος τοσφαίνει, καθὸ εἰσὶν αἱ πλειάδες, ὥστε ἀνεστραμμένῳ καὶ ταύτῃ τὴν ἀναπολὴν γίνεσθαι. Εστι δὲ αὐτὸ τοῦ διὰ τὴν Εστι Ατρέως τὴν τοῦς Θυέστου. Ιπποβότα) ἵππος τρέφοντος, καὶ ἵππους ὀπιβαίνοντος.

Μονόπωλον εἰς ἀῶ, ἑπτὰ πόρου τε
Δρομήματα τοπλειάδος, εἰς ὁδὸν ἄλλαν
Ζεὺς μεταβάλλει. τῷ δ' τ' ἀμείβει
Θανάτοις θανάτων, πάτ' ἐπώνυμα
Δεῖπνα Θυέστου, λέκτρα τε Κρήσας 1010
Αεροπᾶς δολίας, δολίοισι γάμοις.
Τὰ πανύστατα δ' εἰς ἐμὲ καὶ θυέστων
Εμὸν ἦλυθε, δόμων πολυπόνοις ἀνάγκαις.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Καὶ μὴν ὅδε σύγγονος ἕρπει,
Ψήφῳ θανάτου κατακυρωθεὶς, 1015

Versus auroram quæ vehitur vno equo, & septem
Pleiadum cursus, in aliam viam
Iupiter mutat, & permutat
Neces necibus, & famosam
Cœnam Thyestæ, & thalamum Cretensis 1010
Aeropæ dolosæ, dolosis nuptiis.
Postrema in me & patrem
Meum venerunt misero fato familiæ.

CHORVS.

Ch. Atqui frater tuus accedit
Capitali sententia damnatus. 1015

Μονόπωλον ἐς ἀῶ) Εὐριπίδης ἐν ἵππῳ ἐποχεῖσθαι φησὶ τὴν ἡμέραν. καὶ ὅτι ὁ ἥλιος) τὸν Πέλοπα σοι. δῆλοι

ὁ ὅλη δίφρω. ἡνὶς δὲ ὅστιν ἡ τοῦ τῆς ἀναπλῆς Ηλίου λάμπουσα. ἔνιοι δὲ μονόπωλον οὐχὶ τὴν ἕνα πῶλον ἔχουσαν φασὶν, ἀλλ' ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ καὶ μόνῃ, ἵν' ὁ Ατρεὺς ὅπερ ἐφικνεῖσθαι χάριν Διός, διὰ ἡμέρας μιᾶς τὴν τὸν ἥλιον ὀκ δύσεως ἀναπεῖλαι, καὶ τὰς πλειάδας. Μεταρμόσσασα] μεταστρέψαντα. Μονόπωλον) διὰ μιᾶς ἡμέρας. Επαπόρου) ἐξ ἑπτὰ γὰρ ἀστέρων ἡ πλειάς. Μεταβάλλει) αὐτὴ τοῦ μετέβαλλεν. Τῷ δέ τ' ἀμείβει] ἀπὸ δὲ τούτων, ὅ ὅστιν ἑξῆς ὁ τούτων. Ἀπὸ τοῦ Ατρέως καὶ τοῦ Θυέστου, κατὰ διαδοχὴν θανάτοις ἐπαλλήλοις ἐπήγαγον ὁ Μαιάδος τόκος, καὶ τὰ δεῖπνα τῶν τέκνων τοῦ Θυέστου. ἐπώνυμα δ' εἶπεν αὐτὰ, παρεπυμολογῶν τὸν Θυέστου, τῷ διὰ τὴν θύσιν τῶν τέκνων αὐτοῦ. Αλλως. Αμείβας καὶ διαδοχὴν θανάτων, ἐπήγαγε τῷ θύει ὁ Ζεὺς, αὐτὴ τοῦ τῆς χάριτος, ἥς παρέσχετο. ἢ μᾶλλον ὁ Ερμῆς. ἢ οὕτως.

Ο, τι πιστότατος τε πάντων Πυλάδης,
Ισόδελφος αὐτὴρ,
Ἰθυνῶν νοστερὸν κῶλον Ορέστου.
Ποδὶ κηδοσυνῷ τοδάσειρος.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ηλ. Οἰ ἐγὼ. τοῦ τύμβου γὰρ σ' ὁρῶσ' ἀναστένω 1020
Αδελφὲ, καὶ πάροιθε νερτέρων πυρᾶς.
Οἰ ἐγὼ μάλ' αὖθις, ὡς ἰδοῦσά σ' ὄμμασι
Πανυστάτῳ τοσόψιν, ἐξέστηκα φρενῶν.

Et fidelissimus omnium Pylades,
Vir par fratri, gubernans
Languidum pedem Orestis,
Iunctus gressu officioso.

ELECTRA.

Ele. Hei mihi, videns te ante mortem gemo 1020
Frater, & ante rogum inferorum.
Heu mihi rursus, quàm videns oculis
Vltimum aspectum, animo abalienata sum.

Ἰθυνῶν) κυβερνῶν τὸ νοστερὸν σῶμα τοῦ Ορέστου πορεία κηδεμονικῇ, ἤγουν καὶ πορείαν κηδεμονικὴν τοδάσειρος, τῇ κηδεμοσύνῃ σωνεζευγμένος. Ποδὶ κηδοσυνῷ τοδάσειρος) τῇ κηδεμοσύνῃ σωνεζευγμένος, ὡς τὸ νοστερὸν κῶλον τοῦ Ορέστου ἰθύνων. κῶλα δὲ κυρίως λέγει τὰ ἀρμόνια τῶν μελῶν. Οἰ ἐγὼ] καὶ αἱ ἑξῆς αὗται τοῦ ἐποδοι εἰσὶν ἰαμβικῶν τετραμέτρων ἀκαταλήκτων σκῆ. ὧν τὸ ὅλη δίφρω. ἡνὶς δὲ ὅστιν ἡ τοῦ τῆς ἀναπλῆς Ηλίου λάμπουσα. ἔνιοι δὲ μονόπωλον οὐχὶ τὴν ἕνα πῶλον ἔχουσαν φασὶν, ἀλλ' ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ καὶ μόνῃ, ἵν' ὁ Ατρεὺς ὅπερ ἐφικνεῖσθαι χάριν Διός, διὰ ἡμέρας μιᾶς τὴν τὸν ἥλιον ὀκ δύσεως ἀναπεῖλαι, καὶ τὰς πλειάδας. Μεταρμόσσασα] μεταστρέψαντα. Μονόπωλον) διὰ μιᾶς ἡμέρας. Επαπόρου) ἐξ ἑπτὰ γὰρ ἀστέρων ἡ πλειάς. Μεταβάλλει) αὐτὴ τοῦ μετέβαλλεν. Τῷ δέ τ' ἀμείβει] ἀπὸ δὲ τούτων, ὅ ὅστιν ἑξῆς ὁ τούτων. Ἀπὸ τοῦ Ατρέως καὶ τοῦ Θυέστου, κατὰ διαδοχὴν θανάτοις ἐπαλλήλοις ἐπήγαγον ὁ Μαιάδος τόκος, καὶ τὰ δεῖπνα τῶν τέκνων τοῦ Θυέστου. ἐπώνυμα δ' εἶπεν αὐτὰ, παρεπυμολογῶν τὸν Θυέστου, τῷ διὰ τὴν θύσιν τῶν τέκνων αὐτοῦ. Αλλως. Αμείβας καὶ διαδοχὴν θανάτων, ἐπήγαγε τῷ θύει ὁ Ζεὺς, αὐτὴ τοῦ τῆς χάριτος, ἥς παρέσχετο. ἢ μᾶλλον ὁ Ερμῆς. ἢ οὕτως. αὐτὴ τοῦ φόνου τοῦ Μυρτίλου, διαδοχὴ φόνων ἐγένετο. Λέκτρα τε Κρήσας] αὐξήσεως τὴν ἔξιν τῆς ἱστορίας. Τὰ πανύστατα) λείπει κακά. Ἦλυθε) λείπει ἡ σὺν, σὺν πολυστόνοις αἰάγκαις. Καὶ μὴν] ὁ ὁ σὸς σύγγονος ἕρπει. Σύσημα καὶ τοδικοτῶν ἀσυμμετρίας, κῶλων ἀναπαιστικῶν ἑξῆς τὸ δὲ μονόμετρον, τὰ δ' λοιπὰ δὲ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ δ' καταληκτικὸν, ὅτι ἐφημιμερὲς παροιμιακόν. ὅλη τῷ τέλει τοδάσειραφος. Καὶ μὴν ὁ σὸς ἀδελφὸς ὅτι ἔρχεται καταδικασθεὶς τῇ ψήφῳ τοῦ θανάτου, τυπτεῖ καταδικασθεὶς ἀποθανεῖν. ὁ πιστότατός τε πάντων Πυλάδης ἔρχεται δολοτόπ. λέγει ὁ ἰσάδελφος ἀνὴρ. κυβερνῶν τὸ νοστερὸν σῶμα τοῦ Ορέστου, παρεστρος καὶ σωνεζευγμένος ἐν ποδὶ κηδοσύνῳ, ὅτι ἐν πορείᾳ κηδεμονικῇ. Καταστυρωθεὶς.) καταδικασθεὶς.

πυρκαϊᾶς, αἰασέτω. Οἰ ἐγὼ λίαν πάλιν) λίαν ἐξέπισον τῆς φρενῶν, ἰδοῦσα πῶς ὄμμασι σὲ θέαν τελευταίαν. Οἰ ἐγὼ) πλησιάζουσα, καὶ ἐχθὶς ὄντα τοῦ πάφου καὶ τῆ θανάτου, ὁρῶσα, γοάζω. ἢ οὕτως, ἢ ἐν τῷ πάφῳ καὶ ἐν τῇ πυρᾷ σε θεάσομαι θρηνῶν. Οἰ ἐγὼ μάλ' αὖθις] οἴμοι καὶ πάλιν τῇ ἀθλίᾳ. Γαυσιάτιω ωέσσψιν) ἐφάτιω θέαν. λέγεται ἢ ἐνταῦθα ὅτι τῆς ἐνεργείας τῆς ὄψεως.

Ορε. Οὐ σῖγ', ἀφεῖσα τοὺς γυναικείους γόους,
« Στέρξεις τὰ κραθέν τ'; οἰκτρὰ μὴν τάδ', ἀλλ' ὅμως 1025
« Φέρειν σ' ἀνάγκη τὰς παρεστώσας τύχας.
Ηλ. Καὶ πῶς σιωπῶ; φέγγος εἰσορᾶν θεοῦ
Τόδ' οὐκέθ' ἡμῖν τοῖς τλαιπώροις μέτα;
Ορε. Σὺ μή μ' ἀπόκτεν'. ἅλις ὑπ' Αργείας χερὸς
Τέθνηκ' ὁ τλάμων. τὰ ἢ παρόντ' ἔα κακά. 1030
Ηλ. Ω μέλεος ἥβης σῆς Ορέστα, καὶ πότμου,
Θανάτου τ' ἀώρου. ζῆν ἐχρῆν σ' ὅτ' οὐκέτ' εἶ.
Ορε. Μὴ ωεὸς θεῶν μοι ωεῖβάλῃς ἀνανδρίαν,
Εἰς δάκρυα πορθεύουσ' οὐκ ὑπόμνησιν κακῶν.
Ηλ. Θανούμεθ'. οὐχ' οἷόν τε μὴ γένειν κακά. 1035
« Πᾶσι γὰρ οἰκτρὸν ἡ φίλη ψυχὴ βροτοῖς.
Ορε. Τόδ' ἦμαρ ἡμῖν κύριον. δεῖ δ' ἢ βρόχους
Ἅπτειν κρεμαστοὺς, ἢ ξίφος θήγειν χρεών.

Ore. Non tacitè, omissis muliebribus lamentationibus,
« Boni consules quæ fiunt? Sunt quidem ista miserabilia, sed tamen 1025
« Oportet te ferre præsentes fortunas.
Ele. Et quomodo tacebo? intueri lumen Dei
Hoc non amplius licet nobis miseris.
Ore. Non occidas tu me: satis ab Argiua manu
Mortuus sum miser: sine præsentia mala. 1030
Ele. O miser Orestes propter tuam adolescentiam & fatum
Et mortem intempestiuã, oportebat te viuere, quãdo non amplius es.
Ore. Ne per Deos iniicias mihi molliciem,
In lacrymas traducens, non commemorationem malorum.
Ele. Moriemur. non est possibile non deplorare mala: 1035
« Omnibus hominibus est miserabile, amittere charam vitam.
Ore. Ista dies est nobis constituta, oportet aut laqueos
Pensiles suspendere, aut acuere manu gladium.

Οὐ σῖγ' ἀφεῖσα] οὐ μετὰ σιγῆς καταλείψασα τοὺς γυναικείους λόγους, ὑποτιμᾷς τὰ κυρωθέντα. ἐλεεινὰ μὴν ταῦτα, ἀλλ' ὅμως ἀνάγκη ἐστὶν ἡμᾶς ὑποφέρειν τὰς παρούσας δυσχερείας. Καὶ πῶς) καὶ πῶς σιωπήσω, ἐπεὶ οὐκέτι μέτεστιν ἡμῖν τοῖς ἀθλίοις βλέπειν τόδε τὸ φῶς τοῦ Ηλίου. ἐπεὶ τὸ φῶς τοῦ Ηλίου ὁρᾶν οὐ μέτεστιν ἡμῖν τοῖς τλαιπώροις. Σὺ μὴ μ' ἀπόκτεινε] αὐτάρκης ὁ ὑπὸ τῆς Ελληνικῆς χειρὸς θάνατος. Ω μέλεος) ὦ τλήμων Ορέστα, ἕνεκα τῆς σῆς ἡλικίας τῆς δυστυχοῦς, καὶ χαθεῖν τοῦ ἀώρου καὶ ἀκαίρου θανάτου. Ζῆν ἐχρῆν σε) πότε ἐχρῆν σε ζῆν, ὅτε οὐδαμῶς εἶ. ὃ νομίζει ἐξ ἀνάγκης λυπήσεσθαι, τοῦτ' ἤδη καὶ μὴ πω γενόμενον, ὡς ἤδη γεγονὸς ἀποφαίνεται. Αλλως. Νοῦ σε φησὶ ἐχρῆν ζῆν, ὅτε οὐκέτι σε ζῆν συγχαροῦσιν οἱ Ελληνες. πορθμεύουσα δὲ, τουτέστι δι' τὴν ὑπόμνησιν τῶν κακῶν εἰσάγουσα με εἰς δάκρυα. Πᾶσι γὰρ οἰκτρὸν) οὐκ ἐκείνοις τοῦ δυστυχοῦντος. θέλει γὰρ εἰπεῖν, ὅτι πᾶς ἀποθνήσκων οἰκτίζεται τὴν αὐτοῦ ψυχήν. Κύριον) κεκυρωμένον. Δεῖ δ' ἢ βρόχους) χρεών δ' ἐστὶν ἢ βοινία καὶ ἀγχόνιν ἀνάπτειν καὶ κρεμᾶν μετέωρον, ἢ ξίφος ἀκονᾶν χρεὶ, ἤγουν δι' χειρός.

Ηλ. Σὺ νυῶ μ' ἀδελφὲ, μή τις Αργείων κτάνῃ,
Υβρισμα θέμενος τὸν Αγαμέμνονος γόνον. 1040
Ορε. Αλις τὸ μητρὸς αἷμ' ἔχω, σέ δ' οὐ κτενῶ,
Αλλ' αὐτόχειρ θνῆσ', ὅτῳ βούλει, τρόπῳ.
Ηλ. Εσται τάδ'. οὐδέν σου ξίφοις λελείψομαι,
Αλλ' ἀμφιτείναι σῇ δέρῃ θέλω χέρας.
Ορε. Τέρπου κενῷ 'ὄνησιν, εἰ τερπνὸν τόδε, 1045
« Θανάτου πέλας βεβῶσι ωεῖβαλεῖν χέρας.
Ηλ. Ω φίλτατ', ὦ ποθεινόν, ἡδίστην τ' ἔχων
Τῆς σῆς ἀδελφῆς ὄνομα, καὶ ψυχὴν μίαν.
Ορε. Εκ τοι με τήξεις καὶ σ' ἀμείψασθαι θέλω
Φιλότητι χερῶν. τί γὰρ ἔτ' αἰδοῦμαι τάλας; 1050
Ω στέρν' ἀδελφῆς, ὦ φίλον ωεῖς πυγ' ἐμόν,
Τάδ' αὐτὶ παίδων καὶ γαμηλίου λέχους
Περσφθέγματ' ἀμφὶ τοῖς παλαιπώροις πάρα.
Ηλ. Φεῦ. πῶς ἂν ξίφος νῷ τῶν τόν, εἰ θέμις, κτάνοι;

Ele. Tu nunc me frater occide, ne quis Argiuorum occidat,
Contumelia afficiens genus Agamemnonis. 1040
Ore. Satis habeo sanguinem matris, te non interficiam:
Sed moriaris nece quam tibi ipsa conscifcas, quocunque modo vis.
Ele. Fiet: non deserar à tuo gladio.
Sed volo brachia circundare tuo collo.
Ore. Delecteris inani voluptate, siquidem hoc te delectat, 1045
« Circundare brachia euntibus ad mortem.
Ele. O charissime, ô habens desiderabile & dulcissimum
Nomen sororis tuæ, & vnam animam.
Ore. Liquefacies me, volo tibi respondere
Officio brachiorum. quid enim miser erubescam? 1050
O pectus sororis, ô charus amplexus mihi.
Hæc pro filiorum osculis & coniugali lecto
Alloquia adsunt inter miseros vtrinque.
Ele. Heu, quomodo idem gladius nos interficiet, si fas sit?

Σὺ νυῶ μ' ἀδελφὲ] σύ μοι φησὶν αὐτόχειρ γένου, ἵνα μή τις μετὰ Αργείων ἀνελὼν, ὕβριν τῶν τῶν ωεσσεῖ ψλε, καὶ ὀλοφυρόμενος τὸν Αγαμέμνονος γόνον. ἢ ὅπως, ἵνα μὴ ὦς ἐνυβρίσῃ σε τὸν

Αγαμέμνονος γόνον. γῆ καὶ δόμον. οὔπω τὸν καὶ Καλλίστρατος φησὶν Λεωσθένη γεγράφειν. Αλλως. Μὴ ἐνυβρίσῃς σὺ τὸν Αγαμέμνονος γόνον. Αλλως τὸ μνῆσαι) ἀρκούντως ἔχει ὁ φόνος τῆς μνήσης, ὃν ἐφονεύθη δηλονότι ὑπ' ἐμοῦ. ἀλλὰ αὐτοχειρὶ θνῆσκε, ἢ ὅτῳ θέλῃ πῶ βούλει. Εξαιτᾶσθε] ἡγήσεται θῶπα. ἐκ δὲ πολὺ χρόνον τῆς σῆς σφαγῆς ἀπολειφθήσομαι, εἰ ὅλως ἔστι πέρμις τοῖς πέλας θανάτου βεβῶσι. Αλλως. Οὐκ ἀπολειφθήσομαι τῶ σοῦ θανάτου, ὡς μέλλω σε θανεῖν, ἀλλ' ἅμα σοὶ, τῶ παρόντος οἰχήσομαι χρόνου. Τέρπου) τέρπου τέρψιν ματαίας ὠφελείας, εἰ τὸ βεβαλεῖν χέρα τοῖς πέλας βεβηκόσι θανάτου ὑπαρχὸ πέρμος ποιητικόν. Τί δ' αἰδοῦμαι πάλας) ἤγουν καὶ αὐτὸς βεβαλεῖν σε βούλομαι. Γαμήλια) γαμικά.

Καὶ μνῆμα δέξαιθ' ἓν, κέδρου τεχνάσματα; 1055
Ορε. Ηδὺς' αὖ εἴη τῶθ'. ὁρᾶς δὴ φίλων
Ως ἐστανίσμεθ', ὡς τε κοινωνεῖν τάφου;
Ηλ. Οὐδ' εἰφ' ὑπὲρ σοῦ, μὴ θανεῖν ἀπουδλῶ' ἔχων,
Μενέλαος ὁ κακὸς, ὁ προδότης τοῦμοῦ πατρός;
Ορε. Οὐδ' ὄμμ' ἔδειξεν. ἀλλ' ὅθι σκήπτροις ἔχων 1060
Τλῶ' ἐλπίδ', ἠυλαβεῖτο μὴ σώζειν φίλους.
Αλλ' εἶα, ὅπως γενναῖα, καὶ καμέμνονος
Δράσαν τε κατθανούμεθ' ἀξιώτατα.
Κἀγὼ μὲν δὴ γένειαν ἀποδείξω πόλει,
Παίσας πρὸς ἧπαρ φασγάνῳ. σὲ δ' αὖ χρεὼν 1065
Ομοια πράσσειν τοῖς ἐμοῖς τολμήμασι.
Πυλάδη, σὺ δ' ἡμῖν τοῦ φόνου γενοῦ βραβεὺς,
Καὶ κατθανόντοιν δὴ πρέπει σε δέμας,
Θάψον τε κοινῇ πρὸς πατρὸς τύμβον φέρων.
Καὶ χαῖρ'. ἐπ' ἔργον δ' ὡς ὁρᾶς πορεύομαι. 1070

Et accipiet vnum ſepulchrum opus cedri? 1055
Ore. Suauiſſimum eſſet hoc: ſed vides, amicis
Quomodo caremus, vt coniungamur ſepulchro?
Ele. Nihil dixit, pro te operam nauans ne moriaris,
Menelaus prauus, proditor mei patris?
Ore. Ne oſtendit quidem oculum, ſed in ſceptris habens 1060
Spem, veritus eſt ſeruare amicos.
Sed ſine, vt generoſa & Agamemnone
Facientes digniſſima moriamur.
Et ego quidem ingenuitatem oſtendam vrbi,
Feriens gladio hepar: te autem oportet 1065
Similia facere meis auſis.
Pylades, tu eſto nobis procurator mortis,
Et morientium bene cures corpora,
Et ſepeliſimul, ferens ad patris tumulum,
Et vale: vado enim ad opus, vt vides. 1070

Κέδρου πεχράσματα) τὰ ἐκ κέδρου κατασκευάσματα. ἐκ γὰρ κεδρίνου ξύλου εἰώθασι ταῖς θήκαις καταστρωνύειν. Ηδὺς' αὖ) ὑφρανθήσεται εἴη αὐτῶ τοῦτο εἰ ὅπω γένοιτο. ὁρᾶς δὴ νῦν, ὅπ ἐστε-

ρήμεθα φίλων, ὡς τε κοινωνεῖν ἡμᾶς ἀλλήλοις δηλονότι τῆ τάφῳ. Εστανίσμεθ' ἐστερήμεθα. Απουδλῶ ἔχων) απουδάζων. Ο κακὸς) ὁ κακόηθης. Επὶ σκήπτροις) ὅθι τῆ βασιλείᾳ. Οὐδ' ὁ μ' ἔδηξεν] ἤγουν οὐδὲ δῆλόθεσιν καὶ γνώμῃ ἔδειξεν. ὅπερ ἐστὶν ὀλίγον πρὸς τὸ διεγερθῆναι, καὶ αἰσθάνεσθαι τοῖς ἐχθροῖς. ἀλλ' ὅθι τοῖς σκήπτροις ἔχων τὴν ἐλπίδα. ἤγουν ὅθι τῆ βασιλείᾳ, ἣν ἤλπιζε καὶ χὶ ἀποθανόντος τοῦ Ορέστου, ἠυλαβεῖ τὸ σώζειν τοὺς φίλους. ἀλλά γε σκεψώμεθα ὅπως αὖθις τοῦ πῶς δράσαντες ἡμ-

Πυ. Επίχες. ἐν μὲν πρῶτά σοι μεμφῶ ἔχω,
Εἰ ζῆν με χρήζειν σοῦ θανόντος ἤλπισας.
Ορε. Τί δ' προσήκει κατθανεῖν σ' ἐμοῦ μέτα;
Πυ. Ηρου; τί δ' ζῆν σῆς ἐπιρείας ἄτερ;
Ορε. Οὐκ ἔκτανες σὺ μητέρ', ὡς ἐγὼ τάλας. 1075
Πυ. Σὺ σίγα, κοινῇ τοῦτο καὶ πάσχειν με δεῖ.
Ορε. Αποδὸς τὸ σῶμα πατρί. μὴ σύθνησκέ μοι.
Σοὶ μὲν γὰρ ἔστι πόλις, ἐμοὶ δ' οὐκ ἔτι δή.
Καὶ δῶμα πατρῶον, καὶ μέγας πλούτου λιμήν.
Γάμου δ' τῆς μὲν δυσπότμου τῆς δ' ἐσφάλης, 1080
Ην σοι κατηγήσ' ἐπιρείαν σέβων,
Σὺ δ' ἄλλο λέκτρον παιδοποίησαι λαβὼν,
Κῆδος δ' τοὐμὸν καὶ σὸν, οὐκέτ' ἔστι δή.

Pyl. Differ. hoc enim primum te accuſo,
Si ſperaſti, me velle viuere te mortuo.
Ore. Quorſum enim attinet te mecum mori?
Pyl. Interrogaſti? quorſum verò viuere ſine tua amicitia?
Ore. Non interfeciſti tuam matrem, ſicut ego miſer. 1075
Pyl. Tecum: ſimul hæc pati me oportet.
Ore. Redde tuum corpus patri, non moriaris mecum.
Tibi enim eſt ciuitas, mihi autem non iam.
Et domus patris, & magnus portus diuitiarum.
Nuptiis autem huius miſeræ fruſtratus es, 1080
Quam deſpondi tibi, colens amicitiam:
Tu autem accipias aliam coniugem ad gignendum.
Affinitas enim mea & tua non amplius eſt.

Επίχες) καρτέρησον. Μεμφῶ ἔχω) αἰτῶ τὸ μέμφομαί σοι εἰ ζῆν μὲ ἐθέλειν σοῦ ἀποθανόντος ἤλπισας. Τί δ'] τί δ' ὁρμόζει, ἀποθανεῖν σε μετ' ἐμοῦ; Ηρου) ἐρώτησις μὲ εἰ προσήκει με ἀποθανεῖν μετὰ σοῦ, κἀγὼ σε αἰτεῶ τήσω. τί δ' προσήκει με ζῆν, τῆς σῆς φιλίας καὶ ἑταιρείας χωρείς. Οὐκ ἔκτανες) οὐκ ἐφίνθυσας ἢ σὺ μὴ τὴν ἐμὴν καθαρῶ ἐγώ. Σὺ σίγα) οὐ πρὸς τὸ ῥηθὲν ἀπεκρίνατο Πυλάδης ὑπὸ Ορέστου. θέλει δὲ λέγειν, ὅτι συνκατθανεῖν σοι. ἰδίως δὲ ταῦτα ὁ

Ευριπίδης, τῶ Γυλίππου ἐμφανεσ ἐν ἐρημίᾳ, ὅπου κεκρύβη ὑπὸ τῶ πατρὸς, εἰ μὴ ἄρα ἀνίστε) ὡς μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς δυνήσῃ) καταλθεῖν. Ἀπόδος) σεαυτῶ ἅπαν τοῖς τῶ πατέρα σε σῶσον. Σοὶ μὲν γὰρ) σοὶ σαυτῶ σῶζε τὴν πάτρι. ἐ γὰρ οὕτως ἔχει τύχης, ὡς ἐγώ. Οἱ γὰρ ἔξεστιν εἰς τὸ παρεῖδα ἐπανελθεῖν. Τῆς δ' ἐσφάγης) πῆς ὃ πῆς Ηλέκτρας ἀπέτυχες. ἢν σοι ἐγγυήσαιμι τὸν σὸν φιλίαν τιμῆν. σὺ δ' ἄλλο χρῆμα λαβὼν, πικροποίησον. ἐμοὶ γὰρ τοῖς σε συγγνώμη ἐκεῖ θνήσκειν.

Αλλ' ὦ ποθεινὸν ὄμμ' ὁμιλίας ἐμῆς,
Χαῖρ. οὐ γὰρ ἡμῖν ἔξεστι τοῦτο, σοί γε μήν.
« Οἱ γὰρ θανόντες, χαρμάτων πεπόμεθα.
Πυλ. « Η που λέλειψας τῆς ἐμῆς βουλεύματος;
« Μὴ θ' αἷμά μου δέξαιτο κάρπιμον πέδον.
« Μὴ λαμπρὸς αἰθὴρ, εἰ σ' ἐγὼ πεσεῖν ποτε,
« Ελευθεροῦσας τοὐμὸν, ἀπολίπωμί σε.
Καὶ συγκατέκτανον γὰρ, οὐκ ἀρνήσομαι,
Καὶ πάντ' ἐβούλευσ', ὧν σὺ νῦν τίνεις δίκας.
Καὶ ξυθανεῖν οὖν δεῖ με σοὶ καὶ τῇδ' ὁμοῦ.
Εμὴν γὰρ αὐτὴν, ἧς λέχους ἐστήνεσα,
Κείνῳ δάμαρτα. τί γὰρ ἐρῶ καλόν ποτε
Γῆν Δελφίδ' ἐλθὼν, Φωκέων ἀκρόπολιν;
Ος, πρὶν μὲν ὑμᾶς δυστυχεῖν, φίλος παρῆν,
Νῦν δ' οὐκέτ' εἰμὶ δυστυχοῦντί σοι φίλος;

Sed ô desiderabilis ocule meæ familiaritatis
Vale. non enim hoc licet nobis, tibi tamen erit.
« Nam mortui priuamur gaudio.
Pyl. « Equidem non assequeris quid velim.
« Neque sanguinem meum accipias ferax terra,
« Neque splendidus æther, si ego te vnquam prodens,
« Et liberans meum corpus, deseram.
Nam & simul interfeci illam, non negabo:
Et totum consilium dedi de iis ob quæ tu nunc das pœnas.
Ergo & simul mori me oportet tecum & cum hac.
Nam ipsam meam, cui spopondi nuptias,
Iudico coniugem. Nam quid vnquam honestum dicam,
Veniens in Delphidem, arcem Phocensium?
Qui priusquam essetis miseri, affui amicus,
Nunc non sum amicus tibi infelici?

Αλλ' ὦ ποθεινὸν] ὦ ποθεινὴ ὁμιλία ἐμοὶ, τυπέστι σύ, ὦ ποθεινῶς ὡμίλουν ἐγώ. σύνηθες δὲ τῶτο, τὴ δέησιν αὐτὴ πεσεῖν τὰ πρόσωπα τὰ πρόσωπα, ὧν ὄντων αἰτία τὰ πρόσωπα· οἷς ὦ αἰάπαυσις ἐμὴ, καὶ ὦ ἄλγος ἐμὸν, αὐτὴ τῶ σύ, ἐφ οὗ αἰαπαύομαι ἐγώ, καὶ σὺ ὁ ἄλγος ἐμοὶ πρόξενεῖς. Οἱ γὰρ θανόντες) δέον οὕτως εἰπεῖν, οἱ γὰρ θανόντες χαρμάτων τυγχάνομεν, τυπτόμεθα εἶπεν. ἐπειδὴ δὲ αὐτὸς μετὰ τῶν θανόντων ὄσον οὔπω ἔσεσθαι ἔμελλεν. Ὁ τόμα ὁμιλίας) ὅπερ ὁμιλίας τῆς φιλίας φησὶ σημειωτέον ὃ πρὸς τὸ ἐν Φοινίσσαις, ὁμιλίας χθονός. Εστι τῶτο] τὸ χαίρειν. Τυπτόμεθα)

στρέμεθα) Ηπου] ὅπως μακρὰν ἀπέχεις ἐμοῦ σκοπῶ. Μὴ θ' αἷμα μου) ὅ ἐστιν ἀποθανὼν, μὴ ἐνωθείω τοῖς χθονίοις. ἐξὼν εἰμί. ἀλλὰ πλανοίμην εἰκῆ, ὑπ' οὐδενὸς τῶν τοιχείων λαμβανόμενος. Αλλως. μὴ τὸ σῶμα μου φησὶν ἀποθανόντος ἡ γῆ πρόσδεξαιτο, μήτε εἰς αἰθέρα ἡ ἐμὴ ψυχὴ χωρήσοι, εἴ σε πεσεῖν πάλιν, πυτέστι μὴ ἐνωθείω τῆς τοιχείοις τελευτήσας. οἱ γὰρ ἀποθνήσκοντες κατ' αὐτοὺς, εἰς τὰ τοιχεῖα ἀναλύονται ἐξ ὧν εἰσί. Αλλως. εἴδε μὴ πεσεῖν ἐξαιτοῦμαι τὰ τοιχεῖα ἀποθανόντα, ὡς βέλτιστον δηλονότι, καὶ ἀπόδεκτον, εἴσε ἐγώ ποτε ἐγκαταλιπὼν, ἐλευθεροῦσα τὸ ἐμὸν μέρος δηλονότι, ἤγουν ἐμαυτὸν ἄφετον ποιήσας ἀπολιπεῖν σε. καὶ γὰρ συνεφόνευσά σε τὴν μητέρα, καὶ οὐκ ἀπαρνήσομαι. καὶ πάντα συνεβούλευσα, ὧν ἕνεκα σὺ δίδως πρεπεῖα. πρέπον οὖν ἐμοὶ σὺν σοὶ θανεῖν καὶ τῇδε. ἐμὴν γὰρ αὐτὴν κρίνω γυναῖκα, ἧς πρὸς τὴν κοίτην ἐπλώσα. Τί γὰρ ἐρῶ καλὸν ποτε] τί γὰρ ἔχω φησὶν ἀπολογήσασθαι εἰς τὴν παρεῖδα ἐπανελθὼν, εἰ πεσεῖν σε δυσυχοῦντα, τότε φίλος ὢν ὅτε ἀτυχής. Γῆν Δελφίδ' ἐλθὼν) Υαασος ὁ Λυκόρας μετὰ τὸν κατακλυσμὸν βασιλεύων τῆς πεῖ τὸν Παρνασσὸν, Υαν πόλιν ἔκτισε. καὶ γήμας Μελαίνθην τὴν Δευκαλίωνος, ἐποίησε Μελανίδα. ἐκ ὃ Μελανίδος, Δελφὸς· ὃς τὴν ἀρχὴν τῶ μητροπάτορος πρεσβεύων, ἔγημε Κασταλίαν, ἀφ' ἧς ἡ κρήνη πύνομα ἔχει. καὶ ἔσχε Κασάλιον, καὶ Φημῆνον. ὃν φασὶ πεσόντα ἐξαμέτρων χρῆσαι. πόλιν ὃ κτίσας Δελφὸς, Δελφίδα ὠνόμασε. μετὰ ὃ θάνατον αὐτῶ ἦρξε Κασάλιος, οὗ υἱὸς Λάφριος, οὗ Νύπος. ἐξ οὗ Δελφοὶ πολεμοῦντες πρὸς τοὺς ὁμόρους, ἀναρχίαν εἵλοντο, καὶ τὸν Ακρίσιον μετεπέμψαντο ἐξ Αργεσ, ὃς αὐτοῖς τὸν πόλεμον καλῶς διέθετο, καὶ κλῆρον τῶ Αμφικτυονικῶ συνεδρίῳ κατέστησατο Αμφικλύων ὁ Δευκαλίωνος ὢν Θερμοπύλαις τῆς Θεσσαλίας. ἔτερον ὢν Δελφοῖς κατέστησατο. καὶ τὸ ὢν Θερμοπύλαις ἀναλαβὼν ταῖς συνόδοις, αὐτὴ μιᾶς δύο πεποίηκε. καὶ νόμοις ἔθετο, καθ' οὓς ἔμελλον ἕκαστα διοικεῖν. ἀπέλειαί τε πρεσεῖπεν ἐφ' ἑκατέραις τῆς συνόδοις, καὶ τὴν πρόνοιαν τῶ ἱεροῦ καὶ τῆς Δελφῶν τῶ συνεδρίῳ ἐπέτρεψε. μετὰ δὲ ἔνας χρόνους, Ορνυτος ὁ Σισύφου ἐλθὼν ἐκ τῆς Αονίας αὐτόσε, καὶ πολεμῶντας Βίρῶν Υαμπολίτας πρὸς Ο πωπέους Λοκροὺς πρὸς Δαφνοῦντας, συμμαχήσας τε ὠίκησεν, καὶ ἦρξεν αὐτῶν. ἐκλήρωντο δ' αὐτῷ παῖδες, Φῶκος καὶ Θόας. ἀλλ' ὁ μὲν Θόας ἅμα τῷ πατρὶ, εἰς Κόρινθον ἀπῆλασε. Φῶκος ὃ δεξάμενος τὴν ἀρχὴν τῶ πατρὸς, Φωκίας αὐτὴν ὠνόμασεν.

Οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ἃ τῶτα μὲν κἀμοὶ μέλει.
Επεὶ δὲ κατθανούμεθ', εἰς κοινοὺς λόγους
Ελθωμεν, ὡς αὖ Μενέλεως συνδυσχῇ.
Ορε. Ω φίλτατ'. εἰ γὰρ τῶτο κατθανοίμ' ἰδών.
Πυ. Πιθοῦ νῦν, ἀνάμεινον ὃ φασγάνου τομάς.
Ορε. Μενῶ, τὸν ἐχθρὸν εἰ δυνοίμεθα τιμωρήσασθαι.

Nihil est, sed hæc & mihi sunt curæ.
Sed postquam sumus morituri, vnà rationem
Ineamus, quomodo Menelaus simul tristetur.
Ore. O charissime, vtinam videns hoc moriar.
Pyl. Sequere nunc, sed differ sectionem ensis,
Ore. Differam, si possim vlcisci inimicum.

Οὐκ ἔστιν) οὐχ' οὕτω ποιήσω. Αλλὰ ταῦτα μὲν) ἃ δεῖ δηλονότι ὑμῶν δεῖ φροντίδος, τυπέστιν ὁ θάνατος, κἀμοὶ δεῖ φροντίδος ὄσιν. Επεὶ ὃ κατθανούμεθα] ἐπεὶ ὃ ἅπαξ ἀκείθη ἀποθανεῖν ἡμᾶς, πρὸς ἀλλήλους σκεψώμεθα, ὡς αὖ τῶ Μενελάῳ κακὸς πρεσπεψώμεθα, ἵνα μὴ μόνοι δυσυχῶμεν ἡμεῖς. Ω φίλτατ') ἤδη γὰρ τῶτο ἰδὼν ἀποθανοίμι. Πιθοῦ νῦν] πιεθηπ ὃ, καὶ τὴν σφαγὴν ἀναβαλοῦ. Μενῶ] πρεσκαρτερήσω εἰ τὸν ἐχθρὸν κολάσω.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Πυ. Σίγα νυῦ, ὡς γυναιξὶ πιστεύω βραχύ. 1105
Ορε. Μηδὲν τρέσῃς τάσδ', ὡς πάρεισ' ἡμῖν φίλαι.
Πυ. Ελένην κτενοῦμεν, Μενέλεω λύπην πικρόν.
Ορε. Πῶς; τὸ γὰρ ἕτοιμόν ἐστιν, εἴγ' ἔσται καλῶς.
Πυ. Σφάξαντες. ἐν δόμοις ἢ κρύπτεται σέθεν.
Ορε. Μάλιστα καὶ δὴ πάντ' ἀποσφραγίζεται. 1110
Πυ. Αλλ' ἐσκέφθ', ἁδὴν νυμφίον κεκτημένη.
Ορε. Καὶ πῶς; ἔχει γὰρ βαρβάρους ὀπαδόνας.
Πυ. Τίνας; φρυγῶν γὰρ οὐδὲν αὖ τρέσαιμ' ἐγώ.
Ορε. Οἵους, ἐνόπλους καὶ μύραν ἐπιστάτας.
Πυ. Τρυφᾶς γὰρ ἥκει δεῦρ' ἔχουσα Τροϊκάς. 1115
Ορε. Ωσθ' Ελλὰς αὐτῇ σμικρὸν οἰκητήριον.
Πυ. Οὐδὲν τὸ δοῦλον, πρὸς τὸ μὴ δοῦλον γένος.
Ορε. Καὶ μὴν πόσῃ ἔρξας, δὶς θανεῖν οὐ χάζομαι.
Πυ. Αλλ' οὐδ' ἐγὼ μέν, σοί γε τιμωρούμενος.
Ορε. Τὸ πρᾶγμα δήλου, καὶ πέρανν' ὅπως λέγεις. 1120

Pyl. Tace nunc, quia parum credo mulieribus. 1105
Ore. Ne timeas has, quæ adsunt nobis amicæ.
Pyl. Helenam interficiemus. id afficiet Menelaum magno dolore.
Ore. Quid ô? paratus enim sum, siquidem poterit præclarè fieri.
Pyl. Interficiemus: latet enim in domo tua.
Ore. Maximè, & iam omnia obsignat. *quasi ærnens hereditatem meam.* 1110
Pyl. Sed non amplius, nacta Plutonem sponsum.
Ore. Quomodo? habet enim barbaros comites.
Pyl. Quos? neminem Phrygem metuo.
Ore. Quales possint esse curatores speculorum & vnguentorum.
Pyl. Venit ergo huc habens delicias Troianas? 1115
Ore. Ita, vt Græcia sit ei parua domuncula.
Pyl. Nihil est seruile genus ad non seruile.
Ore. Sanè hoc faciens, non recuso bis mori.
Pyl. Sed neque ego: modò tibi opem feram.
Ore. Ostende rem, & perfice sicut dicis. 1120

Σίγα νυῦ) ὑποφρᾶσαι πρὸς τὸ χορεῦον ἐνόμιζε γὰρ αἰτιᾶν ἐχθρὰς εἶναι. τὸ δὲ ὡς αὐτὴ τῶν γὰρ, ἢ αὐτὴ τῶν ὄλλ. Πῶς οὖν ἕτοιμον] τὸ ἑξῆς. εἰ γὰρ φησὶ τὸν θάνατον, καὶ ἕτοιμον τὸ φονεῦσαι τὸν Ελένην, καλῶς αὐ ἡμῖν ἔσται. ἀλλὰ τὸ ἐπ' ἐμοὶ ἕτοιμόν ἐστι. τὸ γὰρ ἕτοιμον καλόν ἐστι. ὁ δὲ λόγος τοιοῦτος ἐστι. τὸ γὰρ ἕτοιμος καὶ ἀχρεῶς τὸν Ελένην καταργάσαιτο, καλόν ἐστιν, εἰ ὅλως δυνατὸν τοῦτο πρᾶξαι. ἕτοιμος γὰρ εἰς τοῦτο εἰμὶ, εἴγε μὴ καταλαφθήσομαι, ἀλλὰ πάνυ τοῦπω φησὶ αἰέλωμεν. ἕτοιμος γὰρ εἰμὶ πρὸς τὸ σφάξαι. εἰ ἔστιν ἁμαρτὲς τὸ κλεῖναι, πυθέσθαι εἰ μὴ καταλαφθήσομαι. Αποσφραγίζεται) σφραγῖδας ὀπίσθησιν, ὡς δὴ πάντα κληρονομήσας τὰ ἐμὰ, τὰ ἰδῦ φησὶ σφραγίζει τῶν ἡμετέρων, τὰ δὲ ἀποσφραγίζει. γὰρ καὶ ἀποσφαλίζεται. Αλλ' ἐκεῖ) ἀποσφαλιοῦσεται δηλονότι. Εχει γὰρ βαρβάροις ὀπάονας) ἥγουν ἀκολούθους καὶ δούλους. οὕτω φησὶν ὑπορβαλλόντως ἐτρύφα ἐν τῇ βαρβάρων χώρᾳ, ὡς μηδὲν ἡγεῖσθαι τὸν Ελλάδα πρὸς τρυφῶν.

τρυφηλότεροι γὰρ τὸν βίον οἱ βάρβαροι διάγουσι, μείζων τῇ Ασίᾳ τῆς Εὐρώπης. Τρέσαιμι) δειλιάσαιμι. Οἵοις ἐνόπλοις) οἵοις εἰκὸς εἶναι ὁπλίταις εἰς τὸν θῶν ἐνόπλοις καὶ μύρων ὑπηρεσίαν. Τρυφᾶς γὰρ ἥκει) τρυφᾶς λέγει. οἷς ἐκ Τροίας ἀνούχοις καὶ θεράπαιναι ἤγαγε. Ωσθ' Ελλὰς] ὥσπερ ἡ Ελλὰς ὄσον εἰς αὐτὸν, μικρὸν ὑπάρχει καὶ οἰκητήριον. Οὐδὲν τὸ δοῦλον) ἀδένεις φησὶν οἱ δοῦλοι πρὸς τὴν ἐλευθέρους μάχεσθαι, διὰ τὸ μὴ θλιβῆναι. Καὶ μὴν) ὄντως πάλαι πρᾶξας ἐκ δευτέρου θανεῖν οὐχ' ὑποχωρῶ. Αλλ' οὐδ' ἐγὼ οὐχ ὑποχωρήσω θανεῖν δὶς σοί γε βοηθῶν. Τὸ πρᾶγμα δήλου.) τὸ πρεῖτ φόνου σ' Ελένης πρᾶγμα δήλωσον, καὶ εἰπὲ τοῖς τοῦπω τούτῳ μέλλοιμεν αἱρεῖν. Εἴσιμεν) εἰσέλθωμεν εἰς τὴν δόμοις, ὡς ἀποθανούμενοι.

Πυ. Εἴσιμεν εἰς οἴκους δῆθεν ὡς θανούμενοι.
Ορε. Εχω τοσοῦτον· τἀπίλοιπα δ' οὐκ ἔχω.
Πυ. Γόοις πρὸς αὐτὸν θησόμεθ', ἃ πάσχομεν.
Ορε. Ωστ' ἐκδακρύσαι γ' ἔνδοθεν κεχαρμένη.
Πυ. Καὶ νῦν παρέσται ταῦτ', ἅπερ κείνῃ τότε. 1125
Ορε. Επειτ' ἀγῶνα πῶς ἀγωνιούμεθα;
Πυ. Κρύπτ' ἐν πέπλοισι δ' ἕξομεν ξίφη.
Ορε. Πρόσθεν δ' ὀπαδῶν τίς ὀλεθρον θήσεται;
Πυ. Εκκλείσομεν σφᾶς, ἄλλον ἄλλοσ' ἐν στέγαις.
Ορε. Καὶ τόν γε μὴ σιγῶντ' ἀποκτείνειν χρεών. 1130
Πυ. Εἰ τ' αὐτὸ δηλοῖ τοὔργον ἢ τείνει χρεών.
Ορε. Ελένην φονεύειν, μανθάνω τὸ σύμβολον.
Πυ. Εγνως· ἄκουσον δ' ὡς καλῶς βουλεύομαι.
Εἰ μὴν γὰρ εἰς γυναῖκα σωφρονεστέραν

Pyl. Intremus in domum, tanquam morituri.
Ore. Habeo hoc, reliqua non habeo.
Pyl. Lamentabimur ad ipsam de his quæ patimur.
Ore. Vt ploret, quanquam in animo gaudeat.
Pyl. Et nobis aderunt hæc, sicut illi, tunc. 1125
Ore. Deinde quomodo pugnabimus?
Pyl. Habebimus gladios acutos in vestibus.
Ore. Et coram ministris quæ nex fiet?
Pyl. Excludemus eos, alium aliò in contignationibus.
Ore. Et eum qui non tacuerit, interficiemus. 1130
Pyl. Deinde ipsa res docebit, quæ oporteat intendere.
Ore. Interficere Helenam, agnosco symbolum.
Pyl. Tenes. audi nunc quàm honestè consulam.
Si enim in mulierem honestam

Εχω) νοῶ ὅσον λέγεις, τὰ λοιπὰ δ' οὐ νοῶ. Γόοις] θρήνοις πρὸς αὐτὸν ὀπίσθησόμεθα, δι' ἃ ἡμεῖς πασχόμεθα, ἤγουν ποιήσομεν τὰ ἡμέτερα δυσυχήματα πρὸς αὐτὸν θρηνοῦντες. Ὥστε δακρύσαι, ὅτω φησὶ πρεπόντως δακρύσομεν, ὥς τε αὐτὸν εἰς οἶκτον κινῆσαι, ὅθεν τῷ ἡμετέρῳ θανάτῳ λάθρα χαίρουσαν. Καὶ νῦν παρέσται) καὶ γὰρ ἡμεῖς οἰκτιζόμεθα μὲν, χαίρομεν δ' ὡς μέλλοντες αὐτὸν φονεύειν. τὸ οὖν πότε, ἢ ὅτε εἰσερχόμεθα, ἢ ὅτε φονεύομεν αὐτόν. Αλλως. καὶ ἡμῖν

πῶς δυσὶ τοῖς φονεῦσιν ἔσται τὸ δεῖν μὴ δακρύειν,
χαίρειν δ' τῇ δόξῃ σοφίᾳ. καὶ ἡμῖν γλυκήσεται, ἅπερ
ἐκεῖ κ' πάτε, λιτικα εἰσελθόντες θεὸς αὐτὸν ἱκετεύομεν. ὡς γὰρ ἐκείνῳ ἡμῖν ὀδυρομένων, θεραπαινίσεται μὴ δακρύειν, χαρήσεται δ' κ' ψυχὴν,
οὕτω καὶ ἡμεῖς αὐτῆς ἱκετευούσης, θεραπαινοῦμεθα λυπεῖσθαι, ἔνδον χαίροντες ὅτι τὸ μέλλειν αὐτὸν αἱρεῖν. Ἄλλως καὶ ἡμῖν τὸ τεῖχος παρέσται ἀπὸ κείνη, ἥξουσι τὸ ἔξωθεν δακρύειν. ἔκποθεν δ' χρεὼ ἐκ τῆ ἐλπίδι τῆς δυσχρήστου αὐτῆς. Πρόσθεν δὴ ὁπαδῶν) καὶ πῶς φησὶν αἱρήσομεν αὐτὴν, ἔμπροσθεν τῆς δούλων. Τίς ὁ λεθρος) ὥσπερ τὸ τεῖχος λέγεται ἐνίοτε αὐτὸ τὸ πάχος, οὕτως οἰόμεθα τὸ τίς, ἀντὶ τοῦ κ' πνα τόπον. ὅπερ ἡμαρτηκῶς. Ἐκκλείσομεν] ἀποσφαλισόμεν αὐτὸς, ἄλλον εἰς ἄλλῳ τρόπῳ. Καὶ πῦρ γε) καὶ τὸν μὴ σιγῶντα, ἀλλ' ἐμφαίνοντα τῷ βουλῷ, ἀποκτίνειν πρέπει. Εἶτ' αὐτὸ) εἶτα αὐτὸ τὸ ἔργον καὶ τὸ πρᾶγμα δηλοῖ, ὅπου χρεὼν καὶ ἀναγκαῖον πίνειν, ἵνα φορᾶν καὶ πορεύεσθαι εἰς τὸ φονεῦσαι τῷ Ἑλένην, μανθάνω καὶ νοῶ τὸ σύμβολον καὶ τὸ σημεῖον. Εἶ τ' αὐτὸ) φαίη τοῖ τὸ ἔργον, ὅπω φορᾶν πρέπον. Ἑλένην ἀποκτίνειν) καταλαμβάνω τὸ συμφώνημα. Μανθάνω) νοῶ

ξίφος μεθεῖμεν, δυσκλεὴς ἂν ἦν φόνος, 1135
Νῦν δ' ὑπὲρ ἁπάσης Ἑλλάδος δώσει δίκην,
Ὧν πατέρας ἔκτεινε, ὧν τ' ἀπώλεσε τέκνα,
Νύμφας τ' ἔθηκεν ὀρφανὰς ἐκ νυμφόρων,
Ὀλολυγμὸς ἔσται, πῦρ τ' ἀνάψουσι θεοῖς.
Σοὶ πολλὰ κἀμοὶ κέδν' ἀρώμενοι τυχεῖν, 1140
Κακῆς γυναικὸς οὕνεκ' αἷμ' ἐπραξάμεν.
Ὁ ματροφόντης δ' οὐ καλῇ, πάντῃ κτανών.

Mitteremus gladium, esset ignominiosa cædes, 1135
Nunc dabit pœnas toti Græciæ,
Et illis quorum parentes occidit, & quorum liberos perdidit,
Et sponsas fecit orbatas maritis,
Erit vociferatio, & accendent ignem diis,
Precantes tibi & mihi multa gloriosa obtingere, 1140
Eo quòd fecimus cædem malæ mulieris.
Non vocaberis matricida, si hanc interfeceris:

Μεθεῖμεν) ἐνεβάλομεν. Ὑπὲρ πάσης Ἑλλάδος) ὑπὲρ ἁπάντων Ἑλλήνων δώσει δικαιοσύνην. Νύμφας) καὶ τὰς νέας ἐποίησεν σωφρονέστερον ἐστερημένας. Ὀλολυγμὸς ἔσται] αἱ τῶν χαρὰ γλυκήσεται, καὶ ὀχί. Ὅμηρος αἰεὶ ὀλολυγὴ Πᾶσαι. Πῦρ τ' ἀναψοῦσι] αἱ τῶν καὶ θεοῖς θυσίαν

ποιήσουσι. Κέδν' ἀρώμενοι) σωτεῖρα, νῦν δὲ πὶ ἀγαθὰ, ἀλλὰ ἡμῖν τυχεῖν πολλῶν ἀγαθῶν. διόλου ἐποιήσαμεν φόνον κακῆς γυναικός. ὁ μητροφόντης τὸ τῆς μητροφόνου ὄνομα φυγὼν, εἰς τὸ βέλτιον ὄνομα ἔρχῃ, Ἑλένης φονεὺς λεγόμενος τῆς πολυκτόνου.

Ἀλλ' ἀπολιπὼν τοῦτ' ὄνομα τὸ βέλτιον πέσῃ,
Ἑλένης λεγόμενος τῆς πολυκτόνου φονεύς.
Οὐ δεῖ ποτ' οὐ δεῖ Μενέλεων μὴ δυστυχεῖν, 1145
Τὸν σὸν δὲ πατέρα, καὶ σὲ, κἀδελφὴν θανεῖν,
Ματέρα τ' (ἐὰν τοῦτ' οὐ γὰρ εὐπρεπὲς λέγειν)
Δόμους τ' ἔχειν σοὺς, δι' Ἀγαμέμνονος δόρυ
Λαβόντα νύμφην. μὴ γὰρ οὖν ζῶν ἔτι,
Εἰ μὴ 'πὶ κείνῃ φάσγανον σπάσω μέλαν. 1150
Ἢν δ' οὖν τὸν Ἑλένης μὴ καταπέσωμεν φόνον,
Πρήσωμεν τοὶς οἴκοις τοῖσδε κατθανούμεθα.
« Ἐνὸς γὰρ οὐ σφαλέντες, ἕξομεν κλέος
« Καλῶς θανόντες, ἢ κακῶς σεσωσμένοι.
Χο. Πάσαις γυναιξὶν ἀξία συγεῖν ἔφυ 1155
« Ἡ Τυνδαρὶς παῖς, ἣ κατήσχυνε γένος.
Ορε. Φεῦ. οὐκ ἔστιν οὐδὲν κρεῖσσον, ἢ φίλος σαφής.
« Οὐ πλοῦτος, οὐ τυραννὶς ἀλόγιστον δὲ λε
« Τὸ πλῆθος αὐτὰλλαγμα γενναίου φίλου.

Sed relinquens hoc nomen habebis melius:
Diceris interfector Helenes, quæ multos interfecit.
Non oportet sanè, non oportet Menelaum esse felicem, 1145
Ac tuum patrem & te & sororem mori:
(Matrem omitto. nam hoc non est honestum dicere.)
Et habere tuam domum, per Agamemnonis missam
Qui recepit vxorem. Non amplius viuam,
Si non aduersus illam strinxero atrum ensem. 1150
Sed si non potiemur cædè Helenes,
« Incendentes hanc domum, moriemur.
« Nam etsi alterutrum non successerit, habebimus gloriam
« Honestè mortui, aut malè seruati.
Cho. Digna est quæ odio habeatur ab omnibus mulieribus
« Puella Tyndaris, quæ deformat genus. 1155
Ore. Ah, nihil est præstantius quàm certus amicus,
« Non opes, non regnum: ac stultum est
Multitudinem esse compensationem generosi amici.

Μητέρα τ' ἐῶ] τὴν μητέρα ἀφίημι. οὐ γὰρ ἀκόλουθον ἐστι μιμνήσκειν σε τὸ φόνου τῆς μητρὸς. Δι' Ἀγαμέμνονος δόρυ) διὰ τὴν συμμαχίαν τῶν Ἀγαμέμνονος ἐπαλαυνόντα τὴν Ἑλένην, οὐ δεῖ αὐτὸν τοῦδε πόθος ἔχειν τοῖς σοῖς δόμοις. Μὴ γὰρ] εἰπὲ μηκέτι ζῶ, εἰ μὴ ἔλκυσω κατ' ἐκείνης τὸ ξίφος. Ἢν δ' οὖν] ἢν δὲ μὴ ἐγκρατεῖς γενώμεθα τῆς φόνου τῆς Ἑλένης, καυσωμεν τοῖς δόμοις τοῖς-

δέ, ἀποθανούμεθα. ἑνὸς γὰρ πεῖν δυοῖν ὢν ἀποτυχόντες, λαβοιμὶν δίξαν. Ἄλλως. θαπέρ τὰ ἀτυχήσαντες, ἢ φονεύσαντες αὐτὸ, ἢ καύσαντες τὸ οἶκον, δίξαν ἔξοιμὶν. Γάσας γυναῖξι) αἶξία συγκεῖσθαι ὑπὸ πασῶν γυναικῶν, ἢ τὸ Τωνδάρεω παῖς, ἢ πῆς καταφυγὼν τὸ ἦθος ἑαυτὸ, ἢ πὶ ζῆς συγγενεῖς. ἢ τὸ ἑαυτὸ ἦθος, τουτέστι τὰς γυναῖκας φθεῖσθαι μᾶλλον, ἢ ἔστιν ἡδὲν κάλλιον ἀληθοῦς φίλου. ἡ πλεῖστος, ἡ βασιλεία. Ἀλόγιστον δὲ πεῖσώσεν δὲ δεῖν τὸ αἰσχαλαίνειν τὸ πλῆθος αὐτὸ, τὸ ἀ ἦθοῦς φίλου.

Συὶ γὰρ τά τ' εἰς Αἴγισθον ἐξεῦρες κακὰ, 1160
Καὶ πλησίον παρῆθα κινδυνεύων ἐμοί.
Νῦν δ' αὖ δίδως μοι πολεμίων τιμωρίαν,
Κοὐκ ἐκπεσὼν εἶ. παύσομαί σ' αἰνῶν. ἐπεὶ
« Βάρος τι κἀν τῷδ' ὄντι, αἰνεῖσθαι λίαν.
Ἐγὼ δ' πάντως ἐκπνεῶν ψυχὴν ἐμὴν, 1165
Δράσας τι χρήζω τοῖς ἐμοῖς ἐχθροῖς θανεῖν,
Ἵν' ἀνταναλώσωμεν, οἵ με προὔδοσαν,
Στένωσι δ' οἵπερ κἄμ' ἔθηκαν ἄθλιον.
Ἀγαμέμνονός τοι παῖς πέφυκ', ὃς Ἑλλάδος
Ἡρξιωθεὶς. οὐ τύραννος, ἀλλ' ὅμως 1170
Ῥώμῃ θεοῦ τιν' ἔχεν. ὃν δ' καταιχύνω,
Δοῦλον παρεχὼν θάνατον, ἀλλ' ἐλεύθερος
Ψυχὴν ἀφήσω, Μενέλεων δ' τίσομαι.

Nam tu & mala contra Aegisthum inuenisti, 1160
Et prope aderas mihi in periculis,
Et nunc rursus das mihi vltionem hostium,
Et non abes. Sed desinam te laudare. Quia
« Etiam hoc est molestum, nimiùm laudari.
Ego autem omnino exhalans meam animam, 1165
Volo aliquid faciens inimicis meis mori:
Vt vicissim perdamus illos, qui me prodiderunt:
Et gemant, qui me miserum fecerunt.
Agamemnonis filius sum, qui Græciæ
Imperauit, dignus iudicatus, non tyrannus, sed tamen 1170
Habuit robur à Deo, quem non afficiam dedecore,
Oppetens seruilem mortem, sed liberè
Vitam amittam, & Menelaum vlciscar.

Ἐξ Τροίας) ἐμηχανήσω. Καὶ πλησίον καὶ δὴ πῶς συμβουλεύεις μοι ἐκδίκησιν τῶν πολεμίων, καὶ ὁ μαχαιροφόρος. Ἐπαινῶν σε παύσομαι] ἐπειδὴ βάρος ὄντι καὶ τῷδε, ἤτοι εἰς τὸν λίαν ἐπαινεῖσθαι. ἐγὼ δὲ ὁμολογουμένως ἀποθνήσκων, δράσας τι τοῖς ἐμοῖς ἐχθροῖς, χρήζω θανεῖν, ὅπως αἰτανέλωμεν καὶ ἀφανίσωμεν οἵ τινες προὔδωκαν ἐμὲ, καὶ ὅπως θρηνῶσιν οἵ τινες καὶ ἐμὲ ἐποίησαν ἄθλιον. Ἀγαμέμνονος παῖς]

ἐπαρχῶ, ὅστις ἀρχηγὸς ἐγένετο τῶν Ἑλλήνων ἄξιος κριθεὶς, οὐ τυραννικῶς, ἀλλ' ὅμως ἔχων καὶ εὐπρεπείαν ἔλαβεν ἀπὸ θεοῦ, ὃν πατέρα ἡ καταιχυνῶ, δι' ὧν αὐ ἀνδρείως ἀποθανοῦμαι. Τίσομαι] τιμωρήσομαι.

Ἑνὸς γὰρ εἰ λαβοίμεθ', οὐ τυγοῖμεν αὖ,
Εἴ ποθεν ἀελπίστως ἀπέσται σωτηρία 1175
Κτανοῦσιν, οὐ θανοῦσιν. οὐ χρομαι τάδε.
« Ὃ βούλομαι γὰρ ἡδὺ, καὶ διὰ στόμα
« Πτηνοῖσι μύθοις ἀδαπάνως τέρψω φρένας.
Ηλ. Ἐγὼ κασίγνητ' αὐτὸ τοῦτ' ἔχειν δοκῶ,
Σωτηρίαν σοὶ, τῷδε τ', ἐκ τείτου τ' ἐμοί. 1180
Ορε. Θεῖ λέγεις εὐνοίαν. ἀλλὰ ποῦ τόδε;
Ἐπεὶ τὸ σωφρονεῖν γ' οἶδα σῇ ψυχῇ παρόν.
Ηλ. Ἄκουε δὴ νῦν. καὶ σὺ δεῦρο νοῦν ἔχε.
Ορε. Λέγ'. Ὡς τὸ λέγειν ἀγαθ', ἔχει τιν' ἡδονὴν.
Ηλ. Ἑλένης κάτοιθα θυγατέρ'; εἰδότ' ἐρόμην. 1185
Ορε. Οἶδ', ἣν ἔθρεψεν Ἑρμιόνην μάτηρ ἐμή.
Ηλ. Αὕτη βέβηκε πρὸς Κλυταιμνήστρας τάφον.
Ορε. Τί χρῆμα δράσουσ'; ἐλπίδος τιν' ἐλπίδα.

Essemus enim felices, si vnum possemus adipisci,
Si alicunde insperata salus accideret, 1175
Necantibus, non morientibus: opto hæc.
« Nam quod volo, suaue est, & per os
« Volucri sermone sine sumptu delectabo animum.
Elec. Ego frater, existimo hoc ipsum ferre
Salutem tibi & huic, & tertiò mihi. 1180
Ore. Dicis diuinitus consilium, sed vbi hoc est?
Quia scio prudentiam adesse tuæ animæ.
Elec. Audi nunc, & tu huc aduerte animum.
Ore. Dic, quia bene dicere habet aliquam voluptatem.
Elec. Nouisti filiam Helenæ? scientem interrogo. 1185
Ore. Noui Hermionem, quam educauit mater mea.
Elec. Illa abiit ad sepulchrum Clytæmnestræ.
Ore. Quid factura? suggeris aliquam spem.

Ἑνὸς γὰρ) ἢ μὴ φονεῦσαι. Κτανοῦσι) μὴ θανοῦσι. ἢ τὸ καλὴ ἰδέαν λέγει. λείπει δὲ τὸ ἡμῖν ἐστὶ, καὶ ἢ ἡμῖν ἑτέρους, ἢ χ' ὑφ' ἑτέρων αἱρεθεῖσι. Ἐκτέσιν ἀλυχήσομεν, καὶ κἀν ἔνα τῶν ἐχθρῶν αἰρῶμεν, καὶ μὴ παρ' ἐκείνων ἡμεῖς αἱρεθῶμεν. Εὔχομαι τάδε] ἡμῖν γιτέοις δηλαδὴ. Ὃ βούλομαι γὰρ) ὁ γὰρ νομίζω βροτοὶ, ἢ πῶς μόνον ὀνομαζῶν ἀδαπάνως ἀφραίνομαι. Ἄλλως. ἐξ ὧν ἡδὲν κλαπόμεθα, ἡδὲν κωλύει ἀφραίνειν ἑαυτοῖς λόγῳ, τὸ ἡδὺ φησὶ τὸ ἄκρον ἡμῖν πρᾶγμα, τὸ πτὰ πύτων

λαβεῖν ὑποχείριον ἢ βούλομαι δι' ἐφ' ὁ πατρὸς μόνον
ἐκφέρειν, τουτέστι μέχρι λόγων ματαίων εἶναι,
καὶ ἀζημίως πέρφαι τὰ ἐμαυτῆς λυχνοῦ, τουτέστι μὴ
μεθ' ἑαυτῆς ζημιῶται πινὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ πιμωρήσα-
σθαι. Ἐγὼ κατάγνωτε] τοῦτο αὐτὸ φησὶ τὸ πτα λα-
βεῖν ὑποχείριον τούτων, σωτηρίαν ἡμῖν ὡῖς
τεισὶ φέρειν νομίζω, ἤτοι καὶ τὸ ἀναιρεθέισης
τῆς Ἑλένης ἀνεδρῦσαι καὶ τὸν Ἑρμιόνην. Τῶν-
τα δὲ ἐξῆς ἐπάγει. Λέγ' ὡς τὸ μέλλειν) εἰπὲ
φησὶ πόθεν χρήσουσιν τὸν σωτηρίαν. οἶδα γὰρ τὸ
σωυετὴν τυγχάνουσαν ἀπ' ἀρχῆς, ἀλλὰ λέγε
φησὶν ἵν' ἔχῃς ἡμῖν σωτηρίαν πῶς τοῦξεις.
Ἄλλως. Τὰ ἀγαθὰ, καὶ ἐν τοῖς τοῦς δοκᾶσθαι μό-
νον, ἔχει πινὰ τέρψιν. Εἰδότ' ἐρόμιν) σὲ τὸν γι-
νώσκοντα ἐρώτησα. Ὑποτίθης] ὑποβάλλεις.

Ηλ. Χοαὶς καταστείσουσ' ὑπὲρ ματρὸς τάφου.
Ορε. Καὶ δὴ τί μοι τοῦτ' εἶπας εἰς σωτηρίαν; 1190
Ηλ. Συλλάβετ' ὄμηρον τοῦδ', ὅταν στίχῃ πάλιν.
Ορε. Τίνος τόδ' εἶπας φάρμακον τριοῖν φίλοις;
Ηλ. Ἑλένης θανούσης, εἰ τι Μενέλεως σε δρᾷ,
Ἡ τόνδε, κἀμὲ (πᾶν γὰρ ἓν φίλον τόδε)
Λέγ' ὡς φονεύσας Ἑρμιόνην. ξίφος δὲ χρὴ 1195
Δέρῃ τοῦς αὐτῆς παρθένου σφάσαντ' ἔχειν.
Κἂν μὴ σε σώζῃ μὴ θανεῖν χρῄζων κόρῃ
Μενέλαος, Ἑλένης πταρ' ἰδὼν ἐν αἵματι,
Μέθες πεπᾶσθαι πατρὶ παρθένου δέμας.
Ἢν δ' ὀξυθύμῳ μὴ κρατῇ φρενήματος, 1200
Κτείνῃ σε, καὶ σὺ σφάζε παρθένου δέρην.
Καὶ νιν δοκῶ, τοῦτον τὸν πολὺς παρῇ,
Χρόνῳ μαλάξειν ἀπλάγχνον. οὔτε γὰρ θρασὺς,
Οὔτ' ἄλκιμος πέφυκε, τοῦδ' ἡμῖν ἔχω

Ele. Libatura inferias ad ſepulchrum matris.
Ore. Quare verò dicis mihi hoc conferre ad ſalutem? 1190
Ele. Capite hanc obſidem, quando redierit.
Ore. Cuius rei dicis hoc eſſe remedium nobis tribus amicis?
Ele. Interfecta Helene, ſi quid Menelaus contra te vellet agere,
Aut hunc, & me (quia omnes tres ſumus vnum corpus)
Dic quòd ſis interfecturus Hermionem, & oportet te gladium 1195
Strictum habere ad ipſum collum virginis:
Si te ſeruarit, petens ne interficiatur filia,
Menelaus, videns corpus Helenes in ſanguine,
Sine patrem poſſidere puellæ corpus:
Si autem impotens vehementis animi 1200
Volet te interficere, & tu ferito collum virginis.
Et ipſum exiſtimo, etiamſi primùm aderit vehemens,
Deinde molliturum animum: non enim durus
Neque fortis eſt. Hoc habeo nobis

Χοαὶς χοαὶ λέγονται ὅτι τοῖς νεκρῶν. Καὶ
πας, ὅμοιον τοῦ ὑποτίθης πινὰ ἐλπίδα. πινὰ
δὴ μοι.) πινος χαριν τοῦτο εἴρηκας, ἢ τοῦτο εἶ-
πας, ὅμοιον τοῦ ὑποτίθης πινὰ ἐλπίδα. πινὰ
τὸν φησὶν ἐλπίδα οὐκ τοῦτο μοι ὑποβάλλεις,

ἐν τῷ λέγειν ὅτι ἐπορεύθη ἡ Ἑρμιόνη πρὸς τὸν
τῆς Κλυταιμνήστρας τάφον. Συλλάβετ' ὅμη-
ρον] ἀντὶ τοῦ ἔχετε τῆς σωτηρίας ἡμῖν. Γοῦν γὰρ ἐν
φίλον] ὡς εἰ ἔλεγεν, ἓν σῶμα καὶ μία ψυχὴ ἐσ-
μεν. πᾶν γὰρ τὸ καθ' ἡμᾶς, ἓν φησὶ καὶ τοῦτόν
ἐστιν. Ἄλλως. τοῦτο φησὶν ὡς εἴπατε ὦ ἡμῶν
κακοῦσ' ἐν τοῖς τεισὶν ἡ βλάβη θεῖσα τοῦ. κοι-
νὰ γὰρ τὰ τῶν φίλων. ἓν φησὶ καὶ τοῦτόν ὅτι πᾶν
τὸ καθ' ἡμᾶς, καὶ ὡς εἰπεῖν, ἓν σῶμα καὶ μία
ψυχή. Σπασαντ' ἔχειν] ἀπρομεμωσμένα ἔ-
χειν τοῦς αὐτῇ τῇ δέρῃ τῆς παρθένου. Ελέ-
νης πᾶσμα) ἀντὶ τοῦ τὸ σῶμα. Μέθες πεπᾶ-
σθαι] ἀντὶ τοῦ ἀπολαύειν, τουτέστι συγχώρει τῷ
πατρὶ τὸν Ἑρμιόνην τοῦς ἀπόλαυσιν καὶ ὄνη-
σιν κτᾶσθαι, ὅθεν καὶ τὸ Πολυπάμμονος. ἑτυ-
μολογεῖται ὦ πατὴρ, τοῦ τὸ πατᾶσθαι. καὶ ἀλ-
λαχοῦ, πολλῶν καλεῖσθαι βούλομαι πατὴρ δόμων, ἀντὶ τοῦ κτασίτης. Ἢν δ' ὀξυθύμου] ἐὰν
δὲ ὀν τῇ ὀργῇ πολὺς ἔλθῃ, καὶ παρέλθῃ σε ἀπολύ-
μενον, (τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ κτείνῃ σε,) τότε καὶ
σὺ τὸν παρθένον ἀπόκτεινον.

Σωτηρίας ἐπαλξιν. εἴρηται λόγος. 1205
Ορε. Ὦ τὰς φρένας μὲν ἄρσενας κεκτημένη,
Τὸ σῶμα δ' ἐν γυναιξὶ θηλείαις πρέπον,
Ὡς ἀξία ζῆν μᾶλλον, ἢ θανεῖν ἔφυς.
Πυλάδη, τοιαύτης ἆρ' ἁμαρτήσῃ τάλας
Γυναικός. ἢ ζᾶν μακάριον κτήσῃ λέχος. 1210
Πυ. Εἰ γὰρ γένοιτο, Φωκέων δ' ἔλθοι πόλιν
Καλοῖσιν ὑμεναίοισιν ἀξιουμένη.
Ορε. Ἥξει δ' ἐς οἴκους Ἑρμιόνη τόνος χρόνου;
Ὡς τἄλλα γ' εἶπας, εἰ τάδ' ἐντυχήσομεν,
Κάλλιστ', ἑλόντες σκύμνον αὐοσίου πατρός. 1215
Ηλ. Καὶ δὴ πέλας νιν δωμάτων εἶναι δοκῶ.
Καὶ γὰρ χρόνου τὸ μῆκος αὐτὸ συντρέχει.

Propugnaculum ſalutis. dicta eſt oratio. 1205
Ore. O habens virilem animum,
Et corpus inter mulieres decorum,
Quàm digna es magis viuere quàm mori.
Pylades, igitur fruſtraberis miſer tali
Muliere, cum qua viuens haberes felix coniugium. 1210
Pyl. Vtinam verò fiat, & veniat ad vrbem Phocenſem
Nacta felices nuptias.
Ore. Quando veniet ad domum Hermione?
Quia reliqua dixiſti, ſi hoc ſucceſſerit,
Optima capientibus catulum impii patris, 1215
Ele. Puto verò iam eam eſſe prope domum,
Etenim ipſa temporis longitudo eò quadrat.

Επαλξιν) θοήθειαν. Εἴρηται λόγος) πεπλή-
ρωται. Ὦ τὰς φρένας ἀρμόζουσα μὲν ἀνδράσι δέ-
πρεπὸς φρένας. γυναιξὶ δ' ὁμοία τὸ σῶμα, ἀντὶ τοῦ ἀ-
ρετῆς οὖσα, καὶ γυναικὸς φύσιν ἔχουσα, ὁ δὲ ἐέλ-
ζιον. Ἄλλως. ἀρέστον, ἤγουν σῶφρον, καὶ ἀρμοζό-
μενον γυναιξί. τοῖς μὲν γὰρ ἀρετὰς καὶ ὁ Πλάτων κοι-
νὰς εἶναι φησὶ, πλεονεκτεῖν δ' ἴσως τοῖς ἄρρεσι. Η
ζῶν. ἢ ζῶν συζῶν. τὸ γὰρ ζῶν, ἀντὶ τοῦ συζῶν, καὶ

σωφρονῶν. τὸ δ' ἀξιωμένη, καὶ κοσμουμένη, πρὸς μέν η. ἀποίκεια δ' ταῦτα τῶν προκειμένων ἀγῶνος. Εἰ γὰρ ἡδύ ἐστι] εἴπερ ἔστι ἡδύ. Τίνος χρόνου] ὁν πόσω χρόνῳ. Ὡς τ' δίκαιον εἶπας] ὡς τ' δίκαιον εἶπας καλλιστα, εἴ τ' δύτυχήσω φησὶν ἐγὼ δὲ ὁκ ἰδίου μοι ὑπόβαλλεις. ὁκ τὸ λέγειν μόνον λαβεῖν τῶν Ερμιόνῃ, δόξεις τ' ἄλλα καλῶς εἰρηκέναι. ἐαν γὰρ τοῦτον μόνον δοθῇ τύχωμεν, πάντα τὰ ἄλλα καλῶς ἔρηκας. Σκύμνον] σκύμνος κυρίως τὸ τῶν λεόντων τέκνον, νῦν δ' ὁποῖ ἀνθρώπου. Αὐτὸ σωτρέχοντ]εις αὐτὸ φθάνει, αὐτὸ τὸ φθάνει λοιπὸν χρόνος, καὶ ἐγκὶ ὁδοῖ.

Ορε. Καλῶς. σὺ μὴν δὴ σύγγον' Ηλέκτρα δόμων
Πάρου, μνουοῦσα, παρθένου δέχου πόδα.
Φύλασσε δ' εἰ τις, πρὶν τελευτηθῇ φόνῳ 1220
Η ξύμμαχος ἔις, ἢ κασίγνητος πατρὸς,
Ελθὼν ἐς οἴκους φθῇ, γένωνται δ' εἰς δόμους,
Η συνίδας πάσσω, ἢ λόγοις πέμψας ἔσω.
Ημεῖς δ' ἔσω σείχοντες, ὅπῃ τὸν ἔσχατον
Αγῶν' ὁπλιζόμεθα φασγάνῳ χέρας. 1225
Πυλάδη, σὺ γὰρ δὴ συμπονεῖς ἐμοὶ πόνοις.
Ω δῶμα ναίων νυκτὸς ὀρφναίας πάτερ,
Καλεῖσ' Ορέστης παῖς σὸς, ὁπίκουρον μολεῖν
Τοῖς δεομένοισι. Δίκᾳ σὲ γὰρ πάσχω τάλας.
Αδίκως παθέδεδμαί τ' ὑπὸ κασιγνήτου σέθεν, 1230
Δίκαια πράξας. ὃ θέλω δάμαρθ' ἑλὼν,
Κτεῖναι. σὺ δ' ἡμῖν τῆδε συλλήπτωρ γένοῦ.

Ore. Rectè, tu quidem soror Electra domum
Ante manens, obserua pedem virginis,
Et obserua, si quis priusquam fiat cædes, 1220
Aut socius, aut frater patris,
Anteuertat veniens in domum, clamita verò in domum,
Aut valuas pulsans; aut mittens sermonem intro.
Nos verò intrantes, ad postremum
Certamen armabimus manum ense. 1225
Pylades: tu enim iuuas me in laboribus.
O pater, habitans domum atræ noctis,
Inuocat te Orestes filius tuus, vt venias auxiliator
Precantibus. Nam propter te ista patior miser:
Iniustéque proditus sum à tuo fratre, 1230
Cùm rectè fecerim, cuius volo vxorem captam
Interficere: tu verò esto adiutor nobis in hac re.

Σὺ μὴν ταῦ] τῶν μὴν δὴ ποιοῦτον. σὺ δὲ μὴν σε ἔμπροσθεν τῶν δόμων, προσδέχου τὸν ἔλθοντα καὶ παρουσίαν τῆς παρθένου. καὶ γένῃσθε εἰς δόμους, ζητήσαν ἢ λόγου σημήνασα βόησον μέγα, ὥσπερ ἔνδον ἡμᾶς ὄντας ἀκούσαι· ἢ πυλὰς θύρας κρούσασα. Ορφναίας] σκοτεινῆς. Επίκουρον] βοηθόν. Μολεῖν] ἐλθεῖν. Τοῦδε συλλήπτωρ] τῆδε τῷ ἔργου βοηθὸς γένοῦ.

Ηλ. Ω πάτερ, ἵκου δὴ τ', εἰ κλύεις εἴσω χθονὸς,
Τέκνων καλουμένων, οἳ σέθεν θνήσκουσ' ὑπὲρ.
Πυ. Ω συγγένεια πατρὸς ἐμοῦ, καὶ ἐμᾶς λιτᾶς, 1235
Αγάμεμνον, εἰσάκουσον, ἔκσωσον τέκνα.
Ορε. Εκτεινα ματέρα. Π. ἡψάμην δ' ἐγὼ ξίφους.
Ηλ. Εγὼ δ' ἐπεβούλευσα, κἀπέλυσ' ὄκνου.
Ορε. Σοὶ πάτερ δρήσων. Η. ἀδ' ἐγὼ πεσοῦσ' δωκά σε.
Πυ. Οὐκοῦν ὀνείδη τάδε κλύων ῥῦσαι τέκνα. 1240
Ορε. Δακρύοις κατάσταξόν σε. Ηλ. ἐγὼ δ' οἴκτοισί γε.
Πυ. Παύσασθε, καὶ πρὸς ἔργον ὁρμώμεθα.
« Εἴπερ γὰρ εἴσω γῆς ἀκοὴν τίθεσ' δραὶ,
« Κλύει. σὺ δ' ὦ Ζεῦ πρόσγενε, καὶ δίκης σέβας,
Δότ' δύτυχῆσαι τοῦδ', ἐμοί τε, τῇ δέ τε. 1245
Τειαστοῖς φίλοις γὰρ εἰς ἀγὼν, δίκη μία,
Η ζῆν ἅπασιν, ἢ θανεῖν ὀφείλεται.

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ.

Στροφὴ α'.

Ηλ. 1 Μυκηνίδες ὦ φίλαι.

Ele. O pater veni igitur, siquidem audis sub terra,
Vocantes liberos, qui tua causa moriuntur.
Pyl. O cognate mei patris, etiam meas preces
Agamemnon exaudi, serua liberos. 1235
Ore. Interfeci matrem. Pyl. Et ego attigi gladium.
Ele. Ego instruxi insidias, & liberaui à metu.
Ore. Te pater vlciscens. Ele. Neque ego te prodidi.
Pyl. Ergo probra hæc audiens libera natos. 1240
Ore. Libo tibi lacrymis. Ele. Et ego lamentationibus.
Pyl. Desinite, & pergamus ad opus.
« Siquidem enim sub terram preces penetrant,
« Audit Tu verò ô Iupiter proaue, & numen Iustitiæ,
Date successum in hac re isti, mihi, & huic. 1245
Tribus enim amicis est vnum certamen, & vna vindicta.
Debent aut omnes viuere, aut mori.

PERICOMMATA.

Strophe 1.

Ele. 1 O charæ Mycenides,

Ικου] ἔλθε. Ω συγγένεια πατρὸς) πατρὸς ὁ Σισύφιος Αναξιβίας ἔγημε τὴν Αγαμέμνονος ἀδελφὴν, ἧς ἐγένετο Πυλάδης, ὡς φησὶ Κράτης. ἢ ἐπὶ ὁ Σισύφου πατὴρ Κρίσσος, Αἴγεως θυγατέρα ἐγάμει τὴν Κυδραγόραν. αἷμα δ' οἱ παῖδες, γένος οἱ ἀδελφοὶ, συγγένεια οἱ γαμβροί. Εκτεινα μητέρα. τὸν ἕλκεα μητέρα, σὺ πάτρ. Ἡψάμην. Κἀγὼ δὴ ἐπεκέλευσα) ἐγὼ σωτηρίας τῶν δεδφόνου, καὶ ἐλθὼν θεραπεύσα τῆς δουλείας. Οὐκοῦν ὀνείδη] οὐκοῦν ῥύσαι ἡμᾶς, ὡς μέλλων.

κλύειν τάδε· δῆτ' ὀνείδεσιν, ἐὰν μὴ τῷ θῷ δῷ, ὅπ ὅπ κουφίσασιν οὐκ ἐβοήθησας. Ἄλλως. Ὀνείδη τοῦ ἀδεροίσεσθαι τὰς ἱστορικὰς, ὡς καὶ ὁ ποιητὴς, ἀλλ' ἤτοι ἐπεσημῶ ὀνείδισον. Δακρύοις καταστένδω σε] ἤγουν σπονδὰς σοι δῶ δακρύων ποιῶ. οὐ γὰρ ἔχω ἄλλο τι. Ἐγὼ δ' οἴκτιε) ἐγὼ δὲ ἀχαῖς καὶ θρήνοις. Ἐξόρμα σεσθαι) ἐξελθοῦμεν. Ἀκοντίζουσ') εἰ κῆ γῆς ἔρχονται αἱ ἀχαὶ ἐπαιοῦσι. Δίκη μία] πειθοῖα. Ὀφείλεται] ἀπόκειται, χρέος ἔγκειται. Μυκηνίδες ὦ φίλαι) σύστημα κῆ τοῦ ἐκκοπτοῦ ἴχων ἰαμβικὸν β, ὅπ τὸ τέλει τροχάρεος. Μυκηνίδες ὦ φίλαι) πρὸς τὰς ἀπὸ τοῦ χορὸ ἀγαλέγ).

2 Τὰ πρῶτα κῆ Πελασγὸν ἕδος Argeiorum.

Χο. 3 Τίνα θρόης αὐδὰν ποτνία; 1250

4 Παραμύθιον γὰρ ἔλθοι σοι τόδ' ἐν

5 Δαναΐδων πόλει

Σύστημα α'.

Ηλ. 1 Στῆθ' αἱ μὴ ὑμῶν, τοῦδ' ἱμαξήρη τέλεσιν.

2 Αἷδ' ἐνθάδ' ἄλλον οἶμον, ἐς φρουρὰν δόμων.

Στροφὴ β'.

Χο. 1 Τί δέ μοι τόδε χρέος ἀπύεις; 1255

2 Ἐννέπε μοι, φίλα.

Ηλ. 3 Φόβος ἔχει με, μή τις ὅπ δόμασι

4 Σταθεὶς ὅπ φόνιον αἷμα

5 Πήματα πήμασιν ἐξαύρῃ.

2 Quæ estis primariæ in Pelasgo solo Argiuorum.

Cho. 3 Quam vocem sonas ô veneranda? 1250

4 Manet etenim te hoc in

5 Vibe Danaidum.

Systema I.

Ele. 1 State aliæ vestrum in hac via publica,

2 Aliæ hic in alia via ad præsidium domus.

Strophe II.

Cho. 1 Propter quam causam hoc me iubes? 1255

2 Dic mihi, ô chara.

Ele. 3 Metuo, ne quis ad domum

4 Stans propter cædem,

5 Inueniat mala in his malis.

Τὰ πρῶτα λέγεται τὰ φέρουσι, τοῦτέστιν αἱ τὰ πρῶτα φέρουσι κῆ τὸ Αργος, Πελασγὸν ὅ, ὅπ Πελασγοῦ τοῦ αὐτοῦ βασιλεύσαντος. Παραμύθιον γὰρ] τὸ πότνιαν καλεῖς. Τὴν δ' ἁμαξήρη κῆ τὴν λεωφόρον ὁδὸν τοῦ δυναστεύειν. αἱ ὅ εἰς ἄλλην ὁδὸν, εἰς τὸ πρῶσαι τὸν οἶκον. Τί δέ μοι τόδε χρέος) ἡ

β αὔτη τροφὴ, κῶλον ὅδε ἔ. τὸ α ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ β τροχαῖον ποδῶν χορείων. τὸ β παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος δ', καὶ ἰάμβου. τὸ γ ἰωνικὸν ἀκατάληκτον τείμετρον, ἐκ παίωνος β, εἶτ' ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ διίαμβος, ὅθ' τοῦ ἀδιάφορον. τὸ δ ἰαμβικὸν ἐφθημιμερές, τὸ β καὶ γ ποδὸς ἀναπαίστου. εἰ ὅ βούλει, τροπαδικὸν τείμετρον ὑφηκατάληκτον, ἐκ παίωνος β, εἶτ' ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ διίαμβος, ὅθ' τοῦ ἀδιάφορον. τὸ δ ἰαμβικὸν ἐφθημιμερές, τὸ β καὶ γ ποδὸς ἀναπαίστου. εἰ ὅ βούλει, τροπαδικὸν τείμετρον ὑφηκατάληκτον, ἐκ παίωνος β, εἶτ' ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ χορειάμβου καὶ συλλαβῆς. τὸ ε ὅμοιον αὐτοῖς ἀναμεμιγμένον τροχαῖον ἔχον τὸν χορείαμβον. εἰ ὅ βούλει, δακτυλικὸν ἐφθημιμερές, εἶτα τροχάραφος, καὶ β δίπλαι. Τί δέ μοι χρέος] ἤγουν τίνα χρείαν καλεῖς ἐμὲ σωτῆ, τοῦτεστὶ χρησμοῦσόν σοι καλυμμῆν. Τί δέ με] εἰς τί μοι τοῦτο τὸ τρόπαιμα τρεπόστεις, τὸ φρουρεῖν δηλαδὴ τὴν ὁδόν.

Σύστημα β'.

Ηλ. 1 Χωρεῖτ', ἐπιγόμεθ'. ἐγὼ μὲν οὖν τείχον 1260

2 Τοῦδ' ἐκφυλάξω, τοῦ πρὸς ἡλίου βολάς.

Ηλ. 3 Καὶ μ' ὦ ἐγὼ τοῦδ', ἡ πρὸς ἑσπέραν φέρει.

Στροφὴ γ'.

Ηλ. 1 Δόχμια νῦν κόρας

2 Διάφερ' ὀμμάτων

3 Ἐκεῖθεν, ἐνθάδ' εἶτ' ἐπ' 1265

4 Ἄλλην σκοπιάν.

Χο. 5 Ἐχόμεθ' ὡς θεῶν.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Η. ἡλίου τε νῦν βλέφαρον,

Systema II.

Se. 1 Eamus, festinemus, ego semitam 1260

2 Hanc obseruabo, ad solis ortum.

Se. 3 Et ego istam, quæ fert ad occasum.

Strophe III.

El. 1 Obliquè nunc pupillas

2 Oculorum differ,

3 Isthinc, huc, deinde ad 1265

4 Aliam speculam.

Ch. 5 Facimus vt iubes.

Antistrophe I.

1 Circumferte nunc palpebram,

Χωρεῖτε] σύστημα κῆ τροχαϊκὸν τέτρον ἴχων ἰαμβικῶν τεσσάρων. ὅδε τοῦ τέλει τροχάραφος. Ἡλίου βολὰς) πρὸς ἑσπέραν) πρὸς τὴν δύσιν. Ὃς πρὸς ἑσπέραν φέρει) ἤτοι ἰωτοχεῖ τὸ δυτικὸν, ὅπ τῆς ἑσπέρας ὄδιν, ἢ ὅλη ποτὲ εἰς ἑαυτὴ τροφαδῶν. ἢ ὅλη τοῦ ἡλίου τρόπος ὄδιν. ἢ ἑστωφέρεια τὴς οὖσα, ἀπὸ τοῦ πάντας εἰς φέρειν, ἤτοι εἶσα φέρειν. καὶ ἡ Σαπφὼ ὅ ὕπνον ἐσπέριον ἀστέρα εἶπε, ὅτοι ὅτα ἐτυμολογοῦσα τὸ ὄνομα, ἔστρεπε πάντα φέρων ὅσα φαιτόλης ἐσκέδασε αὔως. Δόχμια νῦν κόρας) ἡ γ αὔτη τροφὴ, κῶλον ὅδε ἔ. τὸ α κῆ β, παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος δ' κῆ ἰάμβου. τὸ γ ἰαμβικὸν καθαρὸν ἐφθημιμερές. τὸ δ αἰαπαιστικὴ βάσις. εἰ ὅ βούλει, ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, μονόμετρον ὑφηκατάληκτον. τὸ ε ὅμοιον τῷ α. ὅπ τῷ τέλει τροχάραφος, κῆ δίπλαι. ὁ ἀρχῆ τοῦ κῶλου, ὁ κῆ τὸ γενθλικῆα. ἡ ὅ κῆ τὸ τέλος, ὁ κῆ τὸ γενθλ. Ἐκεῖθεν νῦν) ἡ αὐτὴ τροφὴ αὔτη, τὰ ὅδε τροφῆς. μυκηνίδες ὦ φίλαι. κῶλον τρὶ ὅδε τὸ αὔτη ἔ ἰσομέτρων ὁ κείνοις. τὸ μὲν

πι ἃ κῶλον τεθρασύλλαβον ἔχει τὸ κρητικόν. τὸ δὲ β' ἐ καλῶς εἶχε, διὸ καὶ αὐτὴ ἐχρήσατο παρ' ἐμοῦ, καὶ ἔχει νῦν ὀρθῶς. ὅτι τοῦ τέλους τὸ δράγματος. Δόχμια νῦν κόρας) ἀντὶ τοῦ φέρετε σε, καὶ πλαγίαζε τὸ ὄμμα, καὶ φυλάττε, καὶ τὰ πλάγια τοῦ οἴκου ὅπου τύχει. Ἐλίσσετε νῦν] τὸ ἑξῆς, ἑλίσσετε ὃν βλέφαρον διὰ βοστρύχων, καὶ κόραισι δίδοτε πάντα, ἃ δεῖ πάντα τὴν θεὰ δίδοτε, καὶ σκοπεῖτε. διὰ τοῦ βοστρύχων δ', ἐπειδὴ καθεμόνον ἔχουσι τὸν πλόκαμον μέχρι παρειῶν, ἢ ὡς πιθανόν τὸν Ορέστου, ἢ ὡς παρθένοι, οἷς οὐ συνέβαινε τὰ πλάγια μὴ ὁρᾶν.

2 Κόραισι δίδοτε διὰ βοστρύχων πάντη.
Ημ. 3 Ο δὲ εἷς ἐν τρίβῳ προσέρχεται. 1270
4 Τίς ὅδ' ἄρ' ἀμφὶ μέλαθρον πολεῖ
5 Σὸν ἀγρότας αἰνήρ;

Ανθισύστημα α'.

Ηλ. 1 Απολόμεθ' ἄρ' ὦ φίλαι, κεκρυμμένοις
2 Θῆρας ξιφήρεις αὐλίκ' ἐχθροῖς εἰ φανῇ.

Αντιστροφὴ β'.

Ημ. 1 Αφοβος ἔχε. κενὸς γὰρ, ὦ φίλα, 1275
2 Σπίβος ὃν σὺ δοκεῖς.
Ηλ. 3 Τί δ', τὸ σὸν βέβαιον ἔτι μοι μένει;
4 Δὸς ἀγγελίαν ἀγαθὰν πινά μοι,
5 Εἰ πάσ' ἔρημα τὰ πρόσθ' αὐλᾶν.

2 Date pupillis vndique per capillos *locum*.
Se. 5 Hic quis in via accedit, 1270
4 Quis hic vadit circa domum
5 Tuam rusticus vir?

Antisystema I.

El. 1 Periimus ô amicæ, absconditas
2 Feras armatas si statim indicet hostibus.

Antistrophe II.

Se. 1 Sis sine metu. nam inanis est, ô chara, 1275
2 Via, quam tu putas.
El. 3 Quid verò, tua fides manet mihi adhuc firma?
4 Da mihi aliquem bonum nuncium,
5 An locus ante aulam sit vacuus.

Κόραισι) κόρας φησὶ τὸ ὅπῃ τῆς κόρης βλέφαρον. κόρον γὰρ τὸ μέλαν, ἑλίσσετε καὶ κινεῖτε, καὶ διὰ τοῦ βοστρύχων αὐτὸ δίδοτε πάντα χρῆ, αὐτὴ τοῦ τῆς κόρας καὶ τῆς ὄψεως ἀποτείνετε πανταχόθ, ἵν' ἡ τὸ πάντη αὐτὴ τοῦ πανταχοῦ, ἢ πάντα τόπον δίδοτε τῇ ὄψει. Ο δὲ εἷς] φαίνεται δὲ τὸ ἡμιχόλιον ἐρχόμενον τινά, τῶν τοῦ πρὸς τὸν Ηλέκτραν φησὶν. ἀγρότης ἦ εἶπεν, ἐπειδὴ ὥετο μὴ πρὸς αὐτὴν ἐν τῇ πόλει λαμπρῶν ἀφίχθαι, ἀλλὰ ἐξ ἀγροῦ πινὰ πυθόμενα λέγῃ, ἢ συβώτην διὰ πρὸς χρεῖαν. τὸ δὲ πίς, ἀόριστον ὄνομα, ὅ δ' ἀγρότης πρὸς ὁ δὲ, ὃν λέγει διλοιόν, πολῖτα, ἤγουν ἔρχεται ὅπῃ σὸν μέλαθρον. Απολόμεθ' ἄρα ὦ φίλαι αὐτίκα, εἰς τοὺς κεκρυμμένοις ξιφήρεις θῆρας, ἤγουν τὸν Ορέστην καὶ τὸν Πυλάδην δείξει τοῖς μνηστῆρσι τοῖς ἐχθροῖς. Αφοβος ἔχει) ἡ αὐτὴ ἀποφὴ αὐτὴ τὸ δεύτερας ὅτι στροφῆς, τὸ ἡ ἀρχὴ, τὸ δὲ μέτρον τὸ δεκάστιχον. κῶλον γὰρ ὅτι καὶ αὐτὴ ἴσον μέτρον τῶν ἐκείνης. ὅπῃ τοῦ τέλους τὸ δράγματος. Αφοβος ἔχει) μὴ φοβοῦ, ἄφοβος ἔσο. Σπίβος) ὀρθῶς εἶπεν ὁ σίβος, κενὸς ὅτιν ὁ σίβος, ὃν οὐ δοκεῖς εἶναι κενὸν δηλονότι. Τὸ σὸν βέβαιον] τοῦ τὰ λοιπὰ ἡμιχόλιον λέγει Ηλέκτρα. πῶς δὲ τὸ κῦρος ἄρ' ἔτι βέβαιον μένει. Εἰ πάσ' ἔρημα] εἰ τὰ τοῦ πρὸ αὐλίου μέρη εἰσὶ μιμοτωνθία.

Αντισύστημα β'.

Ημ. 1 Καλῶς τόγ' ἔνθεν, ἀλλὰ τὰ πίσω σκόπει, 1280
2 Ως οὔ τις ἡμῖν Δαναϊδῶν πελάζεται.
Ημ. 1 Εἰς ταυτὸν ἥκεις. καὶ γὰρ οὐδὲ τῆδε ὄχλος.

Αντιστροφὴ γ'.

Ηλ. 1 Φέρε νυῦ ἐν πύλαις
2 σὺν ἀκραν βάλω,
3 Τί μέλλετ' οἱ κατ' οἶκον 1285
4 Εν ἡσυχίᾳ
5 Σφάγια φοινίσσειν;

Αντισύστημα γ'.

1 Οὐκ εἰσακούουσιν. ὦ τάλαιν' ἐγὼ κἀκῶν.
2 Αρ' εἰς τὸ κάλλος ἐκκεκώφωται ξίφη;

Antisystema II.

Se. 1 Hîc res bene habent, sed retro vide. 1280
2 Quia nemo ciuium accedit ad nos.
Se. 3 Venis eodem, neque enim hîc turba est.

Antistrophe III.

El. 1 Age nunc in por-
2 tis audiam:
3 Quid cunctamini in ædibus 1285
4 Per quietem
5 Mactare hostiam?

Antisystema III.

1 Non audiunt. O misera ego propter mala.
2 Num propter pulchritudinem obstupuerunt gladij?

Φέρε νυῦ ἐν πύλαις) ἡ αὐτὴ ἀποφὴ αὐτὴ τῆς πρώτης ὅτι στροφῆς, ἧς ἡ ἀρχὴ δόχμια νῦν κόρας. καὶ αὐτὴ γὰρ κῶλον ὅτιν ὁμοίων ἐκείνῃ ἐ μόνον τοῦ ἐ κῶλον αὐτὴ ἴαμβος ἔχει ἀποτρόπαιον. διὰ φόβου γὰρ εἰσὶν αἱ κατακλήσεις τοῦ κώλου, καὶ ὁ τρόπος πλόκος. ἔνθα γὰρ Ιαμβικὴ κεῖται συζυγία, ἐναλλάττεται τοῖς χρόνοις. καὶ αὐτὴ διίαμβον ὅλον θέασιν ὅλον πρέπειν, ὃς κεῖται ἐκ ἀποτρόπαιον καὶ ἰάμβου, ἢ ἐξ ἰάμβου καὶ ἀποτρόπαιον. ἔτι δὲ ὅτι συγκεῖται καὶ διαποτρόπαιον. ὅπῃ τοῦ τέλους τῆς παρούσης ἀντιστροφῆς τοῦ δράγματος. Φέρε νυῦ) τοῦ ἀκολουθῶ, ἤτοι τὸ οἷς τὸ ἐμὸν πρὸς τοῖς πύλαις τοῦ θαυμάσω, ὡς τὰ ἀκούσω. Τί μέλλετ' οἱ κατ' οἶκον) διὰ τὰ ἀναβάλλεσθε πρὸς τὸ ὅπῃ σῶσαι πινὰ σφάγια φοινίσσειν, τουτέστι τοῦ Ελένου φονεύειν. Αρ' εἰς τὸ κάλλος) ἄρα εἰς τὸ τῆς Ελένης κάλλος βλέψαντες, ἐκ ἐχρήσαντο τοῖς ξίφεσιν. οἷόν τι καὶ Σπουδόρος ἐπιγράφει, τοῦ τοῦ καταλυθέν αὐτοῦ μελλόντων. φησὶ γὰρ ἅμα τὸ τοῦ ὄμμα αὐτῆς ἰδεῖν αὐτοὺς, ἀφῆναι τοὺς λίθους ὅπῃ τοῦ χεῖρ. Αλλως. Εἰ ἡ ἐκκεκώφωται αὐτοῦ τοῦ ν, ἔστιν ὁ λόγος, ἄρα μὴ καὶ

τὰ ξίφη τῆς Ἑλένης ἀγαθέντα τὸ κάλλος, οἱ ἐπαίθησαν καὶ αὐτόεργα γεγόασιν. ἐὰν δὲ μὴ ἐκκεκόφωνται, μετὰ τὸν ὅπου τῷ Ὀρέστῃ ἀκουστέον, ἃ σε μὴ δεῖ τὸ κάλλος τῆς Ἑλένης οἱ ἐπαίθησι ἔμεινα, καὶ ἔασαν τὰ ξίφη. οὐκ ἐκκεκόφωνται, ὡς τῷ σκάκλωνται. Ἀριστοφάνης δὲ γράφει οὐκ ἐκκεκόφωνται ξίφη. ὁ δὲ λόγος, ἃ σε μὴ καὶ τὰ ξίφη γενίκωνται τῷ κάλλει καὶ δεδεμένα ἦν. ἐὰν δὲ μὴ ἐκκεκόφωνται, ὅπου τῷ σοὶ Ὀρέστῃ οὐδεκτέον, ὅτι οὐκ ἐκκεκόφωνται κοῦφοι τὸ κάλλος, καὶ ἔασαν τὰ ξίφη.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

1 Τάχα τις Ἀργείων 1290
2 Ἐνοπλος ὁρμήσας,
3 Ποδὶ βοηδρόμῳ
4 Μέλαθρα σεσμίξει.
Σκέψασθε νῦν ἄμεινον. οὐχ' ἕδρας ἀγών.
Ἀλλ' ἀ μὲν ἐνθάδ', ἀδὲ κεῖσ' ἑλίσσετε. 1295

Στροφὴ β'.

Χο. 1 Ἀμείβομεν κέλευθον
2 Σκοπούσαι σαύτη.
Ελε. Ἰὼ Πελασγὸν Ἄργος, ὄλλυμαι κακῶς.
Ηλε. Ἠκούσατ'; ἄνδρες χεῖρ' ἔχουσιν ἐν φόνῳ.
Ἑλένης τὸ κάλλος ἐστίν, ὡς ἀπηκάσαι. 1300

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe I.

1 Forte aliquis Argiuus 1290
2 Armatus properans,
3 Pede auxiliatore
4 Accurrit ad ædes:
Spectate nunc melius, non expedit sedere:
Sed aliæ huc, aliæ illuc eatis. 1295

Strophe II.

Cho. 1 Mutamus viam,
2 Speculantes vndique.
Hel. O Pelasgum Argos, pereo male.
Ele. Audistis? viri habent manus in cæde:
Est eiulatus Helenæ vt licet coniicere. 1300

Τάχα τίς Ἀργείων] τὰ ἑξῆς ὧδε τῶν εἴδη, καλεῖται κυρίως ἀνομοιόστροφα, ὅθεν τὸ μὴ τῇ κ' ἀρχὴν. ἔστι γὰρ τὸ παρούσης στροφῆς τὰ κῶλα ἡ. τὸ α' πυρρίχιον ἡμόλιον οὐκ πυρρίχιος ἢ καὶ σπονδεῖος. τὸ β' ἰωνικὸν ἀπὸ ἐλάσσονος ἡμόλιον, ἐξ ἰωνικοῦ καὶ σπονδείου. τὸ γ' καὶ δ' ὅμοια τῷ πρώτῳ, ὅθεν τῷ πέλει τῷ δράκαφος. Ποδὶ βοηδρόμῳ) τῷ βοηθῷ, τῷ μετὰ βοῆς βοηθοῦντι, ἢ τῷ ἐν τῇ βοῇ θέοντι, ἤγουν ἐν τῇ μάχῃ. ἴσως φησὶ, τὶς ἀπὸ τῶν Ἀργείων μεθ' ὅπλων ὁρμήσας πρὸς τὰ μέλαθρα βοηθὸς τῷ δεηθεῖσῃ. Σκέψασθε βέλτιον] καὶ ἀκριβῶς σκοπήσατε. οὐ γὰρ χρεία νῦν τοῦ καθίζειν. Ἀμείβω κέλευθον) ἢ στροφὴ αὕτη κῶλων ὀκτὼ β'. τὸ α' ἀναπαστικὸν ἡμιόλιον δὲ ἀναπαστοῦ καὶ τροχαίου. τὸ β' ἰαμβικὸν καθαρὸν πενθημιμερές. ὅθεν τῷ πέλει τῷ δράκαφος, κατὰ τὸν ἑκατὸν τὸν ἰαμβικὸν γ'. ὅθεν τῷ πέλει τῷ δράκαφος, Ἀμείβω κέλευθον] διαβιβάζω τὸ ὄφθαλμόν, ἀκριβῶς πάντα τὸν ἐπιβλεπόμενον. Ἰὼ Ἀργεῖοι) Ἑλένης ὁ θρῆνος, ὡς ἔστι πεκμήρασθαι.

Στροφὴ γ'.

Ηρ. Ὦ Διὸς ὦ Διὸς αἰένναον κράτος,
2 Ἐλθ' ὁπλοφόρον ἐμοῖς φίλοισι πάντως.
Ελ. Μενέλαε, θνήσκω. σὺ δὲ παρὼν μ' οὐκ ὠφελεῖς.

MONOSTROPHICA.

Ηλ. Φονεύετε, κάνετε, θείνετε, ὄλλυτε.
Δίπτυχα, δίγομα, φάσγανα πέμπετε, 1305
Ἐκ χειρὸς ἑέρμυοι τῶν
Λειποπάτορα, λειπόγαμον, ἃ πολέεσσι
Ἔκτανεν Ἑλλάνων
Δορὶ πρὸς ποταμὸν ὀλλυμένοις,
Ὅθι δάκρυα δακρυσιν 1310
Ἔπεσε σιδαρέοισι βέλεσιν,
Ἀμφὶ τὰς Σκαμάνδρου δίνας.

Strophe III.

Se. 1 O Iouis, ô Iouis immensa potentia,
2 Veni auxilians meis amicis omnino.
Hel. Menelae, morior, tu verò præsens me non iuuas.

MONOSTROPHICA.

Ele. Interficite, ferite, occidite, perdite,
Duos ancipites gladios mittite, 1305
Ferientes è manu
Desertricem parentum, linquentem coniugem, quæ plurimos
Interfecit Græcorum
In bello, apud fluuium pereuntes,
Vbi lacrymæ inter lacrymas 1310
Ceciderunt propter ferrea tela,
Ad flumen Scamandrum.

Ὦ Διὸς) ἡ στροφὴ αὕτη κῶλων ὀκτὼ β'. τὸ α' δακτυλικὸν πεντάμετρον. τὸ β' ἀσυναρτήτου ὂν δακτυλικῆς διποδίας. καὶ τροχαϊκοῦ ἰδιφαλικοῦ. ὅθεν τῷ πέλει τῷ δράκαφος. Αἰένναον] διλωεκές. Παρὼν) ἐν τῇ πόλει ὤν. Κάνετε) ἀποκτίνετε. ἀπὸ τοῦ κάνω, τὸ φονεύω. Ἑέρμυοι) αἱρετοὶ τοῦ ἱέντος. ἁπλούστερον δὲ ὡς γυναῖκες εἶπον. οὐδεὶς γὰρ ξίφος ἀφίησι, καὶ βάλλει. ἢ τὸ ἑέρμυοι, αἱ τὸν θυμούμενοι. Κάνετε) σύστημα κατὰ πεκωλὼ ἀνομοιομερὲς κώλων ἡ. τὸ α' δακτυλικὸν πεντάμετρον καθαρόν. τὸ β' καὶ γ' καὶ τὸ δ' καὶ ε' ἀναπαιστικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα, ἔχει δὲ τὸ γ' τὸν β' πόδα τετελεσμένον, ἤτοι πεντάβραχυ. τὸ δὲ ε' τὸν β' πόδα χορεῖον. τὸ ς' ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς οὐ χορείων. τὸ ζ' ὅμοιον. τὸ η' τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. ὅθεν τῷ πέλει δύο διπλαῖ ἔξω νενυκτῆσαι, ἢ μὴ ἐν ἀρχῇ τοῦ κόλου, ἢ ὃ κ' τὸ τέλος. τὸ ἑξῆς, κάνετε τὸν λειπόπατρα, ἤγουν

πῶ λειπόμαν, ἤχου πῶ καταλιποῦσαν τὸν ἑαυτῆς γάμον. Λειποπάτρα) πῶ καταλιποῦσαν τὸν πατέρα καὶ τὸν Μενέλαον. Παρὰ ποταμόν]

τὸν Ξάνθον. Δίνας] ὅπου σωρεύεται δάκρυα πρὸς τὰς συρροφὰς τοῦ Σκαμάνδρου.

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Σιγᾶτε, σιγᾶτ'. ἠθόμιλω κτύπου λινὸς
Κέλαδον, εἰσπεσόν] ⊖ ἀμφὶ δώματα.
Ηλ. Ω φίλαι γυναῖκες, εἰς μέσον φόνον 1315
Ἡδ' Ἑρμιόνη πάρεστι. παύσωμεν βοάν.
Σπίλος γὰρ εἰσπεσοῦσα δικτύων βρόχοις.
Καλὸν τὸ θήραμ', ἢν ἁλῶ, λῃσόμεθα.
Πάλιν καθάζου θ' ἡσύχῳ μὲν ὄμματι,
Χροιᾶ τ' ἀδήλῳ τοῦ δεδραγμένων ὕπερ. 1320
Κἀγὼ σκυθρωποὺς ὀμμάτων ἔξω κόρας,
Ὡς δῆθεν οὐκ εἰδυῖα τἀξειργασμένα.
Ω παρθέν', ἥκεις τὸν Κλυταιμνήστρας τάφον
Στέψασα, καὶ σπείσασα νερτέροις χοάς;
Ερ. Ἥκω, λαβοῦσα πεδ' μέμψιαν. ἀλλά με 1325
Φόβος ⊖ τις εἰσελήλυθ', ἢν πν' ἐν δόμοις,

CHORVS.

Cho. Tacete, tacete, audio ſtrepitus cuiuſdam
Viam, irruentis circa domum.
Elec. O chariſſimæ mulieres, in media cæde 1315
Iſta Hermione adeſt, ceſſemus à clamore.
Nam vadit incidens in laqueos retium:
Egregia præda erit, ſi capta fuerit.
Iterum ſtate quieto aſpectu,
Et colore non ſignificante factum. 1320
Et ego habebo tetricas pupillas oculorum,
Tanquam non ſciens facta.
O virgo venis, Clytæmneſtræ ſepulchrum
Poſtquam coronaſti, & libaſti inferis inferias?
Her. Venio peracta placatione: ſed me 1325
Metus quidam cepit, quem in ædibus,

Σιγᾶτε, σιγᾶτε] αἱ ἰκῆς αὕτη θέλουσι σίχων εἰσὶν ἰαμβικῶν τετραμέτρων ἀκαταλήκτων μέν, ὧν τελευταῖος, παῖ μὲν γὰρ οἶδα συμφορᾶς, παῖ δ' οὐ σαφῶς. μετὰ δὲ τὸν μβ, κῶλα τρία. τὸ α ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος τετράμετρον ἀκατάληκτον ἐξ ἰαμβικῆς συζυγίας, καὶ τριῶνων β, αὐτὸ ἰωνικοῦ. τὸ β' ἀναπαιστικὸν μονόμετρον ὑπερκατάληκτον καθαρόν. τὸ γ' ἰωνικὸν, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ ἐλάσσονος διίαμβου καὶ δακτύλου. ὅπου τοῖς ὑποθέσεσι θρήνοις, καὶ ὅπου τοῦ τέλεις κορωνίς. Εἰς μέσον φόνον] εἰς τὸ μέσον τοῦ φόνου, ἢ εἴσω τοῦ φόνου θελφεστικῶς. Δικτύων βρόχοις] εἰς τὰ δίκτυα θελφεστικῶς. Ην ἁλῶ) ἐὰν κρατηθῶ. Εγκαθίσητε) ὦ κατασταθεῖ

γίνεσθε, καὶ μὴ θορυβεῖτε. αἰαδράμετε φησὶν εἰς τὴν θεωρίαν κατάστασιν τῆς ὄψεως, καὶ τὸ μὲν ὄμμα κατεσυγκὸς ἔχετε. τὸ δὲ πρόσωπον ἀνύποπτον τοῦ πεπραγμένων χάριν, ποιεῖτε θεωρεῖσθε καὶ νῦν κατηφεῖς ἔτι, καὶ λυπεῖσθαι δῆθεν τὸν Ορέστην, ἵνα μὴ θορυβῆς ὑμᾶς ὁρῶσα, σωθῇ τὸν κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς Ελένης θρῆνον πόμβον φόνον. Στέψασα) κοσμήσασα. Σπείσασα] θυσιάσασα τοῖς κάτω θυσίας. Ηκω λαβοῦσα) ἦλθον φησὶν ἐξ δυμφισαιδίη τὸν τάφον τῆς Κλυταμνήστρας. πρὸς ὃ τὸ θρῆνον καὶ ὀμμφὲς σωτέθηται τὸ ὄνομα. αἰτὶ τῶ θρῆνμφῆς. Προθυμφίαν) θρῆνότητα, ὀμμφίαν.

Τηλουρὸς οὖσα δωμάτων, κλύω βοάν.
Ηλ. Τί δ' ἄξι' ἡμῖν τυγχάνει στεναγμάτων;
Ερ. Εὔφημος ἴσθι. τί ᾖ νεώτερον λέγεις;
Ηλ. Θανεῖν Ορέστην κἄμ' ἔδοξε τῇδε γῇ. 1330
Ερ. Μὴ δῆτ', ἐμοὶ γε συγγενεῖς πεφυκότες.
Ηλ. Ἀναγκαῖον. αἰάγκης δ' εἰς ζυγὸν καθέσταμεν.
Ερ. Η τῶδ' ἕκαλε καὶ βοὴ κῦ στέγας;
Ηλ. Ικέτης γὰρ Ελένης γόνασι θεσπεσῶν βοᾷ.
Ερ. Τίς; οὐ γὰρ οἶδα μᾶλλον ἢ σὺ μὴ λέγῃς. 1335
Ηλ. Τλήμων Ορέστης, μὴ θανεῖν, ἐμοῦ θ' ὕπερ.
Ερ. Εἶτ' ἀξίοισιν ἀρ' αὐτὸ φθεγεῖ δόμοις.
Ηλ. Περὶ τοῦ γὰρ ἄλλου μᾶλλον αὐ φθέγξαι τί λῇς;
Αλλ' ἔλθε, καὶ μέταχε ἱκεσίας φίλοις,
Σῇ ματρὶ θεσπεσοῦσι τῇ μέγ' ὀλβίᾳ, 1340

Procul exiſtens à domo, audio clamorem.
Ele. Quid? fiunt quæ ſunt digna noſtro luctu?
Her. Fauſta loquere: quid noui dicis?
Ele. Decretum eſt huic vrbi, hodie Oreſten & me mori. 1330
Her. Nequaquam fiat, cùm vos ſitis mei cognati.
Ele. Decretum eſt: ſumus in iugo neceſſitatis.
Her. An propterea eſt clamor in domo?
Ele. Supplex procidens ad genua Helenæ clamat.
Her. Quis? non ſatis ſcio, niſi tu dicas.
Ele. Miſer Oreſtes orat ne occidatur, & pro me. 1335
Her. Domus meritò plorat.
Ele. Nam de qua alia re quis magis fleat?
Sed veni, & ſis amicis particeps ſupplicationis,
Procidens ante tuam matrem valde beatam, 1340

Τηλουρὸς οὖσα) πόρρω οὖσα, ἤτοι τηλεθεν ὀείων τῆς οἰκίας. ἐν γὰρ τῷ πάρω τῆς Κλυταμνήστρας ἐῶ. ὁ δὲ λόγος. ἀλλὰ θεῖφοβος γένοιτο δῆτα τῷ θρῆνοιδίῳ βοῶ ἐν τῆς οἴκοις. ἐῶ ἤκουσα πόρρω οὖσα. Κλύω βοῶ) λείπει δῆτα. Φόβος τις) δέονιειπεῖν θεὸς τὸ φρόβος βοῆ; ἐῶ ἔνα κλύω, ἐπιδὴ τὸ ἐῶ ἔνα θεοῦ τῆς, θεὸς τῶτο καὶ τῷ βοῶ ἐπήγαγον. Τί δ' ἄξι' ἡμῖν) τί δ' ἄλλο πρόμοζει ἡμῖν τὰ θεάματα ἡμῖν ἄξια τυγχάνει στεναγμάτων. Αλλως. Πεπονθαμεν ἄξια στεναγμάτων. ἢ οὕτως, πῶς φησὶν οὐκ ἄξιος στενάζομεν, θανεῖν κατακριθέντες. Εὔφημος)

ἴδῃ) ἀφήμαι, τί δὲ καινὸν λέγᾳς. Μὴ δῆτ' ἐμοὶ) εἴθε μὴ ἠθέλοιτο θανεῖν ὑμᾶς συζῆλοῦς ὑπάρχοντας. Λεκτέον) ἤρμοσται. εἰς τὸν ζυγὸν ἢ τὴν δουλείας ἐπιφέρομεν. Η τοῦ ἔκαν) ἄρα χάριν τούτου ὅδε ἐν ἀρχῇ. Η τοῦ ἔκαν) ἄρα χάριν τούτου ὅδε ἐν ἀρχῇ. Ικέτης) ὠθρακλήτωρ. Επ' ἀξίοισιν ἄρα) ἀξίως ὅτι καὶ ὁ οἶκος θρηνεῖ δ' ἡμᾶς. ἐαὶ μὴ οὖν ἀφήμαι ἢ, αἰτὶ τοῦ δυσφημεῖ νοητέον, ἵν' ἦ χρ' αἰτίφρασιν εἰρημένον, σωδέσμε ὄντος τοῦ αἰ. ἐαὶ ὑφ' ἕν, αἰθυφήμαι, αἰτὶ τοῦ καταφήμαι, καὶ αἰαθρηνεῖ ὁ δῆμος, καὶ σημαίνει τὸ ἐνηχεῖ. Περὶ τοῦ γὰρ) ὠθεὶ τίνος γὰρ ἄλλου φθέγξαιτό τις, ἢ θρηνήσειεν ἢ ὅτι ἡμεῖς ἀπολλύμεθα. Αλλως. Διὰ τίνων γὰρ ἄλλο ἔμελλε τις βοᾶν ἐν τοῖς οἴκοις, ἀλλ' ἀπελθὼν, καὶ μετάλαβε τῆς ὠθρακλήτου τοῖς φίλοις, θεραπευόντα τῇ μητρὶ τῇ μεγάλως μακαρίᾳ, ὡς τὸν Μενέλαον μὴ αἰτήσεσθαι ἰδεῖν ἡμᾶς ἀποθανόντας, ἀλλ' ὦ Ερμιόνη ἡ αἰαθρηνοῦσα διὰ τῶν χειρῶν τῆς μητρός μου, ἐλέησον ἡμᾶς, καὶ ἐλάφρυνον ἀπὸ τῶν κακῶν, ἄγε ἐλθὲ εἰς ἀγῶνα, ἐγὼ δὲ ὁδηγήσω. σὺ γὰρ ἔχεις μόνη τὸ σήειγμα τῆς ἡμῶν σωτηρίας.

Σωτηρία γὰρ) αὐτὴ τοῦ, ὃν σοὶ ὅδε ἡ σωτηρία ἡμῶν. Ἰδοὺ δίωκω) ἰδοὺ ἐλαύνω τὸν πόρειαν εἰς δόμους, σισωσμένος ἐστὶ, ὅσον ὅτι τῇ ἐμῇ γνώμῃ. Ω καπὶ τίγας) ὦ ὑμεῖς οἱ καπὶ

Μενέλαον ἡμᾶς μὴ θανόντας εἰσιδεῖν,
Αλλ' ὦ τραφεῖσα ματρὸς ἐν χεροῖν ἐμῆς,
Οἴκτειρον ἡμᾶς, κἀπόκλυσον κακῶν.
Ιθ' εἰς ἀγῶνα δεῦρ' ἐγὼ δ' ἡγήσομαι.
Σωτηρίας γὰρ τέρμ' ἔχεις ἡμῖν μόνη. 1345
Ερ. Ἰδοὺ δίωκω τὸν ἐμὸν εἰς δόμους πόδα.
Σώθητ' ὅσον γε τοῦτ' ἐμοί. Η. ὦ καὶ τὰ τέγας
Φίλοι ξιφήρεις, οὐχὶ συλλήψεθ' ἅρραι;
Ερ. Οἱ ἐγώ. τίνας τοιοῖσδ' εἰσορῶ; Ο. σιγᾶν χρεών.
Ημῖν γὰρ ἥκεις, οὐχὶ σοὶ σωτηρία. 1350
Ηλ. Εχεσθ', ἔχεσθε, φάσγανον ἢ τοῦ δέρη
Βαλόντες, ἡσυχάζεθ', ὡς ἰδῇ τόδε
Μενέλαος, οὐκ ἄνδρας, οὐ φρύγας κακοὺς
Εὗρον, ἔπραξεν οἷα χρὴ πράσσειν κακοὺς,

Menelaus videat nos morientes.
Sed ô tu, quæ es educata in manibus meæ matris,
Miserere nostri, & leua mala,
Veni huc in certamen, ego præcedam.
Sola enim habes nobis metam salutis. 1345
Her. Ecce propere pono meum pedem in domum.
Seruati estis, quantum in me est. Ele. O in contignatione
Amici armati, non capietis prædam?
Her. Hei mihi, quos hîc video? Ore. Oportet tacere.
Venis enim nobis, non tibi, in salutem. 1350
Ele. Tenete, tenete, & ensem ad collum
Admouentes, quiescite, vt videat hoc
Menelaus: quia viros, non ignauos Phrygas
Inueniens, passus est ea quæ oportet pati malos.

οἱ καπὶ τοῖς οἴκοις ξιφηφόροι, οὐ συλλήψεσθε τῷ Ερμιόνῃ; Οἱ ἐγώ) οἴμοι τίνες εἰσὶν οὗτοι οὓς εἰσορῶ. Σιγᾶν χρεών) ἡμῖν γὰρ ἦλθες, οὐχὶ σεαυτῇ σωτηρία. Οὐνεκ' ἄνδρας) τὸ ἐξῆς ὅτι ἄνδρας αἰδρείους καὶ οὐ δειλοὺς Φρύγας εὗρον, ἔπραξεν ἄρα χρὴ παθεῖν τοὺς κακούς.

Ιὼ ἰὼ φίλαι, κτύπον ἐγείρετε, κτύπον καὶ βοὰν 1355
Περὶ μελάθρων, ὅπως ὁ τρεφθεὶς φόνος
Μὴ δεινὸν Αργείοισιν ἐμβάλῃ φόβον,
Βοηδρομῆσαι τοὺς δόμους τυραννικοὺς,
Πρὶν αὐτὸ τόμως ἴδω τὸν Ελένας φόνον
Καθημακτὸν ἐν δόμοισι κείμενον, 1360
Η καὶ λόγον τοῦ τρεφθόντων πυθώμεθα·
Τὰς μὲν γὰρ οἶδα συμφορὰς, τὰς δ' οὐ σαφῶς.

Μονοστροφικα.

Χο. Διὰ δίκας ἔβα θεῶν
Νέμεσις εἰς Ελένην.
Δακρύοισι γὰρ Ελλάδ' ἅπασαν ἔτηξε, 1365
Διὰ τὸν ὀλόμενον ἰδαῖον
Πάριν, ὃς ἄγαγ' Ελλάδ' εἰς Ιλιον.
Αλλὰ, (κτυπεῖ γὰρ κλεῖθρα βασιλείων δόμων,)
Σιγήσατ', ἔξω γάρ τις ἐκβαίνει Φρυγῶν,

O amicę, excitate strepitum, strepitum & clamorem 1355
Ante ædes, vt facta cædes
Non incutiat Argiuis vehementem terrorem,
Atque ob id opem ferant ad ædes tyrannicas,
Priusquam promptè videam Helenæ cædem
Cruentam in domo, 1360
Aut sermonem ministrorum audiamus.
Nam quasdam calamitates scio, quasdam non clarè.

Monostrophica.

Cho. Iustè venit Deorum
Vindicta contra Helenam:
Nam lacrymis totam Græciam impleuit 1365
Propter Idæum perniciosum
Parim, qui ad Ilium Græcos adduxit.
Sed, (nam crepant claustra regiæ domus)
Tacete, egreditur enim aliquis Phrygum,

Βοηδρομῆσαι] ὥσπε ὅτι βοηθεῖα δραμεῖν τοῖς τοῖς οἴκοις τοὺς βασιλικοὺς. Πρὶν ἰδεῖν) πρὶν ἀληθῶς ἴδω τὸ σῶμα τῆς Ελένης πεφονευμένον, ἤτοι ἡμαγμένον ἐν τοῖς οἴκοις κείμενον, ἢ ἀκούσωμεν τέτοιν τοῦ τρόπου τῶν δούλων. Τὰς μὲν γὰρ οἶδα) ὡς ἀπὸ τῆς βοῆς, ἐν συμφορᾶς ὄσαν τὴν Ελένην ἐγίνωσκον. ἀγνοῶ δὲ οἱ τρόπος ἔλεν ὁ φόνος αὐτῆς. Διὰ δίκας ἔβα) σύστημα κατὰ τὴν τοῦ κοπὴν ἀπομοιομερὲς, κῶλον τε τέλειον θ'. τὸ ἀπαγγελικὸν ἡμιόλιον ἐκ παίωνος ἀκμὴ ἰάμβου.

Universidad de Deusto Biblioteca

τὸ β ὅμοιον δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ παιώνων β καὶ συλλαβῆς. εἰ δὲ βούλει, ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς, τοῦ β ποδὸς χορείου, τοῦ δὲ γ δακτύλου. τὸ γ ἀναπαιστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ δ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ τελαῶν χορείων καὶ πυρριχίου, ἢ ἰάμβου διὰ τὴν ἀδιάφορον. τὸ ε τροχαϊκὸν πενθημιμερές. εἰ δὲ βούλει, ἀναπαιστικὸν μονόμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἐπιτρίτου α καὶ συλλαβῆς. τὸ ζ η θ ἰαμβικοὶ τρίμετροι, ἀκατάληκτοι. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Διὰ δίκας ἔβα] δικαίως ἡ Νέμεσις τὴν Ελένην ἐτιμωρήσατο. ἢ οὕτως, ἡ Νέμεσις τῆς δίκης τῶν θεῶν, ἔμολεν, ὅ ἐστι δίκην ἀπαιτεῖται παρ' αὐτῶν. ἐνεμέσησαν γὰρ αὐτῇ οἱ θεοί. Αλλὰ, κτυπεῖ γὰρ] ἐξιών τις ψοφεῖ. τοῦτο γὰρ ἔθος ταῖς θύραις. τύπτει δὲ τοῖς τρεῖς στίχοις, οὐκ ἄν τις συγχωρήσειεν Εὐριπίδου εἶναι, ἀλλὰ μᾶλλον τῶν ὑποκριτῶν. οἵτινες ἵνα μὴ κακοπαθῶσιν ἀπὸ τῶν βασιλέων δόμων καθαλλόμενοι, παρανοίξαντες ἐκπορεύονται τὸ τοῦ Φρυγὸς ἔχοντες σχῆμα καὶ πρόσωπον, ὅμως διὰ θυρῶν ἀλόγως ἐξιόντες φαίνονται. ἐξ ὧν δὲ αὐτοὶ λέγουσιν, αἱ τιμωρτυροῦσι τῇ διὰ τῶν θυρῶν ἐξόδῳ. φανερὸν δὲ ἐκ τῶν ἑξῆς, ὅτι ὑπερπεπήδηκεν.

Οὗ πευσόμεσθα τἀν δόμοις ὅπως ἔχει.
Φρυ. Αργεῖον ξίφος ἐκ θανάτου πέφευγα
Βαρβάροις ἐν εὐμαρίσι,
Κεδρωτὰ παστάδων ὑπὲρ τέρεμνα,
Δωρικάς τε τριγλύφας.
Φροῦδα φροῦδα γᾶ γᾶ
Βαρβάροισι δρασμοῖς.
Αἶ, αἶ. πᾷ φύγω ξέναι,
Πολιὸν αἰθέρ' ἀμπτάμενος,
Η πόντον, Ωκεανὸς ὃν
Ταυρόκρανος ἀγκάλαις
Ελίσσων κυκλεῖ χθόνα;
Χο. Τί δ' ἔστ' Ελένης πρόσπολ', Ιδαῖον κάρα;

Ex quo audiemus quid agatur in ædibus.
Phr. Effugi Argiuum ensem ex morte,
In barbaris calceis,
Supra cedrina fastigia thalamorum,
Doricáque pinnacula.
Euanida, euanida terra terra
Barbaris fugientibus.
Heu heu, quò effugiam ô hospitæ,
Per canum ætherem volitans,
An per pontum quem Oceanus
Habens taurinum caput cubitis
Circundans amplectitur terram?
Cho. Quid est Helenæ minister Idæe?

Οὗ πευσόμεσθα] ἀφ' οὗ ἀκούσομεν πῶς τἀν δόμοις διάκειται. Αργεῖον ξίφος) τὰ τοιαῦτα εἴωθε καλεῖν μονοστροφικὰ καὶ μεμικτὰ ἄτακτα. εἰσὶ δὲ καὶ αἱ ὁμοιόστροφα. οὐ γὰρ ἔχει χρείαν πρὸς τὸ ἑξῆς. τὰ δὲ κῶλα τῆς παρούσης στροφῆς εἰσὶν ια. τὸ α ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ τροχαϊκῆς συζυ-

γίας, ἤτοι ἐπιτρίτου δ, παίωνος β, ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ διτροχαίου. τὸ β τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ γ ἰαμβικὸν τρίμετρον καταληκτικόν. τὸ δ τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς Εὐριπίδειον. τὸ ε δακτυλικὸν τρίμετρον ἐκ σπονδείων. τὸ ς τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς ἰθυφαλλικόν. τὸ ζ ὅμοιον ἑφθημιμερές. τὸ η ὅμοιον δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ α ποδὸς χορείου, τοῦ δὲ τελευταίου ἀδιαφόρου. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ παίωνος δ καὶ β ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος καὶ συλλαβῆς. τὸ θ ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς, τοῦ γ ποδὸς χορείου. τὸ ι παιωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἐξ ἀναπαίστου καὶ δακτύλου. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος, ἐν εἰσθέσει στίχος ἴαμβος τρίμετρος. Αργεῖον ξίφος) ἐντεῦθεν φασὶν ἐξέστη τοῦ ἰδίου ἤθους ὁ Εὐριπίδης, ἀνοίκεια ἑαυτῷ λέγων. Κεδρωτὰ] τὰ ἐκ κέδρου ξύλα. παστάδων δὲ τῶν κοιτώνων. τέρεμνα δὲ τὰς ὑψηλὰς οἰκίας, ἀντὶ τοῦ ὑπὲρ τερέμνων. ταῦτα δέ φησιν, ὡς ὑπερπεπηδηκὼς τῶν ἔξω τινὸς οἴκων. παστάδων γὰρ, τῶν θαλάμων. Αἰσχίνης δὲ τὴν ὑπὲρ ἀντὶ τοῦ περὶ φησίν, ἵν' ᾖ ἀντὶ τοῦ περὶ τερέμνων. τριγλύφοις δὲ, ἐπεὶ παρὰ Δωριεῦσι γλυφή τις ἦν, ἢ ἐκαλεῖτο τρίγλυφος, ἢ ὡς τῶν Δωριέων καταδειξάντων τὰς γλυφὰς τῶν ὀρόφων. εὐμαρὶς δὲ εἶδος ὑποδήματος σανδαλῶδες. πεποίηται δὲ ἀπὸ τοῦ εὐμαρῶς ὑποδεῖσθαι. Φροῦδα γᾶ) διχῶς αὐτὸ τοῦτο ἐκδέξαιτο. καθ' ἕνα μὲν τρόπον, ὅτι ἡ γῆ τῶν Αργείων, ἀφανὴς ἐστὶ τοῖς βαρβάροις δραπετεύουσι, καθὸ ἄπειροι τῶν τόπων. ἐπεὶ ὑπερβαίνει τὰ βασίλεια, καὶ διὰ τοῦ ἐδάφους τὴν πορείαν ποιεῖται. διὰ τὸ ὕψος ἀφανῆ φησὶν εἶναι τὴν γῆν αὐτῷ. τὸ δὲ βαρβάροις δρασμοῖς, πρὸς τὸ ἐχόμενον ληπτέον, ὅτι βάρβαρος ὢν οὐκ οἶδα ποῖ φύγω. καὶ γὰρ οὐκ εἰμὶ τῶν τόπων ἐθάς. ἢ οὕτως, ἐπεὶ μὴ διὰ γῆς ποιεῖται τὴν πορείαν, ἀλλ' ὑπερβὰς ἥλατο, ἀφανῆ φησὶν εἶναι ἑαυτῷ τὴν γῆν. ἢ τὸ φροῦδα γᾶ ἐπὶ τοῦ Ιλίου φησίν. ἐρωτώμενος γὰρ τὸ ἐμοὶ, φησὶν Ἴλιον Ἴλιον ὤμοι μοι. τουτέστιν ἐμοῦ τοῦ βαρβάρου φεύγοντος πάνυ ἀφέστηκεν ἡ πατρίς. Ταυρόκρανος) τοῦτο ἔξωθεν ὁ ποιητὴς πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ ἰάμβου προσέθηκεν. οὐ γὰρ ἁρμόττει τῷ Φρυγὶ ἀμαθεῖ ὄντι τοῦτο λέγειν. ἀναστρεπτέον δὲ τὴν λέξιν, τουτέστιν ἐν Ωκεανῷ. ὃς Ταυρόκρανος, ὢν, ἑλίσσων κύκλῳ χθόνα. καὶ ἔστι δὲ ποταμὸν ὑπείληφε τὸν Ωκεανόν. καὶ Ομηρος, οὔτε τις οἱ ποταμῶν ἀπέλυ, τόσφ' Ωκεανοῖο. ὅτι δὲ κύκλῳ περιῤῥεῖ τὴν οἰκουμένην, ἐσήμανε τὸ ἀψοῤῥόου Ωκεανοῖο. ἐπιεικῶς δὲ τοὺς ποταμοὺς ταυροκράνους ἐζωγράφουν τε, καὶ ἔλεγον, ἴσως ὅτι παραπλήσια τῷ μυκήματι τῶν ταύρων, ἡ ἀπήχησις τοῦ ὕδατος τυγχάνει, ἐν τοῖς σφοδρῶς ῥέουσι ποταμοῖς. ἢ διὰ τὸ βίαιον τῶν ὑδάτων, ἃ περὶ τὴν γῆν διαῤῥήσσουσι, παρεμπίπτοντα ὡς τοῖς κέρασι οἱ ταῦροι. ὡς γὰρ φησὶν ἐν ἄλλοις, ταῦροι δ' ὑβρισταὶ, καὶ εἰς κέρας θυμούμενοι. ἐν γὰρ αὐτοῖς ἔχουσι τὴν ἰσχύν.

Φρ. Ιλιον, Ιλιον, ὤμοι μοι,
Φρύγιον ἄστυ καλλίβωλον
Ιδας ὄρος ἱερὸν,
Ως σ' ὀλόμενον στένω.
Αρμάτειον ἁρμάτειον μέλος
Βαρβάρῳ βοᾷ,

Phr. Ilium, Ilium heu mihi
Phrygia vrbs, habens bonam glebam,
Sacer mons Idæ,
Quàm doleo te periisse,
Lugubre lugubre carmen
Barbarica voce,

Ιλιον ἴλιον] καὶ ἡ παροῦσα στροφὴ μονόστροφος ἐστὶ κώλων ιε. τὸ α ἀναπαιστικὸν ἑφθημιμερὲς

ρές. τὸ β̄ βαχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τῷ ᾱ ποδὸς χορείου. τὸ γ̄ ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, δίμετρον καταληκτικόν, ἐξ ἰωνικοῦ καὶ χορείου, ἢ ἀναπαιστικῷ δι' ἓν ἀδιάφορον. τὸ δ̄ βαχαϊκόν, ἐφημιμερὲς Εὐριπίδειον. τὸ ε̄ ὅμοιον τῷ β̄, βαχαϊκὸν καθαρόν. τὸ ϛ̄ αἰπαστικὸν δίμετρον καταληκτικόν, ἐξ ἀνακαπαίστου καὶ κρητικοῦ. εἰ δὲ βούλει βαχαϊκὸν ὅμοιον τῷ δ̄, ἰάμβου ἀρχομένῳ. τὸ ζ̄ ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, τρίμετρον καταληκτικὸν ὀκτάμετρον δ̄, ἰωνικοῦ καὶ ἀμφιβραχέος, ἢ βακχείου δι' ἓν ἀδιάφορον. τὸ η̄ ὀλιγοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ διιάμβου καὶ χοριάμβου. τὸ θ̄ ἰαμβικὸν ἐφημιμερές, τοῦ γ̄ ποδὸς χορείου. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἐξ ἐπιτρίτου γ̄, καὶ παίωνος ᾱ. τὸ ῑ παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος δ̄ καὶ ἀπονδείου. τὸ ῑα βαχαϊκὸν ὅμοιον τῷ ε̄. τὸ ῑβ ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ ῑγ̄ παιωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παιώνων δ̄. τὸ ῑδ̄ δακτυλικὸν τετράμετρον καθαρόν. τὸ ῑε̄ ὅμοιον ἐφημιμερές, ὁ καλεῖται λογοιδικόν, διὰ τὸ ἔχειν ὅλη τῇ τέλει προχαϊκὴν συζυγίαν. ὅλη τῇ τέλει τροχάϊκος. ἐν εἰς θέσι δὲ εἴχει ἰαμβοι τείμεθοι β̄. εἶτα τροχάϊκος. Ἰλιον, ἴλιον] τὴν ἴλιον λέγει, καὶ τοῦτο εἰπὼν ὀλοφύρεται. φανερὸν δὲ ὅτι τοῦ καὶ πάλιν ἐρωτηθέντα ἀπὸ τοῦ χοροῦ, τί δὴ θέλει Ἑλένης τοσόσδε πόλεμος εἰπεῖν, ἴλιον ἴλιον ὤμοιμοι βαρβάροις τρομοῖς. βάρβαρος ὤν, καὶ φυγεῖν θέλων, τοῦ φησὶ φύγῳ ὦ ξένε. τὸ δὲ αἶ αἶ ὀλοφυρόντων λέγει. Ἰλιον ἴλιον) ἐρωτηθεὶς ἐφ' οὗ ἔφυξ ἀπὸ τοῦ χοροῦ πάλιν, εἶπεν ἴλιον ἴλιον ὤμοι μοι. τί, τὸ ἴλιον καὶ τίνι χαλεπῶν ἰδεῖν, τῇ ἐμαυτῷ βαρβάρῳ φωνῇ γένω. ὁ δὲ λόγος, γένω τὰ εἰρημένα ἀπολόμενα διὰ τὸ τῆς Ἑλένης κάλλος, καὶ τὸ ἁρμάτειον μέλος, τὸ ὅλη τῆς κακοῖς ἀδεῖν. πνεῦ δὲ τοῦτο παρεπίγραφον εἶναι φασὶν εἰς τὰ κομικὰ δράματα. Ἁρμάτειον μέλος) τὸ ἁρμάτειον μέλος ὁ Δίδυμος φησὶν ὠνομάσθαι, ὅτι αἱ ἀρχαῖαι παρθένοι εἰς τοῖς θαλάμοις διὰ τῶν ἁρμάτων ἤρχοντο. ὅθεν ἔτι καὶ νῦν παροχοὶ λέγονται ἀπὸ τοῦ τοῖς ὄχεσι τοῦ ἁρμοδεῖσθαι, ὡς ὅτι θαλάμιον ἢ τοῖς θαλάμοις. ὅθεν τίνων ὁ βάρβαρος ἐπειδὴ συνέβη ὁ τῆς Ἑλένης γάμος, ὃν Πάρις συνετέλεσεν ὅλῃ κακῷ τοῖς Τρωσὶν ᾠδεῖσθαι, καὶ τὸν αὐτοῖς ὑμέναιον ἀδεῖν τε, κατὰ ἀλάμησιν αἰασταζεῖ, τὸν ὅλῃ κακῷ τοῖς Τρωσὶν τμέναιον ὀλοπλεοδένα. ἔνιοι δὲ ἁρμάτειον τὸν θρῆνον φασὶ, τὸν ὅλῃ τῷ ἔλκυσμῷ τοῦ Ἕκτορος θρυόμενον. Ἀπολλόδωρος δὲ ὁ Κυρηναῖος ὀλιγεγράφει, λέγων εἶναι ἁρμόδιον ὦ ἴλιον. εἰ δὲ ἐν παρεπιγραφῇ, ἅπαξ αὐ ἐπιγράφει τὸ ἴλιον ἀπώλεσεν. ἔνιοι δὲ τὸν Φρύγα τὸν ἐκπεπτωκότα ἀνοῦχον φασί. τοῖς δὲ ἀνούχοις ὀλιγοκῶς ἐξυφώνοις ὑπάρχειν. τὸ σοῦ ἐξύπνον ἁρμάτειον αὐτὸν φάναι, διὰ τὸ τὸν ὑπαξόνιον τῶν ἁρμάτων ἦχον αἰσπαμένον τε καὶ ὀξὺ εἶναι. ὅθεν δὲ ἀνούχοις ἐν, φησὶ οὔτε μυῖα πέφυκας, οὔτ' ἐν αἰδεῖσθαι σύγ' εἶς. καὶ πάλιν, ὀξὺ τὸ βοῆς ὑπακοῦσαι. Ἄργος ἀξιολίρεται. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι αἰπαί, αἷς ἐκπίπτει ὁ ὑπομνηματισάμενος. ὁ λόγος οὗτος, τὸ Ἰλιον καὶ τὴν Ἰδίν, ἐπὶ δὲ καὶ τὴν Ἑκτορα, καὶ τὸ ὅλῃ τῷ ἕλκυσμῷ πόνου μέλος θρυοῦ βαρβάρῳ βοᾷ.

Διὰ τὸ τᾶς ὀρνιθογόνου ὄμμα
Κυκνόπτερον, καλλοσύνας Λήδας σκύμνου 1390
Δυσελένας, ξεστῶν περιοίμων Απολ-
λωνίων Ερινυῦ. ὀτοτοί.

Propter oculum ex aue natum,
A cygno ortum, filiam formosæ Ledæ 1390
Infelicem Helenam, pulcrè fabricatorum murorum Apol-
lineorum Furiam: heu.

Διὰ τὸ τᾶς ὀρνιθογόνου) γένω φησὶ τὸ Ἰλιον ἀπολόμενον διὰ τὴν δυστάνουν Ἑλένην, δι' ἣν καὶ ὁ Ἕκτωρ ἀνῃρέθη. οὕρηται δὲ ἐξῆς τὸ ῥητὸν διὰ τῆς ὄρνιθος τὸ κυκνόπτερον ὄμμα καλλοσύνας Λήδας. ὄμμα δὲ λέγει, ἀπὸ τοῦ ἀστερεπτάτου μάλιστα μέρους αὐτοῦ ὀνομάσας. ὀρνιθογόνον δὲ αὐτὴν εἶπεν, ὅτι μεταβληθεὶς ὁ Ζεὺς εἰς κύκνον, ἐγήμησεν αὐτοῦ τὴν Λήδα συνελθών. τὸ δὲ ὀρνιθογόνον, καὶ κυκνόπτερον, τὸ αὐτὸ σημαίνει. πνεῦ δὲ τὸ ὀρνιθόγονον ὅλῃ τῆς Λήδας ἐξεδέξατο. φασὶ δὲ αὐτὴν εἰς Νέμεσιν μεταβληθεῖσαν, οὕτω συνελθεῖν τῷ κύκνῳ. καλλοσύνας δὲ, αὐτὴ τὸ τοῦ καλλεστάτης. ὁ δὲ λόγος, γένω τὸ Ἰλιον τὸ ἀπολόμενον διὰ τὸ τῆς δυστανούσης Ἑλένης κάλλος, ἣν ἐγήμησε κύκνος, τῇ τοῦ καλλεστάτῃ Λήδᾳ συνελθών· σκύμνῳ δὲ ἀπέκαστον αὐτῶν, τὸ ὀλέθριον αὐτῆς αἰτιῶμενος. ὅλῃ δὲ ὀλέθρῳ τῷ Ἰλίῳ, ὡς τοῦ θείου ἐγγυνήσι. σκύμνοι δὲ κυρίως τὰ τῶν λεόντων γεννήματα. Απολλωνίων) Απολλώνιον φασὶ τὸ Πέργαμον, ἢ τὸ Ἰλίου ἀκρόπολιν. ἐπὶ Απόλλωνος δὲ ἱερὸν ἔκτισε. αἷς Οὐμπρος, περγάμῳ ἐν ἱερῷ. ὅθεν οἱ νηός γ' ἐπέτυχε. ἢ ἐπὶ ὁ Απόλλων τὸ πέριξ ὠκοδόμησεν. ἢ Απολλωνίων τῶν ἀπολόντων, ὡς ἐν τῷ Φαέθοντι φησὶν, ὦ κόμη φεύγεις ἴλιον ἄς μ' ἀπόλεσας, καὶ τοῦ δ' Απόλλων ὕπως εἰ κλῆν ἔροπῆς. Ο ὀτοτοῖ) ὅλῃ φωνῇ ἐστι θρηνητικόν. Ἐρινῦ ἰάλεμος, ὁ θρῆνος. Δαρδανία δὲ πόλις πλησίον τῆς Τροίας, ἀπὸ Δαρδανοῦ βασιλεύσαντος ἐκεῖσε, ἔνθα ἱππασίαν φασὶν εἶναι τοῦ Γανυμήδους ἵππων, ὃς ἐν ξωθυνέτης τοῦ Διός. ἀναφέρει δὲ ὅλῃ τὰ Ομηρικά, δῶχ' οἶος πιτνῶ Γανυμήδος. θηνεῖ δὲ τὴν Δαρδανον, καὶ αὐτὴ ἀπολόμενον ὡς τοῦ πολέμου. τὸ ἑξῆς, ὦ Δαρδανία τοῦ ἀνέπου τοῦ Διὸς Γανυμήδεος ἱππόρβε. δυστυχεστάτη ἕνεκεν τοῦ ἰαλέμου, ὅτι θρήνων. ἢ ὁ λόγος ὅπως, ἰδεῖν ἰαλέμων ἰαλέμων, ὦ δυστυχεστάτη σὺ, ἱππικωτάτη Δαρδανία, ἢ πῆς ὑπῆρχε τοῦ Γανυμήδους, καὶ τοῦ ἑξῆς. ἢ τοίνυν ἱππικὴν τοῦ Δαρδανίαν φησὶ, ἢ τοῦ ἱππεύειν Γανυμήδους, ἤτοι ἐν ἱππεῖ. τοῦ αὐτὴν δὲ φησὶ Τροίαν, ὦ Δαρδανίαν.

Ιαλέμων ἰαλέμων Δαρδανία πλάμων,
Γανυμήδεος ἱππεύνα Διὸς δύνεται.
Χο. Σαφῶς λέγ' ἡμῖν αὖθ' ἕκαστα τῶν δόμοις. 1395
Τὰ δὲ τ' ἐν τοῖς οὐ γνῶσα συμβαλοῦσ' ἔχω.
Φρ. Αἴλινον ἀρχὰν θανάτου.
Βάρβαροι λέγουσιν αἶ αἶ,

Vociferatio lugubris, lugubris vociferatio. O misera Dardania
Insolens, ob Ganymedem Iouis concubinum.
Cho. Clarè dic nobis rursus singula in ædibus quomodo se habeant. 1395
Non enim facilè coniicio priora.
Phr. Heu heu, principium mortis
Barbari dicunt, heu heu;

Ιαλέμων) τῶν θρήνων. ἀπὸ Ιαλέμου τοῦ Καλλιόπης καὶ Απόλλωνος. πνεῦ δὲ τοῦτον τὸν αὐτὸν τῷ Λίνῳ φασὶν, ὃν καὶ ὅλῃ θρήνῳ λέγουσι. Ιππεύνα Διὸς ἄνεπα) πνεῦ οὐχ ἵππους, ἀλλὰ χρυσῶν ἄμπελον φασὶ δεδόσθαι τῷ Γανυμήδει. καθάπερ ἐν κύκλῳ λέγει, Αμπελον ἣν Κρονίδης ἔπορεν εὐπαίδος ἄπινα, Χρυσείῳ φύλλοισιν ἀγανοῖσι κομόωσαν Βότρυσι, τοῖς Ηφαιστος ἐπασκήσας πατρὶ δῶκεν. Αὐτὰρ ὁ Λαομέδοντι πόρεν Γανυμήδεος ἄρπ. Σαφῶς) φανερῶς εἰπὲ ἡμῖν ἕκαστα ἐν τοῖς οἴκοις γνόμενα. τὰ δὲ τοιαῦτα ἐν ἀγνώστοις ἐνόησα. Αἴλινον αἴλινον) καὶ ἡ παροῦσα τροφὴ μονόστροφος ὅτι κῶλων λϛ̄. τὸ ᾱ ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. εἰ δὲ βούλει, ἀσυναρτήτων, ἐκ δακτυλικῆς καὶ ἀναπαιστικῆς βάσεως. τὸ β̄ βαχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ γ̄ ἰαμβικὸν πενθημιμερὲς τοῦ ᾱ ποδὸς χορείου. τὸ δ̄ ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἔχον συζυγίαν κατὰ τὸν ᾱ πόδα. τὸ ε̄ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ ᾱ ποδὸς χορείου, τοῦ δ̄ ἀναπαίστου. τὸ ϛ̄ προχαϊκὸν τείμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ ζ̄ ἰαμβικὸν τείμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ η̄ ἰαμβικὸν τείμετρον ἀκατάληκτον, ἔχον

κῆν τε πόδα σωίζησιν. τὸ θ̄ ἀναπαιστικὸν ἐφθημιμερές. τὸ ῑ ὅμοιον δίμετρον ἀκατάληκτον, τῷ δὲ ποδὸς χορείῳ, ἢ ἀναπαίστου δίχα τοῦ ἀδιάφορον. τὸ ιᾱ ὅμοιον καθαρόν. τὸ ιβ̄ ὅμοιον ἀσυνάρτητον, ἐξ ἀναπαιστικῆς βάσεως, ἢ δακτυλικῆς. δύο γὰρ εἰσὶ συνδεῖοι, καὶ ἰαμβικοῦ πενθημιμεροῦς. τὸ ιγ̄ ὅμοιον. τὸ ιδ̄ ἰαμβικὴ βάσις, ἤτοι μονόμετρον. τὸ ιε̄ τροχαϊκὸν τείμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ ιϛ̄ ὅμοιον δίμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ ιζ̄ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ιη̄ ὅμοιον, δίμετρον καταληκτικὸν, ἤτοι ἐφθημιμερές. τὸ ιθ̄ ὅμοιον, τείμετρον καταληκτικὸν, τοῦ β̄ ποδὸς χορείου. ἴαμβος γὰρ δεῖ τείμετρος ἐλλιπὴς μιᾶς συλλαβῆς. τὸ κ̄ ὅμοιον τοῦ ιϛ̄. τὸ κᾱ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ τεσσάρων χορείων, καὶ ἰάμβου. τὸ κβ̄ ὅμοιον ἐκ δύο χορείων, καὶ ἀναπαίστου καὶ ἰάμβου, καὶ πυρρίχου δίχα τοῦ ἀδιάφορον. τὸ κγ̄ ὅμοιον ἐκ δι' χορείων. τὸ κδ̄ δακτυλικὸν δίμετρον. εἰ δὲ βούλει, χορειαμβικὸν ἡμιόλιον ἐκ χορείου καὶ δύο συλλαβῶν ἀδιαφόρων. τὸ κε̄ ὅμοιον τοῦ ιε̄. τὸ κϛ̄ ἀναπαιστικὸν μονόμετρον, ὑπερκατάληκτον καθαρόν. τὸ κζ̄, τὸ κη̄, τὸ κθ̄, τὸ λ̄, τὸ λᾱ, καὶ τὸ λβ̄ ὅμοια εἰσὶ κῆ πάντα. καὶ εἰσὶν ἰωνικὰ ἡμιόλια, ἐκ τροχαϊκῆς συζυγίας, ἤτοι δοχμείου β̄. αἰτὶ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος, καὶ ἰάμβου. πλὴν τὸ μὲν πρῶτον κῶλον, αἰτὶ ἰάμβου ἔχει πυρίχιον, δίχα τοῦ ἀδιάφορον. τὸ δὲ λᾱ χορεῖον. δοκεῖ τῶν τέλει παράγραφος, καὶ ἐν εἰδέσι στίχος ἴαμβος τείμετρος. Αἴλινον αἴλινον) ὁ λόγος ὅπως. εἰώθασιν οἱ βάρβαροι τὸν αἴλινον ἐν ἀρχῇ θρήνου λέγειν, οἰκείας τῇ ἑαυτῶν βαρβάρῳ φωνῇ, ὅτε τὸν βασιλείας αἰτηρηθμὸς τύχοι. κἀγὼ οὖν ἀπολλυμένῳ τῷ Ἑλένῃ συνάζω. τὸν λίνον πνεῖ ἐπίθετον ὅλου τοῦ ὕμνου, καὶ τοῦ θρήνου, νοῦν μόνον ὅλου συμφορᾶς αὐτὸν καὶ θρήνοις πάθει.

Ασιάδι φωνᾷ, βασιλέων
Οταν αἷμα χυθῇ κ' γαῖαν 1400
Ξίφεσι σιδαρέοισιν αἴδα.
Ηλθον εἰς δόμους, ἵν' αὖθ' ἕκαστά σοι λέγω,
Λέοντες Ελλανες δύω διδύμω·
Τῷ μὲν ὁ στρατηλάτας πατὴρ ἐκλήιζετο,
Ο ὁ παῖς Στροφίου, κακομήτας ἀνὴρ, 1405
Οἷος Οδυσσεὺς, σιγᾷ δόλιος·
Πιστὸς ὁ φίλοις, θρασὺς εἰς ἀλκάν.
Ξυνετὸς πολέμου, φόνιος τε δράκων.
Ἐρροι τᾶς ἡσύχου προνοίας κακοῦργος ὤν.

Asiatica voce, regum
Quando sanguis effunditur in terram 1400
Ensibus ferreis ad Plutonem.
Venerunt in domum (vt rursus tibi singula dicam)
Duo leones Græci, gemini:
Pater alterius vocabatur dux,
Alter filius Strophij, dolosus vir 1405
Sicut Vlysses, tacitè dolosus,
Sed fidus amicis, & audax ad pugnam:
Peritus pugnandi, & lethalis draco.
Pereat ob tacitam prouidentiam, cùm sit maleficus.

Ασιάδι φωνῇ) αἰτὶ τοῦ βαρβάρῳ. ἡ γὰρ Ασία τῆς βαρβάρων χώρας, ἡ δὲ Εὐρώπη τῶν Ἑλλήνων. Αΐδα) τοῖς θάνατον ἐργαζομένοις. Δύω διδύμω) πυτίσιν Ορέστης καὶ Πυλάδης. τὸ μὲν πατὴρ

ὁ βασιλεὺς Αγαμέμνων. ἐπωνομάζετο, ὁ ὁ Στροφίου τοῦ παῖς. κακόβουλος δὲ, ὁ κακὰ κῆ τῆς Ελένης βουλευόμενος. Σιγᾷ δόλιος] πυτίσει, τῇ σιγῇ ἔμπειρος τῶν πόνων. Ξυνετὸς) ἔμπειρος πολέμου. Ἐρροι τᾶς ἡσύχου) φθείρεσθαι φησὶν οὗτος ὅτι κακουργία ἔμπειρος ὤν, προνοούμενος τῆς ἡσυχίας ὅτι κακῶ. Αλλως. Διαφθαρείη τοῦ τῆς ἡσύχου προνοίας. ἤσυχον ὁ αὐτὸν φησὶ, τὸν ἀπροσδόκητος πάντα ἀμυνόμενον.

Οἱ ὁ, πρὸς θρόνοις ἔσω μολόντες,
Ας ἔγημ' ὁ τοξότας Πάρις,
Γυναικὸς, ὄμμα δακρύοις
Πεφυρμένοι, ταπεινοὶ
Εζοντ', ὁ μὲν τὸ κεῖθεν, ὁ ὁ τὸ κεῖθεν,
Αλλος ἄλλοθεν πεφραγμένοι. 1415
Περὶ ὁ γόνυ χεῖρας ἱκετείοις
Εβαλλον ἑβαλλόν Ελένας ἄμφω.
Ανὰ ὁ δρομάδες ἔθορον ἔθορον
Αμφίπολοι Φρύγες.
Προσεῖπε δ' ἄλλος ἄλλον, 1420
Πεσὼν ἐν φόβῳ,
Μή τις εἴη δόλος.
Καὶ δοκεῖ τοῖς μὲν οὐ,
Τοῖς δ' ἀρκυστάτων

Illi verò intro venientes ad thronum 1410
Eius quam habuit iaculator Paris,
Mulieris, oculos lacrymis
Madefacti, humiles
Sederunt: alter hinc, alter illinc,
Alius aliunde armati: 1415
Et manus supplices ad genu
Helenæ posuerunt, posuerunt ambo.
Celeres autem cucurrerunt, cucurrerunt,
Ministri Phryges:
Allocutus est autem alius alium, 1420
Incidens in metum,
Ne quis esset dolus:
Aliis videbatur non esse,
Aliis in retiariam

Ανὰ ὁ δρομάδες) τὸ ὑγῆς, αἰέθορον ὁ πάντες, καὶ οἱ θεράποντες αὐτῆς ἀνεπήδησαν τῷ θρόνῳ, ὃ ἔστησεν θεὸν καὶ τὰ δρομάδες ἵππεις φαίνεται. Μή τις εἴη δόλος) οἱ μὲν φασὶ τῶν Ἑλλήνων ὅν ὡς ὄντα δόλον τῶν. οἱ ὁ ἐπιστεύκασιν τοῦ Πυλάδου μέλλειν ὑπὸ τοῦ Ορέστου δολοφονεῖσθαι.

ὡς φρ ἐν ἄρκυσι ζωγρεῖ θεῖσαν. ἄρκυς γὰρ τὸ λίνον. Τοῖς δ' ἐδόκει) τοῖς δὲ ἐδόκει Ὀρέστης ἐν ἀσφαλεστάτῃ δικτύων μηχανῇ, καὶ ὥσπερεὶ βλήμασι λίνων. ὅθεν εἰς δολοφονίαν. ἄρκυς γὰρ τὸ δίκτυον.

Μηχαναὶ ἐμπλέκειν
Παῖδα Τυνδαρίδ' ὁ μητροφόντας δρακών.
Χο. Σὺ δ' ἦθα ποῦ τότ', ἢ πάλαι φεύγεις φόβῳ;
Φρ. Φρυγίοις ἔτυχον Φρυγίοισι νόμοις
Παρὰ βόστρυχον αὔραν αὔραν
Ἑλένας Ἑλένας ὑπαγεῖ κύκλῳ

Machinam implicare
Filiam Tyndari draco matricida.
Cho. Vbi tu nunc eras? an iam effugeras metu?
Phr. Phrygio, Phrygio more
Ad comam, auram auram,
Helenæ Helenæ, circulo benefacto

Σὺ δ' ἦθα] σὺ δὲ παρῆς τοῖς γινομένοις. ἢ ἤκουσας παρ' ἑτέρου πάλαι. ἄλλως. σὺ ποῦ ὑπῆρχες, ἢ οὐκ μακρῷ φεύγεις ἐν φόβῳ γινόμενος δηλονότι. ἀεὶ γὰρ λέγεις δηλονότι, ὡς καὶ ἄλλου ἤκουσας. Φρυγίοις ἔτυχον) καὶ ἡ παρῶσα τροφὴ μονότροφος δεῖ κῶλων λᾱ. τὰ ᾱ ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὰ β̄ καὶ τὰ γ̄ καὶ τὰ δ̄, ὅμοια δίμετρα καταληκτικά, ἤτοι ἐφημιμερῆ. τὰ ε̄ τροχαϊκὸν ἰδιφαλικόν. τὰ ϛ̄ πεντεπεβλακὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, οὐκ παίωνος ᾱ, ἀπὸ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ χορειάμβου. τὰ ζ̄ ὅμοιον τῷ ε̄ ἰδιφαλικόν. τὰ η̄ πεντεπεβλακόν, ὁμοιον τῷ τροχαϊκῷ, οὐ χορειάμβου καὶ παίωνος δ̄, ἀπὸ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος. εὕρηται δὲ καὶ παρὰ Πινδάρῳ τὸ πεντεπεβλακόν, τὸ ἀπ' ἐλάττονος συγκείμενον, καὶ οὐ μόνον ἀπὸ μείζονος. τὰ θ̄, ὅμοιον τῷ β̄. εἰ δὲ βούλει, πεντεπεβλακὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος χορειάμβου καὶ συλλαβῆς. τὰ ῑ ὅμοιον τῷ ε̄, οὐ παίωνος β̄, ἀπὸ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ χορειάμβου. εἰ δὲ βούλει ἀναπαιστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐξ ἰάμβου ἀρχόμενον. τὰ ιᾱ ἀναπαιστικὴ βάσις, τὰ ῑβ̄ παιωνικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, οὐ παίωνος δ̄, οὐ χορείου ἢ ἀναπαίστου. διὰ τί ἀδιάφορον. εἰ δὲ βούλει, τροχαϊκὸν πεντεπεβλακὸς, οὐ τροχαίου καὶ δύο βραχέων ἀπὸ μιᾶς μακρᾶς. τὰ ιγ̄ δακτυλικὸν πεντεπεβλακὸς. εἰ δὲ βούλει χοριαμβικὸν ἡμόλιον, ἢ ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὰ ιδ̄ ἰωνικὸν ἡμόλιον. οὐκ παίωνος β̄ ἀπὸ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ ἀπενδείου. εἰ δὲ ἰαμβικὸν πενθημιμερές, τὸ β̄ ποδὸς ἀναπαίστου. τὸ ιε̄ ἀναπαιστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, οὐκ πεζῶν χορείων. τὸ ις̄ ὅμοιον. τὸ ιζ̄, ιη̄, ιθ̄ ἐξ ὑπορχήματος ἀ ἰάμβου. τὸ κ̄ ἀναπαιστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἀναπαίστου καὶ κρητικοῦ. τὸ κᾱ ἰαμβικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, καθαρόν. τὸ κβ̄ τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον καθαρόν. τὸ κγ̄ ὅμοιον, δίμετρον καταληκτικὸν Εὐριπίδειον, τοῦ ᾱ ποδὸς χορείου. τὸ κδ̄ ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. οὕτω γὰρ μοι δοκεῖ τοῦτο βέλτιον εἶναι γράφειν. τὸ γὰρ κακὸς φωνεῖς μόνον ἀδιάφορον ὅτι, τίνος ἂν εἴη μέτρου, εἰ καὶ δοκεῖ ἀναπαιστικόν. τὸ κε̄ ἴαμβος τρίμετρος ἀκατάληκτος. τὸ κϛ̄ ἰαμβικὸν πεντεπεβλακὸν πεντεπεβλακὸν, σωιζήσειν ἔχον ἐν τῷ ᾱ ποδί. εἰ δὲ βούλει, ἔστω ὁ β̄ ἀνάπαιστος. τὸ κζ̄ τροχαϊκὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ κη̄, καὶ τὸ κθ̄ τροχαϊκὰ, καὶ ἰδιφαλικά. τὸ λ̄ τροχαϊκὸν πενθημιμερές. τὸ λᾱ ἰαμβικὸν, ὅμοιον τῷ κε̄. ὅθεν τῷ τέλει παρέγραφος. καὶ ἐν εἰς θέσιν, ἴαμβος τρίμετρος. Παρὰ βόστρυχον] παρὰ τὸν βόστρυχον φησὶ τῆς Ἑλένης πλησίον τῆς παρειδος αὐτῆς, αὔραν ἔπεμπε τῇ ῥιπίδι. περιέχω δὲ εἶπε, παρόσον αὐτῇ οὐκ πεφυκὼς ὑπαρχοῦσι συνεπθυμῶν. ὑπηγεῖ δὲ κύκλῳ, ἤτοι καλῶς πεπηγυῖαν, καὶ σωπεθυμῶν.

κυκλοτερὴς

κυκλοτερὴς γὰρ ἡ οὐκ τῶν πέραν ῥιπίς. ἢ δὲ προεκπέμπων. τὸ γὰρ ἑξῆς αὔραν ἀίσσων, αἰτὶ τοῦ τὴ τῆς κε̄, ὅθεν κε̄ τῶ πρόσπου αὐτῆς πνεῖ πνεῖ ἐκπέμπων.

Πτερίνῳ τρὸ παρηίδος ἀίσσων
Βαρβάροισι νόμοισιν.
Ἀ δ' λίνον ἠλακάτᾳ
Δακτύλοις ἕλισσεν.
Νήμασι δ' ἵετο πέδῳ,
Σκύλων Φρυγίων ὑπὲ τύμβον
Ἀγάλμασι συσσῆσαι
Χρήζουσα λίνῳ φάρεα πορφύρεα,
Δῶρα Κλυταιμνήστρᾳ.
Προσεῖπε δ' Ὀρέστας
Λάκαιναν κόραν. ὦ Διὸς παῖ,
Θὲς ἴχνος πέδῳ δεῦρ' ἀποστεῖσα κλισμοῦ,
Πέλοπος ὑπὲ τροπαίου ἕδραν
Παλαιᾶς ἑστίας,
Ἵν' εἰδῇς λόγους ἐμοί.
Ἀγὰ δ' ἄγαν ἀ δ' ἐφέπετο,
Οὐ τρόμαντις ὧν ἔμελλεν.

Alato, ad genam ciebam,
Barbaro more.
Illa verò linum in colo
Digitis voluebat,
Et fila mittebat ad solum,
Ex præda Phrygia ad tumulum
Monumenta facere
Volens ex lino, purpureos pannos,
Dona Clytæmnestræ.
Allocutus autem est Orestes
Lacænam puellam, ô filia Iouis.
Pone vestigium in solo huc sergens ex sede,
Ad locum aui Pelopis
Veteris aræ,
Vt scias meam orationem.
Ducit, ducit eam: illa verò sequebatur,
Non prospiciens quæ facturus erat,

Σκύλων Φρυγίων] αἰτὶ τῶ τὰ ἀπὸ τῆς λαφυραγωγίας τῶν βαρβάρων νήματα, καὶ λίνα. ἤτοι ἀπὸ τῶν Φρυγίων σκύλων, βουλομένης συρράψαι ἐνδύματα πορφυρᾶ, ὅπως ὑπὲ τῶ τάφῳ αἰαθῇ τῆς Κλυταιμνήστρας. Ἄλλως. Τὰ δὲ νήματα ἔπε, αἰτὶ τῶ κατέπεμπε, καὶ κατεπειγόμενος ἐχαλᾶτο ἐν τῷ πέδῳ διὰ τὸν τύμβον. ἀπὸ δὲ τοῦ τύμβου τὸ σῶμα τῆς Κλυταιμνήστρας δηλοῖ. ἀγάλματα δὲ, αἰτὶ τῶ ἀγάλμασι. καλλύσματα γὰρ ὅδιν ἡ κηδεία τῶ νεκροῦ σώματος. ὁ δὲ λόγος, ὃ δὲ νήματα καὶ τὰ λίνα τὰ ἐκ Φρυγίας εἰργάζετο διὰ τῆς Κλυταιμνήστρας τὸ σῶμα. ἵνα ἐδε-

Universidad de Deusto Biblioteca

Ο ὁ ξυνεργὸς) τὸ σὺν καὶ κοινῶ, ζυπίσιν ὁ δὲ συνεργὸς συμφεράσων τῷ Ὀρέστῃ, ὁ πονηρὸς ἀνὴρ Φωκεὺς, πιαῦτα εἶπεν, ὅν ἐκ ποδῶν, καὶ τὸν λοιπά. Τοὺς δ' ἐν ἕδραισι] ἤτοι ἐν εἴδεσι ἀπὸ πάντου. Ἀπίστερ) πόρρωθεν τὸ δ' διαιμώσας, αἰτὶ τοῦ πεφοβημένους καὶ συγκλείσας ἀπὸ τὸ διαρμόσας ὦ.

τὸ συστέλλειν, καὶ κυδεύσῃ αὖθις, λαμπεσῖς ἱμάθοις, καὶ φόνοι πορφυρέοις. Θὲς ἴχνος) αἰτὶ τοῦ, αἰάτιθι, ἀπαγαγεῖν ὁ αὐτὸν ἐβούλετο ἀπὸ τοῦ τόπου, ὃ ἐκαθήτο εἰς ἕτερον τόπον, ἐκκλίναι βουλόμενος τοὺς παρεστῶτας ἱκέτας. ἵστο οὖν φησὶν ἀποστεῦσα τὸ κλισμὸ ἐλθὲ ὅλη τὸν Πέλοπος κάθεδραν, ἵνα ἔνθα εἰώθει διατείβειν ὁ Φέλοψ.

Ο ὁ ξυνεργὸς, ἄλλ' ἕτερον' ἰὼν, κακὸς φωνεῖς.
Οὐκ ἐκποδὼν ἴτ' ἀλλὰ κακοὶ Φρύγες;
Εκλῄσε δ' ἄλλον ἄλλοσε 1450
Στέγης. τοὺς μὲν ἐν σταθμοῖσιν
Ἱππικοῖς, τοὺς δ' ἐν ἕδραισι,
Τοὺς δ' ἐκεῖσε κεῖθεν, ἄλλον ἄλλοσε
Διαρμόσας ἀπέστερ δεσποίνας.
Χο. Τί τοῦτο τῷδε συμφορᾶς ἐγένετο; 1455
Φρ. Ἰδαία μᾶτερ, μᾶτερ ὀβρίμα, ὀβρίμα, αἰ αἰ
Φοινίων παθέων, αὐτόμων τε κακῶν, ἅπερ ἔδρακον,
Εδρακον ἐν δόμοις τυραίνων,
Αμφὶ πορφυρέων πέπλων ἐπὶ σκότου
Ξίφη πάσσοντες ἐν χερσῖν, ἄλλος ἄλλοσε 1460
Δίνασεν ὄμμα, μή τις παρὼν τύχοι.
Ως κάθεσθαι δ' ὀρέστεροι
Γυναικὸς αὐτόσε σταθέντες,
Εννέπουσι, κατθανῇ, κατθανῇ,

Ac ſocius improbus homicida Phocenſis alia faciebat vadens:
Non diſceditis, dicebat, Phryges ſemper mali?
Et concluſit alium aliò 1450
In domo, quoſdam in ſtabulis
Equorum, quoſdam in latrinis,
Alios hinc inde, alium aliò
Auellens procul à domina.
Cho. Quæ calamitas poſtea accidit? 1455
Phr. Idæa, Idæa mater, potens, potens, heu heu
Cruentas clades, impiáque mala, quæ vidi,
Vidi in domo regia,
In veſtibus purpureis in caligine
Enſes extrahentes in manibus, alius aliò 1460
Agitauit oculos, ne quis adeſſet,
Et ſicut apri montani
Stantes ante mulierem,
Dicunt: Morieris, morieris,

πὶ ἀδιάλειπτον θεραπευτὴν τῆς εἰκοστῆς ἐνιαυτοῦ ἐσήμανεν, ἐν ἔτει μετὰ τῆς δεσποίνης. Ἰδαία μᾶτερ) ἴδη ὄρος ὅτι Τροίας, ἔνθα θυμᾶται ἡ Ρέα. ἴσως οὖν ὡς ἐγχωρίαν θεὸν ὀνομαζόμενον καλεῖται αὐτὴν ὁ λόγος. Οβρίμαν δὲ αὐτὴν φησὶν, ἐπὶ λέοντος ὀχεῖται, ἢ ὅπ ἐνίστατο τῆς αὐτῆς συμπτυχέσεσι. μέλλων δὲ διηγεῖσθαι ὁ Φρύξ, ἅπερ ἐθέασατο ἔνδον, τὴν Ρέαν ὀνομαλεῖται ὡς ἀλεξίκακον Ἰδαίαν δὲ, αἰτὶ τοῦ ὀρεινοῦ. ὀνομάζεται ὄρεσι διατείβειν φασὶ τὴν θεόν. Οβρίμαν δὲ, τὴν ἰσχυρὰν καὶ φοβεράν. ὁ δὲ λόγος, φοβῶν φόβῳ, τὴν ἀλόγων κακῶν ὧν εἶπεν Ρέα, ἅπερ πεθέαμαι ἔνδον καὶ τοῖς οἴκοις. καλεῖται δὲ καὶ Αἰτία. τοῖς Φρυξὶ γὰρ ἐπιπτῶσα, φοβερὰ ὄντα.

Κακὸς σ' ἀποκτείνει πόσις, 1465
Κασιγνήτου θεοῖς ἐν Αργει θανεῖν γόνον,
Α δ' ἴαχεν, ὤμοι μοι.
Λευκὸν ἐμβαλοῦσα πῆχυν στέρνοις
Κτύπησε κρᾶτα μέλεον πλαγάν.
Φυγᾷ δὲ ποδὶ τὸ χρυσοσάνδαλον ἴχνος 1470
Εφερεν. ἐς κόμας δὲ δακτύλοις
Δικὼν Ορέστας, Μυκηνίδ' ἀρβύλαν θεσβάς,
Ωμοις ἀριστεροῖσιν ἀνακλάσας δέρην,
Παίειν λαιμῷ ἔμελλεν εἴσω μέλαν ξίφος.
Χο. Ποῦ δὴ τ' ἀμυνεῖν οἱ κατ' στέγας Φρύγες; 1475
Φρ. Ἰαχᾷ δόμων θύρετρα καὶ σταθμοὺς
Μοχλοῖσιν ἐκβαλόντες, ἔνθ' ἐμίμνομεν,
Βοηδρομοῦμεν ἄλλος ἄλλοθεν στέγης.

Maritus improbus te interficit, 1465
Qui prodidit fratris filium vt moreretur Argis.
Illa verò vociferata eſt: Heu mihi, mihi,
Immittens candidum cubitum pectori.
Percuſſit caput triſti plaga.
Fugiente autem pede veſtigium aureis ſandalis 1470
Fecit. ſed in comam digitos
Mittens Oreſtes ſiſtens Mycenæos calceos,
Siniſtro humero incuruans collum,
Erat ve: beraturus nigro gladio guttur.
Cho. Vbi verò erant Phryges in domo ad auxiliandum? 1475
Phr. Audita vociferatione, fores ædium & ſtabula,
Vectibus eiicientes, vbi manebamus,
Accurrimus alius ex alia habitatione,

Κτύπησε κρᾶτα) μετὰ πληγῶν, καὶ τὴν κεφαλὴν ἐκτύπησε. Μυκηνίδα] ἡ Ελένη φησὶ διαταξᾶσα τὴν πορείαν φυγῆ ποιεῖται. Μυκηνίδα δὲ ἀρβύλην τὸν πόδα φησίν. ὑπὸ δὲ τὸ ὑποδήματος τὸν πόδα δηλοῖ. τὸ δὲ δικὼν, αἰτὶ τὸ ἐκπίνας καὶ βαλών. ὁ δὲ Ορέστης φησὶ θεραχῆμα θεσβᾶς τὸν πόδα, ἐξέπινε τὴν χέρα, καὶ λαβόμενος τῆς κόμης, ἔμελλεν αὐτὴν πίειν τῷ ξίφει. Ωμοις ἀριστεροῖσιν] ὅν τῇ ἀριστερᾷ χρεῖ. Μέλαν ξίφος) τὸ μελανθησόμενον. Ιαχᾷ δόμων] ἰαχῆς φησὶ καὶ θορύβου γενομένου καὶ τὴν οἰκίαν ταῖς θύραις τῆς

πλήμμυ, ἔνθα ἦμεν συγκεκλεισμένοι πῖς 'μοχλοῖς, ὀκπάσαντες ἐξήλθομεν 'καθήντες.

Ο μὲν πέτροις, ὁ δὲ' ἀγκύλας.
Ο δ' ξίφος πεσκωπον ἐν χερσῖν ἔχων. 1480
Ενανία δὲ' ἦλθε Πυλάδης ἀλίας,
Οἷος οἷος Εκτωρ ὁ Φρύγιος, ἢ τεμπόρυθος Αἴας,
Ον εἶδον εἶδον ἐν πύλαισι Πριαμίδαι·
Φασγανῶν δὲ' ἄκμας συμμίξαμεν.
Τότε δὴ τότε Δαμασεπεῖς 1485
Εγένοντο Φρύγες, ὅσον Αρεος ἀλκὰν
Ηστονες Ελλάδος ἐνεμόμεθ' αἰχμᾶς.
Ο μὲν οἰχόμενος φυγὰς, ὁ δ' νέκυς ὤν,
Ο δ' τραῦμα φέρων, ὁ δ' λιποψυχῶν·
Θανάτου πεσβολαί. ὑπὸ σκότον γ' ἐφεύγομεν. 1490
Νεκροὶ δ' ἔπιπτον, οἱ δὲ' ἔμελλον, οἱ δὲ' ἔκειντο.
Εμολε δὲ' ἡ πάλαι' Ερμιόνα δόμοις
Επὶ φόνῳ χαμαιπετεῖ ματρὸς, ἅ νιν ἔτεκε τλάμων.

Alius saxa, alius cuspides,
Alius ensem cum longo capulo habens in manibus. 1480
Venit autem contra nos Pylades impauidus:
Qualis qualis Hector Phrygi⁹, aut Aiax ornat⁹ galea tres habẽte conos,
Quem vidi, vidi in portis Priami.
Commisimus autem acies ensium.
Tunc verò, tunc conspicui 1485
Erant Phryges, quantum in pugna Martis
Nos simus inferiores Græcis pugnatoribus:
Alius abiens fugitiuus, alius mortuus,
Alius vulnus ferens, alius supplex
Propter intentatam mortem, fugimus in tenebras. 1490
Mortui verò ceciderunt, alii erant casuri, alii iacebant.
Ingressa est autem in domum misera Hermione,
Propter cædem matris humi iacentis, quæ misera illam peperit:

Αγκύλας] τὰ ἀκόντια, ἀπὸ τῆς ἐπιγκυλίσεως. ἢ δίσκοι ἀπὸ τῆς κατ' μέσου ἀγκύλης λαμβανόμενοι ῥίπτοιεν. Πρόσωπον) μεγάλως κόπτων καὶ ὀκτιμένην ἔχων. Αλίαστος) ἄτρεπτος, καὶ ἀφοβος ὢν τῆς μάχαις. ἢ ἀκατάπαυστος. ἢ ἐν ἔχθρᾳ λιάσας, καὶ εἰς φυγὴν τρέψας. Ο τεικόρυθος) ὁ μεγάλως ἔχων πεικεφαλαίαν. ὅμοιον δὲ ὅτι τοῦ τείχους αὐλῶνες. ἢ ὅτι ἔνιοι τῶν ἡρώων τειλόφοις ἐχρῶντο. Τότε δὴ τότε) ὅτ' τοῦ πεὸς Ορέστην πολέμου, ἐφαίνομεν δεδιαπρεπόντως δεξιοὶ οἱ Φρύγες, ἢ ὅτι ἐν τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου. Αλλως. Διαπρεπεῖς ἐγένοντο, αἰ τῶν ἔκδηλοι τῶν δεξιαὶ, καὶ ἐξελελεγμένοι φησὶν ἐν τῇ πεὸς Ορέστην, καὶ πεὸς τὸν Πυλάδην συμβολῇ, ἐφαίνοντο οἱ Φρύγες πολὺ τῶν Ελλήνων ἀδυνατέστεροι. καὶ ὅσον ἡμεν ἐλάττους ἐν τῇ μαχῇ τῶν πεὸς τοὺς Ελληνας κατ' Ἰλιον. φησὶ γὰρ αὐτὰ κατ' ἀναφορὰν τὰ ἐν Ἰλίῳ, λόγου τοῦ μεκβάσεως χρησάμενος. οὐ γὰρ ἑκὼν ἦν ὅτω πολεμεῖ) ἐν τοῖς ἐν τοῖς βασιλείοις πεθνηκότας, ὡς καταλέγει.

πάμαλα μυείων νεκρῶν. ἔστιν οὖν ὁ πᾶς λόγος ἐξεστος, κατ' τὸν συμβολὴν τὸν πεὸς τὸν Ορέστην, καὶ πάνδηλοι γεγόασιν, ἀόδευς ὄντες οἱ Φρύγες. Ηστονες Ελλάδος] εἰκότως ὑπὸ τῶν Ελλήνων πότε ἐν Ἰλίῳ, ἢ τῶν πεὸς τὸν Ορέστην ἡττήθησαν. νίκα ὁ μὲν εἰς φυγὰς, ὁ δὲ νεκρὸς ἔκειτο. ἄλλως δὲ τραυματίας εἰς, ὁ δὲ ἱκέτης, τὸν ἔλεον θηρώμενος, καὶ τέλος ὡς ὑπὸ σκότοι γενόμενοι τῶν πλήθει τῶν βαλλομένων βελῶν, εἰς φυγὴν ἐτρεπόμεθα. καὶ οἱ μὲν ἔπιπτον ἐν τῇ ὠσκόμενοι, οἱ δὲ πίπτειν ἔμελλον, οἱ δὲ ἦσαν νεκροί. καὶ μέχρι μὲν πότου ἡ παρέκβασις. τὸ δὲ ἑξῆς, τὰ γενόμενα πεὸ κατ' τὴν οἰκίαν, ὅς ἐστιν ἄνωθεν κατ' ἐπανάληψιν ἐπάγει. ἔστι δὲ τὸ ἑξῆς τοῦ λόγου, φασγανῶν πάκμας συμμίξαμεν, καὶ ἡττήθημεν κατ' κράτος, ὡς ἄρα καὶ ἐν τῷ κατ' Ἰλίῳ πολέμῳ εἶν, καὶ ταῦτα συμβεβηκεν ἄνωθεν κατέλιξεν. ὡς δὲ ἡττήθημεν, ἦλθεν ἡ Ερμιόνη. δυώδεκα δὲ καὶ ὅτι οἰκίας ταῦτα γενόμενα νοεῖσθαι. ἴδιον δὲ πᾶς τραγῳδίας, τὸ τὰ μικρὰ τῶν πεαγμάτων ἐξαίρειν, καὶ φοβερὰ ποιεῖν, ὡς ἄρα καὶ ὁ Εὐριπίδης. Ταῦτα δὲ ὡς πεὶ τῶν ἐν Ἰλίῳ λέγει πεθορυβημένος, καὶ τὸ δεόντως ἀπαγγέλλων. οἱ δὲ μὴ νοήσαντες, πολλοὶ ὠήθησαν ἐν τῇ βασιλείοις ὑπὸ τῶν πεὸς τὸν Ορέστην πεθνάναι. Κἄν μὲν οὖν πεὸς τῶν ἐν Ἰλίῳ λέγεται, ἔστι τὸ ὑπὸ σκότον, αἰ τῶν καλυφθέντες τῷ πλήθει τῶν βελῶν, ἐφεύγομεν. εἰ δὲ ἐν τῇ οἰκίᾳ, εἰς τοὺς σκοτεινοὺς τόπους τῆς οἰκίας ἐφεύγομεν. Επὶ φόνῳ χαμαιπετεῖ) θορύβου φησὶ γενομένου, ἦλθεν ἡ Ερμιόνη, χαμαὶ ὄσα τῇ Ελένῃ καὶ μελούσῃ πίπτειν μετὰ τὸ φονευθῆναι. Χαμαιπετεῖ] ἢ πεθορυβημένος ὤν, οἴεται αὐτὸν πεπτωκέναι. ἢ χαμαιπετεῖ, τοῦ μέλλοντα πεσεῖσθαι. Αλλως. Οὐ τοῦ πεσόντος ὅτι γῆς. οὐδὲ γὰρ ἐφόνευσεν αὐτὸν, ἀμέλει μετὰ μικρὸν φησὶν, ὅν διωκομένης, ἀφανὴς ἐξ αὐτῶν ἐγένετο.

Αθυροσι δὲ' οἷα νιν δραμόντες Βάκχαι,
Σκύμνον ἐν χερσῖν ξυνήρπασαν. 1495
Πάλιν δὲ τὰν Διὸς κόραν ὀρθὰ σφαγὰν ἔκτεινον.
Αδὲ' ἐκ θαλάμων ἐγένετο Δὶ πεὸς δόμων
Αφαντος (ὦ Ζεῦ, καὶ γᾶ, καὶ φῶς, καὶ νύξ)
Η τοι φαρμάκοισιν, ἢ μάγων τέχναις, ἢ θεῶν πλεπαῖς.
Τὰ δὲ' ὕστερον, οὐκέτ' οἶδα. δραπέτιν δὲ ἐξέ- 1500
Κλεπτον ἐκ δόμων πόδα.
Πολύπονα δὲ πολύπονα πάθεα
Μενέλαος ἀναχόμενος, ἀτέκνητον ὀπὸ Τροίας
Ελαβε τὸν Ελένας γάμον.

Isti verò currentes velut Bacchæ sine thyrsis
Rapuerunt velut pullum in manibus.
Rursus tendebant cædem aduersus filiam Iouis: 1495
Illa euaserat extra domum
Non visa (ô Iupiter & terra & lumen & nox)
Siue veneficiis, siue arte magorum, siue deceptione deorum,
Quæ postea acciderint nescio. nã fugitiuũ sustuli pedẽ ex ædibus. 1500
Multiplices autem, multiplices ærumnas
Menelaus sustinens, inutile à Troia
Recipit coniugium Helenes.

Αθυροσι δὲ' οἷα] ἢ κακόθυρσοι, ἢ θύρσων δεόμενοι, μόνον πεὸς τὸ εἶ) Βάκχαι, ἢ ἀθύρσους αὐτοὺς εἶπεν, ἐπεὶ αἱ Βάκχαι μετὰ θύρσων βακχεύουσι. Πάλιν δὲ τὰν Διὸς) συλλαβόμενοι δὲ πάλιν

Φαρμακεύω, οὐδὲν ἧσσον πάλιν ἐπιδίωκον Ἑλένην. Φαρμακεύσι) τῷ δρακεῖ ἀπὸ ἱππείας εἰδ), παρίσον τῷδε τὸ Θοῶνος γυναικὸς δοκεῖ πλέξα φάρμακα εἰληφέναι ἡ Ἑλένη. ὡς Ὅμηρος,

τὰ οἱ πολύδαμνα πόρεν Θοῶς τῷδε κοίτῃ
Λίμνοθεν, Πολλὰ ἐδωλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δ' λυγρά.
Ἐξέκλεπτον δ' ἀπέδρον. Ἀνόνητον δ' αἰόνητον τερον.

Χο. Καὶ μὴν ἀμείβει καινὸν ἐν καινῷ τόδε. 1505
Ξιφηφόρον γὰρ εἰσορᾷ πρὸ δωμάτων
Βαίνοντ' Ὀρέστην ἐκπεπληγμένῳ ποδί.

Τροχαῖοι.

Ορε. Ποῦ σὴν θεὶς, ὃς πέφευγε κἀκ δόμων τοὐμὸν ξίφος;
Φρ. Προσκυνῶ σ' ἄναξ, νόμοισι βαρβάροισι προσπίπτων.
Ορε. Οὐκ ἐν Ἰλίῳ τάδ' ἐστὶν, ἀλλ' ἐν Ἀργείᾳ χθονί, 1510
Φρ. Παντοιοῦ ζῆν ἡδὺ μᾶλλον, ἢ θανεῖν, τοῖς σώφρεσιν.
Ορε. Οὐκ ἔστ' κραυγὴν θῆκας Μενέλεῳ βοηδρομεῖν;
Φρ. Σοὶ μὲν οὖν ἐγὼ ἀμυνεῖν. ἀξιώτερος γὰρ εἶ.
Ορε. Ἐνδίκως ἡ Τυνδάρειος ἄρα πᾶς διώλετο;
Φρ. Ἐνδικώτατ', εἴγε λαιμοῖς εἶχε τριπλοῖς θανεῖν. 1515
Ορε. Δεινὰ γλώσσῃ χαρίζῃ, τἄνδον οὐχ οὕτω φρονῶν.
Φρ. Οὐ χαίρεις ἥδε Ἑλλάδ' αὐτοῖς Φρυξὶ διελυμήνατο;
Ορε. Ὄμοσον, εἰ μὴ κτενῶ σε, μὴ λέγειν ἐμοὶ χάριν.

Cho. Atqui sequitur aliud nouum ex nouis: 1505
Nam video tenentem gladium ante ædes
Euntem Orestem attonito pede.

Orestes.

Ore. Vbi est iste qui effugit ex ædibus meum ensem?
Phr. Adoro te rex, procidens barbaro more.
Ore. Ista non fiunt in Ilio, sed in Argiua terra. 1510
Phr. Vbique sapientibus est suauius viuere, quàm mori.
Ore. Num fecisti clamorem Menelao, vt accurreret?
Phr. Tibi adsum vt opituler: es enim dignior.
Ore. Iustè ne igitur periit filia Tyndari?
Phr. Iustissimè, si haberet triplex guttur ad moriendum. 1515
Ore. Propter metum lingua gratificaris, intus non ita sentiens.
Phr. Cur non? quæ perdidit Græciam cum ipsis Phrygibus?
Ore. Iura, (aliâs te necabo) te hæc non dicere in meam gratiam.

Αμείβει) δῆλα δὴ χρῆμα. Ἐπεκπεπληγμένος) ἀπουδαίως. Οὔπω πω) οὐ δῆλον τοῦτο φησὶν ἐδοκίσας, ὥστε τὸν Μενέλαον ἐλθόντα βοηθεῖν; Ἄλλως. Οὐκ ἄρα φησὶ μεγάλα φωνεῖς τὸν Μενέλεων, ὥστε βοηδρομεῖν. Σοὶ μὲν) λείπει τὸ βούλομαι. ἢ ἔπειμος εἰμι, σοὶ μὲν ἐγὼ βοηθεῖν ἔπιμος. πρὸ μὲν πρὸς γὰρ ἐστὶ ἀρχὰς. Ἐνδίκως) δικαίως ἄρα ἡ Τυνδαρὶς διεφθάρη; Ἐνδικώτατα) δικαιότατα, εἴπερ εἶχε τὸν τρῖς λαιμοὺς, ὥς τε ἀποθανεῖν. Δεινὰ) ἀπὸ τῆς δεινὰς χαριεντολογεῖς, ἐπεὶ ἐστὶ κατὰ ψυχὴν ἔχων καὶ φρονῶν. Οὐχὶ) οὐ τὸ δίκαιον ἔπαθεν, ἢ πῶς τὴν Ἑλλάδα σὺν αὐτῇ Φρυξὶν ἔδλαψεν; Οὐ γὰρ) οὐ τῷδε χάριν, ἀλλ' ἀληθῶς λέγω, ὅτι ἀξία ἐστὶν ἀποθανεῖν,

ἥτις τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν, καὶ τὴν Φρυγίαν ἠφάνισεν. Ὄμοσον) ὄμοσον φησὶν, ὅτι οὐ τῷδε χάριν ἐμὲ ταῦτα λέγῃς, οὐδὲ ἀνοικτόμενος, ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ οὕτω φρονεῖς. κτενῶ δὲ ἢ εἰς, εἰς ἐμὲ χάριν.

Φρ. Τὴν ἐμὴν ψυχὴν κατόμοσ', ἢν αὖ δίορκος ἐγώ.
Ορε. Ὧδε κἀν Τροίᾳ σίδηρος πᾶσι φρυξὶν ἦν φόβος; 1520
Φρ. Ἀπεχθῆ φάσγανον. πέλας γὰρ δεινὸν αὐτῷ γεῖ φόνου.
Ορε. Μὴ πέτρος γένῃ δέδοικας, ὡς τὸ Γοργὸς εἰσιδών.
Φρ. Μὴ μὲν οὖν νεκρός. τὸ Γοργοῦς δ' οὐ κάτοιδ' ἐγὼ κάρα.
Ορε. Δοῦλος ὢν φοβῇ τὸν ἅδην, ὅς σ' ἀπαλλάξει κακῶν;
Φρ. Πᾶς ἀνὴρ, κἂν δοῦλος ᾖ τις, ἥδεται τὸ φῶς ἐρῶν. 1525
Ορε. Εὖ λέγεις. σώζει σε σύνεσις. ἀλλὰ βᾶν' εἴσω δόμων.
Φρ. Οὐκ ἄρα κτενεῖς με. Ο. ἀφεῖσαι. Φρ. καλὸν ἔπος λέγεις τόδε.
Ορε. Ἀλλὰ μεταβολὰ σύμεθα. Φρ. τοῦτο δ' οὐ καλὰς λέγεις.
Φρ. Μαρτυρῶ, εἰ δοκεῖς με τλῆσαι σὴν κεφαλὴν δρέψαι δορί.
Οὔτε γὰρ γυνὴ πέφυκας, οὔτ' ἐν ἀνδράσι συγ' εἶ. 1530
Τοῦ ὄχλου, μὴ ἕπεσαί σε κραυγὴν οὕνεκ' ἐξῆλθον δόμων.
Ὀξὺ γὰρ βοῆς ἀκούσαν Ἄργος ἐξεγείρεται.
Μενέλεων δ' οὐ τάρβος ἡμῖν αἱαλαβεῖν εἴσω ξίφος,
Ἀλλ' ἴτω ξανθοῖς ἐπ' ὤμων βοστρύχοις γαυρούμενος.
Εἰ γὰρ Ἀργείοις ἐπάξει τοῖς δε δώμασι λαβών, 1535

Phr. Per animam meam iuraui: & quidem bona velim fide.
Ore. Siccine etiam ad Troiam omne ferrum erat Phrygibus terrori? 1520
Phr. Amoue ensem. nam cùm prope adest, ostendit cædem.
Ore. Metuis ne fias lapis, tanquam intuens Gorgona?
Phr. Imò ne moriar: non enim intueor caput Gorgonis.
Ore. Cùm sis seruus, metuis mortem, quæ te liberabit à malis?
Phr. Quilibet etiam seruus gaudet videre lucem. 1525
Ore. Rectè dicis, seruat te prudentia: sed ingredere in domum.
Phr. Nõ igitur occides me. Or. Es dimissus. Phr. Dicis hoc pulchrũ verbũ.
Ore. Sed poterimus retractare. Phr. Hoc non pulchrè dicis.
Ore. Stultus es, si putas me cruentaturum tuum collum:
Nam neque mulieres, neque es inter viros.
Propterea egressus sum ex ædibus, ne excites clamorem. 1530
Nam totum Argos cùm audierit clamorem, citò excitatur.
Non est mihi metus Menelaum excipere gladio.
Sed veniat superbiens flauis capillis super humerum.
Si enim adducet Argiuos ad hanc domum, 1535

Τὴν ἐμὴν] τὴν ἐμὴν ζωὴν κατόμοσα, ἣν αὖ ἐπιορκήσαιμι. Ἀπεχθῆ φάσγανον] μακρὰν ἔχε τὸ ὄμπυκα, ἐς ὅρκον λαμβάνω. Ὧδε κἀν Τροίᾳ) ξίφος πλησίον γὰρ ὂν φοβερὸν φόνον ἀπλαμπεῖ. Φῶς Τροίᾳ φησὶν ὁ σίδηρος ὥστε ἦν φοβερὸς τοῖς Μυσοῖς) ἵνα μὴ ἀποληφθῇς φοβῇ, ὡς ἐν Τρωσὶν, ὡς τὸν τῶν ἐν τῷ ξίφος, φῆς ἀπαλλαγῇς τὴν Γοργόνα θεασάμενος. Μὴ μὲν οὖν.]

μᾶλλον μὴ οὐ δέδοικα, ἵνα μὴ ᾠδὴν μαθὼν τεκρός. Λφεῖται] ὅτι τῷ παρόντι φησὶν ἀφιήμι σε, ὕστερον δὲ βουλεύσομαι περὶ σοῦ. ἔστι δὲ τέλειος ὁ πόνος. τὸν πεισαντα γὰρ τὸν δράκοντα ἥρως ὤν. ὁ δὲ Θεόδωρος ἀπὸ τοῦ ἕω φησὶν αὐτό. εἰ γὰρ ἰῶ ἀπὸ τοῦ ἵημι, ἵκα, ἕμαι, καὶ εἶμαι, κῆ πλεονασμὸν τοῦ ι. ὡς πέθμαι, καὶ εἶσαι, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀφῆται. φυλάττεται γὰρ ὁ πόνος ἡδὺ ὀειπῶν, ἐπεὶ μετὰ τὸν θέσεως σωτηρῆ ἐ μὴ ἀποβάλωσι τὸν μακρά. Μόρος ἢ) πνεῦ ὕπνος εἰζοῖσι, καὶ τὸ ἄλλο ἀπόλυτον. ἐνεῦ δὲ οὕτως εἰδυῖς με τλῶσι σὺν καθαιμάξαι δέρῃ, πάνυ αὐόπτος εἶ, ἵν' ἢ κατ' ἔλειψιν. Οὔτε γὰρ γυνὴ πέφυκας) τὸ δὲ δυνάτα μὴ ὅτι δυνάχου λαμβάνεσθαι. δυνάτα δὲ καὶ ὅπερ γυναῖκες εἰσὶν οἱ Φρύγες. Οὔτ' ἀνδράσι) δυνῆχος γὰρ ἰῶ, Οξὺ γὰρ) κέπῆ τ' ὀξέως ἐξεγείρει) οἱ Αργεῖοι, ἐπεὶ βοῆς ἀκούσαντες ἐκεῖνο φησὶν ἐφοβούμην, καὶ ὑφορώμην, μὴ δρᾶ σὺ κραυγάσας ἐξαναστήσῃς τὴν πόλιν καθ' ἡμῶν. πρὸς γὰρ τοῦ Μενελάου, οὐδεὶς λόγος. ἐνὸς γὰρ αὐτῶν ὄντος, δυνησόμεθα περιγίνεσθαι, ὥστε νικᾶν ὁ τῷ κάλλει μόνον ἐπαφεῖδόμενος. εἰ δὲ τοῖς Αργείοις πάντας ἐπαγόμενος ἔλθῃ, ἀμυνόμενος ἡμᾶς δίκῃ τὸν τῆς Ελένης φόνον, καὶ μὴ ἐθελήσῃ σώζειν ἡμᾶς, ἐπαναιρήσομαι τῇ Ελένῃ τὸν Ερμόνιν.

Τὸν Ελένης φόνον διώκων κἀμὲ μὴ σώζειν θέλει,
Σύζυγόν τ' ἐμὲ, Πυλάδην τε τὸν τάδε συνδρᾶν ξύν μοι,
Παρθένον τε, καὶ δάμαρτα, δύω νεκρὼ κατόψεται.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. Ἰὼ ἰὼ τύχα ἕτερον εἰς ἀγῶν' ἕτερον αὖ
Δόμον φοβερὸν ἀμφὶ τοῖς Ατρείδαις πιτνεῖ. 1540
Ημ. Τί δράσομεν; ἀγγέλλωμεν εἰς πόλιν τάδε,
Η σιγᾶν ἔχομεν ἀσφαλέστερον, φίλαι;

Στροφὴ β'.

Ημ. Ἰδὲ τὸν δωμάτων, ἴδε τὸν κηρύσσει
Θοάζων ὅδ' αἰθέρον ἄνω καπνός.
Χο. Ἅπτουσι πεύκας, ὡς πυρώσοντες δόμους 1545
Τοὺς Ταντάλειους, οὐδ' ἀφίστανται φόνου.

Persequens cædem Helenæ, & me non volet seruare,
Et sororem meam, & Pyladem, qui in his me adiuuit,
Videbit duo cadauera, vxorem & virginem.

ΑΝΟΜΟΕΟΣΤΡΟΦΑ.

Strophe I.

Cho. Heu, heu, ô fortuna in aliud certamen, in aliud iterum
Cadit domus terribile circa Atridas. 1540
Se. Quid faciemus? nunciabimus hæc in vrbem?
An tacitæ erimus tutius ô charæ?

Strophe II.

Se. Ecce ante ædes, ecce denunciat aliquid
Iste fumus saliens in aerem sursum.
Cho. Incendunt pinus, tanquam inflammaturi domum 1545
Tantaleam, neque desistunt à cæde.

Τὸν Ελένης) ἡμωρόμορος δίκῃ τὸν τῆς Ελένης φόνον, ἔλκειν, καὶ ἄλλους διώκειν, κυείως ὅπῃ κατηγορεῖν.

κατηγορεῖν. κεῖται δὲ νῦν ὅτι τὸ ἐπεξιέναι. ὁ δὲ λόγος ἐπεξιὼν δίκῃ τὸν Ελένης φόβον. Ετερον εἰς ἀγῶν' ἕτερον) ὁ πρὸς τοῖς Ατρείδας, αὐτὸ τὸ δὲ τῶν Ατρειδῶν οἶκος, εἰς ἕτερον ἀγῶνα μεταπίπτει. μεταπωείζεται δὲ τὸν γόμμον ὁ χορός. δέδοικε γὰρ μὴ ὕστερον ἐγκληθῇ κρύψας. Ἰδὲ προκηρύσσει) ἰδοὺ φησὶν αἰσθάνεσθαι ὁ καπνὸς, ἀπαγγέλλει τῇ πόλει τὰ ἐνεστῶτα πρᾶγμα.

Στροφὴ γ'.

« Τέλος ἔχει δαίμων βροτοῖσι, τέλος ὅπῃ τέλει.
Μεγάλα δέ τις ἀδύναμις δι' ἀλαστόρων,
Ἔπαισεν ἔπαισε μέλαθρα τάδε δι' αἱμάτων,
Διὰ τὸ Μυρτίλου πέσημ' ἐκ δίφρου. 1550

Τροχαῖοι.

Χο. Αλλὰ μὴν καὶ τόνδε λύσω Μενέλεων δόμων πέλας
Οξύποιν, ἡδὺ μόρον τοῦ τὸν τύχῃ, ἢ νῦν πάρα.
Ηλ. Οὐκέτ' ἂν φθάνοιτε κλεῖθρα συμπεραίνοντες μοχλοῖς
« Ὦ κατὰ στέγας Ατρεῖδαι; Δεινὸν δ' ὀτυχοῦν ἀνὴρ
« Πρὸς κακῶς πράσσοντας, ὡς σὺ νῦν Ορέστα δυστυχεῖς. 1555

ΙΑΜΒΟΙ.

Με. Ἥκω κλύων τὰ δεινὰ, καὶ δρασήρια,
Διοσοῖν λεόντοιν. (οὐ γὰρ ἀνδρ' αὐτὼ καλῶ.)
Ἤκουσα γὰρ δὴ τὸν ἐμὸν ξυνάορον,
Ως οὐ τέθνηκεν, ἀλλ' ἄφαντος οἴχεται.
Κενὸν ἀκούσας βάξιν, οὐ φόβῳ σφαλεὶς 1560

Strophe III.

« Finis est hominibus, vbi Deus vult.
Magna quædam vis per aduersos genios
Feriit, feriit hanc domum per cædes,
Propter Myrtili casum ex curru. 1550

CHORVS.

Cho. Sed video Menelaum prope domum,
Qui celeriter audiuit forte fortunam, quæ nunc adest.
Elec. Non anteuertetis coniungentes fores vectibus
« O Atridæ in domo? vehemens res est vir in rebus secundis
« Contra eos qui sunt in aduersis, sicut tu Orestes nunc. 1555

MENELAVS.

Me. Venio audiens facinora violenta
Duorum leonum, (non enim voco eos viros.)
Nam audiui de mea vxore,
Quòd non sit interfecta, sed abrepta vt non conspiciatur.
Audiens inanem famam, quam metu deceptus 1560

Τέλος ἔχει) ὁ θεὸς ἐπάγει τοῖς ἀνθρώποις, ὅπῃ θέλει τὸ τέλος. Αλλως. τῶν ἀνθρωπίνων πρεσβεύει τὸ τέλος οὐκ θεῶν ὄζιν. Αλλως. ὁ βλέπει ὁ θεὸς τοῖς ἀνθρώποις τέλος ὅπῃ θῇσι. Επαισε] ἐαν μὴ δίκῃ τὸ ἔπεσε, οἱονεὶ ἐπλησίασε τοῖς οἴκοις φονικὸς δαίμων. δι' αἱμάτων πιωείαν ποιούμενος τὸ πλήματος τὸ Μυρτίλου. ἐὰν δὲ δίκῃ τὸ ἰα διφθόγγου, αἰτὶ τὸ ἔκρουσεν ἐὰν ἔλθῃ ὁ Με-

νέλαος. Οξύτατον) ταχύτατον. αἀπὶ τῆ ταχέως ἀκόυσαι τὰ φάτνος τῆ παρᾶ δυσυχίαν ἐν τοῖς οἴκοις. Δεινὸν ἀτυχῶν) δεινὸν φησὶ καὶ χαλεπὸν ἀνὴρ ἀλυχῶν, ὅταν ἔχη ἐχθρὰν τὸς ἀυτυχοῦντα, αἀὴρ γὰρ ἀτυχὴς, τὸς δυσδαίμονα μαχόιμος, ὅπικρατέστερός ἐστι. Ω Ομηρος, μὴ σ' ἔθελ' ἐξ ἔνειδος σεῦ, ἀμείνονι φωτὶ μάχεσθαι. τὸ ἐν κλεῖθρα συμπαράγοντες, αἀὶ τῆ συμπαράγοντες, σωδέοντες, συγκλείοντες, τὰς ὅλιπθέντες ταῖς θύραις, τυτέστι τοῖς μοχλοῖς. Δεσπόεια] ἦλθον ἀκούσας, τὰ χαλεπὰ καὶ πολυμεχὰ καὶ αὐθαδῶς εἰργασμένα. Αλλως. τὰ χαλεπὰ καὶ δράματος ἄξια. τὰδε γὰρ δράσαι ὡς ὅλιπολὺ ὅλι χαλεπὸν πάσχοισι. καὶ τὸ σωπώμενον ἐν εἰκὸς ἀπηγεῖσθαι τῆ Μενελάῳ, τὰ κὰ τὸν οἶκον γινόμενα. βάξιν δὲ, αἀὶ τὸ φήμιον. ὀνόμισε ἐν ἔνια πεπλακέναι ἀυτῶν. τὸ γὰρ δηλοῖ τὸ ἰῶ φόβῳ σφαγεὶς, αἀὶ τὰ ἰώλια τὸς δεῖν τὸν φόβον μὴ ἀκριβῶς νοήσας ἤγγειλεν. ὀνόμιζε γὰρ ὡς εἴρηται, πνὰ πλάσεσθαι.

Ηγγειλέ μοί τις, ἀλλὰ τὰ μητροκτόνου
Τεχνάσματ' ὄντ' ἐν τῶν τα, καὶ πολὺς γέλως.
Ανοιγέτω τις δῶμα, τοῖς πολίταις λέγω
Ωθεῖν πύλας τάσδ', ὡς ἂν ἀλλὰ τὰς ἐμὰς
Ρυσώμεθ' ἀνδρῶν ἐκ χερῶν μιᾶς φόνων, 1565
Καὶ τὴν τάλαιναν ἀθλίαν δάμαρτ' ἐμὴν
Λάβωμεν, ἣ δεῖ ξυθανεῖν ἐμῆ χερὶ
Τοὺς διολέσαντας τὴν ἐμὴν ξυνάορον.
Ορε. Οὗτος, σὺ κλεῖθρον τῆδε μὴ ψαύσῃς χερῶν.
Μενέλαον εἶπον, ὃς πεπύργωσαι θράσει. 1570
Η τῆδε θραύσω κρᾶτα σωθραύσω σέθεν
Ρήξας παλαιὰ γεῖσα, τεκτόνων πόνον.
Μοχλοῖς δ' ἄραρε κλεῖθρα, σῆς βουδόρου
Σπουδῆς ἅ σ' εἴρξει μὴ δόμων εἴσω περᾶν.

Quidam nunciauit mihi: sed matricidæ
Sunt hæ technæ, & in magnum ludicrum.
Aperiat aliquis domum, seruis iubeo
Pellere istas fores, vt saltem filiam meam
Liberem ex manibus hominum impiorum, 1565
Et miseram meam vxorem
Accipiam, cum qua oportet interfici mea manu
Eos qui perdiderunt meam coniugem.
Ore. Heus tu non attingas manibus ista clauſtra.
Te Menelaum compello, qui elatus es ſuperbia, 1570
Aut hac pinna confringam tuum caput,
Frangens vetus tectum, opus artificum,
Munita eſt ianua vectibus aduerſus tuum defendendi
Studium, qui te arcebunt, ne intres in domum

Τὰ λὰ τὰ μητροκτόνου) οἴεται ὅτι Ορέστης ἔστειρε φήμιον, ὡς ἄρα Ελένη πρᾶγμα μέλλουσα πελθυτὴν ἐπ' αὐτὸ. Αλλως. τὰ Ορέστου φήσαντος, ἢ φονεύσαντος, ἵνα με τὰ σεάξῃ, ἐπ' ἔθνα αὐτὸν πρᾶχθαι. Ως αἀ ἄλλα] εἰ καὶ μὴ ἡ Ελένη, ἀλλὰ κἂν τὴν πᾶσα ρύσωμαι. Η δεῖ) ἢ πνὶ Ελένη δεῖ σωναιρεθῆναι τὰς φονέας αὐτῆ ἐπ' ἐμοῦ. Τοῦτα αὔω θεν. Οὗτος, σὺ κλεῖθρον)

τοῦτα αὔωθεν Ορέστης ἐκ τῆ δώματος φησί. Γεπύργωσαι) ἐπῆρσαι, πέφεσαι, ὑψώθης. Τῆδε θριγκῆ) θριγκοὶ καλοῦνται οἱ ὅλιπκείμενοι λίθοι τᾶς ἐξοχᾶς τῆ δωμᾶτος. τὰ αὐτὰ δὲ τὰ γεῖσα. Γεῖσα λέγονται νῦν καὶ αἱ φαναὶ τῆ οἴκου. Α σ' εἴρξει] κλείσει ὁ καῖ, ἃ σ' εἴρξει τῆ ἀπουδῆς. καὶ τὰ θᾶρᾶ, ἔστω τῆ δόμων. Βουδόρου) τῆς εἰς μάχην ἀπουδῆς ὑποπαύστ. καὶ ὑποκωλύστ σε ἢ μὴ ἔστω τῆ οἰκοδομημᾶτος εἰσελθεῖν.

Με. Εα, τί χρῆμα λαμπάδων ὁρῶ σέλας, 1575
Δόμων δ' ἐπ' ἄκρων τοῖσδε πυργηρεμόνους,
Ξίφος δ' ἐμῆς θυγατρὸς ὀλπὶ φρουρὸν δέρῃ;
Ορε. Πότερον ἐρωτᾶν, ἢ κλύειν ἐμοῦ θέλεις;
Με. Οὐδέτερον. αἀάγκη δ' ὡς ἔοικέ σου κλύειν.
Ορε. Μέλλω κτανεῖν σου θυγατέρ', εἰ βούλει μαθεῖν. 1580
Με. Ελένην φονεύσας, ὀλπὶ φόνῳ τρέσεις φόνον;
Ορε. Εἰ γὰρ κατέσχον, μὴ θεῶν κελφθεὶς ὕπο.
Με. Αρνῇ καταικτείς, καὶφ' ὕβρει λέγεις τάδε;
Ορε. Λυπεῖ γε τὴν ἄρνησιν εἰ γὰρ ὤφελον.
Με. Τί χρῆμα δρᾶσαι; (τῆ καλεῖς γὰρ εἰς φόβον.) 1585
Ορε. Τὴν Ελλάδ' μιᾶσαι εἰς ἅδου βαλεῖν.
Με. Απόδος δάμαρτ' νέκυν, ὅπως κτώσω τάφῳ.
Ορε. Θεοῖς ἀπαίτει, τᾶδε ἐν κτανὼν σέθεν.
Με. Ο μητροφόντης ὀλπὶ φόνῳ τρέσει φόνον.
Ορε. Ο πατρὸς ἀμυνήτωρ, ὃν σὺ τρεῦδωκας θανεῖν, 1590

Me. Age: quam rem video? ſplendorem flammæ, 1575
Et in ſummis ædibus iſtos obſeſſos teneri,
Et gladium admotum collo meæ filiæ.
Ore. Vtrum vis interrogare, an me audire?
Me. Neutrum quidem: ſed neceſſe eſt, vt videtur, te audire.
Ore. Sum occiſurus tuam filiam, ſi vis audire. 1580
Me. Interfecta Helena addes cædem cædi?
Ore. Vtinam verò tenuiſſem, non deceptus à diis.
Me. Negas cùm occideris, & ad contumeliam dicis hæc?
Ore. Inuitus nego: vtinam enim.
Me. Quid optares facere (incutis enim mihi terrorem.) 1585
Ore. Furiam Græciæ interficere.
Me. Redde cadauer vxoris, vt operiam tumulo.
Ore. Repete à diis, ego verò interficiam tuam filiam.
Me. Matricida facit cædem ſupra cædem.
Ore. Defenſor patris, quem tu prodidiſti vt moreretur, 1590

Εα] κάπωθεν αἰαβλέψας ὁ Μενέλαος, ὁ ρᾶ πῦρ αἰαπτόμενον, καὶ ξίφος ὀλπκείμενον, τὴ τῆς Ερμιόνης αὐχένι. Κλειφθεὶς] ἀφαιρεθεὶς. Καθ' ὕβριν] δι' ὕβριν. Λυτρᾶν) λυτηρὰν ἄρνησιν ἀρνῆσαι. εἴθε γὰρ ἄφθορον φονεῦσαι αὐτὴν. Αλλως. λυπεῦμαι ἀρνούμενος, τυτέστιν ἀρνοῦμαι ἄρνησιν λυπηρᾶν. τὸ δ' εἴθε, εἰ γὰρ ὤφελον τῆ τῆς Ελλάδος μιᾶσαι εἰς ἅδου βαλεῖν. Τί χρῆμα] τῆτον φησὶ τρεῖγμα ὤφελες δεδρακέναι. φοβεῖς γὰρ καὶ ἔλκεις εἰς φόβον τῆτο εἰπών. Ο πατρὸς

ἀμιώπωρ] ὁ ἀνδροκτόνος τοῦ πατρός, ὁ Ἀγαμέμνονος βασιλεύς, λείπει τὸ ἐγὼ εἰμι. τοῦτο δέ φησιν, ὅτι τῇ αἰτούσῃ αὐτὸν ἐπιτύδευσι βοηθήσαι, καὶ ἐχέ τῇ Ὀρέστῃ.

Me. Οὐκ ἤρκεσέ σοι τὸ παρὸν αἷμα μητέρος;
Ore. Οὐκ ἀν κάμοιμι τοὺς κακοὺς κτείνων ἀεί.
Me. Ἦ καὶ σὺ Πυλάδη τῆδε κοινωνεῖς φόνου;
Ore. Φησὶ σιωπῶν, ἐρκέσω δ' ἐγὼ λέγων.
Me. Ἀλλ' οὐκ χαίρων, εἰ γε μὴ φύγῃς πτερῶν.
Ore. Οὐ φεύξόμεθα, πυρὶ δ' ἀνάψομεν δόμους.
Me. Ἦ γὰρ πατρῷον δῶμα πορθήσεις τόδε;
Ore. Ὡς μήτ' ἔχῃς σύ. τοῦδ' ὅπως φάξας πυρί.
Me. Κτεῖν', ὡς κτανών γε, τῆσδέ μοι δώσεις δίκην.
Ore. Ἕσομαι τοιάδε. Me. ἆ, ἆ, μηδαμῶς δράσεις τάδε.
Ore. Σίγα νυν· αἰσχύνη δ' ἐνδίκως πεφύκασιν κακῶς.
Me. Ἦ γὰρ δίκαιον ζῆν σε; O. καὶ κρατεῖν γε γῆς.
Me. Ποίας; O. ἐν Ἄργει τῷδε τῷ Πελασγικῷ.
Me. Εὖ γ' οὖν θύσεις αὐ χερνίβων; O. εἰ γὰρ οὔ;
Me. Καὶ σφάγια πρὸς δορὸς καταβάλοις; O. σὺ δ' αὖ καλῶς.
Me. Ἀγνὸς γάρ εἰμι χέρας. O. ἀλλ' οὐ τὰς φρένας.

Me. Non suffecit tibi prior cædes matris?
Ore. Non defatigabor semper interficiendo malas.
Me. Vtrum & tu Pylade es particeps huius cædis?
Ore. Tacens affirmat: ego verò sufficiam dicens.
Me. Sed non gaudens. nisi effugeris alis.
Ore. Non effugiemus, sed inflammabimus ædes igne.
Me. An verò vastabis has ædes paternas?
Ore. Vt ne tu eas habeas, hanc mactantes ad ignem.
Me. Interfice, quia interficiens dabis horum mihi pœnas.
Ore. Sic erit. Me. Heu heu nequaquam facies hoc.
Ore. Tace nunc, & sustine iustè patiens calamitatem.
Me. An iustum est te viuere? Ore. Et imperare in terra.
Me. Quæ? Or. In Argo hoc Pelasgico.
Me. Rectè igitur attinges sacrificia. Or. Cur non?
Me. Et offeres hostias ante pugnam? Or. Tu autem honestè?
Me. Habeo puras manus. Or. Sed non mentem.

Ὡς μὴ γ' ἔχῃς] πορθήσῃς φησὶ τὸν οἶκον, ἵνα μὴ σὺ τόπον ἔχῃς. καὶ οὐ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁλοφάξω τοῦτο τῷ πυρί. τουτέστι τῷ πυρὶ πορθήσω τὸν οἶκον, μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι τὸν Ἑρμόνην. Εὖ γοῦν φήσεις ἀν)ὡς εἰ ἤδη. ἐπὶ οἱ βασιλεῖς ἔθυον. εἰ οὖν φησὶ βασιλεύσῃ ὅτως, ἵνα ἀναγῇς ἄψῃ τῶν χερνίβων, πῶς ἔχῃς φησὶ θυσίαν τελεῖν; ἆρα γὰρ οὐκ ἀσεβὲς ἀναγῇ σι ὄντα χερνίβων ἅπτεσθαι, καὶ θύειν τοῖς θεοῖς; Τί δὴ γὰρ ἔ) δεται φησὶν ὁ δικαίως φήσομι τὴν θυσίαν. Καὶ σφάγια πρὸς δορὸς] οὐ γὰρ καὶ σφάγια πρὸς πολέμου καταβάλοις. πάλιν δὴ καὶ τοῦτο νῦν δικῶς. πρὸς δορὸς δέ. ἐπὶ εἰώθασιν οἱ βασιλεῖς εἰς πολεμον μέλοντες ἐξιέναι, θύειν τοῖς θεοῖς. Σὺ δὲ

αὖ καλῶς) σὺ δ' αὖ θύσῃς ἁγνὸς ὡς μὴ μιαρὸς ἁγνὸς γὰρ εἰ μὴ χέρας] τὸ φόνου τῆς μητρὸς σημαίνει δὲ τὸ μὴ βεβοηθηκέναι τῷ πατρί.

Me. Τίς δ' αὖ προσεῖποι σ'; O. ὅς τις ὄστι φιλοπάτωρ.
Me. Ὀρθῶς ἡμᾶς μητέρ'; O. εὐδαίμων ἔφυ.
Me. Οὐκέτι σύ γε. O. οὐ γὰρ ἀνδάνουσιν αἱ κακαί.
Me. Ἀπωρέ θυγατρὸς φάσγανον. O. ψευδὴς ἔφις.
Me. Ἀλλὰ κτανεῖς μου θυγατέρ'; O. οὐ ψευδὴς ἔτ' εἶ.
Me. Οἴμοι, τί δράσω; O. πεῖθ' ἐς Ἀργείους μολών.
Me. Πείθω τίνα. O. ἡμᾶς μὴ κτανεῖν, αὐτὴν πόλιν.
Me. Ἦ παῖδά μου φονεύσετε; O. ὧδ' ἔχει τάδε.
Me. Ὦ τλήμων Ἑλένη. O. τἀμὰ δ' οὐχὶ τλήμονα;
Me. Σοὶ σφάγιον ἐκόμισ' ἐκ Φρυγῶν; O. εἴθ' ὧδ' τόδ' ἦν.
Me. Πόνους πονήσας μυρίους. O. πολλοὺ γ' εἰς ἐμέ.
Me. Πέπονθα δεινά. O. τότε γὰρ ἦθ' ἀνωφελής.
Me. Ἔχεις με. O. σαυτὸν σύγ' ἔλαβες κακὸς κακῶς.
Ἀλλ' εἶ, ὦ φαιδρὸν δώματ' Ἠλέκτρα τάδε.
Σύ τ' ὦ φίλων μοι τῶν ἐμῶν σαφέστατε
Πυλάδη κόπτε θεῖα τεῖχε τάδε.
Me. Ὦ γᾶ Δαναῶν, ἱππόβοτ' Ἄργος κτίσμα,

Me. Quis te alloquetur? O. Quicunque est amans patris.
Me. Qui autem honorat matrem? O. Est felix.
Me. Tu autem non. O. Quia non placent mihi malæ.
Me. Amoue ensem à filia. O. Mendax es.
Me. Interficies meam filiam? O. Iam non es mendax.
Me. Hei mihi quid faciam? O. Persuade ad Argiuos proficiscens.
Me. Cui persuadebo? O. Pete à ciuitate, ne nos occidat.
Me. An filiam meam interficietis? O. Sic est.
Me. O misera Helena. O. An meæ res non sunt miseræ?
Me. Aduexi tibi victimam ex Phrygibus? O. Vtinam hoc esset.
Me. Sustinens labores magnos. O. Non mea tamen causa.
Me. Acerba passus sum. O. Tunc enim eras inutilis.
Me. Tenes me. O. Tu cepisti teipsum, cùm sis malus.
Sed eia Electra incende istas ædes:
Et tu ô candidissime mihi amicorum
Pylades, incende tecta huius parietis.
Me. O terra Danaorum & incolæ equestris Argus,

Οὐκέτι σύ γε) εὐδαίμων εἶ δηλονότι. Οὐ γὰρ αἱ δάνασιν) αὕτη γὰρ ἥμαρτε φησί, διὸ καὶ ἐκ εὐδαίμων. Ἀπωρε) ἄρον ἀπὸ τῆς ἐμῆς θυγατρὸς τὴν ξίφος. Ψευδὴς ἔφις) ἐψεύσω τῆς ἐλπίδος. Ἀλλὰ κτανεῖς) ἀλλὰ φονεύσεις μου τὴν θυγάτριον. Οὐ ψευδὴς) οὐκ ἐπ ψευδὴς ὑπάρχεις. Ἦ παῖδα μου) εἰ μὴ τοῦτο ποιήσω δηλονότι. Ὦ τί ἔχει) ἐὰν μὴ πείσῃς ἵνα κάκριτον. Πλιὼ εἰς ἐμέ] οὐκ

ἐπόνησας. Τόπε γὰρ ἦλθ') ὅτε σε ἠξίουν βοηθῆσαι μοι. Ἔχεις με) νικήσας με. φθείρας σε μου, ὡς ὅτι τῆς συνηθείας λέγομεν. τὸ δὲ λέγ. ὅτι ἔχει-

ρώσατο τὴν Ἑρμιόνην. Σαυτὸν σύ γ') σὺ σαυτὸν κατηφανίσω, κακὸς γενόμενος πρὸς με.

Οὐ κοινῇ ἐνόπλῳ ποδὶ βοηδρομήσετε;
Πᾶσιν γὰρ ἡμῖν ὅδε βιάζεται πόλιν,
Ζῆν, αἷμα ματρὸς μυσαρὸν ἐξειργασμένον. 1625
Απ. Μενέλαε, παῦσαι λῆμ' ἔχων τεθηγμένον.
Φοῖβος σ' ὁ Λητοῦς παῖς, ὅσ' ἐγγὺς ὤν, καλῶ.
Σύ θ', ὃς ξιφήρης τῇδ' ἐφεδρεύεις κόρῃ,
Ορέστ' ἵν' εἰδῇς οἷς φέρων ἥκω λόγοις, 1630
Ἑλένα μὲν, ἣν σὺ διολέσαι προθυμούμενος ὤν,
Ἡμάρτεν, ὀργὴν Μενέλεω ποιούμενος.
Ἥδ' ἐστὶν, ἣν ὁρᾶτ' ἐν αἰθέρος πτυχαῖς,
Σεσωσμένη τε, κοὐ θανοῦσα πρὸς σέθεν.
Ἐγὼ νιν ἐξέσωσα, κἀπὸ φασγάνου 1635
Τοῦ σοῦ κελεύσθεις ἥρπασ' ἐκ Διὸς πατρός.
Ζῆν γὰρ οὖσαν, ζῆν νιν ἄφθιτον χρεὼν,
Κάστορί τε, Πολυδεύκεί τ' ἐν αἰθέρος πτυχαῖς
Συνθακος ἔσται, ναυτίλοις σωτήριος.
Ἄλλην δὲ νύμφην εἰς δόμους κτῆσαι λαβών. 1640

Non armato pede opem feretis?
Nam iste vim facit toti nostræ ciuitati. 1625
Vt viuat, cùm fecerit abominabilem cædem matris.
Ap. Menelae, desiste ab irata voluntate.
Ego Phœbus Latonæ filius, prope existens te voco:
Et tu, qui insidiaris armatus isti puellæ,
Orestes, vt scias, quam orationem afferam. 1630
Helena quidem, quam tu cupiens perdere,
Frustratus es, iratus Menelao,
Hæc est quam videtis in voluminibus aeris,
Seruata & non interfecta à te.
Ego ipsam seruaui, & ab ense
Tuo rapui, iussus à Ioue patre. 1635
Nam, vt filiam Iouis, oportet viuere immortalem,
Castori & Polluci in voluminibus aeris
Assidebit, nautis salutaris.
Tu accipies aliam vxorem in domum: 1640

Οὐ βοηδρομήσετε) ὅτι ἔλθετε ἐν βοηθείᾳ. Ζῆν) ὥστε ζῆν. Κάστορι) οἰκήτορες. Τοιοῦτον ὅτι καὶ τὸ σύος ὁ ἑλκύτης, τῷ δὲ Πολυδεύκει, κύνα δὲ ὀρεοίκης. καὶ τὸ εὐκλεῖον ἄστυ. Ὅμηρος. αὐτὰρ δὲ καὶ οἰκεῖον πόλιν. Ὁ δὲ βιάζεται πόλιν) ὁ δεινὸς αὐτῷ συγχωρῶντος ζῆν, διὰ τὸ τὴν μητέρα ἀποκτεῖναι, ὅτος βιάζει) ἀδι-

κως ἅπασῃ τὴν πόλιν, ὡς πυχεῖν τὴν ζῆν. Παῦσαι] παῦσαι ὀργιζόμενος ὦ Μενέλαε, σύ τι Ορέστα. ἵνα εἰκύσῃς, ὃς ἥκω κομίζων λόγους. Ναυτίλοις) ὅτι ἡ Ελένη πᾶς χειμαζομένοις καὶ θαλάσσαν ἐπικοος ἐστὶ, καὶ Ευριπίδην σεσημείωται. ὁ μὲν τοι Σωσίστρατος ἔμπαλιν οἴεται ὅτι ἀμφῶς αὐτὴ ὁπτφαίνεται.

Ἐπεὶ θεοὶ τῷ τῆσδε κάλλει δύμαῖ
Ἑλλῆνας εἰς ἓν καὶ Φρύγας συνήγαγον,
Θανάτοις τ' ἔθηκαν, ὡς ἅπαντ λοῖεν χθονὸς
Τρεῖσμα θνητῶν, ἀφθόνου πλεόματος.
Τὰ μὲν καθ' Ἑλένην ὧδ' ἔχει, σὲ δ' αὖ χρεὼν 1645
Ορέστα, γαῖας τῆσδ' ὑπερβαλόνθ' ὅρους,
Παῤῥάσιον οἰκεῖν διάπεδον, ἐνιαυτοῦ κύκλον.
Κεκλήσεται δ' ἡσῆς φυγῆς ἐπώνυμον,
Αζᾶσιν, Αρκᾶσιν τ' Ορέστειον καλεῖν.
Ἐνθένδε τ' ἐλθὼν πλὴν Αθηναίων πόλιν, 1650
Δίκην ὑπόσχες αἵματος μητροκτόνου
Εὐμενίσι τελεσταῖς. θεοὶ δέ σοι δίκης βραβεῖς,

Postquam dii huius pulchritudine
Commiserunt Græcos & Phrygas,
Et fecerunt mortes, vt exhaurirent ex terra
Onus iniustum, magnæ multitudinis hominum.
Res sic se habent. Te autem oportet 1645
Oresta, postquam huius terræ fines superaueris,
Habitare solum Parrhasium, per circulum anni,
Vocabitur autem locus à tuo nomine ab exilio,
Vt vocetur Azanibus & Arcadibus Oresteum,
Inde veniens in vrbem Atheniensium, 1650
Redde rationem de cæde materna
Tribus furiis: & dii gubernatores iudicij,

Τῶν τῆσδε κάλλους θύματι) τῇ ὡραιότητι τούτης. Ὡς ἅπαντ λοῖεν) ἱστορεῖται, ὅτι ἡ γῆ βαρυνομένη τῷ πλήθει τῶν ἀνθρώπων, ἠξίωσε τὸν Δία ἐλαφρύναι αὐτὸν τὸ βάρος. τὸν δὲ Δία εἰς χάος αὐτὸν συγκροτῆσαι πόνον τὸν Θηβαϊκὸν πόλεμον, καὶ τὸν Ἡλιακόν, ἵνα πολλῶν αἱρεθέντων κουφισμὸς γένηται. ἑτέραν δὲ φησὶν ἄλλο νύμφην, ἐπὶ οἷς θεοὶ τούτῳ εἰλήφασιν, ἣν αὐτοὶ πότε κατέπεμψαν. ἵνα δὲ καὶ τὸ τούτης κάλλος συγκροτησάντων πόλεμον Ἑλλήνων καὶ Φρυγῶν, καὶ τῶν πολλῶν αἱαιρεθέντων, ἐλαφρότερον γένοιτο τῇ γῇ τὸ τῶν ἀνθρώπων βάρος. Παῤῥάσιον) οἱ μὲν πόλιν, οἱ δὲ χώραν φασὶν, ἀπὸ Παῤῥασίου τοῦ Πελασγοῦ ὀνομασθεῖσ, ὃς συνῴκισε τοὺς Αρκάδας, καὶ Πελασγοὺς αὐτοὺς ἐπωνόμασεν. ἰδίως Εὐριπίδης ἐνιαυτοῦ τὸν Ορέστην φησὶν ἐκεῖ, ἤτοι ποιήσαντα κύκλον ἐνιαυτοῦ. ὁ δὲ Ασκληπιάδης ἱστορεῖ ὑπὸ ὄφεως αὐτὸν δηχθέντα ἐκεῖ τελευτῆσαι. ὁ δὲ Φερεκύδης, ὅτι τὸν ἔπεσε τὸν Ορέστην αἱ Ερινύες διώκουσιν. ὁ δὲ καταφθάσας εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Αρτέμιδος, θεῖναι ἱκέτης πρὸς τὸν βωμόν. αἱ δὲ Ερινύες ἔρχονται ἐπ' αὐτὸν θύσαι ἀποκτεῖναι, καὶ ἐρύκει αὐτὰς ἡ Αρτεμις. ἐξ οὗ καὶ ἡ πόλις αὕτη Ορέστου καλεῖται, ἀπὸ Ορέστου. Ασκληπιάδης δὲ ἐν Αρκαδίᾳ φησὶ τὸν Ορέστην ὑπὸ ὄφεως αἱαιρεθῆναι ὁ ἐστ. Κεκλήσεται δὲ) Πελασγὸς αὐτόχθων ὁ Αρκὰς ὁ δὲ Αρίστερος δὲ Ιασου, ἐλθὼν εἰς Αρκαδίαν, θελήσας ἔνταῦθα τοὺς Αρκάδας, εἰς τὴν ἡμεροῦν δῶμα μετέβαλε. καὶ πόλιν ἔκτισεν, ἣν Παῤῥασίαν ὠνόμασεν. γυναῖκα δὲ ἀγαγόμενος ὁ Δὴ χωρίαν, ἀφ' οὗ τὸ ὄρος ὅπου κεῖται, ἔχει Λυκαίον. ὃς τὸ δὲ

Δυκαίου Διὸς ἱερὸν ἱδρύσατο ἐν Παρρασίᾳ, καὶ παῖδα ἐγκωὶς ἐξ Αρτωνίας Νύκτιμον, τὸν φρίξω αὐτὸ καταλείπει, ἐφ' οὗ ὁ κατακλυσμὸς ἐγένετο. μετὰ δὲ ταῦτα βασιλεύει Δωριεὺς υἱὸς Οἰκαδίου καὶ Κορωνείας. ἐπὶ δὲ Αργίας ἔχε Παρθένα. ἐπὶ δὲ Αρχελόχης Κυπία καὶ Παρον. Κυπελὸς δὲ ὁ Σπήλυος ἔχε Καλιστώ. ταύτην φασὶν ὁ Διὸς Αρκάδα πεποιηκέναι. ὃς ἄρξας τῆς χώρας, Αρκαδίαν ὠνόμασε. γήμας δὲ Λεανείραν, ἔσχεν Ελάτον, Αρείσαντα, Αζᾶν. τούτων ἄρξαντων τῆς χώρας, ὁ Αζὴν ἀπ' αὐτὸ τὸν ἰδίαν μοῖραν Αζανίαν ὠνόμασεν. Αρκαδὲς οὖν πάντες κοινῇ ὀκαλοῦντο. μέρος δὲ τούτων Αζᾶνες, τῷ μεγεκῷ τὸ ὅλον ἐπήκαγεν. Αζὴν γὰρ μέρος ὀδὴ τῆς Αρκαδίας. καὶ Ορεστὸν δὲ πόλις Αρκαδίας, ὀνομασθὲν ὑπὸ Ορέστου οἰκήσαντος ὀκεῖσε. Εν θένδε τ' ἐλθὼν] τοῦ τῆς Ορέστου κρίσεως ἐν Αρείῳ πάγῳ, ἱστορεῖ καὶ Ελλάνικος, ταῦτα γράφων. τῆς ὀκ Λακεδαίμονος ἐλθόδη καὶ τῷ Ορέστῃ οἱ Αθηναῖοι ἔφασαν. τέλος δὲ ἀμφοτέρων ἐπαγόντων, οἱ Αθηναῖοι τὸν δίκην ἔστασαν ἐνέα γενεᾶς. ὕστερον δὲ Αρης καὶ Ποσειδῶν παρὰ ἀλιρροθίου δίκην. εἶτα Κέφαλος ὁ Δηιονέως, ὅς πρὸ Πρόκριν τὴν Ερεχθέως ἔχων γυναῖκα, καὶ ἀποκτείνας, ἐξ Αρείου πάγου δίκην ὡς δικαθεὶς ἔφυγε ἐξ γενεᾶς ὕστερον. μετὰ δὲ τὴν Δαιδάλου δίκην, ἀδελφιδοῦ Ταύταλον ἀποκτείναντος δολόεντα θανάτῳ, καὶ φυγόντος δίκην, δεύτερον γενεᾶς ὕστερον αὖτη ἡ Τυνδαρὶς Κλυταιμνήστρα Αγαμέμνονα ἀποκτείνασα, καὶ ὑπὸ Ορέστου ἀποκτανθεῖσα, συγκροτηθῆναι δίκην τῷ Ορέστῃ ὑπὸ Εὐμενίδων παρεσκεύασεν, ὃς μετὰ τὴν κρίσιν ἐπαυθὼν, Αργοῖς ἐβασίλευσε. καὶ ἐδίκασεν δὲ Αθηνᾶ καὶ Αρης. Δίκης βραβεῖς] τῆς κρίσεως διοικηταί.

Πάγοισιν ἐν ἀρείοισιν σεβεσάτῳ
Ψῆφον διοίσουσ', ἔνθα νικῆσαί σε χρή.
Εφ' ἧς σ' ἔχεις Ορέστα φάσγανον δέρῃ, 1655
Γῆμαι πέπρωται σ' Ερμιόνην. ὃς σ' οἴεται
Νεοπτόλεμος γαμεῖν νιν, οὐ γαμεῖ ποτέ.
Θανεῖν γὰρ αὐτῷ μοῖρα Δελφικῷ ξίφει,
Δίκας Αχιλλέως πατρὸς ἐξαιτοῦντί με.
Πυλάδῃ σ' ἀδελφῆς λέκτρον, ὥ ποτ' ἤνεσας, 1660
Δός. ὁ δ' ὅπωνν νιν βίοτος δαίμων μόρῳ.
Αργοις δ' Ορέστην Μενέλεως ἔα κρατεῖν.
Ἐλθὼν δ' ἄναστε Σπαρτιάτιδος χθονός,

In vico Martio iustissimam
Sententiam ferent, vbi oportet te vincere.
Et ad cuius collum Oreste habes gladium, 1655
Fatum est, te Hermionem ducere: & qui putat
Neoptolemus se ductum esse, non ducet.
Nam est ei fatum mori Delphico ense,
Postulanti à me pœnas de patre Achille.
Pyladæ autem connubium sororis, cui promisisti, 1660
Da, sequens vita eos felix manet.
Menelae, sine Orestem imperare Argis:
Et tu rediens impera in Spartana terra,

Διοίσουσιν) ἐξάξουσιν. Χρὴ] ἀπόκειται. Ος δ' οἴεται Νεοπτόλεμος] ὀκ ἐγάμησεν αὐτὴ κτ' τοῦτο, ἔτι τέκνα οὐκ ἔσχεν ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ὁ μὲν Εὐριπίδης δόξαν τοῦτο αἰνιττόμενος φησὶ τὸν Νεοπτόλεμον ὑπὸ τῶν Δελφῶν, ὅτι παρεγένετο εἰς Δελφοὺς, δίκας ἀπαιτήσων τὸν θεὸν ὑπὲρ τῆς πληγῆς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

Φερεκύδης δὲ φησὶ, τοῦ παιδὸς χρησμὸν αἰτιῶνα τὸν Νεοπτόλεμον ἀναιρεθῆναι. ἐπεὶ Νεοπτόλεμος Ερμιόνην γαμεῖ τὴν Μενελάου, καὶ ἔρχεται εἰς Δελφοὺς τοῦ παιδὸς χρησόμενος. ὁ δὲ αὐτὸν ἐγκύρωνα ἐξ Ερμιόνης. καὶ ὁρᾷ κτ' τὸ χρηστήριον κρέα διαπράζοντας τοὺς Δελφοὺς, ἀφαιρεῖται τὰ κρέα αὐτοῖς, ἑαυτὸν δὲ κτείνει μαχαίρᾳ. ὁ δὲ τούτων ἱερεὺς καταρᾶται αὐτὸν ὑπὸ τὸν οὐδὸν τοῦ νεοῦ. τοῦτο τὴν θυσιαλογεῖ καὶ Σοφοκλῆς. Ο δ' ὅπωνν νιν) τὸ νιν αὐτὸ τοῦ αὐτοῖς ὅτι πληθυντικοῦ πάθειν εἴωθεν. ἢ ὅτι μόνου Πυλάδου κεῖται.

Φερνὰς ἔχων δάμαρτ', ἥ σε μυρίοις
Πόνοις διδοῦσα, δεῦρ' ἀεὶ διώυσε. 1665
Τὰ τοῦδε πόλιν δὲ τάδ' ἐγὼ θήσω καλῶς,
Ος νιν φονεῦσαι μητέρ' ἠξιωάγκασα.
Ορε. Ω Λοξία μαντεῖε, σὸν θεσπισμάτων,
Οὐ ψευδόμαντις ἦθ' ἄρ', ἀλλ' ἐτήτυμος.
Καί τοι υ' ἐσήει δεῖμα, μή τινος κλύων 1670
Αλαστόρων, δόξαιμι σὸν κλύειν ὄπα.
Αλλ' εὖ τελεῖται. πείσομαι δὲ σοῖς λόγοις.
Ιδοὺ μεθίημ' Ερμιόνην ἀπὸ σφαγῆς,
Καὶ λέκτρ' ἐπήνεσ', ὧν ἂν αὖ δίδῳ πατήρ.
Με. Ω Ζηνὸς Ελένη χαῖρε παῖ, ζηλῶ δέ σε, 1675
Θεῶν κατοικήσασαν ὄλβιον δόμον.
Ορέστα, σοὶ δὲ παῖδ' ἐγὼ κατεγγυῶ,
Φοίβου λέγοντος, εὐγενὴς δ' ἀπ' εὐγενοῦς
Γήμας, ὄναιο καὶ σὺ, καὶ ὁ διδοὺς ἐγώ.

Habens dotem vxoris, quæ te multos
Dans in labores, huc reduxit. 1665
Res vrbis ego huic rectè constituam,
Qui ipsum coegi interficere matrem.
Ore. O Apollo vates, in tuis oraculis
Non eras vtique vanus, sed verax!
Me subierat metus, ne aliquem audiens 1670
Dæmonem, viderer audire tuam vocem.
Sed bene facta res, obtemperabo tuæ orationi.
Ecce dimitto Hermionem à nece:
Et promitto coniugium, si dederit pater.
Me. O Helena, filia Iouis, salue, suspicio te, 1675
Tenentem beatam sedem Deorum.
Orestes, tibi ego despondeo filiam,
Phœbo dicente, generosus ex generosa familia
Ducens, sis beatus & tu, & ego qui eam tibi do.

Φερνὰς] τοῦ εἴκας. Δεῦρ' ἀεὶ] ὧδε δόλου ἔφερε. Τοῦ δ' ἐγὼ] χάειν τῶδε ποιήσω καλῶς. Ω Λοξία] ὦ Απόλλων μαντεῖε, ἕνεκα τῶν σῶν μαντευμάτων. Καί τι μ' ἐσήει] τοῦ δεῖδεὶς φησὶν ἢ ἐγὼ, μὴ ἄρα δαίμονα τὶς τοῦ ἀλαστόρων, καὶ οὐχὶ σὺ ὁ τοῦ εἰπὼν με μὴ θυκτεῖν, ναὶ δὴ

φησὶν αὐτῆς ὄψεσθ' θεωρῶν ἔχω τὸ πιστόν. Σοὶ δ' πεῖθ' ἐγὼ) αἰτῶ κατηγορήσω, ὅ ἐστιν ἐπαγγέλλομαι δώσειν σοὶ γάμον. οὐ γὰρ δίδωσιν, ἀλλ' ὕστερον, Ὀρέστῃ ἐν Ἀρκαδίᾳ διάγοντος μετὰ τοῦ Νεοπτολέμου πλουτοῦ. Ὀναίμ) ἀπολαύσαιμι, ὠφεληθείης.

Απ. Χωρεῖτε νυῦν ἕκαστος, οἷ σοι τάσσομεν. 1680
Νείκους τε παύσαιτε. Μ. πείθεσθαι χρεών.
Ορε. Κἀγὼ τοιοῦτος ἐπέρχομαι δι' συμφορᾶς
Μενέλαε, καὶ σοῖς λοξία θεσπίζμασιν.
ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.
Απ. Ἴτε νυῦν καθ' ὁδὸν τὴν καλλίστην
« Θεῶν εἰρήνην τιμῶντες. ἐγὼ 1685
Δ' Ἑλένην Διὸς μελάθροις πελάσω,
Λαμπρῶν ἄστρων πόλον ἐξανύσας,
Ἔνθα παρ' Ἥρᾳ, τῇ θ' Ἡρακλέους
Ἥβῃ πάρεδρος θεὸς ἀνθρώποις
Ἔσται σπονδαῖς ἔνιμος ἀεί, 1690

Ap. Vadat nunc quisque quò mandamus, 1680
Et desinite contentionem. M. Oportet obedire.
Ore. Et ego talis redeo in gratiam à calamitatibus,
Menelae, & propter tua oracula Apollo.
APOLLO.
Ap. Ite nunc in viam, pulcherrimam
« Deorum honorantes pacem. Ego verò 1685
Helenam ad aulam Iouis adducam,
Vadens per polum splendidorum astrorum,
Vbi Iunoni, & Herculis
Hebæ, assidens dea hominibus
Erit, honorabilis semper sacrificiis. 1690

Οἷ) ὅπου. Νείκοις) τῆς φιλονεικίας. Σπένδομαι) φιλοῦμαι τοῖς συμφοραῖς σου Μενέλαε, καὶ τοῖς σοῖς ὦ Απολλον θεσπίσμασι. Αλλως. σπένδομαι φησὶ φιλίαν πρὸς σὲ ὦ Μενέλαε, ὅτι συμφοραῖς, τουτέστι μετὰ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς ἀτυχίας, καὶ τοῖς σοῖς ὦ Απολλον πείθομαι κελεύσμασι. Ἴτε νυῦν καθ' ὁδὸν) ὁ ὑπόλογος οὗτος τοῦ δράματος, ὃν δύο συνημμένα σύγκειται. καὶ εἰσὶ τοῦ μὲν α' συνήματος τὰ κῶλα ἀναπαιστικὰ θ'. ὧν τὰ μὲν ἡ δίμετρα ἀκατάληκτα, τὸ δ' ζ' καταληκτικόν, ἤτοι ἑφθημιμερές παροιμιακόν. τὸ δ' β' ἀναπαιστικὴ βάσις. τὸ δὲ τέτον, ὅμοιον ἑφθημιμερές, ὅτι τὰ τέλει τοῦ α' τὸ ἡμιτέλεσφος. τοῦ δ' β' κρωτίς, ἡ τραπεῖσα τὸ δρᾶμα. Ἴτε νυῦν) ἄπιτε καθ' ὁδόν, εἰς τὸν τεσσεράκοντα τὸν εἰρήνην, τιμῶντες τὴν καλλίστην ἀπὸ τῶν θεῶν. ἐγὼ δ' πλησάσω τὴν Ἑλένην τοῖς οἰκήμασι τοῦ Διός. διελθὼν τὸν πόλον τῶν λαμπρῶν ἄστρων, ὅπου συγκάθεδρος οὖσα τῇ Ηρᾳ, καὶ τῇ Ηβῃ τῇ γυναικὶ τοῦ Ηρακλέους, ἔσται θεὸς ἔνιμος ἀεὶ τοῖς ἀνθρώποις δι' θυσιῶν, σὺν τοῖς Τυνδαρείδαις τοῖς υἱοῖς τοῦ Διός μεδέουσα θαλάσσης ναύταις. αὐτὴ τὸ τῆς θαλάσσης μεδέουσα, καὶ ἀρχουσα Θεῶν εἰρήνην ἡμῶν) τοῦτο φησὶν, ἐπὶ ὅτι τὸ Πελοποννησιακὸν ἐνόσει ἡ Ελλας, τρεσβευσαμένων δὲ τῶν Αθηναίων οὐ τεθείκαντο τὰς σπονδάς. Εξανύσας) διελθὼν Ηβῃ) Ηβη ὀνομάζετο ἡ Ηρακλέους γυνή. λείπει δὲ τὸ οὖσα. πάρεδρος οὖσα, ἤτοι συγκάθεδρος. Ἔνιμος] ἡμωμένη θυσίαις σὺν Κάστορι καὶ Πολυδεύκει, τοῖς Διός παισὶ, βασιλεύουσα τοῖς ναύταις ὑπὸ τοῖς θαλάσσης.

Σὺν Τυνδαρείδαις τοῖς Διὸς υἱοῖς
Ναύταις, μεδέουσα θαλάσσης.
Χο. ὦ μέγα σεμνὴ νίκα, τὸν ἐμὸν
βίοτον κατέχοις,
Καὶ μὴ λήγοις στεφανοῦσα. 1690

Cum Tyndaridis filiis Iouis,
In rem nautarum curans mare.
Cho. O valde gloriosa victoria, meam
Vitam habeas,
Et non desinas coronare. 1690

Ὦ μέγα) ὁ χορὸς βοηθὸς ὢν τοῦ Ὀρέστου, τὰ κατ' αὐτὸν ἰδὼν ὅπως ἀπέβη, τοῦτο φησίν. ἡ τοῦτο δρᾷ τὸ χορὸν, ὡς ὁ πρόσωπον τοῦ ποιητοῦ ἔστιν, ὡς νικήσαντος ὑπὸ δράματος. ὦ νίκη μεγάλως σεμνὴ, εἴθε συνέχοις τὸν ἐμὸν ζωὸν, καὶ μὴ παύσαιο στεφανοῦσα ἐμὲ δηλονότι. Ὦ μέγα) ὦ μεγάλως σεβασμία νίκη, εἴθε τὸν ἐμὸν ζωὸν κατέχοις, καὶ μὴ παύσῃς στεφανοῦσα καὶ τιμῶσα με. τοῦτο τοῦ χοροῦ ὑπὸ τοῦ προσώπου τοῦ ποιητοῦ. Τοῦτο τὸ δρᾶμα ὁ τραγῳδικοῦ κωμικόν. ὁ γὰρ συμφορῶν, εἰς ἀθυμίαν κατέστησεν.

Τέλος τῶν εἰς Ὀρέστου.

Universidad de Deusto Biblioteca

Universidad de Deusto Biblioteca

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΦΟΙΝΙΣΣΩΝ.

Ἐτεοκλῆς παραλαβὼν τὴν τῶν Θηβῶν βασιλείαν, ἀποστερεῖ τὸν μέρους τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Πολυνείκην. φυγὰς δὲ οὗτος εἰς Ἄργος παραγίνεται, ἐγκήδου τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως Ἀδράστου. κατελθεῖν δὲ εἰς τὴν πατρίδα φιλοτιμούμενος, καὶ πείσας τὸν πενθερὸν, συνήθροισεν ἀξιόλογον στρατὸν κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ εἰς Θήβας ἐλήλυθεν. ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ Ἰοκάστη, ἐποίησεν αὐτὸν ὑποστρέψαι. ἐλθεῖν εἰς τὴν πόλιν, καὶ διαλεχθῆναι πρότερον τῷ ἀδελφῷ περὶ τῆς ἀρχῆς. διαπρεσβευσάμενος δὲ ὑπὸ τῆς τυραννίδος τοῦ Ἐτεοκλέους, ἡ μὲν Ἰοκάστη συναγαγεῖν τὰ νίκια ἐκελεύσατο πρὸς φιλίαν. Πολυνείκης δὲ, ὡς πρὸς πόλεμον λοιπὸν παρασκευάζεται, αἰτεχώρησε τῆς πόλεως. ἔχθησε δὲ ὁ Τειρεσίας νίκην θεσπίζων τοῖς Θηβαίοις, ἐὰν ὁ παῖς Κρέοντος Μενοικεὺς σφάγιον Ἄρει θῇ νικῆσαι. ὁ μὲν οὖν Κρέων, ἠρνήσατο δοῦναι τὴν πόλει τὸν παῖδα. ὁ δὲ νεανίσκος ἐβούλετο. καὶ τὸν παῖδα αὐτοῦ φυγὼν μετὰ χρημάτων διδόντος, ἑαυτὸν ἀπέσφαξε, καὶ δὴ καὶ ἔθαψε. Θηβαῖοι δὲ τοὺς ἡγεμόνας τῶν Ἀργείων ἔσφαξαν. Ἐτεοκλῆς δὲ καὶ Πολυνείκης μονομαχήσαντες, ἀνῄρουν ἀλλήλους. ἡ μὲν οὖν μήτηρ αὐτῶν δύο οὖσα νεκροὺς τοὺς ἰδίους αἰνεῖται ἑαυτῇ. ὁ δὲ τοῦτης ἀδελφὸς Κρέων παρέλαβε τὴν βασιλείαν. οἱ τε Ἀργεῖοι νικηθέντες τῆς μάχης, ἀνεχώρησαν. Κρέων δὲ δυσχεραίνων, τοὺς μὲν ὑπὸ τῶν Καδμείων τῶν πολεμίων πεσόντας οὐκ ἔδωκεν εἰς ταφὴν· Πολυνείκην δὲ ἀκήδευτον ἔρριψεν. Οἰδίπους δὲ φυγάδα τῆς πατρίδος ἀπέπεμψεν, ἐφ' ὧν μὲν φυλάξας τὸν ἀνθρώπινον νόμον, ἐφ' ὧν δὲ τὴν θείαν λοιδορήσας, ἐν δὲ τοῖς τὴν δυσχέραν ἐλέησας.

ΚΑΙΑΛΛΩΣ.

Περιπαθεῖς ἄγαν αἱ Φοίνισσαι τῇ τραγῳδίᾳ. ἀπώλετο δὲ ὁ Κρέοντος υἱὸς ἀπὸ τοῦ τείχους, ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀποθανών. ἀπέθανον δὲ καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ ὑπ' ἀλλήλων. καὶ Ἰοκάστη ἡ μήτηρ αὐτῶν, ἑαυτὴν αἰνεῖται ὧν τοῖς παισί. καὶ οἱ ὅδε Θήβας στρατηγοὶ Ἀργεῖοι, ἀπώλοντο. καὶ ἄταφος Πολυνείκης τέθνηκεν. καὶ Οἰδίπους τῆς πατρίδος ἐκβάλλεται, καὶ σὺν αὐτῷ ἡ θυγάτηρ Ἀντιγόνη. Εστὶ δὲ τὸ δρᾶμα καὶ πολυπρόσωπον, καὶ γνωμῶν πολλῶν μετόν τε καὶ καλῶν.

ΚΑΙΑΛΛΩΣ.

Εστὶ μὲν τοῖς σκευωρικοῖς ὄψεσι καλόν τὸ δρᾶμα, ἐπεὶ καὶ πολυπληρωματικόν. ἔστι δὲ ὑπὸ τοῦ πεζοῦ λόγου Ἀντιγόνη θεωρουσα, μέρος οὐκ ἔστι δράματος. καὶ ὑποστρέψαντος Πολυνείκης οὐδενὸς ἕνεκα παραγίνεται, ὅλη δὲ πᾶσι μετ' ᾠδῆς ἀδολέσχου φυγαδευόμενος ὁ Οἰδίπους, προσέρριπται δεινῶς.

ΧΡΗΣΜΟΣ ΔΟΘΕΙΣ ΛΑΙΩΤΩΘΗΒΑΙΩ.

Λαΐε Λαβδακίδη, παῖδων γένος ὄλβιον αἰτεῖς;
Δώσω σοι φίλον υἱόν. ἀπὸρ πεπρωμένον ἐστί,
Σοῦ παῖδος χείρεσι λιπεῖν φάος. ὡς γὰρ ἔνθεσ
Ζεὺς Κρονίδης, Πέλοπος συβρᾶς δεινᾶσι πεθήσας,
Οὗ φίλον ἥρπασας υἱόν. ὅδ' ἠνάτεσι τάδε πάντα.

Τὸ αἴνιγμα τῆς σφιγγός.

Εστὶ δίπους ἐπὶ γῆς, καὶ τέτραπον, οὗ μία φωνή,
Καὶ τρίπον. ἀλλάσσει δὲ φύσιν μόνον, ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν
Ἑρπετὰ κινεῖται, αἰθήρ τ' αἰθέρα, καὶ κατὰ πόντον.
Ἀλλ' ὁπόταν πλείοσιν ἐπιχθόνιον ποσὶ βαίνῃ,
Ἐνθα τάχος γυίοισιν ἀφαυρότατον πέλει αὐτοῦ.

Λύσις τοῦ αἰνίγματος.

Ἄνθρωπον κατέλεξας, ὃς ἡνίκα γαῖαν ἐφέρπει,
Πρῶτον ἐφ' τέτραπις νήπιος ἐν λαγόνων.
Γηραλέος δὲ πέλων τείνατον πόδα βάκτρον
ἐρείδῃ,
Αὐχένα φορτίζων γήρᾳ καμπόμενος.

ARGVMENTVM PHOENISSARVM.

Eteocles accepto regno Thebarum, priuat parte fratrem suum Polynicem. Exul ille cedens Argos, duxit filiam regis Adrasti. Cupiens autem redire in patriam, & persuaso socero, congregauit magnum exercitum contra fratrem, & ad Thebas venit. mater eius Iocaste fecit cum, factis induciis, in vrbem venire, & colloqui prius cum fratre de principatu. Terribiliter se gerente Eteocle propter tyrannidem, mater Iocaste filios reconciliare non potuit. Polynices verò, tanquam ad pugnam instructus, deinde cessit ex vrbe. Vaticinatur Tiresias, victoriam propositam esse Thebanis, si filius Creontis Menœceus Marti sacrificaretur. Creon verò se daturum filium ciuitati inficiatur: iuuenis tamen voluit, datóque illi exilio vna cum pecuniis à patre, mortem sibi consciuit, & negotium peregit. Inde Thebani duces Argiuorum interfecerunt. Eteocles verò & Polynices singulari certamine congressi, trucidarunt se mutuó. Mater eorum inueniens mortuos filios, sibi ipsi mortem consciuit. Eius autem frater Creon, regnum accepit, & Argiui superati in pugna, cesserunt. Creon ægrè ferens, eos qui interfecti in bello erant sub Cadmea, noluit concedere ad sepulturam: Polynicem verò inhumatum abiecit, & Oedipum misit in exilium: in aliquibus seruans humanam legem, in aliquibus iram sequens, non miseratus calamitatem eorum.

ALIVD.

Plenæ sunt affectuum Phœnissæ in hac tragœdia. Mortuus enim est filius Creontis pro ciuitate de muro præceps actus: mortui sunt & fratres duo mutua cæde: & mater eorum Iocasta seipsam interfecit inter filios: & duces Argiui, qui ad Thebas duxerant exercitum, perierunt: & insepultus Polynices proponitur: & Oedipus ex patria eiicitur, & vnà cum eo filia Antigone. Fabula hæc habet multas personas, & plena est multis ac præstantibus sententiis.

ALIVD.

Hoc poëma pulchrum est in apparatu scenico, quia multa habet additamenta. Antigone de mœnibus spectans, non est pars fabulæ: & factis induciis, Polynices frustrà in vrbem venit. Super hæc omnia Oedipus loquaci carmine in exilium missus, adiicitur superuacuè.

ORACVLVM DATVM LAIO THEBANO.

Laie Labdacida postulas beatum genus filiorum.
Dabo tibi charum filium: sed fatale est,
Te pueri tui manibus relicturum lumen. sic enim annuit
Iupiter Saturnius, persuasus diris tristibus Pelopis,
Cuius charum rapuisti filium: ille imprecatus est tibi hæc omnia.

AENIGMA SPHINGIS.

Est bipes in terris, & quadrupes, cui vna est vox,
Et tripes. solum mutat naturam omnium quæ super terram
Reptilia mouentur, & in aëre & in mari.
Sed quando plurimis festiuans pedibus venit,
Tunc celeritas membrorum eius debilissima est.

Universidad de Deusto Biblioteca

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΦΟΙΝΙΣΣΑΙ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΙΟΚΑΣΤΗ.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ΑΝΤΙΓΟΝΗ.
ΧΟΡΟΣ ἐκ Φοινισσῶν γυναικῶν.
ΠΟΛΥΝΕΙΚΗΣ.
ΕΤΕΟΚΛΗΣ.
ΚΡΕΩΝ.
ΜΕΝΟΙΚΕΥΣ.
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
Ἕτερος ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΟΙΔΙΠΟΥΣ.
Προλογίζει δὲ ἡ Ιοκάστη.

PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

IOCASTE.
PAEDAGOGVS.
ANTIGONE.
CHORVS ex Phœnissis mulieribꝰ.
POLYNICES.
ETEOCLES.
CREON.
MENOECEVS.
TIRESIAS.
NVNCIVS.
Alter NVNCIVS.
OEDIPVS.
Prologum autem agit Iocaste.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΤΗΝ ἐν ἄστροις οὐρανοῦ τέμνων ὁδὸν,
Καὶ χρυσοκολλήτοισιν ἐμβεβὼς δίφροις
Ἥλιε, θοαῖς ἵπποισιν ἑλίσσων φλόγα,
Ὡς δυστυχῆ Θήβαισι τῇ πάλ' ἡμέρᾳ
Ἀκτὶν' ἐφῆκας, Κάδμος ἡνίκ' ἦλθε γῆν
Τήνδ', ἐκλιπὼν Φοίνισσαν ἐναλίαν χθόνα,
Ὃς παῖδα γήμας Κύπριδος Ἁρμονίαν ποτὲ,

IOCASTE.

QVI secas viam cæli in astris,
Et in aurea sedes sede,
Sol, voluens flammam celeribus equis:
Quàm infelicem Thebanis eo tum die
Radium immisisti, quando Cadmus venit in terram
Hanc, relinquens Phœniciam terram maritimam.
Qui quondam ducens Harmoniam filiam Veneris,

Ὦ τὴν ἐν ἄστροις) Ἡ εἴσθεσις τοῦ δράματος, ὃν μονοστροφικῆς δεῖ ᾠδῆς. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τετράμετροι ἀκατάληκτοι ριβ. ὧν τελευταῖος τὸν αὐτὸν ἀεὶ δυστυχῆ καταιτᾶται. δεῖ γὰρ τέλει δὲ κορωνίς. ζῶντα πάντα πρὸς τὸν Ἥλιον ἀποτείνει Ιοκάστη, δυσχεραίνουσα διὰ τὰ συμβαίνα.

Ὦ τὴν ἐν ἄστροις] ἔθος ἔχουσιν οἱ τραγικοὶ, παρέχειν τοὺς ἥρωας θεοῖς τοῖς συμφοραῖς ἀπολοφυρομένοις. ὡς καὶ ἐν Μηδείᾳ, ὥς τ' ἤμερος μὲν ἐπῆλθε γῇ τε καὶ οὐρανῷ λέξαι μολούσῃ δεῦρο δεσπότιν. Ἄλλως. Παλαιά τις φέρεται δόξα, ἣς Σοφοκλῆς μὲν ὀλιγωρήσειν Εὐριπίδῃ, ὅτι μὴ ὑπογυιοῦν ἀρχῆς, ἐδόκει ἐπὶ τῷ λαῖον δυσυχεῖν ἀρξαιτο. φησὶ γὰρ ἐν ῥητέον, ὅτι εἰ μὲν ἄνωθεν ἤρξατο, μακρὸς ἂν εἴη ὁ λόγος. ἄλλως τε δὴ ἔφρεπε Θηβαίαις γυναῖκα ἀκριβῶς, τὰ ἐν Φοινίκῃ δηλῶσαι. εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ Λαΐου δυσυχεῖ, πολλὰς, ἃς τοῦ τρεῖς τοὺς Θήβας συμφορῶν παρέλιπεν. Ἀκταίωνα μὲν γὰρ αἱ οἰκεῖαι κύνες διεσπάσαντο, Πενθέα τε τὸν υἱὸν Ἀγαυῆς· Σεμέλην τε ὁ πατὴρ κατέκαυσε Ζεύς· ἐξ τῆς Ἰνοῦς [υἱὸν] Λέαρχον μὲν μανεὶς ὁ πατὴρ Ἀθάμας ἀπέκτεινε· Μελικέρτης δὲ, μετὰ τῆς μητρὸς ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν. οἱ Νιόβης τε παῖδες ἐπεξεύθησαν, καὶ αὐτὴ λίθος ὁρᾶται δακρύων. Κάδμος Ἰωνικὴ ἦλθε) Λιβύης τε Ἐπάφου τε Ποσειδῶνος, Ἀγήνωρ καὶ Βῆλος. Ἀγήνορος καὶ Λιβύης τῆς Βήλου, Κάδμος, Κίλιξ, Φοῖνιξ. Φοίνικος καὶ Τηλέφου τῆς Ἐπιμεδούσης Πείρως, Ἀσυπάλη, Εὐρώπεια, Φοίνικη. ἔνιοι δὲ αἰτῆ Ἁρμονίας Ἡλέκτραν γῆμαι αὐτὰ φασί. Φοίνισσαν) εἰ μὲν ὅτι πᾶσης τῆς Φοινίκης ἀκουστέον, αἰτὶ τοῦ θαλάσσιον, ὅτι μιᾶς πόλεως, ἐνδεκτέον τὴν Τύρον. νησάζεται γὰρ, ὡς καὶ ὕστερον φησὶ, Τύριον οἶδμα λιπὼν ἔβλω ἀκροθίνια λεξία Φοινίσσας ἀπὸ νάσου, τουτέστι τῆς Φοινίκης νήσου Τύρου. καὶ Κάδμος ἔμολε τάδε γᾶν Τύριος. Ἄλλως. τὴν Τύρον. νησάζεται γὰρ ἡ Φοινίκη. θεολογικὸς ὁ λόγος. οὐδέπω γὰρ ἐκαλεῖτο Φοινίκη. ἐν γὰρ τῷ Φείξῳ φησὶν, ἡνίκα γὰρ Ἀγήνορος παῖδες Κίλιξ, ἀφ' οὗ ἡ Κιλικία κεκλήσεται. Φοῖνιξ, ὅ δὲ γὰρ πεῦμα ἡ χώρα φέρει. καὶ Θάσος, τὸν οἱ ποιηταὶ Πίναχον καλοῦσι. Πολύδωρον δὲ, διὰ τὸ πολὺ δῶρα εἰληφέναι ἡ μήτηρ αὐτὸν ὅτε ἦν γηγενὴς αὐτῷ. θρεαλογήσας δὲ ἕως Λαΐου, ἐκτρέχει Κρέοντα τὸν Ἰοκάστου. Γήμας Κίνυρίδες) Δέρκυλος Θηβαίος τινὸς δράκοντος τοῦ ὄμα, βασιλέως δὲ Θηβαίων δυνατόν τὴν Ἁρμονίαν τοῦ φησίν. ἐν φοινίσσαις Κάδμος, ἔγημεν Ἁρμονίαν. Ἔφορος δὲ Ἡλέκτρας τῆς Ἀτλαντος αὐτὰ τοῦ λέγει. Κάδμον δὲ παραπλέοντα τὴν Σαμοθράκην, ἁρπάσαι αὐτὴν. τὴν δὲ εἰς τιμὴν τῆς μητρὸς ὀνομάσαι τὰς Ἡλέκτρας πύλας. καὶ γοῦν ἐν τῇ Σαμοθράκῃ ζητεῖται αὐτὴν ἐν ταῖς ἑορταῖς. Δημαγόρας δὲ ἀπὸ Λιβύης ἐλθόντα τὴν Ἡλέκτραν οἰκῆσαι τὴν Σαμοθράκην. ἔνθα συγγενομένην Διὶ, ἔτεκεν Ἡμίθεον, Δαρδάνον, Ἁρμονίαν. τὸν δὲ Κάδμον παραπλέοντα μετὰ Θάσου, ὅτι ζήτησιν τῆς

φθείραξε τοῦτοις τοῖς δύο τέκνοις, ὁ δὲ Εὐριπίδης, ὅτι μὴ φθείραξεν ἐν Ἡλέκτρᾳ ὁ Σοφοκλῆς, ὡς τὸ στρατηγήσαντος Ἡλέκτρα ποτέ. Ὦ τὴν ἐν ἄστροις] ὡς διοδεύων τὸ οὐρανοῦ τὴν ὁδὸν ἡ παρὰ τοῖς ἄστροις, ὅ ὅτι τὴν θεὰ τοῖς οἴκοις τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου. ἔνι γὰρ ἄστρα φησὶ τοῖς οἴκοις τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου, Ἀστρῶν εἴρηκεν. αὐτὰρ ἑκάστη ἴσα μεστρηθεῖσα, δύο τοῦ ἐπίμενται οἴκοις. ζωδίων δὲ ἐ κύκλον ὀλοκλέοισιν. Θοαῖς ἵππεσι] λείπει ἡ σοῦ. ἵν' ἦ, σὺν θοαῖς ἵππεσι. καὶ Ὅμηρος, αὐτῆκεν γαίῃ ἐρύσαντο. καὶ ἐν Βάκχαις, αὐτῆσιν ἐλάταις. καὶ ἐν Ἱππολύτῳ, αὐτῆσιν ἀρβύλησιν ἁρμόσαι πόδα. καὶ δεῖν Ἀθηνᾶ σωνήθα. ἔδοξε δὲ ἐκ τοῦ ὁπηκεραπῶπις ἀφηνικῶς αὐτὸς ὀνομάσαι. τεσσαρες δὲ εἰσὶ, χρόνος, αἰθὴρ, ἀστραπὴ, βροντή. ἔθος δὲ πᾶς ποιητὴς θηλυκῶς λέγειν τὰς ἵππους, σώφρονι ταῦ ἵππον. καὶ ἐν Ἱππολύτῳ, αἷς ἐνδακόδαν σῶμα. καὶ παρ' Ὁμήρῳ, αἱ Φηρηϊάδαο πεδώκεες ἔκφερον ἵππω. Ὡς δυστυχῆ) ἀσεβεῖ, φασὶ, τὴν ἀκτῖνα τοῦ Ἡλίου δυσυχῆ καλῶν. πῶς δὲ ἀσεβεῖ, ὁπότε καὶ Ἡσίοδος ἐνιαυτὸν ἡμερῶν ἀποφαίνει πονηρά. Ἄλλως. οἱ κακοδαιμονοῦντες, τὸ τοῦ θεοῦ ἀδαιμονίας, ἀτυχίας νομίζοισι, τῇ παρούσῃ δυστυχίᾳ καταμόμφοι. Ὡς δυστυχῆ) καὶ μὴν τότε ἀδαίμονες ἦσαν αἱ Θῆβαι, διὰ τὸν ἁρμονιακὸν γάμον ἐν ᾧ οἱ θεοὶ εἰστάθησαν, καὶ τὴν Διονύσου τε Ἡρακλέους γένεσιν. νοεῖν δὲ ἤρξατο, ἐξ οὗ ἐπικνάθη Λαΐου βίᾳ θεῶν. τὰ ποιαῦτα δ' οὐ θεὸς τὸ ἀληθὲς, ἀλλ' ὡς οἱ λέγοντες πάθεσι ἔχουσιν. ἀνεπίφορος δὲ ὁ Εὐριπίδης θεὸς ἔπεσι θεόσωτα τρεσβυτέρα τὴν τοῦ δυσυχεῖ αἰτίαν ἀναφέρειν. καὶ ἐν Τρωάσιν ἡ Ἑλένη φησὶν, θεῶν μὲν ἀρχαὶ ἔπεσιν ἥδε τοῦ κακῶν Γάειν τικοῦσα. καὶ ἐν Ὀρέστῃ, σύ τοι φυτεύσας θυγατέρ' ὦ γέρον κακὸν, ἀπώλεσάς με. κίχεν ταῦτ' τῷ τοῦ ἐδῆ καὶ Ὅμηρος, ὃς καὶ Ἀλεξάνδρου τεκτήνατο νῆας εἶσας. καὶ Εὔμαιος συμπαθῶς ἔχων θεὸς τὸν Ὀδυσσέα φησὶν, ὃς ὤφελ' Ἑλένης ἀπόφυλον ὀλέσθαι. καὶ τοι τοῦ ἀδελφῶν αὐτῆς τοῦ Διοσκούρων ἤδη θεῶν ὄντων, καὶ πολλὰ τοῖς αὐτῶν ἐπαρκούντων. ἔτι δὲ τινες ἐγκαλοῦσι τῷ Εὐριπίδῃ, ὡς ὀκ ἀκολουθῶς θρεαλογήσαντα. εἰ μὲν γὰρ ἐξ ἀρχῆς ἐβούλετο τὰ πράγματα λέγειν, ἐχρῆν τὴν Φοίνικης αἰτίαν τοῦ Κάδμου λεκτέον μετὰ τὴν αἰτίας διηγήσασθαι. εἰ δὲ ὀκ τὴν ὑπογυιοῦν ἀρχῆς, ἔδει ἐπὶ τοῦ λαΐου δυσυχεῖν ἀρξαιτο. πρὸς εἰς ῥητέον, ὅτι εἰ μὲν ἄνωθεν ἤρξατο, μακρὸς ἂν εἴη ὁ λόγος. ἄλλως τε δὴ ἔφρεπε Θηβαίαις γυναῖκα ἀκριβῶς, τὰ ἐν Φοινίκῃ δηλῶσαι. εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ Λαΐου δυσυχεῖ, πολλὰς, ἃς τοῦ τρεῖς τοὺς Θήβας συμφορῶν παρέλιπεν. Ἀκταίωνα μὲν γὰρ αἱ οἰκεῖαι κύνες διεσπάσαντο, Πενθέα τε τὸν υἱὸν Ἀγαυῆς· Σεμέλην τε ὁ πατὴρ κατέκαυσε Ζεύς· ἐξ τῆς Ἰνοῦς [υἱὸν] Λέαρχον μὲν μανεὶς ὁ πατὴρ Ἀθάμας ἀπέκτεινε· Μελικέρτης δὲ, μετὰ τῆς μητρὸς ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν. οἱ Νιόβης τε παῖδες ἐπεξεύθησαν, καὶ αὐτὴ λίθος ὁρᾶται δακρύων. Κάδμος Ἰωνικὴ ἦλθε) Λιβύης τε Ἐπάφου τε Ποσειδῶνος, Ἀγήνωρ καὶ Βῆλος. Ἀγήνορος καὶ Λιβύης τῆς Βήλου, Κάδμος, Κίλιξ, Φοῖνιξ. Φοίνικος καὶ Τηλέφου τῆς Ἐπιμεδούσης Πείρως, Ἀσυπάλη, Εὐρώπεια, Φοίνικη. ἔνιοι δὲ αἰτῆ Ἁρμονίας Ἡλέκτραν γῆμαι αὐτὰ φασί. Φοίνισσαν) εἰ μὲν ὅτι πᾶσης τῆς Φοινίκης ἀκουστέον, αἰτὶ τοῦ θαλάσσιον, ὅτι μιᾶς πόλεως, ἐνδεκτέον τὴν Τύρον. νησάζεται γὰρ, ὡς καὶ ὕστερον φησὶ, Τύριον οἶδμα λιπὼν ἔβλω ἀκροθίνια λεξία Φοινίσσας ἀπὸ νάσου, τουτέστι τῆς Φοινίκης νήσου Τύρου. καὶ Κάδμος ἔμολε τάδε γᾶν Τύριος. Ἄλλως. τὴν Τύρον. νησάζεται γὰρ ἡ Φοινίκη. θεολογικὸς ὁ λόγος. οὐδέπω γὰρ ἐκαλεῖτο Φοινίκη. ἐν γὰρ τῷ Φείξῳ φησὶν, ἡνίκα γὰρ Ἀγήνορος παῖδες Κίλιξ, ἀφ' οὗ ἡ Κιλικία κεκλήσεται. Φοῖνιξ, ὅ δὲ γὰρ πεῦμα ἡ χώρα φέρει. καὶ Θάσος, τὸν οἱ ποιηταὶ Πίναχον καλοῦσι. Πολύδωρον δὲ, διὰ τὸ πολὺ δῶρα εἰληφέναι ἡ μήτηρ αὐτὸν ὅτε ἦν γηγενὴς αὐτῷ. θρεαλογήσας δὲ ἕως Λαΐου, ἐκτρέχει Κρέοντα τὸν Ἰοκάστου. Γήμας Κίνυρίδες) Δέρκυλος Θηβαίος τινὸς δράκοντος τοῦ ὄμα, βασιλέως δὲ Θηβαίων δυνατόν τὴν Ἁρμονίαν τοῦ φησίν. ἐν φοινίσσαις Κάδμος, ἔγημεν Ἁρμονίαν. Ἔφορος δὲ Ἡλέκτρας τῆς Ἀτλαντος αὐτὰ τοῦ λέγει. Κάδμον δὲ παραπλέοντα τὴν Σαμοθράκην, ἁρπάσαι αὐτὴν. τὴν δὲ εἰς τιμὴν τῆς μητρὸς ὀνομάσαι τὰς Ἡλέκτρας πύλας. καὶ γοῦν ἐν τῇ Σαμοθράκῃ ζητεῖται αὐτὴν ἐν ταῖς ἑορταῖς. Δημαγόρας δὲ ἀπὸ Λιβύης ἐλθόντα τὴν Ἡλέκτραν οἰκῆσαι τὴν Σαμοθράκην. ἔνθα συγγενομένην Διὶ, ἔτεκεν Ἡμίθεον, Δαρδάνον, Ἁρμονίαν. τὸν δὲ Κάδμον παραπλέοντα μετὰ Θάσου, ὅτι ζήτησιν τῆς

ἀδελφῆς, μυηθῆναί τε, καὶ μύθους ἰδεῖν τῆς Αρμονίας τραγῳδίας ἃ Αθηναῖς ἀρτάσαι αὐτῆς. ἀσφαλίζεται τὴν ὀνομασίαν τὴν ἡρωϊνης. ἐπεὶ οἱ πολλοὶ τέρας Ἐπικάστην καλοῦσιν. ὁ Ὅμηρος, μνηστὴρα δὲ οἱ δίδοσθαι εἶδον καλὴν Ἐπικάστην. ἔνιοι Αρμονίαν τὴν Ηλέκτραν αὐτὸ, ὃ τὴν Αἴλανος λέγουσι γεγαμηκέναι.

Πολύδωρον ἐξέφυσε. τοῦδε, Λάβδακον
Φυῶσι λέγουσιν. ἐκ οὗ τοῦδε, Λάϊον.
Ἐγὼ δ' ἡ παῖς μὲν κλῄζομαι Μενοικέως, 10
Κρέων τ' ἀδελφὸς ματρὸς ἐκ μιᾶς ἔφυ.
Καλοῦσι δ' Ιοκάστην με. τοῦτο δ' ὁ πατὴρ
Εθετο. γαμεῖ δ' Λάϊός μ'. ἐπεὶ δ' ἄπαις
Ην, χρόνια λέκτρα τἀμ' ἔχων ἐν δώμασιν,
Ελθὼν ἐρωτᾷ Φοῖβον. ἐξαιτεῖ θ' ἅμα 15
Παῖδων ἐς οἴκους δρεπάνων κοινωνίαν.
Ο δ' εἶπεν· ὦ Θήβαισιν ἱππότοις ἄναξ,
Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοχα δαιμόνων βίᾳ.
Εἰ δὲ τεκνώσεις παῖδ', ἀποκτενεῖ σ' ὁ φυεὶς,
Καὶ πᾶς σὸς οἶκος βήσεται δι' αἵματος. 20
Ο δ' ἡδονῇ δοὺς, εἰς τε βακχεῖον πεσὼν,
Εσπειρεν ἡμῖν παῖδα, καὶ σπείρας βρέφος,
Γνοὺς πέμπει λάκπυρα, τοῦ θεοῦ τε πιὼν φάτιν,

Polydorum genuit: ex hoc Labdacum
Dicunt natum: ex eo verò Laium.
Ego verò vocor filia Menœcei: 10
Et Creon frater natus est ex eadem matre.
Vocant verò me Iocastem, (hoc enim nomen pater
Indidit) duxit verò me Laius: cùm autem sine liberis
Esset, diu habens connubium meum in domo,
Veniens interrogat Phœbum, & poscit simul 15
Liberorum in ædibus masculorum communem prolem.
Ille respondit ei: O rex equestrium Thebarum,
Ne semina liberorum sulcum inuitis diis:
Si enim genueris filium, interficiet te ille qui satus fuerit,
Et tota domus tua ibit per sanguinem: 20
Ille verò dans se voluptati, & concedens insaniæ Bacchi,
Seminauit nobis filium: & cùm seminasset infantem,
Agnoscens erratum, & Dei oraculum,

* Γαμεῖ δὲ Λάϊος) Επιμενίδης Εὐρύκλειαν τὴν Εκφαντος φησὶν αὐτὸ γεγαμηκέναι. ἐξ ἧς εἶδε τὸν Οἰδίποδα. οἱ δὲ δύο τὸν Λάϊον φασὶ γῆμαι γυναῖκας, Εὐρύκλειαν καὶ Επικάστην. ἐξ ἣς Οἰδίποδα δὲ φασὶν Επικάστην τὴν μητέρα γεγαμηκέναι, καὶ Εὐρυγάνειαν. Αἰγύπτιος δὲ φησὶν, ὡς ἐκ γήσιμου τοῦ παῖδας ἀκούσας ἀλλήλοις ἐγνῶσαι, ὃ ἔθηκε τὸν Πολυνείκην. μήτηρ δὲ, ἀμφοτέροις ἐκπεσεῖν. Γαίδων δ' ὄγκα) Εμπεδοκλῆς ὁ φυσικὸς ἀλληγορεῖν φησὶν, ἔχθος τοὺς λιμβρὰς Αφροδίτης, ἐν οἷς μὴ τὰ παίδων γένεσις ἔστιν. Ευριπίδης δὲ τοῦτο πεπόφασκεν, τὴν τε εἰκόνα τὴν αἰχμὴ ἀπέφυγε, καὶ τοῖς

καὶ τοῖς ὀνόμασιν οἰκείως ἐχρήσατο, τὴν κοῖτον τῆς μεταφορᾶς αὐτοῦ καὶ ἄλοκα λέγων. Αλλως. μεταφορικῶς, μὴ σπείρε πολὺ ἄλοκα ἀπὸ τῆς ἀρετῆς γῆς. Ηδονῇ δοὺς) αἰτῇ τὸ ἑαυτὸν δοὺς. καὶ πῶς τραγικῶς τὸν χρησμὸν ἡ γυνὴ, ἐκ ἀπέτρεψε τῆς μίξεως τὸν Λάϊον. ἢ οὐ ὕστερον εἶπεν αὐτῇ ἢ εἶπε μὴ, ἢ ὑποπίθυε τὸ ῥηθὲν ἐξ ψιλοῦ, δι' ὃν τὸν ἔρωτα Χρυσίππου.

Λειμῶν' ἐς Ηρας, καὶ Κιθαιρῶνος λέπας
Δίδωσι βουκόλοισιν ἐκθεῖναι βρέφος. 25
Σφυρῶν σιδηρᾶ κέντρα διαπείρας μέσον.
Οθεν νιν Ελλὰς ὠνόμαζεν Οἰδίπουν.
Πολύβου δέ νιν λαβόντες ἱπποβουκόλοι,
Φέρουσ' ἐς οἴκους· εἴς τε δεσποίνης χέρας
Εθηκαν. ἡ δ', τὸν ἐμὸν ὠδίνων πόνον 30
Μαστοῖς ὑφεῖτο, καὶ πόσιν πείθει τεκεῖν.
Ηδη δ' πυρσοῖς θύουσιν ἐξανδρουμένῳ.
Παῖς ὁ ὑμός, ἢ γνοὺς ἢ νιν μαθὼν πάρα,
Εσχε, τοὺς φυσαντας ἐκμαθεῖν θέλων,
Πρὸς δῶμα Φοίβου· Λάϊός θ' ὁ ὑμὸς πόσις, 35
Τὸν ἐκτεθέντα παῖδα μαστεύων μαθεῖν
Εἰ μηκέτ' εἴη. καὶ ξυνάπτετον πόδα

In pratum Iunonis, & culmen Citharonis
Dat pastoribus exponi puerum, 25
Fodiens ferreos aculeos per talos medios:
Vnde ipsum Græcia vocat Oedipum.
Polybi verò pastores equorum, accipientes puerum,
Ferunt domum, & in manus dominæ
Posuerunt: ipsa verò mei puerperij laborem 30
Vberibus submisit, & suo viro persuadet se peperisse.
Iam verò vir factus, cùm genæ inciperent flauescere
Filio meo, aut animaduertens ipse, aut admonitus ab aliquo
Iuit, volens explorare parentes,
Ad domum Apollinis, & Laius eôdem meus maritus, 35
Quærens cognoscere expositum filium,
An non esset superstes: & coniungunt pedem

Λειμῶν' ἐς Ηρας] ἢ ὅπ πᾶς λειμὼν, ἱερόν ἐστιν Ηρας. ἢ ὅπ Κιθαιρωνίας Ηρας ὄζιν ἐν Θήβαις ἱερόν. ὅσοι δὲ ἐγκαλοῦσιν ὡς ἐν ἱερῷ τόπῳ ὀκπεθῆναι τὸν παῖδα, ἵππαν ὅπ καὶ Αθηναῖοι μὴ λέγοντες ἱεραὶ τῆς Αθηνᾶς. ὁ λίγος δὲ ὅτι τῆς ἀκροπόλεως ἄλσος τι καὶ ἱερὸς τόπος. καὶ λεληθὼς ὑμῶν ὅμως ἀνείλετο τὸ βρέφος, ἴσως τῷ κάλλει νενικηκότες, καὶ τὸν ἴασιν ἁμαρτὼν ὁμόσας αὐτὸν ἐκὸ τῆς βασιλείας ἐσεσθαι. Δίδωσι βουκόλοισι) ἵνα ἀποθάνῃ. οὐ γὰρ ἤθελεν ὀκ τὸ ἐμφανοῖς αἰτεῖν τὸ βρέφος, φυγὼν τὸ μῖσος. Ιππόβουκολοι ἱππηφόροι. τὸ δὲ βουκόλοι ἀπὸ τὸ ἀπίμου ζώου, ὡς τὸ πεζελιαι ἱππεῖς ἔχος καταβουκολέοντο. πνὲς εἰς λαρίσσα βληθέντα, καὶ εἰς θάλασσαν ῥιφέντα τὸν παῖδα προσπελασθῆναι τῇ Κορίνθῳ φασί. Τῶν ἐμὸν ὠδίνων πόνον) ἀντὶ τοῦ πόνον τὴν ἐμὴν ὠδίνων.

ἔχῃ δὲ πῶς πρὸς μάθοι πρὸς τὸ ἐμὸν αὐτὸ

Universidad de Deusto Biblioteca

πρόσημα, καὶ τὰ πιεῦπα. ἐν μὲν γὰρ ἐκείνοις δυοῖν ὄντων προσώπου καὶ πρόσηματος, εἶπα πρόσωπον μὲν αὐτωνυμίας χάριν, ἡνικὰ ὠφελούσης κεῖσθαι ὀλίγα τὰ πρόσωπον διὰ τὰ πρόσσοῦσαν ἑτέραν ἡνικὰ, κτηνικὰ πίπτειν πρὸς τὸ πρόσημα αὐτωνυμία. ἐνταῦθα δὲ πειρῶν ὄντων, πρόσωπον, καὶ δυοῖν προσαγορ, ἥν τε ὠδίνων καὶ τὸ πόνου, καὶ τὴν μὲν ὠδίνων τὸ πρόσωπον ὑπῶν, τὸ δὲ πόνου τὴν ὠδίνων, ὤφειλεν ἡ κτηνικὴ αὐτωνυμία ὀλίγα τὴν ὠδίνων κεῖσθαι. οὕτω γὰρ αὖ ἐφαίνετο πρόδηλος, ὅπ αἱ μὲν ὠδῖνες εἰσὶ τὸ πρόσωπον, ὁ δὲ πόνος τὴν ὠδίνων. νυνὶ δὲ ὀλίγα τὸ πόνου κεῖται, καὶ συνῳκεῖ, καὶ δυσδιάκριτον ποιεῖ τὸν λόγον. Μαστοῖς ὑφεῖπο] ἐπιβάλεν. βύνθες δὲ φασὶν, εἰ λελωβημένον ἐπιβάλλετο παιδίον. ὅπου γε καὶ ἐκπέμπουν ἔχα ἐξ ἡμῶν πεπιρωμένα. καὶ τὰ θαυμαστὸν ἐπιβάλλεσθαι φοβουμένω μὲν ἐκπεσεῖν διὰ τὴν ἀπαιδίαν. ἐπειδὴ δὲ, τὴν τῆς ἐπιβολῆς ἐπιψίαν, διὰ τὴν ὑπόδεσιν συμφορὰν τῷ βρέφει. καὶ τὸ ἰαθήσεσθαι δὲ διὰ τῶν, ἐκ ἀπιγνώκει. Η πνὸς) ὅλι ἐκ εἴη παῖς Πολύβου γνήσιος, ἀλλὰ νόθος, ὁ μαθὼν τοῦ πάντος τὴν ἡλικιωτῶν ὀνειδίσαντος, ὅτι εἴη νόθος. ἔνιοι δὲ φασὶν, εἰς Γυθεῖα ἐλθεῖν τὸν Οἰδίποδα, ἵνα θυσίας δῷ τῷ Ἀπόλλωνι. Λαΐου θ' ὁ ὑμός) ἤπερ τὸ πνεῦρον ἐξαίρετος αὐτόν. ἢ ὅπ λοιπὸν ἐπιπέθυεν αὐτὸν τὴν ἡλικίαν τὸ παιδὸς προσκόπειν. ἐβούλετο γὰρ ἢ πεθεῖσα αὐτὸν ἀκούσας διάγειν ἀδεῶς, ἢ ζῶντα ἀκούσας φυλάττειν ἑαυτόν. Μαστεύων δὲ ζῶντα, ὅθεν καὶ μαστὸς ὁ ὀπτιζηπούμενος τοῦ παιδὸς.

Ες τὸν τὸν ἄμφω φωκίδος ἀμφῆς ὁδοῦ.
Καί νιν κελεύει Λαΐου τροχηλάτης·
Ὦ ξένε, τυράννοις ἐκπόδων μεθίστασο. 40
Ὁ δ' εἶρπ' ἄναυδος, μέγα φρονῶν. πῶλοι δέ νιν
Χηλαῖς πίνοντες ἐξεφοίνισσον ποδῶν.
Ὅθεν, τί πάκτος τῶν κακῶν με δεῖ λέγειν;
Παῖς πατέρα κτείνει. καὶ λαβὼν ὀχήματα,
Πολύβῳ τροφεῖ δίδωσιν. ὡς δ' ἐπιζάρει 45
Σφὶγξ ἁρπαγαῖσι πόλιν, ἐμός τ' ἐκ λῷ πόσις,
Κρέων τ' ἀδελφὸς ἁμὰ κηρύσσει λέχη·
Ὅς τις σοφῆς αἴνιγμα παρθένου μάθοι,
Τούτῳ ξυνάψειν λέκτρα. τυγχάνει δέ πως

Ambo in idem loci in Phocidis biuio.
Et auriga Laii compellat eum:
O hospes, cede de via tyrannis:
Ille serpebat humi sine voce, sed animũ excelsũ gerẽs. equi verò cũ 40
Vngulis rubefecerunt sanguine extremos pedum tendines.
Vnde (sed quid opus est aliena à meis malis dicere)
Filius meus patrem suum occidit. & accipiens currus
Dat nutrici Polybo. Postquam verò infestabat 45
Sphinx rapinis vrbem, extincto meo marito,
Creon frater præconium facit de connubio meo:
Quisquis posset exponere ænigma sapientis virginis,
Se daturum esse huic connubium: exponit fortè

Εἰς τὸν τὸν ἐλθεῖς τὸν τῆς ἀμφῆς ὁδοῦ τῆς Φωκίδος ὅλη τῆς ἀμφῆς ὁδοῦ. ὅπως καλεῖται ὑπὸ Φωκίδος σωμάτων τὴν πόδα, ὅταν συμπυγχάνωσι τὸν πόδα. ἐπὶ διαχεῖται τὴν ὅλη Βοιωτίαν, καὶ Θήβας, καὶ

Ἀθήνας, καὶ Κόρινθον ὁδόν. Καί νιν κελεύει] καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ ἡνίοχος τὸ Λαΐου ἐκχωρεῖν τῷ βασιλεῖ, ὥφελεν εἰπεῖν. ὁ δ' ἄλλως ἀρξάμενος, ἄλλως ἀποδίδωσι τὸν λόγον, ὥσπερ ἐκ μεταμελείας. Γῶλοι δέ νιν) οἱ ἵπποι δ' τὸ Λαΐου ἐξήμασσον αὐτὸν, ἤγουν τὸ Οἰδίποδα πῆς ἑαυτῆς ὄνυξι καὶ πιὸ πόνοντας τῶν ποδῶν. ὅμοιον τῷ, ποῖόν σε ἔπος φύγῳ ἔρκος ὀδόντων. Ἐν χηλαῖς) ἐν ταῖς χηλαῖς πιὸ τῶν ποδῶν τὸ Οἰδίποδος πόνοντας ἐξήμασσον, οὐχ ὑποχωροῦντος αὐτῷ τῆς ὁδοῦ. Ὅθεν τί πάκτος) ὑποστικτέον εἰς τὸ ὅθεν. ἔμελλε γὰρ ἴσως τὴν λοιδορίαν καὶ τὴν μάχην ἀμφοτέρων λέγειν. Τί τὰ κτὸς) ποιὰ μοι χρεία λέγειν τὰ ἔξω τῶν κακῶν, τὰ προσκολουθήσασα ὕβρεις, οἷς διαπληκτισμοὺς ἐ λέγω, ἀλλ' αὐτὸ τὸ κακόν. ἐν σωτῆρι γὰρ παῖς πατέρα κτείνει. Παῖς πατέρα κτείνει) ζητεῖται πῶς εἰς τὸ μαντεῖον ἐκεῖ ἀπῆλθεν ὁ Οἰδίπους. φασὶν ὅτι ἐκ ὤφειλε τῷ θεῷ ὁ θεὸς χρῆσιν αὐτῷ μισαρῷ γνωμῷ, πεῖν καθαρθῆναι, καὶ ἅμα ἵνα μὴ γνῷ ὅλι πατέρα ἔκλειτον. εἴμαρτο γὰρ καὶ τὴν μητέρα γῆμαι. ὅπ δὲ Πολύβῳ ἔδωκε τοῖς ἵπποις, καὶ Ἀνάμαχος φησὶν ἐν Λήδῃ. εἶπε δ', φωνήσας Πόλυβε θρεπτήριε τάδε, ἵππους τοι δώσω δυσμενέων ἐλάσας. Ζητῶσι δ' πάλιν, πῶς ὁ δὲ μίαν ζήτησιν πεποίωται Θηβαῖοι, πεθεῶτες αὐτῆς τὸ βασιλέως. λεκτέον ὅπ ἀθῆς μὲν αὐτὸν οὐκ ἐπεζήτησαν ἐν Δελφοῖς ἔτι νομίζοντες· μετὰ ταῦτα τῶν ἵππων ἀφαιῶν γνωσθῶν λῃστῶν, ἐδόκει πόρρον γεγονέναι. Ἀλλως. Δῆ νοεῖν ὅπ ὁ Οἰδίπους φονεύσας τὸ Λαΐου, ὡς ἐναγὴς τοῦ χρῆμα οὐκ ἦλθεν εἰς τὸ ἱερόν. ἐ γὰρ ὤφειπο χρῆσαι αὐτῷ τὸν θεόν. ἐπιστρέψας δ' εἰς Κόρινθον μετὰ τῶν ἵππων Λαΐου, καὶ καθαρθεὶς τὸ φόνου, πάλιν ὅλι τῷ γνῶναι τοὺς γονεῖς ἐπανῆκε πρὸς τὸν θεόν. λαβὼν δὲ χρησμόν, ὅπ ὅλι φθορᾷ τὸ πατρὸς ἐπέχθη, καὶ συνουσίᾳ τὸ μητρὸς, διέγνω Κόρινθον φυγεῖν τὴν νομιζομένην πατρίδα. γνοὺς δ' τὸ Κρέοντος τὸ κήρυγμα, ὅλι τὰ ἄγῶνα καθίσιν ἑαυτὸν τὸ σφιγγὸς, κινδυνεύω τὴ ἀτυχίαν θηρεύθρος. Ἐπιζάρει) ζάρος ὄρνεόν ὅλιν ἁρπακτικόν. τὴ δ' σφιγγὶ οἱ μὲν ἔχειν πρόσωπον παρθένου, σῆμα δ' τὸ ποδὰς λέοντος, πτερὰ δ' ὄρνιθος. Σωκράτης δ' ἐγχωρεῖν αὐτὴν φησὶ χρησμολόγον δύσγνωστα μαντευομένη. ἀπὸ ἀγνοουῶτες οἱ Θηβαῖοι, καὶ ἐναντίως αὐτῆς χρήσθροι, ἀπώλοντο. Ἀσκληπιάδης δ' λέγει τοὺς Θηβαίους εἰς ἐκκλησίαν καθ' ἑκάστην ἀθροίζεσθαι διὰ τὸ μυστήριον τῆς σφιγγός. λόγος γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ ἀπαλλαγήσεσθαι τῶν κακῶν, πρὶν αὖ τις τῆς σφιγγὸς λύσειεν χρησμός. Ὡς δ' ἐπιζάρει) ἐπέκειτο κακοποιοῦσα. ἁρπαθῆναι δ' ἐπ' αὐτῆς φασὶ Αἵμονα τὸν Κρέοντος παῖδα· τινὲς δὲ φασὶ, ὅτι μία τῶν σὺν αὐτῇ Κάδμου θυγατράσι μανεισῶν, μετεβλήθη εἰς τὸ ζῶον τὴν σφίγγα. Τὰμὰ κηρύσσει λέχη] αἰόνιον φασὶν ὅλι τὸν τῆς ἀδελφῆς γάμον τὸν τυχόντα καλεῖν. ἀγνοοῦσι δ', ὅτι κατεπείγουσα συμφορὰ, καὶ πρὸς τὸ πρέπον τὸ πρᾶξιν πρεσβεύεται. ἔπειτα καὶ ἀρίστον τινὰ ὠφέλησαν τὸν ἐγχρήσαντα τὸ ἀγῶνος. καὶ γὰρ Πίνδαρον, ὁ μέγας δὲ κύκνος, αἴαλκιν ἐφῶτα λαμβάνει.

Αἴνιγμ' ἐμὸς παῖς Οἰδίπους Σφιγγὸς μαθών. 50
Ὅθεν τύραννος τῆσδε γῆς καθίσταται,
Καὶ σκῆπτρ' ἔπαθλα τῆσδε λαμβάνει χθονός.
Γαμεῖ δ' τὸν τεκοῦσαν, οὐκ εἰδὼς τάλας,

Sphingis ænigma filius meus Oedipus. 50
Vnde dominus huius terræ factus est.
Et accipit sceptra huius terræ, tanquam præmium sapientiæ.
Inde ducit matrem ignorans miser,

Γαμεῖ δὲ τὸν τεκοῦσαν) Φερεκύδης τὰ κατ' τοὺς παῖδας Οἰδίποδος, καὶ τὰς γαμαδρὰς ὅπως ἱστορεῖ. Οἰδίποδι φησὶ Κρέων δίδωσι τὸν βασιλείαν, καὶ τὸν γυναῖκα Λαΐου, μητέρα δ' αὐτῷ Ἰοκάστην. ἐξ ἧς γίνονται αὐτῷ Φερεκρὴς καὶ Λαόνυσος, οἱ θησκεύσιν ὑπὸ Μινυῶν, καὶ Ἐργίνου.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ἐπὶ δ' ἐνιαυτὸς παρῆλθε, γαμεῖ ὁ Οἰδίπους Εὐρυγάνειαν τὴν Περίφαντος. ἐξ ἧς γίνονται αὐτῷ, Ἰοκάστη, Ἀντιγόνη, Ἰσμήνη, ὧν αἱρεῖ Τυδεὺς ὅπλ κρίνης, καὶ ἀπ' αὐτῆς ἡ κρίνη Ἰσμήνη ἐκλήθη. οἱ δ' αὐτῷ ἐξ αὐτῆς, Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης. ἐπὶ δ' Εὐρυγάνεια ἐπιλύπησι, γαμεῖ Λευμέδουσ ἡ Σθενέλου. τινὲς δ' Εὐρυγάνειαν ἀδελφὴν λέγουσιν ἡ Ἰοκάστης ἡ μητέρος Οἰδίποδος.

Οὐδ' ἡ τεκοῦσα, παῖδ' συγκοιμωμένη.
Τίκτω δ' ὦ παῖδας παῖδ', δύο μὲν ἄρρενας, 55
Ἐτεοκλέα, κλεινόν τε Πολυνείκους βίαν,
Κόρας τε δισσάς. Τὴν μὲν Ἰσμήνην πατὴρ
Ὠνόμασε, τὴν δ' ὦ πρόσθεν Ἀντιγόνην ἐγώ.
Μαθὼν δ' πάμα λέκτρα μητρῴων γάμων,
Ὁ πάντ' ἀνάτλας Οἰδίπους παθήματα, 60
Εἰς ὄμματ' αὐτὸ δεινὸν ἐμβάλλει φόνον,
Χρυσηλάτοις πόρπαισιν ἀμάξας κόρας.
Ἐπεὶ δ' τέκνων γλοῖς ἐμῷ σκιάζεται,
Κλείθροις ἔκρυψεν πατέρ', ἵν' ἀμνήμων τύχῃ
Γένοιτο, πολλῶν δεμνὴν σφισμάτων. 65
Ζῶν δ' ἔς' ἐν οἴκοις. πρὸς δ' τῆς τύχης νοσῶν,
Ἀρὰς ἀρᾶται παισὶν αὐοσιωτάτας,
Θηκτῷ σιδήρῳ δῶμα διαλαχεῖν τόδε.

Nec sciebat mater se cum filio concumbere.
Pario verò pueros meo filio: duos quidem mares, 55
Eteoclem, & clarum Polynicen,
Et duas filias, alteram Ismenem pater
Vocauit, alteram maiorem natu, ego Antigonem.
Cùm cognouisset autem, se maritum esse matris
Oedipus, sustinens omnia mala, 60
Eruit sibi oculos suos,
Aureis fibulis cruentans pupulas.
Postquam autem filiorum meorum genæ teguntur barba,
Abdiderunt patrem intra claustrum, ne spargeretur hæc calamitas,
Quæ vt cælaretur, habebat opus multis artificiis. 65
Adhuc viuit domi æger autem animo propter hanc calamitatem,
Diris deuouet liberos execrandis,
Vt perdant hanc domum acuto ferro.

Μαθὼν δὲ) γνοὺς δὴ τὰ ἐμὰ λέκτρα τὰ τῆς μητρός, αὐτὴ τὸ ὁπήγοις μητεὶ συγκοιμώμενος. τὸ δ' μητρῴων γάμων, περιφρασικῶς, αὐτὴ τῆς μητρός. Εἰς ὄμματ' αὐτὸ) ὁμοία καὶ Ἑλλάνικος. ἐν δ' τῷ Οἰδίποδι, οἱ Λαΐου θεράποντες ἐπῴλωσαν αὐτόν. ἡμεῖς δὲ Πολύδου πυθόμενοι ἐρέσαντες πόδῳ, ἐξόμματοῦμεν, καὶ διόλλυμεν κόρας. πῶς δ' φησὶν Ἰοκάστη μετὰ τοσοῦτα δυσχήματα ἔζη; ῥητέον ὅτι πᾶσα γυνὴ πρὸς θάνατον δειλὸν μὲν ἀνδρός. οἰκεῖ δ' τοιοῦ ἔχουσα ἴστος. ἀεὶ γὰρ τοῖς παροῦσι δακρύοις, ἐμπιεῖ τὸ θλῦ τῆς ψυχῆς αἰαβολῶ τῷ πάθει. Ἐπὶ δ' τέκνων) ὅτι δ' ἔκρυψαν οἱ παῖδες κλείθροις ἔκρυψαν τὸν πατέρα, ἵνα ἡ τύχη λήθη γένοιτο δεῦ: καὶ τῷ δυσε-

πόνιπος οὖσα, καὶ πολλῆς δεομένης μηχανῆς εἰς τὸ λαθεῖν. Πολλῶν δεομένη) ἤτοι ἡ πολλῆς δέομενον μηχανῆς πρὸς τὸ λαθεῖν, ἢ πολλῶν παραινέσεων, καὶ πολλῆς τῶν μυθίας, δι' ἃ ὑπερβολὴ τῶ πάθους. πρὸς δὲ τὸ ἥμαρτον ὁ Οἰδίπους, ὅτι καὶ αὐτὸς ἠμωρεῖτο. φασὶ δ' ὅτι Πέλοψ Χρυσίππου ἁρπαγέντος, κατηφάσατο μέχρι παίδων ἕνεκα τὸ καλόν. τινὲς δέ φασιν ὅτι Λάϊος αἰτηθεὶς τοῦ Οἰδίποδος, εἶτα ἀμφότεροι ἤρων Χρυσίππου.

Τῷδ' εἰς φόβον πεσόντε, μὴ τελεσφόροις
Ἀρὰς θεοὶ κραίνωσιν, οἰκεῖν τῶν ὁμοῦ, 70
Ξυμβαντ' ἔταξαν, τὸν νεώτερον πάρος
Φεύγειν ἐκόντα τῆδε Πολυνείκη χθόνα.
Ἐτεοκλέα δ' σκῆπτρ' ἔχειν μένοντα γῆς,
Ἐνιαυτὸν ἀλλάσσοντ'. ἐπεὶ δ' ἐπὶ ζυγοῖς
Καθέζετ' ἀρχῆς, οὐ μεθίστατο θρόνων, 75
Φυγάδα δ' ἀπωθεῖ τῆσδε Πολυνείκη χθονός.
Ὁ δ' Ἄργος ἐλθὼν, κἠδος Ἀδράστου λαβὼν,
Πολλὴν ἀθροίσας ἀστῶν Ἀργείων, ἄγει.
Ἐπ' αὐτὰ δ' ἐλθὼν ἑπτάπυλα τείχη τάδε,
Παρῴκῳ ἀπαιτεῖ σκῆπτρα, καὶ μέρη χθονός. 80

Filij mei verò incidentes in metum, ne ratas
Diras illas dij perficerent, si habitarent simul, 70
Pacisentes constituerunt vt iunior Polynices
Tantisper volens exularet hac terra:
Eteocles verò manens, sceptra terræ teneret,
Per vices mutarent annum. Postquam autem in throno
Regni consedit, non discedit ex regno, 75
Sed extrudit exulem Polynicen ex hac terra.
Ille verò Argos veniens, iunctus affinitate Adrasto,
Magnum conscribens exercitum Argiuorum adducit:
Et veniens ad ipsa hæc Thebana mœnia septem portarum,
Repetit paternum regnum, & partem terræ. 80

Τῷδ' εἰς φόβον) εἰκότως ἔδεισαν πιεσθέντες ὅσα Λαΐῳ συνέβη διὰ τὰς Πέλοπος ἀρά. Συμβαντ') ὅπερ ὁ πόπος εἰς ἀσυμφωνίαν ἄγει τὸ δρᾶμα. ἔδει γὰρ δεδιέναι ὑπὸ θεῶν τὸν Πολυνείκεις, ἵνα δι' ὃν ἐξῆς δεόντως λέγει ποτὲ μὲν ἐπ' ἦμαρ εἶχον, εἶτ' οὐκ εἶχον. εἰ γὰρ ἀλλήλοις ὑπεχώρησαν οἰκεῖν παρ' ἀλλήλοις ἄρχειν, πάντως καὶ τὰ ὁπτήδεια ἐπεφέρετο ὁ Πολυνείκης. δεῖ οὖν εἰδέναι, ὅτι οὐ πᾶσι συμφωνεῖ ἡ Πολυνείκους εἰς Ἄργος ἄφιξις. Φερεκύδης γὰρ ἀκεβολῆσθαι τὸν Πολυνείκη φησὶ μετὰ βίας. Ἑλλάνικος δ' ἱστορεῖ, κλῃσθῆναι αὐτὸν ἀγχω-

ρῆσαι τὴν βασιλείαν Ἐτεοκλεῖ, λέγων αἱρεῖσθαι αὐτὸν πρεσβεύσαι τὸν Ἐτεοκλῆ, εἰ βούλοιτο ἡ βασιλείαν ἔχειν, ἢ τὸ μέρος τῆς χώρας λαβεῖν, καὶ ἐπέρασε πάλιν οἰκεῖν. τὸν δ' λαβόντα τὸν ὅρμον, τὸν χιτῶνα Ἁρμονίας, ἀναχωρῆσαι εἰς Ἄργος, κρίναντος τὸν μέρους τὴν βασιλείαν Οἰδίποδος χωρῆσαι. ὧν τὸν μὲν ὅρμον Ἀφροδίτη, τὸν δὲ χιτῶνα Ἀθηνᾶ ἐχαρίσατο, ᾧ καὶ ἐδώκε τῇ θυγατρὶ Ἀδράστου Ἀργείᾳ, ὅθεν Εὐριπίδης πᾶς δίο ἱστορίας ἐχρήσατο, ἀτεῶθαι μὲν τῇ Φερεκύδου, ὕστερον δ' τῇ Ἑλλανίκου. ὁ μὲν Εὐριπίδης τὸν Ἐτεοκλέα, ὁ δ' Σοφοκλῆς τὸν Πολυνείκη,

μαίζονα οἶδεν ὢν Οἰδίποδι. Επεί δ' ὅλλ' ζυγοῖς) ἢ τῶ ὅλῃ τῶ βασιλείαν. μετεπίμψατο δὲ ἀπὸ τῆς κυβερνήτης. τοιοῦτον ὅτι καὶ τὸ παρ' Ομήρῳ, Ζεὺς δ' ὑψίζυγος. ὅλῃ γὰρ τῶ ὑψίστῳ ζυγῷ καθήμενος ὡς κυβερνήτης, πάντας φέρει τοὺς οἴακας, πτύχας δὲ, ἐὰν μὲν ἀπὸ τῶ πτύξ, πτύχας· ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶ πτυχὴ, πτυχάς. Κῆδος] ὁ πτιγαμβρεία. λείπει ἡ ὁ καί.

Εγὼ δ' ἕειν λύσω, ἀπόστονδον μολεῖν
Επέσει παιδὶ παῖδα, πρὶν ψαῦσαι δορός.
Ηξειν δ' ὁ πεμφθεὶς φησιν αὐτὸν ἄγγελος.
Αλλ' ὦ φαεινὰς ἀέρανοῦ ναίων πτύχας
Ζεῦ, σῶσον ἡμᾶς· δὸς ἢ ξύμβασιν τέκνοις. 85
« Χρὴ δ', εἰ σοφὸς πέφυκας, οὐκ ἐᾶν βροτὸν
« Τὸν αὐτὸν αἰεὶ δυστυχῆ καθεστάναι.
Παι. Ω κλεινὸν οἴκοις Αντιγόνη θάλος πατρὶ,
Επεί σε μήτηρ παρθενῶνας ἐκλιπεῖν
Μεθῆκε, μελάθρων δ' ἐς δίπτυχ' ἔρχατον, 90
Στράτευμ' ἰδεῖν Αργεῖον ἱκεσίας σᾶς,
Επίχες, ὡς αὖ πρευξεσθαι σίβον,

Ego verò vt reconciliarem eos, persuasi filio Polynici,
Vt factis induciis veniret ad fratrem, priusquam congrederentur acie:
Nuncius missus ait eum venturum esse.
O habitans lucidas plicas cæli,
Iupiter, serua nos, da reconciliationem liberis. 85
« Oportet enim te, siquidem curas res mortalium, non finere
« Eundem hominem semper esse miserum.
Pæ. O Antigone egregium germen patris in domo
Postquam te mater gynæceum relinquere
Permisit, in extrema contignatione domus, 90
Vt videas exercitum Argiuorum, propter preces tuas:
Expecta donec inuestigauero viam,

Υπόστονδον) μετὰ σπονδῶν καὶ φιλίας. Πρὶν ψαῦσαι) πρὶν τὸν πόλεμον συγκροτηθῆναι. Εἰ σοφὸς πέφυκας] ἐπειδὴ τῆς ἀρετῶν ὁλόσκοπος. Ω κλεινὸν] σύστημα τῶν κατασταικὸν τῆς ἕξης ἀλλοιοτρόφων συστημάτων, στίχων ἰαμβικῶν τετραμέτρων τε, ὅλῃ τῇ τέλει τῶν δράματος. Ομηρικῶς ζήλῳ αἰσχῇ Εὐριπίδης Αντιγόνην ἰδεῖν τὸ στράτευμα, ὥσπερ ἐκεῖνος Ελένην ἐποίησε. πλὴν ὅλον ἐκείνη μὲν τῷ Πελάμῳ δηλοῦνται τὰ τῶ στρατεύματος, Αντιγόνη δὲ ὁ παιδαγωγὸς δηλοῖται. Ω κλεινὸν] Αντιγόνη ἔνδοξον τῷ πατρὶ βλάστημα ἐν τοῖς οἴκοις, ἐπεὶ σε ἡ μήτηρ κατέλιπε διὰ τὰς σὰς ἱκεσίας ἐκλιπεῖν τοὺς παρθενῶνας, καὶ ἀπελθεῖν δηλονότι εἰς τὸ ἔρχατον ὑπερῶον τῶν μελάθρων, ὥστε ἰδεῖν τὸ στράτευμα τὸ Αργεῖον, ὅλῃ ἔχες σαυτῷ· δηλονότι ἀπάμειον, ὡς ἂν τῶν ξερευνήσω, καὶ ἴδω τινὰ ὁδὸν, μή τις ἀπὸ τῶν πολιτῶν φαίνεται ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἐμοὶ μὴ ἔλθοι καὶ καταλάβοι κακὸς ψόγος ὡς δούλῳ, σοὶ δὲ κατὰ αἰσχύνη κυρία, πάντα φέρω καὶ ἔπω, ἅ ἴνα ἐθεασάμην, καὶ εἰσήκουσα τῶν τῶν Αργείων, ὅτε ἦλθον φέρων τῷ σῷ ἀδελφῷ σπονδὰς ἐνθένδε ἀπὸ τόπου τοῦ τόπου ἐκεῖσε· παρ' ἐκείνου δὲ πάλιν ἐνθῶδε· ἀλλ' οὐδεὶς ἀπὸ τῶν πολιτῶν πλησιάζει ἐν τοῖς δόμοις. διέρχου δὲ διὰ τῶ ποδὸς τῶν παλαιὰ κλίμακα τῶν ἀπὸ τῶ κέδρου, καὶ σκόπει τὰ πεδία, καὶ τὰ ῥεύματα τῶ Ισμηνῶ, καὶ τὸ νᾶμα τῆς Δίρκης τῆς πηγῆς, ὅσον ἐστὶ τὸ στράτευμα τῶν πολεμίων. Ω κλεινὸν οἴκοις, ἡ τῶ δράματος δόξα, ἐνθῶδε ἀγωνιστικωτέρα γίνεται. τὰ δὲ τῆς Ιοκάστης παρελκόμενα εἰσὶ, καὶ ἕνεκα τῶ θεατῶ ἐκτέταται. ἡ δὲ ἔξοδος τῆς παρθένου, εἰκὼν ὅτι τῆς Ομηρικῆς τειχοσκοπίας τῆς Ελένης, ἐκ τῶ ἐναντίου. ἐκεῖ δὲ γὰρ ἡ γέρων δείκνυσι, διδάσκει δὲ τὴν ὁδὸν παρθένου ἡμέραν κατ' ὀλίγον τὸν μὴ μηδὲς, παιδαγωγίαν δὲ τῶν θεῶν, χρείας τι μὴ τῆς τυχούσης, ἐπιτρούσης τὴν ἔξοδον. Αλλως. Δυδιοικὴς αὐ ἡ τῆς Αντιγόνης ἔξοδος, καλῶς δὲ τὴν βασιλικὴν παρθένον οὐ γυναῖκες φυλάττουσιν, ἀλλ' ὁ δεῖνα τὸ γῆρας σώφρων καὶ φρόνιμος. τοιοῦτοι ἐκ ἀσκέπτως μετ' αὐτῆς ἔξεισιν, ἀλλ' ἐρημίαν τῶν φυλάξας. ἐνόμιζε γὰρ δεῖνα τὸν πάσης πόλεως κίνδυνον, δεῖν τὴν τῆς κόρης μέλεσθαι τιμῆν ἀδεξίαν. Δίπτυχες, ἔρχατον) δίπτυχες τὸ δίστεγον ὑπερῶον, ὡς μόνον μονῆρες, δύο δίπτυχες, ἀπὸ τῶ δὶς καὶ δύο οὔσης τῆς ὀροφῆς. καθαρεστικώτερον δὲ κἂν ὄροφον ᾖ, κἂν πλύσεγον, οὕτως λέγεται. οἱ δὲ δίπτυχες καὶ δίπτερον καὶ ὑπαίθριον.

Μή τις πολιτῶν ἐν τρίβῳ φαυλίζεται,
Κἀμοὶ μὴ ἔλθοι φαῦλος ὡς δούλῳ ψόγος,
Σοὶ δ' ὡς ἀνάσσῃ. πάντα δ' ἐξιδὼς, φέρω. 95
Ατ' εἶδον, εἰσήκουσά τ' Αργείων πάρα,
Σπονδὰς ὅτ' ἦλθον σῷ κασιγνήτῳ φέρων,
Ενθέν δ' ἐκεῖσε, δεῦρό τ' αὖ κείνου πάρα.
Αλλ', ἄτις ἀστῶν τοῖσδε χρίμπτεται δόμοις,
Κέδρου παλαιὰν κλίμακ' ἐκπέρα ποδί. 100
Σκόπει δὲ πεδία, Ισμηνοῦ ῥοὰς,
Δίρκης τε νᾶμα, πολεμίων στράτευμ' ὅσον.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

1 Ορεγε νεῦ ὄρεγε γεραιὰ
2 Νέᾳ χεῖρ' ἀπὸ κλιμάκων

Ne quis ciuium in sententia cogitabundus vagetur;
Et mihi vt seruo, veniat mala reprehensio,
Tibi verò tanquam reginæ, cùm explorauerim omnia, dicam 95
Et quæ vidi & quæ audiui ab Argiuis:
Quando veni ferens fratri tuo fidem publicam
Hinc illuc, & huc rursus ab illo.
Sed nemo ciuium appropinquat his ædibus.
Supera pedibus veteres scalas ex cedro factas, 100
Et considera campos ad Ismenum fluuium,
Et fontem, quantus exercitus hostium.

ΑΝΟΜΟΕΟΣΤΡΟΦΗΑ.

Strophe I.

1 Porrige nunc, porrige senilem
2 Iuueni manum de gradibus,

Μή τις πολιτῶν ἐνθῶδε καθεμηχανᾶται φαυλίζεται τῶ τῆς Ιοκάστης προσώπου μεταστρεφόμενα. διὸ ἐπὶ τῶν Εὐριπίδου, ἵνα τὸν πρεσβυτικὸν ἀπὸ τοῦ σιωπῶν φαίνεται αὐτῷ Αντιγόνη, ἀλλ' ὕστερον.

Universidad de Deusto
Biblioteca

οἰκονομικῶς δὲ ὁ ποιητὴς φησὶν αὐτὸν ἀπεστάλθαι εἰς τὸ στρατόπεδον, ὅπως βύλοιτο ἐν τῷ φανῆναι τοῦ ὁπλιτικοῦ σκεύους ἅπαντας. διὰ δὲ τοῦ κέδρου πεπαλαιωμένα κλίμακα, λεληθότως τὸν πλοῦν τῶν βασιλέων παείσησιν, ὅπου γε κεδρίνῳ τῷ κλίμακα φησί. Δίρκης τε νᾶμα) Δίρκη, κρήνη Θηβῶν, πλησίον τοῦ Ισμηνοῦ, ἀπὸ Δίρκης ὀνομασθεῖσα· οἱ γὰρ ἀεὶ Ζήθου καὶ Ἀμφίονα ἀκηθέντες ὑπὸ τῆς μητρὸς Ἀντιόπης, καὶ τραφέντες ἐν τοῖς βουκολοῖς τῆς Δίρκης, τεθουκόλουν αὐτῇ. ὕστερον δὲ πάλιν ἔδωκεν αὐτοῖς τὸν Λυκόφρονα ὁ πατὴρ τὸ δεῖμα τῶν δεσποτῶν. οἱ δὲ γονεῖς αὐτῶν μητέρα αὐτῶν, αὐτῆς ὑβρεσθείσης τὸν Δίρκην ὁ πατὴρ τῶν θεῶν διέσπασεν. ὁ δέ τινος ἐνθα ἐσύρη, Δίρκη καλεῖται, καὶ ὁ τόπος, καὶ ὁ ποταμός. Ορεγενῶν) τὰ τοιαῦτα εἴδη καλεῖται, ἃς ἔρη),

αἱμοστόροφα κυείως, διὰ τὸ μὴ εἶναι κτῆνος, καὶ εἰ ἡ τῆς παρουσίας τροφὴς τὰ κῶλα γ. τὰ ἀ. παιωνικὸν τείμεθον βραχυκατάληκτον, ἐκ παιώνων τεσσάρων δύο καὶ σπονδείου. τὸ β αἰσπασικὸν δίμετρον, ἀκατάληκτον, ἐξ αἰθασικοῦ καὶ διιάμβου· τὸ γ αἰσπαστικὸν δίμετρον γλυκωνειον βραχυκατάληκτον. ὅλη πᾶς πόλει τῶν θεῶν γραφος, κτ τῶν ἐπιπολῶν ἴαμβος, εἶτα τῶν θεῶν γραφος ὄρεγε καὶ παρεχε δρῆς ἀπὸ τῶν κλιμάκων τῶν χεῖρα τῶν χεραιῶν, τὸν μ νεανικὸν ἀεὶ ἐπιστάμενον καὶ ἀναβιβάζων τὸ ἴχνος τῶν ποδός. Ορεγε νῦν) παρεχε μοι τὴν χεῖρα ὁ δηλῶν, ἤγουν ὁ δηλῶν με. ἢ αὐτὴ ἔκλιγε τὴν πλευρά σου χεῖρα ἐμοῦ τῇ νεᾳ, ἅμα τῷ συναβαίνων. ἐπιτῆλων γὰρ αὐτῇ ἐπανάγων. ἢ μεταφορὰ ἀπὸ τοῦ Ηλίου. καὶ γὰρ οὗτος εἰς τὸ ὑψηλὸν τοῦ οὐρανοῦ ἀναβαίνει.

3 Ποδὸς ἴχνη ἐπαντέλλων. 105

Παι. Ἰδού, ξυνάψον παρθένε εἰς καιρὸν σῇ ἕδης.
Κινούμενον γὰρ τυγχάνει Πελασγικὸν
Στράτευμα, χωρίζουσι δὲ ἀλλήλων λόχοις.

Στροφὴ β'.

Αν. 1 Ἰὼ πότνια παῖ Λατοῦς
2 Εκάτα, καὶ χάλκεον ἅπαν 110
3 Πεδίον ἀσπάζει.

Παι. Οὐ γὰρ ἐν φαύλῳ ἦλθε Πολυνείκης χθόνα,
Πολλοῖς μὲν ἵππεσι, μυρίοις δ' ὅπλοις βρέμων.

3 Subleuans vestigium pedis. 105

Pæ. Ecce iunge manum virgo, opportunè ascendisti,
Exercitus Græcorum iam mouetur,
Iam separant à se inuicem cohortes.

Strophe II.

An. 1 O veneranda filia Latonæ
2 Hecate, æneus totus 110
3 Campus fulget.

Pæ. Non segniter enim venit in hanc terram Polynices,
Instructus magno equitatu, & multis clypeis strepens.

Ἰδοὺ) ὦ παρθένε ἰδοὺ σύναψον, ἐγκαίρως γὰρ ἐπορεύθης. κινούμενον γὰρ ὑπάρχει τὸ Αργεῖον στρατόπεδον. χωρίζουσι δὲ καὶ ὑποχωροῦσιν ἀλλήλων πυκνοῖς καὶ πεπυκνωμένοις. Ἰὼ πότνια) ἡ β αἰσπαστροφή, κῶλον ὄντι γ. τὸ ἀ ἰσπασικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, γλυκώνειον, ἐξ αἰσπασικοῦ καὶ ὀθνείου ἀ. τὸ β αἰσπαστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ γ ἐξαικὸν τετράμετρον, τῶν ἀ ποδὸς χορείου. εἰ δὲ βούλει, παιωνικὸν ἡμιόλιον. ἐκ παιώνος δὲ καὶ σπονδείου. ὅλη ὦ πόλις, τῶν θεῶν γραφος Ἰ) φθὸ ὁ πατὴρ τῆς Δηοῦς σεσασμασι σιλῶν. ἅπαν γὰρ τὸ πεδίον ἀσπάζει

ἀσπάζει καὶ χάλκεον, ἤγουν ἔνοπλον. οὐ γὰρ φαύλως καὶ ἀπρεπῶς ἦλθε καὶ κατέλαβεν ὁ Πολυνείκης τὴν χώραν, ἀλλὰ βρέμων καὶ ἠχῶν ἐν πολλοῖς ἵπποις, καὶ μυρίοις ὅπλοις. Ἰὼ πότνια) ἡ παρθένος τῶν Αρτεμιν αἰακαλεῖται, ἐπειδὴ τὸ πεδίον ἀσπάζον ἐώρα. τὸ δὲ τῆς σελήνης εἶδος τοιοῦτον. εἰς γὰρ τὴν σελήνην ἀλληγορεῖ ἡ Αρτεμις, διὰ τὸ ἐκπληττόμενον, ὡς τὴν Αρτεμιν ποιῆσαι τὸν λόγον. εἰ δὲ τις εἴποι, ὅτι καιρὸν εἶχε τὸ τοιοῦτον ὅπλοθεσίας ὡς πολεμικῆς, οὐδὲν βλάβος τῷ λόγῳ. Ἀσπάζει τῇ ὑποβολῇ καταπλήξιν ἐμφαίνει, ὅλον λέγων ἀσπάζειν τὸ πεδίον, καὶ οἱονεὶ ὅλον μέρος ἀπὸ καπίζον οἱ πολέμιοι. οἰκείως δὲ τὸ ἀσπάζειν εἴρηται. τοιαύτη γὰρ ἡ τοῦ χαλκοῦ φύσις, ὅταν ἴς ἐν Ηλίῳ κινήσῃ αὐτό. πῶς δὲ εἴρηται φησὶ καὶ χάλκεον πεδίον. ἐν δὲ τοῖς ἔξῆς φησὶ λευκάσιν εἰσοραῖσθαι Αργεῖον στρατόν, ἀλλ' οὐ πάντες ἦσαν λευκαστίδες. ἀεὶ γοῦν τινος φησὶ πάγχαλκον ἀστίδα ἀμφὶ βραχίονι κεφίζων. ἢ ἀπὸ τῶν ἄλλων ὅπλων καὶ χάλκεον φησὶ τὸ πεδίον θωρήκων τε καὶ κνημίδων καὶ κρανῶν.

Στροφὴ γ'.

Αν. 1 Αρα πύλαι κλεῖθροις
2 Χαλκόδετά τ' ἔμβολα 115
3 Λαΐνεοις Αμφίονος ὀργάνοις
4 Τείχεος ἥρμοσται;

Παι. Θάρσει. τάδ' ἔνδον, ἀσφαλῶς ἔχει πόλις.
Αλλ' εἴσερα τὸν πρόσωπον, εἰ βούλει μαθεῖν.

Strophe III.

An. 1 Nunquid portæ claustris,
2 A Eneique vectes 115
3 Saxeis Amphionis instrumentis
4 Iuncti sunt muris?

Pæ. Confide: quod interiora attinet, bene munita est vrbs.
Sed vide primum, si vis scire quis sit.

Αρα πύλαι) ἡ τοῖτη αὕτη τροφὴ κῶλων ὄντι ἓν. τὸ ἀ δακτυλικὸν πενθημιμερές. εἰ δὲ βούλει χορειαμβικὸν ἡμιόλιον, ἐκ χορειάμβου καὶ σπονδείου. τὸ β παιωνικὸν δίμετρον καταληκτικόν, ἐκ παίωνος ἀ καὶ δακτύλου. τὸ γ τετρασυλλαβικὸν τείμεθον καταληκτικόν, ἐκ χορειάμβου ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ κρητικοῦ. τὸ δ δακτυλικὸν πενθημιμερές. εἰ δὲ βούλει, χορειαμβικὸν καθαρὸν ἡμιόλιον· ὅλη πᾶς πόλει τῶν θεῶν γραφος. Αρα πύλαι) ἆρα αἱ πύλαι καλῶς τοῖς κλεῖθροις ἡρμοσμέναι εἰσὶ, καὶ τὰ χαλκόδετα ἔμβολα ἡρμοσται τοῖς λαΐνεοις Αμφίονος ὀργάνοις, ὅ ὅτι τὰ λαΐνεα τείχη. ὀργάνοις δὲ τοῖς ἔργοις, ἐκ τοῦ ποιοῦντος τὸ ποιούμενον. καὶ Σοφοκλῆς, ξυνθεὶς μελίασις κηρόπλαστον ὄργανον, ἀντὶ τοῦ ἔργου, καὶ ἔμβολα. οἱ μὲν τοῖς καθεῖσι, οἱ δὲ τοῖς τροφεῖς. Αμως. χαλκόδετα ἔμβολα, ἤγουν τοῖς τροφεῖς, τοῦ τὸ ἐμβάλλεσθαι τῇ ὀπῇ τοῦ ὀδοῦ. χαλκόδετα δὲ, ἐπὶ χαλκοῦ τοῦ σφηκοῦσθαι οἱ τροφεῖς, διὰ τὸ μὴ σεσρεβόμενον ἐξαθενεῖν τὸ ξύλον. ἄρα οὖν φησὶν, αἱ πύλαι καλῶς τοῖς κλεῖθροις ἡρμοσμέναι εἰσὶ, καὶ οἱ τροφεῖς καλῶς ἐνηρμόσθησαν τοῖς τὸ λαΐνεον τεῖχος, καὶ ταῖς ὀπαῖς, ὅ ὅτι τὸ ἔργον τοῦ Αμφίονος. οὐ θαρσήσασα δὲ τοῖς κλεῖθροις, καὶ τοῦ τῶν τροφίων φησὶ, μή πω καὶ τοῖς τροφεῖς τῶν θυρῶν ἀνακαλεῖν δυνήσονται οἱ Αργεῖοι, μὴ οὐ βάθει ἡρμοσμένοις. ἄλλοι ἔμβολα φασὶ τοὺς κοθόρνους, τὰ νῦν καλούμενα πέρα· ἄτοπον ὅτι τῇ κατασκευῇ τοιάδε, θύραν κατασκευάσαντες ἴσην κατά γε μῆκος καὶ πάχος τῇ πύλῃ τοῦ τείχους· ἔξωθεν αὐτῇ χρήσιμα ἔλαα καθηλῶσι, ὡς ὁλόχαλκον τὴν θύραν νομίζειν, τοῦτον ἐπάνω τῇ θύρᾳ ἱστᾶσιν οὐχ ἑδράσιν, ἀλλ' ὥστερ κρεμαμένῳ. τῇ δὲ πυλῶν

κλειοιμῶν, καθῆσιν ἄνωθεν τοῦ κεχαλκωμένου θύραν, ἵ τις μέχρι τῶν ἐδάφους φθάνουσα καλύπτει τοῦ θύραν, ὡς ἂν μηδὲ μίαν ὀπὴν βουλοῦ γίνεσθαι, ἔθ' ὅτι καὶ πυρὸς ὠσφερομένου τοῖς πύλαις ξυλίναις οὔσαις, καὶ πολεμίων πολιορκούντων, ταί τε πύλας ἔκλειον, καὶ τὰ ἔμβολα καθίεσαν. εἰρήνης δ' οὔσης δι' τὸ τοῦ πύλας δυσχρείαν παρέχειν ἔν τε τῷ κλείεσθαι καὶ ἀνοίγεσθαι, ταύτας μὲν ἐῶν ἀνεῳγμένας δι' παντός. ἑκατέρας δ' ἠρκοῦτο τῷ ἐμβόλῳ, δι' ὃ πρὸς μηχανήματος αὐτὸ καθιέντες καὶ ἀνέλκοντες. ἔμβολον δὲ καλεῖ ὃν τῶν ἄνωθεν ὑπὸ τῶν τείχους ἐμβάλλεσθαι ἔξωθεν τῶν πυλῶν. χαλκόδετον δέ, διὰ τὸ δεδέσθαι καὶ ἠσφαλίσθαι χαλκῷ. ὁ δὲ νοῦς, ἄρα αἱ πύλαι τῆς κλείθρου ἡρμοσμέναι εἰσί, καὶ τὰ χαλκόδετα ἥρμοσται τῆς Αμφίονος λαϊνέοις τοῦ τείχους ἐργάσιοις, πυκνῶς τῆς ὑπὸ Αμφίονος κατασκευασθεῖσι τείχεσιν. ὁ μὲν γὰρ Κάδμος ἔκτισε τὰς Θήβας, Αμφίων δ' ὁ Ζήθου ἐτείχισε. Λαϊνέοις Αμφίονος ὀργάνοις] ἀντὶ τοῦ ἔργοις τῆς μουσικῆς γινομένοις. φασὶ γὰρ, ὡς Αμφίων οἰκοδομησάμενος Θήβας, ὅτε διεθέτο τὸν τειχισμὸν, οὐ χερσὶν ἐχρῆτο τοῖς τόποις, οὐδὲ ἦσαν οἱ συναιρόμενοι αὐτῷ τῆς οἰκοδομίας, ἀλλὰ τῆς αὐτοῦ μουσικῆς ἐποιεῖτο τὸ ἔργον, μέλος ἀνακρούμενος, κἀντεῦθεν τοῖς λίθοις κινῶν, καὶ κατασκευάζων τὰ τείχη. ἐγήγερτο δὲ τὸ τεῖχος ἑπτάπυλον, ὅσοι οἱ τῆς λύρας τόνοι. Θαρσεῖ, τέκνον) θάρρος ἔχε. τὰ ἔνδον γὰρ καὶ τὰ ἐντὸς, ἀσφαλῶς καὶ βεβαίως ἔχει ἡ πόλις. Αλλ' εἰσόρα] βλέπε εἰ βούλει καὶ θέλεις γνῶναι τὸν ἄνδρα τὸν στρατηγόν.

Στροφὴ δ'.

Αν. 1 Τίς ὅδ' ὁ λευκολόφας, 120
2 Πρόπαρ ὃς ἀγλαΐζεται,
3 Πάγχαλκον ἀσπίδ' ἀμφὶ
4 Βραχίονι κουφίζων;
Παι. Λοχαγός, ὦ δέσποινα. Α. Τίς; πόθεν γεγώς;
Αὐδᾶν ὦ γεραιὲ τίς ὀνομάζεται; 125
Παι. Οὗτος Μυκηναῖος μὲν αὐδᾶται γένος,
Λερναίᾳ δ' οἰκεῖ ναμάτῳ Ἱππομέδων ἄναξ.

Strophe IIII.

An. 1 Quis est ille fulgenti cono, 120
2 Qui antecedit exercitum,
3 Aeneum clypeum circa
4 Brachium leuiter gerens?
Pæ. Dux est, ô domina. Ant. Quisnam? Vnde natus?
Dic ô senex, quomodo nominatur? 125
Pæ. Hic Mycenæus quidem dicitur genere,
Habitat verò ad Lernæam paludem, rex Hippomedon.

Τίς ὅδ'] τίς ἐστιν οὗτος, ὁ λευκὸν φέρων κόρυθα, ὅς τις ἐμπροσθεν προσδοκεῖ τῶν στρατῶν κρατεῖν ἀμφὶ τὸν βραχίονα ἀσπίδα πάγχαλκον. Ο λευκολόφας) ὁ λαμπρὰν ἔχων τὴν κεφαλαίαν. Ος ἀγλαΐζεται) ὅς τις ἔμπροσθεν ἡγεῖται τῶν στρατοπέδου, ἐπὶ χαλκὸν ἀσπίδα τοῦ τὸν βραχίονα βαστάζων. Λοχαγὸς) ταξίαρχος ὦ δέσποινα τίς, καὶ ὁν πόθεν τόπου γεγονώς. εἰπὲ ὦ γεραιὲ, τίς καλεῖται κατὰ τὸ ὄνομα. Οὗτος ὀνομάζεται Μυκηναῖος τὸ γένος, Ἱππομέδων βασιλεύς. Λοχαγὸς) ταξίαρχος, ἡγεμών. Μυκηναῖος) οἱ πρόγονοι τοῦ αὐτοῦ Μυκηνῶν καὶ Αργος. φησὶν οὖν ὅτι Μυκηναῖος ὄντος, οἰκεῖ δὲ τοῦ τοῦ Λέρνης, τοῦ ὄντος Μυκηνῶν πηγῆς, ὅ ὅτι τοῦ ὄντος Αργοῦ πηγῆς. Λερναίᾳ) ἀπὸ μέρους τὸ Αργος. Λέρνη γὰρ πόλις καὶ πηγὴ τοῦ Αργους.

Στροφὴ ε'.

Αν. 1 Ἐ ὦς γαυρὸς, ὡς φοβερὸς
2 Εἰσιδεῖν, γίγαντι
3 Γηγενέτῳ προσόμοιος, 130
4 Αστεροπὸς ἐν γραφαῖσιν, οὐχὶ
5 Περίσφορος ἀμειβῶ γένυν.
Παι. Τόνδ' ἐξαμείβοντ' οὐχ ὁρᾶς Δίρκης ὕδωρ,
Λοχαγόν; Α. ἄλλος ἄλλος ὅδε τευχέων τρόπος.
Τίς δ' ἐστὶν οὗτος; Π. παῖς μὲν Οἰνέως ἔφυ 135
Τυδεύς, Αρεα δ' Αἰτωλὸν ἐν στέρνοις ἔχει.

Στροφὴ ϛ'.

Αν. 1 Οὗτος ὁ τᾶς Πολυνείκους, ὦ γέρον,
2 Αὐτοκασιγνήτας νύμφας,
3 Ὁ μόγαμος κυρεῖ;
4 Ὡς ἀλλόχρως ὅπλοισι μιξοβάρβαρος. 140
Παι. Σακεσφόροι γὰρ πάντες Αἰτωλοὶ τέκνον,
Λόγχαις τ' ἀκοντιστῆρες δυσοχώτατοι.
Αν. Σὺ δ' ὦ γέρον, πῶς αἰθάνῃ σαφῶς τάδε;
Παι. Σημεῖ' ἰδὼν τότ' ἀσπίδων ἐγνώρισα,
Σπονδὰς ὅτ' ἦλθον σῷ κασιγνήτῳ φέρων, 145

Strophe V.

An. 1 Heu quàm superbus, quàm terribilis
2 Aspectu, Giganti
3 Terrigenæ similis. 130
4 Sideris instar vultu splendens in picta veste, non
5 Conueniens mansuetæ naturæ.
Pæ. Non vides illum, qui præterit Dirces aquam,
Ducem? Ant. Alius alius est hic armorum motus.
Quis verò est iste? Pæ. Filius quidem Oenei est 135
Tydeus, Martem verò AEtolum in pectore habet.

Strophe VI.

An. 1 Iste Polynicis, ô senex,
2 Sororis sponsæ,
3 Maritus est?
4 Quàm alieno colore armorum, semibarbarus. 140
Pæ. Sunt enim clypeati omnes AEtoli, ô filia,
Et iaculatores, hastis bene collimantes.
An. Tu verò ô senex quomodo scis certò hæc?
Pæ. Videns signa clypeorum tunc notaui,
Quando veni, fidem publicam ferens tuo fratri, 145

Ἐ ὦς γαῦρος) ἢ ἐ αὕτη προφὴ, κωλῶν ὅτι ἐ. τὸ κτν. ὑξ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάσσονος, δίμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ β' καὶ συλλαβῆς. τὸ β' προπαροξυτόνου καὶ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάσσονος, δίμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ γ' δακτυλικὸν τρίμετρον ἰθυφαλλικόν. τὸ γ' δακτυλικὸν τρίμετρον

ἀκατάλληκτον. τὸ δὲ θραϊκὸν δίμετρον ἀκατάλληκτον. τὸ δὲ αἰολοστιχὸν, δίμετρον, ἀκατάλληκτον. εἰ δὲ βούλει, φρυγιστὶ τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος & χορειάμβου καὶ ἀναπαίστου. δηλὴ δὲ τὴν πόλιν φοίνιξ. Ε ἐ ὡς γαῦρος) ἐπιρρῆμα τὴν σώματος, καὶ διὰ τὸ σχῆμα τὸ ἐμφαίνων τὸ αὐθάδες τῆς ψυχῆς. Αλλος. Τί δὲ ἐξῆς ὡς γαῦρος, ὡς φοβερὸς εἰσιδεῖν, ἀστεροπὸς ὢν γεραφόρος, γίγαντι γηγενέτᾳ φρουρὸς, οὐχὶ φρόσφορος ἀμείβων ἠλθε. Αστεροπὸς] ἀστροειδὴς τὸ σῶμα, καὶ τῷ ἐαθῆτι γεραπὸς, τοῖς γίγαντας φεὶς τὸ φοβερὸν αὐτῷ γεάφοισιν. ἴσως οὖν καὶ αὐτὸς κατάστικτον ἔχει τὸν παιοπλίαν. τὸ δὲ ἐξῆς γεαπῷ γίγαντι φθαρτικὸς. διὰ μέσου δὲ τὸ ἀστεροπὸς ἔθηκε. δηλοῦται θέλων τὸ ὄμμα λαμπρὸν ἔχοντα ὁμοίως ἀστέρι. Αλλος. Αστεροειδὴς καὶ ποικίλος ὢν ταῖς γεαφαῖς τῆς ἀσπίδος. εἰσὶ γὰρ κατάστικτα ὅπλα. Πρόσφορος) οὐχ ὅμοιος ἀθρωπίνῃ θνητᾷ, ἀλλ' ἀθηρέῳ θνητὶ καὶ θηλάδι. Αλλος ἄλλος) ἡ ἐν ἀνδεροφὴ κώλων δεῖ δὴ. τὰ ἀ δακτυλικὸν πρόμετρον, ἤτοι δίμετρον ἔπεις. τὰ γὰρ δίμετρα τὰ ἐξ. τὰ β, ὅμοιον ἑφθημιμερές. τὸ γ παιωνικὸν ἡμιόλιον, ὁ παίωνος δὴ καὶ ἰάμβου. τὸ δὲ ἴαμβος τρίμετρος. δηλὴ τὴν πόλει φοίνιξ. Αλλος ἄλλος) θαυμαστὸς ὁ ἀναδιπλασιασμός. Αρη δὲ Αἰ-

Α φεσδεδορκὼς, οἷδα τοὺς ὠπλισμένους.

Στροφὴ ζ'.

Αν. 1 Τίς δ' ὅτος ἀμφὶ μνῆμα τοῦ Ζήθου περᾷ;
2 Κατάβοστρυχος, ὄμμασι
3 Δεινὸς εἰσιδεῖν, νεανίας;
Παι. 4 Λοχαγός. Α. ὡς ὄχλος νιν ὑστέρῳ ποδὶ
5 Παιόπλος ἀμφέπει.
Παι. Οδ' ἐστὶ Παρθενοπαῖος, Ατελαίτης γόνος.

Quæ intuens, noui armatos.

Strophe VII.

An. 1 Quis verò iste, qui circa monimentum Zethi transit,
2 Comatus, oculis
3 Terribilis, & aspectu iuuenis?
Pæ. 4 Est dux. An. Quanta multitudo ipsum sequens
5 Armata circundat.
Pæ. Hic est Parthenopæus Atalantæ filius.

Τίς ἐστὶ ἀμφὶ μνῆμα Ζήθου) ἡ ζ' ἀντιστροφὴ, κώλων δεῖ ε. τὰ ἀ ἴαμβος τρίμετρος. τὰ β' ἀναπαιστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον, εἰς δ' σύνθεσιν. τὸ γ' θραϊκὸν δίμετρον ὑφαρκατάληκτον. τὸ δ' ὅμοιον. τὸ ε' ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος, ἡμιόλιον ἐξ ἰωνικοῦ καὶ ἰάμβου, δηλὴ τὴν πόλει φοίνιξ. Αμφὶ μνῆμα Ζήθου] ἤτοι ὁ Ζῆθος, ὡς ἔφαμεν, τειχιστὴς ὢν τῆς Θηβῶν, μεγάλου καὶ δημοσίου τάφου ἠξιώθη. Αμφὶ μνῆμα τὸ Ζήθου) κοινὸς μὲν ἀμφοῖν ὁ τάφος Ζήθου καὶ Αμφίονος. συλλητικῶς δ' εἶπε, πνὲς δὲ φασὶ τὸν Αμφίονα * Γοργός τ' εἰσιδεῖν, γοργῶ-

δες ἀποβλέπων τοῖς ὄμμασι, καὶ ἅμα καὶ τῷ βεβρυχῶν παρειλίσσων τοῖς ὑφαλμοῖς τὸ γοργωδὲς. Αμφέπει] ἐπακολουθεῖ αὐτῷ ὄχλος πολὺς ὁπωσοῦν. πνὲς δὲ δηλὴ καταφρονοῦσι. ἐφάτῳ ποδὶ, καὶ μηκέτι ὑποστρέφοντα. ἵν' ᾖ, ὡς ὄχλος νιν ἀμφέπει δηλὴ ἀπωλεία. Απελαίτης γόνος) αὖθις ἐστὶν ἡ Ιάσου μὲν παῖς, Μελανίππης δὲ γυνή. δεῖ δὲ καὶ ἄλλη Σχοινέως θυγάτηρ, Ιππομέδουσα γυνὴ, Βοιωτική.

Στροφὴ η'.

Αν. Αλλά νιν ἀκατ' ὄρη μετὰ ματέρος
Αρτεμις ἐμβόα, τόξοις δαμάσασα,
Ολέσειεν, ὃς ἐπ' ἐμὰν πόλιν ἔβα πέρσων.
Παι. Εἴη τάδε, ὦ τᾶς. σὺ δίκης δὲ ἥκουσι γᾶν.
« Ὠι καὶ δέδοικα, μὴ σκοπῶσ' ὀρθῶς θεοί.

Στροφὴ θ'.

Αν. 1 Πεῦ πεῦ δὲ ὃς ἐμοὶ
2 Μιᾶς ἐγένετ' ἐκ ματέρος
3 Πολυπόνῳ μοίρᾳ;
4 Ω φίλτατ', εἰπὲ πεῦ τὶ Πολυνείκης γέρον.
Παι. Εκεῖνος ἐπὶ παρθένων τάφου πέλας

Strophe VIII.

An. Sed eum per montes cum matre
Properans Diana, telis domans
Perdat, qui aduersus meam vrbem venit eam expugnaturus:
Pæ. Sint hæc ô filia, iure tamen veniunt in hanc terram.
« Idcirco etiam metuo, ne rectè eos considerent dii.

Strophe IX.

An. 1 Vbi est ille qui mecum
2 Vna natus est ex matre
3 Laborioso fato?
4 O charissime senex, dic vbi sit Polynices.
Pæ. Ille prope sepulchrum septem virginum

Αλλά νιν) ἀλλ' αὐτὸν ἀπολέσειεν ἡ Αρτεμις, ἡ μετὰ τῆς μητρὸς αὐτὸ κωκυσοῦσα. εἰκότως δὲ τὸν Αρτεμιν κατ' αὐτὸ δὴ καλεῖται, ὡς θυμουμένην τῆς Ατελαίτης. ἐπὶ θέατρον τὸν παρθενίαν ἠγάπα. ὕστερον δὲ τὸν Μελανίππης γαμηθεῖσα, καταφρόνησε τῆς Αρτέμιδος. αὕτη δὲ ὄντων ἡ καὶ Μελεάγρου συγκωκυσάσα. διὸ καὶ δυλαβοῦμαι, μὴ τῶν δίκαιον σκοπήσαντες οἱ θεοὶ, ἀπολέσωσιν ἡμᾶς. Τοῦ δὲ ὃς ἐμοὶ) ἡ δὲ αὐτὴ στροφὴ κώλων δεῖ δ'. τὰ ἀ χορειαμβικὸν ἡμιόλιον ἐκ χορειαμβικοῦ καὶ ἰάμβου. εἰ δὲ βούλει θραϊκὸν πενθημιμερές, δακτύλου δρχουδίου. εἰ δὲ βούλει, θραϊκόν. τὸ β' παιωνικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἐκ παίωνος δ' δυτέρου καὶ δακτύλου, ἢ κρητικοῦ διὰ τὸν ἀδιάφορον. τὸ γ' ὅμοιον ἡμιόλιον. τὸ δ'

ἴαμβος τείμετρος, ὅτι τῷ τέλει παράγραφος. Ποῦ δ' ὄς) πῦ ὑπάρχει ὃς ἐλθεῖν ἐμοὶ ὀκ μακρᾶς μακρᾶς, ὀν πολυπόνῳ καὶ πολυωδύνῳ μοῖρα καὶ τύχη. ὦ φίλπατε γέρον, εἰπὲ ποῦ ἐστιν, ὁ Πολιωείκης. Ποῦ δ' ὄς ἐμοὶ) πάλαι τὸ Ὁμηρικὸν, δύω δ' ἐ δώματα ἰδεῖν κοσμήτορε λαῶν. δὶς δ' παρέλαβε τὸ ποῦ, καὶ ἀπωδίωῦ τῆς κόρης παιεῖν. πολυπόνῳ δ' μοῖρα, ἤτοι κακομοιρία. τῷ δὲ ὀνόματι διέχει τὸ τῆς μοίρας ὀν τὸ μέτρον. Ἐπὰ παρθένων) ὁ Αἰσχύλος οὐδαμοῦ ὀν τῆς Θήβαις φησὶ τῆν Νιόβιδῶν εἶ) πάφορ, ὅπερ ἐστὶν ἀληθές. ὡς ἀπορεῖ ἐξαίζειν ὅπῳ ἔοικεν Εὐριπίδης. πεῖ δὲ τὸ πλήθους τῆν Νιόβιδῶν, αὐτὸς Εὐριπίδης ὀν Κλεοφόντῃ φησὶ, καὶ δὶς ἐπὶ αὐτῆς τέκνα Νιόβης θανόντα λοξίου τοξεύμασιν. ὅμως καὶ Αἰσχύλος ὀν Νιόβῃ, καὶ Αἰσχύλος ὀν δράματι Νιόβης, ὁμοίως ζ αὐταῖς λέγουσιν. εἶ) ἢ ἐπὰ, καὶ τοῖς ἄρρενας. Τιμαγόρας δὲ ὀν τοῖς Θηβαϊκοῖς φησὶν, ὡς κακῶς πάσχοντες ὑπὸ τῆν πεῖ Αμφίωνα οἱ ἄπαρτοι, αἱ ἕλον αὐτοῖς λοχήσαντες, ἀπέκτανε εἰς ἐλευθέραν ὅτι πατεικλωούσαν, τῷ ὃ Νιόβιω εἶασαν ζῆν δι' Πέλοπα. ἄλλοι δ' ἄλλως ἱστοῦσι πεῖ αὐτῆς. ὁ μὲν δὲ Φερεκύδης φησὶν, αὐτὴ ἔχειν παῖδας ε'. Αλαλκομενέα, Φηρέα, Εὔδωρον, Λύσιππον, Ξάνθον, Αρχένορ. θυγατέρας δ' ε' Κλόνιν, Κλυπαν, Μελίαν, Ωρίν, Λαμπίτιν, Πελοπίαν. Ελλάνικος δ' ὀν τῇ δευτέρᾳ Ατλαντίδος, ἀρσένας δ' φησὶ, Αρχένορα, Μενέσιππον, * Αρχαγόραν. θυγατέρας δ' τρεῖς, Ωγῆν, Ασυκράτειαν, * Ξάνθος δὲ ὁ Λύδιος, δέκα, καὶ δέκα ὀν Φιλοξένου τῇ Αστυείου, ὃς ὤκει ὀν Σιπύλῳ. Η ἡ αὐτὴ τροφὴ ἑτέρως μὲν ἐστιν ἐκμαπσιδῆν, ὡς εἰ ὠπεθέντος τῇ πρεσβύτου. κῶλον δὲ ἐστιν ἢ. τὸ ᾱ ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ β' ὅμοιον ἀκατάληκτον εἰς δισύλλαβον. τὸ γ' ὅμοιον πενθημιμερὲς ὀκ β' πεῖκελυσμαλικῶν, ἤτοι πελεκεχόων. τὸ δ' ἰωνικὸν τείμετρον βεαχυκατάληκτον ὀκ παιώνος πείου, αἰπὶ ἰωνικοῦ βραχαϊκῆς συζυγίας, ἤτοι ἐπιτρίτου β καὶ ἰάμβου. τὸ ε' ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ζ' ἰάμβου καὶ ἀναπαίστου, καὶ δυοχορείων. εἰ δὲ βούλει ἰωνικὸν, τείμετρον καταληκτικὸν, ὀκ παιώνων β, καὶ ᾱ, αἰπὶ ἰωνικῆ ὑπὸ μείζονος καὶ χορείου. τὸ η' βραχαϊκὸν τείμετρον, ὑπερκατάληκτον, Στησιχόρειον. τὸ ζ' ἀναπαιστικὸν τείμετρον, βεαχυκατάληκτον, ὀκ β' ἀναπαίστων καὶ ἰάμβου. τὸ θ' ὅμοιον ἡμιόλιον, ὅτι τῷ τέλει παράγραφος.

Νιόβης, Αδράστῳ πλησίον παρεστῆ.
Ορᾶς; Α. ὁρῶ δῆτ' ἀ σαφῶς. ὁρῶ δέπας
Μορφῆς τύπωμα, κέρατ' ἐξεικασμένα. 165
Στροφὴ ι'.
1 Ἀνεμώκεω εἴθε δρόμων νεφέλας
2 Ποσὶν ἐξανύσαιμι δι' αἰθέρω
3 Πρὸς ἐμὸν ὁμόγυετρα.
4 Περὶ δ' ἀλένας δέρᾳ φιλτάτῳ

Niobes, stat prope Adrastum.
Vides? An. Video, sed non satis clarè, video tamen aliquo modo
Simulachrum formæ ipsius, & pectus adumbratum. 165
Strophe X.
1 Velocis vtinam cursum nubis
2 Pedibus conficere possem per aerem
3 Ad meum fratrem.
4 Brachia enim circum collum amicissimum

Νιόβης Αδράστῳ) εἰκότως τούτῳ παρεστῶσα, καὶ τῶν θεραπόντων, δι' οὗ τῷ ὡς τῷ πατρὶ δα κάθοδον παρεδόκα αὐτῷ γενέσθαι. Ανεμώκεος εἴθε) εἴθε δρόμων νεφέλας ὀξανύσαιμι

ποδὶ δι' αἰθέρος, πρὸς ἐμὸν ὁμόγυετρα, φυγάδα μέλεον, πρὶν δ' ἀλένας βάλλοιμι τῇ φίλῃ δέρῃ, δεῦρο χρόνου γὰρ αὕτη ἡ σύνταξις ἐστὶν, ἐαὶ μὴ ἔγκειται τὸ ὡς ἴδον. ἐαὶ δ' ἔγκειται τὸ ὡς ἴδον, οὕτω συνταακτέον, χρόνῳ φυγάδα μέλεον ὡς ἴδω.

5 Βάλλοιμι χρόνῳ φυγάδα μέλεον, 170
6 Ως ὅπλοισι χρυσέοισιν ὀψεπὴς γέρων.
7 Εωίοις ὅμοια φλεγέθων
8 Βολαῖς ἀελίου.
Παι. Ηξει δόμους τοῦδ', ὥστε σ' ὀκπλήσαι χαρᾶς
Ευσπονδος. Αν. ὅστις δ' ὦ γεραιέ, τίς; πόθεν κυρεῖ; 175
Ως ἅρμα λευκὸν ἱππόστροφεῖ βεβώς;
Παι. Ο μάντις Αμφιάραος, ὦ δέσποινα, ὅδε.
Σφάγια δ' ἁμ' αὐτῷ, γῆς φιλαίματοι ῥοαί.
Στροφὴ ια'.
Αν. 1 Ω λιπαροζώνου θύγατερ
2 Αελίου σελανεία, 180

5 Iacerem longo pòst tempore, exulem miserum. 170
6 Armis aureis quàm decorus est, ô senex.
7 Matutini fulgurans sicut
8 Radij solis.
Pæ. Venit ad hanc domum, vt te expleat gaudio
Fide publica accepta. An. iste verò ô senex, quis est? vnde occurrit? 175
Qui currum candidum gubernat, cui insidet.
Pæ. Est vates Amphiaraus, ô domina, hic:
Victimæ verò cum eo, & libationes sanguineæ fluentes in terram.
Strophe XI.
An. 1 O splendidam zonam habentis filia
2 Solis Luna, 180

Εωίοις ὅμοια) ταῖς ἑωθιναῖς βολαῖς τοῦ ἡλίου ἐοικώς. τὸν Ομηρικὸν δὲ Μενέλαον μιμεῖται Εὐριπίδης, ὑποτασσόμενος Πολιωείκεν ἄγειν εἰς τὰς Θήβας, ὡς ὀκεῖνος εἰς τὴν Ιλιον εἰσῆλθε καταθησόμενος τὸν πόλεμον. Σφάγια ἁμ' αὐτῷ) σφάγια μὲν τὰ ἱερεῖα, ῥοαὶ δὲ αἱ σπονδαί. ἢ οὕτως, ὧν τὸ αἷμα τῆς γῆς ῥοαὶ γίνεται, ἢ ὧν τὸ αἷμα συμβαίνει πρὸς τὴν γῆν ὀκχεῖσθαι. τὸ γὰρ φιλεῖν, καὶ ὅτι τῷ συμβαίνειν πάσχειν. Αλλως. Επίθετον τῆς γῆς ὅτι τὰ σφάγια μιτήγαγον. οἱ δὲ σφάγιον γῆς φιλαίμαπον, οἱ δὲ τὸ πίνειον φιλαίμαπον λέγουσιν. Αρμα λευκὸν] λευκὸν τὸ ἅρμα φησὶ δι' τοὺς ἵππους. ὀκ γὰρ τοῦ ἵππων τὸ ἅρμα λέγει. εἰκότως δὲ ἡσυχῇ, καὶ σωφρόνως ἐλαύνει ὁ Αμφιάραος. οἶδε γὰρ ὡς μαίνεται τὰ ἀπεθησόμενα. Ω λιπαροζώνου θύγατερ] ἡ ἱερεία αὕτη τροφὴ, ἑτέρως μὲν ἐστιν ἐκμαλαξαμένη κῆ τὸ πέπλος, κάλων δὲ ἐστιν ἕξ. τὸ ᾱ δακτυλικὸν ἑφθημιμερές. τὸ β' χορειαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ὀκ χορειάμβου καὶ ὀλοσπείου ᾱ. τὸ γ' ὅμοιον καταληκτικόν. εἰ δὲ βούλει δακτυλικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον εἰς δισυλλαβίαν. τὸ δ' ὅμοιον ὀκ χορειάμβου καὶ ἀμφιβραχέος. εἰ δὲ βούλει, ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές. τὸ ε' ἰωνικὸν ὑπὸ μείζονος ἡμιόλιον. εἰ δὲ βούλει, ἰαμβικὸν πενθημιμερὲς τῶ β' ποδὸς αἰαπαίου. τὸ ς' παιωνικὸν τρίμετρον καταληκτικόν. ὀκ παιώνος δ' καὶ βραχέος, ὅτι τῷ τέλει παράγραφος. Λιπαροζώνου] ἀπρεπεσάπου. Θύγατερ ἀελίου) Ησίοδος φησὶν, ἀδελφὴν ἡλίου εἶναι τὴν Σε-

λιῶν, θείαντ' ἡλίου τε μέγαν λαμπρὰν τε Σελήνην. Αἰσχύλος δὲ καὶ οἱ φυσικώτεροι θυματέρα, παρόσον ὁ τῶ ἡλιακοῦ φωτὸς μετε-λαμβάνει. ἀμέλει καὶ μετὰ τὰς ἡλιακὰς ἐπιστάσεις μεταμορφοῦται ἡ σελήνη.

3 Χρυσεόκυκλον φέγγος,
4 Ὡς ἀτρεμέα κέντρα
5 Καὶ σώφρονα πώλοις
6 Μεταφέρων, ἰθύνει.
7 Ποῦ δ' ὃς τὰ δεινὰ τῇδ' ἐφυβρίζει πόλει 185
Καπανεύς;
παῤ. Ἐκεῖνος ἑπτὰ πρόσβασεις τεκμαίρεται
Πύργων, ἄνω τε καὶ κάτω τείχη μετρῶν.
Στροφὴ ιβ'.
ἀντ. Ἰὼ Νέμεσις, καὶ Διὸς
Βαρύβρομοι βρονταὶ, 190
Κεραύνιόν τε πῦρ αἰθαλόεν;
« Σύ τοι μεγαλαυχείαν ὑβρίσαι

3 Aureo circulo decorum lumen,
4 Quàm quietos ſtimulos,
5 Et modeſtos equis
6 Inferens, gubernat currum.
7 Vbi verò eſt qui atrocia inſolenter minatur huic vrbi 185
Capaneus?
Pæ. Iſte conſiderat aditus ſeptem
Turrium, ſurſum ac deorſum muros metiens.
Strophe XII.
Ant. Io Nemeſis, & Iouis
Grauiter ſonantia tonitrua, 190
Et ignis fulminis caliginoſe,
« Tu ſuperbiam immodicam

Κέντρα) μάστιγας. Ἰθύνει) κυβερνᾷ. Ἐφυβρίζει) μετὰ ὕβρεως ἀπειλεῖ τὰ χαλεπὰ τῇ πόλει. Προσβάσεις τεκμαίρεται) τὰς πύλας σκέπτεται. Ὑβρίσαι) μεγαλοφροσύνῃ, μεγαλορρημοσύνῃ, ἤγουν μεγαληγορίᾳ. Ἰὼ νέμεσις] ἡ ιβ' ἀπηρεμφὴ κάλων ὁτὶ ἰδ. τὸ α' ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, δίμετρον ἀκατάληκτον, ὁ παίωνος β' ἀπὸ ἰωνικοῦ. τὸ β' ἰωνικὸν ἡμιόλιον, ὁ παίωνος δ', καὶ ἀποῤῥέις, εἰ δὲ βούλει, ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ γ' ἀσυνάρτητον τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐξ ἰαμβικῆς συζυγίας, ἤτοι διιάμβου καὶ πυρρίχου, ἢ ἰάμβου δι' ὅλου ἀδιάφορον. τὸ δ' προσωδιακὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ὁ παίωνος β', ἀπὸ ἰωνικοῦ τε χορείου. τὸ ε' ἀσυνάρτητον δίμετρον βραχυκατάληκτον, ὁ χορείου. τὸ ς' ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον, ὁ χορείου ὀλοσπόνδειον, καὶ ἐξαπόδικον. τὸ ζ', ὅμοιον τῷ ς'. τὸ η' ἀσυνάρτητον δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ὁ καλεῖται Σαπφικὸν, ἢ Ἱππωνάκτειον, ἐξ ὀλοσπόνδειου δ' καὶ τροχαίου καὶ σπονδείου καὶ συλλαβῆς. τὸ θ' χορειαμβικὸν τρίμετρον καταληκτικὸν, ἐξ ὀλοσπόνδειου α', χορείου, καὶ ἀμφιβραχέος. τὸ ι' προσωδιακὸν, τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ὁ χορειαμβου &

βου καὶ αἰολοπαίστου. εἰ δὲ βούλει, δακτυλικὸν πενθημιμερές, τὸ ια' χορειαμβικόν. τὸ ιβ', χορειαμβικὸν, ὅμοιον τῷ ζ', ὁ δύο χορείαμβων, ἢ ὀλοσπόνδειου τε χορείαμβος καὶ πυρρίχου, ἢ ἰάμβου δι' ὅλου ἀδιάφορον. τὸ ιγ', χορειαμβικὸν, δίμετρον ἀκατάληκτον, ὁ χορείαμβου τε διιάμβου, δι' ὅλου ἀδιάφορον. τὸ ιδ' ὅμοιον ἡμιόλιον. εἰ δὲ βούλει, δακτυλικὸν ὅμοιον τῷ ιβ'. ὁτὶ τῷ πέλει δύο διπλαῖ, ἢ μὴ ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἢ ὁ κῷ τὸ τέλος, δηλοῦσαι ὡς τέλος ἔχει τὰ ἀόμοιόστροφα. Ἰὼ νέμεσις] φθῶ Νέμεσις δίκη, καὶ Διὸς μεγαλόηχοι βρονταὶ, καὶ φῶς κεραύνιον καυστικὸν, σὺ νομίζεις τε πεπεισῆς τὴν κενοδοξίαν ὑβρίσαι καὶ ὑψηλίαν.

« Κοιμίζεις ὁ δ' ἐστὶν, αἰχμαλωτίδας
Ὃς δορὶ Θηβαίας Μυκηναίοις,
Λερναίαν τε δώσειν τελαμῶνα, 195
Ποσειδανείοις ἀμυμωνείοις ὕδασι
Δουλείαν βαλών; μή ποτε
Μή ποτε τάνδ' ὦ πότνια, χρυσεοβόστρυχον
Ω Διὸς ἔρνος Ἄρτεμι,
Δουλοσύναν τλαίη. 200
παῤ. Ὦ τέκνον, εἴσβα δῶμα, καὶ κῷ στέγας
Ἐν παρθενῶσι μίμνε σοῖς, ἐπεὶ πόθου
Εἰς τέρψιν ἦλθες, ὧν ἔχρῃζες εἰσιδεῖν.
Ὀχλος γὰρ, ὡς ταραγμὸς εἰσῆλθε πόλιν,

« Sedas: hícne eſt, captas
Qui minatur armis ſe Thebanas mulieres ad Mycenas
Ducturum, & ad Lernæum tridentem, 195
Ad aquas Neptunias Amymones,
Coniiciens eas in ſeruitutem? Nunquam,
Nunquam hanc ô veneranda, auro capillos reuincta,
O Iouis filia Diana,
Seruitutem ſuſtineam. 200
Pæ. Ingredere in domum ô filia, & in contignatione
In gynæceo maneas tuo: poſtquam deſiderii tui
Ad delectationem veniſti, eorum quæ cupiebas videre.
Cœtus enim (poſtquam tumultus vrbem ingreſſus eſt)

Ὃς δ' ἐστὶν) τὸ ἑξῆς, ὅς δ' ἐστὶν ὃς ἐπαγγέλλεται πολέμῳ δουλείαν βαλεῖν, αἰχμαλωτίδας γυναῖκας δώσειν Μυκηναίοις, Λερναίαν τε τελαμῶνα, τοῖς Ποσειδῶνος καὶ Ἀμυμώνης ὕδασι. δι' ὃ τὴν μίξιν τῶν Ποσειδῶνος τε Ἀμυμώνης, πολύυδρον γέγονε τὸ Ἄργος. τὸν Ὀμηρικὸν δὲ Ἑκτορα ἐμμήσατο, φάσκοντα πρὸς Ἀνδρομάχην, καίτοι ὕδωρ φορέοις, Μεσσηΐδος ἢ Ὑπερείης. Ἄλλως. Τιτὲς οὕτως. λείπει ὁ καὶ, καὶ εἰσὶ τὰ κτηνικὰ ἀντὶ τῆς προσωπείων. ἵν' ἢ, Ποσειδῶνος καὶ Ἀμυμώνης. Τελαμῶνα) Τελαμῶν τόπος Ἄργους, ἔνθα τὴν τελαμῶνα ὀρθῶ ἔστηκεν ὁ Ποσειδῶν, συγγενόμενος τῇ Ἀμυμώνῃ, καὶ ἀνοίξας αὐτῇ τὴν κρήνην ἐκεῖνο ὕδωρ ἀνέβλυσεν· ὃ καὶ τὴν ὀπὴν κλῆσιν ἔχει ἐξ Ἀμυμώνης. Ἰὼ δὲ καὶ ἐπέχει κρήνη Λέρνη. ἀμφότερα δὲ τὸ Ἄργος εἰσίν. εἰπὼν οὖν Τελαμῶνα, ἐπεξηγήσατο δι' τῶν Ποσειδωνίοις, Ἀμυμωνίοις. Σύσημα καὶ πρεπωδίαν ἀνομοιομερὲς ὂν οὐκ θέσει ἔχων ἰάμβων τετραμέτρων δ'. ὁτὶ τῷ πέλει κορωνὶς, δι' τὸ εἰσέρχεσθαι τὸν χορὸν, τε ὑποχωρεῖν τοῖς ὑποκειμένοις. Ὦ τέκνον, εἴσβα δῶμα] εἴσελθε εἰς τὸν οἶκον. Ὀχλος γὰρ, ὡς)

ἐπὶ γὰρ πεζισμὸς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, ὄχλος γυναικῶν χωρεῖ εἰς τὰ βασίλεια. ἵν' ἡ νεῦς, ᾗ ἐξηφουδίων τῆς Ἀργείων, καὶ πολεμοῦντων τοῖς Θηβαίοις, ὄχλος γυναικῶν εἰς τὰ βασίλεια ἐφοίτων. λέγεται δὲ παῖς τοῦ χοροῦ γυναῖκας, αἵ τινες νεωστὶ ἦσαν ἀπὸ Φοινίκης ἐλθοῦσαι. ἔνιοι δὲ εἰζῆσιν εἰς τὴν πόλιν, καὶ τὸ χωρεῖ παροξύνουσι, καὶ ὅτως ἐξηγοῦνται. ὅτι γὰρ ὄχλος καὶ πεζισμὸς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, χωρεῖ πρὸς δόμους τυραννικούς, καὶ μόνε ὅπου αἱ γυναῖκες. φιλόψογον γὰρ χρῆμα θηλειῶν ἔφυ. ἵν' ᾖ τὸ ὡς αἰτὶ τοῦ ὅτι.

Χωρεῖ γυναικῶν πρὸς δόμους τυραννικούς. 205
« Φιλόψογον γὰρ χρῆμα θηλείων ἔφυ.
« Σμικρὰς δ' ἀφορμὰς ἐὰν λάβωσι τῶν λόγων,
« Πλείους ἐπεισφέρουσιν· ἡδονὴ δέ τις
« Γυναιξὶ, μηδὲν ὑγιὲς ἀλλήλαις λέγειν.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

χο. α Τύριον οἶδμα λιποῦσ', ἔβαν 210

Mulierum venit ad domum tyrannicam. 205
« Querulum enim est muliebre genus:
« Et cùm paruas occasiones ſermonis accipiunt,
« Plures addunt. Voluptas verò quædam
« Mulieribus est, vt nihil ſani inter ſe dicant.

EPODICA.

Strophe.

Cho. 1 Relinquens Tyrium mare, veni 210

Τύριον οἶδμα) δέον ὁν Θηβαίων γυναικῶν σωιστάμενον τὸν χορὸν, Ἰοκάστην τραγῳδεῖται ὅτι τοῖς συμβᾶσιν, ὀλιγωρεῖν ὁν ἐξ ἔγχωρίων, ἀλλὰ ὁν ξένων σωέστηκεν, ὅπως ἀδεῶς ἀπολέσειεν τὴν Ἐτεοκλέους πλεονεξίαν, ὥσπερ ἔμελλον τὴν βασιλέα ἐλεῖν, εἰ ἐπὶ αὐτὸ ἐβασιλεύοντο. διὰ τοῦτο Φοινίσσαι εἰσὶν αἱ χαλαῖπαδες, Δαμωοείδων ὁν πεπρεσβυκότων Τύρον, καὶ παῖς ὁν κρίτης αὐτῶν Ἀπόλλωνι πεπομφότων, ἃς καὶ ἀκροδίνια Εὐριπίδης λέγει λοξία. ἀπαρχόμεναι οὖν διὰ τῶν Θηβῶν ὁν εἶσι, ἰωὰ καθίσταται εἰς Θήβας ὀνομεῖται, διὰ τὸν ὀνομαζόμενον πόλεμον τῶν Ἀργείων. Τύριον οἶδμα] τὰ παρόντα εἴδη ἐπίρρωσιν εἰσὶν ἐγκαταστμένα. τὰ μὲν γὰρ εἰσὶ μονοστροφικὰ καὶ μικτικὰ καὶ ὀρθὰ, καὶ συστηματικὰ ἐξ ἀνομοίων καὶ ἀστροεισμοὶ αἰνίσσει. εἰσὶ δὲ τὰ καὶ ὀρθὰ μιᾶς στροφῆς. εἰσὶ γοῦν τῆς μονοστρόφου στροφῆς τὰ κῶλα λζ. τὸ α ἀπαστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ἀπαστείου πενταστυλλάβου διαλελυμένης τῆς τροχαίας μακρᾶς, εἰς β βραχείας, καὶ διίαμβον. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ὁν παίωνος δ καὶ γ, ἀπὸ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάσσονος, καὶ συλλαβῆς. τὸ β αἰαπαστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. εἰ δὲ βούλει, τροχαϊκὸς ὁν καὶ ἰαμβικῆς συζυγίας. τὸ γ ἀπαπαστικὸν τρίμετρον, καταληκτικὸν, φερεκράτειον, ἐξ ὀλιγείου δ καὶ βακχείου. τὸ α ὅμοιον ὁν διανοδείου καὶ βακχείου. τὸ ε ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος, τρίμετρον βραχυκατάληκτον ὁν παίωνος δ ὀλιγείου, καὶ ἰάμβου. εἰ δὲ βούλει, ἀναπαστικὸν ἐφημιμερὲς ὁν χορείου δακτύλου. τὸ ϛ ἰωνικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ὁν διανοδείου καὶ βακχείου. τὸ ζ ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος δίμετρον ἀκατάληκτον, ὁν παίωνος δ καὶ γ, ἢ ἰωνικοῦ, διὰ τοῦ ἀδιάφορον. τὸ η ὅμοιον. τὸ θ ἀναπαστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, τοῦ δ ποδὸς χορείου. τὸ ι, ὅμοιον δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ β ποδὸς ἰάμβου. τὸ ια ἀπαπαστικὸν τρίμετρον καταληκτικὸν, ὁν διίαμβον ὀλιγείου δ καὶ ἀμφιβραχεῖς. τὸ ιβ ἰωνικὸν ὑπὸ μείζονος δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ ὀλιγείου δ καὶ συλλαβῆς. τὸ ιγ ἀπαπαστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ὀλιγείου δ καὶ διίαμβου. τὸ ιδ ὅμοιον τοῦ ιγ. τοῦ ιε ὅμοιον ἐξ ὀλιγείου γ, καὶ ἀναπαίστου. εἰ δὲ βούλει, ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον, τοῦ τείου ποδὸς ἀναπαίστου. τὸ ιϛ ὅμοιον τοῦ α. τὸ ιζ, ὅμοιον τοῦ γ. τὸ ιη δακτυλικὸν τετράμετρον, ἤτοι δίμετρον ἕτοις. ἔστι δὲ ἀκέφαλον. τὸ κ, ὅμοιον τοῦ α. τὸ κα ὅμοιον κζ πάντα. τὸ κβ ὅμοιον τοῦ ιγ. τὸ κγ ὅμοιζ τοῦ γ. τὸ κδ, ἀπαπαστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐξ ὀλιγείου α καὶ διίαμβου, καὶ συλλαβῆς. τὸ κε ὅμοιον τοῦ γ. τὸ κϛ ὅμοιον τοῦ β. τὸ κζ τροχαϊκὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐξ ὀλιγείου δ, χορειάμβου καὶ ἀναπαίστου. τὸ κη, χορειαμβικὸν μονόμετρον, ὑπερκατάληκτον, ἐξ ὀλιγείου α, καὶ διίαμβου καὶ συλλαβῆς. τὸ κθ τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ὀλιγείου δ καὶ τροχαίου. τὸ λ ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ὁν παίωνος δ, ἀπὸ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάσσονος, καὶ διτροχαίου. τὸ λα ὅμοιον ὁν ἀναπαίστου καὶ ἰωνικοῦ, ἀπ' ἐλάσσονος, κζ συζίγιον. τὸ λβ χορειαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ β ποδὸς πενταστυλλάβου, διὰ τοῦ ἀδιάφορον. τὸ λγ ὅμοιον τοῦ λα, ἐξ ὀλιγείου α καὶ ἰωνικοῦ κζ συζίγιον. τὸ λδ χορειαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ὁν διίαμβου καὶ χορειάμβου διὰ τοῦ ἀδιάφορον. τὸ λε ὅμοιον τοῦ ιη. τὸ λϛ ἰωνικὸν ὑπὸ μείζονος, ἡμιόλιον ἐξ ἰωνικοῦ καὶ τροχαίου. εἰ δὲ βούλει, ἀναπαστικὸν πενθημιμερές. ταῦτα δὲ τῆς μονοστρόφου στροφῆς τὰ κῶλα. τῆς δὲ κζ ἀέπν στροφῆς, εἰσὶν ια. καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς, τοσαῦτα. εἰσὶ δὲ τὸ μὲν ᾱ, καὶ τὸ ια τροχαϊκὰ δίμετρα καταληκτικὰ, ἤτοι ἐφημιμερῆ, ἃ καλεῖται κυείως Εὐριπίδεια, ἢ λικυ-

2 (Ἀκροδίνια Λοξίᾳ
3 Φοινίσσας ὑπὸ νάσου,
4 Φοίβῳ, δούλα μελάθρων,

2 (Primitiæ ſpoliorum Loxiæ
3 Phœniſſa ex inſula,
4 Phœbo, miniſtra aulæ,

Φοινίσσας ὑπὸ νάσου] ἡ νῆσος, ἀλλ' ἤπειρος ἡ φοινίκη τραγῳδία. κατοικήσαντο πάντων τῇ φοίνικι. πνὲς δὲ φοίνισσας νήσου τῆς Τύρου. νησάζεται γὰρ. οἱ ὑπὸ Ἀγενόρος καταγόμενοι, συγγένειαν ἔχοντες πρὸς τὴν Ἐτεοκλέα, αἳ ἔλαβον αἰχμαλώτοις τὴν Τύρον ἑλόντες, ἀ-

Universidad de Deusto
Biblioteca

πέφυλαν αὐτῷ, ἵνα δι' αὐτοῦ τῶν Ἐτεοκλέους εἰς Δελφοὺς ἀποσταλῶσιν αἱ αὐθήματα τῷ θεῷ. ἐπεὶ οὖν ἄδηλον ἦν πόθεν ἐλήλυθεν, αὐτὰς πεποίηκε καὶ αὐταὶ τύχῃ ἀπαγγεῖλαι.

5 Ἵν' ὑπὸ δειρᾶσι νιφοβόλοιο
6 Παρνασσοῦ κατενάθ' ἰὼν) 215
7 Ἰόνιον κ' πόντον
8 Ἐλάτᾳ πλεύσασα, τοῦ ἐρ-
9 ρύτων ὑπὲρ ἀκαρπίστων
10 Πεδίων Σικελίας,
11 Ζεφύρου πνοαῖς ἱππεύσαντος ἐν αἰθέρι 220
12 Κάλλιστον κελάδημα.

Ἀντιστροφή.

1 Πόλεως ἐκπρεπεῖσ' ἐμᾶς,
2 Καλλιστεύμαθ' Λοξίᾳ,
3 Καδμείων ἔμολον γᾶν,

5 Vt ſub iugis niuoſi
6 Parnaſſi degerem) 215
7 Ionium per mare
8 Remo nauigans, circum-
9 fluos ſuper ſteriles
10 Campos Siciliæ.
11 Zephyri flatibus ſpirantis in cęlo 220
12 Pulcherrimum ſtridorem.

Antiſtrophe.

1 Vrbe electa ex mea
2 Vt eſſem pulcherrimum donum Apollini,
3 Cadmeam veni in terram,

Ἵν' ὑπὸ) ὅπως ὑπὸ ταῖς ἐξοχαῖς τῆς χιονιζούσης τοῦ Παρνασσοῦ ᾠκήσαμι οἰκῆσαι. Ἰόνιον κ' πόντον) διαποροῦσι πῶς λέγουσιν αἱ κ' τὸν χορὸν ἀπὸ Φοινίκης εἰς Δελφοὺς πλεῦσαι κ' τὸν Ἰόνιον πόντον τὸ Σικελίαν γεγονέναι, τὸ τοῦτο Ζεφύρου πνεύσαντος, τὸ ἐναντιομοῦν τοῦ πλοῦ. δεῖ οὖν τὸ ἑξῆς ἀκούειν, Τύχον οἶδμα λιποῦσα ἔβην ἐλάτᾳ, λιπὼν τὴν αἰτίαν τοῦ κόσμου αὐταῖς, καὶ μὴ θείᾳ πεπληθυκέναι, ἀποδιδόασι τῇ Ζεφύρου πνοῇ, ὃς ὀκ τοῦ δυπκῶν πνέων αἰτιβαίνει τοῖς ἀπὸ αἰαπολῆς ὅθι τὰ δυπκὰ πλέκει, ὅς ὅτιν ἀπὸ Συείας εἰς Ἑλλάδα. ἐλάτῃ δίνων ἔπλευσα τοῦ ζεφύρου κ' τὸν οὐρανὸν πνεύσαντος καλλίσω κελαδήματι ὑπὲρ αὖω τοῦ Ἰονίων καὶ τοῦ ἀκαρπίστων πεδίων, ἄκαρπα εἰσὶ δυπκά. ἀκάρπιστα δὲ οἱ μὲν τὰ πολύκαρπα, οἱ δὲ τὰ θαλάσσια πεδία, ὅ ὅτι τὰ ἄκαρπα. ὡς που καὶ ἀτρύγετον λέγεται. ἔνιοι δὲ Ἰώνιον λέγουσι τὸ κατ' Εὔβοιαν πέλαγος, τὸ τοῦ Ἰωνίας πόλιν Εὐβοίας, ὃν ἔκπεσεν Ἰων ὁ Ξούθου, βασιλεύσας ἔτη κζ'. Επ. ἐλάτᾳ πλεύσασα τὸν Ἰόνιον, κ' πόντον τοῦ ζεφύρου πνεύσαντος, ὑπὲρ αὖω τοῦ ἀκαρπίστων πεδίων τῆς Σικελίας. Σικελίαν δὲ φασὶν εἶναι μικραὶ νῆσον, μεταξὺ Χαλκίδος καὶ Αὐλίδος. τοῦτον δὲ ἄκαρπον εἰρῆσθαι, τοῦ βαλλομένου τῇ μεγάλῃ νήσῳ, καὶ πολυκάρπῳ Σικελίᾳ. οἱ δὲ φασὶν Αἰσχύλῳ αὐτὴν ἔπεσθαι οἰομένῳ πάντα τὸν Ἰόνιον λέγεσθαι, ὃν ἀλωμένη ἐπῆλθεν ἡ Ἰνὼ, ὅθεν καὶ ὡς ἐναντίου αἱέμου πνέοντος τοῖς ἀπὸ Φοινίκης πλέοσι κοὐκ ἐπιπλεύκεναι φασὶν, ἢ καὶ πνεύσαντος ἤδη τοῦ ζεφύρου καὶ ἐπαυμένου, ὅτι χαλεπὸν. διὸ τὸ πέλαγος

εἰς ὥρας εἰσελεῖν. ὁ δὲ Κρέων φησὶν αὐτὰς δηλοῦν τὴν ὥραν καθ' ἣν ὁρμίσασθαι εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὴν μετὰ ζεφύρου πνοὰς, τὸ φαινομένου κ' τὸν Ἰόνιον κόλπον. Σημαίνει οὖν τὸν ἐαρινὸν καιρόν. οἱ δὲ λέγουσι τοὺς ἀπὸ Συείας εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰσβάλλοντας τὸν Ἰόνιον πόντον ὥρᾶν. Ἀκαρπίστων] τῶν σφοδρῶς ῥεομένων καὶ χειμαζόντων. ἀκάρπιστα δὲ πεδία τὰ θάλασσαν φησὶν, ἐπὶ ἱππεύειν αἱ νῆες δοκοῦσιν ὀχήματος δίκην. οὕτω δὲ Ἰων λέγει, ὅταν δὲ πόντου πεδίον Αἰγαῖον δράμω. καὶ Αἰσχύλος Νηρεΐσι, δελφινοῦν πεδίον πῶς διαμειψάμεναι. Ἱππεύσαντος) σφοδρᾶς καταπνεύσαντος ἐξ ὕψους τὸ κάλλιστον ἑαυτῷ πνεῦμα, καὶ ἐναντίον τοῦ χορῷ γέγονεν. ὅπου δύσις ὁ ζέφυρος πνέων ὥρᾳ θέρους τοῦ ὀρωσίαν. Ὅμηρος,

ἀλλ' αἰεὶ ζεφύροιο λιγυπνείοντος ἀήτας,
ὠκεανὸς ἐνίησιν ἀναψύχειν ἀνθρώπους.

τὸ φύσει οὖν κάλλιστον φησὶν, οὐ τὸ ἑαυταῖς κάλλιστον. ἐναντίον δὲ ἰὼν.

4 Κλεινῶν Ἀγηνωρειδῶν,
5 Ὁμοζυγεῖς ἐπὶ Λαΐου
6 Πεμφθεῖσα ἐνθάδε πύργους.
7 Ἴσα δ' ἀγάλμασι χρυσοτεύκτοις
8 Φοίβῳ λάτρις ἐγενόμαν.
9 Ἐν δὲ Κασταλίας ὕδωρ
10 Ἐπιμένει με, κόμας ἐμὰς
11 Δεῦσαι, παρθένιον χλιδᾶν,
12 Φοιβείαισι λατρείαις.

Ἐπῳδός.

1 Ἰὼ λάμπουσα πέτρα πυρὸς
2 Δικόρυφον σέλας, ὑπὲρ ἄκρων

4 Inclytorum liberorum Agenoris,
5 Cognatas ad Laii
6 Miſſa huc turres.
7 Similis autem ſtatuis ex auro factis
8 Phœbo miniſtra ſum facta.
9 Præterea verò Caſtalij fontis aqua
10 Expectat me, comas meas
11 Vt riget, virginum delicias,
12 In ſacrificio Phœbi.

Epodus.

1 O ſplendens petra ignis
2 Duorum verticum lumine, ſupra cacumen

Κλεινῶν Ἀγηνωρειδῶν] οἱ νῦν εἰς τὸ Ἀγηνωρειδῶν γίγνεται. τὸ δὲ ὁμοζυγεῖς, ἀπὸ τοῦ συζυγεῖς ἡμῖν, ὅθεν τοὺς ὁμοζυγεῖς τοῦ Ἀγηνωρειδῶν πύργους Λαΐου πεμφθεῖσα. Ἀγήνορος δὲ παῖδες, Κάδμος, Θάσος, Κηφεύς, Κίλιξ, Φοῖνιξ, Εὐρώπη, Φινεύς. ὅθεν Λαΐου. οὗ φησὶν, ἀπὸ τοῦ ὅθεν πύργους τοῦ Λαΐου πεμφθεῖσα, ὅ ὅτιν εἰς Θήβας. οἱ δὲ πύργους φασὶ Λαΐου τὸν Ἐπακλῆ καὶ Πολυνείκη. ὁμοζυγεῖς δὲ τοῦ Φοινίκων. ἴσα δὲ αἰτὶ τοῦ ὁμοίως, καὶ ἴσως ἀγάλμασι χρυσοῖσιν, ὡς ἀφ' ἃ δεῖ χρυσοῦ κατεσκευασμένοι αἰάθημα, ὅπως ἐπεμφθῶ. ἐγνόμην δὲ, ἤτοι γνώσομαι. ἵν' ἢ ὡς τὸ κρεκάσθω, ἢ λάσεις ἢ δούλη ὠνομάσθω καὶ ἐπιμήθω, ἤγουν πᾶσα τοῦ θεοῦ ἀφιέρωμαι. ἔνι δέ μοι τοῦτο τὸ εἰλιμπανεῖν ἀπολῆ, πολυσταθῆναι ἐν τῇ Κασταλίᾳ. Επ. ὑπὲρ Κασα-

λίας] λείπει ἓν φησὶν ἐναπολύσαιμι τῆς τῆς Κασταλίας ὕδατι, καὶ διαβρέξαι τὴν ἐμαυτῆς κόμην. ἵνα ἁγνὴ ἡγνισμένη, οὕτω τοῖς θεοῖς λατρεύοιμι. Κασταλία δὲ πηγὴ ἐν Πυθίᾳ, εἰς ἣν λέγουσι τὰς ἱεροδούλους παρθένους λούεσθαι, μελλούσας θεοπρόπον φθέγξεσθαι ἐν τῷ τρίποδι. Παρθένιον ὃ χλιδῶν) αὐτὴν τὴν Κασταλίαν φησὶ, παρόσσον παρθένων μόνον ὄζει λουτρόν. ἢ τὰς κόμας, αἳ κάλλος καὶ τρυφὴ ὄζει τῶν παρθένων. Δικόρυφον σέλας) δικόρυφον αὐτὸν εἶπεν, ἐπεὶ τὸν ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ἄκραις τὸ Παρνασσοῦ εἰσὶν ἱερὰ, τὰ μὲν Ἀρτέμιδος καὶ Ἀπόλλωνος, τὰ δὲ Διονύσου. ἐπεὶ πίνουσιν ἐν ἑκατέρᾳ πῦρ ἀνάπτεται θεοῖς ταῖς θυσίαις, τοῦτο χαίειν καὶ τὸ πῦρ δικόρυφον εἶπεν, ἄτε δὴ ἐν ἑκατέρᾳ ἄκρᾳ ἀπόμενον. οὐκ ἀπὸ τῶν δύο δὲ κορυφῶν ἀναδίδοται αὐτόματον πῦρ, ἀλλ' ἀπὸ ἑνὸς ἄκρου. δοκεῖ δὲ τοῖς κάτω ἐκ δύο ἀναδίδοσθαι, δι' ὃ τὸν ὀπίσω θεὸν σκόπελον. καὶ ὡς τὸν ἐξ αὐτοῦ ὀπτμεύεσθαι τὸ πῦρ ὑπὸ ἄκρων, εἰς τὴν τοῦ Διονύσου κορυφὴν, φασὶν εἶναι ἄμπελον, ἥτις καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἔνα βότρυν ἔφερεν, ἐξ οὗ ἡ ἀποστὴ τοῦ Διονύσου ἐγίνετο. οἰνάνθη δὲ λέγεται ἡ τοιαύτη ἔκφυσις τοῦ βοτρύου. οἰνάνθας οὖν βότρυν, τὸν οἰνάνθης βότρυν τοιοῦτον. οἴνη δὲ καλεῖται ἡ ἄμπελος. Σοφοκλῆς δὲ ἐν Θυέσταις ἱστορεῖ, καὶ παρ' Ἀλεξανδρεῦσιν ὁμοίαν ἄμπελον εἶναι τῇ ἐν Παρνασσῷ, λέγων οὕτως· ἔστι γάρ τις ἐναλία Εὐβοίας τῇδε βακχεῖος βότρυς ἐπ' ἤμαρ ἕρπει. τοῦτο μὲν λαμπροῖς ἕως κεκλιμάτωται χῶρος ἀνάθης δέμας. εἶτ' ἤμαρ αὔξει μέσον, ὄμφακος τόπον. καὶ κλίνεται, κάτω τρακοῦται βότρυς. δέλη δὲ πᾶσα πέμπεται βλαστυμένη ὀπώρα καλῶς, κἀνακιρνᾶται ποτίν.

3 Βακχεῖον, Διονύσου οἶνα θ',
4 Ἃ καθημέριον στάζεις τὸν
5 Πολύκαρπον οἰνάνθας ἱεῖσα βότρυν.
6 Ζάθεά τ' ἄντρα δράκοντος,
7 Οὔρειά τε σκοπιὰ θεῶν, 240
8 Νιφόβολόν τ' ὄρος ἱερὸν
9 Εἰλίσσων ἀθανάτας θεοῦ
10 Χορὸς, ἡμοίμαν ἄφοβος,
11 Παρὰ μεσόμφαλα γύαλα
12 Φοῖβε, Δίρκαν προλιποῦσα. 245

3 Bacchi, & tu ô Bacchi vitis,
4 Quæ quotidianum exſtillas *potum*,
5 Fœcundum vitis florentis producens botrum.
6 O diuina antra draconis,
7 Montanæque ſpeculæ deorum, 240
8 Niuoſúmque montem ſacrum
9 Circumdans immortalis Deæ
10 Chorus, vtinam ſim ſine metu.
11 In medio vmbilico latebrarum
12 Phœbi, relicta Dirce. 245

Οἰνάνθ' ἅ) ὦ ἄμπελε ἥτις τὸν πολύκαρπον βότρυν ἀποστάζεις, ἀπὸ τῆς οἰνάνθας αὐτὸν ἐκπέμπουσα. οἰνάνθη δὲ ἡ τοιαύτη ἔκφυσις τῆς συφυλλῶς. σκοπιὰς δὲ θεῶν φησὶ τὸν καπνιστήριον τόπον, οὕτω καλούμενον. ἐν Παρνασσῷ καταπτήσασα Ἀπόλλων, τὸν δέλφιν καταπέξουσιν. Ἱερὸν ἑλίσσων) τινὲς στίζουσιν εἰς τὸ ἱερόν. τὸ δὲ ἑλίσσων, ἀντὶ τοῦ περιχορεύων. πρεπῶς ὁ π. ἵν'

ᾖ, ἡμοίμαν χορὸς τῆς θεοῦ, ἑλίσσων ἐν τοῖς χορείαις τὸ ὄρος. οἱ δὲ στίζουσιν, εἰς τὸ ὄρος ἱερὸν ἑλίσσων, ἵν' ᾖ, καὶ σὺ ὦ ἄπολλον προλείπων τὸν Παρνασσόν. Ἀφοβος] οἱ γὰρ ἱεροδουλοι οὐδένα φοβοῦνται. Γύαλα Φοίβου] τὰ κοιλώματα τοῦ ὄρους. πιοῦνται γὰρ αἱ φυσῶσαι τὴν ἐρῶν ἐν ὑψει καὶ ὀν βάθει συγκειμένων.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

1 Νῦν δέ μοι πρὸ τειχέων
2 Θοῦρος ὁρμῶν Ἄρης,
3 Αἷμα δαΐον φλέγει
4 Τάδε, ὁ μὴ τύχοι, πόλει.
5 Κοινὰ γὰρ φίλων ἄχη. 250
6 Κοινὰ δή, εἴ τι πείσεται
7 Ἑπτάπυργος ἄδε γᾶια,
8 Φοινίσσα χώρα. φεῦ, φεῦ.
9 Κοινὸν αἷμα, κοινὰ τέκνα
10 Τᾶς κερασφόρου πέφυκεν Ἰοῦς· 255
11 Ὧν μέτεστί μοι πόνων.

Ἀντιστροφή.

1 Ἀμφὶ δὲ πόλιν νέφος
2 Ἀσπίδων πυκνὸν φλέγει,
3 Σχῆμα Φοινίου μάχης,

ANTISTROPHICA.

Strophe.

1 Nunc verò mihi ante mœnia
2 Impetuoſus profectus Mars,
3 Sanguinem hoſtilem incendit
4 Huic, quod vtinam ne accidat, vrbi.
5 Communes enim ſunt amicorum dolores. 250
6 Communes etiam ſunt, ſi quid patiatur
7 Septem munita turribus hæc terra,
8 Phœniſſæ regioni. Eheu, heu.
9 Communis ſanguis, communes liberi
10 Cornigeræ ſunt Iûs: 255
11 Quorum laborum ego ſum particeps.

Antiſtrophe.

1 Circum vrbem autem nubes
2 Clypeorum denſa fulget,
3 Species cruentæ pugnæ,

Νῦν δέ μοι) ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ τοῦ. καὶ ἀνάκλασιν δὲ ὁ πᾶς λόγος πεποίηκεν, ἔχων οὕτως. τὸ Παρνάσσιον ὄρος λάμπον. διπλῇ λαμπηδόνι, οὕτω ὦ αὐτόθι ἐκβλαστάνουσα ἄμπελε θεῖαν ἄντρα τοῦ δράκοντος, οὔρειά τε σκοπιὰ θεῶν, οὕτω ὦ δέσποτα Ἀπολλον, ὃς τὸ κατανιφόμενον αὖθις

ἀμφιέπεις, εἴθε χορεύσαιμί σοι, καὶ τῇ Ἀρτέμιδι ἄφοβος τοῦ λοιποῦ χορευθείην. νῦν γὰρ ἡμᾶς ὁ παρὼν πόλεμος ὀκνοῦσι, καὶ δέδοικα μὴ καὶ δύπρορ αἰχμάλωτος γένωμαι. εἴθε οὖν φησὶ παρ' ὑμῖν γένοιμι, ἵνα ἀσφαλῶς τοῦ λοιποῦ δράσαιμι. Αἷμα δεῖον] πόλεμον ἀκμάζον διεχείρει τῇδε τῇ πόλει. Φλέγει] τὸ νέφος τῆς ἀπαίδων φλέγει, καὶ οἱονεὶ ἀναρπάζει χῆμα & σημεῖον μάχης. οἰκεῖον δὲ τῇ συνεφείᾳ τὸ ἀναρπάζειν.

4 Αν Αρης γάρ οἴσεται 260
5 Παισὶν Οἰδίπους φέρων
6 Πημονὰν Ερινύων.
7 Αργος ὦ Πελασγικόν,
8 Δειμαίνω τὰν σὰν ἀλκάν,
9 Καὶ τὸ θεόθεν. οὐ γὰρ ἄδικον 265
10 Εἰς ἀγῶνα τόνδ' ἔνοπλος ὁρμᾷ
11 Παῖς, ὃς μετέρχεται δόμους.

ΙΑΜΒΟΙ.

πολ. Τὰ μὲν πυλωρῶν κλεῖθρά μ' εἰσεδέξατο
Δι' ὀμπετείας, τειχέων εἴσω μολεῖν.
Ο καὶ δέδοικα, μή με δικτύων ἔσω 270
Λαβόντες, οὐ μεθῶσιν αἱμάκτον χρόα.

4 Quam Mars mox afferet 260
5 Filiis Oedipi, ferens
6 Noxam ab Erinnybus.
7 Argos ô Pelasgicum,
8 Metuo tuum robur,
9 Et diuinam vindictam. Non enim iniustum 265
10 Ad certamen hoc armatus ruit
11 Filius, qui suam repetit domum.

Polynices.

Claustra quidem ianitorum me receperunt
Facilè, vt venirem in vrbem.
Propter quod etiam metuo, ne me intra retia 270
Accipientes, non dimittant sine cæde corpus.

Αν Αρης] ἰοῦ ὁ Αρης γάσεται. ὁ δὲ νοῦς, ἰοῦ μάχῃ φέρων τοῖς παισὶν Οἰδίπους παχέως πορευθήσεται. ἄμεινον δὲ τὸ ἔσεται, αἰτῇ τοῦ ἐρρήνησε. Καὶ τὸ θεόθεν, τὸ δίκαιον, καὶ τῷ τοῦ θείου συμμαχίαν ἀεὶ τοῦ δικαίου προσιταμένῳ, καὶ τοῖς δικαίοις ἐπαξίως σπουδαζομένῳ. Τὰ μὲν πυλωρῶν) τὰ μὲν πυλώματα τὰ ὀπισθοραμβήματα τοῖς πυλωροῖς, δι' ἀνοχλίας ἐπεδέξαντο. ὅθεν καὶ δῆλον τὸ ἀμόρφως, καὶ ἀκαιρῶς με ἐπεδέξαντο τοῖς φύλακας, ἐπιπόνως μὴ δόλος ὄντων. Δι' ὀμπετείας) δι' ἀμορφίας, δι' ἀχρείας. Οὐ μεθῶσιν) οἱ οὐ ἐπιτρέψαι δρᾶν τὸ δυσέκφορον μεταπλάσσοντες τοῦ λέξιν. καὶ Φιλόξενος ἐν τῷ τοῦ μονοσυλλάβων ῥημάτων, ὅτε δραμβαίνει τοῦ τὸ φρῶ, τοῦτο τοῦ χρῆσιν. ὠπλισμένος δὲ τῷδε φασγάνῳ, αἰόλον τοῦ χρῆσιν φασὶ τῷ ξίφει πιεδύειν, τοῖς ἀπονδοῖς ὁ μή. πω. εἰ ὁ καὶ μόνος ὤν, κρατῆσαι ἐδύνατο ὀπισθελθόντων ποτύτων. ἀγνοῦσι δὲ ὅτι οἱ μετὰ ἀναλύσεις ὅτι τὰ κινδυνῶν ἐρχόμενοι, οὐ ἐκ τῶν ἐνδεχομένων θηρᾶσθαι τοῦ ἀσφάλειαν ἐθέλουσιν, ἀλλ' οἷαι τοῦ καιροῦ λαμβάνοιτο, & οἱ ἐπ'

ἐρημίας μετὰ ξιφιδίου πορεύοντες, ἢ ἵππον μὴ ὠπλισμένοι τοῦ ὑποπτεύοντες θηρῶν, ἢ λῃστῶν. ἄμεινον δὲ τοῦ ἄοπλον. τοῦτο καὶ Πολωνείκει συνέβη. ἀναγκασθεὶς γὰρ ὅτι δραμεῖν εἰς τὰς Θήβας ἐλθεῖν, ἔρχεται μὴ ἵνα μὴ δόξῃ δύσεις εἶ). δόλον δὲ ὑποπτεύων τοῦ ἀσφάλειαν καὶ τὸ δυνατὸν ἐποιήσατο, τοῦ πίστιν τοῦ θαρρεῖν, ὅ ἐστι τοῦ ἀσφάλειαν τοῦ θαρρεῖν. Ὦν δὲ, ὅτι ἐπιφθεγμα αἰακλήσεως. τὸ κτύπον οὖν φησὶ ὑποφανικῶς ὄντα, ἤγουν τὸν κινὸν θόρυβον ὑφορώμεθα. Οὐ μεθῶσιν) ἐκ ἀφῶσιν ἄτρωτον

Ων ἕνεκ' ὄμμα πανταχῇ διοιστέον,
Κἀκεῖσε καὶ τὸ δεῦρο, μὴ δόλος τις ᾖ.
Ωπλισμένος δ' χείρα τῷδε φασγάνῳ,
Τὰ πίστ' ἐμαυτῷ τοῦ θράσους παρέξομαι. 275
Ὦ ἦ, τίς ὁδοῦ; ἢ κτύπον φοβούμεθα.
« Απαντα γὰρ τολμῶσι δεινὰ φαίνεται,
« Οταν δι' ἐχθρᾶς ποὶς ἀμείβηται χθονός.
Πέποιθα μὲν τοι ματρὶ, κοὐ πέποιθ' ἅμα,
Η τις μ' ἔπεισε δεῦρ' ὑπόσπονδον μολεῖν. 280
Αλλ' ἐγγὺς ἀλκή. βωμοὶ γὰρ ἐστάσιν
Πέλας πάρεισι, κοὐκ ἔρημα δώματα.
Φέρ', ἐς σκοτεινὰς πτυχὸλὰς μεθῶ ξίφος,
Καὶ τοὺς δ' ἔρωμαι, τίνες ἐφεστᾶσι δόμοις.
Ξένας γυναῖκες, εἴπατ', ἐκ ποίας πάτρας 285
Ελληνικοῖσι δώμασι πελάζετε;

Quapropter circumferendi sunt vndique oculi
Huc & illuc, ne quis sit dolus.
Armatus verò manum hocense,
Fiduciam mihi ipsi confidentiæ præbebo: 275
Heus quid istuc est? an verò strepitum metuo.
« Omnia enim audentibus periculosa videntur,
« Quando per hostilem pes incedit terram.
Confisus sum matri (& tamen non planè confido)
Quæ mihi persuasit vt factis induciis huc venirem. 280
Sed propè est auxilium: foci enim altarium
Propè adsunt, & non desertæ domus.
Age dimittam gladium in obscuram vaginam,
Et has interrogabo, quænam astent ædibus
Peregrinæ mulieres, Dicite, quanam ex patria 285
Acceditis ad Græcas domos?

Βώμοι) ὥστε καταφυγεῖν ἐπ' αὐτοὺς, εἰ δέοι. τῆτο δὲ ὁ σωωδόν. τὸ ὠπλισμένος δὲ χεῖρα τῷδε φασγάνῳ. θρασύδηλον γὰρ τὸν Πολωνείκιν παρεῖσι, τοῦτον μὲν φάσκοντα, ὠπλισμένον δὲ χεῖρα τῷ δὲ φασγάνῳ, τὰ πίστ' ἐμαυτῷ τοῦ θράσους παρέξομαι. τοῦ δὲ πῆς βωμοὶ πλησίον εἶ φησὶν, οἷς τοῦ φυγὼν, τομίζει σωθῆναι καθάπερ ἱκέτης ἡμῶν. Εστάσι δὲ κυρίως μὲν ὁ ὅτι τῆς γῆς βόθρος, ἔνθα σφαγιάζουσι τοῖς κάτω ἐρχομένοις. Βωμὸς δὲ, ὃν ὦ θύουσι τοῖς ἐ-

πυρεκνίοις θεοῖς. νῦν οὖν βώμοι ἐχάραι, τὰ κοιλώματα τῆς βωμοῦ, ἢ κῆν τοῦ φέρεσιν οἱ βωμοί. Κὰκ ἔρημα δάμαπα) τὰς ὑπὸ τῆ χορεύ ἐωρακὼς φησὶ τὰ παρῃκέναι. ἀδενοῖς ᾠ φησὶ ψυχῆς πεκμήριον. τί γὰρ ἔμελλον ἀυτῇ γυναῖκες συμβαλέσθαι τοῦς κίνδυνον. Ἐς κοτειτὰ) εἰς τὸν κοιλεόν, ἢ ὑπὸ τὰ χλαῖναν, καὶ ἄμεινον ἵνα κὰκαλυμμένον τὸ ξίφος ἔχῃ, καὶ τοῦς ἄμυναν ἕτοιμον. Δορὸς) λαφυραγωγίας.

χο. Φοίνισσα μὲν γῆ πατρὶς, ἡ θρέψασά με,
Ἀγήνορος ᾠ παῖδες ἐκ παίδων δορὸς
Φοίβῳ μ' ἔπεμψαν ἐνθάδ' ἀκροθίνιον.
Μέλλων ᾠ πέμπειν μ' Οἰδίπου κλεινὸς γόνος 290
Μαντεῖα σεμνὰ, Λοξίᾳ τ' ἐπ' ἐσχάρας.
Εν τῷδ' ἐπεστράτευσαν Ἀργεῖοι πόλιν.
Σὺ δ' αὐτάμειψαί μ', ὅστις ὢν ἐλήλυθας
Ἐπὶ ἑπτάπυλον πύργωμα Θηβαίας χθονός.
πο. Πατὴρ μὲν ἡμῖν Οἰδίπους ὁ Λαΐου. 295
Ἐπικτεῖνε δ' Ἰοκάστη με, παῖς Μενοικέως.
Καλεῖ ᾠ Πολυνείκη με Θηβᾶος λεώς.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

χο. Ω συγγένεια τῆς Ἀγήνορος τέκνων,
Ἐμῆς τυραννὶς, ὧν ἀπεστέλλω ὕπο,

cho. Terra quidem Phœnissa patria aluit me:
Agenoris verò nepotes ex spoliis
Miserunt me huc Phœbo primitias:
Cúmque esset me missurus Oedipi filius inclytus 290
Ad venerandum oraculum Apollinis, & penetralia,
Interea Argiui duxerunt exercitum ad vrbem.
Tu verò responde mihi, quis nam sis qui venis
Ad Thebas vrbem septem turrium.
Pol. Pater mihi quidem est Oedipus Laij filius,
Peperit verò me Iocaste filia Menœcei, 295
Vocátque me Polynicem Thebanus populus.

MONOSTROPHICA.

cho. O cognatio filiorum Agenoris,
Meorum dominorum, à quibus missa sum.

Ακροθίνιον] τῆς λείας ἀπαρχή. Λοξίᾳ τ' ἐπ' ἐσχάρας) διαφέρει βωμὸς καὶ ἐσχάρα. βωμὸς γὰρ ἐστι, ὁ εἰς ὕψος ὠκοδομημένος, καὶ ἀναβάσεις ἔχων. ἐσχάρα δ', ἡ ἐν πυραγόνῳ τοῦ γῆ βάσις βωμοῦ, τάξιν ἔχουσα αὐλῆς ἀναβάσεως. ἢ ἐσχάρα, κυρίως τὸ πῦρ. Μέλλοντος πέμπειν] ὁλοκοφανὲς τοῦτο ἐστιν. ἔδει γὰρ εἰπεῖν, μέλλοντος πέμπειν με Οἰδίποδος, ἐν τῷδε ἐστράτευσαν Ἀργεῖοι. ἢ οὕτως, μέλλων δ' πέμψειν ἰδεῖν τινὰ Ἀργείους ὅπη στρατεύσαιτας, ἐν τοσούτῳ οἱ Ἀργεῖοι ὅπη τὴν πόλιν ἐστράτευσαν. Ἐπάτυμον] ἐπάπυλος ἢ Θήβη κατασκεύασε, ὅτι τοῦς τὴν ἐπάχορδον λύραν Αμφίονος κιθαρίζοντος ἐτειχοδεμήθη. Ω συγγένεια) σύστημα κῆ τοῦ κοτὶ αὐομοιομερὲς, τίχων καὶ κώλων ῑ. ὁ ᾱ καὶ ὁ β ἴαμβοι τείμεθοι. τὸ γ̄ ἐχαϊκὸν τείμεθον ἀκατάληκτον, τὸ ᾱ ποδὸς χορείου. τὸ δ' ἰαμβικὸν τείμεθον καταληκτικὸν, ὀκ διϊάμβου ὅπτείπου β̄. τὸ ε̄ καὶ ἕκτον αἰπαστικὸν, δίμεθον ἀκατάληκτον, ὀκ β̄ αἰπαστῶν, τὸ ᾱ καθαροῦ, τὸ β̄ ἐξαβεχχόος. τὸ ζ̄ ἰαμβικὸν δίμεθον βραχυκατάληκτον, τὸ ᾱ ποδὸς χορείου. τὸ η̄ αἰπαστικὸν δίμεθον, ὅμοιον τοῦ ε̄ ἐξ αἰπαστοῦ, καὶ διθχείου. τὸ θ̄ ὀκ παίωνος γ̄ καὶ ἰωνικοῦ, διὰ τὸ αὐδιάφορον. τὸ ῑ ἀσυνάρτητον ἐξ ἰαμβικῆς βάσεως, καὶ ἐχαϊκῆς πενθημιμερεῖς. ὅπὶ τῷ πόλει τοῦ φέρεσαφος. Ω συγγένεια τῆς Ἀγήνορος] Ἰοῦ Ἐπαφος, οὗ Λιβύη, ἧς Ἀγήνωρ, οὗ Βῆλος καὶ Ἀγήνωρ, οὗ Κάδμος, οὗ Πολύδωρος, οὗ Λάβδακος, οὗ Λάϊος, οὗ Οἰδίπους, οὗ Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης.

Γονυπετῆς ἕδρας προσπίτνω
Σ' ἄναξ, τὸν οἴκοθεν νόμον σέβων.
Ἔβας, ἔβας ὦ χρόνῳ γᾶν πατρῴαν.
Ἰὼ ἰὼ πότνια, μόλε πρόδομος,
Ἀναπέτασον πύλας,
Κλύεις ὦ τεκοῦσα τόνδε; μᾶτερ, τί μέλλεις 305
Υπόρροφα μέλαθρα
Περᾶν, θίγειν τ' ὠλέναις τέκνων;
io. Φοίνισσαν, ὦ νεανίδες, βοαν ἔσω

Procumbo ad genua 300
Tibi ô rex, colens legem patriam.
Venisti venisti tandem post longum tempus in terram patriam.
Heus heus veneranda mater, venias extra ædes,
Aperi portas,
Num audis hunc quem peperisti? quid cunctaris mater 305
Excelsa atria
Transire, & amplecti vlnis filium?
io. O puellæ, vocem Phœnissam intra

Γονυπετῆς] ἀς τῆς Φοίνισσαν διὰ γονυκλισίας πεμφάντων τοῦ βασιλέως. Σέβουσα δὲ) πρόσωπα καὶ φυλάττουσα. ἢ πρόσωπα κῆ τὸν πάτριον νόμον, ἢ φυλάττουσα τὸ ἔθος τὸ ἐκ τῆς θρησκείας. Φοίνισσαν βοαν) τὰ τοιαῦτα εἴδη καλεῖται ἀς εἴρηται μονόστροφα, καὶ μετρικὰ ἄπαντα, καὶ συνηματικὰ ἐξ ἀνομοίων κῆ τοῦ ἀστροφισμοῦ ἀνίσοις. ἔστιν οὖν ἡ παροῦσα στροφὴ, κώλων νε̄. τὸ ᾱ ἴαμβος τείμεθος ἀκατάληκτος. τὸ β̄ ἰαμβικὸν ἐφθημιμερές. τὸ γ̄ χορειαμβικὸν δίμεθον ἀκατάληκτον, ἐξ ὅπτείπου δ̄, καὶ χορειάμβου. εἰ δὲ βούλει, αἰαπαιστικὸν δίμεθον βραχυκατάληκτον. τὸ δ̄ ἰωνικὸν ἡμόλιον, ἐξ ὅπτείπου γ̄, καὶ ἰωνικὸν ἡμίσεος. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν δίμεθον βραχυκατάληκτον. τὸ ε̄ ἰαμβικὴ βάσις. τὸ ς̄ ἴαμβος τείμεθος, ὅμοιος τοῦ ᾱ. τὸ ζ̄ ἰωνικὸν δίμεθον ὑπερκατάληκτον, ὀκ διϊάμβου παίωνος δ̄, αἰπὶ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος, καὶ συλλαβῆς. εἰ δὲ βούλει, τροχαϊκὸς ἐξ ἰαμβικῆς καὶ ἐχαϊκῆς συζυγίας. ἔχει δὲ ἡ ἐχαϊκὴ συζυγία τὸν ᾱ ποῦ χορεῖον. τὸ η̄ ἐχαϊκὸν ἐφθημιμερὲς βυκπίδιον, ἢ λικύθιον. τὸ θ̄ ἰωνικὸν, ἐφθημιμερές. τὸ ῑ χορειαμβικὸν τείμεθον, καταληκτικὸν, ὀκ διϊχαΐου, χορειάμβου, καὶ βακχείου. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος. τὸ γὰρ κῦ καὶ βραχὺ παρ' Ὁμήρῳ εὕρηται. τὸ ῑᾱ ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος τείμεθον βραχυκατάληκτον, ὀκ παίωνος γ̄ ἀπὸ ἰωνικοῦ ὅπτείπου γ̄ καὶ ἰάμβου. τὸ ῑβ̄ ἰαμβικὸν δίμεθον, ὅμοιον τοῦ ῑᾱ. τὸ ῑγ̄ καὶ τὸ ὅμοια τοῦ β̄ ἰαμβικά. τὸ ῑδ̄ ἐχαϊκὸν, ὅμοιον τοῦ η̄, τοῦ ᾱ ποδὸς χορείου. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος δίμεθον ἀκατά-

λικτον, ἐξ αἰπαπάστου καὶ ὀλιπείπου γ̄, ἢ ἐκ παίωνος δ̄ αἰπὶ ἰωνικοῦ καὶ διϊάμβυ. τὸ ιζ̄ ἰαμβικὸν, ὅμοιον τῷ β̄. τὸ ιη̄ ἰωνικὸν, ὅμοιον τῷ ιε̄, ἐκ παίωνος δ̄ καὶ διβραχέος. τὸ ιθ̄ αἰπαπαστικὸν δίμετρον ἀκατάλληκτον, ἐξ αἰπαπάστου καὶ ὀλιπείπου γ̄. τὸ κ̄ ἰαμβικὴ βάσις, ὅμοιον τῷ ε̄. τὸ κᾱ αἰπαπαστικὸν τείμετρον βραχυκατάληκτον, ἐξ αἰπαπάστου ὀλιπείπου πιντασυλλάβυ καὶ ἰάμβου, διὰ τὸ ἀδιάφορον. εἰ δὲ βούλει, καταληκτικὸν, ἐξ αἰπαπάστου παίωνος ᾱ καὶ δακτύλυ. τὸ κβ̄ ἰωνικὸν τείμετρον καταληκτικὸν, ἐκ παίωνος δ̄ αἰπὶ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος διϊάμβυ, καὶ μολοσσοῦ. τὸ κγ̄, καὶ κδ̄ βραχεῖα ἰθυφαλικά. τὸ κε̄ αἰπαπαστικὸν τείμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος δ̄ αἰπαπαστικοῦ, καὶ ἰάμβυ. τὸ κς̄ ὅμοιον, ἐξ αἰπαπάστου καὶ διϊάμβου καὶ ὀλιπείπυ γ̄. τὸ κζ̄ αἰαπαιστικὸν δίμετρον, ἀκατάληκτον εἰς δισύλλαβον. εἰ δὲ βούλει, αἰπαπαστικὸν τείμετρον, βραχυκατάληκτον, ἐξ αἰπαπάστου ὀλιπείπου ᾱ καὶ τροχαίυ. τὸ κη̄ τετραμετρικὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος β̄ αἰπὶ ἰωνικῶ, καὶ χορειάμβυ. τὸ κθ̄ ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος β̄ αἰπὶ ἰωνικῶ, καὶ διϊάμβυ. τὸ λ̄ ἴαμβος τείμετρος. τὸ λᾱ αἰολαπαστικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἐξ αἰπαπάστου κρητικοῦ, ἤτοι ἀμφιμάκρυ. τὸ λβ̄ βραχεῖα ἰωνικὸν δίμετρον, ἀκατάληκτον, ἴαμβον ἔχον τὸν δ̄ πόδα. ἔοικε δὲ ἐξ ἀ) καὶ τῶν τῆς χορείου, σὺν τῷ Πινδαρικῷ ἔθνει. τὸ λγ̄ ἰωνικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἐξ ἰωνικῶ διβραχέος καὶ κρητικῶ. τὸ λδ̄ ὅμοιον. τὸ λε̄ ἰαμβικὸν, ὅμοιον τῷ β̄. τὸ λς̄ ὅμοιον. τὸ λζ̄ ὅμοιον τῷ λᾱ. τὸ λη̄ χορειαμβικὸν δίμετρον, ἀκατάληκτον, καὶ χορειάμβυ πιντασυλλάβυ, καὶ ἑτέρου καθαροῦ διὰ τὸ κοινὸν, ἢ ὀλιπείπυ γ̄. τὸ λθ̄ ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ ὀλιπείτυ γ̄. τὸ μ̄ ἴαμβος τείμετρος, ὅμοιος τῷ ᾱ. τὸ μᾱ ἰαμβικὸν τείμετρον βραχυκατάληκτον. λείπεται γὰρ ὅλου ποδὸς, εἰς τὸ ἓν τείμετρον. τὸ μβ̄, τὸ μγ̄, καὶ τὸ μδ̄, καὶ τὸ με̄ ἰαμβικά, ὅμοια τῷ ιβ̄. τὸ μς̄ ὅμοιον ἐφθημιμερές. τὸ μζ̄ αἰπαπαστικὸν τείμετρον, βραχυκατάληκτον, ἐξ αἰπαπάστου ὀλιπείπυ πιντασυλλάβου, καὶ ἰάμβυ. τὸ μη̄ παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος δ̄ καὶ ἰάμβου. εἰ δὲ βούλει, βραχαϊκὸν πιεθημιμερές, τῷ ᾱ ποδὸς χορείυ. τὸ μθ̄ χορειαμβικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἐξ ὀλιπείπυ β̄ καὶ χορειάμβου πιντασυλλάβυ. τὸ ν̄ αἰολαπαστικὸν τείμετρον, ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος δ̄, αἰπαπάστου καὶ ὀλιπείπου τετραπυ. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν τείμετρον καταληκτικὸν, ἐκ διβραχέος πιντασυλλάβου ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ μολοσσοῦ. τὸ νᾱ χορειαμβικὸν ἡμιόλιον, ἐκ χορειάμβου καὶ ἰάμβου. τὸ νβ̄ βραχαϊκὸν ἐφθημιμερές, τῷ ᾱ ποδὸς χορείου, ἤτοι πιεβραχύς. τὸ νγ̄ αἰολαπαστικὸν τείμετρον, βραχυκατάληκτον, ἐξ ὀλιπείπου ᾱ ἐκ πείπυ τ̄ ἀπονδείυ. τὸ νδ̄ τετραμετρικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ παίωνος β̄ αἰπὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, χορειάμβυ καὶ συλλαβῆς. εἰ δὲ βούλει, αἰαπαιστικὸν, ἐφθημιμερὲς, ἰάμβου ἀφ' χοῦ. τὸ νε̄ δακτυλικὸν δίμετρον καταληκτικὸν. τὸ νς̄ δακτυλικὸν ὅμοιον. τὸ νζ̄ αἰπαπαστικὸν ἀκατάληκτον. τὸ νη̄ ἰωνικὸν τείμετρον, ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος δ̄ β̄, καὶ διϊάμβυ. ὅθεν τῶν ἀποθέσεων τετράγραφος. ὅθεν δὲ τῷ τέλει τῆς τροφῆς, κορωνίς. Φοίνισσαι ὦ νεανία] εἰ γὰρ καὶ Ἑλληνικῶς ἐλάλουν, ἀλλ' οὐδὲ τὸ πάτριον ἀπηχῆσιν ἔσωζον τῆς φωνῆς, ὡς Σοφοκλῆς ἐν Ἐλένης ἀπαιτήσει. ἐν γὰρ χαρακτὴρ αὐτὸς ἐν γλώσσῃ, τί με παρηγορεῖ Λάκωνος ἐσμᾶσθαι λόγου.

Δόμων κλύσει τῶνδε,
Γήρᾳ τεθορυβημένα
Ἑλκω ποδὸς βάσιν. ἰὼ τέκνον, χρόνῳ

AEdes istas audiens,
Senecta tremulum
Incessum pedis traho. O fili, post longum interuallum

Ἕλκω ποδὸς βάσιν] ἐπίσχω μου τὸ βάσιν ἀπὸ τῆς γήρως ἐσμικρύνω.

Σὸν ὄμμα, μυείας τ' ἐν ἀμέραις τεθεσεῖδον.
Αμφίβαλλε μαστὸν ὠλένᾳσι ματρὸς,
Παρηΐδων τ' ὄρεγμα,
Βοστρύχων τε κυανόχρωτα χαίτας 315
Πλόκαμον, σκιάζων δέρας ἐμάν.
Ἰὼ ἰώ, μόλις φανεὶς
Ἀελπτα κἀδόκητα ματρὸς ὠλένας. τί φῶς σε; πῶς ἅπαντα
Καὶ χερσὶ, καὶ λόγοισι, πολυέλικτον ἁδονὰν
Ἐκεῖσε καὶ τὸ δεῦρο τεθεικορδούσα, τέρψιν 320
Παλαιᾶς λάβω χαρμονᾶς; ἰὼ τέκνος,
Ἐρημον πατρῷον ἔλιπες δόμον,
Φυγὰς ἀποσταλεὶς ὁμαίμου λώβᾳ.
Η ποθενὸς φίλοις;
Η ποθενὸς Θήβαις; 325
Οθεν ἐμάντε λοῦ κόχρωα κείρομαι,
Δακρυόεσσαν ἱεῖσα πενθήρη κόμαν,

Et post multos dies aspicio oculum tuum.
Amplectere vbera matris brachiis tuis,
Genásque cupitas,
Comæque cæruleam *ad meos* capillos 315
Cæsariem *applica*, obumbrans collum meum.
Io, Io vix apparens [bo te? quomodo omnia *peragam*,
Præter spē, & præter opinionē in matris brachiis. Quomodo cōpella-
Et manibus & verbis multiplicem voluptatem,
Huc & illuc inambulans, & delectationem 320
Veteris gaudij accipiam? O fili,
Reliquisti paternam domum desertam,
Exul missus fratris iniuria.
Quàm desideratus amicis.
Quàm desideratus Thebis? 225
Vnde rasi canos meos,
Demittens capillos funestos & luctuosos,

Αμφίβαλλε μαστὸν) τὸν μαστὸν τῆς μητρὸς τεθείβαλλε τῆς σῆς ὠλένας. ὁ πῆς νοῦς. τεθεμπλυξάμβρος ἄπασσύμε. ἔστι τὸ ἀμφίβαλλε μαστὸν, ἀπὸ μέρους τὸ ὅλον τῆς μητρὸς τῆς σῆς χερσὶ, καὶ τὸ τῷ παρηΐδων σου ὄρεγμα, ἤγουν ἔκπαμα τεθείβαλέ μοι. Κυανοχρῶτα) καὶ τὸν κυανοχρῶτα σου πλόκαμον, τεθείβαλλε τῷ τραχήλῳμου, καὶ κατασκίαζε τῶτον τῆς βοστρυχώδεσί σου πλοκάμοις. ἐκ κοινοῦ γὰρ τὸ ἀμφίβαλλε. οὐ γὰρ τὸν ἑαυτῆς πλόκαμον λέγει, ὅπ μικρὸν ὕστερον ἐξυρεῖσθαι αὐτὸν φησὶ διὰ τὸ πένθος. Παρηΐδων τ' ὄρυγμα) αἰπὶ τῆ ἀγαπηκῆς τεθεπλυσόμβρος. Τί φῶ σε) τί σοι ἔπω, πῶς τεθεσφέγξομαί σε, καὶ πῶς τὰ πάντα λάβω. τέρψιν παλαιᾶ καὶ χαρμονῶν, καὶ πολυέλικτον ἡδονὶν χερσὶ τε καὶ λόγοις ἐκεῖσε. καὶ τὸ δεῦρο τεθεικορδούσα, αἰπὶ τῆ τεθεσκιρτῶσα παντα χῆ. Πολυέλικτον δὲ) πολύπλεκτον, ποικίλον τὸν παντα χόθεν με ἔχουσαν ἡδονὶν. Παλαιᾶ λάβω) παλαιῶν ἡδονῶν χαρμονῶν. Ερημον πα-

πρῶον.) σὺ δ' ἔρημον δηλονότι. τὸν γὰρ αὐτῆς ἀποιόιαν, ἐρημίαν τῆς παντὸς οἴκου οἴεται.

Απολλ. Φαρέων λευκῶν, τέκνον.
Δυσόρφναμά σ' ἀμφιτεύχη τάδε σκότι·
Αμείβομαι. ὀδ' ἐν δώμασι πρέσβις
Ομμαποστερὴς, ἀπήνας ὁμοπλέκου,
Τᾶς ἀποζυγείσας δόμων, πόθον ἀμφιδάκρυτον
Αἰεὶ κατέχων, αὐήξε μυὶ ξίφοις
Επ' αὐτόχειρά τε σφαγὼν,
Υπερτέρεμνά τ' ἀγχόνας,
Στενάζων ἀρὰς τέκνοις.
Συῶ ἀλαλαγῶν δ' αἰγμάτων,
Σκοτία κρύπτεται.
Σὲ δ', ὦ τέκνον, καὶ γάμοισι δὴ κλύω
Ζυγότα, παγδοπωὶν ἀδόναν
Ξένοισιν ἐν δόμοις ἔχειν,
Ξένον τε κῆδος ἀμφέπειν.
Αλαγα ματρὶ τάδε,
Λαΐῳ τε σῷ παλαιγενεῖ,
Γάμων ἐπακτὴν ἄταν.

Et non induta ſum candidis veſtibus, ô fili.
Atras verò & ſqualidas has tenebris ædes
Incolo: ſenex verò in domo
Excæcatus, iumenti comparis
Eius, quod diſiunctum à ſua familia, deſiderium lacrymoſum
Semper habens, inſiliit in gladium,
Inque manu propria factam cædem,
Sublimésque laqueos,
Cum gemitu proferens execrationes in ſuos liberos.
Cum vociferationibus autem querelarum
In tenebris occultatur.
Te verò ô fili, audio connubio
Coniunctum, coniugalem voluptatem
Habere in externa terra,
Peregrinámque affinitatem curare.
Hæc ſunt intolerabilia matri,
Et Laio auo tuo,
Nuptiarum eſſe accerſitam noxam:

Απολλος) αἰείμων λευκῶν ἱματίων ὑπάρχουσα, τὰ δυσόρφναμα, καὶ σκόπα τρόχῃ δεδεχόμαι. Αλλως. Αντὶ τοῦ μελαγοφόρος· καὶ πενθικὸν ἐν τῇ τέκνῳ. Απήνας) συζυγίας. Εποκλέα καὶ Πολυνείκειν ἀπήνην ἔφην, ἤ τις ἐκ δύο βοῶν ἕλκεται. Υπερτέρεμνα) καὶ εἰς τὰ μετάφρενα τῆς ἀγχόνης, ἀπὸ κοινοῦ τὸ αὐήξεν. Αλλως. καὶ ὅτι ἀγχόνας ὤρμνυε μόνον, καὶ κτῆνος τὸ

ξίφοις ὤρμησεν, καὶ ὅτι σφαγὼν ὁμοίως, καὶ ἀγχόνης αὐτόχειρα. Στενάζων) δεῖται τὰς ἀρὰς, ἃς κατηρᾶτο μετὰ τῶν τέκνων. μετέγνω γὰρ ὅτι τῷ καταρᾶσθαι τοῖς παισί. Σὲ δ' ὦ τέκνον) σὲ δ' ὦ τέκνον ἀκούων ὅτι ξένης ζευχθῆναι, καὶ ξένοις συγγένειαν ἔχειν, καὶ ἄτιμα γάμων αὐθαίρετον, πυτέειν λῶ αὐτὸς σωτῆρ ἐπηγάγου. ταῦτα δὲ αἰεπίλησα ἐμοὶ, καὶ τῷ σῷ πεζόνῳ Λαΐῳ, εἰ καὶ ἤδη τέθνηκε. Ξένοισιν ἐν δόμοις) τὸ ἑξῆς. ξένον δὲ κῆδος ἀμφέπειν γάμων, πῖον κῆδος τῷ ἄτιμῳ ἐπηγάγου ἡμῖν. δεῖται γὰρ τῶ γάμου πολεμεῖς τῷ πατρίδα. τὰ δὲ ἑξῆς δεῖται μέσου, ὡσεὶ ἔλεγε, δυστυχήματα ἐμοῦ τε καὶ τῶν πεζόνων, τὸ δὲ μὴ μεταχεῖν ὁμοφύλου γυναικός. ἐπεγάμβρευσε δὲ τῷ Αρχῇ ὁ Ισμηνὸς, μὴ μεταλαβὼν τῶν ὑμεναίων τῆς λυδοφόρου χλιδῆς. ὁ ὅτι μήτε ὑμεναίων ἀκούσας, μήτε λουτρά οἱ ὀκπέμψαι. ὁ Ισμηνὸς δὲ οὐ συνῴκει ὅτι τῇ θεὸς τὸν Αδρασον ὀπηγαμίας, οὐ γὰρ ἐδέξατο τὰ παρ' αὐτῷ λουτρά.

Εγὼ δ' οὔτέ σοι πυρὸς αὐῆψα φῶς
Νόμιμον ἐν γάμοις,
Ως πρέπει ματρὶ μακαρίᾳ.
Ανυμφίαια δ' Ισμηνὸς ἐκηδεύθη.
Λυτροφόρου χλιδᾶς.
Αναὶ ἣ Θηβαίαν πόλιν
Εσιγάθη σᾶς εἴσοδος νύμφας.
Ολοιτο τάδ', εἴτε σίδαρος,
Εἴτ' ἔρις, εἴτε πατὴρ ὁ σὸς αἴτιος,
Εἴτε τὸ δαιμόνιον κατεκώμασε
Δώμασιν Οἰδιπόδαο.
Πρὸς ἐμὲ γὰρ κακῶν ἔμολε τῶν δ' ἄχη.

I A M B O I.

Δεινὸν γυναιξὶν αἱ δι' ὠδίνων γοναί.
Καὶ φιλότεκνόν πως πᾶν γυναικεῖον γένος.

Ego verò neque lumen ignis accendi tibi
Legitimum in nuptiis,
Vt decet matrem beatam.
Nec Iſmenus curauit Hymenæum,
Qui ex balneis conſtat deliciarum.
Per Thebanam verò vrbem
Præteritus eſt ſilentio ingreſſus tuæ ſponſæ.
Pereant iſta, ſiue ferrum,
Siue diſſidium, ſiue pater tuus in cauſa eſt,
Siue fatum petulanter inuaſit
Domum Oedipi.
Ad me enim veniunt dolores horum malorum.

C horus.

Graues ſunt mulieribus, qui cum dolore eduntur partus.
« Ac totum genus muliebre amans eſt liberorum.

Εγὼ δ' οὔτε σοι) ἔθος ἦν τῷ νύμφῳ ὑπὸ γάμου. Εσιγάθη) ἐσιωπήθησαν. γεγάφεται καὶ ἐσιγάθησαν, ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀνεμνήθησαν. Ολοιτο

τάδ) ἀπόλοιτο τάδε τὰ κακά, καὶ μεταβληθείησαν εἰς ἀγαθά, εἴ τις αὐτῇ ὀδύνη ἄπος. λείπει γὰρ τὸ αὐτῇ. Αλλως. ὄλοιτο τάδε, αἴτια τῇ τῇδε. ὡς τὸ δῆλ. τ' ἔντεκα καὶ μέλαν αἷμα. ὡς οὐῶ πούτων ἄπος καὶ τοξέτος ἀπόλοιτο, ὅστις ποτὲ ἄρα ὀδί. Κατεκόμασε] σφοδρῶς ἐπῆλθεν, τῇ κακῶν κώμων τὰ ἄχη εἰς ἐμὲ ἔσκηψαν. Δεινὸν γυναῖκι πίμον, ἢ μέγα κακόν. ἢ ἔπος. δεινὸν αἰτῆ τὸ πίμον, θαυμαστόν. ὁ ὢ νῦς, αἱ γυναῖκες αἱ ὠδύνης ἄπαι, θαυμαστόν τὸ πίμον παρὰ τῇ γυναῖξι. ἐν ἤθει δὲ θαυμαστῶς ἄρχει, ὅτι τῇ γυναῖξιν αἱ ὠδῦναι φίλτρον καθίστασι. καὶ τοῦτο πάσας τὸ φιλότεκνον στέργει. Αλλως. Αἱ δ' ὠδύνων γυναῖκες, καθότι τρὸ τὸ τεκεῖν πολλὴν παλαιπωρίαν παρέχουσιν. ὡς εἰ ἔφεγε, ὦ τὸ τῇ γυναῖκῶν ἐπ' ὠδύνων ὄντων, ὅμως φιλότεκνοι εἰσὶν αἱ γυναῖκες.

πολ. Μᾶτερ, φρονῶν δ', κοὐφρονῶν, ἀφικόμαν 360
« Ἐχθροὺς ἐς ἄνδρας. Αλλ' ἀναγκαίως ἔχει
« Πατρίδος ἐρᾶν ἅπαντας. ὅς δ' ἄλλως λέγει,
« Λόγοισι χαίρει, τὸν δ' νοῦν ἐκεῖσ' ἔχει.
Οὕτω δ' πέρβοις εἰς φόβον τ' ἀφικόμην,
Μή τις δόλος με τοῦδε κασιγνήτου κτάνῃ, 365
Ὡς τε ξιφήρη χεῖρ' ἔχων, δι' ἄστεος
Κυκλῶν τρόσωπον ἦλθον. ἐν ᾧ μ' ὠφελεῖ,
Σπονδαί τε, καὶ σὴ πίστις, ἣ μ' εἰσήγαγε
Τείχη πατρῷα. πολὺ δακρυς δ' ἀφικόμην
Χρόνιος ἰδὼν μέλαθρα, καὶ βωμοὺς θεῶν, 370
Γυμνάσιά θ' οἷσιν ἐνετράφην, Δίρκης θ' ὕδωρ·
Ὧν οὐ δικαίως ἀπελαθεὶς, ξένην πόλιν
Ναίω, δι' ὄστων ὄμμ' ἔχων δακρυῤῥοοῦν.
Αλλ' ἐκ γὰρ ἄλγους ἄλγος αὖ σε δέρκομαι,

Pol. Mater, bene & non bene cogitans, veni 360
« Ad viros inimicos, sed necesse est
« Omnes amare patriam. qui verò aliter dicit,
« Verbis delectatur, mentem verò illic habet.
Adeo autem ad turbas & timorem veni,
Ne quis dolus à fratre me occidat, 365
Vt habens manum armatam gladio per vrbem,
Venerim circumferens vultum. Vnum verò me iuuat,
Induciæ & tua fides, quæ me introduxit
Intra mœnia paterna. veni verò multum lacrymans,
Post longum tempus videns aulam & aras deorum, 370
Et gymnasia in quibus nutritus sum, & aquam Dirces,
A quibus non iustè pulsus, peregrinam vrbem
Habito, habens aspectum per oculos lacrymantem.
Sed enim ob dolores meos dolere te quoque video,

Μῆτερ φρονῶν] φρονῶν μὲν, καὶ δὸ τοιαῦτις ἦλθον. οὐ φρονῶν δὲ, καθόσον τῆς πατρίδος ἀπολίωλω, καὶ τοὺς τοῦ ἐχθροὺς τοῦ γένους ἐν πατρίδος ἐρᾶν, ὅπου φέρει, ἀλλ' ἀναγκαίως ἔχει πατρίδος ἐρᾶν, ἅπαντας ἀπολογούμενος ὑπὲρ τῆς ἀφίξεως. Πατρίδος ἐρᾶν) εἰ καὶ ἡμάρτην τοσοῦτον ὀδυσάμενος,

τοσοῦτον ὀδυσάμενος, ὅμως συγγνώσκει μοι τῆς πατρίδος ἔρως. Εἰς φόβον τ') τοσοῦτος ὁ τῶν. Ξιφήρη) ξίφει ἡρμοσμένος τῷ χέρα, τῇδε κακεῖσε τοσοῦτον φέρων, καὶ τοσοῦτον. Χεῖρ' ἔχων) ὑποστικτέον ὅτι τῷ ἔχων. Εν δέ μ' ὠφελεῖ] παρηγορεῖ, θαρρεῖν ποιεῖ. Ὧν οὐ δικαίως] ἀφ' ὧν δικαίως ἐξεβλήθεις ξένην πόλιν οἰκῶ. Δι' ὄστων] τῷ ὀφθαλμῷ τῷ ὄψιν δακρυῤῥοῦσαν ἔχων. ἔστι δὲ ποιητικὴ τοσοῦτος. τὸ αὐτὸ γὰρ σημαίνει, ὡς τὸ πο-

Κάρα ξυρηκὲς, καὶ πέπλοις μελαγχίμοις 375
Ἔχουσαν. οἴ μοι τῷ ἐμῶν ἐγὼ κακῶν.
« Ὡς δεινὸν ἔχθος μᾶτερ οἰκείων φίλων,
« Καὶ δυσλύτοις ἔχουσι τὰς διαλλαγάς.
Τί δὲ πατήρ μοι πρέσβις ἐν δόμοισι δρᾷ,
Σκότον δεδορκώς; τί δ' κασιγνήτα δύο; 380
Η που σέβουσι τλήμονες φυγὰς ἐμάς;
Io. Κακῶς θεῶν τις Οἰδίπου φθείρει γένος.
Οὔτω γὰρ ἤρξατ', αὐτομαμὸν τεκεῖν ἐμὲ,
Κακῶς ὁ γήμας πατέρα σὸν, φυσᾶ τε σέ.
« Ἀπὸ τ' ταῦτα; Δεῖ φέρειν τὰ τῆς θεοῦ. 385
Οπως δ' ἔρωμαι, μή τι σὲ δάκω φρένα,
Δέδοικ' ἃ χρῄζω. Δια πόθου δ' ἐλήλυθας.
πο. Αλλ' ἐξερώτα, μηδὲν ἐνδεὲς λίπῃς.

Caput rasum, & vestes atratas 375
Habentem. Hei mihi propter mea mala.
« Quàm misera res est, ô mater, odium inter domesticos.
« Et quàm difficilem habet reconciliationem.
Quid verò meus pater senex in ædibus agit,
Videns tenebras? quid etiam sorores duæ? 380
Ioc. An non miseræ gemunt exilium meum!
Aliquis Deus malè perdit genus Oedipi.
Sic enim cœpit, vt ego parerem contra fas,
Et vt malè duceret vxorem pater tuus, túque nascereris.
« Verùm ad quid hæc? oportet ferre fatalia. 385
Quomodo autem interrogem, ne mordeam tuum animum,
Metuo, quæ volo: venis enim mihi desideratus.
At exquirere nihil omittas.

Οἴμοι ἐγὼ) οἴμοι ἐγὼ, ἕνεκα τῶν ἐμῶν κακῶν. Καὶ δυσλύτοις ἔχουσα τὰς διαλλαγὰς) ὁ σίγος ἐστὶ ἐν ᾧσιν οὐ φερέται. Ὡς δεινὸν) λίαν χαλεπὸν τοσοῦτον ὅτι μῆτερ, ἕνεκα συγγενῶν. δυσδιορθώτως γὰρ ἔχει τὰς φιλιώσεις. ἀλλὰ τί μοι τοσοῦτον ἐν οἴκοις ὦ γέρον πατὴρ, ἐν σκότει διατρίβων. καὶ τί δρῶσιν αἱ δύο ἀδελφαί. ἆρα λυπεῖσθαι διὰ τὰς ἐμὰς φυγάς; Οὕτω γὰρ) οὕτως ὁ δαίμων ἤρξατο φθείρειν τὸ γένος. οὕτω φησὶν ἐξ ἀρχῆς δυσυχῶ, ἀφ' οὗ αὐόμως ἐ-

πικον. αἰόμφως γὰρ καὶ ἀσεβῶς παρεσκεύασέ με πικεῖν. Ἀπόρει) κρίνει δὲ ταῦτα φησὶ δηλονότι, οἵστον τὰ τῶν θεῶν. Δέδοικ' ἃ χρῄζω) δέδοικα φησὶ μή πως ἔρωμαι ἃ χρῄζω, καὶ δάκω σε τὸ φρένα, ὅμως ὅπιθυμῶ σε ἐρέσθαι κἂν λυπῶ σε. πῆς ὁ τρόπος) πῆς τρόπος τῆς δυσυχίας, τῶν φυγάδων δηλονότι.

Ἀ γὰρ σὺ βούλει, ταῦτ' ἐμοὶ μᾶλλον φίλα.
Io. Καὶ δή σ' ἐρωτῶ πρῶτον, ὧν χρῄζω τυχεῖν. 390
Τί, τὸ στέρεσθαι πατρίδος ἢ κακὸν μέγα;
Po. Μέγιστον. ἔργῳ δ' ὅστι μεῖζον, ἢ λόγῳ.
Io. Τίς ὁ τρόπος αὐτῇ; τί φυγάσι τὸ δυσχερές;
Po. Εν μὲν μέγιστον, οὐκ ἔχει παῤῥησίαν.
Io. Δούλου τόδ' εἶπας, μὴ λέγειν ἃ πῆς φρονεῖ; 395
Po. Τοῖς τῶν κρατούντων ἀμαθίας φέρειν χρεών.
Io. Καὶ τοῦτο λυπεῖν, σωφρονοῦσι τοῖς μὴ σοφοῖς.
Po. Ἀλλ' εἰς τὸ κέρδος πρὸς φύσιν δουλευτέον.
Io. Αἱ δ' ἐλπίδες βόσκουσι φυγάδας, ὡς λόγος;
Po. Καλοῖς βλέπουσί γ' ὄμμασι, μέλλουσι δέ. 400
Io. Οὐδ' ὁ χρόνος αὐταῖς διεσάφησ' οὔσας κενάς.
Po. Εχουσιν Αφροδίτην τιν' ἡδεῖαν θεόν.
Io. Πόθεν δ' ἐδόσκου, πρὶν γάμοις δύρειν βίον;
Po. Ποτὲ μὲν ἐπ' ἦμαρ εἶχον, εἶτ' οὐκ εἶχον αὖ.
Io. Φίλοι δ' πατρὸς καὶ ξένοι σ' οὐκ ὠφέλουν; 405

Quæ enim tu vis, ea & mihi grata sunt mater.
Ioc. Interrogo igitur primum quæ volo consequi. 390
Quid, esse exulem, nónne magnum malum est?
Ioc. Maximum. re verò maius est quàm verbis.
Pol. Quonam modo hoc? quid est vsque adeo malum exulibus?
Ioc. Vnum quidem est maximum, non habent libertatem dicendi.
Pol. Serui est (quod dixisti) non dicere aliquem id quod sentiat. 395
Ioc. Oportet ferre stultitias illorum qui dominantur.
Pol. Et hoc acerbum est, desipere cum stultis.
Ioc. Sed seruiendum est propter vtilitatem contra naturam.
Pol. At spes alunt exules, vt dicitur.
Ioc. Aspiciunt eæ pulchris oculis, cunctantur tamen. 400
Pol. Neque tempus ostendit tibi eas esse inanes?
Ioc. Habent Venerem, suauem deam quandam.
Pol. Vnde verò alebaris, priusquam per nuptias inuenires victum?
Ioc. Aliquando habebam in diem, aliquando non habebam.
Pol. Non iuuabant te amici patris, & hospites? 405

Τοῖς τῶν κρατούντων) τοῦτο ὡς Δεινωδίου ἔφη ὁ ποιητής, καὶ μὴ φυγὰς ἢ πῆς, ὅμως φέρει τοῖς τῶν κρατούντων ἁμαρτίας καὶ μὴ θέλη. χρόφοι δὲ ἕνες τοῖς τῶν πολιτῶν, κρατοῦσι γὰρ οἱ πολῖται. Ξυνασοφεῖν) σωφρονοῦντα εἶναι τοῖς αἰσόποις. Ἀλλ' εἰς τὸ κέρδος) οὐκ ἀξιόχρεως ἥρως ὁ

λόγος. Αἱ δ' ἐλπίδες) αἱ ἐλπίδες, ᾗ ἡ τρεσδοκία τῶν ὑπηρέσεσθαι τῆς πατρίδος. ἐπεῖθεν καὶ ἡ παροιμία, αἱ δ' ἐλπίδες βόσκουσι τοὺς κενοὺς βροτούς. Καλοῖς) ὄμμασι καλοῖς ὁρῶσιν αἱ ἐλπίδες, ἀλλὰ βραδύνουσι. Οὐδ' ὁ χρόνος) οὐδὲ ἡ πολλὴ τῶν φάσεις τῶν χρόνου δηλοῦσι φεῦ αὐτοὺς ὄντας ματαίας. Εχουσιν ἀφροδίτην) πόρῳν ἔνα ἡδεῖαν ἔχουσιν τρὸς τὰ συμφορά. Πόθεν) ἀπὸ τοίου ὁ πόρος ἐτρέφου τρὸ τοῦ γάμου. Εστ' ἦμαρ) ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἶχον τροφὴν, ἐν ἄλλῃ δ' οὔ.

Εὖ τραφέτε. τοὶ φίλων δ' οὐδὲν, ὦ τέκνον τις δυστυχῆ.
Io. Οὐδ' ἡ εὐγένειά σ' ἦρεν εἰς ὕψος μέγα;
Po. Κακὸν τὸ μὴ ἔχειν. τὸ γένος οὐκ ἔδοσκέ με.
Io. Η πατρὶς, ὡς ἔοικε, φίλτατον βροτοῖς.
Po. Οὐδ' ὀνομάσαι δύναμαι αὖ, ὡς ὅστι φίλον. 410
Io. Πῶς δ' ἦλθες Αργος; τίν' ὀπίνοιαν ἔχες;
Po. Εζητησ' Αδράστῳ λοξίας χρησμόν τινα.
Io. Ποῖον; τί τοῦτ' ἔλεξας; οὐκ ἔχω μαθεῖν.
Po. Κάπρῳ, λέοντι θ' ἁρμόσαι παῖδων γάμους.
Io. Καὶ σοὶ τί θηρῶν ὀνόματος μετῆν, τέκνον; 415
Po. Οὐκ οἶδ'. ὁ δαίμων μ' ἐκάλεσε τοῖς τῶν τύχην.
Io. Σοφὸς γὰρ ὁ θεός. τίνι τρόπῳ δ' ἔχεις λέχος;
Po. Νὺξ ἦν. Αδράστου δ' ἦλθον εἰς τραπέζας.
Io. Κοίτας μαστεύων, ἢ φυγὰς πλανώμενος;

Pol. Feliciter rem gere. amicorum enim res in calamitatibus nihil sunt.
Ioc. Non extulit te nobilitas ad magnum gradum?
Pol. Malum est nihil habere. Genus non aluit me.
Ioc. Patria, vt videtur, charissima res mortalibus est.
Pol. Non quidem dicere possum quàm dulcis sit. 410
Ioc. Quomodo venisti Argos? quid consilij habuisti?
Pol. Apollo Adrasto quoddam oraculum dedit.
Ioc. Quale? quid hoc dixisti? non possum intelligere.
Pol. Iussit dare nuptum filias apro & leoni.
Ioc. At tibi quænam societas erat nominis bestiarum, ô fili? 415
Pol. Non scio, fatum me ad hanc fortunam vocabat.
Ioc. Sapiens enim est Deus. Sed quomodo nactus es connubium?
Pol. Nox erat, cùm veni ad porticus Adrasti.
Ioc. Quærens cubile, sicut exul errans?

Εὖ τραφέτε) δύχου δυτυχεῖν. αἰσθοῦς γὰρ κακῶς τραφέντος τὸ ὁπποδὼν φίλοι. πῶς δ' Ἑκάβη φησὶν, ὅπου γε ὑπὸ τῶν φίλων εἰς τὴν πατρίδα καταγεται, ἢ πάλιν τρὸς γάμου ὑπὸ τῶν φίλων δυσυχῶν ἠγωνεῖτο. γήμας δ', καὶ τῆς δυσυχίας ἀπαλλαγείς, πάλιν φίλοις ἔρχ. τρὸς τὸ πίνειν ὀτυχεῖν τῷ Αδράστῳ, Ἑκάβη παθεῖν φησί. Πῶς δ' ἦλθες) πῶς εἰς τὸ Αργος ἦλθες, καὶ ὀν εἰς ἄλλην πόλιν. ἄπορον δ' φασὶ τὸν Αδραστον πιστεύσαι τῷ θεῷ, τοσαῦτα δυσυχήσαι κατὰ τὰς Θήβας, καὶ μόνον φυγάδα σωθῆναι ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἵππου Αρείονος. τρὸς ὃν λεκτέον, ὁ δοῦναι τρεσσίπαξε τοῖς δυγατέρας ὁ θεὸς, ἀλλ' ὑγὰ καὶ ὁπηφραπεῦσαι τοῖς Θήβαις. Εχρησ' Αδράστῳ ἡ μὴ τὴν αἰτίαν τῆς εἰς Αργος ἀφίξεως ἐρωτᾷ. ὁ δὲ τὴν αἰτίαν τῆς αὐτοῦ καταστροφῆς λέγει. εἰ μὴ γὰρ

ἐξῴκει γὰρ χρησμὸν τῷ γάμου παρέμεινεν, ἵπως αὖ ὅθεν παρώδευσε τὸ Ἄργος. ἀλλὰ φησὶ δεῦρο τὸ πεπρωμένον ἦλθον ὅτι τὸ Ἄργος. ὁ γὰρ χρησμὸς ὡκεῖσε ἤγαγον. Κάπαρῳ] ἔχρησεν ὁ θεὸς ἑνῶσαι παῖ θυγατέρας λέοντι καὶ κάπαρῳ. Καὶ (εἰ τι) καὶ κῆ τι εἰ τὸ ὄνομα τῶν θηρῶν ἐν μεῖζουσα πέκτον. Οὐκ οἶδα] τὸ εἰμαρμένον ἤγαγον ἡμᾶς εἰς τοῦτο τῆς συμφορᾶς. καὶ ὄκ ἐκ προνοίας μοι ἀπέβη ὁ γάμος, ἀλλ' αὐτόματος ὄκ τῆς τύχης. Ἄλλως. ὁ χρησμὸς ὑπὸ Μυκηνῶν ἔτως ἀναγέγραπται.

Χρησμὸς δοθεὶς τῷ Ἀδράστῳ.

Κέρα ἢ γαμβροῖν ζεύξον κάπαρῳ, ἢ λέοντι,
Οὔκεν ἴδοις πρεσβύτερον τὸν δόμον ἐξ ἱερῶν
Ὑμετέρου τείχοντας. μηδὲ φρεσὶ σῇσι πλανηθῇς.

καὶ οἱ μὲν λέγουσιν, ὡς ἀπὸ τῶν ὀπτῶν τῶν ἀπίδων συνέβαλλεν Ἀδραστος. ὁ μὲν γὰρ εἶχε τὸν Καλυδώνιον συῶν, ὁ δὲ τῶν λεοντοπρόσωπον σφίγγα. οἱ δὲ ὡς κρύοις θυμοῦν, ἀφίκοντο εἰς τὸ Ἀπόλλωνος ἱερόν, καὶ δοκοῦς βυρόντες λέοντος, καὶ συὸς αἱ αἵματα κυνηγετοῦντες, ἐφιλονείκησάν τι, καὶ τοῦ τῆς χάσεως εἰς κείσει ἀχθέντες τῷ βασιλεῖ, τὸν γάμον ἔτυχον. ἀπείκασι γὰρ τὸν μὲν λέοντι τὸν δὲ Τυδέα κάπαρῳ, ὃς ἔγημε Δηϊπύλην, ὁ δὲ Πολυνείκης Ἀργείαν.

πολ. Ἦν τοῦτο. κἄτα γ' ἦλθεν ἄλλος αὖ φυγάς. 420
ἰοκ. Τίς οὗτος; ὡς ἄρ' ἄθλιος κἀκεῖνος ἦν.
πολ. Τυδεύς, ὃν Οἰνέως φασὶν ἐκφῦσαι πατρός.
ἰοκ. Τί θηρσὶ δ' ὑμᾶς δῆτ' Ἀδραστος εἴκασε;
πολ. Στρωμνῆς ἕς ἀλκὴν συνεκ' ἤλθομεν πέρι.
ἰοκ. Ἐν τῷδε Ταλαοῦ παῖς συνῆκε θέσφατα; 425
πολ. Καὶ δοῦναι ἡμῖν δύο δυοῖν νεανίδας.
ἰοκ. Ἆρ' εὐτυχεῖς οὖν τοῖς γάμοις ἢ δυστυχεῖς;
πολ. Οὐ μεμπτὸς ἡμῖν ὁ γάμος εἰς τόδ' ἡμέρας.
ἰοκ. Πῶς δ' ἐξέπεισας δεῦρό σοι στέλλειν στρατόν;
πολ. Διοσοῖς Ἀδραστος ὤμοσε γαμβρεῖς τόδε, 430
Τυδεῖ τε, κἀμοὶ, σύγγαμβρος γὰρ ἐς ἐμὸς,
Ἀμφω καθέξειν εἰς πάτραν πρόθεν σ' ἐμέ.

Pol. Hæc erat causa: deinde venit etiam alius exul.
Ioc. Quis iste? quàm verò miser & ille erat.
Pol. Tydeus, quem dicunt natum Oeneo patre.
Ioc. Quare verò feris vos Adrastus comparauit?
Pol. Eo quòd venimus in certamen de stragulis.
Ioc. Ibi filius Talai intellexit vaticinia? 425
Pol. Et dedit nobis duobus duas puellas.
Ioc. Suntne igitur felices aut infaustæ nuptiæ?
Pol. Non reprehendo nuptias ad hoc vsque tempus.
Ioc. Quomodo persuasisti huc te sequi exercitum?
Pol. Adrastus iurauit duobus generis hoc, 430
Tydeo & mihi, (hic enim est affinis meus)
Se reducturum vtrunque in patriam, me verò prius.

Τί θηρσὶ δ' ὑμᾶς] καὶ τὶ ὑμᾶς ὁ Ἀδραστος ἐοικόσι τοῖς θηρσί. Στρωμνῆς ἕς ἀλκὴν] διὸ ἐλθόντες εἰς μάχην ἕνεκα στρωμνῆς. στρωμνῆς γὰρ τὸν πυ τῆς κατοικήσεως, ὅπ θηρεῶδες ἐμαχεσάμεθα πρὸς ἀλλήλους θηρσὶν ἡμᾶς εἴκασεν, ἔνιοι δὲ δεῦρο τῶν, ἀλλ' ὅτι ὀμῇ κάπαρου, ὁ δὲ λέοντος.

δοκεῖν ἡμφίεσο. Αἰόλου Κρηπίς, ἢ Ἀμυθάων, ἢ Βίας, ἢ Ταλαός, ἢ Ἀδραστος. Ἐνθῶδε] ἐν τούτῳ ὁ τοῦ Ταλαοῦ παῖς Ἀδραστος ἔγνω τὰ μαντεύματα; καὶ δηλονότι. καὶ ἔδωκεν ἡμῖν τοῖς δυσὶ τὰς δύο αὐτοῦ θυγατέρας. Σπέσθαι) ἕπεσθαι.

Πολλοὶ δὴ Δαναῶν καὶ Μυκηναίων ἄκροι
Παρέισι, λυπεραὶ χάριν, αἰαῖ καὶ ἐμοὶ
Διδόντες. ὅτι γὰρ τῷ ἐμῷ στρατεύομαι
Πόλιν. θεοὺς δ' ἐπώμοσ', ὡς ἀκουσίως
Τοῖς φιλτάτοις τοκεῦσιν ἠρέμιν δόρυ.
Ἀλλ' εἰς σὲ τείνει τῶνδε λύσις κακῶν
Μάτερ, διαλλάξασαν ἐμοὺς εἰς φίλους.
Παῦσαι πόνων με, σὲ, καὶ πᾶσαν πόλιν.
Πάλαι μὲν οὖν ὑμνηθὲν, ἀλλ' ὅμως ἐρῶ.
Τὰ χρήματ' ἀνθρώποισι τιμιώτατα,
Δυνάμιν τε τὴν ἐν ἀνθρώποις ἔχει.
Ἃ γὰρ μεθ' ἥκω δοῦρα, μυρίαν ἄγων
Λόγχην. Πένης γὰρ οὐδὲν εὐγενὴς ἀνήρ.
Χο. Καὶ μὴν Ἐτεοκλῆς εἰς διαλλαγὰς ὅδε
Χωρεῖ σὺν ἔργῳ, μάτερ Ἰοκάστη, λέγων
Τοιούσδε μύθους, οἷς διαλλάξεις τέκνα.
Ἐτεο. Μάτερ, πάρειμι. τῷ χάριν δέ σοι διδοὺς,

Multi autem principes Danaorum & Mycenæorum
Adsunt, officium mihi triste, sed necessarium
Dantes: duco enim exercitum aduersus meam
Patriam. Deos autem iuro quòd inuitus
Intuli bellum charissimis parentibus.
Sed ad te pertinet reconciliatio horum malorum,
O mater, vt reconciliatis charis fratribus,
Liberes à laboribus me, & te, & totam vrbem.
Iam olim quidem celebratum est, sed tamen dicam:
Opes hominibus sunt honoratissimæ,
Et habent maximam potentiam inter homines.
Quas ego propter huc venio, ducens multas
Hastas: Nam nobilis vir, si pauper sit, nihil est.
Cho. Atqui Eteocles ad reconciliationem huc
Accedit: tui officii est, ô mater Iocaste, dicere
Tales sermones, quibus reconciliare possis filios.
Eteo. Mater, adsum. dans verò tibi hanc gratiam,

Πολλοὶ δὲ Δαναῶν] καθὸ καὶ πατρίδος ἐστρατεύσαντο, λυπεραὶ φησὶ τῷ χάριν, αἰαῖ καὶ ἐμοὶ. ὅτι ἐγχωρεῖ γὰρ ἄλλως θεῶσθαι δίκα πολέμου. ἔμφρων δὲ καὶ ἐλεεινὸς ὁ λόγος. Τοῖς φιλτάτοις τοκεῦσι) χαίρεται καὶ ἐκοῦσιν. ἵν' ἦ, τῷ ἀδελφῷ μου. ὁ γὰρ Ἐτεοκλῆς ἑκὼν πρεσβεῖ τῷ βασιλεῖαν, διὰ τὸ μὴ ἀφίσθαι τῆς βασιλείας. Εἰς σὲ τείνει) εἰς σὲ ἀφορᾷ. Διαλ-

Universidad de Deusto
Biblioteca

λάξασαν) φιλιώσασαν. Γάλαι μὲν ὑμηθὲν] πάλαι λαληθέν. ἀλλ' ὅμως ἐρῶ. παροιμιώδης ὁ στίχος, καὶ ὁ ῥήτωρ. δεῖ δὲ χρημάτων. Ἀ' χρὴ μθ' ἥκω) ἐφ' ἃ χρήματα κἀγὼ ἥκω. Μῆπερ πάρειμι) κάλλιστα πεποίηται τῷ τραγικῷ τὸ

Ηλθον. τί χρὴ δρᾶν; λαχέτω δέ τις λόγου. 450
Ως ἀμφὶ τείχη καὶ ξυνωείδας λόχων
Τάσσων, ἐπέσχον πόλιν, ὅπως κλύοι μί σου
Κοινᾶς βραβείας, αἷς ὑπόσπονδον μολεῖν
Τόνδ' εἰσεδέξω τῆχρῶν, πείσασά με.
Ιοκ. Επίσχες. Οὔπω τὸ ταχὺ τῶν δίκην ἔχει. 455
« Βραδεῖς ᾖ μῦθοι, πλεῖστον αὐξάνει σοφόν.
Σχάσον ᾖ δεινὸν ὄμμα, καὶ θυμοῦ πνοάς.
Οὐ γὰρ τὸ λαιμότμητον εἰσορᾷς κάρα
Γοργόνος, ἀδελφὸν δ' εἰσορᾷς ἥκοντα σόν.
Σύ τ' αὖ πρόσωπον πρὸς κασίγνητον στρέφε, 460
Πολυνείκες· εἰς γὰρ ταὐτὸν ὄμμασι βλέπων,
Λέξεις τἄμεινον, τῷδέ τ' ἐκδέξῃ λόγοις.
Παραινέσαι ᾖ σφῷν τι βούλομαι σοφόν.

Veni. quid me facere oportet? incipiat aliquis dicere 450
Quia circa mœnia iuga currus & manipulos
Instruens, inhibui ciuitatem, vt te audirem
De communi reconciliatione, propter quam factis induciis profectũ
Hunc recepisti intra muros, persuaso me.
Ioc. Expecta. Celeritas non iustè agit. 455
« Tarda verò consilia efficiunt multa sapienter.
Remitte toruos oculos, & animi flatus.
Non enim intueris præcisum à faucibus caput
Gorgonis, sed vides venientem fratrem tuum.
Tu quoque vicissim vultum ad fratrem verte 460
Polynices: nam in idem videns oculis,
Dices melius, & melius excipies huius sermones.
Admonere verò vos aliquid sapienter volo.

Αρχέτω δέ σε] ἔστω ὁ Πολυνείκης. Καὶ ξυνωείδας] συστήσεις. ὁ δὲ καὶ παρέλκει. Τάσσων) σταποιῶν. Ξυνωείδας) πεῖς ἱππέας τῷ στρατῷ ἐκ τῶν ἁρμάτων δηλοῖ ξυνωείδας τὰ ἅρματα. λόχων δὲ, στρατευμάτων. Οπως κλύοιμί σου] δέομαι τοῦ μήτερ τῶν δεικόσμησιν τῷ στρατῷ ἐπέχον, ὅπως ἀκούσω πρότερον παρὰ σοῦ γινομένας κοινὰς ἡμῖν δεικύσσας. Βραβείας γὰρ δεικύστας, ὅ ἐστι πεῖς μετὰ κείσεως λόγους. Τόνδ' εἰσεδέξω) αἰτιατικῇ τῷ εἴσω ἐδέξω, ὡς εἴσω αὐτὸ τῷ εἴσω ἴδη. πύτῳ δὲ ἐναντίον τὸ ἔξω εἴσω, αὐτὸ τῷ εἰς τὸν ἔξω. ἐκεῖσε γὰρ αὐτὸ πρεσβεύσεως προσλαμβάνεται. Επίσχες] κατάπαυσον, καρτέρησον, ἄνες. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐρεσσόντων. φασὶ γὰρ τὸ ὀπισθεῖν τῶν κωπῶν τὸν ἐρεσσαν. βραδεῖς δὲ μῦθοι, οἱ μετ' ὀπισκέψεως, οἱ καὶ τὸ σφὸν ἔχουσι. Στρέφε) τρέπε. Εἰς γὰρ ταὐτὸν) ἀντιναπᾶς. Ενδέξῃ λόγους) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἄμεινον. Σφῷν] ὑμῖν. Σοφὸν) φρόνιμον.

« Οταν φίλος τις ἀνδρὶ θυμωθεὶς φίλῳ,
« Εἰς ἓν σπουδάσῃ, ὄμματ' ὄμμασι δίδῳ, 465
« Εφ' οἷσιν ἥκει, τοῦτο χρὴ μόνον σκοπεῖν.
« Κακῶν δὲ τῶν πρὶν μηδαμῶς μνείαν ἔχειν.
Λόγος μὲν οὖν σὸς πρόσθεν, Πολυνείκες τέκνον.
Σὺ γὰρ στράτευμα Δαναϊδῶν ἥκεις ἄγων,
Αδικα πεπονθὼς, ὡς σὺ φῄς· κριτὴς δέ τις 470
Θεῶν γένοιτο, καὶ διαλλακτὴς κακῶν.
Πολ. Απλοῦς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφυ,
« Κοὐ ποικίλων δεῖ· αὐδιχ' ἑρμηνεύματος.
« Εχει γὰρ αὐτὰ καιρόν. ὁ δ' ἄδικος λόγος
« Νοσῶν ἐν αὐτῷ, φαρμάκων δεῖται σοφῶν, 475
Εγὼ δὲ δώματος πατρὸς προὐσκεψάμην.
Τοὐμόν τε, καὶ τόδ', ἐκφυγεῖν χρῄζων ἀρᾶς,
Ας Οἰδίπους ἐφθέγξατ' εἰς ἡμᾶς ποτε,
Εξῆλθον ἔξω τῆς δ' ἑκὼν αὐτὸς χθονὸς,
Δοὺς τῷ δ' ἀνάσσειν πατρίδος ἐνιαυτὸν κύκλον, 480

« Quando amicus aliquis iratus amico
« Congrediens, mutuo aspicit, 465
« Oportet tantùm ea considerare propter quæ venit,
« Priorum verò malorum nequaquam meminisse.
O fili Polynices, tua oratio prior erit.
Tu enim venis adducens exercitum Græcorum,
Passus iniusta, vt tu dicis: iudex verò aliquis 470
Deorum fiat, & reconciliator malorum,
Pol. Oratio veritatis simplex est,
« Et non habet opus multis hinc inde interpretationibus:
« Res enim ipsa pro se dicit: mala verò causa
« Languens in sese, habet opus accuratis pharmacis. 475
Ego sollicitus de domo patris,
Et meas & huius volens effugere execrationes,
Quas Oedipus dixit aduersus nos aliquando,
Discessi sponte mea ex hac terra,
Concedens fratri vt regnum teneret in patria per vnum annum, 480

Οταν] ὁπόταν τὶς φίλος θυμωθεὶς ἀνδρὶ φίλῳ, σπουδῶν ἐκείνῳ δηλονότι τὰ αὐτοῦ ὄμματα πρὸς ἐκείνῳ δώσῃ, τοῦτο μόνον πρέπει σκοπεῖν δι' ἄπερ ἦλθε, τὰ πρότερον δὲ κακῶν μὴ μνήμην ἔχειν. Σὸς πρόσθεν) αἰτιατικῇ τῷ πρόσθεν ἀντὶ τοῦ πρότερος χρῆσθαι. Ως φῆς) τοῦτο θεραπεύει τὴν Ἐπικλέα. Διαλλακτὴς) ὁ ξυνάγων. παρὰ τὸ διαλλάττειν, ὡς ποιητὴς, κολυμβητὴς, καὶ τὰ ὅμοια. Κὐποικίλων) γραφεῖ, δεῖται ἄνδιχ' ἑρμηνεύματος. ἵν' ᾖ, καὶ ὑποικίλης δεῖ τοῦ ὄχλου ἀπολογίας ἢ ἀγωνία. ἔχει γὰρ αὐτὰ τὰ πράγματα ἀφ' ἑαυτῶν τὸ σύκαιρον. αὐδιχα γὰρ, αἰτιατικῇ τοῦ ὄχλου. Αλλως. τὰ ἔνδικα, αἰτιατικῇ τὰ δίκαια. τὸ δὲ χ δεῖται θεσίας. Εχει γὰρ αὐτὰ τὰ δίκαια ἔχει ἰσχύν, καὶ εὐκαιρότητα. Νοσῶν ἐν αὐτῷ) ἐν ἑαυτῷ κακῶς ἔχων, σωτηρίων δεῖται, θεραπευόντων δεῖται δὲ φαρμάκων. καιρὸν δὲ ἰσχὺν, ἀκαιρίαν, ἀτυχίαν. Προὐσκεψάμην) ἐγὼ φησὶ προνοησάμενος τὴν πατρικὴν οὐσίας, καὶ βουλόμενος ἐμέ τε τῶν ἐκφυγεῖν τὰς

Οἰδίποδος ἀρᾶς, ἐξῆλθον ἀπὸ τέκνων τῶν ἐμῶν τῆς. συμφέρον, χρήζων τὰς ἀρὰς τὰς παῖδας ἀκφυγεῖν,
Ἄλλως. ἐγὼ δ' ὁ τεθνηκὼς τὸν ἐμὸν κλῆρον τὸν τέκνοις ἀφ' ἑφθίγξαιο, ἐξῆλθον ἔξω τῆς ἐμῆς πατρίδος.

Ὡς δ' αὐτὸς ἄρχειν αὖθις αὖα μέρος λαβὼν,
Καὶ μὴ δι' ἔχθρας τῆσδε καὶ φόνου μολὼν,
Κακόν τι δρᾶσαι, καὶ παθεῖν, ἃ γίνεται.
Ὁ δ' αἰνέσας ταῦθ', ὁρκίοις τε δοὺς θεοὺς,
Ἔδρασεν αὐδὲν ὧν ὑπέσχετ', ἀλλ' ἐγὼ 485
Τυραννίδ' αὐτὸς, καὶ δόμων ἐμῆς μέρος.
Καὶ νῦν ἕτοιμός εἰμι πάμαυτὸ λαβὼν,
Στρατὸν μὲν ἔξω τῆς δ' ἀποστεῖλαι χθονὸς,
Οἰκεῖν ἢ τὸν ἐμὸν οἶκον αὖα μέρος λαβὼν,
Καὶ τῆσδ' ἀφεῖναι τὸν ἴσον αὖθις χρόνον, 490
Καὶ μή τε πορθεῖν πατρίδα, μήτε πρὸς φέρειν
Πύργοισι πηκτῆς κλιμάκων πρὸς ἀμβάσεις.
Ἃ μὴ κυρήσας τῆς δίκης περάσομαι
Δρᾶν. μάρτυρας δ' τῆσδε δαίμονας καλῶ,
Ὡς πάντα πράσσων σὺν δίκῃ, δίκης ἄτερ 495
Ἀποστερῶμαι πατρίδος ἀνοσιώτατα.
Ταῦτ' αὖθ' ἑκάστα, μῆτερ, ἐγὼ θεῖα λοκὰς

Vt ipse regnarem rursus per vices accipiens,
Et non huc veniens per inimicitiam & cædem,
Aliquid mali facerem & paterer quæ fiunt.
Ipse probans hæc, & inuocans deos testes,
Nihil eorum fecit quæ dixit, sed habet 485
Ipse regnum, & partem meæ domus.
Et nunc paratus sum mea recipiens,
Exercitum extra hanc terram dimittere,
Et gubernare meam domum per vices accipiens,
Et huic permittere æquale rursus tẽpus *regendam*, 490
Et non vastare patriam, neque admouere
Turribus compactarum scalarum gradus ad ascendendum.
Quæ non consecutus ius experiar,
Vt faciam *quæ statui*. testes verò horum deos voco,
Quòd omnia iustè faciens, præter ius 495
Spolier patria iniquissimè.
Hæc singula mater, non perplexos

Δαζῶν] Ἀπικὴ ἡ σύνταξις, λαζὼν αὐτὴ τὸ λαζόντα, αὐτὸν ἐμὲ λαζόντα. ὡς τὸ πλεῖ τ' ἐρωμβρίλω, ἔχων. καὶ νῦν ἕτοιμός εἰμι τὴν στρατὸν ἀποστεῖλαι, οἰκεῖν δὲ κατ' ἐξουσίαν τὸν ἐμὸν οἶκον λαζόντα. Ὁ δ' αἰνέσας) συγκατατιθεὶς, συνδιδόμος. Πηκτῆς κλιμάκων] δῆλον πεπηγυῖαν κλιμάκων ἀναβάσεις. Ἃ μὴ κυρήσας) ἅ πνα ἀποτύχων τῆς δικαίας ἢ δίκαιος. καὶ λείπει ἡ ἀρά. ἃς ἂν μὴ κυρήσας, πράσσομαι δρᾶν τὰ ἀπὸ τῆς δίκης. ὀπίσω δὲ μαρτυρας θέσθαι τοὺς θεοὺς, ὅτι πάντα πράττων μετὰ δικαιοσύνης, ἀπαλλοτριοῦμαι τῆς πατρίδος ἀδικώτατα. Οὐκ πεπλεκαὶ) ταῦτα ἕκαστα εἶπεν, ἡ συστροφὰς σωάξας λόγων, ἀλλ' ἃ κ λόγοις τὰ ἀπέχοις ὑπάρχειν δίκαια φαίνε). Ἄλλως. αὐθέκαστα τὰ κεφάλαια καὶ τὰ ἀναλογόντα τῶν λόγων μεταθέσθαι.

Λόγων

Λόγων ἀθρόισις εἶπον, ἀλλὰ καὶ σοφοῖς
Καὶ τοῖσι φαύλοις ἔνδικ', ὡς ἐμοὶ δοκεῖ.
Χο. Ἐμοὶ μὲν, εἰ καὶ μὴ κατ' Ἑλλάδ' ἐν χθόνα 500
Τετράμμεθ', ἀλλ' οὖν ξυνετά μοι δοκεῖ λέγειν.
Ἐτεο. Εἰ πᾶσι ταὐτὸ καλὸν ἐφυ, σοφόν θ' ἅμα,
"Οὐκ ἦν ἀμφίλεκτος ἀνθρώποις ἔρις.
"Νῦν δ' οὔθ' ὅμοιον οὐδὲν, οὔτ' ἴσον βροτοῖς,
"Πλὴν ὀνόματος. τόδε γ' ἔργον οὐκ ἔστι τόδε. 505
"Ἐγὼ γὰρ οὐδὲν μάτηρ ἀποκρύψας, ἐρῶ.
Ἄστρων ἀνέλθοιμ' ἡλίου πρὸς ἀνατολὰς,
Καὶ γῆς ἔνερθεν, δυνατὸς ὢν δρᾶσαι τάδε,
Τλὴν θεῶν μεγίστην ὥστ' ἔχειν τυραννίδα.
Τοῦτ' οὖν τὸ χρηστὸν μάτηρ οὐκ βούλομαι 510
Ἄλλῳ παρεῖναι μᾶλλον, ἢ σώζειν ἐμοί.

Sermones colligens dixi, sed & sapientibus
Et hebetibus iusta, vt mihi videtur.
Cho. Mihi quidem, etiamsi non in Græcia 500
Simus educatæ, videtur tamen prudenter dicere.
Eteo. Si omnibus idem esset pulchrum, egregiúmque simul,
"Non esset ambigua dissensio inter homines:
"Nunc verò nihil simile, nihil æquale hominibus est
"Præter nomina, res verò non est eadem. 505
"Ego enim mater non occultans, dicam.
Astra ascenderem Solis ad ortum,
Et sub terram *descenderem*, si possem efficere hæc,
Vt haberem tyrannidem deorum maximam.
Hoc igitur bonum, ô mater, non volo 510
Alteri concedere magis quàm mihi seruare.

Ἐμοὶ μὲν) εἰ καὶ μὴ κατὰ γῆν τὴν Ἑλλάδων ἀνετράφημεν, ὅμως συνετά μοι δοκεῖς λέγειν. ἵνα πλεονάζῃ ὁ μὲν, καὶ μία αὐτῶν μία. Εἰ πᾶσι) εἰ ταὐτὸ καλὸν ἦν καὶ σοφὸν πᾶσιν ὁμοῦ, οὐκ ἦν ἀμφίβολος φιλονεικία καὶ μάχη τοῖς ἀνθρώποις. νῦν δὲ μόνης ὀνόματος τὸ ὅμοιον καὶ τὸ ἴσον σώζεται τοῖς ἀνθρώποις. ὀνομάζομεν γὰρ κοινῇ πάντες Ἕλληνες χρυσὸν, καὶ τὸ μὲν ὄνομα ὁμοίως προσφερόμεθα, ὀλιγοχρόνῳ δὲ πρὶν τὸν πόνον δέξαι, οἱ μὲν ἀγαθὸν, οἱ δὲ φαῦλον αὐτὸν φάσκοντες. ὁμοίως καὶ ὀλίγῳ τῆς σωφροσύνης, καὶ πάντων τῶν ἄλλων. Πλὴν ὀνόματος) τὸ ὀνόματος καλέσαι. ἤτοι ὄνομα μόνον, ἡ προφέρεις δ' ὀν ἔστι τῶτο. Ἄστρων ἀνέλθοιμι) εἴθε ἠδυνάμην εἰς οὐρανὸν ἀνελθεῖν, καὶ εἰς ᾅδου κατελθεῖν, ὅπῃ τῷ κατορθώσαιμι τὴν τῶν θεῶν τυραννίδα. ἐκ ὀλιγοχρόνου δὲ. ἁρμόδιοι γὰρ οἱ λόγοι πρὸς πλεονεξίαν διάκονται, καὶ τῶν ἄστρων, καὶ τοῦ ἡλίου κατακρατῆσαι, καὶ τοῦ θρόνου τοῦ Διὸς, ἐκ ἂν παραστήσαιμι. Δυνατὸς ὢν δρᾶσαι τάδε) εἰ ἐδυνάμην τῶτο ποιῆσαι. Τοῦτο οὖν τὸ χρηστὸν) ἀλόγιστος φησὶν ὁ Ἐτεοκλῆς. ἐξὸν γὰρ αὐτῷ τῷ πρεσβυτέρου χρήσασθαι δικαιώματι, ὡμᾶλλον ἐπέβαλλεν ἡ ἀρχὴ, ἀδικεῖν ὁμολογεῖν ἑαυτὸν εἰ πλεονεκτεῖν φησί. πρὸς ὀρθότερον, ὅτι μίμησιν αἰδοῦς ἀδίκου ἐξεικονίζει ὁ Εὐριπίδης ἡμῖν, μὴ τῷ δοκεῖν ἀσεβεῖν βουλομένῳ. ἄλλως τε εἰ ἔφασκεν ἀρχὴν, ὡς πρεσβύτερος ἠκολούθει τῷ λόγῳ, τὸ τῶν κτημάτων μέρος δεῖν ἀποτίμειν. Ἢ σώζειν ἐμοὶ) ἀλλὰ σώζειν ἐμαυτῷ.

« Αναυδρία γὰρ, τὸ πολεῖον ὅς τις ἀπολέσας,
« Τἔλασσον ἔλαβε. πρὸς ᾗ τοῖς δ', αἰσχύνομαι
Ἐλθοῦσ' σὺν ὅπλοις τόνδε, καὶ πορθοῦντα γῆν·
Τυχεῖν ἃ χρῄζει. πῆς γὰρ αὖ Θήβαις τόδε
Γένοιτ' ὄνειδος, εἰ Μυκηναίᾳ δορὸς
Φόβῳ, παρείμην σκῆπτρα τἀμὰ τῷ δ' ἔχειν.
Χρῆν δ' αὐτὸν ἀχ' ὅπ' λοισι τὰς Ἀθήναις,
« Μᾶτερ, πιθεῖσθαι. Παῦ γὰρ ἐξαίρει λόγος,
« Ὃ καὶ σίδηρος πολεμίων δράσειν ἄν.
Ἀλλ' εἰ μὴ ἄλλως τῇδε γῆν οἰκεῖν θέλει,
Ἔξεσ'. ἐκεῖνο δ' ἀχ' ἑκὼν μεθήσομαι.
Ἀρχὴν παρὸν μοι, τῷ δὲ δουλοῦσθαι ποτέ.
Πρὸς ταῦτ', ἴτω μοι πῦρ, ἴτω ᾗ φάσγανα,
Ζεύγνυθε δ' ἵππους, πεδία πέπλησθ' ἁρμάτων,
Ὡς ἀπαρήσω τῷ δ' ἐμὶν τυραννίδα.
« Εἴπερ γὰρ ἀδικεῖν χρή, τυραννίδος πέρι
« Κάλλιστον ἀδικεῖν. Τἄλλα δ' εὐσεβεῖν χρεών.
Χο. Οὐκ εὖ λέγειν χρὴ μὴ 'πὶ τοῖς ἔργοις καλοῖς.

« Ignauus enim est, re maiori quisquis amissa,
« Minorem acceperit. præterea verò pudet me
Venientem hunc cum armis, & vastantem terram,
Consequi quæ postulat. Thebis enim hoc
Fuerit probrum, si hastæ Myceneæ
Metu, traderem sceptra mea, vt hic haberet.
Oportebat verò ipsum non armis reconciliationem
« Facere, ô mater. Id enim omne conficit oratio,
« Quod vel ferrum hostium facere possit.
Sed si vult alioqui habitare hanc terram,
Licet sanè: illud verò haud volens concedam,
Cùm liceat mihi regnare, vt seruiam huic vnquam.
Quare veniant mihi ignes, veniant enses,
Iungite equos, campos implete curribus,
Quia non concedam huic meum regnum.
« Si enim iniustè facere oportet, regni causa
« Pulcherrimum est iniustè facere: in aliis verò pietatem colere oportet.
Cho. Non conuenit pulchra dicere in rebus inhonestis.

Αναυδρία γὰρ) δειλία γὰρ ὅτι τῷ αἰσχρῷ πρᾶγμα ἐκείνῳ, ὅσπερ φθείσας τὸ μεῖζον, τὸ ἔλαττον ἐδέξατο. Πρὸς ᾗ τοῖς δὲ] πρὸς ᾗ τοῖς δὲ εἰς εἶπον δηλονότι, αἰσχύνη καὶ ὄνειδος ὄντ', ὧν χρήζει τοῦτον τυχεῖν, ὅτι πορθήσει τὴν χώραν ἡμέτερον. Αλλως, αἰσχύνη φησὶν ὄντ', εἰ συγχωρήσαιμι τῷ ἐμὶν βασιλείαν τῷ Πολυνείκει λαβεῖν τῷ φόβῳ τῶν Μυκηναίων πολέμου. ἔπρεπε δὲ αὐτὸν τὸν Πολυνείκη ὦ μῆτερ, οὐ δι' ὅπλων ποιεῖσθαι τὴν φιλίαν. πᾶν γὰρ πρᾶγμα καταρτεῖ ὁ λόγος. ὁ σίδηρος καὶ ὁ σίδηρος τῶν πολεμίων ποιήσειν ἄν. ὁ λόγος φησὶν, ἴσος ὢν σιδήρῳ. πάντα γὰρ χαρεῖται.

καὶ καταρτεῖ ὁ λόγος διὰ τῆς πειθοῦς, ἀπαρασίδηρος βία. Αλλ' εἰ μὴ ἄλλως) κἂν ἄλλον τρόπον ἐκτὸς τῆς βασιλείας ἔξεστιν. Ἐκεῖνο δ'] ἤτοι τὸ βασιλεύειν, ἐκὼν ὐκ ἀπολύσω. βασιλεύειν δεῖ ὀρθόν μοι, τῷ δ' ὑποταγήσομαι; Ἴτω] ἐλθέτω. Οὐκ εὖ λέγειν] οὐ χρὴ τὰ φαῦλα τῶν ἔργων λόγοις καλωπίζειν. οὐ γὰρ ἔστι τοῦτο καλόν, ἀλλ' ἐναντίον τῷ δικαίῳ.

,,Οὐ γὰρ καλὸν τοῦτ', ἀλλὰ τῇ δίκῃ πικρόν.
Ιοκ. Ὦ τέκνον, ἀχ ἅπαντα τῷ γήρᾳ κακά,
,,Ἐτεόκλεες, πρέσβεσιν. ἀλλ' ἡ μπειρία.
,,Ἐχά τι λέξαι τῶν νέων σοφώτερον.
Τί τῆς κακίσης δαιμόνων ἐφίεσαι
Φιλοτιμίας, παῖ; μὴ σύγ'. ἄδικος ἡ θεός.
Πολλοὺς δ' ἐς οἴκους Ϛ πόλεις ὤδ' ἀφίκετο
Εἰσῆλθε, κἀξῆλθεν, ἐπ' ὀλέθρῳ τῶν χρεωμένων.
,,Εφ' ᾗ σὺ μαίνῃ. Κεῖνο κάλλιον, τέκνον,
,,Ἰσότητα τιμᾶν. ἡ φίλοις ἀεὶ φίλοις,
,,Πόλεις τε πόλεσι, ξυμμάχοις τε ξυμμάχοις
,,Σεσωδεῖ. τὸ γὰρ ἴσον, νόμιμον ἀνθρώποις ἔφυ.
,,Τῷ πλέονι δ' ἀεὶ πολέμιον καθίστατο
,,Τἔλασσον, ἐχθρᾶς δ' ἡμέρας καταρχεῖ.
,,Καὶ γὰρ μέτρ' ἀνθρώποισι Ϛ μέρη σταθμῶν,
,,Ἰσότης ἔταξε, καὶ ἀριθμὸν διώρισε.

» Non enim est hoc bonum, sed acerba res est iustitiæ.
Ioc. O fili, non omnia mala senectuti
» Adsunt, Eteocles: sed experientia
» Habet aliquid dicere sapientius quàm iuuenes.
Quare pessimam deatum concupiscis
Ambitionem, ô fili? ne facias hæc. iniusta *enim est* hæc Dea.
In multas enim familias, & vrbes beatas
Intrauit, & egressa est cum pernicie ytentium.
» Propter quam tu insanis. Illud multo melius est ô fili,
,, AEqualitatem colere, quæ semper amicos amicis,
,, Vrbes vrbibus, & socios sociis
,, Colligat. æqualitas enim est legitima inter homines.
,, Abundantiori verò semper inimicum est
,, Id quod minus est, & inchoat statim hostilem diem.
,, Etenim mensuras hominibus & pondera
,, AEqualitas ordinauit, & numeros constituit:

Οὐχ' ἅπαντα τῷ γήρᾳ κακά] ἔστι γὰρ ὅν τῷ γήρᾳ ἔνια κακά. τὸ ἀσθενὲς, τὸ δυσκίνητον, τὸ ἐμπειρία τὸ γῆρας ἔχει τι λέξαι τῶν νέων σοφώτερον. Τὶ τῆς κακίσης] τῆς ὀν τῆς δαίμοσι χρείσης. ὡς τὸ, δικαιότατος κενταύρων, αἰτὶ τοῦ, δίκαιος ὀν κενταύροις. φιλοτιμίας ᾗ, κενοδοξίας. πολλῶς. χαίρεται καὶ θεὸς δοκεῖ. ἵν' ᾗ, τῷ γὰρ ἐμπειρία τὸ γῆρας ἔχει τι λέξαι τῶν νέων σοφώτερον. Τὶ τῆς κακίσης] τῆς ὀν τῆς δαίμοσι χρείσης. ὡς τὸ, δικαιότατος κενταύρων, αἰτὶ τοῦ, δίκαιος ὀν κενταύροις. φιλοτιμίας ᾗ, κενοδοξίας.

μέζον γὰρ τὸ τῆς φιλοπημίας ὄνομα. Ἐπ' ὀλέθρῳ τῆς χρωμένων) πολλὰ γὰρ τῆς κακῶν ὀλεθρῶ φθορᾶ τῆς ἐπιλυμένων ἀπαλλάσσεται, ὡς νόσος, καὶ πυρετὸ σφοδροὶ καὶ διάφοροι. Τὸ γὰρ ἴσον τὸ μμον) αὐτὴ τῶ δίκαιον, & ἀσφαλές, καὶ βέβαιον. οἱ γὰρ νόμοι ἀμετάτρεπτοι εἰσίν. ἐν τοῖς γὰρ σταίζεται τὸ ἴσον. καὶ γὰρ διὰ τῆς μέτρων κατα λαμβάνεται τὸ ἴσον. Εἰτ' ἥλιος μὲν καὶ ἡ νὺξ τῶ ἴσῳ δουλεύουσι, σὺ δ' οὐ βρεπῆς ἀν αἰέξῃ τῆς δαπάνων ἔχων τὸ ἴσον, δουλεύειν τῇ ἰσότητι;

,,Νυκτός τ' ἀφεγγὲς βλέφαρον, ἡλίου τε φῶς,
,,Ἴσον βαδίζειν τὸν ἐνιαύσιον κύκλον.
,,Κἀδέτερον αὐτοῖν φθόνον ἔχει νικώμενον.
,,Εἶθ' ἁλίῳ μὲν, νύξ τε δουλεύει βροτοῖς.
Σὺ δ' οὐκ ἀνέξῃ δώματ' ἔχων ἴσον,
Καὶ τῷδ' ἀπονεῖμαι; κἄστι που σὺν ἡ δίκη;
Τί τὴν τυραννίδ' ἀδικίαν οὐδαίμονα
Τιμᾶς ὑπέρφαυ, καὶ μέγ' ἡγῇ τόδε;
Περιβλέπεσθαι τίμιον; κενὸν μὲν οὖν.
Ἢ πολλὰ μοχθεῖν, πολλ' ἔχων ἐν δώμασι
Βούλει; τί δ' ἔστι τὸ πλέον; ὄνομ' ἔχει μόνον.
,,Ἐπεὶ τάγ' ἀρκοῦσθ' ἱκανὰ τοῖς γε σώφρασιν.
,,Οὗτοι τὰ χρήματ' ἴδια κέκτηνται βροτοί,
,,Τὰ τῆς θεῶν δ' ἔχοντες ὀπιμελούμεθα.
,,Οταν δὲ χρῄζωσ', αὐτὰ ἀφαιρεῶνται πάλιν.

,,Obscurámque palpebram noctis, & lumen solis,
,,Vt æqualiter circuirent annuum circulum, *constituit.*
,,Et neutrum horum duorum victum inuidet alteri,
,,Atque ita sol & nox seruiunt hominibus.
,,Tu autem non sustinebis habere æquam partem regni,
Et huic tribuere suam partem? vbi verò est ius?
Quid tyrannidem, beatam iniustitiam
Honoras supra modum, & magni facis hoc?
Circumspici *suspicique putas esse* honorificum? at hoc inane.
An multum laborare, habens multa in domo,
Vis? quid est hoc amplius? nomen habet tantùm.
Nam sufficientia sufficiunt modestis,
,,Neque enim homines proprias possident opes,
,,Sed habentes à diis datas, curamus eas:
,,Quum autem *illi* volunt, auferunt ipsas rursus.

Τί τὴν τυραννίδ') λείπει τὸ ὅσιον, & τὸ ὡς. τὴ ἡμᾶς τὴν τυραννίδα ἀδικίαν ὄσιον, ὡς δυσδαίμονα καὶ μακαρίαν. Ἄλλως. αὐτὴν τυραννίδα, δυσδαίμονα ἀδικίαν φησί. τὴ ἡμᾶς τὴν δυσδαίμονα ἀδικίαν; δυσδαίμονα ἔδη φασὶν δυσδαίμονα τὴν αὐτὴν εἰπεῖν, ἵνα τὸν Ἐπικηφάτης ὡδὲ αὐτὴν ἀσεβοῖς ὀπτυμίας ἀποφρόψῃ. δεῖ μέσου ὄν μετὰ ὀχλίας μὴ τὸ ἑτέρου αἰαπφώνηται. Υπ; δυ) ἐὰν ἄγαν καὶ μέγα τὸ νομίζεις τὸ ἄρχειν. τὸ γὰρ ὡδὲ βλέπεσθαι καὶ θαυμάζεσθαι τίμιον τῶν

δηλοῖ, ἤγουν τὸ ἀρχὴν. Ἄλλως. ἐν ἤθει πευσικόν. μέγα νομίζεις τὸ ὡδὲ βλέπεσθαι εἶναι, καὶ ὡδὲ φανῆς ὡδὲ πᾶσιν; ἢ ὅτως. ἀλλὰ τὸ ὡδὲ βλέπεσθαι τίμιον νενόμικας. κενὸν μὲν οὖν τοῦτο. Ἐπεὶ τάχ' ἀρκοῦσθ') ἐπειδὴ τὰ ἀρκετὰ καὶ μεμετρημένα τοῖς φρονίμοις ἱκανὰ λελόγισται. Ἰδία) φυσικά, ἤ-

,,Οὐδ' ὄλβος ὁ βέβαιος, ἀλλ' ἐφήμερος.
Ἀγ', εἰ σ' ἔρομαι δύο λόγοις τεθεῖσ' ἅμα,
Πότερα τυραννεῖν, ἢ πόλιν σώσαι θέλεις;
Ἐρεῖς τυραννεῖν; εἰ δ' νικήσῃ σ' ὅδε,
Αργεῖά τ' ἔγχη δόρυ τὸ Καδμείων ἕλῃ,
Ὄψει δαμασθὲν ἄστυ Θηβαίων τόδε.
Ὄψει δὲ πολλὰς αἰχμαλωτίδας κόρας,
,,Βίᾳ τεοὺς ἀνδρῶν πολεμίων πορθουμένας.
Ὀδυνηρὸς ἄρ' ὁ πλοῦτος, ὃν ζητεῖς ἔχειν,
Γενήσεται Θήβαισι. φιλόπτολις δὲ σύ.
Σοὶ μὲν τάδ' αὐδῶ· σοὶ δὲ Πολυνείκεις λέγω.
Ἀμαθεῖς Ἀδρᾶστος χάριτας εἰς σ' ἀνήψατο.
Ἀσύνετος δ' ἦλθες καὶ σὺ πορθήσων πόλιν.
Φέρ, εἰ ἕλῃς γῆν τήνδ', ὃ μὴ τύχοι ποτέ,
Πρὸς θεῶν, τρόπαια πῶς ἀνασήσῃς δορός;

,,Opulentia enim non est stabilis, sed in diem.
,,Age, si interrogem, quas sententias proponens simul,
Vtrum regnare, an vrbem seruare mauis?
Regnare velle dices? Si verò vicerit te iste,
Et Argiuorum hastæ exercitum Thebanum ceperint,
Videbis domitam Thebanorum ciuitatem hanc:
Videbis etiam multas puellas captiuas,
,,Vi raptas ab hostibus.
Dolorem igitur hæc potentia, quam habere quæris,
Allatura est Thebanis: tu verò es ambitiosus.
Tibi quidem hæc dico, tibi verò Polynices hæc declaro,
Adrastus contulit in te intempestiuam gratiam:
Et stultè venisti tu quoque, expugnaturus patriam.
Age, si ceperis hanc vrbem (quod auertant
Dij) quomodo eriges trophæa istius pugnæ?

Οὐδ' ὄλβος) ὁ δὲ πλοῦτος οὐ μόνιμος, ἀλλὰ τεθνήξομαι. Ἀγ' εἰ σ') ἄγε, ἀποκρίθηθι, ἐὰν σε ἐρωτήσω δύο λόγοις τεθεὶς ὁμοῦ. ἆρα τυραννεῖν θέλεις, ἢ τὴν πόλιν σῶσαι, πότερα ἐρεῖς μοι τυραννεῖν. ἐὰν δὲ νικήσῃ σ' ὅδε, καὶ ἡ τῆς Ἀργείας τῆς Καδμείους νικήσῃ, θεάσῃ φθαρὲν τὸ ἄστυ τῆς Θηβαίων. καὶ πολλὰς κόρας αἰχμαλωτιδας συμβίας τεθεὶς τῆς πολεμίων ἀνδρῶν. ἐπώδυνος λοιπὸν ὁ πλοῦτος καὶ αἰχμώνης ἄμπος ἐξυνόσεται τοῖς Θηβαίοις, οὐ πνα ζητεῖς κεκτῆσθαι. χάφεται δὲ & δαπανηρὸς, ὅ ἐστιν ὀπτιζήμιος. αἰ ἀγκὴν δὲ εἰς πόλεμον συμμάχοις τεθεὶς ἔλαθον, καὶ δαπανᾶν. Φιλόπτολις) φιλόνεικος. Ἀνήψατο) αἰέσθησε, παρήψατο. ἀπὸ μεταφορᾶς

τῆν πλοίων, τῆν ἀποδεσμευιδῶν εἰς λιμένα. Πορθήσων) ἀσιωπέτως ἢ καὶ σὺ ἦλθες λεηλατήσων τὴν πόλιν. ἐνὶ γὰρ δικιφερόιδμος, ἀπάσῃ τῇ πόλει ἐπάγῃς κίνδυνον. ἢ ζῶντα ὁπτικάιδμος, ἢ δημοκεραυνομβρίω, ἀλλὰ μοναρχομβρίω. Τρόπαια] νικητήρια. ἀπὸ τῶ τρέψαι καὶ διῶξαι τοὺς πολεμίους. λέγει δὲ τὰ ἰσάιδμα συμβόλα τὸ λίαν χρῆσθαι καλῶς. Αλλως. ἐν τούτοις οὐδὲν ἰσχύει συμβεβόλθυκε τῆς παρὰ κοινωφελές. ἀλλὰ τῆν μὲν λέγει, εἰς τὴ φιλοπμῆ τυραννεῖν· τῆν δὲ, εἰς τὴ πολεμεῖς τὴν πατρίδα. ἐγείω ἢ τούτοις συμβυλοῦσαι διελομένοις τὰ πατρῶα, καὶ τὴν βασιλείαν παύσασθαι τῆς διχοστασίας. ὅπως ἐν ἔσται ἐξ ἀρχῆς αἰὰ μέρος ἀρχήν. καὶ γὰρ ὅλη τῆ ποιητῆ ἢν ποιῆσαι αὐτοὺς μὴ πειθομένοις, ὅπως τὰ τῆς ἱστορίας μὴν βέβαια. ἐμὴ δὲ τὴν αὐτοῖς ἀλληλοκτόνους γενομένοις, καὶ τὰς ἀρὰς τοῦ πατρὸς ἀποθανεῖν. νῦν δὲ, οὐδὲν πύτων πεποίηκεν. Αμαθίαι δυοῖν) αἱ τῶν δύο ἀμαθίαι ὅταν μολῶσιν εἰς ἑαυτὸν, μέγιστον κακὸν γίνονται. Αλλως. Δεινὸν κακὸν, ὅταν εἰς τὸ αὐτὸ κακὸν οἱ ἀμαθίας ἔλθητε. ὅμοιον ἢ ὅτι τὸ μηδὲν ἄγαν, τῆ, ἄφετε τὸ λίαν φιλονεικεῖν.

Πῶς δ' αὖ κατάρξῃ θυμάτων ἑλὼν πάτραν,
Καὶ σκῦλα γράψεις πῶς ἐπ' Ἰνάχου ῥοαῖς;
Θήβας πυρώσας, τάσδε Πολυνείκης θεοῖς
Ἀπίδας ἔθηκε· μή ποτ' ὦ τέκνον, κλέος
Τοιόνδε σοὶ γένοιτ' αὖ ὑφ' Ἑλλήνων λαβεῖν. 580
Ἢν δ' αὖ κρατηθῆς, ἢ τὰ τῶδ' ὑπεκδράμῃ,
Πῶς Ἄργος ἥξεις, μυρίοις λιπὼν νεκροί;
Ἐρεῖ δή τις, ὦ κακὰ μνηστεύματα
Ἀδρᾶστε πεσθεὶς, δι' μιᾶς νύμφης γάμον
Ἀπολόμεθα. δύω κακὼ ἀπόδοσις, τέκνον, 585
Κείνων στρέσθαι, τῆδέ τ' ἐν μέσῳ πεσεῖν.
«Μέθετον τὸ λίαν, μέθετον. ἀμαθία δυοῖν,
«Εἰς ταῦθ' ὅταν μόλητον, ἔχθιστον κακόν.
Ω θεοί, γένοιθε τῆδ' ἀπότροποι κακῶν,

Quomodo verò primitias dedicabis in ſacrificando, capta patria?
Et quomodo inſcribes ſpolia ad flumen Inachi?
Nempe de Thebis incenſis Polynices diis hos
Clypeos poſuit. nunquam ô fili, gloriam
Talem tibi contingat à Græcis conſequi. 580
Sin fueris victus, & res huius ſuccedant:
Quomodo Argos redibis innumeris relictis mortuis?
Et dicet aliquis: O infelices nuptias
Adraſte collocans, propter vnius puellæ coniugium
Periimus. duplex malum acceleras, ô fili. 585
Illis priuari, & cadere in medio horum.
»Remittite nimiam animi cupiditatem, remittite: inſcitia enim duorum
,,Quando in vnum conuenit, maximum malum eſt.
Cho. O dijs, ſitis auerſores iſtorum malorum,

Υπεκδράμῃ) παρέλθῃ, νικήσῃ. μεπνλιόχε δὲ ἀπὸ τῆ δρομέων, οἷον ὑπαρπεσα γένηται. Κείρων στρέσθαι) τῶ Ἄργους δηλονότι. ὁ ἢ νῦς, μήτε ἐκεῖνα μήτε ταῦτα ἔχειν, ἤτοι κἀκείνων στερηθῆναι, καὶ πύτων μὴ τυχεῖν. τὸ γὰρ ἐν μέσῳ πεσεῖν, πυτίστι τὸ πρὸ τῶ ἀφικέσθαι ἐπ' αὐτὰ ἐκπεσεῖν τῆς ἐλπίδος. Μέθετε τὸ λίαν] τὴν ὑπερβολὴν τῆ ὀρέξεων. ἢ τὸ θυμικὸν. καὶ ἐν Ορέστῃ, ἀφεῖ τὸ λίαν χρῆσθαι καλῶς. Αλλως. ἐν πύτοις οὐδὲν Ιοκάστη συμβεβόλθυκε τῆς παρὰ κοινωφελές. ἀλλὰ τῆν μὲν λέγει, εἰς τὴ φιλοπμῆ τυραννεῖν· τῆν δὲ, εἰς τὴ πολεμεῖς τὴν πατρίδα. ἐγείω ἢ τούτοις συμβυλοῦσαι διελομένοις τὰ πατρῶα, καὶ τὴν βασιλείαν παύσασθαι τῆς διχοστασίας. ὅπως ἐν ἔσται ἐξ ἀρχῆς αἰὰ μέρος ἀρχήν. καὶ γὰρ ὅλη τῆ ποιητῆ ἢν ποιῆσαι αὐτοὺς μὴ πειθομένοις, ὅπως τὰ τῆς ἱστορίας μὴν βέβαια. ἐμὴ δὲ τὴν αὐτοῖς ἀλληλοκτόνους γενομένοις, καὶ τὰς ἀρὰς τοῦ πατρὸς ἀποθανεῖν. νῦν δὲ, οὐδὲν πύτων πεποίηκεν. Αμαθίαι δυοῖν) αἱ τῶν δύο ἀμαθίαι ὅταν μολῶσιν εἰς ἑαυτὸν, μέγιστον κακὸν γίνονται. Αλλως. Δεινὸν κακὸν, ὅταν εἰς τὸ αὐτὸ κακὸν οἱ ἀμαθίας ἔλθητε. ὅμοιον ἢ ὅτι τὸ μηδὲν ἄγαν, τῆ, ἄφετε τὸ λίαν φιλονεικεῖν.

Καὶ ξύμβασίν τιν' Οἰδίπου τέκνοις δότε. 590

Τεοχαῖοι.

ἐτεο. Μᾶτερ, οὐ λόγων ἐς ἀγῶν, ἀλλ' ἀνάλωτα χρόνος·
Οὐ μέσῳ μάτῳ, περαίνει δ' οὐδὲν ἡ πεσθυμία.
Οὐ γὰρ ἂν ξυμβαίμθν ἄλλως, ἢ τὰ τοῖς εἰρημθοῖς,
Ὡς τέ με σκήπτρων κρατοῦντα, τῆς δ' ἀνακτεῖ χθονός.
Τῶν μακρῶν δ' ἀπαλλαγεῖσα νουθετημάτων μ' ἔα. 595
Καὶ σὺ τῆδ' ἔξω κομίζου τειχέων ἢ καθανῆ.
πολ. Πρὸς τίνος; τίς δ' ὧδ' ἀτρωτος, ὅστις εἰς ἡμᾶς ξίφος
Φόνιον ἐμβαλὼν, τὸν αὐτὸν οὐκ ἀποίσεται μόρον;
ἐτεο. Εγγύς. οὐ πρόσω βέβηκας. εἰς χεῖρας λύσεις ἐμάς;
πολ. Εἰσορῶ. Δειλὸν δ' ὁ πλοῦτος, καὶ φιλόψυχον κακόν· 600
ἐτεο. Κἀτα σοὶ πολλοῖσιν ἦλθες, πρὸς τὸν οὐδὲν ἐς μάχην;

Et date reconciliationem aliquam filiis Oedipi. 590

Eteocles.

Mater, non eſt certamen diſputationis, ſed perit tempus
Quod eſt in medio, fruſtrà, tua verò diligentia nihil efficit.
Non enim poſſumus aliter reconciliari, niſi prædictis conditionibus,
Vt ego ſceptra tenens, rex ſim huius terræ.
Omittens verò longas admonitiones, ſine me. 595
Et tu Polynices vade extra hæc mœnia, aut morieris.
Pol. Per quem? quis ſic eſt inuulnerabilis, qui in nos enſem
Letalem immittens, non feret ſimilem necem?
Eteo. Prope adeſt, ante quem ſtas. aſpicis ne manus meas?
Pol. Intueor. timidæ verò res ſunt diuitiæ, & amans vitæ malum. 600
Eteo. Et ideo cum exercitu veniſti ad eum qui nihil eſt in pugna?

Ξύμβασιν] ξυμβίβασιν. Οὐ λόγων] οὐκ ἔστι δὸς ἐς ἀγῶν. ἀπόλεῖω γὰρ ὁ καιρὸς ὁ ἐν μέσῳ ἀκαίρως. περαίνει ἢ, ἤτοι πληροῖ οὐδαμῶς ἡ σὴ πεσθυμία. ὁ ἢ νοῦς, περαίνει δ' οὐδὲν ἡ πεσθυμία, αἰτῆ τῶ πεσθυμουμθνῆ ἡμᾶς εἰς φιλίαν ἀναγεῖν, οὐ πείθῃς. οὐ γὰρ φιλιωθείημθν, καὶ εἰς ξύμβασιν καὶ φιλίαν ἐλθοιμθν ἄλλως, ἢ ὅτι τοῖς εἰρημθοῖς ὑπ' ἐμοῦ. ὥστε μέτα σκήπτρα κρατῶν χθονὸς δηλονότι, καὶ βασιλέα ὑπαρχὼν τῆς χθονὸς τῆσδε. τῆ ὅτι πολὺ ἢ πεσθρετειομένων νουθετημάτων ἀποστᾶσα, ἄφες ἡμᾶς. καὶ σὺ ἢ τῆ τειχῶν ταύτων ἐξέρχου. εἰ ἢ μὴ, ἀποθανῆ. Πρὸς τίνος) πεσθρὸ τίνος ἀποθανοῦμαι. τὶς γὰρ ἔστιν ἄτρωτος, ὅς τις εἰς ἡμᾶς φονικὸν ἐμβαλὼν ξίφος, τὸ ὅμοιον οὐκ ἀπολαβὼν εἴσεται θάνατον; Εγγὺς οὐ πεῖσω) οὐ ἔρως ἐγγὺς καὶ ἐμπεσεῖν ἱστασι. τὸ ἢ εἰς χεῖρας λύσεις ἐμὰς, οὐ ἐνωτίσῃ. λύσεις εἰς χεῖρας ἐμὰς, οὐκ πύτων φεύξῃ. Δειλὸν γὰρ ὁ πλοῦτος) παρόσον οἱ πλούσιοι δειλοί εἰσι πρὸς θάνατον, ὡς μεγάλων ἀγαθῶν στερόμενοι. οἱ δὲ πένητες, ῥιψοκίνδυνοι εἰσιν, ὅτι λογιζόμενοι ὡς λυσιτελεῖ κινδυνεύσαντας κτήσασθαι, καὶ ἀποθανεῖν μᾶλλον ἢ πλουτεῖν ὄντας ζῆν. φησὶ γοῦν ὅτι φιλόψυχος εἶ σύ. Πρὸς τὸν οὐδὲν ἐς μάχην] καὶ

Universidad de Deusto Biblioteca

εἶπε θεὸς τὸν φιλόζωον, & ἀναιδρον σὺν πλέ- σοις ἦλθες μαχέσαιθαι.
πολ. Ασφαλὴς γὰρ ἐς' ἀμείνων, ἢ θρασὺς στρατηλάτης.
ἐτεο. Κομπὸς εἶ σπονδαῖς πεποιθὼς, αἳ σε σώζουσι θανεῖν.
πολ. Καὶ σὲ δοῦ τεγὸν γ' ἀπαιτῶ σκῆπτρα, & μέρη χθονός.
ἐτεο. Οὐκ ἀπαιτούμεθ'. ἐγὼ γὰρ τὸν ἐμὸν οἰκήσω δόμον. 605
πολ. Τῷ μέρει ἔχων τὸ πλεῖστον; ἐτε. Φημὶ. ἀπαλλάσσου γῆς.
πολ. Ω θεῶν βωμοὶ πατρῴοι. ἐτε. ὃς σὺ πρῴην πάρει;
πολ. Κλύετέ μου; ἐτε. τίς δ' αὖ κλύοι σου παῖδ' ἐπεστρατευμένου;
πολ. Καὶ θεῶν ἱππηλάσοι κοπώλων δώματα. ἐτε. οἱ συνοῦσί σε.
πολ. Εξελαυνόμεθα δὴ παῖδός. ἐτε. Καὶ γὰρ ἦλθες ἐξελών. 610
πολ. Αδικία γε σή, ὦ θεοί. ἐτε Μυκήναις, μ' ἠνθάδ' αὐκαλεῖ θεοί.
πολ. Ανόσιον πέφυκας. ἐτε. ἀλλ' ὁ παῖδος, ὡς σύ, πολέμιος;
πολ. Ος μ' ἄμοιρον ἐξελαύνεις. ἐτε. ἢ καλὰ κἀνῶν θεός.
πολ. Ω πάτερ, κλύεις ἃ πάσχω; ἐτε. ἢ γὰρ οἷα δρᾷς κλύει.
πολ. Καὶ σὺ μᾶτερ; ἐτε. ὃ θεμιτὸν σοι πατρὸς ὀνομάζειν κάρα. 615
πολ. Ω πόλις. ἐτε μολὼν ἐς Αργος, αὐκαλεῖ Λέρνης ὕδωρ.

Pol. Cautus enim dux præstat feroci.
Etео. Superbus es, confidens induciis, quæ te seruant à morte.
Pol. Iterum reposco à te sceptra, & partem terræ.
Etео. Non reposce: ego enim meam habitabo domum. 605
Pol. Tenens plus quàm partem? Etео. Ita affirmo. verùm discede ex terra.
Pol. O deorum aræ paternæ. Etео. Quas tu euersurus ades?
Pol. Audite me. Etео. Quis verò audiret te gerentem bellũ contra patriam?
Pol. Et domus deorum, qui vehuntur candidis equis. Etео. Qui oderunt te.
Pol. Expellimur ex patria. Etео. Etenim venisti patriam euersurus. 610
Pol. Id fit tua iniustitia, ô dii. Etео. Mycenis, non hîc deos inuoca.
Pol. Impius es. Etео. Sed non sum hostis patriæ, sicut tu es.
Pol. Qui me expellis carẽtẽ parte hæreditatis. Etео. Insuper etiã interficiã te.
Pol. O pater, audis quæ patior? Etео. Et qualia facis, audit.
Pol. Et tu ô mater? Etео. Non fas est te matris nominare caput. 615
Pol. O vrbs. Etео. Profectus Argos, inuoca Lernæam aquam.

Ασφαλὴς γὰρ] ναί. καὶ γὰρ ὁ ὠχυρωμένος ἐν ὅπλοις στρατηλάτης κρείττων ἐστὶ τοῦ θρασέος. Κομπὸς εἶ] ἀλαζονικὸς ὑπάρχεις, θαρρῶν ἐν σπονδαῖς, αἳ σε πρῴην θανεῖν. Κομπὸς) τὸ μὴ προσηκοντικὸν, ὡς τύμπος. τὸ δὲ ὀλίγιστον, ὡς καρπὸς κόμπος, λόγος κόμπος, κομπαστής. ὁ δὲ νῦς, μεγαλοφρονεῖς ὀλίγαις σπονδαῖς, καὶ πεπιθήκαις, αἳ σε ῥύονται τοῦ ἤδη τεθνήξεσθαι. Καίτοι δεύτεροι) ἰδοὺ φησὶν ὅτι δευτέρα σοι λέγω ἀποδοῦναί μοι τὸ μέρος τῆς βασιλείας. ἄπαξ γὰρ εἶπον ἄνω, καὶ νῦν ἔτιμος εἰμι πάμαυτοῦ λαοῦ, σταθὶν μὴ ἔξω τῆς σῆς ἀποστεῖλαι χθονός. Οὐκ ἀπαιτούμεθα) ὁ χρεωστοῦμεν. Τῷ μέρει) τὸ ὀλιγίστον σοι μέρος κεκτημένος τὸ πρόσφορον; Φημὶ) ναὶ λέγω. ἐλευθερῶ δὲ καὶ ἀπαλλάσσου τῆς γῆς. Πατρῴοι) πατρικοί. Πάρει) παρεγένου. Τῶν λευκοπώλων Κάστορος καὶ Πολυδεύκους. ἢ Ζήθου καὶ Αμφίονος, ὅταν ἄμειον. Εξελὼν] ἐξελάσων. Αδικία σή τε) τὸ ἐξῆς, ἐξελαυνόμεθα τῆς παιδὸς ἀδικίᾳ τῇ σῇ. τὸ δὲ, ὦ θεοί, ἀντὶ μέσου. Αμοιρον] χωρὶς μερίδος.

Εἶμι,

πολ. Εἶμι, μὴ πόνει. σὲ δ' αἰνῶ μᾶτερ. Ε. ἔξεστι χθονός.
πολ. Εξειμι πατέρα δέ μοι δὸς ἰδεῖν. Ε. οὐκ αὖ τύχοις.
πολ. Αλλὰ παρθένους ἀδελφάς. Ε. οὐδὲ ταύτας δ' ὄψει ποτέ.
πολ. Ω κασίγνητα. ἐτε. τί ταύτας αὐκαλεῖς, γ' ἔχθιστος ὤν; 620
πολ. Μᾶτερ, ἀλλὰ σύ μοι χαῖρε. ἰοκ. χαρτὰ γοῦν πάσχω, τέκνον;
πολ. Οὐκέτ' εἰμὶ παῖς σός. ἰοκ. εἰς πολλά γ' ἄθλια πέφυκ' ἐγώ.
πολ. Οδε γὰρ εἰς ἡμᾶς ὑβρίζει. ἐτε. καὶ γὰρ αὐθυβρίζομαι.
πολ. Ποῦ ποτε στήσῃ πρὸ πύργων; ἐτε. ὡς τί μ' ἱστορεῖς τόδε;
πολ. Αντιτάξομαι κτενῶν σε. Ε. κἀμὲ τῶδ' ἔρως ἔχει. 625
ἰοκ. Ω τάλαιν' ἐγώ. τί δράσετ' ὦ τέκνα; ἐτε. αὐτὸ σημανεῖ.
ἰοκ. Πατρὸς δ' φεύξεσθ' Ερινῦς; πολ. ἐρρέτω πρόπας δόμος.
ἐπο. Ως τάχ' οὐκέθ' αἱματηρὸν τοὐμὸν δρεπάνοις ξίφος.
πολ. Τίω γ' τρέψασαί με γᾶν, καὶ θεοὶς μαρτύρομαι.
Ως ἄτιμα οἰκτρὰ πάσχων, ἐξελαύνομαι χθονὸς, 630
Δοῦλος ὡς, ἀλλ' οὐχὶ τοῦ τοῦ θεοῦ Οἰδίπου γεγώς.
Καί τι σοι πόλις γένηται, μή με τόνδ' αἰτιῶ.
Οὐχ ἑκὼν γὰρ ἦλθον, ἄκων δ' ἐξελαύνομαι χθονός.
Καὶ σὺ φοῖβ' ἄναξ ἀγυιᾶν, καὶ μέλαθρα χαίρετε,
Ηλικές θ' ἁ μοὶ θεῶν τε δεξίμηλ' ἀγάλματα. 635

Pol. Vado, ne sis sollicitus: te autem laudo mater. E. Egredere è terra.
Pol. Egredior, verũ cõcede mihi, vt videã patrẽ. E. Non poteris consequi.
Pol. Sed sorores virgines. E. Neque has vnquam videbis.
Pol. O sorores. E. Quid has vocas, cùm illis sis inimicissimus? 620
Pol. Mater tu læta vale. Ioc. Læta scilicet patior, ô fili?
Pol. Nõ amplius sum filius tuus. Ioc. Ad magnas calamitates ego nata sũ.
Pol. Ille enim iniuria me afficit. E. Et ego vicissim iniuria afficior.
Pol. Vbinam stabis ante turres? E. Ad quid hoc me interrogas?
Pol. Aduersus te in acie stabo. E. Et me amor habet huius rei. 625
Ioc. Me miseram. quid facietis ô filij? Etе. Res ostendet.
Ioc. Non effugietis patris diras? Pol. Pereat tota domus.
Etео. Quam citò ensis meus cruentus non erit amplius ociosus?
Pol. Et terram quæ me aluit, & deos testor,
Quòd indigna & miseranda patiens, eiicior è terra 630
Sicut seruus, & non natus ab eodem Oedipo.
Et si quid acciderit tibi ô ciuitas, non me, sed hunc accusato:
Inuitus enim veni, inuitus etiam expellor è patria.
Et tu Phœbe rex, custos viarum publicarum, & atria valete,
Et æquales mei, & statuæ deorum, recipientes victimas: 635

Μὴ πόνει] μὴ κάμνε, μὴ θορυβοῦ πύπου χάριν. ἄπειμι γὰρ. ὁπόσοις ὁ τοιοῦτος ἐν τῷ ἀλλῷ φρονήματι ταῦτα φησὶ, τοῖς δοκῶν εἰς τὸ δίκαιον ἔπι καλέσειν τὸν ἀδελφόν. σὲ δ' ἐπαινῶ μᾶτερ, ὅτι ἐπαύδασας ἡμᾶς εἰς φιλίαν ἀγαγεῖν. Αλλά μοι) αἰτῶ τὸν κάν. Χαρτὰ) ὀνόματι. ἄξια χαρᾶς

Universidad de Deusto
Biblioteca

πάχω τέκνον. Ποῦ ποτε] κατ' ἐράτησιν, αὖτὶ τοῦ· ἐν τοῖς προπυλαίοις καὶ οἰκήμασιν ἱδρυμένε, ἐν ποίῳ τόπῳ προσκυνεῖν· ἵνα κἀγὼ σὺν σοὶ προσπέσω. Παῖδες ἐκ ἀκφόβειας) ἀποφανηκάς παῖζωμαι. Παῖδες ἐκ ἀκφόβειας) ἀποφανηκάς ὅτι ἐὰν μαχίσεσθε, πάντως ἀπόλυσθε. Αγμοῦ) θυσίας.

Οὐ γὰρ οἶδ' εἰ μοι προσφέρειν αὖθις ἔσθ' ὑμᾶς ποτε.
«Ελπίδες δ' οὔπω κοιμῶσ', αἷς πέποιθα σὺν θεοῖς,
Τόνδ' ἀποκτείνας, κρατήσειν τῆσδε Θηβαίας χθονός.
Εξελθ' ἐκ χώρας. ἀληθῶς δ' ὄνομα Πολυνείκους πατὴρ
Ετεο. Εθετό σοι θεία, προνοίᾳ νεικέων ἐπώνυμον.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Κάδμος ἔμολε τάνδε γᾶν
2 Τύριος, ᾧ τετρασκελὴς

Nescio enim an aliquando licebit mihi rursus vos alloqui.
«Spes verò nondum obdormiunt, quibus confido cum diis,
Hoc interfecto, me potiturum hac Thebana terra.
Discedito ex terra. verè enim nomen Polynicis pater
Eteo. Indidit tibi diuina prouidentia, cognomen contentionis.

EPODICA.

Strophe.

cho. 1 Cadmus venit in hanc terram
2 Ex Tyro, cui quadrupes

Καθεύδουσιν] ὑπνοῦσιν. Νεικέων ἐπώνυμον] παρετυμολογεῖ τὸ ὄνομα Πολυνείκους, ὄνομα νεικέων φερώνυμον, τουτέστιν ἀπὸ τοῦ νεικέων πλεῖστον ἐπωνυμίαν λαβόν. Κάδμος ἔμολε] τὰ τοιαῦτα εἴδη τῶν χορῶν, καλεῖται ἐπωδικά, ὡς εἴρηται. εἰσὶ δὲ τὰ παρόντα τέσσαρα ἐπωδικά. τὰ κῶλα δὲ τῆς μονοστροφῆς, τοσαῦτα. τὸ ᾱ ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος ᾱ, αἰτὶ ἰωνικοῦ καὶ διιάμβου. εἰ δὲ βούλει, τροχαϊκὸν ἐφθημιμερές, τοῦ β̄ ποδὸς χρείᾳ. ἐχρήσατο τῷ τοιούτῳ μέτρῳ ὀνταῦθα διὰ τὸν τοῦ Κάδμου κίνησιν. τὸ β̄ ὅμοιον ἰωνικὸν αἰτὶ ἐλάττονος, ἐκ παίωνος δ̄, αἰτὶ ἰωνικοῦ καὶ διιάμβου. εἰ δὲ βούλει, τροχαϊκὸν ἐφθημιμερές, τοῦ ᾱ ποδὸς χρείᾳ. τὸ γ̄ ὅμοιον τῷ ᾱ, δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ παίωνος ᾱ αἰτὶ ἰωνικοῦ ὀλιγοστίχου τρίπου, καὶ συλλαβῆς. εἰ δὲ βούλει, τροχαϊκόν, ἐφθημιμερὲς δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ β̄ ποδὸς αἰτιαῖς. τὸ δ̄ ὅμοιον τῷ β̄, δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ παίωνος δ̄ αἰτὶ ἰωνικοῦ διιάμβου καὶ συλλαβῆς. τὸ ε̄, τροχαϊκὸν ἐφθημιμερὲς θυμελικόν. τὸ μὴ ὅτι τὸ αἰπροφῆς κῶλον, χορεῖον ἔχει τὸν τρόπον πόδα. τὸ ϛ̄ ὅμοιον τῷ β̄. τὸ ζ̄ ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, ὅμοιον τῷ ᾱ, ἐξ ἰωνικοῦ πεντασυλλάβου, καὶ δίτροχαϊκὸν τὸ μὴ ὅτι τὸ κῶλον τὸ αἰπροφῆς, τὸ μὴ τρόπον ἔχει πόδα δίτροχαιον, τὸν β̄ ὀλιγοστίχον. τὸ η̄ τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ τροχαίου καὶ χορείου. τὸ θ̄ τροχαϊκὸν ἐφθημιμερὲς θυμελικόν. τὸ ῑ ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ ιᾱ τροχαϊκὸν καθαρὸν πενθημιμερές. τὸ ιβ̄ τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ ᾱ ποδὸς χρείᾳ. τὸ μὴ ὅτι τὸ αἰπροφῆς κῶλον, καθαρὸν ὄντι. τὸ ιγ̄ καὶ ιδ̄ τροχαϊκὸν Εὐριπίδειον. τὸ ιε̄ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ γ̄ ποδὸς χρείᾳ. τὸ ις̄ ὅμοιον καθαρὸν ἰαμβικόν. τὸ ιζ̄ ἴαμβος καθαρὸς τρίμετρος. τὸ ιη̄ τροχαϊκὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον, ὃ καλεῖται ἰθυφαλικόν. τὸ ιθ̄, ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ διτροχαίου, καὶ ὀλιγοστίχου δ̄. τὸ μὴ ὅτι τὸ αἰπροφῆς, τροχάζαφος. Κάδμος ἔμολε) Κάδμος ζητῶν τὸν ἀδελφὸν Εὐρώπην, μαθεῖν ἔλαβε τοῦ αὐτοῦ,

οὐδὲν αὐτῷ σημαίνον, ἀλλ' ἀεί τε αὐτὸν ἐξελθόντα ἔπεσθαι βοῦ, ἐκ δ' ἀν' αὐτόματος πέσοι κτίζειν πόλιν. ἔχει δὲ χρησμὸς τοῦ θεοῦ ἔτως.

Χρησμὸς δοθεὶς τῷ Κάδμῳ.

Φράζεο δὴ μῶλον Αγήνορος ἔκγονε Κάδμε,
Οὗς ἐγείρομος, τρεῖς λιπὼν δ' ἴθι Πυθῶ δῖαν,
Ενθάδε ἔχων ἐαῦτα, καὶ αἰγανέω μετὰ χερσὶ,
Τοὶ δὲ Φωκίδος, ἠδ' Φλεγύων ἔστ' αὖ ἴκηαι,
Βουκόλον ἠδὲ βόας κηεμτρεφέος Πελάγοντος,
Ενθαῦ τρεῖς πελάσας συλλάμβανε δῶν ἐρίμυκον,
Τοὶ δ' ἥκει νώτοισιν ἐπαμφοτέροισιν ἔχοντ
Λευκὸν σῆμ' ἑκάτερθε τρεῖς τρόμον ἠύτε μίτης.
Τοὶ δὲ σὺ ἡγεμόνα φὲ τρεῖς τείπειο κελεύθου.
Σῆμα δέ τοι ὀξερέω μάλ' ἀριφρασέως, οὐδέ σε λήσει.

Ενθάδε τοι τρέψασα βοὸς κέρας αἰγαύλοιο,
Ἰζήσαι. κλίνη τε πέλω γόνυ πυήεντι, (ῥέζειν,
Καὶ τότε τοῦ μὲν ἔπειτα μελαμφύλλῳ χθονὶ
Αγῶν καὶ καθαρῶς, καὶ ἡ δ' ὅταν ἱερὰ ῥέξῃς,
Οχθῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ κτίζειν πόλιν ἀρυάγμαν,
Δεινὸν ἐνυαλίου πέμψας φύλακ' ἀϊδος εἴσω.
Καὶ σύ γ' ἐπ' ἀνθρώπων ὀνομάκλυτος ἔσεαι αὖθις,
Αθανάτων λεχέων αἰπάσας ὄλβιε Κάδμε.

Ταῦτα ἀκούσας Κάδμος, ἀφίκετο εἰς τὸ βυκόλιον τοῦ Πελάγοντος τοῦ Αμφιδάμαντος, καὶ ἀγορεύσας βοῦν, καὶ ἡγεμόνα παυτὸν τῆς ὁδοῦ ποιησάμενος, κτίζει τὰς Θήβας ὁμωνύμως τῷ Αἰγυπτίων Θηβῶν. ἐπεὶ τὸ αἰεὶ καθὲν Αἰγύπτιος ἦν ὁ Κάδμος. καὶ ἡ Βοιωτία ὀνόματι τῶν βοῶς ἐκλήθη.

3 Μόχλος ἀδάμαστον πέσημα δίκε,
4 Τελεσφόρον διδοῦσα
5 Χρησμὸν, οὗ κατῴκισε.
6 Πεδία μὲν τὸ θέσφατον
7 Πυροφόρα δόμων ἔζησε,
8 Καλλιπόταμος ὕδατος ἵνατε
9 Νοτὶς ἐπέρχετο γαίας
10 Δίρκας χλοηφόρους,
11 Καὶ βαθυαρόρους γύας.
12 Βρόμιον ἔνθα τέκε

3 Vitula sponte corpus prostrauit.
4 Completum reddens
5 Oraculum, vbi habitaret.
9 Campos enim oraculum
7 Ferentes triticum, loca ædium fore respondit.
8 Vbi pulchrifluus aquæ
9 Humor percurrens rigat terras
10 Dirces floriferas,
11 Et profundos habentia sulcos arua.
12 Bacchum vbi peperit

Αδάμαστον) τὸ μὴ ὑπό τινος ἰωαζκασμένον πῶμα, ἀλλὰ αὐτόρριφές. πέσημα δὲ τὸ σῶμα ἀπὸ τοῦ παρεπιμένου. ἢ αἰτὶ τοῦ αὐτόματον ἐβάλετο σῶμα ὅτι τοῦ γόνυ. δίκε γὰρ, τὸ βάλλειν. ὅθεν καὶ δίσκος. πνεῦ δὲ τὸ ἀδάμαστον πέσημα, τὸ μηδέπω δαμασθὲν ζεύγλῃ σῶμα. ἐμφαίνει δὲ τὸν νέον μόσχον. Δίκε) κατέβαλε, καὶ ἐκ βάκχας δίκτυ τρεμεσὸ σώματα, ὅπου κατῴκισθη πόλις. Αλλως. Ενθαῦτα ἔπεσεν, ὅπου κατῴκισε Κάδμος τὴν πόλιν. Οὗ κατῴκισε) ἐν ἑτέροις τοῦ ὑπομνήματος, αἰτὶ τοῦ οὗ κατῴκισε, κατοικίσει. ὁ δὲ λόγος πλεονάζοντος τοῦ μὴ, αἰτὶ τοῦ οὗ κατοικίσει μὴ, καὶ οἱονεὶ κτίσει τὰ πεδία τῶν δόμων, ὁ θεὸς ἐμαντεύσατο. ἔνθα ἡ τῆς Δίρκης πηγὴ καταρδεύει τὰς γῆας. Πεδία μὲν τὸ ἀπὸ δόμης δρῶς. κεῖται γὰρ ναῶν ὁ ὑδρ, αἰτὶ τοῦ δεῖν ἢ, πεδία δὲ πυροφόρα ὁ θεὸς ἔχρησεν ἔσεσθαι. Αλλως. Ο νοῦς, τὸ θέσφατον ἔχρησεν ἐκεῖ ἀγρεῦ γενέσθαι, ὅπου ἡ καλλιπόταμος νοτὶς ὀπυνέμει)

παῖ γάμας τᾶ Δίρκης. Δίρκη ὃ πατὰ μὸς Θήβας, ὁ-
μώνυμος τᾶ πηγᾶ. Ενθα τὰ κεκ.) ἔνθα φησίν, ἐν
Θήβῃ τὰ Διόνυσον τὰ Διὶ καὶ Σεμέλη ἔτεκε. κισσὸς
ὃ πάντα χόθεν αὐτὸν περιστέφει. τὸ γὰρ οἶκου κε-
ραυνωθέντος, ἐξέμβλωσεν αὐτὸν ἡ μήτηρ φοβη-
θεῖσα· κισσὸς ὃ περιέλιξεν. Αλλως. εἶτα Διό-
νυσον κισσὸς ἐξωθεν περιπλακεὶς ἐπ βρέφος

13 Μάτηρ Διὸς γάμοισι,
14 Κισσὸς ὃν περιστεφὴς
15 Ελικτὸς, οἰδὺς ἐπ βρέφος 655
16 Χλοηφόροισιν ἔρνεσι
17 Καπασκίοισιν ὀλβίσας ἐνώπισε,
18 Βακχεῖον χόρευμα
19 Παρθένοισι Θηβαίαισι,
20 Καὶ γυναιξὶν Εὐίοις. 660

Αντιστροφή.

1 Ενθα φόνιος ἦν δράκων
2 Αρεος, ὠμόφρων φύλαξ,
3 Νάματ' ἔνυδρα, καὶ ῥέεθρα
4 Χλοερὰ δερκμάτων κόραισι
5 Πολυπλανοῖς ἐπισκοπῶν. 665

13 Mater conceptum ex Ioue,
14 Quem hedera circumdata
15 Et inuoluta, ſtatim adhuc puerum 655
16 Virentibus frondibus
17 Obumbrantibus beans texit,
18 Bacchi ſaltationem,
19 Virginibus Thebanis,
20 Et mulieribus celebrantibus feſta Bacchi, 660

Antiſtrophe.

1 Vbi purpureus erat draco
2 Martis, crudelis cuſtos,
3 Flumina & fluenta
4 Viridantia oculorum pupulis
5 Paſſim errantibus cuſtodiens. 665

Ολβίσας ἐνώπισε] τὸ νῶτον περιέλιξε. με-
γάλη γὰρ αὐτῷ δόξα, τὸ τῆς πρωτοδόξου στρατείας
πέλας. ὀλβίσας ὃ κισσὸν τὰ Διόνυσον ὁ κισσὸς, ἐν ὤ-
πασι τὸ τὰ βακχεῖον χορεῦον τὰς Θήβας αἴσιον.
Γυναιξὶν εὐίοις] τᾶ Διονύσου χορεύσασις, καὶ τὸ
εὐοῖ εὐὰν ὅπερ φθεγγομένας. Ενθα φοίνιος) πρὸς
τὴν Δίρκην δηνὸς ἦν δράκων, ὠμὸς τὰ φύσιν, φύλαξ
ὢν τᾶ Αρεος κατασταθεὶς τῆς Δίρκης, πρὸς τὸ
μηδένα ἀπ' αὐτᾶ ὑδρεῦσαι. Επιχέρνιβας) ὅπι τὸ
νίψασθαι τὰς χεῖρας. εὐλεπὸν τᾶ βᾶν θύσαι τοῖς
θεοῖς. ὅπ συμβολον αὐτὸ αὐτᾶ γένοιτο τᾶ κτίσαι
τᾶ πόλιν. ὁ μὲν ὠμὸς Ελλάνικος λίθῳ φησὶν αὐτὸν
ἀνῃρῆσθαι τᾶ δράκοντος. ὁ δὲ Φερεκράτης, ξίφει. Αλ-
λως. Επὶ χέρνιβας, ἕνεκα τᾶ πρὸς τᾶ θυσίαν ὕδατος
λαβεῖν μελλόν. ἐθυε γὰρ τῇ γῇ τᾶ θεῶν. Αρεος,
ὠμόφρων φύλαξ. ὡς τὸ βασιλέως ἄρχων, αὐτὸ τᾶ

βασιλέως κατασταθεὶς ἄρχων. Δρίμματα) τὰ κόραις τὰ ὀφθαλμοῖς. Πολυπλανοῖς] τὰ πανταχᾶ περιφέρεις.

6 Ον ὅπι χέρνιβας μολὼν
7 Κάδμος ὤλεσε μαρμάρῳ,
8 Κράτα φόνιον, ὀλεσίθηρος
9 Ωλέναις δικὼν βολαῖς,
10 Δίας ἀμάτορος 670
11 Παλλάδος φραδαῖσι,
12 Γαπετεῖς δικὼν ὀδόντας
13 Εἰς βαθυατόρου γύας.
14 Ενθεν ἐξανῆκε γᾶ
15 Παγκτὸν ὄψιν ἐπὶ ἄκρων 675
16 Ορφνὸν χθονὸς σιδαρόφρον
17 Δένιν φόνῳ πάλιν ξυνῆψε φίλᾳ γᾷ.
18 Αἵματος δ' ἔδευσε
19 Γᾶαν, ἅνιν αἰθαλίῃσι
20 Δεῖξεν αἰθέρος πνοαῖς. 680

Επῳδός.

1 Καὶ σὲ τὸν πεσόματος
2 Ἰοῦς ποτ' ἔκγονον

6 Quem ad lauacra profectus
7 Cadmus, interfecit marmore,
8 Caput ſanguineum, interfector ferarum,
9 Brachiorum ſaucians iactibus,
10 Diuæ matre carentis 670
11 Palladis conſiliis,
12 In terram lapſos iaculatus dentes
13 In profundos habentia ſulcos arua
14 Vnde *mox* emiſit terra
15 Armatum ſpectaculum ſupra ſummos 675
16 Fines terræ *i. ſupra terræ ſuperficiem.* ferrea
17 Verò cædes ipſum rurſus coniunxit charæ terræ,
18 Sanguine verò rigauit
19 Terram, quæ ipſum lucidis
20 Oſtendit cæli flatibus. 680

Epodus.

1 Et te ex auia
2 Io quondam natum

Χέρνιβας] χερόνιπτρα. ἀπὸ τᾶ χέρνιψ. Ολεσίθηρος] ἀπολεσθαξάξιος θήρ. ἢ ὀλεσίθηρος, αὐτὸς ὁ Κάδμος. Δικὼν ὀδόντας) αὐτὸ τᾶ ἔδικεν, ἔγκατέσπειρεν. μεταχὺ αὐτὸ ῥήματος. Ενθεν ἐξανῆκε γᾶ] ὃν τᾶ ὀδόντων ἐξεκύησεν ἡ γῆ ὁπλοφόροις ἄνδρας. εἰσὶ δὲ οὗτοι ἐξ αὐτᾶ ἐπολειφθέντες, Πέλωρ, Εχίων, Ουδαῖος, Χθόνιος, Υπερήνωρ. καὶ ὁ Τιμαγένης, καὶ Κρέων. Αλλως. Ο μὲν Στησίχορος ὃν Εὐρωπείᾳ τᾶ Αθηνᾶν ἐσπαρκέναι πτὶ ὀδόντας φησίν. ὁ δὲ Ανδροτίων, σπαρτὸς αὐτὸς φησί, διὰ τὸ ἀκολουθήσαντας αὐτᾷ ὃν Φοινίκης Κάδμῳ, σπερμοδηροικῆσαι. Αμφίλοχος δὲ, διὰ τὸ πεσπαρ-

Universidad de Deusto Biblioteca

θεν τοῖς οἰκοῦσιν ἐν Θήβαις. Διονύσιος δ' ἔθνος Βιβώπας αὐτοὺς φησίν. ἔνιοι δὲ παῖδας Κάδμου αὐτοὺς φασιν, ἐκ διαφόρων γυναικῶν ιγ' τὸ ἀριθμόν. Ὑπὲρ ἄκρων ἔρων γῆς] εἰς τὴν ὀλιγανθρωπίαν τῆς γῆς. Σιδαροφόρων δ' νιν) τὸν νῦν θεὸς τὸ ὄψιν. Ξυνῆψεν) ἤνωσε τῇ θεοφιλεῖ γῇ. Σιδαροφόρων) ὅτι φησὶν οἱ ἀναφανέντες ἐκ γῆς ὁμοῦ τῇ πανοπλίᾳ, ἅθθις ἅμα δ' φανῆναι, δηλήλοις ἐφόνευσε. τὸ θεῶν νιν θεὸς τὸ ὄψιν ἀπέδωκε. πυτέστιν αὐτὸν δὲ τὴν πανοπλίαν ὄψιν, τὸν ἀναδοθεῖσαν ἐκ γῆς, ὁ καὶ ἀλλήλων φόνος, πάλιν εἰς γῆν κατῴκισε. τὸ δὲ ὄψιν ὅταν λέγῃ, τὸν ἄνδρας σημαίνει. Καὶ σὲ τὸ θεσμάτορος Ἰδῆς πολὺ ἔκγονον Ἐπαφον] τὸν ἐπωδὸς τούτης τὰ κῶλα ις'. τὸ α' ἰωνικὸν ἐφθημιμερὲς Εὐριπίδειον. τὸ β' ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ γ' ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. δ' α' πυδὸς χορείκ. εἰ δὲ βέλει ἰωνικὸν ἀπὸ βράχεος δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ πυρίχου δ' αὐτὸ ἰωνικοῦ διὰ ἰαμβικῆς συλλαβῆς. τὸ δ' ἰωνικὸν πενθημιμερὲς, ἐκ χορείων β' καὶ συλλαβῆς. τὸ ε' ὅμοιον ἰωνικόν. πενθημιμερὲς καταρρόν. τὸ ς', αἰπαπαστικὸν δίμετρον, καταληκτικὸν φερεκράτειον, ἢ αἰπαπαστὸν καὶ κρητικῶ. εἰ δὲ βέλει, ἰωνικὸν ἐφθημιμερὲς ἰαμβικῶ ἀρχομένῳ. τὸ ζ', τὸ θ', τὸ ι', ὅμοια τῷ α', ἰωνικὴ Εὐριπίδεια. τὸ ια' ὅμοιον ὡς ε'. τὸ ιβ' ἰαμβικὸν πενθημιμερές. τὸ ιγ' ἰαμβικὸν, ὅμοιον τῷ ιβ'. τὸ ιδ' ἰωνικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ ιε' ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, καθαρόν. τὸ ις' ἰωνικὸν Εὐριπίδειον, ὅμοιον τῷ α'. ὅθεν τῷ τέλει κορωνὶς, καὶ παράγραφος.

3 Ἐπαφον, ὦ Διὸς ῥύεθλον,
4 Ἐκάλεσ' ἐκάλεσα
5 Βαρβάρῳ βοᾷ.
6 Ἰὼ βαράεσσις λιτᾶς
7 Βᾶθι βᾶθι πένδε γᾶν,
8 Σοί νιν ἔκγονοι κτίσαν.
9 Αἱ διώνυμοι θεαὶ

3 Epaphum, ô Iouis fili,
4 Vocaui, vocaui
5 Barbara voce.
6 Io barbaris precibus
7 Veni, veni in hanc terram,
8 Tibi eam posteri conditam coluerunt.
9 Vbi deæ binomines,

Ἐπαφον) Ἐπαφος ἐκλήθη, ὅτι ὁ Ζεὺς ἐπαφηφάμενος τῆς Ἰοῦς, πάλιν εἰς γυναῖκα αὐτὴν μετεμόρφωσε, καὶ ὀνομάσθη ὦ Ἐπαφε ὁ Ἰοῦς καὶ Διὸς ῥύεθλον ἀπὸ τοῦ ἄρλω. ἢ δὲ δὴ σωτήριος εἰς τοὺς Θήβας τὴν ἡμῶν λιτὴν ὀλιγανθρώπους. οἱ δὲ σοὶ ἔκγονοι, καὶ τὰ ἑξῆς. Σοί νιν ἔκγονοι) ὁ σὸς ἔκγονος Κάδμος ὁ Ἐπαφῷ τοὺς Θήβας ἔκτισε, τοῦτῳ δὲ τῷ πόπῳ, ἐν ᾧ αἱ διώνυμοι θεαὶ ὤκισαν. δεδόδε δὲ τοὺς Θήβας τῇ Περσεφόνῃ ὑπὸ τοῦ Διὸς ἀπακαλυπτήριον, ὡς Εὐφορίων. Ἀλλ' ὅπῳ Θήβη πεσεῖν μέγα κεῖτο τὰ λαῖπα, Τῆς ῥά ποτ' Κρονίδης δῶρον πόρε Περσεφονείῃ. Ἐγγαμεῖ' ὅτε περὶ τὸν ὀπωπήσαντο ἐνδυλε, Νυμφιδίῳ ἀπείρονι θαλαμῷ κλίνασα κάλυπτρον. γράφει) σὺν νιν ἔκγονῳ κτίσ, ἤ, ἢ τῷ ἔκγονῳ σὺν τῷ Κάδμῳ, αἱ θεαὶ κατέκτισαν τοὺς Θήβας. γένοιτο δὲ τοῦτο ἀρχὴ ἁμαρτήματος. ἐπ' ἄρχοντος δὲ Ἀθήναισιν Εὐκλείδου, μήπω τὸ μακρὰν βύρημένων, τοῖς βραχέσιν αὐτὸ μακρὰν ἐχρῶντο. τὸ ἰ αὐτὸ δὲ ἦ, καὶ ὦ ὁ αὐτὸ δὲ ὦ. ἔγραφον οὖν τὸ δύμῳ μετὰ δὲ ἰ δύμοι. μὴ νοήσαντες δὲ καὶ ὅτι τὸ ὀ χρὴ τὸ ἀρχαῖον γραφὴν καὶ δεῖ μεταπθεῖναι τὸ ο εἰς τὸ ω μέγα, ἐπάρξαν τὸ νοητόν. Αἱ διώνυμοι] τὸ α' Δωρικόν ὄντι, αὐτὸ δὲ ἦ, ὅ ὄντι ὅπου. τὸ δὲ ὀκτήσαντο, αὐτὸ τὸ ὠκηθῆ. ὡς τὸ ὀρυκτὸ δὲ σοῦς, τὸ δὲ Πινδαρῶν. αὐτὸ δὲ ὀρφανικὸν. ἐρεῖ δὲ ὁ Δημόκριος ὁ Θηβῖος εἶπεν, ἢ δὲ τὸ βύκαρπον, ἢ ἐπὶ πάντα τὰ ἐκ γῆς φυόμενα, ἐρεῖ τὴν θεὸν, καὶ οἱ ἀπαρτὶ ὄν ἐκ τῆς γῆς. Διώνυμοι δὲ παρόσον ἡ μὲ κόρη καὶ Περσεφόνη. ἢ δὲ Δημήτηρ καὶ γῆ κοινεῖται. ἡ μὲ πρεσβυτέρα, ἢ δὲ νεωτέρα. Ο Κάδμος ἦλθεν εἰς τήνδε τὴν γῆν ὁ Τύριος, ὅ χάριν ἡ πρᾶξις μόρος ἔρριψεν ἑαυτὸ αὐτόμαθον πᾶσμα. μὴ ὑπὸ τινος πληγῆς γεγονὸς πᾶσμα, διδοῦσα τέλος φέρουσα τὸ χρησμόν, ὅπου οἰκεῖδε ἐποίησε πεδία τὰ σιδηφόρα τὸ δόμων, ὁ χρησμὸς ἔχρησε ῥυέδε δυλονόη. ὅπου τὴν ἡ κεκμηπόταμος νοτὶς τὸ ὕδατος τὸ Δίρκης ἐνδρόχῳ ταῖς βοτανηφόροις αὔλακας τὸ γῆς, καὶ βαθυστόρους, ἔνθα τὸ Διόνυσον ἔτικεν ἡ μήτηρ αὐτὸ ἡ Σεμέλη δι' τὸ γάμου δ' Διός. ὃν ὕνα τὸ Διόνυσον ἀθὺς ἐπὶ βρέφος ὄντα κιστὸς φύσιν ἔχων ἐλίσσεσθαι κύκλῳ, ἐσκέπασε μακάριον δείξας, κλάδοις, χλοηφόροις καπασκίοις. κιστὸς δὲ εἰπὼν, ἐπὶ τὴν βακχεῖον χόρευμα. ἤγεν λέγει χόρευμα βακχικὸν, τὸ παρθένων τὸ Θηβαίων, καὶ τὸ γυναικῶν τὸ ἰδίων, ἤγεν τὸ βακχικῶν. Ἔνθα δρακόντων ἰὼ τὸ ἀρέως φονικὸς, ἄγριος, ἀπηνὴς, φύλαξ τὸ πηγῆς δυλονόη. τὰ γάματα τὰ ὕδυδρα, καὶ τὰ ὑγρὰ ῥεῖθρα ἐφορῶν ὀφθαλμοῖς, ὅθεν πολλὰ διάγρισι τὸ βλέμμα, καὶ σκοπυμῶρος. ὃν ὁ Κάδμος ὁ ὀλεσίθρος ὅθεν θυσίας ἐλθὼν,

10 Περσέφασσα, καὶ φίλα
11 Δαμάτηρ θεὰ, ἁπάντων
« 12 Ἄναασ', ἁπάν
13 τῶν γὰρ τροφὸς,
14 Ἐκτήσαντο, πέμπε πυρφόρους
15 Θεὰς ἀμυνᾶν τᾶδε γᾶ.
« 16 Πάντα δ' ἀπέτη θεοῖς.

10 Proserpina, & amica
11 Ceres dea, omnium
« 12 Domina (omni-
13 um enim tellus est altrix)
14 Habitarunt, mitte igniferas
15 Deas ad opem ferendam huic terræ.
« 16 Omnia enim facilia sunt diis.

ὀλέσας, λίθῳ βαλὼν αὐτὸν βολαῖς χερῶν καὶ τὸ κράτα τὸ φόνιον, καὶ βολαῖς τὸ ἐνδόξου Ἀθήνας, ἢ τὸ ἀπὸ δ' Διὸς τῆς Δαμήτερος, ἔσπειρε χαμαιρεφεῖς τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, εἰς αὔλακας βαθυστόρους. ὅθεν αἱ ἔδακον ἡ γῆ ἁπλισμένους ἄνδρας ἐπαίω τῆς ὀλιγανθρωπίας τῆς γῆς. σιδηροφόρων δὲ φόνος πάλιν ἰὼν) αὐτὴ τῇ θεοφιλεῖ γῇ. ἀπὸ δὲ αἵματος αὐτῆς ἔῤῥυσε τὸ γλῶ. πῆς ἤγεν ἡ γῆ ἔδεξεν αὐτὸ τὸ πνοαῖς δ' ἀέρος, τὸ ὁλόλυκος ὑπὸ τὸ ἡλίου φωτοδόρας. καὶ δή σε ὦ ῥύεθλον τὸ Διός, τὸ Ἐπαφον λέγω, τὸν ὑὸν τῆς ποτὲ Ἰοῦς τῆς θεομήτορος ἡμῶν. ἐν τῷ δ' τὸ ἀρχόντων ἡμῶν. οἰκεῖν δὲ τὰ τὸ δεσποῦ. ὀλιγκαλέσαμαι βαρβαρικῇ βοῇ, βαρβαρικῆς λιτὸ. βᾶθι, ἤγεν ἐλθὲ εἰς τήνδε τὴν γῆν. οἱ σοὶ ἀπόγονοι ἔκτισε αὐτὴν ὀκεῖ, ὅπου αἱ δίπαι θεαὶ, ἡ Περσεφόνη, καὶ ἡ θεοφιλὴς Δημήτηρ, ἡ θεὰ ἡ γῆ. ἡ πάντων ἄνασσα, πάντων δὲ τροφὸς, ὀκτήσαντο, κατῴκισαν, ἢ τὸ κτῆσιν ἔργον. πέμπε πυρφόρους θεὰς, θεὰς δυλονόη, τὸ Δήμητρα τὸ Περσεφόνην, βοηθήσαι τῇδε τῇ γῇ. πάντα δὲ εὐκόλα θεοῖς.

Ἐτεο. Χώρει σὺ, καὶ κόμιζε τὸν Μενοικέως

Ἐτεο. Vade tu, & adduc Menœcei filium,

Χώρει σὺ) αἱ συνθήκαι αὗται θεῖοι εἰσὶ, καὶ οἱ τῆς ἀμοιβαῖοι εἰσὶ, ἰαμβικοὶ εἰσὶ τετράμετροι ἀκαλὰ λήκτοι κοῦ, ὧν πολυπόδων, θεοὶ σωζόμεθα τὸν δὲ διασώσαι πόλιν. ὅθεν τὸ ἀπὸ θέσεως παράγραφος. ὅθεν δὲ τὸ τέλει κορωνίς. Χώρει σὺ) δεῖ νοεῖν ὅτι ὁ χορὸς ἀδόντος, ἔστω ἰὼ ὁ Ἐπικλῆς. τοῦ δὲ ἔλεγον οἰκίτης, ὅθεν ἀφεὶς καλεῖται τὸν Κρέοντα.

Κρέοντ', ἀδελφὸν ματρὸς Ιοκάστης ἐμῆς,
Λέγων τάδ', ὡς οἰκεῖα καὶ κοινὰ χθονὸς
Θέλω σεθὲν αὐτὸν συμβαλεῖν βουλεύματα, 700
Πρὶν εἰς μάχην τε καὶ δορὸς τάξιν μολεῖν.
Καί τοι ποδῶν σῶν μόχθον σκλύει πυρών.
Ορᾶν γὰρ αὐτὸν σεθὲν δόμοις στείχοντ' ἐμοί.
κρέ. Η πολλ' ἐπῆλθον εἰσιδεῖν ζητῶν σ' ἄναξ
Ε πόκλες πέριξ ὁ Καδμείων πύλας 705
Φύλακάς τ' ἐπῆλθον, σὸν δέμας θηρώμενος.
ἐτεο. Καὶ μὴν ἐγώ σ' ἔζητον εἰσιδεῖν Κρέον.
Πολλῷ γὰρ ἄρον σὺν δεεῖς ἀμφιλλαγὰς,
Ως εἰς λόγους σωῆφα Πολυνείκει μολών.
κρέ. Ηκουσα μεῖζον αὐτὸν ἢ Θήβας φρονεῖν, 710
Κήδεστ' Αδράστου, καὶ στρατῷ πεποιθέναι.
« Αλλ' εἰς θεοὺς χρὴ ταῦτ' ἀναρτήσαντ' ἔχειν.
Α δ' ἐμποδὼν μάλιστα, ταῦθ' ἥκω φράσων.
ἐτεο. Τὰ ποῖα ταῦτα; τὸν λόγον γὰρ ἀγνοῶ.

Creontem, fratrem meæ matris Iocastæ,
Dicens hæc, quòd de priuata & publica salute terræ
Velim cum ipso conferre consilia, 700
Priusquam veniamus in pugnam, & ad aciem.
Atqui pedum tuorum labore liberat te præsens:
Video enim ipsum venientem ad domum meam.
Cre. Profectò multa loca perambulaui videre te cupiens ô rex
Eteocles. vndique autem portas Cadmæorum
Et custodes accessi, te quærens. 705
Etео. Atqui ego volebam te videre ô Creon.
Omnino enim inueni inutiles reconciliationes,
Postquam in colloquium veni cum Polynice.
Cre. Audiui ipsum maius quiddam cogitare, quàm Thebas, 710
Affinitatéque Adrasti, & exercitu fretum considere.
« Verùm oportet ista deorum arbitrio permittere.
Quæ verò *nobis* impedimento sunt maximè, hæc venio dicturus.
Etео. Qualia sunt ista? non intelligo enim tuum dictum.

Συμβαλεῖν] βουλεύσασθαι, καὶ ἀνακοινώσασθαι βουλάς. Η πολλ' ἐπῆλθον] ὄντως ὅθεν πολλοὶ τόποις ἐπόθουν ζητῶν εἰσιδεῖν σε βασιλεῦ. σεθεῖλθον γὰρ τὰς τῶν Καδμείων πύλας, καὶ φύλακας, ζητῶν τὸν σὸν δέμας, περιεφοιτῶν, ἤγουν σέ. Καὶ μὴν] πάντως καὶ ἐγὼ ἤθελόν σε ἰδεῖν ὦ Κρέον. κ̓ πολὺ γὰρ θόρυβον ἐνδεεῖς τὰς φιλιώσεις, ἡνίκα εἰς λόγους ἐλθὼν ἐνώθην τῷ Πολυνείκει. ἐλθὼν γὰρ εἰς λόγους τῷ Πολυνείκει, πολὺ θόρυβον ἀτελεῖς τὰς διαλλαγὰς ἠμῶν. ἢ ὅτως. πολὺ λειποῦμαι τὰς συμβολὰς εἰς τὸ γενέσθαι, δοκῶν διαλλάττεσθαι τοῦς Πολυνείκει· ὥστε ὑπολείπεται πολεμεῖν. Ηκουσα μεῖζον] ἤκουσα αὐτὸν φρονοῦντα μεῖζον, ἢ κ̓ δυνάμιν Θηβῶν, ὅτι τῇ συγγενείᾳ τοῦ Αδράστου

Αδράστου, κ̓ τῷ στρατῷ θαρρῶ οὕτω. Αλλὰ ταῦτα ρω, ἀλλ' ἤτοι μὴν ταῦτα μεταφέρεσθαι μέλλω. Α δὲ μὴ τῷ θεῷ ἀνατεθέτον. κ̓ ἔστιν ὅμοιον τῷ παρόμη- θεις, ἃ δὴ ἔστιν ἐμποδὼν ταῦτα παρῆλθον λέξων.

κρέ. Ηκει τις αἰχμάλωτος Αργείων πόρα. 715
ἐτεο. Λέγε ὦ δή τι τῶν κεῖ νεώτερον;
κρέ. Μέλλων περιξ πύργοισι Καδμείων πόλιν
Οπλοις ἐλίξειν αὐτίκ' Αργείων στρατόν.
ἐτεο. Εξοισέον τ' ἄρ' ὅπλα Καδμείων πόλει.
κρέ. Ποῖ; μῶν νεάζων οὐχ ὁρᾶς ἃ χρή σ' ὁρᾶν; 720
ἐτεο. Εκτὸς πάφεσιν τῶν δ', ὡς μαχουμένοις πάρα.
κρέ. Σμικρὸν τὸ πλῆθος τῆς δε γῆς οἱ δ' ἄφθονοι.
ἐτεο. Εγὼ δα κείνοις τοῖς λόγοις ὄντας θρασεῖς.
κρέ. Εχει τιν' ὄγκον Αργος Ελλήνων πάρα.
ἐτεο. Θαρσῶ, τάχ' αὐτῶν πεδίον ἐμπλήσω φόνου. 725
κρέ. Θέλοιμ' ἄν. ἀλλὰ τοῦθ' ὁρῶ πολλοῦ πόνου.
ἐτεο. Ιθι, ὡς ὁ καθέξω τάχ' ἐν σῶ στρατόν.
κρέ. Καὶ μὴν τὸ νικᾶν ὅδε τῶν βουλεύμα.
ἐτεο. Βούλει τραπωμεν δῆθ' ὁδοὺς ἄλλας ἴναι;
κρέ. Πάσας γε, πρὶν κίνδυνον εἰς ἅπαξ μολεῖν. 730

Cre. Venit captiuus quispiam ab Argiuis. 715
Etео. Dicit nē aliquid noui de rebus quæ ibi sunt?
Cre. Quod vndique circum turres Thebanam ciuitatem
Statim armis circumdaturus sit Argiuorum exercitus.
Etео. Sunt igitur vrbi Cadmæorum efferenda arma.
Cre. Quo? nū iuueniliter ferociēs, nō vides quæ oportebat te videre? 720
Etео. Extra fossas istas, quod pugnaturi simus citò.
Cre. Exigua est multitudo huius agri, illi verò sunt innumeri.
Etео. Scio illos feroces esse verbis.
Cre. Habet aliquas vires apud Græcos Argos.
Etео. Confide, citò implebo campos eorum cæde, 725
Cre. Velim equidem, sed hoc video magni laboris.
Etео. Scito quòd non continebo copias intra mœnia.
Cre. Atqui tota victoria pendet à consilio.
Etео. Vis igitur vt me conuertam ad alias aliquas vias?
Cre. Ad omnes potius priusquam ad periculum semel venias. 730

Ηκει τις) ἴσως κατάσκοπος ληφθεὶς, τύκτωρ σταλείς. Οπλοις ἐλίξειν] πολιορκήσειν. Εξοισέον) ἀνάγκη τῇ πόλει ἐξενεγκεῖν ὅπλα. Αλλως. ἀκουῶ δέον κ̓ τὰς Θήβας ἐξενεγκεῖν ὅπλα, καὶ θραπεύεσθαι. Μῶν νεάζων) ἐρωτηματικῶς ἀναγνωστέον. ὁν ἐᾶ δὲ αὐτὸν ἐξελθεῖν. Εχει τιν' ὄγκον] ὁ ὄγκος, ὑπολήψις ἔχει τοῦς τῶν Ελλήνων. Ἐνὲς ὁ τὸ Αργος Ελλήνων, τὸ Ελληνικὸν Αργος, ἵνα πλεονάζει ἡ δυνάμις. ὁ ὁ νοῦς, ἔχει ἡνικὰ δυνάμιν τὸ Ελληνικὸν Αργος. Θαρρεῖ] τῷ αὐτῷ φόνῳ τὸ ἐμὸν πεδίον πληρώσω. Ως ὁ καὶ δέξω] ἴσθι ὅτι ὁ ὁ ὅν ὁ ὁ πόλεμος τὸν στρατὸν ἐντὸς τῶν τειχῶν. Καὶ μὴν τὸ νικᾶν.) ἀκολουθεῖ τῇ βουλεύσει τὸ νικᾶν, καὶ ἡ βουλεύσις ἔχει τὸ κράτος ἐν ταῖς νίκαις. Βούλει τραπωμαι) βούλει ἵνα διανοήσωμαι μεθόδους ἄλλας, καὶ αἰτίας βουλευμάτων.

Πάσας τραπῇ) πρὶν ἐλθὼν ἐς κίνδυνον.

ἐτεο. Εἰ νυκτὸς αὐτοῖς προσβάλοιμεν ἐκ λόχου;
κρέ. Εἴπερ σφαλεῖς γε, δεῦρο σ' ὠθήσῃ πάλιν.
ἐτεο. Ἴσην φέρει νὺξ τοῖς ἢ πολεμῶσι, πλέον.
κρέ. Ἐνδυσυχῆσαι δεινὸν δι' φρόνης κνέφας.
ἐτεο. Ἀλλ' ἀμφὶ δεῖπνον ἔστι, προσβάλλω δόρυ;
κρέ. Ἐκπληξις αὐ γὴ οἴσει. νικῆσαι ἢ δεῖ.
ἐτεο. Βαθὺς δέ τοι Δίρκαιος ἀναχωρεῖν πόρος.
κρέ. Ἄπαν κάκιον τῷ φυλάσσεσθαι καλῶς.
ἐτεο. Τί δ' οὐ καθίππασόμεθα Ἀργείων στρατῷ;
κρέ. Κἀκεῖ πέφρακται λαὸς ἅρμασι πτέρυξ.
ἐτεο. Τί δῆτα δράσω; πολεμίοις δώσω πόλιν;
κρέ. Μὴ δῆτα. βουλοῦ δ', ἐπείπερ εἶ σοφός.
ἐτεο. Τίς οὖν πρόνοια γένοιτ' ἂν σοφωτέρα;
κρέ. Ἐπ' ἄνδρας αὐτοῖς φασιν, ὡς ἤκουσ' ἐγώ.

Etео. Quòd si noctu impetum faciamus in eos ex insidiis?
cre. Si verò euentu sperato excidas, huc saluus redibis iterum.
Etео. Nox pariter commoda vtrisque, sed audenti magis.
cre. Rex atrox est, in periculum incidere noctis in tenebris.
Etео. Verùm dum cœnabunt, in eos impetum faciam?
cre. Terrorem tantum feres: oportet autem vincere.
Etео. Vadum verò Dircæum profundum est ad redeundum.
cre. Omnia sunt deteriora, quàm custodire rectè *ciuitatem*.
Etео. Quid verò si equitatu adoriamur exercitum Argiuorum?
cre. Et ibi exercitus curribus vndique septus est.
Etео. Quid igitur faciam? an dedam vrbem hosti?
cre. Nequaquam: sed delibera, si quidem es sapiens.
Etео. Quod igitur consilium erit sapientius?
cre. Aiunt apud hostes *esse* septem viros, vt ego audiui.

Εἰ νυκτὸς] εἰ σὺν πλακείημεν αὐτοῖς νύκτωρ ἐκ λόχου, λείπει τὸ σωθεισόμεθα. Ἴσον φέρει νύξ.) ἑκατέρῳ μὴν φαινόμαι ὅτι ἴσος ἐμποδίζει τὸ τῆς νυκτὸς σκότος, τοῖς μὲν τοι σωθεὶς πολεμίοις, πλέον τὸ παρέχει σωθῆς νίκιν τὸ δ' πρέπεσθαι, ἢ ὅτως δὲ τοῖς ὀλιγχρόνοις; δὲ τοῖς ὀλιγχρονιμένοις, ἴσον παρέχει ἡ νὺξ ἐμπόδιον. τοῖς δὲ πλειονοτέροις, πλὴν νίκιν χαρίζεται. Ἐνδυσυχῆσαι) ἡ ἐν αὐτῇ τῆς κατα. ὁ δ' νοῦς, δυσυχήσαι δινὰ κ' τὸ σκότος τῆς νυκτὸς χαλεπὸν ὄν. Ἐκπληξις) εἰ τὸ παρέχει μόνον γίνεται αὐτοῖς, ἡμῖν ἥττα, ἐπεὶ εἰκὸς αὐτοὶ ὁπλοις δεῖται. Βαθὺς γήρωιος) τοῦτο φησὶν ὡς σιωπθέμενος καὶ ἐπαινῶν. καὶ δεῖ ὀξαίφνης ὅτι θέσθαι, μήποτε ὀφῆς γηρωμένος καθ' ἡμῶν πεῖν τὸν πόλεμον βαθὺ ἔνθα ἡ διωκόμεθα. Δίρκη δ' ποταμὸς ὁμώνυμος τῇ κρήνῃ, βαθὺς, πλατύς. Ἄπαν κάκιον) ἄπαν δεύτερον καὶ χεῖρον, τοῦ ὁποῖον μὴ φυλαττόμενον, τὸ φυλαττομένῳ ἀκριβῶς χεῖρον ὄν. Τί δ' εἰ καθιππεύσαιμεν] τὸ δ' ἄρα πλέον ἡμῖν ἔσται, εἰ πιόντες ἐφ' ἵππων ὁρμήσομεν κατ' αὐτοῦ. Κἀκεῖ πέφρακται) κἀκεῖ ἡσυχάζεται ἅρμασιν ἐν κύκλῳ ἐστῶτες. Τί δῆτα δράσω] ἀναγκαῖον δυσχεραίνει, ἐπεὶ πάντα ὅσα εἶπεν ἀπε-

δοκίμασε, φησὶ θέλεις οὖν σωθῶ τὴν πόλιν. σὺ λόχων αὐάστειν, καὶ αὐτὸς ἔλου.
Ἐπ' ἄνδρας) τὸ ὀξῆς, ἐπὶ ἄνδρας ἐν αὐτοῖς φα-
ἐτεο. Τί σωστεῖλθαι δρᾶν; τὸ γὰρ ἀθένῳ βραχύ. 745
κρέ. Λόχων αὐάστειν, ἐπὶ σωστεῖλαι πύλας.
ἐτεο. Τί δῆτα δρῶμεν; ἀπορίαν γὰρ οὐ μενῶ.
κρε. Ἐπ' ἄνδρας αὐτοῖς καὶ σὺ σὺς πύλας ἔλου.
ἐτεο. Λόχων αὐάστειν, ἢ μονοστόλου δορός;
κρέ. Λόχων, σωστείνας οἵπερ ἀλκιμώτατοι. 750
ἐτεο. Ἐκῶν. ἀμυνεῖν τείχεων σὺς ἀμβάσεις.
κρέ. Καὶ ξυστρατηγὸς. Εἰς σ' αὐὴρ ἀ πάνθ' ὁρᾷ.
ἐτεο. Θάρσει σωστείνας, ἢ φρενῶν δυβουλία;
κρέ. Ἀμφότερον, ἀπολειφθὲν γὰρ ἀδὲν θάτερον.
ἐτεο. Ἔστω τάδ'. ἐλθὼν δ' ἐπὶ πύλον ἐς πόλιν, 755
Τάξω λοχαγοὺς σὺς πύλαισιν, ὡς λέγεις,
Ἴσους ἴσοισι πολεμίοισιν ἀντιθεὶς.
Ὀνομα δ' ἑκάστου Δωτειβὴ πολλὴ λέγειν,
Ἐλθεῖν ὑπ' αὐτοῖς τείχεσι καθημένων.
Ἀλλ' εἶμ', ὅπως αὐ μὴ καταργῶμεν χέρα. 760

Etео. Quid *aiunt illis* esse mandatũ vt faciãt? istæ enim exiguæ sunt vires. 745
cre. Præesse certis cohortibus, vt inuadant septem portas.
Etео. Quid igitur faciemus? desperationem enim non expectabo.
cre. Et tu ad portas septem viros aduersus eos elige.
Etе. Vt præsint copiis, an vt sint soli?
cre. Vt *imperent* cohortibus, delectis *iis*, qui *sint ciuium* fortissimi. 750
Etео. Intelligo. vt prohibeant murorum ascensum.
cre. Et ducibus socios addas. vnus enim vir non omnia videt.
Etео. Secundum audaciam eligens, an secundum prudentiam?
cre. Vtrunque spectabis. nam alterutrum solum nihil valet.
Etео. Fient hæc *ita*. profectus enim in vrbem septem habentem portas, 755
Ordinabo duces ad portas, vt dicis,
Opponens pares paribus hostibus.
Nomina porrò singulorum recensere longum sit,
Cùm sub ipsis muris consederint hostes.
Sed vado, ne simus ociosi manu. 769

Τί σωστῶχθαι) τὶ λέγουσιν αὐτοῖς σωστάχθαι. τὸ γὰρ ἀθένος οὐ ἐπὶ βραχύ. Λόχων) παγμάτων. Ἀπειλαν γὰρ) ἡμῶν φησὶν, ἕως εἰς ἀπειλαν καὶ ἀμηχανίαν πίπτω. Λόχων, σωστείνας] πότερον φησὶν ἐπὶ ἄνδρας οὐ τάξεων ἀρχὴν, ἢ εἰς σωστῆνα, οἱ ἐπὶ κατ' ἰδίαν σωστεταλμένοι δύεται. Πρὸς ἀμβάσεις) ἐπιβαίνεις, ἵ ὅτι ἀν ἀπιστοῦν οὐ τείχων τὰς ἐπιβάσεις. Καὶ ξυστρατηγὸς) ξυλλέξαι αὐτοῖς δηλονότι, καὶ στρατηγοὶ ἑτέροις μετ' αὐτοῦ ἐπὶ. καθ' Ὅμηρον γὰρ, Σύν τε δύ' ἐρχομένω, καί τε σωὸ ὁ τὸ ὀνόσιν. Θάρσει) ἀνδρεία. Ἀμφότερον] κ' τὰ δύο. οὐδὲν γὰρ ὅτι τὸ ἕτερον, ἀπολειφθὲν τοῦ ἑτέρου. Ἐλθὼν δ' ἐς ἐπ.] γελοίως τοῦτο φησὶν, ὡς μὴ ὢν τῶν ἐν τῇ πόλει. πεφύλακται δ' τὰ ὀνομασίας αὐτοῦ εἰπεῖν, ὡς φησὶ Δίδυμος. δεῖ τὸ ἴστω Αἰχύ-

λου εἰρῆσθαι, ἐν τῆς ἐπὶ δόξῃ Θήβαις αὐτοῦ. Ἀλλ' ἐμὶ) ἀλλ' ἀπέρχομαι, ὅπως μὴ ἐμποδίζω-
Ἄλλως. οὐκ ὀφείλομεν ἑκάστου καταλέγειν τὸ ὄνο- μεν τὸ πρὸς χρῶν ἔργον, πυτέρι τὸν πόλεμον.
μα πολέμου ἐπιόντος. Διαστολή.] ἀρχεία.

Καί μοι γένοιτ' ἀδελφὸν αὐτήρη λαβεῖν,
Καὶ ξυναθέντα, δι' μάχης ἐλεῖν δορὶ,
Κτανεῖν θ', ὃς ἦλθε πατρίδα πορθήσων ἐμὴν,
Γάμους τ' ἀδελφῆς Ἀντιγόνης, παιδός τε σοῦ
Αἵμων, ἐάν τι τῆς τύχης ἐγὼ σφαλῶ, 765
Σοὶ χρὴ μέλεσθαι. τὴν δόσιν τ' ἐκέγγυον
Τὴν πρόσθε πεποιῶν νῦν ἐπ' ἐξόδοις ἐμαῖς.
Πατρὸς δ' ἀδελφὸς εἶ. τί δεῖ μακρηγορεῖν;
Τρέφ' ἀξίως νιν, σοῦ τε τὴν τ' ἐμὴν χάριν.
Πατὴρ δ' ἐς αὐτὸν ἀμαθίαν ὀφλισκάνει, 770
Ὄψιν τυφλώσας· οὐκ ἄγαν σφ' ἐπῄνεσα·
Ἡμᾶς δ' ἀρᾶσιν, κἀν τύχῃ, καταικτανεῖ.
Εν δ' ἡμῖν ἀρχὸν ἐστιν, εἴ τι θέσφατον
Οἰωνόμαντις Τειρεσίας ἔχει φράσαι,
Τοῦδ' οὐκ πυθέσθαι ταῦτ'. ἐγὼ δ' παῖδα σὸν 775
Μενοικέα, σοῦ πατρὸς αὐτεπώνυμον,

Vtinam verò mihi contingat fratrem habere oppositum,
Et congredientem *mecum* ,in prælio vt *ipsum* interficiam hasta,
Et occidam eum,qui venit euersurus meam patriam,
Et nuptias Antigonæ meæ sororis,& filij tui
Hæmonis,si quid ego fortuna frustratus fuero, 765
Tibi necesse est curæ esse:sponsionémque firmam,
De qua antè conuenit,nunc facio in exitu meo.
Es frater matris meæ, quid multis verbis opus est?
Nutrias eam dignè,& mea & tua causa.
Pater verò suæ ipse stultitiæ fert præmium, 770
Excæcans se,non valde eum laudo:
Et nos simul imprecationibus suis,si exaudiatur,occidet:
Vnum omisimus,si quod oraculum
Tiresias vates nobis dicere posset,
Id ab eo audire. Ego verò filium tuum 775
Menœceum,qui nomen idem habet patris tui,

Αντήρη] ἀνήπαλον. Ἐλεῖν δορὶ] φονεύσῃ δι' τοῦ δουρός. Τῆς τύχης) τῆς ἀτυχίας ἀποτύχω.
Ἐκέγγυον] ἀσφαλῆ. Ὀφλισκάνει) εἰς ἑαυτὸν χρεωστεῖ μωρίαν, αἰτῶ τοῦ αὐτὸς ἑαυτῷ καταγοῆ μωρίας, ὡς εἴπῃς εἴποι, ὁ δεῖνα εἰς τόνδε δίκλω χρεωστεῖ. Ἡμᾶς δ' ἀρᾶσι) κ' ἡμῖν αἴτιος θανάτου γένηται, ὅσον ὅτι τῆς ἀρᾶς, ἐὰν συμβῇ αὐτὰ ἰσχύσαι. τὸ γὰρ ἂν τύχῃ, τοῦτο δηλοῖ. Εν δ' ἐστὶν ἡμῖν ἀρχὸν) ἀρχὸν, ἄπρακτον, ὃ προελελειμμένον, ὀφεῖλον γενέσθαι, ὃ μὴ γενόμενον. Ἄλλως. ὀκεῖνο φησὶ μόνον ἡμῖν προελέλειπται, τὸ πρὸς τὸ μαντικὸν ἀκοῦσαι περὶ τύπων. εἰωθότες γὰρ οἱ ἄνθρωποι ἐν ταῖς ἀπορίαις καταφρονεῖν μαντικῆς, ἐν ταῖς συμφοραῖς ὅτι τοὺς μάντεις κα-

παφθέγγουσιν. Αὐτεπώνυμον) ὁμώνυμον, τῷ αὐτῷ ἐνόμασι καλούμενον.

Λαβόντα πέμψω δοῦρ' Τειρεσίαν, Κρέον.
Σοὶ μὴ γὰρ ἡδὺς ἐς λόγους ἀφίξεται.
Ἐγὼ γὰρ τέχνῃ μαντικῇ ἐμεμψάμην
Ἤδη πρὸς αὐτὸν, ὥστέ μοι μομφὰς ἔχει. 780
Πόλει δ' Ἐ σοὶ ταῦτ' ἀπισκήπτω, Κρέον.
Ἣν περ κρατήσῃ τἀμά, Πολυνείκους νέκυν
Μήποτε ταφῶσι τῆδε Θηβαίᾳ χθονί.
Θνήσκειν δ' τὸν θάψαντα, κἂν φίλων τις ᾖ.
Σοὶ μὴν τάδ' αὐδῶ. πρεσβυτέροις δ' ἐμοῖς λέγω, 785
Ἐκφέρετε τεύχη, πάνοπλά τ' ἀμφιβλήματα,
Ὡς εἰς ἀγῶνα τὸν προκείμενον δορὸς
Ὁρμῶμεν ἤδη ξὺν δίκῃ νικηφόρῳ.
Τῇ δ' ὀλβοδείᾳ, χρησιμωτάτῃ θεῶν,
Προσευξόμεθα, τήνδε διασώζειν πόλιν. 790

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

χο. Ι Ὠπολύμοχθ' Ἄρες, τί ποθ' αἱμαλῆ

Mittam vt accersat huc Tiresiam,ô Creon:
Tecum enim lubens in colloquium veniet.
Ego enim artem diuinandi vituperaui
Iam coram ipso,ita vt mihi succenseat. 780
Vrbi verò & tibi hæc mando ô Creon,
Si ego vicero,cadauer Polynicis
Ne vnquam sepeliri patiaris in hac terra Thebana:
Sed vt moriatur qui id spelierit,etiamsi sit aliquis amicus.
Tibi quidem hæc dico.Sed ministris meis dico, 785
Efferte arma,ferreáque indumenta,
Vt in pugnam propositam belli
Tendamus iam cum vindicta victrice:
Et Cautionem,quæ est vtilissima Dearum,
Oremus,vt seruet hanc vrbem. 790

EPODICA.

Strophe.

ch. I O ærumnose Mars, quare sanguine,

Λαβόντα πέμψω) ὡς τοῦ Μενοικέως ὢν παῖς τραπεδῶ ὅντος τοῦτο φησίν. Ἄλλως. ἐγὼ δὲ τὸν παῖδα σοῦ δοῦρ πέμψω, λαβόντα τὸν Τειρεσίαν. Ἤδη πρὸς αὐτὸν) πρὸ ὀλίγου ἐνώπιον αὐτοῦ ἐμεμψάμην τὴ μαντικῇ, ὥστε μεμψάσθαί μοι ἔχει. Επισκήπτω) ἐντέλλομαι, ἵνα τῶν ἐὰν ἡ ἐμὴ δυνάμις ὑπερέχῃ. Νέκυν) τὸ σῶμα. Καὶ φίλων τὶς ἦν) διὰ πόνου πρεσβεύει τὰ κατ' τὸν ἀδελφόν. Ἐκφέρετε τεύχη) τεύχη, τὰς ἀσπίδας. Αμφιβλήματα δ') τὰ ἐνδύματα πάντα τὰ τὸν ἄνθρωπον ὁπλίζοντα. λέχρι δ' θώρακα, πρόκεφαλαίαν, κνημῖδα. οἱ δ' χρώφουσι τὰ σώματα. Πάνοπλά τ' ἀμφιβλήματα] ταῦτα πνὲς εἴδη δορατῶν φασι. Σὺν δίκῃ] σὺν κρίσει, νικηφόρῳ.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ἑαυτὸν γὰρ δίκαιον ὥστε ἀμωμότερος ἀεὶ τῆς πατρίδος· ἐκεῖνον δ' ἀστεῖ καὶ πατρίδος εὐαπυόμενον. Ὁ Ὅμηρος, Εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης. Τῇ δ' ἀλαθείᾳ] συμβαπτεῖ τῷ ἀλαθείαν. ὡς Ὅμηρος, δείμος τε φόβος τε. τῇ δ' ἀλαθείᾳ δύνανται, ἵνα αὐτοὶ ἀφόβως ἀπέλθωσιν, ἢ ἵνα τοῖς πολεμίοις φόβον ἐμβάλωσι. Ὦ πολύμοχθος Ἄρης] τὰ τοιαῦτα εἴδη τῶν χορῶν καλεῖται τριάς ἐνωδικὴ, ὡς εἴρηται. οὕτω δὲ καὶ γράφειν τὰ κῶλα, καὶ τοὺς στίχους, ὡς διωρθώθη παρ' ἐμοῦ. ἀπέκτως γὰρ ἦσαν καὶ ἀναρμόστως ἐν τοῖς ἀντιγράφοις κείμενα, ὁ πολύμοι παρέχον πόνον, εἰς τάξιν ἄγων ὁ ἁρμονίαν μετενεγκεῖν. τὰ μὲν γὰρ ἦσαν δακτυλικά, τὰ δὲ ἀναπαιστικὰ κῶλα, οὐ μὴν δὲ καὶ κατὰ λόγον κείμενα. ἀλλ' εἴ τις ὀρθῶς λογίζοιτο, καλῶς ἂν εὕρη ταῦτα διορθωθέντα. ἔστι τοίνυν τῆς στροφῆς τὰ κῶλα καὶ οἱ στίχοι ιζ, καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς ποσῶτα, τὰ πάντα μὲν εἰσὶ δακτυλικά. τὰ δὲ τετράμετρα ἀκατάληκτον. κατὰ δὲ μονοποδίαν μετρεῖται τὰ δακτυλικά. ὁ β, καὶ ὁ γ, καὶ ὁ δ, ἑξάμετροι. τὸ ε ὅμοιοι τῷ α. ὁ ς, ὁ ζ, ὁ η, ὁ δ' πάλιν ἑξάμετροι· τὸ ι τὰ λοιπὰ ὅμοια τῷ α. τὸ ιζ ἑφημιμερές. ὁ δὲ τέλειος τῆς στροφῆς, καὶ τῆς ἀντιστροφῆς, τετράκωλος. Ὦ πολύμοχθος ἄρης) πολλῶν μόχθων καὶ κακῶν αἴτιε.

2 Καὶ θανάτῳ κατέχει, Βακχίου τε θαλίας ἑορτῆς;
3 Οὐκ ἐπὶ καλλιχόροις στεφάνοισι νεανίδος ὥρας,
4 Βόστρυχον ἀμπεταίσας λωτοῖς καὶ πνεύματα μελῳδεῖ
5 Μοῦσαν, ἐν ἃ χάριτες χαρμοσύνοι; 795
6 Ἀλλὰ σὺν ὁπλοφόροις, στρατὸν Ἀργείων ἐπιπεύσας
7 Αἵματι Θήβας, κῶμον αὐλωλότατον τεθρόει;
8 Οὐδ' ὑπὸ θυρσομανεῖ νεβρίδων μέτα δινεύεις,

2 Et morte delectaris, à Bacchi festis dissone, *ac aliene?* (turæ,
3 Cur nõ inter pulchrichoras, *chorúmq; decentes*, coronas puellæ viro ma-
4 Cincinnum pandens, tibiæ per flatus suauiter canis
5 Carmen *aliquod*, in quo *sint* gratiæ lætificæ? 795
6 Sed cum armatis, exercitum Argiuorum incitans
7 Cũ sanguine contra Thebas, saltationẽ incõcinnã præsilis? [pudias,
8 Neque cum thyrsigero, *Bacchicóque choro*, ceruinis pellibus indutus tri-

Κατέχει) χαίρεις καὶ ἐνθουσιᾷς. Παρέμουσος) ἐναντίος, οὐ τῷ αὐτῷ μοῦσαν ἔχων, τουτέστι τῆς τοῦ Βρομίου ἑορτῆς ἀσύμφωνος. Ἄλλως. ἀσύμφωνος, ὡς καὶ τῷ ἄοιδον τεθραμμένοιαν φησὶν, οὐ συνῳδὸς, ἀλλὰ ἀλλότριος. Νεανίδος ὥρας) τῆς γαμηλίοις καιροῖς. πνεῦ δ' οὕτως, νεανίδος ἀκμαίας ὥραν ἐχούσης γάμου. δηλοῖ δὲ εἰς τὸν σὸν βόστρυχον ὅτι στεφάνοις νεανίδος ὥρας ἐκπεπάσας μέλπῃς τοῦ πνεύματα λωτοῦ. ἔνιοι δὲ νεανίδος ὥρας τὸν ἔαρος, τοῦ πάντα νέα ποιοῦντος. Ἄλλως. οὐ καλλιχόροις στεφάνοις βόστρυχον ἀναπτάσας ὅτι γάμοις νεανίδος μέλπῃ, νυμφιδίοις ᾠδὰς τοῦ αὐλοῦ, ἢ ὅτι τοῦ τῶ ὥρας, ὅτι ὥρας νεανίδος· ἀμπετάσας δὲ, αἰάσεις τὸν πόλεμον, ὥσπερ ὁ Διόνυσος. Ἡκατὰ ἀντὶ τῆς τοῦ] τοῦ πνεύματα, ὅ ἐστιν ἀπηχήματα αὐλοῦ. Ἀλλὰ σὺν ὁπλοφόροις) ἀλλὰ σὺν ὁπλοφόροις, κῶμον αὐλωλότατον τεθρόει, στρατὸν Ἀργείων ἐπιπεύσας τῷ αἵματι τῆς Θήβης, ὅ ἐστιν τῷ γένει τῶν Θηβαίων, αἵματος εἰς ἀγαθοῖο. Ἀλλὰ σὺν ὁπλοφόροις) τὸ ἑξῆς, ἀλλὰ σὺν ὁπλοφόροις Θήβαις στρατὸν Ἀργείων ἐπιπεύσας, ὅ ἐστιν ἐνθουσιάσας ἑκάτερον στράτευμα, καὶ κατέχοις αὐτοὺς ποιήσας ἑαυτῷ, αἵματι κῶμον αὐλωλότατον τεθρόει, ὅ ἐστι τεθνεκλῆ αὐτοὺς εἰς ἄμουσον κῶμον σὺν αἵματι. λέγει δὲ τὸν πόλεμον. αὔλωλον δὲ ἀπὸ τοῦ αὐλοῦ, ἐκμελῆ, καὶ ἄμουσον. σάλπιγξ γὰρ ἐστιν ὁ αὐλὸς τοῦ πολέμου. ἢ δὲ τοῦ πλεονάζει, ὡς τὸ νῆας τε τεθὲ πάσας. Κῶμος] εἶδος ὀρχήσεως. Οὐδ' ὑπὸ θυρσομανεῖ) ἢ ὑπὸ αἰπὴ σὺν, σὺν θυρσομανεῖ Διονύσῳ. Νεβρὶς δὲ ἐστι δέρμα ἐλάφου καταστικτον, ὃ φοροῦσιν οἱ βακχευταί. ἐπειδὴ δὲ οἱ μαινόμενοι τὸ δέρμα αὐτῶν κατατέμνουσι, πικίλον πιοῦσιν οἱ σώφρονα μανίαν μαινόμενοι, τῷ καταστίκτῳ τῆς νεβρίδος, σοφίζοντες τῆς μανίας τὸ χῆμα.

9 Ἁρμαῖ καὶ φαλίοις τετραβάμοσι μώνυχα πώλων,
10 Ἰσμηνοῦ ἐπὶ χείμασι βαίνων, 800
11 Ἱππειαισι θοάζεις, Ἀργείοις ἐπιπεύσας
12 Σπαρτῶν γένναν ἀσπιδοφέρμονα,
13 Θίασον ἔνοπλον, αὐτίπαλον καὶ
14 Λάϊνα τείχεα χαλκῷ κοσμήσας.
15 Ἡ δεινάλις ἔρις θεὸς, ἃ τάδε 805
16 Μήσατο πήματα γᾶς βασιλεῦσι,
17 Λαβδακίδαις πολυμόχθοις.

Ἀντιστροφή.

1 Ὦ ζαθέων πετάλων πολυθηρόπα-
2 Τον νάπος, Ἀρτέμιδος χιονότροφον ὄμμα κιθαιρών;

9 Sed curribus, & frænis quadrupedũ equorũ solidis vngulis præditorum
10 Ismeni ad flumina vadens 800
11 Equitationibus curris, Argiuos incitans,
12 Et satorum genus scutiferum,
13 Chorum armatum, aduersarium ad
14 Lapidea mœnia ferro ornans,
15 Certè atrox quædam est dea Discordia, quæ hæc 805
16 Excogitauit mala regibus terræ huius,
17 Labdacidis miseris,

Antistrophe.

1 O admirandarum frondium, & abundantissimum fe-
2 ris nemus, Dianæ niuose ocule Cithæron,

Φαλίοις) χαλινοῖς μονωνύχων ἵππων καὶ τετραποδῶν. Ἐπὶ χείμασι βαίνων) ἡδὺ ὑδῶ δὲν, εἰ καὶ χαίειν τεφάπεις. ὁπηβαίνων δὲ τοῖς χείμασι τοῦ Ἰσμηνοῦ σὺν ἅρμασι καὶ φαλίοις μονοπώλοις, τῇ ἱππικῇ ὁκμαίνει. Ἐπιπεύσας δὲ) αἰτὶ τοῦ παροξύνας τοὺς Θηβαίους, καὶ ἐξεναπίας αὐτοὺς πάξας τοῖς Ἀργείοις. Ἀπὸ δὲ τοῦ ἐναντίου νῦν εἶπεν. ἐν γὰρ τοῖς αἰωτέρω τοὺς Ἀργείους εἶπε παροξυνέσθαι καὶ τοὺς Θηβῶν. τοῦτο δὲ φησιν, ὡς τοῦ ὀρέως ἑκάτερος παροξυνόντος κατ' ἀλλήλων. Ἀσπιδοφέρμονα) τουτέστιν ἀσπιδοφέρμονα. φέρουσι γὰρ, τὸ δρέψαι. τὸν ἐν ἀσπίδι τραφέντα, τουτέστι τὸν ἀσπαρτὸν λαὸν, τὸν πολεμικὸν, τεθραμμένος. Ἄλλως. Ἀσπιδοφέρμονα θίασον ἔνοπλον. ὁ νοῖς οὕτως. κοσμήσας χορὸν οὐ θυρσοφόρον, ἀλλ' ἀσπιδοφέρμονα, οὐ σιωθίασον καὶ σύγκωμον χορὸν, ἀλλ' αἰήπαλον, οὐ κοσμῶν κοσμήσας, ἀλλὰ χαλκῷ. εἰ δὲ ἦν ὅτι Διονύσου, ὅπως αὐ ἔφη, θυρσοφόρον θίασον, σύγκωμον, καὶ σύμφυτα ὄρη κοσμῶν κοσμήσας καὶ τὰ λάϊνα τείχη. Ἡδιάλις ἔρις) τοῦτο καθολικὸν, ὅ ἔστιν δεινὴ θεὸς ἡ ἔρις. καταεργάσατο γὰρ κακὰ τοῖς βασιλεῦσι Λαβδακίδαις, ἤτοι τοῖς Θηβαίοις τεθρόνοις γὰρ Θηβαίων Λάβδακος. Ὦ ζαθέων πετάλων) ὦ νάπες τῶν ζαθέων καὶ μεγάλων φύλλων. ἢ θείων, ὥσπερ φαμὲν θεῖον τόπον δηλοῦν τὸν ἐν αὐτῷ θεὸν. λέγεται γὰρ ἐν αὐτῷ ἱδρύσθαι αἱ μοῦσαι, καὶ δένδροις δηλοῦσθαι. Πολυθηρόπαστον] πολλοὺς θῆρας ἔχον. Νάπες) ὁ σύμφυτος τόπος. Ὄμμα κιθαιρῶν) ὄνομα ἐφορᾷ

ἡ Ἄρτεμις ἴσως τὰ ἄλλα ὄρη. ἢ ὡς καλλιεῦνον τῷδε τῇ θεᾷ, ὥσπερ ὀν τῷ σώματι τὸ ὄμμα. πολύθηρον γάρ ἐστι, κυνηγέτις δὲ ἡ θεὸς ἡ Ἄρτεμις ἐστὶν ἀρχή.

3 Μήποτε τὸν θανάτῳ προτεθέντα, λόχευμ' Ἰοκάστης, 810
4 Ὠφελες Οἰδίποδα τρέψαι βρέφος ἐκβολον οἴκων,
5 Χρυσοδέτοις περόναις ὀπίσωμον,
6 Μηδὲ τὸ παρθένιον πέρον, ἄρειον τέρας ἐλθεῖν,
7 Πένθεα γαίας, Σφιγγὸς, ἀμουσοτάταισι συν ᾠδαῖς
8 Ἁ ποτε καδμογενῆ, τετραβάμοσι χηλαῖς 815
9 Τέιχεσι ξυμπτομένα, φέρεν αἰθέρος εἰς ἄβατον φῶς
10 Γέννας, αὖ ὁ κατεχθονίου
11 Ἅιδας Καδμείοις ὀπιπέμπει.
12 Δυσδαίμων δ' ἔρις
13 Ἄλλα θάλλει παίδων Οἰδίποδος καὶ δώματα καὶ πόλιν. 820

3 Nunquam morti destinatum filium Iocastæ, 810
4 Debueras Oedipum alere infantem eiectum domo,
5 Aureis fibulis insignem,
6 Neque virgineum alatum, montanum monstrum venire *debuerat*,
7 Luctus terræ, Sphingis, maximè inconcinnis cum carminibus
8 Quæ quondam Cadmi, quadrupedibus vngulis, 815
9 Mœnibus appropinquans, tulit ætheris in inaccessum lumen,
10 Prolem: quam *sphingem* infernus
11 Pluto Cadmeis immisit.
12 Infelix verò lis
13 Alia oritur liberorum Oedipii in ædibus, & vrbe. 820

Λόχευμα) γλῶττημα. Ἐκβολον) ἐκβεβλημένον. Χρυσοδέτοις) ἢ μὴ Ἰοκάστης ὡς ἀκριβῶς εἰδυῖα, εἴπε σδηεᾶς ταῖς περόναις. αὖτη δὲ ὡς βάρβαροι οὐκ ἀκριβῶς ἴσασιν. Μὴ δὲ τὸ παρθένιον] ἀπὸ κοινοῦ τὸ ὤφειλεν, πυτέπιν οὐ δὲ ἡ σύζ ὤφειλεν εἰς ταῖς Θήβας ἐπελθεῖν. αὕτη γὰρ ἀρχὴ τῆς συμφορᾶς ἐγένετο τοῦ Οἰδίποδος. δίχα τὸ θύρηκέναι γὰρ τὸ πεσεῖν ἐπ' αὐτῆς ἔπημα, ἔγημε τὴν μητέρα κατ' ἄγνοιαν. πεσέκειτο γὰρ εἰς γάμον τῷ σωιέντι. Οὔρειον τέρας) ἄγριον. ἢ ἴσως ἐπειδὴ ὀν Κιθαιρῶνι ἐτρέφετο τῷ ὄρει, τέρας αὐτὸν φησί. τέρας δέ ἐστι πᾶν τὸ παρὰ φύσιν. τὸ δὲ ἑξῆς, μὴ δὲ τὸ παρθένιον πέρον σφιγγὸς ὤφειλεν ἐλθεῖν εἰς πένθεα γαῖας τῆς χθονός. τέρας δὲ τὸν σφίγγα λέγει, ἐπειδὴ πέρωτὴ ἦν παρθένου πεσόντων ἔχουσα. λέοντος δὲ τὸ πᾶν σῶμα μιξοφυὴς ὄσα. Ἀμουσοτάταισι] σὺν κακομούσοις πεσβλήμασι, & σοφίσμασιν. ὠδὶν δὲ κακόμουσον τὸ αἴνιγμα φησὶν. ἐπεὶ ἐμμελὲς τε καὶ ἄρυθμος, καὶ ἐμμέτρως ἐλέχθη. Ἀπόλλων δὲ πολλοῖς τῶν Θηβαίων. μὴ θέλοντες γὰρ τὸ αἴνιγμα κατηδέοντο. Ἁ ποτε) ἥτις δὴ καὶ δεῖξομεν τοῖς τείχεσι τετραβάμοις χηλαῖς, τὴν καδμογενῆ γένναν εἰς αἰθέρος ἄβατον φῶς ἀνῆγεν, ἐπεὶ ἄβατος καὶ αὐτοῖς τοῖς ὀρτέοις ἐστίν. ὑπερβολικῶς δὲ τοῦτο φησὶν, αἰνὶ τοῦ εἰς ὕψος πολύ, ὡς τε πεσεσεγγίζειν τῷ αἰθέρι, αἰέφερε τὴν καδμογενῆ γένναν. πιοῦτον γάρ τι ἱστορεῖται, ὅτι εἰς ὕψος αὐτοῖς αἴνιγμα, καὶ ἠφίει δὴ γῆς φέρεσθαι αὖω δίκαια ἐξάσα. Ἦν ὁ κατὰ χθονὸς) ἰὼ ἐλεγνεῖς τις, ἢ αἰδαίνεις, ἢ ἀλάστωρ ἐφῆκε τῇ πόλει. πάντα δὲ τὰ δεινὰ, χθόνια ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι. Δυσδαίμων] μετὰ δὲ ταῦτα δυσδαίμων ἔρις ἄλλη αὔξεται κατὰ τοὺς οἴκους τοῦ Οἰδίποδος τῶν παιδίων. ἄλλη δὲ ἔρις ἄλλα ποιεῖ κατὰ δίχα δὲ καὶ τὴν πόλιν, & τοῖς οἴκοις τῶν Οἰδίποδος παίδων.

δων. κακοὶ γὰρ ὄντες κακὰ πάσχουσιν, ὡς τοῦδε φύσιν τυχόντες.

»14 Οὐ γὰρ ὃ μὴ καλὸν, ὅ ποτ' ἔφυ καλὸν,
»15 Οὐ δὴ οἱ μὴ νόμιμοι παῖδες,
»16 Ματρὶ λόχευμα, μίασμα πατρὸς,
17 Ἡ δὲ σύναιμον εἰς λέχος ἦλθεν.

Ἐπῳδός.

1 Ἔτεκες ὦ γᾶ, ἔτεκές ποτε, 825
2 Βάρβαρον ὡς ἀκοαὶ ἐδάλω ἐδάλω πότ' ἐν οἴκοις,
3 Ταὶ ἀπὸ θηροτρόφω φοινικολόφοιο δράκοντος

»14 Quod enim honestum non est, nunquam fiet honestum,
»15 Neque illegitimi liberi,
»16 Matris partus, piaculum patris, *honesti censeri poterunt.*
17 Hæc enim consanguineum in lectum venit.

Epodus.

1 Genuisti ô terra, genuisti quondam, 825
2 Barbaram vt famam audiui, audiui quondam in ædibus,
3 A feris nutrito, rubram habente crissam dracone *ortum*

Οὐ γὰρ ὃ μὴ καλὸν ὅ ποτ' ἔφυ καλὸν) ὅ γὰρ ποτε τοῦτο καλὸν ἐστιν, ὅ τοῦ αὐτὸ τοῦ ἀρχῶ ἀπὸ ῥίζης μὴ ἔλθοι καλῆς. τοῦτο δὲ καὶ τὸν Οἰδίποδα τοῦδε νόμος γήμαντα τὴν μητέρα, καὶ τοῦδε νόμος παῖδας τεκόντα. τοῦτο οὖν φησὶ, τὸ μὴ καλὸν γενόμενον, ὅ ποτε ἐπαινήσομεν. οὐδὲ γὰρ αὐτοῖς γέγονεν, ἢ ἔστι καλόν. Οὐδὲ οἱ μὴ νόμιμοι) ἀπὸ κοινοῦ τὸ καλὸν, οὐδὲ οἱ μὴ νόμιμοι παῖδες καλὸν, οἱ τοῦδε τὸν τῆς φύσεως νόμον γενόμενοι, ἀλλὰ κατὰ ἔρωτι καὶ αἰδοῖοι. Μίασμα δὲ πατρὸς) πατρὸς γὰρ σύναιμον εἰς λέχος ἦλθεν, ὁ ὅστι τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τοῦ Οἰδίποδος. Ὦ πολύμοχθος ἄρες) ὦ πολλῶν καμάτων ἄπος Ἄρες, δίκαιε τεθὸς φόνον καὶ τεὸς θάνατον ἐνθουσιᾶς, ἀναρμόστος ἐν ἄρχων τῆς ἑορτῆς τοῦ Διονύσου, ἐκ ὀπηροφαῖς καὶ κύκλοις χορῶν καλλιχόρων ἀστρεπείαις, λέγει νεαιάδος, ἤγουν ἐφ' οἷς δίκαιοτρέπουσιν αἱ νεαιάδες, τὸν σὸν βοσρυχον ἀναπτάσας καὶ τὰ ἀπηγήματα τῆς σύριγγος τοῦ μηκῆ μέλος, ὁ ὦ χάρεπες εἰσὶ χαρεᾶν ἐμπιοῦσαι καὶ ἀγαλλίασιν. ἀλλὰ σὺν ὁπλοφόροις αἰδρεάσι τοῦ τῶν Θηβῶν χορεύεις χορείαν ὑβεριστικὴν, κακομουσοπάτιν, διεγείρας τὸν γραπὸν τῶν Ἀργείων ὀπὴ φόνον, οὐδὲ ἐπὸ τῷ Διονύσῳ, τῷ μετὰ θήρσων μαινομένῳ χορεύεις, δέρματα ἐλάφων ἐνδεδυμένος, καὶ ὀπὴ τῆς ῥόμασι τοῦ Ἰσμηνοῦ δ' πο-

ταμοῦ πορευόμενος σὺν ἅρμασι καὶ χαλινοῖς πεπτραπόδων μεινωνύχων ἵππων ἱππεύσεσιν ὁρμᾶς, δίκαιρίας τοῖς Ἀρκίοις καὶ τῆς γλυκεᾶς τῶν ἀπὸ τῆς πορείας τῶν ὀδόντων τοῦ δράκοντος αἱαδδέντων, λέγει δίκαιον ἀπαδοφόρον ἐνόπλιον, αἰπίπαλον καὶ τὰ λάϊνα τείχη τῆς Θήβας ὁπλίσας χαλκῶν, ὄντως χαλεπὴ θεὸς ἡ ἔρις, ἥτις τοῦ πας τοῖς βλάβας ἐβεβλήσατο καὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς ταύτης τῶν ἀπὸ τοῦ Λαβδάκου καταγομένων, τῶν πολλοῖς καμάτοις ὑπομεμενηκότων. Ὦ Κιθαιρὼν τοῦ βλεπτὸν καὶ δίκαιον ὄρος τῆς Ἀρτέμιδος, ἄγαν θέων δένδρων πεπληρωμένον πολυειδῶν θηείων ἀγεδυομένων, τοῦ ἐκεῖκον τῶν χόρων καὶ φυλακικὸν, ἐκ ὤφελες τὸν Οἰδίποδα τὸν ὀκτοθέντα τῷ θανάτῳ, τὸν ὀκβεβλημένον τῶν οἴκων, τὸν ὀπίσωμον ἤγουν δίκαιον ταῖς χρυσοδέτοις περόναις, τὸν πόνον τῆς Ἰοκάστης, θρέψαι βρέφος ὄντα. οὐ δὲ ἡ ὑποπέρος σφίγξ, ἡ παρθένος τὸ ὀρεινὸν πένθος τῆς γῆς ταύτης, ὤφελε δηλονότι ἐλθεῖν σὺν αἰνίγματιν ἐμμέτροις κακομουσοπάτοις, ἥτις ποτὲ τὴν γλυκεᾶν τὴν ἀπὸ τοῦ Κάδμου καταγομένην δίκαιον τῶν πεσόντων αὐτῆς ποδῶν, ἠφάνιζε τοῖς τείχεσιν ὀπὴ καθίζουσα, ἰὼ ὁ κατὰ χθονὸς ἅδης ἔπεμψε κατὰ τὸν Καδμέων. ἄλλη δὲ πάλιν ἔρις δυσχὴς αὔξει κατὰ τῶν παίδων τοῦ Οἰδίποδος, κατά τι τὰ δώ-

Universidad de Deusto
Biblioteca

μαζα, καὶ τὴν πόλιν. καὶ γὰρ ὅπερ ἐστὶ καλὸν, οὐ δεῖ δέ ποτε φύσει καλὸν ὑπάρχειν. οὐ γὰρ οἱ μὴ ὄντες ἔνενοσμαι παῖδες καλοὶ εἰσὶν, ὡς ὁ Οἰδίπους τὸ κακὸν γίνημα τῆς μητρὸς, τὸ μεμιασμένον σπέρμα τοῦ πατρός. οὐ γὰρ Ιοκάστη ἦλθε λέχος εἰς συγγενικόν. Επεκεῖνος ὦ γᾶ) Ταῦτα ἐφεξῆς μέχρι τοῦ τέλους τοῦ χοροῦ ἀνακληθικῶς προσφέρουσι, μακαρίζουσαι τῆς ἀρχαίας εὐδαιμονίας τοὺς Θήβας. τὸ γὰρ ἑξῆς, ἐπεκεῖνος ποτε ὦ γᾶ γίγαν ὀδοντοφυῆ σπαρτὸν ἀπὸ τοῦ φοινικολόφου δράκοντος, ὥς ποτε ἠκούσαμεν κτὶ τοῦ βαρβάρου ἀποκτείνοντος, ἐν τῇ πατρίδι οὖσαν. τὸ οὖν ἀπὸ φοινικολόφου δράκοντος σωπακτέον. ἠρόθησαν γὰρ γίγαντες, ἀδιαφορεστικῶς τοῖς σπαρτοῖς, ἐπεὶ ἀπὸ γηείου τοῦ δράκοντος ἐγιγνήθησαν. τὰ πέτεται δὲ τὸ τραφεῖσαι καὶ αὐξηθῆναι, ἢ αὐξηθεῖσαι καὶ αὐαδοθεῖσαι ἀπὸ τῆς γῆς. κάλλιστον γὰρ κλέος τῆς Θήβας αὐτοῖς τοῖς σπαρτοῖς φησί. ἔστι γὰρ τὸ ὄνειδος, οὐδὲ μέσον λέξεων, ὡς τύχῃ, καὶ δόλος, καὶ ζῆλος.

4 Γένναν ὀδοντοφυῆ, Θήβας κάλλιστον ὄνειδος.
5 Αρμονίας δέ ποτ' εἰς ὑμεναίους
6 Ηλθον θεανίδες. Φόρμιγγί τε τείχεα Θήβας, 830
7 Ταῖς Αμφιονίας τε λύραις ὕπο, πύργος ἀνέστα
8 Διδύμων ποταμῶν, πόρον ἀμφὶ μέσον
9 Δίρκας, χλοεροτρόφον ἀ πεδίον
10 Περὶ παρ Ισμηνὸν κατεδεύει.
11 Ἰώ θ', ἃ κεροέσσα τεκμάτωρ, 835
12 Καδμείων βασιλῆας ἐγείνατο.
13 Μυριάδας δ' ἀγαθῶν
14 Ἑτέρας ἑτέροις μεταμειβομένα,
15 Πόλις ἁδ' ἐπ' ἄκροις
16 Εστα' θρηΐοις στεφανώμασιν. 840

4 Genus ex dentibus natum, Thebis pulcherrimum decus.
5 Harmoniæ verò olim ad nuptias
6 Venerunt cælestes dij. citharâque mœnia Thebarum, 830
7 Amphionicâque à lyrâ, turris surrexit
8 Geminorum fluminum, vadum circa medium
9 Dirces, virides herbas alentem quæ campum
10 Ante Ismenum rigat.
11 Ióque cornigera auia, 835
12 Cadmeorum reges genuit.
13 Innumeráque bona
14 Alia aliis permutans,
15 Vrbs hæc in summis
16 Stetit martiis ornamentis. 836

Ονειδος) κλέος, ἐγκώμιον. Υμεναίους) εἰς τοὺς γάμους τῆς Αρμονίας ἦλθον ποτὲ οἱ θεοί. Πῦργος ἀνέστα] ὁ πύργος τῆς τείχους αὐξηθεὶς ὑπὸ τῆς τοῦ Αμφίονος λύρας. Χλοεροτρόφον) βοτανοτρόφον. Πρόπαρ) τὸ ἔμπροσθεν τοῦ Ισμηνοῦ ποτίζει. Ἰώ θ' ἃ κεροέσσα) καὶ ἡ κεραστόρος Ἰὼ τοῦς βασιλεῖς τῶν Θηβαίων ἐγέννησε. Μυριάδας δ' ἀγαθῶν] δεῖ τὴν φησὶ φέρουσι σωτήριος, ἡ πόλις αὕτη μυρία ἀνδραγαθήματα νίκας σωπάτουσα εἰς ἄκρον ἐν τῷ πολέμῳ προσελήλυθεν ἀνδραγαθημάτων, ὡς εἰ ἔλεγε, τοῦ ὄντως μακαρίαν, ὅτι ἀπήκοος τοῖς ἐπελθόντας πολεμίοις ἀπώσαντο. ἢ ὅτως, ἤδη ποσῶτα πλεονεκτήματα ἀτυχήσασα, καὶ ἄλλοις ἄλλοις ἀμειψαμένη, νῦν δὲ τὴν ξηρὸν πολέμου ἔσχηκεν, ὅτι ἀγωνίσμασι πολεμικοῖς. Ηγοῦ παρθένε] αἰτεῖς αὖταις τοῦ εἰδοῦς, τίχων εἰσὶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ρπ, ὧν τελευταῖος, πειρώμεθα τὸ λοιπὸν ἀτυχοῖεν αὖ.

ΙΑΜΒΟΙ.

τε. Ηγοῦ προπάροιθε θύγατερ, ὡς τυφλὸς ποδὶ
Οφθαλμὸς εἶ σύ, ναυβάτην ἄστρον ὡς
Δεῦρ' εἰς τὸ λοιπὸν πεδίον ἴχνος θεῖσ' ἐμόν,
Πρόβαινε, μὴ σφαλῶμεν· ἀσθενὴς πατήρ.
Κλῆρός τέ μοι φύλασσε παρθένῳ χερί, 845
Οὓς ἔλαβον οἰωνίσματ' ὀρνίθων μαθών,
Θάκοισιν ἐν ἱεροῖσιν, οὗ μαντεύομαι.
Τέκνον Μενοικεῦ, παῖ Κρέοντος, εἰπέ μοι,
Πόση τις ἡ 'πίλοιπος ἄστεος ὁδὸς
Πρὸς πατέρα τὸν σόν; ὡς τοὐμὸν κάμνει γόνυ. 850
Πυκνῶ γὰρ βαίνων ἤλυσιν μόλις πρόω.
κρέ. Θαρσεῖ. πέλας γὰρ Τειρεσία, φίλοισι σοῖς
Εξόρμισαι σὸν πόδα· λαβοῦ δ' αὐτὰ τέκνον·

Tiresias.

Bteo. Ducito vlterius filia (quia cæco pedi
Tu es oculus, sicut stella nautis)
Huc in planum campum vestigium ponens meum.
Præcedito, ne impingamus, imbecillis est pater tuus.
Serua mihi tabellas sortium virginea manu, 845
Quas accepi seruans auguria auium,
In sacris sedibus, vbi vaticinor.
O fili Menœcei, nate Creontis, dic mihi,
Quàm longa est reliqua vrbis via,
Ad tuum patrem? quia genu meum defatigatum est: 850
Crebrum enim incedens gressum, ægrè conficio *longum iter*.
cre. Confide, prope enim ades, ô Tiresia, ad amicos tuos
Applica pedem tuum: teneas eum fili:

Ηγοῦ πάροιθε θύγατερ] Μαντὼ ἐκαλεῖτο ἡ θυγάτηρ τοῦ Τειρεσίου. προσδοκίει ἔμπροσθεν ὦ θυγατερ, ὅτι ὀφθαλμὸς ὑπάρχεις σὺ τῷ τυφλῷ καὶ ὁδηγοῦμόν μοι ποδὶ, καθὰ τῆς ὁλκάδος τῆς νεὼς τὸ ἄστρον, εἰς ὃ δηλονότι ἀποβλέπουσι. Αγε πρόβαινε, πρόερχου, πιθεῖσα τὸ ἐμὸν ἴχνος, ἤγουν ἐμὲ εἰς ὁμαλὸν καὶ ἰσόπεδον γῆν, ἵνα μὴ πρόσκοπτωμεν, μὴ δυνάμενοι πορεύεσθαι. ἀσθενὴς γὰρ ὁ πατήρ σου· καὶ τὰς σημειώσεις τῶν ἀποβάσεων, φύλασσε τῇ παρθενικῇ σου χερί. Οὓς ἔλαβον) οἱ γὰρ οἰωνοσκόποι ἐν δέλτοις ἐσημειοῦντο τὰς πήσεις, ἵνα δι' μνήμης ἄγοιεν. εἰ δὲ τυφλὸς ἦν, μὴ θαυμάσωμεν. ἡ γὰρ θυγάτηρ ἔμπειρος οὖσα, ἐσημειοῦτο τὰς πήσεις. φασὶ δὲ αὐτὸν μετὰ τὴν θάνατον τοῦ παιδὸς, ἀρίστου μάντεν γενέσθαι. οἱ δὲ θᾶκοι, πόπτε Θήβης, ὅπου ἐμαντεύετο ὁ Τειρεσίας. Τέκνον Μενοικεῦ] αἰτεῖ τὸν τέκνον ἐμὸν καθ' ἡλικίαν, πόσον δι' σημείωμα ὄντων ἡ ὑπόλοιπος ὁδὸς μέχρι τοῦ ἄστεος, ἡ πρὸς τὸν πατέρα σου. κοπιῶσι γὰρ οἱ πόδες μου, καὶ μόλις

ὁδοιπορῶ σωεχῆ βαδίσας βαδίσιν. Τέκνον Μενοικεύ) εἰπέ μοι πόσον δίψημα πρὸς ἐμῶν ἐν ὁδῷ τῷ ἄστεος. ἐν τῷ γὰρ τῷ ἄστει πλὴν πορείαν ἐποιοῦτο. δίψᾳ τοῦτο φησίν, ἡ τοῦ ἄστεος ὁδὸς. Θαρσῶ Τειρεσία] ἕξεστί σοι γὰρ πλησίον τῶν φίλων εἶναι τὸν σὸν πόδα. ἡ μεταφορὰ δὲ ἀπὸ τῶν νεῶν τῶν εἰς λιμένα καταχομιζόντων. ἄψαι δ' αὐτῷ καὶ ἀπλαβοῦ τέκνον Μενοικεύ, ὅτι πᾶσα ἀπλοῦν, καὶ πᾶς τρεσβύτου ποιεῖ εἴωθε θεμιζόμενον χρὸς ἀλλοτείας χεραγήματα.

,,Ὡς πᾶσ' ἀπλοῦν, ποιεῖ τε πρεσβύτου, φίλε·
,,Χειρὸς θυρεῖας ἀναιδῆν κουφίσματα. 855

Τι. Εἶεν, πάρεσμεν. τί με καλεῖς ἀσπουδὶ Κρέων;

κρέ. Οὔπω λελήσμεθ'. ἀλλὰ σύλλεξον σθένος,
Καὶ πνεῦμ' ἄθροισον, κἀπὸ σκοπὸν ὁδοῦ.

Τι. Κόπῳ παρεῖμι γοῦν Ἐρεχθειδῶν ἄπο
Δεῦρ' σκοπουμενεῖς τῆς πέρυσιν ἡμέρας. 860
Κἀκεῖνός ἦν τις πόλεμος Εὐμόλπου δορός,
Οὗ καλλινίκους Κεκροπίδας ἔθηκ' ἐγώ,
Καὶ τόνδε χρυσοῦν στέφανον, ὡς ὁρᾷς, ἔχω,
Λαβὼν ἀπαρχὰς πολεμίων σκυλευμάτων.

,,Quia omnis currus, & pes senis, solet
,,Manus externæ expectare leuamina. 855

Ti. Sit ita, adsumus. quid vocas me tam celeriter Creon?

cre. Nondum obliti sumus, sed collige robur,
Et spiritum collige, eijciens anhelationem quam contraxisti in via.

Ti. Magno labore adsum ab Athenienſibus,
Huc deductus superiori die. 860
Nam & illic quoddam erat bellum contra Eumolpum,
Cuius glorioſos victores ego Athenienſes feci,
Et hanc auream coronam, quam vides, habeo,
Accipiens primitias ſpoliorum hoſtilium.

Ὡς πᾶς ἀπλοῦν] ὥσπερ γὰρ ἅρμα, μὴ ὄντος τοῦ κινοῦντος ἡνιόχου, ἀκίνητον μένει, οὕτω καὶ πρεσβύτης, εἰ μὴ τις αὐτὸν ἀνακουφίζει, ἑαυτῷ χρῆσθαι οὐ δυνάμενος. Εἶεν] ἔστω οὕτω, δεῦρό με ὦ Κρέον μετεκαλέσω ἐν ταχυδρομῇ. Οὔπω λελήσμεθα) οὐδαμῶς ἐπελαθόμεθα δι' ὅ σε μετεκαλεσάμεθα, ἀλλ' ἀνάλαβε τὸν δυνάμιν, καὶ τὸν πνεῦμα σύλλεξον, σκεδάσας τὸ ἄθμα, ὅπερ ἡ ὁδὸς ἐποίησεν. Καὶ πνεῦμ' ἄθροισον] δίψᾳ οὕτω πνεῦμα αὐτὸν ἀθροῖσαι φησὶν, ἵνα τὸν ἔνδον σκ τῆς ὁδοῦ αὐτῷ συμβᾶσαν θερμότητα ἀναψύξῃ δίψᾳ τὸν ἐξωθεν πνεύματος. Κἀπὸ] νοῦν τὸν κάματον, ἢ τὸ τῆς ὁδοῦ ἄθυμα γινόμενον. ἄλλοι δὲ ἄπος τὸ ὕψος, νοῦν καταχρηστικῶς τὸ μῆκος, ὡς καὶ τις ὁλέθριος ἐν Καλλιμάχῳ. Κόπῳ παρεῖμι] χθὲς τῇ πρωϊαζούσῃ ἡμέρᾳ, ἀπὸ τῆς γῆς τῶν Ἀθηναίων πρεσβευθεὶς, δεῦρο σὺν κόπῳ πρὸς σὲ ἦλθον. χάφεται δὲ καὶ παρεῖμαι, ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ κόπου πρὸς σὲ ἔλυμαι. Κἀκεῖ γὰρ] ἐν ᾧ κεῖ γὰρ ἦν πόλεμος, ὃν ἕνα ἐποίησεν Εὐμολπος, ὅπου νικηφόροις τοὺς Ἀθηναίοις ἐποίησα. καὶ τοῦτον τὸν χρυσοῦν στέφανον ὡς βλέπεις φορῶ, λαβὼν ὡς ἐξαίρετον ἀπαρχὴν ἀπὸ τῶν πολεμίων σκυλευμάτων αὐτόν. ὁπόσοι δὲ πρὸς ἔπαινον τῶν Ἀθηναίων ἀναμιχρόνισαι, τέσσαρσι γλυκεῖαις προσχρῶνται τοῦ Θηβαϊκοῦ πολέμου. Ἄλλως. Τέσσαρσι γλυκεῖαις τοῦ Θηβαϊκοῦ πολέμου, πρεσβύτερος ὤν Εὐμόλπου ὁ πρὸς Ἐρεχθέα πόλεμος. Ἐρεχθέως γὰρ καὶ Πανδίων, ὃ Αἰγεὶς, ὃ Θησεὺς ὁ τῶν ἐν Καδμείᾳ πεσόντων τὰ σώματα ἀνελόμενος. ἦν δὲ ὁ Εὔμολπος Θρᾷξ βασιλεὺς, ὃς λέγεται ἐλθεῖν εἰς Ἐλευσῖνα, ὅθεν τὸ μυεῖσθαι τὰ Ἐλευσίνια. καὶ πρῶτος ἱστορεῖται ξένος μυεῖσθαι, διὸ καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἄρχοντες τελεστὴν ἱεροῖσιν Εὐμολπίδαι Ἀθήνησιν. ὑπὸ σωεμάχησεν Ἐλευσινίοις, ἐπασάζεσι τοῦ τοῦ βασιλέως Ἐρεχθέως, καὶ ἡ πηθεὶς ἐφονεύθη. ὕστερον δὲ τοῦ πυθόχρηστον ἐπιμήθη, καὶ ὁ τάφος αὐτοῦ ἱερὸν κρέ. Οἰωνὸν ἐθέμην καλλίνικα σὰ σέφη.

Εν γὰρ κλύδωνι κείμεθ', ὥσπερ οἶσθα σύ,
Δορὸς Δαναϊδῶν, καὶ μέγας Θήβαις ἀγών.
Βασιλεὺς μὲν οὖν βέβηκε κοσμηθεὶς ὅπλοις
Ἤδη πρὸς ἀλκὴν Ἐτεοκλῆς Μυκηνίδα.
Ἐμοὶ δ' ἐπέστελλ' σκοπεῖν σέθεν πάρα, 870
Τί δρῶντες αὖ μάλιστα σώσομεν πόλιν.

τι. Ἐτεοκλέους μὲν ἕνεκ' αὖ κλείσας στόμα,
Χρησμοὶς ἐπέσχον. σοὶ δ', ἐπεὶ χρῄζεις μαθεῖν,
Λέξω· νοσεῖ γὰρ ἥδε γῆ πάλαι Κρέον,
Ἐξ οὗ τεκνώθη Λαΐου βίᾳ θεῶν, 875
Πόσιν τ' ἔφυσε ματρὶ μέλεον Οἰδίπουν.
Αἵθ' αἱματωποὶ δεργμάτων διαφοραί,

cre. Duco esse bonum signum victricem tuam coronam. 865
In magna enim procella positi sumus, sicut scis,
Belli Danai, & magnum certamen est Thebis.
Rex quidem abiit ornatus armis,
Iam ad pugnam Eteocles Argiuam:
Et mihi mandauit, vt audiam ex te, 870
Quid facientes, maximè seruemus vrbem.

Tir. Eteoclis quidem causa clauso ore
Reticerem oracula: tibi verò quandoquidem vis audire,
Dicam. Laborat enim hæc terra iam pridem, ô Creon,
Ex quo Laius suscepit liberos inuitis diis. 875
Et genuit maritum matri miserum Oedipum,
Illæque cruentæ oculorum laceratione

Οἰωνὸν ἐθέμην) σημεῖον ἐθέμην τοῦ ἡμᾶς νικῆσαι τὸν ὅπλ τῇ νίκῃ δοθέντα σοι στέφανον. ὁν παρεχῇ γὰρ ἔσμεν, ὡς αὐτὸς οἶδας, τοῦ πολέμου τῶν Ἀργείων. ὁ δὴ καὶ μεγάλη δεῖ ταῖς Θήβαις ἀγωνία, ὁ μὲν βασιλεὺς Ἐτεοκλῆς πρὸ ὀλίγου ὁπλισθεὶς ὅπλοις ἐξῆλθε πρὸς μάχην τῶν Ἀργείων, ἐμοὶ δ' ἐνετείλατο πρῶτα σκοπεῖν, τί ποιοῦντες τὴν πόλιν ῥυσόμεθ' ἄν. Ἐτεοκλέους μὲν) πρὸς ὅπερ ὁ Ἐτεοκλῆς αἰτίαν τῆς λύσης τοῦ μαντίου. σοὶ μὲν γὰρ ἡδὺς εἰς λόγους ἀφίξεται. ἐγὼ δὲ τέχνῃ μαντικῇ ἐμεμψάμην, ἀντὶ τοῦ ἐξεφαύλισα. Ἐξ οὗ τεκνώθη) τέκνου πατὴρ ἐγένετο, ἀντὶ τοῦ ἐτέκνωσε. καὶ ἀπαείθμησιν δὲ πρὸς τὸν λόγον. ἀπὸ τοῦ Λαΐου γὰρ ἀρξάμενος, κατέβη εἰς τὴν τοῦ τὸν Ἐτεοκλέα καὶ Πολυνείκην. Αἵθ' αἱματωποὶ) καὶ ἐξ οὗ ἐγένετο αἱ ἡμαγμέναι καὶ πτερωμέναι τῶν ὀφθαλμῶν τυφλώσεις. Θεῶν στίγμα) ἀντὶ τοῦ δεινοῖα θεῶν, ἵνα πᾶσι δηχθῇ

μὴ παρακούειν θεῶν, καὶ ἀπόδειξις δέ, ἥνεω παραίνεσις εἰς τὸ μὴ παραβλῶψαι τὸ θεῖον.

Θεῶν σόφισμα, κἀπίδειξις Ἑλλάδι.
Ἀ συγκαλύψαι παῖδες Οἰδίπου χρόνῳ
Χρήζοντες, ὡς δὴ θεοὶς ὑπεκδραμούμενοι, 880
Ἡμαρτον ἀμαθῶς. ἔστε γὰρ γέρας πατρὶ,
Οὔτ' ἔξοδον διδόντες, αὐδρα δυςτυχῆ
Ἐξηρίωσαν. ὀκ δ' ἔπνευσ' αὐτοῖς ἀρὰς
Δεινὰς, νοσῶν τε, καὶ πρὸς ἠπμασμένῳ.
Ἀ' γὼ τί δ' ἀδρῶν, ὁποῖα δ' ἀ λέγων ἔπη, 885
Εἰς ἐχθρὸν ἦλθον παισὶ τοῖσιν Οἰδίπου;
Ἐγγὺς ἢ θάνατος αὐτὸς ἀυτοῖς, Κρέον.
Πολλοὶ γὰρ νεκροὶ πρὸς νεκροῖς πεπτωκότες,
Ἀργεῖα καὶ Καδμεῖα μίξαντες βέλη,
Πικρὸν γόον δώσουσι Θηβαίᾳ χθονί. 890
Σύ τ' ὦ τάλαινα συγκαταστάσῃ πόλι,
Εἰ μὴ λόγοισι τοῖς ἐμοῖς τις πείσεται.
Ἐκεῖνο μὲν γὰρ πρῶτον ἰὼ, τῆς Οἰδίπου

Deorum *sunt* documentum, & exemplum Græciæ.
Quæ occultare filij Oedipi longo tempore
Volentes, tanquam effugituri Deos, 880
Errauerunt stultè: neque enim honorem patri,
Neque liberum exitum dantes, hominem miserum
Irritauerunt: edidit enim in eos imprecationes
Diras, languens, & præterea ignominia affectus.
Propter quæ ego quid non faciens, quidve non dicens, 885
Veni in odium filiorum Oedipi?
Prope autem adest mors ipsorum manibus ventura ipsis, ô Creon,
Multi verò mortui iuxta mortuos lapsi,
Argiua & Thebana miscentes tela,
Acerbum dabunt luctum terræ Thebanæ. 890
Tu verò ô misera vrbs simul euerteris,
Nisi sermonibus meis aliquis obtemperauerit.
Nam illud quidem primum erat, ex filiis Oedipi

Ὡς δὴ θεοὶς) ὡς δὴ μέλλοντος ὀκ πύπτε τὴν τῆς θεῶν κρίσιν ὡς ἀγαράκτησιν ὑποφεύγειν, καὶ μέχρι πόθου οἰόμενοι φήσειν αὐτὴς τὸ κακὸν τοῖς θεοῖς, διὰ τὸ συγκλείειν τὸν πατέρα τῶν τοῦ τυχόντας. κεκριμένον δὲ ἦν θεοῖς, ὥς τε καὶ αὐτοὶ ἀλλήλοις ἀποκτεῖναι. Ἡμαρτον ἀμαθῶς) ἀπέτυχον ἀπαιδεύτως. Οὔτ' ἔξοδον) ἐλευθερίαν τοῦ ἐρχεσθαι τῆς οἰκίας. Ἐξηρίωσαν) εἰς θυμὸν ὀκίνησαν. Ὀκ δ' ἔπνευσ') ἐξεφώνησε κατ' αὐτῶν ἀρὰς χαλεπὰς τυφλὸς ὤν. σὺν τούτῳ δὲ καὶ καταπεφρονημένος, καὶ ὑβριζόμενος. Ἀ' γὼ] λείπει δέομαι, διὰ ἃ λέγων. τὸ δὲ οὐ ἀπὸ κοινοῦ. ὁ δὲ νοῦς, πρὸς τίνων καὶ λέγων πολλὰ, ἐμισήθην ὑπὸ τῶν παίδων τοῦ Οἰδίποδος. γράφεται καὶ εἰς ὄχλον ἦλθον, ἀντὶ τοῦ εἰς ὄχλησιν. Αὐτόχρ] ἀντὶ τοῦ αὐτοχείρως ἀμφοτέροι φονευθήσονται. Μίξαντες) συγκροτήσαντες. Ἐκεῖνο μὲν γὰρ) ἔθος ποιητικὸν τὸ ἀπὸ τοῦ γὰρ ἄρχεσθαι. Ὅμηρος, ὦ φίλοι, ἔνδον γάρ τις ἐπιχουδὶν μέγαν ἐστὶν, καὶ Μέναδρος, ὀκ γὰρ ἔνεστ' γὰρ οἴκαδε εἰς Τειχόρυχε. Πρῶτον ἰὼ),

αὐτὴ τοῦ πρωτοῦ, ἀρετώτερον, ὁπὶ κρατέστερον, μηδένα τῶν καταγραφόντων ἀπὸ τοῦ Οἰδίποδος μὴ βασιλεύειν, μήτε πολίτιν ὑπαρχὸν τοῦ χθονὸς, ὡς κακοδαιμονοῦντας, ὡς σκληρὸν δαίμονι καὶ ἀπαθρώπῳ χρωμένοις, ἐπεὶ δ' ὁπὶ κρατέστερόν ἐστι τὸ κακὸν τοῦ ἀγαθοῦ. Ὁ Ὅμηρος, ἐπεὶ τὰ χρείονα νικᾷ. ἔστιν ἄλλη μία μέθοδος, ὁ ὁπίνοια σωτηρίας, ἀλλ' ὀκ ἀκίνδυνον, ὅτ' ἐμοὶ τόδε εἰπεῖν, καὶ λυπηρὸν τὸ σύμβαμα τοῦ κλήρου τοῖς κεκτημένοις τοῦ δυςτυχίαν, ὥς τε τοῦ ἀρχεῖν τῇ πόλει θεραπείας φάρμακον, ἀπελεύσομαι, χαίρετε. εἷς γὰρ ὢν καὶ αὐτὸς μετὰ πολλῶν Θηβαίων ἀπολοῦμαι. τοῦτο γὰρ ἐιμαρται.

Μηδένα πολίτιν, μήδ' ἀβακτ' εἶναι χθονὸς,
Ὡς δαιμονοῦντας κἀνατρέψαντας πόλιν. 895
,, Ἐπεὶ κρεῖσσον τὸ κακὸν ὄντι τἀγαθοῦ,
Μία ἔστιν ἄλλη μηχανὴ σωτηρίας.
Ἀλλ', (ἃ γὰρ εἰπεῖν ἔστ' ἐμοὶ τόδ' ἀσφαλὲς,
,, Πικρόν τε τοῖσι τοῦ τύχην κεκτημένοις,
,, Πόλει τοῦ ἀρχεῖν φάρμακον σωτηρίας) 900
Ἄπειμι, χαίρετ'. εἷς γὰρ ὢν, πολλῶν μέτα
Τὸ μέλλον εἰ χρὴ πείσομαι. τί γὰρ πάθω;
κρέ. Ἐπίσχες αὐτὸ πρέσβυ. Τ. μὴ πλαμβάνου.
κρέ. Μεῖνον. τί φεύγεις; Τ. ἡ τύχη σ', ἀλλ' ὀκ ἐγώ.
κρέ. Φράσον πολίταις τοῦ πόλει σωτηρίαν. 905
τι. Βούλει σὺ μὲν τοι, κοὐχὶ βουλήσῃ τάχα.
κρέ. Καὶ πῶς πατρῴαν γαῖαν οὐ σῶσαι θέλω;
τι. Θέλεις ἀκοῦσαι δῆτα, τοῦ ἀπουδὴν ἔχεις;
κρέ. Εἰς γὰρ τί μ' ἄλλο δεῖ προθυμίαν ἔχειν;

Neminem ciuem, neque regem esse terræ:
Quòd malis agitentur geniis, & euersuri sint vrbem. 895
»Postquam autem malum potentius fuit bono,
Vna restat alia ratio salutis:
Sed (non enim est mihi tutum hoc dicere,
»Acerbúmque est hanc fortunam habentibus,
« Vrbi exhibere pharmacum salutis) 900
Abeo, valete. solus enim cum multis,
Quod futurum est, si oportet, patiar: quid enim patiar?
Cre. Expecta hîc senex. Tir. Ne me præhendas.
Cre. Mane: quid fugis? Tir. Fortuna te fugit, non ego.
Cre. Dicito salutem ciuibus & vrbi. 905
Tir. Tu *modò* quidem vis: sed mox non voles.
Cre. Quomodo verò non volo seruare terram patriam?
Tir. Vis igitur audire, & *rem scire* studes?
Cre. Ad quid. n. aliud *audiendum* me *maiorem* prōptitudinē oportet habere?

Ἐπίσχες) ὁπίσω σαυτὸν ὦ πρέσβυ, καὶ κατάρησον. Μὴ πλαμβάνου) μήμου ἅπτου. Μεῖνον) παρέμεινον, τί φεύγεις. Τύχη σ'] ἡ ἀγαθὴ τύχη σε φεύγει, ὀκ ἐγώ. Εἰς γὰρ τί μᾶλλον) δεῖ προθυμίαν ἔχειν, ἢ τοῦ πρὸς τὸ σώζειν τὴν πατρίδα; Ὅμηρος. Εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμυνέσθαι περὶ πάτρης.

τή. Κλύοις αὖ ἤδη τῶν ἐμῶν θεσπισμάτων. 910
Πρῶτον δ' ἐκεῖνο βούλομαι σοι φανερὸν μαθεῖν,
Πᾶ 'στὶ Μενοικεὺς, ὃς με δεῦρ' ἐπήγαγον.
κρέ. Οὐδ' ἐγγὺς ἄπεστι, πλησίον δέ σου.
τή. Ἀπελθέτω νυῦν θεσφάτων ἐμῶν ἕκας.
κρέ. Ἐμὸς πεφυκὼς παῖς, ἃ δεῖ σιγήσεται. 915
τή. Βούλει παρόντος δῆτά σοι τοῦτο φράσω;
κρέ. Κλύων γὰρ αὖ τέρποιο τῆς σωτηρίας.
τή. Ἀκουε δὴ νυῦν θεσφάτων ἐμῶν ὁδόν,
Ἃ δρῶντες αὖ σώσητε Καδμείων πόλιν.
Σφάξαι Μενοικέα τόνδε δεῖ σ' ὑπὲρ πάτρας 920
Σὸν παῖδ', ἐπειδὴ τῷ τύχην αὐτὸς καλεῖς.
κρε. Τί φῄς; πίν' εἶπας τόνδε μῦθον, ὦ γέρον;
τή. Ἅπερ πέφυκε, ταῦτα κἀνάγκη σε δρᾶν.
κρέ. Ὦ πολλὰ λέξας ἐν βραχεῖ χρόνῳ κακά.
τή. Σοί γ', ἀλλὰ πατρίδι μεγάλα καὶ σωτήρια. 925
κρέ. Οὐκ ἔκλυον, οὐκ ἤκουσα, χαιρέτω πόλις.
τή. Ἀνὴρ ὅδ' οὐκ ἔτ' αὐτὸς ἐκνοεῖ πάλιν.

Tir. Audies igitur iam mea oracula, 910
Sed prius hoc certò cognoscere volo,
Vbi nam sit Menœceus, qui me huc adduxit?
Cre. Ille non procul abest, prope verò te astat.
Tir. Abeat nunc procul à meis oraculis.
cre. Filius ex me natus tacebit quæ oportebit. 915
Tir. Vis igitur vt eo præsente tibi hoc dicam?
cre. Audiens enim voluptatem capiet ex re tam salutari.
Tir. Audi igitur nunc oraculorum meorum viam.
Quæ facientes seruabitis Cadmeorum vrbem.
Mactari à te Menœcea hunc oportet pro patria, 920
Filium tuum: quando quidem hanc fortunam ipse accersis.
cre. Quid ais? cuiusmodi sermonem hunc dixisti, ô senex?
Tir. Vt res ferunt, sic oportet te facere.
cre. O quàm multa mala paruo tempore dixisti.
Tir. Tibi quidem, sed patriæ magna, & salutaria. 925
cre. Non percepi, non intellexi, valeat vrbs.
Tir. Vir iste non amplius idem est: sed sententiam retractat iterum.

Κλύοις αὖ ἤδη) ἄκουε δὴ νῦν. Βούλει παρόντος) τῷ δι' ἐμῆς ἐδῆ φησὶ μὴ αἰσκρῶς Μενοικέως λέγειν, ἤτοι τὰ θεῖα τῆς σφαγῆς ἀυτῷ, ἀλλ' ἄστορ καὶ ἑτέρωθι ποιεῖ, δεῦρ' ἐλθ' εἰς οἷς σοι. λέγοι δ' αἴτης, ὅπ γνωικὸν δεῖ τὸ θεσπόπον, & φιλόδοξον, ὡς καὶ τῷ ψυχῷ θεσέδοξ ὑπὲρ ἀυκλείας. Ἀκουε δὴ) τῶν ἐμῶν μαντευμάτων τῷ μέθοδον, ἃ πνα πειθῶτες σώσητε αὖ τὴν πόλιν τῶν Θηβαίων, χρεία δεῖν ὑπὲρ τῆς πατρίδος σφάξαι τὸν σὸν παῖδα τῶτον τὸν Μενοικέα, ἐπειδὴ τὴν ἀυτυχίαν τῆς πόλεως αὐτὸς αὐαζητεῖς. Τί φῄς) τί λέγεις, τίς δεῖν ὁ λόγος ὅτις ὃν εἶπας χέρον· γράφει καὶ ἔτως, τί φῄς,

τί φῄς, ἐμὸν παῖδ' ἕνεκα γῆς σφάξαι δέλεις; ῥάδιω, οἰμωζέτω. Ἐκνοεῖ πάλιν] ὑποστρέφει εἰς τοὐπίσω, αἰαχωρεῖ, ἔξαρνος γίνεται. Σοί γε] σοὶ μόνῳ κακά. Χαιρέτω πόλις] φθο-

κρέ. Χαίρων ἴθ'. οὐ γὰρ σῶν με δεῖ θεσπισμάτων.
τή. Ἀπόλωλεν ἡ ἀλήθεια, ἐπεὶ σὺ δυστυχεῖς;
κρέ. Ὦ θεὸς σε γονάτων, καὶ γερασμίου τρίχος. 930
τή. Τί θεραπεύεις με δυσφύλακτ' αὐτῇ κακά;
κρέ. Σίγα. πολίταις τοῖσδε μὴ λέξῃς λόγους.
τή. Ἀδικεῖν κελεύεις μ'; οὐ σιωπήσομαι.
κρέ. Τί δή με δράσας; παῖδά μου κατακτανεῖς;
τή. Ἄλλοις μελήσει ταῦτ', ἐμοὶ δ' εἰρήσεται. 935
κρέ. Ἐκ τοῦ δ' ἐμοὶ τόδ' ἦλθε καὶ τέκνῳ κακόν;
τή. Ὀρθῶς μ' ἐρωτᾷς, κεἰς ἀγῶν' ἔρχῃ λόγων.
Δεῖ τόνδε θαλάμοις, οὗ δράκων ὁ γηγενὴς
Ἐφύετο, Δίρκης νάματων ὀπίσκοπος,
Σφαγῆναι, φόνιον αἷμα γῇ δοῦναι χθονὸς, 940
Κάδμου παλαιῶν Ἄρεος ἐκ μιαιμάτων,
Ὃς γηγενοῦς δράκοντος πιμωρεῖ φόνον.
Καὶ ταῦτα δρῶντες, σύμμαχον κτήσασθ' Ἄρη.

Cre. Lætus abi. nihil enim opus est mihi tuis oraculis.
Tir. Num veritas *ideo* periit, quia tu infelix es?
Cre. Oro te per genua & per venerandam caniciem. 930
Tir. Quare mihi supplicas? ineuitabilia postulas mala.
Cre. Tace, ne dicas ciuibus hunc sermonem.
Tir. Iubes me iniusta facere? non tacebo.
Cre. Quid igitur facies mihi? occides meum filium?
Tir. Aliis hoc curæ erit, ego verò dicam. 935
Cre. Vnde verò hoc malum venit mihi & filio?
Tir. Rectè me interrogas, & in certamen venis verborum.
Oportet istum in ipso specu, vbi draco terrigena
Fuit, custos fontis Dirces,
Mactatum, dare letalem sanguinem inferias terræ, 940
Propter veterem iram Martis contra Cadmum,
Qui terrigenæ draconis vlciscitur cædem.
Et hæc facientes, habetis vobis socium Martem.

Χαίρων ἄπιθι] οὐ γὰρ χρεία μοι ὅδι τῶν σῶν μαντευμάτων. Ἀπόλωλεν ἡ ἀλήθεια) τῶτο καὶ ἐρώτησιν ὁ Τειρεσίας φησί. Ὦ θεὸς σε) λείπει τὸ ἱκετεύω σε ὦ Τειρεσία, θεραπεύω σοι χῦν τῶν γονάτων, ἢ ἕνεκα, καὶ τῆς τιμίας τρίχος ἕνεκα. Ἀδικεῖν κελεύεις] θεσπρέπων με δηλονότι, μὴ λέγειν τὸ δίκαιον. Ἄλλοις μελήσει) ἄλλοις ἔσται δῆλα φροντίδος, τὸ κτανεῖν δηλονότι, ὑπ' ἐμοῦ δ' λεχθήσεται. Ἐκ τοῦ δ' ἐμοί) ἀπὸ τίνος αἰτίας τόδε τὸ κακὸν ἦλθεν ἐμοὶ καὶ τῷ παιδί. Ὀρθῶς] ὀρθῶς μ' ἐρωτᾷς, καὶ εἰς ὀξέπαινον ἔρχῃ τῶν ἐμῶν λόγων· θρέπει τόνδε ἐν τῷ φολεᾷ, ὅπου ὁ γηγενὴς δράκων ἐφύετο φύλαξ τῶν νάματων τῆς Δίρκης, σφαγῆναι τὸ ἀπὸ

Universidad de Deusto Biblioteca

ῆς σφαγῆς αἷμα δοῦναι θυσίας τῇ γῇ, δι' ἃ τὰ μνήματα τὰ παλαιὰ τοῦ Ἄρεως, τὰ τοῦ Κάδμου, ὃς Ἄρης ἐκδικεῖ τὸν φόνον τοῦ ἐκ γῆς γενηθέντος δράκοντος, ὃν ἐφόνευσεν αὐτὸς ὁ Κάδμος, καὶ τοῦτο ποιοῦντες βοηθὸν ἕξετε τὸν Ἄρειον. Κάδμου παλαιοῦ] λείπει ἡ τοῦ. ὁ δὲ νοῦς, τοῦ Κάδμου, δι' ἃ τὰ παλαιὰ μιαίνει τοῦ Ἄρεως, καὶ τοῦ Κάδμου. ἐπ' ἐκδικίᾳ γὰρ τοῦ δράκοντος ἔπεσε καὶ τοῦ μνησικακεῖ τοῖς τοιαῦτα δεδρακόσι τοῦ σπαρτοῦ ὁ Ἄρης, ἐπὶ μὴ ἥμισυ τοῦ δράκοντος γεγενότες ἐξ αὐτοῦ. οὔτε τοῖς ἀδελφοῖς. ἐμείναν δὲ τοῦ Κάδμου φίλοι, καὶ σὺ αὐτοῦ ἔκπαιν τὴν πόλιν. ὁ δὲ Ἐχίων, καὶ συγαπέρα Κάδμου ἔγημε. ἀλλαχοῦ δὲ φησὶ τοῦτο ὑπὸ Διονύσου πεπονθέναι τὴν πόλιν.

Χθὼν δ' αὖτ' καρποῦ καρπὸν, αὖτ' θ' αἵματος
Αἷμ' ἰὼ λάβῃ βρότειον, ἕξετ' δ' μνῆ 945
Γῆν, ἥ ποθ' ὑμῖν χρυσοστήλικα σάχυν
Σπαρτοῦ ἀνῆκεν. ἐκ γὰρ οὖν δεῖ θανεῖν
Τοῦδ' ὃς δράκοντος γένος ἐκπέφυκε πᾶς.
Σὺ δ' ἐνθάδ' ἡμῖν λοιπὸς εἶ σπαρτοῦ γένους,
Ἀκέραιος, ἐκ τε ματρὸς, δρεπένων τ' ἄπο, 950
Οἱ σοί τε παῖδες. Αἵμονος μὲν οὐ γάμοι
Φαγὰς ἀπείργουσ', οὐ γὰρ ἔστιν ἡ 'θεος.
Κεἰ μὴ γὰρ εὐνῆς ἥψατ', ἀλλ' ἔχει λέχος.
Οὗτος δὲ πῶλος τῆδ' ἀνειμένος πόλει,
Θανὼν, πατρῴαν γαῖαν ἐκσώσει αὖ. 955

Terra verò pro fructu fructum, & pro ſanguine
Sanguinem ſi acceperit humanum, habebitis propitiam 945
Terram, quæ quondam vobis galeatam ſpicam
Satorum edidit: oportet enim mori aliquem ex genere
Hoc, qui natus ſit filius ex maxilla draconis.
Tu verò hic nobis reliquus es ex ſatorum genere,
Integer, & ex matre, & ex maribus, *i. patre,* 950
Tuique liberi. Hæmonis enim nuptiæ
Cædem *ipſius* prohibent: non enim eſt cælebs,
Quamuis enim non attigerit lectum, tamen habet lectum.
Iſte verò iuuenis huic relictus vrbi,
Si moriatur, patriam terram ſeruabit. 955

Χθὼν δ' αὖτ' καρποῦ] ἡ γῆ δὲ αὖ αὖτ' καρποῦ, ἤτοι τοῦ δράκοντος τοῦ γένους αὐτῆς λάβῃ καρπὸν, ἤτοι τὸν Μενοικέα. καὶ αὖτ' τοῦ αἵματος τοῦ δράκοντος, αἷμα βρότειον τοῦ Μενοικέως, ἕξει ἵλεως ὑμῖν. ἐλυπεῖτο γὰρ ἡ γῆ, ὅτι τοῦ γηγενοῦς σπαρτοῦ ἐδέξατο τὸ αἷμα. Ἡ ποθ' ἡμῖν) ἤτις ἡ γῆ αὐτὸ δωκέ ποτε ἡμῖν σάχυν τοῦ σπαρτοῦ χρυσοπήλικα, ἤτοι ἀνδρας χρυσοῖς τεθεικεφαλαίαις κεκοσμημένους. οὕτω γὰρ αὐτὸ ἐδόθησαν, ἢ ἀπὸ μέρους τῆς πόλεως πᾶσαν τὴν ὅπλισιν δεῖ νοεῖν. Λοιπὸς εἶ σπαρτοῦ γένους) οἱ τεθελεφθέντες τοῦ σπαρτοῦ ὡς Αἰσχύλος φησὶν, ἦσαν Χθόνιος, Οὐδαῖος, Πέλωρος, Ὑπερήνωρ, καὶ Ἐχίων, ὃς ἔγημε Ἀγαυὴν τὴν Κάδμου θυγατέρα, ἐξ ἧς τέκε Πενθέα, ὃν ὁ Κλάσας, οὗ Μενοικεύς, οὗ Κρέων καὶ Ἰοκάστη. Ἀκέραιος] καθαρὸς, καὶ ἀνεπίληπτος, καὶ ἀληθὴς ἀπόγονος τοῦ σπαρτοῦ. Τὸ δὲ ἔκ τε μητρὸς δρεπένων τ' ἄπο) αὖτ' ἐνικοῦ τὸ πληθυντικὸν εἶπε, αὖτ' τοῦ ἀκέραιος καὶ ἀπὸ πατρὸς. Αἵμονος μὲν οὐ) ὁ Αἵμων φησὶν ὁ τραγῳδὸς σου υἱὸς τὸ μεμολυσθαι τῇ μητρίᾳ, οὐ σφαγίπεται. ἀφθόρου γὰρ αὐτοῦ χρεία, ἢ καθὸ ἐμνηστεύσατο. ἢ ἐπεὶ ὡς λέγεται, λάθρᾳ συνῆλθε, τοῦτο δ' ὡς μάντιν εἰδότα ἀφήμως εἰπεῖν. ἀνειμένος δὲ τῇ πόλει αὖτ' τοῦ σφαγιασθεὶς ἱερωθεὶς τῇ πόλει.

Πικρὸν δ' Ἀδράστῳ νόστον, Ἀργείοισί τε
Θήσει, μέλεαν κῆρ' ἐπ' ὄμμασι βαλὼν,
Κλεινάς τε Θήβας. τοῖν δ' ἑλοῦ δυοῖν πότερον,
Τὸν ἕτερον. ἢ γὰρ παῖδα σώσει, ἢ πόλιν.
Τὰ μὲν παρ' ἡμῶν, πάντ' ἔχεις. ἡγοῦ τέκνον 960
« Πρὸς οἶκον. Ὅς τις δ' ἐμπύρῳ χρᾶται τέχνῃ,
« Μάταιος. ἰὼ μὲν γὰρ ἐχθρὰ σημήνας τύχῃ,
« Πικρὸς καθέστηκ' οἷς αὐ οἰωνοσκοπῇ.
« Ψεύδῃ δ' ὑπ' οἴκτου τοῖσι χρωμένοις λέγων,
« Ἀδικεῖ τὰ τοῦ θεοῦ. Φοῖβον αὐθρώποις μόνον 965
« Χρὴ τὸν θεσπιῳδεῖν, ὃς δέδοικεν οὐδένα.
χο. Κρέον, τί σιγᾶς, ἱῆσιν ἄφθογγον χάσας;
Κἀμοὶ γὰρ οὐδὲν ἧττον ἔκπληξις πάρα.
κρέ. Τί δ' αὖ τις εἴποι; δῆλον οἷ' ἐμοὶ λόγοι.

Acerbum verò reditum Adraſto, cæteriſque Argiuis
Faciet, triſte fatum oculis obiiciens.
Et inclytas faciet Thebas. ex duabus igitur ſortibus elige
Alteram. aut enim filium ſerua, aut vrbem.
Quę igitur à nobis *dici poterant*, omnia habes. *Quãobrẽ me* duc filia 960
« Ad domum. Quicunque enim vtitur diuinandi arte,
« Stultus eſt. Etenim ſi fortè dixerit inimica,
« Acerbus eſt iis, quibus vaticinatur:
« Dicens verò falſa propter commiſerationem conſulentium,
« Violat deorum iura. ſolum Phœbum hominibus 965
« Oportebat vaticinari, qui neminem timet.
cre. Creon, quid taces, remittens vocem non ſonantem?
Etenim mihi non minùs quàm tibi ſtupor adeſt.
cho. Quid enim dicat aliquis? manifeſta eſt hæc mihi oratio.

Πικρὸν δ' Ἀδράστῳ) μόνος γὰρ ἐσώθη τοῦ σφαγῆναι, διὸ εἶπε νόστον. πικρὸν δὲ, διὰ τὴν λύπην τοῦ συρατοδυναμοῦν. Κλεινάς τε Θήβας) ἐνδόξους φησὶ ἀπὸ κοινοῦ. Τοῖν δ' ἑλοῦ] ἀπὸ τοῦ δι' ὁ δυοῖν, τεθέκεινε τὴν ἑτέραν, ἢ τὸν παῖδα σώσει, ἢ τὴν πόλιν. Τὰ μὲν παρ' ἡμῶν) πάντ' ὅσα παρ' ἡμῶν ἐδόθη μαθεῖν ἔχεις, αὖτ' τοῦ ἀκήκοας καὶ κατέχεις. Ἡγοῦ τέκνον) τεθεοδοτοῦ θυγατρὶ τοῦς τὸν οἶκον, ὅς τις δὲ μαντικῇ χρῆται τέχνῃ μάταιός ἐστι. ἰὼ μὲν γὰρ τύχῃ δηλώσας μισητὰ, ἐπαχθὴς ἐγένετο ἐκείνοις δηλονότι, ὧν χάριν τὰς μαντείας ποιεῖται. ψευδῆ δὲ τοῖς χρωμένοις λέγων ὑπὸ συμπαθείας, ἀδικεῖ εἰς τοὺς θεοὺς ψευδόμενος κρύπτων τὸ ἀληθὲς, καὶ μὴ δεῖ δηλον ποιῶν τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ τὴν δωρεάν. τὸν Ἀπόλλωνα δὲ μόνον τρέπει χρησμοὺς διδόναι τοῖς βροτοῖς, ὃς οὐ φοβεῖται τινά. Κρέον τί σιγᾶς) ὦ Κρέον τί σιωπᾶς τὴν φωνὴν ἄνχον ὑπάρχων, καὶ ἐκεῖνος φθεγγόμενος, ὡς εἰ ἔλεγον ὑ σιωπῆς σοι κοινὸς ἀκούσαιτο τοῦτο, ἀλλὰ βου-

λθόσαιδαί τι καὶ τοιόξαι. Σχάσας) μετὰ φοβερῶς εἰπὼν τὸ ἀποκόψας, καὶ ἀποκλείσας. ἄφθογγον δὲ γῆρω, εἰπὼν τὸ ἄηχον. Καίμοι μὴν) καίτοι σοι εὐδὲν ἥδιον σιωπᾶν. ἀλλ' οὐ σιωπῆς, βουλῆς δὲ μᾶλλον καιρός ἐστιν. διὸ ἐδῆ λαλεῖν σε. Δῆλον οἷγ' ἐμοὶ λόγοι) λείπει τὸ τοιοῦτον, δῆλον τὸ τοιοῦτον.

Εγὼ γὰρ ἔ ποτ' εἰς τόδ' εἶμι συμφορᾶς, 970
Ωστε σφαγῆναί τε παῖδα τοῦμὸν θεῖναι πόλει.
« Πᾶσι γὰρ ἀνθρώποισι φιλότεκνος βίος.
« Οὐδ' ἂν τὸν αὐτοῦ παῖδά τις δοίη κτανεῖν.
« Μή μ' ὀλογείτω πημά τις κτείνων τέκνα.
Αὐτὸς δ', ἐν ὡραίῳ γὰρ ἵσταμαι βίῳ. 975
Θνήσκειν ἕτοιμός εἰμι, πατρίδος ἐκλυτήριον.
Αλλ' εἶα τέκνον, πρὶν μαθεῖν πᾶσαν πόλιν,
Ἀκόλαστ' ἐάσας μάντεων θεσπίσματα,
Φεῦγ' ὡς τάχιστα τῆσδ' ἀπαλλαγεὶς χθονός.
Λέξει γὰρ ἀρχαῖς καὶ στρατηλάταις τάδε, 980
Πύλας ἐφ' ἑπτὰ, καὶ λοχαγέτας μολών.
Κἂν μὴν φθάσωμεν, ἐστί σοι σωτηρία.
Ην δ' ὑστερήσης, οἰχόμεθα, κατθανῇ.
Με. Ποῖ δῆτα φεύγω; τίνα πόλιν, τίνα ξένων;
Κρέ. Οπου χθονὸς τῆσδ' ἐκποδὼν μάλιστ' ἔσῃ. 985

Ego enim nunquam eò veniam calamitatis,
Vt cæsum filium proponam ciuitati. 970
« Omnibus enim hominibus est amans liberorum vita.
« Neque aliquis suum ipsius filium dederit ad interficiendum.
« Non laudet me quisquam, occidens meos liberos.
Ipse verò (sum enim in matura vita)
Paratus sum mori, patriæ piaculum. 975
Verùm age fili, priusquàm rescisca tota ciuitas,
Sinens immoderata oracula vatum,
Fuge quàm celerrimè cedens ex hoc agro.
Dicet enim principibus, & ducibus hæc, 980
Vadens ad septem portas, & ad duces.
Et si anteuerterimus, seruaberis:
Si verò cunctantus fueris, perimus, occidêris.
Me. Quò fugiam igitur, ad quam ciuitatem? ad quem hospitem?
Cre. Vbi quàm longissimè ab hac terra absis. 985

Εγὼ γὰρ οὔποτ' εἰς τόδ' εἶμι) ἐγὼ γὰρ οὐδέποτε εἰς τοῦτο τῆς συμφορᾶς, αὐτὸ τὸ εἰς τοιαύτην συμφορὰν ἀπελεύσομαι, ὥστε σφαγῆναί τε τὴν πόλει τοῦτον σφαγιάσαι, αὐτὸ τὸ ὥστε σφαγιασθῆναι ὑπὸ τῆς πόλεως. πᾶσι γὰρ ἀνθρώποις ὑπάρχει φιλότεκνος ὁ βίος, ἤγουν πάντες ἀνθρωποι τὰ ἑαυτῶν τέκνα φιλοῦσι. οὐδὲ τις αὐ δοίη τὸν αὐτοῦ παῖδα ὥστε φονευθῆναι. μὴ ἐπαινέσῃ με τὶς λόγοις ἀλόγοις λέγων, πημὰ τέκνα συμβεβηκότων με κτείνειν. ἐγὼ δὲ θνήσκειν ὑπὲρ πατρίδος ἔτιμος εἰμι, ἀπολυόμενος αὐτὸ τοῦτο τῶν κακῶν. ἐν ζωῇ γὰρ εἴκοσιν καὶ δύο ἔτη μαι. ἀλλ' ἄγε ὦ παῖ πρὸ τοῦ τὴν πόλιν μαθεῖν, τὰ ἀπαιδεύτα πρὸ μάντεων ἐάσας χρησμῶν, φεῦγε λίαν ταχέως τῆς χθονὸς ταύτης ἐλευθερωθεὶς. λέξει γὰρ τοῖς ἄρχουσι καὶ τοῖς στρατηγοῖς ταῦτα, ὅτι τὰς ἑπτὰ πύλας καὶ τοὺς λοχαγέτας ἐλθὼν μόλοις. καὶ ἐὰν προφθάσωμεν, ἔστι σωτηρία σοι σωτηρία. ἐὰν δὲ ὑστερήσῃς ἀπολόμεθα, ἀποθανῇ γάρ. Ποῦ δῆτα] ποῦ λοιπὸν φύγω, εἰς τίνα πόλιν, εἰς τίνα τῶν φίλων; Οπου] ποῦ, ὅπου μακρὰν μάλιστα τῆς δεῦρο γῆς γένῃ.

Με. Οὐκοῦν σε φράζειν εἰκός. ἐκπονεῖν δ' ἐμέ.
Κρέ. Δελφοὺς περάσας, φεῦγε. Μ. πῇ με χρὴ πάτερ μολεῖν;
Κρέ. Αἰτωλίδ' ἐς γῆν. Μ. ἐκ δὴ τῆσδε, ποῖ περῶ;
Κρέ. Θεσπρωτῶν ἕδας. Μ. σεμνὰ Δωδώνης βάθρα;
Κρέ. Εγνως. Μ. τί δῆτ' ἔρυμά μοι γένοιτο; 990
Κρέ. Πόμπιμος ὁ δαίμων. Μ. χρημάτων δὲ τίς πόρος;
Κρέ. Εγὼ πορεύσω χρυσόν. Μ. εὖ λέγεις πάτερ.
Κρέ. Χώρει νυν. Μ. ὡς σὺ τῷ πρὸς καστιγνήτην μολὼν,
Ης πρῶτα μαστὸν εἵλκυσ', Ιοκάστης λέγω,
Ματρὸς στερηθεὶς, ὀρφανός τ' ἀποζυγεὶς, 995
Προσηγορήσων εἶμι, καὶ σώσων πόλιν.
Κρέ. Αλλ' εἶα χώρει, μὴ τὸ σὸν κωλύετο.

Me. Ergo te dicere cõuenit, *quonam sim abiturus*, me verò imperata facere.
Cre. Fugito in Delphos transiens. M. Quonam me pater oportet ire?
Cre. In terram AEtolorum. M. Ex illa verò quò fugiam?
Cre. Ad solum Thesprotiorum. M. Religiosam ad sedem Dodonę?
Cre. Scis. M. quod verò tutamen mihi erit? 990
Cre. Deus te comitabitur. M. Vnde verò erit copia pecuniæ?
Cre. Ego præbebo aurum. M. Bene dicis pater.
Cre. Vade nunc. Vadens ad tuam sororem,
Cuius primùm vbera traxi, Iocasten dico,
Cum essem priuatus matre, & auulsus ab ea orphanus: 995
Tanquam salutaturus vado, & vbem seruaturus.
Cre. Sed age, abi, ne quod ad te attinet, tibi ipsi sis impedimento.

Οὐκοῦν] πρέπον σε λοιπὸν ὅπου πορεύῃ λέγειν, ἐκπληροῦν δ' ἐμέ. Δελφοὺς περάσας] ἐκ τῶν Δελφῶν φάσας δηλονότι. εἰς ἥδεν ὑπερήσμον τοπογραφεῖ. μᾶλλον δὲ αὐτὸ ἐχρῆν σκοπεῖν, ὅπως τὸ πολεμῶν φεύγοντα διζοῦσθαι λήσῃ φεύγων ὁ Μενοικεύς. Σεμνὰ) τὰ σεβάσμια τοῦ Δωδώνης θεμέλια φύλαγμά μοι γένοιτο, ὅ ἐστι ποία πόλις δεξαιμὴν με σώσῃ. Πόμπιμος ὁ δαίμων) ὁ δηλήσῃ σε ἡ τύχη. Χρημάτων δὲ] τὶς ἀπορεία. Εγὼ πορεύσω) αἰτῶ τὸ πέμψω χρυσὸν, καλῶς λέγεις ὦ πάτερ, ἀπόχου δή. Ως σὺ πρὸς] ἐκ τοῦ ἀμέλλου, ἢ ἢ εἰς τοῦ πῆ, πρὸς τὴν σὴν καστιγνήτην Ιοκάστην ἐλθὼν, ἧς πνοὺς καταρχὰς τὸν μαστὸν εἵλκυσα, τῆς μητρὸς στερηθεὶς καὶ ὀρφανὸς γενόμενος προσαγορεύων ἐκείνην, καὶ σωζόμενος, ἀπελεύσομαι διατρίψων τὴν ἐμαυτοῦ ζωήν. ἐναντίως δὲ ἐπεῖ Σοφοκλῆς. μετὰ γὰρ θάνατον τοῦ παιδὸς ἡ μήτηρ αὐτοῦ ζῇ, ὡς ἐν Αἰπηρόνῃ φησὶ, καὶ μὴν ὁρᾷ δάμαρτα τὸν Κρέοντος. Προσηγορήσων αὐτὴν) καὶ σώσων τὸν βίον. Αλλως. σώσων τὴν πόλιν, οὐ γὰρ ὡς ὁ πατὴρ ὤετο. Αλλ' εἶα χώρει] ἀπεῦσον ἄπελθε, μὴ σὺ σεαυτὸν ἐμποδίζε πρὸς τὴν σωτηρίαν. Αλλως. μὴ τὸ σὸν ὄσον τὸ κῆ σε μὴ γένοιτο κώλυμα.

Universidad de Deusto Biblioteca

με. Γυναῖκες, ὡς οὗ πατρὸς ἐξεῖλον φόβον,
Κλέψας λόγοισιν, ὥς θ' ἃ βούλομαι τυχεῖν.
Ος ἐκκομίζει πόλεως, ἀποστεροῦν τύχης, 1000
Καὶ δειλίᾳ δίδωσι. καὶ συγγνωστὰ μοὶ
Γέροντι, τοὐμὸν δ' οὐχὶ συγγνώμη ἔχει,
Προδότιν γενέσθαι πατρίδος, ἥ μ' ἐγείνατο.
Ως οὖν εἰδῆτ', εἶμι, καὶ σώσω πόλιν.
Ψυχὴν δ' δώσω τῆσδ' ὑπερθανεῖν χθονός. 1005
« Αἰσχρὸν γὰρ εἰ μὴ θεσφάτων ἐλοῦ θεοῖ,
« Κοὐκ εἰς ἀνάγκην δαιμόνων ἀφιγμένοι,
« Στάντες παρ' ἀσπίδ' οὐκ ὀκνήσουσι θανεῖν,
« Πύργων πάρεδροι μαχόμενοι πάτρας ὕπερ,
« Εγὼ δ' πατέρα καὶ κασίγνητον προδοὺς, 1010
« Πόλιν τ' ἐμαυτὸν, δειλὸς ὡς, ἔξω χθονὸς
« Απειμ'. ὅπου δ' αὖ ζῶ, κακὸς φανήσομαι
Μὰ τὸν μετ' ἄστρων Ζῆν', Αρεα τε φόνιον,
Ος τοὶς ὑπερτείλαντας ἐκ γαίας ποτὲ
Σπαρτοὶς αὔακτας τῆσδε γῆς ἱδρύσατο. 1015

Me. O mulieres, quàm bene patri exemi metum,
Decipiens eum verbis, vt conſequerer, quæ volo:
Qui ablegat me ex vrbe, priuans iſta ſorte, 1000
Et ignauiæ proſtituit: Sed ignoſcendum eſt
Senibus verò mea non meretur veniam,
Proditorem eſſe patriæ, quæ me genuit.
Vt igitur ſciatis, vadam & ſeruabo vrbem,
Animámque dabo, vt moriatur pro hac terra. 1005
« Turpe enim eſt, ſi liberi quidem ab oraculis,
« Et non impulſi neceſſitate diuinitus,
« Stantes ad clypeos, non detrectent mori,
« Pugnantes pro patria ante turres:
« Ego verò patrem & fratrem prodens, 1010
« Et vrbem meam, tanquam timidus ex terra
« Diſcedam: vbicunque enim vixero, videbor ignauus.
Non per Iouem, qui eſt in aſtris, & Martem cædium autorem,
Qui exortos è terra quondam
Satos reges huius terræ conſtituit. 1015

Γυναῖκες) ὦ γυναῖκες λίαν ὀπτικῶς καὶ καλῶς ἐξέβαλον τὸν φόβον τοῦ πατρὸς, δόλῳ λόγων ἀπατήσας αὐτὸν, ὥσπερ τυχεῖν ὧν βούλομαι, ὃς ἐξεῖς ὁ πατὴρ φυγαδεύει καὶ ἀποστερεῖ τῆς πόλεως τῆς εὐτυχίας ἀποστεροῦν με, καὶ φόβῳ δίδωσιν ἐμὲ, & συγγνώμης ἄξιον τὸ πρᾶγμα τοῦ πατρί. τὸ κατ' ἐμὲ δ' οὐδαμῶς συγγνώμη ἔχει, τὸ γενέσθαι προδότιν τῆς πατρίδος, ἥτις ἐγέννησέ με. ἵνα οὖν γνῶτε ἀπελεύσομαι, καὶ σώσω τὴν πόλιν. τὴν δὲ ζωὴν δώσω, ὥσπερ ἀποθανεῖν ὑπὲρ τῆσδε τῆς χθονός. αἰσχρὸν γὰρ ἄξιον, λείπει τὸ εἰ, ἐὰν οἱ τῶν μαντευμάτων ἐλεύθεροι, καὶ ἀπὸ τῶν θεῶν μὴ ἀναγκαζόμενοι, ἐκ ἀναβαλλόντες ἀποθανεῖν τῶν πολεμοῦντες, & ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἐμπροσθεν τῶν πύργων μαχόμενοι. ἐγὼ δὲ πατέρα καὶ ἀδελφὸν προδοὺς, καὶ πόλιν τὴν ἐμαυτὸν, ὡς ἄνανδρος ἔξω τῆς χθονὸς ἀπελεύσομαι, καὶ ὅπου ἂν ζῶ κακὸς φανήσομαι, οὐ ποιήσω τοῦτο μὰ τὸν μετ' ἄστρων Ζῆνα. τὸν ἥλιον φησὶ, τὸν ἄρεα τὸν ἐμοὶ φόνου. ἀρὴ δὲ φόνιον, ἐπειδὴ ἐστὶ φονικὸς τὸν ἄρεα, θράκοντα κατασήσας αὐτόθι φύλακα τῆς πατρίδος. ὃς τοὶς ὑπερτείλαντας ἐκ γαίας ποτὲ Σπαρτοὶς αὔακτας τῆσδε γῆς ἱδρύσατο. ἀντὶ τοῦ ἐκ τῆς γῆς ἀναδοθέντας πιτὲ ἐκ τῆς γῆς ἀναρπὶς διαπόνας καὶ βασιλεῖς τῆσδε τῆς γῆς κατεσήσατο. ἀλλ' ἀπελεύσομαι, καὶ σὰς ὀκ τὸ ἄκρον τὸ ἐπάλξεων, καὶ σφάξας ἐμαυτὸν εἰς τὴν θαλάμην τὸν σκοτεινὸν τοῦ δράκοντος, ὅπου ὁ Τειρεσίας διηγήσατο καὶ παρῴνεσε φονεῦσαι, ἐλευθεράσω τὴν χθόν. Σφάξας ἐμαυτὸν) Σωσφάνης ὁ τραγικὸς ἀπὸ τοῦ Λαΐου φησὶ πεθνηκέναι τὸν Μενοίκεα Νικόστρατος ὄν, ἀπὸ τῆς σφιγγός.

Αλλ' εἶμι. καὶ σὰς ὀξ ἐπάλξεων ἄκρων
Σφάξας ἐμαυτὸν σηκὸν ἐς μελαμβαθῆ
Δράκοντος, ἔνθ' ὁ μάντις ὀξηγήσατο,
Ελευθερώσω γαῖαν. εἴρηται λόγος.
Στείχω δ', θανάτου δῶρον ὀκ αἰσχρὸν πόλει 1020
Δώσων, νόσου δὲ τήνδ' ἀπαλλάξω χθόνα.
« Εἰ γὰρ λαβὼν ἕκαστος ὅ, τι δύναιτό τις
« Χρηστὸν, διέλθοι τοῦτο, κεἰς κοινὸν φέροι
« Πατρίδι, κακῶν αὖ αἱ πόλεις ἐλασσόνων
« Πειρώμεναι, τὸ λοιπὸν εὐτυχοῖεν αὖ. 1025

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Εβας ἔβας ὦ πτερόεσσα, γᾶς λόχευμα,

Sed abibo, & ſtans in murorum pinnis ſummis
Interficiens me ipſum ad atrum ſpecum
Draconis, vbi vates dixit,
Liberabo terram: dicta eſt ſententia.
Vado autem, donum mortis non turpe vrbi 1020
Daturus, liberabo autem patriam ab hoc malo.
« Si enim accipiens vnuſquiſque quodcunque poſſit
« Bonum, hoc perſequatur, & in commune conferat
« Patriæ: ciuitates minora mala
« Experientes, in poſterum beatæ eſſent. 1025

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Cho. 1 Aſcendiſti, aſcendiſti, ô alata, terræ partus,

Σηκὸν] εἰς τὸν σηκὸν σφάξας ἐμαυτὸν ἀπὸ τῶν τειχέων, ὡς τοῦ σηκοῦ πλησίον τοῦ πύργου ὄντος. Εξηγήσατο] ὅπου ὁ μάντις ὀξήγησιν. εἶπε γὰρ, δεῖ τόνδε θαλάμαις οὐ δράκων ὁ γηγενὴς ἐνθέπε, Δίρκης νάματων ὀπῖ σκοπὸς, σφαγῆναι φόνιον αἷμα δοῦναι γῆς χάριν. Αλλ' εἶμι) ἐκ ὀκφεύξομαι, ἀλλ' ἐμαυτὸς θανάτῳ ἐπάλξεων ἄκρων. Εἴρηται λόγος] ἐλέχθη ὁ λόγος, ἀφορμὴ ὁ δόλος τοῦ ἐμοῦ θανάτου δῶρον ὀκ ἀσχρὸν τῇ πατρίδι δώσων, καὶ τοῦ κινδύνου ταύτην ἐλευθεράσων. εἰ γὰρ ἕκαστος ὁ κῆ δυνάμιν ἔχοι ἀγαθὸν ἐσφέρε τῇ πατρίδι, ὀκτὼ αἱ πόλεις πᾶσαι κακοῦ αἱ πόλεις,

Universidad de Deusto
Biblioteca

Εβας εβας) φεῦ, οἷόν τῶν πα. ἔδη γὰρ τὸν χρόνον οἰκήσασαν καὶ τὸν πατέρα Μενοικέως, ἢ ἀποδέχεται ἀτυχίαν καὶ νεανίσκε. ἀλλὰ τὸ μὲν οἰδίπου καὶ σφίγγα διηγοῦνται τὰ πολλάκις εἰρημένα. Εβας ἦλθες ἦλθες ὦ πτερόεσσα σφίγξ, γλῶσσα μὸν τῶν Θηβαίων γῆς. ἐνταῦθα γὰρ ἐγένηθης. λόχευμα δ' ἐν τυφῶνος, καὶ κατὰ χθονὸς ἐχίδνης, ὅθεν ἁρπαγὴν τῶν Θηβαίων, πολλῶν στεναγμῶν αἰτία, πολύφορε, μιξοπάρθενε. ἔχεις γὰρ τὰ μὲν παρθένου, τὰ δ' θηρὸς, ξένης καὶ ὠμὰ δεξιὰ φύσεως, φονικὸν πέρας πῶς τε φοιταλέοις καὶ μαντικοῖς πτεροῖς, ὡς πῶς ὄρνυσι πῶς ὠμὰ κρέα ἁρπάζοισι φεῦ σίτησιν. ἢ πῶς πεδάρσια πεῖ νέοις, ἀπὸ τῆς γῆς εἰς ὕψος ἄρσα ποτὲ ὀκ τῶν πόνων τῶν Δίρκης, ἤποι ὀκ τῶν Θηβῶν, φεῦ πῆγας καὶ φεῦ φέρες ἄναλον ὡς αἰήδονον ὠδίν. ἄλυρον δὲ μοῦσαν, τὸν θρῆνον, παρόστν φεῦ αὐλὸν, καὶ φεῦ λύραν ἡδοντο οἱ ὕμνοι, ἱερὰν Απόλλωνος νομιζομένην. ἀπειθὴς δὲ θεὸς ὁ Απόλλων. Αἰχύλος, τὸ τῶν αἰωλόλυξας ἀμφὶ λοξίν. οὐ γὰρ τοιοῦτος ὥστε θρηνῆν τυχεῖν. ἡ ἀμφὶ δὲ φεῦ τὸ ἔφερες, φεῦ φέρες ὠδίν. λέγει δὲ τὸ αἴτιγμα. Αχεα πατρίδι φόνια) λέγει φόνος καὶ λύπας τῶν Θηβαίων. πνεῖ δὲ τὸ φόνια φεῦ τὰ ἐξῆς, ὃς τάδε τὰ φόνια φεῦξας, φόνιος ἐκεῖνος θεός. ὁ ὀκ θεῶν τοῦτο φεῦξας, αὐτὸς φόνιος ἐκεῖνος. αἱ δὲ ἰάλεμοι τῶν παρθένων, καὶ τῶν μητέρων ἐστέναζον ἐν τοῖς οἴκοις, πενθοῦσαι ἀμὲ τὰ τέκνα, αἱ δὲ ἐκεῖνοι ἀδ ἐφύς.

2 Νερτέρου τ' Εχίδνας,
3 Καδμείων ἁρπαγᾶ,
4 Πολύστονον, πολύφθορος,
5 Μιξοπάρθενος, δαΐον τέρας, 1030
6 Φοιτᾶσι πτεροῖς,
7 Χαλαῖσί τ' ὠμοσίτοις.
8 Διρκαίων ἄ ποτ' ἐκ τό-
9 πων νέοις πεδάρσου-
10 σ' ἄλυρον ἀμφὶ μοῦσαν, 1035
11 Ολομόρφαν τ' Ενυοῦς
12 Εφερες, ἔφερες ἄχεα πατρίδι
13 Φόνια. Φόνιος ἐκ θεῶν,
14 Ος τάδ' ἐκεῖ ὁ φεύξας.
15 Ιάλεμοι ματέρων, 1040

2 Infernæque Echidnæ, *i. uiperæ*,
3 Cadmeorum ad raptum,
4 Multorum gemituum autor, multis perniciosa.
5 Mixta virgo, hostile monstrum, 1030
6 Impetuosis alis,
7 Vnguibúsque crudiuoris:
8 Quæ quondam ex Dircæis lo-
9 cis adolescentes è solo attol-
10 lens inconcinno cum carmine, 1035
11 Et perniciosis furiis,
12 Attulisti, attulisti dolores patriæ
13 Cruentos. Cruentus *profectò fuit ille* ex diis,
14 Quicunque hæc fecit.
15 Luctus autem matrum, 1040

16 Ιάλεμοι

16 Ιάλεμοι παρθένων
17 Εστέναζον οἴκοις,
18 Ηιον βοαν,
19 Ηιον μέλος.
20 Αλλος ἄλλον ἐπωτότυζε διαδοχαῖς ἀνὰ πόλιν. 1045
21 Βροντᾶ δὲ στεναγμὸς,
22 Ιαχᾶ τ' ἐκεῖ ὅμοιος,
23 Οπότε πόλεως ἀφανίσθεν
24 Αἱ πτερόεσσα παρθένος ἐν ἀνδρῶν.
Antistrophe.
1 Χρόνῳ δ' ἔβα πυθίαις ἀποστολαῖσιν 1050
2 Οἰδίπους ὁ τλήμων
3 Θηβαίαν τάνδε γαῖαν,
4 Τότ' ἀσμενοῖς, πάλιν δ' ἄχη.
5 Ματρὶ γὰρ γάμοις δυσγάμοις ὁ πέλας,
6 Καλλίνικος ὢν 1055
7 Αἰνιγμάτων, σωάπτει.
8 Μιαίνει δὲ πόλιν.

16 Luctus etiam virginum
17 Resonabant *in* ædibus,
18 Lugubrem vocem,
19 Lugubre carmen.
20 Alius alium lugebat successiuè per vrbem. 1045
21 Tonitruo autem luctus,
22 Clamorique erat similis,
23 Quoties *ex* vrbe, ex hominum conspectu abripuisset
24 Alata virgo aliquem virum.
Antistrophe.
1 Tandem verò venit Pythio missu 1050
2 Oedipus miser
3 Thebanam *in* hanc terram,
4 Tũc *quidem ciuibus* lubẽtibus, *id est gratus*, postea verò *ingratus ob allatos* (*ipsis* dolores.
5 Cum matre enim nuptias infelices miser,
6 Præclaram victoriam adeptus 1055
7 AEnigmatum, contraxit.
8 Polluit autem vrbem.

Ιηον δὲ βοαν, θρηνηπικὸν βοῦν. διὸ ὅπου ἐδῶ θρήνων ἐγένετο, ὅπου τῶν παιώνων δασύνετο. Επωτότυζεν) ἄλλος ἄλλον ἐθρήνει. ὁ στεναγμὸς δὲ καὶ ἡ ἠχὴ βροντῇ ἐπῆρχεν ὅμοιος, ὅταν ἀφαρπάσειεν ἡ σφίγξ ἀπὸ τῆς πόλεως τινὰ τῶν ἀνδρῶν, θρῆνος καὶ βοὴ ἐγένετο. μετὰ χρόνον δὲ ὁ ἄθλιος Οἰδίπους εἰς τὴν δε τὴν γῆν τῶν Θηβαίων ἐπὶ τῆς τοῦ Απόλλωνος θεραπευτῆς ἦλθε. Αποστολαῖς) πυνθανομένῳ γὰρ Οἰδίποδι περὶ τῶν γονέων, ἔχρησεν αὐτῷ ὁ θεὸς, ὡς ἀποκτείνας τὸν πατέρα, γαμήσει τὴν μητέρα. διὸ εἰς Θῆβας ἦλθεν, ὅκ εἰς Κόρινθον, φοβούμενος μὴ ἀποκτεί-

νας Πόλυβον, γαμήσας Μεροπίδι. Τόπε μὲν ἄ-
σιδηρος) αὐτὴ τὸν ἡδύς, δι' ὃ τὸ λύσαι τὸ αἴνιγμα.
πάλιν δ' ἤτοι ὕστερον ἄχη σιωπᾶται, δι' ὃ τὸν γάμον
τῆς μητρὸς, καὶ τὰ λοιπά. Ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ
σιωπᾶται. Καλλίνικος ὢν) τὸ ἑξῆς, καλλίνικος
δὲ ὢν τῶν αἰνιγμάτων τῆς σφιγγὸς ἕνεκα, γάμοις σιωπᾶται τῇ μητρί.

9 Δι' αἱμάτων δ' ἀμείβει
10 Μυσαρὸν εἰς ἀγῶνα,
11 Καταβαλὼν ἀραῖσι 1060
12 Τέκεα μέλεος. ἀγάμεθ', ἀγάμεθα.
13 Ὃς ὅστις θανάτῳ οἴχεται
14 Γᾶς ὑπὲρ πατρῴας,
15 Κρέοντι μὲν λιπὼν γόους,
16 Τὰ δ' ἑπτάπυργα κλεῖθρα γᾶς 1065
17 Καλλίνικα θήσων.
18 Γενοίμεθα δ' ὧδε ματέρες,
19 Γενοίμεθ' ὦ τέκνοι φίλαι,
20 Παλλὰς, ἃ δράκοντος αἷμα λιθόβολον κατεργάσω,
21 Καδμείαν μέριμναν 1070
22 Ὁρμήσασ' ἐπ' ἔργον.

9 Per sanguinem verò cædesque versat,
10 Execrandum in certamen
11 Coniiciens imprecationibus 1060
12 Liberos *suos* miser. Admiramur, admiramur *illum*,
13 Qui ad mortem abit
14 Solo pro patrio,
15 Creonti quidem relinquens luctus:
16 Sed septem turribus munita claustra *huius* agri 1065
17 Præclara victoria insignia redditurus.
18 Vtinam autem sic fiamus matres,
19 Vtinam fiamus prole fœlices, ô amicæ,
20 O Pallas, quæ draconis sanguinem saxis sparsum confecisti,
21 Cadmi sollicitudinem 1070
22 Impellens ad opus.

Δι' αἱμάτων] πλὴν πόλιν δὲ δι' φόνων ἀναλ-
λάσσει. τὸ δ' ἀμείβει, ἀμειβόμενοι ποιεῖ, ἐμβαλὼν
δι' κατάρων τοὺς παῖδας εἰς φιλονεικίαν. Αλ-
λως. τὰ πρῶτα κακὰ, δι' αἱμάτων ἤλλαξεν,
βαλὼν τοὺς παῖδας δι' καταρῶν εἰς φιλονεί-
κειαν. Μέλεος) ἀπὸ τούτου ὁ θεὸς ἐχρῆν ἀρξα-
σθαι τὸν χορόν. ἐκεῖνα γὰρ τὰ πρῶτα εἰσὶ. δι' φόνων
δ' διέρχεται εἰς πλὴν μεμασμένην φιλονεικίαν.
λέγει δὲ πλὴν μονομαχίαν, καταβαλὼν δι' τῶν
ἀρῶν τὰ ἴδια τέκνα ὁ ἄθλιος. Αλλως. Ἀγά-
μεθα γάμεθα] θαυμαζόμεθα, καὶ ἐκπλησσό-
μεθα ἢ Μεροπία ἐκεῖνον, ὃς ἦλθεν ὅστις θανα-
τῶν ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος, Κρέοντι μὲν καταλι-
πὼν θρήνους, τὰς δὲ ἑπτάπυλος Θήβας νι-
κηφόρους καθιστῶν, αἰτιοκαταλλαττόμενος ἑκου-
σίῳ θανάτῳ πλὴν εὔκλειαν. Γενοίμεθ' ὧδε] εἴθε ὦ δέσποινα Αθηνᾶ, καὶ ἡμεῖς εὐτυχήσαι-
μεν πιστῶν τέκνων. ὡς παρθένοι δ' παρθένῳ
θεᾷ εὔχονται, τοῦτον τὸν τρόπον εἰδῆναι θεόν. συμ-
περιλαμβάνουσι δ' τὸ πᾶν χρῆσις, χρήσιμα λέ-
γουσιν. Δράκοντος) ἵνα τὸν φόνον τὸν δι' λί-
θου χρόμενον τοῦ δράκοντος πεποίηκας. δοκεῖ γὰρ

Αθηνᾶ συμπράξαι τὰ Κάδμῳ κατὰ τῶν ἀπορρήτων, καὶ ἱδρύσαι τοῦτον ὄγκον περιστερεοῦσαν τὴν τῶν φοινίκων δι' λέκτρων. ὀπτήσαι δὲ τὰ ἱερὰ πύτου, ὄγκος νηός, πυτέστι Αθηνᾶς, ὃν ποτε Κάδμος εἵστατο, βᾶν τὴ ἱέρου-

23 Ὀθεν ἐπέστυτο τάνδε γᾶν
24 Ἁρπαγαῖσι δαιμόνων τις ἄτα.

IAMBOI.

ἄγ. Ὠή, τίς ἐν πύλαισι δωμάτων κυρεῖ;
Ἀνοίγετ', ἐκπροθύετ' Ἰοκάστην δόμων. 1075
Ὠή μάλ' αὖθις. δι' μακροῦ μὲν, ἀλλ' ὅμως
Ἔξελθ', ἄκουσον Οἰδίπου κλεινὴ δάμαρ,
Λήξασ' ὀδυρμῶν, πενθίμων τε δακρύων.
ἰοκ. Ὦ φίλτατ', ἤ που ξυμφορὰν ἥκεις φέρων,
Ἐτεοκλέους θανόντος, ὃ πρὸ ἀσπίδα 1080
Βέβηκας αἰεὶ, πολεμίων ἔργων βέλη.
Τί μοι πόθ' ἥκεις καινὸν ἀγγέλων ἔπος;
Τέθνηκεν, ἢ ζῇ παῖς ἐμός; σήμηνέ μοι.
ἄγ. Ζῇ. μὴ τρέσῃς τόδ', ὡς ἀπαλλάξω φόβου.
ἰοκ. Τί δ', ἑπτάπυργοι πῶς ἔχουσι πεῖβολαί; 1085

23 Vnde inuasit hunc agrum
24 Rapinis dæmonum quædam noxa.

Nuntius.

Nun. Heus, quis in portis ædium occurrit?
Aperite, educite Iocasten ex ædibus, 1075
Heus rursus: serò quidem, sed tamen
Egredere, audi ô inclyta vxor Oedipi,
Sedatis luctibus, & lugubribus lacrymis.
Ioc. O amicissime, an venis ferens aliquam calamitatem
De mortuo Eteocle, cui ad clypeum 1080
Adstas semper, arcens tela hostium?
Quodnam mihi venisti nouum nuncians nuncium?
Mortuus ne est? an viuit filius meus? indica mihi.
Nun. Viuit, ne metuas hoc, quia liberabo te à metu.
Ioc. Quomodo do verò se habent muri, septem portis distincti? 1085

Ὀθεν] ἤγουν ἀφ' ἧς αἰτίας ἐπῆλθεν εἰς πλὴν
δὲ πλὴν πόλιν μεγάλη τις βλάβη τοῖς θεῶν δρ-
παγαῖς. ἥρπαζε γὰρ ἡ σφίγξ, ὁ δ' Μεροπιὰς ἐπα-
θεν ὅμοιον δρπαγῆ. Ὠή) τοῦτο καὶ ὅστι χαρᾶς
λέγεται, καὶ ὅστι φόβου καὶ θρήνου, εἰδῶτα δ'
ὅστι χαρᾶς. Εκπροθύετε) ἀξάγετε. Διὰ μακροῦ)
βραδέως μὲν ἔρχῃ, ἀλλ' ὅμως δ' ἔξελθε, καὶ
ἄκουσον ἔνδοξε γυνὴ τοῦ Οἰδίποδος, παυσαμένη
τῶν θρήνων, καὶ τῶν θρηνωδῶν δακρύων. Οὗ
παρ' ἀσπίδα βέβηκας] ἐν πολλοῖς αὐτόγραφοις
οὐ φέρεται ὅτος ὁ στίχος, ἐπειδὴ ὑπάσασις αὐ-
τοῦ λῶ. νυνὶ δ' κεχώρισται ὃ διάστυπον, δι' τοῦτο
ὑπονοεῖ μὴ καὶ πεθνήκει. Ὡς ἀπαλλάξω] τὸ
ὡς αἰτιατικὸν ἵνα, ἦλθον ἵνα σε ἀπαλλάξω τοῦ φό-

Ϛ. Ἑπτάπυργοι) αἰτῶ τὴν ἑπτάπυλοι· πύργος γὰρ ἡ ἀσφάλεια. Ἄλλως. Αἱ ἑπτάπυλοι σκέπαι τῆς πόλεως.

ἀγ. Ἐστᾶσ' ἄθραυστοι, κοὐκ ἀνήρπασεν πόλις.
ἰοκ. Ἦλθον ἢ πρὸς κίνδυνον Ἀργείᾳ δορός;
ἀγ. Ἀκμὴν γ' ἐπ' αὐτῷ. ἀλλ' ὁ Καδμείων Ἄρης
Κρείσσων κατέσχε τῶν Μυκηναίᾳ δορός.
ἰοκ. Εἰ εἶπε πρὸς θεῶν, εἴ τι Πολυνείκους πέρι 1090
Οἶσθ', ὡς μέλει μοι καὶ τόδ', εἰ λάμπει φάος.
ἀγ. Ζῇ σοι ξυναρὴς εἰς τόδ' ἡμέρας τέκνων.
ἰοκ. Εὐδαιμονοίης. πῶς γὰρ Ἀργείων δόρυ
Πυλῶν ἀπεσήσαθ' ἑπταμυχοῦμβροι;
Λέξον, γέρονθα τὸν φλὸν ὡς κτῇ στέγας 1095
Ἐλθοῦσα τέρψω, τῆσδε γῆς σεσωσμένης.
ἀγ. Ἐπεὶ Κρέοντος παῖς ὁ γῆς ἐπωφελῶν,
Πύργων ἐπ' ἄκρον ἐλθὼν μελάνδετον ξίφος
Λαμπὸν δίηκε, τῆσδε γῆς σωτήριον,
Λόχοις ἔνειμεν ἑπτά, καὶ λοχαγέτας 1100

Nun. Stant inconcussi, nec capta est vrbs.
Ioc. Venerunt ne verò ad periculum Argiuæ pugnæ?
Nun. Ad ipsum articulum ventum est. Sed Mars Cadmeus
Superior euasit Mycenæis hastis.
Ioc. Vnum dic per deos, si quid de Polynice 1090
Scis, quia mihi & hoc curæ est, an videat lumen.
Nun. Viuit tibi par liberorum in hunc diem.
Ioc. Sis beatus: quomodo verò Argiuorum copias
A portis depulistis inclusi turribus?
Dicito, vt cæcum senem domum
Veniens oblectem, hac seruata. 1095
Nun. Postquam filius Creontis, qui mortuus est pro patria,
Turribus in summis stans nigro manubrio munitum ensem
Per guttur transegit huic salutarem agro,
Cohortes distribuit septem, & cohortium duces 1100

Ἦλθον δὲ πρὸς κίνδυνον) αἰτῶ τὴν, συμβαλόντες τοῖς Ἀργείοις, κινδυνῶδες διάπειραν ἔχον. Ἀκμὴν ἐς αὐτῷ] εἰς αὐτὸ ἦλθον τὴν τελέμου τοῦ σφοδρότητα· ἀλλ' ὁ τῶν Καδμείων πόλεμος κρείττων ἐγένετο τῶν Ἀργείων. Εἴπ Πολυνείκους πέρι) φιλοστόργου μὲν ὄντος· οὐχ ἧττον δὲ ἑκάτερον ἀτυχεῖν. ἀκούσασα δὲ περὶ Ἐτεοκλέους καὶ περὶ Πολυνείκους ἐρωτᾷ. Ξυναρὴς] ἡ δυὰς. Εὐδαιμονοίης) ἀτυχοίης. λέξον δὲ πῶς τοὺς Ἀργείους ἀπὸ τῶν πυλῶν ἀπεδιώξατο περικυκλούμενοι ὑπ' ἐκείνων, ὅπως εἰσελθοῦσα ἀφρεάνω τὸν τυφλὸν Οἰδίποδα, τῆς γῆς ταύτης φυλαττόμενος. Μελανδέτον) μέλαιναν λαβὴν ἔχον κεραίνῃ, ἢ σιδηρᾶν. Ἡσίοδος, μέλας δὲ οὐκ ἔσκε σίδηρος. ἐπ' ἄκρον δὲ πύργον πρὸς τὸ πᾶσι τοῦ πρᾶξιν καταφανῆ γενέσθαι. τὸ ἑξῆς ξίφος μελανδέτον, σωτήριον. Λοχαγέτας] λόχοις, πάγμασι, φύλακας. δεῖ δὲ τοῦτο ἑπτὰ ἔπαξε φρουροῖς πρὸς τῇ ἑπτὰ πύλαις, ἑαυτὸν οὐ καταπάξας, ὅπως αὐτὸς προέρχοιτο τὰς πύλας.

Πύλας ἐφ' ἑπτὰ, φύλακας Ἀργείᾳ δορὸς,
Σὸς παῖς ἐφέδροις. ἱππότας μὲν ἱππότας
Ἔτα ξ', ὁπλίτας δ' ἀσπιδιφόροις ἔπι,
Ὡς τῷ νοσοῦντι τεῖχέων εἴη δορὸς
Ἀλκή. δι' ὀλίγου περγάμων τ' ἀπ' ὀρθίων, 1105
Λεύκασπιν εἰσορῶμεν Ἀργείων στρατὸν
Τέλμησσον σκιλοπόντα. καὶ πάφρου πέλας
Δορὸς ἔδραμεν ἄστυ Καδμείας χθονός.
Παιὰν δὲ καὶ σάλπιγγες σκελάδοιν ὁμοῦ
Ἐκεῖθεν, ἔκ τε τεῖχέων ἡμῶν πάρα. 1110
Καὶ πρῶτα μὲν πρὸς τῆνε νηΐτας πύλας
Λόχον πυκνᾶισιν ἀσπίσι πεφεικότα,
Ὁ τῆς κιθαιρῶν Παρθενοπαῖος ἔγγονος,
Ἐπίσημ' ἔχων οἰκεῖον ἐν μέσῳ σάκει,
Ἐκηβόλοις τόξοισιν Ἀταλάντᾳ κάρηον 1115
Χειρουμένῳ Αἰτωλόν. εἰς ὃ Προιτίδας

Ad septem portas, custodes Argiui exercitus,
Tuus filius speculatores: equites quidem ad equites
Ordinauit, & pedites ad pedites,
Vt laboranti *parti* murorum esset exercitus
Depulsio. Statim autem arcibus ab arduis 1105
Albis scutis decorum prospicimus Argiuum exercitum
Telmessum deseruisse. & prope fossam
Cursu attigit vrbem Cadmeæ terræ.
Pæan verò, & tubæ sonuerunt simul
Inde, & de mœnibus à nobis. 1110
Et primum quidem adduxit ad Neitas portas
Cohortem crebris clypeis horrentem
Parthenopæus filius venatricis,
Tenens domesticum signum in medio clypeo
Atalantem, quæ arcu procul iaculante aprum 1115

AEtolum domabat. Ad Prœtidem verò

Ἐφέδροις) αἱππάλοις, ἀγωνιστὰς, ὅθεν καθεζομένοις αἱππάζεσθαι, εἰ ὅθεν κρατεῖν τὸ αἱππαλον μέρος. Ὁπλίτας) πεζοὺς. Ὡς τῷ νοσοῦντι) τῷ νοσοῦντι μέρει τῶν τειχῶν. Τέλμησσον) Τέλμησσος, ὄρος Βοιωτίας, αἰτῶ τὸ τῷ Τέλμησσῷ τῷ Θρακικῷ λῴ χώραν. ἐπεὶ πῶς ὁ ἐκεῖν ἐδιώκετο, τῷ Τέλμησσοῦ ἀφεστικότος πλέον ῥ σταδίοις τῶν Θηβῶν; ἢ οὐκ σκιλόποντα, ἀλλ' ἤδη καθελόντα. Καὶ πάφρου πέλας] πλησίον τῆς σούσας. Παιὰν) εἶδος ᾠδῆς λεγόμενον εἰς Ἀπόλλωνα, ὅθεν καταπαυστῶν τῶν δεινῶν. Νηΐτας πύλαις] ἢ ἀπὸ Νηΐδος τῆς Ἀμφίονος καὶ Νιόβης. ἢ ἐπὶ νεάτῃ εἰσὶν. ὁ δὲ Φερεκύδης ἀπὸ Νηΐδος τῆς Ζήθου θυγατρὸς. Γεφεικότα δὲ, ἐξορθούμενον τῆς ἀσπίσιν, ὡς τὸ ἔφειξε δὲ μάχη φθισίμβροτος. Προιτίδας) ἐκβληθεὶς γὰρ ἐκ τοῦ Ἀκρισίου, ἄκησιν ὁ Προῖτος εἰς τὰς Θήβας, πλησίον πύτων τῶν πυλῶν.

Πύλας ἐχώρει, σφάγι' ἔχων ἐφ' ἁρμαῖ,
Ο μάντις Αμφιάραος, ἀ σημεῖ' ἔχων
Υβρισμένα, ἀλλὰ σωφρόνως ἄσημ' ὅπλα.
Ωγύγια δ' εἰς πυλώμαθ' Ιππομέδων ἄναξ 1120
Εστη, ἔχων σημεῖον ἐν μέσῳ σάκει,
Σπικτῆς πανόπτῳ ὄμμασι δεδορκότα,
Τὰ μὲν σὺν ἄστρων ὀπτολαῖσιν ὄμματα
Βλέποντα, τὰ δ' κρύπτοντα δυνόντων μέτα,
Ως ὕστερον θανόντος εἰσοράν παρῆν. 1125
Ομολωΐδαι δ' πάλιν εἶχε θεὸς πύλας
Τυδεὺς, λέοντος δέρος ἔχων ἐπ' ἀσπίδος,
Χαίτῃ πεφρικώς· δεξιὰ δ' λαμπάδα
Τιτὰν Προμηθεὺς ἔφερεν, ὡς πρήσων πόλιν.

Portam vadebat, victimas habens in curru
Vates Amphiaraus, non habens signa
Significantia arrogantiam, sed modestè signis carentia arma.
Ad portam verò Ogygiam Hippomedon rex 1120
Constitit, habens signum in medio clypeo,
Variis Argum oculis cernentem,
Alios quidem cum astrorum ortu oculos *habentem*
Cernentes, alios verò occultantem cum *astris* occidentibus,
Vt postea ipso mortuo videre licebat. 1125
Ad portam verò Homoloida tenebat locum suum
Tydeus, habens in clypeo pellem leonis,
Setis horrentem, dextera verò facem
Gigas Prometheus ferebat, vt incensurus vrbem.

Σφάγι' ἔχων] ἱερεῖα εἰς σφαγὴν ἔχων ἔπειμα ἐν τῷ ἅρματι, ἵν' ἀχρεῖα γὴ οἷς μαντείας, ἀδείως σφάξας μαντεύσηται. Οὐ σημεῖ' ἔχων) ὅτι ἔχων ὀπτὴ τῇ ἀσπίδι σημεῖα ὑπερήφανα καὶ μὴ ἀλαζονείας, ὡς τὸ Καπανέως. Ἐν πυρ Αἰσχύλῳ, τοῖον ὁ μάντις ἀσπίδι ἔχων τάγχαλκον ἔρπε, σῆμα δι' ὃν ἑπτὰ κύκλῳ. Σπικτῆς] ποικίλοις, κακοπλεκτικοῖς. Πανόπτῳ) τὸν ἅρχον κύκλον. Εστολαῖσι) τῆς μὲν θεὸς ἀναδόλας κεκυφόσι ὄμμασι βλέποντα, μόνοντα δὲ τὰ θεῶς δύσεν. Θέλει δὲ αὐτὸν τῆς μὲν δραγεύπνεῖν, τῆς δὲ καθεύδειν ὄμμασι. Αλλως. Ο Εὐριπίδης ἕνια μὲν τῶν τῶ ἅρχου ὀμμάτων σωκαπέλλειν φησὶ τῆς ἄστροις δεδορκότα, τὰ δὲ θεῶς τῆς δύσεσι καταμύειν. ὁ μὲν δὲ Φερεκύδης ὅτι τῶ ἰνίῳ φησὶν, αὐτὸν ἔχειν ὀφθαλμὸν ἅμα δηλῶν, ὅτι δύο ἐκφύοντο ἄρχοι. γράφει δὲ ὅτως· Αρχος ὁ Διὸς, γαμεῖ Πειθὼ τὴν Θεκανοῦ θυγατέρα. τῶ δὲ γίνεται Κείαθος, τῶ δὲ Ερύθαλίων (ἀφ' ὗ Ερυθραλία πόλις καλεῖται ἐν Αργᾳ) καὶ Φόρβας. τῶ δὲ γίνεται Αρέστωρ, τῶ δὲ Αρχος, ᾧ Ηρα ὀφθαλμὸν πέφυκεν ἐν τῷ ἰνίῳ, καὶ τὸν ὕπνον ἐξαρεῖται, καὶ ὑφίσταται τὴν φύλακα αὐτὸν τῇ Ιοῖ, ἔπειτα Ερμῆς αὐτὸν κτείνει. Διονύσιος δὲ ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ τῶ κύκλου, βύσσιν αὐτὸν ἠμφιέσθαι φησὶ, καὶ κύκλῳ τὸ σῶμα ὅλον ὀμματῶσθαι. ὁ δὲ τὸν* ποιήσας φησὶ, Καὶ οἱ ὀπίσκοπον Αργον εἶχε κραπρόντε μέγαντε, Τέτρασιν ὀφθαλμοῖσιν ἱρώεσσον ἔνθα καὶ ἔνθα. Ακάμαντ δὲ οἱ ὦρσε θεὰ μθρος, ὑδὲ οἱ ὕπνος Πίπτεν ὀπὶ βλεφάροις, φυλακὴ δι' ἔχεν ἔμπεδον αὐτῶν. Ομολωΐδαι) πύλαι Θηβῶν αὐτῷ οὕτως ἐκλήθησαν, ἀπὸ Ομολοΐδος δέρος) λέοντος δέρμα ὁ Τυδεὺς εἶχεν. ἐκκεχαμθῶν Αμφιάνος. πεῖ γὰρ θεὶ Αμφίστα φασὶν * ἅμα Κάδμῳ τειχίσαι τὸ πέλιν. Αευσόδημος δὲ αὐτὰς φησὶν οὕτω κληθῆναι, διὰ τὸ πλησίον εἶναι τῶ Ομολῶ. ἄλλοι δὲ ἀπὸ μιᾶς τῶν Νιόβης θυγατέρων, Ομολωΐδος καλουμένης. Λέοντος δέρμα ὁ Τυδεὺς εἶχεν. ἐκκεχαμθῶν τῇ μὲν λαιᾷ τὸ δέρμα, τῇ δὲ δεξιᾷ τὸ πλοῖον. τὸ δὲ, Τιτὰν θερμηθεὶς) ὅτως ἐξεδέξαντο τινὲς, αὐτὸ τῶ δόρυ εἶχεν ὡς Τιτὰν, ἀλλ' αὐτόλεκτα Τιτὰν Προμηθεύς.

Ο σὸς δὲ Κρηναίαισι Πολυνείκης πύλαις 1130
Αρμα θεσῆγε. Ποτνιάδες δ' ἐπ' ἀσπίδι
Επίσημα πῶλοι δρομάδες ἐσκίρτων φόβῳ,
Εὖ πως σρόφιγξίν' ἔνδοθεν κυκλούμενα
Πόρπαχ' ὑπ' αὐτὸν, ὥστε μαίνεσθαι δοκεῖν.
Οὐδ' σὸν ἔλασσον Αρεος εἰς μάχην θεσναῖν, 1135
Καπανεὺς, θεσῆγε λόχον ἐπ' Ηλέκτρας πύλας.
Σιδηρονώτοις δ' ἀσπίδος τόποις ἐπῶν
Γίγας, ἐπ' ὤμοις γηγενὴς ὅλον πόλιν
Φέρων, μοχλοῖσιν ἐξαναστάσας βίᾳ,
Υπόνοιαν ἡμῖν, οἷα πείσεται πόλις. 1140
Ταῖς δ' ἑβδόμαις Αδραστος ἐν πύλαισιν ἦν,
Εκατὸν ἐχίδναις ἀσπίδ' ἐκτυπωσῶν γραφῇ
Υδρας, ἔχων λαοῖσιν ἐν βραχίοσιν

Ad Crenæam verò portam filius tuus Polynices 1130
Duxit copias. Potniades verò in clypeo
Insigne equæ pernices saltabant præ metu,
Scitè in gyrum intus circumactæ
Ad ipsum clypei manubrium, vt furere viderentur. 1135
Non minus verò Marte in pugna audax
Capaneus adduxit copias ad portam Electram.
Ferreis verò in clypeo figuris signum erat,
Gigas è terra natus, in humeris totam vrbem
Sustinens, vectibus conuulsam violenter: 1140
Vt esset signum nobis, qualia passura esset vrbs.
Adrastus verò erat in septima porta,
Centum viperas habentem clypeum implens pictura
Hydræ: habens in læuo brachio

Κρηναίαισι) τῆς ἐν τῇ Δίρκῃ. Ποτνιάδες) ταὶ τῶ Γλαύκου φησὶν, αἱ λυσήσασαι, καπέφαγον τὸν δεσπότην Γλαῦκον τὸν Σισύφου, ὃν Ποτνιαῖς τῆς Βοιωτίας. Εσκίρτων) ἐφοίτων. Σρόφιγξι] μηχαναῖς. ἔνδοθεν] κυκλούμεναι ἔνδοθεν τῆς ἀσπίδος δηλονότι, ἵνα εἴπῃ τὴν μέσον τῆς ἀσπίδος. σρόφιγξι δὲ, τῆς σφεφορᾶς τῶ δρόμου. Πόρπαχ' ὑπ' αὐτὸν) τὴν τὸ μέσον τῆς ἀσπίδος. Επ' Ηλέκτρας πύλαις] ἀπὸ Ηλεκτρύονος τῶ παιδὸς Αλκμήνης, ἢ ἀπὸ Ηλέκτρας τῆς Αμφίονος. ἔνιοι δὲ ἀπὸ Ηλέκτρας τῆς Αρμονίας μητρὸς, ἣς τὸ αἴαθημα φασὶ τὸ ἐν Τροίᾳ Παλλάδιον, τὸ κλαπὲν ὑπὸ Οδυσσέως καὶ Διομήδους. Σιδηρονώτοις) τῶν ἔν αἰωτέρω εἶπε Λθύκασιν εἰσπρῶθθ Αργείων γραπὴν, ἐν ᾗ τῇ Αντιγόνῃ ὅτι χρυσόνωτον ἀσπίδα τοῦ Καπανέως. Λθύκασιν μὲν οὖν ἀπὸ τῶ πλεονάζοντος φησί. χρυσόνωτον δὲ, τὸν πολυτελῆ, σπ-

Universidad de Deusto
Biblioteca

δηρόνωπον δὲ, πλὴν ἰχνεύειν ἀπάτας. Σιδηροτώπους) χαλκεοδούπους. Ὑπόνοιαν ἡμῖν) ποτέρην ὑποψίαν καὶ σημεῖον, ὁποῖα ἡ πόλις πείσεται. ὑπωτέκειτο γὰρ φησὶ, καὶ ἐζωγράφητο ὑπὸ τῆς ἀπάτης δοξίας, φέρων ὅπῃ τοῖς ὤμοις πᾶσαν ἡ πόλιν, ὑπόνοιαν διδοὺς· καὶ τὰ ἑξῆς. Ἑκατὸν ἐλίσσειν) πληρῶν ἡ ἀπάτας ἑκατὸν ἐλίσσειν. ἐλισσοκέραλος γὰρ ἡ ὕδρα. ἡ δὲ συνταξις, πολλαῖς ἐλίσσειν, ποτέρη κεφαλαῖς ὕδρας ὀκ πληρῶν πλὴν ἀπάτας, αἰτὴ τὸ πληρώσας. τὸ ἑξῆς ἀπάτας ἔχων λαμβῶν ἐν βεβλέψειν, ἑκατὸν ἐλίσσειν ὕδρας ὀκ πληρῶν τὴν γραφὴν, αἰτὴ τὸ ἑκατὸν κεφαλαῖς. λέγει δὲ πλὴν ὕδρας, ἐλισσόδεις γὰρ ἦσαν αἱ τοῦτης κεφαλαί.

Αργεῖον αὔχημ'. ἐκ δὲ τειχέων μέσων
Δράκοντες ἔφερον τέκνα Καδμείων γνάθοις. 1145
Παρῶν δ' ἐκάστω τῆδ' δέ μοι θέαμάτα,
Ξυμβόλημα παρφέρων τοῖς μέσοις λόχων.
Καὶ τοξοτικοῖς καὶ μεσαγκύλοις
Εμαρνάμεθα, σφενδόναις θ' ἑκηβόλοις,
Πετρῶν τ' ἀραγμοῖς. ὡς δ' ἐνικῶμεν μάχῃ, 1150
Εκλαγξε Τυδεὺς, καὶ σὸς ἐξαίφνης γόνος
Ω τέκνα Δαναῶν, πρὶν κατεξαίθαι βολαῖς,
Τί μέλλετ' ἄρδην πάντες ἐμπίπτειν πύλαις,
Γυμνῆτες ἱππεῖς, ἁρμάτων τ' ὀπισθέτας;
Ηχῆς δ' ὅπως ἤκουσαν, δρόμος ἄπις λεώς. 1155
Πολλοὶ δ' ἔπιπτον κρᾶτας αἱματούμενοι.
Ημῖν δ' ἐς ἕδας εἶδες αὐ τοὺ τειχέων
Πυκνοὶς κυβιστητῆρας ἐκπεπνευκότας.

Argiuum arrogantiæ signum, ex mœnibus verò mediis
Dracones efferebant pueros Thebanos maxillis. 1145
Fui autem spectator horum omnium,
Tesseram ferens ducibus ordinum.
Et primò quidem arcubus & sagittis
Pugnabamus, & fundis longè ferientibus,
Saxorúmque fragmentis. cùm autem essemus superiores pugna, 1150
Clamauit Tydeus, & tuus derepente filius.
O filij Danaûm, priusquam laceremur iactibus,
Quid cunctamini simul omnes irruere in portas,
Leuis armaturæ equites, & gubernatores curruum?
Postquam autem audiuerunt hanc vocem, nullus erat ignauus: 1155
Multi autem cadebant cruentati capitibus.
In nostro autem solo vidisses ante mœnia
Crebros saltatores expirare animam.

Σιώθημα] ἀγέλειαν, εὐήνυμα, σημεῖον τὸ ἴδιον εἰ γινώσκουσιν ὑπὸ τὴ μὴ τοὺς ἰδίους φονεύειν. Γοιμέσι δὲ λόχων) τοῖς στρατηγοῖς τῶν πραγμάτων. Μεσαγκύλοις δὲ, τοῖς ἀκοντίοις, διὰ τὸ κῦ μέσον τὸ ξύλου, τὰ ἀκόντια ἀγκύλον τὸ κοῖλον ἔχειν, ὀκ μεταφορᾶς τῶν εἰείων κῦ μικρὸν τῇ ἐργασίᾳ. Τὶ μέλλετε) δίκαιον κατ' ὀλίγον αἱαλισκόμεθα, καὶ ὐχὶ πάντες ἐμπίπτοιμεν ταῖς πύλαις. γυμνῆτες δὲ οἱ σφενδονῆται καὶ οἱ τοξόται. Κυβιστῆρας) ὀκπεπνευκότας, τὸν ψυχὸν τοῦ διδόντας, καὶ ὅτι τῆς κεφαλῆς πίπτοντας.

Ξηρὰν

Ξηρὰν δ' ἔδδυον γαῖαν αἵματος ῥοαῖς.
Οὐ δ' ἀρκὰς, ὀκ ἀργεῖος, Ατελάντης γόνος, 1160
Τυφὼς πύλαισιν ὥς τις ἐμπεσὼν, βοᾷ
Πῦρ καὶ δίκελλαν, ὡς καταστρέψων πόλιν.
Αλλ' ἔσχε μαργῶντ' αὐτὸν ἐναλίου θεοῦ
Περικλύμενος παῖς, λᾶαν ἐμβαλὼν κάρᾳ
Αμαξοστηρῆ, γεῖσ' ἐπάλξεων ἄπο. 1165
Ξανθὸν δ' κρᾶτα διεπάλυνε, καὶ ῥαφὰς
Ἐρρηξεν ὀστέων, αἷμ' δ' οἰνωπὸν χθὼν
Καθημάτωσεν. ὀδ' ἀποίσεται βίον
Τῇ καλλιτόξῳ ματρὶ, Μαινάλου κόρῃ.
Επεὶ δ' πάσδ' ἐσεῖδεν εὐτυχεῖς πύλας, 1170
Αλλας ἐπῄει παῖς σὸς, εἱπόμην δ' ἐγώ.
Ορῶ δ' Τυδέα, καὶ τοὺς πολλοὺς πυκνοὺς,
Λόγχαισιν Αἰτωλοῖσιν εἰς ἄκρον σόμα

Siccam autem rigabant terram fluxu sanguinis.
Arcas verò ille, non Argiuus, filius Atalantæ, 1160
Sicut turbo quidam in portas irruens, clamat
Ignem & ligonem, tanquam euersurus vrbem.
Sed repressit ipsum furentem marini dei
Filius Periclymenus, deiiciens saxum in caput, 1165
Quòd impleuisset currum, pinnis à propugnaculo *reuulsis*,
Flauúmque caput comminuit, & futuras
Ossium rupit. statímque rubras genas
Cruentauit, neque referet vitam
Insigni iaculatrici matri, filiæ Mænali.
Postquam autem hanc portam vidit fortunatam, 1170
Accessit ad reliquas filius tuus, sequebar verò ego.
Video autem Tydeum, & crebros milites clypeatos
AEtolicis hastis in summitates

Οὐ δ' Αρκὰς) Αρκὰς δὲ ὢν ἐν Αργεῖ ἐπαιδεύθη, ὡς ἐν ἄλλοις φησίν. Αρκὰς μὲν ὢν, ἐλθὼν δὲ ἐπ' Ιτάλου ῥοαῖς παιδεύεται κατ' Αργος. Ατελάντης γόνος) ὁ Παρθενοπαῖος. Τυφὼς) πεφάτος δαίμων, καὶ τὸ σφοδρὸν τοῦ ἀνέμου. Μαργῶντα] μαινόμενα. Εναλίου θεοῦ) τοῦ Ποσειδῶνος. Γεῖσ' ἐπάλξεων) τὰ ἄκρα τῶν ἐπάλξεων. Ξανθὸν δὲ κρᾶτα) ἀμφίβολον, πότερον τὰς κρᾶτας εἶπεν, ἢ τὰς κράτας. ἐπεὶ καὶ ὁ Αρχελάος, ἐγὼ δὲ τὸν σὸν κρᾶτ' εἰάσρεψαι θέλω. καὶ Ομηρος ἀμφίβολως εἴρηκεν, εἰπὼν φεραστῶν τυπωμένων. καὶ Ιων, τύπων τὸν αὐτὸ κράτα. Διεπάλυνε) διελέπωσε. Διεπάλυνεν] εἰς λεπτὰ διέχεε. καὶ τὸ παιπάλη λέγεται τὸ λεπτὸν τοῦ ἀλεύρου. Ομηρος, ὡς δὲ τοῦ τὸ χὼν ἐπάλυνεν αἰγέρας, αἰτὶ τοῦ ἐπέπασεν. τοῦ δὲ τὸ, παλάσσω δὲ αἷμα θὼ ἔρχεται. Ραφαὶ) συνδέσεις. Οἰνωπὸν) πυρὸν, ξανθίζουσαν χθόνα, ἰδοὺ τοῦ χαρίεντα αἱματωσεν. Οὐ δὲ ἀποίσεται) οὐδὲ κομίσει ἑαυτὸν ζῶντα, τοῦς τὸν μητέρα. Επῄει) ἐπήρχετο. Γαρεσαισας) ἀσπιδηφόροις.

Πύργων ἀκοντίζοντας, ὥστ' ἐπάλξεων
Λιπεῖν ἐρεπνὰς φυγάδας. ἀλλά νιν πάλιν, 1175
Κυναγὸς ὡστεὶ, παῖς σὸς ἐξαθροίζεται,
Πύργοις δ' ἐπέσησ' αὖθις. εἰς δ' ἄλλας πύλας
Ἡπειγόμεθα, τοῦτο παύσαντες νοσεῖν.
Καπανεὺς ἦ, πῶς εἴποιμ' ἂν ὡς ἐμαίνετο;
Μακραύχενος γὰρ κλίμακος πρὸς ἀμβάσεις 1180
Ἔχων ἐχώρει, καὶ τοσόνδ' ἐκόμπασε,
Μήδ' αὖ τὸ σεμνὸν πῦρ νιν εἰργάθειν Διὸς,
Τὸ μὴ οὐ κατ' ἄκρων περγάμων ἑλεῖν πόλιν.
Καὶ ταῦθ' ἅμ' ἠγόρευε, καὶ πετρῶμεν,
Ἀνεῖρφ' ὑπ' αὐτῶν ἀσπίδ' εἰλίξας δέμας, 1185
Κλίμακος ἀμείβων ζέας ἐκηλάτων βάθρα.
Ἤδη δ' ὑπερβαίνοντα γείσα τοίχων
Βάλλει κεραυνῷ Ζεὺς νιν. ἐκτύπησε δ'
Ἀθὼν, ὥστε δεῖσαι πάντας. ἐκ δ' κλιμάκων

Turrium iaculantes, vt murorum
Propugnacula ſumma relinquerent noſtri fugitiui: ſed eos rurſus 1175
Tanquam venator filius tuus colligit,
Et rurſus ad turres collocauit. Ad aliam verò portam
Feſtinabamus, vbi *partem* hanc laborantem curaſſemus.
Quomodo autem dicam, quàm Capaneus inſaniuerit?
Longarum enim ſcalarum gradus 1180
Geſtans veniebat, atque hæc ſuperbè protulit,
Ne ſacrum quidem ignem ipſum Iouis prohibiturum,
Quominus à ſummis arcibus capiat vrbem.
Et hæc ſimul dixit, & quamuis ſaxis peteretur,
Aſcendebat *tamen*, ſub ipſum clypeum contracto corpore, 1185
Scalarum clauis munitarum politos gradus percurrens.
At iam tranſcendentem pinnas murorum,
Ferit eum fulmine Iupiter. Strepitum autem edidit
Terra, vt omnes metuerent: at è ſcalis

Εἰπὰς) ὅλῳ ἐπάλξεων τὰ ἄκρα, ὥστε καταλεῖψαι τοὺς ἐπάλξεις φυγάδας ἡμοιβοὺς ἡμᾶς. Ἀλλά νιν) τὸν λαόν. Ζωαθροίζεται) συνάγῃ πάλιν, καὶ ἐν τοῖς πύργοις ἔστησεν. Νοσεῖν] τοῦτο τὸ μέρος παύσαντες δι' συχνοῦ, καὶ κακῶς ἔχον, ἐσπεύδομεν εἰς ἄλλας πύλας. Ὡς) πῶς. Αἰβάσεις) ἀναβάσεις τῆς ὑψηλῆς κλίμακος βαστάζων, ἐπορεύετο. Καὶ τοσόνδ' ἐκόμπασε) καὶ τοσοῦτον ἐκαυχήσατο. Μὴ δὲ τὸ ἡμῖν πῦρ, ὃ θεὸν ὁ κεραυνὸς κωλύειν αὐτὸν, τὸ μὴ πορθεῖν τὴν πόλιν ἀπ' ἄκρων τειχῶν. Κατ' ἄκρων] ἢ κατ' ἀρετὴν τὸ ἑλεῖν, περγάμων δὲ τοῦ τειχῶν. εἰς τὸ μὴ καθελεῖν τὴν πόλιν, τὸ γὰρ οὐ πλεονάζει. Ὑπ' αὐτῶν ἀσπίδα) ἐναργῶς ἔδειξε τὸν ὑπὸ τῇ ἀσπίδι κεκαλυμμένον, καὶ βαλλόμενον ἄνωθεν, ὡς τὸ ἀσπίδι πανοπλίᾳ κεκαλυμμένος. Ἀναφερεστικῶς ἢ ἐκηλάτων, ὅπου δηλοῦται ὅρμος, ὃ τοῖς βάσεις τῶν ἐκηλάτων τῆς κλίμακος. Ἄλλως. Ἐκήλατα εἰσὶ τὰ ὀρθὰ ξύλα, ἔνθα πήγνυται καὶ ἐλαύνεται τὰ βά-

θρα τῆς κλίμακος. Ἀμείβων) διερχόμενος.

Ἐσφενδονᾶτο χωρεῖς ἀλλήλων μέλη. 1190
Κόμαι μὲν εἰς ὄλυμπον· αἷμα δ' εἰς χθόνα.
Χεῖρες ἦ καὶ κῶλ' ὡς κύκλῳ Ἰξίονος
Ἑλίσσετ'. εἰς γῆν δ' ἔμπυρος πίπτει νεκρός.
Ὡς δ' εἶδ' Ἀδραστος Ζηνὸς πολέμιον στρατὸν,
Ἔξω τάφρου καθεῖσεν Ἀργείων στρατόν. 1195
Οἱ δ' αὖ παρ' ἡμῶν δεξιὸν Διὸς τέρας
Ἰδόντες, ἐξήλαυνον ἁρμάτων ὄχοις
Ἱππεῖς ὁπλῖται, κεἰς μέσ' Ἀργείων ὅπλα
Ἐκωῆφαν ἔγχη. πάντα δ' ἦν ὁμοῦ κακά.
Ἐθνήσκον, ἐξέπιπτον αὐτόγων ἄπο. 1200
Τροχοί τ' ἐπήδων, ἄξονές τ' ἐπ' ἄξοσι.
Νεκροὶ ἦ νεκροῖς ἐξεσωρεύοντ' ὁμοῦ.
Πύργων μὲν οὖν γῆς ἔσομεν κατασκαφὰς
Εἰς τὸν παρόντα ἡμέραν. εἰ δ' εὐτυχὴς
Ἔσται πολοιπὸν ἥδε γῆ, θεοῖς μέλει. 1205

Vt funda diſiiciebantur ſeorſum alia ab aliis *eius* membra. 1190
Comæ quidem cælum verſus, ſanguis verò in terram,
Manus verò & pedes vt rota Ixionis
Voluebantur: ignitum verò in terram cadit cadauer.
Poſtquam autem vidit Adraſtus Iouem inimicum exercitui,
Extra foſſam reduxit Argiuum exercitum. 1195
Noſtri verò viciſſim dextrum Iouis ſignum
Videntes, eduxerunt curruum vehicula
Equites grauiter armati, & in media Argiuorum arma
Ruentes commiſerunt haſtas. omnia autem mala ſimul erant.
Moriebantur, cadebant ex ſuis curribus, 1200
,,Rotæque ſaltabant, axéſque ad axes *attritu* cadebant.
Et cadauera cadaueribus cumulabantur ſimul.
Prohibuimus igitur euerſionem turrium terræ huius
Hodie, an verò felix
Futura ſit in poſterum hæc vrbs, Diis hoc erit curæ. 1205

Ἐσφενδονᾶτο] ὡς ἀπὸ σφενδόνης ἐχωρίζετο καὶ ἐρρίπτετο τὰ μέλη αὐτοῦ ἀπ' ἀλλήλων. Κῶλα] τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν. ὡς κύκλωμα δέ, ὡς ὁ τροχὸς τοῦ Ἰξίονος, τοῦ ὃν ἀεὶ στρέφεται. ὅπερ καὶ ὁ Ἰξίων δίκην τὸ ἐξαθλῶν Ἥρας, τοῦτο κατεδικάσθη τὸν τιμωρίαν ἐν ᾅδου. Ἔμπυρος) νεκαυλιδρός. Καθεῖσεν) καταθλῶν ἐπίησεν. Ἔξω τῆς σούδας. Ἁρμάτων ὄχοις) τὰ ἅρματα, τοῦ φεροφορικῶς. Κεἰς μέσ') ἐν μέσῳ τῷ τῶν πολεμίων. Δξονες τ' ἐπ' ἄξοσι) καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Γλαύκῳ· ἐφ' ἅρματος τὸ ἅρμα, καὶ νεκρὸς νεκροῖς, ἵππος ἐφ' ἵππος ἵσαν ἀκοφθυγμένοι. Ἐξεσωρεύοντ' ὁμοῦ) σωρηδὸν ἀλλήλοις ἐπέκειντο. Ἐρομεν καταστάσεις) τοῖς δημοσίοις τοῦ πύργου καταστάσεις διεκωλύσαμεν. Θεοῖς μέλει) τοῖς θεοῖς φροντὶς ἔστι.

Universidad de Deusto Biblioteca

χο. ,,Καλὸν τὸ νικᾶν. εἰ δ' ἀμείνον' οἱ θεοὶ
Γνώμλω ἔχοιεν, δύτυχὴς εἶλω ἐγώ.
ἰοκ. Καλῶς τὰ τῶν θεῶν καὶ τὰ τῆς τύχης ἔχει.
Παῖδές τε γάρ μοι ζῶσι, κἀκπέφυγε γῆ.
Κρέων δ' ἔοικε τῶν ἐμῶν νυμφδυμάτων, 1210
Τῶν τ' Οἰδίπου δύσην θ' ἀπολαῦσαι κακῶν,
Παιδὸς στερηθεὶς, τῇ πόλει μὴ δύτυχῶς.
Ἰδοὺ ἢ λυτεῶς. ἀλλ' ἄνελθέ μοι πάλιν,
Τί τ' ἀπὶ τούτοις παῖδ' ἐμὼ δρασείετον;
ἄγ. Εα τὰ λοιπά. δεῦρ' ἀεὶ γὰρ δύτυχεῖς. 1215
ἰοκ. Τῶτ' εἰς ὑποπτον εἶπας. οὐκ ἐατέον.
ἄγ. Μεῖζον τι χρῄζεις, ἢ παῖδας σεσωσμένους;
ἰοκ. Καὶ τὰ λοιπά γ' εἰ καλῶς τελέσω, κλύειν.
ἄγ. Μέθες μ', ἔρημος παῖς ὑπασπιστοῦ σέθεν.
ἰοκ. Κακόν τι κεύθεις, καὶ σέλας ὑπὸ σκότῳ. 1220
ἄγ. Κὐκ αὖ γε λέξαιμ' ἐπ' ἀγαθοῖσι σοῖς κακά.
ἰοκ. Εἰ μή γε φεύγων ἐκφύγῃς τεὸς αἰθέρα.

Cho. Pulchrum est vincere: si verò dij meliorem
Habuerint sententiam, ego felix essem.
Ioc. Pulchrè habent quæ sunt deorum, & fortunæ.
Filij enim sunt salui, & ciuitas euasit periculum.
Creon verò videtur mearum nuptiarum, 1210
Et horum malorum Oedipi pœnas luere infelix,
Filio priuatus: vrbi quidem faustum id & felix,
Priuatim verò acerbum est. sed narrato mihi deinceps,
Quid post hæc filij mei facere statuerint.
Nun. Omitte reliqua. semper enim huc vsque es fortunata. 1215
Ioc. Hoc dixisti suspiciosè, non est omittendum.
Nun. Quid vis maius habere quàm filios saluos?
Ioc. An & in posterum prorsus sim futura felix, audire *nolo*.
Nun. Dimitte me, filius tuus est sine armigero.
Ioc. Aliquod malum occultas, & inuoluis tenebris. 1220
Nun. Nequaquam dicam post bona tua, mala.
Ioc. Nisi dixeris, effugiendum tibi erit in aërem.

Καλὸν τὸ νικᾶν) καλὸν τὸ νικᾶν ὄτιν. εἰ δὲ καὶ βέλτιον τῶ νικᾶν ἡμᾶς βουλεύονται οἱ θεοὶ, δύτυχοίλω ἄν. λέγει δὲ τὸ φιλίαν ἐμβαλεῖν τοῖς ἀδελφοῖς. Εἰ δὶ ἀμείνονα] πνὲς αὐτὸ τῶ δικαίου. ὁ ὢ γοῖς, ἐγίνετο μὴν νικᾶν τοὺς Θηβαίοις. εἰ δὲ οἱ θεοὶ τὰ δίκαια κρίνουσι, καὶ συμβῇ ἄπολέσθαι τοὺς Θηβαίους, ἀλλ' οὐῶ ἔχω δυσφύγοιμι. Ἀλλ' ἄνελθέμοι) ἀνάφαμε, διήγησαι. Εα τὰ λοιπά) μὴ περαιτέρω πύθη. Δεῦρ' ἀεὶ) αὐτὸ τῶ μέχρι τῶ νῦν, ἕως τούτου. ἐπειδὴ ὢ εἶπεν ἔα τὰ λοιπὰ εἰ καλῶς τελέσεις, εἶπεν ὅτι εἰς ὑποψίαν εἶπας. Ὑπασπιστοῦ] αὐτὸ τῶ ἀσπιδιφόρου, ἔρημος καὶ μεμονωμένος ὅτι ἐμοῦ τῶ ὑπασπιστοῦ ὁ σὸς παῖς. Καὶ σέλας ὑπὸ σκότῳ) καὶ καλύπτεις ἐν ἀφανείᾳ. Επ ἀγαθοῖσι) τεῶς οἷς ἔλεξα ἀγαθοῖς, ὐκ ἂν τολμήσειλαμι τὰ

κακά. Εἰ μὴ με φεύγων] λέξεις δηλονότι.
ἄγ. Αἰ, αἰ. τί μ' οὐκ εἴασας ὀξὺς δύαγγέλου
Φήμης ἀπελθεῖν, ἀλλὰ μιλύσῃ κακά;
Τὰ παῖδε τὼ σὼ μέλλεζον τολμήματα 1225
Αἴσχιστα, χωρὶς μονομαχεῖν παντὸς στρατῶ,
Λέξαντες Αργείοισι Καδμείοισί τε
Εἰς κοινὸν, οἷον μή ποτ' ὤφελον, λόγον.
Ετεοκλῆς τεθύπηρξ' ἀπ' ὀρθίου σταθεὶς
Πύργου, κελεύσας σῖγα κηρύξαι στρατῷ. 1230
Ελεξε δ', ὦ γῆς Ελλάδος στρατηλάται,
Δαναῶν ἀρίστεῖς, οἵπερ ἤλθετ' ἐνθάδε,
Κάδμου τε λαὸς, μή τε Πολυνείκους χάριν
Ψυχὰς ἀπεμπολᾶτε, μηθ' ἡμῶν ὕπερ.
Εγὼ γὰρ αὐτὸς τόνδε κίνδυνον μεθεὶς, 1235
Μόνος σταθήσω συγγόνῳ τῷ μῷ μάχην.
Κἂν μὲν κτείνω τόνδ', οἶκον οἰκήσω μόνος.
Ηττώμενος ἄ, τῷδε τεθραδώσω πόλιν.
Υμεῖς δ' ἀγῶν' ἀφέντες, Αργείαν γθόνα

Nun. Heu, heu. quare me non sinis post lætum
Nuncium abire, sed vis me dicere mala?
Filii tui agitant facinora 1225
Turpissima, à toto exercitu, singulari certamine cõgredi *sapientes*.
Etenim dixerunt Argiuis & Thebanis
Palàm, quæ nunquam dicere debebant.
Eteocléssque stans in arduo loco, prior incœpit
De turri, iubens indici silentium exercitui: 1230
Dixit autem, O duces Græci soli,
Præstantissimi Græcorum qui huc venistis,
Et vos ciues Thebani, neque Polynicis gratia
Vendite animas, neque nostra causa.
Ego enim ipse hoc periculum remittens, 1235
Solus committam cum meo fratre certamen.
Et si quidem hunc occidero, solus regnabo in patria,
Victus verò, huic tradam vrbem:
Vos verò omittentes certamen, in Argiuum agrum

Τί μ' οὐκ ἔασας) δίκαιον μετὰ τὸ ἀγγελτον ἀγγελίαν οὐκ ἀφῆκας ἐμὲ ἀπελθεῖν, ἀλλ' ἀναγκάζεις μιλύσαι τὰ κακά. Τὼ παῖδε τὼ σὼ) φροντίζουσι, πόλμαν λέγει ἀφρεπίστατα πολμήματα, μονομαχεῖν ἰδίᾳ παντὸς τῶ στρατῶ, λέξαντες εἰς μέσον τῶν Αργείων & Καδμείων λόγον τοιοῦτον, ὁ πῖον μὴ ὤφελον εἰπεῖν. ὁ Ετεοκλῆς ὢ ἤρξατο τῶ λόγου ἀφ' ὑψηλῶ πύργου στὰς, κελεύσας τῆς κηρυξι σιγὴν κηρύξαι τῷ λαῷ. Ω γῆς Ελλάδος) Ομηρικῶς ἤρξατο, Κέκλυτέ μευ Τρῶες, ἠ ἐυκνήμιδες Αχαιοί. ὅπερ ὢ ὁ στίχος. ἐν πολλοῖς αἰτιᾶται φοις ὑ φέρεται. Ψυχὰς ἀπεμπολᾶτε] τὴν ζωὴν ὑμῶν τεθνάδοτε. ἀπεμπολᾶν κυρίως τὸ πωλεῖσθαι. ἄλλως. Εἰς κίνδυ-

νον ἐνδίδοτε. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῆς κινδυνευόντων ἐν θαλάσσῃ κέρδους χάριν. Μεθεὶς) ἐκβαλὼν τὸν θάνατον, μόνος συγκρότησω τὸν ἀδελφόν

Νίσεσθε βίοτον μὴ λιπόντες ἐνθάδε. 1240
Σπαρτῶν ὁ λαὸς ἄλις, ὅσος κεῖται θανών.
Τοσαῦτ' ἔλεξ'. ὁ σὸς δὴ Πολυνείκης γόνος,
Ἐκ πάγεων ὄρουσε, καὶ πήνει λόγοις.
Πάντες δ' ἐπερρόθησαν Ἀργεῖοι τάδε,
Κάδμου τε λαὸς. ὡς δίκαι' ἠγάμβροι. 1245
Ἐπὶ τοῖσι δ' ἐσπείσαντο, κἀν μεταχμίοις
Ὅρκοις σιωπῆσαν ἐμμένειν στρατηλάτας.
Ἤδη δ' ἔκρυπτον σῶμα παγχάλκοις ὅπλοις
Διοσοὶ γέροντος Οἰδίπου νεανίαι.
Φίλοι δ' ἐκόσμουν τῆσδε μὲν στέφει χθονὸς, 1250
Σπαρτῶν ἀρισταῖς. τὸν δὲ, Δαναϊδῶν ἄκροι.
Ἔστων δὲ λαμπροὶ, χρῶμά τ' οὐκ ἠλλαξάτην,
Μαργῶντ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἴεναι δόρυ.
Παρεξίοντες δ' ἄλλοι ἄλλοθεν φίλων,
Λόγοισι θαρσύνοντες, ὀξηύδων τάδε· 1255

Redibitis, non relinquentes hic vitam: 1240
Thebani verò populi satis est, qui iacet mortuus.
Sic dixit. Tuus autem filius Polynices
Ex agmine celeriter accurrit, & laudauit hoc dictum.
Omnes verò Argiui hoc approbauerunt concursu,
Et Thebani, existimantes iusta hæc esse. 1245
Propter hæc sunt factæ induciæ, & in medio vtriusque aciei loco
Iusiurandum dederunt omnes duces iis staturos esse.
Iámque occultabant corpus æneis armis
Duo iuuenes senis Oedipi.
Amici verò ornabant ducem huius terræ, 1250
Principes Thebani: alterum verò principes Argiuorum.
Steterunt autem fulgentes, nec mutauerunt colorem,
Insano impetu cupientes alter in alterum iaculari hastam.
Prætereuntes verò alij aliunde amici,
Animantes sermone dicebant hæc: 1255

Νίσεσθε) πορεύεσθε. Σπαρτῶν τε) καὶ ὁ τῶν Θηβαίων ὅχλος ἀποθανών, αὐτάρκης. Ἐκ πάγεων) ἐκ τῶν πεγμάτων ὥρμησε, καὶ σιωπήσε τοὺς λόγους. καὶ οἱ Ἀργεῖοι πάντες ἐπευφήμησαν ἃ ὁ Ἐτεοκλῆς εἶπεν, καὶ οἱ Καδμεῖοι, ὡς δίκαιον τόδε νομίζοντες, ὅτι τοῦτοις ἐφιλιάθησαν, καὶ ἀπὸ τῶν δύο μερῶν ὅρκοις ὤμοσαν ἐμμένειν τοῖς ὅρκοις τοῖς στρατηγοῖς. Κἀν μεταχμίοις) μεταίχμιον λέγει ὁ τόπος, ὁ μεταξὺ τῶν δύο στρατευμάτων, ὅθι τοῦτοις τοῖς ἐμπλήσασιν ἐν τοῖς μεταχμίοις συνελθόντες, ἐπαύσαντο ἐμμένειν αὐτοῖς οἱ στρατηγοὶ, ἢ τοὺς ἄλλους βασιλεῖς καὶ τὰ στρατεύματα νόθοιν ἐμμένειν τοῖς ῥηθεῖσιν ὑπὲρ ἀμφοτέρων. Ὅρκοις σιωπῆσαν] οἷον τὰ πρὸς τοὺς ὅρκους ὁπότε δεῖ σιωπᾶν οἱ Θηβαῖοι καὶ Ἀργεῖοι. τουτέστι τὸν οἶνον, τὸ αἷμα τῶν ἱερείων. Ἤδη δ' ἔκρυ-

πτον] ἐξ οἰκείου τὸ σῶμα καθώπλιζον. Πρόμων] πέμψαν καταλήλων τὸ δόρυ. Ἄλλος) ἄλλος ὑπὸ τῶν φίλων ἀπ' ἄλλου μέρους παρεκβαίνοντες διὰ λόγων εἰς θάρσος προβάλλοντες προτρύνοντο ταῦτα.

Πολυνείκης, ἐν σοὶ Ζηνὸς ὀρθῶσαι βρέτας
Τρόπαιον, Ἀργεῖ τ' εὐκλεᾶ δοῦναι λόγον.
Ἐτεοκλέα δ' αὖ, νεῶ πόλεως ὑπερμαχεῖς,
Νεῶ καλλίνικος γενόμενος, σκῆπτρον κρατεῖς.
Τάδ' ἠγόρευον, τοὺς καλοῦντες εἰς μάχην. 1260
Μαντεῖς τε μῆλ' ἔσφαζον, ἐμπύρους δ' ἀκμὰς,
Ῥήξεις τ' ἐνώμων ὑγρότητ' ἐναντίαν,
Ἀκραν τε λαμπάδ', ἣ δυοῖν ὄρεσι ἔχει,
Νίκης τε σῆμα, καὶ τὸ τῆδ' ἠστωμένων.
Ἀλλ' εἰ τιν' ἀλκὴν, ἢ σοφοὺς ἔχεις λόγους, 1265
Ἢ φίλτρ' ἐπῳδῶν, στεῖχ' ἐρήτυσον τέκνα
Δεινῆς ἁμίλλης, ὡς ὁ κίνδυνος μέγας,
Καὶ πάθλα δεινὰ, δάκρυά σοι γενήσεται.
Διοσοῖν στερήσῃ τῆδ' ἐν ἡμέρᾳ τέκνοιν.

Polynices, penes te est erigere Iouis statuam
Trophæi signum, & magnam gloriam parare Argis.
Eteoclem verò vicissim *sic hortabantur*: Nunc pro patria pugnas,
Nunc præclaræ victoriæ compos factus, sceptrum *regni* tenes:
Hæc dicebant, hortantes ad pugnam. 1260
Vates verò mactabant pecudes, & igneas acies,
Rupturásque obseruabant, *& igni* contrarium humorem,
Summámque flammam, quæ duarum *rerum* significationes habet,
Victoriæ *scilicet* signum, & cladis, qua victi afficiuntur.
Sed si quod remedium, si quam sapientem habes rationem, 1265
Et philtra incantationum, vade & cohibe liberos
A sæuo certamine, quia periculum est magnum,
Et præmia grauia: lacrymę *uerò* tibi erunt:
Priuaberis duobus filiis in hoc die.

Ἐν σοὶ Ζηνὸς] ἐν σοὶ δόπαιον κῆσαι ὅτιν ἡμῖν ἐλπὶς, καὶ τὴν Ἀργεῖ εὐκλεῆ ἀπαγγελίαν δοῦναι ἢ εὔκλειαν, λόγον καὶ φήμην καταλεῖψαι τῷ πατρίδος. Ἄλλως. Ἐν σοὶ κεῖ) ἀορθῶσαι τὸ εἴδωλον τὸ νικητήριον. οἱ γὰρ νικῶντες εἴδωλον ἔστασαν τοῦ Διός. Ἐτεοκλέα δ' αὖ) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἐθάρσυνόν τε καὶ ἔλεγον. Ἐμπύρους τ' ἀκμὰς) τοὺς πυρὸς ἀναδόσεις, καὶ τὰ φῶτα τὰ ὀκ τῶν ἐμπύρων αἰαφερόμενα, ἀφ' ὧν σημαίνουσι οἱ μάντεις. Ἀκμὰς δὲ) τοὺς αὐαδόσεις, ἐπεὶ βιαίοτατοι ὁ τὸ πῦρ. Ῥήξεις δὲ ὀνόμων) τοὺς τῶν χολῆς ῥήξεις ἐπεσκόπουν τῷ ὄφιν μεταφέροντες. τηροῦσι γὰρ οἱ μάντεις τοὺς χολάς. Ὑγρότητ' ἐναντίον) τὰ πρὸς τῶν ἐναντίων δηλοῦσιν, ἢ ὅτι τὰ ἐναντίον ἐχθρῶν ἀεὶ τὰ ἐναντιοῦμαι. οἱ γὰρ θύοντες τοῖς τῶν ἐχθρῶν εἰ βουληθεῖεν μαντεύεσθαι, ἔχοντες χολὴν ἀφορῶσι. πικροὶ γὰρ οἱ ἐχθροί. ὑγρότητα δὲ λέγει, αὐτὴν ἢ χολήν. Ἄλλως. Ῥήξεις τ' ὀνόμων, τὸν κίστιν τὸ σῶμα εἰς ὀδυσμοῦντες ἐπιθεσιν τοῦ πυρὸς, καὶ παρεπόμενοι πῶς ῥαγήσεται, καὶ πῦ τὸ ὄρον ἀκοντίζει. Σοφοκλῆς ἐν μάντεσι, τὰς μαλλοδεῖς κύστεις. Ὑγρότητα ἐναντίαν) ἢ τὰ πρὸς τῶν ἐναντίων δηλοῦσιν, ἢ ὅτι τὸ πικρὸν ὕδωρ καλεῖται γλυκεῖαν, ἢ ἐναντίαν, ὡς πρὸς τὸ πῦρ. ξηρὸν γὰρ τὸ πῦρ. τὸ δὲ ὑγῆς, μάντεις τὰ μῆλ' ἔσφαζον, ἐμπύρους τ' ἀκμὰς ἐνώμων. καὶ κοινοῦ γὰρ τὸ ἐνώμων ἄκραν τὸ λαμπάδα ἐνώ-

μων. ἄκραν τὴ λαμπάδα, τὸ ἄκρον τȣ̃ πυρὸς, ἣ καλεῖται κέρκος, ἐσκόπτων. οἱ δὲ ἡ καρδίαν, ὅθεν τὸ ἐξ πυρώδη, ἢ θερμὴ. Αλλως. ἡ ὑραὶ ἢ ἱερεία. ἡ δὲ αὐτȣ̃ μαλθία. καμπτομένη δὲ ὑπὸ τȣ̃ πυρὸς σημαίνει δυσχέρειαν πολέμȣ. ἀπλȣμένη δὲ καὶ καθαπτόμενα, ἢ πλαν. ἀναλισκομένη εἰς ὕψος, νίκιω. οἱ δὲ ἄκραν λαμπάδα ἡ χολὴν λέγȣσι, ἡ ὀνομ. σημεῖον γάρ ὅτι νίκης τȣ̃ ἢ ἥττης. Η σοφὴς] μαγικής. Η φίλη] ἢ ἐπαθόντων ἀνθρώπων, ἢ ἐπάγȣσα δȣνάμεις εἰς φιλίαν ἀνθρώποις ἀγαγεῖν. Αμίλλης] φιλονεικίας. Τὰ δεινὰ, ἀγωνίσματα. Σλεῖχ' ἐρήτυσον) ἀπέρχου κώλυσον ἀπὸ τȣ̃ χαλεπȣ̃ ἔρȣδος τὰ τέκνα, ἐπεὶ ὁ πόλεμος μέγας ὄτι.

ἰοκ. Ω τέκνον, ἔξελθ' Αντιγόνη δόμων πάρος, 1270
Οὐκ ἐν χορείαις ἐδ' ἐν παρθενδύμασι
Νυῦν σοι προχωρεῖ δαιμόνων καταστάσεις.
Αλλ' ἄνδρ' ἀείστω καὶ κασιγνήτω σέθεν,
Εἰς θάνατον ἐκνδύοντε, κωλύσαι σε δεῖ
Ξυὶ ματρὶ τῇ σῇ, μὴ πρὸς ἀλλήλοις θανεῖν. 1275
αν. Τίν' ὦ τεκοῦσα μᾶτερ ἐκκωλῆξιν νέαν
Φίλοις αὐτεῖς τȣ̃δε δωμάτων πάρος;
ἰοκ. Ω θύγατερ, ἔρρει σῶν κασιγνήτων βίȣ.
αν. Πῶς εἶπας; ι. ἀιχμὶ εἰς μίαν καθέστασαν.
αν. Οἰ ἐγώ. τί λέξεις μᾶτερ; ι. ἀ φίλ', ἀλλ' ἕπου. 1280
αν. Ποῖ παρθενῶνας ἐκλιποῦσ'; ι. ἀνὰ στρατόν.
αν. Αἰδούμεθ' ὄχλον. ι. οὐκ ἐν αἰχμῇ τὰ σά.
αν. Δράσω δὴ τί; ι. συγγόνων λύσις ἔστιν.
αν. Τί δρῶσα μᾶτερ; ι. προσπιτνȣ̃σ' ἐμοῦ μέτα.
αν. Ηγȣ̃ σὺ πρὸς μεταίχμι', ἀ μελλητέον. 1285

Ioc. O filia Antigone, egredere ante ædes. 1270
Non in choreis neque in virginum cœtu
Nunc tibi procedit ſtatus fortunæ.
Sed viros optimos & fratres tuos
Tendentes ad mortem, impedire te oportet
Cum matre tua, ne mutuò concidant. 1275
An. Quem ô mater mœrorem nouum Sonas amicis ante has ædes?
Ioc. O filia, perit vita tuorum fratrum.
An. Quomodo dicis? I. Conſtituti ſunt in ſingulare certamen.
An. Heu mihi, quid dicis mater? I. Non grata, ſed ſequere. 1280
An. Quò, virginum cœtu relicto? I. Ad exercitum.
An. Pudet me venire in turbam. I. Tuæ res non requirunt pudorem.
An. Quid igitur faciam? I. Soluas diſſidium fratrum.
An. Quomodo ſoluam mater? I. Mecum procidens ad genua.
An. Pręcede tu ad locum inter acies medium, non eſt cunctandum. 1285

Δαιμόνων καταστάσεις) καταστάσεις ἡ τύχη. ὁ δὲ νȣ̃ς, ἔξιθι ἀπὸ τȣ̃ οἴκȣ ὦ τέκνον, ἀ γὰρ ὀν χορȣ̃ς καὶ παρθενῶνιν ἡ παρȣ̃σα τύχη προβαίνει σοι, ὡς τε καὶ ὄχλον διελθεῖν αἰδεσθῆναι. Τίν' ὦ τεκȣ̃σα) πίνα ὦ μᾶτερ ἐκ νȣ̃ ἐπίσχεν συμφορὰν ἐμοὶ τῇ φίλῃ ἀπαγγέλλεις. τὸ γὰρ φίλοις, αἱ τȣ̃ φίλοις. ἢ φίλοις αἱ τȣ̃ πρὸς φίλων ἡμῖν Επικλέȣς καὶ Πολυνείκȣς. Αἰχμὶ εἰς μίαν) εἰς μονομαχίαν καθεστήκασιν. Οἱ ἐγὼ) ὀλόφυρμα στεναγμȣ̃. Οὐ φίλα) ἀ προσφιλῆ, ἀλλ' ἀκολȣθεῖ. Προσπιτνȣ̃σα.] πρȣ̃δραμε καὶ πεσȣ̃σα. Πρὸς μεταίχμιον) πρὸς τὸ πόπιν τȣ̃ μεταξȣ̃ τȣ̃ πολέμȣ, ἔνθα ἰσοῦται τὸ μονομάχιον.

ἰοκ. Επειγ',

ἰοκ. Επειγ', ἔπειγε θύγατερ· ὡς ἰὼ μὴ φθάσω
Παῖδας πρὸ λόγχης, ἀ μὸς ἐν φάει βίȣ.
Ην δ' ὑστερήσης, οἰχόμεθα. κατθανῇ.
Θανοῦσι δ' αὐτεῖς συθανοῦσι κείσομαι.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

χο. 1 Αἰ, αἰ, αἰ, αἰ. τρομεραὶν φέικαν, 1290
2 Τρομεραὶν φρένα ἔχω.
3 Αἰ, ἔ. Δι' σάρκα δ' ἐμὰν
4 Ελεȣ· ἔλεȣ
5 Εμολε ματρὸς δειλαίας,
6 Δίδυμα τέκνα, πότερος ἄρα 1295
7 Πότερον αἱμάξει
8 (Ἰώ μοι πόνων.
9 Ἰὼ ζεῦ, ἰὼ γᾶ) ὁμογλῶσ' δέραν,
10 Ομογλῶ ψυχὰν,
11 Δι' ἀσπίδων, δι' αἱμάτων;
12 Τάλαιν' ἐγὼ, τάλαινα. 1300

Ioc. Feſtina feſtina ô filia: quia ſi præuertero
Filios ante pugnam, mea vita erit in luce.
Si verò tardiùs veneris, periimus, morieris.
Cum ipſis autem mortuis mortua iacebo.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Cho. 1 Heu, heu, heu, heu. trementem horrorem, 1290
2 Et tremens pectus habeo.
3 Heu, heu. per meum verò corpus
4 Miſeratio, miſeratio,
5 Venit matris miſeræ,
6 Propter duos filios: vter igitur 1295
7 Vtrum cruentabit
8 (Hei mihi propter labores.
9 O Iupiter, ô Tellus) cognatam ceruicem,
10 Cognatam animam,
11 Per clypeos, per ſanguineas cædes? 1300
12 Miſera ego, miſera,

Αἰ αἰ τρομεραὶν φέικα) φȣ̃ φȣ̃ ἔνεστιν φόβος ἀρθίασιν τȣ̃ πειχȣ̃ν ἔχων. τρομεραὶν φρένα, ἤτοι ἔνεστιν λογισμὸν ἔχω, τȣτέστιν ἐν φόβῳ εἰμί. δι' δὲ τȣ̃ ἐμȣ̃ σȣρκὸς οἶκτος ἦλθε, δι' τις δύο πȣ̃δας τȣ̃ ἀθλίας μητρȣ̃ς. πότερος ἄρα πότερον αἱμάξει δι' πολέμȣ, δι' φόνȣ, τὸ συγγενὲς λέγει σῶμα, τȣτέστι συγγενῆ ψυχήν. ὁμογλῶσσον σῶμα τοῖς ἀδελφοῖς, καὶ αἱ ψυχαὶ δι' τȣ̃ ἀδελφȣ̃, θέλȣσαι αἱ τȣ̃ χορȣ̃ αὐξῆσαι τὸ πάθος, ὅτι πάντα ἐπάγοιτο. ὡς εἰ ἔλεγεν, πότερος αὐτȣ̃ πρὸ ἕτερον αἱμάξει, ἀ τὸν τυχόντα ἄνθρωπον, ἀλλ' ἀδελφόν, ἢ τὸ σῶμα καὶ ἡ ψυχὴ ὁμο-

Universidad de Deusto
Biblioteca

ψυῶν εἰσὶν ἀυτά. Τρομερὰν φέρα) φέρουσαν τὸμου παραπίαν. & Πίνδαρος, φέροντας ἡμέροις, πᾶς φέρουσιν ποιοῦντας. Τρομερὰν) τὸμου ψυχοποιοῦ, καὶ τὸμοποιὸν φόβον. Αλλως. τῇ φερεῖ τὸμερὰν ἔχω τῷ φρένα. Διὰ σὰρκα) αὐτὶ τοῦ δι' σὰρκός. ὡς τὸ, δι' ἅ τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα. Ελεος) ἔλεός με εἰσῆλθε καὶ οἶκτος ὁ τοῦ τῆς Ιοκάστης, δι' τὰ δίδυμα τέκνα. Δίδυμα τέκνα) τοῦτο πινὲς συνοικισμὸν ἠγήσαντο. ἔστι γὰρ εἰπεῖν, διδύμων τεκέων.

13 Πότερον ἄρα νέκυν ὀ-
14 λόμενον ἰαχήσω;

Αντιστροφή.

1 Φοῦ γᾶ, φοῦ γᾶ. δίδυμοι θῆρες,
2 Φόνιαι ψυχαί,
3 Δορὶ παλλόμεναι,
4 Πέσεα πέσεα
5 Δαΐα αὐτίχ' αἱμάξετον.
6 Τάλανες, ὅτι ποτὲ μονομάχον
7 Επὶ φρέν' ἐπηλυθέτην.
8 Βοᾷ βαρβάρῳ σεναχὰν ἰαχὰν
9 Μελλομένων νεκροῖς,
10 Δάκρυσι θρηνήσω.
11 Σχεδὸν τύχα πέλας φόνου,
12 Κρίνει φάος τὸ μέλλον.
13 Αποτμος ἄποτμος ὁ φόνος,
14 Ενεκεν Ερινύων.

13 Vtrum igitur cadauer ex-
14 tinctum lugebo?

Antistrophe.

1 O terra, ô terra. Geminæ feræ,
2 Sanguineæ animæ,
3 Hastam vibrantes,
4 Cadauera, cadauera *ut*
5 Hostilia mox *se mutuis uulneribus* cruentabunt.
6 Miseri *sunt isti*, quòd vnquam singularis prælii
7 In cogitationem venerint.
8 Vociferatione barbara lugubrem sonum
9 Debitum mortuis,
10 Cum lacrymis lugens edam.
11 Prope fortuna, propè cædem *est*,
12 Decernet *apertéque demonstrabit hæc* lux futurum *rei exitum*.
13 Infelix, infelix *est* ista cædes,
14 Propter Furias.

Πόπρος ἄρα) ὁποῖος ἀπὸ τοῦ δύο, ποῖου αἱμάξει τῷ ὁμοψυῆ δέρω. τὸ ὀξῆς, πόπρον ἄρα, πόπερον αἱμάξει τῷ ὁμοψυῆ δέραν, ὁμοψυῆ ψυχαὶ, δι' ἀσπίδων, δι' αἱμάτων. Πόπρον αὐτὶ τοῦ δι' ὁ σὰρκός. ὡς τὸ, δι' ἅ τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα. Ελεος) ἔλεός με εἰσῆλθε καὶ οἶκτος ὁ τοῦ τῆς Ιοκάστης, δι' τὰ δίδυμα τέκνα. Δίδυμα τέκνα) τοῦτο πινὲς συνοικισμὸν ἠγήσαντο. ἔστι γὰρ εἰπεῖν, διδύμων τεκέων.

ἄρα) ποῖον ἄρα τοῦ νεκροῦ ἀπολλύμενον θρηνήσω. Φοῦ γᾶ) φοῦ γῆ. ἡ γᾶ συλλαβὴ Αἰολικῶς πλεονάζει, ὡς ὅτι τὸ ἥδα καὶ φῆδα. Αλλως. οἱ μὲν ἓν μέρος λόγου ἀνέγνωσαν τὸ φοῦ γᾶ. οἱ δὲ, ὡς ὂν παρολκὴ τοῦ γᾶ. ἔνιοι δὲ, αὐτὶ τοῦ φοῦ δή. ἔνιοι δὲ αὐτὶ τοῦ φοῦ γῆ, κ᾽ πάθος μεταβληθέντος τοῦ γ εἰς τὸ δ, ὡς ὂν τῷ δημήτηρ, πηγή, πηδή. ἀφῆ τὸ, τὸ ὕδωρ πηδᾶν ἅμα. Δορὶ δὲ παλλόμεναι) αὐτὶ τοῦ δόρυ κατ' ἀλλήλων πάλλεσθαι, ἢ ὅτι πόλεμον κινηθῆσαι. Πέσεα) τὰ σώματα θέλει εἰπεῖν, ὅτι πεσόντες αἱμάξουσι τὰ σώματα. πέσεα οὖν αὐτὶ τοῦ πεσήματα, σώματα. Τάλαιες) δυσυχεῖς εἰσὶν, ὅτι εἰς ἐνθύμησιν μονομαχίας ἦλθον. Βοᾷ βαρβάρῳ) τῇ ἑαυτῆς φησὶ τῇ βαρβάρῳ τῷ ὅτι σέναχον βοῶ τοῦ νεκροῦ. οἷον τῷ ὅτι τοῖς νεκροῖς σὺν σεναγμῷ προσφερομένην βοῶ μέλλουσαν τοῖς δάκρυσι θρηνήσω. Τοιοῦτον ὅτι μελῶς δακρύσασα θρηνήσω. Σχεδὸν τύχα) πέλας. τὸ σχεδὸν καὶ τὸ πέλας ὁμοσημαίνει. ἢ κατ' αὐτοῖς τύχη τοῦ φόνου πλησίον ἐστὶ, τουτέστιν ὅσον ἔπω γνωσόμεθα πῶς ἐκβήσεται αὐτοῖς τὸ μονομάχιον. Κρίνει φάος) τὸ σήμερον δηλονότι, ἡ παρεστῶσα ἡμέρα διδάξει τὸ φῶς. ἢ τὸ μέλλον, ἤγουν τὸ ἐπιβησόμενον. Μελλομένων) αὐτὶ τοῦ μελλουσῶν. ἢ μελλομένην τοῖς νεκροῖς, ἢ θεραπεύουσαν τοὺς τούτων ψυχαί. Ενεκ' ἐρινύων) ὡς τῶν ἐρινύων ὅτι πιμπουσῶν τὰ φαῦλα τοῖς ἀνθρώποις. ἢ διὰ τὰς ἀρὰς τοῦ Οἰδίποδος, κ᾽ τὰς ἐπικούσας ἐρινύς.

Αλλὰ γὰρ Κρέοντα λεύσσω τόνδε δεῦρο σωεφῆ
Πρὸς δόμους στείχοντα, πεύσω τοὺς παρεστῶτας λόγους.

ΙΑΜΒΟΙ.

κρέ. Οἴμοι, τί δράσω; πότερ' ἐμαυτὸν, ἢ πόλιν
Στένω δακρύσας, ἰὼ πέριξ ἔχει νέφος
Τοιοῦτο, ὥστε δι' Αχέροντος ἱέναι;
Εμός τε γὰρ παῖς γῆς ὅλωλ' ὑπὲρ θανών,
Τοὐνόμα λαβὼν γυναῖον, αἰσχρὸν δ' ἐμοί.
Ον ἄρτι κρημνῶν ἐκ δρακοντείων ἑλὼν,

Sed enim Creontem video hunc, huc tristem
Ad ædes venientem, missa faciam præsentia verba.

Creon.

Heu mihi, quid agam? num meipsum, an verò vrbem
Lugeam lacrymans? quam vndique habet nubes
Talis, vt sit eundum per Acherontem.
Meus enim filius pro patria mortuus periit,
Nobile nomen consecutus: sed mihi molestum.
Quem modò rupibus ex draconteis sublatum,

Σωεφῆ) συγγνόν. Οἴμοι τί δράσω) ἵνα δόξῃ φιλόπατρις ὁ Κρέων, καὶ μὴ μόνον τὸ παιδὸς λόγον ποιεῖσθαι, φησὶ πνὸς ἄρξομαι, θρῆνον ποιήσομος τοῦ παιδὸς καὶ τῆς πόλεως, καίτοι εἰδὼς ὅτι διὰ τὸν θάνατον τοῦ παιδὸς ἀτυχεῖ τὰ τῆς πόλεως. μικρὸν γὰρ ὕστερον εἰπὼν, ἐμός τε γὰρ παῖς ὄλωλεν, ἐπελάθετο εἰπεῖν, πόλις τε. Νέφος) πλῆθος τῶν πολεμίων. Κρημνῶν ἐκ δρακοντείων) ὡς τὸ Μενοικέως τοῦ τὸν πάφον, ἔνθα ἰὼ ὁ δράκων, καταπρηνίσας ἑαυτόν. Αλλως. δεῖ νοεῖν ἔσω τῶν τειχῶν τὸν σηκὸν τοῦ δράκοντος ἔτι. πῶς γὰρ εἶχε τὸ σῶμα αἰαλαβεῖν ὁ Κρέων, τῶν πολεμίων τοῦ δεκαθημέρου. ἀπὸ δὲ τοῦ πίχους ἔρριψεν ἑαυτὸν ὁ παῖς, εἰς ὀπὴ δέξιν τῆς ὑπὸ τῆς πατρίδος τοῦ θυμίας.

Αὐτοσφαγῆ δύσηνον ἐκόμισ' ἐν χερσῖν.
Βοᾷ δ' δῶμα πᾶν. ἐγὼ δ' ἥκω μέτα-
στέλλων ἀδελφὴν Ἰοκάστην, ὅπως
Λύσῃ, πεθήκαί τ' οὐκέτ' ὄντα παῖδ' ἐμόν.
« Τοῖς γὰρ θανοῦσι χρὴ τὸν ἐ τεθνηκότα 1330
« Τιμᾶς διδόντα, χθόνιον δ' σεβεῖν θεόν.
χο. Βέβηκ' ἀδελφὴ σὴ δόμων ἔξω, Κρέον,
Κόρη τε ματρὸς Ἀντιγόνη κοινᾷ ποδί.
κρέ. Ποῖ, κἀπὶ ποίαν συμφορὰν; σήμηνέ μοι.
χο. Ἤκουσε τέκνα μονομάχῳ μέλλειν δορὶ 1335
Εἰς ἀπιδ' ἥξειν βασιλικῶν δόμων ὕπερ.
κρέ. Πᾶς φῆς; νέκυυ τοι παῖδὸς ἀγαπάζων ἐμοῦ.
Οὐκ εἰς τόδ' ἦλθον, ὥστε καὶ τόδ' εἰδέναι.
χο. Ἀλλ' οἴχεται μὴν σὴ κασιγνήτη πάλαι.
Δοκῶ δ' ἀγῶνα τὸν περὶ ψυχῆς, Κρέον, 1340
Ἤδη πεπρᾶχθαι παισὶ τοῖσιν Οἰδίπου.
κρέ. Οἴμοι, τὸ μὴν σημεῖον εἰσορᾷ τόδε,
Σκυθρωπὸν ὄμμα, κ' πρόσωπον ἀγγέλου

Propria cæde confectum, miserum tuli in manibus.
Vociferatur autem domus tota. Ego verò venio accersiturus sororem Iocasten, vt
Lauet, & componat filium meum, qui non viuit ampliùs.
« Mortuis enim oportet non mortuum 1330
« Honores dando, piè colere Deum subterraneum.
cho. Tua soror egressa est ex ædibus, ô Creon,
Puellàque matris Antigone communi gressu.
cre. Quò, & ad quam calamitatem? significa mihi.
cho. Audiuit filios singulari certamine esse
Ad pugnam venturos pro regia domo. 1335
cre. Quomodo dicis? ego cadauer mei filii curans,
Non veni huc, vt hoc etiam scirem.
cho. At abiit soror tua iamdudum.
Existimo autem certamen de vita, Creon, 1340
Iam commissum esse filiis Oedipi.
cre. Hei mihi, video quidem signum hoc,
Tristem oculum, & vultum nuncii

Αὐτοσφαγῆ) παῖς ἀυτὸ χερσὶν ἐσφαγμένον. Βοᾷ) θρηνεῖ δ' ὁ ἐμὸς πᾶς οἶκος. Μεταστέλλων) μετακαλέσων. Εὐσεβεῖν) ἡμᾶν τὸν χθόνιον θεόν. Κόρη τε) τὸ ὀξῆς κόρη τε αἰπηρόνη, κοινῇ ὀξὸ ᾧ τῆς μητρὸς, ἅμα τῇ μητρὶ, καὶ ἡ αἰπηρόνη ὀξῆλθε. Ποῖ) ποῦ βέβηκε. Κἀπὶ ποίαν) συμφορὰν, ὁ τάδε λέγε πῶς σωτυχίαν, ἢ τὸ συμβεβηκός. Εἰς ἀπιδ' ἥξειν) εἰς μάχῃ, εἰς συμβολῇ. Νέκυυ τοι) αἰτῶ τὸ νεκρὸν σῶμα τοῦ παιδὸς ἐμοῦ ὀπιμελείας ἥξιον. Οὐκ εἰς τὸ δ' ἦλθον) ὐκ εἰς τόδε ἔφθασα, εἰς τὸ γνῶναι. ὐκ ὀπὶ ἔτο παρεγγυάω, ὥστε καὶ τόδ' εἰ-

δέναι. Οἴμοι. τὸ μὴν σημεῖον) ὐκ τὸ πρόσωπον τοῦ ἀγγέλου σκυθρόπα τὰ λεγόμενα.

Σπίχοντος, ὃς ἡμῖν ἀγγελεῖ τὸ δρώμενον.
Τροχαῖοι.
ἄγ. Ὦ πάλαι ἐγώ, τίν' εἴπω μῦθον, ἢ τίνα λόγον; 1345
κρέ. Οἰχόμεθ'. οὐκ δ' πρόσωποις φροιμίοις ἀρχὴ λόγου.
ἄγ. Ὦ πάλαι, διωλῶ αὐτῶ. μεγάλα γὰρ φέρω κακά.
κρέ. Πρὸς πεπραγμένοις ἄλλοις πήμασι λέγεις ἢ τί;
ἄγ. Οὐκέτ' εἰσὶ τῆς ἀδελφῆς παῖδες ἐν φάει, Κρέον.
ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.
Στροφὴ α'.
κρέ. Ἐ αἶ. μεγάλα μοι θροῖς πάθεα, καὶ πόλει. 1350
ἄγ. Ὁ δῶματ' εἰσακούσατ' Οἰδίπου τάδε,
Παίδων ὁμοίαις συμφοραῖς ὀλωλότων;
χο. Ὡς γ' ὀκδακρύσαιμ', εἰ φρονοῦντ' ἐτύγχανον.
Στροφὴ β'.
κρέ. Οἴμοι ξυμφορᾶς βαρυπόλεμοτάτας.
Οἴμοι κακῶν δύσηνος. ὦ πάλαι ἐγώ. 1355
ἄγ. Εἰ καὶ τὰ πρὸς τούτοισιν εἰδείης κακά.
κρέ. Καὶ πῶς γένοιτ' ἂν τῶνδε δυσπολεμότερα;
ἄγ. Τέθνηκ' ἀδελφὴ σὴ, δυοῖν παῖδοιν μέτα.

Venientis, qui nunciabit nobis rem gestam.
Nun. O miser ego, quem dicam sermonem, aut quod verbum? 1345
Cre. Periimus. non speciosis *neque faustis* procemiis initium *fit* orationis.
Nun. Heu me miserum, iterum clamo. magna enim fero mala.
Cre. Quod nam malum dicis, præter alia quæ acciderunt?
Nun. Filii sororis non sunt in luce ampliùs.
ANOMOEOSTROPHA.
strophe I.
Cre. Heu, heu, magnos dolores sonas mihi & vrbi. 1350
Nun. O domus Oedipi audis hæc
De filiis extinctis simili clade?
Cho. Vt lacrymaretur, si sensum haberet.
strophe II.
Cre. Heu calamitatem miserrimam,
Heu mala: miser ego & infelix. 1355
Nun. Si scires mala, quæ præter hęc acciderunt.
Cre. Et quomodo possent accidere istis tristiora?
Nun. Mortua est soror tua cum duobus filiis.

Τὸ δρώμενον) τὸ πραχθέν. Οὐκ ἀπρόσωποις) προοιμίοις οὐ καλοῖς, ὐκ ἀρχόμεσι, τὸ ὦ πάλαι δ' δύπρον βοᾶ. Θρηνητικὸν δὲ τὸ ἦθος. Λέγεις ἢ δὴ τί) ἀποφατικῶς, ἢ ἐρωτηματικῶς. πρὸς πῖς εἰρηνδίοις πήμασι λέγεις φέρειν ἔπεσα; Εἰ φάει) ἐν τῷ φωτὶ, πυτίσιν ἐν σωτηρίᾳ.

Universidad de Deusto Biblioteca

σωπήσας ὁ Εὐριπίδης ἐν ἑνὶ στίχῳ τὰ πεσόντα τῆς συμφορᾶς τὰ κεφάλαιον, καταστατικόν τε καὶ ὕστερον διηγεῖται τὸ πᾶν. Παίδων) λείπει ἡ τοῦ τοῦ παίδων, καὶ ἡ αὐτῶν συμφορά. ὁλολύτων; Ὥστε δακρύσαι) καὶ ἠκουσ᾽ ὥστε δακρύσαι, εἰ ἄθικτον εἶχον τὰ οἰκήματα. Εἰκαὶ τὰ πεσόν) πύπτοιεν εἰδεῖν κακά, τὰ ἐρεῖς δυλονόπ. Δυσαποτμώτερα) δυσυχέστερα.

Στροφὴ γ'.

χο. Ἀνάγετ᾽, ἀνάγετε κωκυτόν,
Ἐπὶ κρᾶτά τε λευκοπήχεις κτύποις χερῶν. 1360

ΙΑΜΒΟΙ.

κρέ. Ὦ τλήμον, οἷον τέρμα Ἰοκάστη βίου,
Γάμων τε τῶν σῶν, Σφιγγὸς αἰνιγμοὺς ἔτλης.
Καὶ πῶς πέφυκας διὰ πύχων παίδων φόνῳ,
Ἀρᾶς τ᾽ ἀγώνισμ᾽ Οἰδίπους; σήμηνέ μοι.
ἀγ. Τὰ μὲν τοῦ πύργων δ᾽ τυχήματα χθονὸς, 1365
Οἶδ᾽. ὐ μακρὰν γὰρ τειχέων τοῦ πυχαί,
Ὥστ᾽ οὐχ᾽ ἁπαντά σ᾽ εἰδέναι τὰ δρώμενα.
Ἐπεὶ γὰρ χαλκείοις σάμ᾽ ἐκόσμησαν ὅπλοις
Οἱ τοῦ γέροντος Οἰδίπου νεανίαι,
Ἔστησαν ἐλθόντ᾽ εἰς μέσον μεταίχμιον, 1370
Διστοῦ σφαιρηγῶ, καὶ διπλοῦ σφαιρηλάτα,
Ὡς εἰς ἀγῶνα μονομαχοῦντ᾽ ἀλκῆ δορός.

Strophe III.

Cho. Eleuate, extollite luctum,
Et candidarum manuum planctus supra caput. 1360

Creon.

Cre. O misera Iocaste qualem finem vitæ,
Et nuptiarum tuarum propter ænigmata sphingis sustinuisti?
Quomodo verò facta est cędes geminorum filiorum,
Et certamen ortum ex diris Oedipi? dic mihi.
Nun. Successus quidem secundos vrbis nostrę ante mœnia 1365
Scis: non enim ita procul sunt ambitus murorum,
Vt nescias omnia quę ibi geruntur.
Postquam enim armauerunt corpus ferreis armis
Senis Oedipi adolescentes,
Steterunt venientes in locum medium inter acies 1370
Duo duces, & duo imperatores,
Vt in certamen singulare descensuri robore hastæ.

Ἀνάγετε ὑψοῦτε θρῆνον] καὶ κτύπον λευκοπήχεων χερῶν, ἀνάγετε ἀπὸ κοινοῦ. Ὦ τλήμον) ὦ ἀθλία Ἰοκάστη, ἐπὶ τέλος τοῦ βίου καὶ τοῦ γάμου ἐπὶ ἐμεινας δεῖ τοῦ αἰνιγμοῦ τῆς σφιγγός. Ἀρᾶς τ᾽ ἀγώνισμα] τὸ κατάρασμα. πυτέστιν, εἰ πέμοι πῶς ἀπέβη ἡ κατάρα τοῦ Οἰδίπεδος. Τὰ μὲν τοῦ πύργων] ὀτυχήματα γινώσκεις. λέγει δὲ τὴν νίκην ἣν ὠίκησαν τοῦ πυλῶν τῆς πόλεως. Τειχέων τοῦ πυχαί] τοῦ περιφερεστικοῦ τοῦ τείχους. ὐ μακρὰν εἰσὶν, ὥστε μὴ οὐχὶ πάντας εἰδέναι τὸ δρώμενον. λείπει γὰρ τὸ μή. Οἶδ᾽ ὥστ᾽ ὐ πνὲς εἰς τὸ οὐ ἐίζοιεν. ὐκ οἶδα φησὶ τὰ τοῦ πύργου ὀτυχήματα. μακρὰ γὰρ εἰσί. Ἄλλως. τειχέων τοῦ πυχαί, περιφερεστικοῦ τοῦ τείχους. ὐκ τοῦ δὴ τοῦ πυστεῖς, καὶ κυκλῶν τὴν πόλιν. περιλαμβάνουσι γὰρ αἱ πόλεις τοῖς τείχεσι. καλῶς δὲ φησὶ πιθανῶς ἀφορμῶν τὰ τοῦ πρότου ἀγῶνα λυ ἐπόμενον. ἡ δὲ διάνοια, τὰ μὲν τοῦ τὴν τειχῶν ὀτυχήματα ὡς ἐνικήσαμεν δηλαδὴ τοὺς Ἀργείους, οἶδας. ὐ γὰρ μακρὰν τὰ τείχη ὡς μὴ πάντα σε εἰδέναι. Εἰς μέσον μεταίχμιον] παρῆλθον εἰς τὸ μέσον ὡς εἰς ἀγῶνα δόρατος, καὶ δηλονότι μονομαχίου.

Βλέψας δ᾽ ἐς Ἄργος, ἧκε Πολυνείκης ἀρᾶς.
Ὦ πότνια Ἥρα, σὸς γὰρ εἰμ᾽, ἐπεὶ γάμοις
Ἑζεύξ᾽ Ἀδράστου παῖδα, καὶ ναίω χθόνα, 1375
Δός μοι κτανεῖν ἀδελφόν, αὐτήρη δ᾽ ἐμοῦ
Καθαιματοῦσαι δεξιὰν νικηφόρον.
Αἴσχιστον αὐτῷ στέφανον, ὁμοσπόρῳ κτανεῖν.
Πολλοῖς δ᾽ ἐπῆλθε δάκρυα τῆς τύχης ὅσα.
Κἀβλέψαν ἀλλήλοισι σφαδόντες κόρας. 1380
Ἐτεοκλέης θ᾽, Παλλάδος χρυσαίσπιδος
Βλέψας πρὸς οἶκον, ἠύχετο· ὦ Διὸς κόρη,
Δὸς ἔγχος ἡμῖν καλλίνικον ὐκ χερὸς
Εἰς στέρν᾽ ἀδελφοῦ τῆσδ᾽ ἀπ᾽ ὠλένης βαλεῖν,
Κτανεῖν θ᾽, ὃς ἦλθε πατρίδα πορθήσων ἐμοῦ. 1385

Intuens autem Argos, emisit Polynices preces:
O veneranda Iuno, tuus enim sum, postquam nuptiis
Adiunxi *mihi* Adrasti filiam, & illius habito terram, 1375
Da mihi occidere fratrem, & contrariam meam
Dextram cruentare victricem.
Peto turpissimam coronam, videlicet vt interficiam fratrem.
Multis obortę sunt lacrymę, ob magnitudinem calamitatis.
Intuebantúrque se mutuo obuertentes pupillas, 1380
Eteocles verò Palladis armatę aureo scuto
Respiciens ad ædem precatus est: O filia Iouis,
Da vt hastam victricem ex manu *emissam*
In pectus fratris ab hoc brachio iaculer,
Et interficiam eum, qui venit euersurus meam patriam. 1385

Βλέψας δ᾽ ἐς Ἄργος] τὸν νοῦν ὀκεῖσε ἔχων, ἀφῆκεν ὀυχὰς ὁ Πολυνείκης λέγων, ὦ σεβασμία Ἥρα σὸς εἰμί. ἐπολιπαρεφήθη γὰρ τοῦ σοὶ ἐμαυτὴν ζεύξας, αὐτὴ τοῦ εἰς ζεύξιν λαβὼν τὴν παῖδα τοῦ Ἀδράστου. καὶ οἰκῶ τὴν σὴν χθόνα. δὸς ὦ Ἥρα ἐμοὶ κλεῖναι τὸν ἀδελφόν, καὶ καταμάξαι τὴν ἐμὴν δεξιὰν νικηφόρον τὴν αὐτῆρη. ἤτοι τὴν ὀκείνῳ ἐναντίαν, κακίστην αὐτῷ νίκην τὸν ἀδελφὸν φονεῦσαι. ἄκρως δὲ δυλοῖ ἦθος αὐθρὸς, μεμφαμένη ἑαυτὴν ὅτι ἀμότητι. Πολλοῖς δ᾽ ἐπῆλθε) Τοσαῦτα φησὶν ἐπῆλθε δάκρυα πῖς πολλοῖς, ὅσα τὴν τύχας ἰδὼν συμφορὰ πῖς μονομαχοῦσι, πυτέστι συμφώνως τῇ καθ᾽ αὐτοὺς τύχῃ, ἐδάκρυον οἱ ὀκεῖ. Ἄλλως. πολλοῖς δὲ ἐπῆλθε δάκρυα τὴν τύχης ὅσα. λείπει γὰρ τὸ ἕνεκεν τὴν τύχης ἡ δίκης ἦν. Διδοῦλες κόρας) οἰκεῖον γὰρ θέαμα μονομαχοῦντας ἀδελφὲς ἠνιδεῖν, εἰς καὶ τὸ ἠπᾶν καὶ τὸ ἠπᾶδε οἰκεῖον ἦν. Ἄλλως. ἐμφαίνει) καὶ κατ᾽ ἀγήθαν θυμὸς πικεῖαν ὀνδεκνύμενος

δίφ τὸ βλέμματος. Ἑκατὸν ὦ] ἢ δοῦ νῶν εἰ; τὸ ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς ἐπιλείψας τὸ ἐν Θήβαις;

Ἐπεὶ δ' ἀφείθη πυρσὸς, ὡς Τυρσηνικῆς
Σάλπιγγος ἠχὴ, σῆμα φοινίας μάχης,
Ἡίξαν ὁρόμημα δεινὸν ἀλλήλοις ἔπι.
Κάθεσι δ' ὅπως θήγοντες ἀγρίαν γλῶσσαν,
Ξυνῆψαν ἔγχη, ἀφρῷ δεδεγμένοι γηρειάδας. 1390
Ἤϊσσον ἢ λόγχας. ἀλλ' ὑφίζανον κύκλοις,
Ὅπως σίδηρος ἐξολισθαίνοι μάτην.
Εἰ δ' ὄμμ' ὑπερόχον ἴτυος ἄτερος μάθοι,
Λόγχην ἐνώμα, σύμαλι θεσφθῶαι θέλων.
Ἀλλ' οὐ θεσπῆγον ἀσπίδων κεγχρώμασιν 1395
Ὀφθαλμὸν, ἀρχὴν ὥστε γίνεσθαι δόρυ.
Πλείων ἢ τοῖς ὁρῶσιν ἐστάλαξ' ἱδρὼς,
Ἢ τοῖσι δρῶσι, δεδὲ φίλων ὀρρωδίαν.
Ἐτεοκλέης ἢ, ποδὶ μεταψαίρων πέτρον,

Postquam autem missa est fax, vt Tyrrhenicę
Tubę sonitus, signum cruentæ pugnę,
Saltauerunt contra se mutuo atroci saltu,
Et sicut apri acuentes sęuas genas, *i. dentes*,
Commiserunt pugnam, madidi genis propter spumam. 1390
Impetum autem faciebant hastis, sed sedebant sub clypeis rotundis,
Vt *hastæ* ferrum excideret frustrà.
Si verò alter oculum *alterius* eminentem supra clypeum vidisset,
Vibrabat hastam versus os volens conuertere:
Sed scitè admonebant clypeorum foraminibus
Oculos, vt esset ociosa hasta. 1395
Plus verò spectantibus stillabat sudoris,
Quàm agentibus, propter metum amicorum.
Eteocles autem offendens pedem ad saxum,

Ἐπεὶ δ' ἀφείθη] ὅτι τοῦ ἐπὶ ὅτι Θήβας ἔπεμψε χρῶντο τῇ σάλπιγγι Ἕλληνες. ἀλλ' ὅδε ὅτι τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου. Ὅμηρος ἢ αὐτὸς μὲ οἶδε σάλπιγγα, οὐ ποιεῖ ἢ σάλπιγγι χρωμένους πρὸς ἥρωας. πρῶτος ἢ Ἀρχίδας συμμαχῶν τοῖς Ἡρακλείδαις, ἤγαγε τὴν Τυρσηνικὴν σάλπιγγα εἰς Ἕλληνας. ἐχρῶντο δὲ καὶ τὸ παλαιὸν ἐν πᾶσι πολέμοις αἱ σάλπιγγες τοῖς πυροφόροις. ὅτι ἢ ἱεροὶ ἦσαν ἔρεως, ἐκατέρας σφαγὰς ποιησάμενοι μετὰ λαμπάδος. ἦν ἀφιέντες εἰς τὸ μεταξὺ μέσον, ἀνεχώρουν ἀκίνδυνοι. καὶ ὅτως σωθέντες αἱ σφαγαί. ἐστάζοντο ἢ οἱ πυροφόροι, ὡς ἱεροὶ τοῦ θεοῦ, οἱ δὲ πάντες ἀπώλοντο. ὅθεν παροιμία ὅτι τὰ ἄρδην ἀπολλυμένων, ὁ δὲ πυροφόρος ἐσώθη. Ἄλλως. πυρσὸς ὅτιν ἡ λαμπὰς, ἣν αἰαλεύουσιν ἐν νυκτὶ, σημεῖον τῆς χειρῶν πολεμεῖν. καὶ ἄλλως. Πυρσὸς ἀς Τυρσηνικῆς] αἰτῆ τὴν μεγάλως. ὡς τὴν Τυρσηνικὴν γεγονότα τῇ σάλπιγγι χρωμένων. ὁ δὲ νοῦς. ἐπεὶ δὲ ἀφέθη τὸ σημεῖον ὡς Τυρσηνικῆς σάλπιγγος ἠχὴ, σῆμα τῆς φονικῆς μάχης, ὥρμησε δρόμον χαλεπὸν κατὰ τῶν πολεμίων. Σωνῆψαν ἀφρῷ] λείπει ὁ γε. καὶ θήρας, συνῆψαν μαχῶν. ὡς κάθεσι παῖ γενόμενοι ἀφρῷ δεδεγμένοι. καὶ τὴν ἀγρίαν γλῶσσαν θήγοντες, ὅτι δὲ τὴν κάπρων ἀμφότερα λυπεῖν, ὅ, τε θήγοντες, καὶ τὸ δεδεγμένοι γλωσσάδας. Ἤϊσσον δὲ λόγχας] αἰτῆ δὲ ὥρμων, ἀπὸ δὲ αἴσσω. κατὰ Δημήλιον δὲ ὥρμων

δὲ ὥρμων τὰς λόγχας ἀκοντίζοντες. ἀλλ' ἑκάτερος ἐν τῷ βάλλειν τὸν ἕτερον, ὑπὲρ ἐκεῖνα θέλετο τῷ τῆς ἀσπίδος κύκλῳ, ἵνα αὐτὸν ὑποπηδήσαν τὸ δόρυ, καὶ ὀλισθήσαν τῷ κύκλῳ τῆς ἀσπίδος, μάταιον, καὶ ἀνεπιτεύκτον γένηται. Εἰ δὲ ὄμμ' ὑπερόχον] εἰ δὲ ἴδοι ὁ ἕτερος τὸ πρόσωπον τοῦ ἄλλου, ὑπὲρ ἄνω τῆς ἀσπίδος ἐκίνει τὸν λόγχιν. Ἄλλως. εἰ δὲ ὁ ἕτερος τὸ ὄμμα τῆς προφερείας ὑπερόχον ἐβουλήθη θεάσασθαι, ὁ ἕτερος τὸν λόγχιν ἐκίνει, ὥστε τὸν πλῆξαι τὸν σῶμα. ὄμμα δὲ φησὶν ἀπὸ μέρους τὸ πρόσωπον. Κεγχρώμασι] κέγχρον καλοῦσι τὸν ὀπὴ τὸν ἴτων τῆς ἀσπίδος κόσμον. μικροὶ δὲ ἦλοι εἰσὶν, οἱ ἐκ χρυσοῦ γίνονται. πνὲς δὲ μικραὶ ἐπὰς πρὸς τὸν ἴτων, δι' ὧν ἐτρῶντο πρὸς ἐναντίους. Ἀργὸν] ὡς μὴ δυνάσθαι τρῶσαι. Πλείων δὲ] πλείων δὲ ἱδρὼς ἐστάλαζε τοῖς ὁρῶσι, δεδὲ τὸν φόβον τῶν φίλων, ἢ τοῖς ἀγωνιζομένοις. Μεταψαίρων] μετακινῶν, μεταστρέφων τὸν ποδὶ καὶ τὸ λεληθὸς, οἱονεὶ πρὸς σύρων. ἀπὸ τοῦ φῶ, ὅ πρόσγειον ὅτι τὸ φαύω. καὶ οἱ ναῦται χαίρειν φασὶ τὸ ἄρδην, ὅταν μὴ πνεῖ ἄνεμος πνέῃ, ἀλλὰ μόνον φαύῃ.

Ἰχνοις ὑποδρόμον κῶλον ἐκτὸς ἀσπίδος
Τίθησι. Πολυνείκης δ' ἀπλώτησε δορὶ,
Πληγὴν σιδήρῳ πρόσφορον θείσαν εἰσιδών.
Κνήμῃ ἢ διεπέρασεν Ἀργεῖον δόρυ.
Στρατὸς δ' ἀνηλάλαξε Δαναϊδῶν ἅπας.
Κἀν τῷδε μόχθῳ γυμνὸν ὦμον εἰσιδὼν
Ὁ θεόθεν τρωθεὶς πέρνα Πολυνείκους βίᾳ
Δίηκε λόγχην, κἀπέδωκεν ἡδονὰς
Κάδμου πολίταις, ἀπὸ δ' ἔθραυσ' ἄκρον δόρυ.
Ὡς δ' ἄπορον ἥκων δορὸς, ὀπὶ σκέλος πάλιν
Χωρεῖ. λαβὼν δ' ἀφῆκε μάρμαρον πέτρον,
Μέσον δ' ἄκοντ' ἔθραυσεν. ἐξ ἴσου δ' Ἄρης

Vestigio excurrens membrum extra clypeum
Ponit: Polynices verò occurrit hasta,
Plagam ferro traditam conspicatus,
Tibiámque transegit Argiua hasta.
Totus autem exercitus Græcus exclamauit.
Et in hoc labore nudum humerum videns,
Priùs vulneratus, per pectus Polynicis vi
Transegit hastam, & *ablatam* reddidit voluptatem
Cadmi ciuibus: sed fregit summam hastam.
Veniens autem ad inopiam hastæ, in crus *inclinatus* retro
Cedit, & correptum iecit marmoreum saxum,
Et contudit medium telum. Iam verò Mars æqualis

Ἰχνοις ὑποδρόμον] ἴχνοις ὑποδρόμον μεταφορικῶς τὸ ἴχος. ὑποδρόμον ἢ ἔξω ὑποδεδραμηκός. Εἰσιδὼν] ἰδὼν τὸν πόδα πρὸς τὸ πλησιάσεσθαι δόλιτήδιον, ὅ ὅτιν ἀστρεπτιδίμον τὸ σκέλος πρὸς τὸ προσῆναι ἰδών. Πληγὴν σιδήρῳ] τόπον δυνατὸν πληγῆναι. Ἐπηλάλαξεν] ἤχησεν. Κἀν τῷδε] καὶ ἐν τούτῳ, ὑπὸ τοῦ μόχθου γυμνὸν τῆς ἀσπίδος τὸ ὦμον τοῦ Πολυνείκους θεασάμενος, ὁ πρόσθεν τρωθεὶς Ἐτεοκλῆς, εἰς τὰ στέρνα τοῦ Πολυνείκους ἔπεμψε σὺν βίᾳ τὴν λόγχην. λόγχην ἢ νῦν τὸ ξίφος. συνῆθες ἢ πολλοῖς τραγικοῖς. Ἀπεδ' ἔθραυσεν) εἰς τὰ σίδηρα βίᾳ ὡς τὸ δόρυ καθῆκεν, ἀπεκλάσθη τὸ δόρυ μὴ δυνηθὲν περάσαι τὸν θώρακα. τὸ ἑαυτοῦ δὲ δόρυ ἀπέκλασεν, τῇ σφοδρᾷ ῥύμῃ τρώσας. Ἐξ ἴσου δ' Ἄρης] ἀγῶνον τῆς ἀκροπαῖς, τὸ ἴσον ἀπο-

νῶμαι τῆς τύχης ἑκατέρῳ τῷ ἀγωνιζομένῳν.

Ην, κάμακος ἀμφοῖν χεὶρ ἀποστερημένοις.
Ενθεν δ' κόπτας ἁρπάσαντες φασγάνων,
Ἐς τωὐτὸν ἧκον. συμβαλόντε δ' ἀσπίδας,
Πολλὴν παραγμὸν ἀμφιβαίνετ' εἶχον μάχης. 1415
Καί πως νοήσας Ετεοκλῆς, τὸ Θεσσαλὸν
Εἰσήγαγε σόφισμ' ὁμιλίᾳ χθονός.
Εξαλλαγεὶς γὰρ τῷ παρεστῶτος πόνῳ,
Λαιὸν μὲν εἰς τοὐπισθεν ἀμφέρει πόδα,
Πρόσω τὰ κοῖλα γαστρὸς δ' λαβούμενος. 1420
Πρεβὰς δ' κῶλον δεξιὸν, δι' ὀμφαλοῦ
Καθῆκεν ἔγχος, σφονδύλοις τ' ἐνήρμοσεν.
Ομοῦ δ' κάμψας πλευρὰ καὶ νηδὺν πάλας,
Σὺν αἱματηραῖς σταγόσι Πολυνείκης πίπτει.

Erat, amborum manibus priuatis hastâ.
Postea verò manubria corripientes gladiorum,
Congressi sunt cominus. committentes autem clypeos,
Habebant magnum pugnæ tumultum circumstantem ipsos. 1415
Et quodammodo *rei successum* præsentiens Eteocles, Thessalicum
Vsurpauit commentum *sibi notum* ob commercium agri.
Omittens enim præsentem laborem,
Sinistrum quidem pedem retro refert,
Antè concauitati ventris *& lateribus* cauens: 1420
Protendens verò dextrum pedem, per vmbilicum
Demisit ensem, egitque ad spinæ vertebras.
Simul autem flectens latera, & ventrem miser
Polynices cum sanguineis guttis cadit.

Ἀπεστερημένοις) ἀμφοτέρων ἀπεστερημένων τὰς χεῖρας τῶν δόρατος. Ενθεν δὲ] ἀπὸ τύπου δὲ ἁρπάσαντες τὰς κώπας τῶν φασγάνων, συνῆλθον, ἐγγὺς ἀλλήλων ἦλθον. συμβαλόντε δ' τὰς ἀσπίδας, καὶ ἀμφοτέροις τοῖς ποσὶ βαίνοντες, καὶ σαίνοντες, πολλὴν παραχλὴ ἐπίοιν τοῦς ἑαυτοὺς ἑρμηνεύοντες. Ομιλία χθονὸς] ἀσεὶ ἔλεγον ὁμιλία καὶ ἔρωτα τῆς πατρίδος ὑπεμένεν σοφίσασθαι τὴν μάχην. νῦν γὰρ πλέον τῆς πατρίδος, διὰ τὸ εἰδέναι ἀρχήν. πνὲς δ' ὁμιλεῖν, ἀντὶ τοῦ συμμαχεῖν. Ομηρος, καὶ οὐ τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλεον ἐν Πύλῳ ἐλθών. Ἐν νῦν μετὰ τοῦ πατρὸς ὁμιλεῖ. ὁμιλία οὖν ἀντὶ τοῦ συμμαχία, βοηθεία. πυτέσι συμμαχῶν τῇ πατρίδι, καὶ βοηθῶν ἐξεῦρε τὸ σόφισμα τοῦτο. Τὸ Θεσσαλὸν εἰσήγαγε σόφισμα] τοῦτέστιν δ' ὅτι τὸ ἀλλεγλεγίζεσθαι καὶ ἀπατᾶν. ποικίλοι γὰρ τὰ ἤθη οἱ Θεσσαλοί, καὶ οὐκ ὀρθοὶ τὴν γνώμην. διὰ δὲ τοῦτο δ' τὴν παροιμίαν εἰπεῖν. Διὸ ἡμῶν τῷ Θεσσαλῷ κατέναι μέλλοντι, λόγον ἐξέπεσεν, ὅτι τηρεῖν μὴ λάθωσιν αὐτὸν οἱ ἐναντίοι μᾶλλον θεράποντες. ἀστύδων σὺν ἐκείνοις ἀφβαλέσθαι, καθ' ἑκάστην ἡμέρας ἀνδρῶν νύξαντο καταβείν ἀπόλλωνι. κατελθὼν δ' εἰς θυσίαν, ἀνθρώπους ἐλογίσατο μὴ πρέπειν θεῷ, μὴ δ' ἄλλως ἀναγὲς εἶη, καὶ ὑπέρθετο. τῶν δ' ἑκάστου ἔπις δρᾶν τοῖς Θεσσαλοῖς φασὶ, θυσίαν ὑποιχομένοις. ὁ οὖν Εὐριπίδης ὅτι τῷ τὴν Πολυνείκην σοφισάμενον, τὸ Θεσσαλὸν παρέλαβε σόφισμα. λοιδορεῖ δ' Θεσσαλοῖς ὁ Εὐριπίδης. πολλοὶ γὰρ εἰσιν, ἀλλ' ἄπτα Θεσσαλοῖς. καὶ Αἰσχυλίδης ὁ Πλάτων, ἔμπορος ἥκων ἐκ Θεσσαλίας τῶν πλείστων αὐτοῦ γαστρὸς φυλάττων. Προβὰς δὲ) ὑποπίνας δ' τὸν δεξιὸν πόδα, ἐνέβαλε τὸ ἔγχος διὰ τοῦ ὀμφαλοῦ, καὶ ἐνήρμοσε καὶ διεπέρασε μέχρι τοῦ σπονδύλου τῆς ῥάχεως. ἅμα δ' κλίνας τὴν πλευρὰν καὶ τὴν γαστέρα σὺν ταλαιμοῖς αἱμάτων ἔπεσεν ὁ ἄθλιος Πολυνείκης. ὁ δ' Εποκλῆς ὡς νενικηκὼς τὴν μάχην, ῥίψας τὸ ξίφος εἰς γῆν, ἐλαφυραγώγει αὐτὸν, τὸν νοῦν θεὶς τὸν Πολυνείκην οὐκ ἔχων. Εκεῖσε δ' θεὸς τὸ σκυλεύειν, ἢ θεὸς τὸν νεκρὸν, ἢ θεὸς ἑαυτόν. οἷον οὐκ ἔχων ἑαυτὸν, ὃ δὴ αὐτὸν ἀποτυχεῖν ἐποίησεν. Αλλως. Οὐ θεὸς τὸν νεκρὸν ἔχων τὸν νοῦν, ἀλλ' εἰς τὸ σκυλεύειν τὸν Πολυνείκην. ὥστε γὰρ αὐτὸν εἶδε νεκρόν.

Ο δ' ὡς κρατῶν δὴ καὶ νενικηκὼς μάχῃ, 1425
Ξίφος δικὼν ἐς γᾶν, ἐσκύλευέν νιν,
Τὸν νοῦν θεὸς αὐτὸν οὐκ ἔχων, οὐκ εἶσε δέ.
Ο καί νιν ἔσφηλ'. ἔτι γὰρ ἐμπνέων βραχὺ,
Σώζων σίδηρον ἐν λυγρᾷ πεσήμαθι,
Μόλις μὲν, ἐξέτεινε δ' εἰς ἧπαρ ξίφος 1430
Εποκλέους, ὁ θεόθεν Πολυνείκης πεσών.
Γᾶν δ' ὀδάξ ἑλόντες, ἀλλήλων πέλας
Πίπτουσιν ἄμφω, κοὐ διώρισαν κράτος.
χο. Φεῦ, φεῦ. κακῶν σῶν Οἰδίπου, σὸς ὢν, γένω.
κρέ. Τὰς σὰς δ' ἀρὰς ἔοικεν ἐκτελῆσαι θεός. 1435
ἀγ. Ἀκουε δὴ νῦν καὶ τὰ θεοῦ τούτοις κακά.
Επεὶ τέκνω πεσόντ' ἐλιπέτην βίον,
Ἐν τῷδε μήτηρ ἡ τάλαινα θεραπαινεῖ,

Hic verò tanquam vincens iam, & victor pugna, 1425
Abiiciens gladium in terram, spoliabat eum,
Non habens mentem apud se, sed illic.
Quod & fefellit eum: adhuc enim exiguum quiddam spirans,
Seruánsque ensem in tristi casu,
Vix quidem, extendit tamen ensem in hepar 1430
Eteoclis Polynices, qui priùs lapsus erat.
Terram autem mordicus apprehendentes alter prope alterum,
Cadunt ambo, nec discreuerunt victoriam.
cho. Heu, heu, quantum tuus ego gemo mala tua Oedipe.
cre. Tuas autem execrationes videtur impleturus esse Deus. 1435
Nun. Audi nunc etiam, quæ præter hæc acciderunt mala.
Postquam filij lapsi reliquerunt vitam,
Tunc mater misera accedit

Κὐστώεισαι) οὐκ ἐχώρεισαν τὴν ἀρχήν. ἢ οὐκ ἐσαφώισαν τὴν νίκην. Χο. Ὦ νὲς κρέων. Φεῦ

φεύ) ἕνεκα τῶν κακῶν οἰδίπους ὅσον ἐν μέγα τεναίζω. πᾶς σας ἐν κατάρας ἔοικεν ἐκπληρώσειν ὁ θεός.

Σὺν παρθένῳ τε, καὶ τροθυμίᾳ ποδός.
Τετρωμένους δ' ἰδοῦσα καινέοις σφαγαῖς, 1440
Ὠιμωξεν. ὦ τέκνα, ὑστέρα βοηδρόμος
Πάρειμι. τροπωτινοῦσα δ' ἐν μέρει, τέκνα
Εκλαιε, ἐθρηνεῖ τὸν πολυν μαστῶν πόνον,
Στένουσ', ἀδελφὴ θ' ἡ τροφοπτίζουσ' ὁμοῦ,
Ω γηροβοσκὼ ματερὸς, ὦ γάμοις ἐμοῖς 1445
Προδόντ' ἀδελφὼ φιλτάτω στέρνων δ' ἄπο
Φύσημ' αἰεὶς δύστληνον Ετεοκλῆς ἄναξ,
Ηκουσε ματερός. κἀπιθεὶς ὑγραν χέρα,
Φωνὴν μὲν οὐκ ἀφῆκεν, ὀμμάτων δ' ἄπο
Προσεῖπε δακρύοις, ὥς τε σημῆναι φίλα. 1450
Οδ' λῶ ἔτ' ἔμπνοις. τρὸς κασιγνήτην δ' ἰδὼν,
Γραῖαν τε μητέρα, εἶπε Πολυνείκης τάδε·
Απολόμεθα μᾶτερ, οἰκτίρω δέ σε,
Καὶ τὸν δ' ἀδελφὸν, καὶ κασίγνητον νεκρόν.
Φίλος γὰρ, ἐχθρὸς ἐκτέτ'. ἀλλ' ὅμως φίλος. 1455
Θάψον δέ μ' ὦ τεκοῦσα, καὶ σὺ σύγγονε,

Cum filia, celeríque gressu.
Videns autem vulneratos letali cæde, 1440
Eiulauit: O filij, tarda auxiliatrix
Adsum. Aduoluta autem per vices, filios
Deplorabat, & lugebat magnum laborem suorum vberum,
Gemens, & soror comes matris simul:
O nutricij senectutis matris, ô mearum nuptiarum 1445
Proditores fratres charissimi. ex pectore autem
Flatum emittens difficilem rex Eteocles,
Audiuit matrem, & porrigens humidam manum,
Vocem quidem non edidit, sed ex oculis
Salutauit eam lacrymis, vt significaret amorem. 1450
Alter verò adhuc spirabat, & intuens sororem,
Et anum matrem, Polynices hæc dixit:
Periimus ô mater, miseret me verò tui,
Et sororis huius, & fratris mortui.
Amicus enim hostis factus est, sed tamen amicus. 1455
Sepelias verò me ô mater, & tu soror,

Βοηδρόμος) ὁ μετὰ βοῆς τὸ ἑτέροις τροσκαλούμενος εἰς βοήθειαν, ἢ ὁ ἐν τῇ βοῇ, ἤγουν ἐν τῷ πολέμῳ τρέχων. πελιδνᾶσα βοηδὸς τροφαγέρα. Η τροφαπίζουσα] διυπηρετουμένη πλησιάζουσα. Ω γηροβοσκὼ μητὸς) λείπει τὸ τούτα λέγουσα. Ανεὶς] ἀφιέμενος. Δύσλυστον) δυσέκπνοον. Υγραὶ χέρα) ὑγρὰ ὑπὸ τῶν δακρύων. γράφεται καὶ λυγρὰ, ἤτοι χαλεπήν. Ωστε σημῆναι] ὡς δηλῶν ὅτι ἀσπάζεσθαι τὴν μητέρα βούλεται.

Εν γῇ πατρῴᾳ. κὴ πόλιν θυμουμένῳ
Παρηγορεῖτον. ὡς τοσόνδε δὴ τύχω
Χθονὸς πατρῴας, κεἰ δόμοις ἀπώλεσα.
Ξυναρμόσον ὄ βλέφαρά μου τῇ σῇ χερεὶ, 1460
Μᾶτερ (τίθησι δ' αὐτὸς ὀμμάτων ἔπι)
Καὶ χαίρετ'. ἤδη γάρ με τροβάλλει σκότος.
Αμφω δ' ἅμ' ἐξέπνευσαν ἄθλιον βίον.
Μήτηρ δ' ὅπως εἰσεῖδε τοῦδε συμφορὰν,
Υπερπαθήσασ', ἥρπασ' ἐκ νεκροῦ ξίφος, 1465
Κἄτρεξε δεινά. Διὰ μέσου γὰρ αὐχένος
Ωθεῖ σίδηρον. ἐν δ' τοῖσι φιλτάτοις
Θανοῦσα κεῖται, τροβαλοῦσ' ἀμφοῖν χέρας.
Ανήϊξε δ' ὀρθὸς λαὸς εἰς ἔριν λόγων.
Ημεῖς μὲν, ὡς νικῶντα δεσπότην ἐμὸν, 1470
Οἰδ' ὡς ἐκεῖνον. οἱ δ' ἔρις στρατηλάτας,
Οἱ μὲν πατάξαι τρόθεν Πολυνείκην δορὶ,
Οἱδ' ὡς θανόντων ἐν δαμοῦ νίκη πέλοι.
Καὶ τῷδ' ὑπεξῆλθ' Αντιγόνη στρατοῦ δίχα,

In terra patria, & vrbem iratam
Placate, vt eatenus consequar
Terram patriam, etsi regnum perdidi.
Compone verò palpebras meas tua manu, 1460
O mater (ponit autem eam simul ipse ad oculos suos)
Et valete. iam enim circundant me tenebræ.
Ambo autem simul exhalauerunt miseram vitam.
Mater verò postquam vidit hanc calamitatem,
Vehementer dolens rapuit gladium hærentem in cadauere, 1465
Et fecit atrocia. nam per medium guttur
Adigit ferrum, inter verò suos charissimos
Mortua iacet, complexa vtrumque manibus.
Surrexit autem erectus exercitus in contentionem sermonum,
Nos quidem quasi vicisset dominus meus: 1470
Illi verò quasi alter. erat autem contentio inter duces.
Illi enim Polynicem priùs verberasse *fratrem* hasta dicebant:
Hi verò quod vtroque mortuo nusquam victoria esset.
Interea verò recessit Antigone seorsim ab exercitu,

Ως τοσόνδε δὴ τοῦ τύχω] ὁ νοῦς, ἵνα κἂν τούτου τύχω ἐν τῇ πατρίδι τῇ πατρῴᾳ. Ξυναρμόσον] καλύψον. Τίθησι δ' αὐτὸν) τὸν δεσμόν ὁ ποιητής. καὶ χεῖρας καὶ μηδὲς ὅπου δὴ δεῖς τῆς ἑαυτοῦ ὄμματα. λέγει τὸ χαίρετε. Υπερπαθήσασα] ὑφαρπαγήσασα. Εν δὲ τοῖσι φιλτάτοις) γράφεται καὶ τέκνοις ἤ φιλτάτοις. Ομηρος δὲ φησὶν, αὐτὰρ ὁ ἀγχόνη ἐπολέσσατο, ἀψαμένη βρόχον αἰπὺ ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου. Ανήϊξε] ἀνέδραμε. Οἱ μὲν πατάξαι) λείπει τὸ λέγοντες.

Universidad de Deusto Biblioteca

Οἷδ' εἰς ὅπλ' ἤϊσον. εὖ δέ πως προμηθείᾳ 1475
Καθῆτο Κάδμου λαὸς ἀσπίδων ἔπι.
Κἀφθημεν ὅπω πύχεσι πεφραγμένον
Αργεῖον εἰσπεσόντες ὀξαίφνης στρατόν.
Κοὐδεὶς ὑπέστη. πεδία δ' ἐξεπίμπλασαν
Φεύγοντες. ἔρρει δ' αἷμα μυείων νεκρῶν, 1480
Λόγχαις πιτνόντων. ὡς δ' ἐνικῶμεν μάχῃ,
Οἱ μὲν Διὸς τρόπαιον ἵστασαν βρέτας,
Οἱ δ' ἀσπίδας συλῶντες Αργείων νεκρῶν,
Σκυλεύματ' εἴσω τεύχεων ἐπέμπομεν.
Αλλοι δ' τινὰς θανόντας Ανιγένης μέτα 1485
Νεκροὺς φέρουσιν ἐνθάδ' οἰκτίσαι φίλοις.
Πόλει δ' ἀγῶνες οἱ μὲν εὐτυχέστατοι
Τῇδ' ἐξέβησαν, οἱ δ' δυςτυχέστατοι.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Οὐκ εἰς ἀκοὰς ἔπι δυςτυχία δωμάτων ἥκει.
Πάρεστι δὲ λεύσσειν πτώματα νεκρῶν 1490
Τετρωμένων ἤδη τάδε πρὸς μελάθροις.

Isti verò ad arma ruerunt. Bene autem quadam prouidentia 1475
Sedebat Thebanus exercitus in clypeis,
Et anteuertimus nondum armis septum
Argiuum exercitum, irruentes subitò:
Et nullus *impetum nostrum* sustinuit. compleuerunt autem campos
Fugientes. fluebat autem sanguis sexcentorum cadauerum 1480
Cadentium hasta. Vt autem vicimus pugna,
Alij quidem statuerunt trophæum Iouis statuam,
Alii verò prædantes clypeos Argiuorum cadauerum,
Spolia intra vrbem misimus.
Alii verò cum Antigone, mortua 1485
Cadauera ferunt huc, vt misericordia moti sepeliant amici.
Vrbi verò hæc quidem certamina felicissima
Huic euenerunt, alia verò infelicissima.

Chorus.

Non ad aures ampliùs calamitas regiæ domus venit.
Licet enim videre cadauera mortuorum 1490
Trium iam hæc ante atria,

Ηϊσον) ὥρμησαν. Προμηθείᾳ) προνοίᾳ καὶ λογισμῷ ἐκάθηντο ὡπλισμένοι. Κἀφθημεν) τὸ ἐξῆς, πρεσελάβομεν Αργεῖον εἰσπεσόντες ὀξαίφνης στρατὸν, ὅπω πύχεσι πεφραγμένον, καὶ οὐδεὶς ἐκαρτέρησεν, ὑπέμεινεν. Ἔρρει) ἔρρε. Οἱ μὲν Διός) Οἱ μὲν Αργεῖοι ἔστησαν τὸ εἴδωλον τοῦ Διός. Οἰκτίσαι) ὡς τε κλαύσαι, θάψαι. Πόλει δὲ ἀγῶνες) ὁ κατὰ τὴν πόλιν πόλεμος. οἱ ἀγῶνες ἐξέβησαν τῇ πόλει εὐτυχεῖς μὲν, ἐπεὶ ἐνίκησαν. δυςτυχεῖς δὲ, διότι ἐσφάγησαν οἱ βασιλεῖς. Οὐκ εἰς ἀκοὰς) οὐκ ἄχρις ἀκοῆς ὀξεῖα τὰ κατὰ τὴν οἰκίαν, ἤγουν οὐκ ἀκοῇ ἔτι γινώσκομεν τὴν συμφορὰν,

ἀλλ' ὄψει ἡ πεῖρα. Πρὸς μελάθροις) ἐγγὺς μελάθρων.

Κοινῷ θανάτῳ σκοτίαν αἰῶνα λαχόντων.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

αν. Οὐ προκαλυπτομένα βοστρυχώδεος
Αβρὰ παρηίδος, οὐδ' ὑπὸ παρθενίας
Τὸν ὑπὸ βλεφάροις φοίνικ', ἐρύθημα 1495
Προσώπου, αἰδουμένα φέρομαι βάκχα νεκύων,
Κράδεμνα δικοῦσι κόμας ἀπ' ἐμᾶς,
Στολίδα κροκόεσσαν ἀνεῖσι τεύφας,
Αγεμόνευμα νεκροῖσι πολύστονον. αἰ, αἰ.
Ιώ μοι μοι ὦ Πολυνείκες, ἔφις ἄρ' ἐπώνυμος. 1500

Qui communi morte consecuti sunt obscurum æuum.

MONOSTROPHICA.

Ant. Non velans cincinnis ornatas
Teneras genas, nec à virginitate *manantem*
Sub palpebris purpureum colorem, ruborem 1495
Vultus, verita feror *ut* Baccha *ad* cadauera,
Velis reiectis à mea coma,
Et deposita stola fimbriata deliciarum *mearum*,
Pompæ dux mortuis luctuosa. heu, heu.
Hei mihi Polynices, profectò respondisti tuo nomini. 1500

Αἰῶνα) βίον, ζωλύν. Οὐ προκαλυπτομένα] ἡ καλύπτουσα τὰ ἁβρὰ καὶ τρυφερὰ τῆς παρειᾶς τῆς βοστρυχώδους. οὐδὲ τὸ ὑπὸ τῆς παρθενίας παρθενικὸν φοίνικμα τὸ ὑπὸ τῆς ὀφθαλμοῖς. λέγω τὸ ἐρύθημα τοῦ προσώπου, ἤγουν τὸν τοῦ προσώπου αἰδουμένη, φέρομαι βάκχα. ἤτοι ὑπουργὸς τῶν νεκύων, δικοῦσα καὶ ῥίψασα ἀπὸ τῆς ἐμῆς κόμης τὸ σκέπασμα. αἰτὶ τοῦ ἀφεῖσα τὴν αἰθεὰν στολὴν, τὴν ἀρμόζουσαν τῇ τρυφῇ, τὴν ἀπὸ κρόκου βεβαμμένην, ὅθεν ἡγεμόνευμα, ἤτοι δεξιὰ πρεσπομπὴν τῶν νεκρῶν, πολύστονον, καὶ πολλῶν στεναγμῶν πλήρη. Οὐ προκαλυπτομένα) Αντιγόνη τραγῳδεῖ. νεῦ φησὶν οὐ προκαλυπτομένη τὰς παρειὰς, οὐδὲ πρέπουσαν παρθένοις αἰδῶ αἰαλαβοῦσα, ἐξορμῶ καὶ ὀκβακχεύω, καθάπερ βάκχη τὶς ὅτι τοῖς νεκροῖς, ἀπορρίψασα τὸ κρήδεμνον, ἢ τὴν στολὴν μεθεῖσα τὴν τῆς ἐμῆς τρυφῆς, πυτίσαν ἤτοι ὅτε ἐτρύφων καὶ ἀδαμόνων προεβαλόμην. ἀπάρχομαι θρῆνον τοῖς νεκροῖς, οὐ γὰρ τρυφῆς ὁ καιρός. Αλλως. Οὐ προκαλυπτομένη ἀπρεπῶς εἰσβέβληκα, καὶ οὐ παρθενικῶς. πίνει γὰρ ἀπολοχεῖται, εἰ μὴ τῷ θεὰ τρω-

Αλλως. Οὐ προκαλυπτομένη τὰ φαιδρὰ τῆς βοστρυχώδους παρειᾶς. βοστρυχώδη δ' εἶπεν, ἐπεὶ μέχρι τῶν παρειῶν εἶχε τὰ ἄλα τῶν τριχῶν. Βοστρυχώδεος) ὅν ἢ οἱ βόστρυχοι κεῖνται. Αβρὰ παρηίδος) τὰ φαιδρὰ τῆς παρειᾶς, πρεφρεστικῶς τὴν παρειάν. Τὸν ὑπὸ βλεφάροις) ἤτοι πρὸς τὴν αἰδουμένα. Φοίνικ' ἐρύθημα] τὸν πυρρόν. ἀρσενικῶς δὲ εἶπε τὸν φοίνικα ἐρύθημα, αὐτὴ οὐδέτερον. ἔδει δὲ εἰπεῖν βλεφάροις φοινικοῦν ἐρύθημα. ἔνιοι δὲ, τὴν ὑπὸ βλεφάροις φοίνιξιν αἰδουμένη, ἤτοι ὅθεν ἐρύθημα προσώπου. αἰδουμένα δὲ, αὐτὴ τὴν οὖσαν ὑπὸ αἰδουμένη τὸ βλεφάροις φοινικοῦν ἐρύθημα τῆς παρθενίας. Φέρομαι βάκχα νεκύων, παρόσον αἱ βάκχαι ἀπὸ γυμνόμεναι χορεύουσιν τὸν Διονύσου δὲ βάκχη, ἀλλὰ νεκρῶν. Στολίδα κροκόεσσαν] τὴν ὀκρόκινος στολὴν χαλάσασα, ὡς τε γυμνὰ μεῖναι τὰ σήθη. Αλλως. Τὴν ἐμὴν στολὴν πάσης τρυφῆς ὀκβαλοῦσα. Χλιδᾶς) τρυφῆς. Αγεμόνευμα) ἑαυτὴν γὰρ λέγει προηγήσεσθαι τῶν νεκρῶν. Αἰ αἰ, ἰὼ Πολυνείκες) ἰὼ ὦ Πολυνείκες. ἔφις ἄρ' ἐπώνυμος. ἤγουν αὐτὸ ὁ ἐπωνομάσας, τυτέστι φι-

Universidad de Deusto
Biblioteca

λόγχος, ὤμοι μοι Θῆβαι. τὸ δίφ μέσον. ἢ σὺ δὲ ἔρις, οὐκ ἔρις ἰῶ δηλονότι, ἀλλὰ φόνος κραθεὶς & ἐνωθεὶς φόνῳ, λέγω ἅμα καὶ φόνῳ διφῷ & χαλεπῷ, ὤλεσε τὸν δόμον τοῦ Οἰδίποδος. πίνα δὲ τραγῳδητοῦ, ἢ πίνα στυγνὸν ἐμμελῆ ἔν δακρυσι ὦ δόμος ἀνακαλέσομαι, φέρουσα τὰ δὲ τὰ τέκνα σώματα τὰ συγγενικά, λέγω τὴν μητέρα καὶ τὰ τέκνα, τὴν χαρὰν καὶ ἡδονὴν τῆς ἐρινύος, καὶ καταράσου οἰδίποδος. ἡ ἐρινὺς ὤλεσε παντελῶς τὸν οἶκον τοῦ Οἰδίποδος, ὅτι ὦ πάτερ ἔγνως τὸ μέλος, ἤτοι τὸ αἴνιγμα τῆς δυσερμηνεύτου σφιγγὸς, σωματος γενόμενος, τὸ σῶμα αὐτῆς φονεύσας. ἰώ μοι διφῷ μέσον. τῆς Ἑλλαδος, ἤτοι Ἑλληνικὴ γῆ, ἢ βαρβαρικὸν, ἢ τὶς ἕτερος ἢ ἔμπροσθεν ἀνθρώπων αἵματος καὶ γόους ὑπαρχων δηλονότι ἀνθρωπείου, τοιαύτας λύπας φανερὰς ὑπέμεινε τοσούτων κακῶν, ὡς ἐγὼ δηλονότι.

Ὠι μοι μοι Θῆβαι. σὺ δ' ἔρις, οὐκ ἔρις,
Ἀλλὰ φόνῳ φόνῳ Οἰδιπόδα δόμον ὤλεσε,
Κραθεὶς αἵματι δεινῷ, αἵματι λυγρῷ.
Τίνα τραγῳδὸν,
Ἢ πίνα μουσοπόλον στυγαν' ὀμμὶ δάκρυσι, 150
Δάκρυσιν ὦ δόμος δόμῳ ἀνακαλέσομαι,
Τρισσὰ φέρουσα τάδ' αἱμακτὰ σύγγονα,
Ματέρα, καὶ τέκνα χάρματ' Ἐρινύος;
Ἃ δόμον Οἰδιπόδαο τρόπαν ὤλεσε,
Τᾶς ἀγρίας ὅτε δυσξυνέτου 1510
Ξυνετὸν μέλος ἔγνω,
Σφιγγὸς ἀοιδοῦ σῶμα φονεύσας. ἰώ μοι πάτερ.

Hei mihi mihi Thebæ. tua enim lis non est lis,
Sed cæde cædes perdidit domum Oedipi,
Peracta sanguine diro, sanguine tristi.
Quem accentorem
Aut quem pœticum *atque lugubrem* gemitum ad lacrymas, 1505
Lacrymas, ô domus, domus, accersens ciebo?
Ferens hæc tria cruenta cognata cadauera,
Matrem & filios, gaudia Erinnys?
Quæ domum Oedipi prorsus perdidit,
Quando sæuæ & perplexæ 1510
Subtile carmen intellexit,
Interficiens corpus Musicæ sphingis. hei mihi pater:

Σὰ δ' ἔρις) ἡ ἔρις φησὶν, οὐκ αὐτὸ μόνον ἄχρι φιλονεικίας τὸ τέλος ἔσχεν, ἀλλ' ἄχρι φόνων ἐπαλλήλων διελθοῦσα, ἀφ' ἧν τὸν πάντα οἶκον τοῦ Οἰδίποδος ἀπώλεσεν. πνὲς ὃ ὕπως, ἡ σὺ ἔρις, οὐκ αὐτὸ μόνον χάρις φιλονεικία, ἀλλὰ φόνος φόνῳ κραθεῖσα. Ἄλλως. Τὸ τέλειον κεκραθεῖσα, οἷον οὐκ ἄχρι ψιλῆς φιλονεικίας προελθοῦσα ἡ ἔρις; ἀλλὰ φόνος ὅτι φόνῳ κεκραθεῖσα. Τίνα τρόπον] πίνα θρῆνον ἄξιον, καὶ πίνα στυγνὸν σύμφωνον τῆς τραγῳδίας συμφορᾶς καὶ τῶν τεῖων τούτων νεκρῶν αἰακαλέσω. τραγῳδὸν φησὶ & δραμοζόνα τῆς νῦν πάθεσι. Μουσοπόλον ὃ) μουσικὴν. ἔστι γὰρ καὶ θρῆνος μουσικός. Ὁμηρος, παρὰ ἐστιν ἀοιδοὶ θρήνοις ἐξάρχοις, οἵτε συνόεσσαν ἀοιδὴν, & τὰ ἑξῆς. Μουσοπόλον) θρηνῳδικὴν. Σύγγονα) συγγενικὰ. μητέρα λέγω, καὶ τέκνα, τὴν χαρὰν τῆς ἐρινύος, ἥτις παντελῶς τὸν Οἰδίποδος τὸν δόμον ὤλεσε. Δυσξυνέτου] τῆς σφιγγὸς τῆς ἀσαφοῦς. ἐπεὶ πᾶσι δυσξύνετον ἦν τὸ αἴνιγμα, πλὴν τοῦ Οἰδίποδος

Οἰδίποδος μόνου. διφῷ τὸν τόπον σωματικὸν ὅτι τόπον εἴρηκε τὸ μέλος, πᾶσι δὴ τοῖς ἄλλοις ἀσαφὲς, αὐτῷ δὲ μόνῳ σαφὲς καὶ κατάληπτον. ξυνετὸν, δὲ, τὸ σαφὲς. Ἄλλως. Τῷ Οἰδίποδι ξυνετὸν. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ σφιγγὸς. πνὲς δὲ ξυνετὸν τὸ βαθύτατον μέλος. τὸ αἴνιγμα εἶπεν, ἐπεὶ μετὰ μέλους πνὸς προσέφερεν αὐτὸ ἡ σφίγξ. διὸ καὶ ἀοιδοῦ σφιγγὸς εἶπεν. Φονεύσας δὲ) αἰτὶ τοῦ φόνου καὶ αἱρέσεως γλυκύθυμος αὐτῇ ἄπος.

Τίς Ἑλλὰς, ἢ βάρβαρος, ἢ τῷ προπάροι-
θεν ἀγλυεπῶν ἕτερος ἔτλα κακῶν τόσων
Δι' αἵματος ἀμερίου τοιάδ' ἄχεα φανερά; 1515
Τάλαιν' ὡς ἐλελίζει τις ἀρ' ὄρνις,
Δρυὸς, ἢ ἐλάτας ἀκροκόμοις ἀμφὶ κλάδοις
Ἑζομένα μονομάτωρ,
Ὀδυρμοῖς ἐμοῖς, ἄχεσι σωφόδος.
Αἴλινον αἰάγμασιν ἀ τοῖσδε προκλαίω. 1520
Μόνα δ' ἀώνα διάξουσα τὸν ἀεὶ χρόνον

Quæ Græcia, quis barbarus, aut quis superiorum
Nobilium alius sustinuit tot mala
Per quòtidianum sanguinem, tales luctus manifestos? 1515
O misera ego, (sicut plorat quædam auis
In summis ramis quercus vel abietis,
Sedens priuata matre,
In meis eiulatibus & doloribus concentrix)
Quę lamẽtationẽ lamẽtationibus istis ante *fratrum cadauera* plorans
Sola verò vitam actura semper [edo, 1520

Τίς Ἑλλὰς) τὶς Ἑλληνικὴ γυνὴ, ἢ βάρβαρος γυνὴ δηλονότι. Ἄλλως. Τίς φησὶν Ἑλλήνων ἢ βαρβάρων, καὶ τῷ αἰεὶ καθὰ αἰδρῶν ποτὲ τῶν πλῆθος κακῶν ὑπέμεινε, καὶ λύπης ὅτι αἱθρωπίνου σώματος. τὸ γὰρ αἱθρωπίου, αἰτὶ τοῦ αἱθρωπίνου. Ἢ τῷ πάροιθεν) ἀπὸ κοινοῦ τὸ τίς. ἢ τὶς τῷ πάροιθεν ἀγλυεῶν τοσαύτας λύπας ὑπέμεινε. Τάλαιν' ὡς ἐλελίζω) πάλαιτα εἰμὶ ἐγὼ, πῶς ἐλελίζω καὶ πασχόμαι. καὶ τὶς ἄρα ὄρνις καθεζομένη ὅτι κλάδοις τῆς κατ' ἄκρον κομῶσιν, ἢ δρυὸς ἢ ἐλάτης στηθεῖσα τῆς μητρὸς, σωφόδος καὶ σύμφωνος ἔσται τοῖς ἐμοῖς ὀδυρμοῖς ὃν ἄχεσι καὶ λύπαις, εἰς αἴλινον καὶ θρῆνον, ἐν αἰάγμασι καὶ θρηνωδικοῖς ἀπηχήμασι· ὅ τις ὅτι τοῦτο κλαίω. μόνη δὲ τὸν ἀεὶ χρόνον, ἤτοι διαπαντὸς ἢ ἔτι καὶ θρηνῶν, διάξουσα τὸν βίον ὃν τοιοῦδε δάκρυσι. ὅτι τίνα τρόπον βάλλω ἀπαρχὰς ὑπὲρ τῆς ψυχῆς, ἤτοι ὅτι ἡ κόμης διὰ τοσαυτοῦ. πόθεν δηλονότι τῷ τῆς τῶν τοῖς δυσὶ μαστοῖς τῆς γαλακτὸς τῆς μητρὸς, ἢ τρόπος τὰ ὀλόμενα αἰκίσματα τῶν δυοῖν ἀδελφῶν, ἤτοι τρόπος τὰς ἀξίας ἀπωλείας πληγὰς τῶν δύο ἀδελφῶν. φεῦ ὦ πάτερ ἀλαὲ, ὁ φέρων ὄμμα τυφλὸν λίπε τὰς σοὺς δόμους. δεῦρο ὦ Οἰδίποτε τὸν σὸν ζωὸν τὸν ἀθλίαν. ὅστις ἐμβαλὼν τῆς σοῖς ὄμμασιν ἀρετοίαν καὶ τὸ φλῶσιν, ὅτι τῆς δώμασιν ὁ δυνηρῶς αὖθις ὅτι πολὺ ζωὸν τραγεινοδρόμον καὶ μακροχρόνιον. ἀκούεις σὺ ὁ πλανώμενος τὸν τὸν αὐλὸν καὶ τὸν οἶκον. ἰαύων καὶ διαπτείδων καὶ κυρῶν ὀρτὸς τοῖς δεμνίοις γηραιὸν πόδα δύστλωον, ἤτοι γεροντικὴν ἀθλίαν πορείαν. Τάλαιν' ὡς ἐλελίζω] ἐγὼ φησὶ πάλαιτα, ἤτοι αἴλινον αἰακλαίω, καὶ αἰαθρηνῶ, ὅτι τοῦτοις τοῖς οἰκθοῖς ἀπυχήμασι, καθάπερ τις ὄρνις θρηνοῦσα ἀπηχεῖ δρυὸς πεπαλοις ἐφεζομένη. Μονομάτωρ) ἡ μεμονωμένη τῆς μητρὸς αἰάγμασι, θρηνωδικοῖς ἀπηχήμασι. Ἃ τοῖσδε] ἃ πάντα ἄ-

Universidad de Deusto
Biblioteca

σματα θρηνῶ, ὅθι τῖσδε πῖς νεκροῖς. Μόνα δ' αἰῶνα] αὐτὴ τὸν μονάδα βίον, ὀρφανὸν, μονήρη, μεμονωμένον, ἔρημον. ἢ δ' πρὸς αὐτὴ τὸ αἰὰ, πυτέστιν ἀεικλαίω. ἢ τὸ ἰδίᾳ ἀναπεφώνηται.

Εν λειβομένοισι δακρύοισιν ἰαχήσω.
Τίν' ὀλπὶ πρῶτον ἀπὸ χαίτας παραγμοῖς
Απαρχὰς βαλῶ, ματέρος ἐμᾶς ἐν διδύμοις
Γάλακτος πῶς ἀμαστῖσιν,
Η πρὸς ἀδελφῶν ἐλόμᾳ' αἰκίσματα νεκρῶν;
Οἴμοτοί. λεῖπε σοὶς δόμους,
Αλαὸν ὄμμα φέρων, πάτερ γεραιὲ,
Δεῖξον Οἰδίπου σὸν αἰῶνα μέλεον, ὃς ὄλπὶ δώμασιν.
Αέρλον σκότον ὄμμασιν σοῖσι βαλὼν,
Ελκεις μακρόπνοον ζωάν.
Κλύεις ὦ κατ' αὐλὰν ἀλαίνων,
Γεραιὸν πόδα δεμνίοις δύςανον ἰαύων;
οἰδί. Τίμ' ὦ παρθένε βακτεύμασι τυφλοῦ
Ποδὸς ἐξάγαγες εἰς φῶς,
Λευκόχρη σκοτίων ἐκ θαλάμων,
Οἰκτροπάτοισι δακρύοισι,
Πολὺν αἰθέρος ἀφανὲς εἴδωλον,
Η νέκυν ἔνερθεν, ἢ πλανὸν ὄνειρον;

In ſtillantibus lacrymis lugens reſonabo.
Ad quem primum à laceratione comæ
Primitias iaciam? an ad gemina matris meæ
Vbera lactis?
An ad mortuorum fratrum vulnera perniciosa? 1525
Heu, relinque tuam domum,
Efferens cæcum oculum, ô ſenex pater:
Oſtende ô Oedipe tuam miſeram vitam, qui intra domum,
Coniiciens caliginoſas tenebras in tuos oculos, 1530
Trahis longam vitam.
Audiſne ô errans in domo,
Miſerum pedem ſenilem in cubili fouens?
Oed. Quare me ô filia inceſſu baculi & cæci
Pedis, eduxiſti in lucem, 535
Manentem in lecto, ex thalamis tenebricoſis,
Maximè miſerandis lacrymis,
Canum & obſcurum ætheris ſimulachrum,
Aut cadauer ſubterraneum, aut volucre ſomnium?

Εν λειβομένοις) ἐν ὑγροῖς. Απαρχὰς) θυσίας. Γάλακτος] λείπει πῖς ποιητικοῖς. Αἰκίσματα) φορὰς καὶ ἀλεθρίας πληγὰς. Οἰδιπόδα] ἀπὸ τῆς Οἰδιπόδης ἀθείας. Ελκεις) παρέλκεις, ἢ παρατείνεις μακρόπνοον βίον, πλανώμενος καὶ τυφλώττων. Κλύεις ὦ κατ' αὐλὰν) ἀπὸ μέρους τοῦ

ποδὸς, τὸ ὅλον σῶμα δηλοῖ. πυτέστι κλύεις ὦ πάτερ, ὃς ἔνδον κῆ πλὴν αὐλῶν διατείβεις, καὶ τὸ γηγενεακός σου σῶμα τῖς δεμνίοις ἐγκρύπτεις. Ιαύων] ἐγκοιμίζων, ἐγκρύπτων. Τίμ' ὦ παρθένε) διαπὴ ὦ παρθένε ὁδηγίας τῆς τυφλῆς πορείας ἐξήγαγες με εἰς φῶς, προσκαλεσαμένη τῖς δάκρυσι τὸν ἀεὶ ἐν λέχει ἢ κοίτῃ ὑπάρχοντα. Τίμ' ὦ) ὅλως ἐν πᾶσιν Εὐριπίδης πλουτοποιός ἐστιν. καὶ νῦν ὁ Οἰδίπους οὐ δὲ ὁδηγὸν αὐτῷ ἔχει ἐν τῇ πατείδι ὤν, ἀλλὰ ἢ μόνος ἐκπορεύεται ἑαυτὸν ὁδηγῶν. πάλαι δ' καὶ πάντες ἐξῆλθον θεαταὶ γενέσθαι τῶν παρόντων κακῶν. διὸ μεμονωμένον θεραπεῖς, τὸ Οἰδίποδος πρόσωπον ἔξεισι. λευκόχρη φησὶ, τὸν ἀεὶ ἐν λέχει καὶ σκότει ὑπάρχοντα. πῶς ἐξῆς τὸ νοῦ, διαπὴ με τὸν παλαιὸν, αἰτὴ τὸ πεπολιωμένον, ἐξήγαγες ὦ παρθένε, σκοπῶν ἐκ θαλάμων, εἰς φῶς αἔρος. ὄντα με ἀφανὲς εἴδωλον, ὁ ὅστι τυφλὸν σκιά. ἀλλὰ τὸ αἰθέρος ἀφανὲς εἴδωλον κατ' ἰδίαν προσθετέον. τί με φησὶν ἐξήγαγες ὥσπερ εἴδωλον ὄντα αἰθέρος, πυτέστι τοῦ αἔρος. καὶ γὰρ τὸν αἔρα προλείπαται τὰ εἴδωλα, καὶ αἱ ψυχαί. ἢ καὶ ὡς νεκρόν με ὑπάρχοντα, ἢ ὡς σκιᾶς ὄνειρον. Πτηνὸν] ταχύπτον.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

αὐ. Δυςτυχὲς ἀγγελίας ἔπος οἴσῃ. 1540
Πάτερ. οὐκέτι σοι τέκνα λοῦσαι
Φάος, ἐσθλὸ ἄλοχος. ἀ πῶς βάκτροις,
Πόδα σὸν τυφλόποιν θεραπεύμασιν
Αἰὲν ἐμόχθει πάτερ, ὦ μοι.
οἰδ. Ὠ μοι μοι ἐμῶν παθέων. 1545
Πάραγε στενάχειν, τόδ' αὐτῖν.
Τεῖσαι ψυχαὶ, ποία μοῖρα,
Πῶς ἔλιπον φάος; ὦ τέκνον, αὐδᾶ.
αὐ. Οὐκ ἐπ' ὀνείδεσιν, ἐσθλὸ ὄλπὶ χάρμασιν,
Αλλ' ὀδύναισι λέγω. ὁ σὸς ἀλάστωρ 1550

Antigone.

Miſerum ſermonem nuncii feres. 1540
O pater, non ampliùs tibi filii vident
Lucem, neque coniunx, quæ ad baculum
Pedem tuum cæcum regendi miniſteriis
Semper curabat pater: heu mihi.
Oed. Hei mihi, hei mihi ob mea mala. 1545
Licet enim gemere, licet vociferari.
Tres animæ, quo fato,
Quomodo reliquerunt vitam? ô filia, loquere.
An. Non exprobrandi cauſa, nec inſultandi gratia,
Sed cum dolore dico. tuus genius malus, 1550

Δυςτυχὲς ἀγγελίαν] ἀπὸ τοῦ δυςτυχῆ ἀγγελίαν κομίσῃ. οὐκέτι ζῶσι τὰ τέκνα σου, οὐδ' ἡ γυνή σου, ἥτις τὸν τυφλόν σου πόδα θεραπεύμασιν ἀεὶ μετὰ μόχθου ὁδηγεῖ. Πάρεσ γὰρ) πάρεστι γὰρ στενάζειν δεῖ θαῦμα, καὶ βοᾶν. Οὐκ ὀνειδίζουσα, οὐδὲ χαίρουσα) ἐκ ὀνειδίζουσα νῦν λέγω τοῦτο, ἀλλ' ὀδυνωμένη, καὶ σὺν αλγοῦσα τὴν ψυχήν. ὅτι ἡ σὴ κακοδαιμονία, ἰδοὺ ἔδεμέχει σοῦ σῶσαι, καὶ ἐφ' ἡμᾶς τοῖς παῖδας κατήντησεν οὐχ ὁσίως. Αλάστωρ δ') ἔφορος δαίμων τῶν τὰ ἄλαστα πεπεπικότων, καὶ πμωρός.

ξίφεσι βείθων καὶ πυείκαὶ χετλίαισι μάχαις,
Επὶ παῖδας ἔβα σοὶς, ὦ πάτερ.
οἰδί. Ιώ μοι. αἰ, αἰ. Α. τί τάδε κατασένεις;
οἰδί. Τέκνα. Α. δι' ὁδῶ ἔβας,
Εἰ τὰ τέθριππά γ' ἐς ἄρματα λαβόσων
Αελίε, τάδε σώματα νεκρῶν
Ομματος αὐγαῖς σαῖς ἐπενώμας.
οἰδί. Τῶν μὲν ἐμῶν τεκέων φανερὸν κακόν.
Α ἦ τάλαιν' ἄλοχος, τίνι μοι τέκνον ὤλετο μοίρᾳ,
ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.
αν. Δάκρυα μερὰ φανερὰ πᾶσι τεθαμβύα.
Τέκεσι μαζὸν ἔφερεν ἔφερεν,
Ικέτις ἱκέταν ἀερομβύα.
Εὗρε δ' ἐν ἠλέκτραισι πύλαις τέκνα,
Λωτοτρέφον κῆ λείμακα λόγχαις

Grauis gladiis & igne & sæuis pugnis,
In filios irruit tuos, ô pater.
Oed. Heu, heu. *Ant.* quare ista gemis?
Oed. Propter liberos. *Ant.* Per dolorem vadens perires,
Si intuens currus quadriiugos
Solis, hæc corpora mortuorum,
Oculorum tuorum acie consideraresé.
Oed. Meorum quidem liberorum manifestum est malum,
Sed misera coniux quonam fato periit ô filia?
MONOSTROPHICA.
Ant. Lacrymæ lugubres manifestę omnibus factæ sunt.
Filiis mammas ostendebat, ostendebat
Supplex *mater* supplices exerens.
Inuenit autem filios ad portam Electram,
In prato, vbi nascitur lotus, hastis

Σχελίαισι) φονίαις, μάχαις ξίφεσι τὰ βέλεσιν, καὶ πυεί. Τέκνα) δίχα τὰ τέκνα. Δι' ὁδῶ νας ὅτι δηλος ὁ σὸς φιλῶος. πολλὰ γὰ τὰ βεβίηκοντα σε κακὰ, δίχα τῆσδε γενάζεις· δίχα τῶν τυφλωσιν· δίχα τῶν τῆς μήτρος γάμων. εἶπεν, οὐ δίχα τῆσδε φιλῶος. λείπει δ' ἡ δίχα· δίχα τάδε κατασένεις· Εἰ τὰ τέθριππά γ' ἐς μειζόνως αὖ ὠδυνᾶσθης, εἰ τοὶς ὀφθαλμοὶς ἔχων ὁρῶντας, καθεώρας πόσοις νεκροῖς νεκροί. τὸ γὰ ἐπενώμας, αντὶ τὸ διέκεινας, καὶ ἐπεσκόπεις. Ομμασι αὐγαῖς) αντὶ τὸ τῶν ὀμμάτων. Τῶν μὲν ἐμῶν) ἐγὼ κατηφασάμιν τῷ θηκτῷ σιδήρῳ δῶμα δίκαιαχῖν τοὶς παῖδας. Α δὲ τάλαιν' ἄλοχος) καὶ τὸ πάφρεπὶς, ὅπ τὶν Οἰδίποδα ἄλοχον τῶν Ιοκάστω πειεῖ λέγοντα, ὅτι γόνατα ὅπ ἡ μήτηρ ἦν. ἔδε σοῦ τὸ ὄνομα παραγήσασθαι. Ικέτις) ἱκέτην τῶν μαζὸν ἀερομβύν καὶ μετεωρίζουσα, ἵνα οἱ παῖδες ἰδόντες, λήξωσι τῆς μάχης. χάφεται δ' καὶ ὀρωμβύα, ὁ δὲν ὀρόουσα, ἢ τοῦ τείνουσα τὸν μαστόν. Λείμακα) λειμῶνα.

Κοινὸν ἐνυάλιον μήτηρ,
Ωςτε λέοντας ἐναύλους,
Μαρναμβύους ὅτι τραύμασιν αἵματος,
Ηδὴ ψυχραὶ λοιβὰν, φονίαν,
Αν ἔλαχ' ἀίδας, ὤπασε δ' Αρης.
Χαλκόκροτον ἢ λαβοῦσα νεκρῶν πάρα
Φάσγανον, εἴσω σαρκὸς ἔπεμψεν.
Αἰχὶ δ' τέκνων ἔπεσ' ἀμφὶ τέκνοισι.
Παν τα δ' ἐν ἤματι τῷδε συνάγαγον, ὦ πάτερ,
Αμετέροισι δόμοισιν ἄχη θεὸς,
Ος τάδε τελεῖ τᾷ.
ΙΑΜΒΟΙ.
χο. Πολλῶν κακῶν κατῆρξεν Οἰδίπου δόμοις
Τόδ' ἦμαρ. εἴη δ' δύτυχέστερος βίος.
κρέ. Οἴκτων μὲν ἤδη λήγεθ', ὡς ὥρα τάφου
Μνήμιν τίθεσθαι. τῶνδ' Οἰδίπου λόγων
Ακουσον. ἀρχὰς τῆσδε γῆς ἔδωκέ μοι
Ετεοκλῆς σὸς παῖς, γάμων φέρνας δίδοις

Communem Martem, mater,
Ceu leones contubernales
Pugnando committentes in vulneribus sanguinis,
Iam frigidam & cruentam libationem,
Quam Pluto *quidem* sortitus erat, præbuerat verò Mars.
AEneum autem accipiens à mortuis
Ensem, misit in suum corpus.
Præ dolore verò filiorum cecidit iuxta filios.
Omnes autem hoc die congregauit, ô pater,
Nostræ domui dolores Deus,
Qui hæc perficit.
chorus.
Multorum malorum initium fuit Oedipi domui
Hic dies. Vtinam autem *posthac* sit felicior vita.
Cre. Luctuum quidem iam finem facite, quia tempus *est* sepulturæ
Mentionem facere. hæc verò Oedipe verba
Audi. Principatum huius terræ dedit mihi
Eteocles filius tuus, dans dotem propter nuptias

Κοινὸν συγγενικὸν πόλεμον) κοινὸν τὸ δῦρε. ὁ δ' λόγος ἀσαφὲς, ὅτι τῆς τραύμασιν δῦρε ψυχραὶ αποιδὶ αἵματος, ἢ ἀφ' αἱμάτων φονευομένων αποιδὴ ὅτι ἅ ἅδου. Εναύλοις] συνοίκους, ἢ ἐν ἐπαύλει μαχομένους. Ψυχραὶ λοιβαὶ) τὸν εἰς ψυξιν καὶ θανάτου ἄγουσαν. Αν ἔλαχ' ἀίδας] ἢν ἵνα λοιβὴν τὸ αἵματος κεκλήρωται ὁ ἅδης. παρόσον οἱ φονεύομενοι εἰς ἅδου χωροῦσι. τοῦ εξέκινσε δὲ φησὶ ὁ Αρης τῷ ἅδῃ τὸν ἐξ αἵματος αποιδὴν. Χαλκόκροτον] τὸ ἐπὶ χαλκοῦ συγκικροτημένον καὶ κατασκευασμένον ξίφος. Αγχὶ δ' τέκνων) ὅτι τῶν τέκνων τῶν ἐν-

κρᾶν. Ευτυχέστερος βίος] ὐχ' ὡς τῶ πρεσβύτερου βίῳ ἀτυχοῖς ὄντος, τῶ συγκριτικῶ ἐχρήσατο. ἐὰν ὅτε γὰρ τὰ συγκεκριμένα ἀλλήλοις ἀεὶ ὁμοιοειδῶν γίνεται, ὡς τὸ πρεσβυτέρα παῖδων. ὐχ' ὡς τῶν ἄλλων παίδων παλαιῶν ὄντων. Ως ὥρα πάφυ) καιρὸς ὀδὶ μνήμιλω ποιεῖσθαι τῶν πάφων καὶ τῶν παθημάτων. Ως ὥρα πάφυ] ὐχ ἵνα πάντες τα-

φῶσιν, ἀλλὰ μόνος Εποκλῆς, καὶ Ιοκάστη. τὸν γὰρ Πολυνείκιν ἀκηδεύτον καθῆναι κελεύει. Αρχαὶ τῆς δε γῆς) τὰς ἀρχὰς δίδοις. ἀπὸ κοινῶ γὰρ τὸ δίδοις. φέρναις ὅυ φησὶν ἔδωκε τῆ ἑαυτῆς ἀδελφῆ, ἑαυτῆ τῶ ἀρχῶ. Φέρναις γὰρ φησὶ τὰ δίδόμενα χάριν φερικὸς τῆ νύμφη.

Αἵμονι, κόρης τε λέκτρον Αντιγόνης σέθεν.
Οὐκέτι σ' ἐάσω τῆδε γῆν οἰκεῖν ἔτι.
Σαφῶς γὰρ εἶπε Τειρεσίας, οὐ μήποτε,
Σοῦ τῆδε γῆν οἰκοῦντος, εὖ πράξειν πόλιν. 1585
Αλλ' ἐκκομίζω. καὶ τάδ' ὐχ' ὕβρει λέγω,
Οὐδ' ἐχθρὸς ὢν σός, ἀλλ' ἢ τοῖς ἀλάστορας
Τοῖς σοῖς δεδοικὼς μή τι γῆ πάθῃ κακόν.
Οἰδί. Ω μοῖρ' ἀπ' ἀρχῆς ὥς μ' ἔφυσας ἄθλιον,
Καὶ τλήμον', εἴ τις ἄλλος ἀνθρώπων ἔφυ. 1590

Hæmoni, & coniugium filiæ tuæ Antigones:
Non igitur sinam te hanc terram ampliùs incolere.
Clarè enim dixit Tiresias, nunquam
Te in hac terra habitante, bene acturam vrbem. 1585
Quare abi. Hæc verò non dico tibi per contumeliam,
Neque tuus existens inimicus, sed propter malum genium,
Qui te agitat, timens ne terra aliquid mali patiatur.
Oed. O fatum quàm me ab initio genuistimiserum
Et infelicem, si quis alius hominum fuit. 1590

Αἵμονι) τῶ ἐμῶ μου. Διὰ τὴ τοὺς ἀλάστορας) τοὺς δυσυχίας τοὺς σοὺς. Ω μοῖρ' ἀπαρχῆς) ὦ μοῖρα καὶ τύχη κλίαν ἐποίησας ἐμὲ ἀπ' ἀρχῆς ἄθλιον καὶ τλήμονα. ὡς ὐδεὶς ἄλλος τῶν ἀνθρώπων ἐγένετο, ὃν ἐμὲ δηλονότι τὸ πρὸ τῆ ἐλθεῖν εἰς φῶς ἐκ τῆς γονῆς τῆς μητρὸς, ἤτοι ὀκ τῆς γενήσεως τῆς μητρὸς, ἐθέσπιεν ὁ Απόλλων τῶ Λαΐῳ ἄγονον, ἤτοι μὴ γενήσεσθαι ὀφείλοντα γενέσθαι φονέα τῆ πατρὸς. φεῦ, ἄθλιος εἰμὶ ἐγώ. ἐπεὶ δὲ ἐγενόμην, ἤτοι εἰς φῶς ἦλθον, πάλιν ὁ αὐτέρας πατὴρ ἔκτεινέ με, ἤτοι κτεῖναι με ἔκρινεν, νομίσας γεγονέναι πολέμιον. ἀπέκειτο γὰρ θανεῖν αὐτὸν, ὑφ' ἐμοῦ. πέμπει δέ με, αὐτὴ τῆ ὑφ' ἐπέμψεν ἐμὲ, πυθοῦσα μαθὸν, ἤτοι ὑποπτεύσαν ὄντα. Βορᾶν ἄθλιαν γενησόμενον, δηλονότι θηρσὶν αὐτὴ τῆ θηρῶν. ὅ γὰρ ὅπου σωζόμεθα, αὐτὴ τῆ ἐσώθημεν. ὤφελε γὰρ αὐτὴ τῆ ἔπρεπεν ἐλθεῖν ὁ Κιθαιρὼν, εἰς τὰ χάσματα καὶ εἰς τὰ χάσματα τῆ

Ταρτάρου. τὰ ἄβυσσα, καὶ τὰ βαθύτατα, ὅς ὀκ ἀπώλεσεν ἐμὲ, ἀλλὰ ἔδωκεν ἐμοὶ ὁ δαίμων δουλεῦσαι τὰ ἀμφὶ θεσπότην τὸν Πόλυβον. κατὰν γὰρ ὁ δυσυχὴς τὸν ἐμαυτῆ πατέρα, ἦλθον εἰς συνάφειαν τῆς παλαιπώρου μητρός. ἔτεκόν τε παῖδας ἀδελφοὺς, οὓς ἀπώλεσα λαβὼν δρᾶς τῆ Λαΐου, καὶ δοὺς τῆς πατρὸν. ὁ γὰρ πεσοῦσιν ὑπάρχω ἀσυνέπος καὶ ἀόσπις, ὥστε ἀνθ' τῆ καὶ ἐνὸς τῶν θεῶν ἐμηχανήσαμίλω ταῦτα εἰς τὰ ἐμὰ ὄμματα, καὶ εἰς τὸν βίον καὶ τῶν ζωλῶν τῶν ἐμῶν παίδων. εἶεν καὶ ἔσω ζῶντα. τὰ δῆτα δράσω ὁ δυσυχὴς ἐγώ. τὶς ἀκολουθήσῃ μοι ὁδηγὸς τυφλῶ. ἢ θαιῦσα ἥδε, ἤγουν ἡ Ιοκάστη ζῶσα γὰρ ἀν οἶδα σαφῶς, ὅτι ἐγρήγορε ἡμεμὼν δηλονότι. ἀλλ' ἢ τῶν καλῶν παίδων δρᾶς; ἀλλ' ὀκ ἔστι μοι. ἀλλ' ἔτι νεάζων, ἤτοι νέος ὢν, δύρομι αὐτὸς τόρον ζωῆς; πόθεν. αὐτὴ τῆ ὀνάμαρτος, τὰ ἀποκτείνεις ἐμὲ ὦ Κρέον ὅτως ἀρδὴν καὶ παντε-

λῶς. ἀποκτείνεις γὰρ, εἰ ὀκβαλεῖς ἐμὲ ἔξω τῆς γῆς. ὅ μὴ ἐλίξας τὰς χεῖρας ὡεὶ τὸ σὸν γόνυ φανῆναι δῆλός. τὸ γὰρ πεῖ ὅσαν ἐμοὶ γλυκαίτατα, ὀκ αὖ καταλίπειμι. καίπερ πρεσβύτατον δυ-

τυχῶς. Ως μ' ἔφυσας) λίαν ὀξ ἀρχῆς ἐποίησας ἄθλιον, καθὸ πεῖν γλυκὺ δυσυχὴς ἐπῆρχεν.

Ον καὶ πρὶν εἰς φῶς ματρὸς ὀκ γονῆς μολεῖν,
Αγονον Απόλλων Λαΐῳ μ' ἐθέσπισε
Φονέα γενέσθαι πατρός. ὦ τάλας ἐγώ.
Επεὶ δ' ἐγενόμην αὖθις ὁ σπείρας πατὴρ
Κτείνει με, νομίσας πολέμιον δυσδαίμονα. 1595
Χρῆν γὰρ θανεῖν νιν ὑφ' ἐμοῦ. πέμπει δέ με,
Μαθὼν πυθοῦσα, θηρσὶν ἄθλιον βορᾶν.
Οὗ σωζόμεθα. Ταρτάρου γὰρ ὤφελεν
Ελθεῖν Κιθαιρὼν εἰς ἄβυσσα χάσματα,
Ος μ' ὀ διώλεσ', ἀλλὰ δουλεῦσαί τέ μοι 1600
Δαίμων ἔδωκε Πόλυβον ἀμφὶ δεσπότην,
Κτανὼν δ' ἐμαυτῆ πατέρ' ὁ δυσδαίμων ἐγώ,
Εἰς ματρὸς ἦλθον τῆς παλαιπώρου λέχος.
Παῖδάς τ' ἀδελφοὺς ἔτεκον οὓς ἀπώλεσα,

Quem priusquàm venirem ex conceptu materno in lucem,
Nondum natum me Apollo Laio vaticinatus est
Homicidam fore patris. O miserum me.
Postquam verò natus sum, statim pater, qui me seminauit,
Interfici me curat, existimans me sibi hostem infelicem fore: 1595
(Oportebat enim eum interfici à me) mittit autem me
Desiderantem vbera, prædam feris infelicem,
Vbi seruatus sum. Vtinam verò Tartari
Venisset in profundos hiatus Cithæron,
Qui me non perdidit: sed vt seruirem, mihi 1600
Dedit fortuna, apud Polybum dominum.
Deinde cùm interfecissem meum patrem infelix ego,
In matris veni miserę lectum,
Filiósque fratres genui, quos perdidi,

Μητρὸς ὀκ γονῆς) γόνος καὶ γονὴ, τὸ σπέρμα τῆ ἀνδρός. ὁ πρῶταλαβῆσα ἡ γυνὴ, καὶ θάλψασα, καὶ τὸν τῆς γλυκὺν χρόνον καταχῆσα, ἐπωίκτει. ὥσπερ γὰρ λέγεται σπέρμα τῆς γῆς ὁ σίτος, καὶ ἡ κεφὴ, καὶ τὰ τοιαῦτα, διόπ εἰς τὴν γυναῖκα σπείρονται, ὅτω καὶ ὁ καταβαλλόμενος πρῶτος τῆς γυναικὸς αὖ λέγοιτο, καὶ τὸν προσήκοντα λόγον, καθ' ὁ λέγεται ἐν τῶν τὸ μηδὲν ὀκ γονῆς, ἤγουν ὀκ τῆ σπέρματος καὶ τῆς μηδὲν, αὐτὴ τῆ ὀκ τῆ πρὸς τὴν ἐμὴν μητέρα καταβληθέντος σπέρματος. ἀπὸ πύτων, καὶ τὸ γόνιμον καὶ τὸ ἄγονον. λέγεται γὰρ τῶν τα, ἐναντία γὰρ εἰσι. καὶ ὅτι τῆ αὐτῆ λέγεται, πρῶτα ἀνθ' ὅτι ἀνδρὸς δυναμένου παιδοποιεῖν, ἢ μὴ δυναμένου. καὶ ὅτι μήτρας δυναμένης σπέρμα ζωογονεῖν, ἢ μὴ δυναμένης. ἔπειτα δὲ ὅτι φυτῆ δυναμένων καρποφορεῖν, ἢ μὴ δυναμένων. δὲ ὅτι γῆς ὀλιγοπηδείας σπέρματα τρέφειν καὶ θάλπειν, ἢ μὴ ὀλιγοπηδείας. καὶ ὅτι ποιητῆ δυναμένου ποιήματα, ἢ μὴ δυναμένου. καὶ ἐπ ὅτι βρέφους δυνα-

Universidad de Deusto
Biblioteca

μὴν πεφυκὼς, ἢ φρένοπτος. ὡς ἐν πόνοις. καὶ τοῦτο φασὶν, ἐπὰ φησὶ γένοιτο ἂν). ἐνταῦθα δὲ αἰνῶ τὸ δυναμένην πεφυκῶς, ἢ μὴ δυναμένη, ἢ φρένοπτος. οἷον ἐνταῦθα τὸ ἄγνον. Ἀπόλλων Λοξίας μ' ἐθέσπισεν ἐνταῦθα, αἰνῶ τὸ εὐφρένοπτος ἢ πεφυκώς. Στρέφον. Ἐθέσπισεν) ἐμαντεύσατο. Ἐπεὶ δ' ἐγχρόμω) ἐπὶ δ' ἐγχρονήθω, πάλιν ὁ ἀστέρας κατὴρ κτείνει με, ὅσον κτ' ἢ οἰκείαν φεσαίρεσιν. Χρὼ δὴ ἀπέκειτο, εἰμαρτο. Μαστὸν πεθοῦσα) ἐπ χρήζοντα ματεύοντ ἀδελφὸν πέμπει με τοφλὸν πῆς θηρσί. Δυλοῦσαι τέμοι) δοῦλον γενέσθαι, κ τοῦτο ἀνήκες. οὐ γὰρ δοῦλον αὐτὸν ἐποίησεν, ὡς καὶ ἡ Ιοκάστη φησίν. ἢ ἢ ἐμὴ ὠδίνων πόνον ματοῖς ὑφεῖτο, καὶ πόσιν τέκνα τεκεῖν. ἀλλὰ φαιδρὸ ἕνεκα τοῦ εἰς οἶκον κινῆσαι τὸ θεωμένοις, ἢ ὅπ οἱ βαρυῶ ὀφρυ συμφορᾶς ὑπὸ φεσκεμμένης δυσυχίας, κ τὰς φεσκεμμένας ἀδαμονίας, δυσυχίας ὑποκαλοῦσι. Πόλυδον ἀμφὶ δεσπότιν) οὐκ ὀξέφαγεν αὐτὸν πατέρα, ἐκ ἐπέχθη ὑός, ἀλλὰ δοῦλος, κ κτῆμα αὐτοῦ γέγονεν.

Ἀρᾶς φαλαβῶν Λαΐου, καὶ παισὶ δοιοῖς. 1605
Οὐ γὰρ τοσοῦτον ἀσύνετος πέφυκ' ἐγώ,
Ὡς εἰς ἐμ' ὄμματ', εἴς τ' ἐμῶν παίδων βίον
Ἀνοῖ θεῶν τε ταῦτ' ἐμηχανησάμην.
Εἶεν. τί δράσω δῆθ' ὁ δυςδαίμων ἐγώ;
Τίς ἡγεμόνι μοι πόδος ὁμαρτήσει τυφλοῦ; 1610
Ἡδ' ἢ θανοῦσα; ζῶσα γὰρ σύφ' οἶδ' ὅτι.
Ἀλλ' ὦ τέκνον ξυνωρίς; ἀλλ' οὐκ ἔστί μοι.
Ἀλλ' ἔτι νεάζων αὐτὸς ὦ ἐρημ' ἂν βίον;
Πόθεν; τί μ' ἄρδην ὧδ' ἀποκτείνεις Κρέον;
Ἀποκτενεῖς γὰρ, εἴ με γῆς ἔξω βαλεῖς. 1615
Οὐ μὴν ἐλίξας γ' ἀμφὶ σὸν χεῖρας γόνυ,
Κακὸς φανεῖμαι. τὸ γὰρ ἐμὸν ποτ' εὐγενὲς
Οὐκ ἂν φεοδοίην, ἢ δ' ἐπερ φεάσσων κακῶς.

Accipiens imprecationes à Laio, & dans liberis: 1605
Non enim tam ſtultus ego natus ſum,
Vt in meos oculos inque meorum filiorum vitam,
Sine deorum aliquo hæc patrarem.
Sint illa. quid faciam igitur ô infelix ego?
Quis comitabitur me dux cæci pedis? 1610
Hæcne quæ mortua eſt? viuens enim ſatis ſcio feciſſet.
At beatum iugum filiorum? ſed non ſunt *ampliùs* mihi.
Verùm ipſe adhuc iuuenis inueniam mihi cibum?
Vnde? quare me funditus ſic occîdis ô Creon?
Occîdes enim, ſi me ex *hoc* agro eiicias. 1615
Non tamen voluens manus ad tuum genu,
Timidus videbor: nam meam priſtinam generoſitatem
Non prodam, neque quamuis rem geram malè.

Ἀρᾶς φαλαβῶν) θέλει εἰπεῖν ὅπ εἰμὶ φρόνιμος τοῦτο πάθεῖν τοῦ γένοιτο. ὁ γὰρ Λαΐος φησὶ, γνοὺς μὴ κτ' βέλησιν θεῶν γεγονότα με, κατηρᾶτο τοῦ, ἵνα δηλονότι ἀποθάνω. ἐγὼ δ' ἀπὸ σκαῦ δαίμονος τοῦ παρ' ἐκείνου ἀρᾶς δεξάμενος, παρέδωκα φησὶ κ τοῖς ἐμοῦ παισί. Ὁμοτήσει) ἀκολουθήσει,

κολουθήσῃ, ὁδηγήσῃ. Ζῶσα γὰρ (ἀφ' οἶδα) σαφῶς οἶδα ὅπ εἰ ἔζη, σωνήθως αὖ με ἐχρεωφόρησεν Ιοκάστη. Ἀλλ' οὐ τέκνος) ἀλλ' ἡ ἀτεκνία τοῦ δύο μου παίδων. Πόθεν) ὐδαμῶς. Τί δ' ἀρδίω) παντελῶς. Εἰλίξας) συρέψας τοῦ ἐμοῦ χεῖρας πρὸς τὸ σὸν γόνυ δηλοῦ φαιδρμαγ. τοῦ γὰρ ἐμοῦ ἀγθμένειαν οὐκ αὐφεσδώσω, κὰν δυςυχῶ. Σοίτ' οὖ λέλεκται) σοί τ οὖ καὶ καλῶς λέλεκται μὴ θέλειν τὰ ἐμὰ γόνατα, ἢ τοι μὴ χεῦσιν ἄπεσθαι τοῦ ἐμοῦ γονάτων. ἐγὼ δ' οὐκ αὖ ἐάσαιμί σε οἰκεῖν τοῦ χθόνα. Ἀπὸ τοῦδε δ' τοῦ νεκρῶν τὸν μὴν, ἤγουν τὸν Ετεοκλῆν, πρέπον κομίζειν ἤδη εἰς τοὺς δόμους. τὸν δὲ δ' λέγω τὸν νέκυν τοῦ Πολυνείκους, ὃς ἦλθε τοῦ ἄλλοις πορθήσων τοῦ πατρίδα, ἐκβάλλετ κ ῥίψατ ἄταφον ἔξω τοῦ ὅρων τῆς δε τῆς χθονός. κηρυχθήσεται δὲ πᾶσι τοῖς Καδμείοις τάδε, ἐς ἁλῶ καὶ κρατηθῆ, ἢ καταστέφων καὶ τοῦ τόνδε τὸν νεκρὸν, ἢ καλύψων γῇ, ἤτοι θάψων, θάνατον ἀπαλλάξεται, ἤγουν αὐτὴ κόσμου καὶ τῆς ταφῆς λήψεται θάνατον. κηρύξεται δ' κτ' κοιτῶ ἐὰν ἄκλαυστον, ἄταφον, βορὰν τοῖς ὀρνέοις. σὺ δ' ὦ Ἀντιγόνη ἐκλιποῦσα τοὺς θρῆνοις τοῦ τριῶν νεκρῶν, κόμιζε σεαυτοῦ ἔσω τοῦ δόμων, καὶ παρθενεύε, αὐτὴ τὸν τοῦ παρθενῶνι μένε, φεμνήσασα τοῦ ἐπεγκομίζω ἡμέραν, ὃν ἢ μνεῖσε τὸ λέκτρον καὶ ἡ σωφρόνα τοῦ Αἵμονος.

Κρέ. Σοί τ' οὖ λέλεκται, γόνατα μὴ χεῖρ ἁψάζειν ἐμά,
Ἐγὼ δ' ἀναίειν σ' οὐκ ἐάσαιμ' ἂν χθόνα. 1620
Νεκρῶν δ' τῶνδε, τὸν μὲν εἰς δόμοις χρεὼν
Ἤδη κομίζειν. τόνδε δ', ὃς πέρσων πόλιν
Πατρίδα σοῦ ἄλλοις ἦλθε, Πολυνείκους νέκυν,
Ἐκβάλλετ' ἄταφον τῆς δ' ὅρων ἔξω χθονός.
Κηρύξεται δ' πᾶσι Καδμείοις τάδε· 1625
Ὃς ἂν νεκρὸν τόνδ' ἢ καταστέφων ἁλῷ,
Ἢ γῇ καλύψων, θάνατον ἀπαλλάξεται.
Ἐὰν δ' ἄκλαυστον, ἄταφον, οἰωνοῖς βορὰν.
Σὺ δ' ἐκλιποῦσα τριπλοῦχων νεκρῶν γόους,
Κομίζε σαυτοῦ Ἀντιγόνη δόμων ἔσω, 1630

Cre. Tibi rectè dictum, quòd nolis genua mea attingere.
Ego verò non ſinam te habitare *hanc* terram. 1620
Horum verò mortuorum alterum quidem domum oportet
Iam portare: alterum verò, qui euerſurus vrbem
Patriam cum aliis venit, Polynicis cadauer,
Eiicite inſepultum extra fines huius terræ.
Promulgabuntur autem hæc omnibus Thebanis, 1625
Quicunque deprehenſus fuerit hunc mortuum aut coronans
Aut terra tegens *&* *ſepeliens*, *is pœnas* morte luet.
Relinqui enim oportet indeploratum & inſepultũ, volucrib. prædam.
Tu verò relinquens luctus trium cadauerum,
Recipe te ipſam Antigone intra ædes, 1630

Σοίτ' οὖ λέλεκται) καλῶς εἶπας ὅπ οὐχ' ἱκετεύω σε. εἰ δὲ κ σὺ ἠθέλησας, ἐγὼ σ' σωεχώρεν. Τόνδε δ' ὃς) τὸν δ' Πολυνείκους νέκυν. Κηρύξεται] κηρυχθήσεται. Καταστέφων ἁλῷ] εἰώθασι γὰρ στέφειν τοὺς νεκροὺς. Θάνατον ἀπαλλάξεται) αὐτὴ τῆς ταφῆς θάνατον λήψεται.

Καὶ παρθενεύου, τὴν εἰσιοῦσαν ἡμέραν
Μένουσ', ἐν ᾗ σε λέκτρον Αἵμονος μενεῖ.
ἀν. Ὦ πάτερ, ἐν οἵοις κείμεθ' ἀθλίοις κακοῖς.
Ὡς σε στενάζω τὴν τεθνηκότων πλέον.
Οὐ γὰρ τὸ μὲν σοὶ βαρὺ κακῶν, τόδ' ἐ βαρύ. 1635
Ἀλλ' εἰς ἅπαντα δυστυχὴς ἔφυς πάτερ.
Ἀτὰρ σ' ἐρωτῶ τὸν νεωστὶ κοίρανον,
Τί τόνδ' ὑβρίζεις πατέρ' ἀποστέλλων χθονός;
Τί θεσμοποιεῖς ὅτι τῶν ἀλαιπόρων νεκρῶν;
κρέ. Ἐτεοκλέους βουλεύματ', οὐχ ἡμῶν τάδε. 1640
ἀν. Ἀφρονά γε, καὶ σὺ μωρὸς ὃς ἐπείθου τάδε.
κρέ. Πῶς; οὐ τετάλμηκ' ἐ δίκαιον ἐκπονεῖν;
ἀν. Οὐκ, ὦ πονηρά τ' ἦ, κακῶς τ' εἰρημένα.
κρέ. Τίσι δ' ἐ δικαίως ὅδε κυσὶ δοθήσεται;
ἀν. Οὐκ ἔννομον γὰρ τὴν δίκην παράσχεθ' ἑνί. 1645
κρέ. Εἴπερ γε πόλεως ἐχθρὸς ὢν, οὐκ ἐχθρὸς ὤν.
ἀν. Οὐκοῦν ἔδωκε τῇ τύχῃ τὸν δαίμονα;

Et fac officia virginis, futuram diem
Expectans, in qua te expectat lectus Hæmonis.
Ant. O pater, in quantis ſumus miſeris malis?
Quàm te gemo, plus quàm mortuos.
Non enim pars quidē malorū tibi grauis eſt, pars verò nō grauis: 1635
Sed in omnibus infelix es pater.
Sed te interrogo nouum tyrannum,
Quid hunc contumelia afficis, patrem expellens terra?
Quare facis leges de miſero mortuo?
Cre. Eſt Eteoclis ſententia hæc, non mea. 1640
Ant. Stulta eſt, & tu ſtultus qui obtemperas iſtis.
Cre. Quomodo? non eſt iuſtum exequi mandata?
Ant. Non, ſi quidem mala ſunt & malè dicta.
Cre. Quid verò? non iuſtè hic canibus dabitur?
Ant. Non iuſtam enim pœnam exigitis ab eo. 1645
Cre. Siquidem vrbis hoſtis fuit, qui hoſtis eſſe non debuerat.
Ant. Annon dedit fortunæ ſuæ animam?

Καὶ παρθενεύου) παρθένος διάγε, οὐκ δεξόμῃ ἢ ἑξῆς ἡμέραν. Ὡς σε στενάζω) ὡς τὴν Οἰδίποδα λέγει, ὅτι σέ γε ὦ πάτερ, πλέον τῶν τεθνηκότων. Ἀτὰρ σ' ἐρωτῶ) ὡς τὸν Κρέοντα ὑποτρέφει τὸ λόγον. τί δι' ὑβρίζεις τὸ πατέρα, τὸ ἀπαγορεύεις τὴν ταφὴν τῶν παιδὸς Πολυνείκους. Θεσμοποιεῖς) νομοθετεῖς. Ἀφρονά γε) τὰ βουλεύματα. σὺ μωρὸς, ὃς ἐπείθου τάδε εἰς πίστιν ἀγαγεῖν. Οὐκ ἔννομον γὰρ) οὐκ ἔννομον πρόφασιν ἀπαιτεῖτε αὐτόν. Ἄλλως. ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἐ δικαίως. ἀίσιον γὰρ φησὶν, ὅτι τοιαύτην πρόφασιν αὐτὸν ἀπαιτεῖς. λέγει δὴ τὸ ἄταφον εἶναι. Εἴπερ γε πόλεως) καὶ φησὶν ἔννομος, εἴπερ ἦν ἐχθρὸς τῆς πόλεως, οὐκ ἐχθρὸς ἂν, ἤτοι οὐκ ὀφείλων εἶναι ἐχθρός. Οὐκοῦν ἔδωκεν) κατ' ἐρώτησιν ὁ λόγος, οὐκ ἔδωκεν οὖν τῇ ὑποβάσῃ τὴν κόλασιν δαίμονα δὴ.

φησὶ τὸν ἐξ αἱμορροΐδης καὶ δαίμονες θάνατον. φησὶν δρκιόσθαι τῷ θανάτῳ, ὃν ἔτυχεν αὐτὸν ἐν τύχῃ ἢ τὴν κατὰ τὸν πόλεμον σωτυχίαν. οὐκοῦν τῷ πολέμῳ αἰατλιῶσαι.

κρέ. Καὶ τῷ τάφῳ νῦν τὴν δίκην ὠδαρχέτω.
ἀν. Τί τὴν μεμελήσας, τὸ μέρος εἰ μετῆλθε γῆς;
κρέ. Ἄταφος ὅδ' αὐτὴρ, ὡς μάθῃς, θανήσεται. 1650
ἀν. Ἐγώ σφε θάψω, κἂν ἀπεννέπῃ πόλις.
κρέ. Σὺν τὴν αὐ ἐθὴς τῶδε συνθάψεις νεκρῷ.
ἀν. Ἀλλ' εὐκλεές τοι δύο φίλω κεῖσθαι πέλας.
κρέ. Λάζυσθε τήνδε, κεἰς δόμους κομίζετε.
ἀν. Οὐ δῆτ', ἐπεὶ τῷδ' ἐ μεθήσομαι νεκρῷ. 1655
κρέ. Ἐκεῖν' ὁ δαίμων παρθέν', οὐχ ἅ σοι δοκεῖ.
ἀν. Κἀκεῖνο κέκριται μὴ ἐφυβρίζεσθαι νεκρούς.
κρέ. Ὡς ἔστις ἀμφὶ τῷδ' ὑγρὰν θήσει κόνιν.
ἀν. Ναὶ πρὸς σε τῆσδε μητρὸς Ἰοκάστης, Κρέον.
κρέ. Μάτην μοχθεῖς. οὐ γὰρ αὐ τύχοις τάδε. 1660
ἀν. Σὺ δ' ἀλλὰ νεκρὸν λυτρὰ πρεῖσαλεῖν μ' ἔα.
κρέ. Εν τοῦτ' αὐ εἴη τῷ δοπρήπτων πόλει.
ἀν. Ἀλλ' ἀμφὶ τραύματ' ἄγρια τελαμῶνας βαλεῖν.
κρέ. Οὐκ ἔστ' ὅπως σὺ τόνδε τιμήσῃς νέκυν.
ἀν. Ὦ φίλτατ', ἀλλὰ σ' ἔμαγε σὺν πρὸς πτύξομαι. 1665

Cre. Et nunc in ſepeliendo pœnam det. (cutus?
Ant. Quo peccato commiſſo *pœnas luet*, quòd *armis ſuā* agri partē ſit perſe-
Cre. Inſepultus erit hic vir, vt ſcias. 1650
Ant. Ego verò eum ſepeliam, etiam ſi prohibeat vrbs.
Cre. Teipſam prope ſepelies cum hoc cadauere.
Ant. At glorioſum *eſt* profectò duos amicos iacere ſimul.
Cre. Prehendite hanc, & portate domum.
Ant. Nequaquam. non enim relinquam hoc cadauer. 1955
Cre. Decreuit Deus, ô virgo, quæ tibi non videntur.
Ant. Et illud decretum eſt, non eſſe contumelia afficiendos mortuos.
Cre. Vt nullus circa hunc ponat mollem puluerem.
Ant. Profectò te Creon per matrem hanc Iocaſten *obteſtor*.
Cre. Inutiliter laboras. non enim conſequeris hæc. 1660
Ant. Tu verò ſaltem cadauer aqua lauare me ſine.
Cre. Vnum hoc fuerit prohibitorum vrbi.
Ant. Sine ſaltem vt circa ſæua vulnera faſcias ponam.
Cre. Nullo modo tu iſtum honorabis mortuum.
Ant. O chariſſime frater, ſaltem os tuū labris applicitis exoſculabor. 1665

Καὶ τῷ τάφῳ) καὶ ἐν τῷ ἐνταφιασμῷ ἡ πόλις. Ἀλλ' εὐκλεές) ἀλλ' ἔνδοξον δύο φίλοις κεῖσθαι πλησίον. Λάζυσθε) λαμβάνετε. Οὐχ' ἅ σοι δοκεῖ.) ἕωτα ἔκρινεν ὁ δαίμων, τὸ μὴ ταφῆναι τὸν ἀδελφόν (ου, οὐχ' ἅ σοι δοκεῖ. Ὡς ὅπῃς]

γίωσκε ὅτι ἀδεὶς τῶν θάψῃ. ὑγρὰν κόνιν λέγει τὴν χυτὴν καὶ λεπτὴν, τὸς ἀποδρασοῦμαι τῆς ἐλεεῖν ὤλακος. Ὅμηρος, χυτὴν δ' ὅτι γαῖαν ἔχευε. ἔστι δὲ ὑγρὰ ἡ νεοσκαφὴς γῆ. Ναὶ τὸς σὲ) λείπει ὁ καὶ, καὶ τῆς δὲ. ἔασον τὸν φιλῶν ὁ Κρέον τὸν Πολυνείκη τὸς δὲ τῆς Ἰοκάστης ἀπβολὸ σε. Σὺ δ' ἀλλ') ἀλλὰ κἂν λυπρὰ ἄφες με τὸν καλεῖν τὸν νεκρόν. Τῶν ἀπορρήτων) τὸν ἀπηγορευμένων. Λειτοφανὴς, καὶ ὅς τ' ἀπόρρητ' ἀπέπεμπεν ἐς Αἰγίνης. Ἀλλ' ἀμφιτραύματα) εἰώθασι γὰρ τὸν τραυμάτων ὀπτμελεῖσθαι τὸν νεκρῶν, ἵνα τὸ αὐτοῖς ἀχήμονας φαίνεσθαι. τελαμῶνας δὲ τὰ ῥάκη, ὃς φασὶ ὀπτδέσμοις. Ὦ φίλατε Πολυείκης) ἀλλὰ τὸν τὸν πλύξομαι κἂν τὸ σῶμα σου, ἐπεὶ ὁ συγχωρῶμαι θάψαι σε.

κρέ. Οὐκ εἰς γάμους σοὶς συμφορὰν κτήσῃ γόου.
αν. Ἦ γὰρ γαμοῦμαι ζῶσα παιδὶ σῷ ποτε;
κρέ. Πολλή σ' ἀνάγκη. ποῖ γὰρ ἐκφύξῃ λέχος;
αν. Νὺξ ἄρ' ἐκείνη Δαναΐδων μ' ἕξει μίαν.
κρέ. Εἶδες τὸ τόλμημ' οἷον ἐξωνείδισεν;
αν. Ἰσὼ σίδηρος, ὅρκιον τέ μοι ξίφος.
κρέ. Τί δ' ἐκ τοσθυμῆ τῶνδ' ἀπαλλάχθαι γάμων;
αν. Συμφεύξομαι τῷδ' ἀθλιωτάτῳ πατρί.
κρέ. Γενναιότης σοι μωρία δ' ἔνεστί τις.
αν. Καὶ ξυθανοῦμαί γ', ὡς μάθῃς περαιτέρω.
κρέ. Ἰθ', οὐ φονεύσας παῖδ' ἐμὸν λίπε χθόνα.
οἰδί. Ὦ θύγατερ, αἰνῶ μὲν σε τῆς τοσθυμίας.
αν. Ἀλλ' εἰ γαμοίμην, σὺ δὲ μόνος φεύγῃς πάτερ;
οἰδί. Μὲν' δ' ὑτυχοῦσα, τἀμὲ ἐγὼ στέρξω κακά.
κρέ. Καὶ τίς σε τυφλὸν ὄντα θεραπεύσει πάτερ; 1680

Cre. Nec compares calamitatem luctus ad nuptias tuas.
Ant. An vnquam igitur viuens nubam filio tuo?
Cre. Multa necessitas te *ei nubere cogit.* quomodo enim effugias nuptias?
Ant. Nox igitur illa habebit me Danaidum vnam.
Cre. Vidistine audaciam, quàm superbè sit locuta? 1670
Ant. Testis sit ferrum, & gladius adiuratus mihi.
Cre. Quare verò cupis liberari ab his nuptiis?
Ant. Fugiam vnà cum miserrimo hoc patre.
Cre. Generosus animus, & præterea stultitia quędam inest tibi.
Ant. Etiam vnà moriar, vt scias amplius. 1675
Cre. Vade, non occides filium meum, linque terram.
oed. O filia, laudo quidem te propter tuam promptitudinem.
Ant. Sed si nuberem, tune solus fugeres pater?
oed. Mane felix, ego mea feram patienter mala.
Ant. Quis verò te cæcum curabit pater? 1680

Οὐκ εἰς γάμους σοὶς] ὁκ ὀφείλεις κλαίειν μέλλουσα γαμεῖν. ἢ ὅτως, ὁχὶ κτήσῃ τοῖς γόοις σύμφορὰς ἐς γάμους σοί. Οἷον ἐξωνείδισεν] καυχωμένη εἶπεν, ὀξύθυμον. ὀνειδὸς γὰρ, τὸν πύπου ἰὸν ὑπὸ γυναικὸς ἀποπλέσθαι. ἢ ὅτι τὸ κλέος εἴληπται, αὐτὴ τὸ ὀκλέισεν καὶ ἔνδοξον ἐποίησε, μιμήσασθαι φήσασα τοὺς Δαναΐδας. τὸ γὰρ ὄνειδος, ὅτι ἀχαθὸν πάθεσθαι δύναται, καὶ ἡμῖν.

σωκήσω, παρόσον ὄνειδος τῷ Κρέοντι εἰ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὑπὸ γυναικὸς ἀπολέσθαι. Γενναιότης δὲ) ἀνδρία, αὐτὴ τὸ ἀνδραίως ἐθὺ θεάσῃς. μωρῶ δὲ, ἢ ὁ δὲ αὐτὴ τὸ καὶ. τουτέστιν, ἀνδρία δὲ μωρία ἔνεστί σοι. Καὶ ξυθανοῦμαι) συναποθνήσκω φησὶν αὐτῷ, ἵνα πλέον τὶ μαθήσῃ.

οἰδί. Πεσὼν ὅπου μοι μοῖρα, κείσομαι πέδῳ.
αν. Ο δ' Οἰδίπους ποῦ, καὶ τὰ κλεινὰ αἰνίγματα;
οἰδί. Ὀλωλ'. ἓν ἦμαρ μ' ὤλβισεν, ἓν δ' ἀπώλεσεν.
αν. Οὐκοῦν μεταλαχεῖν κἀμὲ δεῖ τῶν σῶν κακῶν;
οἰδί. Αἰσχρὰ φυγὴ θυγατρί, σοὶ τυφλῷ πατρί. 1685
αν. Οὐ σωφρονούσῃ γ', ἀλλὰ θρυαλίς, πάτερ.
οἰδί. Προσάγαγε νυῦ με ματρὸς ὡς ψαύσω σέθεν.
αν. Ἰδοὺ γεραιᾶς φιλτάτης ψαῦσον χερί.
οἰδί. Ὦ μάτερ ὦ ξυνάορ' ἀθλιωτάτη.
αν. Οἰκτρὰ πεπόνθατ, πάντ' ἔχουσ' ὁμοῦ κακά. 1690
οἰδί. Ἐτεοκλέους δὲ πῶμα, Πολυνείκους τε ποῦ;
αν. Τώδ' ἐκπέδω σοι κεῖσθον ἀλλήλοιν πέλας.
οἰδί. Προσθὲς τυφλῷ χέρ' ὄμμα πρὸς σώπατι δυστυχεῖ.
αν. Ἰδοὺ θανόντων σῶν τέκνων ἅπτου χερί.
οἰδί. Ὦ φίλα πεσήματ' ἀθλία ἀθλίου πατρός. 1695

oed. Cadens vbicunque mihi fatum est, iacebo in campo.
Ant. Vbi nunc est Oedipus ille, & inclyta ænigmata?
oed. Periit: vna dies me beauit, & vna me perdidit.
Ant. Non igitur oportet & me participem fieri tuorum malorum?
oed. Turpe est exilium filiæ cum cæco patre. 1685
Ant. Modestæ quidem non *est turpe*, sed superbæ, pater.
oed. Adducito nunc me, vt attingam matrem tuam.
Ant. Ecce tange manu charissimam anum.
oed. O mater, ô coniunx miserrima.
Ant. Miserabiliter iacet, habens simul omnia mala. 1690
oed. Vbi verò est cadauer Eteoclis & Polynicis?
Ant. Illi duo porrectim tibi iacent iuxta se inuicem.
oed. Appone cæcam manum super vultus infelices.
Ant. Ecce tange manu tuos mortuos liberos.
oed. O chara cadauera, & misera miseri patris. 1695

Πεσὼν) πεσὼν κείσομαι ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ, ὅπου μοι μοῖρα. Καὶ τὰ κλεινὰ) οἱ ἀσαφεῖς λόγοι που εἰσί. Ἓν ἦμαρ] γράφεται ἓν ἦμαρ μ' ὤλβισεν, ἢ δὲ ἀπώλεσεν. τὸ δὲ ἡδὲ αὐτὴ τὸ καὶ. ἤτοι ἓν ἦμαρ με ὤλβισε καὶ ἀπώλεσε. ποῖον δὲ ὅτι; καὶ ὁ ὄλβιος ἐλύθη καὶ δυστυχὴς, ὅτε τὸ αἴνιγμα τῆς σφιγγὸς ἔλυσε. καὶ γὰρ τὸν αὐτὸν ἡμέραν, καὶ ἔγημε τὸν μητέρα, καὶ τῆς ἀρχῆς ἀπελάθεν. τὸ μὲν οὖν ὀτύχημα, τὸ λύσαι τὸ αἴνιγμα, καὶ βασιλεῦσαι. δυσύχημα δὲ, τὸ γῆμαι τὸν μητέρα, καὶ τὸν τῆς φύσεως νόμον. Αἰσχρὰ φυγὴ] τὸ οὖν σωκήσω πρὸς τὸ αἰσχρά. τουτέστιν ὁκ αἰ-

χρά, ἀ τηρεῖ τὸ σύμφωνον, ἀλλὰ κ᾽ δρᾶμα ὑποτίθεται. πῶς γὰρ ἅμα Πολυνείκει, αὐτὸ συμφύουσα τῷ πατρί. πλεονάζει δ᾽ τοῦτο τῷ εἴδει Εὐριπίδης. Προσέχαρέ με ἵτα φαύσω τῆς μητρός σου) ἰδοὺ φαῦσον δι᾽ τῆς χρόος, τῆς φιλτάτης χειρός, ὦ μῆτερ κ᾽ μνήμ᾽ μου ἀθλιωτάτη, ἐλεεινὴ πεπονθυῖα, ὁμοῦ πάντ᾽ ἔχουσα τὰ κακά.

πρὸ᾽ τὸ πῶμα τῶ Πολυνείκους κ᾽ τῶ Ἐτεοκλέους ὄξυ, ὅπου ἐξιπλωμένοι κεῖνται πλησίον ἀλλήλων, ὡ πεσφιλῆ πώματα ἄθλια παῖς παλαιπόρου κ᾽ ἀθλίου. νοῦ ὦ θυγατρὶ τῶ Ἀπόλλωνος τελεῖται μαντία. ὁποῖος χρησμός, ἄρα πρὸς τῆς κακοῖς λέξεις κακά.

αὐ. Ὦ φίλτατον δὴ τ᾽ ὄνομα Πολυνείκους ἐμοί.
οἰδί. Νῦν χρησμὸς ὦ παῖ Λοξίου περαίνεται.
αὐ. Ὁποῖος; ἀλλ᾽ ἢ πρὸς κακοῖς ἐρεῖς κακά;
οἰδί. Ἐν τῇς Ἀθήναις κατθανεῖν μ᾽ ἀλώμενον.
αὐ. Ποῦ; τίς σε πύργος Ἀττικὸς προσδέξεται; 1700
οἰδί. Ἱερὸς Κολωνός, δώματ᾽ ἱππείου θεοῦ.
Ἀλλ᾽ εἶα, τυφλῷ τῷδ᾽ ὑπηρέτει πατρί,
Ἐπεὶ προθυμῇ τῆς δὲ κοινοῦσθαι φυγῆς.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

αὐ. Ἰθ᾽ εἰς φυγὴν πάλαιναν. ὄρεγε χεῖρα φίλαν
Πάτερ γηραιὲ, πομπίμαν 1705
Ἔχων ἐμὲ, ὡς τε ναυσίπομπον αὔραν.
οἰδί. Ἰδοὺ πορεύομαι, τέκνον. σύ μου πόδαγὸς ἀθλία γενοῦ.
αὐ. Γενόμεθα, γενόμεθ᾽ ἀθλιαί γε
Δῆτα Θηβαίων μάλιστα παρθένων δή.

Ant. O charissimum igitur nomen Polynicis mihi.
oed. Nunc oraculum Apollinis ô filia, perficitur.
Ant. Quod? an dices alia mala præter hæc?
oed. Me Athenis moriturum esse exulem.
Ant. Vbinam? quænam te turris Attica recipiet? 1700
oed. Sacer Colonus, domus equestris dei.
Sed age, seruito huic cæco patri,
Siquidem cupis esse socia huius exilii.

MONOSTROPHICA.

Ant. Vade in exilium miserum, præbe charum manum.
O pater senex, comitem 1705
Me habens, sicut secundum ventum comitantem naues.
oed. Ecce vado filia, tu sis mea dux misera.
Ant. Sumus sumus miserrimæ vtique
Inter omnes Thebanas virgines.

Ἀλλ᾽ ἢ) τὸ ἢ αὐτὸ τῶ ἄρα, ὁ ὃ ἀλλὰ αὐτὸ τῶ δέ. ὁ ὃ λόγος κατ᾽ ἐρώτησιν, ἄρα δὴ θεὸς τοῖς ὅσοις κακοῖς, ἄλλα κακὰ ἐρεῖς; Τίς δὲ πύργος) αὐτὸ τῶ πόλις. πτρόπυλος γὰρ ἡ Ἀττικὴ. Ἱερὸς κολωνός] δέξεταί με δηλονότι. ἔστι δὲ ἀκρωτήριον τῶ ἀττικοῦς, ἔστι κ᾽ ἕτερος κολωνὸς ἐρχάτης. ἵππειον ὃ θεὸν τὸν Ποσειδῶνα λέγει. Δῶμαθ᾽ ἱππείου] διχῶς λέγεται, κ᾽ πλουσιακῶς, κ᾽ ἐνικῶς. τῶδε δὲ

τῶ ἐν τῷ ἱππίῳ κολωνῷ πεπάφθαι τὸν Οἰδίποδα, ἐν ἄλλοις ὀξειρασάμεθα ἀκριβῶς. ἀλλ᾽ ἄγε ὑπηρέτει τῷδε τῷ τυφλῷ πατεῖ, ἐπεὶ προθυμος εἶ κοινωνεῖν μου τῆς φυγῆς. Ἰθ᾽ εἰς φυγὴν) δι᾽ μῆ τῶ ἐγὼ σφεδάω, ἀπέρματα τῆς Σοφοκλέους Αἰπιγόνης παρέχε. δι᾽ ὃ τῶ φθύγγ, τῷ δὴ Κολωνῷ Οἰδίποδι. Ναυσίπομπον) ἀπτῶ ὡ πᾶπρ γηραιὲ εἰς φυγὴν πάλαιναν, πάρεχε δίδου χεῖρα προσφιλῆ, ἔχων ἐμὲ πομπίμῳ κ᾽ ὁδηγὸν καθὰ πολὺ ναυσίπομπον, ἤτοι τὴν ναῦς διαπέμπουσαν. Ποδηγὸς) ὁδηγὸς ποδῶν. Γενόμεθα] Ἀττικὸν ὃ τὸ μετὰ τῶ σ, τῷ Θηβαίων παρθένων ἄθλιαι τυγχάνομεν.

οἰδί. Πόθι γεραιὸν ἴχνος τίθημι; 1710
Βάκτρα προσφέρ᾽ ὦ τέκνον.
αὐ. Τᾶδε τᾶδε βᾶθι μοι. τᾶδε τᾶδε
Πόδα πίθ᾽, ὥστ᾽ ὄνειρον ἰσχὺν ἔχων.
οἰδί. Ἰὼ ἰὼ δυστυχεῖς φυγᾶς.
Ἐλαύνει τὸν γέροντά μ᾽ ἐκ πάτρας. 1715
Ἰὼ ἰὼ δεινὰ δεινὰ ἔγω τλάς.
αὐ. Τί τλᾶς; τί τλᾶς; Οὐχ ὁρᾷ δίκα κακοῖς,
» Οὐδ᾽ ἀμείβεται βροτῶν ἀσωτείας.
οἰδί. Οὐδ᾽ εἰμὶ, μοῦσαν ὃς ἔλθὼν
Καλλίνικόν τ᾽ ἐρανίον τ᾽ ἔβαν, 1720
Παρθένου κόρας αἴνιγμ᾽ ἀσώτεον λύρων.
αὐ. Σφιγὸς αὐαφέρεις ὄνειδος;

Oed. Vbi ponam senile vestigium pedis? 1710
Porrige mihi baculum filia.
Ant. Huc huc vade mihi, huc huc
Pone pedem, habens vires sicut somnium.
Oed. O fugam miserrimam,
Eiicit creon senem me ex patria. 1715
Ego atrocia, atrocia passus.
Ant. Quid sustines? quid pateris? non aspicit iustitia malos.
» Neque compensat mortalium imprudentiam.
Oed. Ego sum is qui ad Musam
Victricem & cælestem veni, 1720
Cùm soluissem obscurum ænigma virginis Sphingis.
Ant. Quid Sphingis refers gloriam?

Πόθι γεραιὸν] ὅπου φησὶ μέλλω τὸ ἴχνος τιθέναι, ὀκεῖ χρὴ εἰσιέναι με. Βάκτρα δὲ, τοῦ ὁδηγίαν. Τᾶδε τᾶδε] ὧδε προβήθι ἐπ᾽ ἐμοῦ, τῇδε τῇδε πόδα ὦ πάτερ τὸν πόδα, ἔχων ἰσχύν, ὥς τε ὄνειρον σαθρὰ & ἀνυπόστατον. Ὡς τ᾽ ὄνειρον) ὀνείρῳ τοῦ ἰσχὺν εἴκελον ἔχων. Ἰὼ ἰὼ) ἕνεκα τῆς δυστυχεστάτης φυγῆς κ᾽ ἐξοδείας, ὦ Κρέον δηλονότι ὁ ἐλαύνων κ᾽ διώκων τὸν γέροντα ἐμὲ δηλονότι ὀκ τῆς πατρίδος, ἰὼ ἐγὼ ὁ τλαὶ & ὑπομείνας δεινὰ κ᾽ χαλεπά. Ἐλαύνει) λείπει τὸ, ὁ Κρέων, φεῦ φεῦ ἐγὼ ὁ ὑπομείνας χαλεπὰ, τί τλᾶς, τί φησὶν ἀεὶ λέγεις ἐπ δεινὰ τλᾶς. εἰ γὰρ & συνεχῶς αὐτὸ λέγεις, ὅμως ἡ δίκη τοῖς κακοῖς οὐχ ὁρᾷ, οὐδὲ μεπέρχεται αὐτοῦ τοὺς ἀσελγείας κ᾽ ἀσωτείας. Μοῦσαν οὐρανίον φησὶ, τοῦ μεγάλου & προβλέποντος σοφίαν. Οὐδ᾽ εἰμὶ) ἐγὼ εἰμὶ φησὶν ἐς ἔδοξα πολλοὺς ὑποβεβηκέναι σοφίας, λύσας τὸ αἴνιγμα. Οὐδ᾽ εἰμὶ) ἐγὼ εἰμὶ ὃς ἦλθον

ὅπῃ μοῦσαν τε σοφίαν μεγάλω, καλλίνικον καὶ νικηφόρον θίρων τὸ ἄθλημα τῆς παρθένου κόρης, ἵνα σω τῆς σφιγγὸς τὸ ἀσώπητον τε δυσνόητον. Σφιγγὸς] τὸ ὄνειδος αὐτῇ τῷ τὸ κλέος τῆς σφιγγὸς αἰαφέρεις καὶ αἰαμμνήσκεις, ἄπαγε σωπὴν δηλονότι αὐδῶν καὶ λέγων τὰ πάρος καὶ τὰ πρότερον ἀτυχήματα,, τάδε τὰ μέλεα καὶ ἄθλια πάθη ἐπέμψεν, ἵνα ἐξεδέχετο γλυκόμορον σε φυγάδα καὶ ἐξέλειπον θανεῖν ὦ πάτερ μακρὰν τῆς πατρίδος ποῦ, ἵνα ἔνθα τάφῳ ποθεινὰ δάκρυα λιποῦσα φίλαις παρθένοις φίλαις, ἄπειμι καὶ ἀπέρχομαι ἀπόπροθεν, ἵνα λίαν μακρὰν τῆς πατρίδος γαίας, ἀλωμένη αὐτὴ τῷ πλανηθησομένη, ἀπαρθένευτα καὶ πολυπαρθένευτα, ἵνα ἀπολυπαρθένευτα σα. Αναφέρεις] αἰαπολεῖς. κατ' ἐρώτησιν ὁ λόγος, καὶ γνῶ ὁ τὸ ὄνειδος ὅπῃ τὸ κλέος ὀξίν.

Απαγε τὰ πάρος δ' ατυχήματ' αὐδῶν.
Τάδε σ' ἐπέμψε μέλεα πάθεα,
Φυγάδα πατρίδος ἄπο γλυκόμορον, 1725
Ω πάτερ, θανεῖν που. ποθεινὰ δάκρυα
Παρὰ φίλαισι παρθένοις λιπῶσ' ἄπειμι
Πατρίδος ἀπόπροθεν γαίας,
Απαρθένευτ' ἀλωμένα.
οἰδί. Φεῦ τὸ χρήσιμον φρενῶν. 1730
αὐ. Εἰς πατρός γε συμφορᾶς δύκλεᾶ με θήσει.
Τάλαιν' ἐγὼ συγγόνου θ' ὑβρισμάτων.
Ος ἐκ δόμων νέκυς ἄθαπτος οἴχεται, μέλεος.
Ον, εἰ με καὶ θανεῖν πάτερ χρεών,
Σκοτία γᾶ καλύψω. 1735
οἰδί. Πρὸς ἥλικας φαίνῃ σός.

Desine pristinam felicitatem narrare.
Hæ expectabant temiseræ calamitates,
Exulem ex patria factum. 1725
O pater, moritura alicubi, desiderabiles lacrymas
Apud amicas virgines relinquens, discedo,
Procul à patria terra,
oed. Non more virginum errans.
Ant. O mentem generosam. 1730
In patris calamitate nobilem me faciet.
O misera ego propter fratris contumelias.
Qui mortuus periit insepultus extra *paternas* ędes miser,
Quem, etiamsi me mori oporteat, pater,
Obscura terra tegam, *i. clàm humabo.* 1735
oed. Vade ad tuas sodales.

Απαγε τὰ) δῆλον τὸ μνήμιον ποιήσασθαι τῆς χθὲς πλὴν σφίγγα σοφίας, ἔπεχε φησὶ τῶν τὸν λόγον· πρεπὲν γὰρ φησι παρελθούσης ὁμιλίας μνημονεύειν, ἐπεὶ πλείων ἡ λύπη γίνεται. ἄπαγε νῦν πέπαυσο, τὰ πρὸ ἀλίπε τὰ ἀτυχήματα, δυσχυμάτων παρόντων. Ποθεινὰ) ποθεινοποιὰ καὶ καταλιποῦσα δάκρυα τοῖς παρθένοις, ἔξειμι, ἄπειμι δάκρυσα μετ' αὐτῶν, ἀφ' ὧν δακρύων εἰς πόθον καὶ εἰς μνήμιον ἥξουσί μου μετὰ ταῦτα. Αλλως. Ανὶ τῶ δακρύσαι μετὰ τῶν παρθένων, ἔξειμι

ἔξειμι τῆς πόλεως. ἀπαρθένευτα) αὐτὴ τῶ κακοπαρθενεύτως πλανωμένη. Φεῦ τὸ χρήσιμον] πρὸς τὸ τῶν Ανδρόνης λέγουσιν. Φεῦ θαυμαστικόν. τὸ χρήσιμον τῶν φρενῶν ἡλίκον ὄν δηλονότι, ἵνα μέγα. Εἰς πατρός γε συμφορᾶς) δυσχὴς ἐγὼ φησὶν, ὅτι εἰ καὶ συμφορᾶς τῶ πατρὸς δόξαν ἀποίσομαι, ὡς φρόνιμη καὶ σωφρόνη. σωφρόνης γὰρ τὸ καὶ δυσχρῶν τῶ πατρὶ αἱρεῖσθαι σωφρόνειν, ὡστε ἐλεγχθὲν ἐβούλομαι τὸ σωφρόν μου τῶν φρενῶν ἐν ἀτυχίας καιρῷ ἐπιδείξασθαι. Αλλως. Εἰς πατρὸς συμφορᾶς τῶ πατρὸς ποιήσῃ ἐμὲ τὸ χρήσιμον τῶν φρενῶν ἀνκλεᾶ καὶ ἔνδοξον. πάλαιναν ἐγὼ ἕνεκα τῶν ὑβρισμάτων τῶ ἀδελφοῦ· ὃς οἴχεται ἐκ τῶν δόμων, ἵνα ἐξερρίφη ἄθαπτος. μέλεος, ὃν εἰ καὶ ἀποκείμενον δεῖ θανεῖν ἐμὲ ὦ πάτερ, καλύψω τῇ σκοτίᾳ, ἵνα τάφω. Τάλαιναν ἐγὼ) ἀθλία εἰμὶ ἕνεκα τῶν σῶν κακῶν, καὶ τῶ τῶ ἀδελφοῦ Πολυνείκους ὕβρεων. Πρὸς ἥλικας) Δίδυμος φησὶ συμβουλεύειν αὐτῇ τῶτο ποιῆσαι, ἵνα ἐρανίσωσιν αὐτῷ. οὐδὲν γὰρ λαμβάνειν ἐξιόντες ἐφόδιον, ἢ ἵνα σωπήσῃ αὐτῆς. Αλις ὀδυρμάτων ἐμῶν) ἀρκούντως ὠδύρασμαι τῶν ἐμῶν δυσχίαν αἱ ὁμήλικες, ἢ αὐτάρκεια μοι τῶν θρήνων ὄτι.

αὐ. Αλις ἔχουσα ὀδυρμάτων ἐμῶν.
οἰδί. Σὺ δ' ἀμφὶ βωμίοις λιτάς.
αὐ. Κόροις ἔχουσ' ἐμῶν κακῶν.
οἰδί. Ιθ' ἀλλὰ βρόμιος ἵνα τε σηκὸς 1740
Αβατος ὄρεσι Μαινάδος.
αὐ. Καδμείαν ὠὴ νεβρείδα
Στολιδωσαμένα ποτ' ἐγὼ
Σεμέλας θίασον ἱερὸν ὄρεσιν ἀνεχόρευσα,
Χάριν ἀχάριστον εἰς θεοὺς διδοῦσα. 1745
Τροχαῖοι.
οἰδί. Ω πάτρας κλεινοὶ πολῖται, λεύσετ' Οἰδίποδος ὅδε,

Ant. Sufficiunt mihi meæ lacrymæ.
oed. Tu verò *abi ut consipias* preces ad aras.
Ant. Habent saturitatem meorum malorum.
oed. Vade saltem, vbi est templum Bromii 1740
Inaccessum in montibus Mænadis.
Ant. Heu Thebanam cervi pellem
Induta ego quondam,
In montibus, Semeles saltaui sacrum tripudium,
Beneficium ingratum in Deos conferens. 1745
oedipus.
O patriæ inclyti ciues videte, *sum* Oedipus ille,

Αλις ὀδυρμάτων] ἀρκούντως ἔχει τὸ πρᾶγμα ἐμοὶ, ἕνεκα τῶν ὀδυρμάτων. Σὺ δ' ἀμφὶ βωμίους] ἀπὸ κοινῶ τὸ φαίνῃ, ἵνα ἱκετεύσῃς τοὺς θεοὺς λῆξιν δοῦναι τῶν κακῶν, καὶ ἀμφεῖς πρὸς τὰ λοιπὰ γνέσθαι, παρεκπέμψαντας ἡμᾶς εἰς Αθήνας. Σὺ δ' ἄπελθε ἀμφὶ τοὺς βωμίοις λιτάς, ἵνα εἰς τοὺς λιτὰς τῶν βωμῶν, τουτέστιν εἰς τὸ πρεσεύξασθαι ἐν τοῖς βωμοῖς. Κόροι) ἔχουσιν οἱ βωμοὶ δηλονότι τῶν ἐμῶν κακῶν. Ινα τε σηκὸς) ὁ τάφος τῆς Σεμέλης, ὅπου ὄζιν ἐν Κιθαιρῶνι. σηκὸς δὲ, ὁ ναός. ἄβατος δὲ, δηλονότι τοῖς βεβήλοις, τοῖς τὰ Διονυσιακὰ μὴ γιγνώσκουσι μυστήρια. ὅθεν γοῦν τὸν Βρόμιον φησὶν ἴδη. ἄδηλον δὲ πρὸς τί ποτε φησὶν αὐτῷ τοὺς θεοὺς ἀξιοῦν, καὶ μάλιστα τὸν Διόνυσον· ὁ χορὸς ἀσυμπαθὴς, παρθένων ὅπως ἀτυχῶς φθέγγουσιν

Universidad de Deusto
Biblioteca

μὴ οἰκεῖζόμενος Καδμείαν, εἰς τὸν ναὸν ἀπελεύσομαι δηλονότι ἐκεῖνα, ᾧ αἰτῆσ᾽ χάριν ποτ᾽ ἐγὼ Καδμείαν, ἥτις Θηβαϊκῶν νυμφεῖα τιλιδωσαμένη καὶ ἐνδυσαμένη, αἰτεχόμενα κᾷ τὸν ἐν ὄρεσιν ἱερὸν θίασον καὶ χορὸν τῆς Σεμέλης χάριν διδοῦσα εἰς θεὸς ἀχάριστον, ἥτις αἰτήσαιμι μὴ ἔχουσαν. Καδμείαν) αἰτῆσ᾽ ἐλπιχωρίαν, καὶ ὧν εἰθίσμεθα ἡμεῖς οἱ Θηβαῖοι φορεῖν. Αλλως. τούτῳ κελεύεις χορεῦσαι, ᾧ ποτ᾽ αἰτεχόμενα ἐγὼ Καδμείαν νυμφεῖα λυσαμένη, κᾷ τὸν ἐν ὄρεσι θίασον τῆς Σεμέλης. ἀλλ᾽ ὅμως χάριν οὐκ ἐδεξάμην, αἰθ᾽ ὧν ἐχόρευσα. πῶς οὖν με κελεύεις καὶ νῦν αὖθις χορεῦσαι τῷ ἄπαξ καταφρονήσαντί μου, ἧς χάριν ἀμοιβὴν τῷ θεῷ οὐκ ἔχον, ἀλλ᾽ ὅτι τὴν Οἰδίπους τοιαῦτα πέπονθα. Ω πάτρας κλεινῆς) ὦ πολῖται τῆς κλεινῆς πατρίδος, βλέπετε. ὅδε ὁ Οἰδίπους, ὃς ἐνόησε τὰ κλεινὰ αἰνίγματα, καὶ λῷ αἰνὴρ μέγιστος, ὃς μόνος κατέχων τὰ κράτη, καὶ παῖς νίκας τῆς μιαιφόνου σφιγγός, νῦν αὖτος ἄτιμος οἰκτρὸς ἐξελαύνομαι, καὶ ἀποδιώκομαι τῆς χθονός, ἀλλὰ δεῖ πῶς ὀδύρομαι ταῦτα ματαίως. παῖς γὰρ οὐκ θεῶν ἀνάγκας, ἥτις τοῖς ἀναγκαίας συμφορὰς, δεῖ φέρειν τε καὶ ἀναμένειν ὅσα θνητόν.

Ος τὰ κλεινὰ αἰνίγματ᾽ ἔγνω, καὶ μέγιστος ἦν ἀνήρ.
Ος μόνος Σφιγγὸς κατέχων τῆς μιαιφόνου κράτη.
Νῦν δ᾽ ἄτιμος, οἰκτρὸς, οἰκτρὸς ἐξελαύνομαι χθονός.
Ἀτὰρ τί ταῦτα θρηνῶ, καὶ μάτην ὀδύρομαι; 1750
» Τὰς γὰρ οὐκ θεῶν ἀνάγκας θνητὸν ὄντα δεῖ φέρειν.
χο. Ω μέγα σεμνὰ νίκα, τὸν ἐμὸν
Βίοτον κατέχοις,
Καὶ μὴ λήγοις στεφανοῦσα.

Qui soluit inclyta ænigmata & vir fuit maximus:
Qui solus compescui tyrannidem Sphingis cruentæ.
Nunc verò ignominia affectus, miser, miser expellor ex terra.
Sed quid hæc gemo, & frustrà deploro? 1750
» Fatales enim casus oportet ferre mortalem.
cho. O valde clara victoria, meam
Vitam teneas, me
Nec unquam cesses coronare.

Ην ἤμην) ἐπῆρχον. Ος μόνος σφιγγὸς) ἱστορεῖ Πείσανδρος, ὅτι κατ᾽ χόλον τῆς Ηρας ἐπέμφθη ἡ σφίγξ τοῖς Θηβαίοις ἀπὸ τῶν ἑῴων μερῶν τῆς Αἰθιοπίας, ὅτι τὸν Λάϊον ἀστεβήσαντα εἰς τὸν ὠμόγαμον ἔρωτα τοῦ Χρυσίππου, ὃν ἥρπασεν ἀπὸ τῆς Πίσης, οὐκ ἐτιμωρήσαντο. ἰδοῦ δὴ ἡ σφίγξ, ὥσπερ γράφεται, πτερὰ ἔχουσα δράκοντος. αἱ δὲ ἁρπάζουσα τοὺς μικροὺς καὶ μεγάλους κατήσθιεν, ἐν οἷς καὶ Αἵμονα τὸν Κρέοντος παῖδα. καὶ Ιππιον τὸν Εὐρυνόμου τοῦ τῶν Κενταύρων μαχαιρίδου. ἦσαν δὲ Εὐρυνόμος καὶ Ηιονεύς, οἱ Μάγνητες τοῦ Αἰολίδου καὶ Φιλοδίκης. ὁ μὲν οὖν Ιππιος, καὶ ξένος ὤν, ὑπὸ τῆς σφιγγὸς αἱρεθεὶς. ὁ δὲ Ηιονεὺς ὑπὸ τοῦ Οἰνομάου, ὃν ἔφην καὶ οἱ ἄλλοι μνησθῆναι. πῶς δὲ ὁ Λάϊος τὸν ἀθέμιστον ἔρωτα τοῦτον ἔσχεν. ὁ δὲ Χρύσιππος ὑπὸ αἰσχύνης ἑαυτὸν διεχρήσατο τῷ ξίφει. ὅτι μὲν οὖν ὁ Τειρεσίας, ὡς μαίνεται, ἰδὼν ὅτι θεοσυλὴς ἦν ὁ Λάϊος, ἀπέστρεψεν αὐτὸν τῆς ὁδοῦ τὸν Απόλλωνα ὁδοῦ. τῇ δὲ Ηρᾳ μᾶλλον τῇ γαμοστόλῳ θεᾷ θύειν ἱερά. ὁ δὲ αὐτὸν ἐξεφώλιζεν. ἀπελθὼν πίνων ἐφονεύθη ἐν τῇ κοίλῃ ὁδῷ αὐτὸς καὶ ὁ ἡνίοχος αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἔτυψε τῇ μάστιγι τὸν Οἰδίποδα. κτείνας δὲ αὐτοὺς ἔθαψε τοῦ φυκὰ σὺν τοῖς ἱμαίοις, ἀπασσάσας τὸν ζωστῆρα καὶ τὸ ξίφος τοῦ Λαΐου καὶ φορῶν. τὸ δὲ ἅρμα ὑποστρέψας ἔδωκε τῷ Πολύβῳ, εἶτα ἐγγυ-

μὲν τοῦ μητέρα λύσας τὸ αἴνιγμα. μετὰ ταῦτα δὲ θυσίας πνὰς τελέσας ἐν τῷ Κιθαιρῶνι, κατήρχετο ἔχων καὶ τὴν Ιοκάστην σὺν τοῖς ὀρχήμασι. καὶ γλυμμάτων αὐτῷ τοῦ τὸν τόπον ἐκεῖνον τῆς γνώσεως ὁδοῦ, ὑπομνησθεὶς ἐδείκνυε τῇ Ιοκάστῃ τὸν τόπον, καὶ τὸ πρᾶγμα διηγήσατο, καὶ τὸν ζωστῆρα ἔδειξεν. ἡ δὲ δεινῶς φέρουσα, ὅμως ἐσιώπα. ἡγόνει γὰρ ὁ ἀνὴρ ὄντα. καὶ μετὰ ταῦτα ἦλθε τὸ γέρων ἱππηβόλος ὑπὸ Σικυῶνος, ὃς εἶπεν αὐτῷ τὸ παῖ, ὅπως τε αὐτὸν εὗρε, καὶ ἀπέλυσε. καὶ τῇ μεσόπτῃ δέδακε, καὶ ἅμα τὰ σπάργανα αὐτῷ ἐδείκνυε, καὶ τὰ κέντρα. ἀπήτει τε αὐτὸν τὰ ζωάγρια, καὶ οὕτως ἐγνώσθη τὸ ὅλον. φασὶ δὲ, ὅτι μετὰ τὸν θάνατον τῆς Ιοκάστης, καὶ τοῦ αὐτοῦ τύφλωσι, ἔγημεν Εὐρυπάνασσαν παρθένον, καὶ ἐξ αὐτῷ γεγόνασι τέσσαρες παῖδες. ταῦτα φησὶ Πείσανδρος. κατέχον δὲ, αἰτῆ τὸ νίκησα, ἢ ἔγων. Μιαιφόνου) κάρα γὰρ καὶ κράτη τὰ σοφίσματα, δι᾽ ὧν ἐκράτει τῆς πόλεως. Ω μέγα σεμνὴ) ὦ νίκη μεγάλως σεμνὴ, εἴθε κατέχοις τὸν ἐμὸν βίοτον, καὶ τὴν ἐμὴν ζωὴν, καὶ μὴ λήγοις καὶ παύσῃς στεφανοῦσα καὶ πράττοντα ἐμὲ δηλονότι.

Τέλος τοῦ εἰς τὰς Φοινίσσας σχολίων.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΜΗΔΕΙΑΣ.

ΙΑΣΩΝ εἰς Κόρινθον ἐλθὼν, ἐπαγόμενος καὶ Μήδειαν, ἐγγυᾶται τὴν Κρέοντος τοῦ Κορινθίων βασιλέως θυγατέρα Γλαύκην τοῦς γάμου. μέλλουσα δὲ ἡ Μήδεια φιλοδυστυχεῖν ὑπὸ Κρέοντος ἐκ τῆς Κορίνθου, παραιτησαμένη τοῦς μίαν ἡμέραν μεῖναι, καὶ τυχοῦσα, μιαρὸν τῆς χάριτος δῶρα διὰ τῶν παίδων πέμπει τῇ Γλαύκῃ, ἐσθῆτα καὶ χρυσοῦν στέφανον. οἷς ἐκείνη χρησαμένη, διαφθείρεται. καὶ ὁ Κρέων ὑπὸ τοῦ πλακεὶς τῇ συγκαταπίπτει, ἀπολλυται. Μήδεια δὲ τοὺς ἑαυτῆς παῖδας ἀποκτείνασα, ἐφ᾽ ἅρματος δρακόντων πτερωτῶν, ὁ παρ᾽ ἡλίου ἔλαβεν, ἔπεισε γυναικῶν, ἀποδιδράσκει εἰς Αθήνας, κἀκεῖσε Αἰγεῖ τοῦ Πανδίονος γαμεῖται. Φερεκύδης δὲ καὶ Σιμωνίδης φασὶν, ὡς ἡ Μήδεια αἰνέσασα τὸν Ιάσονα νέον ποιήσειε. τοῦ δὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Αἴσονος, ὁ τοῦ νόστου ποιήσας, φησὶν οὕτως·

Αὐτίκα δ᾽ Αἴσονα θῆκε φίλον κόρον ἡβώοντα,
Γῆρας ἀποξύσασ᾽ εἰδώλου θεσπεσίοισι φαρμάκοις πολλ᾽ ἔψουσ᾽ ἐπὶ χρυσείοισι λέβησι.

Αἰσχύλος δ᾽ ἐν τοῖς τοῦ Διονύσου τροφοῖς ἱστορεῖ, ὅτι καὶ τοῖς Διονύσου τροφοῖς μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτοῦ αἰνέσασα, εὐεργέτησε. Σπάφυλος δὲ φησὶ, τὸν Ιάσονα τοῦτον πρὸ ὑπὸ τῆς Μηδείας αἱρεθῆναι. ἐγκελεύσασθαι γὰρ αὐτῷ ὑπὸ τῆς θρόμμης τῆς Αρτεμίδος αὐτὸν καταλιμνῆσαι, μελλούσης τῆς νεὼς διαλύεσθαι ὑπὸ τοῦ χρόνου. ὑπισχνούσης γοῦν τῆς θρόμμης τοῦ Ιάσονι, πεῖσαι αὐτόν.

ΑΛΛΩΣ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ.

ΜΗΔΕΙΑ διὰ τοῦ θεοῦ Ιάσονα ἔλθεσαν, τὸν ἐκεῖνον γεγαμηκέναι Γλαύκην τὴν Κρέοντος θυγατέρα, ἀπέκτεινε μὲν Γλαύκην καὶ Κρέοντα. καὶ τοὺς ἰδίους υἱοὺς· ἐχωρίσθη δὲ Ιάσονος, Αἰγεῖ συνοικήσασα. Παρ᾽ ὑδετέρῳ κεῖται ἡ μυθοποιία.

Η μὲν σκληνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Κορίνθῳ, ὁ δὲ χρόνος, σπουδάσκει ἐκ γυναικῶν πολιτῶν. Εδιδάχθη ὑπὸ Πυθοδώρου ἄρχοντος, κατ᾽ τοῦ ὀγδοήκοστοῦ ἑβδόμου Ολυμπιά-

Universidad de Deusto Biblioteca

δα. Πρῶτος Εὐφορίων, δεύτερος Σοφοκλῆς, τρίτος Εὐριπίδης. Μήδεια, Φιλοκτήτης, Δίκτυς, Θερισαί, Σάτυρος, οὐ σώζεται.

ARGVMENTVM MEDEAE.

IASON profectus Corinthum, adducens & Medeam, ducit in matrimonium Glaucam filiam Creontis, regis Corinthiorum. Medea autem cùm in exilium à Creonte releganda è Corintho, deprecata esset, vt vno die maneret, & impetrasset, mittit Glaucæ per liberos mercedem pro beneficio dona, vestem & auream coronam, quibus illa vsa perit: Creon etiam complexus filiam, moritur. Medea verò cùm interfecisset suos liberos, fugit Athenas in curru draconum alatorum quem à sole acceperat, vecta: ibi verò nubit Ægeo filio Pandionis. Pherecydes autem & Simonides aiunt, quòd Medea Iasonem coquens iuuenem fecerit. De patre verò eius Æsone, sic inquit poeta, qui confecit reditus:

Statim verò fecit Æsonem pubescentem,
Abradens senectam gnara mente,
Coquens multa pharmaca in aureis cullis.

Æschylus verò in nutricibus Bacchi narrat, quòd etiam nutrices Bacchi cum maritis earum coquens, iuuenes fecerit. Staphylus verò dicit aliquo modo interfectum esse Iasonem à Medea. Nam iussu eius eum dormisse sub puppe nauis Argus, cùm esset dissoluenda tempore: incidente igitur naui super Iasonem, ipsum esse mortuum.

ALIVD ARGVMENTVM ARISTOPHANIS GRAMMATICI.

MEDEA, odio Iasonis, quòd is Glaucen Creontis filiam duxisset, Glaucen & Creontem interfecit, suósque ipsius filios. vnde à Iasone separata, cum Ægeo habitauit. Hæc fabula neque apud Æschylum est, neque apud Sophoclem. Scena fabulæ Corinthi ponitur, Chorus vrbicis mulieribus constat. Acta est Pythiodoro Archonte, circa octogesimam septimam Olympiadem. Primus Euphorion secundus fuit Sophocles, tertius Euripides. Medea, Philoctetes, Dictes, Messores, Satyrus: non extat.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ. — PERSONAE HVIVS FABVLAE SVNT HAE:

ΤΡΟΦΟΣ ΜΗΔΕΙΑΣ.	NVTRIX MEDEAE.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.	PÆDAGOGVS.
ΜΗΔΕΙΑ.	MEDEA.
ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.	CHORVS MVLIERVM.
ΚΡΕΩΝ.	CREON.
ΙΑΣΩΝ.	IASON.
ΑΙΓΕΥΣ.	ÆGEVS.

ΑΓΓΕΛΟΣ.	NVNCIVS.
ΠΑΙΔΕΣ ΜΗΔΕΙΑΣ.	FILII MEDEÆ.
Προλογίζει ἡ τροφός.	Prologum autem agit Nutrix.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΜΗΔΕΙΑ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Εἰθ' ὤφελ' Ἀργοῦς μὴ διαπτᾶσθαι σκάφος
Κόλχων ἐς αἶαν, κυανέας Συμπληγάδας,
Μηδ' ἐν νάπαισι Πηλίου πεσεῖν ποτε
Τμηθεῖσα πεύκη, μηδ' ἐρετμῶσαι χέρας
Ἀνδρῶν ἀρίστων, οἱ τὸ πάλαι χρυσοῦν δέρας
Πελίᾳ μετῆλθον. οὐ γὰρ ἂν δέσποιν' ἐμὴ,
Μήδεια, πύργους γῆς ἔπλευσ' Ἰωλκίας,
Ἔρωτι θυμὸν σκηπταγεῖσ' Ἰάσονος.

NVTRIX.

VTinam nauis Argo non volasset per
Ceruleas Symplegadas in terram Colchicam:
Neque in saltibus Pelii cecidisset vnquam
Secta pinus: neque manus remigassent
Virorum præstantissimorum, qui aureum vellus
Allatum Peliæ iuerunt. Neque enim mea domina
Medea nauigasset ad turres agri Iolcii,
Capta vehementer animo amore Iasonis:

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΜΗΔΕΙΑΝ.

Εἰθ' ὤφελ' Ἀργοῦς μὴ διαπτᾶσθαι σκάφος) Τὸ ὤφελε λυτὲς ὑπερρηματικῶς δέχονται, ὡς τὸ ὤφελε μὴ σὲ ἐκλύοντος θοαὶ νῆες. ἵν' ἡ παράλληλον τὸ χῆμα, τῆς χρεὼς συνεχέστερον ἀπευχομένης τῇ ἀφίξει τῆς Ἀργοῦς. ὁ δὲ ποιητὴς ῥῆμα αὐτὸ οἶδεν, οὐκ ὤφελον Τρώιοι κατεστράμμος, μὴ ὤφελες λίστεσθαι ἀμώμονα Πηλέωνα. ἐπαγγέλλεται δὲ ἡ εἰσβολὴ δεῖξαι τὸ παθητικῶς ἄγαν ἔχον, καὶ ταῖς ὑποβολαῖς εὖ κεχρῆσθαι. Ἄλλως) ἐπαγγέλλεται ἡ εἰσβολὴ δεῖξαι τὸ παθητικῶς ἄγαν ἔχον. εὖ δὲ τὸ ταῖς ὑποβολαῖς κεχρῆσθαι πολὺ τὸ ποιῆσον χρῆσις παρ' Ὁμήρῳ. ὁ δὲ Τίμαρχος τὸν ὕπνον τῆς ποιήσεως ἀγνοήσας ποιητὴν ὄντα, τῷ ὑστέρῳ τεχνίτῃ φησὶ κεχρῆσθαι. ὡς καὶ Ὅμηρος, ἔμαθε δὲ ἀμφιέσασα δυώδεκα καὶ λύσασα τεχνέτερον γὰρ φησιν εἶναι τὰ δένδρα, εἶθ' ὕπνος καταστυφθῆναι τῷ ἀρχῇ. Εἴδε] ὑπέρρημα ἀκκικόν, εἶθ' ὡς ἐθέλοιμι. ἀεὶ δὲ τεκμαίρεται τῆς συμπλέξεως. τὸ δὲ ὤφελε ῥῆμα εἰς ἀπαρέμφατον ἔπεται, ὡς ὤφελεν θάνατός μοι ἀδεῖν κακός. τὸ δὲ διαπτᾶσθαι ἐποικῶς, ὡς ὀπὶ ὀρτέου. ἔδε δὲ θεῖν διαπλεῦσαι. Ἀργὼ δὲ ἀπὸ Ἀργοῦς τῆς ναυπηγήσαντος. ἢ διότι ἐπαχθρόμει. Ἀργὸν γὰρ τὸ παχύ. ὀνοῦδεν καὶ λήθαργος, ὁ τῇ λήθῃ παχύς. καὶ τεκτόνων γε αὐτῷ ναυπηγῆσαι φασίν. ἄλλοι δὲ τῷ ὑπὸ Δαναοῦ κεκλυνημένῳ. ἔστι δὲ ὑπόθεσις ὁ Εὐπις. τὰ γὰρ δεύτερα τῇ τάξει, τεκτόνα ὑπόθεσιν. Ἀργοῦς σκάφος] τεθεφεστικῶς ἡ ἀρχή, ὃν ὤφειλεν ἡ ἀρχὴ παρελθοῦσα τὰς συμπληγάδας εἰς Σκυθίαν ἐλθεῖν. τὸ δὲ Κόλχων ἐς αἶαν) πόλις

ἐν Σκυθίᾳ οὕτω καλουμένῃ ὀνομαστικῶς. Κυανέας δὲ.) παῖς ἀεὶ τὸ σημαῖνον πόντου λέγει, αἱ δὲ ἀπάτιον τῆς ὄψεως δοκοῦσιν ἐνταῦθα καὶ κεῖ φέρεσθαι. παῖς δὲ Συμπληγάδας ὁ Σιμωνίδης σωρμάδας φησίν. Ἐρατοσθένης δὲ ἐν γεωγραφουμένοις, φησὶ τὸν πλοῦν στενὸν εἶναι καὶ σκολιόν, δι' ὃ φανταζέσθαι τοὺς πλέοντας τοὺς ἀποκλεισθῆναι πετρῶν. Τμηθεῖσα πύκνη) συνεκδοχὴ ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ ὠφελεῖ μὴ ἐρετμῶσαι ἡ Ἀργὼ πρὸς ἀρίστων χεῖρας. Πάγχρυσον δέρας] τὸ δέρμα. τοῦτο οἱ μὲν ὁλόχρυσον εἶναι φασίν, οἱ δὲ πορφυροῦν. καὶ Σιμωνίδης δὲ ἐν τοῖς εἰς τὸν Ποσειδῶνα ὕμνῳ. ἀπὸ τοῦ ἐν τῇ θαλάσσῃ πορφύρων κεχρῶσθαι αὐτὸ λέγει.

Οὐδ' αὖ κτανεῖν πείσασα Πελιάδας κόρας
Πατέρα, κατῴκει τοῖσδε γῆν Κορινθίαν,
Ξὺν ἀνδρὶ καὶ τέκνοισιν, ἀνδάνουσα μὲν
Φυγῇ πολιτῶν, ὧν ἀφίκετο χθόνα,
Αὐτή τε πάντα συμφέρουσ' Ἰάσονι,
»Ἥπερ μεγίστη γίγνεται σωτηρία,
»Ὅταν γυνὴ νεὼς ἄνδρα μὴ διχοστατῇ.
Νῦν δ' ἐχθρὰ πάντα, καὶ νοσεῖ τὰ φίλτατα.
Προδοὺς γὰρ αὐτὸ τέκνα, δεσπότην τ' ἐμὸν,
Γάμοις Ἰάσων βασιλικοῖς ἐνάζεται,
Γήμας Κρέοντος παῖδ', ὃς αἰσυμνᾷ χθονός.

Neque persuadens filias Peliæ, vt interficerent
Patrem, in habitaret hanc terram Corinthiam,
Cum viro & liberis : placens quidem
Exilio ciuibus, ad quorum terram peruenit,
Et ipsa Iasonem adiuuans in omnire:
» Quæ maxima salus est coniugi,
» Quando coniux à marito non dissidet.
Nunc verò omnia *sunt* inimica, & laborant charissima:
Nam proditis suis liberis meáque domina,
Iason cubat in nuptiis regiis,
Ducta Creontis filia, qui princeps est *huius* agri.

Σὺ δ' αὖ κτανεῖν πείσασα) πολυαίνικός ἐστι λόγος φέρεται τοῦ φιλοσόφου, ὃν καὶ Παριανίσκος ἐκπῆσαι, ὡς ἄρα πέντε πάλαντα λαβὼν τοῦδε Κορινθίων Εὐριπίδης, μεταγάγοι τοῦ σφαγεῖ τοῦ παίδων ὀνὶ τοῦ Μήδειαν. ἐπεσφαγεῖσαι δὲ τοὺς παῖδας Μηδείας ὑπὸ Κορινθίων, παροξυνθέντων ὀνὶ τοῦ βασιλεῦσιν αὐτῷ θέλειν, δεῖν τὸ τοῦ Κορίνθου πατρῴαν αὐτοῦ κτῆσιν εἶναι, ἐν μετήγαγεν ὀνὶ Μήδειαν. τοῦτο δὲ τῆς εἰς Κόρινθον μετοικήσεως, Ἱππεὶς ἐκπίπτει καὶ Ἑλλάνικος. ὅπ δὲ βεβασίλευκε τῆς Κορίνθου ἡ Μήδεια, Εὔμηλος ἱστορεῖ καὶ Σιμωνίδης. ὅπ δὲ καὶ ἀθάνατος ἐῶ ἡ Μήδεια, Μουσαῖος ἐν τῷ περὶ Ἰσθμίων ἱστορεῖ, ἅμα δὲ τοῦ τῆς ἀκραίας Ἥρας ἑορτῆς ἐκπεσεῖν. Πελιάδας) παῖς Πελίου θυγατέρας ἔπεισεν ἡ Μήδεια, τὸν πατέρα σφάξαι, καὶ ἑψῆσαι, ὡς ἐσόμενον νεώτερον. ἑψήσασα τοῦ πρότερον κριόν, καὶ ποιήσασα ἄρνα δι' φαρμάκων. Τὸ δὲ αὐδάνουσα) ὀρθῶς αὐτὴ δοτικῆς, αὐτὴ τοῦ αὐδανούσῃ. ἤρεσκε δὲ τοῖς Κορινθίοις, ἐπειδὴ λιμοῦ πόνοντας αὐτοὺς ἐπωδαῖς ἔσωσε ἰάσατο, καὶ αὐτὴ δὲ ἠρέσκετο τῇ Κορίνθῳ. ἐπεὶ λέγονται καὶ οἱ Κορίνθιοι φαρμακοὶ εἶναι. τὰ δὲ ὅμοια τοῖς ὁμοίοις φίλα εἶναι, καὶ χαίρειν ἀλλήλοις ἔοικεν. Αἰσυμνᾷ) αἰσυμνᾶν ὀνὶ τὸ ἡγεῖσθαι καὶ ἀρχήν. ἰδίως δὲ φησὶν Ἀριστοτέλης, ὑπὸ κωμῳδῶν αἰσυμνήτου τὸν ἄρχοντα λέγεσθαι. αἰσυμνῆται δὲ κριταὶ δῆ, τοὺς ἄρχοντας τοῦ ἀγῶνος. φασὶ δὲ τινὲς μὲν Ἱππόπου, οἱ δὲ Κρέοντος παῖδα γαμῆσαι τὸν Ἰάσονα. τοῦτο δὲ τῆς Κρέοντος θυγατέρος, οὐχ ὁμοφωνοῦσι τοῖς Εὐριπίδῃ οἱ συγγραφεῖς. Κλειτόδημος μὲν δὲ Κρέουσαν φησὶ καλεῖσθαι, γήμασθαι δὲ Ξούθῳ. Ἀναξικράτης δὲ Γλαύκῳ.

Μήδεια δ' ἡ δύσηνος ἠτιμασμένη,
Βοᾷ μὲν ὅρκοις, ἀνακαλεῖ δὲ δεξιάν,
Πίστιν μεγίστην, καὶ θεοὺς μαρτύρεται,
Οἵας ἀμοιβῆς ἐξ Ἰάσονος κυρεῖ.
Κεῖται δ' ἄσιτος, σῶμ' ὑφεῖσ' ἀλγηδόσι,
Τὸ πάντα σωτήκουσα δακρύοις χρόνον,
Ἐπεὶ πρὸς ἀνδρὸς ἠθετ' ἠδικημένη,
Οὔτ' ὄμμ' ἐπαίρουσ', οὔτ' ἀπαλλάσσουσα γῆς
Πρόσωπον. ὡς δὲ πέτρος, ἢ θαλάσσης
Κλύδων ἀκούει, νουθετουμένη φίλων,
Ἢν μή ποτε στρέψασα παλλεύκον δέρην,
Αὐτὴ πρὸς αὐτὴν πατέρ' ἀποιμώξῃ φίλον,
Καὶ γῆν, οἴκους θ', οἷς προδοῦσ' ἀφίκετο
Μετ' ἀνδρὸς, ὃς σφενῷ ἀτιμάσας ἔχει.
»Ἔγνωκε δ' ἡ τάλαινα συμφορᾶς ὕπο,
»Οἷον πατρῴας μὴ 'πολείπεσθαι χθονός.

Medea verò infelix, contumelia affecta
Clamat iusiurandum, vocat & dexteram,
Maximam fidem, & Deos testatur,
Qualem gratiam relatam, consequatur ex Iasone.
Iacet autem sine cibo, subiiciens corpus doloribus,
Omni tempore contabefaciens corpus lachrymis,
Postquam animaduertit se iniuria affectam à viro:
Neque oculos tollens, neque auertens à terra
Faciem, sed vt saxum, aut marinus
Fluctus, audit monitus amicorum:
Nisi quando vertens candidam ceruicem,
Ipsa apud sese deplorauerit patrem suum,
Et terram & ædes, quibus relictis venit *huc*
Cum marito, qui nunc contumelia affecit eam.
» Et misera agnouit ob ipsam calamitatem,
» Quid *sit* non deserere terram patriam.

Μήδεια δ' ἡ δύσηνος) Μήδειαν ὑπὸ Ἀκάστου ἐκπεσοῦσαν σὺν Ἰάσονι, Ἱππότης ὑπεδέξατο Κρέοντος τοῦ Λυκάβου. ὁ Λύκαβος δὲ, ἐπὶ Βελλεροφόντης ὤχετο, ἦρξεν ἔτη κ'. ἔπειτα Κρέων λε'. εἶτα Ἱππότης, ἐπεὶ δὲ Ἰάσων ἔγημε τοῦ Ἱππότου θυγατέρα, τότε δὲ κτείνασα τοὺς παῖδας αὐτῆς, ἀπαλλάσσεται πρὸς Αἰγέα. ὅπ δὲ καὶ ἐβασίλευσε Κορίνθου, ἱστορεῖν Εὔμηλος καὶ Σιμωνίδης, λέγων ὅτι, οὐδὲ κατ' εἰς Κόρινθον οὐ Μαγνησίαν ἦλθεν. ἀλλ' ἐν τοῦ Χολκίδος

σωάστος, θραύου λεχαίου τ' ἄτασε. Δακρύοις χρόνον) αἰνιττόμενος δακρύει, ἀπὸ τῆς σωτηκοῦσης πάντα χρόνον, οἷον σωεχῶς κλαίουσα οὐ λαμβάνει. Ην μή ποτε τρέψᾳ τὸ δεῖν ἐαυμὸν μετὰ τοῦ ὀξυπόνως δρῶ. εἰ δὲ χωρὶς τοῦ, δέρω. Αἰμάσας ἔχει) Ἀπικῶς, ἀντὶ τοῦ ἀπέκτεινε. Σοφοκλῆς, πᾶσας γὰρ ὑς ἔφυσ' αἱμαλώσας ἔχει. Καὶ πάλιν, ὄφημιαν μὲν ἐφῶτα κηρύξας ἔχω. οἷον, λείπει τὰ ἀγαθόν. Ομηρος, ἡδὺν γλυκύν.

Στυγεῖ δ' παῖδας, οὐδ' ὁρῶσ' ἀφραίνεται.
Δέδοικα δ' αὐτὴν μή τι βουλεύσῃ νέον.
Βαρεῖα γὰρ φρὴν, οὐδ' ἀνέξεται κακῶς
Πάσχουσ', ἐγ' ὦδα τήνδε. δείμαίνω δέ νιν,
Μὴ θηκτὸν ὤσῃ φάσγανον δι' ἥπατος,
Σιγῇ δόμους εἰσβᾶσ', ἵν' ἔστρωται λέχος.
Η καὶ τύραννον τόν τε γήμαντα κτάνῃ,
Κἄπειτα μείζω συμφορὰν λάβῃ τινά.
Δεινὴ γάρ. οὐ τοι ῥᾳδίως γε συμβαλὼν
Εχθραν τις αὐτῇ, καλλίνικον οἴσεται.
Αλλ' οἵδε παῖδες σὺν τροχῶν πεπαυμένοι
Στείχουσι μητρὸς οὐδὲν ἐννοούμενοι
» Κακῶν. Νέα γὰρ φρὴν τοῖς ἀλγοῦσι φιλεῖ.

Odit autem liberos, neque lætatur aspectu eorum.
Metuo verò ipsam, ne quid noui moliatur,
Nam animus *eius est* vehemens, nec sustinebit mala
Pati. ego noui eam, metuo autem eam
Ne acutum transigat gladium per hepar,
Clàm ingressa domum, vbi stratus est lectus:
Aut etiam occidat regem & hunc, qui duxit vxorem,
Deinde verò maiorem aliquam cladem accipiat.
Est enim vehemens. non facilè si susceperit
Cum ea odium aliquis, præclaram victoriam auferet.
Sed isti pueri cessantes à cursu
Veniunt, nihil cogitantes de matris
» Malis. nam puerilis animus non solet dolere.

Φάσγανον δι' ἥπατος) ὅλῃ τῇ παίδων ἀκουστέον. Καὶ γὰρ φησὶ· συχεῖ δ' παῖδας, οὐδ' ὁρῶσ' ἀφραίνεται. δυνάτω δ' καὶ ὅλῃ αὐτῆς ἀκούεσθαι. ὁ δ' Εὐριπίδης τὰ μέλλοντα ἀσαφωνεῖ. ὁμοία δ' ἡ ἀμφιβολία, καὶ παρ' Ομήρῳ, δείδιε γὰρ μὴ λαμὸν ἀποτμήξειε σιδήρῳ. καὶ τὸ δι' τῆς ἥπατος δ' τῇ παίδων λέγει. ἔθος γάρ ἐστιν αὐτῷ, ὡς ἔφηται, τοῦ λέγειν τὰ μέλλοντα. Τύραννον) τὸν Κρέοντα, φησί. τὸ δ' ἑξῆς ἡ καὶ τύραννον τόν τε γήμαντα κτάνῃ. δεινὴ γάρ. Συμφορὰν δ' λάβῃ] οἱονεὶ μείζονι κακῷ τοῦ πάσχειν, τοῦ τῷ ἤδη μεμισεῖσθαι ὑπὸ Ιάσονος. Εκ τόχων] βαρυτόνως, ὡς νόμων. Αριστοφάνης, βαδίζει μοι τὸ μιαρόκιον ἐξ ἀποτόχων. ὡς ἀπὸ γυμνασίας οὖν ἐλθόντας τοὺς παῖδας. Θρεομβῴη] σιωνοεμβῴη, ὁμιλοῦσα. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ θρόου. Ομηρος, ἡ δ' πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος, οὐδ' ἴα γῆρις. ἢ δεδιεγρεμβῴη παρὰ τὸν θρόον. Νέα γὰρ φρὴν) ἡ δ' τῶν νέων διάνοια ποιεῖν ἢ λυπεῖσθαι οὐ φιλεῖ. οἱ γὰρ νέοι ἔξω πάσης φρονήσεως καὶ κακίας εἰσί.

Παλαιὸν

παι. Παλαιὸν οἴκων κτῆμα δεσποίνης ἐμῆς,
Τί πρὸς πύλαισι τῇδ' ἄγουσ' ἐρημίαν, 50
Ἑστῆκας, αὐτὴ θρεομβῴη σωλῇ κακά;
Πῶς σου μόνη Μήδεια λείπεσθαι θέλει;
τρο. Τέκνον ὀπαδὲ πρέσβυ τῆς Ιάσονος,
» Χρηστοῖσι δούλοις ξυμφορὰ τὰ δεσποτῶν
» Κακῶς πνοιοῦται, καὶ φρενῶν ἀνιᾶται θέλγει. 55
Εγὼ γὰρ εἰς τοῦτ' ἐκβέβηκ' ἀλγηδόνος,
Ως θ' ἵμερός μ' ὑπῆλθε γῆς τε κοὐρανοῦ
Λέξαι, μολούσῃ δεῦρο, Μηδείας τύχας.
παι. Οὔπω γὰρ ἡ τάλαινα παύεται γίων;
τρο. Ζηλῶσ' ἐν ἀρχῇ πῆμα, κοὐδέπω μέσοι. 60
παι. Ω μῶρος, εἰ χρὴ δεσποτοῦσι εἰπεῖν τάδε,
Ως οὐδὲν οἶδε τῆς νεωτέρων κακῶν.
τρο. Τί δ' ἔστιν ὦ γεραιέ; μὴ φθόνει φράσαι.
παι. Οὐδὲν μετέγνων καὶ τὰ πρόσθ' εἰρημένα.
τρο. Μὴ πρὸς γυναικὸς κρύπτε σιωδοῦλον σέθεν. 65
Σιγὴν γὰρ, εἰ χρὴ, τῶνδε θήσομαι πέρι.

Pæd. Antiquum mancipium meæ dominæ,
Quid ad portas hanc agens solitudinem, 50
Stas, ipsa tibi recensens mala?
Quomodo sine te sola Medea relinqui vult?
Nut. O senex, comes liberorum Iasonis,
» Fidelibus ministris calamitati sunt dominorum
» Res aduersæ, & angunt *ipsorum* animos. 55
Ego enim eò perueni doloris,
Vt mihi venerit desiderium terræ & cælo
Dicere calamitates Medeæ, egredienti huc.
Pæd. Nondum ergo cessat à luctu misera?
Nut. Laudo te: malum inchoatum est, nondum est in medio. 60
Pæd. O stultam, si licet hoc dicere de dominis,
Vt nihil nouit de recentioribus malis.
Nut. Quid verò est, ô senex? ne grauetis dicere.
Pæd. Nihil, pœnitet me & priora dixisse.
Nut. Ne celes conseruam tuam per barbam. 65
Nam reticebo ea si opus erit.

Παλαιὸν οἴκων] ἀντὶ τοῦ παλαιὰ θεράπαινα. Ω δ' ἵμερος μ' ὑπῆλθε] τὸ ῥῆμα στοιχοφανὲς, διὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πλάσεως. οὕτω δ' φησὶ πέπληγα τὴν ψυχὴν ὑπὸ τῆς κακῶν τῆς κ' Μήδειαν, ὡς ἀφιέναι λόγοις εἴς τι γῆν καὶ τὸν ἀέρα, ἀποδυρομένη τοῖς ἐκείνης τύχαις. οὐρανὸν γὰρ λέγει τὸν ἀέρα. οἱ δ' στενοχωρούμενοι τῇ κακῇ, τῇ θέσει, ἢ τῇ ἡλίῳ, ἢ πυρὶ ἄλλῳ θεῷ ὑφηγοῦνται τὰ καθ' ἑαυτοὺς πράγματα. Αλλως. μιμίμνται τοὺς ἐν μεγάλαις δυσχίαις

ἐξεπαζομένους. ἔστι γὰρ σωπᾶν τὰς συμφορὰς μὴ δυναμένους, καὶ λέγειν οἱ ἀνθρώποις φοβούμενοι, οὐρανῷ, ἢ ἡλίῳ, ἢ γῇ, ἢ θεοῖς δημοῖς δηλοῦται. Χρηστοῖσι δούλοις) τοῖς χρηστοῖς δούλοις τὰ τῶν δεσποτῶν κακῶς πάσχοντα συμφορὰν φέρει καὶ ὀδυνᾶται. κακῶς δυσπιπτοντα, εἰς κακὸν ἀποβαίνοντα τὰ τῶν δεσποτῶν. Ζηλῶ σε) ἀδικῶς. ὡς εἰ εἶπεν, μακάριος εἶ πιαύτῃ δόξαν ἔχων. Αλλως. θαυμάζω σε πῶς οὐκ ἔγνωκας. ἀρτι γὰρ ἀρχῇ ἔλαβε τὰ κακόν, καὶ οὐδὲ εἰς μεσότητα προῆλθε, πολὺ δὲ ἀπέχει τὸ πεπᾶσθαι τὸ κακόν. οὐ τῶν δὲ ἐρῆται, οἷον μακάριος εἶ πιαύτῃ ἔχων δόξαν.

παι. Ηκουσά τοῦ λέγοντος οὐ δοκῶν κλύειν,
Πεζοῖς προσελθὼν, ἔνθα δὴ παλαίστατοι
Θάσσουσι σεμνὸν ἀμφὶ Πειρήνης ὕδωρ,
Ως τοῖσδε παῖδας γῆς ἐλᾶν Κορινθίας
Σὺν μητρὶ μέλλει τῆσδε κοίρανος χθονὸς
Κρέων. ὁ μῦθός τοι μῦθος εἰ σαφὴς ὅδε,
Οὐκ οἶδα. βουλοίμην δ' αὐ τόν εἶ τόδε.
τρο. Καὶ ταῦτ' Ιάσων παῖδας ἐξανέξεται
Πάσχοντας, εἰ καὶ μητρὶ διαφορὰν ἔχει;
παι. Παλαιὰ κηδῶν λείπεται κηδεύμάτων.
Κὐκ ἐς' ἐκεῖνος τοῖσδε δώμασιν φίλος.
τρο. Απωλόμεθ' ἄρ', εἰ κακὸν προσοίσομεν
» Νέον παλαιῷ, πρὶν τόδ' ἐξιωλῆκέναι.
Απερ σύ γ' (οὐ γὰρ καιρὸς εἰδέναι τάδε

Pæd. Audiui quendam dicentem, cùm non viderer audire,
Accedens ad locum vbi luditur tesseris, vbi natu grandes
Sedent, ad sacram aquam Pirenes,
Quòd liberos hos è terra Corinthia eiicere
Velit cum matre dominus huius terræ
Creon. hic tamen sermo an verus sit,
Haud scio: equidem vellem hoc non sic esse.
Nut. Et patietur Iason hæc liberis *suis*
Accidere, etiam si cum matre dissidium habeat?
Pæd. Veteres nouis cedunt affinitatibus.
Et ille non est amicus his ædibus.
Nut. Actum est igitur de nobis, si addamus malum
» Nouum veteri, priusquam illud exhaustum sit.
Pæd. At tu (non enim commodum est hæc scire

Ηκουσά του] ἤκουσα φησὶ τινὸς λέγοντος τῶν ὠπακουσῶν προσποιημένῳ μὴ ἀκούειν. Πεζοῖς προσελθὼν] ἐπὶ ὑπὸ τῶν οἷς πῶς πόποις ὠνόμαζον τοὺς πόπις. πεζοὺς γὰρ νῦν, τοὺς πόπις τῶν κυβευτῶν, ὡς ὅλον καὶ μόρα. ἔνθα δὴ τοῦτο σωπῶσι. ὅπου φασὶν εἰδισμένοι εἰσὶ πεζεύειν, προσελθὼν ἤκουσα, αὐτὸ τὸ προσελθοῦσα. καὶ τὸ οὐ δοκῶν, αὐτὸ τὸ οὐ δοκοῦσα. Κὐκ ἔστιν ἐκεῖνος) Ομηρος ὅτι τῆς γυναικὸς ἔλαβε, κείνου βύλεται ὀφέλλειν οἶκον, ὅσκεν ὀπύγη. ἔξωθεν δὲ τὸ ἔστι, οὐκ ἔστιν ἐκεῖνος τοῖς δε φίλος δώμασι. Παλαιὰ κηδῶν) τὸ δεῦρο τὸν Πελίου θάνατον ἐκβεβλῆσθαι δῶν ἤκουσα, αὐτὸ τὸ προσελθοῦσα. καὶ τὸ οὐ δοκῶν, αὐτὸ τὸ οὐ δοκοῦσα. Κὐκ ἔστιν ἐκεῖνος) Ομηρος ὅτι τῆς γυναικὸς ἔλαβε, κείνου βύλεται ὀφέλλειν οἶκον, ὅσκεν ὀπύγη. ἔξωθεν δὲ τὸ ἔστι, οὐκ ἔστιν ἐκεῖνος τοῖς δε φίλος δώμασι. Παλαιὰ κηδῶν) τὸ δεῦρο τὸν Πελίου θάνατον ἐκβεβλῆσθαι

Θεσσαλίας ὑπὸ Ακάστου τοῦ παιδὸς Πελίου, ἢ τὸ καταλειφθῆναι αὐτὸν ὑπὸ Ιάσονος, ὃ δὲ μᾶλλον. νέον δὲ τὸ ἐκβεβλῆσθαι τῆς Κορίνθου. τὸ δὲ ἐξιωλῆκέναι αἰτῆ τοῦ πεπᾶσθαι, ἢ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς πλοίοις αἰτλοιῶτων. Πειρήνης ὕδωρ) Πειρήνη κρήνη ἐν Κορίνθῳ, ἣν Ασωπὸς ὄρρεν, Ωκεανοῦ παῖς, χαριζόμενος Σισύφῳ τῷ Κορινθίων τυραννίζοντι ὕδατος, ὅτι αὐτῷ Αἰγίνης τῆς θυγατρὸς τῷ ὑπὸ Διὸς ἐμπίσυσιν ἁρπαγίῳ. Τίς δ' οὐχὶ θνητῶν) ἄτοπος αἰαγωγέον, πῆς δ' οὐχὶ θνητῶν. καὶ σκέπτον. εἶτα ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς, ἀρτι γινώσκεις τόδε. Διὸ καὶ μετὰ τοῦ σ γραπτέον, οἷον πῆς οὐκ ἔστι κακὸς εἰς φίλους, εἶτα τὸ ἀρτι γινώσκεις τόδε, οἷον ἀρτι ἔγνωκας ὅτι ἑαυτοὺς μᾶλλον φιλοῦσιν, ἢ τοὺς πέλας. οἱ δὲ ὑποκριταὶ τοῦτο ἀγνοήσαντες, τὸ τῆς αἰτιᾶσθαι μεταλαβόντες, εἰς τὸ, πῆς δ' οὐχὶ θνητῶν τοῦτο γινώσκεσαφῶς. τῇ δὲ διανοίᾳ τοῦτῃ καὶ ὁ Κρεσφόντης κέχρηται οὕτως. ὁ κεῖνος γὰρ πέπονθα ὅταν ἅπαντες βροτοὶ φίλων μάλιστ' ἐμαυτὸν οὐκ αἰσχύνομαι.

Δέσποινα) ἡσύχαζε, καὶ σίγα λόγοις.
τρο. Ω τέκνον, ἀκούεθ' οἷος εἰς ὑμᾶς πατήρ.
Ολοιτο μὴ μὴ, δεσπότης γὰρ ἐστ' ἐμός,
Αταρ κακός γ' ὢν εἰς φίλους ἀλίσκεται.
παι. Τίς δ' οὐχὶ θνητῶν ἄρτι γινώσκει τόδε,
» Ως πᾶς τις αὐτῷ τοῦ πέλας μᾶλλον φιλεῖ;
» Οἱ μὲν δικαίως, οἱ δὲ καὶ κέρδους χάριν.
» Εἰ τοῖς δέ γ' οὐνῆς ἕνεκ' ὀ γέρων πατήρ;
τρο. Ιτ', οὐ γὰρ ἔστιν, δωμάτων εἴσω τέκνα.
Σὺ δ' ὡς μάλιστα τοῖσδ' ἐρημώσας ἔχε,
Καὶ μὴ πέλαζε μητρὶ δυσθυμουμένῃ.
Ηδη γὰρ εἶδον ὄμμά νιν παυροῦμένῳ,
Τοῖσδ' ὥστε δρασείοντα. οὐδὲ παύσεται

Dominam) quiesce & retice hos sermones.
Nut. O liberi audite, qualis in vos sit pater:
Non precor quidem vt pereat: est enim dominus meus,
Sed tamen impius in amicos inuenitur.
Pæd. Quis verò mortalium iam non nouit hoc,
» Quòd quisque se ipsum magis quàm proximum amet?
» Alij quidem iustè, alii verò etiam quæstus gratia.
» *Quid mirum igitur* si hos etiam *noui* connubii causa non diligat pater?
Nut. Ite intra domum liberi, bene enim erit.
Tuque tene hos quàm longissimè abductos,
Neque adducas ad matrem mœstam.
Nam iam vidi eam oculis efferari,
Et aliquid patrare cupientem aduersus hos: neque desistet

Οἱ μὲν δικαίως) τοιοῦτος ὁ στίχος τοῦ σοφοκλέους, ὁ τὸν ἐπεργασίαν τοῦ ἔχων, καὶ ὅτι τοῦ κειμένου ἐνικοῦ τὸ ὡς ἐπήνεγκε τὸ οἱ μέν. καὶ ὁ τοῦ πατρὸς ὁ σεσημείωται, ὅτι παροιμιώδης. Ιτ', οὐ γὰρ ἔστι) τὸ ἐξῆς ἵτε δεμάτων εἴσω τέκνα. τὸ δὲ οὐ γὰρ ἔστι, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ καλῷ ὑποβαίνει εἰσὶ λεῖν ὑμᾶς. Ερημώσας ἔχε) χωρίσας τῆς μητρὸς αὐτὸς ἀπόκρυφον. Παυρουμένῳ) ἀχρειουμένῳ, καὶ δεῖ τοῦ βλέμματος τὸ ὀργίλον ὑπεδεικνύσας, οἷον ὡς ταῦρος θυμικὸν καὶ φοβε-

ρὸν ὁρῶσαν ἀστοργον, καὶ οὐχὶ μητρικόν. Δεασεύουσαν) αὐτὴ τὸ δράσουσαν. ἔστι δὲ Ἀττικόν. καὶ Σοφοκλῆς ἐν Αἴαντι, ὦ δέσποτ' Αἴας, τί ποτε δρασείεις φρενί.

Χόλε, σάφ' οἶδα πρὶν καταστῆψαί τινα,
Ἐλθοις γε μὴ τοι, μὴ φίλοις δράσῃς τι. 95

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

μή. Δύσαν θ' ἐγὼ μελέα τε πόνων.
Ἰώ μοι μοι, πῶς αὖ ὀλοίμαν;
τρο. Τόδ' ἐκεῖνο φίλοι παῖδες, μάτηρ
Κινεῖ κραδίαν, κινεῖ δ' χόλον.
Σπεύσατε θᾶσσον δώματος εἴσω, 100
Καὶ μὴ πελάσητ' ὄμματος ἐγγύς,
Μηδὲ προσέλθητ' ἀλλὰ φυλάσσοι-
σθ' ἄγριον ἦθος, συγεραίν τε φύσιν
Φρενὸς αὐθάδους.
Ἴτε νυῦν, χωρεῖτ' ὡς τάχος εἴσω.
Δῆλον δ' ἐξ ἀρχῆς ἐξαιρόμενον 105
Νέφος οἰμωγῆς, ὡς τάχ' ἀνάψει
»Μείζονι θυμῷ. τί ποτ' ἐργάσεται
»Μεγαλόστλαγχνος, δυσκατάπαυστος
»Ψυχή, δηχθεῖσα κακοῖσιν. 110

Ab ira, bene ſcio, priuſquam fulmine feriat aliquem.
Vtinam tamen inimicis, non amicis aliquid faciat. 95

Medea.

Infelix ego & ærumnoſa propter labores.
Heu me, me, quomodo peream?
Hoc illud eſt chari liberi, mater
Mouet cor, mouet bilem.
Feſtinate celeriter intra ædes, 100
Neque veniatis propiùs in conſpectum,
Nec accedatis, ſed cauete
Sæuum impetum, & horribilem naturam
Animi contumacis.
Ite iam, procedite quàm celerrimè intro, 105
Certum enim *eſt indicium* ab initio ſublata
Nubes eiulatus, quod mox incandeſcet
» Maiori furore: quid tandem faciet
» Iracundus, & implacabilis
» Animus, malis punctus? 110

Καταστῆψαι δ', αἰτὶ τὸ βλάψαι. ἀπὸ τοῦ κεραυνοῦ τοῦ σκήπτου, ὃ καταυνᾶσαι. Ἰώ μοι μοι) ἀσύμφωνα ταῦτ' δεῖ πῖς ἐπὶ τοῖς ὀρεφύπδας εἰρημένοις, ὅπ ἄφωνος λέγεται καὶ θῆδυ, καὶ ἐν αὐτῷ δ' τῷ προλόγῳ τὸ μαχόμενόν ἐστι. Μήδεια δὴ ἡ δύσηνος ὑπομενῆ τοσαῦ μὴ ὄρκοις, καὶ τὰ

ἐξῆς. Κεῖται δ' ἄσπις σῶμ' ἀφεῖσ' ἀλγηδόν) ταῦτα λέγει ἔνδοθεν, καὶ ἐκ ἐν φανερῷ. ἡ δ' φωνὴ μόνη ἐξάκουστος γίνεται. Δῆλον δ' ἐξ ἀρχῆς) δῆλον γὰρ ὅτιν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς οἰμωγῆς, ὅπ αἰάψει. ἡ οὕτως, τοῦτο γὰρ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐξαιρόμενον νέφος τῆς οἰμωγῆς δηλονόπ, τὸ δίκλω ἐγκατασκῆψαι πνί, καὶ μεγά π κακὸν κατεργάσαθαι. ἐὰν δ' γεράφεται αἰάξει, ἀδ' ὀλιγοπλὺ αἰάξει πὰ τῆς ὀργῆς, ἀδ' αὔω ἄξει, ὡς ὕψος αἰατείνει, ὅ ὅτιν αὐξήσῃ τὸν θυμόν. ἐξ οὗ πάλιν δῆλον, ὡς αὐξανομένη ὀλιγοπλὺ ἡ ὀργὴ, πάντως δεινόν τι ἐργάσηται.

μή. Αἶ αἶ. ἔπαθον τλάμων ἔπαθον μεγάλων
Ἄξι' ὀδυρμῶν. ὦ κατάρατοι
Παῖδες ὀλοιῶθε συγεραῖς ματρὸς
Σὺν πατρὶ, καὶ πᾶς δόμος ἔρροι.
τρο. Ἰώ μοι μοι, ἰὼ τλῆμον. 115
Τί δέ σοι παῖδες πατρὸς ἀμπλακίας
Μετέχουσι; τί τοιούσδ' ἔχθεις; οἴμοι
Τέκνα, μή τι πάθῃθ' ὡς τρομαλγῶ.
»Δεινὰ τυράννων λήματα. καί πως
»Ὀλίγ' δεχόμενοι, πολλὰ κρατοῦντες. 120
»Χαλεπῶς ὀργὰς μεταβάλλουσι.
»Τὸ γὰρ εἰθίσθαι ζῆν ἐπ' ἴσοισι,
»Κρεῖσσον ἔμοιγ' οὐδ, εἰ μὴ μεγάλως,
»Ὀχυρῶς τ' εἴη καταγηράσκειν.
»Τῶν γὰρ μετρίων πρῶτα μὲν εἰπεῖν, 125
»Τὄνομα νικᾷ, χρῆσθαί τε μακρῷ

Med. Heu heu, paſſa ſum miſera, paſſa ſum quæ magnis
Digna ſunt lamentis. ô execrandi
Liberi funeſtæ matris, pereatis
Cum patre, & tota domus pereat.
Nut. Heu me me, heu me miſeram. 115
Quid verò tibi filii patris peccata
Participant? cur hos odiſti? hei mihi
Liberi, quàm metuo ne quid vobis accidat.
» Sęui *ſunt* tyrannorum ſpiritus, & quodammodo
» Leui de cauſa initio ſuſcipientes, *poſtea* diu retinentes. 120
» Difficulter iras, animo mutato deponunt.
» Nam aſſuefactum eſſe ad viuendum moderatè,
» Melius mihi videtur, ſi non magnificè,
» Tutóque liceat conſeneſcere.
» Nam vt hoc primum dicam, moderatè viuentium 125
» Nomen vincit, & vti eo, longè

Τί δέ σοι παῖδες,) ἀπὶ τοὺς δὲ μισεῖς ὑπ ὄντας αἰτίους. λέγει δ' τὰς παῖδας, Μέμνηρον τε καὶ Φέρητα. Ὀλίγ' δεχόμενοι) αἰτὶ τοῦ, ὀλίγου καὶ βραχέος δεχόμενοι τῶ θυμοῦ, καὶ ὀλιγοπλὺ πύπτοντες. τὸ γὰρ πολλὰ αἰτὶ τῶ ὀλιγοπλύ. ἔχομεν δὲ καὶ τὴν ἔννοιαν παρ' Ὁμήρῳ. εἴπερ γὰρ τε

χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ. καὶ θυμὸς ὁ μέγας ὅτι διοτρεφέων βασιλείων· δυνάται δὲ τὸ ὀλίγ' ἀρχόμενοι, ἀπὸ τοῦ οὐδὲ ὅλως ἀρχόμενοι, ἀλλ' εἰς τὸ ἐναντίον, αὐτοὶ πολλῷ κρείττους. πέφυκε δ' ἐξουσία ἐπαίρειν ἀεὶ τοῖς ἀνθρώποις τὸν λογισμόν. Τὸ γὰρ εἰδέναι) ὁ γὰρ, ἀπὸ τοῦ δεῖ. τὸ δὲ ζῆν ὀλίγος, ἀπὸ τοῦ μετὰ ἰσότητος, καὶ μὴ τυραννικὸν κρεῖττον, ἔφη φησὶ πάντας ἀνθρώποις μηδένα μηδενὸς ὑπερέχειν τῆς συμμετρίας, καὶ μὴ ὀλιγωρεῖν τοῦτο μέγιστον ἀνθρώποις καὶ λωιτελέστατον. Ὀχυρὰς τ' εἴη) ἀπὸ τοῦ μετρίως καὶ ἀσφαλῶς, ὡς τῆς συμμετρίας τὸ ἀσφαλὲς καὶ ἀβλαμονῆς ἐχούσης. τῆς δὲ ὑπερβολῆς μεγάλας καὶ τὰς ὁπλίσεις ἔχουσης, ὡς ἐπάγει· ἀμφότερα δὲ λέγεται καὶ ἰσχυρὰς, καὶ ὀχυρὰς. Ἄλλως. ἀρετὸν μὲν φησὶ τὸ εὐδαιμονεῖν. εἰ δὲ μὴ ἐνδέχεται ἀεὶ καὶ μέχρι γήρως εὐτυχεῖν, κρεῖττον τὸ ζῆν ὁπόσος, ὅ δέον ἐν μεσότητι, τῇ ἴσῳ ἀπεχούσῃ εὐτυχίας καὶ ἀτυχίας. ὁ τοιοῦτος γὰρ βίος κρείττων, εἰ μόνιμος. Πρῶτα μὲν) αὐτὸ γὰρ φησὶ καθ' ἑαυτὸ, τὸ τῆς συμμετρίας ὄνομα, καὶ τῇ φορᾷ μόνῃ νικᾷ, καὶ εὐφημότερόν ἐστι. λέγει δὲ ὁ σοφὸς, πᾶν μέτρον ἄριστον. ὅπου δὲ ὑπερβολῆς, μηδὲν ἄγαν.

» Λῷστα βροτοῖσι. τὰ δ' ὑπερβάλλον-
» τ', οὐδένα καιρὸν δύναται θνατοῖς.
» Μείζους δ' ἄτας, ὅταν ὀργισθῇ
» Δαίμων, οἴκοις ἀπέδωκεν. 130

Χο. Ἔκλυον φωνὰν, ἔκλυον δ' βοὰν
Τᾶς δυσάνορος Κολχίδος.
Οὐδέ πω ἥπιος. ἀλλ' ὦ γεραιὰ,
Λέξον. ἐπ' ἀμφιπύλου γὰρ ἔσω
Μελάθρου βοὰν ἔκλυον. 135
Οὐδὲ σιωπήδομαι γυναῖ
Λυγεσι δώματος,

» Optimum est hominibus. Sed immoderata
» nullo tempore valent hominibus ad diuturnitatem:
» Maiores enim calamitates, quando irascitur
» Deus, afferunt familiæ. 130

Cho. Audiui vocem, audiui clamorem
Infelicis Colchidis.
Nec adhuc *est* placata. Sed ô vetula
Dicito: nam intra biforem
Domum, clamorem audiui. 135
Neque delector ô mulier
Luctibus domus,

Τὸ γὰρ λῷστα) ἀπὸ τοῦ λῷστον, ὅ ἐστι βέλτιστον. πληθυντικὸν ἀντὶ ἑνικοῦ. τὸ χρῆσθαι οὖν τῇ συμμετρίᾳ, εἰς ὅλον τὸν χρόνον βέλτιον. καὶ γὰρ οὖν φησὶ τῆς μεγάλης καὶ ὑπερβαλούσης ἀτυχίας τινὶ συμμετρίαν προσφέρω. ἐν τούτῳ γὰρ τὸ εἰ μὴ μεγάλως, ἀπὸ τοῦ εἰ μὴ μεγάλη καὶ ὑπερβαλλούσῃ ἀτυχίᾳ τὸ ἀσφαλέστερον. Τάδ' ὑπερβάλλοντ' οὐδένα) αἱ γὰρ ὑπερβολαὶ φησιν ἀσθενεῖς, καὶ οὐ βέβαιοι τοῖς ἀνθρώποις, τῇ δρᾳαίᾳ μεταβολῇ, οὐδὲ εἰ γένοιντο τινὶ δρᾶν νομιζόμεθα. ὁ γὰρ τινὶ συμμετρίαν ἔχων, εἰ καὶ ποτὲ τούτῳ τόπον τινὰ, οὐδεμίαν δοκεῖ πεπονθέναι προσβαλλομένῳ. ἔπειτα τῷ μὲν ὑπερβολὴ ἔχοντι, φόνος προσκολουθεῖ· τοῖς δὲ οὐχί. διὸ ὁπόταν ὀργισθῇ, εἰδικώτερον εἴρηκεν. οὐδὲ γὰρ εἰπεῖν, ὅταν χολωθῇ. Οὐδέπω

ἥπιος) ἔοικε φησὶν ἡ Μήδεια, μηδέπω πραΰνθαι. Ἀμφίπυλον) τὸ ἔχον δύο πύλας, εἰς εἴσοδος, μίαν μὲν τὴν αὐθεντικὴν, ἑτέραν δὲ ἡ Ὁμηρος λέγει ὀρωθύριον. ἐγὼ δὲ οὐ φησὶν ὅλῃ τῇ ἀμφιπύλου οὖσα, ἤκουσα φωνῆς ἔσω τοῦ μελάθρου.

Ἐπεὶ μὴ φίλα κέκραται.

Χο. Οὐκ εἰσὶ δόμοι. Φεῦ δὴ τάδ' ἤδη.
Ὁ μὲν γὰρ ἔχει δῶμα τυραννῶν. 140
Ἡδ' ἐν θαλάμοις πάσχει βιοτὰν
Δέσποινα, φίλων οὐδενὸς οὐδὲν
Παραθαλπομένα φρένα μύθοις.

Μή. Αἴ αἴ. Διά μου κεφαλᾶς φλὸξ οὐρανία
Βαίη. τί δέ μοι ζῆν ἔτι κέρδος; 145
Φεῦ, φεῦ. θανάτῳ καταλυσαίμαν,
Βιοτὰν συγεραὰν προλιποῦσα.

Χο. Αἴες ὦ Ζεῦ, καὶ γᾶ, καὶ φάος,
Ἰαχὰν, οἵαν ἀ δύσνυμφος μέλπει νύμφα;
Τίς σοι ποτὲ τᾶς ἀπολήγου 150
Κοίτας ἔρως, ὦ ματαία,
Σπεύσει θανάτου τολυπάν;
Μηδὲν τόδε λίσσου.
Εἰ δὲ σὸς πόσις

Quia non grata sunt ea quæ fiunt.
Non sunt ædes: euanuerunt hæc iam.
Iason enim tenet domum principum, 140
Medea verò tabefacit vitam in thalamis,
Domina, nullius amicorum quicquam
Verbis lenita animo.

Med. Heu, heu, vtinam flamma cælestis per meum caput
Eat. Quid enim mihi boni est amplius viuere? 145
Heu heu, diuertam ad mortem,
Relicta odiosa vita.

Cho. Audiuisti ô Iupiter, & terra, & lux,
Qualem vocem infelix ediderit sponsa?
Quænam tibi insatiabilis
Thori cupiditas, ô stulta, 150
Accelerabit mortis finem?
Ne hoc preceris,
Quòd si tuus maritus

Ἐπεί μοι φίλον) τὸ οἴκημα φησὶ πεπίλεσται ἐμοὶ φίλον οἷον ἐπαίρει, οὐκ εἰσὶ δόμοι, οἷον ἀνατέτραπται ὁ οἶκος, ἠφανίσθη. ἀπὸ δὲ ἀρσενικοῦ, εἰς οὐδέτερον μετέπεσε. φεῦδα γὰρ τάδε, τὰ οἰκήματα λέγει. Φλὸξ οὐρανία βαίη] οἷον κεραυνωθείη, κεραυνοβοληθείη. φλὸξ γὰρ οὐρανία τὸν κεραυνὸν λέγει. Αἴες ὦ Ζεῦ] τὸ ἄιες ὁ Δίδυμος ὡς ποιητὴς παρὰ τοῦ χοροῦ φησὶ λέγεσθαι ἠκούσατε, καὶ οὐ ποιητὴς τοῦ Δία. ἐν ἤδη οὖν τὸ ζεῦ καὶ γᾶ, καὶ φῶς. ὅπερ δὲ Ἀπολλόδωρος ὁ Μηδείας φησὶν. ἀπὸ δὲ ἰαχᾶς χορεῖ, ἵν' ἔχῃ λόγον, τὸ κάπβοα) θέμιν ἀκτᾶν, ζῶντα, τὸ δ' ἐπιχρι-

παῖ συγχέειν. Τί σοι ποτὲ] τὸ μέγεθος θαυμάζει τῶ ἔρωτος, τίς ἄρα φησὶν οὗτος ὁ ἔρως, ὁ τῆς ἀκορέστου ζωτῆς κοίτης, ὃς ἀπεύδει θάνατον ὁλοπτέμψαι. ἄπλητον δὲ λέγει τὴν κοίτην, ἐπεὶ δέον καταφροτηθικῶς φέρειν, καὶ μισῆν τὸν Ἰάσονα σωπελθόντα. ἡ δὲ καὶ οὕτως κνίζεται, ὅτι μὴ σώζεται αὐτῇ. Τὸ δὲ ἀπεύσι θανάτου πελθυταὶ) αἰτεῖ τὸ ἐπέξει, καὶ ἐμβαλεῖ σοι θάνατον. Μηδὲν τόδε λίσσου] μὴ λίσσου φησὶν ὦ Μήδεια τὸ θανεῖν. εἰ δὲ ὁ σὸς αἰνὴρ ἠθέτησε πρὸς ὅρκους, ἐκείνῳ θρυέει λίσσου τόδε, δηλονότι τὸ κεραυνωθῆναι καὶ ἀποθανεῖν. Κείνῳ τόδε) πυθέσθαι ἐκείνῳ τόδε τὸ ἁμάρτημα μὴ λογίζε, καὶ δι' ἐλπίδος ἔχε πρὸς θεοὺς ἀπαιτήσειν αὐτὸν τιμωρίαν.

Καινὰ λέχη σε ἴζει, 155
Κείνῳ τόδε μὴ χαρέσσου.
Ζεὺς σοι τάδε σωδικάσει.
Μὴ λίαν τάκου,
Ὀδυρομένα σὸν δύνεται.
μή. Ὦ μεγάλα Θέμι, καὶ πότνι' Ἄρτεμι, 160
Ἀθρεῖτε ἃ πάσχω, μεγάλοις ὅρκοις
Ἐνδησαμένα τὸν κατάρατον
Πόσιν, ὃν ποτ' ἐγὼ νύμφαν τ' ἐσίδοι-
μι' αὐτῆς μελάθροις ἀλακαταμένας.
Οἵ γέ με πρόσθεν τολμᾶσ' ἀδικεῖν. 165
Ὦ πάτερ, ὦ πόλις, ὧν ἀπεναύθην
Αἰσχρᾶς, τὸν ἐμὸν κτείνασα κάσιν.
χο. Κλύεθ' οἷα λέγει, καὶ βοᾶται

Colit nouum lectum, 155
Illi *propter* hoc ne grauiùs irascere.
Iupiter hæc vlciscetur pro te.
Ne nimis tabefacias teipsam,
Plorans tuum maritum.
Med. O magna Themis, & reuerenda Diana, 160
Videtis quæ patior? quæ magno iuramento
Obligaui execrandum
Maritum? quem vtinam aliquando ego, & sponsam videam
In ædibus discerptos,
Qui me priùs audent iniuria afficere. 165
O pater, ô ciuitas, à quibus discessi
Turpiter, occiso meo fratre.
Nut. Auditis quæ dicit, & vt inuocat

Μὴ λίαν τάκου) σὺ φησὶ μὴ χαλεπάνῃς, μηδὲ θυμοῦ. σὺ δίκην δὲ, αἰτεῖ τῶ σῷ τῷ δικαίῳ, ἐπεξελθόντα. Κτείνασα κάσιν) Τιμαχίδας ὁ τὰ Θεσσαλικὰ πάσιν ἐνεχθεὶς, τὸν Ἄψυρτον φησὶ λέγειν αὐτὴν, τῶ Εὐριπίδου μή τι ἐνεῖναι ἐν τῷ Αἰγεῖ δηλώσαντος τὸν Ἄψυρτον ὀνόματι. ὁ δὲ Φερεκύδης διὰ τῶ ξ ὀνομάζειν αὐτόν. Δικαιογένης δὲ ἐν τῇ Μηδείᾳ μεταπόνθιον αὐτὸν ὀνομάζει. αἰνηρῆσθαι δὲ αὐτὸν, οἱ μὲν ὑπὸ Μηδείας, οἱ δὲ ὑπὸ Ἀργοναυτῶν. Λέων ὁ ῥήτωρ οὐ σφαγεῖσαι, ἀλλὰ διαφθαρεῖσαι αὐτὸν φαρμάκοις.

Θέμιν

Θέμιν δ' ἀκτᾶσαν, Ζεῦ ἄθ', ὃς ὅρκων
Θνατοῖς ταμίας νενόμισται; 170
Οὐκ ἔστιν ὅπως ἔν τινι σμικρᾷ
Δέσποινα χόλον καταπαύσει.
χο. Πῶς αὖ ἐς ὄψιν τὴν ἀμετέραν
Ἔλθοι μύθων τ' αὐδαθέντων
Δέξαι τ' ὀμφάν, 175
Εἴπως βαρύθυμον ὀργάν,
Καὶ λῆμα φρενῶν μεθείη.
τρο. Μήτοι τόγ' ἐμὸν πρόθυμον
Φίλοισιν ἀπέστω.
Ἀλλὰ βᾶσά νιν δεῦρο πρόσσον οἴκων 180
Ἔξω, φίλα. καὶ τάδ' αὔδα.
Σπεῦσον πρίν τι κακῶσαι τοὺς ἐίσω.
Πένθος γὰρ μεγάλως τόδ' ἐρεθεται.
τρο. Δράσω τάδ'. ἀτὰρ φόβῳ, εἰ πείσω
Δέσποιναν ἐμάν. 185

Themidem, fauentem optatis, & Iouem, qui iuramentorum
Custos hominibus existimatur?
Non fieri potest, vt in aliqua parua re
Domina iram sedet. 170
Cho. Quomodo in conspectum nostrum
Veniat, & dictorum verborum
Vocem accipiat:
Si fortè acerbam iram,
Et impetum animi remittat.
Nut. Meum certè studium non
Deerit amicis.
Cho. Sed vade, & eam huc adducito domum 180
Extra, chara, & hæc dicito:
Propera, priusquam aliquid mali facias iis qui intus sunt.
Nam luctus hic valde augetur:
Nut. Faciam hæc. Sed metuo au persuadeam
Dominam meam: 185

Θέμιν ἀκτᾶσαν) τὴν δικαιοσυνῶν ὅτι ζητημάτων ἐστὶ τόπο, πῶς ἡ μὲν Μήδεια πρὸς Θέμιν καὶ πρὸς Ἄρτεμιν βοᾶται. ἡ δὲ τραγῳδία, αἰτεῖ τῆς Ἀρτέμιδος τὸν Δία φησὶν αὐτὸν ὀλεθρεύσαι. Ἀπολλόδωρος μὲν οὖν φησὶν ὁ Ταρσεὺς, τῆς ἀμφιβολίας αἰτίους εἶναι τινὰς ὑποκριτὰς, συγχέοντας τὰ χορικὰ τοῖς ὑπὸ Μηδείας λεγομένοις. Δεῖ δὲ πρὸς δικαιολόγον γεγονέναι μὲν, ὅτι τὸ πρὸς Μήδειαν ἅπαντα ζῶντα λέγει, εἰ αἱ δικαίου κεφαλῆς φλὸξ οὐρανία βαίη. ἔως τῶ αἴθες ὦ Ζεῦ, καὶ γᾶ, καὶ φῶς. τὰ δὲ ἑξῆς τῶ χοροῦ τραγῳδεῖν, ὅτι γὰρ ἐκχύσης τῆς δικαιολῆς, ὡς αὐτῆς φησὶ τῆς Μηδείας δικαιοῦσθαι τραγικαλεῖσθαι τὸν Δία, τὰ ἑξῆς τὸν χορὸν λέγει, ἰαχαὶ οἷαν ἀ δύστανος μέλπει νύμφα. ἐ δὲ μὴ, γελοῖον δοκεῖ εἶναι τῆς Μηδείας καταφρονεῖσθαι ἑαυτῆς.

τὴν χορὸν λέχη, ἀϊὲς ὦ Ζεῦ, καὶ γᾶ, καὶ φῶς. κεκύθαμ οὖν τὴν ἀπορίαν εἰκότως, τὴν πρεσβύτην ἔνδοθεν κατακοῦσαι τῆς Μηδείας, καὶ λέχη, κλύεθ' οἷα λέχη. ὁ δὲ Δίδυμος φησὶν, ὅτι δεῖ τὸ λέχη δεῖ μου κεφαλῆς φλὸξ οὐρανία βαίη, ὅθι καλεῖται τὸν Δία. πῆς γὰρ εἶχεν αὐτὴ ἐπιπέμψαι τὸν κεραυνὸν, εἰ μὴ ὁ Ζεύς; εἰ καὶ ἡ πρεσβύτις μὴ πάντων ὧν ἡ Μήδεια αἰτιᾶται κέκραγε ἐμνήσθη, ἀ πρόδοξον. ἠρκέσθη γὰρ πῆς σιμνοτάτοις. οἱ δὲ φασὶ λείπειν, τὸ ὄμνυμι Ζεῦα καὶ Θέμιν. Εν τῇ νῦν σμικρῷ) λείπει κακῷ. ἀλλὰ δηλονότι μέγα καταπεπλαξαμένη κακὸν, πάσχει τῆς ὀργῆς. Πῶς αἱ ἐς ὄψιν) πῶς φησὶ συμπυνθάνουσα αὐτῇ δεδιεκτεῖλω, καὶ πῶς πρὸς παρ' ἐμοὶ ῥηθησομένων λόγων τὴν φωνὴν δέξαιτο. ὁμοίως γὰρ νῦν τὴν φωνὴν λέχη, ἢ τὴν ὁμιλίαν, καὶ ἀλλὴν τὴν κληδόνα. Μήτοι τό γ' ἐμὸν) ἡ ἐμὴ παροῦσα φροντὶς, μὴ ἐκπῆς τῆς φίλων ἀπέστω. Απὰρ φόβος εἰς πίστιν) ἀλλ' εἰς φοβερὸν δυσερὲς πεῖσας τὴν ἐμὴν δέσποιναν θυμοῦσθαι οἴεσθα προστελῆν, ὅμως ἐγὼ τὴν δὲ σοὶ τὴν χάριν καταθήσω, καὶ εἰσελθοῦσα καλέσω αὐτὴν, ἵνα τὸ μὴ μοχθεῖν καὶ ἀδημονεῖν σε ἐστῶσαν καὶ προσδεχομένην.

Μόχθου δὲ χάριν) ἵνα τὸ μόχθου, ἵ δεῖ ἡμᾶς ἔχης. τὸ δὲ χάριν, κῆ κοινῶ. Καίτοι τεκάδος) λείπει τὸ ἔχουσα. καίτοι φησὶν ἡ δέσποινα δεινὸν ὁρᾶ, πῆς πολεμῶσιν αὐτῇ πλησιάζειν, ἔχουσα λεαίνης πόχθας τὸ βλέμμα, ᾗ ὅμως ἔπως ἐχούσης αὐτῆς θυμοῦ, εἰς σὴν χάριν εἰσελθύσομαι. τῆτο γὰρ ἀπὸ κοινοῦ. Αποβωρῶται] αἱ τῆ ταυρηδὸν χρῆμα πίζεται πρὸς τὸ πρόσωπον, ὡς χῆμα μὴ ἔχον λεαίνης. χρηματίζεται ᾗ τὸ πρόσωπον, ὁμοίως τῷ θυμοῦσθαι. Αποβωρῶται]

ὅπω φησὶν ἀποβλέπει εἰς ἡμᾶς ὀργίλως, ὡς λέαινα ὀργιαδεῖσα τῆς τέκνων αὐτῆς. Στυγνὸς δὲ βροτῆς] πῶ λύπη θεραπεύειν δι' ὠδῖνῶν κέρδος ὄζει, καὶ ὠφέλεια. καίτοι τὸ ἀκεῖσθαι καὶ θεραπεύειν τὰς λύπας τῆς ἀνθρώπων, κέρδος ὄζειν καὶ ὠφέλεια. πῆς ᾗ χρεία ἐν συμποσίῳ φέρειν ὕμνοις, ὅπου καὶ χρεὶς τῆς ὕμνων αὐτὴ ἡ παροῦσα τῆς συμποτῆς πέρψιν ἔχῃ. Θαλίαις) θυσίαις, εἰλαπίναις, ἑορταῖς. λέχη ᾗ τὴν παροιτίαν. Εξ ὧν ἀτάλοι) ἐξ ὧν λύπων αἱ δεινὰ συμφοραὶ, πάσχειν καὶ ἀπτυγχάνειν πιεῖσι πὶς δόμοις.

,, Δειναὶ σε τύχαι σφάλλουσι δόμους.
,, Καί τοι τάδε μὴ κέρδος ἀκεῖσθαι 200
,, Μολπᾶσι βροτοῖς. ἵνα δ' ὄδειπνοι
,, Δαῖτες, τί μάτην τείνουσι βοαί;
,, Τὸ παρὸν γὰρ ἔχει τέρψιν ἀφ' αὑτῷ,
,, Δαιτὸς πλήρωμα βροτοῖσιν.
χο. Ἰαχὰν ἄϊον πολύστονον γόων.
Λιγυρὰ δ' ἄχεα μογερὰ βοᾷ 205
Τὸν ἐν λέχει πρόδοτον, κακόνυμφον.
Θεοκλυτεῖ δ' ἄδικα παθοῦσα,
Ταὶ Ζηνὸς ὁρκίαν θέμιν,
Ἃ νιν ἔβασεν
Ἑλλάδ' ἐς αὐτόπορον 210

,, Et graues casus, euertunt domos.
,, Atqui *in rebus* his maxima vtilitas esset mederi
,, Hominibus cantu: vbi verò sunt læta 200
,, Conuiuia, quid frustrà intendunt vocem?
,, Præsens enim præbet voluptatem per se,
,, Conuiuii abundantia mortalibus.
cho. Audiui clamorem cum multis gemitibus lamentationum:
Miseros verò, & tristes dolores clamat 205
Iasonem connubii proditorem malúmque sponsum.
Inuocat autem Deos iniuriis affecta,
Et Themidem, filiam Iouis, quæ est custos iurisiurandi,
Quæ ipsum reduxit
In Græciam intermedio freto sitam *e regione Colchidis*, 210

Τὶ μάτην] πῆς γὰρ ἀκεῖ χρεία μουσικῆς αὐτῆς τῆς ἀπὸ φόινης πρπόντων. τείνουσι ᾗ βοαὶ, αἱ τῆ ἄδουσι μετ' πόνε. καὶ γὰρ ὀνωφελῆ ἱκανὴ ὄζειν εἰς τὸ πέρψαι πὶς ἀνθρώπις. Λιγυρὰ δ' ἄχεα) αἱ τῆ λιγυρῶς δ' ὀξέως τὰ ἄχεα φησὶν ἡ μογερὰ Μήδεια βοᾷ. Ταὶ Ζηνὸς ὁρκίαν θέμιν) ταῦτα πῆς ἀξιῶν ἵνα τῆς Μηδείας δεῖ τῆς Θέμιδος κεστελῆφθαι τὸν Δία, συμπρεσβεύει. οὐχοῦν πρεσπυμνημονεύσαμεν χράφουσιν ὅτως. δυνάσταις τὰ λέχη Ζηνὸς ὁρκίαν θέμιν βοηθῆσαι πῆς πρεσκειμένοις, ὅτι δεῖ τῆς Θέμιδος τὸν Δία ἐπεκαλεῖτο, δεῖ τὸ εἶ) Διὸς τὴν Θέμιν. λέχη οὖν ὅτι τῇ παρέδρῳ τῆς Διὶ δικαιοσύνῃ, ἤγουν πῆς τούτης ὅρκοις πιστύσασα, ἔπραξεν ἃ ἔπραξεν. ὁρκίαν ᾗ αὐτὴν εἶπεν, ὡς τῆς ὅρκων ἔφορον, καὶ σωθηκῶν πρόπαντιν, ἥπς Θέμις αὐτὴν ἡ Μήδειαν καὶ δεδεῖσθαι πεπίπαν εἰς τὴν Ελλάδα, δεῖ τὴν αὐτόπορον πῆς Σκυθίας. αὐτόπορον ᾗ ἡ ἐναντίαν κῆ τὸν πόρον, ἢ κῆ τὸν πόνον. ἡ μὲν γὰρ ἐν πῆς δυσκῆς κεῖται ἡ Ελλας. ἡ ᾗ Σκυθία ἐν πῆς

Universidad de Deusto Biblioteca

ἀπολαῖς. πῶς δὲ ἡ Θέμις δεξιοῦται ἑπίνοιαν τῶν Μηδείαν, ὅτι τῆς ὅρκους, πειθεῖσα ἠκολούθησεν Ιάσονι.

Δι' ἅλα νύχιον,
Εφ' ἁλμυρὰν πόντου
Κλῆδ' ἀπέραντον.

ΙΑΜΒΟΙ.

μη. Κορίνθιαι γυναῖκες ἐξῆλθον δόμων,
,, Μή μοι τι μέμψησθ'. οἶδα γὰρ πολλοὺς βροτῶν 215
,, Σεμνοὺς γεγῶτας, τοὺς μὲν ὀμμάτων ἄπο,
,, Τοὺς δ' ἐν θυραίοις, οἷσ' ἀφ' ἡσύχου πόδος
,, Δύσκλειαν κτήσαντο, καὶ ῥαθυμίαν.
,, Δίκη γὰρ οὐκ ἔνεστ' ἐν ὀφθαλμοῖς βροτῶν.
,, Ος τις πρὶν αὐδρὸς ἀπλάστου σκηπτεῖν σαφῶς, 220
,, Στυγεῖ δεδορκὼς, οὐδὲν ἠδικημένος.

Per mare nocturnum,
Supra salsas ponti
Immensi angustias.

Medea.

Mulieres Corinthiæ, exiui è domo.
,, Ne repræhendatis me: noui enim multos homines, 215
,, Qui clari fuerunt, alios quidem procul à conspectu,
,, Alios verò inter suos: alii verò ex eo quod quieuerunt,
,, Comparauerunt sibi infamiam, & opinionem ignauiæ.
,, Iustitia enim non inest in oculis hominum, *ut hic iusti dignoscantur.*
,, Quisquis ante quam hominis animum manifestè cognouerit, 220
,, Odit *semel* intuitus, nulla iniuria affectus, *is iniustè facit.*

Δι' ἅλα νύχιον ἐφ' ἁλμυρὰν πόντου] αἰτῶ δι' ἁλὸς ἁλμυρᾶς, περιβυσσίας τῆς ὁδοῦ περάσεως. ἢ τὸ ἁλμυρᾶς, πρὸς τὸ ἑξῆς συναπτέον, πυτίσι διεβίβασεν αὐτῶν δι' ἁλὸς εἰς τὴν Ελλάδα, ὁδὸν τὴν ἁλμυρὰν τοῦ πόντου κλεῖδα. λέγει δὲ τὸ στενὸν, ὅθεν καὶ κλεῖδα τὸ στενὸν ἐκεῖνο ὀνόμασιν, ὡς ὂν τὸ ὡς ἂν κλεῖδα ἔχῃ) τὸ περικυμῆνον πόντου. ἀπὸ γὰρ τοῦ στενοῦ, ὁδὸν τὸν πόντον ἐξιᾶσι. νύχιον δὲ λέγει τὴν θεὸν, ὡς ἐξῆς ἐπάγει. ὥστε καὶ αἰνῶ δεῖ τὴν Θέμιδος τὸν Δία δικαλεῖσθαι. ἡ Θέμις δὲ αὐτῶν φησὶ δεῖ κυκτὸς περιφυγεῖν. Κορίνθιαι γυναῖκες] χρὴ νοεῖν, ὅτι χρὴ τὸ σωπώμενον εἰσελθοῦσα ἡ γραῦς παρεκάλεσε τὴν Μήδειαν ἐξελθεῖν πρὸς τοὺς ἀπὸ τῆς χώρας. αὕτη δὲ ἐξελθοῦσα φησὶν, ἐξῆλθον πρὸς ὑμᾶς ὦ γυναῖκες, ἵνα μή μοι τι μέμψησθε, ὡς δι' ἀπιστίαν μὴ προελθοῦσα. Αλλως. Ω Κορίνθιαι γυναῖκες, ἐξῆλθον ὀκ τῶν δόμων, ἵνα μὴ μέμψησθέ μοι, καίτοι ὁρῶσα μὲν πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων σεμνοὺς γεγῶτας, τοὺς μὲν ὀμμάτων ἄπο, τοὺς δ' ἐν θυραίοις, οἷον ἀφανεῖς νομιζομένους, τοὺς μὲν ἀπὸ τοῦ χωρίζεσθαι καὶ ἄπωθεν τῶν ὀμμάτων ὄντας, τοὺς δὲ διὰ τὸ προσέρχεσθαι, & συνεχῶς ὁπτέρεσθαι. εἰ δὲ τὸ ἀπαιθαρόθεν ὁπτέρθειν καὶ ἀδιάβολον τῶν ἀνθρώπων σημαίνει, ὅτι εἰς μηδὲν ἀρέσκονται. εἶτα πάλιν κῆ πόνων ὁπτέρει, ὅτι καὶ οἱ ἀφ' ἡσύχου πόδος, καὶ ἐν ἐρημίᾳ τὰ ἑαυτῶν περάσαντες, δύσκλειαν κτῶνται, καὶ ἀῤῥίαν, οἷον καὶ ὅτοι διαβάλλονται ὑπὲρ πόνου. Τοὺς δ' ἐν θυραίοις) τοὺς ἐν τοῖς οἴκοις τῶν ἑτέρων συνεχῶς φαινομένους, ὡς ἀπὸ τὸ ἰσοκρανικὸν, τοὺς ἐπιτύχεις μὴ πιστεύοντες. Οἱ δ' ἀφ' ἡσύχου) ἡσύχιον βίον ἐπανηρημένοι, αἰτῶ τὸ φαινόμενοι. μηδὲν ὄντες περάσαντες, ἀλλ' ἡσυχίαν ἄγοντες. ἄλλοι δὲ ὅτι ἡσυχίας ἰδιοπραγμονοῦντες, ἐκεῖνοι ἔχον δυσκολίας καὶ ὀργίας. ῥαθυμίαν δὲ τὴν ὀργίαν, οἱ ἡσύχιον βίον ἐπανηρημένοι, δυσκλεεῖς οὐ ἐνομίσθησαν, πρὸς τοὺς δὲ τὴν ψυχήν. Δίκη γὰρ ὀκ ἔνεστιν ὀφθαλμοῖς βροτῶν) φησὶ γὰρ, ὅτι διὰ τὸ πρὸς ὑμᾶς. καίτοι ὁρῶσα ὅτι ἀμφίβολον ὅτι ἐν τῷ ὁπτεύειν ὁπτικὸν δεινὸν ὄντα. ὅμως δ' οὖν, ἵνα μὴ δι' ἔργων, & ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀγνοίας γνωρίσωσί με ἥτις εἰμί. ὁ γὰρ φησὶν ὀ ὀφθαλμοῖς αἰδρῶν, καὶ ἐν τῇ ὄψει μόνῃ τοῦ ἔνεστι δίκη καὶ κρίσις ὄζιν. ἢ ὅτι τὸ δίκαιον ὀκ ἀπὸ μόνης τῆς ὄψεως θυρίσκεται. τὸ δὲ καταλληλον ἐπ μᾶλλον σαφὲς γίνεται, ὅτι ἡ δίκη ὀκ ἔστιν ἐν ὀφθαλμοῖς βροτῶν. ὁ δὲ δίκαιος ὅστις, ὃς πρὶν τὸ ἀπλάστον σαφῶς σκηπτῶν τὸ πέλας συγεῖ ἀπὸ τῆς ἴψεως, ἐνὰ ὑδὲν ἠδικημένος ὑπ' αὐτοῦ. οὕτως ἐρμηνεῖος. εἰς δὲ τὸ μή μοι τι μέμψησθε, πρεσβευτέον ἔξωθεν τὸ ὅτως. αἰτίαν γὰρ φησὶ τοῦ ἐξελθεῖν θέναι, ὅτως μὴ ὑπὸ αἰτίαν πέσῃ. Σεμνοὺς γεγῶτας] πολλοὶ γὰρ φησὶ τῶν ἀνθρώπων, διὰ τὸ κεχωρεῖσθαι, & μὴ ὁμιλεῖν ἀλλήλοις, ἀλαζόνες καὶ ὑπὸ φανοὶ ἔδοξαν εἶναι. οἱ δὲ ὀκ τῶν ἐναντίων, συνεχῶς φαινόμενοι. Ομμάτων ἄπο) αἰτῶ τοὺς κεχωρισμένους καὶ πόῤῥωθεν ὄντας, διὰ νοεμένους ἀπὸ τῆς τῶν ὀφθαλμῶν καταστάσεως. τοῦτο δὲ ὀκ οἰκεῖον τοῖς ὁπτεροῦσι. Δίκη γὰρ οὐκ ἔνεστιν] διὰ τοῦτο δὲ συμβαίνει τὸ ἄλλοτε ἄλλως τοὺς ἀνθρώπους τὰ ἀλλήλων δοξάζειν, διὰ τὸ μὴ δυνασθαι ἐξ ὄψεως δοκιμάζειν ἑκάστου τὸν τρόπον, ὅτῳ πάρεισιν οἱ πολλοί. ἢ πρὶν τὸν τρόπον σαφῶς καταγνῶσι, ἁπλῶς ὀκ τῶν ὀφθαλμῶν πρεσβυτῶν μισοῦσι τὸν δεῖνα, οὐδὲν ἠδικημένοι πρὸς αὐτῶν.

,, Χρὴ δ' ξένον μὲν κάρτα προσχωρεῖν πόλει,
,, Οὐδ' ἄξιον ἤνεσ', ὅστις αὐθάδης γεγὼς,
,, Πικρὸς πολίταις ἐστὶν ἀμαθίας ὕπο.
Εμοὶ δ' ἄελπτον πρᾶγμα προσπεσὸν τόδε, 225
Ψυχὴν διέφθαρκ', οἴχομαι δ', καὶ βίου
Χάριν μεθεῖσα, κατθανεῖν χρῄζω, φίλαι.
Εν ᾧ γὰρ ἦν μοι πάντα γιγνώσκειν καλῶς,
Κάκιστος ἀνδρῶν ἐκβέβηκ' ὁ μὸς πόσις.

» Oportet autem hospitem valde se accommodare ciuitati,
» Neque laudo ciuem qui contumax existens,
» Molestus est ciuibus propter imperitiam, *ac insolentiam.*
Mihi verò hæc res quæ præter spem contigit, 225
Corrupit animum. perii verò & vitæ
Voluptate omissa, volo mori, amicæ.
In quo enim omnis mea spes erat rei feliciter gerendę,
Pessimus *omnium* hominum euasit ille meus maritus.

Χρὴ δὲ ξένον μὲν) πρόσκειται δὲ πάντα ξένον πρὸς τὰ τῆς πόλεως νόμιμα χαίρειν, καὶ ἁρμόζειν ἑαυτὸν τοῖς ἤθεσι τῶν πολιτῶν. ὅθεν καὶ γὼ πρόσθεν πρὸς ὑμᾶς, τὸ πρέπον τοῖς ὁπὶ ξένης πεμπούσα. Βίου χάριν) τὴν ὀν τῷ βίῳ ἡδονὴν, πρεσφερεστικῶς αὐτὸ τὸ ζῆν. Κατθανεῖν χρῄζω) τῶν ὀν ἤδη αἰαπεφάνηται. Κάκιστος ἀνδρῶν ὀκ ὦ ἐμοὶ πάντα, κάκιστος ἀνδρῶν ὀκβέβηκεν. οἱ δ' ὑποκριταὶ ὑ συμπρεσφερόμενοι τῷ ἔθνῃ, λέγουσι γιγνώσκειν καλῶς. Χρημάτων ἐπιβόλων) χρημάτων λέγει τῶν εἰς τὴν φωνήν. τῶν δὲ ὁ Εὐριπίδης ἀπὸ τῆς κατ' αὐτὸν συνηθείας λέγει. οἱ δὲ ἥρωες ὑχ' ὅτως ἐποίουν τοὺς γάμους, ἀλλ' ὀκ τῶν ὀναντίων αὐτοὶ ἐδίδοσαν, καθάπερ

καὶ αὐτὸς ἐν ἄλλοις παείκασι. καὶ Ὅμηρος, πεζῷθ' ἀναχωρισμός. οἱ γὰρ ἥρωες τὸ ἐναντίον πανάκαιν βοὴν δῶκαν, ἔπειτα ὀρίλια. ἔστι δὲ ῥῆσις.

,, Πάντων δ', ὅσ' ἐς' ἔμψυχα, καὶ γνώμην ἔχει, 230
,, Γυναῖκες ἐσμὲν ἀθλιώτατον φυτόν.
,, Ἃς πρῶτα μὲν δεῖ χρημάτων ὑπερβολῇ
,, Πόσιν πρίασθαι, δεσπότην τε σώματος
,, Λαβεῖν. κακοῦ γὰρ τοῦδ' ἔτ' ἄλγιον κακόν.
,, Κἂν τοῦδ' ἀγὼν μέγιστος, ἢ κακὸν λαβεῖν, 235
,, Ἢ χρηστόν. οὐ γὰρ εὐπρεπεῖς ἀπαλλαγαὶ
Γυναιξίν, οὐδ' οἷόν τ' ἀνιᾶσθαι πόσιν.
Εἰς καινὰ δ' ἥκει καὶ νόμους ἀφιγμένῳ,
Δεῖ μάντιν εἶναι, μὴ μαθοῦσαν οἴκοθεν,
Ὅτῳ μάλιστα χρήσεται ξυνευνέτῃ. 240
Κἂν μὲν τάδ' ἡμῖν σκοπουμένοις ἄρῃ
Πόσις ξυνοικῶν μὴ βίᾳ φέρων ζυγόν,
Ζηλωτὸς αἰών. εἰ δὲ μή, θανεῖν χρεών.
Ἀνὴρ δ' ὅταν πῖς ἔνδον ἄχθηται ξυνών,
Ἔξω μολὼν ἔπαυσε καρδίας χόλον, 245

,, Omnium autem, quęcunque ſunt animata & mentem habent, 230
,, Nos mulieres ſumus miſerrima propago.
,, Quas primùm quidem oportet maximis opibus
,, Comparare maritum, dominúmque corporis
,, Accipere. hoc enim malo *aliud* longè grauius *eſt*.
,, Et in hoc maximum *eſt* periculum, aut malum accipere, 235
Aut bonum. Non enim honeſta *ſunt* diuortia
Mulieribus, neque licet recuſare maritum.
Sed venientem ad nouos mores & leges,
Vatem eſſe oportet, (quia domi non cognouit)
Quem maximè ſit habitura virum. 246
Et ſi nobis hæc quidem peragentibus bene
Cohabitauerit maritus, non violentum *nobis* imponens iugum,
Beata eſt vita: ſin minus, ſatius eſt mori.
Vir verò cùm dolet propter res domeſticas,
Foras egreſſus ſedat cordis bilem, 245

Κακοῦ γὰρ) κακὸν μὲν τὸ χρημάτων ὑπερβολῇ πρίασθαι. ἀλγεινότερον δὲ κακόν, τὸ καὶ δεσπότην αὐτῇ λαμβάνειν. Οὐ γὰρ ἀκλεεῖς ἀπαλλαγαί) ὅτι καὶ κακὸν ἡ στέρησις δεῖ. οὐ γὰρ ἀκλεὲς γυναῖκα καταλιπεῖν τὸν οἰκεῖον ἄνδρα, ἀλλὰ ἀκλεές. Εἰς καινὰ δὲ ἥκει) τοῦτο πρὸς τὸν ὁρᾷ τῇ πάξει τοῦ πράγματος τοῦ κατὰ νόμον τοῦ γάμου. πρότερον γὰρ ὄντι τὸ τοῦ παρθένου πρὸς τὸν πράγματα ὅπερ ἦν πρὸς τὸν νυμφίον. εἰδὼ ὅτως πειρᾶσθαι τοῦτο, εἴτε δίκαιον, εἴτε κακόν. καὶ τὰ δὲ ἤθη λέγει καὶ νόμοις τοῖς πρὸς τοὺς ἀνδρόνομοις δὲ λέγει τοῖς τῆς οἰκίας κανόνας. Ὃ τόπος, τὰ ἤθη καὶ τοῖς νόμοις τοῦ ἀνδρῶν. Βίᾳ φέρων] μὴ βίαν ἡ ζεύγλης, μηδὲ ἀνάγκην τοῦ συμβίωσιν. Ὅταν τοῦ ἔνδον) πρὸς ἐλθὼν τοῦ παρεμοθήσατο.

,, Ἢ πρὸς φίλων τιν', ἢ πρὸς ἥλικα τραπεῖς.
,, Ἡμῖν δ' ἀνάγκη πρὸς μίαν ψυχὴν βλέπειν.
Λέγουσι δ' ἡμᾶς ὡς ἀκίνδυνον βίον
Ζῶμεν καθ' οἴκους, οἱ δ' μάρναντο δορί,
,, Κακῶς φρονοῦντες. Ὡς τρὶς αὖ παρ' ἀσπίδα 250
,, Στῆναι θέλοιμ' αὖ μᾶλλον, ἢ τεκεῖν ἅπαξ.
Ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτὸς πρὸς σὲ κἀμ' ἥκει λόγος.
Σοὶ μὲν πόλις θ' ἥδ' ἔστι, καὶ πατρῷος δόμος,
Βίος τ' ὄνησις καὶ φίλων συνουσία.
Ἐγὼ δ' ἔρημος, ἄπολις οὖσ', ὑβρίζομαι 255
Πρὸς ἀνδρὸς, ἐκ γῆς βαρβάρου λελησμένη.
Οὐ μητέρ', οὐκ ἀδελφόν, οὐδὲ συγγενῆ,
Ὡς μεθορμίσασθαι τῆσδ' ἔχουσα συμφορᾶς.
Τοσοῦτον οὖν σου τυγχάνειν βουλήσομαι,
Ἢν μοι πόρος τις, μηχανή τ' ἐξευρεθῇ, 260
Πόσιν δίκην τῆσδ' ἀντιτίσασθαι κακῶν,
Τὸν δόντα τ' αὐτῇ θυγατέρ', ᾧ τ' ἐγήματο,
,, Σιγᾶν. Γυνὴ γὰρ, πάλλα μὲν φόβου πλέα,

,, Conuerſus aut ad aliquem amicum, aut coætaneum:
,, Sed nos oportet ſpectare ad vnam animam.
Dicunt autem quòd nos periculorum immunem vitam
Viuamus domi, ipſi verò pugnent haſta,
,, Malè ſentientes: quia ter ad clypeum 250
,, Stare malim, quàm ſemel parere.
Sed enim non eadem ad me & te pertinet oratio.
Tibi enim eſt hæc vrbs & paterna domus,
Vitæque commoditas, & amicorum congreſſus. 255
Ego verò deſerta & extorris iniuria afficior
A marito, ex agro barbaro abrepta.
Neque matrem, neque fratrem, neque cognatum
Habens, qui me in portum ducat huius calamitatis:
Tantum igitur cupio tua vti opera,
Si mihi via aliqua, & ratio inueniri poſſit, 260
Qua maritum iure vlciſcar pro his malis,
Illumque, qui dedit ipſi *ſuam* filiam, & *glaucam*, quam duxit.
,, Vt taceas. Nam mulier alioqui eſt plena timore,

Καὶ μὴ ἐκεῖ λόγος) οὐχὶ πρὸς σοῦ τοῦτο λεχθείη. οὐ γὰρ ὁμοίας ἔχῃς ἐμοὶ τύχας. Μεθορμίσασθαι) λίπει τὸ ὡς, ὥστε μεθορμίσασθαι. τὸ δὲ ἐξῆς, οὐ μητέρα, οὐκ ἀδελφοὺς, οὐχὶ συγγενῆ ἔχουσαν πρὸς τὸ καταφυγοῦσαν πρὸς ἕνα πόνων μεταβιβάσθαι τῆς συμφορᾶς. ἢ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν μεθορμιζόντων εἰς τὴν ἀδεσποτέρας τόπους. Λελησμένη) ἀπὸ τοῦ λελησμένη. ἀπείληπται γὰρ. καὶ ὅπερ δυνοπαθοῦσα τοῦτο λέγει, ὡς πρὸς δοκοῦσα μὲν συνοικεῖν ἔξειν τὴν Ἰάσονα. δυνόπτερα δὲ αἱ χαλεπῶν πάθουσα.

„ Κακὴ δ' ἐς ἀλκὴν, καὶ σίδηρον εἰσορᾷν.
„ Ὅταν δ' ἐς δίκην ἠδικημένη κυρῇ, 265
„ Οὐκ ἔστιν ἄλλη φρὴν μιαιφονωτέρα.
χο. Δράσω τάδ'. εὐδίκως γὰρ ἐκπίσῃ πόσιν,
Μήδεια πενθεῖν δ' ἄ σε θαυμάζω τύχας.
Ὁρῶ γὰρ καὶ Κρέοντα τῆς δ' αἰακτὰ γῆς
Στείχοντα, κηρυὰν ἄγγελον βουλευμάτων. 270
κρε. Σὲ τὴν σκυθρωπὸν, καὶ πόσει θυμουμένην,
Μήδειαν, εἶπον τῆσδε γῆς ἔξω περᾶν
Φυγάδα, λαβοῦσαν δισσὰ σὺν σοὶ σοῖς τέκνα,
Καὶ μή τι μέλλειν. ὡς ἐγὼ βραβεὺς λόγου
Τῶδ' εἰμὶ, κἠκ ἄπειμι πρὸς δόμους πάλιν, 275
Πρὶν ἂν σε γαίας τερμόνων ἔξω βάλω.
Αἰ, αἰ. πανώλης ἡ βάλαιν' ἀπόλλυμαι.

» Ignauaque ad prælium, & ad intuendum ferrum:
» Sed quando est iniuria affecta, in matrimonio, 265
» Non est alia mens crudelior.
cho. Faciam hæc: nam iustè vlciſceris maritum,
Medea: non miror autem te lugere iſtam fortunam.
Sed video Creontem, dominum huius terræ
Venientem, nuncium nouorum conſiliorum. 270
Cre. Te toruam, & iratam marito,
Medeam, iubeo exire ex hac terra,
Extorrem, aſſumptis tecum duobus pueris,
Et nihil cunctari: quia ego autor edicti
Iſtius ſum, neque redibo domum, 275
Priuſquam eiecero te è finibus huius terræ.
Heu, heu, prorſus miſera perii.

Κακὴ δ' ἐς ἀλκὴν) αἰτὶ τῷ ἀδενής. ὁ δὲ λόγος, πᾶσα μὲν γυνὴ δειλοπάτη ἐστὶν ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασι, καὶ ἀδενής. οὐ μὴν ὅσον γυμνὸν ἰδεῖν ξίφος καρτεροῦσα. ὅταν δὲ εἰς κοίτην ἀδικηθῇ, πολυκηρατάτη γίνεται. Πειθὴν δ' οὖ σε θαυμάζω) οὐ θαυμάζω σε ὅλῃ τῇ πειθὴν τὰς τύχας, δικαίως γὰρ πενθεῖς. Διὰ τὰ σὺν αὐτῇ τέκνα) Παρυφίσκος γράφει κ' λέξιν οὕτως. τοῖς δὲ Κορινθίαις οὐ βυλομέναις ὑπὸ βαρβάρου καὶ φαρμακίδος γυναικὸς ἄρχεσθαι, αὐτῷ τε ὀλιγοῦλοῦσαν καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἀνελεῖν ἐπὰ μὴ ἄρρενα, ἐπὰ δὲ θήλεα. Εὐριπίδης δὲ δυσὶ μόνοις φησὶ αὐτὴ κεχρῆσθαι. ταῦτα δὲ διωκόμενα καταφυγεῖν εἰς τὸ τῆς ἀκραίας Ἥρας ἱερὸν, καὶ ὅλῃ τὸ ἱερὸν καθίσαι. Κορινθίοις δὲ αὐτῇ οὐδὲ οὕτως ἀπέχεσθαι, ἀλλ' ὅλῃ τῷ βωμοῦ πάντα ταῦτα ἀποσφάξαι. λοιμοῦ δὲ ἐνεμομένου εἰς τὴν πόλιν, πολλὰ σώματα κατὰ τῆς νόσου διαφθείρεσθαι. τοῦ μαντευομένοις δὲ αὐτοῖς, χρησμῳδῆσαι τὸν θεὸν ἱλάσκεσθαι, τὸ τῆς Μηδείας τέκνων ἄγος, ὅθεν Κορινθίοις μέχρι τῆς καιρῶν τῆς κατ' ἡμᾶς καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἐπὰ κούροις δὲ ἐπὰ κόραις τῆς ὀπισθοπάτων αἱδρῶν ἀναπειαυπίζειν τῷ τῆς θεᾶς πεδίῳ, καὶ μετὰ θυσιῶν ἱλάσκεσθαι τὴν ὀκείνων μῆνιν, ὃ τῶν δὲ ὀκείνης δεδιότες τὴν θεᾶς ὀργήν. Δίδυμος δὲ ἀναιπῶσαι καὶ τῶν πίθεται τὰ κρεοφόλου ἔχοντα οὕτως. τῶν γὰρ Μήδειαν λέγει διαφεύγουσαν ἐν Κορίνθῳ τὴν ἄρχοντα πόλεως, Κρέοντα ἀποκτεῖναι φαρμάκοις. δείσασαν δὲ τοὺς φίλους καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτῷ φυγεῖν εἰς Ἀθήνας, τοὺς ἡμετέρους ἐπεὶ γεώτεροι ὄντες ἐκ ἠδύναντο ἀκολουθεῖν, καθιεῖν ὅλῃ τὸν βωμὸν τῆς ἀκραίας Ἥρας, νομίσαντα τὴν παρέα αὐτῷ φρονεῖν τῆς σωτηρίας αὐτῷ. τοὺς δὲ Κρέοντος οἰκείους ἀποκτείναντας αὐτοὺς, διαδοῦναι λόγοις, ὅτι ἡ Μήδεια οὐ μόνον τὸν Κρέοντα, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἑαυτῆς παῖδας ἀπέκτεινε. γεγονέναι δὲ τοῦ πλήσιον μυθεύεται καὶ τοῦ τὸν Λάδωνιν.

Ἐχθροὶ γὰρ ἐξίασι πάντα δὴ κάλων,
Κἠκ ἔστιν ἄτης ἐν τοσούτοις ἔκβασις.
Ἐρήσομαι δ', καὶ κακῶς πάσχουσ' ὅμως, 280
Τίνος με ἕκατι γῆς ἀποστέλλεις Κρέον;
κρέ. Δέδοικά σ'. (οὐδὲν δεῖ τοιαμπίσχειν λόγοις.)
Μή μοι δράσῃς παῖδ' ἀτήκεστον κακόν.
Ξυμβάλλεται δ' πολλὰ τῶδε δείματος.
Σοφὴ πέφυκας, καὶ κακῶν πολλὰν ἴδρις. 285
Λυπῇ δ', λέκτρων ἀνδρὸς ἐστερημένη.
Κλύω δὲ ἀπειλεῖν, ὡς ἀπαγγέλλουσί μοι,
Τὸν νόμον, καὶ γήμαντα, καὶ γαμουμένην,
Δράσειν τι. ταῦτ' οὖν πρὶν παθεῖν, φυλάξομαι.
Κρεῖσσον δέ μοι νῦν τοῦς σ' ἀπέχθεσθαι γύναι, 290
Ἢ μαλθακισθέντ', ὕστερον μέγα στένειν.
μή. Φεῦ, φεῦ. ὀ νῦν με τοῦτον, ἀλλὰ πολλάκις Κρέον,

Inimici enim expediunt iam omnem rudentem *aduerſus me*,
Neque eſt effugium commodum huius mali.
Sed quanquam malè tractor, tamen dicam: 280
Cur me Creon eiicis ex hac terra?
cre. Metuo te (nihil opus eſt inuoluere ſermones)
Ne quod inſanabile malum facias meæ filiæ.
Multæ enim ſunt coniecturæ huius metus,
Es callida, & artifex multorum malorum. 285
Doles verò quòd orbata ſis thalamo mariti tui.
Audio autem te minari, vt mihi nunciant,
Et ſocero, & ſponſo, & nuptæ
Te aliquid facturam. hæc igitur cauebo, priuſquam accidant.
Multò enim ſatius eſt mihi, mulier, nunc in odium tuum incurrere,
Quàm placatum, poſtea valde gemere.
Med. Heu, heu. non mihi nunc primùm, ſed ſæpe, ô Creon,

Ἐχθροὶ γὰρ ἐξίασι) οἱ ἐχθροὶ οὐεμοδρομοῦσι καθ' ἡμῶν, καὶ ὠρμῶνται πάντα ὅσον τοῦ πρὸς ὑμᾶς, ὅπῃ μεταφορᾶς τῶν οὐεμοδρομούντων καὶ χαλώντων πρὸς τὸ πνεῦμα τὸ ἀρτέμωνος. Εὐπρεσσοίτος) εὐεπιβουλεύτος, καὶ ῥᾳδία πρὸς τὸ διαφυγεῖν αὐτῷ. Ἀποστέλλεις) ἀπάγῃς. ἐξεδέξατο δὲ κ' ἀναστροφῷ ἀπὸ γῆς στέλλεις. Δέδοικά σ') τὸ ἐξῆς δέδοικα, μή μοι τὸ δράσῃς παῖδα. Παρεμπίσχειν) κρύπτειν. Παρεμπίσχειν) φ λέγεσθαι, ἢ τοι φυλάσσειν, πρὸς τὸ μέλλειν. καὶ τὸ μαλθακισθέντα, αἰτὶ τοῦ ἀμελῶς πρὸς τὸ ἐνεχθέντα, ἢ μαλθακισθέντα τοῖς λόγοις. Δράσειν τι) κακοποιήσειν.

» Εβλαψε δόξα, μεγάλα τ' εἴργασται κακά.
» Χρὴ δ' οὔποθ', ὅς τις ἐρ πίφρων πέφυκ' ἀνὴρ,
» Παῖδας παιδεύειν σκληρὰ σκληράσκειν τε φύσει. 295
» Χωρὶς γὰρ ἄλλης, ἧς ἔχουσιν, ἀργίας,
» Φθόνον παρὰ ἀστῶν ἀλφαίνουσι δυσμενῆ.
» Σκαιοῖσι μὲν γὰρ καινὰ παρφέρων σοφὰ,
» Δόξεις ἀχρεῖος, κοὐ σοφὸς πεφυκέναι.
» Τῶν δ' αὖ δοκούντων εἰδέναι τι ποικίλον, 300
» Κρείσσων νομισθεὶς ἐν πόλει, λυπηρὸς φανῇ.
Ἐγὼ δὴ καὐτὴ τῆσδε κοινωνῶ τύχης.
Σοφὴ γὰρ ἐστι, τοῖς μὲν εἰμ' ἐπέφθονος,
Τοῖς δ' ἡσυχαία, τοῖς δ' ἀγαθέρου τρόπου,
Τοῖς δ' αὖ παρησυχία. εἰμὶ δ' οὐκ ἄγαν σοφή. 305
Σὺ δ' οὖν φοβῇ με, μή τι πλημμελὲς πάθῃς.

» Nocuit existimatio, & magna mala attulit.
» Non oportet autem eum qui sapiens est,
» Liberos edocendos curare, vt nimium sint sapientes. 295
» Præter enim aliam, quam habent, ignauiam,
» Inuidiam apud ciues *sibi* conciliant odiosam.
» Apud stultos enim proferens aliquid nouum & sapiens,
» Videberis inutilis, & non sapiens esse:
» At contra illis, qui videntur variam aliquam cognitionem habere,
» Præstantior si existimeris in ciuitate, molestus videberis.
Ego verò ipsa quoque particeps sum huius fortunæ.
Nam cùm sim sapiens, aliis quidem sum inuisa,
Aliis verò ignaua, aliis verò aliis morib. *prædita uideor*,
Aliis difficilis, *& morosa*: tamen non sum nimis sapiens. 305
Tu igitur metuis me, ne quid mali tibi à me accidat.

Εβλαψε δόξα) αἰτία τοῦ, ἡ δόξα μου βλάπτει με. σὺ γὰρ νομίζων με φησὶν * ἀπελαύνεις με δεδοικώς. Ὃς ἔχουσιν ἀργίας) τὸ ἧς ἔχουσιν ἀργίας εἶπεν, ὡς οὐχ ὡς πλοῦτον ἀργὸν ὄντων τῶν σοφῶν. φανερὰ γάρ ἐστιν, ὅτι μέγιστος πόνος περὶ τὴν φιλοσοφίαν. & Ἡσίοδος, Τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν, ἀλλ' ὡς πολλῶν δοξαζόντων οὐκ ὀρθῶς, ἀργοὶ εἰσὶ πᾶσι σοφοί. οἱ σοφοὶ οὖν φησὶν περὶ τὸ δόξαι ἀργίας ἔχειν, καὶ φθονοῦσιν ὑπὸ τῶν ἄλλων αὐτοῖς, ὅθεν φησὶ καλῶς ἔχειν κρίνω μὴ γελῶσαι εἰς ἄκρον παιδεύσεως ἥκειν τινὰ, ἀλλὰ & πόνων ἐνὸς εἶναι. τῶν δὲ οὐ δογματίζων ὁ πεπαιδευμένος φησὶν, ἀλλ' ἁρμοζόμενος πρὸς τὸ ὑφεστηκὸς ἦθος, ἐπεὶ δοκεῖ ἡ Μήδεια σοφίας ἔχουσα διόαμιν βλάπτεσθαι σκαιοῖσι, ὁ σοφὸς φησὶ καθ' ἑκάτερον ἀδικεῖται. ὑπὸ μὲν γὰρ τῶν ἀπαιδεύτων οὐ σοφὸς εἶναι νομίζεται. τοῖς δὲ ἐλλογίμοις λυπηρὸς εἶναι καταφαίνεται, ὅτιν τῶν κρείττων νομισθῇ. τὸ δὲ δοκούντων ἐκ δὴ ἀμφιβόλω κεῖται, ἀλλ' ὑπὸ τῆς τῶν πολλῶν ὑπὸ ἀρχόντων, ἢ δοκούντων, ἢ & πρὸς εἰσβολὴν τῶν δοκούντων ἐλλογίμων, εἰ καὶ τῇ ἀληθείᾳ ἐλλόγιμοι εἰσὶ διὰ τὸ νοεῖν τὸν φθόνον, ὃ ἐστι πρὸς σοφοῦ. Αλφαίνουσι) βυείσκουσιν. ἀπὸ τοῦ ἄλφα τοιχεῖν. Τῶν δὲ αὖ δοκούντων) τῶν δοκούντων φησὶν εἰδέναι τι, κρείττων νομισθεὶς ἐπαχθὴς ἔσῃ. ὅθεν συμβαίνει καὶ παρὰ τοῖς ἀπαιδεύτοις ἐπαχθὴς εἶναι, διὰ τὸ μὴ πρεσβεύειν αὐτοῖς, διὰ τὸ μὴ εἶναι ὁ πεπαιδευμένος, ὅθεν ὁ πεμπτὸς ἐστιν ἀμαθὴς νομίζομαι. Προσαιτῆς) ἀναπία εἰμὶ τοῖς ἀπαιδεύτοις, καὶ ἐκ ἄγαν σοφή.

Οὐχ ὧδ' ἔχει μοι, μὴ τρέσῃς ἡμᾶς Κρέον,
Ὡς εἰς τυράννους ἀνδρας ἐξαμαρτάνειν.
Σὺ γὰρ τί μ' ἠδίκηκας; ἐξέδου κόρῃ
Ὅῳ σε θυμὸς ἦγεν. ἀλλ' ἐμὸν πόσιν 310
Μισῶ. σὺ δ' οἶμαι σωφρονῶν, ἔδρας τάδε.
Καὶ νῦν τὸ μὲν σὸν οὐ φθονῶ καλῶς ἔχειν.
Νυμφεύετ', εὖ πράσσοιτε. τὼ δὲ δὴ χθόνα
Ἐᾶτέ μ' οἰκεῖν. καὶ γὰρ ἠδικημένοι
» Σιγησόμεθα, κρείσσονων νικώμενοι. 315
κρέ. Λέγεις ἀκοῦσαι μαλθακὰ, ἀλλ' εἴσω φρενῶν
Ὀρρωδία μοι, μή τι βουλεύσῃς κακόν,
Τοσῶδε γ' ἧσσον ἢ πάρος πεπεισμένος σοι.
» Γυνὴ γὰρ ὀξύθυμος, ὡς δ' αὔτως ἀνὴρ,
» Ῥᾴων φυλάσσειν, ἢ σιωπηλὸς σοφός. 320
Ἀλλ' ἔξιθ' ὡς τάχιστα, μὴ λόγους λέγε.
Ὡς πῶς τ' ἄρηρε, κοὐκ ἔχεις τέχνας, ὅπως
Μενεῖς παρ' ἡμῖν, οὖσα δυσμενὴς ἐμοί.

Non sic res meæ se habent, ne metuas me Creon,
Vt in viros principes delinquam.
Tu enim qua iniuria me affecisti? elocasti filiam *ei*
Cui te animus impulit. Sed meum maritum 310
Odi. tu autem vt opinor sapienter hæc fecisti.
Et nunc non inuideo quòd res tuæ præclarè se habeant:
Despondete, benè sit vobis: sed iam in hac terra
Sinite me habitare: quamuis enim iniuria simus affecti,
» Tacebimus, à potentioribus victi. 315
cre. Dicis auditu mollia: sed in animo
Mihi est pauor, ne quid mali moliaris,
Et tanto minus quàm antea confido tibi.
» Nam mulier quæ citò irascitur, similiter & vir,
» Facilius cauetur, quàm taciturnus sapiens. 320
Proinde exi quàm celerrimè, ne facias multa verba.
Quia hoc decretum est, neque habes artem, vt
Apud nos maneas, cùm sis mihi infesta.

Τοσῶδε δ' ἧσσον) τοσούτῳ δὲ φησιν, ὅσῳ γλυκεῖα μὲν εἰ τῷ λόγῳ, ἄλλα δὲ φρονεῖς, τοσούτῳ μᾶλλον ἀπιστότερος τυγχάνω, ἢ πρὶν τῶν λόγων σου τούτων ἀκοῦσαι. Γυνὴ γὰρ ὀξύθυμος) πᾶ-

σα γὰρ φησὶν ὀξύθυμος γυνή. ὁμοίως δ' αὖ καὶ αἰὴρ ἁμαρτέστερον αὖ φυλαχθεὶν, ἢ ὁ κρύπτων τὴν ὀργὴν. πότερα γὰρ φανερῶς ὀργιζομένους ἁμαρτῶν φεύξομαι φυλάττεσθαι. τοὺς δ' ἐν ἀφανεῖ κρύπτοντας τὴν μῆνιν, οὐχ οἷόν τε δῆλα τὰ ἀποτόπον. καὶ σὲ οὖν φησὶ σωπηλὸν ὄντα, ἢν ἁμαρτὼν φυλάξασθαι. Ῥᾶον φυλάσσειν) αἰτῶ τὴν φυλακὴν καὶ πρηνῆ θῦσαι. ἐνεργητικὸν αὐτὸ παθητικοῦ. τὸ δ' ἔθος ὡς ὀλιγοπλεῖστον τοῖς Ἀττικοῖς. λέγει δὲ σωπηλός. Ἀλλ' ὡς. Ῥᾶον δεῖ φυλάττεσθαι φησὶν ὀξύθυμος αἰὴρ. ὡσαύτως δὲ καὶ γυνή. φανεροὶ γὰρ εἰσὶ, καὶ πάντα ὀνειδίζουσι ὀργιζόμενοι. ὁ δὲ σωπηλὸς, δυσπαραίτητος ὢν, ἐν ἑαυτῷ κρύπτων καὶ καιροφυλακεῖν τὴν ὀργήν. Μὴ θεὸς σε) μέμφονται τῷ Εὐριπίδῃ, ὅτι πεποίηκε τὴν Μήδειαν ὀξὺν λέγει τῷ Κρέοντι, ὡς ὑποτύλως ἔχει θεὸς τὴν νύμφην.

μή. Μὴ θεὸς σε γονάτων, τῆς τε νεογάμου κόρης.
κρέ. Λόγοις ἀναλοῖς ἐ γὰρ οὐ πείσεις ποτέ. 325
μή. Ἀλλ' ἐξελᾷς με κοὐδὲν αἰδεσθεὶς λιτάς;
κρέ. Φιλοῦσα γὰρ σ' μᾶλλον, ἢ δόμοις ἐμοῖς.
μή. Ὦ πατρίς, ὡς σου νῦν μάλιστα μνεία ἔχει.
κρέ. Πλὴν γὰρ τέκνων, ἔμοιγε φίλτατον πολύ.
μή. Φεῦ, φεῦ. βροτοῖς ἔρωτες ὡς κακὸν μέγα. 330
κρέ. Ὅπως οὐ οἶμαι καὶ τάδ' ἐκβήσεται τύχαι.
μή. Ζεῦ, μὴ λάθοι σε, τῆσδ' ὃς αἴτιος κακῶν.
κρέ. Ἔρπ' ὦ ματαία, καὶ μ' ἀπάλλαξον πόνων.
μή. Πονοῦμεν ἡμεῖς, κοὐ πόνων κεχρήμεθα.
κρέ. Τάχ' ἐξ ὀπαδῶν χρεὼς ὠθήσῃ βίᾳ. 335
μή. Μὴ δῆτα τοῦτό γ'. ἀλλά σ' αἰτοῦμαι Κρέον.
κρέ. Ὀχλον παρέξεις ὡς ἔοικας ὦ γύναι.

Med. Ne per genua & filiam tuam recens nuptam.
cre. Consumis verba: nunquam enim persuaseris me. 325
Med. Expelles igitur me, neque reuereberis Litas *i. Preces?*
cre. Non enim mihi charior es mea domo.
Med. O patria, quàm valde nunc tui recordor.
cre. Præter liberos enim est mihi longè charissima.
Med. Heu, heu. quàm magnum malum hominibus est amor? 330
cre. Credo, vt tulerit fortuna.
Med. Iupiter, non lateat te is qui autor est horum malorum.
cre. Vade ô vana, & libera me curis.
Med. Nos laboramus, neque indigemus aliis miseriis.
cre. Citò extruderis violenter manu famulorum. 335
Med. Nequaquam ita, sed rogo te Creon.
cre. Negotium facesses, vt videris ô mulier.

Ὅπως οὐ οἶμαι] ἐπὶ καθόλου ἡ Μήδεια τὴν ἔρωτα κακῶν ἀφεφλώσατο, ἐπεισήγαγεν ὁ Κρέων τὴν αἰτίαν, καὶ φησὶν, ὁ ἔρως οὐκ ἀεὶ κακὸς, ἀλλ' ὡς ἂν ἄγκαι ὑπὸ τῆς τύχης. πολλοὶ γὰρ ἐκαθέκτησε τὴν ἔρωτα. βλασφημεῖ δὲ τὴν ἔρωτα ἡ Μήδεια, ἐπὶ καὶ ἐκαθεῖσα τὴν Ἰάσονος, ἐξέστη τῆς ἐλπίδος. ὅπως δὲ φησὶ μὴ καταμέμφου τοὺς ἔρωτας. ἔστι ὅτε καὶ ἀγαθόν τι ποιοῦσι, ἔστι ὅτε δὲ κακόν.

ὡς αὖ ἡ τύχη τοῦ ἀγῶνος. Πονοῦμεν ἡμεῖς) ἐπεὶ εἶπεν ὁ Κρέων, καὶ μ' ἀπάλλαξον πόνων. φησὶ, ποίων πόνων; ἐγὼ γὰρ εἰμι ἐν πόνοις ὤσα, καὶ οὐ ὀφείλουσα ἄλλοις πόνοις αἰτέχεσθαι ἐφ' οἷς ἔχω, ἀλλ' οὐ ἐν ἀπαίνει κακῶν. σὺ γὰρ οὐ πονεῖς, καὶ ἐν κακοῖς τυγχάνεις. ἐπεὶ δὲ εἶπεν ὁ Κρέων καὶ μ' ἀπάλλαξον πόνων, φησὶ ποίων πόνων; ἐγὼ γὰρ εἰμὶ ἐν πόνοις ὤσα, καὶ οὐκ ὀφείλω ἄλλοις πόνους αἰτεῖσθαι πόνοις ἐφ' οἷς ἔχω, ὥστε μή τε ἀπέλαυνέ με τῆδε Κορινθίων, καὶ τέκνοι μοι πεσεῖν τὸν πόνον ἐφ' οἷς ἔχω. ἱκανῶς γὰρ ἔχω πόνων τῆς τε παιδείας ἐστερημένη, καὶ καὶ τὸν αἴδρα ἀπολέσασα δεῖ τὴν σὴν θυγατέρα. ὥστε τὸ πονοῦμεν ἡμεῖς δεῖται λύκας εἶπεν. οἷον ἐγὼ πονῶ, ποιοῦσα δεινὰ πεπονθυῖα. σὺ δὲ ὄ, μηδὲν χαλεπὸν ὑποστάς. Παῦσόν τ' ἀφορμὴν) λῦσον ἡμεῖς πεσόντες καὶ καλοῦμεν εἰς τὸ ζῆν, οἱ Ἀττικοὶ ἀφορμὴν καλοῦσιν. Εἰκὸς δ' ὄντ' οὐνοίαν σ' ἔχειν) οὐδὲν φησὶ ἀπεικὸς πατέρα σε ὄντα οὐνοίαν καὶ στοργὴν ἔχειν, λῦσαι δὲ πρέπει πατεῖ πεῖς παῖδας. ὅθεν οἰκτίρου με, εἰδὼς αὐτὴν πῖρα τὴν πεῖς τὰ φίλτατα δεῖ θεῖν.

μή. Φεύξομεθ'. ἐ τοῦθ' ἱκέτευ σύ σου τυχεῖν.
κρέ. Τί δ' οὖν βιάζῃ, κοὐκ ἀπαλλάσσῃ χθονός;
μή. Μίαν με μεῖναι τῆσδ' ἔασον ἡμέραν, 403
Καὶ ξυμπεράναι φροντίδ', ἢ φεύξομεθα,
Παισίν τ' ἀφορμὴν τοῖς ἐμοῖς; ἐπεὶ πατὴρ
Οὐδὲν πρόνοια μηχανήσασθαι τέκνοις.
Οἴκτιρε δ' αὐτούς. καὶ σύ τοι παῖδων πατὴρ
Πέφυκας. εἰκὸς δ' ὄντ', οὐνοίαν σ' ἔχειν. 345
Τἀμοῦ γὰρ ἕ μοι φροντὶς, εἰ φεύξομεθα.
Κείνοις ἢ κλαίω συμφορᾷ κεχρημένοις.
κρέ. Ἡκιστα τἀμὸν λῆμ' ἔφυ τυραννικόν.
Αἰδούμενος ἤ, πολλὰ δὴ διέφθορα.
Καὶ νῦν ὁρῶ μὲν ἐξαμαρτάνων γύναι, 350
Ὅμως ἢ τοῦδε τῆσδε. προυννέπω δέ σοι.
Εἴ σ' ἡ πάσα λαμπὰς ὄψεται θεῶν,
Καὶ παῖδας ἐντὸς τῆσδε τερμόνων χθονὸς,

Med. Fugiam. non hoc te rogo, vt impetrem *ne discedam.*
cre. Quid igitur resistis, & non discedis è terra?
Med. Concede mihi, vt possim tantùm hunc diem manere, 340
Et perficere deliberationem, qua fugiam,
Et viaticum meis liberis: quandoquidem pater
Nihil curat *uitæ subsidium* parare liberis.
Miserare igitur illos, nam & tu pater liberorum
Es. Consentaneum autem est te habere beneuolentiam.
Non enim de me sum sollicita, quòd in exilium simus ituri.
Illorum verò calamitatem, qua premuntur, lugeo.
cre. Animus meus minimè est tyrannicus,
Sed verecundia victus, multa perperam egi.
Et nunc video quidem me peccare mulier, 350
Attamen consequeris hoc. sed prædico tibi,
Si te postera lux Dei viderit,
Et liberos tuos intra fines huius terræ,

Universidad de Deusto Biblioteca

Θανῇ. λέλεκται μῦθος ἐν ψόφῳ δὴ τόδε.
Νῦν δ' εἰ μένειν δεῖ, μίμν' ἐφ' ἡμέραν μίαν. 355
Οὐ γὰρ τι δράσεις δεινὸν, ὧν φόβῳ με ἔχῃ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Δύσανε γύναι,
Φεῦ, Φεῦ μελέα τῆς σῶν ἀχέων.
Ποῖ ποτε τρέψῃ; τίνα προξενίαν,
Ἢ δόμον, ἢ χθόνα σωτῆρα κακῶν 360
Εὑρήσεις;
Ὡς εἰς ἄπορόν σε κλύδωνα θεὸς
Μήδεια κακῶν ἐπόρευσε.

ΙΑΜΒΟΙ.

μή. Κακῶς πέπρακται πανταχῇ. τίς αὐτερεῖ;
Ἀλλ' ἔτι ταύτῃ πῶτα, μὴ δοκεῖτέ πω. 365
Ἔτ' εἰσ' ἀγῶνες τοῖς νεωστὶ νυμφίοις,
Καὶ τοῖσι κηδεύσασιν οὐ σμικροὶ πόνοι.
Δοκεῖς γὰρ αὖ με τόνδε θωπεῦσαι πότ' αὖ,
Εἰ μή τι κερδαίνουσαν ἢ τεχνωμένη;

Morieris. dictus eſt ſermo hic, neque irritus erit.
Nunc igitur ſi oportet te manere, mane ad vnum diem. 355
Non enim facies aliquid mali eorum, quæ metuo.

Chorus.

Infelix mulier,
Heu, heu. miſera es ob tuos dolores.
Quo nam te vertes? quod hoſpitium,
Aut quam domum terrámve, quę liberet te his malis, 360
Inuenies?
Quàm te Deus in difficilem tempeſtatem
Malorum duxit, Medea.

Medea.

Vbique malè mecum agitur: quis contradicet?
Sed nondum hæc ſunt eodem modo, ne putetis. 365
Reſtant adhuc alia certamina nouis ſponſis,
Et non exigua mala affinibus.
Putas enim me hunc blandis verbis compellaturam fuiſſe vnquam,
Niſi aliquid lucri captarem, aut machinarer?

Οὐ γάρ τι δράσεις) Δίδυμος μετὰ τοῦτον φέρει τὸ σιγῇ δόμοις εἰς βάσιν ἔρωται λέχος, καὶ μέμφονται τοῖς ὑποκριταῖς ὡς ἀκαίρως αὐτὸν πάσχουσιν. Κακῶς πέπρακται πανταχῇ. τίς αἰτιᾶται) αἰτὶ τοῦ, ὅτω φανερῶς καὶ ἀναρῶς δυσχοῦμαι, καὶ ἐν κακοῖς εἶμι, ὡς μηδέτα δυνάσθαι ἀνθαλέσθαι, ὅπου οὐχ ὅτως ἔχομεν δυσχέρειας. Ἀλλ' ὅτι ταύτῃ τοῦτα) ἀλλ' οὐχὶ κατ' ἄτα τὸ μέρος φησὶ κακῶς ἔχειν τὰ καθ' ἡμᾶς, καθὸ πεισθεὶς ἡμῖν ἀπῆλθε Κρέων. τὸ ταύτῃ νῦν αἰτὶ τοῦ κατ' ἐμὸν τόνδε τὸν τρόπον τοῦτα καλῶς πέπρακται. ἢ τὸ τοῦτα ὀξυτόνως, πυτίστιν ἀλλὰ κατ' ἄτα τὸ μέρος, καθὸ πεισθεὶς ἀπῆλθεν, οὐ τοῦτα τὰ πράγματα, ἀλλὰ καλλίονα. ἀμφότερα ἢ εἰς ταυτὸ αἱρεῖ φοῖσιν. Ἄλλως. τὸ τοῦτα μὴ πῇ μὴ πεῖθεσθαί τινι, πῇ ἢ ὀξυνέται. ὅ ἐστιν, ἀλλὰ κατ' ἄτα τοῦτο τὸ μέρος, καθὸ πεισθεὶς ἀπῆλθεν Κρέων, οὐ τοῦτα τὰ πράγματα ἐστιν, ἀλλὰ βελτίονα. Πόσιν τ' ἐμὸν) πῶς ἐπαγγελαμένη αἱρεῖται τὸν Ἰάσονα οὐκ αἰτεῖται; ἢ πάλαι ἐπὶ ἐλθὼν ὁ ἄγγελος μετὰ θάνατον Γλαύκης καὶ Κρέοντος, ἐθορύβησεν αὐτὸν, λέγων χρῆναι πάλιν φυγεῖν. ἔνθα καὶ φησὶ, Μηδεία φεῦγε. ὅθεν οὐκ ἔχει χολὴν τοῦτο ἐρωτᾶσθαι. ἀδῆς οὖν καὶ ὁ Ἰάσων πρεσβύτερος αὐτῶν.

Οὐδ' αὖ προσεῖπον, οὐδ' αὖ ἡψάμην χερῶν, 370
Οὐδ' εἰς τοσοῦτον μωρίας ἀφίκετο,
Ὡς δεξιὸν αὐτῷ πᾶμ' ἐλεῖν βουλεύματα
Γῆς ἐκβαλόντι, τῷδ' ἀφῆκεν ἡμέραν
Μεῖναί μ', ἐν ᾗ τρεῖς τῆδ' ἐμοῖς ἐχθροῖς νεκροὺς
Θήσω, πατέρα τε, καὶ κόρην, πόσιν τ' ἐμόν. 375
Πολλὰς δ' ἔχουσα θανάσιμοι αὐτοῖς ὁδοὺς,
Οὐκ οἶδ' ὁποίᾳ πρῶτον ἐγχειρῶ φίλαι.
Πότερον ὑφάψω δῶμα νυμφικὸν πυρὶ,
Ἢ θηκτὸν ὤσω φάσγανον δι' ἥπατος,
Σιγῇ δόμους εἰσβᾶσ', ἵν' ἔστρωται λέχος. 380
Ἀλλ' ἕν τι μοι πρόσωνες, εἰ ληφθήσομαι
Δόμοις ἐπορβαίνουσα, καὶ τεχνωμένη,
Θανοῦσι θήσω τοῖς ἐμοῖς ἐχθροῖς γέλων.
Κεράσῃ τῷ δόξαν, ἣ πεφύκαμεν
Σοφαὶ μάλιστα, φαρμάκοις αὐτοὺς κτανεῖν. 385

Neque allocuta eſſem, neque attigiſſem manibus, 370
Ille verò eò ſtultitiæ peruenit,
Vt cùm poſſet ipſe euertere mea conſilia,
Si me eieciſſet ex hac terra, conceſſerit hoc die
Me manere, quo tres ex meis inimicis
Interficiam, patrem, puellam, & meum maritum. 375
Sed cùm habeam multas vias interficiendi eos,
Non ſcio quam primùm aggrediar, amicæ.
Vtrum accendam domum ſponſæ igni,
An adigam acutum enſem per hepar,
Clàm ingreſſa domum, vbi lectus eſt ſtratus. 380
Sed vnum eſt mihi periculoſum, ſi deprehendar,
Ingreſſa domum & moliens iſta,
Morte mea riſum præbebo meis inimicis.
Optimum eſt recta via ingredi, qua ſumus
Potentes maximè, venenis vt eos interficiamus. 385

Ἢ θηκτὸν] ὧδε καλῶς κεῖται. Δίδυμος· σημειοῦται ὅτι κακῶς οἱ ὑποκριταὶ πάσχουσιν ὅλῃ σῴβ τὸ σιγῇ δόμος εἰσβᾶσα, καὶ οὕτω ἢ σφάξω αὐτός. Εἰ ληφθήσομαι) σοφοῦ δεῖται αἰπαίπλοκ-

Universidad de Deusto Biblioteca

τα λύειν. Τεχνωμυρή) πρὸς τὸ ἐπιλθεῖν αὐτῆς κειμωμένοις. Η πιφύκαμεν) ἢ μηχανῇ σοφαὶ ἐσμεν. κράτιστον δὲ φησὶ φαρμάκοις αὐτοὺς κτανεῖν, κ᾽ τὴν ὁδὸν εἰ ἢ σοφαὶ πεφύκαμεν, μάλιστα δηλαδὴ τῇ τῶν φαρμάκων.

Εἶεν· καὶ δὴ τεθνᾶσι. τίς με δέξεται πόλις;
Τίς γῆν ἄσυλον, καὶ δόμους ἐχεγγύους
Ξένου παρέξει, ῥύσεται τ᾽ ἐμὸν δέμας;
Οὐκ ἔστι. μείνασ᾽ οὖν σμικρὸν χρόνον,
Ην μή τις ἡμῖν πύργος ἀσφαλὴς φανῇ, 390
Δόλῳ μέτειμι τόνδε καὶ σιγῇ φόνον.
Ην δ᾽ ἀξελαύνῃ συμφορά μ᾽ ἀμήχανος,
Αὐτὴ ξίφος λαβοῦσα, κεἰ μέλλω θανεῖν,
Κτενῶ σφε. τόλμης δ᾽ εἶμι πρὸς τὸ καρτερόν.
Οὐ γὰρ μὰ τὴν δέσποιναν, ἣν ἐγὼ σέβω 395
Μάλιστα πάντων, καὶ ξυνεργὸν εἱλόμην,
Εκάτην, μυχοῖς ναίουσαν ἑστίας ἐμῆς,
Χαίρων τις αὐτῆς τοὐμὸν ἀλγυνεῖ κέαρ.
Πικροὺς δ᾽ ἐγώ σφιν καὶ λυπροὺς θήσω γάμους,
Πικρὸν γ᾽ κῆδος, καὶ φυγὰς ἐμὰς χθονός. 400
Αλλ᾽ εἶα· φείδου μηδὲν ὧν ἐπίστασαι
Μήδεια, βουλεύουσι, καὶ τεχνωμυρῆ.
Ερπ᾽ εἰς τὸ δεινόν. νῦν ἀγὼν εὐψυχίας.

Esto, & iam sint mortui: quæ me ciuitas excipiet?
Quis terram tutam & domum seruantem promissa,
Præbens hospes liberabit meum corpus?
Nemo est. Igitur manens adhuc exiguum tempus,
Siquidem aliqua *salutis* turris tuta nobis apparuerit, 390
Aggrediar hanc cædem dolo & clàm.
Si verò calamitas ineuitabilis me exagitet,
Ego correpto gladio, etiamsi mihi moriendum sit,
Occidam eos. vado autem ad extremam audaciam.
Non enim per dominam, quam ego colo 365
Omnium maximè, & adiutricem elegi
Hecaten, quæ habitat in angulis larium meorum,
Aliquis ex eis gaudens, dolore afficiet meum animum.
Ego autem faciam ipsis nuptias acerbas & tristes,
Et acerbam affinitatem, & exilium meum ex hac terra. 400
Age verò, nulli arti eorum quæ scis, parcas,
Medea, deliberans, & machinans.
Vade ad atrox facinus: nunc est certamen audaciæ.

Οὐκ ἔστι] ἢ πρεπτῶς παρῄτηται οὐκ ἔστιν, ἢ οὐκ ἔστι μοι φίλος ἀδεὴς ὁ μέλλων με ὑποδέχεσθαι καὶ κρύπτειν. Πύργος ἀσφαλὴς) αἰτῇ τὸ ὀχύρωμα σωτηρίας. καταχρηστικῶς δὲ τὸν σωτηρίαν πύργον

πύργον ὠνόμασεν, ὡς ἀπὸ τοῦ ὑποδεδραμηκότας ὑπὸ πύργου ἐν τῷ πολέμῳ σώζεσθαι. Αλλως. εἰ μὴ εὕρω ἐχυρὰν καταφυγὴν σωτῆρι μείρχομαι φαρμάκοις τὸν πόνον. εἰ δὲ ἐλαύνῃ με ἡ ἐξοχεία, πόπε ξίφος λαβοῦσα κτενῶ σφε φανερῶς, εἰ καὶ ἐμοὶ πρέσκειται σωματολέθαι αὐτοῖς. Αμήχανος) ὅ ὅτι μὴ παρέχουσα μηχανὴν, πρὸς τὸ καταχρηστῆσαι αὐτοῖς τοῖς ἐχθροῖς.

Ορᾶς ἃ πάσχεις; καὶ γέλωτα δεῖ σ᾽ ὄφλειν
Τοῖς Σισυφείοις, τοῖς τ᾽ Ιάσονος γάμοις,
Γεγῶσαν ἐσθλοῦ πατρὸς, ἡλίου τ᾽ ἄπο.
» Επίστασαι δ᾽. Πρὸς δ᾽ καὶ πεφύκαμεν
» Γυναῖκες εἰς μὲν ἐσθλ᾽ ἀμηχανώτατα,
» Κακῶν δ᾽ πάντων τέκτονες σοφώτατα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α᾽.

χο. 1 Ανω ποταμῶν ἱερῶν 410
2 Χωροῦσι παγαί,
3 Καὶ δίκα καὶ πάντα πάλιν στρέφεται.
4 Ανδράσι μὲν δόλια βουλαί. θεῶν
5 Δ᾽ οὐκέτι πίστις ἄρηρε.
6 Ταὶ δ᾽ ἐμὰν εὐκλειαν ἔχειν βιοτὰν, 415

Vides quæ patiaris? non oportet te derideri
A genere Sisyphi, & nuptiis Iasonis, 405
Quæ nata es ex præstanti patre, & à Sole.
» Et calles aliquid. Præterea verò natura sumus
» Nos mulieres ad bona quidem ineptissimæ,
» Malorum verò omnium artifices peritissimæ.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

Cho. 1 Sursum versùs fluminum sacrorum 410
2 Vadunt fontes,
3 Et ius & omnia retrò vertuntur.
4 Viris quidem dolosa *sunt* consilia. Deorum
5 Verò fides non ampliùs est rata.
6 Mea quidem vita vt non habeat laudem, 415

Επίστασαι δὲ] ὀπίστασαι δὲ μηχαναῖς μὲν πρὸς, δι᾽ ὧν αὐτὴ φονεύσῃς. εἰ δὲ μὴ ἴδῃς, εἴχεν αὐτὸ τὸ ἄπιστον παῖς γυναῖξιν εὑρεσίκακον. γυναῖκας ἐσμὲν) αἱ τὰ εἰς μὲν τὰ ἀγαθὰ ἄπιστοι, δὲ οὐχ ἱκαναὶ ἐξευρεῖν τὰ ἄπιστα. εἰς δὲ τὰ κακὰ εὔπιστοι δὲ ἱκαναὶ, καὶ ἐξευρετικαί. Ανω ποταμῶν) θέλει εἰπεῖν, ὅτι ἀπεστραμμένη ἡ φύσις. οὐκέτι γὰρ δόλιαί εἰσιν αἱ γυναῖκες, ἀλλ᾽ οἱ ἄνδρες. παροιμία δὲ τοῦτο, ὅτι τῶν εἰς τὰ ἀναπόν καὶ πρὸς τὸ πρεσῆκον μεταβαλλομένων πρεγμάτων, οἷον ἀπέστραπται τὰ πρεγμάτα, ὥστε δολίοις μὲν καὶ ὅτι φόνοις φαίνεται τοῖς ἄνδρας. ταῖς δὲ γυναῖκας ἀγώμονας καὶ δικαίας. λέγει δὲ τοῦτο περὶ τοῦ Ιάσονα. ἀπεστραφη φησὶ ἡ τάξις, καὶ ἄνδρες μὲν δόλιοι καὶ ἄπιστοι γεγόνασιν, γυναῖκες δὲ αἱ πρόσθεν δεδαβαλλόμεναι ἔνδοξοι καὶ πισταί. Ταῖς δ᾽ ἐμαὶ) τὸ ἑξῆς, ταῖς δ᾽ ἐμαὶ βιοταὶ οὐδὲν ὡς ὁ λόγος ἀτασρέφεται, ὅτι ἄπιστοι μὲν οἱ ἄνδρες, πισταὶ δὲ αἱ γυναῖκες. καὶ ἐρεῦσι πάντες τὸν ἡμέτερον βίον, ποτέρα τῶν γυναικείαν φύσιν ἀκλεεστέραν

ἔῃ). Ταύτ᾽ ἐμαὶ δύκλειαν) ἐκ τῶν τῆ πάλαι Μήδειας ἀδικημάτων, ἐπιλύσιν) ἡμᾶς τῆ γυναικείῳ γένει, αἱ δρῶν ἀδίκων ἀποδεχθέντων, τῶν δὲ γυναικῶν ἔμπαλιν δικαίων. ἐκ ἔπ γὰρ ῥηθήσεται τὸ οὐ δεῖ πιστεύειν γυναικί. καθόλου γὰρ λέγεται, ὅτι αἱ ἔρασθαι τὰ τοιαῦτα, διὰ τὸ δολίους μὴ καὶ ὀπτοῦλας φαίνεσθαι πῆς ἄνδρας, πῆς δὲ γυναῖκας ἀγνώμονας καὶ δικαίας. ταῦτα δ᾽ λέγει διὰ τὸν Ιάσονα. Υμνοῦσι) καὶ ὅτι κακῶ τὸ ὑμνοῦσι. λοιπὸν δὲ φησὶν αἱ μοῦσαι, αἱ πῆς παλαιγενεῖς ἄνδρας πῆς σοφοὺς παρορμήσασι διασύρειν τὸ γυναικεῖον ἔθνος λήξουσι τῶ ἀοιδῶν τῶν καθ᾽ ἡμᾶς, ἐν αἷς ὡς ἄπιστοι διαβεβλήμεθα. πυτίστιν ἔκεῖ πῆς πιστῆς ἐμποδίσουσι τὸ καθ᾽ ἡμῶν κ᾽ λέγειν. ἢ μοῦσαι παλαιγενέων τὰ ποιήματα, τῶν πάλαι σοφῶν ποιητῶν, πυτίστι τὰδε εἰρημένα πῆς πάλαι σοφεῖς καθ᾽ ἡμῶν, καὶ ἐν οἷς ποιήμασι διαβεβλήμεθα ταῦτα ὁρλάσι. καὶ λῆρος ἔῃ) νομισθήσεται, ἵν᾽ ἢ τὸ λήξουσιν αὐτῆ τῶ πούσιν καὶ ἀφανισθήσονται.

7 Στέφουσι φάμαι.
8 Ερχεται ἡμᾶ
9 Γυναικείῳ γένει.
10 Οὐκέτι δυςκέλαδος
11 Φάμα γυναῖκας ἕξει.

Αντιστροφὴ α΄. 420

1 Μῶσαι δ᾽ παλαιγενέων
2 Λήξουσιν ἀοιδᾶν,
3 Τὰν ἐμὰν ὑμνεῦσαι ἀπιστοσύναν.
4 Οὐ γὰρ ἐν ἀμετέρᾳ γνώμᾳ λύρας
5 Ωπασε θέσπιν ἀοιδὰν
6 Φοῖβος ἀγήτωρ μελέων. ἐπεὶ ἂν- 425
7 τέχησαν ὕμνον
8 Αρσένων γένος.

7 Fama obstat.
8 Honos venit
9 Muliebri generi.
10 Non amplius infausta
11 Fama mulieres premet. 420

Antistrophe I.

1 Musæ verò priscis
2 Desinent carminibus
3 Meam celebrare perfidiam.
4 Neque enim in mentibus nostris lyræ
5 Diuinum carmen dedit
6 Phœbus, dux carminum: quia vi- 425
7 cissim hymnum *mulieres* cecinissent in
8 Genus masculinum.

Οὐ γὰρ ἐν ἀμετέρᾳ) ὁ καθ᾽ ἡμετέραν φρενὸς γνώμην, ὁ δὲ ὡς ἡμῖν πῆς γυναιξὶν ἀρέσκει ἐδωρήσατο πῆς ἀνδράσιν ὀξὺ ἀρχῆς ὁ Απόλλων τὸ ᾠδάσθαι λέγειν. ἔδει γὰρ καὶ τῇ γυναικείᾳ φύσει τοῦτο δεδωρῆσθαι. καὶ τάχ᾽ ἂν πολλαὶ ἢ ποιήτειαι γένοιμθαι, ἐκείναις μὴ ὑμνήσαιμεν, πῆς ἀνθρώποις ἐπιθετῶ ἀγχόμθροι ὑπὸ λεόντων. Επὶ ἀντάχησιν) ταῦτα καὶ εἰς τὰ Ησιόδου καὶ Ομήρου. ὃς δ᾽ γυναιξὶ πέποιθε, καὶ ἐπεὶ οὐκ ἔπ πιστὰ γυναιξί. συμβήσεται δ᾽ τῇ μετὰ ταῦτα πολλῷ χρόνῳ πάς τε γυναῖκας κατιπεῖν τῶν ἀνδρῶν, καὶ πῆς ἄνδρας κ᾽ τῶν γυναικῶν, καὶ ὐκ ἔπ μόναι γυναῖκες βλασφημηθήσονται. ἢ ὅτως. οἱ ὕμνοι τῶν μελῶν ἀντήχησαν ἂν τοῦς πῆς ἄνδρας, ἀντικωμῳδήσαιτο καὶ ἀνεδιέβαλον ἄν, εἰ ὁ Απόλλων ἐδωρήσατο πῆς γυναιξὶ τὸ λέγειν.

ἄνδρας δ᾽ ψεύσθαι, καὶ τὸ ὀν ἡμετέρᾳ γνώμῃ αὐτῆ τῆς γυναικείᾳ φύσει ὁ δέδωκεν ὁ Απόλλων, ἤτοι ἡμῖν πῆς γυναιξὶν, τὸ ᾠδάσθαι λέγειν. τὸ αὐτὸ δ᾽ δηλοῦσιν. Αλλως. ὁ γὰρ ὀν ἡμετέρᾳ γνώμῃ ἢ τῆς λύρας θέσπιν ἀοιδὴν ἐδωρήσατο Απόλλων, ὁ δυνατὰ ἐμοὶ ἡμεῖς αἱ γυναῖκες τοι ἡμᾶς γράφειν, ἐπεὶ τάχα αὐ αἱ γυναῖκες αὐτικωμῳδοῦσι πῆς ἄνδρας. τῶν δ᾽ ἑαυτῶν φύσιν ἐπίνοσι, κ᾽ τὸν τῶ λέοντος μῦθον. λέων γὰρ ἰδὼν λέοντα ὑπὸ ἀνδρὸς ἀγχόμθρον ὀν γραφῆ, εἶπεν, καὶ ἡμεῖς εἰ ἠδυνάμθν γράφειν, ἢ πλάσσειν, ἔμπαλιν αὐ οἱ ἄνθρωποι

9 Μακρὸς δ᾽ αἰὼν ἔχει
10 Πολλὰ μὲν ἀμετέραν 430
11 Ανδρῶν τε μοῖραν εἰπεῖν.

Στροφὴ β΄.

1 Σὺ δ᾽ ἐκ μὲν οἴκων πατρίων ἔπλευσας
2 Μαινομένᾳ κραδίᾳ, δι᾽ ἀλ-
3 μος ὀρίσσασα πόντου
4 Πέτρας. ἐπεὶ δ᾽ ξένῳ 435
5 Ναίεις χθονὶ, τᾶς οὐκ ἀνάνδρου
6 Κοίτας ὀλέσασα λέκτρον.
7 Τάλαινα, φυγὰς δ᾽ χώρας ἄτιμος ἐλαύνῃ.

Αντιστροφὴ β΄.

1 Βέβακεν ὅρκων χάρις, οὐδ᾽ τ᾽ αἰδὼς
2 Ελλάδι τὰ μεγάλα μίμνει. 440
3 Αἰθέρια δ᾽ ἀνέπτα.

9 Longa autem ætas habet
10 Multa de nostra, 430
11 Virorúmque sorte dicenda.

strophe II.

1 Tu autem nauigasti ex domo patria
2 Furenti animo, gemi-
3 na maris metiens
4 Saxa: in peregrina verò 435
5 Terra habitas, vidui
6 Cubilis amisso lecto.
7 Infelix tu, ignominia verò affecta, pelleris ex hac terra exul.

Antistrophe II.

1 Abiit gratia iurisiurandi, neque amplius pudor
2 Manet in magna Græcia: 440
3 Euolauit autem in ætherem.

Μοῖραν) πῶ ὑμῶν μοῖραν, καὶ τῶν ἀνδρῶν. μοῖραν δὲ, πῶ μελλόντα, αὐτὶ τῶ συμβαίνει καὶ ἀλλήλων εἰπεῖν ἄνδρας καὶ γυναῖκας τῶν χρόνῳ. Θείσασα) αὐτὶ τῶ διαστείλασα & διεξελθοῦσα

ταὶ Συμπληγάδας. ὅπου διαπλεύσασα, καὶ διελθοῦσα. παρόσον δύο πινῶν ὑποκειμένων, ὁ μέσον γινόμενος ἑκάτερον ὁρίζει. καὶ Ἡρόδοτος δείξει, δεξιὰ μὲν ὁ ἐίζων ἀεὶ τὸ μέσον πινῶν γινόμενος, διοείζει τὸ μὲν ἔνθεν, τὸ δὲ ἔνθεν.

4 Σοὶ δ' οὔτε πατρῴος δόμος,
5 Δύσταν· μεθορμίσασθαι
6 Μόχθων, τῶνδ' ἁνίδε λέκτρων,
7 Ἀλλὰ βασίλεια κρείσσων δόμοισιν ἐπέσα. 445

ΙΑΜΒΟΙ.

ἰά. Οὐ νῦν κατεῖδον πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις,
» Τραχεῖαν ὀργὴν, ὡς ἀμήχανον κακόν.
» Σοὶ γὰρ παρὸν γῆν τήνδε καὶ δόμοις ἔχειν,
Κούφως φεροῦσα κρεισσόνων βουλεύματα,
Λόγων ματαίων ἕνεκ' ἐκπεσῇ χθονός. 450
Κἀμοὶ μὲν οὐδὲν πρᾶγμα, μὴ παύσῃ ποτὲ
Λέγουσ', ἰάσων ὡς κάκιστος ἐς' ἀνήρ.
Ἃ δ' εἰς τυράννους ἔστι σοι λελεγμένα,
Πᾶν κέρδος ἡμῖν ζημιουμένῃ φυγῇ.
Κἀγὼ μὲν αἰεὶ βασιλέων θυμουμένων 455
Ὀργὰς ἀφήρουμαι, καὶ σ' ἐβουλόμην μένειν.
Σὺ δ' οὐκ ἀνίεις μωρίας, λέγουσ' ἀεὶ
Κακῶς τυράννους. τοιγὰρ ἐκπεσῇ χθονός.

4 Tibi autem non est paterna domus,
5 O misera, vt ad eam appellas, *téque recipias*
6 Ex miseriis huius thalami.
7 Sed regina potentior domum occupauit. 445

Iason.

Non nunc primùm animaduerti, sed sæpe,
» Quòd aspera ira sit intractabile malum.
Tibi enim cùm liceret hanc terram & domum incolere,
Leuiter *& æquo animo* ferenti potentiorum consilia, 450
Propter inania verba eiicieris ex hac terra.
Ego quidem nihil curo, etiamsi nunquam desinas
Dicere, quàm malus vir sit Iason:
» Ob ea verò, quæ dixisti in dominos,
» Putes magnum esse lucrum, quòd tantum exilio puniris.
Ego quidem semper ab iratis dominis 455
Iram abstuli, & volebam te manere:
Tu verò non remittis stultitiam, semper dicens
Conuicia dominis. itaque expelleris ex hac terra.

Κραπιώτων) κραπὶ γὰρ γυναικός ὁ ἀνὴρ, καὶ τοῦτο κρεῖττον ἐστὶν, ἐπεὶ καὶ γαμῶν ἔχων τὴν γυναῖκα. κρειττόνων οὖν, ἀντὶ τοῦ κρείττονος. πληθυντικὸν ἀντὶ τοῦ ἑνικοῦ, ὅθεν αὐτὸ τοῦ Ἰάσου.

νος. Κἀμοὶ μὲν] καὶ μοὶ μὲν φησιν οὐδὲν μέλλει τοῦτο ὧν σὺ λέγεις κατ' ἐμοῦ. ἐπεὶ ὧν ἢ κῆ τοῦ βασιλέως πολεμικὰς εἰπεῖν, ἀγάπα φυγῇ ζημιουμένῃ, καὶ μὴ μείζονι κακῷ τοῦτο πάσχουσα. ὅθεν ὀπικερδὲς ἡμῖν, τὸ φυγῇ ζημιοῦσθαι μόνον, καὶ μὴ μείζονι τοῦτο πάσχειν αἰκία, διὰ τὰ εἰς τοὺς τυράννους εἰρημένα σοι δύσφημα.

Ὅμως δὲ κἀκ τῆσδ' οὐκ ἀπῴκηκὼς φίλοις
Ἥκω, τὸ σόν γε προσκοπούμενος γύναι, 460
Ὡς μή τ' ἀχρήμων σὺν τέκνοισιν ἐκπέσῃς,
Μήτ' ἐνδεής τι. πόλλ' ἐφέλκεται φυγὴ
Κακὰ ξυν αὐτῇ. καὶ γὰρ εἰ σύ με στυγεῖς,
Οὐκ ἂν δυναίμην σοὶ κακῶς φρονεῖν ποτε.
μή. Ὦ παγκάκιστε, τοῦτο γὰρ σ' εἰπεῖν ἔχω 465
Γλῶσσῃ μέγιστον εἰς ἀνανδρίας κακόν.
Ἦλθες πρὸς ἡμᾶς, ἦλθες, ἐχθίστος μὲν ὢν
Θεοῖς τε, κἀμοὶ, παντί τ' ἀνθρώπων γένει;
Οὐ τοῦθ' ἁπλοῦς τόλμ' ἐστὶν, οὐδ' ἀτολμία.
Φίλοις κακῶς δράσαντ' ἐναντίον βλέπειν. 470
Ἀλλ' ἡ μεγίστη τῆσδ' ἐν ἀνθρώποις νόσων
Πασῶν, ἀναιδεία. καὶ σ' ἐποίησας μολών.
Ἐγώ τοι λέξασα, κουφισθήσομαι
Ψυχὴν κακῶς σε, καὶ σὺ λυπήσῃ κλύων.

Ego tamen ne propter hæc quidem defessus amicorum gratia
Venio, prospecturus tibi ô mulier, 460
Ne sine viatico cum liberis expellaris,
Neque indigeas aliqua re: exilium trahit multa
Mala secum. quamuis enim tu me oderis,
Non possem tibi malè vnquam velle.
Med. O pessime omnium (Hoc enim tibi possum dicere 465
Lingua summum conuicium in tuam ignauiam)
Venisti ad nos, venisti, qui es inuisus
Diis, & mihi, & vniuerso humano generi?
Ista non est audacia, neque fortitudo,
Intueri coràm amicos, quos iniuria affeceris: 470
Sed grauissimus inter homines morborum
Omnium *est* impudentia. bene tamen fecisti quòd veneris.
Ego enim leuabor animo, dicens
Tibi conuicia, & tu dolebis audiens *ea*.

Ὅμως δὲ) ὅμως δὲ καίπερ βλασφημησάσης με, καὶ κακῶς διαθεμένης τὰ σὰ εἰς ἐμὲ καὶ σὲ, καὶ μελλούσης ἐκβάλλεσθαι τῆς πόλεως οὐχὶ ὑπερηφανῶ. ἀλλ' ἦλθον πρὸς σὲ, ὡς πανταχῶς ἀπηγωκὼς, τὰ σὰ εἰς σὲ φιλίαν. Ὦ παγκάκιστε) τοῦτο γάρ σ' εἰπεῖν ἔχω. τοῦτο γὰρ εἰπεῖν ἔχω σοι μέγιστον κακὸν διὰ τὸ ἀδύνατον τῶν ἐμῶν. γυνὴ γὰρ εἰμι καὶ ἀδύνατος, μὴ δυναμένη χερσὶν ὁπλομαχήσασθαι. διὸ τῇ διὰ τοῦ στόματος κατηγορίᾳ καλάζω σε. ἢ εἰς αὐτὸ τοῦ διὰ, δι' αἰσχρολογίαν. τοῦτο δέ φησιν, ὡς μὴ δυνηθέντος αὐτοῦ χρεὶς αὐτῆς αὐτῆσαι τὴν ἄθλον. ὅπερ γὰρ ὁ Ἰάσων, ὅπερ καὶ λέγει.

τῶν ἀπὸ τοῦ Πελίου, αἰτεῖλε τὸ χρυσοῦν δέρας ἀπὸ τῶν Κόλχων, δι' φαρμάκων ἐνιῶν τῆς Μηδείας, ὡς ἐκ ἀδείσης αὐτοῦ. Εἰς αἰκαυδρίας) ἤτοι ὡς δυμουμένην, ἀνανδρον αὐτὴν ἀπὸ καλεῖ. τοῦ γὰρ λοιδορουμένων οἰκεῖον καὶ τὰ μὴ πρεπόντα πολλάκις φέρειν. ὀνειδίζει δ' αὐτῇ ἀδίνειαν, ὡς μὴ δυνηθεῖσα αὐτὴ αὐτῆς αὐσαι, τοὺς ἄθλους. Φίλοις κακῶς] κακῶς φίλοις δράσασα, ἐναντίον βλέπειν. ἔνιοι δ' ὑπολαμβάνουσι Εὐριπίδου, ὡς κακῶς. τὸ γὰρ δρᾶσος ἔδη μᾶλλον εἰπεῖν θάρσος. διαφέρει δὲ, ὡς ἀρετὴ κακίας. τὸ μὲν γὰρ ὑπὲρ καλοῦ καὶ ἀριστοκινδύνου πάσχειν, τὸ δ' ὑπὲ ἀγαθοῦ. ὅθεν οἱ ἀγαθοὶ αὐτὸ δίδασκαν ἔτως, ὅπ θάρσος μὲν τὸ τῆς ψυχῆς πρᾶγμα μετὰ λογισμοῦ, θράσος δ' ἡ ἀλόγιστος τόλμη.

Εκ τῶν δὲ πρώτων) ἀπὸ τῶν πρώτων δ' ἀ-
ρχαιοτέρων περιπαρέξομαι νυνί. πρῶτα δὲ αἱ
ὁλὴ Σκυθία, ὅπε Τάσιν πρὸς τὸ Αἰήτου, ὁκπ-
λέοιμι τὸν ἄθλον κελευσθεὶς, τὸ σιδηρᾶς βοῦ-
γλαις τοὺς πυριπνόους ζεύξαι βόας, καὶ σπεῖραι
τοὺς δρακοντείους ὀδόντας, δ' αὐτῆς τοῦτο ἐξεπί-
λεπτον. Εσωσά σ' ὡς ἴσασιν] πλεονάζει ὁ σίγχος τοῦ
σ. ὅθεν καὶ ὁ Πλάτων ἐν τοῖς ἑορταῖς φησὶν, ἔσω-

Ex hisce primis) Ex primis ab Argonautis perficiam nunc. primum autem Scythia, quò Tasiam ad Aeetem, cùm iussus essem ferre vellus, ut iubebar, ferreis iugis ignipiros boves iungere, & seminare dentes draconis. Seruauit te, vt norunt] redundat σ. quod & Plato in festis ait, ἔσω-

σας ἐκ τῶν σωμάτων Εὐριπίδου. καὶ Εὐβουλος, ἐν δ' ἔσωσας ὡς ἴσασί σοι. καὶ παρθενεύσης ἔχει μοι χάριν τὸ πῖς ἐμεῖσιν ἀγνοοῦσι πῆμασι τὰ σίγματα συμπέξαντες, ὡς αὐτὸ σοφοί. Σοὶ σοὶ, πρεσβυμες μᾶλλον ἢ σοφωτέρα) αἰ τὸ ἔρωτι μᾶλλον τοῦ πρὸς σὲ νικωμένη, ἢ μετὰ λογισμοῦ τι πρᾶξαι πυσα. Παίτα δ' ἐξεῖλον) ἀντὶ τοῦ ἐπόρθησα. ἐὰν δὲ φόβον γὰρ ἐξεῖλον, ἀντὶ τοῦ διέφθειρα καὶ ἠφάνισα.

Παῖδων γεγώτων. εἰ γὰρ ἦθ' ἅπαξ ἔτι,
Σύγγνως' ἂν σοι, τῆδ' ἐρασθεῖσαν λέχους.
Ορκων δ' φερόδη πίστις. οὐδ' ἔχω μαθεῖν,
Η θεοὺς νομίζεις τοὺς τότ' οὐκ ἄρχειν ἔτι,
Η καινὰ κεῖσθαι θέσμι' ἀνθρώποις νυνί.
Επεὶ συνοίσθά γ' εἰς ἐμ' οὐκ ὀρθῶς ὤν.
Φεῦ δεξιᾶ χεὶρ, ἧς σὺ πολλ' ἐλαμβάνου,
Καὶ τῶνδε γονάτων, ὡς μάτην κεχρώσμεθα
Κακοῦ πρὸς ἀνδρὸς, ἐλπίδων δ' ἡμάρτομεν.
Αγ', ὡς φίλῳ γὰρ ὄντι σοι κοινώσομαι,
Δοκοῦσα μὲν τι πρός γε σ' πρᾶξιν καλῶς,
Ομως δ' ἐρωτηθεὶς γὰρ αἰσχίων φανῇ.
Νῦν ποῖ τράπωμαι; πότερα πρὸς πατρὸς δόμους,
Οὓς σοὶ προδοῦσα, καὶ πάτραν, ἀφικόμην;
Η πρὸς ταλαίνας Πελιάδας; καλῶς γ' ἂν οὖν
Δέξαιτό μ' οἴκοις ὧν πατέρα κατέκτανον.
Εχει γὰρ ἔτω. τοῖς μὲν οἴκοθεν φίλοις

Δοκοῦσα μὲν τι] αἰτῆ οὐδὲν πρεσβοκῶσα φέρε δὴ ὡς φίλῳ σοι διαλεχθῶ. καὶ τι προ-
πρᾶξαι καλῶς. ταῦτα δ' οὐ μόνον πρεσεκτέον, δοκοῦσα τι πρᾶξαι καλὸν, καὶ διαλογισμῷ. καὶ

Cum habeas liberos: si enim fine liberis adhuc fuisses,
Ignoscendum tibi fuisset, quòd hunc amasses lectum.
Sed euanida est fides iurisiurandi, neque possum scire
An existimes Deos qui tunc regnarunt, non amplius regnare:
An verò putes noua iura constituta esse hominibus nunc,
Quia tibi conscius es te non seruasse mihi fidem,
Hei dexteram manum, quam tu sæpe apprehendisti,
Et hæc genua tua, quàm frustrà sumus exceptæ
Ab improbo marito, & spes meæ frustratæ sunt me.
Age verò. colloquar enim te cum tanquam cum amico,
Fingens quidem me præclarũ aliquod beneficiũ à te acceptura,
Tu tamen interrogatus videberis turpior.
Quò me nunc vertam? an ad domum patris,
Quibus tibi proditis, & patria, *huc* veni;
An ad miseras filias Peliæ? scilicet illæ pulchrè
Me reciperent in suas ædes, quarum patrem interfeci.
Sic enim res habet. amicis quidem domesticis,

οὐδὲν ὠφελήσοντά με, ὅμως ἐρωτήσω. εὖ γὰρ αὖ πικροτέρως ἐλεγχθείης, οὐδὲν ἔχων τοῦ σεσοφίσθαι ἀποκρίνασθαι. δίκαιος ὁ δεῖ καὶ αἰσχύνεσθαι τὸ σ. ἐκ ὁ τῆς ὑποκρίσεως ἐμφαίνει τὸ οὐδένα. παθητικὸν ὁ ὑποκρισιν δηλοῖ τὸ σ. καὶ σε γὲ δοκοῦσα τοιάδε πράξειν τοιάδε σε.

Ἐλθοῦσ' καθέζηκ'. οἷς δέ μ' οὐκ ἐχρῆν κακῶς
Δρᾶν, σοὶ χάριν φέρουσα, πολεμίοις ἔχω.
Σοὶ χάρ με πολλαῖς μακαρίαν Ἑλλὰς οἴδεν
Θῆκας αὐτὶ τῆσδε. θαυμαστὸν δέ σε
Ἔχω πόσιν, καὶ πιστόν, ἡ τάλαιν' ἐγώ.
Εἰ φεύξομαι δὲ γῆς ἄνευ ἐκβεβλημένη,
Φίλων ἔρημος, σοὶ τέκνοις μόνη μόνοις,
Καλόν γ' ὄνειδος τοῖς νεωστὶ νυμφίοις,
Πτωχοὶ ἀλᾶσθαι παῖδας, ἡ τ' ἔσωσά σε.
» Ὦ Ζεῦ, τί δὴ χρυσοῦ μὲν, ὃς κίβδηλος ἦ,
» Τεκμήρι' ἀνθρώποισιν ὤπασας σαφῆ,
» Ἀνδρῶν δ' ὅτῳ χρὴ τὸν κακὸν διειδέναι,
» Οὐδεὶς χαρακτὴρ ἐμπέφυκε σώματι;
Χο. Δεινή τις ὀργὴ καὶ δυσίατος πέλει,
» Ὅταν φίλοι φίλοισι συμβάλωσ' ἔριν.
Ἰά. Δεῖ μ' ὡς ἔοικε μὴ κακὴν φυῶσαν λέγειν,
Ἀλλ' ὥστε νηὸς ἐσθλὸν οἰακοστρόφον,
Ἀκροισι λαίφους κραιπνέοις ὑπεκδραμεῖν

Sum inuisa: quos verò mihi non oportebat malè
Facere, eos tibi gratificans, inimicos habeo.
Ergo inter multas Græcas me beatam
Fecisti, pro hisce beneficiis. egregium verò te
Et fidum maritum habeo infelix ego.
Si verò fugiam expulsa ex hac terra,
Sola cum solis liberis orbata amicis,
Præclara verò gloria *erit tibi* nouo sponso,
Mendicos erare filios *tuos*, méque, qui te seruaui.
,, O Iupiter, quare auri quidem quod sit adulterinum,
,, Clara signa hominibus dedisti?
,, Sed quo oporteat discerni malum virum,
,, Nullum signum inest corpori?
Cho. Grauis quædam ira & ægrè sanabilis est,
» Quando amici incipiunt contendere cum amicis.
Ia. Oportet me non segnem esse in dicendo, vt videtur,
Sed velut nauis prudentem gubernatorem
Summis oris veli subterfugere

Δεινή τις ὀργὴ & δυσάτος πέλει] ἡ δυσιάτα πᾶν χρεοῦ ὄζει. κᾆτ' ὁ τύπος ἤδη τὰ ἀπὸ χρῶν ἐπεμαύρωτο. τὰ μὲν γὰρ ἀρχαῖα δεῖ ἀπὸ χρῶν ἐπεπέλειτο. ὅθεν ὁ Εὐπολις φησὶ, τὶ χρὸς οὖτος, κλαίειν εἴπωμι

ειν εἴπωμι πυρέμου. ἵν' ἡ κᾆτ' ὁ τῶτα ἰαμβεῖα. Κρεαιπνέοις) τοῦ φερεσικῶς εἶπεν αἰτὶ τοῦ παντὸ ἀρμόν. ὑποκδραμεῖν ὁ, ἤγουν δεῖ μὲν ὑποεκδραμεῖν τὶν σὴν γλωσσαλγίαν. καθὰ γὰρ κυβερνήτης τοῖς κραιπνέοις τὸ λαίφους χρώμενος ἐκφεύγει.

Τὶν σὴν τόμαργον ὦ γύναι γλωσσαλγίαν,
Ἐγὼ γ', ἐπειδὴ καὶ λίαν πυρεῖς χάριν,
Κύπριν νομίζω τῆς ἐμῆς ναυκληρίας
Σώτειραν εἶναι θεῶν τε κἀνθρώπων μόνῳ.
Σοὶ δ' ἔστι μὲν νοῦς λεπτὸς, ἀλλ' ὀπίφθονος
Λόγος διελθεῖν, ὡς ἔρως σ' ἠνάγκασε
Πόνων ἀφύκτων τοὐμὸν ἐκσῶσαι δέμας.
Ἀλλ' οὐκ ἀκριβῶς αὐτὰ θήσομαι λίαν.
Ὅπῃ γὰρ ὠφέλησας, ἐκ κακῶς ἔχει.
Μείζω γε μὲν τοι τῆς ἐμῆς σωτηρίας
Εἴληφας, ἡ δέδωκας, ὡς ἐγὼ φράσω.
Πρῶτον μὲν Ἑλλάδ' αὐτὶ βαρβάρου χθονὸς

Tuam effrænem loquacitatem, ô mulier.
Ego, postquam valde exaggeras tuum beneficium,
Existimo meæ nauigationis Venerem
Seruatricem esse solam inter homines deósque.
Tibi verò est quidem mens subtilis: at odiosa *est*
Hæc oratio, dum iactas, quòd amor te coegerit
Laboribus ineuitabilibus meum eripere corpus.
Sed non accuratè nimis ista persequar.
Quatenus igitur me iuuisti, bene se res habet.
Atqui seruatione mei maiora beneficia
Accepisti, quàm dederis, quemadmodum ego iam dicam.
Primùm quidem pro barbara terra, in Græca

Κύπριν νομίζω τῆς ἐμῆς] ἐγὼ νομίζω φησὶν ὑπὸ τῆς Ἀφροδίτης σεσῶσθαι, τοῦ μόνου φησὶ θεοῦ ἄλλων αἰθράπων καὶ θεῶν ἰσχύειν. τοῦτο γὰρ ὄζει, μόνου φησὶ τοῦ Ἀφροδίτου σεσωκέναι αὐτὸν, & οὐδένα αἰθρώπων, οὐδὲ θεόν. τοῦτο ὁ ψευδές. φαίνεται γὰρ ἡ Ἥρα τοσοῦτον ἐσχυκὼς, ὡς αὐτῆς ὅλως & ὑπὸ ταύτης παρορμηθεὶς ὅλῃ τὸν ἆθλον, ὑφ' ἧς εἰκὸς αὐτὸν σεσῶσθαι, ἵνα τὸν Πελίαν φονεύσῃ ἐχθρὸν ὄντα τῆς Ἥρας. ἔστι ὁ ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ κινδυνεύουσαν τοῦ ναῦν τοσοῦτον ἐκγῆναι τοῖς πέτραις αἰσθόμενος. Λόγος διελθεῖν] αὐτὸ τὸ παρελθεῖν καὶ εἰπεῖν. Ἐπίφθονος) ὑπὸ φθόνου καταλύθυμος. ὁ λόγος ὅπως. λέγει ὁ τὸν ἔρωτα σεσωκέναι με ἐρασθεῖσα ὑπὸ αὐτοῦ ἡ Μήδεια, ἔσωσεν αὐτόν. δυνάταν ὁ καὶ ὅπως νοηθῆναι, & ὀπίφθονος ὁ λόγος ῥηθῆναι. πυρεῖ κινεῖ μοι φθόνον ὁ λόγος. ἀλαζονεύομαι φησὶν ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, ὅτι ὁ ἔρως ὃν ἠρασθῆς μου σέσωκέ με. Ἀλλως. ἐμὸς λόγος φησὶ, λεπτὸς μὲν, ὀπίφθονος δὲ, πυρεῖ φθονηθησόμενος μὲν, δυνάμενος ὁ δραδύεσθαι παντὸς τοῦ ἰχνεύειν. ἐὰν γὰρ εἰς ἀκριβῶς ἐξεπάσῃ, ὁ ἔρως σε ἠνάγκασε πέξοις ἀφύκτοις πόνοις ἐκσῶσαι δέμας. οὐ ἐκ εἰς χάριν τοῦ ἐμοῦ, ἀλλὰ κᾆτ' ἀνάγκην ταῦτα ἔπραξας, καὶ τοῦ ἀφύκτων πόνων ἐξέσωσας τοὐμὸν σῶμα. ἢ ὅπως. & σὺ μὲν φησὶ σωφρόνως, ἅτε δὴ λεπτὸν καὶ ὀξὺ ἔχουσα τὸν νοῦν, ὅτι ἡ Ἀφροδίτη με ἔσωσεν. ἀλλ' ὑπὸ φθόνου ὁ λόγος σοι ὑποφέρεται, ὃς ὄζει ἀληθῆς. τὸ τὸν ἔρωτα σέσωκέ με. Ἀλλ' ἐκ ἀκριβῶς] ἀλλ' οὐκ ἀκριβολογοῦμαι τοῦ πυ-

πυ, ἀλλὰ δίδωμί σοι τῷ λόγῳ ὠφεληκέναι. κἀγὼ μὴ ὁμολογῶ, ὅτι ἔνθα με ὠφέλησας, καλῶς ἔχει. Επεὶ γὰρ οὐ ᾤνησεν) ἔνθα γὰρ φησὶν ὠφέλησας, οὐ κακῶς ἔχει. ἢ ὅθ' ὠφέλησας, ὅθεν με δίκαιος εἶ ἀποδείξεις τὸ μηδὲν ὠφεληθῆναι σοῦ, τῷ σχήματος οὐ καλῶς ἔχοντος. αὐχῶ δὲ καὶ κρύπτειν πανουργεῖν, πλμᾶ.

Γᾶν κατοικεῖς, καὶ δίκῃ δὴ πίστιν,
Νόμοις τε χρῆσθαι, μὴ βίᾳ ἰσχύοντ' χέειν.
Πάντες δέ σ' ἤσθοντ' οὖσαν Ἑλλῆνες σοφήν.
Καὶ δόξαν ἔχεις. εἰ δ' ἐν γῆς ἐπ' ἐσχάτοις
Οἰκοῖσιν ᾤκεις, οὐκ ἂν ἦν λόγος σέθεν.
,, Εἴη δ' ἔμοιγε μήτε χρυσὸς ἐν δόμοις,
,, Μήτ' Ορφέως κάλλιον ὑμνῆσαι μέλος,
,, Εἰ μὴ 'πίσημος ἡ τύχη γένοιτό μοι.
Τοσαῦτα μέν σοι τῆσδ' ἐμῆς πόνων πέρι.
Ἔλεξ'. ἀμίλλαν γὰρ σὺ προὔθηκας λόγων.
Ἃ δ' εἰς γάμους μοι βασιλικοὺς ὠνείδισας,
Ἐν τῷδε δείξω πρῶτα μὲν σοφὸς γεγώς,
Ἔπειτα σώφρων, εἶτα σοὶ μέγας φίλος,
Καὶ παισὶ τοῖς ἐμοῖσιν. ἀλλ' ἔχ' ἥσυχος.
Ἐπεὶ μετέσην δεῦρ' Ἰωλκίας χθονός,
Πολλὰς ἐφέλκων συμφορὰς ἀμηχάνους,
Τί τῆδ' ἂν δρῶν μᾶλλον ἢ τυχεστέραν,
Ἢ παῖδα γήμαι βασιλέως φυγὰς γεγώς;
Οὐχ ἣ σὺ κνίζῃ, σὸν μὲν ἐχθραίνων λέχος,

Terra habitas, & scis ius,
Et legibus vti, non pro viribus agere.
Deinde omnes Græci senserunt te esse ingeniosam,
Et adepta es gloriam: si verò in extremis terræ
Finibus habitares, nulla fieret mentio tui.
,, Mihi verò neque aurum sit domi,
,, Nec Orphei carmen sonare pulchrius velim,
,, Nisi illustris mihi contingat fortuna.
Atque hæc quidem tibi de meis laboribus
Dixi. certamen enim tu proposuisti verborum.
Cæterùm quę mihi maledicta de nuptiis regiis obiecisti,
In hoc monstrabo primùm quidem quòd sim prudens,
Deinde castus, denique tibi magnus amicus,
Et meis liberis. Sed mane quieta.
Postquam huc veni ex Iolcica terra,
Multa mecum trahens & magna incommoda,
Quodnam consilium hoc melius potuissem inuenire,"
Quàm ducere filiam regis, cùm essem exul?
Non vt tu me vellicas, odio quidem habens tuum coniugium,

Καινῆς ὀνύμφης ἱμέρῳ πεπληγμένος,
Οὐδ' εἰς ἄμιλλαν πολύτεκνον ἀστῶν ἔχων.
Ἁλις γὰρ οἱ γεγῶτες, οὐδὲ μέμφομαι.
Ἀλλ' ὡς τὸ μὲν μέγιστον, οἰκεῖν καλῶς,
Καὶ μὴ ἀσαιτιζοίμεθα, γιγνώσκων, ὅτι
,, Πένητα φεύγει πᾶς τις ἐκποδὼν φίλος.
Παῖδάς τε θρέψαιμ' ἀξίως δόμων ἐμῶν.
Σπείραιτ' ἀδελφοὺς τοῖσιν ἐκ σέθεν τέκνοις,
Εἰς ταὐτὸ θείην, καὶ συναρτήσας γένος,
Εὐδαιμονοίην. οἵ τε γὰρ παῖδες τί δεῖ;
Ἐμοί τε λύοι τοῖσι μέλλουσιν τέκνοις
Τὰ ζῶντ' ὀνῆσαι. μῶν βεβούλευμαι κακῶς;
Οὐδ' αὖ σὺ φαίης, εἰ σε μὴ κνίζοι λέχος.
,, Ἀλλ' εἰς τοσοῦτον ἦκεθ', ὥστ' ὀρθουμένης
,, Εὐνῆς, γυναῖκες πάντ' ἔχειν νομίζετε.
,, Ἢν δ' αὖ γένηται ξυμφορά τις εἰς λέχος,
,, Τἀναντία καὶ κάλλιστα, πολεμιώτατα
,, Τίθεσθε. χρῆν γὰρ ἄλλοθέν ποθεν βροτοὺς
,, Παῖδας τεκνοῦσθαι, θῆλυ δ' οὐκ εἶναι γένος.
,, Οὕτω δ' ἂν οὐκ ἦν οὐδὲν ἀνθρώποις κακόν.
Χο. Ἰάσον, καλῶς μὲν τοῖσδ' ἐκόσμησας λόγοις.

Perculsus verò desiderio nouæ sponsæ,
Neque certatim numerosæ sobolis procreandæ studio.
(Sufficiunt enim qui nati sunt, nec *ideo* conqueror)
Sed quod maximum est, vt commodè viueremus,
Neque *rerum necessariarum* inopia laboraremus, sciens quòd
,, Pauperem omnes amici procul fugiunt:
Et vt liberos educarem, quemadmodum decet meam familiam,
Et gignens fratres liberis ex te *mihi procreatis*,
Vnum genus facerem, idque coniungens,
Beatiùs viuerem. tibi enim quid opus est liberis?
Et mihi conducit futurorum liberorum causa,
Eos, qui viuunt iuuare: an malè consultaui?
Ne tu quidem diceres hoc, nisi te offenderent nouæ nuptiæ.
,, Sed eò venitis, vt cùm rectè se habet
,, Coniugium, putetis vos mulieres omnia habere.
,, Quòd si contrà calamitas aliqua inciderit in coniugium,
,, Etiam ea quæ sunt optima & pulcherrima, inimicissima *nobis*
,, Ducitis. oportebat autem homines aliunde
,, Gignere liberos, neque esse genus muliebre:
,, Sic enim homines nullum malum haberent.
Cho. Iason, pulchrè tu quidem ornasti tuam causam:

Ομως δ' ἔμοιγε. καὶ τοῦδ' γνώμῃ λέγω,
Δοκεῖς τοῦδε σὺ ἄλογον ἀδίκημα δρᾶν.
μή. Η πολλὰ πολλοῖς εἰμι διάφορος βροτῶν.
» Εμοὶ γὰρ ὅστις ἄδικος ὢν σοφὸς λέγῃ
» Πέφυκε, πλείστῃ ζημίᾳ ὀφλισκάνει.
» Γλώσσῃ γὰρ αὐχῶν τἄδικ' ἀν' εἰς τέλη,
» Τολμᾷ πανουργεῖν. ἔστι δ' οὐκ ἄγαν σοφός.
Ως καὶ σὺ μὴ νῦν εἰς ἐμ' ἀιχήμων γένῃ,
Λέγῃν τι δεινός. εὖ γὰρ οὐκ κτενεῖ σ' ἔπος.
Χρῆν σ', εἴπερ ἦθα μὴ κακὸς, πείσαντά με
Γαμεῖν γάμον τόνδ', ἀλλὰ μὴ σιγῇ φίλων.
ἰά. Καλὰς γ' ἂν οὖν μοι τοῦδ' ὑπηρέτης λόγῳ,
Εἴ σοι γάμον καλοῖμεν, ἥ τις ἐδὲ νῦν
Τολμᾷς μεθεῖναι καρδίας μέγαν χόλον.
μή. Οὐ τοῦτο εἶχεν, ἀλλὰ βάρβαρον λέχος
Πρὸς γῆρας οὐκ ἀν δόξον ἐξεβαινέ σοι.
ἰά. Εὖ νῦν τόδ' ἴσθι, μὴ γυναικὸς ἕνεκα

Mihi tamen, etiamsi præter animi mei sententiam *hoc* dicam,
Videris iniustè fecisse, quòd prodidisti tuam vxorem.
Med. Profectò multùm à multis dissentio mortalibus.
,, Mihi enim quisquis iniustus existens, *tamen* sapiens in dicendo
,, Est, maxima mulcta dignus videtur.
,, Nam cùm glorietur, se dicendo posse ornare iniustas causas,
,, Audet fallere: non est autem admodum sapiens.
Sic & tu ne nunc apud me speciosus sis, *speciosis uerbis utaris*,
Et *ne sis adeò* bonus orator. Vnum enim verbum occidet te.
Oportuit te, siquidem non fecisti malo animo, me priùs persuasa,
Has nuptias contrahere, non autem clam amicis.
Ia. Preclarè verò mihi hac oratione tuam nauasses operam,
Si tibi nuptias *istas antè* declarassem, quę ne nunc quidem
Vis remittere magnam iracundiam animi.
Med. Non hoc te mouit: sed barbara coniunx
Non satis gloriosa tibi in senectute fuisset.
Ia. Hoc nunc probè scias, non propter mulierem

Εὐχήμων φαίνῃ) αἰτῖ τοῦ σημαίνοντος τοὺς λόγους. πρὸς τὸ συναρπάζειν ἐμὲ, πυθέσθαι κοσμίως τὸ λέγειν. τὸ δὲ μὴ νῦν κατ' Αττικοὺς ἀναπέμπεται. Οὐ τοῦτο ὁ εἶχεν) αἰτῖ τοῦ οὐ τοῦτο ἔχων τὴν διάνοιαν ἔγημας, οὐδὲ ἵνα τοῖς ἐμοῖς παῖσι τὰ αἰνιγδὲς τῶν τοῦ θρόνου πράγμης. καὶ τῆς ἐν τῇ πόλει οἰκήσεως τὰ ἀσφαλὲς, ἀλλ' αἰσχυνόμενος ὅτι τὰ βάρβαρον ἔχεν γυναῖκα. τοῦτο δὲ ἀποδέδεικται πρὸς ὀκεῖνο, ἔνθα φησὶν ὁ Ιάσων, ἀλλ' ὡς τὶ νῦν μέγιστον οἰκεῖνδρο καλῶς. καὶ τὰ ἑξῆς. Οὐκ οὖν δόξον] τῇ ἀδοξίαν ἡγοῦ τὸ μέχρι γήρως βαρβαρῶν συνοικῆσαι, καὶ ἐπαιδεύσας ἑλληνικοῖς γάμοις τὴν πρεσβεῖαν ἀμφοῖν καλύψαι. πυθέσθαι εἴ μοι μέχρι γήρως συνῴκεις, ἀδόξια σοι πρεσβεύοιτο, τῇ αἰσχύνῃ ἡγήσω δεῖ τέλους αἰνὴρ βαρβάρου γυναικὸς καλεῖσθαι.

Γῆμαί με λέκτρα βασιλέως, ἀ νῦν ἔχω.
Αλλ', ὥσπερ εἶπον καὶ πάρος, σῶσαι θέλων
Σὲ. καὶ τέκνοισι τοῖς ἐμοῖς ὁμοπατόρεσι
Φῦσαι τυράννους παῖδας, ἔρυμα δώμασι.
μή. Μή μοι γένοιτο λυπρὸς δ' δαίμων βίος,
» Μηδ' ὄλβος, ὅστις τὴν ἐμὴν κνίζοι φρένα.
ἰά. Οἶσθ' ὡς με τοῦξη, καὶ σοφωτέρα φανῇς;
Τὰ χρηστὰ μή σοι λυπρὰ φαινέσθω ποτέ.
Μηδ' δ' τυχοῦσι, δυστυχὴς εἶ δόκει.
μή. Τρεῖζ, ἐπειδὴ σοὶ μόνῃ ἐστ' ἀποστροφή.
Εγὼ δ' ἔρημος τῇδε φεύξοῦμαι χθόνα.
ἰά. Αὐτὴ τάδ' εἵλου. μηδὲν' ἄλλον αἰτιᾶ.
μή. Τί δρῶσα; μῶν γαμοῦσα, καὶ τοὺς δοῦσά σε;
ἰά. Αρᾶς τυράννοις αἰσχίστοις δρωμένῃ.
μή. Καὶ σοῖς δόμοις γ' οὖσα τυγχάνω δόμοις.

Me duxisse filiam Regis quam nunc habeo:
Sed vt antea dixi, *eam duxi*, volens seruare
Te, & meis liberis fratres
Regios gignere, propugnaculum domus.
Med. Ne contingat mihi talis beata vita, quæ afferat mihi tantã molestiã,
» Neque diuitiæ, quæ meum animum dolore afficiant.
Ia. Scisne quomodo mei compos fies, & sapientior videberis?
Bona ne tibi molesta videantur vnquam.
Nec putato te esse infelicem, cùm sis felix.
Med. Insulta *mihi*, quandoquidem tibi quidem est refugium,
Ego verò deserta fugiam ex hac terra.
Ia. Tu ipsa hæc elegisti, nullum alium accusa.
Med. Quid faciens? num *alteri* nubens, aut prodens te?
Ia. Imprecationes regibus impias imprecans.
Med. Et diris deuota sum, *denouceor* in tuis ædibus.

Λυπρὸς δαίμων) αἰτῖ τοῦ λυπηρὸς καὶ ἔλεγξιν τοῦ π. ὡς καὶ τὸ δοῦλος δύπλος ὤν, τοῦδε τὴν δύλιν, ὃ σημαίνει τὴν παλαιπωρίαν. Μή μοι γένοιτο λυπρὸς δαίμων βίος) μέμφεται οὖν αὐτῆς τὴν δόλιν. εἰ θέλεις φησὶ σοφοτέραν εἶναι, μετάθου τὴν τρεπέραν δόλιν, καὶ δοῦναι μηδέποτε τὰ χρηστὰ σοι λυπρὰ φαίνεσθαι. Μή δ' ὄλβος ὅστις] ἵνα μὴ δ' τυχοῦσι καὶ ἀν φησὶν δίκαιόν τοιαύτην μοι δαιμονίαν γένοιτο, δι' ἧς ἀν ἔτροι λυπηθεῖεν, καθάπερ καὶ ὁ σὸς νῦν ὄλβος λυπεῖ τὴν ἐμὴν φρένα. τῇ οὐ βούλομαι δαιμονίζεσθαι λυπουμένοις καὶ ψυχῇ. τοῦτο δὲ εἶπε πρὸς τὸν Ιάσονος λόγον εὐλυπτοποιόν, παρόσον αὐτὸς ἔλεγεν ὅτι τὴν συμφέρουσαν αὐτῆς τε καὶ τῶν παίδων, εἰς τὸν γάμον τῶν βασιλικῶν καὶ τῆς Γλαύκης. Οἶσθ' ὡς μετύχῃ) τοῦτο καὶ ἐρώτησιν. οἶσθα φησὶν ὡς σε ἔδει με τυχεῖν, ἵνα δόξῃς τὴν δυσχῶ φρονίμως ποιεῖσθαι. νῦν δὲ ἀνήθη λόγον εἴρηκας, ὡς τὰ χρηστὰ σοι λυπηρὰ φαίνεσθαι, μηδὲ τὴν δυστυχίαν νομίζεσθαι δυστυχίαν. Αλλως. οἶσθ' ὡς μετύχῃ, καὶ τοῦτο ποιήσασα σοφωτέρα γένῃ. Γαμοῦσα καὶ τρεσδοῦσα) σεσημείωται τὸ γαμοῦσα. θέλει δὲ εἰπεῖν, ἆρα πιθὸν ἔργον ποιήσασα. οὐ γὰρ ἐφ' ἑαυτῆς ἔλεγε, ἐπεὶ εἶπεν αὖ γαμουμένῃ. ἀλλὰ

τὸν Ιάσονος λόγον ἐφ' ἑαυτῆς μετέστρεψεν. γαμεῖ μὲν γὰρ ὁ ἀνὴρ, γαμεῖται δ' ἡ γυνή.

ἰά. Ὡς δ' κεινθ̔μαι τ̔ῆνδ' ἔστι τὰ πλείονα.
Αλλ' εἰ θέλει παῖσιν, ἢ σωθῇ φυγῇ, 610
Προσωφέλημα χρημάτων ἐκ̔μ̔ λαβεῖν,
Λέγ'. ὡς ἑτοιμος ἀφθόνως δοῦναι χρεὶ,
Ξένοις τε πέμπειν σύμβολ', οἳ δράσουσί σ' ὄ̔,
Καὶ ταῦτα μὴ θέλουσα μωρανεῖς γύναι.
Λήξασα δ' ὀργῆς, κερδανεῖς ἀμείνονα. 615
μή. Οὔτ' αὖ ξένοισι τοῖσι σοῖς χρησόμεθ' αὖ,
Οὔτ' αὖ τι δεξαίμεθα, μήδ' ἡμῖν δίδου.
» Καὶ τοῦ γὰρ ἀνδρὸς δῶρ' ὄνησιν οὐκ ἔχει.
ἰά. Αλλ' οὖν ἐγὼ μὲν δαίμονας μαρτύρομαι,
Ὡς πάνθ' ὑπουργεῖν σοί τε καὶ τέκνοις θέλω. 620
Σοὶ δ' οὐκ ἀρέσκει ταῦτα θ', ἀλλ' αὐθαδίᾳ
Φίλοις ἀποθῇ. τοιγὰρ ἀλγυνῇ πλέον.
μή. Χώρει. πόθῳ γὰρ τῆς νεοδμήτου κόρης
Αἰρῇ, χρονίζων δωμάτων ἐξώπιος.

ιά. Sed non litigabo tecum de his diutius.
Si verò vis pueris, aut exilio tuo aliquod
Subsidium de mea pecunia accipere, 610
Dicito: quia sum paratus larga manu dare,
Et mittere hospitibus tesseras, vt tibi benefaciant.
Si hæc non vis, stulta es, ô mulier:
Desistens verò ab ira, lucraberis meliora. 615
Med. Neque tuis hospitibus vtemur,
Neque quicquam accipiemus, neque *quidquam* nobis des.
»Improbi enim viri dona iuuamen non habent, *nihil iuuant.*
ιά. Ego tamen testor deos,
Quod volo tibi liberisque omnia suppeditare: 620
Tibi verò non placent bona: sed cum contumacia
Amicos repellis. quamobrem dolebis magis.
Med. Vade. amore enim nouæ sponsæ
Captus maceraris, tardans extra domum.

Οὐ κρινοῦμαι] ἀντὶ τοῦ οὐ ὑποκρινοῦμαι πρὸς τὸν πιστὸν ἐδὲν πρὸς σὲ. μεθίημι δ' πούτων τὰ πολλά. Σύμβολα) οἱ ὁδοξενοῦντες πόροι πνὶ, ἀσφάλειαν καταπέμποντες, θάτερον μὲν αὐτοὶ κατέχοντες μέρος, θάτερον δ' καταλιμπάνοντες τοῖς ὑποδεξαμένοις. ἵνα εἰ δέοι πάλιν αὐτοὶς ἢ τοὶς ὀκείνων ὁδοιπορεῖν ὦσι πρὸς ἀλλήλους, ἐπαγόμενοι τὸ ἥμισυ ἀσφάλειαν, ἀνενεοῦντο πλὶ ξενίαν. Εὔβουλος Ξυθῶ, τί ποτ' ὄζν ἅπαντα ὅμοιπ πρισμένα ἡμίσεως, ἀκριβῶς πρὸς εἰς τὰ σύμβολα. οὕτως Ελλάδιος. Κακοῦ γὰρ αἴδρις) παροιμία ὄζν, ἐχθρῶν ἄδικα δῶρα, κοὐκ ὄνησμα. Σοφοκλῆς ἐν Αἴαντι μαστιγοφόρῳ. Αἰρῇ] πρὸς τὴν ἔρωτα. Εξώπιος] ἀντὶ τοῦ ἐφεστηκὼς αὐτῆς, ἔξω τῶν ὀφθαλμῶν τῆς κόρης ὤν, ὥστε σ' ὀρνεῖσθαι. ὥστε μεταμεληθῆναί σε ὅτι τῷ γάμῳ.

Νύμφευ'. ἴσως γὰρ, σὺν θεῷ δ' εἰρήσεται, 625
Γαμεῖς πιθ̔τον ὥστέ σ' ὀρνεῖσθαι, γάμον.
ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.
Στροφὴ ά.
1 Ερωτες ἦῥ μὲν ἄγαν
2 Ελθόντες, οὐκ ἐν δόξαις,
3 Οὐδ' ἀρετὰν παρέδωκαν
4 Ανδράσιν. εἰ δ' ἄλις ἔλθοι 630
5 Κύπρις, οὐκ ἄλλα θεὸς
6 Εὔχαρις ἔπω.
7 Μή ποτ' ὦ δέσποιν' ἐπ' ἐμοὶ
8 Χρυσέων τόξων ἐφίης
9 Ιμέρῳ χρίσασ' ἄφυκτον οἰστόν. 635
Αντιστροφὴ ά.
,, 1 Στέργει δέ με σωφροσύνα,
,, 2 Δώρημα κάλλιστον θεῶν.
3 Μηδέ ποτ' ἀμφιλόγοις ὀρ-
4 γαὶς, ἀκόρεστά τε νείκη

Duc eam: fortassis enim (cum Deo autem dicetur) 625
Eas celebrabis nuptias, quas tu ipse *postea pœnitētia ductus* recusabis.
ANTISTROPHICA.
Strophe I.
1 Amores quidem ni miùm immoderati
2 Venientes, non bonum nomen,
3 Neque laudem *gloriámque* conciliant
4 Viris: si verò moderatè veniat 630
5 Venus, non *est* alia Dea
6 AEquè grata.
7 Nunquam ô domina, aduersus me
8 Emittas ex aureis arcubus
9 Ineuitabile telum, perunctum desiderio. 635
Antistrophe I.
,, 1 Pudicitia verò me delectat,
,, 2 Pulcherrimum donum deorum.
3 Nunquam ambigua certa-
4 mina, & insatiabiles *i. immodicas* rixas

Ερωτες) τῦτο ὁ χορὸς λέγει πρὸς τὴν Μηδείας ἐρώσης τῦ Ιάσονος, ἀνχόμενος μὴ πιοῦσαν ἔχειν ἔρωτα· οὐ γὰρ δῆλον πιούσαν ἐρῶντα, πανταχοῦ τοῖς εὐθρόποις συμβαίνουσιν. Μηδέποτ' ὦ δέσποινα) τὸ ἑξῆς μηδέποτε ὦ δέσποινα οὐκ χρυσέων τόξων ἐπ' ἐμοὶ ἐφίης ἄφυκτον οἰστὸν ἱμέρῳ χρίσασα. μὴ ποιήσης πιοῦσαν ἔρωτα, ἐμπεσεῖν εἰς ἐμὲ ὦ Αφροδίτη, ὅθεν εἰς πλὴν Μήδειαν.

5 Θυμὸν ἐκπλήξασ' ἑτέ- 640
6 ροις ὑπὲρ λέκτροις
7 Προσβάλοιμ'. ὦ δεινὰ Κύπρις,
8 Ἀπολέμους ἀναὶ σεβίζω-
9 σ', ὀξύφρων κρίνει λέχη γυναικῶν.

Στροφὴ β'.

1 Ὦ πατρὶς, ὦ δῶμά τ' ἐμὸν, 645
2 Μὴ δῆτ' ἄπολις γενοίμαν,
3 Τὸν ἀμηχανίας ἔχουσα
4 Δυσπέραστον αἰῶ-
5 ν' οἰκτροτάτων ἀχέων.
6 Θανάτῳ θανάτῳ πάρος δαμείω, 650
„ 7 Ἀμέραν πάνδ' ἐξανύσασα. Μόχθων
„ 8 Δ' οὐκ ἄλλος ὑπέρτερον
„ 9 Ἢ γᾶς πατρίας στέρεσθαι.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Εἴδομεν, οὐκ ἐξ ἑτέρων
2 Μύθων ἔχομεν φράσασθαι. 655

5 Consternata animo propter ali- 640
6 ud coniugium,
7 Misceam. O potens Venus,
8 Pacata coniugia colens,
9 Acutam ingenii aciem habens discerne lectos mulierum.

Strophe II.

1 O patria, ô domus mea, 645
2 Nunquam fiam exul,
3 Habens paupertatis
4 Transactu difficilem vitam,
5 *In* acerbissimis doloribus.
6 Morte, morte priùs domer, 650
„ 7 Hoc die confecto. Malum enim
„ 8 Non est aliud maius,
„ 9 Quàm solo patrio priuari.

Antistrophe II.

1 Vidimus, non ex alienis
2 Sermonibus *hæc* possumus referre. 655

Ἀκόρεστά τε νείκη) μυδὲ εἰς νείκη, μηδὲ εἰς ὀργὰς ἢ εἰς φιλονείκους λόγους, ἢ ὀργῆς κινητικοὺς. Νείκη) τὰ νείκη κατ' ἀδιάλειπτον πληθυντικῶς ἔρηται, πυτίστι τὰς μάχας ἢ τὰς φιλονεικίας ἀπαύστους. Ἀπολέμοις) ὀνομαστικὴ ἀπόλεμος. σεβίζουσα δὲ, θεοκρίνασα θεσπιῶσα. Ἄλλως] κρῖναι τὰ λέκτρα τῶν γυναικῶν. ἢ ὅτι σεβίζουσα τὰς ἀπολέμους ἀναὶς, ὁ ὅτι θραπευάζουσα ἀπολέμους, ἤγουν ἀφιλονείκους. ὅθ, τρόπῳ δὲ ἡ Ἀφροδίτη τὰς ἀναὶς τὰς ἀπολέμους, ἢ ἑάτω αὐτὰς

παῖ σπαράξειν. ἢ ὀξύφρονα τὸν Ἀφροδίτιον φησὶν, ἐπεὶ ὀξεῖς οἱ ἔρωτες αὐτῆς, ἢ ὑποπλέροι. Μόχθων δὲ ἄλλος] τῶν μόχθων τῶν ἐν ἀθρόοις οὐδεὶς ἄλλος μείζων, ἢ τὸ στέρεσθαι τῆς πατρίδος. μόχθων δὲ λέγει, τῶν συμφορῶν. Ὅμηρος

3 Σὲ γὰρ οὔ τε πόλις, οὔ φίλων τις
4 Ὠκτίρει, παθοῦσαν
5 Δεινότατον παθέων.
„ 6 Ἀχαρίστος ὅλοιτ', ὅτῳ παρέστιν
„ 7 Μὴ φίλοις τιμᾶν, καθαρὸν ἀνοίξαν- 660
„ 8 Λι κλεῖδα φρενῶν.
„ 9 Κἀμοὶ φίλος οὔ ποτ' ἔσται.

ΙΑΜΒΟΙ.

αἰ. Μήδεια χαῖρε. τῶδε γὰρ πρεσείμιον
Κάλλιον οὐδεὶς οἶδε προσφωνεῖν φίλοις.
μή. Ὦ χαῖρε καὶ σὺ παῖ σοφοῦ Πανδίονος 665
Αἰγεῦ. πόθεν γῆς τῆσδ' ἐπιστροφᾷ πέδον;
αἰ. Φοίβου παλαιὸν ἐκλιπὼν χρηστήριον.
μή. Τί δ' ὀμφαλὸν γῆς θεσπιῳδὸν ἱκάνεις;
αἰ. Παίδων ἐρευνῶν σπέρμ', ὅπως γένοιτό μοι.
μή. Πρὸς θεῶν, ἄπαις γὰρ δεῦρ' ἀεὶ τείνεις βίον; 670

3 Te enim neque ciuitas, neque aliquis amicorum
4 Miseratus est, quæ passa es
5 Grauissima mala.
„ 6 Pereat inuisus, qui non vult
„ 7 Amicos iuuare, aperiens candidam 660
„ 8 Clauem pectoris,
„ 9 Nec mihi vnquam erit amicus *talis*.

AEgeus.

AEg. Salue Medea. hoc enim exordio
Pulchrius nemo nouit *aliud* ad salutandum amicos.
Med. Salue & tu ô fili sapientis Pandionis, 665
AEgeu, vnde accedis solum huius terræ?
AEg. Relicto antiquo sacello Apollinis.
Med. Quare verò ad vmbilicum terræ, vbi est oraculum, iuisti?
AEg. Quærens quomodo mihi contingat satio liberorum.
Med. Per Deos, ergo sine liberis adhuc trahis vitam? 670

Σοφοῦ Πανδίονος) ὁ ἐπίφορός ἐστιν ὁ Εὐμελπίδης εἰς τὸ λεγόν σοφὸς ἢ σοφὴ, θεὸς μηδὲν χρήσιμον θραλαμβάνων τὸ ὄνομα. ἢ γὰρ σοφὸς ὁ Πανδίων γίνεται. οὐ γὰρ δὴ ὡνόμασται πιστὸν αὐτῷ τὸ ἔργον. ἀλλ' οὐδὲ πανεργίας ἐχόμενον, ὡς τὸ ἐναντίον, ὡς οὐδὲν γλύκιον τῆς πατρίδος ἢ ὁ πλούτων. τὸ δὲ αὐτὸ τὸ στέρεσθαι τῆς πατρίδος, ὅ, τι πάθημα ἐστὶν αὐτῆς ὄψιν ὁρᾶν, ὅτι τῆς Μηδείας, καὶ οὐκ ἐξ ἀκοῆς τοῦ μανθάνομεν.

Σοφοῦ Πανδίονος) ὁ ἐπίφορός ἐστιν ὁ Εὐμελπίδης εἰς τὸ λεγόν σοφὸς ἢ σοφὴ, θεὸς μηδὲν χρήσιμον θραλαμβάνων τὸ ὄνομα. ἢ γὰρ σοφὸς ὁ Πανδίων γίνεται. οὐ γὰρ δὴ ὡνόμασται πιστὸν αὐτῷ τὸ ἔργον. ἀλλ' οὐδὲ πανεργίας ἐχόμενον, ὡς τὸ ἐναντίον, ὡς οὐδὲν γλύκιον τῆς πατρίδος ἢ ὁ πλούτων. τὸ δὲ αὐτὸ τὸ στέρεσθαι τῆς πατρίδος, ὅ, τι πάθημα ἐστὶν αὐτῆς ὄψιν ὁρᾶν, ὅτι τῆς Μηδείας, καὶ οὐκ ἐξ ἀκοῆς τοῦ μανθάνομεν.

Ος. Νεόφρων ὢ εἰς Κόρινθον τὴν Αἰγέα φησὶ τῷδε ξυνέσεσθαι τοῖς Μήδειαν, ἕνεκα τοῦ σαφηνισθῆναι αὐτῷ τὸν χρησμὸν ἐπ' αὐτῆς τῆς Μηδείας, γράφων ὅτως· καὶ γὰρ ἦν αὐτὸς ἤλυθον λύσιν παθεῖν, σοῦ πρίν. θέαν γὰρ ὄστεον ἐν ἔχρησέ μοι Φοῖβος τεκμαίρεσθαι, συμβαλεῖν ἀμηχάνως οἶδ' εἰς λόγους, μολεῖν γὰρ ἄλπιζον μαθών. Τί δ' ἐμφανὲς γῆς τὸ μέσον τῆς οἰκουμένης τὸ μαντικόν. ἐστάλης δὲ, ἐπεδήμησας, οὐ δηλοῖς. οὐκ ἐσμὲν ἄνυμφος. τεκόντα ἔχε Μελίτειν τὴν Ὀπλῆτιν, δευτέραν Χαλκιόπην τὴν Χαλκώδοντος, τείτην τὴν Μήδειαν. Δεῦρ' ἀεὶ) αἰεὶ τὸ μέχρι νῦν ἅπαξ ἐπαρχής. τὸ δ' ἀεὶ, αἰεὶ τὸ ἕως τοῦ νῦν. σεσημείωται δὲ, ἐπεὶ τὸ δεῦρο χρονικὸν εἶπεν. ἢ ὅτως. αἰεὶ τὸ ἕως χρόνου πότου ἅπαξ τυγχάνεις; τὸ δ' ἀεὶ Εὐριπίδης ὅλῃ χρόνῳ πάσῃ, αἰεὶ τὸ ἕως τοῦ δεῦρο. νῦν δ' ὅλῃ χρόνῳ. & σημείωσαι.

αἰ. Ἀπαιδες ἐσμὲν, δαίμονος λινὸς τύχῃ.
μή. Δάμαρτος ὄσης, ἢ λέχους ἄπορος ὤν;
αἰ. Οὐκ ἐσμὲν δίνης ἄζυγες γαμηλίου.
μή. Τί δῆτα Φοῖβος εἶπέ σοι παίδων πέρι;
αἰ. Σοφώτερ', ἢ κατ' ἄνδρα συμβαλεῖν, ἔπη. 675
μή. Θέμις σ' αὐ ἡμᾶς χρησμὸν εἰδέναι θεοῦ;
αἰ. Μάλις', ἐπεί τοι καὶ σοφῆς δεῖται φρενός.
μή. Τί δῆτ' ἔχρησε, λέξον εἰ θέμις κλύειν.
αἰ. Ἀσκοῦ με τὸν πρεσβύχοντα μὴ λύσαι πόδα.
μή. Πεῖν αὐ τί δράσας ἢ τίν' ἐξικὴ χθόνα; 680
αἰ. Πεῖν αὐ πατρῴαν αὖθις ἑστίαν μόλω.
μή. Σὺ δ' ὡς τί χρῄζων, τῷδε ναυστολεῖς χθόνα.
αἰ. Πιτθεύς τίς ἐστι γῆς ἄναξ Τροιζηνίας.
μή. Παῖς ὡς λέγουσι Πέλοπος, εὐσεβέστατος.

AEg. Sumus ſine liberis, dæmonis alicuius inuidia.
Med. Cùm habeas vxorem, an es ſine vxore?
AEg. Non ſumus lecti nuptialis expertes.
Med. Quid igitur dixit tibi Phœbus de liberis?
Eg. Obſcuriora verba quàm vt poſſit homo coniicere. 675
Med. Eſtne fas nos ſcire oraculum Dei?
AEg. Maximè, quãdoquidẽ & ſapiẽtis indiget mẽtis, *acutúmque poſtulat ingẽ-*
Med. Quid igitur reſpondit? dicito, ſi fas eſt audire. *(nium.*
AEg. Ne ego prominentem vtris ſoluerem pedem.
Med. Priuſquam quid facias, aut ad quam terram venias? 680
AEg. Priuſquam patrios rurſus *ad* lares venero.
Med. Tu verò qua re indigens nauigas in hanc terram?
AEg. Eſt quiſpiam Pittheus, rex terræ Trœzeniæ.
Med. Filius Pelopis, vt aiunt, piiſſimus.

Μάλις· ἐπεί τοι) σοφωτέρας βίου οἰκείας χρείαν ἔχει τὰ νῦν λεχθέντα ῥήματα. Ἀσκοῦ με) χρησμὸς δοθεὶς τῷ Αἰγεῖ, οὗτός ἐστιν. Ἀσκοῦ τὸν πρεσβύχοντα πόδα φίλαττε λαῶν μὴ λύσῃ, πρὶν χρεὼν Ἀθηναίων ἀφικέσθαι αὐτὸ οὖν τῆς γαστρός. πόδα δὲ τὸ μόριον, παρόσον ὡς ὁ πόδων ἀσκοῦ πρεσβύχει. λέγει οὖν, ὅτι ἔχρησέ μοι μὴ συμπλεκῆναι ἑτέρᾳ, πρὶν ἐπιβῶσι τῆς πατρίδος.

τῶν γὰρ ἀγνοεῖται, ὅπερ αὐτὸς οὐ συνίησιν. ἀσκὸν ποίησον λέγει τὸν πρὸς τῷ γαστέρα τόπον. Ἀρχίλοχος, & πεσεῖν δρήσειν ἐπ' ἀσκὸν, μηροί τε μυροῖς. δρήσειν λέγων, οἷα δράσαντά με. πόδεῶνα δὲ εἰώθασιν λέγειν, τὸ τοῦ αἰδοῖου.

αἰ. Τοῦτῳ θεοῦ μάντευμα κοινῶσαι θέλω. 685
μή. Σοφὸς γὰρ ἀνὴρ, καὶ τρίβων τὰ τοιάδε.
αἰ. Κἀμοὶ φίλτατος δορυξένων.
μή. Ἀλλ' εὐτυχοίης, καὶ τύχοις ὅσων ἐρᾷς.
αἰ. Τί γὰρ σὸν ὄμμα χρώς τε σωτέτηκ' ὧδε; 690
μή. Αἰγεῦ κακιστὸς ὅστις μοι πάντων πόσις.
αἰ. Τί φῄς; σαφῶς μοι σὰς φράσον δυσθυμίας.
μή. Ἀδικεῖ μ' Ἰάσων, οὐδὲν ὧν ἐμοῦ παθών.
αἰ. Τί χρῆμα δράσας; φράζε μοι σαφέστερον.
μή. Γυναῖκ' ἐφ' ἡμῖν δεσπότιν δόμων ἔχει.
αἰ. Ἦ που τετόλμηκ' ἔργον αἰσχιστον τόδε; 695
μή. Σάφ' ἴσθ'. ἄτιμοι δ' ἐσμὲν οἱ πρὶν φίλοι.
αἰ. Πότερον ἐρασθεὶς, ἢ σὸν ἐχθαίρων λέχος;
μή. Μέγαν γ' ἔρωτα. πιστὸς οὐκ ἦν φίλοις.
αἰ. Ἴθι νυν, εἴπερ ὡς λέγεις ὄντι κακός. 700
μή. Ἀνδρῶν τυράννων κῆδος ἠράσθη λαβεῖν.
αἰ. Δίδωσι δ' αὐτῷ τίς; πέραινε μοι λόγον.
μή. Κρέων ὃς ἄρχει τῆσδε γῆς Κορινθίας.

AEg. Cum hoc Dei oraculum communicare volo. 686
Med. Eſt enim vir ſapiens, & exercitatiſſimus in huiuſmodi *rebus*.
AEg. Et mihi chariſſimus amicorum, quos in militia paraui.
Med. Bene igitur tecum agatur, & conſequaris quæ expetis.
AEg. Quare verò oculi tui & corpus ita contabuerunt?
Med. AEgeu, peſſimus eſt mihi omnium maritus. 690
AEg. Quid ais? dic mihi apertè tuam triſtitiam.
Med. Iaſon iniuria me afficit, nulla à me affectus.
AEg. Quo facinore facto? dic mihi apertiùs.
Med. Habet aliam vxorem præter me, dominam huius domus.
AEg. An igitur auſus eſt hanc turpiſſimam rem? 695
Med. Certò ſcias. nos verò qui antè eramus amici, reiecti ſumus ignomi-
AEg. Vtrum *alterius* amore captus, an tuum exoſus lectum? (nioſè.
Med. Magno ſanè amore *captus*. fidelis non fuit amicis.
AEg. Eat ergo nunc, ſiquidem eſt malus, vt dicis.
Med. Cupiuit accipere affinitatem regum. 700
AEg. Quis verò dat ei? pertexe hanc orationem.
Med. Creon, qui dominus eſt huius terræ Corinthiacæ.

Τείχων εἰς τὰ τοιάδε) ἐπειδὴ ὢν, πολλὰ πεπειραμένος τῶν τοιούτων λέγειν. πυνθάνει τοὺς χρησμοὺς. Δορυξένων) οἱ κατὰ τὸν πόλεμον πρὸς ἀλλήλους φιλίαν πεποιηκότες, ὡς Γλαῦκος καὶ

Διομήδης. Τί χῆμα δράσας) σημείωσαι ὁ ποιητὴς μὴ δάκαι τυραννικοῖς.
τίχος, ὅπ ἐν πολιάσιν ὄβιν, ὧν ἀρχὴ Μήδεια

αἰ. Συγγνωστὰ μὴ γὰρ ὧν σε λυπεῖσθαι, γύναι.
μή. Ὀλωλα. καὶ πρὸς γ' ἐξελαύνομαι χθονός.
αἰ. Πρὸς τῆς; τόδ' ἄλλο καινὸν αὖ λέγεις κακόν.
μή. Κρέων μ' ἐλαύνει φυγάδα τῆσδ' ἔξω χθονός.
αἰ. Εἶᾶ δ' Ἰάσων; ἀδὲ ταῦτ' ἐπήνεσε.
μή. Λόγῳ μὲν οὐχί, καρτερεῖν ὃ βούλεται.
Ἀλλ' αἴτομαί σε τῆσδε πρὸς γενειάδος,
Γονάτων τε τῶν σῶν, ἱκεσία δὴ γίγνομαι,
Οἴκτειρον οἴκτειρόν με τὸν δυς δαίμονα
Καὶ μή μ' ἔρημον σκῆπτε σῶν εἰσίδῃς.
Δέξαι δ' χώρᾳ καὶ δόμοις ἐφέστιον.
Οὕτως ἔρως σοὶ πρὸς θεῶν τελεσφόρος
Γένοιτο παίδων, καὐτὸς ὄλβιος θανοῖς.
Εὕρημα δ' οὐκ οἶσθ' οἷον εὕρηκας τόδε.
Παύσω δέ σ' ὄντ' ἄπαιδα, καὶ παίδων γονὰς
Σπείραί σε θήσω. τοιάδ' οἶδα φάρμακα.
αἰ. Πολλὰν ἔκαλε τῷδέ σοι δοῦναι χάριν
Γνώμῃ πρόθυμός εἰμι. πρῶτα μὲν θεῶν,
Ἔπειτα παίδων, ὧν ἐπαγγέλλῃ γονάς.

Ægeus. Ignoscendum igitur tibi est, quòd doles, ô mulier.
Med. Perii, præter hoc etiam expellor ex hac terra.
Æg. A quo? hoc aliud rursus nouum narras malum.
Med. Creon me exulem expellit ex hac terra.
Æg. Et permittit Iason? ne hæc quidem laudo.
Med. Verbis quidem non *permittit hoc*: sed *tamen reipsa* pati vult.
Sed rogo te supplex per genas has,
Et tua genua, supplex iam *tibi* fio.
Miserere, miserere mei infelicis,
Neque me desertam *ac* eiectam aspicias:
Sed recipe me hospitam in tuam regionem & domum.
Sic tibi amor à Diis fœcundus
Liberis fiat, & ipse beatus moriaris.
Lucrum autem non scis quantum inueneris hîc.
Faciam enim vt non ampliùs sis sine liberis, sed liberos
Procreare vt possis efficiam. talia pharmaca noui.
Æg. Propter multa tibi hanc gratiam dare
Sum paratus, ô mulier. Primùm quidem propter deos,
Deinde propter liberos, quorum generationem promittis.

Καρτερεῖν] αἰτῆ τὸ κρατεῖν ἢ αἰτέχειν. ἢ τὸν ἐγκρατῆ λέγουσι καρτερόν. Ἀρχίλοχος, ἡ δ' Αἰτία τι καρτερὸς μηλόβοσφος. φησὶν ὅτι τῷ λόγῳ μὲν προσποιεῖται, τῷ δ' ἔργῳ οὐ θέλει κρατεῖν ἢ αἰτέχειν.

Εἰς τοῦτο γὰρ δὴ φροῦδός εἰμι πᾶς ἐγώ.
Οὕτω δ' ἔχοιμι. σοῦ μὲν ἐλθούσης χθόνα.
Πειράσομαί σου πρὸς ξενῆν δι' καὶ ὧν.
Τοσόνδε μέν τοι σοὶ προσημαίνω γύναι,
Ἐκ τῆσδε μὲν γῆς ἄ σ' ἄγειν βουλήσομαι.
Αὐτὴ δ' ἐάνπερ εἰς ἐμοὺς ἔλθῃς δόμους,
Μενεῖς ἄσυλος, κοὔ σε μὴ μεθῶ ποτε.
Ἐκ τῆσδε δ' αὐτὴ γῆς ἀπαλλάσσου πόδα.
Ἀναίπ ὃ γὰρ καὶ ξένοις ἐξ θέλω.
μή. Ἔστω τάδ'. ἀλλὰ πίστις εἰ γένοιτό μοι
Τούτων, ἔχοιμ' ἂν πάντα πρὸς σέθεν καλῶς.
αἰ. Μῶν δ' πέποιθας; ἢ τί σοι τὸ δυσχερές;
μή. Πέποιθα. Πελίου δ' ἐχθρὸς ἐστί μοι δόμος,
Κρέων τε. τούτοις δ', ὁρκίοισι μὲν ζυγεὶς,
Ἄγουσιν δ' μεθεῖσαν οὐκ γαίης ἐμέ.

Ad hoc enim ego iam prorsus sum ineptus.
Sic verò habebo. Tu igitur vbi veneris *in Atticum* agrum,
Conabor te hospitio excipere, quia sum iustus.
Tantum verò hoc tibi prædico mulier,
Nolo tamen te ex hac terra abducere:
Quòd si ipsa veneris in meam domum,
Manebis ibi tuta, neque dimittam te vnquam.
Ex hoc verò agro tu ipsa discedens effer pedem.
Inculpabilis enim etiam apud hospites esse volo.
Med. Erunt hæc, *& ita fient*: sed si fides daretur mihi
Horum, haberem omnia præclarè à te.
Æg. Annon confidis? aut quid tibi est molestum?
Med. Confido. Sed domus Peliæ est mihi inimica,
Et Creon. his enim si iureiurando deuinctus fueris,
Abducere volentibus me ex agro non permittes *nec trades*.

Εἰς ὅπ γὰρ δὴ φρῦδός εἰμι] κᾷ τὸ πᾶν μέρος τῆς παιδοποιίας ἔρημός εἰμι. ἢ πρὸ φροῦδον, αἰπὶ τὸ παράφορον ἢ ἀσαφήνιστον. οὕτως εἰς τὸ παίδας ποιῆσαι, πάνυ ἐκπόδακα, καὶ πρόθυμός εἰμι. ἔστι δὲ κωμικῶς ὁ παρωδευκός. Ἀναίπος) αἰτέγκλητος, ἄμεμπτος. οὐδὲ γὰρ βούλομαι φησὶ πρὸς τῶν τὸν Κρέοντα ἀπαλλάσσειν, ὡς ἑαυτὸς σε ἀπαγαγών. Πελίου δ' ἐχθρὸς) κᾷ κοινοῦ τὸ ἐχθρός. ὁ ὄχνοις, σοὶ μὲν θαρρῶ καὶ πιστεύκα, ἀλλὰ φοβοῦμαι μὴ ἄρα ὁ τοῦ Πελίου δόμος καὶ ὁ Κρέων ἐχθροί μου ὄντες βιάσωνταί σε, ἢ τοῦ πρὸς παρέσειν παρέδωσί με ἐν αὐτοῖς, ὅθεν ὁρκῷ σε, τοῦ βουλομένη πιστώσασθαι, ὡς ὐκ ἂν με παρῇ. Τούτοις δ' ὁρκίοισι μὲν) ἐγκατειλημμένος, ἐμπεπλησμένος. αἰπὶ τοῦ μετὰ βίας ἄγειν. τὸ ὃ ἑξῆς πύτοις ἄγοιεν οὐ μεθήσω. πύτοις δ' ὀν ὅρκοις ζυγεῖς. ὁ νοῦς. πύτοις ὃ τοῖς ζυγοῖς ἄγοιτό με ἢ βιαζομένοις, ὐκ ἂν ὀκνοῖς ὅρκοις παρεκπεπλημμένος. διὸ βούλομαί σε ὀμνύειν. ἐὰν γὰρ ὀμόσῃς μοι τοῖς τοῦ τὸν Κρέοντα βουλομένοις μεάγειν, ἀπὸ τῆς Ἀττικοῖς ὐκ ἂν μεθεῖέν σε ἐξαιτουμένοις με ἄγειν, οὐκ ἂν δοίης. μὴ ὀμόσας δὲ φίλος γένοιο αὐτοῖς ἐξ τὸ ὀπτικηρυκεύμαστος. θέλει εἰπεῖν, αἰπὶ τὸ ὀπτικηρυκεύμασιν. λέγει ἢ

ἢ δῆτα. ἐν ᾗ πᾶς ὁ λόγος, πέποιθα μὴν ἐν οἷς λέγῃς μοι. ὁ δὴ τῆς Πελίου δόμος, καὶ ὁ τῆς Κρέοντος, ἐχθροὶ ἐμοὶ εἰσίν. πύθοις οὖν βουλομένοις ἐξαιτεῖσθαί με, οὐκ ἂν ἐκδοίης ὀμόσας. ἃ δὴ λόγῳν

Λόγοις δὴ συμβὰς, καὶ θεῶν ἐνώμοτος,
Φίλος γένοι' ἂν, κἀπικηρυκεύμασιν
Οὐκ ἂν πίθοιο. τἀμὰ μὴν γὲ ἀσθενῆ.
Τοῖσδ' ὄλβος ἐστὶ, καὶ δόμος τυραννικός. 740

αἰ. Πολλὴν ἔλεξας ἐν λόγοις προμηθίαν.
Ἀλλ' εἰ δοκεῖ σοι δρᾶν τάδ', οὐκ ἀφίεμαι,
Ἐμοί τε γὰρ τάδ' ἐστὶν ἀσφαλέστερα,
Σκῆψίν τιν' ἐχθροῖς σοῖς ἔχοντα δεικνύναι.
Τὸ σὸν δ' ἄρηρε μᾶλλον. ὀξηγοῦ θεοῖς. 745

μή. Ὄμνυ πέδον γῆς, πατέρα θ' ἥλιον πατρὸς
Τἠμοῦ, θεῶν τε πανθ' ὁμοῦ τὸν ἅπαν γένος.

αἰ. Τί χρῆμα δράσειν; ἢ τί μὴ δράσειν, λέγε.

μη. Μήτ' αὐτὸς ἐκ γῆς ἐμὲ ἐκβαλεῖν ποτέ.
Μήτ', ἄλλος ἢν τις τῆσδ' ἐμῆς ἐχθρῶν ἄγῃ 750
Χρῄζῃ, μεθεῖσαν ζῶν ἑκουσίῳ τρόπῳ.

αἰ. Ὀμνύμι γαῖαν, λαμπρὸν ἥλιόν τε φῶς,
Θεοῖς τε πάντας, ἐμμενεῖν ἃ σου κλύω.

Verbis verò compositione facta, & diis iureiurando obstrictus,
Amicus eris *mihi*, & *inimicorum meorum* legationibus
Non parebis, *ut ipsis me dedas*. Res enim meę sunt infirmæ:
Illis verò sunt opes, & domus regia. 740

Aeg. Ostendisti magnam prouidentiam in tua oratione.
Sed si placet tibi hæc facere, non recuso:
Mihi enim hæc quoque tutiora sunt,
Si ostendere possim aliquam excusationem tuis inimicis,
Et tua res erit firmior. præi verbis quos iurem deos. 745

Med. Iura solum terræ, & Solem patrem patris
Mei, & totum simul genus Deorum.

Aeg. Quam rem facturum, aut quid non facturum? dicito.

Med. Quòd neque tu eiecturus me sis vnquam è terra,
Neque alius si quis meorum inimicorum me abducere 750
Velit, permissurum te id viuentem & volentem.

Aeg. Iuro terram, & splendidum lumen Solis,
Et omnes deos, me his staturum, quæ ex te audio.

Λόγοις δὴ συμβὰς) εἰ δὲ ἔλθοις εἰς τὴν σύμβασιν τῶν ἐμῶν λόγων, καὶ σωθήσας ἐνωμότις ποιήσαιο πρὸς ἐμὲ, οὗ οἶδα ὄντα μοι φίλος γένοιο, καὶ ὀπίσω ἀσφαλὴς, καὶ οὐκ ἂν τὴν πρὸς ἐκείνους φιλίαν προσκρίναις. ὀπικηρυκεύματα γὰρ εἰσι, τὰ δὲ τῶν κηρυγμάτων γιγνόμενα πρὸς φιλίαν. κἄπειτα οὖν ἡ λέξις αὐτὴ τῶν τῆς φιλίας. τῇ δὲ θείᾳ αὐτὴ δοκεῖς κέχρηται. ἔδει γὰρ εἰπεῖν,

ἃ τοῖς ὀπικηρυκεύμασιν οὐκ ἂν πίθοιο. Δίδυμος δέ φησι ἐλλείπειν τὴν δέ, δέα τὰ ὀπικηρυκεύματα. Ἐμοί τε γὰρ) καὶ ἐμοί φησιν ἀσφαλές ἐστι πρὸς τὸ μηδεμίαν μέμψιν ἔχειν παρ' αὐτῆς, τὸ τὴν σκῆψιν ταύτην προσβάλλεσθαι, τὸ φθάσας ὀμωμοκέναι μὴ προδεῖσθαί σε. καὶ τὸ σεσῶσθαί σε βεβαιότερον ἔσται τὴν σκῆψιν ταύτην προσίεσθαί μοι. σκῆψιν δὲ λέγει τὸ ὀμωμοκέναι αὐτῇ. τὸ δὲ ὀξηγοῦ θεοῖς, αἰτῇ τὸ ὀνόμαζε τοὺς θεοὺς οἷς βούλει με ὀμόσαι.

μή. Ἀρκεῖ. τί δ' ὅρκῳ τῷδε μὴ 'μμένων πάθοις;

αἰ. Ἃ τοῖσι δυσεβοῦσι γίγνεται βροτῶν. 755

μή. Χαίρων πορεύου. πάντα γὰρ καλῶς ἔχει.
Κἀγὼ πόλιν σὴν ὡς τάχιστ' ἀφίξομαι,
Πράξασ' ἃ μέλλω, καὶ τυχοῦσ' ὧν βούλομαι.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Ἀλλά σ' ὁ Μαίας πομπαῖος ἀναξ
Πέλασσε δόμοις. 760
Ὧν τ' ὀπίνοιαν ἀσύδεις κατέχων,
Πράξειας. ἐπεὶ γυναῖκ' ἀνὴρ,
Αἰγεῦ, παρ' ἐμοὶ δεδόκησται.

ΙΑΜΒΟΙ.

μή. Ὦ Ζεῦ, δίκη τε Διὸς, ἡλίου τε φῶς,
Νῦν καλλίνικαι τῆσδ' ἐμῆς ἐχθρῶν, φίλαι, 765
Γεγησόμεθα, εἰς ὁδὸν βεβήκαμεν.
Νῦν δ' ἐλπὶς, ἐχθροῖς τοῖς ἐμοῖς τίσιν δίκας.

Satis est. quid autem patieris, si non præstiteris hoc iusiurandum?

Aeg. Quæ hominibus impiis solent accidere. 755

Med. Lætus abi: omnia enim rectè se habent.
Et ego *in* tuam ciuitatem quamprimùm veniam,
Vbi confecero quæ paro, & consecuta fuero quę volo.

chorus.

Sed te rex, natus ex Maia, deductor
Ducat domum, 760
Et ea, quæcunque in animo habens festinas,
Perficias. quia præstans vir,
AEgeu, apud me, *meo iudicio*, visus es.

Medea.

O Iupiter, & vindicta Iouis, & lumen solis,
Nunc gloriosę victrices meorum inimicorum, ô amicę, 765
Erimus, & in *rectam* viam sumus ingressæ.
Nunc demum spes est meos hostes daturos pœnas.

Ἀλλά σ' ὁ Μαίας) ὁ χορὸς ἐπεύχεται Αἰγεῖ ὅπῃ τῇ ἐπαγγελίᾳ. πομπαῖον δὲ τὸν Ἑρμῆν λέγει, ἐπεὶ πρόξενος καὶ εἰρηνικὸς ὁ θεός. οἱ δὲ ὁδεύοντες μάλιστα εἰρήνης δέονται. Ὦ Ζεῦ) ἔτι μόνον ἡ Μήδεια αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἀναφωνεῖ τῇ δικαιοσύνῃ, καὶ τοῖς λοιποῖς θεοῖς ὡς ἀδικαιεπούσῃ, τὰ δὲ λοιπὰ πρὸς τὸν χορόν. Φίλαι) φίλας λέγει τὰς ἀπὸ τοῦ χοροῦ. πρὸς αὐτὰς γὰρ νῦν διαλέγεται. Εἰς ὁδὸν γὰρ) αὐτὴ τὸ εἰς τὴν νίκης ἐλπὶς ἐληλύθασιν.

Οὗτος γὰρ ὦ νὴ, ἡ μάλις' ὁκάμνομεν,
Λιμὴν πέφαντ' ἡμῖν ἐμῶν βουλευμάτων.
Ἐκ τοῦδ' ἀναψόμεθα πρυμνήτην κάλων,
Μολόντες ἄστυ, καὶ πόλισμα Παλλάδος. 770
Ἤδη γὰρ πάντα τἀμά σοι βουλεύματα
Λέξω. δέχου γ' μὴ πρὸς ἡδονὴν λόγους.
Πέμψας' ἐμῶν τιν' οἰκετῶν, Ἰάσονα,
Εἰς ὄψιν ἐλθεῖν τῶν ἐμῶν αἰτήσομαι.
Μολόντι δ' αὐτῷ μαλθακοὺς λέξω λόγους, 775
Ὡς καὶ δοκεῖ μοι ταῦτα, καὶ καλῶς ἔχει
Γάμους τυραννων, οὓς προδοὺς ἡμᾶς ἔχει.
Καὶ ξύμφορ' ἐστὶ, καὶ καλῶς εἰργασμένα.
Παῖδας γ' μεῖναι τοὺς ἐμοὺς αἰτήσομαι,
Οὐχ ὡς λιπὼν πολεμίων ὀπὶ χθονὸς 780
Ἐχθροῖσι παῖδας τοὺς ἐμοὺς καθυβρίσω,
Ἀλλ' ὡς δόλοισι παῖδα βασιλέως κτάνω.
Πέμψω γὰρ αὐτοὺς δῶρ' ἔχοντας ἐν χεροῖν,

Hic enim vir, qua parte maximè laborabamus,
Apparuit portus meorum consiliorum:
Ex hoc suspendemus rudentem in puppe, 770
Vbi venerimus in ciuitatem & vrbem Palladis.
Iam verò tibi omnia mea consilia
Dicam. expecta verò non iucunda verba:
Misso aliquo ex meis domesticis, vt Iason
Veniat in meum conspectum postulabo. 775
Ipsi verò profecto blanda dicam verba,
Quòd & mihi hæc placeant, & quòd bene se habeant
Nuptiæ regiæ, quas prodita me habet,
Et vtilia hæc esse, & rectè facta.
Petam verò vt liberi mei maneant: 780
Non vt relictura hostium in agro
Filios meos inimicis contumelia afficiendos:
Sed vt dolo filiam regis interficiam,
Mittam enim eos, habentes dona in manibus,

Ἡ μάλις' ὁκάμνομεν) κατὰ μέρος ἐδυστύχουν. ἀλλ' ἔχουσα πρὸς ὃν καταφύγω, νῦν προσορμίζομαι. Ἐκ τοῦ δ' αἰάζοιμι) παυσόμεθα τῶν παρόντων κακῶν. ὅταν γὰρ ὑπόχρεα δεδῶ πάντα τῶν κυμάτων οἱ ναῦται. Λέξω δ' μὴ πρὸς ἡδονὴν) μὴ νομίσῃς φησὶν ἡδέα καὶ προσφιλῆ ἔτι, τὰ μέλλοντά σοι ῥηθῆναι. ἔστι γὰρ ἡδέα μὲν εἰς ἀκοὴν ἐλθεῖν, αἰαγκαῖα δ' ὄμως. ὡς εἰ ἐλεγμὸν οὐκ ὤφειλον μὲν ὑμῖν πιαῦτα ἐπαγγέλλειν, οὐδ' ὅπως πράξειν καλῶς. ὅμως ἐπειδὴ εἰς ἅπαν τύχης ἤλθομεν, ἀκούσατε τὰ βεβουλευμένα, καὶ πρὸς ἀνδρὶ ἐνταῦθα. αἰτήσομαι δ' φησὶν αὐτὸν τοὺς παῖδας ἐάσαι οἰκεῖν ἐνθάδε μεῖναι, καὶ αὐτός φησι συγκατακτενῶ. ἀλλ' ἵνα πρότερον δῴακονήσασί μοι πρὸς τὸν τῆς Γλαύκης θάνατον.

Τιῶδε

Νύμφῃ φέροντας, τῷδε μὴ φεύγειν χθόνα, 785
Λεπτόν τε πέπλον, καὶ πλόκον χρυσήλατον.
Κἂν περ λάβῃ κόσμον ἀμφιθῇ χροΐ,
Κακῶς ὀλεῖται, πᾶς θ' ὃς αὐ θίγῃ κόρης.
Τοιοῖς δε χρίσω φαρμάκοις δωρήματα. 790
Ὠιμωξα δ', οἷον ἔργον ἐς' ἐργαστέον
Τἀντεῦθεν ἡμῖν. τέκνα γὰρ κατακτανῶ
Τἀμ'. ἄπις ὅστις, ὅς τις ἐξαιρήσεται.
Δόμον τε πάντα συγχέας' Ἰάσονος,
Ἐξοίσομαι γοᾶς, φιλτάτων παίδων φόνον 795
Φεύγουσα, καὶ τλᾶσ' ἔργον ἀνοσιώτατον.
» Οὐ γὰρ γελᾶσθαι τλητὸν ἐξ ἐχθρῶν, φίλῳ.
Ἰτω. τί μοι ζῆν κέρδος; ἄτ' ἐμοὶ πατρὶς,
Οὔτ' οἶκος ὅστις, ἄτ' ἀποστροφὴ κακῶν.
Ἡμάρτανον τόθ', ἡνίκ' ἐξελίμπανον 800
Δόμοις πατρῴοις, ἀνδρὸς Ἑλλήνου λόγοις
Πειθοῖσ', ὃς ἡμῖν σὺν θεῷ πόσῃ δίκην.
Οὔτ' ἐξ ἐμοῦ γὰρ παῖδας ὄψεταί ποτε

Et ferentes sponsæ, ne pellantur ex hac terra, 785
Tenuem vestem, & cirrum auro textum, *uel, coronam auream.*
Ea si acceptum ornamentum circundederit corpori,
Miserè peribit, & omnis qui attigerit puellam.
Huiusmodi pharmacis perungam dona.
Hîc autem finio hunc sermonem. 790
Lugebo autem, quale facinus est faciendum
Deinde nobis. interficiam enim liberos
Meos, nemo est qui possit eos eripere:
Domúmque totam Iasonis vbi miscuero *luctu,*
Exibo ex hac terra, necem charissimorum liberorum 795
Fugiens, & ausa facinus impiissimum.
„ Non enim ferendum est vt derideamur ab inimicis, ô amicę.
Actum sit. quid me iuuat viuere? neque mihi patria
Est, neque domus, nec *ullum* effugium malorum.
Peccaui tunc, quando reliqui 800
Domum paternam, verbis viri Græci
Persuasa: qui mihi pœnas dabit Deo volente.
Nam nunquam liberos, quos ex me sustulit, videbit

Τιῶδε μὴ φυγεῖν χθόνα] γράφεται δηδὲν πύπυ ἀποτερματίζω σοι, καὶ ἵστημι τὸν λόγον σωδὴ, ἵν' ἢ αἰτὴ τῶς δή. ἐνθῶδα μὲν μοι μέχρι μὲν πῶτω.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Ζῶντας τολοιπὸν, ἤτε τῆς νεοζύγου
Νύμφης τεκνώσῃ παῖδας. ἐπ εἰ κακῶς κακῶ 805
Θανεῖν σφ' ἀνάγκη τοῖς ἐμοῖσι φαρμάκοις.
Μηδεὶς με φαύλω κἀσθενῆ νομιζέτω,
Μηδ' ἡσυχάζειν· ἀλλὰ θατέρου τρόπου,
» Βαρεῖαν ἐχθροῖς, καὶ φίλοισιν εὔμορφον.
» Τῶν γὰρ τοιούτων εὐκλεέστατος βίος. 810
χο. Επείπερ ἡμῖν τόνδ' ἐκοίνωσας λόγον,
Σέ τ' ὠφελεῖν θέλουσα, καὶ νόμοις βροτῶν
Ξυλλαμβάνουσα, δρᾶν σ' ἀπεννέπω τάδε.
μή. Οὐκ ἔστιν ἄλλως. σοὶ ὃ συγγνώμη λέγειν
Τάδ' ὅστις, μὴ πάσχουσαν ὡς ἐγὼ κακῶς. 815
χο. Αλλὰ κτανεῖν σὺν σπέρμα βολμήσῃς γύναι;
μή. Οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα δηχθείη πόσις.
χο. Σὺ δ' αὖ γενοιό γ' ἀθλιωτάτη γυνή.
μή. Ιτω. θεῖοι δὲ πάντες οἱ 'ν μέσῳ λόγοι.
Αλλ' εἶα χώρει, καὶ κόμιζ' Ιάσονα. 820
Εἰς πάντα γὰρ δὴ σοί τὰ πιστὰ χρώμεθα.
Λέξεις ὃ μηδὲν τῷ ἐμοὶ δεδιγμένων.

Deinceps viuos: neque ex noua
Sponsa gignet liberos, quia malam malè 805
Perire ipsam necesse est meis pharmacis.
Nemo me ignauam & imbecillem existimet,
Neque tranquillam: sed alterius ingenii,
» Grauem inimicis, & benignam amicis.
» Huiusmodi enim hominum vita est gloriosissima. 810
Cho. Quandoquidem nobiscum communicasti hunc sermonem,
Tibique prodesse volens, & legibus mortalium
Opitulans, dehortor te ab his faciendis.
Med. Non erit aliter. tibi verò venia danda est, quòd dicas
Ista, quæ non ea mala pateris, quæ ego. 815
Cho. An igitur audebis tuos liberos occidere mulier?
Med. Sic enim maximè cruciabitur maritus.
Cho. Tu verò eris miserrima mulier.
Med. Esto. Superflui sunt intermedii sermones.
Sed age vade,& adducito Iasonem. 820
(Ad omnia enim fidelia te vtimur)
Nihil autem dices eorum quæ decreui.

Επείπερ ἡμῖν) τὸ ἑξῆς ἐπείπερ ἡμῖν τόνδ' ἐκοινώνησας λόγον, δρᾶν σ' ἀπεννέπω τάδε. ἀπεννέπω δὲ καὶ σὲ ὠφελοῦσα, καὶ τοῖς νόμοις βοηθοῦσα.

Εἴπερ φρονεῖς γ' εὖ δεσπότας, γυνή τ' ἔφις.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

χο. 1 Ερεχθεΐδαι τὸ παλαιὸν ὄλβιοι,
2 Καὶ θεῶν παῖδες μακάρων, 825
3 Ιερᾶς χώρας, ἀπορθήτου
4 Τ' ἀποφερβόμενοι
5 Κλεινοτάταν σοφίαν,
6 Αἰεὶ διὰ λαμπροτάτου
7 Βαίνοντες ἀβρῶς αἰθέρος; 830
8 Ἔνθά ποθ' ἁγναὶ
9 Εννέα Πιερίδες
10 Λέγουσι Μούσας
11 Χανθὰν Αρμονίαν φυτεῦσαι.

Si modò bene vis dominæ, & es mulier.

ANTISTROPHICA.

strophe 1.

Cho. 1 O Erechthidæ quondam beati,
2 Et deorum filii beatorum, 825
3 Sacræ terræ intactæque
4 Qui depascitis
5 Nobilissimam sapientiam,
6 Semper per lucidissimum
7 AEtherem iucundè ambulantes, 830
8 Vbi aliquando castas
9 Nouem Pierides
10 Musas dicunt
11 Genuisse flauam Harmoniam.

Εἴπερ φρονεῖς γ' εὖ δεσπότας) δέσποιναν ἑαυτὴν λέγει, οὐχ' ὡς θεραπαινῶν ὄντων τῶν ἀπὸ τοῦ χοροῦ, ὅπου κατ' ἀρχὴν τοῦ λόγου φίλας αὐτὰς ὀνομάζει. ἀλλὰ τὸ δεσπότας, αὐτὴ τοῖς ἄρχουσι καὶ τοῖς κρατοῦσιν. τὸ δὲ πληθυντικὸν αὐτὴ τὸ ἑνικόν. θέλει γὰρ εἰπεῖν, ἐμοὶ τῇ κρατούσῃ. καὶ γὰρ βασιλέως θυγάτηρ ἦν, καὶ γυνὴ βασιλέως τοῦ Ιάσονος, καὶ σώζει τὸ ἀληθὲς φρόνημα. μὴ τοίνυν θαυμάζωμεν, εἰ κοείνθιαι οὖσαι, δέον τῷ τοῦ Κρέοντος μέρει προσθέσθαι, ταύτην αἱρουμεναι συγκρύπτειν. ἐλθοῦσαι γὰρ οὖσαι τὸ παρεισάμβιον αὐτοῖς δίκαιον προθυμοῦσι. ἔπειτα δὲ ἀεὶ ὁ χορὸς ἐν προσώπῳ τοῦ ποιητοῦ εἰσάγεται τῷ δικαίῳ προσηθεμένος. Ερεχθεΐδαι τε παλαιὸν) μακαρίζει αὐτοὺς Αθηναίους ὡς ἐνδαίμονας, καὶ σοφίας πάσης ἐπιστήμονας, ἱεροί τε καὶ μύστας. ὅπερ μέλλει τὰ κατ' τὴν τοῦ Μήδειας ἐπάγειν μιάσματα. τῇ γὰρ τραγῳδίᾳ βούλεται αὐτοὺς ἀποστρέφεσθαι τὸ κατ' τὴν παίδων φόνον. οὕτω γὰρ ἐν τοῖς ἑξῆς ἐπάγει, ὅτι οὐκ εἰκὸς τοὺς οὕτως ἱεροὺς καὶ σοφοὺς ἄνδρας, τὸ μιαφόνον θυμοειδῶς ἀποδέξασθαι. Ερεχθεΐδαι) ἱκανὸν ἐγκώμιον ὁ χορὸς καταβάλλεται, τοὺς Αθηναίους δικαίους καὶ θεοσεβεῖς ἀποκαλῶν, ἀποστρέφων τῆς πρᾶξεως τοῦ Μήδειαν. ὃ οὐκ ἂν οἱ ποιοῦσι τοῦ τοιαῦτα δράσαντα δέξαιντο. Χώρας ἀπορθήτου] ἡ σύνταξις, ἀπὸ ἀπορθήτου χώρας. ἀπόρθητον δὲ αὐτὴν εἶπεν, διὰ τὰς θυλλουριδίας πολλὰς νίκας αὐτῶν.

αὐτοὶ γὰρ ἀπόρθητοι καὶ ἀνίκητοι διεπέλεσαν. τὸ δὲ φερόμενοι σοφίαν, αἰτῶ τὸ πρεσβαμβαίνοντες, καὶ παιδευόμενοι πᾶσαν σοφίαν. ὅτω δὲ εἶπεν, ὡς αἰαγκαίας αὐτῆς ἄσης τῆς παιδεύσεως, καθάπερ ἄλλης σοφῆς. Ἐνθά πθ' ἁγιαὶ) ὅπου λέγεται τὸν τῶν Μουσῶν τὸν ἐν μουσικῇ ἁρμονίαν γεγενῆσθαι. παρόζον οἱ σοφίας ὄντες, καθαρώτερον πῆς τῆς ψυχῆς ὀφθαλμοῖς τὰ θεῖα φαντάζονται μόνον οὐχὶ καὶ θεοῖς αὐτῆς ὁμιλεῖν πιστευόμενοι. ἢ ὡς τὸ παρ' αὐτοῖς ἀέρος φύσιν ἔχοντες φέρειν ἀεὶ σοφοὶ ἄνδρες, πυτέσιν ἀεὶ βιοτεύειν τῇ παιδεύσει. ἁπλῶς καὶ ἁμαρῶς ταύτῃ μεταλαμβανόμενοι, ἅπερ τὸ παρ' αὐτοῖς ἀέρος εἰς τὸ πεφυκότος. ἵνα τὸ μὴ βαίνοντας αἰτῶ τὸ βιοτεύοιτες, τὸ δὲ αἰθέρος αὐτῶ τὸ ἀέρος ἐκδιξώμεθα. ἔνιοι δὲ λέγουσι Εὐριπίδου τὰς Μούσας λέγειν Ἁρμονίας θυγατέρας. ἀγνοήσαντες. οὐ γὰρ τοῦτο λέγει. ἀλλ' ὅτι αἱ Μοῦσαι πρῶτον ἐς τὸν Ἀττικὸν ἐλθοῦσαι ἁρμονίαν ἦδον, καὶ τὸν μελῳδίαν. δηλοῖ δὲ τὸ φυτοῦσαι τοῦτο παρείσιν νῦν. δεῖ δὲ τὸ τὰς Μούσας ἐν τῇ Ἀττικῇ ἱδρύσθαι, ἀρκῆ τὰ Παλαιφάτου. ὁ δὲ λόγος ἔνθα φησὶν, ἐν ταῖς Ἀθήναις λέγονται αἱ Μοῦσαι γεγενῆσθαι, καὶ καταστήσασθαι πάσης σοφίας ἁρμονίαν. λέγει δὲ τὸν παίδευσιν, πρῶτα τὸ ἁρμόζεσθαι καὶ ἐνοῦσθαι τῇ ψυχῇ ταύτην. ἢ ἐπὶ συγκεχυμένας ψυχαὶ αὐτὴ ἐπεισελθοῦσα εἰς ἁρμονίαν καὶ ἁστάθμαν εἰσάγει, σωφρονεῖν παρέχουσα.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Καλλινάστ' ὀπὶ Κηφισοῦ ῥοᾶς 835
2 Τὰν Κύπριν κλῄζουσιν ἀφυ-
3 σεμμίαν χώραν καταπνεῦσαι
4 Μετρίας αὔραις
5 Ἡδιπνόοις αὔρας.
6 Ἀεὶ δ' ὀπιβαλλομέναν 840
7 Χαίταισιν ἁδύοδμον ῥοδέ-
8 ων στόλοκον ἀνθέων,
9 Τᾷ σοφίᾳ παρέδρους

Antistrophe I.

1 Pulchrifluíque ad Cephisi fluenta 835
2 Venerem ferunt ex Cephiso exhauri-
3 entem, regionem perflasse,
4 Mediocres ventorum,
5 Dulce spirantes auras.
6 Semper autem iniicientem 840
7 Comis fragrans rose-
8 orum sertum florum,
9 Sapientiæ assessores

Τοῦ καλλινάστ') νῦν τὸν ἐν Ἀττικῇ μνημονεύει. ἔστι γὰρ καὶ ἕτερος ὁμώνυμος ἐν Βοιωτίᾳ. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι, καθάπερ φησὶ Πολέμων ἐν τῷ περὶ πταμῶν, γράφων οὕτως· ἐν Ἀθήνησι τὸν Κηφισὸν, καὶ ἐν Σικυῶνι, καὶ ἐν Ἄργει. Παρέδρους) συνοίκους. κατὰ κοινοῦ τὸ κλῄζουσι, πυτέσι λέγουσι δὲ τὸν Ἀφροδίτην καὶ δίλωνεκῶς ἐκεῖνα πιεῖν, σωφρονεῖν δὲ τῆς ἑαυτῶν πλοκάμοις πολὺ ὑπακόσμιον, καὶ οὕτως δὴ ἐρασμίαν ἑαυτὸν σωφρονεῖν ἀσκοῦσαν, ἐξαπορεῖν πῶς ὅπὶ πᾶσαν σοφίαν ὁδηγεῖ, ἔρωτας. ἐμφαίνει δὲ δὴ πούτων, ὡς ἐρωτικῶς ἔχοντες πρὸς πᾶσαν σοφίαν οἱ Ἀθηναῖοι, εἰκότως τὸν κατ' πάντων ἔχουσι τῆς παιδεύσεως στέφανον. οὗ ὡς εἰ ἔλεγον, πῶ δὲ ἔρωτας ἔχοντες πρὸς πᾶσαν σοφίαν πρὸς τὸν τῶν πλυαιῶν τῆς παιδεύσεως στέφανον, μόνοι πιστεύ-

μενοι πάντας νικᾶν τῇ παιδεύσει. ἀεὶ γὰρ λέγουσι τὸν Ἀφροδίτην στεφανοῦσαν πούτοις ἁδύοδμα ῥοδέων πλόκῳ πέμπειν αὐτοῖς τῇ σοφίᾳ παρέδρους. Παρέδρους) συνοίκους, παρόντων οὐκ ὄντος εἶναι ἔρωτος, οἱ πρὸς σοφίαν καὶ πᾶσαν ἀρετὴν διαγκείμενοι. πῶς οὖν ἱερῶν, ἢ μεταξὺ τῶν ἱερῶν κειμένοις ποταμῶν. τῷ πρεσβυτέρῳ δὲ διαζεύγνυκῷ συν-

10 Πέμπειν ἔρωτας,
11 Παντοίας ἀρετᾶς ξυνεργούς. 845

Στροφὴ β'.

1 Πῶς οὖν ἱερῶν ποταμῶν
2 Ἡ πόλις, ἢ φίλων
3 Πόμπιμόν σε χώρα
4 Τὰν παιδολέτειραν ἕξει.
5 Τὰν ἀχόσιαν μετ' ἄλλων 850
6 Σκέψαι τεκέων πλαγάν,
7 Σκέψαι φόνον οἷον ἀρῇ.
8 Μὴ, πρὸς γονάτων σε πάντες
9 Παντοῖ κετεύομεν,
10 Μὴ τέκνα φονεύσῃς. 855

Ἀντιστροφὴ β'.

10 Mittere amores,
11 Variæ virtutis adiutores. 845

Strophe II.

1 Quomodo igitur sacrorum fluuiorum
2 Aut vrbs, aut amicorum
3 Regio te *ad se* deductam,
4 Interfectricem *tuorum* liberorum recipiet,
5 Non puram *nec piam mulierem?* cum aliis 850
6 Considera liberorum plagam *cædémque*,
7 Considera cædem, quam *faciendam* suscipis.
8 Ne, per genua te omnes
9 Supplices vehementer oramus,
10 Ne *tuos* liberos interficias. 855

Antistrophe II.

Ἡ φίλων) αἰτῶ τὸν πρεσβυτέρων καὶ φιλοξενοτάτων. οὐκ εἰκεῖ ὄπτ, ἀλλ' ἵνα ἀνδείξηται πρὸς ἀποθοπὴν καὶ ὑπερβάλλουσαν αἰσοσύνῃ τὸ φόνου, ὡς καίπερ φιλόξενοι πεφυκότες πρὸς οὐ τοιαύτῃ θυμῷ ἀξενοῦσι θυμήσονται. Πόμπιμος) ἤγουν τὸν ὀκπομφοῦσαν ὅπὸ δεχομένη, οὐκ αὐτὴ πόμπιμος οὖσα. Πλαγάν) τὸν πληγὴν φησὶ τῶν τέκνων, καὶ τὸν φόνον, μὴ πρὸ πτῶς δρώσης. ἀλλὰ πρότερον μεθ' ἡδονῆς ἢ ἄλλων πνῶν σκέψαι εἰς τὸ δράσαι σ' ἐχρῆν.

1 Πῶς ᾗ θράσος ἢ φρενός, ἢ
2 Χειρὶ τέκνων σέθεν,
3 Καρδίᾳ τε λήψῃ,
4 Δειναὶ προσάγουσα τόλμαν;
5 Πῶς δ' ὄμμασι προσβαλοῦσα 860
6 Τέκνοις, ἄδακρυν μοῖραν
7 Σχήσεις; φόνον δ' διωνήσῃ,
8 Παίδων ἱκετῶν πιπτόντων,
9 Τέγξαι χέρα φοίνιον
10 Εν τλάμονι θυμῷ. 865

ΙΑΜΒΟΙ.

ἰά. Ηκω κεκλημένος. καὶ γὰρ οὖσα δυσμενής,
Οὐκ ἂν γ' ἁμάρτοις τῆδέ γ', ἀλλ' ἀκούσομαι,
Τί χρῆμα βούλει καινὸν ἐξ ἐμοῦ γένοι.
μη. Ιάσον, αἰτοῦμαί σε τοῦδ' εἰρημένων
Συγγνώμον' εἶναι. τὰς δ' ἐμὰς ὀργὰς φέρειν 870
Εἰκός γ', ἐπεὶ νῷν πολλ' ὑπέρασαν φίλα,

1 Quomodo verò confidentiam aut *in* mente, aut
2 Manu, de tuis liberis,
3 Et animo sumes,
4 Immanem admouens audaciam?
5 Quomodo etiam oculis coniectis 860
6 In filios, lacrymarum expertem sortem
7 Continebis? *in* cæde non poteris,
8 Liberis supplicibus cadentibus,
9 Madefacere manum cæde cruentam
10 In misero animo. 865

Iambi.

Ia. Venio vocatus: etenim quamuis *mihi* sis infensa,
Tamen non frustraberis hac re, sed audiam
Quam rem nouam ex me velis mulier.
Med. Iason, rogo te vt ea mihi, quæ dicta sunt,
Condones. meas enim iras *te* ferre 870
AEquũ certè *est*, quia sũt multa beneficia præstita inter nos mutuò.

Πόθεν θράσος) τίνι λογισμῷ χρησαμένη, πυνθάνει τίς σε ὁ τῶν παίδων πείσας θοσοῦτον θράσος, ὀνθεῖναι τῇ σαυτῆς ψυχῇ, ἢ τῇ δεξιᾷ ὁπλίζοσθαι κατὰ τῶν φιλτάτων παίδων προσεσκευάσω. Καρδίᾳ τε λήψῃ) αἰνὶ τῷ κατὰ τὴν σαυτῆς καρδίαν καὶ τὸν λογισμὸν προσλήψῃ. χρώσῃς. Τέγξαι χεῖρα φόνῳ) τὸ ἐξῆς φόνου χεῖρα φοινικοῦν οἶδα φησί, ὅτι οὐκ καρτερήσῃς τὴν ἐργάσασθαι τὸ φόνου, τέγξαι μολύναι τὴν χεῖρα αἵματι τῶν παίδων γενυπετῶντόν σε. Ηκω κεκλημένος) ἥκω φησὶν ἐπὶ σοῦ κεκλημένος. καὶ γὰρ οἶδα δυσμενῆ σε, ὅμως οὐδὲν ἧκον ἀμάρτοις τῶν ἐμὲ ἐλθεῖν. ἰδοὺ φησι καὶ πρὸς δυσμενῶς ἔχουσα πρὸς ἐμὲ τυγχάνεις τῇ ἐμῇ παρουσίᾳ, καὶ κεκλυκέναι οὐκ ἀπείθησα. Τάσδε

ἐμὰς ὀργὰς φέρειν) αἰτοῦμαι φησὶ σὲ πεποίημαι ἐμοὶ φιλίας, καὶ ὧν ἐπράξαμεν πρὸς ἀλλήλους ἀνεγκεῖν. εἰ μὲν τὰ ὀργῆς ὕβρεις, ῥᾳδίως φέρειν, μὴ μνησικακεῖν ὑπομιμνησκόμενον τῆς πρότερον

Εγὼ δ' ἐμαυτῇ λόγον ἀφικόμην,
Καὶ λοιδόρησα· ὦ τλῆμον, τί μαίνομαι,
Καὶ δυσμεναίνω τοῖσι βουλεύουσιν εὖ;
Εχθρὰ δ' γαίας τῆσδε κοιρανοῖς καθίσταμαι, 875
Πόσει θ', ὃς ἡμῖν δρᾷ τὰ συμφορώτατα,
Γήμας τύραννον, καὶ κασιγνήτοις τέκνοις
Εμοῖς φυτεύων; οὐκ ἀπαλλαχθήσομαι
Θυμοῦ; τί πάσχω, θεῶν πορευόντων καλῶς;
Οὐκ εἰσὶ μοί τοι παῖδες; οἶδα δ' γῆ χθόνα 880
Φεύγοντας ἡμᾶς, καὶ ταναιζόντας φίλων.
Ταῦτ' ἐννοηθεῖσ', ἡδεόμην ἀβουλίαν
Πολλὴν ἔχουσι, καὶ μάτην θυμοῦμαι,
Νῦν οὐ ἐπαινῶ. σωφρονεῖν τ' ἐμοὶ δοκεῖς,
Κῆδος τόδ' ἡμῖν προσλαβών. ἐγὼ δ' ἄφρων, 885
Οἱ χρῆν μετεῖναι τῆσδε τῆς βουλευμάτων,
Καὶ ξυμπεραίνειν καὶ παρεστάναι λέχη,
Νύμφῃ τι κηδεύουσαν ἥδεσθαι σέθεν.

Ego enim mecum ipsa rationem inii,
Et conuiciata sum *mihi:* misera, quid insanio?
Et irascor illis, qui rebus bene consulunt?
Inimica verò terræ *huius* dominis sum facta, 875
Et marito, qui parat mihi vtilissima,
Ducens puellam regiam, & fratres liberis
Meis gignens? annon *tandem* missam faciam
Iram? quid doleo, cùm dii dent bona?
Nónne sunt mihi liberi? scio autem è terra 880
Fugituros nos, & carituros amicis.
His animo agitatis, agnoui imprudentiam
Magnam *me* habere, & frustrà iratam esse.
Nunc igitur laudo *te*, saperéque mihi videris,
Qui assumpseris nobis hanc affinitatem. ego verò stulta, 885
Quam oportebat participem horum consiliorum,
Et simul perficere, & astare lecto,
Et gaudere quòd sponsa te curet.

Οὐκ εἰσὶ μοί) τοῦτο φησὶ πρὸς ἐμαυτὴν διελεγμαι ὦ Ιάσον, ὅτι παῖδας ἔχω τοὺς ἐκ σοῦ, καὶ οὐ δεῖ με λυπεῖσθαι τῷ νυνὶ γάμῳ. εἶθ' ὅτι καὶ φυγάδες ἐσμὲν ἐκβεβλημένοι τῆς Θεσσαλίας. ἐκ δεξιᾶς τοῦ μοι δεῖσθαι τοῦ ἐντεῦθεν δεξιοῦσθαι ἀναιζεσθαι, ἔρημον ὄντα φίλων, ἐγὼ ἐμαυτῇ δεξιὰ λόγον ἐπεμψα. ὑποκρίνεται δὲ νῦν, καὶ μετ' εἰρωνείας τοῦτο λέγει.

" Ἀλλ' ἐσμὲν, οἷον ἐσμὲν, οὐκ ἐρῶ κακὸν,
" Γυναῖκες. ἄκοιν χρὴ σ' ὁμοιοῦσθαι κακοῖς, 890
" Οὐδ' ἀντιτείνειν νηπι' ἀντὶ νηπίων.
Παρείμεθα, καὶ φαμὲν κακῶς φρονεῖν
Τότ'. ἀλλ' ἄμεινον νῦν βεβούλευμαι τάδε.
Ὦ τέκνα τέκνα, δεῦτε, λείπετε στέγας.
Ἐξέλθετ', ἀσπάσασθε καὶ προσείπατε 895
Πατέρα μεθ' ἡμῶν, καὶ διαλλάχθητ' ἅμα.
Τῆς πρόσθεν ἔχθρας εἰς φίλους μητρὸς μέτα.
Σπονδαὶ γὰρ ἡμῖν, καὶ μεθέσταν χόλος.
Λάβεσθε χειρὸς δεξιᾶς. οἴμοι κακῶν.
Ὡς ἐννοοῦμαι δή τι τῷδε κεκρυμμένον. 900
Ἆρ' ὦ τέκν', ἔτι τω καὶ πολιὼ ζῶντες χρόνον,
Φίλοις ὀρέξετ' ὠλένας; τάλαιν' ἐγὼ,
Ὡς δὴ δακρυς εἰμι, καὶ φόβου πλέα.

" Sed ſumus *id*, quod ſumus, non dicam malum,
" Mulieres. non igitur oportet te imitari malos *mores nostros*, 890
" Neque reddere ſtulta pro ſtultis.
Concedimus, & dicimus nos malè ſenſiſſe
Tunc, ſed nunc meliùs hæc conſideraui.
O liberi, liberi venite huc, relinquite tecta.
Exite, ſalutate, & compellate 895
Patrem nobiſcum, & reconciliamini ſimul
Ex priori odio *ſuſcepto* aduerſus amicos, cum matre.
Fœdus enim eſt nobis, & *omnis* receſſit ira.
Prehendite manum dextram. Heu mihi *propter* mala,
Dum cogito de quodam facinore quod eſt occultum. 900
An igitur ô filij, ſic & longum viuentes tempus,
Charam præbebitis manum? miſera ego,
Vt recēs ad lacrymas profundēdas procliuis facta ſũ, & metus plena.

Παρείμεθα) παυόμεθα, ὥσπερ πεμπόμεθα, οἷ παραιτῆται, συγχωρῶ. Λάβεσθε χρὸς) τοῦτο ῥῆμα καὶ καθ' ἑαυτὸ, ὡς ἐννοοῦσα πολὺ ἀπηνεστέραν τὸ φόνου. φεῦ μοι φησὶ τοῦ κακοῦ, ὡς ἀλγῶν πολὺ ψυχῇ, ἐννοοῦσα τὸ κεκρυμμένον ἐν τῇ ἐμῇ ψυχῇ κακόν, ὅ που γε ὥσπερ αλγεῖ πολὺ ἐμὸν ψυχῇ τοῦ πάθους. ἀλλὰ δεῖ τὸ προσπεσόμενον ἀμυνάσθαι τὸν Ἰάσονα. δυνάσθαι δὲ καὶ εἰς ἐπίκουρον τὸ Ἰάσονος λεγόμενον πρὸς τοῦτον, ὅτι ἀγωνιῶ καὶ πάνυ πολὺ πεπείσεσθαι. ἐκεῖνο ἐνθυμουμένη τοῦ κεκρυμμένου καὶ ἀδήλου αὐθρώποις πρασμάτων, εἰ ζήσοντα ὅτι σὺν ἡμῖν πολὺ χρόνον, ὡς ἔπρον μὴ αὐτὸ νοεῖν, ὃ τοῦ ἔμελλε δρᾶν, ἑτέρως δὲ ὀνειδίσας τὸν Ἰάσονα, ὅτι ἄρα ἄδηλα πᾶσι κατ' ἀνθρώπους κεκρυμμένα. Ὡς ἐννοοῦσα) οὐκ ἀναγκαῖον τοῦ τοῦτο λέγειν. φασὶ γὰρ παρέχειν τοῦ Ἰάσονι ὡς κακοτεχνοῦσα. ἀλλ' ἕνεκα τοῦ κακῶν ἀνθρώπων τὰ πιεσθὲν παρεγχωρεῖ λέγειν. Ἀρ' ὦ τέκνα ὅτι καὶ πολὺ ζῶντες χρόνον] καὶ τοῦτο κατὰ πλοῦν ἔννοιαν, ἵν' ὁ Ἰάσων ὑπολαμβάνει ἐκ ὑγιοῦς, καὶ ἵν' αὐτὸ κρύπτει ἀληθεύοντα. Ὡς δὴ δακρυς) αὐτὸ τὸ προσφάτως δακρύουσα. χρὴ δὲ νοεῖν, ὅτι ἐδάκρυσεν μὲν ἀληθοῦσα πολὺ ψυχῇ, ὅλως δὲ τοῦ τῆς τύχης καταπλήττει, καὶ νῦν ἀναγκάζει

ζεται δραῖ. ὁ δὲ Ἰάσων φέρε αὐτὸν δακρύειν, οἰκτίρεται τὰ παιδία ὅτι τοῦ τῆς πάθους ἐστέρηται.

Χρόνῳ δὲ νεῖκος πατρὸς ἐξαιρουμένη,
Ὄψιν τερείνην τήνδ' ἔπλησα δακρύων. 905
χο. Κἀμοὶ κατ' ὄσσων χλωρὸν ὥρμησε δάκρυ.
Καὶ μὴ πρόσοιμι μεῖζον, ἢ τὸ νῦν, κακόν.
ἰά. Αἰνῶ γυναῖκ' τάδ'. οὐδ' ἐκεῖνα μέμφομαι.
Εἰκὸς γὰρ ὀργὰς θῆλυ πιεῖσθαι γένος
Γάμοις παρεμπολῶντι γ' ἀλλοίοις πόσει. 910
Ἀλλ' εἰς τὸ λῷον σὸν μεθέστηκεν κέαρ.
Ἔγνως δὲ τοὺς νικῶντας, ἀλλὰ τὸ χρόνῳ,
" Βουλεύμ. γυναικὸς ἔργα τοῦτο σώφρονος.
Ὑμῖν δὲ παῖδες οὐκ ἀφρεντίστως πατὴρ
Πολλὴν ἔθηκε σὺν θεοῖς σωτηρίαν. 915
Οἶμαι γὰρ ὑμᾶς τῆσδε γῆς Κορινθίας
Τὰ πρῶτ' ἔσεσθαι σὺν κασιγνήτοις ἔτι.
Ἀλλ' αὐξάνεσθε. πάντα δ' ἐξεργάζεται

Ex longo enim interuallo *propter* contentionē abducens vos à patre,
Impleui teneram hanc faciem lacrymis. 905
cho. Et mihi ex oculis recentes eruperunt lacrymæ.
Atque vtinam non euadat maius malum, quàm nunc eſt.
ia. Probo hæc mulier, neque illa improbo.
Veriſimile enim eſt, *nec mirum*, iraſci fœmineum genus
Marito nuptias alienas mercanti *ſibique comparanti*. 910
At in melius tuum mutatum eſt cor.
Agnouiſti verò *meliorem atque* victticem, ſed ſerò,
" Sententiam. hæc *ſunt* facta mulieris ſapientis.
Vobis verò liberi non inconſultè pater
Comparauit multam ſalutem cum diis, *i. deorum fauore.* 915
Exiſtimo enim vos huius terræ Corinthiacæ
Principes fore cum fratribus cæteris ex *clauca ſuſcipiendis*.
Sed creſcite. reliqua enim perficiet

Χρόνῳ δὲ νεῖκος) δῆλον πολλοῦ φησὶ χρόνου τῆς πρὸς τὸν πατέρα ὑμῶν φιλονεικίας ἀποστᾶσα. καὶ νῦν δυσαλλαστοῦσης, πλήρης γέγονα δακρύων. Ἀλλὰ τοῦ χρόνου βουλεύ) ἀλλὰ νῦν ὥσπερ ὁκ μεταγνοίας τὸ κάλλιστον αὐτῇ βουλεύσῃ, τὸ δὲ ἑξῆς. ἔγνως δὲ τοῦ χρόνου τοὺς νικῶντας βουλεύ. ὁ δὲ ἀλλὰ ἀντὶ τοῦ καὶ, τοτέ κ τοὺς νικῶντας βουλεύ ἔγνως τοῦ χρόνου. λέγει δὲ πεπαῦσθαι αὐτὸν τῆς πρὸς αὐτὸ ὀργῆς. Τὰ πρῶτ' ἔσεσθαι) πιθανῶς λέγει τῇ τοπικῇ λέξει. ἐμφαίνων αὐτὸν κρόδοις ἕνεκα τῆς τοῦ τοῦ ἐκ Μηδείας παῖδας ὠφελῆσαι τοῦτον, ὡς πρᾶγμα πυσάμενον ἑαυτῷ γάμον. τὸ δὲ παρεμπολᾶν, ἀντὶ τοῦ κερδαίνειν νῦν τῶν, οἷ ἀλλὰ γάμοις χρωμένου τοῦδε τοῦ τοῦ ὑπαρχόντας. ἢ τὸ πόσει, ἀντὶ τοῦ πόσιος, δοτικὴ ἀντὶ γενικῆς. παρεμπολοῦσος δὲ, ἀντὶ τοῦ ἀνωμένου. πέφυκε γὰρ φησὶν τὸ θῆλυ γένος δυσμενὲς ἔχειν τοῦ ἀνδρὸς, ἕτερον ὥσπερ εἰπεῖν ἐμπορευόμενον καὶ πρεσποιούμενον γάμον ἑαυτῷ, οἷ ἄλλοις χρωμένῳ γάμοις τοῦδε τοῦ τοῦ ὑπαρχόντας. ἰσῶς οὖν ἐν

πόσῳ αἴτιος τοῦ τόσου. οἱ δ' ὑποκριταὶ ἀγωνίσαιντο χάριν, αἰτίου τοῦ πόσου ἐμοῦ, ὅπερ οὐ δεῖ. Τὰ δεῦρο τ' ἔσεσθαι) τὰ δεῦρο τεῖα ἀπενέγκαιμι βασιλεύειν Κρέοντος ἅμα τοῖς ὀκ Γλαύκης πεφυκόσιν ὑμῖν ἀδελφοῖς. τὸ δ' ἔπι κατ' ὀλίγον, δι' ὀλίγου μᾶλλον ὑμᾶς διαφθείραν, σωσαμένοις βασιλικῷ δόξει. ἢ ὅσης ὑμῖν ἀξίας μετεῖναι ἐξ ἐμοῦ μόνου. Αὐτή τε χλωρῶς) πάλιν εἰς τὸν αὐτὸν ἔννοιαν. ἐδόκει δὲ αὐτὸν μηδὲ κλαίουσιν εἰσάγεσθαι, οἰκεῖον τῷ δεσπότῃ τούτῳ, ἀλλ' ὀκφέρεσθαι τῇ ὀχλικῇ φαντασίᾳ, ποιήσας κλαίουσιν καὶ συμπάσχουσιν. ἀπιθάνως δὲ τὴν πιαύτιν διαχειζομένου τὰ τέκνα, εἰσάγει. ἄμεινον δ' Ὅμηρος, ὀφθαλμοὶ δ' αὐτοῖ κέρα ἔστασαν.

Πατήρ τε, καὶ θεῶν ὅστις ὑμῖν ἐστὶν εὐμενής.
Ἰδοιμι δ' ὑμᾶς εὐτεραφεῖς ἥβης τέλος 920
Μολόντας, ἐχθρῶν τοὺς ἐμοὺς ὑπερτέρους.
Αὐτὴ τί χλωρῶς δακρύοις τέγγεις κόρας,
Στρέψασα λευκὴν ἐμπαλιν παρηίδα,
Κοὐκ ἀσμένως τόνδ' ἐξ ἐμοῦ δέχῃ λόγον;
Μή. Οὐδὲν, τέκνων τοῦδ' ἐνοχμένη πέρι. 925
Ἰά. Θάρσει νυν. εὖ γὰρ τοῦδ' ἐγὼ θήσω πέρι.
Μή. Δράσω τάδ', ἔτι σοῖς ἀπιστήσω λόγοις.
» Γυνὴ γ', θῆλυ, καὶ πᾶν δακρύοις ἔφυ.
Ἰά. Τί δῆτα λίαν τοῖσδ' ὀπιστένεις τέκνοις;
Μή. Ἔπεκτον αὐτοῖς. ζῶν δ' ὅτ' ἐξήυχομαι τέκνα, 930
Εἰσῆλθέ μ' οἶκτος, εἰ χρήσεται τάδε.
Ἀλλ' ὧνπερ οὕνεκ' εἰς ἐμοὶς ἥκεις λόγοις,
Τὰ μὲν λέλεκται, τοῦδ' ἐγὼ μνησθήσομαι,
Ἐπεὶ τυράννοις γῆς μ' ἀποστέλλειν δοκεῖ,

Pater, & quisquis deorum fauerit *nobis*.
Vtinam verò vos videam bene educatos ad finem pubertatis 920
Peruenire, superiores meis inimicis.
Quid tu rigas pupillas teneris lacrymis,
Auertens retrò candidas genas,
Neque libenti animo à me accipis hunc sermonem?
Med. Nihil est causæ, de liberis hisce cogito. 925
Ia. Confide nunc. ego enim bene curabo hæc.
Med. Faciam hæc, non diffidam tuis verbis, *uel, parebo tuis uerbis*.
» Mulier verò est sexus naturâ mollis, & ad lacrymas procliuis.
Ia. Quid autem tantoperè ingemiscis propter liberos hosce?
Med. Peperi eos. quando autem optabam viuere liberos *meos*, 930
Miseratio me subiit, an hoc futurum sit.
Cæterùm quorum causa mecum in colloquium venisti,
Ea partim quidem dicta sunt, partim verò dicentur.
Quando principibus *huius* agri me ablegare placet,

Οὐδὲν τέκνων τοῦδε] οὐδὲν φησὶ δακρύω ἕνεκεν. ὀνοκλεμένη δ' πῶς ἔξουσι τύχης οἱ παῖδες αὐταχωρησάσης ἐμοῦ. Γυνὴ δὲ θῆλυ καὶ] ἀνδρεῖς φησὶ τὸ γυναικεῖον πέφυκε θῆλυς ὄν.

παῖς καταλαμβανούσας συμφορᾶς, ὡς ἔπιμον εἰς δάκρυα, ἔπεκτον αὐτοῖς. σύγγνωθί μοι φησὶ δακρυόσῃ. Ἐλεκτὸν αὐτοῖς) νῦν δ' ὅτι θάρσουσι παῖδας τὸ ἀσφαλὲς ἔχειν τῷ ζῆν εἰς τὸν παρελθόντας ἡλικίας, καὶ τῆς ὀν βρέφεσιν ὀπισθαλοῦς αἰαῖ ἐξῆς ἀπαλλαγῆναι, καὶ λοιπὸν ἐσεμνυνόμην παῖδας ἡβῶντας ἔχειν. τὸ δὲ ἔπερον ἀγωνίᾳ, εἰ τὸ ἀσφαλὲς αὐτοῖς τῆς σωτηρίας ἐπαρξει, ἐπὸ μητρειᾶς γενομένοις. τὸ δὲ ἐμφαίνει. Εἰσῆλθέ μ' οἶκτος] ὀν γὰρ τῇ βεαχείᾳ ἡλικίᾳ, ὀν πλείονι ἀδεία ζῶῆς εἰσὶν οἱ ἄνθρωποι.

Κἀμοὶ τάδ' ὀρθῶς, γιγνώσκω καλῶς, 935
Μήτ' ἐμποδὼν σοι, μήτε κοιρανοῖς χθονὸς
Ναίειν. δοκῶ γὰρ δυσμενὴς εἶναι δόμοις.
Ἡμεῖς μὲν ὀκ γῆς τῆσδ' ἀπαίρομεν φυγῇ,
Παῖδες δ' ὅπως ἂν ὀκτεραφῶσιν σῇ χερεὶ,
Αἰτῶ Κρέοντα, τοῦδε μὴ φεύγειν χθόνα. 940
Ἰά. Οὐκ οἶδ' εἰ πείσαιμι. πεφάσθαι γ' ἡ χρεὼ.
Μή. Σὺ δ' ἀλλὰ σοῦ κέλευσον αἰτεῖσθαι πατρὸς
Γυναῖκα, παῖδας τοῦδε μὴ φεύγειν χθόνα.
Ἰά. Μάλιστα, καὶ πείσειν γε δοξάζω σφ' ἐγὼ,
» Εἴπερ γυναικῶν ὀρθῶς τοῦ ἄλλων μία. 945
Μή. Συλλήψομαί γ' τῷδέ σοι κἀγὼ πόνῳ.
Πέμψω γὰρ αὐτῇ δῶρ', ἃ κάλλιστ' ἐστὶ γῆ
Τῶν νῦν ὀν ἀνθρώποισιν, οἶδ' ἐγὼ, πολὺ,
Λεπτόν τε πέπλον, καὶ στέφος χρυσήλατον,
Παῖδας φέροντας. ἀλλ' ὅσον τάχος χρεὼν 950

Et mihi hæc sunt optima, cognosco bene, 935
Vt neque tibi, neque dominis *huius* agri impedimento sim
Habitans *hîc*. videor enim inimica esse *tuæ* familiæ.
Nos quidem ex hoc agro abibimus in exilium,
Vt autem liberi possint educari tua manu,
Roga Creontem, ne fugiant hanc terram. 940
Ia. Haud scio an *ei rem* persuasurus sim: sed *tamen* oportet tentare.
Med. Tu verò saltem iube petere à patre tuam
Vxorem, ne *mei* liberi fugiant hanc terram.
Ia. Maximè, & existimo ego me *rem* persuasurum esse ipsi,
» Si modò mulierum est aliarum vna. 945
Med. Ego quoque te adiuuabo in hoc labore.
Nam mittam ei dona quæ pulchritudine superant *res*
Nunc inter homines *exquisitas, hoc probè* noui ego, multo:
Tenuem vestem, & coronam auream:
Ea ferunt mei filii. Sed quàm celerrimè oportet 950

Κἀμοὶ τάδ' ἐστὶ λῶστα) αὐτῇ τῷ καλῶς ἔχειν κρίνω. μετὰ γάμους ὑμνῶ σοῦ τε, καὶ τῷ Κρέοντος, καὶ τῆς πόπου θυγατρὸς οἰκεῖν τοῦ Κόρινθον. ἢ ὅτως, κἀμοὶ αὐτῇ σωαρέσκει. Σὺ δ' ἀλλὰ σὴν] τὸ ἑξῆς. ἀλλὰ τοῦ γυναῖκα κέλευσον αὐτήσασθαι τοῦτο τοῦδε τῷ παῖδος, τὸ τοὺς παῖδας μὴ

ἀπολαθοῦσαν τῆς Κρέουσης Εἴσω γυναῖκα) αὐτὸ τοῦ φιλανδρον. οὐ γὰρ φιλάνδρος ὅδε ταῦτα πράσσει πειθομένη. Ἀκλιτεύεται] ἀντὶ τοῦ θεραπεύεται καὶ κάλλιστα νομίζεται τοῦ γαμοῦ δῶρον τοῦ τοιούτου αἰθρώποις. τὸ δὲ πολὺ θεὸς τὸ κάλλιστον. ἢ πολὺ αὐτὸ τοῦ πάνυ. Παῖδας φέροντες] ἀλλ' ὅσον οὐδέπω φησὶ δεήσει τοῦ θεραπεύειν τὰ δῶρα τῇ Γλαύκῃ.

Κόσμον κομίζειν δεῦρο τοῦτο παρόλων τινά.
Εὐδαιμονήσει δ' οὐχ ἓν, ἀλλὰ μυρία,
Ἀνδρὸς γ' ἀείστου σοῦ τυχοῦσ' ὁμευνέτου,
Κεκτημένη τε κόσμον, ὃν ποθ' ἥλιος
Πατὴρ πατρὸς δίδωσιν ἐκγόνοισιν οἷς. 955
Λάζυσθε φέρουσαι τάδε, παῖδες, εἰς χέρας,
Καὶ τῇ τυραννοῦ μακαρίᾳ νύμφῃ δότε
Φέροντες. ἄτοι δῶρα μεμπτὰ δέξεται.
Ἰα. Τί δ' ὦ ματαία τῆσδε σὰς κενοῖς χέρας;
Δοκεῖς ἀναίζειν δῶμα βασίλειον πέπλων; 960
Δοκεῖς δ' χρυσοῦ; σῶζε, μὴ δίδου τάδε.
Εἴπερ γὰρ ἡμᾶς ἀξιοῖ λόγου τινὸς
Γυνὴ, τεθήσει χρημάτων οὐδ' οἶδ' ἐγώ.
Μή. Μή μοι σύ. Πάθῃ δῶρα καὶ θεοὺς, λόγῳ.
» Χρυσὸς δὲ κρείσσων μυρίων λόγων, βροτοῖς. 965
» Κείνης ὁ δαίμων, κεῖνα νεῦ αὔξει θεός.
Νέα τυραννεῖ. τῆσδ' ἐμῆς παῖδων φυγὰς
Ψυχῆς ἀν' ἀλλαξάμεθ', οὐ χρυσοῦ μόνον.

Aliquem ex famulis huc afferre ornatum.
Erit autem beata *sponsa tua* non *in* vna, sed *in* sexcentis *rebus*,
Virum optimum te nacta coniugem,
Et possidens ornatum, quem olim Sol
Pater patris *mei* dat suis posteris. 955
Sumite hæc dona nuptialia pueri in manus,
Et beatæ dominæ sponsæ date
Ferentes: non accipiet contemnenda munera.
Ia. Cur verò ô demens his euacuas tuas manus?
Putásne domum regiam carere stolis? 960
Putásne auro? serua, ne des hæc.
Si enim nos alicuius precii æstimat
Mulier, anteponet pecuniis, certò scio ego.
Med. Ne tu mihi *hæc dicas*: muneribus enim vel Deos flecti fama *est*,
» Aurũ verò potentius est inter homines quã infinitę orationes. 965
» Illi fauet fortuna, illam nunc auget Deus.
Noua *sponsa* dominatur. meorum verò liberorum exilium
Etiam vita permutaremus, non solùm auro.

Παῖδες πατρὶ δίδωσι ἐκγόνοισιν οἷς) ἤτοι τέκνοις παισὶν, ἵνα τοῦτο λείπῃ. Φερούσης) ἡ θεραπεία. αὐτὸ τοῦ χρυσοῦ, ἢ τοῖς ἑαυτοῦ μὴ ἐγγόνοις, πυλάσσει φησὶ τῷ ἐμῷ φέρτῳ, ὧν εἰσηγεκά-

μιν τοῦ πατρὶ ὑμῶν, καὶ ἀποκομίζεται τῇ νύμφῃ. Οὔτοι δῶρα τοῦτο διπλοῦν ἔχει τὴν ἔννοιαν, μίαν μὲν ὧν ὁ Ἰάσων ἐκδίδεται, ὅτι οὐκ ἀπόβλητα αὐτῇ τὰ δῶρα, ἀλλὰ θαυμαστά. ἔπειτα δὲ, ὧν αὐτῇ κρύπτει, αὐτὸ τὸ οὐ γελάστ τὸ δῶρον ὡς ἀδύνατες, αἱρήσεσθαι γὰρ αὐτόν. Εἴσω γὰρ ἡμᾶς] εἴσω φησὶ τοῦ ὅλου πᾶσα γυνὴ, ἡμᾶς τοὺς ἄνδρας ἀξιοῖ λόγου τινὸς κρίνειν, τεθήσεσθαι χρημάτων τὸ πείθεσθαι τοῦ ἀνδρί. ἢ ἰδίαν νοητέον καὶ ὅλως τῆς Γλαύκης, εἴσω με τοῦ ἔνδον ἐργάζεται ἡ γυνὴ, καὶ ἄνευ τοῦ λαβεῖν τὰ δῶρα πειθήσεται. Κείνης ὁ δαίμων] αὐτὸ δ' ἡ εὐδαιμονία, τυτέστιν ἐκείνη καιρὸς εὐδαιμονεῖν. Νέα τυραννεῖ) αὐτὸ δ' ἡ Γλαύκη φησὶ νέα οὖσα τὴν ἡλικίαν ἀρχὴ καὶ κρατεῖ. ὁλοπλοκικῶς δὲ τοῦτο, ὡς τοῦ Ἰάσονος δεῖ τὸ νέον τῆς ἡλικίας τεθυμικότος τὴν Γλαύκιν. Ψυχῆς ἀν' ἀλλαξάμ) αὐτὸ δ' ἐλοίμην ἂν καὶ ἀποθανεῖν, ἐὰν δὲ μὴ τοὺς παῖδας ἀποκτεῖναί μου. καὶ τοῦτο κατ' εἰρωνείαν. Κόσμον διδόντες) καὶ τοῦτο πιθανὸν τὸ παρεγγυᾶσθαι τοῖς παισὶν ἀντιλαμβάνει ἐκείνου αὐτῇ δίδοναι ἐπόλησιν ἔχουσα φαρμακίδος.

Ἀλλ' ὦ τέκν' εἰσελθόντε τἀλησίους δόμους,
Πατρὸς νέαν γυναῖκα, δεσπότιν τ' ἐμὴν, 970
Ἱκετεύετ', ἐξαιτεῖσθε, μὴ φυγεῖν χθόνα,
Κόσμον διδόντες. τόδε γὰρ μάλιστα δεῖ,
Εἰς χεῖρ' ἐκείνης δῶρα δέξασθαι τάδε
Ἰθ' ὡς τάχιστα. μητρὶ δ', ὧν ἐρᾷ τυχεῖν,
Εὐάγγελοι γένοισθε, πράξαντες καλῶς. 975

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α.

Χο. 1 Νῦν ἐλπίδες οὐκ ἔτι μοι παίδων ζωᾶς,
2 Οὐκέτ. εἰσίασι γὰρ εἰς φόνον ἤδη.
3 Δέξεται νύμφα χρυσέων ἀναδέσμων,
4 Δέξεται δύστυνος ἄπτυν.
5 Ξανθὰ δ' ἀμφὶ κόμᾳ 980
6 Θήσει τοῦ ἅιδα κόσμον,

Verùm ô filij ingressi vicinas ædes,
Patris nouam vxorem dominámque meam, 970
Supplices orate, exorate, ne fugiatis *hanc* terram,
Dantes *istud* ornamentum. hac enim re potissimum opus est,
Vt ipsa accipiat in manus hæc dona.
Ite quàm celerrimè, & matri de illis quę cupit consequi,
Afferte bonum nuncium, re prosperè gesta. 975

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Cho. 1 Nunc spes nulla ampliùs *est* mihi liberorum vitæ.
2 Nulla *superest* ampliùs. eunt enim ad cædem iam.
3 Accipiet sponsa aureorum redimiculorum,
4 Accipiet infelix noxam.
5 Flauam verò circa comam 980
6 Ponet Plutonis, *i. letalem*, ornatum.

Θήσει τὸν ἅιδα) τὸν θάνατον φησὶ μᾶλλον τεθεῖσθαι ἢ κόσμον.

7 Ταῦτα πᾶν χεροῖν λαβοῦσα.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Πείσῃ χάρις, ἀμβρόσιός τ' αὐγὰ πέπλων,
2 Χρυσεότευκτον στέφανον περιθεῖσα.
3 Νερτέροις δ' ἤδη πάρα νυμφοκοσμήσει. 985
4 Τοῖον εἰς ἕρκος πεσεῖται,
5 Καὶ μοῖραν θανάτου
6 Προσλήψεται δύστανος.
7 Ἀτὰν δ' οὐχ ὑπεκφεύξεται.

Στροφὴ β'.

1 Σὺ δ' ὦ τάλαν, ὦ κακόνυμφε, 990
2 Κηδεμὼν τυράννων,
3 Παισὶν οὐ κατειδὼς
4 Ὀλέθριον βιοτὰν προσάγῃς,
5 Ἀλόχῳ τε σᾷ συγεροῦ θάνατον.
6 Δύστανε, μοίρας ὅσον παροίχῃ. 995

7 Hæc Medeæ *munera* manibus accipiens.

Antistrophe I.

1 Alliciet *eam* gratia diuinúsque fulgor pepli,
2 Auream coronam vt *capiti* circumponat.
3 Apud inferos autem mox sponsa ornabitur. 985
4 Tale in septum cadet,
5 Et sortem mortis *talem*
6 Accipiet infelix.
7 Aten verò non subterfugiet.

Strophe II.

1 Tu verò ô miser, ô infelix sponse, 990
2 Gener regum,
3 Non animaduertens, liberis
4 Adducis perniciosam vitam, *i. exitium paras*,
5 Et vxori tuæ tristem mortem.
6 O infelix, quantam calamitatem ignoras. 995

Αὐτὰ πέπλων] τὸ ἑξῆς αὐτὰ χάρις ἀμβρόσιος πέπλων, πείσῃ φθάσθαι χροῖ χρυσόπυκτον στέφανον. Νερτέροις) αὐτὴ τοῦ φθορᾶς τῆς νερτέροις τοῖς καθειχομένοις αὐτῷ κοσμήσῃ τοῦτα τὰ δῶρα. Νυμφοκοσμήσει δὲ ὅτι, τὸ τῷ νύμφῳ κοσμήσει. νυμφοκοσμήσει δὲ αὐτὴ τοῦ νυμφευθήσεται. Σὺ δ' ὦ τάλαν] τοῦτο πρὸς Ἰάσονα ἀποτείνει. Κηδεμὼν δὲ, φθορὰ τὸ κῆδος. αὐτὴ τοῦ γαμβρέ. σὺ δ' φησὶν ὦ ἐπ' ὀλέθρῳ γινόμενε νυμφίε τῆς Γλαύκης, καὶ ὀλιγαμβείαν οὐκ ἀτυχῆ τούτῳ πρὸς τὴν βασιλεῖς ἐφικνοῦ, ὄλεθρον τῆς αὐτοῦ παισὶ καὶ τῇ νύμφῃ κατασκευάζεις, οὐ σωεὶς τὸ ἐπ' ὀλέθρῳ μηχάνημα. Βιοτὰν δ' παισὶν, αὐτὴ τοῦ τῇ βιοτῇ τοῦ παίδων. Δύσανε μοίρας) πυθέσθαι τοῦ φρένος. ἢ τοῦ πρὸς Ἰάσονα οὐ πρόνοιαν. τὸ δ' παροίχῃ) παρελθεῖν πεποίηκας, ὦ Ἰάσον, πολὺ μέρος τῆς θανατφόρου μοίρας, ὡς ἐγγὺς εἶναι τὸν θάνατον αὐτῆς, ἀφ' οὗ τὸν καιρὸν τοῦ θανάτου τῇ Γλαύκῃ σωήσεις, ἐπὶ πλησίον εἶναι πεποίηκας, συγχωρήσας ἐπ' ἀνοίας ἀπρομηθίαν τὰ δῶρα. Μοίρας δὲ τῆς θανατφόρου φησὶν, τὸ δὲ ὅσον, αὐτὴ τοῦ πολύ.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Μεταστένομαι σὸν ἄλγος,
2 Ὦ τάλαινα παίδων
3 Μάτερ. ἃ φονεύσεις
4 Τὰ τέκνα, νυμφιδίων ἕνεκεν
5 Λεχέων, ἃ σοι προλιπὼν ἀνόμως 1000
6 Ἄλλῃ ξυνοικεῖ πόσις συνεύνῳ.

ΙΑΜΒΟΙ.

παι. Δέσποιν', ἀφεῖνται παῖδες οἵδ' σοι φυγῆς.
Καὶ δῶρα νύμφῃ βασιλὶς ἀσμένως χεροῖν
Εδέξατ'. εἰρήνη δ' τάκεῖθεν τέκνοις.
μή. Εα. Π. τί συγχυθεῖσ' ἔστηκας ἠνίκ' εὐτυχεῖς; 1005
Τί σὺ τρέψας ἔμπαλιν παρῄδα,
Κοὐκ ἀσμένη τόνδ' ἐξ ἐμοῦ δέχῃ λόγον;
μή. Αἴ, αἴ. Π. πάσῃ δ' ξυνῳδὰ τοῖσιν ἐξηγγελμένοις.
μή. Αἴ αἴ μάλ' αὖθις. Π. μῶν τιν' ἀγγέλων τύχην
Οὐκ οἶδα, δόξης δ' ἐσφάλην εὐαγγέλου; 1010
μή. Ἠγγλας οἵ' ἤγγλας. οὐ σε μέμφομαι.

Antistrophe II.

1 Gemo tuum dolorem,
2 O misera liberorum
3 Mater, quæ interficies
4 Liberos, propter nuptiales
5 Lectos, quibus in tuam contumeliam relictis iniustè 1000
6 Maritus habitat cum alia vxore.

Pædagogus.

Liberi tui, ô domina, liberati sunt ab exilio,
Et regia sponsa libens dona manibus
Accepit. inde verò pax est tuis liberis.
Med. Sine. P. Cur stas perturbata, quum feliciter rem geris? 1005
Cur retrò vertisti tuas genas,
Et non libenter à me accipis hunc sermonem?
Med. Heu heu. P. Hæc non consentiunt cum illis, quæ nunciaui tibi.
Med. Heu heu valde rursus. P. An aliquem casum nunciaui
Insciens, & spe læti nuncii frustratus sum? 1010
Med. Nunciasti quale nunciasti, non tibi vitio verto.

Μεταστένομαι] ἡ μετὰ αὐτῆς τοῦ ὅλου. πυθέσθαι, καὶ ὅλον τὸ σὸν ἄλγος, καὶ στένω τῷ σὸν τύχῃ, ἐφ' στένω δὲ, καὶ ὅλον σοι ἄλγος ἔχω. μεθίσταμαι δὲ ἢ τῷ ψυχῷ ἀλγεῖς. λέγει δὲ τὸ δυσμορτικίαν

Ἰάσονος. Μᾶν ἵν' ἀγγέλω τύχῃ] ἡ μὲν Μήδεια ἐννοεῖται τὸ ὅσον οὐδέπω μέλλοντα δι' αὐτὴν ἔσεσθαι φόνον, εἰσήκει καὶ συγγνασμόνη. ὁ δὲ παιδαγωγὸς ἐνόμιζεν αὐτὴν ἐφ' οἷς ἐπήγγειλε λυπεῖσθαι. ἄρ' οὖν φησὶ, μὴ οὐ χρησά σοι ἀπήγγειλα, καὶ ἐσφάλην, νομίσας ἀναγγελίσασθαι πρὸς σὲ ταῦτα.

παι. Τί δὴ κατηφὴς ὄμμα, καὶ δακρυρροεῖς ;
μή. Πολλή μ' ἀνάγκη, πρέσβυ. ταῦτα γὰρ θεοὶ,
Κἀγὼ κακῶς φρονοῦσ' ἐμηχανησάμην.
παι. Θάρσει, κρατεῖς τοι καὶ σὺ πρὸς τέκνων ἕλκ. 1015
μή. Ἄλλοις καταίξω πρόσθεν ἢ πάλαιν ἐγά.
παι. Οὔτοι μόνη σὺ σῶν ἀπεζύγης τέκνων.
" Κοῦφως φέρειν χρὴ θνητὸν ὄντα συμφορά.
μή. Δράσω τάδ'. ἀλλὰ βᾶθι δωμάτων ἔσω,
Καὶ παισὶ πέρσαι οἷα χρὴ καθ' ἡμέραν. 1020
Ὦ τέκνα τέκνα, σφῶν μέν ἐστι δὴ πόλις,
Καὶ δῶμ', ἐν ᾧ λιπόντες ἀθλίαν ἐμὲ,
Οἰκήσετ' αἰεὶ μητρὸς ἐστερημένοι.
Ἐγὼ δ' ἐς ἄλλην γαῖαν εἶμι δὴ φυγάς,
Πρὶν σφῶν ὄναδαι, καρπὸν ἐν δαίμοσι, 1025
Πρὶν λέκτρα, καὶ γυναῖκα, καὶ γαμηλίους

Pæd. Cur igitur oculos demittis, & lacrymas?
Med. Multa me necessitas, ô senex *hæc facere cogit*. hæc enim dii,
Et ego malè cogitans machinata sum.
Pæd. Confide tu: obtines enim adhuc, *& in tua potestate habes* liberos. 1015
Med. Alios priùs *ad inferos deducam, i.* mittam, misera ego.
Pæd. Non tu sola diuulsa es à tuis liberis.
" Oportet hominem leuiter ferre calamitates.
Med. Faciam hæc. Sed ingredere in domum,
Et para pueris quæ conuenit quotidie. 1020
O filii, filii, vobis quidem iam est vrbs,
Et domus, in qua me misera relicta,
Habitabitis semper orbati matre.
Ego verò iam vado in aliam terram exul,
Priusquã ex vobis potuerĩ capere voluptatẽ, & vos videre florẽtes, 1025
Priusquam connubium, & vxorem, & nuptiales

Πολλή μ' ἀνάγκη) ὡς μὲν πρὸς τὸν πρεσβύτην ὀργὴ καταλείψῃ αὐτά. ὡς δὲ πρὸς ἀληθῆ, ὅπερ φοβοῦσι αὐτά. τὸ δὲ τὸ ὀδύρεσθαι, ἀνάγκη φησὶ τοῖς παροῦσι κακοῖς κλαίειν. ὁ τόπος γὰρ τῆς ἐμῆς ἀνοίας, καὶ τὰ τῶν θεῶν βούλουτα κατ' ἐμὲ κακῶς διήκειται. ταῦτα δὲ λέγει, προσπτεῖσα αὐτῆς κατηγορῶσα, ὅτι τῇ τῶν δώρων ἀποστολῇ, ἀνάγκη δεῖ, ἔμενεν ἡ Γλαύκη ἀπόλλυσθαι, καὶ αὐτῆς τὰ τέκνα ἐπ' αὐτῆς αἱρεῖσθαι, ἵνα μὴ ἐπὶ ἄλλο τόπο βλέπωσι. αὕτη μὲν οὖν ὅτι τοῦτο μετανοεῖ. αὐτὸς δὲ ὡς ὁ αὐτὸς ὀδύρεσθαι, ἐπὶ ἔμελλε βλέπεσθαι φυγάς. Θάρσει) ἐπὶ θαρρεῖν ὀφείλεις. καὶ δεῖ καὶ φύγῃ μέλλεις τῇ τοῦ παιδὸς ἐπιστάσει καὶ ζωῇ, ὅμως ἐμοὶ ἔχει τὰ κατ' σέ, καὶ

σὲ, καὶ οὐ ἐλπὶς εἰ τύπτοις πρὸς τὸ μέλλον συμβήσεται. τὸ δὲ ἔπ, καὶ ὅτι τοῦ μέλλοντος κεῖται. τὸ οὖν κρατεῖς αἰτῇ τοῦ νενίκηκας, καὶ ἀτύχηκας τὸ ὅσον ὅτι τοῖς τέκνοις, ὡς οὐ ἐλπὶς εἰ πρὸς τὸ μέλλον. Ἄλλοις καταίξω] τὸν ἑστίαμον τῶν παίδων φόνον πάλιν προσδύρεται. ἀσήμως δὲ ἐστὶ τοῦ μὴ σωιέναι τὸν παιδαγωγόν. τὸ μὲν οὖν ἄλλοις, αἰτῇ τοῦ τύπτοις. τὸ δὲ καταίξω, αἰτῇ τοῦ πέμψω εἰς τὸν ἅδιν. Οὔτοι μόνη σὺ] ἡ μὲν ἔλεγεν, ὅτι πρὶν ἀτυχῆσαι ἐπ' αὐτῇ, ἀλλοτρίοις μου γεννημένοις τοῖς παῖδας πέμψῃ εἰς τὸν ἅδιν. ὁ δὲ παιδαγωγὸς τὸ καταίξω νοεῖ, αἰτῇ τοῦ ἀποπέμψω πρὸς Ἰάσονα, ἢ ἀλλοτριωμένοις μου τοῖς παῖδας. ἵν' ἢ τὸ ἄλλοις, αἰτῇ τῶν ἀλλοτρίοις. Σφῶν μέν ἐστιν) τοῦ σφῶν πλῆρες τὸ σφῶν, τουτέστιν ὑμῶν τῶν δύο, τῷ μὲν πόλιν φησὶν τῷδε οἰκήσετε ὦ τέκνα, καὶ τὸν οἶκον τοῦτον δι' αἰῶνος. λέγει δὲ ἀσήμως τὸν ἅδιν, καὶ πάντα τὰ ἑξῆς αἰνιγματωδῶς ὁμιλεῖ, ὅ τῷ τοῦ μὴ αἰσθέσθαι τὸν παιδαγωγόν. τὸ δὲ ὃν ᾧ πρὸς τὸ οἰκήσετε σωιαπέον. τουτέστιν ἐν τῷ ἅδῃ οἰκήσετε, ἀπολιπόντες ἐμέ.

Εὐνὰς ἀγῆλαι λαμπάδας τ' ἀναχέθην.
Ὦ δυστάλαινα, τῆς ἐμῆς αὐθαδίας.
Ἄλλως ἄρ' ὑμᾶς ὦ τέκν' ἐξεθρεψάμην·
Ἄλλως δ' ἐμόχθουν, καὶ κατεξαύθην πόνοις, 1030
Στερρὰς ἀνεγκοῦσ' ἐν τόκοις ἀλγηδόνας.
Ἡμοῦ πόθ' ἡ δύσμορος εἶχον ἐλπίδας
Πολλὰς ἐν ὑμῖν, γηροβοσκήσειν τ' ἐμὲ,
Καὶ κατθανοῦσαν χροῖν δ' ἀποστελεῖν,
Ζηλωτὸν ἀνθρώποισι, νῦν δ' ὄλωλε δὴ 1035
Γλυκεῖα φροντὶς. σφῶν γὰρ ἐστερημένη,
Λυπρὸν διάξω βίοτον, ἀλγεινόν τ' ἐμοί.
Ὑμεῖς δ' μητέρ' οὐκέτ' ὄμμασιν φίλοις
Ὄψεσθ', ἐς ἄλλο σχῆμ' ἀποστάντες βίου.
Φεῦ, φεῦ. τί πρὸς δέρκεσθέ μ' ὄμμασιν τέκνα; 1040
Τί προσγελᾶτε τὸν πανύστατον γέλων;

Lectos ornarim, facésque sustulerim accensas.
O me miseram ob meam contumaciam.
Frustrà igitur vos, ô fili, educaui,
Frustráque laboraui, & consumpta sum laboribus, 1030
Ferens duros dolores in partu.
Profectò quondam infelix habui spem
Magnam in vobis *sitam*, fore *videlicet*, vt senio grauem me nutriretis,
Et mortuam manibus rectè componeretis,
Felicitatis causa æmulandam hominibus. nunc verò iam periit 1035
Hæc dulcis cura. nam vobis orbata
Tristem degam vitam, acerbámque mihi.
Vos verò matrem non ampliùs charis oculis
Videbitis transeuntes in aliud vitæ genus.
Heu heu, cur me oculis aspicitis liberi? 1040
Cur arridetis hoc extremo risu?

Εὐνὰς ἀγῆλαι) Φρύνιχος ἀγῆλαι αἰτῇ δόξαιεν. καὶ τῷδε Ἀριστοφάνει, δόξῃ πιστὸς ὦ δέ-

Universidad de Deusto Biblioteca

ποιν· ἀγηλοῦμθ ἡμεῖς σ' ἀεί. καὶ Ἑρμῆς, θρῆς πόλοισιν, φέρε νῦν ἀγήλω τοὺς θεοὺς ἰοῦσ' ἔστω. Ἀποστάτης βίου) ἄλλου βίου λέγει τὸν καὶ τῆς κατοικήσεως ἄδικον, ὡς καὶ τῆς κατοικήσεως ἄδικος τινὲς ἐπέρας πολιτείας.

Αἴ, αἴ. τί δράσω; καρδία γὰρ οἴχεται.
Γυναῖκες, ὄμμα φαιδρὸν ὡς εἶδον τέκνων,
Οὐκ αὖ δυναίμην. χαιρέτω βουλεύματα
Τὰ πρόσθεν. ἄξω παῖδας ἐκ γαίας ἐμούς. 1045
Τί δεῖ με πατέρα τῆσδε τοῖς τούτων κακοῖς
Λυποῦντα, αὐτὼ δὶς τόσα κτᾶσθαι κακά;
Οὐ δῆτ' ἔγωγε, χαιρέτω βουλεύματα.
Καὶ τοι τί πάσχω; βούλομαι γέλωτ' ὄφλειν,
Ἐχθροὺς μεθεῖσα τοὺς ἐμοὺς ἀζημίους; 1050
Τολμητέον τάδ'. ἀλλὰ τῆς ἐμῆς κάκης,
Τὸ καὶ προέσθαι μαλθακοὺς λόγους φρενί.
Χωρεῖτε παῖδες, εἰς δόμους. ὅτῳ δὲ μὴ
Θέμις παρεῖναι τοῖς ἐμοῖσι θύμασιν,
Αὐτὸς μελήσει. χεῖρα δ' οὐ διαφθερῶ. 1055
Α, ἆ. μὴ δῆτα θυμέ· μὴ σύγ' ἐργάσῃ τάδε.
Ἔασον αὐτοὺς ὦ τάλαν, φεῖσαι τέκνων.
Ἐκεῖ μεθ' ἡμῶν ζῶντες, σὲ φανοῦσί σε.

Heu, heu. quid faciam? cor enim *mihi* disperit.
Mulieres, quia vidi lætos oculos liberorum,
Non possem *facere quod statui*. Valeant consilia
Priora. abducam filios meos è terra. 1045
Quid opus est me patrem horum, horum malis
Cruciantem, mihi bis tanta mala accersere?
Nequaquam ego saltem *eos cædam*. valeant consilia.
Verùm quid patior? an volo derideri,
Dimittens meos inimicos impunitos? 1050
Audendum hoc est. Nam ignauiæ meæ est
Hoc, quòd & istos molles sermones animo *cogitatos* protulerim.
Intrate pueri in ædes. cui verò non
Licet adesse meis sacrificiis, *hoc*
Ipsi curę erit. manū verò *meam cæde* non corrumpā *neque polluam*. 1055
Heu heu. nequaquam verò mi anime, ne tu saltem hęc patres.
Mitte eos ô miser. parce liberis,
Illic nobiscum viuentes exhilarabunt te.

Γυναῖκες ὄμμασι) πρὸς τοὺς τῆς χορεῖας λέγει. θέλει δὲ εἰπεῖν, ὅτι τὸν φόνον οὐκέτι μου ἡ ψυχὴ τολμᾷ, ἀλλὰ λύομαι τοῖς τῆς ὄψεως μόλις χάρισιν, αἰσθανιζόντων εἰς ἐμὲ τῶν φιλτάτων. Χαιρέτω βουλεύματα) διὰ τὸ σφάξαι τὰ τέκνα. καὶ ἐλθέτω φησὶν ὁ δεῖνα τῶν φρεάξαί μου τὰ τέκνα κρατήσας λογισμός. Τί δεῖ με πατέρα) ἀφίσταμαι φησὶ τοῦ φόνου τῶν παίδων. οὐ γὰρ ἢ πα-

τὴν πατέρα τούτων νικήσω τῷ θανάτῳ αὐτῶν, ὀφείλω ἐμαυτῇ διπλασιοῦν τὰ κακά. λέγει δὲ τὴν λύπην, τὸν δεῖνα τῆς παγίν. ἢ ὅτως, σαφῶς δύνῃθι ὅτιν ἐργαζομένῳ μὴ τὸν φόνον τῆς φιλτάτοις, δεῖνα τῷ τὸν πατέρα λυπῆσαι, αὐτὸν διπλασίαν λύπην κτήσασθαι διὰ τῆς τούτων πολυτῆς. δοκοῦσι γὰρ αἱ μητέρες τῶν πατέρων τῆς παίδων συμφοραῖς. θαυμάσαι δὲ ὅτι τὸν ἐπιβάλλοντα θυμὸν, ὃν ἔχει κατὰ τὸν Ἰάσονος ἡ Μήδεια, ὅπου καὶ τῶν θεοσδοκῶν μείζονος λυπηθήσεται, ὅμως ἐπὶ τῷ λυπῆσαι τὸν Ἰάσονα, αἱρεῖται τοὺς φονεύειν. Οὐ δῆτ' ἔγωγε) ὅπου μεταποιεῖται, οὐκ αὖ ἔγωγε φονεύσαιμι. ἀλλὰ μεθέωμοι, οὐ κρατήσας τῶν φόνου λογισμός. χάρεται δὲ, καὶ πάντα βουλεύματα. Καὶ τοι τί πάσχω] οἰκεῖα ὡς ἐπὶ αἰαζωπυρεῖα τῶν κατὰ Ἰάσονος θυμῶν, ἐκλαμβάνεται ἑαυτῆς, καὶ φησὶ, τί δὴ πέπονθα εἰς οἶκον ἐκπεσοῦσα τῶν παίδων. οὐ γὰρ ἐμὸν καταγελᾶν ἑαυτῷ, ἀφεῖσαν ἐμφόνον τῶν τούτων ἐμὸν πολεμιώτατον τέκνα, ὃν φονεύουσαν τοὺς μόνον. ἐχθροὺς ὦ λέγει, αὐτὸν τῶν ἐχθρῶν τῶν Ἰάσονα. τοιοῦτον καὶ τὸν παρ' Ὁμήρῳ, ἀλλὰ τίμοι ζῶντα φίλος διελέγξαι. Ὅτῳ δὲ μὴ) ὅτῳ δὲ φησὶν οὐκ ἀσεβὲς φαίνεται παρεῖναι τῷ φόνῳ τούτῳ, καὶ δέχεσθαι τοιαύτας θυσίας, ἐστὶ ἀπίτω. τοῦτο δὲ εἶπεν, ὡς ὄντων θεῶν τινῶν χαιρόντων αἱμοφονίᾳ, ὡς Ἐρινύων, Ἄρεως, καὶ ἄλλων ἑτέρων. Ὅμηρος, θρῆς θρῆς βροτολοιγέ. τῷ δὲ αὐτῷ μελήσει, σιωπᾶν τὸ μὴ παρεῖναι. Χεῖρα δ' οὐ διαφθερῶ) πάλιν οἰκεῖα λύεται, πρὸς οἶκον. ἔστι γὰρ μίμησις μηθὲς, οὐ προαιρέσει. ἀνάγκη δὲ τῷ τοὺς ἐχθροὺς ἀμύνασθαι τὴν φόνον καὶ τῶν φιλτάτων. οὐκ αὖ φησὶν, ἐγὼ μολύνω τῷ ἐξ ἐμοῦ παίδων αἷμα τὸν ἐμαυτῆς χεῖρα.

Μὰ τοὺς παρ' ᾅδῃ νερτέρους ἀλάστορας,
Οὔτοι πότ' ἔστιν τῶδ', ὅπως ἐχθροῖς ἐγὼ 1060
Παῖδας παρήσω τοὺς ἐμοὺς καθυβρίσαι.
Παντῶς σφ' ἀνάγκη καθανεῖν. ἐπεὶ δὴ χρὴ,
Ἡμεῖς κτενοῦμεν, οἵπερ ἐξεφύσαμεν.
Παντῶς πεπρᾶκται τοῦτο, κοὐκ ἐκφεύξεται.
Καὶ δὴ 'πὶ κρατὶ στέφανος, ἐν πέπλοισί τε 1065
Νύμφη τύραννος ὄλλυται. σύφ' οἶσθ' ἐγώ.

Non per dæmones infernos, qui sunt apud Plutonem.
Nunquam hoc fiet, vt ego inimicis 1060
Filios meos relinquam iniuria afficiendos.
Omnino necesse est eos mori: & quoniam hoc oportet,
Nos occidemus *eos*, qui procreauimus *eos*.
Omnino actum est hoc, & non aliter fiet.
Et iam corona in capite est, & in peplis 1065
Sponsa regia perit. *hoc* ego bene scio.

Μὰ τοὺς παρ' ᾅδῃ) τοὺς καταχθονίους. Ἀλάστορας δὲ) ὃς οὐκ ἔστι λαθεῖν. ἐπειδὴ δὲ σωεχῶς ὁρᾷ ἑαυτὸν νικωμένῳ τῷ πρὸς τοὺς παῖδας οἴκτῳ, ὅρκῳ φεικωδεστάτῳ καταστέλλει ἑαυτὸν, πρὸς τὸ μηδὲν ἕτερον ἢ τὸν φόνον τῶν παίδων ἐξαπαντῶς δρᾶσαι. καὶ οὐκ αὖ ἐγὼ φησὶ καταλείψαιμι τοὺς ἐμοὺς παῖδας ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν καθυβρίζεσθαι, λέγει ὑπὸ τῶν πρὸς ἥρωας τὴν Γλαύκην. Καθυβρίσαι] τὸ μετὰ αἰκίας τινὸς αἰσχρῶν. καὶ ἐγὼ φησὶ μὴ φονεύσω τοὺς, ἀλλ' οἱ ἐχθροὶ πάντως αἱρήσουσιν. εἰ δὲ ἅπαξ χρὴ τοὺς ἀποθανεῖν, κάλλιον ὑφ' ἡμῶν αἱρεῖσθαι, ἵνα μὴ δοκοῖεν οἱ ἐχθροὶ πρόφασιν ταύτῃ λαμβάνειν ἐξ ἡμῶν. Καὶ δὴ 'πὶ κρατὶ) ταῦτα ἐκ τοῦ χρόνου αἰαλογιζόμενος πρὸς ἐμαυτὸν λέγει. καὶ δὴ φησὶ τὸν μὲν Γλαύκην, ὡς εἰκὸς ἔχει τὸν στέφανον, καὶ λοιπὸν ἐγνῶς ὅτι τὸν θανάτου.

Ἀλλ' εἶμι γὰρ δὴ τλημονεστάτῳ ὁδόν,
Καὶ τοὺς δὲ πέμψω τλημονεστέραν ἔπι.
Παῖδας προσεῖπεῖν βούλομαι. δότ' ὦ τέκνα,
Δότ', ἀσπάσασθε, μητρὶ δεξιὰν χέρα. 1070
Ὦ φιλτάτη χεὶρ φίλτατον δέμας τόμα,
Καὶ χρῶμα, καὶ πρόσωπον εὐγενὲς τέκνων,
Εὐδαιμονοῖτον. ἀλλ' ἐκεῖ. τὰ δ' ἐνθάδε,
Πατὴρ ἀφείλετ'. ὦγλυκεῖα προσβολή,
Ὦ μαλθακὸς χρὼς, πνεῦμά θ' ἥδιστον τέκνων, 1075
Χωρεῖτε, χωρεῖτ'. οὐκέτ' εἰμὶ προσβλέπειν
Οἷαι τ' ἐς ὑμᾶς, ἀλλὰ νικῶμαι κακοῖς.
Καὶ μανθάνω μὲν οἷα τολμήσω κακά·
Θυμὸς γὰρ κρείσσων τῶν ἐμῶν βουλευμάτων,
Ὅσπερ μεγίστων αἴτιος κακῶν βροτοῖς. 1080

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Πολλάκις ἤδη διὰ λεπτοτέρων

Verùm ego vado miserrimam viam,
Et hos longè tristiore via mittam.
Liberos *meos* alloqui volo: date ô liberi,
Date matri dextram manum, salutate *matrem*. 1070
O charissima manus, & mihi charissimum os,
Et species, & vultus generosus liberorum,
Sitis felices: sed illic. res enim, quæ hîc *erant*,
Pater abstulit. O iucundum complexum,
O teneram cutem, & dulcissimum halitum liberorum. 1075
Ite, ite. non ampliùs intueri
Vos possum, sed vincor malis.
Et intelligo quidem qualia *sint ea* mala, *quæ* sum ausura:
Sed ira est potentior meis consiliis,
Quæ quidem hominibus causa est maximorum malorum. 1080

Chorus.

Sæpe iam per subtiliores

Ἀλλ' εἶμι) μὴ μέλλωμεν ἔκειν ὅλῃ τῇ δυσχερεστάτῃ ὁδὸν τῶν φόνου. Τάδε δ' ἐνθάδε) τὰ ὀνείδη ζῶσιν, πυθέσθαι ὁ πατὴρ αἴτιος τοῦ μὴ σώζειν ἡμᾶς. προσβολὴ δὲ τὸ πρόσπτυξις, ἢ αὐτὴ τοῦ προσώπου θέα. ἐν τῷ τοιούτῳ εἶναι ὃ καὶ καταφιλεῖν τοῦτο λέγει. Πολλάκις ἤδη) πολλάκις φησὶ κατ' ἐμαυτὸν ἐλογισάμην, καὶ δι' ἀκριβεστέρων λογισμῶν ἐλθὼν αὐτὴ πρὸς ἐμαυτὸν λογιζομένη, καὶ ζητοῦσα εἰ δυνατὸν καὶ τὴν γυναικεῖαν φύσιν ἐρευνᾶν τὰ τοῖς πρεσβύταις, καὶ εἰδέναι τὰ μὴ αἰδήμονες καλὸν, τὰ δ' ἄ. Ἐλογισάμην, οὖρον ὅτι μέτεστι γυναιξὶ σοφίας, καὶ τῶν τῶν ἀνθρώπων πρεσβυτέρων καταλήψεως, οὐ πάσης, ἀλλ' ὀλίγης, ὧν οὖσα μία καὶ αὐτὴ τυγχάνω, καὶ λογίζομαι τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἀπείροις παιδοποιίας, πολλῷ προφέρειν καὶ ὑπερβάλλειν ἀτυχίᾳ τοὺς ἠρυνήσαντας. ὅσοι μὲν οὖν τῶν καὶ τὸν παιδοποιίαν μόχθων ἐκτὸς εἰσὶν, εἴτε καλοὶ οἱ παῖδες οὐκ ἴσασιν. οἱ δ' ἔχοντες, ἀνάγκη τοῦ τοὺς παῖδας ὅλῃ μελέᾳ καὶ πονοῦντες διαπλοῦσιν, πρῶτον μὲν ὅπως,

ἀνάγωσι τοὺς παῖδας κοσμίους παιδεύοντες, δεύτερον δὲ πόθεν πόρος χρημάτων πόρον καταλείψαν, τέταρτον ἐπὶ πόρος οὐκ εἰδότες πότερον χρηστοῖς οὖσι τοῖς παῖσιν ἢ πονηροῖς. τέταρτον δὲ τὸν ἔθνον μοχθοῦσι τὸν χρόνον ἄπειρα. οὐ γὰρ ἀμαρὲς σωτέναι ἔθνον αἰθρώπου, ὅπου γε τοῖς νομιζομένοις εἶναι χρηστοῖς, πονηροῖς πολλάκις ἐξαίφνης εὐείσκομεν. ἐν δὲ πάντων τῶν κακῶν πολυπαθέστερον βούλομαι πᾶσιν αἰθρώποις ἐξειπεῖν.

Μύθων ἔμολον, καὶ πρὸς ἀμίλλας
Ἦλθον μείζους, εἰ χρὴ γυναῖκας
Θῆλυν ἐρευνᾶν. ἀλλὰ γάρ ἐστι
Μῶσα καὶ ἡμῖν, ἣ προσομιλεῖ, 1085
Σοφίας ἕνεκεν. πάσαισι μὲν οὔ.
,, Παῦρον δὴ γὲ καὶ ἐν πολλαῖσιν
,, Εὕροις αὖ ἴσως.
,, Κοὐκ ἀπόμουσον τὸ γυναικῶν.
,, Καὶ φημὶ βροτῶν, οἳ τινές εἰσι 1090
,, Πάμπαν ἄπαιδες, μήδ' ἐφύτευσαν
,, Παῖδας, προφέρειν εἰς δυτυχίαν
,, Τῶν γεγαμηκότων.
,, Οἱ μὲν τ' ἄτεκνοι δι' ἀπειροσύναν,
,, Εἴθ' ἡδὺ βροτοῖς, εἴθ' ἀνιαρὸν 1095

Sermones iui, & ad certamina
Magna veni, si conuenit genus
Muliebre scrutari. sed enim est
Musa etiam nobis, quæ versatur nobiscum; 1085
Sapientiæ *docendæ* causa, verùm non cum omnibus *habitat*.
,, Exiguum enim numerum inter multas
,, Inuenias fortasse,
,, Nec à Musis alienum, *numerum inquam* mulierum.
,, Et aio mortalium, quicunque sunt 1090
,, Omnino *nuptiarum* expertes, nec genuerunt
,, Liberos, anteire felicitate
,, Eos, qui *liberos* progenuerunt.
,, Qui enim non habent liberos propter imperitiam, *quòd ignorent*,
,, Vtrum res suauis hominibus, an verò ingrata 1095

Μῶσα καὶ ἡμῖν] αὐτὴ τοῦ φρόνησις, παίδευσις πρὸς τὸ δυνάσθαι διακρίνειν τὰ αἰθρώπινα. καὶ ἡμῖν οὖν φησὶ Μῶσα προσομιλεῖ σοφίαν χαριζομένη, πρὸς τὸ ἡμᾶς ἀποφαίνεσθαι καὶ τοῦ πλουτοῦντων.

,, Παῖδες τελέθουσ', οὐχὶ τυγχάντες,
,, Πολλῶν μόχθων ἀπέχοντες.
,, Οἷσι τέκνων ἔστιν ἐν οἴκοις
,, Γλυκερὸν βλάστημ', ἑστορᾶν μελέτη
,, Καταστυγνομένοις τὸν ἀπαντᾶν χρόνον. 100
,, Πρῶτον μὲν ὅπως θρέψωσι καλῶς,
,, Βίοτόν θ' ὁπόθεν λείψουσι τέκνοις.
,, Επὶ δ' ἐκ τούτων, εἴτ' ἐπὶ φλαύροις,
,, Εἴτ' ἐπὶ χρηστοῖς μοχθοῦσι, τόδ' ἐστὶν ἄδηλον.
Εν δὴ τὸ πάντων λοιθιον ἤδη 1105
Πᾶσιν κατεραθθνητοῖσι κακόν.
,, Καὶ δὴ τὸ ἅλις βίοτον εὕρον,
,, Σώματά τ' εἰς ἥβαν ἦλθε τέκνων,
,, Χρηστά τ' ἐγγύοντ'. εἰ δὴ κυρήσει
,, Δαίμων, οὗτ' φροῦδος ἐς ἅιδαν 1110
,, Θανάτος προφέρων σώματα τέκνων.
,, Πῶς οὖν λύει πρὸς τοῖς ἄλλοις
Τλῶδ' ἔπι λύπλω αἰνοτάτῳ
Παίδων ἕνεκεν

,, Sint liberi, cùm non habeant,
,, Carent multis miseriis.
,, Sed quibus in ædibus est liberorum
,, Dulce germen, eos video curis
,, Confici omni tempore. 1100
,, Primùm quidem quo pacto bene *ipsos* educent,
,, Et vnde victum relinquant liberis:
,, Præterea verò vtrum pro malis,
,, An pro bonis laborent, hoc incertum est.
Vnum verò, quod est omnium extremum, iam 1105
Dicam, omnibus hominibus malum.
,, Etenim iam *multi* abundè victum inuenerunt *liberis*,
,, Corporáque liberorum ad pubertatem peruenerunt,
,, Boníque euaserunt. si tamen *malus ipsis* occurrat
,, Dęmon, hæc procul ab hominum oculis rapiens ad Plutonem 1110
,, Mors fert corpora liberorum.
,, Quomodo igitur prodest præter alios
Hunc etiam acerbissimum dolorem
Propter liberorum mortem

Ορῶ μελέτη) τοῦτο φησὶν ὁρῶ τὴν τῶν ἐμῶν παῖδας σπουδῇ καθαπτομένοις μελέτῃ, τουτέστι τῇ καθημερινῇ ὅπτ μελέᾳ. Δαίμων οὗτος) τὸ δαίμονα τοῦ θανάτου σπουδαιότερον. δαίμονα γὰρ τὸν θάνατον ὠνόμασεν, φροῦδος δ' ἐστὶ ἄδηλος ἀνθρώποις ὁ θάνατος.

Θνητοῖσι θεοὶς ὑπεβάλλειν. 1115

IAMBOI.

μή. Φίλαι, πάλαι τοι προς μθρούσα τὶν τύχὶν,
Καραδοκῶ τὰ κεῖθεν οἷ προβήσεται.
Καί τι δέδορκα τόνδε τοῦ Ιάσονος
Στείχοντ' ὀπαδῶν, πνεῦμά τ' ἠρεθισμθρόν.
Δείκνυσι δ' ὡς τι καινὸν ἀγγελεῖ κακόν. 1120
ἄγ. Ω δεινὸν ἔργον ὡς δανόμως εἰργασμθρή
Μήδεια, φεῦγε φεῦγε, μήτε ναῦαν
Λιποῦσ' ἀπτῶίτω, μήτ' ὄχον πεδοστιβῆ.
μή. Τί δ' ἄξιόν μοι τῆς δε τυγχάνει φυγῆς;
ἄγ. Ολωλεν ἡ τύραννος ὀρθῶς κόρη, 1125
Κρέων θ' ὁ φύσας, φαρμάκων τοῦ σοῦ ὕπο.
μή. Κάλλιστον εἶπας μῦθον. ἐν δ' ἀνεργέταις
Τοῦλοιπὸν ἤδη, καὶ φίλοις ἐμοῖς ἔσῃ.
ἄγ. Τί φῆς; φρονεῖς μθὶ ὀρθὰ, κοὐ μαίνῃ γύναι;
Ητις τυράννων ἑστίαν ἠκισμθρή, 1130
Χαίρεις πλύουσα, κοὐ φοβῇ τὰ τιάδε;

Addere Deos hominibus? 1115
Medea.
Amicæ, iampridem expectans euentum fortunæ,
Expecto quales progressus res inde habitura sit.
Equidem video hunc ex Iasonis
Ministris venientem spiritúque irritato, i. *anhelo.*
Significat autem se nouum aliquod malum nunciaturum. 1120
Nun. O quæ dirum facinus impiè patrasti,
Medea, fuge fuge, neque naualem
Relinquens currum, *i. nauem*, neque vehiculum terram calcans.
Med. Quid verò mihi dignum hoc exilio *patratum* est?
Nun. Puella regia modò periit, 1125
Et Creon, qui *eam* genuit, tuis veneficiis.
Med. Pulcherrimum sermonem dixisti. inter benefactores
Et amicos meos posthac iam eris.
Nun. Quid ais? an rectè sapis, & non insanis mulier?
Quæ cùm iniuria affeceris lares regios, 1130
Gaudes audiens, & non metuis hæc?

Λιποῦσ' ἀπτῶίτω) καθαχρηστικῶς νῦν πλοῖον ἀπτῶίτω ὠνόμασεν. ἀπτῶίτω γὰρ κυρίως ἡ ἅμαξα. ὄχον δὲ λέγει, τὸ ὄχημα. ὁ δὲ νοῦς, εἶπε δεῖ νεώς, εἶπε δὲ ὀχήματος, εἴθ' ὁπωσοῦν φεῦγε. Τί φῆς, φρονεῖς μθὶ) πῶς φησὶν εἶπας τοῦτο. ὅτι μθὶ γὰρ κατὰ φύσιν φρονεῖς, καὶ οὐκ ἐξέστηκας, δῆλον. θαυμάζω δὲ πῶς οὐ καταφρονήσας ἀκούσας τὸν βασιλικὸν οἶκον διεφθάρθαι ὑπὸ τῶν σῶν φαρμάκων. ἢ κατ' ἐρώτησιν δυνατέον τὸν λόγον, πῶς εἶπας τοῦτο. πῶς οὐχὶ μαίνεσθαί σε καὶ παραφρονεῖν αὖ ἃς νομίσῃς, οὐκ ἀγανακτοῦσα ὅτι τοῦτο, ἵνα ὁ μθὶ παρέλκει.

μή. Ἔχω τί κἀγὼ τοῖς γε σοῖς ἐναντίον
Λόγοισιν εἰπεῖν. ἀλλὰ μὴ ἀπέρχου φίλου.
Λέξον δ' πῶς ὤλοντο. δὶς τόσον γὰρ αὖ
Τέρψεις ἡμᾶς, εἰ τεθνᾶσι παγκάκως. 1135
ἀγ. Ἐπεὶ τέκνων σῶν ἦλθε δίπτυχος γονὴ
Σὺν πατρὶ, καὶ παρῆλθεν νυμφικοὺς δόμους,
Ἡδημεθ', οἵπερ σοῖς ἐκάμνομεν κακοῖς,
Δμῶες. δι' ὤτων δ' ὠθεῖ λῶ πολὺς λόγος,
Σὲ, καὶ πόσιν σὸν, νεῖκος ἐστῆναι τὸ πρίν. 1140
Κύων δ' ὁ μὲν τις χεῖρ', ὁ δ' ξανθὸν κάρα
Παίδων. ἐγὼ δ' καὐτὸς ἡδονῆς ὕπο,
Στέγας γυναικῶν σὺν τέκνοις ἅμ' ἐστόμην.
Δέσποινα δ', ὃν νῦν αὐτὸ σοῦ θαυμάζομεν,
Πρὶν μὲν τέκνων σῶν εἰσιδεῖν ξυνωρίδα, 1145
Πρόθυμον εἶχ' ὀφθαλμὸν εἰς Ἰάσονα·
Ἔπειτα μὲν τοι πρὸς καλύψαι' ὄμματα,
Λευκὴν τ' ἀπέστρεψ' ἔμπαλιν παρηίδα,
Παίδων μυσαχθεῖσ' εἰσόδοις. πόσις δ' ὁ σὸς

Med. Ego etiam possum aliquid contra tua
Verba dicere: sed ne indigneris amice,
Dicito quomodo perierint. Nam bis tantum
Nos delectaueris, si pessimè sint mortui. 1135
Nun. Postquam gemina soboles tuorum liberorum venit
Cum patre, & ingressa est nuptiales ædes,
Gauisi sumus, qui tuis laborabamus malis,
Famuli: per aures verò statim ibat multus sermo,
Te, & tuum maritum diremisse priorem discordiam. 1140
Osculabatur autem alius quidem manum, alius verò flauũ caput
Puerorum: ego verò & ipse præ lætitia
Simul tuos filios comitabar in conclaue mulierum.
Domina verò, quam nunc pro te admiramur,
Priusquam vidisset par tuorum liberorum, 1145
Habebat promptum oculum in Iasonem:
Deinde verò texit oculos,
Et retrò auertit candidas genas,
Abominans ingressum puerorum: sed maritus tuus

Ἔχω τί) καὶ φησὶν ἔχω πρὸς τὰς ἐπιτεχθείσας σοι μεμψις, πρῶτα σοῦ πρόσθεν εὔλογον προσώχθη, δι' ἣν ὁ λόγος δοκῶ μοι χαίρειν, ἐφ' οἷς ἀπωλόμεθα, ἀλλὰ πῶς μὴ πρεῦδε καὶ ὄπιχαίρειν. αἰνίττεται δὲ τὸ αὐτὸ πρότερον ἀδικεῖσθαι ὑπὸ τοῦ Ἰάσονος. Ἐπεὶ τέκνων σῶν) ὡς εἴδομεν φησὶ τοὺς σοὺς παῖδας τὰ δῶρα προσφέροντας, ἐχαρημεν ἡμεῖς οἱ θεράποντες, οἵπερ ἐλυπούμεθα πρὸ τούτου, ἐνοοῦντες τὴν σὴν συμφορὰν τύχην. λέγει δὲ τὸ ἀπιζεύχθαι τὸν Ἰάσονος. ὡς οὖν φησὶν εἴδομεν τὰ δῶρα κομιζόμενα ὑπὸ σοῦ, ἀφεχάρημεν, ἐλπίσαντες ὑμᾶς πεπαῦσθαι τῆς ἔχθρας. ἐπεὶ δὲ πολὺς λῶ λόγος κατὰ τὴν οἰκίαν διελελῦσθαι ὑμᾶς, καὶ τὸν πρότερον φι-

λονεικίαν εἰς φιλίαν μεταβεβληκέναι. Στέγας γυναικῶν) πᾶς οἶκος, ἔνθα αἱ γυναῖκες διέτριβον αἱ παλαιουργοῦσαι, μεθ' ὧν λῶ καὶ Γλαύκη ὁλοσκοποῦσα τὸν ἐργασίαν. κἀγὼ οὖν φησὶ ὑπὸ πολλῆς χαρᾶς σὺν ἦλθον τοῖς σοῖς τέκνοις. λείπει δὲ ἢ εἰς, ἵν' ἢ τέκνα. Πρόθυμον εἶχ' ὀφθαλμόν] ἀντὶ τοῦ προθύμως καὶ ἡδέως ἐώρα τὸν Ἰάσονα. ὡς δὲ εἶδε τοὺς παρόντας, ἀπεστράφη τὸν Ἰάσονα, τὸ μνήμης μᾶσος εἰς τὸν προσόντος νοσήσασα. ὀργὰς δ' ἀφήρει, ἀντὶ τοῦ μὴ ὀργίζεσθαι τοῖς παισὶ παρῄνει αὐτῇ μὴ βδελύττεσθαι τοὺς.

Ὀργὰς τ' ἀφῆρει, καὶ χόλον νεανίδος, 1150
Λέγων τάδ'. ἀ μὴ δυσμενὴς ἔσῃ φίλοις,
Παύσῃ δ' θυμῷ, καὶ πάλιν τρέψεις κάρα,
» Φίλους νομίζουσ', ἅσπερ αὐ πόσις σέθεν.
Δέξῃ δ' δῶρα, καὶ παραιτήσῃ πατρὸς,
Φυγὰς ἀφεῖναι παισὶ τοῖσδ', ἐμὸν χάριν. 1155
Ἣ δ' ὡς ἐσεῖδε κόσμον, οὐκ ἀνέσχετο,
Ἀλλ' ἤνεσ' ἀνδρὶ πάντα. καὶ πρὶν ἐκ δόμων
Μακρὰν ἀπεῖναι πατέρα καὶ παῖδας σέθεν,
Λαβοῦσα πέπλοις ποικίλοις ἠμπέχετο,
Χρυσοῦν τε θεῖσα στέφανον ἀμφὶ βοστρύχοις, 1160
Λαμπρῷ κατόπτρῳ σχηματίζεται κόμην,
Ἄψυχον εἰκὼ προσγελῶσα σώματος.
Κἄπειτ' ἀναστᾶσ' ἐκ θρόνων, διέρχεται
Στέγας, ἀβρὸν βαίνουσα παλλεύκῳ ποδὶ,

Abstulit iram & bilem puellæ, 1150
Hæc dicens: Ne sis inimica amicis,
Desistéque ab ira, & huc iterum conuerte caput,
» Existimans amicos eosdem, quos maritus tuus.
Accipe verò munera, & roga patrem,
Vt remittat exilium his *meis* liberis, *in* meam gratiam. 1155
Hæc verò vt aspexit ornatum, non continuit se,
Sed promisit viro omnia. Et priusquam ex ædibus
Procul abirent, pater & liberi tui,
Acceptam variam vestem induit,
Ponens auream coronam supra cincinnos, 1160
Nitidum *ad* speculum componit comam,
Inanimæ corporis imagini arridens.
Deinde vbi surrexisset de solio, perambulat
AEdes, delicatè incedens candidis pedibus,

Λέγων τάδε) αἱ δύο θρήνησις αἰπὶ μιᾶς κεῖνται, τοῦτεστι μὴ δυσμενὴς τοῖς φίλοις ἔσο, ἀλλὰ παῦσαι θυμοῦ, καὶ ὀπίσω τρέψον πρὸς αὐτὴν τὰς ὄψις. Οὐκ ἀνέχετο) αἰπὶ τοῦ οὐκ ἀνέχετο ἐκ τοιαύτης καθαρίσεως μεῖναι, ἀλλὰ μεταβληθὴ τῆς ἀγριότητος τοῦ θυμοῦ. Μακρὰν ἀπεῖναι) οὔπω δὲ προσχαρὴς γέγονε τὸν κόσμον ἰδοῦσα, καὶ ἔρμαιον ἡγήσατο δῶρον, ὡς μὴ ἀναμεῖναι τὴν ἀπουσίαν τοῦ Ἰάσονος, ἀλλ' ἔτι πλησίον ὄντος τοῦ πατρὸς καὶ τῶν παίδων ἀδοῦς λαβοῦσα πρὸς τὸν κόσμον. ἰδὼν δὲ ὅτι αἱ γυναῖκες οὐκ ἔτι παρουσίᾳ τῶν ἀνδρῶν κοσμοῦνται. αὕτη οὖν φησὶν

ὑπὸρ κεφαλῆς τοῦ δώρου οὐ παρεπήσαντο, καὶ παρέντες τὸν Ἰάσονος ἀπελέσθαι τὸν κόσμον. Ἄψυχον εἰκόνα) γράφεται ἀντὶ τοῦ πνεῦμα σώματος, ἄψυχον εἰκόνα φησὶ τὴν ἐν τῷ καταπίπτοντι φαινομένῳ μορφῇ. Ἄψυχον οὖν εἰκόνα) τὴν εἰς τὸ ἔσοπτρον φαινομένην. Σώματος δὲ λέγει, τῆς τοῦ ὄντος ὄψεως τὸ δὲ ἑξῆς πρὸς τὴν ἄψυχον εἰκόνα τοῦ σώματος γελῶσα, τουτέστι χαίρουσα ὅτι τῇ ὑποπτώσει αὐτῇ καταπίπτοντι εὐμορφία.

Δώροις ὑπὸρ χαίρουσα, πολλὰ πολλάκις 1165
Τένοντ' ἐς ὀρθὸν ὄμμασι σκοπουμένη.
Τὰν δὲ μόλις τοι δεινὸν ἐν θέαμ' ἰδεῖν.
Χρόαν γὰρ ἀλλάξασα, λεχρία πάλιν
Χωρεῖ τρέμουσα κῶλα, καὶ μόλις φθάνει
Θρόνοισιν ἐμπεσοῦσα, μὴ χαμαὶ πεσεῖν. 1170
Καί τις γεραιὰ προσπόλων, δόξασά που
Ἢ Πανὸς ὀργὰς, ἤ τιν' θεῶν μολεῖν,
Ἀνωλόλυξε, πρίν γ' ὁρᾷ κ' τ' στόμα
Χωροῦντα λευκὸν ἀφρὸν, ὀμμάτων τ' ἄπο
Κόρας τρέφεσθαι, αἷμά τ' οὐκ ἐνὸν χροΐ, 1175
Εἶτ' αὐτίμολπον ἧκεν ὀλολυγῆς μέγαν
Κωκυτόν. εὐθὺς δ' ἡ μὲν εἰς πατρὸς δόμοις
Ὥρμησεν, ἡ δὲ πρὸς τὸν ὀρτίως πόσιν,
Φράσουσα νύμφης συμφορὰν. ἅπασα δὲ
Στέγη πυκνοῖσιν σκιρτήμασι δρομήμασιν. 1180

Donis *hisce* vehementer gaudens, multum & sæpe 1165
Ceruicem ad erectam oculis respiciens.
Postea verò erat miserabile spectaculum videre.
Nam mutato colore, obliqua retro
Cedit, tremens membris: & vix anteuertit
Solio illapsa, ne caderet in terram. 1170
Tum verò vna ex famulis anus, cùm existimaret
Aut Panis iram, aut alicuius *alius* Dei *in ipsam* venisse,
Vlulatum edidit, prius quàm videret per os
Exeuntem candidam spumam, & ab oculis
Vertentem pupillas, & non amplius in corpore esse sanguinem. 1175
Deinde sono diuersam ab vlulatu emisit magnam
Eiulationem. statim verò vna quidem in domum patris
Cucurrit, alia verò ad recentem maritum,
Dictura calamitatem sponsæ. tota verò
Domus resonabat frequentibus discussationibus. 1180

Ἢ Πανὸς ὀργαί) ἐξαίφνης καταπίπτοντας ἔοικε τὸ παλαιὸν ἀνθρώποις ὑπὸ Πανὸς μάλιστα καὶ Ἑκάτης καταπιπλῆχθαι τὸν νοῦν. ὁ δὲ νοῦς, καὶ τὴν θεραπαινίδα γραῦν πρότερον ἐωρακυῖα κ' τὸ στόμα περιόντα τὸν ἀφρὸν, ὀκρεφουσάτε τοῖς ὀφθαλμοῖς, & νεκρούμενον λιπὼν τὸ σῶμα, νομίσασα θεοῦ τινος εἶναι χόλον, ἠυξάτο αἰθῶσαι αὐτίκα. ἔπα ὡς ἀχρωμίας ἐπέτεινε τὸ κακὸν, θρῆνον ἠρίει, ὡς λοιπὸν ἀπολωλυῖας αὐτῆς. Πανὸς ὀργαί) τὰ πανικὰ δείματα, οἱ μὲν θεοὺ

αἰφνιδίων φόβων καὶ παραχῶν αἰτίαν τοῦ Πανὶ ἀναθέασιν. Ἀντίμολπον) ἀντίφθογγον, ἐναντίον τῇ ὀχῇ. οὐ γὰρ ὁ αὐτὸν μολπὴ & θρῆνος. ἀθυὺς δ' ἡ μὲν, ἡ μὲν τοῦ θεραπαίνων πρὸς τὸν πατέρα ὥρμησεν τῆς Γλαύκης, ἀπαγγέλλουσα τὸ συμβαῖν. οἱ δὲ πρὸς τὸν Ἰάσονα.

Ἤδη δ' ἀνέλκων κῶλον ἐκτὸς ἐκ θρόνου
Ταχὺς βαδιστὴς πεμπόνων ἀνήπετο.
Ἡ δ' ὀξὺ ἀναύδου καὶ μύσαντος ὄμματος
Δεινὸν στενάξασ' ἡ τάλαιν' ἠγείρετο.
Διπλοῦν γὰρ αὐτῇ πῆμ' ἐπεστρατοῦτο. 1185
Χρυσοῦς μὲν ἀμφὶ κρατὶ κείμενος πλόκος,
Θαυμαστὸν ἵει νᾶμα παμφάγου πυρός.
Πέπλοι δ' λεπτοὶ, σῶν τέκνων δωρήματα,
Λευκὼ ἔδαπτον σάρκα τῆς δυσδαίμονος.
Φεύγει δ' ἀναστᾶσ' ἐκ θρόνων πυρουμένη, 1190
Σείουσα χαίτην κρᾶτά τ' ἄλλοτ' ἄλλοσε,
Ῥίψαι θέλουσα στέφανον. ἀλλ' ἀρηρότως
Σιδήρεσμα χρυσοῦς εἶχε. πῦρ δ' ἐπεὶ κόμας
Ἔφυσε, μᾶλλον δὶς τόσον δ' ἐλάμπετο.
Πίπτει δ' ἐπ' ἔδας συμφορᾷ νικωμένη, 1195
Πλὴν τοῦ τεκόντος κάρτα δυσμαθὴς ἰδεῖν.
Οὔτ' ὀμμάτων γὰρ δῆλος ἦν κατάστασις,

Iam verò tanto pòst spacio, quanto tollens pedem celerem
Equus velox metam attigisset:
Illa ex muta, & quæ clauserat oculos,
Grauiter ingemiscens misera excitabatur.
Nam duplex malum infestabat eam. 1185
Aurea quidem corona capiti imposita,
Emittebat mirabilem vorticem ignis omnia deuorantis:
Pepli verò tenues, tuorum liberorum dona,
Deuorabant candidam carnem infelicis.
Ipsa verò inflammata fugiebat, surgens de solio, 1190
Concutiens crines & caput huc & illuc.
Volens abiicere coronam. sed firmiter *hærens capiti*
Vinculum aurum, *i. aurea corona*, habebat. ignis verò postquam comã
Concussit, magis, *atque adeò* bis tantum emicuit.
Ipsa verò victa malo cadit in terram, 1195
Et à nemine potuit facilè agnosci præterquàm à patre,
Nec oculorum enim clarus erat status,

Ἤδη δ' ἀνέλκων) ἤδη δὲ καὶ ταχὺς βαδιστὴς τὸ ὑπορμεῦον ἑαυτοῦ κῶλον ἀνέλκων, τοῦ πεμπόνων τὸ δρόμου ἀνήπετο, ὡς ταχὺς βαδιστὴς ἵππος, τουτέστιν ἤδη ἡ ταχεῖα τόσος ὀξὺ καὶ ὑπορμεῦον ὑποβαίνουσα τοῦ μελλῶν αὐτῆς ἀνήπετο. ὁ δὲ νοῦς, ἤδη δὲ καὶ τὸ πῦρ τοῦ ὄντων αὐτῆς ἀνήπετο, ὡς ταχὺς βαδιστὴς ἵππος ταχέως ἀφίκηται εἰς τὸν καμπτῆρα. τέλος δὲ σώματος τὸ ὀ-

Universidad de Deusto
Biblioteca

τᾶ. Αλλως. Εκ τῶν δεδειγμένων ἔλαβε τὴν ἔννοιαν, δηλῶσαι βουλόμενος τὴν ἐξύπνησιν τῶν κακῶν. οὕτω δὴ τὰχέως ἐνέμεσε αὐτὴν τὸ πῦρ, καὶ ἕπως ὀξέως τὴν ὀσᾶν αὐτῆς αἰθαλέσι, ὡσὰν ὀξύπαιδος ἵππος αἰακουφίζων ἑαυτῆ τὸν πόδα, πυπέστι μεγάλοις καὶ ταχέσι πτήμασι χρώμενος, ἵνα τοῦ τέλους ἀφίκοιτο τοῦ δρόμου, πυπέστι τὸν καμπῆρα. τὸ δὲ σώματος τὸ τέλος τὰ ὀσᾶ εἰσιν, ἀς τὸ δρόμου ὁ καμπήρ. πλέθρον δέ ἐστιν μέτρον γῆς. ἔκπλεθρον δέ, μέγα πτῆμα, καὶ ὑπερβαῖνον πλέθρου μέτρον. Ταχὺς) βαδιστὴς, τὸ δράσημα λέγει τὸ γινόμενον, ἐξ οὗ αὔαυδος ἦν, μέχρις οὗ ἐφθέγξατο. ὅσον γὰρ διάστημα τοῦ τόπου καιροῦ ἔχει ταχὺς δρομεὺς ἀπὸ βαλίστρας ἀφεθεὶς μέχρι καμπτοῦ, τοσοῦτον καὶ αὐτὴ αὔαυδος ἦν. Πλὴν τοῦ πικρᾶ) δηλονότι τὸ πᾶσι, πυπέστι πᾶσιν ἄλλοις σφόδρα δυσπίγνωστος ἦν, πλὴν τῆς πικρᾶς. μόνος γὰρ οὗτος ἐπιγινώσκει τὴν Γλαύκην, ἐπειδὴ ὀξύτερον κατιδὼν τὴν κόρην. τὸ γὰρ οἰκεῖον πιέζει παθήματα, ἀδὺς δὲ ἀπήμων κᾶδος ἐστ' ἀλλότριον. Πίνδαρος, γαθμοῖς ἀδήλοις. αἱ δὲ σάρκες φησὶ τῆς γαθμῆς κατήρρεον, ὑπὸ τῆς ἀδηλοποιῶν φαρμάκων. δοκεῖ δὲ ἀντὶ τοῦ γλυκυκῆς κέχρηται.

Οὔτ' δ' φυὲς τρόσωπον. αἷμα δ' ἐξ ἄκρου
Εσαζε κρατὸς, συμπεφυρμένον πυρί.
Σάρκες δ' ἀπ' ὀστέων, ὥστε πτύκινον δάκρυ 1200
Γναθμῆν ἀδήλοις φαρμάκοις ἀπέρρεον.
Δεινὸν θέαμα. πᾶσι δ' ἦν φόβος θιγεῖν
Νεκρῶν. τύχην γὰρ εἴχομεν διδάσκαλον.
Πατὴρ δ' ὁ τλήμων συμφορᾶς ἀγνωσίᾳ,
Αφνω τρόσελθὼν δῶμα, τρόσπτηνε νεκρᾶ. 1205
Ωιμωξε δ' εὐθύς. καὶ τρεῖς πτύξας χέρας
Κυνεῖ, τρόσωπον δὲ τοιάδ'. ὦ δύσηνε παῖ,
Τίς ὧδ' ἀτίμως δαιμόνων σ' ἀπώλεσε;
Τίς τὸν γέροντα τύμβον ὀρφανὸν σέθεν
Τίθησιν; οἴμοι, σὺν θανόντι μοί σοι, τέκνον. 1210
Επεὶ δ' ὀλυρῶν καὶ γόων ἐπαύσατο,

Nec liberalis facies. ſanguis verò ex ſummo
Capite ſtillabat mixtus igni,
Et caro ex oſſibus ſicut piceæ lacrymæ
Per genas defluebat arcanis illis pharmacis. 1200
Horrendum ſpectaculum: omnes verò metuebant attingere
Cadauer. Fortunam enim habebamus magiſtram.
Sed infelix pater ignoratione mali,
Statim ingreſſus domum, irruit in eam iam mortuam, 1205
Et ſtatim cœpit eiulare: & manibus circundans *eam*,
Oſculabatur, his *eam* compellans: O miſera filia,
Quis Deorum tam turpiter te perdidit?
Quis me ſenem ſilicernium orbatum te
Facit? hei mihi. vtinam tecum moriar filia. 1210
Poſtquam autem lamentationum & luctuum finem fecit,

Τύχην γὰρ εἴχομεν) αἰτὶ τῆς ἀδυσχρίας τῆς Γλαύκης καὶ τῆς θείας τιμῶν πάθος ἐπαίδευεν, ἡμᾶς, καὶ ἀπέτρεπεν. συμφορᾶς δὲ ἀγνοία, ἤτοι ἀγνοῶν ὁκ φαρμακείας εἶδε τὸ πάθος, καὶ τῶν δυ-

μετάδοτον αὐτῆ φύσιν. Τὸς τὸν γέροντα) τὸν πλησίον θανάτου ὄντα. τύμβοις δὲ καλοῦσι τοὺς γέροντας, παρόσον πλησίον εἰσὶ τοῦ θανάτου καὶ τοῦ θαφοῦς.

Χρῄζων γεραιὸν ἐξαναστῆσαι δέμας,
Προσείχετ' ὡς τε κισσὸς ἔρνεσιν δάφνης,
Λεπτοῖσι πέπλοις. δεινὰ δ' ἦν παλαίσματα.
Ο μὲν γὰρ ἤθελ' ἐξαναστῆσαι γόνυ, 1215
Η δ' ἀντελάζετ'. εἰ δὲ τοῦς βίαι ἄγοι,
Σάρκας γεραιὰς ἐσπαραξ' ἀπ' ὀστέων.
Χρόνῳ δ' ἀπέστη, καὶ μεθῆκ' ὁ δύσμορος
Ψυχήν. κακοῦ γὰρ οὐκέτ' ἦν ὑπέρτερος.
Κεῖνται δ' νεκροὶ παῖς τε, καὶ γέρων πατὴρ, 1220
Πέλας. πολλὴν δακρύοισι συμφορά.
Καί μοι τὸ μὲν σὸν ἐκποδὼν ἔστω λόγου.
Γνώσῃ γὰρ αὐτὴ ζημίας ἀποφυγήν.
,, Τὰ θνητὰ δ' ἐν νῷ τοῦτον ἡγοῦμαι σκιά.
,, Οὐδ' αὖ τεθείας εἴποιμι, τοὺς σοφοὺς βροτῶν, 1225
,, Δοκοῦντας εἶναι, καὶ μεριμνητὰς λόγων,
,, Τοὺς μεγίστην μωρίαν ὀφλισκάνειν.

Volens ſenile excitare corpus,
Adhæſit, ſicut hedera ramis lauri,
Tenuibus peplis. erat autem horribilis lucta.
Ipſe enim volebat excitare genu, 1215
Ipſa verò retrahebat. ſi verò per vim trahebat,
Senilem carnem diuellebat ab oſſibus.
Tandem verò defecit, & infelix dimiſit
Animam: non enim amplius malo erat ſuperior.
Iacent autem mortui, filiáque, & ſenex pater, *alter* 1220
Prope *alterum*, digna lacrymis calamitas.
Quare mihi tua quidem *perſona* è medio recedat *audito hoc* ſermone;
Cognoſces enim tu ipſa pœnæ effugium.
,, Res verò mortalium non nunc primùm arbitror vmbram *eſſe*.
,, Neque trepidans dixerim, illos, qui de mortalibus ſapientes 1225
,, Videntur eſſe, & indagatores *artificiæſque* ſermonum,
,, Hos maximè ſtultos eſſe iudicandos.

Προσείχετ' ὡς τὸ κισσὸς) τρόσεκολλήθη, τρόσεπλέκετο τοῖς πέπλοις αὐτοῖς, ὡς τὸ κισσὸς τρόσεπλέκεται τοῖς τρὸς αὐτὸν τυγχάνοσιν ἔρνεσιν. Ηδ' ἀντελάζυτ'] ἡδ' ἀντιλαμβάνετο, ὡς δὴ τρόσδοκῶσα ἀπαλλαγῆναι τοῦ κακοῦ. εἰ δὲ τοὺς βίαι ἄγοι, ὅτι δὲ φησὶν αὐτὸς ἑαυτὸν ἐβούλετο ἀιάσῃται βίᾳ ὁμοῦ, καὶ τὰς σάρκας ἀπέσπα. Πέλας πολλὴν] ὅθ συμφορᾶ ὄντος πολλὴ τρὸς δάκρυα καὶ θρῆνον κεῖνται, ἀντὶ τοῦ ἀξιοδάκρυτος συμφορᾶ, ὡς ἄν τις ἰδὼν τοῦτο δακρύσῃ, ἐλεεινοῖς ὄντας τοῦ θεάματος. Καί μοι τὸ μὲν σὸν) τὸ σὸν ἀντὶ τοῦ σύ. αὐτὴ φησὶν ἀφ' οὗ ἤκουσας λόγου, ὁκποδὼν γενοῦ καὶ φύγε. πείσῃ γὰρ αὐτὴ ἡμωρίας. τὸ δὲ ὦν λόγου καὶ ὧν ἀπόγνοια.

φρόδη γίνου. ζημίας ὑ ἀποστροφὴν τὴν ἀπαγάκλασιν τῆς συμφορᾶς, ἧς δέδρακε καθελη-
φομένοις σε. ὁ ὑ πᾶς νοῦς ἄτως, & σὺ μὴ αὐτὴ ὑπὸ τῶν ἐμοὺ λόγου πειθεῖσα φεῦγε. εἰ γὰρ μὴ φύγοις τὴν πεῖρα γνώσῃ καὶ ἐπανασρεφομένην εἰς σὲ τὴν ζημίαν, καὶ τὴν συμφορὰν. ἢ ἄτως, τὸ κῆρ σὲ ἔξω τοῦ λόγου μοι ἔστω. ὅ ὅτι, τὸ κῆρ σὲ οὐκ ἐξεργάσομαι παρὰ λόγον. αὐτὴ γὰρ γνώσῃ τὰ λοιπὰ ὀκ τῆς εἰς σὲ ἀνακυκλουμένης ζημίας. Γνώσῃ γὰρ αὐτὴ) γεάφεται καὶ γλώσσῃ. ἵν' ἡ τῇ ἑαυτῆς γλώσσῃ καὶ φλυαρίᾳ ὀφῇ, ὅσον ἀδέπω τὴν κεφαλὴν φομένην, εἰ μὴ σωφρόνως φύγοις. Τὰ θνητὰ δ' ἀ νῶν] τῶν εἶπεν, ἐπεὶ φανὲς τῆς σοφῶν μεγάλα δυνάσθαι τοῖς ἀνθρώποις παρέθετο, & λογισμὸς δευτέροις τῶν θεῶν. Ὁμηρος μὲν γὰρ Ὀδυσσέα καλεῖ, Διὶ μῆτιν ἀπάλαστον. Πίνδαρος δὲ φησὶν ἄτως, ἀλλὰ τὴν τοσοφέρομεν ἐπαμφοτέρ, ἢ μέγαν νόον θνητοῖς. ἐγὼ οὖν φησί, καὶ εἴ ποτε ἔδοξε τῆς σοφῶν ἐπάρας τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἀ παραιτήσομαι σκιὰν ἀποφαίνειν τὰ κῆρ τοῖς ἀνθρώποις τοσόμενα.

» Θνητῶν γὰρ ἀδείς ὄστιν ὀλβίων ἀνήρ.
» Ὀλβῳ δ' ἐπιρρυέντος, ὀτυχέστερος
» Ἄλλῳ γένοιτ' ἂν ἄλλος, ὀλβίων δ' ἂν οὔ. 1230

Χο. Ἔοικ' ὁ δαίμων πολλὰ τῆδ' ἐν ἡμέρᾳ
Κακὰ ξυνάψειν ἐνδίκως Ἰάσονι.
Ὦ τλῆμον ὡς σου συμφορᾶν οἰκτείρομεν
Κόρη Κρέοντος, ἥ τις εἰς ἅιδου δόμοις
Οἴχῃ. γάμων ἕκατι τῶν Ἰάσονος. 1235

Μη. Φίλαι, δέδοκται τοὔργον ὡς τάχιστά μοι
Παῖδας κτανεῖν, τῆσδ' ἀφορμᾶσθαι χθονός.
Καὶ μὴ, σχολῇ ἄγουσαν, ἐκδοῦναι τέκνα
Ἄλλῃ φονεῦσαι δυσμενεστέρᾳ χερί.
Παντως σφ' ἀνάγκη καὶ θανεῖν. ἐπεὶ δὲ χρή. 1240
Ἡμεῖς κτενοῦμεν, οἵπερ ἐξεφύσαμεν.
Ἀλλ' εἶ' ὀπλίζου καρδία. τί μέλλομεν

» Nemo enim mortalium est beatus vir.
» Opibus verò affluentibus, fortunatior
» Alio fieri potest alius, beatus verò nequaquam. 1230

Cho. Videtur Deus multa hoc die
Mala congesturus iustè in Iasonem.
O misera, quàm miseramur tuam calamitatem
Filia Creontis, quæ in Plutonis domo
Vadis propter nuptias Iasonis. 1235

Med. O amicæ decretum est mihi negotium, quum primùm
Interfecero liberos, discedere ex hac terra:
Neque cunctando prodere liberos,
Vt interficiantur ab alia infestiore manu.
Omnino necesse est eos mori: quia verò oportet, 1240
Nos occidemus eos qui etiam eos procreauimus.
Sed age ô cor, armeris: quid cunctamur

Εὐδαίμων ἀνὴρ) δεδαίμονα δὲ καλεῖ, τὸν ἀεὶ τέλειος ἀπαθεῖ ἐκεῖνον κακῶν. Σχολῇ ἄγουσαν) δίμπτειδῶ, βεαδυτῆτα. πάλιν δὲ τῷ σωφρόνῳ χήμαπ ἐχρήσατο, & ἔστιν αὐτὸ τὸ ἀλούσῃ.

Τὰ δεινὰ κἀναγκαῖα μὴ τοιᾶσθαι κακά;
Ἀγ' ὦ τάλαινα χεὶρ ἐμὴ, λάβε ξίφος,
Λάβ', ἕρπε τοῦδε βαλβίδα λυπηρὰν βίου, 1245
Καὶ μὴ κακιοῦσθαι, μηδ' ἀναμνησθῆς τέκνων·
Ὡ φίλταθ', ὡς ἔπικτες. ἀλλὰ τοῦδε γε
Λαθοῦ βραχεῖαν ἡμέραν παῖδων σέθεν.
Κἄπειτα θρήσει. καὶ γὰρ εἰ κτείνεις σφ', ὅμως
φίλοι γ' ἔφυσαν, δυστυχὴς δ' ἐγὼ γυνή. 1250

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Ἰὼ γᾶ τε, καὶ παμφαὴς ἀκτὶς
2 Ἀελίου, κατείδετε, εἴδετε τὰν
3 Ὀλομένᾳν γυναῖκα, πρὶν φοινίαν
4 Τέκνοις προσβαλεῖν χέρ' αὐτοκτόνον.
5 Σᾶς γὰρ ἀπὸ χρυσέας 1255
6 Γονᾶς ἔβλαστεν. θεῶν
7 Δ' αἷμα πίνειν φόβος ὑπ' ἀνέρων.

Mala dira, & necessaria facere?
Age ô misera manus mea, arripe gladium,
Corripe, vade ad tristem metam vitæ, 1245
Et ne sis ignaua, neque memineris liberorum:
(O charissimi filii) quomodo eos peperisti. sed hoc saltem
Breui die obliuiscaris filiorum tuorum.
Postea verò luge. etsi enim occideris eos, tamen
Chari fuerunt. sed ego infelix mulier. 1250

ANTISTROPHICA.

Strophe.

1 Io terra, & omnia illustrans radius
2 Solis, aspicite, videte illam
3 Perditam mulierem, priusquàm cruentam
4 Liberis admoueat manum, quæ cædem ipsa patrabit.
5 Tuo enim ex aureo 1255
6 Genere orta est: Deorum verò
7 Sanguinem nefas est cadere ab hominibus.

Πρὸς βαλβίδα) βαλβὶς κυρίως ἡ τῶν δρομέων ἄφεσις. ἄγε δὴ ὦ Μήδεια τοῦς ἄφεσιν ὅρμα, καὶ δρόμῳ δυστυχοῦς βίου καὶ τοῦ θανάτου ὀκ τόπου. λέγει δὲ τῶν φόνου τῶν παίδων. Ἰὼ γᾶτε καὶ παμφαὴς) ὡς εἶδεν ὁ χορὸς, ὅτι πάντας ἔδοξε τὴν Μηδείαν φονεῦσαι τὰ τέκνα, καὶ ὥρμησε τοῦς τῶν τοιῶν τοῦξιν, καὶ ὅτι δυοφρὸς ἰὼ αὐτῷ τὸ κωλύσαι τοῦτο τὸ ἐγχείρημα. θεῶν δὲ μόνον τοῦτο, ὅτι καλεῖται τοῖς θεοῖς τοῦς κλεπτικοῖς λόγοις, εἰς τὸ κωλύσαι αὐτῷ τῆς τοιαύτης τόλμης. καὶ ἥλιον μὲν ὀπτικαλεῖται ὡς τοῦ γονέα Μηδείας, & ὅτι πάντ' ἐπακούει. τῷ δὲ γένει, ὡς μέλλουσαν εἰσδέχεσθαι τῆς μιαφονίας τὸ αἷμα. Καπείδετε) καταιδεῖεστε, καὶ ἐλεήσατε ἀποβλέψαντες, καὶ τοσνοήσασθε, δι' οὗ τόπου δυνατὸν αὐτῷ ὀπτικεθῶσι τῶν φόνου τῶν παίδων. Γονᾶς ἔβλαστεν) αὐτὸ τῶν

ἐβλάστησαν ἔφησαν. ἐπεὶ ἡ Μήδεια ἰδὼν ἔκγονος ἡλίου, οὗτοι δὲ ἐκ Μηδείας. θεῶν δὲ αἷμα, γένος. ἐπεὶ οὖν φόβος ἐστὶ, τὸ θεῖον αἷμα τοῦ αὐθρώπων πεσεῖν, καὶ σὺ αὐτὸν πυρήσασα ἔξελ' οἴκων, τὸ ἔξης, τοῦ ἐξελε τῶν οἴκων τὸν φονίαν τῆς ἐρινῦς τῶν ἀλαστόρων. τάλαιναν δὲ ἐρινῦς αὐτὸν φησὶ τὸν Μήδειαν, δαίμονα, ὅ τὸν Μήδειαν. τοῦ εἰληφέναι δὲ τῶν πεπονθότων κακῶν αἰτία ἐστὶ ἐρινῦς. τάλαιναν δὲ, τὸν ταλαίνας πεποιοῦσαν. μάταν μόχθων, μάτην φησὶν τοῦ δαιμόνων πονηρῶν ἀπόλλυσαι τὰ τέκνα, οὐδὲν πεπονηκότα. μόχθος δὲ τέκνων, ὁ μοχθηρὸς βίος τῶν τέκνων. λέγει δὲ θεραπεύσας τὰ κακὰ πάθη, καὶ μοχθηρὰ τέκνα.

8 Ἀλλά νιν, ὦ φάος διογενὲς, κάτεργε,
9 Καταπαύσον, ἔξελ' οἴκων φονίαν,
10 Τάλαιναν τ' ἐρινὺν ὑπ' ἀλαστόρων. 1260

Ἀντιστροφή.

1 Μάταν μόχθος ἔρρει τῶν τέκνων,
2 Καὶ μάταν γόνος φίλιον τέκες, ὦ
3 Κυανέων λιπὼν πόντου Συμπληγάδων
4 Πετρῶν ἀξενωτάταν εἰσβολάν
5 Δειλαία, τί σοι φρενῶν 1265
6 Βαρὺς χόλος προσπεσεῖ,
7 Καὶ δυσμενὴς φόνος ἀμείψεται;
8 Χαλεπὰ γὰρ βροτοῖς ὁμογενῆ μιάσμα-
9 τ' ἐπὶ γαῖαν αὐτοφόνταισι. ξυνοῖ-
" 10 δα δὲ θεόθεν πλανόν' ἐπὶ δόμοις ἄγει. 1270

παῖς. Οἴμοι, τί δράσω; ποῖ φύγω μητρὸς χέρας;
ἑτε. Οὐκ οἶδ' ἀδελφὲ φίλτατ'. ὀλλύμεθα γάρ.

8 Quamobrem ipsam ô diuinum lumen coerce,
9 Compesce, expelle ex ædibus cruentam
10 Miserámque furiam à malis dæmonibus *agitatam*. 1260

Antistrophe.

1 Frustrà labor perit liberorum,
2 Et frustrà peperisti charum genus ô tu,
3 Quæ reliquisti cærulearum Symplegadum
4 Scopulorum inhospitalissimum ingressum,
5 Infelix tu, quare ad animum tuum 1265
6 Accedit grauis indignatio,
7 Et ei respondet hostilis cædes?
8 Noxia enim sunt hominibus piacula cognatorum
9 Parricidis in terra. scio
" 10 Diuinitus immitti mala in domum. 1270

Puer. Heu quid faciam? quò effugiam manus matris?
Eteo. Nescio charissime frater. actum enim est de nobis.

Πέτραν ἀξενωτάτων) τὴν θεοφεστικῶς τὴν θεοπρεπῆ, παρόσον οἱ θεοβάλλοντες τῷ πόντῳ σαφῶς δηλοῦνται. Αὐτοφόνταις) τοῖς αὐτοχθονίοις πόνοις σύμφωνα, καὶ ἄξια τῶν πλημμάτων κακὰ θεῖ τῶν θεῶν δεῖ θεσπίζον. θέλει δὲ εἰπεῖν, ὅτι ἀξίως οἱ θεοὶ πόνοις κολάζουσιν. ὁ δὲ νοῦς

δὲ νοῦς, χαλεποὶ οἱ φόνοι τοῖς αὐτοχθονίοις, πυνθάνει χαλεπὸν μίασμα καὶ δυσέκνιπτον ὁ φόνος ὁ κατὰ τῶν ὁμογενῶν τοῖς πολεμοῦσιν αὐτόν. γράφεται δὲ, καὶ συνωδὰ, ὅ δεῖ τὸ ἑξῆς ξυνωδὰ θεόθεν ἐπὶ δόμοις πιτνᾶτ' ἄγει. χαλεπὰ γὰρ βροτοῖς ὁμογενῆ μιάσματα ἐπὶ γαῖαν αὐτοφόνταις.

MONOSTROPHICA.

χο. Ἀκούεις βοάν; ἀκούεις τέκνων;
Ἰὼ τλᾶμον, ἰὼ κακοτυχὲς γύναι.
Παρέλθω δόμους. δρήσαι φόνον 1275
Δοκεῖ μοι τέκνοις.
παι. Ναὶ πρὸς θεῶν δρήσαι, ἐν δέοντι γάρ.
Ὡς ἐγγὺς ἤδη γ' ἐσμὲν δρεπάνων ξίφους.
χο. Τάλαιν', ὡς ἄρ' ἦθα πέτρος, ἢ σί-
δηρος, ἅ τις τέκνων, ὧν ἔτεκες, 1280
Ἄρστον αὐτόχειρ μοῖρα κτενεῖς.
Μίαν δὴ κλύω, μίαν τῆς πάρος
Γυναῖκα φίλοις χεῖρα προσβαλεῖν τέκνοις,
Ἰνὼ μανεῖσαν ἐκ θεῶν, ὅθ' ἡ Διὸς
Ἄλοχος νιν ἐξέπεμψε δωμάτων ἄλη. 1285

MONOSTROPHICA.

cho. Audis clamorem? audis liberos?
O misera, ô mulier infelix,
Accedam domum, depellere necem à 1275
Liberis ego constitui.
Puer. Per deos ferte opem, opportunè enim feretis.
Quia sumus iam prope retia gladij.
cho. O misera, quàm es saxum, aut ferrum, quæ liberorum, quos peperisti, 1280
Frugem parricidiali modo occîdes?
Vnam hactenus audio, vnam *tantùm* de priscis
Mulierem iniecisse manum charis liberis,
Ino furentem diuinitus, quando Iouis illa
Coniunx ipsam emisit extra domum in exilium. 1285

Ἀκούεις βοάν) τῶν θεῶν ἀλλήλαις αἱ ἀπὸ τῆς χορεύσεσιν θεὸς ἐρώτησιν. τὸ δὲ ὦ κακοτυχὲς γύναι, ἰδίως θεὸς τὸν Μήδειαν ἀναπτφώνησαν. τὸ δὲ. Παρέλθω δόμους) πάλιν θεὸς ἀλλήλας τὸ δρήσαι φόνον δοκεῖ μοι τέκνοις, καὶ ἀπόφασιν. Ἅς τέκνων) ἵνα τὸν ἔρωτα τῶν τέκνων ὧν ἔτεκες αὐτοχεῖρ θανάτῳ κτενεῖς. Ἰνὼ μανεῖσαν] Ἰνὼ καὶ χόλον τῆς Ἥρας καὶ εἶναι, ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὸν θάλασσαν, ἅμα. τῷ ὑῷ αὐτῆς Μελικέρτῃ. ἐμίσει γὰρ πάντας τοὺς Θηβαίους ἡ Ἥρα, διὸ καὶ περ αὐτοῖς ἐπέχθη ὁ Διόνυσος. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Διόνυσος ἐξέμηνε τὰς τούτων γυναῖκας, μὴ θεσπεσθῶν αὐτὸν ὕστερον τῶν Θηβαίων. ἴσως δὲ καὶ τοῦ τῆς Ἥρας ἐρασμθῆς. οἱ δὲ οὖν ἱστοροῦσι τῷ παιδὶ συγκαπνεχθῆναι τὸν Ἰνὼ εἰς τὸν θάλασσαν. Εὐριπίδης δὲ φησὶν αὐτοχεῖρα τῶν δύο παίδων γενοιδῶν, Λεάρχου καὶ Μελικέρτου, αὐτὸν ὕστερον εἰς τὸν θάλασσαν ῥῖψαι. φασὶ δὲ αὐτὸν εἰς Κόρινθον ἐκβεβαθέντα, Ἰνὼ καὶ Μελικέρτον ἀναληφθῆναι θεοστόλεξει Σισύφου, ὡς καὶ ἄγωνα Ἰσθμοῦ ἐπὶ Μελικέρτῃ καὶ χρησμὸν θῆναι τοῦτο ἐθεσπίσθη. Μανεῖ-

σαι) καὶ χόλον τῆς Ηερας Αθάμας καταπέξασε Λέαρχον, τὸν ἐξ Ινοῦς γεγενημένον αὐτῷ παῖδα. ἡ αὐτὴ δὲ ἡ Ινὼ μανεῖσα ὑπὸ τῆς Ηερας. ὤργισε γὰρ αὐτὴν, ὅτι ἐπεθηλάκει τὸν Διόνυσον, τὸν ἕτερον ἑαυτῆς παῖδα ὑποσφάξασα Μελικέρτῃ, ἣ λαβοῦσ' αὐτὸ εἰς τὴν θάλασσαν. Εὐριπίδης δὲ φησὶν, αὐτὴν αὐτόχειρα γενομένην Λεάρχου καὶ Μελικέρτου, ὕστερον εἰς τὴν θάλασσαν ἁλέσθαι. ἀθῶος ἀπὸ τοῦ φόνου ἀπεμόρησε, τὸν τῆς μητρὸς φόνον εἰσπραξάντων αὐτῶν, ἀπὸ τοῦ δίκλω ἀπαγωγῶν, ὑφ' οὗ εἰργάσατο φόνου ἡ τούτων μήτηρ. τὸ ἑξῆς παῖδες σέθεν τεθνᾶσι μητρώᾳ χρεὶ, ἀνὼ ὀλὶ τοῦ πόρου ἐσῶσα. ταῦτα λέγει, αἰτιοῦσα καταγελᾶν ἡμᾶς, οὐδὲ καταλαβεῖν. ἔχρην γὰρ ὄγμα θεὸς ἀποφυγὼν τῶν πολεμίων. ὅτι ὕστερος γὰρ τοῦ φανέντος ἡ Μήδεια, ὀχουμένη δρακοντείνοις ἅρμασιν, καὶ βασιλεύουσα τοὺς παῖδας.

Πίπτει δ' ἁ τάλαιν' ἐς ἅλμαν, φόνῳ
Τέκνων δυσεβεῖ,
Ἀκτᾶς ὑπερβαίνουσα πωλίας πόδα.
Δυοῖν ἢ παιδοῖν ξυθανοῦσ', ἀπόλλυται.
Τί δὴ τόδ' οὐ γένοιτ' αὖ ἔτι δεινὸν,
» Ὦ γυναικῶν λέχος πολύπονον,
» Οσα δὴ βροτοῖς ἔρεξας ἤδη κακά;

ΙΑΜΒΟΙ.

ἰά. Γυναῖκες, αἳ τῆσδ' ἐγγὺς ἕστατε στέγης,
Ἆρ' ἐν δόμοισιν ἡ τὰ δεινὰ εἰργασμένη
Μήδεια τοῖσιν, ἢ μεθέσηκεν φυγῇ;
Δεῖ γάρ νιν ἤτοι γῆς σφε κρυφθῆναι κάτω,
Ἢ πτηνὸν ἄραι σῶμ' ἐς αἰθέρος βάθος,
Εἰ μὴ τυράννων δώμασιν δώσει δίκας.

Misera verò cadit in mare propter cædem
Impiam liberorum,
Pedem supra marinum littus extendens.
Moriens verò cum duobus filijs, periit.
Quid nam igitur potest accidere tristius?
» O mulierum coniugia ærumnosa,
» Quanta hominibus mala iam attulistis?

Iason.

Ia. Mulieres, quæ statis prope hanc domum,
Num in ædibus *est* illa, quæ facinus hoc atrox commisit,
Medea istis? an hinc se proripuit fuga?
Oportet enim ipsam aut abscondi sub terra,
Aut attollere volatile corpus in aeris profunditatem,
Nisi regum domui det pœnas.

Δεῖ γάρ νιν] δεῖ γὰρ αὐτὸν ἢ καταπαρωθῆναι, ἢ αἰωρηθῆναι. εἰ μὴ ἄρα τοιοῦτο μὴ δώσει δίκας τῷ πεμψαντι.

Πέποιθ', ἀποκτείνασα τοιούτοις γονεῦσι,
Ἀθῶος αὐτὴ τῆσδε φεύξεσθαι δόμων;
Ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτῆς φροντίδ' ὡς τέκνων ἔχω.
Κείνῳ μέλει, οἷς ἔδρασεν, ἔρξουσιν κακῶς.
Ἐμοὶ δ' ἥκουσ' ἦλθον ἐκσῶσαι βίον,
Μή μοί τι δράσωσ' οἱ τεθνηκότες γένει,
Μητρῷον ἐκτείσαντες αὐόσιον φόνον.

χο. Ὦ τλῆμον, οὐκ οἶσθ' οἷ κακῶν ἐλήλυθας,
Ἰασον· οὐ γὰρ τοιάδ' αὖ ἐφθέγξω λόγοις.

ἰά. Τί δ' ἔστιν; ἦ που κἀμὲ κτεῖναι θέλει;

χο. Παῖδες τεθνᾶσι χρεὶ μητρώᾳ σέθεν.

ἰά. Οἴμοι, τί λέξεις; ὡς μ' ἀπώλεσας, γύναι.

χο. Ὡς οὐκ ἔτ' ὄντων σῶν τέκνων φροντίζε δή.

ἰά. Πῦ γὰρ νιν ἔκτεν', ἐντὸς ἢ ἔξωθεν δόμων;

χο. Πύλας ἀνοίξας, σῶν τέκνων ὄψει φόνον.

ἰά. Χαλᾶτε κλῆδας ὡς τάχιστα πεζάστολοι.
Ἐκλύετ' ἁρμοὺς, ὡς ἴδω δίπλοιν κακόν.
Τοὺς μὲν θανόντας, τὸν δ' ἐπόμενον δίκας.

μή. Τί τάσδε κινεῖς κἀναμοχλεύεις πύλας,
Νεκροὺς ἐρευνῶν, κἀμὲ τὸν εἰργασμένον;

Num confidit, cùm interfecerit principes huius terræ,
Se posse impunitam aufugere ex his ædibus?
Sed non tam ipsius quàm liberorum curam gero.
Illam enim punient *cives* quos læsit:
Meorum verò liberorum veni vt seruarem vitam,
Ne aliquid mihi faciant Creontis cognati,
Vindicantes iniustam cædem matris.

cho. O infelix, nescis quò malorum veneris,
Iason: nam non dixisses hæc verba.

Ia. Quid est? an vult etiam me occidere?

cho. Liberi tui manu matris perierunt.

Ia. Heu quid dicis? quàm me perdidisti mulier.

cho. Cogita igitur tanquam de mortuis liberis tuis

Ia. Vbinam eos interfecit, intúsne, an extra domum?

cho. Aperi fores, & videbis cædem tuorum liberorum.

Ia. Laxate seras quàm celerrimè ministri,
Soluite repagula, vt videam geminum malum,
Hos *liberos* interfectos, & vt illam puniam.

Med. Quid hasce moues, & vectibus remoues portas,
Quærens mortuos, & me quæ *cædem* patraui?

Παρίστον) τῶν ἀπὸ τοῦ ἑστάναι δὲ τὸν βωμὸν ἀνεῖλεν, ὡς Ἀφῶρον. ἢ ὅτι τοῦ βωμοῦ τῆς Αριστοτέλους, ὡς Καλλίμαχος. Τῆς Τυρσηνίδος) τῆς Σιμωνίδου, ὡς Απολλώνιος φησὶ. ἢ ἕπεσον ἐν τῇ πατρίδι, ὡς Καλλίμαχος. Τῆς Τυρσηνίδος) τῆς Σι-

κελικῆς, Τυρσηνὴν δὲ πελάγος Σικελίας. οὐκ ὡς πλαίων τὴν Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν ἐπεκλήθη· πολλὴ γὰρ γεγένηται.

Παῦσαι πόνου τοῦδ'. εἰ δ' ἐμοῦ χρείαν ἔχεις,
Λέγ' εἴ τι βούλει. χεὶρ δ' ἀψαύστως ποτέ. 1320
Τοιόνδ' ὄχημα πατρὸς ἡλίου πατὴρ
Δίδωσιν ἡμῖν. ἔρυμα πολεμίας χερός.

ἰά. Ὦ μῖσος, ὦ μέγιστον ἐχθίστη γύναι
Θεοῖς τε, κἀμοί, παντί τ' ἀνθρώπων γένει.
Ἥτις τέκνοισι σοῖσιν ἐμβαλεῖν ξίφος 1325
Ἔτλης, τεκοῦσα, κἄμ' ἄπαιδ' ἀπώλεσας.
Καὶ ταῦτα δράσασ', ἡλίου τε προσβλέπεις,
Καὶ γαῖαν, ἔργον τλᾶσα δυσσεβέστατον.
Οἰοῖ. ἐγὼ δὴ νῦν φρονῶ, τότ' οὐ φρονῶν,
Ὅτ' ἐκ δόμων σε, βαρβάρου τ' ἀπὸ χθονὸς 1330
Ἑλλὰς ἐς οἶκον ἠγόμην, κακὸν μέγα,
Πατρός τε, καὶ γῆς προδότιν, ἥ σ' ἐθρέψατο.
Τὸν σὸν δ' ἀλάστορ' εἰς ἐμ' ἔσκηψαν θεοί.
Κτανοῦσα γὰρ δὴ σὸν κάσιν παρέστιον,
Τὸ καλλίπρῳρον εἰσέβης Ἀργοῦς σκάφος. 1335
Ἤρξω μὲν οὖν ἐκ τῶνδε. νυμφευθεῖσα δὴ
Παρ' ἀνδρὶ τῷδε, καὶ τεκοῦσά μοι τέκνα,
Εὐνῆς ἕκατι καὶ λέχους σφ' ἀπώλεσας.

Desiste ab hoc labore, si verò tibi me opus est,
Dic si quid vis. Nunquam verò manu me attinges. 1320
Talem currum Sol pater patris
Dat nobis, propugnaculum contra manum hostilem.

Ia. O scelesta, ô maximè inuisa mulier
Diis, & mihi, & vniuerso mortalium generi,
Quæ tuis liberis iniicere gladium 1325
Ausa es, quos peperisti, & me filiis orbatum perdidisti:
Et cùm hæc feceris, tamen solem aspicis,
Et terram, quæ ausa es rem impiissimam.
Pereas. ego verò nunc primum sapio, tunc non sapiens,
Cùm te ex domo, & terra barbara 1330
Duxi in domum Græcam, magnum malum,
Et patris & terræ, quæ te nutriuit, proditricem.
Dii verò coniecerunt in me tuum malum dæmonem.
Nam occiso iam tuo fratre, quo cum simul educata es,
Conscendisti nauem Argo, habentem pulchram proram. 1335
Hæc quidem sunt tua initia. Inde verò nupta
Huic viro, *i. mihi*, & cùm pepereris mihi liberos,
Propter lectum, & *alias* nuptias eos perdidisti.

Ἐρῶ· αἰσχροπιὲ) ὅτι δοκεῖ τὸν σίχον τοῦτον εἰπὼν Εὐριπίδης ἐκβεβλῆσθαι, διὸ καὶ κεχάσται.

Η μακρά) μακρὰ αὐ ἐξέτεινα ῥήματα, ἐναντία τυτοῖς τοῖς λόγοις.

Οὐκ ἔστιν ἥτις τοῦτ' ἂν Ἑλλὰς γυνὴ
Ἔτλη πόθ', ὧν σε προσθεν ἠξίουν ἐγὼ 1340
Γῆμαί σε, κῆδος ἐχθρὸν, ὀλέθριόν τ' ἐμοὶ,
Λέαιναν, οὐ γυναῖκα, τῆς Τυρσηνίδος
Σκύλλης ἔχουσαν ἀγριωτέραν φύσιν.
Ἀλλ' οὐκ ἄν σε μυρίοις ὀνείδεσι
Δάκοιμι, τοιόνδ' ἐμπέφυκέ σοι θράσος. 1345
Ἐρρ' αἰσχροποιὲ, καὶ τέκνων μιαιφόνε.
Ἐμοὶ δὴ τὸ ἐμὸν δαίμον' ἀιάζειν πάρα.
Ὃς οὔτε λέκτρων νεογάμων ὀνήσομαι,
Οὐ παῖδας, οὓς ἔφυσα, κἀξεθρεψάμην,
Ἔξω προσαπεῖν ζῶντας, ἀλλ' ἀπώλεσα. 1350

μή. Η μακρ' ἂν οὖν ἐξέτεινα τοῖσδ' ἐναντία
Λόγοισιν, εἰ μὴ Ζεὺς πατὴρ ἠπίστατο,
Οἷ' ἐξ ἐμοῦ πέπονθας, οἷά τ' εἰργάσω.
Σὺ δ' οὐκ ἔμελλες, πάμ' ἀτιμάζας λέχη,
Τερπνὸν διάγειν βίοτον, ἐγγελῶν ἐμοὶ, 1355
Οὐδ' ἡ τύραννος, οὐδ' ὁ σοὶ προθεὶς γάμους
Κρέων. ἀιάζει τῆσδέ μ' ἐκβαλεῖν χθονός.
Πρὸς ταῦτα, καὶ λέαιναν, εἰ βούλει, κάλει,

Nulla est Græca mulier, quæ hoc
Vnquam ausa esset: præ quibus ego te dignam duxi, 1340
Quam ducerem', connubium infestum, & mihi perniciosum,
Leænam, non mulierem, Tyrrhena
Scylla sæuiorem naturam habentem.
Verùm nequaquam te plurimis conuiciis
Pungerem: talis confidentia tibi innata est. 1345
Pereas tu venefica, & cæde liberorum polluta.
Me verò decet lugere meum fatum:
Qui neque nouis nuptiis fruar,
Nec liberos, quos genui, & educaui,
Potero alloqui viuos, sed amisi. 1350

Med. Profectò prolixam orationem haberem, & huic contrariam
Orationi, nisi Iupiter pater sciret,
Qualia beneficia à me acceperis, & quæ tu vicissim feceris.
Tu verò non debebas, meo connubio contempto,
Iucundam vitam agere, insultans mihi. 1355
Neque puella regia, neque qui tibi eam in matrimonium collocauit,
Creon, impune me eiicere ex hac terra.
Quamobrem, si libet, voca me leænam,

Universidad de Deusto Biblioteca

Καὶ Σκύλλαν, ἣ Τυρσηνὸν ᾤκησεν πέδον.
Τῆς σῆς γὰρ, ὡς ἔοικε, καρδίας ἀνθηψάμην. 1360
ἰά. Καὐτή γε λυπῇ, καὶ κακῶν κοινωνὸς εἶ.
μή. Σάφ' ἴσθι. λύει δ' ἄλγος, ἢν σύ μὴ γελᾷς.
ἰά. Ὦ τέκνα, μητρὸς ὡς κακῆς ἐκύρσατε.
μή. Ὦ παῖδες, ὡς ὤλεσθε πατρῴα νόσῳ.
ἰά. Οὐ πίνω νή μὴ δεξιά σφ' ἀπώλεσεν. 1365
μή. Ἀλλ' ὕβρις, εἴτε σοὶ νεοδμῆτες γάμοι.
ἰά. Λέχους σφε κηξίωσας οὕνεκα κτανεῖν;
μή. Σμικρὸν γυναικὶ πῆμα τοῦτ' εἶναι δοκεῖς;
ἰά. Ἥ τις γε σώφρων σοὶ ἦ πάνθ' ὅδ' ἐστὶν κακά.
μή. Οἵδ' οὐκ ἔτ' εἰσί. τοῦτο γάρ σε δήξεται. 1370
ἰά. Οἵδ' εἰσιν, οἴμοι, σῷ κάρᾳ μιάστορες.
μή. Ἴσασιν, ὅστις ἦρξε πημονῆς, θεοί.
ἰά. Ἴσασι δῆτα σὸν ἐπίπυστον φρένα.
μή. Στυγῆς. πικρὰν ἦ βάξιν ἐξθαίρω σέθεν.
ἰά. Καὶ μὴν ἐγὼ σὴν ῥᾴδιος γ' ἀπαλλαγή. 1375
μή. Πῶς οὖν; τί δράσω; κἄρτα γὰρ κἀγὼ θέλω.
ἰά. Θάψαι νεκροὺς μοι τοὺς δε, καὶ κλαῦσαι πάρες.

Et Scyllam, quæ in Tyrrheno ſolo habitauit.
Tuum enim, vt conuenit, cor viciſſim ſauciaui. 1360
Ia. Tu quoque doles, & particeps es malorum.
Med. Bene ſcito. Soluitur autem dolor, ſi tu me non irrideas.
Ia. O liberi, quàm malam matrem habuiſtis?
Med. O liberi, quàm periiſtis propter patris cupiditatem.
Ia. Tamen mea manus non perdidit eos. 1365
Med. Sed iniuria, & nouæ tuæ nuptiæ.
Ia. An tu voluiſti propter nuptias eos occidere?
Med. An tu hoc exiguum malum eſſe putas mulieri?
Ia. Quæ quidem modeſta ſit: tibi verò omnia ſunt mala.
Med. Sed hi ſunt mortui. hoc enim te mordebit. 1370
Ia. Iſti verò ſunt, hei mihi, tuo capiti dæmones infeſti.
Med. Dij norunt quis cœperit hoc malum.
Ia. Norunt ſanè tuum abominabilem animum.
Med. Odioſus es *mihi*, amarulentúmque tuum ſermonem odi.
Ia. Et ego tuum. Facilis eſt reconciliatio. 1375
Med. Quomodo igitur? quid faciam? vehementer enim & ego cupio.
Ia. Sine me hos mortuos ſepelire, & lugere.

Λύει δ' ἄλγος) λυσιπλεῖ δέμοι τὸ ἄλγος, ἕως σὺ μὴ γελᾷς. Ὡς ὤλεσθε) κακία ἤτοι λαγεία καὶ ἀκρασία τοῦ πατρὸς ἀπώλεσθε. Η ὡς γὰρ σωφρων] καὶ φησὶν ὁ κόρινθος, ὅτι σώφρων γυνὴ, οὐδὲν ἡδικῆσαι κομίζει τὸ ἀνδρὸς ἐφ' ἕτερον λέχος τραπέντος.

μή. Οὐ δῆτ', ἐπεί σφας τῇδ' ἐγὼ θάψω χερί,
Φέρουσ' ἐς Ἥρας τέμενος ἀκραίας θεᾶς,
Ὡς μή τις αὐτοὺς πολεμίων καθυβρίσῃ, 1380
Τύμβοις ἀναστῶν. γῇ δ' τῇδε Σισύφου
Σεμνὴν ἑορτὴν, καὶ τέλη θεοσάφομαι
Τὸ λοιπὸν ἀντὶ τῆδε δυσεβοῦς φόνου.
Αὐτὴ δ' γοῦν εἶμι τὴν Ἐρεχθέως,
Οἰκεῖ συνοικήσουσα τῷ Πανδίονος. 1385
Σὺ δ', ὥσπερ εἰκὸς, καθθανῇ κακὸς κακῶς,
Ἀργοῦς κάρᾳ σὺν λειψάνῳ πεπληγμένος,
Πικρὰς πλοῦτας τῆσ ἐμῆς ἰδὼν γάμων.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ἰά. Ἀλλά σ' ἐρινὺς ὀλέσαι τέκνων,
Φονία τε δίκη. 1390
μη. Τίς δ' κλύει σου θεὸς, ἢ δαίμων,
Τοῦ ψευδόρκου, καὶ ξεναπάτα;
ἰά. Φεῦ, φεῦ μυσερὰ, καὶ παιδολέτορ.
μή. Σλεῖχε πρὸς οἴκους, καὶ θάπτ' ἄλοχον.

Med. Nequaquam, quia ego ſepeliam eos hac manu,
Ferens in lucum Iunonis deæ Acrææ, *i. arcium cuſtodis*,
Ne quis hoſtium eos contumelia afficiat, 1380
Sepulcrum reuellens. In hac porrò terra Siſyphi
Conſtituam præclarum feſtum, & ſacrificia
Deinceps pro iſta impia cæde.
Ego verò vado in terram Erechthei,
Habitatura cum AEgeo filio Pandionis. 1385
Tu verò, quemadmodum conuenit, malus malè morieris,
Percuſſus caput tuum reliquiis nauis Argûs,
Vbi videris miſerum exitum mearum nuptiarum.

Iaſon.

Sed te Erinnys perdat *cæſorum* filiorum,
Cædiſque vindex Iuſtitia. 1390
Med. Quis verò deus, aut dæmon audiret te
Periurum, & deceptorem hoſpitum?
Ia. Hei hei ſceleſta, & interfectrix liberorum.
Med. Vade domum, & ſepelias vxorem *tuam*.

Φέρουσ' ἐς Ἥρας] ἤραια πένθιμος ἑορτὴ παρὰ Κορινθίοις. ἀκραῖα δ' ἔρηται, παρὰ τὸ ἐν ἀκροπόλει ἱδρῦσθαι. πλὴν δ' λέγει τὰ μυστήρια, καὶ τὰς πλεπαί. ἐγὼ δὲ φησὶ θεοποιήσω αὐτοῖς πανδήμου ἑορτὴν, ἐν ᾗ πανηγυρίσουσι πάντες οἱ δημόται θυσίας ὁλοκαυτοῦντες αὐτοῖς. θύουσι δὲ αὐτοῖς καὶ Ἀργεῖοι κατ' χρησμόν. Ἀργοῦς κάρᾳ σὺν λειψάνῳ) ἱστορεῖται Ἰάσωνα πέλεκι τοιούτῳ χρήσασθαι. κοιμῶμενον γὰρ αὐτὸν ὑπὸ τὴν Ἀργὼ καταστρωσαμένου ὑπὸ πολλοῦ χρόνου, μέρος τι ταύτης ἐκ-

ποῦν κ᾽ τῆς κεφαλῆς ἔκρουσεν. Αργεῖς οὖν λεί-
φαίω λέγω, αὐτὴ δὲ μέρος εἰς τὴν Αργεῖς. Αλλος.
οἱ μὲν λέγουσι κ᾽ Μηδείας χόλον ἢ κλεῦσιν ὑ-
πὸ τῇ φρύμνῃ τῆς Αργοῦς, καταδραθέντα τὸν
Ιάσονα πλευτῆσαι, ἐμπεσόντος αὐτῷ ξύλου.
νεόφρων ξενικῶτως πλὴν ἐδάκρυσε θεὸς αὐ-
τὸν εἰποῦσαν. τέλος δὲ αὐτὴ χθίσω μόρῳ φέρει,
Βροτὸν ἀγχόνης ὀλεσασα ἔρη.
Τοῖα τε μοι εἰσῶν κακῶν ἔργον μέλει.
Διδάξεις τοὺς ἄλλους μωρίας ἐφημέρους
Θεῶν ὑπερθε μή τι αἱρεῖσθαι βροτοῖς.

ἰά. Στείχω, διστάζω γ᾽ ἄμορος τέκνων. 1395
μή. Οὔπω θρηνεῖς. μέλλε καὶ γήρας.
ἰά. Ω τέκνα φίλτατα. Μ. μητρί γε, σοὶ δ᾽ οὔ.
ἰά. Καίπερ τ᾽ ἔκτας; Μ. τιμωρήσασι σέ.
ἰά. Αἰαῖ. φίλων χρῄζω σώματος
Παίδων ὁ τάλας, προσπτύξασθαι. 1400
μή. Νῦν σφε προσαυδᾷς, νῦν ἀσπάζῃ.
Τότ᾽ ἀπωσάμην. Ι. δός μοι θεὸς θεῶν
Μαλακοῦ χρωτὸς ψαῦσαι τέκνων.
μή. Οὐκ ἔστι. μάτην λόγος ἔρριπται.
ἰά. Ζεῦ, τί δ᾽ ἀκούεις, ὡς ἀπελαυνόμε- 1405
θ᾽, οἷά τε πάσχομεν ὑπὸ τῆς μυσερᾶς,
Καὶ παιδοφόνου τῆσδε λεαίνης;
Ἀλλ᾽ ὁπόσον γοῦν πάρεστι, καὶ δύναμαι,
Τάδε θρηνῶ, κἀπιβοᾶζω,
Μαρτυρόμενος θεοὺς δαίμονας, ὡς μοι 1410
Τέκνα κτείνασ᾽, ἀποκωλύεις
Ψαῦσαί τε χερῶν, θάψαί τε νεκρούς,

Iaſ. Vado, orbatus duobus pueris. 1395
Med. Nondum lamentaris, expecta & ſenectam.
Iaſ. O chariſſimi liberi, M. Matri quidem, tibi verò nequaquam.
Iaſ. Et tamen eos occiditi? M. Vt tibi nocerem.
Iaſ. Heu heu, cupio charum os
Miſer ego liberis admouere. 1400
Med. Nunc ipſos alloqueris, nunc ſalutas,
Tunc repellens. I. Da mihi per deos
Vt poſſim attingere tenerum corpus liberorum.
Med. Non licet. fruſtrà à te hæc verba ſunt proiecta.
Iaſ. O Iupiter, audis hæc, quomodo repellimur. 1405
Et qualia patimur ab execranda,
Et interfectrice liberorum hac leæna?
Sed quantum ſaltem licet, & poſſum,
Hæc lamentor, & concitus feror,
Obteſtans deos, quòd me 1410
Liberos, quos necaſti, prohibes
Attingere manibus, & ſepelire mortuos.

Οὐμὴ

οὓς μή πο᾽ ἐγὼ φύσας ὠφελον
Πρὸς σοῦ φθιμένους ὀπιδέσθαι.
χο. Πολλῶν τοι μοῖρας Ζεὺς ἐν ὀλύμπῳ, 1415
Πολλὰ δ᾽ ἀέλπτως κραίνουσι θεοί.
» Καὶ τὰ δοκηθέντ᾽ οὐκ ἐτελέσθη,
» Τῶν δ᾽ ἀδοκήτων πόρον εὗρεν θεός.
Τοιόνδ᾽ ἀπέβη τόδε πρᾶγμα.
Εὐριπίδου Μήδεια.

Quos vtinam ego nunquam genitos
A te perditos vidiſſem.
Cho. Multarum rerum Iupiter eſt diſpenſator in cælo, 1415
Multáque præter ſpem perficiunt Dii,
» Et ſperata non fiunt,
» Eorum verò, quæ non ſperantur, Deus exitum inuenit.
Talis euaſit hæc res. talem euentum eſt ſortita.
Finis Medeæ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΙΠΠΟΛΥΤΟΥ.

ΘΗΣΕΥΣ ὁ μὲν ἐκ Αἴθρας καὶ Ποσειδῶνος, βασιλεὺς δὲ Αθηναίων. γήμας δὲ μίαν τῶν Αμαζόνων Ιππολύτην, Ιππόλυτον ἐγέννησε, κάλλει τε καὶ σωφροσύνῃ διαφέροντα. ἐπεὶ δὲ ἡ συνοικεσία τὸν βίον μετήλλαξεν, ἐπεισηγάγετο Κρητικὴν γυναῖκα, τὴν Μίνωος τοῦ Κρητῶν βασιλέως καὶ Πασιφάης θυγατέρα Φαίδραν. ὁ δὲ Θησεὺς Πάλλαντα ἕνα τῶν συγγενῶν φονεύσας, φεύγει εἰς Τροιζῆνα μετὰ τῆς γυναικός, οὗ συνέβη τὸν Ιππόλυτον τοῦδε Πιτθεῖ τρέφεσθαι. θεασαμένη δὲ τὸν νεανίσκον ἡ Φαίδρα, εἰς ὀπθυμίαν ἦλθεν, οὐκ ἀκόλαστος οὖσα, πληροῦσα δὲ Αφροδίτης μῆνιν, ἣ τὸν Ιππόλυτον δεῖ σωφροσύνῃ αἰνεῖν κρίνασα, τῇ Φαίδρᾳ εἰς ἔρωτα παρώρμησε, τέλος δὲ τῇ τροφῷ ἐπέθηκε τέχνῃ σύνεργον τῇ νοσοῦσα δὲ τῇ Φαίδρᾳ, χρόνῳ πρὸς τῇ τροφὸν δηλῶσαι ἠναγκάσθη. ἡ δὲ καταπηγείλαπο, αὐτῇ βοηθήσειν. ἥδις δὲ τοῦδε τῇ τρεσαίρεσιν, λόγῳ τρεσιόντι τῷ νεανίσκῳ. τῇ αχνόμενον δὲ αὐτὸν ἡ Φαίδρα καταμαθοῦσα, τῇ μὲν ξίφει ἐπέπληξεν, ἑαυτῇ δὲ αὐήρτησε. καθ᾽ ὃν καιρὸν φανεὶς Θησεύς, καθελεῖν θέλων τῇ ἀπηγχονισμένῳ, θύρεν αὐτῇ τρεσκρεμμένῳ δέλτον, δι᾽ ἧς Ιππολύτου φθορὰν κατηγόρει, καὶ ὀπιβουλίαν. πιστεύσας δὲ τοῖς γεγραμμένοις, τὸν μὲν Ιππόλυτον ἐπέπαξε φεύγειν. αὐτὸς δὲ τῷ Ποσειδῶνι δρᾶν ἔθετο. ὃν ἐπακούσας ὁ θεός, τὸν Ιππόλυτον διέφθειρεν. Αρτεμις δὲ τῶν γεγενημένων ἕκαστον διασαφήσασα Θησεῖ, τῇ μὲν Φαίδρᾳ ἐκ ἐμέμψατο, τὸν δὲ παρεμυθήσατο υἱοῦ καὶ γυναικὸς στερηθέντα. τῷ δὲ Ιππολύτῳ πομὰς ἐφηδεσχωείοις ἐγκαταστήσασθαι. Η σκηνὴ τοῦ δράματος ἐν Τροιζῆνι κεῖται.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ARGVMENTVM HIPPOLYTI.

THESEVS filius erat Æthræ & Neptuni, & Rex Atheniensium. Is ex Hippolyta vxore, vna ex Amazonibus, genuit Hippolytum, præstantem & forma & modestia. postquam verò coniunx mortua est, duxit aliam vxorem Cretēsem Phædram, filiam Minois regis Cretensium & Pasiphaæ. Theseus autem interfecto Pallante, qui vnus è cognatis erat, fugit in Trœzenem vnà cum vxore, vbi accidit ali Hippolytum apud Pittheum. Phædra, cùm conspexisset adolescentem, impulsa est in amorem eius, non quòd esset impudica, sed vt impleret iram Veneris, quæ decreuerat Hippolytum propter castitatem perdere, atque idcirco Phædram in amorem eius impulit, finémque imposuit suo proposito. Nam Phædra, cùm diu tulisset morbum suum, tandem coacta est aperire nutrici. Hæc autem promisit se opitulaturam ei: quæ etiam præter eius voluntatem, allocuta est adolescentem. Phædra vbi cognouit ipsum exasperatum, nutricem quidem obiurgauit, se ipsam verò suspendit. quo tempore Theseus reuersus, & volens detrahere strangulatam, inuenit adpendentes ei literas, in quibus accusabat Hippolytum de stupro illato, & vi intentata. Ille credens scriptis, constituit vt Hippolytus iret in exilium. Ipse verò fecit preces ad Neptunum: quas Deus exaudiens, perdidit Hippolytum. At Diana indicans vnumquodque eorum, quæ acciderant, Theseo, non accusauit Phædram, sed illum consolata est orbatum filio & vxore: Hippolyto autem iussit fieri honores vsitatos in patria. Scena fabulæ est in Trœzene.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ. — PERSONÆ HVIVS FABVLÆ SVNT HÆ:

ΑΦΡΟΔΙΤΗ.	VENVS.
ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ.	HIPPOLYTVS.
ΧΟΡΟΣ ΕΚ ΤΡΟΙΖΗΝΙΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.	CHORVS EX MVLIERIBVS TROEZENIIS.
ΘΕΡΑΠΑΙΝΑΙ.	ANCILLÆ.
ΤΡΟΦΟΣ ΦΑΙΔΡΑΣ.	NVTRIX PHÆDRÆ.
ΦΑΙΔΡΑ.	PHÆDRA.
ΘΗΣΕΥΣ.	THESEVS.
ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.	SEMICHORVS.
ΑΓΓΕΛΟΣ.	NVNCIVS.
ΕΤΕΡΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ.	ALTER NVNCIVS.
ΑΡΤΕΜΙΣ.	DIANA.

Προλογίζει ἡ Αφροδίτη. — Prologum autem agit Venus.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ ΣΤΕΦΑΝΗΦΟΡΟΣ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΠΟΛΛΗ μὲν ἐν βροτοῖσι, κοὐκ ἀνώνυμος
θεὰ κέκλημαι Κύπρις, οὐρανοῦ τ' ἔσω,
ὅσοι τε πόντου, τερμόνων τ' Ατλαντικῶν
ναίουσιν εἴσω, φῶς ὁρῶντες ἡλίου,
τοῖς μὲν σέβοντας τἀμὰ πρεσβεύω κράτη, 5

EVRIPIDIS HIPPOLYTVS CORONATVS.

Venus.

EGo celebris quidem inter homines, & non ignobilis
Dea vocor Venus, & in cælo,
Et apud eos quicunque intra mare finésque Atlanticos
Habitant, videntes lumen solis.
Honore quidem afficio eos, qui colunt meam potentiā, 5

Πολλὴ μὲν ἐν βροτοῖσι, κοὐκ ἀνώνυμος] δυνατή, θαυμαστή, μεγίστη. Ὁμηρος, πολλὸς γὰρ ἐκεῖσε παρήορος. πάσης δὲ τῆς ὑπὸ ἡλίου εἰκότως δεδόκεται ἡ Αφροδίτη, διὰ τὴν ἔλεγχον τῆς μοιχείας Αρεος. ἡ δὲ δεδίνοια ἐμφανεστέρων πέφεικεν, ἐκ τοῦ ἐναντίου τὸ ἐναντίον ὑπολαμβανούσα. Οἷοι τὸ πόντου τερμόνων) ὅπερ μέγιστον ἤνιξε τὸ κατηγορημα τοῦ νεανίσκου. εἰ γὰρ ἐκεῖνοι θηλώδεις ὄντες τῷ φύσει, καὶ νόμων καὶ γραφῶν ἄπειροι, σέβοιεν ὅμως τῷ θεῷ, τῷ φύσει δεξιόμενοι διδάσκαλον πάσης καταγώγεως, ὁ ἐν μέσῃ τῇ Ελλάδι τραφεὶς, καὶ μέγιστον δὴ φιλοσοφίᾳ φρονήσας, εἰ δὲ καὶ σωφρονεῖν ὑπὸ γάμων ἤθελεν, οὐδὲν ἦττον ἔδει πάλαι αὐτὸν σέβειν τὸ δαίμονα, πρεσεύοντα τῷ ἀγαθῶν ὅπερ θυμιῶν. πάντες γὰρ οἱ φιλόσοφοι ὑμῶσι τῷ θεῷ, πρὸς τὸ μὴ πρὸς ἐκείνῳ ἀμφοτέρους τὰ ἐναντία τῆς γνώμης δυσυχεῖν. τερμόνων δὲ Ατλαντικῶν, φθεῖρ τὸ Ατλαντικὸν πέλαγος ἤκουσαν. ἔνιοι δὲ τὰ Γάδειρα, ἔνθα δεῖν ὄρος ὁ Ατλας, ὅπερ ὅτι δυσικον. ὁ δὲ πόντος, ἀνάδελικον. Τερμόνων) εἰς τὸ ἔσχατον. ἵνα καὶ τοῖς στοιχείοις ἀφροδίτῃ γινώσκεσθαι, δι' ὧν φύεται. ὅθεν καὶ τὰ ἔσω τοῦ πόντου φυόμενα, Αφροδίτῃ οἶδε τῇ φύσει τοῖς ἐν τοῖς πέρασι τῶν στοιχείων πόντων κατοικοῦσι θηλώδεις ἀνθρώποις λέγει, ὃ καὶ βέλτιον. Τοῖς μὲν σέβοντας) τὸ ἑξῆς τῆς διανοίας. πρεσποδεχθέντος τοῦ μεγάλου μυθικά, & δηλούμενα ὧδε τοῖς ἀνθρώποις, πιστὸν τοῖς εἰμὶ τῷ φύσει, ὡς τοῖς μὲν σέβοντας τιμᾶν, τοῖς δὲ ὑποστομόμενοις τῷ εἰς ἐμὲ ἀσέβειαν καταβάλλειν. αἰτῶ τὸ πολλοὶ ἐστε, τοῖς μὲν τιμῶ, τοῖς δὲ σφάλλω. πρεσβεύω δὲ τὸ ὑφ' ἡμῶν. οὕτως Αττικοί. πρεσβεύειν γὰρ τὸ τιμᾶν.

Σφάλλω δ' ὅσοι φρονοῦσιν εἰς ἡμᾶς μέγα.
» Ἔνεστι γὰρ δὴ καὶ θεῶν γένει τόδε,
» Τιμώμενοι χαίρουσιν ἀνθρώπων ὕπο.
Δείξω δ' μύθων τῶνδ' ἀλήθειαν τάχα·
Ὁ γάρ με Θησέως παῖς, ἀμαζόνος τόκος 10
Ἱππόλυτος, ἀγνοῦ Πιτθέως παιδεύματα,
Μόνος πολιτῶν τῆς δε γῆς Τροιζηνίας,
Λέγει κακίστην δαιμόνων πεφυκέναι.
Ἀναίνεται δ' λέκτρα, κοὐ ψαύει γάμων.
Φοίβου δ' ἀδελφὴν Ἄρτεμιν, Διὸς κόρην 15
Τιμᾷ, μεγίστην δαιμόνων ἡγούμενος.
Χλωρὰν δ' ὕλην παρθένῳ ξυνὼν ἀεὶ.
Κυσὶν ταχείαις θῆρας ἐξαίρει χθονός,
Μείζω βροτείας πρασσέτω ὁμιλίας.

Euerto verò quicunque superbiunt aduersus nos.
» Inest enim hoc etiam in deorum genere,
» Vt gaudeant, cùm honore afficiuntur ab hominibus.
Ostendam autem mox veritatem verborum horum.
Nam me Thesei filius, Amazonis progenies, 10
Hippolytus, discipulus casti Pitthei,
Solus ex ciuibus huius terræ Trœzeniæ,
Dicit pessimam esse Dearum,
Et recusat lectos, neque attingit nuptias:
Sed sororem Phœbi Dianam, filiam Iouis 15
Honorat, existimans eam maximam esse Dearum,
Semper habitans cum virgine in viridi silua,
Expellit feras è terra velocibus canibus,
Expetens maiora humana consuetudine.

Σφάλλω) βλάπτω. Εἰς ἡμᾶς) καθ' ἡμῶν. Ἔνεστι δὴ γὰρ δὴ) ἔνεστι γὰρ καὶ τοῖς θεοῖς τὸ χαίρειν τοῖς τιμῶσι, ὥσπερ καὶ ὅτι τοῦ ἀνθρώπου. καὶ δηλοῖ τοῦτο ἐδείξει, ὅτι ὁμολογεῖται πᾶσιν ἀνθρώποις. Δείξω δὲ) ἐξέτασιν τοῦτο καὶ ὅτι τοῦ καθόλου τοιουτοῦ νομάτων λαβεῖν. εὐκαιρότερος δὲ ὅτι τοῦ τοῖς τοῦ σεσωκότας τιμῶ, τοῖς δὲ βλασφημοῦντας με σφάλλω. Ὁ γάρ με Θησέως] ὅτι γὰρ μετὰ Ἡρακλέους ὁ Θησεὺς τοῖς Ἀμαζόσι ἐπολέμησε δηλοῖ τὸν ζωσῆρα, καὶ νικῶν, ἔλαβεν αἰχμάλωτον, καὶ ἤγαγεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ συμμιγεὶς αὐτῇ ἐποίησεν υἱὸν ὁμώνυμον τῷ Ἱππολύτῳ. Ἀγνοῦ Πιτθέως] ἁγνὸν Πιτθέα, ὡς καὶ ὁ Μηδεία φησί, παῖς ὡς λέγουσι Πέλοπος ἀσεβέστατος, τοῦ Πιτθέως τοῦ τῆς Αἴθρας, τῆς μητρὸς Θησέως ἐπαιδεύετο ὁ Ἱππόλυτος. ἦν δὲ ὁ Πιτθεὺς σοφὸς καὶ χρησμολόγος, καὶ ἱερὸς θεοῖς, ὃς καὶ ἔλυσε τὸν χρησμὸν τοῦ Αἰγεῖ, καὶ τὴν δυσκρασίαν ἐδωκεν, εἰδὼς τῇ σοφίᾳ οἷος ἔσται ὁ παιδευόμενος. παρ' αὐτὰ δὲ φησιν ὁ Θησεὺς ἐπαιδεύετο, ὡς καὶ Καλλίμαχος μαρτυρεῖ. Πεφυκέναι) ὑπάρχειν. καὶ τί φησιν ἐλύπει αὐτὴν τὸ τῆς φιλοσοφίας. καὶ λεκτέον, ὅτι ὡς αὐτὸν ἀπεμάζων, καὶ τοῦτο ἐποίει, ὡς καὶ αὐτὴν μὴ ποιεῖν τὰ πρέπα, ἀγνοῶν ὅτι καὶ σωφροσύνης ἔρωτας αὐτὴ ἀποστέλλει, ὡς αὐτὴ ἐν τῇ δικηγόρῳ λέγει. Ἄλλως. καὶ τί φησιν αὐτὴν ἐλύπει τοῦτο. ἀλλ' οὕτως αὐτὸ εἶπεν ὡς ἀπείκου τοῖς κρισμὸν αὐτῆς τοῦτο πιστοῦσι.

Ἐξαίρει] ὁ μέσου αἱρεῖ, ἀφανίζει. Προσπεσὼν ὁμιλίας) ἐντυχών. ἀτυχήσας τῆς ὁμιλίας τῆς δαίμονος πλέον, ἢ ὡς δεῖ ἀξιοῦσα ἀνθρώπου φιλίας θεοῦ. ᾗ μεῖζόν τι τῆς ἀνθρωπίνης ὁμιλίας ἐντυχὼν τῆς Ἀρτέμιδος.

Τοῦτοισι μὲν γ' οὐδ' ἐφθονῶ. τί γὰρ με δεῖ; 20
Ἀλλ' εἰς ἐμ' ἡμάρτηκε, λιμωρήσομαι
Ἱππόλυτον ἐν τῇδ' ἡμέρᾳ. τὰ πολλὰ γὰρ
Πάλαι τεκτήνασ', οὐ πόνου πολλοῦ με δεῖ.
Ἐλθόντα γάρ νιν Πιτθέως ποτ' ἐκ δόμων,
Σεμνῶν ἐς ὄψιν, καὶ τέλη μυστηρίων 25
Πανδίονος γῆν, πατρὸς εὐγενοῦς δάμαρ
Ἰδοῦσα φαίδρα, καρδίαν κατέσχετο
Ἔρωτι δεινῷ, τοῖς ἐμοῖς βουλεύμασι.
Καὶ πρὶν μὲν ἐλθεῖν τῇδε γῆν Τροιζηνίαν
Πέτραν παρ' αὐτῷ Παλλάδος κατόψιον, 30
Γῆς τῆσδε ναὸν Κύπριδος ἐδηδίσατο,
Ἔρῳσ' ἔρωτ' ἔκδημον. Ἱππολύτῳ δ' ἔπι
Τὠλοιπὸν ὠνόμαζεν ἱδρύσασθαι θεάν.
Ἐπεὶ δ' Θησεὺς Κεκροπίαν λίπε χθόνα,

His quidem ego non inuideo. quid enim opus est? 20
Sed tamen vlciscar, ob ea quæ in me deliquit,
Hippolytum hoc die. Verùm cùm multa
Antea præpararim, non opus habeo magno labore.
Nam quondam profectum eum ex domo Pitthei,
Ad spectaculum, & sacras ceremonias venerandorum mysteriorum, 25
Pandionis *in* agrum. *i.* Athenas, patris nobilis coniunx
Conspicata Phædra, occupata est in corde
Vehementi amore, idque meo consilio.
Et priusquam veniret *in* hanc terram Trœzeniam,
Ad ipsam rupem Palladis excelsam, 30
In hac terra ędificauit templum Veneris,
Ardens amore absentis. & propter Hippolytum
In posterum dici voluit Deę templum fundatum fuisse.
Sed postquam Theseus reliquit Cecropium agrum, *i.* Athenas,

Τούτοισιν) ἕνεκεν τούτων. Τί γάρ με δεῖ) τί δεῖ γάρ με φθονεῖν. Πάλαι τεκτήνασα) ἀρχαϊσμὸς ὁ τοῦτο, οὐ σολοικισμός. Πάλαι τεκτήνασ' τὸ πάνυ] τοῦτο ἐσολοίκισεν. ὅταν δὲ ἔδει εἰπεῖν, τὰ πολλὰ δὲ πάλαι τεκτήνασα ὁ ἐν πολλῷ ἔχω πόνον. Προκόψασα] τεκταινόμενα, ἐπαυξήσασα ἢ ὁπόνοιαν. ὥσπερ αὐ εἴπε εἶπεν τεκτοικονομήσασα, ὀλίγου χρείαν ἔχω πόνου. γέγονε δὲ σολοικισμὸς τοῦ ἀκατάλληλον τῆς πλάσεως. ὁ δὲ λέγει, ποιοῦν ἐστι. τεφανωσάσθω μοι τὰ τοῦ ἔρωτα πιῷδε ὕστερον ὀλίγα, λείπεται τοῦ τῆς τιμωρίαν. Ἐλθόντα γάρ νιν) ὁ τῇ Ἀττικῇ ἐν οὖσα ἡ Φαίδρα, πρὶν μετοικῆσαι εἰς Τροιζῆνα, ἰδοῦσα τὸν Ἱππόλυτον ἐλθόντα ὅτι μύησιν τῶν Ἐλευσινίων, ἔρα, καὶ πρὶν εἰς Τροιζῆνα ἐλθεῖν. ὥστε καὶ ὁ τῆς συνεχοῦς θέας δυνατὸν ἠρέσθη.

τὸν ἔρωτα, ὡς πολὺς ἰών. ὅπ ἐξ αἰφνιδίου θέας πολικοῦν ἴαυσε. Σεμνῶν ἐς ὄψιν) μεγάλων, σεμνῶν. ἔοικε δὲ λέγειν τὴν Ἐλευσινίων. ὄψιν δὲ λέγει τὴν θέαν. τέλη δὲ τὴν τελετήν. ἢ πρὶν μὲν ἐλθεῖν, τὸ ἐξαίρετον τοῦ ἔρωτος δηλοῖ. ὅπ καὶ πρὸ τοῦ ἐλθεῖν εἰς Τροιζῆνα, οὕτως ἦν, ὡς ἡ Ἀφροδίτης ἱερὸν ἱδρύσασθαι ἐν τῇ Ἀτικῇ, ἐξιλεουμένοις τὸν ἔρωτα, καὶ μὴ παρόντος ἐρῶσα τοῦ Ἱππολύτου. ὥστε καὶ ἐπ' αὐτῷ ἱδρύσασθαι τὸ ἱερόν, ὅτι πέτρας τὸν ἔρωτα ἐν τῇ Ἀτικῇ. ἀφ' ἧς ἀποβλέπειν τὴν Τροιζῆνα. Ἀφροδίτης ναὸν ἱδρύσαντο τὴν Φαίδραν φασί. ἐκάλεσε δὲ Ἀφροδίτην ἐφ' Ἱππολύτῳ, ἰῶν καὶ Ἱππολυπαν καλοῦσι. ὅπ ἡ Τροιζὴν τὸ τέλος ὄντ τῆς Πελοποννήσου, ἀπικειμένη τῇ Ἀτικῇ, καὶ τοῦ Γλαυκοπεῖ ὄρει τῆς Ἀτικῆς. τὸ ζύγιον. οἱ δὲ Ἀτικῶς λεγόμενον ὅτι Τροιζῆνος λαμβάνοιεν, ἐπειδὴ καὶ ἐν αὐτῇ ὑφέσεις τὰ πρόσωπα. βέλπον δὲ, ἐπακολουθοῦσα τοῖς πρόσω πρὸς τὸν Ἀτικὸν Παιδίονα αὐτὴν, καὶ τ' ἄλλα ὡς προειρημένα αὐτὸ λαμβάνειν. Παλλάδος κατόψιον) ἀπὸ τοῦ κ' τὸ ἀπικείμενον, τοῦτο δὲ κατόψιον πιθανώτερον ἐξηγούμενοι, ἤκουσαν τὸ ὄρος τὸ ἀπικείμενον, τοῦ γλαυκωπείου τῆς γῆς τῆσδε, ὅ ὅτι Τροιζῆνος. Ἄλλως. κατόψιον τὸ ὑψηλὸν, παρόσον τὰ ὑψηλὰ κατοπτεύουσι πάντα τὰ ὑποκείμενα, πέτραν δὲ Παλλάδος, τὸ γλαυκόπτερον ὄρος. Ἐγκαθίσαντο) ἔκπεσεν. Ἱππολύτῳ δ' ἔπι) ἐπ' αὐτοῦ τοῦ Ἱππολύτου. Τὸ λοιπὸν) εἰς τὸ μεθ' ὧν πα. Ἱδρύσαθαι θεάν) ἐν δὲ τῇ ἀκροπόλει ἱδρύσαντο Ἀφροδίτης ἱερὸν, ὅτι κακῶν Ἱππολύτου. Κεκροπίαν) τὴν Ἀτικήν.

Μίασμα φεύγων αἵματος Παλλαντιδῶν,
Καὶ τῷδε σὺν δάμαρτι ναυστολεῖ χθόνα,
Ἐνιαυσίαν ἔκδημον αἰνέσας φυγὴν,
Ἐνταῦθα δὴ σέβοντα, κἀκπεπληγμένη
Κέντροις ἔρωτος ἡ τάλαιν' ἀπόλλυται
Σιγῇ. ξυνοῖδε δ' οὔτις οἰκετῶν νόσον.
Ἀλλ' ὔπ ταύτῃ τόνδ' ἔρωτα χρὴ πεσεῖν.

Fugiens piaculum cædis Pallantidarum,
Et nauigauit *in* hanc terram cum vxore,
Annuum *i. unius anni* vltro ſubiens exilium peregri tranſigendum,
Ibi verò gemens, & conſternata
Miſera ſtimulis amoris perit
Silentio, & nemo ex domeſticis nouit morbum.
Sed non oportet hunc amorem iſti excidere.

Μίασμα φεύγων] τινὰ Παλλαντίδας ὑπὸ Θησέως αἱρεθῆναι Φιλόχορος ἱστορεῖ, οὕτω Πάλλαντος δεθεῖσαν τοῖς Ἀθηναίοις δεομένου μόνου, καὶ τὴν Σφηττίαν ὁδὸν φεύγοντος δεμπορευομένου δεῖ τὸ ἄστυ μετὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. οἱ τούτου παῖδες κ' βούλησιν τοῦ πατρὸς βαρβίζου ἐγκαθίζουσι μετὰ τοῦ ἡλικιώτου, ἵν' ὅταν ἐπεξέλθωσι τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ ὁ Πάλλας συμβάλῃ, καὶ ἐφόδου φεύγοντος λάβωσι τὴν πόλιν. αἱρεῖ δέ τις ὁ κῆρυκεύσας τοῦ Πάλλαντος, ἀπαγγέλλει τοῦ Θησεῖ τὸ γινόμενον. ὁ δὲ φεύγοντος μετὰ τοῦ ἡλικιώτου αὐτοὺς ἀναιρεῖ. ἡ δὲ ἱστορία οὕτως ἔχει. Νίσος, καὶ Πάλλας, καὶ Αἰγεύς, τρεῖς ἀδελφοὶ ἐκ Πανδίονος. καὶ ὁ μὲν Νίσος τὰ Μέγαρα ὤκει, Αἰγεὺς δὲ τὰ Πάλλας δήμων τινῶν ἦρχον, τῆς Ἀτικῆς οὔπω συνοικισμένης εἰς ἕν. λόγος οὖν, τὸν Θησέα ἀνεψιὸν ὄντα τοῦ Παλλαντιδῶν παῖδων, ἕνα αὐτὸν ἀνιππεύειν τῆς βασιλείας ἀπελεῖν. οἱ δὲ ἄτοι ἱστόρησαν. φασὶ γὰρ τοὺς Παλλαντίδας παῖδας ἀνελεῖν τὸν Θησέα λοχῶντας, ἵνα εἰς πίστιν τῇ πόλει, ὅτ' ἂν ὁ πατὴρ αὐτοῦ Πάλλας ἐκεῖ τελευτήσῃ. ὁ δὲ Θησεὺς μιμούμενος τὴν ἔρωτα. Ἡδὺ δ' ἀκλεὲς μόνον] Μίνως τοῦ δεῖ θυγατέρα, καὶ Θησέως γυνή. ἢ ὅπ ἐρῶσα καρτερῶ, δεῖ τὸ Θησέως μὴ εἶ) γυνή. Μίνω δὲ θυγατέρα, ἀκλεὲς ὄτι. τὸ δὲ ἀπόλλυται, ἀντὶ τοῦ ἀπολεῖται, καὶ ὅτι ἀκλεὲς. τὸ δὲ ἄπορον, ὅπ πάσας τὰς ἀφ' ἡλίου τῆς ὀμβρίας ἐμιμοῦντο Ἀφροδίτη δεῖ τὸν μυθεῖσαν αὐτοῖς ὑφ' ἡλίου μοιχείαν. τὸν οὖν Πασιφάνη μόνον τοῦ ταύρου, ἀλλὰ καὶ τοῦ Μίνως ἐρασθῆναι φασὶν, ὡς ἱστορεῖ Σωκράτης. εἰκότως δὲ ἡ Ἀφροδίτη ἡ παρ' ἀμφοῖν εἰς πρόσκαιρον ὑμωείαν. πρὸς μὲν Φαίδρας, ὅπ ἀφ' Ἡλίου. πρὸς δὲ Ἱππολύτου, ὅπ ἐκ

σας ἡ ἔφοδον αὐτῷ ἀνὴρ ἰών, ὃς Γαλλαῖος ἐκηρύκευσε. ὡς οὖν βοῶν τῷ Πάλλαντι τοὺς παῖδας αὐτοῦ καταλύσας ἀνεῖλεν ὁ Θησεύς. ἐπεὶ δὲ νόμος ἦν, τοὺς ἐμφύλιον τοῦ συγγενικὸν φόνον ποιήσαντας ἑκουσίᾳ φυγῇ ζημιοῦσθαι μίασμα, ἔξορον αὐτὸν ἐποίησε, καὶ τὴν γυναῖκα πλησιάζουσαν, ὡς τοῖς συγγενεῖς μετιόντας εἰς ἑαυτὸν ἐκ τῶν τῆς, καὶ πάσης τῆς Πελοποννήσου ἀφώρισεν. ἔθος γὰρ τοῖς ἐφ' αἵματι φεύγουσιν, ὀνειδῶν ποιεῖν ἐκτὸς τῆς πατρίδος. Ναυστολεῖ] μεθίστα τοῦ. ἐς τὴν Ἀτικὴν ἦλθε πλεύσας, ὅπως ὀνειδῶν ποιήσῃ. Αἰνέσας) ἀρεσθέντας, συγκαταθέμενος. Δεῖ πεσεῖν) ἀνεύρεσιν γενέσθαι.

Δείξω δὲ Θησεῖ πρᾶγμα, κἀκφανήσεται.
Καὶ τὸν μὲν ἡμῖν πολέμιον πεφυκότα,
Κτενεῖ πατὴρ ἀραῖσιν, ἃς ὁ πόντιος
Ἄναξ Ποσειδῶν ὤπασεν Θησεῖ γέρας,
Μηδὲν μάταιον ἐς τρὶς αἰτήσασθαι θεόν.
Ἡ δ' εὐκλεὴς μὲν, ἀλλ' ὅμως ἀπόλλυται
Φαῖδρα. τὸ γὰρ τῆσδ' ἐπιμήσω κακὸν,
Τοῦ μὴ 'πιτρέψαι τοῖς ἐμοῖς ἐχθροῖς ἐμοὶ
Δίκας τοσαύτας, ὥστε μοι καλῶς ἔχειν.
Ἀλλ', εἰσορᾷ γὰρ τόνδε παῖδα Θησέως
Στείχοντα, θήρας μόχθον ἐκλελοιπότα,
Ἱππόλυτον, ἔξω τῆσδε βήσομαι δόμων.
Πολὺς δ' ἅμ' αὐτῷ πρεσβυτέρων ὀπαδοῖς
Κῶμος λέλακεν, Ἄρτεμιν πεμπῶν θεόν.

Ostendam autem hoc negotium Theſeo, & palam fiet res:
Et hunc meum hoſtem, qui mihi inimicus eſt,
Pater interficiet imprecationibus, quas marinus
Rex Neptunus præbuit munus Theſeo,
Vt nihil fruſtrà ter peteret à Deo.
Illa verò in clyta quidem *eſt*: ſed tamen peribit
Phædra. non enim tanti faciam huius exitium,
Vt mihi mei inimici non dent
Tantas pœnas, vt mihi rectè res habeat, *animoque ſatisfiat.*
Sed (video enim filium hunc Theſei
Venientem relicto labore venationis,
Hippolytum) ex his diſcedam ędibus.
Multus autem cum eo miniſtrorum à tergo ſequens
Cœtus clamitat, celebrans Dianam deam

Πρᾶγμα] τὴν ἔρωτα. Ἡδὺ δ' ἀκλεὲς μόνον] Μίνως τοῦ δεῖ θυγατέρα, καὶ Θησέως γυνή. ἢ ὅπ ἐρῶσα καρτερῶ, δεῖ τὸ Θησέως μὴ εἶ) γυνή. Μίνω δὲ θυγατέρα, ἀκλεὲς ὄτι. τὸ δὲ ἀπόλλυται, ἀντὶ τοῦ ἀπολεῖται, καὶ ὅτι ἀκλεὲς. τὸ δὲ ἄπορον, ὅπ πάσας τὰς ἀφ' ἡλίου τῆς ὀμβρίας ἐμιμοῦντο

εἴχ πὰ κατ' αὐτὶω ὀνῆμὴ ἅπαξ. τ ᾧ τὶω τεθς πὰς ῳωᾶκας ὁμιλίαν. Τὸ τῆς σὶ οὐ τεθμήσω) οὐ τὸ ζῶτης κακὸν ἔμτεσεθαι θήσομαι, μὴ πμωρηθεθαι τὶς ἐχθροὶς, αὐτὴ τε μὴ φρονήσω τῆς ἀπωλείας αὐτῆς. Τὸ μὴ οὐ τεθδοκεῖν) τὶς ἐμοὶ ἐχθροὶς δίκῃ ὕστερον θήσομαι. Αλλως. Οὐκ αὖ τεθμήσαιμι τὶω ζῶτης ἀπώλειαν. ἢ τὸ μὴ πμωρήσαεθαι τὶς ἐμοὶς ἐχθροὶς, ἐν ὑστέρῳ θήσομαι. Ἐ Γαλλας πολύπτυς ὢν, ὡς ἅπαγδα τ Αἰγέα καπέκτα, ἕως ἡδήσας ὁ Θηπὶς ἡμῶα ζ τὶς Παλλαπίδας. Βαλὼν γὰρ ἐν κυνηγίῳ κ τ συὸς, ἵνα τὴν Πάλλαντος πάῃδων ἀπέκτιγεν. Βήσομαι δόμων) γράφεται τόπων. Ο πιδόπις) ὁ ἐπόμδμος χορός. Λέλακεν) βοᾷ, ὑμνεῖ.

Υμνοισιν. ἐ γὰρ οἶδ' αὐεῳγμδόας πύλας
Αδου, φάος ᾧ λοίθιον βλέπων τόδε.

MONOSTROPHICA.

ἱππ. Επεαθ' ἀείδοντες, ἕπεαθε
Ταὺ Διὸς ἐρανίαν Αρτεμιν,
Αρτεμιν, ἃ μελόμεθα. 60

χο. Πότνια πότνια, σεμνοτάτα,
Ζωὸς γὴ ἔθλον,
Χαῖρέ μοι ὦ κόρα,
Χαῖρέ μοι Λατοῖς,
Αρτεμι, καὶ Διὸς, 65
Καλλίςα πολὺ παρθένων,
Αἳ μέγαν καθ' ἑρανὸν

Hymnis. nescit enim apertas portas
Mortis, & se videre hunc postremum diem.

MONOSTROPHICA.

Hipp. Sequimini canentes, sequimini
Iouis *filiam* cęlestem Dianam,
Dianam, cui curæ sumus. 60

Cho. Veneranda, veneranda, augustissima Dea,
Iouis soboles,
Salue mihi ô puella,
Salue mihi Latonę,
Et Iouis *filia* Diana, 65
Virginum multò formosissima,
Quæ in amplo cælo

Οὐ γὰρ οἶδ' αὐεωγμδόας πύλας) οὐκ δλίσα τα φησὶν, ὅπ ἔπομος ἀυτῷ ὁ θάναπος. Επεαθ' ἄδοντες) τὰ ἄγαλμα τῆς Αρτέμιδος, οἱ μὲν δικπέμῳ, οἱ δ' ἐλίνῳ, οἱ δὲ λωτῷ τέφεαθαι φασί. δίκπαμον φασὶν ἐν κρήνῃ μόνῃ. τῆτο δ' ἐ ὠκυπόκιον ἦν), διὸ καὶ τοῖς δυςκούσως δίδοθαι χάριν τὸ ταχέως πκτειν. Επεαθ' ἄδοντες) τῆτο ἔνιοι τὴν Ιπ πόλυτον φασὶν ἄδειν ἄμεινον δ' τὶς ἐπεμβόλοις τῷ Ιπ πολύτῳ ἀπὸ τῶν κυνηγεσίων ζῶτα λέγειν. ἕτεροι δὲ εἰσὶ τὸ χορόν, καθ' ὃν ἐν τῇ Αλεξανδρείᾳ πιμδῆς. ἐν ζῶτα μὲν οὖν δυνάν τεθσαποχρήσαεθαι τῆς ἀπὸ τὸ χορόν. ἐκεῖ δὲ σωεστῶτος τὸ χορόν, ἐπεισάγ τῆτο τὰ ἄδεισμα. Αλλως. Ο Ιππόλυτος ὑμνεῖν τεθρακελεύεται. ἢ ἀλλήλοις τεθτρέπονται οἱ ἀπὸ τὸ χορόν, ἤγοιν οἱ σωεπόδμοι τῷ Ιππολύτῳ κυνηγέται. ἄλλοι δέ φασι ἐν εἰσὶ τεθὶ τὴν χορόν. ὁ γὰρ χορὸς, ὡς εἴρηται, ἐκ Τροιζῆνίων γυναικῶν.

Ναίετ

Ναίετ' δὐπατέρειαν αὐλαὶ.
Ζηνὸς πολύχρυσον οἶκον.
ἱππ. Χαῖρέ μοι ὦ καλλίςα, 70
Καλλίςα τὴν καθ' ὄλυμπον
Παρθένων Αρτεμι.

IAMBOI.

Σοὶ τόν δε τλεκτὸν σέφανον ἐξ ἀκηράτου
Λειμῶνος, ὦ δέσποινα, κοσμήσας φέρω,
Ενθ' ἔτε ποιμὴν ἀξιοῖ φέρβειν βοτὰ 75
Οὐδ' ἦλθέ πω σίδηρος· ἀλλ' ἀκήρατον
Μέλισσα λειμῶν' ἠρινὸν διέρχεται·

Habitatis nobilem patris aulam,
Iouis auri copia fulgentem domum.
Hipp. Salue mihi ô pulcherrima, 70
Pulcherrima in cælo degentium
Virginum Diana.

Tibi hanc coronam contextam ex illibato
Prato, ô domina, *floribus* ornatam fero.
Vbi neque pastor vult pascere suos greges, 75
Quò neque venit adhuc ferrum, sed illibatum
Pratum vernum apis peragrat:

Εὐπατέρειαν) τὴν καλλίσην τῆ πατρὸς Διὸς αὐλὴν. Σοὶ τόνδε πλεκτὸν) δῆλον ὅτι τῆτο τὸ ζήτημα. καὶ οἱ μὲν ὑπ' ἔλαβον τὸν Ιππόλυτον σέφειν τὴν Αρτεμιν ἀθήνῳ σεφάνῳ. ὁ δ' ῥιλόχορος τὴν ἐν ἄγραις Αρτεμιν, τῷ μὲν λόγῳ σέφειν φησὶν. ἀφ' ἑαυτῆ δ' τὸν Ιππόλυτον ζῶτα λέγει, ὅπ ἐμαυτὸν σοὶ ἀνάθημι ὦ θεὰ σέφανον, πυπτὸν κόσμον ἀθηρόταζον. κόσμον γὰρ εἶ) τῇ παρθένῳ τὸ μετὰ τῆ σωφρονεσάζου τῶν νέων διημερεύειν. ἄλλοι δέ φασι μηδὲν αἰνίτεεθαι τὸν ποιητὴν, μηδὲ ἀλληγορεῖν, ἀλλὰ κυρίως λέγειν, καὶ τῷ ὄντι σέφανον φέρειν τὸν Ιππόλυτον. τῆτον δ' ὀκ πιεύτου λειμῶνος, καθ' ὃν οὐκ ἔδεν ἡμῶν ὅσον, ὐδὲ δρέπεεθαι τῶν ἀνθέων. τὸ γὰρ οὐκ ἦλθέ πω σίδηρος εἰς τῆτο καθαρεφθ, ὅπ οὐδὲ δρέπεεθαι ὑπό ζυγος, ὐδὲ εἰργάσθαι. ἄλλοι δέ φασι τὸν Ευριπίδδν ῥητικώτερον τὸν ὅπ τῇ Αρτέμιδι ὕμνον, σέφανον λέγειν. ἐ γὰρ δὴ τεθάλογον εἶ), καὶ πολλῶν ἀρπάσαι ἔχον, καὶ δοκεῖν ἀθῆμον λειμῶνα εἶ). ὅθεν ἐκλήθη τὰ ἄνθη, καὶ πεῖῆν εἰς ὃν οἱ εἰπόντες ὀξεπάζονταμ. καὶ πόπρον διδαχτὸν ἔχουσι τὴν σωφροσύνῃ ἢ ὀκ φύσεως, ἐ καπάρδεθαι αὐτόν. Φιλόχορος δέ φησι, τῷ μὲν ξοάνῳ πλεκτὸν σέφανον τεθσφέρειν, τῇ δ' θεᾷ τὸν ὕμνον. ἐξ ἀκηράτου δ' τῆς ἀδόλου καὶ ἀφθάρτου διανοίας. Αλλως) ὁπτικῶς οἱ ποιηταὶ τὰς μὲν ἰδίας φύσεις λειμῶσιν, ἢ τεθμοῖς, ἢ μελίσσαις εἰκάζουσιν. ἢ δ' τοίνυν σεφάνοις. διὰ μὲν τῆ ἀνθέων τὸ ποικίλον ἐ τὸ κάλλος αὐτῆς παρεισάγτες. διὰ δ' τῆ ἀνθῶν τὴν πλεθὺν, καὶ τὴν εἰς τὸ ποιεῖν ὁμλίαν. διὰ δ' τῆ μελισσῶν, τὸ μελιχρόν. διὰ δ' τῆ σεφάνων, τὸν κόσμον τῆ ὑμνῳδῶν. ζῶτα δὴ πάντα σωελὼν ὁ ποιητὴς, ἐφάδρυνε τῆς ἀλληγορίας τὸν ζῆτον. τὸ δ' ἐξ ἀκηράτου λειμῶνος, ὅπ δεῖ πάντως τὸν μελλόντα μουσικὴν καθαρὰν ἐ ἀκήρατον ἔχειν τὴν ψυχὴν παῦσθαι, ἐ ἄρχεσθαι ἀπὸ κακοῦ. ἐ μάλιστα τῆς αἰδοῦς μεμνησεμένον. διὰ δὲ τὸ αἰδέσιμον, καὶ παρθένοις ὑποπίπτειν τὰς μούσας γενιμωτάτας ὔσας. Αλλως) καθόλου μὲν ὅτι τῆς διανοίας καὶ σέφανον αὐτὸν τεθφερόντα, ἄτε δὴ τοφόν. τῷ μὲν γὰρ ξοάνῳ τὸν χρυσοποίκιλον σέφανον τεθφέρει. τῇ θεᾷ δὲ, τὸν ὕμνον. πλεκτὸν

πίνει στέφανον λέγει τὸν ὕμνον, δίκαιον πλοκὴς σωτιθέντας τοὺς λόγους ἀποτελεῖν τὸν ὕμνον. ἀκήρατον δὲ λειμῶνα αἰθοφορεῖ τὸν ὑπὸ αἰθέων πεπλεγμένον στέφανον τῇ παρθένῳ, καὶ ἄδολον ἔννοιαν, ἐν ᾧ λειμῶνι οὐδὲ ποιμὴν ἄξιον νεῖμαι τὰ ποίμνια ἄγει. τί γοῦν αὖθις πόθεν τὸν λειμῶνος, σοφίας εἶδος καὶ ἀρετῆς ἀποτέλεσμα. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ σίδηρος εἰς τιμῆσιν ἦλθε τὸν λειμῶνος, καὶ αὖθις τὰ αὖθις ἀπελέκειρε. σίδηρον δὲ λέγει, ἤτοι τὸν πανάρχαιον, φιλοπραγμονίαν καὶ κακουργίαν, ἢ τὴν τῶν αἰρεῶν ἡδονῶν φθορὰν, ἵνα αὐταῖς τὸ παρθένιον ἀδηλον δηλοῖ. βοτὰ δὲ λέγει, τὰ ποίμνια. μέλιστον δὲ, ἀλληγορικῶς αὐτὴν τὴν ψυχήν. καθαρὸν γὰρ καὶ ζῶον ἡ μέλισσα. ἔθεν τὰς ἱερείας μελίσσας καλοῦσιν οἱ ποιηταί. ἐαρινὴν δὲ αὐτὴν λέγει, ἤτοι οἷα μέλισσα ἥδεται τῇ ἐάρι, διὰ τὰ αὖθις, ἢ ὅτι αἱ καθαραὶ ψυχαὶ ἀεὶ ἐν αὔραις εἰσί. τὸ γὰρ αἰθέων ἀγωνιῶν.

Αἰδὼς ἢ ποταμίαισι κηπεύει δρόσοις,
Οἷσις διδακτὸν μηδὲν, ἀλλ' ἐν τῇ φύσει
Τὸ σωφρονεῖν εἴληχεν, εἰς τὰ πάντ' ἀεὶ 80
Τοῦτοις δρέπεσθαι, τοῖς κακοῖσι δ' οὐ θέμις.
Ἀλλ' ὦ φίλη δέσποινα, χρυσέας κόμης
Ἀνάθημα δέξαι, χερὸς εὐσεβοῦς ἄπο.
Μόνῳ γὰρ ὄντι τοῦτ' ἐμοὶ γέρας βροτῶν.
Σοὶ καὶ ξυνείημι, καὶ λόγοις ἀμείβομαι, 85
Κλύων μὲν αὐδῆς, ὄμμα δ' οὐχ ὁρῶν τὸ σόν.
Τέλος ἢ κάμψαιμ' ὥσπερ ἠρξάμην βίου.

Pudor verò rigat rore fluuiatili:
Quibus nihil *est* studio partum: sed *quisquis* in ipsa natura
Sapientiam sortitus est, in omnibus *rebus* semper 80
Illis *fructum* decerpere *fas est*, improbis verò nefas.
Quare ô chara domina, aureæ comæ
Coronam accipe à pia manu.
Soli enim mihi est hoc munus ex mortalibus.
Et tecum versor, & tecum colloquor, 85
Audiens quidem *tuam* vocem, sed non videns tuam speciem:
Finem autem vitę habeam, sicut incœpi.

Αἰδὼς ἢ ποταμίαισιν.] ἡ αἰδὼς φησὶ τὸν τὸν λειμῶνα γεωργεῖ, καὶ αὐτὸν τοῖς ὕδασι τοῖς ποταμίοις κηπεύει καὶ πτίζει, καὶ γεωργεῖ. τοῦτο δὲ λέγει, ἐπὶ πλεῖστον μέρος τῆς σωφροσύνης ἡ αἰδὼς ἔλαχεν. καὶ τοῖς ἀγαθοῖς αἰδράσι καὶ σοφοῖς ἔνεστι τὸ αἰδημονικόν. ὅσοις οὖν μηδὲν καὶ ἐκ μιᾶς φύσεως ἔγνωται, ἀλλὰ φύσει τὴν σωφροσύνην ἐγνώκασι, πόθεν ἐκ πόθου τοῦ λειμῶνος μόνοις δρέπεσθαι, καὶ καρποῦσθαι τὴν αὐτῆς ψυχῆς καὶ σοφίας ἀπολαύει. Ἄλλως) ταῦτα ἐκ ἔστιν ὅτι νοῆσαι εἰ κυρίως τὴν βούλεται ὅτι τῶν κτημάτων ἐκδέχεσθαι τὸν λόγον. ἀλληγορεῖται οὖν τὰ προκείμενα. οἱ γὰρ ποιηταὶ ὅλοικῶς τὰ ἰδίας φύσεις μελίσσας καὶ ποταμοῖς τὸν λειμῶσι προσομοιοῦσιν. αὐτὴν ἢ τὴν ποίησιν στεφάνοις, διὰ μὲν τῶν αἰθέων, ὡς εἴρηται, τὸ ποικίλον καὶ τὸ κάλλος αὐτῶν παρεισάγοντες. διὰ δὲ τῶν ποταμῶν τὸ πλῆθος τὸν τὴν ὅλη τὰ ποία ὁρμῶν. διὰ δὲ τῶν μελισσῶν τὸ ὅλον μελὲς καὶ τὸ σωφρονῶν, ἅμα καὶ τὸ μελιχρὸν τῶν ποιημάτων, τοὺς στεφάνοις ἕνεκα τὸ λαμπρύνεσθαι δι' αὐτῶν τοὺς ἐπαινουμένους. ταῦτα δὲ πάντα συλλαβὼν ὁ Εὐριπίδης, ἐφάνη τὴν ἀλληγορίαν, δι' ἧς τὸν εἰς τὴν Ἀρτεμιν ὕμνον ἠβουλήθη τοῦ ἐρεῖσθαι, τῶν

ἄλλων ποιητῶν τοῦ ἐρᾶν τοῖς ὕμνοις χρησαμένων. τὸ δὲ ἐξ ἀκμῆς τοῦ λειμῶνος δρέπεσθαι, διὰ τὸ δεῖν τὴν ποιητικὴν ψυχὴν καθαρὰν καὶ ἀκήρατον εἶναι, καὶ παντὸς κακοῦ ἄχραντον. δεῖ γὰρ τοῖς ποιηταῖς προσήκειν αἰδοῖς μεμοιραῖς πάντων. διὸ καὶ παῖς μούσας παρθένους εἶπον ἔνιοι. Ὅσοις διδακτὸν) διδακτὸν ὄντι, καὶ μὴ ἐκ φύσεως πλεονέκτημα, ἀλλ' ἐκ συνεχοῦς μελέτης αὐξόμενον. καὶ οἱ φιλόσοφοι διδακτὰ λέγουσι, τὰ κατὰ φύσιν δὲ, τὰ ἀγαθά. δύνασθαι οὖν τὸ ἐκ βίας φύσεως μάθημα, ἢ συνεχὴς μελέτη. Χρυσέαν) τὸν πάλιν πρὸς τὸν χροτοποίησι στέφανον, ὃν ἔφερε τῇ ξοάνῳ. ἐνὲς μὴν καὶ τοῦτο ὅτι τῆς αὐτῆς ἀλληγορίας ἀκούουσι, λέγοντες τὸν ὕμνον κόσμον εἰρῆσθαι αὐτῇ. τοῦτον οὖν λέγοις τὸν ὕμνον δικαίως, πρὸς τὸ εἰρημένον πότνια.

Θε. Ἀναξ· θεοὺς γὰρ δεσπότας καλεῖν χρεών,
Ἆρ' ἂν τι μου δέξαιο βουλεύσαντος σύ;
Ἱππ. Καὶ κάρτα γ'. ἢ γὰρ οὐ σοφοὶ φανοίμεθ' ἄν. 90
Θε. Οἶσθ' οὖν βροτοῖσιν ὃς κατέστησεν νόμος;
Ἱππ. Οὐκ οἶδα. τοῦ ἕνεκ' μ' ἀνίστορεῖς πέρι;
Θε. Μισεῖν τὸ σεμνὸν, καὶ τὸ μὴ πᾶσιν φίλον.
Ἱππ. Ὀρθῶς γε. τίς δ' οὐ σεμνὸς ἀχθεινὸς βροτῶν;
Θε. Εν δ' εὐπροσηγόροισιν ἔστι τις χάρις; 95
Ἱππ. Πλείστη γε, καὶ κέρδος γε σὺν μόχθῳ βραχεῖ.
Θε. Ἦ κἀν θεοῖσι ταῦτ' τὸν ἐλπίζεις τόδε;
Ἱππ. Εἴπερ γε θνητοὶ θεῶν νόμοισι χρώμεθα.
Θε. Πῶς οὖν σὺ σεμνὴν δαίμον' οὐ προσεννέπεις;
Ἱππ. Τίν'; εὐλαβοῦ ἢ μή τι σὸν σφαλῇ στόμα. 100
Θε. Τὴν δ', ἣ πύλαισι σοῖς ἐφέστηκεν Κύπρις.

Anc. O rex: oportet enim dominos vocare deos,
Num vis aliquod à me accipere bonum consilium?
Hipp. Maximè. Alioqui enim non videremur sapientes. 90
Anc. Scis igitur quæ lex mortalibus sit constituta?
Hipp. Non noui. qua de re verò me interrogas?
Anc. Odisse fastum, & id quod non omnibus *est* gratum.
Hipp. Probè *sæo*. quis enim hominum superbus non *est* odiosus?
Anc. In illis verò, qui sunt comes, estne aliqua gratia? 95
Hipp. Plurima certè, & quidem etiam lucrum cum paruo labore.
Anc. Existimas ne verò & inter deos idem esse?
Hipp. Siquidem homines vtimur legibus deorum.
Anc. Cur ergo tu venerandam Deam non salutas?
Hipp. Quam? caue verò ne quid tuum os offendat. 100
Anc. Venerem illam, quæ tuis foribus præsidet.

Ἀναξ) ἀπὸ τοῦ ἔχειν τὴν αὔξησιν. Ἀναξ] κυρίως σωτήρ. τοῖς οὖν θεοῖς ἄνακτας καὶ σωτῆρας καὶ λοῦδρ. καταχρηστικῶς δὲ καὶ τοῖς δεσπότας ἄνακτας καὶ λοῦδρ, ὡς δευτέροις σωτῆρας. δηλοῖ δὲ τοῦτο μάλιστα Ὅμηρος. Ἀστυάναξ, οἷος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἕκτωρ. εἴρηται γὰρ οἷον ὁ τοῦ ἄστεος σωτήρ. ὦ οὖν ἄναξ. θεοὺς γὰρ καὶ σωτῆρας τοὺς δεσπότας καλεῖν χρή. δύνατται δὲ τὸ μὲν ἄναξ ὅτι τοῦ Ἱππολύτου, τὸ δὲ δεσπότας ὅτι τῶν θεῶν. εἰκὸς γὰρ καὶ αὐτὸν μέλλοντα πάσης ἀνθρωπίνης φύσι-

Universidad de Deusto
Biblioteca

ως ἰσῶθῆναι τὸ κρεῖττον. Καὶ κάρβαγε]ἢ μάλιστα. τὸ δὲ κάρπα, καὶ ἐναλλαγὴ λέγεται τοῦ χρίου, κράπα. καὶ κραταιῶς, ὡς ἀπὸ τοῦ σάφα σαφῶς. Καὶ κάρπα γ' ἢ γὸ) εἰ γὸ μὲν ἀπὸ τῶν ἡδονῶν ἐδεόμεθα λόγοις, οὐκ ἐσμὲν σοφοί. νόμος τὸ γεγραμμένον δίκαιον, τὸ κρατῶν & γεγραμμένον. ἔθος δ', τὸ μὴ γεγραμμένον. Η κἂν θεοῖσι) ἄξιον οὖν καὶ αὐτὸ τοῖς θεοῖς ἰσοτονεῖν χάριν ἔχοις τοῖς σωτῆρσι. Εἰσῶ γε θνητοί) ἐπεὶ τοῦτ' θεῶν ἔλεγον τοῖς νόμοις ἀκκοέναι οἱ νομοθέται, ὡς Λυκοῦργος μὲν ὑπὸ Απόλλωνος, Μίνως δ' ὑπὸ Διός. Ομηρος, Εννέωρος βασιλεῦε Διὸς μεγάλου ὀαριστύς. Αλλως. τῶν τοῦ εἶπεν, ἐπεὶ ὀξὺς ἀρχῆς Ραδάμανθυς καὶ Μίνως τοῦτ' θεῶν τὰ νόμιμα διδασκόμενοι, τοῖς ἀνθρώποις φανερὰ ταῦτα ἐποίησαν. Οὐ τοσοῦτοι) συνάγορεύεις.

ἱππ. Πρόσωθεν αὐτίκ' ἁγνὸς ὢν ἀσπάζομαι.
θε. Σεμνή γε μέν τι, καὶ πίσημος ἐν βροτοῖς.
ἱππ. Αλλοισιν ἄλλος θεῶν τε κἀνθρώπων μέλει.
θε. Εὐδαιμονοίης, νοῦν ἔχων ὅσον σε δεῖ.
ἱππ. Οὐδείς μ' ἀρέσκει νυκτὶ θαυμαστὸς θεῶν.
θε. Τιμῶσιν ὦ παῖ δαιμόνων χρῆναι χρεών.
ἱππ. Χωρεῖτ' ὀπαδοί, παρελθόντες δόμους,
» Σίτων μέλεσθε. Τερπνὸν ἐκ κυναγίας
» Τράπεζα πλήρης. καὶ καταψῆχαι χρεὼν
Ἵπποις, ὅπως αὖ ἅρμασι ζεύξας ὑπο
Βορᾶς κορεσθεὶς, γυμνάσω τὰ πρόσφορα.
Τοῦσδ' οὖν ἐγὼ μὲν Κύπριν πολλ' ἐγὼ χαίρειν λέγω.
θε. Ἡμεῖς δ', τοῖς νέοις γὰρ οὐ μιμητέον,

Hipp. Eminus ipsam purus existens saluto.
Anc. Veneranda tamen *est*, & insignis inter mortales.
Hipp. Aliis alii dii & homines curæ sunt.
Anc. Beatus esses, si saperes quantum te opus est sapere.
Hipp. Nemo deorum mihi placet, *qui sit* admirandus noctu.
Anc. O fili, oportet honorare deos.
Hipp. Ite comites: & euntes ad domum,
» Curate cibos. Iucundum est post venationem
» Mensa plena. & conuenit recreare
Equos, vt iungens curui *eos*
Saturatus cibo, exerceam commodè.
Tuam verò Venerem longum ego valere iubeo.
Anc. Nos verò (iuuenes enim non sunt imitandi)

Σεμνή γε) σεμνὸν τὸ ἰσοφάνον, καὶ τὸ ἐπαχθές. δηλοῖ δὲ καὶ τὸ πίμον, ὡς τοῦ καὶ πόν φησι, πῶς οὖν ἂν σεμνοῦ δαίμονα οὐ τοσοῦτον ἐπῄει. δηλοῖ δὲ καὶ τοῦ πιοῦ ὑμίαν. σεμνή γε μέν τι, τῆς τοσοῦτος ἐμάχος θεαχίς. δι' αὐτῆς γὰρ τέχνα θύρισκει. Αλλοισιν ἄλλος) ὁ λέγει πιθανὸν ἔστιν. οὐ πιστεύεις τοῖς αὐτοῖς θεοῖς σέβομεν, οὐδὲ τοῖς αὐτοῖς ἀνθρώποις ἀγαπῶμεν, ἀλλ' οἱ μὲν πόνδε. ὁμοίως δὲ τοῦ Αρτεμιν σέβω, ἄλλοι δὲ τοῦ Αφροδίτου. Εὐδαιμονοίης) οὕτω φρονῶν τοῦ θεῶν, μήτε ὑπὲρ τὸ καθῆκον φρονῶν, μήτε ὑπὲρ ἀνθρωπον. ὅ ἐστιν, εἴη σε τῆς ἀρετῆς ἔχειν τὸ ἄκρον, μὴ ὑπὲρ ἀνθρωπον φρονοῦντα. Αλλως) εἴης ἀδαίμων τὰ καθήκοντα φρονῶν, λυ-

πούμαι γὰρ νοῦν ὁρῶν σε ἀφρονοῦντα. Οὐδείς μ' ἀρέσκει νυκτὶ θαυμαστὸς θεός) ὅ τ' ἔστι θεὸς μωρὸς ἐν νυκτὶ ἐμοὶ οὐκ ἀρέσκει, διὰ τὸ τῆς νυκτὸς θαυμάζεσθαι. Τιμᾶσιν ὦ παῖ) χρὴ τοῖς τιμᾶς τῶν θεῶν τοσοῦτον χρῆναι, τυτέστι τιμᾶ τοῦ θεοῦ τοῖς νομιζομένοις τιμᾶς τῶν θεῶν, αἷς τοσοῦτον χρῆναι τὰ τοσοῦτον, ἤτοι τὰ ἔτιμα, τὰ θρυλούμενα, τὰ καθήκοντα, τὰ σύμφορα. Σίτων μέλεσθε, τερπνὸν) τερπνὸν γὰρ ἐκ κόπου κυνηγίας θύειν τράπεζαν γέμουσαν, καὶ κορεσθῆναι. Αλλως. τράπεζα πλήρης τοσοῦτον σημαίνει. καὶ καθολικὸν ὅτι τὸ καμάτου, ἀνεκτότερα ποιοῦντος τὰ σώματα τῇ κινήσει τοῦ θερμοῦ.

Φρονοῦντες, ἅτινα ὡς πρέπει δούλοις λέγειν,
Προσκυνοῦμεθα τοῖσι σοῖς ἀγάλμασι
» Δέσποινα Κύπρι. χρὴ δ' συγγνώμην ἔχειν,
» Εἴ τις γ' ὑφ' ἡβῆς πολλὰ λῆρον ἔντονον φέρων,
» Μάταια βάλοι. μὴ δόκει τούτοις κλύειν.
» Σοφωτέροις γὰρ δεῖ βροτῶν εἶναι θεούς.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

χο. 1 Ὠκεανοῦ τις ὕδωρ
2 Σταζόμενα πέτρα λέγεται,
3 Βαπταὶ κάλπισι ῥυπὰν παγαῖ,
4 Προϊεῖσα κρημνῶν.
5 Οθι μοι τὰς ἐμὰς φίλας,
6 Πορφύρεα φάρεα,
7 Ποταμίᾳ δρόσῳ,

Sapientes, ita vt conuenit seruis dicere,
Adoramus tuam statuam,
» O domina Venus. oportet autem veniam dare,
» Si quis propter adolescentiã, habens vehementiorem animi impetũ,
» Stulta loquitur: dissimula te eum audire.
» Sapientiores enim hominibus oportet esse Deos.

EPODICA.

Strophe 1.

Cho. 1 Aquam Oceani quoddam
2 Saxum stillare dicitur,
3 Fontem fluentem, in quo vrnæ merguntur,
4 Emittens *ex* rupibus:
5 Vbi erat mihi quædam socia,
6 Purpureas vestes
7 Fluuiatili rore

Ως πρέπει δούλοις λέγειν) ὡς πρέπει δούλοις τοῦ ὀχλοῦ ποιησόμεθα, αἰτῶ οὐ μετὰ πολυτελοῦς θυσίας, ἀλλὰ ψιλοῦ προσφώνησιν ποιησόμεθα. Υφ' ἡβῆς) ὑπὸ τοσοῦτον ἀφροσύνης. Σοφωτέροις) φιλανθρωποτέροις. Ὠκεανοῦ τις] ὁ χορὸς ἦκεν ἐκ Τροιζηνίων γυναικῶν, συναχθεὶς εἰς θρησκείαν τῆς Φαίδρας. καὶ τοῦτο μὲν δηλεῖται πόθεν αὐτῇ ἡ φήμη τῆς βασιλίσσης ἦλ-

θεν. ἔπειτα δ' καὶ ζητῶ, τίς αὖ εἴη ἡ τοιάσδε τῆς νόσου. ὁ δὲ νοῦς, πέτρα τις ὄντ' ὕδωρ ἀκιάνητον σαλεύουσα, οὐ διίπετες, οὐδὲ ὑέτιον, ἀλλ' αὐτόματος βλύζον. πᾶν δὲ ὕδωρ θκεανὸς λέγεται. τοσοῦτον ὕδωρ ἔχουσα πηγαῖον, ὥς τε βάπτειν ὑδρίαν. θκεανῶ δὲ καθὸ γλυκὺ, καὶ πότιμον. βαπτὰ κάλπιδι) ὅθ' ὥς τε βαπτίζειν ἐν τῇ αἰδροπηγῇ τὴν ὑδρίαν γεμίζειν, ἢ ἡ τοιερεομένη ὑπὸ τῶ ὕδατος πηγῶ. Αλλως.] ὡς κατυλήρηκεν αἷμα, τὸ τῶ κατύλου αἰαβάφαν. ἢ ὅτι τοῖ τῶν Τροιζηνίων πιαύτης ἐστὶ πέτρα, ἐξ ἧς τὸ καταφερόμενον ὕδωρ βάπτει ταῖς ὑδρίαις, ὡς Διονυσόδωρος ἐν τῇ τοῖ πολεμῶν λέγει. Ρυται) δυναμένῳ βάψαι κάλπιν, καὶ πραγτέρω. Προϊεῖσα κρημνῶν) τὸ ὕδωρ κατ' τὰ κρημνῶν ἐξ ὕψους καταχέουσα.

8 Τέγγουσα, θερμᾶς δ' ὀπὶ νῶτα πέτρας
9 Εὐαλίου κατέβαλεν. ὅθεν μοι
10 Πρώτα φάτις ἦλθε, δέσποιναν 130

Ανθιστροφὴ α'.

1 Τειρομένᾳ νοσερᾷ
2 Κοίτᾳ, δέμας ἐντὸς ἔχειν
3 Οἴκων λεπτὰ θ' φάρεα ξανθὰν
4 Κεφαλὰν σκιάζειν.
5 Τριτάταν δέ νιν κλύω 135
6 Τὰν δὲ καθ' ἁμβροσίου
7 Στόματος ἀμέραν

8 Lauans, quas inde ſupra tergum aprici ſaxi
9 Marini depoſuit. Vnde mihi
10 Primùm fama venit, dominam 130

Antiſtrophe I.

1 Confectam tabido, *i. in quo decumbit tabeſcens*,
2 Lecto, corpus continere intra
3 AEdes, tenuéſque veſtes flauum *eius*
4 Caput velare.
5 Tertium autem ipſam audio 135
6 Hunc, in ambroſio
7 Ore, diem,

Τέγγουσα] βρέχουσα, πλυνουσα ὀπὶ τὰ νῶτα τῆς θερμαινομένης τοῦ ἡλίου βολαῖς πέτρας, ὅθ' μοι φίλη τὴς ἐνέτυχε. ἐνέκειτο. ἀπιθανῶς δὲ κεῖται τὸ ἰῶ. ἔδει γὰρ λέγειν, ἔνθα μοι τὴς συνέτυχε φίλη. Αλλως. ἐνταῦθα μοι τὴς χωὴ ἐπελθοῦσα πλυναι τὰ ἱμάτια, καὶ τοῦτα ὀπὶ τὴς ἡλίου πέτρας ὀπὶ ξηρανθῆναι καταβαλούσης, ἀκούσαι τῆς βασιλίσσης, τὸν νόσον τοῦτον ἤγειρεν ἐλθοῦσα. φιλοῦσι γὰρ ἐν τῆς πιαύτης συνόδοις ὁμιλίαν τοῖ βασιλεῖς, τοῦ ἀπιθεῖν τοῦς τοῦ θεμυθίαν τοῦ καιάτων. ὥςτε ἐκ ἀπικότως τοῦς πλυνοῦσιν φίλον πυθέσθαι, καὶ εἰπεῖν. Οθεν μοι τοῦτον) ὅθεν ἐκ τῆς φίλης δηλονότι, τοῦτον ἔμαθον τὸν Φαίδραν κακουμένην ἔσω τοῦ οἴκων ὀπὶ τῆς κλίνης ἔτι). δέμας δ' ὀπὶς ἔχει, αὐτὴ τὸ ἔσω τῆς κλίνης ἐν τοῖς μυχοῖς τοῦ οἴκου. τοῦτο δέ φησιν, ἐπεὶ καὶ σωφροσύνης ἕνεκα πολλάκις ἀποιοῦσα γίνεται. λεπτὰ δ' φάρεα, λεπτοῖς δ' φάρεσι κατακαλύπτει τὸν κεφαλήν. ὁ γὰρ ἐνέχεται βαρύτερα δεῖ τὸν τοιούτων. Τριτάταν δέ νιν κλύω) τὸ ἑξῆς τριτάταν δέ νιν κλύω τὰν δὲ ἡμέραν καταχάν, ἀ γὰρ τὸ σῶμα τῆς δηλονότι αὐτῆς. δι' λοιπὸν, τρεῖς ἡμέρας ἔχω ἀκούων τοῦ αὐτῆς, ὅτι ἀσθενεῖ, καὶ ὁ μεταλαμ-

βάνει βρόσεως ἐν τῇ σώματι αὐτῆς. τὸ δ' κρυπτῷ πένθη, αὐτὴ τὸ ὀπὶ ἀδήλῳ συμφορᾶ, καὶ μὴ ὀκφαινομένῃ, τοῦς τὸ τέλος τοῦ θανάτου φέρεται, αὐτὴ τοῦ ἀπὸ τῆς ἀλγηδόνος καὶ τῆς νόσου τῆς κρυπτῆς μέλλει ἀποθνήσκειν. θαυμασίως δὲ ὁ Εὐριπίδης φησὶν, οὔτε ὑπὸ δεῖ δέρης ἐδέξατο, ὡς βουλομένου μὴ φαγεῖν, μὴ δυναμένου δ' καταπιεῖν ὑπ' ἀσθενείας. τοῦ δ' Φαίδρας αὐτῆς βουλομένης θάνατον, τὸ σιτίον αὐτῶ μὴ δέχεσθαι εἰς τὸ σῶμα ζωῆς.

8 Δάματος ἀκτᾶς δέμας ἀγνὸν ἴσχειν,
9 Κρυπτῷ τε πένθη θανάτου θέλουσαν
10 Κέλσαι ποτὶ τέρμα δύσανον. 140

Στροφὴ β'.

1 Σὺ γὰρ ἔνθεος, ὦ κούρα,
2 Εἴτ' ὀκ Παιὸς, εἴθ' Εκάτας,
3 Ἢ σεμνῶν Κορυβάντων,
4 Ἢ ματρὸς ὀρείας Φοιταλέα.
5 Σὺ δ' ἀμφὶ τὰν πολύθηρον 145
6 Δίκτυνναν, ἀμπωλακίαις
7 Ανίερος ἀθύτων πελάνων τρύχῃ.
8 Φοιτᾷ γὰρ καὶ ἁλὶ λίμνας,
9 Χέρσον θ', ὑπὲρ πελάγους
10 Δίνᾳσι νοτίας ἅλμας. 150

8 Cereris fructu *abiſque* corpus caſtum abſtinere,
9 Occultóque luctu, mortis velle
10 Prouehi ad miſerum finem. 140

Strophe II.

1 Tu enim numine afflata *furiâ* ô puella,
2 Siue à Pane, ſiue ab Hecate *agitaris*,
3 Aut à venerandis Corybantibus,
4 Aut à matre montiuaga, lymphata, *i. cybele.*
5 Tu verò *etiam fortaſſe* circa multis feris gaudentem 145
6 Dictynnam, *i.* Dianam, propter peccata,
7 Quòd ei ſacrificium non feceris, nec immolatis liba, *ſic* fatigaris.
8 Itat enim *hæc* Dea & per paludes,
9 Et *per* terram, & ſupra pelagi
10 Humidam ſalſuginem fluctibus *inuecta*. 150

Δέμας ἁγνὸν ἴσχειν) τοῦ φεφεστικῶς μὴ ἐθίειν τοφῆς τῆς γῆς. λέγει δ' τὸν οἶον ἀγνὸν καὶ κλάειν τὸ σιτοῦ δεῖ τὸ καταγνοῦσθαι ἐν ἄλοιν, ἐν τοῦ μύλωνι θραύεσθαι. Κέλσαι τὸ τέρμα) ὀπὶ ἀδήλῳ συμφορᾷ, καὶ μὴ ἐμφαινομένῃ τοῦς τὸ τέρμα τοῦ θανάτου, κέλσαι τοῦ ἀπελάσαι θέλει. δι' ἀκούω αὐτῶν ἀσθενεῖν καὶ ἀποθανεῖν ἀπυδάζουσαν, δεῖ μεπάστιον βίου. Ποὶ τέρμα) ἤτοι δύσανον τέρμα, ἢ αὐτῶν δύσηνον. Σὺ γὰρ ἔνθεος ὦ) ἀπτεινε λοιπὸν λόγον τοῦς τὸν Φαίδραν, τῆς νόσου τὸν τοῦφασιν ὀπὶζηνῶν, ὀκ τοῦ τῆς μανίας αἴτιον τοῦ θεοῦ δαίμονα. δοκεῖ γὰρ καὶ μαίνεσθαι ἐνίοτε τῇ ὑπερβολῇ τοῦ ἔρωτος, μὴ καθεσάναι δοκοῦντα ῥήματα φθεγγομένη, οἷα τοῦ αὐτῶν εἰσαγῆ καὶ κυνηγέσιον ἐρῶσαν, καὶ δι' αἰνίγματων τὰ τοῦ ἔρωτος φεφίζειν, δοκοῦσαν

Universidad de Deusto
Biblioteca

μαίνεσθαι. Αλλως. ἐμανῆς ἐν σεαυτῇ μανιῶδες τὴ ἔχουσα, τὴ ὀξῆς ἔνθεος φοιτᾶς. ὥστε τὴ ὀξῆς τῆς διανοίας ὄντος. σὺ γὰρ ὦ κόρη Φαίδρα ἔνθεος καὶ ἐμμανὴς φοιτᾶς καὶ ἐνθουσιᾶς ἐκ προς θεῶν τῶ παθοῦσα. καὶ ἀπορῶ σε εἰπέ μοι, ἐκ Πανὸς σὺ ἐμανῆς, ἢ καὶ ἐκ τῆς Ηρας, ἢ Κορυβάντων τῶ νοσεῖς. καὶ εἴ τι τούτων ἁμαρτήσασα τὴν ὀρείαν, καὶ μανίας αἰτεῖ. Ενθεος) ἔνθεοι λέγονται οἱ ὑπὸ φάσματος τινὸς ἀφαιρεθέντες τὴν νοῦν. καὶ ὑπ' ἐκείνου τοῦ θεοῦ, τοῦ φάσματος κατεχόμενοι, καὶ τὰ δοκοῦντα ἐκείνῳ πιστεύοντες. Δικτύων ἀμπλακίας) ἐνίων τὴν αὐτὴν εἶναι φασκόντων. οἱ δὲ Δικτύνναν τὴν αὐτὴν εἶναι τῆς κυνηγοῦ νύμφης ἐμπεσούσης εἰς δίκτυα κελευσάντος, φεύγουσης τὸν Μίνωα. ὡς φησὶ Καλλιμάχου ἐν Αρτέμιδος ὕμνῳ ἡ ἱστορία. οἱ δὲ αὐτὴν εἶναι τῆς Εκάτης, ὡς ἐνίοις φησὶν Ησίοδος, μοῖραν ἔχουσαν γαίης καὶ ἀστερόεντος θαλάσσης. ὁ δὲ νοῦς· σὺ δὲ μὴ θύσασα τῇ Αρτέμιδι τρόπον. ἢ διόπερ τῇ Εκάτῃ ἐκ ἐτέλεσας θυσίαν. πέλανοι δὲ, τὰ εἰς θυσίαν πέμματα. Αλλως. τὴν μὴ πεθυμμένων πελανῶν ἐκπίνασα, καὶ μὴ αὐτὸ ἐρασθεῖσα ἑαυτὴν διὰ τὴν θυμάτων τῇ θεᾷ τρόπον. πελανῶν δὲ, τῶν πλακοειδῶν. καὶ πελάνων, τῶν ὀπεθυμιδῶν.

Αντιστροφὴ β'.

1 Η πόσιν τὸν Ερεχθειδᾶν
2 Αρχαγὸν, τὸν δύπατρίδαν,
3 Πημαίνει τις ἐν οἴκοις,
4 Κρυπτᾷ γε κοίτᾳ τῆς σῶν λεχέων.
5 Η ναυβάτας τις ἔπλευσεν 155
6 Κρήτας ἔξορμος αὐτὴ
7 Λιμένα τὸν δύξεινότατον ναύταις,
8 Φήμαν πέμπων βασιλείᾳ.
9 Λύπα δὴ ὑπὲρ παθέων
10 Εὐναία δέδεται ψυχά. 160

Antistrophe II.

1 Aut maritum, Erechthidarum, *i.* Athenienſium,
2 Principem, illum nobilem *virum*,
3 Lædit aliqua in ædibus,
4 Arcano concubitu tui lecti.
5 Aut nauta aliquis nauigauit, 155
6 Ex Creta veniens vir,
7 Ad portum maximè hoſpitalem nautis,
8 Adferens nuncium reginæ.
9 Mœrore verò propter mala *nunciata*,
10 In lecto ligata detinetur anima. 160

Η πόσιν τὸν Ερεχθειδᾶν) τραγικὸν τὸ ἦθος. ἢ φησὶν εἰς ἀδέλφια τῶν θεῶν ἐκ ἤμαρτες, ἀλλὰ ἔρωτα νοσεῖς τινός σε μοιχευομένου. καὶ τὸν ἄνδρα σου καὶ τὸν Αθηναίων βασιλέα βουκολεῖς καὶ ἐξαπατᾷς, ὅλῃ τῶν σῶν λεχέων κρυπτῇ χρωμένους κοίτῃ. δύναται δὲ καὶ ἀπεραμιδρῶς ὁ λόγος εἶναι. ἢ τίς γυνὴ ἀπατᾷ σου τὸν ἄνδρα τῶν ἔρωτι τῶν αὐτῆς χαριζόμενος, καὶ ἐκ τῆς ζηλοτυπίας εἰς νόσον καὶ μανίαν κατήχθης. Αλλως. ἢ φησὶν εἰς ἀδέλφια τῶν θεῶν ἐκ ἤμαρτες. ἀλλὰ πάλαι τὸ δεινὸν ἔρως ὅτι, καὶ μοιχεία ἑτέρου. φόβῳ δὲ τοῦ ἀνδρὸς, καὶ ἔρωτι τοῦ μοιχοῦ κατεχομένη ἀγωνιᾷς. δύναται καὶ ὡς τὸ Θησέως ἔχοντος ἔπεσεν γυναῖκα, ἑτέρως πάθεσθαι. ἢ τίς γυνὴ ἀπατᾷ σου τὸν ἄνδρα τῶν ἑαυτῆς λαθραίᾳ συνουσίᾳ. σὺ δὲ ἐκ τῆς ζηλοτυπίας εἰς νόσον καὶ μανίαν κατέστης. ἀγνοεῖ γὰρ ὁ χορὸς ἔκδημον ὄντα τὸν Θησέα, ὅπου γε καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς φησίν. ὅλῃ εἰς πρόσωπον οὐ τεκμαίρεται βλέπων. εἶτα ἡ θεραπὼς ἔκδημος, ὅγε τῆς δὲ τυγχάνει χθονός. ἀγνοεῖ γὰρ καὶ αὐτὸν ἐόμιζε παρόντα συνοραῖ τὰ γινόμενα. Η ναυβάτας] ἕτερος λογισμὸς νόσου. ἢ τάχα τις ναύτης ἐκ Κρήτης ὁρμήσας εἰς Τροιζῆνα φήμην πένθους τῶν οἰκείων ἀπήγγειλεν αὐτῇ. Αλλως. τάχα τὸν ἦλθεν ἐκ τῆς πατρίδος αὐτῆς λυπηρὰν φήμην κομίζων, καὶ ἐκ πύτων δὲ τῶν παθῶν τῶν ἠγγελμένων. καὶ τῇ ὑπὲρ παθῶν ἀναίᾳ λύπῃ δέδεται ἡ ψυχή, ὡς καὶ εἰς τηλικαύτην νόσον ἀποκεῖσθαι τῆς λύπης. ἀναίᾳ δὲ λύπῃ τῇ εἰς ἄνιῶν καταπλήσσῃ, διὰ τῆς νόσου. τουτέστιν οὕτω συνδέδεται ἡ Φαίδρα τῇ ἀναίᾳ λύπῃ, ὡς ὑπερβαλεῖν ἅπαν πάθος. γράφεται δὲ καὶ ὡς ἄθλιαι, ὑπὸ τῆς λύπης ἀναίᾳ ἡ Φαίδρα δέδεται ἡ ψυχή.

Επῳδός.

1 Φιλεῖ γὰ δυστρόπῳ γυναικῶν
2 Αρμονία κακὰ δύζεν.
3 Αμηχανία συνοικεῖν
4 Ωδίνων τε καὶ ἀφροσύνας, δι' ἐμᾶς
5 Ηὖξε ποτὲ νηδύος ἄδε αὔρα. 165
6 Ταὶ δ' εὔλοχον ἀρανίαν
7 Τόξων μεδέουσαν,
8 Αρτεμιν αὐτάν.
9 Καί μοι πολυζήλωτος
10 Αἰεὶ σὺν θεοῖσιν φοιτᾷ. 170

Epodus.

1 Solet enim cum moroſo mulierum
2 Temperamento *ingenióque* mala & miſera.
3 AEgritudo cohabitare
4 Propæ*r* partus dolores, & amentiam. per meum
5 Ventrem venit aliquando iſta aura: 165
6 Deam verò cœleſtem, quæ partus faciles reddit,
7 Sagittas curantem, *iisque gaudentem*,
8 Dianam inuocaui.
9 Et mihi imprimis veneranda
10 Cum aliis diis ſemper *opem latura* venit. 170

Φιλεῖ δὲ) καθολικῶς ὅπερ λέγει. εἰώθασιν αἱ γυναῖκες, ὅτι ἐγγὺς τοῦ πεκεῖν ὀλίγων), δυσχερεῖ τοῦφῆ χρῆσθαι. καθὸ καὶ δύσροπον αὐτῶν τὸ πνεῦμα τῶν ὠδίνων. Αλλως. τοῦς αἰακιφαλαίωσιν τῶν εἰρημένων τοῦ χασμὸν ἐπάγει τὸ γνωμικόν, τὸ γυναικείας φύσεως διαφόρους ἀμηχανίαν ἐπάγειν αἰτίας, ποτὲ μὲν δι' ὠδίνων πόνων, ποτὲ μὲν διὰ πρεῖαν, ὅτι αὐτῶν μοιχευομένων, καὶ ὅλῃ τῇ ἀλόσει ἀπορκοῦν. ἢ τῶν ἀνδρῶν τοῦς ἄλλας ἐχόντων καὶ ὅλῃ πύτων ἀπορκοῦν τῇ ζηλοτυπίᾳ. Αλλως. μὴ ἄρα ἐν γαστρὶ ἔχει ἡ Φαίδρα, καὶ διὰ τοῦτο ἄσπις ὅτι. φιλεῖ γὰρ ὁ τοῦ ἐγκυμονεῖν καιρὸς, δυσροπίαν πᾶς γυναῖξιν ἐργάζεσθαι, καὶ ἀποβοπὴν τῶν σπίων, ὑφροσύνας καὶ τοῦφροσύνας, αἰσίας. Εξ οὗ πορνείας) ἄλλοι γὰρ φασὶν δυσροσύνας, ὅ ὅτι καὶ κοχρμίας τὴ πεκεῖν. θέλει γὰρ λέγειν, τὸ κατὰ πᾶς ἀλγηδόνας γινομένου ἔκπληξιν ἐκ τῶν ὠδίνων. λείπει δὲ τὸ ἕνεκεν. Ηὖξεν ποτὲ νὴ Δία) τὸ πνεῦμα φησὶ τῶν ὠδίνων καὶ ἡ αὔρα αὕτη ὥρμησεν ποτὲ διὰ τῆς ἐμῆς γαστρός. τουτέστι, καὶ αὕτη ποτὲ ὠδίνων πεῖραν ἔχει, καὶ ἔπαθον τοῦτο. ἐγγρόμενον φησὶ καὶ τοῦ ποτὲ ἐν ἀμηχανίᾳ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ἀλλ' ἥδε τροφὸς γραία πρὸ θυρῶν
Τίνδε κομίζουσ' ἔξω μελάθρων,
Στυγνὸν δ' ὀφρύων νέφος αὔξεται.
Τί ποτ' ὄζει, μαθεῖν ἔρασται ψυχά.
Τί δεδήληται 175
Δέμας ἀλλόχροον βασιλείας.

τρο. Ὦ πολλὰ θνητοῖς, συγγραί τε νόσοι,
Τί σ' ἐγὼ δράσω; τί δ' οὐ μὴ δράσω;
Τόδε σοι φέγγος λαμπρόν, ὅδ' αἰθήρ.
Ἔξω δόμων ἤδη νοσερᾶς δέμνια κοίτας. 180
Δεῦρο γὰρ ἐλθεῖν, πᾶν ἔπος οἴσει,
Τάχα δ' εἰς θαλάμους στείχεις τὸ πάλιν.
Ταχὺ γὰρ σφάλλῃ, κοὐδενὶ χαίρεις.
Οὐδέ σ' ἀρέσκει τὸ παρόν, τόδ' ὀπίσω
Φίλτερον ἡγῇ. 185
Κρεῖσσον δ' νοσεῖν, ἢ θεραπεύειν.
Τὸ μὲν ὄζειν ἀπλοῦν, τῷ δ' συνάπτει

Sed hæc nutrix vetula ante fores
Hanc portat extra domum:
Tristis autem superciliorum nubes augetur:
Quidnam sit *hoc*, scire cupit animus *meus*.
Quid læserit 175
Corpus reginæ pristinum colorem mutatum habens.

Nut. O quantum est in rebus humanis mali, ô morbos odiosos.
Quid ego tibi faciam? quid verò non faciam?
Ecce tibi hæc lux clara, ecce hic aer.
Extráque domum iam *est* morbidi cubile lecti. 180
Huc enim venire, erat omnis sermo tuus:
Breui verò rursus festinabis in thalamos.
Nam citò mutaris, & nulla re gaudes,
Neque tibi placet, quod adest: quod verò abest,
Gratius ducis. 185
Facilius autem *est* ægrotare, quàm sanare.
Illud enim est simplex *malum*, cum hoc verò coniunctus est

Τίνδε κομίζουσιν] τοῦτο σεσημείωται Αἰσχυλίνης, ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβῆ τὸ ἔγκλημα πιθανὸν ὄζει τῇ ὑποθέσει. ὄζει γὰρ τὸ σκιώδες δεικνύει τὰ ἔνδον πρόσωπα. ὁ δὲ ἔξω περιόντα αὐτῷ ὑποπτεύεται. Τί σ' ἐγὼ δράσω] τὸ ἦθος ἀπειρηκυίας τῆς θεραπείας, ὥστε κοινῇ τὸν βίον βλασφημεῖν πρέπει. διὸ καὶ γνωμικὸν ἐπισύρεται, ὅπερ συνήθες τοῖς δυσχεροῦσιν ὁπῖλοσιν. οὐκ εἰμί σοι δὲ αὐτῷ πρὸς τῆς σκηνῆς, καὶ πάλιν ἐρῶσα αὐτῷ ἀχθομένῳ ὅτι τῇ ἐξόδῳ, τὰ τοιαῦτα λέγει. Τόδε σοι φέγγος] δεικτικῶς ἅμα καὶ ἀποφατικῶς λέγει, ἤδη σοι τὰ δέμνια τῆς κοίτης ἔξω τῶν

οἰκῶν εἰσίν. εἰ δὲ καὶ καθὼς ἐπεθύμεις αἱ ἀκλισίαι σοι ὑπάρξιος παρεσκεύασται. καὶ γὰρ οὐ σῴζῃ τὰ ἐλθεῖν πᾶς λόγος σοῦ σοι, καὶ οὐ διέλιπες λέγουσα ἐθέλειν προσελθεῖν. οἶδα μὲν τι τοῦτο, ὅτι παχέως ἀπεύδῃς πάλιν εἰς τοὺς οἴκους χωρεῖσθαι, καὶ δίδωσί μοι ἐντεῦθεν τοιαῦτα τὸ παλίμβουλον σου, καὶ δυσαίρετον τῆς νόσου. Τὸ μὲν ὄζειν) ἥγουν τὸ νοσεῖν, τὸ δὲ θεραπεύειν δυνατὸ διπλοῦν. ἐν αὐτῷ γὰρ ὡς τῇ λύπῃ αἰτίαν δίδωσι τὸν κακούμενον, καὶ κάμνει περὶ αὐτὸν ἀτυχῶν, καὶ ἐνεργῶν ἐν τῷ ὑπηρετεῖν. βέλτιον οὖν σωτῆρας κακοῦσθαι, ἢ κακουμένου αἰρεῖσθαι.

,, Λύπη τε φρενῶν, χερσίν τε πόνος.
,, Πᾶς δ' ὀδυνηρὸς βίος ἀνθρώπων,
,, Κοὐκ ἔστι πόνων ἀνάπαυσις. 190
,, Ἀλλ' ὅ, τι τοῦ ζῆν φίλτερον ἄλλο,
,, Σκότος ἀμπίσχον κρύπτει νεφέλαις.
,, Δυσέρωτες δὴ φαινόμεθ' ὄντες
,, Τοῦδ', ὅτι τοῦτο στίλβει κατὰ γῆν,
,, Δι' ἀπιστοσύναν ἄλλου βιότου, 195
,, Κοὐκ ἀπόδειξιν τῆς ὑπὸ γαίας·
Μύθοις δ' ἄλλως φερόμεθα.

Φαί. Ἀρατέ μου δέμας, ὀρθοῦτε κάρα,
Λέλυμαι μελέων συνδεσμά, φίλαι.
Λάβετ' εὐπήχεις χεῖρας ποτόποι. 200

,, Dolórque mentis, manuúmque labor,
,, Omnis enim hominum vita *est* plena dolore,
,, Neque est requies laborum, 190
,, Sed aliud quiddam quod dulcius est vita,
,, Tenebræ continentes occultant nebulis.
,, Malè amantes igitur videmur esse
,, Huius *lucis*, quia hæc fulget per terram,
,, Propter imperitiam alterius vitę *à nobis nondum gustatæ latentium*. 195
,, Et *propter* nullam demonstrationem rerum sub terra:
Fabulis verò *poetarum deæpti*, temerè ferimur.

Phæ. Tollite meum corpus, erigite caput,
Soluta sum membrorum vinculis, ô amicæ.
Apprehendite *meas* ex pulchris brachiis pendentes manus, ô famulæ.

Ἀλλ' ὅπ τοῦ ζῆν.) ὁ νοῦς, ἐγὼ φησι προσκείνω μᾶλλον τὸ κατ' ἄδου· καὶ πᾶς ἄνθρωπος προσέκειτο αὐ, εἰ κἀκεῖνα ὁρῶν συνέκειτο τοῖς ἐνθάδε. νυνὶ δὲ ἐπῳδὴ τοῦτο μὴ θέλει τῷ ἰδίῳ φωτὶ τοῦ θέαν, ἐκεῖνο δὲ κεκαλυμμένον τοῖς μυθοποιίαις φοβεῖ, ὃν εἶναι νομίζεται. πόπου χάριν δυσέρωτες μὴ αὐτοῦ ὑπάρχοντες, σφοδρῶς δὲ ἐρῶντες πόπου. τοῦτο δὲ φησι, παράσον δίφορος δόξα περὶ τοῖς φιλοσόφοις περὶ τῆς τοῦ ἡλίου πυθανῶς καταστοχάζοντο. Ἄλλως. ἐκ τοῦ δυνάμεως. οἱ μὲν γὰρ ἐδόξασαν σῶμα εἶναι τοῦ φωστικοῦ αὐτοῦ δύναμιν, ὡς ὅτι καὶ Ἀριστοτέλης, διὰ τὰς γινομένας ἀπαστραπάσεις τῶν ἀστέρων. τὰ γὰρ ἀστέρια ἀεμπεδίστως περιόντα, ἀναπαύεσθαι οὐ δυνάμενα. ἐπὶ δὲ καὶ ἐγκατοικεπασμένοις οἴκοις μὴ εἰσδυόν τὸ φῶς, δηκνύει ὅτι ἔστιν ἀστέρα. οἱ δὲ ἀστέρα αὐτὸν φάσκοντες ἐκ τῶν χρονικῶν ἐλλάμψεων τῶν γινομένων ἐξ ἡλίου πυθανῶς καταστοχάζοντο. Ἄλλως. ἐκ τοῦ

Universidad de Deusto
Biblioteca

ὁδιωνηρὸν βίον τοιάζεται βελτίονα εἶναι τὰ ἐν ἅδου τοῦ ἐν γῇ, ὡς καὶ αὐτὸς ἐν Πολυίδῳ. τίς δ' οἶδεν, εἰ τὸ ζῆν μὲν ὄντι κατθανεῖν, τὸ κατθανεῖν δὲ ζῆν, τὸ ἐξῆς, ἀλλ' ὅπ βέλτιον κέκευφεν ὁ σκοτὸς ὑπὸ γῆν, καὶ βέλτιόν τι ἄλλο τοῦ ὀνίσθαι εἶναι ὑπὸ γῆν σκότῳ κρυπτόμενον, κἂν δυστέρωτος φαινόμεθα καὶ σφόδρα φιλοῦντες τὸν τὸν βίον, διὰ τὸ ἀπείρως ἔχειν τοῦ ἄλλου βίου, καὶ μὴ εἰδέναι βελτίονα εἶναι τὰ ὄντα γῆς, μάτην τοῖς μύθοις πιστεύοντες φαινόμεθα τοῖς πιοῦσιν αὐτὰ φοβεῖσθαι. Μύθοις δ' ἄλλως) ὁ ὢν αἰεὶ τοῦ γένους, τοῖς γὰρ μύθοις ἀπατώμεθα, καὶ τοῖς πύτων σκιωποιαῖς δεδεγμόμεθα αἰαπλαπόντων αὐτὸν Κωκυτὸν, καὶ Πυριφλεγέθοντα, καὶ Ἀχέροντα, πόταμοὺς Ἅιδου, καὶ κυῶν Κέρβερον καὶ Χάρωνα, καὶ πορθμία, καὶ τοῦ φοβεροῦ τοῦ ὀνόματος καταπληττόντων ἡμᾶς. Αἰρετέ μου) ἐφύλαξε τὸ τοῦ νοσούντων εἶδος τοῦς τῶν σώματος κενδεμονίαν καταγινωσκόμενον, μόνον δὲ αὐτῶν ἡμῖν ὑποτίθησι τοῦ φαίδραν προσκομιζομένου καὶ τοῖς λόγοις καὶ τοῖς σχήμασι. ὁ ὢν νοῦς, ὅπ θέσι τοῖς ἑαυτοῦ ὤμοις τοὺς ἐμοὺς βραχίονας, καὶ τοῦς χροὶν αἰπρεισδυόμενόν μου τὸ αὐχένος, οὕτως με ἐπαίρει. κομμαῖα καὶ δὲ αἱ διάνοιαι, καὶ τῇ τοῦ πόνων ὀλιγωρείᾳ τὸ ἀπουδαζόμενοι σωτήρως ἐξαιρούμεναι.

Βαρύ μοι κεφαλῆς ὀπίκρανον ἐ χεῖν.
Ἄφελ', ἀμπέτασον βόστρυχον. οἴμοι,
τρο. Θάρσει τέκνον καὶ μὴ χαλεπῶς
Μετάβαλλε δέμας.
» Ῥᾷον ᾖ νόσον μεθ' ἡσυχίας
» Καὶ γενναίου λήματος εἶδος.
» Μοχθεῖν ᾖ βροτοῖσιν ἀνάγκη.
Φαί. Ἐ, ἔ. πῶς ἂν δροσερᾶς ἀπὸ κρηνίδος
Καθαρῶν ὑδάτων πόσι' ἀρύσαιμι;
Ὑπό τ' αἰγείροις, ἔν τε κομήτῃ

Est mihi graue habere ornamentum capitis.
Aufer, extende contortum capillum, heu mihi.
Nut. Forti animo sis filia, neque molestè
Agites corpus.
,, Facilius enim morbum cum quiete
,, Et generoso animo feres.
,, Necesse enim est homines conflictari cum multis malis.
Phæ. Eheu, quomodo ex roscido fonte
Hauriam potum limpidæ aquæ?
Et sub alnis, & in viridi

Βαρύ μοι κεφαλῆς] βαρύ μοι ὀδίφησι τὸ ἔχειν τὸ κεφαλόδεσμον. ἄκρως οὖν τοῦ ἐρωτικοῦ ἐνέφηνε πόρρωσιν, ὑδὲ τὸ σωνήθεις αἰεχρῶν στολίσματος. ἀφέλητε πίναι αὐτὸ, καὶ αἰαπίασόν μοι τὸ πόκαμον. Μετάβαλλε δέμας) μὴ ὅπ χαλεπότητι καὶ κακοῖς διαῤῥήξῃ τὸ σῶμά σου. ῥᾷον γὰρ μᾶλλον οἴσεις τοῦ νόσον μετὰ γενναιότητος. Αἴ, αἴ, πῶς) ἐπαναβέβηκε λοιπὸν ὁ λόγος, ὡσπερεί σωαυξόμενος τοῦ πάθους, καὶ λοιπὸν ἐσχηματισμένη τὰ τοῦ ἔρωτος αἰνίττεται). λέγει οὖν, ὅτι ἠβουλόμην ψυχῶν ὕδατον τυχεῖν, ἵνα τοῦ ὀνίσθαι μοι τοῦ ἔρωτος φλόγα σβέσω, αἰαπαύσασα ἑαυτοῦ ὑπὸ αἰγείροις καὶ λειμῶσι, κομῶσι τοῖς ἄνθεσι αἰακλιθεῖσα. ταῦτα δὲ ἔξωθεν ἐσχηματίσθαι τοῦ ἤθους τοῦ νοσούντων.

Λειμῶνι κλιθεῖσ' ἀναπαυσαίμαν;
τρο. Ὦ παῖ, τί θροεῖς;
Οὐ μὴ παρ' ὄχλῳ τάδε φηρύσῃ.
Μανίας ἔπος ῥίπτουσα λόγον.
Φαί. Πέμπετέ μ' εἰς ὄρος, εἶμι τοὺς ὕλαν
Καὶ τοὺς πόδας, ἵνα θηροφόνοι
Σπεύδουσι κύνες,
Βαλίαις ἐλάφοις ἐγκεκλιμένοι.
Θεοὺς θεῶν, ἔρασμαι κυσὶ θωύξαι,
Καὶ τοὺς χαίταν ξανθὰν ῥίψαι

Prato reclinata quiescam?
Nut. O filiai quid dicis?
Ne apud turbam hæc dicas,
Effundens sermonem obnoxium furori.
Phæ. Ducite me in montem, eo ad syluam,
Et ad pinus, vbi ferarum interfectores
Solum eundo calcant canes,
Maculosis ceruis insilientes.
Per deos cupio clamore excitare canes,
Et circa flauam comam proiicere

Οὐ μὴ παρ' ὄχλῳ) αἰτῶ τοῦ οὐ μὴ φθέγξῃ ταῦτα μεταξὺ πλήθους, μανιώδεις λόγους ῥίπτουσα. ἔδοξε δὲ αὐτῇ τὰ ῥηθέντα ἀσήμαντα εἶναι, καὶ ἐκ αὐτοῦ ἄξια. τί δὲ τοῦ ὕδατος ἐρῶσαν ψυχῆς καὶ κομῶντες λειμῶνος αὔξῃ πεθεῖν ἢ βασιλείαν ἐχούσης, εἰ μόνοι ἔλεγε, πῶς μοι ἔρωτος θρύοντο σβέσαι τὸ πῦρ; ἢ τίς τοσαύτη τέρψις αὐθέων, ὡς αἰαπαῦσαι τὸν πόθον. μανίας δὲ ἔπος, ἤτοι ὑπὸ μανίας ὀχούμενον ὀκμανῆ, καταχούμενον ὑπὸ μανίας. παρ' ὄχλῳ δὲ, αἰτῶ τοῦ ὅπ τοῦ χοροῦ. Πέμπετέ μ' εἰς) ἐπαναβέβηκεν ὁ λόγος ὅπ τὸ μανικώτερον ἅμα τοῦ πάθους, ὡς λοιπὸν σαφέστερον τὸν αἰνιγμὸν τοῦ ἔρωτος ὕζωθεν εἶναι σημαίνοντος. καὶ εἰς τὸ ὄρος βούλεται προπέμπεσθαι τοὺς θέαν τοῦ ἐρωμένου, καὶ εἰς κυνηγέσιον τοὺς συνομιλίαν τοῦ πεθουμένου. ἐνταῦθα δὲ δεῖ τὸν ὑποκειμένον κινεῖσθαι ἑαυτὸν, καὶ σχήματι καὶ φωνῇ, καὶ ὀνόματι τοὺς εἶναι τοὺς ὕλας ἀναπηδᾶν, ὡς αὐτὸν πορευομένῳ. τὸ δὲ ὀξῆς οὕτως· πέμπετέ με εἰς ὄρος τοὺς θεῶν. μᾶλλον δὲ δι' ἐμαυτῆς ἄπειμι τοὺς ὕλας, καὶ τοὺς τὰς πόδας, ὅπου εἰσὶ τὰ κυνηγέσια, καὶ ὅπου αἱ κυνες βέχουσι τοῖς ἐλάφοις τοὺς τὸ ὀπισθεν τοὺς πελάζουσαι, ὀπισθομῶ κυνηγετικῶ πέχνῃ ἀναδέξαθαι, καὶ κυσὶ μὲν συείζειν, ὅπ θέας δὲ ὁρμᾶν, καὶ τὸ ἀκόνητον τοὺς τῶν κεφαλῶν αἰατεῖναι. τὸ δὲ σίδηρον αὐτοῦ τοῖς χροὶ κατέχουσα. καὶ οὕτως ἀκοντίζειν, οἱ μὲν ἀκοντίζοντες τῶν χεῖρα ἄνω τοὺς τῶν κεφαλῶν αἰατείνουσι. τὸ δὲ σίδηρον τοῦ ἀκοντίου τοὺς τὸν κρίκον τοῖς δυσὶ δακτύλοις τοῖς μέσοις κατέχοντες, οὕτω ῥίπτουσιν. ἄειτα δὲ τὸ λεπτομερεῖ τῆς φράσεως μιμεῖται τὸ τοῦ ἐρώντων ἦθος, ὅπ τοῖς ἐρῶντες τέχνῃ ὑπογράφουσιν ὥς τοῦ ζωγράφοι τῇ λεπτολογίᾳ, ἐκείνῳ τῶν τέχνῳ καὶ τὰ αὐτῆς ὄργανα, καὶ ὥς τοῦ οἱ εἰς ὀπίδειξιν αὐτοῖς ἐρχόμενοι ἐρεθίζουσι τοῦ λεπτομερεῖ τῆς φράσεως τὸ ἔρωτα, καθόλου δὲ τοῦ ὅπ τοῦ τῶν ἐρώντων συμβαίνει. Πρὸς θεῶν ἔρασμαι) αἰτῶ τοῦ ἐρῶ, παθητικὸν αἰτῶ ἐνεργητικοῦ. καὶ οἰκείως τῇ μεσότητι ἐχρήσατο. ἄκρως δὲ ἐρωτικὸν ἦθος ἀπεμάξατο, τῇ λεπτομερεῖ τοῦ ὀκφράσεως τοῦ ἐνεργείᾳ, εἰς ὑπόμνη-

Universidad de Deusto
Biblioteca

σὺν γὰρ ἐρχόμαι τοῦ πόθου διώκων, καὶ μονοστοιχὶ ζωγραφῶν σὺ τοῖς λόγοις, ἐπ μᾶλλον ἢ ὀπτῶν μίαν ἐχέροιν.

Θεσσαλὸν ὄρπακα,
Ἐπίλογχον ἔχεσ' ἐν χερὶ βέλος.

ΤΡΟ. Τί ποτ' ὦ τέκνον τάδε κηραίνεις;
Τί κυνηγεσίων καὶ σοὶ μελέτης;
Τί δ' κρηναίων νασμοῦ ἔρασαι; 225
Πάρεστι γὰρ δροσερὰ πύργοις συνεχὴς
Κλιτύς, ὅθεν σοι πῶμα γένοιτ' ἄν.

ΦΑΙ. Δέσποινα δίας Ἀρτεμι λίμνας,
Καὶ γυμνασίων τοῦ ἱπποκρότων,
Εἴθε γενοίμαν ἐν σοῖς δαπέδοις, 230
Πώλοις ἐνέπας δαμαζομένα.

ΤΡΟ. Τί πολ' αὖ τοῦτο φέρον ἔρριψας ἔπος;

Torquem Theſſalicum,
Cuſpide munitum tenens in manu telum.

NVT. Curnam ô filia curas iſta?
Quid tibi eſt negotii cum exercitio venationis?
Quid verò fontanos latices expetis? 225
Etenim iuxta arcem eſt continuus roſcidus
Aquæductus, vnde tibi poteſt eſſe potus.

PHÆ. O domina ſacræ paludis Diana,
Et certaminum equeſtrium,
Vtinam eſſem in tuo campo, 230
Equos domeſticos domans.

NVT. Quid rurſus hoc ſtultum profudiſti verbum?

Θεσσαλὸν ὄρπακα) Θεσσαλὸν γὰρ δόρημα τὸ δόρυ. ὅπλογχον δὲ βέλος αὐτὸ τὸ πτερωτὸν σιδήρεον, ὅταν ὁ κρίκος ἐμβεβλημένος ἐν τῷ ξύλῳ σωλῆνι, δηλ. τὸ ὅπλον τῇ λόγχῃ κεῖται, ὁ ὅστι τοῦ ξύλου. οἱ γὰρ ἀκοντίζοντες τὸ σιδήρεον τοῦ ἀκοντίου τοῖς τὸν κρίκον ἐν δυσὶ δακτύλοις κατέχοντες. οὕτω ῥίπτουσι. Ἄλλως. ὅπλογχον, ἐπεὶ βέλος πᾶν τὸ βαλλόμενον, διέσχισεν εἰποῦσα ὅπλογχον, ὁ ὅστι βέλος ἔχουσα ἐν τῇ χερὶ τὸν λόγχον ἔχον, ἵνα σημαίνῃ τὸ ἀκόντιον. Τί κυνηγεσίων καὶ σοὶ μελέτης) αἰτεῖ τοῦ ὅπλομελίας. πυνθάνεται, εἰ σοὶ τοῦτο κυνηγεσίας μέλει, τί φησιν ὦ τέκνον καὶ σοὶ καθάπερ τοῖς ἀνδράσι μελετᾶται τὰ κυνηγέσια. εἰ δὲ τὸ τυχεῖν κρηναίων ἔρωτα μεγάλω εἴδεται. εἰ μὲν γὰρ ἀλήθειαν ὅλοθυμεῖς, πάρεστιν ὅπου τοῦ οἴκου δροσώδης καὶ ὑψηλὴ πέτρα, συνεχὲς ὕδωρ πάζουσα, ὅθεν σοὶ ποτὸν ἂν γένοιτο, καὶ τὸ πόθον ἐκπληρώσαις. εἰ δὲ τοῦ βούλει, τί καὶ τοῦτο ἐν ἔρωσι πάσχεις λέγεις. Πύργοις συνεχὴς) ἄφθονος τοῖς ὕδασι. ὁ δὲ νοῦς, εἴπερ ὅλως ὅλοθυμεῖς ὑδάτων πάρεστιν ὅπου τοῦ οἴκου δροσώδης καὶ ὑψηλὴ πέτρα κλιτύς, ὅ ὅστιν ἀνακεκλιμένη καὶ ὑψηλὴ πέτρα συνεχὲς ὕδωρ πάζουσα. Δέσποινα δίας] λίμνη γυμνάσιον ἐν Τροιζῆνι, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς φησὶ περὶ ἀμφὶ λίμνης τροχόν. ὁ δὲ νοῦς, ὦ δέσποινα, τῆς ἱππόδου λίμνης, καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ γυμνασίου τοῦ ἱππηλάτου. ἐπεύχεται δὲ λοιπὸν τῇ οἰκείᾳ θεᾷ τοῦ κυνηγεσίου, ὡς τε τὰ τοῦ ἐρωμένου ὅλοθυμεῖσθαι χρήσασα αὐτῇ τοῦ εὐτυχῆ συναναστρέφεσθαι, καὶ συνδιαγᾶσθαι. τὸ δὲ θαλάσσης φησὶν αὐτῷ δεσπόζειν, ὡς καὶ Ἡσίοδος, μοῖραν ἔχει γαίης τε καὶ ἀστερόεντος θαλάσσης. ἢ ἐπεὶ λιμνῶδης ἡ ἄμπελος. Πώλοις ἐνέπας] τοῦτο αἰακχεῖ ἐνίστε. ἐδέπω γὰρ Ἑλλῆνες

ἐχεῶν τοῦ ἵππους. οἱ δὲ Ἐνέτας Παφλαγονίαν τοῦ πρότερον οἰκοῦντες, ὕστερον ὅτε τὴν Ἀδρίαν διέβησαν. Λέων δὲ τοῦ ἵππους Λακεδαιμόνιος ἐνίκησεν ἐνέτας ἵππους, ὡς Πολέμων ἱστορεῖ, καὶ ἐπίγραψεν ἐν οἴκοις, Λέων Λακεδαιμόνιος ἵππους νικῶν ἐνέτας Ἀντικλείδα πατήρ.

Νυῦ δὴ μὲν ὄρος βᾶσ' ὀπὶ θήρας
Πόθον ἐστέλλε. νυῦ δ' αὖ ψαμάθοις
Ἐπ' ἀκυμάντοις πώλων ἔρασαι. 235
Τάδε μαντείας ἄξια πολλῆς,
Ὡς πῆς σε θεὸν ἀνασφάζει,
Καὶ παρακόπτει φρένας, ὦ παῖ.

ΦΑΙ. Δύσαν ἐγὼ τί ποτ' εἰργασάμαν;
Ποῖ παρεπλάγχθην γνώμας ἀγαθᾶς; 240
Ἐμάνην, ἔπεσον δαίμονος ἄτᾳ.
Φεῦ, φεῦ, τλήμων.
Μαῖα, πάλιν μου κρύψον κεφαλάν.
Αἰδούμεθα γὰρ τὰ λελεγμένα μοι.
Κρύπτε. κατ' ὄσσων δάκρυ μοι βαίνει, 425
Καὶ ἐπ' αἰσχύνᾳ ὄμμα τέτραπται.

Nam modò quidem montem conſcendens, ad venationis
Deſiderium ferebaris. modò verò contrà arena
In *fluctuum experte*; *i.* arida, equos *agitare* cupis. 235
Hæc *profectò* diuinatione digna *ſunt* multâ,
Quòd aliquis Deus te vexet,
Mentémque mutilet, *delirámque reddat*, ô filia,

PHÆ. Infelix ego quidnam feci?
Quò aberraui à ſana mente? 240
Inſaniui, lapſa ſum dæmonis noxa.
Heu, heu miſera.
Nutrix, tege rurſus caput meum.
Pudet enim me eorum quæ dixi.
Tege, lacrymæ mihi ex oculis erumpunt, 245
Et oculi vertuntur ad pudorem.

Νυῦ δὴ μὲν ὄρος βᾶσ') ὀρθῶς μὲν εἶχες ἔρωτα εἰς ὄρος ἀπελθεῖν, καὶ ὀπὶ θήρας πόθον ὥρμας, καὶ κυνηγεσίων. πάλιν δὲ νῦν ἐν σταδίοις, πόλου δρόμου ὀπιθυμεῖς, καὶ ὀπὶ ταύτας ὀχεῖσθαι γυμναστικῶς. πνεῖς δὲ χαίρουσι τὸν πόθον, δηλοῦντες ὅτι τὸν πόθον εἰς θήρας τὸν κυνηγεσίου νοεῖς. ἐπ' ἀκυμάντοις δὲ, τῆς μὴ θαλασσίας, ἀλλ' ἠπειρωτικῆς. ἰκτέον ἐν σταδίοις, ἢ ἐν αἰγιαλοῖς, ἔνθα καὶ σάλος πολλάκις εἰσίν. Ἀνασφάζει δὲ) ἤτοι τὸν καλῶς ἔχοντος αἰσθάνει καὶ αἰσκρύει, ὀπὸ μεταφορᾶς τοῦ τῶν σφαῖρας τοῦ κρουομένων ἵππων, καὶ τὸν ἀθέος δρόμου παρεκβαλλομένων. Καὶ τὸ παρακόπτει δὲ, αἰτεῖ τὸν ἐλαφοῖ, ὀπὸ μεταφορᾶς τοῦ παρακοπομένων τὰ περὶ ὀρνέων, ἅτερ ἅμα τῇ τοῦ πτερῶν τμήσει τοῦ ἰχνοῦ ὑποβάλλουσι, καὶ παιτελῶς ἀόρατα γίνεται. Ποῖ παρεπλάγχθην) πάλιν καταστᾶσα τῆς μανίας καὶ ἔμφρων γενομένη, αἰσθάνεται ἑαυτοῦ παρατρέψασα, ὡς μανιώδη φθεγγομένη. τὸ γὰρ τὸν ἔρωτος ὀνομάζειν τῇ ἡδονῇ

τῶν λόγων, καὶ ἐρεθιζόμενον ὥσπερ εἰς θέαν τῶν ὀδυνωμένων τῇ λεπτολογίᾳ πρὸς ὀκφροσύνην ἐξήρχεν, καὶ πάλιν εἰς ἔννοιαν καθιστάμενον τῶν ῥηθέντων ἐσωφρόνει, καὶ ὅτι τοῖς ῥηθεῖσι ὠδίνοι.

,, Τὸ γὰρ ὀρθοῦσθαι γνώμαν, ὠδυνᾶ.
,, Τὸ δ' ἀμαινόμενον, κακόν. ἀλλὰ κρατεῖ,
,, Μὴ γιγνώσκοντ' ἀπολέσθαι.
Τρο. Κρύπτω. τὸ δ' ἐμὸν πότε δὴ θάνατος 250
Σῶμα καλύψει;
,, Πολλὰ διδάσκει γάρ μ' ὁ πολὺς βίος.
,, Χρὴ γὰρ μετρίας ἀλλήλοις
,, Φιλίας θνητοὶς ἀνακίρνασθαι,
,, Καὶ μὴ πρὸς ἄκρον μυελὸν ψυχῆς, 255
,, Εὔλυτα δ' εἶναι στέργηθρα φρενῶν,
,, Ἀπότ' ὤσασθαι, καὶ ξυμλῆναι.
,, Τὸ δ' ἀμφὶ δισσῶν μίαν ὠδίνειν
,, Ψυχὰν, χαλεπὸν βάρος, ὡς κἀγὼ
,, Τῆς ἀμφαλγῶ. 260

,, Nam ad ſanam redire mentem, dolore afficit *animum*.
,, Ipſa verò inſania malum *quoddam eſt*: ſed præſtat
,, Non cognoſcentem *ſuos errores ac inſaniam*, perire.
Nut. Tego. meum verò quandonam mors 250
Corpus teget?
,, Multa me docet vita longa.
,, Oportebat enim mediocres inter ſe mutuò
,, Mortales miſcere, *iungere & contrahere* amicitias,
,, Et non vſque ad extremam medullam animę *penetrare*, 255
,, Et amores animorum facilè ſolui poſſe,
,, Et expelli, & intendi, *minui, & augeri*.
,, Sed afflictari pro duabus vnam
,, Animam, graue onus *eſt*. Sicut etiam ego
,, Pro iſta doleo. 260

Τὸ γὰρ ὀρθοῦσθαι) τὸ γὰρ μετὰ τῆς μανίας ὀρθοῦσθαι τῆς γνώμης ὠδυνᾶ λυπεῖ, ὅτι τοῖς ἐν τῇ μανίᾳ ῥηθεῖσι, ὡς ἐν τῷ καθεστῶτι δίκας παρὰ αἰδήσεως διδόναι. Τὸ δὲ μαινόμενον] αὐτὸ δὲ τὸ μαινῶδες κακὸν μέμφεται ἃ μὴ βούλεται φθέγγεται. κρατεῖ δὲ καὶ ἀφέχει τῶν μετὰ σωφροσύνης ἀπολέσθαι. ὅτι γὰρ τῶν ἁμαρτημάτων ἐν τῇ μανίᾳ αἰσθάνεται, ὅτι τὸ θανάτου τῶν ἀλγεινότερα λογίζεται τῶν τοῦ βίου πρεπόντων ἀποστῆναι. Ἄλλως.) τὸ δὲ μαινόμενον, αἰνίττεται τὸν κακὸν μέμφεται τὸ μαίνεσθαι, ἀλλὰ κρατεῖ, τουτέστι κρεῖττον ὅτι καὶ ἀφέχει τὸ μετὰ σωφροσύνης ἀποθανεῖν, ὡς εἴ τις λέγοι λυσιτελεῖ ὅτι μὴ γιγνώσκοντα ἀπολέσθαι, ὡς κρείττονος ὄντος τοῦ πιεῖν βίου. Κρύπτω τὸ δ' ἐμὸν) ἐγὼ μέν φησι τῶν κεφαλῶν αἰδουμένη ὅτι τοῖς εἰρημένοις κρύπτω καὶ σκεπάζω, πότε δὲ καὶ τὸ ἐμὸν σῶμα ὀλοιτο ἔχει, πρὸς βίον ὁ θάνατος κρύψει. Χρὴ γὰρ μετρίας) ἔδει φησὶ τοὺς ἀνθρώπους μεμετρημένως φιλεῖν, ὡς μὴ εἰς ἄκρον ἐξέρχεσθαι τὸ στέργειν. Ἄλλως. τὸ

τὸ ἀκόλουθον ἐκβάλλειν τὸ τῆς ὀρέξεως φίλτρον, καὶ πάλιν αὐξῆσαι, ὥς τε ποτὲ μὲν ἐλαττοῦν, ποτὲ δ' αὔξειν τὰ τῆς ψυχῆς φίλτρα. οἱ γὰρ ἄγαν στέργοντες διπλασίως καμνουσι, ὑπὲρ τε τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας καὶ τῆς τῶν φίλων φροντίζοντες. ἐχρῆν οὖν φησὶ τοὺς αἰδήμονας συμμέτρως ἀλλήλοις φιλεῖν, καὶ μὴ ἐς ἄκρον, ὥς τε τὸ σῶμα καθαιρεῖν, καὶ μὴ δυνατὸν λύεσθαι τὸν φιλίαν. Μυελὸν

,, Βιότου δ' ἀτρεκεῖς ὀπτηδάσεις
,, Φασὶ σφάλλειν πλέον ἢ τέρπειν,
,, Τῆς δ' ὑγιείας μᾶλλον πολεμεῖν.
,, Οὕτω τὸ λίαν γ' ἧσσον ἐπαινῶ
,, Τοῦ μηδὲν ἄγαν. 265
,, Καὶ ξυμφήσουσι σοφοί μοι.

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Γραῖα γεραιὰ, βασιλίδος πιστὴ τροφὲ
Φαίδρας, ὁρῶμεν τάσδε δυσήνους τύχας.
Ἄσημα δ' ἡμῖν, ἥτις ὀξὺν ἡ νόσος.
Σὲ δ' αὖ πυθέσθαι καὶ κλύειν βουλοίμεθ' ἄν. 270
Τρο. Οὐκ οἶδ' ἐλέγχου· οὐ γὰρ ἐννέπειν θέλει.
Χο. Οὐδ' ἥτις ἀρχὴ τῆσδε πημάτων ἔφυ;
Τρο. Εἰς πανὸν ἥκεις. πάντα γὰρ σιγᾷ τάδε.

,, Accurata verò vitæ ſtudia
» Plus aiunt nocere, quàm delectare,
» Et pugnare magis cum ſanitate.
» Sic id quod nimium eſt, minus laudo
» Quàm illud, Ne quid nimis. 265
» Et aſſentientur mihi ſapientes.

Chorus.

Mulier vetula, fidelis nutrix reginæ
Phædræ, videmus miſeras iſtas calamitates.
Obſcurum verò nobis *eſt* quiſnam ſit hic *dominæ* morbus.
Ex te igitur ſciſcitari, & audire vellemus. 270
Nut. Haud ſcio certò. neque enim vult dicere.
cho. Neque quæ ſit cauſa horum malorum?
Nut. Eodem redis. Nam reticet hæc omnia.

Βιότου δ') τὸ γὰρ τὸν βίον τὸ πρεσβυτικὸν ἀκριβῶς ὀπτηδεύειν, οὐκ ἀσφαλές. αὐτὸ τὸ ὀπτηδεύειν τὸ πρᾶγμα ποιεῖν ἀφαίρεσιν, πάντως ὀπτιλήψιμόν τι ἐν αὐτῷ διείσκεται. ὀπτηδεύεις δὲ φησὶ τὰς μελέτας, τὰς τῇ ἀσωτίᾳ, τὰς σώνθειας αἰνιττεῖς. καθόλου τὰς ἀλήθειας, καὶ εἰς ἄκρον ἐκβαινούσας τῆς ἀληθείας μελέτας, ὀπτηδεύει ὡς φασὶν οἱ σοφοὶ, ἃς μὴ μόνον

Universidad de Deusto Biblioteca

σφάλλειν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὑγίειαν ἐμποδίζειν εἰρύκασι. ὡς ἐν ἓς ὀλιγωρεῖν ἀλλὰ διὶ νεκῆ χεῶν τῶν λόγων, ὡς κοὐ μηδὲν ὑπεικεῖν, ὅπως εἰς ἄλλο τι ὀκνήσῃ τῶν λόγων, καὶ εἰς τὰ μαινώδες; ἢ τὸ σῶμα εἰς νόσον καταβαλεῖν θέλει. οὕτω τὸ λίαν ἧσον) αἰτὶ τοῦ ὑδὲ ὅλως, ὅπω τὸ λίαν ὀρθοδίδυν ἐπαγωγὸ. ὡς τὸ μηδὲν ἄγαν, πυθέσθαι τὸ μὴ λίαν ἐπιστιδεύειν, καὶ συγκαταθήσεται μοι πάντες οἱ σοφοί. Αλλως. οὕτω τὸ λίαν ἔλαθον ἐπαγωγὸ, τὸ μηδὲν ἄγαν καὶ μισεῖν θυμοῦ, καὶ μαρτυρεῖς ἔσονται οἱ σοφοί, εἰπεῖν ἑνὸς τοῦ ζ σοφῶν ὄντων ἐπίθεμα τὸ μηδὲν ἄγαν, ὅπερ Χίλωνι ἀναπιθέασιν, ὡς Κρεῖτας καὶ Πίνδαρος. οἱ δὲ Σωδαμῶν, ὡς τὸν Τεγέα ὀπίγραμμα δηλοῖ, Ταῦτ' ἔλεγε Σώδαμος Ἐπιφάνου, ὃς μ' ἀνέθηκεν, Μηδὲν ἄγαν, καιρῷ πάντα τελεῖται καλά. ὁ δὲ Θεόφραστος, ὡς τὰ Σισύφου λεγόμενα καὶ Πιτθέας, οἷον μηδὲν ἄγαν, μηδὲ δίκαν δικάσῃς. Γοῦν γεραιὰ] δεῖ τὸ τοῦτο ἔδοξεν ὑπὸ ὠφελεῖ θαρρηθῆναι τὰ κατὰ τὸν Φαίδραν, γυναῖκα αὐτὸν ἀποκαλέσασα. γυναῖκι δὲ μᾶλλον αἱ γυναῖκες θαρροῦσιν τὰ καθ' ἑαυτάς, ἄλλως τε καὶ γεραιαὶ καὶ πιστὴν τροφόν. Λόγημα δὲ) αἰτὶ τοῦ ἄγνωστα. ὅτω δὲ ἐῶν θεκεῖνθαι Δεῖκος, ὡς καὶ Θεκιδίδης, ἀδυνάτα λῦ, αἰτὶ τοῦ ἀδυνάτου. Οὐκ οἶδ' ἐλέγχουσα) ἐρωτῶσα, ἐρευνῶσα, ἀνακρίνουσα, ὅπερ ὄντιν ὑποβολή. τὸν δὲ ὀπίμονον ἐρώτησιν ἔλεγχον ὠνόμασεν. Εἰς ταυτὸν) ἐὰν μὴ ἥκει δὲ, τοῦ τὸν δρχὸν ὄντιν ὁ λόγος, ὃ ὄντιν εἰς ἑαυτὸν ἥκει ἡ δρχὴ τὰ τέλεα, ὥσπερ οὐχ ὁμολογεῖ ὅτως ὑδὲ τὸν δρχόν. εἰ δὲ ἥκεις τοῦ τὸν χρόνον ἐμοὶ εἰς ἑαυτὸν τῆς ἀγνοίας ἥκεις, ἢ εἰς ἑαυτὸ μοι ἀγνοίας ἥκει. πάντα δὲ σιγᾷ, ὃ ὄντιν ὀκ ὀποκρίνεται, ὅτι τοῦ δρχόν, ὅτι τοῦ τέλος.

χο. Ὡς ἀσθενεῖ τε καὶ κατέξανται δέμας.
τρο. Πῶς δ' οὐ; τρεῖς ἤδη γ' ὅδ' ἄσιτος ἡμέρας; 275
χο. Πότερον ὑπ' ἄτης, ἢ θανεῖν πεφυκυῖα;
τρο. Θανεῖν. ἀστεῖ δ' εἰς ὀπίσω βίου.
χο. Θαυμαστὸν εἶπας, εἰ τάδ' ἐξαρκεῖ πόσει.
τρο. Κρύπτει γὰρ ἥδε πῆμα, κοὐ φησιν νοσεῖν.
χο. Οὐδ' εἰς πρόσωπον ὀμμάτων βλέπων; 280
τρο. Ἐκδημος ὢν γὰρ τῆσδε τυγχάνει χθονός.
χο. Σὺ δ' οὐκ ἀνάγκην προσφέρεις, πυθεσθαι
Νόσου πυθέσθαι τῆσδε, καὶ πλαίον φρενῶν;
τρο. Εἰς πάντ' ἀφῖγμαι, κοὐδὲν εἴργασμαι πλέον.
Οὐ μὴν ἀνήσω γ' ἐδὲ νῦν προθυμίας. 285

cho. Quàm est ægrota, & contabuit corpore.
Nut. Quidni *contabesceret*, quæ tertium iam diem impasta manet? 275
cho. Vtrum ab Ate *uexata*, an mori nitens?
Nut. Mori *nitens*. abstinet enim à cibo ad decessum è vita, *i. ut moriatur*.
cho. Rem miram dixisti, si hæc placeant marito.
Nut. Occultat enim hæc malum, & dicit se non ægrotare.
cho. Ille verò in *eius* faciem intuens non coniicit *morbum*? 280
Nut. *Minime*. peregri enim est, procul ab hoc agro.
cho. Tu verò nullam vim adhibes, conans
Cognoscere morbum huius, & errorem mentis?
Nut. Omnia tentaui, & nihil plus effeci.
Tamen non remittam etiam nunc de meo studio. 285

Τὸ δ' ἀσθενεῖ τε καὶ κατέξανται δέμας.) αἰτὶ κλῶν πεπαῖα οὖσα, ἤτοι τεσσαρῶν ἡμέρας ἔχουσα τὸ κατεπάκτη τὸ σῶμα. πῶς δὲ ἡ ὠφελεῖ καὶ κατεσκα ἄγευστος.

Ὡς αὐ παρεῖσα καὶ σύ μοι ξυμμαρτυρῇς,
Οἷα πέφυκα δυσυχεῖσι δεσπόταις.
Αλλ' ὦ φίλη παῖ, τοῦ πάρος τε μὴ λόγων
Λαθώμεθ' ἄμφω. καὶ σύ θ' ἡδίων γένοῦ,
Στυγνὸν ὀφρὺν λύσασα, καὶ γνώμης ὁδόν. 290
Εγὼ θ' ὅπῃ σοι μὴ καλῶς τόθ' εἰπεῖν,
Μεθεῖσ', ἐπ' ἄλλον εἶμι βελτίω λόγον.
Κεἰ μὴν νοσεῖς τι τοῦ ἀπορρήτων κακῶν,
Γυναῖκες αἵδε συγκαθιστάναι νόσον.
Εἰ δ' ἔκφορός σοι συμφορὰ θεὸς ἀρσένας, 295
Λέγ', ὡς ἰατροῖς θέαμα μιανθῇ τόδε.
Εἶεν. τί σιγᾷς; οὐκ ἐχρῆν σιγᾶν, τέκνον,
Αλλ' ἢ μ' ἐλέγχειν, εἰ τι μὴ καλῶς λέγω,
Η τοῖσιν εὖ λεχθεῖσι συγχωρεῖν λόγοις.
Φθέγξαι, τί δεῦρ' ἄθρησον. ὦ τάλαιν' ἐγώ. 300
Γυναῖκες, ἄλλως τοῖδε μοχθεῖμεν πόνοις,
Ισον δ' ἄπεσμεν τοῦ πρίν. οὔτε γὰρ τότε
Λόγοις ἐθέλγετ' ἥδε, νῦν τ' ἐ θέλγετον.

Vt præsens tu quoque possis testis esse.
Qualis fuerim erga dominos calamitate afflictos.
Sed ô filia Phædra, priorem quidem sermonem
Obliuiscamur ambæ, & tu placatior fias,
Soluens triste supercilium, & *asperam* consilii viam. 290
Egoque si quid tibi non rectè tunc, *i. prius*, dixi, *eo nunc*
Omisso ad alium veniam meliorem sermonem.
Atque si quo laboras occulto, *nec aliis declarando* malo,
Mulieres istæ *adsunt* ad sedandum morbum:
Si verò tibi calamitas *adsit* ad mares efferenda, *uirisque declaranda*,
Dic, vt medicis indicetur hæc res.
Esto. quid taces? non oportet te tacere filia,
Sed aut me reprehendere, si quid non rectè dico,
Aut bene dictis obtemperare verbis.
Loquere, quid? huc specta. ô me miseram. 300
Mulieres, frustrà insumimus hos labores,
Absumus autem à *proposito* tam procul quàm prius. neque enim tunc
Verbis demulcebatur hæc, neque nunc obtemperat.

Αγ' ὦ φίλη παῖ) ἀπίτεινε τὸν λόγον πάλιν τοῦ τὸν Φαίδραν, ἄλλο ἦθος μειοῦσα γενεσίας. τὸ δὲ παραινέσαι πείθειν βέλτιον ἢ ἐπαχθέσι ῥήμασιν εἰπεῖν τὸν θεόφασιν, ἄγε ὦ φίλη παῖ, ἀμφότεραι, ὅπως ὀπλαθώμεθα τὸ θεοειρημένων, καὶ σύγε ἡδίων καὶ θεραπεύσας γένοῦ εἰ δέξῃ τὴν παραίνεσιν, ἐγὼ τὸ ὅπου ἔδοξα τὸ πρὶν ἐπαχθὴς ὢν εἶ) ἕως τοῦ τοῦ μέρους ὀπεστῶσα, ἐπ' ἄλλον πορεύομαι κρείττω γενεσίαν. Στυγνὸν ὀφρῦν τὸν συγνὸν τῆς ἀφροσύνης, ὅπου ἐ καλῶς ἠκολούθουν σου τὴν θυμοῦ γενέσει ὀπεστῶσα ὀπὸ τοῦ τοῦ ὀπὸ γενεσίαν θεραπεῖαι μετέρχομαι,

Universidad de Deusto
Biblioteca

πυιέστι τὴν γυνόητα τῶ πρεσβύτου ἄφελε, καὶ τῆς χαλεπῆς γνώμης ἐκείνης παῦσαι. Αλλως. ἐγὼ δ' ὅπη] εἰ ἐφιεῖ πρεσβύτερον ἐλυπῆσε τὸ σὸν συνεχεῖ τῆς ἐρωτήσεως, πειρῶ ὅλῃ τὸ κολακεύειν σε τρεπόμενος. Γυναῖκες ἄδε) συμπρεσβεύσουσι, συνεργήσουσι. γυναῖκες γὰρ ὧσαι ἐν τῆς πειθοῦς συμβάλλονται νόοις, αἱ μὲν πείθεσθαι, αἱ δὲ πρεσβεύειν πείθεσθαι. ἢ γὰρ ἀλεπίβαπον ἄγαν εἰς τὰ τοιαῦτα τὸ θῆλυ γυναικῶν ἦθος. ἔοικε δὲ λέγειν ἔρωτις ἢ πεῖθον. συμβουλεύουσιν οὖν, ἀπεκαπαύσουσι, θεραπεύοντες τὴν μοιχείαν. Εἰ δ' ἔκφορός σοι) αὐτὴ δ' ἐξελεγχθῆναι καὶ ῥηθῆναι δυναμένη. πυνθάνει, εἰ δυνάσθαι καὶ ἀρέσκειν ἀκούσαι τὰ συμφέρα. Δοῦρ' ἄξησον) δεῦρο εἰς με βλέψον, ἵνα κἂν δι' ἀφῆς τῆς ὄψεως αἰδεσθῆς με, εἶτα ὡς ἐκείνης μὴ ἐνατενίζουσης, μὴ δὲ θεραυνομένης τῇ παραινέσει, φησὶ πρὸς τὸν χορόν, μάτην ὦ γυναῖκες μοχθοῦμεν, πείθειν τοῦτον πειρώμεναι. ἢ ὅπως. εἰς δὲ τὸ πείθειν ὁμοίως ἀπεμφαίνοντες ῥήμασιν. ὥσπερ γὰρ δι' ἐκείνου δὲν ἐλυσάμεν, ὅπως δὲ δι' αὐτοῦ.

Αλλ' ἴσθι μὲν τοι, πρὸς τάδ' αὖθαδεστέρα
Γίγνῃ θαλάσσης, εἰ θανῇ, πρεσβεύσασι σοῖς 305
Παῖδας, πατρῴων μὴ μεθέξοντας δόμων,
Μὰ τὴν ἄναασαν ἱππόειαν Αμαζόνα,
Η σοῖς τέκνοισι δεσπότιν ἐγείνατο
Νόθον, φρονοῦντα γνήσιον, οἷόθ' ἁνὴρ καλῶς
Ιππόλυτον. Φ. οἴμοι. Τ. θιγγάνει σέθεν τόδε; 310
Φαί. Απώλεσάς με μῶρα, καί σε πρὸς θεῶν
Τῶδ' ἀνδρὸς αὖθις λίσσομαι σιγᾶν πέρι.
τρο. Ορᾶς; φρονεῖς μὲν οὖ. φρονοῦσα δ' οὐ θέλεις
Παῖδάς τ' ὀνῆσαι, καὶ σὸν ἐκσῶσαι βίον.

Sed ſcias tamen (quamobrem pertinacior
Sis mari) ſi moriaris, proditis tuis.
Liberis, eos paternæ non fore participes domus. 305
Non per reginam equeſtrem Amazonem,
Quæ tuis liberis dominum procreauit
Spurium, ſapientem liberalia, probè ipſum noſti
Hippolytum. P. Heu me. N. Tangit te hoc? 310
Phæ. Perdidiſti me nutrix. téque per Deos
Oro, vt de hoc viro taceas in poſterum.
Nut. Vides? rectè quidem ſapis, prudens verò non vis:
Filiiſque prodeſſe, & tuam ſeruare vitam.

Αλλ' ἴσθι μὲν τοι) λοιπὸν ἀπεγνωκῶς τὴν κολακείαν κινήσεις αὐτὴν λόγοις ἐρεθίζει, φάσκουσα ὅπ ἐὰν θανῇ μὴ ἀξιώσας λόγου τὸν σὸν ἀνδρα, πρεσβώσεις τοῖς σοῖς παῖδας. ἐκβεβλήσεται γὰρ τῶν οἴκων, λοιπὸν πλὴν ἀποπληρώσας τὸν λόγον δι' μέσου φησί, πρὸς τὰ δὴ αὖθαδεστέρα θηλυς θαλάσσης. Αλλως) γίνωσκε πρεσβεύσουσι τοῖς σοῖς παῖδας εἰ θανῇ. Μὰ τὴν ἄναασαν] ἐὰν ὅτι ἡδίκησε ὀμνύουσα κτ' τῶν ἐχθρῶν, ὅ στεμνώσαι αὐτοῖς βουλόμενοι, ἀλλ' εἰρωνευόμενοι, ἢ πρὸς πλείονα ἐρεθίσμον κατ' ἐκείνης ὄμνυσιν, ἢ ἐπεὶ εἰώθασιν οἱ εἰρωνευόμενοι κτ' τῶν ἐχθρῶν ὀμνύναι. ὡς καὶ Σοφοκλῆς ἐν Μυκηνίαις, μὰ τὴν ἐκείνου δεξιὰν ἢ βόσκεται, θῆλυς μὲν αὐτός, ἄρρενας δὲ ἐχθροῖς ἔχων. τόθον δὲ φρονοῦσα, καὶ φιλοσοφίαν ἥσκει, ὅταρ ἐστὶν ἐλευθέρων. Οἶδα γὰρ καλῶς) τῶν πρεσβεύσηκε πρὸς πλείονα γὰρ ὀδυνήσω αὐτὴν ἐκίνησεν, ἐκ ἀμφίβολον αὐτῇ τὴν γνῶσιν πότων εἶ) λέγουσα. διγχάνει δὲ σέθεν πόδε, δῆ καθήψατό σου φησὶ τῆς ψυχῆς, καὶ λόγῳ μόνον εἰρηκέναι τῶν τὸ πρὸς ὀρφανίας θῆλυ πάσχον, οἶμαι ὅτι τῶν εὐκ ἐφόνευσας, δι' τὸ εἰρηκέναι. ἄλλη δ' ἐν τύχῃ χαμάζομαι, μὴ δὲ ἐπακτῶ δι' φαρμακείας γεγενημένῳ. ἐπακτὸ γὰρ πνιγμονή, ἔξωθεν ἐπεγερθεῖσα γονεία πρὸς τὴν ἐχθρῶν. μὴ ἔις σὲ φησὶ τὴν ἐχθρῶν ἐπάγει τὸ λύπης ἄξιον, ἆρα πνὸς ἔχθραν μηχανησαμένης σου. εἰώθασι γὰρ οἱ ἐχθροὶ ἐπαγγέλλειν τὴν σέθεν πόδε, δῆ καθήψατό σου φησὶ τῆς ψυχῆς, καὶ λόγῳ μόνον εἰρηκέναι τῶν τὸ πρὸς ὀρφανίας θῆλυ πάσχον, οἶμαι ὅτι τῶν εὐκ ἐφόνευσας, δι' τὸ εἰρηκέναι. ἄλλη δ' ἐν τύχῃ χαμάζομαι, μὴ δὲ ἐπακτῶ δι' φαρμακείας γεγενημένῳ. ἐπακτὸ γὰρ πνιγμονή, ἔξωθεν ἐπεγερθεῖσα γονεία πρὸς τὴν ἐχθρῶν. μὴ ἔις σὲ φησὶ τὴν ἐχθρῶν ἐπάγει τὸ λύπης ἄξιον, ἆρα πνὸς ἔχθραν

Φαί. Φιλῶ τέκνον· ἄλλῃ δ' ἐν τύχῃ χαμάζομαι. 315
τρο. Αγνὰς μὲν ὦ παῖ χεῖρας αἵματος φέρεις.
Φαί. Χεῖρες μὲν ἁγναί, φρὴν δ' ἔχει μίασμά τι.
τρο. Μῶν δῆτ' ἐπακτῷ πνιγμονῆς ἐχθρῶν τινος;
Φαί. Φίλος με δ' ἀπόλλυσ' οὐχ ἑκοῦσαν οὐχ ἑκών.
τρο. Θησεὺς τιν' ἡμάρτηκεν εἰς σ' ἁμαρτίαν; 320
Φαί. Μὴ δρῶσ' ἔγωγ' ἐκεῖνον ὀφθείην κακῶς.
τρο. Τί δὴ τὸ δεινὸν τοῦθ', ὅσ' ἐξαίρει θανεῖν;
Φαί. Εα με ἁμαρτεῖν· οὐ γὰρ εἰς σ' ἁμαρτάνω.
τρο. Οὐ δῆτ' ἑκούσαν· ἐν ᾧ σοι λελείψομαι.
Φαί. Τί δρᾶς; βιάζῃ χρὸς ἐξαρπομένη; 325
τρο. Καὶ σῶν γε γονάτων οὐ μεθήσομαί ποτε.
Φαί. Κακ' ὦ τάλαινα σοι, τάδ' εἰ πάθοιμι κἀγώ.
τρο. Μεῖζον γὰρ, ἢ σοῦ μὴ τυχεῖν, τί μοι κακόν;
Φαί. Ολῇ. τὸ μὲν τοι πρᾶγμ' ἐμοὶ τιμὴν φέρει.

Phæ. Amo liberos: ſed alia tempeſtate iactor. 315
Nut. O filia, puras quidem manus habes à ſanguine.
Phæ. Manus quidem ſunt puræ: ſed mens piaculũ quoddã habet, eſt polluta.
Nut. Num ex aliunde oblato malo inimici alicuius?
Phæ. Amicus me perdit non volentem non volens.
Nut. An Theſeus aliquod peccatum in te peccauit? 320
P. Vtinam ego nunquam illum læſiſſe videar.
Nut. Quæ eſt igitur illa magna res, quę te cogit mori?
P. Sine me peccare, nec enim in te pecco.
Nut. Haud profectò volens ſinam, ſed in te deficiam.
P. Quid agis? Vim ne facis, pendens ex manu? 325
Nut. Et tua genua non dimittam vnquam.
P. Si audies hæc mala, ô miſera, audies tibi mala.
Nut. An verò mihi maius malum accidere poteſt, quàm te priuari?
P. Peribis. res tamen iſta mihi gloriam afferet.

Εξαρπωμένη) ἐξαρπήσομαί σου τῆς ἱκεσίας, ἢ ἐν σοὶ τὸν βίον λείψω, εἰ μὴ ἆρα φησὶ μετὰ πόνος αἰάγκης ὁ συγχωρήσω, ὁ δὴ ἀπολύσομαι. Κακ' ὦ τάλαινά σοι) ἤτοι πρὸς αἰαῖ ὀπλῶ τῶ

Universidad de Deusto
Biblioteca

πυθέσθαι, ἐπάγει δεύτερον τὸ κακά· κακὰ οὖν ὄντ', εἰ πύσοι τὰ σωπώμενα κακά. Ο λῆ) ἀπολῆ φησὶν, εἰ αἰσχρόνοις με λέγοι. ἐμοὶ δὲ τὰ σωπᾶν ἡμιλῶ φέρει, καθὸ οὐκ ἔκφορος εἰς πολλοὺς ἡ νόσος, ἀλλὰ συγκαταθάψω ἐμαυτῇ τὸ τῆς σωφροσύνης ὄνομα, μέλλουσα σὺν σωφροσύνῃ τελευτᾶν. ἢ ὕπως. εἰ δὲ μὴ μοι εἴπῃς, ἀποθανῇ. τῷ δ' στερηθῆναί σου, μεῖζον οὐκ ἔστι μοι κακόν. εἶτα φησὶν, ἀπολῶμαι. τὸ δ' ἀπολέσθαί με πιλῶ μοι φέρει. ἢ δ' χεαῦς μὴ νοήσασα τὸ σεσῶμα, φησί· εἰ πιλῶ σοι φέρει τὸ σεσῶμα, δίχα τί μὴ λέγεις, κρύπτεις χρηστά. εἰ μὴ ἢ σιγμὴ εἰς τὸ χρηστά, ὅ ἐστιν ὁ λόγος, κρύπτεις τὰ καλὰ ἐμοὶ σεσιγαλούσης σε λέγειν αὐτά, ἅ ἐστιν ἐμοὶ τὰ τιμῆς σοι ἄξια ἐστόμεθα οὐκ ἀξιοῖς ἀκοινώσασθαι, κρύπτεις μοὶ ἐμοὶ χρηστὰ ἱκετεύσης, ἢ χρήσιμος ἀξιούσης ἀκοινοῦσθαί μοι.

Τρο. Κἄπειτα κρύπτεις, χρηθ' ἱκνουμένης ἐμοῦ; 330
Φαί. Εκ τῆδ' γὰρ ἐσθλῶν αἰσχρὰ μηχανώμεθα.
Τρο. Οὐκοῦν λέγουσα, λαμπρότερα φανῇ.
Φαί. Απελθε σεσὸς θεῶν, δεξιᾶς τ' ἐμῆς μέθες.
Τρο. Οὐ δῆτ', ἐπεί μοι δῶρον ἃ δεῖ δοὺς ὁ χρεὼν.
Φαί. Δώσω σέβας γὰρ χρεὼν αἰδέσομαι τὸ σόν. 335
Τρο. Σιγῶμ' ἀν' ἤδη. σὸς γὰρ ἔ' ντεῦθεν λόγος.
Φαί. Ω τλῆμον, οἷον μῆτερ ἠράσθης ἔρον;
Τρο. Ον ἔσχε ταύρου, τέκνον, ἢ τί φῆς τόδε;
Φαί. Σύ τ' ὦ τάλαιν' ὄμοιμε, Διονύσου δάμαρ.
Τρο. Τέκνον, τί πάσχεις; συγγένοις κακηγορεῖς; 340
Φαί. Τρίτη δ' ἐγὼ δυσλῶ ὡς ἀπόλλυμαι;
Τρο. Εκπι πέπλησμαι. πῶς σεσιγήσεται λόγος;
Φαί. Εκεῖθεν ἡμεῖς, ἐν νεωσὶ δυσυχεῖς.

Nut. Et deinde *rem tam gloriosam* occultas, bona petente me? 330
P. Ex honestis enim turpia molimur.
Nut. Ergo si non dixeris *hæc*, honoratior videberis.
P. Abi per Deos, & dimitte meam dextram.
Nut. Nequaquam: siquidem non das mihi donum quod oportebat.
P. Dabo. nam reuereor tuam venerandam manum. 335
Nut. Tacebo iam. iam enim tuum est loqui.
P. O misera, qualem mater amasti amorem?
Nut. Quo amauit taurum, filia, aut cur hoc dicis?
P. Et tu misera soror, Bacchi coniunx.
Nut. O filia, quid accidit tibi? cognatis maledicis? 340
P. Egóque tertia infelix, quomodo pereo.
Nut. Perculsa sum. quonam euadet hæc oratio?
P. Inde nos, non recens *sumus* miseræ.

Εκ τῆδ' γὰρ) εἰκότως κρύπτω, ἃ ἀπαιτεῖς με λέγειν. μέλλω γὰρ οὐκ τούτων τῆδ' ἐσθλῶν δηλαδὴ τῆς ἐγκρατείας εἰς αἰσχρὰ μεταβαίνειν, ὅ ὅτι φονεύειν ἐμαυτῇ, ἐὰν μόνον τοι ἢ λέγουσα ἡ χεαῦς, χρηστά μου καὶ αἰσχαζούσης σε λέγειν κρύπτεις με, αἰαλόγως ὀπφήσῃ. ὅτι οὐκ γὰρ τῆδ' αἰαθῶν τούτων ὧν λέγεις, ὅ ὅτι τὸ φανερῶσαι τὸ πάθος, ἐγὼ εἰς αἰσχρὰ πεσοῦμαι φήμιω, ἢ καὶ πορεύειν ἀναγκασθήσομαι. οὐκ τῆδ' γὰρ αἰσχρὰ, ὅ ὅτι, πειρῶμαι γὰρ ἀπὸ πορνείας οὐκφυγεῖν, εἰς σωφροσύνιν

ἢ πεσῶσα, διὸ ἐν σωτῆρ βούλομαι ἀποθανεῖν καὶ ἔστιν αὕτη ἡ χεαφὴ ἁρμοζομένη τῇ ὀξῆς. εἰ δὲ κρύφα φησὶν ἐξ αἰσχρῶν μηχανήσασθαι βουλεύειν, πόσῳ μᾶλλον θαυμασθῆσι αὐτὴν τὴν βουλὴν διελθοῦσα σαφῶς. καθόλου γὰρ ἡ σαφὴς ὁπῆδεξις ἐστὶν ἐγκρυπτέρα. διὸ καὶ ἀπορρήσασα αἰτεῖ πεῖν φησὶ, Απελθε σεὸς θεῶν δεξιᾶς τ' ἐμῆς μέθες. ὅμως ἡ σεσῶτη χεαφὴ βελτίων. Τιμωτέρα φανῇ) σοφωτέρα, ὡς φίλοις θαρροῦσα τὴν συμφορεῖν, καὶ μὴ κρυπτῶ πάθος πολιορκουμένη. κῆ γὰρ Μένανδρον, σοφῶν αἰδρῶν ὄντ' τὸ πῆς φίλοις λέγειν τὰ αἰαλκαῖα, ἐν οἷς φησι λαθάνειν τὰ σεσῶματα, πῆς λέγειν ἡμῶν οἰκοῦντας τὴν ἀληθείας ἀεὶ πῆς αἰαγκαίοις, καὶ τὰ ἑξῆς. λέγει οὖν ὅτι σεβασμιωτέρα ἐμοὶ φαίη τὰ ὕπνος ἀπόρρητά μοι θαρρεῦσα. Ω τλῆμον) αἰνιγματωδῶς φεάσαι θέλει τὴν ἔρωτα. πῆ γὰρ τὰ ἅμα τῇ αἰνιγμῷ καὶ τὴν συγγνώμην ἠτήσατο, ὡς σεσγενικὸν κινηθεῖσα τὸ πάθος, καὶ οὐκ ἰδίας φύσεως ἁμάρτημα. Εκεῖθεν ἡμεῖς) ἐκ τῆς καθαρᾶς τῶ γένους δυσυχοῦμεν τὴν νόσον τῶ ἔρωτος, αἰτὶ τῶ σεσγενικὴν τὴν δυσυχίαν δυσυχοῦντες τῶν πάθεμεν.

Τρο. Οὐδέν τι μᾶλλον οἶδ', ἃ βούλομαι κλύειν.
Φαί. Φεῦ, πῶς ἂν σύ μοι λέξειας, ἃ μ' ἐχρῆν λέγειν; 345
Τρο. Οὐ μάντις εἰμὶ, τὰ φανῆ γνῶναι σαφῶς.
Φαί. Τί τοῦτ' ὁ δὴ λέγουσιν ἀνθρώποις ἐρᾶν;
Τρο. Ηδιστον ὦ παῖ τοὐνόν, ἀλγεινόν τ' ἅμα.
Φαί. Ημεῖς ἂν εἴμεν θατέρῳ κεχρημένοι.
Τρο. Τί φῆς; ἐρᾶς ὦ τέκνον ἀνθρώπων τινός; 350
Φαί. Ὅς ἐς ποθ' ὅτος ἐστ' ὁ τῆς Αμαζόνος;
Τρο. Ιππόλυτον αὐδᾶς; Φ. σοῦ τάδ', οὐκ ἐμοῦ κλύεις.
Φαί. Οἴμοι, τί λέξεις τέκνον; ὡς μ' ἀπώλεσας.
Γυναῖκες, οὐκ ἀνέχομαι. οὐκ ἀνέξομαι
Ζῶσ' ἐχθρὸν ἡμαρ, ἐχρὸν εἰσορῶ φάος. 355

Nut. Nihilo magis scio quæ volo audire.
P. Heu quomodo tu mihi posses dicere quæ me oporteat dicere? 345
Nut. Non sum vates ad obscura clarè cognoscenda.
P. Quid *est* hoc, quod homines dicunt amare?
Nut. Idem ô filia est dulcissimum & simul acerbissimum.
P. Nos sumus re expertæ alterutrum.
Nut. Quid ais? amas ô filia aliquem hominem? 530
P. Quis nam est ille Amazonis filius?
Nut. Hippolytum dicis? P. Ex te hæc, non ex me audis.
P. Heu me, quid dicis filia? Vt me perdidisti.
Mulieres, intolerabilia *dicit*, non sustinebo
Viuens istum hostilem diem: intueor lucem inuisam, 355

Οὐδέν τι μᾶλλον) οὐδὲν πλέον σου ἐνεργαζομένης ἔχω γνῶναι ὃ βούλομαι ἀκοῦσαι, τουτέστι σεσφάσῃ τῆς νόσου, οὐδὲν μᾶλλον οἶδα ἀκούειν ὃ βούλομαι. Πῶς ἂν σύ μοι) ἐπεὶ παχυτέρα ἡ νεοῦ ὄσιν ἡ χεαῦς, οὐ σωῆκε τὸ λεγόμενον ἐπὶ τῆς Φαίδρας, ἀγαμακτοῦσαν Φαίδρα φησὶ, πῶς αὐ δυνηθείης εἰπεῖν μοι ταῦτα ἃ ἔδει ἐμὲ ἀποκρίνασθαι; καὶ πῶς μοι λέγοις ἃ λέγειν μέλλω. ἐπεὶ οὖν ὡς ἔρηται πολυμερῶς αἰνιξαμένη τὸ παχύτερον τῆς χεαὸς, οὐκ ἐδυνήθη συμβαλεῖν, ἀσφηφιῶσα τὸ πάθος ὀξειπεῖν, εἰς τόπο ἀποείας ἦλθε ὥςτε ἐρωτᾶν αὐτὴν ἀπὸ αὐτὴν ἔδει.

Universidad de Deusto
Biblioteca

λέγειν. τὸν δὲ καὶ τὸ αἰδεῖσθαι τὸ γυναικεῖον πικραίνει, καὶ τὸ κομμᾶσθαι τοὺς νοσοῦντας. κακομωδήσας δὲ ὁ λόγος ἐστὶ τοῦ Λευκοφάνους, καὶ εἰς παροιμίαν μετῆκται. Τί δὴ τὸ δὴ) ἀγνοῦσι δ' αἰνιττόμενοι αὐτῇ συμβάλλειν, αὐτὴ λοιπὸν ἐρωτᾷ τὸν ἔρωτος φύσιν, δηλοῦσα ὅτι ἐκ πνεύματος θείας ὀργῆς τοῦτο ποιεῖ. Ὃς πολὺ δυνατώτατα παρέδραμε τὸ ὄνομα, ἤτοι αἰδουμένη, ἢ δεῖ πύπτου σημαίνει θέλουσα, ὡς οὐκ ἐξ εἰδήσεως, οὐδὲ ἀπὸ τρυφῆς & συνεχοῦς θέας αὐτὴ ἐρᾷ, ἀλλὰ χόλῳ τῆς Ἀφροδίτης, οὐ τὴν κάλλει τοῦ νέου. οἱ σώφρονες γὰρ οὐχὶ θέλοντες κακῶν ἐρῶσι, ἀλλ' ἀναγκαζόμενοι. Σοῦ τὰ δ' οὐκ ἐμοί) δῶρα ἢ ἡ ἔρωσις μετὰ τοῦ ὁμολογίαν τοῦ σαφοῦς. Οἴμοι τὰ λέξεις] σαφῶς ἀκούσαιμι τοῦ ἔρωτος, λοιπὸν χαριεῖται τοῦ ὑπερβολοῦ τοῦ πάθους. κομμᾶσθαι δὲ ἡ δεῖνα ὡσ' αὐ ἐκπεπληγμένης τῇ θαύματι.

Ῥίψω, μεθήσω σῶμ'. ἀπαλλαχθήσομαι
Βίου θανοῦσα. χαίρετ'. οὐκ ἔτ' εἰμὶ ἐγά.
Οἱ σώφρονες γὰρ οὐχ ἑκόντες, ἀλλ' ὅμως,
,, Κακῶν ἐρῶσι. Κύπρις οὐκ ἄρ' ἦν θεός,
,, Ἀλλ' εἴ τι μεῖζον ἄλλο γίγνεται θεοῦ, 360
Ἡ τοῦδε, κἀμὲ, καὶ δόμους ἀπώλεσεν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

χο. 1 Αἴες ὤ, ἔκλυες ὤ, αὐήκουσι τᾶς
2 Τυράννου πάθεα μέλεα θρεομένας.
3 Ὀλοίμαν ἔγωγε. πρὶν σαὶ φίλαν
4 Καταλῦσαι φρενῶν. ἰώ μοι μοι· φεῦ, φεῦ. 365
5 Ὦ πάλαινα τᾶς δ' ἀλγέων,
6 Ὦ πόνοι τρέφοντες βροτοὺς.
7 Ὀλωλας, ἐξέφλυας εἰς φάος κακά.

Abiiciam, relinquam corpus, discedam
Ex hac vita moriens. valete, non viuo ego amplius.
Continentes enim non volentes *quidem*: sed tamen
» Amant mala. Venus igitur non est dea:
» Sed si quid aliud maius est dea, 360
Quæ hanc & me, & domum perdidit.

ANTISTROPHICA.

strophe.

cho. 1 Audiuisti ô, audiuisti ô, non audiendos
2 Reginam morbos miseros fatentem?
3 Vtinam periissem ego, priusquam tua amica
4 Excideret ex sano mentis statu. heu mihi mihi. heu, heu. 365
5 O misera propter hos dolores,
6 O ærumnæ, quæ nutritis homines.
7 Periisti, emisisti in lucem *tua* mala.

Οὐκ ἄρ' ἦν θεός) θεὸν γὰρ κυρίως φησὶ τὸν μετὰ τοῦ δυνατοῦ καὶ τοῦ ποιητικὸν ἔχοντα τὴν δυναστευομένων. μεγίστου οὖν αὐτὸν θεοῦ, καθὸ μόνον ἐνδείξασθαι δυνάμιν δυνάσθαι οὐ τοσοῦτοι εἶδεν. Αἴες ὤ) ἐκπλαγεὶς ὁ χορὸς τοῦ ὑπερβολοῦ τοῦ πάθους, θαυμάζει οἰκτίρων ἅμα καὶ θρηνῶν

θρηνῶν τὸ συμβαῖν καὶ τὸ θαυμαστικόν, ᾧ δεῖ μέσου κείμενον οἰκείως ὡς λυπούμενος, οὐκ ἀπαρέμπτωτον ἀποτελεῖ τὸ σῆμα τοῦ λόγου, διαφόροις τε ῥήμασι αὐτὸ καταπάγει, τὸ τῆς λυπουμένων ἦθος μιμούμενος, ὅτοι τὰ αὐτὰ καταπάγουσι τοῦς πλείονα ἐνθυμήσεις τῆς ἑαυτῆς κακῶν. ὁ δὲ λέγει πιστὸν ὅτι, ἠκουσάς φησι τὰ αὐήκουστα & δυσυχῆ πάθη τῆς τυράννου θρεύσης & λεγούσης. τοῦς ἀλήλας δὲ φασι, οὐχ ὡς ἀγνοῦσι τὰ λεχθέντα, ἀλλὰ τοῦς πλείονα σύεσιν & ἐνθύμησιν τοῦ πάθους. οἰκειότητα δὲ μέσου καταπάγει τὸ θαυμαστικόν, ὡς αὖ τῇ λύπῃ κολουομένῃ αἰαρτήσαι τοῦ διάνοιαν. Ἀνήκουστα δὲ) τὰ μὴ πάνυ ἀκοῆς ἄξια, τὰ ἄῤῥητα.

8 Τίς σε παναμέριος ὅδε χρόνος ὀλοῖ;
9 Τελοῦτήσει τί καινὸν δόμοις. 370
10 Ἄσημα δ' οὐκ ἔτ' ἐστὶν οἷ φθίνει τύχα
11 Κύπριδος. ὦ πάλαινα τᾶς Κρησία.

ΙΑΜΒΟΙ.

Φαί. Τροιζῆνιαι γυναῖκες, αἳ τόδ' ἔσχατον
Οἰκεῖτε χώρας Πελοπίας προσώπων,
Ἤδη ποτ' ἄλλως νυκτὸς ἐν μακρῷ χρόνῳ 375
Θνητῶν, ἐφρόντισ', ἡ διέφθαρται βίος.
Καί μοι δοκοῦσιν οὐ κατ' γνώμης φύσιν
Πράσσειν κάκιον. Ἔστι γὰρ τόγ' εὖ φρονεῖν
Πολλοῖσιν, ἀλλὰ τῆδ' ἀθρητέον τόδε.

8 Quodnam perpetuum hoc tempus te manet?
9 Aliquid nouifiet *in his* ædibus. 370
10 Non enim est amplius obscurũ, quomodo *domum hanc* perdat fortuna
11 Veneris. O misera puella Cressa:

Phædra.

Phæ. Mulieres Trœzeniæ, quæ extremum hoc
Vestibulum terræ Pelopiæ habitatis.
Iam sæpe *mecum* aliâs noctis in longo tempore 375
Cogitaui, quomodo corrupta sit hominum vita.
Et mihi videntur non secundùm animi naturam: *at præter eam*
,, Deterius facere. est enim recta *rerum* cognitio
,, Multis. Sed sic spectanda *sunt* hæc.

Τίς σε παναμέριος] τίς ἄρα σε χρόνος ὁν πασῶν τῶν ἡμερῶν ὅπως ἐξεδέχετο, ᾧ πάντῶν ἔρωτος νοήσαιμι ἐξέφλυας. παναμέριος δὲ, ὁ ὁν πασῶν τῶν ἡμερῶν εἰς τοῦτον συναφθείς. ἢ οὕτως, ὁν τίνος ἄρα χρόνου, καὶ πόσας ἡμέρας αὕτη ἡ δυσυχὴς ἡμέρα ἐξεδέχετό σε. Τροιζῆνιαι γυναῖκες] ἔσχατον γὰρ μέρος τῆς Πελοποννήσου ἡ Τροιζῆνία πρὸς θάλασσαν, κατ' αὐτὴν τῆς Ἀθηναῖς κειμένη. ἤδη δὲ λοιπὸν ἐγκωμιάζει τὸν πάθοις ἀφεμένη τῶν ἐπ' αἰσθοῖς αἰνιγματωδῶν διανοιῶν, ἀπολογεῖται διαῤῥήδην ἄρχεται, ὡς κατ' φύσιν νοήσαιμι τὸν ἔρωτα, καὶ βουλομένη ἐγκρατῶς ἑαυτῷ αἱρεῖν. οἰκείως δὲ τῆς ἀπολογουμένοις πολλῷ τῷ γνωμικῷ χρῆται. Προτόπον δὲ, πρόθυρον. κατ' γὰρ τῶν Πελοποννήσου ἐστὶν ἡ Τροιζῆνια, πρὸς ἀνατολάς. Ἤδη ποτ' ἄλλως) πολλάκις φησὶ διαγρυπνήσαιμι ὁν νυκτὶ, ἐσκόπουν πῶς διέφθαρται ὁ ἀνθρώπινος βίος, ἄρα ὁν φύσιν ἐχόντων ἀνθρώπων τὸ ἁμαρτάνειν, ἢ ὁν ῥαθυμίας. καὶ κρίνασα ἔγνων, ὅτι οὐκ

Universidad de Deusto
Biblioteca

ἐκ φύσεως πρόσεστιν ἡμῖν ἡ κακία. Ὃ δὲ οὐ πόνου δῆλον, ὅτι τὰ φυσικὰ παντὰ πᾶσι παρέπεται, καὶ τὸ γελαστικὸν, τὸ ἐρωτικὸν, καὶ τὰ ὅμοια, καὶ οὐκ ἄν ἔνια βόροις χωρὶς πόνων. εἰ δὲ βελτίστοις πρὸς πολλοῖς ἀνθρώποις τὸ εὖ φρονεῖν καὶ δικαιοπραγεῖν, δηλονότι τὸ φύσει πρόσεστιν ἡμῖν τὸ φαῦλον. οὐ γὰρ ἂν βελτίστοις πολλοὶ καὶ ἀγαθοί. Ἄλλως. Ἡδονὴ τοῦ ἄλλως) χωρὶς νόσου τυγχάνουσα δηλονότι, πιθανῶς δὲ ἀνυκτὶ φησὶν ἀνθυμηθῆναι, ὁπότε πάρεστι τῆς τοῦ αἰσθήσεων ἀπηλλαγμένης αἰσθήσεως ἡ ψυχὴ, φιλοσοφοτέροις ἐγκαταλίνεται ζητήμασι. πιθανῶς δὲ καὶ τὸ ἠρέμα τοσηλθυομένου αὐτῷ ἐνθυμεῖσθαι τοιαῦτα. τότε γὰρ γνωμικώτεροι γινόμεθα τῆς φύσεως ἡμᾶς διὰ τὸ πάθοις ἀκπαιδεύστους. Καίμοι δοκοῦσιν) οὐκ ἀγνοίᾳ μοι δοκοῦσιν οἱ ἄνθρωποι ἁμαρτάνειν εἰς τὰ ἁμαρτήματα, ὅπου γε πολλοὶ καὶ εὖ φρονοῦντες καὶ ἀθανάτοιδροι κακῶν τε καὶ ἀγαθῶν, ἀκπίπτουσιν εἰς τὸ κακόν. ἐπειδὴ τοίνυν οὐκ ἀγνοίᾳ, ἀλλὰ γινώσκοντες ἁμαρτάνουσι, τοῦτο σκοπτέον τὸ βίου τὸν λύσιν τοῦ ὅτι. Γνώμης) τῆς γνώσεως, οὐχ ἁμαρτία δὲ τῆς γνωμικῆς φύσεως, ὅπου γε πολλοὶ ἀθανάτοιδροι τὸ ἀγαθὸν προκρίνουσιν αὐτῶν τὸ κακόν.

,, Τὰ χρὴ δ' ὀπίσαμεθα, καὶ γιγνώσκομεν,
,, Οὐκ ἐκπονοῦμεν δ'. οἱ μὲν ἀργίας ὕπο,
,, Οἱ δ' ἡδονῶν προθέντες αὐτὸ τὸ καλοῦ
,, Ἄλλων τιν'. εἰσὶ δ' ἡδοναὶ πολλαὶ βίου,
,, Μακραί τε λέσχαι, καὶ σχολὴ τερπνὸν κακὸν,
,, Αἰδώς τε. δισταὶ δ' εἰσίν. ἡ μὲν ἐσθλὴ,
,, Ἡ δ' ἄχθος οἴκων. εἰ δ' ὁ καιρὸς ἦν σαφὴς,
Οὐκ ἂν δύ' ἥσσων τοῦτ' ἔχοντε γράμματα.

,, Bona *quidem* tenemus & nouimus,
,, Sed non facimus: alii quidem propter ignauiam,
,, Alii verò anteponentes voluptatem honesto,
,, Aliam aliquam. Sunt enim multæ voluptates vitæ,
,, Et longę confabulationes, & ocium, iucundum malum,
,, Et pudor. sunt autem duo voluptatum genera: alterũ quidem, bonũ:
,, Alterũ verò, onus *i. calamitas* domus. Quod si appareret, vbi opus esset
Hæc non essent duo, cùm habeant easdem literas.

Τὰ χρὴ δ' ὀπίσαμεθα] δεῖξαι βούλεται, ὅτι οὐκ ἀγνοίᾳ τοῦ κακοῦ τὸ κακὸν πράττομεν. ἄπνα μὲν οὖν χρηστὰ καὶ χρήσιμα τοῦ βίου καθίστηκεν, ἴσμεν. οὐκ ποιοῦν δὲ αὐτὰ οὐ θέλομεν, διαφόροις ἡδοναῖς ἡττώμενοι. ἀπό πινος γὰρ ἀργίας δὲ ὄκνου τὸ οὐκ ποιεῖν τὰ καλὰ, τὰ κακὰ μετερχόμεθα. ὅσον γὰρ δυσάλωτος ὄζιν ἡ ἀρετὴ, τοσοῦτον ἡ κακία εὐάλωτος. καὶ Ἡσίοδος,

Τοῦ μὲν γὰρ κακότητα καὶ ἐλαδὸν ὄζιν ἑλέσθαι,
Τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν.

Οἱ δ' ἡδονῶν προθέντες.

Καλῶς τὰς αἰσχρὰς ἡδονὰς ἀπιστώτατον, ὡς ἤδη διὰ πόνων κἀκείνας σημαίνασα. αὕτη γὰρ ἐκείνων εἰσὶ πικραί. πολὺ δὲ καὶ ὁμιλία τοιαῦτα πεφύκασιν εἰς ἀπορρήτους ἡδονὰς προκαλεῖσθαι τοῦ φύσιν. οὐ γὰρ δὴ μία, ἀλλὰ διάφοροι ἡδοναί εἰσιν. ἔπα μὲν ξὺν διηγεῖται τὰς ἀρχὰς τοῦ κακῶν. Λέσχαι) ὁμιλίαι καὶ πολὺ ῥαθυμία, ἀργία, ἡ πολὺ φησιν ἡδεῖα οὖσα τῇ ἀναπαύσει, ὀπιθλαβὴς δὲ τοῦ ὀπιζημίου καὶ ἀεργῶ τὸ στόμαπος, διὸ δὲ τερπνὸν κακὸν εἶπεν. Αἰδὼς) ταῖς αἰσχραῖς ἡδοναῖς συγκατοικείθμησε τοῦ αἰσχρὰ αἰδῶ. διαφθείρει γὰρ τοὺς κεκτημένους, ὥσπερ κακεῖναι τοὺς ἐμπιστεύσαντας αὐτῶν αὐτοὺς ἀπολύουσιν. Ἡ δ' ἄχθος οἴκων) τὴν φησὶν Εὐριπίδη, κακὴν ἡ αἰδῶς εἶναι φησὶν ἐκεῖ ὅτι κακή. διοστὴ γὰρ εἰσὶν ὁδοί. εἰ δὲ ἤδειμεν ἀκαίρως αἰδεῖσθαι, οὐκ ἂν δύο ἦσαν

ἑνὶ ὀνόματι καλούμεναι. ἴσως δὲ τὸ Ὁμηρικὸν αἰνίγμα Εὐριπίδης, Ἡ τ' ἄνδρας μέγα σίνεται, ἠδ' ὀνίνησι. Ἄλλως. εἰ δ' ὁ καιρὸς τοῦ σαφὴς, ἐπεὶ φησὶν ὁ Ὅμηρος μίαν μὲν τοῦ τὴν αἰδῶ, δισσὴν δὲ δυνάμιν ἔχειν. Αἰδὼς ἥτ' ἄνδρας μέγα σίνεται ἠδ' ὀνίνησι) τὴν διαφωνίαν ἰώμενος φησὶν, ὅτι τῆς αἰδοῦς ἡ ἄγνοια τοῦ τὴν ἡμετέραν γίνεται αἴσιαν. ἡμεῖς γὰρ οὐ κατὰ καιρὸν αὐτῇ χρώμενοι, διπλῶν ἡγούμεθα τὴν μίαν. ἤδη γὰρ τὴν ἀκαίρως γινομένην, ὀνομάζειν αἰδῶ. τὸ δὲ τοῦτ' ἔχοντε γράμματα, καὶ ἐνὶ τόνῳ καὶ φθόγγῳ προσαγορευομένας.

Ταῦτ' οὖν ἐπειδὴ τυγχάνω φρονῶν ἐγὼ,
Οὐκ ἔαθ' ὁ ποιῶν φαρμάκῳ διαφθερεῖν
Ἐμέλλον, ὥστε τοὔμπαλιν πεσεῖν φρενῶν. 390
Λέξω δὲ καὶ σοὶ τῆς ἐμῆς γνώμης ὁδόν.
Ἐπεὶ μ' ἔρως ἔτρωσεν, ἐσκόπουν ὅπως
Κάλλιστ' ἐνέγκαιμ' αὐτόν. ἠρξάμην μὲν οὖν
Ἐκ τῆδε σιγᾶν τοῦδε, καὶ κρύπτειν νόσον.
,, Γλώσσῃ γὰρ οὐδὲν πιστὸν, ἡ θυραῖα μὲν 395
,, Φρονήματ' ἀνδρῶν νουθετεῖν ἐπίσταται.
,, Αὐτὴ δ' ὑφ' αὐτῆς πολλὰ κέκτηται κακά.
,, Τὸ δεύτερον δὲ, τοῦ αἴσιον δὲ φέρειν,
,, Τῷ σωφρονεῖν νικῶσα, συνοικεῖν θέλω.
,, Τρίτον δ', ἐπειδὴ τοῖσιν οὐκ ἠζιώθην 400
,, Κύπριν κρατῆσαι, καὶ θανεῖν ἔδοξέ μοι

Hæc igitur ego cùm cogitarem,
Sperabam me nullo pharmaco corrumpi
Posse, vt facerem præter animi sententiam. 390
Sed dicam tibi etiam meæ mentis viam,
Postquam me vulnerauit amor, considerabam qua ratione
Pulcherrimè ferrem ipsum. Itaque cœpi
Ex eo tempore occultare & celare hunc morbum.
,, Nam nihil fidendum linguæ quæ alienas quidem 395
,, Hominum cogitationes corrigere nouit:
,, Ipsa verò sibi plurima mala accersit.
,, Secundò verò hanc *amoris* amentiam fortiter ferre,
,, Castitate vincens *eam*, antè decreueram.
,, Tertiò autem, quando *modus* istis non potui 400
,, Venerem *i. amorem* superare, mori visum est mihi

Ταῦτ' οὖν ἐπειδὴ] ἐπειδὴ τοίνυν τὴν φύσιν ἑκάστου πράγματος ἐτυγχάνον γινώσκουσα, καὶ πόθεν οἱ ἄνθρωποι τὸν βίον ἑαυτῶν διαφθείρουσιν, ὁμολογοῦν τοῦτο, οὐδὲ μία πρόφασις οὕτως ἰσχυρὰ, οὐδὲ δέλεαρ τοιοῦτον ἐπὶ τοῦ φρενῶν δὲ τῆς τοιαύτης σωφροσύνης μεταστήσαι με εἰς πορνείαν οὐκ ἀπεικότως δὲ τοῦτο φησὶ, ἀλλὰ πρὸς πλείονα δεῖξιν τοῦ μὴ μόνον οὐ κατὰ φύσιν, ἀλλὰ καὶ παρ' ἐλπίδα τοσεῖν ἔρωτα. Ἐπεὶ μ' ἔρως ἔτρωσεν) ὅπλοιτον καταστικόπερον αὐτὸν τὸν διοίκησιν τοῦ νοσοῦ διηγεῖται. ἠρξάμην μὲν οὖν φησιν ἐντεῦθεν σιγᾶν, ἵνα διὰ τῆς ἡσυχίας λήθη μοι γένηται. Γλώσσῃ γὰρ) ἔοικε τὸ συμβαῖνον ἐκ τῆς γλώσσης δι' ἄλλων πεπιθεικέναι. καθὸ πολλὰ τῆς ἀ-

Universidad de Deusto
Biblioteca

κεύθειν ἀπίστων γενομένων, αὔτη τῆς θεοῦ σίας
αἰπανομίζει. ἄμεινον φησὶν ἡ γνώμη τὸ σω-
φρεῖν, ἢ καθοῦ μὴ γνώσεσθαι κτήσομαι σύμ-
βολον, λόγῳ μὲν ὀμνύουσα τοὺς ἐρῶντας, ἔργῳ δὲ
ἀνόλεστον. δάκνει γὰρ τὸ παραγένημον σύμβολον,
ὅταν τις ἕτερον κεύθῃ σὺν φρενὶ, ἄλλο δὲ εἴπῃ. ἄ-
γνειαν δὲ τὴν πορνείαν καλεῖ, ἐπὶ δὲ τὸ ἐναντίον
σωφροσύνη καλεῖται, ἣν ἡ σάζομεν τοὺς φρένας.
Τεί τοι δὲ ἐπιδὴ) ἐπιδὴ τοῖς βροτοῖς οὐδὲν
ἰσχύον θεὸς ἐγκράτεια τοῦ ἔρωτος, ὅτι τῇ σωφρ-
ὅτι τῇ σωφροσύνῃ, ἔδοξέ μοι δοκεῖν, καὶ ὑ-
δεὶς ἀπλέξει τοῖς βουλευθεῖσιν, ὡς ὑ καλῶς
ἐσκεψάμην, ἢ σωφρ-
ὅτι, ἢ δοκεῖν.

,, Κεφάλαιον. οὐδεὶς αὐτερεῖ βουλεύμασιν.
,, Εμοὶ γὰρ εἴη, μήτε λανθάνειν καλά,
,, Μήτ' αἰσχρὰ δρώσῃ, μάρτυρας πολλοὺς ἔχειν.
Τὸ δ' ἔργον ἤδειν, τὴν νόσον τε δυσκλεᾶ, 405
Γυνή τε θεὸς τοῖς δ' ὄσ', ἐγίγνωσκον καλῶς,
,, Μίσημα πᾶσιν. Ὡς ὄλοιτο παγκάκως,
,, Ἥτις θεὸς ἄνδρας ἤρξατ' αἰσχύνειν λέχη
,, Πρώτη θυραίοις. ἐκ δ' ἐμῶν δόμων
,, Τόδ' ἦρξε θηλείαισι γίγνεσθαι κακόν. 410
,, Οταν γὰρ αἰσχρὰ τοῖσιν ἐσθλοῖσιν δοκῇ,
,, Η κάρτα δόξει τοῖς κακοῖς εἶναι καλά.
,, Μισῶ δὲ καὶ τοὺς σώφρονας μὴ ἐν λόγοις,
,, Λάθρα δὲ τόλμας ὑ καλὰς κεκτημένους.

,, Optimum. Nullus *his meis* obloquetur consiliis.
,, Mihi enim contingat, vt neque lateant præclara *mea facinora*,
,, Neque si turpia *facinora* faciam, testes multos habeam.
Ego quidem noram hanc rem, & morbum istum infamem, 405
Muliérque præterea cùm sim, sciebam bene,
,, Omnibus rem esse inuisam. Vtinam *illa* pereat pessimè,
,, Quæcunque cœpit polluere *coniugales* lectos *congressa* cum viris
,, Prima externis. ex nobilibus autem familiis
,, Hoc malum cœpit in fœminas aspergi. 410
,, Nam cùm turpia placent iis, qui habentur boni,
,, Certè valde honesta videntur esse malis.
,, Odi autem eas, quæ *palam* verbis quidem sunt castæ:
,, Clàm verò audaciæ facinora non honesta patrant,

Γυνὴ δὲ) οὐ εἰς ἅς, τοῖς δὲ ὅσα γυνὴ θεοσέβεια τὴν νόσον τοῦτον δυσκλεᾶ, καὶ τὸ ἔργον τῆς πορνείας, μίσημα ὂν θεοῖς πᾶσι. τὸ δὲ γυνὴ οὖσα, ἐπιδὴ μάλιστα αἱ γυναῖκες μισεῖν ὀφείλουσι τὴν πορνείαν, αἱ μὲν δι' αὐτὴν μεμισημέναι αὐθράσι τε καὶ γυναῖξιν, αἱ δὲ φθείρουσι τὴν εἰς αὐτῆς αἰσχύνειν. Αλλως. ὃ τοῦτο οὐχ ἁπλῆ γνώσεσ ἔξωθεν ὑπισάμην, ἀλλὰ καὶ γυνὴ πεφυκυῖα ἀκριβῶς εἶχον τὸ μίσος τοῦτο τὴν γνῶσιν, ὡς τε καὶ μέχρι τοῦ νοῦ, ἤτοι μέχρι τοῦ νοσεῖσθαι καὶ νικᾶσθαι τοῦ πάθους, ἡδέως ἂν κατηρασάμην τῇ θεοῦ τῇ πορνευούσῃ. Αλλως. μίσημα πᾶσι, ἀκριβῶς. ἔγνω ὁ Ευριπίδης τὴν ῥίζαν τῆς πορνείας ἀνωθεν εἰς εἴδων συγῶσαν τὸ εἰς ἀπλοῦσθαι εἰς πολλὰ τὸ κακόν. εἰ γὰρ ἐβεβλάστηκεν εἰς ἀπελῶν, ταχέως ἂν ἐξεκέκοπτο, καὶ οὐκ ἐζηλᾶτο. Η τις θεὸς ἄνδρα] Ηρωδιανὸς ἐν τοῦ μονοβίβλῳ τοῦ περὶ κυείων καὶ ὀδυνῶν καὶ θεοσυγκρικῶν, λέγει τοῦ τοὺς θεοῦ-

τον πρωθυστέρας θυγατέρας Εὐρυπύλης, ἡ τῶ Κῶς, ἀλλὰ ἄλλης τινός. ἔστι δὲ τὰ ὀνόματα αὐτῶν, Μορφὴ & Κλυτία, ὡς φιλόσοφος ὁ συμβάλλει τοῦτο, ὅτι ἀνθρωῖς καὶ πλοῦσαι κατηρξαντο τῆς πορνείας, ἡ μόνον ἐν τῷ ἔνδον τρυφᾶν, ὅταν τὸν ἔρωτα θεοκαλεῖται. ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ὀπτανεύθαι τὸ ἀμάρτημα ἐξ ἀτελοῦς τινὸς γινόμενον. Οταν γὰρ αἰσχρὰ) ἐστοχάσαιτο τὸ τοιοῦτον οὐ μόνον ἀπὸ τῆς κολακείας, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς τῶν ἀμαρτανόντων ἀξιοπιστίας. ὅταν γὰρ αἰσχρὰ πιθῶσιν αἱ βέλτισται, πάντως αἱ ἀτελεῖς μιμοῦνται, & ἀκολουθοῦσιν ἐκείναις. εἰ γὰρ τοῖς ἀγαθοῖς τὰ αἰσχρὰ νομίζεται καλὰ, πολλῷ μᾶλλον τοῖς κακοῖς.

,, Αἰ πῶς ποτ', ὦ θεαινα πεντία Κύπρι, 415
,, Βλέπουσιν εἰς πρόσωπα τῶν ξυνευνετῶν;
,, Οὐδὲ σκότον φείσουσιν τὸν ξυνεργάτιν,
,, Τέρεμνά τ' οἴκων, μή ποτε φθογγὴν ἀφῇ.
,, Ἡμᾶς γὰρ αὐτὸ τοῦτ' ἀποκτενεῖ φίλαι,
,, Ως μὴ ποτ' ἄνδρα τὸν ἐμὸν αἰσχύνασ' ἁλῶ, 420
,, Μὴ παῖδας, οὓς ἔπικτον. ἀλλ' ἐλευθέρους
,, Παῤῥησίᾳ θάλλοντες, οἰκοῖεν πόλιν
,, Κλεινῶν Αθηνῶν, μητρὸς οὕνεκ' εὐκλεεῖς.
,, Δουλοῖ γὰρ ἄνδρα, κἂν θρασύπλαγχνος ἦς ἤ.
,, Οταν ξυνειδῇ μητρὸς ἢ πατρὸς κακά. 425
,, Μόνον γ' τοῦτο φασ' ἀμιλλᾶσθαι βίῳ,
,, Γνώμῃ δικαίᾳ κἀγαθῇ ὅτῳ παρῇ.

» Quæ quonam modo, ô domina marina Venus, 415
» Intuentur in vultus *suorum* coniugum?
» Neque horrent tenebras *malorum* cooperatrices,
» Tectáque ædium, ne quando vocem edant.
» Nos enim hoc ipsum interficiet, ô amicæ,
» Ne vnquam deprehendar dedecorare meum maritum, 420
» Nec liberos quos peperi: sed ingenuè
» Libertate florentes incolant vrbem
» Nobiliam Athenarum, clari propter matrem.
» Seruum enim reddit virum, quamuis quis audaci animo sit preditus,
» Quum sibi conscius est maternorum, aut paternorum scelerum. 425
» Solum autem hoc aiunt certare cum vita, *longéque præstare*.
» Si cui iusta & honesta mens adsit.

Αἵ ἵνες ἄρα) πῶς ὁ καὶ αὐτῶν τῶν αἰαθήτων τὸν θεὸν φύσιν ἔλεγον δεδοίκασι, πῶς πολεμῶσιν ὁ θεὸν τοῖς ἄνδρας μονογενὴ καὶ αὐτῶν τῶν αἰαθήτων θεὸν φύσιν ἔχον, δεδωκῶς πλὴν νύκτα. θεὸς γὰρ οὖσα θεοῖς αἰάκειται. μόνον δ' τοῦτο, ὁ βίος ὑδέτερα τοῖς πονηροῖς. ὡς Μένανδρος, πρόπαιδι ὁ κόλαξ ἄεισα πάντων. ὁ δύστρος συκοφάντης, ὁ κακοήθης τοῖς ἀγαθοῖς. παλαίει οὖν τῷ βίῳ, καὶ ἀμιλλᾶται, ὅς τις βούλοιτο. καὶ ἀμιλλᾶται, ὅς τις βούλοιτο δικαιοπραγεῖν, τῷ δίκαιον ἔχειν, πρὸς τὴν κοινὴν πολιτείαν. ἢ ἐπειδὴ οἱ φαῦλοι, ὅταν θεὶ δικαιοπραγοῦς τινος ἀκούσασι ζηλοῦσι τοῦ τοῦ ἐπιτοσκελίσαι αὐτόν. παλαίει οὖν τοῖς φαύλοις ὁ ἀγαθός. Αλλως. μόνον τοῦτο νικᾷ φησὶ τὸν βίον, ἡ καλὸν ἐστὶ ἀπὸ ἀπὸ, ἀλλὰ μὴ θάτερον λάμπει τὸ τῆς σωφρ-

σωφρῶν. τοῖς γὰρ ἀκολάστοις ἐλέγχει καὶ δεικνύει ὁ χρόνος, ὡς ἡ παρθένον κάτοπτρον, ὥσπερ δεῖ με μὴ τὸν παρόντα μόνον αἰτιᾶσθαι, ἀλλὰ καὶ τὸν μετ' αὐτόν. Μόνον δὲ τοῦτο) τὸ κεκτῆσθαι δόξαν ἀγαθὴν, ὡς εἰ ἔλεγεν, ὅτι ἀθάνατόν τε ἔστι, καὶ ὡς ὅλον τὸν βίον μνημονεύεται. δεῖ μὲν οὖν μὴ τὸν παρόντα, ἀλλὰ καὶ τὸν μέλλοντα προνοήσασθαι, εἰδυῖα ὅτι ὥσπερ τοῖς ἀγαθοῖς ὁ χρόνος βεβαιοῖ, οὕτω καὶ τοῖς πονηροῖς ἐλέγχει ὁ χρόνος. καὶ πάλιν ὃ παρείκασε τὰ ἐν τῇ προσώπῳ χρόνῳ φαινόμενα τεκμήρια τῶν πρὶν ἁμαρτηθέντων, καθὸ παρελθόντων τὸ ἔργον αὐτῶν, ὡς ὅτι ἐν κατόπτρῳ τεκμήρια καὶ σκιαὶ τῶν παλαιῶν αὐτῶν ὁρῶμεν ἁμαρτημάτων. Ἄλλως. γνώμην δικαίαν, θαυμασίως ἄγαν ἀπολύτως ἐχήσατε. Οὕτω παρὴ) ὁ δίκαιος λόγος ὁ τοῦ δεχομένου πλείστου καὶ πένητος, ἢ ἄδηλος καὶ ἄπλης, ἀλλὰ καθολικώτερον ὑπάρχοντος ὑπὸ πάντων.

,, Κακοῖς ἢ θνητῶν ἐξέφηνε', ὅταν τύχῃ,
,, Προθεὶς κάτοπτρον, ὥς τε παρθένος νέα,
,, Χρόνος. πάρ' οἷσι μή ποτ' ὀφθείην ἐγώ. 430
χο. Φεῦ, φεῦ. τὸ σῶφρον ὡς ἀπανταχοῦ καλὸν,
,, Καὶ δόξαν ἐθέλει' ἐν βροτοῖς κομίζεται.
τρο. Δέσποινα, ἐμοί τοι συμφορὰ μὲν ἀρτίως
Ἡ σὴ παρέσχε δεινὸν ἐξαίφνης φόβον.
,, Νῦν δ' ἐννοῶμαι φαῦλος ὤν. Καὶ βροτοῖς 435
,, Αἱ δεύτεραί πως φρονίδες, σοφώτεραι.
Οὐ γὰρ θεμιτὸν ὤδεν, οὐδ' ἔξω λόγου
Πέπονθας ὀργαὶ δ' εἰς σ' ἐπέσκηψαν θεᾶς.
Ἐρᾷς; τί τοῦτο θαῦμα; σοὶ πολλοῖς βροτῶν.
Κἄπειτ' ἔρωτος οὕνεκα ψυχὴν ὀλεῖς; 440
Οὐκ ἄρα γ' ἐδεῖ τοῖς ἐρῶσι τῶν πέλας,
Ὅσοι τε μέλλουσ', εἰ θανεῖν αὐτοὺς χρεών.

,, Malos autem homines oſtendit, quando contigerit,
,, Proponens ſpeculum, vt virgo iuuenis,
,, Tempus. apud quos ego vtinam nunquam videar. 430
cho. Heu heu, quàm vbique pulchra eſt modeſtia:
,, Et egregiam gloriam inter homines affert.
Nut. Domina, mihi quidem calamitas modò
Tua repentè præbuit ingentem metum:
,, Nunc verò agnoſco me eſſe timidam. inter homines autem 435
,, Cogitationes poſteriores aliquando ſunt prudentiores.
Nihil enim ſingulare, *nihil noui*, neque pręter rationem *quidquam*
Paſſa es, *tibi contigit*. Ira enim Deę *Veneris* in te eſt graſſata.
Amas? quid hoc eſt mirum? cum multis hominibus *hoc habes commune*.
Deinde verò amoris cauſa animam perdes? 440
Haud igitur, haud opus eſt *amore* illis, qui alios amant,
Et quotquot ſunt amaturi, ſi ipſos mori ſit neceſſe.

Κακοῖς ἢ θνητῶν) οἷονεὶ οὕτως τὸ ὀξῆς, τοῖς κακοῖς τῶν θνητῶν ἐλέγχει ὁ χρόνος, ὅταν τύχῃ προθεὶς τὸ κάτοπτρον ὡς τὴ νέα παρθένῳ, τουτέστιν ὅταν τύχῃ αὐτοῖς ἐλέγχων, καὶ φανεροποιῶν. Δέσποινα ἐμοὶ ἄ) ἐμοὶ φησὶν ἀρτίως ἡ σὴ συμφορὰ ἀγελθεῖσα δεινὸν φόβον ἐνέβαλεν. Ἄλλως.

καλῶς ἐμιμήσατο τὸ τῶν χαῶν παλίμβολον. ἐπιφοβοῦται γὰρ ἢ φασιώνται τοῖς συμφοραῖς. νοῦν δ' ἀποδίδωμι, εἰ καὶ ἄπιλης φησὶ τυγχάνω τῷ γνώμῃ, ὃν ἀπ' ἐμαυτῆς ὀφείλουσα τοιαῦτα θεῶν, ὅμως δίκαιον ὅτι τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις ἀκριβέστεραί εἰσιν αἱ δόξαι σε, καὶ αἱ δεύτεραι γνῶμαι. Οὐ γὰρ θεμιτὸν) οὐδὲν φησιν ἔπαθες θεμιτὸν ὧν πάσχοισι πάντες. τοῦτο δὲ πρὸς τὴν γαμετὴν, ὡς μισούσης αὐτῆς τὴν ἰδίας φύσεως τὸν ἔρωτα. μὴ οὖν φησι διεργάσῃ σεαυτῷ, ἀλλὰ συγγίνωσκε τῷ πάθει βιαζομένῃ τοῦ κρείττονος. ἄλλως τε καὶ τῶν πολλῶν ἐκ φύσεως αὐτῶν νοσούντων. Οὔτ' ἄρα γ' οὐδεῖ τοῖς ἐρῶσι] τοῦτο ἐκ τοῦ καθολικωτέρου, ὅτως ὁ λιμπτλεῖ, οὐ χρὴ, ὁ συμφέρει φησὶ τοῖς τῶν πλησίον ἐρῶσι, καὶ ὅσοι μέλλοισιν ἐρᾶν, εἰ χρεὼν αὐτοῖς ὅτι τοῦ θανεῖν.

Κύπρις γὰρ ὁ φορητὸς, οὐ πολλὴ ῥυῇ.
Ἡ τὸν μὲν εἴκοντ' ἡσυχῇ μετέρχεται.
Ὃν δ' αὖ θεμιτὸν καὶ φρονοῦντ' εὕρῃ μέγα, 445
Τοῦτον λαβοῦσα, πῶς δοκεῖς, καθύβρισε.
Φοιτᾷ δ' ἀνὰ αἰθέρ'. ἔστι δ' ἐν θαλασσίῳ
Κλύδωνι Κύπρις. πάντα δ' ἐκ ταύτης ἔφυ.
Ἣ δ' ἐστὶν ἡ σπείρουσα, καὶ διδοῦσ' ἔρον,
Οὗ πάντες ἐσμὲν οἱ κατὰ χθὸν' ἔγγονοι. 450
Ὅσοι μὲν οὖν γραφαί τε τῶν παλαιτέρων
Ἔχουσιν, αὐτοί τ' εἰσὶν ἐν μούσαις ἀεὶ,
Ἴσασι μὲν, Ζεὺς ὡς ποθ' ἡρέθη γαμῶν
Σεμέλης· ἴσασι δ', ὡς ἀνήρπασέν ποτε
Ἡ καλλιφεγγὴς Κέφαλον εἰς θεοὺς Ἕως 455
Ἔρωτος οὕνεκ', ἀλλ' ὅμως ἐν οὐρανῷ

Nam Venus non eſt tolerabilis, ſi cum magno impetu irruat:
Quæ cedentem quidem leuiter perſequitur.
Quem verò ſuperbum, magnificéque *de ſe* ſentientem inuenerit, 445
Hunc arreptum, (quomodo putas) duriter tractat.
Vadit enim per aerem, eſt & in marinis
Fluctibus Venus. Omnia autem ex hac ſunt nata.
Hæc eſt quæ ſeminat, & dat amorem,
Cuius *amoris* omnes in terra ſumus poſteri. 450
Quicunque igitur ſcripta veterum
Habent, & qui ſemper verſantur in poematis,
Norunt quomodo quondam Iupiter amauerit nuptias
Semeles, & norunt vt aliquando rapuerit
Pulchram lucem ſpargens Aurora Cephalum inter deos, 455
Propter amorem, ſed tamen in cælo

Κύπρις γὰρ] δεῖ φέρειν πολλὴ ῥυσιάσαν τὴν θεὸν ἐπεικοῦσα μᾶλλον, ἢ γὰρ αἰθοπλιζόμενον. οἷον δὲ ἄρα ἐπιχωρεῖν ἐπείκειν ἡ θεός. Ἄλλως. οὐκ ἔστιν δυνατὸν βιασάσῃ τὴν Κύπριν μεγάλως ἐπεχομένῳ, ἀλλὰ χρὴ εἴκειν μᾶλλον τῇ Ἀφροδίτῃ, ἢ αἰτιᾶσθαι αὐτῇ, πῶς δοκεῖς κα

Universidad de Deusto
Biblioteca

θύβεσιν. ὅσῳ γὰρ αἰεῖται ἢ τῶν θεῶν πλὴν δυναστείαν, τοσούτῳ μᾶλλον ὀλιγοδεικνυται εἰς αὐτὸν ἡ ἀνδραγαθία. καὶ τοιχάζουσι τῆς ὑμφείας πλὴν ὑποβολιώ. κρείσσων γὰρ ὅδε τῆς λόγου διηγήσεως. τῶν γὰρ δηλοῖ τὸ πῶς δοκεῖς. Φοιτᾶ δ' αὖ αἰθέρα) ἐκεῖθεν ἄρχεται τὸ τῆς Αφροδίτης αὐξάνειν μέγεθος. ἐν θαλάσσῃ δ' αὐτὴν φησιν, ἢ ὅπ ἀφρογενῆ ὄντα, ἢ ὅπ ἐπειδὴ καὶ τὰ ἐν θαλάσσῃ ἀφροδισιάζει, καὶ ἔοικεν ἐκ τοῦ φραδέος σι-

σωπηκέναι, φημὶ δ' τὸ ὅτι γῆς ἔτι) πλὴν θεός. Η καλλιφεγγὴς) κέφαλος εἷς ὅτι πλὴν ὀξ Ενδυμίωνος. ὅτι γαμεῖ Πρόκριν πλὴν Αθηναίαν. ὅπ δ' Κέφαλον ἡ Ἠὼς ἥρπασεν δι' κάλος, καὶ Ομηρος εἴρηκεν. Ἰὼ δὲ ὁ Κέφαλος Δηϊονέως παῖς. Ερωτος οὕνεκα) ταῦτα δυστυχικῶς λέγει. ἢ δηλοῦ δ' ὁκ τὴν μειζόνων προκατασκευάσειν. εἰποῦσα τοῖς θεοὶς ἐρᾶν. λοιπὸν δὲ καὶ τὸ δίσφορον, καὶ τὸ μωρὸν αὐτῆς ἐλέγχει.

,, Ναίουσι, κοὐ φεύγουσιν ὁκ ποδὼν θεούς.
,, Στέργουσι δ' οἶμαι ξυμφορᾷ νικώμενοι.
Σὺ δ' ὁκ ἀνέξῃ, χρῆν σ' ὅπῃ ῥητοῖς ἄρα
Πατέρα φυτεύειν, ἢ 'πὶ δεσπότοις θεοῖς
Αλλοισιν, εἰ μὴ τούσδε γε στέργεις νόμους.
,, Πόσους δοκεῖς δὴ κάρτ' ἔχοντας εὐ φρενῶν,
,, Νοσοῦντ' ὁρῶντας λέκτρα, μὴ δοκεῖν ὁρᾶν;
,, Πόσους ὃ παῖσι πατέρας ἡμαρτηκόσι
,, Σωφρονεῖν κύπριν ἐν σοφοῖσι γὰρ
,, Τάδ' ὅτι θνητοῖς, λανθάνειν τὰ μὴ καλά.
,, Οὐδ' ὁκπονεῖν τι χρὴ βίον λίαν βροτοὺς,
,, Οὐδὲ στέγην γὰρ, ἧς κατηρεφεῖς δόμοι,
,, Καλῶς ἀκριβώσασθαι. εἰς ὃ τὶν τύχην
,, Πεσοῦσ', ὅσῳ σὺ, πῶς ἂν ὀκνεῖν σε δοκοῖς;

,, Habitant, nec fugiunt procul à diis.
,, Sed *dii* patiuntur *eos*, credo, victi calamitate.
Tu verò *hæc* non sustinebis? oportebat igitur te conditionibus certis,
Apatre gigni, aut sub dominis diis
Aliis *genitam uiuere*, si non acquiescis hisce legibus.
,, Quot putas iam valde sana mente præditos esse, (simulēt?
,, Qui quamuis suos lectos *amoris* morbo laborātes videāt, se videre dis-
,, Quot etiam patres cum liberis, qui peccarant,
,, Leuasse Venerem, *eorumque culpam extenuasse putas*? sapientiæ enim
,, Hæc tribuuntur hominum, vt lateant quę non *sunt* honesta.
,, Nec oportet homines vitam nimis *seueram* excolere.
,, Nam ne tectum quidem, quo tectæ *sunt* ædes,
,, Nimis exacta cura faciunt *artifices*. in calamitatem verò
,, Lapsa quantam tu *dixisti*, quomodo te *hinc* euasuram putas?

Ναίουσι κοὐφεύγουσι) ὁκ ἀφίσαν τὴν πρὸς τὴς οἰκείοις ἐκ φραζόμενοι, ἀλλὰ σὺν τοῖς θεοῖς διατελοῦσιν, ἢ ὅπ τῶν ἐρώντων θεῶν, καὶ ἡ φεύγουσι τὴν δίαιταν τῶν μετὰ τῶν ἄλλων θεῶν, αἰδούμενοι ὅτι ἔρως. κοινὸν γὰρ πάντων συμβαίνει τὸ τῶν ἔρωτος πάθος. Χρῆν σ' ὅπῃ ῥητοῖς) ὅπῃ συνθήκαις ἐχρῆν τὸν πατέρα σου γεγενῆσθαι σε ὅπῃ ὡρισμένοις, ἢ ἐπ' ἄλλοις δεσπόταις θεοῖς, εἰ μὴ στέργεις τοὺς νόμους τῆς Αφροδίτης φησὶ, τοῦ ἔρωτος. Πόσους δοκεῖς δὴ) ἕως τὸ εὖ φρονεῖν,

νῶν, τοῦ οὐχ ὑπὸ ἀγνοίας αἰεὶ κακοῦντας, ἵνα μὴ τοῦτο αἰτῆς. Νοσοῦντ' ὁρῶντας) μὴ δοκεῖν ὁ ἐκ τὰ πάθη σματα, τῇ κοινῇ δυναστείᾳ τοῦ ἔρωτος συγγινώσκοντας. Πόσους ὃ παῖσι πατέρας) πόσους ὃ οἴει πατέρας τοῖς παῖσιν ἡμαρτηκότας δι' ἔρωτα, τιμωρασαίζειν ἀ τοῖς τῶν τῆς Αφροδίτης πλὴν νόσον, τοῦ ποῦ τὴν ἀπέχειν τῶν μέμφεσθ, ὡς τε τοῦ συγκάμνειν εἰς πὶς ἔρωτας αὐτῆς. τὸ γὰρ ἐλέγχει τὰ τοιαῦτα, οὐδέν ὅτιν ἄλλο, ἀλλ' ἢ συμφορὰν ὀνειδίζειν. Οὐδ' ὁκπονεῖν τι χρὴ] οὐδ' ἐκακριβάζεσθαι, οὐ καταπονεῖσθαι δεῖ παῦ τοὺς αἰθρώπους, αἰτέχοντας πρὸς τὸν ἔρωτα. οὐδὲ στέγην γὰρ ὑφ' ἧς οἱ δόμοι κατηρεφεῖς γίνονται, ἀκριβώσασθαι, οἱ τέκτονες δηλονότι, καὶ τὸ μέτρον τῶν διαστήματος τῶν δόμων φυλάξειαν, ὡς μήτε ἐκείνῳ πολὺ ἀπέχειν, μήτε πλὴν ἄλλῳ πλησιάζειν. εἶτα πρὸς μὴ ξύλων σωθέντος, καὶ κατόνας εὖ σωθέντος, οὐκ ἐφίκεται τῆς ἀκριβείας ἡ τέχνη. σὺ δ' πλὴν αὐτὴν συμφορὰν, ἀπαίτεῖν βούλει παρεσφαμεῖν. Εἰς ὃ τύχην) εἰς ὃ πέλαγος ἄδηλον τῆς τύχης ἐκκολυμβῆσαι. οἰκειότατα δὲ τῇ λέξει κέχρηται, εἰς ὅτι πελάγοις καὶ χειμῶνος. ἀκολούθως δ' καὶ τὴν πεσοῦσα πρὸς πλὴν συμφορὰν ἐχρήσατο. ἐν γὰρ τῇς σοφοῖς τῶν αἰθρώπων τοῦτο ὑπάρχει, τὸ λανθάνειν ἑαυτὸν, καὶ πρεσπιέσθαι τῶν πλησίον τὰ μὴ καλὰ ἁμαρτήματα.

,, Αλλ' εἰ τὰ πλείω χρηστὰ τῶν κακῶν ἔχοις,
,, Ανθρωπος ὤν, κάρτα γ' οὐ σεσάγεσας αἰ.
,, Αλλ' ὦ φίλη παῖ, λῆγε μὴ κακῶν φρενῶν,
,, Λῆξόν θ' ὑβείζοντ'. ἐ γὰρ ἄλλο πλὴν ὕβρεις
,, Τάδ' ὅτι, κρείσσω δαιμόνων εἶ θέλειν.
,, Τόλμα δ' ἐρῶσα, θεὸς ἐβουλήθη τάδε.
,, Νοσοῦσα δ', εὖ πως τὴν νόσον καταστρέφου.
,, Εἰσὶν δ' ἐπῳδαὶ, ἐ λόγοι θελκτήριοι.
,, Φανήσεταί τι τῆς δε φάρμακον νόσου.
,, Η τ' ἀρά γ' ὀψέ γ' ἄνδρες ἐξεύρεσιν αὖ,
,, Εἰ μὴ γυναῖκες μηχανὰς εὑρήσομεν.

,, Sed si habes plura bona, quàm mala,
,, Cùm sis homo, præclarè agitur tecum.
,, Sed ô chara filia, malam mentem habere cessa,
,, Cessáque *venerem* afficere cōtumelia. non enim aliud quā contumelia
,, Hæc sunt, *quæ facis*, superiorem diis esse velle.
,, Fortiter autem amorem tolera. Deus *enim* voluit hæc *ita fieri*.
,, Laborans verò *amoris* morbo, morbum hunc bene fini.
,, Sunt autem incantationes, & verba *animos* demulcentia,
,, Inuenietur aliquod remedium huius morbi.
,, Profectò enim serò *aliquid* viri inuenient,
,, Si nos mulieres nullas artes inueniamus.

Αλλ' εἰ τὰ πλείω) ἀλλ' ἐὰν ἔχῃς πλείονα καλὰ, βεβαχύτερα ὃ κακὰ, καλῶς ἀνθρωπίζεις. Αλλ' ὦ φίλη παῖ] τῶν ὑπὸ φύσιν φθεγγομένων φρενῶν, καὶ ἐπ' ἔρωτα πάνυ μηχανωμένων. Λῆγε] τὸ γὰρ ἐρόμενον πνὰ δυσφορεῖν, οὐδὲν ἕτερον ὅτιν, ἢ κρείσσονα ἑαυτὸν νοεῖν τῶν κρατούντων, καὶ τὴν δεσποτείαν ἄδικον εἶ), καὶ λέγει κρείσσω δαιμόνων, ἢ καθὸ μὴ βούλεται ὑποκεῖσθαι τῇ Αφροδίτῃ, ἢ ἐπεὶ καὶ οἱ θεοὶ πολλάκις ἐρῶσιν, οἷς καὶ ἡ γραῦς ἔφη. διὰ τοῦτο δεσπόσειν ἢ ὑποψίαν τῆς αἰδοῦς εἰς θυγατέρων αἰάγκλιν. τὸ ἀκούσιον τῆς γνώμης αἰαφέρουσα. Νοσοῦσα δ' εὖ πως) καλῶς σωτῆν διαθῆς, τοῦ γενναίως φέρε αὐτὴν, ὅτι μὴ ἡττᾶ τῇ νόσῳ, ἀλλὰ γενναίως

Universidad de Deusto
Biblioteca

φέρε, ἢ δὴ πέρας ἄγε. Ἡ τ' ἦραγ' ὑψίγ') βεβαιότερον αὖ οἱ ἄνδρες διαμνησθέν πωδεί πνος, εἰ μὴ μεῖς αἱ γυναῖκες μηχανὰς εὕροιμεν πωδεί νος. εἰ γὰρ αἱ γυναῖκες ἐπορήσομεν πανουργεῖν, πόσῳ μᾶλλον οὐκ εἰς ἔρωτα ἀμηχανίας πωδεῖπεσοῦσαι οἱ ἄνδρες. ὥσπερ γὰρ τὸ νοῦν ἔχειν δέδοται πᾶσι αἱ δράσιν, οὕτως τὸ πανουργεῖν & μηχανὰς ἐξεύρεῖσκειν πᾶσι γυναιξί.

χο. φαίδρα, λέγω μὲν ἥδε χρησιμώτερα
Πρὸς τὴν παροῦσαν ξυμφορὰν. αἰνῶ δέ σε.
Ὀδυνηρὸς ἀνὴρ ἐστὸς δυσχερέστερος λόγων
Τῶν τῆσδε, ἢ σοὶ μᾶλλον ἀλγίων κλύειν. 485
Φαί. Τί δ' ἐστ', ὃ θνητῶν εὖ πολὺς οἰκουμένας
„ Δόμους τ' ἀπόλλυσ' οἱ καλοὶ λίαν λόγοι.
„ Οὐ γὰρ τι τοῖσιν ὠσὶ τερπνὰ δεῖ λέγειν,
„ Ἀλλ' ἐξ ὅτου τις εὐκλεὴς γενήσεται.
τρο. Τί σεμνομυθεῖς; ἢ λόγων εὐχημόνων 490
Δεῖ σ', ἀλλὰ πανδρὸς εἰς τάχος διϊστέον
Τὸν εὐθὺν ἐξιστόντας ἀμφὶ σοῦ λόγον.
Εἰ μὴ γὰρ ἦν σοι μὴ 'πὶ συμφορᾶς βίος
Τοιᾶς δε, σώφρων δ' ἦσ' ἐτύγχανες γυνή,
Οὐκ ἂν ποτ' εὐνῆς οὕνεκ', ἡδονῆς τε σῆς, 495
Προσῆγον ἄν σε δεῦρο. νῦν δ' ἀγὼν μέγας
Σῶσαι βίον σὸν, κοὐκ ὀπίσθονον τόδε.
Φαί. Ὦ δεινὰ λέξασ', ἢ χὐ συγκλείσᾳς στόμα;

cho. Phædra, hæc quidem dicit vtiliora
Ad præsentem calamitatem: laudo verò te.
Sed hæc laus *est* odiosior verbis
Huius, & tibi longè molestior auditu. 485
Phæ. Hoc est, quod bene constitutas hominum ciuitates
» Et familias euertit, nimis splendidi sermones.
» Non enim oportet dicere iucunda auribus,
» Sed id, ex quo gloriosus quis euadat.
Nut. Quid *adeo* magnificè loqueris? non verbis speciosis *nunc* 490
Opus est tibi: sed viro. celeriter *autem sunt* dispiciendi,
Qui rectum, *apertumque uiro* de te sermonem enuntient.
Nisi enim tua vita in calamitatibus versaretur
Tantis, & *si* esses pudica mulier,
Nunquam propter lectum, & voluptatem tuam, 495
Huc te adhortarer: nunc verò est magnum certamen
Vt seruem vitam tuam, neque hoc inuidię *est* obnoxium.
P. O atrocia locuta: non claudes os?

Φαίδρα λέγω) πρὸς μὲν τὰ παροῦσαι φησὶ. ἔρρωσο, εἰ ἢ σὺ μὴ σκάλλεις σαυτὸν ζωλύ. ἢ ὃ συμφορὰν τὴ ἔρωτος χρησιμώτερα σου λέγω ἢ. τὸ ζῶ σοι πρεσβεύω. σὺ δὲ φησὶ ὅμως ἐπαινῶ.

τῆς σωφροσύνης. συγκριτικῶς δὲ εἶπε τὸ δυσχερέστερος, ὡς ἂν ἀμφοτέρων τῶν λόγων τὸ δυσχὲς κεκτημένων, τὸ μὲν δι' ἃ τὸν αἰρεῖται, τὸ δὲ δι' ὃν θανάσιμον. ἐμφανεστέρον δὲ ἢ ἀλγίονα εἶπεν ἔπαινον, τὸν οὐχ' ἡδονὴν προξενοῦντα κτ' πὶς ἄλλοις ἐπαίνοις τῆς ἀκούουσιν, ἀλλὰ θάνατον. Ὀδυνηρὸς) ἀνὴρ, ἴδοι μὲν τι τοῦτο, ὅπ ὁ ἔπαινος τῆς σωφροσύνης ὁ παρ' ἐμοῦ λεγόμενος, εἰ καὶ καλλίων ὄντ' τῶν ζώντης λόγων. ἀλλ' οὐ γε δυσχερέστερός ὄντι, καθὸ θάνατόν σοι προξενεῖ. δι' ὃ τοῦτο εἰκότως εἴη σοι λυπηρὸς ἀκούειν, εἰς ἀπωλειάν σε προτρεπόμενος. ἀλγίονα δὲ ἔφη τὸν ἔπαινον, ὡς ἂν μὴ τὸ ἔπαινον καθαρῶς ἔχοντα. οἱ γὰρ ἔπαινοι ἡδοῖσι τοῖς ἐπαινουμένοις. Τοῦτ' ἔστ' ὁ γνησίως μάλιστα τοὺς πλησίον τῶν ἀπόλλυσι, τὸ τὰ κεχαρισμένα τοῖς ἀκούσι λέγειν πρὸς τὴν ἰδίαν σύστασιν. ὅταν γὰρ ἀμφοτέροις μὴ πρὸς σωτηρίαν, ἀλλὰ πρὸς αὔξησιν τῆς ἀμφοτέρας συμβουλεύῃ τις οὕτως, δι' ἡδέων λόγων ἀπόλλυσι τὸν ἁμαρτήσαντα. οἱ ἡδεῖς γὰρ λόγοι καὶ πλανηθεῖσι ἀπολλύουσι τοὺς καλῶς οἰκουμένας πόλεις & τοὺς δόμους. Διϊστέον) διαγνωστέον. ἐ δὲ νοῖς, ἀλλὰ πρέσβυτον τῆς γνώμης τοῦ Ἱππολύτου, ποῖος ἔστι πρὸς τὰ λεγόμενα. Τὸν ἀληθῆ] ὃν γὰρ τῆς σωφρόνου ὁμιλίας ἀλέσῃ τὸ τῆς φύσεως ἀφανίδιον νόσημα, καὶ οὐκ ἂν ὀκνήσῃ τοῦ ποικίλου τῆς ἀπαλλαγείας, ὡς ἐθάδης τῆς νόσου μισήσῃ.

Καὶ μὴ μεθήσῃς αὖθις αἰσχίστους λόγους;
τρο. Αἰσχρὰ ἀλλ' ἀμείνω τοῦ καλοῦ πάρεστί σοι. 500
Κρεῖσσον δὲ τοῦ τοῦ, εἴπερ σώσῃ σέ,
Ἢ τοιοῦδε. ὦ σὺ καλῇ γαυρουμένη.
Φαί. Καὶ μή γε πρὸς θεῶν (εὖ λέγῃς γὰρ αἰσχρὰ δὲ)
Πέρα προβῇς τῆσδ', ὡς ὑπέρασμαι μὲν εὖ
Ψυχῶν ἔρωτι, πάσχρα δ' ἢν λέγῃς καλῶς, 505
Εἰς τοῦθ', ὃ φεύγω νῦν, ἀναλωθήσομαι.
τρο. Εἴ τι δοκεῖ σοι, χρῶ μὲν ἔ σ' ἁμαρτάνειν.
Εἰ δ' οὖν, πιθοῦ μοι. δεύτερα γὰρ ἡ χάρις,
Ἐστὶν καθ' οἴκους φίλτρα μοι θελκτήρια,
Ἔρωτος. ἦλθε δ' ἄρτι μοι γνώμης ἔσω, 510
Ἃ σ' ἔτ' ἐπ' αἰσχροῖς, ἔτ' ὀπὶ βλάβῃ φρενῶν,

Et non omittes iterum turpissimos sermones?
Nut. Sunt quidem hæc turpia, sed meliora tamen tibi, quàm honesta. 500
Melior enim *erit* res, si modò te seruarit,
Quàm illud nomen, quo tu superbiens morieris.
P. Ne per Deos (bene enim dicis, sed turpia)
Vltra hæc progrediaris, quòd rectè subiecerim
Animam amori, si verò turpia pulchrè dixeris, 505
In id, quod fugio nunc, delapsa consumar *ac peribo*.
Nut. Si igitur tibi *sic* videbatur, non oportebat te peccare.
Si tamen *hoc decreuisti*, pare mihi. secunda enim *est* hęc gratia,
Sunt mihi domi demulcentia philtra
Amoris. venerunt autem mihi modò in mentem, 510
Quæ te neque turpiter, neque cum læsione mentis,

Καὶ μή με θήσῃς αὖθις) ἀπειρηκυῖα πῶς σοφίσμασι τὴ χάρις, πρὸς καλεῖ μηκέτι πρὸς πίστων γυμνάζειν, μὴ ἢ λέγῃς ὅπ καλῶς καὶ μετείως ἔργαται αὐτὸν ὁ ἔρως, οὐ πρὸς ἀλέγος, ἢ

ὦ ἄξιος θανάτου. Αἰσχρὰ γὰρ μὴ ἐρῶν αἰσχρὰ νομίζειν· πρᾶγμα δὲ τοῦ βελτίω εἶναι τῶν πρὶν οὐδὲ καλῶς λεγομένων, καὶ δὶς τὰ μὲν θανάτου, τὰ δ' σωτηρίας σοι πεπεῖν. πρὸς πλείστα δ' πείθω, τὰ μὲν ἔργον, τὸ δ' ὄνομα σκάλευον, ὡς τύχῃ μὲν τῆς ἀληθείας σωτηρίαν ἔχοντος, τὸ δ' τὸ ἐπάγελμα σὺν φήμῃ καὶ ἀμφιβολίᾳ τοῖς ἔξωθεν. Αλλως. Τὰ δοκοῦντά σοι αἰσχρὰ εἶ), τὸν καλὸν λόγον κρείσσονα θεῖν. ἢ αἰσχρὰ μὲν τὰ λεχθέντα τῇ πρὸς τυχόντι, σὺ μὲν τι νοσεῖς τὸν ἔρωτα βελτίονα. Εὖ λέγεις δὲ) καλῶς μὲν δὲ λέγεις, καὶ πιθανῶς. αἰσχρὰ δέ ὅτι τῇ φύσει τὰ λεχθέντα, εἰ μὴ γε πρὸς θεῶν πέρα πρεσβεῖς τὸν τῶν λόγων τόπων. μὴ δὲ σοφιζομένη λέγε, ὅτι καλὸν ἐπείρασμαι καὶ ἐπαλάπημαι τὸν ψυχῶν, καὶ καρτερῶ τῷ ἔρωτι, καὶ οὐδὲν ἡμᾶς ἔβλαψεν ἄξιον θανάτου. Αἰσχρὰ δ' ἐν ὧν λέγεις) ὅταν δὲ τὰ αἰσχρὰ λέγῃς πιθανῶς καὶ τῇ διανοίᾳ, διαφθαρήσομαι ἐγώ, καὶ ἐμπέσω εἰς ὃ φεύγω, τυτέστι τὸν ὁμιλίαν καὶ συνουσίαν τοῦ ἔρωτος. δίδοικε γὰρ ἡ Φαίδρα μὴ λαθοῦσα ἁλῶσι τῇ πιθανότητι. Εἴ τι δοκεῖ σοι, μὴ δυνηθῆσα τῆς σοφιστοῖς προσχρήσεσθαι, δεινὸν εἶναι εἰσηγεῖται γνώμην ἡ γραῦς, καὶ ἐπιχειρεῖται αἰτιᾶσθαι κακεῖνον φαρμάκοις θεῖναι, ὡς αὐθαιρετώτερον ἀπὸ τὸν ἔρωτα μανύσωσιν, ὡς πάντως πείσουσι. εἰ πίνων φησὶ δοκεῖ σοι τὸ μὴ συνελθεῖν τῇ ἐρωμένῳ, ἐὰν δὲ σε μηδὲ τὸν θρόνον ἀμαρτάνειν ἐκεῖθεν, καὶ οὐ τὸ σωφρονεῖν σοι δέδοκται, ἐὰν μὴ ἅλως ἀλῶσι τῇ ἔρωτι. κἂν γοῦν φησὶ, δεύτερον χάριν μοι δός, δεύτερον. Ὅπερ πειθεῖσα τῇ τῶν φαρμάκων. ἔτι δέ μοι φησὶν ἐν τῇ οἰκίᾳ φάρμακα ἐρωτικά, ἃ δύναταί σου παῦσαι τὸν νόσον, καὶ πλέοσι τὸν ἔρωτα, πρώσαντα δηλονότι τὸν ἐρώμενον. εἰ δὲ πάλιν σὺ ἀπειθήσασα ἐκ ἐάσῃς με τοῦτο ποιῆσαι, βλάβη σοι γενήσεται. Αλλως. εἰ νῦν ὅπως, εἰ δοκεῖ σοι σωφρονεῖν, ὠφέλεις μηδέν μοι λέγειν, εἰ δίδοκται σοι τὸ μὴ πειθῆναι, κἂν δευτέραν καὶ ἥσσονά μοι χάριν δός. πάντως γὰρ κἀκείνου ὅπως ἐρῶντος, ἐκ ἂν ἐπιτυχοῦσα τῆς κοινωνίας ἠπηνήθη.

Παῦσαι νόσου τῆσδ', εἰ σὺ μὴ γένῃ κακή.
Δεῖ δ' ἐξ ἐκείνου δή τι τοῦ πεφυκότος
Σημεῖον, ἢ λόγου τιν', ἢ πέπλων ἄπο
Λαβεῖν, συνάψαι τ' ἐκ δυοῖν μίαν χάριν.
Φαί. Πότερα ὀχρεῖον, ἢ πότον τὸ φάρμακον;
Τρο. Οὐκ οἶδ' ὄναθαι μὴ μαθεῖν βούλει, τέκνον.

Liberabunt hoc morbo, si tu non furis ignaua, *neque contumax*.
Oportet enim iam ab illo, quem amas, aliquod
Signum, aut sermonem aliquem, aut à vestibus *eius*
Accipere, & coniungere ex duobus vnum amorem.
P. Vtrum autem vnctile, an potabile *erit* hoc pharmacum?
Nut. Haud scio ô filia, velis iuuari, non doceri.

Παῦσαι νόσου) τὸν ἔρωντα πρεσβυτέρου, ἃ ἔνια φίλτρα, ἢ τι φάρμακα τὰ θέλγοντα εἰς φιλίαν, ὅτι δύσκλειαν πορνείας δι θέντα. οὐ δὲ ἀπαιτεῖται σε παῦσαι τῆς νόσου, ἐὰν σὺ μὴ γένῃ κακή, αἰτεῖ τὸ εἰ μὴ ἀπειθήσασα κωλύσῃς με. Σημεῖον ἢ λόγου] δεῖ φησιν αὐτῇ φαρμάξει σημεῖον ὃν τὸ Ἱππολύτου ἢ λαβεῖν, ἢ λόγου μνημόνευμα, ἢ κρασπέδου ἀπάσασμα. καὶ τῷ μὲν λόγῳ αὐτῷ, τὸν λόγον τῆς Φαίδρας συνάψαντα ἐπάδειν. τὸ δὲ ἀπάσασμα ἐάσῃς πάλιν, ἐπαοιδοῦς ἐπάσματος τῆς ἑωθῆς Φαίδραν συνάπτειν, ἵν' εἰ αὐτῷ δι' λόγου ἀποτύχωμεν, τῷ δι' ἑωθῆς χρησόμεθα. συνάψαντες γὰρ ἄμφω τοὺς λόγους, ἢ τὰ ἀπάσασμα τῷ ἱματίῳ, οὕτως ἐπάδουσιν, ὡς Ἱππόλυτος ὁ τάδε εἰπὼν ἐρασθεὶς Φαίδρας τῆς τάδε εἰπούσης. μετεκῶς δὲ τὸ φυσιολογικὸν μᾶλλον δίκημα, εἰπὼν συνάψαι τ' ἐκ δυοῖν μίαν χάριν. δι' ὃ φυσιολογικῶν λόγων, ἄμφω τὰ φύσει εἰς ἕνα ξυνάγουσιν ἔρωτα. ὅρισα ὃ τὸ ἐνθαῦτα ἡ διοίκησις, τὸν μὲν ὅλιον φαρμάξειν, ἐκ ὅπου σκιωῆς, ἀλλ' ἔνδον ποιῆσαι μέλλουσα, πιθανὰς ἤδη τὸ κεφάλαιον ὑπέθετο τὸ φαρμάξειν. ἐδέξατο δὲ αὐ ἐνοχλεῖν δι' ἐρευμνῆ φανερῶς. Οναθαι μὴ μᾶλλον) διδάσκουσα πῶς δεῖ τῆς αἰαγκαίοις κεχρῆθαι εἰς τὸ

Φαί. Δέδοικ', ὅπως μοι μὴ λίαν φανῇς σοφή.
Τρο. Παῦτ' αὖ φοβηθεῖσ' ἴσθι. δεισμαίνεις ὅ τι;
Φαί. Μή μοί τι Θησέως τῷδε μιαίνῃς τόκῳ.
Τρο. Εασον ὦ παῖ. ταῦτ' ἐγὼ θήσω καλῶς.
Μόνον σύ μοι, δέσποινα ποντία Κύπρι,
Συνεργὸς εἶης. τἄλλα δ' οἷ' ἐγὼ φρονῶ
Τοῖς ἔνδον ἡμῖν δρκέσει λέξαι φίλοις.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Ερως, ἔρως, ὁ κατ' ὀμμάτων
2 Στάζεις πόθον, εἰσάγων γλυκεῖαν
3 Ψυχᾷ χάριν, οἷς ὀπισταλοῦσῃ,
4 Μή μοι ποτὲ σὺ κακῷ φανείης,
5 Μηδ' ἄρρυθμος ἔλθοις.

Nut. Metuo ne mihi nimis sapiens videaris.
P. Omnia timere te scito: quid verò vereris?
Nut. Ne quid horum indices Thesei filio.
P. Sine ô filia. ego rectè curabo hæc.
Nut. Tantum tu mihi domina marina Venus
Auxiliatrix sis. alia enim, quæ ego cogito,
Sufficiet dicere nostris amicis qui sunt intus.

ANTISTROPHICA.

strophe I.

Cho. 1 Amor, amor, qui per oculos
2 Stillat desiderium, inducens suauem
3 Animæ voluptatem *illi*, aduersus quos militat,
4 Ne mihi vnquam cum damno appareas,
5 Ne mihi immoderatus venias.

Δέδοικ' ὅπως) δέδοικα φησὶ μὴ μεποῦσα τὸν φάρμαξιν, ἔργῳ δηλώσῃς τὸν νόσον. τὸ δὲ παῦτ' αὖ φοβηθεῖσθαι, αἰτεῖ τὸ εἰ τὸ μηδὲν ἄξιον φόβου φοβῇ, πάντα αὖ φοβηθεῖσα, γνώσῃ σαυτόν. φοβοῦμαι, μὴ ἐπ' ἐμοὶ τοῦ θρόνου τὸν πατὴρ ἀποδεχθεῖσα, μηνύσῃς τῷ Ἱππολύτῳ τὸν θεὸς αὐτὸν ἀπ' ἐμοῦ ἔρωτα. Εασον ὦ παῖ) οἰκονομικώτατα οὐδὲν θεὸς τὸν ἔρασιν αὐτῷ ἐκφανεῖν.

Universidad de Deusto Biblioteca

καὶ τι αὐτὴ ἐρωτήσασα τὴν Φαίδραν δι᾽ ἣ φοβοῖτο, ἀλλὰ μόνον φησὶν ἐγὼ ζῶσα θήσω καλῶς, οὐ βουλομένη κατήγορος ἑαυτῆς ὕστερον φανεῖσθαι. τὴν Ἀφροδίτην δὲ ὀνομαζόμενον ὡς θεραπεύσαν τὴ τοιαύτας θεῖραπάς. Τοῖς ἔνδον ἡμῖν) φίλον ὀνομάζει τὸν Ἱππόλυτον καθ᾽ ἡδονὴν ἢ χρεῶς, θελαμβάνουσα τὰς ἐλπίσι. τὰ δὲ ἄλλα ἀφρονῶ, ἀρκέσει ἄρα ἔνδον, διηγήσεται τοῖς ἔνδον φίλοις ὁποῖα ὄντι, καὶ μὴ ὀνόματι, καὶ ὀνόματι θεάζουσα ὀκφέρειν. Ἄλλως. Οὐ βούλομαι παῤῥησιάζεσθαι τὰ τῆς γενεᾶς, ἀρκεσθήσομαι τοῖς ἔνδον. Ἔρως, ἔρως) λοιπὸν ὁ χορὸς ὀκλείνει θεὸς τὸν ἔρωτα λέγων, ὦ ἔρως ὅς τις δι᾽ τῶν ὀμμάτων τῶν ἀνθρώπων τάζεις τὸν πόθον, δι᾽ οὗ τοῦ εἰσάγων ταῖς ψυχαῖς, καὶ τὴν γλυκεῖαν ἡδονὴν, καθ᾽ ὧν αὐ ψυχῶν ὀνοσραλθύσῃ τῷ ἐρωτικῷ πέζῳ, ὡς ἐφεῖν

6 Οὔτε γὰρ πυρὸς, ὄ-
7 τ᾽ ἄστρων ὑπέρτερον βέλος,
8 Οἷον τὸ τᾶς Ἀφροδίτας
9 Ἱησιν ἐκ χερῶν
10 Ἔρως ὁ Διὸς παῖς.

Ἀντιστροφὴ α᾽.

1 Ἄλλως ἄλλως ὦδε τ᾽ Ἀλφεῶ, 535
2 Φοίβᾳ τ᾽ ὀνὶ Πυθίοις τεράμνοις,
3 Βάπαν φόνον Ἑλλᾶς ἀέξει δή.
4 Ἔρωτα δ᾽ τὸν τύραννον ἀνδρῶν,
5 Τὸν τᾶς Ἀφροδίτας
6 Φιλτάτων θαλάμων 540

---

6 Neque enim ignis, ne- 530
7 que astrorum superum telum *est tale*,
8 Quale Venereum
9 Mittit è manibus
10 Amor filius Iouis.

Antistrophe I.

1 Frustrà, frustrà, & ad Alpheum, 535
2 Phœbique in Pythiis delubris,
3 Mactationem boum iam auget Græcię.
4 Amorem verò tyrannum hominum
5 Filium Veneris
6 Gratissimum thalamorum 540

Οὔτε γὰρ πυρὸς) οὔτε γὰρ τὸ βέλος τοῦ πυρὸς, οὔτε τὸ ὑψηλότατον βέλος τῶν ἄστρων, τοιοῦτόν ἐστιν, οἷον ἵησιν ἐκ χερὸς ὁ ἔρως ὁ Διὸς παῖς. εἶτα ἵνα μὴ δόξῃ τὸ κοινὸν βέλος λέγειν, φησὶ τὸ τῆς ποιήσας. τὸ δὲ ὀξῆς οὕτως. ὦ ἔρως ὃς καὶ τῶν ὀμμάτων τῶν ἐρωμένων ἡδονὴν καὶ ὀπτυμίας ὀπτεύεις. δι᾽ οὗ τοῦ γλυκεῖαν αὐτὰ ἡδονὴν εἰσάγων ταῖς ψυχαῖς ὀκείνων, καθ᾽ ὧν αὐ ὀπτρατθύσῃ τοῖς ἐρωτικοῖς βέλεσιν. ὁ δὲ λέγει πιθανὸν ὅτι, ὅτε ἐπαναγκάσῃς πνὰ ἐρᾶν τῷ ἐρωμένῳ, γλυκεῖαν ὀπτιθεὶς ταῖς ὄψεσιν ἡδονὴν, ὅπως τοὺς ἐρῶντας αὐτοθεραρέτους καθυπάξῃς αὐάγκῃ, δι᾽ τῆς ἡδονῆς. τὸ δὲ ὀξῆς. Ὦ ἔρως ἔρως) ὃς καὶ ὀμμάτων τάζεις πόθον, μή μοι ποτὲ σὺ κακῷ φανείης. οὐ πάντα δὲ ἀποδέχεται τὸν ἔρωτα, ἀλλὰ τὸν ὀπὸ τῷ κακῷ. εἰσὶ γὰρ καὶ ἀρετῷ ἔρωτες. Μὴ σὲ ἄῤῥυθμος) μὴ δὲ ἄμετρος ἴοις, ὡς ἄπακτος ἔλθοις. ῥυθμὸς γὰρ ὅστιν ἡ μουσικὴ τάξις. τὰς δὲ ἴοις ἔρως μεμεῤῥιθμος ἔχει μετὰ τῆς ἰάσεως τὸ χαίρειν ἅμα καὶ ἀλαζεῖς.

Ἀφροδίτης ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ βέλος τοῦ πυρὸς, καὶ τὸ βέλος τῶν ἄστρων. Ἄλλως. ἢ μὴ τὸ πυρὸς βολὴ τὸ δυνατόν. ἢ δὲ τῶν ἄστρων θεὸς τὸ ὀπτάλκικόν. τὸ μὲν γὰρ αἰαλωλικὸν τῶν ἐμπιπτόντων· τὸ δὲ ὀξείας καὶ ὀξόχεις ἔχον τὰς ἀφὰς, ὥστε τὸ μὲν θεὸς τὸν ἰχνὸ, τὸ δὲ θεὸς τὸν ὀνοχλεῖν. οὔτε γὰρ τοῦ πυρὸς, οὔτε τῶν ἄστρων τῶν τὰς χάρασίας ἐμπιοιούντων τὸ βέλος, χεῖρόν ὅστι τοῦ σοῦ βέλους. Ἄλλως. Μάτην θύομεν Διὶ Ὀλυμπίῳ καὶ Ἀπόλλωνι Πυθίῳ, μὴ θαυμάντες τὴν ἔρωτα τὴν ἐνταῦθα φύλακα μὲν αἰθρώπων, φύλακα δὲ τῶν ἀφροδισίων θαλάμων, τὴν πορθμεύοντα καὶ ὀλοθρεύοντα τὴν αἰθρώπων βίον, καὶ δι᾽ πάσης συμφορᾶς πόνους τε λίπας παρέχοντα, καὶ παντὸς κακοῦ πειραθῆναι ποιοῦντα, ὅτ᾽ αὐ θεὸς αὐτὴν ἔλθῃ. Τὸν τύραννον) καλῶς οὐ βασιλέα, ἀλλὰ τύραννον αὐτὸν φησιν, ἐπειδὴ μὴ θεοῦσθαι τῆς τῶν ἀρχομένων ὠφελείας. πόνον δὲ λοιπὸν τὴν ἑαυτοῦ θεραρέσι καὶ πράζεται, δι᾽ δεξιν τῆς διωασείας πιουμένος.

7 Κληδοῦχον, οὐ σεβίζομεν,
8 Πέρθοντα, καὶ δι᾽ πάσης
9 Ἰόντα συμφορᾶς
10 Θνατοῖς, ὅταν ἔλθῃ.

Στροφὴ β᾽.

1 Τὰν μὲν Οἰχαλίαν 545
2 Πῶλον, ἄζυγα λέκτρων,
3 Ἀνανδρον τοπεῖν, καὶ
4 Ἀνυμφον, οἴκων
5 Ζεύξασ᾽ ἀπτρεσίαν δρομάδα.
6 Τὰν ναΐδ᾽ ὅπως τε βάκχαν, 550
7 Σὺν αἵματι, σὺν καπνῷ,
8 Φονίοις θ᾽ ὑμεναίοις,

---

7 Ianitorem *atque custodem* non colimus,
8 Perdentem homines, & per omnes
9 Calamitates euntem
10 Mortalibus, quum *ad eos* venerit.

Strophe II.

1 Oechaliam enim 545
2 Puellam expertem coniugii,
3 Quæ prius sine marito fuerat, &
4 Innuptam *in* ædibus,
5 Iungens *connubio* impigram *ac indefessam* cursu virginem,
6 Naidem *furentem* vt baccham, 550
7 Cum sanguine, *et* cum fumo,
8 Cruentísque hymenæis,

Κληδοῦχον οὐ σεβίζομεν) τὴν φύλακα τῶν οἴκων οὐ τιμῶμεν. φύλακα δὲ τῶν ἀφροδισίων αὐτὸν ἔφη θαλάμων. δι᾽ ἔρωτος γὰρ ἀφροδισιάζομεν, καὶ τότε καθ᾽ αὐτῶν ὁρῶμεν, ὁπότ᾽ αὐ ὀκεῖνος τὴν ὀπτυμίαν εἰς ἡμᾶς ὀπτίμψῃ. Τὰν μὲν Οἰχαλίαν) θεὲ τῆς Ἰόλης ὁ λόγος, ὅτι ὁ θεὸς ἔρως τὴν Οἰχαλίαν ἐπόρθησεν. ἔνιοι μὲν οὖν φασιν ἄπαμα θέντα τὸν Ἡρακλέα ὑπὸ Εὐρύτου καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ (ὃ γὰρ δεδώκασιν αὐτῷ τὴν κόρην) πορθῆσαι τὴν Οἰχαλίαν. Ἡρόδοτος δέ φησιν, ὅτι τοῦ τῆς Ἰόλης γάμου θεοκεμένου ζέξας ἔπαθλον, Ἡρακλέα νικήσαντα ἄπα-

Universidad de Deusto
Biblioteca

ξιοῦσθαι τὸ γάμου. διὸ καὶ κοῦφος ἐλεῖν τὴν Οἰχαλίαν, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς ἀνελεῖν. Εὔρυτον δὲ φυγεῖν εἰς Εὔβοιαν. Λεσίμαχος δέ φησιν ἐν τοῖς Θηβαϊκοῖς ᾠδαῖς, ὁ Ἀργείου πάλαντα ἀπαντιωτῶν πεινῶν ὅπῃ Ἰφίτου, οὕτως ἐπ' αὐτοὺς Ἡρακλέα στρατεύσαι. Πῶλον ἄζυγα) παρθένον, ἄπειρον γάμου, καθαρόν. πῶλον δὲ τὸ ἀκμαῖον αὐτῆς ἔικασεν. λέχη δὲ τὴν Ἰόλην τὴν θυγατέρα τοῦ Εὐρύτου, ὃν ἔλεγε δεδόσθαι τῷ νικῶντι αὐτὸν κοῦφον τὴν τοξικήν. ἐλθὼν γὰρ ὁ Ἡρακλῆς ἐνίκησε τοῦτον. ὁ δὲ Εὔρυτος παρητήσατο δοῦναι αὐτήν, καὶ ἕνεκα τῆς θραδυσίας ὁ Ἡρακλῆς ἐπόρθησε τὴν Οἰχαλίαν, καὶ αὐτὴν ἔλαβε θεὸς γάμον. Ζεύξας' ἀπειρεσίαν] ἀποζεύξασα δὲ καὶ ἀποχωρίσασα τῶν οἴκων. ὁ δὲ νοῦς τὴν μὲν δὴ ἐν Οἰχαλίᾳ παρθένον, ἄνανδρον, ἄνυμφον ὖσαν τὸ θεσπέσιον, τοῦ νυμφικῶν οἴκων ἀποχωρίσασα ἡ Ἀφροδίτη τῷ Ἡρακλεῖ ὅπῃ συμφώνοις καὶ πορδήσεσι τῆς πατρίδος ἐπέδωκεν. Σὺν αἵματι) παρόσον σὺν αἵματι καὶ καυσῇ τῆς πατρίδος αἱμα γέγονεν, ἤτοι παρόσον ὁ γάμος αὐτῆς θεόξενος πόνων ὅλων ἐγένετο, ὡς καὶ Σοφοκλῆς ἐν Τραχιλίαις, τὸ ἑξῆς, νυμφίδα Ἀλκμήνης τόκῳ Κύπρις ἔδωκεν, αἰτὴ τὸν νύμφιον. δηλοῖ δὲ ὅπῃ θέσπιν τὸ θεσπεσιῶδες. Ἀλκμήνας τόκῳ) τὸ ἑξῆς ἤδη Ἀλκμήνης τόκῳ Κύπρις ἔδωκεν, αἰτὴ τὸν νύμφιον. δηλοῖ δὲ ὅπῃ θέσπιν τὸ θεσπεσιῶδες.

9 Alcmenæ filio *i. Herculi*, Venus dedit,
20 O miseram propter nuptias.

Antistrophe H.

1 O sacer Thebarum 555
2 Murus, ô os Dircæ:
3 Dicite simul quomodo
4 Venus veniat.
5 Cum fulmine enim ignito matrem
6 Bacchi à Ioue geniti 560
7 Nuptam, fato
8 Letali sopiuit, *ac necauit*.
» 9 Horribili enim *venus* omnia afflatu ciet. apis autem
» Vt quædam *ad flores*, *sic* venus *ad homines* volat.

Βροντᾷ γὰρ) τῇ Ἀφροδίτῃ αἰσθήσει τὸν Σεμέλης κεραύνωσιν, ἤτοι καθὸ Ζεὺς ἀστεροπῆς ἠρώσε ἐπιόθη τῇ Σεμέλῃ, τὸ τοῦ ἐρασθῶν αἰσθεξάμενος πάθος. ἢ καθὸ ὁ τῇ μίξει, καὶ τοῦ

τῷ ἀφροδισιασμῷ ἀπώλετο. δραπέτας δὲ τὰ τοῦ μύθου, καθὸ ῥιζοβολεῖν ἀρχόμενα πολλάκις ἄμπελος, πολλάκις τῇ καύσει τῶν νότων ἐκκόπτουσα. Ἀμφιπύρῳ δὲ] τῇ πεπυρωμένῃ, ὡς εἰ ἔλεγε τῇ μετὰ ἀστραπῆς βροντῇ. τὸν δὲ μητέρα τοῦ Βάκχου Σεμέλην συγκοιμηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Διί, ἀλλὰ πυρὶ ἀμφιπύρῳ, πότμῳ φονίῳ κατέναυσεν, ὅ δὴ καὶ πέπαυσεν, καὶ κοιμᾶν ἀφῆκεν, ἢ Ἀφροδίτη δηλονότι. Δοιὰ γὰρ πάντα) ὑπὸ θαυμαστικοῦ ἀρξαμένη, καὶ εἰς θαυμαστικὸν κατέκλεισεν, ὡς τι θαυμάζων ἄρχεται, καὶ θαυμάζων παύεται. δεινὴ δὲ ἡ Ἀφροδίτη, καὶ πάντα τρόπον δίκην μελίσσης τρέπεται, τὰ κάλλιστα τοῦ σώματος μαραίνουσα.

Φαί. Σιγήσατ' ὦ γυναῖκες, ἐξηρασμεθα. 565
χο. Τί δ' ὄζὶ φαίδρα δεινὸν ἐν δόμοισι σοῖς;
Φαί. Ἐπίχετ' αὐδὴν τοῦ ἔσωθεν σκμάθω.
χο. Σιγῶ τὸ μὲν τοι φροίμιον κακὸν τόδε.
Φαί. Ἰώ μοι. αἶ, αἶ, αἶ, αἶ.
Ὦ δυςτάλαινα, τῶν ἐμῶν παθημάτων. 570

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ.

Στροφή ά.

χο. 1 Τίνα θεοῦς αὐδᾶν;
2 Τίνα βοᾶς λόγον;
3 Εὐεπε, τίς φοβεῖ σε
4 Φήμα, γυναῖ, φρένας ὀπίσω τος;

Σύστημα ά.

Φαί. 1 Ἀπολόμεθα. τᾶς δ' ὀπιστᾶσαι πύλας, 575
2 Ἀκούσαθ' οἷος κέλαδος ἐν δόμοις πίνει.

P. Tacete mulieres, perditæ sumus. 565
cho. Quid verò est mali ô Phædra in tuis ædibus?
P. Cohibete vos, *ut* cognoscam clamorem illorum, qui intus *sunt*.
cho. Taceo. hoc tamen *est* malum exordium.
P. Heu me, heu, heu, heu, heu.
O me miseram propter mea mala, quæ patior. 570

PERICOMMATA.

Strophe I.

cho. 1 Quem edis eiulatum?
2 Quæ vociferaris verba?
3 Dicito, quæ terret te
4 Fama, ô mulier, *in tuum* animum subitò ruens?

Systema I.

P. 1 Periimus. his astantes foribus, 575
2 Audite qualis strepitus in ædibus ruat, *excietur*.

Σιγήσατ' ὦ) ἔξεισι τὰ σκεύη ἡ φαίδρα, τὴν ἀπάτην τῆς χαοῦς αἰσθησόμενοι. σιγῶν ὁ αἰτεῖ τοῦς ἀκρίβειαν πυθέσθαι βουλόμενοι, καὶ αὐτὰς αἰκοῦσαι, τοῦ τρεπομένη τὰ λεγόμενα τοῦ Ἱππολύτου. Τί δ' ἔστι Φαίδρα) τοῦ τὴν Φαίδρας ἀχρηστίαν καταγινόμενος ὁ χορός, ἵνα ἐπιμαθάνεται τοῦ τοῦ Ἱππολύτου λόγον. καὶ τοῦ τὸν εἰκότως φυλάξαντος τὸ τραγικοῦ, τοῦ τὰ δίκαια

γάρ ὅστις ἐστὶ Φαίδρας λεχώδυνα. Ἰώ μοι μοι, αἰ αἰ) πρὸς ὀλίγον ἐν τῇ σκηνῇ σιωπῆς ἠλιοειδοῦς, ἀκούσασα τὰ λεχώδυνα ἡ Φαίδρα, καὶ μὴ ἐνεγκοῦσα τὸ πάθος, αἰέκραξν, ἢ οἰκονομικῶς οὐκ ἐξέβαλεν Ἱππολύτῳ, ἀλλὰ προπηρεαζόδικε τῆς Φαίδρας τῷ ἀγροικίαν. Εννεπε τίς) εἰπὲ γύναι ποῖος ὅπω λόγος εἰσελθὼν εἰς τὰ ὦπα σου, ἐπλήσησέν σε. Η ὅτως. εἰπέ μοι ποία φήμη καὶ βοὴ ἀφορμήσασα ὀκφοβεῖ σου τὰς φρένας. σκέψον δὲ εἰς τὸ φρένας, ἢ σωαπέον αὐτῷ τὸ ὀπίσω τος. ἑκατέρως γὰρ δύναται ὑποστίζεσθαι. πρὸς κλῆθρα, πρὸς πύλαις, παραπεῖται τῷ ἀκολῷ, ἐπεὶ πολλάκις ἔμελλε διαδιδόναι αὐτῇ ἃ ἤκουσεν, καὶ ὀκ πύπτω πρόξενος αὐτῇ τῆς λύπης γένεσθαι. ὁ δὲ νοῦς· σὺ πρὸς κλῆθρα ἵστασο. σοὶ γὰρ ἐν φρονίδι ὄζιν ἡ ὀκ τῶν οἴκων πεμπομένη φωνή.

Στροφὴ β'.

1 Σὺ πρὸς κλῆθρα, σοὶ
2 Μέλει πομπίμα
3 Φάλις δωμάτων.
4 Εννεπε δ' ἔννεπέ μοι, 580
5 Τί πᾶ' ἔβα κακόν;

Σύζυγμα β'.

1 Ο τᾶς φιλίππου παῖς Αμαζόνος βοᾷ,
2 Ιππόλυτος, αὐδῶν δεινὰ πρόπολον κακά.

Αντιστροφὴ β'.

1 Ιαχὰν μὲν κλύω,
2 Σαφὲς δ' ὀκ ἔχω 585
3 Γεγωνεῖν ὄπα.
4 Διὰ πύλας ἔμολεν,
5 Εμολέ σοι βοά.

strophe II.

1 Tu stas ad ianuam, tibi
2 Curæ est quæ venit
3 Ex ædibus fama.
4 Dic autem, dic mihi,
5 Quid nam accidit mali? 580

systema II.

1 Filius bellicosæ Amazonis clamat
2 Hippolytus, dicens contra ancillam grauia mala.

Antistrophe II.

1 Audio quidem vocem:
2 Clarè tamen non possum 585
3 Percipere vocem.
4 Per fores transiit,
5 Venit tibi vox.

Ο τᾶς φιλίππου) ὁ τῆς Αμαζόνος Ἱππόλυτος, Ἀντίστροφος παῖς τῆς φιλόστρατος τοῦ ἵππου, βοᾷ ὀνειδίζων τῷ δούλῳ, ἢ τῷ ὄζφόν. Ιαχὰν μὲν] φωνὴν μὲν κλύω, αὐτὰ δὲ ἃ λεχώδυνα οὐκ ἔχω σαφῶς εἰπεῖν. Τὸ δ' ὄπα) αἰτὶ τοῦ ὀπόθεν καὶ ἔκθυρος εἴη. διὰ τὸ μὴ ἀκούειν σαφῶς τῶν λόγων, οὐδὲ

εἰπεῖν δύναται τίς ἡ βοή. παραπεῖται δὲ πάλιν οὐθέλουσα μαρτυρεῖν τῇ δυσυχίᾳ, διὰ τῆς αἰδήσεως τῶν λεχωδῶν. φρονήσεται καὶ ἐρμηνεύσεται, προξενήσεται.

Αντισύζυγμα β'.

Φαί. 1 Καὶ μὲν σοὶ φῶς γε τὸν κακῶν προμνήστριαν,
2 Τὸν δεσπότου προδοῦσαν ὀξαυδᾷ λέχος. 590

Αντιστροφὴ α'.

χο. 1 Ὠ μοι ἐγὼ κακῶν.
2 Προδέδοσαι φίλα.
3 Τί σοι μήσομαι; τί
4 Κρυπτὰ γὰρ πέφανε, δι' ἃ σ' ὄλλυσαι.
Φαί. Αἴ αἴ. ἐ ἐ. Χ. προδοθεῖσ' ὀκ φίλων. 595

Αντισύζυγμα α'.

Φαί. 1 Απόλεσέ μ' εἰποῦσα συμφορὰς ἐμάς.
2 Φίλως, καλῶς δ' οὔ, τίν' δ' ἰωμένη νόσον.

ΙΑΜΒΟΙ.

χο. Πῶς οὖν; τί δράσῃς, ὦ παθοῦσ' ἀμήχανα;
Φαί. Οὐκ οἶδα, πλὴν ἕν, καὶ θανεῖν ὅσον τάχος,
Τῶν νῦν παρόντων πημάτων ἄκος μόνον. 600
ἱππ. Ω γαῖα μῆτερ, ἡλίου τ' ἀναπτυχαί,
Οἵων λόγων ἄρρητον εἰσήκουσ' ὄπα.
τρο. Σίγησον ὦ παῖ, πρίν τιν' αἰσθέσθαι βοῆς.

Antisystema II.

Phæ. 1 Atqui perspicuè sane illam malorum pronubam, & conciliatriæm,
2 Quæ domini lectum prodidit, eloquitur. 590

Antistrophe I.

cho. 1 Hei mihi, mihi, propter mala.
2 Prodita es ô chara.
3 Quid tibi dem consilii?
4 Arcana enim sunt reuelata: periisti.
P. Heu heu, heu heu. Cho. Prodita es ab amicis. 595

Antisystema I.

P. 1 Perdidit me, dicens mea mala,
2 Amicè quidem, sed non rectè curans hunc morbum.
cho. Quomodo igitur? quid facies ô mulier passa incurabilia mala?
P. Haud scio, nisi vnum, mori quàm primùm,
Quod est præsentium malorum remedium vnicum. 600
Hip. O terra mater, Solisque volumina, radiique per aerem explicati,
Qualium sermonum infandam audiui vocem?
Nut. Tace ô fili, priusquam audiat vocem aliquis.

Φίλως μὲν) καλῶς δ' οὔ. προσφιλῶς μὲν ἐμοὶ προξένησαι βουλομένη, καὶ πάντ' ὀφπῷ τοῦτο σκοποῦσα, οὐ μέν τοι καλῶς, ἐπεὶ οὐκ ἐστοχάσατο τοῦ μέλλοντος τὸ τέλος, κατ' ἐνοίας μὲν φησι, καὶ

οὐκ ὀξὺ δοῦλος. καὶ ἔστιν ὁμοία τῇ παροιμίᾳ, θῦνοι ἄκαιρος οὐδὲν διαλλάσσει ἐχθρᾶς. Οὐκ οἶδα πλὴν ἐν) τὰ ἐξῆς οὐκ οἶδα τὴν νῦν παρόντων πημάτων ἄκος, πλὴν ἓν τὸ καθανεῖν ὅσον πάχος. οὐκ οἶδα φησὶ τὰ φανερὰ μοι ἐν τοῖς νῦν κακοῖς, πλὴν ἕν μοι ἴαμα τὸ ἀποθανεῖν διὰ πάχους. Ω γᾶ καὶ μῆτερ) ὡς φιλόσοφος τὸν ἥλιον τὴν γῆν δοκεῖ καλεῖται, τεκμαρτυρούμενος χάειν τὴν εἱρημένων. ἤδη δὲ τετραγῳδήσας ἱκανῶς δοκεῖ τὴν ὀργὴν Ἱππολύτου, καὶ τὴν ἱκεσίαν τῆς γραὸς ἐπιζεύγνυται, τέτε. ἐκ δρεψάμενος ἐπὶ τὸ τραγικοῦ, δηλαδὴ τῆς ὀργῆς τὸ Ἱππολύτου, τὴν ἐξαρχὴς ἀδολεσχίαν τῆς γραὸς, καὶ τὸν ὅρκον ἀποκρυπτόμενος. ὡς φιλόσοφος δὲ γῆν καὶ ἥλιον δοξάζει, ἐπεὶ ἀρχὴ πάντων εἰσὶ, γῆ μὲν πάντων μήτηρ κατὰ Ἡσίοδον, ἥλιος δὲ ἐπὶ πάντα φέρεται καὶ πάντ' ἐπακούει. Αναξαγόρας οὖν τὸν ἥλιον πύδρον ἔφη, καὶ ἐξ αὐτοῦ πάντα γίνεσθαι. ὁ ἀκολουθήσας Εὐριπίδης, χρυσέων βῶλον αὐτὸν εἴρηκεν. ἡλίου δὲ αἱ ἀκτῖνες, καθὸ τὸ σκότος αἰσθάνονται, καὶ ἡμῖν δηλοῦσι τὰ πάντα διὰ τοῦ φωτός. Ἀρρήτων) οὐκ ἀξίαν τοῦ ῥηθῆναι καὶ ὀνομασθῆναι, ἢ οὐδὲ λόγῳ διεξιέναι καλόν.

Ἱππ. Οὐκ ἔς' ἀκούσῃς δεινὰ ὅπως σιγήσομαι. 605
Τρο. Ναὶ πρὸς σὲ τῆς σῆς δεξιᾶς δυωλένου.
Ἱππ. Οὐ μὴ προσοίσῃς χεῖρα, μὴ δῆ' ἅψῃ πέπλων.
Τρο. Ὦ πρὸς σὲ γονάτων, μηδαμῶς μ' ἐξεργάσῃ.
Ἱππ. Τί δῆ, εἴπερ ὡς φῂς μηδὲν εἴρηκας κακόν;
Τρο. Ο μῦθος, ὦ παῖ, κοινὸς ἀδαμῶς ὅδε.
Ἱππ. Τά τοι καλ' ἐν πολλοῖσι κάλλιον λέγειν. 610
Τρο. Ω τέκνον, ὅρκους μηδαμῶς ἀτιμάσῃς.
Ἱππ. Η γλῶσσ' ὀμώμοχ', ἡ δὲ φρὴν ἀνώμοτος.
Τρο. Ω παῖ, τί δράσεις; τοὺς φίλους διεργάσῃ;
Ἱππ. Απέπυσ'. οὐδεὶς ἄδικος ἔστι μοι φίλος.
Τρο. Σύγγνωθ'. Αμαρτεῖν εἰκὸς ἀνθρώπους, τέκνον. 615

Hip. Non poteſt fieri vt taceam, cùm tam atrocia audiuerim.
Nut. Oro te per tuam pulchram dextram. 605
Hip. Ne admoueas manum, neque attingas veſtem.
Nut. O per genua tua te rogo, ne me perdas.
Hip. Quid verò *tacebo*, ſiquidem, vt dicis, nihil mali locuta es?
Nut. O fili, hoc meum dictum non eſt euulgandum.
Hip. Honeſta tamen inter multos honeſtum eſt dicere. 610
Nut. O fili, iuſiurandum ne contemnas.
Hip. Lingua iurauit, mens verò *manet* iniurata.
Nut. O fili quid facies? perdes tuos amicos?
Hip. Abominor: nullus *enim* ſceleratus eſt mihi amicus.
Nut. Ignoſce. Conſentaneum *eſt* homines errare, ô fili. 615

Ναὶ πρὸς σὲ) ναὶ σήμερον λίσομαί σε, πρὸς τῆς σῆς δεξιᾶς τῆς καλὸν βραχίονα ἐχούσης. ἐνομίζετο γὰρ κατὰ τῆς δεξιᾶς ἱκετεύειν, ὡς κατὰ τῶν γονάτων. Μὴ προσοίσῃ χεῖρα] ὡς μυσαττόμενος καὶ τὴν δεξιὰν αὐτῆς, τὴν φησὶ, ἢ μᾶλλον φοβούμενος ἁλῶναι ταῖς ἱκεσίαις. Τί δ' ἐγὼ ὡς φησὶ) τί δὴ ἐκ τῆς διανοίας σωπῆσαί με θέλεις, εἰ ὡς οὐδὲν εἴρηκε κακόν. Εως) ὁρᾶς φησὶν, ὅτι σὲ πείθεις τὸν εἱρημένων τὴν κακίαν τῇ σιωπῇ. ἐπὶ δὲ καλά ὄντι, τί με κωλύεις βοᾶν; ἔστι δὲ ὁ

λόγος ἐν ᾗ θὲ ἐκ τοῦ αἰτιακεμένου. εἰ δὲ μηδὲν εἴρηκας κακὸν, ὑδίν σοι ποιῶ κακὸν, καὶ εἴπω. Ο μῦθος ὦ παῖ) τὸν ἀλογίζεται τὸν νεανίσκον τῇ μεταθέσει τῶν ὀνομάτων, κλέπτουσα τὴν ἀκρόασιν. δέον γὰρ εἰπεῖν ὁ κακὸν, φησὶν οὐ κοινὸς, οὐ πᾶσιν ὀφείλων αἰσκοινωνεῖν. εἶ) γὰρ μέχρι τινὸς καὶ καλὰ σιωπώμενα. Αλλως. ὁ τοιοῦτος μῦθος οὐκ ὀφείλει λεχθῆναι πᾶσι. Τά τοι καλ' ἐν πόλει) δεινότερον αὐτῆς αἰτεῖται τὴν ὀνομάτων ἀπάτην. εἰ γὰρ οὐ κοινὰ, δῆλον, ὡς οὐδὲ τὰ καλά. τοῦ γὰρ δημοπλεῖ τῆς ὀνοδείξεως πλέον δοξάζεται τὸ χρηστόν. Η γλῶσσ' ὤμοκεν) εἰ ἐκ εἰδὼς ὤμοσα. οὐ γὰρ γνοὺς τοιόν τινος ὀμνύω, ὤμοσα. τὰ δὲ κατ' ἀγνοίαν τῶν ὅρκων γινόμενα συγγνώμης τυγχάνει τοῦ θεοῦ. οὐ καθολικῶς ὁ τὸ πιστοῦν, ἀλλὰ νῦν ἐπείσθη ἡ γραῦς πρὶν εἰπεῖν τὸ πάθος αὐτῇ, καὶ πρὶν εἰς ἔννοιαν ἐλθεῖν αὐτὸν τοῦ ῥηθησομένου, ὅρκον ἔπεισεν τῆς σιωπῆς καὶ τὴν διανοίας. ὁ δὲ μὴ τοιοῦτος ἐφ' ἃ ὤμοσεν, ὤμοσε. φησὶν ἡ γλῶσσα τετρεπτέρου, καὶ τοῦ γνώμου τῆς φρενὸς ὀμώμοκεν. Αριστοφάνης καθολικώτερον νοήσας φησὶ, τὸν Εὐριπίδου ὑβρίζειν τῆς γλώττης τὴν διάνοιαν, ὡς αὐ μὴ τὰ δόξαντα τῇ κρίσει τῆς διανοίας φθεγγομένης, ἄλλως τε φαίνῃ διὰ τοῦ ἐξῆς τὸ ἀσεβὲς αὐτοῦ φυλάττων, φησὶν εἰ μὴ λόγοις θεῶν ἄφρακτος θυρέθω, ὥς τε μὴ τὸ δόκησιν αὐτοῦ ὀπορκίας πλάττειν. Σύγγνωθ', ἁμαρτάνει) συγγνῶθι φησὶν ὀπὶ τῇ ἀμφοτέρα τὸ λόγου. εἰκὸς γὰρ ἀνθρώπους ὄντας ἁμαρτάνειν, καὶ πέφυκε τὸ τῆς θνητῆς φύσεως ἀλίσκεσθαι τοῖς ἁμαρτήμασιν. Αλλως. διὰ τῆς κοινῆς τετρασίας ἀπολύεται τοῦ ἰδίων πλημμελημάτων τὴν ἀκολασίαν.

Ἱππ. Ω Ζεῦ, τί δὴ κίβδηλον ἀνθρώποις κακὸν,
,, Γυναῖκας, εἰς φῶς ἡλίου κατῴκισας;
,, Εἰ γὰρ βεβούλου ἤθελες σπεῖραι γένος,
,, Οὐκ ἐκ γυναικῶν χρὴ τοῦτο πρᾶξαι τόδε.
,, Αλλ' αὐτόθεν σοῖσιν ἐν ναοῖς βροτοὺς 620
,, Η χαλκὸν, ἢ σίδηρον, ἢ χρυσοῦ βάρος,
,, Παῖδων πρίασθαι σπέρμα, τῶν τιμήματος
,, Τῆς ἀξίας ἕκαστον. ἐν ᾗ δώμασι
,, Ναίειν ἐλεύθεροισι, θηλείας ἄτερ.
,, Νῦν δ' εἰς δόμους μὲν τοῦτον ἀξιοῦν κακόν, 625
,, Μέλλοντες, ὄλβον δωμάτων ἐκτίνομεν,
,, Τούτῳ δὴ δῆλον, ὡς γυνὴ κακὸν μέγα.

Hipp. O Iupiter, quidnam fucatum malum hominibus,
,, Mulieres ſub ſolis luce collocaſti?
,, Si enim volebas ſeminare genus humanum,
,, Non oportebat hoc fieri ex mulieribus:
,, Sed *oportebat* homines dicantes in tuis templis 620
,, Aut æs, aut ferrum, aut auri pondus,
,, Liberorum emere ſemen, pro precio (bus
,, AEſtimationis vnumquemque, *i. pro oblati muneris æſtimatione:* & in ædi-
,, Liberis habitare, ſine mulieribus.
,, Nunc verò primum hoc malum ducere in ædes 625
,, Volentes, expendimus *omnes noſtræ* domus facultates.
,, Inde autem manifeſtum eſt, quàm magnum malum ſit mulier.

Ω Ζεῦ, τί δὴ) λοιπὸν τοῦ δεσποτικώτερον τὴν γυναικείαν διαβάλλει φύσιν, ἀναφέρων τὰ τετρόμενον ὀπὶ τοῦ κρείττονος νέσον. φιλοσοφώτερον δὲ τὴν εὐπάθειαν λέγει, τοῦ δρχοῦ ἀξιοῦν μὴ ὑπὸ ἀ-

Universidad de Deusto
Bibliotecas

φροδισίας μοῦ παῖδας γίνεσθαι. ὁ δ' νοῦς, δι' ἃ φησιν εἰς τὸ φῶς τῶν ἡλίου ἀδόκιμον κακὸν τοῖς ἀνθρώποις κατώκισας. κίβδηλον δ' τὸ μηδὲ δοκιμασίας δεόμενον, ἀλλὰ πεφυκὲς δεινόν. εἰ δὲ βρότειον) εἰ δὲ θέλεις εἶ) γένος τοῖς ἀνθρώποις, ὤφειλες ποιῆσαι μὴ ἀπὸ γυναικῶν αὐτὸ εἶ), ἀλλ' ἕκαστον διδόναι, ἢ χρυσοῦ, ἢ χαλκοῦ ἐν τοῖς ναοῖς, οὕτως ἀγοράζειν. τὸ δὲ ἀνθένταις, ἤτοι ἀνθένταις, ἢ εἴ τι δεῖ παίδων λιθέντας, εἰς σημεῖον τῶν γονέων τοῦ αἰτῆσαι. ἀπόπως δ' ταῦτα. οἱ δὲ πένητες ἐκ αὐτῆς κτήσασθε παῖδας. Τῆς ἀξίας ἕκαστον) ἄμεινον τοῦ ἀξίαν ὅλης τῆς φύσεως ἀκούειν, καὶ πάλιν τοιοῦτον, ἵνα τὸ μὲν ἀνάθημα τῆς αἰτήσεως ἕνεκα διδῶσι. τὸ δὲ βρέφος πρὸς τοῦ φύσιν τῶν αἰτούντων. λυπεῖ δὲ ὅλης τῆς ἀξίας τῶν ἀναθημάτων, καὶ τιμήματος. βελτίον δὲ τὸ πρῶτον, ὅταν λύῃ ἢ ἀγαθὸς τοῖς ἔθνεσι καὶ τοῖς ὁπτῆσι θύμασιν, ἵνα καὶ τῶν ἰσοῦ ἀξίως τὸ ἔργον καὶ ὁμοίως μεταλάβοι, καὶ πάλιν πονηρότερον, ἐὰν ὑπάρχῃ χείρων ἀξίου καὶ τῶν παιδὸς τύχῃ. Νῦν δ' ἐς δόμους, ἔδοντα παρέχοντες, δαπανῶν ἀγοραζόμεθα. ἔδοντα ὑπὲρ τῆς μνησικακίας καὶ τοῦ τῆς πείρας τῶν κακοῦ καταπεθέμεθα, ὥσπερ αὐθαίρετον τὸ κακὸν ὁπτανόμενοι. δυόματα δὲ τὸ πρῶτον, καὶ ὡς ἐν τάξει διηγήσεως λαμβάνεσθαι, πρῶτον μὲν τοῦ θυσίαν ὑπὲρ κακοῦ δίδοσθαι, καὶ τὰ ἑξῆς. προκατασκευάσας οὖν λογισμὸν οἰκειότατα τῷ προσώπῳ, λοιπὸν καταπρέχει, καὶ ὅλης τοῦ διαβολῶν τῆς γυναικείας φύσεως. ἔδοξε δὲ πρῶτον λογισμῷ τινι ἀναιρῆσαι τὸ εἶ) αὐτοῦ, εἶτ' οὕτως ἀρξάσθαι τοῦ διαβολῶν. τὸ δ' ἑξῆς ἄδεικτα ἀς ἐκ συγκρίσεως ὁλοφέρεται.

,, Προθεὶς γὰρ ὁ πατέρας τε θρέψας πατὴρ
,, Φερναῖ, ἀπῴκισ', ὡς ἀπαλλαχθῇ κακοῦ.
,, Ο δ' αὖ λαβὼν ἀτηρὸν εἰς δόμους κακόν, 630
,, Γεγηθε, κόσμον προσλιθεὶς ἀγάλματι
,, Καλὸν κακίστῳ, καὶ πένοι σιν ἐκπονεῖ,
,, Δύσηνθ', ὄλβον δωμάτων ὑπεξελών.
,, Εχει δ' ἀνάγκην, ὥστε κηδεύσας καλοῖς
,, Γαμβροῖσι, χἀν σώζεται πικρὸν λέχος. 635
,, Η χρηστὰ λέκτρα, πενθεροὺς δ' ἀνωφελεῖς
,, Λαβὼν, πέζει τὰ γαθῷ τὸ δυσλυχές.

,, Pater enim qui genuit, & educauit, addens
,, Dotem, in alienas ædes elocatam mittit,
,, Qui verò contra malum noxium in ædes recepit, 630
,, Gaudet, ornatum addens statuæ
,, Pessimæ pulchrum, & ornat vestibus
,, Infelix, *omnes* facultates *suæ* domus subtrahens, *exhauriens.*
,, Habet enim necessitatem, quia iunctus affinitate claris
,, Affinibus, gaudens seruat acerbum, *molestúmque* lectum.
,, Aut bonum connubium, *i. bonam uxorem*, soceros verò malos 635
,, Nactus premit *lenitque* bono *suum* infortunium.

Προθεὶς γὰρ) ὁ δὲ πικὸν αὐτοῦ καὶ ἀναθρέψας πρὸς δίδωσι πρᾶγμα, ὥστε ἀπαλλαγῶσι αὐτὸν τῶ κακοῦ, καὶ οὔτε τοῦ φύσιν τῆς παιδοποιίας στέζει ὁ πατὴρ εἰς αὐτοῦ τοῦ ἀπαλλαγῶ, ἀπὸ τῆς φιλοσοργίας τῆς παιδὸς ἀπικαλεσαμένος. ἄγαλμα δὲ, ἐφ' ὧ τις ἀγάλλεται. ἀγάλλεται δὲ καὶ ὁ πατὴρ ὅτι τῷ γάμῳ, ὡς ἀνδριάντι ἀγαθῇ τῷ πρὸς πρεπόντων. λείπει δὲ τὸ ὡς ἀγάλμαθι. Καλὸν κακίστῳ) πυτέστι τὸν χρυσὸν τῷ κακίστῳ, γυναικείῳ φυτῷ προσθεὶς, ὡς

ἀγάλμαπ, χαίρει. Εχε δ' ἀνάγκην) ταῦτα διεξέρχεται. πάντα τὸ πρὸς τοῦ γυναῖκα μοχθηρὸν ἀποδεικνύει, ὡς μὴ μόνον τὸ πρὸς ταύτην σκοπεῖν, ἀλλὰ καὶ τοῖς γάμοις εἰ καλῶς ποιῇ. διπλῆ δὲ δεῖ πρὸς τοῦ τιμῶν ἢ ἀνάγκωσις. λυπεῖ γὰρ οὕτως. εἰ δὲ καλὸν λάβοι τὸ λέχος, γαμβροῖς δ' χρηστοῖς, ἀναγκάζεται στέργειν, τὰ κεχαρισμένα κείνων πρᾶξαι θέλοι. λυπεῖ δὲ οὕτως στέγοιεν, εἰς τὸ ἔχε δ' ἀνάγκην, ἵν' ἢ ὅπ πάντα τὰ καὶ πάντως ἐλεύθερος ὁ γαμήσας εἶ) οὐ δυνάται. ἀλλὰ τὸ ἀναγκάζον ἀκαταδουλοῦν αὐτὸν ἔχε. ἐὰν μὲν γὰρ κακῶς τύχῃ γυναικὸς, ἀναγκάζει στέργειν αὐτοῦ τοῦ γάμων ἕνεκα καλῶν ὄντων. ἢ δ' ὀκείνου ἀναγκάζεται ἀπολαύσειν γαμβρῶν ἀχρήστων. τὸ σώζεται ὁ πικρὸν λέχος, ἀντὶ τοῦ σώζει. καὶ γαμβροῖς τοῖς πενθεροῖς λέχει; συγχέων τῆς ὀνομασίας τὰ ἀκριβές. ἐν μὲν τοι, τοῦ πενθεροὺς δ' ἀνωφελεῖς ὑγιῶς κίχεται.

,, Ρᾷον δ', ὅτῳ τὸ μηδὲν, ἀλλ' αὐωφελὴς
,, Εὐηθία κατ' οἶκον ἵδρυται γυνή.
,, Σοφὴν ὁ μισῶ. μὴ γὰρ ἐν γ' ἐμοῖς δόμοις 640
,, Εἴη φρονοῦσα πλεῖον, ἢ γυναῖκα χρῆν.
,, Τὸ γὰρ πανοῦργον μᾶλλον ἐντίκτει Κύπρις
,, Εν τοῖς σοφαῖσιν ἢ δ' ἀμήχανος γυνὴ
,, Γνώμη βραχεῖα μωρίαν ἀφηρέθη·
,, Χρὴν δ' εἰς γυναῖκας πρόσπολον μὴ ἀπεῖναι, 645
,, Αφθογγία δ' αὐταῖς συγκατοικίζειν δάκη
,, Θηρῶν, ἵν' εἶχον μηδὲ προσφωνεῖν τινά,
,, Μήτ' ἐξ ἐκείνου φθέγμα δέξασθαι πάλιν.
,, Νῦν δ' αἱ μὲν ἔνδον δρῶσιν αἱ κακὰ κακὰ
Βουλεύματ', ἔξω δ' ἐκφέρουσι πρόσπολοι. 650
Ως καὶ σύ γ' ἡμῖν πατρὸς, ὦ κακὸν κάρα,
Λέκτρων ἀθίκτων ἦλθες εἰς συναλλαγάς.
Α γὰρ ὑγροῖς νασμοῖσιν ἐξομόρξομαι,

» Melius verò cui nihil *est istorum*, sed inutilis
» Propter simplicitatem mulier in ædibus collocatur.
» Odi enim sapientem *mulierem.* vtinam verò ne saltem in mea domo
» Sit mulier, quæ plus sapiat, quàm oporteat mulierem *sapere.*
» Nam Venus magis parit astutiam
» In sapientibus. mulier verò simplex
» Propter mentem breuem, *exiguamque prudentiam*, stultitiæ *uenereæ* est
» Non oportebat autem ad dominas venire ancillam, (immunis.
» Sed vnà habitare cum ipsis muta animantia
» Fera, ne quemquam alloqui possent,
» Nec ex illo vocem iterum accipere.
» Nunc verò malæ quidem *mulieres* mala intus agitant
Consilia, foras verò efferunt ancillæ. 650
Vt & tu nobis patris, ô scelestum caput,
Lectorum intactorum, *nec tangendorum*, venisti ad fœdera cõcilianda.
Quæ *scelera* ego fluentibus aquis abstergam,

Ρᾷον δ' ὅτῳ) βέλτιον ὁ μὴ πενθερὸν, μὴ ὄντα, ᾧ τινι φῆς, τὸ μηδὲν ὄντα πρὸς σωφρόνων γυναῖκα χρῆναι ἔχειν. Αλλως. ὠφελιμώτερόν νῦν. ἀλλ' αὐωφελὴς τῇ ἀληθείᾳ ἵδρυται. ὡς ὅτι

Universidad de Deusto
Biblioteca

αἱ δριμύπτε ὦ τὸ ἵδρυται, οὐκ ἔργοις, ἀλλὰ θέα τέρποντες τὸν κεκτημένον. Τὸ γὰρ πανοῦργον τὸ γὰρ πανοῦργον καὶ φυλάργυρον πᾶς πορνείαν ἐν ταῖς σοφαῖς γυναιξὶ πλέον ἢ Κύπρις ἐμφύει. αἱ γὰρ μεγαλόφρονες πολύπλοκοι γλῶμμαι, ἀνέμπλεωπι δίφ τὸ βεαχὺ τῆς γνώμης καὶ ἄδολοι εἰσὶν εἰς τὸ ἁμαρτανειν. ἡ δὲ ἀπορουσα καὶ αἰόπτος, τὼ πορνείαν ἀφήρηται, πυτίστι οὐχ ἁμαρτάνει. Λλως) μωρείας ἀφηρέθη. πυτίστι τῆς ἁμαρτίας ἀπεστρέφη, ἤτοι τῆς πορνείας. Μωρείαν γὰρ τὼ πορνείαν, ὥσπερ καὶ σωφάμωρος ὁ πόρνος. αὕτη γὰρ σκέπει οὐκ ἔχουσα τὸ πλημμέλημα πεφάσθ κερδαίνει τὼ σωφροσυνῶν. Χρὴ δ' εἰς γυναῖκας) διεξελθὼν ὡς εἰσὶν αἱ γυναῖκες πάντων πέζεινοι τῶν κακῶν, λοιπὸν ὅτι τὼ δίψησιν καὶ χρῆσιν αὐτῶν μεταβαίνει, πῶς ἔδει τὼ κακουργίαν αὐτῶν νικᾶν τοὺς ἄνδρας. ἔδει φησὶ τοὺς ἄνδρας αἰτὴ δίκαιόν θεία αὐτῆς συνοικίζειν. ἵνα κἂν τῇ ἀπειρία τῆς δικαιοσύνας, νικῶσι τὼ κακίαν τῆς φύσεως. τῦτο γὰρ μάλιστα πᾶς τὸ πᾶφόφρον εἴρηκεν. Δάκη] ἢ πᾶς φεφαστικῶς τὰ θεία, ἢ γλῦν θεῶν. Νῦν δ' αἱ μὲν ἔνδον) αἱ μὲν δίαπτοιναι αὐτῶν ἔνδον μηχανῶνται τὰ κακά. αἱ δὲ δοῦλαι σημαίνουσι τῆς φίλοις αὐτῶν. Ὡς ἐ σύγ' ἡμῖν) ὁπότε κ σὺ κάρα κακὸν τῶν ἀθίκτων λέκτρων τῶ πᾶς εἰς σωμαλαγὰς ἦλθες, ἄρα ἤτοι τὰ εἰρημένα ἐγὼ ἀπυκαθαρθήσομαι ῥεῦσι κοῖς ὕδασι. Τῶτα γὰρ μάλιστα τῶν ἱσταμένων δίψυχότερα τυγχάνει.

,, Εἰς ὦπα κλύζων. πῶς αὖ οὖν εἴλω κακὸς,
,, Ος οὐδ' ἀκθύσας τοιάδ', ἁγνεύειν δοκῶ; 655
,, Εὖ δ' ἴσθι, τοὐμόν σ' εὐσεβὲς σώζει γύναι.
Εἰ μὴ γὰρ ὅρκοις θεῶν ἄφρακτος εὑρέθην,
Οὐκ ἂν πο' ἔσχον μὴ τάδ' ἐξειπεῖν πατρί.
Νῦν δ' ἐκ δόμων μὲν ἐς' αὖ ἔκδημος χθονὸς
Θησεὺς, ἄπειμι, σῖγα δ' ἕξομεν στόμα. 660
Θεάσομαι δ' σὺν πατρὶ μολὼν ποδί,
Πῶς νιν πεφεύψει καὶ σύ, καὶ δέσποινα σή.
Τῆς σῆς δ' τόλμης εἰσομαι γενεὰ μόνος.
,, Ολοιθε. Μισῶν δ' ἄ πο' ἐμπλησθήσομαι

,, In aures instillans, *eásque eluens*. quomodo igitur fierem malus,
,, Qui ne purus quidem esse videor his auditis? 655
,, Probè autem *hoc* scias, te mea pietas seruat, mulier.
Nisi enim iureiurando deorum incautus essem deprehensus,
Nunquam me continuissem, quin dicerem hæc patri.
Nunc verò ex ędibus quidem, quandiu peregri extra *hanc* terram
Theseus *fuerit*, abibo, tacitè vero continebimus os. 660
Videbo autem cum patre profectus, *i. huc reuersus*, pedibus,
Quomodo ipsum sis inspectura & tu, & domina tua.
Tuam autem audaciam *iam* expertus cognoscam.
,, Pereatis. nunquam verò odio satiatus desinam odisse

Εἰς ὦπα κλύζων) εἰσκλύζομαι τὰ ὦτα, δι' ὧν μετέλαβον τῆς αἰσχύνης τῶν λόγων. πῶς οὖν μέλλων ἐξαμαρτεῖν πειθεῖσαι. Εὖ δ' ἴσθι, τοὐμόν) οὐκ ἔστι φορτικὸς ὁ λόγος, ἀλλὰ μᾶλλον τῆς ὑποψίας τῶ ἁμαρτήματος θεραπευτικός. ἢ πάντα φευγραφθεῖ τὸ πάθος πειοῦσιν μικρὸν ὕστερον, ὅτι καταγνώσει μοιχείας ποιῶν κατηγορούμενος. Εἰ μὴ γὰρ ὅρκοις) αἰτὴ τῶ ἐλήφθην καὶ θυρέσθω ἀνάφραφύλακτος εἰς τὼ κῦ σοῦ κόλασιν. Τὸ δὲ μὴ ἐ) οὐ μίαν κατάθεσιν ποιοῦσι, ὡς πὴ

πε τὸ ἐν ὀξύρκει εἰπεῖν. Νῦν δ' ἐκ δόμων μὲν) ἤτοι δίφ τὸ μὴ μεταχεῖν τῶ μίσους αὐτῶς, ἢ δίφ τὸ δεδοικέναι ἵνα ἐξ αὐτῶν ὀπιβουλῶ. ἄλλως τε καὶ ὁ ποιητὴς οἰκονομικῶς τῦτο ἐξεργάζεται, δίφ τῆς τῶ Ἱππολύτου ἀπιστίας ἐξοισίαν δίδοις τῇ Φαίδρᾳ ἐργάσαθαι τὼ ἀγχίνω, ἐ τὼ δίφ βουλῶ ἀυτῶ τὼ δίφ τῶν χαμμάτων. ἵνα ἢ δέλτος ἐ ἢ τῶ Ἱππολύτου ἐρημία πιστώσηται τὼ κατηγορίαν τῆς μοιχείας. Θεάσομαι δὲ) σωεπιστὰς δὲ τῷ πατεὶ θεάσομαι ποίοις ὄμμασιν αὐτὸν φεοβλέψετε, ἰτατὸ τῆς τωνειδήσεως μὴ καταπλησσόμενα. Τῆς σῆς δὲ) καὶ πάντως τότε τὸ αἰαγδές σου καὶ πλημμὲν δίφ γνώσομαι, πεπεισμένος αὐτῆς ἤδη καὶ δίφ τῶν παρόντων. Μισῶν δ' ἄ πο' ἐμπλησθήσομαι) ἐδαμῶς χορταθήσομαι κακῶς λέγων τὰς γυναῖκας. Τῶτα δὲ λοιπὸν ἀς τραγῳδίας ῥήτωρ.

,, Γυναῖκας, οὐδ' εἰ φησί τις μ' ἀεὶ λέγειν. 665
Αἰεὶ γὰρ οὐδ' ὅπως εἰσὶ κἀκεῖναι κακαί.
Η νῦν τις αὐτὰς σωφρονεῖν διδαξάτω,
Η κἀμ' ἐάτω τῇδ' ἐπεμβαίνειν ἀεί.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Ἀντιστροφή.

χο. 1 Τάλαινες, ὦ κακοτυχεῖς γυναικῶν πότμοι.
2 Τίνα νῦν ἢ τέχναν ἔχομεν, ἢ λόγον, 670
3 Σφαλεῖσαι κάθαιμμα λύσιν λόγου;
Φαί. 4 Ἐτύχομεν δίκας, ὦ γᾶ, καὶ φῶς,
5 Πᾶ πο' ἐξαλύξω τύχας;
6 Πῶς ἢ κρύψω φίλαι πῆμα;
7 Τίς αὖ θεῶν ἀρωγὸς, ἢ τίς αὖ βροτῶν 675
8 Πάρεδρος, ἢ ξυνεργὸς ἀδίκων ἔργων
9 Φανεῖ; τὸ γὰρ παρ' ἡμῖν πάθος

Mulieres, neque si quis dicat me *hoc* semper dicere. 665
Nam profectò & illæ semper sunt malæ.
Aut nunc eas doceat aliquis castas esse,
Aut me quoque sinat in illas inuehi semper.

ANTISTROPHICA.

Antistrophe.

Cho. 1 Infelices. ô miserum mulierum fatum.
2 Quam iam artem, aut rationem habemus *spe* 670
3 Frustratæ, ad dissoluendum nodum *huius* causæ?
Phæ. 4 Luimus *meritas* pœnas, ô terra, & lux,
5 Quonam fugiens vitabo *præsentes* calamitates?
6 Quomodo verò ô charæ celabo malum?
7 Quis deus auxiliator, aut quis hominum 675
8 Adiutor, aut cooperator iniustorum facinorum
9 Apparebit? nam hoc nostrum malum

Οὐδ' εἰ φησὶ) οὐδ' εἰ λέγοι μέ τις εἶ κῦ ῥέγου φησὶ τὰς κατηγορίας. τῶ συνεχεῖ ὦ τῶν φύσιν φιλαπεχθήμονα φεὸς αὐτάς. ὁ γὰρ ἐκ πλημμελημάτων ὑπόθεσις γίνεται τοῖς κατη-

γόροις. Τάλαιναι) ἀπὸ κοινοῦ πάλιν ἀτυχήματος πειρᾶται θραμυθεῖαι τὸ πάθημα. ὁ δὲ λόγος, τίνα νοῦν ἢ τέχνῃ, ἢ τύχῃ, ἢ λόγον ἔχομεν ποιήσασθαι. δι' οὗ δυνησόμεθα σφαλεῖσαι τῆς ἐλπίδος τὸν δεσμὸν τῶν ἐγκλημάτων ἀπολύσασθαι, τὸν δὲ θησέμενον καθ' ἡμῶν ὑπὸ τοῦ Ἱππολύτου, ὅταν ἔλθῃ ὁ Θησεύς. Τίνα νοῦν) πυθέσθαι πῶς καθέκατον δεσμὸν κατηγορίας ἀπολυσόμεθα τὰ ἐγκλήματα τοῦ Ἱππολύτου. σφαλεῖσαι τῆς ἐλπίδος δι' ἧς προσδοκῶμεν πεῖσαι αὐτὸν ὅτι τὴν ἁμαρτίαν. Καθ' ἅμμα λύσιν] θραῦ τὴν παροιμίαν, ἥ τις ὅδιν, οὐχ ἅμμα λύσις. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας. τοῖς Φρυξὶ λόγος ἐδόθη, ὀκεῖνον βασιλεῦσαι τῆς Ἀσίας, ὃς αὐτῆς ἀπήνης λύσαι τὸν δεσμὸν δυνηθείη. τῆς κομιδῆς Μίδαν εἰς Φρυγίαν, ὃς ἰδὼν ἀμπέλινος, ᾧ συνεδέδετο ὁ ζυγὸς καὶ ὁ ῥυμός. λόγος δὲ, Αλέξανδρον δραλύσαι, ἑλκόντα τὸν ἔμβολον, ᾧ κατέιχετο ὁ ῥυμός. ἢ τοῦ ἐγχειδίου ἀποτεμόντα, μετὰ τὴν ὅδιν Γρανίκῳ μάχῃ. γένοιτο δὲ Αλέξανδρος, ὁ κατὰ τοὺς Εὐριπίδου χρόνους. παροιμῶδες οὖν ὅδιν ὅδιν τοῦ δυσλύτων τὸ ὅδιν χρωμένων λύσιν. Μαρσύας δὲ ὁ νεώτερος ἐν τῇ πρὸς τῇ Μακεδόνων ἱστορίαν φησὶν ὅτως. τῆς δὲ ἁμάξης λέγεται τὸν ζυγὸν τοῦ ῥυμοῦ δεδέσθαι κλῆμα ἀμπέλινον. ἔστι δὲ λόγιον, ὃς ἂν τὸν δεσμὸν τοῦτον λύσῃ, βασιλεύσει τῆς Ἀσίας. Αλέξανδρον δέ φασι τὸν Μακεδόνων βασιλέα λύσαι αὐτόν. ὃς δραμὼν ἵνα μάνῃ ὅδιν Γρανίκῳ μάχῃ νίκησε, καὶ παρεγένετο ὅδιν τὸν τόπον. ὡς δὲ οὐκ ἠδυνάτο θύειν τὴν ἀρχὴν τοῦ δεσμοῦ τοῦ κατέκειτο, οἱ μὲν λέγουσι τοῦ ἐγχειδίῳ κόψαι αὐτὸν τὸν δεσμόν, καὶ οὕτω τῇ τὴν λύσιν. οἱ δὲ ὡς τὸν ἔμβολον ἕλκοι ᾧ συνείχετο ὁ ζυγὸς πρὸς τοῦ ῥυμοῦ, πρὸς ἐκλημιδῶν δὲ ἔτι) καὶ τοῦτο κλήμαθος· τοῦ δὲ ἀφαιρεθέντος καὶ τοῦ δεσμοῦ χαλάσαντος, ὅτως λυθῶσι τὸν δεσμὸν τοῦ ῥυμοῦ. Ετύχομεν δίκαι) μεταφέρεται πάλιν ἡ σκηνὴ ὅδιν θάτερον μέρος, τουτέστιν ὅδιν τὴν Φαίδρας ἀγωνίαν, καὶ τὴν τοῦ χοροῦ συμπάθειαν, τραγικῶτατα εἰς ἄλλον οἶκον βελτίστα πάλιν τοῦ πεπτοῦ τρέψαντος. ἀρίστα δὲ τὴν ὑποβολὴν τῆς συμφορᾶς μιμεῖται αὐτὸ τὸ πάθος διεξιών. ὁ δὲ ἐώθασι πολλάκις πιεῖν οἱ ἀξίων ἀπορεῦντες θρήνων. δικαίως δὲ ἐμφορήσθημεν, καὶ τῆς ἰξίας δίκης θραῦ θεοῦ ἐτύχομεν. πάλιν δὲ τὴν γλῶτταν τὸ φῶς ὅδιν καλεῖται, ὡς αἰαλιώτατα τοιχεῖα. καθὼς καὶ ἄνω φησί, ὦ γαῖα μῆτερ, ἡλίου τ' αἰαπτυχαί.

10 Παρὸν, δυσεκπέρασιν τὸν ἔρχεται βίου.
11 Κακοτυχεστάτη γυναικῶν ἐγώ.

I A M B O I.

χο. Φεῦ, φεῦ. πέπρακται; οὐ κατώρθωνται τέχναι, 680
Δέσποινα, τῆς σῆς πρεσβόλου. κακῶς δ' ἔχει.
φαί. Ὦ πανοῦκακίστη, καὶ φίλων διαφθορεύ,
Οἷ' εἰργάσω με. Ζεὺς ὁ γενέτωρ ἐμός,
Πεόρριζον ὀκτείψειέ σ', ἀστέρας πυρί.

10 Vitæ præsens inexplicabile, *ac inuitabile* venit
11 Ego *sum* miserrima *omnium* mulierum.

chorus.

Heu, heu. actum est. non enim successerunt technæ 680
Tuę ancillę, ô domina: malè verò se res habet.
P. O pessima, & amicorum corruptela, *i. corruptrix*,
Quę fecisti mihi. Iupiter pater meus
Perdat te radicitus, fulmine percutiens.

Παρὸν δυσεκπέρασιν) ἢ ἐν ἀβάτῳ. ἵν' ἢ ὅτως. τὸ γὸ παρόν μοι δυσύχημα τοῦ βίου δυσεκπέρασιν ὅδι. ἢ ὅτως. τὸ γὸ νοῦν πάθος παρὸν παντὸς τοῦ βίου, καὶ οὐδὲ ἐν αὐτῷ δυσφορῶν δυσεκφυκτόβατοι καθέστηκεν. ἢ οὕτως. τὸ γὸ παρόν πάθος δυσκόλως ἄμοι περάσαι τὸν βίον. καὶ δυσκόλως αὐτὸ φύγοιμι. Φεῦ φεῦ) προϊούσης τῆς τραφοῦ κατηφοῦς ὁ χορός φησι. πάλιν ὁ κομμαπικός ὅδιν ὁ λόγος, ὅδι τοῦ πέπρακται δεῖ σίζειν. οὕτως γὸ ἁρμόσει πῆς ἰξῆς. τὸ δὲ καὶ οὐ κατώρθωται τέχνη, ἀντὶ τοῦ οὐδὲν τὸ πράγματος κατώρθωσαν αἱ τέχναι τῆς δούλης, ἀλλὰ κατέστρεψαν. Ζεῦ σ' ὁ γενέτωρ) Ε ὑρώπης γὸ καὶ Διὸς ὁ Μίνως. ὁ Ζεὺς σε φησὶν, ὀκτείψαι, καὶ παντελῶς ἀπολέσειν, οὐτάσας πυρί. αἰνὶ τοῦ βαλὼν τοῦ κεραυνοῦ. οἱ δὲ νεώτεροι ὀκ ἴσασι τὸν διαφορὰν τοῦ οὐτάσαι καὶ βαλεῖν. Ομηρος δὲ οὐτάσαι μὲν τὸ ὀκ χρὸς τὸ ὀκ τοῦ σωέγεις τρῶσαι, βαλεῖν δὲ τὸ πόρρωθεν.

Οὐκ εἶπον; ἀ σῆς προὐνοησάμην φρενὸς, 685
Σιγᾶν, ἐφ' οἷσι νῦν ἐγὼ κακοῦμαι;
Σὺ δ' οὐκ ἀνέσχου. τοὶ γὸ οὐκ ἔτ' ἀνεκλεεῖς
Θανούμεθ'. ἀλλὰ δεῖ με δὴ καινῶν λόγων.
Οὗτος γὸ ὀργῇ σωτεθηγμένος φρένας,
Ερεῖ καθ' ἡμῶν πατρὶ τὰς ἁμαρτίας. 690
Ερεῖ δὲ Πιτθεῖ τοῦ γέροντι συμφορὰς,
Πλήσει τε πᾶσαν γαῖαν αἰσχίστων λόγων.
,, Ολοιο καὶ σὺ χ' ὥστις ἄκοντας φίλοις
,, Πρόθυμος ὅστι μὴ καλῶς ἀνέργετεῖν.
τρο. Δέσποιν', ἐχθὲς μὲν τἀμὰ μέμψασθαι κακά. 695
Τὸ γὸ δάκνον, σοῦ τοῦ διάγνωσιν κρατεῖ.
Εχω δὲ κἀγὼ πρὸς τάδ', εἰ δέξῃ, λέγειν.
Εθρεψά σ', ἀνοῖς τ' εἰμί. τῆς νόσου δέ σοι
Ζητοῦσ' γ' ἀρὸν φάρμακ', ἐχ ἁ βεβούλομαι.

Nonne dixi? an non preuidi tuum consilium, 685
Vt taceres *in iis*, propter quę nunc ego malè affligor?
Tu verò non potuisti *tacere*. quamobrem non amplius gloriosę
Moriemur: sed opus est mihi iam nouis rationibus.
Hic enim *Hippolytus* animum ira concitatum habens,
Dicet contra nos patri peccata, 690
Dicet etiam Pittheo seni calamitates,
Implebitque terram omnem turpissimis sermonibus.
» Et tu pereas, & quicunque amicis repugnantibus
» Promptus est ad non honestè benefaciendum.
Nut. Domina, potes quidem *iure* mea reprehendere peccata. 695
Quod enim *te* mordet, *i. dolor*, tuum *rectum* iudicium superat.
Possum verò & ego ad hæc, si *mea uerba* admittas, respondere.
Educaui te, & benevola sum: morbi verò tibi
Quærens remedia, inueni non quæ volui:

Οὐκ εἶπον σιγᾶν) ἐλεγκτικὸν τὸ ἦθος. τὸ δὲ ἐξῆς ὅτως. οὐκ εἶπον σιγᾶν ἐφ' οἷς κακῶς διάκειμαι, ἢ διέφθαρμαι, ἢ νοσηλεύομαι. τουτέστι τὸν ἔρωτα. ὁ δὲ νοῦς, οὐχὶ τὸ προπετὲς τῆς διανοίας προνοεῖν, ἀκέλδιον σωπᾶν. Ε μὴ ἀκφαίνειν πλὴν ἐμοὶ ἐρωτικὸν κάκεσιν. Ολοιο Ε σύ) γνωμη-

κώπερόν πως ἐπίζῃς πῶς κατάεαν. ἀπόλοιο φησὶ πῶς ἀλλὰ γνώμῃ μου ἀνεργεπῆσαι με θελήσασα, καὶ πᾶς ἄλλος ζωπί σοι δοκῶν, καὶ πεσδυμούμενος ἄκοντας πὶς φίλοις μὴ καλῶς ἀνεργεπῆν, ἀπκρὶς ἐλέγχων τὸ ψευδάνυμον τῆς πιεύτης ἀνεργεσίας, μὴ καλῶς πεσέθηκεν. ὑγὸ οἶδε φύσις ἀνεργεπήματος αἰάγκλω δὸτιδέχεθαι. εἴτε παὶ χρέας καλαθεμίς δεῖ ποιεῖσθαι. Δέσπιν ἔχῃς μὴν καλαδέχεται πῶ ἐξ αὐτῆς μέμψιν, ἵνα ὕτως καὶ αὔτη πῶ τὸ σφάλματος ἀπολογίαν καλαδέξῃται. ἐξῆς δὲ πάλιν εἰς ἔννοιαν αὐτῶ πεσάγν βούλεται, τὴν σκοπὴν τῆς μωυσεως καθ' ὃν γεγρύπται, λέγουσα. τὸ ὃ ἐξῆς οὕτως. ἔχῃς μὴν δικαίως τὰ ἐμὰ πάσματα μεμψαεθαι. παραιτεῖται γὰρ σε τὸ λογιστικὸν ἡ λύπη, καὶ πῶ αἰτίαν τὸ πάσματος γινώσκειν οὐ συγχωρεῖ σοι. αἰτία γὰρ ἐγὼ εἰμι τῆς συμφορᾶς. ὁ δὲ νοῦς ἔχει οὕτως. ἔχῃς μὴν μέμψαεθαι τὰ ἐμὰ κακά, ὦ δέσποινα. τὸ γὰρ λυπεῖν σε κρατεῖ, ὅθεν δὲ μέμφη μοι. εἰ δὲ μὴ ἐγρύεο, οὐκ ἂν ἐμέμφε. ἀλλ' ἐπιῶεις. ὅθεν ὀπφέρει, πεὸς τὰς τύχας γὰρ τὰς φρένας κεκτήμεθα. ἡ μὴν καλαστεθ, ἡ τῶ λογισμοῦ τῆς ὀρθοίας ἀπόδοξις, ἡ ὃ τῆς ἀτυχίας δυσέρεια τῆς τύχης καπηγόρημα.

Εἰ δ' οὖν γ' ἔπρεξα, κἀρ' ἂν ἐν σοφοῖσιν ἦν. 700
„ Πρὸς πὶς τύχας γὰρ πὶς φρένας κεκτήμεθα.
Φαί. Η γὰρ δίκαια πῶτα, κἀξαρκοῦσι τά μοι,
Τρώσασαν ἡμᾶς, εἶτα συγχωρεῖν λόγοις;
Μακρηγορεῦμεν. οὐκ ἐσωφρόνουν ἐγώ.
Αλλ' ἔστι κἀκ τῶδ' ὥστε σωθῆναι, τέκνον. 705
Φαί. Παῦσον λέγουσα. καὶ τὰ πρὶν γὰρ οὐ καλῶς
Παρήνεσάς μοι, κἀπεχείρησας κακά.
Αλλ' ἐκποδὼν ἄπελθε, καὶ σῶ τῆς πέρι
Φρόντιζ'. ἐγὼ γὰρ τὰμὰ θήσομαι καλῶς.
Υμεῖς δ' παῖδες δίγενεῖς Τροιζήνιαι, 710
Τοσόνδε μοι πάρεχε' δεῦρο πυμφῆ,
Σιγῇ καλύψαθ' ἃ νθ' ἡδὶ εἰσηκούσατε.

Si verò feliciter *rem* geſſiſſem, valde ſapiens fuiſſem. 700
„ Pro *variis* enim euentibus mentes habemus, *&* de *rebus iudicamus.*
P. An verò iuſta *ſunt* hęc, mihique ſufficientia, *i.grata,*
Te ſauciatis nobis, deinde *nobiſcum* congredi verbis?
Nut. Prolixa *nimis* oratione vtimur. ego non ſapiens fui.
Sed *tamen* vel propter hæc licet *tibi*, filia, ſeruari. 705
P. Deſiſte loqui. nam & prius non rectè
Conſuluiſti mihi, & aggreſſa es mala.
Quamobrem de medio ſecede, & de teipſa
Sis ſolicita. Ego enim mea rectè curabo.
Vos verò nobiles puellæ Trœzeniæ, 710
Hoc tantùm mihi prębete deprecanti,
Silentio tegite quę hîc audiuiſtis.

Εἰ δέ γ' ἔπρεξαν) εἰ καλῶς φησὶν ἔπρεξαν, ἔπτ, καὶ μὴ ἐσφάλιν τῆς ἐλπίδος, ἐθαυμάζετό με τὸ βούλημα. οὐκ ὄρα ἡ ἐμὴ σεβουλὴ ἠδίκησεν, ἀλλ' ἡ τύχη. εἰ γὰρ καλῶς ἀπέβη τὸ πρᾶγμα, ἔλεγες ἂν ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλη κρείττων τῆς ἐμῆς. Η γὰρ δίκη ταῦτα) ὀρθίζεται καλῶς ὅτι τρὶ καὶ ἀπο-

λογίαν ἐθέλειν σοφίσαεθαι. ὄρα οὖν φησὶ δίκαιόν ὅτι τῶτο, & ὑπὸ φυεᾶς ἄπτον, τὸ & ἐθέλειν σε ἰσολογεῖν μοι, & ὁκ τῶν ἴσων ἀμφισβητεῖν πρόσασαί με. ἐξαρκοῦσα δέ μοι ἐστὶν ἱκανὰ πεὸς θεραπείαν τῆς βλάβης. Μακρηγορεῦμεν) αἰτὶ τῶ μάτιω φλυαροῦμεν, καὶ ἐπικτείνομεν τὸν λόγον ὅτι τῆς ἤδη πεοαχθεῖσιν. ὁκ ἐσωφρόνουν ἐγώ. ὁμολογεῖ ἡμαρτηκέναι, ἐπεὶ εἶδεν αὐτῶ πεὸς τῶ ἀπολογίαν δυσεραίνουσαν. ὁμολογῶ φησὶ τὸ πρότερον πάσμα οὐκ ὀκ τύχης ἀλλ' ἐξ ἐμῆς αἰρέσεως γεγενόμενον. Υμεῖς δ' παῖδες) μεταφέρεται νῦν πεὸς τὰς γυναῖκας τὸ χορεῦον αἱ δ' ἐμνήσθησαν οἰκονομικῶς, καὶ σιωπᾶν ἐπαγγέλλονται. λύσιν δὲ αὐτὰ τῆς ὑποθέσεως.

Χο. Ομνυμι σεμνὴν Αρτεμιν Διὸς κόρην,
Μηδὲν κακῶν σῶν ἐς φάος δείξειν ποτέ.
Φαί. Καλῶς ἐλέξαθ'. ἓν δ' πρεσβεύω τόδε ἐγώ 715
Εὕρημα δή τι τῆς δε συμφορᾶς ἔχω,
Ως τ' κλεᾶ μὴν πᾶσι πεος θεῖναι βίον,
Αὐτή τ' ὄναθ' πεὸς τὰ νῦν πεπωκότα.
Οὐ γάρ ποτ' αἰσχυνῶ γε Κρησίας δόμους,
Οὐδ' εἰς πρόσωπον Θησέως ἀφίξομαι, 720
Λιχροῖς ἐπ' ἔργοις, οὕνεκα ψυχῆς μιᾶς.
Χο. Μέλλεις δὴ τι δρᾶν ἀνήκεστον κακόν;
Φαί. Θανεῖν. ὅπως δ', ἐγὼ τοῦτο βουλεύσομαι.
Χο. Εὔφημος ἴθι. Φ. καὶ σύ γ' εὐμενὴς ἴθι.
Εγὼ δὲ Κύπριν, ἥ περ ἐξόλλυσί με, 725
Ψυχῆς ἀπαλλαχθεῖσα τῆδ' ἐν ἡμέρᾳ,
Τέρψω· πικρὸν δ' ἔρωτ' ἡττηθήσομαι.

Iuro per caſtam Dianam, filiam Iouis,
Me nihil vnquam ex tuis malis prolaturam in lucem.
P. Rectè dixiſtis. Vnum verò ego, admonens *me*, 715
Iam quoddam huius calamitatis inuentum remedium habeo,
Vt addam glorioſam quidem vitam meis liberis,
Ipſa verò iuuer in præſenti caſu.
Nunquam enim dedecorabo familiam Cretenſem,
Neque veniam in conſpectum Theſei, 720
Turpibus polluta factis, propter animam vnicam.
cho. Eſne igitur factura aliquod immedicabile malum?
P. Mori *ſtatui*. quomodo verò *ſim moritura*, ego hoc cogitabo.
cho. Bona verba dic. Phæ. Et tu me rectè mone.
Ego enim Venerem, quæ me perdit, 725
Diſcedens è vita hodie,
Delectabo: vincar autem ab acerbo amore.

Εν δὲ πεοσρέπουσα) αἰτὶ τῶ ζῆν τῶσα καὶ ὀξεφυῶσα. μεταστρέπουσα φησὶ, & πολλὰ δικαιμάζουσα, & εἰς πολλὰ μεταφέρουσά μου τὴν γνώμιν. ἓν μόνον ἴαμα τῆς συμφορᾶς εὗρον. Οὐ γάρ ποτ' αἰσχυνῶ δόμους Μίνως βασιλεῖ ἐγγύεσε τῶ Κρητῶν, ὁ πατὴρ αὐτῆς, καὶ δι' τῶτο Κρησίους δόμους

Universidad de Deusto
Biblioteca

λέγῃ. Οὕνεκα ψυχῆς μιᾶς ἐγὼ τῆς μιᾶς μου ψυχῆς καταφρονήσασα, πολλὰς ἔπεσας ἐξαστάσω, πᾶς τοῦ οἰκείου δηλονότι, φυσαμένη τῆς αἰχμώνης. ὑχ' ὑπὸ πηῆς οὖν τοῦ μίαν ψυχὴν ἢ αἰχμώνης τοῦ πολλῶν. Καὶ σύγ' οὖ με νουθέτει. ἀπειλήπ-

κώτερον εἴρηται ὁ λόγος, ὡς εἰ ἔλεγε, μὴ καὶ σὺ ζήλου τὴν τοφὸν τῆς παραινέσεως, μηδὲ τὰ αὐτὰ ὀκείνη νουθετήσης με, ἅ ὅτιν ὀπτζήμα τε φαῦλα, ἀλλὰ τοῦς τὸ χρηστὸν εὖ με νουθέτει.

Ἀπὰρ κακόν γε χ' ἁ τέρω γνήσομαι
ὠαὶ σ', ἵν' εἰδῇ μὴ 'πὶ τοῖς ἐμοῖς κακοῖς
Ψηλὸς εἶναι. τῆς νόσου ᾖ τῆς δέ μοι 730
Κοινῇ μεταχὼν, σωφρονεῖν μαθήσεται.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Ἡλιβάτοις ὑπὸ κοῦθ μῶσι γυνοίμαν,
2 Ἵνα με πτερῶν ὄρνιν
3 Θεὸς ἐν ποταναῖς ἀγέλησιν θείη.
4 Ἀρθείλω δ' ὑπὲρ πόντιον κῦμα 735
5 Τᾶς ἀδριλιαῖς ἀκτᾶς,
6 Ἠριδανοῦ θ' ὕδωρ.

Sed tamen fiam etiam alteri malum
Defuncta, vt discat in meis malis non
Elato animo esse, & huius morbi mecum 730
Communiter particeps, modestior esse discet.

ANTISTROPHICA.

strophe I.

Cho. 1 Excelsis sub *scopulorum* latebris vtinam essem,
2 Vbi me volantem auem
3 In volatili grege faceret Deus,
4 Tollerer enim supra marinum fluctum, 735
5 Adriatici littoris.
6 Eridanique aquam.

Ἀπὰρ κακόν γε) καὶ δὴ ἀποθανοῦσα κακὸν γνήσομαι ᾗ ἄλλῳ. ἀντὶ τοῦ τῷ Ἱππολύτῳ δίχα τῆς καταφρείας. ἵν' εἰδῇ κοινῇ τούτης μοι μεταχὼν τοῦ νόσου, μετειάζειν, καὶ μὴ ὑψηλοφρονεῖν τοῖς ἑτέρων δυσυχίαις. Ἡλιβάτοις) ἀντὶ τοῦ βαθυτάτοις. ἢ λίβαπον γὰρ οὐ μόνον τὸ ὕψηλόν, ἀλλὰ καὶ τὸ βαθύ, οὗ ὅτιν ἀλιλεῖν τῆς βάσεως. κθυμῶσι δέ, τοῖς ἐρήμοις καὶ κεκρυμμένοις τόποις, καὶ πάσης ξωυτυχίας ἀνθρώπων χωρεῖς. τὸ ὀξῆς οὖν ὅτως. Πτερούσαι με ὄρνιν θείη θεὸς, ἵνα γνοίμιλιν ἐν ἡλιβάτοις κθυμῶσι, καὶ πλεῖσον ἄπτωτος εἶμι τοῦ ἀνθρωπίνου γνόους. ἀφανισμὸν ᾗ καὶ μεταβολὴν τῆς φύσεως ἐπθυχεῖται ἑαυτῷ ὁ χορὸς, ὅτι τῇ συμβεβηκυῖα τύχῃ. ἤτοι τοῦς τὸ ἄπειρος γνοέσθαι τοῦ ὅτι καταληψομένων συμφορῶν. ἢ ἐπεὶ δὴ μέλλει σωίσων γνοέσθαι τῇ Φαίδρᾳ, εἰς τὴν κῆ τοῦ Ἱππολύτου δίαβολὴν, καὶ τὴν καὶ τὴν ἁμαρτίαν εἰς ἑαυτὸν ὅτι παθεῖν, ψυδομαρτυρεῖν ἀναγκασθεῖσα καὶ αὐτή. πρὶν οὖν ὀκεῖνον ὅτι ἔτιν ἀυτὸν τὸν καιρὸν, ἀπαλλαγεῖσα τῆς φύσεως θύχεται. ἢ ὅπερ ἄμεινον, καταγοῦσα τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, καὶ δίχα τοῦ παρόντων κακῶν, ἄεισα παῖδ θυθεῖσα, ὄρνις θύχεται εἶ) τοῦς τὸ μὴ δὲ σωτυχίας ἢ θεᾶς ὑπολαύων ἀνθρώπων. τὸ πο γὰρ τὸ ζῶον καθεράπαθον ὅτι τοῦ πάντα. διὸ καὶ ἕκαστον αὐτοῦ θεοῖς ἀιάκειται. καὶ τῇ πλή-

σῃ μᾶλλον τοῦ ἄλλων ζώων ὀκτοπίζεσθαι τοῦ ἀνθρώπων δύνατο. ὡς καὶ ἐν ἐρημίᾳ ἀνθρώπου θλιβόντες ἀιήσαθαι, καὶ νικᾶν τῇ φύσει τὸν πόνον θέων. τοῦς τὸν Ἀφίαν ᾗ καὶ τὸν Κελκιλὸν θρθῦσαι θύχεται οἰκείοις τῆς πτερωγμοῖς, καὶ ὡς μάλιστα τοῦ πτῶν πόντων λύπας ἀιαδεξαμένων. ἐν γὰρ τῷ Ἀφίᾳ ἢ Ἰὼ εἰς βοῦν μεταβληθεῖσα δίχα βούλησιν Ἥρας, διεπέρασε τὸ ἀπ' αὐτῆς Ἰόνιον πέλαγος κληθέν. αἱ ᾗ Ἡλιάδες κόραι ἐν Ἠριδανῷ δακρύουσι τὸν Φαέθοντα, εἰς φηγοὺς μεταβληθεῖσαι. Κύμα τοῦ Ἀφριᾶς) τὸ πόντιον κῦμα αἰπόλιστα λυκόν ὅτι τὸ ῥόμαπος τὸ Ἠριδανοῦ. ὁ ᾗ Ἀφρίας πέλαγός ὅτι μέγιστον τοῦς τῇ Ἰταλίᾳ. ὁ ᾗ Ἠριδανος ποταμὸς Κελτικός. ἐν πόποις ᾗ ἅρα θύχεται μάλιστα τῆς πόποις εἶ), ὡς πτερεσθῆσι συμφορῶν. ὁ μὴ γὰρ Ἀφρίας σωυέπαθε τῇ βοῖ, ὁ ᾗ Ἠριδανὸς τῷ Φαέθοντι. ὅπως αὐ τοῦφασιν ἔχουσα τὸν τόπον ἀκαταπαύστως θρηνοῖν τοῖς ἀνθρώποις. ἢ ὅταρ ἄμεινον, θύχεται μεταβολὴν τῆς φύσεως εἰς τοῖς τόποις ὀκείνοις γενέσθαι, οἵτινες μάλιστα τοῦ ἔρεσιν μεταμψυχώσεως ἐδέξαντο. ὀν μὴ γὰρ τῷ Ἀφρίᾳ ἢ Ἰὼ ἐπλανήθη εἰς βοῦν μεταμορφωθῆσα, ὀν ᾗ τῷ Ἠριδανῷ εἰς αἰγείρους αἱ Ἡλιάδες μεταβληθῆσαι.

7 Ἔνθα πορφυρέον σαλάσσουσιν,
8 Εἰς οἶδμα πατρὸς τρὶς τάλαιναι
9 Κόραι, Φαέθοντ' ὀκτῷ, δακρύων 740
10 Τᾶς ἠλεκτροφαεῖς αὐγάς.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Ἑσπερίδων δ' ὑπὲρ μηλόσπορον ἀκτὰν
2 Ἀνύσαιμι τᾶν ἀοιδᾶν,
3 Ἵν' ὁ ποντομέδων πορφυρέας λίμνης
4 Ναύπορος οὐκ ἔθ' ὁδὸν νέμει, σεμνὸν 745
5 Τέρμονα κυρσῶν ἀρα-
6 νοῦ, τὸν Ἄτλας ἔχει.

7 Vbi stillant purpuream
8 In aquam patris ter miseræ
9 Puellæ, Phaethontis miseratione, lacrymarum 740
10 Electro pellucidos splendores.

Antistrophe I.

1 Et ad littus pomis plenum Hesperidum
2 Nympharum conficerem *iter*, *i. uolarem*,
3 Vbi Neptunus marinus rector purpurei stagni,
4 Non amplius, *i. non ulterius* concedit viam nautis, venerandũ 745
5 Limitem habens cæ-
6 li, quod Atlas sustinet:

Ἔνθα πορφύρεον] εἰς πορφυροῦν οἶδμα τοῦ Ἠριδανοῦ αἱ τοῦ παῖδος ἡλίου ἄθλιαι κόραι Ἡλιάδες, τῷ εἴκτῳ τοῦ Φαέθοντος εἰς δένδρα μεταβληθεῖσα, δακρύοισι τόπο τὸ δάκρυον ὅταρ πηγύδμον ἐν τῇ ψυχροτήτι τοῦ ὕδατος, ἀποτελεῖ τὸν ἤλεκτρον. παπέρα ᾗ αὐτῷ τὸν Ἠριδανὸν φησὶ, παρόσον προφέρονται αὐτοῦ τῷ ὕδατι αἰγλήρεοι οὖσαι. Ἄλλως. κόραι Φαέθοντος) ἡλίου γὰρ βούλεται ὁ μῦθος αὐταῖς εἶ). δίχα τὸ καὶ τὸ δάκρυον αὐτοῦ φωτεινοειδὲς λέγεσθαι εἶ) ἤλεκτρον ὀνομαζόμενον, ἐπὶ καὶ Ἡλέκτωρ ὁ ἥλιος λέγεται. Ἑσπερίδων δ' ὑπὲρ μῆλα) ἔνθα τὰ χρύσεα μῆλα ἐκάρησαν. Φερεκύδης δὲ Διὸς καὶ Θέμιδος φησὶν αὐτά. ἔνιοι δὲ ταῖς αὐταῖς ταῖς Ἀλκαιήσιν. Ἑσπερί-

δες ᾠ ὁμιλοῦντα, διὰ τὸ ἐν τῇ ἑαυτέρᾳ πυτέσιν ἐν τῇ δύσει κεῖσθαι. ὁ ᾠ λόγος, ἀνύσαιμι καὶ ἐλθοιμι ὅπῃ τῶν ἀκτῶν τῶν Εὐρυείδων νυμφῶν τῶν ἀοιδῶν, ἔνθα εἰσὶ χρύσεα μῆλα παρέντα. πάλιν ᾠ ἀκολούθως τοῖς θεωρημένοις, καὶ ἐνταῦθα δύχεται γλυκέσθαι. ἐπειδὴ καὶ αὐτὰ τῶν ἐν θρήνοις εἰσὶ, θρλοῦσα τὸν δράκοντα τὸν μηλοφύλακα, τὰ νεωστὶ ὑφ' Ἡρακλέους φονευθέντα. διὰ τοῦτο γὰρ ἀοιδοὺς αὐτὰς λέγει, διὰ τὸ ὅτι θρλοῦσι εἶῃ. ἵν' ὁ ποντομέδων ἄπου ὁ Ποσειδῶν οὐκ ἐπὶ δίδωσι τοῖς ναύταις διέξοδον θεσπεσιζειν εἰς τὸν ὠκεανόν. πόρρω γὰρ οὐρανοῦ τὸν ὠκεανόν φησι, εἰς ὃν δοκεῖ τῇ θεᾷ τῇ ἀνθρωπίνῃ ἀποπρεμπίζεσθαι καὶ καταπίπλειν ὁ οὐρανός. πάλιν δὲ θεὸς τῶν δίνησιν ἐτεράπη τῶν πόνων, ἔνθα ὁ Ποσειδῶν τὸν πλοῦν τῆς θαλάσσης τοῖς ναύταις οὐ δίδωσιν ἐλθεῖν. καθὰ καὶ Πίνδαρος Γαδείρων τὸ θεὸς ζόφον οὐ περαπόν. Τὸν Ἄτλας ἔχει) τὸν Ἄτλαντα οἱ μὲν ὄρος εἰρήκασι, μυθολόγοι τὸ οὐρανὸν βαστάζειν. ἐπειδὴ πάνυ ὑψηλὸν ὑπάρχει, καὶ δοκεῖ ἐπτυεῖσθαι κύκλῳ οὗτος ὁ οὐρανός. ὅθεν καὶ Ἄτλας εἴρηται, διὰ τὸ ἄτλητον ποιήσασθαι τοῦ εἰς αὐτὸν ἀτάβασιν. οἱ δὲ ἄτλαντα εἰρήκασιν αὐτὸν τὸν ἄξονα τοῦ οὐρανοῦ, δι' οὗ ἡ τοῦ παντὸς κίνησις γίνεται. δηλοῖ δὲ καὶ Ὅμηρος, ἔχει δὲ πεμίονας αὐτὸς μακρὰς, αἰ γαῖαν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσι. εἰρῆσθαι δὲ Ἄτλαντα, οἱονεὶ πολύτλαν, διὰ τὸ αὐτὸν πάντα βαστάζειν.

7 Κρῶναί τ' ἀμβροσίαι χέοντα
8 Ζηνὸς μελάθρων παρὰ κοίτας.
9 Ἵν' ὀλβιόδωρος ἄξει θαλία 750
10 Χθὼν δαιμονίαν θεοῖς.

Στροφὴ β'.

1 Ὦ λευκόπτερε Κρησία,
2 Πορθμὶς, ἃ διὰ πόντιον
3 Κῦμ' ἁλίκτυπον ἅλμας
4 Ἐπόρευσας ἐμὰν ἀναοσσαν 755
5 Ὀλβίων ἀπ' οἴκων,
6 Κακονυμφοτάταν ὄναστν.
7 Ἡ γὰρ ἀπ' ἀμφοτέρων,
8 Ἡ Κρησίας ἐκ γᾶς δύσπνοις

7 Fontésque ambrosij scaturiunt
8 Apud cubicula aulæ Iouis,
9 Vbi beata dona donans, & valde diuina feret 750
10 Tellus beatitudinem diis.

strophe II.

1 O albis velorum alis instructa Cretensis
2 Nauis, quæ per marinos
3 Fluctus maristrepos sali
4 Adduxisti meam dominam, 755
5 Beatis ab ædibus,
6 Ad infelicissimas nuptiarum delicias.
7 Aut enim ab vtraque *regione*,
8 Aut è terra Cretensi infausta

Κρῶναί τ' ἀμβροσίαι) αἱ τὸ νέκταρος κρῆναι, καθὸ ἡ ἀμβροσία καὶ τὸ νέκταρ ἐκεῖσε φύονται. Ἄλλως. Ὑποπίπτει τῷ τοῦ Φαιάκων λιμῷ ἔτι). ἐκ γὰρ τῆς πολλῆς θερμότητος, καὶ ἐκ τοῦ ὀπτικειμένου

κειμένου πυρὸς πείπον τοῦ ἐνιαυτοῦ τὸν σῖτον, καὶ τὰ ἄλλα κάρπιμα φέρειν λέγεται. τὸ δὲ ἑξῆς, καὶ ἔλθοιμι ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ, ὅθεν ἐκ τοῦ κοινοῦ τοῦ οἴκου τοῦ Διὸς χέονται αἱ πηγαὶ, αἱ τὸ ζῆν τοῖς θεοῖς δωρούμεναι. Ἵν' ὀλβιόδωρος ἄξει) θεὸς τῷ πυείνῳ κύκλῳ, καὶ τῇ ζώνῃ τοῦ πυρός. ἐτέρων γὰρ ἐμοῦ θυσαν ἔτι) γλῶ, ἐκ δὲ τῆς πολλῆς θερμαίσας πείπον τὸν ἐνιαυτὸν συμβαίνει τὰ κάρπιμα φύεσθαι, καὶ τὸ νέκταρ. φησὶ γοῦν κρῆναι μὲν ἀμβροσίας τὰς τοῦ νέκταρος, εὐδαιμονίαν δὲ τὴν ἀμβροσίαν καὶ ἀφθαρσίαν. Κῦμ' ἁλίκτυπον.) ἑτέρα μοίρα χρείας, ἡ δὴ καὶ τὰ παρόντα θρλοῦσι αὖθις ἐκ τῆς ὀπτικῆς ὀλοφυρομένη τὸν Φαίδραν. σύμοι φησὶ θεοίμιον τῶν θρλούντων ὦ πορθμὶς, ἐπεὶ τῶν συμφορῶν ὑπόθεσις γεγένηται. Ἡ γὰρ ἀπ' ἀμφοτέρων) ὄντως γὰρ ἀπὸ τῶν δύο ἀπῆτε τῆς Κρήτης καὶ τῆς Ἀττικῆς κακὰ σημεῖα ἐφαίνεσαν αὐτῇ. τὸ δὲ ἀμφοτέρων ἀκούεσιν ἔκτε μυθῶν καὶ παθῶν. ἵν' ἡ οὕτως. ὅτι κακοῖς γὰρ σημείοις ἐκδοθεῖσα τῶν γονέων ἦλθε εἰς Ἀττικὴν ἀπὸ τῆς Κρήτης. ἐπεὶ δὲ καὶ δύσορνιν αὐτὴν ἔφη, εἶπε τὸ ἐπιφαῦ αὐτὴ τοῦ ἦλθεν. μουσόχλοος δὲ λιμὴν Ἀττικῆς. ὁ πηνίκα δὲ φησιν ἐν τῷ μουσυχίῳ λιμένι τῆς Ἀττικῆς παρέβαλεν τὰς ἄρχας τῶν θρινίων, καὶ ἔδησαν ἐν αὐτῷ, & ἔπεσεν ἐν τῇ γῇ. τὸ τηνικαῦτα ἡ Ἀφροδίτη κακὸν ἔρωτα ἔπεμψε τῇ ἐμῇ δεσποίνῃ.

9 Ἐπτεῦ πλάνας Ἀθήνας, Μου- 760
10 νυχίοι δ' ἐπ' ἀκτᾶς ἐκέδησαν τὸ
11 Πλεκτὰς πτόσμάτων ἄρχας,
12 Ἐπ' ἀπείρου τε γᾶς ἔβασαν.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ἀνθ' ὧν οὐχ ὁσίων ἐρω-
2 των δεινὰ φρένας Ἀφροδί- 765
3 τας νόσῳ κατεκλάσθη.
4 Χαλεπὰ δ' ὑφ' ἁλὸς ἔσω
5 Συμφορᾶ, τεθέμενον
6 Ἀπὸ νυμφιδίων κρεμαστὸν
7 Ἀψεται ἀμφὶ βρόχον 770
8 Λευκᾷ καθαρμόζουσα δέρᾳ,

9 Volauit inclytas Athenas: Mu- 760
10 nychii verò in littore ligauerunt
11 Contorta funium initia, *tortos rudentes*,
12 Et in terram continentem descenderunt.

Antistrophe II.

1 Quamobrem non licitis amo-
2 ribus animo horribiliter Vene- 765
3 ris morbo fracta est.
4 Sæua autem superata à
5 Calamitate, tectis
9 A sponsalibus pendentem
7 Nectet laqueum circa 770
8 Candidam adaptans ceruicem,

Ὑπεφέντλος) οὐκ μεταφορᾶς τοῦ ἐν τῇ νηὶ μηκέτι τῆς αἰτίας ὑπερέχειν δυναμένων. ἀδυναστήσασα τοῦ ἀγχόνιον ἐβουλεύσατο.

Universidad de Deusto
Biblioteca

9 Δαίμονα στυγνὸν καταιδεσθεῖ-
10 σα, τάν τ' εὔδοξον ἀνθαιρουμένα,
11 φάμαν, ἀπαλλάσσουσά
12 τ' ἀλγεινὸν φρενῶν ἔρωτα.

IAMBOI.

θε. Ἰοὺ, ἰού. βοηδρομεῖτε πάντες οἱ πέλας δόμων.
Ἐν ἀγχόναις δέσποινα, Θησέως δάμαρ.
χο. Φεῦ, φεῦ. πέπρακται. βασιλὶς οὐκ ἔτ' ἔστι δὴ
Γυνή, κρεμαστοῖς ἐν βρόχοις ἠρτημένη.
ἀγ. Οὐ σπεύσετ'; οὐκ οἴσει τις ἀμφιδέξιον
Σίδηρον, ᾧ τόδ' ἅμμα λυσόμεσθα δέρης;
ἡμι. Φίλαι, τί δρῶμεν; ἦ δοκεῖ περᾶν δόμους,
Λῦσαί τ' ἄνασσαν ἐξ ἐπισπαστῶν βρόχων;
ἡμι. Τί δ' οὐ πάρεισι πρόσπολοι νεανίαι;
» Τὸ πολλὰ πράσσειν, οὐκ ἐν ἀσφαλεῖ βίου.
ἀγ. Ὀρθώσατ' ἐκτείνοντες ἄθλιον νέκυν.
Πικρὸν τόδ' οἰκούρημα δεσπόταις ἐμοῖς.
χο. Ὄλωλεν ἡ δύστηνος, ὡς κλύω, γυνή.
Ἤδη γὰρ ὡς νεκρόν νιν ἐκτείνουσι δή.

---

9 Deam tristem reueri-
10 ta, honestámque *turpi* anteponens
11 Famam, depellens-
12 que molestum ex animo amorem.

Ancilla.

Heu heu, accurrite omnes, qui prope domum estis.
Domina, Thesei vxor, est in laqueis.
cho. Heu heu, actum est. regia iam non est amplius
Mulier, pensilibus in laqueis suspensa.
Nun. Non festinatis? Non adferet aliquis anceps
Ferrum, quo soluamus hunc nodum ceruicis?
Semi. Amicæ, quid agimus? an placet ingredi in ædes,
Et soluere dominam ex astrictis laqueis?
Semi. Cur verò non adsunt iuuenes famuli?
» Multarum *rerum* satagere, *&* *curiosum esse*, non *est* in vita tutum.
Nun. Rectam collocate, extendentes miserum cadauer.
Acerbum *est* hoc ministerium dominis meis.
Cho. Periit infelix mulier, vt audio:
Iam enim vt cadauer *componi solet*, ipsam extendunt.

Ἰὸν) Ἰοὺ, βούλοι) ταῦτα τὸ ῥηθὲν ἔξωθεν λέγεται. ἔνιοι δὲ ἐξ ἀγγέλων φασί. ἐξάγγελος δὲ ὁ τὸ πραχθὲν ἔνδον τῆς σκηνῆς τῷ χορῷ ἀγγέλλων. βοηδρομεῖν δέ ἐστι, τὸ μετὰ βοῆς τρέχειν. ἵνα διὰ τῆς βοῆς, καὶ ἄλλοις πρὸς ἐπικουρίαν κινήσωσι. Ἀμφιδέξιον σίδηρον] ἀντὶ τοῦ δίστομον, ᾧ ἀν-

τις πρὸς ἀμφότερα τὰ μέρη δεξιῶς χρήσαιτο. ἐδόκουν γὰρ μετέχειν τοῦ μιάσματος, ὅσοι μὴ ἔκοπτον τὰς ἀγχόνας τῶν ἠγχονισμένων. ἅμμα δὲ δεσμὸς σχοινίων. καὶ τὸ ἐξ ἐπισπαστῶν βρόχων, ἀντὶ τοῦ τῶν δεδεμένων βρόχων. Τὸ πολλὰ πράττειν] οὐκ ἔστιν ἀσφαλὴς ὁ βίος τῶν ἐκβαλόντων ἑαυτοὺς εἰς πολλὰ πράγματα. Ὀρθώσατ' ἐκ) ἀπορθώσατε φησὶν αὐτῆς τὰ μέλη, καὶ κατ' ὀρθὸν σχηματίσατε τὸν νεκρόν, τὸ πικρὸν οἰκούρημα τῶν ἐμῶν δεσποτῶν, ὅ ἐστι τὸν ἀτυχῆ οἰκουρόν.

θη. Γυναῖκες, ἴστε τίς ποτ' ἐν δόμοις βοή;
Ἠχὼ βαρεῖα προσπόλων ἀφίκετο.
Οὐ γάρ τί μ' ὡς θεωρὸν ἀξιοῖ δόμος
Πύλας ἀνοίξας εὐφρόνως προσεννέπειν.
Μῶν Πιτθέως τι γῆρας εἴργασται νέον;
Πρόσω μὲν ἤδη βίοτος. ἀλλ' ὅμως ἔτ' ἂν
Λυπηρὸς ἡμῖν τούσδ' ἂν ἐκλίπῃ δόμους.
χο. Οὐκ εἰς γέροντας ἥδε σοι τείνει τύχη,
Θησεῦ. νέοι θανόντες ἀλγυνοῦσί σε.
θη. Οἴμοι. τέκνων μοι μή τι συλᾶται βίος;
χο. Ζῶσιν, θανούσης μητρὸς, ὡς ἄλγιστά σοι.
θη. Τί φής; ὄλωλεν ἄλοχος; ἐκ τίνος τύχης;
χο. Βρόχον κρεμαστὸν ἀγχόνης ἀνήψατο.
θη. Λύπῃ παχνωθεῖσ', ἢ ἀπὸ συμφορᾶς τινός;
χο. Τοσοῦτον ἴσμεν. ἄρτι γὰρ κἀγὼ δόμους
Θησεῦ πάρειμι, σῶν κακῶν πενθήτρια.

The. Mulieres, scitis quisnam clamor *sit* in ædibus?
Vehemens sonitus ancillarum peruenit *ad me*.
Haud enim vllo modo me, vt spectatorem dignatur familia
Portis apertis hilariter salutare.
Num Pittheo seni aliquid noui accidit?
Prouecta quidem iam est ætate: sed tamen etiam
Cum magno meo dolore has relinqueret ædes.
Cho. Non ad senes tibi tendit hæc fortuna,
O Theseu: iuniores mortui dolore afficient te.
The. Heu, an meorum spoliatur vita liberorum?
Cho. Viuunt, mortua matre quàm acerbissimè.
The. Quid ais? periit vxor? ex quo casu?
cho. Laqueum pensilem strangulationis, *i. ut se strangularet*, suspendit.
The. Doloréne confecta, an ab aliqua calamitate *ad hoc impulsa*?
cho. Tantum *hoc* scimus. recens enim & ego ad ædes
Theseu accedo, tuorum malorum deploratrix, *i. ut tua mala lugeam.*

Γυναῖκες ἴστε τίς) τὸ ἑξῆς, ἠχὼ βαρεῖα προσπόλων ἀφίκετο. Ἴστε τίς ποτ' ἐν δόμοις βοή] ἴστε φησὶ τίς ἡ βοή, ἡ ἐν τοῖς οἴκοις ὦ γυναῖκες. ἠχὼ γὰρ βαρεῖα πρός με ἀφίκετο. Οὐ γάρ τί μ' ὡς θεωρὸν) ἀντὶ τοῦ ἀπὸ μαντείας. ἔθος γὰρ εἶχον οἱ ἀρχαῖοι τοῦτο, ὅτε ἤρχοντο ἀπὸ μαντείας ἐστεφανωμένοι ἤρχοντο, καὶ πάντες τοῦ οἴκου προσεκύνουν αὐτούς. τὸ δὲ ἑξῆς οὐκ ἔτι μοι, ὡς θεωρόν με ἀξιοῖ προσκυνεῖν, ἀλλ' ἔχω ἀφελέσθαι τὸν στέφανον διὰ τὸ βούλω. θεωροὶ δὲ καλοῦνται, πάντες οἱ ἐκ θεοῦ

Universidad de Deusto Biblioteca

στελλόμθμοι· ἢ ὕστερον ὑποφερόντων. Πρόσω μθν ἤδη) ὀλ πόρρω, μακρός. αἰτὶ τθ προσβέβηκε τῆ ἡλικία, ἤτοι γέρων μθν ὄστιν. ἀλλ' ὅμως λυπηρὸς ἡμῖν ζθν ἐστιν ἀποθανεῖν. Οἴμοι τέκνων μοι) μὴ ἄρα τθν τέκνων μου ἡ ζωὴ κλέπτεται, αἰτὶ τθ ἀπίθανον. Λύπη παχωθῆσα) αἰτὶ τθ· κακοθῆσα. ἀπάντων γὰρ τῶν φυτθν φθαρτικὴ ὄστιν ἡ πάχη. οἰκονομικῶς δὲ ψύδεται τὰ λοιπὰ μὴ εἰδέναι ὁ χορός.

Th. Αἰ, αἰ. τί δθ τὰ τοῖς δ' ἀνέστεμμαι κάρα
Πλεκτοῖσι φύλλοις, δυσυχὴς θεωρὸς ὤν;
Χαλᾶτε κλῆθρα πεσσάπολοι πυλωμάτων.
Εκλύσατθ' ἁρμοὶς, ὡς ἴδω δυςδαίμονα
Γυναικὸς, ἥ με καθανοῦσ' ἀπώλεσεν. 810

MONOSTROPHICA.

Ch. Ιὼ, ἰώ. πάλαιν' ἀμελέων κακῶν.
Επαθες, εἰργάσω
Τοσοῦτον, ὥστε τοῖς δε συγχέαι δόμοις
(Αἴ αἴ τόλμας, ὦ βιαίως θανοῦσ', αὐτοπόνε συμφορᾶ.
Σᾶς χερὸς πάλαισμα μελέας, 815
Τίς ἄρα σαν πάλαιναν ἀμαυρῶ ζωάν;
Th. Ὤμοι ἐγὼ παθέων, ὧν ἔπαθον ὦ πάλαινα.
Τὰ κάκις' ἐμθν κακῶν. ὦ τύχα,
Ως μοι βαρεῖα καὶ δόμοις ἐπεςάθης.
Κηλὶς ἄφεκτος ἐξ ἀλαςόρων λινός, 820

The. Heu, heu. quid igitur his coronatus ſum caput
Contextis foliis, qui ſum infelix ſpectator?
Laxate clauſtra miniſtri portarum,
Soluite compages, vt videam fatum crudele
Coniugis, quæ me mortua perdidit. 810

MONOSTROPHICA.

Cho. Heu heu, miſera propter miſera mala.
Paſſa es *atrocia*. confeciſti *hoc*
Tantum, vt confunderes hanc domum,
(Heu heu audaciam: ô violenter mortuam, & ſcelerato caſu)
Certamen tuæ miſeræ manus. 815
Quis verò deleuit tuam miſeram vitam?
The. Hei mihi propter mala, quæ ſum paſſus. ô miſera.
Peſſima mea mala: ô fortuna,
Quàm grauis mihi, & *meis* ædibus acceſſiſti,
Non dicenda macula ex aliqua furia. 820

Αἴ αἴ τί δθτα) ἔθος γὰρ ἰῶ, τοῦ ἐξ ἱερθ ἐστεμμένος στέφεσθαι. πλεκτοῖς ὀ φύλλοις, αἰτὶ τθ πλεκτῆς στεφάνοις. Χαλᾶτε κλῆθρα) αἰτὶ τθ αἰοίγετε τοῦ θύρας. Επαθες εἰργάσω) τί πονθας τὸ τῆς ἀγχόνης κακόν. εἰργάσω εἰς αὐτοῦ τὸν δι' ἀγχόνης θάνατον. τὸ ὀ αἴ αἴ τόλμας, ὅθεν μέσου αἰαπφώνηται, καὶ ὅτως τὸ ἐξῆς ἔσται. Πάλαισμα μελέας) τὸ σφάλμα τῆς ἀγχόνης. ὑπὸ μεταφορᾶς τθ παλαίοντος, οἷ οἱονεὶ τοῦ ζητοῦσι ἑαυτοῦς ἐν τοῦ πραγμάτων ἀγωνίζοντες. Τὰ ἀ-

εκ] λείπει τὸ δαιμόνων, τίς ἄρα δαιμόνων ἀμαυροῖ, ἤτοι ἀφανῆ καθιστῶ τὸν ἐμὸν ζωόν. Κηλὶς ἄφεκτος) ῥυπαρία μελαίνουσα, αἰσχύνη. Αφεκτος δὲ, αἰτὶ τθ ἀποτόεκτος, ἀδόκητος ἀπόλος καὶ αἰσχύνη.

Κατακονᾶ μθν οὖν ἀβίοτος βίος.
Κακῶν δ' ὁ πέλας πέλαγος εἰσορῶ
Τοσοῦτον, ὥστε μή ποτ' ἐκνεῦσαι πάλιν,
Μήδ' ἐκπερᾶσαι κῦμα τῆδε συμφορᾶς.
Εκλύεθ' ἁρμοὶς, ὡς ἴδω πικρὰν θέαν. 825
Τίνα λόγον πέλας, τίνα τύχαν σέθεν
Βαρύπολμον τλῆμον προσαυδῶν τύχω;
Ορνις γὰρ ὥς τις ἐκ χερῶν ἀφανὴς εἶ,
Πήδημ' ἐς ἅδου πικρὸν ὁρμήσασά μοι.
Αἴ αἴ, αἴ, αἴ. μέλεα πάθη τάδε. 830
Περόσωθεν ἢ πόθεν ἀνακομίζομαι
Τύχαν, δαιμόνων ἀμπλακίαισι
Τῶν πάροιθέν τινος.
Ch. Οὐ σοι τάδ' ὦ ναὶ ἦλθε δὴ μόνῳ κακά.
Πολλῶν μετ' ἄλλων ὤλεσας κεδνὸν λέχος. 835
Th. Τὸ κατὰ γᾶς θέλω, τὸ κὴ γᾶς κνέφας.

Conſumit igitur *me* mea miſera vita.
Ego verò miſer intueor pelagus malorum
Tantum, vt ego nunquam poſſim retro natare,
Nec ſuperare fluctus huius calamitatis.
Soluite compages, vt videam miſerum ſpectaculum. 825
Qua oratione te miſer, quam tuam fortunam
Infelicem miſera compellem?
Auis enim vt quædam ex manibus *euolans* ex hominum conſpectu ſu-
Saltu mihi acerbo ad Plutonem ruens. [blata, abis.
Heu, heu, heu, heu. miſeranda, miſeranda *ſunt* hęc mala. 830
Ex anteacto autem æuo alicunde, refero *& patior*
Calamitatem *hanc*, propter peccata *in* deos *commiſſa*,
Superiorum alicuius *meorum progenitorum*.
Cho. O rex non tibi ſoli hæc mala acciderunt:
Cum multis aliis perdidiſti tuam inclytam coniugem. 835
The. Sub terra volo, ſub terra caliginem *hinc*

Κατακονᾶ μθν οὖν) αἰτὶ τθ καθθφερά. λείπει ὀ τὸ κατέλαβέ με. ὁ ὀ νοῦς καταφερὸς ζωῆς ἀβιωτοποιός κατέλαβέ με. κακῶν ὀ ὡ πάλαι πέλαγος εἰσορῶ. γράφεται ὀ καὶ τὸ κατακονῶ ῥῆμα, ἵ' ἢ ὅτως· μαραίνει μὴ ἡ δυςυχία τθ βίου. γράφεται καὶ κατακονᾶ μθν οὖν, αἰτὶ τθ καταλύσκει. Μὴ δὲ ἐκπερᾶσαι κῦμα) αἰτὶ τθ ὀκκολυμβῆσαι. ἐπὶ καὶ πέλαγος θεωρῶ). ἐνέμεται ὀ τῆ μεταφορᾶ. Ορνις γὰρ ὥς τις) ὥσπερ ὄρνις κρατουμθνη ὑπὸ χειρὸς, ἀφανὴς γί-

γεται. οὕτω καὶ σύ, παρὸν σὲ τῷ ἄδικῳ πεδήσασα. Πρόσθεν δὲ πόθεν) πόθεν σωθῆναι μοι αὕτη ἡ συμφορὰ, μὴ ἄρα ἕνεκεν τῶν πρόσθεν ἡμαρτημένων μοι, ἢ θεός τινος παλαιᾶς ὀργῆς τῶν δαιμόνων. Ἄλλως. Ἀμπλακίαισι τᾶς πάροιθεν) ὅ ὅτιν οὐσ' ἐμὸν ἀμάρτημα ἀμφροῦμαι, ἀλλὰ λείπει πρωτικόν. Ἄλλως. μὴ δίκᾳ τᾶς ἁμαρτίας τῶν πρεσβυτέρων μου, ἤτοι ἀρχαίων προγόνων, ἀναλαμβάνω τοι αὐτῶν δυσυχίαν τῶν θεῶν. Οὐσι τὰ σ' ὤναξ) καὶ ὁ τῆ Ἀλκήστδι, ὁ γάρ τοι πρόσωπος, οὐδὲ λοίσθιος βροτῶν γυναικὸς ἐθλῆς ἥμαρτες.

Μετοικεῖν, σκέλῳ θανὼν ὁ τλήμων,
Τῆς σῆς στερηθεὶς φιλτάτης ὁμιλίας.
Ἀπώλεσας γὰρ μᾶλλον, ἢ κατέφθισο.
Τίνος κλύω; πόθεν θανάσιμος τύχα, 840
Γυναῖ, σὸν ἔβα τάλαιναν καρδίαν;
Εἴποι τις αὖ τὸ πραχθὲν, ἢ μάτην ὄχλον
Στέγει τύραννον δῶμα θεραπόντων ἐμῶν;
Ἰώ μοι μοι, σέθεν μέλεος,
Οἷον εἶδον ἄλγος δόμων, 845
Οὐ τλητὸν, οὐδὲ ῥητόν. ἀλλ' ἀπωλόμαν.
Ἔρημος οἶκος, καὶ τέκν' ὀρφανὰ ἔπη.
Χο. Ἔλιπες ἔλιπες, ὦ φίλα γυναικῶν,
Ἀρίστα θ', ὁπόσους ἐφορᾷ
Φέγγος ἀελίου τε 850
Καὶ νυκτὸς ἀστεροπὸς σελάνα.
Ἰὼ τάλας, ὦ τάλας. ὅσον κακὸν ἔχει δόμος.

Migrans habitare, mortuus *in* tenebris miser,
Orbatus tua charissima consuetudine.
Perdidisti enim *me* magis quàm *ipsa* pericris.
Quem audio? vnde letalis ille casus 840
Mulier, accessit *ad* miserum cor tuum?
Dicitne aliquis factum, an frustrà turbam
Famulorum meorum continet domus regia?
Heu mihi, mihi, propter te miser,
Quantum luctum vidi ædium 845
Non ferendum, neque dicendum. sed perii.
Domus *est* deserta, & liberi sunt orphani.
Cho. Reliquisti reliquisti *nos*, ô charissima mulierum,
Optimáque, quotquot aspicit
Lumen solis, 850
Et noctu splendens luna.
Hei miser, miser. quantum malum habet domus.

Τίνος κλύω) λείπει ἡ τῶν, τῶν πάντων ἀκούσω καὶ μαθοῦσα τὸ συμβαῖν σοι, αἴτιον ὄθεν ἀπώλου. τίς ἂν εἴποι τὸ γεγενημένον. ἢ ὄντως τὸ δῶμα μάτην ἔχει θεραπόντων ὄχλον. Οὐ τλητὸν θέαμα) ὁ ὅτι σωπᾶν δυνάμαι. μέγα γάρ ὄδυνα, ὅ σε λέγειν. αἰσχύνομαι γάρ μοι φέρειν τὸ πα-

ρεάδοξον τῶν θανάτου. Νυκτὸς ἀστεροπὸς) καὶ ἡ ἀστέρων τὸ φῶς. Τὸ ἔλιπες ἔλιπες ὦ φίλη] αἰτὶ τῶν αἰτίων θανεῖν, ἔλιπες τὸ ζῆν. καὶ τὸ ἰὼ τάλας, αἰτὶ τῶν τάλαινα. καὶ γὰρ ζῶντα τῶν χορεύουσι.

Δάκρυσί μου βλέφαρα
Καταχυθέντα, τέγγεται σᾶς τύχᾳ.
Τὸ δ' ὄπιθ' τῷδε πῆμα φείσασθαι πάλαι. 855
Θη. Εα, ἔα. τί δή ποθ' ἥδε δέλτος ἐκ φίλης χερὸς
Ἡρτημένη, θέλει; τί σημῆναι νέον;
Ἀλλ' ἢ λέχους μοι καὶ τέκνων ὑπόσχεσιν
Ἔγραψεν ἡ δύστηνος, ἐξαιτουμένη;
Θάρσει τάλαινα. λέκτρα γὰρ τὰ Θησέως 860
Οὐκ ἔστι, δῶμα θ', ἥ τις εἴσεισιν γυνή.
Καὶ μὴν τύποι γε σφενδόνης χρυσηλάτου
Τῆς οὐκ ἔτ' ὄσης τῆσδε, προσαίνουσί με.
Φέρ' ἐξελίξας πρεσβολὰς σφραγισμάτων,
Ἰδὼ τί λέξαι δέλτος ἥδε μοι θέλει. 865
Χο. Φεῦ, φεῦ. πόθ' αὖ νεοχμὸν ἐκδοχαῖς
Ἔπεισι φέρει θεὸς κακόν. ἐμοὶ μὴν οὖν
Ἀβίοτος βίοτος τύχα πρὸς τὸ κρανθὲν
Εἴη τυχεῖν. ὀλομένοις γὰρ οὐκέτ' ὄντας λέγω.

Palpebræ meæ lacrymis
Perfusæ madefiunt tuo fato.
Sed & sequens malum horreo iampridem. 855
The. Sine, sine. quidnam verò istæ litteræ ex chara manu
Suspensæ sibi volunt? quid noui *volunt* significare?
An verò de lecto liberisque mihi litteras
Scripsit infelix, *aliquid à me* petens?
Bono sis animo misera. Lectos enim Thesei 860
Domúmque, non est vlla, quæ sit ingressura mulier.
Atqui notę palę aureę *annuli*
Huius non amplius viuentis, *at defunctæ*, blandiuntur mihi.
Age explicatis vinculis sigillorum,
Videam quid mihi litterę istę dicere velint. 865
Cho. Heu heu, hoc iterum nouum *malum* per successionem
Malorum addit Deus. Mihi igitur
Vitę misera conditio propter factum hoc
Erit. Dico enim nos periisse, neque amplius esse.

Τόδ' ὄπιθ' τῷδε) δίκῃ τὴν κακῶς ἀπόλλυσθαι, ἀεὶ δ' φοβοῦμαι, μὴ τὰ ἔπειτά με πάθω κακόν. Ἔγραψεν ἡ δύς) μᾶλλον ἔγραψε τῶν κλήσεις, ἵνα μὴ ἄλλῳ μνησθῶμαι, ἢ δίκῃ τὰ τέκνα. Θάρσει τάλαι) γελοῖον πρὸς νεκρὸν τὸ θάρσος. συγγνώσεος ἢ δίκῃ τῷ πρὸς κειμένῳ συμφορᾶς. σφενδόνῃ λέγει τῷ δίσκῳ, τὸν δισκόν. τύπον δὲ τῷ ὑπακειμένῳ σφραγίδος δισκίδος. πρὸς-

Universidad de Deusto
Biblioteca

αἱ τοῦσί με δὲ, αὐτὴ τῶ ἡδωίοισι, πωτρέποντα, κολακεύοισι. αὐτῆς γὰρ εἰσι. φέρε δὴ σοὶ ἀποκόψω τὸν δεσμὸν τῆς σφεκίδος τῶ δακτυλίου, καὶ τοὶς πωεκπλοκὰς ἀναλύσας, ἴδωτι βούλεται σημαῖνα ἡ δέλτος. Θεοὶ θεοὶ) καὶ ὀξυδοκῶ νέα κακὰ ὁ θεὸς ἐπεισφέρει τύποις τοῖς τόποις. Αἰῶνος βίου τύχα] τύχη ἀβιωσοποιὸς τῆς ζωῆς. αὐτὴ τῶ, ἡ τύχη τῶ βίου πωὸς τὸ συμβαὶ ἀεῖωτο ὄτι. πωὸς τὸ κρανθὲν καὶ, ναὶ αὐτὴ τῶ πωὸς τὸ συμβαί. Ολομθρίοις καὶ) τὸ ἑξῆς ὀλουμθρίοις δόμοις ἢ ἐμῶν δεσποτῶν ὀκ ἔτ' ὄντας λέγε.

Φοῦ φοῦ, τῶν ἐμῶν τυράννων δόμοις. 870
Ω δαῖμον, εἴπως ὀξύ, μὴ σφήλῃς δόμοις.
Αἰτωμθίης καὶ κλῦθέ μω. πωὸς γὰρ ἶνος
Οἰωνὸν ὥστε μάντις εἰσορᾶ κακῶν.
Θη. Οἴμοι. τόδ' οἷον ἄλλο πωὸς κακῷ κακόν;
Οὐ τλητὸν οὐδὲ λεκτόν. ὦ τάλας ἐγώ. 875
χο. Τί χρῆμα; λέξον, εἴ τι μοι λόγου μέτα.
Θη. Βοᾶ βοᾶ δέλτος ἄλαστα. πῦ φύγω
Βάρος κακῶν; ἀπὸ γὰρ ὀλόμθυος οἴχομαι.
Οἷον οἷον εἶδον ἐν γραφαῖς μέλος
Φθεγγόμθυον, τλήμων. 880
χο. Αἰ, αἰ. κακῶν ἀρχηγὸν ἐκφαίνεις λόγον.
Θη. Τόδε μὲν σὺκ ἔτι σώματος ἐν πύλαις
Καθέξω ἀθεκπέρατον, ὀλοὸν ὀλοὸν
Κακόν. ὦ πόλις, πόλις,
Ἱππόλυτος οὐνῆς τῆς ἐμῆς ἔτλη θιγεῖν 885

Heu heu, domum domum dominorum meorum. 870
O dæmon, si possibile est, ne euertas domum.
Audi verò precantem. pręterea enim alicuius
Noui mali sinistrum augurium vt vates prospicio.
The. Hei mihi, quale hoc aliud malum ad malum *accessit*?
Non ferendum, neque dicendum. ô me miserum. 875
cho. Quid rei est? dicito, siquid verbis mecum communicari potest.
The. Clamant, clamant litteræ non ferenda. quò fugiens vitabo
Molem malorum? perditus enim pereo.
Quale, quale vidi in scriptis carmen
Sonans, miser. 880
cho. Heu heu, profers sermonem autorem malorum.
The. Hoc profectò non amplius intra portas oris
Continebo inexplicabile, noxium, noxium
Malum. ô ciuitas, ciuitas,
Hippolytus ausus est attingere meum thalamum 885

Τὸ πωὸ θεοῦ θεοὶ θεοὶ) δέδοικα μέσου. γὰρ ἶνος, ἡ πωὸς αὐτὴ τῶ ἀπόλλων ἢ ὅπως, ἀπὸ πνοὸς τύχης. Κακῶν ἀρχηγὸν) αὐτὴ τῶ κακοῦ λόγου ἀρχὴ λέγει. τὸ ἑξῆς τόδε μὲν δυσεκπέρατον ὀλοὸν κακόν, οὐκ ἔτι σωπήσω. σώματος δὲ πύλαις πωεριφρακτικῶς ἐν τῶ σώματι. ὅμοιον δὲ τοῦτο τῶ Ομηρικῶ,

εἰκῶ. ἕρκος ὀδόντων. Δυσεκπέρατον δὲ) δυσεπάλακτον, δυσπίλητον. Ζῆνὸς ὄμμ' ἀτιμάσας) αὐτὴ τῶ πωῶτον Διὰ ὑβείσας.

Βίᾳ, τὸ σεμνὸν Ζῆνὸς ὄμμ' ἀτιμάσας.
Ἀλλ' ὦ πάτερ Πόσειδον, αἷς ἐμοί ποτε
Ἀρᾶς ὑπέχῳ τρεῖς, μιᾶ κατέρασαι
Τούτων ἐμὸν παῖδ', ἡμέραν ἣ μὴ φύγῃ
Τλῶδ', εἴπερ ἡμῖν ὤπασας σφῷν ἀρᾶς. 890

ΙΑΜΒΟΙ.

χο. Ἄναξ, ἀπόδοχου ταῦτα πωὸς θεῶν πάλιν.
Γνώσῃ γὰρ αὖθις ἀμπλακὼν, ἐμοὶ πιθοῦ.
Θη. Οὐκ ἔστι. καὶ πωὸς γ' ὀξελᾶ σφε τῆσδε γῆς.
Δυοῖν ἣ μοίρων θατέρα πεπλήξεται.
Ἢ γὰρ Ποσειδῶν αὐτὸν εἰς ᾅδου δόμοις 895
Θανόντα πέμψει, τῶς ἐμαῖς ἀρᾶς σέβων,
Ἢ τῆσδε χώρας ἐκπεσὼν, ἀλώμθυος
Ξένῳ ἐπ' ἄλλῳ, λυπρὸν αὐτὴ βίον.
χο. Καὶ μὴν ὅδ' αὐτὸς παῖς σὸς εἰς καιρὸν πάρα
Ἱππόλυτος. ὀργῆς δ' ὀξαυτὸς κακῆς ἄναξ 900
Θησεῦ, τὸ λῷστον σοῖσι βούλευσαι δόμοις.
Ἱππ. Κραυγῆς ἀκούσας σῆς, ἀφικόμθυ πάτερ
Σπουδῇ. τὸ μὲν τοι πωᾶγμ', ἐφ' ᾧ νυν νῦν γένοις,

Per vim, venerando Iouis oculo contempto.
Sed ô pater Neptune, quas mihi aliquando
Tres imprecationes promisisti, vna confice
Ex istis meum filium. diem verò ne effugiat
Hunc, si modò nobis dedisti certas imprecationes, *euentu ratas*. 890
cho. Rex, deprecare hæc rursus à diis.
Intelliges enim te peccasse. pare mihi.
The. Non fiet. Præterea verò expellam ipsum ex hac terra.
Duorum verò fatorum altero mactabitur.
Aut enim Neptunus ipsum ad domum Plutonis 895
Mittet mortuum, meas imprecationes honorans,
Aut expulsus ex hac terra, vagans
In terra peregrina, miseram vitam deget.
cho. Atqui ille ipse filius tuus opportunè adest
Hippolytus, remittens autem malam iram rex 900
Theseu, optimè tuæ consule familiæ.
Hip. Audiens tuum clamorem pater veni
Celeriter. sed tamen rem, propter quam nunc gemis,

Ἀλλ' ὦ πάτερ Πόσειδον) μιᾶ πύτων τῶ καταρῶν κατέρασαι τὸν ἐμὸν παῖδα. πίων δὲ, ἃς ἐμοὶ ὑπέχου. παῖ ἐλθεῖν ἐξ ᾅδου, τὸ ὄπισθε ἔφυ ἀπὸ τῶ λαθυείτθε, τὸ πεμφθῆναι τῶ ἐμῶ αὐτῶ θάνατον. Γνώσῃ γὰρ αὖθις) ἔχῃ γὰρ γνῶναι ὅτι ἡμαρτες. καὶ ἐν Αλκήστδι, οὐ γὰρ πωῶτος οὐδὲ λοίθιος βροτῶν. γυναικὸς ἐσθλῆς ἥμπλακες. Καὶ πωὸς γ' ὀξελᾶ] αὖθις ἐπαναλαβὼν, αὐτὴ τῶ οὐδαμῶς.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ἀλλ' ὠθεῖς πύπτις ἐκβαλῶ αὐτὴν ἐκ ταύτης τῆς γῆς. Δυοῖν δ' μοίραιν) θαιτέρα μιᾷ τῶν δύο μοιρῶν πληγήσεται.

Οὐκ οἶδα. βουλοίμην δ' αὖ σ' ἐκ σέθεν κλύειν.
Εα, τί χρῆμα; σὴν δάμαρθ' ὁρῶ πάτερ 905
Νεκρόν. μεγίστου θαύματος τόδ' ἄξιον.
Ἡν δρτίως ἔλειπον εἰς φάος τόδε,
Οὔπω χρόνον παλαιὸν εἰσεδέρκετο.
Τί χρῆμα πάσχει; τῷ τρόπῳ διόλλυται;
Πάτερ, πυθέσθαι βούλομαι σέθεν πάρα. 910
,, Σιγᾶς; Σιωπὴς δ' οὐδὲν ἔργον ἐν κακοῖς.
,, Ἡ γὰρ πόθοῦσα πάντα καρδία κλύειν,
,, Καὶ τοῖς κακοῖσι λίχνος ὤν' ἀλίσκεται.
Οὐ μὴν φίλοις γε κἀπὶ μᾶλλον ἢ φίλοις,
Κρύπτειν δίκαιον σὰς πάτερ δυσπραξίας. 915
Θη. Ὦ πολλ' ἁμαρτάνοντες ἄνθρωποι μάτην,
,, Τί δὴ τέχνας μὲν μυρίας διδάσκετε.
,, Καὶ πάντα μηχανᾶσθε, κἀξεύρισκετε,
,, Εν δ' οὐκ ὀπίσασθ', οὐδ' ἐθηράσασθ' ἔπος,
,, Φρονεῖν διδάσκειν, οἷσιν οὐκ ἔνεστι νοῦς; 920

Non noui. cuperem autem ex te audire.
Eia, quid rei est? tuam coniugem pater video
Mortuam. hoc dignum est maxima admiratione. 905
Quam modò reliqui in hac luce,
Non multò ante intuebatur *hanc lucem*.
Quid accidit ei? quo modo periit?
Pater, volo ex te audire. 910
» Taces? Silentii verò nullus *est* vsus in malis.
» Cor enim cupiens omnia audire,
» Et in malis *aliorum audiendis* auidum esse deprehenditur.
Non tamen amicos, & aliquid amplius, quàm amicis,
Celare *est* iustum, ô pater, tuas calamitates. 915
The. O in multis rebus peccantes homines temerè,
» Cur verò artes quidem sexcentas docetis,
» Et omnia machinamini, & excogitatis,
» Vnum verò non scitis, neque inuenistis adhuc,
» Vt sapere doceatis *illos*, quibus non inest mens? 920

Οὔπω χρόνον παλαιὸν) πρὸ πολλοῦ χρόνου, ἀλλ' ἔναγχος. αἰτὶ τῷ ἰῷ ἀρτίως κατέλιπον τὸ φῶς ὁρῶσαν, ἄρτι ἀπέθανεν. Σιωπὴς δ' οὐδὲν ἔργον) τὸ τέλειον ὅπως. ἐν τοῖς κακοῖς οὐδεὶς ὀφείλει σιγᾶν. οὐδὲν ὄφελος φησὶν, οὐδὲ κέρδος ἐν τοῖς κακοῖς ἡ σιωπή. Ἡ γὰρ πυθοῦσα) ἡ γὰρ καρδία ὀπτζιπῶσα πάντα ἀκούειν, διαπυνᾶται. λίχνος δὲ, ἤτοι ὀπιθυμητὴ πρὸς ἕρως. Κρύπτειν δίκαιον) οὐ γὰρ ὀφείλεις κρύπτειν τὰ σὰ δυσχύλας, τοῖς φίλοις σου. Ὦ πολλ' ἁμαρτάνοντες) ὦ ἄνθρωποι πολλὰ ὀπτζιαίμφοι καὶ διδάσκοντες τοῖς ἀνθρώποις πολὺ πόνου, τὸ διδάσκειν σωφρονεῖν τοῖς

ἀξιωνέτοις, φρονεῖν διδάσκουσαι. πρὸς τοῦτο οὖν φησὶν αἱ παραινέσεις καὶ συμβουλίαι τῶν ποιητῶν, οὐχὶ τὰ δέοντα φρονεῖν διδάσκουσαι τοῖς ἀνθρώποις αὗται. λέγουσι δὲ, ὅτι τῇ προσθήκῃ τοῦ ἀπορίαν ἔλυσεν. εἰπὼν οἷσιν οὐκ ἔστι νοῦς. εἰς γὰρ νοῦν ἔχοντα ἄνδρα καταβαλλόμενη παραίνεσις καρπὸν φέρει· εἰς δὲ ἄνοιαν, μάτην ἐκπίπτει.

Ἰππ. Δεινὸν σοφιστὴν εἶπας, ὅστις εὖ φρονεῖν
,, Τοὺς μὴ φρονοῦντας δυνατὸς ἐστ' ἀναγκάζειν.
Ἀλλ' ὁ γὰρ ἐν δέοντι λεπτουργεῖς, πάτερ.
Δέδοικα μή σου γλῶσσ' ὑπερβάλῃ κακοῖς.
Θη. Φεῦ, χρεὼ βροτοῖσι τῶν φίλων τὸν κήδεμον 925
,, Σαφές τι κεῖσθαι, καὶ διάγνωσιν φρενῶν,
,, Ὅστις τ' ἀληθὴς ὤν, ὅστις τε μὴ φίλος.
,, Δισσὰς δ' φωνὰς πάντας ἀνθρώποις ἔχειν,
,, Τὴν μὲν δικαίαν, τὴν δ' ὅπως ἐτύγχανεν.
,, Ὡς ἡ φρονοῦσα τἀδικ' ἐξηλέγχετο 930
,, Πρὸς τῆς δικαίας, κοὐκ αὖ ἠπατώμεθα.
Ἰππ. Ἀλλ' ἦλθ' εἰς οὖν ὅς με διαβαλὼν ἔχει
Φίλων, νοσοῦμεν δ' οὐδὲν ὄντες αἴτιοι.
Ἔκτοι πέπληγμαι. οὐ γὰρ ἐκπλήττουσί με
Λόγοι, παραλλάσσοντες ἔξεδροι φρενῶν. 935
Θη. Φεῦ τῆς βροτείας, ποῖ προβήσεται φρενός;

Hip. Peritum sapientiæ doctorem dixisti, quicumque rectè sapere
,, Non sapientes potis est, *i. potest*, cogere.
Sed (non opportuno enim tempore subtiliter disputas pater)
Metuo ne tua lingua excedat *in* malis.
The. Heu, Oportebat hominibus notam amicorum 925
» Manifestam aliquam esse, & diiudicationem mentis,
» Quisnam verus sit & quis non *sit uerus* amicus.
» Et omnes homines duplicem vocem habere:
» Vnam quidem veracem, alteram verò qualemcunque.
» Vt quę cogitaret iniusta, *& mentiretur*, argueretur 930
A iusta, neque deciperemur.
Hip. Sed profectò apud tuas aures aliquis me calumniatus est
Ex amicis. laboramus autem quamuis nulli culpæ simus affines.
Obstupui. Nam perterrefaciunt me tua
Verba, erumpentia extra sedem mentis, *i. præter rationem*. 953
The. Heu. quò progredietur humana mens?

Δεινὸν σοφιστὴν) λογιστὴν, ἐξεταστὴν, διδάσκαλον. ὁ νοῦς ποιοῦσι, ἀληθῶς καλὸν διδάσκαλον εἶπας τὴν δυνάμενον διδάξαι φρονεῖν τοὺς μὴ φρονοῦντας. Δέδοικα μή σου) φοβοῦμαι μὴ ἐν τοῖς κακοῖς ὑπερβάλλουσά σου ἡ γλῶσσα, ἄνοιαν καὶ παράφρονα ποιήσῃ. Ὅς τ' ἀληθὴς) ὅτι μὴ τῶν ἄλλων πραγμάτων δυείσκοιμι διακρίσιν, εἴτε καλὸν ὄντα, εἴτε κακὸν, ὥσπερ ὅτι τὸ

χρυσοῦ. δικαιοῦ ὅμως γὰρ φαίνεται, εἰ καλὸς ἐστιν ἢ κακός. ὅστις δ' τις ἀνθρώπις οὐχ εὐσεβεῖ σκοῦμ. ἐχθρῶν ὢν καὶ τοῖς ἀνθρώπις δύο φωνὰς ἔχει, δικαίαν τε καὶ ἄδικον. ἵνα εἰ καὶ ἡ ἄδικος φωνὴ ἡδέλησε φύσαι σε, ἡ λέγχοι ὑπὸ τῆς δικαίας, ἵνα μηδεὶς ἀπατηθῇ. Ἀλλ' εἴπε εἰς σὸν οἰκεῖ) μὴ ἄρα τίς με δεῦρο βαλεῖν εἰς τὸ σὸν ἴδῃς ὑπὸ τῶν φίλων. Ἐκπεπλήγμαι) ξένοις λόγοις ἀκούων τῶνδε σοῦ ἐκπλήττομαι. οἱ γὰρ σοὶ λόγοι ἐξεφρόνησαν τῶν φρενῶν μου, ὡς τι μαινόμενοι, ἐξεστηκότες, ἄδικοι, τῶν δικαίων λογισμοί, μὴ καλῶς λεγόμενοι, ἀλλ' ἔξω τῆς διανοίας ὄντες.

„ Τί τέρμα τόλμης καὶ θράσους γενήσεται;
„ Εἰ γὰρ καθ' ἑνὸς βίοτος ἐξοικοδομεῖται,
„ Ὁ σὸς ὕστερος τοῦ πρόσθεν εἰς ὑπερβολὴν
„ Πανοῦργος ἔσται, θεοῖσι προσβαλεῖν χθονὶ
„ Ἄλλην δεήσει γαῖαν, ἣ χωρήσεται
„ Τοὺς μὴ δικαίους καὶ κακοὺς πεφυκότας.
Σκέψασθε εἰς τόνδ', ὅστις ἐξ ἐμοῦ γενὼς,
Ἠσχύνε τἀμὰ λέκτρα, κἀξελέγχεται
Πρὸς τῆς θανούσης ἐμφανῶς κάκιστος ὤν.
Δεῖξον δ', ἐπειδὴ γ' εἰς μίασμ' ἐλήλυθας,
Τὸ σὸν πρόσωπον δεῦρο ἐναντίον πατρί.
Σὺ δὴ θεοῖσιν, ὡς πρεπώδης ὢν ἀνὴρ,
Σεμνεῖ; σὺ σώφρων καὶ κακῶν ἀκήρατος;
Οὐκ ἂν πιθοίμην τοῖσι σοῖς κόμποις ἐγὼ,
Θεοῖσι προσθεὶς ἁμαρτίαν φρονεῖν κακῶς.
Ἡδύνου αὐχεῖ, καὶ δι' ἀψύχου βορᾶς

„ Quis finis temeritatis, & audaciæ erit?
„ Si enim vniuſcuiuſque viri vita ſuperbè propagetur,
„ Et poſterior priore longè
„ Deterior ſit, deos adiicere terræ
„ Oportebit aliam terram, quæ capiat
„ Eos qui ſunt iniuſti & mali.
Intuemini verò in hunc, qui cùm ex me natus ſit,
Polluit meum thalamum, & deprehenditur
A mortua manifeſtè, quòd fuerit flagitioſiſſimus.
Oſtende igitur, quandoquidem ad *hoc* piaculum es progreſſus,
Tuam faciem hîc coram patre.
Tu igitur cum diis tanquam excellens vir exiſtens
Verſaris? tu caſtus es & incorruptus à malis?
Ego non amplius credam tuæ iactationi,
Tribuens diis imperitiam & imprudentiam.
Iam gloriare, & eſu inanimatorum

Τί τέρμα τόλμης) τί ἔσται τὸ τέλος τοῦ θράσους, τὸ θράσος δηλονότι. Εἰ γὰρ κατ' ἀνδρὸς) εἰ γὰρ ἐπαρθήσεται ἑνὸς ἑκάστου ἀνδρὸς ὁ βίος, καὶ ὁ πλείονος χείρων ἔσται τοῦ πρὸ αὐτοῦ, ὀφείλομεν δεήσεσθαι τοῖς θεοῖς αἰεὶ ἐγκεῖν, ἵνα ἄλλην γῆν ὑπομείσῃ, ἢ τοῖς τοῖς κακοῖς χωρήσῃ. οὐκ πόθεν δεῦρο βάλλει τὸν ἔρωτα τοῦ Ἱππολύτου. Ἄλλως. Εἰ γὰρ κατ' ἑκάστου ἀνδρὸς ἡ κακουργία αὐξήσεται, ἵνα ὁ μεταγενέστερος τοῦ προβεβηκότος πανουργότερός ἐστιν, ἐχθρῶν τοῖς θεοῖς ἄλλην πόλιν κτίσῃ εἰς τὸ χωρῆσαι τοὺς πανούργους. Θεοῖσι] εἰσὶ φύσις ζώων θεὸς ἐπέρασιν φύσιν ζώων ἐναντίως ἔχουσα, ὅθ' ἡ τῶν λεόντων θεὸς τῶν ἀνθρώπων, ἡ τῶν λύκων θεὸς τῶν προβάτων. καὶ Ὅμηρος, ὡς οὐκ ἔστι λέοντι καὶ ἀνδράσιν ὅρκια πιστά, οὐδὲ λύκοι τε καὶ ἀρνες ὁμόφρονες. καὶ τοῖς μὲν θηρίοις δέδοται θεὸς οἴκησιν ἡ ἐρημία, τοῖς δ' ἀνθρώποις ἡ ἡμετέρα τῶν χωρίων. ὅπου φησὶν, θεὸς ἄκρον κακίας θεοκόψη ἡ τῶν ἀνθρώπων φύσις, ἀπορήσουσιν οἱ θεοὶ, ποῖ τοὺς πονηροὺς κατοικήσουσιν εἰς τοὺς ἐρήμους. ἀλλ' ἐκεῖ θῆρες, εἰς τὰ ἡμέτερα χωρία, ἀλλ' ἐκεῖ δίκαιοι ἄνθρωποι. λοιπὸν ἀνάγκη ἐπέρασις δεῖσθαι χῆς. Σκέψασθε δ' εἰς τόνδε) ἀποβλέψατε φησὶ θεὸς τὸν ἐμὸν υἱόν, ὅστις ἡθέλησε μιαῖν τὴν ἐμὴν κοίτην. καὶ ἐλέγχεται ὑπὸ τῆς ἀποθανούσης. Σοὶ δὴ θεοῖσι) σὺ δὲ εἶ ὁ ὑπὲρ πάντας σοφὸς ὤν, καὶ σώφρων, καὶ ἀκούων ἀμίαντος τῶν κακῶν. οὐδαμῶς ἐγὼ πείθομαι τοῖς σοῖς ψεύσμασι.

Σίτοις καπήλευε, Ὀρφέα τ' ἀνάκτ' ἔχων,
Βάκχευε, πολλῶν γραμμάτων θιγὼν καπνοῦ.
„ Ἐπεί γ' ἐλήφθης. τοῖς δ' τοιούτοις ἐγὼ
Φράζω σε φωνῶ πᾶσι θηρᾶν σοφὸν
Σεμνοῖς λόγοισιν αἰσχρὰ μηχανώμενον.
Τέθνηκεν ἥδε. τοῦτό σ' ἐκσώσειν δοκεῖς.
Ἐν τῷδ' ἁλίσκῃ πολεῖσον, ὦ κάκιστε σύ.
Ποῖοι γὰρ ὅρκοι κρείσσονες; τίνες λόγοι
Τῆς δ' αὐγήσουσ' αὖ, ὥστε σ' αἰτίαν φυγεῖν;
Μισεῖν γε φήσεις τῷδε, καὶ τὸ δὴ νόθον
Τοῖς γνησίοις σοῦ πολέμιον πεφυκέναι;

Cibis cauponare, & habens magiſtrum Orphea,
Bacchare, multarum litterarum colens fumos.
Siquidem *in crimine manifeſto* deprehenſus es. tales autem ego
„ Omnibus fugiendos eſſe moneo. venantur enim *hominum gratiam*
Magnificis verbis, *interim facinora* turpia molientes.
Hæc eſt mortua, hoc tibi ſaluti fore putas,
At in hoc ipſo, ô peſſime, captus es.
Nam quod iuſiurandum grauius? quæ verba
Hac *epiſtola contra te ſcripta potiora* eſſe poſſent, vt crimen effugias?
Dicéſne quòd illa te oderit, & nothum genus
Tuum legitimis ac ingenuis hominibus inimicum eſſe?

Σίτοις καπήλευε) αἰεὶ τὸ χλεύαζε, ἀποπλάνα τοὺς ἀνθρώπους, ὡς τι ποιεῖν σοφός. ἢ ἐν λόγοις ἐμπορεύου, καθάπερ οἱ λεγόμενοι λογέμποροι, καὶ μὴ κατὰ φύσιν φιλοσοφοῦντες, ἀλλ' οἱ τοὺς λόγοις καπηλεύοντες. καὶ τοῖς σοφοῖς τοῖς δὲ αὐξάνου βορᾶς ἁπλῶς, αἰεὶ τὸ ἀγνοεῖτε, ὡς οἱ φιλόσοφοι μηδὲν κατὰ τῶν ἐδεσμάτων ζώων. ἢ ἐπέρων ἐδεσμάτων, ἀλλὰ σίτον μόνον. καὶ ἔχοντες τὸν Ὀρφέα βασιλέα, ὡς σόφρονα. ἐπεὶ γὰρ Εὐδόξος ὁ Πυθαγόρας, ἤδη καὶ πολλοὶ αὐξάνων ἀπέχοντο. αἰεὶ γὰρ ὁ τοῖς χρόνοις. τοῦ αὐτοῦ γὰρ αἰνίξασθαι βούλεται ὁ Εὐριπίδης. τοιοῦτος δὲ ὤν, ἀεὶ τὰ ἡρωϊκὰ τοῦ σώματα εἰσέρχον. Φιλοσοφοῦντα βάκχευε) πολλῶν γραμμάτων ὀπτάμενος. τὸ γὰρ ληφθῆναί σε σκαιὰ ἐποίησέ σου τὴν ἄσκησιν. Τέθνηκεν ἥδε) εἰ γὰρ νομίζεις φησὶν ἐκφυγεῖν ταύτης ἀποθανούσης, οὐδαμῶς ἔσῃ τοῦ. ἐπεὶ ἔλεγχος εἰς ἔλεγχον τὰ γράμματα. Μισεῖν σε φη-

Universidad de Deusto Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

σης πόσδε) ἀλλ' ἔχ ἐς εἰπεῖν, ὅπ ἐμίσησεν ὡς νόθον ὄντα. ἐπειδὴ οἱ γνήσιοι πολέμιοι εἰσὶ τοῖς νόθοις.

Κακὸν ἄρ' αὐτὸν ἔμπορον βίου λέγῃς.
Εἰ δυς μενείας σῇ τὰ φίλτατ' ὤλεσεν. 965
Ἀλλ' ὡς τὸ μῶρον ἀνδράσιν μὴ σὸν ἔνι,
,, Γυναιξὶ δ' ἔμπεφυκεν, οἷσ' ἐγὼ νέος
,, Οὐδὲν γυναικῶν ὄντας ἀσφαλεστέρους,
,, Ὅταν παρέζῃ Κύπρις ἡδῶσαν φρένα.
,, Τὸ δ' ἄρσεν αὐτοῖς ὠφελεῖ προσκείμενον. 970
Τί οὖν; τί ταῦτα σοῖς ἀμιλλῶμαι λόγοις,
Νεκροῦ παρόντος μάρτυρος σαφεστάτου;
Ἔξελθε γαίας τῆσδ' ὅσον τάχος φυγάς.
Καὶ μήτ' Ἀθήνας τὰς θεοδμήτους μόλῃς,
Μήτ' εἰς ὅρους γῆς, ἧς ἐμὸν κρατεῖ δόρυ. 975
Εἰ γὰρ παθὼν γε σοῦ τάδ' ἡσυχάσομαι,
Οὐ μαρτυρήσῃ μ' Ἰσθμιὸς Σίννις ποτὲ
Κτανεῖν ἑαυτόν, ἀλλὰ κομπάζειν μάτην.
Οὐδ' αἱ θαλάσσης συνόμοροι Σκειρωνίδες
Φήσουσι πέτραι, τοῖς κακοῖς μ' εἰ βαρύ. 980

Dicis igitur ipsam malam esse mercatricem vitæ,
Si odio tui perdidit charissima. 965
An uerò diæs quòd stultitia viris quidem non inest:
,, Mulieribus verò innata est? Ego noui iuuenes
,, Nihilo tutiores esse mulieribus.
,, Quando Venus turbat iuuenilem animum.
,, Sed virilitas prodest eis quæ adest. 970
Quid igitur? quid de his tecum verbis certo,
Cùm cadauer adsit, *quod est* certissimus testis?
Discede ex hac terra quam celerrime exul,
Et non proficiscaris Athenas diuinitus ædificatas,
Neque in fines terræ, cuius imperium hasta mea tenet, *i.ani ego impero.*
Si enim affectus hac iniuria à te, vincerer,
Nunquam Isthmius Sinnis testaretur à me
Se cæsum: sed me frustra gloriari *diæret.*
Neque maris consortes Scironides vnquam
Petræ dicerent me grauem esse malis. 980

Κακὸν ἄρ' αὐτὸν οἱ ἔμποροι τὰ βίου παρέχοισι, τὰ δὲ λαμβάνουσι. καὶ τοῦτο ἐπ' ὠφελείᾳ ποιοῦσι. εἰ οὖν αὐτὸν τὸν ψυχὸν αὐτῆς ἔδωκεν, ἵνα με μισοῦσαν τῷ πατρὶ καθιστῇ, ἄφρων ἄρα καθέστηκε, τὸν αὐτὸν τῶν ὁδὸν ἐμπορευομένη. οἱ γὰρ ἔμποροι ὅλῃ κέρδος θεραπεύοντες. θέλεις φησὶν εἰπεῖν, ὅτι ἐθεραπεύσαν, θέλουσά σε φονεῦσαι, δι' ὃ τὸ τὰ τέκνα αὐτῆς κρατῆσαι τῆς πόλεως ταύτης, ἔμπορος δὲ διοικήσεια, θεραπευτική, θεραπαινική. Οἷσ' ἐγὼ νέος) οἶδα ἐγὼ νεωτέρος, ὅτι ὁπηνίκα αὐτὸν ἡ Κύπρις παρέζει, μορφότεροι γίνονται τῶν γυναικῶν. Τὸ δ' ἄρσεν αὐτοῖς] συγχώρει αὐτῆς παρέχει τὸ εἶδος ἀνδράσιν, τοῖς γυναιξὶ δ' οὔ. ἢ καλεῖσθαι ἄρχοντας, ἐπεὶ ἐκ αἰχύνονται ἐρώντες, ἢ τὸ θρασὺ καὶ αἰσχρὸν. Νῦν οὖν σοι ταῦτα) ἐναντιούμενος οὖν ἐγὼ νῦν πῖς σοῖς ταῦτα λέγω, ἔχον καὶ σοφὸν μάρτυρα νεκρόν. Ἐξέρρε γαίας] φθάρε ἐκ ταύτης τῆς γῆς φυγὰς γεγενώς, καὶ μήτε εἰς πλὴν πόλιν ταύτην εἰσέλθῃς πλὴν ἐκεῖ Ἀθῆνας ὠκοδομημένας. ἐ γὰρ ἐκεῖ θεῶν ἠτειχίσθησαν. Εἰ γὰρ παθὼν γε) εἰ μὴ ἡμωρήσομαί σε, ὁ δὲ ἀ πρὶν κατόρθωκα ἐμὰ νομισθήσεται, ἀλλὰ μάτην ἀ ἔπαγγείλω ἐπ' αὐτῆς. Οὐ μαρτυρήσῃ) Ἰσθμοῖ Σίννις ἐνθάδε, ὅς ὡς εἶχε κρανθεὶς αὐτὸν μέσον τῇ ὁδοῦ, & κρατῶν τὴν παιόντας τοξοσμίτρειν τῷ κεφαλῇ ἀτῷ, καὶ εἰ μὴ ἐκ μακρὸς ἀπέκοπεν ἐκ τῶν ποδῶν αὐτῷ, ἵνα ἐξισωθῇ τῷ κεφαλῇ τῷ. πόνον ἐφόνευσεν ὁ Θησεὺς μόνος. λέγῃ οὖν, ὅτι εἰ ἐκεῖ σὺ ἡπηθήσομαι, ἐ μὴ πιστεύσῃ ἐκεῖνος ὁ Ἰσθμιος, ὅτι αὐτὸν ἐφόνευσα. Ἰοῦ δὲ ἐστὶ ὁ Σίννις υἱὸς Πιτυόκαμπτος. Σκειρωνίδες) ὁ Σκείρων ἐν Μεγάροις ἦν, τυραννος ξένος, ὃν τῇ χελώνῃ ἔρριψεν ὁ Θησεύς. Σκειρωνίδες δὲ πέτραι καλοῦνται, ἀπὸ τοῦ Σκείρωνος, ὃς πλὴν χελώνῃ ἔτρεφεν, ἐ μέμνηται Καλλίμαχος. ἐστὶ Ἰωάγκαζε πεῖ παιόντας, νίπτειν πεῖς πόδας, καὶ λακτίζομβρόοις ἐπ' αὐτῷ, βρῶμα ἐποίει γίνεσθαι χελώνης. Θησεὺς δὲ πόνον ἐκεῖ ἀνὼ τῆς κεφαλῆς ῥίψαι εἰς πλὴν θάλασσαν, ἐποίησε βρωθῆναι ἐκεῖ τῆς χελώνης.

Χο. Οὐκ οἶδ' ὅπως εἴποιμ' ἂν δύτυχεῖν τινα
,, Θνητῶν. τὰ γὰρ δὴ πρῶτ' ἀνέστραπται πάλιν.
Ἱππ. Πάτερ. μῆνίς σ' μῆνις, ξύγκασις τε σῶν φρενῶν,
Δεινή. τὸ μῆνιν τοι πρᾶγμ' ἔχον πολλοὺς λόγους,
Εἴ τις διαπτύξειεν, ὁ καλὸν τόδε. 985
Ἐγὼ δ' ἄκομψος εἰς ὄχλον δοῦναι λόγον.
Εἰς ἥλικας ἢ κἠλίγου σοφώτερος.
,, Ἐχρῆν μοῖραν καὶ τόδ'. Οἱ γὰρ ἐν σοφοῖς
,, Φαῦλοι, παρ' ὄχλῳ μουσικώτεροι λέγειν.
Ὅμως δ' ἀνάγκη συμφορᾶς ἀφιγμένης, 990
Γλῶσσαν μ' ἀφεῖναι. πρῶτα δ' ἄρξομαι λέγειν,

Cho. Nescio quomodo dicam felicem esse vllum
Mortalium. nam prima rursus retrouersa sunt.
Hip. ,, Pater, tua quidem ira, & commotio animi tui
Vehemens *est*. res tamen quæ multas habet rationes,
(Si quis *eas* euolueret) hæc non *est* honesta. 985
Ego verò *sum* ineptus ad verba faciendum apud turbam.
Apud æquales verò paulo *sum* peritior.
,, Habet autē & hoc *aliquam ueri similem* rationē. qui enim inter sapiētes
,, Nullius sunt pretii, illi sunt aptiores ad loquendum apud turbam.
Tamen necesse est veniente calamitate 990
Linguam me soluere, *ut loquar*. primum autem incipiam dicere, *inde*,

Πάτερ, μῆνις μῆν) πάτερ, ἡ μῆν δυνάμις σ' μεγάλη ἐστὶ, καὶ ἡ δίκαιοι τῶν σοφῶν φρενῶν. ἀλλ' ὅμως ἐάν τις ἐρευνήσειε τὸ πρᾶγμα τοῦτο, ὁ καλὸν ἐστι. λέγῃ δὲ ταῦτα δι' τὸ νοῦσαν ἐκεῖνον, ὅτι Φαίδρα αὐτῷ ἠρᾶτο, καὶ ἐκ αὐτὸς ἐκείνης. Τὸ μῆν τὸ πρᾶγμα τοῦτο] τὸ πρᾶγμα ἐν ὅσῳ μῆν ἐστι ἀδηλόν ἐστιν ὦ πάτερ, δοκεῖ δικαίοις ἔχῃν κατ' ἐμοῦ λόγοις. εἰ δέ τις αὐτὸ ἐξετάσειν ὀκ ἔχῃ κατ' ἐμοῦ δικαίαν τὴν μέμψιν. Ἐγὼ δ' ἄκομψος) ἐγὼ δὲ ἐν τῇ μορφῇ αἰεπτήδεός εἰμι, δι' τὸ μὴ εἰδέναι αὐτοῖς τὴ ἀκούοισι. ἐν δὲ τοῖς σοφοῖς λέξω, καὶ νικήσω. αἱ γὰρ δῶν γὰρ ἐστιν ἐν ὄχλῳ δημηγορεῖν, εἰς ἥλικας, ἢ ἐστι εἰς ὁμήλικας καὶ σοφοί. Ἐχῃ δὲ καὶ τόδε] ἔχῃ δὲ καὶ τοῦτο λόγον, ὅ ἐστιν οὐκ

ἀλόγῳ τοῦτο εἴποι, ὅτι ἄκομψος μὴ εἰς λόγον εἰ- σὶν οἱ παρ' ὄχλῳ φαῦλοι ἐκ σοφῶν μουσικὴν πα- μίν. εἰς ἥλικας ὁ σοφώτερος, καὶ τοῦτο πονηροὶ λέγει.

Οθεν μ' ὑπῆλθες πρότερον ὡς διαφθεραῦ.
Κοὐκ αὐπλέξον'. εἰσορᾷς φάος τόδε,
Καὶ γῆν; ἐν τοῖσδ' οὐκ ἔνεστ' ἀνὴρ ἐμοῦ,
Οὐδ' ὢν σὺ μὴ φῇς, σωφρονέστερος μέγας. 995
Ἐπίσταμαι γὰρ πρῶτα μὲν θεοὺς σέβειν,
Φίλοις τε χρῆσθαι, μὴ 'θελῆσαι πράσσειν κακὰ,
Ἀλλ' οἶσιν αἰδὼς, μήτ' ἀπαγγέλλειν κακὰ,
Μήτ' αὐθυπουργεῖν αἰσχρὰ τοῖσι χρωμένοις,
Οὐκ ἐγελαστὴς τῷ ὁμιλοῦντι πάτερ, 1000
Ἀλλ' αὐτὸς οὐ παρεῦσι κἀγὼ ὢν φίλοις.
Ἑνὸς δ' ἄθικτος, ὧ μενοῦν ἐλεῖν δοκεῖς.
Λέχοις γὰρ εἰς τόδ' ἡμέρας ἀγὼν δέμας.
Οὐκ οἶδα πρᾶξιν τήνδε, πλὴν λόγῳ κλύων,
Γραφῇ τε λεύσων. οὐδὲ ταῦτα γὰρ σκοπεῖν 1005
Πρόθυμός εἰμι, παρθένον ψυχὴν ἔχων.
Εἰ δὴ τὸ σῶφρον θυμὸν οὐ πείθει σ' ἴσως,

Vnde me prius adortus es vt perditurus,
Et non contradicturum intueris hoc lumen,
Et terram? in his non est vir me
Castior natus, etiamsi tu neges. 995
Nam primum quidem noui colere deos,
Et vti amicis, qui non conantur iniuria me afficere,
Sed *in* quibus *est* pudor, neq; nũtiare mala *noui*, (vtũtur *ac delectantur*.
Neque vicissim operam meã nauare in *rebus* turpibus, iis, qui *turpibus*
Præterea non *sum* derisor familiarium, pater: 1000
Sed idẽ sũ amicis tam absentibus, quàm præsentibus. (*uicisse* putas.
Vnius verò *criminis sum* immunis, quo me nũc cepisse, *& cuius me con-*
In hunc enim diem meum corpus est purum à thalamo, *i. ore venerea.*
Neque noui hunc *veneris* actum, nisi verbis audiens,
Picturâque cernens. neque enim hæc spectare 1005
Promptus sum, habens animum virginalem.
Si verò mea pudicitia tibi fortè *rem* non persuadet,

Οθεν μ' ὑπῆλθες) ὅθεν κατίδαλες πρῶτα, ὡς διαφθερῶ ἄθρωπον ὑπολογίαν οὐκ ἔχοντα. ὅθεν με φησὶ διαφθεῖραι ἔδοξας, ὡς ὑπολογίαν μὴ ἔχοντα πρὸς τὰ ἐγκληθέντα. Αλλως] Ο εἰς με οὖν οὐκ ἀναβλέπω πρὸς σὲ, καὶ ἀπλέγω τοῖς ὑπὸ σὲ εἰρημένοις. ᾗ διανοῇ, ὅτι ἐγὼ κῶτιῶ διέφθερα. Επίσταμαι γὰρ) αἰτῇ τῷ φίλος εἰμι τῶν δικαίων ἀνθρώπων, μήτε ἀπαποδιδόναι κακὰ τοῖς χρωμένοις ὑπ' αὐτοῖς, ὅ ὅτι τοῖς μὴ ἀμυνομένοις τοὺς πρασσόντας. Αλλως. Επίσταμαι ᾗ κτᾶσθαι φίλοις τοιούτοις, τοὺς μὴ ὀλιγχρονοῦντας, μηδὲ ἐθέλοντας ἀδικεῖν. Αλλ' οἶσιν αἰδὼς) ἀλλ' ὑπ' οἷς πρέπει τὴ αἰσχύνη, καὶ μὴ ὁμιλοῦσι κακὰ, μηδὲ αἰτῇ κακοῦ ὑποδιδοῦσι, μηδὲ συμπρᾶξαι πῆς αἰρεῖς, καὶ τοῖς τοῦτο βουλευομένοις. Οὐκ ἐγελαστὴς) οὐ γὰρ ἕνεκα τῆ ἐπ' ἐγελαῦ φίλος εἰμι, ἀλλ' ἀρετῆς χάριν. Αλλως. ὡς δὲ πρεσπελῶν τοῖς φίλοις μου. ἀλλὰ ᾗ τοῖς πρὸς ἐμὲ ὄσι, καὶ τοῖς ἄπωθεν μου ὄσιν ὁ αὐτὸς εἰμι, ᾗ τῷ αὐτῷ δίκθεσιν ἔχω πρὸς ἀμφοτέρους. Αλλως. Οὐκ ἐγὼ εἰμι ἐγελαστὴς, οὐ γὰρ ἐγελῶ τοῖς τοιαῦτα ἔχοισιν, ἀλλὰ μόνον ὁ συνείμι αὐτοῖς. Ενὸς δ' ἄθικτος) ἑνὸς ὁ πρᾶγμαῦς εἰμὶ ἀμίαντος, ἐν ᾧ με νομίζεις μεληφθεῖσαι. μέχρι γὰρ ταύτης τῆς ἡμέρας ἀμίαντος λέχους εἰμι, καὶ τὸ λέχεις οὐκ οἶδα πρᾶξιν γραφῇ τε λεύσων, ᾗ ὃν τοῖς αἰσχρὰ σμαστν ὁρῶ, ᾗ ὅμως ὁ δὲ ὀκεῖνο κατασκεπῶ καλῶς, ὅ τῶς ἀμίαντος εἰμι.

Δεῖ δή σε δεῖξαι, πῶς τρόπῳ διεφθάρη.
Πότερα τὸ τῆσδε σῶμ' ἐκαλλίνικεν ἄν
Πασῶν γυναικῶν; ἢ σὸν οἰκήσοι δόμον, 1010
Ἐλπίσας δόλῳ τῷ πρεσβυτέρου, ἐπήλπισα,
Μάταιος ἄρ' ἦν, ὁ δαμοῦ μὴ σοῦ φρονῶν.
,, Αλλ' ὡς τυραννεῖν ἡδὺ τοῖσι σώφρασιν;
,, Ηκιστά γ', εἰ μὴ τὰς φρένας διέφθορε
,, Θνητῶν, ὅσοισιν αὐξάνει μοναρχία. 1015
Εγὼ δ' ἀγῶνας μὲν κραλεῖν ἑλλήνικοὺς
Πρῶτος θέλοιμ' ἂν. ἐν πόλει δ' ὁ δεύτερος
Σὺν τοῖς ἀρίστοις δύτυχεῖν ἀεὶ φίλοις.
,, Πράσσειν γὰρ δὴ πάρεστι. κίνδυνος δ' ἀπὼν,
,, Κρείσσω δίδωσι τῆς τυραννίδος χάριν. 1020
Εν δ' λέλεκται τῷ ἐμῷ τὰ δ' ἄλλ' ἔχεις.
Εἰ μὴ γὰρ ἦν μοι μάρτυς οἷός εἰμ' ἐγὼ,

Oportet te ostendere quo modo perierit.
Vtrum huius corpus pulchritudine superaret
Omnes mulieres, an me habitaturum tuam domum 1010
Sperauerim, accepto hæreditario lecto.
Stultus enim fuissem, & planè desipiens.
,, An *hoc feci*, quòd regnare iucundum *sit* castis?
,, Minimè profectò, nisi mentes corruperit
,, Hominum, quibus placet, monarchia. 1015
Ego enim in certaminibus quidem Græcis vincere
Primus vellem, in vrbe verò secundus
Cum optimis amicis semper viuere feliciter.
,, Rem enim feliciter gerere *sic* licet. periculum enim absens
,, Maiorem tyrannide largitur voluptatem. 1020
Vnũ mearũ *rationum argumentum à me* non est dictũ, cætera verò habes.
Si enim esset mihi testis, qualis ego sum,

Εγκληρον δυνῶ) πρὸς τῆς οἴκοις λαβὼν. ᾗ τῷ δὴ πρόν σου κοίτῳ. Αλλως. Μονοκληρονόμον εἰ πρεσπεδίκησα πρὸς γυναῖκα λαμβάνειν. Μάταιος ἄρ' ἦν) ὁ δαμοῦ φησὶ σωφρόνως ἡμῶν ἐγὼ πιαῦτα ἐνοούμενος, ἀλλ' ὡς τυραννεῖν, οὐδαμῶς σώφρων ὢν θυμῶ βασιλεύειν, εἰ μὴ ὀκ-

Universidad de Deusto Biblioteca

τῇ τῶν φρενῶν. τὸ δὲ ἑξῆς, εἰ μὴ τὰς φρένας διέφθαρε τῶν ἀνθρώπων ἡ μοναρχία. ἀπὸ κοινοῦ δὲ λητέον τὴ μοναρχία. Ἐγὼ δ' ἀγῶνας μὲν) ἐγὼ τοξότης θέλω εἶναι τῇ κυνηγεσίᾳ, καὶ ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ, ἐν δὲ τῇ πόλει δεύτερος. Πεφύκασιν γὰρ εὖ] ὁ γὰρ ἐν ἀγῶσι πειρώμενος ὢν καλῶς τοξεύει, καὶ ἀκίνδυνος ἐστιν. ὁ δὲ πόλεως τοξότης ὤν, κίνδυνον ἔχει. εἰ γὰρ βασανιζόμενος κινδυνεύοις δόξειν. Εἰ μὲν γὰρ λῷον μοι] εἰ γὰρ φησὶ καὶ ἔπρεπε λῷον τὰ αὐτά μοι ἔλεγε καὶ ἐμαρτύρει. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ οἷος εἰμὶ ἐγώ, καὶ λῷον ὁ ἀγὼν ζώσης αὐτῆς. Ἄλλως. εἴ τοι λῷον μοι μάρτυς δίκαιος, οἷος εἰμὶ ἐγὼ ὅστις, εἰ ἀνόρησα μάρτυρος ἀληθοῦς, ὁμοίως τῆς ἀμετέρας τοξότης. μηδ' αὖ θελῆσαι, μηδὲ εἰς ἔννοιαν ἐλθεῖν ποτὲ τῶν μιγῆναι τῇ σῇ κοίτῃ, οὐχ ὅπ λέγῃς με καὶ φθεῖραι αὐτόν.

Καὶ τῆσδ' ὀρφόνης φέγγος ἠγωνιζόμην,
Ἔργοις αὖ εἶδες τοὺς κακοὺς διεξιών.
Νῦν δ' ὅρκιόν σοι Ζῆνα, καὶ πέδον χθονὸς 1025
Ὀμνυμι, τῇδ' σῶν μή πο' ἅψασθαι γάμων.
Μηδ' αὖ θελῆσαι, μηδ' εἰς ἔννοιαν λαβεῖν.
Ἢ τ' αὖ γ' ὀλοίμην ἀκλεής, ἀνώνυμος,
Ἄπολις, ἄοικος, φυγὰς ἀλιδόων χθόνα,
Καὶ μήτε πόντος, μήτε γῆ δέξαιτό μου 1030
Σάρκας θανόντος, εἰ κακὸς πέφυκ' αὐτήρ.
Εἰ δ' ἥδε δειμαίνουσ' ἀπώλεσεν βίον,
Οὐκ οἶδ'. ἐμοὶ γὰρ οὐ θέμις λέγειν πέρα.
„ Ἐσωφρόνησεν, οὐκ ἔχουσα σωφρονεῖν.
„ Ἡμεῖς δ' ἔχοντες, οὐ καλῶς ἐχρώμεθα. 1035
χο. Ἀρκοῦσαν εἶπας αἰτίας ἀποτροφὴν,
Ὅρκους θ' ἁγνῶν, πίστιν τ' σμικρὰν θεῶν.

Et certarem ista lucem videntę, *i. uiuente*,
Reipsa videres malos, si indagares.
Nunc verò Iouem custodem iurisiurandi, & hoc solum terrę 1025
Iuro, me nunquam attigisse tuam coniugem,
Neque voluisse, neque in mentem *hoc* mihi venisse.
Alioqui peream inglorius, infamis,
Sine ciuitate, sine ædibus, exul errans in terra.
Et neque mare, neque terra recipiat meas 1030
Carnes defuncti, si sum sceleratus vir.
An autem illa metuens, perdiderit vitam,
Nescio. nam mihi non licet dicere vltrà.
„ Fuit casta, cùm *tamen re uera* non posset esse casta.
„ Nos verò habentes *castitatem, ea* non rectè sumus vsi. 1035
Cho. Sufficientem dixisti criminis *obiecti* depulsionem, *causæque defensionem*,
Qui ia iusiurandum præbuisti, non leuem deorum fidem.

Ἢ τ' ἄρα ὀλοίμην) δίκαιος ὁ ἢ, ἢ ὀλοίμην εἰ κακῶς φανήσομαι. Ἐσωφρόνησεν) δυνατὴν ἐν ἐρωτήσει ἵν' ἦ ὅτως. ἡ Φαίδρα, ὡς σὺ φὴς ἐσωφρόνησεν, καὶ τοι μὴ φύσει ὑπαρχουσα τοιαύτη. ἐγὼ δὲ ὁ ἔχων νῦν ἐσωφρόνησα, ἀλλ' ἐβουλήθην αὐτῇ μιγῆναι αὐτῆς μὴ βουλομένης.

Ἡμεῖς δ' ἔχοντες] ἡμεῖς ὃ σωφρήσαντες ἐ καλῶς ἐποιήσαμεν. τὸ γὰρ ἔχοντες, αὐτὴ τῶ σωφήσαντες, ἢ τῶ σωφρισμῶ φυλάξαντες. Ἀρκοῦσαν εἶπας) ἀπολογίαν ἀρκοῦσαν εἶπας, τῶ μὴ φονεῦσαι τὸν Φαίδραν.

Ἡ. Ἀρ' οὐκ ἐπῳδὸς καὶ γόης πέφυκ' ὅδε,
Ὃς τὸν ἐμὸν πέποιθεν ὀρκωμοσίᾳ
Ψυχὴν κρατήσειν, τὸν τέκνο' ἀλιμάσας; 1040
ἱππ. Καὶ σοῦ γε κάρτα ταῦτα θαυμάζω πάτερ.
Εἰ γὰρ σὺ μὲν παῖς ἦθ', ἐγὼ ὢν σὸς πατὴρ,
Ἐκτεινά τοι σ' αὖ, κοὐ φυγῆς ἐζημίουν,
Εἴπερ γυναικὸς ἠξίους ἐμῆς θιγεῖν.
Ἡ. Ὡς ἄξιον τόδ' εἶπας. οὐχ ὅπῳ θανῇ, 1045
Ὡς περ σὺ σαυτῷ τόνδε προὔθηκας νόμον.
„ Ταχὺς γὰρ ἄδης ῥᾶστος ἀνδρὶ δυστυχεῖ.
Ἀλλ' οὐκ πατρῴας φυγὰς ἀλιδόων χθονὸς,
Ξένιον ἐπ' ἄθλον λυπρὸν αὐτλήσῃς βίον.
„ Μιαρὸς γάρ ἐστιν ὃν τὰ ἀνδρὶ δυσεβεῖ. 1050
ἱππ. Οἴμοι. τί δράσῃς; οὐδὲ μίλυτι χρόνον
Δέξῃ καθ' ἡμῶν, ἀλλά μ' ἐξελᾷς χθονός;
Ἡ. Πέρας γε πάντων, καὶ τόπων ἀτλαντικῶν,
Εἴ πως δυνάμιν. ὡς σὸν ἐκθαίρω κάρα.
ἱππ. Οὐδ' ὅρκον, οὐδὲ πίστιν, οὐδὲ μάντεων 1055

The. Nonne hic est incantator & præstigiator,
Qui confidit iurisiurandi religione, se meum'
Animum flexurum, cùm patrem me ignominia affecerit? 1040
Hip. Atqui *in* te valde hæc miror, pater.
Si enim *meus* tu esses filius, ego verò tuus pater,
Interfecissem profectò te, nec exilio mulctassem,
Si quidem ausus fuisses meam vxorem attingere.
The. Quàm rectè hoc dixisti. non sic morieris, 1045
Sicut tu tibiipsi hanc proposuisti legem.
„ Festinata enim mors est gratissima infelici homini.
Sed ex patria terra exul errans,
In terra peregrina miseram vitam ages.
„ Hæc enim est merces homini impio. 1050
Hip. Hei mihi, quid facies? neque tempus indicem
Contra nos recipies, sed me expelles è terra?
The. Vltra quidem Oceanum, & loca Atlantica,
Si quomodo possim: sic odi tuum caput.
Hip. Neque iusiurandum, neque fidem, neque vatum 1055

Ἐπῳδὸς) αὐτὴ τῶ ἀπατῶν, φαρμάκων ἔμπειρος. ὀρκωμοσίᾳ ὃ τρόπῳ, βαδυτῷ. ὅτως ἀτρεκῶς, ἀνὴς ὃ ἀνήθαι, αὐτὴ τῶ ἀνήθης εἶ) ὑποκριτόμενος. Καὶ σοῦ γε κάρτα) θαυμάζω σε ὦ πάτερ, εἰ τοῦτα καρπρεῖς. εἰ γὰρ ἐγὼ πατὴρ ἤμην σός, οὐδαμῶς ἐφυγάδευον, ἀλλ' ἐφόνευον αὖ σε,

Universidad de Deusto
Biblioteca

εἰ ὑπερελάμβανον τὸν γυναῖκα μὲ δόλῳ φθείρουσα. Ταχὺς γὰρ ἅδης] ῥᾷστος, αἰτὶ τοῦ ἡδίστου. ταχὺς δέ, αἰτὶ τοῦ ὀξύς. οἱ γὰρ ἄδικοι, ταχὺν τὸν θάνατον λαμβάνοντες χαίροισι, διὰ τὸ μὴ κρίνεσθαι αὐτοὺς πολλάκις. Οὐδὲ μόνον τὸν χρόνον) οὐδὲ περιμένεις ὀλίγον χρόνον, ἵνα μάθῃς τὸ ἀσφαλὲς· ἀλλ' ὅπως με διώκεις;

Φήμας ἐλέγξας, ἄκριτον ἐκβαλεῖς με γῆς;
Θη. Ἡ δέλτος ἥδε, κλῆρον οὐ δεδεγμένη,
Κατηγορεῖ σου πιστά. τοῖς δ' ὑπὲρ κάρα
Φοιτῶντας ὄρνις πολλ' ἐγὼ χαίρειν λέγω.
ἱππ. Ὦ θεοί, τί δῆτα τοὐμὸν οὐ λύσω στόμα, 1060
Ὅστις γ' ὑφ' ὑμῶν, οὓς σέβω, διόλλυμαι;
Οὐ δῆτα. πάντως οὐ πίθοιμ' ἂν οἷς με δεῖ.
Μάτην δ' ἂν ὅρκοις συγχέαιμ', οἷς ὤμοσα.
Θη. Οἴμοι. τὸ σεμνὸν ὡς μ' ἀποκτενεῖ τὸ σόν.
Οὐκ εἰ πατρῴας ὡς τάχιστα γῆς ἐκτός; 1065
ἱππ. Ποῖ δῆτα λήμων τρέψομαι; τίν' ⊕ ξένων
Δόμους ἔσιμι, τῇδ' ἐπ' αἰτίᾳ φυγών;
Θη. Ὅστις γυναικῶν λυμεῶνας ἡδέως
Ξένοις κομίζων καὶ ξυνοικούρεις κακῶν.
ἱππ. Αἴ, αἴ. πρὸς ἧπαρ, δακρύων τ' ἐγγὺς τόδε, 1070
Εἰ δὴ κακός τε φαίνομαι, δοκῶ τέ σοι.

Dicta explorans, me indemnatum ex *hoc* agro eiicies?
The. Hæc epistola, sortitionem non expectans,
Accusat te fideliter. istis verò supra caput
Volantibus auibus longum ego valere dico.
Hpi. O Dii, cur igitur non soluam meum os, 1060
Qui à vobis, quos colo, perdor?
Haud igitur *loquar. nã* omnino nõ persuaderẽ *rẽ iis*, quibus me opor-
Frustra autẽ confunderẽ iusiurandũ, quod iuraui. (tet *eã persuadere.*
The. Hei mihi, quàm me interficiet tua sanctimonia.
Non abibis quàm celerrimè extra patrium solum? 1065
Hip. Quò igitur miser me vertam? cuius hospitis
Domum ingrediar, propter hoc crimen exulans?
The. Qui libenter corruptores coniugum
Recipit peregrinos, & eos qui cohabitant cum malis.
Hip. Heu heu, hoc afficit hepar, & hoc prope lacrymas est. 1070
Quod iam malus appareo & videor tibi.

Η δέλτος ἥδε) αὕτη ἡ δέλτος οὐκ ἔστιν ὑπὸ μαντείας κατεσκευασμένη, ἀλλὰ κατηγορεῖ σου, τὰ ὑπὲρ ἐμοῦ δέχομαι, καὶ ἐγώ τῇ πιστεύω. τοὺς δὲ μάντεις πολλάκις ἐγὼ χαίρειν λέγω, αἰτὶ τοῦ οἰμώζειν, ὃ ὑπὸ μάντεως φησὶ παθοῦσα, ἀλλ' αὐτὴ παθοῦσα, καὶ πλέον ἄλλων εἰδυῖα. κλῆρος δέ ἐστι τὸ σημεῖον τὸ διδόμενον παῖς μαντευομένοις, ἀφ' ὧν οἱ μάντεις ὁρμώμενοι προφητεύουσι τοῖς νοῦν μελλόντων. τοὺς οὖν τοὺς μάντεων ὄρνεσι προσέχεσι, οἱ δὲ κλήροις, κλῆρον οὐδὲν τῶν μαν-

τείαν. εἰσὶ γὰρ ἔνιες κλήρῳ μαντευόμενοι, ὅ ἐστι λαχμοῖς. Οὐ δῆτα πάντων) οὐ δῆτα πάντων, ὑφὲν αἰαγκαστέον. καὶ προσπίπτει ἡ μία ὄρνησις. Οὐ δῆτα) αὐτὴ τοῦ ἀδαμῶς λύσω τὸν ὅρκον, ἐγχωρεῖ μὴ πεῖσαί με. καὶ μάτην λύσω τὸν ὅρκον, ὃν ὤμοσα τῇ ἐξαφανῶς μηδὲν εἰπεῖν. Ἄλλως. Πολλάκις φησὶν ἂν εἴπω, οὐ πείθω τι, καὶ τοὺς ὅρκους τοῦ ἀναβαίνω. Οὐκ εἰ πατρῴας) τὸ εἶμι τὸ πορεύομαι, καὶ τὸ εἰμὶ τὸ ὑπάρχω, ἀντὶ τοῦ σωνθεία καὶ τὸ δεύτερον προστιμῶν ἀποβολὴ πάθεσι τοῦ σ, προσλόγεις. φασὶ γὰρ ποῖ ἄπει, καὶ ποῦ εἶ. Τίνος ξένων) τοῦ ξένων εἰς τοὺς οἴκους πορεύσομαι, διὰ τοιαύτην αἰτίαν φυγόντα ἵνα με ἐν οἴκῳ εἰσδέξεται. Ὅς τις λυμεῶνας) ὅς τις ἥδη κομίζων τοὺς ξένους λυμεῶνας τοῦ γαμικῶν, καὶ ξυνεργάτας τοῦ κακῶν.

Θη. Τότε γεναίζειν καὶ προγιγνώσκειν ἐχρῆν,
Ὅτ' εἰς πατρῴαν ἄλοχον ὑβρίζειν ἔτλης.
ἱππ. Ὦ δῶμα, εἴθε φθέγμα γηρύσοιό μοι,
Καὶ μαρτυρήσαις, εἰ κακὸς πέφυκ' ἀνήρ. 1075
Θη. Εἰς τοὺς ἀφώνους μάρτυρας φεύγεις σαφῶς.
Τόδ' ἔργον, οὐ λέγον, σε μιαίνει κακόν.
ἱππ. Φεῦ. εἴθ' ἦν ἐμαυτὸν προσβλέπειν ἐναντίον
Σταθείς, ὡς ἐδάκρυσ', οἷα πάσχομεν κακά.
Θη. Πολλῷ γε μᾶλλον σαυτὸν ἤσκησας σέβειν. 1080
Ἢ τοὺς τεκόντας ὅσια δρᾶν, δίκαιος ὤν.
ἱππ. Ὦ δυσάλαινα μῆτερ, ὦ πικραὶ γοναί,
Μηδείς ποτ' εἴη τῶν ἐμῶν φίλων νόθος.
Θη. Οὐχ ἕλξετ' αὐτὸν δμῶες; οὐκ ἀκούετε
Πάλαι ξενοῦσθαι τόνδε προσυννέπουσά με; 1085

The. Tunc oportebat gemere & prouidere,
Cùm ausus es iniuria afficere vxorem patris tui.
Hip. O domus, vtinam mihi vocem edere posses,
Et testareris, an sim malus vir. 1075
The. Confugis ad testes mutos? clarè
Hæc res, quæ non loquitur, indicat te esse malum.
Hip. Heu, vtinam liceret *mihi* me ipsum aspicere coram
Stantem, vt deplorarem qualia mala patior.
The. Multo magis assuefecisti teipsum colere, 1080
Quàm pietatem exercere erga parentes iustè.
Hip. O mater infelix, ô acerba progenies,
Nemo meorum amicorum sit vnquam nothus.
The. Non trahetis eum serui? non auditis
Me iampridem iussisse hunc in exilium pelli? 1085

Ὦ δῶμα τ' εἴθε) εἴθε φωνὴν ἀφίεσο, ὡς ἐμὸν τὸν μαρτυρήσατέ μοι, εἰ τοιοῦτος αἰνὴρ γέγονα. Εἰς τοὺς ἀφώνους) τρέφεται ὡς σοφῶς. ἵν' ἡ σοφιστικῶς καὶ τεχνικῶς, εἰς τὸ φθόγγος ὑποστικτέον. τὸ δὲ λοιπὸν κατὰ ἀποφασιν εἰς τοὺς ἀφώνους. μαρτυρεῖς ὅπου καλεῖ τὸ δὲ κατὰ φάσιν πρόσωπον, μὴ φθεγγόμενον σαφῶς μιαίνει τὸ κακόν. Εἴθ' ἦν ἐμαυτόν) εἴθε δυνατὸν ἦν ἐμαυτὸν ἄλλον θεωρούμενον προσβλέψαι, δακρύοντα καὶ δεῖν ὁποίοις κακοῖς εἰμι. τοῦτο δὲ λέγει διὰ τὸ μὴ τὴν Θησέα προσ-

Βλέποντα αὐτὸν οἰκτείρειν. Πολλῷ γε μᾶλλον) σαυτὸν ἐμελέτησας μᾶλλον σέβειν ἢ τοὺς πονοῦντας, ἢ καλῶς ποιεῖν, ὧν δίκαιος, ὡς αὐτὸς λέγῃς μᾶλλον σαυτὸν ἤσκησας σέβειν. Οὐχ ἕλξετ' αὐτὸν) ὁ δώσετε αὐτὸν ἐκ τούτης τῆς γῆς. ἐκ ὀλίγου χρόνου εἶπον ὑμῖν. Πάλαι ξενοῦσθαι) ὀλίγ' ἔνης γῆς δεῖσθαι, ξένος αὐτὴ πολίτου γένεσθαι. ἔστι δὲ Ἀττικόν.

Ἱππ. Κλαίων τις αὐτῷ ἆρ' ἐμοῦ γε θίξεται.
Σὺ δ' αὐτός, εἴ σοι θυμός, ὀξώθει χθονός.
Θη. Δράσω τάδ', εἰ μὴ τοῖς ἐμοῖς πείσῃ λόγοις.
Οὐ γὰρ τις οἶκτος σῆς μ' ὑπῆρξεται φυγῆς.
Ἱππ. Ἀρηρεν, ὡς ἔοικεν. ὦ τάλας ἐγώ. 1090
Ὡς οἶδα μὲν τοῦτ'. οἶδα δ' οὐχ, ὅπως φράσω.
Ὦ φιλτάτη μοι δαιμόνων Λητοῦς κόρα,
Συνῴκησας, συγκυνάγε, φεύξόμεσθα δὴ
Κλεινὰς Ἀθήνας. ἀλλὰ χαιρέτω πόλις,
Καὶ γῆ Ἐρεχθέως, ὦ πέδον Τροιζήνιον, 1095
Ὡς ἐγκαθηβᾶν πολλ' ἔχει δύδαιμονα,
Χαῖρ' ὕστατον γάρ σ' εἰσορῶν προσφθέγξομαι.
Ἰτ' ὦ νέοι μοι τῆσδε γῆς ὁμήλικες,
Προσείπατ' ἡμᾶς καὶ προπέμψατε χθονός·
Ὡς ἄλλον ἄνδρα σωφρονέστερον 1100
Ὄψεσθε, κεἰ μὴ τοῦτ' ἐμοὶ δοκεῖ παλαί.

Hip. Plorans igitur aliquis ipsorum me tanget.
Tu verò ipse, si tibi animus *est*, expelle *me ex hac* terra.
The. Faciam hæc, nisi meis pareas verbis.
Nulla enim misericordia tui me subit exilii.
Hip. Statutum est, vt videtur. O me miserum, 1090
Quia scio quidem hęc, nescio tamen quomodo *hæc* efferam.
O charissima mihi dearum, filia Latonæ,
Cohabitatrix, socia venationis, fugiemus igitur
Inclytas Athenas: sed valeat vrbs,
Et terra Erechthei: ô solum Trœzenium, 1095
Quàm multa habes iucunda ad pubertatem transigendam,
Vale. Postremum enim te videns alloquor.
O iuuenes, quos æquales habui in hac terra, ite,
Salutate nos, & deducite *ex hac* terra:
Quia non alium *me* castiorem hominem vnquam 1100
Videbitis, etiamsi hæc non videantur patri meo.

Κλαίων τις] οὐχ ὡς αἰτιατικὴν λέγει, ἀλλ' ὡς ἐξ ἐλθυθείας χρὸς ὠθεῖσθαι βουλόμενος, ὄντως ἐὰν μέ τις διώξῃ οὐκ δύναιμι κλαίων ἀναχωρῆσαι. ἐὰν δὲ θέλῃς σύ, διώξον με ἐκ τῆς γῆς ταύτης. Φεύξοῦμαι δὲ) εἰς Ἀττικὴν φασι φεύγειν, ὅτι κατὰ μίαν βασιλείαν οὖσαν Ἀττικήν τε καὶ Τροιζῆνα. καὶ ἑτέραν λέγειν ἑκατέραν ὠνόμασεν. καὶ Ἐρεχθεὶς δὲ τὸ αὐτὸ λέγει. Ἐρεχθεὶς γὰρ ἐβασίλευσεν εἰς τὰς Ἀθήνας. ἐγκαθηβᾶν δὲ ἐνεκεῖνος, ἡ ἡλικίας πρόφασιν, δι' ἣν ἔχει τόπους τοὺς τῆς βα-

ναι ὀλιγοδείους, ὅθεν καὶ ἡδυπάθειαι τὰ γυμνάσια. Ἡ μέγα μοι κεφ θεῶν) γωναῖκες μὲν εἰσιν αἱ τῶν χορεύουσαι. μεταφέρει δὲ τὸ πρόσωπον ἐφ' ἑαυτὸν ὁ ποιητής, καταλιπὼν τὰ χορικὰ πρόσωπα. μεταχαῖς γὰρ ὀρθενικῶς κέχρηται τὸ δέμοι αἰτῇ τῇ μοῖ, ὡς τὸ μητέρι μοι μνησῆρες. τὸ δὲ ἑξῆς, οὕτως μὴ παῖ λύπας μεγάλως ἀφαιρῶ καθίστησι τὰ πρὸς θεῶν μελεδήματα, ὅταν εἰς φρένας ἔλθῃ. ὁρῶν δέ, ὁρῶν ἀσεβῆ μὲν ὄντα τὸν Ἱππόλυτον, κακῶς δὲ πράττοντα πρὸς τὸ δίκαιον θαυμάζει τὸν βίον τὸ ἀνώμαλον, καὶ παράπλεκτος φησὶ τὸν δόμον, ἀναγκαῖον μὲν τὸ θεῖον νοεῖσθαι τῶν ἀνθρώπων. ὁρῶν δὲ θείας νοήσεις μὴ μετέχοντα τῶν ἀνθρώπων τὰ πράγματα, ὁπόταν τὸ μὲν ἀδικεῖς δὲ πράττειν. τοὺς δὲ δικαίους πρὸς τὸν ἀξίαν πράττειν κακῶς. ὁ δὲ τοῖς, ὅταν φησὶ θεοὺς λογίσωμαι, πάσης λύπης ἀπαλλάσσομαι, ἐνθυμούμενος ὅτι ἀδικάστως τὰ πράγματα κρίνουσι, τὰ πρὸς ἀξίαν ἑκάστῳ παρέχοντες, καὶ δοκῶν καὶ τὸν σωφρονεῖν εἶναι) ἄφρων ἐλέγχομαι, ὁρῶν τὸν βίου τὸν σύγχυσιν. σωφρονῶν γὰρ ἔνα τῆς ἐλπίσιν ἔχων ἐλαττοῦμαι, καὶ ἀπολείπομαι, βλέπων ἔστι τῆς τύχας τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐν τοῖς ἔργοις, πυτίσιν ὁπηνίκα αὐτὰ ἀνθρώπινα ἐννοήσω, ἐλαττοῦμαι, καὶ ὁ μέγα φρονῶ.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφὴ α.

Χο. 1 Η μέγα μοι τὰ θεῶν
2 Μελεδήμαθ', ὅταν φρένας ἔλθῃ,
3 Λύπας παραιρεῖ.
4 Ξυνέσιν δέ τιν' ἐλπίδι κεύθων, 1105
5 Λείπομαι, ἔν τε τύχαις θνατῶν,
6 Καὶ ἐν ἔργμασι λεύσσων.
7 Ἄλλα γὰρ ἄλλοθ' ἀμείβεται.
8 Μετὰ δ' ἴσται ἀνδράσιν αἰών,
9 Πολυπλάνητος αἰεί. 1110

Ἀντιστροφὴ α'.

,, 1 Εἴθε μοι δόξαιμι
,, 2 Θεόθεν τάδε μοῖρα κυρῆσαι,

EPODICA.

strophe I.

Cho. 1 Certè valde mihi deorum
2 Curæ, quoties animum subeunt,
3 Dolores *ac mœrorem* auferunt.
4 Prudentiam verò quandam spe celans *fouensque*, 1105
5 Deficio, & fortunas hominum,
6 Et facta intuens.
7 Alia enim aliâs *inœrtis* vicibus mutantur.
8 Et hominibus variatur vita
9 Semper multis erroribus obnoxia. 1110

Antistrophe I.

,, 1 Vtinam mihi precanti
,, 2 Diuinitus fatum hoc concedat,

Σωφρονῶν) σοφίαν δέ τινα ἐν τῇ διανοίᾳ ἔχων, ἔστι τῆς τύχας τῶν θνητῶν, καὶ ἐν ἔργμασι λεύσσων θεόνοιαν θεῶν λογιζόμενος, οὐκ πάσῃ ταύτης, οὖσαν. Ἀλλὰ γὰρ πράγματα ἐναλλάσσεται) καὶ

πολλὴ μεταβολὴ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων. Μετὰ δ' ἴσταται) εἰς πολὺ πλανώμενος μεταβαίνει ὁ βίος, οὐδ' ἐμμένει βέβαιος τοῖς ἀνθρώποις.

,, 3 Τύχαν μεθ' ὄλβου,
,, 4 Καὶ ἀγήρασον ἄλγεσι θυμόν.
,, 5 Δόξα δ' μήτ' ἀτρεκὴς, μήτ' αὖ 1115
,, 6 Παράσημος ἐνείη.
,, 7 Ῥᾴδια δ' ἤθεα τὸν αὔριον
,, 8 Μεταβαλλομένα χρόνον ἀεὶ,
,, 9 Βίον σὺν εὐτυχοίην.

Στροφὴ β'.

1 Οὐκέτι γὰρ καθαρὰν 1120
2 Φρένα ἔχω. Εὐδὰ δ' ἐλπίδα λεύσσω,
3 Ἐπεὶ τὸν Ἑλλανίας
4 Φανερώτατον ἀστέρ' Ἀθήνας,
5 Εἴδομεν εἴδομεν ἐκ πατρὸς ὀργᾶς
6 Ἄλλαν ἐπ' αἶαν ἔρημον. 1125
7 Ὦ ψάμαθοι πολιήτιδος ἀκτᾶς,
8 Δρυμός τ' ὄρειος, ὅθι κυνῶν
9 Ὠκυπόδων ἐπέβας
10 Θεᾶς μέτα θῆρας ἐναίρων,

,, 3 Fortunam cum diuitiis,
,, 4 Et animum non ſeneſcentem curis:
,, 5 Et exiſtimatio neque eximia, neque etiam 1115
,, 6 Mala contingat.
,, 7 Faciles verò mores in craſtinum
,, 8 Tempus ſemper immutans, *temporique ſerviens*,
,, 9 Vitam beatam degam.

Strophe. II.

1 Non amplius enim puram 1120
2 Mentem habeo. Video enim *multa* pręter ſpem *accidere*,
3 Poſtquam ciuitatis Græcæ
4 Athenarum clariſſimam ſtellam
5 Vidimus, vidimus ob patris iram
6 In aliam terram mitti. 1125
7 O arena vrbani littoris,
8 Et ſaltus montane, quò *cum* canibus
9 Celeribus *Hippolyte* aſcendiſti,
10 Cum dea feras interficiens,

Δόξα δὲ) οὐ μὴ χῶ μεγάλαν δόξαν, μήτε μικραὶ, ἀλλὰ μέσην καὶ σεμνήν. Παράσημος δὲ) ἀντὶ τοῦ ἀδόκιμος, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν νομισμάτων. Ῥάδια δ' ἤθεα) ἀντὶ τοῦ ἀδόλων νομισμάτων. Βίον σὺν εὐτυχοίην) καλῶς ἢ σὺν ἔγκειται τοῦ θεοῦ, δηλοῦσα ὡς οὐκ ἄκραν εὐχεται ἀδαιμονίαν, οὐδὲ πλεονεκτεῖν τῶν ἄλλων, ἀλλὰ σὺν ἄλλοις ἀφεκτεῖν τοῦ βίου. Οὐκ ἔχω) ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀπέχω τὸ ἄφοβον, διὸ καὶ χρῆν ἢ ἄλυπα ἤθη ἔχουσα καὶ πεισαίνουσα ἀτυχοίην ἀεί. Ἄλλως. Εὐχρῶς δὲ τὰ σωθῆν μεταβάλλουσα τὸν ὀλίγον χρόνον ἀτυχοίην τὸν βίον. τὸ δὲ ἑξῆς, εὔκολον δὲ ζῴη εἰς τὸν καθ' ἡμέραν χρόνον ἀεὶ δηλαδὴ χαίρειν, καὶ σὺν ἄλλοις τὸν βίον ἀτυχοίην. δυνάτον δὲ καὶ ἀντὶ ἐνεργητικοῦ κεῖσθαι τὸ μεταβαλλομένη, ἀντὶ τοῦ μεταβάλλουσα, δυνάτον δὲ πάλιν εἶναι καὶ τὰ ἤθη μεταβαλλομένοις. Βίον σὺν εὐτυχοίην) καλῶς ἢ σὺν ἔγκειται τοῦ θεοῦ, δηλοῦσα ὡς οὐκ ἄκραν εὐχεται ἀδαιμονίαν, οὐδὲ πλεονεκτεῖν τῶν ἄλλων, ἀλλὰ σὺν ἄλλοις ἀφεκτεῖν τοῦ βίου. Οὐκ ἔχω) ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀπέχω τὸ ἄφοβον, διὸ καὶ

χρῆν ἢ ἄλυπα ἤθη ἔχουσα καὶ πεισαίνουσα ἀτυχοίην ἀεί. Ἄλλως. Εὐχρῶς δὲ τὰ σωθῆν μεταβάλλουσα τὸν ὀλίγον χρόνον ἀτυχοίην τὸν βίον. τὸ δὲ ἑξῆς, εὔκολον δὲ ζῴη εἰς τὸν καθ' ἡμέραν χρόνον ἀεὶ δηλαδὴ χαίρειν, καὶ σὺν ἄλλοις τὸν βίον ἀτυχοίην. δυνάτον δὲ καὶ ἀντὶ ἐνεργητικοῦ κεῖσθαι τὸ μεταβαλλομένη, ἀντὶ τοῦ μεταβάλλουσα, δυνάτον δὲ πάλιν εἶναι καὶ τὰ ἤθη μεταβαλλομένοις. Βίον σὺν εὐτυχοίην) καλῶς ἢ σὺν ἔγκειται τοῦ θεοῦ, δηλοῦσα ὡς οὐκ ἄκραν εὐχεται ἀδαιμονίαν, οὐδὲ πλεονεκτεῖν τῶν ἄλλων, ἀλλὰ σὺν ἄλλοις ἀφεκτεῖν τοῦ βίου. Οὐκ ἔχω) ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀπέχω τὸ ἄφοβον, διὸ καὶ μετὰ φυλακῆς πύξομαι. Ἄλλως. Δηλονοτι εἰς θεοὺς δηλονότι. τὸν δὲ ἐν τοῖς ἀνθρώποις σωφρονέον, ἵν' ἢ ἄπας ἐκ πίστεως τὸ αἰάζειν εἰς θεοὺς τρέποιεν τοῦ ἀνθρωπίνου πραγμάτων. οὐκ ἔτι δὲ καθαρὰν φρένα ἔχω, τουτέστι οὐκ ἔχω δὲ ἀπέχον φρένα ὅλῃ τῇ παρούσῃ, ὅτι ἀδίκως ἀπόλυται ὁ Ἱππόλυτος. Ἐπὶ τὴν Ἑλλανίας) ἐπὶ τὴν ἑλληνικῆς γῆς φανεράτατον ἀστέρα, καὶ τὰ ἑξῆς. ἀστέρα δὲ λέγει τὸν Ἱππόλυτον, διὰ τὸ ἐπιφανὲς τῆς παρθενίας αὐτοῦ. Ὦ δρυμὸς ὄρειος] ὑψηφάτου, ὅθι καὶ κυνῶν ἐπίβης ἀκυπόδων, θεᾶς θήρας ἐναίρων, τῇ θεῷ τῇ Ἀρτέμιδι, ὅ ἐστι τῇ ὑποπαγίδος τῇ Ἀρτέμιδι.

11 Δίκτυνναν ἀμφὶ σεμναί. 1130

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Οὐκέτι συζυγίαν
2 Πώλων ἐνετῶν ὑπεβάσω,
3 Τὸν ἀμφὶ λίμνας τρόχον
4 Κατέχων ποδὶ γυμνάσας ἵππους.
5 Μῶσα δ' ἄϋπνος ὑπ' αὐτυγι χορδᾶν 1135
6 Λήξει πατρῷον αὐλὰ δόμον.
7 Ἀστέφανοι δὲ κόραι αὐλάπωλαι
8 Λατοῦς βαθεῖαν αὐλὰ χλόαν.
9 Νυμφίδια δ' ὀπίλω
10 Λεκτὰ λέχη φυγᾶ σᾶ 1140
11 Λεκτῶν ἁμιλλα κόραις.

11 Circa caſtam Dictynnam. 1130

Antiſtrophe II.

1 Non amplius iugum
2 Equorum Venetorum conſcendes,
3 Ad curſum circa paludes *in officio*
4 Continens pede equos deſtinatos exercitiis.
5 Et vigilans Muſa ſub iugo chordarum 1135
6 Deſinet, *melóſque ſiſtet* in domo paterna.
7 Sine coronis autem *erunt* aræ puellæ.
8 Latonæ in profundo gramine.
9 Nuptiales verò perierunt
10 Lecti propter exilium tuum, 1140
11 Et *tuorum* lectorum certamen, *nuptiarumque ſpes periit* puellis.

Δίκτυνναν ἀμφὶ σεμναί) Δίκτυνα ὠνομάσθη ἡ Ἀρτεμις διὰ τὴν αὐτοῦ θήραν. Βεβιωμένοις νόμοις ἐχρήσατο συγκυνηγοῦσα τῇ Ἀρτέμιδι. Ταύτης ἡ ἐρασθεὶς Μίνως, καὶ καταδιώξας αὐτὴν ὅτι ἡμέρας ἓξ. καὶ μὴ ἀποφέρουσα ἔπ' ἔρριψεν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ὄρους εἰς τὴν θάλασσαν, ἐκ ἐσώθη ὑπὸ τῶν

Universidad de Deusto
Biblioteca

δικτύοις, ᾗ τόπου χάριν ἐκλήθη ἡ Ἄρτεμις Δικτυωτά. Πώλων ἐνεταῦ) Παφλαγονικῶν. ἐπεὶ δὲ ἔθνος Παφλαγονία. εἰ δὲ ἔλοι εἴποι, ὀν ποίας πόλεως ὠνομασμένος; ἴστω ὅτι πολλοὶ βάρβαροι οὐκ ἐκ πόλεων, οὐδὲ χώρας, ἀλλ' ἐξ ἐθνῶν ὀνομάζονται, ὡς νομάδες, βλέπωσε. ἢ ἐν ὅλῃ αἰτὶ τῷ εἰς. οὐκ ἔτι εἰς συζυγίαν πόλεων βίοσι, ὡς τὸ ἐς ἐ ὄχθα φλόγα ποτὶ βίοσε. Τὸν ἀμφὶ λίμναν) λίμνη τόπος Τροιζηνίας Ἀπολλῶς, ἔνθα λίμνη τῆς Ἀρτέμιδος καλεῖται. ὡς δὲ τὸ πεδίον τῆς λίμνης τὸ βρεχόμενον, τοῖς γυμνασιοῖς τόποις κατέχων τῷ ποδί, καὶ γυμνάζων. Μοῦσα δ' ἄυπνος) τουτέστιν ὑπὸ τῇ κιθάρᾳ παύσεται ἐν τῷ οἴκῳ τῷ σοῦ παθῶν, ἄυπνος, ἢ ἄπαυστος. τὸν ζυγὸν ἐν τῇ κιθάρᾳ αὐτὸν καλεῖ, ἢ τὸν πῆχυν, ὡς κιθαρίζοντος αὐτοῦ. ἢ ἐν ἄυπνος φησὶν, ὦ δὴ τῷ χορδῶν τῷ ὑπὸ τῇ αὐτῷ λήξει. Ἀσέφανοι δὲ) αἱ ἐν ἀπαύστοις τῆς θυγατρὸς Λητοῖς, ὅ ὅτι τῆς Ἀρτέμιδος, αἱ κατὰ πλὺ βαθεῖαν ὕλιν ἀσέφανοι ἔσονται. λείπει δὲ τὸ ἔσονται. ἄλλως αἱ ἀπαύστοις τῷ κορῶν τῷ συγχορευουσῶν, ὡς τὸ τῆς Λητοῖς ἱερὸν, ἀσέφανοι ἔσονται), τουτέστι λυπηθήσονται ὅτι σοὶ αἱ παρθένοι. πενθεῖ ἐν τὸ ἀσέφανοι, ἀντὶ τοῦ πολυσέφανοι ἔσονται. τὸ ἀ λέγοντες ὁπιπαπικόν. Φυγᾶσα) δίχα τινὸ φυγὴν οὐκ ἔλαμεληθήσονται αἱ παρθένοι ὑπὸ τῷ γάμου τῆς σοι δοθήσεται χωνή. ἄλλως. φυγάδος σοῦ ὄντος, ἢ φιλονεικία τῷ παρθένων τῷ ὑπὸ δοξαζομένων τῷ σῷ γάμῳ ἀπώλεσε.

Ἐπῳδοί.

1 Ἐγὼ ἢ σᾷ δυστυχίᾳ
2 Δάκρυσι διοίσω
3 Πότμον ἄπολμον, ὦ πάλαινα
4 Μᾶτερ, ἔτεκες ἀνόνητα, φεῦ, 1145
5 Μανίῳ θεοῖσιν,
6 Ἰὼ ἰὼ συζυγίαι χάριτες,
7 Τί τὸν πάλαι ὀκ πατρῴας γᾶς,
8 Οὐδὲν ἄπας αἴτιον,
9 Πέμπετε τῷδ' ἀπ' οἴκων; 1150

ΙΑΜΒΟΙ.

ἡμι. Καὶ μὴν ὀπαδὸν Ἱππολύτου τόνδ' εἰσορῶ

Epodi.

1 Ego verò propter tuam calamitatem
2 Lacrymis *oculos rigans* feram
3 Fatum infelix, ô misera
4 Mater. frustra *talem filium* peperisti. heu, 1145
5 Succenseo Diis.
6 Heu heu, vos gratiæ concordes, *concordiæque conciliatrices*,
7 Quare hunc miserum è terra patria,
8 Nullius culpæ reum,
9 Emittitis procul ab his ædibus? 1150

Semichorus.

Atqui ministrum hunc Hippolyti video,

Συζυγίαι χάριτες) αἱ συνεζευγμέναι χάριτες τῷ Ἱππολύτῳ, αἱ συζευγνύσαι, ὅ ὅτι χαμήλιοι, καὶ τὰς ὦ χάριτες ἔφοροι τῆς συζυγίας.

Σπουδῇ σκυθρωπὸν πρὸς δόμοις ὁρμώμενον.
ἄγ. Ποῖ γῆς ἄνακτα τῆσδε Θησέα μολὼν
Εὕρωμι' ἄν, ὦ γυναῖκες; εἴπερ ἴστε, μοι
Σημήνατ'. ἆρα τῷδε δωμάτων ἔσω; 1155
χο. Οδ' αὐτὸς ἔξω δωμάτων πορεύεται.
ἄγ. Θησεῦ, μερίμνης ἄξιον φέρω λόγον
Σοὶ, καὶ πολίταις, οἵτ' Ἀθηναίων πόλιν
Ναίουσι, καὶ γῆς τέρμονας Τροιζηνίας.
θη. Τί δ' ὄζει; μῶν νις συμφορὰ νεωτέρα 1160
Δύο πόλεις καταιλήφ' ἀσυγκίστους πόλεις;
ἄγ. Ἱππόλυτος οὐκ ἔτ' ὄζει, ὡς εἰπεῖν ἔπος,
Δέδορκε μόλις τοι φῶς ὀλίγον σμικρᾶς ῥοπῆς.
θη. Πρὸς τοῦδ' ἔχθρας μῶν τις ἦν ἀφιγμένος,
Ὅστις κατήρχου' ἄλοχον ὡς πατρὸς βίᾳ; 1165
ἄγ. Οἰκεῖος αὐτὸν ὤλεσ' ἁρμάτων ὄχος,
Ἀραί τε σοῦ γόμαι τε. ἃς σὺ σῷ πατρὶ
Πόντου Κρόνου παῖδος ἠράσω πέρι.
θη. Ὦ θεοὶ, Ποσείδων, ὡς ἄρ' ἦθ' ἐμὸς πατήρ,

Celeriter tristem tendentem ad domum.
Nun. Quò vadens dominum huius terræ Theseum
Inueniam ô mulieres? si nouistis, mihi
Significate. nunquid intra hanc domum?
cho. Ille ipse egreditur ex ædibus.
Nun. Theseu, affero rem dignam consideratione *curaque*,
Tibi, & ciuibus, qui vrbem Athenienſium
Habitant, & fines terræ Trœzeniæ.
The. Quidnam est? an noua aliqua calamitas 1160
Duas vicinas vrbes inuasit?
Nun. Hippolytus non amplius est, *obiit*, vt summatim dicam.
Exiguo tamen temporis momento videt hanc lucem *adhuc*.
The. A quo *cæsus obiit*? num aliquis inuasit *eum* hostiliter,
Cuius coniugem per vim, vt patris, fœdè stuprarit? 1165
Nun. Iugum proprii currus perdidit eum,
Et imprecationes oris tui, quas tu patri tuo
Domino maris vouisti de tuo filio.
The. O dii, ô Neptune, quàm *uerè* es pater meus,

Θησεῦ, μερίμνης] οἱ δρόχοι δὲ ἐξ ἑνὸς ὀνόματος πολὺ διάφορα ἐκάλουν. πολίταις δὲ φησὶ τοῦ Θησέως τοῦ Ἀθηναίοις καὶ Τροιζηνίοις. πόλιν δὲ ἀμφοτέρων πολίτας ὄζει, ὅν μὴ παῖς Ἀθηναίων, ὅν δὲ μητὸς Τροιζηνίων. Κρόνου τέρμονας) ὡδεὶ τὰ πλησίον τῆς Τροιζηνίας, τοὺς ὅρους φησί. ἀσυγκίστους δὲ πόλεις τὰς δύο φησὶ, Τροιζηνίαν καὶ Ἀθηναίας. Πρὸς τοῦ) ἀντὶ δηλονότι, μὴ δρᾶ γυναῖκα ἔνος ἔφθορεν, ὡς πλὴν ἐμοῦ, κἀκεῖνος φονεύει αὐτόν.

Ορθῶς ἀκούσας τῆσ ἐμῆσ καλῶς μάτων. 1170
Πῶς καὶ διώλετ' εἰπέ. τῆσ τρόπῳ δίκης
Επαισιν αὐτὸν ῥόπαλον ἀμαχμώσαν τά με;
ἀγ. Ημεῖς μὲν ἀκτῆς κυμοδέγμονος πέλας
Ψήκταισιν ἵππων σκτενίζομεν τρίχας,
Κλάοντες. ἦλθε γὰρ τις ἄγγελος λέγων, 1175
Ως οὐκ ἔτ' ἐν γῇ τῇδ' ἀπαστρέφοι πόδα
Ιππόλυτος, ἐκ σοῦ τλήμονας φυγὰς ἔχων.
Οδ' ἦλθε παντὸν δακρύων φέρων μέλος
Ημῖν ἐπ' ἀκτῆς, μυρία καὶ ὀπισθόπους
Φίλων ἅμ' ἑσπχ' ἡλίκων ὁμήγυρις. 1180
Χρόνῳ δ' δή πο' εἶπ' ἀπαλλαχθεὶς γόων,
Τί παῦτ' ἀλύω; πεῖσέον πατρὸς λόγοις,
Ενζεύγνυτ' ἵπποις ἅρμασι ζυγηφόρεσις,
Δμῶες. πόλις γὰρ οὐκ ἔτ' ὄζιν ἥδε μοι.
Τοὐνθένδε μὲν ὁ τοι πᾶς αὐτὴρ ἠπείγετο. 1185
Καὶ θᾶσσον, ἢ λέγοι τις, ὀξηρτυμένας
Πώλοις παρ' αὐτὸν δεσπότου ἑστήσαμεν.

Quia rectè audiuisti meas imprecationes, 1170
Quomodo etiam perierit dic. quo modo Iustitiæ
Claua percussit eum qui me dedecore affecit?
Nun. Nos quidem iuxta littus, quod alluitur fluctibus,
Strigilibus equorum pectebamus crines,
Plorantes. nam venit nuncius quidam, dicens 1175
Quòd non amplius in hac terra versurus esset pedem
Hippolytus, habens à te mandatum miseri exilii.
Ipse venit ferens idem carmen lacrymarum
Nobis ad littus. maximus autem à tergo sequens
Cœtus amicorum æqualium simul ibat. 1180
Tandem verò dixit sedatis luctibus,
Quid ista deploro? obtemperandum est verbis patris.
Iungite equos ferentes iuga curribus
Serui, non enim amplius est mihi hæc ciuitas.
Inde tamen omnes festinabant, 1185
Et dicto citius apparatos
Equos ad dominum ipsum stitimus.

ῥόπαλον) ἡ ῥομφαία, ὅ ὅτιν εἶδος ξίφους. καὶ ἡ πάγη, καὶ τὸ ὁπλίπαστρον. Αλλως. Πλῆγμα, κυρίως δὲ ῥόπαλον τὸ τῆς δίκης ῥόπαλον, ἀπὸ τοῦ ῥαπίζω. Κυμοδέγμονος) ἡμεῖς μὲν οὖν αἰγιαλῷ τῷ δεχομένῳ τὰ κύματα ἐφιλοκαλοῦμεν τοὺς ἵππους, κλαίοντες ὅτι τῇ φήμῃ τῆς ἐξορείας τοῦ Ιππολύτου. Ηρᾶσται δεῖ) ἡ τοῦ εἰπεῖν τοῦ χ', κ' τοῦ σοῦ πυθοῦ ὦ Ποσειδῶν, ὅστις ἔμαθον ὅτι ἐμοὶ εἶ πατήρ. Ψήκτρεσιν) ἀπὸ τοῦ καταψήχειν ὠνομάσθη ψήκτρα. Ως οὐκ ἔτ' ἐν γῇ) ὅτι ὁ Ιππόλυτος φεύγει τὴν ἰδίαν γῆν καὶ πόλιν. Ταυτὸ δακρύων) τὸν αὐτὸν στεναγμόν. Μυρία δ' ὀπισθόπους, αὐτὴ τοῦ πολλὴ τοῦ πομπή, πολλὴ ἄθροισις, ὅπισθεν ἀκολουθοῦσα τῷ Ιππολύτου. Τί πῦ' αὐτ' ἀλύω) ὅρα τὴ δυσφορᾶ, ὅρα τὴ ἀδημονᾶ καὶ θρῆνῶ, οὐκ ἐγχωρεῖ μὴ πειθῶσί με τοῖς λόγοις τοῦ πατρός μου, καὶ ἀναχωρήσω ἐκ ταύτης τῆς γῆς. Εξηρτυμένας) ἡτοιμασμένας, αἰτὶ τοῦ παχέως, ἅμα τοῖς λόγοις τοῦ τοῦ πληρῶσι αὐτὴν τὸν λόγον, παρεστήσαμεν ἀυτῇ τὸ ἅρμα.

Μάρψει δ' χερσὶν ἡνίας ἀπ' αὐτομος,
Αὐτῇσιν ἀρβύλησιν ἁρμόζας πόδα.
Καὶ τοῦ πρῶτα μὲν θεοῖς εἶπ' ἀναπτύξας χέρας, 1190
Ζεῦ, μηκέτ' εἴλω, εἰ κακὸς πέφυκ' ἀνήρ.
Αἴσθοιτο δ' ἡμᾶς ὡς ἀτιμάζει, πατήρ,
Ητοι θανόντας, ἢ φάος δεδορκότας.
Καὶ τρίδ' ἐπῆρε κέντρον εἰς χεῖρας λαβὼν
Πώλοις ὁμαρῆ. τοῦ δ' ὀπαδοὶ δ' ὑφ' ἅρματος 1195
Πέλας χαλινῶν εἱπόμεθα δεσπότῃ,
Τῶν αὐτὸς ἀρχοις καὶ πιδαυρείας ὁδόν.
Επεὶ δ' ἔρημον χῶρον εἰσεβάλλομεν,
Ακτή τις ἐστὶ τοὐπέκεινα τῆσδε γῆς,
Πρὸς τόνδε ἤδη κειμένη Σαρωνικόν. 1200
Ενθέν τις ἠχὼ χθόνιος, ὡς φωνὴ Διός,
Βαρὺ βρόμον μεθῆκε, φρικώδη κλύειν.
Ορθόν τε κρᾶτ' ἔστησεν, ὄς τ' εἰς οὐρανὸν
Ιπποι. παρ' ἡμῖν δ' ἦν φόβος νεανικός,

Apprehendit verò manibus habenas à sede currus,
Ipsis ocreis ornans pedem.
Et primum quidem diis dixit passis manibus, 1190
Iupiter peream, si malus sum vir,
Sentiat autem pater, quomodo nos ignominiosè tractet,
Vel mortuos, vel lucem intuentes, *i. viuos.*
Deinde accipiens stimulum in manus, admouit
Equis simul. nos verò ministri pone currum 1195
Prope frena sequebamur dominum,
Illa via, quæ fert rectâ ad Argos, & Epidaurum.
Sed postquam intrauimus in locum desertum,
Est quoddam littus è regione huius terræ,
Situm iam ad mare Saronicum. 1200
Inde quidam sonitus ex terra, sicut vox Iouis,
Emisit vehementem fremitum, horribilem auditu:
Caput autem statuerunt erectum, & aurem in cælum
Equi. Erat verò in nobis metus iuuenilis,

Μάρψει δ' χερσὶν) ἐιώθασιν οἱ ἁρματηλάται οἱ ἵπποι ὑπό τινος ἄγχεσθαι, ὡς ὁ ποιητής, ἵνα μὴ τοῦ τρεκάθειν τὰ λᾶρα τῇ αὔτυγι, ὅπερ δεινῶν αὔτυγος ἡνία τείνας. Αλλως. Λαμβάνει τις

Universidad de Deusto
Biblioteca

χαλινοὶς ἐν ταῖς χερσὶ, καὶ κραπῖ ἐκ τῶν ἁρμάτων. Λύπαιν δρύκνιον) πᾶς τῶν ἁρμάτων τοῦ τοῦ αὐτοῦ, ἔνθα τοῦ τείνει ἔχει ὁ ἡνίοχος. Καὶ τοῦτα μὴν) αὐτὸ τῶν ἤυξατο τοῖς θεοῖς πᾶς χεῖρας αἰτείνας. Αἴθοιβ ἡ ἡμᾶς) μάθοι ὁ πατὴρ ὅτι ἀπμάζει με, ἐνικῶ πληθυντικὸν ἐπίταγμα, διὸ τὸ χ. Κειμήν σαρωνικόν) Σαρωνικὸς κόλπος ὅθι τοῦ τῆ Κορίνθῳ, ἱερὸς Αρτέμιδος, ἐν ᾧ φασὶ τὸν Σκύλλαν ὑπὸ Μίνως ἐλκυσθῆναι. ὄνομα οὖν ὅθι πελάγους, ὀνομασθὲν ἀπὸ τινος Σαρώνος κυνηγοῦ. ἔστι δίκυον ἔλαφον ἐμαίνη, καὶ ἡ ἔλαφος δικυμήν ἔρριψεν ἑαυτὸν εἰς τὸ πέλαγος, ὡς αὐτὸς ἡ τῆ μανία φερόμενος ἔρριψεν ἑαυτὸν εἰς τὸ πέλαγος, καὶ ἀπεπνίγη. ἄλλοι δὲ φασὶν, ὅτι ἐκ τῆς Σκύλλης τῆς θυγατὸς Νίσου τοῦ ἀδελφοῦ Αἰγέως καὶ Πάλλαντος. ἔστι δὲ

Πόθεν τότ' εἴη φθόγγος. εἰς δ' ἀλιρρόθους
Ακτὰς ἀποβλέψαντες, ἱερὸν εἴδομεν
Κῦμ' οὐρανῷ σηείζον, ὡς ἀφηρέθη
Σκείρων ἀκτὰς ὄμμα τοὐμὸν εἰσορᾶν.
Εκρυπτε δ' Ισθμὸν, καὶ πέτραν Ασκληπιοῦ.
Κἄπειτ' ἀνοιδήσαν τε καὶ πέριξ ἄφρον
Πολὺ καχλάζον ποντίῳ φυσήματι
Χωρεῖ πρὸς ἀκτὰς, ὃ τέθριππος ἐν ὄχοις.
Αὐτὴ δὲ συὶ κλύδωνι, καὶ τρικυμίᾳ,
Κῦμ' ἐξέθηκε πῶρον, ἄγριον τέρας.
Οὗ πᾶσα μὲν χθὼν φθέγματος πληρουμένη,
Φοινικῶδες ἀνεφθέγγετ. εἰσορῶσι δὲ

Vnde nam esset sonitus, sed in marinum
Littus intuentes, vidimus ingentem
Fluctum cælo hærentem, *i. valde sublimem*, vt adimeretur
Meis oculis prospectus littoris Scironii.
Texit autem Isthmum, & petram AEsculapii:
Deinde verò intumescens, & vndique spumam
Plurimam effundens cum sonitu, marino æstu,
Venit ad littus, vbi erant quadrigæ:
Et cum ipsa procella, & graui tempestate,
Fluctus ille exposuit *humi* taurum, ferum monstrum,
Cuius sonitu terra omnis plena
Horribiliter resonabat. Intuentibus autem

Ακτὰς ἀποβλέψαντες) εἰς ὃ τὰς πτέρας τὰς κῦμα μέχρι τοῦ ὑψηλοῦ αἰωρούμενον, καὶ πεσοῦν ὑπὸ τῶν κυμάτων κλυζόμενος, ἐθεωρήσαμεν τὰ ὑψηλὸν, ὥστε μὴ κωλύειν ἡμᾶς τὸ ὅρας τοῦ

Σκείρωνος. ἐκ τοῦ ὕψους φησὶ τοῦ κύματος οὐκ ἔπ ἐώρων τὸν Σκείρωνίδα αὐτόν. Κἄπειτ' ἀν οἰ- δήσαντε) τὸ πνεῦμα εἰς ὕψος ἠρμένον. ἰδμὸν δέ, τὸν γενὸν γῆν, τὸν κυκλουμένου ὑπὸ τῶν ὑ- δάτων, καὶ τέθριππος ὄχος. τὸ ὄχημα τὸ ἐκ τ ἵππων ἐζευγμένον, τοῦ Ιππολύτου δηλονότι.

Κρεῖσσον θέαμα δεργμάτων ἐφαίνετο.
Εὐθὺς δ' πόλοις δεινὸς ἐμπίπτει φόβος.
Καὶ δεσπότης μὲν ἱππικοῖς ἐν ἤθεσι
Πολὺς ξυνοικῶν, ἥρπασ' ἡνίας χερῶν.
Ελκει δ', κώπῃ ὥστε ναυβάτης ἀνὴρ,
Ἱππῶν εἰς τοὔπισθεν ὀρθὴν σας δέμας.
Αἱ δ' ἐνδακοῦσαι στόμα πυριγνῆ γνάθοις,
Βίᾳ φέρουσιν, ὄχημα κλῆρον χερός,
Οὐθ' ἱπποδέσμων, οὔτε κολλητῆρος ὄχων
Μεταστρέφουσι. κεἰ μὲν εἰς τὰ μαλθακὰ
Γαίας ἔχων οἴακας ἱππόνοι δρόμον,
Περοῦφαίνει εἰς τοὔμπροσθεν, ὡς ἀναστρέφειν.
Ταῦρος, φόβῳ πέτρωρον ἐκμαίνων ὄχον.
Εἰ δ' εἰς πέτρας φέροιντο, μαργῶσαι φρένας,
Σιγῇ πελάζων, αὐτυγι ξυνείπετο,
Εἰς τοῦθ', ἕως ἔσφηλε, κἀνεχαίτισεν,
Αψῖδα πέτρῳ προσβαλὼν ὀχήματος.
Σύμφυρτα δ' ἦν ἅπαντα. σύριγγές τ' ἄνω

Hoc spectaculum apparebat maius aspectu *nostro*.
Statim autem equos grauis inuasit metus.
Et dominus quidem in re equestri
Multum versatus, corripuit manibus habenas,
Traxit autem (vt remum vir nauticus)
Equos loris retro flectens corpus.
Sed equi mordentes frenos, in igni factos, suis mandibulis,
Violenter ferunt, neque manum rectoris,
Neque lora, neque bene compactos currus
Curantes. & si quidem in plana
Terra habens gubernacula flectebat cursum,
Apparebat anterius, vt *currum Hippol.* retro conuerteret,
Taurus, perterrefaciens insano metu quadriiugum currum.
Quòd si ferebantur versus petras, animo furentes,
Tacitè appropinquans, simul comitabatur currum,
Donec impegit, & excussit,
Impellens circulum rotæ saxo.
Omnia autem erant confusa: fistulæque sursum

Καὶ δεσπότης μὲν) ἤθεσι τῆς μελέτης καὶ τῆς πύνων. Αλλως. Καὶ ὁ μὲν Ιππόλυτος δεῖ τὸ μὴ ἐμπειρίας συνήθεια πολλὴν ἔχων ἐν τῷ ἱπ- βροηθεῖν τοῖς ἵπποις αὐτοῦ, ἐπίπτουν αὐτῆς,

καὶ ἔσφιγξε πρὸς χαλινούς. Ἕλκει δὲ) τὸ ἑξῆς, ἕλκει ὃ ἱμάσι. κώπην ὃ πλὴν μάστιγα νῦν λέγει. ἕλκει ὃ εἰς τοὔπισθεν, ἱμάσιν ἀρτήσας δέμας, ὡς κυβερνήτης κώπην ἕλκει εἰς τοὔπισθεν. Ἄλλως. ὥστε ὃ ἑαυτῆς ζάλης ἔσης κρατεῖ τὸ πηδάλιον, καὶ σώζει πλοῦν ἑαυτῶν, ὅτω καὶ ὁ Ἱππόλυτος τὰ λῷστα ἐκφέρει. Αἱ δὲ ἐκδακοῦσαι) αἱ ὃ πῶλοι δακοῦσαι καὶ ἐγκεντήσασαι τοῖς χαλινοῖς. χαλινοῖς, τοῖς ἐκ πυρὸς γλυμμένοις ἐν ταῖς σαγῆσι, & βλέπουσι.

Τροχῶν ἐπεπήδων, ἀξόνων τ' ἐνήλατα. 1235
Αὐτὸς δ' ὁ τλήμων ἡνίαισιν ἐμπλακεὶς,
Δεσμὸν δυσεξλύτον ἕλκεσιν δεθεὶς,
Σποδούμενος μὲν πρὸς πέτρας φίλον κάρα,
Θραύων ὃ σάρκας, δεινὰ δ' ἐξαυδῶν κλύειν,
Σῆτ' ὦ φάτναισι τῆς ἐμῆς τεθραμμένοι, 1240
Μή μ' ἐξαλείψητ'. ὦ πατρὸς πάλαι' ἀρά.
Τίς αὖδρ' ἄριστον βούλεται σῶσαι παρόν;
Πολλοὶ ὃ βουληθέντες, ὑστέρῳ ποδὶ
Ἐλειπόμεσθα. χ' ὧ μὲν ἐκ δεσμῶν λυθεὶς
Τμητοῖς ἱμάντων, ἐν κάτοισθ' ὅτῳ τρόπῳ, 1245
Πίπτει, βραχὺν βίοτον ἐμπνέων ἔτι.
Ἵπποι δ' ἔκρυφθεν, καὶ τὸ δύσηνον κάρα
Ταύρου, λεπάας ἐν κάτοιδ' ὅπως χθονός.
Δῶλος μὲν οὖν ἔγωγε σῶν δόμων, ἄναξ,

Rotarum saliebant axiúmque claui. 1235
Ipse verò miser loris implicitus,
Trahitur vinctus vinculo inexplicabili,
Allisus quidem charum caput ad petras,
Comminuens verò corpus, & clamans horribilia auditu:
State ô equi nutriti in meis præsepibus, 1240
Ne me perdatis. ô misera patris imprecatio.
Quis præsens vult seruare virum optimum?
Multi autem volentes, tardo pede
Eminus sequebamur. iste verò solutus è vinculis
Fractorum lorarum, nescio quomodo 1245
Cadit, spirans adhuc exiguam vitam:
Sed equi occultati sunt, & infelix caput
Tauri, haud scio quomodo *in* terræ montosæ iugis.
Ego verò ô rex, sum quidem famulus tuarum ædium,

Ἐνήλατα) οἱ παταλίσκοι, οἱ τοῖς τῶν ἄξονι, τὰ καλούμενα ἁμαξηδόνια ὄχαι, ἢ τὰ ἐμβαλλόμενα τοῖς τῶν ἄξονι, ὥστε μὴ ὀξιέναι τὸν τροχόν. Θραύων ὃ σάρκας) αὐτὰ τὰ θραυόμενος, ἤτοι συντριβόμενος, καταπλώμενος τοῦ κεφαλῆς, ὑπὸ τῆς πέτρας. Ἵπποι δ' ἔκρυφθεν) ὅτι οἱ ἵπποι

ἵπποι καὶ τὸ σημεῖον τοῦ ταύρου ἀδαμῶς ἐφάνησαν, ἀλλ' ἀφανῆ ἐγένοντο ἀφ' ἡμῶν. Λεπάας δὲ) ἤτοι τὸ ὀξέχον καὶ ὑψηλὸν μέρος τῆς ἐρήμας γῆς, ἤτοι τῆς ὀρεινῆς, τραχὺ τὸ λελεπίδωμ.

Ἀπὸρ τοσοῦτον ἀδυνήσομαί ποτε 1250
Τὸν σὸν πεῖσαι παῖδ' ὅπως ὀζὴν κακὸς,
Οὐδ' εἰ γυναικῶν πᾶν κρεμασθείη γένος,
Καὶ τὼ ἐν Ἰδῃ γραμμάτων πλήσαιτό τις
Πάντα, ἐπεί μιν ἔσθλὸν ὄντ' ἐπίσταμαι.
Χο. Αἶ, αἶ. κέκραντ' συμφοραὶ νέων κακῶν. 1255
» Οὐδ' ἔστι μοίρας τοῦ χρεών τ' ἀπαλλαγή.
Θη. Μίσει μὲν ἀνδρὸς τοῦ πεπονθότος τάδε,
Λόγοισιν ἥσθην τοῖσδε. νῦν δ' ἀδυσθέν τε
Θεούς τ', ἐκεῖνόν θ', οὕνεκ' ὀζὴν ἐξ ἐμοῦ,
Οὔτ' ἥδομαι τοῖσδ', οὔτ' ἀπέχθομαι κακοῖς. 1260
Ἄγ. Πῶς οὖν κομίζειν, ἢ τί χρὴ τὸν ἄθλιον
Δράσαντας ἡμᾶς, σῇ χαρίζεσθαι φρενί;
Φρόντιζε. ἐμοῖς ὃ χρώμενος βουλεύμασιν,
Οὐκ ὠμὸς εἰς σὸν παῖδα δυστυχοῦντ' ἔσῃ.
Θη. Κομίζετ' αὐτὸν, ὡς ἰδὼν ἐν ὄμμασι 1265

Sed *tamen* eò nunquam adduci potero, 1250
Vt credam tuum filium esse improbum,
Neque si totum genus mulierum suspendatur,
Et aliquis literis impleat omnem in Ida monte
Syluam, quandoquidem scio eum esse probum.
Cho. Heu heu. perfectè sunt calamitates nouorum malorum, 1255
» Nec est fati necessitatisque effugium, *nec fatalis necessitas uitari potest.*
The. Odio quidem viri, qui passus est hæc,
Delectatus sum istis verbis. nunc autem reuerens
Et deos, & illum, propterea quòd est ex me natus,
Neque delector, neque indignor his malis. 1260
Nun. Quomodo igitur ferre, aut quid oportet misero
Nos facere, vt gratificemur animo tuo?
Cogita. sed meo consilio vsus,
Non eris crudelis in tuum filium infelicem.
The. Adferte ipsum, vt videns coram 1265

Οὐδ' εἰ γυναικῶν) ἀδυνήσομαί ποτε πιστεῦσαι, ὅτι κακὸς ἐφαίνετο ὁ ἐμὸς δεσπότης, οὐδὲ εἰ τὸ γένος ὅλον τῶν γυναικῶν ἀποθάνοι. Καὶ τὼ ἐν Ἰδῃ) ἄδηλον ποιοῦσι Ἰδίλιω. οὐδὲ εἰ ἀν πληρώσῃς γραμμάτων πάντα τὰ ξύλα τῆς Ἰδης, ὅ ὅστ' ὄρος σιώδεν δρυν ἐν τῇ Τροίᾳ, οὐδὲ ἔστι μοίρας τοῦ θεοῦ τῆς & μεμοιραμένης, & αἰαγκαίου. τὸ ὃ χρεὼν μετοχή ἐστιν, ὁ ἀπόρρημα ἐκλῶ σιωπᾶξιν ἔχουσα. Μίσει μὲν ἄνδρα) τραγῳδεῖ Θησεὺς, ἐπειδὴ φησὶ μισῶν αὐτὸν ἐχάρην. ἀλλὰ πάλιν τοῖς θεοῖς αἰδούμενος λυποῦμαι, διόπερ ἐπαρχὴ ἐξ ἐμοῦ γεγενῆσθαι. Πῶς οὖν) ἀπὸ κοινοῦ τὸ χρή. ὁ ὃ νοῦς πῶς οὖν κομίζειν χρὴ τὸν ἄθλιον, ἢ τὰ χρὴ δράσαντας ἡμᾶς σῇ χαρίζεσθαι

φρενί. Εμοῖς δὲ) χρώμενος ἢ τοῖς ἐμοῖς βουλεύμασιν οὐδέποτε σκληρὸς ἡγήσει εἰς τὸν σὸν υἱόν

Τὸν τάμ' ἀπαρνηθέντα μὴ χρῆναι λέχη,
Λόγοις ἐλέγξω, δαιμόνων τε συμφοραῖς.

MONOSTROPHICA.

χο. Σὺ τὰν θεῶν ἄκαμπτον φρένα,
„ Καὶ βροτῶν ἄγεις, Κύπρι, σοὶ
Δ' ὁ ποικιλόπτερος ἀμφιβαλὼν 1270
Ὠκυπέτῳ πτερῷ.
Ποικίλλει δ' ὄπι γᾶν, αἰάχματόν
Θ' ἁλμυρὸν ὄπι πόντον.
Θέλγει δ' ἔρως, ὦ μαινομένᾳ κραδίᾳ
Πτανὸς ἐφορμάσας, 1275
Χρυσοφαὴς, φύσιν
Ορεσκόων σκυλάκων,
Πελαγίων θ', ὅσα τε γᾶ τρέφει,
Καὶ ἁλιβρότου αἰθομόρου δέρκεται,
Ἀνδράς τε, συμπάντων ἢ 1280
Βασιληΐδα τιμὰν Κύπρι
Τῶνδε μόνα κρατύνεις.

Eum, qui negauit se polluisse meos lectos,
Verbis conuincam, deorũque calamitatibus, *i. pœnis diuinitus irrogatis.*

MONOSTROPHICA.

Cho. Tu deorum inflexibilem animum,
„ Et hominum ducis ô Venus, simúlque
Puer varia decorus pluma circumfusus 1270
Celerrimis alis.
Volitat enim super terram, & valde resonans
Salsum super mare.
Mulcétque Cupido, quem furenti corde
Inuaserit alatus, 1275
Auro fulgens, naturam
Catulorum in montibus degentium,
Et marinorum, & quæcunque terra alit,
Quam sol ardens videt.
Et viros. vniuersorum enim 1280
Regium honorem Venus
Horum sola obtines:

Σὺ τὰν θεῶν) σὺ φησὶ τὴν αἰνοπόκτητον, ἤτοι ἀμετάβλητον, καὶ ἀκαταγώνιστον, ἢ μὴ καμπτομένην τὴν θεῶν φρένα καὶ τῶν ἀνθρώπων, περιάγεις καὶ ὑποτάττεις ὦ Ἀφροδίτη, σοὶ τὸν ἔρωτα. Ἀμφιβαλὼν δὲ) αἰνὶ τὴν περιστέπασε. σκέπει γὰρ τὸν ἐρώντων τὴν θέαν, ἵνα καὶ τὰ ἄμορφα, ἐφάσμια ὁρῶσιν. Χρυσοφαὴς] ὁ ἔρως ὁ χρυσοφαὴς, πυτίστιν ὁ λαμπρὸς ὤν. Αλλως. Οὐ

φυσικὴς ὁ χρυσὸς, ἀλλὰ τὸ εἶδος χρυσοφαής. Φύσιν ὀρεσκώων) φύσιν ἔχων θηρῶν, αἰπὸ τὸ ἄκρος ὢν πῖς πεθοῦσι, ὁ τῶν ἐν θαλάσσῃ θηείων φύσιν ἔχων, καὶ τῶν ἐν τῇ γῇ. ὁ νοῖς ἢ ποιοῦσι, ὦ αὐ ἐφορμήσῃ ἢ τῶν ὀρείων, ἢ τῶν πελαγίων, ἢ τῶν τῇ γῇ, ἰδὼ ὁ ἥλιος καταλάμπει. Ἀνδρας τε) αἰπὸ τὸ αὐδρῶν, αὔδρας κατ' ἐξοχὴν εἶπεν.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ἄρ. Σὲ τὸν Αἰγέως πάτρωον κέλομαι
Παῖδ' ἐπακοῦσαι.
Λητοῦς ἡ κόρη σ' Αρτεμις αὐδᾶ. 1285
Θησεῦ, τί τάλας τοῖς δε σωφρόνει;
Παῖδ' ἄχ ὁσίως σὸν ἀπόκτεινας,
Ψεύδεσι μύθοις πεισθεὶς ἀλόχου,
Αφανῆ. φανερὰν δ' ἔχεις ἄταν.
Πᾶς ἄχ ὑπὸ γᾶς τάρταρα κρύπτεις 1290
Δέμας αἰσχυνθείς.
Η πτερωτὸς αὖ μεταβὰς βίοτον,
Πήματος ἔξω πόδα τόνδ' ἀνέχεις;
Ὡς τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσιν, ἄ σοι
Κτητὸν βιότου μέρος ἐστίν. 1295

ΙΑΜΒΟΙ.

Ἄκουε, Θησεῦ, σῶν κακῶν κατάστασιν.
Καί τοι τοσοῦτον γ' οὐδὲν, ἀλγυνῶ δέ σε.
Ἀλλ' εἰς τόδ' ἦλθον, παῖδος ἐνδεῖξαι φρένα,

Diana.

Iubeo te nobilem AEgei
Filium audire.
Diana verò filia Latonæ compellat te. 1285
O Theseu, cur miser istis delectaris?
Cùm iniustè interfeceris tuum filium,
Falsis verbis adductus vxoris,
Obscurè. manifestam verò nactus es cladem.
Cur non sub terræ tartara occultas 1290
Corpus, erubescens.
Aut alatus sursum *in aerem* transferens vitam
Pedem hunc extra noxam sustines? *sistus?*
Quia cum bonis viris, tibi non
Possidenda est pars vitæ. 1295

Audi Theseu statum tuorum malorum:
Etsi nihil proficiam, tamen dolore afficiam te.
Sed in hunc *locum, i. huc*, veni, vt ostendam animum filii

Αφανῆ] ἐργάσω ἀφανῶς καὶ αἰσχυνθείς γυναικὸς, καὶ τῶν πιστῶν φανεραὶ ἔχεις βλάβας. λέγεται, πιθεὶς τοῖς ψευδέσι λόγοις τῆς σῆς θέας. Πῶς οὐχ ὑπὸ γῆς) τὸ πῶς οὐκ ἐπὶ κοινοῦ,

Universidad de Deusto
Biblioteca

ἵν' ἦ οὕτως, πῶς ὁ πάππος αὖω μεπελθὼν τὸν
βίον πήματος ἔξω πόδα τόσ' αἴσχιστ. Μεταβὰς
δέ, μεταβιβάσας. Μεταβαλὼν) μεταπλάξας
ζωὴν, καὶ ἀλλοιωθεὶς εἰς ὄρνεον. Ὡς ἐν ἀγαθοῖς
ἀνδράσι) τοῦτο φησὶν, εἰς ἀγαθοὺς ἄνδρας οὐκ ἔλθε
μετρηθήσεταί σου ὁ βίος. Ἀλλ' ὡς τόσ' ἦλθον]

Τοῦ σοῦ δικαίαν, ὡς ὑπ' ἀγκλείας θάνοι,
Καὶ σῆς γυναικὸς οἶστρον, ἢ τρόπον τινὰ
Γενναιότητα. τῆς γὰρ ἐχθίστης θεῶν
Ἡμῖν, ὅσαισι παρθένοις τε καὶ ἡδονῇ,
Δηχθεῖσα κέντροις, παῖδός ἠράσθη σέθεν.
Γνώμῃ δ' νικᾶν τὴν Κύπριν πεσεμβύῃ,
Τροφοῦ διώλετ' ἀχ' ἑκοῦσα μηχαναῖς.
Ἡ σὴ δὲ ὅρκων παῖδι σημαίνει νόσον.
Οσ' ὥσπερ ἐν δίκαιον, οὐκ ἐφέστατο
Λόγοισιν. Οὐδ' αὖ πρὸς σέθεν κακούμενος,
Ὁρκῶν ἀφεῖλε πίστιν, ἀσεβὴς γεγώς.
Ἡσ' εἰς ἔλεγχον μὴ πέσῃ φοβεμβύῃ,
Ψεύδεις γραφὰς ἔγραψε, καὶ διώλεσε
Δόλοισι σὸν παῖσ', ἀλλ' ὅμως ἔπεισέ σε.
Θη. Οἴμοι. Α. δάκνει σε θησεῦ μῦθος, ἀλλ' ἔχ' ἥσυχος,
Τὰν θεὸν ἀκούσας, ὡς ἂν οἰμωξῇ πολέον.
Ἀρ' οἶσθα πατρὸς τρεῖς ἀρὰς σὺ φεῖς ἔχων;

Tui iustum, quòd honestè sit mortuus,
Et vxoris tuæ furorem, aut aliquo modo
Generositatem. A Dea enim inuisissima
Nobis, quotquot virginitas voluptati est,
Morsa stimulis, amauit tuum filium.
Ratione autem superare Venerem conans,
Nutricis periit non volens machinis.
Quæ tuo filio iureiurãdo interposito, *acceptaq; fide* indicat morbũ Phæ.
Hic autem, vt iustum erat, non obtemperabat
Verbis. neque rursum malè tractatus à te,
Irritam fecit fidem iurisiurandi, cùm esset pius.
Illa verò timens ne proderetur,
Scripsit falsas literas, & perdidit
Dolo tuum filium: sed tamen rem persuasit tibi.
The. Heu heu. Dia. Mordet te Theseu hoc oratio. sed expecta,
Audiens quæ sequuntur, vt plus plores.
An non scis te tres imprecationes ratas habuisse à patre?

Δηχθεῖσα) συοχθίσα τῆς πόθοις τῆς Ἀφροδίτης, τῆς ἐχθίστης ἡμῖν τῶν θεῶν, ὁπόσαι εἰσὶν ἐκ τῆς παρθενίας, ἠράσθη τοῦ σοῦ υἱοῦ. τὸ δὲ Γνώμῃ νικᾶν τὴν Κύπριν, περιωμένη) ἀπὸ τοῦ λογισμοῦ, τοῦ μὴ θέλειν σε καθιδρύσαι τὸν Ἱππόλυτον. ὅθεν τὸ μὴ θεραπεῦσαι τὴν ἀνδρὸς τοῦ αἰδρός. Ἡ σὺ δ' ὅρκων) ἢ πίστις θεὸς τοῦ σοῦ υἱοῦ τὸν ἔρωτα ἐσήμανεν. Ἀλλ' ἔχ' ἥσυχος.) ἀλλ' ἡσύχαζε, ὡς σὺ οἰμωξῇ πλέον τὰ μετὰ ταῦτα ἀκούσας. Ὧν

ἐμοῦ, τοῦ μὴ θέλειν σε καθιδρύσαι τὸν Ἱππόλυτον. τὴν μὴ θεραπεῦσαι τὴν ἀνδρὸς τοῦ αἰδρός. Ἡ σὺ δ' ὅρκων) ἢ πίστις θεὸς τοῦ σοῦ υἱοῦ τὸν ἔρωτα ἐσήμανεν. Ἀλλ' ἔχ' ἥσυχος.) ἀλλ' ἡσύχαζε, ὡς σὺ οἰμωξῇ πλέον τὰ μετὰ ταῦτα ἀκούσας. Ὧν τὴν μίαν παρεῖλες] παρέπεμψας, ἀπώλεσας, ἀφεῖλες, ὧν ἔξεῖλες τὴν μίαν ἀρχὴν ἀπὸ τοῦ σοῦ, ὧν ἔλαβες ἀπὸ τοῦ πατρὸς, καὶ ἀπώλεσας τὸν υἱόν.

Ὧν τὴν μίαν παρεῖλες ὦ κάκιστε σὺ
Εἰς παῖδα τὸν σὸν, ὀξὺν εἰς ἐχθρὸν ἴνα.
Πατὴρ μὲν σοὶ σοῦ πόντιος, φρονῶν καλῶς,
Ἔδωκ' ὅσον περ χρῆν, ἐπεὶ περ ἤνεσεν.
Σὺ δ' ἔν τ' ἐκείνῳ, κἀν ἐμοὶ φαίνῃ κακὸς,
Ὃς οὔτε πίστιν, οὔτε μάντεων ὄπα
Ἔμεινας, οὐδ' ἠλέγξας, οὐ χρόνῳ μακρᾷ
Σκέψιν γ' ἔνειμας· ἀλλὰ θᾶσσον ἢ σ' ἐχρῆν,
Ἀρᾶς ἀφῆκας παῖδι, καὶ κατέκτανες.
Θη. Δέσποιν', ὀλοίμαν. Α. δεινὰ ἔπραξας, ἀλλ' ὅμως
Ἔτ' ἔξεστι καὶ σοὶ τῆσδε συγγνώμης τυχεῖν.
Κύπρις γὰρ ἤθελ' ὥστε γίγνεσθαι τάδε,
,, Πληροῦσα θυμόν. θεοῖσι δ' ὧδ' ἔχει νόμος·
,, Οὐδεὶς ἀπαντᾶν βούλεται θεοῦ θυμίᾳ
,, Τῷ δ' θέλοντος, ἀλλ' ἀφιστάμεσθ' ἀεί.
Ἐπεὶ σάφ' ἴσθι, ζῶσα μὴ φοβουμένη,

Quarum vnam tu pessime transtulisti
In filium tuum, cùm posses in inimicum aliquem *conuertere*.
Pater quidem marinus, *i. Neptunus*, tibi bene volens
Dedit sicut oportuit, quemadmodum promisit.
Tu verò & in illum, & in me malus videris,
Qui neque fidem neque vocem vatum
Expectasti, neque exploraſti, neque tempori longo
Consultationem tribuisti: sed citius quàm te oportebat,
Imprecationes emisisti in filium, eúmque occidisti.
The. Domina, peream. Dia. Fecisti atrocia, sed tamen
Adhuc potes horum veniam consequi.
Nam Venus voluit, vt fierent ista,
» Implens iram *suam*. Diis enim hæc est lex:
» Nemo vult occurrere, *i. aduersari*, studio
» Volentis, sed cedimus semper *alii aliis*:
Alioqui certò scito, si non timuissem Iouem,

Ἐπὶ σάφ' ἴσθι) ἐπὶ πολὺ θαρρεῖν θεοῖς νόμον μὴ ἀντιπράττειν ἀλλήλοις, ὃν εἰ μὴ νόμος ὀκτέλνει, ἔσωσα αὖ αὐτὸν ἀσεβῆ τυγχάνοντα, μὴ ἀλαζουμένη τὴν Δία. ἐν τίνι γὰρ ἔμελλεν αὐτὸν ἀλαζεύσθαι, μηδὲ νόμον λύουσα, ἀλλὰ καὶ ἀσεβῆ αὐτὸν ἀφεῖσα σώζουσα, ἐν ᾧ γὰρ ἀγαθὸς ἔντομα δεσποτικὸν ἀξιοῖσαν οὐ δέδοικεν. καὶ γὰρ εἰ μὴ νόμος με εἶργε, κωλυομένη ὑπὸ τινος λοιπὸν ἀδείως ἐβοήθουν αὐτῷ.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Οὐκ ἂν ποθ' ἦλθον εἰς τόδ' αἰσχύνης ἐγώ,
Ὅστ' ἄνδρα πάντων φίλτατον ἐμοὶ βροτῶν,
Θανεῖν ἐᾶσαι· τῷ δ' ἐμὴν ἁμαρτίαν,
Τὸ μὴ εἰδέναι μόνον, πρῶτον σκλύει κάκης. 1335
Ἔπειτά γ' ἡ θανοῦσ' ἀνάλωσεν γυνὴ
Λόγων ἐλέγχοις, ὥστε σὲ πεῖσαι φρένα.
,, Μάλιστα νυν σοί που πάσ' ἔρρωγε κακά.
,, Λύπη δ' κἀμοί. Τοὶς γὰρ δυσεβεῖς θεοὶ
,, Θνήσκοντας ἀχαίρουσι. τοὶς γε μὴν κακοὶς 1340
Αὐτοῖς τέκνοισι καὶ δόμοις ἐξόλλυμεν.

ΑΝΑΗΑΙΣΤΟΙ.

χο. Καὶ μὴν ὁ πάλαι ὅδε δὴ σείχει,
Σάρκας νεαρὰς
Ξανθόν τε κάρα ψαλυμανθείς.
Ὦ πόνων οἴκων, οἵων σκεράνθη. 1345
Δίδυμον μελάθρων
Πένθος θεόθεν καταληπτόν.
ἱππο. Αἶ, αἶ, αἶ, αἶ.
Δύστυχος ἐγὼ πατρὸς ἐξ ἀδίκου
Χρησμοῖς ἀδίκοις διελυμάνθην. 1350

Nunquam venissem ego eò dedecoris,
Vt virum omnium mihi charissimum mortalium,
Mori sinerem. Tuum verò peccatum,
Primum quidem ignorantia liberat à malitia: 1335
Deinde verò vxor *tua* defuncta *magnas* consumpsit
Verborum probationes *in epistola scriptas*, vt tuum persuaderet animũ.
Nunc maximè tibi hęc mala confluxerunt.
,, Sed & mihi dolor *adest*. Pios enim Dii
,, Mori non gaudent: sed malos 1340
,, Cum ipsis liberis, & domo perdimus.

chorus.

Atqui miser ille iam venit,
Corpus iuuenile,
Et flauum caput fœdè tractatus.
O qualis miseria in hac familia accidit. 1345
Geminus ædes
Luctus diuinitus tanquam furor quidam immissus occupauit.
Hip. Heu, heu, heu, heu.
Infelix ego ob iniusti patris
Iniustam sententiam dilaniatus sum. 1350

Ἐρώτημα δὲ, αὐτὸ τὸ συνεφέρον πᾶν, συμπέπτωκε, συμβεβήκασι. Δύσπνοος ἐγὼ ἐπειδὴ χρησμοὶ ἔλαβε παρὰ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅτι εἰς ὃ ἂν δύξηται τοῦ Ποσειδῶνι πεῖσαι πεπεισμένος τὴν ἀπιστίαν.

χρησμοῖς ὑπὸ τῶν ἀτιμάσαι τὰς κατάρας. εἰσὶ δ' αἱ ἀρχαὶ Θησέως πρὸς Ποσειδῶνα τρεῖς. πρῶτον αἰτεῖν ἐξ ἅδου, δεύτερον ὃν Λαζυείνου, τρίτον Ἱππολύτου θάνατον.

Ἀπόλωλα πάλαι. οἴ μοι, οἴ μοι.
Διά μου κεφαλᾶς ἅπτουσ' ὀδύναι,
Κατά γ' ἐγκέφαλον πηδᾷ σφάκελος.
Σχὲς, ἀπτρεμὲς σῶμ' ἀναπαύσω.
Ε, ἔ. ὦ συγγὸν ὄχημ' ἵππων, ἐμῆς 1355
Βόσκημα χερός,
Διά μ' ἔφθερας, κατά τ' ἔκτανας.
Φεῦ, φεῦ θεῶν θεῶν δμῶες ἀξέμας
Χερὸς ἐλκώδεις ἅπτεσθε χερῶν.
Τίς ἔφεψεν δεξιὰ πλευρῶν; 1360
Πρόσφορά μ' ἄρτι. σώτονα δ' ἔλκετε
Τὸν κακοδαίμονα, καὶ καθάρατον
Πατρὸς ἁμαρτάνοντα. Ζεῦ, Ζεῦ τάδ' ὁρᾷς;
Οδ' ὁ σεμνὸς ἐγὼ, καὶ θεοσέπτωρ,
Οδ' ὁ σωφροσύνῃ πάντας ὑπερέχων, 1365
Περύπτιον ἐς ἅιδου στείχω κατάκρας
Ολέσας βίοτον.
Μόχθοις δ' ἄλλως τῆς εὐσεβείας
Εἰς ἀνθρώποις ἐπόνησα.

Perii miser, hei mihi, hei mihi.
Dolores excitantur per meum caput,
Et in cerebro salit spasmus:
Sine, defatigatum corpus quiete recreem.
Heu, heu. ô odiosum iugum equorum, quos mea 1355
Manu alui,
Perdidisti me, & occidisti.
Heu, heu. per Deos serui placidè
Contrectate manibus corpus laceratum.
Quænam astitit dextra lateribus? *quænam hæc attrectat?* 1360
Aptè me attollite. celeriter autem *me domum* trahite, *i. portate*,
Infelicem, & execratum
Patris errore. Iupiter, Iupiter, hæc vides?
Ille ego castus, & cultor deorum,
Ille, qui continentia cunctos supero, 1365
Valdo ad manifestam mortem, prorsus
Amissa vita.
Frustra verò labores pietatis
In homines exercui.

Σώματα δ' ἔλκετε] αὐτὰ τὰ σώματά μου, ἢ μὴ ὁ μὲν αὔω, ὁ δ' κάπω, ἀλλ' ἐξίσου βαστάζετε. ἢ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν μουσικῶν τόνων.

Αἴ, αἴ, αἴ, αἴ. 1370
Καὶ νῦν ὀδύνα μ' ὀδυνᾶ βαίνει.
Μέθετε πάλαμα.
Καί μοι θάνατος παρὰν ἔλθοι.
Περδοπόλλυτέ μ', ὄλλυτε τὸν δυςδαί-
μον· ἀμφιτόμου λόγχας ἔραμαι 1375
Διαμοιρᾶσαι,
Διά τ' δύνᾶσαι τὸν ἐμὸν βίοτον.
Ω πατρὸς ἐμοῦ δύςηνος ἀρά,
Μιαιφόνων τε συγγόνων.
Παλαιῶν προγονικτόρων 1380
Εξορίζει κακὸν, οὐδὲ μέλλει,
Εμόλετ' ἐπ' ἐμὲ, τί ποτε τὸν οὐδὲν
Οντ' ἐπαίτιον κακῶν.
Ἰώ μοι μοι. τί φαῦ;
Πῶς δ' ἀπαλλάξω βιοτὰν 1385
Εμὰν τῶδ' ἀναλγήτε πάθους;
Εἴθε με κοιμάσαιτε τὸν δυςδαίμονα
Αἰδου μέλαινα, νύκτερός τ' ἀνάγκα.

Heu, heu, heu, heu. 1370
Et nunc dolor me, dolor inuadit.
Dimitte miserum,
Et veniat mihi mors, quæ sit meus hymnus:
Perdite me, perdite infe-
licem: ancipitem ensem expecto, 1375
Vt me dissecem,
Et sopiam, *i. extinguam*, meam vitam.
O infelicem patris mei imprecationem,
Et pollutorum cæde cognatorum.
Priscorum progenitorum 1380
Malum terminatur in me, neque cunctatur,
Et venit in me, curnam illum, qui nullo modo
Est autor *horum* malorum *premit*?
Hei mihi, mihi. quid dicam?
Quomodo verò liberabo vitam 1385
Meam ab isto stupidum me reddente malo?
Vtinam me miserum consopiat
Plutonis atra nocturnáque necessitas.

Ω παῖς) πνέεις τὸ ὦ θετλιαστικὸν προσφέρονται, εἰζοντες εἰς αὐτὸ, ἵν' ἡ ἡδύκνους ὀρὰ τοῦ ἐμοῦ παῖς ὁ θεία, & συναπόλλυται τοῦ ἑξῆς. εἰς τὸ ὀρᾶν ἢ πλείαν παρέχοισιν. ἵν' ἦ, καθ' ἑαυτὸ τὸ κῶλον, καὶ ὁ τε σιώδεσμος ὁ ἑξῆς ἀθεμίτος. Προγονικτόρων) τῶν προγόνων. τὸ κακὸν εἰς ἐμὲ ὁ εἰζεται, & φέρεται & ἐπέρχεται εἰς ἐμὲ ἐρχεται τὸ τῶν πολλοὶ δὲ φόνον. εἰς δὲ τὸ τί ποτε λείπει ἡ τῶν κακῶν. ὁ ἢ ποτὲ παρέλκει.

ἀπὸ τοῦ προγόνων μῶσις, ἀναφέρει ἢ & ὅπὶ τὸν δίφ, ἵν' ἦ, δίφ ἐπ' ἐμὲ τὸν οὐδὲν ὄντ' ἐπαίτιον τῶν πολλοὶ δὲ φόνον. εἰς δὲ τὸ τί ποτε λείπει ἡ τῶν κακῶν. ὁ ἢ ποτὲ παρέλκει.

IAMBOI.

Ἀρ. Ω τλῆμον, οἵᾳ συμφορᾷ προσεζύγης.
Τόδ' δὐηνὲς σε τοῦ φρενῶν διώλεσεν. 1390
Ἱππ. Εα. ὦ θεῖον ὀδμῆς πνεῦμα. καὶ γὰρ ἐν κακοῖς
Ων, ἠισθόμην σου, κἀνεκουφίσθην δέμας.
,, Ες' ἐν δόμοισι τοῖς δέ γ' Αρτεμις θεά.
Ἀρ. Ω τλῆμον, ἔστι σοί γε φίλτατη θεῶν.
Ἱππ. Ορᾷς με δέσποιν' ὡς ἔχω, τὸν ἄθλιον; 1395
Ἀρ. Ορῶ. καὶ δάκρυα δ' ἀθέμις βαλεῖν δάκρυ.
Ἱππ. Οὐκ ἔστι σοι κυναγὸς, οὐδ' ὑπηρέτης.
Ἀρ. Οὐ δῆτ'. ἀπέρ τοι δύσπολμός γ' ὀπόλλυσαι.
Ἱππ. Οὐδ' ἱππονώμας, οὐδ' ἀγαλμάτων φύλαξ.
Ἀρ. Κύπρις γὰρ ἡ πανοῦργος ὧδ' ἐμήσατο. 1400
Ἱππ. Ωι μοι. φρονῶ δὴ δαίμον', ἡ μ' ἀπόλεσε.
Ἀρ. Τιμῆς ἐμέμφθη. σωφρονοῦσι δ' ἤχθετο.
Ἱππ. Τρεῖς ὄντας ἡμᾶς ὤλεσ', ἡ θ' ἡμᾶς, Κύπρις.
Ἀρ. Πατέρα τε, καὶ σὲ, καὶ τρίτην ξυνάφορον.
Ἱππ. Ωἰμωξα τοίνυν καὶ πατρὸς δυσπραξίας. 1405
Ἀρ. Εξηπατήθη δαίμονος βουλεύμασιν.

Diana.

O infelix, in quam calamitatem incidisti.
Generosus animus ille tuus te perdidit. 1390
Hip. Sine. ô diuinum halitum odoris. etenim licèt in malis
Sim, tamen sensi te, & leuatus sum corpore.
,, Est in his ædibus dea Diana.
Dia. O miser, adest tibi charissima tua dea.
Hip. Vidésne me domina, quàm sim misei? 1395
Dia. Video. sed non fas est me lacrymas emittere ex oculis.
Hip. Non amplius est tuus venator, neque minister.
Dia. Non profectò, sed infelix periisti.
Hip. Neque agitator equorum, neque *tuarum* statuarum custos.
Dia. Venus enim veteratoria sic machinata est. 1400
Hip. Heu mihi. agnosco iam deam, quæ me perdidit.
Dia. Questa est de honore. infesta enim tibi fuit, quòd castus eras.
Hip. Venus perdidit, vt sentio, nos tres.
Dia. Patrem, & te, & tertiam, vxorem patris.
Hip. Deploro igitur & patris infortunia. 1405
Dia. Deceptus est consilio deæ.

Φρονῶ δὴ) ἐννοῶ τὴν θεὰν, ἥτις μ' ἀπώλεσεν. Τιμῆς ἐμέμφθης) ὅτι ἐμὲ ἐτίμας, ἐμέμφθης ὡδί σοι. ἢ ὅτι οὐδὲ ὅλως ἐτίμας αὐτήν. Αλλως. ἐκεῖθι ὅτι ἐμίσει τε φροντοῦντα, διότι ἐμέμφθη τοῦ τοῦ, & οὐκ ἠξιώθη τιμῆς.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ἱππ. Ὦ δυςάλλας σὺ τῆς δε συμφορᾶς πάτερ;
θη. Ὀλωλα τέκνον, ἠδέ μοι χάρις βίου.
ἱππ. Στένω σὲ μᾶλλον, ἢ ἐμὲ, τῆς ἁμαρτίας.
θη. Εἰ γὰρ θανοίμαν, τέκνον, ἀντὶ σοῦ νεκρός. 1410
ἱππ. Ὦ δῶρα πατρὸς σοῦ Ποσειδῶν ὡς πικρά.
θη. Ὡς μή ποθ' ἕλθοιν ὤφελ' εἰς τὸμὸν στόμα.
ἱππ. Τί δ' ἔκτανες τ' αὖ μ' ὡς τότ' ἦθ' ὀργισμένος.
θη. Δόξης γὰρ ἦμεν θεῶν ἐσφαλμένοι.
ἱππ. Φεῦ, εἶθ' ἰὼ κράτιστον δαίμοσι βροτῶν γένος. 1415
ἀρ. Εᾶσον. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ γῆς ὑπὸ ζόφον
Θεᾶς ἄτιμοι Κύπρειδος ἐκ προθυμίας
Ὀργὰς κατασκήπτουσιν εἰς τὸ σὸν δέμας,
Σῆς εὐσεβείας, κἀγαθῆς φρενὸς χάριν.
Ἐγὼ γὰρ αὐτῆς ἄλλον ἐξ ἐμῆς χερὸς, 420
Ὃς αὖ μάλιστα φίλτατος κυρεῖ βροτῶν,
Τόξοις ἀφύκτοις τοῖσδε πεμωρήσομαι.
Σοὶ δ' ὦ ταλαίπωρ', ἀντὶ τῶνδε τῶν κακῶν,
Τιμὰς μεγίστας ἐν πόλει Τροιζῆνίᾳ
Δώσω. κόραι γὰρ ἄζυγες γάμων πάρος, 1425

Hip. O infelix tu pater propter hanc calamitatem.
The. Perii fili. nec *ulla* mihi voluptas *est* vitæ.
Hip. Doleo magis tuam vicem, quàm meam, propter hoc erratum.
The. Vtinam verò fili pro te mortuus essem. 1410
Hip. O dona acerba patris tui Neptuni.
The. Vtinam nunquam venissent mihi in meum os.
Hip. Quid verò? interfecisses me *nihilominus*, adeò tunc eras iratus.
The. Mente enim *tunc* eramus à diis priu ati. (posset.
Hip. Heu. vtinam *&* mortalium genus Deos execrari, *& uicissim deuouere.*
Dia. Sine. non enim, non sub caliginem terræ
Deæ veneris ex cupiditate, inultæ, *i. sine ultione*
Irruunt iræ in tuum corpus,
Propter tuam pietatem, & bonam mentem.
Ego enim ipsius alium hac mea manu, 1420
Qui longè charissimus *ipsi* fuerit mortalium,
His telis ineuitabilibus vlciscar.
Tibi verò ô miser, pro his malis,
Maximos honores in vrbe Trœzenia
Dabo. nam puellæ innuptæ ante nuptias 1425

Τί δ' ἔκτανες) τὶ μέμφη τὰς κατάρας; ἐφόνευσας γὰρ αὖ με, σὺ χωρὶς αὐτῆς, ὅτως ἤθελες ἀρχαῖος. ἄλλως. καὶ αὖθις τῆς κατάρας, ἀπωλέσας αὖ με, ὀκ τῆς ἐρχῆς τῆς λογισμοῦ. Δόξης γὰρ ἦμεν) τῆς ὀρθῆς δοκήσεως τῆς δικαίας, καὶ τῆς ἀληθείας ἠπατημένοι. Φεῦ εἶθ' ἰὼ) εἴθε ἰὼ κα-

τεργᾶν θεὰν ἀνθρωπον θεῷ, ἵνα ἀμύνηται τὸν Ποσειδῶνα ὑπὸ καταρῶν τῆς θεοῖς. Ἐγὼ γὰρ) ἐγὼ ὀκ τῆς ἐμῆς χερὸς ὀν τῆς ἀφύκτοις βέλεσι πεμωρήσομαι ἄλλον, ὅςις αὖ τύχῃ φίλτατος αὐτῆς Ἀφροδίτης τῶν ἀνθρώπων. εἰς τὸν Ἄδωνιν ἢ ἀγνίσῃς, ὥς τινες. λῆρος ἢ τὸ τοιοῦτον. οὐ γὰρ πόξοις Ἀρτέμιδος ἀπώλετο Ἄδωνις, ἀλλ' ὑπὸ Ἄρεως. ἄδηλον οὖν τίνα φησί. Κόραι γὰρ] ὀν Τροιζῆνι ἱερὸν Ἱππολύτου, ᾧ ὑποκείρονται αἱ μελλόνυμφοι, δίδωσι τῶ μέλλοντος χρόνῳ ὑπολαυσόμενον ἤθη.

Κόμας κερεῖται σοι δι' αἰῶνος μακροῦ,
Πένθη μέγιστα δακρύων καρπούμενα.
Ἀεὶ ἢ μουσοποιὸς εἰς σὲ παρθένων
Ἔσται μέλεμνα, κοὐκ ἀνώνυμος πεσὼν
Ἔρως ὁ Φαίδρας εἰς σὲ σιγηθήσεται. 3014
Σὺ δ' ὦ γεραιὲ τέκνον Αἰγέως, λάβε
Σὸν παῖδ' ἐν ἀγκάλῃσι, καὶ προσέλκυσαι.
Ἄκων γὰρ ὤλεσάς νιν. Ἀνθρώποισι ἢ,
„ Θεῶν διδόντων, εἰκὸς ἁμαρτάνειν.
Καὶ σοὶ παραινῶ, πατέρα μὴ στυγεῖν σέθεν, 1435
Ἱππόλυτ'. ἔχεις γὰρ μοῖραν, ἣ διέφθαρης.
Καὶ χαῖρ'. ἐμοὶ γὰρ οὐ θέμις φθίσεις ὁρᾶν,
Οὐδ' ὄμμα χραίνειν θανασίμοισιν ἐκπνοαῖς.
Ὁρῶ ἢ σ' ἤδη τῶδε πλησίον κακοῦ.
ἱππ. Χαίρουσα κἀ σὺ στεῖχε παρθένε ὀλβία. 1440
Μακρὰν ἢ λείπεις ῥαδίως ὁμιλίαν.
Λύω ἢ νεῖκος πατρὶ, χρηζούσης σέθεν.

Tibi tondebunt crines longo tempore.
Præstantes maximum luctum lacrymis.
Semper verò virginum de te musicæ
Cantilenæ erunt, nec ignotus lapsus
In te amor Phædræ tacebitur. 1430
Tu verò ô fili senis AEgei, suscipe
Tuum filium in vlnas, & attrahe, *i. complectere.*
Inuitus enim eum perdidisti: homines verò
„ Consentaneum est peccare diis permittentibus.
Et te adhortor vt non odio prosequaris tuum patrem 1435
Hippolyte: tenes enim fatum, quo periisti,
Et vale. nam non fas est mihi intueri mortuos,
Neque polluere oculos animam efflantis, *ac morientis* anhelitu.
Video enim te iam vicinum esse huic malo.
Hip. Læta & tu vade beata virgo. 1440
Longumque relinquàs leuiter *nostrum* colloquium.
Rixas verò cum patre susceptas dimitto, *sic* te volente.

Οὐ θέμις) καὶ ἐν τῇ Ἀλκήστιδι ὁ Ἀπόλλων, Ἐγὼ δὲ μὴ λείπω μελαθρῶν τῶν δὲ φιλπάτιω στέγειν.

Καὶ γὰρ πάρος θεσσοῖς ἐπειθόμην λόγοις.
Αἴ, αἴ. καθ' ὄσσων κιχάνει μ' ἤδη σκότος.
Λαβὲ πάτερ μου, καὶ κατόρθωσον δέμας. 1445
Θη. Ὤι μοι τέκνον. τί δρᾶς με τὸν δυςδαίμονα;
ἱππ. Ὀλωλα, καὶ δὴ νερτέρων ὁρῶ πύλας.
Θη. Η τὴν ἐμὴν ἀναγνὸν ἐκλιπὼν φρένα;
ἱππ. Οὐ δῆτ', ἐπεί σε τῆδ' ἐλεύθερῶ φόνου.
Θη. Τί φῆς; ἀφίης αἵματός μ' ἐλεύθερον; 1450
ἱππ. Τὴν τοξόδαμιν Ἄρτεμιν μαρτύρομαι.
Θη. Ὦ φίλταθ', ὡς ἡγνᾶος ἐκφαίνῃ πάρος.
ἱππ. Ὦ χαῖρε καὶ σύ, χαῖρε πολλά μοι πάτερ.
Θη. Ὤιμοι φρενὸς σῆς δυσεβοῦς τε, κἀγαθῆς.
ἱππ. Τοιῶνδε παίδων γνησίων τύχοις τυχεῖν. 1455
Θη. Μὴ νυν σφεδαρῶς με τέκνον, ἀλλὰ καρτέρει.
ἱππ. Κεκαρτέρηκα τἄμ', ὄλωλα γὰρ πάτερ.
Κρύψον δέ μου σφέσωπον ὡς τάχος πέπλοις.
Θη. Ὦ κλεινὰ Ἀθηνῶν, Παλλάδος θ' ὁρίσματα,
Οἷα στερήσεσθ' ἀνδρὸς. ὦ τλήμων ἐγώ. 1460
Ὡς πολλὰ Κύπρι σῶν κακῶν μεμνήσομαι.

Καπόρθωσον) ὀρθὸν κατάκλινον, ὅθεν κοινὸν φησὶ τοῦτο τὸ πάθος πᾶσι τοῖς πολίταις κατέλαβεν ἀφορισθείσης.
ὡῶθαι ποιεῖν ὅτι τοὺς ἀποθνησκόντων. Κοινὸν] τοῦτο ὁ χορὸς ὅτι τὸν Ἱππολύτου ἀποθανόντος.

Nam & antè *semper* tuis obtemperaui verbis.
Heu, heu. venit mihi caligo iam in oculos,
Accipe me pater, & erige corpus. 1445
The. Hei mihi fili. quid mihi facis misero?
Hip. Perii, & iam video portas inferorum.
The An *moreris* relinquens pollutam mentem meam?
Hip. Nequaquam, quandoquidem te libero ab hac cæde.
The. Quid ais? dimittis me liberum à culpa necis? 1450
Hip. Testor Dianam sagittis *feras* domantem.
The. O charissime, quàm generosus es erga patrem.
Hip. O pater vale, & tu vale plurimum.
The. Heu mentem tuam piam & bonam.
Hip. Opta te consequi tales genuinos liberos. 1455
The. Ne nunc deseras me fili, sed fortis sis.
Hip. Fortis iam fui. perii enim pater.
Tegito autem faciem meam quàm celerrimè peplis.
The. O celebres fines Athenarum, & Palladis,
Quali viro orbabimini, ô ego miser. 1460
Quàm sæpe ô Venus recordabor tua mala.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Κοινὸν τόδ' ἄχος πᾶσι πολίταις
Ἦλθεν ἀέλπτως.
Πολλῶν δακρύων ἔστιν πότνια λόγος. 1465
,, Τῶν γὰρ μεγάλων ἀξιοπενθεῖς
,, Φήμαι, μᾶλλον κατέχουσιν.

Chorus.

Communis hic luctus omnibus ciuibus
Venit præter spem.
Multarum lacrymarum erit impetus.
,, Nam præstantium *virorum* digni luctu, *tristesque* 1465
,, Rumores, *hominum animos* magis occupant *ac mouent.*

Πίτυλος) ὁρμή, φορά, πλημμέλημα. οἱ γὰρ ἀξιόπενθεῖς φῆμαι τοὺς λαμβάνουσιν. Μᾶλλον δὲ, αἱ ἀξίως πάσχοντες θρῆνον ἐμπιοῦσι. αἱ γὰρ ἀληθῆ τὸ μάλιστα. συγκριτικὸν ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ.

Ευριπίδου Ἱππόλυτος Στεφανηφόρος.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΑΛΚΗΣΤΙΔΟΣ.

ΑΠΟΛΛΩΝ ἐπήσατο τοὺς τῶν μοιρῶν, ὅπως Ἄδμητος τελευταῖ μέλλων, τοὺς τινὰ τὸν ὑπὲρ αὐτοῦ τεθνηξόμενον, ἵνα ἴσον τὸν βεβίωκε χρόνον ζήσῃ. Ἡ Ἄλκηστις οὐ γαμετὴ ἐπίδοκιμ ἑαυτὴν, μηδετέρου τῶν γονέων ἐθελήσαντος ὑπὲρ τοῦ παιδὸς ἀποθανεῖν. μετ' οὐ πολὺ δὲ, τῆς συμφορᾶς ταύτης γενομένης, Ἡρακλῆς τοὺς ξενιζόμενος, καὶ μαθὼν τοὺς τινός θεράποντος τὰ περὶ τὴν Ἄλκηστιν, ἐπορεύθη ὅθεν τὸν τάφον, καὶ τὸν θάνατον ἀποσῆναι ποιήσας, ἐνδῆπα καλύπτει τὴν γυναῖκα. τὸν δ' Ἄδμητον νεξίν, λαβόντα πρᾶν. εἰληφέναι δὲ αὐτὴν πάλης ἆθλον ἔλεγε. μὴ βουλομένου δὲ ἐκείνου, ἀποκαλύψας, ἔδειξεν ἣν ἐπένθει.

ARGVMENTVM ALCESTIDIS.

APOLLO petiit à Parcis, vt Admetus iam moriturus, alium præberet, qui pro ipso moreretur, vt ipse iterum viueret tamdiu quàm antea vixisset. Alcestis autem coniux seipsam dedit illi periculo, neutro parente volente pro filio mori. Non multo post quàm hic casus accidit, Hercules interueniens, cùm à famulo quodam didicisset ea quæ acciderant, accidit ad sepulcrum, & cogit mortem discedere, sub veste autem occultat mulierem. Admetum verò rogat, vt eam ad se recipiat & custodiat, se enim dicebat cepisse eam præmium in pugna: non volente autem illo, retegens ostendit ei quam lugebat.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.	PERSONAE HVIVS fabulæ sunt hæ:
ΑΠΟΛΛΩΝ.	APOLLO.
ΘΑΝΑΤΟΣ.	MORS.
ΧΟΡΟΣ.	CHORVS.
ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.	SEMICHORVS.
ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ ΑΛΚΗΣΤΙΔΟΣ.	ANCILLA ALCESTIDIS.
ΑΛΚΗΣΤΙΣ.	ALCESTIS.
ΘΕΡΑΠΩΝ	SERVVS.
ΑΔΜΗΤΟΣ.	ADMETVS.
ΕΥΜΗΛΟΣ.	EVMELVS.
ΗΡΑΚΛΗΣ.	HERCVLES.
ΦΕΡΗΣ.	PHERES.
Προλογίζει δὲ ὁ Απόλλων.	Prologum autem agit Apollo.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Δώματ' Αδμήτ', ἐν οἷς ἔτλιν ἐγὼ
Θῆσαν τράπεζαν αἰνέσαι, θεός περ ὤν.
Ζεὺς γὰρ κατακτὰς παῖδα τὸν ἐμὸν αἴτιος,
Ασκληπιὸν, στέρνοισιν ἐμβαλὼν φλόγα.

EVRIPIDIS ALCESTIS.

Apollo.

Domus Admeti, in qua sustinui ego
Seruilem mensam boni consulere, quamuis essem deus.
Iupiter enim interfecto filio meo, autor *fuit huius meæ ser-*
AEsculapio, pectoribus immisso fulmine. *(mutatis,*

Ω δώματ' Αδμήτ', ἐν οἷς ἔτλιν ἐγὼ, θῆσαν] θηριῶδ διαιταν. Θῆσαν τράπεζαν) ἡ δηλονότι τοῦ θηριώδους ἰσχὺς τῶν Απόλλωνος θητείας παρ' Αδμήτῳ, αὕτη ὅτιν ἡ κέρδηταν γὰρ Εὐριπίδης. ὅπω δ φησὶ καὶ Ησίοδος, τὸν Ασκληπιάδης ἐν τραχῶδουδρυσι. Φερεκύδης δ' οὐ φησι τοὺς Κύκλωπας ὑπὸ Απόλλωνος κεκρῆσθαι, ἀλλὰ τοὺς ἰδίους αὐτοῦ, χόλῳ αὐτοῦ, παρ' αὐτὸν τὸν Αδμήτου ἔργαν Απόλλων θηπεύσων ἐνιαυτὸν Διὸς κελεύσαντος, ὅτι κτείνει τὸν Βρόντιν καὶ Αστεροπαίῳ καὶ Αργίῳ παῖδας. κτείνει δ' αὐτοὺς Απόλλων Διὶ μεμφθεὶς, ὅτι κτείνει Ζεὺς Ασκληπιὸν τὸν παῖδα αὐτοῦ κεραυνῷ ἐν Πυθῶνι. αὐξῆσαι γὰρ ἰώμενος τοὺς τεθνεῶτας. Αναξανδρίδης δὲ ὁ Δελφὸς φησὶ, θηπεῦσαι αὐτὸν, διότι τὸν Πυθοῦ δράκοντα αἶρεν. Ριανὸς δ' φησὶν ὅτι ἑκὼν ἐδουλεύσεν αὐτῷ δι' ἔρωτα τοῦ Αδμήτου. καὶ τοῦ μὴ τῆς Απόλλωνος θητείας

τοῦτο. Απολλόδωρος δ' φησὶ, κεραυνωθῆναι τὸν Ασκληπιὸν ὅτι τοὺς τὸν Ιππόλυτον ἀναστήσαι. Αμελιαγόρας δὲ, ὅτι Γλαῦκον. Παυσανίας, ὅτι Τυνδάρεων. οἱ δ' Ορφικοὶ, ὅτι Υμδραίον. Σπησίχορος δ' ὅτι Καπανέα καὶ Λυκούργω. Φερεκύδης ἐν τῇ ἱστορίᾳ πολὺ ἐν Δελφοῖς φησὶ θηήσκοντας αὐτὸν ἀναζωπυρεῖν. Φύλαρχος δ' ὅτι τοὺς φονεῖς, Τελέσαρχος δ' δι' Θεῖαν, Πολύαρχος δ' ὁ Κυρηναῖος ὅτι τὸ παῖ Κροίσου θυγατέρας αὐτὸν ἰάσαθαι, κεραυνωθῆναι φησίν. Αἰνέσαι) ἀναρεσθῆναι, καταδέξασθαι.

Οὗ δὴ χολωθεὶς τέκτονας διὰ πυρὸς
Κτείνω Κύκλωπας. καί με θηλάσειν πατὴρ
Θνητῷ παρ' ἀνδρὶ τῷδ' ἄπειν' ἠνάγκασεν.
Ελθὼν δ' γαῖαν τήνδ', ἐδοῦ φόρβειν ξένω.
Καὶ τόνδ' ἔσωζον οἶκον ἐς τόδ' ἡμέρας.
Οσίου γὰρ ἀνδρὸς, ὅστις ὢν ἐτύγχανε,
Παῖς δὸς Φέρητος, ὃν θανεῖν ἐρρυσάμην,
Μοίρας δολώσας. ἤνεσαν δέ μοι θεαὶ,
Αδμήτου ἄδην τὸν παραυτίκ' ἐκφυγεῖν,
Αλλον διαλλάξαντα τοῖς κάτω νεκρόν.
Πάντας δ' ἐλέγξας καὶ διεξελθὼν φίλους,
Πατέρα, γεραιάν θ' ἥ σφ' ἔτικτε μητέρα,
Οὐχ' οὗρε τλῆν γυναικὸς, ἥτις ἤθελε
Θανεῖν τοῦ κείνου, μηκέτ' εἰσορᾶν φάος.
Η καὶ δ' οἴκοις ἐν χεροῖν βαστάζεται
Ψυχορραγοῦσα. τῆδε γὰρ σφ' ἐν ἡμέρᾳ

Cuius *rei causa* ego iratus, fabros dialis ignis, *i. fulminis,*
Occidi Cyclopas: itaque me seruire pater
Mortalem apud virum horum pro multa coegit.
Cùm igitur venissem in hanc terram, boues paui hospitis,
Et seruaui hanc domum vsque in hunc diem.
Pii enim viri pia *domus* erat,
Admeti filij Pheretis, quem liberaui à morte,
Parcis deceptis. promiserunt enim mihi deæ
Admetum præsentem mortem effugiturum esse,
Alio cadauere Inferis facta permutatione dato.
Cúmque omnes exploraret & circumiret amicos,
Patrem, & anum matrem, quæ ipsum peperit,
Neminem tamen inuenit præter coniugem, quę vellet
Mori pro ipso, & non amplius intueri hanc lucem,
Quæ nunc in ædibus manibus gestatur,
Agens animam: eam enim in hoc die

Οὗ δὴ χολωθεὶς) αἰθ' ὅ δ' Ασκληπιός. Τέκτονας) τοὺς Σπερόπιν τε καὶ Αργον, εἰς ἀκδικίαν τοῦ Κυκλώπων κτείνω. Εδουφόρβουν) ἔνεμον, ἀντὶ τοῦ διεφέροντος ζώου τὸν βοός. Ες πόλ' ἡμέρας] μέχρι τέλους ταύτης τῆς ἡμέρας, τοῦ δεῦρο, τοῦ συμπαρακουσίου τὸ λάτρεις, ἤτοι ζῆς. Η σφ' ἔπκτι μήτηρ Αδμήτου] ἡ Καλυμβήνη, ἐγγὺς τοῦ θανάτου οὖσα.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Θανεῖν πέπρωται καὶ μεταςῆναι βίου.
Ἐγὼ δ', μὴ μίασμά μ' ἐν δόμοις κιχῇ,
Λείπω μελάθρων τῶνδε φιλτάτων στέγην.
Ἤδη δ' τόνδε θάνατον εἰσορῶ πέλας.
Ἱερῆ θανόντων, ὅς νιν εἰς ᾅδου δόμοις 25
Μέλλει καταξειν. συμμέτρως δ' ἀφίκετο
Φθορᾶς τόδ' ἦμαρ, ᾧ θανεῖν αὐτὸν χρεών.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Θά. Α ἆ ἆ, ἆ, ἆ.
Τί σὺ πρὸς μελάθροις;
Τί σὺ τῇδε πολεῖς, 30
Φοῖβ'; ἀδικεῖς αὖ τιμὰς ἐνέρων
Αφαιρούμενος, καὶ καταπαύων.
Οὐκ ἤρκεσέ σοι μόρον Αδμήτου
Διακωλῦσαι, μοίρας δολίῳ
Σφήλαντι τέχνῃ; νεῦῳ δ' τί τῇδ' αὖ 35
Χέρα τοξήρη φθορεῖς ὁπλίζας,
Η τόδ' ὑπέσχη, πόσιν ἐκλύσα-
σ' αὐτὸν προθανεῖν, Πελίου παῖς.

Fatale est mori, & discedere ex vita.
Ego verò, ne me piaculum in domo deprehendat,
Relinquam ædium hæc charissima tecta.
Iam enim hanc Mortem video prope *nos esse*,
Sacerdotem mortuorum, quę ipsam Admeti coniugem ad Orci domos 25
Est deductura: conuenienter autem aduenit,
Hunc diem obseruans, quo fatale est eam mori.

Mors.

Ehem, ehem:
Quid tu ad ædes has?
Quid tu versaris hîc 30
Phœbe? rursus iniustè facis, inferorum honores
Carpens & minuens, *uel tollens.*
Non satis tibi fuit fatum Admeti
Impedire, Parcas dolosa
Decipienti techna? nunc verò quid hîc iterum 35
Manum arcu armatam seruas?
Profectò hoc promisit, maritum liberatura se pro *eo* morituram, Peliæ filia.

Συμμέτρως) ἀκαίρως, μετρήσας τοῦτο τῷ ἡμέρᾳ, ἐν ᾗ ἐπέπρεπτο αὐτὸν ἀπθανεῖν, πυτίει πρὸς αὐτὸν τὸν ὅρον καὶ τὸ μέλλον ἦλθεν. Α ἆ) ὁ θάνατος ἐρᾷ τὸν Απόλλωνα πρὸ θυρῶν, καὶ δίδοικε μὴ αὐτῷ ῥύσηται τὸ θανάτου, ὥσπερ τὸν Αδμητον. Αφαιρούμενος) ἀπροσπῶν

ἀπροσπῶν, ἀφαιρῶν. Οὐκ ἤρκεσέν σοι) τί μοίρας τῇ δολίῳ τέχνῃ ἀπατήσασα τὸν μόρον Αδμήτου κωλύσαι.

ΙΑΜΒΟΙ.

Από. Θάρσει. δίκλω τε, καὶ λόγους καλοὺς ἔχω.
Θά. Τί δῆτα τόξων ἔργον, εἰ δίκλω ἔχεις; 40
Από. Σεμνὴ θεὸς αἰεὶ τοῦτο βαρύζειν ἐμοί.
Θά. Καὶ τοῖς δέ γ' οἴκοις ἐκδίκως προσωφελεῖν;
Από. Φίλου γὰρ ἀνδρὸς συμφορᾶς βαρυύομαι.
Θά. Καὶ νοσφιεῖς με τῷδε δεύτερον νεκρῷ;
Από. Αλλ' οὐδ' ἐκεῖνον πρὸς βίαν σ' ἀφειλόμην. 45
Θά. Πῶς οὖν ὑπὲρ γῆς ὄντ', κοὐ κἀν χθονὸς;
Από. Διαμαρτὼν ἀμείψας, ἵν' σὺ νῦν ἥκεις μέτα.
Θά. Κἀπτίζομαί γε νερτέραν ὑπὸ χθόνα;
Από. Λαβὼν ἴθ'. οὐ γὰρ οἶδ' αὖ εἰ πείσαιμί σε.
Θά. Κτείνειν, ὃν αὖ χρή; τοῦτο γὰρ τεταίμεθα. 50
Από. Οὐκ ἀλλὰ τοῖς μέλλουσι θάνατον ἐμβαλεῖν.
Θά. Εχω λόγον γε, καὶ προθυμίαν σέθεν.
Από. Ἐς' οὖν ὅπως Αλκηστις ἐς γήρας μόλοι;
Θά. Οὐκ ἔστι. ἡμᾶς κἀμὲ τέρπεσθαι δόκει.
Από. Οὔτοι πλέον γ' αὖ, ἢ μίαν ψυχὴν λάβοις. 55

Apollo.

Ap. Bono sis animo. Ius enim & rationes bonas habeo.
M. Quid igitur arcu opus est, si iure agis? 40
Ap. Vlitatum est mihi semper hæc gestare.
M. An vt etiam iniustè his ædibus opituleris?
Ap. Angor enim calamitatibus amici viri.
M. Et defraudabis me etiam hoc altero mortuo?
Ap. At ne illum quidem pervim tibi abstuli. 45
M. Quomodo igitur supra terram est, *ac uiuit*, non autem sub terra *latet*?
Ap. Quia vxorem permutauit, ad quam abducendam tu nunc venis.
M. Et quidem abducam sub terram ad inferos?
Ap. Accipiens *eam* abi: nescio enim an tibi persuadere possim.
M. Occidere videlicet illum quem oportet? ad hoc.n. instructi sumus. 50
Ap. Non. sed cunctantes *senes* interficere.
M. Habeo rationem, & studium tuum.
Ap. Licétne igitur vt Alcestis ad senectutem perueniat?
M. Non licet: me quoque honore delectari putes.
Ap. Certè non plus vna anima poteris auferre. 55

Θάρσει. δίκλω] εἰ μετὰ τῶν δικαίων φησὶ φθέγξῃ, πρὸς ἣν αἰτίαν τοξεύσῃς. Κτείνειν ὃν αὖ χρή) εἰς τοῦτο μὴ δυνήσῃ πεῖσαι τὸ φονεύειν, ὃν αὖ πέπρεπται. Οὐκ ἀλλὰ τοῖς μέλλουσι) εἰ οὐ χρὴ κτείνειν, οὐ πέπρεπται, ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς ἔλεον ῥέπειν, καὶ μόνος γέροντι θάνατον ἐπαγγεῖν. καὶ ἄλλως. οὐχὶ τοῦτό σε θέλω πείσειν, τὸ κτείνειν ὃν αὖ χρή. τοῦτο γὰρ ὡμολόγηται, ἀλλ' εἰς

Universidad de Deusto
Biblioteca

τὸ τοὺς γηγενεικότας ἀναιρεῖν. καὶ ἄλλως. οὐχὶ ἐγώ σε λέγω φονεύειν δηνὸν πάσχοντα, ἀλλὰ πῖς γηγενεικόσι θανάτοις ἐμβαλεῖν. Μέλλοισι θανάτοι) πῖς γηγενεικόσι. τῦτο γὰρ λέγει μέλλουσι. βεβαιώσοισι γὰρ ἐν πῖς ζῶσιν οἱ μέλλοντες, καὶ ἄλλως. Οὐκ ἐπ ἡμᾶς κάμε) ὅταν γὰρ ἡμᾶς λάβωσιν οἱ νεκροὶ, ὁ θάνατος ἥδεται. καὶ Ὅμηρος, Τύμβῳ τε, σήμῃ τε, τὸ γὰρ γέρας ἔστι θανόντων. Οὐ πολὺ πλέον γ' αὖ) ἐὰν τε νεῶν αὐτῶν λάβοις, ἐάν τε γηγενεικῶν, ἔχοις τὸ πλέον ἢ μίαν ψυχὴν λαβεῖν.

θά. Νέων φθινόντων, μεῖζον ἄρνυμαι κλέος.
ἀπό. Καὶ γηραὺς ὄλητε, πλουσίως ταφήσεται.
θα. Πρὸς τῶν ἐχόντων φοῖβε τὸν νόμον τίθης.
ἀπό. Πῶς εἶπας; ἀλλ' ἢ καὶ σοφὸς λέληθας ὤν;
θά. Ὠνοιντ' ἄν, οἷς πάρεστι, γηραιοὶς θανεῖν. 60
ἀπό. Οὔκουν δοκεῖ σοι τῷδε μοι δοῦναι χάριν;
θά. Οὐ δῆτ' ὀλίσκεσαι γὰρ τοῖς ἐμοῖς τρόποις.
ἀπό. Ἐχθρούς γε θνητοῖς, καὶ θεοῖς συγκυμβόλους.
θά. Οὐκ ἂν δύναιο πάντ' ἔχειν, ἃ μή σε δεῖ. 65
ἀπό. Ἡ μὴν σὺ παύσῃ, καίπερ ὠμὸς ὢν ἄγαν,
Τοῖσδε φέρητος εἶσι πρὸς δόμοις ἀνὴρ,
Εὐρυθέως πέμψαντος ἵππειον μέτα
Ὄχημα Θρήκης ἐκ τόπων δυσχιμέρων.
Ὃς δὴ ξενωθεὶς τοῖσδ' ἐν Ἀδμήτου δόμοις,
Βίᾳ γυναῖκα τῷδέ σ' ἐξαιρήσεται. 70
Κἄθ' ἡ παρ' ἡμῖν σοι γενήσεται χάρις,
Δεινὰς δ' ὁμοίως πρῶτ', ἀπεχθήσῃ τ' ἐμοί.

M. Quum iuuenes obeunt, maiorem consequor gloriam.
Ap. Si verò anus moriatur, splendidius sepelietur.
M. Vtilem diuitibus Phœbe legem ponis.
Ap. Quid dixisti? an etiam per imprudentiam sapiens es? 60
M. Redimerent, quibus facultas adest, vt senes morerentur.
Ap. An non igitur placet tibi dare mihi hoc beneficium?
M. Non certè. nosti enim meos mores.
Ap. Infensos hominibus, & diis inuisos.
M. Non posses omnia obtinere, quę non conuenit te *habere*.
Ap. Certè tu mitesces, quanquam sis valde crudelis. 65
Talis vir ad hanc Pheretis domum venit,
Missus ab Eurystheo equestrem ad
Currum *abducendum* Thraciæ ex locis frigidis,
Qui in his Admeti ædibus hospitio exceptus,
Per vim tibi hanc mulierem eripiet. 70
Nec vlla tibi à nobis erit gratia,
Et tamen hæc facies, & mihi eris inuisus.

Νέων φθινόντων.) ὁ θάνατος φασὶν αὐτῶν δείκνυται ἰσχὺς καὶ δυνατὸς ἐνδείκνυται νέων πολυτρόπων. καθὸ ἐν τοῦτοις ταῖς, οὐτῶς οὕτως δίφ γῆρας πόνοις καταβαλ-

λούσης, ἀλλὰ τῶ κατα παλαίσαντος τῶ νεότητα. ἢ καθὸ δείκνυται καθαρῶς καὶ ἀδωροδοκήτως ὑπηρετῶν τῶς μοίρας, ὑπορρῶν δωρεαὶς καὶ θυσίας προσφερομένας ὑπὸ αὐτῶ. μόνος γὰρ θεῶν θάνατος ἀδώρων ἐστί. ἢ καθὸ μέγας ὁ βρῖῶος, & πολλὰ τὰ δάκρυα, καὶ ἀξιοπαθὲς τὸ πάθος, καὶ μήκιστος ὁ χρόνος, μὴ μαλάσσων τῶ συμφορεῶν. ὁ δὲ Ἀπόλλων, καὶ τοι νοήσας τὸ λεχθὲν, παρεκλογίζεται τὸν θάνατον, φάσκων, ὅτι κἂν γηραὺς ὄλητε, ἢ Ἄλκηστις ἀξίως ταφήσεται, τὸ μεῖζον γέρας λέγων ὅτι πολυτελοῖς ταφῆς, ὅθεν ὁ θάνατος φησὶ νόμον σοι παραβάλλει τῶ πλουσίων θαπτεσθαι τοὺς ἔχοντας. & τῦτο νομίζεις γέρας ἐμόν, ἐγὼ δὲ γέρας φημὶ τὸ ὅτι νέα νεανιεύεσθαι. Κἂν γεραὺς ὄλητε) ὁ μὲν Ἀπόλλων λέγει ὅτι σ' Ἄλκηστιδος, ὅτι ἐὰν ἡγεμόνη γεραὺς ἀποθάνῃ, πλουσίως θαπτεται. ὁ δὲ καθόλου ἔλαβε, & φησὶ τὸν νόμον τίθης ὦ Ἀπόλλων, ὑπὲρ τῶν πλουσίων λέγων. ἀγεραίσοισι γὰρ οἱ πλούσιοι γέροντες εἰς θάνατον, διὸ Ἀπόλλων φησὶν αὐτὸν παιούργως εἰρηκέναι. Τοῖος φέρητος) τῶ ἄξης τῆος ἀνὴρ τῶ Εὐρυθέως μεταπέμψαντος τὸ ὄχημα ἐκ τῶν τόπων τῶ Θρᾴκης.

θά. Πόλλ' αὖ σὺ λέξας, οὐδὲν αὖ πλέον λάβοις.
Ἡ δ' οὖν γυνὴ κάτεισιν εἰς ᾅδου δόμους.
Στείχω δ' ἐπ' αὐτῷ, ὡς καταρξωμαι ξίφει. 75
Ἱερὸς γὰρ ἐστὶ τῶν κατὰ χθονὸς θεῶν,
Ὅτου τόδ' ἔγχος κρατὸς ἀγνίσει τρίχα.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Τί πολ' ἡσυχία πρόσθε μελάθρων;
Τί σεσίγηται δόμος Ἀδμήτου;
ἡμι. Ἀλλ' οὐδὲ φίλων τις πέλας ἀδεὶς, 80
Ὅστις αὖ ἐνέποι, πότερον φθιμένῳ
Τῷ βασίλειαν χρὴ πενθεῖν, ἢ
Ζῶσ' ἔτι φῶς λοῦσαι Πελίου παῖς,
Ἄλκηστις, ἐμοὶ, πᾶσί τ' ἀρίστη
Δόξασι γυνὴ 85

Mors. Etiamsi tu multa dicas, nihil tamen plus obtinebis.
Hæc enim mulier descendet in Plutonis domos.
Accedo autem ad eam, vt gladio sacra auspicer. 75
Iste enim *est* sacer diis inferis,
Cuius hic gladius lustrarit capillum capitis.

Chorus.

Quodnam *est hoc* silentium ante atria?
Cur tacet domus Admeti? 80
semi-chorus. An nullus amicorum prope est,
Qui dicat vtrum mortuam
Reginam lugere oporteat, an
Adhuc viuens lumen *solis* videat Peliæ filia
Alcestis: quæ mihi quidem, & omnibus aliis optima
Mulier est visa 85

Στείχω δ' ἐπ' αὐτῷ) ἵνα ἀπαρχὴν τῶν τελλοντος ἀποθνήσκειν, τῶ κόμιον τέμνειν. Ἱερὸς γὰρ ἐστὶ) ἐστὶ γὰρ ὁ αἰῶν τῶν κατὰ χθονὸς θεῶν

Universidad de Deusto
Biblioteca

αὐ ἱερώμενος ὅστις κατα χθονίοις δάμοσι, ἢ δὴ τὸ ξίφος μου τὸ τέχα πέμνει. Τί πόθ' ἡσυχία) ὄκ γερόντων Φεραίων ὁ χορός. διαιρεῖται δ' εἰς δύο ἡμιχόρια.

Πόσιν εἰς αὐτῆς γεγῶνᾶδε;
ἡμι. Κλύει τις ἢ στεναγμὸν ἢ χερῶν κτύπον,
Κατὰ στέγας, ἢ γόων, ὡς πεφεαγμένων;
ἡμι. Οὐ μὰν ὐδέ τις ἀμφιπόλων
Σταθίζετ' ἀμφὶ πύλας. 90
Εἰ γὰρ μετακύμιος ἄτας,
Ἰὼ Παιὰν, φανείης.
ἡμι. Οὔτ' αὖ φθιμένας γ' ἐσιόπων. ὐ
Γὰρ δὴ φεοῦδός γ' ὀξ οἴκων νέκυς.
ἡμι. Πόθεν; ὄκ αὐχῶ. τί γε θαρσύνει; 95
ἡμι. Πῶς αὖ ἔρημον πέφον Ἄδμητος
Κεδνῆς αὖ ἔφεαξε γυναικός;
ἡμι. Πυλῶν πάροιθεν δ' ὐχ ὁρῶ
Πηγαῖον, ὡς νομίζεται
Γε χέρνιβ' ὅθι φθιτῶν πύλαις. 100
Χαίτα τ' ὄπις ὅθι φεόθυρα τιμῶ
ος, ἃ δὴ νεκύων πένθεσι πίνεῖ.

Ergasuum maritum fuisse?
Semi. Auditne aliquis vel eiulatum, vel manuum strepitum
In ædibus, vel luctum, tanquam re confecta?
Semi. Imò verò ne vllus quidem seruorum
Stat ad portas. 90
Vtinam verò medius inter fluctus huius calamitatis,
O Pæan, o *Apollo malorum auerruncator*, appareas.
Semi. Non tacerem, si esset mortua: non
Enim iam ex ædibus cadauer elatum euanuit.
Semi. Vnde *hoc coniicis?* non glorior. quid tibi animum addit? 95
Semi. Quomodo solitarias exequias Admetus
Dilectæ coniugis peregisset?
Semi. Non enim video ante fores.
Fontanam (vt receptum est moribus)
Aquam cadaueri lauando destinatam, pro defunctorũ foribus, 100
Comáque nulla ad vestibulum fe-
cta *est*, quę profectò accidunt, *fieriqueſolent in* luctu mortuorum.

Μετακύμιος) ὁ δινὸς μετὰ τὸ κῦμα κατάστασιν παρέχων, ἀλλ' εἴθε φησὶν ὦ παιὰν φανείης μεταξὺ τοῦ κύματος τῆς ἄτης ταύτης. καὶ ἄλλως. ὥσπερ λέγοιμι μεταίχμιον τὸ μεταξὺ τῆς μάχης διάστημα. δυο γραπτεομένων. οὕτω μετακύμιον τὸ μεταξὺ τῶν δύο κυμάτων. Οὔτ' αὖ φθιμένα) ἀλλ' εἰ ἰὼ φησὶν ὑπεθανεῦσα, ὄκ αὖ ἐσιόπων ἂν τῆς οἴκοις. Οὐ γὰρ δὴ φροῦδος) ὐ γὰρ φεὸς τὸν οἶκον ἔλαθεν ἡμᾶς φεοκομεῦσα, πόθεν οἶδας, ὅτι οὐκ ὀξ ἰὼ ἐχθὴ. ὐ γὰρ ἐγὼ αὐχῶ καὶ θαρρῶ. Πῶς αὖ ἔρημον πέφον) ὄκ αὖ φησὶν τὸν πέφον αὐτῆς ὁ Ἄδμητος ἐπίνσε μεθ' ἡσυχίας, ὥς τι μηδένα γνῶναι. καὶ ἄλλως. πῶς ὄχλοις χωεὶς τοῦ ὀκφορὰν ἐποιήσατο Ἄδμητος ἀγαθῆς γυναικὸς ὀκφορὰν ποιούμενος.

Οὐ δουπεῖ νεολαία γυναικῶν.
ἡμι. Καὶ μὴν τόδε δὴ κύριον ἦμαρ,
Ὥι χρὴ σφε μολεῖν κᾶ γαίας. 105
ἡμι. Καὶ τί τόδ' αὐδᾶς;
ἡμι. Ἔθιγες ψυχᾶς, ἔθιγες ᾗ φρενᾶν.
χο. Χρὴ τοὺς ἀγαθῶν ἀκναιομένων,
Πενθεῖν, ὅς τις χρηστὸς ἀπ' ἀρχῆς νενόμισται.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

1 Ἀλλ' ὐδὲ ναυκληρίαν 110
2 Εἴθ' ὅποι τις αἶαν
3 Σκίλλας, ἢ Λυκίας,
4 Εἴτ' ὅθι τὰς ἀνύδρους
5 Ἀμμωνιάδας ἕδρας,
6 Δυσάνου θαλῦσαι 115
7 Ψυχάν. μόρος γὰρ ἄποινος
8 Πλάθει. θεῶν δ' ἐπ' ἐσχάρας

Non lamentatur cœtus iuuenilis mulierum.
Semi. Atqui hæc est rata dies,
Qua fatale erat eam sub terram ire, *i. mori.* 105
Semi. Quid verò hoc dixisti?
Semi. Attigisti animum, attigisti etiam mentem.
Cho. Decet, quando boni tristantur,
Lugere, quisquis bonus existimatur ab initio.

ANTISRROPHICA.

strophe.

1 Verùm neque classem, 110
2 Quocunque terrarum aliquis
3 Mittens, vel in Lyciam,
4 Vel ad siccas
5 Hammonis sedes,
6 Huius miseræ liberare possit 115
7 Animam. fatum enim crudele
8 Appropinquat. Deorum verò ad aras

Οὐδὲ νεολαία γυναικῶν) νέα. κυείως ὃ τις ὄξ χρῶν γυναικῶν. νέων ὃ δεῖ τι μᾶλλον αὐτῆς ἐξακούεσθαι ἢ ἰαύειν κτύπον. Διακναιομένων) φθειρομένων καὶ πτηθῆν. κνῆσις γὰρ ἡ μά-

Universidad de Deusto
Biblioteca

χαιρε. Αλλ' οὐδὲ ναυκληρίαν) οὐδ' εἰ πλύσαιμι, ἵνα μαρτίαν οὐδὲ ἔστιν ὅπου φῶς πέμψας πλοῦν ὠφέλα λύσειν τῆς δυσήνιν Αλκήστιδος πιὼ ψυχὴν ὠφέλα λύσειν αὐτὴν τῆς δυσήκου ψυχὴν σώσῃ, & παύσῃς τὴν κακῶν. πλησιάζει γὰρ ὁ θάνατος, & καιρὸν οὐκ ἔχομεν διακοινοῦσθαι τῇ θεῷ θυμίᾳ πενθεῖν μόν. τὸ μὴν γὰρ πενθεῖν, & θεοῖς τὸ παθοῖς συγγνώμης ἄξιον. λυπεῖται γάρ.

9 Οὐκ ἔχω 'πὶ τίνα
10 Μηλοθύτων πορεύθεῦ.

Αντιστροφή.

1 Μόνος δ' αὖ εἰ φῶς τόδ' ἴδοι 120
2 Ομμασι δεδορκὼς
3 ὁ Φοῖβου παῖς, θεραπεῦ-
4 σ' ἦλθεν ἕδρας σκοτίους,
5 Αἴδα τε πύλας.
6 Δμαθέντας γὰρ ἀνίει, 125
7 Πρὶν αὐτὸν εἷλε διόβολον
8 Πλᾶκτρον πυρὸς κεραυνίου.
9 Νῦν δ' τίνα βίου
10 Ελπίδα θεοῖς δέχομαι;

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Παντα γὰρ ἤδη τετέλεσται βασιλεῦσι, 130
Παντων δ' θεῶν ἐπὶ βωμοῖς
Αἱμόῤῥαν τοι θυσίαι θαλήρεις,

9 Nullum amplius habeo
10 Sacerdotem, ad quem accedam.

Antistrophe.

1 Solus verò si in hac luce esset 120
2 Oculis videns, *i. uiuens*,
3 Phœbi filius AE*sculapius*, relictis,
4 Rediret *Alæstis*, tenebricosis sedibus,
5 Et portis Plutonis.
6 Mortuos enim AE*sculapius* resuscitabat, 125
7 Priusquam eum interfecit à Ioue vibratum
8 Telum ignis fulminei.
9 Nunc verò quam vitæ
10 Spem arripiam?

Omnia enim nunc tentata sunt regibus, 130
Ad omnes enim aras deorum
Cruenta sacrificia abundant:

Τετέλεσται βασιλεῖα] ἃ ἔδει ποιεῖν τετέλεσται τὰ θεόσφορα, ὅτι τοῖς εἰμαρμένοις τὰ θεοπόκοιτα ὁ αἰὴρ ποιεῖ. ἢ ἐπὶ αὐτῇ τῇ Αλκήστιδι.

Δεμήτρ. τὸ δὲ τὸ θύεσθαι τὸ θύσιμα τοῖς θεοῖς

οὐδ' ἔστι κακῶν ἄκος ἄδεν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Αλλ' ἤδ' ὀπαδῶν ἐκ δόμων τις ἔρχεται
Δακρυῤῥοῦσα. τίνα τύχλω ἀκούσομαι, 135
,, Πενθεῖν μόν, εἴ τι δεσπότοισι τυγχάνει,
,, Συγγνωστόν. εἰ δ' ἔτ' ὄστιν ἔμψυχος γυνή,
Εἴτ' οὖν ὄλωλεν, εἰδέναι βουλοίμεθ' αὖ.
Θε. Καὶ ζῶσαν εἰπεῖν καὶ θανοῦσαν ἔστι σοι.
Χο. Καὶ πῶς αὐ ὠὐτὸς καὶ θάνοι τε, καὶ βλέποι; 140
Θε. Ηδη θεοπνοὴς ὄστι, καὶ ψυχορραγεῖ.
Χο. Ω τλῆμον, οἵας οἷος ὢν ἁμαρτάνεις.
Θε. Οὔπω τόδ' οἶδε δεσπότης, πρὶν αὖ πάθοι.
Χο. Ελπὶς μόν ἐκ ἔτ' ὄστι σώσασθαι βίον;
Θε. Πεπρωμένη γὰρ ἡμέρα διάζεται. 145
Χο. Οὐκοῦν ἐπ' αὐτοῖς πράσσεται τὰ θέσφορα;
Θε. Κόσμος γ' ἕτοιμος, ὥσφε σωθάψει πόσις.
Χο. Ἰσω νοῦν οὐκλεής γε καθανουμένη,
Γυνὴ γ' ἀρίστη τῶν ὑφ' ἡλίῳ μακρᾷ.
Θε. Πῶς δ' ἐκ ἀρίστη, τίς δ' ἐναντιώσεται; 150
Τί χρὴ νοεῖσθαι τὸν ὑπερβεβλημένον
Γυναῖκα; πῶς δ' αὖ μᾶλλον ἐνδείξαιτό τις

Et tamen horum malorum nullum est remedium.
Sed ecce quædam famularum ex ædibus egreditur
Lacrymans: quam *nouam* fortunam audiam? 135
„ Lugere quidem, si quid heris accidit,
„ Veniam meretur. vtrum autem adhuc sit viua mulier,
An verò perierit, scire vellemus.
Anc. Et viuam dicere, & mortuam licet tibi.
Cho. Quomodo autem idem potest mortuus esse, & viuere? 140
Anc. Iam *morti* est vicina, & agit animam.
Cho. O miser quali qualis existens *uxore* priuaris.
Anc. Nondum hoc scit dominus priusquam acciderit.
Cho. Nulla spes igitur seruandæ vitæ superest?
Anc. Fatalis enim dies violenter accedit. 145
Cho. Num igitur fiunt conuenientia vt in tali re?
Anc. Ornatus est paratus, quo eam sepeliet maritus.
Cho. Scito nunc *ille* quòd gloriose morietur,
Longè optima mulier omnium, quæ sub sole sunt.
Anc. Quomodo verò non optima? quis enim contradicet? 150
Quid conuenit aliud facere præstantissimam
Mulierem? quomodo enim magis ostenderet vlla *coniux alia*

Προωνοπὴς, θεοπεπωκῆα, θεοπνευστῆα εἰς θάνατον.

Πόσιν προθυμοῦσ', ἢ θέλουσ' ὑπερθανεῖν,
Καὶ τοῦτο μὲν δὴ πᾶσ' ὁπίσαλαι πόλις.
Α δ' ἐν δόμοις ἔδρασε, θαυμάσῃ κλύων. 155
Επεὶ γὰρ ἤσθετ' ἡμέραν τοῦ κυρίαν
Ηκουσιν, ὕδασι ποταμίοις λευκὸν χρόα
Ελούσα. ἐκ δ' ἐλοῦσα κεδρίνων δόμων
Εσθῆτα, κόσμον τ', ὀρθὸς ἐπὸς ἠσκήσατο.
Καὶ σᾶσα πρόσθεν ἑστίας, κατηύξατο. 160
Δέσποινα, ἐγὼ γὰρ ἔρχομαι κ' χθονὸς,
Πανύστατόν σε προσπίτνοῦσ' αἰτήσομαι,
Τέκνα ὀρφανοῦσα τὰμά. καὶ τῷ μὲν, φίλῳ
Σύζυξον ἄλοχον, τῇ δ', γενναῖον πόσιν.
Μή δ' ὥσπερ αὐτοὶ ἡ τεκοῦσ' ἀπόλλυται, 165
Θανεῖν ἀώροις παῖδας, ἀλλ' εὐδαίμονας
Εν γῇ πατρῴᾳ τερπνὸν ἐκπλῆσαι βίον.
Πάντας δ' βωμοὺς, οἳ κατ' Αδμήτου δόμοις,
Προσῆλθε, κἀξέστεψε, καὶ προσηύξατο,
Πτόρθων ἀποχίζουσα μυρσινῶν φόβῳ, 170
Ἀκλαυστος, ἀστένακτος, οὐδὲ τυπὸν

Se magni facere maritum, quàm si velit pro *eo* mori?
Et hæc quidem vniuersa ciuitas nouit.
At quæ domi egit, miraberis audiens. 155
Postquam enim sensit fatalem diem
Adesse, fluuiali aqua candidum corpus
Lauit, & accipiens ex cedrinis arcis
Vestem, & ornamenta, decorè se ornauit.
Et stans ante aras precabatur: 160
O domina, ego enim ad inferos eo,
Postremum te adorans, petam, (charam
Vt pupillorũ meorũ liberorũ tutelã suscipias, & alteri quidem *illorum*,
Iungas coniugem, alteri verò generosum maritum.
Neque, quemadmodum *ipsorum* parens perit, *sic etiam* ipsorum 165
Moriantur immatura morte liberi: sed felices
In solo patrio iucundam vitam impleant.
Ad omnes porrò aras, quæ erant in ædibus Admeti,
Accessit, illásque coronauit, & precata est,
Auellens à myrti ramis comam, *i. frondes myrteas decerpens*, 170
Sine eiulatu, sine gemitu: neque venturum

Πρόσθεν ἑστίας) ὡς πρὸς πολὺ ἑστίαν λέγουσαν αὐτῇ. μετέβη δὲ ὁ ἐξηγητικὸς ὅτι τὸ μιμητικὸν ὀρφανοῦσα, ὀρφανοτροφήσῃ, ὀπιτρόπευσῃ. καὶ ὀρφανιστὰς τοὺς ὀπιτρόπους λέγουσι.

Μυρσίνης

Μυρσίνης φόβῳ) ὁ ὅτι τὰ φύλλα τῆς μυρσίνης. ἔνθα κόρη οὖσα ἔλυσε τὸν παρθενίαν. τὸ ἑξῆς, Παρθενείας) τὰς παρθενείας κορεῖα, ὁ ὅτιν, ὦ λέκτρον χαῖρε.

Κακὸν μεθίῃ χρωτὸς εἰδεῖν φύσιν.
Κἄπειτα θάλαμον εἰσπεσοῦσα, καὶ λέχος.
Ἐνταῦθα δὴ δάκρυσεν, κἄλεγε τάδε.
Ω λέκτρον, ἔνθα παρθένει' ἔλυσ' ἐγὼ 175
Κοῦμαι' ἐκ τοῦδ' ἀνδρὸς, ὃ θνήσκω πέρι,
Χαῖρ'. οὐ γὰρ ἐχθαίρω σ'. ἀπώλεσας δέ με
Μόνῳ. προδοῦναι γὰρ σ' ὀκνοῦσα, καὶ πόσιν,
Θνήσκω. σὲ δ' ἄλλη τις γυνὴ κεκτήσεται,
Σώφρων μὲν ἐκ τοῦ μᾶλλον, δύστυχης δ' ἴσως. 180
Κυσεῖ δ' προσπίτνοῦσα. πᾶν δ' δέμνιον
Οφθαλμοτέγκτῳ δεύετο πλημμυρίδι.
Επεὶ δ' πολλῶν δακρύων εἶχεν κόρον,
Σλείχ' προνωπὴς, ἐκπεσοῦσα δεμνίων.
Καὶ πολλὰ θάλαμον ἐξιοῦσ' ἐπεστράφη, 185
Κἄρριψεν αὐτῷ αὖθις ἐς κοίτῳ πάλιν.
Παῖδες δ' πέπλων μητρὸς ἐξηρτημένοι,
Εκλαιον. ἢ δ' λαμβάνουσ' ἐν ἀγκάλαις,
Ησπάζετ' ἄλλοτ' ἄλλον, ὡς θανουμένη.
Πάντες δ' ἔκλαιον οἰκέται κ' στέγας, 190

Malum mutabat florentem colorem cutis.
Deinde verò irruens in thalamum, & in lectum,
Ibi tunc lacrymari cœpit, & dixit hæc:
O lecte, in quo virgineam solui ego 175
Puellæ zonam cum hoc viro, pro quo *iam* morior.
Vale: non enim te odi. perdidisti tamen me
Solam. Verita enim te prodere, & maritum,
Morior: alia verò aliqua mulier te possidebit,
Non quidem castior, sed fortasse felicior. 180
Osculabatur autem *eum* aduoluta. totus verò lectus
Ex oculis manante rigabatur proluuie.
Postquam autẽ multarũ lacrymarũ habuit satietatẽ, *i. lacr. satiata*,
Procedit extra thalamum, discedens à lecto:
Et sæpe egressa ex thalamo, *eodem* sæpe rediit. 185
Et abiecit se in lectum iterum atque iterum.
Liberi verò à matris veste pendentes
Plorabant: illa verò suscipiens in vlnas,
Salutabat aliàs alium tanquam iam moritura.
Omnes autem famuli in ædibus plorabant, 190

Σώφρων μὲν) ἐμοῦ μὲν ὁ σωφρο- πλημμυρίδι δακρύων. Προνωπὴς) ἐξωθεν τοῦ πρεσβύτερα, ὅτι χρὴ δὲ ἴσως. Πλημμυρίδι) νωπὶς θαλάμου.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Δέσποιναν οἰκτείροντες. ἡ δὲ δεξιὰν
Προὔτεινεν ἑκάστῳ. κοὔτις ἦν ὅ πω κακός,
Ον δ' προσεῖπε, καὶ προσερρήθη πάλιν.
Τοιαῦτ' ἐν οἴκοις ἐστὶν Αδμήτου κακά.
Καὶ καθανὼν γ' αὖ ὤλετ'. ἐκφυγὼν δ' ἔχει 195
Τοσοῦτον ἄλγος, οὗ πολ' ἐκλελήσεται.
Χο. Η που πενάζει τοῖσιν Αδμητος κακοῖς,
Εἰ θλῆς γυναικὸς εἰστερηθῆναί σφε χρή.
Θε. Κλαίει γ' ἄκοιτιν ἐν χεροῖν φίλῳ ἔχων,
Καὶ μὴ προδοῦναι λίσσεται, τ' ἀμήχανα 200
Ζητοῦσ'. φθίνει γὰρ, καὶ μαραίνεται νόσῳ.
Παρειμένη γὰρ χεὼς ἄθλιον βάρος,
Ομως γ', καίπερ σμικρὸν ἐμπνέουσ' ἔτι,
Κλέψαι προσωπὰς βέλεται τὰς ἡλίου,
Ως δ' πολ' αὖθις, ἀλλὰ νῦν πανύστατον 205
Ακτῖνα, κύκλον θ' ἡλίου προσόψεται.
Αλλ' εἶμι, καὶ σοὶ ἀγγελῶ παρουσίαν.
,, Οὐ γὰρ τι πάντες οἱ φερνῶσι κοιράνοις,
,, Ως τ' ἐν κακοῖσιν οἰμῳξεῖς παρεστάναι.
Σὺ δ' εἶ παλαιὸς δεσπόταις ἐμοῖς φίλος. 210

Dominam miſerantes: illa verò dextram
Porrigebat ſingulis: & nullus erat tam vilis,
Quem non alloqueretur, & compellaretur ab eo viciſſim.
Hæc mala ſunt in ædibus Admeti.
Et mortuus quidem periiſſet. nunc verò cùm *mortem* effugerit, 195
T*amen* tantum dolorem habet, cuius nunquam obliuiſcetur.
Cho. Certè *uexatus* his malis gemet Admetus,
Siquidem eum oportet priuari bona coniuge.
Anc. Iam plorat, in manibus habens charam coniugem,
Et precatur eam, ne ſe deſerat: impoſſibilia 200
Quærens. conſumitur enim, & contabeſcit morbo.
Iam enim ſolutæ ſunt miſeræ vires manuum:
Tamen, quamuis paululum adhuc ſpirans,
Vult ſuffurari ſplendidum lumen ſolis,
Quòd nunquam rurſus, at nunc poſtremum 205
Radios, globumque ſolis ſit viſura.
Sed abibo, & tuam nunciabo præſentiam.
,, Non enim omnes *famuli* bene volunt dominis,
,, Vt beneuoli accedant in malis.
,, Tu verò es vetus amicus dominis meis. 210

Καὶ καθανὼν τ' αὖ] καὶ εἰ ὡς θανεῖν αὐτόν. νῦν δὲ ἐκφυγὼν τὸν θάνατον, αἰεὶ ἐπιμελῆ αὐτὸν ἀποθανεῖν, μία λύπη τὸ πλῆθος ἔχει τὰ κακά. Αθλιον βάρος) πλὴν ἰσ-

χὼ τῆς χερὸς τῆς ἐλευθερίας. Οὐ γὰρ πάντες εὐμενεῖς δὲ ἄξια καὶ σφαγαῖς, ἃ πέπονθας ἄξια καὶ ὅδιν σφαγῆς.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Ιὼ Ζεῦ. Τίς αὖ πόρος πόρος κακῶν
Γένοιτο, καὶ λύσις τύχας,
Α πάρεστι κοιράνοις;
Εξεισί τις, ἢ τεμῶ τρίχα,
Καὶ μέλανα στολμὸν πέπλων 215
Αμφιβαλώμεθ' ἤδη;
Θε. Δῆλα μὴν φίλοι, δῆλά γ'. ἀλλ' ὅμως
Θεοῖσιν εὐχώμεθα. θεῶν
,, Γὰρ ἡ δύναμις μεγίστη.
Ω ναξ Παιαν, 220
Εξεύρε μηχανὴν τιν' Αδμήτῳ κακῶν.
Πόρισε δὴ, πόρισε.
Καὶ πάρος γὰρ τῶνδ' ἐφεῦρες,
Καὶ νῦν λυτήριος ἐκ θανάτου γένου,
Φόνιόν τ' ἀπότρεψον ἀΐδαν. 225
Χο. Παῖ, παῖ. Φεῦ, φεῦ. Ἰὼ, ἰώ. παῖ Φέρητος,
Οἷ' ἔπραξας δάμαρτος σῆς στερηθεὶς.
Αἶ, αἶ, ἄξια καὶ σφαγᾶς τάδε,

MONOSTROPHICA.

Cho. O Iupiter. quis tandem exeundi modus ex malis
Erit, & finis fortunæ,
Quæ *noſtris* adeſt dominis?
Egreditur aliquis: an radam comam?
An atrum cultum veſtium 215
Induemus iam?
Anc. Manifeſta quidem, manifeſta certè *res eſt*, ô amici: ſed tamen
Deos precabimur. Deorum
,, Enim *eſt* potentia maxima.
O rex Apollo, 220
Inuenias aliquam Admeto malorum vitandorum rationem.
Largire iam, largire *eam*:
Nam & antè inueniſti opem aduerſus mala huius:
Nunc quoque fias liberator ex morte,
Mortiferúmque profliga Plutonem. 225
Cho. Fili, fili. heu, heu. io, io. fili Pheretis,
Quomodo rem geris, *quàm affligeris*, vxore tua priuatus.
Heu, heu. digna & hæc *ſunt* cæde, *quæ te cædas*,

Τίς αὖ πόρος) τίς αὖ πόρος ἢ καὶ κακῶν ἡμῖν γὰ τούτου τῷ θανάτου θύρας μηχανῶ, δι' ἧς τὸν θρόνον, ἢ πῶς, ἢ ποῦ. Καὶ πάρος γὰρ) ἐγὼ πρόσθεν Αδμήτου ἔσωσας.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Καὶ πολεῖον ἢ βεόχω δέρλω
Οὐρανίω πελάσαι. 230
Ταὶ γὰ ἐ φίλαν,
Ἀλλὰ φιλτάτω γυναῖκα,
Καθηνᾶσαν ἐν ἡμαῖν τᾷδε γ' ὄψει.
Ἁ δ' ἐκ δόμων δὴ καὶ πόσις πορεύεται.
Στέναξον, ὦ βόησον, ὦ φεραία χθών, 235
Ταὶ ἀρίστην γυναῖκα μαραινομένᾳ
Νόσῳ κᾷ γᾶν, χθόνιον παρ' ἅδαν
„ Οὔ ποτε φήσω γάμον οὐ φραίνειν πλέον, ἢ λυπεῖν,
Τοῖς τε πάροιθεν πεκμαρόμενος,
Καὶ τάδε τύχας λύων βασιλέως. 240
Ος ἀρίστης ἀμπλακὼν ἀλόχᾳ
Τᾶς δ', ἀβίοτον τὸν ἔπειτα χρόνον βιοτεύσει.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ ἀ.

Ἀλ. Ἅλιε, καὶ φάος ἡμέρας,
Οὐρανίαί τε δῖναι νεφέλας δρομαῖαι. 245
Ἀδ. Ὁρᾶς σὲ, κἀμὲ, δύο κακῶς πεπραγότας.
Οὐδὲν θεοὺς δράσαντας, αὐθ' ὅτου θανῇ.

Et plus est, quàm laqueo collum
Sublimi admouere. 230
Non tantum enim charam,
Sed etiam charissimam coniugem
Isto die mortuam videbis.
Sed hæc ex ædibus iam, & maritus egreditur.
Geme, ô vociferare, ô Pheræa tellus, 235
Quia optima mulier contabescit
Morbo sub terra, infernum apud Plutonem.
„ Nunquam affirmabo nuptias plus habere voluptatis, quàm doloris,
Coniecturam faciens & ex iis, quę antea *vidi*,
Et hanc regis Admeti fortunam videns: 240
Qui amissa optima coniuge
Hac, viuet posthac miseram vitam.

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe I.

Al. O sol & lumen diei,
Et cælestes turbines nubium volitantium. 245
Ad. Videt te & me ambos calamitosos,
Nihil in deos peccantes, pro quo moriaris.

Ἡ βρόχῳ δέρλω] ἢ μεῖζον τὸ βρόχῳ ὑποθανεῖν τινά. βρόχῳ δ' ἀερανίῳ, αἰτῇ τῇ μετεώρῳ. Ἡ δὲ ἐκ δόμων δὴ) οὐκ οὖν. κᾷ γὰ) ἰστόθεον, ὡς ἔστω προπόμπια δεῖ ταῦτα θεωρεῖν. Καὶ τάδε) τοῦδε τὸν καταχθόνιον ἅδαν. Τοῖς τε πάροιθεν) ὁκ τῶν παλαιῶν πεκμαρόμενος καὶ τὰ νῦν.

Οὐρανίαί τε) αὐτοφόρως εἴρηκεν, αὐτὴ τὴν ἐρανίαν τε νεφέλαι, δι' ἃ δίνης δρομαῖα τῆς ἀεδίνητου τειφορᾶς. Ὁρᾶ σε κἀμὲ] τῶν φησὶν ὑποδεικνύων, ὡς τῶν εἰς θεοὺς ἁμαρτανόντων ἐκκαπομένων.

Strophe II.

Al. O terra, & atriorum tecta,
Nuptialésque thalami,
Patriæ Iolci.
Ad. Erige te ipsam ô misera, ne *me* prodas, 250
Et precare deos *rerum* dominos, vt tui misereantur.

Strophe III.

Video biremem, video scapham,
Mortuorum autem portitor habens manum ad contum,
Charon me iam vocat. quid cunctaris?
Festina, tu remoraris, cætera parata sunt. 255
Festinans *Charon me nunc* accelerat.
Ad. Heu mihi, acerbam hanc mihi nauigationem.
Dixisti: ô misera, quàm acerbè affligimur.

Strophe IIII.

Al. Abducit me, abducit me quis, non vides,
In aulam mortuorum, ex cæruleis superciliis 260
Toruum tuens alatus Pluto?

Ἔχων χεῖρ') εἰκῶς φησὶ διδόναι τὰ πλοῖα τῆς ἐν τῷ Ἀχέροντι πορθμείας, ὡς μαρτυρεῖ καὶ Δεῦρος ἐν τῇ ιε τῶν Λακεδαιμονικῶν, ὅτι ἐν Ἰωλκῷ ἐνυμφεύθη. Ἰωλκοῦ γὰ Πελίας ἐβασίλευσεν. Χαίρων μ' ἤδη καλεῖ) καλεῖ μ' φησὶν ὁ Χάρων τὰ πάντα λίχνον, τί μέλλεις, ἐπίσπευ.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Σωφρόνιμος] πᾶσα ἡ πεῖρα ἔχων παχύνει. Ὦ δύσδαιμον) ἐπειδὴ περὶ Πελίου ὁ λόγος. Δύσδαιμον) ὦ ἄθλια Ἄλκηστι.

Τί ῥέζεις; ἄφες. οἵαν ὁδὸν ἀ δεῖ
λαιοπάτα προβαίνω.

ἄδ. Οἰκτραὶ φίλοισιν, οὐκ ἐμοὶ τῇδε, μάλιστ' ἐμοί,
Καὶ παισὶν, οἷς δὴ πένθος ἐν κοινῷ τόδε. 265

Στροφὴ ε.

ἄδ. Μέθετε. μέθετέ μ' ἤδη.
Κλίνατέ μ', οὐ δύναμαι
Πόσι, πλησίον ἄδας.
Σκοτία δ' ἐπ' ὄσσοισι νὺξ ἐφέρπει.
Τέκνα, τέκν', οὐκ ἔτι δὴ, 270
Οὐκ ἔτι δὴ μάτηρ σφῶν ὅδ' ἐστὶν,
Χαίροντες ὦ τέκνα τόδε φάος ὁρᾶτον.

ἄδ. Ὤμοι. τόδ' ἔπος λυπρὸν ἀκούω,
Καὶ παντὸς ἐμοὶ θανάτου μεῖζον.
Μὴ πρὸς τῶν θεῶν τλῆς με προδοῦσαι, 275
Ἀλλ' ἀνάτολμα.
Σοῦ γὰρ φθιμένης, οὐκ ἔτ' αὖ εἴλω.
Εν σοὶ δ' ἐσμὲν καὶ ζῶ, καὶ μή.
Σὺ γὰρ φιλίαν σεβόμεθα.

Quid agis? dimitte. qualem viam ego miserrima ingredior.

Ad. Calamitosam amicis, postea verò mihi maximè,
Et liberis, quibus hic luctus communis *est*. 265

strophe v.

Ad. Dimittite, dimittite me iam.
Inclinate me, non valeo
Pedibus, propè mors *adest*.
Tenebricosa verò nox ad oculos serpit.
O liberi, liberi, non amplius iam, 270
Non amplius iam vestra mater superest,
Læti, ô filii, hoc lumen intueamini.

Ad. Heu mihi. audio hunc tristem sermonem,
Et qualibet morte mihi maiorem, *i. gramorem*.
Per deos rogo ne velis me deserere, 275
Sed animum recipe:
Te enim mortua ego non amplius ero.
Penes enim te est vt viuam, vel non viuam:
Tuam enim amicitiam colimus.

Νεκύων εἰς αὐλὰς) πλεωνᾶς ᾅδας. φίλοις οἰκτρά. ὃν δὲ τῷ φίλων ἐμοὶ μάλιστα Οἰκτραὶ φίλοισιν) φερόμενοι εἰς ὁδὸν τῶν οἰκτρά. παῖδες Ἀδμήτου Εὔμηλος καὶ Περι-

μέλη. Οὐ δύνω πόσι) οὐκ ἔπ' αὐτέχω. ὁ γὰρ ᾅδης πλησίον, μὴ θίγε με, ὡς κατεχρόμην ὑπὸ τοῦ χάρωνος λέγει. Ὁρῶπν) ὁρόπτι, γλῶσσα φησὶν χαίρουσαι ἡμᾶς τόδε φάος ὁρᾶν. Μὴ προδῷς θεῶν με) μὴ προδώσῃς με θεοὺς τοὺς πατέρων, οἷς μέλλῃς καταλιπεῖν ὀρφανοὺς, ἐὰν ἀποθάνῃς.

I A M B O I.

ἄλ. Ἀδμήτ', ὁρᾶς γὰρ τὰμὰ πρᾶγμαθ' ὡς ἔχει, 280
Λέξαι θέλω σοι πρὶν θανεῖν, ἃ βούλομαι.
Ἐγώ σε πρεσβεύουσα, κἀν τῇ τῆς ἐμῆς
Ψυχῇς κατασήσασα φῶς τόδ' εἰσορᾶν,
Θνήσκω, παρόν μοι μὴ θανεῖν, ἰσῶν σέθεν,
Ἀλλ' ἄνδρα τε σχεῖν Θεσσαλῶν ὃν ἠθελον, 285
Καὶ δῶμα ναίειν ὄλβιον τυραννίδι.
Οὐκ ἠθέλησα ζῶν ὀρφανοῖσιν σοῖσιν
Σὺν παισὶν ὀρφανοῖσιν. οὐδ' ἐφείσατο μόλις,
Οἷς ἔχουσα δῶρ', ἐν οἷς ἐτερπόμην.
Καί τοι σ' ὁ φύσας, χ' ἡ τεκοῦσα προὔδοσαν, 290
Καλῶς μὲν αὐτῶν κἀθανεῖν ἥκον βίου,
Καλῶς δ' σῶσαι παῖδα, κοὐκ ἐλεῶς θανεῖν.
Μόνῳ γὰρ αὐτοῖς ἦσθα. κοὐκ ἐλπὶς ἦν,
Σοῦ κἀθανόντος, ἄλλα φυτεύσειν τέκνα.
Κἀγώ τ' αὖ ἔζην, καὶ σὺ τὸν λοιπὸν χρόνον, 295
Κοὐκ αὖ μονωθεὶς σῆς δάμαρτος ἔστενες,

Alcestis.

Admete (vides enim quomodo se res meæ habent) 280
Dicere cupio tibi priusquam moriar, quæ volo.
Ego te honore afficiens, & pro mea
Vita constituens te vt lucem hanc aspicias, *i. vt viuas*,
Morior *nunc* pro te: cùm liceret mihi non mori,
Sed habere virum Thessalum, quemcunque vellem, 285
Et habitare domum beatam regno.
Non volui *tamen* viuere à te auulsa
Cum liberis orbis patre, nec peperci mihi,
Auroræ habens dona, quibus oblectarer.
Atqui pater tuus, & mater te prodiderunt, 290
Cùm tamen deceret ipsos honestè mori *pro filii* vita,
Honestè et iam seruare filium, & gloriosè mori.
Solus enim ipsis eras. nec vlla spes erat,
Te mortuo ipsos genituros aliam sobolem.
Et ego vixissem, & tu reliquum tempus, 295
Nec tu orbatus tua coniuge gemeres,

Ἀδμητ' ὁρᾶς) τὸ ἐφεξῆς, Ἀδμητε λέξαι θελόντος, αἰδοῖ ἔχων μάλιστον τῷ Θεσσαλῶν, σοι θέλω. αἰτῇ τῆς ἐμῆς ψυχῆς ἰδόν μοι σοῦ δόντος. οὐκ ἠθέλησα. Καλῶς ἀφ') αἰτὶ τῷ ἥκοντος, ἐ

Universidad de Deusto
Biblioteca

δεῖ καιροῦ αὐτῆς ἥκοντος εἰς τὸ ἀποθανεῖν ἀπογενέσθαι. Σοῦ κατθανόντος) ἀποθανόντος σου. οἱ δὲ φυτεύσιν ἤδη νῦν ἔπεσα τέκνα.

Καὶ παῖδας ὠρφανοῦς. ἀλλὰ τοῦ τα μὴ
Θεῶν τις ἐξέπραξεν, ὥστ' ἄτεκνος ἦν.
Εἶεν. σὺ δ' ἡμῖν τῷ σῷ ἀπόμνησον χάριν.
Αἰτήσομαι γὰρ σ' ἀξίαν μὴ ἄντικρυς. 300
,, Ψυχῆς γὰρ οὐδὲν ὄντι τιμιώτερον.
Δίκαια δ' ὡς φῆς σύ. τοιά γε δὴ φιλεῖς
Οὐχ ἧσσον, ἢ γὼ παῖδας, εἴπερ σωφρονεῖς.
Τοῖς αὐτὰς ἀνάσχου δεσπότας ἐμῷ δόμῳ,
Καὶ μὴ 'πιθήσῃς τοῖσδε μητρυιὰν τέκνοις, 305
Ἥτις κακίων ὤν σ' ἐμοῦ γυνὴ, φθόνῳ
Τοῖς σοῖσι κἀμοῖς παισὶ χεῖρα προσβαλεῖ.
Μὴ δῆτα δράσῃς ταῦτά γ' αἰτοῦμαί σ' ἐγώ.
,, Ἐχθρὰ γὰρ ἡ 'πιοῦσα μητρυιὰ τέκνοις
,, Τοῖς πρόσθ', ἐχίδνης οὐδὲν ἠπιωτέρα. 310
Καὶ παῖς μὲν ἄρσην, πατέρ' ἔχει πύργον μέγαν.
Ὃν καὶ προσεῖπε, καὶ προσερρήθη πάλιν.
Σὺ δ' ὦ τέκνον μοι, πῶς κοσθήσῃ καλῶς;
Ποίας τυχοῦσα συζύγου τῷ σῷ πατρὶ,
Μή σοί πιν' αἰσχρὰν προσβαλοῦσα κληδόνα, 315

Neque liberos orbos educares. Verùm hæc quidem
Deorum aliquis effecit vt ita haberent.
Sed sit ita. Tu verò nobis hanc *tanti beneficii* memor redde gratiam.
Nunquam enim à te dignam postulabo, 300
,, (Nam nihil est vita precìosius).
Iustam tamen, vt ipse dices (hos enim amas
Non minus quàm ego, liberos, siquidem sapis)
Hos patere dominos meæ domus *esse*.
Et non superinducas nouercam his liberis. 305
Quæ cùm me deterior sit mulier, ex inuidia
Meis & tuis liberis manus iniiciet.
Ne facias igitur hæc, abs te peto.
,, Nouerca enim *uxori* sucedens, liberis *est* inimica
,, Prioribus, nihiloque mitior quàm vipera. 310
Et filius quidem masculus, patrem habet magnum propugnaculum,
Quem iam affatus est, & *à quo* compellatus est vicissim.
Tu verò ô filia mea, quomodo virginitatis annos transiges honestè?
Qualem nacta coniugem tui patris,
Ne tibi aliquam turpem imponens famam, 315

Ὠρφανίθυες) ἐπιθύπνυες, τῆς κατὰ νύμφην) καὶ τοῖς μὴ τῶν ἄρσενος οὐδὲν ἔχω πλὴν ὀρφανίαν ἔφης τρεφῆς. Καὶ παῖς πλέον λέγει. ἱκανὸς γὰρ ὄντ' τῶν ἄρσενα ἑαυτῷ

Βοηθεῖν

Βοηθεῖν. παῤῥησίαν γὰρ ἄγει πρὸς τὸν πατέρα. σὺ δὲ θύλεια, πῶς παρθενεύσῃ ἄρα.

Ἥβης ἐν ἀκμῇ σοῖς ἀμαφθείρῃ γάμοις;
Οὐ γὰρ σε μήτηρ ὅτε νυμφεύσῃ ποτὲ,
Οὔτ' ἐν τόκοισι σοῖσι παρστωεῖ, τέκνον,
,, Παρεῦσ', ἵν' ἄδεν μητρὸς εὐμενέστερον.
Δεῖ γὰρ θανεῖν με. καὶ τόδ' οὐκ εἰς αὔριον, 320
Οὐδ' ἐς τρίτῳ μοι μηνὸς ἔρχεται κακόν,
Ἀλλ' αὐτίκ' ἐν τοῖς οὐκ ἔτ' ὄντι λέξομαι.
Χαίροντες, εὐφραίνοισθε. καὶ σοὶ μὲν πόσι,
Γυναῖκ' ἀρίστην ἔστι κομπάσαι λαβεῖν,
Ὑμῖν δ' παῖδες μητρὸς ἐκπεφυκέναι. 325
χο. Θάρσει πρὸ τούτου γὰρ λέγειν οὐ χαίρομαι.
Δράσει τάδ', ὥστερ μὴ φρενῶν ἁμαρτάνῃ.
ἀδ. Ἔσται τάδ', ἔσται, μὴ τρέσῃς. ἐπεί σ' ἐγὼ
Καὶ ζῶσαν εἶχον, καὶ θανοῦσ' ἐμὴ γυνὴ
Μόνη κεκλήσῃ, κοὐτις αὖθις σοῦ ποτε 330
Τόνδ' ἄνδρα νύμφη Θεσσαλὶς προσφθέγξεται.
Οὐκ ἔστιν οὔτος οὔτε πατρὸς εὐγενοῦς,
Οὔτ' εἶδος ἄλλως ἐκπρεπεστάτη γυνή.

In ipso pub. ratis flore corrumpat tuas nuptias?
Non enim mater te vnquam nuptui dabit,
Nec in partu tuo te confirmabit animum addens, ô filia,
Præsens, vbi nihil *est* matre beneuolentius.
Oportet enim me mori. & hoc non in crastinum, 320
,, Neque in tertium mensis *diem* mihi differtur, malum:
Sed statim dicar esse inter mortuos.
Valete hilares. & tibiquidem marite
Licet gloriari, te habuisse optimam coniugem:
Vobis verò liberi vos esse matre natos optima. 325
Cho. Bono sis animo. pro hoc enim dicere non vereor:
Faciet hęc, si modò de sano mentis statu non deturbetur.
Ad. Fient hæc, fient, ne metuas. postquam *enim* ego te
Viuentem habui, & mortua mea coniunx
Sola vocaberis, & nulla pro te 330
Sponsa Thessala me compellabit virum suum.
Nulla est tam nobili patre nata,
Nulla *quamuis* alioqui formâ *sit* decentissimâ mulier.

Οὐκ εἰς αὔριον) ὅτι εἰς τὴν αὔριον τῶν μηνὸς τοῦ τοῦ, οὐδὲ εἰς τὴν μεθ' τὴν αὔριον. Μηκέτ' οὖσι) νεκροῖς. οὐδὲ μία ἄλλη γυνὴ ἐρεῖται ὦ πόσι. Γυναῖκ' ἀρίστην] ἐμὲ δηλονοῦ ἀρίστην. ὡς εἰ τις λέγοι ἀστῖος ὁ ἀνὴρ, καὶ ἡ γυνὴ ἀστεία δηλονοῦ.

Οὐ χαίρομαι) οὐκ ἀναβοῦμαι, καὶ οὐκ ἀπέρχομαι. καὶ Ὅμηρος, μὴ δὴ ἄλγεα θυμὸν ἀρῆται. ὁ δὲ νοῦς, ὅτι θαρσῶ, ὅτι ποιήσω ταῦτα ὁ ἀνὴρ καὶ γαμήσει ἑτέραν. οὐκ ἀναβοῦμαι γὰρ ἐγκωμιάζων αὐτήν.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Αλις ᾖ παίδων, τῷδ' ὄνησιν δ' ἔχομαι
Θεοῖς ἠρέσθαι. σοῦ γὰρ οὐκ ὠνήμεθα. 335
Οἴσω δ' ἄνθος οὐκ ἐπήσιον τόδε,
Ἀλλ' ἐς ἀεὶ ἀιὼν οὐμὸς αἰτέσομαι γόνον,
Στυγῶν μὲν ἥ μ' ἔτικτεν, ἐχθαίρων δ' ἐμὸν
Πατέρα. λόγῳ γὰρ ἦσαν, οὐκ ἔργῳ φίλοι.
Σὺ δ' ἀνιδοῦσα τῆς ἐμῆς τὰ φίλτατα 340
Ψυχῆς, ἔσωσας. ἆρά μοι στένειν πάρα,
Τοιᾶσδ' ἀμαρτάνουσι συζύγου σέθεν;
Παύσω δ' κώμους, συμποτῆθ' ὁμιλίας,
Στεφανούς τε, μοῦσάν θ', ἃ κατεῖχ' ἐμοὺς δόμους.
Οὐ γάρ ποθ' ἅτ' ἀν βαρβίτου θίγοιμ' ἔτι, 345
Οὔτ' ἀν φρεν' ἐξάροιμι πρὸς λίβων λακεῖν
Αὐλόν. σὺ γάρ μου τέρψιν ἐξείλου βίου.
Σοφῇ δ' χερὶ τεκτόνων, δέμας τὸ σὸν
Εἰκαθὲν, ἐν λέκτροισιν ἐκτεθήσεται,
Ὃ προσπεσοῦμαι, καὶ προσπτύσας χέρας, 350
Ὄνομα καλῶν σὸν, τῷ φίλῳ ἐν ἀγκάλαις
Δόξω γυναῖκα, καίπερ οὐκ ἔχων ἔχειν.

Satis enim liberorum *habeo*, horúmque fruitionem precor
Deos, mihi contingere: te enim non *amplius* fruimur. 335
Feram autem luctum non tantum huius anni,
Sed donec vita mea durauerit ô coniunx,
Odio quidē habēs *matrem* quę me peperit, odio etiā prosequēs meum
Patrem. nomine enim erant amici, non re.
Tu verò dans *ea quæ habuisti* charissima pro mea 340
Vita, seruasti *me*: An non igitur mihi gemere adest,
Amittenti te talem coniugem?
Omittam verò conuiuia, & conuiuarum sodalicia,
Et coronas, & cantilenas, quę *antea* occupauerunt meam domum:
Non enim vnquam amplius attingam barbitum, 345
Neque animum impellam canere ad Libycam
Tibiam: tu enim eripuisti mihi *omnem* oblectationem vitæ.
Solerti verò manu artificum corpus tuum
Effictum, in lecto collocabitur:
Apud quod iacebo, idque complectens manibus, 350
Vocans tuum nomen, charam in vlnis
Videbor habere coniugem, quamuis non habeam.

Αλις ᾖ παίδων) δίκαι κἀγὼ ὁ ποτὲ ὑμέχρις ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ πιθήσω σε, ἀλλὰ μέ-
παῖδας ἔχων, ἕως τοῦ παίδων δεῖ εἶζειν. εἶπα- χρι τοῦ αἰῶνος μου. Στυγῶν μὲν) μισῶν τὸν μη-
αφ' ἑπέρας δρχῆς τὰ ἑξῆς. δηλοῖ δὲ, ὅτι οὐ τέρα, αἰωνίως καὶ αὐτὸν μισῶν, ὡς τὸ πάθος
προσδέομαι ἑτέρων παίδων. Οἵστρος δὲ πένθος] αἰάνιον ἔχω. Σὺ δ' ἀνιδεῦσα) δεῦσα δ' αἰτὶ

τῆς ἐμῆς ψυχῆς τῷ σῷ. Γάσσω δ' κώμους, αἰτὶ τοῦ οὐκέτι κωμάζω σοι. Οὐ γάρ ποτ' ἀν βαρβίτου) εἶδος ὀργάνου μουσικοῦ ὁ βάρβιτος, βαρυτέρας ἔχων τὰς χορδάς. καὶ ὅθεν οἱονεὶ βαρύμισος τις ὤν. Οὔτ' ἀν φρεν' ἐξάροιμι) ἀ πείσῃ με τῷ ἐμῷ φρένα λακεῖν πρὸς λίβων αὐλόν. οἱ γὰρ ἀρχαῖοι πρὸς αὐλὸν ᾖδον. Πρὸς λίβων λακεῖν) λίβων τὸν αὐλὸν φησίν. οὐκ γὰρ ἦν ἐν Λιβύῃ λωτίνων λεπτοφώνων καλάμων ὁ αὐλὸς γίνεται, ἢ ὅπ ἐν Τριτωνίδι τῇ ποταμῷ τῆς Λιβύης εὑρέθη.

Ψυχρὸν μὲν οἶμαι τέρψιν. ἀλλ' ὄμως βάρος
Ψυχῆς ἀπαυλοίλω αὖ. ἐν δ' ὀνείρασι
,, Φοιτῶσά μ' εὐφραίνοις αὖ. Ἡδὺ γὰρ φίλον 355
,, Καὐ νυκτὶ λεύσσειν ὅν τιν' αὖ παρῇ χρόνον.
Εἰ δ' Ὀρφέως μοι γλῶσσα καὶ μέλος παρῆν,
Ὡς τὴν κόρην Δήμητρος, ἢ κείνης πόσιν
Τμηνοῖσι κηλήσαντα σ' ἐξ ἅιδου λαβεῖν,
Κατῆλθον αὖ. καί μ' ἅτ' ὁ Πλούτωνος κύων, 360
Οὔτ' ἀ' πὶ κώπῃ ψυχοπομπὸς αὖ Χάρων
Εἶχον, πρὶν εἰς φῶς σὺν κατασῆσαι βίον.
Ἀλλ' οὖν ἐκεῖσε πρόσδοκα μ' ὅταν θανῶ,
Καὶ δῶμ' ἑτοίμαζ', ὡς συνοικήσουσά μοι.
Ἐν τῷσιν αὐτοῖς γὰρ μ' ἀπισκήψω κέδροις 365
Σοὶ, τοῖς δε θεῖναι πλευράς, ἐκλεῖναι πέλας
Πλευροῖσι τοῖς σοῖς. μὴ ᾖ γὰρ θανών ποτε
Σοῦ χωρὶς εἶλω, τῆς μόνης πιστῆς ἐμοί.
Χο. Καὶ μὴν ἐγώ σοι πένθος, ὡς φίλος φίλῳ,

Frigidam quidem opinor oblectationem, sed tamen onus
Animæ exhauriam, *acleuabo*. in somnis verò
,, Occurrens oblectabis me. Gratum enim *est* amicum 355
,, Etiam noctu videre, quocunque venerit tempore.
Si verò mihi Orphei adesset lingua, & carmen,
Vt filiam Cereris, aut eius maritum
Demulceans carmine, ab inferis reducerem te *coniugem*,
Descenderem. nec me Plutonis canis, 360
Neque deductor animarum Charon *nauta* qui ad remum *sedet*,
Retinerent, priusquam te in vitam reducerem.
Verùm illic me expecta dum moriar,
Præparaque domicilium, vt mecum habitatura.
Mandabo enim vt in iisdem cedrinis arcis mea 365
Tecum hęc ponant latera, *&* vt *ea* extendant prope
Latera tua. vtinam enim ne mortuus quidem vnquam
A te seiunctus sim, quæ sola mihi fuisti fida.
Cho. Et ego sanè hunc luctum, vt amicus cum amico,

Εἰδ' Ὀρφέως μοι) εἰ ᾖ εἶχον τὸ μέλος κόρλω ἢ τὸν Πλούτωνα, καὶ τοῦτο ἀν ἐπίκπα-
τοῦ Ὀρφέως ποθ' τὸ σὲ λαβεῖν κηλήσωντα τῷ Εἰδ' Ὀρφέως μοι) Ὀρφέως γυνὴ Εὐρυδίκη, ἧς

Universidad de Deusto
Biblioteca

ἀπιθανούσης ἀπὸ ὄφεως καταπλαγὴς, καὶ τὴν μουσικὴν θέλξας τὸν Πλούτωνα καὶ τὸν κύριον, αὐτὸν αὐτὴν ἀναγαγὼν ἐξ ᾅδου. Ἐπισκήψω) ἐνταλοῦμαι γὰρ, ὃν τῆς αὐτῆς τροφῆς σὺν σοὶ ἐμὲ θάψαι. Καὶ, μὴν ἐγὼ σοὶ) τὸ τούτης πένθος σιωπήσω. ἀξία γὰρ αὐτὴ τοῦ πενθεῖσθαι.

Λυσῶν σιωπήσω τῆς δε. καὶ γὰρ ἀξία. 570

ἄλ. Ω παῖδες, αὐτὰ δὴ τάδ' εἰσηκούσατε
Πατρὸς λέγοντος, μὴ γαμεῖν ἄλλην ποτὲ
Γυναῖκ' ἐφ' ὑμῖν, μήδ' ἀπημάσθαν ἐμέ.
ἄδ. Καὶ νυῦν γε φημι, καὶ τελοῦντα τάδε.
ἄλ. Ἐπὶ τοῖς δε, παῖδας χρεὼν ἐξ ἐμῆς δέχου. 575
ἄδ. Δέχομαι φίλον γε δῶρον ἐκ φίλης χερός.
ἄλ. Σὺ νυῦν γενοῦ τοῖς δ' αὐτ' ἐμοῦ μήτηρ τέκνοις.
ἄδ. Πολλή γ' ἀνάγκη σοῦ γ' ἀπεστερημένοις.
ἄλ. Ω τέκν', ὅτε ζῶ μ' ἐξελοῦ, ἀπέρχομαι κάτω.
ἄδ. Οἴμοι, τί δράσω δῆτα σοῦ μονωθεῖσ'; 580
ἄλ. Χρόνος μαλάξει σ'. οὐδὲν ἔστ' ὁ καταθανών.
ἄδ. Λαβοῦ με σοῦ σοι πρὸς θεῶν, ἄγου κάτω.
ἄλ. Ἀρκοῦμεν ἡμεῖς οἱ προθνήσκοντες σέθεν.
ἄδ. Ω δαῖμον, οἷας συζύγου μ' ἀποστερεῖς.
ἄλ. Καὶ μὴν σκοτεινὸν ὄμμά μου βαρύνεται. 585
ἄδ. Ἀπολοῦμαι ἄρ', εἰ με δὴ λείψεις γύναι.
ἄλ. Ὡς οὐκ ἔτ' ὄντα, οὐδὲν ἂν λέγοις ἐμέ.

Triſtem huius vnâ feram. ipſa enim *eſt* digna. 570
Al. O liberi vos iam audiuiſtis hæc
Patrem dicentem, ſe nullam aliam ducturum vnquam
Vxorem in veſtrum damnum, neque me neglecturum.
Ad. Et nunc affirmo *eadem*, & faciam hæc.
Al. Hac conditione accipe liberos ex manibus meis. 575
Ad. Accipio gratum certè munus ex amica manu.
Al. Tu nunc ſis iſtis mater pro me liberis.
Ad. Ingens certè neceſſitas orbatis te *matrem eſſe me cogit*.
Al. O liberi, cùm viuere me decebat, ad inferos eo, *i. morior*.
Ad. Hei mihi, quid igitur faciam te orbatus? 580
Al. Tempus minuet tibi luctum: mortuus nihil eſt.
Ad. Duc me tecum per deos oro, duc ad inferos.
Al. Satis eſt me mori pro te.
Ad. O fatum, quali coniuge me priuas?
Al. Atqui tenebricoſi mei grauantur oculi. 585
Ad. Perii igitur, ſi me iam reliqueris mulier.
Al. Vt eam, quæ nihil amplius ſum, nihil me dixeris *eſſe*.

Ἐπὶ τῇδε) πρὸς τὸ μὴ εἰσαγαγεῖν ἄλλην γυναῖκα. Οὐ ζῶ χρὴ) γένοιτο οὖν. Καὶ οὐκ ἔτ' ὄντα) ὅτως ἀποθανοῦσαν δηλονότι. Καὶ οὐκ ἔτ' ὄντα) ὅτως ἀποθανοῦσαν, ὡς τι μηκέτι οὖσαν με νόμιζε.

ἄδ. Ὀρθοῦ πρόσωπον, μὴ λίπῃς παῖδας σέθεν.
ἄλ. Οὐ δῆτ' ἑκοῦσά γ', ἀλλὰ χαιρέτω τέκνα.
ἄδ. Βλέψον πρὸς αὐτοὺς, βλέψον. Αλ. οὐδέν εἰμ' ἔτι. 590
ἄδ. Τί δρᾶς; προλείπῃς; Αλ. χαῖρ'. Αδ. ἀπολόμην πάλαι.
Χο. Βέβηκεν, οὐκ ἔτ' ἔστιν Αδμήτου γυνή.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

εὐ. 1 Ἰώ μοι τύχας. μῆτα δὴ κάτω
2 Βέβηκεν. οὐκ ἔτ' ἔστιν, ὦ
3 Πάτερ, ὑφ' ἁλίῳ. 595
4 Προλιποῦσα δ' ἀμὸν βίον,
5 Ὠρφάνισε τλάμων.
6 Ἰδὲ γὰρ ἴδε βλέφαρον, καὶ
7 Παρατόνους χέρας.
8 Ὑπάκουσον, ἄκουσον ὦ 600
9 Μᾶτερ, αὐτάζω,
10 Ἐγώ σ' ἐγὼ μᾶτερ νυῦν γε καλοῦμαι,
11 Ὁ σὸς ποτὶ σοῖσι προσπίλνων στόμασιν ἐοικότος.
ἄδ. Τοὶ δ' κλύουσιν, οὐδ' ἐρῶσιν. ὥστ' ἐγὼ,
Καὶ σφῶ, βαρείᾳ συμφορᾷ πεπλήγμεθα. 605

Ad. Erige faciem, ne relinquas tuos liberos.
Al. Non quidem volens *deſero*: ſed valeant liberi.
Ad. Intuere eos, intuere. *Al.* Nihil amplius ſum. 590
Al. Quid agis? deſeris *nos*? *Al.* Vale. *Ad.* Perii miſer.
Cho. Exceſſit, non amplius eſt Admeti coniunx.

ANTISTROPHICA.

strophe.

Eu. 1 Hei mihi propter calamitatem. mater iam ad inferos
2 Abiit. non amplius eſt, ô 595
3 Pater, ſub ſole:
4 Deſerens autem meam vitam,
5 Fecit me orphanum miſera.
6 Vide enim, vide palpebras, &
7 Reſolutas manus.
8 Audi, audi ô 600
9 Mater, *te* obſecro:
10 Ego te, ego ô mater nunc ſaltem voco,
11 Tuus pullus, *i. filius*, ad os tuum cadens.
Ad. *Vocas* neque audientem, neque videntem. itaque ego,
Et vos graui calamitate percuſſi ſumus. 605

Ἑκοῦσα) οὐχ ἑκοῦσα προλείπω αὐτούς. Ἀπολοῦμαι) ὡς αὐτῆς καταπεσούσης τὸ ἀπολοῦμαι.

Τὶ οὐ κλύουσιν] Τ αὐτὶω δὴ καλεῖς τὶω ὕπ κλύουσιν, ὕπ ἐρῶσιν. Υμεῖς) καὶ ἐγὶ φεὺς πᾶ Ἐύμηλον καὶ τὶω ἀδελφὶω ἀυτί.

Αντιστροφή.

ἔυ. 1 Νέος ἐγὼ πάτερ λείπομαι φίλας
2 Μονόστολός τε μαῖρός. ὦ
3 Στρέτλια δὴ πεῦθὼν
4 Εγὼ ἔρρα,
5 * * * * * * *
6 Σύ τ' ἐμοὶ σύγκασι κόρα
7 Σιωέτλας. ὦ πάτερ,
8 Ανόνητ' ἀνόνητ' ἐνύμ-
9 φευσας, ἀδὲ γήρως
10 Εβας τέλος σὺν τᾶδ'. ἔφθιτο γὰρ πά-
11 ρος. οἰχομένης δέ σου μᾶτερ, ὄλωλεν οἶκος.

ΙΑΜΒΟΙ.

χο. Αδμητ', ἀνάγκη τᾶς δε συμφορᾶς φέρειν.
" Οὐ γάρ τι πρῶτος, ἀδὲ λοίσθιος βροτῶν,
" Γυναικὸς ἐσθλῆς ἤμπλακες. γίγνωσκε δὲ,
" Ως πᾶσιν ἡμῖν καθθανεῖν ὀφείλεται.
ἄδ. Επίσταμαί γε, κοὐκ ἄφνω κακὸν τόδε
Προσέπαλ'. εἰδὼς δ' αὐτ' ἐτηρόμην πάλαι.

Antistrophe.

ἔυ. 1 Ego iuuenis adhuc relinquor à chara, ô pater,
2 Solusque matre. ô
3 Tristia igitur passus
4 Ego mala,
5 * * * * * * * *
6 Tuque mecum soror puella
7 Eadem sustines. O pater
8 Frustra, frustra, vxorem duxi-
9 sti, neque *ad* senectæ
10 Finem peruenisti cum ista. prius enim est mortua,
11 Te autem moriente, ô mater, domus periit.

Chorus.

cho. Admete, necesse est hanc calamitatem ferre.
" Tu enim neque primus, neque postremus mortalium
" Vxore bona priuatus es. scias autem
" Quod omnibus nobis mors debetur, *i. moriendum est.*
ἄδ. Scio sanè, nec subito hoc malum
Aduolauit: cùm verò scirem hęc, cruciabar iampridem.

Νεὸς ἐγὼ) νέος καὶ ἔρημος λείπομαι φίλης ὑπὸ μεταφορᾶς τοῦ μονοστελουμένου ποιῶν. μονόστολος οὖν ἀπὸ τοῦ ἔρημος. Σύ τ' ἐμοὶ] ὡστὶ ἔλεγε σιωόμαιμι, σιωαδελφέ, ποσεῦπα ἔχῃς ὅσα ἐγώ. Ανάγκη τᾶσδε] ἀνάγκη γὰρ ἀποθανεῖν ὡς τοῦ Αδμήτου ὑποστῆναι τοῦ πάθους τῆ γυναικῶν, καὶ τοῦ θρίνου τοῦ παίδων συγχυθέντος φυνῆς μοὶ αὕτη ἡ συμφορὰ ἐπῆλθεν, ἀλλὰ φεῦφεύς αὐτὴν. Κοὐκ ἄφνω κακὸν τόδε) οὐκ ἐξαίφνης εἰδόπ.

Αλλ', ἐκφορᾶν γὰρ τᾶδε θήσομαι νεκρῶν,
Πάρεστε. καὶ μελῴοντες, αὐτηχήσατε
Παιᾶνα τοῦ κάτω θεν ἀστόνδω θεᾶς.
Πᾶσιν ἢ Θεσσαλοῖσιν, ὧν ἐγὼ κρατῶ, 425
Πένθος γυναικὸς τῆσδε κοινᾶδαι λέγω,
Κερᾶ ξυρηκεῖ, καὶ μελαμπέπλῳ στολῇ.
Τέθριππά τε ζεύγνυθε, καὶ μονάμπυκας
Πώλοις σιδήρῳ τέμνεθ' αὐχένων φόβῳ.
Αὐλῶν ἢ μὴ κατ' ἄστυ, μὴ λύρας κτύπος 430
Εστω, σελήνας δώδεκ' ἐκπληρουμένας.
Οὐ γάρ τιν ἄλλον φίλτερον θάψω νεκρὸν
Τᾶδ', οὐδ' ἀμείνον' εἰς ἐμ'. ἀξία δέ μοι
Τιμῆς, ἐπεὶ τέθνηκεν αὐτ' ἐμοῦ μόνη.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

χο. 1 Ω Πελίᾳ θύγατερ, 435
2 Χαίρουσά μοι ἐν ἅιδα δόμοισι
3 Τὸν ἀνάλιον οἶκον οἰκεῖ θοίς.
4 Ἰστω δ' ἅιδης ὁ μελαγχαίτας

Sed (hoc enim cadauer efferam]
Adeste, & vnâ per vices canite
Lugubre carmen inferorum implacabili Deo.
Omnibus verò Thessalis, quibus ego præsum,
Iubeo communem esse luctum huius mulieris, 425
Cæsarie rasa, & nigra veste:
Quadrigasque iungite & singularibus
Equis ferro secate ceruicis iubam.
Tibiarum verò ne per vrbem, neque lyræ strepitus 430
Sit, duodecim integris mensibus.
Non enim vllum aliud charius cadauer sepeliam,
Quàm hoc, neque quod sit plus de me meritum: digna autem
Est quę honore à me afficiatur, siquidem pro me est mortua sola.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

cho. 1 O Peliæ filia,
2 Læta mihi in Plutonis ædibus 435
3 Tenebricosam domum colas.
4 Sciat autem Pluto nigricomus

Αλλ' ἐκφορᾶν) πιστεύσαι ἐκφορᾶν τὸν νεκρόν. Παρέστε) θεραπεύσατε, θεραπεύσαι ὀφείλει. Παιᾶνα) θρῆνον, ἐφ' ᾧ ἐπιθρήσουσιν, ἅτινα ἐν πᾶσι παιᾶσι. Κουρᾷ ξυρῇ) κλοῦω

Universidad de Deusto
Biblioteca

αὐτὴς μετέχει τῶ πάθους τῶ κακόῤῥαδα καὶ μελαγχολεῖν. Ἰστω δὴ ἀΐδας) γινωσκέτω δὴ ὁ Ἀΐδης καὶ ὁ Χάρων, ὃς ὄπι τῶ πηδαλίῳ & τῆ κόπῃ ἄξει ἀρίστην γυναῖκα πορθμεύσας εἰς τὴν Ἀχεροντίαν λίμνην.

5 Θεὸς, ὅς ὀπὶ κώπᾳ
6 Πηδαλίῳ τε γέρων 440
7 Νεκροπομπὸς ἵζει,
8 Πολὺ δὴ πολὺ δὴ γυναῖκ' ἀρίστην
9 Λίμναν Ἀχεροντίαν πορθοῦσας
10 Ἐλάτᾳ δικώπῳ.

Ἀντιστροφὴ α.

1 Πολλά σε μουσοπόλοι 445
2 Μέλψουσι, καθ' ἑπτάτονόν τ' ὀρείαν
3 Χέλυν, ἔντ' ἀλύροις κλείοντες ὕμνοις
4 Σπάρτᾳ κύκλῳ ἀνίκα Καρνείᾳ
5 Περινίσεται ὥρα
6 Μηνὸς, ἀειρομένᾳ 450
7 Παννύχῳ σελάνᾳ,
8 Λιπαραῖσί τ' ἐν ὀλβίαις Ἀθάναις.
9 Τοίαν ἔλιπες θανοῦσι μολπὰν
10 Μελέων ἀοιδοῖς.

5 Deus, & qui ad remum,
6 Et ad gubernaculum ſenex 440
7 Mortuorum deductor ſedet,
8 Se iam longè optimam mulierem, longè optimam, inquam,
9 Tranſuexiſſe trans paludem Acherontiam
10 Cymba biremi.

Antiſtrophe I.

1 Multum te Poetæ 445
2 Canent, & in montana habente ſeptem fides
3 Lyra, & in hymnis ſine lyra cantatis celebrantes,
4 Spartæ quando orbis Carnei
5 Redit, tempus vernum
6 Menſis, exoriente 450
7 Per totam noctem *plena* luna,
8 Et in diuitibus & beatis Athenis.
9 Talem reliquiſti moriens cantilenam
10 Carminum cantoribus, *i. poetis*.

Οὐρείαν χέλυν] πολὺ λύραν. ἀπὸ τῆς χελώνης ὀρείνης ἡ λύρα δέδεται. εἰσὶ δὲ καὶ ἄνυδροι. διὸ ὀρείαν εἶπεν, τουτέστι λύρας & ᾠδῆς Σοφοκλῆς ἐν Λίνῳ & Λοκρῷ, καὶ πεξὰ καὶ φορμικτά. καὶ πεξαὶ δέ πνες ἕτεραι λεγονται, αἱ χωρεῖς ὀργάνου εἰς τὰ συμπόσια φοιτῶσι. Ἐπτάτονος χέλυς, αὐτὴ τῆ ἡ ἑπτάχορδος. Περινίσεται) περιοικλοιῶται, κυκλοειδὴς γὰρ ὁ χρόνος. καὶ Ὅμηρος, περιπέλομαι ὀνιαυτῆ. Ἀειρομένης) μεταειζομένης, πληρουμένης τῆς σελήνης,

νῆς, ἐν παρσελίῳ τῆς ἑορτῆς ἀγρυπνίας. ἄλλως, ἀφυῶς πολὺ πληρουμένῃ διὰ τὰς ἀειρομένας παννύχοις ἐδήλωσεν. ὅπερ δὲ παρσέλινος ὀδὴ, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς φέγγει.

Στροφὴ β.

1 Εἰθ' ἐπ' ἐμοὶ μοῦνα εἴη, 455
2 Δυναίμαν δέσι πέμψαι
3 Φάος ἐς αἴδου περάσαντα,
4 Καὶ κωκυτοῖο ῥεέθρων
5 Πορθμὰ μία νερτέρα τε κώπα.
6 Σὺ γὰρ ὦ μόνα, ὦ φίλα γυναικῶν, 460
7 Σύ γε τὸν σαυτᾶς ἔτλας πόσιν ἀντὶ σᾶς ἀμείψαι
8 Ψυχᾶς ἐς ἄδαο κούφα σοι
9 Χθὼν ἐπάνω πέσοι, γύναι.
10 Εἰ δέ τι καινὸν ἕλοιτο πόσις λέχος,
11 Ἦ μάλ' ἔμοιγ' αἰὲν εἴη συγηθὲς, τέκνοις τε τοῖς σοῖς. 465

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ματέρος ἐ θελούσας
2 Παῖδος χθονὶ κρύψαι
3 Δέμας, οὐδὲ πατρὸς γεραιοῦ,
4 * * * * * * *
5 Οὐ ἔτεκον, κοὐκ ἔτλαν ῥύσασθαι

strophe II.

1 Vtinam penes me eſſet, 455
2 Poſſémque te emittere
3 In lucem ex Plutonis domo,
4 Et ex Cocyti fluentis,
5 Fluuiatili, & infernali remo.
6 Tu enim ô vnica, & chara mulier, 460
7 Tu tuum ſuſtinuiſti maritum pro tua permutare, *atque tua redimere*
8 Vita ex inferis. leuis
9 Terra cadat ſupra te, mulier.
10 Si quem verò nouũ elegerit maritus lectũ, *i. ſi nouam uxorem duxerit*,
11 Profectò valde mihi erit odioſus, liberiſque tuis. 465

Antiſtrophe II.

1 Cùm *eius* mater non voluerit
2 Pro filio terra tegere
3 Corpus, *i. mori*, neque pater ſenex *mori noluerit pro eo*,
4 * * * * * * * *
5 Quem genuit, nec *eum* voluerint liberare, *profectò ſunt*

Κοῦφα σοι χθὼ) εἴη σοι ἡ ὀπισθεμβόλη ὁδὸς ἀείδωρος. τῶτο γὰρ ὁ βίοτῶ ἀπαίτιον, συμβίου σοῦ ἐμοὶ οἰκήσας με καλούσης. ἢ τοιαυτὴ γαμετὴ κωμῆται, ἐπεὶ εἰς κῶμας ἦσαν διηρημένοι. πυτέσιν εἰς φυλὰς, χρεία τῆς σῆ. εἴ τι τῆς σὴ χρεία πέμπει προσβλῶσα φεραῖον ἄσυ, πόλιν Θεσσαλῶν. φράσω, ἱππηρετῶ, πέτρωρον ἀπὸ τῶ τετράωρον, ἵνα ὦσι τέσσαρες

Universidad de Deusto
Biblioteca

ἵπποι ἐζευγμένοι. καὶ σιωπεῖς δὲ, ὅταν ἕτερος ἑτέρῳ σιωπᾷ ζευγμένος. ἢ ἀπὸ τύπου, καὶ σιωπῶν ἡ γυνὴ λέγεται, ἡ σιωπητικὴ, ἢ σιωπᾷ ζευγμένη. κτανεῖν δ' ἥξεις, ἢ κρατήσεις, ἢ οὐ κρατήσεις. ἡ γὰρ χωρὶς αἵματος τεθνήσεται ὁ ἀγών. τί δ' οὐ κρατήσεις, εἰ συμβῇ σοι κρατῆσαι τῶν δεσπότων τῶν ἵππων, τί πλέον τεθήξεις, καὶ ὠφελήσεις, ὅπου γε οἱ ἵπποι ἀδάμαστοι εἰσί.

6 Σχελλίω πολιὰν ἔχοντε χαίτην.
7 Σὺ δ' ἐν ἥβᾳ νέᾳ νέος θανοῦσα φωτὸς οἴχῃ.
8 Τοιαῦτας εἴη με κυρῆσαι
9 Σεῦ δυάδος φίλας ἀλόχου.
10 Τὸ γὰρ ἔν γε βίῳ σπανίον μέρος.
11 Η γὰρ ἐμοί γ' ἄλυτος δι' αἰῶνος αὐξανοίη.

I A M B O I.

ἡρ. Ξένοι, Φεραίας τῆσδε κωμῆται χθονὸς,
Αδμητον ἐν δόμοισιν ἄρα κιχάνω;
χο. Ες' ἐν δόμοισι παῖς Φερητιάδου, Ηράκλεις.
Αλλ' εἰπὲ, χρεία τίς σε Θεσσαλῶν πόλιν
Πέμπει, Φεραίων ἄστυ τεσσαρῶν τόδε;
ἡρ. Τιρυνθίῳ τεάσω τιν' Εὐρυθεῖ πόνον.
χο. Καὶ ποῖ πορεύῃ; τῷ συνέζευξαι πλανώ;
ἡρ. Θρῃκὸς τέτρωρον ἅρμα Διομήδους μέτα.
χο. Πῶς οὖν δυνήσῃ; μῶν ἄπειρος εἶ ξένε;
ἡρ. Απειρος. οὔπω Βιστόνων ἦλθον χθόνα.
χο. Οὐκ ἔστιν ἵππων δεσπότου σ' αὐδὰ μάχης.

6 Detestandi, habentes canam comam.
7 Tu verò in pubertate iuuenili pro viro iuueni moriens abis.
8 Tali contingat mihi potiri
9 Coniuge chara lecti socia.
10 Hæc enim *felicitatis* pars in *hac* vita *est* rara.
11 Certè viueret mecum per omnem vitam sine molestia.

Hercules.

Her. O hospites, huius Pherææ terræ incolæ,
Admetum in ædibus an inueniam?
cho. Est domi filius Pheretis, ô Hercules.
Verùm dicito quæ causa te *in hanc* Thessalorum vrbem
Mittit, vt *ad* hanc Pherçorum ciuit atē accedas?
Her. Tirynthio Eurystheo quendam conficio laborem.
cho. Et quò vadis? cui astrictus es erratione?
Her. Vado ad quadriiugum currum Diomedis Thracis.
cho. Quomodo igitur *hoc* poteris? an es imperitus hospitis?
Her. *Sum* imperitus. nondum *enim* veni *in* Bistonum agrum.
cho. Non poteris fieri dominus equorum sine pugna.

ἡρ. Αλλ' ἤδη ἀπιέναι μ' ἐῶν πόνους οἷόν τέ μοι.
χο. Κτανεῖν ἄρ' ἥξεις, ἢ θανὼν αὐτὸς μολεῖς;
ἡρ. Οὐ τόνδ' ἀγῶνα τεῦτον αὐδράσιμ' ἐγώ.
χο. Τί δ' αὖ κρατήσας δεσπότου, πλέον λάβοις;
ἡρ. Πώλοις ἀπάξω κοιρανῶ Τιρυνθίῳ.
χο. Οὐκ εὐμαρὲς χαλινὸν ἐμβαλεῖν γνάθοις.
ἡρ. Εἰ μὴ γε πῦρ πνέουσι μυκτήρων ἄπο.
χο. Αλλ' αὐδρας δρεπανοῦσι λαιψηρᾶς γνάθοις.
ἡρ. Θηρῶν ὀρείων χόρτον, οὐχ ἵππων λέγῃς.
χο. Φάτνας ἴδοις ἂν αἵματι πεφυρμένας.
ἡρ. Τίνος δ' ὁ θρέψας παῖς πατρὸς κομπάζεται;
χο. Αρεος, ζαχρύσου Θρᾳκίας πέλτης ἄναξ.
ἡρ. Καὶ τόνδε τοὔμοῦ δαίμονος πόνον λέγῃς;
Σκληρὸς γὰρ αἰεὶ, καὶ πρὸς αἶπος ἔρχεται.
Η χρὴ με παισὶν, οἷς Αρης ἐγείνατο,
Μάχην συνάψαι, πρῶτα μὲν Λυκάονι,
Αὖθις δ' Κύκνῳ. τόνδε δ' ἔρχομαι τρίτον
Αγῶνα πώλοις, δεσπότῃ τε συμβαλών.
Αλλ' ἔστι ὅστις τὸν Αλκμήνης γόνον

Her. Sed non erat mihi possibile recusare labores *istos*. (nebis?
cho. Interfecturus igitur *eum* venies, an *ab eo interfectus*, & mortuus ibi ma-
Her. Non hoc certamen primum curram ego.
cho. Quid verò lucri facies victo domino?
Her. Equos adducam Tirynthio regi.
cho. Non facile *est* frænum iniicere genis.
Her. Nisi spirent ignem è naribus.
cho. Quin homines lacerant rapidis genis.
Her. Pabulum dicis montanarum ferarum, non equorum.
cho. Videbis præsepia sanguine conspersa.
Her. Ipse verò, qui aluit *hos equos*, cuius patris filium se iactat? (dantis.
cho. Martis, *seque iactat esse* regem peltę, *i. peltatorum* Thraciæ auro abun-
Her. Et hunc mei fati laborem refers?
Durum enim semper *est meum fatum*, & in arduum tendit.
Certè oportuit me cum filiis, quos Mars genuit,
Pugnam committere. primum quidem cum Lycaone,
Deinde verò Cygno. hoc verò tertium venio
Certamen commissurus cum equis, & domino.
Sed nemo est, qui Herculem Alcmenæ filium

Αρπαμοῦσιν) μαχροβύτιστον. ἁρπαμὸς γὰρ λέγεται ὁ μάχαιρος. Χόρτον) βορὰν λεόντων οὐχ ἵππων λέγῃς. Τινὸς δ' θρέψας) ὁ θρέψας τις ἵππους, τίνος ὄζι πατρὸς παῖς. Δρεως πεζχρύσου) ἀπὸ τοῦ ὅπλων τοὺς πολίτας φησίν. Πέλτη) κάσις ὅστις. ἵππω μὴ ἔχουσα. σκληρὸς γὰρ αἰεὶ ὁ δαίμων) οὐδὲ ποτέ μοι ἀοδεῖ, ἀλλὰ πρὸς τὰ ἄκανθα καὶ δύσκολον ὁδοιπορεῖ. τὰ γὰρ ὑψηλὰ δυσερῆ ὄζει.

τρέσειν τα χεῖρα πολεμίων πότ' ὄψεται.
χο. Καὶ μὴν ὅδ' αὐτὸς τῆσδε κοίρανος χθονὸς,
Αδμητος, ἔξω δωμάτων πορεύεται.
ἄδ. Χαῖρ' ὦ Διὸς παῖ. Περσέως τ' ἀφ' αἵματος.
ἡρ. Αδμητε, καὶ σὺ χαῖρε Θεσσαλῶν ἄναξ. 510
ἄδ. Θέλοιμ' ἄν. οἶνοιν ὄντα σ' ὀξεπίστασμαι.
ἡρ. Τί χρῆμα κουρᾶ τῆδε πενθίμῳ πρέπῃς;
ἄδ. Θάψειν μιν' ἐν τῇδ' ἡμέρᾳ μέλλων νεκρόν.
ἡρ. Απ' οἴκων τέκνων σῶν πημονὴν εἴργοι θεός.
ἄδ. Ζῶσιν κατ' οἴκους παῖδες, οὓς ἔφυσ' ἐγώ. 515
ἡρ. Πατὴρ γε μὴν ὡραῖος, εἴπερ οἴχεται.
ἄδ. Κἀκεῖνός ἐστι, χ' ἡ τεκοῦσα μ', Ηρακλεις.
ἡρ. Οὐ μὴν γυνή γ' ὄλωλεν Αλκηστις σέθεν;
ἄδ. Διπλοῦς ἐπ' αὐτὸν μῦθος ἔστι μοι λέγειν.
ἡρ. Πότερα θανοῦσης εἶπας, ἢ ζώσης πέρι; 520
ἄδ. Εστιν τε, κοὐκ ἔστ' ἐστὶν, ἀλγύνει τ' ἐμέ.
ἡρ. Οὐδέν τι μᾶλλον οἶδ'. ἄσημα δὴ λέγεις.
ἄδ. Οὐκ οἶσθα, μοῖρας ἧς τυχεῖν αὐτὸν χρεών;
ἡρ. Οἶδ' αὐτὸ σοῦ γε δοκοῦντα θανεῖν ὑφειμένου.

Vnquam visurus sit metuentem hostilem manum.
Cho. Atqui ecce dominus huius terræ
Admetus, egreditur ex ædibus.
Ad. Salue fili Iouis, Perseíque à sanguine ortæ.
Her. Et tu salue rex Thessalorum, Admete.
Ad. Optatim quidem: scio *auxem* te mihi esse beneuolum. 510
Her. Quam *ob* rem tonsura hac lugubri insignis es?
Ad. Sepulturus sum hodie quoddam cadauer.
Her. Deus igitur arceat malum à tuis liberis.
Ad. Viuunt in ædibus liberi, quos ego genui. 515
Her. Pater verò fortasse æuo maturus *obiit*, si modò obiit.
Ad. Viuit & ille, & mater mea, ô Hercules.
Her. Num verò Alcestis tua vxor obiit?
Ad. Dupliciter de ea possum respondere.
Her. Vtrum de mortua, an de viua dicis? 520
Ad. Est & non est, & dolore afficit me.
Her. Nihilo plus scio. obscura enim dicis.
Ad. Non scis fatum, quod subire eam oportet?
Her. Scio, eam assensisse pro te velle mori.

Θέλοι μ' ἄν) θέλω μὲν χαίρειν οὐκ ἔστ. εἰς τὸ δὲ αἰσθάνεσθαι, ἕως ὁ συμβὴ ἰσῶ ἀλλὰ τὸ συμβαὶ οὐ δυνάμεθα χαίρειν, ὅ τι δάκρυα, πένθη χ' ὁ σὺ λέγεις, τὸ μήπω γενόμενον οὐκ ὀφείλειν. ὡς ὑ λογίσασθαι, ἐγὼ ὃ τὸ φίλον βουλόμενόν με χαίρειν. Εστι τὸ κοὐκ ἐστὶ) ζῆν μὲν γὰρ φησὶ, τῷ ὃ προσδοκᾶν ὅτι θανεῖν. ἐστάμενον ὡς οὐ λογίζομαι, χρεὼν τὸ τὸ κε-

χρέωται φησὶν τὸ εἶ) τῷ μὴ κὶ τὸ εἶ), καὶ τῷ ζῶ δι' ὀκείνῳ μέλλουσιν πλεῦσαι. εἶπα ὁ Ηρακλῆς, μὴ θρήνει τὴν γυναῖκα, τὶς σὺ ὁ μὴ τὸ πεθναῖαι. τὶ κλαίεις; ἐπεὶ δὴ ἀορίστως εἶπε, ὁ Αδμητος θάψειν πινὰς, αὐτὴ σὺ ἡμέρᾳ νεκρόν. εἶπα ἐπήγαγν ὁ Ηρακλῆς, μὴ τὶ ἡ Αλκηστις ἀπέθανε. φησὶν τὸ ὁ Αδμητος, ὅτι λυπῶμαι τὸ ὑποθανόν. εἶπα ὁ Αδμητος φησὶ, γυνὴ τὶς πεθνηκυῖα, θρεῖ ἧς ἔλεγον θάψειν πινὰ μέλλω νεκρὸς, οἷς εἰσάξομεν, εἰς οὓς εἰσίεναι σε δεῖ.

ἄδ. Πῶς οὖν ἔτ' ἔστ', εἴπερ ἤνεσεν τάδε. 525
ἡρ. Α. μὴ θρήνει αἰ' ἄκοιτιν, εἰς τόδ' ἀναβαλοῦ.
ἄδ. Τέθνηκ'. ὁ μέλλων, κ' ὡθαιὼν, οὐκ ἔς' ἔτι.
ἡρ. Χωρεῖς τό, τ' εἶ), καὶ τὸ μὴ, νομίζεται.
ἄδ. Σὺ τῆδε κρίνεις Ηράκλεις, κείνη δ' ἐγώ.
ἡρ. Τί δῆτα κλαίεις; τίς φίλων ὁ κατθανών; 530
ἄδ. Γυνή. γυναικὸς δρτίως μεμνήμεθα.
ἡρ. Οθνεῖος, ἢ σοι συγγενὴς γεγῶσά τις;
ἄδ. Οθνεῖος, ἄλλως δ' ἦν ἀναγκαία δόμοις.
ἡρ. Πῶς οὖν ἐν οἴκοις οἷσιν ὤλεσεν βίον;
ἄδ. Παῖς ὀρφανὸς θανόντος, ἐνθάδ' ὠρφανεύετο. 535
ἡρ. Φεῦ. εἴθ' εὕρομεν σ' Αδμητε μὴ λυπούμενον.
ἄδ. Ως δὴ τί δράσων τόνδ' ἐπορρᾴθεις λόγον;
ἡρ. Ξένυ πρὸς ἄλλῳ ἑστίαν πορεύσομαι.
ἄδ. Οὐκ ἔστιν ὦ ναί. μὴ τοσόνδ' ἔλθοι κακόν.
ἡρ. Λυπουμένοις ὀχληρὸς, εἰ μόλοι, ξένος. 540
ἄδ. Τεθνᾶσιν οἱ θανόντες. ἀλλ' ἴθ' ἐς δόμους.
ἡρ. Αἰσχρὸν πρὸς κλαίοντι θοινᾶσθαι ξένους.

Ad. Quomodo igitur adhuc est, siquidem hęc promisit? 525
Her. Ah. ne ante *mortis tempus* vxorem luge, in hoc differ. (plius est.
Ad. Obiit *illa*. qui *enim mox* est *moriturus*, & qui *iam* mortuus est, non am-
Her. Aliquid *tamen* interesse existimatur inter esse, & non esse.
Ad. Tu sic sentis Hercules, ego verò aliter.
Her. Cur ergo ploras? quis amicorum mortuus est? 530
Ad. Mulier. mulieris modò meminimus.
Her. Vtrum alienigenaan, quæ tibi cognata fuerit?
Ad. Alienigena. sed tamen erat necessaria *meis* ædibus.
Her. Quomodo igitur in tuis ædibus vitam amisit?
Ad. Hic educata est pupilla, patre mortuo. 535
Her. Heu. Vtinam inuenissemus te Admete non dolentem.
Ad. Vt verò quid facturus hunc subsuis sermonem?
Her. Hospitis ad aliam domum ibo.
Ad. Non licet ô rex: ne tantum *mihi* veniat malum.
Her. Si hospes ad lugentes veniat, molestus *est illis*. 540
Ad. Mortui sunt mortui. sed tu veni in ædes.
Her. Turpe est apud lugentes epulari hospites.

ἀδ. Χωρὶς ξενῶνές εἰσιν, οἷς σ' εἰσάξομεν.
ἡρ. Μέθες με, κἀμοὶ μυρίαν ἔξω χάριν.
ἀδ. Οὐκ ἔστιν ἄλλῳ σ' ἀνδρὸς ἑστίαν μολεῖν. 545
Ἡγοῦ σὺ τῇδε δωμάτων ἐξωπίοις
Ξενῶνας οἴξας. τοῖς τ' ἐφεστῶσι φράσον,
Σίτων παρεῖναι πλῆθος. ἐν ᾗ κλήσατε
Θύρας μεσαύλους. ἀ πρέπει θοινωμένοις
Κλύειν στεναγμοῦ, ἀδὲ λυπεῖσθαι ξένοις. 550
χο. Τί δρᾷς, τοσαύτης συμφορᾶς προκειμένης,
Ἄδμητε; τολμᾷς ξενοδοχεῖν; τί μαίνῃ εἰ;
ἀδ. Ἀλλ' εἰ δόμων σφὲ καὶ πόλεως ἀπήλασα
Ξένον μολόντα, μᾶλλον ἂν μ' ἐπῄνεσας;
Οὐ δῆτ', ἐπεί μοι συμφορὰ μὲν ἀδὲν ἂν 555
Μείων ἐγίνετ', ἀξενώτερος δ' ἐγώ.
Καὶ πρὸς κακοῖσιν, ἄλλο τοῦτ' ἂν ἦν κακόν,
Δόμοις καλεῖσθαι τοὐμοὶ ἐχθροξένοις.
Αὐτὸς δ' ἀρίστου τῇδε τυγχάνω ξένος.
Ὅταν περ Ἀργοῖς διψίαν ἔλθῃ χθόνα. 560
χο. Πῶς οὖν ἔκρυπτες τὸν παρόντα δαίμονα,
Φίλου μολόντος ἀνδρός, ὡς αὐτὸς λέγεις;

Ad. Seorsim hospitum cœnacula sunt, in quæ te introducemus.
Her. Dimitte me, & tibi maximam habebo gratiam.
Ad. Non licet tibi ire in alterius viri domum. 545
Præcede tu harum ædium externis, *i posticis*,
Hospitiis apertis, & *horum* præfectis, dic,
Ciborum vt adsit copia. intus verò claudite
Fores intermedias aularum. non decet *enim* ulantes
Audire *nostros* luctus, neque hospites dolore affici. 550
cho. Quid agis? proposita tanta calamitate,
Audes Admete excipere hospites? quid insanis?
Ad. An si ex ædibus ipsum, & vrbe expulissem
Hospitem *ad me* profectum, magis me laudares?
Non certè, nihilo enim mea calamitas 555
Minor fieret, & ego essem inhospitalior:
Et ad *domestica* mala, aliud hoc accederet malum,
Quòd mea domus vocaretur in hospitalis.
Ego enim optimum hunc habeo hospitem,
Quum *in* Argorum siticulosum eo solum. 560
cho. Quomodo igitur celasti præsentem calamitatem,
Cùm vir amicus venerit, sicut tu dicis?

Δίψιαν) Ἀνύδρου, ἢ πολυπαθῆ. ἡ γὰρ δίψα εἶδος ὀπθυμίας.

ἀδ. Οὐκ ἂν ποθ' ἡθέλησεν εἰσελθεῖν δόμους,
Εἰ τῷδ' ἐμῷδε τἀμπημάτων ἐγνώρισε.
Καὶ τῷδ' μὲν οἶμαι δρῶν τάδ', οὐ φρονεῖν δοκῶ, 565
Οὐδ' αἰνέσαι με. τἀμὰ δ' οὐκ ἠπίστατο
Μέλαθρ' ἀπωθεῖν, οὐδ' ἀλιμαίζειν ξένους.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

χο. 1 Ὦ πολύξειν θ', καὶ ἐλεύθερος
2 Ἀνδρὸς ἀεί ποθ' οἶκος.
3 Σέ τοι καὶ ὁ Πύθιος 570
4 Εὐλύρας Ἀπόλλων
5 Ἠξίωσε ναίειν.
6 Ἐτλη ὃ σοῖσι μηλονόμαις
7 Ἐν δόμοις θυέσθαι,
8 Δοχμιᾶν ἀφ' κλιτύων 575
9 Βοσκήμασι σοῖσι συρίζων
10 Ποιμενήτας ὑμεναίους.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Σιὼ δ' ἐπιμαίνοντο χαρᾷ μελέ-

Ad. Nunquam voluisset intrare *meam* domum,
Si quod meorum resciuisset malorum.
Atque huic quidem (opinor) hæc faciens, sapere non videor. 565
Neque laudabit me. mea enim non sciunt
Atria repellere, neque contemnere hospites.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

cho. 1 O multorum hospita, & liberalis,
2 Viri semper domus.
3 Te quoque Pythius 570
4 Bonus lyræ magister Apollo
5 Dignatus est habitare,
6 Et sustinuit opilio tuis
7 In ædibus fieri,
8 Per obliquas valles, 575
9 Canens tuis pecudibus
10 Pastorales hymenæos.

Antistrophe 1.

1 Et simul pascebantur oblectatione carminum

Τἀμὰ δ' οὐκ ἐπίστα] θαυμάζων τὸ αἰδρὸς αἰσχυνομένων καὶ πλαγίων ὀργῶν. πίγαρ ὦ Ἄδμη φιλοξενώτατον, λέγει δὲ τοῦτο. Κλυτίων) τοῦ κλυτοῦ, δόξαν Ἀπόλλωνα ἔχοντος ἑστίας πολυθέμιν.

Universidad de Deusto
Biblioteca

μονα. Θεσταλίας ᾗ λιμὶν πλησίον Φερῶν ἡ Βοιβία λέγεται, καὶ Μεσσωνίς. κνεφᾶν, τὸ ἑξῆς κνεφᾶον αἰθέρα. καὶ ἄλλως. κνεφᾶν τὴν δύσιν, ὅπου ὁ ἥλιος καὶ κνέφας ἵσταται τοῖς ἵπποις, καὶ καταλύει.

2 ων, βαλιαί τε λύγκες,
3 Εβα ᾗ λιποῦσ' Οθρυ- 580
4 ος νάπαν λεόντων
5 Α δαφοινὸς ἴλα
6 Εχόρευσε δ' ἀμφὶ σὰν κιθάραν
7 Φοῖβε ποικιλόθρεξ
8 Νεβρὸς, ὑψικόμων πέραν 585
9 Βαίνουσ' ἐλατᾶν σφυρὸν κούφῳ,
10 Χαίρουσ' εὐφρονι μολπᾷ.

Στροφὴ β'.

1 Τοι γὰρ πολυμηλοτάτων
2 Εστίαν οἰκεῖς, περὶ καλλίναον
3 Βοιβίαν λίμναν. ἀρότεις ᾗ γᾶν, 590
4 Καὶ πεδίων δαπίδοις ἄρον,
5 Αμφὶ μὲν ἀελίου κνεφαίαν
6 Ιπποστάσιν, αἰθέρα
7 Ταὶ Μολοσσῶν τίθεται,
8 Πόντιόν τ' Αἰγαῖον ἐπ' ἀκτὰν 595

2 Maculosæ lynces.
3 Iuit autem linquens Othryum 580
4 Saltum, leonum
5 Fulua cohors.
6 Saltauit autem circa tuam citharam,
7 O Phœbe, vario villo præditus
8 Hinnulus, vltra alticomas
9 Abietes transiens leui pede, 585
10 Gaudens læto carmine.

strophe II.

1 Tu enim copiosissimam
2 Domum habitas, circa pulchrifluam
3 Bœbiam paludem, agrorumque iugera, 590
4 Et camporum *in* solo fines, *i. patentes camporum fines*,
5 Circa solis occiduam
6 Stationem, quæ vltra
7 Molossorum *terram* ponitur,
8 Et maris AEgęi ad littus 595

Τὴν Αἰγαῖαν ἀκτὴν] τὴν ποντίαν καὶ ἀλίμυρον.

9 Αλίμυρον Πηλίου κρατύνει.

Αντιστροφὴ β'.

1 Καὶ νυῦν δόμον ἀμπετάσας,
2 Δέξεται ξεῖνον νοτερῷ βλεφάρῳ,
3 Τὰς φίλας κλαίων ἀλόχου νέκυν ἐν
,, 4 Δώμασιν ἀρτιθανῆ. Τὸ γὰρ 600
,, 5 Εὐγενὲς ἐκφέρεται πρὸς αἰδῶ.
,, 6 Εν τοῖς ἀγαθοῖσι γὰρ
,, 7 Παντ' ἔνεστι σοφίας.
,, 8 Πρὸς δ' ἐμᾷ ψυχᾷ θάρσος ἥσται,
,, 9 Θεοσεβῆ φῶτα κεδνὰ πράξειν. 605

ΙΑΜΒΟΙ.

ἀδ. Ανδρῶν Φεραίων ὦ μέλεως παρουσία,
Νέκυν μὲν ἤδη πάνθ' ἔχοντα πρεπτόλοι,
Φέρουσιν ἄρδην πρὸς τάφον τε, καὶ πυρὰν.
Υμεῖς γὰρ τὸν θανόντα, ὡς νομίζεται,
Προσείπατ' ὀξιόστον ὑστάτην ὁδόν. 610
χο. Καὶ μὲν ὁρῶ σὸν πατέρα γηραιᾷ ποδὶ
Σταίχοντ', ὀπαδοί τ' ἐν χεροῖν θάμαρτι σῇ.
Κόσμον φέροντας, νερτέρων ἀγάλματα.

9 Importuosum Pelii tenet imperium:

Antistrophe II.

1 Et nunc aperiens domum,
2 Accipiet hospitem, humidis palpebris,
3 Plorans charæ coniugis cadauer in
,, 4 AEdibus recens mortuum. Nam 600
,, 5 Generosa natura effertur ad pudorem.
,, 6 In bonis enim
,, 7 Omnia in sunt sapientiæ *dona*.
,, 8 In mea verò anima fiducia sedet,
,, 9 Pium virum piè acturum esse. 605

Admetus.

Virorum Pheræorum ô beneuola præsentia:
Mei quidem ministri cadauer iam omni cultu ornatum
Ferunt sublime ad sepulturam, & rogum:
Vos verò mortuam, vt fert consuetudo,
Salutate egredientem postremam viam. 610
Cho. Atqui video tuum patrem senili pede
Venientem, & comites in manibus tuæ coniugi
Ferentes ornatum, mortuorum grata munera.

Πηλίου κρατύνει] κρατεῖ δὲ καὶ ὅλῃ τὴν αἰπερᾷ) διύχρω, διὰ τὸ δάκρυα. Αρτιθανῆ) πρὸ γαμῶντα ἀκτὴν, τὴν πόντιον & ἀλίμυρον. Νοσεῖ ὁ πᾶς θανοῦσι γινόμενον, νεκρὸν

τῆς φιλίας ἀλόχου, ἡ δρῆνηκ' ἤ, πάντα τῆς σο-
φίας ἔργον ἐν τοῖς ἀγαθοῖς ὄζιν, οὔτ' ἦλθες, οὐκ
ἐκάλεσά σε ἐλθεῖν ἐν τοῖσδε, οὔτε τῷδ' ἐν πα-
ρουσίᾳ, ὡς φιλῶν δρῶ μαι.

Φέ. Ἥκω κακοῖσι σοῖσι συγκάμνων, τέκνον.
Εὐδηλος γὰρ, οὐδεὶς ἀντερεῖ, καὶ σώφρων. 615
Γυναικὸς ἡμάρτηκας. ἀλλὰ τῶν τε μὴ
φέρειν ἀνάγκη, καίπερ ὄντα δύςφορα.
Δέχου δὲ κόσμον τόνδε, καὶ κατὰ χθονὸς
Ἴτω. τὸ τοῦ τῆς σῶμα τιμᾶσθαι χρεών,
Ἥτις γε τῆς σῆς πεύθανε ψυχῆς τέκνον, 620
Καί μ' οὐκ ἀπαιδ' ἔθηκεν, οὐδ' εἴασέ σου
Στερέντα, γήρᾳ πενθίμῳ καταφθινεῖν,
Πάσαις δ' ἔθηκεν δόκλεέστατον βίον
Γυναιξὶν, ἔργον τλᾶσα γυναῖον τόδε.
Ὦ τόνδ' ἐμὸν σώσασ', ἀναστήσασα δὲ 625
Ἡμᾶς πλουοῦντας, χαῖρε, κἂν ᾅδου δόμοις
,, Εὖ σοι γένοιτο. φημὶ τοιούτοις γάμοις
,, Λύειν βροτοῖσιν, ἢ γαμεῖν οὐκ ἄξιον.
Ἀδ. Οὔτ' ἦλθες εἰς τόνδ' ὀξὲ ἐμοῦ κληθεὶς τάφον,
Οὔτ' ἐν φίλοισι σὴν παρουσίαν λέγω. 630
Κόσμον δὲ τὸν σὸν ἔ ποθ' ἡδ' ἐνδύσεται.
Οὐ γὰρ τι χρῄζων ἐνδεὴς ταφήσεται.

Phe. Venio malis tuis tecum laborans, fili.
Bonam enim, & pudicam (nemo contradicet) 615
Coniugem amisisti. verùm hæc quidem
Ferre necesse est, quanquam sint latu grauia.
Accipe verò hunc ornatum, & sub terram
Eat. huius corpus honore affici decet,
Quæ mortua est pro tua vita, fili. 620
Et fecit ne orbarer liberis, neque permisit
Me priuatum contabescere lugubri senecta.
Omnibus verò fecit laudatissimam vitam
Mulieribus, ausa hoc generosum facinus.
O quę seruasti hunc meum *filium*. & rursus erexisti 625
Nos cadentes, vale, & in Plutonis ædibus
,, Bene sit tibi. dico tales nuptias
,, Vtiles esse mortalibus, aut vxorem ducere non expedit.
Ad. Non venisti vocatus à me ad hoc funus,
Neque tuam præsentiam mihi gratam esse dico. 630
Et tuum ornatum hæc nunquam induet.
Non enim tuarum rerum indigens sepelietur.

Τότε ξυναλγεῖν χρῆν σ', ὅτ' ὠλλύμην ἐγώ.
Σὺ δ' ἐκποδὼν ὢν, καὶ παρεὶς ἄλλῳ θανεῖν
Νέῳ, γέρων ὤν, τόνδ' ἀποιμώξεις νεκρόν; 635
Οὐκ ἦσθ' ἄρ' ὀρθῶς τῆδε σώματος πατὴρ,
Οὐδ' ἡ τεκεῖν φάσκουσα, καὶ κεκλημένη
Μήτηρ μ' ἔπεμπε. δουλίου δ' ἀφ' αἵματος
Μαστῷ γυναικὸς σῆς ὑπεβλήθην λάθρᾳ.
Ἐδείξας εἰς ἔλεγχον ὀξελθὼν, ὃς εἶ. 640
Κἀμὲ οὐ νομίζω παῖδα σὸν πεφυκέναι.
Ἠτ' ἄρα πάντων δειλοτέρα ἐπῇς ἀψυχίᾳ,
Οὐ ἡλίκος τ' ὢν, κἀπὶ τέρμ' ἥκων βίου,
Οὐκ ἠθέλησας οὐδ' ἐτόλμησας θανεῖν
Τοῦ σοῦ περὶ παιδός. ἀλλὰ τοῦδ' εἴασατε 645
Γυναῖκ' ὀθνείαν, ἣν ἐγὼ καὶ μητέρα,
Πατέρα τέ γ' ἐνδίκως αὐ ἡγούμην μόνον.
Καί τοι καλόν γ' αὐ τόνδ' ἀγῶν' ἠγωνίσω,
Τοῦ σοῦ περὶ παιδὸς καθανών. βραχεῖς δέ σοι
Παντὸς ὁ λοιπὸς ἦν βιώσιμος χρόνος. 650
Κἀγὼ τ' αὐ ἔζων, χ' ἥδε, τὸν λοιπὸν χρόνον.
Κοὐκ αὐ μονωθεὶς ἔστενον κακοῖς ἐμοῖς.

Tunc te dolere oportuit, quando ego peribam.
Tu verò stans eminus, & relinquens alium mori
Iuniorem, cùm tu sis senex, iam deflebis hunc mortuum? 635
Non fuisti igitur vere mei corporis pater,
Neque illa, quæ dicitur me peperisse, & vocatur
Mater, me peperit: sed à seruili sanguine
Suppositus sum clanculum vberibus tuæ coniugis.
Ostendisti manifestè reipsa, quis sis, 640
Neque existimo me esse filium tuum,
Profectò igitur omnes excellis timiditate,
Quòd tã grandis natu cùm sis, cúmque ad vitę metã *extremam* veneris,
Non voluisti, neque ausus es mori
Pro tuo filio: sed hanc siuisti 645
Mulierem alienigenam, quam ego & matrem,
Et patrem meum iustè solam existimarim *esse*.
Atqui decertasses hoc egregium certamen,
Si mortuus esses pro tuo filio. breue enim tibi
Omnino reliquum erat tempus vitæ concessum. 650
Et ego vixissem, & ista reliquam ætatem,
Nec orbus *uxore* gemerem mea mala.

Τόνδε] ἀντὶ τοῦ λέγει. Ὃς εἶ, ὁποῖος εἶ ἔδειξας, οὐδὲ ὑπὸ τοῦ αἴρειν. δηλοῖ δὲ τὸ φοβοῦμαι. Καί μ' ἐλεγχθεὶς δρᾶν καλῶς κεῖ) τὸ δρᾶν. γίνε) οὐ νομίζω) ἐμαυτὸν δρῶμαι, ὡς παῖς εἶ).

Universidad de Deusto
Biblioteca

Πάντων) αἰτὶ τῶ πρὸ πάντας. ὡς τὸ, ἀλλ' ὅλη αἰὴρ ἐθέλει πρὸ πάντων ἔμμορμαι ἄλλων. Κατὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἀνδρὸς ἐπὶ τὸ ἀποθανεῖν πέρι ἥκων, γέρων ὤν, πάν σ' ἄγον τὸ ἀποθανεῖν ἐκφεύγοι.

Καὶ μὴν ὅσ' ἀνδρὶ χρὴ παθεῖν δυσαίμονα,
Πέπονθας. ἡδονῆς μὲν ἐν τυραννίδι,
Παῖς δ' ἦν ἐγώ σοι τῆσδε δεξάδοχος δόμων. 655
Ὡς οὖν ἄτεκνος καθανὼν, ἄλλοις δόμον
Λείψειν ἔμελλες ὀρφανὸν διαρπάσαι.
Οὐ μὴν ἐρεῖς γέ μ', ὡς ἀτιμάζοντα σὲ
Γῆρας, θανεῖν προὔδωκας. ὃς τοῖς αἰδόφρον
Πρός σ' ἦν μάλιστα. κἀν τὶ τῆσδέ μοι χάριν 660
Τοιαύδε καὶ σὺ χ' ἡ τεκοῦσ' ἠλλάξατο.
Τοι γὰρ φυλοῦν παῖδας οὐκ ἔτ' αὖ φθάνοις,
Οἳ γηροβοσκήσουσι, καὶ θανόντά σε
Περιστελοῦσι, καὶ προθήσοντα νεκρόν;
Οὐ γὰρ σ' ἔγωγε τῆδ' ἐμῇ θάψω χερί. 665
Τέθνηκα γὰρ δὴ τοὐπί σ'. εἰ δ' ἄλλῳ τυχὼν
Σωτῆρος, αὐγὰς εἰσορῶ, κείνῳ λέγω
Καὶ παῖδά μ' εἶναι, καὶ φίλον γηροτρόφον.
Μάτην ἄρ' οἱ γέροντες δοῦλοι θανεῖν,
Γῆρας ψέγοντες, καὶ μακρὸν χρόνον βίου. 670

Atqui omnia quæ viro beato contingere possunt,
Accepisti. iuuenis enim floruisti in regno,
Et ego eram tibi filius, hæres huius regni, 655
Itaque moriens non sine liberis, aliis hanc domum
Relicturus eras orbam diripiendam:
Haud tamen dices me, quòd contemnerem tuam
Senectutem, à te morti proditum esse, qui reuerens
Tui maximè fuerim, & pro his mihi gratiam 660
Talem, & tu, & mater mihi retulistis.
Non igitur *alios* liberos posthac ocius procreabis,
Qui te senem alant, & mortuum te
Ornent, & *tuum* procurent funus?
Non enim ego te hac mea manu sepeliam. 665
Mortuus enim sum quantum in te *est*: si verò nactus alium
Seruatorem, lucem aspicio, *i. uiuo*: huius dico
,, Et filium me esse, & charum senectutis alumnum.
,, Frustra igitur senes optant mori,
,, Vituperantes senectam, & longum vitæ tempus. 670

Διάδοχος) οἱ γὰρ δεξάδοχοι μὴ καταλιπόντες λιπεῖν μάλιστα. ὁ μὲν ἐρεῖς γέ ὡς θανεῖν με προὔδωκας ἀπιμάζοντα τὸν γῆρας. τὸ γὰρ ἀπιμάζων, ἀντὶ τοῦ ἀπιμάζοντα. Οὐκ ἔτ' αὖ φθάνοις) ἀντὶ τοῦ φυτεύσεις. χέρων γὰρ εἶ. ὥς τε εἰ ἀπέθανον ἐγὼ, ἅπας σὺ ἔμελλες ἔθ). καὶ ἄλλως. οὐκ αὖ αἰσθάλοιο σπείρων παῖδας, ἀντὶ τοῦ σπείρῃς ὀφείλεις ταχέως σπείραι. Παῖδας γηροβοσκοὺς) ἐγὼ γὰρ οὐκ ἔτ' εἰμὶ σός. ὃ καὶ ἄμεινον. τέθνηκα γὰρ ἤδη τ' οὐπί σ' ὡς τὸ κῆ σὲ τέθνηκα, ὦ παῖ. τίνα αὐχεῖς κακῶς ἐλαύνειν; πότερον λυδὸν, ἢ φρύγα δεξυρώτατον σέθεν, ὅτῳ ἄπει, οὐκ ἄπει βαλὼν ἡμῖν παῖ ὕβρεις, ἀλλὰ καὶ ἀκούεις. οὐ γὰρ πατρῷον, ὃ παρείληφα νόμον τῷδε τῷ παῖδι, ὡς τε αἰτὶ τοῦ παίδων ἀποθνήσκειν. τὸ δ' ζῆν μικρὸν, πρὸς τὸ εἰμηδὲν ἐκ τοῦ Ἀδμήτου αἰτήσεις. βραχὺς δὲ σοὶ πάντως ὁ λοιπὸς ἐν βιώσιμος χρόνος, εἰ καὶ παροῦσαι, εἰ αἱ λήψῃς γυναῖκας πόσιν ἐκφ' σοῦ ἀποθνήσκειν, ὡς ἐμοῦ λίγοιτος, ὡς ἐμοῦ κακῶς ἐλέγξαιτος, δι' ὧν οὐκ ἠθέλησας ἐκ' ἐμοῦ ἀποθανεῖν.

,, Ην δ' ἐγγὺς ἔλθῃ θάνατος, οὐδεὶς βούλεται
,, Θνήσκειν. τὸ γῆρας δ' οὐκ ἔτ' ἐς' αὐτοῖς βαρύ.
Χο. Παύσασθαι. ἁλὶς γὰρ ἡ παροῦσα συμφορά,
Ὦ παῖ, πατρὸς ἢ μὴ παροξυνῇς φρένα.
Φέ. Ὦ παῖ, τίν' αὐχεῖς; πότερα λυδὸν, ἢ φρύγα 675
Κακοῖς ἐλαύνειν δεξυρώτατον σέθεν;
Οὐκ οἶσθα θεσσαλόν με, κἀκ θεσσαλοῦ
Πατρὸς γεγαῶτα γνησίως ἐλεύθερον;
Ἄγαν μ' ὑβρίζεις, καὶ νεανίας λόγους
Ῥίπτων ἐς ἡμᾶς, οὐ βαλὼν οὕτως ἀπῇ. 680
Ἐγὼ δέ σ' οἴκων δεσπότιν ἐγηνάμην,
Κἄθρεψ' ὀφείλων, οὐχ ὑφθνήσκων σέθεν.
Οὐ γὰρ πάτριον τόνδ' ἐδεξάμην νόμον,
Παῖδων προθνήσκειν πατέρας, οὐδ' ἑλληνικόν.
,, Σαυτῷ γὰρ εἴτε δυστυχὴς εἴτ' εὐτυχὴς, 685
Φύς· ἃ δ' ἡμῖν χρῆν σε τυγχάνειν, ἔχεις.
Πολλῶν μὲν ἄρχεις, πολυπλέθρους δὲ σοι γύας
Λείψω. πατρὸς γὰρ ταῦτ' ἐδεξάμην πάρα.

,, Si enim propè veniat mors, nemo vult
,, Mori. senectus verò non amplius est ipsis grauis.
Cho. Desinite. satis enim est præsens calamitas,
O fili, patris verò ne exasperes mentem.
Phe. O fili, quæ iactas? vtrum Lydum, an Phrygem 675
Aliquem tuum seruum pecunia cõparatũ, malis *uerbis* exagitare *putas*?
Num scis me *esse* Thessalum, & ex Thessalo
Patre natum, verè liberum?
Nimis me contumeliosè tractas, & iuueniles sermones
Iaciens in nos: *sed* non ita abibis, *me maledictis* prosecutus. 680
Ego enim te *meæ* domus dominum genui,
Et educaui, vt debui, non vt pro te morerer:
Non enim hanc patriam legem accepi, [ceptũ.
Vt parentes morerentur pro liberis, neque moribus Græcis *hoc est* re-
Tibi enim ipsi, siue sis infortunatus, siue fortunatus, 685
,, Natus es: quæ verò à nobis oportebat te habere, hæc habes.
Imperas enim multis, & multorum iugerum arua tibi
Relinquam. nam & hæc accepi à patre *meo*.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Τί δῆτά σ' ἠδίκηκα; τῷ σ' ὀπισθόμην;
Μὴ θνῆσκ' ὑπὲρ τοῦδ' ἀνδρὸς οὐδ' ἐγὼ σοῦ. 690
Χαίρεις ὁρῶν φῶς; πατέρα δ' οὐ χαίρειν δοκεῖς;
,, Ἢ μὴν πολὺ γε τὸν κάτω λογίζομαι
,, Χρόνον. τὸ ᾖ ζῆν σμικρόν, ἀλλ' ὅμως γλυκύ.
Σύ γ' οὐδ' αἰσθῶς διεμάχου τὸ μὴ θανεῖν.
Καὶ ζῆς παρελθὼν τὼ πεπρωμένω τύχην, 695
Ταύτῃ κατακτάς. εἶτ' ἐμὴν ἀψυχίαν
Ψέγεις, γυναικὸς ὦ κάκιστ' ἀνηνύτου,
Ἣ δ' καλοῦ σοῦ σφῷ θανεν νεανίου.
Σοφῶς ᾗ ἐφεῦρες. ὥστε μὴ θανεῖν ποτε,
Εἰ τῷ παρόντι καθθανεῖν πείσας ἀν 700
Γυναῖχ' ὑπὲρ σοῦ, κἀτ' ἐνειδίζεις φίλοις,
Τοῖς μὴ θέλουσι δρᾶν τάδ', αὐτὸς ὢν κακός.
Σίγα. νόμιζε δ', εἰ σὺ τῷ σαυτοῦ φιλεῖς
,, Ψυχὴν, φιλεῖν ἅπαντας. εἰς ἡμᾶς κακῶς
,, Ἐρεῖς, ἀκούσῃ πολλὰ, κοὐ ψευδῆ κακά. 705
χο. Πλείω λέλεκται νεῦ τε καὶ τὰ πρὶν, κακά.
Παῦσαι ᾗ πρέσβυ, παῦδα σὸν κακορροθῶν.
ἄδ. Λέγ', ὡς ἐμοῦ λέξαντος. εἰ δ' ἀλγεῖς κλύων
Τἀληθὲς, οὐ χρῆν σ' εἰς ἐμὲ ἐξαμαρτάνειν.

Qua igitur iniuria te affeci? qua re te priuo?
Ne moriaris pro hoc viro, *i. pro me*, neque ego pro te. 690
,, Gaudes videns lumen? & putas patrem non delectari *uita*?
,, Certè reputo longum apud inferos
Tempus. breuis enim *est* vita, sed tamen dulcis.
Impudenter autem tu digladiatus es ne morereris.
Et viuis *nunc* prætergressus fatalem diem, 695
Hac occisa. Deinde *uerò* meam timiditatem
Accusas, ô timidissime, à muliere victe,
Quæ pro te pulchro adulescentulo mortua est.
Astutè autem hoc excogitasti, vt nunquam moriaris,
Quòd persuaseris mori præsentem 700
Mulierem pro te. deinde verò *timiditatem* exprobras amicis,
Qui hęc noluerunt facere, cùm tu ipse sis timidus.
" Tace: & existima, si tu tuam amas
" Vitam, & omnes *suam* amare: si verò nobis malè
Dixeris, audies multa, & non falsa mala. 705
cho. Plura dicta sunt & nunc, & antè, mala.
Desine verò senex filium tuum maledictis insectari.
Ad. Dic *quæ nunaris*, quia ego *iam* dixi, *quæ nolebam*. Si verò doles audiens
Verum, non oportebat te in me delinquere.

φέ. Σοῦ δ' αὖ θανόντος, μᾶλλον ἐξημάρτανον. 710
ἄδ. Ταυτὸν γὰρ ἡβῶντ' ἄνδρα, καὶ πρέσβυν θανεῖν;
φέ. Ψυχῇ μιᾷ ζῶ, οὐ δυοῖν ὀφείλομεν.
ἄδ. Καὶ μὴν Διός γε μείζον' αὖ ζώοις χρόνον.
φέ. Ἆρ' γονεῦσιν, ὃ δὲν ἔκδικον παθών; 715
ἄδ. Μακρῷ βίου γὰρ ἠθόμην ἐρῶντά σε.
φέ. Ἀλλ' ὁ σὺ νεκρὸν αὖ τί σοῦ τόνδ' ἐκφέρεις;
ἄδ. Σημεῖά γ' ὦ κάκιστε τῶν τ' ἀψυχίας.
φέ. Οὔπω θεὸς ἡμῶν γ' ὤλεσ'. οὐκ ἐρεῖς τόδε.
ἄδ. Φεῦ. εἰθ' ἀνδρὸς ἔλθοις τοῦδέ γ' εἰς χρείαν ποτέ. 720
φέ. Μνήσευε πολλὰς, ὡς θάνωσι πλείονες.
ἄδ. Σοὶ τοῦτ' ὄνειδος. οὐ γὰρ ἤθελες θανεῖν.
φέ. Φίλον τὸ φέγγος τοῦτο τοῦ θεοῦ, φίλον.
ἄδ. Κακὸν τὸ λῆμα, κοὐκ ἐν ἀνδράσιν, τὸ σόν.
φέ. Οὐκ ἐγγελᾷς γέροντα βαστάζων νεκρόν; 725
ἄδ. Θαύμαζε μέντοι δυσκλεὴς, ὅταν θάνῃς.
φέ. Κακῶς ἀκούειν οὐ μέλει θανόντι μοι.
ἄδ. Φεῦ, φεῦ. τὸ γῆρας ὡς ἀναιδείας πλέον.
φέ. Ἡδ' οὐκ ἀναιδής. τῷδ' ἐφεῦρες ἀφρονα.

Phe. Magis verò peccassem si fuissem mortuus pro te. 710
Ad. Idem ne verò est iuuenem mori, & senem?
Phe. Debemus vna anima viuere, non duabus.
Ad. Atqui Ioue longius viueres tempus.
Phe. Maledicis parentibus, nulla iniuria affectus?
Ad. Sentio enim te amare longam vitam. 715
Phe. At nonne tu hoc cadauer pro te effers?
Ad. Hæc sunt signa ô ignauissime, *tuæ* timiditatis.
Phe. Nequaquam à nobis *cæsa* periit. non dices hoc.
Ad. Heu. vtinam hoc viro indigeas aliquando.
Phe. Duc *uxores* multas, vt plures pro te moriantur. 720
Ad. Tibi hoc *est* probrosum, tu enim non voluisti mori.
Phe. Dulcis *est* lux ista Dei, dulcis *est*.
Ad. Malum *est* hoc tuum ingenium, nec in viris *esse* dea.
Phe. Nonne rideres vetulum efferens cadauer?
Ad. Morieris tamen inglorius quum morieris. 725
Phe. Malè audire mortuus non curo.
Ad. Heu, heu. senectus quàm plena *est* impudentiæ.
Phe. Hęc verò *Alc.* non *fuit quidem* impudens: sed eam nactus es dementem.

Σοῦ δ' αὖ) καὶ ὁ σωφαλοιφῆ σοῦ δ' αὖ, οὐ δυώσαιμι τοῦτο λέγειν, ὅτι καὶ ἡμῶν ἀπόθανον. κακὸν τὸ λῆμα, οὐκ ἀποθανοῦμαι καὶ σύ, οὐ φρόβις, ἐγὼ νέος. καὶ σὺ μίαν ἔχων ψυχὴν οὐκ ἀφείλεις καὶ β' ζῶ, ὅπερ πρὸς ἡμῶν, ἵνα σύ μοι νεκρὸν κομίζων γελάσῃς θανόντι μοι,

Universidad de Deusto
Biblioteca

καὶ κακῶς με εἴπῃς ἐποθανόντα ἐφρονήσω πονηρὸς αἰσθητὸς ὤν. εἰ δὲ ἀπειπεῖν. εἰ δεῖ ἢ δὲ δεῖ κηρύκων τὸν σὸν οἶκον ἐπικηρύξαι, καὶ τοῦτο ποιήσω, χ' ἡ ξενοικήσασά σοι, ἡ γαμετή σου, ἡ μήτηρ Ἀδμήτου. ἐγὼ δὲ οὐκ ἔτ' εἰμὶ παῖς ἡμῖν, πολλοὺς μὲν θεράπων ὁ θεὸς ἐπαρέσκεν τοῦ Ἡρακλεῖ δοθεὶς, ἔξιστ, ἐφ' ᾧ ὁ Ἡρακλῆς πένθους θεοκειμένου. καὶ οὐκ ἀνεμείνω ἔτι αἰσχῶς ἐθέων, καὶ τοιφάνω τὴν κεφαλὴν ἐπορθῶσαι. οὐ σωφρόνως, οὐκ ἀτάκτως ἐκφορὰν μαθών. εἶτο δὲ ὁ θεράπων ἐπιστήσαι τὸν θάνατον τῆς Ἀλκήστιδος, ὥστε νὺν φέρειν, οὕτω ἡμῖν ἐκέλευσε φέρειν τὰ ὄψα. τοῦτο δὲ αἰσχῶς ξένου.

Ad. Abi tu, & sine me sepelire hoc meum cadauer.
Phe. Abeo. tu ipse verò, qui es ipsius interfector, *ipsam* sepelies. 730
,, Et insuper pœnam dabis tuis affinibus:
,, Vel certè Acastus non amplius erit inter viros *habendus*,
Nisi pœnas de te sumpserit pro sanguine ororis.
Ad. Pereas nunc ipse, & tua coniunx,
Orbi, viuo filio, sicut digni *estis*, 735
Senescite. nunquam enim mecum venietis sub idem tectum.
Abite. Si enim deceret me per præcones interdicere *tibi*
Tua paterna domo, interdicerem.
Nos verò (præsens enim malum *est* ferendum]
Eamus, vt in rogo ponamus cadauer. 740

chorus.

O misera, ô propter audaciam generosa,
Et longè præstantissima,
Vale. beneuolus verò te subterraneus Mercurius,
Et Pluto, excipiat. si verò & illic

Πλέον ἐς' ἀγαθοῖς, τούτων μετέχουσ' 745
Ἀδου νύμφα θεοσεβέσι.

ΙΑΜΒΟΙ.

θε. Πολλοὺς μὲν ἤδη, κἀπὸ παντοίας χθονὸς
Ξένους μολόντας οἶδ' ἐς Ἀδμήτου δόμους,
Οἷς δεῖπνα θεοῦθηκ' ἀλλὰ τοῦδ' ἔπω ξένου
Κακίον' ἐς τῷδ' ἑστίαν ἐδεξάμην. 750
Ὃς θεῶντα μὲν πενθοῦντα δεσπότην ὁρῶν,
Εἰσῆλθε, κἀτόλμησ' ἀμείψασθαι πύλας.
Εἶτα δ' ἥδ' ὅλως σωφρόνως ἐδέξατο
Τὰ θεοτυχόντα ξένια, συμφορὰν μαθών.
Ἀλλ' εἴ μὴ φέροιμεν, ὤτρυνεν φέρειν. 755
Ποτῆρα δ' ἐν χέρεσι κίστινον λαβὼν,
Πίνει μελάγνης μητρὸς εὔζωρον μέθυ,
Ἕως ἐθέρμαν' αὐτὸν ἀμφιβᾶσα φλὸξ
Οἴνου. στέφει δ' κρᾶτα μυρσίνης κλάδοις,
Ἀμουσ' ὑλακτεῖ. δισσὰ δ' ἦν μέλη κλύειν. 760
Ὁ μὲν δὴ ἥδε, τοῦ ἐν Ἀδμήτου κακῶν

Plus *bonorum* contingit bonis, horum particeps 745
Plutonis coniugi assideas.

seruus.

Multos quidem iam, & ex variis locis
Hospites in Admeti ædes profectos scio,
Quibus adposui cibos: verùm nondum hoc hospite
Deteriorem in hanc domum recepi. 750
Qui primum quidem lugentem herum videns,
Intrauit *ædes*, & ausus est transire fores.
Deinde verò non sapienter accepit
Casu oblata xenia, cognita calamitate *domus*:
Sed siquid non afferremus, cõpellebat *nos* ad ferendũ, *quod petebat*. 755
Arripiens autem hederaceum poculum in manus,
Bibit merum vinum nigræ matris, *i. terræ*,
Donec calefecit ipsum circumdans flamma
Vini: & coronat caput myrti ramis:
Absurda latrans: erat autem audire geminum melos. 760
Hic enim cantabat, mala, quę in Admeti *domo erant*,

Ποτῆρα δ' ἐν χέρσιν) τὸ ποτήριον λέγει. ποτήριον ἐστοκοειδικῶς. ἐξηγήσατο δὲ τὸ ὅλον κιστίδιον, εἰπὼν ποτῆρα κίστινον. Μελάγνης μητρὸς) τῆς ἀμπέλου. ὁ δὲ μέλας οἶνος ἰσχυρότερος δοκεῖ. σεμνόν. ἀλαζονείας μεστὸν, θυραίᾳ πήματος, ἀποσυδάζων εἰς ἀλλότριον πένθος. ἐνόμιζε δὲ ἔπι, ὅτι ξένη ἦν ἡ ἐπιβαίνουσα, τὰ δεινά, οὐ λέγω τὸ ἥρωα εἰσηγαγὼν φιλοσοφοῦντα ἐν μέθῃ, ὃν ἔδει καὶ ἄλλου φιλοσοφοῦντος διαπαίζειν. τύχας δὲ πύλας, ἵν' ἡ ἐπιβαίς ταῖς πύλαις. εἰ δὲ τύχας καταφρονήσας πίτυλος, μεταστήσῃ σε τοῦ κλαίειν ἢ συνεχὴς φορὰ τοῦ πότου.

Οὐδὲν φροντίζων. οἰκέτας δ' ἐκλαίομεν
Δέσποιναν. ὄμμα δ' οὐκ ἐδείκνυμεν ξένῳ
Τέγγοντες. Ἄδμητος γὰρ ὧδ' ἐφίετο.
Καὶ νῦν ἐγὼ μὲν ἐν δόμοισιν ἑστίᾳ
Ξένον, πανοῦργον κλῶπα, καὶ λῃστήν τινα. 765
Ἡδ' ἐκ δόμων βέβηκεν, οὐδ' ἐφεσπόμην.
Οὐδ' ἐξέτεινα χεῖρ', ὀποιμώζων ἐμὴν
Δέσποιναν, ἥ μοι πᾶσί τ' οἰκέταις ἦν ἴση
Μήτηρ. κακῶν γὰρ μυρίων ἐρρύετο,
Ὀργὰς μαλάσσουσ' ἀνδρός. ἆρα τὸν ξένον
Στυγῶ δικαίως, ἐν κακοῖς ἀφιγμένον;
Ἡρ. Οὗτος. τί σεμνὸν καὶ πεφρονικὸς βλέπεις;
» Οὐ χρὴ σκυθρωπὸν τοῖς ξένοις τὸν πρόσολον
» Εἶναι, δέχεσθαι δ' εὐπροσηγόρῳ φρενί. 775
Σὺ δ' ἀνδρ' ἑταῖρον δεσπότου παρόντ' ὁρῶν,
Στυγνῷ προσώπῳ, καὶ σεσωφρονισμένῳ
Δέχῃ, θυραῖα πήματος ἀπαλλαγὴ ἔχων.
Δεῦρ' ἔλθ', ὅπως ἂν καὶ σοφώτερος γένῃ.
Τὰ θνητὰ πρᾶγμα δ' οἶδας οἷ' ἔχει φύσιν; 780
Οἶμαι μὲν οὐ. πόθεν γὰρ; ἀλλ' ἄκουέ μου.
» Βροτοῖς ἅπασι κατθανεῖν ὀφείλεται.

Nihil curans: nos verò ſerui plorabamus
Heram: oculum tamen non oſtendebamus hoſpiti
Madefacientes: ſic enim mandauerat Admetus.
Et nunc ego quidem in ædibus conuiuio excipio
Hoſpitem, verſutum furem, & prædonem quendam. 765
Hæc verò *domina* ex ædibus abiit, nec *eam* ſum proſecutus,
Neque extendi manum, lugens meam
Dominam, quæ mihi & omnibus ſeruis erat
Mater: liberauit enim *nos* ex innumeris malis,
Molliens viri iram. nonne igitur hunc hoſpitem 770
Iuſtè odi, qui incommodo tempore aduenit?
Her. Heus tu. quid ita tueris torum, & ſubtriſte?
» Non oportet triſtem miniſtrum hoſpitibus
» Adeſſe, verùm excipere *eos decet* animo comi. 775
Tu verò amicum virum heri *tui* præſentem cernens,
Triſti vultu, & contractis ſuperciliis
Excipis, externi mali curam gerens.
Huc accede, *tradam præcepta* vt fias ſapientior.
Scis quam naturam res mortalium habeant? 780
Puto autem te adhuc neſcire: vnde enim didiciſſes? itaque ex me audi.
» Omnes homines debent mori.

» Κοὐκ ἔστι θνητῶν, ὅστις ἐξεπίσταται,
» Τἠῶ αὔριον μέλλουσαν εἰ βιώσεται.
» Τὸ τῆς τύχης γὰρ ἀφανὲς οἵ τε σοφοῖσεται, 785
» Κἀς' ὐ διδακτὸν, ὐδ' ἁλίσκεται τέχνῃ.
» Ταῦτ' οὖν ἀκούσας, καὶ μαθὼν ἐμοῦ πάρα,
» Εὔφραινε σαυτὸν, πῖνε. τὸν καθ' ἡμέραν
» Βίον, λογίζου σόν. τὰ δ' ἄλλα, τῆς τύχης.
» Τίμα δ' ἐκ τοῦ πλεῖστον ἡδίστην θεῶν 790
» Κύπριν βροτοῖσιν, εὐμενὴς γὰρ ἡ θεός.
» Τὰ δ' ἄλλ' ἔασον ταῦτα, κ πείθου λόγοις
» Ἐμοῖσιν, εἴπερ ὀρθῶσαι δοκῶ λέγειν.
» Οἶμαι μὲν. ἔκουν τοῦ ἄγαν λύπης ἀφεὶς,
Πίνῃς μεθ' ἡμῶν, πάς δ' ἐπορβαλὼν τύχας, 795
Στεφανοῖς πυκασθεὶς. κ σοφ' οἶδ', ὅθ' ἕνεκα
Τἠνῦν σκυθρωποῦ κ ξυνεστάλτος φρενῶν
Μεθορμεῖ σε τοῖτο λ ἐμπεσὼν σκύφος.
» Ὀνπερ δ' θνητοὶ, θνητὰ κ φρονεῖν χρεών,
» Ὡς τοῖς γε σεμνοῖς κ σωφρονισμένοις 800
» Ἅπασιν ὄζιν, ὡς γ' ἐμοὶ χρῆσθαι κρίτῃ,
» Ὁ βίος ἀληθῶς ὐ βίος, ἀλλὰ συμφορά.

» Et nemo mortalium eſt, qui ſciat,
» An ſit victurus craſtinam diem futuram.
» Curſus enim fortunæ incertus *eſt* quò euadat, 785
» Neque diſci poteſt, neque arte *ulla* deprehenditur.
» Hæc igitur cùm audiueris & didiceris ex me,
» Exhilara teipſum, bibe, quotidianam
» Vitam, tuam ducas *eſſe*, reliqua verò fortunæ.
» Cole etiam plurimum ſuauiſſimam dearum 790
» Venerem mortalibus, comis enim *eſt* hæc dea.
» Reliqua verò hæc omitte, & obtempera verbis
» Meis, ſi modò videor tibi rectè præcipere:
Id quod certe puto. Itaque magnam mœſtitiam omittens,
Bibe nobiſcum, ſuperans præſentem calamitatem, 795
Coronis ornatus: & certò ſcio quòd pro
Illa nunc triſti & contracta mente,
Ad alium portum deducet te ſtrepitus poculi incidens.
» Cùm ſimus autem mortales, decet nos mortalia ſapere:
» Triſtibus enim & auſteris 800
» Omnibus eſt (ſi me vtantur iudice)
» Vita, non reuera vita, ſed calamitas.

Ὡς γ' ἐμοὶ) ὡς ἐμοὶ καταφαίνεται κρίνοντι ὀρθῶς ἐμοῦ ταῦτα, σεσυπακουσέοντα τὰ τοιαῦτα. οὐ νῦν ὀρθῶς ἐμοῦ τοιαῦτα.

θε. Ἐπιστάμεθα ταῦτα. νῦν δ' ἃ πράσσομεν
Οὐχ οἷα κώμου καὶ γέλωτος ἄξια.
ἡρ. Γυνὴ θυραῖος ἢ θανοῦσα, μὴ λίαν
Πένθει, δόμων γὰρ ζῶσι τῆσδε δεσπόται.
θε. Τί ζῶσιν; ἀλλ' κἀστοιθα ταῖς δόμοις κακά.
ἡρ. Εἰ μὴ σὺ σός με δεσπότης ἐψεύσατο.
θε. Ἄγαν γ' ἐκεῖνος ἐς ἄγαν φιλόξενος.
ἡρ. Οὐκοῦν. ὀθνείᾳ γὰρ οὐδὲν, εὖ πάσχει νεκρός.
θε. Ἠκάρτα μὲν τι κἀλίαν γ' οἰκεῖος ὢν.
ἡρ. Μῶν ξυμφορά τιν' οὖσαν σὺ ἔφραζές μοι;
θε. Χαίρων ἴθ'. ἡμῖν δ' δεσποτῶν μέλει κακά.
ἡρ. Ὀδὸν δ' θυραίων πημάτων ἀρχὴ λόγος.
θε. Οὐ γὰρ σε κωμάζοντ' αὖ ἠχθόμην ὁρῶν.
ἡρ. Ἀλλ' ἦ πέπονθα δεινὰ ὑπὸ ξένων ἐμοί.
θε. Οὐκ ἦλθες ἐν δέοντι δέξασθαι δόμοις.
Πένθος γὰρ ἡμῖν ὅδε, κοὐρὰν βλέπεις,
Μελαμπέπλους στολμούς τε. Η. τίς δ' ὁ κατθανών;
Μῶν ἢ τέκνων τις φροῦδος, ἢ γέρων πατήρ;
θε. Γυνὴ μὲν οὐ ὄλωλεν Ἀδμήτου, ξένε.
ἡρ. Τί φῄς; ἔπειτα δῆτά μ' ἐξενίζετε;

Ser. Scimus hæc: nunc autem rem gerimus,
Quæ comessatione & risu non *est* digna.
Her. Mulier mortua, *est* alienigena, ne *igitur* nimium
Lugeas, domini enim huius domus viuunt.
Ser. Quid viuunt? nondum scis mala, quæ *sunt* in ædibus.
Her. Nisi tuus dominus fefellit me.
Ser. Nimium ille, nimium est amans hospitum.
Her. Nequaquam. propter peregrinum enim cadauer bene rẽ gerit.
Ser. Imò verò profectò *cadauer hoc* valde & nimis domesticum erat.
Her. An igitur calamitatem aliquam domesticam ille non dixit mihi?
Ser. Tu lętus abi. nobis enim curæ sunt mala dominorum.
Her. Hic sermo non externorum malorum est initium.
Ser. Haud enim tristarer videns te conuiuantem.
Her. At profectò grauem iniuriam accepi ab hospitibus meis.
Ser. Non enim *in has* ędes opportunè venisti, vt *te nunc* exciperemus.
Nos enim sumus in luctu, & rasuram vides,
Et nigras vestes? Her. Quis ergo est mortuus?
Num aliquis liberorum, an senex pater mortuus est?
Ser. Imò verò coniunx Admeti periit, ô hospes.
Her. Quid ais? & nihilominus tamen me hospitio excepistis?

Δεσπότης ἐψεύσατο) οὐδεὶς πέθνηκεν, εἰ μὴ ὁ σός με δεσπότης ἐψεύσατο. ὀθνείως ὀσπαθεῖν, ἐπὶ ξένου νεκροῦ, ἥκας τὸ μέλλοι, οὐκ ἐν ξένῃ, ἀλλὰ παροικείᾳ, οὐκ ἐν δέοντι ἦλθες χαιρεῖν.

θε. Ἠιδεῖτο γάρ σε τῆσδ' ἀπώσασθαι δόμων.
ἡρ. Ὦ ἀθλία, οἵας ἡμῶν λάκες ξυναόρου.
θε. Ἀπωλόμεθα πάντες, ἀλλ' κείνη μόνη.
ἡρ. Ἀλλ' ἠσθόμην μὲν, ὄμμ' ἰδὼν δακρυόροοῦν,
Κουρᾶν τε, κ' πρόσωπον. ἀλλ' ἔπεθέ με
Λέγων θυραῖον κῆδος ἐς τάφον φέρειν.
Βίᾳ δ' θυμοῦ τάσδ' ὑπερβαλὼν πύλας,
Ἔπινον ἀνδρὸς ἐν φιλοξένου δόμοις,
Πράσσοντ' ἔτω, κἀπεκόμαζον, κάρα
Στεφανοῖς πυκασθείς. ἀλλὰ σοῦ τὸ μὴ φράσαι,
Κακοῦ τοσούτου δώμασι πρόκειμένου.
Πᾶ καί σφε θάπτεις; ποῦ νιν δύρήσω μολών;
θε. Ὀρθὴν παρ' οἶμον, ἢ τὰ Λάρισσαν φέρει,
Τύμβον κατόψει ξεστὸν ἐκ πρασίου.
ἡρ. Ὦ πολλὰ τλᾶσα καρδία, ψυχή τ' ἐμή.
Νῦν δεῖξον, οἷον παῖδά σ' ἡ Τιρυνθία
Ἡλεκτρυωνὸς γείνατ' Ἀλκμήνη Διί.
Δεῖ γὰρ με σῶσαι τὸν θανοῦσαν ἀρτίως
Γυναῖκα, κεἰς τόνδ' αὖθις ἱδρῦσαι δόμον

Ser. Verebatur enim te repellere ab hac domo.
Her. O miser qualem amisisti coniugem?
Ser. Periimus omnes, non illa tantùm.
Her. At sensi quidem, videns oculos lacrymantes,
Et rasuram, & faciem: sed persuasit mihi
Dicens se peregrinum funus ad sepulturam prosequi.
Inuito autem animo his superatis foribus, *i. ædes ingressus*,
Bibi in domo viri hospitalis,
In hac fortuna versantis, & commessatus sum, caput
Coronis redimitus. Sed tua culpa est, quòd non dixisti,
Proposito tanto malo *nostræ* domui.
Vbi eam sepeliit? vbi inueniam eam vadens?
ser. Recta via, quæ ducit Larissam,
Videbis tumulum politum extra suburbium.
He. O cor, quod multa sustinuit, & ô mea anima,
Nunc ostende, qualem te filium Tirynthia
Alcmena Electryonis filia Ioui genuerit.
Oportet enim me *nunc* seruare recens mortuam
Mulierem, & restituere in hanc domum

Σχέτλιε) ἄθλιε Ἀδμητε, δακρυόροοῦντα Ἀδμήτου ἰδὼν τὸ ὄμμα δάκρυον. Βίᾳ δ' θυμοῦ) βιαθεὶς δὲ καὶ ἀναγκασθεὶς ἐπ' ἐκείνῳ προσόντος ὅπω, ἀπρόθυμος. ἀλλὰ σοῦ τὸ μὴ φράσαι, ἀλλὰ τὸ πρὸ ἀμφότερα τὸ μὴ εἰπεῖν ἀληθῆς ὅλῃ τὸ θαπτόντος τὸ Ἀδμήτου πεδίον, ὁδὸν βαδίζων τὴν ὁδόν.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Αλκηστιν, Αδμήτῳ δ' ἰσπουργῆσαι χάριν.
Ελθὼν δ' ἄνακτα τὸν μελάμπεπλον νεκρῶν,
Θαύματον φυλάξω, καί νιν εὑρήσειν δοκῶ,
Πίνοντα τύμβου πλησίον προσφαγμάτων. 845
Κἄνπερ λοχήσας αὐτὸν ἐξ ἕδρας συθεὶς,
Μάρψω, κύκλῳ τε βαλὼν χεροῖν ἐμαῖν,
Οὐκ ἔστιν ὅστις αὐτὸν ἐξαιρήσεται
Μοχλοῖσι πλευρὰ, πρὶν γυναῖκ' ἐμοὶ μεθῇ.
Ην δ' οὖν ἁμάρτω τῆσδ' ἄγρας, κ̓ μὴ μόλῃ 850
Πρὸς αἱματηρὸν πέλανον, εἶμι τοὐκάτω,
Κόρης, ἄνακτός τ' εἰς ἀνηλίους δόμους,
Αἰτήσομαί τε· κ̓ πέποιθ' ἄξειν ἄνω
Αλκηστιν, ὥστε χερσὶν ἐνθεῖναι ξένου,
Ος μ' εἰς δόμους ἐδέξατ', οὐδ' ἀπήλασε, 855
Καίπερ βαρείᾳ συμφορᾷ πεπληγμένος.
Εκρυψε δ' ὧν γυναῖκος, αἰδεσθεὶς ἐμέ.
Τίς τῆδε μᾶλλον Θεσσαλῶν φιλόξενος;
Τίς Ελλάδ' οἰκῶν; τοι γὰρ οὐκ ἐρεῖ, κακὸν
Εὐεργετῆσαι φάσκα, γυναῖκος γεγώς. 860

Alcestin, Admetóque gratiam referre.
Profectus igitur mortuorum reginam atris indutam peplis
Mortem obseruabo, & spero me inuenturum ipsam,
Bibentem apud tumulum de victimarum mactatarum sanguine. 845
Et si insidiis illi structis ex *mea* sede properans
Eam corripiam, & vndique complexus premam meis manibus,
Nullus est, qui mihi ipsam eripiat
Certantem lateribus, priusquam mulierem mihi dimiserit.
Si verò hac præda frustratus fuero, & *mors* non venerit 850
Ad cruentam molam, descendam ad inferos,
In obscuram domum Proserpinæ & Plutonis,
Et postulabo: & confido me reducturum esse sursum
Alcestin, vt tradam eam in manus mei hospitis,
Qui me excepit hospitio, nec abegit, 855
Quamuis esset graui calamitate percussus:
Sed occultauit *suum luctum* excelso animo, venerans me.
Quis ex omnibus Thessalis magis est isto hospitalis?
Quis etiam ex Græciæ incolis? quamobrem non dicet se ingrato
Benefecisse viro, cùm ipse sit animo excelso. 860

Μελάμπεπλον) εἰδωλοποιῆται μελαίνας πέπλους ἔχων ὁ θάνατος. Πίνοντα τύμβου) προσδοκῶ αὐτὸν εὑρεῖν πλησίον τοῦ τύμβου πίνοντα τῶν προσφαγμάτων. Περιβαλὼν) κ̓ περιβαλὼν μοχλοῖσι πλευρὰ) κ̓ πλευρὰν μοχλοῖσι. ἐὰν δὲ μὴ εὕρω αὐτὸν πλησίον τοῦ τάφου πίνοντα τὸ αἷμα εἰς τοὺς δόμους τῆς κόρης, καὶ τοῦ βασιλέως πάντων πλούτωνος. Πέλανον] τοῦ ῥύσιν τοῦ αἵματος. τὸν πέλανον φησὶ, ὅθεν τῆς οὐσίας φησί. Εκρυψε δ' ὧν] τὸ πένθος ἔκρυψε, & οὐκ αὐτοῖς με ἀγνώμονα ξένον.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ἀδ. Ιὼ, ἰώ. συγεραὶ προσόδοι, συγναὶ δ' ὄψεις
Χήρων μελάθρων. ἰώ μοι. αἰ αἰ.
Ποῖ βαῖ; πῇ στῶ; τί λέγω; τί δ' μή;
Πῶς αὐ ὀλοίμαν;
Η βαρυδαίμονα μήτηρ μ' ἔτεκεν. 865
Ζηλῶ φθιμένους, κείνων ἔραμαι,
Κεῖν' ἐπιθυμῶ δώματα ναίειν.
Οὔτε γὰρ αὐγαὶς χαίρω προσορῶν,
Οὔτ' ἐπὶ γαίας πέδα πεζεύων.
Τοῖον ὄμμερόν μ' ἀποσυλήσας 870
Αδη θάνατος παρέδωκεν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α.

χο. 1 Πορεύα, πορεύα. βᾶθι κεῦθος οἰκῶν. αἰ, αἰ.
2 Πέπονθας ἄξι' εἰαγμάτων. ἐ, ἐ.
3 Δι' ὀδυνᾶς ἔβας, σάφ' οἶδα. φεῦ, φεῦ.
4 Ταὶ νέρθεν ὀδὲν ὠφελεῖς. ἰώ μοι μοι. 875

Admetus.

Io, io. tristis accessus, tristísque aspectus
Viduarum ædium. hei mihi, heu mihi. æ, æ.
Quo vadam? vbi consistam? quid dico? quid verò non?
Quomodo queam perire?
Profectò valdè infelicem mater me peperit. 865
Beatos duco mortuos, illos amo.
Illam domum habitare expeto.
Non enim lætor *hanc solis* lucem intuens,
Nec in terra pedem eundo figens.
Talem obsidem mihi ereptum 870
Plutoni mors tradidit.

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

ch. 1 Procede, procede. Abi *in* latebras ædium. æ, æ.
2 Passus es digna lamentis. heu, heu.
3 Es in dolore, bene scio. heu, heu.
4 Nihil tamen iuuas mortuam. hei mihi mihi. 875

Ιὼ συγεραὶ πρόσοδοι] αἱ πρὸς εἴσοδοι. ἔρχεται ὁ Αδμητος ἀπὸ τοῦ τύμβου, & οὐ πολλὰ εἰπεῖν. Ζηλῶ] μακαρίζω. Ομμερον) ἐπιχρόνον. τὸν δὲ ζῶν φασὶν ὄμμερον αὐτῷ γεγονέναι τῷ Αλκηστι. αἱ γὰρ αὐτῷ δίδοται τῷ ἄδῃ.

5 Τὸ μή ποτ' εἰσιδεῖν φιλίας ἀλόχου
6 Πρόσωπον ἄθλα λυπηρόν.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ἄδη. Εμνησας ὅ μου φρένας ἤλκωσεν.
„ Τί γὰρ ἀνδρὶ κακὸν μεῖζον, ἁμαρτεῖν
„ Πιεῖς ἀλόχου; μή ποτε γήμας,
Ὤφελον οἰκεῖν μετὰ τῆσδε δόμους.
„ Ζηλῶ δ' ἀγάμους, ἀτέκνους τε βροτῶν.
Ψυχῇ ἓν μιᾷ τῆσδ' ὑπαλγεῖν,
Μέτριον ἄχθος.
Παίδων ἢ νόσοις, καὶ νυμφιδίοις
Εὐναῖς θανάτοις κεραϊζομένας,
Οὐ τλητὸν ὁρᾶν, ἐξὸν ἀτέκνοις,
Ἀγάμοις τ' ἐξῆν διαβιοτάτος.

Ἀντιστροφὴ α'.

χο. 1 Τύχα τύχα δυσπάλαιστος ἥκει. αἰ, αἰ.
2 Πέρας δ' οὐδὲν λυθεὶς ἀλγέων. ἐ, ἐ.
3 Βαρέα μὲν φέρειν. ὅμως δέ. φεῦ, φεῦ.
4 Τλᾶθ'. οὐ σὺ πρῶτος ὤλεσας, ἰώ μοι μοι.

Non amplius intueri charæ coniugis.
6 Vultum coràm, triste *est*.

Admetus.

Meministi *illius rei*, quę ſauciauit meum animum.
„ Quod enim homini maius malum accidere poteſt, quàm amittere
„ Charam coniugem? vtinam nunquam *hac* vxore ducta,
Habitaſſem cum hac *iſtas* ædes.
„ Felices duco cælibes & ſine liberis mortales.
Pro vna verò anima hac dolere,
Mediocre *eſt* onus.
Liberorum verò morbos & nuptiales
Lectos morte vaſtatus,
Intolerabile *eſt* aſpicere, cùm licuiſſet ſine liberis
Et ſine coniuge ſemper viuere.

Antiſtrophe I.

Cho. 1 Fatum, fatum ineluctabile venit. heu, heu.
2 Nullum verò finem facis dolorum. heu, heu.
3 Triſtia quidem *ſunt hæc* latu. ſed tamen (heu, heu)
4 Perfer. non *enim* tu primus amiſiſti (hei mihi, mihi)

Εμνησας) Ὁμηρος, ἅπερ με ὑπεμνησας ὅμου τὰς φρένας ἐλύπησεν. Ὤφελον] ὡς ἐπιμαρτικόν. Ἀμφοτεῖν) ἀποτυχεῖν. ἢ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἀμφοτέρων τῶν σκοπῶν. Εξὸν ἀτέκνοις) ἐξὸν εἴη καὶ ἀγάμοις καὶ ἀτέκνοις. Δυσπάλαιστος) δυσπαραγώνιστος σοι ὦ Ἄδμητε ἡ ἀτυχία. Ηκει) ἦλθεν. Βαρέα μὲν, ἃ μὲν πέπονθας βαρέα ἐστὶν ὅμως φέρε τὸ ἀόριστον λέγει, ἐξα-

γαγὼν ἀπὸ τοῦ σημαινομένου. ἢ οὐ ἀπωτήσαιμι. μονόπαις, παντελῶς ἄπαις, ἄπαις ὤν, ἀλλ' ἰδίως τὸ ἅλις πέπαχεν ἐπὶ τῶν μετρίως ἔφερε τὸ κακόν, μετρίως κομιζόμενος ἄπαις ὤν.

„ 5 Γυναῖκα. Συμφορὰ δ' ἑτέρους ἑτέρα
„ 6 Πιέζει φανεῖσα θνατοῖς.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ἄδη. Ω μακρὰ πένθη, λῦπαί τε φίλων
Τῶν ὑπὸ γαῖαν, τί μ' ἐκώλυσας
Ῥίψαι τύμβου πόδα ἐς κοίλω,
Καὶ μετ' ἐκείνης τᾶς μεγ' ἀρίστης
Κεῖθαι φθίμενος;
Δύο δ' αὐτὶ μιᾶς ἄδης ψυχὰς
Τὰς πιστοτάτας γε συνέζευξεν ὁμοῦ,
Χθονίαν λίμναν διαβαντε.

Στροφὴ β'.

χο. 1 Εμοί τις ἦν ἐν γόοις,
2 Ω κόρῳ ἀξιόθρηνῳ
3 Ὀιχετ' ἐν δόμοισι
4 Μονόπαις. ἀλλ' ἔμπας
5 Εφερε κακὸν

„ 5 Coniugem: alios enim alia calamitas
„ 6 Premit apparens, mortales.

Admetus.

O longi luctus & ô dolores propter amicos,
Qui ſunt ſub terra, cur prohibuiſti *ô chore*,
Ne me proiicerem in cauam ſepulcri foſſam,
Et cum illa longè præſtantiſſima *fœmina*
Iacerem mortuus?
Duas enim animas pro vna Pluto
Coniunxiſſet ſimul fideliſſimas,
Tranſgreſſas paludem infernam.

Strophe II.

1 Mihi quidam erat cognatus,
2 Cui filius lamentatione dignus
3 Periit in ædibus
4 Vnicus. ſed tamen
5 Ferebat *hoc* malum

6 Αλις, ἄπκνος ὤν,
7 Πολιὰς ἤδη χαίτας,
8 Ηδη γεγωνὼς ὤν,
9 Βιότου τε γέρων. 910

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ἄδ. Ω σχῆμα δόμων, πῶς εἰσέλθω;
Πῶς δ' οἰκήσω μεταβαίνοντος
Δαίμονος; οἴμοι, πολὺ γὰρ τὸ μέσσον.
Τότε μὲν γὰρ δᾴδας σὺν πηλιάσιν, 915
Σὺν θ' ὑμεναίοις ἔσειχον ἔσω,
Φιλίας ἀλόχου χέρα βαστάζων,
Πολυάχητος δ' εἵπετο κῶμος,
Τέλεα τε θανοῦσαν, κἀμὲ ὀλβίζων.
Ως εὐγαξίδαι, κἀπ' ἀμφοτέρων 920
Οντες ἀρίστων, σύζυγες εἴμεν.
Νῦν δ' ὑμεναίων γένος ἀντίπαλος,
Λευκῶν τε πέπλων μέλανες στολμοί,
Πέμπουσί μ' ἔσω,
Λέκτρων κοίτας ἐς ἐρήμους. 925

6 Moderatè, quamuis esset sine liberis,
7 Canas ad comas
8 Iam præceps existens
9 Et ætate prouecta. 910

Admetus.

O facies ædium, quomodo ingrediar?
Quomodo verò habitabo mutata
Fortuna? hei mihi. magnum enim *est* discrimen.
Tunc enim cum tedis ex monte Pelio sectis, 915
Et cum cantu intrò ibam,
Charæ coniugis manum tenens:
Perstrepénsque carmine sequebatur sodalium cœtus,
Illam, quæ iam est mortua, & me, beatos esse prædicans,
Quòd nobiles, & vtrinque 920
Ex nobilissimo genere coniuges essemus:
Nunc autem lamentatio hymenæo contraria,
Et *pro* candidis vestibus atræ vestes
Me deducunt intrò
In desertum thalami cubile. 925

Βίον τε θέσω) ἤδη γεγενεθικὼς ὅτι τοῖς πολιὰς χαίτας, καὶ θέσω τὸν βίον ὤν, ὁ ἐστὶν ἤδη γεγενεθικὼς τῇ ἡλικίᾳ. Τὸ μέσον) τὸ διάφορον τῆς νῦν τύχης καὶ τῆς παλαιᾶς. Πολυάχητος) ἀκαταπείσταις ἤχοις, ἀπ' ἀμφοτέρων τῶν γονέων ἀκαταπείστως. παρθυτυχῆσαι, τῶν δὲ τὸν ἀτυχῆσαι πότμον τῶν τὸ ἄλγος ἦλθον, ἀπὸ τοῦ ἀτυχεῖν σοι τοῦτο συμβέβηκεν. συγεῖν δὲ τοὺς πικόντας, δι' ὧν ὕβριστον ἀπὸ τὸν πατέρα.

Αντιστροφὴ β'.

χο. 1 Παρ' δύτυχῆ σοι πότμον
2 Ηλθεν ἀπφεροκάκω τό-
3 δ' ἄλγος. ἀλλ' ἔσωσας
4 Βίοτον, ὦ ψυχάν.
5 Εθανε δάμαρ, 930
6 Ελιπε φιλίαν.
7 Τί νέον τόδε; πολλοὺς
8 Ηδη παρέλυσε
9 Θανάτος δάμαρτος.

ΙΑΜΒΟΙ.

ἄδ. Φίλοι, γυναικὸς δάμον' δύτυχέστερον 935
Τὸ μοῦ νομίζω, καίπερ ὁ δοκοῦν ὅμως.
Τῆς μὲν γὰρ ὀδὲν ἄλγος ἅψεταί ποτε,
Πολλῶν ἢ μόχθων δύκλεὴς ἐπαύσατο.
Εγὼ δ', ὃν ὀ χρὴ ζῆν, παρεὶς τὸ μόρσιμον,
Λυπρὸν δ' ἄξω βίοτον, ἄρτι μανθάνων. 940
Πῶς γὰρ δόμων τῆσδ' εἰσόδους ἀνέξομαι;
Τίν' αὖ προσφώνοῦντ' ἢ προσρηθεὶς ὑπο,
Τερπνῆς τύχοιμ' αὖ εἰσόδου; ποῖ τρέψομαι;
Η μὲν γὰρ ἔνδον ἐξολεῖ μ' ἐρημία,

Antistrophe II.

cho. 1 Ad prosperam tibi sortem
2 Venit nondum experto mala
3 Hic dolor. sed seruasti
4 Vitam *tuam* & animam.
5 Obiit vxor, 930
6 Reliquit amorem,
7 Quid noui hoc *est*? multos *enim alios*
8 Iam spoliauit
9 Mors vxore.

Admetus.

O amici, coniugis fortunam beatiorem 935
Mea esse duco: quamuis *autem hoc* non videatur, tamen *sic est*.
Hanc enim nullus dolor attinget posthac,
Et cum magna gloria liberata est à multis doloribus.
Ego verò, quem non oportebat viuere, prætergressus fatum,
Nunc primum discens, tristem degam vitam. 940
Quomodo enim substinebo ingressum huius domus?
Quem compellaturus? & à quo compellatus,
Iucundum habebo ingressum? quò me vertam?
Solitudo enim quæ intus *est*, perdet me,

Universidad de Deusto Biblioteca

Γυναικὸς δίνας εὖτ' αὖ εἰσίδω κενάς, 945
Θρόνους τ' ἐν οἴσιν ἵζε, κ᾽ στέγας
Αὐχμηρὸν ἔδας. τέκνα δ' ἀμφὶ γουνάσι
Πίπτοντα, κλαίῃ μητέρ'. οἱ δ᾽ δεσπότιν
Στένουσιν, οἵαν ἐκ δόμων ἀπώλεσαν.
Τὰ μὲν κατ' οἴκους, τοιάδ', ἔξωθεν δέ μοι 950
Γάμοι γ' ἑλῶσι Θεσσαλῶν ξύλλογοι
Γυναικοστηθεῖς. οὐ γὰρ ἐξαιρέξομαι
Λεύσσων δάμαρτος τῆς ἐμῆς ὁμήλικας.
Ἐρεῖ δέ μ' ὅστις ἐχθρὸς ὢν κυρεῖ, τάδε.
Ἰδοῦ τὸν αἰσχρῶς ζῶντ', ὃς οὐκ ἔτλη θανεῖν, 955
Ἀλλ' ἰὼ ἔγημεν αὐτὸς ἀψυχίᾳ,
Πέφευγεν ἅδην. κἄτ' ἀνὴρ εἶναι δοκεῖ,
Στυγεῖ δ᾽ τοὺς τεκόντας, αὐτὸς οὐ θέλων
Θανεῖν τοιάδε πρὸς κακεῖσι κληδόνα
Ἐξω. τί μοι ζῆν δῆτα κύδιον φίλοι, 960
Κακῶς κλύοντι, κ᾽ κακῶς πεπραγότι;

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α.

χο. 1 Ἐγὼ κ᾽ Δι' μούσας

Vxore vacuos quum aſpiciam lectos, 945
Sellásque in quibus ſedebat, & in ædibus
Squalidum ſolum. *quum* liberi verò genubus
Accidentes, plorabunt matrem: alii verò dominam
Gement, qualem amiſerint ex domo.
Res quidem domeſticæ *ſunt* tales. foris verò me
Nuptialia conuiuia Theſſalorum agitabunt, & cœtus 950
Frequentes mulierum. non enim ſuſtinebo
Aſpicere coniugis meæ coætaneas.
Quiſquis verò mihi inimicus eſt, dicet hæc:
Vide iſtum turpiter viuentem, qui non ſuſtinuit mori, 955
Sed ſuam coniugem pro ſe abiiciens præ ignauia,
Effugit mortem: deinde tamen ſe virum eſſe putat, *& haberi cupit,*
Et odit parentes, cùm ipſe non velit
Mori. talem famam præter reliqua mala
Habebo. quid igitur mihi vita diuturnior optanda *eſt*, amici, 960
Malè audienti: & malè rem gerenti?

ANTISTROPHICA.

Strophe 1.

cho. 1 Ego & per Muſas,

Ἐγὼ κ᾽ Δι' μούσας] ὁ ποιητὴς διὰ τῶ προσώπου τῶ χοροῦ, βούλεται δεῖξαι ὅσον μέτοχος τῆς παιδεύσεως κ᾽ τῶν μεταώρων ἐφρόνησα, ὅτι ἠρωτόθη, & ὁρμῶ ὅλη πύτῳ ἔχον, κρεῖσσον ὢν δὲν ἀνάγκας. ὁ πικρότερον, δυνατώτερον. κ᾽ Ομηρος, κρείσσων γὰρ βασιλεῖς.

,, 2 Καὶ μεταίρσιος ἦξα, κ᾽
,, 3 Πλεῖστον ἀψάμενος λόγων,
,, 4 Κρεῖσσον οὐδὲν ἀνάγκας 965
,, 5 Εὗρον. οὐδέ τι φάρμακον
,, 6 Θρῄσσαις ἐν σανίσι, τὰς
,, 7 Ορφέα κατέγραψε
,, 8 Γῆρυς. οὐδ' ὅσα φοῖβος
,, 9 Ασκληπιάδαισιν παρέδωκε 970
,, 10 Φάρμακα, πολυπόνοις
,, 11 Ἀντιτεμὼν βροτοῖσι.

Ἀντιστροφὴ α.

1 Μόνας δ' οὔτ' ἐπὶ βωμοὺς
2 Ἐλθεῖν, οὔτε βρέτας θεᾶς
3 Εἶν, οὐ σφαγίων πλύει. 975
4 Μή μοι πότνια μείζων
5 Ἔλθοις, ἢ τὸ πρὶν ἐν βίῳ.
6 Καὶ γὰρ Ζεὺς ὅ, τι νεύσῃ,
7 Σοὶ τοῦτο τελεῖ τᾷ.

,, 2 Et ſublimis, *i. per res ſublimes*, cucurri, &
,, 3 Plurimis volutatis libris,
,, 4 Nihil neceſſitate potentius 965
,, 5 Inueni. nec vllum pharmacum *aduerſus hanc reperitur.*
,, 6 Thraciis in tabulis, quas, *i. in Thr. libris, quos*
,, 7 Orphei conſcripſit
,, 8 Vox. Neque quæcunque Phœbus
,, 9 AEſculapii poſteris tradidit 970
,, 10 Pharmaca, ærumnoſis
,, 11 Aduerſus *ærumnas* præbens mortalibus.

Antiſtrophe 1.

1 Solius verò Neceſſitatis nec ad aras
2 Venire, nec *ad* ſimulachrum *huius* Deæ
3 Licet *accedere*. non *enim* exaudit victimas, *nec iis flectitur.* 975
4 Ne mihi veneranda, maior
5 Venias, quàm prius, in vita.
6 Etenim quicquid Iupiter annuerit *atque decreuerit,*
7 Tecum hoc perficit.

Ορφεῖα κατέγραψε] πρόσωπος Ορφεὺς μυστήρια θεῶν τοῖς θρᾳξὶ δέδωκεν, ὅθεν κ᾽ Θρησκείας τὸ μυστήριον καλεῖται, ἀπὸ τῶ θρακὸς ὀρφέως. καὶ ἄλλως, καὶ ποιητὴς & μαίνεις ἰῶ ὁ Ορφεύς. Φιλόχορος ἐν α᾽ περὶ Μαντικῆς, ὀκτήσιον αὐτῷ πτώματα ἔχοντα ὅπως, ὅτι θρῆσκος εἰμὶ θεοσεβείας, αἷς πτας κατέγραψ σανίδας. μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν παλαιῶν

μνόντων, καὶ θυσιασκόντων. Καὶ γὰρ Ζεὺς ὅτε τὸν Ἀναξαγόραν κατεκόπτετο, πρὸς αὐτὸν ἔφη. καὶ Ὅμηρος, ὃς καὶ Ζεὺς ὑπόκειται τῇ τῆς ἀνάγκης ζυγῇ, ἀφ' ἑνὸς ὀνειδίσας πανί. οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, οὐδὲ ἀπατηλόν, οὐδὲ ἀπλάστιον. ὅτι κεκεφαλῆ καταπύστω.

8 Καὶ τὸν ἐν Χαλύβοισι
9 Δαμάζει δ' βία σίδαρον. 980
10 Οὐδέ τις ἀποτόμου
11 Λήματος ἐστὶν ἀιδώς.

Στροφὴ β'.

1 Καί σ' ἐν ἀφύκτοισι χερῶν
2 Εἷλε θεὰ δεσμοῖς.
3 Τόλμα δ'. οὐ γὰρ ἀνά- 985
4 ξεις πότ' ἔνερθεν
5 Κλαίων τοὺς θανόντας ἄνω.
6 Καὶ θεῶν σκότιοι θνήσκουσι
7 Παῖδες ἐν θανάτῳ.
8 Φίλα μὲν ὅτ' ἦν γε μεθ' ἡμῶν, 990
9 Φίλα δέ τι καὶ θανοῦσα.
10 Γενναιοτάταν ἦ πάντων
11 Ἐζεύξω κλισίαις ἄκοιτιν.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Μηδὲ νεκρῶν ὡς θνητῶν, 995

8 Et quod apud Chalybes
9 Ferrum *nascitur*, domas sine vi. 980
10 Nec vllus præfractæ
11 Menti inest pudor.

Serophe II.

1 Et te, *Admete*, ineuitabilibus manuum
2 Cepit *hæc* Dea vinculis.
3 Perdura verò. non enim redu- 985
4 ces vnquam ab Inferis
5 Flendo, defunctos, ad superos.
6 Et Deorum nothi pereunt
7 Liberi morte.
8 Erat tum nobis chara quando nobiscum erat, 990
9 Etiam adhuc mortua nobis chara est.
10 Generosissimam verò omnium
11 Adiunxisti *tibi* sociam tori *in* ædibus.

Antistrophe II.

1 Ne verò mortuorum vt vita defunctorum 995

Καὶ τὸν ἐν Χαλύβῳ) Χάλυβες ἔθνος τῶν πόντου, ἵνα σιδηρᾶ μέταλλα εἰσί. Ἀποτόμου λήματος) τῶν σκληρῶν σοι φρονήματος. Καὶ σ' ὄν ἀφύκτοις] καὶ σοῦ σοῦ τῶν ἐκλύγοντες ἡ ἀνάγκη ὦ Ἄδμητε ὄν ἀφύκτοις δεσμοῖς. Καὶ θεῶν σκότιοι) οἱ λαθραῖοι παῖδες ἐξ ἀδαδουχήτων γάμων γιγνόμενοι. Ὅμηρος, σκόπον ἦ σὲ γείτα μήτηρ. τύπους καὶ Ῥόδιοι μαστροξένους καλοῦσιν. Κρῆτες δὲ τοὺς ἀγήλοις σκοπίοις λέγουσι.

2 Χῶμα νομιζέσθω
3 Τύμβον σᾶς ἀλόχου.
4 Θεοῖσι δ' ὁμοίως
5 Τιμάσθω σέβας ἐμπόρων.
6 Καί τις δοχμίαν κέλευθον 1000
7 Ἐκβαίνων, τόδ' ἐρεῖ,
8 Αὐτᾷ ποτὲ τεθνάνεν ἀνδρὸς,
9 Νῦν δ' ἐστὶ μάκαιρα δαίμων,
10 Χαῖρ' ὦ πότνι', εὖ δ' δίδοις.
11 Τοιαί νιν τεθνεώσι φῆμαι. 1005

ΙΑΜΒΟΙ.

Καὶ μὴν ὁδ' ὡς ἔοικεν Ἀλκμήνης γόνος,
Ἄδμητε, πρὸς σὲ τὴν ἑστίαν πορεύεται.
ΗΡ. Φίλον τὸν ἀνδρὶ χρὴ λέγειν ἐλεύθερον,
,, Ἄδμητε, μὴ μέμφου δ' ἐχθρὸν τὸν παλαίχνοις ἐχθρὸν,
,, Σιγῶντ'. ἐγὼ γὰρ σοῖς κακοῖσιν ἠξίουν 1010
Εὐνοῦς παρεστὼς, ἐξεταζέσθαι φίλῳ.
Σὺ δ' οὐκ ἔφραζες σῆς τεθνειμένον νέκυν

2 Agger existimetur
3 Sepulcrum tuæ coniugis.
4 Diis at similiter, *i. ut dii coli solent*,
5 Colatur, numen viatorum, *quod uiatores adorent*.
6 Et aliquis obliquam viam 1000
7 Vadens, hoc dicet:
9 Hæc quondam obiit pro viro,
11 Nunc verò est beata Dea.
10 Salue ô veneranda, & bona des *nobis*.
11 Tales ipsam salutabunt voces. 1005
Atqui, vt videtur, hic Alcmenæ filius,
Admete, ad tuam domum venit.
Her. Ad virum amicum liberè dicendum est,
,, Admete, & non retinendæ reprehensiones in pectore
,, Tacitè: ego enim in tuis malis volebam 1010
Huc accedens explorari amicus.
Tu verò non dixisti propositum cadauer

Χῶμα νομιζέσθω] τὸ ὀνειχόμενον τῆς γυναικός. ἀπὸ δὲ τύπου τὸν τάφον φησὶν, ὃς οὐ κληθήσεται τύμβος, ἀλλὰ καὶ θεοῦ ἱερὸς ναός. Δοχμίαν κέλευθον ὁκ πλαγίαν τοῦ τάφου πορευόμενος. Μορφὰς δὲ οὐχ ὑπὸ, ὃ χρὴ τὸν φίλον τοῖς φίλοις ἀποκρύπτειν τὰς μεμψεις. Εὐνοῦς παρεστὼς) εὐνοῦς παρεστὼς ὅτι σῶν κακῶν ἄξιον, ἐμαυτὸν ἐνόμιζον ἀριθμεῖσθαι ὡς φίλον. Παλαίχνοις δὲ ὁ μὴ τύχοιμι) εἰ δὲ μοι συμβῇ ἀποθανεῖν, ὅτῳ μὴ θνητοῖς, δίδωμί σοι τοῦτο δουλεύειν παίδων, ὁ μὴ θνητοῖς τυχεῖν.

Γυναικὸς ἀλλ' ἀπ' ἐξένιζες ἐν δόμοις,
Ὡς δὴ θυραίου πήματος ἀπουδίω ἔχων.
Κἄστεφα κρᾶτα, κἠθεοῖς ἐσπεισάμην 1015
Σπονδὰς, ἐν οἴκοις δυστυχοῦσι τοῖσι σοῖς.
Καὶ μέμφομαι δὴ, μέμφομαι παθὼν τάδε.
Οὐ μὴν σε λυπεῖν ἐν κακοῖσι βούλομαι.
Ὧν δ' οὕνεκ' ἥκω, δεῦρ' ἀποστρέψας πάλιν,
Λέξω γυναῖκα τῷδέ μοι σῶσαι λαβὼν, 1020
Ἕως ἂν ἵππους δεῦρο Θρῄκας ἄγων
Ἔλθω, τύραννον Βιστόνων κατακτανών.
Πράξας δ' ὃ μὴ τύχοιμι, νοστήσαιμι γὰρ,
Δίδωμι τῷδε σοῖσι πρέσπολον δόμοις.
Πολλῶν γὰρ μόχθων ἦλθε χεῖρας εἰς ἐμὰς. 1025
Ἀγῶνα γὰρ πάνδημον εὑρίσκω τινὰς
Τιθέντας ἀθλητῇσιν, ἄξιον πόνου.
Ὅθεν κομίζω τῷδε, νικητήρια
Λαβών. τὰ μὲν γὰρ κοῦφα τοῖς νικῶσιν, ἵππ
Ἵππους ἄγεσθαι. τοῖσι δ' αὖ τὰ μείζονα 1030
Νικῶσι, πόνοις, ἢ πάλῃ, βουφόρβια.
Γυνὴ δ' ἐπ' αὐτοῖς εἕπετ' ἐπιτυχόντι γὰρ,

Tuæ coniugis, sed me excepisti hospitio,
Tanquam curam habens alieni mali.
Et coronaui caput, & libaui diis 1015
Libationes in tuis ædib. aduersa fortuna pressis, *i. funestis.*
Quamobrem *de te* iam conqueror hæc *abs te* passus.
Non tamen te volo contristare in malis.
Cuius verò rei causa venio huc, reuersus denuo
Dicam. Hanc mulierem serues mihi *à me* acceptam, 1020
Donec adducens Thracios equos huc
Rediero, interfecto tyranno Bistonum.
Si verò *malè rem* gesserim (quod auertant Dii. vtinam enim redeam)
Do hanc ancillam tuæ familiæ.
Venit autem in meas manus *cum* multis laboribus. 1025
Inuenio enim aliquos publicum certamen
Ponentes athletis, dignum labore:
Vnde abduco hanc, præmium victoriæ
Accipiens. Illis enim, qui *in* leuioribus *certaminib.* vincebant, licebat 1030
Equos abducere. Illis verò qui *in* grauioribus
Vincebant, *scilicet in* pugilatu & lucta, armenta, *i. boues accipiebant.*
Mulier verò præterea sequebatur. *mihi* verò casu *hanc*

Πολλῷ γὰρ μόχθῳ) σὺν πολλῇ παλαιπωρίᾳ ἀγῶνα γὰρ αἰτίᾳ εἰς τὸν τῶν θαπάτων ἀγῶνα, ὃν τιθέασιν ἤγαγε τῷ Ἀλκήστιν. Ἐντυχόντι δὲ) ἐπειδὴ ἔτυχον ὀκεῖσι τὸ μὲν κερδαίνειν αὐτῷ,

ἄκλεοῦς ἠνησάμην. τὸ δὲ ἐᾶσαι αἱρεῖν.

Αἰσχρὸν παρεῖναι κέρδος ἐν τόδ' ἀκλεές.
Ἀλλ' ὥσπερ εἶπον, σοὶ μέλειν γυναῖκα χρή.
Οὐ γὰρ κλοπαίαν, ἀλλὰ σὺν πόνῳ λαβὼν, 1035
Ἥκω. χρόνῳ δ' καὶ σύ μ' αἰνέσῃς ἴσως.
ἄδμ. Οὔτοι σ' ἀτιμάζων, οὐδ' ἐν ἀγχέοισι θεὶς,
Κρυψ' ἐμῆς γυναικὸς ἀθλίου τύχας,
Ἀλλ' ἄλγος ἄλγει τοῦτ' ἂν ἐν τῷ προσκείμενον,
Εἴπερ πρὸς ἄλλου δώματ' ἀρμήσῃς ξένου. 1040
Ἀλις δ' κλαίειν πόνον ἐν ἐμοὶ κακόν.
Γυναῖκα δ' εἴ πως ἐστὶν, αἰτοῦμαί σ' ἀναξ,
Ἄλλον τιν', ὅστις μὴ πέπονθεν οἷ' ἐγὼ,
Σώζειν ἀνωχθι Θεσσαλῶν. πολλοὶ δέ σοι
Ξένοι Φεραίων. μή μ' ἀναμνήσῃς κακῶν. 1045
Οὐκ ἂν δυναίμην τῷδ' ὁρῶν ἐν δώμασιν,
Ἀδάκρυς εἶναι. μὴ νοσοῦντί μοι νόσον
Προσθῇς. ἄλις γὰρ συμφορᾷ βαρυούμαι.
Πῇ δὴ τρέφοιτ' ἂν δωμάτων νέα γυνή;
Νέα γὰρ ὡς, ἐσθῆτι τ' κόσμῳ πρέπει. 1050
Πότερα κατ' ἀνδρῶν δῆτ' ἐνοικήσει στέγαις;

Turpe fuisset gloriosum hoc lucrum negligere.
Verùm vt dixi, tibi oportet curæ esse hanc mulierem.
Non enim furto partam, sed cum *honesto* labore acceptam, 1035
Venio *adducens*. tandem verò & tu *pro hoc dono* me laudabis fortasse.
Ad. Neque te contemnens, neque inter *homines* turpes *ac infames* ponens,
Celaui meæ coniugis miseræ calamitates:
Sed fuisset mihi dolor hic additus dolori,
Si iuisses ad alius hospites ædes. 1040
Satis enim mihi fuit hoc meum deplorare malum.
Mulierem verò, si quo modo licet, oro te rex,
Alium aliquem, qui non sit passus qualia ego,
Seruare iube, Thessalorum. multi verò tibi *sunt*
Hospites inter Pheræos: ne redigas mihi in memoriam *mea* mala. 1045
Non possem, videns hanc in domo,
Sine lacrymis esse: ne dolenti mihi dolorem
Addas. satis enim *mea* calamitate grauor.
In qua parte ædium educabitur iuuencula?
(Nam vt iuuencula, veste & ornatu nitet) 1050
Vtrum igitur in virorum habitabit tectis?

Οὔπω δ' ἀλμάζων) ἐν δὲ τῷ τόπῳ σε ἔκρυψα τὸ πάθος τῆς γυναικὸς ἀπιμάσαι σε βουλόμενος. ἀλλ' ἐᾶς δρᾶν τὸ ἐμὲ κλαίειν τὸ ἐμὸν κακὸν τὴς χρεία σε παρόντα. ἔστι δὲ δυναπὸν τοῦ καλῶς σε ζῶ-

πῶς πῶ γυναῖκα, ἄλλον κίθυε λαβεῖν Θεσσαλῶν, ὅς τις ἀ πέπονθεν οἷα ἐγὼ, καὶ πῶς ἀκραφνὴς, καὶ πῶς ἄφθορος αἰδρᾶν εἴη, ἐν νέοις τρεφομένη.

Καὶ πῶς ἀκραιφνὴς ἐν νέοις τρωφωμένη
,, Ἔσται; τὸν ὑβριστὴ Ἡρακλεῖς ἀ ῥάδιον
,, Εἴργειν. ἐγὼ δέ σου προμηθίαν ἔχω.
Ἡ δ' θανούσης εἰς θάλαμον βύσας τρέφω.
Καὶ πῶς ἐπεισφέρω τῷδε τᾶς κείνης λέχη;
Διπλῆν φοβοῦμαι μέμψιν, ἐκ τε δημοτῶν
Μή τις μ' ἐλέγξῃ, τῷ ἐμῷ ἀνεργέτιν
Πρόδοντ', ἐν ἄλλης δεμνίοις πιτνεῖν νέας,
Καὶ τᾶ θανούσης, ἀξία δέ μοι σέβειν.
Πολλῷ πρόνοιαν δεῖ μ' ἔχειν. σὺ δ' ὦ γυναῖ,
Ἢ τίς ποτ' εἶ σὺ, πῶς τ' ἔχουσ' Ἀλκήστιδι
Μορφῆς μέτρ' ἴσθι, καὶ προσοίξω δέμας.
Οἴμοι κόμιζε πρὸς θεῶν ἀπ' ὀμμάτων
Γυναῖκα τῷδε, μή μ' ἕλῃς ἠρημωμένον.
Δοκῶ γὰρ αὐτῷ εἰσορῶν, γυναῖκ' ὁρᾶν
Ἐμῷ. θολοῖ δ' καρδίαν. ἐκ δ' ὀμμάτων
Πηγαὶ κατερρώγασιν. ὦ τλήμων ἐγὼ,
Ὡς ἄρτι πένθους τοῦδε γεύομαι πικροῦ.

Et quomodo pura verſans inter iuuenes,
» Erit? non eſt facilè iuuenes, ô Hercules,
» Coërcere. ego verò tui prouidam curam gero.
An alam *eam*, abdens in thalamum mortuæ?
Et quomodo inferam hanc in lectum illius?
Duplicem metuo reprehenſionem, & ex ciuibus
Ne quis me reprehendat, quòd *uxorem* de me bene meritam
Prodens, in alterius iuuenculæ lectis iaceam:
Et huius mortuæ (digna enim eſt quæ à me colatur)
Oportet me habere rationem. Tu autem ô mulier,
Quæcunque tandem tu ſis, ſimilem habere te Alceſtidi
Formæ modum ſcito, & es ſimilis corpore.
Heu mihi. aufer per deos à meis oculis
Iſtam mulierem, ne me occidas perditum.
Videor enim ipſam intuens, coniugem intueri
Meam: turbat autem *hic aſpectus meum* cor, & ex oculis *lacrymarum*
Fontes erumpunt. ô me miſerum,
Quàm acerbum luctum hunc iam guſto.

Ἢ τῆς θανούσης) ἀλλ' ἐρεῖς, εἰς τὴν τῆς τεθνηκυῖας θάλαμον εἴσφερε τοῦτο. καὶ πῶς ἐκ ἄρτην τῆτε, καὶ τῶν δημοτῶν, καὶ τῆς γυναικός. οὐκοῦν διπλῆ μέμψις. Ἀξία δ' ἐμοὶ) παρ' ἐμοῦ πρᾶσθαι ἡ Ἀλκηστις ἀξία ὀδί. Μορφῆς μέτρ' ἴσθι. προσοικὸς δ' ἔχε τὸ σῶμα.

γμα ἐκείνης τῆς μορφῆς. θολοῖ δὲ, πρὸς ἅπαν, ὑπὸ τοῦ θόλου τῆς σκοτίας, ἢ μέλλουσα ἀναθέσθαι, τοῦ πρὸς τὸ σκοτίσαι τὸν ἀγρυπνοῦντα.

Χο. Ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχοιμ' ἂν εὐλέγειν τύχῃ. 1070
Χρὴ δ' ὅστις εἶ σὺ, καρτερεῖν θεοῦ δόσιν.
Ἡρ. Εἰ δὴ τοσαύτην δυνάμιν εἶχον ἐκ Διὸς,
Εἰς φῶς πορεῦσαι νερτέρων ἐκ δωμάτων
Γυναῖκα καὶ σοὶ τῷδε πορσύναι χάριν.
Ἀδ. Σάφ' οἶδα βουλεύσας σ' αὐ. ἀλλὰ ποῦ τόδε; 1075
,, Οὐκ ἔστι τοὺς θανόντας ἐς φάος μολεῖν.
Ἡρ. Μὴ νῦν ἐπεμβαίνῃς, ἀλλ' ἐναισίμως φέρε.
Ἀδ. Ῥᾷον πραΰνειν, ἢ παθόντα καρτερᾶν.
Ἡρ. Τί δ' αὖ πρόσοιθ', εἰ θέλοις ἀεὶ γένειν;
Ἀδ. Ἐγνωκα κἀυτὸς, ἀλλ' ἔρως τις μ' ἐξάγει. 1080
Ἡρ. Τὸν δὲ φιλῆσαι τὸν θανόντ', ἄγει δάκρυ.
Ἀδ. Ἀπώλεσέν με, κἀπι μᾶλλον ἢ λέγω.
Ἡρ. Γυναικὸς ἐσθλῆς ἤμπλακες. τίς αὐτερεῖ;
Ἀδ. Ὥστ' ἄνδρα τόνδε μηκέθ' ἥδεσθαι βίῳ.
Ἡρ. Χρόνῳ μαλάξει. νῦν δ' ἔθ' ἡδᾶ σοι κακόν. 1085
Ἀδ. Χρόνον λέγοις ἄν, εἰ χρόνῳ τὸ κατθανεῖν.
Ἡρ. Γυνή σε παύσει, ⊂ νέου γάμου πόθος.

Cho. Ego quidem non poſſem laudare *præſentem* fortunam. 1070
Oportet autem *te*, quiſquis ſis tu, ſuſtinere quod deus dat.
Her. Vtinam verò tantam vim haberem à Ioue,
Vt in lucem reducerem ex inferorum ædibus
Tuam coniugem, & tibi hoc præſtarem officium.
Ad. Satis ſcio tuam voluntatem. ſed vbi hoc fieri poteſt? 1075
,, Impoſſibile eſt mortuos redire in vitam.
Her. Ne nunc tranſgrediaris modum, ſed *tuum malum* feras moderatè.
Ad. Facilius eſt conſolari, quàm miſeriam ſuſtinere.
Her. Quid verò proficies, ſi ſemper gemere velis?
Ad. Scio & ipſe. ſed amor quidam *ad hoc* me rapit. 1080
Her. Amare enim mortuum, elicit lacrymas.
Ad. Perdidit me, & multo magis quàm dicere poſſum.
Her. Amiſiſti bonam coniugem: quis contradicet?
Ad. Ita vt hic vir non amplius delectetur *hac uita*.
Her. Tempus *dolorem* molliet: nunc verò malum tuum adhuc recẽs eſt. 1085
Ad. Tempus dixeris, ſi tempus eſt mori.
Her. Mulier abducet te à luctu, & deſiderium nouarum nuptiarum.

Σάφ' οἶδα) καλῶς οἶδα ὅτι ἤθελες μοι συνεργεῖν. ἀλλ' αἰνέσιμος. ἀλλὰ καθηκόντως φέρε, ἢ παθόντα ὡς τῷ ῥᾳδίως παραινῶ, ἔρως τῷ θρίωεῖν. καὶ ἔτι μᾶλλον. ἐκφερεπωλεῖν τὸν ἐαυτὸν λέγει δεικτικῶς. χρόνον λέγοις ἄν, ὁ χρόνος με θεραπευσῃ. εἰ χρόνον λέγοις τὸν μέχρι θανά-

Universidad de Deusto
Biblioteca

που. μέχρι γὰρ θανάτου λυπηθήσομαι, τῶδε δηλικῶς ἐμοί, ὡς μή ποτ' ἴδοι, μὴ καλέσαν με νυμφίον.

ἄδη. Σίγησον. οἷον εἶπας. οὐκ ἂν ὠόμην,

ἡρ. Τί δ' οὐ γαμεῖς γε, ἀλλὰ χηρεύεις μόνος;

ἄδη. Οὐκ ἔστιν ἥτις τῇδε συγκλιθήσεται.

ἡρ. Μῶν τὴν θανοῦσαν ὠφελεῖν τι προσδοκᾷς;

ἄδη. Κείνην ὅπου πέρ ἐστι, πρᾶαδαι χρεών.

ἡρ. Αἰνῶ μέν, αἰνῶ. μωρίαν δ' ὀφλισκάνεις.

ἄδη. Ὡς μήποτ' ἀνδρα τόνδε νυμφίον καλῶν.

ἡρ. Εὐνήνεσ', ἀλόχῳ πιστὸς οὐδὲν εἰ φίλος.

ἄδη. Θανοίμι', οὐκ εἰνὶν καίπερ οὐκ οὖσαν προδοτίς.

ἡρ. Δέχου νυνὶ εἴσω τήνδε γυναῖκα δώμων.

ἄδη. Μὴ πρὸς σε τοῦ πατέρα τ' ἀντομαι Διός.

ἡρ. Καὶ μὴν ἁμαρτήσῃ γε μὴ δράσας τάδε.

ἄδη. Καὶ δρῶν γε, λύπῃ καρδίαν δηχθήσομαι.

ἡρ. Πιθοῦ. τάχ' αὖ τοῦ εἰς δέον πέσοι χάρις.

ἄδη. Φεῦ, εἴθ' ὀξ ἀγῶνος τήνδε μὴ λάβοις ποτέ.

ἡρ. Νικᾶν τι μέν τοι, κοὐ σὺ συννικᾷς ἐμοί.

ἄδη. Καλῶς ἔλεξας. ἡ γυνὴ δ' ἀπελθέτω.

ἡρ. Ἄγε σύν, εἰ χρή. πρᾶσσε δ' εἰ χρεών, ὅρᾳ.

Ad. Tace. quid dixisti? nunquam *hoc* putassem.
Her. Quid? non duces igitur vxorem, sed manebis viduus?
Ad. Nulla *mulier* est, quæ cum hoc, *i. mecum* sit cubitura.
Her. Num speras aliquid te prodesse mortuæ?
Ad. Illam decet honore affici vbicunque est.
Her. Laudo quidem *hoc*, laudo: sed stultitiæ obnoxius es.
Ad. Vt nunquam virum hunc sponsum vocaturus, *lauda uel uituperа.*
Her. Laudo, quia coniugi fidus es amicus.
Ad. Morerer, si illam proderem, quamuis non sit amplius *in uiuis.*
Her. Recipias nunc in domum istam generosam.
Ad. Ne iubeas me hoc facere, oro te per Iouem patrem tuum.
Her. Atqui peccabis, non faciens hoc.
Ad. Faciens autem, mordebor dolore *in* corde.
Her. Obtempera. fortasse enim opportuna erit gratia.
Ad. Heu. vtinam ex certamine hanc nunquam accepisses.
Her. Cùm tamen ego vinco, tu vnà mecum vincis.
Ad. Rectè dixisti, sed mulier hæc abeat.
Her. Abibit si oportet, sed primum vide an sit vtile.

Θαίροι μ' οὐκ εἰνὶν) ἐὰν γαμήσω προδοτὶς οὐκ εἰνὶν, καὶ γὰρ ἀποθανοῦσαν προδοτὶς ἀπεφάνοιμι. Καὶ δρῶν γε) δηλονότι Ἀλκηστιν αἱρήσεται, νικῶν μέν τι μεταλαμβάνεις τῆς νίκης. Καλῶς ἔλεξας) οἰόμενον δηλονότι τὴν φιλίαν ἐρρωμένην, καὶ μεταλαβεῖν τῆς νίκης. Πρᾶσσε δ' εἰ χρεών, εἰ χρὴ ἀπέναι με σκόπει.

ἄδη. Χρή, σοῦ γε μὴ μέλλοντος ὀργαίνειν ἐμοί.

ἡρ. Εἰδώς τι κἀγώ, τοσόδ' ἔχω προθυμίαν.

ἄδη. Νίκα νυνί. οὐ μὲν οὐδὲν ἀνδάνοντά μοι ποιεῖς.

ἡρ. Ἀλλ' ἔσθ' ὅθ' ἡμᾶς αἰνέσῃς. πιθοῦ μόνον.

ἄδη. Κομίζετ', εἰ χρὴ τήνδε δέξασθαι δόμοις.

ἡρ. Οὐκ αὖ μεθείμην τὴν γυναῖκα προσπόλοις.

ἄδη. Σὺ δ' αὐτὸς αὐτὴν εἴσαγ', εἰ δοκεῖ, δόμοις.

ἡρ. Εἰς σὰς μέν οὖν ἔγωγε θήσομαι χέρας.

ἄδη. Οὐκ αὖ θίγοιμι. δῶμα δ' εἰσελθεῖν πάρα.

ἡρ. Τῇ σῇ πέποιθα χειρὶ δεξιᾷ μόνῃ.

ἄδη. Ἀναξ, βιάζῃ μ' οὐ θέλοντα δρᾶν τάδε.

ἡρ. Τόλμα προτείνειν χεῖρα, κἀθίγγ' ξένης.

ἄδη. Καὶ μὴν προτείνω, Γοργόν' ὡς παρατόμῳ.

ἡρ. Ἔχεις; Α. ἔχω ναί. Η. σῴζε νυνί, κἠν τὸν Διὸς
Φήσεις πότ' εἶναι παῖδα γηναῖον ξένον.
Βλέψον ἐς αὐτὴν, εἴ τι σοι δοκεῖ παρεικὼν
Γυναικί. λύπης δ' οὐ τυχὼν μεθίσασο.

Ad. Oportet, si modò tu mihi nolis irasci.
Her. Sciens quiddam & ego, tantum adhibeo studium.
Ad. Vince nunc. non tamen grata mihi facis.
Her. Sed erit tempus, cùm laudabis nos. obtempera solùm.
Ad. Deducite, siquidem oportet hanc recipere in ædes.
Her. Non committam hanc mulierem ministris.
Ad. Tu igitur ipse ipsam introducito, si placet, in domum.
Her. Imò verò ego in tuas manus tradam.
Ad. Non attingam *eam*. licet verò intrare domum.
Her. Commendo eam tantùm tuæ dextræ.
Ad. Cogis me rex, non volentem hæc facere.
Her. Ausis extendere manum, & attingere hospitam.
Ad. Atqui extendo *eam* vt Gorgoni caput resectæ.
Her. Habes? A. Etiam habeo. H. Serua nunc eam: & Iouis
Filium olim dices esse egregium hospitem.
Intuere eam, nunquid videatur esse similis
Tuæ coniugi: & tu beatus iam recede à dolore.

Γόργον' ὡς καρατόμῳ] ἧς τὸ κάρας ἀπετμήθη. καὶ ἄλλως. καρατόμῳ, τῇ καρατομηθείσῃ, ἀπὸ τοῦ καρατόμος γυναῖον φοβεῖ αὐτὴ λέγει. ἢ κέρτομός με, ἄρα φησὶ μὴ χλευάζοιμι ὑπὸ χαρᾶς, ὅ φησι, ὥς τι φωτόσμαλα πιεῖν, κἠ μὴ ἀληθῆ, ἀπιστεῖν δ' ἐστὶ οὐδὲν θαῦμα, εἰ ἀπιστεῖς. παρ' ἐλπίδα γὰρ γέγονεν, ἐ ψυχαγωγόν. ψυχαγωγοί τινες γόητες ἐν Θεσσαλίᾳ, ὅτι καλούμενοι, οἵτινες καθαρμοῖς τοῖς καὶ γοητείαις τὰ εἴδωλα ἐπάγοιεν τι καὶ ἐξάγοιεν. ὡς καὶ Λάκωνας μεπεμψάντος, νικήσαντα Παυσανίαν εἴδωλον ἐξεπάσαι τοῦ τάφου τῆς χαλκοικίου, ὡς ἱστορεῖ Πλούταρχος ἐν ταῖς Ὁμηρικαῖς μελέταις. ἢ τοῦ δὴ νεκρῶν κυείω. φασὶ γὰρ τοὺς νεκροὺς δαίμονας. ἢ τοῦ ζώντος κυείω.

ἄδ. Ω θεοί, τί λέξω; θαῦμ' ἀνέλπιστον τόδε,
Γυναῖκα λεύσσων τῆσδ' ἐμῆς ἐστηκότως.
Η κέρτομός με θεῶν τις ἐμπλήσει χαρᾶς;
ἡρ. Οὐκ ἔστιν. ἀλλὰ τῆσδ' ὁρᾶς δάκαρτα σῆς.
ἄδ. Ὅρα γε, μή τι φάσμα νερτέρων τόδ' ᾖ.
ἡρ. Οὐ ψυχαγωγὸν τόνδ' ἐποιήσω ξένον.
ἄδ. Ἀλλ' ἦ ἔθαπτον εἰς τρεῖς δάκαρτ' ἐμῆς;
ἡρ. Σάφ' ἴσθ'. ἀπιστεῖν δ' οὔ σε θαυμάζω τύχην.
ἄδ. Θίγω. πρόσειπω δοῦναι ὡς δάκαρτ' ἐμῆς.
ἡρ. Πρόσθι π'. ἔχεις γὰρ πᾶν ὅσονπερ ἤθελες.
ἄδ. Ω φιλτάτης γυναικὸς ὄμμα, κἠ δέμας,
Ἔχω σ' ἀέλπτως, ἔ ποτ' ὄψεσθαι δοκῶν.
ἡρ. Ἔχεις. φθόνος ἢ μὴ γένοιτό τις θεῶν.
ἄδ. Ω τοῦ μεγίστου Ζηνὸς εὐγενὲς τέκνον,
Εὐδαιμονοίης. κἠ σ' ὁ φυτεύσας πατήρ,
Σώζοι σὺ γὰρ τἄμ' ἐξανώρθωσας μόνος.
Πῶς τῆσδ' ἔπεμψας νέρθεν εἰς φάος τόδε;
ἡρ. Μάχην συνάψας δαιμόνων τῷ κοιρανῷ.
ἄδ. Ποῦ τόνδε θανάτῳ φῆς ἀγῶνα συμβαλεῖν;
ἡρ. Τύμβον παρ' αὐτὸν ἐκ λόχου μόρσας χεροῖν.

Ad. O dii, quid dicam? miraculum hoc inſperatum *eſſe credo*,
Coniugem cernens hanc meam reuera.
An aliquod Dei vanum *fallaxque* gaudium me facit attonitum?
Her. Non eſt: ſed intueris hanc tuam coniugem.
Ad. Vide tamen ne hoc ſit aliquod inferorum ſpectrum.
Her. Non præſtigiatorem hunc hoſpitem feciſti.
Ad. An video coniugem, quam ſepeliebam?
Her. Certò ſcias. non miror autem te fortunæ tuæ non credere.
Ad. Contrecto. *ſed an etiam hanc* alloquar vt meam vxorem viuam?
Her. Alloquere. habes enim quod voluiſti.
Ad. O chariſſimæ coniugis facies & corpus,
Habeo te præter ſpem, exiſtimans fore vt nunquam te viderem.
Her. Habes, inuidia verò nulla deorum adſit.
Ad. O maximi Iouis generoſe fili,
Beatus ſis, & pater, qui te genuit, *te*
Seruet: tu enim mea reſtituiſti ſolus.
Quomodo hanc reduxiſti ex inferis in iſtam lucem?
Her. Commiſſa pugna cum rege dæmonum.
Ad. Vbi hanc cum morte te commiſiſſe dicis?
Her. Apud ipſum tumulum ex inſidiis *eam* corripiens manibus.

Νερτέροις) Πλούτωνα καὶ Περσεφόνην.

ἄδ. Τί δὴ ποθ' ἥδ' αὐαυδος ἕστηκεν γυνή;
ἡρ. Οὔπω θέμις σοι τῆσδε προσφωνήματων
Κλύειν, πρὶν αὖ θεοῖσι τοῖσι νερτέροις
Ἀφαγίσηται, καὶ τρίτον μόλῃ φάος.
Ἀλλ' εἴσαγ' εἴσω σήνδε. κἠ δίκαιος ὤν,
Τοὐλοιπὸν Ἀδμητ' εὐσέβει τοῖς ξένοις.
Καὶ χαῖρ'. ἐγὼ δὴ τὸν προκείμενον πόνον
Σθενέλου τυράννῳ παιδὶ πρὸς τῷδε μολών.
ἄδ. Μεῖνον παρ' ἡμῖν, κἠ ξυνέστιος γένου.
ἡρ. Αὖθις τόδ' ἐστεμνοῦ δ' ἐπείγεσθαί με δεῖ.
ἄδ. Ἀλλ' εὐτυχοίης. νόστιμον δ' ἔλθοις δόμον.
Ἀστοῖς δ', πασί τ' ἐννέπω τετραρχίαις,
Χορεύειν ἐπ' ἐσθλαῖς συμφοραῖσιν ἱστάναι,
Βωμοί τε κνισᾶν βουθύτοισι προξενοῦσι.
Νῦν γὰρ μεθηρμόσμεθα βελτίω βίον
Τοῦ πρόσθεν. οὐ γὰρ δὴ τυχὼν ἀρνήσομαι.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων,
Πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί.
Καὶ τὰ δοκηθέντ', οὐκ ἐτελέσθη.

Ad. Cur verò mulier hæc muta ſtat?
Her. Nondum fas tibi huius compellationes
Audire, priuſquam diis inferis
Fuerit purificata, & venerit tertius dies.
Introducas igitur eam, & cùm ſis iuſtus,
In cæterum ſis pius erga hoſpites:
Et vale. ego verò propoſitum certamen
Stheneli filio regi conficiam *hinc* diſcedens.
Ad. Maneas nobiſcum & ſis meus hoſpes.
Her. Iterum hoc *aliquando* fiet. nunc enim oportet me properare.
Ad. Ergo ſis felix, háncque redux reuiſas domum.
Ciuibus verò, omnibúſque impero tetrarchiis *& præfecturarum primcipibus*,
Vt choros ob felicem rerũ euentũ inſtituant *ac agitent*,
Aráſque profundant odoribus, & opimarũ victimarũ ſupplicationib.
Nunc enim in meliorem vitam traducti ſumus,
Quàm quę fuit antea. haud enim negabo *nunc* me beatum eſſe.

chorus.

Multæ ſunt formæ rerum diuinitus euenientium,
Et multa præter ſpem dii perficiunt,
Et quę videbantur euentura, non ſunt perfecta *ut expectabantur*.

Τὸν προκείμενον) τὸν τῶν ἵππων Διομήδους. Νόστιμον δ' ἔλθοις πάλιν) γράφεται καὶ δόμον. ἢ ὁδόν.

Τῶνδ' ἀδοκήτων πόρον εὗρεν θεός.
Τοιόνδ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα.

Inopinatorum verò exitum inuenit Deus.
Talis euasit hæc res, *talem euentum est sortita.*

Finis Alœstidis.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΑΝΔΡΟΜΑΧΗΣ.

ΝΕΟΠΤΟΛΕΜΟΣ ὢν Τροίᾳ γέρας λαβὼν, Ανδρομάχην τὴν Εκτορος γυναῖκα, παῖδα ἔτεκεν ἐξ αὐτῆς τὸν Μολοσσόν. ὕστερον δὲ ἐπέγημεν Ερμιόνην, τὴν Μενελάου θυγατέρα. δίκας δὲ παρὸν ἡτικῶς τῆς Αχιλλέως αἱρέσεως τὸν ἐν Δελφοῖς Απόλλωνα, πάλιν ἀπῆλθεν ὅθεν τὸ χρηστήριον, μετανοήσας, ἵνα τὸν θεὸν ἐξιλάσηται. ζηλοτύπως δὲ ἔχουσα πρὸς τὴν Ανδρομάχην ἡ βασιλὶς, ἐβουλεύσατο καὶ τοῦτης θάνατον, μεταπεμψαμένη τὸν Μενέλαον. ἡ δὲ τὸ παιδίον μὲν ἐπανεξέθηκεν, αὐτὴ δὲ κατέφυγεν ὅθεν τὸ ἱερὸν τῆς Θέτιδος. οἱ δὲ περὶ τὸν Μενέλαον, καὶ τὸ παιδίον ἀνεῦρον, καὶ ἐκείνην ἀπατήσαντες ἀνήγαγον. καὶ σφάττειν μέλλοντες ἀμφοτέρους, ἐκωλύθησαν, τοῦ Πηλέως ὀπιφανέντος. Μενέλαος μὲν οὖν ἀπῆλθεν εἰς Σπάρτην. Ερμιόνη δὲ μετενόησεν, ἀλλαβοῦσα τὴν παρουσίαν τοῦ Νεοπτολέμου. φοβηθεῖσα δὲ ὁ Ορέστης, τοῦτον μὲν ἀνήγαγεν εἰς Σπάρτην, Νεοπτολέμῳ δὲ ἐπεβούλευσεν. ὃν καὶ φονευθέντα, παρῆσαν οἱ φέροντες. Πηλεῖ δὲ μέλλοντι τὸν νεκρὸν θρηνεῖν, Θέτις φανεῖσα, τοῦτον μὲν ὁν Δελφοῖς ἐπέταξε θάψαι, τὴν δὲ Ανδρομάχην εἰς Μολοσσοὺς ἀποστεῖλαι μετὰ τοῦ παιδός, αὐτὸν δ' εἶπεν ἀθανασίαν παρεσδέχεσθαι. τυχὸν δὲ τοῦτης, εἰς Μακάρων νήσους ᾤκησεν. Η μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος, ἐν Φθίᾳ κεῖται. ὁ δὲ χορὸς, συνέστηκεν ἐκ Φθιωτίδων γυναικῶν. προλογίζει δὲ Ανδρομάχη. τὸ δὲ δρᾶμα, τῆς δευτέρας. ὁ πρόλογος σαφὴς, καὶ ὁλόλυγος εἰρημένος. ἔστι δὲ καὶ τὰ ἐλεγεῖα τὰ ἐν τῇ θρήνῳ τῆς Ανδρομάχης, ἐν τῇ δευτέρᾳ μέρει. ῥῆσις Ερμιόνης, τὸ βασιλικὸν ἐμφαίνουσα. καὶ ὁ πρὸς Ανδρομάχην λόγος, καλῶς ἔχων. εὖ δὲ καὶ ὁ Πηλεὺς, ὁ τὴν Ανδρομάχην ἀφελόμενος.

ARGVMENTVM ANDROMACHAE.

NEOPTOLEMVS ad Troiam munus accipiens Andromachen Hectoris vxorem, filium ex ea genuit Molossum: postea autem superduxit Hermionen Menelai filiam. Sed cùm primum postulasset pœnam interfectionis Achillis ab Apolline in Delphis, rediit ad oraculum, agens pœnitentiam, vt deum placaret. Sed regina habens se zelotypè erga Andromachen, molita est ei mortem, accersens Menelaum. Illa autem infantem abiegauit, ac ipsa fugit ad templum Thetidis. Porrò qui erant circa Menelaum, & puerum inuenerunt, & illam deceptam templo eduxerunt: cúmque essent interfecturi vtrunque, prohibiti sunt ab interueniente Peleo. Menelaus ergo rediit Spartam: Hermione autem egit pœnitentiam, verita præsentiam Neoptolemi. Adueniens autem Orestes, hanc quidem reduxit Spartam, Neoptolemo autem insidias potens, hunc quidem iussit in Delphis sepeliri, Andromachen autem mitti ad Molossos cum puero. Ipsum autem Pelea dixit immortalitatem habituru: qua is potitus, habitauit in insulis fortunatis. Scena fabulæ est in Phthia. Chorus autem cõstat ex Phthiis mulieribus. Præfatur Andromache. Hæc fabula est secundi ordinis. Prologus est perspicuus, & verisimiliter dictus: & elegiaca carmina in querela Andromaches sunt secundi gradus. Oratio Hermiones est regalis. & pulchra etiam oratio ad Andromachen. Bene & Peleus loquitur, liberans Andromachen.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.	PERSONAE HVIVS fabulæ sunt hæ:
ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.	ANDROMACHE.
ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.	FAMVLA.
ΧΟΡΟΣ ΕΚ ΦΘΙΩΤΙΔΩΝ.	CHORVS EX PHTHIIS.
ΕΡΜΙΟΝΗ,	HERMIONE.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ.	MENELAVS.
ΜΟΛΟΤΤΟΣ.	MOLOSSVS.
ΠΗΛΕΥΣ.	PELEVS.
ΟΡΕΣΤΗΣ.	ORESTES.
ΑΓΓΕΛΟΣ.	NVNCIVS.
ΘΕΤΙΣ.	THETIS.
Προλογίζει δὲ ἡ Ανδρομάχη.	Prologum autẽ agit Andromache.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΑΣιάδος γῆς ἄχθημα, Θηβαία πόλις,
Οθεν πόθ' ἕδνων σὺν πολυχρύσῳ χλιδῇ
Πειάμου τύραννον ἑστίαν ἀφικόμην,
Δάμαρ δοθεῖσα παιδοποιὸς Εκτορι,
Ζηλωτὸς ἔν γε πρὶν πεῖν Ανδρομάχη χρόνῳ. 5

EVRIPIDIS ANDROMACHE.

Andromache.

ASiaticę terrę decus, Thebana ciuitas,
Vnde quondam dotis cum opulentis deliciis
Veni ad regiam domum Priami,
Data coniunx fœcunda Hectori,
Andromache suspicienda quidem priore tempore. 5

Ασιάδος γῆς ἄχθημα Θηβαία πόλις. Σχῆμα) κάλλος, ὠραιότης, κόσμος, αἴξωμα, δόξα. Θηβαία πόλις] τὴν ἐν Ασίᾳ λέγει Υποπλάκιον Θήβην, ἧς Ηετίων ἐβασίλευσεν. Χλιδῇ) πολυπλοκίᾳ τῆς ἐν τῇ φορᾷ δώρων. Ἢ ἄλλως, χλιδῇ τρυφῇ. ποιητικὸς κόσμος. ἔστι δὲ ὧδε τὴν χλίαν, οἱονεὶ χύδην πλουτοῦντα. Εστίαν) οἰκίαν. Δάμαρ) νυμφη, γυνὴ παιδοθόρος. οἱ γὰρ σκόποι παῖδες ἀκείπλοντες. Ζηλωτὸς] ὀλιγόφονος, ἀδάμων, μακαρία. τὸ δὲ πρὶν σωπητέον τῷ χρόνῳ, ἵν' ᾖ ἐν τῷ πρωτέρῳ χρόνῳ.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Νῦν δ' ἔπις ἄλλη δυςτυχεστάτη γυνή,
Ἐμοῦ πέφυκεν, ἣ γνήσιόν ποτε.
Ἡ πὶς πόσιν μὲν Ἕκτορ' ὄψ Ἀχιλλέως
Θανόντ' ἐσεῖδον, παῖδα θ', ὃν τίκτω πόσει,
Ριφθέντα πύργων Ἀστυάνακτ' ἀπ' ὀρθίων, 10
Ἐπεὶ τὸ Τρῴας εἷλον Ἕλλῃνες πέδον.
Αὐτὴ δ' δούλη, τῆδ' ἐλεύθερος τέκνων
Οἴκων νομισθεῖσ', Ἑλλάδ' εἰσαφικόμην,
Τῷ νησιώτῃ Νεοπτολέμῳ δορὸς γέρας
Δοθεῖσα, λείας Τρωϊκῆς ἐξαίρετον. 15
Φθίας δ' τῆς δε, καὶ πόλεως Φαρσαλίας
Σύγχορτα ναίω πεδί', ἵν' ἡ θαλασσία
Πηλεῖ ξυνῴκει χωρὶς ἀνθρώπων Θέτις
Φεύγουσ' ὅμιλον. Θεσσαλὸς δέ νιν λεὼς
Θετίδειον αὐδᾷ, θεᾶς χάριν νυμφευμάτων. 20
Ἐνθ' οἶκον ἔσχε τόνδε παῖς Ἀχιλλέως,
Πηλέα δ' ἀνάσσειν γῆς ἐᾷ Φαρσαλίας.
Ζῶντος γέρας σκῆπτρον δ' θέλων λαβεῖν,
Κἀγὼ δόμοις τοῖς δ' ἄρσεν' ἐνέκτω κόρον,

Nunc verò nulla alia calamitosior mulier
Me est, neque erit vnquam.
Quæ maritum quidem Hectorem ab Achille
Interfectum vidi, & filium, quem pepeti marito,
Astyanacta proiectum ab arduis turribus, 10
Postquam Græci ceperunt solum Troiæ.
Ipsa autem serua, liberrimæ
Familiæ ant ea habita, in Græciam veni,
Insulari Neoptolemo munus belli
Data, electum ex præda Troiana. 15
Huius verò Phthiæ & vrbis Pharsaliæ
Vicinos campos habito, vbi marina
Thetis habitauit cum Peleo seorsim ab hominibus,
Fugiens frequentiam hominum: Thessalicus verò populus hunc locũ
Vocat Thetidium, propter nuptias deę. 20
Vbi domum hanc habuit filius Achillis,
Peleum verò sinit regere terram Pharsaliam,
Viuo sene sceptrum non volens accipere.
Et ego in his ædibus pario puerum marem

Νῦν δ' ἔπις ἄλλη) αὐτὴ δ' ὡς ἀδεμία ἄλλη δυςτυχὴς γυνή. ἢ ἡ κῆπος. ἐγὼ δὲ οὐχ ὑπολαμβάνω, εἰ ἄρα τὶς γυνὴ ἀθλιωτέρα μου ἔσται. Ἀπ' ὀρθίων) ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν καὶ πεπαιδῶν πύργων, πεπτωκὼς. Αὐτὴ δὲ) ἐγὼ δ' αὐτὴ ἐλευθεράτων γονέων οὖσα δούλη, Ἑλλάδος εἰσαφικόμην. ἢ ἐλευθεράτοις οἴκοις φησὶ τῶν Αἰακιδῶν. Τῷ νησιώτῃ) ὅτι εἰς σκύρῳ ἐπέχθη, ἢ ὅτι νῆσος τοῦ τόπου Θεσσαλίας. Ὅμηρος, ἤτοι, ὃς σκύρῳ μοι ἐπιτρέφεται φίλος υἱός. Συγχορταναίω

πεδία) τὰ ὅμορα. ἐν χώραις διέζαφον τὰς πόλεις οἱ ἄρχοντες. Ἀλεξανδρος δὲ, ἢ ὁ σωφρόνοις, ἢ ἀλθύροις. μεταξὺ δὲ πόντων τῶν πόλεων ὄζει τὸ θεσπέσιον. ἐν πόντῳ κόσμον. ἕνα παῖδα. ἰδίως δὲ ἕνα φησὶ παῖδα γνήσιον τῷ Νεοπτολέμῳ, ἄλλων τεκνῶν λεγόντων πύρρον μολοσσὸν αἰακίδην.

Πλαθεῖσ' Ἀχιλλέως παιδὶ, δεσπότῃ τ' ἐμοί. 25
Καὶ πρὶν μὲν ἐν κακοῖσι κειμένῳ ὅμως
Ἐλπίς μ' ἀεὶ σωσῇ, σωθέντος τέκνου
Ἀλκὴν τιν' ἐρεῖν, κἀπικούρησιν κακῶν.
Ἐπεὶ δ' τὴν λάκαιναν Ἑρμιόνην γαμεῖ,
Τἀμὸν παρώσας δεσπότης δοῦλον λέχος, 30
Κακοῖς σὺς αὐτῆς ἀχετλίοις ἐλαύνομαι.
Λέγει γὰρ, ὡς νιν φαρμάκοις κεκρυμμένοις
Τίθημ' ἄπαιδα, κ' πόσει μισουμένῳ,
Αὐτὴ δ' ναίειν οἶκον αὐτ' αὐτῆς θέλω
Τόνδ', ἐκβαλοῦσα λέκτρα τἀκείνης βίᾳ, 35
Ἃ γὼ τὸ σῶφρον οὐχ ἑκοῦσ' ἐδεξάμην,
Νῦν δ' ἐκλέλοιπα. Ζεὺς τάδ' εἰδείη μέγας,
Ὡς οὐχ ἑκοῦσα τῷδ' ἐκοινώθην λέχει.
Ἀλλ' οὐ σφε πείθω. βούλεται δέ με κτανεῖν.
Πατήρ τε θυγατρὶ Μενέλεως συνδρᾷ τάδε. 40
Καὶ νῦν κατ' οἴκους ἐς' ὀπὸ Σπάρτης μολὼν
Ἐπ' αὐτὸ τοῦτο. δεμματουμένη δ' ἐγὼ,

Congressa cum filio Achillis & meo domino: 25
Et prius quidem quamuis iacerem in malis, tamen
Spes me semper fouebat, viuo filio
Me inuenturam aliquod præsidium & auxilium in malis.
Postquam verò Lacænam Hermionem ducit,
Meus dominus, auersatus meum seruilem lectum, 30
Malis ab ipsa miseris exagitor.
Dicit enim, quòd eam occultis pharmacis
Faciam sterilem & inuisam viro,
Et ego pro ea velim tenere domum
Hanc, eiectis lectis ipsius per vim. 35
Quos ego primum non volens accepi,
Nunc verò reliqui. Magnus Iupiter hoc sciat,
Quòd non volens huic sum facta socia tori.
Sed non persuadeo ei. vult enim me occidere:
Et pater Menelaus in hac re iuuat filiam, 40
Et nunc in ædibus est, ex Sparta veniens
Propter hoc ipsum. Ego verò territa

Πλαθεῖσα] αὐτὴ τῷ συμπλαθεῖσα. ὅθεν καὶ ἡ πλάξ. Ἐν κακοῖσι κειμένῳ) ὅθεν τὰ πάντα κακά. Ἐπεὶ δὲ) ἀφ' οὗ δέ. Παρώσας) ἀπωσάμενος, ἀπωθήσας, νικήσας, ἐκβαλών. δοῦλον δὲ,

τὸ δουλικόν. Πρὸς αὐτῆς τῆς Ἑρμιόνης διώκομαι. Κεκρυμμένοις) κρυφίοις. Ἐκλέλοιπα) καπελείρθιω. Σωιφρᾶ) συμφεγάθει, συνέρχεται.

Δόμων πάροικον, Θέτιδος εἰς αὐάκτορον
Θάσσω τόδ' ἐλθοῦσ', αἴ με κωλύσῃ θανεῖν.
Πηλεύς τε γὰρ νιν, ἔκγονοί τε Πηλέως,
Σέβουσιν, ἑρμιώδυμα νηρῄδος γάμων. 45
Ὃς δ' ὅστ' παῖς μοι μόνος, ὑπεκπέμπω λάθρᾳ,
Ἄλλους ἐς οἴκους, μὴ θάνῃ φοβούμενος.
Ὁ γὰρ φυτεύσας αὐτόν, οὔτ' ἐμοὶ πάρα
Προσωφελῆσαι, παῖδί τ' οὐδὲν ἐς ἀπὸν
Δελφοῖς κατ' αἶαν, ἔνθα λοξίᾳ δίκας 50
Δίδωσι μανίας, λῦσ' τότ', ἐς Πυθὼ μολών,
Ἡνίκα σε φοῖβον πατρὸς, οὗ τίνος δίκην,
Εἴ πως τὰ πρόσθεν σφάλματ' ἐξαιτούμενος
Θεὸν ὠφελήσοιτ' ἐς τὸ λοιπὸν εὐμενῆ. 55
Θε. Δέσποιν', ἐγὼ τ' ἔνομαι οὐ φεύγω τόδε
Καλεῖν σ', ἐπείπερ κατ' οἶκον ἠξίουν
Τὸν σὸν, τὸ Τροίας ἡνίκ', ὠκοῦμεν πέδον.
Εὔνους ἦν σοὶ, ζῶντί τ' ἦν πρὸς σὸν πόσει.
Καὶ νῦν φέρουσά σοι νέας ἥκω λόγους, 60

AEdibus his vicinum, Thetidis in sacellum
Hoc profecta sedeo, si me prohibeat mori.
Peleus enim hoc ipsum posterique Pelei
Colunt, monumentum nuptiarum Thetidis. 45
Meum autem vnicum filium ablego clam
In alias ædes, timens ne cæsus moriatur.
Nam pater eius non adest, me
Vt iuuet, & puero nihil prodest, absens 50
In terra Delphica, vbi Apollini pœnam
Soluit furoris, per quem aliquando ad Pythonem profectus,
Postulauit Phœbũ cædis paternæ, cuius rei furorisq; nunc pẽdit pœnas,
Si quo modo priora peccata deprecans, eorumque ueniam petens,
Efficiat sibi deum propitium in posterum. 55
Fam. Domina, ego non vereor hoc nomine
Vocare te, siquidem hoc ipso te dignabar & in domo
Tua, quando habitabamus solum Troiæ.
Eram autem beneuola tibi & tuo marito viuenti:
Ea nunc venio afferens tibi nouos sermones, 60

Πάροικον) τὸ πλησιάζον τοῖς οἴκοις. Θάσσω) κάθημαι. Ἤν με κωλύσῃ] ἔστως με τοῦ κινδυνεύειν ἐξέλῃται. Ἑρμιώδυμα) ἐπόμνημα, ἄγγελον, σημεῖον, μνημόσυνον, τεκμήριον. ἄλλως. τὸ ἐν τῷ θαλαμείῳ ξόανον, φησὶν, ἱερὸν τῆς θέτιδος λέγεται αὐτό. ἐπεὶ ἐμμαυδύει, καὶ εἰς

ὑπόμνησιν ἄγει τοῖς γάμοις τῆς θέτιδος. Δίκας μανίας) δίκας, κόλασιν. πμωρίαν ἢ λέγει τὴν ἀπολογίαν, λῦσ πμωρίαν ἀπήτησε τὸν Ἀπόλλωνα, ὅτι αὐθ' ἧς ἀπῄτησε τὸν θεὸν ἀπολογίαν, δίδωσι τῆς πάλμης λῦ ἐπάλμησε δίκας τοῦ Ἀχιλλέως ἠτήσαιτο τὸν υἱόν, ὅπως ἐν πυθοῖ πμωρίαν δίδωσι. Ἠξίουν] ἄξιον ἐνόμιζον δέσποιναί σε καλεῖν.

Φόβῳ μὴ μή τις δεσποτῶν αἰσθήσεται,
Οἴκτῳ ἢ τῷ σῷ. δεινὰ γάρ τοι βούλεται
Μενέλαος εἰς σὲ, παῖς θ', ἃ σοι φυλακτέα.
And. Ὦ φιλτάτη σύδουλε, σύδουλος γὰρ εἶ
Τῇ πρόσθ' αὐάσῃ τῇδε, νῦν ἢ δυστυχεῖ. 65
Τί δρῶσι; ποίας μηχανὰς πλέκουσι νῦν,
Κτεῖναι θέλοντες τὴν πανατλίαν ἐμέ;
Fam. Τὸν παῖδα σου μέλλουσιν, ὦ δύστηνε σύ,
Κτείνειν, ὃν ἔξω δωμάτων ὑπεξέθου.
And. Οἴμοι. πέπυσται τὸν ἐμὸν ἔκθετον γόνον; 70
Πόθεν ποτ'; ὦ δύστην, ὡς ἀπολόμαν.
Fam. Οὐκ οἶδ'. ἐκείνων δ' ἠθόμην ἐγὼ τάδε.
Φρῦδος δ' ἔστ' αὐτὸν Μενέλεως δόμων ἄπω.
And. Ἀπολόμην ἄρ' ὦ τέκνον. κτενοῦσί σε
Διοσοὶ λαβόντες γῦπες. ὁ ἢ κεκλημένος 75
Πατὴρ, ἔτ' ἐν Δελφοῖσι τυγχάνει μόνων.
Fam. Δοκῶ γὰρ οὐκ αὖ ὧδέ σ' αὖ πρόσθεν κακῶς,

Metu quidem, ne quis dominorum sentiat,
Sed miseratione tui: nam atrocia molitur
Aduersus te Menelaus & filia, quæ tibi sunt cauenda.
And. O charissima conserua, (es enim conserua
Huic, quæ prius regina fuit. nunc verò est infelix) 65
Quid faciunt? quas insidias struunt nunc,
Volentes occidere me longè miserrimam?
Fam. O tu misera, filium tuum volunt
Occidere, quem extra domum clam ablegasti.
And. Heu mihi, rescitum est meum filium ablegatum? 70
Vnde nam? ô misera, vt perii.
Fam. Non scio, hæc verò ego ex illis sensi.
Menelaus autem extra domum abiit ad tuum filium.
And. Perii igitur ô fili, interficient te
Gemini correptum vultures: & qui vocatur 75
Pater, adhuc moram trahit Delphis.
Fam. Existimo certè te non futuram fuisse adeò infelicem,

Εἰ τις] μή τις αἰσθήσεται δεσποτῶν. Τῇ πρόσθε αὐάσῃ] τῇ πρότερον δεσποίνῃ, δηλικῶς. ἑωτιὼ γὰρ λέγει. Ὑπεξέθου) ἐγκλείσασα παρεξέθου. Ἔκθεν) ὀκπεθέντα κρυπτόν. Πόθεν) τὸ πόθεν πέπεται, οὐκ οἶδα. Φροῦδος] ἀφανὴς, ἔκδημος ὀκ τοῦ οἴκου. Οὐδ' ἀμφι-

Πηλέως) οὐδὲ πρὶν τοῦ Πηλέως κεκίνηται, ὅπ-
πότε ἥξει. οὐδὲ πρὶν τοῦ Πηλέως ἀκήκοας, ὡς ἀν-
χμάζει. Νωθὴς) βραδύς, ἢ τὸ γῆρας αὐτῷ
ἐμποδίζει. ὡς τε ταχέως ἐλθεῖν καὶ βοηθῆσαί σοι.

καὶ ἄλλως, βραδὺς φησὶν ὁκεῖνος ὅστις, ἀπε-
ὐτὸ τοῦ γήρως ἐμποδιζόμενος. ὡς τε ἐλθεῖν καὶ
βοηθῆσαί σοι.

Κείνου παρόντος. νῦν δ' ἔρημος εἶ φίλων.
αν. Οὐδ' ἀμφὶ Πηλέως ἦλθεν, ὡς ἥξοι, φάτις;
θε. Γέρων σκεῖνος, ὥστέ σ' ὠφελεῖν παρών. 80
αν. Καὶ μὴν ἔπεμψ' αὐτὸν οὐχ' ἅπαξ μόνον.
θε. Μῶν οὐ δοκεῖ σοι φροντίσαι τιν' ἀγγέλων;
αν. Πόθεν; θέλεις οὖν ἄγγελος μολεῖν σύ μοι;
θε. Τί δῆτα φήσω, χρόνιος οὖσ' ἐκ δωμάτων;
αν. Πολλὰς αὖ εὕρεις μηχανάς. γυνὴ γὰρ εἶ. 85
θε. Κίνδυνος. Ἑρμιόνη γὰρ οὐ σμικρὰ φύλαξ.
αν. Ὁρᾷς; ἀπαυδᾷς ἐν κακοῖς φίλοισι σοῖς;
θε. Οὐ δῆτα, μηδὲν τοῦτ' ὀνειδίσῃς ἐμοί.
Ἀλλ' εἶμ', ἐπεί τοι κοὐ βλέπω βίος,
Δούλης γυναικὸς, ἤν τι καὶ πάθω κακόν. 90
αν. Χώρει νυν. ἡμεῖς δ' οἷς περ ἐγκείμεθ' ἀεὶ
Θρήνοισι, καὶ γόοισι, καὶ δακρύμασι,
„Πρὸς αἰθέρ' ἐκτεκνοῦμεν. Ἐμπέφυκε γὰρ
„Γυναιξὶ τέρψις τῶν παρεστώτων κακῶν,

Illo præsente, nunc verò es sine amicis.
And. Neque venit fama de Peleo quòd sit venturus.
Fam. Ille est senior, quàm vt possit te iuuare præsens. 80
And. Atqui accersiui eum non semel tantum.
Fam. Num tibi placet vt procurem aliquem nuncium?
And. Vnde? vis igitur tu mihi ire nuncia?
Fam. Quid verò dicam, si diu absim extra domum?
And. Inuenies multas technas. es enim mulier. 85
Fam. Periculum est. nam Hermione est non segnis custos.
And. Vides? despondes animum in malis tuorum amicorum?
Fam. Nequaquam, ne hoc obiicias mihi:
Sed vado, quia non est suspicienda vita
Mulieris seruæ, etiamsi quid patiar mali. 90
And. Vade nunc. nos verò quibus incumbimus *ac immoramur semper*,
Fletus, & luctus, & lacrymas
„ Sub ætherem producemus. nam innata est
„ Mulieribus delectatio præsentium malorum,

Καὶμὴν) ἀλλ' ἔπεμψα πολλάκις φη-
σὶ καὶ ἑτέρους, ἵνα χρεωφορούμενος ἔλ-
θῃ. Ἀπαυδᾷς ἐν κακοῖς) λείπει τὸ οὖσιν. ἀπα-
γορεύεις βοηθεῖν τοῖς φίλοις οὖσι. Κοὐ βλέ-
πω βίος) ἀνόνητος, οὐκ ἔνδοξος. Ἐκτεκνοῦ-
μεν) ἐκπέμπομεν, διαλεγόμεθα δηλονότι. Τῶν

παρεστώτων) γλυκὺ αἰεὶ αἰπαπκῆς, αἰεὶ τῶν τὰ
παρεστῶτα κακά. δυώπαις δὲ τὸ τέρψις πληθυντι-
κὴ εἰς αἰπαπκὴ ἰωνικῶς. ἵν' ἡ ὅπως, ἔμφυτον δὲ
τοῖς γυναιξὶν ὅτι τόμπος ἔχει τὰς τέρψεις τῶν
παρεστώτων κακῶν.

„Ἀνὰ στόμ' αἰεὶ καὶ διὰ γλώσσης ἔχειν. 95
Πάρεστι δ' οὐχ ἕν, ἀλλὰ πολλά μοι γένεια,
Πόλιν πατρῴαν, τὸν θανόντα θ' Ἕκτορα,
Στερρόν τε τὸν ἐμὸν δαίμον', ᾧ συνεζύγλω,
Δούλειον ἦμαρ εἰσαφικόμενον αἰαιαξίως.
„Χρὴ δ' οὔποτ' εἰδέν' ὄλβιον βροτῶν, 100
„Πρὶν αὐ θανόντος τὴν τελευταίαν ἴδῃς,
„Ὅπως περάσας ἡμέραν ἥξει κάτω.

Ἐλεγοι.

Ἰλίῳ αἰπεινᾷ Πάρις οὐ γάμον, ἀλλά τιν' ἄτην
Ἤγαγετ' ἀθέμιστον εἰς θαλάμους Ἑλένην.
Ἃς ἕνεκ', ὦ Τροία, δορὶ καὶ πυρὶ δηϊάλωτον 105
Εἷλέ σ' ὁ χιλιόναυς Ἑλλάδος ὠκὺς Ἄρης.
Καὶ τὸν ἐμὸν μελέας πόσιν Ἕκτορα, τὸν περὶ πύργῳ
Εἵλκυσε διφρεύων παῖς ἁλίας Θέτιδος.
Αὐτὰ δ' ἐκ θαλάμων ἀγόμαν ὅθι θῖνα θαλάσσης,

„Vt habeant ea semper in ore & lingua. 95
Adest autem mihi non vnum, sed multa quæ gemam,
Patriam vrbem, & interfectum Hectorem,
Et meam duram fortunam, cui sum alligata,
In seruilem diem, *i. in seruitutem*, indignè prolapsa.
„Nullum autem mortalium oportet beatum appellare, 100
„Priusquam mortui videris extremam
„Diem, quomodo *ea* finita descenderit ad inferos.

Ad altum Ilium Paris non nuptias, sed aliquam noxam
Adduxit tori sociam Helenam in thalamum,
Propter quam ô Troia, ferro & igni captam 105
Cepit te velox Mars Græciæ habens mille naues,
Et meum miseræ maritum Hectorem, quem circa murum
Aurigans, *i. bigis*, traxit filius marinæ Thetidis.
Ego autem ex thalamis ducta sum ad littus maris,

Σπερόν τι) χαλεπὸν, σκληρὸν, στερρέον. δαί-
μονα δὲ τὸν τύχην, ᾧ δαίμονι συνεζεύχθην. Δούλειον ἦμαρ) εἰς δούλειον ἦμαρ εἰσαφικόμενον αἰαιαξίως, πολυπαθῶς ἡμέραν δηλονότι. Ἰλίῳ αἰπεινᾷ) τὸ μέγα καὶ ἐλεγεῖον. πῆς γὰρ ἐλεγεῖοις οὐ μόνον ὅτι θρῆνοι, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἄλλων ἐχρῶντο. Εὐναίαν] σύγκοιτον. Χιλιόναυς) πολὺ ἀπρεπῶς ἀριθμῷ ἐχρήσατο. εἰσὶ γὰρ αἱ νῆες χίλιαι μόνον. Εἵλκυσεν) ἀπὸ κοινοῦ τὸ εἷλεν. καὶ ἔστι τὸ μὲν αὐτὸ τῷ ἐπόρθησε, τὸ δὲ δεύτερον αὐτοῖς εἷλε καὶ εἵλκυσε. Διφρεύων) ἀντὶ τοῦ δίφρῳ δεσμήσας. καὶ ἄλλως, παρ' ἱστορίαν. περὶ τὸ τεῖχος ἐδιώχθη ὑπὸ Ἀχιλλέως ὁ Ἕκτωρ. νεκρὸς δὲ τοῦ τοῦ Πατρόκλου σῶμα τεῖχος ἐσύρη.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Δυσλοτυπίαν συγερὰν ἀμφιβαλοῦσα κάρα. 110
Πολλὰ δ' δάκρυά μοι κατέβα χροὸς, ἀνίκ' ἔλειπον
Ἄστυ, καὶ θαλάμους, καὶ πόσιν ἐν κονίαις.
Ὠ μοι ἐγὼ μελέα, τί μ' ἐχρῆν ἔπι φέγγος ὁρᾶσθαι,
Ἑρμιόνας δούλαν, ἃς ὕπο πορφυρίδα,
Πρὸς τόδ' ἄγαλμα θεᾶς ἱκέτις πεδὶ χεῖρας βαλοῦσα, 115
Τάκομαι ὡς πετρίνα πιδακόεσσα λιβάς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α.

χο.1 Ὦ γυῖαι, ἃ Θέτιδος δάπεδον, καὶ ἀνάκτορα θάσσεις
2 Δαρὸν, οὐδὲ λείπῃς,
3 Φθιὰς, ὅμως ἔμολον ποτὶ σὰν Ἀσιήτιδα γένναν,
4 Εἴ τι σοι δυναίμαν 120
5 Ἀκὸς τᾶς δυσλύτων πόνων εὑρεῖν,
6 Οἵ σε καὶ Ἑρμιόναν ἔριδι συγερᾷ συνεκλήϊσαν,
7 Τλᾶμον, ἀμφὶ λέκτρων

Circumdans caput tristi seruitute. 110
Multæ autem lacrymæ defluxerunt mihi de corpore, quando reliqui
Vrbem, & thalamos, & maritum in puluere.
Heu ego misera, quid me oportebat amplius intueri lumen,
Hermiones seruam, à qua afflicta,
Ad hanc statuam deæ supplex circundans manus 115
Colliquesco, sicut gutta scaturiens ex saxo.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Ch. 1 O mulier, quæ solum Thetidis & templum insides
2 Diu, nec deseris:
3 Ego Phthia, tamen veni ad te Asiaticam genere,
4 Si quod tibi possem 120
5 Remedium difficilium malorum inuenire,
6 Quę te & Hermionem in odiosam rixam inclusérunt,
7 O misera, de lectis

Ἀμφιβαλοῦσα) περιβαλοῦσα, ἑαυτῇ τὴν δουλείαν τολιπαρῶν. Τάκομαι] οἰκτίρομαι τὴν κατ' ὀλίγον λείβομαι. ὡς ὁ πέτρας ἐκπιδῶσα σταγών. ὡς λιβὰς πηλὸν ἐργαζομένη. τὸ δὲ ἑξῆς λείβομαι, ὡς λιβὰς ἡ πιδακόεσσα. ἰδὼ πετρίνιον εἶπε, δηλοῦν τὸν ἐκ πέτρας ἀναβλύζειν. Φθιὰς ὅμως) καίπερ φθιὰς οὖσα φύσει ἑλληνίς, ἔμολον πρὸς σε βάρβαρον οὖσαν, τὸ γένος. Ἀκὸς) θεραπείαν, καὶ ἴαμα. Τεμεῖν) ἀπὸ τοῦ ῥιζοῦμαι τῶν ἰ μεταφορά. πρεῖν οὖν, αἰτὴ τοῦ εὑρεῖν τοῦ δυσκόλων. Οἵ σε) τὰς ἑρμιόναν. οἱ δύο πόνοι περὶ δύο λέκτρων ἔριδι συνέζευξαν, ἑρμιόνην τε σὲ τὴν ὁμόκοιτον οὖσαν, περὶ τὸν παῖδα τοῦ Ἀχιλλέως. ὁμόκοιτον οὖσαν τοῦ περὶ τοῦ Ἀχιλλέως παῖδων λέκτρων διδύμων, ὅ ἐστιν ὑπὸ Ἀχιλλέως παῖδος λέκτρων κοινωνόν σε οὖσαν. Συνεκλήϊσαν) συνέζευξαν, συνέζευξαν. οἱ πόνοι περὶ δύο λέκτρων.

8 Διδύμων

8 Διδύμων ὁμόκοιτον
9 Οὖσαν ἀμφὶ παῖδ' Ἀχιλλέως. 125

Ἀντιστροφὴ α.

„1 Γνῶθι τύχαν, λόγισαι τὸ παρὸν κακὸν εἰς ὅπερ ἵκῃς.
2 Δεσπότοις ἀμιλλᾶ
3 Ἰλιὰς οὖσα κόρα Λακεδαίμονος ἐκγυέπασι.
4 Λεῖπε δεξίμηλον
5 Δόμον τᾶς ποντίας θεοῦ. τίς σοι 130
6 Χρεὼς ἀτυζομένᾳ, δέμας ἀεικέλιον καταλείβειν
7 Δεσποτῶν ἀνάγκαις;
8 Τὸ κρατοῦν δέ σε πείσει.
9 Τί μόχθον οὐδὲν οὖσα μοχθεῖς;

Στροφὴ β.

1 Ἀλλ' ἴθι. λεῖπε θεᾶς νηρηίδος ἀγλαὸν ἕδραν, 135
2 Γνῶθι δ' οὖσ' ὅτι ξένας
3 Δμῳὰς ἐν ἀλλοτρίας πόλεως,
4 Ἐνθ' οὐ φίλων τιν' εἰσορᾷς
5 Σῶν, ὦ δυστυχεστάτα,

8 Geminis, *te inquam lectorum* communem sociam, *uel participem*
9 Existentem apud filium Achillis. 125

Antistrophe I.

1 Cognosce fortunam, expende præsens malum, in quod venis.
2 Cum dominis certas
3 Existens Iliaca puella, natis ex Lacedæmone.
4 Relinque recipientem ques *& sacrificiis pinguem*
5 Domum marinæ deæ. quæ est tibi 130
6 Vtilitas tristi, consumere deformatum *indecore* corpus
7 Propter violenta imperia dominorum?
8 Potentia verò dominorum *rem* tibi persuadebit.
9 Quid contendis, cùm nihil possis?

strophe II.

1 Quin ito, relinque splendidam sedem Nereidos deæ, 135
2 Agnosce verò quòd sis in peregrina *terra*,
3 Et ancilla in aliena vrbe,
4 Vbi neminem vides amicorum
5 Tuorum, ô infelicissima,

Ἀμιλλᾶ) συγκρίνεις. ὅπερ σὺ μὴ τρωᾶς, αὐτὴ δὲ λακεδαιμονία. Δεξίμηλον) τὸ τῶν θυομένων δεκτικόν. Τίς σοι χρεὼς] τί ὠφελεῖ ἐκπίπτουσα αὐτὴν δακρύοις καὶ λύπαις, καὶ ἐπαναγκάζουσα τὸν δεσπότην ἀδικεῖν σε. καὶ ἄλλως, τίς σοι ὠφέλεια ἀτυζομένη, καὶ λυπουμένη περὶ τὴν ἀτίμως ἀπρεπῶς καὶ ὀλιγόνως. Τί μόχθον) δούλη οὖσα τί κάμνεις, οὐδὲν ποιοῦσα. δούλη γὰρ εἶ.

6 Ὦ παντάλαινα νύμφα. 140

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Οἰκτροτάτα γὰρ ἔμοιγ' ἔμολες, γυναῖ ἰλιάς, οἴκους.
2 Δεσποτῶν δ' ἐμῶν φόβῳ,
3 Ἡσυχίαν ἄγομεν (τὸ σὸν
4 Οἶκτῳ φέρουσα τυγχάνω)
5 Μὴ παῖς τᾶς Διὸς κόρας 145
6 Σοί μ' εὐφρονοῦσαν ἴδῃ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ἑρ. Κόσμον μὲν ἀμφὶ κρατὶ χρυσέας χλιδῆς,
Στολμόν τε χρωτὸς τῆνδε ποικίλων πέπλων,
Οὐ τῆς Ἀχιλλέως, οὐδὲ Πηλέως ἄπο
Δόμων ἀπαρχὰς δεῦρ' ἔχουσ' ἀφικόμην, 150
Ἀλλ' ἐκ Λακαίνης παρνασσίδος χθονός.
Μενέλαος ἡμῖν ταῦτα δωρεῖται πατήρ,
Πολλοῖς σὺν ἔδνοις, ὥστ' ἐλεύθερον μέν.
Ὑμᾶς μὲν οὖν τοιοῖσδ' ἀμείβομαι λόγοις.
Σὺ δ' οὖσα δούλη, καὶ δορίκτητος γυνή, 155

6 O modis omnibus misera sponsa. 140

Antistrophe II.

1 Venisti enim Iliaca mulier miseranda *ad* nostras ædes:
2 Sed metu meorum dominorum
3 Sumus quieti (tuam verò fortunam
4 Fero *in* miseratione, *i. miseror*)
5 Ne filia filię Iouis 145
6 Videat me tibi beneuolam esse.

Hermione.

Ornatum aurearum deliciarum circa caput,
Et vestitum corporis horum variorum peplorum,
Non ab Achillis neque Pelei
Domo primitias *munerum* habens huc veni. 150
Sed ex Lacæna Spartana terra
Menelaus pater mihi hæc donat,
Cum magna dote, vt liceat liberè loqui.
Vobis igitur his respondeo verbis.
Tu autem cùm sis serua & captiua mulier, 155

Οἰκτροτάτα) οἰκτροτάτη ὅσα ἦλθες εἰς τοὺς ἐμοὺς δόμους. Ἡσυχίαν ἄγομεν] τὸ ἑξῆς, ἡσυχίαν ἄγομεν. μὴ παῖς τῆς διὸς κόρης, αἰτιᾶται δεδοικυῖα μὴ τοῦ εἰς σέ μου εὔνοιαν αἴσθηται ἡ ἑρμιόνη ἐνδοθεν αἰτιῶμαι σοῦ. Εὖ φρονοῦσαν) εὐνοοῦσαν. Χρυσέας χλιδῆς) πολυτελοῦς τρυφῆς. Στολμὸν] σολισμόν. Δορίκτητος) δὲ δὲ οἰκογενὴς δούλη, ἀλλὰ καὶ αἰχμάλωτος.

Δόμοις καταρχεῖν ἐκβαλοῦσ' ἡμᾶς θέλεις
Τοῖσδε; συνοῦμαι δ' ἀνδρὶ, φαρμάκοισι σοῖς·
Νηδὺς δ' ἀκύμων δρᾷ σέ μοι διόλλυται.
„ Δεινὴ γὰρ ἡ πειρῶτις εἰς τὰ τοιάδε
„ Ψυχὴ γυναικῶν, ὧν ὁ πόχθος σ' ἐγώ. 160
Κοὐδέν σ' ὀνήσει δῶμα νηρῇδος τόδε,
Οὐ βωμὸς, οὐδὲ ναὸς, ἀλλὰ κατθανῇ.
Ἢν δ' οὖν θεῶν τίς σ', ἢ βροτῶν σώσαι θέλῃ,
Δεῖ σ' αὐτὸ τοὔμπαλιν ὀλβίων φρονήματων,
Πτῆξαι ταπεινῶν, πεσεῖν τ' ἐμὸν γόνυ. 165
Σαίρειν τε δῶμα τοὐμὸν, ἐκ χρυσῆλάτων
Τευχέων θεῖσα εἴρουσιν Ἀχελῴου δρόσον,
Γνῶναί θ' ἵν' εἶ γῆς. οὐ γὰρ ἐσθ' Ἕκτορ τάδε,
Οὐ Πρίαμος, οὐδὲ χρυσὸς, ἀλλ' ἑλλὰς πόλις.
Εἰς τοῦτο δ' ἥκεις ἀμαθίας, δύσηνε σὺ, 170
Ἣ παῖδ' πατρὸς ὃς σὸν ὤλεσεν πόσιν,
Τολμᾷς ξυνεύδειν, καὶ τέκν' αὐθέντου πάρα
„ Τίκτειν. Τοιοῦτον πᾶν τὸ βάρβαρον γένος,

Vis nobis eiectis ædes tenere
Istas? sum autem inuisa viro propter tua pharmaca *& ueneficia:*
Venter enim sine fœtu propter te mihi perit.
« Callidū .n. *est* epiroticū, *Asiæ continentem incolens*, in huiusmodi *artibus*,
« Ingenium mulierum, à quibus ego te compescam. 160
Et nihil te iuuabit ista domus Nereidis:
Non ara, non templum, sed morieris.
Si verò quis Deorum aut hominum te seruare velit,
Oportet te pro priore beata superbia
Expauescere, & humilem accidere ad meum genu, 165
Et verrere meam domum ex aureis
Vasis dispergentem Acheloi rorem,
Et cognoscere vbi terrarum sis: hæc enim non sunt Hector,
Non Priamus, non aurum, sed Græca ciuitas.
Eò verò venis insaniæ, misera tu, 170
Quæ cum filio patris, qui interfecit tuum maritum,
Audes dormire, & liberos ex interfectore
« Parere. Tale *est* omne barbaricum genus,

Ἀκύμων) ἄπνους, ἢ μὴ ὑποδεχομένη καρπόν. Δεινὴ γὰρ ἡ πειρῶτις) εἰς φαρμακείαν γὰρ δεινή. ἢ φύσις τῶν ἑτέρας ἠπείρου γυναικῶν. λέγει δὲ τὰ ἀσίας. Ἢν δ' οὖν βροτῶν] εἰ δέ τις θεῶν ἢ ἀνθρώπων σῶσαι θελήσῃ, πειθέσθω σε καταπτῆξαι καὶ ὑποπτάξαι σαυτῷ ἐμοί. Προσεῖν) δουλοῦσαι, ὑποπεσεῖν ταπεινωθεῖσαν, καὶ φοβηθῆναι με. Παῖδ' παῖδος) τοῦ νεοπτολέμου τοῦ τοῦ Ἀχιλλέως παῖδ'. Αὐθέντου) πυτέος φονέως, τοῦ δι' αὐτοῦ ἔργος τὸ ξίφος.

Universidad de Deusto
Biblioteca

,, Πατήρ τε θυγατρὶ, παῖς τε μητρὶ μίγνυται,
,, Κόρη τ' ἀδελφῷ. Ἀμφὶ φόνου δ' οἱ φίλτατοι 175
,, Χωροῦσι. καὶ τῷδ' οὐδὲν ἐξείργει νόμος.
,, Α μὴ παρ' ἡμᾶς εἰσφέρ'. οὐδὲ γὰρ καλὸν,
,, Δυοῖν γυναικοῖν ἀνδρ' ἓν' λώιας ἔχειν.
,, Αλλ' εἰς μίαν βλέπωντος εὐναίαν Κύπριν,
,, Στέργουσιν, ὅστις μὴ κακῶς οἰκεῖν θέλει. 180
χο. Επίφθονόν τι χρῆμα θηλειῶν ἔφυ,
,, Καὶ ξυγγάμοισι δυσμενὲς μάλις' αἰεί.
ἀν. Φεῦ, φεῦ. Κακόν γε θνητοῖς τὸ νέον, ἔντε τῷ νέῳ
,, Τὸ μὴ δίκαιον ὅστις αὐθεάτων ἔχει.
Εγὼ δ' ἢ παρῶν, μὴ τὸ δουλεύειν με σοὶ, 185
Λόγων ἀπώσῃ πολλ' ἔχουσιν ἔνδικα.
Ην δ' αὖ κρατήσω, μὴ 'πὶ τῷδ' ὄφλω βλάβην.
,, Οἱ γὰρ πένοντες μεγάλα, τοῖς κρείσσοσι λόγοις
,, Πικρῶς φέρουσι τῷ ἐλασσόνων ὕπο.
Ομως δ' ἐμαυτῷ οὐ παρδοῦσ' ἀλώσομαι. 190
Εἶπ' ὦ νεᾶνι, τῷ σ' ἐγγυῶ λόγῳ

,, Pater enim filiæ, & filius matri miscetur,
,, Sorórque fratri, & per cædem charissimi 175
,, Vadunt, & horum nihil prohibet lex.
,, Quæ ne apud nos introducas. non enim *est* honestum,
,, Vnum virum habere habenas, *i. imperium*, duarum mulierum:
,, Sed intuens in vnam lecti sociam Venerem,
,, Est contentus, quicunque non vult malè habitare. 180
Cho. Inuidiosa quædam res est fœminarum sexus,
,, Et nuptiarum sociis infesta maximè semper.
And. Heu, heu. Mala res est hominibus iuuentus, & in iuuentute
,, Quisquis mortalium iniustitiam habet.
Ego verò metuo, ne quòd ego tibi seruiam *ne mea seruitus me* 185
Repellat à dicendo, cùm habeam multa iusta *argumenta*:
Si verò contra vicero, ne propter hoc accipiam *aliquod* detrimentum.
,, Qui enim spirant magna, *qui sunt superbi*, præstantiores rationes
,, AEgrè ferunt ab inferioribus *prolatas*.
Tamen non conuincar prodens meipsam. 190
Dic ô iuuencula, qua te firma ratione

Α μὴ παρ' ἡμᾶς) Ταῦτα ὑφηκὰ ἐφη· ἐν ἡμῖν δ' μὴ φέρε τῷ βαρβάρων τὰ ἔργα, εἰς ὑδεὶς νόμος κωλύει αὐτοὺς δηλονότι φέρειν ταῦτα. Κακόν γε θνητοῖς τὸ νέον) ἤγ' τοῦ πρεσβύτερον, κακὸν τὸ νέον. ἡ νεότης ἀεὶ θνητοῖσι πέπυκται. εἰ δ' δίκαιον βλάπτει, πολλῷ χρειοτέρη. Οἱ γὰρ πένοντες μεγάλα) οἱ δὲ μεγαλοφρονοῦντες βαρέως φέροισιν ὅτι τῷ τῶν ἐλασσόνων δικαιοτέρους λόγους ἀκούειν, & ἐλέγχεσθαι. Ασφαλεῖ λογισμῷ) ἀξιοπίστως, ἔχοντι ὀν ἑαυτῷ πίστιν. ὁ δὲ νοῦς, πίστι βεβαίῳ λογισμῷ πειθεῖσα ἐγὼ ἀπωθῶ σε τὸ γνησίου γάμου. βελτίω ὄντα, πῶς σε δέξοιμι δωμάτων.

Πειθεῖσ', ἀπωθῶ γνησίων νυμφευμάτων;
Ως ἡ λάκαινα τῷ Φρυγῶν μείων πόλις
Τύχῃ θ' ὑπερθεῖ, καὶ μ' ἐλευθέραν ὁρᾷς.
Η τῷ νέῳ τε κὠ σφριγῶντι σώματι, 195
Πόλεώς τε μεγέθει, καὶ φίλοις ἐπηρμένη,
Οἶκον καταχεῖν τὸν σὸν αὐτί σου θέλω.
Πότερον ἵν' αὐτὴ παῖδας αὐτὶ σοῦ τέκω
Δούλοις, ἐμαυτῇ τ' ἀθλίαν ἐφολκίδα;
Η τοὶς ἐμοὶς τὶς παῖδας ἐξαιρήσεται 200
Φθίας τυραννοῦντας ὄντας, ὧν σὺ μὴ τέκῃς.
Φιλοῦσι γὰρ μ' Ελλῆνες, Εκτορός τ' ἄπο.
Αὐτή τ' ἀμαυρὰ, κοὐ τύραννος ὢν φυγῶν.
Οὐκ ἐξ ἐμοῦ σε φαρμάκων συγεῖ πόσις,
Αλλ' εἰ ξυνεῖναι μὴ 'πιτηδεία κυρεῖς. 205
,, Φίλτρον γὰρ ἢ κὠ τόδ'. ἐ τὸ κάλλος, ὦ γυναῖ,

Confidens, à legitimis nuptiis repello?
Quasi Lacæna ciuitas, *i. Sparta*, Phrygum *urbe*, Troia, *sit* minor,
Fortunáque *Spartam* Troia superet, méque liberam videas.
An iuuentute, & vigenti corpore, 195
Et magnitudine vrbis, & amicis elata,
Volo tenere tuam domum pro te?
Vtrum vt ego pro te pariam liberos
Seruos, mihi miseram appendicem? *miseram molestiam attractam?*
An aliquis meos liberos patietur 200
Phthiæ reges esse, si tu non parias?
Amant nimirum me Græci, idque propter Hectorem:
Et *quia* ego sum obscura, & non fui regina Phrygum:
Maritus odit te, non propter mea pharmaca:
Sed quia non es idonea ad conuersandum *cum ipso*. 205
,, Nam & hoc est philtrum: non forma, ô mulier,

Τύχῃ θ' ὑπερθεῖ) τῇ ἀδαμονίᾳ ὑπερβάλλει ἡ Φρυγῶν πόλις τῆς Λακαίνης, ὦ πάλιν ὑπακουστέον τὸ οὐδέπω. ἀκολούθως δ' ἐπάγει. Καὶ ἐλευθέραν) ὁρᾷς; καί φησι οἱ ἐμοὶ βασιλεύοισιν οἱ ἐμοὶ παῖδες. Σφριγῶντι) νεάζοντι, ἀκμάζοντι. Πότερον) φεύγει ἐρώτημα ἀφορῶσα, βούλεμαι σ' ἐκβάλλειν, ἵνα τέκω παῖδας. κἂν τί με ὠφελήσοισιν, δοῦλοι γὰρ κἀμοὶ ἔσονται. Εφολκίδα) φεύγει λέγω, κακὸν βάρος. ἐκ μεταφορᾶς τῶν πλοίων μικρῶν, ἃ ἐφελκομεθά τῷ πλοίῳ τῷ μεγάλῳ. Η τοὶς ἐμοὶς) ἢ ἆρα τυραννοῦντας τοὶς ἐμοὶς παῖδας καταδέξεται; Φιλοῦσι γὰρ μ' Ελλῆνες) κὠ δι' ἐμὲ τὸν ἔκτορα, κὠ δι' ἐμαυτόν. ἔκτορα μὲν, ὡς ἀργεῖον τιμῶντες. ἐμὲ δὲ, ὡς μὴ βάρβαρον, καὶ μὴ πολεμίαν φεύγοντες αὐτῇ θυμοῦσθαι ἐλεοῦντες. Αμαυρὰ) ἀφανὴς, ἄσημος. ἐν εἰρωνείᾳ ταῦτα φησί. Αλλ' εἰ ξυνεῖναι) ἀλλ' ἐπειδὴ μὴ ἁρμοδία τυγχάνεις εἰς τὸ συνοικεῖν αὐδρὶ, δι' ὃ τῶν σε μισεῖ. Φίλτρον δὲ τόδε) τὸ εἶδέναι καὶ πῶς δεῖ συνοικεῖν αὐδρὶ, & δι' ὧν εἰς τοῦτο, κὠ εὔνοιαν αὐτὸν ἐπάγεται. ἐ γὰρ τὸ κάλλος αἴτιον τῷ φιλεῖσθαι, ἀλλ' αἱ ἀρεταί. ἀρετὴ δὲ γυναικὸς ἡ φεύγουσα τὸν ἄνδρα ὁμόνοια.

Universidad de Deusto
Biblioteca

,, Αλλ' αἱ 'ρετὰ τέρπουσι τοὺς ξυνδυνέτας.
Σὺ δ' εἰ τι κινηθῇς, ἡ λάκαινα μὴν πόλις
Μέγ' ἐστι, τὸ δ' Σκῦρον οὐδαμοῦ τίθης,
Πλουτεῖς δ' ἐν οὐ πλουτοῦσι, Μενέλεως δέ σοι 210
Μείζων Αχιλλέως. τῶν τό τοι σ' ἔχθει πόσις.
,, Χρὴ γὰρ γυναῖκα, κἂν κακῷ πόσει δοθῇ,
,, Στέργειν, ἄμιλλαν τ' οὐκ ἔχειν φρονήματος.
Εἰ δ' ἀμφὶ Θρῄκιον χιόνι τὸ καταῤῥυτον,
Τύραννον ἔχοις ἀνδρ', ἵν' ἐν μέρει λέχη 215
Δίδωσι πολλαῖς εἷς ἀνὴρ κοινούμενα,
Κτείνας ἂν τοῦδ'; εἶτ' ἀπληστίαν λέχους
Πάσαις γυναιξὶ προσθεῖσ' ἂν δυρέθης.
Αἰσχρὸν γε. καί τοι χεῖρον ἐρσένων νόσον

»Sed virtutes delectant maritos:
Tu verò, si quid pungeris, Lacæna vrbs
Est aliquid magni, Scyrum verò nullo in loco ponis, *i. nihilifacis*,
Et ostentas diuitias inter inopes: Menelaus verò tibi 210
Maior est Achille: propter hæc profectò odit te maritus.
,, Oportet enim mulierem, etiam si malo viro data sit,
,, Boni consulere, & non decertare *cum eo* de fastu,
Si verò in Thracia circumfusa niue
Haberes maritum regem, vbi per vices lectum 215
Dat multis *mulieribus* vnus vir communicans,
An occideres istas? At *sic* insatiabilem cupiditatem concubitus
Omnibus mulieribus apponens deprehendereris.
Turpe certè *hoc esset*. quanquã grauiore viris, *i. grauius quàm uiri*, morbo

Σὺ δ' εἰ κινηθῇς] σὺ δ' εἰ λυπηθῇς, ἀπὸ πατείδος, καὶ πλούτου, καὶ τύχης ὑβρίζεις τὸν ἄνδρα σου. καὶ τὸ μὴ σαυτὸν πατείδα τοῦ λακεδαιμονα προσφέρεις, ὡς ἀτύχημα μέγα. τὸ Σκύρον δ' ἐκφαυλίζεις. Αμιλλαν οὐκ ἔχειν] μὴ ἀμιλᾶσθαι καὶ ταπαίζειν πρὸς τὸν ἄνδρα, ὃ μὴ ἐθέλειν τὸ ὀλιγωρεῖσθαι τῇ) τοῦ ἀνδρὸς φρονῶν μέγα, καὶ δι' ὃ τοῦτο πρᾶξα πάσχειν παρ' ἀνδρὶ πρὸς ἄμιλλαν. Πλουτεῖς δ' ἐν οὐ πλουτοῦσι) πλουτεῖν λέγει, ὀνομαστὶ πλοῦτον μὴ ἔχειν. ἐπειδὴ ἔλεξεν αὐτόπρωτον, τὸν κόσμον καὶ τὸ εὐθὺς μὴ ὄν τοῦ πολέως ἔχειν, ἀλλὰ τὸν πρὸς τοῦ πάθους. τοῦτο οὖν ὀνειδίζεις εἰς πενίαν τοῦ ἀνδρός. Δίδωσι πολλαῖς] ὅπου πολλαῖς γυναιξὶν εἰς ἀνὴρ κοινῇ διαδοχὴ τὸ λέχος αὐτοῦ. Πάσαις γυναιξὶ) καὶ πῶς φησὶν οὐκ ἔμελλες δόξαν λαγεῖν ἀς ταῖς γυναιξὶ ψυθέσαι τὸ δὲ προσθῇσα εἶπεν, ὅπ πρὸς τὸ δόξαν ἔχειν αὐταῖς λαγεῖας, ἔπ καὶ συνεβεβαίωσαν ἔργῳ τοῦ δόξαν. Καί τι χεῖρον' ἀνθρώπων νόσον) καὶ τι φησὶν ἡμεῖς αἱ γυναῖκες καταφερέστεραι ὔσαι πρὸς τὰ ἀφροδίσια τῶν ἀνδρῶν, ὅμως καλῶς προεῖσελλομεν αὐτά. καὶ ὑ φυσεραὶ γινόμεθα. ἢ ὅπ ἰσχυροτέραν νόσον νοσοῦμεν, ἢ πρὸς τοὺς ἄνδρας. ἀλλὰ προϊστάμεθα αὐτῆς καρτεροῦσαι, καὶ ὑφ' ἑαυτὰ μένουσαι. βούλεται δὲ λέγειν, ὅπ οὐκ ὀφείλει γυνὴ ἀνδρὶ ἑτέρα γυναικὶ συνομιλοῦσα, οὕτω φανερῶς ἀγανακτεῖν, καὶ εἰς μέσον φέρειν αὐτῆς τὸ πάθος. ἀλλὰ μᾶλλον ἰδίᾳ τοῦ ἀνδρὶ δηλώσαι, πειθοῖ τε καὶ κολακείᾳ ἀφιστᾶν αὐτὸν τῆς πρὸς τὰς ἄλλας πλάνης. ὅπω γὰρ πείσῃς τὸν ἄνδρα.

Ταύτῃ νοσοῦμεν, ἀλλὰ κρυπτόμεν καλῶς. 220
Ω φίλτατ' Εκτορ, ἀλλ' ἐγὼ τὴν σὴν χάριν,
Σοὶ ξυνήρων, εἴ τι σε σφάλοι Κύπρις.
Καὶ μαστὸν ἤδη πολλάκις νόθοισι σοῖς
Επέχον. ἵνα σοι μηδὲν ἐνδῴην πικρόν.
Καὶ ταῦτα δρῶσα, τῇ ἀρετῇ προσηγόμην 225
Πόσιν. σὺ δ' οὐδὲ ῥαντὸν ὑπαυθρίας δρόσου
Τῷ σῷ προσίζειν ἀνδρὶ δειμαίνουσ' ἐᾷς.
Μὴ τὴν τεκοῦσαν τῇ φιλανδρίᾳ, γυναῖ,
,, Ζήτει παρελθεῖν. Τῶν κακῶν γὰρ μητέρων
,, Φεύγειν τρόπους χρὴ τέκν', οἷς ἔνεστι νοῦς. 230
χο. Δέσποιν', ὅσον σοι ῥᾴδιος παρίσταται,
Τοσόνδε πείθου τῇδε συμβαλοῦσ' λόγοις.
ἑρ. Τί σεμνομυθεῖς, κεἰς ἀγῶν' ἔρχῃ λόγων,

Hoc *venereo* laboramus, sed *tamen eum* celamus honestè. 220
O charissime Hector, sed ego tua causa
Amabam tecum *easdem*, si quid te fallebat Venus.
Etiam iam sæpe vbera tuis spuriis
Præbui, vt tibi nihil darem acerbi:
Et hæc faciens, virtute *mihi* conciliabam
Maritum: tu verò neque guttulam ætherei roris 225
Tuo viro assidere finis metuens.
Ne matrem *tuam* amore virorum, ô mulier,
»Studeas superare. Nam malarum matrum
»Mores oportet fugere liberos, quibus inest mens. 230
Cho. Domina, quantum tibi adest facultas,
Tãtum pare *mihi*, vt cum hac *Andromacha* verbis cõpositionem facias.
Her. Quid arroganter loqueris & venis in certamen verborum,

Ω φίλτατ' Εκτορ) τοῦτο παρ' ἱστορίαν φασὶν εἰρῆσθαι. μὴ γὰρ ἱστορεῖσθαι ἔκθεσιν ἐξ ἄλλης γυναικὸς γεγενῆσθαι ἰδίοις. ἀπερίσκεπτοι δὲ εἰσὶν οἱ τοῦτο λέγοντες. Αναξικράτης γὰρ ἐν τῇ β τῶν Αργολικῶν οὕτως λέγει, ὁ δὲ Αμφινέα καὶ Σκαμανδρίου τὸν ἕκτορος υἱὸν καὶ παλαίτερον. ἦσαν δὲ αὐτοῦ, τοῦτ' μὲν νόθος, ὃς κατελήφθη ἐν ἰλίῳ, καὶ ἀπόλλυται. οὔπω δὲ διαστόλοντα. σκαμανδρίος δὲ ἀφικεῖτο εἰς παιδία. Σοὶ δὲ ξυνήρων) συνεφερόμην σοι εἰς ἔρωτα τῇ τοῦ τινὸς ἀνδρὸς εὐνοῦν. Μὴ δὲ πεκοῦσαν τῇ φιλανδρίᾳ γυναῖ) λέγει δὲ θυσία καὶ μυρέλαιον, ἀλέξανδρον καὶ δηίφοβον. καὶ μετὰ θάνατον ἢ ἐνόνειρῳ Αχιλλεύς. ὡς καὶ λυκόφρων, τῆς πενταλέκτου δυάδος πλουρωνίας. ἢ κατ' εἰρωνείαν λέγεται, αἰτὶ τῆς μισανδρείας. κακεῖνη γὰρ δικεῖσα φιλεῖν τὸν μυρέλαιον, ὕστερον αὐτὸν καταλέλοιπεν. ὅρα οὖν καὶ σύ, μὴ τοῦ δοκεῖσα δι' ἐκεῖνα φίλτρῳ ζηλοτυπεῖν τὸν ἄνδρα, ἐξαίφνης αὐτὸν καταλίπῃς. Οσον σοι ῥᾴδιος) ὅσον σοι ἀκόλουθος καὶ δυνατὸς φαίνεται, καὶ πείσαιμι ὅσον οἰδίχεται. Τί σεμνομυθεῖς) τί πολυλογοῖς, μεγαλορήμονεῖς. αἰτὶ τῆς σεμνοῦ καὶ ἀξίας οὐδεμίας, καὶ ἀξιωματικοῦ θέλεις ἑαυτοῦ δεικνύναι. Κεἰς ἀγῶνα) καὶ εἰς φιλονεικίαν ἔρχῃ, ὡς δὴ σάφρων ὑπαρχεῖς ἐν οἷς λέγεις.

Ως δὴ σὺ σώφρων, κἀμὲ δ' οὐχὶ σώφρονα;
ἀν. Οὔκουν ἐφ' οἷς γε νῦν καθέστηκας λόγοις. 235
ἑρ. Ο νοῦς ὁ σὸς μοι μὴ ξυνοικοίη, γυναι.
ἀν. Νέα πέφυκας, καὶ λέγεις αἰσχρῶν πέρι.
ἑρ. Σὺ δ' οὐ λέγεις γε, δρ�ς δέ μ' εἰς ὅσον δύῃ.
ἀν. Οὐκ αὖ σιωπῇ Κύπριδος ἀλγήσας πέρι;
ἑρ. Τί δ' οὐ γυναῖκι ταῦτα πρὸς ταῦτα πανταχῇ; 240
ἀν. Καλῶς γε χρωμένοισιν. εἰ δὲ μὴ, οὐ καλά.
ἑρ. Οὐ βαρβάρων νόμοισιν οἰκοῦμεν πόλιν.
ἀν. Κἀκεῖ τά γ' αἰσχρὰ, κἀνθάδ' αἰσχύνη ἔχει.
ἑρ. Σοφὴ σοφὴ σύ. κατθανεῖν δ' ὅμως σε δεῖ.
ἀν. Ορᾷς ἄγαλμα Θέτιδος εἰς σ' ἀποβλέπον; 245
ἑρ. Μισοῦσ' γε πατρίδα σὴν Αχιλλέως φόνῳ.
ἀν. Ελένη νιν ὤλεσ', οὐκ ἐγὼ, μήτηρ γε σή.
ἑρ. Η καὶ πρόσω δὴ τῆς ἐμῆς ψαύσεις κακῶν;
ἀν. Ιδοὺ σιωπῶ, κἀπιλάζυμαι στόμα.
ἑρ. Εκεῖνο λέξον, οὗπερ οὕνεκ' ἐξάλλω. 250

Quasi tu quidem *sis* sapiens, ego verò non *sim* sapiens?
And. Haud certè *sapiens es* ob ea saltem verba quibus nunc es vsa. 235
Her. O mulier, tuus animus ne adsit mihi.
And. Es iuuencula, & dicis de turpibus.
Her. Tu verò non dicis, sed facis contra me quantum potes.
And. Non tacitè perferes dolorem zelotypiæ?
Her. An non ista sunt vbique summa mulieribus? 240
And. Rectè quidem vtentibus: sin minus, non *sunt* honesta.
Her. Non regimus vrbem Barbarorum legibus.
And. Et illic turpia & hîc habent dedecus.
Her. Callida tu, callida *quidem es*: sed tamen oportet te mori.
Ad. Vides statuam Thetidis in te respicientem? 245
Her. Quæ certè odit tuam patriam propter mortem Achillis.
And. Helena mater tua eum perdidit, non ego.
Her. An verò vlterius etiam attinges mea mala?
And. Ecce taceo & comprimo os.
Her. Illud dic, cuius causa *huc* veni. 250

Αἰχρῶν πρέπει) λαγνείαν γὰρ αὐχῇ ὅθεν κικαλυμμένοις λόγοις. Δεῖξις δὲ μ') δι' ὧν ἔχῃς τὸν ἐμὸν οἶδε. Οὐκ αὖ σιωπῇ) ἢ καθέξεις καθ' ἑαυτὴν τὴν κατ' ἐμὲ ζηλοτυπίαν, καὶ σιωπῇ κρύψῃς τὸ πάθος; ἢ ἄλλως. εἰ καὶ ἀλγεῖς τὴν ψυχὴν πρὸς τῆς σῆς συνουσίας, σιωπᾶν ὀφείλεις, ἵνα μὴ δόξῃς δι' λαγνείαν χαλεπαίνουσα. Ελληνικὸν γὰρ τὸ παντὶ τρόπῳ ἀπείργειν τὸν οἶδε τῆς προσπίεσας κοινωνίας. Καλῶς γε χρωμένοις) εἰ μετὰ σεμνότητος καὶ δεξιότητος, ὡς πρέπει γυναιξίν. ἢ μετὰ ποσότητος αἰσχρουργίας, ὡς σύ. Μισοῦσ' γε πατρίδα σὴν) καὶ φησὶν, ὁρᾷ τὸ ἄγαλμα οὐκ εἰς ἐμὲ βλέπον, ὡς σὺ φῄς. ἀλλὰ πολὺ μῖσος ἐμφαίνον κατὰ τῆς σῆς πατρίδος, ὅτι οὐκεῖ αἰρεθῇ ὁ Αχιλλεύς. Η καὶ πρόσω] αἰτεῖ τὸ πραγματέρω μοι θέλεις ὀνειδίσαι. Κἀπιλάζυμαι, λαμβάνομαι τὸ στόμα. κλείω, κατέχω. Οὕνεκ' ἐξάλλω) ἢ ἕνος χάριν παρεγγυόμενος.

ἀν. Λέγω σ' ἐγὼ νοεῖν σὸν ἔχειν, ὅσον σε δεῖ.
ἑρ. Λείψεις τόδ' ἁγνὸν τέμενος ἁλίας θεοῦ;
ἀν. Εἰ μὴ θανοῦμαί γ'. εἰ δὲ μὴ, οὐ λείψω ποτέ.
ἑρ. Ως τοῦτ' ἄρηρε, κοὐμοῦ πόσιν μολεῖν.
ἀν. Αλλ' οὐδ' ἐγὼ μοῦ πρόσθεν ἐκδώσω μέ σοι. 255
ἑρ. Πῦρ σοι προσίσω, κοὐ τὸ σὸν προσκέψομαι.
ἀν. Σὺ δ' οὖν κάταιθε. θεοὶ γὰρ εἴσονται τάδε.
ἑρ. Καὶ χρωτὶ δεινῶν τραυμάτων ἀλγηδόνας.
ἀν. Σφάζ' αἵματος θεᾶς βωμὸν, ἣ μέτεισί σε.
ἑρ. Ω βάρβαρον σὺ θρέμμα, καὶ σκληρὸν θράσος. 260
Εξαρπερεῖς δὴ θάνατον; ἀλλ' ἐγώ σ' ἕδρας
Εκ τῆσδ' ἑκοῦσαν ἐξανασήσω πάλαι.
Τοιόνδ' ἔχω σου δέλεαρ. ἀλλὰ γὰρ λόγοις
Κρύψω. τόδ' ἔργον, αὐτὸ σημανεῖ πάλαι.
Κάθησ' ἑδραία. ἢ γὰρ εἰ πέριξ σ' ἔχῃ 265
Τηκτὸς μόλιβδος, ἐξανασήσω σ' ἐγὼ,
Πρὶν ὃν πέποιθας παῖδ' Αχιλλέως μολεῖν.

And. Dico ego te non tantum sapere, quantum oportet.
Her. Relinques hoc purum templum marinæ deæ?
And. Nisi moriar. sin autem, nunquam relinquam.
Her. Hoc quidem fixum est, nec expectabo maritum donec redeat.
And. Sed ne ego quidem me prius tibi dedam. 255
Her. Ignem tibi admouebo, nec tui rationem habebo.
And. Accende igitur tu. dii enim hæc videbunt.
Her. Et corpori grauium plagarum *inflictarum* dolores.
And. Me iugulata pollue sanguine *meo* Deę aram, quæ persequetur te.
Her. O barbaram te pecudem, & duram audaciam. 260
Perferes igitur mortem? Sed ego te sede
Ex hac citò volentem excitabo,
Talem habeo escam ad te eliciendum: sed enim verba
Occultabo. res verò ipsa citò hanc *escam* indicabit.
Sedeas firma. nam etsi vndique te *munitam* teneret 265
Liquefactum plumbum, *hinc tamen* excitabo ego te,
Priusquam veniat filius Achillis, quem tu venturum confidis.

Λείψῃς τὸ δ' ἁγνὸν) ἐξ ἧς κατα λείψω τὸ τέμενος τῆς θεοῦ, ἐμὴ θανοῦμαι, ἐμή ποτε ἀποθάνω, καὶ τὸ λείψανον λειφθῇ ἀνοῦθεν, ἐπὶ οὗ θέμις ἦν ἱερὰ νεκρὸν σῶμα. Εἰ δὲ μὴ ἀποθάνω) ἀλλ' ἂν ζῶσι τυγχάνω, οὐκ ἂν ποτε τόπο λείψω. Πῦρ σοι προσίσω) ἔθος λῷ πῖς εἰς βωμὸν καταφύγοισι πῦρ προσφέρειν. Κοὐ τὸ σὸν) καὶ οὐ τὸ σὸν συμφέρον προνοήσω. Μέπισι) μετέρχεται, μετεξελεύσεται. Δέλεαρ) ἄγκυρα, ἀπὸ μεταφορᾶς τῆς ἰχθύων. Εδρᾶα) ἰσχυρὰς καθηρυμένη. πῖς γὰρ οἶδε λᾶσι μόλυβδος προσχέεται πρὸς ἀσφάλειαν.

αὶ. Πέποιθα. Δεινὸν δ', ἐρπετῶν μὲν ἀγρίων
,, Ἀκὴ βεβοτῆς θεῶν ἐγκατασῆσαί τινα,
,, Ἀλλ' ἐς ἐχίδνης, καὶ πυρὸς περαιτέρω, 270
,, Οὐδεὶς γυναικὸς φάρμακ' ἐξεύρηκέ πω
,, Κακῆς. τοιοῦτον ἐσμὲν ἀνθρώποις κακόν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

χο.1 Ἡ μεγάλων ἀχέων ἄρ' ὑπῆρξεν,
2 Οτ' Ιδαίαν ἐς νάπαν ἦλθ' ὁ
3 Τῆς Μαίας τε καὶ Διὸς γόνος, 275
4 Τρίπωλον ἅρμα δαιμόνων
5 Αἰῶν, τὸ καλλιζυγὲς,
6 Ἐρίδι σπερᾶ
7 Κεκοσμημένον εὐμορφίας,
8 Σταθμοῖς ἐπὶ βούτα,
9 Βοτῆρά τ' ἀμφὶ μονότροπον νεανίαν, 280

And. Confido. mirum autē *est*, aduersus quidē serpētes agrestes *ac uenenatos*,
,, Remedia mortalibus aliquem Deorum constituisse,
,, Quæ verò est vipera, & igne superior *ac longè deterior*, 270
,, Nullus remedia inuenit adhuc aduersus mulierem
Malam. tale sumus hominibus malum.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Ch. 1 Certè magnorum dolorum autor extitit,
2 Quando venit in nemus Idæum
3 Maiæ & Iouis filius, 275
4 Triiugum currum *trium* Dearum
5 Ducens, illum pulchriiugum,
6 Odioso certamine
7 Formæ armatum,
8 Ad stabulum bubulci, 280
9 Et ad solitarium pastorem adolescentem,

Δεινὸν δ' ἐρπετῶν] δεινὸν ὅτι τῶν θεῶν τινὰ τῶν μὲν ἀγρίων θηρίων θεραπείας καταστῆσαι τοῖς ἀνθρώποις, τῆς δὲ γυναικὸς τῆς δεινῆς μὴ εὑρεῖν θεραπείαν. καὶ ἄλλως. δυνατὸν ὅτι τῶν θεῶν τινὰ τῶν μὲν ἀγρίων θηρίων θεραπείαν καταστῆσαι, τὴν δὲ δεινοτέρας γυναικὸς οὐδεὶς εὑρίσκει θεραπείαν. Γυναικὸς) ἀντὶ τοῦ γυναικῶν, πληθυντικῶς. ἐν δὲ τοῖς. τῶν δὲ γυναικῶν οὐδεὶς φάρμακον ἐξεύρηκέ πω. Σταθμοῖς ὅτι βούτα) ὅτι παρὰ ἐπαύλεις τοῦ βουκόλου πάλαιος, καὶ τοῦ αὐτὸν τὸν μονότροπον νεανίαν βουκόλον, καὶ τοῦ τὴν αὐλὴν τὴν οἰκουμένην, ἔρημον δὲ γυναικὸς καὶ παίδων, ἤτοι ἐρημίαν ὄσα. Βοτῆρα) βουκόλοι κοινῶς εἰ κομῶν, ἀπὸ τοῦ ὀπιφανεστέρου ζώου.

10 Ἐρημόν θ' ἑστοῦχον αὐλάν.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Ταῖσδ' ἐπεὶ ὑλοκόμον νάπος ἦλθον
2 Ὀρείαν, πιδάκων νίψαντο
3 Αἰγλάεντα σώματ' ἐν ῥοαῖς, 285
4 Ἔβαν τε Πριαμίδαν, ἰσόρ-
5 βολαῖς λόγων δυσφόρων
6 Παραβαλλόμυαι.
7 Κύπρις εἷλε λόγοισι δολίοις,
8 Τερπνοῖς μὲν ἀκοῦσαι, 290
9 Πικρὰν δ' συγχυσιν βίου φρυγῶν πόλει
10 Ταλαίνᾳ, πέργαμοις τε Τροίᾳ.

Στροφὴ β'.

1 Εἴθε δ' ἰσόρ κεφαλᾶς ἔβαλεν κακὸν,
2 Ἅτις τέκεν ποτὲ Πάριν,

10 Et ad stabuli desertos lares.

Antistrophe I.

1 Istæ verò *tres* Deæ quando venerunt ad arboreum nemus
2 Montanum, fontium abluerunt
3 Nitentia corpora in aquis. 285
4 Venerunt & ad Priamidem, *i.* Paridem Priami F. excel-
5 lentiis astutorum sermonum, *eum*
6 Decipientes.
7 Venus *enim eum* cepit dolosis verbis,
8 Dulcibus quidem auditu, 290
9 Sed amaram vitæ confusionem *afferentibus* Phrygum vrbi
10 Miseræ, & pergamis *arcibusque* Troiæ.

Strophe II.

1 Vtinam verò abiecisset perniciem supra caput,
2 Quæ quondam peperit Parin,

Εστοῦχον] ἑστίαν ἔχουσαν, οἰκουμένην. διαφέρει ὁ σταθμὸς καὶ αὐλή. ὁ μὲν γὰρ σταθμὸς θρεμμάτων, ἡ δὲ αὐλὴ ἀνδρῶν οἰκητήριον. Ἔβαν δὲ) ἦλθον ὁ τοῦ τὸν Πάριν τοῦ Πριάμου ἀλέξανδρον, ἐπαγγελίας λόγῳ αὐτὸν βλαπτόντων, καὶ τὴν πόλιν, αὐτὰς ἀπατῶσαι καὶ ἐφελκόμεθα. Παραβαλλόμεθα) τοῦ βάλλουσαι τὰ κάλλη ἀλλήλων, καὶ συγχέουσαι ἐμφιλονείκησε. Ἄλλως Ἐρεθίζουσα, ὁ ποιητὴς τοῦ βλάπτω ἀγροῦν. πνὲς δὲ τῶν λογιζόμεθα τῆς ἐπαγγελίας, καὶ ἀφαιρούμεθα αὐτὸν τὸ φρονεῖν. Πικρὰν δὲ] βίου. σύγχυσιν τῆς τοῖα κατασκευάζουσαν. Ἀλλ' εἴθ' ἰσόρ κεφαλᾶς) εἴθε ἰσόρ κεφαλῆς τὸ πάλαιος ἔβαλε θάνατον ἡ τικοῦσα τὸν Πάριν. Ἄλλως. Ἀντὶ τοῦ αἴτιον. κατ' ὀλίγον δὲ θεασαμένη ἡ ἑκάβη, ὅτι λαμπάδα ἐγείνησεν, ἅμα τῷ πεθῶσαι τὸν ἀλέξανδρον, ἐδυσφόρει καὶ ὀρεῖο τοῖς μαντεῖς. οἱ δὲ ἔφασκον χρῆναι τὸ πεθὲν φονεῦσαι. ἡ δὲ ἔξέθηκεν αὐτὸ μὴ τολμῶσα φονεῦσαι. καὶ τῶν λαῶν ποιμὴν, ὃν τῇ πήρᾳ τίθηκεν, ὅπως διαφθείροι. διὸ καὶ παῖς ὠνομάσθη, ὁ ὢν τῇ πήρᾳ γεγραφείς.

3 Πρὶν Ἰδᾶον κατοικίσαι λέπας, 295
4 Ὅτε νιν ὠδᾷ θεσπεσίῳ δάφνᾳ
5 Βόασε Κασσάνδρα κτανεῖν,
6 Μεγάλαν Πριάμου πόλεως λώβαν.
7 Τίν' οὐκ ἐπῆλθε; ποῖον οὐκ ἐλίσσετο
8 Δαμογερόντων βρέφος φονεύσαι; 300

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Οὔτ' αὖ ἐπ' Ἰλιάσι ζυγὸς ἦλυθεν
2 Δούλειος, οὔτε σὺ γυναῖ
3 Τυράννων ἔχες αὖ δόμων ἕδραν.
4 Παρέλυσε δ' αὖ Ἑλλάδος ἀλγεινοὺς
5 Πόνους, οὓς ἀμφὶ Τροίαν 305
6 Δεκέτης ἀλάλητο νέοις λόγχαις.
7 Λέχη τ' ἔρημ' αὖ οὐκ αὖ ὀζελείπετο,
8 Καὶ τεκέων ὀρφανοὶ γέροντες.

ΙΑΜΒΟΙ.

με. Ἥκω λαβὼν σὸν παῖδ', ὃν εἰς ἄλλους δόμους
Λάθρᾳ θυγατρὸς τῆς ἐμῆς ὑπεξέθου. 310

3 Priusquam habitaret Idæum montem: 295
4 Quando eum apud laurum sacram
5 Clamauit Casandra occidendum esse;
6 Magnam noxam vrbis Priami.
7 Quem non accedebat? quem non rogabat
8 Principum vt occideret infantem? 300

Antistrophe II.

1 Non *enim* super Troiam venisset iugum
2 Seruile, neque tu mulier
3 Haberes sedem domus tyrannicæ:
4 Soluisset autem *mater hoc necato*, Græciæ miseros 305
5 Labores, quos apud Troiam
6 Decem annis errantes tulerunt iuuenes hastis,
7 Et lecti non fuissent relicti deserti,
8 Nec senes orbati liberis.

Menelaus.

Venio afferens tuum filium, quem in aliam domum 310
Clam mea filia exposuisti.

Οπ νῦν παρὰ θεσπεσίῳ) κατέχουσα δάφνῃ. τῷ γὰρ θεοῦ σοῦ αὐτῇ βουληθέντος συγκοιμηθῆναι, ἔφη μὴ πρότερον ἑαυτὴν ὁσιάσειν εἰς κοινωνίαν εἰ μὴ λάβοι παρ' αὐτοῦ τὴν μαντικήν. τοῦ θεοῦ δὲ χαρισαμένου ἠρνήσατο τὴν κοινωνίαν. διὸ καὶ ἀγανακτήσας ὁ Ἀπόλλων τὴν μαντικὴν ἅπαξ χαρισάμενος, οὐκέτι ἀφέλετο, ἀπιστεῖσθαι δ' αὐτὴν πεποίηκεν, ὅθεν καὶ τοῖς τῶν πάντων προσπίπτει. Εδ ἐφ.) οἰκήσεις τοῦ νεοπτολέμου. Παρέλυσεν) ἔπαυσεν, παρήλλαξεν τοὺς μόχθους, τοὺς ἐπλανῶντο κτὶ τὴν τροίαν δέκα ἔτη. Ἥκω λαβὼν) τὸν μολοσσὸν ἄγων τοῦτο λέγει.

Σὺ μὲν γὰρ ἤυχες, θεᾶς βρέτας σώσειν τόδε,
Τοῦτόν τε, κἀκρύψαντας. ἀλλ' ἐφεύρεθης
Ἧσσον φρονοῦσα τῶνδε Μενέλεω, γυναῖ.
Καὶ μὴ τόδ' ἐκλιποῦσ' ἐρημώσῃς πέδον,
Οὗτος αὐτὸ τοῦ σώματος σφαγήσεται. 315
Ταῦτ' οὖν λογίζου, πότερα κατθανεῖν θέλεις,
Ἢ τόνδ' ὀλέσαι σῆς ἁμαρτίας ὕπερ,
Ἢν εἰς ἐμὲ, εἴς τε παῖδ' ἐμὸν ἁμαρτάνῃς;

ἀν. Ὦ δόξα, δόξα, μυρίοισι δὴ βροτοῖς
,, Οὐδὲν μεγῶσι βίοτον ὠγκώσας μέγαν. 320
,, Εὐκλεὰ δ' οἷς μὲν ἐς ἀληθείας ὕπο,
,, Εὐδαιμονίζω. τοὺς δ' ὑπὸ ψεύδων ἔχειν
,, Οὐκ ἀξιῶ, πλὴν τύχῃ φρονεῖν δοκεῖ.
,, Σὺ δὴ στρατηγῶν λαμπρὰ σὺν Ἑλλήνων ποτὲ,
Τροίαν ἀφεῖλες Πρίαμον, ὧδε φαῦλος ὤν, 325
Ὃς τῆς θυγατρὸς αὐτὸ παῖδας ἐκ λόγων

Tu enim te iactabas hoc Deæ simulacrum seruaturum te,
Et hunc, & eos qui occultauerunt: sed inuenta es
Mulier minus sapere isto Menelao:
Et nisi relinquens deseras hoc solum,
Iste interficietur pro tuo corpore. 315
Hoc ergo cogita, vtrum mori velis,
An hunc perire pro tuo peccato,
Quod peccas contra me & meam filiam.

and. O opinio, opinio, sexcentis iam mortalibus
,, Qui nihil erant, vitā tumido fastus strepitu vehementer extulisti. 320
,, Quibus verò nominis honesti decus est à veritate, *i. uere parium*, eos
,, Beatos duco: sed illos, qui falso *titulo decus hoc* habent,
,, Nunquā dignos cēsebo. sed tātū fortunę placet *ut isti uideantur* sapere.
Tu enim quondam *cum* lectissimis Græcorum imperatoribus
Troiam abstulisti à Priamo, adeò ignauus existens, 325
Qui pro filia iuuencula ex tuis verbis

Βρέτας) ἄγαλμα, ξόανον. Ὦ δόξα δόξα) ὦ φήμη, ὦ ὑπόνοια, ὦ δοκήσεις. δόξαν γὰρ τοῦ τοῦ ὑπόνοιαν φησὶ, παρόσον ἡ ὑπόνοια πολλοὺς τοῦ ἀνθρώπου ὄγκον ἐπίθησι, καὶ μείζονα δοκεῖν ὑπολαμβάνειν τοῦδε σκιαζόμενοι τοῦ αὐτοῦ δόξαν ὑπερέχοντων. Εὐκλεὰ δ' οἷς) καλὴν δόξαν μετὰ ἀληθείας, τοὺς μὲν δικαίως μακαρίζω. τοὺς δὲ ψευδῆ ἔχοντας ὑπόνοιαν, οὐκ ἀξιῶ δαίμονας καλεῖσθαι, τῆς τυχῆς τοῦτο χαρισαμένης. ἡ μὲν γὰρ ἀληθὴς δόξα, καὶ ὀνόματος τοῦ ἀρετῆς τοῦ γίνεται. ἡ δὲ ψευδὴς, ὑπὸ τύχης. Εὐδαιμονίζω) μακαρίζω, αἰτῆ τοῦ ἀξίως κρίνω μακαρίζεσθαι καὶ θαυμάζεσθαι. Τροίαν ἀφεῖλες) ἄγμα Ἀττικόν. Ὃς δὲ τῆς θυγατρὸς) μὴ τοσοῦτον φαίνῃς τῆς ἡλικίας. κατηγορεῖ δὲ αὐτοῦ, ὅτι ἀφῆκε τὴν ἡλικιώτιν ἀφ' βρέφους ἀδίκως τοῦ τίκτεται.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Τοσόνδ' ἔπνευσας, καὶ γυναικὶ δυσλυχεῖ
Δούλῃ κατέσης εἰς ἀγῶν'. οὐκ ἀξιῶ
Οὔτ' σοὶ σε Τροίας, οὔτε σοῦ Τροίαν ἔτι.
,, Εξωθέν εἰσιν οἱ δοκοῦντες εὖ φρονεῖν, 330
,, Λαμπροί. τὰ δ' ἔνδον, πᾶσιν ἀνθρώποις ἴσοι,
,, Πλὴν εἴ τι πλούτῳ. τοῦτο δ' ἰσχὺς μέγα.
Μενέλαε, φέρε δὴ διαπερῶνωμεν λόγους.
Τέθνηκα τῇ σῇ θυγατρὶ, καὶ μ' ἀπώλεσε.
Μιαιφόνον μὲν οὐκ ἔτ' αὖ φύγοι μύσος. 335
Εν τοῖς ὄχλοις καὶ σὺ τόνδ' ἀγωνιῇ
Φόνον τὸ σωφρὸν γὰρ σ' ἀναγκάσει χρέος.
Ην δ' οὖν ἐγὼ μὲν μὴ θανεῖν ὑπεκδράμω,
Τὸν παῖδά μου κτενεῖτε; κἄτα πῶς πατὴρ,
Τέκνου θανόντος, ῥᾳδίως ἀνέξεται; 340
Οὐχ ὧδ' ἀνανδρον αὐτὸν Τροία καλεῖ.

Tantum *ferociæ* ſpiraſti, & cum miſera muliere
Serua veniſti in certamen. Non *igitur* iudico dignum
Neque te Troia, neque Troiam te amplius.
,, Qui videntur rectè ſentire *& ſapere*, extrinſecus ſunt 330
,, Splendidi. intus verò omnibus hominibus ſimiles,
,, Niſi ſi quid opibus *præſtent*. Hoc enim multum poteſt.
Menelae, age iam abſoluamus ſermones.
Sim interfecta à tua filia, & me perdiderit:
Non poterit amplius effugere cruentum cædis piaculum. 335
Apud multos verò, *i. apud populum*, & tu periclitaberis ob hanc
Cædē. opera enim *tua cædem hanc* adiuuās te *in iudicio periclitari* coget.
Sin ego effugero ne moriar,
An filium meum occidetis? at quomodo pater,
Filio mortuo, hoc æquo animo feret? 340
Non adeò ignauum eum Troia vocat.

Τοσόνδ' ἔπνευσας) τοσοῦτον ἐπήρθης, ἐθρασύνθης, ἐθυμώθης. Οὔτ' σοὶ σε) οὔτε σοὶ τὴν Τροίαν ἀμείβω, οὔτε σὲ τῆς Τροίας, καὶ ἄλλως, οὔτε ἡ Τροία δικαίου σοῦ τοσούτου ὀίζος ἀξίως ἐάλω, οὔτε σὺ αὐτὴν ἀξίως αἰεῖλες. τῇ τε γὰρ ὀξία ἄδοξον, ὅτι ἐκείνου σοῦ ἀπώλεσε, σὺ τε ἐκ ἄξιος. εἰ τὴν Τροίαν ἀπωλέσας, ὡς εἴ τις ἐκ τῶν ὀνειρῶν λέγοι, τὰς ἀχιλλεῖ ἔνδοξον ἐλῶν τὸν ἔκτορα ἀποκτεῖναι, καὶ τὸν ἕκτορα ὑπὸ ἀχιλλέως αἱρεθῆναι. ὡς εἴ τι λέγοι, ἔφρεπε τοῦ ἡρακλεῖ τὴν ἴλιον πορθῆσαι, καὶ τὸ ἴλιον ὑπὸ τῶν ἡρακλέους ἁλῶναι. Εξωθέν εἰσιν) ὑπὸ τῶν δορυφορούντων δίκαιοι εἶναι. καὶ γὰρ τὴν φρένα καὶ τὴν ψυχὴν ὅμοιοι εἰσὶ τοῖς ἀνθρώποις. καὶ γὰρ ὁ μελέαγρος δοκῶν εἶ) φρόνιμος διὰ τὴν τῆς ψυχῆς ὑπεροχὴν. ἐλέγχεται ὡς ἀίδιος. τοῖς γὰρ φρονίμοις τὸν ἀλλοῖοι ἀκάλουν οἱ παλαιοί. Μῦσος) τὸ μίασμα τῶν φόνων ἀδικοῦσιν αὐτὴν ἐκφυγεῖν. ἐμιαίνθη γὰρ ὡς τετόλμηκε. δίξεις δὲ καὶ σὺ τῶν τοῦδε πολλοῖς τῶν φόνων ἠγωνίσθαι. ἡ γὰρ χρεία τῶν σωφρονεῖν σε τῇ θυγατρὶ, ἀναγκάσει σε μὴ ἐκφυγεῖν τὸ μῦσος.

Αλλ' εἶσιν οἷ χρή. Πηλέως τε γὰρ ἄξια,
Πατρός τ' Αχιλλέως ἔργα δρῶν φανήσεται.
Ωστ' ἐκ σέθεν παῖδ' ἐκ δόμων. σὺ δ' ἐκδιδοὺς
Αλλῳ, τί λέξεις; πότερον, ὡς κακὸν πόσιν 345
Φεύγοι τὸ τούτου σῶφρον; ἀλλὰ ψεῦστον.
Γαμεῖ δ' τίς νιν; ἢ σφ' ἄνανδρον ἐν δόμοις
Χήραν καθήξει πολιόν; ὦ τλήμων ἄνερ,
Κακῶν τοσούτων οὐχ ὁρᾷς ὑπερροάς;
Πόσους δ' ἀν' εὐνὰς θυγατέρ' ἠδικημένην 350
Βούλοι' ἂν εὑρεῖν, ἢ παθεῖν ἃ γὼ λέγω;
,, Οὐχρὴ τὰ μικροῖς μεγάλα πορσύνειν κακά,
,, Οὐδ', εἰ γυναῖκες ἐσμεν ἀντιφερὲς κακὸν,
,, Ανδρας γυναιξὶν ἐξομοιοῦσθαι φύσιν.
Ημεῖς γὰρ εἰ σέθεν παῖδα φαρμακεύομεν, 355
Καὶ νηδὺν ἐξαμβλοῦμεν, ὡς αὐτὴ λέγει,
Εκόντες, οὐκ ἄκοντες, οὐδὲ βώμοι
Πιτνοῦντες, αὐτοὶ τλῶ δίκην ὑφέξομεν

Sed vadit quò oportet. Peleo enim dignas
Res & Achille patre videbitur facere.
Expellet autem tuam filiam ex ædibus: & tu nuptui dans
Alteri, quid dices? vtrum quòd malum virum 345
Fugiat huius modeſtia? ſed falſum hoc erit.
Quis verò ducet eam? an ipſam ſine viro domi
Tenebis viduam canam? ô miſer vir,
Non vides affluxus tantorum malorum?
Quot verò lectis filiam iniuria affectam 350
Velles inuenire, *potius* quàm pati quæ ego dico?
,, Non oportet ob paruas *leuéſque res*, magna *ſibi* parare mala,
,, Neque ſi nos mulieres ſumus nocens malum,
,, Viros fieri ſimiles mulieribus natura.
Nos enim ſi veneficiis lædimus tuam filiam,
Et ventrem *eius* abortire facimus, vt ipſa dicit, 355
Volentes, non inuiti, ne ad aram quidem
Procidentes, nos pœnam ſuſtinebimus

Αλλὰ ψεῦστον) τὸ σὸν ῥῆμα, καὶ ὡς ψευδῆ σε νομίσω ὁ ἀκούων, καὶ οὐ πεισθήσεται). Γαμεῖ δέ τις νιν) τίς εἰλήσει γυναῖκα λαβεῖν διὰ ζηλοτυπίαν ἀπορρίψειν. ἀρετὴ γὰρ γυναικὸς, μὴ μισοκακεῖν αὐδ' εἰ ἔχεται τοὺς ἄλλην κοινωνίαν. αὐδ' εἰ, πειάσθαι γὰρ δύναιτο πολλοὶ γυναῖκα. αἰσχύνη δὲ τὸ ζηλοτυπία νοσεῖν. Βούλοι' ἂν εὑρεῖν) ἢ αὐ βούλοιο ἄρα πολλοῖς αὐδ' εἰσιν ἐκδοῦναι σου τὴν θυγατέρα, ἢ παθεῖν ἃ λέγω. πῶς δὲ βέλτιον ὄζειν αἰσχρὰ πολλῶν ἄνδρῶν, ὃ ὅτι φέρειν τὸν ἄνδρα, εἰ καὶ πολλαῖς πολλάκις χρῶτο, ἢ ζῶντα ὑποστῆναι ἃ ἐγὼ λέγω. θέλει δὲ εἰπεῖν, μὴ ἐξομοιοῦσθαι τῇ θυγατρί σου. αἰσχὺς γὰρ τὸ μισοκακεῖν γένος. Βώμοι) τοῦ βωμοῦ καταφεύγοντες.

Εν οἷσι γαμβρῶς, οἷσιν οὐκ ἐλάσσονα
Βλάβλω ὀφείλω, προσλαθεῖσ' ἀπαιδίαν. 360
Ημεῖς μὲν οὖν τοιόνδε. τῆς δ' σῆς φρενὸς,
Εν σοι δέδοικα. λαλὰ γυναικείαν ἔφυ,
Καὶ τὴν πάλαιαν ὤλεσας φυγὼν πόλιν.
χο. Αγαν γ' ἔλεξας, ὡς γυνὴ πρὸς ἄρσενας.
Καί σου τὸ σῶφρον ἐξετόξευσε φρενός. 365
με. Γυναῖ, πάδ' ὅτι σμικρὰ, κ̓ μοναρχίας
Οὐκ ἄξι', ὡς φῆς, τῆς ἐμῆς, οὐδ' Ελλάδος.
,, Εὖ δ' ἴσθ', ὅπου τις τυγχάνει χρείαν ἔχων,
,, Τοῦτ' ἐσθ' ἑκάστῳ μεῖζον ἢ Τροίαν ἑλεῖν.
Κἀγὼ θυγατρὶ, μεγάλα δὲ κείνω πάδε, 370
Λέχους στέρεσθαι, σύμμαχος καθίσαμαι.
,, Τὰ μὲν γὰρ ἄλλα, δεύτερ' αὖ πάρεστι γυνή.
,, Ανδρὸς δ' ἀμαρτάνουσ', ἀμαρτάνει βίου.

Apud tuos generos, quibus non minorem
Pœnam debeo, addens orbitatem. 360
Nos igitur *sumus* tales: sed *propter* tuum animum
Vnũ à te metuo. *nam* propter muliebrẽ, *i. mulieris causa susceptam* cõtẽ-
Et infelicem perdidisti Phrygum vrbem. [tionem,
Cho. Nimis *audacter* sanè es locuta, vt mulier ad viros.
Et tua modestia aberrauit à mentis scopo. 365
Men. Mulier, ista sunt parua, & imperio
Meo non digna, vt ais, neque Græcia.
,, Sed bene scias, quo quis opus habet,
,, Hoc cuilibet pluris est, quàm Troiam capere.
Et ego filiæ (iudico enim ista *esse* magna) 370
Ne priuetur connubio, sum adiutor.
,, Nam alia quidem *in* secundis *malis ponens* ferat mulier:
,, Sed excidens viro, excidit vita.

Προσπθῆσ' ἀπαιδίαν) ἀπαιδίαν, τουτέστι κατασκευάζουσα ἀπαιδίαν. Εν σοι δέδοικα) μὴ δι' ἃ πλὴν ἐρμόνιν ἀπολέσῃς, ὥσπερ δι' ἃ πλὴν ἐλέγλω πλὴν θυγατέρα. οἷσιν ἐν ἐλάσσονα, ἐν οἷς ἀποθανόσομαι ἀχ' ἥσσων ἢ εἰς ὑμᾶς ἁμαρτούσας, καὶ ἐμφορηθήσομαι ὑπ' ἐκείνων. καί σου τὸ σῶφρον, καὶ τῆς φρενὸς θι τὸ πέξον ἐξέπεσε τὸ σωφρονικανὸς, τουτέστι τὸ πρὸς τὸν δεσπότην κομψὸν λογισμὸν ἐφθέγξω, λοιδωρησαι δὲ ἄγαν θρασέως τῷ μυελαῖω, ἔξω τὸ σκοπὸν ἔβαλλες καὶ τὸ σωσιφραμες. πλέον ἢ κ' γυναῖκα ἐπ ἀρρήσιάτω. Αγαν) ἀπηνῶς ὑπὲρ πλὴν τύχλν.

Τάδ' ἐστι σμικρὰ) τὸ κρατῆσαι σε φησὶν, οὐκ ἔστιν τῆς ἐμῆς στρατηγίας ἄξιον ὅσης ἀγχμαλώτου, ἀλλ' ἐπειδὴ ὅλη τῆς θυγατρὸς κάμνω, καὶ πύτου χρείαν ἔχω, μέγα νομίζω. Τὸ δ' ἑκάστῳ) καλῶς ἐγίνωσκεν, ὅτι ἀνδρὶ ἑκάστῳ πρωτίστα νομίζεται τὸ πορθῆσαι πλὴν θυγατέρα. ὅπω καὶ νῦν. ἐμοὶ πολὺ μεῖζον φαίνεται τὸ βοηθῆσαι τῇ θυγατεί μου μᾶλλον, ἢ τὸ πορθῆσαι πλὴν θυγατέρα. ἀναγκαῖον τοῦτο ἡγοῦμαι, ἢ ἐκ ἔνο. μὴ δι' ἃ τοῦτο ἀναπρίνη με ἄξιον τῆς Τροίας, ὅτι συναγωνίζομαι τῇ θυγατεί. Κείνω) ἡγοῦμαι, δοκιμάζω.

Δούλων

Δούλων δ' ἐκεῖνον τῆδ' ἐμῆδ' ἄρχειν χρεών,
Καὶ τῆδ' ἐκείνου τοὺς ἐμοὺς, ἡμᾶς τε πρός. 375
"Φίλων γὰρ οὐδὲν ἴδιον, οἵτινες φίλοι
"Ορθῶς πεφύκασ', ἀλλὰ κοινὰ χρήματα.
Μένων δ' ἐκείνους τοὺς ἀπόντας, εἰ μὴ θήσομαι
Τάμ' ὡς ἄριστα, φαῦλός εἰμι, κοὐ σοφός.
Αλλ' ἐξανίστω τῆδ' ἀνακτόρων θεᾶς. 380
Ως εἰ θανῇς σύ, παῖς ὅδ' ἐκφεύγει μόρον.
Σὲ δ' οὐ θελούσης κατθανεῖν, τόνδε κτανῶ.
Δυοῖν δ' ἀνάγκη θατέρῳ λιπεῖν βίον.
αν. Οἴμοι, πικρὰν πλήρουσιν, αἱρεσίν τέ μοι
Βίου καθίστης. καὶ λαχοῦσά γ' ἀθλία, 385
Καὶ μὴ λαχοῦσα, δυστυχὴς καθίσαμαι.
Ω μεγάλα πράσσων αἰτίας μικρᾶς πέρι,
Πίθοῦ, τί κτείνεις μ'; αὐτὸ τί; ποίαν πόλιν
Προὔδωκα; ἵνα σοῦ ἔκτανον παῖδων ἐγώ;
Ποῖον δ' ἔπεισι δῶμ'; ἐκοιμήθ' ὧν βίᾳ 390
Σὺν δεσπότᾳσι. κἄτ' ἔμ', οὐ κεῖνον κτενεῖς,

Conuenit autem illum imperare meis seruis,
Et meos méque præterea illius *seruis imperare decet.* 375
,, Amicorum enim nihil *est* proprium, qui amici
,, Verè sunt: sed bona *sunt communia.*
Expectans autem absentes, si non constituam
Mea quamoptimè, ignauus sum & non sapiens:
Sed surgens cede ex hoc templo deæ, 380
Quia si tu moriaris, puer iste effugiet mortem,
Te verò non volente mori, hunc interficiam:
Necesse autem *est* ex duobus alterum relinquere vitam.
And. Heu mihi, acerbam sortitionem & electionem mihi
Vitæ proponis: Et eligens, misera, 385
Et non eligens, infelix sum.
O qui magna *facinora* causam ob paruam facis,
Audi, quid me interficis? quare? quam vrbem
Prodidi? quem tuorum liberorum interfeci ego?
Quam domum incendi? dormiui coacta
Cum domino, & tamen me, non illum interficies 390

Δούλων δ') ἐπειδὴ δοκιμάζω. Δούλων δ' ἐκείνων) ἐπειδὴ εἶπεν ἢ ἀνδρομάχη, ὅτι αἰσχρόν τὸν νεοπτόλεμον, καὶ λέγει ὅτι οὐσίαν ἔχω τῆδ' ἑαυτῷ δούλων, ὡς τε καὶ χωρὶς αὐτῷ πωρεῖσθαι, κἀγὼ θυγατεὶ σύμμαχος καθίσαμαι. τὸ γὰρ λέχος στέρεσθαι μέγα κρίνω. Τοὺς ἐμοὺς) τοὺς ἐμοὺς ἰδίους, ἢ θυγατέρα φησίν. κλήρωσιν, κλῆρον, ψῆφον. Δυοῖν δ' ἀνάγκη) ἀνάγκη δεῖν ἑτέρῳ ἀποθανεῖν. Δυστυχὴς καθίσαμαι) καὶ τὸ γὰρ ἔλωμαι τὸ ἐμὲ πληθυῆσαι δεινόν.

Τὸν αἴτιον τῆσδ᾽; ἀλλὰ τῶν ἀρχῶν ἀφεὶς,
Πρὸς τῶν τελευτῶν ὑστέραν οὖσαν φέρῃ;
Οἴμοι κακῶν τῆσδ᾽. ὦ πάλαιν᾽ ἐμὴ πατρίς.
Ως δεινὰ πάσχω. τί δέ με χὦ τεκεῖν ἐχρῆν; 395
Αχθος τ᾽ ἐπ᾽ ἄχθει τῇδε προσθέσθαι διπλοῦν;
Ἀπὸρ τί ταῦτ᾽ ὀδύρομαι, τάδ᾽ ἐν ποσὶν
Οὐκ ἐξικμάζω, θ᾽ λογίζομαι κακά;
Ἡλίς σφαγὰς μὲν Ἕκτορος τροχηλάτους
Κατεῖδον, οἰκτρῶς τ᾽ Ἴλιον πυρούμενον; 400
Αὐτὴ δ᾽ δούλη ναῦς ἐπ᾽ Αργείων ἔβην.
Κόμης ἀποσπασθεῖσ᾽. ἐπεὶ δ᾽ ἀφικόμην
Φθίαν, φονεῦσι θ᾽ Ἕκτορος νυμφεύομαι.
Τί δῆτ᾽ ἐμοὶ ζῆν ἡδύ. πρὸς τί χρὴ βλέπειν;
Πρὸς τὰς παρούσας, ἢ παρελθούσας τύχας; 405
Εἷς παῖς ὅδ᾽ ἦν μοι λοιπὸς, ὀφθαλμὸς βίου.
Τοῦτον κτενεῖν μέλλουσιν, οἷς δοκεῖ τάδε,

Autorem horum? An principium omittens,
Ad finem, qui est posterior, impetu ferris?
Heu mihi propter ista mala, ô misera mea patria,
Quàm indigna patior. quid verò mihi opus erat parere? 395
Et addere duplex onus ad hoc onus?
Sed quid hæc deploro, quæ verò *sunt* ante pedes,
Non defleo neque perpendo mala?
Quæ necem Hectoris raptati curru
Vidi, & miserè inflammatum Ilium? 400
Et ipsa serua in naues Argiuorum ascendi,
Crinibus abstracta. postquam autem veni
In Phthiam, sum coniunx interfectoris Hectoris.
Quid igitur mihi potest esse suaue viuere? ad quid oportet respicere?
Vtrum ad præsentem, an ad præteritam fortunam? 405
Vnus iste filius erat mihi reliquus, oculus vitæ:
Hunc sunt interfecturi, quibus ista placent.

Αρχὴν ἀφεὶς) ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν ἐάσας πρὸς τὴν αἰτίαν φέρει. καὶ ἄλλως, ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν τῶν πραγμάτων ἀφεὶς πρὸς τὴν πλουτὴν φέρει. Πρὸς τὴν πλουτὴν) πρὸς τὴν ὑστέραν οὖσαν. τὸ γὰρ τέλος τῆς ἀρχῆς δευτερεύει καὶ ἱστορεῖ. Αχθός τ᾽ ἐπ᾽ ἄχθει) ὅτι τῷ ἄχθει τῆς δουλείας, τὸ δὲ παῖδα δοῦλον τικεῖν. Τί δῆτ᾽ ἐμοὶ ζῆν] τὰ κῆρ τὴν παιδα χὴ τὴν ὀκ πολεμῶν παιδοποιΐαν, τὸ ὀδύρομαι λέγω, ἤ πῆς πύτων τὸ δεινὸν αὐτῆς ἔφεσι προσεπεφάρησα σφαγὰς Ἕκτορος, Ἴλιον πυρπολούμενον, τὴν πῖεραν τῆς αἰχμαλωσίας. τὸ δὲ πλησίον ὄντα κακὰ ὑ δακρύω καὶ αἰαζῆτω. λέγω δὲ τὴν ὀπτεκλὴν ὑφελάν. ἀρχὴν δὲ ποιεῖται τῶ θρηνεῖν. Τί δῆτ᾽ ἐμοὶ ζῆν) τὰ ἐν ποσὶν ὀκ ἐξικμάζω. τὰ πλησίον, τὰ νῦν με πρὸ ἔχοντα κακὰ ὑ δακρύω, πρὸς τὴν ἰκμάδα τὴν τῶν τὸ θρηνεῖν. βέλτιον γὰρ τὸ ἀποθανεῖν, ἢ ζῆν τοιαῦτα πεποιθῶς. Δοκεῖ) ἀρέσκει.

Οὐ δῆτα τοῦμοῦ γ᾽ εἵνεκ᾽ ἀθλίου βίου.
Εν τῷδε μὴν γὰρ ἐλπὶς, εἰ σωθήσεται,
Εμοὶ δ᾽ ὄνειδος μὴ θανεῖν ὑπὲρ τέκνου. 410
Ιδοὺ προλείπω βωμὸν, ἡ δε χὴρία,
Σφάζειν, φονεύειν, δεῖν, ἀπαρτῆσαι δέρην.
Ω τέκνον, ἡ τεκοῦσά σ᾽, ὡς σὺ μὴ θάνῃς,
Σπεύχω πρὸς ᾅδου. εἰ δ᾽ ὑπεκδράμῃς μόρον,
Μέμνησο μητρὸς, οἷα τλᾶσ᾽ ἀπωλόμαν, 415
Καὶ πατρὶ τῷ σῷ ἐξ φιλημάτων ἰὼν,
Δάκρυά τε λείβων, θ᾽ πρεσβύτου χέρας,
,, Λέγ᾽ οἷ᾽ ἔπραξα. Πᾶσι δ᾽ ἀνθρώποις ἄρ᾽ ἐν
,, Ψυχὴ, τέκν᾽. ὅστις δ᾽ αὐτ᾽ ἄπαις ὢν ψέγει,
,, Ηττον μὲν ἀλγεῖ, δυστυχῶν δ᾽ εὐδαιμονεῖ. 420
χο. Οἰκτρὰ δ᾽ ἀκούσας. Οἰκτρὰ γὰρ τὰ δυστυχῆ
,, Βροτοῖς ἅπασι, κἂν θυραῖος ὢν κυρῇ.
Εἰς ξύμβασιν δὴ χρή σε θ᾽ σὲ τὴν παῖδ᾽ ἄγειν,
Μενέλαε, χὴ τὴν δ᾽, ὡς ἀπαλλαχθῇ πόνων.

Non certè propter meam miseram vitam *eum cædent.*
In hoc enim *est* spes, si seruetur.
Mihi verò *est* turpe non mori pro filio. 410
Ecce relinquo aram, ego *iam dominorum* sum in manibus *ac potestatæ,*
Vt *me* iugulent, cædant, vinciant, *meámque laqueo* suspẽdant ceruicem.
O fili, ego mater tua, ne tu moriaris,
Eo ad Plutonem. si verò vitaris mortem,
Memineris matris, qualia passa pericrim, 415
Et ad patrem tuum vadens per oscula, *i. patrem osculans,*
Lachrimásque stillans & amplectens manus,
,, Dicito qualia fecerim: omnibus enim hominibus sunt [*præsem,*
,, Liberi vita: Quisquis verò ipsos *liberos* vituperat, nõ expert' *prolis uolu-*
,, Minus quidem dolet: sed *tamen* cùm sit infelix, beatus est *suo iudicio.* 420
cho. Miseratus sum *tuam uicem, hæc* audiẽs, miserabiles enim *sunt* calamitates
,, Mortalibus omnibus, quamuis *quis* externus *ac alienus* sit.
Oportet igitur te & tuam filiam in reconciliationem ducere,
Menelae, & istam, vt liberetur à malis.

Εἰ σωθήσεται] νέος ὢν φησὶν ἔτι ἐλπίδα ἔχει καὶ βασιλεύσειν, εἰ σωθεῖν τῶ παρόντος κινδύνω. Απαρτῆσαι) κρεμάσαι, πνῖξαι. Ιδοὺ προλείπω βωμὸν) ἰδοὺ ἐγὼ ὑπεξουσία καὶ ὑποχεία γίνομαι πρὸς τὸ φονεύειν, κ.τ.λ. Η ν᾽ δ᾽ ἐπεκδράμῃς) ἐὰν δὲ τὰς χεῖρας ὀκφυγῆς τὴν τῶν μόρον, καὶ προκόψῃς εἰς βίον. ὅ ὅστιν, ἐὰν ἀνδρωθῆς μνήσθητι τῆς μητρός. Ος ἢ ς δ᾽ λῶ τ᾽ ἄπειρος) ὅς ἢς ὢ τὰ ὑπ᾽ ἐμοῦ ῥηθέντα ὑπὸ τέκνων ψέγει, λέγων ὡς ἰσόψυχα πῆς ἀνθρώποις οὐκ εἰσὶ τὰ τέκνα, ὁ ποιοῦντες κῆ τὸ λῦ ἔῖ) ἄπικος δυςυχεῖ, κῆ ὢ τὸ ἀπολεύσαι δ᾽ κ.τ.λ. πῆ παίδων φροντίδος, εὐδαιμονεῖ.

με. Λάβεσθέ μοι τῆσδ' ἀμφελίξαντες χέρας,
Δμῳές. λόγους γὰρ οὐ φίλους ἀκούσετ'.
Ἐγώ σ', ἵν' ἁγνὸν βωμὸν σκλίπῃς θεᾶς,
Προὔτεινα παιδὸς θάνατον, ὡς σ' ὑπήγαγον,
Εἰς χεῖρας ἐλθεῖν τὰς ἐμὰς ὅπῃ σφαγῶ.
Καὶ πάμφρον σοῦ μὴν ὧδ' ἔχοντ' ὄψεσθαι.
Τὰ δ' ἀμφὶ παιδὸς τῷδε, πᾶς ἐμὴ κρινεῖ,
Ἢν τε κτανεῖν νιν, εἰ τε μὴ κτανεῖν θέλῃ.
Ἀλλ' ἔρχου ἐς οἴκους τοὐμόν, ἵν' εἰς ἐλευθέρους,
Δούλη γεγῶσα, μή ποθ' ὑβρίζειν μάθῃς.
αν. Οἴμοι. δόλῳ μ' ὑπῆλθες. οὐκ ἄρα τήμεθα.
με. Κήρυσσ' ἅπασιν. οὐ γὰρ ὀξαρνούμεθα.
αν. Ἦ ταῦτ' ἐν ὑμῖν, τοῖς παρ' Εὐρώτᾳ σοφά;
με. Καὶ τοῖς γ' ἐν Τροίᾳ, τοὺς παθόντας ἀνδράσιν.
αν. Τὰ θεῖα δ' οὐ θεῖ, οὐδ' ἔχειν ἡγῇ δίκην.
με. Ὅταν τάδ' ᾖ, τότ' οἶσομεν σὲ τῷ κτενοῦν.
αν. Ἦ κἀνεοσσὸν τόνδ' ὑπὸ πτερῶν ἀπάσεις;
με. Οὐδ' ἔτι θυγατρὶ δ' εἰ θέλῃ, δώσω κτανεῖν.

Men. Cõprehẽdite mihi istã, circũplicãtes *uinculisque constringẽtes eius* manus,
Serui. sermones enim non gratos audiet.
Ego tibi, vt puram aram deæ relinqueres,
Proposui filii mortem, qua *ratione* te dolosè induxi,
Vt venires in meas manus ad necem.
Et tuas quidem res sic se habere scias.
Sed de isto puero mea filia iudicabit,
Vtrum velit eum interficere, an non.
Sed vade in hanc domum, vt liberos
Discas non afficere contumelia, serua existens.
And. Heu mihi, dolo me decepisti, sumus in fraudem inductæ.
Men. Prędica *hoc* omnibus. non enim negamus.
And. An sunt hæc apud vos, qui ad Eurotam habitatis, recta?
Men. Et iis, qui in Troia *habitãt, hoc uidetur æquũ*, vt *iniuriã* passi vicẽ repẽdãt.
And. Deos verò non deos *esse*, nec vindictam habere putas.
Men. Quum hæc erunt, tunc feremus. te verò *nunc* occidam.
And. An & pullum hunc sub alis *latentem* auellens?
Men. Non: sed filiæ dabo, si velit, occidendum.

Ὡστ' ὑπήγαγον] ὡς λογισμῷ σε ἔπεισα, καὶ ἐδελέασα, καὶ ἐξηπάτησα, καὶ παρεστησάμην. Τὰ θεῖα τ' οὐ θεῖα) τὰ θεῖα οὐ θεῖα ἡ γῆ οὐδὲ ἔχειν αὐτὰ δίκην, ὅθεν αἱρεῖν τὰ θεῖα καὶ τὸ παρ' αὐτῇ δίκαιον.

Οπαι πόλ' ἡ τάδε] ὅτ' αὐδοκῇ τῷ θεῷ καὶ ἐνεῖν τὸ πμφρονιδίωαι, καὶ ἡμᾶς εἰς αὐτὸν ἀσεβοῦντας ὑπομφοῦνδαι. τότε ὀπτὶ μόρ τι τὸ παρόντος κακοῦ, οὐ ὀμόνα αἰαδολὴ τῆς αἱαιρέσεως.

αν. Οἴμοι. τί δῆτα σοῦ κατοιστένω τέκνου;
με. Οὔκουν θρασεῖά γ' αὐτὸν ἐλπὶς αὐαρμόσει.
αν. Ὦ πᾶσιν αὐθρώποισιν ἐχθίστοι βροτῶν,
Σπάρτης ἔνοικοι, δόλια βουλεύματα,
Ψευδῶν ἄνακτες, μηχανορράφοι κακῶν,
Ἑλικτά, κοὐδὲν ὑγιές, ἀλλὰ πάντα πέριξ
Φρονοῦντες, ἀδίκως δυτυχεῖτ' ἀν' Ἑλλάδα,
Τί δ' οὐκ ἐν ὑμῖν ὀξύν; οὐ πολεῖσι φόνοι;
Οὐκ αἰσχροκερδεῖς; οὐ λέγοντες ἄλλα μὲν
Γλώσσῃ, φρονοῦντες δ' ἄλλ' ἐφευρίσκεσθ' ἀεί;
Ὀλοιοθ'. ἐμοὶ γὰρ θάνατος οὐχ ὅτῳ βαρύς,
Ὡς σοὶ δέδοκται. κεῖνα γάρ μ' ἀπώλεσεν,
Οὐδ' ἡ τάλαινα πόλις ἀπωλώθη φρυγῶν,
Πόσις θ' ὁ πλεινὸς, ὅς σε πολλάκις δορὶ
Ναύτῃ ἔθηκεν αὐτὶ χρυσείου κακόν.
Νῦν δ' εἰς γυναῖκα γοργὸς ὁπλίτης φανεὶς,

And. Heu mihi. quomodo igitur te deplorabo ô fili?
Men. Nequaquam igitur audax spes ipsum manebit.
And. O omnibus hominibus inimicissimi mortalium,
Spartæ incolæ, dolosi consultores,
Mendaciorum principes, fraudulenti sutores malorum,
Tortuosa & nihil sani, sed omnia insidiosè
Sentientes, immeritò floretis in Græcia.
Quid *sceleris* non est in vobis? nonne plurimæ cædes?
Nonne turpis quæstus cupidi *estis*? nonne alia quidem dicentes
Lingua, alia verò sentientes deprehendimini semper?
Pereatis. Mihi verò mors non adeò grauis *est*,
Vt tibi videtur: illa enim *mala* me perdiderunt,
Quando misera vrbs Phrygum est consumpta,
Et meus inclytus maritus, qui te sæpe hasta
Fecit malum nautam pro *milite* terrestri.
Nunc verò contra mulierem apparens terribilis miles,

Οὐκοῦν θρασεῖα γ' αὐτὸν) θαρρεῖν πιεῦσα, θάρσος ἔχουσα τῷ ζῆν. οἱ γὰρ ζῶντες θαρσοῦσι). ἄλλως. οὐ γὰρ ἀσφαλὴς ἀυτῷ ὑπόκειται ἐλπὶς ζωῆς. αἰτιᾶται δὲ, ὅτι ἡ ἑρμόνη αὐτὸν αἰαιρήσει. Ψευδῶν ἄνακτες) πολυκλοιῶτες ψευδέσι λόγοις τὴν ἀλήθειαν, καὶ μὴ κατ' ἀλήθειαν ἀφορεῖτε λέγοντες. Ελικτά) πανοῦργα, οὐχ ἁπλᾶ. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν πλεκόμενων γραμμάτων. Αμφελίξαντες) περιστρέψαντες, δήσαντες. Δέδοκται] γνώμεται, δεδόκιμαται. πότε ἐλυπήθεν ἄρ' νεῶν. Θυραῖος] ἀλλότριος, ξένος. Ος σε πολλάκις] ὃς πολλάκις ὑπὲρ τῆς πολεμικῆς ἐπιστήμης καὶ πολεμεῖν καὶ πάντα καλῶν ἐπαίνησεν διωκόμενον. τὸ δὲ κεῖνον πρὸς τοῦτο εἶπεν, ὅτι φεύγων πλεῖν ἐν τῷ πεδίῳ μάχῃ εἰς τὰς ναῦς κατέφυγον. καὶ ἄλλως. εἰς τὰς ναῦς εἰλούμενος καὶ διωκόμενος. ἐκείνων δ' αὖ εἴη τῶν ἐπῶν μεμνημένος. εἰστοπὶ δ' ἐγκρυφὸν νεῶν, πρὸς δ' ἔρχεται ἄκραι νῆες, ὅσαι πρῶται εἰρύαται.

Κτείνεις μ'. ἀπόκτεν'. ὡς ἀθώπολτόν γέ σε
Γλώσσης ἀφήσω τ' ἐμῆς, καὶ παῖδα σὸν.
Επεὶ σὺ μὲν πέφυκας ἐν Σπάρτῃ μέγας, 460
,, Ημεῖς δ' ἐν Τροίᾳ γ'. Εἰ δ' ἐγὼ τρέσω κακῶς,
,, Μηδὲν τόδ' αὔχει, καὶ σὺ γὰρ τρέψειας ἄν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

χο. 1 Οὐδέ ποτ' αὖ δίδυμα
,, 2 Λέκτρ' ἐπαινέσω βροτῶν,
,, 3 Οὐδ' ἀμφιμάτορας κόρους, 465
,, 4 Εριν μὲν οἴκων,
,, 5 Δυσμενεῖς τε λύπας.
,, 6 Τὸν μίαν μοι στεργέτω πόσις γάμοις
,, 7 Ακοινώνητον εὐνᾶν ἀνδρός. 470

Αντιστροφὴ α'.

,, 1 Οὐδὲ γὰρ ἐν πόλεσι
,, 2 Δίπτυχοι τυραννίδες
,, 3 Μιᾶς ἀμείνονες φέρειν,

Interficis me. interfice, quia non delinitum te ſaltem
Et tuam filiam mea lingua dimittam: 460
Quoniam tu quidem es magnus in Sparta,
,, Nos verò in Troia. ſi enim ego *iam* ſum in aduerſa fortuna,
,, Ne propterea gloriare, quia & tu potes in eam incidere.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Cho. 1 Nunquam geminos
2 Lectos laudabo mortalium,
,, 3 Neque liberos, qui habent diuerſas matres, 465
,, 4 Litem ædium
,, 5 Et triſtes dolores.
,, 6 Maritus *in* nuptiis mihi ſit contentus vno
,, 7 Lecto viri non communicato *cum ullis aliis*. 470

Antiſtrophe I.

,, 1 Neque enim in vrbibus
,, 2 Duo imperia
,, 3 Facilius poſſunt ferri quàm vnum.

Αμφιμάτορας) πυῤῥὸν ἀλλοφόρων μητρῶν, ἐξ ἑνὸς δ' πατρός. οὐδὲ πότνια ἐπαινέσω πυῤῥὸν κούρους, λέγων δ' παῖς ἔχειν δῶρ' οἴκων. Μίαν μοι στεργέτω) καὶ αὐτὸς μίαν μοι στεργέτω πόσις ἀνὴρ ἐμοὶ, & αὐτοῦ ἀκοινώνητον ἄλλοις ἀνδρὸς, αὐτὴ τὸ ἄμικτον. ἀκοινώνητον, αὐτὴ τὸ σώφρονα, & μὴ ὁπτικοινωνοῦσαν ἑτέρῳ ἀνδρὶ, ἢ τῷ γήμαντι μόνῳ νομίμως. Οὐδὲ γὰρ ἐν πόλει) τρεῖς τὸ ὀμμενικὸν, ὅτι ἀγαθὸν πολιτεῖαν. ἡ διπλὴ τυραννὶς δηλοτόλι. ὁ γὰρ δύο τυράννων, καὶ κὰν ὁπὶ κακῷ γένεται, καὶ τρεῖς κολουθῇ. Φέρειν) τρεῖς τὸ φέρειν οὐκ εἰσὶ βελτίονες αἱ διπλαὶ τυραννίαι τῆς μιᾶς. καὶ δύο ἔργα τέκοσιν ὑμῖν.

,, 4 Αχθος τ' ἐπ' ἄχθει,
,, 5 Καὶ στάσις πολίταις.
,, 6 Τεκτόνοιν θ' ὕμνοισιν ἐργάταιν δυοῖν 475
,, 7 Εριν μοῦσαι φιλοῦσι κεραίνειν.

Στροφὴ β'.

1 Πνοιαὶ δ' ὅταν φέρουσι ναυτίλοις θοαὶ,
2 Κατὰ πηδαλίων
3 Διδύμα τραπίδων γνώμα, 480
,, 4 Σοφὸν τε πλῆθος ἀθρόον, ἀθενέστερον
,, 5 Φαυλοτέρας φρενὸς αὐτοκρατοῦς.
,, 6 Ενὸς ἀ δυνάμις ἀνά τε μέλαθρα,
,, 7 Κατά τε πόλιας,
8 Οπόταν δύρειν θέλωσι καιρόν. 485

Αντιστροφὴ β'.

1 Εδειξεν ἡ λάκαινα τῶν στρατηλάτου,
2 Μενέλαε. Δρᾷ γὰρ

,, 4 Eſt enim onus ſupra onus,
,, 5 Et ſeditio ciuibus. 475
,, 6 Inter fabros etiam duos, hymnorum artifices,
,, 7 Litem Muſæ ſolent excitare.

Strophe II.

1 Et quando celeres flatus ferunt nautas,
2 De gubernaculis
3 Duplex conſilium pectorum, 480
,, 4 Magnáque multitudo ſapientiorum, infirmior *eſt*,
,, 5 Quàm *una* mens minus ſapiẽs, quę ſummã rerum poteſtatẽ ſola habet.
,, 6 Vnius *tantum* potentia inque *priuatis* ædibus,
,, 7 Et in vrbibus *eſſe debet*,
8 Quum *homines rei bene gerendæ* occaſionem nanciſci volunt. 485

Antiſtrophe II.

1 Lacæna *noſtri* ducis *hoc* oſtendit,
2 O Menelae: nam per

Πνοιαὶ δ' ὅτ' δ' ἄϊτον, δύο κυβερνητῶν) ἢ πλειόνων αὐτῇ νηῒ, οἵτινες ἵζουσιν εἰς τὸ κῦ πηδαλίων, φάσκοντες λέγειν τῷ λόγῳ τὸ ὁπὶ βλαβεῖς εἰσίν. Πνοιαὶ δ' ὅτ') καὶ δύο κυβερνῆται ἐν μιᾷ νηῒ δίχοα πτοῦντες, κῦ τοῦ πηδαλίων γίνεται, καὶ ἡ χ ὑπὸ τοῦ πηδαλίων. Σοφὸν τε πλῆθος] τὸ πλῆθος κὰν ἢ σοφὸν ἀβελτέρον ἐστὶ τῆς αὐτοδεσπότου μιᾶς φρενός. ὁ δὲ νοῦς, ἐὰν φήσι καὶ φαῦλος ἢ αὐτοκράτωρ σύμβουλος, κρείσσω διοικήσει τὰ πράγματα, εἰ μόνος εἴη, ἢ πολλοὶ ὦσιν, ἔμπειροι κῦ σοφώτεροι. σπάζοισι γάρ. βούλεται δ' δείσαθαι, ὅτι ἐν παντὶ πράγματι κρεῖσσον ἐστὶ ὑποτάσσεσθαι ἑνὶ ἢ πολλοῖς. Ενὸς ἀδυνάσις) λείπει ἰσχὺς ἐστίν. Δῶρ' ἐνικοῦ μετῆλθεν εἰς τὸ πληθυντικόν. αὐτὴ τῶ, ὅτι δυστυχίας καὶ ἀκαιρίας λαβέσθαι θέλουσιν.

3 Πυρὸς ἦλθ' ἑτέρῳ λέχει,
4 Κτίνει ἣ τὴν τάλαιναν ἰλιάδα κόραν,
5 Παῖδά τε, δύς φρονος ἕνεκ' ἔριδος ὕπερ. 490
6 Ἀθεός γ', ἄνομος, ἄχαρις ὁ φθόνος.
7 Ἔλθοι σοι πότνια
8 Μεταστροπὰ τῆνδ' ἐπίσιν ἔργων.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Καὶ μὴν εἰσορῶ τόδε σύγκρατον
Ζεῦγος πρὸ δόμων 495
Ψήφῳ θανάτου κατακεκριμένον.
Δύσαιν' γυναῖ, τλήμων ἣ σὺ παῖ,
Μητρὸς λεχέων ὃς ὑπαθανήσκεις,
Οὐδὲν μετέχων,
Οὐδ' αἴτιος ὢν βασιλεῦσιν. 500

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ.

Στροφὴ α'.

ἀν. 1 Ἀδ' ἐγὼ χέρας αἱματη-
2 ρὰς βρόχοισι κεκλειμένα
3 Πέμπομαι κ[ῆ]γαίας.

3 Ignem venit in alterum lectum,
4 Et interfecit meam puellam Iliacam
5 Et puerum, propter ſtultam diſcordiam, 490
6 Inuidia eſt impia, iniuſta, odioſa.
7 Adhuc tibi, ô veneranda,
8 Aduenient pœnitentia horum factorum.

Atqui video hoc coniunctum
Par ante domum 495
Sententia capitali condemnatum.
O miſera mulier, & tu infelix puer,
Qui moreris propter thalamum matris,
Nullo modo *culpæ* particeps,
Neque *ullius mali* autor exiſtens regibus. 500

PERICOMMATA.

Strophe I.

An. 1 Ecce ego manus cruen-
2 tas laqueis colligata
3 Mittor ſub terras.

Εἰσοῖ) πρὸς τὴν ἑρμιόνην. ἣ ὅσον ὅσον μετανοήσεις ἐὰν πράξῃς. διὸ βέλτιον σοι μηδὲν πρεπῆς ἐργάσασθαι, ἀλλὰ μᾶλλον φιλανθρώπως δέχεσθαι. Μεταστρὰ) μεταβολὴ, μετάνοια ἔπεσι ὡ δέασιτα ἐγχωρεῖ καταβύ. Βρόχοισι) δεσμοῖς, συνεχομένη, συνδεδεμένη. Κεκλασμένη) δεσμοῖς συνεχομένη, συνδεδεμένη.

μο. 4 Μᾶτερ, μᾶτερ. ἐγὼ ἣ σᾶ
5 Πτέρυγι συγκαταβαίνω, 505
6 Καὶ θῦμα δάϊον.
7 Ὦ χθονὸς Φθίας κράντορες,
8 Ὦ πάτερ, ὦ μόλε
9 Φίλοις ἐπίκουρος.

Σύστημα α'.

1 Κεῖσο δ' ἤδη τέκνον, ὦ φίλος, 510
2 Μαστοῖς ματέρος ἀμφὶ σᾶς,
3 Νεκρὸς ὑπὸ χθονὶ, σὺν νεκρᾷ τε.

Στροφὴ β'.

μο. 1 Ὤιμοι μοι, τί πάθω;
2 Τάλας δὴ τ' ἐγὼ, σύ τε μᾶτερ.

Σύστημα β'.

με. 1 Ἰθ' ὑποχθόνιοι. 515
2 Καὶ γὰρ ἀπ' ἐχθρῶν ἥκετε πύργων.
3 Δύο δ' ἐκ διοσταῖν θνήσκετ' ἀνάγκαιν.
4 Σὲ μὲν ἡμετέρα ψῆφος ἀναιρεῖ,
5 Παῖδα δ' ἐμὴ παῖς τόνδ' Ἑρμιόνη.
,, 6 Καὶ γὰρ αὔοια μεγάλη, λιπεῖν 520

Mo. 4 Mater, mater. ego verò cum tua
5 Ala ſimul deſcendo, 505
6 Et *ſum* victima peritura.
7 O terræ Phthiæ principes,
8 O pater, ô veni
9 Auxiliator amicis.

Syſtema I.

An. 1 Iaceto iam ô fili, ô chare *fili*,
2 Circa vbera tuæ matris, 510
3 Mortuus ſub terra & cum mortua *matre*.

Strophe II.

Mo. 1 Hei mihi, mihi, quid patiar?
2 Miſer igitur ego *ſum*, túque mater.

Syſtema II.

Me. 1 Ite ſub terram: 515
1 Etenim ab hoſtilibus venitis turribus,
3 Duo verò moriemini ob duas neceſſitates, *i. neceſſarias cauſas.*
4 Te enim noſter calculus interficit.
5 Puerum verò iſtum mea filia Hermione.
,, 6 Etenim *eſt* ſtultitia magna relinquere 520

Δάϊον] καταπεκομμένον. σφάγιον. Δυοσταῖν ἀνάγκαιν) ἡμοῖ καὶ τῆς συγαβῆς. Λιπὸν ἐχθρῶν) λέψαιν ἐάσαι τῶν ἐχθρῶν.

Universidad de Deusto
Biblioteca

„ 7 Ἐχθροὺς ἐχθρῶν, ἐξὸν κτείνειν,
„ 8 Καὶ φόβον οἴκων ἀφελέσθαι.

Ἀντιστροφὴ α.

ἀν. 1 Ὦ πόσις πόσις, εἴθε σεῦ
2 Χεὶρ ἀκὴ δόρυ σύμμαχον
3 Κτησαίμαν, Πριάμου παῖ. 525
μο. 4 Δύσαν ὅ, τί δ' ἐγὼ μόρου
5 Παράτροπον μέλος εὕρω;
ἀν. 6 Λίσσε δὲ γουνάσι
7 Δεσπότου χρίμπτων, ὦ τέκνον.
μο. 8 Ὦ φίλος, ὦ φίλος, 530
9 Ἄνες θάνατόν μοι.

Ἀντιστροφὴ α.

1 Λείβομαι, δακρύοισιν κόρας
2 Πάλλω, λιοτάδος ὡς πέτρας
3 Λιβὰς αὐήλιος, ἀ τάλαινα.

Ἀντιστροφὴ β.

7 Hostes hostium, cùm liceat eos occidere,
8 Et auferre à domo terrorem.

Antistrophe I.

An. 1 O marite, marite, vtinam tuam
2 Manum, & haſtam auxiliatricem
3 Haberem, fili Priami. 525
Mo. 4 Infelix, quod ego mortis
5 Deprecatorium carmen inueniam?
An. 6 Precare iam genibus
7 Domini appropinquans, ô fili.
Mo. 8 O chare, ô chare, 530
9 Remitte mihi mortem.

Antiſyſtema I.

1 Liqueſco, lacrymis pupillas
2 Rigo, tanquam ex præruptâ petra cadens
3 Gutta opaca, miſera ego.

Antiſtrophe II.

Παράτροπον) ἐκπεπεμμένον, παραστρεπτικόν. Παράτροπον) παραπλαγμένον, παραστρεπτικόν. Λίσσου δὲ γούνασι) εἰποῦσα ὡς ἀδωπύστον γέ σε γλώσσης ἀφήσω τῆς ἐμῆς, αὐτὸ μὴ δηλοῖ τὸ φρονήμαλε, τὸ δὲ παῖδε τὸ παρακαλεῖν δηλοτρέπει, διὰ τὴς παῖδας εἰς ὑπόμνησιν φιλοστοργίας ἄγει τὸν Μενέλαον, μνησικακοῦντα βοῶσα καὶ σὺ παίδων πατὴρ πέφυκας. Χρίμπτων) πρεσβεύων. Λιοτάδος) ἀπὸ λείας πέτρας καταστάζομαι πὶς ὀφθαλμοὺς τῆς δακρύοις. Αὐήλιος) πολυήλιος, ἐν ἡλίῳ ὖσα. ἡ ἥλιον μὴ ὁρῶσα σκοτία. ἢ ἡ καταλάμπεται ὑπὸ ἡλίου. ἢ αὐήλιον λιβάδα εἶπεν ἐν σκιᾷ. αὕτη γὰρ καταλάμπεται ὑπὸ ἡλίου.

μο. 1 Ὦ μοι μοι· τί δ' ἐγὼ
2 Κακῶν μῆχος ἐξανύσαιμ' ἄν;

Ἀντισύστημα β.

με. 1 Τί με προσπίπτεις, ἁλίαν πέτραν.
2 Ἢ κῦμα λιπᾶς ὡς ἱκετεύων;
3 Τοῖς γὰρ ἐμοῖσι γέγονεν ὠφέλεια,
4 Σοὶ δ' οὐδὲν ἔχω φίλτρον, ἐπεί τοι 540
5 Μέγ' ἀναλώσας ψυχᾶς μέρος,
6 Τροίαν εἷλον, σὲ μητέρα σλοῦ.
7 Ἧς ὀπολαύων,
8 Ἅδου χθόνιον καταβήσῃ.

ΙΑΜΒΟΙ.

χο. Καὶ μὴν δέδορκα τόνδε Πηλέα πέλας, 545
Σπουδῇ τι θέντα δεῦρο γηραιὸν πόδα.
πη. Ὑμᾶς ἐρωτῶ, τόν τ' ἐφεστῶτα σφαγῇ,
Τί ταῦτα, πῶς ταῦτ'; οὐκ τὶν ὁ λόγου νοσεῖ
Δόμος; τί πράσσετ' ἄκριτα μηχανώμενοι;
Μένελα', ὀπίσχες μὴ πάσχειν' αὖθ' οἴκης. 550
Ἡγοῦ σὺ θᾶσσον· οὐ γὰρ ὡς ἔοικέ μοι,

Mo. 1 Hei mihi, mihi. quodnam ego 555
2 Malorum remedium expeditum inueniam?

Antiſyſtema II.

Men. 1 Quare ad me volueris, *ut* ad marinum ſaxum,
2 Aut *ad* fluctum, ſic precibus ſupplicans?
3 Nam meis *rebus hoc* eſt vtile:
4 Erga te verò non ſum affectus bene, ſiquidem 540
5 Conſumpta magna parte meæ vitæ,
6 Troiam cepi, & tuam matrem:
7 Qua fruens,
8 Ad Plutonem infernum deſcendes.

Chorus.

Atqui video hunc Peleum prope *nos*, 545
Celeriter dirigentem huc ſenilem pedem.
Vos interrogo, & hunc incumbentem cædi,
Quid hæc *ſibi uolunt*? quomodo hæc *fiunt*? quam ob cauſam laborat
Domus? quid agitis facientes *hæc* ſine iudicio?
Menelae, expecta, ne propera ſine iudicio. 550
Præcede tu citius. haud enim, vt videtur mihi,

Μόριον) μέρος. πνεῖς ἢ ὅπου αὐτὸ τὸ ὀκδαπανηθῶ. αὐτὸ τὸ πολλὰς ψυχὰς ἀναλώσας, ἀπολέσας ἐν τῷ ἡλιακῷ πολέμῳ. θέλει ἢ εἰπεῖν, ὅτι πολέμιος μοι ὑπάρχῃς, εἴγε πολλὰ ἔπαθον, ἵνα πορθήσω τὴν Τροίαν. ἀκοῦ οὐδὲ φαίνομαι. Τί ταῦτα ποιεῖτε] πρὸς ταῦτα γέγονεν. Ἡγοῦ σύ) πρὸς τὸν γέρα γοργοῦντα φησί.

Σχολῆς τόδ' ἔργον, ἀλλ' ἀνηβητηρίαν
Ρώμῃ ἐπαινῶ λαμβάνειν εἴπερ ποτε.
Πρῶτόν γε μὴν κατ' ἔρον, ὥσπερ ἱστίοις
Εμπνεύσομαι τῇδ'. εἰπὲ, τίνι δίκῃ χέρας 555
Βρόχοισιν σκιδνάσαντες οἵδ' ἄγουσί σε,
Καὶ παῖδ'; ὕπαρνος γάρ τις ὡς ἀπόλλυσαι,
Ημῶν ἀπόντων, τοῦ τε κυρίου σέθεν.
ἀν. Οἵδ', ὦ γεραιὲ, σὺν τέκνῳ θανούμεθα
Αγουσί μ' ἄτος, ὡς ὁρᾷς. τί σοι λέγω; 560
Οὐ γὰρ μιᾶς σε κλῃδόνος τροθυμία
Μετῆλθον, ἀλλὰ μυρίων ὑπ' ἀγγέλων.
Ερμν ἤ τίν' κατ' οἶκον οἶσθά που κλύων
Τῆς τῆδε θυγατρὸς, ὧν τ' ἀπόλλυμαι χάριν.
Καὶ νῦν με βωμοῦ Θέτιδος, ἣ τὸν εὐγενῆ 565
Επικτέ σοι παῖδ', ὃν σὺ θαυμαστὴν σέβεις.
Αγουσ' ἀποσπάσαντες, οὔτε τῷ δίκῃ

Moram hæc res requirit: sed iuuenile
Robur cupio recipere, si vnquam aliàs.
Primum quidem secundo vento, tanquam velis,
Huic aspirabo. Dic, quo iure manus 555
Laqueis ligantes isti ducunt te
Et filium? nam vt quædam ouis agnum sub se fouens peris,
Nobis absentibus & domino tuo.
And. Isti, ô senex, cum filio morituram
Me sic ducunt, vt vides. quid tibi dicam? 560
Nam non vnius vocationis celeritate te
Accersiui: sed per sexcentos nuncios.
Scis autem fortasse audiens litem, quæ est in domo,
Cum huius filia, propter quæ etiam ego pereo.
Et nunc me ab ara Thetidis, quę generosum 565
Filium tibi peperit, quam tu venerandam colis,
Ducunt auulsam, neque vllo iure

Ἀνηβητηρίαν) αἰαζικαστικὴν, αἰαζέουσαν, νεωτερικήν. καὶ ἄλλως. ἀνηβῶσαν, ἤ τινὰ αἰᾶ πρὸς τὸ λαμβάνειν σωματῶδες, ἵν' ἡ αἰαλαμβάνειν ἀκμαστικὴν ἴσχυν, ὃ καὶ ἄμεινον. Ἐπαινῶ) βούλομαι, ἀποδέχομαι. πυθέσθαι ἥδιστ' αὖ αἰαδήσομαι, χῆρας ἀποξυσάσης θήσαν νέον ἡβῶντα. Κατ' ἔρον) ὃν δ' τρόπον αὔρας ἱστίοις, ὅτῳ κάγώ. Τοῦτο ὁμοίως ἐρῶ αὔρᾳ κ' πνεύμονι. πρῶτον μὴν κατ' οὖρον φανήσομαι, πυθέσθαι τὸ πρὸς χρόνος αὐτὴν χρωμένος ἀπαλλάξω. ὁ γὰρ οὖρος αὔρας, ὅθεν πνέων, ὑκτῶμος ὄντ' καὶ στάθμος τοῖς ναυπλοιμένοις, παρεχῶν αὐτοῖς ἀπαλλάσσειν. Οὐ γὰρ μιᾶς σοι φήμης] ἀπουδῆς, κλῃδῶνος. Μετῆλθον) μεταπεμψάμην, μεταστειλάμην. Σέβεις] τιμᾶς. πυθέσθαι θαυμάζων δέχεσθαι, καὶ μακαρίζων ἐπὶ αὐτῇ ἑαυτόν. οὔτε τινὶ δικαιοσύνῃ κρίνασθαι.

Κείναιτες, οἳ δὲ τοὺς ἀπόντας ἐκδόμων
Μείναιτες, ἀλλὰ τὴν ἐμὴν ἐρημίαν
Γνόντες, τέκνου τε τοῦδ', ὃν, οὐδὲν αἴτιον, 570
Μέλλουσι σὺν ἐμοὶ τῇ παλαιπώρῳ κτενεῖν.
Αλλ' αὐπάλιν σ' ὦ γέρον, τὴν σὴν πάρος
Πιτνοῦσα γονάτων, χεὶρ οὐκ ἔξεστί μοι
Τῆς σῆς λαβέσθαι φιλτάτης γενειάδος,
Ρῦσαί με θεοὺς θεῶν. εἰ δὲ μὴ, θανούμεθα 575
Αἰχρῶς μὲν ὑμῖν, δυστυχῶς δ' ἐμοὶ, γέρον.
πη. Χαλᾶν κελεύω δεσμὰ, πρὶν κλαῦσαί τινα,
Καὶ τῆσδε χεῖρας διπτύχους ἀνιέναι.
με. Εγὼ δ' ἀπαυδῶ γ' ἄλλος οὐχ ἡσσων σέθεν,
Καὶ τῆσδε πολλῷ κυριώτερος γεγὼς. 580
πη. Πῶς; ἢ τὸν ἀμὸν οἶκον οἰκήσας μολὼν
Δεῦρ'. οὐχ ἅλις σοι, τὴν κ' Σπάρτιν κρατεῖν;
με. Εἷλόν νιν αἰχμάλωτον ἐκ Τροίας ἐγώ.
πη. Οὐ μὸς δέ γ' αὐτὴν ἔλαβε παῖς παιδὸς γέρας.
με. Οὐκοῦν ἐκείνου τὰμὰ, τἀκείνου τ' ἐμά. 585
πη. Δρᾶν εὖ, κακῶς δ' οὐ. μὴ δ' ἀποκτείνειν βίᾳ.

Cognita causa, neque absentes ab ædibus
Expectantes: sed meam solitudinem
Scientes & huius pueri, quem nullius mali autorem 570
Volunt occidere cum me misera.
Sed obsecro te ô senex, ad tua
Genua cadens [manu enim non licet mihi
Attingere tuum charissimum mentum]
Libera me per Deos: alioqui, moriemur 575
Turpiter quidem vobis, nobis verò miserè, ô senex.
Pel. Iubeo vos laxare vincula, priusquam aliquis lacrymet,
Et huius manus geminas dimittere.
Men. Ego verò alius te non inferior *hoc fieri* veto,
Et in hanc *mulierem* longè maiorem potestatem habens, *quàm tu.* 580
Pel. Quomodo? an nostram domum reges profectus
Huc? non *est* tibi satis imperare incolis Spartæ?
M. Ego cepi ipsam captiuam ex Troia.
P. Sed meus filius filii, *i. nepos* accepit eam, honorarium munus.
M. Nonne mea sunt illius, & illius mea? 585
P. Ad bene faciendum, non autem malè, neque ad vi interficiendum.

Αλλ' αὐπάλιν σ' ὦ γέρον τὴν σὴν πάρος πιτνοῦσα γονάτων] δεῖξαι τὸ δεδέσθαι οὐ δυνατὸν ἄψασθαι. δέδεμαι γὰρ ἐπὶ γέμος ἐν πῖς βαρβάροις. μὴ ἅπτεσθαι τοῦ γενείου τοῦ δεσπότου. Τἀκείνου τὰ μὰ πότε σὰ ὄντ') τὰ τοῦ νεοπολέμου, ὅπερ βούλεται καλὸν ποιεῖν.

με. Ὡς τῷδ' ἀπάξῃς δ' ποτ' ἐξ ἐμῆς χερός.
πη. Σκήπτρῳ ἢ τῷδε σὸν καθαιμάξω κάρα.
με. Ψαῦσόν γ' ἵν' εἰδῇς, κἀμὲ πέλας προσελθέ μου.
πη. Σὺ δὴ μετ' ἀνδρῶν ὦ κακίστε, κἀκ κακῶν; 590
Σοί που μέτεστιν ὡς ἐν ἀνδράσιν λόγου;
Ὀρθῶς πρὸς ἀνδρὸς Φρυγὸς ἀπηλλάγης λέχους,
Ἀκλῆς' ἄδουλα δώμαθ' ἑστίας λιπὼν,
Ὡς δὴ γυναῖκα σώφρον' ἐν δόμοις ἔχων,
,, Πασῶν κακίστην; Οὐδ' ἂν εἰ βούλοιτό τις 595
,, Σώφρον' γένοιτο Σπαρτιατίδων κόρη,
,, Αἳ ξὺν νέοισιν ἐξερημοῦσαι δόμους,
,, Γυμνοῖσι μηροῖς, καὶ πέπλοις ἀνειμένοις,
,, Δρόμους παλαίστρας τ' οὐκ ἀναχέτους ἐμοὶ,
,, Κοινὰς ἔχουσι. κἄτα θαυμάζῃν χρεών, 600
,, Εἰ μὴ γυναῖκας σώφρονας παιδεύετε;
Ἑλένην ἐρέσθαι χρῆν τάδ', ἥτις ἐκ δόμων,
Τὸν σὸν λιποῦσα φίλτατον, ἐξεκώμασε

Men. Nunquam abduces hanc ex mea manu.
Pel. Cruentabo verò tuum caput hoc sceptro.
Men. Attinge, vt noris, & accede ad me.
Pel. Tu ne igitur *habendus es* inter viros, ô pessime, & ex malis *orte*? 590
Tuine vt inter viros *numerati* aliqua ratio habetur?
Qui ab homine Phryge priuatus fuisti lecto, *i. uxore.*
Linquens domum non clausam, & sine seruis,
Quasi haberes castam mulierem in ædibus,
,, Quæ omnium est pessima. Neque si velit aliqua 595
,, Puella Spartana, possit esse casta:
,, Quæ relinquentes domos, cum iuuenibus
,, Nudis femoribus, & tunicis laxatis,
,, Cursus, & palæstras non tolerandas mihi
,, Communes habent: deinde an mirari oportet, 600
,, Si non educatis mulieres castas?
Helenam conuenit hæc interrogare, quæ ex ædibus
Tuum relinquens amicum *coniugi* Larem, lasciuè profugit

Ὡς τῷδ' ἀπάξεις) τῶν γνῶθι, οὕτως ὅτι πρὸς Νεοπτολέμου ἐμὰ εἶ) μὴ δεῦρο ἀφικνεῖσθαι σε τῷδ' ἀναγκῶν ὁκ τῆς ἐμῆς χερός. Σὺ δὴ μετ' ἀνδρῶν) σὺ δὴ ὀν ἀνδράσιν ἀριθμῶν. τὸ δὴ ὦ κάκιστε κἀκ κακῶν κατ' ἰδίαν ὑβριστικῶς ὀνοφαίνει. Ἀκλῆς' ἄδ.) ἀνεῳγμένα, μὴ κλειστά. ἀποδημοῦντος γὰρ εἰς Κρήτην Μενελάου, δοκεῖ ἡ ἀρπαγὴ Ἑλένης γεγονέναι, διὰ τὸ εἶναι πολύδουλα τε, καὶ ὅλως ἀφύλακτα. Οὐκ ἀναχέτους) οὐκ ἀρεσκούσας, οὐκ ἀφικτὰ κοινὰ ἔχουσι. κοινὰς τοῖς ἀνδράσι στόματος ἀρρωσίας αἰσχυνόμεναι Λάκωνες. διὸ τὰς παρθένους γυμνάζουσιν, ἵνα γενναῖα φρονῶσι.

Νεανίου μετ' ἀνδρὸς εἰς ἄλλην χθόνα.
Κἄπειτ' ἐκείνης οὕνεκ', Ἑλλήνων ὄχλον 605
Τοσόνδ' ἀθροίσας, ἦγες πρὸς Ἴλιον.
Ἣν χρῆν σ' ἀποπτύσαντα, μὴ κινεῖν δόρυ,
Κακὴν ἐφεύρον τ', ἀλλ' ἐᾶν αὐτὸ μένειν,
Μισθόν τε δόντα, μή ποτ' εἰς οἴκους λαβεῖν.
Ἀλλ' ἔστε ταύτῃ σὸν φρένημ' ἐπόρευσας, 610
Ψυχὰς ἢ πολλὰς καὶ γενναίους ἀπώλεσας,
Παῖδάς τ' ἀπαίδας γραῦς ἔθηκας ἐν δόμοις,
Πολιάς τ' ἀφείλου πατέρας εὐγενῆ τέκνα.
Ὧν εἷς ἐγὼ δύστηνος· αὐθέντην δέ σε
Μιάστορ' ὡς ἴν' εἰς δέδορκ' Ἀχιλλέως. 615
Ὃς οὐδὲ τρωθεὶς ἦλθες ἐκ Τροίας μόνος,
Κάλλιστα τεύχη δ' ἐν καλοῖσι σώγμασιν
Ὁμοῦ' κεῖσε, δεῦρό τ' ἤγαγες πάλιν.
Κἀγὼ μὲν ἥδιστον τῷδ' ἀμοιβῶν, μήτε σοὶ
Κῆδος συνάψαι, μήτε δώμασιν λαβεῖν 620

Cum viro iuuene in aliam terram.
Deinde propter illam, Græcorum exercitum 605
Tantum congregans duxisti ad Ilium:
Quam oportebat te conspuentem non mouere hastam,
Cùm inuenisses malam, sed sinere ibi manere,
Mercedemque dare *præterea*, ne vnquam in ędes *eam* reciperes.
Sed neque huc feliciter appulisti tuum animum, 610
Et perdidisti multos, & prestantes viros,
Et fecisti *multas* anus orbatas liberis in ędibus,
Canisque parentibus abstulisti generosos liberos.
Quorum ego infelix vnus. percussorem autem te
Tanquam aliquem Achillis malum dęmonem intueor. 615
Qui solus ne vulneratus quidem venisti ex Troia:
Et pulchra arma in pulchris thecis
Similia *i. eadem, nec immutata*, illuc & huc portasti rursus.
Ipse quidem suasi ducturo vxorem, vt neque tecum
Affinitatem contraheret, neque in ędes reciperet 620

Ἐξεκώμασεν) ἐξώρμησεν, ἐξωργήσαν, ἐξεβακχεύθη, εἰς αἰσχύνῃ μετεπράπη.
Ἐπόρευσας) ἔπεισας, ἐφάρμισας, ἔστειλας, ὑπὸ τῷ ὄρων. Τρωθεὶς] τρωθεὶς εἶπεν, ἢ βληθείς. καὶ γὰρ ἐβλήθη ὑπὸ Παιδάρου. διαφέρει δὲ τὸ βληθῆναι τοῦ τρωθῆναι. Ὅμηρος, βέβληται μὲν ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης. οὔπω δὲ τῷ Ὀδυσσεῖ. οἱ γὰρ χαλκόβροι ποσὶ, τὰ χέως αὐτὰ πείθοισι. σὺ δὲ μὴ χρυσόμβρος τὰ ὅπλα ὁπῖα ἔλαβες, αὐτὰ ποιῶτα καὶ ὁ τοῦθα κεκόμικας. Σώγμασι] θήκαις τῶν ἀσπίδων.

,, Κακῆς γυναικὸς πῶλον. ἐκφέρουσι γὰρ
,, Μητρῷ' ἐνείδη. τοῦτ' ἐσκοπεῖτέ μοι
,, Μνησῆρες, εἰ θλῆς θυγατέρ' ἐκ μητρὸς λαβεῖν.
Πρὸς τοῖς δὲ δ' εἰς ἀδελφὸν οἷ' ἐφύβρισας,
Σφάξαι κελεύσας θυγατέρ' ἀνηθέστατε. 625
Οὕτως ἔδεισας, μὴ ἂν κακὴν λάμαρτ' ἔχῃς.
Ἑλὼν γὰρ Τροίαν, εἶμι γὰρ κἀν ταῖς τά σοι,
Οὐκ ἔκτανες γυναῖκα χρείαν λαβών.
Ἀλλ' ὡς ἐσεῖδες μαστὸν, ἐκβαλὼν ξίφος,
Φίλημ' ἐδέξω, προδότιν αἰκάλλων κύνα, 630
Ἥσσων πεφυκὼς Κύπριδος, ὦ κάκιστε σύ.
Κἄπειτ' ἐς οἴκους τοὺς ἐμοὺς ἐλθὼν τέκνων,
Πορθεῖς ὀπόντων, ἐν γυναῖκα δυσλυχῆ
Κτείνεις ἀτίμως, παῖδά θ', ὃς κλαίοντά σε,
Καὶ τὼ ἐν οἴκοις σὼ καταστήσῃ κόρω, 635
,, Κεἰ τις νόθος πέφυκε. Πολλάκις δέ τοι
,, Ξηρὰ βαθεῖαν γῆν ἐνίκησε σπορά.
,, Νόθοι τε πολλοὶ γνησίων ἀμείνονες.
,, Ἀλλ' ἐκκομίζε παῖδα. Κύδιον βροτοῖς

,, Pullum malæ mulieris. Efferunt enim
,, Maternæ vitia. Quamobrem etiam conſiderate
,, Proci, vt ex bona matre *natam* filiam ducatis.
Præterea verò in fratrem quàm contumelioſus fuiſti?
Iubens interficere filiam ſtultiſſime. 625
Adeò timuiſti ne non haberes malam coniugem.
Capta autem Troia, [nam & huc tua cauſa veniam]
Non interfeciſti vxorem redactam in tuam poteſtatem.
Sed poſtquam vidiſti vbera, abiecto gladio,
Oſculum accepiſti, adulans canem proditricem, 630
Factus inferior Venere, ô ignauiſſime tu.
Deinde profectus in ædes meorum liberorum,
Diripis *eas ipſis* abſentibus, & mulierem miſeram
Interficis turpiter, & puerum, qui plorantem te
Et tuam filiam in ædibus faciet, 635
» Quanquam ſpurius eſt: ſæpe verò
» Arida ſeminatio vicit pinguem terram.
» Et multi nothi *ſunt* præſtantiores legitimis.
» Sed abduc filiam. Melius *eſt* hominibus

Ἐκφέρουσι) μιμοῦνται, τὰ γὰρ ὑπὸ κακῶν μητρῶν τέκνα ἐπιπλήττουσι τὰ τῆς μητρικῶν ὕβρεων, καὶ κομίζουσι τὰ μητρῷα βουλεύματα εἰς πεῖραν γάμου. Μὴ οὖ κακὴν) ἵνα φησὶν ὁλαβόντες, μὴ γενήσῃς τῆς κακῆς γυναικός. τὸ γὰρ μὴ οὐκ ἔχῃς, αἰτιᾶται οὐκ ἔχειν σε ταύτην τὴν λοιπὸν συμβῆναι. Ἀλλ' ἐκκομίζε παῖδα] φυλάττειν ἐκκόμιζε, ἄπαγε, λάμβανε πάντα τὰ θυγατέρα.

,, Πένητα χρηστὸν, ἢ κακὸν καὶ πλούσιον 640
,, Γαμβρὸν πεπᾶσθαι, καὶ φίλον. σὺ δ' οὐδὲν εἶ.
χο. Σμικρᾶς ἀπ' ἀρχῆς νεῖκος ἀνθρώποις μέγα
,, Γλῶσσ' ἐκπορίζει. τοῦτο δ' οἱ σοφοὶ βροτῶν
,, Εὐλαβοῦνται μὴ φίλοις τυγχάνειν ἔχθραν.
μο. Τί δῆτ' ἂν εἴποις τοὺς γέροντας ὡς σοφοὺς, 645
Καὶ τοὺς φρονεῖν δοκοῦντας Ἕλλησιν ποτέ;
Ὅτ' ὢν σὺ Πηλεὺς, καὶ πατρὸς κλεινοῦ γεγὼς,
Κῆδος σωάψας, αἰσχρὰ μοὶ σαυτῷ λέγῃς,
Ἡμῖν δ' ὀνείδη δι' γυναῖκα βάρβαρον,
Ἣν χρῆν σ' ἐλαύνειν τῆσδ' ὑπὲρ Νείλου ῥοᾶς, 650
Ὑπέρ τε Φᾶσιν, κἀμὲ τῆσδε καλεῖν ἀεὶ,
Οὖσαν μοὶ ἠπιόρρωτον. οὗ πεσήματα
Πλεῖσθ' Ἑλλάδος πέπτωκε δουλεπιτῆ νεκρῶν,
Τοῦ σοῦ τε παιδὸς αἵματος κοινωνοῦσι.
Πάρεις γὰρ, ὃς σὺν παῖδ' ἔπεφν' Ἀχιλλέα, 655
Ἕκτορος ἀδελφὸς ὤν, δάμαρ δ' ἥδ' Ἕκτορος,
Καὶ τῆδέ γ' εἰσέρχῃ σὺ ταὐτὸν εἰς στέγος,
Καὶ ξυντράπεζον ἀξιοῖς ἔχειν βίον,
Τίκτειν δ' ἐν οἴκοις παῖδας ἐχθίστοις ἐμοῖς.

,, Pauperem bonum, quàm malum & diuitem 640
,, Generum acquirere, & amicum: tu verò es nihili homo.
Cho. Ex paruo initio hominibus magnam contentionem
,, Lingua excitat. ſed hoc prudentes homines
,, Cauent, ne litigent cum amicis.
Mo. Quid igitur dicas ſenes eſſe ſapientes, 645
Et illos *ſapere*, qui quondam viſi ſunt Græcis ſapere?
Quando tu exiſtens Peleus, & natus ex inclyto patre,
Affinitate *mecum* iunctus, tibi quidem ipſi turpia dicis,
Et nobis probra propter mulierem barbaram *obiicis*,
Quam oportebat te expellere vltra flumen Nili, 650
Et vltra Phaſim, & me ſemper *ad hoc* hortari:
Cùm ſit epirotica, *Aſiæ continentem incolens*, vbi cadauera
Multa Græciæ iacent armis cæſa mortuorum,
Et cùm ſit ex parte rea ſanguinis tui filij.
Nam Paris, qui filium tuum Achillem interfecit, 655
Erat frater Hectoris, hæc verò *erat* coniunx Hectoris,
Et tamen tu cum hac idem ſubis tectum,
Et eiuſdem menſæ participem vitam *cum ea* vis habere,
Et finis parere domi inuiſos liberos.

Σμικρᾶς ἀπαρχῆς) ἐκ μικρᾶς ἀφορμῆς εἰς ἔχθραν μεγάλων προελθόν. Ἐλαύνειν] ἐπορίσαι ταύτης τῆς γῆς. Δουλεπιτῆ] δουλέπληκτα, δουλεῖαι αἰκηρηθῆα.

Α᾽γὼ φρονοῦσα τῇ τε σῇ, κἀμῇ γέρον,
Κτανεῖν θέλων, τὴν δ᾽ ἐκ χερῶν ἁρπάζομαι.
Καί τοι φέρ᾽, ἄψασθαι γὰρ οὐκ αἰσχρὸν λόγου,
Ἢν παῖς μὲν ἡ μὴ μὴ τέκῃ, πόθεν δ᾽ ἄπο
Βλαστοῦσι παῖδες, τῆσδε γῆς Φθιώτιδος
Στήσῃς τυράννους, βάρβαροι δ᾽ ὄντες γένος
Ἕλλησιν ἄρξουσ᾽; εἶτ᾽ ἐγὼ μὲν οὐ φρονῶ,
Μισῶν τὰ μὴ δίκαια, σοὶ δ᾽ ἔνεστι νοῦς;
Κἀκεῖνον εὖ οἶδ᾽ ἄθρησον, εἰ σὺ παῖδα σὴν
Δοίης τῷ πολίτῃ, εἶτ᾽ ἔπαιρε παῖδε,
Σιγῇ κάθησ᾽ αὐ; οὐ δοκῶ. ξένης δ᾽ ὑπερ,
Τοιαῦτα λάσκεις τοὺς ἀναγκαίους φίλους;
Καί μὴν ἴσον γ᾽ ἀνήρ τε καὶ γυνὴ θένει
» Ἀδικουμένη πρὸς ἀνδρός. ὡς δ᾽ αὔτως ἀνὴρ
» Γυναῖκα μαραίνουσιν ἐν δόμοις ἔχων.
Καὶ τῷ μὲν ἐστιν ἐν χεροῖν μέγα θένος,
Τῇ δ᾽ ἐν γονεῦσι κἀν φίλοις τὰ πράγματα.

Quæ ego mihi & tibi prospiciens, senex,
Volui interficere hanc, quæ mihi rapitur ex manibus.
Sed age (non est enim turpe colloqui)
Si mea quidem filia non pariat, ex ista verò
Nascantur liberi, eos huius terræ Phthioticæ
Constitues dominos? & cùm sint genere barbari,
Græcis imperabunt? Deinde verò ego quidem non sapio,
Qui odi iniusta, tibi verò inest mens, & sapis?
Illud etiam nunc aspice, & considera: si tu filiam tuam
Dedisses alicui ciuium, & accidissent hæc ei,
An sederes tacitus? non opinor. pro peregrina verò
Talia dicis aduersus necessarios amicos?
Idem tamen ius habet vir, & mulier
Iniuria affecta à marito: sic etiam vir
Cùm habet in ædibus mulierem impudicam.
Et huic quidem *uiro* magnum robur est in manibus:
Huic verò *mulieri* in parentibus & amicis res *sunt* positæ.

Προνοία] φρονούμενος σοῦ καὶ ἐμαυτῷ. Μαραίνουσιν] ἀκολασταίνουσιν, ἀσελγαίνουσιν, πορνεύουσιν. τὸν δὲ ἀνδρα ἀνὴρ τε καὶ γυνὴ φθείρει ἀνδρῶν φθορὰς ταῖς γυναῖκας ὅθεν ἰσόπλοι γίνονται, οὐχ ἵνα ὁ μὲν ἀνὴρ ἀδικῇ, ἡ δὲ γυνὴ ἀδικεῖται. ὅθεν ἴσον τὸ γυναῖκα ἀδικεῖσθαι ὑπὸ ἀνδρὸς, καὶ ἄνδρα ὑπὸ γυναικὸς, οἷος ὄζει ἀμυνάσθαι τὴν γυναῖκα. ἡ δὲ γυνὴ δεῖται τὴν ἀσθένειαν τοῦ σώματος πρὸς ἄμυναν τοῦ ἀνδρὸς τῇ τῶν γονέων χρῆται φρονήσει.

Οὐκοῦν δίκαιον τοῖς γ᾽ ἐμοῖς ἐπωφελεῖν.
Γέρον, γέρον εἶ. τὴν δ᾽ ἐμὴν στρατηγίαν
Λέγων, ἐμ᾽ ὠφελοῖς αὖ, ἢ σιγῶν, πλέον.
Ἑλένη δ᾽ ἐμόχθησ᾽ οὐχ ἑκοῦσ᾽, ἀλλ᾽ ἐκ θεῶν.
Καὶ τοῦτο πλεῖστον ὠφέλησεν Ἑλλάδα.
Ὅπλων γὰρ ὄντες ἐν μάχῃς ἄπειροι,
Ἔσῃσαν εἰς ἀνδρεῖον. Ἡ δ᾽ ὁμιλία,
» Πάντων βροτοῖσι γίγνεται διδάσκαλος.
» Εἰ δ᾽ εἰς πρόσοψιν τ᾽ ἐμῆς ἐλθὼν ἐγὼ
Γυναικὸς, ἔχον μὴ κτανεῖν, ἐσωφρόνουν.
Οὐδ᾽ αὖ σε φῶκον ἤθελον κατακτανεῖν.
Ταῦτ᾽ εὖ φρονῶν σ᾽ ἐπῆλθον, οὐκ ὀργῆς χάριν.
Ἢν δ᾽ ὀξυθυμῇς, σοὶ μὲν ἡ γλωσσαλγία
Μείζων, ἐμοὶ δ᾽ κέρδος ἡ προμηθία.
χο. Παύσασθον ἤδη, λῷστα γὰρ τάδε.
Λόγων ματαίων, μὴ δύο σφαλῆθ᾽ ἅμα.
πη. Οἴμοι, κατ᾽ Ἑλλάδ᾽ ὡς κακῶς νομίζεται.
» Ὅταν τροπαῖα πολεμίων στήσῃ στρατὸς,
» Οὐ τῷ πονοῦντων τοῦργον ἡγοῦνται τόδε,

Ergo iustum est me opem ferre meis.
Senex, senex es. de mea verò prætura militari
Dicens, plus iuuas me, quàm tacens.
Helena verò venit in ærumnas non volens, sed diuinitus,
Et hoc plurimum profuit Græciæ.
Nam cùm essent imperiti armorum & pugnæ,
Profecerunt ad fortitudinem. Nam conseruatio
» Omnium *rerum* est hominibus magistra.
» Quòd autem ego veniens in conspectum meæ
Coniugis, cohibui me, ne interficerem *eam*, sapienter feci.
Vellem nec te interfecisse Phocum *fratrem*.
Hæc bene volens tibi pluribus sum persecutus, non iræ gratia.
Si verò excandescas, tibi quidem linguæ morbus & *garrulitas*
Maior *est*, mihi verò lucro *est* prouidentia.
cho. Cessate iam (hoc enim est multo melius)
Verbis ab inanibus, ne ambo simul offendatis.
pel. Hei mihi, quàm malus mos est in Græcia?
,, Quum exercitus statuit trophæa de hostibus,
,, Non putant hoc opus esse laborantium *militum*:

Ὁμιλία) πεῖρα, συνηθεία, μελέτη. Οὐδ᾽ αὖ σε φῶκον] ὡς τῷ ἐμῷ οὐκ ἐφόνευσα ἢ ἐλέγχω, οὕτως οὐδὲ σὺ ὤφελες τὸν φῶκον αἱρεῖν, καὶ τὸν ἀλκμαιωνίδαν. Παύσασθε] παύσασθε ματαιολογοῦντες ἐν μακρῷ, πυθέσθον ἀλλήλοις ὑβρίζοντες. τὸ πρὸ γὰρ βέλτιον, καὶ λῷστον, τὸ παύσασθαι.

Universidad de Deusto Biblioteca

,, Αλλ' ὁ ςρατηγὸς τῶν δόκησιν ἄρνυ).
,, Ος εἷς μετ' ἄλλων μυρίων πάλλων δόρυ,
,, Οὐδὲν πλέον δρᾶν ἑνὸς, ἔχει πλείω λόγον.
,, Σεμνοὶ δ' ἐν δέχαῖς ἥμθυοι κ) πόλιν,
,, Φρονοῦσι δήμου μεῖζον, ὄντες ἐδένες, 700
,, Οἵδ' εἰσὶν αὐτῷ μυρίων σοφώτεροι,
,, Εἰ τόλμα προς γένοιτο, βούλησίς θ' ἅμα.
Ως Ϛ σὺ, τός τ' ἀδελφὸς, ὀξωγκωμθμένοι
Τρόίᾳ κάθηθε, τῇ τ' ἐκεῖ ςρατηγίᾳ,
Μόχθοισιν ἄλλων κ) πόνοις ἐπηρμθμένοι. 705
Δείξω δ' ἐγώ σοι, μὴ τὸν Ιδαῖον Πάριν
Μείζω νομίζειν Πηλέως ἐχθρόν ποτε,
Εἰ μὴ φθερεῖ τῆσδ' ὡς τάχις' ἀπὸ σέγης,
Καὶ παῖς ἄτεκνος, ἣν ὅδ' ἐξ ἡμῶν γεγώς,
Ελᾷ δι' οἴκων τῆσδ' ὅπαπ' ἄσας κόμης. 710
Η σεῖρος οὖσα μόχθος, ὃν ἀνέξε)
Τίκτοντας ἄλλοις, ὃν ἔχουσ' αὐτὴ τέκνα.
Αλλ' εἰ τὸ κείνης δυςυχεῖ παίδων πέρι,

,, Sed imperator *victoriæ* gloriam reportat,
,, Qui vnus vibrans haſtam cum aliis innumeris,
,, Nihil plus vno faciens, habet maiorem famam.
,, Graues autem *viri* in magiſtratibus ſedentes in vrbibus,
,, Sunt ſuperbiores plebe, cùm *tamen* ſint homines nihili. 700
,, Illi ſunt ſapientiores multis aliis,
,, Si accedat audacia & conſilium ſimul.
,, Sicut tu & tuus frater tumefacti
Propter Troiam ſedetis, & ob militarem præturam illic *geſtam*,
AErumnis aliorum & laboribus elati. 705
Oſtendam autem ego tibi, ne Idæum Paridem
Putes maiorem hoſtem Peleo poſthac,
Niſi in malam rem abieris quàm celerrimè ex iſta domo,
Et filia ſterilis, quam iſte ex nobis natus
Raptabit per ædes iſta correpta coma. 710
Quæ exiſtens ſterilis vitula, non fert
Alias parientes, ipſa non habens liberos.
Sed ſi illa, quod attinet ad liberos, eſt infelix,

Αργυτᾶ] λαμβάνει, κομίζεται τῆς νίκης τὴν δόξαν. Πηλέως ἐχθρόν ποτε, ἕνεκα τῆς ἐν τῇ Τροίᾳ γεγενημένων, ἐγώ σε ποιήσω ἐξ αὐτῆς τῆς ἔρεγον γενέσθαι μὴ τὸν Ιδαῖον Παρίν ἥσσον νομίζειν ἐχθρὸν τοῦ Πηλέως. τὸν ὃ μὴ ἥσσον, καὶ ἐκείνων ἀλαζονεύσῃ, ἀλαζονεύσῃ καὶ μέ. ἴσος γὰρ σοι εἰμὶ, τῷ Παρίδι ἐχθρός. Δυςυχεῖ παίδων πέρι ἡ Ἑρμιόνη δυςυχεῖ φέρει παιδοποιίαν καὶ ἡμᾶς δεῖ ἄπαιδας εἶναι, καὶ μὴ ἐξ ἄλλων γυναικῶν ἔχειν τέκνα.

Απαιδας ἡμᾶς δεῖ κατας ῶσαι τέκνων;
Φθείρεσθε τῆσδε δῶμαδες, ὡς αὖ ὀκμάσω, 715
Εἴ τις με λύειν τῆσδε κωλύσει χέρας.
Εγειρε σαυτὸν, ὡς ἐγὼ, καίπερ τρέμων,
Πλεκτὰς ἱμάντων ςροφίδας ὀξανήσομαι.
Ωδ' ὦ κάκιςε τῆσδ' ἐλυμῆνω χέρας;
Βοῦν ἢ λέοντ' ἤλπιζες ἐντείνειν βρόχοις; 720
Η, μὴ ξίφος λαβοῦσ' ἀμυνάθοι τό σε,
Εδεισας; ἕρπε δεῦρ' ὑπ' ἀγκάλας βρέφος,
Ξύλλυε μητρὸς δεσμά. ἐν φθίᾳ σ' ἐγὼ
Θρέψω, μέγαν τῆσδ' ἐχθρόν. εἰ δ' ἀπῶν δορὸς
Τοῖς Σπαρτάταις δόξα, κ) μάχης ἀγὼν, 725
Τἄλλ' ὄντες ἴςε μηδενὸς βελτίονες.
χο. Ανειμθμόν τι χρῆμα πρεσβυτῆς γυνὴ,
Καὶ δυςφύλακτον ὀξυθυμίας ὕπο.
με. Αγαν πρόνωπὴς εἰς τὸ λοιδορεῖν φέρη.
Εγὼ δ' πρὸς βίαν μθν εἰς φθίαν μολὼν, 730

An oportet nos *propterea* orbare liberis?
Diſcedite ab iſta ſerui, vt videam 715
Si quis prohibebit me ſoluere huius manus.
Erige te, vt ego, quanquam tremens,
Remittam conſertos laqueos vinculorum.
Sic ô peſſime læſiſti huius manus?
Putabáſne te bouem aut leonem vincire laqueis? 520
An, ne correpto gladio propulſaret *aculeiſæretur* te,
Metuiſti? veni huc ſub vlnas ô puer,
Solue matris vincula. Ego te in Phthia
Alam, magnum iſtis hoſtem. Si verò deeſſet belli
Gloria Spartanis, & pugnæ certamen, 725
Scitote, quòd *in* cæteris *rebus* nullo eſtis meliores.
cho. Soluta quædam *aclibera* res *eſt* ſenum genus,
Et ægrè poteſt cohiberi propter iracundiam.
Men. Valde pronus ad conuiciandum ferris.
Ego verò per vim profectus in Phthiam, 730

Φθείρεσθαι) πρὸς τοὺς οἰκέτας τοὺς κατέχοντας τῶν αἰθρομαχῶν. Εξαιρήσομαι] λύσω, ἐκκομιοῦμαι. Ελυμήνω) ἐκμηρύσω. ἔφθερας. Ανθμόν) πρεσπὺς, κοινουμθνῶν, μετέχουσαν τῶν φίνων. λάσκεις, ἐλοιδόρεις. σεῖρος, σεῤῥὸς ὅσα, αἱ τὴ τῶν σεῖρα. ἔπαιρε, κούφισον, σαυτῷ αἴτησον χῆς, ἰσόστοιχος, ὡς οὐδὲ ἡ σκιὰ δυοῖν ἀπαιτεῖ, ὁ δὲ σύ. Ανειμθμόν) ἡνίας πρῶον, ὡς ἡσύχιον, δυςφύλακτον αἰτὴ τὸ ἀχαλίνωτον, τῆς ὀργῆς μὴ κρατεῖν δυνάμθνον. ὁ ὃ νεῦς, χαλινὲν τὴ τῆς γερόντων θθύος, ὕβρεως μὴ παρεκπόμθνον καὶ φερόμθνον. πρὸς ὀργὴν ὃ ἑαυτὸ κρατεῖν οὐ δύναται. Προνωπὴς) ἀκαταφορος, ἔπιμος, πρόχθρος, ἀχρὴς, πρεσπὴς, καὶ ὁ εἰς πῦμ πρεσδεν φερόμθνος αἰαιδής.

Οὔτ' οὖν τι δράσω φλαῦρον, οὔτε πείσομαι.
Καὶ νῦν μὲν, οὐ γὰρ ἄφθονον σχολὴν ἔχω,
Ἀπῆμι· ἐς οἴκους. ἔστι γὰρ τις οὐ πόρρω
Σπάρτης, πόλις τις, ἣ πρότερον μὲν ἦν φίλη,
Νῦν δ' ἐχθρὰ πράσσει. τῷνδ' ἐπεξελθεῖν θέλω, 735
Στρατηλατήσας, ὥστ' ὑποχείριον λαβεῖν.
Ὅταν δ' τάκεῖ θῶ κἀγνώμων ἐμοὶ,
Ἥξω. παρὼν δ' πρὸς παρόντας ἐμφανὴς
Γαμβροῖς διδάξω, κ διδάξομαι λόγους.
Κἂν μὲν κολάζῃ τῷδε, κ τοὐπιπὰν ἔῃ 740
Σώφρων καθ' ἡμᾶς, σώφρονα νιν πλήψεται,
,, Θυμούμενος δ', τεύξεται θυμουμένων.
,, Ἔργοισι δ' ἔρχ' διάδοχ' ἀντιλήψεται.
Τοῖς σοῖς δ' μύθοις ῥᾳδίως ἐγὼ φέρω.
Σκιᾶ γὰρ ἀντίστοιχος ὡς φωνὴν ἔχεις, 745
Ἀδύνατος οὐδὲν ἄλλο, πλὴν λέγειν μόνον.
πρε. Ἡγοῦ τέκνον μοι δεῦρ', ὑπ' ἀγκάλαις σταθεὶς,
Σύ τ' ὦ τάλαινα. χείματος γὰρ ἀγρίου
Τυχοῦσα, λιμένας ἦλθες εἰς εὐήνεμους.
And. Ὦ πρέσβυ, θεοί σοι δοῖεν εὖ, κ σοῖς, 750

Nihil mali faciam, neque patiar.
Et nunc quidem (nam non multum habeo otii)
Redeo domum. Nam est quædam non procul
A Sparta vrbs, quæ antea quidem erat amica,
Nunc verò hostilia *facinora* facit, hanc persequi volo, 735
Copiis *aduersus eam* ductis, vt in potestatem meam redigam.
Vbi verò *res*, quæ *sunt* illic, ex animi mei sententia composuero,
Redibo. Præsens autem apud præsentes apertè
Generos docebo *meos*, & discam *eorum* rationes.
Et si puniat hanc, & in posterum sit 740
Modestus erga nos, modestiam *nostram* vicissim experietur.
,, Iratus verò, sentiet iratos,
,, Factisque facta respondentia vicissim accipiet.
Tua verò verba facilè ego fero,
Nam similis vmbræ, vocem habes, 745
Cùm nihil aliud possis quàm loqui solùm.
Pel. Præcede me huc fili, stans sub vlnis,
Et tu ô misera: nam sæuam tempestatem
Nacta, venisti in tranquillos portus.
And. O senex, dii dent bona tibi & tuis, 750

Ἀντίστοιχος) τὴν ἀκόλουθον τῇ σώματι, ἢ αἰτὶ τῷ ἴσῳ. Ἡγοῦ τέκνον μοι] ἡγοῦ ὀπίσω μοι, ἡμετέροις οἴκοις τέκνον δή. Εὐηνέμους) εὐδίους.

Σώσαντι παῖδα, κἀμὲ τὴν δυσδαίμονα.
Ὁρᾷς, μὴ νῦν εἰς ἐρημίαν ὁδοῦ
Πτήξαντες οἵδε, πρὸς βίαν ἄγωσί με,
Γέροντα μὲν σ' ὁρῶντες, ἀσθενῆ δ' ἐμὲ,
Καὶ παῖδα τόνδε νήπιον. σκόπει τόδε. 755
Μὴ νῦν φυγόντες, εἶθ' ἁλῶμεν ὕστερον.
πρε. Οὐ μὴ γυναικῶν δειλὸν εἰσίσῃς λόγον.
Χώρει, τίς ὑμᾶς ἅψεται; κλαίων ἄρα
Ψαύσει· θεοῦ γὰρ οὐ νέχ', ἱππικοῦ τ' ὄχλου,
Πολλῶν θ' ὁπλιτῶν ἀρχόμεθα Φθίαν κάτα. 760
Ἡμεῖς δέ τ' ὀρθοὶ, κοὐ γέροντες, ὡς δοκεῖς.
Ἀλλ' εἴς γε τοιόνδ' ἀνδρ' ἀποβλέψας μόνον,
Τροπαῖον αὐτὸ σήσομαι, πρέσβεις περ ὤν.
,, Πολλῶν νέων γὰρ καὶ γέρων εὐψυχος ἦ,
,, Κρείσσων. τί δ' δεῖ δειλὸν ὄντ' εὐσωμαλεῖν; 765

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

χο. 1 Ἢ μὴ γενοίμαν, ἢ
,, 2 Πατέρων ἀγαθῶν
,, 3 Εἶεν, πολυκτήτων-

Qui seruasti filium & me miseram.
Sed vide ne nunc in solitudinem viæ
Fugientes isti, per vim abducant me,
Videntes te quidem esse senem, me verò imbecillem,
Et istum puerum infantem. considera *iam* ista,
Ne nunc effugientes, capiamur postea. 755
Pel. Ne afferas sermonem mulierum timidarum.
Vade. quis vos attinget? Plorans igitur
Attinget, nam beneficio Dei, & equestribus copiis,
Et multis peditibus imperamus in Phthia. 760
Et nos sumus integro robore, & non senes, vt tu putas.
Sed in talem virum intuens tantùm,
Statuam trophæum de ipso, quamuis senex sim.
» Multis enim iuuenibus etiam senex, si sit animosus, [corporis habitu?
» Præstantior est. Quid enim oportet ignauum hominem esse bono

EPODICA.

Strophe.

Cho. 1 Aut ne nascar, aut
,, 2 Ex bonis parentibus
,, 3 Nascar, potentiúmque

Πτήξαντες] λοχήσαντες, οὐ φοβήσαντες. Τρόπαιον) νικητήριον, σωτήριος. ἢ ἢ μία ἕδρα, ἢ ἢ χρεία. Κηρυσσομένων, φημιζομένων, λεγομένων.

,,4 τε δόμων μέτοχος.
,,5 Εἴ τι γὰρ αὖ πάροιτις ἀμήχανον, 770
,,6 Αλκᾶς ἐ ἀπανίς δύηφεπῆς.
,,7 Κηρυσομένων δ' ἀπ' ἐαθλωμάτων,
,,8 Τιμὰ, καὶ κλέος.
,,9 Οὔ τοι λείψανα τῆς ἀγαθῶν
,,10 Ανδρῶν ἀφαιρεῖ 775
,,11 Χρόνος. ἀ δ' ἀρετὰ
,,12 Καὶ θανοῦσι λάμπει.

Antistrophe.

,,1 Κρεῖσσον δ' νίκαν μὴ
,,2 Κακόδοξον ἔχειν,
,,3 Η ξὺν φθόνῳ σφάλλειν 780
,,4 Δυνάμει τε δίκαν.
,,5 Ηδὺ μὲν αὐτίκα τοῦτο βροτοῖσιν,
,,6 Εν δὲ χρόνῳ τελέθει ξυρόν.
7 Καὶ μιν καὶ ὀνείδεσιν ἔγκειται δόμων,
8 Ταύταν ἥνεσα, 785
,,9 Ταύταν καὶ φέρομαι βιοτὰν,

,,3 Nascar, potentiúmque
,,4 Domorum *sim* particeps.
,,5 Si quam enim *rem* patiatur aliquis difficilem, 770
,,6 Non est defectus defensionis nobilibus:
,,7 Ex præclaris verò facinoribus, quæ celebrantur,
,,8 Honor & gloria *paratur*.
,,9 Nunquam reliquias bonorum
,,10 Virorum aufert 775
,,11 Tempus. virtus enim
,,12 Etiam mortuis lucet.

Antistrophe.

,,1 Melius autem est victoriam non
,,2 Mala fama contaminatam habere,
,,3 Quàm cum inuidia subuertere, 780
,,4 Et opum vi iustitiam.
,,5 Hoc est quidem dulce in præsentia hominibus,
,,6 Cum tempore verò fit aridum *& amarum*,
7 Quin etiã & probris incũbit familiarũ, *i. in fam. probrũ dedecúsq. recedit.*
8 Hanc laudo, 785
,,9 Hanc etiam sequor *amplectórque* vitam,

Κρεῖσσον δὲ] βέλτιον δικαίως νικᾶσθαι ἐπιφθαρρούσας βασκανίᾳ καὶ δυνάμει φθορὰν ἐργάζειν τὸ δίκαιον.

Ως τῷ χρόνῳ] τῷ νικᾶν οἱῳδήποτε τρόπῳ, καὶ τῷ μὴ χρόνῳ αὐτὸ μαραίνεσθαι, τουτέστι τὴν ἐπ' αὐτῷ ἡδονή.

,,10 Μηδὲν δίκας ἔξω
11 Κράτος, ἐν θαλάμοις,
12 Καὶ πόλει δυνάσθαι.

Επῳδός.

,,1 Ω γέρον Αἰακίδα, 790
2 Πείθομαι σ' σὺν Λαπίθαις σί τε, καὶ Κεν-
3 ταύρων ὁμιλήσαι δορὶ κλεινοτάτῳ.
4 Καὶ γὰρ ἐπ' ἀργῶν δορὸς
5 Αξεινον ὑγρὰν ἐκπερᾶσαι
6 Ποντίαν ξυμπληγάδα, 795
7 Κλεινὰν ἐπὶ ναυσολίαν,
8 Ιλιάδα τε πόλιν ὅτε πρῶτος
9 Εὐδόκιμος ὁ Διὸς
10 Ιὶς ἀμφέβαλεν φόνῳ.
11 Κοινὰν τὰν εὔκλειαν 800
12 Εχοντ', εὐρώταν ἀφικέσθαι.

ΙΑΜΒΟΙ.

θε. Ω φίλταται γυναῖκες, ὡς κακὸν κακῶς
Διάδοχον ἐν τῇδ' ἡμέρᾳ πορσύνεται.

,,10 Si nihil extra ius
11 Imperium, in thalamis *rebúsque priuatis*,
12 Et vrbe *rebúsque publicis* possit.

Epodus.

,,1 O senex AEacida, 790
2 Credo te & cum Lapithis, & Cen-
3 taurorum hasta laudatissima rem habuisse:
4 Et Argoa naui, *i. Argo naui*,
5 Inhospitales *&* humidas traiecisse
6 Marinas Symplegadas 795
7 Inclytam ad nauigationem,
8 Iliacámque *ad* vrbem, quando primum
9 Clarus Iouis
10 Filius *eam* implicuit nece,
11 Communem *&* gloriam 800
12 Habentem, *illinc ad* Eurotam rediisse.

Famula.

O charissimæ mulieres, quàm malum malè *malo*
Succedens vicissim in hoc die paratur.

Ομιλῆσαι] πολεμῆσαι συγκοινωνῆσαι, ὁλὴ τῷ τῆς Αργοῦς. Καὶ ἐπ' ἀργῶν) ἀπὸ κοινοῦ τὸ πείθομαί σε. Κλεινὰν) ἔνδοξον. ταῖς πέτρας, ταῖς συμπληγάδας φησίν. Ιλιάδα τε πόλιν) θνητὴ γὰρ αὐτὴ ἀθανάτων ἵππων λαβὼν ὑφ' Λαομέδοντος, ἐπόρθησε τὴν Τροίαν.

Universidad de Deusto Biblioteca

Δέσποινα γὰρ κατ' οἶκον, Ἑρμιόνην λέγω,
Πατρός τ' ἐρημωθεῖσα, συνοίᾳ θ' ἅμα, 805
Οἷον δέδρακεν ἔργον, Ἀνδρομάχην κτανεῖν,
Καὶ παῖδα βουλόμενα, κατθανεῖν θέλει,
Πόσιν τρέμουσα, μὴ ἀντὶ τῆσδε δεδραμένων
Ἐκ τῆσδ' ἀτίμως δωμάτων ἀποσταλῇ,
Ἢ κατθάνῃ κτείνουσα τοὺς ἀ χρὴ θανεῖν. 810
Μόλις δέ νιν, θέλουσαν ἀρτῆσαι δέρην.
Εἴργουσι φύλακες δμῳαί, ἐκ τε δεξιᾶς
Ξίφη καθαρπάζουσιν ἁρπαζόμενοι.
Οὔτω μέγ' ἀλγεῖ τὰ πρὶν δεδραμένα
Ἐγνωκε πρᾶξασ' ἀ κακῶς. ἐγὼ μὲν οὖν 815
Δέσποιναν εἴργουσ' ἀγχόνης, κάμνω, φίλαι.
Ὑμεῖς δ' βᾶσαι τῆσδε δωμάτων ἔσω,
,, Θαι ἄτου νιν ἐκλύσασθε. Τῶν γὰρ ἡδάδων
,, Φίλων νέοι μολόντες, δύσπειθέστεροι.
Χο. Καὶ μὴν ἐν οἴκοις πρεσβυτόλων ἀκούομεν 820
Βοὴν, ἐφ' οἷσιν ἦλθες ἀγγέλλουσα σύ.

Nam domina in ædibus, Hermionem dico,
A patre deserta, & conscientia simul *illius* 805
Facinoris, quod patrauit, quòd Andromacham occidere
Et filium *eius* statuisset, mori vult,
Metuens maritum, ne pro factis
Ex istis ædibus ignominiosè ablegetur,
Aut moriatur, quòd voluerit occidere, quos non oportebat mori.
Vix autem ipsam volentem suspendere collum
Prohibent famuli custodes & ex dextera
Gladios rapiunt auferentes,
Tam valdè dolet: & prius facta
Agnouit à se non bene facta. Ego quidem 815
Dominam prohibens à laqueo, defessa sum, amicæ.
Vos verò ingredientes in istas ædes,
,, Liberate eam à morte: nam consuetis *ac veteribus*
,, Amicis noui venientes, ad *aliquid nobis* persuadendum *sunt* aptiores.
Cho. Atqui in ædibus ministrorum audimus 820
Clamorem de rebus quas tu venis nuncians:

Πορσύνῃ) πρᾶξα κακῶς ἐπραξε. Σωφρονοῦσα) μετανοοῦσα, συνειδήσει, φρονήσει. Λογιζομένη) ὁ πῖον ἐβουλεύσατο ἔργον τοῦ Ἀνδρομάχην κτανεῖν. Ἀγχόνης κάμνω) τὸ δίαφέρει ἀγχόνη καὶ ἀγχονή; ἀγχόνη, τὸ φυσικόν. ἀγχονὴ δὲ ἐξυπόνως αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. καὶ μὴν ἐν οἴκοις, ἔοικας φησὶν ἀληθῆ λέγειν. οὐδὲν γὰρ βοῆς ἀκούομεν ἔνδον γινομένης, ἐφ' ἧς ἡμῖν ἀπήγγειλας. Τῶν γὰρ ἡδάδων) ἀρχαίων, συνήθων, ἀτυχέστεροι μᾶλλον πεῖσαι δυνάμενοι.

Δείξειν δ' ἔοικεν ἡ τάλαιν', ὅσον θένει,
Πράξασα δεινά. δώματων γὰρ ἐκτεραῦ
Φεύγουσα χεῖρας πρεσβυτόλων, πόθῳ θανεῖν.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

ἑρ. Ἰώ μοί μοι, 825
Σπάραγμα κόμας, ὀνύχων τε δά-
ϊα μύγματα θήσομαι.
χο. Ὦ παῖ, τί δρᾶσις; σῶμα σὸν καταικιῇς;

Στροφὴ β'.

ἑρ. Αἴ, αἴ, αἴ, αἴ.
Ἐρρ' αἰθέριον πλοκάμων ἐμῶν
Ἀπο, λεπόμιτον φάρος. 830
θε. Τέκνον, κάλυπτε στέρνα, συνάρμησαι πέπλοις.

Στροφὴ γ'.

ἑρ. Τί δέ με δεῖ καλύπτειν πέπλοις στέρνα;
Δῆλα, καὶ ἀμφιφανῆ, καὶ
Ἀκρυπτα δεδράκαμεν πρὸς σφ.
θε. Ἀλγεῖς, φόνον ῥάψασα συγγάμῳ σέθεν; 835

Videtur autem demonstratura misera quantum possit,
Quæ patrarit atrocia: nam excurrit ex ædibus,
Fugiens manus ministrorum, cupiditate mortis.

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe I.

Her. Hei mihi, mihi,
Lacerationem comæ, vnguiúmque hosti- 825
les laniationes faciam.
Cho. O filia quid facies? corpusne tuum damno fœdabis?

Strophe II.

Her. Heu, heu, heu, heu.
Vade in ætherem à capillis meis
Tenue velum. 830
Fam. Filia, tege pectus, colliga peplis.

Strophe III.

Her. Quid verò oportet me tegere pectus peplis?
Manifesta, vndique conspicua, &
Non occulta fecimus contra maritum. 835
Fam. Doles quòd struxeris necem tuæ pellici?

Γόῳ) ὀπῃ θυμία, ἔρωτι. Μὴ φρονοῦσαι) μὴ νηφουσαι. Ἀμύγματα) σπαράγματα, ξύσματα. Καταικιῇ) ὑβρίζεις, ἀφανίζεις. Φάρος] τὸ κρήδεμνον. λέγει, πυκάσω πύκνιον πλοῖον τοῦ Ἀρχῶ, οὐ μίσον τὸ μετείως, ἀλλὰ μεγάλως. Φάρος] τὸ κρήδεμνον λέγει.

Στροφὴ δ'.

ἑρ. Κατὰ μὲν οὖν σένω δαΐας τόλμας,
Αν ἔρεξ', ὦ κατάρατος
Εγω, κατάρατος ἀνδρᾶσιν.
θε. Συγγνώσεται σοι τοῦδ' ἁμαρτίαν πόσις. 840

Στροφὴ ε'.

ἑρ. Τί μοι ξίφος ἐκ χερὸς ἠρρύσω;
Απόδος ὦ φίλη,
Απόδος, ἵν' ἀντίαν
Ερείσω πλαγάν.
Τί με βρόχων εἴργεις; 845
θε. Αλλ' ἦσ' ἀφείω μὴ φρονοῦσαν, ὡς θανεῖς;

Στροφὴ ς'.

ἑρ. Οἴμοι πότμου, ποῦ μοι πυρὸς φίλα φλόξ;
Πᾷ δ' εἰς πέρας ἀερθῶ;
Κατὰ πόντον, ἢ καθ' ὕλαν ὀρέων,
Ινα θανοῦσα νερτέροισι μέλω; 850
χο. Τί ταῦτα μοχθεῖς; συμφοραὶ θεήλατοι
,, Πᾶσι βροτοῖσιν ἢ τότ' ἦλθον, ἢ τότε.

Strophe IIII.

Her. Gemo profectò *propter* hostilem audaciam,
Quam feci ô execrabilis
Ego, execrabilis viris.
Fa. Condonabit tibi hoc peccatum maritus. 840

Strophe V.

Her. Quare rapuisti mihi gladium ex manu?
Redde ô chara,
Redde, vt aduersam
Infligam plagam:
Quare arces me à laqueis? 845
Fa. An verò dimitterem te furentem, vt moriaris?

Strophe VI.

Her. Heu exitium, vbi est mihi chara flamma ignis?
Vbi verò ad *uitæ* finem sublimis ferar?
Vtrum in mare, an in syluam montium *me conferam*,
Vt mortua sim curæ inferis?
Cho. Quid ista laboriosè paras? calamitates diuinitus 850
,, Omnibus hominibus veniunt, aut tunc, aut tunc.

Δαΐα) δυσκοπτικὰ, πολέμια, ἐχθρά. Μὴ φρονοῦσαν) μὴ νηφουσαν. Τί ταῦτα) ἄμεινον τὸ ἐρρου δεῖ) τὸ πρόσωπον, αἰτὶ τοῦ ἢ ταχὺ, ἢ βραδύ. Φοτὶ μόνα δ' ἔρημον) ὡς καὶ ναῦν ἐν πελαγιαλῷ ἐστρημμένῳ πηδαλίου. Θεήλατοι) θεόπεμπτοι.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ἑρ. Ελιπες ἔλιπες ὦ πάτερ, ἐπακτίαν
Ωστὶ μονάδ' ἔρημον οὖσαν
Εναλίου κώπας. 855
Ολεῖ μ' ὀλεῖ με.
Οὐκέτι τᾶδ' ἐνοικήσω
Νυμφιδίῳ στέγᾳ.
Τίνος ἀγαλμάτων ἱκέτις ὁρμάσθω;
Η δούλα δούλοις γουνάσι πεσοῦσα 860
Φθιάδος ἐκ γᾶς;
Κυανόπτερος ὄρνις εἴθ' εἴην,
Η πευκᾶεν σκάφος, ἢ
Διὰ κυανέας ἐπέρασ' ἀκτᾶς
Πρωτόπλοις πλάταις. 865

ΙΑΜΒΟΙ.

θε. Ω παῖ, τότε λίαν ὄτ' ἐκεῖν' ἐπῄνεσα,
Οτ' εἰς γυναῖκα τρωάδ' ἐξημάρτανες,
Οὔτ' αὐτὸ νῦν σου δεῖμ', ὃ δειμαίνεις ἄγαν.
Οὐχ ὧδε κῆδος σὸν διώσεται πόσις,
Φαύλοις γυναικὸς βαρβάρου πειθὼ λόγοις. 870

MONOSTROPHICA.

Her. Reliquisti, reliquisti *me* ô pater, in littore stantem
Vt *nauem*, solam, destitutam existentem
Marino remo: 855
Perdes me, perdes me.
Non amplius in hac habitabo
Maritali domo.
Cuius statuas supplex petam?
An serua accidam ad seruilia genua 860
Phthiæ ex terra *quæ uenerint?*
Vtinam essem cæruleis alis prædita auis,
Aut pinea nauis, quæ
Per cęrulea penetrauit littora,
Prima nauigans remo. 865

Famula.

O filia, neque tunc illa valde iaudaui,
Quando peccasti in mulierem Troianam:
Neque nunc tuum hunc metum, quo nimium times.
Non sic repellet tuum connubium maritus,
Persuasus mala oratione barbaræ mulieris. 870

Η δούλα δούλας) ἄρα φησὶν, ὡς δούλη πεσεῖσα πόσει πῖς γόναστ τῇ δούλῃ. λέγει δὲ τῆς αἰχμαλωσίας. Πθυκᾶεν) πύκινον πλοῖον πλὴν ἀρμενῶν.

Οὐ γὰρ σ' αἰχμάλωτον ἐκ Τροίας ἔχει,
Αλλ' ἀνδρὸς ἐσθλοῦ παῖδα σὺν πολλοῖς λαβὼν
Εδνοισι, πόλεώς τ' οὐ μέσως εὐδαίμονος.
Πατὴρ δέ σ' οὐχ ὡσεί, ὡς σὺ δειμαίνεις τέκνον,
Προδοὺς ἐάσει δωμάτων τῆσδ' ἐκπεσεῖν. 875
Αλλ' εἴσιθ' εἴσω. μηδὲ φαυλίζου δόμων
Πάροιθε τῆσδε, μή τιν' αἰσχύνῃ λάβῃς
Πρόσθεν μελάθρων τῆσδ' ὀφθεῖσ', τέκνον.
χο. Καὶ μὴν ὅδ' ἀλλόχρως τις ἔκδημος ξένος
Σπουδῇ πρὸς ἡμᾶς δωμάτων πορεύεται. 880
ὀρ. Ξένα γυναῖκες, ἦ τάδ' ἐστ' Αχιλλέως
Παιδὸς μέλαθρα, κἠ τυραννικαὶ στέγαι;
χο. Εγνως. αἰσθὴς δὴ τίς ὢν πυνθάνῃ τάδε;
ὀρ. Αγαμέμνονός τε Κλυταιμνήστρας τόκος,
Ονομα δ' Ορέστης. ἔρχομαι δ' ἐς Διὸς 885
Μαντεῖα Δωδωνάδ'. ἐπεὶ δ' ἀφικόμην
Φθίαν, δοκῶ μοι ξυγγενοῦς μαθεῖν πέρι
Γυναικὸς, εἰ ζῇ, κἀν τυχοῦσα τυγχάνει,
Η σπαρτιάτις Ερμιόνη. τηλουρὰ γὰρ

Non enim habet te captiuam ex Troia,
Sed viri præstantis filiam accipiens cum magna
Dote, & ex vrbe non mediocriter beata.
Et pater te non sicut tu metuis filia,
Deserens sinet eiici ex hac domo. 875
Sed vade intrò, neque *hæc* imagineris ædes
Ante has, ne quod dedecus accipias, *tibi confles*,
Conspecta ante hanc aulam, ô filia.
cho. Atqui hic alio corporis colore præditus quispiam peregrinus hospes
Celeriter ad nos *ex illa* domo venit. 880
or. Mulieres hospitæ, an hęc est Achillis
Filii domus, & regiæ ædes?
cho. Eas cognouisti: sed quis existens interrogas hæc?
ore. Agamemnonis & Clytæmnestræ filius,
Nomine Orestes. venio autem ad Iouis 885
Oraculum Dodonæum. postquam autem veni
In Phthiam, placuit mihi percontari de cognata
Muliere, an viuat & bene valeat
Spartana Hermione. remotos enim

Οὐ καμέτως) ἀλλὰ μεγάλως. Αλλόχρως] ἀλλόμορφος. Ονομα δ' Ορέστης] ὀνομασθεὶς τῷ Αργείῳ Ορέστης ἀπῄει εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Διός, τὸν ἐν τῇ Δωδώνῃ, μαντευόμενος πόσον οἰκήσῃ πόλιν. ἀπιὼν οὖν ἔρχεται εἰς τὴν Φθίαν. Δίδυμος δὲ ταῦτα φησὶν εἶναι ψευδῆ, καὶ ἄπιστα. Τηλουρὰ] τηλοῦ ὄντα τὰ πεδία, ὅθεν μαχεσὶ κεχωρισμένα.

Ναίουσ' ἀφ' ἡμῶν πεδί', ὅμως ἐστὶν φίλη. 890
θε. Ω ναυπλοισι χείματος λιμὴν φανεὶς,
Αγαμέμνονος παῖ, σοὶ σε τῆσδε γουνάτων,
Οἰκτίρον ἡμᾶς, ὧν ἐπισκοπεῖς τύχας,
Πεσόντας οὐκ εὐσεβούντων δ' οὐχ ἥσσονας
Σοῖς προστίθημι γόνασιν ὠλένας ἐμάς. 895
ὀρ. Εα, τί χρῆμα; μῶν ἐσφάλμεθ'; ἢ σαφῶς ὁρῶ
Δόμων ἄναασαν τῆσδε Μενέλεω κόρην;
ἑρ. Ηνπερ μόνην γε Τυνδαρὶς τίκτει γυνὴ,
Ελένη, κατ' οἴκους πατρὶ, μηδὲν ἀγνόει.
ὀρ. Ω Φοῖβ' ἀκέστορ, πημάτων δοίης λύσιν. 900
Τί χρῆμα; πρὸς θεῶν, ἢ βροτῶν πάσχεις κακά;
ἑρ. Τὰ μὲν πρὸς ἡμῶν, τὰ δ' πρὸς ἀνδρὸς, ὅς μ' ἔχει,
Τὰ δ' ἐκ θεῶν. πυνθάνῃ δ' ὀλώλαμεν.
ὀρ. Τίς οὖν ἂν εἴη μὴ πεφυκότων γέ πω
Παίδων γυναικὶ συμφορὰ, πλὴν εἰς λέχος; 905
ἑρ. Τοῦτ' αὐτὸ κἠ νοσοῦμεν. εὖ μ' ὑπηρέτει.
ὀρ. Αλλὴν τίν' οὖν λύσιν αὐτὴ σοῦ στέργει πόσις;
ἑρ. Τὴν αἰχμάλωτον Εκτορος ξυνοικεῖν.

Quamuis habitet procul à nobis campos, tamen est chara. 890
Fam. O nautis portus tempestatis apparens,
Agamemnonis fili, *oro* te per ista genua,
Miserere nostri (quorum fortunam inspicis)
Infelicium: non minus autem valentes quàm rami supplicum
Tuis appono genibus vlnas meas. 895
or. Age, quænam est res? num erramus? an clarè video
Filiam Menelai reginam harum ædium?
Her. Quam solam Tyndaris mulier peperit
Helena patri in ædibus, ne ignores.
Or. O Phœbe medice, des solutionem malorum: 900
Quænam res est? à diis, an hominibus pateris mala?
Her. Partim quidem à nobis, partim verò à viro qui me habet,
Partim etiam à Deo aliquo: vndique verò periimus.
ore. Quæ verò potest esse nondum natis
Liberis mulieri calamitas, præterquam de connubio? 905
Her. Hac ipsa re languemus, rectè meo sermoni subseruis.
or. Aliud connubium pro te amat maritus?
Her. Captiuam vxorem Hectoris.

Σπυγμάτων] χωρὶς ἱκετείας σε προσκαλῶ, ἐπεὶ ἔθος ἐν τοῖς δεομένοις ἐλαίοις κλάδοις καὶ ταῖς χερσὶ καὶ τοῖς στόμασι ἔχοντας δέεσθαι. Τί χρῆμα] τί χρῆμα κακὸν ἢ πρὸς θεῶν, ἢ παρ' ἀνθρώπων.

ὀρ. Κακόν γ' ἔλεξας, εἶν' ἄνδρα δίσ' ἔχειν λέχη.
ἑρ. Τοιοῦτα τοῦτο κἀγὼ ἠμυνάμην. 910
ὀρ. Μῶν εἰς γυναῖκ' ἔρραψας οἷα δὴ γυνή;
ἑρ. Φόνον γ' ἐκείνῃ, καὶ τέκνῳ νοθαγενεῖ.
ὀρ. Κτάνεσ; ἢ τις συμφορᾶς ἀφείλετο;
ἑρ. Γέρων γε Πηλεὺς τοὺς κακίονας σέβων.
ὀρ. Σοὶ δ' ὦ τις ὅστις τῆσδ' ἐκοινώνει φόνου; 915
ἑρ. Πατήρ γ', ἐπ' αὐτὸ τοῦτ' ἀπὸ Σπάρτης μολών.
ὀρ. Κἄπειτα τοῦ γέροντος ἡ πίθη χερί;
ἑρ. Αἰδοῖ γε. καί μ' ἔρημον οἴχεται λιπών.
ὀρ. Σιωπᾷ ταρβεῖς τοῖς δεδραμένοις πόσιν.
ἑρ. Εὖ γὰρ οἶδ' ἐνδίκως. τί δεῖ λέγειν; 920
Ἀλλ' ἀντιωμαί σε, Δία καλοῦσ' ὁμόγνιον,
Πέμψον με χώρας τῆσδ' ὅπου σωθείτε,
Ἡ πρὸς πατρῷον μέλαθρον. ὡς δοκοῦσί μοι
Δόμοι γ' ἐλαύνειν φθέγμ' ἔχοντες οἵδε με.
Μισεῖ τε γᾶ Φθία. εἰ δ' ἥξει πάρος 925
Φοίβου λιπὼν μαντεῖον εἰς δόμους πόσις,
Κτενεῖ μ' ἐπ' αἰσχίστοισιν, ἢ δουλώσομεν

or. Malum dixisti, vnum virum habere duas coniuges.
He. Talia *sunt* hæc: deinde ego vlta sum. 910
or. Num aduersus mulierem struxisti, qualia solet mulier?
He. Necem ipsi & filio notho.
or. Et occidisti? an aliquis liberauit à calamitate?
He. Senex Peleus magis curans deteriores.
or. Tibíne verò fuit aliquis, qui cædis huius socius fuerit? 915
He. Pater, ad hoc ipsum ex Sparta profectus.
or. Et tamen ille superatus est manu senis?
He. Pudore, & me relinquens desertam abiit.
or. Intelligo, metuis maritum propter facta.
He. Tenes, perdet enim me iustè. quid oportet dicere? 920
Sed rogo te, Iouem inuocans, cognatorum præsidem,
Mitte me ex hac regione quàm longissimè,
Aut ad paternas ædes: quia videntur mihi
AEdes hæ expulsuræ me, si loqui possent.
Et odit terra Phthia, & si venerit prius 925
Maritus domum, relinquens oraculum Phœbi,
Occidet me propter res turpissimas: aut seruiemus

Εὑράσας] ἐβουλεύσω, κατεσκεύασας. Ὁμόγνιον] συζυγικῶς ἀπὸ τοῦ πενθεροῦ. Διὸς αἰθεριοῖο, Ὀρέστης δὲ Ἑρμιόνη φθέγμ' ἔχοντες, μονογενοῦς φωνὴ ἀφιέντες. τὸ δὲ μονογενοῦς, ἀπὸ τοῦ δίχα τοῦ. Τὸ δὲ γονάζων, ὁ τὸ ἱκετεύων. μὴ πεφυκότων, μὴ γεγενημένων, μὴ ὄντων. Ἐπ' αἰσχίστοισιν] ἢ αἰσχροῖς, ἢ ἐπ' αἰσχροῖς ἐλοῦσαν. ἀλλ' ἐρωτήσεις, πῆς πῶς τοῦτο ἐξημάρτανες.

Νόθοισι

Νόθοισι λέκτροις, ὧν ἐδέσποζον πρότου.
ὀρ. Πῶς οὖν τάδ', ὡς εἴποι τις, ἐξημάρτανες;
ἑρ. Κακῶν γυναικῶν εἴσοδοί μ' ἀπώλεσαν, 930
Αἵ μοι λέγουσαι τοῦσδ' ἐκαίνωσαν λόγους.
Σὺ τὴν κακίστην αἰχμάλωτον ἐν δόμοις
Δούλιον ἀνέξῃ, σοὶ λέχους κοινουμένην;
Μὰ τὴν ἀναστάσαν, οὐκ ἂν ἔν γ' ἐμοῖς δόμοις
Βλέπουσ' ἀν' αὐγάς, τὴν ἐμὴν σπαρποῦτ' ἂν λέχη. 935
Κἀγὼ κλύουσα τοῦσδε σειρήνων λόγους,
Σοφῶν, πανούργων, ποικίλων λαλημάτων,
Ἐξίωμ' ἐμαυτὸν μωρία. τί γὰρ μ' ἐχρῆν
Πόσιν φυλάσσειν, ἢ παρὸν ὅσων ἔδει;
Πολὺς μὲν ὄλβος. δωμάτων δ' ἠνάστομεν. 940
Παῖδας δ' ἐγὼ μὲν γνησίους ἔτικτον ἄν,
Ἡ δ' ἡμιδούλοις τοῖς ἐμοῖς, νοθαγενεῖς.
,, Ἀλλ' ὅποτ' ὅπου, οὐ δὴ εἰσιόντας ἐρῶ,
,, Χρὴ τοὺς γε νοῦν ἔχοντας, οἷς ὅστιν γυνή,
,, Πρὸς τὴν ἐν οἴκοις ἄλοχον εἰς φοιτᾶν ἐᾶν 945
,, Γυναῖκας. αὗται δὴ διδάσκαλοι κακῶν.
,, Ἡ μὲν τι κερδαίνουσα, συμφθείρει λέχος.

Pellici, cui antea imperabamus.
Ore. Quomodo autem hæc, vt ita quis dicat, peccasti?
Her. Malarum mulierum introitus me perdiderunt, 930
Quæ mihi dicentes hęc laxarunt, *ac amplificantes protulerunt* verba:
Tu pessimam captiuam in ędibus,
Seruam tolerabis, tecum lecti sociam?
Per reginam, non saltem in meis ędibus
Videns lucem frueretur meo lecto: 935
Ego verò audiens istos Sirenum sermones,
Callidę, veteratorię, variæ loquacitatis,
Inaniter elata sum stultitia. quid enim opus erat me
Metuere maritum, cui aderant quibus opus erat?
Multę quidem diuitię, & ædibus imperabamus: 940
Ego autem peperissem filios legitimos
Illa verò semiseruos meis, nothos:
,, Sed nunquam, nunquam, non enim semel dicam,
,, Oportet prudentes, quibus est mulier,
,, Ad vxorem in ędibus sinere ingredi 945
,, Mulieres: istę enim *sunt* magistrę malorum,
,, Alia quidem captans lucrum corrumpit lectum:

Ἐξίωμ' ἐμαυτὸν] ἀνεπράσθην, ὑπουφίσθην, ὑψώθην, ἐπήρθην.

Universidad de Deusto
Biblioteca

,, Η δ' ἀμπλακεῦσα, συνοσοῖν αὐτῇ θέλει.
,, Πολλαὶ δὲ, μαργότητι. κἀντεῦθεν δόμοι
,, Νοσοῦσιν ἀνδρῶν. πρὸς τάδ' οὖ φυλάσσετε 950
,, Κλείθροισι καὶ μοχλοῖσι δωμάτων πύλας.
,, Γυναῖς γὰρ ἐσθὲν αἱ θύραθεν εἰσιόντες
,, Δρῶσιν γυναικῶν, ἀλλὰ πολλὰ καὶ κακά.
χο. Αγαν γ' ἐφῆκας γλῶσσαν εἰς τὸ σύμφυτον.
Συγγνωστὰ μὲν οὖν σοι τάδ', ἀλλ' ὅμως χρεὼν 955
Κοσμεῖν γυναῖκας τὰς γυναικείους φύσεις.
ὀρ. Σοφόν τι χρῆμα τὲ διδάξαντος βροτοῖς,
,, Λόγους ἀκούειν τῶν ἐναντίων πάρα.
Εγὼ γὰρ εἰδὼς τῆσδε σύγχυσιν δόμων,
Ερίν τε τὴν σὴν, καὶ γυναικὸς Εκτορος, 960
Φυλακὰς ἔχων ἔμιμνον, εἴτ' αὐτὸ μένοις,
Εἴτ' ἐκφοβηθεῖσ' αἰχμαλωτίδος φόβῳ
Γυναικὸς, οἴκων τῆσδ' ἀπηλλάχθαι θέλοις.
Ηλθον δ', τὰς σὰς ἐ μενῶν ἐπιστολάς.
Εἰ δ' ἐνδιδοίης, ὥσπερ ἐνδίδως, λόγοις, 965

» Alia verò quæ peccauit, vult *aliam* ſecum ægrotare.
» Multæ verò propter ignauiam *& libidinem peccant*. & inde familiæ
» Virorum languent. Aduerſus hæc bene munite 950
» Ianuas ædium clauſtris & vectibus:
» Nam nihil boni externi introitus
,, Mulierum faciunt, ſed etiam multa mala.
Cho. Nimium immiſiſti *ſolutam* linguam in cognatum ſexum.
Condonanda quidem tibi *ſunt* hæc: ſed tamen decet 955
Mulieres ornare muliebres naturas.
Ore. Sapiens quædam res *eſt* eius, qui doçuit homines
,, Rationes audire *coram* ab aduerſariis.
Ego enim ſciens perturbationem huius familiæ,
Et tuam litem & vxoris Hectoris, 960
Expectabam habens cuſtodias, an hîc maneres,
An perterrefacta metu captiuæ
Mulieris, velles diſcedere ex hac domo.
Veni autem non expectans tuas epiſtolas *& mandata*,
Si autem reddas rationem, ſicut reddis, 965

Συνοσοῖν] συμπάσχων ἑαυτῇ παῖς ἄλλας, ἵνα μὴ μόνη αἰσχυνθῇ, καὶ ἄλλως ἐξαμαρτάνουσα ἀνδρὸς, ὅ ἐστι δίκαζε, χθεῖσα συνοσεῖν αἰσχύνην, βούλεται τὴ παῖς ἄλλας. Μαργότητι] μανία, πορνεία, ὅ ἐστι πορνεύουσα. βούλεται δὲ πρὸς ἀπολογίαν αὐτῆς πάσας αἰσχυνεῖν. Θύραθεν ἔισοδοι, εἰς τὸ γυναικεῖον γένος, εἰς τὸ σύμφυτον. Σαὶ μὲν οὖ σέβων] ἀπ' ἐμαυτῆς ἦλθον, ἐ δέξαι τὰς σὰς ἐπιστολὰς. ἐ γὰρ ἐπεστάλη μοι τὰ τῆδε σοῦ.

Πέμψω σ' ἀπ' οἴκων τῆσδ'. ἐμὴ γὰρ οὖσα πρὶν,
Σὺν τῷδε ναίεις ἀνδρὶ, σοῦ πατρὸς κάκῃ.
Ος, πρὶν τὰ Τροίας εἰσβαλεῖν δορίσματα,
Γυναῖκ' ἐμοὶ δοὺς, εἶθ' ὑπέσχετ' ὕστερον 970
Τῷ νυῦ σ' ἔχοντι, Τροίαν εἰ πέρσοι πόλιν.
Επεὶ δ' Αχιλλέως δεῦρ' ἐνόστησε γόνος,
Σῷ μὲν σὺν ἔγνων πατρὶ, τόνδ' ἐλιστόμην
Γάμοις ἀφεῖναι σοὺς, ἐμὰς λέγων τύχας,
,, Καὶ τὸν παρόντα δαίμον', ὡς φίλων μὲν αὖ
,, Γήμαιμ' ἀπ' ἀνδρῶν, ἔκτοθεν δ' οὐ ῥᾴδιον. 975
Φεύγων ἀπ' οἴκων, ἃς ἐγὼ φεύγω φυγάς.
Ο δ' λῷ ὑβριστὴς, εἴς τ' ἐμῆς μητρὸς φόνον,
Τάς θ' αἱμάτων τοὺς θεὰς ὀνειδίζων ἐμοί.
Κἀγὼ ταπεινὸς ὢν τύχαις τᾶς οἴκοθεν,
Ηλγουν μὲν ἤλγουν, συμφοραῖς δ' λῷ εἰχόμην. 980
Σὺν ᾗ στερηθεὶς ᾠχόμην ἄκων γάμων.
Νῦν οὖν ἐπειδὴ τοῦ πέτεις ἔχεις τύχας,
Καὶ ξυμφορᾶν τῶνδ' εἰσπεσοῦσ' ἀμηχανεῖς,
Αξω σ' ἀπ' οἴκων, καὶ πατρὸς δώσω χερί.
,, Τὸ συγγενὲς γὰρ δεινόν. ἔνεστι τοῖς κακοῖς 985
,, Οὐκ ἔστιν οὐδὲν κρεῖσσον οἰκείου φίλου.

Mittam te ab his ædibus. Nam cùm priùs mea eſſes,
Habitas cum iſto viro, perfidia tui patris.
Qui, priuſquam faceret irruptionem in fines Troiæ,
Dedit te mihi vxorem: & poſtea promiſit
Nunc te habenti, ſi expugnaret vrbem Troianam. 970
Poſtquam autem rediit huc filius Achillis,
Tuo quidem ignoui patri, hunc verò rogaui,
Vt relinqueret tuum connubium, dicens meas ærumnas,
,, Et præſentem *malum* dæmonem, quòd cognatis quidem
,, A viris poſſem ducere vxorem, aliunde verò non facilè, 975
Exulans ab ædibus, quale exilium ego exulo.
Ille verò erat contumelioſus, & in necem meæ matris,
Et cruento vultu terribiles Deas, *i. Furias* exprobrabat mihi.
Et ego abiectus domeſtica fortuna,
Dolebam quidem, dolebam, calamitatibus verò detinebar, 980
Et priuatus tuis nuptiis inuitus abibam.
Nunc igitur, quoniam in contrarium ſubitò mutatam habes fortunã,
Et in calamitatem hanc lapſa, mentis inops hæres,
Ducam te ab ædibus, & tradam in manum patris.
,, Cognatio enim multum poteſt: & in aduerſis rebus 985
,, Nihil melius eſt domeſtico amico.

ἑρ. Νυμφόμαπτον μὴ τῷδ' ἐμῷ πατὴρ ἐμὸς
Μελέμναν ἕξει, κοὐκ ἐμὸν κείνειν πάδε.
Ἀλλ' ὡς τάχιστα τῶνδε μ' ἔκπεμψον δόμων.
Μὴ φθῇ με πρεσβὰς δῶμα, κ̓ μωλὼν πόσις, 990
Ἢ παῖδος οἴκους μ' ἀξερημοῦσαν μαθὼν
Πηλεὺς, μετέλθοι πολικοῖς διώγμασι.
χο. Θάρσει, γέρον Θ χεῖρα, τὸν δ' Ἀχιλλέως
Μηδὲν φοβηθῇς παῖδ', ὃς εἰς ἐμ' ὕβρισε.
Τοῖα γὰρ αὐτῷ μηχανὴ πεπλεγμένη 995
Βρόχοις ἀκινήτοισιν ἔσηκεν φόνου
Πρὸς τῇδε χρεὼς, ἣν πάρος μὴ σὸν ἐρῶ,
Τελεμνῶν ὄ, Δελφὶς εἴσεται πέτρα.
Ὁ μητροφόντης δ', ἢν δορυξένων ἐμῶν
Μείνωσιν ὅρκοι πυθικὴν ἀνὰ χθόνα, 1000
Δείξει γαμεῖν σφε μηδὲν ὧν ἐχρῆν ἐμέ.
Πικρὸς δ' ὁ πατρὸς φόνιον αἰτήσει δίκαν
Ἀνακτα Φοῖβον, οὐδένι μεταίσσοις
Γνώμης ἰνήσει, θεὸν διδόντα νεῦ δίκας.
Ἀλλ' ἔκτ' ἐκείνου, βολαῖς τε τῇς ἐμῇς, 1005
Κακῶς ὀλεῖται. γνώσεται δ' ἐχθραν ἐμήν.
„ Ἐχθρῶν γὰρ ἀνδρῶν μοῖραν εἰς ἀνατροφὴν

Her. Desponsationis quidem meæ pater meus
Curam habebit, & non est meum statuere hoc.
Sed quamprimum abduc me ex istis ædibus,
Ne anteuertat me accedens ad domum & veniens maritus, 990
Vel deferentem me domum filii resciscens
Peleus, persequatur equestri persecutione.
ve. Confide, senis manum & Achillis
Filium ne metuas, qui me contumelia affecit.
Nam tales insidiæ ei structæ 995
In laqueis inexplicabilibus sunt necis
Ab hac manu, quas insidias prius quidem non dicam:
Sed perfecta re, sciet Delphica petra.
Matricida verò (si sociorum meorum
Fœdera manserint *firma* in terra Pythica) 1000
Ostendet eum nullam *eavum debuisse* ducere, quas ego debebam.
Suo autem malo poscet pœnam paternæ necis
A rege Phœbo: neque illum mutatio
Animi iuuabit, dantem nunc pœnas Deo,
Sed & ab illo criminationibusque meis, 1005
Malè peribit. agnoscet autem meam inimicitiam.
„ Nam virorum inimicorum sortem in conuersionem

„ Δαίμων δίδωσι, κοὐκ ἐᾷ φρονεῖν μέγα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α.

χο. 1 Ὦ Φοῖβ', ὁ πυργώσας τὸν ἐν Ἰλίῳ
2 Εὐτυχῆ πάγον, Θ̓ πόντιε 1010
3 Κυανέαις ἵπποις διφρεύων
4 Ἁλιον πέλαγος,
5 Τίνος οὕνεκ' ἄτιμον ὀργά-
6 ναν χέρα τεκτοσύας
7 Ἐνυαλίῳ δοριμήστορι προσθέντες. 1015
8 Τάλαιναν μεθεῖτε τάλαιναν Τροίαν;

Ἀντιστροφὴ α.

1 Πλείστους δ' ἐπ' ἀκταῖσιν Σιμοεντίσιν
2 Εὐίππους ὄχους ἐζεύξατε,
3 Καὶ φονίους ἀνδρῶν ἁμίλλας
4 Ἔθετ' ἀστεφανώτους. 1020
5 Ἀπὸ δ' ἔθανον βεβάσιν
6 Ἰλιάδαι βασιλῆ-
7 ες. οὐδ' ἔπι πῦρ ὀλοβώμιον ἐν Τροίᾳ
8 Θεοῖσιν λέλαμπεν καπνὸς θυώδες.

Στροφὴ β.

„ Deus dat, & non sinit superbire.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

cho. 1 O Phœbe, qui turribus muniisti in Ilio
2 Bene munitum vicum, & Neptune, 1010
3 Qui veheris cæruleis equis
4 Per marinum pelagus,
5 Quare gratuitam laboran-
6 tem manum *uestri* artificij
7 Marti pugnandi perito prodentes 1015
8 Reliquistis miseram miseram Troiam?

Antistrophe I.

1 Et plurimos ad ripas Simoentias
2 Præstantibus equis instructos currus iunxistis,
3 Et certamina letalia virorum
4 Fecistis sine coronis, *i. uictoriæ corona priuastis,* 1020
5 Et abierunt mortui
6 Iliaci re-
7 ges: neque amplius ignis in ara Troiæ
8 Diis lucet fumo odorato.

Strophe II.

Universidad de Deusto
Biblioteca

1 Βέβακε δ' Ατρείδας 1025
2 Αλόχου παλάμαις.
3 Αὐτά τ' ἐναλλάξασα φόνον θανάτῳ
4 Πρὸς τέκνων ἀπήνεγκε,
5 Θεοῦ θεοῦ νιν
6 Κέλευσμ' ἐπεράφη 1030
7 Μαντόσυνον, ὅτε νιν
8 Αργόθεν πορεύθεις
9 Αγαμεμνόνειος κέλωρ,
10 Αδύτων δόλιος κτεανῶν, ματρὸς φονεύς.
11 Ω δαίμον, ὦ Φοῖβε, πῶς πείθομαι; 1035

Ανλιστροφὴ β.

1 Πολλαὶ δ' αὖ Ελλάνων
2 Αγορὰς ἀχόρευτις ἐναυχὰς
3 Μέλπουσ' δυστάνων τεκέων ἄλοχοι.
4 Εκ δ' ἔλιπον οἴκους,
5 Πρὸς ἄλλον δύνα-
6 τορ. οὐχὶ σὺ μόνα
7 Δύσφρονες ἐπέπεσον,
8 Οὐ φίλοισι, λύπαι,

1 Periit autem Atrides *Agamemnon* 1025
2 Coniugis manibus.
3 Ipsáque commutata cæde cum morte, *sui sceleris fructum*
4 A filiis *oblatum* percepit.
5 Dei Dei eam
6 Euertit mandatum 1030
7 Fatidicum, quando eam
8 Argis profectus
9 Agamemnonius filius, [fector.
10 Inaccessos cùm adiisset thesauros *oraculi* Delphici, *inuasit*, matris inter-
11 O Deus, ô Phœbe, quomodo *hoc* credam? 1035

Antistrophe II.

1 Multæ verò in Græcorum
2 Concionibus *forisque* tristes gemitus
3 Celebrabant *propter* infelices filios, vxores,
4 Reliquerúntque domos,
5 Ad alium maritum *euntes*. 1040
6 Non tibi soli
7 Tristes acciderunt,
8 Non amicis *solis infesti fuerunt* dolores.

Κέλωρ] υἱός. Κηδόχρυλοι) εἴδη ἀκοντίων, ἐν μέσῳ ἀπάρτῳ δεδεμένων, ὃ κατέχοντες ἠφίεσαν. π, ὁ οὖν ὀπίθεν τῆς ἀμφιβόλων.

9 Νόσον Ελλας ἔτλα, νόσον.
10 Διέβα δ' φρυγῶν καὶ πρὸς ἀκάρπους γύας 1045
11 Σκηπτὸς, σταλάσσων ἅιδα φόνον.

ΙΑΜΒΟΙ.

πη. Φθιώτιδες γυναῖκες, ἱστορεῖτέ μοι
Σημήνατ'. ἠθόμην γὰρ οὐ σαφῆ λόγον,
Ως δώματ' ἐκλιποῦσα Μενέλεω κόρη
Φεύγει πόλιν. ἥκω δ' ἐκμαθεῖν σπουδὴν ἔχων, 1050
,, Εἰ πῶς τ' ἀληθῆ. Τῶν γὰρ ἐκδήμων φίλων
,, Δεῖ τοὺς καλ' οἶκον ὄντας ἐκπονεῖν τύχας.
χο. Πηλεῦ, σαφῶς ἥκουσας. ἀλλ' ἐμοὶ καλὸν
Κρύπτειν ἐν οἷσπερ οὖσα τυγχάνω κακοῖς.
Βασίλεια γὰρ τῆνδ' οἴχεται φυγὰς δόμων. 1055
πη. Τίνος φόβου τυχοῦσα; Διαπέραινέ μοι.
χο. Πόσιν τρέμουσα, μὴ δόμων νιν ἐκβάλῃ.
πη. Μῶν αὐτὴ παιδὸς θανασίμων βουλεύματα;
χο. Ναὶ, καὶ γυναικὸς αἰχμαλωτίδος φόβῳ.
πη. Σὺν πατρὶ δ' οἴκους, ἢ τίνος λείπει μέτα; 1060
χο. Αγαμέμνονος νεῦ παῖς βέβηκ' ἄγων χθονός.
πη. Ποίαν περαίνων ἐλπίδ', ἢ γῆμαι θέλων;
χο. Καὶ σοῦ γε παιδὸς παιδὶ πορσύων μόρον.

9 Morbum sustinuit Græcia, morbum.
10 Transiit autem & ad fœcunda iugera Phrygum 1045
11 Fulmen stillans Plutonias neces.

Peleus.

Phthiæ mulieres, interroganti mihi
Indicate: audiui enim non certum rumorem,
Quòd Menelai filia relinquens domum 1050
Hanc discesserit: venio igitur habens studium cognoscendi,
,, An hæc *sint* vera. Nam absentium amicorum
,, Fortunas curare debent ii, qui domi sunt.
cho. Peleu, rectè audiuisti, neque me decet
Occultare, in quibus sim posita malis:
Nam regina discessit fugitiua ex his ædibus. 1055
Pel. Quem metum nacta? dic mihi.
cho. Metuens maritum ne eam ex ædibus eiiciat.
Pel. Num propter consilia de morte pueri?
cho. Sanè, & metu captiuæ mulieris.
Pel. Cum patre verò, aut cum quo reliquit ædes? 1600
cho. Filius Agamemnonis venit nunc abducens eam hinc.
Pel. Quam habens spem, an volens vxorem ducere?
cho. Et tui filij filio, *id nepoti tuo* parans necem.

πη. Κρυπτὸς καταστὰς, ἢ κατ' ὄμμ' ἐλθὼν μάχῃ.
χο. Αγνοῖς ἐν ἱεροῖς Λοξίᾳ Δελφῶν μέτα. 1065
πη. Οἴμοι, τόδ' ἤδη δεινόν. ἀχ ἔσον τάχος
Χωρήσει τις πυθικὴν πρὸς ἑστίαν,
Καὶ ταῦθ' ἅπερ δὴ ὄντα τοῖς ἐκεῖ λέξει φίλοις,
Πρὶν παῖδ' Αχιλλέως καταθανεῖν ἐχθρῶν ὑπό;
ἄγ. Ἰώ μοι μοι. οἵας ὁ τλήμων ἀγγελῶν ἥκω τύχας. 1070
Σοί τ' ὦ γεραιὲ, καὶ φίλοισι δεσπότου.
πη. Αἴ, αἴ. προμανὶς θυμὸς, ὡς τι προσδοκῶν.
ἄγ. Οὐκ ἔστι σοι παῖς παιδὸς, ὡς μάθῃς γέρον
Πηλοῦ· τοιάσδε φασὶ κάνων πληγὰς ἔχει,
Δελφῶν ὑπ' ἀνδρῶν καὶ Μυκηναίου ξένου. 1075
χο. Ἆ, ἆ. τί δράσεις ὦ γεραιὲ, μὴ πέσῃς.
Ἐπαρσε σαυτόν. Π. οὐδὲν εἰμὶ. ἀπολόμαν.
φεῦ δὴ μὲν αὖ δὴ, φεῦ δὲ δὴ ἄρθεν μου κάτω.
ἄγ. Ἀκουσον, εἰ καὶ σοῖς φίλοις ἀμυνεῖς ἐμοὶ
Χρῄζεις, τὸ πρόσχθὲν, σὸν καταρθώσας δέμας. 1080
πη. Ὦ μοῖρα, γήρως ἐσχάτοις πρὸς τέρμασιν,
Οἵα με τὸν δύσηνον ἀμφιβεβὼς ἔχεις;
Παῖς οἴχεται μοι παῖς μόνου παιδὸς μόνος;
Σήμηνον. ἀκοῦσαι δ' οὐκ ἀκοῦσ' ὅμως θέλω.

Pel. Vtrum per insidias, an in conspectum veniens pugnando?
cho. In puro templo Apollinis cum Delphicis. 1065
Pel. Hei mihi, hoc iam est atrox. non quàm celerrimè
Ibit aliquis ad Pythicam aram,
Et quæ hîc acta sunt, dicet amicis ibi,
Priusquam interficiatur filius Achillis ab inimicis?
Nun. Hei mihi mihi, qualem miser venio nunciaturus casum, 1070
Et tibi, ô senex, & amicis domini?
Pel. Heu heu, animus præsagit tanquam aliquid expectans.
Nun. Non est tibi filius filij, vt scias senex
Peleu: tales plagas ensium habet
A viris Delphicis & Mycenæo hospite. 1075
Cho. Heu heu? quid facies ô senex? ne cadas,
Erige te. Pel. Nihil sum. perij,
Euanida quidem est vox, & euanida membra mea infra.
Nun. Audi, si per tuos amicos vlcisci
Vis factum, erigens tuum corpus. 1080
Pel. O fatum senectutis in extremo limite,
Quale me miserum circumdedisti?
Quomodo periit mihi vnicus filius vnici filij?
Dic: audire enim nolo, non audire tamen cupio.

ἄγ. Ἐπεὶ τὸ πλεῖστον ἤλθομεν Φοίβου πέδον, 1085
Τρεῖς μὲν φαεννὰς ἡλίου διεξόδους
Θέᾳ διδόντες ὄμματ' ἐξεπίμπλαμεν.
Καὶ ταῦθ' ὕποπτον ἦν ἄρ. εἰς ἃ συρρέοντες,
Κύκλοις τ' ἐχώρει λαὸς οἰκήτωρ θεοῦ.
Αγαμέμνονος δ' ἃ παῖς Δελφεῖχων πόλιν, 1090
Εἰς οὖς ἑκάστῳ δυσμενεῖς ἤυδα λόγους.
Ὅρᾶ τὸν, ὃς Δελφεῖχ θεοῦ
Χρυσοῦ γέμοντα γύαλα, θησαυροὺς βροτῶν,
Τὸ δευτέρον παρόντ', ἐφ' οἷσι κἀ πάρος
Δεῦρ' ἦλθε, Φοίβου ναὸν ἀνιπέρσαι θέλων. 1095
Κἀκ ταῦθ' ἐχώρει ῥόθιον ἐν πόλει κακὸν,
Αρχαί τ' ἐπληροῦντ', εἴς τε βουλευτήρια
Ἰδίᾳ θ' ὅσοι θεοῦ χρημάτων ἐφέστασαν,
Φρουρὰν ἐπάξαντ' ἐν περισύλοις δόμοις.
Ἡμεῖς δ' μῆλα φυλλάδος Παρνησίας 1100
Παιδάριατ', οὐδὲν τῷδε πω πεπυσμένοι,
Λαβόντες ἤμεν, ἐσχάραις τ' ἐφέστημεν,
Σὺν ξένοισι, μαντεσίν τε πυθικοῖς.
Καί τις τόδ' εἶπεν· ὦ νεανία, τί σοι
Θεὸν κατευξόμεσθα; τίν' ἥκεις μέτα; 1105

Nun. Postquam venimus ad clarum solum Phœbi, 1085
Tres quidem lucidos transitus solis
Spectandis rebus dantes, impleuimus oculos.
Et hoc iam erat suspectum: ac ad turmas
Et cœtus concurrebat populus habitans ibi apud Deum.
Agamemnonis verò filius vadens per vrbem, 1090
Singulis in aurem dicebat hostiles sermones:
Vide istum, qui vadit per Dei
Specus plenos auri, thesauros hominum:
Secundò adest ob eandem causam, ob quam & prius
Venit huc, volens euertere templum Apollinis. 1095
Hinc verò manauit rumor per vrbem malus,
Magistratúsque congregabantur, & in curias,
Et priuatim, quicunque præerant thesauris Dei,
Præsidiúmque collocarunt in æde Phœbi columnis vndique suffulta,
Nos verò mala arborum Parnassiarum 1100
Alumna, nihil adhuc scientes de his rebus,
Acceperamus, & accessimus ad aras
Cum hospitibus & vatibus Pythicis.
Et aliquis hoc dixit: O adolescens, quid tibi
A deo petemus? cuius causa venis? 1105

Universidad de Deusto
Biblioteca

Οδ' εἶπε, Φοίβῳ τ' πέρι θ' ἁμαρτίας
Δίκας παρέχειν βελόμεθ'. ἥτησα γὰρ
Πατρός ποτ' αὐτὸν αἵματος δοῦναι δίκην.
Κἀντοῦθ' Ορέστου μῦθος ἰσχύων μέγα
Εφαίνετ', ὡς ψεύδοιτο δεσπότης ἐμός, 1110
Ηκων ἐπ' αἰσχροῖς. ἔρχεται δ' αὐανκτόραν
Κρηστῆδος ἐντός, ὡς πέρας χρησηρίων
Εὔξαιτο Φοίβῳ. τυγχάνει δ' ἐν ἐμπύροις.
Τῇδε ξιφήρης ἆρ' ὑφειστήκει λόχος,
Δάφνῃ σκιαθείς. ὧν Κλυταιμνήστρας τόκος 1115
Εἷς ἦν, ἁπάντων τῆνδε μηχανορράφος.
Χ' ὧν μὲν κατ' ὄμμα σὰς, πεσοῦσ' εὐχεῖ θεῷ.
Οἱ δ' ὀξυθήκτοις φασγάνοις ὡπλισμένοι,
Κεντοῦσ' ἀτυχῆ παῖδ' Αχιλλέως λάθρᾳ.
Χωρεῖ δ' πεύμων. ἀ δὲ εἰς καιρὸν τυπεὶς 1120
Ετύχαν. ἀξέλκει δ', ἡ δ' παραστάδος
Κρεμαστὰ τεύχη παστάλων καθιρπάσας,
Εστη' πὶ βωμοῦ γοργὸς ὁπλίτης ἰδεῖν.
Βοᾷ δ' Δελφῶν παῖδας, ἱστορῶν τάδε;
Τίν' με κἀκεῖ κτείνετ'; ἀσεβεῖς ὁδοὺς 1125
Ηκοντα; ποίας ὀλλυμαι πρὸς αἰτίας;

Iste verò dixit, Phœbo pro priore peccato
Pœnas dare volumus: postulaui enim
Ab ipso aliquando vt daret pœnas pro sanguine patris.
Et ibi Orestis calumnia multum valens
Apparuit, quòd mentiretur meus dominus, 1110
Veniens de turpi causa. Venit autem templi
Intra fastigium, vt ante oraculum
Precaretur Phœbum. Erat autem *occupatus* in incensis victimis.
Hoc autem *in loco* gladiis armatus manipulus substiterat,
Lauro tectus, *i. coronatus*, quorum Clytæmnestræ filius 1115
Erat vnus, omnium istorum *scelerum* machinator.
Et ille quidem in *omnium* conspectu stans precatur deum:
Isti verò acutis ensibus armati
Pungunt inermem filium Achillis clam.
Retro verò *ille* cedit. non enim letaliter vulneratus 1120
Erat. detrahit autem, & porticus
Suspensa arma de clauis diripiens,
Stetit ad aram terribilis bellator aspectu,
Et clamat Delphicos filios, interrogans hæc,
Quare me occiditis, piam viam 1125
Venientem? propter quam causam pereo?

Τούτων δ' οὐδὲν οὐδεὶς, μυρίων ὄντων πέλας,
Εφθέγξατ', ἀλλ' ἔβαλλον ἐκ χερῶν πέτροις.
Πυκνῇ δ' νιφάδι πάντοθεν ἀποδυόμενος,
Περύτινε τεύχη, καὶ φυλάσσετ' ἐμβολάς, 1130
Εκεῖσε κἀκεῖσ' ἀσπίδ' ἐκτείνων χερί.
Αλλ' ἀδὲν ἤνυεν. ἀλλὰ πολλ' ὁμοῦ βέλη,
Οἰστοὶ, μεσάγκυλ', ἔκλυτοί τ' ἀμφώβολοι,
Σφαγεῖς τ' ἐχώρουν βουπόροι ποδῶν πάρος.
Δεινὰς δ' ἂν εἶδες πυρρίχας φερουρουμένου 1135
Βέλεμνα παιδός. ὡς δὲ μιν περιεστάσαν,
Κύκλῳ κατεῖχον, οὐ διδόντες ἀμπνοὰς,
Βωμοῦ κενώσας δεξίμηλον ἐσχάραν,
Τὸ τρωϊκὸν πήδημα πηδήσας ποδῶν,
Χωρεῖ πρὸς αὐτούς. οἱ δ', ὅπως πελειάδες 1140
Ιέρακ' ἰδοῦσαι, πρὸς φυγὴν ἐνώλισαν.
Πολλοὶ δ' ἔπιπτον μιγάδες, ἔκ τε τραυμάτων,
Αὐτοί θ' ὑπ' αὐτῆς στενοπόροις κατ' ἐξόδοις.
Κραυγὴ δ' ἐν δ' φήμοισι δύσφημος δόμοις
Πέτασιν αὐτέκλαξεν. δ' δία δ' ὅπως 1145
Εστη, φαεννοῖς δεσπότης σίλβων ὅπλοις,

Istorum verò cum propè essent sexcenti, nihil quisquam
Dixit, sed *eum* eminus petebant lapidibus manu iactis.
Obrutus autem vndique *au* densis niuium imbribus,
Obiiciebat arma, & cauebat ictus, 1130
Huc & illuc manu obiiciens clypeum,
Sed nihil proficiebat. nam multa simul tela
Sagittæ, amentata iacula, solutáque missilia,
Veruáque quibus transfixi boues torrentur, cadebant ante pedes.
Vidisses autem mirabiles saltationes cauentis 1135
Tela filii: cùm autem ipsum circum circa stantes
Vndique conclusum tenerent, non dantes respirandi copiam,
Aræ deserto victimas recipiente foco,
Saltans pedibus Troianum saltum,
Vadit contra eos. Isti verò sicut columbæ 1140
Accipitrem conspicatæ ad fugam terga verterunt.
Multi autem cadebant promiscuè, & ex vulneribus,
Et ipsi à se *conculcati* per angustos exitus.
Dirus autem clamor in sacra domo
Resonuit ex saxis. ceu autem tranquillitas 1145
Stetit dominus lucens splendidis armis,

Τρωϊκὸν πήδημα) ὅταρ ἐπήδησεν Αχιλλεὺς λέγει, ὅτι ἥλατο ἐκ γῆς. πεσὼν δ' ἐῶ ἡ φορά, ὡς καὶ ὕδωρ ἐκ γῆς ἀναδιδοῦσα.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Πρὶν δή τις ἀδύτων ἐκ μέσων ἐφθέγξατο
Δεινόν τε, κἠ φρικῶδες. ὦρσε δ' ἐς μάχην
Τρίψας πρὸς ἀλκὴν. ἔνθ' Ἀχιλλέως πίπτει
Παῖς, ὀξυθήκτῳ πλευρὰ φασγάνῳ τυπεὶς 1150
Δελφὸς πρὸς ἀνδρὸς, ὅς περ αὐτὸν ὤλεσε
Πολλῶν μετ' ἄλλων. ὡς δ' πρὸς γαῖαν πίπτει,
Τίς οὐ σίδηρον πρὸς φέρει; τίς οὐ πέτρον
Βάλλων, ἀρᾴσων; πᾶν δ' αἰάλωται δέμας
Τὸ καλλίμορφον, τραυμάτων ὑπ' ἀγρίων. 1155
Νεκρὸν δ' ἥ νιν, κείμενον βωμοῦ πέλας,
Ἐξέβαλον ἐκ τῶν θυοδόκων ἀνακτόρων.
Ἡμεῖς δ' αἰαρπάσαντες ὡς τάχος χερῶν,
Κομίζομέν νιν σοί κατοιμώξαι γόοις,
Κλαῦσαί τε πρέσβυ, γῆς τε κοσμῆσαι τάφῳ. 1160
Τοιαῦθ' ὁ τοῖς ἄλλοισι θεσπίζων αἴαξ,
Ὁ τῇδε καίων πᾶσιν ἀνθρώποις κριτὴς,
Δίκας δίδόντα παῖδ' ἔδρασ' Ἀχιλλέως.
Ἐμνημόνευσε δ', ὥσπερ ἄνθρωπος κακὸς,
Παλαιὰ νείκη. πῶς ἂν οὖν εἴη σοφός; 1165

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Priusquam quidam ex mediis adytis edidit
Terribilem & horribilem vocem, & impulit exercitum
Conuertens ad pugnam: ibi cadit Achillis
Filius vulneratus *in* lateribus acuto gladio 1250
A viro Delphico, qui eum perdidit
Cum multis aliis. Postquam autem ad terram cadit,
Quis non ferrum adegit? quis non saxum
Iacens, tundens? Consumptum est autem totum corpus
Pulchrum à sæuis vulneribus. 1155
Porrò cadauer ipsius iacens ante altare,
Eiecerunt extra templa victimis opima,
Nos verò correptum quàm celerrimè manibus,
Portamus ipsum tibi deflendum lacrymis
Et lugendum, senex, & ornandum sepultura. 1160
Talia Rex *Apollo*, qui vaticinatur aliis,
Qui est iudex iustitiæ omnibus hominibus,
Fecit filio Achillis danti pœnas:
Et recordatus est, sicut malus homo,
Vetera iurgia: quomodo esset igitur sapiens? 1165

chorus.

χο. Καὶ μὴν ὁδ' αὐτὸς φορεῖδ' ὁ αὐτὸς
Δελφίδος ἐκ γῆς δῶμα πελάζει.
Τλήμων, ὁ παθών. τλήμων δ' γέρων
Καὶ σύ. δέχῃ γὰρ τὸν Ἀχίλλειον
Σκύμνον ἐς οἴκους, οὐχ ὡς σὺ θέλεις. 1170
Αὐτός τε κακοῖς πήμασι κύρσας,
Εἰς ἓν μόρας συνέκυρσας.
Ἰώ μοι ἐγώ, κακὸν οἷον ὁρῶ
Τόδε, κἠ δέχομαι χερὶ δώμασ' ἐμοῖς.
πη. Ἰώ μοι μοι, αἰ αἰ. 1175
Ὦ πόλι Θεσσαλία, διολώλαμεν.
Ὠιχόμεθ'. οὐκέτι μοι γένος, οὐκέτι τέκνα
Λείπεται ἐν οἴκοις.
Ὦ τέτλια παθὼν ἐγώ, εἰς τίνα
Δὴ φίλον αὐγὰς βάλλων τέρψομαι; 1180
Ὦ φίλιον στόμα, κἠ γνάθοι, κἠ χέρες.
Εἴθ' σ' ὧδ' Ἰλίῳ λῦσαι δαίμων,
Σιμοεντίδα παρ' ἀκτάν.
χο. Οὗτος μὲν οὖν ἐκ τῆσδ' ἐπιμᾶτ' ἂν, γέρον,
Θανών. τὸ σὸν δ' λῷ ὧδ' ἂν δύστυχέστερον. 1185

Atqui ecce rex ipse portatus
Ex terra Delphica domum accedit.
Miser, cui *hoc* accidit, miser etiam senex,
Et tu: recipis enim Achilleum
Pullum in ædes, non vt tu vis. 1170
Túque ipse noxia mala nactus,
In eandem *calamitatis* sortem incidisti.
Pel. Heu mihi, quale malum video
Hoc, & recipio manu in ædes meas?
Heu mihi, ah ah. 1175
O vrbs Thessalica, periimus,
Periimus, non amplius mihi genus, non amplius mihi liberi
Supersunt *in* ædibus,
O ego acerba passus, in quem
Amicum oculos coniiciens delectabor? 1180
O charum os, & genæ, & manus,
Vtinam te ad Ilium interfecisset fatum,
Ad Simoentiam ripam.
Cho. Hic enim profectò ob hæc fuisset honore affectus ô senex, *tunc*
Mortuus: tuáque *sors* sic esset felicior. 1185

πη. Ω γάμος, ὦ γάμος,
Ος τάδε δώματα κ᾽ πόλιν ἀμαν
Ωλεσας. αἶ, αἶ, αἶ, αἶ. ὦ παῖ,
Μή ποτε σᾶν λεχέων τὸ δυσώνυμον
Ωφελ᾽ ἐμὸν γένος εἰς τέκνα τ᾽ δόμον 1190
Αμφιβαλέσθαι
Ερμιόνας ἄϊδαν ὅπτι σοὶ τέκνον,
Αλλὰ κεραυνᾷ πρόσθεν ὀλέσθαι,
Μήδ᾽ ὅπτι τοξοσύνᾳ φονίῳ πατρὸς
Αἷμα τὸ διογενές ποτε 1195
Φοῖβον βροτὸς εἰς θεὸν αὐάψαι.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α.

χο. Οτοτοὶ ὀτοτοί,
Θανόντα δεσπότην γόοις
Νόμῳ τῷ νερτέρων καταρξόμεθα,
πη. Οτοτοὶ ὀτοτοί. 1200
Διάδοχα τᾶλας ἐγὼ
Γέρων τ᾽ δυστυχὴς δακρύω.
χο. Θεῶν τὸ αἶσα, θεὸς ἔκρανε συμφορᾶς.

Στροφὴ β.

Pel. O nuptiæ, ô nuptiæ,
Quæ has ædes & meam vrbem
Perdidistis. ah, ah, ah, ah. ô fili,
Vtinam nunquam tuarum nuptiarum *causâ* infaustum
Meum genus in liberos & domum 1190
Recepisset
Hermiones Plutonem, *i. malum genium*, in tuam perniciem, ô fili.
Sed fulmine prius periisset,
Neque propter letalem iaculationem patris *sagitta percussi*
Sanguinem generosum vnquam 1195
Phœbo, mortalis Deo, acceptũ retulisses, *paternæq. necis eum postulasses.*

ANOMOEOSTROPHA.

strophe I.

cho. Heu, heu.
Mortuum dominum *lacrymis & lamentis*,
Vt nanium lex flagitat, incipiam prosequi.
Pel. Heu heu. 1200
Continenter ego miser
Senex & infelix lacrymo.
cho. Dei enim *hoc est* fatum, Deus fecit *istas* calamitates.

strophe II.

πη. Ω φίλος, δόμον ἔλειπες ἔρημον.
Ιώ μοι μοι, 1205
Ταλαίπωρον ἐμὲ γέρον-
τ᾽, ἄπαιδα νοσφίσας.
χο. Θανεῖν σε πρέσβυ χρεὼ πάρος τῷ σᾶν τέκνων.

Στροφὴ γ.

πη. Οὐ παραράξομαι κόμαν,
Οὐκ ὀπιθήσομαι 1210
Εμᾷ κάρᾳ κτύπημα χερὸς ὀλοόν.
Ω πόλις, δὶ πολᾶν τέκνων
Μ᾽ ἐρέρηπε Φοῖβος.
χο. Ω κακὰ παθὼν, ἰδὼν τε, δυστυχὴς γέρον.

Στροφὴ δ.

Τίν᾽ αἰῶνα γ᾽ εἰς τὸ λοιπὸν ἕξεις; 1215
πη. Ατεκνος, ἔρημος, οὐκ ἔχων πέρας κακῶν,
Διαντλήσομαι πόνους εἰς ἅιδαν.
χο. Μάτην δέ σ᾽ ἐν γάμοισιν ὤλβισεν θεοί.

Στροφὴ ε.

πη. Αμπάμβυκα πάντα φρᾶδα κεῖται,
Κόμῳ τῷ μεταρσίῳ πεσόσω. 1220
χο. Μόνος μόνοισιν ἐν δόμοις ἀναστρέφῃ.

Pel. O chare, domum reliquisti desertam,
Heu mihi, mihi, 1205
Miserum me se-
nem, orbum tuo discessu relinquens.
cho. Oportuisset te ô senex mori ante tuos liberos.

strophe III.

Pel. Non lacerabo comam,
Non imponam 1210
Meo capiti planctum noxium manus.
O vrbs, duobus liberis
Me priuauit Phœbus.
cho. O mala passus videnſque, miser senex:

Strophe IIII.

Qualem vitam habebis in posterum? 1215
Pel. Orbus liberis, desertus, non habens finem malorum,
Exhauriam labores vsque ad mortem.
Cho. Frustrà igitur te dii bearunt in nuptiis.

Strophe V.

Pel. Auolantia omnia, euanida iacent,
Fastu sublimi *quæ tumebant* priùs. 1220
Cho. Solus in sola domo versaris.

Στροφὴ ϛ'.

πη. Οὐκέτι μοι πόλις, πόλις.
Σκηπτρά τ' ἐρρέτω τάδ' ἐπὶ γαῖαν.
Σύ τ' ὦ κατ' ἄντρα νύχια Νηρέως κόρη
Πανώλεθρόν μ' ὄψει, πτυσσῶ τε πρὸς γᾶν. 1225

χο. Ἰώ, ἰώ. τί κεκίνηται; τίν' ἀθανάτου
Θείου; κοῦραι, λύσετ', ἀθρήσατε.
Δαίμων ὁδέ τις λευκὸν ἀιθέρα
Πορθμεύων, τᾶς ἱπποβότου
Φθίας πεδίων ἐπιβαίνει. 1230

ΙΑΜΒΟΙ.

θε. Πηλεῦ, χάριν σῶν τᾶς πάρος νυμφευμάτων
Ἥκω θέτις λιποῦσα Νηρέως δόμους.
Καὶ πρῶτα μέν σοι, τοῖς παρεστὼς κακοῖς
Μὴ ἐν λίαν γε δυσφορεῖν, παρῄνεσα.
Κἀγὼ γάρ, εἰ ἄπαιδες ἐχρῆν τίκτειν τέκνα, 1235
Ἀπώλεσ' οὐκ σοῦ παῖδα τὸν ταχὺν πόδας
Ἀχιλλέα τεκοῦσα, πρῶτον Ἑλλάδος.
Ὧν δ' οὕνεκ' ἦλθον, σημανῶ. σὺ δ' ἐνδέχου.
Τὸν μὲν θανόντα τόνδ' Ἀχιλλέως γόνον,
Θάψον, πορεύσας πυθικὸν πρὸς ἐσχάραν, 1240

Strophe VI.

Pel. Ciuitas non est mihi amplius, ciuitas,
Sceptráque valeant hæc humi deiecta.
Túque in nocturnis *obscurisque* antris *degens* Nerei filia,
Funditus extinctum me videbis prostratum humi. 1225

cho. O, ô. Quid motum est? quod sentio
Numen? puellæ cernite, videte.
Deus hic quispiam candidum ætherem
Traiiciens, equorum alumnos
Campos Phthiæ ingreditur. 1230

Thetis.

Peleu, propter tuas priores nuptias
Venio Thetis, relicta Nerei domo.
Et primum quidem te præsentibus malis
Non nimium angi hortor.
Nam & ipsa, quam oportuit non lugendos liberos parere, 1235
Amisi ex te filium velocem pedibus
Achillem pariens, præcipuum Græciæ.
Sed quorum causa veni, indicabo, & tu accipe,
Mortuum quidem hunc filium Achillis,
Sepeli, delatum ad focum Pythicum, 1240

Δελφοῖς ὄνειδος, ὡς ἀπαγγέλῃ τάφος
Φόνον βίαιον τῆς ὀρεστείας χερός.
Γυναῖκα δ' αἰχμάλωτον, Ἀνδρομάχην λέγω,
Μολοσσίαν γῆν ἐλθεῖν κατοικήσειν, γέρον,
Ἑλένῳ συναλλαχθεῖσαν δυναίοις γάμοις. 1245
Καὶ παῖδα τόνδε, τὸν ἀπ' Αἰακοῦ μόνον
Λελειμμένον δὴ βασιλέα. κἀκ τῶδε χρὴ
Ἄλλον δι' ἄλλου διαπερᾶν Μολοσσίαν,
Εὐδαιμονοῦντας. οὐ γὰρ ὧδ' ἀνάστατον
Γένος γενέσθαι δεῖ τὸ σὸν, κἀμὸν, γέρον, 1250
Τροίας τε. καὶ γὰρ θεοῖσι κἀκείνης μέλει,
Καίπερ πεσούσης Παλλάδος βουλεύματι.
Σὲ δ', ὡς ἂν εἰδῇς τῆς ἐμῆς δυνῆς χάριν,
Θεὰ γεγῶσα, καὶ θεοῦ πατρὸς τόκος,
Κακῶν ἀπαλλάξασα τῶν βροτησίων, 1255
Ἀθάνατον, ἄφθιτόν τε ποιήσω θεόν.
Κἀπειτα Νηρέως ἐν δόμοις ἐμοῦ μέτα
Τὸ λοιπὸν ἤδη θεὸς συνοικήσεις θεᾷ,
Ἔνθεν κομίζων ξηρὸν ἐκ πόντου πόδα,
Τὸν φίλτατον σοὶ παῖδ', ἐμοί τ', Ἀχιλλέα 1260

In probrum Delphis, vt sepultura indicet
Violentam cædem Orestæ manus.
Et mulierem captiuam, Andromachen dico,
Oportet habitare Molossiam terram, senex,
Heleno coniunctam *legitimis* lecti nuptiis. 1245
Et istum puerum ab Aeaco solum
Relictum iam regem: & ex hoc oportet
Alium ex alio *perpetua successionis serie* regere Molossiam
Felices: non enim sic euersum
Fieri tuum & meum genus oportet, senex, 1250
Et Troiæ: nam & illa diis curæ est,
Licèt corruerit Palladis consilio.
Porrò te, vt videas mei connubij gratiam,
Dea nata & Dei patris filia,
Malis liberatum mortalibus, 1255
Immortalem & incorruptibilem faciam Deum:
Deinde mecum in domo Nerei
In posterum iam Deus habitabis cum dea:
Inde proferens siccum pedem ex Ponto,
Charissimum tibi & mihi filium Achillem 1260

Ἔνθεν κομίζων) προφανῶς δὲ θείας σημεῖον· τὸν δὲ διὰ θαλάσσης ὁδεύοντα οὐ πίπτειν πρὸς πόδας.

Οψει δόμους ναίοντα νησιωτικοὺς,
Λευκὴν ἐπ' ἀκτὴν ἐν τὸ εὔξεινον πέρον.
Ἀλλ' ἕρπε Δελφῶν εἰς θεόμητον πόλιν,
Νεκρὸν κομίζων τόνδε, καὶ κρύψας χθονὶ,
Ἐλθὼν παλαιᾶς χοιράδος κοῖλον μυχὸν 1265
Σηπιάδος ἵζου. μίμνε δή, ἕως ἂν ἐξ ἁλὸς
Λαβοῦσα πεντήκοντα Νηρηΐδων χορὸν,
,, Ἔλθω, κομιεῖν σου. τὸ γὰρ πεπρωμένον
,, Δεῖ σ' ἐκκομίζειν. Ζεὺς γὰρ δοκεῖ τάδε.
Παῦσαι ὀλύπης τῆσδε πενθηκόπων ὕπερ. 1270
,, Πᾶσιν γὰρ ἀνθρώποισιν ἥδε πρὸς θεῶν
,, Ψῆφος κέκραται, καὶ θανεῖν τ' ὀφείλεται.
Πη. Ὦ πότνι', ὦ γυναῖκα συγκοιμήματα,
Νηρέως γένεθλον, χαῖρε. τοῦτο δ' ἀξίως
Σαυτῆς τε ποιεῖς, καὶ τέκνων τῶν σῶν σέθεν. 1275
Παύω σ' λύπης, σοῦ κελευούσης, θεά.
Καὶ τόνδε θάψας εἶμι Πηλίου πτύχας,
Οὗ περ σὸν εἷλον χερσὶ κάλλιστον δέμας.
,, Κἄτ' οὐ γαμεῖν δῆτ' ἐκ τε γυναικῶν χρεὼν,

Videbis habitantem domos insulares,
Candidum ad littus *insulæ Leucæ*, intra Euxinum meatum.
Quare vade Delphorum ad diuinitus ædificatam vrbem,
Portans istud cadauer, & vbi texeris terra,
Reuersus antiquæ rupis cauum *in* recessum 1265
Sepiadis conside, & expecta donec ex mari
Ducens chorum quinquaginta Nereidum,
,, Gestatorem tuum, veniam: quod enim est fatale
,, Oportet te perferre: Ioui enim ista videntur.
Seda verò dolorem super mortuis. 1270
,, Omnibus enim hominibus à diis iste
,, Calculus est destinatus, mórsque debetur *ipsis*.
Pel. O veneranda, ô generosa coniunx,
Nerei filia, salue. ista verò dignè
Te & tuis liberis facis. 1275
Sedo verò dolorem te iubente, dea,
Et hoc sepulto pergam *ad* Pelij montis antra,
Vbi cepi tuum pulcherrimum corpus manibus,
,, Nónne igitur vxores ducere ex generosis oportet,

λευκὴν) λευκὴν νῆσον, ἐν ᾗ διέτριβεν ὁ Ἀχιλλεὺς μεταξὺ τῶν εὐξείνου πόντου, ὅθεν καὶ ὁ Ἀχίλλειος δρόμος.

Χοιράδος) πᾶσα πέτρα ὀξέχουσα καὶ περικλυζομένη θαλάσσῃ, σπήλαιον ἔχουσα, ἐν ᾗ εἰώθασιν θαλάσσης ἀναιοῦσαι αἱ Θέτις. Σηπιὰς δὲ πόπος τοῦ τὸ σπήλαιον, ὅπου τὴν θέτιν ἥρπασεν ὁ πηλεύς, εἰν σηπίαν μεταβληθεῖσαν.

,, Δοῦναί τ' ἐς ἐσθλὰς, ὅστις εὖ βουλεύεται; 1280
,, Κακῶν γὰρ λέκτρων μὴ 'πιθυμίαν ἔχειν.
,, Μήδ' εἰ ζαπλούτους οἴσεται φέρνας δόμοις
,, Οὐ γάρ ποτ' αὖ πρόξειαν ἐκ θεῶν κακῶς.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων.
,, Πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί. 1285
,, Καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη.
,, Τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον εὗρεν θεός.
,, Τοιόνδ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα.

Εὐριπίδου Ἀνδρομάχη.

,, Et dare nuptum in bonas familias, quisquis rectè rem pèrpendit? 1280
,, Malorum verò connubiorum non *oportet* cupiditatem habere,
,, Neque si dotem amplissimam *uxor in nostras* ædes afferat.
,, Nunquam enim *qui diligenter hæc obseruabunt*, diuinitus rē malè gerēt.

Chorus.

Multæ sunt species fatorum,
,, Multáque perficiunt dii præter spem, 1285
,, Et expectata non eueniunt,
,, Non speratorum verò exitum inuenit deus:
,, Sic hæc res exiit, *talem euentum habuit.*

Finis Andromaches.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca